

KONSULATBERETNINGER

Indberetninger fra de norske legationer
og konsulater m. m.

1910.

Utgitt av

Utenriksdepartementet med bistand av Norges
Oplysningskontor for Næringsveiene.

Det Statistiske
Centralbyrå's
Bibliotek

INDHOLDS-FORTEGNELSE.

A. Stedregister.

	Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.		Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.
Aalborg		6 82	Athen.		
Aarhus		6 82	Aarsberetning		3, 42; 7, 116
Aden		3 48	Økonomiske forhold	10 63	
Alexandria.			Aust. alien, se Melbourne, Sydney.		
Aarsberetning 1909		4 49	Bagdad.		
Exportmuligheter	14 77		Aarsberetning		7, 120; 10, 173
Filtrering av Nilens vand	29 168		Exportmuligheter	35 202	
Alger.			Bagnoli.		
Import og export	1 2		Havneforhold	15 87	
Skibssavgifter	41 231		Baku.		
Alloa		9 160	Fiskerier	15 85	
Altona.			Petroleum	15 86	
Aarsberetning		11 213	Bangkok.		
Fisk	45 257		Aarsberetning 1908—09		4 53
Is	43 245		Exportmuligheter	19 105	
Sten	44 255		Ris	26, 144; 49 279	
Trælast	44 254		Skogvæsen	39 217	
Amiens.			Bahia Blanca.		
Exportmuligheter	35 202		Havneforhold	15 86	
Amsterdam		8 141	Høstutsigter	15 86	
Antwerpen.			Barbados, se Bridgetown.		
Aarsberetning 1909		12 241	Barcelona.		
Export, import 43, 241;	44 249		Aarsberetning		1, 1; 12, 245
Fiskerier, fersk fisk	45 259		Cement	5 39	
Told	44, 256; 50 287		Import	5 39	
Trælast	29 165		Jern og staal	5 37	
Archangelsk.			Karantæne	36 208	
Aarsberetning 1908		10 202	Klipfisk	2, 9; 41, 232; 49 277	
do. 1909		12 267	Papir, pap, tapeter 8, 51;	48 273	
Adressekommission	30 171		Søm	5 37	
Fiskehandel	24 135		Tran	1 3	
Fiskerier	31, 176; 32 183		Trælast	4, 30; 51 289	
Havneforhold	23 131		Træmasse	3, 22; 50 284	
Skibsfartskutymmer 25, 140;	30 171		Bari		9 165
Trælast	42 239		Barranquilla.		4, 60; 9, 175
Arensburg		11 236	Batavia.		
Argentina, se ogsaa Buenos Aires.			Skibsfart		1 16
Fest- og helligdage 7, 48;	18 104		Bathurst (Gambia)		4 61
Argostoli		7 116	Batum		9 174
Assens		6 86	Bayern, se München.		
			Bayonne		8 123
			Beira		10 20

	Ukeutg.		Mds. utg.			Ukeutg.		Mds. utg.	
	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.		Hefte.	Side.	Hefte.	Side.
Beirut.									
Aarsberetning			10	194	Bolivia, se La Paz.				
Exportmuligheder	43	244			Bombay.				
Belgien, se ogsaa Antwerpen, Brüssel.					Aarsberetning 1908—9 . . .			3	45
Belgrad			2	30	Fiskeri	5	40		
Belize			4	61	Forretningsliv	3	24		
Bengalen, se Calcutta.					Import	16	91		
Berdiansk			9	173	Bordeaux.				
Berlin.					Aarsberetning 1909			8	128
Aarsberetning			11	217	Hayneavgifter, havneanlæg	31	176		
Egg	42	240			Klipfisk 4, 28; 8, 50; 13, 74; 18, 103; 20, 119; 38, 216; 43, 246; 46	268			
Export 4, 31; 6, 42; 32, 179;	36	206			Borgå			12	261
Feltspat	29	165			Boulogne s. M.				
Fisk	46	265			Skibsgifter	44	256		
Fiskemel 24, 135;	26	146			Braila.				
Fiskekonserver . 26, 141;	27	152			Import, export	37	211		
Fyrstikker	45	264			Brasilien, se ogsaa Bahia				
Færgeforbind. Sassnitz— Trelleborg	19	107			Blanca, Pará, Rio de Janeiro, Santos.				
Høstberetninger 2, 19; 17, 100; 22, 124; 26, 148;	30	172			Fest- og helligdage 13, 76; 15, 88; 18	104			
Import 4, 31; 6, 41; 32, 179;	36	206			Bremen			11	215
Is 7, 46; 10, 63; 13, 75; 14, 79; 17, 100; 22, 124; 26, 146; 31, 175; 34, 196; 39, 219; 43, 245; 44	256				Brest			8	123
Jernmalm 24, 133;	25	138			Bridgetown (Barbados) .			4, 63; 6,	96
Kalciumkarbid	29	166			Brisbane			12	266
Kaliindustrien 14, 79;	23	130			Bristol			9	148
Konnossementsbedragerier	32	183			Britisk Guyana, se George- town.				
Konserver	20	112			Britisk Honduras, se Belize.				
Klipfisk	20	109			Britisk Sydafrika, se Jo- hannesburg, Kapstaden.				
Melk	47	272			Brussa.				
Opvarmede godsvogne . .	3	24			Exportmuligheder	43	244		
Ryper 20, 112; 44	253				Bryssel.				
Ræker 20, 113; 20	114				Udstilling (fotografisk) . .	28	160		
Smør	42	240			Buenos Aires.				
Sten	3	23			Aarsberetning 1909			10	177
Stokfisk 20, 109;	24	136			Exportmuligheder	35	197		
Told 6, 44; 7, 47; 23, 132; 29, 164; 49	280				Havneforhold	19	108		
Trælast	23	132			Høstberetninger 8, 52;	11	68		
Tyttebær 20, 112; 32, 180;	36	208			Import 20, 115;	35	197		
Vandfald, reflektanter paa	36	208			Kystfart	40	224		
Vildt	44	253			Linfrø 7, 48;	8	52		
Bermuda, se Hamilton.					Sardinæskers lodning . .	23	132		
Bilbao.					Buffalo, N. Y.				
Aarsberetning			1, 1; 12, 245		Exportmuligheder	39	218		
Cement	5	39			Industri; skibsfart	36	206		
Fiskerier 34, 196;	41	232			Bulgarien, se Varna.				
Hermetik	5	34			Burntisland			9	160
Hesteskosøm	5	37			Buschir	15	83		
Jern og staal	5	37			Cadiz.				
Klipfisk 2, 10; 49, 278;	50	285			Aarsberetning			1, 1; 12, 245	
Papir, pap og tapeter 8, 51;	48	273			Klipfisk 2, 13;	50	285		
Rogn 2, 17; 31, 174;	46	268			Trælast	51	290		
Streiker 31, 176; 34, 196;	39	220			Caën			8	123
Tran 1, 3; 46	267				Calais.				
Trælast 4, 29;	51	289			Aarsberetning			8	123
Træmasse 3, 21;	50	283			Skibsgifter	39	220		
Birma, se Rangoon.					Calamata			3, 45; 7,	116
Birmingham.					Calcutta.				
Aarsberetning			9	147	Aarsberetning			9	174
Import	16	91			Udstilling	28	160		
Bizerte			10	189	Cardiff			2, 23; 9,	148
Bjørneborg			12	261	Cayenne			6	96
Blyth			2, 22; 9,	147	Cette			8	130
Bogense			6	86	Cherbourg			8	123
					Cherson			9	172
					Christianstad			7	110

	Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.		Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.
Cognac		8 123	Tran	46 267	
Colon.			Trælast	44 255	
Aarsberetning		4, 59; 7, 119	Frankrike, se ogsaa Havre,		
Exportmuligheder	35 202		Marseille, Paris.		
Columbia, se Barranquilla,			Fest- og helligdage.	18 104	
S.ta Fé de Bogota.			Fredericia		6 83
Concarneau		8 123	Frederikshavn		6 83
Corfu		3, 45; 7, 116	Færøerne, se Thorshavn.		
Costa Rica.			Galatz		10 206
Import, skibsfart etc.	25 137		Gamlakarleby		12 261
Cypern, se Larnaca.			Gambia, se Bathurst.		
Danmark, se Kjøbenhavn.			Geestemünde.		
Danzig,			Aarsberetning		11 214
Aarsberetning		11 221	Fisk	45 258	
Sild 48, 275;	50 288		Is	43 245	
Dardanellerne		9, 176; 10, 194	Tran	46 267	
Demerara, se Georgetown.			Gefle		7 115
Denia.			Genua.		
Frugt	44 256		Aarsberetning 1909		9 163
Dieppe		8 124	Certepartier	38 214	
Dresden.			Klipfisk	33 187	
Aarsberetning		11 220	Konserver	33 188	
Exportmuligheder	50 286		Oliven	49 279	
Fiskevarer, hummer, ræker	46 266		Oprindelsesbevis (sardiner)	27 156	
Hvalkjød	45 260		Papir	34 193	
Is	43 245		Røkesild	33 188	
Ski	43 246		Stokfisk	33 187	
Sten	44 255		Svovl	37 212	
Tran	46 267		Tran	33 189	
Vildt	44 254		Træmasse	34 193	
Dundee		9 161	Gibraltar.		
Dunkerque		8 124	Aarsberetning		7 120
Durban.			Sundhetspas	40 224	
Aarsberetning		10 198	Glasgow		9 161
Exportmuligheder; uld	43 241		Granville		8 124
East London		10 199	Gravelines		8 124
Egypten, se ogsaa Alexan-			Grimsby		2, 24; 9, 151
dria, Kairo.			Grækenland, se Athen, Pi-		
Fest- og helligdage	4 32		ræus, Syra.		
Emden.			Göteborg.		
Aarsberetning		11 214	Aarsberetning 1909		7 104
Is	43 245		Dampskibslinjer		3 38
Sten	44 255		Høstutsigter	28 160	
Trælast	44 254		Haiti, se Port au Prince.		
England, se London.			Ny havn	37 212	
Esbjerg		6 82	Halmstad		7 107
Falklandsøerne, se Port			Hamburg.		
Stanley.			Aarsberetning		6, 90; 11, 209
Falmouth \		9 151	Fisk	45 257	
Faxe		6 83	Huder og skind	47 272	
Fécamp		8 124	Hø 27, 156; 33, 192;	43 247	
Fiji, se Levuka.			Is	49 280	
Filippinerne, se Manila.			Papir	47 271	
Finland, se Helsingfors.			Sten	44 255	
Forenede Stater, se ogsaa			Streik 32, 182; 33, 192;	41 232	
Buffalo, Milwaukee, New			Trælast	44 254	
York, San Francisco,			Træmasse	45 262	
Washington.			Vildt	44 253	
Fest- og helligdage	7 48		Tyttebær	27 155	
Told 8, 52;	35 203		Hamilton (Bermuda)		9 176
Fort de France.			Hangö		12 261
Aarsberetning		6 96	Havana.		
Import	35 202		Klipfisk 1, 4; 2, 14; 20, 111;		
Frankfurt a. M.			36, 207; 49 278		
Aarsberetning		11 221	Skibsfart		3, 47; 5, 80
Exportmuligheder	50 286		Skibspapirer 19, 108	23 132	
Hø	43 247		Havre.		
Sardiner	46 266		Aarsberetning 1909		8, 124; 9, 169
Sælhundskind	45 264		Fiskerier 10, 57;	11 67	

	Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.		Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.
Rogn	9, 53; 10	61			
Sardiner	8, 49; 9	54			
Helsingborg.					
Aarsberetning		7	108		
Tyttebær	32	184			
Helsingfors.					
Aarsberetning		12	256		
Export	50	283			
Fisk	50	281			
Høstberetninger	1, 7; 28	160			
Import	50	281			
Importforbud (vaaben)	41	232			
Poteter	44	256			
Sild	50	281			
Sild, frossen	3	24			
Told	15, 86; 17 99; 24	135			
Trælast	1, 6; 21, 120; 51	290			
Tyttebær	5	40			
Helsingør		6	84		
Hobart (Tasmania)		12	266		
Holbæk		6	84		
Holland, se Rotterdam.					
Honduras, se Belize.					
Honfleurs		8	124		
Hongkong.					
Pengemarked	32	184			
Skibsfart	1, 1; 22	121			
Horsens		6	84		
Hull.					
Kul	42	240			
Indien, se Bangkok, Bombay, Calcutta, Singapore.					
Irkutsk.					
Udstilling	7	48			
Island, se ogsaa Reykjavik.					
Fest- og helligdage	9	56			
Italien, se ogsaa Genua, Milano, Rom.					
Sundhedsattest for huder	18	64			
Jakobstad		12	261		
Japan, se Kobe, Tokio.					
Jersey		2	25		
Johannesburg.					
Aarsberetning		10	199		
Exportmuligheder	42	233			
Kairo.					
Exportmuligheder	16	90			
Filtrering av Nilens vand	29	168			
Kalifornien, se San Francisco.					
Kalmar		7	101		
Kanada, se ogsaa Montreal.					
Told	34	195			
Kanariske øer.					
Import	43	245			
Kystfart	28	160			
Kapstaden.					
Aarsberetning		10	195		
Bomuld	34	195			
Exportmuligheder 37, 209; 38	213				
Import	41	228			
Kiel.					
Aarsberetning		11	214		
Fisk	45	258			
Is	43	245			
Vildt	44	253			
Kina, se ogsaa Shanghai.					
Fest- og helligdage	4	32			
Kjerteminde		6	86		
Kjøbenhavn.					
Aarsberetning 1909			3, 33; 6, 81		
Andelsslagterier	14	80			
Dampskibslinjer	14	79			
Fisk	11, 65; 45	260			
Fiskehandelsforetagende	18	103			
Fiskerier	11, 65; 45	259			
Forretningsliv	10	59			
Handelsflaate	37	212			
Havneforhold	39, 219; 46	268			
Høstberetning	25, 140; 32	180			
Import, export	23, 125; 30	171			
Is	10	63			
Landbruksprodukter 1, 3; 5, 39; 10, 63; 12, 72; 14, 78; 15, 85; 17, 99; 21, 120; 26, 146; 32	183				
Margarin	35	204			
Mursten	10	64			
Mølledrift	15	86			
Poteter	33	191			
Sukker	32	184			
Told	15	88			
Trælast 12, 72; 15, 84; 16, 92; 27, 155; 32, 182; 34, 194; 35	203				
Træmasse 10, 62; 16, 92; 27, 155; 32, 182; 34, 194; 35	203				
Udstilling	21	120			
Kobe.					
Kystfart	18	104			
Kochinkina, se Saigon.					
Kolberg		11	227		
Kolding		6	84		
Konstantinopel.					
Aarsberetning		1, 11; 10, 190			
Appelsiner	24	136			
Exportmuligheder 4, 25; 5, 33; 12, 69; 40	221				
Fakturaer	45	263			
Fragter	31	175			
Handelslovgivning	45	261			
Handelsusancer	10	64			
Havneforhold	44	256			
Høstberetning	31	175			
Import, export	42	238			
Industri	32	181			
Landbruksmaskiner	45	264			
Silkeavl	40	223			
Skibsfart		3	37		
Teppeindustri	5	38			
Told	2, 20; 16, 92; 45	264			
Trælast	24	136			
Korsør		6	85		
Kotka		12	261		
Kreta.					
Exportmuligheder	10	63			
Skibsfart		4	61		
Kristinestad		12	261		
Kuba, se Havana.					
Köln.					
Aarsberetning		7	117		
Export, import	45	260			
Exportmuligheder	32	180			
Hø	18, 102; 48	276			
Korn	38	215			
Mel	45	260			
Vildt	50	287			

	Ukeutg.		Mds.utg.			Ukeutg.		Mds.utg.	
	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.		Hefte.	Side.	Hefte.	Side.
Königsberg.								7	115
Aarsberetning			11	222	Luleå				
Is 31, 175; 43	245				Luxemburg.				
Sild 48	274				Export 30	171			
Sten 44	255				Lysekil			7	107
Landskrona			7	110	Madras.				
La Paz			6	95	Import 15	91			
Larnaca (Cypern).			1	15	Skibsfart			4	64
La Rochelle			8	124	Madrid.				
Las Palmas			10	207	Aarsberetning 1908.			1	1
La Valetta (Malta)			1	15	Export, import 15	84			
Leeward Islands, se St.					Klipfisk 27	155			
John's, Antigua.					Kondenseret melk 2	20			
Leith.					Konsumtionsavgift 1	4			
Aarsberetning 1909			9	153	Kystfart . 5, 40; 23, 131; 28	160			
Fiskerier 1, 4; 4, 27; 7, 47; 12, 71; 18, 103; 21, 119; 26, 145; 29, 167; 36, 207; 38, 216; 42, 239; 47, 271; 51	291				Leverancer til den spanske stat. 7	48			
Lemvig			6	85	Oprindelsesbevis 35	204			
Levuka (Fiji).			1	15	Skibspapirer 10	63			
Libau			11	237	Sten 28	160			
Liberia, se Monrovia.					Trælast 35	202			
Lille			8	120	Vin. 50	287			
Lima			4	60	Magdeburg.				
Lissabon.					Exportmuligheder 50	287			
Fiskerier 19, 108; 21	119				Træmasse 45	263			
Klipfisk 4	26				Malmö			7	111
Told 31	176				Malta, se La Valetta.				
Liverpool			9	166	Manila.				
Livorno			9	152	Import 16	92			
London.					Skibsfart			4	64
Aarsberetninger			2, 17; 9, 145		Mannheim.				
Export 41	227				Filigransarbeider 44	256			
Fisk 4, 28; 29	161				Fisk 46	266			
Forbud mot hø og halm fra Danmark 50	287				Ski 43	246			
Fyrstikker 3	23				Tran 46	267			
Høstberetning 33	191				Trælast 44	255			
Import 41	227				Træmasse 45	263			
Isimport 3, 24; 7, 47; 11, 68; 15, 85; 21, 120; 24, 136; 29, 168; 32, 182; 34, 195; 37, 212; 43, 246; 46, 268; 50	287				Mariager			6	85
Papir. 3, 23; 29	164				Mariehamn			12	262
Skibsfart 3, 24; 8, 52; 11, 68; 16, 92; 21, 120; 24, 136; 29, 168; 34, 195; 37, 212; 43, 247; 46, 268; 50	288				Mariupol.			9	173
Smør og margarin. 5	39				Marseille.				
Sten 5, 40; 33	191				Aarsberetning 1909			8	130
Streiker. 30	172				Martinique, se Fort de France.				
Trælast 3, 22; 5, 36; 8, 50; 13, 74; 15, 83; 22, 124; 27, 156; 29, 167; 31, 175; 35, 203; 39, 219; 43, 246; 48, 276; 51	292				Matupi.				
Træmasse 5, 38; 28	157				Import 1	3			
Voldgift i handelstvister 17	99				Mauritius, se Port Louis.				
Lorient			8	127	Melbourne.				
Lourenço Marques.					Aarsberetning			12	262
Aarsberetning			10	200	Exportmuligheder 44	251			
Import 43	245				Fiskeri 49	279			
Lowestoft			2	25	Sjøfartslov 43	248			
Lübeck.					Memel.				
Aarsberetning			11	214	Skibsfart			11	223
Fisk 45	258				Messina.				
Vildt 44	253				Exportmuligheder 177				
					Methil			9	163
					Mexiko.				
					Dampskibslinje 5	40			
					Skibsfart			5	80
					Middelfart			6	86
					Milano.				
					Industri 41	230			
					Stokfisk, klipfisk 41	231			
					Milwaukee, Wis.				
					Emigration (advarsel) 13	73			
					Exportmuligheder 13	73			
					Skog-laboratorium 21	117			

	Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.		Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.
Monaco.			Noworossisk		9 174
Import	5 40		Nyköbing, F.		6 85
Skibsfart		4 64	Odense		6 85
Monrovia (Liberia)		1 16	Odessa.		
Montevideo		10 181	Aarsberetning 1909		9 171
Exportmuligheder	41 227		Fest- og helligdage	9 56	
Montreal.			Utstilling	3 24	
Aarsberetning		2 27	Orange River-Kolonien, se		
Bergverksdrift	23 129		Johannesburg.		
Dampskibslinjer	16 92		Panama, se Colon.		
Export	8 52		Pará.		
Fiskehermetik	2 18		Havneforhold	15 88	
Hø	7 48		Paris.		
Høstberetning	2, 19; 5 37		Aarsberetning 1909		8 121
Import	8 52		Exportmuligheder 31, 173; 32 178		
Jernmalm	8 52		Høstberetning	31 175	
Klareringspapirer	4 32		Korn	23 131	
Klipfisk	5 38		Told	15 86	
Konnossementer	32, 182; 40 224		Træmassekub	51 291	
Kystfart	3 24		Vin	3 23	
Sælfangst	18 104		Patras		7 117
Træmasse	16 92		Persien, se Bagdad, Buschir,		
Tørdokker	21 117		Teheran.		
Moskva.			Peru, se Lima.		
Exportmuligheder	16, 89; 17 93		Piræus.		
Skisport	17 93		Aarsberetning		3, 45; 7, 116
Utstilling	4 32		Exportmuligheder	35 201	
Mozambique, se Lourenço			Polen, se Warschau.		
Marques.			Port Arthur.		
München		11 223	Havneforhold	33 191	
Nakskov		6 85	Port au Prince		11 240
Nantes.		8 127	Trælast	47 272	
Narva		11 237	Port Elisabeth.		
Natal, se Durban.			Aarsberetning		10 199
Neapel.			Havneforhold	3 24	
Aarsberetning 1909		9 168	Portland, Or.		
Vekselmoratorium	43 247		Lodsforhold	1 8	
Nederlandene, se Rotter-			Lodsavgifter	34 196	
dam.			Port Louis (Mauritius) . .		4 64
Newcastle o. T.		2, 25; 9, 152	Port of Spain.		
New Foundland.			Aarsberetning		6 95
Aarsberetning		2 27	Skibsfart		4 64
Sælfangst	15 88		Port Stanley		9 176
New York.			Portugal, se ogsaa Lissabon.		
Aarsberetning 1909		5 65	Fest- og helligdage 7, 48; 13 75		
Bomuld; bomuldsfrøolje			Portugisisk Østafrika, se		
1, 7; 14, 80; 24, 136;			Lourenço Marques.		
29, 168; 33, 191; 38, 215;			Reykjavik.		
42, 240; 49 280			Telegraf og telefon	22 124	
Export	28 159		Randers		6 86
Fiskeguano	20 111		Reims		8 128
Fiskevarer	20, 110; 29 165		Reval		11 238
Flesk	19 108		Riga.		
Høstberetninger, se bom-			Aarsberetning		11 238
uld, korn.			Sild	31 175	
Import	29 162		Sildevrakning	38, 215; 42 240	
Indvandring	17 98		Riksgränsen		7 115
Korn 1, 7; 17, 100; 21, 120;			Rio de Janeiro.		
26, 148; 30 171			Aarsberetning		3, 40; 10, 182
Papir 15, 83; 21, 118; 26,			Bank- og børsvæsen, kurser		
148; 28 158			22, 122; 26, 146; 29 168;		
Tran	20, 110; 29 165		39, 219; 45, 261; 49, 280;	50 288	
Træmasse 17, 96; 28, 158;	50 285		Dampskibslinjer	15, 87; 19 108	
Nicolajew		9 172	Exportmuligheder	27 149	
Nizza		8 130	Fragter	15, 81; 39, 219; 45 262	
Nome		5 78	Gummi	23 128	
Norrköping.			Havneforhold 15, 88; 21,		
Havneforhold	1 8		120; 23 132; 45 262		
Skibsfart		7 102			

	Ukeutg.		Mds.utg.			Ukeutg.		Mds.utg.	
	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.		Hefte.	Side.	Hefte.	Side.
Import, export	10	59	4	57	Høstberetninger 1, 7; 17,				
Kaffe 15, 81; 21, 118; 26,					100; 20, 116; 21, 120; 23,				
147; 39, 219;	49	280			131; 28, 160;	30	171		
Klipfisk	27	150			Import	20	115	4	58
Skibsavgifter 26, 148; 33,					Importforbud	26	148		
189;	50	288			Jern	15, 84;	23	131	
Skibsfart			10	182	Kanalprojekter	1, 8;	7	48	
Told 13, 74; 14, 80; 18, 103;	41	228			Kobber	17	98		
Rom.					Kystfart	14	80		
Klipfisk	2	19			Konnossementer	2	20		
Rostock.					Papir av torv	14, 80;	23	131	
Fisk	46	265			Sild 17, 97; 19, 108; 21,				
Sten	44	255			119; 25, 140; 26, 148; 28,				
Tran	46	268			160; 30, 172; 32, 184; 35,				
Rotterdam.					204; 37, 211; 38, 215; 41,				
Aarsberetning			8	131	229, 232; 42, 240; 43, 247;				
Kanal Gent—Terneuzen	10	63			45, 260;	49	280		
Skibsbygning	19	108			Skibsavgifter	16	87		
Sten	34	194			Skibsfart			4, 59; 12, 272	
Told	1	4			Skibsfartskutymmer	19	108		
Rouen.					Sukker	50	288		
Aarsberetning			8	128	Told 10, 64; 12, 72; 13, 75;				
Havneforhold	44	256			20, 116; 22, 124; 26, 147;	26	148		
Sten	32	183			Transport av fisk fra Øst-				
Rumænien, se ogsaa Buka-					asien	10, 63;	50	288	
rest.					Ustillinger 1, 8; 26, 148;	32	183		
Told (søm og cellulose)	36	208			Økonomiske forhold	10	64		
Rusland, se Archangelsk,					Sassnitz—Trelleborg.				
Baku, Irkutsk, Moskva,					Færgeforbindelse	19	107		
Odessa, Riga, St. Peters-					Schweiz, se Zürich.				
burg, Warschau.					Serbien, se Belgrad.				
Rønne (Bornholm)			6	86	Sfax			10	189
Sachsen, se Dresden.					Siam, se Bangkok.				
Saigon.					Sicilien, se Messina.				
Aarsberetning			4, 62; 6, 96		Simrishamn.				
Exportmuligheter	17	96			Havneforhold	40	224		
Sakhalin.					Sousse			10	190
Fiskerier	43	247			Spalato (Dalmatien)			6	89
Saloniki			10	194	Spanien, se ogsaa Barcelona,				
San Domingo.					Bilbao, Cadiz, Madrid.				
Aarsberetning			4	59	Fest- og helligdage 7, 48;				
Exportmuligheter	17	95			13, 75;	18	104		
San Francisco.					Stanley, se Port Stanley.				
Fiskerier	3	23			Stettin.				
Hvalfangst	3	23			Aarsberetning			11	224
San Salvador (Centralame-					Fisk	47, 269;	48	274	
rika)			10	208	Sten	44	256		
Santa Cruz de Tenerife.			10	207	Stockholm.				
Santa Fé de Bogota			8	144	Aarsberetning 1909			7	97
Santos.					Export; import			4	62
Dampskibslinjer	14	80			Fiskehal	32	184		
Fiskeriselskap	27	155			Handelsflaate	30, 169;	36	205	
St. Helena			4	61	Is	50	287		
St. John, New Brunswick			1	16	Jordbruk	1	5		
St. John's, Antigua			1	16	Konkurser	18	104		
St. Malo			8	128	Krebs	34	196		
St. Paul, Minn.					Rogn	41	232		
Import	10	64			Skibsfart 30, 169; 33, 192;	35	204	4	62
St. Petersburg.					Told	41	232		
Aarsberetning			11	228	Tyttebær	23	130		
Bomuld	23, 131;	38	215		Økonomisk oversigt 1, 7;	18	101		
Brændevin	38	216			19, 106;	20	113		
Dampskibslinjer	2	20			Stolpmünde			11	228
Export	17	98	4	58	Storbritannien og Irland,				
Fiskerier	20, 116;	43	247		se ogsaa Leith, London				
Handelskamre	3	24			m. fl.				
Handelsflaate	29	166			Fest- og helligdage	13	75		
Havneforhold 17, 98; 23,					Storlien			7	111
131; 30, 172;	35	203			Stralsund			11	227

	Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.		Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.
Strömstad		7 108	Turkestan		5 79
Suezkanalen.			Tyrkiet , se ogsaa Brussa, Konstantinopel.		
Skibsfart		4 51	Fest- og helligdage	9 56	
Skibsavgifter	34 195		Tyske kolonier i Stille- havet , se Matupi.		
Sulina		10 206	Tyskland , se ogsaa Berlin, Frankfurt, Hamburg, Köln, Mannheim, Rostock m. fl.		
Sundsvall.			Fest- og helligdage	4 32	
Aarsberetning 1909		7 111	Humle	5 40	
Havneavgifter	27 156		Uleåborg		12 261
Sjøkarter	34 196		Uruguay , se Monteviedo.		
Svendborg		6 86	Valparaiso.		
Sverige , se ogsaa Göteborg, Helsingborg, Stockholm, Sundsvall.			Import	1 3	
Fest- og helligdage	4 32		Varna.		
Told	31 176		Aarsberetning		4 60
Swansea		9 152	Exportmuligheter	17 95	
Swinemünde		11 227	Venedig		9 168
Sydafrika , se Durban, Jo- hannesburg, Kapstaden, Port Elizabeth.			Venezuela.		
Sydney, N. S. W.		12 265	Aarsberetning		8, 144; 12, 272
Syra (Grækenland).			Exportmuligheter	37 211	
Aarsberetning		3, 44; 7, 117	Toldfrihet (avisapir)	35 203	
Exportmuligheter	17 96		Vladivostok.		
Fiskevarer	32 183		Konserver	30 171	
Syrien , se Beirut.			Warschau		10 205
Taganrog		9 173	Washington.		
Tasmania , se Hobart.			Fakturaer	35 203	
Teheran.			Skaldyr, behandling av	1 8	
Forretningsliv	15 82		Skat paa utenl. rederier	23 132	
Thisted		6 86	Skibsavgifter	7 45	
Thorshavn (Færøerne)		6 86	Told	14, 79; 23 132	
Tokio.			Varemerker	1 6	
Told	33 185		Westervik		7 102
Torneå		12 261	Wiborg		12 261
Toulon		8 131	Wien.		
Toulouse		8 128	Aarsberetning 1909		6 87
Transvaal , se Johannesburg.			Exportmuligheter	23 126	
Triest		6 89	Import og export	23 126	
Trinidad , se Port of Spain.			Windau		11 239
Tripoli.			Wisby		7 103
Olivenolje		1 8	Wisconsin , se Milwaukee.		
Troon		9 163	Ystad		7 111
Tunis.			Zante		3, 45; 7, 117
Aarsberetning		10 186	Zanzibar		8 143
Export, import	34 195		Zürich.		
Fosfat	13 75		Aarsberetning		12 270
Olivenolje	7 48		Import		4 63
Sanitære forhold	13 75		Østerrike , se Triest, Wien.		

B. Sakregister.

	Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.
Advarsler.		
Utvandring	13	73
Andelsslagterier.		
Kjøbenhavn	14	80
Akerbruk, se landbruk.		
Ansjos.		
New York	20	111
Appelsiner.		
Palæstina	24	136
Bank-, børs- og finans- væsen.		
Alexandria		4, 49; 4, 53
Amsterdam		8 243
Bangkok		4 55
Barcelona		1, 11; 12, 255
Bombay		3 47
Buenos Aires		10 178
Hongkong	32	184
Konstantinopel		10 190
Livorno		9 167
Paris		8 122
Rio de Janeiro 22, 122; 26, 146; 29, 168; 39, 219; 45, 261; 49, 280;	50	288
St. Petersburg		11 228
Bergverksdrift.		
Johannesburg		10 199
Montreal	23	129
Stockholm		7 97
Turkestan		5 80
Beri-beri.		
Montevideo		10 182
Bly.		
Köln		7 117
Bomuld og bomuldsindu- stri.		
Alexandria		4 50
Havre		9 169
Kapstaden	34	195
New York 1, 7; 14, 80; 24, 136; 29, 168; 33, 191; 38, 215; 42, 240; 49, 280;		5 75
St. Petersburg	38	215
Bomuldsfrø (-olje).		
Alexandria		4 50
New York		5 76
Brosten, se sten.		
Brændevin.		
St. Petersburg	38	216

	Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.
Cellulose (se ogsaa træ- masse).		
Neapel		9 168
Rotterdam		8 139
Sundsvall		7 112
Cement.		
Barcelona, Bilbao	5	39
Kapstaden	37	211
Stettin		11 226
Certepartier, se skibsfarts- kutymer.		
Dampskibslinjer.		
Bombay		3 46
Brasilien—Portugal	39	220
Göteborg		3 38
Kanada	16	92
Kjøbenhavn	14	79
Konstantinopel		1 15
Mexiko—Kalifornien	5	40
Rio de Janeiro	15, 87; 19	108
Rusland—England	2	20
Santos	14	80
Diamanter.		
Johannesburg		10 200
Døre og vinduer, se træ- varer.		
Egg.		
Berlin	42	240
Elfenben.		
Alexandria		4 50
Emigration og immigra- tion.		
Antwerpen		12 244
Helsingfors		12 258
Milwaukee	13	73
Melbourne		12 262
New York	17	98
Export.		
Alexandria		4 49
Algier	1	2
Antwerpen	43	243 12 245
Archangelsk		10, 203; 12, 269
Athen		3, 43; 7, 116
Bangkok		4 54
Barcelona		1, 9; 12, 253
Belgrad		2 31
Berlin 4, 31; 6, 42; 32, 180;	36	206
Bilbao		12 254
Bombay		3 46
Braila	37	211

	Ukeutg.		Mds.utg.		
	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.	
Bremen			11	216	
Buenos Aires			10	179,180	
Cadiz			12	254	
Calcutta			9	174	
Caracas			12	272	
Danzig			11	222	
Göteborg			7	106	
Hamburg			11	209	
Helsingfors	50	283	12	258	
Kapstaden			10	195	
Kjøbenhavn	23, 125;	30	172	3	35
Konstantinopel		42	238	1, 14;	10, 191
Köln		45	260		
Leith				9	154
London	41	225	2, 19;	9, 145	
Luxemburg	30	171			
Madrid	15	84			
Melbourne	44	251			
Montevideo			10	182	
Montreal	8	52	2	27	
Newcastle on Tyne			2	26	
New York	28	159	5	74	
Odessa			9	171	
Riga			11	238	
Riksgränsen			7	115	
Rio de Janeiro	10	59	4	57	
Rotterdam			8	134	
St. Petersburg	17	98	4	58	
			11	231, 233	
Stettin			11	224	
Stockholm			4, 62;	7, 98	
Storlien			7	115	
Tunis	34	195	10	187	
Turkestan			5	80	
Wien	23	127			
Zürich			12	271	

Exportmuligheter.

Alexandria	14	77	
Amiens	35	202	
Bagdad	35	202	
Bangkok	19	105	
Buenos Aires	35	197	
Buffalo	39	218	
Colon	35	202	
Dresden	50	286	
Durban	43	241	
Frankfurt	50	286	
Johannesburg	42	233	
Kairo	16	90	
Kapstaden	37, 209;	38	213
Konstantinopel 4, 25; 5, 33;			
12, 69;	40	221	
Kreta	10	63	
Köln	32	180	
Magdeburg	50	287	
Melbourne	44	251	
Messina	32	177	
Milwaukee	13	73	
Montevideo	41	227	
Moskva	16	89	
Paris	31, 173;	32	178
Piræus	35	201	
Rio de Janeiro	27	149	
Saigon	17	96	
San Domingo	17	95	
Syra (Grækenland).	17	96	
Varna	17	95	
Venezuela	37	211	
Wien	23	126	

Fakturaer.

Konstantinopel	45	263
Washington	35	203

Feltspat.

Berlin	29	165
------------------	----	-----

Fest- og helligdage i fremmede havne.

Argentina	7, 48;	18	104
Brasilien	13, 76; 15, 88;	18	104
Egypten		4	32
Forenede Stater		7	48
Frankrike		18	104
Island		9	56
Kina		4	32
Portugal	7, 48;	13	75
Rusland		9	56
Spanien	7, 48; 13, 75;	18	104
Storbritannien og Irland		13	75
Sverige		4	32
Tyrkiet		9	56
Tyskland		4	32

Finanser, se bank-, børs- og finansvæsen.**Filigransarbeider.**

Mannheim	44	256
--------------------	----	-----

Filtrering av Nilens vand**Fisk (se ogsaa de forskjellige sorter fisk).**

Altona	45	257		
Antwerpen 44, 251;	45	259		
Archangelsk	24	135		
Bari			9	166
Berlin	46	265		
Danzig	48	275		
Dresden	46	266		
Galatz			10	206
Geestemünde	45	258		
Göteborg			7	105
Hamburg	45	257		
Helsingfors	50	281		
Johannesburg	42	236		
Kapstaden	38	213		
Kiel	45	258		
Kjøbenhavn 11, 65;	45	260		
Königsberg	48	274		
Livorno			9	167
London	4, 28;	29	161	
Lübeck		45	258	
Mannheim		46	266	
New York		29	165	
Rostock		46	265	
Stettin	47, 269;	48	274	
Syra (Grækenland)	32	183		
Venedig			9	169
Østasien	10, 63;	50	288	
Fiskeavfald (-guano, -mel).				
Berlin	24, 135;	26	147	
New York		20	111	
Paris		32	178	

Fiskeavfald (-guano, -mel).

Berlin	24, 135;	26	147
New York		20	111
Paris		32	178

Fiskeavl.

Helsingborg				7	109
-----------------------	--	--	--	---	-----

Fisk, forsk.

Antwerpen	44	259
London	29	161

Fiskegarn.

Berlin	29	164
------------------	----	-----

Fiskehandel.

Kjøbenhavn	11, 65;	18	103
Stockholm		32	184

	Ukeutg.		Mds.utg.	
	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.
Fiskerier.				
Antwerpen	45	259		
Archangelsk.	31, 176;	32 183		
Baku	15	85		
Bilbao	34 196;	41 232		
Bombay	5	40		
Bordeaux 4, 28; 8, 50; 13, 74; 18, 103; 21, 119; 38, 216; 43, 246;	46	268		
Færøerne			6	87
Grimby			9	152
Havre	10, 57;	11 67		
Kaspiske Hav	37	212		
Kjøbenhavn	11, 65;	45 259		
Leith 1, 4; 4, 27; 7, 47; 12, 71; 18, 103; 21, 119; 26, 145; 29, 167; 36, 207; 38, 216; 42, 239; 47, 271;	51	291	9	158
Lissabon	19, 108;	21 119		
Melbourne	49	279		
Murmankysten	32	183		
New York			5	75
Rotterdam			8	139
Sakhalin	43	247		
San Francisco	3	23	6	94
St. Petersburg	20	116		
Santos	27	155		
Tunis			10	188
Flesk.				
New York	19	108		
Forretningsliv.				
Alexandria			4	49
Athen	10	63	3	42
Bombay	3	24		
Helsingfors			12	256
Kjøbenhavn	10	59		
Montreal			2	27
New York			5	72
Persien	15	82		
Rusland	10	64		
Sverige 1, 7; 18, 101, 104; 19, 106;	20	113		
Fosfat.				
Tunis	13	75	10	188
Fotografisk kongres.				
Brüssel	28	160		
Fragter.				
Alexandria			4	52
Archangelsk.	10, 203;	12, 268		
Barcelona	1, 6;	12, 248		
Bilbao	12	250		
Blyth	2	22		
Cadiz	12	250		
Cardiff	2, 23;	9, 150		
Danzig	11	221		
Genua	9	164		
Glasgow	9	162		
Havre	8	125		
Helsingfors	12	260		
Kjøbenhavn	3	33		
Konstantinopel	31	175	3	37
Leith	9	158		
Montevideo	10	182		
Newcastle o. T.	9	153		
New York	5	67		
Rhinen	8	133		
Rio de Janeiro 15, 81; 39, 219;	45	263	3, 41; 10, 184	

	Ukeutg.		Mds.utg.	
	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.
Rotterdam			8	134
St. Petersburg			11	236
Stettin			11	225
Stockholm			7	101
Sundsvall			7	113
Sydney			12	266
Tunis			10	187
Frugt, se ogsaa de enkelte frugtsorter.				
Denia	44	256		
San Francisco			6	94
Turkestan			5	79
Fuglevildt, se vildt.				
Fuglevinger og -skind.				
Paris	32	178		
Fyravgifter, se skibsavgifter.				
Fyrstikker.				
Beirut	43	244		
Berlin	45	264		
Buenos Aires	35	198		
Calcutta			9	175
Costa Rica	25	138		
Johannesburg	42	236		
Kapstaden	38	213		
Konstantionopel	40	222		
Köln			7	119
London	3	23		
Tunis	34	195		
Færgeforbindelse.				
Sassnitz—Trelleborg	19	107		
Galoscher.				
Konstantinopel	40	222		
Gatesten, se sten.				
Gjødningsstoffer (kfr. fiske- afvold).				
Kapstaden	38	213		
Melbourne	44	252		
New York	20	111		
Wien	23	128		
Granit.				
Wien	23	127		
Grubedrift, se bergverks- drift.)				
Gummi.				
Rio de Janeiro	23	128		
Hamp.				
Neapel			9	168
Handelsflaater.				
Belgien			12	243
Danmark	37	212		
Finland			12	260
Nederlandene			8	133
New York			5	70
Rusland	29	166		
Storbritannien og Irland . .			2	20
Sverige	30, 169;	36 205		
Handelskamre.				
Russisk-svensk	3	24		
Handelstraktater.				
Frankrike—Forenede Stater	15	86		
Kanada—Forenede Stater.	18	102		
Kanada—Frankrike 2, 18;	8	52		
Kanada—Tyskland	9	56		
Norge—Rumænien	25	140		
Rumænien—Østerrike-Un- garn	36	208		
Sverige—Tyskland	1	8		
Tyskland—Forenede Stater	7	46		

	Ukeutg.		Mds.utg.			Ukeutg.		Mds.utg.	
	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.		Hefte.	Side.	Hefte.	Side.
Handelsusancer.					Paris	32	178		
Konstantinopel	10, 64;	45	261		San Francisco	3	23	6	94
Havneanlæg, havnearbeider, se havneforhold.					Hvalkjød.				
Havneavgifter, se skibsav- gifter.					Dresden	45	260		
Havneforhold.					Hvalolje, se tran.				
Antwerpen			12	243	Hvete.				
Archangelsk	23	131			New York	17	100		
Australien (forskj. havne)			12	264	Hyrer.				
Bagnoli	15	87			Antwerpen			12	242
Bahia Blanca	15	87			Cardiff			9	151
Barcelona			1, 9; 12, 250		Havre			8	125
Bordeaux	31	176			Montreal			2	30
Buenos Aires	19	108			New York			5	72
Cadiz			12	250	Rio de Janeiro			10	185
Genua	38	214	9	164	Rotterdam			8	132
Göteborg			7	104	Hø.				
Haiti	37	212			Frankfurt a/M	43	247		
Kallundborg	40	224			Glasgow			9	163
Kjøbenhavn	39, 219;	46	268		Hamburg 27, 156; 33, 192; 43	247			
Konstantinopel	44	256			Köln	18, 102;	48	276	
Leith			9	159	Montreal	7	48		
Lourenço Marques			10	201	Høstberetninger, forandr. i				
Malaga			12	250	offentliggjørelsen av kon- sulernes	35	203		
Montevideo			10	181	Immigration, se emigration.				
Neapel			9	168	Import.				
Norrköping	1	8			Alexandria			4	51
Odessa			9	171	Algier	1	2		
Pará	15	88			Amsterdam			8	142
Port Arthur	33	191			Antwerpen	43	242		
Port au Prince			11	240	Archangelsk			10, 205; 12, 270	
Port Elizabeth	3	24			Athen			3, 43; 7, 116	
Rouen	44	256			Bangkok			4	53
Rio de Janeiro 15, 88; 21, 120; 23, 132; 45	263	10	185		Barcelona	5	39	12	252
S.ta Cruz de Tenerife			10	208	Beira			10	201
St. Petersburg 17, 98; 23, 131; 30, 172; 35	203				Belgrad			2	31
Simrishamn	40	224			Berlin 4, 31; 6, 41; 32, 169; 36	206			
Sydney (Port Jackson)			12	264	Bilbao			12	252
Taragona			12	250	Birmingham	16	91		
Tunis			10	187	Bombay	16	91	3	46
Venedig			9	168	Braila	37	211		
Hermetik, se konserver.					Bremen			11	215
Hesteskosøm, se søm.					Buenos Aires	20, 115;	35	200	10
Huder og skind.					Cadiz			12	252
Antwerpen			12	245	Calcutta			9	174
Beirut	43	244			Caracas			12	272
Hamburg	47	272			Cardiff			2	23
Havre			9	170	Costa Rica	25	137		
Köln			7	119	Danzig			11	222
New York			5	77	Filippinerne	16	92		
Rotterdam			8	137	Fort de France	35	202		
Humle.					Göteborg			7	106
Tyskland	5	40	11	223	Hamburg			11	209
Hummer.					Havre			8	127
Dresden	46	166			Helsingfors	50	281	12	258
Konstantinopel	40	521			Kapstaden	37, 209;	41	228	10
Köln	32	180			Kjøbenhavn	23, 124;	30	171	3
Hvalbarder.					Konstantinopel	42	238	1, 13; 10, 191	
Paris	32	178			Köln	45	260		
Hvalfangst.					Leith			9	153
Alaska	3	23			London	41	225	2, 17; 9, 145	
Buenos Aires			10	180	Lourenço Marques	43	245		
Dundee			9	161	Madras	16	91		
Durban			10	198	Madrid	15	84		
New York			5	74	Matupi	1	3		
					Melbourne	44	251		
					Monaco	5	40		
					Montevideo			10	182
					Montreal	8	52	2	27

	Ukeutg. Hefte. Side.		Mds.utg. Hefte. Side.			Ukeutg. Hefte. Side.		Mds.utg. Hefte. Side.	
Moskva	17	93			Helsingfors			12	258
Newcastle on Tyne			2	26	Konstantinopel			1	12
New York	29	162	5	74	Jernmalm.				
Odessa			9	171	Berlin 24, 133;	25	138		
Oranje-Fristaten	42	237			Bilbao			1, 10; 12, 251	
Riga			11	238	Montreal	8	52		
Riksgränsen			7	115	Rotterdam			8	138
Rio de Janeiro	10	59	4	57	Tunis			10	188
Rotterdam			8	134	Jordbruk, se landbruk.				
S.ta Cruz de Tenerife	43	244	10	207	Kaffe.				
St. Paul	10	64			Havre			9	169
St. Petersburg	20	115	4	58	Rio de Janeiro 15, 80; 21, 118; 26, 147;				
			11, 231, 234		39, 219; 49, 280				
Stettin			11	224	Rotterdam			8	136
Stockholm			4, 62; 7, 98		Kakao.				
Storlien			7	115	Amsterdam			8	141
Tunis	34	195	10	187	Havre			9	170
Turkestan			5	80	Kalciumkarbid.				
Valparaiso	1	3			Berlin	29	166		
Wien	23	126			Buenos Aires	35	199		
Zürich			4, 63; 12, 271		Johannesburg	42	235		
Importforbud.					Kapstaden	38	213		
England (hø og halm fra					Melbourne	44	252		
Danmark)	50	287			Kaliindustri.				
Finland	41	232			Berlin 14, 79;	23	130		
Rusland	26	148			Kanalprojekter og kana-				
Indigo.					ler.				
Amsterdam			8	142	Finske Bugt—Hvitehavet	1	8		
Indsjøfart.					Petchora—Ob	7	48		
New York			5	71	Karantænebestemmelser.				
Industri.					Barcelona	36	208		
Antwerpen			12	245	Kasser og kassemateriale.				
Buffalo	36	206			Buenos Aires	35	199		
Helsingfors			12	257	Johannesburg	42	234		
Konstantinopel 5, 38;	32	181			Kapstaden	37	210		
Milano	41	230			Kautschuk.				
Indvandring, se emigration.					Havre			9	170
Is.					Kemikalier.				
Altona	43	245			Glasgow			9	162
Antwerpen	44	251			Kjød.				
Berlin 7, 46; 10, 63; 13, 75; 14, 79;					Buenos Aires (frosset)			10	179
17, 100; 22, 124; 26, 146; 31, 175;					New York			5	76
34, 196; 39, 219; 43, 245; 44, 256					Klareringspapirer for varer.				
Dresden	43	245			Montreal	4	32		
Emden	43	245			Kli.				
Geestemünde	43	245			Berlin			11	218
Glasgow			9	163	Stettin			11	226
Grimsby			9	151	Klipfisk (se ogsaa fisk).				
Hamburg	49	280			Barcelona 2, 9; 41, 232;	49	277		
Kiel	43	245			Berlin	20	109		
Kjøbenhavn	10	63			Bilbao 2, 10; 49, 278;	50	285		
Köln			7	119	Bordeaux 4, 28; 8, 50; 13,				
Königsberg 31, 175;	43	245			74; 18, 103; 21, 119; 38,				
Leith			9	156	216; 43, 246;	46	268	8	130
London 3, 24; 7, 47; 11, 68; 15, 85;					Buenos Aires	35	197		
21, 120; 24, 136; 29, 168; 32, 182; 34,					Cadiz 2, 13;	50	285		
195; 38, 212; 43, 246; 46, 268; 50, 287					Costa Rica	25	138		
Rotterdam			8	137	Genua	33	187		
Stockholm	50	287			Göteborg			7	105
Jern.					Havana 1, 4; 2, 14; 20, 111;				
Barcelona, Bilbao	5	37	12	251	36, 207;	49	278		
Konstantinopel	40	223			Köln	32	180		
Köln			7	117	Lissabon	4	26		
Leith			9	157	Livorno			9	167
New York			5	78	Madrid	27	155		
St. Petersburg 15, 84;	23	131			Melbourne	44	251		
Jernbaner.					Milano	41	131		
Alexandria			4	53	Montreal (New Foundland)	5	38		
Bilbao			12	255	Piræus	35	201		

	Ukeutg.		Mds.utg.	
	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.
Rio de Janeiro	27	150		
Rom	2	19		
Kobber.				
Havre			9	170
Köln			7	118
St. Petersburg	17	98		
Kondenseret melk.				
Buenos Aires	35	198		
Johannesburg	42	235		
Kapstaden	38	213		
Madrid	2	20		
Konnosemester.				
Berlin (bedragerier) . . .	32	183		
Montreal 32, 182;	40	224		
St. Petersburg	2	20		
Konserver (se ogsaa de enkelte artikler).				
Beirut	43	244		
Berlin . 20, 112; 26, 141;	27	152		
Bilbao	5	34		
Costa Rica	25	138		
Forenede Stater	47	272		
Genua	33	188		
Johannesburg	42	235		
Kapstaden	38	213		
Konstantinopel	40	221		
Köln	32	180		
Montreal	2	18		
Rio de Janeiro	27	151		
Vladivostok	30	171		
Konsumtionsavgift.				
Madrid	1	4		
Korkbark.				
Tunis			10	188
Kopra.				
Rotterdam			8	137
Korn (se ogsaa de forskjellige kornsorter).				
Berlin			11	218
Köln	38	215		
New York 1, 7;	30	171	5	76
Paris	23	131		
St. Petersburg			11, 233, 234	
Stettin			11	226
Krebs.				
Stockholm	34	196		
Kul.				
Cardiff			9	148
Hull	42	240		
Köln			7	118
Leith			9	157
London			9	146
Newcastle o. T.			2	25
St. Petersburg			11	235
Kurser, se bank- og børs-væsen.				
Kystfart.				
Argentina	40	224		
Japan	18	104		
Kanada	3	24	2	29
Rusland (Sortehavet—Østersjøen)	14	80		
Spanien . 5, 40; 23, 131;	28	160		
Landbruk.				
Helsingfors			12	256
Stockholm	1	5		
Landbruksmaskiner, se maskiner.				

	Ukeutg. Hefte. Side.	Mds.utg. Hefte. Side.
Landbruksprodukter, (se ogsaa de enkelte artikler).		
Kjøbenhavn 1, 3; 5, 39; 10, 63; 12, 72; 14, 78; 15, 85; 17, 99; 21, 120; 26, 146;	32	183
Leith		9 156
Lin.		
Archangelsk.		12 269
Linfrø.		
Archangelsk		12 269
Buenos Aires	7	48
Lodsavgifter, se skibssavgifter.		
Lodsforhold.		
Portland, Or.	1	8
Losse- eg lasteavgifter, se skibssavgifter.		
Losse- og lasteforhold, se havneforhold.		
Love, reglementer etc.		
Forenede Stater	47	272
Kjøbenhavn		3 36
Konstantinopel	45	261
Melbourne	43	248 12 263
Makrel.		
New York	20	110
Margarin.		
Kapstaden	38	213
Kjøbenhavn	35	204
Köln		7 119
London	5	39
Rotterdam		8 138
Maskiner.		
Konstantinopel	45	264
Paris	32	179
Rio de Janeiro	27	151
Medicintran, se tran.		
Mel.		
Berlin		11 218
Kjøbenhavn	15	86
Köln	45	260
Melk.		
Berlin	47	272
Melk, kondenseret, se kondenseret melk.		
Metaller, se de forskjellige metallsorter.		
Mineraler, se bergverksdrift.		
Motorbaater, baatmotorer.		
Konstantinopel	40	223
Paris	32	179
Motorutstilling.		
Petersburg	1	8
Mursten, se teglsten.		
Mønstringsforretninger.		
Alexandria		4 53
Amsterdam		8 141
Antwerpen		12 242
Bremen		11 215
Buenos Aires		10 177
Cardiff		9 151
Hamburg		6 92
Havre		8 125
Leith		9 159
London		2 21
Montevideo		10 182
Newcastle o. T.		2, 26; 9, 153
New York		5 71

	Ukeutg.		Mds.utg.			Ukeutg.		Mds.utg.	
	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.		Hefte.	Side.	Hefte.	Side.
Rio de Janeiro			10	184	Rogn.				
Rotterdam			8	132	Bilbao	2, 17; 31, 174;	46	268	
Oliven(-olje).					Havre	 9, 53;	10	61	
Brussa	43	244			Ryper, se vildt.				
Genua	19	279			Ræker.				
Tripoli	1	8			Berlin	20	114		
Tunis	7	48			Dresden	46	266		
Olje.					Røkesild.				
Stettin			11	227	Genua	33	188		
Oprindelsesbeviser.					Livorno			9	167
Genua	27	156			Melbourne	44	252		
Spanien	35	204			Piræus	35	201		
Opvarmede godsvogner.					Washington (told)	35	203		
Berlin	3	24			Rømning av sjøfolk, se				
Pap.					ogsaa mønstringsforret-				
Barcelona, Bilbao 8, 51; 48	273				ninger.				
Brussa	43	244			Sydney		12	266	
Rio de Janeiro (told)	41	228			Salt.				
Stettin			11	227	Cadiz		12	254	
Wien	23	126			Tunis		10	188	
Papir.					Sardiner (kfr. konserver).				
Antwerpen	44	250			Buenos Aires	35	197		
Barcelona, Bilbao 8, 51; 48	273				Genua	27	156		
Brussa	43	244			Havre	8, 49;	9	54	
Buenos Aires	35	198			Livorno			9	167
Calcutta			9	175	Melbourne	44	251		
Costa Rica	25	38			New York	20	111		
Genua	34	193			Wien	23	128		
Hamburg	47	271			Sardinæskers lodning.				
Johannesburg	42	235			Buenos Aires	23	132		
Kapstaden	37	211			Sild.				
London	3, 23; 29	164			Danzig	50	288		
New York 15, 83; 21, 118;					Göteborg			7	105
26, 148; 28	158				Helsingfors	3, 24;	50	281	
Rio de Janeiro (told)	41	228			Melbourne	44	252		
St. Petersburg	14	80			New York	20	110		
Tunis	34	195			Odessa			7	171
Venezuela (told)	35	203			Riga	31	175		
Wien	23	126			Sakhalin	43	247		
Papir av torv.					St. Petersburg 17, 97; 19,				
St. Petersburg	14, 80; 23	131			108; 21, 119; 25, 140;				
Pelsverk, se skind.					26, 148; 28, 160; 30, 172;				
Pengemarked, penge-					32, 184; 35, 204; 37, 211;				
væsen, se bankvæsen.					38, 215; 41, 229, 232;				
Pepper.					42, 240; 43, 247; 45, 260;	49	280		
Havre			9	170	Wien	23	127		
Saigon			4	63	Sildevrakning.				
Petroleum.					Riga	38, 215;	42	240	
Baku	15	86			Silkeavl.				
New York			5	77	Konstantinopel	40	223		
San Francisco			6	94	Sjøkarter, svenske	34	196		
St. Petersburg			11	233	Skaldyr (behandling av).				
Poteter.					Washington	1	8		
Berlin			11	219	Skat paa utenlandske re-				
Helsingfors	44	256			derier.				
Kjøbenhavn	33	191			Washington	23	132		
Rio de Janeiro	27	151			Ski og kjælker.				
Stettin			11	226	Dresden	43	246		
Potetessago, paabud om					Mannheim	43	246		
nøiagtig etikettering.					Moskva	17	93		
Forenede Stater	50	288			Skibsavgifter.				
Quebracho.					Alger	41	231		
Buenos Aires			10	180	Archangelsk			12	268
Rensdyr, se vildt.					Bordeaux	31	176		
Ris.					Boulogne sur Mer	44	256		
Amsterdam			8	143	Calais	39	220		
Bangkok	26, 144;	49	279	4	Luleå			7	115
Saigon			4	63	Portland, Or.	34	196		

	Ukeutg.	Mds.utg.		Ukeutg.	Mds.utg.
	Hefte.	Side.	Hefte.	Hefte.	Side.
Rio de Janeiro	26, 148; 33, 189;	50	288	3, 41; 10, 184	
San Francisco				6	94
St. Petersburg		15	87		
Suezkanalen		34	195		
Sundsvall		27	156		
Washington		7	45		
Skibsbygning.					
Antwerpen			12	244	
Bremen			11	215	
Glasgow			9	161	
Leith			9	157	
Newcastle on Tyne			2	26	
New York			5	71	
Rotterdam	19	108			
Stettin			11	226	
Skibsfart.					
Alexandria			4	51	
Antwerpen			12	241	
Archangelsk			10, 202; 12, 267		
Bangkok			4	55	
Barcelona			1, 1; 12, 245		
Batavia			1	16	
Beira			10	202	
Belize			4	61	
Bilbao			12	247	
Buenos Aires			10	177	
Buffalo	36	206			
Cadiz			12	248	
Caracas			12	272	
Costa Rica	25	137			
Genua			9	163	
Hamburg			6	90	
Havana			3, 47; 5, 80		
Havre			8	124	
Helsingfors			12	259	
Hongkong	1, 1; 22	121			
Kapstaden			10	196	
Kjøbenhavn			3	33	
Konstantinopel			1, 15; 3, 37		
			10	192	
Kreta			4	61	
Leith			9	159	
London	3, 24; 8, 52; 11, 68; 16, 92; 21, 120; 24, 136; 29, 168; 34, 195; 37, 212; 43, 247; 46, 268;	50	288	2, 20; 9, 146	
Lourenço Marques			10	201	
Madras			4	64	
Manila			4	64	
Melbourne			12	263	
Messinastrædet			10	181	
Mexico			5	80	
Monaco			4	64	
Montevideo			10	181	
Montreal			2	28	
New York			5	65	
Odessa			9	171	
Paris			8	121	
Port of Spain			4	64	
Rio de Janeiro			3, 40; 10, 183		
Riga			11	239	
Rotterdam			8	131	
Saigon			4	63	
St. Petersburg			4, 58; 11, 235		
			12	272	
Stettin			11	225	
Stockholm	30, 169; 33, 192;	35	204	4, 62; 7, 100	
Tunis			10	186	
Skibsfartskutymmer.					
Archangelsk			25, 140; 30	171	
Genua			38	214	
St. Petersburg			19	108	
Skibsfartspræmier; skibsfartssubvention.					
Forenede Stater					5 71
Spanien					12 251
Skibspapirer.					
Havana	19, 108; 23	132			
Madrid	10	63			
Skifer.					
Köln	32	180			
Skind, se huder.					
Skogvæsen.					
Milwaukee	21	117			
Siam	39	217			
Smør.					
Berlin	42	240			
Buenos Aires			10	179	
Costa Rica	25	138			
Helsingborg			7	109	
Johannesburg	42	236			
Kapstaden	38	213			
London	5	39			
Rotterdam			8	138	
Spiritus.					
Berlin			11	219	
Stettin			11	227	
Staal.					
Barcelona, Bilbao	5	37	12	251	
Leith			9	157	
New York			5	78	
Sten (se ogsaa enkelte stenarter.)					
Altona	44	255			
Antwerpen	44	250			

	Ukeutg. Hefte. Side.		Mds.utg. Hefte. Side.			Ukeutg. Hefte. Side.		Mds.utg. Hefte. Side.	
Sukker og sukkerindustri.					Stockholm (fartøier og baa-				
Kjøbenhavn.	32	184			ter	31	176		
Rotterdam			8	137	» (rogn)	41	232		
St. Petersburg	50	288			Tokio	33	185		
Sundhedsattest for huder.					Venezuela	35	203		
Italien	10	64			Washington 8, 52; 14, 79; 23, 132;	35	203		
Sundhetsspas for skibe.					Toldfrihet.				
Gibraltar.	40	224			Konstantinopel (landbruks-				
Svovl.					maskiner).	45	264		
Genova.	37	212			Tran.				
Sælfangst.					Barcelona	1	3		
Indiske Ocean	18	104			Bilbao	1, 3; 46	267		
New Foundland	15	88			Buenos Aires	35	198		
Sælhundskind.					Genova	33	189		
Frankfurt	45	264			Glasgow			9	162
Sæltran, se tran.					Köln	32	180		
Sæpe.					Livorno.			9	167
Kapstaden	38	213			New York.	20, 110; 29	165		
Søm.					Paris	32	178		
Barcelona, Bilbao	5	37			Piræus	35	201		
Taksten, se teglsten.					Tyskland	46	267		
Tapeter.					Wien	23	127		
Kapstaden	37	211			Transport av fisk fra Øst-				
Spanien	8	51			asien.				
Teaktræ.					St. Petersburg	10, 63; 50	288		
Bangkok	4	54			Trælast.				
Teglsten (mursten og tak-					Altona	44	254		
sten).					Amsterdam			8	141
Kjøbenhavn.	10	64	3	34	Antwerpen	29, 165; 44	249		
Telefonapparater.					Archangelsk	42	239	12	270
Buenos Aires	35	199			Barcelona	4, 30; 51	289		
Johannesburg	42	235			Beirut	43	244		
Telegraf- og telefonfor-					Berlin			11	219
bindelser.					Bilbao	4, 29; 51	289		
Cadiz (traadløs)			12	251	Bordeaux			8	129
Island.	22	124			Cadiz	51	290		
Textilindustri.					Emden	44	254		
Antwerpen			12	245	Frankfurt a. M.	44	255		
Dresden			11	221	Galatz.			10	206
London			9	145	Hamburg.	44	254		
The.					Havana	23	132		
Rotterdam			8	137	Havre.			9	170
Tin.					Helsingfors	1, 6; 21, 120; 51	290		
Amsterdam			8	142	Johannesburg	42	234		
Köln			7	118	Kapstaden	37	210		
Tjære og bek.					Kjøbenhavn 12, 72; 15, 84; 16, 92; 27, 155; 32, 182; 34, 194;	35	203		
Archangelsk			12	270	Konstantinopel.	24, 136 40	223		
Tobak.					Königsberg			11	223
Rotterdam			8	137	Leith			9	156
Told.					London 3, 22; 5, 36; 8, 50; 13, 74; 15, 83; 22, 124; 27, 156; 29, 167; 31, 175; 35, 203; 39, 219; 43, 246; 48, 276	51	292		
Antwerpen	44, 256; 50	287			Madrid	35	202		
Barcelona (toldmulkter)			12	255	Mannheim	44	254		
Berlin 6, 44; 7, 47; 23, 132; 29, 164;	49	280			Melbourne	44	252		
Helsingfors 15, 86; 17, 99;	24	135			Newcastle o. T.			2, 25; 9, 153	
Kanada	34	195			Paris	31	173	8	123
Kjøbenhavn.	15	88			Piræus	35	201		
Konstantinopel 2, 20; 16, 92;	45	264			Port au Prince.	47	272		
Lissabon	31	176			Rotterdam			8	138
Melbourne	44	253			St. Petersburg			11	234
Paris	15	86			Sundsvall			7	111
Rio de Janeiro 13, 74; 14, 80; 18, 103;	41	228			Tunis	34	195		
Rotterdam	1	4			Træmasse.				
Rumænien	36	208			Antwerpen	44	249		
St. Petersburg 10, 64; 12, 72; 13, 75; 20, 116; 22, 124;			26, 147, 148						

			Ukeutg.		Mds.utg.		Ukeutg.		Mds.utg.	
			Hefte.	Side.	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.	Hefte.	Side.
Barcelona	3, 22;	50	284							
Bilbao	3, 21;	50	283							
Bordeaux					8	130				
Buenos Aires		35	198							
Calcutta					9	175				
Genua		34	193							
Grimsby					9	151			10	200
Göteborg					7	106			12	262
Hamburg		45	262							
Kjøbenhavn	10, 62; 16, 92; 27, 155;									
	32, 182; 34, 194; 35, 203									
London	5, 38;	28	157							
Magdeburg		45	263							
Mannheim		45	263							
Montreal		16	92							
New York	17, 96; 28, 158;	50	285							
Paris		31	173							
Rotterdam					8	139				
Sundsvall					7	112				
Venedig					9	169				
Wien		23	126							
Træmassekub.										
Paris		51	291							
Træmel, træuld.										
Kapstaden		37	210							
Trævarer, færdige.										
Buenos Aires		35	199							
Johannesburg		42	234							
Kapstaden		37	211							
Tyttebær.										
Berlin	20, 112; 32, 180;	36	208							
Dresden				11	221					
Hamburg		27	155							
Helsingborg		32	184							
Helsingfors		5	40							
Köln		32	180							
Stockholm		23	130							
Tømmer, se trælast.										
Tørdokker.										
Montreal		21	117							
Tørfisk, se stokfisk.										
Uld (og uldvarer).										
Durban		43	241							
Johannesburg										
Melbourne										
Utstillinger.										
Calcutta		28	260							
Irkutsk		7	48							
Kjøbenhavn		21	120							
Moskva		4	32							
Odessa		3	24							
St. Petersburg 1, 8; 26, 148;	32	183								
Utvandring, se emigration.										
Vaaben og ammunition.										
Finland		41	232							
Rusland		26	148							
Vandfald, reflektanter paa norske.										
Berlin		36	208							
Varemerkelov.										
Washington		1	6							
Vekselmøtorium.										
Neapel		43	247							
Vildt.										
Tyskland	20, 112; 44, 253;	50	287							
Vin.										
Madrid		50	287							
Paris		3	23							
Vinduer, se trævarer.										
Voldgift i handelstvistigheter.										
London		17	99							
Zink, zinkmalm.										
Köln									7	118
Øl.										
Johannesburg		42	236							
Østers.										
Washington		1	8							

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 1.

Ukeutgaven.

8. januar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Oversigt over den norske skibsfarts stilling i Østasien	1
Handelsomsætningen mellem Algeriet og de tre skandinaviske lande	2
Importen til Chile	3
Importen av landbruksprodukter fra Danmark	3
Importen av norske varer til de tyske besiddelser i Stillehavet	3
Tranimporten til Nordspanien	3
Tilbaketagelse av lovforslag om forhøielse av indførselstolden i Holland	4
Konsumtionsavgiften paa klipfisk i Pamplona ophævet	4
Klipfiskimporten til Havana	4
De skotske fiskerier	4
Jordbruk i stor skala og smaa bruk	5
Beskyttelse av varemerker i de Forenede Stater. Forbud mot efterligninger	6
Finlands trælastindustri i 1909	6
Sveriges økonomiske stilling ved aarskiftet	7
Vintersedens stilling i Russland	7
Korn- og bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	7
Høstutbyttet i Finland	7
Kanal fra den Finske Bugt til Hvitehavet	8
Forlængelse av den tysk-svenske handelstraktat	8
Behandling av skaldyr, som exporteres til de Forenede Stater	8
Olivenolje fra Tripoli	8
Lodsforhold etc. i Portland, Oregon	8
Ny havn i Norrköping	8
International motorutstilling	8
«Konsulatberetninger»s maanedsgave	8
Register til «Konsulatberetninger»	8

Oversigt over den norske skibsfarts stilling i Østasien.

Utdrag av en indberetning fra vicekonsul *Jørgen Eitzen*, Hongkong.

Helt siden 1905, da den norske skibsfart kulminerte i Østen med et antal av omkring 150 fartøier, har norsk tonnage herute været i stadig tilbakegang, saa den nu kun tæller mellem 45 og 50 fartøier i kystfart. Hvor beklagelig end denne tilbakegang er, hører den dog til de begivenheter, som et land, hvis skibsfart udelukkende er lagt an paa «tramp»fart, til en viss grad maa være forberedt paa. Thi i høi grad avhængig, som den er av fragtmarkedet og andre lokale omstændigheter, kan denne fart aldrig gjøre regning paa det faste paa et sted som de nationers skibsfart, som helt eller delvis employeres i rutebart. Det er derfor let forklarlig, at den norske tonnage under de vedvarende daarlige konjunkturer i Østen viser den største tilbakegang; thi alle de andre sjøfarende nationer, som arbeider herute, har i mere eller mindre utstrækning sine skibe anbragt i rutebart.

En nærmere betragtning av den norske skibsfarts udvikling i Østen bidrager ogsaa til forstaaelse av den omhandlede tilbakegang. Vor skibsfart herute er jo ikke av nogen særdeles gammel dato. Først i tidsrummet 1895—1900 naadde den et nævneværdig omfang og utgjorde ved aarhundredets begyndelse omkr. 20 fartøier. Ved krigens utbrud i 1903 var antallet steget til noget over 30 fartøier. I krigens aar fik den saa en voldsom tilvekst; men denne utvikling kunde naturligvis ikke gjøre regning paa nogen større stabilitet under de ekstraordinære forhold, som da hersket. At der efter krigen maatte komme en reaktion, var kun at vente. Muligens blev denne reaktion større end paaregnet. Men naar den norske tonnage herute nu viser omkring 50 % forøkelse fra, hvad den var ved krigens utbrud, synes de sidste aars tilbakegang ikke at være i den grad utilfredsstillende, som det ved første øiekast gir indtrykket av.

Den nuværende norske tonnage i Østen tæller, paa nogle faa undtagelser nær, moderne fartøier, hvorav de fleste specielt er bygget for østasiatisk fart. Dette i forbindelse med den sikkerhet, hvormed de navigeres, idet der meget sjelden indtræffer uheld blandt dem, har efterhaanden skaffet norsk tonnage en ganske god position i Østen, en position, som den naturligvis maa dele med den — iethvert fald likesaa gode — engelske og tyske tonnage.

Naar skibsfarten paa disse farvander i de senere aar har opvist saa daarlige resultater, som tilfældet har været, hvad der vistnok har bragt mange til at se tvilende paa Østens marked, turde følgende momenter komme i betragtning ved bedømmelsen av forholdene herute.

Et moment, som der ikke noksom kan lægges den fornødne vekt paa, er den japanske tonnage, som under og efter krigens tid har undergået en nær sagt enestaaende udvikling. Med den tilvekst, denne nu har faat, vil den selvfølgelig gjøre sig i høi grad merkbart gjældende paa Østens marked. Dog er der det at bemerke ved den japanske tonnage, at nybygningerne inden denne hovedsagelig har omfattet fartøier for de store linjer paa Europa, Amerika og Australien. De japanske «tramp»baater er fremdeles for den overveiende del ældre og mindre tidsmessige skibe, for hvilke der ikke sjelden sees beregnet en høiere assurance end for de europæiske landes. Derfor ser man ogsaa japanske fartøier i liten utstrækning konkurrere om den fart, hvori norske skibe er employeret her sydpaa. Men erfaringen viser, at japansk tonnage ogsaa der til dels kommer ind, saasnart fragterne kommer op.

Det har ofte været fremholdt, at den japanske tonnage paa grund av billig arbeidshjælp kan sælle billigere end de andre nationer. Dette er utvilsomt tilfældet i sammenligning med f. ex. England. Men jeg tror, det spiller en mindre rolle i sammen-

ligning med den norske skibsfart, som man paa dette omraade ofte hører fremholdt har en stor fordel fremfor de fleste lande.

De betydelige statsunderstøttelser, som der hvert aar tilstaaes japanske tonnager, stiller denne selvfølgelig ogsaa betydelig gunstigere i konkurrencen med de andre landes skibsfart. Dog gjælder dette væsentlig den japanske rutefart, idet de japanske «tramp»baater i mindre utstrækning høster fordel av den japanske regjering's liberalitet overfor skibsfarten.

Et andet moment av væsentlig betydning for den norske skibsfart her er den stadig utvidede rutefart, som virker til fortrængsel av «tramp»skibene. Under de senere aars slette konjunkturer er der dog — i ethvertfald i det sydlige — oprettet meget faa nye linjer, og de mindre gode resultater, disse som regel har at opvise, kan vel neppe antages at virke opmuntrende i denne retning.

Imidlertid spiller her ind et moment, som norsk tonnager i den senere tid har høstet fordel av. Der synes nemlig blandt kineserne at være en tendens til at frigjøre sig for de av europæerne startede linjer og begynde sine egne. Paa flere steder i det sydlige har saaledes kineserne slaat sig sammen og begyndt sine egne konkurrerende linjer, saaledes paa Bangkok og Haiphong. Fremmede skibe har i disse tilfælde været befragtet, og som regel har norsk tonnager været tat. Vanskelig er det selvfølgelig for kineserne at kunne opta konkurrencen med de som regel kapitalsterke europæiske ruteselskaper, ikke mindst fordi kineserne vistnok endnu ikke er i besiddelse av den administrationsdygtighet, som europæerne har. Men skulde det vise sig, at kineserne i nogen utstrækning formaar at konkurrere, er det ikke tvilsomt, at norsk tonnager vil høste fordel derav.

Hvad konkurrencen i det aapne marked angaar, synes det, som om tilbud og efterspørsel efter tonnager — i ethvert fald her syd paa — nu er blitt mere utjevnet. Adskillige norske, tyske og andre nationers fartøier er i aarenes løp blitt tat hjem. Og den omstændighet, at intet fartøi — til trods for den fremdeles herskende depression i forretningslivet — i løpet av det sidste halvaar har ligget oplagt i Hongkong, synes at tyde paa, at der er indtraadt en betydelig bedring i forholdet.

Et tilbakeblik paa Østens fragtmarked viser, at dette er let utsat for svingninger. I første halvdel av 90-aarene var markedet forholdsvis godt, men gik saa nedover indtil 1896, som var et daarlig aar. I 1897 begyndte markedet at bedres, og der hersket gode tider for skibsfarten indtil 1902, da der atter indtraadte flaue tider. I krigens aar 1903—1905 gik markedet atter op; men faldt derefter i 1906 atter sammen og har siden den tid holdt sig lavt.

Handelsomsætningen mellem Algeriet og de tre skandinaviske lande.

Utdrag av indberetning fra konsul *Severin Houge*, Alger.

For de tre skandinaviske lande stiller handelsomsætningen med Algeriet sig i 1908 som følger:

I. Norge.

a) Export til Algeriet:

Kjødvarer	6 frcs.
Hermetiske sardiner	30 »

Overføres 36 frcs.

	Overført 36 frcs.
Tran	3 202 »
Saft etc.	4 »
Verktøier, metalarbeider	369 »
Pakker pr. post	203 »

Totalværdi 3 814 frcs.

b) Import fra Algeriet:

Vegetabilsk krølhaar	11 317 frcs.
Raa gjetehuder	8 250 »
Korkbark	2 594 »
Kolonialvarer, tobak	1 554 »
Pakkepost	15 »

Totalværdi 23 730 frcs.

II. Sverige.

a) Export til Algeriet:

Trælast	1 336 755 frcs.
Trævarer	36 765 »
Stangjern	5 405 »
Forskjellige arbeider	4 550 »
Metalarbeider	3 950 »
Papir	3 914 »
Maskiner	1 162 »
Glas og krystal	744 »
Preserv. fisk	496 »
Pakkepost	406 »
Dyriske produkter	154 »
Forarbejdede huder	108 »
Frugt	74 »
Skriveblæk	36 »
Saft etc.	22 »
Klær, lintøi	15 »
Skibsbrød	6 »
Bomuldstøi	5 »
Drikkevarer	2 »

Totalværdi 1 394 579 frcs.

b) Import fra Algeriet:

Korkbark	324 415 frcs.
Jernmalm	86 691 »
Kork	49 069 »
Vegetabilsk krølhaar	3 887 »
Alfa	144 »
Pakkepost	36 »

Totalværdi 464 242 frcs.

III. Danmark.

a) Export til Algeriet:

Maskiner etc.	2 969 frcs.
Dyriske produkter	447 »
Pakkepost	228 »
Metalarbeider	139 »
Cigaretter	19 »
Drikkevarer	1 »

Totalværdi 3 803 frcs.

b) Import fra Algeriet:

Fosfat	102 175 frcs.
Korkbark	67 273 »
Vin	34 128 »
Vegetabilsk krølhaar	26 181 »
Kolonialvarer, tobak	11 012 »
Frugt	2 092 »
Uldtøier	1 998 »
Pianoer	500 »
Kork	189 »
Oljer	35 »
Pakkepost	23 »

Totalværdi 245 606 frcs.

Det maa bemerkes, at varer til eller fra Skandinavien, som blir omlastet i en utenlandsk havn, opføres under dette sidste lands statistik, saa at de her anførte tal ikke gir noget helt korrekt uttryk for vareomsætningen.

Importen til Chile.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul E. Rosenquist, Valparaiso.

Fra Norge importertes i 1908 til Chile følgende varer:

	\$.		\$
Tørret fisk	1 708	Overført	9 113
Øst	1 776	Træløst	99 897
Laks	775	Cement	3 600
Konserveret kjød	765	Klær	95
Do. melk	248	Maskinolje	67
Do. fisk	840	Lysolje	256
Smør	2 860	Almindelig olje . .	2 340
Sardiner	60	Fyrstikker	350
Sæpe	200	Maling	450
Konserverede		Papir	14 333
grønsaker	129	Redskaper	2 787
Tjære	252	«Sheepnets» (?) .	226

Overføres 9 113

Ialt 134 014

For nedennævnte importartikler opgives totalbeløpet av importen fra alle lande i 1908:

Papir og pap	\$ 7 961 442
Træløst og trøvarer	» 4 550 174
Kul	» 31 992 280
Koks	» 837 140
Trækul	» 502 804
Cement	» 1 753 915

Importen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i november maaned 1909 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul Carl Norstrand, København, 236 driller smør, 61 tdr. saltet flesk, 63 tdr. saltet kjød, 222 100 kg. okse- og kalvekjød, 22 kasser egg, 10 400 kg. svineprodukter etc., 62 sktr. levende hornkvæg samt 4 hester.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes:

1 293 okse- og 84 kalvekropper.

Importen av norske varer til de tyske besiddelser i Stillehavet.

Utdrag av indberetning fra konsul M. Thiel, Matupi.

Norges andel i indførslen til de tyske besiddelser i Stillehavet maa efter forholdenes natur bli ganske liten og indskrænker sig, saavidt det kan sees av de officielle opgaver, til konserver, særlig fiskekonserver, og fyrstikker, begge dele i ringe mængde. Behovet for saadanne artikler, som Norge utfører, er ganske ubetydelig; alle forsøk paa at vække de indfødtes kjøpelyst strander paa deres indskrænkede behov og deres temmelig store konservatisme. Det er mulig, at der med tiden kan bli et noget bedre marked for billigere fiskekonserver. Om norske fiskekonserver kan opta konkurrence i popularitet og pris med den billige, her allerede i aartier indførte og gangbare kaliforniske daaselaks, er dog meget tvilsomt bl. a. paa grund av den høie dampskibsfragt av ca. 60 mark pr. kubikmeter.

Tranimporten til Nordspanien.

I. Barcelonas konsulatdistrikt (Indberetning fra fung. konsul Hans T. Møller).

Man har ikke kunnet tilveiebringe nøiagtige opgaver over tranimporten hertil i 1908, da nemlig denne artikel i toldstatistikken er opført sammen med oljer og lignende varer under fællesbenævnelsen «animalske fettstoffer». Med den statsunderstøttede norsk-spanske linje indførtes direkte fra Norge 98 274 kg., hovedsagelig til medicinsk bruk, men som vanlig er der jo ogsaa kommet partier herav over Hamburg og andre havne.

II. Bilbaos konsulatdistrikt (Indberetning fra generalkonsul J. K. Sømme).

Man hitsætter følgende opgave over importen av tran i kg. for aarene 1907 og 1908:

1907.

Til	Fra Norge.	Tyskland.	Belgien.	Newfoundland.	England.	Frankrike.	Ialt.
Bilbao kg.	11 568	8 031	—	1 933	—	—	21 532
Coruña »	30	1 107	—	—	1 034	—	2 171
S. Sebastian . . »	—	2 980	1 730	—	650	1 420	6 780
Santander . . . »	9 931	9 288	7 754	—	—	2 180	29 153
Vigo »	2 274	2 296	580	—	—	160	5 310
Tilsammen kg.	23 803	23 702	10 064	1 933	1 684	3 760	64 946

1908.

Til	Fra Norge.	Tyskland.	Belgien.	Newfoundland.	England.	Frankrike.	Ialt.
Bilbao kg.	8 681	400	2 845	198	—	—	12 124
Coruña »	348	1 090	398	—	1 134	—	2 970
S. Sebastian . . »	—	1 740	—	—	830	1 120	3 690
Santander . . . »	25 565	8 950	1 153	—	—	265	35 933
Vigo »	1 951	1 192	—	—	—	—	3 143
Tilsammen kg.	36 545	13 372	4 396	198	1 964	1 385	57 860

Det vil sees, at tranimporten i 1908 er gaat ned med vel 7 000 kg., forsaavidt de ovennævnte byer angaar. Med hensyn til exporten fra de forskjellige lande sees den norske export i sin helhet at ha gaat betragtelig op, nemlig med henimot 13 000 kg., eller

med over 80%. Englands export, der forøvrig ikke er av større betydning, er øket noget. Forøvrig er importen av tran til de i opgaven opførte byer gaat ned for samtlige exporterende landes vedkommende. Særlig er tilbakegangen betragtelig for indførslen fra

Tyskland og Belgien, nemlig med henholdsvis 10 330 og 5 668 kg., eller ca. 43,5 og 56,3 procent.

Imidlertid er her at bemerke, at det ikke er usandsynlig, at endel av den tran, som i toldvæsenets opgaver, hvorfra disse oplysninger er hentet, er opført som importeret fra disse to lande, kan være kommet fra Norge.

Med hensyn til forholdet mellem de forskjellige indførselssteder, vil det sees, at importen er gått tildels sterkt ned for Bilbaos, San Sebastians og Vigos vedkommende. Derimot er den øket noget over Santander, hvor den norske import er gått op fra ca. 10 000 kg. i 1907 til 25 500 kg. i 1908.

For Gijons vedkommende lar det sig ikke gjøre at tilveiebringe en specificeret opgave over importen av tran, da denne vare i toldvæsenets indførselsstatistik paa stedet opføres sammen med andre lignende stoffer under fællesgrupperingen «animalske fettstoffer». Av tran indførtes i 1908 fra Norge til Gijon 6 200 kg. Forøvrig indførtes under den ovennævnte fællesbetegnelse i 1908 148 675 kg., mot i 1907 136 552 kg.

Indførslen stiller sig for de to aar saaledes for de forskjellige landes vedkommende:

Fra	1907. Kg.	1908. Kg.
Belgien	91 031	74 543
Tyskland	16 582	34 471
England	15 540	21 373
Frankrike	13 399	18 288

Tilsammen 136 552 148 675

Toldstatistikken skjelner ikke mellem medicintran og tran til andet bruk. Den største del av den til Nordspanien indførte tran antages imidlertid at være dampmedicintran og brunblank tran til medicinsk bruk.

Tilbaketagelse av lovforslag om forhøielse av indførselstolden i Holland.

Generalkonsul *G. W. Burger*, Rotterdam, har meddelt, at der for omtrent vel en maaned siden av den nederlandske finansminister for Generalstaternes 2det kammer blev indbragt et lovforslag om en almindelig forhøielse med 30 procent av indførselstolden, men at ministeren, vistnok for en stor del som følge av den store opposition og foruroligelse, som lovforslaget hadde vakt i landets handels- og industrikredse, nu har tat lovforslaget tilbake.

Konsumtionsavgiften paa klipfisk i Pamplona ophevet.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, har indberettet, at det av vedkommende spanske ministerium er blitt tilkjendegitt bystyret i Pamplona, at den kommunale konsumtionsavgift av 2 pesetas pr. 100 kg., som tidligere er blitt opkrævet dersteds av klipfisk, er ulovlig, da denne avgift er stridende mot handelstraktaten med Norge.

Klipfiskimporten til Havana.

Minister *J. Brunchorst*, Havana, har meddelt følgende opgave over importen av klipfisk til Havana i 3dje kvartal 1909:

(m. = vekt i 100 kg. v. = værdi i amr. doll.)

Fra	Juli.		August.		September.		Tilsammen.	
	m.	v.	m.	v.	m.	v.	m.	v.
Norge	2 338	27 050	1 616	20 649	1 994	27 092	5 948	74 791
Kanada	549	4 803	540	4 372	253	1 863	1 342	11 038
England	78	1 318	182	2 701	731	9 610	991	13 629
Andre lande	18	178	47	454	—	—	65	632
Ialt	2 983	33 349	2 385	28 176	2 978	38 565	8 346	100 090

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—november 1908 og 1909:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	8 351 857	2 391 934	5 625 597	1 139 700	1 049 600	468 433	754 868	307 064
1909	7 145 332	2 758 225	4 496 895	1 555 294	909 066	442 601	825 588	308 183

Der ankom til Aberdeen i løpet av november maaned 1909:

1 007 trawlfartøier	mot 904 i november 1908
58 damplinebaater	» 78 » — »
616 mindre linebaater	» 570 » — »

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	122 437 cwts.,	værdi £ 68 383, mot 114 281 cwts.,	værdi £ 59 024 i novbr. 1908
Damp-seillinebaater	7 429 —»—	» 5 995, — 9 095 —»—	» 4 355 —»—
Mindre seillinebaater	1 362 —»—	» 757, — 1 725 —»—	» 842 —»—

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennomsnittlig for:

Trawlere	121.5 cwts. à 11 sh. 2 d.,	mot 126.4 cwts. à 10 sh 3 ³ / ₄ d. i november 1908
Linebaater, større	128.1 » » 16 » 1 ¹ / ₂ d.,	» 116.6 » » 9 » 6 ³ / ₄ d. —»—
— mindre	2.2 » » 11 » 1 ¹ / ₄ d.,	» 3. » » 9 » 9 d. —»—

Der ilandbragtes av:

Hyse	58 508 cwts.,	værdi £ 31 936, mot 54 579 cwts.,	værdi £ 25 921 i novbr. 1908
Hvitting	10 325 —»—	» 3 612, » 6 459 —»—	» 2 352 —»—
Torsk og lange	34 392 —»—	» 18 337, » 34 543 —»—	» 17 165 —»—
Flyndre	5 081 —»—	» 7 201, » 3 216 —»—	» 5 734 —»—

Veiret var gjennomgaende godt i løpet av november, og resultatet av fisket viste sig mere tilfredsstillende, sammenlignet med de foregaaende maaneder. Trawlfangsten blev ilandbragt fra de hjemlige felter. De paa ukentlige ture gaaende trawlere kan siges at ha hat en gjennomsnittlig god fangst, idet antallet av de mislykkede expeditioner har været mindre end det vanlige. Resultatet angives som moderat for de paa kortere ture gaaende trawlere. Et antal trawlere, der drev linefiske i løpet av sommeren, har nu gjenoptat trawlfisket.

Nogle damplinebaater indbragte udmerkede kast av kveite, medens andre igjen hadde daarlig fangst. En færøisk fiskesmakke ilandbragte 19 tons saltet fisk.

Jordbruk i stor skala og smaabruk.

Minister *Benjamin Vogt*, Stockholm, har meddelt følgende:

Sekretæren i «Malmöhus läns hushållningssällskap» har nylig til en pressemand git endel interessante uttalelser om spørsmålet om de store jordegodsers forsvinden og opdeling i mindre bruk. Av disse uttalelser gjengives følgende:

Aarsaken til de store jordegodsers forsvinden er, at kapitalen begynner at mangle. Forat et stort jordegods skal bære sig, kræves der mest mulig intensive bruksmetoder med moderne maskiner og store kreaturbesætninger. Alt dette koster penge, og samtidig har priserne for jordbruksprodukter sunket. Arbeidertilgangen blir mindre og usikrere, arbeiderstridighetene rammer det større jordbruk mere end det mindre. Derimot kan grunden til overgangen fra stort til litet jordbruk neppe søkes i godseiernes manglende evne til at bestyre sine eiendomme; unge godseiersønner faar nu fagutdannelse som jordbrukere, og næsten overalt deltar nu godseieren selv i arbeidet og bestyrer ofte sit gods alene uten inspektører.

Hushållningssällskapet har efter dansk og tysk mønster indhentet opgaver fra jordbrukere over hele Skaane angaaende de forskjellige jordbruks areal, avlingsforhold, kreaturbesætninger, det antal personer, brukene føder, indtægterne av jordbruket o. s. v. Materialet kommer til at bli meget omfattende. Ikke mindre end 30 000 spørsmålsformulærer er utsendt. Paa grundlag av dette materiale skal der utarbeides en statistikk over jordbruksintensitet og over avkastningen for stort og litet jordbruk.

Sekretæren anser den moderne tendens til overgang fra storbruk til smaabruk for heldig for landet i dets helhet, forutsat at utviklingen faar ske naturlig og ikke forceres frem ved kunstige midler. Erfaring fra andre lande peker nemlig i den retning, at samme areal smaabruk kan føde et eller flere gange saa stort areal husdyr som storbruket, og at et betydelig større antal personer kan finde sit utkomme paa dette areal, naar det er utlagt til smaabruk, end om det hadde ligget paa et storbruk. Saaledes viser statistikken, at mens smaabruk paa et areal av 100 tønder jord føder 35 kjøer, 314 svin og 970 høns, er antallet paa storbruk respektive 11, 10 og 25. Saasandt det er heldig for et land at ha

en tætt og økonomisk velstillet befolkning, maa man derfor ønske, at bestræbelserne for at skape mange smaabruk maa krones med fremgang.

Imidlertid har de store jordegodsers hat og har endnu sin store betydning for et lands utvikling i landbrukshenseende. Spesielt i Sverige har man først og fremst de store bruk at takke for, at landets jordbruk har naadd en saa høi utvikling saavel med hensyn til kornavl som med hensyn til kreaturhold. Det er de større jordbrukere, som har været foregangsmand ved indforskrivning eller avling av nye, rikt avkastende kornsorter og kreaturracer samt indførsel av bedre bruksmetoder. Smaabrukene naar aldrig saa langt med hensyn til rationel avl av kreaturer, som de store bruk; selv om nok adskillige mindre gaarde kan opvise besætninger, som kan maale sig med herregaardenes, blir der dog ikke det samlede avlsarbeide og den massevirkning ved avsetningen, som en stor gaard kan præstere.

Legationen har bragt disse uttalelser av sekretæren i Malmöhus läns Hushållningssällskap paa bane overfor forskjellige sakkyndige. Det later til at være en almindelig opfatning, saavel at der for tiden i Sverige foregaar en viss overgang fra storbruk til smaabruk, som at denne utvikling fra et national-økonomisk synspunkt maa betragtes som heldig. Fra et hold blev det bemærket, at man dog ikke paa grundlag av det nu foreliggende materiale kan opgjøre sig nogen sikker mening om, hvor langt utviklingen vil gaa i den anførte retning; de forandringer i den svenske lovgivning, som hadde ryddet av veien visse hindringer for en letvint jorddeling, var endnu temmelig nye, og der kunde ikke bygges sikre slutninger paa de statistiske opgaver fra de senere aar sammenlignet med tidligere aar; for visse arter av jordbruk var stordriften mere hensigtssvarende end smaabruket; kornavl passet saaledes som hovedregel for storbruket og fædrift for smaabruket; almindelige økonomiske forhold, arbeiderforholdene, utvandrings- og gjenindvandringsspørsmålet spillet ind o. s. v. Som forholdene i Sverige for tiden arter sig, antok vedkommende imidlertid, at arbeidet for opprettelse av flest mulig smaabruk var av meget stor betydning, og at det lettedes, dels ved de antydede loforandringer, dels ved det psykologiske forhold, at de svenske bønder nu ikke længere viste sin gamle tendens til at samle paa jord, som de ikke hadde

evne til at bruke. Et viktig punkt var det at drage omsorg for, at utstykningsen av større bruk kunde finde sted uten anvendelse av uvedkommende medlemmer, som drey jordpriserne i veiret.

Beskyttelse av varemerker i de Forenede Stater. Forbud mot etterligninger.

Minister *Ove Gude*, Washington, har indberettet følgende:

Toldembetsmænds og andres opmerksomhet er av den amerikanske finansminister blit henledet paa følgende bestemmelser i § 27 i loven av 20. februar 1905, der traadte i kraft den 1. april samme aar:

«Ingen importeret vare, der kopierer eller efterligner navnet paa noget indenlandsk fabrikat, fabrikant eller forhandler eller paa nogen fabrikant eller forhandler bosittende i noget fremmed land, som ved traktat, konvention eller lov tilstaar amerikanske borgere lignende begunstigelser, eller som kopierer eller efterligner et ifølge denne lovs forskrifter registreret varemerke eller bærer et navn eller merke, som er beregnet paa at faa publikum til at tro, at artiklen er fabrikeret i de Forenede Stater, eller at den er fabrikeret i noget andet fremmed land eller i en anden landsdel end den, hvori den faktisk er fabrikeret, — skal tilstedes toldklarering ved noget toldkammer i de Forenede Stater; og for at hjælpe toldembetsmændene i dette forbuds gjennomførelse kan hvilkensomhelst inden- eller utenlandsk fabrikant eller forhandler, som i henhold til bestemmelser i traktat, konvention, erklæring eller avtale mellem de Forenede Stater og noget fremmed land er berettiget til de fordele, der ved lov tilstaas de Forenede Staters borgere med hensyn til varemerker og firmanavne, kræve sit navn og sin bopæl og navnet paa det sted, hvor hans varer fabrikeres, og en avskrift av sit varemerkes registreringscertifikat, utstedt i overensstemmelse med denne lovs bestemmelser, antegnet i de bøker, som i det nævnte skal føres i finansdepartementet, og han kan forsyne departementet med faksimiler av sit og fabriksstedets navn eller av sit indregistrerede varemerke; og derpaa skal finansministeren la sende et eller flere gjenparter derav til hver toldkasserer eller anden toldembetsmand.»

Bestemmelserne i denne paragraf gir, siger finansministeren, fabrikanter og forhandlere bosittende i fremmede lande, som gir lignende traktatbundne begunstigelser til de Forenede Stater, de samme fordele, som tilstaas indenlandske fabrikanter eller forhandlere. Loven indvirker ikke paa navne eller varemerker, der tidligere har været optegnet i finansdepartementet; thi med hensyn til dem, vil den beskyttelse, der gives, hvad forbud mot indførsel angaar, bli fortsatt. Heller ikke synes loven at gjøre det magtpaaliggende for indenlandske eller utenlandske fabrikanter og forhandlere at la indregistrere navne (ikke varemerker) hos patentkommissæren i den hensikt at forebygge ulovlig indførsel. Forat inden- og utenlandske fabrikanter og forhandlere kan nytte godt av lovens begunstigelser, forsaavidt angaar varemerker, maa de registrere sine varemerker hos patentkommissæren, før finansdepartementet kan skride ind.

Andragender om indregistrering av navne og varemerker i finansdepartementet i henhold til § 27 skal angi eierens navn og bopæl, samt hvor varerne er fabrikeret; og naar det er varemerker, skal disse ledsages av en bekræftet gjenpart av varemerkets

registreringsattest, utstedt i overensstemmelse med lovens forskrifter, og av navnene paa de havne, hvortil faksimiler skal sendes. Naar det er navnet paa et indenlandsk fabrikat, fabrikant eller forhandler (ikke registreret som varemerke i patentkontoret), maa andragendet ledsages av behørig bevis for eiendomsretten og bevis med hensyn til det land eller den landsdel, hvor vedkommende varer blir fabrikeret, hvilket maa indeholde eierens eller en av eiernes edelige erklæring («affidavit») bekræftet av en tjenestemand, der er bemyndiget til at motta ed, og som er i besiddelse av et segl.

Naar en toldembetsmand mottar slike faksimiler med underretning fra departementet om, at de er blit indført der, skal han behørig indføre og oppbevare dem og søke at forhindre klarering paa toldkammeret av nogen artikel av utenlandsk fabrikat, der kopierer eller gir sig ut for saadant merke.

Der beregnes intet gebyr for indførelse av varemerker i finansdepartementet og paa toldkammeret.

Et tilstrækkelig antal faksimiler bør sendes til departementet, forat det kan settes istand til at videre-sende en gjenpart til hver havn, der er nævnt i andragendet, tillikemed 10 extra gjenparter til oppbevaring i departementet.

Særlig opmerksomhet henledes paa den bestemmelse i nævnte paragraf, der forbyder indførsel av artikler, «der bærer et navn eller merke, som er beregnet paa at faa publikum til at tro, at artiklen er fabrikeret i Amerikas Forenede Stater, eller at den er fabrikeret i noget andet fremmed land eller i en anden landsdel end den, hvor den faktisk er fabrikeret», og toldembetsmænd beordres at vise tilbørlig omhu for at forhindre overtrædelse av denne bestemmelse.

Lovens bestemmelser finder ogsaa anvendelse paa Porto Rico, Philippinerne, Hawaii og paa hvilket-somhelst andet territorium under de Forenede Staters jurisdiktion og kontrol.

Opmerksomheten henledes ogsaa paa følgende bestemmelser i § 3 i loven av 4. mai 1900, der traadte i kraft 1. juli samme aar:

«Eier av et varemerke, som har fabrikk indenfor de Forenede Staters territorium, skal, hvad angaar indregistrering og beskyttelse av varemerker brukt paa saadan fabriks produkter, tilstaas de samme rettigheter og begunstigelser, som tilstaas eiere av varemerker, bosat inden de Forenede Staters territorium.»

Finansdepartementet har bestemt, at edelige erklæringer, der ledsager andragender om indregistrering av navnene paa fremmede fabrikater, fabrikanter eller forhandlere (ikke indregistreret under varemerker paa patentkontoret) kan bekraftes av amerikanske konsulære, tjenestemænd.

Finlands trælindustri i 1909.

Fra forhandlingerne paa et den 15. f. m. av Finlands sagbrukseiere og trælstexportører avholdt aarsmøte har konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, meddelt følgende:

Bestyrelsen fremlagde for møtet de indsamlede statistiske opplysninger fra sagbruk representerende ca. $\frac{2}{3}$ av Finlands hele trælstexport. Av opplysningerne fremgik, at der ved disse sagbruk i 1909 var tilvirket 353 150 Pbg. stand., mot 323 053 i 1908. Beholdningen av skaaren last ultimo 1909 utgjør ca. 103 453 stand., mot 112 018 ved utgangen av 1908. I 1909 er der utskibet 358 252 stand., mot 342 798 i 1908. Avvirkningen av sagtømmer vinteren 1908—

1909 opgik til 12 085 055 stykker, mot 13 967 810 stkr. vinteren 1907—1908. Beholdningerne av sagtømmer ved sagbrukene og i fløtledene utgjør respektive 6 391 255 og 2 153 918 stykker ultimo 1909, mot resp. 7 042 637 og 3 832 248 stkr. ult. 1908, eller tilsammen en tømmerbeholdning ved utgangen av 1909 av 8 545 173 stkr., mot 10 874 855 stkr. det foregaaende aar.

Sammenlignes virksomheten i 1909 ved de sagbruk, som statistikken omfatter, med virksomheten i 1908, finder man i tilvirkningen en tilvekst av 30 097 stand., i beholdningen av saget vare en mindskning av 8 565 stand., i exporten en tilvekst av 15 454 stand., i tømmeravvirkningen en mindskning av 1 882 755 stokker samt videre i beholdningen av sagtømmer

- a) ved sagbrukene en mindskning av 651 382 stkr.
b) i fløtledene en mindskning av . . 1 678 330 »

eller tilsammen en mindskning av 2 329 712 stkr.

Statistikken viser videre, at der pr. stand. saget vare i gjennemsnit gaar 41 stkr. sagtømmer. Videre meddeltes, at pr. ultimo oktober 1909 utgjorde total-exporten av pitprops 1 390 574 m.³, mot 1 479 762 m.³ det tilsvarende tidsrum 1908; av træmassetømmer 285 135 m.³, mot 363 991 m.³ i 1908; av splitved 111 687 m.³, mot 138 042 m.³ i 1908; av stav 101 356 m.³, mot 72 896 m.³ i 1908.

Sveriges økonomiske stilling ved aarsskiftet.

Minister *Benjamin Vogt*, Stockholm, har indberettet følgende:

Aaret 1908 var for Sverige et kriseaar. Det karakteriseres av stilstand og avvikling. Trods de tegn til en oppgang, som sporedes i begyndelsen av 1909, blev ogsaa dette aar i det store og hele et stilstandens og avviklings aar — dels paa grund av vedvarende pengeknaphet, dels paa grund av den uro og mistillid, som naturlig fulgte krisetiden, og dels paa grund av, at verdensmarkedets stilling for de for Sverige vigtigste exportartiklers vedkommende var ugunstig gjennom store dele av aaret, dels endelig paa grund av de omfattende og langvarige arbeidskonflikter. Imidlertid gaar man det nye aar imøte med betydelig bedre utsigter end ifjor, og man turde ha ret til at anse ikke blot krisetiden for slut, men ogsaa den efter krisen fulgte stilstands- og avviklingsperiode for i det væsentlige overvundet. Man venter en rentenedssettelse i begyndelsen av 1910. Verdensmarkedets stilling er i det store og hele gunstig for Sveriges viktigste exportartikler; specielt gjælder dette trælast, hvor baade priserne er gode og efterspørslen livlig; jernmarkedet er ogsaa godt med bra priser og stor efterspørsel; for træmassen venter man sig vistnok ikke meget endnu paa grund av den herskende overproduktion, men en vending til det bedre ansees ikke udelukket. Hvad storstreiken angaar, saa har dens virkninger ikke blot været av det onde; man mener, at den har tilveiebragt større arbeidsro indtil videre, og den av streiken forarsakede stilstand inden trælast- og jernvare-exporten har ikke været uten betydning for tilveiebringelsen av bedre konjunkturer inden disse exportgrene.

Vintersædens stilling i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at ifølge «Torg. Prom. Gas.» maa vintersædens stilling i det europæiske Rusland ved vinterens begyndelse betegnes som ikke ganske tilfredsstillende.

Korn- og bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Det amerikanske landbruksdepartement har den 15. f. m. utsendt sin endelige rapport om indeværende aars høst, hvis resultat angives som følger:

	Mill. bush.	Mot i 1908. Mill. bush.
Mais	2,772	2,669
Vinterhveite	446	437
Vaarhveite	291	227
Havre	1,007	807
Byg	170	167
Rug	32	32
Linfrø	25,8	25,8
Poteter	377	279
Hø	65 tons	71 tons
Tobak	949 pund	719 pund
Bomuld	10 088 000 ball.	13 ³ / ₄ mill. ball.

Gjennemsnittsvegten pr. bushel opgives til 57,1 pund for vaarhveite, 58,4 pund for vinterhveite og 32 pund for havre, mot henholdsvis 57,3, 58,8 og 29,8 pund i 1908. Maisens kvalitet betegnes med 84,2 %, mot 86,9 % i 1908.

«New York Journal of Commerce» gjør paa basis av landbruksdepartementets rapporter følgende prissammenligning mellem de viktigere landbruksprodukter:

	1. decbr. 1909:	1. decbr. 1908:	Gj.snitspris i desidste 10 aar:
Hvete, cents pr. bush. .	100,5	92,8	72,9
Mais —»— .	60,4	60,6	44,7
Byg —»— .	54.	55,4	46,4
Havre —»— .	41,3	47,2	33,9
Linfrø —»— .	152,1	118,4	98.
Poteter —»— .	56,4	70,6	55,8
Bomuld, cents pr. pund	13,9	8,68	—
Hø, \$ pr. ton	10,68	8,98	9,26

Totalforbruket av amerikansk bomuld var i 1908 13³/₄ mill. baller og opgives for indeværende sæson til 15. decbr. til 4 130 680 baller, mot 4 524 039 ball. til 15. december 1908, hvilket tyder paa, at høsten iaar er utilstrækkelig for forbruket og stiller i utsigt en videre stigning i de allerede høje priser.

Børsnoteringerne den 16. decbr. var i Chicago:

	Cents pr. bushel.
December- .	Hvete.
leverance	112 ³ / ₈ til 115
Mai »	109 ³ / ₄ - 111 ⁷ / ₈
Juli »	99 ¹ / ₈ - 100 ¹ / ₈
	Mais.
	61 ¹ / ₈ —61 ⁷ / ₈
	65 ¹ / ₈ —66
	64 ³ / ₄ —65 ⁵ / ₈
	Havre.
	61 ¹ / ₈ —61 ⁷ / ₈
	65 ⁴ / ₈ —66
	64 ³ / ₄ —65 ¹ / ₈

i New York for bomuld:

December-leverance	14,81 à 14,82
Februar —	15,12 - 15,14
April —	15,45 - 15,48
Mai —	15,61 - 15,62
Juli —	15,61 - 15,62
August —	15,34 - 15,36
September —	14,00 - 14,01

Høstutbyttet i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har efter den finske landbruksstyrelses aarsberetning om høstutbyttet i Finland i 1909 meddelt følgende:

Opgaver over aarsveksten er indsendt fra 390 kommuner, repræsenterende 70,3 % av Finlands areal.

Naar i følgende skala 8 betegner rik, 7 god, 6 over middels, 5 middels, 4 under middels, 3 knap, 2 nær misvekst og 1 misvekst, angives utbyttets middelsværdi som følger: rug 6.4; byg 5.3; havre 5.6; poteter 6.6.

Sammenlignet med høstutbyttet i 1908 er dette for rug og byg noget mindre i 1909, medens det for havre og poteter — særlig for de sidstes vedkommende — er noget større.

Høstutbyttet var i 1909 betydelig mindre end i 1908.

Kanal fra den Finske Bugt til Hvitehavet.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet, at der i «Journal de St. Pétersbourg» for 14. december indeholdes en meddelelse om nedsættelse av en privat kommission, der skal undersøke spørsmålet om bygning av en kanal fra den Finske Bugt til Hvitehavet, følgende Neva, Ladoga, Svir og Onega.

Forlængelse av den tysk-svenske handels-traktat.

Indberetning fra minister *Th. v. Ditten*, Berlin. «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» meddeler i nr. 294 for 16. december, at der i Berlin den 14. december er utvekslet noter, hvorigjennem den tysk-svenske handelstraktat forlænges til den 1. december 1911. Efter juleferierne vil noterne bli fremlagt for «Bundesrath» og riksdag til godkendelse.

Behandling av skaldyr, som eksporteres til de Forenede Stater.

Minister *Ove Gude*, Washington, har indsendt avtryk av »Food Inspection Decision No. 110», avgitt av «Board of Food and Drug Inspection» i det amerikanske akerbruksdepartement, angaaende behandling, fetning og indpakning av østers og andre skaldyr. Det fremgaar av den trufne avgjørelse, at bestemmelserne i loven angaaende fødevarers renhet og uforfalskethet viser tendens til at bli gjennomført med stor strenghet.

Interesserede kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde adgang til at gjøre sig bekjent med det omhandlede dokument.

Olivenolje fra Tripoli.

Konsul *William F. Riley*, Tripoli, har indberettet, at firmaet *Cav. D. Baldari*, dersteds, som har latt opføre en hydraulisk oljepresse, ønsker at træde i forbindelse med norske hermetik- og sæpefabrikanter for salg av olivenolje. Firmaet antar, at dets olje vil kunne konkurrere baade med hensyn til pris og kvalitet med olivenolje fra andre lande. Korrespondance kan føres paa engelsk, fransk og italiensk.

Lodsforhold etc. i Portland, Oregon.

Vicekonsul *Endre M. Cederbergh*, Portland, Or., har indberettet, at lodstvangen dersteds nu er ophevet. Vicekonsulen tilraader dog indgaaende dampskibe at ta flodlods fra Astoria indenfor Columbiaflodens «bar» til Portland. Seilskibe maa ta bugserbaat over baren og behøver derfor ikke lods. Ballast vil for fremtiden kunne leveres til Columbia Steel

Works, som avhenter ballasten gratis og benytter den til opfyldning.

Vicekonsulen antar, at ca. 12 mill. bushels korn av høsten 1909 vil bli eksportert over Portland. Norske dampskibe til en samlet tonnasje av 10 680 reg. tons er for tiden befragtet av The Portland & Asiatic Steamship Co. og gaar i rute paa Orienten. Det er mulig, at det samme selskap vil kunne anvende mere norsk tonnasje i en ny rute, som der er tale om at opprette.

Ny havn i Norrköping.

Indberetning fra *generalkonsulatet i Stockholm*.

I Norrköping nedsattes i 1899 en komité til at avgi forslag til havnens omordning, og denne har nu avgitt sit vidtløftige forslag, som omfatter følgende grundlinjer: ny indseilingsled, manøvreringsbassin, havnebassiner etc. Forslaget indebærer forøvrig intet mindre end at gi Motalastrømmen et nyt løp. I stedet for det nuværende skulde der nemlig bygges en 8 meter dyp og 50 meter bred kanal. En saadan kanal skulde kunne bygges for høist 3 300 000 kr.

Fuldt gjennomført beregnes den nye havneplan at komme til at koste 30 mill. kr.

International motorutstilling.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at det «Keiserlige Russiske Tekniske Selskap» vil foranstalte en international utstilling av motorer dersteds i tiden fra 17. april til 1. juni d. a. (ny stil).

Utstillingen vil bli inndelt i følgende seksjoner:

- a) motorer for landbruket.
- b) motorer for husindustri.
- c) motorer for industri.
- d) motorer for transport: Skibsmotorer, jernbanemotorer, sporvognsmotorer, automobilmotorer, aviatikmotorer etc.
- e) motorelementer og tilbehør.
- f) literatur ang. motorer, tegninger, diagrammer etc.

De utstilte motorer vil bli underkastet en videnskabelig ekspertise.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 12 (31. december) 1909 med følgende indhold:

Algeriet. Aarsberetning for 1908 fra konsul *Severin Houge*, Alger.

Indhold: Import. Export. Trælast. Skibsfart. Havneforhold. Vin. Korn. Tobak. Fiskerier. Skogdrift. Olje. Finansier. Jernbaner.

Chile. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *E. Rosenquist*, Valparaiso.

Indhold: Økonomiske forhold. Salpeter. Kobber. Import. Export. Skibsfart. Valparaisos gjenopbyggelse. Havneforhold. Jernbanebygning. Traadløs telegraf. Immigration.

Réunion. Aarsberetning for 1908 fra konsul *Albert Blay*, St. Denis.

Register til «Konsulatberetninger».

Registret for aargangen 1909, hvilket omfatter saavel uke- som maanedsutgaven, medfølger nærværende nr.

Registret bestaar som tidligere av 2 avdelinger, et sted- og et sakregister.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 2.

Ukeutgaven.

15. januar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side		Side
Klipfiskmarkedet i Spanien	9	Hostutbyttet i Tyskland i 1909	19
Klipfiskhandelen paa Kuba. Nedgang i importen fra Norge	14	Hosten i Kanada i 1909	19
Rognmarkedet i Nordspanien	17	Importen av kondenseret melk til Spanien	20
Handelstraktaten mellem Kanada og Frankrike. Dens betydning for norsk fiskehermetik	18	Tegning av konnossementer i russiske Østersjøhavne	20
Norsk benløs klipfisk til Italien	19	Toldforhøielse i Tyrkiet	20
		Ny dampskibslinje mellem Liverpool, Manchester og Windau	20

Klipfiskmarkedet i Spanien.

I. Indberetning fra konsulatet i Barcelona.

Totalimporten av klipfisk til hele Spanien utgjorde i efternævnte tre aar:

Kvantum.			Værdi i Pesetas.		
1906.	1907.	1908.	1906.	1907.	1908.
Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
43 072 462	42 124 528	Opgave mangler.	32 735 070	32 074 640	Opgave mangler.

Opgave over klipfiskimporten til Barcelonas konsulatdistrikt i 1908:

	Norsk.	Islandsk og færøisk.	Newfoundl. og Labrador.	Fransk.	Engelsk.	Spansk.
Barcelona	331 000	6 128 909	—	257 260	257 225	900 kg.
Alicante	—	—	2 476 520	—	4 850	—
Cartagena	—	—	2 631 509	62 032	—	—
Malaga	165 150	25 603	3 354 938	162 884	—	—
Tarragona	875 000	938 000	—	—	—	—
Valencia	483 927	361 614	3 129 869	—	—	—
do. : sei	52 860	—	—	—	—	—
Ialt	1 907 937	7 454 126	11 602 836	482 176	262 075	900 kg.
mot i 1907	1 302 973	6 807 602	12 065 130	117 190	130 724	15 400 »
» i 1906	1 895 105	4 963 614	10 005 665	818 137	322 202	—

Som det vil sees av ovenstaaende opgave, overgik totalimporten av klipfisk til distriktet i 1908 det næstforegaaende aars med 1 270 058 kg. og ved sammenligning med 1906 fremkommer i favør av 1908 hele 3 704 354 kg.

I likhet med foregaaende aar fandt ogsaa i 1908 den største import sted fra Newfoundland og Labrador, omendskjønt importen derfra viser en liten tilbakegang sammenlignet med aaret 1907.

For Barcelonas vedkommende er det fremdeles Islandsfisken, der finder den største avsetning, dog er det et glædelig tegn, at den norske vares import til konsulatdistriktet i 1908 viser en opgang av over 600 000 kg., sammenlignet med aaret forut, medens Islandsfisken, hvis import i 1907 oversteg det næstforegaaende aars med ca. 2 millioner kg., i 1908 blot overgik aaret 1907 med ca. 600 000 kg., og dette turde muligens tyde paa, at denne vare nu snart har naadd et maximum for avsetningen.

Man skal her referere en utredning, som i sin

tid blev leveret av konsulatet angaaende den norske fisks stilling inden konsulatdistriktet:

«Uten tvil har de i de senere aar gjældende høie priser for norsk klipfisk bidraget til den store tilbakegang i importen av klipfisk til Østspanien. Hvad Katalonien betræffer, er det dog ikke alene de høie priser for den norske fisk, som har forarsaket denne næsten fuldstændige fortrængning fra de katalonske markeder, men ogsaa dens kvalitet og utseende, sammenlignet med den smukke, hvite og kjødfulde fisk, som importeres fra Island (specielt fra trakterne Isafjord og Faxebugten), og som egner sig ypperlig for opblotning i vand. Detaljhandelen i Katalonien foregaar nemlig paa denne maate i motsætning til de sydligere byer, som Valencia, Alicante, Cartagena og Malaga, hvor varen detaljeres i tør tilstand, likesom i Nordspanien, og hvor utscendet saaledes ikke spiller saa stor rolle som i Katalonien.

Nordspanien og specielt Bilbao forsyner hele det spanske indland, hvor saavel finere som simple

kvaliteter har avsætning, i modsætning til de katalonske markeder, hvor det mere handler sig om lokalkonsumtionen af denne artikel, som der ingen avsætning finder utenom prima hvid og veltørret vare for opblotning i vand.

Vor Lofotfisk nød i tidligere aar megen anseelse paa de katalonske markeder, men hadde dengang ikke den i de senere aar udviklede skarpe konkurrence fra Island, hvor exportkvantaerne aarlig tiltar i en stor maalestok, likesom kommunikationerne nu er helt forandrede, idet der under hele sæsonen expederes 1 à 2 dampere maanedlig fra Island til Katalonien, hvor kjøperne kan skaffe sig smaapartier paa 8 000 à 10 000 kg. Man kjøper nu ikke ladninger eller dele af disse, medens de er svømmende eller efter besigtigelse ved ankomsten her, men varen oplægges i konsignation baade her og i Tarragona til detaljsalg for de danske avskiberes regning.

Det er et tilbaketragt stadium, at de katalonske fiskeimportører foretrak at handle med islandsk fisk paa grund af den mindre konkurrence heri og de uregelmæssigere tilførsler end fra Norge; paa den tid var der saa at sige kun en enkelt mottager, det saakaldte «Kompagnisyndikat», som monopoliserede importen fra Island, da hele ladninger maatte tages, og som selv kunde bestemme salgspriserne, men dette forhold er nu forlængst forandret.

Det er ikke Færofisk, som har erobret de katalonske markeder, men Islandsk fisk fra Isafjord og Faxebugten. Færofisk har fremdeles sit hovedmarked i Bilbao, medens man i Katalonien fortiden foretrakker de nævnte islandske provenancer.

I de sydligere Middelhavsbyer antages den norske vare atter at ville kunne finde avsætning, hvis priserne kunde komme paa niveau med andre provenancer, som Newfoundland og Labrador, da salget som allerede anført for disse markeders vedkommende, likesom for Nordspanien, er mere et prisspørsmål end et kvalitetsspørsmål, i modsætning til Katalonien, hvor lavere kvaliteter ikke finder avsætning — ikke engang med en uforholdsmæssig stor prisdifference i forhold til de finere kvaliteter. Den islandske fisk benævnes i Katalonien inden fiskepublikumet «bacalao blanco» — hvidfisk, i modsætning til den norske vare.

Det er indlysende, at norsk fisk ikke vil kunne gjenerebro disse allerede tapte katalonske markeder uten paa basis af lavere priser end den islandske vare, medens produktet samtidig maa kunne stilles paa høide med denne, hvad kvaliteten betræffer.

Naar importen av fransk fisk til Spanien i de senere aar er gaat tilbage, har dette ene og alene sin grund i det daarlige resultat av de franske fiskerier paa New Foundland; skulde disse atter slaa til, er der ingen tvil om, at den franske fisk vil bli en likesaa farlig konkurrent som tidligere under normale fangstresultater.

De sidste aars vekslinger i fiskerierne i Norge og de derved opstaede høie priser har uten tvil indvirket paa importkvantumets reduktion under konkurrence med andre for dette marked mere tjenlige og billigere varer.

At projektet om tilberedning av klipfisk i La Coruña og de i samme retning gjorte forsøk paa de Kanariske Øer og i Afrika skulde lede til det tilsigtede resultat, er litet sandsynlig, baade paa grund av de ugunstige lokale forhold for selve tørringsprocessen, og fordi fisken i sig selv ikke synes at være av den beskaffenhet, at den vil kunne gi et tilfredsstillende produkt som klipfisk.

Man kan forøvrig i ét og alt underskrive generalkonsul Ameens uttalelser i aarsberetningen for Barcelona for aaret 1904: At kun en række av rike fiskeaar i Norge, god kvalitet og lave priser vil kunne bidrage til at gjenerebro det tapte terræn paa de katalonske markeder, og selv under saadanne omstændigheter vil det falde vanskelig at opta kampen med den nu saa yndede og vel indførte islandske og færøiske vare.

Ingensomhelst forandring er siden den tid indtraadt i disse forhold.

I Nordspanien holder importen sig, hvad norsk og færøisk klipfisk betræffer, omtrent uforandret. Et bemerkelsesværdig faktum er den stadig tiltagende import til disse markeder, og da spesielt Bilbao, av engelsk og skotsk klipfisk, den saakaldte «housdried»-vare, der fra Liverpool og Leith leveres næsten under den hele sæson og til priser, der staar langt under de førstnævnte sorter. Kvaliteten av denne kunstig tørrede engelske og skotske fisk staar nemlig ikke paa høide med hverken den norske, færøiske eller italienske soltørrede vare, men konsumeres dog i betydelige kvantiteter, paa grund av sin prisbillighet. De lette kommunikationer mellem England og Bilbao favoriserer ogsaa i betydelig grad denne trafik, idet de mindre forbrukere kan skaffe sig regelmæssige tilførsler av smaapartier avpasset efter deres behov, uten at behøve at beleme sig med store partier og lagre ad gangen. De engelske og skotske exportører benytter sig av agenter for salg af sine varer — ikke alene til havnestæderne, men ogsaa til det spanske indland direkte.

Av de ovenfor fremholdte grunde er det sandsynlig, at den engelske og skotske fisk vil finde mere og mere indpas paa de nordspanske markeder, hvor ikke kvalitetsspørsmålet spiller hovedrollen som i Katalonien, og saaledes turde bli en farlig konkurrent for den norske fisk, som paa grund av fiskeriernes tilbagegang for hvert aar blir dyrere.

Salgspriserne i 1908 har varieret mellem p.tas 38 og 52 for 1ma stor Islandskfisk, for norsk vare mellem p.tas 35 og 48, for fransk og engelsk mellem p.tas 35 og 47, alt pr. kvintal à 40 kg. fortoldet og fra pakhus i detalj. De høieste priser opnaades i begyndelsen av aaret, og de faldt efterhanden, indtil lavpunktet naades i december maaned.

II. Indberetning fra generalkonsul J. K. Sømme, Bilbao.

Nordspaniens samlede indførsel av klipfisk androg i 1908 til 21 110 179 kg., mot i 1907 21 478 473 kg. og i 1906 19 701 905 kg. Det vil saaledes sees, at importen i 1908 har holdt sig omtrent som det foregaaende aar, da den androg til et større kvantum end paa flere aar.

Fordelt mellem de forskjellige produktionslande stiller klipfiskindførslen til Nordspanien i 1907 og 1908 sig saaledes:

Fra	1907.	1908.
	Kg.	Kg.
Norge	14 156 831	13 636 098
England	3 307 088	2 284 413
Færøerne	2 047 188	1 371 937
Frankrike	1 596 109	2 742 917
Island	371 257	1 074 814
	Tils. 21 478 473	21 110 179

Uttrykt i procenter var forholdet følgende:

	1907.	1908.
Norge	65.91	64.60
England	15.40	10.82
Færøerne	9.53	6.50
Frankrike	7.43	12.99
Island	1.73	5.09

100.00 100.00

Klipfiskimporten fra Norge til Nordspanien har i de sidste 5 aar utgjort:

1904.	1905.	1906.	1907.	1908.
Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
10 740 808	12 954 888	12 645 401	14 156 831	13 636 098

Som det herav vil sees, har den norske indførsel været gjenstand for en ganske pen, omend ujevn stigning indtil 1907 og har for de to sidste aars vedkommende holdt sig saa nogenlunde like.

I de næst foregaaende aar har — som tidligere fremholdt — den engelske klipfisk forårsaket den største konkurrence for den norske. Indførslen til Nordspanien av den engelske klipfisk var i en aarrække i rask og uavbrudt stigning, takket være de lettere exportbetingelser og lavere priser. Dette forhold har imidlertid — som det vil sees ovenfor — ganske forandret sig i 1908, da importen av engelsk klipfisk er gaat betydelig tilbake.

Man hitsætter en opgave over indførslen av klipfisk fra England til Nordspanien for de siste 5 aar:

Fra	Bilbao.		Coruña.		Ferrol.	
	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.	1908.
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Norge	7 491 636	8 879 587	974 131	1 428 971	—	—
England	2 009 852	1 493 578	120 432	86 325	109 819	27 389
Færøerne	2 046 188	1 371 937	—	—	—	—
Frankrike	40 400	143 663	—	503	—	—
Island	369 257	972 534	—	—	—	—
Ialt	11 957 333	12 861 299	1 094 563	1 515 799	109 819	27 389

Fra	Gijon.		Pasajes.		San Sebastian.	
	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.	1908.
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Norge	8 909	11 425	—	20 000	45 460	—
England	54 401	64 818	19 290	73 739	298 594	164 755
Færøerne	—	—	—	—	—	—
Frankrike	—	—	1 555 292	2 598 251	—	—
Island	2 000	—	—	—	—	102 280
Ialt	65 310	76 243	1 574 582	2 691 990	344 054	267 035

Fra	Santander.		Vigo.	
	1907.	1908.	1907.	1908.
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Norge	2 668 415	1 930 476	2 968 280	1 365 639
England	583 250	342 150	111 450	31 659
Færøerne	1 000	—	417	—
Frankrike	—	500	—	—
Island	—	—	—	—
Ialt	3 252 665	2 273 126	3 080 147	1 397 298

1904.	1905.	1906.	1907.	1908.
Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
1 694 495	2 485 513	2 933 423	3 307 088	2 284 413

Indførslen er saaledes i 1908 gaat ned med 1022675 kg., eller med over 30 procent.

Grunden til denne nedgang maa visselig søkes i de paa klipfiskmarkedet i Nordspanien i 1908 herskende priser. En væsentlig årsak til den store fremgang for den engelske klipfisk i de sidste aar var den omstændighet, at denne fisk solgtes til adskillig lavere priser end de andre landes. Imidlertid har i 1908 — som senere nærmere skal omhandles — priserne paa ikke-engelsk klipfisk, særlig den norske, været gjenstand for en betragtelig reduktion. Dette forøvrig uheldige forhold har medført, at folk, der tidligere kjøpte den mindre gode engelske fisk paa grund av dens prisbillighet, da priserne paa anden fisk reduceres, søkte denne.

Hvad angaar de øvrige produktionslandes andel i indførslen til Nordspanien, vil det sees av ovenstaaende opgave, at ogsaa Færøfiskens har været gjenstand for en betragtelig reduktion, nemlig fra 2 047 188 kg. til 1 371 937 kg., eller temmelig nær en tredjedpart.

Derimot har den samlede indførsel til Nordspanien av saavel fransk som særlig islandsk fisk været gjenstand for forholdsvis sterk stigning. Det terræn, som indførslen fra England og Færøerne har tapt, kan siges at være vundet for import fra Frankrike og Island.

Nedenstaaende opgave viser, hvorledes indførslen i de to sidst forløpne aar har fordelt sig paa de forskjellige havne inden distriktet:

Som det vil sees, er der for Bilbao's vedkommende en ikke liten opgang i klipfiskimporten fra 1907, nemlig 903 966 kg., og denne by, der i tidligere aar har hat omtrent halvparten av den samlede indførsel til Nordspanien, har for 1908 seet dette forhold øket til vel 60 procent.

Den norske indførsel av klipfisk til Bilbao er gaat op med 1 387 951 kg., et ganske betragtelig tal, der, som det sees, ikke litet overstiger opgangen for den samlede import til Bilbao.

Tilbakegangen maa søkes hos den engelske og færøiske indførsel. Derimot har indførslen baade av fransk og islandsk vare øket. For Santanders vedkommende har der fundet stor nedgang sted, særlig i indførslen av norsk fisk. Herom nærmere nedenfor.

Indførslen av norsk fisk til Coruña er gaat ganske meget frem i 1908, medens den — forøvrig adskillig mindre — import av engelsk fisk er gaat tilbake.

Til Ferrol indføres — som tidligere — paa grund av manglende dampskibsforbindelse med Norge kun engelsk fisk. Denne indførsel sees i 1908 at være forholdsvis betydelig reduceret.

Den i Gijon stedfundne opgang i den forøvrig ikke store import sees at fordele sig forholdsmæssig paa den norske fisk og den engelske, der dog nærmest maa siges at beherske dette marked.

I Pasajes merkes for 1908 en ganske stor stigning i klipfiskindførslen. Denne falder væsentlig paa den fra Frankrike importerede vare. Merkes kan det dog, at der i 1908 hertil er indført 20 000 kg. norsk fisk, som overhodet ikke eksisteret paa dette marked aaret forut.

Til San Sebastian, hvor norsk fisk, der i 1907 indførtes med over 45 000 kg., overhodet ikke har været indført i 1908, og hvor ogsaa den engelske import er sterkt reduceret i det sidste aar, er der i 1908 indført over 100 000 kg. fisk fra Island. Dette

land hadde ingen klipfiskimport til San Sebastian i 1907.

En voldsom nedgang i klipfiskimporten har i 1908 fundet sted i Vigo, nemlig med 1 682 849 kg. Derav falder 1 602 641 kg. paa den norske indførsel, der forresten dominerer indførslen til Vigo. I 1906 indførtes hertil av norsk fisk 1 897 969 kg., og i 1907, som tidligere nævnt, 2 968 280 kg. Den store opgang i 1907 skyldes mere tilfældige omstændigheter, en unaturlig konkurrence mellem to av stedets importører. Men det vil allikevel sees, at selv sammenlignet med indførslen i 1906 er sidste aars import av norsk fisk gaat ned med 532 330 kg.

Priser. For 1ste sort norsk fisk notertes i Bilbao ved begynnelsen av 1908 56 pesetas pr. kvintal à 50 kg. I februar varierte priserne mellem 55 og 58 pesetas, og gik i mars ned til mellem 54 og 56. I slutten av april kom den første nyfisk fra Norge, og for denne notertes i april og mai mellem 57.50 og 58.50 pes., medens der for gammel fisk notertes 53—49 pes.

Priserne i Norge opgaves ved sæsonens aapning at være kr. 9.50 pr. 20 kg. av Senjen- og Vester-aalfisk, der i Bilbao notertes som 1ste sort, og kr. 9.85 for Søndmørsfisk, der gjennemgaaende betinger ikke litet bedre priser paa det herværende marked end saakaldt «1ste sort norsk». Senere faktureres efter opgivende billigere priser i Norge.

Priserne i Bilbao var i juni til august fra, til at begynde med, 57 pes. jevnt faldende til 50 pes. pr. kvintal, alt for 1ste sort norsk fisk. Gammel fisk var i markedet i et betydelig kvantum liketil ut i juli og opnaade i den sidste tid av aaret fra 51 til 47 pesetas pr. kvintal. I september gik nyfiskene op i 54 pes., men paa grund av større tilførsel faldt priserne i oktober til 52.50 à 50.00 pes. og var gjennemgaaende i november—december 52.00—48.50 pes. pr. kvintal 1ste sort norsk.

Man hitsætter en opgave over de i Bilbao noterede priser for 1ste sort norsk fisk i de fire sidste aar:

	1905.	1906.	1907.	1908.
Januar	pes. 66.—	66.— à 64.—	61.—	56.—
Februar	» 67.—	66.— » 65.—	61.—	58.— à 55.—
Mars	» 67.50	65.—	60.—	56.— » 54.—
April	» 67.—	ingen notering.	60.—	58.50
Mai	» 67.— à 68.50	62.50 à 57.50	62.— à 61.—	57.50
Juni	» 61.— » 66.—	56.50 » 54.50	60.— » 59.—	57.— à 55.—
Juli	» 60.— » 58.—	56.— » 55.—	58.50 » 58.—	55.— » 52.—
August	» 62.— » 60.—	57.50 » 56.—	57.50 » 57.—	51.— » 50.—
September	» 64.— » 62.—	57.—	58.—	54.— » 52.50
Oktober	» 63.50 » 63.—	58.—	59.—	52.50 » 50.—
November	» 63.50	60.— à 59.—	60.— à 59.—	52.— » 48.50
December	» 63.50	61.— » 61.—	60.— » 56.50	52.— » 48.50

Det vil herav sees, at priserne i de senere aar har været gjenstand for en sterk synkning. Priserne varierte

i 1905 mellem pes.	68.50 og 58.—
i 1906 » »	66.— » 54.50
i 1907 » »	62.— » 57.— og
i 1908 » »	58.50 » 48.50

Ogsaa i 1908 har den norske fisk hat at konkurrere med den billige engelske vare, som forresten særlig det sidste aar har vist sig at være meget mangelfuldt præpareret og derfor har været solgt til rene spotpriser.

Likesaa har den norske fisk i Bilbao hat at konkurrere med en regelmæssig import av Færøfisk samt en sterkt øket indførsel av islandsk fisk av

mindre god kvalitet. Denne sidste fisk er væsentlig hitført av kjøbenhavnere, der har siddet inde med store beholdninger, for hvilke de intet andet marked har kunnet finde.

Denne konkurrence har særlig medført, at salget av god norsk fisk i Bilbao har avtat i den sidste del av aaret.

Imidlertid har — som nævnt — den engelske fisk været gjenstand for adskillig mindre import i 1908 end tidligere, hvad der ogsaa har været tilfældet med indførslen av færøisk fisk. Og det terræn, fisken fra Island og Frankrike har vundet, har ikke i nævneværdig grad reduceret den norske fisks dominerende stilling paa det nordspanske marked. Aarsaken til den sterke reduktion i priserne maa

derfor væsentlig søkes i, at store kvanta av underordnede sorter norsk fisk i 1908 har været kastet ind paa markedet og har trykket priserne. Grunden til denne tilførsel er, at det portugisiske marked har været aldeles overfyldt av fisk fra New Foundland, saa de norske eksportører har seet sit marked der stængt. Derfor har der til Nordspanien været sendt store partier av norsk fisk i konsignation.

	Norsk.
Januar	pes. 56.—
Februar	» 58.— à 55.—
Mars	» 56.— » 54.—
April	» 58.50
Mai	» 57.50
Juni	» 57.— à 55.—
Juli	» 55.— » 52.—
August	» 51.— » 50.—
September	» 54.— » 52.50
Oktober	» 52.50 » 50.—
November	» 52.— » 48.50
December	» 52.— » 48.50

Det vil herav sees, at Færøfisk gennemgaaende betinger adskillig høiere priser end islandsk og norsk fisk. I 1908 har Færøfisk varieret mellem 68 og 56 pesetas pr. kvintal, islandsk mellem 60 og 50 pesetas og norsk mellem 58.50 og 48.50 pesetas.

Det maa fremdeles tilholdes de norske eksportører at være varlige med sin behandling av fisken. Denne maa presses godt for at bli mindst mulig motagelig for mid. Av norsk fisk betinger Søndmørsfisk i Bilbao gennemgaaende adskillig høiere priser end anden saakaldt 1ste sort norsk; dette turde ha sin grund i, at Søndmørsfisken gennemgaaende er bedre bearbejdet, bedre tørret og presset.

Vicekonsul *E. Tonning, Santander*, skriver angaaende det derværende klipfiskmarked i 1908 bl. a.:

«Den store tilbagegang i importen, specielt for den norske fisks vedkommende, kan ialfald delvis tilskrives, at en herværende filial av et av klipfiskimportfirmaerne i Bilbao inddrog i mars. For størstedelen skyldes den vel dog klipfiskens daarlige kvalitet og usedvanlig ringe holdbarhet, der gjorde, at klipfiskmarkedet i den sidste del av aaret kom i en elendig tilstand, og importørerne var git fuldstændig i indlandskjøpernes vold og maatte sælge til de priser, disse fandt for godt at betale. Store partier fisk var midtved allerede ved ankomsten hertil, og den, der kom frem i en tilsyneladende god stand, blev midtved og delvis helt sort. Specielt gjaldt dette for lange, brøse og sei samt underordnede sorter torsk, der i mange tilfælde maatte avgives til priser, der kun saavidt dækket told, fragt og øvrige udgifter og saaledes bragte importørerne store tap. Allerede tidlig paa høsten fremkom flere partier midtved fisk, som i den sterke varme, der hersket i slutten av september, hele oktober og langt ut i november maaned, snart blev helt sort.

Under disse omstændigheter var det jo rimelig, at importørerne indskrænket sine indkjøb mest mulig og kun kjøpte, hvad de var sikre paa at faa sælge straks ved ankomsten.

Man har paa længe ikke hat et saadant mid-aar, og selv banklange og brøse, som man har været vant til at kunne lagre her i længere tid uten resiko, blev sidste aar midtved og sort efter

Den store indførsel fra Island til Barcelona i 1908 har ogsaa bevirket, at de kataloniske importører har seet sig nødt til at trænge ind med denne paa markedet, som ellers forsynes fra Bilbao. Dette har selvfølgelig yderligere bidraget til at vanskeliggjøre salg og derigjennem til at reducere priserne.

Man hitsætter en opgave over gjennemsnittspris pr. maaned, noteret i 1908, for norsk, islandsk og færøfisk fisk i Bilbao, alt pr. kvintal:

Islandsk.	Færøfisk.
60.—	66.— à 57.50
59.— à 58.—	67.— » 60.—
58.— » 56.—	67.— » 56.—
56.— » 55.—	65.— » 58.—
50.—	60.— » 56.—
50.— » 56.—	60.— » 56.—
—	68.— » 58.—
53.—	65.— » 58.—
53.— » 58.—	66.— » 58.—
—	66.— » 58.—
55.— à 50.—	66.— » 58.—
55.— » 50.—	66.— » 58.—

ganske kort tids lagring. Priserne dreiet sig i begyndelsen av aaret om pes. 57.— à 58.50 pr. kvintal for 1ste sort klipfisktorske, men god Søndmørsfisk opnaade et par pesetas mere. Disse priser gik dog ned i februar til pesetas 56 à 57 og i mars og april til pes. 54, idet kvaliteten av den gamle fisk stadig blev ringere utover vaaren.

Den første nyfisk (Vesteraals- og Søndmørsfisk) kom hertil i slutten av april og blev betalt med henholdsvis pes. 57 og 59 for 1ste sort, hvilken pris holdt sig til ut i mai maaned. Priserne gik dog hurtig ned, efterhvert som større tilførsler kom i markedet, og der noteres i juni pes. 55 à 57, i juli og august pes. 51 à 53, september pes. 50 à 52, oktober pes. 49 à 51 og i november og til utgangen av aaret pes. 47 til 50. Som det vil sees, en stadig nedgang, og disse priser gjælder kun for absolut god 1ste sort. Underordnet og midtved klipfisktorske maatte den hele tid sælges til pes. 30 og delvis endnu billigere.

Den engelske klipfisk var gennemgaaende av daarlige kvalitet, men taalte dog lagring her langt bedre end den norske. For størstedelen ankom denne fisk i konsignation og solgtes til meget lave priser.

Som det vil forstaaes, har klipfiskforretningen her paa stedet i 1908 bragt importørerne mange ubehageligheter og delvis betydelige tap, saa aaret har været av de slettest mulige for denne forretnings vedkommende.

Vicekonsulen i *Coruña* indberetter:

«Den i 1908 stedfundne opgang i importen av norsk klipfisk har formentlig sin grund i de lavere priser, thi næsten altid vil en synkning i priserne medføre opgang i forbruget. Imidlertid meddeler importørerne, at beholdningerne ved utløpet av 1908 har været større end i tidligere aar.

Til trods for, at importen av engelsk fisk fra Hull og Abordeen i 1908 har været mindre end tidligere aar, paastaas det, at denne fisk paa enkelte markeder med held konkurrerer med den norske.»

III. Cadix' konsulatdistrikt. Indberetning fra konsul *Oscar Sjølie*.

Klipfiskimporten var i de to sidste aar:

Til Cadiz:			
	1908.	1907.	
	Kg.	Kg.	
Fra England	136 619	181 689	
» Norge	—	1 135	
» Island	2 973	—	
» Tyskland	2 738	273	
Ialt	142 330	183 097	

Til Sevilla:			
	Kg.	Kg.	
Fra England	406 508	782 561	
» Norge	346 117	460 482	
Frankrike	268 600	150 600	
New Foundland	192 654	249 259	
Tyskland	—	174 692	
Ialt	1 213 879	1 817 594	

Til Huelva:			
	Kg.	Kg.	
Fra England	595 673	341 126	
» Frankrike	14 500	94 500	
Overføres	610 173	435 626	

	Kg.	Kg.
Overført	610 173	435 626
Fra Tyskland	500	784
» Sverige	—	2 415
Ialt	610 673	438 825

Klipfiskhandelen paa Kuba. Nedgang i importen fra Norge.

Indberetning fra ministerresident *J. Brunchorst*, Havana.

Jeg gjengir nedenfor en tabel, som efter den officielle statistik og — for fjerde talkolonnes vedkommende — efter statistik fra vicekonsulaterne, angir stigningen og synkningen i importen av klipfisk til Kuba fra forskjellige lande.

1ste og 2den talkolonne angir differenceen i import 1) mellem aarene 1907 og 1906, 2) mellem aarene 1908 og 1907. Hvor der er frengang i importen for aaret, sammenlignet med det foregaende, er dette betegnet ved et «plus», hvor der er nedgang er der sat et «minus» foran det tal, som angir differenceen.

Tons à 1 000 kg.

	Difference mellem 1907 og 1906.	Difference mellem 1908 og 1907.	Difference mellem 1ste halvaar 1909 og 1908.	Difference mellem mai— oktbr. inkl. 1909 og 1908.	Difference mellem aarene 1909 og 1908.
Kanada	÷ 153.3	÷ 111.6	+ 214.0	+ 85.0	+ 299.0
Norge	+ 428.6	+ 177.8	÷ 106.0	÷ 285.0	÷ 391.0
England	+ 69.8	÷ 63.0	+ 194.0	÷ 178.0	+ 372.0
Forenede Stater	÷ 377.4	÷ 52.2	+ 6.0	?	÷ 6.0
Andre lande	÷ 9.5	÷ 13.1	+ 1.0	?	+ 1.0
	+ 498.4	+ 177.8	+ 415.0	+ 263.0	+ 678.0
	÷ 540.2	÷ 239.9	÷ 106.0	÷ 285.0	÷ 391.0
Ialt	÷ 41.8	÷ 62.1	÷ 309.0	÷ 22.0	+ 287.0

Det vil sees, at aarene 1908 og 1907 begge viser opgang i indførslen hit av norsk fisk. I 1907 gik den engelske import, sammenlignet med 1906, op med 69.8 tons og den norske med hele 426.6 tons. Og denne store frengang fandt sted, tiltrods for at den samlede import av klipfisk til Kuba viste en liten nedgang. De to andre lande, hvis import er av nogen betydning, Kanada og de Forenede Stater, viste begge tilbakegang. I 1908, sammenlignet med 1907, var forholdet et lignende: opgangen for Norges vedkommende var mindre end i det foregaende aar, men til gjengjæld var Norge det eneste land, som viste frengang (177.8 tons), mens Kanada, England og Staterne viste tilbakegang.

Nogen fuldstændig statistik for 1909 kan selvfølgelig endnu ikke foreligge. I 3dje talkolonne er derfor kun gjengit den officielle statistiks tal for 1ste halvaar 1909, sammenlignet med samme halvaar 1908. Her viser det sig, at Norge er gaat tilbake med 106.0 tons, mens samtlige andre lande viser opgang. Av betydning er dog opgangen kun for Kanadas og Englands vedkommende, men disse lande er i virkeligheten ogsaa vore eneste alvorlige konkurrenter. Siden 1907 har importen fra de Forenede Stater været mindre væsentlig.

For 2det halvaar 1909 foreligger ingen officiel statistik, men der indsendes hertil maanedlige op-

gaver over importen til de vigtigere byer: Matanzas, Cienfuegos og Santiago. Disse opgaver, sammen med tilsvarende data for Havana, gir den væsentligste del av importen. Beregnes denne for maanederne mai til oktober inkl., altsaa for 6 maaneder, i aarene 1908 og 1909, saa blir resultatet et ganske tilsvarende som for kalenderaarets første halvdel, kun endnu værre. Norge viser en nedgang paa 285 tons, Kanada og især England viser opgang, resp. 85.0 og 178.0 tons (4de kolonne).

I 1ste halvaar 1909 var der en stor opgang i totalimporten. Denne er helt dækket av de to konkurrenter, som desuten har fortrængt over 100 tons av den norske fisk.

Den sidste talkolonne er kun medtat for oversigtens skyld og omfatter ikke nogen naturlig periode. Den gir forandringerne i de to foregaende kolonner tilsammenlagte, altsaa for 12 maaneder av 1909. Men da maanederne mai og juni er medtat to gange, er den kun rigtig som uttryk for 1909, sammenlignet med 1908, saafremt man kan gaa ut fra, at november og december d. a. vil vise omtrent samme forhold, sammenlignet med det foregaende, som maanederne mai og juni. Jeg har grund til at tro, at forholdet for kalenderaaret vil vise sig ugunstigere for vor import, end tallene i denne kolonne viser, eller ial-

fald ikke gunstigere^{o)}. Gaar man ut herfra, saa blir forholdet i 1909: Der er en betydelig opgang i importen, men denne er helt dækket av vore konkurrenter, som desuten har fortrængt næsten 400 tons norsk fisk.

Jeg vil ikke undlate at tilføie, at angivelsen av oprindelseslandet neppe overalt er paalidelig. Det synes mig sandsynlig, at endel norsk fisk kommer ind under den engelske, idet adskillig norsk fisk kommer hertil over Liverpool. Men der er ingen grund til at tro, at denne feilagtige klassifikation skulde være tiltat saa meget netop iaar, at den kan forklare den store nedgang. Klassifikationen opgives at søke etter opgaver fra importørerne, og disse kan ikke pludselig være begyndt at gi feilagtige opgaver en gros.

At den kanadiske fisk, likesom den engelske (skotske), er i virkelig fremgang bekræftes ogsaa ved de meddelelser, jeg har faat fra kjøbmændene her i byen.

Den kanadiske fisk gaar væsentlig til Santiago og distrikt, den skotske til Cienfuegos og opland. I den sidste tid er den skotske fisk desuten begyndt at vinde indgang i selve Havana. Men allerede det, at den kommer ind i Cienfuegos, er beklagelig nok, idet denne by og distrikterne der omkring har været gode avsetningsmarkeder for den til Havana importerede norske fisk^{**}). Ogsaa til Santiago er norsk fisk solgt herfra. I denne forbindelse vil jeg referere, at en av de spanske kjøbmænd fornylig sagde mig, at det var ham umulig at faa solgt en eneste kasse norsk fisk i Cienfuegos nu, mens denne by tidligere hadde været et av hans viktigste markeder. Man vilde der nu kun ha skotsk fisk, der var billigere og holdt sig bedre. En anden kjøbmand fortalte, at mens han tidligere hadde hat vanskelig for at faa kunderne til saa meget som at se paa den skotske fisk — dette gjælder detaljister i Havana selv —, saa kom de nu av sig selv og spurgte efter den. Og mens han tidligere hadde maattet sælge den skotske fisk ca. 1 \$ lavere end den norske, hadde han nu kunnet faa den avsat til \$ 0.50 à \$ 0.25 under den norske fisks pris.

Det meste av den skotske fisk i Havana kommer fortiden fra W. J. Templeton i Aberdeen. Som en avskiber av betydning har ogsaa været nævnt A. & N. Smith, Ltd., sammesteds. Jeg har nylig seet et par kasser fisk fra det førstnevnte firma. Den er hvit og pen, men magrere end den gode norske og betydelig sterkere tørret og derfor haard og stiv. Den er utvilsomt holdbarere end den norske fisk og vites ikke at bli befængt med mug. Tilrods for den store holdbarhet siges avskiberens ordre alltid at gaa ut paa prompt salg uten at avvente mulig prisstigning, mens de norske avskibere opgives at forlange sin fisk lagret, dersom god pris ikke straks kan opnaaes.

Den skotske fisk ser ut til at være lufttørret, skjont tørhetsgraden er overraskende stor.

Den kanadiske fisk, jeg har hat anledning til at se, er en fra den norske temmelig forskjellig vare. Den er fyldig og hvit, skjont «uggerne» er daarligh renset for den sorte hinde. Hele overflaten er dækket med et tørt lag av kornet salt (paa kjødsiden). Fisken gjør paa mig indtryk av at være kunstig tørret, og

jeg har bragt i erfaring, at der er firmaer i Kanada, som har kunstige tørreanlæg i stor skala. Den kanadiske fisk, jeg her taler om, importeres i kasser av samme sort som de, der anvendes for den norske og skotske fisk. Det er en ganske anden vare end den billigere «bacalao», som indføres i fater, og som tidligere praktisk talt har utgjort den eneste import fra Kanada. Kassefisken er stor fisk, omtrent som vor, mens den i «tabaler» indførte er smaafaldende vare. Den i tabaler indførte kanadiske fisk har selvfølgelig — likesom de billige sorter «robalo» og «pescada» — hat en viss indflydelse paa avsetningen av den norske klipfisk, men har ikke været direkte konkurrent til denne. Dertil var kvaliteten for avgjort underlegen.

Den kanadiske kassefisk, derimot, likesom den skotske fisk, staar vor saa nær i kvalitet, at de maa betragtes som direkte konkurrenter.

Fra kanadisk side gjøres der meget for at øke avsetningen av kanadiske varer av alle slags. Der er flere linjer mellom Kanada og Kuba, saavel Havana som andre byer, og en kanadisk handelsagent synes nu at være fast stationeret paa øen. Han har hovedstation i Havana, men reiser meget omkring. Hvad særlig klipfisken angaar er det mig meddelt, at der i Kanada gjøres adskillig for at forbedre kvaliteten. Bl. a. skal der være hentet over flere skotlændere, som anvendes som vandrelærere i tilvirkning.

Ogsaa den skotske fisk har let adgang til det kubanske marked. Mellom Liverpool og Kuba er der mindst 3 gange maanedlig ruteforbindelse med anløp av forskjellige kubanske havne, ikke Havana alene.

Med hensyn til direkte ruteforbindelse er derfor den norske klipfiskhandel uheldig stillet i sammenligning med de konkurrerende lande, idet den norske direkte linje kun har ét skib pr. maaned mellem Kristiania og Havana. Da fisken først maa fragtes til Kristiania, og da Bryde-linjens skibe først anløper Norfolk, blir desuten fisken noget længe underveis med denne rute; men endel fisk bringer skibene stadig, og linjen er derfor, ogsaa for denne vares vedkommende, et fremskritt.

Med hensyn til forsendelsen er derfor den norske fisk i 1909 bedre stillet, end den tidligere var. Den omstændighet, at begge konkurrenter har kortere vei til det herværende marked, kan jo aldrig ryddes av veien og har været tilstede bestandig. Men denne omstændighet burde føre til én ting: at man i Norge søkte at gjøre klipfisken saa holdbar som mulig. Den burde helst være holdbarere end de konkurrerende landes, men er i virkeligheten betydelig mindre holdbar.

Den kanadiske fisk har saa kort vei, at for dens vedkommende er dette spørmaal av mindre betydning. Der blir i praxis saa sjelden anledning til at prøve dens egenskaper i denne henseende.

Den skotske fisk synes at staa godt imot det fugtige og varme klima, som man den meste del av aaret maa regne paa. Det er meget sjelden at høre klager over, at den bedærves. Og av den brune mugsop hjemsøkes den aldrig, saavidt mig bekjendt.

Den norske fisk holder sig derimot slet. I sommertiden (tillike regntid) bedærves den let. Og den allerørste del av aaret er man utsat for, at den blir brun av mugsop, dersom man forsøker at lagre den i nogen tid. Spirerne til mugsoppen bringer den med sig hjemmefra; her blir den ikke smittet, da den blir liggende i de tette kasser, til den sælges. Det er et faatal av kasser, som aapnes tidligere. Til-

^{o)} Juli-oktober d. a., sammenlignet med det foregaaende aar, utviser: Kanada — 250 tons, Norge : 190 tons, England — 128 tons. Dette kun til de viktigere havne.

^{**) Desuten kom til Cienfuegos norsk fisk direkte. I det 1ste halvjaar 1908 og 1909 var importen til denne by følgende:}

1908:	Norge	30.1 tons;	Kanada	29.1;	England	8.0
1909:	-	19.7	-	24.8;	-	72.8

dels, kanskje oftest, er soppen ikke synlig, naar fisken kommer hit. Tildels er den kun tilstede i form av et næsten usynlig, hvitt pulver, som selvfølgelig intet gjør. Men temperaturen her er saa gunstig for soppens utvikling, at denne sker med langt større hurtighet end hjemme. Og er fisken brun allerede ved ankomsten, saa gaar det meget hurtig nedover med den.

Soppen utvikler sig selvfølgelig hurtigere om sommeren end om vinteren. Men i de lukkede kasser er der altid en saa fugtig luft, at den har gode livsbetingelser selv i den tørre tid. Og temperaturdifferensen mellom sommer og vinter er ikke saa særdeles betydelig. For Havanas vedkommende er aarets middeltemperatur eksempelvis 24.7°C ., mens den koldeste maaned — januar — har en middeltemperatur av 21.1 , de varmeste — juli, august og september — 26.6 . Disse middeltemperaturer omfatter selvfølgelig det hele døgnet og gjælder for fri luft. I de lagerhuse, hvor klipfisken opbevares, skulde jeg tro, at middeltemperaturen vilde vise sig et par grader høiere. Her i legationens kontorer, som er meget luftige, er dagstemperaturen nu i december 25° fra morgen til aften. Og naar dørene lukkes om aftenen, holder denne temperatur sig visselig næsten uforandret til næste dag. Dette vil omtrent være forholdet ogsaa paa lagrene.

Jeg anfører dette saapas uforlig, fordi jeg har indtryk av, at vore avskibere ikke fuldt ut virkeliggjør sig de klimatiske forhold, som fisken her har at staa imot. Det viser sig desværre stadig, at den ikke kan staa imot dem. Ivaar og isommer var der stadige klagemaal over bedærvet norsk fisk. Og for flere maaneder siden begyndte besværlighetene med brun fisk, som i sine senere stadier er omtrent like uakseptabel for kjøperne som den, der virkelig begynner at ta skade og bli bløt og slimet.

Der har noksaa regelmæssig, om end selvfølgelig ikke undtagelsesfrit, været paa markedet fisk, hvis kvalitet bevirket, at den maatte selges til underpris. Men dette har da med nødvendighet trykket prisen paa den gode fisk. Der har været eksempler paa, at norsk fisk har maattet selges ned til 1 dollar pr. kasse for medtat vare. Og 4 å 5 \$ har forekommet oftere.

De lave priser, ogsaa for god vare, som den medtagne fisk har bevirket, har formodentlig medført, at avskibningen fra Norge er avtat, og herav har saa igjen vore konkurrenter benyttet sig for at utvide sin avsetning. Samtidig har den megen fisk av daarlig kvalitet nedsat den norske fisks renommé, som var vel befæstet.

Ved siden av tilbøieligheten til mugsopdannelse og ringe holdbarhet forøvrig i sommertiden er den norske fisks sortering ikke alltid tilfredstillende. Jeg har selv seet igjennem fiskekasser fra meget anseede firmaer, hvor hovedmassen av fisken var god vare, men hvor der indimellem den store og gode fisk forekom endel stykker, som var smaa og av mindre god kvalitet, eller hvor de fleste fiske var av god farve, men enkelte brune og stygge, tilsyneladende gammel vare. I begge tilfælde er det vanskelig at holde partiets pris oppe i fuld højde.

Der er ingen tvil om, at den gode norske fisk er en bedre vare end den skotske, som siges at trevle sig op ved kokningen og bli «fliset». Men naar den norske fisk er av saa usikker kvalitet og holdbarhet, som tilfældet synes at være, saa kommer den oprindelige forskjel i godhet mindre i betragtning.

Efter kjøbmændenes utsagn har ulemperne og vanskelighetene med den norske fisk tiltatt i de

sidste aar. De siger, at firmaer, hvis vare før altid var paalidelig, nu leverer blandet vare og usikker kvalitet. Der er dog firmaer, hvis merke endnu er fuldt paalidelig.

Hvorvidt dette forholder sig rigtig, er det ikke mulig for mig at bedømme, men hvad jeg har seet, taler for korrektheten.

Med det i det foregaaende anførte er det selvfølgelig ikke min mening at ville sige, at den norske klipfisk er alvorlig i fare paa det kubanske marked. En saadan slutning vilde være forhastet, saalænge nedgangen ikke er større, end den er, og ikke har været i længere tid. Men allerede det, som nu foreligger, burde være tilstrækkelig til at bevirke, at man søkte at avhjelpe ulemperne for at forhindre, at det gaar videre paa den maate, som iaar begynder.

Til opnaaelse herav er det første og letteste middel, at der gjennomføres en nøiagtig sortering efter størrelse og utseende. Fisk av forskjellig kvalitet bør aldrig blandes i samme kasse. Og partier av forskjellig kvalitet bør sendes under forskjellige merker. Disse regler følges tildels, men er ikke saa gjennomførte, som de burde bli.

Videre vilde det, særlig av hensyn til sommertiden, være ønskelig, om fiskens holdbarhet kunde forøkes, dersom dette kan ske, uten at kvaliteten gaar ned. Jeg mener da holdbarheten i almindelighet, uten hensyn til den brune mugsop.

Endelig burde der tages alvorlige skritt, for at fisken ikke under forsendelsen og lagringen skal bli befængt med klipfisksoppen. Jeg har den opfatning, at der allerede nu kjendes midler hertil. Men er den opfatning feilagtig, saa bør der fra de interesseredes og eventuelt ogsaa fra statens side søkes en utvei. Bare paa det lille marked paa Kuba er det betydelige summer, som aarlig gaar tapt for landet paa grund av denne sop. Hvis forholdet skulde være det, at den enkelte her staaar magtesløs, idet foranstaltningerne maa gjennomføres i fuld almindelighet for at bli effektive, saa vilde det efter min mening være fuldt berettiget, at man grep ind ad lovgivningens vei. Man staaar i vore dage ikke magtesløs overfor en plage som denne.

Den norske fisk betales, naar man bortser fra daarlig vare, høiere end den skotske og kanadiske, skjønt prisdifferensen mellom kassefisk fra de tre lande synes at være avtagende. Sammenligner man imidlertid de høieste priser, som norsk fisk har opnaadd i de tre sidste aar, saa er der nedgang. For dette øiemed er det tilstrækkelig at holde sig til de priser, som i de 10-daglige børsberetninger anføres som de høieste. Disse priser er almindeligvis litt lavere end de virkelig betalte, men man kan gaa ut fra, at dette forhold har været det samme i alle tre aar, saa tallene er relativt rigtige. For hver maaned faar man paa denne maate tre tal. Tar man gjennemsnittet av disse, faar man følgende uttrykk for de høieste priser i maanedens løp for de tre sidste aar:

	1907.	1908.	1909.
Januar ¹	10.75	8.92	7.75
Februar	10.33	8.52	8.58
Mars	9.83	8.92	9.00
April	9.75	9.42	8.80

Mai	8.83	9.25	6.66
Juni	8.25	8.83	7.17
Juli	10.50	8.66	8.33
August	10.83	9.92	9.66
September	10.08	10.08	10.33
Oktober	9.92	8.50	9.00
November	10.08	8.33	8.00
December	10.37	7.92	8.75

Gjennemsnit for året 9.96 8.94 8.50 \$ sp. guld.

De høieste tal, som er noteret for hver maaned i de tre aar, er uthævede. Det sees, at den høieste maanedspris forekommer 9 gange i 1907, 2 gange i 1908 og kun én gang i 1909 (sept.). De laveste noterede maanedstal forekommer derimot kun 1 gang i 1907, 5 gange i 1908 og 8 gange i 1909. I syv av maanederne er priserne i 1909 lavere end i de tilsvarende maaneder i 1908; i to maaneder er de omtrent like, og i kun tre av maanederne er 1909 over 1908, resp. \$ 0.25, 0.50 og 0.83, det sidste efter den antagne pris for december iaar. Og i samtlige maaneder, undtagen én, er prisen i 1909 lavere end i 1907.

Sammenholdt med, hvad der tidligere er paavist angaaende importens synkning i 1909, sammenlignet med 1908, blir altsaa det hele resultat følgende: saavel det importerede kvantum som de opnaaede priser er gaat nedover.

Hvis det kubanske marked er værd at bevare, og vore konkurrenter synes at mene, at det endog er værd at gjøre anstrængelser for at trænge ind

paa det, saa synes de her anførte fakta at burde indeholde et varsko til vore klipfiskhandlere.

Selve handelsforholdene i Havana lar for klipfiskens vedkommende adskillig tilbage at ønske. Bl. a. er der saagodtstomt helt konsignationshandel. Det vilde være ønskelig, om dette kunde forandres, men hertil trænges vistnok, at vore kjøbmænd slaar sig sammen. Og dette turde være vanskelig at opnaa.

Rognmarkedet i Nordspanien.

Indberetning fra generalkonsul *J. K. Sømme*, Bilbao.

Den samlede indførsel av rogn til Nordspanien utgjorde i 1908 28 073 tønder. Den opgang i rognimporten, som formentlig kan siges at datere sig fra 1903, da man for første gang begyndte at anvende rogn i større utstrækning i Galicien, hvor det bedste fiske foregaar, — har i de senere aar foregaat sterkt, men nogenlunde jevnt. For 1908 maa opgangen karakteriseres som voldsom.

Man hitsætter følgende opgave over den samlede rognimport til Nordspanien for de sidste fem aar, beregnet i tønder:

1904.	1905.	1906.	1907.	1908.
13 434	14 939	16 781	19 239	28 073

— altsaa en økning i det sidste aar av 8 834 tønder, mens økningen i 1907 utgjorde 2 458 tønder.

Specificeret mellem de forskjellige indførselssteder og produktionslande stiller importen for de to sidstnævnte aar sig saaledes:

		1907.					
Fra	Til Bilbao.	Coruña.	Gijon.	S. Sebastian.	Santander.	Vigo.	Tilsammen.
Norge	tdr. 1 783	272	724	—	1 438	14 493	18 710
Frankrike	» —	5	—	157	—	36	198
Tyskland	» —	—	—	—	21	108	129
England	» 198	—	—	—	—	4	202
Island	» —	—	—	—	—	—	—
Tilsammen tdr. 1 981		277	724	157	1 459	14 641	19 239
		1908.					
Norge	tdr. 2 281	1 121	1 523	—	1 342	21 494	27 761
Frankrike	» —	—	—	—	—	—	—
Tyskland	» —	—	—	—	—	—	—
England	» —	—	—	—	23	—	23
Island	» 289	—	—	—	—	—	289
Tilsammen tdr. 2 570		1 121	1 523	—	1 365	21 494	28 073

Det vil sees, at det ogsaa i 1908 — som tidligere — er den norske rogn, som er praktisk talt eneraadende paa markedet. Av rogn fra andre lande er importen kun 312 tønder, nemlig 289 fra Island til Bilbao og 23 fra England til Santander. I 1907 blev der indført tilsammen 529 tønder av ikke-norsk rogn.

Fra 1903 av er Vigo mere og mere blit det vigtigste rognmarked i Nordspanien, hvilket forhold har akcentueret sig i 1907 og 1908. I 1907 var merimporten av rogn til Vigo 8 673 tønder, og tiltrods for denne voldsomme stigning fra det foregaaende aar utgjør — som det vil sees — merimporten dertil for 1908 næsten 7 000 tdr..

I 1908 har Vigo mere end 3 fjerdeparter av den samlede rognimport til Nordspanien for dette aar.

Som tidligere nævnt foregaar det bedste sardiniske i Nordspanien paa Galiciens kyst — Vigos distrikt, og det synes, som om sardinen, der paa flere andre steder paa den nordspanske kyst i de sidste aar har optraadt mere uregelmæssig og i mindre mængder, i Galicien forekommer mere stationær det hele aar rundt.

Fisket i Galicien har i 1908 vistnok foregaat endel ujevnt, men gjennemgaaende maa det karakteriseres som meget godt. Til sine tider var det udmerket, og rapporterne lød tildels paa rikt fiske. Rognbeholdningerne i Vigo var allerede ved aarets begyndelse store, og i mai, da sommerfisket begynder, opgaves beholdningerne dersteds av gammel rogn at være 5 000 tønder. Paa grund av det gode fiske

var der allikevel gjennom den største del av året stor tilførsel av rogn, der fandt avsetning, da efterspørslen var stor. Priserne, der i Vigo i aarets løp varierte mellem 60 og 150 pesetas pr. tønde, holdt sig for det meste noksaa faste mellem 70 og 90 pesetas.

Til Bilbao, Coruña og Gijon viste rognimporten i 1907 en nedgang fra året forut paa henholdsvis 956, 1 388 og 516 tønder, hvilket hadde sin grund i mindre godt fiske. Som det vil sees av ovenstaaende opgave, viser samtlige disse steder en ganske sterk opgang i rognindførslen i 1908.

I Gijons distrikt, Asturias, var vistnok fisket i 1908 adskillig ujevnt, men det var tildels meget vellykket med god efterspørsel efter rogn.

Vicekonsulen i Coruña oplyser, at den dersteds i 1908 stedfundne fremgang i rognindførslen formodentlig har sin grund i lavere priser og i, at de enkelte beholdninger er blitt bortsolgt. Imidlertid befrygter han, at indførslen vil avta fremover paa grund av det dersteds anvendte fiske med «tarrafas» — et slags notfiske. En del av sardinfiskerne har protesteret mot dette og forlangt det forbudt. Og der har i den anledning fra begge hold været gjort forestillinger hos den spanske regering. Denne har foreløbig avgjort striden ved et slags kompromis, der tillater tarrafasfisket paa visse steder paa kysten.

Den rogn, der importeres til Bilbao, gaar for størstedelen i transit til vestenfor liggende kyststrøk. Forbruket av norsk rogn i Bilbao og nærliggende smaasteder er forholdsvis ubetydelig.

Først i begynnelsen av mai begyndte i 1908 i Bilbao nogen omsætning av rogn — tidligere aars beholdninger — til pes. 65 og pes. 55 pr. tønde for 1ste og 2den sort. I slutten av samme maaned kom den første ladning ny rogn. Denne solgtes i juni til pes. 70, 60 og 50 pr. tønde for de forskjellige kvaliteter. Den gamle rogn solgtes gjennomsnittlig til pes. 2.50 lavere pr. tønde. Sidst i juni gik de nævnte priser ned til respektive 65, 55 og 45 pes. for ny vare. I juli gik derimot disse priser op med 10 pes. pr. tønde, medens den gamle rogn da solgtes for pes. 55, 45 og 35.

Stigningen vedvarte gjennom august og september, og prisen gik op til pes. 85, 75 og 65 for ny vare, og pes. 30 lavere for gammel. I slutten av året gik priserne endnu høiere op, da der meldtes rognmangel i Norge, og der notertes i Bilbao i december likeil pes. 115, 105 og 95 pr. tønde for de forskjellige kvaliteter av aarets vare.

Gjennemgaaende var markedet i Bilbao i 1908 meget godt, og forsælgerne fik skilt sig av med sine beholdninger av gammel rogn og fik for det meste ogsaa solgt sine nye beholdninger, saa året 1909 begyndte uten tyngende oplag av ældre vare.

Priserne var ogsaa bedre i 1908 end året forut, da de for bedste sort rogn sees at ha varieret mellem 85 og 60 pes. pr. tønde.

I Santander gik rognindførslen paa grund av feilslaget fiske i 1907 ned med 3 511 tønder, en betragtelig nedgang. Ogsaa i 1908 har fisket været daarlig, og det vil sees av de ovenstaaende opgaver, at indførslen i 1908 er gaat noget, omend ganske ubetydelig tilbake.

Rognpriserne her i 1908 begyndte med pes. 65 à 70 pr. tønde for 1ste sort og pes. 50 à 55 for 2den. Som følge av prisstigningen i Norge gik priserne litt efter litt op og notertes ved aarets slutning i henholdsvis pes. 80 og 65 pr. tønde for 1ste og 2den sort. Ogsaa her blev importørerne i 1908 av med gammel rogn, helt tilbake fra 1905, men til meget lave priser. Vicekonsulen i Santander oplyser, at

der fremdeles og med grund klages over, at eksportørerne viser liten samvittighetsfuldhet saavel med hensyn til sortiment som pakning av rogn. Og dette meddeles at gi grund til mange klagemaal og reklamationer fra konsumenternes side.

Gjennemgaaende maa 1908 regnes for et meget godt aar for rognmarkedet. Tiltrods for den svære stigning i indførslen, har avsetningen gaat for sig til gode priser. Og det har paa de fleste steder lykkes importørerne baade at bortsælge beholdningerne av gammel rogn og at avsette det væsentligste av sidste aars import.

Rognbeholdningerne i Nordspanien ved utgangen av 1908 antages at ha utgjort: I Bilbao ca. 600 tønder, Santander ca. 160, Gijon ca. 300, Coruña ca. 500 og Vigo ca. 1 965, tilsammen ca. 3 500 tønder, mot ved slutten av 1907 ca. 7 000 tønder.

Handelstraktaten mellem Kanada og Frankrike. Dens betydning for norsk fiskehermetik.

Konsul *Arrid Jacobsen*, Montreal, har meddelt følgende:

Under 1. decbr. 1909 blev et utkast til en fransk-kanadisk handelstraktat vedtat av det kanadiske parlament. Det oprindelige utkast til traktat mellem Frankrike og Kanada blev vedtat av parlamentet i Ottawa allerede i 1908; men paa grund av forskjellige opstaaede misforstaaelser om mestbegunstigelsesklausulens utstrækning til fremmede lande blev det oprindelige traktatutkast imidlertid ikke vedtat av det franske parlament.

Efter at dette spørsmål senere er blitt bragt paa det rene, er nu det oprindelige traktatutkast med en ændring vedrørende indførsel av kvæg til Frankrike blitt vedtat av begge de kontraherende landes nationalforsamlinger, og efter traktatutkastets ordlyd gjenstaar nu kun utveksling av ratifikationer i Paris.

Som mestbegunstiget nation vil Norge ved indførsel til Kanada nyte godt av traktatens todsatser. Exporten fra Norge til Kanada av de i traktaten omhandlede artikler er imidlertid av et saa bagatel-mæssig omfang, at de ikke gir anledning til nogen nærmere omtale.

Kun for én exportartikels vedkommende kan traktaten sees at bli av betydning for vor utførsel til Kanada, nemlig:

Sardiner og ansjos. Den norske utførsel av fisk og fiskeprodukter til Kanada har efter den officielle kanadiske statistik i de senere aar stillet sig som følger:

1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
\$ 14 680	\$ 32 883	\$ 38 236	\$ 61 205	\$ 77 425

Efter hvad jeg har bragt i erfaring, bestaar næsten hele denne indførsel av hermetiske sardiner og for en mindre dels vedkommende av ansjos. I de angivne værdier er ogsaa medtat svensk indførsel. Men den er til Kanada for disse artiklers vedkommende liten eller ingen.

Som disse talstørrelser viser, har vor fiskehermetik paa det kanadiske marked i de sidste aar vundet et stadig stigende indpas. Der er grund til at tro, at denne stigning i kommende aar vil fortsætte.

Den franske utførsel til Kanada av fisk og fiskeprodukter stiller sig efter den kanadiske officielle statistik som følger:

1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
\$ 56 476	\$ 69 535	\$ 25 983	\$ 25 609	\$ 48 835

Den oprindelige kanadiske toldtarif fastsætter følgende toldsatser:

«Anchovies, Sardines, Sprats and other fish packed in oil or otherwise, in tin boxes, the weight of the box to be included in the weight for duty:

	British Preferential Tariff.	Inter- mediate Tariff.	General Tariff.
A. When weighing over 20 oz. and not over 36 oz. each, per box . . cents	3 1/2	5	6
B. When weighing over 12 oz. and not over 20 oz. each, per box . . cents	2 1/2	4	4 1/2
C. When weighing over 8 oz. and not over 12 oz. each, per box . . cents	2	3	3 1/2
D. When weighing 8 oz. or less, per box . . cents	1 1/4	2	2 1/2
Fish preserved in oil, except Anchovies and Sardines . . ad. val.	20 %	30 %	35 %

Naar traktaten i en nær fremtid blir ratificeret og træder i kraft, vil norsk ansjos og sardiner, specificeret under A, B og D, nyte godt av «Intermediate Tariff», eller ha at erlægge en told av henholdsvis 5, 4 og 2 cents pr. box. Ansjos og sardiner under C, av en vekt mellem 8 og 12 oz. pr. box, vil nyte godt av en speciel fastsat told av 2 cents pr. box.

Hittil har norske sardiner og ansjos været underlagt toldsatserne under «General Tariff». Man vil ved en sammenligning se, at reduktionen blir ganske betydelig.

For fish preserved in oil, except sardines and anchovies vil tolden bli 30 % ad valorem, eller en reduktion av 5 % fra den tidligere sats, 35 %. Denne passus har jo imidlertid liten interesse for os.

Det bemerkes, at sardiner eller ansjos, som indføres hit, for at nyte godt av de angivne traktatsatser maa være pakket i tin boxes». Sardiner eller ansjos pakket paa anden maate kommer ind under den almindelige «General Tariff» og blir uberørt av traktaten.

Saavidt jeg har kunnet bringe i erfaring, er den alt overveiende del av norske sardiner (og ansjos) i blikboxer indført hit i boxer av vekt mellem 8 og 12 oz. pr. box, eller under 8 oz. Den overveiende del av franske sardiner er i boxer under 8 oz. pr. box.

Jeg tillater mig at henlede opmerkksomheten paa traktatens art. VIII, hvorefter traktatens toldsatser kun finder anvendelse paa varer, som uten omlastning skibes direkte til Kanada eller med omlastning i en havn, som kommer ind under «British Preferential» eller «Intermediate Tariff». Hvis norske varer saaledes f. ex. sendes for omlastning via tyske havne, i de ved ankomst til Kanada bli toldbehandlet efter «General Tariff». Hvis de derimot sendes via Storbritannien for omlastning derfra til Kanada, vil de bli toldbehandlet efter de i traktaten særlig fastsatte begunstigelser.

Norsk benløs klipfisk til Italien.

Chargé d'affaires M. Lie, Rom, har indberettet følgende:

En i Rom bosittende norsk forretningsmand har meddelt mig, at han for et aars tid siden hadde begyndt at gjøre forsøk med at avsette norsk «benløs klipfisk», opskaaret i stykker («baccalà senza spine e senza pelle») i Nord- og Mellemitalien, og at forsøket synes at skulle lykkes. Hittil hadde han fun-

det avsetning for ca. 600 kasser à 10 kg. Den almindelige norske klipfisk gik derimot ikke synderlig, da den var for dyr, sammenlignet med den islandske og Labradorfisken.

Nævnte forretningsmand mente, at det sikkerlig lot sig gjøre at utvide markedet for norske fiskevarer i Nord- og Mellemitalien, om kraft og arbeide blev ofret herpaa.

Høstutbyttet i Tyskland i 1909.

Indberetning fra generalkonsul B. Schuchardt, Berlin.

Efter de av «Kaiserlich Statistisches Amt» nu offentliggjorte opgaver var høstutbyttet i det Tyske Rike i aaret 1909, sammenlignet med de to foregaaende aar, følgende:

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Vinterhvet . . .	3 197 888	3 349 707	2 613 826
Sommerhvet . .	557 859	418 060	865 498
Vinterrug . . .	11 193 997	10 591 341	9 585 817
Sommerrug . . .	154 418	145 533	172 042
Sommerbyg . . .	3 495 616	3 059 885	3 497 745
Havre	9 125 816	7 694 833	9 149 138
Poteter	46 706 252	46 342 726	45 538 299
Kløver	8 956 696	11 695 945	9 098 368
Lucerne	1 352 896	1 580 143	1 401 368
Eng, kunstig vandet	2 367 158	2 868 693	2 767 222
» anden	19 773 769	24 207 404	22 144 766

Som det vil sees, er utbyttet av hvete det samme som i 1908, men av rug ca. 600 000 tons, av byg ca. 450 000 og av havre næsten 1 1/2 million tons mere end i 1908; av poteter er utbyttet omtrent det samme som i 1908, men raattenhetsprocenten er 5,0, mot 4,0 i 1908; av kløver er utbyttet over 2,7 mill., av lucerne 230 000 og av enghø ikke mindre end 5 millioner tons mindre end i 1908, hvad der gir et samlet mindreutbytte av hø av henvend 8 millioner tons og allerede har bevirket en livlig heimport.

Høsten i Kanada i 1909.

Indberetning fra konsul Arvid Jacobsen, Montreal.

I de foreløbige overslag over hvetehøsten i Kanada i 1909 ansættes totalproduktionen til ikke under 115 000 000 bushels.

En sammenligning for de sidste 7 aar over jord utlagt til dyrkning av hvete i Kanada og størrelsen av den aarlige produktion er egnet til at gi et godt bilde av utviklingen i de vestlige og nordvestlige nybyggerprovinser. Den alt overveiende dyrkning av hvete foregaar nemlig vestenfor de store sjøer i prærieprovinserne Manitoba, Saskatchewan og Alberta.

	Aeres under dyrkning.	Bushels produceret.
1903	3 280 107	56 145 497
1904	3 334 667	56 037 995
1905	3 881 199	84 175 226
1906	5 049 250	102 789 864
1907	5 045 177	72 016 402
1908	6 813 020	105 613 454
1909	?	ca. 115 000 000

Kvaliteten av aarets hvetehest er bedre end i de sidste femogtyve aar. Av de hittil foretagne sorteringer stiller resultatene sig som følger, sammenlignet med aaret 1908, for vaarhvet:

I Manitoba ca. 87 % av standarden i 1909, mot 81 % i 1908.

I Saskatchewan ca. 92 % av standarden i 1909,
mot 61 % i 1908.
I Alberta ca. 89 % av standarden i 1909,
mot 77 % i 1908.

Tilsvarende glimrende resultater viser de foretagne sorteringer for andre kornsorter, som havre, byg, rug m. v. Med de enestaaende høie kornpriser, som iaar noteres paa det amerikanske marked, vil man kunne forstaa den økonomiske betydning, som

den kvalitativt og kvantativt rike kornhøst iaar vil faa for de vestlige kanadiske prærieprovinser saavel som for det hele land.

Av en officiel rapport av november f. a. fremgaar det, at høsten av poteter, hø m. v. i 1909 har været baade kvalitativt og kvantitativt rik. For poteter angives der saaledes en produktion av 99 087 200 bushels, eller ca. 25 000 000 bushels mere end i 1908.

Nedenfor anføres endel cifre:

	Acres dyrket.	Produktion.	Værdi.
Poteter	513 508	99 087 200 bush.	\$ 36 399 000
Turnips og andre rotfrugter	248 047	107 724 600 »	» 18 197 000
Voldhø og kløver	8 210 300	11 877 100 tons	» 132 287 700
Mais	269 650	2 779 500 »	» 15 115 500

I kystprovinserne har poteteshøsten lidt betydelig skade som følge av meget regn, men har forøvrig i de øvrige distrikter været vellykket.

Tegning av konnossementer i russiske Østersjøhavne.

Generalkonsul *Ingvold Thorsen*, St. Petersburg, har i forbindelse med den i nr. 35 for 1909 offentliggjorte indberetning meddelt, at han nu har konfereret med sin advokat om de deri nævnte forhold. Generalkonsulen gjengir advokatens uttalelser som følger:

I sjø- og handelssaker eksisterer der for Østersjøprovinserne ingen specialret; saadanne saker behandles efter den russiske handelslov.

Likesaalidt som i Petersburg kan i Østersjøprovinserne de stedlige toldkammere eller nogen anden forvaltningsmyndighet intervenere mellem kaptein og avlaster eller træffe nogen forføjning om tilbakeholdelsen av et skib; dette kan, som av mig forutsat, ene og alene de juridiske autoriteter gjøre. Hvis altsaa en kaptein her eller i de russiske Østersjøprovinshavne forsyner sine konnossementer med en eller anden anmerkning, som avlasteren finder ikke at kunne tilstede, har sidstnævnte at indgi klage over kapteinen til stedets dommer og derved at andrage om, at skibet maa bli tilbakeholdt. Hvorvidt — resp. i hvilke tilfælde — domstolen vil ta et saadant andragende tilfølge, lar sig paa forhaand naturligvis ikke sige, da det vil avhænge av de enkelte omstendigheter og vedkommende dommers individuelle syn paa og opfatning av saken. Dette kan saaledes kun praxis konstatere.

De eksisterende børsusancier har, som saadanne, ingen juridisk kraft, men da de russiske lovbestemmelser i handels- og sjøretssaker er noksaa mangelfulde, er domstolene i princip berettiget til at betjene sig av handelsusancier og avsige sine kjendelser paa basis av disses bestemmelser.

Toldforhøielse i Tyrkiet.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har meddelt følgende:

Det forlyder nu med bestemthet, at samtlige seks stormagter skal ha git sit samtykke til den nye tyrkiske toldforhøielse fra 11 til 15 % ad valoren. Det turde efter dette være sandsynlig, at den nye toldforhøielse vil træde i kraft ved det næste tyrkiske budgetaars begyndelse, den 13. mars 1910 — ny stil.

Ny dampskibslinje mellem Liverpool, Manchester og Windau.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indsendt et utklip av «St. Petersburger Zeitung» for 25. f. m. indeholdende en meddelelse om et i London nylig grundet selskap «the Russian Shipping & Trading Co. Ltd.» og oprettelsen av en ny dampskibslinje mellem Liverpool, Manchester og Windau, hvorved man haaber at utvikle exporten av levnetsmidler fra Rusland til England.

Importen av kondenseret melk til Spanien.

Indberetning fra chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid.

Ifølge meddelelse fra den spanske generaltoldstyrelse fandtes der tidligere ingen speciel statistik over importen av kondenseret melk til Spanien, idet denne medtoges under rubriken «konserverede levnetsmidler».

Fra april 1906 er der imidlertid skedd en forandring heri. I de 9 sidste maaneder av 1906 importertes 172 935 kg. kondenseret melk, hvorav fra Norge intet. I 1907 indførtes 1 571 202 kg., hvorav fra Norge intet. I 1908 importertes 1 520 738 kg., hvorav fra Norge kun 1 090 kg.

Det forekommer legationen, at der burde gjøres noget for at faa norsk melk ind paa det spanske marked. Om man fandt energiske agenter og ofret noget paa saken, synes det, som om vi maatte kunne opta kampen med de schweiziske, engelske, franske, belgiske og italienske produkter.

Her i Madrid dominerer nu et engelsk-schweizisk selskap med «Milkmaid brand», der sælges i daaser paa ca. 1/2 kg. Detaljprisen er pes. 1.10 pr. daase.

Da Norge er tilsikret mestbegunstiget behandling, nyter vi godt av den spansk-schweiziske handelstraktat av 1906, ifølge hvilken tolden paa kondenseret melk (med eller uten sukker) er 50 pes. pr. 100 kg.

Legationen kan gi anvisning paa to personer, en nordmand og en spanier, som eventuelt vil interessere sig for at faa norsk kondenseret melk ind paa markedet her.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 3.

Ukeutgaven.

22. januar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Fram»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

Side

Træmassemarkedet i Spanien	21
Trælastmarkedet i London	22
Importen av fyrstikker til Storbritannien	23
Papirimporten til Storbritannien	23
Vinhosten i Frankrike og Algier i 1909	23
Export av brølegningsstøn til Berlin	23
Fiskerierne og hvalfangsten ved Alaska	23
Isimporten til Storbritannien og Irland	24
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	24
Svensk handelskammer i St. Petersburg	24
Industri-, kunst- og landbruksutstilling i Odessa i 1910	24
Hurtig løsning i Port Elizabeth	24
Kystfarten mellem kanadiske Stillehavs- og Atlanterhavshavne	24
Forsøk med opvarmede godsvogne for varer, som ikke tåler frost	24
Glimrende forretningsutsigter i Bombay. Advarsel mot direkte forretninger	24
Exporten av frossen sild med Ofotbanen	24

Træmassemarkedet i Spanien.

Utdrag av indberetninger fra vedkommende konsuler om træmassemarkedet i 1908.

I. Bilbaos konsulatdistrikt.

Ifølge den offisielle spanske toldstatistik har Spaniens samlede aarlige import av mekanisk og kemisk træmasse — mellem hvilke sorter statistikken ikke skjelner — i de sidste 6 aar været følgende:

1903	27 021 tons.	1906	34 827 tons.
1904	28 395 »	1907	37 456 »
1905	31 994 »	1908	36 266 »

Det sees av denne opgave, at omend indførslen er gaat noget tilbake i det sidste aar, foreligger der dog gjennemgaaende en ganske pen stigning i træmasseimporten.

Fordelt mellem de forskjellige avskibningslande stiller indførslen sig ifølge opgave fra den spanske generaltoldstyrelse saaledes for de to sidste aar:

	1907.	1908.
Fra Norge . .	15 816 tons.	6 904 tons.
Sverige . .	6 063 »	13 876 »
Tyskland . .	5 797 »	6 846 »
» Frankrike .	3 867 »	1 874 »
» Belgien . .	3 067 »	4 284 »
Rusland . .	1 165 »	1 209 »
Østerrike . .	571 »	364 »
Holland . .	487 »	805 »
» England . .	318 »	74 »
» Italien . .	295 »	30 »
Portugal . .	10 »	— »

Ialt 37 456 tons. 36 266 tons.

Det vil sees, at den meste del av den træmasse, som indføres til Spanien, kommer fra Norge, Sverige og Tyskland. I anden række blandt de konkur-

rerende utførselslande kommer Frankrike, Belgien og Rusland (Finland). De øvrige i statistikken nævnte lande spiller kun en underordnet rolle.

For de tre førstnævnte landes vedkommende samt for Finland har man en specificeret statistik for de sidste aar, der stiller sig saaledes:

	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.
Norge	9 307	10 092	14 636	15 816	6 904 tons.
Sverige	5 870	8 936	9 096	6 063	13 876 »
Tyskland	4 007	4 751	5 740	5 021	5 797 »
Finland	1 649	2 158	2 594	1 165	1 209 »

Mens efter denne opgave den tyske andel i importen har holdt sig saa nogenlunde stationær, skulde den norske import, efter i de fire forutgaaende aar at være skutt sterkt i veiret, i 1908 være gaat betydelig tilbake; og den svenske import skulde, efter en ikke liten nedgang i 1907, være gaat voldsomt frem i det næste aar, i hvilket den næsten helt skulde ha erobret den plads i rækken, der efter opgaverne er tapt for den norske vare.

Imidlertid maa disse tal, der er erholdt fra de spanske centralmyndigheter, betragtes med sterkt forbehold, ialfald forsaa vidt angaar indførslen fra Norge og Sverige, hvor nogen forveksling i forholdet kan skrive sig fra den omstændighed, at meget av træmasseimporten fra begge disse lande foregaar med norske skibe, hvis sidste anløp vistnok altid er svensk havn.

Angaaende opgaverne for 1907 blev der i aarsberetningen for dette aar hævdet, at tallene vistnok var sat for høit for den norske imports vedkommende og for lavt for den svenske. Det sidste mentes ogsaa at være tilfældet for den finske vare. Man sluttet dette av de i strid med generaltoldstyrelsens opgaver foreliggende oplysninger om importen av træmasse til Bilbao og Pasages, over hvilke steder størstedelen av den til Spanien kommende træmasse indføres.

Efter den lokale toldstatistik er der til disse havne i de to sidstforløpne aar importeret følgende kvanta træmasse, beregnet i tons:

	Bilbao.		Pasages.		Tilsammen.	
	Fra	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.
Norge	7 996	1 506	4 953	6 855	12 949	8 361
Sverige	637	5 700	6 491	7 017	7 128	12 717
Tyskland	540	450	2 073	2 857	2 613	3 307
Frankrike	2 321	892	621	711	2 942	1 603
Belgien	—	—	—	22	—	22
Rusland	—	—	745	1 233	745	1 233
Østerrike	—	—	10	91	10	91
Holland	—	286	149	86	149	372
England	51	418	680	163	731	581
Italien	512	—	—	—	512	—
Overføres	12 057	9 252	15 722	19 045	27 779	28 297

KONSULATBERETNINGER

Overført	12 057	9 252	15 722	19 045	27 779	28 297
Portugal	—	—	—	—	—	—
Forenede						
Stater	—	—	54	65	54	65
Danmark	—	—	413	—	413	—

Ialt 12 057 9 252 16 189 19 100 28 246 28 352

Det vil sees, at den samlede indførsel fra Norge til Bilbao og Pasages i 1907 efter denne opgave utgjør 12 949 tons og fra Sverige 7 128 tons. Efter generaltoldstyrelsens foranstaaende opgaver skulde derimot den hele spanske indførsel fra Norge utgjøre 15 816 tons i 1907 og fra Sverige kun 6 063 tons, eller for Sveriges vedkommende mindre, end hvad der er opgit kun for Bilbao og Pasages.

Det maa antages, at tallene i centraltoldstyrelsens opgave for 1907 er sat endel for lavt for den svenske træmasses vedkommende og muligens litt for høit for den norskes.

Det vil ved sammenligningen av de to opgaver sees, at der ogsaa er endel andre uoverensstemmelser, der forøvrig er av mindre betydning, da det gjælder lande, hvis træmasseexport til Spanien spiller en underordnet rolle, men de er tilstrækkelige til at vise, hvor litt man kan stole paa de opgaver, der staar til ens disposition.

Hvad angaar importen i 1908, skulde den for norsk træmasses vedkommende efter generaltoldstyrelsens opgave for hele Spanien utgjøre 6 904 tons og den svenske 15 816 tons.

Efter de for Bilbao og Pasages mottagne oplysninger skulde den norske og svenske import til disse steder for 1908 utgjøre henholdsvis 8 361 tons fra Norge og 12 717 tons fra Sverige.

Den norske import kun til Bilbao og Pasages opføres altsaa med et ikke litt større tal end den hele norske import til Spanien i generaltoldstyrelsens opgave. Man kan formodentlig gaa ut fra, at i denne opgave er iaar tallene sat for lavt for norsk træmasse og for høit for svensk.

Imidlertid vil det — selv om man kun holder sig til statistikken for Bilbao og Pasages — sees, at den norske træmasseimport til Spanien i 1908 er gaat betydelig tilbake, samtidig som den svenske import er gaat betydelig frem.

Dette er et beklagelig resultat av den kamp, de norske exportører maa utholde i konkurrencen paa det spanske træmassemarked, saa meget beklageligere, som — hvad der allerede er nævnt i generalkonsulatets aarsberetning for 1907 — denne konkurrence maa befryktes at ville bli endnu haardere i de kommende aar, paa grund av det i 1908 stedfundne anlag av en større træmassefabrik i nærheten av Bilbao. Denne er anlagt av den spanske papirfabrikring «La Papelera Española», der hittil har været den dominerende importør av træmasse til Bilbao, men nu maa antages at ville bli tilstrækkelig forsynet fra sin egen fabrik, ialfald for de almindelige sorters vedkommende.

Endel træmasse vil formodentlig altid trænges ogsaa utenfra.

II. Barcelonas konsulatdistrikt.

Følgende opgave viser træmasseimporten til Barcelona i 1908 fra de forskjellige lande i kg.:
Frankrike. Tyskland. Italien. Belgien. Rusland.
250 589 1 276 961 49 347 107 187 101 727

Østerrike-Ungarn.	Holland.	Norge.	Sverige.	Forenede Stater.
31 276	213 074	581 905	1 333 423	45 720
Tilsammen 2 991 209 kg.				
mot i 1907 5 003 360 »				

Av disse tal fremgaar, at importen i 1908 var over 2 millioner kg. mindre end aaret forut. Av denne nedgang kommer paa Norge ca. 400 000 kg. og paa Sverige vel 1 million kg. Derimot er Frankrike fra en import av 5 278 kg. i 1907 kommet op i over 250 000 kg. i 1908, medens England, der i 1907 figurerte i importopgaven med 262 431 kg., i 1908 er ute av betragtning.

Alicante. Hertil blev i 1908 importeret 411 695 kg. træmasse.

Valencia. Følgende opgave viser importen av træmasse til dette marked i 1908, fordelt paa de forskjellige utskibningslande:

Fra	Norge.	Tyskland.	Østerrike.	Belgien.
	165 847	327 957	377 872	184 055
Fra Frankrike.	Holland.	Andre lande.		
43 419	68 407	167 131 kg.		
Tilsammen 1 334 688 kg.				

III. Cadix' konsulatdistrikt.

Til Sevilla blev i 1908 importeret 253 740 kg. træmasse fra Norge. Træmassen er videreforsendt fra Sevilla til Alicante.

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet følgende:

Der er ingen væsentlig forandring at notere siden sidste indberetning. Priserne holder sig paa samme niveau, og markedet er meget stille. Dels avventer man valgenes utfald, dels er man netop nu optat med at gennemgaa lagrene, hvorfor faa forretninger gjøres.

Paa grund av den hittil usedvanlig milde vinter, har utskibningen fra Østersjøen kunnet foregaa længere end vanlig, og ved juletider ankom der hertil fra Sverige store konsignationer av høvlede bord, som dog først i disse dage vil bli utbudt paa markedet. Beholdningerne av denne vare i Londons dokker var allikevel ved aarets utgang mindre end ellers, idet de utgjorde den 31. december:

1909.	1908.	1907.
5 861 138 stkr.	6 413 051 stkr.	7 652 663 stkr.

Av samme vare utgik av dokkerne under de sidste 3 aar:

1909.	1908.	1907.
11 163 731 stkr.	11 635 400 stkr.	12 205 414 stkr.
	hvorav i december	
653 000 stkr.	789 000 stkr.	642 000 stkr.

Denne nedgang for 1909 opveies dog av leveringerne fra skibssiden, hvilke utgjorde i Petersburger standards:

1909.	1908.	1907.
22 353	19 520	20 033

Importen av fyrstikker til Storbritannien.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

For fyrstikker kan 1908 regnes som et godt middelsaar med ganske tilfredsstillende priser. Ifølge den officielle statistik gik vor import til Storbritannien av sikkerhetsfyrstikker ned fra 786 383 gross i 1906 og 817 797 gross i 1907 til 517 498 gross i 1908. Denne nedgang rammer antagelig væsentlig den vare, der kommer hit i transit til andre lande, idet forbruket av norske fyrstikker hertillands ikke skal ha avtat. Importen fra Sverige steg fra 3 638 115 gross i 1907 til 4 036 340 gross i 1908, fra Belgien fra 903 271 gross til 223 608 gross, fra Holland fra 478 760 gross til 584 868 gross, fra Rusland og Finland fra 247 810 gross til 260 341 gross og fra Danmark fra 41 200 gross til 189 800 gross. Vore fyrstikker har faat en ny konkurrent i de russiske, hvilke, angivelig støttet av en exportpræmie, har begyndt at finde et marked her.

Der reeksportertes i 1908 1 785 670 gross sikkerhetsfyrstikker, noget mindre end i 1907. Derav gik 823 321 gross til Indien, 481 953 til de Forenede Stater, 212 610 til Egypten, 102 325 til britisk Vestindien og 102 360 til andre britiske besiddelser. Av andre fyrstikker end sikkerhetsstikker indfortes i 1908 ialt 5 089 429 gross, hvorav 3 313 995 gross fra Sverige, 1 115 951 fra Belgien, 442 370 fra Norge (mot 156 270 gross i 1907) og 133 530 fra Holland. Herav opgives reeksportert ialt 2 097 612 gross; derav 1 845 128 gross til Indien og 163 700 gross til Egypten. Hele vor andel i importen av denne vare var bestemt for Indien.

Papirimporten til Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet følgende:

Importen til Storbritannien fra Norge av tryk- og skrivepapir i ruller er gaat op fra 482 057 cwts. i 1907 til 541 418 i 1908, mens samtidig importen fra Sverige er gaat tilbage fra 564 600 cwts. til 555 860 cwts. Av andet tryk- og skrivepapir samt pakpapir er vor export til Storbritannien steget fra 948 916 cwts. og £ 599 034 i 1907 til 1 280 725 cwts. og £ 758 214 i 1908. Ogsaa for disse artiklers vedkommende viser derimot importen fra Sverige nedgang. For en stor del kan dette vel bero paa, at større kvantiteter end vanlig av svensk papir kom hertil i transit over Norge.

Vor export av papir til Storbritannien viser nedgang, nemlig fra 61 202 cwts. i 1907 til 51 748 cwts. i 1908 og kommer langt efter saavel den fra Sverige, 260 923 cwts., som den fra Rusland og Finland, 346 006 cwts.

Vinhøsten i Frankrike og Algier i 1909.

Minister *F. Wedel Jarlsberg*, Paris, har indsendt en i «Journal Officiel» for 31. f. m. offentliggjort fuldstændig opgave over vinhøsten i Frankrike og Algier i 1909, ifølge hvilken høsten i Frankrike i det nævnte aar har bragt et udbytte (inkl. restoplæg) av ca. 61 mill. hl., hvilket er henvend 9 mill. hl. mindre end i 1908. Vindhøsten i Algier angives til ca. 8½ mill. hl. i 1909, hvilket er ca. 1⅓ mill. hl. mere end i 1908.

Export av brolægningssten til Berlin.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har indberettet følgende:

Medens bruken av brolægningssten i selve byen Berlin paa grund av den stadig stigende anvendelse av asfalt nu er meget indskrænket, benyttes dette materiale endnu i temmelig stor utstrækning i Berlins forstæder. Det er hovedsagelig svensk sten, som har været anvendt til brolægning her, da den norske sten efter sigende skulde være bløtere end den svenske, men i det nu forløpne aar er der alene til Spandau leveret ca. 45 000 kv.m. norsk brolægningssten, som har staat prøven godt og vistnok vil vise sig likesaa god som den svenske. Leverancerne til forstadskommunerne sker ved anbud, men det maa tilraades exportørerne at sælge til de herværende importfirmaer eller anta en agent paa pladsen, da det uten kjendskap til forholdene frembyder for store vanskeligheter at forhandle direkte med kommunerne.

Den sort sten, som fortrinsvis kommer til anvendelse, er den saakaldte «Berliner vierte Klasse», som har følgende dimensioner: 18—21 cm. høide, 12—18 cm. bredde og 18—25 cm. længde; prisen for denne sten varierer mellem mk. 7.50 og 8.50 pr. kv.m. franko Berlin. Spandau, som endnu tiltrænger adskillig brolægningssten, har sine egne dimensioner, nemlig: 16—18 cm. høide, 14—18 cm. bredde og 17—25 cm. længde; denne sten maa ogsaa være noget bedre bearbejdet og opnaar en ca. 50 pfennige højere pris end den forannævnte.

Transporten foregaar som regel med dampskib til Stettin og derfra med lægter til Berlin; brolægningssten indgaar i kraft av den tysk-svenske handels-traktat og mestbegyntigelsen som bekjendt toldfrit til Tyskland, men de tyske stenbrudseiere arbejder ivrig paa at faa toldfriheten ophævet ved traktatens utløp (efter forlængelsen) den 1. december 1911.

Adresser paa importører av brolægningssten i Berlin kan faaes ved henvendelse til generalkonsulatet.

I kantsten vil der neppe kunne gjøres regning paa nogen større export til Berlin, da denne kan tages billigere fra de sachsiske og schlesiske brud, og heller ikke for fortougsheller er der noget syndelig marked i Berlin, da der nu næsten udelukkende benyttes cementplater.

Fiskerierne og hvalfangsten ved Alaska.

Konsulatet i *San Francisco* har meddelt følgende angaaende resultatet av fiskerierne ved Alaska i 1909:

Laks. Fisket drives hovedsagelig av *San Francisco*s fiskeriflaate, som hjemførte:

i 1909.	1 366 474	kasser	og	27 254	tønder,
i 1908.	1 295 350	»	»	27 357	»

En kasse laks indeholder 4 dusin æsker à 1 pund.

Torsk. Der blev av 13 fiskefartøier hjemført til *San Francisco* 1 320 000 stkr. fisk, mot 1 875 000 i 1908.

Hvalfangst.. [*San Francisco*s hvalfangerflaate hjembragte i 1909: 1 525 tønder olje, 21 000 pund hvalben og 475 pund elfenben, fordelt paa 4 hvalfangere. Resten av flaaen, 6 hvalfangere, laa oplagt i *San Francisco* under sæsonen paa grund av de uheldige konjunkturer for hvalprodukter.

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av december maaned f. a. og i samme tidsrum de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet. Tons.	Værdi. £.
1909.	7 818	3 924
1908.	7 821	4 384
1907.	11 315	5 472

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland med last ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til december f. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1908 og 1907:

	Tons. 1909.	Tons. 1908.	Tons. 1907.
Indklarerede:	40 315 942	40 189 965	41 402 510
Derav britiske	28 355 733	28 051 164	29 265 726
» norske	2 721 704	2 755 079	2 788 045
Utklarerede:	57 194 486	56 609 083	57 844 936
Derav britiske	36 241 315	35 284 059	37 146 227
» norske	3 702 788	3 930 538	3 694 681

Svensk handelskammer i St. Petersburg.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet, at ifølge meddelelse i den derværende presse har den svenske koloni i St. Petersburg paa et møte den 28. f. m.; der synes at ha været sammenkaldt væsentlig for at danne en svensk forening dersteds, ogsaa besluttet — efter forslag av den svenske gesandt — at oprette et svensk handelskammer i St. Petersburg i likhet med det, der findes i London.

Industri-, kunst- og landbruksutstilling i Odessa i 1910.

Ifølge indberetning fra minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, vil der i tidsrummet 15. mai—1. oktober 1910 i Odessa bli avholdt en utstilling, omfattende industri, haandverk, kunst og landbruk. Russiske og utenlandske firmaer vil faa adgang til at ta del i utstillingen. Utstillingens kontor er Novosselski 4, Odessa.

Hurtig losning i Port Elizabeth.

Vicekonsul *Jas. Forbes*, Port Elizabeth, har indberettet, at norsk bark «Blenheim», som ankom dertil fra Adelaide med 1 628 tons hvete og blev fortøiet ved «the South Jetty» kl. 6 om morgenen den 20. f. m., allerede kl. 5 eftermiddag den 21. f. m. var utlosset og avgik til ankerpladsen paa reden med 600 tons sandballast. Vicekonsulen, mener at denne raske expedition, der skedde uten noget overtidsarbeide, fortjener at bli gjort bekjendt.

Kystfarten mellem kanadiske Stillehavs- og Atlanterhavshavne.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har med hensyn til den tidligere i pressen omhandlede kanadiske «Order in Council» av 9. f. m. — hvorved kystfarten fra Atlanterhavshavne til Stillehavshavne i Kanada eller vice versa er aapnet bl. a. for norske skibe indtil utgangen av 1911 — gjort opmerksom paa, at tilladelsen kun gjelder dampskibe. Paa den anden side er der ikke sat nogen begrænsning m. h. t. dampskibenes tonnasje.

Saavidt det har kunnet bringes i erfaring, finder nævnte «Order in Council» sin grund i, at der i sidstforløpne aar er fragtet et ikke ubetydelig antal jernbaneskiner fra staalverkerne i Nova Scotia til de store nye jernbaneanlæg i Britisk Kolumbia — særlig Prince Rupert —, hvor den nye transkontinentale linje «Grand Trunk Pacifik» vil ha sit utløp. Til denne fragtfart har med fordel været benyttet norsk tonnasje.

Forsøk med opvarmede godsvogne for varer, som ikke taaler frost.

Minister *Th. v. Dittlen*, Berlin, har meddelt følgende:

Paa flere tyske jernbanelinjer — bl. a. Berlin—Köln og Berlin—Frankfurt a. M. — gjøres for tiden (indtil utgangen af mars d. a.) forsøk med opvarmede godsvogne for transport av varer, der ikke taaler at utsættes for frost. Vognene, der specielt er bygget for dette oiemed, benytter dampopvarming. De opvarmes ikke, medmindre temperaturen ute er mindst 3 graders kulde. Vognene søkes, saa vidt mulig, ikke opvarmet til mere end 10 grader Celsius. Jernbanerne paatar sig dog intet ansvar for mulig skade paa varerne, fremkommet ved for sterk eller svak opvarming. Varer, der ønskes befordret med disse ilgodsvogne, maa være forsynet med egne fragtbreve.

Glimrende forretningsutsigter i Bombay. Advarsel mot direkte forretninger.

Konsul *F. W. Hardecastle*, Bombay, har indberettet, at importen til Bombay av utenlandske varer i den nærmeste fremtid antagelig vil komme til at ta et stort opsving paa grund av den vellykkede høst av bomuld og oljefrø. Konsulen finder dog at burde rette en indtrængende advarsel til norske exportører om ikke at indlate sig i direkte forretningsforbindelse med firmaer, som ikke kan skaffe bankgaranti. Helst bør oplysning om firmaets solvens og respektabilitet paa forhaand indhentes hos konsulen, som med glæde vil bistaa norske firmaer hermed.

Konsulen tilføier, at mange indiske firmaer, hvis stilling er meget tvilsom, i den senere tid har begyndt at anta engelske navne for at vildlede de europæiske exportører. Specielt advares papirfabrikanter mot saadanne firmaer.

Exporten av frossen sild med Ofotbanen.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indberettet, at der fra Norge med Ofotbanen over Sverige og Tornea i november 1909 er avsendt til Rusland ca. 295 tons frossen fersk sild samt til forskjellige steder i Finland ca. 68 tons frossen fisk, ogsaa væsentlig sild.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 4.

Ukeutgaven.

29. januar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Utsigterne for import av norske varer til Tyrkiet . . .	25
Klipfiskmarkedet i Portugal	26
De skotske fiskerier	27
Fiskemarkedet i Storbritannien	28
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskfiskerier	28
Trælastmarkedet i Spanien	29
Tysklands utenrikshandel i aaret 1909	30
Ang. merking av klareringspapirer for varer, som indføres til Kanada under traktattoldsatser	32
Fest- og helligdage i utlandet i 1910	32
Fotografisk utstilling i Moskva i 1911	32
«Konsulatberetninger»s maanedsgave	32

Utsigterne for import av norske varer til Tyrkiet.

Indberetning fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

Blandt de artikler, der importeres til Tyrkiet i større eller mindre mængder, og som kan antages at ha interesse for Norge, kan nævnes følgende:

Papir av alle slags, navnlig billigere cellulosepapir, pakpapir og trykpapir, trælast, fyrstikker, konserver, galoscher, lys, møbler og øl.

Papir. Forbruket av papir tiltar sterkt fra aar til andet, særlig av de billigere kvaliteter pakpapir, ved aapning av nye markeder ogsaa i provinserne. Denne vare er ogsaa utvilsomt en av de artikler, som egner sig bedst for export til Levanten.

Straapapir, som vistnok ingen speciel interesse har for Norge, men som her importeres i store mængder, kommer særlig fra Italien, Holland, Østerrike og Frankrike. Italiens export siges dog at være gaat tilbake paa grund av daarlig pakning og undervegtig vare. Det italienske papir, som er det billigste, fortrænges saaledes stadig av det adskillig bedre hollandske, som kun differerer ubetydelig i pris. Vegterne er $150/160$, $240/250$ og $300/320$ gram. Importen av fransk papir er ogsaa gaat tilbake, da de franske fabrikker skal opnaa bedre priser i hjemlandet. Det østerrikske papir er det tyndeste og sælges i smaa formater, i ris og pakker. Da de østerrikske fabrikanter imidlertid i forening er begyndt at forhoie prisen paa grund av den specielle pakning, som ønskes i Levanten, synes Holland ogsaa med held at konkurrere med dette land.

Cellulosepapir, som kommer efter straaapapir i vigtighet, importeres i kvaliteter, sterkt glittet paa begge sider, i vegter paa 50 gram og derover, forskjellige formater, emballeret i baller med træpakning og jernbaand. Denne vare kommer væsentlig fra Østerrike, endvidere fra Tyskland, likesom Norge og Sverige har forsøkt at komme ind. Det skandinaviske papir siges imidlertid at være av ringere kva-

litet end det østerrikske, og da man stiller store fordringer til saavel kvaliteten som papirets glitning, er det vanskelig at kunne konkurrere. Finland og Belgien synes imidlertid i den senere tid at være heldigere stillet i konkurransen.

Brunt pakpapir staar her i en pris av 22 à 23 fr. ÷ 5% pr. kontant cif. Konstantinopel. Norge har hittil uten synderlig held forsøkt at komme ind med denne vare.

Farvet og ufarvet cellulosepapir, glittet paa begge sider, importeres likeledes, hovedsagelig fra Østerrike, men tildels ogsaa fra Norge, Sverige og Finland. Vegterne er fra 45 gram pr. m². Det norske papir siges ikke at være saa godt glittet som det østerrikske, likesom de norske fabrikker synes at ha vanskelig for at levere saa velassortert papir som konkurrenterne.

Almindelig uglittet 24 grams papir har ogsaa et marked i Tyrkiet og tildels ogsaa affichepapir, som nu hovedsagelig leveres fra Østerrike.

Avispapir. Siden proklamationen av konstitutionen i 1908 og ophævelsen av censuren er forbruket av avispapir tiltat enormt. De gamle blade har øket sine oplag til det femdobbelte, og nye aviser er startet. Den 7. juli 1908 slap endog beholdningen av papir næsten op. Mange agenter overstrømmet markedet, og større leverancer blev git, særlig til Østerrike, Tyskland, Belgien og Sverige. I denne vare siges Norge at ha vanskelig for at konkurrere, da det ikke kan levere de tynde kvaliteter, som her forlanges.

Trykpapiret er her uglittet i vegter paa 40 gram og opover, av meget forskjellige formater. Prisen, der selvfølgelig er avhængig av kvaliteten, er ca. 28 fr. ÷ 5% pr. kontant cif. Konstantinopel.

Skrivpapir. De simple kvaliteter leveres av Østerrike, Tyskland og Belgien, mens England og Frankrike forsyner markedet med de bedre sorter.

Trælast. Likesom for papir er ogsaa for trælast det tyrkiske marked av vital betydning for Østerrike. Importen i 1908 var betydelig mindre end tidligere aars paa grund av de høiere priser, som kjøperne her synes litt tilbøielige til at betale. Det vil ogsaa falde vanskelig for Norge at konkurrere med den billigere, østerrikske last, som er meget godt indført. Prisen paa denne last i gran har været helt nede i 44 fr. pr. kbm. ÷ 2 à 3% pr. kontant. Desuten forsynes markedet med billig last fra Anatolien.

Der vil dog formentlig bli adskillig byggetrafik i Tyrkiet i den nærmeste fremtid, og saafremt de norske exportører kan lempe paa sine priser, kan der sandsynligvis utrettes adskillig her.

Konserver. Forbruket av konserver, særlig sardiner, tiltar sterkt fra aar til aar. I landsbyerne sælges de i smaa daaser, i byerne i bøtter. Saltet

og serveret sild, stokfisk, klipfisk, konserveret hummer etc. er ogsaa sterkt efterspurgt her.

Ø1. Forbruget av bedre, fremmed øl tiltar stadig, tiltrods for, at man har to bryggerier her, og det har i stor utstrækning fortrængt de nationale produkter «mastic» og «rakki». Det er de lettere ølsorter, lagerøl i særdeleshed, som er mest efterspurgt. Hovedleverandører er Tyskland og Østerrike.

Galoscher. I Konstantinopel bærer i de regnfulde vintermaaneder alle mennesker galoscher, og byen er et udmerket marked for denne artikel med en aarlig import til en værdi av 1.5 mill. kr. Norske galoscher er ogsaa forsøkt introduceret paa dette marked, hvis hovedleverandører er Tyskland, Italien, England, Østerrike og Rusland, men kan slet ikke komme op mot den udmerkede russiske vare.

Tyrkiske fez. Denne artikel indtar naturligvis en vigtig plads i handelen overalt i Tyrkiet, men specielt i Konstantinopel, som alene har en import for 1.2 mill. kr. Et syndikat i Wien kontrollerer tilbudet og priserne, som i detalj er omtrent kr. 1.90 pr. stk. 90 % av importen kommer fra Wien og de resterende 10 % fra andre byer i Østerrike eller Tyskland, hvilket sidste land dog leverer en ringere kvalitet. Der arbeides imidlertid sterkt for oprettelsen av fezfabrikker inden Tyrkiet. Nogle er allerede sat igang og synes at ha utsigt til at arbeide med held.

Hvad Norges handel med Tyrkiet angaar, foreligger der ingen statistiske data derover. De norske exportører er forsaavidt uheldig stillet i konkurrencen, som Norge ingen direkte dampskibsforbindelse har med Tyrkiet. Varerne vil under disse omstændigheter bli belastet med de i transithavnene (i Tyskland, England og Belgien) forbundne omkostninger og ulemper i det hele tat, saasom forsinkelse, beskadigelser ved omloadningen etc., hvad der meget hindrer de norske produkter i konkurransen paa dette marked, hvor der desuten hersker den aller skarpeste konkurrence, saa det i enhver henseende gjælder at være «up to date».

Betalingsvilkaar. Der klages ofte over betalingsvilkaarene i Tyrkiet. Men i saa henseende er det selvfølgelig fra et litet land som Norge nødvendig at indrømme de samme betingelser som andre lande, hvis man skal komme ind paa markedet. Den tid, da kjøperne opsøker sælgerne, er forlængst forbi. Sælgere er der nok av, og nogen kredit maa man altid gi kjøperne. Det nytter ikke, at Norge her forsøker at stille strammere betingelser end andre lande. Men hvad der ikke noksom kan anbefales, er den største forsigtighet i valget av sine forbindelser, det være sig grossister eller agenter. Man bør gjerne indhente oplysninger paa flere hold, da man let risikerer at faa gamle og værdiløse saadanne. Generalkonsulatet staar i saa henseende — selvfølgelig uten ansvar — gjerne til tjeneste med alle oplysninger, som det er istand til at gi.

De mange reklamationer og brudd med forbindelser, som meddeles generalkonsulatet, viser netop, at de norske exportører sørgelig har forsømt at iagttatte ovenstaaende raad, nemlig at indhente paa-lidelige oplysninger, før de indlater sig med et firma.

Klipfiskmarkedet i Portugal.

Indberetning fra konst. konsul *Arild Huitfeldt*, Lissabon.

Portugals import av klipfisk i 1908 utgjorde — følge de netop mottagne opgaver fra toldboden —

29 802 tons til en værdi av 3 916 063 milreis (mot 28 012 tons i 1907 til en værdi av 3 753 000 milreis).

Fordelt mellem de vigtigste exportlande stillet tilførslen sig saaledes:

England	15 298 tons	til værdi ca. 2 280 711 milreis
(i 1907)	16 017	— » — 2 405 176 »)
Norge	10 470	— » — 1 256 130 »)
(i 1907)	8 866	— » — 1 092 563 »)
De portu- gisiske		
fiskerier	3 069	— » — 246 383 »)
(i 1907)	2 393	— » — 180 656 »)
Frankrike	502	— » — 78 716 »)
Danmark	439	— » — 50 674 »)
(i 1907)	646	— » — 61 384 »)
Forenede		
Stater	20	— » — 3 120 »)
(i 1907)	60	— » — 8 037 »)

Herav fremgaar, at der i 1908 fra Norge til Portugal er indført 1 504 tons mere end i 1907, hvilket repræsenterer en værdi av ca. 163 567 milreis eller ca. 654 000 kr.

Næst Norge kan Portugal selv opvise det bedste resultat, idet den nationale klipfiskproduktion i 1908 har tiltalt med 676 tons. Som fremhævet i general-konsulatets klipfiskrapport for 1907 gaar den portugisiske klipfiskproduktion fra aar til aar jevnt og sikkert fremad. Grunden hertil er først og fremst at søke i det rikere utbytte, som det portugisiske fiske ved Newfoundland i de senere aar har git, hvilket igjen skyldes anskaffelse av flere og bedre utrustede fiskefartøier. (Disse er alle seilfartøier. I de sidste aar har der deltatt et par trawlere, men disse har ikke svaret til forventningerne). Men hertil kommer, at fiskens kvalitet ogsaa er blit bedre. Fisken blir nu omhyggeligere behandlet, især bedre tørret. Thi medens man før i stor utstrækning anvendte naturlig tørring, er man nu gaat over til at tørre fisken kunstig. Klimaet hernede egner sig nemlig mindre heldig for naturlig tørring, da der er for sterk sol og fugtig luft.

Importen fra England (Norges alvorligste konkurrent) til Portugal er derimot i 1908 gaat tilbage med 709 tons, der repræsenterer en værdi av ca. 114 465 milreis.

Priserne for den norske klipfisk bevæget sig i aarets løp mellem 9 200 og 12 800 reis pr. kvintal (60 kg.) i Lissabon og mellem 6 000 og 13 400 reis i Oporto. Som det sees, har priserne i Oporto tildels været lavere end i Lissabon. Paa foranledning har vicekonsulatet dersteds oplyst, at prisforskjellen skriver sig fra, at der til Oporto importeres hovedsagelig en ringere kvalitet klipfisk end den, som sælges til Lissabon.

For newfoundlandsk fisk var priserne i 1908 fra 9 000—12 000 reis pr. kvintal i Lissabon og fra 8 000—17 000 reis i Oporto.

Paa foranledning har vicekonsulatet i Oporto oplyst følgende angaaende grunden til, at newfoundlandsk fisk opnaar saa meget bedre priser i Oporto end i Lissabon:

«1. Newfoundlandsk fisk betinger høiere priser her end norsk klipfisk, fordi kvaliteten foretrakkes. Newfoundlandsk fisk har været importeret til Oporto i aarhundreder, hvorimot norsk klipfisk er blit kjendt paa dette marked først i de sidste 35 à 40 aar.

2. Newfoundlandsk fisk betales med høiere priser her end i Lissabon, fordi der hertil i almindelighet importeres en bedre kvalitet end til Lissabon.

I Oporto sælges mest stor og middels stor newfoundlandsk fisk, hvorimot til Lissabon sælges mest den mindre fisk. Av norsk klipfisk er det derimot den bedre kvalitet, som gaar til Lissabon, medens den ringere kvalitet konsignerer til Oporto. Som følge derav noteres priserne for newfoundlandsk fisk i Oporto høiere end i Lissabon, og for den norske fisks vedkommende er forholdet omvendt.»

Portugisisk fisk solgtes for 10 000 - 12 400 reis.

Kvalitet. Med hensyn til kvalitet staar den norske klipfisk, hvad smak og holdbarhet angaar, høiest. I ethvert fald er man her i Lissabon enstemmig i at gi den norske vare prisen. I sommervarmen forbrukes der saaledes næsten udelukkende norsk klipfisk her; thi den newfoundlandsk og den portugisiske holder sig mindre vel. Hvad man kan ha at utsætte paa vor klipfisk er, at den ikke altid er tilstrækkelig pent behandlet — ren og hvid.

Til Lissabon sælges følgende kvaliteter norsk klipfisk: 1ste kvalitet, 2den kvalitet samt «mesclado» (en blanding av 1ste og 2den kvalitet). Disse kvaliteter indbefatter mager fisk, der veier fra 1—1½ kg.

pr. fisk. Endvidere gaar der hit ikke ubetydelige kvanta av mager «smaafisk» (mindre end 1—1½ kg.).

Til Oporto, oplyser vicekonsulatet dersteds, kommer av norsk fisk hovedsagelig 2den kvalitet og «mesclado». 1ste kvalitet sælges omtrent ikke undtagen under jul.

Desuten sælges der til Oporto adskillig «utskudsfisk», som vanskelig finder avsetning paa andre markeder til de forholdsvis gode priser, som der der betales for underordnet vare.

Indpakning. Størstedelen av den norske klipfisk, som importeres til Lissabon, kommer i bundter; ca. 15 % som løsfisk.

I Oporto er det omvendte tilfældet. Fisken bør dit helst sendes løs, ikke i kasser eller anderledes emballeret.

Betalingsvilkår. Den klipfisk, som gaar til Lissabon, er almindeligvis solgt i fast regning, og kjøperen har for beløpet aapnet rembours i Hamburg.

Al klipfisk, som importeres til Oporto, er derimot konsignationsvare, for hvilken avskiberne faar et passende forskud av varemottagerne ved skibningen. Fisken sælges til Oporto paa 4 maaneders kredit.

De skotske fiskerier.

Konsul J. T. Salvesen, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for januar—december 1908 og 1909:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1908	8 629 968	2 511 492	5 686 552	1 150 855	1 151 519	519 195	805 527	332 970
1909	7 422 785	2 889 207	4 541 307	1 569 743	1 021 997	492 919	880 623	337 567

Der ankom til Aberdeen i løpet av december maaned:

1 061 trawlfartøier	mot 974 i december 1908
52 damplinebaater	» 88 —»—
452 mindre linebaaler . .	» 558 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	141 100 cwts., værdi £ 72 172, mot 126 760 cwts., værdi £ 67 044 i decbr. 1908
Damp-seillinebaater	5 596 » —»— 4 392 » 7 790 » —»— 3 461 —»—
Mindre seillinebaater	1 098 » —»— 604 » 1 603 » —»— 820 —»—

Fangsten pr. baat og prisen pr. ewt. utgjorde gjennemsnitlig for:

Trawlere	132.9 cwts. à 10 sh. 2¾ d., mot 130.1 cwts. à 10 sh. 6¾ d. i decbr. 1908
Linebaater, større	107.6 » à 15 » 8¼ d., » 88.5 » à 8 » 1 d. —»—
» mindre	2.4 » à 11 » — d., » 2.8 » à 10 » 2¾ d. —»—

Der ilandbragtes av:

Hyse	82 371 cwts., værdi £ 34 703, mot 67 822 cwts., værdi £ 32 510 i decbr. 1908
Hvitting	11 125 » —»— 3 661 » 9 020 » —»— 2 997 —»—
Torsk og lange	30 608 » —»— 18 800 » 29 569 » —»— 17 247 —»—
Flyndre	4 583 » —»— 7 890 » 2 786 » —»— 5 696 —»—

Fra Island ankom til Aberdeen 8 fartøier, samtlige tyske; kun 7 fartøier ankom fra Færøerne. De paa ukentlige expeditioner gaaende fartøiers fangst bestod hovedsagelig av hyse, og det angives, at forekomster av denne fisk paa de vanlige nordsjøiske fiskepladser var den største sammenlignet med samme tidsrum under de nærmest foregaaende aar.

Et antal av de mindre trawlere indbragte et større kvantum smaaflyndre, men fangsten avtok imidlertid henimot slutningen av maaneden.

Stormfuldt veir hindret damplinebantenenes fiske.

De mindre linebaaters fangst bestod hovedsagelig av smaatorsk, og fortjenesten angives at ha været daarlig.

Fiskemarkedet i Storbritannien.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Av *fersk sild* importertes til Storbritannien og Irland i 1908 ialt 1 000 259 cwts., hvorav det meste, eller 796 972 cwts., kom fra Norge.

Av *anden fersk fisk* indførtes ialt 453 523 cwts., hvorav 39 100 cwts. fra Norge til værdi £ 55 670. Statistikken viser i forhold til 1907 en stigning i kvantiteten med 5 877 cwts., men derimot en mindsning i værdien med ikke mindre end £ 48 146.

Vor andel i importen hertil av *sardiner* er i stadig stigende. Der indførtes i de sidste fem aar:

	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.
Ialt cwts.	188 467	228 539	194 506	225 220	252 406
Hvorav fra Norge cwts.	8 617	36 385	45 708	56 435	72 404

Formodentlig gaar dog en hel del av den norske vare videre til de Forenede Stater. Der reeksportertes herfra til nævnte land av *sardiner* i 1908 30 831 cwts. (mot 45 243 cwts. i 1907), og det ligger nær at anta, at en væsentlig del herav var av norsk oprindelse.

Vor export hertil av *anden fiskehermetik* synes nærmest at være i tilbagegang.

Vor export av saltet eller tørret fisk viser nogen fremgang, nemlig fra 154 180 cwts. i 1907 til 168 102 cwts. i 1908.

Betræffende fiskemarkedet under 1908 har vicekonsul *L. P. Brekke*, Hull, meddelt følgende:

«For de engelske trawlfiskere var aaret 1908 gennemgaaende et meget slet aar. Fangsterne var som regel mindre end i de tidligere aar, og kun de større kompanier viste noget overskud, der dog i de allerfleste tilfælde var betydelig lavere end de foregaaende aar. De mindre kompanier, og da især de, som arbejder med smaa og forældede skibe, viste omtrent uten undtagelse tap paa aarets virksomhet.

Drivgarnsfisket efter sild ved Whitby og Scarbro', der foregaar fra midten av august til ult. september, gav omtrent et middels utbytte; men da priserne var lave saavel paa hjemmemarkederne som i utlandet, var de priser, fiskerne opnaadde, som oftest meget lave, og sæsonen derfor mindre lønnende. En større export av fersk sild foregik fra Scarbro' til Altona via Hull, der dog paa grund av den kostbare jernbane-fragt og omlastningerne i mange tilfælde kun resulterte i skuffelser og tap. Enkelte partier gav imidlertid et ganske pent resultat.

Av den fra Norge importerede fisk indtar altid den ferske sild den første plads. Kvantumet var imidlertid adskillig mindre end det foregaaende aar, idet der indførtes til Hull fra Norge 371 270 kasser, mot i 1907 et kvantum av 479 916 kasser. Priserne var i begyndelsen av aaret ganske gode, men da der allerede tidlig i januar tilførtes langt større kvanta, end markedet kunde overkomme, faldt priserne hurtig og holdt sig lave omtrent uavbrutt hele vinteren, og de paaførte exportørerne tildels store tap. En av de væsentligste grunde til, at forretningen de senere aar har været saa utilfredsstillende, er, at exportørerne ikke har forstaaelsen av den store betydning, det har at centralisere forretningen paa et hovedmarked, men de deler denne paa omtrent saa mange markeder, som de kan finde, og bringer derved kun varen i konkurrence med sig selv. At dette kun leder til tap, er let forstaaelig, især naar kvantumet er saa altfor stort for behovet. Røkerierne her hadde ogsaa en meget slet sæson, og for de allerflestes vedkommende resulterte større tap.

I december importertes der endel fra Kristiansund og Nordland, der betinget ret gode priser, og ikke faa ladninger bragte et ganske pent resultat for exportørerne.

Laks. Det i 1908 importerede kvantum var noget mindre end det foregaaende aar, og priserne var ganske gode. Der betaltes i mai 1 sh. 8 d. à 1 sh. 5 d., juni 1 sh. 2 d. à 11½ d., juli 1 sh. 2 d. à 1 sh. 5½ d. og august ca. 1 sh. 5 d. pr. pund. Sveler og ørret betinget ogsaa ganske gode priser for prima vare.

Hummer. Tilførslen avtar for hvert aar, da vort marked ikke kan konkurrere med de tyske markeder. Priserne her var omtrent for den hele sæson fra 10 d. til 1 sh. pr. lb. for levende vare.

Makrel. Endel tilførtes fra Kristianssand, men kvantumet var ikke av videre betydning, og priserne trykkes av de rikelige tilførsler fra Irland og Newlyn. Der er imidlertid ingen tvivl om, at der her kunde indarbejdes et marked for norsk makrel, naar man fik prima fersk vare, regelmæssig tilførsel og ikke altfor store partier ad gangen. Det nytter dog ikke at basere denne export paa høie priser.

Kveite. Tilførslerne var betydelig mindre end det foregaaende aar, men priserne var gennemgaaende høiere. Den uheldige avgangstid av damperne hertil fra det nordlige Norge bevirker, at man ikke kan faa varen fersk frem, og gammel fisk kan man jo aldrig sælge til priser, der kan sammenlignes med de for fersk vare opnaadde. Der er ingen tvivl om, at hvis man hadde bedre transportforholde, vilde her kunne sælges en betydelig større del av denne vare til lønnende priser, thi for prima kvalitet vil der kunne opnaaes mindst likesaa gode priser som paa noget andet marked.

Av andre fiskesorter er tilførslerne ubetydelige og vil neppe kunne udvikles synderlig. Den eneste fiskesort, der vil kunne finde større salg her, er rødspetter, naar disse kan bringes frem prima og aldeles ferske. Idethele gjælder det at faa den ferske fisk frem saa fersk som mulig. God og omhyggelig behandling lønner sig altid».

Klipfiskemarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halldan Hartmann*, Bordeaux, har indberettet følgende:

Som henhørende under *2det bankfiske* utveiedes der i Bordeaux i december maaned: 17 ladninger, utgjørende 1 993 032 kg. fisk, de fleste indkjøpt og ankomne fra andre franske havne, som St. Malo, Fécamp etc. Der kan muligens endnu indtræffe nogle saadanne ladninger; men de direkte tilførsler fra bankerne hertil ansees nu for avsluttede.

Utførslen beløp sig i december maaned:	
Til Spanien	417 050 kg.
» Italien	2 301 452 »
» Algier	158 580 »
» Martinique og Guadelupe	112 744 »
» andrelande (Grækenland 188 080 kg.)	319 945 »

Ialt 3 309 771 kg.

Markedet er stille; men der forventes livligere forretninger i begyndelsen av februar maaned, og det er da ikke usandsynlig, at en «hausse» indtræder. Prisen opgives for nærværende til frcs. 31 til 33 pr. 50 kg.

Trælastmarkedet i Spanien.

Indberetning fra vedkommende konsulater angaaende trælastimporten til Spanien i 1908.

I. Bilbaos konsulatdistrikt.

Den samlede indførsel af almindelig trælast til Nordspanien har i de sidste 10 aar utgjort:

1899 . .	103 400 kb.m	1904 . .	126 463 kb.m
1900 . .	102 700 »	1905 . .	116 257 »
1901 . .	107 318 »	1906 . .	99 213 »
1902 . .	126 050 »	1907 . .	128 957 »
1903 . .	111 660 »	1908 . .	147 943 »

Det vil sees, at tallene viser en sterk stigning i importen for 1908, der falder saa meget mere i øinene, som der ogsaa forelaa en sterkt stigning fra 1906 til 1907. Imidlertid maa ikke herav sluttes, at den flauhet, der i de senere tider har karakteriseret det nordspanske marked, skulde være avløst av noget opsving for trælastindustriens vedkommende. Opgangen i 1907 var, som i forrige aarsberetning omhandlet, væsentlig begrundet i tidligere aars mindre beholdninger. Og hvad opgangen i 1908 angaar, maa den væsentlig siges at skyldes øket import av kub til træmassefabrikkerne og av fransk trævirke til den nordspanske kassefabrikation.

Fordelt mellem de forskjellige produktionslande, stiller indførslen sig saaledes i kubikmeter:

	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.
Fra Norge . .	2 000	7 700	7 135	4 285	2 275
» Sverige . .	61 000	43 200	52 193	62 860	66 228
» Finland . .	24 200	28 400	29 457	28 853	22 818
» Forenede St.	6 900	10 400	8 588	11 753	7 304
» Frankrike .	9 300	10 800	9 282	18 299	13 036
» Tyskland . .	—	2 200	63	—	—
» England . .	—	—	—	—	—
» Belgien . .	—	—	—	—	—
» Østerrike . .	—	—	—	—	—
	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.
» Norge . .	6 188	1 576	4 914	7 225	2 990
» Sverige . .	48 981	53 693	54 195	79 111	75 712
» Finland . .	40 370	22 358	16 420	11 234	25 769
» Forenede St.	23 327	16 153	11 342	15 621	13 045
» Frankrike .	12 463	12 493	11 143	12 597	18 458
» Tyskland . .	134	—	20	34	3 583
» England . .	—	—	762	291	515
» Belgien . .	—	—	411	—	32
» Østerrike . .	—	—	—	25	—

Det bemerkes, at der for importen til Coruña vedkommende for de to sidste aar ikke foreligger specificeret opgave for de forskjellige utskibningslande. Denne import, der i sin helhet utgjorde i 1907 2 819 kb.m og i 1908 4 839 kb.m, er derfor ikke medtat i ovenstaaende opgave. Heller ikke er medtat 4 000 kb.m kub, der i 1908 blev utlosset i nærheten av Bilbao til den nyanlagte træmassefabrik i Aranguren, da det ikke, trods anstillede undersøkelser, har lykket at bringe paa det rene, hvorfra denne ladning ankom.

Som det vil sees, er indførslen av norsk last gaat ikke ubetydelig tilbage i 1908. Denne last har imidlertid altid spillet en underordnet rolle paa det nordspanske marked, og det vil sees, at importen derav stadig har været gjenstand for forholdsvis store svingninger. Der er i aarsberetningen for 1906 gjort nærmere rede for den norske skurlasts mindre gode betingelser for konkurrence paa dette marked.

Den svenske import er gaat noget tilbage fra det foregaaende aar, men den er fremdeles dominerende paa markedet, og tiltrods for tilbagegangen er dog importen i 1908 større end i noget av de tidligere aar, undtagen 1907.

Den finske last er indført i betydelig større mængde i 1908 end aaret forut; men den har ikke gjenvundet den plads, den indtok i tidligere aar.

Det væsentligste av den last, som indføres fra de nordiske lande, utgjøres av furu.

Fra de Forenede Stater importeres næsten udelukkende pitchpine. Denne import sees i det sidstforløpne aar at være gaat noget tilbage.

Den franske trælastindførsel til Nordspanien, der væsentlig foregaar over Bilbao og Gijon, og som vil sees at ha øket sterkt i 1908, utgjøres for en større del av furubord til kassefabrikation. Der foregaar særlig i Galicien saadan fabrikation i stor utstrækning, dels for de talrige hermetikfabrikkers behov, dels til export baade herfra og fra Sydspanien av frugt.

Foruten det franske materiale anvendes imidlertid hertil trævirke fra Galiciens egne furuskoge, fornemlig dette sidste.

Fordelt mellem de forskjellige havne stiller importen sig for de to sidste aar saaledes, regnet i kub. meter:

	1907.				
	Norge.	Sverige.	Finland.	Forenede Stater.	Frankrike.
Til Bilbao	58	32 500	7 800	5 700	7 643
» Coruña	ikke specificeret (Forenede Stater og Sverige).				
» Ferrol	—	2 102	—	—	—
» Gijon	—	17 707	—	2 920	1 999
» Pasages	7 167	1 856	—	1 728	164
» S. Sebastian	—	2 362	—	645	376
» Santander	—	19 669	3 434	953	2 415
» Vigo	—	2 915	—	3 675	—
Tilsammen	7 225	79 111	11 234	15 621	12 597

	1907.			
	Tyskland.	England.	Østerrike.	Ialt.
Til Bilbao	34	291	25	54 051
» Coruña	ikke specif. (Forenede Stater og Sverige).			
» Ferrol	—	—	—	2 102
» Gijon	—	—	—	22 626
Overføres	34	291	25	81 598

	Overført	34	291	25	81 598
Til Pasages	—	—	—	—	10 915
» S. Sebastian	—	—	—	—	3 383
» Santander	—	—	—	—	26 471
» Vigo	—	—	—	—	6 590
Tilsammen	34	291	25	128 957	

1908.

	Fra Norge.	Sverige.	Finland.	Foren. Stater.	Frankrike.	Tyskland.	England.	Belgien.	Ialt.
Til Bilbao	200	20 600	13 200	4 400	7 750	—	515	32	46 697*)
» Coruña	—	—	ikke specif.	(Forenede Stater og Sverige)	—	—	—	—	4 839
» Ferrol	—	5 400	—	—	—	—	—	—	5 400
» Gijon	—	19 461	420	—	8 097	—	—	—	27 978
» Pasages	2 768	2 486	6 673	4 165	—	2 583	—	—	18 675
» S. Sebastian	—	3 740	—	—	630	—	—	—	4 370
» Santander	22	19 920	5 476	1 327	1 981	—	—	—	28 726
» Vigo	—	4 105	—	3 153	—	—	—	—	7 258
Tilsammen	2 990	75 712	25 769	13 045	18 458	2 583	515	32	143 943

Det vil sees, at importen til Bilbao er gaat ikke saa litet ned i 1908; nedgangen falder væsentlig paa den svenske last, for en mindre dels vedkommende paa indførslen fra de Forenede Stater. Den finske import derimot er trods den herskende flauhet paa markedet øket forholdsvis meget sterkt.

De til Bilbao fra England indførte 515 kub.-meter antages at være pitchpine av store dimensioner, der forhandles fra engelske oplag.

Baade for Coruñas og Ferrols vedkommende er trælastimporten øket i 1908 forholdsvis betydelig. Imidlertid spiller i det hele importen til disse steder mindre rolle.

Av større interesse er det, at indførslen til Gijon sees i sin helhet at være steget meget, tiltrods for at importen dertil fra de Forenede Stater sees at være ophørt for det sidste aar. Efter opgaverne, der er bygget paa toldvæsenets oplysninger, skulde denne stigning væsentlig skrive sig fra sterkt øket indførsel av fransk last.

Det er imidlertid ikke udelukket, at noget av den paa Frankrike opførte last kan være kommet andetstedsfra. Det forekommer nemlig næsten usandsynlig, at importen fra Frankrike skulde ha tat et saa vældig opsving. Og paa den anden side taler den omstændighet, at det norske «Compañía de Maderas» i 1908 har oprettet ny filial i Gijon for, at den dersteds stedfundne stigning i indførslen for en større del kan dreie sig om nordisk last. Efter opgaven er imidlertid importen fra Sverige kun gaat op med ca. 1 700 kub.meter, mens samtidig importen fra Finland kun skal ha utgjort 420 kub.meter.

Den største del av den økning, som har fundet sted i 1908 i importen av trælast til Nordspanien sees at falde paa indførslen til Pasages. Den norske import hertil er desværre betragtelig reduceret. Derimot er importen fra Sverige, der forresten spiller mindre rolle, og importen fra de Forenede Stater gaat op. Imidlertid er særlig at merke, at der i 1908 til Pasages er indført trælast fra Tyskland og Finland, fra hvilke lande ingen import hertil foregik aaret forut. Det er særlig Finland, der med ét har tat en dominerende stilling paa dette marked. Den største del av den last, der fra de nordiske lande indføres til Pasages, bestaar av kub til de derværende træmassefabrikker.

*) Heri er ikke medregnet 4 000 m.³ kub, se ovenfor.

Som tidligere nævnt er der til Bilbao i 1908 indført 4 000 kub.meter kub til den av «La Papelera Española» nyanlagte træmassefabrik i Aranguren. Denne fabrik er beregnet paa en aarlig produktion av 15 000 tons træmasse og vil formentlig komme til at foranledige en betydelig tilførsel av kub.

Foruten den ovenomhandlede trælast er der i 1908 til Nordspanien indført 400 714 kg. finere træsorter til snedkerarbeider o. l., 59 224 kg. telegraf- og telefonstolper samt 1 768 642 kg. tøndestav.

Av de finere træsorter er 263 422 kg. indført til Pasages omtrent i like kvanta fra Frankrike og Kuba; 89 510 kg. er indført til San Sebastian væsentlig fra England, mindre fra Frankrike og Tyskland; resten, 47 782 kg., er indført til Gijon, derav en ubetydelighet fra de Forenede Stater, ca. 19 000 kg. fra Frankrike og ca. 27 000 kg. fra England.

Av stolper er vel 7 000 kg. indført fra Norge til Bilbao, 3 214 kg. til Coruña fra Belgien og 20 000 kg. til Pasages med en halvpert fra Belgien og en halvpert fra Norge.

Indførslen av tøndestav foregaar væsentlig til Pasages. Hertil kom i 1908 1 393 550 kg. fra de Forenede Stater og 252 832 kg. fra Frankrike. I 1907 kom 1 619 987 kg. tøndestav til Pasages fra de Forenede Stater og 162 395 kg. fra Frankrike og Tyskland. Til Bilbao kom i 1908 6 982 kg. tøndestav fra Norge, til Coruña 7 688 kg. fra Belgien og de Forenede Stater.

Indførslen foregik forresten over Gijon saaledes:

Fra Tyskland	49 565 kg.
» Belgien	16 827 »
» Forenede Stater	12 323 »
» Frankrike	6 466 »
» England	22 409 »

Ialt 107 590 kg.

II. Barcelonas konsulatdistrikt.

Barcelona: Ifølge opgave fra toldvæsenet beløp trælastimporten til dette marked sig i 1908 til:

Fra Østerrike	4 931 kb.m.
» Frankrike	28 »
» Kanada	3 912 »
» Forenede Stater	10 725 »
» Rusland	17 138 »
» Sverige	13 233 »
» Norge	2 079 »
» Holland	2 025 »

Desuten blev importeret av bord, hvis tykkelse er under 40 millimeter, følgende partier:

Fra Forenede Stater	3 472 kb.m.
» Østerrike	827 »
» Holland	667 »
» Irland	530 »
» Rusland	10 852 »
» Finland	1 951 »
» Sverige	4 768 »
» Norge	592 »

og av høvlede bord indførtes:

Fra Forenede Stater	2 »
» Holland	6 »
» Tyskland	1 »

Alicante: Hertil importertes i 1908 21 582 kb.m. trælast.

Almeria: Ingen import fandt sted fra Norge, men fra Finland blev indført 965 stds.

Cartagena: Av trælast importertes 20 433 kb.m. i 1908, mot 13 436 kb.m. aaret forut.

Torreveja: Der importertes i 1908 fra Rusland 803 kb.m. trælast.

III. Cadiz' konsulatdistrikt:

Trælastimporten var i 1908:

Til Cadiz	410 stds. fra Sverige
—»—	1 400 —»— Frankrike
—»—	729 —»— Finland
Til Sevilla importertes ialt	8 188 stds., hvorav
	515 stds. fra Sverige.

Til Huelva importertes:

1 718 —»— do.
1 442 —»— Forenede Stater
416 —»— Finland

Tysklands utenrikshandel i 1909.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

Tysklands samlede vareindførsel steg i aaret 1909, sammenlignet med det foregaaende aar, i værdi fra 7 664 021 000 mark til 8 213 610 000 mark, medens værdien av den samlede vareutførsel kun steg fra 6 398 773 000 mark til 6 680 803 000 mark. Tysklands handelsbalance var saaledes i aaret 1909 passiv med 1 532 807 000 mark, mot 1 265 248 000 mark i aaret 1908. Paa den anden side utgjorde indførslen av edle metaller i 1909 333 899 000 mark, mot 413 072 000 mark i det foregaaende aar, og utførslen 267 027 000 mark, mot 82 926 000 mark; betalingsbalancen var saaledes i aaret 1909 aktiv med kun 66 872 000 mark, mot 330 146 000 mark i aaret 1908. Den utenrikske handelsbevægelses ugunstige indflydelse paa Tysklands betalingsbalance i det sidstforløpne aar sees tydelig av følgende sammenstilling:

	1909.	1908.
	Mill. mark.	Mill. mark.
Indførsel	8 213	7 664
Utførsel	6 680	6 398
Handelsbalancens passivitet	1 533	1 266
Edelmetalomsætningen:		
Indførsel	334	413
Utførsel	267	83
Betalingsbalancens aktivitet	67	330

Efter vegten utgjorde den samlede tyske indførsel i aaret 1909 62 993 263 tons, mot 60 525 856

tons i aaret 1908, og den samlede utførsel 48 794 204 tons, mot 45 879 544 tons.

Hvad de enkelte varegrupper angaar, vil det av følgende sammenligning med de tilsvarende tal i det foregaaende aar sees, hvordan indførslen i det forløpne aar har artet sig:

	Indførsel i tons.	
	1909.	1908.
Land- og skogbruksprodukter	23 190 266	21 492 337
Mineraler, mineraloljer . . .	36 201 881	35 438 716
Kemiske og farmaceutiske produkter, farver og farvevarer	1 606 175	1 413 626
Spindestoffer av dyr og planter og varer derav	250 373	219 452
Lær og lærvarer, pelsvarer og varer av tærmer	14 870	13 841
Varer av skjære- eller formestoffer av dyr eller planter	41 142	39 393
Papir, pap og varer derav . .	93 255	86 351
Varer av sten etc.	486 482	610 964
Lervarer	171 068	180 419
Glas- og glasvarer	20 338	18 274
Guld	472	404
Sølv	1 299	915
Jern- og jernlegeringer . . .	458 541	559 002
Bly og blylegeringer	77 293	77 648
Zink og zinklegeringer	47 263	35 003
Kobber og kobberlegeringer .	171 582	175 419
Maskiner, elektrotekniske fabrikater, vogne.	73 383	83 018

Aaret 1909 utviser saaledes efter denne opgave for de fleste varesorters vedkommende en stigning i indførselstallene. Bemerkelsesværdig tilbakegang viser kun grupperne varer av sten og jern og jernlegeringer; for den sidstes vedkommende skriver tilbakegangen sig fra frigivelsen av den indenlandske rujernsavsætning efter opøsningen av rujernssyndikaterne og den dermed forbundne nedsættelse av de indenlandske salgspriser.

En sammenstilling av exporttallene viser følgende:

	Utførsel i tons.	
	1909.	1908.
Land- og skogbruksprodukter	4 494 644	4 460 565
Mineraler, mineraloljer . . .	34 639 183	32 453 056
Kemiske og farmaceutiske produkter, farver og farvevarer	3 134 055	2 798 834
Spindestoffer av dyr og planter og varer derav	323 150	289 707
Lær og lærvarer	40 706	37 606
Skjære- og formestoffer av dyr eller planter	78 103	74 676
Papir, pap og varer derav . .	411 944	371 994
Lervarer	463 725	505 994
Glas og glasvarer	149 073	155 683
Guld	154	81
Sølv	507	470
Jern og jernlegeringer	4 044 390	3 735 914
Bly og blylegeringer	42 692	40 567
Zink og zinklegeringer	104 486	97 009
Kobber og kobberlegeringer .	68 343	69 642
Maskiner, elektrotekniske fabrikater, vogne	459 734	486 473

Exporten er saaledes ogsaa, likesom importen, for de fleste varesorters vedkommende steget i det forløpne aar; særlig maa merkes stigningen i utførslen av kemiske og farmaceutiske produkter samt av jern og jernlegeringer og zink og zinklegeringer. Derimot er utførslen gaat tilbake i lær- og glasvarer saavel som maskiner, elektrotekniske fabrikater og vogne.

Ang. merkning av klareringspapirer for varer, som indføres til Kanada under traktat-toldsatser.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har indberettet, at der ved «Order in Council» av 17. december f. a. er blit bestemt, at alle varer, som indføres til Kanada under paaberop av traktatnæssig fastsatte toldsatser, paa indklaringspapirerne skal bære vidnesbyrd om sin oprindelse.

Varefortegnelsen skal indeholde en av exportøren undertegnet erklæring om, at vedkommende vare er et produkt eller fabrikat av avsendelseslandet, eller at mindst $\frac{1}{4}$ av produktionsomkostningerne er effektueret der.

Dette er i «the Order in Council» uttrykt saaledes: «That each article on this invoice is bona fide the produce or manufacture of the country specified on the invoice as its country of origin;

That each manufactured article on the invoice in its present form ready for export to Canada has been finished by a substantial amount of labour in such specified country of origin and not less than one-fourth the cost of production of each such article has been produced through the industry of the said country.»

Specielt med henblik paa den mellem Kanada og Frankrike utarbejdede traktat og de toldsatser, som der er fastsat for visse artikler, er det av betydning, at norske exportører er opmerkssomme paa den nu foreskrevne anordning. I den i nr. 2/1909, indtagne indberetning er behandlet de artikler, som særlig berøres av traktatens bestemmelser.

Fest- og helligdage i utlandet i 1910.

Sverige.

Legationen i Stockholm har meddelt følgende opgave over fest- og helligdage, som i 1910 vil forhindre lastning og losning i svenske havne:

1. januar	nyaarsdag.
6. »	trettendedag jul.
19. mars	Maria bebudelsesdag.
25. »	langfredag.
28. »	anden paaskedag.
5. mai	Kristi himmelfartsdag.
16. »	anden pinsedag.
24. juni	midtsommerdag.
26. december	anden juledag.

Hertil kommer søndagene.

Generalkonsulatet i *Stockholm* meddeler, at lastning og losning som regel heller ikke vil kunne finde sted efter kl. 12 middag paa dagene før midtsommerdag, paaske-, pinse-, jule- og nyaarsdag; dog kan der foretages lastning og losning saavel paa disse helligdagsaftener som paa selve søn-, fest- og helligdagene mot en tillægsbetaling til havnearbejderne av som regel 75 % av de ordinære taxter. Vicekonsulatet i *Visby* meddeler, at lastning eller losning ikke maa finde sted paa søn- og helligdage uten for regulære post- og passagerdampskibe. Konsulatet i *Sundsvall* oplyser, at arbeidet slutter kl. 12 middag dagen før midtsommerdag samt paa julaften.

Tyskland.

Ifølge indberetning fra konsulatet i *Danzig* indtræffer den tyske bededag iaar den 16. november.

Kina.

Ifølge indberetning fra *generalkonsulatet i Shanghai* vil toldboden i de for fremmed handel og skibsfart aapne steder i Kina i aaret 1910 være lukket, foruten paa søndagene, tillike paa følgende fest- og helligdage:

1. januar	nyaarsdag
9., 10., 11., 12. februar	kinesisk nyaar
22. februar	keiser Hsüan T'ungs fødselsdag
25. mars	langfredag
11. juni	kinesisk dragefest
18. september	— høstfest
25. december	juledag.

For lastning eller losning paa disse dage og søndage samt for Hongkongs vedkommende gjælder, hvad der i tidligere beretninger er anført.

Egypten.

Generalkonsulatet i Alexandria har meddelt følgende opgave over muhamedanske fest- og helligdage, som i 1910 vil hindre lastning og losning av skibe i egyptiske havne:

Khedivens tronbestigelsesdag	8. januar
Den muhamedanske nyaarsdag	15. januar
Shem-el-Nessim-dagen	2. mai
De to første dage av «Ramadan Bairam» (fastetiden)	3. og 4. oktober
De to første dage av «Kurban Bairam»	11. og 12. december.

Hvad de kristne søn- og helligdage angaar, er der, saafremt mottagerne eller avskiberne av lasten er villige hertil, intet i veien for, at skibe, om saa maatte ønskes, kan losse eller laste paa disse dage.

Fotografisk utstilling i Moskva i 1911.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet, at det «Russiske Fotografiske Selskab» organiserer en international fotografisk utstilling i Moskva i mars - april 1911. Utenlandske firmaer kan delta i denne utstilling.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 1 (januar) 1910 med følgende indhold:

Spanien. Aarsberetninger for 1908 fra konsulatet i *Barcelona*, generalkonsulatet i *Bilbao*, konsulatet i *Madrid* og konsulatet i *Cadiz*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Mønstringsforretninger. Havneforhold. Havnearbeider. Export. Jernmalm. Jern. Vin. Salt. Økonomiske forhold i Madrid. Vekselkurser.

Tyrkiet. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Konstantinopel*.

Indhold: Almindelige bemerkninger. Nye jernbane-, vei- og havneanlæg. Import og export. Told. Skibsfart. Dampskibslinjer.

Cypern. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Larnaca*.

Fijioerne. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Levuka*.

Malta. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *La Valetta*.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 5.

Ukeutgaven.

5. februar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en månedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og månedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Vink for bearbejdelse av det tyrkiske marked	33
Hermetikindustrien i Nordspanien	34
Trælastimporten til Storbritannien og Irland	36
Importen av hesteskosom til Spanien	37
Utbyttet av akerbruket i Kanada i 1909	37
Importen av jern og staa til Spanien	37
Træmasseimporten til Storbritannien	38
Exporten av klippfisk fra Kanada	38
Den tyrkiske teppeindustri	38
Cementimporten til Spanien	39
Importen av smør og margarin til Storbritannien	39
Importen av landbruksprodukter fra Danmark	39
Importen av diverse mindre varer til Spanien	39
Fremmede skibes adgang til deltagelse i kystfarten i Spanien	40
Stenexporten til Storbritannien	40
Ny dampskibslinje mellem Mexiko og Kalifornien	40
Fiskeribedriften i Indien	40
Humlehøsten i Tyskland i 1909	40
Exporten av norske varer til Monaco	40
Tyttebærexporten fra Finland	40

Vink for bearbejdelsen av det tyrkiske marked.

(Forbindelser. — Tvistigheter. — Veksler. — Reisende. — Korrespondance. — Annoncering. — Offerter. — Emballage. — Leveringsfrist. — Inkasso. — Dampskibslinjer. — Konnossementer. — Told. — Monopoler. — Post. — Telegraf.)

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har meddelt følgende instruktive raad og vink for bearbejdelsen av det tyrkiske marked:

Forbindelser. Markedet bør helst bearbejdes ved lokale agenter — evtl. med mindre distrikter, da erfaring viser, at dette i længden gir bedre resultater, end et generalagentur omfattende det hele land.

Til agenter bør fortrinnsvis vælges ikke ottomanske undersaatte, forutsat at disse har godt kjendskap til land og folk, idet eventuelle tvistigheter isaafald vil kunne ordnes gjennom de myndigheter, under hvilke vedkommende sorterer. Det er under alle omstændigheter raadelig, forinden man antar en agent, at bringe dennes nationalitet paa det rene. Det kan heller ikke skade, at den samme forsigthedsregel tages likeoverfor kunderne; thi at øve tvangsmidler overfor chikanøse ottomanske kunder er meget vanskelig — for ikke at sige ganske umulig, paa grund av de kompliserede retsforhold.

Derfor kan det ikke indtrængende nok anbefales at iagttå stor forsigthet i valget av forbindelser og indhente oplysninger fra mere end et eneste hold,

da man let risikerer at faa forældede og værdiløse oplysninger.

Hvor nødvendig dette er, viser et eksempel, som generalkonsulatet har bragt i erfaring: Et norsk firma indhentet utførlige oplysninger om et herværende firma, men disse viste sig ved generalkonsulatets undersøkelse at være flere aar gamle. I mellemtiden hadde vedk. hus undergaat ganske væsentlige forandringer med hensyn til styrelse, soliditet m. v., der ikke var til fordel for samme. Lignende tilfælde forekommer ofte.

Det er ogsaa ønskelig fra tid til anden at indhente fornyede oplysninger om saavel agenter som kunder. Det er sørgelig at se, hvor ofte dette forsummes av norske firmaer. De med indhentelsen av fornyede oplysninger forbundne, ubetydelige omkostninger vil nok i længden vise sig at være vel anvendte penge.

Generalkonsulatet staar gjerne til tjeneste med de oplysninger, dette kan gi. Endvidere vil oplysninger kunne erholdes gjennom bankerne og oplysningsbureauet W. Schimmelpfeng, som har filial i Konstantinopel. Man bør vogte sig for at henvende sig til litet kjendte oplysningsbureauer.

Som nævnt bør forbindelser, der ikke staar under tyrkisk jurisdiktion, helst vælges, og der findes mange engelske, tyske, franske og østerrikske huse at vælge mellem for de forskjellige artikler. Det er ikke dermed sagt, at der ikke ogsaa er mange reelle tyrkiske huse.

Tvistigheter ordnes, hvor det gjælder ikke ottomanske undersaatte gjennom de respektive konsulater. Hvad processer med ottomanske undersaatte angaar, viser erfaringen, at dette er baade en langvarig, kostbar og tvilsom affære, hvorfor det altid er tilraadelig at søke at arrangere en ordning i mindelighet; thi med de mildest talt uklare retsforholde her kan utfaldet av en proces, selv for den mest velbegrundede fordring, ofte være usikkert.

Først hvor det dreier sig om betydeligere objekter bør man gaa rettens vei, da det, selv om man er saa heldig at vinde en proces, hører til undtagelserne, at man faar sine ret betydelige saksomkostninger godtgjort. Hvor det dreier sig om mindre beløp, kan det derfor hælde, at omkostningerne kan overstige den omprocederede gjenstands værdi.

I valget av advokater, hvorav det her vrimler, er det ogsaa nødvendig at være forsiktig, og generalkonsulatet staar gjerne til tjeneste med oppgivelse av paalidelige sakførere, med hvem man paa forhaand helst bør akkordere om honorarets størrelse.

Hvad *veksler* angaar, maa det bemerkes, at disse under en eventuel proces i Tyrkiet ikke har den samme betydning som i de andre europæiske lande. Protestomkostningerne er her forholdsvis høie.

I denne forbindelse kan det ogsaa nævnes, at justisministeren har under behandling omorganisatio- nen av saavel landets veksellov som andre forældede former i retspleien og de kommercielle love.

Reisende. Markedet bør om mulig for de større og mere gangbare artiklers vedkommende bereises aarlig. Den reisende, hvis besøk i parentes bemer- ket smigrer saavel agenten som kunderne, vil jo paa en ganske anderledes effektiv maate være istand til at drive en forretning igjennem. Han kjender den absolut laveste pris o. s. v., hvortil hans fabrikk kan gaa, og kan saaledes straks avgjøre, om der er noget ved en forretning eller ikke, medens agenten under saadanne omstændigheter ofte maa føre en langvarig korrespondance, som, naar alt kommer til alt, ofte viser sig at være spildt arbeide.

De større landes reisende besøker aarlig Levan- tens større byer, men for et litet lands exportører, som Norges, vil dette falde kostbart. Muligens kunde flere exportører slaa sig sammen og bekoste en fælles reisende. Det bør isaafald iagttages, at vedkommende, foruten at være sprogmegetig (helst fransk eller tysk og engelsk) ogsaa til detalj kjender de artikler, han repræsenterer.

Korrespondancen. De fleste firmaer har kjend- skap til det franske sprog, som er det mest be- nyttede av de fremmede sprog i Levanten, og derfor bør prislister og kataloger være avfattet i dette sprog. Mindre kjendt er tysk og engelsk.

Annoncering skader ikke og er at anbefale og- saa for de mere gangbare artiklers vedkommende.

Offerter. Alle offerter bør helst beregnes cif. tyrkiske havne. Det metriske maal- og vegtsystem anvendes. Priserne bør beregnes i francs.

Emballage. Man maa være særlig omhyggelig med emballering av varer til Levanten, idet den allermindeste beskadigelse gir anledning til reklama- tioner. Solid og ordentlig pakning tiltaler altid kjø- perne, hvis fordringer med hensyn til utstyr etc. og- saa i størst mulig utstrækning bør efterkommes. Kunderne kræver den pakning, de er vant til, og som er kjendt paa markedet, og fabrikkerne maa efterkomme disse krav, hvis de vil bearbeide mar- kedet.

Kasser bør være solide og av kvistfrie bord, forsynet med jernbaand. Baller bør være forsynet med trøpakkning og jernbaand.

Assurance. Alle forsendelser bør selvfølgelig sjøforsikres.

Leveringsfristen maa noie overholdes, da man i motsat fald let risikerer, at kjøperne undslaar sig for at motta varerne. Likeledes maa varerne i en- hver henseende opfylde kontraktens øvrige betingel- ser med hensyn til kvalitet etc., da mindre samvit- tighetsfulde kjøpere gjerne benytter den aller minste foranledning til reklamationer.

Inkasso sker bedst gjennem en bank, eller, hvis man er absolut sikker paa sin forbindelse, gjennem denne.

Dampskibslinjer. De for Norges export i be- tragtnng kommende dampskibslinjer, der underhol- der regelmæssig linje paa Levanten, er:

Det Forenede Dampskibsselskab fra Kjøbenhavn og Antwerpen,

Deutsche Levante Linie fra Hamburg og Ant- werpen,

Wilson Line fra Hull,

Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maat- schappij fra Amsterdam.

Konnossementer bør helst være utstedt til agen- tens ordre, saaledes at denne, saalænge varerne endnu ikke er uttat av toldboden, frit kan forføie over samme, hvis vanskeligheter med kunderne skulde indtræde.

Told. Importtolden er for tiden 11 pct. ad valorem, hvortil kommer 4 à 5 pct. i diverse om- kostninger, men, som tidligere indberettet, er det sandsynlig, at importtolden fra 14. mars d. a. vil bli forhøiet til 15 pct. ad valorem, idet garantimag- terne siges at ha git samtykke hertil.

Exporttolden er for tiden 1 pct., men det er ikke usandsynlig, at den med det første vil bli op- hævet.

Indførselsforbudet er siden konstitutionens ind- førelse blit betydelig indskrænket, men gjælder endnu for militære vaaben, salt, tobak, krudt, skytebomuld, nitroglycerin etc.

Monopoler. I Tyrkiet findes der for tiden mo- nopoler paa følgende artikler:

Salt, tobak og spirituosa, samt paa fiskeribe- driften.

Der arbeides imidlertid nu for, at staten skal overtta monopol ogsaa for petroleum, fyrstikker og cigaretpapir.

Posten fra Kristiania til Konstantinopel tar nor- malt 5 à 6 dage, men der indtræffer i vinter- og regntiden let forsinkelser, hvorved 8 à 9 dage gaar med.

Pakkepostforsendelser kan det anbefales at sende «via Constanza» (Rumænien).

I Konstantinopel har følgende lande postkontorer: Tyrkiet, Tyskland, Østerrike, England, Frankrike, Rusland og Italien.

Telegraf. Merkelig nok er det endnu ikke offi- cielt tillatt at anvende codes i telegrafforbindelsen med Tyrkiet. Det forlyder dog, at dette besynder- lige forbud vil bli ophevet med det første til stor lettelse for handelen.

Henvendelser til generalkonsulatet bør være korte og greie, men maa dog indeholde de nødvendige, positive oplysninger, hvad der desværre ikke altid er tilfældet. Ved reklamationer bør kontoutdrag og kopi av korrespondancen medsendes, da dette i be- tydelig grad vil lette sakens hurtige expedition.

Hermetikindustrien i Nordspanien.

Indberetning fra generalkonsul J. K. Somme, Bilbao.

Fra Nordspanien exportertes i 1908 tilsammen 16 762 439 kg. hermetik, mot i 1907 15 783 611 kg. Utførslen fordeler sig saaledes paa de forskjellige byer:

	1907.	1908.
Bilbao	4 140 000 kg.	3 226 684 kg.
Santander	1 017 016 »	961 849 »
Vigo	10 402 595 »	12 287 000 »
Coruña	224 000 »	283 341 »
Gijon	— »	3 565 »
	15 783 611 kg.	16 762 439 kg.

Som det vil sees, foregaar den største del av ex- porten fra Vigo. Fordelt paa de forskjellige sorter hermetik stiller den totale utførsel sig saaledes for 1908:

Frugt og grønsaker	3 207 258 kg.
Sardiner og anden fisk	13 215 580 »
Kjød og fugl	56 260 »
Utførselen fra Coruña er ikke specificeret	283 341 »

Ialt 16 762 439 kg.

Det vil sees, at utførslen av fiskehermetik indtar en dominerende plads, og blandt fisken spiller igjen sardinen den største rolle. Imidlertid nedlægges der ogsaa en hel del anden fisk, som «besugo» og ørret.

For Santanders vedkommende stiller utførslen av hermetik sig saaledes for de to sidste aar:

	1907.	1908.
Sardiner	362 063 kg.	361 760 kg.
Anden fisk	553 066 »	505 707 »
Frugt og grønt	21 295 »	38 122 »
Kjød og fugl	80 592 »	56 260 »

Ialt 1 017 016 kg. 961 849 kg.

Som det vil sees, er der nogen tilbagegang i utførslen i aaret 1908, der væsentlig falder paa fiskevarer, undtagen sardiner.

Exporten fra Santander foregaar væsentlig til Kuba, Mexiko og Sydamerika.

Det samme vil sees at være tilfældet, forsaavidt angaar utførslen fra Bilbao, der i 1908 har stillet sig saaledes:

Frugt og grønsaker:

Til England	44 186 kg.
» Holland	505 687 »
» Tyskland	23 062 »
» Frankrike	68 926 »
» Belgien	110 420 »
» Marokko	8 134 »
» Argentina	855 265 »
» Chile	17 066 »
» Kuba	1 386 364 »
» Mexiko	112 987 »
» Puertorico	22 670 »
» Brasilien	2 510 »
» Uruguay	11 859 »

Ialt 3 169 136 kg.

Sardiner:

Til Holland	3 658 kg.
» Argentina	4 627 »
» Kuba	7 722 »
» Mexiko	39 741 »
» Puertorico	1 800 »

Ialt 57 548 kg.

Av den samlede utførsel fra Bilbao, 3 226 684 kg., er 2 462 611 kg. gaat til Syd- og Mellemamerika.

Det vil sees, at den overveiende del av Bilbaos export gjælder hermetiske vegetabilier.

For Coruñas vedkommende foreligger ikke specifikation over utførslen; denne, der antages væsentlig at bestaa av fiskekonserver, foregaar til Italien, Filippinerne, Kuba og Argentina.

Gijóns export, der forøvrig er av underordnet betydning, bestaar av fiskekonserver; disse er utført til:

Belgien	3 040 kg.
Puertorico	500 »
Argentina	25 »

Tilsammen 3 565 kg.

Som nævnt er Vigo hovedsættet for den nordspanske hermetikindustri. I selve byen og nærmeste omegn eksisterte allerede i 1907 ca. 70 herme-

tikfabrikker, tildels meget betydelige anlæg. Utførslen fra Vigo, der gik ikke saa litet op i 1907, vil av de ovenfor meddelte tal sees ogsaa i 1908 at være tiltat ganske sterkt.

Imidlertid er forholdene for hermetikindustrien paa stedet paa grund av den store konkurrence for tiden mindre gode. Vicekonsulen i Vigo indberetter derom følgende:

Hermetikindustrien gjennemgaar for tiden en abnorm situation; producenterne anstrengelse har været frugtsløs, og deres forsøk paa forbedring av denne industris vilkaar og dens utvikling under leve- lige betingelser uten resultat.

Forholdet skyldes væsentlig den eksisterende mangel paa organisation og paa enighet og solidaritet, hvilket har bevirket, at hermetikfabrikkerne er avhengige av mellemmænds og kjøperes luner; disse kan vilkaarlig dirigere produktionen og gjøre sig tilgode paa fabrikanternes bekostning.

Til undgaaelse herav har man reist spørsmålet om at danne en sammenslutning paa 20 millioner pesetas, som under beskyttelse av «Banco Español del Río de la Plata» og under navn av «Union Comerciaria Española» med sæte i Vigo skulde beskæftige sig med kjøp av fabrikker og av produktionen fra dem, der ikke skulde være villige til at sælge sine fabrikker. Sammenslutningen skal arbeide ikke alene i Galicien, men ogsaa i Asturien, Santander, Vizcaya, Andalusien og endog i Portugal. Det skal imidlertid være en betingelse for sammenslutningens dannelse, at den er sikker paa at erhverve eiendomsret til saa mange fabrikker, at disse tilsammen mindst representerer 25 procent av produktionen fra samtlige de foretagender, der slutter sig til planen.

Hvis sammenslutningen kan bli dannet, tror vicekonsulen, at hermetikindustrien vil kunne gaa imøte en ny velstandsperiode, idet man da med held vil kunne kjempe sammen paa de markeder, hvor der nu konkurreres.

Den største vanskelighet for de nordspanske hermetikfabrikanter skal skrive sig fra franske kjøpere. En stor del av producenterne skal fortiden være henvist til at avhænde sine produkter i umerket indpakning til franske forretningsmænd, der videreforsælger disse varer under franske merker. Imidlertid har man begyndt at rive sig løs fra denne forbindelse og føre sine produkter over paa amerikanske markeder.

I forbindelse med hermetikindustrien og særlig sardinexporten kan nævnes, at der i 1908 fra Coruña er utført 196 490 kg. lindsaltede sardiner, presset i tønder, til Frankrike, Italien, Kuba og Argentina.

Tilvirkning av lindsaltede sardiner nedlagt i tønder var tidligere en meget betydningsfuld virksomhet. Der forbrukes av denne vare store mængder i Spanien, og i tidligere aar exportertes ogsaa store kvanta derav.

Siden nedlægning av sardiner i olje er tiltat saa sterkt, er imidlertid den anden tilvirkning gaat tilbake. Paa grund av de senere aars mindre rike sardinfiske er det nu næsten udelukkende de store sardiner, der ikke passer for hermetisk nedlægning, som anvendes for saltning. Specielt i Nordvestspanien ligger talrige salterier, der nu kun undtagelsesvis er i fuld drift.

Skulde imidlertid fisket pludselig gi større utbytte, end hermetikindustrien kunde nyttiggjøre, vil disse salterier straks kunne opta arbeidet, saa fiskerne ialfald saa nogenlunde er sikret mot svære prisfald, selv under overordentlig rikt fiske.

Trælastimporten til Storbritannien og Irland.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

For trælastmarkedet var året 1908 et af de sletteste i den senere tid. Al byggevirkksomhet laa nede, og priserne var stadig vikende. I begyndelsen av året notertes der £ 9.5.0 for $\frac{7}{8} \times 6''$ høvlede furubord, £ 7.5.0—£ 7.7.6 for $2'' \times 4''$ «unsorted red scantlings» og £ 6.17.6—£ 7.0.0 for «unsorted white», men disse priser kunde ikke opretholdes, og i april og mai var prisen gaat ned til henholdsvis £ 8.15.0, £ 6.15.0 og £ 6.7.6. Markedet holdt sig meget stille hele sommeren og høsten utover med faldende priser. Først i oktober og november viste der sig enkelte tegn til bedring, og markedet blev en del fastere, uten at der dog kom noget liv i omsætningen.

Av gran- og furuvirke indførtes til Storbritannien og Irland i 1907 og 1908:

I. Skaaren last.

A. Saget, kløvet, høvlet og anderledes bearbejdet trælast (anden end stav).

Fra	1907.	1908.	1907.	1908.
	Loads.	Loads.	£	£
Rusland og Finland	2 219 359	2 278 886	5 777 036	5 345 782
Sverige	1 390 780	1 231 757	3 566 058	2 934 393
Kanada	1 068 354	945 886	3 123 936	2 709 047
Forenede Stater, østkysten	477 286	335 517	1 862 722	1 225 254
do. vestkysten	14 414	21 947	69 290	109 226
Norge	511 726	380 551	1 532 486	1 115 641
Tyskland	82 586	87 806	254 028	243 962
New Zealand	4 279	8 096	30 477	59 425
Rumænien	27 689	21 537	75 878	52 368
Newfoundland og Labradorkysten	3 826	3 009	9 008	7 659
Andre lande	2 088	5 672	6 952	15 435
Tilsammen	5 802 387	5 320 664	16 307 871	13 818 192

B. Stav.

Rusland og Finland	65 302	49 062	262 534	207 687
Forenede Stater	21 823	24 486	155 338	187 678
Sverige	27 154	34 165	80 145	102 992
Norge	46 936	28 846	151 366	85 651
Tyskland	6 871	7 962	66 605	82 290
Kanada	2 545	1 741	12 788	9 400
Andre lande	1 090	763	7 646	6 407
Tilsammen	171 721	147 025	736 422	682 105

II. Huggen last.

A. Pitprops og minetømmer.

Rusland og Finland	823 992	1 179 128	1 100 626	1 622 442
Frankrike	817 579	875 670	708 087	718 312
Sverige	427 088	405 467	592 611	589 662
Norge	238 160	215 471	350 118	336 920
Portugal	243 715	278 433	218 258	228 421
Spanien	60 992	65 664	56 894	53 777
Tyskland	15 088	18 968	22 116	26 680
Andre lande	595	2 440	774	3 141
Tilsammen	2 627 209	3 041 241	3 049 484	3 579 355

B. Anden huggen last.

Rusland og Finland	292 723	327 903	624 157	566 057
Tyskland	147 836	110 125	419 946	282 931
Kanada	22 049	20 227	190 931	169 613
Forenede Stater	31 161	32 456	129 624	141 954
Norge	47 661	36 625	90 522	75 412
Sverige	20 009	20 083	39 241	38 754
Andre lande	373	490	857	2 144
Tilsammen	561 812	547 909	1 495 278	1 276 865

Importen av hestekosom til Spanien.

Indberetninger fra vedkommende konsulater.

I. Barcelonas konsulatdistrikt:

Saavidt bekjendt har heller ikke i 1908 nogen import av hestekosom fundet sted, naar undtages Malaga med en import av 2 192 kg. fra Belgien og Frankrike.

II. Bilbaos konsulatdistrikt:

Importen av hestekosom til Bilbao har i følgende to aar utgjort:

	1907.	1908.
Fra Norge . .	21 095 kg.	2 215 kg.
» Sverige . .	44 434 »	8 000 »
» Tyskland . .	11 050 »	5 600 »
» England . .	— »	5 000 »

Til Santander og San Sebastian, hvor indførslen i 1907 utgjorde henholdsvis 14 950 kg. og 29 823 kg., har i 1908 overhovedet ingen import av hestekosom fundet sted.

For Gijon og Pasages, hvor importen i 1907 utgjorde henholdsvis 4 560 kg. og 10 828 kg., har man ingen opplysninger for 1908, da hestekosom i toldstatistikken er opført sammen med en række andre jernvarer. Importen til disse steder har imidlertid spillet en mindre rolle, og under enhver omstendighet kan man av de ovenanførte tal se, at importen av hestekosom til Nordspanien i 1908 i sin helhet har været i sterk tilbakegang. Denne tilbakegang, der allerede forutsagdes i forrige indberetning, maa vistnok søke sin grund i anlæggelsen av en hestekosomfabrik for norsk regning i Tolosa, der paabegyndte sin virksomhet i slutten av 1907, samt ogsaa i konkurrence fra den i Bilbao arbeidende spanske hestekosomfabrik, der under ledelse av en svensk ingeniør visselig arbeider med meget held paa det spanske marked.

Det kan noteres som en eiendommelighet, at der i toldstatistikken for Bilbao for 1908 er opført import av 5 000 kg. som fra England, der i 1907 overhovedet ikke hadde nogen export herav paa Bilbao.

Spaniens totalimport av hestekosom var i følgende aar:

Kvantum i kg.			Værdi i pesetas.		
1906.	1907.	1908.	1906.	1907.	1908.
76 440	196 122	opg.mgl.	64 974	166 704	opg.mgl.

Utbyttet av akerbruket i Kanada i 1909.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har meddelt følgende:

Der er utgit en avsluttende rapport om høstutbyttet i Kanada for 1909. Da denne rapport i flere henseender har interesse, skal jeg meddele følgende kortfattede utdrag derav:

I 1909 var der under dyrkning i Kanada et areal av 30 065 556 acres, som gav et totalutbytte, efter lokal markedspris anslaaet til \$ 532 992 100, mot i 1908 henholdsvis 27 505 663 acres med et utbytte av \$ 432 534 000.

Høstutbyttet fordeler sig væsentlig paa følgende produkter:

	Bush.	Værdi i \$
Hvete. . .	1909. . . 166 744 000	141 320 000
	1908. . . 112 434 000	91 228 000
Havre . .	1909. . . 353 466 000	122 390 000
	1908. . . 250 377 000	96 489 000
Byg . . .	1909. . . 55 398 000	25 434 000
	1908. . . 46 762 000	21 353 000

Rug . . .	1909. . . 1 715 000	1 254 000
	1908. . . 1 711 000	1 262 000
Erter . . .	1909. . . 8 105 000	7 222 000
	1908. . . 7 060 000	5 970 000
Buckwheat .	1909. . . 7 806 000	4 554 000
	1908. . . 7 153 000	4 215 000
Blandkorn .	1909. . . 19 391 000	10 916 000
	1908. . . 19 049 000	10 140 000
Poteter . .	1909. . . 99 087 000	36 399 000
	1908. . . 73 790 000	34 819 000
Tons		
Hø	1909. . . 11 877 000	132 287 700
	1908. . . 11 450 000	121 884 000

Importen av jern og staa til Spanien.

Utdrag av indberetning fra vedkommende konsulater.

I. Barcelonas konsulatdistrikt.

Ifølge toldvæsenets opgave utgjorde indførslen av jern og staa til Barcelona i 1908:

Fra Frankrike	100 194 kg.
» England	3 004 059 »
» Tyskland	1 796 528 »
» Italien	543 »
» Belgien	3 636 972 »
» Østerrike	48 142 »
» Holland	57 606 »
» Norge	144 »
» Sverige	300 269 »
» Marokko	15 595 »
» Forenede Stater	28 293 »
» Kuba og Puertorico	108 207 »

Tilsammen . . . 9 096 552 kg.
mot i 1907. . . 9 520 434 »

Alicante:

Hertil indførtes i 1908 4434 669 kg. jern av alle sorter.

Tarragona:

Indførslen av jern og staa var i følgende 3 aar:

1906	263 000 kg.
1907	312 000 »
1908	2 638 000 »

II. Bilbaos konsulatdistrikt.

Efter toldvæsenets opgaver har indførslen av uforarbeidet jern og staa til Bilbao i følgende 2 aar været:

	1907.	1908.
Fra Norge	25 000 kg.	11 600 kg.
» Sverige	55 000 »	27 600 »
» Belgien	2 781 000 »	583 800 »
» England	5 031 000 »	2 885 300 »
» Tyskland	82 000 »	144 500 »
» Holland	53 300 »	57 100 »
» Frankrike	39 000 »	15 000 »

Ialt . . . 8 066 000 kg. 3 724 900 kg.

Som det sees, er der en betragtelig nedgang i denne indførsel i 1908.

Til Coruña indførtes av uforarbeidet jern og staa i 1907 330 000 kg. og i 1908 312 000 kg. — fra Belgien, Frankrike, Tyskland og England.

III. Cadiz' konsulatdistrikt.

Til Sevilla indførtes i 1908 20 370 000 kg. jern- og staaivarer.

Træmasseimporten til Storbritannien.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, utgjorde importen av træmasse til Storbritannien og Irland i aarene 1907 og 1908:

Tør kemisk masse:

Fra	Mængde i tons.		Værdi i £.	
	1907.	1908.	1907.	1908.
Sverige . . .	157 916	163 074	1 326 702	1 340 675
Norge . . .	70 957	77 665	611 057	660 842
Tyskland . .	15 514	23 687	137 240	197 190
Rusland og Finland	13 558	15 501	115 658	121 777
Andre lande	12 996	8 728	118 091	74 539
Tilsammen	270 941	288 655	2 308 748	2 395 023

Vaat kemisk masse:

Fra				
Sverige . . .	13 295	16 310	52 382	62 676
Norge . . .	8 724	10 976	34 989	44 478
Andre lande	295	10	737	43
Tilsammen	22 314	27 296	88 108	107 197

Tør mekanisk masse:

Fra				
Sverige . . .	2 428	3 810	12 561	19 914
Norge . . .	2 593	2 192	11 626	11 389
Rusland og Finland	1 037	2 061	5 239	11 857
Andre lande	11	1 463	48	8 622
Tilsammen	6 069	9 526	29 474	51 782

Vaat mekanisk masse:

Fra				
Norge . . .	262 256	277 988	602 201	682 868
Kanada . . .	63 545	95 543	162 099	263 246
Sverige . . .	43 610	46 019	111 571	116 709
Rusland og Finland	2 899	2 608	8 176	6 996
Andre lande	865	799	1 970	1 987
Tilsammen	373 175	422 957	886 017	1 071 806

Det vil sees, at der i 1908 i forhold til 1907 er en betydelig stigning i importen av vaat mekanisk masse fra Kanada.

Exporten av klipfisk fra Kanada.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har indberettet følgende:

I konsulatets i «Konsulatberetninger»s ukeutgave nr. 51 for 1909 indtagne rapport om de kanadiske fiskerier i budgetaaret 1908—1909 blev der ikke medtatt nogen opgave over de væsentlige avsaltningsmarkeder for kanadisk klipfisk. En saadan opgave vil sikkelig være av interesse for norske exportører.

Den samlede værdi av exporten av klipfisk fra Kanada, inklusive tørsaltet hyse og lyr (*pollock*) androg i budgetaaret 1908/09 til \$ 3 317 685.

Exporten fordeler sig som følger:

Til	Værdi i \$	Til	Værdi i \$
Storbritannien .	119 366	Italien	203 170
Forenede Stater	424 584	Japan	—
Bermuda	6 818	Madeira	—
Brasilien	528 239	Mexiko	261
Br. Guiana . . .	185 893	Newfoundland .	9 306
Br. Vestindien .	870 545	Panama	48 821
Centralamerika .	35 463	Philippinerne .	16 605
Kuba	337 852	Puertorico . . .	396 315
Dansk Vestindien	4 178	Portugal	25 286
Holl. Guiana . .	19 151	San Domingo . .	22 175
Frankrike	500	Spanien	—
Tyskland	—	Colombia	25 836
Hawaii	8 373	Andre lande . . .	5 249
Haiti	23 699		
			\$ 3 317 685

Den tyrkiske teppeindustri.

Indberetning fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

Av det vistnok meget defekte statistiske materiale over vort lands handelssamkvem med Tyrkiet fremgaar det, at der til Norge ikke foregaar nogen direkte export av de paa verdensmarkedet høit skattede tyrkiske tepper, ihvorvel det er sandsynlig, at disse via andre lande importeres til Norge. Generalkonsulatet formoder, at der findes norske firmaer, som interesserer sig for at komme i direkte forbindelse med tyrkiske huse, og staar gjerne til tjeneste med oplysninger.

Der er for ikke længe siden i Tyrkiet dannet et syndikat i teppeindustrien «The Oriental Carpet Manufacturers Ltd.» med en samlet aktiekapital av 7¼ mill. kr. og med hovedsæte i Smyrna samt filialer i saavel Orientens som Europas vigtigste byer, og av hvis illustrerede katalog man hitsætter nogle oplysninger om denne Orientens betydeligste industrigræn.

De orientalske tepper vites siden umindelige tider at ha været en meget eftertragtet vare, og for tiden er efterspørslen fra alle lande livligere end nogensinde. Grunden hertil ligger i disse teppers velkjendte soliditet, den udmerkede uld, de gode farvestoffer, hvorav de er forarbeidet, deres store holdbarhet og høit skattede smakfuldhet samt komfort.

Teppe blev efter al sansynlighed anvendt i Persien i de tidligste tider og allerede i det 2det aarh. kjendtes en teppeindustri. I de derpaa følgende aarhundreder vites det, at tepperne ofte fremstillet berømte begivenheter, hvilket viser, at de allerede dengang var like saa variable i mønstre og farvepragt som nu. Da Persien i 637 blev oversvømmet av araberne, erobret disse et teppe, som alene er anslaa til en værdi av 3 mill. kr., men saa var det ogsaa forarbeidet av silke, guld og edle stene og fremstillet i broget farvepragt en have, et sandt mesterverk av den daværende teppeindustri, som desværre blev ødelagt, idet erobrerne delte det mellem sig. En skjæbne, som det beklagligvis deler med saa mange andre av Orientens kunstverker, som i tidens løp er ødelagt av vilde horder, som har hjemsoekt Orienten.

Teppefabrikationen holdt sig den hele tid i Persien, hvor den naadde sin høieste udvikling under shah Tamash I i det 16de aarh., og det var under hans regjering, at det bekjendte «Ardebil»-teppe blev forarbeidet, som nu findes i Victoria and Alberts museum. Andre pragtfulde tepper blev leilighetsvis foræret av de persiske herskere til Europas monarker.

Det ældste av disse siges at være i Imperial Museum i Konstantinopel.

Det var først i tiden efter Konstantinopels erobring, at tyrkerne for alvor begyndte at befatte sig med teppefabrikationen som en national industri. Men der er ingen tvil om, at der længe for den tid havde eksisteret en teppeindustri i Lilleasien, idet den berømte reisende Marco Polo i det 13de aarh. beretter herom, «at de væver de fineste og vakreste tepper i verden».

Ouchak var længe centret for teppeindustrien, endvidere nævnes Sivas, og nutidens centrum er utvilsomt det indre av Lilleasien, hvor indbyggerne i mere end 30 byer er beskæftiget hermed. De tyrkiske tepper, som alle er haandarbeidet, blir næsten udelukkende vævet av kvinder og børn, som fra den tidligste alder beskæftiger sig med vævningen og derfor opnaar en stor færdighet.

De tyrkiske tepper exporteres nu i store mængder fra Konstantinopel og Smyrna til de vigtigste lande, dog hovedsakelig England, Amerika, Tyskland, Østerrike, Frankrike etc., og man kan ikke se nogen grund til, at ikke ogsaa vort land direkte skulde importere denne overalt høit skattede vare.

Cementimporten til Spanien.

Indberetninger fra vedkommende konsulater.

I. Barcelonas konsulatdistrikt.

Man har ikke kunnet tilveiebringe opgaver over importen av cement til Barcelona i 1908.

Til Tarragona importertes i nedennævnte tre aar følgende kvanta:

1906.	1907.	1908.
kg. 560 000	kg. 371 000	kg. 50 000

Malaga: Nogen specificeret opgave over importen av cement i 1908 foreligger ikke. Av toldstatistikken fremgaar, at importen av «kalk, cement etc.» i 1908, fordelt paa de forskjellige lande, var:

Belgien.	Tyskland.	Frankrike.	England.	Holland.
477 260	271 300	2 399 410	65 422	10 080 kg.
tilsammen 3 223 472 kg.				

Valencia: Hertil importertes av «cement og kalk» i 1908 fra følgende exportlande:

Belgien.	Frankrike.	England.
Kg.	Kg.	Kg.
93 960	1 012 495	67 978

II. Bilbaos konsulatdistrikt.

Importen av cement til Nordspanien stillet sig i 1908 saaledes:

Til	Fra Frankrike.	England.	Belgien.	Tyskland.
Bilbao	kg. 126 000	4 300	760 000	1 400
Vigo	» 11 600	—	3 307 000	—
Santander	» 85 500	—	806 800	50 400
Ferrol	» —	—	800 000	—
Coruña	» —	—	3 053 000	—
Gijon	» —	—	82 900	22 000

Det vil sees, at importen av cement ikke er av stor betydning i dette distrikt. Den dreier sig for 1908 om vel 9 000 tons, omtrent som aaret forut. Den overveiende del derav indføres fra Belgien. For Coruñas vedkommende har man ingen specificeret opgave for utførselslandenes vedkommende, men det kan sikkert antages, at ogsaa her utgjøres størstedelen av importen av belgisk vare.

I nærheten av Pasages har spanierne selv store cementfabrikker.

III. Cadiz' konsulatdistrikt.

Til Sevilla indførtes av cement i 1908 kg. 7 665 000
» Huelva » » » 1908 » 6 121 000

Importen av smør og margarin til Storbritannien.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Smør. I forhold til flere andre landes er vor smøreexport til Storbritannien fremdeles ubetydelig. Den sidste statistik viser rigtignok nogen stigning, nemlig fra 23 465 cwts. i 1907 til 27 384 cwts. i 1908, men exporten i sidstnævnte aar var allikevel mindre end i 1905 og 1906. Som nr. 1 kommer i 1908 fremdeles Danmark med 1 857 103 cwts. (hvori vel indgaar noget svensk smør), derefter Russland og Finland med 639 118 cwts., Australien med 409 106 cwts., Frankrike med 394 612 cwts. (mot 281 306 cwts. i 1907), Holland med 244 356 cwts. (ogsaa betydelig stigning), Sverige med 238 929 cwts. og New Zealand med 221 395 cwts. (en betydelig nedgang fra de foregaende aar).

Man skulde tro, at Norge maatte være istand til at spille en noget større rolle paa dette omraade. Det synes imidlertid, som om det kvantum, vi for tiden utskiber, nogenlunde svarer til, hvad vi kan avse for export, idet det er generalkonsulatet bekjent, at en engelsk grossist forgjæves har søkt at komme i direkte forbindelse med norske exportører. Han har som regel faat det svar, at man kontraktsmæssig var bundet til at levere hele sin produktion til visse firmaer i Newcastle.

Margarin. Markedet beherskes nu helt av Holland, hvorfra der i 1908 kom 764 876 cwts. til en værdi av £ 1 945 210. Derefter kommer Frankrike med 27 111 cwts. og £ 93 076, medens vor egen export av denne vare til Storbritannien i 1908 hadde en værdi av blot £ 11 555.

Importen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i december maaned 1909 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

120 kasser smør, 25 tdr. saltet flesk, 61 tdr. saltet kjød, 244 900 kg. okse- og kalvekjød, 100 kg. ferskt faarekjød, 31 kasser egg, 27 700 kg. svineprodukter etc., 69 stkr. levende hornkvæg samt 3 hester.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes: 1 406 okse-, 85 kalve- og 5 faarekropper.

Importen av diverse mindre varer til Spanien.

Utdrag av indberetninger fra vedkommende konsulater.

Barcelona: Av artikler, der i mindre kvantiteter har været gjenstand for indførsel fra Norge i 1908, kan efter den lokale toldstatistik nævnes:

Krystalvarer og glas. 1 677 kg.

Produkter av dyreriket for medicinsk

bruk 96 760 »

Trævarer og møbler. 1 943 »

Elektriske materialer 22 »

Forarbeidet jern og staal. 439 »

Fettstoffer av dyr	6 446 kg.
Vin og andre drikkevarer	975 liter
Kondenseret melk m. m.	7 880 kg.
Feltspat.	25 000 »
Øl	5 000 »
Tørrede skind	3 739 »
Spiker	1 080 »
Hermetik	362 »
Bek	3 810 »
Kassebord	4.12/165 stds.
Tapeter	128 kg.
Diverse	90 »

Valencia. Hertil importertes i 1908 følgende varer av mindre betydning fra Norge:

Sardiner 248 kg.
Vegetabiliske produkter for medicinsk bruk 100 »

Til Cadiz importertes i 1908 følgende varer:
Smør . . . 10 141 kg., hvorav 9 077 kg. fra Tyskland
Kondenseret

melk . . 21 128 » — 12 770 « » Italien
Ost . . . 60 284 » — 57 773 » » Holland

Til Sevilla: Kondenseret melk 123 115 kg.
Smør 59 715 »
Til Huelva: Smør 11 000 »
Kondenseret melk 30 932 »

Nordspanien. Der er i 1908 indført 9 678 kg. spiker og søm til Santander fra følgende lande: England 19 kg., Tyskland 3 702 kg., Frankrike 3 532 kg. og Belgien 2425. Av maskiner er fra Norge indført 15 tons til Pasages og et litet parti til Vigo.

Fra Belgien og England er til Coruña indført ca. 75 tons *ildfast mursten*; av samme vare er til Gijon indført: Fra Tyskland 102 tons, Belgien 148 tons og England 15 tons.

Til Coruña opgives at være indført 94 119 kg. *fiskepulver* fra England og Norge; det opgives imidlertid ikke, med hvor stort kvantum fra hvert enkelt av de to lande.

Av superfosfat og tomasfosfat er indført:

Fra England 1 605 tons til Pasages
» Holland 2 280 » « do.
» Belgien 6 414 » » do.
» Tyskland 1 631 » » do.
» Frankrike 2 598 » » do.
» Norge 3 017 » » do.
» Belgien 3 122 » » Gijon
» Tyskland 36 » » do.
» Frankrike 2 405 » » do.
» England 559 » » do.

Videre er til Pasages indført av mineraliske gjødningsstoffer: Fra Tyskland 334 tons, Chile 676 tons, Belgien 517 tons og England 20 tons.

Fremmede skibes adgang til deltagelse i kystfarten i Spanien.

Chargé d'affaires K. Wedel Jarlsberg, Madrid, har indberettet, at der nu er blitt offentliggjort et provisorisk reglement til den nye spanske skibsfartslov, samt at der efter dette reglement ikke længere vil være adgang for fremmede fartøier til at føre handelsvarer i kystfart mellem spanske havne. Reglementet er dog endnu ikke traadt ikraft.

Efter reglementet er for fremtiden, som nu, transport av frugt fra de Kanariske Øer til den øvrige del av Spanien tillatt i en hvilken som helst klasse spanske eller utenlandske fartøier.

Stenexporten til Storbritannien.

Ifølge indberetning fra generalkonsul Waldemar Eckell, London, utgjorde exporten av sten til Storbritannien fra Norge i 1908 79 407 tons, mot 108 497 tons i 1907. Denne nedgang maa formodentlig for en stor del tilskrives den indskrænkede byggevirk-somhet, men kan ogsaa muligens delvis være et resultat av agitationen for benyttelse av britisk granit ved offentlige byggearbeider.

Ny dampskibslinje mellem Mexiko og Kalifornien.

En ny treukentlig dampskibsforbindelse er ifølge den i New York utkommende «Journal of Commerce» blitt opprettet mellom Mazatlan i Mexiko og San Diego i Kalifornien.

Fiskeribedriften i Indien.

Konsul F. W. Harcastle, Bombay, har indberettet, at der i Cochín er dannet et selskap med hovedkontor i London, hvis formaal er tørring og nedlægnning av fisk samt utvinning av fiskeolje og fiskeguano. Der findes for den sidstnevnte artikel et stort marked paa Filippinerne og paa Koromandelkysten, og konsulen mener, at selskapet har utsigt til at kunne gjøre en lønnende forretning.

Der er i de indiske farvande en stor fiskerigdom, som imidlertid kun i ubetydelig grad blir utnyttet, og det til trods for, at der i Indien er stor efterspørsel efter fisk. Der vilde her efter konsulens mening være et lønnende felt for europæiske fiskerikyndiges virksomhet.

For hvalfangst er der ikke noget gunstig felt i de indiske farvande.

Endel ha i fanges for finnernes skyld, idet denne artikel har et stort marked i Kina, Siam og Straits Settlements.

Humlehøsten i Tyskland i 1909

opgik ifølge «Reichsanzeiger» til kun 60 584 dobbeltcentner (à 100 kg.), mot 263 396 dobbeltcentner i 1908.

Exporten av norske varer til Monaco.

Ifølge indberetning fra konsul J. Jungmann, Monaco, er norske fiskekonserver og norsk sild meget efterspurgt dersteds.

Kondenseret melk indføres kun fra Schweiz, men konsulen tror, at der ogsaa maatte kunne opnaaes avsetning av norsk melk, og han vil gjerne gjøre et forsøk dermed, hvis han blir tilstillet prøver og prisopgaver.

Konsulen staar ogsaa gjerne til tjeneste med indledelse av forretninger i norsk medicintran og pelsverk.

Tyttebærexporten fra Finland.

Ifølge indberetning fra konsul Chr. Nielsen, Helsingfors, utgjorde Finlands export av tyttebær til Tyskland i 1909 801.5 tons.

Til sammenligning kan anføres, at exporten i 1907 utgjorde 608.6 tons. De i 1909 opnaadde priser varierte mellom 14 og 22 mark. pr. 50 kg.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 6.

Ukeutgaven.

12. februar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand's expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Handelsomsætningen mellem Tyskland og Norge i aaret 1909	41
Toldavgjørelser i Tyskland	44

Handelsomsætningen mellem Tyskland og Norge i 1909.

Efter det netop utkomne decemberhefte for 1909 av «Monatliche Nachweise über den Auswärtigen Handel Deutschlands» har generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, meddelt nedenstaaende opgaver over Tysklands indførsel fra Norge og utførsel til Norge i det sidstforløpne aar, sammenlignet med aarene 1908 og 1907. Man har nu anledning til at sammenligne tallene for 3 fulde aar siden ændringerne i den tyske statistik i 1906 og kan saaledes faa en oversigt over, hvorledes handelsomsætningen mellem Tyskland og Norge i disse aar har artet sig.

1. Tysklands indførsel fra Norge.

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Irsk mose	31	18	10
Trælast, huggen	5 177	4 854	4 856
» skaaren	28 788	38 447	47 079
Træmel og træuld	—	237	1 195
Ferskvandsfisk, død	379	250	226
Sild, fersk	33 314	17 281	16 293
Anden saltvandsfisk, fersk	3 646	3 095	1 643
Sild, saltet tønner	144 685	87 742	92 780
Stokfisk	886	798	776
Rokesild	—	179	304
Hummer	327	305	322
Ræker	54	48	34
Tran	11 178	8 194	7 909
Fiske- og hvalfett	305	120	152
Kalveskind, saltede	312	205	295
» tørrede	114	171	150
Oksehuder, saltede	456	425	438
Gjeteskind	75	100	93
Andre skind til lærtilberedning	68	52	84
Skind til pelsverk, av pelsdyr	22	11	5
» — av andre dyr	59	41	22
Hvalbarder	126	63	147
Naturlig gjødning	3 839	845	—
Is	10 500	19 333	11 137
Kli	25 764	25 086	33 457
Hermetiske næringsmidler	135	138	—
Feltspat	20 476	19 668	22 690
Granit, labrador etc. i raa blokker	2 289	3 508	2 906

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Kobbermalm	891	159	—
Jod	14	12	13
Salpetersur kali	1 038	528	114
Kalciumkarbid	8 862	7 977	5 542
Nitrit	2 002	1 099	14
Salpetersur natron	252	22	—
Ferrosilicium	4 236	3 005	1 084
Skrædderkridt	5	—	—
Guano, kunstig	7 163	6 171	5 698
Fyrstikker	261	—	—
Træmasse, kemisk	2 411	3 013	2 631
Pakpapier, farvet i massen	413	271	243
» andet	502	556	749
Brolægningssten	12 954	21 600	20 973
Stenhuggerarbeider av granit etc.	8 491	6 472	9 587
— av anden sten	35	25	—
Aluminium, raa	80	—	—
Zink, raa	—	337	602
Kobber, raa	237	277	330
» avfald	—	69	57
Messing	—	144	101
Robaater stkr.	13	8	—

Medens indførslen av huggen *trælast* har holdt sig omtrent uforandret, er indførslen av skaaren last gaat tilbake med ca. 10 000 tons hvert av de to sidste aar, og det uagtet Tysklands totalindførsel av huggen last er steget fra 16 mill. mark i 1908 til 18.2 mill. mark i 1909, og importen av skaaren last fra 101.8 mill. mark i 1908 til 104.9 mill. mark i 1909; men denne oppgang er udelukkende kommet Finland og Rusland tilgode, og importen fra alle andre lande er gaat tilbake. Mængden av Tysklands totalimport av huggen last var i 1909 395 983 tons, hvorav 227 245 tons fra Rusland, 57 800 tons fra Østerrike-Ungarn, 53 298 tons fra Sverige og 46 520 tons fra Finland, og av skaaren last 1 587 439 tons, hvorav 400 000 tons fra Rusland, 370 000 tons fra Sverige, 277 000 tons fra Østerrike-Ungarn, 202 000 tons fra Finland og 213 000 tons fra de Forenede Stater. Den gjennomsnittlige indførselsværdi for 1909 angives for huggen last til mk. 46.20 og for skaaren last til mk. 66.10 pr. ton.

Importen av *træmel* og *træuld* er i 1909 helt ophørt.

Av *sild* og anden *fisk* og *fiskeprodukter* har der derimot fundet en betydelig forøket import sted i de sidste aar; saaledes er importen av fersk sild næsten dobbelt saa stor i 1909 som i de foregaaende aar; importen av saltet sild gik fra omkring 90 000 tønner i de foregaaende aar op til 144 600 tønner i 1909, og tranimporten steg fra 8 000 til 11 000 tons. Tysklands samlede indførsel av fersk sild beløper sig til 16.5, av saltet sild til 28.3 og av tran til 7.6 mill.

mark; i importen av fersk sild staar Sverige, Norge og England i spidsen med henholdsvis 39, 33 og 32 tusen tons; av saltet sild kom 613 172 tønder fra England og 487 694 tønder fra Holland; i tranimporten staar Norge fremdeles i spidsen, fulgt av Japan med 4 100 og England med 3 480 tons; Tysklands totale tranimport utgjorde 21 340 tons til en værdi av 7.6 mill. mark. Rækeimporten til Tyskland gik op til 73.6 tons til en værdi av 64 000 mark, hvorav den overveiende del kom fra Norge, litt fra Danmark.

Indførslen av *huder og skind* til Tyskland fra Norge har holdt sig temmelig uforandret i de sidste tre aar, kun i pelsskind er den steget jevnt; totalindførslen av pelsskind til Tyskland beløp sig til 4 375 tons til en værdi av 120.5 mill. mark med Russland som viktigste exportland.

Av *hvalbarder* kom 126 tons fra Norge, 91 tons fra Japan og 78 tons fra England, til en samlet værdi av ca. 1.7 mill. mark.

Av naturlig *gjødning*, hvorav der i 1907 ingen import noteres og i 1908 kun 845 tons, indførtes i 1909 ikke mindre end 3 839 tons til en gjennomsnittsværdi av mk. 105 pr. ton.

Av totalindførslen av *is* til Tyskland i 1909, 13 423 tons, kom 10 500 tons fra Norge, til en anslaaet indførselsværdi av 8 mark pr. ton.

Av *kli* indførte Tyskland ialt 1.2 mill. tons til en værdi av 126 mill. mark, hovedsakelig fra Russland, Argentina, England, de Forenede Stater og Østerrike-Ungarn; Norges import var i de to sidste aar ca. 25 000 tons.

Feltspat indførslen fra Norge har holdt sig omtrent stationær, omkring 20 000 tons; de øvrige importlande var Sverige med ca. 16 000 tons og Østerrike-Ungarn med henimot 5 000 tons, og totalindførslen var 41 370 tons til en værdi av 1 448 000 mark.

Importen av raa *granit* fra Norge var over 1 000 tons mindre i 1909 end i 1908, men ogsaa den tyske totalindførsel, som utgjorde 113 000 tons til en værdi av henimot 7 mill. mark, er gaatt tilbake fra 155 000 tons og 9.6 mill. mark i 1908; særlig er ogsaa den danske og svenske import avtat.

Den norske *kobbermaln*import steg i sidste aar til ca. 900 tons; Tysklands samlede import var 26 488 tons til en værdi av 4.8 mill. mark.

Jod indførslen fra Norge, som har holdt sig stationær i de sidste tre aar, var i 1909 14 tons; den tyske totalimport av jod var i 1909 ca. 369 tons til en værdi av 6.6 mill. mark, hvorav hovedmængden, 285 tons, kom fra Chile.

Norges utførsel til Tyskland av *salpetersur kali* og *nitrit* har fra den ubetydelige begyndelse i 1907 allerede hævet sig til henholdsvis 1 000 og 2 000 tons med en anslaaet indførselsværdi i 1909 av 440 mark for kali og 500 mark for nitrit pr. ton; Belgien er vor viktigste konkurrent i kalisalpeter med 1 736 tons; nitriten kommer hovedsakelig fra Norge. Vor export til Tyskland av *salpetersur natron* (Chilisalpeter) var i 1909 252 tons, medens importen fra Chile var 664 995 tons; den totale importværdi beløp sig til 128.4 mill. mark.

Ogsaa *kalciumkarbid*importen fra Norge stiger stadig og utgjorde i 1909 omtrent en tredjedel av den tyske totalimport av 27 000 tons til en værdi av ca. 6 mill. mark; 15 000 tons kom fra Schweiz og 2 686 tons fra Østerrike-Ungarn.

Importen av *ferrosilicium* steg i 1908 med 2 000 tons og i 1909 atter med 1 200 tons, og Norge er nu i spidsen av exportlandene med Østerrike-Ungarn, Frankrike, England og Schweiz som viktigste kon-

kurrenter; den tyske totalimport beløp sig i 1909 til 18 876 tons til en værdi av 7 mill. mark.

Av *kunstig guano* importertes fra Norge 1 000 tons mere i 1909 end i 1908, og importværdien gik op til ca. 500 000 mark; Tysklands totalimport var 24 360 tons til en værdi av 1.7 mill. mark, hvorav (foruten fra Norge) 10 290 tons kom fra Belgien og 4 350 tons fra England.

For første gang noteres for 1909 en import av 261 tons *fyrtstikker* fra Norge til en værdi av 130 000 mark; hele den tyske import utgjorde 6 726 tons til en værdi av 3.3 mill. mark, hvori Østerrike-Ungarn, Sverige og Belgien har den største andel.

Den tyske totalindførsel av *brøtlægningssten* er gaatt ned fra 552 674 tons og 10.8 mill. mark i 1908 til 427 032 tons og 8.3 mill. mark i 1909, og nedgangen rammer alle importlandene; den svenske export, som er den overveiende, gik ned fra 465 705 tons i 1908 til 360 200 tons i 1909, og ogsaa den belgiske, danske og østerriksk-ungarske export gik tilbake i sidste aar.

Indførslen av *pakpapir* stiger stadig for papir farvet i massen, men gaar tilbake for andet pakpapir; av farvet pakpapir indførtes til Tyskland 1 400 tons til en værdi av 364 000 mark, hvorav importen fra Sverige, som i 1909 gik 200 tons tilbake, utgjorde 575 tons. Av andet pakpapir gik Sveriges import 300 tons tilbake, men beløp sig endnu til ca. 1 000 tons; den samlede tyske import var 2 765 tons til en værdi av 830 000 mark.

Av kemisk *træmasse* indførtes 600 tons mindre fra Norge i 1909 end i 1908, medens den svenske export steg fra 14 386 til 15 880 tons i 1909; hele Tysklands import var 32 553 tons til en værdi av 5.8 mill. mark, hvori, foruten Norge og Sverige, Østerrike-Ungarn deltok med 9 100 tons, Finland med 2 800 tons og de Forenede Stater med 1 330 tons.

Av *stenhuggerarbeider* importertes fra Norge ca. 2 000 tons mere i 1909 end i 1908, medens den svenske import gik tilbake fra 33 354 tons til 28 830 tons; Tysklands totalimport var 40 100 tons til en værdi av 4.8 mill. mark, hvori forøvrig kun Østerrike-Ungarn deltok med ca. 1 000 tons.

Importen fra Norge av raa *zink*, *kobberavfald* og *messing* ophørte i 1909, medens en ny import av 80 tons *aluminium* til en værdi av 136 000 mark er kommen til; Tysklands totalindførsel av aluminium var 8 696 tons til en værdi av 14.8 mill. mark.

2. Utførslen fra Tyskland til Norge.

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Rug	103 337	117 713	27 819
Hvete	2 874	3 546	575
Havre	4 802	6 626	11 055
Erter	647	749	540
Linfro	1 190	1 465	787
Poteter	4 930	3 036	2 242
Bomuld, raa	295	410	532
Hamp	585	466	1 173
Indisk hamp	—	128	70
Humle	56	76	71
Hassel nøtter	6	4	5.7
Tørret frugt (ikke æbler, aprikoser, fersken, svesker)	109	2	—
Malt, kaffesurrogat	124	173	121
Bananer	125	171	231
Katechu	38	48	44
Balata	46	21	36

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.		1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Terpentin og andre haarde harpikser	1 737	2 047	1 459	Linoleum, flerfarvet . . .	239	181	175
Kautschuk, raa og renset	—	34	27	Hestehaarsarbeider . . .	6	6	—
Saltvandsfisk, fersk . . .	—	147	343	Dameklær, bluser, skjorter etc. av uld	22	20	31
Stokfisk	—	215	—	Herreklær av uld	—	12	11
Premier jus	18	—	—	Skjorter, snipper og mansjetter	18	16	19
Oksehuder	696	644	848	Bluser, skjorter etc. av bomuld	18	16	16
Merinould	49	20	—	Damehatter, uten pynt, stkr.	1 508	1 053	—
Krydsningsopdrætsuld . .	69	64	78	» , med pynt, »	853	281	—
Sengefjær, renset	34	34	32	Filthatter »	13 731	18 880	19 253
Rugmel	40 451	25 045	24 118	Straahatter, uten pynt . »	83 536	93 901	105 665
Hvetemel	2 780	2 444	1 472	» , med pynt . »	129 339	104 357	107 944
Ris, poleret	1 455	1 291	1 146	Ufuldst. anmeldte			
Kornskrot	1 332	2 023	1 368	spindevarer	21	54	33
Gryn	—	748	1 400	Overlær	139	143	126
Raps- og roeolje	134	114	—	Saalelær	66	65	69
Kokosnøtölje, -smør, -fett etc.	325	260	68	Gjeteskind, tilberedt (ikke hansker)	15	13	10
Roesukker: krystalsukker	8 524	8 207	9 511	Sadelmakervarer og andre lærvarer	31	38	33
» plater, stænger etc.	7 811	7 378	6 810	Pelsvarer	7,5	6,5	8,2
» malet melis	10 928	6 802	8 141	Kautschukslanger	27	27	26
» stykker	457	876	559	» -plater med			
» malet raffinade	3 467	3 614	3 907	spindevarer	28	28	27
» topsukker	3 017	2 908	3 084	Bastfletning	9	5	—
Sprit	366	9	—	Flettede varer	45	57	46
Risavfald	1 886	2 291	2 554	Hornvarer	18	15	13
Oljekaker, -mel etc. . . .	3 818	4 258	4 240	Kulstifter til			
Margarin, oleo- etc. . . .	—	204	142	elektrisk bruk	137	56	—
Cigarer	42	40	42	Gaskul	1 896	1 650	773
Cigaretter	13	13	9	Takpap	1 178	1 017	1 042
Cement, kalk	25 381	15 284	10 332	Skriv-, brev- og notepapir	245	190	—
Stenkulkoks	24 285	24 190	30 661	Postkort, enfarvede . . .	45	53	43
Mineralske oljer	972	683	630	Fotografisk papir	19	18	11
Tjære	—	309	343	Bøker	78	52	49
Soda	2 030	2 211	629	Møllestene	—	686	839
Ætskali	569	775	12	Smeltedigler av cement etc.	176	—	—
Anilin og tjærefarvestoffer	190	193	156	Stentøivarer	559	586	655
Zinkoxyd	600	497	392	Isolatorer	—	253	265
Lakfernisser	121	101	73	Fotografiske apparater . .	13	13	17
Tomasfosfat	—	3 875	7 026	Jernvarer, bearb.	477	563	437
Quebrachotræextrakt . .	880	888	767	Jernbjælker	7 454	6 042	4 433
Farmaceutiske produkter	33	39	33	Hjørne- og vinkeljern . .	2 435	1 648	1 211
Silkebaand	9.6	8.3	10.9	Andre sorter façon-stang- jern	3 948	2 629	2 805
Silketoi	5.9	6.8	5.0	Baandjern	3 402	2 623	1 622
Halvsilketoi	14	13	16	Andet uformet stangjern .	8 919	8 450	3 146
Possementvarer	23	23	20	Jernplater, grove	13 979	7 747	3 225
Kamgarn, raat, tottraadet	46	36	32	» fra 1—5 mm.	1 142	1 393	8 837
» bleket, farvet etc., tottraadet	36	23	18	Forzinkede jernplater . .	535	456	226
» » » fire- ell. flertraadet	29	32	29	Bølgeblik	503	408	81
Vævede gultvepper	33	28	—	Jerntraad, raa eller bearb. (ikke poleret, lakeret ell. overtrukket)	1 635	657	—
Fløil og plüsch	27	25	26	Jerntraad, anden	4 669	3 967	2 940
Uldtoi	578	657	613	» forzinket	1 927	1 715	831
Trikotage	20	18	15	Jernrør fra 2 mm.	664	793	944
Bomuldstøier	41	26	—	Jernbaneskinner	3 309	1 583	1 505
» blekede	118	90	109	» -lasker	1 191	900	400
» farvede, trykte	278	329	335	Smedejern: over 25 kg. .	437	494	593
Strikkede hansker	9	8	6	Andre smedejernsvarer, raa	2 135	39	—
Broderier	8.4	8	7.5	» » bearb.	469	428	303
Lingarn nr. 8—14	5	4.8	4.2	Bygningsdele av smedejern	460	835	67
» énttraadet, bleket, til nr. 20	29	21	29	Staaltraad	366	255	291
Hampegarn	51	32	40	Jerntraadnet	513	470	228
Kokosgarn, tottraadet . .	94	74	—	Skruer indtil 13 mm. . .	281	348	259
Lingarn, énttraadet . . .	13	11	14	Fine kniver og sakser . .	27	25	26
Lintoi, rami etc., raat . .	60	54	91				
» » » bleket, farvet etc.	25	28	30				

	1909. Tons.	1908. Tons.	1907. Tons.
Boktrykkerskrift av bly	77	68	51
Zink, raa	312	264	2 112
» strukket, valset	380	344	402
Kobber, formet	105	113	62
Messing, »	165	168	149
Kobbertraad	159	211	540
» fornicket	119	60	51
Metalduk	60	74	58
Messingvarer	228	131	76
Kobber- og messingvarer, forniklede	28	22	21
Maaleinstrumenter etc.	15	19	10
Symaskiner	73	92	86
Maskiner for metalbearb. — » — træmasse- og papirfabrikker	343	405	320
Boktrykkermaskiner	540	1 422	1 570
Hævemaskiner	172	138	92
Bokbinder- og kartonnage- maskiner	200	120	5
Maskiner for kalk- og ce- mentindustri	228	93	63
Vaske-, knuse- etc.-maskiner	191	166	70
Andre maskiner	738	208	205
Dynamoer, elektromotorer, transformat. 100-500 kg.	220	207	168
do. over 500 kg.	89	80	81
Ankere, kolektorer	479	577	934
Elektricitetssamlere	88	52	124
Elektriske kabler	417	123	—
» glødelamper	800	887	619
» signalapparater etc.	33	17	9
» indretn. f. lys, kraftoverføring maale- og tælle- apparater	20	12	—
Personmotorvogn	216	175	110
Velocipeder	77	11	—
Velocipeddele	39	13	—
Jern- ell. stålskibe stkr. » » seilskibe	36	40	30
Klaverer	81	50	30
Leketoi	2	—	—
	2	3	—
	142	115	103
	96	70	65

Med hensyn til Tysklands export til Norge kan i korthet bemerkes, at rug, poteter, tørret frugt, rugmel, kokosprodukter, malet melissukker, sprit, cement, linoleum, pyntede hatter, kul, skrivpapir, bøker, næsten alleslags jernfabrikater, boktrykker-, bokbinder-, hæve-, cement-, vaske- og knusemaskiner, elektriske samlere, glødelamper og apparater, motorvogn og klaverer har været gjenstand for en stigende utførsel, medens utførslen til Norge av havre, tomasfosfat, filthatter, møllestener, raa zink, kobbertraad, træmasse- og papirmaskiner er gaat tilbake.

Toldavgjørelser i Tyskland.

Efter «Nachrichtenblatt für die Zollstellen» gives nedenfor endel av vedkommende tyske toldmyndighet truffne avgjørelser i tarifieringsspørsmål. Interesserte kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde nærmere opplysninger med hensyn til vedkommende vares beskaffenhet etc.

1. Stenplater:

a) Det er tidligere bestemt, at stenblokker, for at kunne fortoldes som plater, maa ha en i for-

hold til længde og bredde ringe tykkelse, i ethvert fald ikke over 20 cm. Det blev dengang ikke nærmere bestemt, naar tykkelsen av ikke mere end 20 cm. tykke stenplater skal ansees som «ringe» i forhold til længde og bredde. En ny bekjendtgjørelse bestemmer nu, at indtil videre blir i tvilsomme tilfælder kun saadanne stene at fortolde som «plater», hvis hovedflate er større end summen av den næststørste sideflate og de to mindste sideflater. Hvorledes denne beregning skal foretages, vil fremgaa av nedenstaaende eksempel:

Der foreligger en med parallelle hovedflater forsynet sten, hvis længde er 0,78 m., bredde 0,18 m. og tykkelse 0,10 m. Betegnes hovedflaten med a, den største sideflate med b og den mindste sideflate med c, faar man for de enkelte flater følgende størrelse:

Hovedflate a = $0,78 \times 0,18 \text{ m.} = 0,1404 \text{ kv. m.}$
 Sideflate b = $0,78 \times 0,10 \text{ m.} = 0,078 \text{ kv. m.}$
 Sideflate c = $0,18 \times 0,10 \text{ m.} = 0,018 \text{ kv. m.}$
 a maa nu sammenlignes med $b + c + c$,
 altsaa . . . 0,1404 kv. m.
 med . . . 0,078
 + 0,018
 + 0,018
 = 0,114 kv. m.

Da efter dette a er større end $b + c + c$, er stenen at anse som plate.

b) Som plater fortoldes ogsaa stene, hvis hovedflater ikke løper helt parallelle, naar avvikelsen kun er ringe.

c) Raa skiferplater henføres til tarifnr. 233 med en traktatfæstet toldsats av 1 mk. pr. 100 kg.

2. Bygningssten etc. av granit:

a) Raat tilhuggen sten henføres til tarifnr. 234 og er toldfri. Hertil er ogsaa henført belgisk granit for indfatning av gravsteder.

b) Uslepen sten, som har erholdt en saadan tilhugning (selv om denne kun er foretaget med spisshammer og spissmeisel), at den kan tjene som forblendsten for bygninger, henføres til tarif-nr. 685 med en traktatfæstet toldsats av mk. 0,50 pr. 100 kg. Saadan sten har tidligere været tillatt indført toldfrit.

c) Til sidstnævnte tarifnr. er ogsaa henført andre delvis tilhugne granitblokker («Granitquadersteine»).

3. Brosten, raa bruddsten, granitavfald.

Raa eller raat tilhuggen brosten («Pflastersteine»), raa eller raat bearbejdet granitbruddsten samt granitavfald (puksten) for beton etc. henføres til tarifnr. 234 og er toldfri.

4. Pløiede bord.

Tarifnr. 615, traktatfæstet toldsats mk. 3.25 pr. 100 kg.

5. Ufærdige fyrstikæsker.

Tarifnr. 628, told mk. 3.00 pr. 100 kg.

6. Ski og skibindinger.

Ski («Skihölzer») med paasikret plate av gummi etc. henføres til tarifnr. 630 med en told av 30 mk. pr. 100 kg.

Skibindinger («Skibindungen») henføres til tarifnr. 560 med en told av 80 mk. pr. 100 kg.

7. Birkenæver.

Næver sammenheftet i plater henføres til tarifnr. 76 med en traktatfæstet sats av mk. 0.72 pr. 100 kg.
 (Forts. i næste nr.)

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 7.

Ukeutgaven.

19. februar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

Side

Forslag om forhoielse av tonnageavgifterne i de Forenede Stater	45
Utsigterne for isexporten til Berlin	46
Handelsforholdet mellem Tyskland og de Forenede Stater	46
De skotske fiskerier	47
Toldavgjorelser i Tyskland	47
Importen til England	47
Stigende hopriser i Kanada	48
Exportavgiften paa olivenolje i Tunis	48
Linfrødyrkingen i Argentina	48
Utenlandske varer, der kan konkurrere med spanske ved leverancer til den spanske stat	48
Fest- og helligdage i utlandet i aaret 1910	48
Kanalforbindelse Petchora - Ob	48
Videnskabelig-industriel utstilling i Irkutsk	48

Forslag om forhoielse av tonnageavgifterne i de Forenede Stater.

Indberetning fra minister *Ove Gude*, Washington.

Den deputerede Humphrey har fremlagt et forslag om forhoielse av tonnageavgiften fra 6, som nu bestemt, til 12 cents for alle skibe kommende til nogen av de Forenede Staters havne fra alle fremmede havne undtagen havne i Nordamerika, Centralamerika, de vestindiske øer, Bahamaøerne, Bermudasøerne, den sydamerikanske kyst ved det Karaibiske Hav eller Newfoundland. Skibe, der er i nød eller ikke anvendes til handel, er undtagne. Tonnageavgiften maa dog ikke gaa op til mere end 60 cents pr. ton pr. aar.

Alle norske skibe, der anløper havne i de Forenede Stater, kommende fra Europa eller andre havne end de ovenfor nævnte, vil altsaa ha at betale den dobbelte avgift, hvis dette forslag gaar igjennem, hvilket dog ansees som tvilsomt.

En nærmere redegjørelse for forslaget og utsigterne for dets vedtagelse, utarbeidet av *legationssekretær Skybak*, indtages nedenfor:

Tilhængerne av statssubvention til den amerikanske handelsflaate har, siden herr Humphreys forslag til utvidet subvention til amerikanske oceanpostdampskibe i 1909 forkastedes i representanthuset med kun 3 stemmers overvegt, utfoldet en ihærdig virksomhet i de forskjellige dele av landet til fordel for ophjæp av den amerikanske handelsflaate ved statsunderstøttelse.

Et forslag til subvention, ikke blot til postskibe, men ogsaa til andre passager- samt til lasteskibe, og præmier til fiskefartøier etc., som den 10. juni 1909 blev fremsat i representanthuset av herr Greene, turde gi et uttrykk for en mængde av subventions-tilhængerens ønsker; men det skal ikke ha nogen-
somhelst utsigt til at bli vedtat av representanthuset i indenværende session.

I likhet med sin forgjænger har præsident Taft i et av sine budskap til kongressen nylig opfordret denne til at vedta et forslag gaaende ut paa etablering av dampskibslinjer mellem de Forenede Staters Atlanterhavskyst og østkysten av Sydamerika og mellem de Forenede Staters vestkyst og Sydamerika, Japan, Kina og Philippinerne, idet han har uttalt, at overskuddet av indtægterne av befordringen av posten til utlandet turde være tilstrækkelig til at dække de midler, som man forsøksvis kunde anvende til at formaa amerikansk kapital til etablering av dampskibslinjer i de retninger, hvor det nu er av størst betydning for utviklingen av den amerikanske handel at ha egne linjer.

Herr Humphrey fremlagde nu den 4. f. m. i representanthuset et forslag til fremme av den amerikanske handelsflaate i fremmed fart og av det nationale forsvar og i andre øiemed; forslaget henvises til behandling av handelsflaate- og fiskerikomiteén. § 1 i herr Humphreys forslag er anbefalet av præsident Taft, handelsministeren og generalpostmesteren.

Denne paragraf er en gjentagelse av det av senatet den 20. mars 1908 vedtagne og av representanthuset i 1909 forkastede forslag, blot med den endtagelse, at det nye forslag ikke indeholder nogen bestemmelse med hensyn til anløp av havne her i landet søndenfor Cape Charles.

§ 1 i herr Humphreys forslag synes at være alt, hvad man gjør sig haab om at drive igjennem i kongressen i denne session; i senatet vil denne paragraf uten nogensomhelst tvil bli vedtat; men man er ikke paa det rene med, hvorledes det vil gaa i representanthuset. Da der ved avstemningen forrige aar kun manglet forslaget 2 stemmer, og der siden er agiteret sterkt for subvention til handelsflaaten, og administrationen er varmt interessert for forslaget, gjorde man sig sikkert haab om, at det ogsaa vilde bli vedtat i representanthuset i indenværende session. I de sidste dage har man imidlertid maattet regne med en politisk faktor, der maaske turde faa indflydelse paa forslagens skjæbne. De «insurgente» republikanere i representanthuset, der væsentlig kommer fra mellem-vesten, hvor de fleste republikanske motstandere av statsunderstøttelse til handelsflaaten hører hjemme, er nemlig meget forbitret over, at «speaker» Cannon har remplacert de «insurgente» medlemmer av handelsflaate- og fiskerikomiteén med sikre tilhængere av subventionsystemet. «Insurgentene» skal derfor omgaaes med tanken paa at gjøre herr Humphreys forslag til gjenstand for en prøve paa sin motstand mot «speaker» Cannon. Enkelte av «insurgentene», der ikke er fiendtlig stemt mot subvention, skal ha foreslaat, at den blot skal omfatte linjer til Sydamerika. Forslagets tilhængere har hertil indvendt, at det i sin nuværende skikkelse er reduceret til et minimum.

Ved at sløife subvention til linjerne til orienten vilde man formentlig ogsaa svække interessen hos repræsentanterne fra vestkysten, hvis stemmer turde være nødvendige til at opnaa majoritet for forslaget.

§§ 2 og 3 i herr Humphreys forslag indeholder bestemmelser om, at der til postbefordring i henhold til dette lovforslag eller loven av $\frac{3}{4}$ 1891 ikke skal anvendes dampskibe, der tilhører, kontrolleres eller begunstiges av jernbaneselskaper, og at de ikke skal kunne sælges uten marineministerens samtykke.

§ 4 bestemmer, at tonnageavgiften skal forhøies til 12 (nu 6) cents pr. ton — dog ikke mere end 60 cents pr. ton i et aar — ved hvert anløp av alle skibe, der ankommer fra andre fremmede havne end de, som er beliggende i Nord- og Centralamerika, paa de vestindiske øer, Bahama-øerne, Bermuda-øerne, eller kysten av Sydamerika ved det Karaibiske Hav eller Newfoundland; undtat er skibe, der er i nød, eller skibe, der ikke anvendes til handel.

Ifølge § 5 skal amerikanske skibe, som paa reise i noget fremmed farvand har hat ombord en eller flere gutter under 21 aar, der er amerikanske undersatser og paa reisen oplært i sjømandsskap eller maskinvæsen, i et forhold av én for hvert skib + én for hvert tusen tons av dets registrerede netto-drægtighet, oppebære en godtgjørelse tilsvarende 80 procent av den for vedkommende ankomst erlagte tonnageavgift.

Ifølge § 4132 i «Revised Statutes» kan man her i landet blot registrere skibe, der er bygget i de Forenede Stater, og som udelukkende tilhører amerikanske borgere, eller skibe, som er opbragt i krig av de Forenede Stater og lovmæssig er kondemneret som prise, eller som ved dom erklæres forbrutt paa grund av overtrædelse av de amerikanske love.

Herr Humphrey foreslaar i § 6, at ogsaa sjøgaende staaldampskibe paa 2 500 bruttotons og derover, uten hensyn til bygningsted, skal kunne registreres i de Forenede Stater, naar de blot gaar i fremmed fart eller i fart paa Philippinerne og udelukkende eies av amerikanske borgere. Saadanne skibe skal imidlertid ikke kunne oppebære nogen godtgjørelse for postbefordring efter oceanpostloven av $\frac{3}{4}$ 1891 eller efter herr Humphreys forslag; heller ikke skal saadanne skibe kunne gaa i kystfart eller transportere passagerer og varer fra én havn i de Forenede Stater til en anden enten direkte eller via en fremmed havn.

Man har her i landet ofte fremhævet, at den omstendighet, at i utlandet byggede skibe ikke kan naturaliseres i de Forenede Stater, i særlig grad har medvirket til, at den amerikanske kapital ikke i større utstrækning er blit anbragt i skibe i fremmed fart. Av hensyn til de amerikanske skibsbyggerier har man imidlertid hittil ikke villet gjøre nogen ændring i § 4132 i «Revised Statutes».

Utsigterne for iseksporten til Berlin.

Angaaende utsigterne for export av is til *Berlins generalkonsulatsdistrikt* i indeværende aar har generalkonsulatet efter anstillede undersøkelser indberettet følgende:

Hitindtil er der i vinter i Berlin og omegn saagodtsom ikke indsamlet nogen is, og uagtet man egentlig først i slutten av februar kan anse ishesten her for avsluttet, er der dog liten utsigt til, at der nu vil indtræde nogen større forandring i stillingen, da der skal en 10—14 dages uavbrutt frost til for at bevirke en ishest av nogen betydning.

Det kan saaledes allerede nu med temmelig stor sikkerhet siges, at utsigterne for import av norsk is hertil iaar er særlig gode, da det resterende av fjøraarets lagere sammen med kunstisproduksjonen kun vil kunne dække behovet til ut i juni eller juli under en regelmæssig sommer.

De norske exportører bør dog vistnok ikke benytte denne anledning til at skruer sine priser for høit op, da dette i lengden kun vil komme isfabrikkerne til gode, men heller forsøke at levere til priser, som kan konkurrere med isfabrikkernes. Disse har hittil avsluttet leverancer til 45—50 pfennig pr. centner (50 kg.) «ab Werk» og 60—65 pfennig «franco Haus» til større forbrukere og videreforsølgere og noget mere i detalj, men holder sig nu reserveret for at fremtinge en prisstigning; det kan dog med sikkerhet siges, at høiere end til 70 pfennig pr. centner vil de ikke kunne drive sine priser op.

Den norske naturlige is ansees jo vistnok i almindelighet for bedre end kunstisen, men da prisen dog blir det avgjørende, vil de norske exportører vel heller ikke kunne regne med saa meget høiere priser, men ved mest mulig at komme i direkte forbindelse med forbrukerne paa stedet og undgaa formange fordyrende mellommaad vil de dog muligens kunne finde sin fortjeneste ogsaa ved en export til saadanne priser.

Generalkonsulatet vil ved maanedens utgang indberette, om der indtil da er indtraadt nogen forandring i stillingen, eller om forøvrigt noget av interesse foreligger.

Handelsforholdet mellem Tyskland og de Forenede Stater.

Indberetning fra minister *Th. v. Ditten*, Berlin.

Der er for den tyske riksdag fremlagt et lovutkast angaaende det handelspolitiske forhold mellem Tyskland og de Forenede Stater. Forslaget gaar bl. a. ut paa at bemyndige forbundsraadet til i den utstrækning, som det av dette findes nødvendig, at indrømme de Forenede Stater de toldlettelser, som gjennom handelstraktater med andre lande er indrømmet disse. De saaledes tilstaaede indrømmelser forutsættes at forbli i kraft, saalænge Amerikas Forenede Stater anvender sin minimaltarif paa tyske varer.

Av den lovforslaget vedfoiede motivering fremgaar, at den amerikanske regjering, som følge av den nye toldtariflov av 6. august 1909, har opsagt handelsavtalen med Tyskland av 1907 — hvilken avtale den 7. februar 1910 træder ut av kraft. Det fremgaar endvidere, at Amerika har erklæret sig villig til (med bibehold av bestemmelserne under B. og F. i statsdepartementets note av 22. april/2. mai 1907) at indrømme Tyskland sin minimaltarif, mot at Tyskland:

- 1) bringer sin konventionaltarif i anvendelse paa amerikanske varer, eller eventuelt endnu lavere toldsatter mot passende kompensasjon;
- 2) tillater indførsel av amerikansk svinekjød efter stedfunden trikinundersøkelse i Tyskland, idet den hittil forlangte attest for trikinundersøkelse i de Forenede Stater bortfalder;
- 3) tillater øieblikkelig slagting av amerikansk kvæg.

Forhandlingerne om, i hvilken utstrækning Tyskland skal indrømme amerikanske varer sin konventionaltarif anføres endnu ikke at være avsluttet. Men forat de samme toldsatter som hittil ogsaa efter 7. februar skal kunne finde anvendelse paa amerikanske va-

rer, og at der gennem videre forhandling kan opnaaes enighet, ansees omhandlede bemyndigelse for forbundsraadet ønskelig.

Lovutkastet behandledes i riksdagen i 1., 2. og 3. læsning den 5. ds. og blev vedtat. Agrarerne stemte imot.

Den amerikanske regjering har senere erklæret sig beredt til fuldstændig at sætte kvægspørsmålet

ut av betragtning og bl. a. indrømme Tyskland sin minimaltarif, mot at Tyskland anvender sin konventionaltarif paa amerikanske varer.

I «Reichsanzeiger» for 7. ds. er derefter indtat en bekendtgjørelse fra forbundsraadet angaaende beslutning om den tyske konventionaltarifs anvendelse paa amerikanske produkter.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over utbyttet av de skotske fiskerier i januar maaned 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	267 902	142 137	86 126	26 147	80 334	51 620	46 380	28 323
1910	265 066	151 874	78 812	28 747	68 308	51 493	54 923	32 620

Til Aberdeen ankom i løpet av januar maaned d. a.:

817 trawlfartøier mot 931 i januar 1909

78 damplinebaater » 117 —»—

375 mindre linebaater » 532 —»—

Fangsten og værdien utgjorte for:

Trawlfartøierne 100 643 cwts., værdi £ 76 746, mot 98 907 cwts. og £ 70 045 i januar 1909

Damp- og seillinebaater 9 866 —»— » 5 777 — 8 887 —»— » 4 258 —»—

Mindre linebaater 675 —»— » 502 — 996 —»— » 607 —»—

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnittlig:

Trawlere 123.1 cwts. à 15 sh. 3 d. pr. cwt., mot 106.2 cwts. à 14 sh. 1¾ d. i januar 1909

Linebaater, store 126.4 » » 11 » 8½ d. —»— 75.9 » » 9 » 6¾ d. —»—

Do., smaa 1.8 » » 14 » 10¼ d. —»— 1.8 » » 12 » 2¼ d. —»—

Der ilandbragtes av:

Hyse 45 041 cwts., værdi £ 37 579, mot 53 740 cwts. og £ 35 462 i januar 1910

Hvitting 9 992 —»— » 5 868 — 7 194 —»— » 4 098 —»—

Torsk og lange 35 585 —»— » 22 358 — 28 887 —»— » 18 873 —»—

Flyndre 1 934 —»— » 5 147 — 2 434 —»— » 5 411 —»—

Fra Island ankom 9 trawlfartøier og fra Færøerne 5, samtlige henholdsvis tyske og skotske fartøier. Resultatet for de paa ukentlige ture gaaende trawlfartøier var gennemgaaende godt.

Stormfuldt veir hindret meget de mindre trawleres fiske.

Antallet av linebaatene økedes med de baater, der hadde deltat i sildefisket ved England.

De smaa linebaater kunde sjelden komme tilsjø.

Toldavgjørelser i Tyskland.

(Forts. fra foreg. nr.)

8. Kalciumkarbid.

Tarifnr. 316, toldfri ifølge traktat.

9. Tøndestav av furu.

Tarif nr. 76, traktatfæstet sats mk. 0.72 pr. 100 kg. eller mk. 4.32 pr. m.³

10. Blikbokser.

Tarifnr. 799, toldsats mk. 13.00 pr. 100 kg.

11. Havrekli.

Tarifnr. 192, toldfri.

12. Syltede multer.

Tarifnr. 216, traktatfæstet sats mk. 60.00 pr. 100 kg. — maa ikke indeholdes i hermetisk lukkede beholdere.

13. Fisk i hermetisk lukkede beholdere.

Tarifnr. 219, traktatfæstet toldsats mk. 60.00 pr. 100 kg.

14. Gaffelbiter.

Tarifnr. 117, told mk. 12.00 pr. 100 kg.

Isimporten til England.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av januar maaned d. a. og i samme maaned i de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	6 970	3 145
1909	10 840	4 889
1908	4 330	2 048

Stigende høpriser i Kanada.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal.

Det fortjener at bemerkes, at priserne paa kanadisk hø for export i den sidste tid har været i stadig opadgaende paa grund av en stigende efterspørgsel fra de Forenede Stater. Markedsprisen paa skibningsstedet er gaat op med ca. \$ 1.00 pr. ton for alle kvaliteter.

Da den kanadiske export av hø til Sorbritannien er ganske betydelig — for sidst forløpne budgetaar anslaaet til \$ 508 132 — er der grund til at tro, at den stigende efterspørgsel fra Staterne ogsaa vil øve sin indflydelse paa høpriserne paa det britiske marked. Tilførslen fra Kanada vil bli begrænset, og priserne vil stige.

Exportavgiften paa olivenolje i Tunis.

Konsul *S. Batt*, Tunis, har indberettet, at exportavgiften av olivenolje for Nord-Tunesien (Tunis, Bizerte o.s.v.) ved dekret av 31. december 1909 er forhøjet med fres. 1.50 pr. 100 kg., saaledes at den nu utgjør fres. 7.50 pr. 100 kg.

Da denne avgift allerede tidligere var fastsat for Syd-Tunesiens vedkommende (Sousse, Monastir, Mehdia, Sfax) har man saaledes nu en fælles exportavgift for hele regentskapet av fres. 7.50 pr. 100 kg.

Nævnte dekret skulde træde ikraft den 15. januar iaar, men denne frist er imidlertid forlænget til 1. mars 1910.

Linfrødyrkningen i Argentina.

Ifølge indberetning fra minister *S. A. Christophersen*, Buenos Aires, indtar den Argentinske Republik for nærværende, hvad exporten av linfrø angaar, den første plads blandt de linfrøproducerende lande, og det er at formode, at den ogsaa meget snart kommer til at opnaa samme rang, hvad produktion betræffer, da det besaaede areal betydelig forøkes.

Medens Argentina i 1899 kun leverte 13 % av verdens samlede export av linfrø, utgjorde denne andel i 1908 hele 69 %, nemlig 1 055 650 tons til en værdi av \$ 50 mill. guld.

Utenlandske varer, der kan konkurrere med spanske ved leverancer til den spanske stat.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, har indsendt en opgave over de varer av interesse for norsk export, som ifølge en i «Gaceta de Madrid» offentliggjort fortegnelse har adgang til at konkurrere med spanske ved leverancer til den spanske stat i aaret 1910. Opgaven er overensstemmende med den i «Konsulatberetninger»s ukeutgave nr. 7 for 1909 indtagne tilsvarende fortegnelse for 1909, med undtagelse av, at der for 1910 som ny vare er tilkommet: *skibsbaater til at sætte sammen*.

Fest- og helligdage i utlandet i 1910.

Portugal.

Generalkonsulatet i *Lissabon* har indberettet, at toldboden i Lissabon i aaret 1910 — foruten paa søndage — vil være lukket paa nedenstaaende fest- og helligdage:

Januar: 1., 6., 22.; februar: 2., 8.; mars: 19., 24., 25.; april: 4.; mai: 5., 26.; juni: 3., 13., 24., 29.; august: 15.; november: 1.; december: 8., 25.

Det gjøres dog opmærksom paa, at lastning og losning sedvanligvis kan foregaa saavel paa de nævnte fest- og helligdage som paa søndage.

Vicekonsulaterne er blit paamindest om snarest at indsende lignende opgaver.

Spanien.

Konsulatet i *Cadix* indberetter, at der er følgende forandringer at notere i den for ifjor meddelte opgave over fest- og helligdage i distriktets søhavne:

Marias bebudelsesdag falder iaar paa 4. april og Corpus Christi paa 26. mai.

De Forenede Stater.

Generalkonsulatet i *New York* har indberettet, at der ingen forandring er i den tidligere meddelte opgave over fest- og helligdage i amerikanske havne paa Atlanterhavskysten og ved den Mexikanske Golf, undtagen at takkefestdagen («Thanksgivingday») iaar vil falde paa den 24. november, samt at den 8. november nu ogsaa er blit gjort til helligdag («Columbusday»).

Argentina.

Ifølge indberetning fra legationen i *Buenos Aires* falder nedennævnte argentinske fest- og helligdage i aaret 1910 paa følgende dage:

Corpus Christi	26. mai.
Jomfru Marias himmelfartsdag	15. august.

Kanalforbindelse Petchora—Ob.

Indberetning fra minister *N. Prebensen*, St. Petersburg.

Efterat en keiserlig expedition hadde undersøkt Petchora- og Ob-flodens bassiner for at finde en mulighed for en kommunikation mellem disse floder gennem bielvne Ilytsch og Sosva, indgav expeditionens chef, ingeniør Motchoutschy, sin rapport om undersøkelsen til Vologdas guvernementsforsamling, som i møte den 3. januar fandt, at varetransportprisen ad en saadan kanalvei vilde bli 8 gange mindre end pr. jernbane, og at de 40 millioner rubler, som arbeidet antages at ville koste, i faa ar vilde være dækket ved en avgift av 1 kopek pr. pud.

Til Vologdas guvernementsstyre er der nu utenlandsfra indkommet forslag om at træde i underhandling med en gruppe engelske kapitalister om optagelse av laan til bygning av nævnte kanalisering, som skulde sikre England fortrinnet i handelsforbindelserne med Sibirien.

Foranstaaende er hentet fra forskjellige avisnotater.

Videnskabelig-industriel utstilling i Irkutsk.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet, at ifølge meddelelse i den derværende presse har det russiske handels- og industriministerium til hensigt hos Dumaen at søke bevilget 15 000 rubler for organisationen av en sibirisk videnskabelig-industriel utstilling i Irkutsk.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 8.

Ukeutgaven.

26. februar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:	Side
Det franske sardiniske i 1909. Sardinindustriens stilling i Frankrike	49
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	50
Trælastmarkedet i London	50
Importen av papir, pap og tapeter til Spanien	51
Handelsomsætningen med Kanada	52
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	52
Exportavgift paa jernmalm i Newfoundland	52
Hvete, linfrø- og havrehøsten i Argentina	52
Handelstraktaten mellem Kanada og Frankrike	52
Den amerikanske minimumstarifs anvendelse likeoverfor Norge	52

Det franske sardiniske i 1909. Sardinindustriens stilling i Frankrike.

Indberetning fra konst. vicekonsul *Erik Arentz*, Havre.

Som nævnt i forrige aarsberetning gjennemgik det franske sardiniske i aarene 1902—1907 en nedgangsperiode. I aaret 1908 kunde endelig konstateres en langsom, men sikker fremgang. Denne fremgang fortsatte i 1909, saaledes at dette aar, hvad sardinforekomsterne angaar, kan henregnes til de gode, for enkelte pladser vedkommende endog til de rike aar. Naar aaret 1909 allikevel gik ind som et led av den kriseperiode, der begyndte i 1902, skyldes dette ikke som i de tidligere aar naturlige aarsaker, de daarlige fiskeforekomster, — men økonomiske og sociale aarsaker —, særlig lave sardinpriser og høie rognpriser samt streikeuroligheter. Saa meget mindre fisk var der ikke end i de tidligere aar; men fisken, der søker vand av en viss temperatur, holdt sig paa steder, som fiskerne ikke kunde naa med det ufuldkomne materiale, de har til sin disposition. Sardinkrisen forværredes ved avtagende forekomster av anden fisk, der før har bidraget til at skaffe fiskerne deres livsophold om høsten og vinteren.

I enkelte havne var fisket i 1909 saa rikelig, at hermetikfabrikkerne ikke saa sig istand til at motta det hele tilbud. Fiskerne maatte derfor til visse tider kaste sin fangst i sjøen eller avholde sig fra at fiske nogle dage. Endel hovedsmænd foretrak ikke at utruste sine baater for istedet at delta i fisket som almindelige fiskere. I Concarneau var der saaledes ca. hundrede baater, som ikke deltok.

De opnaaede sardinpriser var som følge av det i forhold til behovet store tilbud av fisk lave og litet lønnende for fiskerne, hvis omkostninger betydelig forøkedes ved de høie rognpriser.

Hovedsmændenes indtægt har i det forløpne aar været saa at sige nul. En undtagelse herfra danner dog de, som har drevet fiske paa de sydlige pladser langs kysten av Vendée og Morbihau. I Douarnenez

gav de fire à fem maaneders fiske kun en indtægt til besætningen av 200—400 francs pr. mand. I det hele kan fiskernes gjennemsnittindtægt sættes til 250 à 300 francs pr. mand for hele sæsonen, eller 15 francs pr. uke, et meget ringe beløp i betragtning av det gode fiske. Fiskernes stilling var saaledes meget vanskelig, og de fik haardt føle, at det at trække en fisk ikke var det samme som at trække et pengestykke op av vandet. Deres skuffelse over, at et godt fiske ikke kunde bedre deres kaar efter en lang aarrække av daarlig fiske og liten fortjeneste ledet paa enkelte pladser til gjentagne uroligheter og streik, der som vanlig var til skade for alle parter. Fiskernes optræden medførte ogsaa lock-out fra fabrikkernes side.

En omstændighet, som bidrog til, at stemningen hos fiskerne var vel forberedt for en streik, var anvendelsen av motorfartøier. Paa grund av den høie pris paa motorerne er det hittil kun selskaper eller mere velstaaende fiskere, som har anskaffet motorfartøier. Mens disse kan bevæge sig langt væk fra sit hjemsted og paa grund av sin hurtighet allikevel bringe fisken i frisk tilstand hjem eller til andre fiskepladser, er seilskøiterne henvist til at holde sig nær kysten. Men efterhaanden, som den nye industri har utviklet sig, er misfornøielsen støget hos de fiskere, som ikke har eiet de moderne fartøier. Disse fik — formentlig med urette — skylden for de sidste aars daarlige fiske. Som det blev uttalt i deputeretkammeret: de forvandlet havbunden til et Sahara. Paa flere steder tillot ikke fiskerbefolkningen motorfartøierne at losse sin fangst.

Den aarsak, som bragte streiken til at bryte ut, laa ikke hos fiskerne, men hos loddearbeiderne ved hermetikfabrikkerne og skrev sig fra fabrikkernes forøkede anvendelse av loddemaskiner for den hermetiske nedlægning. Indsættelsen av disse maskiner har i flere aar vakt megen misfornøielse hos lodderne, hvis antal derved kunde betydelig formindskes. Arbeidsherrerne anfører, at de har maattet indføre loddemaskinerne for at kunne motstaa den stadig sterkere konkurrence av utenlandske fabrikanter, som endog sælger sin hermetik i de franske fiskebyer. Man fremhæver særlig konkurransen fra Spanien og Portugal og de sidste aar fra Japan. Til de Forenede Stater, som er et av de viktigste avsetningsmarkeder for saavel franske som norske sardiner, er Japans export saaledes gaat sterkt frem i den senere tid. Det uttales, at japanerne aapent viser, at de har til hensigt at forbeholde sig monopol paa sardinifisket. Endvidere anføres det av hermetikfabrikanterne, at en større indsættelse av maskiner er nødvendig for at kunne motta og bearbeide fiskernes hele fangst i rike fiskeperioder, hvad der jo er til fiskernes egen fordel. Lodderne paastaar, at anvendelsen av loddemaskiner fra et hygienisk standpunkt er skadelig for den nedlagte

fisk, idet æskernes lukning ikke er fullstendig ved anvendelsen av maskiner og den nedlagte fisk derfor ute av stand til at kunne holde sig.

De opstaaede konflikter kan inddeles i tre klasser: Konflikter mellom fabrikerne og loddearbeiderne, mellom fabrikerne og fiskerne samt mellom fiskerne fra de forskjellige fiskepladser.

Streiken begyndte den 12. juli i Concarneau, hvor fiskerne til en begyndelse gjorde fælles sak med lodderne. Fabrikkene blev stormet og maskinerne ødelagt. Jeg har seet anført i en avis, at den paa dragne skade en enkelt dag beløp sig til 300 000 francs. Roligheten blev først nogenlunde gjenoprettet, etterat der var tilkaldt militær. Streiken bredte sig snart til enkelte andre fiskepladser, omtrent overalt ledsaget av lignende uroligheter som i Concarneau. Ved arbeidsministerens mellomkomst optoges arbeidet igjen i Concarneau i slutten av juli, uten at dette dog kunde hindre et spændt forhold mellom hermetikfabrikanterne og fiskerne og delvis streik senere i sesonen.

Paa flere pladser ophørte urolighetene ved, at der avsluttedes overenskomster mellom hermetikfabrikanterne og fiskerne. I henhold til disse forpligtet fiskerne sig til ikke at fiske mere end et begrænset kvantum sardiner, medens fabrikanterne paa sin side forpligtet sig til at kjøpe det fastsatte kvantum til en avtalt minimumspris. I Douarnenez avsluttedes saaledes en overenskomst, hvorefter maksimumsfangsten fastsattes til 8000 sardiner pr. baat og minimumsprisen for tusindet til 7 francs. Man indvender mot disse kontrakter, at fabrikerne er utilboelige til at betale mere end den fastsatte minimumspris i de tilfælde, hvor de kunde gjøre det.

Et møte av representanter for de franske sardinfabrikker avholdtes den 14. og 15. januar d. a. i Nantes. Møtet besluttet at fornye den overenskomst, som blev indgaaet sidste aar angaaende beskyttelse av loddemaskinernes anvendelse i fabrikkene. Endvidere besluttet at opfordre myndighetene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre det frie arbeide, særlig nedlægning av thun- og anden fisk, ved siden av sardinfabrikationen. Møtet viste sig ikke uvillig overfor dannelsen av blandede kommissioner i den hensigt at fastsette minimumspriser for fisken. Man bestemte imidlertid kun at gaa med paa dannelsen av disse kommissioner under forbehold av, at hver fabrikant skulde ha sin fulde frihet til at avgjøre sine indkjøp i overensstemmelse med sine midler og efterspørslen.

Med hensyn til spørsmålet om fastsettelsen av fiskemængden for hver dag skulde kommissionerne indskrænke sig til daglig at samle de opplysninger, som blev dem meddelt av fabrikanterne angaaende disses antagne behov av fisk for morgendagen uten adgang for kommissionerne til at diskutere angivelserne. Endelig besluttet møtet at fornye de i tidligere aar uttalte ønsker angaaende de foranstaltninger, som bør tages til at undertrykke svik med fiskekonserverne saavel i Frankrike som i utlandet.

For de kommende aars fiske haaber man, at de stridende parter, klok av skade, vil kunne undgaa fremtidige konflikter. Hertil skulde ogsaa meget bidrage de omhandlede overenskomster mellom hermetikfabrikanterne og fiskerne. Forskjellige foranstaltninger vil bli truffet fra det offentlige side: en forbedret undervisning og dannelsen av laanefond til havfiske-riernes fremme, hvorved fiskerne gjennom sine kooperative foreninger ydes kollektive og individuelle laan til indkjøp av redskaper og agn samt til erhvervelse

av dæksbaater m. m. Man vil hjelpe fiskerne til at anskaffe sig solidere baater, forsynet med motorer, hvorved de kan gaa længere ut, og hvorved de kan fange anden fisk, om sardinfisket skulde slaa feil. Fiskerne paa saadanne baater har kunnet tjene op til 1200 à 1400 francs, det vil sige det tre- à fire-dobbelte av, hvad en sardinfisker nu tjener under almindelige omstændigheter.

(Forts. i neste nr.)

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux, har indberettet følgende:

Ifølge opgave fra det herværende toldkammer utfortes der i januar maaned herfra følgende kvanta klipfisk:

Til Spanien	834 245 kg.
» Italien	2 751 000 »
» Alger	103 560 »
» Martinique og Guadelupe	204 200 »
» andre lande	456 030 »

Ialt 4 349 035 kg.

Da det kan være av interesse at vite, hvilke de nævnte «andre lande» er, og hvor meget hvert land indfører, gjengives herved detaljeret opgave over samme: Portugal 50 900 kg., Grækenland 187 440 kg., Tyrkiet 97 900 kg., engelske havne ved Middelhavet 7 500 kg., Egypten 10 940 kg., Tunis 48 900 kg., Réunion 21 700 kg., Ny-Kaledonien 800 kg., Guyana 29 950 kg.

Der utveiedes i januar maaned 8 ladninger med tilsammen 1 132 930 kg. — efternølere, ankomne mot forventning og tilhørende *2det bankfiske*.

Markedet opgives at være rolig, da «kampagnen» nu er tilende. Prisen for torret vare skal variere fra fres. 32 til fres. 34 pr. 50 kg. med tendens til yderligere stigen.

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende:

De store kvantiteter høvlede bord, som ved jule-tider kom hit fra Østersjøen, har sammen med den vedvarende stilstand inden byggevirksomheten bidraget til at holde markedet nede. For $\frac{7}{8} \times 6$ u/s furu noterer svenske exportører nu £ 9.10.0 for f. o. w. og senere levering, mens norske avskibere for prompt levering forlanger £ 9.17.6 og £ 10.0.0. Salg skal dog ha fundet sted til £ 9.15.0.

Beholdningerne av nævnte vare i Londons dokker utgjorde den 31te januar:

1910.	1909.	1908.
5 924 000 stkr.	6 239 000 stkr.	7 881 000 stkr.

og der utgik fra dokkerne under januar maaned:

1910.	1909	1908.
767 000 stkr.	787 000 stkr.	834 000 stkr.

Til gjengjæld for denne nedgang har leveringerne fra skibssiden som følge av den store tilførsel ved jule-tider tiltat, idet de utgjorde i januar:

1910.	1909.	1908.
2 368 P. S. H.	806 P. S. H.	1 485 P. S. H.

For anden last har priserne været adskillig fastere, men ingen salg av betydning har fundet sted, og markedet er meget stille i modsætning til, hvad der pleier at være tilfældet paa denne aarstid.

Importen av papir, pap og tapeter til Spanien.

Indberetning fra vedkommende konsulater:

I. Bilbaos konsulatdistrikt.

Importen av alle slags papir — undtagen tapeter — har i de to sidste aar utgjort i kg.:

	1907.	1908.
Til Bilbao	254 643	247 092
» Gijon	3 345	5 998
» Pasages	30 921	34 967
» S. Sebastian . . .	26 290	—
» Santander	28 086	40 236
» Coruña	11 734	15 405

Ialt 355 019 343 698

Som det vil sees, er det forholdsvis ubetydelige mængder papir, der indføres til Nordspanien fra utlandet. Den spanske papirindustri har i de senere aar gaat sterkt fremover, støttet av en høi beskyttelsestold, og der exporteres endog papir til utlandet.

Fordelt paa de forskjellige produktionslande stiller den omhandlede import sig saaledes:

	1907.	1908.
Fra Norge	364 kg.	2 312 kg.
» Tyskland	58 159 »	140 988 »
» Belgien	86 983 »	88 834 »
» Holland	67 728 »	62 579 »
» Frankrike	7 695 »	3 690 »
» England	21 349 »	25 032 »
» Forenede Stater .	914 »	— »
» Sverige	93 »	2 474 »
» Østerrike	— »	2 384 »
	343 285 kg.	328 293 kg.

Hertil kommer den i ovenstaaende opgave medtagne import til Coruña. For denne havns vedkommende er utførselslandene ikke specificeret, men importen dertil kom i 1907 fra Belgien, Frankrike, Tyskland og Holland, i 1908 fra de tre førstnævnte av disse lande.

Importen til Coruña i 1908 utgjordes av 11 537 kg. avis-papir og av 3 868 kg. alm. opskaaet papir.

Til Bilbao utgjordes importen i 1908 av alm. uopskaaret grovere papir for den overveiende dels vedkommende.

Dette indførtes i følgende mængder fra de forskjellige lande:

Fra Norge 2 074 kg.	Fra Tyskland 91 980 kg.
» Frankrike 1 232 »	» Holland 60 019 »
» England 11 219 »	» Sverige 2 339 »
» Belgien 78 229 »	Ialt 247 092 kg.

Av importen til Gijon i 1908 utgjordes 4 170 kg. av avis-papir fra Tyskland, resten av indpakkings-papir, 1 811 kg. fra Tyskland og 17 kg fra England.

Importen av papir i 1908 til Pasages stillet sig for de forskjellige produktionslande saaledes:

Fra England 1 377 kg.	Fra Frankrike 2 230 kg.
» Tyskland 17 906 »	» Sverige 135 »
» Norge 238 »	» Holland 1 212 »
» Belgien 9 485 »	» Østerrike 2 384 »
	Ialt 34 967 kg.

Importen av papir til Santander foregik i 1908 fra følgende lande:

Fra England 12 419 kg.	Fra Belgien 1 120 kg.
» Tyskland 25 121 »	» Holland 1 348 »
» Frankrike 228 »	Ialt 40 236 kg.

Av tapeter er der i 1908 til Nordspanien indført:

Til Gijon:

Fra Tyskland 676 kg.	Fra England 994 kg.
» Frankrike 1 361 »	Ialt 3 031 kg.

Til San Sebastian:

Fra Tyskland 31 450 kg.
» England 2 200 »

Ogsaa av pap og karton er det kun forholdsvis ubetydelige mængder, som indføres til Nordspanien. I 1907 utgjorde indførslen derav i det hele kun 66 677 kg., hvorav mesteparten, 46 412 kg., gik til Santander.

Importen av pap til denne by i 1908 har utgjort:

Fra Tyskland 4 282 kg.	Fra Belgien 928 kg.
» Frankrike 265 »	» Norge 17 051 »
	Ialt 22 526 kg.

Som det vil sees, betydelig mindre end aaret forut.

Til Coruña er i 1908 importeret 9 722 kg. pap fra England, mot i 1903 3 005 kg. Videre er til Gijon i 1908 indført 2 865 kg. pap fra Tyskland.

I forbindelse med disse oplysninger om alm. pap kan nævnes, at der i 1908 til Gijon, likeledes fra Tyskland, er importeret 4 845 kg. takpap.

II. Barcelonas konsulatdistrikt.

Ifølge en opgave, hentet fra den officielle toldstatistik, fandt følgende indførsel til Barcelona sted, fordelt paa de forskjellige utskibningslande og beregnet i kg.:

Fra	Alm. papir.	Andet papir.	Pap.
Frankrike	34 185	22 865	8 488
England	52 906	42 885	25 155
Tyskland	788 603	175 467	43 138
Italien	4 405	18 326	3 468
Belgien	165 414	34 817	8 556
Østerrike	73 171	1 078	1 710
Holland	21 414	4 328	1 757
Norge	34 299	168	800
Sverige	108 050	—	—
Schweiz	112	3 206	141
Kanariske Øer	—	274	—
Forenede Stater	3 757	5 975	302
Kuba og Puertorico . .	—	172	—
Argentina	—	75	4
Brasilien	—	43	—
Filippinerne	—	176	—
Japan og Kina	3 447	549	21
Indien	—	503	—
	Ialt 289 583	310 920	193 540

III. Cadiz konsulatdistrikt.

Til Cadiz blev i 1908 importeret 9 125 kg. papir, hvorav 4 027 kg. fra Tyskland.

Handelsomsætningen med Kanada.

Utdrag av indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal.

Handelsomsætningen mellem Kanada og Norge (og Sverige*) stiller sig for nedennævnte budgetaar som følger:

	Export fra Kanada.	Import til Kanada.
1904/05	\$ 303 933	\$ 114 692
1905/06	» 251 078	» 188 060
1906/07	» 231 040	» 156 454
1907/08	» 294 270	» 295 225
1908/09	» 277 114	» 270 715

Av importartikler fra Norge (og Sverige) for budgetaaret 1908/09 (afsluttet den $31\frac{1}{3}$ 1909) kan særlig nævnes:

Fisk og fiskeprodukter . . .	\$ 77 425
Flasker og glasvarer . . .	» 31 097
Rujern, staal og andre jern- varer	» 65 622
Elektriske apparater . . .	» 6 243
Artikler for fiskerier . . .	» 1 584
Fiskeoljer	» 7 428
Papir og fabrikater derav .	» 53 368
Trævarer	» 4 907
Andre artikler	» 23 041

Totalimport \$ 270 715

Av særlig interesse for Norge er den stigende norske indførsel hit av *sardiner* og *ansjos*. Den stiller sig for de sidste fem aar som følger:

	1905/ 06.	1906/ 07.	1907/ 08.	1908/ 09.
«Fish & Fishproducts» (næsten alt sardiner)	\$ 32 883	\$ 38 236	\$ 61 205	\$ 77 425

Herom er forøvrig avgit en i «Konsulatberetninger» ukeutgave nr. 2 for 1910 indtagen specialberetning.

Endel *flasker* av norsk fabrikat importeres her. Den væsentligste del av glasvarerne kommer forøvrig fra Sverige.

Rujern, staal og andre jernvarer kommer næsten alt fra Sverige.

Elektriske apparater kommer likeledes næsten udelukkende fra Sverige.

Artikler for fiskerier, som f. ex. fiskekroker og fiskegarn, kommer fra Norge.

Fiskeoljer er likeledes væsentlig av norsk fabrikat.

Det *papir*, som indføres hit fra Norge, bestaar væsentlig av kraftpapir samt «grease proof»-papir.

Exporten fra Kanada til Norge (og Sverige) bestaar væsentlig av korn- og melvarer. Den utgjordes i sidste budgetaar av følgende varer:

Hvetemel	\$ 169 411
Andre melsorter og korn . .	» 37 361
Hermetisk hummer	» 33 631
Frugt	» 6 165
Landbruksredskaper	» 22 139
Andre artikler	» 8 407

Totalexport \$ 277 114

Exporten til Norge av hvetemel er i stadig stigende og er av ikke liten betydning. Der indføres meget kanadisk hvetemel til Norge via Tyskland eller England under navn av amerikansk mel.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland med *last* ind- og utklarerede skibe i januar maaned d. a., sammenlignet med samme maaned i 1908 og 1909:

	1910. Tons.	1909. Tons.	1908. Tons.
Indklarerede:	3 085 902	2 903 740	3 035 400
Derav britiske	2 175 485	2 094 873	2 203 662
» norske	193 429	160 126	170 728
Utklarerede:	4 107 896	4 206 761	4 288 175
Derav britiske	2 572 503	2 713 052	2 659 824
» norske	264 368	237 507	305 968

Exportavgift paa jernmalm i Newfoundland.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har meddelt følgende:

Ved parlamentets aapning i St. Johns, N. F. uttaltes i trontalen, at der var truffet et arrangement mellem øens regering og staalverkerne i Nova Scotia, hvorefter der skulde erlægges en avgift av $7\frac{1}{2}$ cent pr. ton jernmalm, som utføres fra malmfelterne ved Wabana.

Staalverkerne i Nova Scotia tar fra Newfoundland aarlig mellem 650 000 og 700 000 tons malm. I transporten av malmen fra minerne til Nova Scotia benyttes næsten udelukkende norsk tonnage.

Hvete-, linfrø- og havrehøsten i Argentina.

Ifølge indberetning fra minister *S. A. Christophersen*, Buenos Aires, anslaaes utbyttet av høsten i Argentina i indeværende sæson (1909—1910) for nedenstaaende produkters vedkommende til 4 278 500 tons hvete, 894 850 tons linfrø og 632 550 tons havre. Foregaaende aars høst beløp sig til 4 250 000 tons hvete og 1 000 000 tons linfrø.

Handelstraktaten mellem Kanada og Frankrike.

Under henvisning til den i nr. 2, 1910 indtagne beretning meddeles herved, at den afsluttede traktat mellem Kanada og Frankrike efter stedfunden utveksling av ratifikationer nu er traadt i kraft.

Den amerikanske minimumstarifs anvendelse likeoverfor Norge.

De Forenede Staters præsident har ved proklamation av 29. f. m. bestemt, at fra og med ikrafttrædelsen av den nye amerikanske toldtarif, den 31. mars d. a., skal norske varer, som indføres til de Forenede Stater eller nogen av dets besiddelser (med undtagelse av Filippinerne og øerne Guam og Tutuila) toldbehandles efter minimumstariffen, saalænge Norge ikke ved restriktive eller andre bestemmelser indfører differentiell behandling med hensyn til importen eller salget av produkter stammende fra de Forenede Stater.

*) I den kanadiske statistik er Norge og Sverige opført underét.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 9.

Ukeutgaven.

5. mars 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Det franske rognmarked i 1909. Utsigterne for norsk rogn paa det franske marked	53
Det franske sardiniske i 1909. Sardinindustriens stilling i Frankrike	54
Provisorisk handelsavtale mellem Kanada og Tyskland	56
Fest- og helligdage i utlandet i 1910	56
«Konsulatberetninger»s maanedsgave	56

Det franske rognmarked i 1909. Utsigterne for norsk rogn paa det franske marked.

Indberetning fra konst. vicekonsul *Erik Arentz*, Havre.

Det gode sardiniske i 1909 bevirket et ganske betydelig forbruk av rogn. Et rikere fiske foreker dog ikke i samme mon rognforbruket. Kvantumet av den anvendte rogn avhenger ikke alene av fiskeforekomsterne, men ogsaa av fiskens storrelse. Naar fisken er stor, er forekomsterne mindre rike, og sardinpriserne i almindelighet hoie med storre forbruk av rogn. Naar fisken er gjennemgaaende liten, som sidste aar, forekommer den gjerne i storre mengder og er lettere at fange; men sardinpriserne er lave, og fiskerne anvender mindre rogn og mere arachidemel.

De hoie rognpriser og de lave sardinpriser medførte i 1909, at fiskerne sokte at spare ind paa forbruket av den kostbare norske rogn og i en viss utstrækning anvendte anden naturlig rogn og spesielt mere av den kunstige rogn, arachidemel. Dette selges til den billige pris av 17 francs pr. sæk à 75 kg. Av sparsommelighetshensyn skal fiskerne ha blandet rognen med fint sand. Diverse rognsorter av forskjellig oprindelse blev bearbejdet og opblandet i den hensigt at bringe ned gjennemsnittsprisen pr. tonde rogn, solgt under navn av norsk rogn.

Paa den fiskerikongres, som avholdtes i Sables d'Olonne i september f. a., behandledes ogsaa rognspørsmålet. Der blev her vedtat en resolution indeholdende ønsket om, at der blev truffet foranstaltninger til fremme av den franske rognproduktion, der burde kunne forøkes med det dobbelte eller det tredobbelte. Der utbetales nu en præmie av 20 fres. pr. 55 kg. fransk rogn, som kommer fra torsk-fiskerierne ved New Foundland og Island. Paa samme maate burde der efter den paa møtet vedtagne resolution ogsaa utbetales for makrel- og anden rogn en præmie, der skulde avhænge av rognens industrielle værdi. Præmierne skulde kun utbetales

de redere, der solgte direkte til fiskernes kooperative foreninger.

De hoie rognpriser var i forbindelse med sardinkrisen gjenstand for en interpellation i det franske deputeretkammer, hvorunder ogsaa de synsmaater, der var komne til orde paa fiskerikongressen i Sables d'Olonne, fremholdtes. Der uttaltes, at det var en uavviselig nødvendighet for fiskets trivsel, at rognpriserne kom ned paa en normal høide, og at rognsalget blev reguleret, saaledes at ikke store opkjøp fra spekulanternes side kunde drive priserne op. Forskjellige talere paapekte, at der maatte ydes fiskerne laan fra statens side til paa forhaand at opkjøpe rognen uten mellemmand, hvilket let vilde la sig gjøre, da fiskerne nu hadde sluttet sig sammen i kooperative foreninger. Rognpræmierne burde kun utbetales til de redere, der solgte den franske rogn direkte til fiskerne. Salget av rogn fra de franske torskfiskerier burde forøkes; likesaa burde anden fransk fiskerogn anvendes. Man burde ved hjælp av laanefondet til havfiskeriernes fremme opprette fabrikker til fremstilling av kunstig rogn.

I sin svartale henviste understatssekretæren for marinen til de ved dekret av 4. november 1909 organiserede maritime laanekasser, hvorved fiskerne blandt andet kunde ydes hjælp til direkte indkjøp av rogn. Myndighetene var beskæftiget med studiet av fabrikationen av kunstig rogn til lave priser. Understatssekretæren stilte sig meget velvillig til de forskjellige foranstaltninger, der var antydnet under diskussionen, til fremme av den franske rognproduktion. Deputeretkammeret vedtok tilslut en dagsorden, som uttalte tillid til, at regjeringen vilde imøtekomme fiskerbefolkningens tarv.

Deputeretkammeret vedtok den 28. oktober 1909 til gunst for sardinfiskerne en nedsættelse av minimaltolden paa torsk- og makrelrogn fra francs 0.60 til francs 0.50 pr. 100 kg.

Over rogntilførsels storrelse i 1909 foreligger endnu ikke den officielle statistik. Jeg ser mig derfor alene istand til at meddele en opgave for 1908; til sammenligning hitsættes tallene fra de to næstforegaaende aar:

	1908.	1907.	1906.
Fra	Kg. brutto.	Kg. brutto.	Kg. brutto.
Norge	3 802 700	3 083 780	3 006 349
St. Pierre og de franske fiskerier	585 900	722 488	955 560
De Forenede Stater	317 700	265 364	531 691
England	208 200	208 102	240 037
Tyskland	427 800	198 208	299 211
Belgien	—	22 864	19 246
Holland	54 700	7 595	44 180
Andre lande	109 200	5 260	12 442

I alt 5 506 200 4 513 661 5 108 716

Foruten den rogn, der opgives at komme fra Norge, turde en del av den rogn, der indførtes fra andre europæiske lande, ha været av norsk oprindelse; saaledes den rogn, der er opført som importeret fra England og Holland. Jeg har ikke, bortset fra den officielle statistik, seet benyttet andre benævnelser for rogn end norsk, fransk, tysk og amerikansk rogn. Med hensyn til rognindførslen i 1906 og 1907 bør det erindres, at sardin fisket i disse aar var helt mislykket. Fisket i 1908 var bedre, og rognimporten, særlig av norsk og tysk rogn, utviser fremgang trods de store beholdninger ved aarets begyndelse, for en stor del av amerikansk og newfoundlandsk vare. Vicekonsulatet i Douarnenez ansatte ifjor indførslen av rogn til Frankrike i 1908 til 30 000 tønder, hvorav 27 000 tønder norsk rogn. Paa en norsk tønde gaar der tilnærmeelsesvis 120 kg. rogn, og vicekonsulatet i Concarneau foretar derefter sine beregninger. Vicekonsulatet i Douarnenez anfører, at en tønde norsk rogn i gennemsnit veier 135 kg. brutto, efter hvilken vekt indførselstolden erlægges. Overensstemmende hermed skulde de efter den officielle statistik i 1908 indførte 3 802 700 kg. norsk rogn motsvare 28 168 tønder.

Vicekonsulatet i Douarnenez ansætter den samlede rognindførsel til Frankrike i 1909 til ca. 35 000 tønder, hvorav 29 244 tønder norsk rogn, 4 000 tønder fransk og amerikansk rogn og 1 000 tønder tysk rogn. Efter de nedenauførte specialopgaver fra forskjellige konsulater skulde indførslen av norsk rogn i 1909 beløpe sig til ca. 30 000 tønder paa kyststrækningen fra Douarnenez til Sables d'Olonne samt 2 000 à 3 000 tønder til Bordeaux. Indførslen av rogn fra Norge er saaledes større i 1909 end i 1908. Det er vanskelig at kunne opgi for tiden tilførslen av fransk rogn i 1909, da den ikke passerer toldboden. Jeg er tilbøielig til at anta, at tilførslen av fransk rogn er tiltat i 1909.

Fra endel konsulater har jeg erholdt opgave over rognimporten i 1909 til nedenauførte pladser:

I henhold til toldbodens opgaver er der indført til Bordeaux i 1909 av rogn fra Norge 300 kg., fra England 257 400 kg., fra Holland 20 400 kg., fra Tyskland 82 600 kg. og fra de Forenede Stater 178 400 kg., tilsammen 539 100 kg. Ved undersøkelser anstillet av konsulatet i Bordeaux har det vist sig, at mindst 230 000 kg. av den rogn, som i toldbodens statistik opgives at komme fra England, er transitgods og i virkeligheden bestaar av norsk rogn. Det samme gjælder formentlig ogsaa den rogn, som opgives at komme fra Holland. Til Sables d'Olonne indførtes av norsk rogn 1803 tønder, til Croisie 1 414 og til Belle-Ile 1 952 tønder. Endvidere indførtes 600 tønder rogn fra andre lande. Foruten den naturlige rogn blev der ogsaa brukt ca. 10 000 tønder kunstig rogn. Til Sables d'Olonne og Croix de Vie utgjorde indførslen i 1908 2 000 tønder fra Bergen og 2 000 tønder fra Bremen, sandsynligvis for størstedelen av norsk oprindelse.

Importen til Lorient av norsk rogn utviser en sterk oppgang i 1909. Der indførtes nemlig direkte 9 032 tønder, mot 5 407 og 6 074 tønder i 1908 og 1907. Jeg formoder, at de ovenfor angivne 1 952 tønder for Belle-Ile er medregnet i opgaven over rognimporten til Lorient. Importen av tysk rogn utviste derimot tilbakegang; der indførtes nemlig i 1909 822 tønder, mot 1 483 tønder i 1908. I 1907 indførtes 800 tønder.

Til Concarneau's konsulatdistrikt indførtes ca. 8 000 tønder (969 044 kg.) norsk rogn og mellem 200 og 300 tønder tysk rogn. I 1908 indførtes kun

norsk rogn, nemlig ca. 6 650 tønder. Av fransk rogn tilførtes en del med jernbane og kystdampskibe — likesaa av amerikansk rogn over Bordeaux.

Fra Bergen indførtes der direkte til Douarnenez 9 725 tønder rogn, mot 8 600 tønder i 1908. Fra franske havne tilførtes ca. 1 800 tønder. Dette kvantum bestod for en del av norsk rogn, men hovedsagelig av fransk (newfoundlandsk og islandsk).

(Forts. i neste nr.)

Det franske sardiniske i 1909. Sardinindustriens stilling i Frankrike.

(Forts. fra foreg. nr.)

Den interesse og medfølelse, som fiskernes ulykkelige stilling har vakt, fik sit smukkeste uttrykk under en interpellation i deputeretkammeret angaaende sardinkrisen og regjeringens foranstaltninger til for fremtiden at avverge den. Som saadanne fremhævedes foruten de i en anden indberetning fra vicekonsulatet omhandlede foranstaltninger vedrørende rognsalget, særlig fiskernes sammenslutning i kooperative foreninger til fremme av fælles interesse i likhet med andelsselskaperne i landbruket. Herved opnaades bl. a., at fiskerne bragtes i umiddelbar forbindelse med konsumenterne med forbigaen av unyttige mellemmænd. Sardinerne kunde saaledes sælges til en billigere pris til konsumenterne, uten at fiskernes fortjeneste avtok, og avsetningen til det indre av landet vilde derved kunne forøkes betydelig.

Som en av grundene til krisen anførtes den avtagende avsetning til utlandet paa grund av den stadig voksende utenlandske konkurrence. Man fandt, at der fra administrationens side var gjort for litet for fiskeavsetningen saavel til indland som til utland. Der maatte arbeides mere for en forøket export for saa vidt mulig at undgaa, at fabrikkene sat inde med for store beholdninger av tilberedt fisk og ikke kunde motta fiskernes hele fangst. Et andet middel til nyttiggjørelse av overproduksjonen av ferske sardiner var gjenoptagelsen av den gamle industri — tilberedningen av røkede og pressede sardiner. Den tidligere saa blomstrende industri kunde ophjælpes ved exportpræmier. Naar fisket var saa rikt, at fabrikkene ikke var istand til at motta den hele fangst, kunde overskuddet, istedetfor at kastes i havet, føres til fiskernes boliger for der at forarbeides. Hvad der for tiden sælges i Frankrike av ovennævnte varer er væsentlig spanske sardiner, der forøvrig egner sig bedre hertil paa grund av sin størrelse.

Understatssekretæren for marinen uttalte i sin svartale til interpellationen, at man vilde lære fiskerne at slutte sig endnu mere sammen i kooperative foreninger. Det vilde være umulig at tvile paa kooperationens suksess paa fiskerinæringens omraade; thi staten vilde yde pengelaan og gi fiskerne en professionel undervisning, saaledes at de ogsaa i daarlige fiskeaar ved hjelp av forberedte fangstbaater og redskaper kunde øke fangstutbyttet.

Der eksisterer imidlertid en faktisk omstændighet, som gir anledning til begrundet frygt for, at en ny krise vil kunne utbryte i 1910. Man sitter nemlig inde med store beholdninger av hermetiske sardinprodukter. Hvis man ikke finder avsetning for disse, vil følgen kunne bli, at sardinpriserne vil stille sig lave i 1910 og salget av fiskefangsten vanskeliggjøres.

Overensstemmende med en paa den maritime utstilling i Bordeaux i 1907 fattet beslutning blev

der i september 1909 avholdt en fiskerikongres i Sables d'Olonne, hvor der blandt andet behandledes spørsmålene angaaende anbringelsen av motorer som hjælpedrivkraft paa fiskebaater, laanekasser for fiskere, frysning og transport av fisk, professionel undervisning etc. Hertil kom forskjellige praktiske demonstrationer og utstilling av fotografier vedrørende fisket.

Vicekonsulatet i Douarnenez uttaler paa forespørsel, at der i dets distrikt endnu ikke kan spores bestræbelser for at faa installeret hjælpemotorer paa fiskebaaterne i distriktet, likesaalitt som til forandringer med hensyn til fisket.

Paa forskjellige steder langs Bretagnes kyst er der oprettet sjømandshjem, som alle blir meget flittig besøkt. Det aarlige antal av besøkende gaar nu op til over en halv million.

Sardinifiskets gang og hermetikfabrikkernes produktion. Paa Vendée-kysten begyndte fisket tidlig, og der fiskedes ganske godt næsten uten avbrydelse til langt ut paa høsten. Paa Morbihaukysten begyndte fisket senere, men var godt om end litt ustadig. Fra Concarneau op til Douarnenez begyndte fisket temmelig sent, men var rikt i oktober og til ut i november. I juli hindredes fisket delvis av stormfuldt veir langs hele kysten. Endel fiskere fra Finistère reiste til fiskepladsene i Morbihau-distriktet, hvor forholdene var bedre; dette gav imidlertid anledning til delvis voldelige konflikter mellom fiskerne indbyrdes. Av omstændigheter, der virket hemmende paa hermetikfabrikkernes virksomhet kan spesielt nævnes: streikeuroligheter, en avtagende export og nedgang i indenlandsk avsetning paa grund av den utenlandske konkurrence, fiskens ringe størrelse samt de høie oljepriser. Naar hermetikfabrikkene allikevel ifjor paa de fleste pladser nedlagde betydelige partier sardiner, skyldes dette selvfølgelig det gode fiske og de lave sardinpriser. Av den saulede produktion medgaar omtrent en tredjedel til indenlandsk forbruk.

Om sardinifiskets gang for de enkelte pladser vedkommende og hermetikfabrikkernes virksomhet kan nærmere anføres følgende:

I Vendée og Loire-Inférieure begyndte fisket tidligere end de foregaaende aar, paa enkelte pladser allerede den 10. mai, og sluttet i oktober maaned. Ved fiskets begyndelse var fisken av mindre god kvalitet, og blot enkelte av hermetikfabrikkene blev derfor aapnet. Fisket var ikke saa godt som paa de nordlige pladser. Fra mai til juli var fisken av størrelse 12 à 14 pr. kvartæske. Fra august til oktober holdt den sig mest omkring Ile d'Jeu. Fisken, som da var av størrelse 8 à 10 pr. kvartæske, fangedes med de saakaldte «dundees». I samme periode tok man med smaa fiskesmakker under kysten av Vendée ved Sables d'Olonne meget smaa fisk av størrelse 26 à 32 pr. kvartæske. I disse distrikter var særlig Nourmientier berørt av streiken. Fangsten økedes der ved, at mange fiskebaater hadde to à tre hjelpebaater mot i tidligere aar alene en hjelpebaat. Hermetikfabrikkene produserte gjennomsnittlig kun ca. 7000 kasser (à 100 æsker), mot i 1908 12 à 13 000 kasser. Fisket var nemlig i 1908 meget godt paa de kanter. Den mindre produktion i 1909 skyldes dog for en god del det hyppige ophør av fisket paa grund av streik fra fiskernes side.

Ved Belle-Ile begyndte fisket senere og gav et godt utbytte i august og september.

Ved Lorient begyndte fisket i midten av juni og sluttet omkring den 15. november. Fisket var meget tilfredsstillende under hele sæsonen og var særlig

godt i september. Fabrikkene produserte rikelig, og paa enkelte steder skal der forefindes store beholdninger.

Ved Concarneau viste fisken sig ogsaa i store mengder. Fisket begyndte saa smaa allerede i slutten av mai. Naar fisket allikevel ikke gav det forventede utbytte, skyldes dette for størstedelen de ovenfor omtalte streikeuroligheter. Aaret 1909 maa dog betegnes som et godt aar for distriktet Concarneau. Hermetikfabrikkernes produktion beløp sig til 217 000 kasser sardiner og brisling. Fisken var ualmindelig god og vel forarbeidet.

Ved Douarnenez og Audierne var fisket i begynnelsen ret daarlig indtil midten av august med undtagelse av enkelte dager godt fiske av store sardiner; fisket hindredes delvis av uveir. Fra august av bedredes det betydelig. Der fiskedes især smaasardiner, mot slutten av sæsonen dog mere av de store sardiner. Ogsaa i Douarnenez virket arbeidsuroligheterne hemmende baade paa fiskets gang og den hermetiske nedlægning. Fabrikkene var dog i fuld virksomhet dag og nat i flere uker. Av de 27 hermetikfabrikker i Douarnenez og Tréboul skal flere være istand til at bearbeide en kvart million sardiner pr. dag.

Sardinpriserne. Som ovenfor nævnt var sardin-fisket i 1909 gjennemgaaende særdeles godt, endog saa rikt, at fiskerne til visse tider ikke kunde faa avsat sin hele fangst paa enkelte pladser. Som følge derav var priserne lave. Dette hadde ogsaa sin grund i, at sardinen delvis var mindre end den for nedlægningen ønskelige størrelse. Enkelte fabrikker var i mangel av passende sardinæsker nødsaket til at nedlægge smaa sardiner i brislingæsker og at sælge dem under dette mindre værdifulde navn til tap for fabrikkene, der kjøpte de smaa sardiner for en gjennomsnittspris av 5 à 8 francs, medens brislingen blot kostet 2 à 3 francs. Sardinavsetningen hindredes ogsaa av et godt thunfiske. Endvidere bør bemerkes, at den stadig voksende utenlandske konkurrence i nedlagte sardiner trykker ned priserne paa raaproduktene, idet den indskrænker avsetningen og forringer priserne paa de tilberedte franske sardiner, som for en 15 à 20 aar siden var saagodtsom eneraadende paa markedet. Paa fiskepladsene i Vendée, Loire-Inférieure og Belle-Ile svinget priserne mellom følgende beløp, avhengig av fiskens størrelse: Sables d'Olonne og Croix-de-Vie 3 til 30 francs, Ile d'Jeu 5 til 26 francs, Le Croizic 8 til 43 francs, La Turballe 10 til 42 francs samt Belle-Ile 3 til 35 francs, alt pr. 1 000 sardiner. For fisk av størrelsen 8 à 10 og 12 à 14 pr. kvartæske betaltes almindelig henholdsvis 18 à 24 og 12 à 17 francs. For smaa fisken betaltes 3 à 5 francs.

I Lorient var i sæsonens begyndelse gjennomsnittspriserne 32 til 34 francs for store sardiner. Senere sank priserne og varierte mellom 20 og 35 francs for de store sardiner og 2 og 5 francs for de smaa. Den almindelige pris var 8 à 10 francs. Fisken var gjennemgaaende av mindre størrelse ut i sæsonen end ved dens begyndelse.

I Concarneau betaltes ved fiskets begyndelse en gjennomsnittspris av 30 francs for de store sardiner. Senere i sæsonen sank prisen for disse til 15 à 25 francs. For de smaa sardiner holdt prisen sig nogenlunde jevnt paa 4 à 8 francs under hele fisket. I august gik prisen for de store sardiner helt ned til 10 à 15 francs og for de smaa til 1 à 2 francs — priser som paa langt nær er istand til at dekke omkostningerne.

I Douarnenez og Audierne var priserne ved sæsonens begyndelse 30 à 38 francs for de store sardiner for senere at gaa ned til 20 à 25 francs som minimumspris. For de smaa sardiner betaltes i august 4 à 6 francs. Paa grund af det rike fiske senere af disse sardiner sank prisen til francs 2 à 2.50; dog gik prisen ved slutningen af fisket op til 7 à 8 francs efter avslutningen af en overenskomst i oktober maaned mellem hermetikfabrikanterne og fiskerne.

Arcachons bassin. Angaaende sardinfisket paa kysten søndenfor Sables d'Olonne til Arcachon meddeler konsulatet i Bordeaux velvilligst, at fisket var uregelmæssig og middelmaadig, hvad kvantumet angaar. Der skal være fisket ca. 140 millioner sardiner, hvorav 90 millioner anvendtes af hermetikfabrikanterne. Dette kvantum skal ikke ha været tilstrækkelig til at dække fabrikkernes behov. Fiskene viste sig ofte at være vel stor til nedlægning. Sardinpriserne var 15 à 25 francs. Fangstredskaperne i Arcachon er de samme som tidligere; derimot er man, forsaaavdt fartøjerne angaar, helt gaat over fra seiltil motorbaater med motorer, der varierer fra 8 til 20 hestekræfter.

Til slutning hitsættes en opgave over engrospriserne paa nedlagte franske sardiner p. r. 100 bokser:

	Fisket i 1908.	Fisket i 1909.
1/4 æske lave 180/190 gram	51 francs	41 francs
» » » 220/230 »	56 »	49 »
» » høie 275/285 »	71 »	66 »
1/2 » lave 400/420 »	92 »	90 »
1/2 » høie 500 »	123 »	108 »
1/1 » » 1000 »	195 »	189 »

At prisforskjellen er størst for æsker av litet format kommer av, at smaasardinerne fiskedes i overflod i 1909, og at det er lettere at lægge dem i de mindste æsker.

Provisorisk handelsavtale mellem Kanada og Tyskland.

Minister *Th. v. Ditten*, Berlin, har indberettet følgende:

Under 15. februar d. a. blev en provisorisk handelsoverenskomst undertegnet mellem Kanada og Tyskland. Overenskomsten gaar ifølge en i «Reichsanzeiger» indtatt meddelelse bl. a. ut paa, at Kanada fra 1. mars d. a. skal ophæve den siden 1903 fastsatte tillægsgold av 33 1/3 % paa tyske varer, mot at Tyskland bringer 25 satser av sin konventionaltarif i anvendelse paa kanadiske varer. Begge lande har forbeholdt sig ret til at opsigte overenskomsten, om der ikke inden en rimelig tid er truffet en endelig handelsavtale. De Kanada fra tysk side indrømmede konventionaltarifsatser gjælder bl. a. korn, — hvete undtat — frugter, trælast, hester, storfæ, faar, kjød, hummer, mel, kalciumkarbid og træmasse. Overenskomsten berører ikke de bestaaende veterinær- og sanitærpolitimæssige forskrifter.

Departementet antar, at den trufne avtale ikke vil forandre den tidligere bestemmelse om, at varer skibet over tysk havn i Kanada ikke vil kunne fortoldest efter «the Intermediate Tariff», idet Tyskland ved avtalen ikke er tilstaaet toldbehandling efter denne tarif, men kun efter den almindelige tarif (general-tariffen).

For i Kanada at kunne nyte godt av den førstnævnte tarif maa norske varer derfor som for være skibet enten direkte fra Norge eller via dansk eller britisk havn (ikke via tysk, hollandsk eller belgisk havn).

Fest- og heligdage i utlandet.

Island.

Konsulatet i Reykjavik har meddelt, at det ved islandsk lov av 6. november 1897 er bestemt, at det skal være tillatt at losse og lade skibe paa folkekirkenes helligdage, dog maa det ikke paa de steder, hvor der findes kirke, uten paastrængende nødvendighet ske, medens gudstjeneste holdes paa stedet.

Helligdagene er paa Island de samme som i Norge med undtagelse av bededag, som der ikke er helligdag. For søndagenes vedkommende gjælder den regel, at losning og lastning ikke maa finde sted i den tid, hoimesegudstjenesten holdes, i almindelighet mellem 12—2.

Odessa.

Alt arbeide i havnen er, foruten paa alle søndage, forbudt paa nedennævnte dage i 1910:

1./14. januar	7./20. juni
6./19. »	29./12. juli
2./15. februar	22./4. august
26./11. mars	30./12. »
27./12. »	6./19. »
25./7. april	30./12. september
15./28. »	8./21. »
16./29. »	14./27. »
17./30. »	1./14. oktober
19./2. mai	5./18. »
20./3. »	21./3. november
23./6. »	22./4. »
6./19. »	6./19. december
14./27. »	24./6. januar
25./7. juni	25./7. » Jul
27./9. »	27./9. »

Tyrkiet.

Generalkonsulatet i Konstantinopel har meddelt, at der i Tyrkiet i 1910 ikke egentlig findes nogen dag, paa hvilken lastning og losning ikke kan utføres. Dog maa det bemerkes, at det paa nedennævnte dage, da toldboden er lukket, er forbundet med ekstraomkostninger at laste og losse:

23. juli	konstitutionsdagen
5. og 19. september	Ramazan helligdage
1. og 4. oktober	Cheker Beiram
5. oktober	Courban Beiram
12. december	

«Konsulaterbetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 2 (februar) 1910 med følgende indhold:

England. Aarsberetning for 1908 fra *generalkonsulatet i London*.

Indhold: Import. Export. Handelsfaate. Skibsbygning. Skibsfart. Mønstringsforretninger. Blyth: Skibsfart; kul; mønstringsforretninger; havneforhold; fragter. Cardiff: Skibsfart; handelsomsætningen med Norge; kul; trælast; fragter; hyrer. Grimsby: Trælast; træmasse; metaller; kul; is; fragter; fiskerier; import av smør og egg; skibsfart; havneforhold. Jersey: Import; skibsfart. Lowestoft: Fiskerier; slidelhandel. Newcastle: Kul; trælast; skibsfart; fragter; mønstringsforretninger; skibsbygning; import fra Norge.

Kanada Aarsberetning fra *konsulatet i Montreal* for bndgetaaret 1. april 1908 til 31. mars 1909.

Indhold: Forretningsliv. Handelsomsætning. Skibsfart. Fragter. Kystfart. Indsjøfart. St. Lawrence-kanalen. Hyrer.

Serbien. Aarsberetning for 1908 fra *konsulatet i Belgrad*.

Indhold: Almindelig oversigt. Export. Import. Handelsomsætningen med Norge.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 10.

Ukeutgaven.

12. mars 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 ore.

Indhold:

	Side
De franske torskefiskerier i 1909	57
De økonomiske forhold i Danmark i 1909	59
Handelsomsætningen med Brasilien	59
Det franske rognmarked i 1909. Utsigterne for norsk rogn paa det franske marked	61
Trømassemarkedet i Danmark	62
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	63
Ismarkedet i Danmark	63
Ismarkedet i Berlin	63
Forholdene i Grækenland	63
Utsigterne for avsetning av norske varer paa Kreta	63
Transport av fisk fra Ostasien til Europa	63
Den nye sluse ved Terneuzen	63
Nødvendigheten av fuldstændige og korrekte skibspapirer i spanske havne	63
Sundhedsattest for huder etc. ved landværts import til Italien	64
Tariferingsbestemmelser i Rusland	64
Fremmed kapital i Rusland	64
Murstensproduktionen i Danmark i 1909	64
Handelsusanerne i Konstantinopel	64
Importen av norske varer til Minnesota	64

De franske torskefiskerier i 1909.

Indberetning fra konst. vicekonsul *Erik Arentz*, Havre.

De franske fiskerier kan deles i tre klasser:

I. Storfisket med seilsmakker, som næsten udelukkende drives ved New Foundland og Island.

II. Havfisket med damptrawlere ved New Foundland og Island, i Nordsjøen, i den Gaskogniske Bugt, ved Afrikas kyst og utenfor Frankrikes kyster.

III. Kystfisket.

Angaaende det franske fiske, som fortrinnsvis interesserer os, nemlig kystfisket av sardiner, tillater jeg mig at henvisse til mine aarsrapporter om sardin-fisket og rognmarkedet. I nærværende indberetning vil særlig bli behandlet de franske torskefiskerier, hvorom forøvrig ogsaa henvises til konsulatet i Bordeaux's maanedlige indberetning.

Forinden jeg gaar over til dette emne, skal jeg fremkomme med enkelte bemerkninger, der nærmest omhandler de franske fiskerier i sin almindelighet. Til sammenligning anføres enkelte spredte oplysninger om de engelske fiskerier, der turde være mere kjendte hos os.

Med undtagelse av enkelte forholdsvis vel utrustede fiskehavne, særlig Boulogne og Fécamp, besidder Frankrike ikke større fiskehavne. Den mest fremtrædende, Boulogne, kan paa langt nær sammenlignes med de engelske fiskehavne. I England gjælder regelen: et litet antal av store fiskehavne, i Frankrike er det motsatte tilfældet: et stort antal av smaa fiskehavne.

England har mange damptrawlere og et forholdsvis litet antal av store seilsmakker. Grimsby alene hadde saaledes i 1907 en flaae av damptrawlere paa 536 fartøier.

Frankrikes fiskeflaate utgjør 250 dampfartøier og 25 000 seilsmakker. Dampfartøierne representerer en tonnasje av 47 000 tons og seilsmakkerne 134 000 tons med en samlet besætning av 100 000 mand. Fartøiernes totalværdi utgjør 66 millioner francs.

De franske fiskerier drives som ovenfor nævnt paa mange have. Tiltrods herfor er dog utbyttet av de franske fiskerier langt mindre end utbyttet av de engelske. Frankrike har 25 gange saa mange seilsmakker som England, men den engelske fiskefangst er fem gange større end den franske. Mens den franske fisker saaledes i gjennomsnit fisker 2 tons pr. aar, som han selger til 570 francs pr. ton, utgjør den engelske fiskers fangst 9.5 tons med en salgspris av 264 francs pr. ton. Denne forskjell tilskrives det overordentlig ringe antal dampfartøier i Frankrike og det store antal av smaa seilsmakker. Angaaende størrelsen av de franske dampfartøier henvises til min indberetning ifjor om de franske torskefiskerier i 1908. Sammenligner man de engelske og franske fartøier, vil man se, at en fransk damptrawler fisker likesaa meget som 40 franske seilsmakker, mens en engelsk damptrawler alene erstatter 5 engelske seilsmakker. Av denne sammenligning kan man trække den slutning, at de franske seilsmakker er altfor smaa, og at det er nødvendig at anskaffe større og bedre utrustede baater. Det fremholdes, at man maa bekjempe den almindelige forestilling, at damptrawlerne tar for meget fisk og ødelægger fiskemængden; den eneste naturlige løsning av tvisten mellem damptrawlerne og seilsmakkerne er en større utenlandsk konsumtion av fersk fisk og export til nabolandene til avsetning av den hele fangst fra baade damp- og seilfartøier.

De franske fiskerier betinger aar om andet en omsetning av 100 millioner francs, hvorav falder paa torskefisket 15 à 20 millioner samt sardin- og sildefisket hver 10 à 15 millioner. Indførslen av fisk beløper sig til 55 à 60 millioner francs aarlig og utførslen til 25 à 30 millioner francs. Indførslen bestaar væsentlig av sardiner fra Spanien, Portugal og Algier, hummer fra Kanada og Belgien og laks fra forskjellige lande. Utførsel finder fortrinnsvis sted av sardiner til de Forenede Stater og England samt av klippfisk til forskjellige lande.

Frankrikes forbruk av fisk beløper sig alene til 145 millioner francs. Man fremholder, at den indenlandske konsumtion av fransk fisk burde bringes betydelig op ved hurtigere og billigere transport med jernbanerne i dertil skikkede vogne samt ved lavere oktroiavgifter. Detaljprisene paa fisk er nu uforholdsmæssig høie i det indre av landet, hertil bidrager ogsaa det altfor store antal mellemmand ved fiskesalget.

I fiskeribedriften, ved bygning av dampfartøier og trawlere, ved frysning av fisk etc. har Frankrike været i spidsen; men som paa andre felter har det latt sig overfløie av andre nationer. De sidste aar

har været vanskelige for fiskeribedriften i Frankrike. Den franske fiskerbefolkning holder fast ved det gamle og motsætter sig, undertiden voldelig, det nye, som f. ex. sidste aar ved loddemaskinernes installation i sardinfabrikkerne. Befolkningen synes mindre og mindre at interessere sig for fiskeribedriften. En grund hertil er, at mange fiskepladse litt efter litt utvikles til badesteder, som kan skaffe en stor del av fiskerne et lettere livsophold. En anden grund siges at være et tiltagende alkoholforbruk. De franske fiskere har været tvunget til at sælge sin fangst til altfor lave priser paa grund av manglende organisation. Det fremholdes, at der fra statens side er gjort for litet i sammenligning med, hvad der har været tilfældet i andre lande, til at hjælpe fiskerne, særlig til anskaffelse av bedre baater og redskaper; jeg henviser herom til mine indberetninger om sardinfisket og rognmarkedet. Man synes at være enig om, at den franske fiskeribedrift for at kunne følge med de andre lande maa yderligere støttes av staten. Oprettelsen av laanekasser og forbedrede jernbanekommunikationer paastaas imidlertid ikke at være tilstrækkelig til fremme av fiskerierne. Der maa ogsaa arbeides paa en utbedring av fiskehavnene, som, delvis med undtagelse av Boulogne, ikke fyldestgjør de krav, som et utviklet havfiske stiller.

I september 1909 avholdtes et landsmøte angaaende sjøfiskerierne i Sables d'Olonne; i august 1910 vil der bli avholdt en international fiskerikongress i Sables d'Olonne.

Torskefiskerierne. Storfiskerierne av torsk ved New Foundland og Island fremmes fra statens side ved tilstaaelse av premier. Disse utdeles i form av premier for utrustningen av fiskefartøier beregnet efter antallet av besætningen, for export av fiskeprodukter paa betingelse av, at exporten finder sted ad sjøveien og under fransk flag, samt for indførsen av rogn. Utrustningspremierne er ikke av saadan størrelse, at de har nogen væsentlig betydning ved beregningen av omkostningerne ved fartøiernes utrustning. Derimot er exportpremierne, som jo kommer fiskeribedriften indirekte tilgode, ganske betydelige.

Den offisielle statistik for 1909 angaaende de franske torskefiskerier er endnu ikke utkommet.

Med hensyn til antallet av de utrustede skibe er den offisielle statistik ukorrekt. Av fartøier for torskefiskerierne ved New Foundland og Island utrustedes der efter indhentede opplysninger i 1909 420 baater, hvorav 42 kolonialsmakker, mot i 1908 og i 1907 henholdsvis 443 baater (54 kolonialsmakker) og 470 baater (71 kolonialsmakker). Antallet av utrustede fartøier utviser fra aaret 1903, da der deltok 571 baater, deri indbefattet 180 kolonialsmakker, en stadig tilbakegang. Som det vil fremgaa av disse tal, gjelder formindskelsen særlig kolonialsmakkerne. I utrustningspremier er utbetalt vel en halv million francs aarlig.

Den til Frankrike indbragte fangst utgjorde i 1908 59 446 500 kg. torsk og torskprodukter, hvilket utgjør en forøkelse av 9 855 700 kg., sammenlignet med aaret 1907. Størsteparten av den torsk, som indbringes av de franske fartøier til Frankrike, gjenutføres som klipfisk. Jeg har seet anført, at omtrent $\frac{2}{3}$ av den hele fangst utføres.

Utførslen av klipfisk, for hvilken der erlagdes exportpremier, utgjorde efter den offisielle statistik i 1908 21 916 400 kg., mot i 1907 og 1906 11 832 300 kg. og 10 715 400 kg. Herav utførtes til Spanien

henholdsvis 3 872 200, 2 263 900 og 2 541 700 kg., til Portugal 480 100 og 28 000 kg. (i 1906 intet), til Italien 9 246 300, 3 721 800 og 2 878 700 kg. og til Balkanstatene 2 735 900, 1 749 900 og 1 106 000 kg. Den øvrige export gik væsentlig til Algier og de franske kolonier.

Det fremgaar av konsulatet i Bordeaux's maanedlige indberetninger, at der i 1909 er eksportert fra Bordeaux 15 913 899 kg. klipfisk, hvorav til Spanien 3 920 551 kg. og til Italien 7 394 122 kg., mot i 1908 henholdsvis 12 712 349, 2 798 816 og 5 854 110 kg. Den samlede export fra Bordeaux utgjorde i 1907 5 911 676 kg., en stadig og sterk nedgang fra 1902 og 1903, da der eksportertes 22 394 225 og 16 580 046 kg.

Fra Fécamp eksportertes i 1909 4 276 000 kg. klipfisk, mot i 1908 og 1907 henholdsvis 3 611 000 kg. og 2 508 000 kg.

Til exportpremier for klipfisk utbetaltes i 1908 3 606 145 francs og i femaarsperioden 1903 til 1907 gjennemsnittlig 2 288 206 francs; til importpremier for rogn utbetaltes henholdsvis 91 684 francs og 136 994 francs.

Angaaende klippfiskeksporten til Brasilien meddeles i en avis, at den eksporterede fisk skal ha været god, men at den siges at ha været for stor og for fet. Som følge derav blev den usælgelig efter en å to maaneders ophold i fugtig klima, mens andre landes klippfisk, som var mindre av størrelse og forholdsvis mager, kunde holde sig fem å seks maaneder.

Av franske damptrawlere utsendes de første til Islandsfisket i 1903 og til New Foundlandsfisket i 1906. Hovedsædet i Frankrike for fisket med damptrawlere er Boulogne. Størsteparten av trawlerne avreiser iaar til torskefisket ved Island mellom 10. februar og 1. mars. Nogle trawlere fra Fécamp avreiste allerede den 1. februar. Damptrawlerne gjør en eller flere reiser til Island efter det mere eller mindre gode utbytte av fisket. Almindeligvis avsluttes dog Islandsfisket allerede i slutten av april. De største trawlere, som har deltatt i Islandsfisket, reiser da over til torskefiskerierne ved New Foundland, som finder sted fra 15. april til 15. oktober. De trawlere, som ikke driver Islandsfiske, fisker foruten paa Frankrikes kyst i Nordsjøen og paa Spaniens kyst forskjellige fiskearter, saasom *dorades*, *rougets*, *plies*, *Saint-Pierre*, *canapés*, *turbots* etc. De Islandstrawlere, som ikke gaar over til New Foundland, driver ogsaa fiske efter sin tilbakekomst fra Island. Flere dampfartøier fra Boulogne vil iaar likeledes fiske paa Marokkos kyster. Man ventet, at dette fiske vil bli meget lønnende. Om resultatene kan man selvfølgelig ikke uttale sig endnu, man vil jo til en begyndelse ha at drive forsøksfiske for at finde skikkelig fiskepladser. Man bygger for tiden ikke nye trawlere i Boulogne paa grund av, at de nye lovbestemmelser tvinger rederne til at gi besætningen et i forhold til skibenes størrelse altfor stort kubikrum av luft. Vicekonsulatet i Boulogne meddeler, at alle dersteds haaber, at disse nye bestemmelser snart maa bli ophævet. Enkelte av de i de sidste aar byggede trawlere, hvis tonnasje overgaar de engelske trawleres, erkjendes nu vistnok almindelig at være for store.

Seilsmakkerne, som deltar i Islandsfisket, er selvfølgelig mindre end de seilfartøier, som reiser til New Foundland.

I fremtiden vil man formentlig mere og mere gaa over fra linefiske med seilsmakker til trawlfiske

med dampfartøier. Det synes, som om Islandsfisket er mere stabilt end New Foundlandsfisket og som følge deraf mere skulde ha fremtiden for sig.

(Forts. i næste nr.)

De økonomiske forhold i Danmark i 1909.

Udtag af indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

Det var givet, at aaret 1909 maatte undgaae de for tidligere aars, og da navnlig for det foregaaende aars, synder.

Fra alle fornuftige hold har losenet været sparsommelighed, men da udgifterne er sikre nok, som følge af den rundhaandede finanspolitik, der har været fulgt i en aarrække, medens indtægterne derimot ofte er svigtende, er det vanskelig at faa den rette balance.

Ildeligvis har høsten været stor og endda større end i 1908, saaledes at landbruget har hat et godt aar, og den betydning, dette har for Danmark, behøver ikke nærmere at udvikles.

Hvad der virker trykkende, er det misforhold, som er tilstede mellem indtægter og udgifter, og for at komme ut af uret har det været nødvendig i aarets løp at ty til fremmed hjælp. Derved kom man saa ut over de øieblikkelige pengekrav.

Der avsluttedes i juli maaned et statslaan med franske banker paa ca. 40 millioner kroner til 94 $\frac{3}{8}$ % og med en rentefod af 3 $\frac{1}{2}$ %, hvad der maatte ansees for meget gunstig. Indbetalingen af dette laan fandt sted i august maaned og blev en stor lettelse for pengemarkedet. Nationalbanken kunde nedsætte sin diskonto fra 5 % til 4 $\frac{1}{2}$ %.

Men ønsket om at spare havde ogsaa gjort sig gjældende ved laanets optagelse, og det viste sig snart, at det ikke vilde bli nok med de 40 millioner. I november maaned besluttedes det derfor at opta et midlertidig statslaan paa ca. 15 mill. kroner, saaledes at der udstedes skatkammerbeviser paa ikke under 72 000 kr. Laanet avsluttedes til en rentefod af 3 $\frac{1}{2}$ % og netto, saaledes at der kun paaløb $\frac{1}{2}$ pro mille stempelavgift. Av beløpet indgik i statskassen i december maaned noget over halvdelen.

Paa denne maate kom man ut over de øieblikkelige vanskeligheder. For at faa balance i de fremtidige statsindtægter og statsudgifter vil det imidlertid være nødvendig at paalægge skatteyderne større byrder, og dette gir intet lyst billede for de nærmeste aar.

Det lopende finansaar har bragt væsentlige forskyvninger i de paaregnede statsindtægter, navnlig gav indførselstolden som følge af den nye toldlov en betydelig mindre indtægt. Til november maaned var saaledes statsindtægterne ca. 10 mill. kroner mindre end for samme tidsrum i det foregaaende finansaar.

Ogsaa de forestaaende store udgifter til forsvaret vil komme til at tynde svært i budgettet. Den økonomiske tilstand siden februar 1908 har ikke forværret sig; nogen bedring er indtraadt, men den føles ikke som saadan mand og mand imellem, tvertimot er det netop nu, at bølgebevægelsen strækker sig længere og længere ut og fordeler sig over flere og flere ofre.

Det store sporsmaal, der stilles fra mange sider, er, om landbruget virkelig betaler sig. Meget store og laante kapitaler er knyttet til landbruget, og at gjøre regnestykket op nu er umulig. I gode aar,

som de 2 sidste, er det dog vel neppe tvil underkastet, at landbruget fremdeles er landets store indtægtskilde, der kan bære de væsentligste byrder bedre end byerne og industrien. Utviklingen av forholdene i England, der synes at bære hen til en beskyttelsestold ogsaa for landbrugsprodukter, følges selvfølgelig med angstelse her i landet.

Paa bankomraadet vender tilliden mere og mere tilbage. Ganske vist har aaret bragt forskjellige skuffelser, og flere av banker har ikke kunnet gaa ut av kriseperioden uten at være mere eller mindre merket av denne, men der synes nu at være renset temmelig godt ut. At gaa nærmere i detaljer om de forskjellige banker er ikke denne beretnings opgave. Interesserede vil i aarets løp gjennem de norske blade ha fulgt begivenheternes utvikling. En kort forklaring av disse forhold hører imidlertid til for at kunne gi den bakgrund, paa hvilken utviklingen av de vigtigste næringsveie maa sees.

Det maa saaledes nævnes, at det i november maaned endelig er blit til virkelighet med den andelsbank, som der i en aarrække har været arbeidet paa. Agitationen har været meget ihærdig. Banken er blit stiftet med en garantisum paa ca. 700 000 kr., og deltagerne er hovedsagelig bosat i Jylland. Dette er den seneste frugt av andelsbevægelsen her i landet, og nu maa man blot haabe, at landbo-sparekasserne, der har saa stor nationaløkonomisk betydning, ikke efterhaanden blir tvungne til at gaa op i saadanne banker.

Haabet om en lettelse i pengeforholdene gik tildels i opfyldelse. Aaret begyndte med en diskonto av 5 $\frac{1}{2}$ —6 %; men allerede i slutningen av januar nedsatte Nationalbanken diskontoen til 5—5 $\frac{1}{2}$ %. Som tidligere nævnt nedsattes diskontoen saa i august til 4 $\frac{1}{2}$ —5 %. Da i oktober det europæiske pengemarked strammedes, og den tyske riksbank forhoiet sin diskonto fra 4 til 5 %, maatte Nationalbanken ogsaa forhoie, og diskontoen har siden holdt sig i 5—5 $\frac{1}{2}$ %. Der er dog for tiden utsigter til billigere penge.

Handelsomsætningen med Brasilien.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har meddelt følgende:

Brasiliens handelsomsætning med Norge utgjorde i 1908:

Pet. av total- omsætn.	Værdi i papir-milreis.	Værdi i guld-milreis.	Værdi i £
Import fra Norge . .	0.9	4 950 975	2 753 407
Export til Norge . .	0.04	305 582	169 949
			19 119

Den vigtigste artikel, som indførtes fra Norge, var *klipfisk* til en værdi av \$ 3 497 696; dernæst *papir* for \$ 860 093 og *kalciumkarbid* for \$ 395 004.

De eneste artikler, som i 1908 utførtes fra Brasilien direkte til Norge, var *kaffe* og *kakao* for henholdsvis \$ 301 628 og \$ 3 954.

Der noteres formindskelse i den brasilianske handel med utlandet i aaret 1908 for alle de lande, hvormed Brasilien i nævnte aar har staat i handelssamkvem, med undtagelse av: New Foundland, hvis vareomsætning er steget med 15.1 %, Chile med 8.8 %, Norge med 3.2 %, Belgien med 2.9 % og Sverige med 2.8 %.

Fra Norge indførtes til Brasilien i 1908, sammenlignet med 1907:

	Kg.		Værdi i papir-milreis.	
	1908.	1907.	1908.	1907.
Næringsmidler	6 101 798	5 092 243	3 533 879	3 353 423
Derav: klipfisk	6 048 297	5 031 038	3 497 696	3 310 535
fiskekonserver	33 520	11 945	19 859	7 647
kondensert melk	19 794	45 867	15 922	33 120
Papir	3 476 934	4 965 079	860 093	1 213 660
Derav: trykpapir	1 805 600	3 293 855	430 604	811 217
papir til ikke specificeret bruk	1 654 916	1 661 174	426 265	400 625
Kemiske produkter, droger m.v.	1 451 590	364 804	403 825	125 538
Derav: kalciumkarbid	1 446 155	357 347	395 004	113 195
Jern- og stålvarer (spiker, nøkler og beslag og andre ikke specificerede varer)	19 828	34 460	11 636	17 631
Trælast (tommer, planker m.m.)	754 968	22 285	60 576	2 698
Træmasse til papirfabrikation	244 384	50 750	36 756	5 998
Elektriske apparater	25 848	18 832	34 192	24 163
Kobbertraad til forsk. bruk	2 474	—	2 107	—

Til Norge utførtes fra Brasilien i 1908, sammenlignet med 1907:

	Kg.		Værdi i papirmilreis.	
	1908.	1907.	1908.	1907.
Kaffe	11 910	9 874	301 628	248 961
Kakao	6 000	6 000	3 954	6 468

Brasiliens indførsel av klipfisk var i 1908 31 013 005 kg. til en værdi av 17 638 907 milreis papir, mot 26 321 912 kg. til en værdi av 16 114 130 milreis papir i 1907. Klipfiskimporten viser saaledes i 1908 en forøkelse i kvantum av 17.2 % og i værdi av 9.3 %.

Av den indførte klipfisk kom:

Fra	1908.	1907.
New Foundland	18 912 687 kg.	14 899 001 kg.
Norge	6 048 297 »	5 031 038 »
Kanada	5 164 694 »	5 417 331 »
Forenede Stater	305 786 »	521 986 »
Storbritannien	269 255 »	290 857 »
Frankrike	148 292 »	44 967 »
Danmark	66 092 »	25 378 »
Tyskland	65 681 »	60 755 »
Sverige	3 250 »	200 »
Endel andre lande i transit	28 971	30 399 »
	31 013 005 kg.	26 321 912 kg.

Klipfiskimporten fordelte sig saaledes paa nedennevnte brasilianske havne:

	1908.	1907.
Pernambuco	10 346 346 kg.	10 160 432 kg.
Rio de Janeiro	6 555 153 »	5 256 050 »
Bahia	5 782 516 »	3 895 125 »
Santos	3 390 104 »	4 432 241 »
Maccio	2 917 907 »	1 114 102 »
Pará	603 328	771 356 »
Manaos	304 298 »	298 532
Forskj. andre havne	513 353 »	394 074
	31 013 005 kg.	26 321 912 kg.

I Pernambuco betales i 1908 ifølge opgave fra det derverende vicekonsulat følgende priser for klipfisk fra New Foundland: i januar rs. 38 000 pr. tonde, i februar rs. 37 000, i mars gjennemsnittlig rs. 36 000, i april rs. 35 000 à 34 000, i mai gjennemsnittlig rs. 32 000, i juni gjennemsnittlig rs. 30 000, i juli rs. 29 000 à 28 000, i august rs. 29 000 à 28 000, i september rs. 28 000, i oktober rs. 28 000 à 29 000,

i november rs. 28 000 à 30 000 og i december rs. 29 000 à 31 000 pr. tonde.

I Bahia betales der i 1908 for New Foundlandsfisk fra rs. 31 000 til 40 000 pr. helt fat à 58 kg. eller 2 halve fat à 29 kg. og for norsk fisk samlesteds fra rs. 20 000 til 25 000 pr. kasse à 29 kg. og rs. 40 000 til 50 000 pr. kasse à 58 kg.

I Rio de Janeiro betales der i 1908:

for kanadisk klipfisk		for norsk klipfisk	
pr. fat à 58 kg.		pr. kasse à 58 kg.	
i januar	47 à 51 \$	40 à 44 \$	
i februar	47 50 »	48 50 »	
i mars	42 » 49 »	42 49 »	
i april	35 » 47 »	35 42	
i mai	35 » 47 »	40 43	
i juni	36 » 46	39 42	
i juli	30 45	40 » 32	
i august	34 » 45 »	39 41	
i septbr.	32 » 44 »	37 » 39 »	
i oktober	28 » 40 »	37 » 38	
i novbr.	34 40	37 » 39	
i decbr.	35 43 »	35 38	

Av ovenstaaende statistik sees, at der fra New Foundland og Kanada tilsammen ankom ca. 75 % av hele klipfiskimporten, medens der fra Norge kun ankom ca. 20 %. Grunden til dette misforhold ligger i, at der til de to hovedimporthavne, Pernambuco og Bahia, der tilsammen har mere end halvparten av Brasiliens hele klipfiskimport, praktisk talt kun indføres fisk fra New Foundland. I 1908 ankom saaledes til Bahia kun 3 250 kolli fisk i kasser (norsk fisk), mot 111 943 kolli fisk i fater (New Foundlands-fisk). I Pernambuco er forholdet det samme; ogsaa der er importen av norsk fisk uten betydning.

Den norske fisk staar ubetinget i kvalitet over New Foundlands-fisken, og dette anerkjendes ogsaa; men den falder nu for dyr til at kunne opta konkurrencen med New Foundlands-fisken paa grund av forsendelsesmaaten. New Foundlands-fisken forsendes nemlig fra fiskepladsen direkte til det brasilianske marked med smaa seilskibe paa 200 à 250 r. t. med en fragttutgift av 3/— à 3/6 pr. fat à 58 kg., hvorimot den norske fisk, forsendt via Hamburg, Bremen og andre europæiske havne, bærer en utgift av 7 sh. og mere pr. kasse av saauene vegt i fragt, omlastning, lagring, kommission etc. Trods den bedre kvalitet kan derfor den norske fisk ikke opta konkurrencen med New Foundlands-fisken i staterne Pernambuco og Bahia, hvor klipfisk (bacalhão) hører

med til den almindelige mands daglige kost og i store mængder sendes indover til indlandsbefolkningen. Norsk fisk tregtes der mere som en luksusvare til bruk for de økonomisk bedre stillede klasser. I Brasilien forøvrig er forbruket av klipfisk nogenlunde likelig fordelt mellom norsk og amerikansk (kanadisk) produkt, med undtagelse av for Manaos's og Pará's vedkommende, hvor den norske fisk fullstendig behersker markedet, og i Rio de Janeiro, hvor den norske vare har et betydelig forsprang for den amerikanske (kanadiske).

Det franske rognmarked i 1909. Utsigterne for norsk rogn paa det franske marked.

(Forts. fra foreg. nr.)

Rognpriserne utviste i 1909 en sterk opgang, sammenlignet med de nærmest foregaaende aar. De gode priser, som betaltes ved fiskets begyndelse holdt sig gjennom hele sæsonen og gik endog noget op. Nedenanførte noteringer er de priser, som fiskerne betalte til de franske importører pr. tønde rogn.

Konsulatet i Nantes meddeler, at priserne paa norsk rogn i 1909 utgjorde 70 à 95 francs, mot 45 à 65 francs i 1908. I slutten av juni blev prisen en gros paa norsk aarsrogn opgit til 105, 84 og 72 francs cif. Sables d'Olonne. Paa grund av forholdsvis store beholdninger av ældre norsk rogn hos en spekulant opnaade man i juni ikke høiere priser hos fiskerne end 30, 50 og 65 francs for ældre vare og 75, 80 og 85 francs for ny vare. I begyndelsen av juli indtraf et prisfald, den ældre rogn solgtes til 30, 40 og 65 francs og aarsrognen til 50, 75 og 85 francs.

Vicekonsulatet i Lorient indberetter, at rognpriserne har været høie og fulgt salgspriserne i Bergen.

I Concarneau solgtes, forinden aarets norske rogn kom paa markedet av de overliggende beholdninger særlig av den amerikanske rogn til en pris av 50 à 55 francs. Efter ankomsten av de første ladninger av den norske aarsrogn i midten av juni holdtes denne utenfor markedet nogle uker av kjøbmændene, som ønsket at selge ut de ældre beholdninger. Prisen for den norske aarsrogn varierte mellom følgende beløp: første sort 110 à 115 francs, anden sort 90 à 100 francs og tredje sort 70 à 90 francs. I 1908 var prisnoteringerne for norsk aarsrogn: første sort 55 à 65 francs, anden sort 45 à 50 francs og tredje sort 25 à 35 francs. Den franske og amerikanske rogn betaltes i løpet av sæsonen med 50 à 75 francs.

I Douarnenez holdt priserne sig til en begyndelse i 95 à 98 francs for første sort norsk rogn, 85 à 88 francs for anden og 70 à 73 francs for tredje sort. Senere i sæsonen steg priserne til henholdsvis 105 à 110, 95 à 100 og 80 à 87 francs for de forskjellige sorter. Detaljhandlerne blev allerede i slutten av august enige om at sætte priserne til 110 og 100 francs for første og anden sort norsk rogn, og det lykkedes at holde disse priser intil henimot sæsonens avslutning. I 1908 varierte priserne for den norske aarsrogn mellom følgende beløp: første sort 60 à 70 francs, anden sort 50 à 60 francs og tredje sort 35 à 40 francs. Prisen for anden rogn end den norske var 55 til 70 francs usortert vare.

Det er vanskelig at kunne fastslaa størrelsen av rognbeholdningerne ved utgangen av aaret 1909.

Konsulatet i Bordeaux ser sig ikke istand til at opgi beholdningernes størrelse, der forøvrig skal være omtrent som forrige aar paa samme tid.

Konsulatet i Nantes opgir rognbeholdningerne paa de kanter til 750 tønder, mot 1 500 ved utgangen av 1908.

Vicekonsulatet i Lorient har meddelt, at beholdningerne i dets distrikt ikke er store, men at det er umulig at opgi beholdningerne, især paa grund av streiken, der har nødvendiggjort specielle gjenforsendelser.

Ved Concarneau ophørte fisket ganske pludselig. Man hadde ventet, at det vilde ha varet længere, og man mottok sene forsendelser, der delvis forblev usolgt. Efter de opplysninger, som vicekonsulatet har indhentet, tør beholdningerne beløpe sig til 2 000 à 2 400 tønder, mot 700 à 800 tønder ved utgangen av 1908.

I Douarnenez anslaaes beholdningerne til 2 000, mot de to næstforegaaende aar 800 og 2 500 tønder.

Vicekonsulatet i Douarnenez anslaaer rognbeholdningerne langs kysten fra Douarnenez til Sables d'Olonne til ca. 6 000 tønder, hovedsagelig bestaaende av norsk rogn. I Bordeaux skal restere nogle hundrede tønder av fransk og amerikansk rogn. I Douarnenez findes nogle hundrede tønder fransk silderogn. I det hele maa man vel kunne gaa ut fra, at rognbeholdningerne i Frankrike ved utgangen av aaret 1909 ikke er store. Til sammenligning kan anføres, at rognbeholdningerne ved utgangen av 1908 beregnes til høist 8 000 tønder, for en stor del bestaaende av ældre rogn. Ved fiskets avslutning i 1906 og 1907 blev beholdningerne anslaaet til henholdsvis 12 000 og 20 000 tønder.

Utsigterne for norsk rogn paa det franske marked. Jeg skal til slutning fremkomme med endel bemerkninger om utsigterne for salget av den norske rogn i Frankrike efter det indtryk, jeg har av markedets stilling. Der klages sterkt over de høie rognpriser i 1909, og som ovenfor paavist antyder man mange veie til at bringe rognpriserne ned og til at gjøre sig mere uavhengig av det norske rognmarked og de priser, der noteres i Bergen. Som konkurranter for den norske rogn vil man formentlig i fremtiden særlig ha at regne med den naturlige franske rogn og muligens endnu mere med den kunstige franske rogn. Andre landes rogn vil neppe kunne faa nogen betydeligere indflydelse paa salget av norsk rogn. Indførslen av tysk rogn er dog steget betydelig i 1908. Den roses for at være vel pakket og av god kvalitet. Den franske rogn, som kommer fra Island, er god, om den end erkjendes at være den norske underlegen. Den benyttes i sin helhet, hvad der ikke skal være tilfældet med den franske. Newfoundlandsgrogn. Av den franske rogn er der i de senere aar kommet paa markedet høist 6 000 à 10 000 tønder aarlig, medens Frankrikes samlede rognforbruk kan ansettes til 40 à 60 000 tønder aarlig. Den franske rognproduksjon vil utvilsomt ved et energisk arbeide av de interesserede og ved støtte fra statens side kunde bringes betydelig op. Hvad den kunstige rogn angaar, har man i det forløpne aar seet, at arachidemel er blit anvendt i større utstrækning. Der arbeides med fremstillingen av forskjellige produkter av kunstig rogn, som ikke skal indeholde arachiderognens skadelige bestanddele. Konsulatet i Bordeaux meddeler, at der paa de kanter anvendes ikke ubetydelige kvanta surrogater som agn, tiltrods for at de virker ødelæggende paa fiskens indvolde. Surrogaterne er delvis silderogn, delvis hvad man kalder «roquette».

Paa den anden side bør det nævnes, at de franske fiskere som bekendt foretrækker den norske rogn, endog til høiere priser, ikke alene for den franske, men for enhver art av rogn, naturlig saavel som kunstig. Dette kommer dels av, at den norske rogn i virkeligheden er bedre end de andre naturlige rognarter, og dels av, at fiskerne fra gammel tid av er vant til at benytte den. Hvor god den kunstige rogn end kunde bli fremstillet, ansees den dog aldrig at kunne helt fortrænge den norske rogn.

Staten vil, som omhandlet i min aarsberetning angaaende det franske sardiniske, træffe foranstaltninger til at foreke fangstutbyttet av sardiniskfiskerierne og avsetningen av produkterne. Et bedre fiske betinger jo en større anvendelse av rogn. Det daarlige fiskeutbytte i en aarrække siges ikke at skyldes mangel paa fisk. Naar sardinen ikke kommer til fiskerne og fiskerne ikke kan naa til sardinen med sine gammeldagse fangstfartøier og redskaper, kræves det, at staten hjælper fiskerne hertil.

Det erkjendes selvfølgelig, at man for tiden er avhængig av det norske rognmarked og de der noterede priser. Indførsten av norsk rogn utviser de sidste aar en sterk stigning. Men det bør ikke lægges skjul paa, at man vil gjøre alt mulig for at bringe fiskerne til at anvende i større utstrækning den franske agn, baade den naturlige og den kunstige rogn. Man maa derfor vistnok gaa ut fra, at det i fremtiden kan bli nødvendigt, at den norske rogn for at opretholde sin plads paa markedet maa sælges til billigere priser, end rognexportørerne i Bergen forlangte i 1909.

Hvad nu specielt dette aars rognmarked angaar, tør man anta, at det vil gaa sin normale gang med forbruk av norsk og anden naturlig rogn i samme forhold som de sidste aar. Der er heller ikke tegn til, at anden kunstig rogn end det i mange aar benyttede arachidemel vil faa anvendelse for tiden; men forbruket av dette produkt vil sandsynligvis tilta. Til bedømmelse av stillingen for dette aars rogn salg kan tjene, hvad der ovenfor er meddelt om de forholdsvis lave rognbeholdninger i Frankrike, ca. 6 000 tønder. Efter oplysningskontorets «Meddelelser» er beholdningerne i Spanien ca. 5 335 tønder og i Norge ca. 1 000 tønder. Fra Hamburg utbydes rogn fra 1909 samt ny rogn paa leverance, den sidstnævnte til frans 70, 60 og 50 for henholdsvis første, anden og tredje sort.

Den kunstige rogn og silderognen anvendes endnu særlig ved baatens ankomst til fiskepladsene til at lokke fisken frem. Saa snart fisken paa den maate er kaldt frem, utkastes den bedste agn, den norske torskerogn for at holde fisken paa pladsen. Den naturlige rogn synes saaledes for tiden at kunne holde sig udmerket i konkurrencen med den kunstige rogn. Den norske rogn er sidste aar betalt med optil 115 franses tønden; den franske silderogn koster vistnok 44 franses tønden og arachidemellet 17 franses pr. søk à 75 kg. Sættes en fiskebaats ukentlige forbruk av norsk rogn til halvanden tønde og av arachidemel til to à fire søkker, vil det sees, at alene dens daglige utgifter til rogn under den nuværende fangstmaate er uforholdsmæssig store, naar sardinpriserne er lave. En fiskebaats utgifter til agn kunde ved godt fiske sidste aar anslaaes til ca. 25 à 30 franses daglig. Fiskes der saa 7 à 8 000 sardiner til en pris av fire franses tusenet, blir der intet overskud til betaling av garn etc. — ikke at tale om fortjeneste.

Det sidste aars lave sardinpriser og høie rognpriser var de viktigste grunde til streikeuroligheterne

i 1909. Det paastaaes, at sardinfabrikanterne ikke kunde betale høiere priser i 1909 uten at lide tap. Der er al utsigt til, at sardinpriserne vil stille sig lave ogsaa dette aar, forutsat at fisket ikke slaar helt feil. Som i min indberetning om sardiniskfisket nævnt sitter man nemlig inde med store beholdninger av nedlagte sardiner. Hvis man ikke finder avsetning, vil følgen bli, at sardinpriserne vil stille sig meget lave i 1910, og salget av fiskefangsten vanskeliggjøres. Det vil da være meget vanskelig for fiskerne at kunne betale høie rognpriser. Man er vistnok nu iaar bedre rustet end ifjor til at kunne avverge streikeuroligheter, men skulde lave sardinpriser og høie rognpriser indtræffe, er en krise at befrygte, og eventuelle streikeuroligheters omfang og deres følger for rognsalget er det umulig at forutsi, saa meget mere som jo hermetikfabrikkerne staar utenfor rognsalget.

Trømassemarkedet i Danmark.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, har meddelt følgende:

Aaret 1909 er det første aar efter den nye toldlovs ikrafttræden, og aarsresultaterne for papirfabrikkerne imøtesees derfor med endel spændig. Den almindelige mening er imidlertid, at disse har arbeidet særdeles tilfredsstillende, idet toldnedsættelserne paa utenlandsk papir ikke skal ha skadet de danske fabrikker i nogen nævneværdig grad, hvorimot toldlettelserne paa raamaterialer (paa mekanisk træmasse og cellulose fra 10 % til 7½ % av værdien) har været til stor fordel for papirfabrikkerne.

Ravnholm papirfabrik, som blev kjøpt av De Forenede Papirfabrikker ifjor, er nu nedlagt, og maskinerne flyttet til Dalum papirfabrik ved Odense (som eies av Forenede). I den anledning er fabrikken blit betydelig utvidet.

Likeledes er Frederiksberg Papirfabrik ved Kjøbenhavn blit betydelig utvidet, idet fabrikken er blit ombygget, og en ny hurtig arbeidende «Füllner»-maskine er blit installeret.

Denne fabrik, som eies av bladutgiveren etatsraad Ferslew, arbeider i noie forstaaelse med De Forenede Papirfabrikker, der disponerer over den del av produktionen, som ikke benyttes til eget bruk.

Fredriksberg Papirfabrik har hat sin egen cellulosefabrik, Kattingeværk ved Roskilde. Denne vil bli nedlagt i løpet av 1910, idet man dels paa grund av toldloven og dels paa grund av lave priser i Skandinavien kan importere cellulosen billigere. Prisen paa trømassevett stiller sig ogsaa for høi her i landet.

Arbeidsforholdene har i aarets løp været gode. I 1907 blev anvendt 36 250 000 kg. trømasse og i 1908 56 716 750 kg. Det samlede kvantum for 1909 foreligger endnu ikke. I de 3 første kvartaler av 1909 blev anvendt 30 513 000 kg. og i 1908 21 000 000 kg.

Den opgivne vett er for vaat masse, idet der av tør masse kun anvendes ca. 2 000 tons letblekelig sulfitt, samt et par hundrede tons kraft-sulfat.

Saavidt det kan skjønnes, har Norge leveret ca. ¾ av den vaate mekaniske masse. Resten er kommet fra Sverige. Derimot har Sverige leveret saa godt som al sulfitt.

I slutningen av aaret fandt en del omlastning sted i frihavnen av sulfitt fra Østverige og Pernau til de Forenede Stater og Østen. Ialt et par tusen tons.

For 1910 er forbruket saa godt som dækket. Større avslutninger fandt sted i slutningen av sommeren, kort forinden efteraarsflaaheten indtraadte for mekanisk masse.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i januar maaned 1910 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

120 kasser smør, 64 tdr. saltet flesk, 75 tdr. saltet kjød, 241 600 kg. okse- og kalvekjød, 100 kg. ferskt faarekjød, 28 kasser egg, 20 600 kg. svinerprodukter etc., 81 stkr. levende hornkvæg, 103 100 kg. hvitkaal og 271 tdr. islandsk faarekjød.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes:

1 356 okse-, 91 kalve- og 3 faarekropper.

Ismarkedet i Danmark.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

I løpet av aaret 1909 ankom der til Kjøbenhavn blot en seilskibsladning is fra Norge. Den ringe import skyldes de i den foregaaende ret strenge vinter innsamlende beholdninger og det ringe forbruk i den kolde sommer. Om utsigterne for den kommende sæson er det vanskelig at uttale nogen mening. Der er hitindtil neppe innsamlet nogen naturis, da der har været meget korte kuldeperioder; men kulden kan maaske endnu indtræffe og gjøre det mulig at faa lagrene fylde.

Ismarkedet i Berlin.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

I tilslutning til generalkonsulatets i «Konsulatberetninger» ukeutgave nr. 7 — 1910 indtagne beretning meddeles, at veiret i Tyskland ogsaa i hele slutningen av februar maaned har været usedvanlig mildt, og at der saaledes heller ikke i denne tid har fundet nogen innsamling av is sted. Man kan vel derfor nu med sikkerhet gaa ut fra, at nogen ishost av betydning vil der iaar ikke mere bli tale om, og utsigterne for exporten skulde derfor være gode. Et herværende isverk har allerede kjøpt etpar skibsladninger is til en pris av ca. 7 mark pr. ton cif. Stettin, og de herværende importører er villige til at betale 8—9 mark pr. ton cif. Stettin. Naar enkelte norske exportører i disse dage skal ha offereret is til en pris av 12—13 mark, er der neppe nogen utsigt til foreløbig at opnaa en saadan, og det er vistnok litet sandsynlig, at prisen selv til sommeren vil stige saa høit.

Naar det i et telegram til en Kristianiaavis fra Berlin er uttalt, at ølbryggerierne skulde frygte for ismangel, er dette uriktig, da de fleste ølbryggerier her har ismaskiner, som producerer kunstig is tilstrækkelig til at dække behovet.

Forholdene i Grækenland.

Generalkonsul *Fritz Beckmann*, Athen, har indberettet, at den kommercielle krise i Grækenland vedvarer, og at meningene med hensyn til utsigterne for den nærmeste fremtid er delte.

Utsigterne for avsætning av norske varer paa Kreta.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har uttalt, at der paa Kreta antagelig vil kunne avsættes de i Levanten gangbare norske artikler, saasom *papir*, *bran*, *konserver* etc., men at norske exportører ikke bør indlate sig paa forretninger med øen, forinden roligere politiske forhold indtræder.

Transport av fisk fra Østasien til Europa.

Indberetning fra minister *N. Prebensen*, St. Petersburg.

Av en meddelelse i «Bulletin de la Chambre de Commerce Russe de Paris» frengaar, at fartøiet «Roman», der tilhører et fiskefirma ved Stillehavskysten, har gjort sin første reise fra det Okotske Hav til Odessa med en ladning bestaaende av 83 000 pud laks samt presset kaviar. Fra Odessa blev ladningen i frysevogne expederet til det indre av Rusland og til utlandet. Skibet er forsynet med fryseapparater, der drives med komprimeret kulsyre. Hvis dette første forsøk svarer til firmaets forhaabninger, er det meningen, at transporten skal bli regelmæssig.

Den nye sluse ved Ter Neuzen.

Generalkonsul *G. W. Burger*, Rotterdam, har indberettet, at den nye sluse ved Ter Neuzen for kort tid siden er aapnet for skibsfarten.

De maximale dimensioner for beseiling av den nye sluse, saavel som hovedkanalen til Sluiskil, er: Længde 140 m., bredde 17 m., dypgaaende 8 m. For strækningen fra Sluiskil til den belgiske grænse er disse dimensioner: Længde 120 m., bredde 14.63 m., dypgaaende 6.50 m.

Indgangen til den nye ytre havn betegnes om natten av et rundt grønt lys paa hver av havnedikernes hoveder; akseretningen av indseilingen til havnen antydes av to hvite ledelys, som staar paa plateauet vest for den nye sluse, ved havnens sydende.

Nødvendigheten av fuldstændige og korrekte skibspapirer i spanske havne.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Paris, har meddelt følgende:

Legationen har ofte maattet indberette om kjedelige reklamations- og toldsaker, foranlediget ved, at norske fartøier er ankommet til spanske havne med feilagtige eller ufuldstændige papirer.

Legationen har nu atter faat en saadan sak til behandling: Et norsk fartøi trues i Barcelona med en mulkt av over 4 000 pesetas, fordi ladningens størrelse ikke stemmer med de toldvæsenet forelagte dokumenter. Det er oplyst, at ladningen var fordelt paa to konnossementer, hvorav det ene, paa 726 tons, ved en forglemmelse av vedkommende mægler ikke blev omnavnt i den spanske konsuls rektifikation i vedkommende engelske havn.

Uagtet der her tydeligvis foreligger en beklagelig feiltagelse og intet andet, synes det tvilsomt, om det vil lykkes legationen at faa mulkten eftergitt, uagtet legationen selvfølgelig vil gjøre alt mulig for at hjelpe det norske fartøi.

Norske kapteiner, skibsmæglere og exportører bør gjøres opmerksom paa, hvad man kan risikere i Spanien ved ikke at ha sine papirer i orden.

Sundhedsattest for huder etc. ved landværts import til Italien.

Ifølge meddelelse fra den italienske legation i København er det blit bestemt, at huder og dyriske afaldsstoffer («peaux et autres restes d'animaux») ved landværts indførsel til Italien fra og med 15. ds. skal være ledsaget av en av vedkommende lokalmyndighet utfærdiget attest om, at de stammer fra sunde dyr, og at der i vedkommende distrikt ikke hersker smitsomme dyresygdomme.

Tariferingsbestemmelser i Rusland.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet følgende:

Den i Paris utkommende «Bulletin de la Chambre de Commerce Russe de Paris» indeholder i sit hefte for januar maaned 1910 en gjengivelse av et cirkulære fra det russiske tolddepartement angaaende toldtarifens anvendelse paa en række i cirkulæret nævnte artikler.

Av disse bestemmelser tillater jeg mig at anføre følgende:

Marmorert papir, farvet blot paa én side, fortoldes efter toldtarifens art. 177, par. 2—F, med 12 rubler pr. pud.

Haandsager fortoldes efter art. 161, par. 2, med rbl. 1.80 pr. pud.

«Pâte de poisson» i tuber av tin med aapning, hvorigjennem indholdet trykkes ut, fortoldes efter art. 13 i generaltarifen med 10 rubler pr. pud.

Kjælker fortoldes efter det materiale, hvorav de er forarbeidet, uten hensyn til dimensioner.

Fremmedkapital i Rusland.

Indberetning fra minister *N. Prebensen*, St. Petersburg.

Av en meddelelse i «Bulletin de la Chambre de Commerce Russe de Paris» fremgaar, at herr D. J. Morgan, formand for den russiske afdeling av Londons handelskammer, paa et møte i nævnte afdeling fornylig har uttalt, at den russiske finansminister, herr Kokovtsoff, likeoverfor ham hadde erklæret, at rygtet om, at han (finansministeren) skulde være mot indførsel av fremmed kapital til Rusland, var ganske falskt. Herr Kokovtsoff uttalte, at han tvertimot meget ønsket indførsel av saadan kapital for at utnytte landets rigdomme, og at han gjerne vilde lette saadan indførsel.

Murstensproduksjonen i Danmark i 1909.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, København, har meddelt følgende:

Redaktionen av «Industriberetningen» meddeler et foreløbig opgjør over murstensproduksjonen i Danmark i 1909 for teglverker, der er undergit fabriktilsyn. Dette opgjør viser, at produksjonen er gaat ned til 460 mill. sten, mot 510 mill. i 1908. Uheldigst har forholdene, som overhovedet i de senere aar, stillet sig for de nordsjællandske verker, idet disses produksjon er gaat ned til 65 mill. sten, mot 83 mill. i 1908 og 146 mill. i 1907. Lagrene er for hele landet vokset fra 213 mill. sten ultimo december

1908 til 228 mill. sten ultimo december 1909. For de nordsjællandske verkers vedkommende har der været en nedgang i lagrene fra 59 mill. sten til 43 mill. sten. Da der paa samtlige verker kan produceres 736 mill. sten, har altsaa kun 62 % av produktionsevnen været utnyttet i det forløpne aar. Den høieste utnyttelse har fundet sted for de nordøstjydske verkers vedkommende, nemlig 87 %, den ringeste for de nordsjællandske, 31 %.

Kalkstensfabrikkerne har i 1909 fabrikeret 16 mill. sten, mot 17½ mill. i 1908. Av produktionsevnen er for de jyske fabrikkers vedkommende utnyttet ca. 39 %, for øernes fabrikker ca. 17 %. Lagrene er for hele landet gaat ned fra 6 mill. ved aarets begyndelse til ca. 5 mill. ved aarets utgang.

Handelsusancerne i Konstantinopel.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har meddelt følgende:

Handelsusancerne i Konstantinopel er meget variable, og det er umulig at angi nogen bestemt norm, men med alt forbehold kan man til veiledning meddele følgende:

De fleste fabrikartikler sælges mot aksept, og betalingsfristen er ofte meget lang. Kontantbetaling lar sig gjennemføre med 3—5 % rabat, men betalingen ydes isaafald ofte først 30 dage efter varenes motagelse, endog like op til 3 maaneder efter, uten at rabatten bortfalder. I manufakturvarer, hvor man hovedsagelig arbeider med grossisterne, er betalingsbetingelserne enten 5 % mot kontant eller 3 mdr.s tratta. Betaling mot konnossement er ofte vanskelig at gjennemføre. Delkredere overtar undertiden agenterne paa fabrikanternes ønske, naar de venten en større omsetning, men ofte kun i en høide av 25—50 % mot 1—3 % provision.

Hvad agenternes provision angaar, er ogsaa denne meget forskjellig, men ved manufakturvarer gjerne 2—3 %, jern- og kolonialvarer 1—1½ %, modevarer 5 % etc.

Importen av norske varer til Minnesota.

Konsul *E. H. Hobe*, St. Paul, har meddelt følgende:

Ifølge mottagne opplysninger er der indført fra Norge gjennem toldkontorerne i St. Paul, Minneapolis og Duluth i aaret 1909 varer til følgende beløp:

St. Paul	\$ 157 134
Minneapolis	» 78 378
Duluth	» 11 717
	\$ 247 229

Dette er en stigning av mere end \$ 57 000 over sidste aars import. Ovennævnte beløp angir dog paa langt nær ikke forbruket av norske varer i de nordvestlige stater, da New York, Boston og Chicago klarer mange varer, som er sendt til forbrukere og handlende i stater, hvor ovennævnte toldkontorer er beliggende. Handlende har meddelt mig, at efterspørslen efter norske fiskevarer er i stadig stigende.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 11.

Ukeutgaven.

19. mars 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Fiskemarkedet i Kjøbenhavn. De danske fiskerier . . .	65
De franske torskefiskerier i 1909 . . .	67
Hvete-, linfro-, havre- og maishosten i Argentina . . .	68
Isimporten til England . . .	68
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland . . .	68

Fiskemarkedet i Kjøbenhavn. De danske fiskerier.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

I likhet med, hvad tilfældet var i aaret 1908, er der ogsaa i 1909 ankommet endel smaa norske dampskibe med fisk fra det sydlige og vestlige Norge; men nogen statistik over Kjøbenhavns fiskehandel foreligger ikke.

Der har i aarets løp været sterk uro og bevægelse indenfor de herværende fiskehandleres leir. For aar tilbage blev der ved havnen i Kristiansgade oprettet en hal for bortauktionering av fisk. Der kom dog aldrig rigtig liv i dette foretagende, og hallen har — saavidt vites — i lange tider ikke, eller ialfald kun i meget ringe utstrækning været benyttet. Ilosten 1909 fik imidlertid en kjøbenhavnsk auktionsholder koncession paa at avholde daglige fiskeauktioner i denne hal. Tanken var delvis at bringe tilgangen av fisk ind i en anden gjænge ved at indføre slagtet fisk paa markedet. Denne tanke har der flere gange været gjort forsøk paa at virkeliggjøre, men med de daarlige forhold ved det herværende fisketorv har fiskeforbruket hitindtil væsentlig bestaa av levende fisk, da den slagtede fisk vanskelig kan falbydes paa torvet. Den slagtede fisk fordrer nemlig renlige og propre omgivelser for med held at kunne frembydes til salg og opta konkurrencen med den friske fisk. Foruten at de daglige fiskeauktioner skulde ha indforslen av slagtet fisk som sit formaal, haabet man ogsaa gjennemgaaende at reducere fiskepriserne. Hitindtil hadde en 30—40 kommissionærer opkjøpt al fisk av fiskerne og solgt den igjen til fiskehandlerne med god avance, og følgen blev, at konsumenterne maatte betale en høi pris for sin fisk. Som følge derav har forbruket heller ikke været stort. Statistikken viser, at medens hver indbygger i London aarlig spiser gjennomsnitlig 72 pund fisk, er forbruket i Kjøbenhavn, der ligger langt gunstigere for fisketilførslen, kun 38 pund pr. indbygger.

Fiskekommissionærene saa naturligvis ikke med blide øine paa de omhandlede auktioner. En av de første dage, auktionerne var igang, synes det, som om kommissionærene — sandsynligvis med støtte av fiskehandlerne — foretok en formelig boykotting. Deres argument mot auktionerne er, at der herved

er skapt et monopol i fiskehandelen til hinder for den frie konkurrence. Auktionerne gaar imidlertid nu sin gang med to auktioner daglig, kl. 8¼ og kl. 10 formiddag. Ved den første indfinder væsentlig fiskehandlere sig, ved den anden restauratører og husmødre.

Sandsynligvis vil den strid, der har staat om fiskeauktionerne, og som har været indgaaende drøftet i den kjøbenhavnske dagspresse, bringe spørsmålet om en fiskehal her i byen til en tilfredsstillende løsning. For nærværende er der ikke mindre end to forslag i den retning fremme. Det første stammer fra den mand, som nu driver fiskeauktionerne. Det gaar ut paa at bygge en fiskehal tæt op til auktionshallen og forbinde disse. Fiskehallen foreslaaes gjort 50 alen lang og 40 alen bred, med ca. 100 pladse til utleining; til hver plads skulde der høre marmorbord og vandbassin; leien menes at burde fastsettes til kr. 100 pr. aar. Opførelsen av selve bygningen anslaes til kr. 200 000.

Det andet fiskehalprojekt er fremsat av fiskehandlerne. Det foreslaar opførelsen av en fiskehal ved Gammelstrand, tæt ved det nuværende fisketorv.

Av fiskeriberetningen for 1908 sees, at den samlede inntøgt av de danske fiskerier i 1909 var kr. 13 180 000, eller vel kr. 400 000 mindre end i 1907. Vestkystfiskeriet og Skagensfisket har været i nedgang, medens fiskeriet i Limfjorden har været i opgang.

Sammenlignet med 1907 viser hummerfisket et merutbytte av kr. 6 400, aal kr. 529 400, kolje kr. 113 900 og forskjellige sorter kr. 172 900. Mindreutbytte viser torsk med kr. 126 000, flyndre med kr. 354 000, sild og makrel med kr. 674 000, røker med kr. 31 200 og hornfisk med kr. 43 600.

Fiskernes antal forøkedes med 225 personer, værdien av redskaper formindskedes med kr. 95 000, hvorefter den samlede værdi var ca. 6½ mill. kr. Fartoiernes værdi forøkedes med ca. ½ mill. kr., hvorefter fiskerflaatens samlede værdi skulde komme op i ca. 10½ mill. kr. Den bestod av 13 520 fartøier, hvorav 12 031 seilfartøier, 1 480 motorfartøier og 9 dampfartøier med en tonnasje paa henholdsvis 19 380, 8 367 og 543 reg. tons, tilsammen 28 290 reg. tons.

Sildemarkedet. Foraarsforretningen i saltet sild utviklet sig rolig; mangelen paa de største merker erstattedes ikke av slosilden, som vel var forhaanden i tilstrækkelig mængde, men var tarvelig og smaa-faldende. Av *fetsild* i de smaa merker var der vedvarende tilstrækkelig til at dække forbruket. For i alle henseender prima reel notsild notertes i januar en- og tostreks op til kr. 19.00, trestreks op til kr. 13.00 og firestreks 9—10 kr. Priserne holdt sig noksaa uforandret; enkelte særlig fine partier kunde nu og da opnaa litt høiere priser, som i april, da der betaltes op til kr. 20.00 for tostreks, kr. 15.00

for trestreks og kr. 9.50—10.00 for firestreks, men i det hele og store holdt priserne sig uforandret, indtil ny fetsild fremkom i juni. Som sedvanlig opnaadde denne meget høje priser, uagtet varen var av tarvelig kvalitet og fremkom i meget mangelfuld pakning og sortering; medio juni opnaadde kr. 30.00 for alle merker i gennemsnit. For et enkelt særlig godt behandlet mindre parti opnaadde kr. 33.00 cif. Priserne gik senere op i kr. 39.00 for K.K.K.K., kr. 34.00 for K.K.K. og kr. 28.00 for K.K., Trondhjems-avladning, medens Stavangeravladning opnaadde kr. 36.00 cif. for K.K.K., kr. 32.00 cif. for K.K. og kr. 26.00 cif. for K. Den 21. juli betinget Bergens-avladning optil kr. 36.00 for K.K.K., kr. 34.00 for K.K., kr. 28.00 for K. og kr. 25.00 for M.K., Trondhjemsavladning optil kr. 36.00 for K.K.K.K., K.K.K. og K.K. i gennemsnit. Da fisket i Nordland tok til, faldt priserne, og der notertes den 25. august for Bergensavladning optil kr. 29.00 for K.K.K., kr. 25.00 for K.K., kr. 20.00—24.00 for K., for Trondhjems-avladning K.K.K. kr. 27.00, K.K. kr. 25.00 og K. kr. 15.00. Prisen faldt, efterhaanden som rygget om det gode fiske viste sig rigtig, og eftersom tilbudene fra Norge blev lavere. I slutningen av september notertes Bergensavladning K.K.K. optil kr. 26.00, K.K. kr. 22.00, K. kr. 20.00 og M.K. kr. 14.00, Trondhjemsavladning K.K.K. kr. 23.00 og K.K. kr. 20.00. Medio oktober notertes Bergensavladning optil kr. 20.00—22.00 for K.K.K., kr. 18.00—19.00 for K.K., kr. 17.00—18.00 for K. og kr. 14.00 for M.K., Trondhjemsavladning K.K.K. omkring kr. 17.00 og K.K. kr. 16.00. Senere hadde priserne nærmest en fast og en omend kun svak stigende tendens, og Bergens-avladning betinget medio december omkring kr. 21.00—22.00 for K.K.K., kr. 20.00 for K.K., kr. 18.00—19.00 for K., kr. 15.00—16.00 for M.K. og kr. 12.00—13.00 for M., Trondhjemsavladning kr. 21.00 for K.K.K. og kr. 17.00 for K.K. I de sidste dage av aaret blev smaapartier av reel enstreks prima notsild solgt til litt høiere priser.

Hvor intet andet er bemærket, er priserne brutto minus fragt og alle omkostninger og gjælder prima, i alle henseender reel notsild. Enkelte særlig utsøkte partier av særlig søkte merker har nu og da erholdt en mindre overpris, medens avfaldende eller mangelfulde partier har maattet finde sig i større eller mindre avslag. Dette gjælder ogsaa garnsild, som helt igjennem har maattet nøies med adskillig lavere pris end notsild og dog kun har hat træg avsetning. Fetsildens kvalitet var i 1909 god, likesom den ogsaa faldt godt ut i merkerne; klager over grundsmak er ikke forekommet, derimot kommer der vedvarende alt for rikelig frem av laketørre tønder. Den i den sidste tid fra utenlandske markeder adviserede fasthet har endnu kun meget begrænset vist sig her. Da priserne var paa sit laveste standpunkt, forsynte kjøperne sig sterkt, og ved aarsskiftet var omsætningen kun ringe. Det bør erindres, at foraaarsavsetningen stedse er væsentlig ringere end efteraarsforretningen.

Slosild, hvorav der fandtes ca. 400 tdr. ved aarets begyndelse, gik det trægt at faa avsat paa grund av den tarvelige kvalitet. Prisen holdt sig omkring 10—14 kr. Da det nye fiske først tok fart i de sidste dage av aaret, var der ved aarsskiftet intet fremkommet av ny fangst. Hvorvidt der blir nogen forretning i denne vare, vil ganske avhænge av, hvorledes kvaliteten og størrelsen i merkerne er.

Nordsjosild fremkom i begyndelsen av juni og begyndte med kr. 24.00. Den 1. juli notertes den omkring kr. 19.00, men faldt suksessivt, og notertes

i slutningen av maaneden 13—14 kroner; nogle smaapartier betaltes i august nogle kroner høiere, men interessen ophørte helt for denne vare, da fetsild fremkom i tilstrækkelig mængde.

Norskbehandlet Yarmouthsild og *Shetlandssild* var ikke paa markedet i beretningsaaret.

Skotsk og *hollandsk* sild blev likesom i 1908 kun forhandlet i enkelte tønder. Sildefisket fra Esbjerg i Nordsjøen og under Færøerne og Island blev ikke drevet i 1909.

Islandsk sild bestod i 1909 som sedvanlig hovedsagelig av garn- og snurpenotsild, ofte av ret tarvelig kvalitet, men der tilførtes i aarets løp ogsaa flere tusen tdr. veritabel notsild; særlig i begyndelsen av august opnaadde denne vare høiere priser (den faldt i størrelse 500—550 stykker pr. 100 kg.), og der blev betalt optil 23½ kr. pr. fuldpakket td.; men da det norske fiske tiltok, faldt prisen og gik efterhaanden ned i kr. 14.00 pr. 75—80 kg., og medio oktober solgtes flere hundrede tønder til kr. 10—11 med samme pakning; i de sidste dage av aaret blev prisen dog noget fastere og maa antages at stille sig ca. 2 kr. høiere pr. td.

Snurpenotsild og *garnsild* notertes i begyndelsen av aaret omkring kr. 15—16 pr. td. (75—80 kg. netto) og holdt sig heromkring til ny fangst fremkom i begyndelsen av august; denne betaltes med kr. 20—22 med samme pakning; men prisen faldt hurtigt og jevnt, og i slutningen av december blev der solgt til kr. 10—13 (samme pakning). Hvad der paa første haand resterer usolgt av islandsk sild, er væsentligst senere fanget vare; som sedvanlig er den langt overveiende del av islandsk sild solgt til Sverige, dels Göteborg, men meget væsentlig til Nyköping og nordligere havne. Av notsilden solgtes nogle hundrede tønder til forbruk her i landet og likeledes nogle hundrede tønder til Tyskland.

Brisling var yderst knap, og hvad der er fremkommet, har ofte været en tarvelig vare. Paa grund av den meget høje pris, kr. 25—30 cif, har forbruket været ringe, idet man i meget væsentlig grad har holdt sig til «musse», som iøvrigt ogsaa ret ofte er fremkommet i tarvelig og smaafaldende vare. Prisen har holdt sig ret stabil for denne vare, omkring kr. 12—14 cif.

Av norsk saltet sild er i de to sidste aar tilført:

	1909.	1908.
Januar	3 434 tdr.	468 tdr.
Februar	1 608 »	676 »
Mars	2 324 »	325 »
April	1 601 »	43 »
Mai	489 »	271 »
Juni	1 682 »	1 507 » ¹⁾
Juli	3 025 »	1 706 »
August	8 470 »	5 518 »
September	11 450 »	7 324 » ²⁾
Oktober	14 353 »	4 077 » ³⁾
November	4 801 »	3 440 » ⁴⁾
December	1 766 »	4 204 »

Talt 55 003 tdr. 29 559 tdr.

I september, oktober, november og december er tilsammen av brisling og musse tilført omkring 2 300 tdr., hovedsagelig musse; dette tal er indbefattet i den totale sildeimport; i totalsummen er ogsaa

¹⁾ Derav norskbehandlet Shetlandssild ca. 600 tdr.

²⁾ Do. brisling og musse » 450 »

³⁾ Do. do. do. » 600 »

⁴⁾ Do. do. do. » 500 »

indbefattet omkring 12 000 tdr., der har været transitvarer, væsentlig bestemt for Sverige.

Av islandsk sild tilførtes i 1909 ca. 21 472 tdr., mot ca. 28 000 tdr. i 1908.

Av norsk sild lagrer paa første haand usolgt pr. ³¹/₁₂ 1909 ca. 100 tdr., mot ca. 2 000 tdr. pr. ³¹/₁₂ 1908.

Av islandsk sild lagrer paa første haand usolgt pr. ³¹/₁₂ ca. 1 500 tdr., mot ca. 1 800 tdr. pr. ³¹/₁₂ 1908.

De franske torskefiskerier i 1909.

(Forts. fra foreg. nr.)

New Foundlandsfisket. Sæsonen betegnes som daarlig for damptrawlerne. Fisken, der holdt sig «entre deux eaux» (d. v. s. paa en midlere dybde) blev av den grund særlig fanget med line av seilfartøierne. For disse lyder beretningerne noget forskjellig; idethele maa dog resultatet for seilsmakkerne ansees som meget godt.

Der utsendtes i 1909 til dette fiske 26 damptrawlere og 223 seilfartøier. Sammenlignet med 1908 var deltagelsen større for damptrawlerne vedkommende, men noget mindre for seilfartøierne vedkommende. I 1910 vil der bli utsendt nogle færre baater end i 1909.

Alvorlige konflikter fandt sted mellem fiskerne paa de franske damptrawlere og fiskerne paa de amerikanske baater. Man har fremholdt nødvendigheten av fastsettelsen av et internationalt reglement for at forhindre blodsutgydelse samt sammenkaldelsen av en international konferens i den hensigt at forbyde dampskibene at passere over bankerne i fiskesæsonen.

Fra Boulogne utsendtes i 1909 13 trawlere, mot 7 i 1908. Resultaterne av fisket var langt fra at være tilfredsstillende, og der vil derfor i den kommende sæson sandsynligvis bli utsendt et mindre antal baater.

Fra Arcachon deltok 7 dampskibe, som reiste ut i mai og vendte tilbake i november. Resultaterne var meget middelmådige, og fangsten, der utgjorde 4 à 6 000 kvintaler (à 55 kg.) pr. baat, var utilstrækkelig til å dekke omkostningerne.

De fartøier, der indbragte torskeladninger til La Rochelle, var alle fra andre havne. I 1910 utsendes ingen fartøier fra La Rochelle.

De 46 seilfartøier fra Fécamp hadde en fangst av 15 151 755 kg., hvorav 11 774 045 kg. bragtes til Fécamp og resten til Bordeaux. De seilfartøier, der bragte sin fangst ind til Fécamp, medførte gjennomsnittlig ca. 1 300 kg. rogn og ca. 12 tønder tran. I 1908 hjembragte 53 seilfartøier fra Fécamp en samlet fangst av 13 554 000 kg. Fem damptrawlere gjorde i 1909 hver to reiser til New-Foundland medbringende en samlet fangst av 775 710 kg. Iaar utsendes der 44 seilfartøier.

For Granville foreligger endnu ingen opgave.

Fra St. Malo, St. Servan og Concale deltok 145 seilfartøier med en gjennomsnittlig besætning pr. baat av 30 mand, mot 140 fartøier i 1908. Fisket gav ikke de forventede resultater. Enkelte smakker hadde vistnok en særdeles god fangst; men utbyttet for mange smakker var ikke større end i et middelsaar. De opnaaede priser, 20 à 23 francs pr. kvintal, var nemlig lavere end i 1908 og 1907, da priserne var henholdsvis 24 à 25 francs og 27 à 36 francs. Som vanlig medførte smakkerne litet av tran — bortsett fra enkelte mindre partier, der blev

solgt og leveret til Bordeaux. Den tran, som levedes paa smakkernes hjemsted, solgtes til omtrent de samme priser som i 1908, nemlig 45 à 50 francs pr. 100 kg. Rognen blev ogsaa i 1909 latt tilbake, for størstedelen som følge av de utilfredsstillende priser, 3 à 5 francs pr. 100 kg.

Et par smakker er forlist under sidste aars fiske-togt. Som følge av nybygninger og indkjøp vil der iaar bli utrustet i det mindste like saa mange fartøier som ifjor. Der utrustes ikke damptrawlere fra disse havne, og der vil vistnok ikke paa længe bli tale herom.

Dette aars fiske begynner ikke under gode auspicer. Smakkernes avreise vil muligens bli utsatt, da de forberedende arbeider med utrustningen har været formindsket paa grund av uoverensstemmelse mellom rederne og fiskerne. De sidste har nu dannet fagforeninger. Rederne har ikke villet akseptere de betingelser, som fagforeningerne opstillet. Ved mellemkomst av understatssekretæren for marinen lykkedes det dog at opsætte en kontrakt, der vedtoges av rederne og fiskerne. Kontrakten forbedrer fiskernes forhyringsvilkår.

Fra Dahouët deltok 2 seilfartøier.

Konsulatet i Bordeaux's maanedlige indberetninger utviser, at der av fartøier fra 1. New-Foundlandsfiske (d. v. s. ladninger utveiet for 15. august) indkom til Bordeaux i 1909 25 fartøier med 3 869 372 kg., mot i 1908 27 fartøier med 3 694 298 kg. og i 1907 14 fartøier med 1 982 348 kg. Ved utgangen av 1909 var der i Bordeaux utveiet fra 2. bankfiske 170 ladninger utgjørende 28 698 727 kg., mot paa samme tidspunkt i 1908 og 1907 henholdsvis 133 ladninger med 2 178 434 kg. og 121 ladninger med 17 754 415 kg. Ialt utveiedes der fra 2. bankfiske i 1908 138 ladninger, utgjørende 22 591 539 kg. og i 1907 138 ladninger og 20 042 864 kg.

Islandsfisket har i en rekke av aar git et daarlig utbytte. Aaret 1908 betegner et fremskritt for seilsmakkerne, mens damptrawlerne heller ikke da opnaaede det forventede utbytte. Fjoraaret gav endelig et godt fiske, og man er gjennemgaaende meget tilfreds med resultaterne baade for trawlerne og seilsmakkernes vedkommende. Det gode utbytte skyldtes de rike forekomster av fisk og det gunstige veir allerede fra fiskets begyndelse av. Veiret tillot damptrawlerne at gaa 30 à 40 mil utenfor territori-algrænsen.

Der utsendtes i 1909 til dette fiske 22 damptrawlere og 108 seilsmakker, mot i 1908 38 damptrawlere og noen færre seilsmakker. I 1907 deltok 123 seilsmakker. I 1910 utrustes nogle flere damptrawlere end i 1909, mens seilsmakkernes antal vil bli omtrent det samme.

De 15 damptrawlere, som deltok fra Boulogne, har for de fleste vedkommende hat et utbytte, der staar langt over et gjennomsnittsaar. Resultaterne vilde ha været endnu bedre, dersom trawlerne var reist en maaned tidligere, nemlig de første dage av februar. Fire trawlere gjorde to fisketogter til Island, den anden gang drog de ut i slutten av mai og vendte tilbake henimot slutten av juli med en større fangst end første gang. Den forskyvning, som har fundet sted de sidste aar med avsendelse av et forøket antal av damptrawlere fra Boulogne til New-Foundland og en mindre deltagelse i Islandsfisket vil ikke finde sted iaar. Paa grund av det gode utbytte av Islandsfisket i 1909, som rederne i Boulogne ikke var vant til, sendes iaar et forøket antal trawlere, sandsynligvis 20, til Islandsfisket. Efter de under sidste fiske indhøstede erfaringer vil trawlerne drage ut

tre uker å en måned tidligere end ifjor, paa samme maate som de engelske og tyske baater. Fra Archon deltok en trawler, som forliste med sin besetning under fisket.

Fra Dieppe kom ingen trawlere til at delta, og der vil heller ikke iaar gaa ut nogen baater.

En reder i Havre utsendte forsøksvis en trawler, men agter av forskjellige grunde ikke at utsende noget fartoi i 1910. Fra Binic deltok 9 seilsmakker og fra Dahouët 3 seilsmakker.

Dunkerque utsendte 38 seilsmakker, 1 mere end i 1908, til en samlet drægtighet av 3 669 tons og med en besetning av 690 mand. En av smakkerne forliste. Den samlede fangst beløp sig til 2 035 728 kg., et bedre uthytte end de tre foregaaende aar. Salgsprisen var i september 90 à 95 francs pr. tonde (à 134 kg. netto), mot 110 francs i 1908. Denne pris kunde gi rederne sidste aar en inntægt av 8 à 10 000 francs, et resultat, der ansees som meget tilfredsstillende. Der sendes dog iaar sandsynligvis blot et par baater mere end sidste aar.

Beretningerne fra Gravelines gaar ogsaa ut paa et meget godt fiske; 23 seilsmakker bragte hjem 1 150 000 kg., mot i 1908 18 seilsmakker og en fangst av 831 068 kg. Der utrustes iaar et par smakker flere end i 1909. Utrustningen har været forsinket paa grund av uenighet mellem rederne og fiskerne.

Fra Païmpol meddeles det, at fisket har været utmerket godt. De 35 deltagende seilsmakker bragte hjem en gjennomsnittsfangst pr. baat av 105 à 110 000 kg. Priserne varierte mellom 25 à 32 francs pr. 55 kg. Uthytet har for denne havn ikke været saa godt paa 7 aar. Antallet av de deltagende baater er i denne tid gaat sterkt ned. Nogle daarlige aar endnu vilde kanskje hat tilfølge, at deltagelsen fra Païmpol i Islandsfisket hadde ophørt. Enkelte seilsmakker, som fuldt utrustet har en værdi av 50 à 60 000 francs, skal efter en avisartikel ha git eierne en nettoinntægt av 30 000 francs. Efter samme kilde skal skibsførernes inntægt ha været henved 7 000 francs og fiskernes 1 200 à 1 400 francs. En fisker, som deltar i torskefiskerierne, tjener ellers i gjennemsnit 80 à 100 francs pr. måned. Den almindelige tilfredshet økedes ved, at der i 1909 ikke forliste nogen fartoi, et nær sagt enestaaende tilfælde i Païmpols annaler. Som følge av det særdeles gode fiske i 1909 bygges der enkelte nye smakker. Efter de sidst mottagne efterretninger vil dog deltagelsen i 1910 bli endnu mindre end i 1909, idet der blot utrustes 31 baater. I 1908 avsendtes 40 og i 1907 51 smakker.

Fra Fécamp har 5 damptrawlere tat del i fisket. De hjembragte 847 485 kg., der tilnærmelsesvis var den samme fangst, som seks damptrawlere fra Fécamp hadde i 1908. Iaar vil de samme trawlere delta som i 1909. Til Fécamp indbragte 18 seilsmakker fra andre byer en fangst av 1 211 468 kg. Hvad rogn- og tranindførslen angaar, har jeg opgave for 10 av disse seilsmakker. De medbragte i gjennemsnit 4 200 kg. rogn og 50 tonder tran; et forholdsvis betydelig kvantum og utgjørende det tre- å firedobbelte av, hvad seilsmakkerne fra New-Foundlands-fisket medbragte.

Hvete-, linfrø-, havre- og maishøsten i Argentina.

Indberetning fra minister *S. A. Christophersen*, Buenos Aires.

Chefen for akerbruksministeriets statistiske avdeling har i disse dage indberettet, at høsten under

indeværende sæson (1909—1910) kan forventes at gi følgende resultater:

Provins.	Hvete. Tons.	Linfrø. Tons.	Havre. Tons.
Buenos Aires	1 524 000	278 000	537 000
Santa Fé	550 000	260 000	10 000
Cordoba	1 272 000	130 000	6 000
Entre Rios	178 000	110 000	16 000
Pampa	240 000	22 000	19 000
Nationalterritorierne . .	61 000	500	3 000
Ialt	3 825 000	800 500	591 000

At uthytet saaledes ikke kommer til at stille sig saa gunstig som forutsat i legationens tidligere indberetning, tilskrives delvis tørke, men særlig frost, der under december maaned anrettet større skade, end man dengang beregnet.

Naar fradrages, hvad der her utkræves til forbruk og til sæd, forventes der at bli tilbake til export 2 400 000 tons hvete, 700 000 tons linfrø og 500 000 tons havre.

Hvad mais betræffer, anføres, at det endnu er for tidlig med bestemthet at fastsette uthytet av høsten. At domme efter markernes nuværende tilfredsstillende tilstand, er det ikke udelukket, at indhøstningen vil kunne gaa op til 5 millioner tons, saafremt der ikke indtræffer ugunstig veir, eller græshopper kommer til at anrette nogen nævneværdig skade.

Isimporten til England.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av februar maaned d. a. og i samme maaned i de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet. Tons.	Værdi. £.
1910	9 630	4 191
1909	13 485	6 336
1908	11 244	5 262

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland med last ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til februar 1910, sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i de to næst foregaaende aar:

	1910. Tons.	1909. Tons.	1908. Tons.
Indklarerede:	5 812 623	5 691 031	5 900 918
Derav britiske	4 098 824	4 123 356	4 302 230
» norske	358 813	310 587	329 904
Utklarerede:	8 042 889	8 323 608	8 585 545
Derav britiske	5 036 473	5 344 480	5 359 499
» norske	521 810	486 609	618 296

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 12.

Ukeutgaven.

26. mars 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Utsigterne for import av norske varer til Tyrkiet . . .	69
De skotske fiskerier	71
Tolden paa landbruksmaskiner i Russland	72
Trælastmarkedet i Danmark	72
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	72

Utsigterne for import av norske varer til Tyrkiet.

(Papir. — Pap. — Fyrstikker. — Galoscher. — Trælast. — Sardiner. — Kondenseret melk. — Saltet og tørret fisk. — Levertran. — Smør. — Margarin. — Øl. — Elektriske apparater.)

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har indberettet følgende:

Tyrkiets statistik, der ligger aar tilbage, gir ingen oplysninger om Norges handelssamkvem med Tyrkiet. Man er derfor henvist til at søke oplysninger fra andet hold, hvad der ikke er let, da importører og exportører ofte vægrer sig ved at gi opgaver.

Norges statistik for 1908 angir importen fra Tyrkiet til en værdi av kr. 127 400, omfattende følgende produkter: vin paa fustager, fikener, rosiner, uformalet mais og uformalet rug. Exporten angives at bestaa av trælast til en værdi av kr. 25 700. Denne statistik er desværre paa dette omraade meget mangelfuld, men vil forhaabentlig efter den nye (norske) lovs ikrafttræden for fremtiden bli fyldigere.

Til veiledning skal man nedenfor hitsætte de oplysninger, generalkonsulatet har været istand til at erholde om de produkter, som nærmest kan antages at interessere Norge, suppleret med de sidste foreliggende opgaver over importen til Konstantinopel for finansaaet 1907—08 med angivelse av, hvilke lande der forsyner markedet med disse artikler. Da Konstantinopel i gjennemsnit besørger $\frac{1}{3}$ av hele Tyrkiets import, kan denne for de enkelte artiklers vedkommende tilnærmelsesvis anslaaes til det tredobbelte av nedennævnte tal.

Papir. Kompetente folk hernede anslaaer Norges export av papir til Tyrkiet til 5 à 700 tons aarlig, hvilket turde være noget høit, men der vites at være en ikke helt ubetydelig import av norsk papir til Konstantinopel, Smyrna og Saloniki; $\frac{2}{3}$ siges at komme via Kristiania og $\frac{1}{3}$ via Drammen. Det maa ogsaa antages, at norsk papir kommer paa markedet her gjennom mellemmand i Hamburg og London, som er mere villige til at gaa ind paa de her-værende importørers betalingsvilkaar, end de norske exportfirmaer.

Papir er utvilsomt en av de norske exportartikler, som egner sig bedst for markedet i Levan-

ten, og uten at dog statistiske opgaver foreligger, kan man gaa ut fra, at Tyrkiets import av papir i de senere aar har været i sterk stigning.]

Tryk- og skrivpapir: Totalimport 3 757 tons, værdi kr. 1 383 000, hvorav fra

Østerrike . . .	2 500 tons	Belgien . . .	253 tons
England . . .	395 »	Holland . . .	173 »
Tyskland . . .	320 »	Frankrike . . .	72 »

Pakpapir: Totalimport 3 035 tons, værdi kr. 726 000, hvorav fra

Holland . . .	1 088 tons	Italien . . .	480 tons
Belgien . . .	1 072 »	Frankrike . . .	442 »
Tyskland . . .	854 »	England . . .	325 »
Østerrike . . .	761 »		

Det norske, svenske og finske papir, som er indført paa markedet, er opført som kommet fra det transitland, hvor det er omskibet (England, Tyskland eller Belgien).

Pap, karton etc.: Totalimport 2 270 tons, værdi kr. 451 000, hvorav fra

Østerrike . . .	1 867 tons	Rumænien . .	133 tons
Tyskland . . .	166 »	Belgien . . .	41 »

Cigaretpapir: Totalimport 767 tons, værdi kr. 782 000, hvorav fra

Østerrike . . .	520 tons	Frankrike . .	162 tons.
-----------------	----------	---------------	-----------

Tapetpapir: Totalimport 95 tons, værdi kr. 55 000. Hovedleverandører: Tyskland, Østerrike og Belgien. Da benyttelsen av tapetpapir til at betrekke veggene i de almindelige beboelseshuse er tiltat sterkt i de sidste aar, vil importen herav vise betydelig stigning.

Papæsker: Totalimport 87 tons, værdi kr. 127 000. Hovedleverandør: Tyskland og Østerrike.

Fyrstikker (av træ). Totalimport 406 tons, værdi 273 000 kr., hvorav fra

Tyskland . . .	172 670 kg.	Italien . . .	57 740 kg.
Østerrike . . .	131 903 »	Belgien . . .	21 817 »
England . . .	15 339 »		

Den ret betydelige import av svenske fyrstikker, en her ualmindelig godt indarbejdet vare, er antagelig opført under Tyskland, England eller Belgien. Sammen med Sverige leverer Østerrike den alt overveiende del av de her anvendte fyrstikker. De norske fyrstikker er omtrent ukjendte og importen ubetydelig, men pakket og utstyret med den samme emballage som den her gangbare vare, er der sikkerlig muligheter for norsk export. Finland sees i den senere tid ogsaa at forsøke at bearbejde markedet.

Desuten er der en stor import av voksfyrstikker, hvorav Italien leverer den alt overveiende del.

Galoscher. Totalimport 712 176 kg., værdi kr. 1 420 000, hvorav fra

Italien . . .	438 823 kg.	England . .	40 199 kg.
Tyskland . .	159 112 »	Frankrike . .	14 904 »
Østerrike . .	44 767 »	Rusland . .	13 408 »

De russiske galoscher er meget godt indarbejdet paa markedet, og importen siges at være langt større, end det av ovenstaaende statistik fremgaar. Likeledes er amerikanske galoscher vel kjendte. Norske galoscher er ogsaa introduceret, men saavidt vites uten synderlig held.

Trælast. Norges statistik for 1908 angir vort lands export av trælast til Tyrkiet dette aar til 987 kbm. og en værdi av kr. 25 700. Drammen siges at levere ca. 100 stdr. aarlig.

Et fagblad anslaaer den aarlige import av planer, bord (gran, furu) etc. til Tyrkiet til 12 à 1 300 vogne aarlig, hvilket à 22 kbm. pr. vogn gir en aarlig import av 26 400 à 28 600 kbm., hvad der ikke er for høit anslaaet. Under alle omstændigheter er der en ret betydelig import av trælast, hvorav mesteparten kommer fra Østerrike, Ungarn, Rusland og Rumænien. Den indenlandske industri i høvlet last skrider raskt fremad. De gangbare længder er 3—6 m., tykkelse 7—24 mm. Høvlet «smalvare» 9—10 cm. bred, uhøvlet 8—20 cm., med en tykkelse av 12 mm. Uhøvlet «bredvare» kommer i bredder fra 20—30 cm. Planker kommer i længder fra 4—7 m. og tykkelse paa 4—10 cm. Lister eller lægter importeres i bundter paa 50 à 75 stykker og til priser fra 38—44 fres. cif., efter længden. For «smalvare» noteres ca. 45. fres. pr. kbm. fob. dok Galatz eller cif. Konstantinopel, «bredvare» ca. 52 fres. do. do. Betalingsvilkaaerne er 3 maaneders aksept eller kontant med 3 % rabat.

En importør, der arbejder med skandinavisk trælast, meddeler at priserne paa svensk last er betydelig lavere end priserne paa den norske.

Konserver. Sardiner: Totalimport 327 tons, værdi 236 000 kr., hvorav fra

Italien . . .	186 431 kg.	Grækenland .	20 379 kg.
Frankrike . .	46 828 »	Holland . . .	5 356 »
England . .	53 706 »	Tyskland . .	9 050 »

Endvidere er portugisisk vare indført paa markedet.

Efterspørslen efter sardiner er meget god, og det synes, som om de norske sardiner maatte ha mange betingelser for med held at konkurrere paa dette marked. England, Frankrike og Italien bearbejder ogsaa markedet med kjødkonserver, uten at der dog endnu er nogen betydelig import av denne vare.

Kondenseret melk. Totalimport 34 121 kg., værdi 23 600, hvoraf fra

Italien . . .	17 002 kg.	Frankrike . .	5 534 kg.
Tyskland . .	7 186 »	England . . .	1 735 »

Endvidere er kondenseret melk fra Schweiz indført paa markedet uten at være opført i statistikken; det samme er ogsaa tilfældet med norsk kondenseret melk, som er indarbejdet, og der er grund til at tro, at importen herav vil vise stigning.

Fisk. Saltet fisk i tønder. Totalimport 308 328 kg., værdi kr. 138 000, hvorav fra

Rumænien . .	75 111 kg.	Italien . . .	59 923 kg.
Grækenland .	96 692 »	Frankrike . .	39 529 »

Det vil herav fremgaa, at de omkringliggende lande hovedsagelig forsyner markedet med saltet fisk, og en herværende importør mener, at det vil falde vanskelig for den norske vare i pris at konkurrere med den billige græske, rumænske og italienske fisk. I den senere tid er der ogsaa forsøkt indført en

sort saltet laks fra Kamtschatka, men uten at denne synes at falde i konsumenternes smak.

Tørret og røket fisk. Totalimport 231 364 kg., værdi kr. 109 000, hvorav fra

Frankrike . .	88 392 kg.	Rusland . .	55 682 kg.
England . .	59 173 »	Grækenland .	17 387 »

Utsigterne for import av norsk tørret og røket fisk synes imidlertid at maatte stille sig adskillig bedre end for saltet fisk.

Levertran av torsk. Totalimport: 97 549 kg., værdi kr. 70 000, hvorav fra:

England . .	58 467 kg.	Frankrike . .	5 479 kg.
Tyskland . .	24 217 »	Holland . . .	7 173 »

Den norske levertran er meget godt indarbejdet paa markedet. Den kommer fra Aalesund og Bergen, og det aarlige kvantum anslaaes til ca. 1000 tdr.

Smør, saltet og ferskt. Totalimport: 224 tons, værdi kr. 345 000, hvorav fra:

Bulgarien .	173 195 kg.	England . .	5 489 kg.
Rusland . .	20 922 »	Tyskland . .	7 152 »
Østerrike . .	8 902 »	Italien . .	3 441 »

Margarin og fett. Totalimport: 5 403 tons, værdi kr. 3 185 000, hvorav fra

England . . .	2 745 727 kg.	Rusland	203 908 kg.
Italien	1 306 359 »	Holland	199 541 »
Egypten . . .	536 558 »	Frankrike . . .	165 932 »
Østerrike . . .	210 127 »	Tyskland	17 922 »

Der foregaar en meget betydelig import av smør og margarin til Tyrkiet, hvor det i det hele er vanskelig at erholde virkelig godt smør. Dansk smør og margarin er introduceret paa markedet, og forsøk siges ogsaa at være gjort med norsk margarin, men priserne var for høie.

Øl. Totalimport:

Øl paa fat	751 tons	—	kr. 216 000
» » flasker . . .	170 »	—	» 74 000

hvorav fra

Tyskland	191 000 kg.	28 878 kg.
Østerrike	297 000 »	54 827 »
Frankrike	14 531 »	39 450 »

Endvidere mindre kvanta fra Belgien og England. Forbruket av lettere fremmed øl er i stadig stigning. To bryggerier i Konstantinopel leverer forholdsvis godt, lettere øl.

Poteter. Totalimport: 4 750 tons, værdi 418 000 kr., hvorav fra

Frankrike	2 292 640 kg.
Italien	1 464 761 »
England	414 751 »

Endvidere betydelige kvanta fra Rusland, Rumænien og Grækenland.

Elektriske apparater. Importen av elektriske apparater i Tyrkiet er endnu forholdsvis ubetydelig, for Konstantinopels vedkommende andrager den til ca. kr. 72 000 pr. aar, men den staar sikkert overfor en stor fremtid. I Tyrkiet findes der nemlig endnu praktisk talt ingen telefoner, medens der nu i de større byer er planer oppe om saadanne anlæg. Det samme gjælder elektriske lysanlæg og sporveisanlæg, og da landet er i besiddelse av tilstrækkelig drivkraft i sine elve, kan man vistnok gjøre regning paa en hurtig udvikling.

De større lande, England, Frankrike, Tyskland og Østerrike, tildels ogsaa Amerika, konkurrerer sterkt om koncession paa saadanne foretagender, saavelsom jernbaneanlæg etc., og det er klart, at de erhvervede koncessioner gir vedkommende landes ex-

port et mægtig stød fremad og en solid position paa markedet. Men for at erholde koncessioner i Tyrkiet kræves der endnu mange penge, og der er liten eller ingen utsigt for de smaa lande til at kunne opta konkurrencean paa dette omraade. I den senere tid er der meddelt koncession paa endel saadanne foretagender.

Diverse. Av andre artikler, som muligens kunde finde et marked i Tyrkiet, kan nævnes: Lys, som nu hovedsagelig kommer fra Frankrike, Østerrike, Belgien og Holland. Skibsrekvisita, saasom taugverk, kjettinger etc., hvilke artikler nu væsentlig kommer fra England. Spiker, som nu kommer fra Belgien, Østerrike og U. S. A. Endvidere muligens ogsaa hestesko, søm, jern, jernvarer, motorer og linoleum.

Export fra Tyrkiet. Av tyrkiske produkter, som kan antages at interessere norske importører, kan nævnes: *Tobak, frugt, appelsiner, rosiner, fikener, dadler, nøtter, tepper, broderier, vin, olivenolje* etc.

Norske exportører synes ofte uvillige til at bearbejde markedet i Tyrkiet og henviser til, at de har saa og saa bitre erfaringer med tyrkiske forbindelser. Ganske vist er handelsmoralen for flere agents vedkommende ikke særlig god, men paa den anden side kan man ogsaa med litt forsigtighet finde reele forbindelser. Søker man den sande årsak til norske firmaers uheld, saa maa det siges, at skylden sørgelig ofte er deres egen, idet de har und-

latt at indhente ordentlige oplysninger om sine forbindelser. Der gives nok ogsaa eksempler, hvor oplysninger overhodet ikke har været indhentet. At det i saadanne tilfælde gaar galt, er ikke mere end ventelig. Men iagttaa man de nødvendige forsigtighetsregler og bearbejder markedet systematisk, saa er der sikkerlig ogsaa muligheder for en langt større export fra Norge end hittil. Andre landes stadig stigende handelssamkvem med Tyrkiet er det bedste bevis herpaa. Vort naboland, Sverige, har saaledes en import paa ca. 1/2 mill. kr. fra Tyrkiet og en export til samme paa ca. 1 1/2 mill. kr. Hvad det særlig gjælder, er at følge kundernes krav med hensyn til utstyr, emballage etc. samt strække sig længst mulig med betalingsbetingelserne.

Norges export er forsaavidt uheldig stillet i konkurrencean, som Norge ingen direkte dampskibsforbindelse har med Tyrkiet, hvorved varerne vil bli beheftet med alle de med omskibning i utlandet forbundne omkostninger og ulemper, saasom forsinkelser, beskadigelser etc.

Generalkonsulatet staar gjerne til tjeneste med oplysninger, og for at lette dettes arbeide med at etablere forbindelser, vilde det ikke være av veien om de firmaer, som maatte interessere sig for det herværende marked, under generalkonsulatets adresse indsendte prøver av sine produkter, kataloger (helst illustrerede og avfattet paa fransk, engelsk eller tysk) samt priser, saaledes at man bedre var istand til at gi herværende interesserede fyldige oplysninger om de norske produkter, forbindelser etc.

De skotske fiskerier.

Konsul J. T. Salvesen, Leith, har meddelt følgende opgave over utbyttet av de skotske fiskerier i januar—februar 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	706 354	293 596	237 389	58 085	178 265	94 387	119 084	58 394
1910	628 118	323 627	205 226	67 952	131 878	98 961	128 833	67 885

Til Aberdeen ankom i løpet av februar maaned d. a.:

829 trawlfartøier	mot 829 i februar 1909
124 damplinebaater	» 141 —»—
4 torskegarnsfartøier	» 0 —»—
407 mindre linebaater	» 526 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	101 478 cwts., værdi £ 70 669,	mot 134 576 cwts., værdi £ 597 230 i febr. 1909
Damp- og seillinebaater	20 397 » —»—	8 488 » 16 835 » —»— 5 818 —»—
Mindre seillinebaater	820 » —»—	658 » 826 » —»— 493 —»—
Torskegarnsbaater	80 » —»—	77 » 0 » —»— —»—

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnitlig for:

Trawlere	122.4 cwts. à 13 sh. 11 d.,	mot 162.3 cwts. à 8 sh. 10 1/2 d. i febr. 1909
Linebaater	164.4 » à 8 » 3 3/4 d.,	» 119.4 » à 6 » 10 3/4 d. —»—
Torskegarnsbaater	20.0 » à 19 » 3 d.,	» — » à — d. —»—
Mindre linebaater	2.0 » à 15 » 10 3/4 d.,	» 1.5 » à 11 » 11 d. —»—

Der ilandbragtes av:

Hyse	41 727 cwts., værdi £ 34 393,	mot 67 093 cwts., værdi £ 28 594 i febr. 1909
Hvitting	7 596 » —»—	4 374 » 8 411 » —»— 2 641 —»—
Torsk og lange	42 796 » —»—	20 454 » 47 616 » —»— 17 693 —»—

Veiret var i februar ugunstig for de paa ukentlige expeditioner gaaende fartøier, hvorfor den ilandbragte fangst var liten, men da priserne som følge herav steg, kan fortjenesten for de fartøier, der ilandbragte en nogenlunde god fangst, siges at ha været god.

Damplinefartøierne gjorde god fangst av lange, rokke og torsk. Det ugunstige veir forsinket imidlertid expeditionerne noget.

En torskegarndamper indbragte nogenlunde gode kast.

De mindre linebaater gjorde uregelmæssige turer. Der gjordes nogle gode fangster av flyndre med regnorm som agn.

Otte tyske trawlere indkom med fangst fra Island.

Tolden paa landbruksmaskiner i Rusland.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet følgende:

Ifølge «St. Petersburger Zeitung» er en konference i disse dage blit holdt i det russiske finansministerium til behandling av spørsmålet om tolden paa landbruksmaskiner.

Efter en notis i en Rigaeravis skal den svenske konsul i Riga ha gjort opmerksom paa de farer, der truer exporten av svenske landbruksmaskiner til Rusland. I russiske industrielle kredse har man nemlig med fornyet iver begyndt at agitere mot de lave toldsatser for landbruksmaskiner og særlig mot den toldfri indførsel av større maskiner. Det formodes, at handelsministeren har til hensigt at nedsætte en komité til behandling av spørsmålet, og i anledning herav foreslaar den svenske konsul, at de svenske fabrikker anlegger filialer i Rusland og særlig i Riga.

Av en notis i «St. Petersburger Zeitung» for 5. ds. fremgaar videre, at den told paa landbruksmaskiner, der nu stilles i utsigt, vil komme til at dreie sig om fra 3 til 10 procent av maskinernes værdi. Handelsministeriet omgaaes med den tanke ikke at la denne told gaa ind i statskassen, men at anvende den til organisation av kredit paa særlig gunstige vilkaar for landmændene til kjøp av landbruksmaskiner av russisk fabrikat. Efter handelsministeriets mening skulde den nye told saaledes ikke alene fremme den indenrikske maskinindustri, men ogsaa bidrage til forøket anvendelse av landbruksmaskiner i Rusland.

De maskiner, der nu indføres er, oplyses det, hovedsagelig av amerikansk oprindelse, og den samlede værdi av indførslen beløper sig til ca. 50 millioner rubler pr. aar. Kun for enkelte sorter landbruksmaskiner er der nu en ringe told; resten indføres toldfrit.

Trælastmarkedet i Danmark.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

Trælastmarkedet i Danmark i 1909 forløp omtrent som i 1908. Byggevirksomheten ligger stadig nede, og der er et utal av ledige leiligheter, foranlediget ved en overproduktion av bygninger og en stagnation i industrien. At opføre nye bygninger er for øieblikket saa godt som en umulighet, idet meget faa av de gamle kan forrente tredje prioritet, hvis værdi for nærværende er meget tvilsom. Om alle disse tredje prioriteter skulde strykes, vilde det betyde et meget stort tap, og den eneste utvei er sikkert at opføre med at bygge i nogle aar. Hvorvidt de kjøbenhavnske eiendomme igjen vil kunne hævde sin værdi, avhænger av, om byen har kulminert i størrelse, om der ikke allerede bor for mange mennesker her i forhold til landet. Landets hovedhverv er landbruk, og der er et misforhold i, at ca.

20 % av et landbruksdyrkende folks befolkning bor i hovedstaden, og yderligere 20 % er fordelt i de andre byer. Industrien er ikke av nogen væsentlig betydning. Arbeidslønnen er i Danmark for øieblikket meget for høi i forhold til det kvantum arbejde, der præsteres, og da landets toldforhold ikke er særlig beskyttende, ligger det aapent for utlandets konkurrence og overproduktioner.

Importen av trælast til Kjøbenhavn er stadig meget ubetydelig, mens provinsen arbeider nogenlunde normalt. Aarets import antages at bli en del under det normale, og de faa offentlige bygninger, som opføres, kan — da deres forbruk av træ blir mindre og mindre, idet jern og cement er hovedmaterialerne — ikke bringe importen op i den sedvanlige høide. Tilførslen av trælast pr. jernbane fra Sverige florerer stadig og er snarere i tiltagen end i avtagen, men da den gir anledning til mange disputer og ubehageligheter, er det mulig, at de bedre exportører holder sig borte derfra, idet det i regelen ikke er første klasses kunder, der kjøper disse varer.

Priserne var noget høiere om høsten og kulminerte i december maaned, paa hvilket tidspunkt der gjordes en betydelig forretning paa Danmark. I januar iaar er forholdene atter mere stille, idet de fleste importører dækket sig i de produktioner, de absolut vil ha, og de ser nu avsetningen an, inden de foretar yderligere kjøp. De høie priser, som exportørerne for øieblikket forlanger, animerer heller ikke til spekulation. Det er at haabe, at de nuværende priser holder sig, og at ikke altfor stor avskibning i efteraaret bringer dem til at falde, thi derved vilde Danmark lide et betydelig tap, som et av de lande, der relativt har kjøpt det meste pr. 1910. Importen fra Norge er stadig liten, hovedsagelig foranlediget ved, at Norge helst selger bearbejdede varer, medens man her helst kjøper raa varer og bearbejder dem selv.

Utsigterne for importen her til landet er — trods det, at Kjøbenhavn vil ta et minimum — dog nogenlunde, saaledes at importen i 1910 antagelig vil komme op imot det normale.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i februar maaned 1910 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

74 tdr. saltet flesk, 76 tdr. saltet kjød, 311 tdr. islandsk faarekjød, 192 100 kg. okse- og kalvekjød, 100 kg. ferskt flesk, 135 kasser egg, 24 700 kg. svineprodukter etc., 39 stkr. levende hornkvæg og 3 hester.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes:

1 063 okse-, 91 kalve- og 1 svinecrop.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 13.

Ukeutgaven.

2. april 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Utsigterne for avsetning av norske varer i Wisconsin.	
Advarsel mot utvandring	73
Klipfiskmarkedet i Bordeaux	74
Trælastmarkedet i London	74
Paabud om avgivelse av sanitær rapport i tunesiske havne	74
Revision av den brasilianske toldtarif	74
Toldfrihet for skibe i Russland	75
Fosfatexporten fra Tunis	75
Isimporten til Tyskland	75
Fest- og helligdage i utlandet i 1910	75

Utsigterne for avsetning av norske varer i Wisconsin. Advarsel mot utvandring.

Vicekonsul *Olaf I. Rove*, Milwaukee, Wis., har indberettet følgende:

Gjennem Milwaukee toldstation indklareretes i aaret 1909 følgende varer importeret fra Norge:

	Værdi.		Værdi.
Sild	\$ 4 166	Flasker	\$ 9
Fiskekroker	» 2 196	Husgeraad	» 670
Maskiner	» 281		
Saltet fisk	» 7	I alt \$ 7 414	
Akvavit	» 85		

Dette repræsenterer dog paa ingensomhelst maate hverken værdi eller kvantum av de norske varer, som i det forløpne aar blev konsumeret her i staten, da toldklareringen i almindelighet finder sted i den havneby, hvor varen landes. Desuten forskaffes ofte de her i staten benyttede norske varer gjennem agenter eller grosserere i andre stater.

Norske hermetiske varer og fiskevarer av alle slags benyttes meget i Wisconsin, men da forhandlingerne her i staten for det meste kjøper disse varer fra agenter eller grossister i andre stater, falder det ofte vanskelig for de herværende detaljister at fylde ordres. Naar det tages i betragtning, at der ifølge de Forenede Staters sidste folketælling (1900) var over 61 000 norske (fødte i Norge), over 26 000 svenske og 16 000 danske bosat her i staten, kan man vistnok anslaa antallet av skandinaver og deres efterkommere her i staten til ca. 300 000. Da de allerfleste av disse fra barndommen av har lært at sætte pris paa ovennævnte varer, tør det med rimelighet antages, at det vilde kunne lønne sig for norske hermetikfabrikker at holde et kommissionslager her i Milwaukee, hvorfra kjøbmænd utover staten, særlig

i de mange store skandinaviske settlements, hurtig kunde forsynes. Saaledes som forholdene nu er, paaastaar kjøbmænd, der sælger norske hermetiske varer, at det er umulig at forskaffe al den vare, de kunde sælge, men dersom et kommissionslager blev etableret her i Milwaukee, antages det, at denne mangel kunde avhjælpes.

At norske hermetiske varer vinder i popularitet herover, er der vistnok ingen tvil om; saaledes kan det oplyses, at der paa spisesedlen i en av de største og mest populære klubber i Milwaukee daglig er opført norske fiskeboller til lunch; og at dette ikke sker paa grund av det store skandinaviske medlemsantal, fremgaar derav, at kun ca. 5 av mere end et tusen medlemmer er av skandinavisk herkomst.

Norske sardiner er likesaa sterkt efterspurgt nu som før, paa samme tid som forbruket av andre varer av samme art, saasom appetitsild, fetsild, røket sild o. s. v. stadig tiltar. Men det bør sterkt fremhæves, at kvaliteten absolut maa vedlikeholdes, da varen ellers meget snart taper i popularitet. Der har ogsaa været rapporteret tilfælder, hvor fabrikanterne har litt betydelige tap, fordi bestemmelseerne i den saakaldte «pure food law» ikke er blitt overholdt.

Andre grunde, hvorfor markedet for norske fiskeprodukter burde kunne utvides herover, er de nu herskende urimelig høie kjødpriser, samt den store katholske befolkning, der jo av religiøse grunde til bestemte tider av aaret ikke maa nyte kjød.

Der frembydes nu kjødboller, fabrikeret her i landet, likesom det har været paa tale at anlægge en hermetikfabrik efter norsk mønster i Vancouver, B. C.

Direkte import av vildt har været forsøkt, men resultatet kan ingenlunde siges at ha været ubetinget heldig, da det har hændt, at vildtet har naadd bestemmelsesstedet i bedærvet tilstand, muligens forarsaket ved, at det paa importstedet har henstaatt for længe paa et sted, hvor temperaturen ikke har været lav nok.

I de senere aar, særlig siden dannelsen av «The National Ski Association of America» for ca. 6 aar siden, har skisporten gjort store fremskridt herover. I Wisconsin, Michigan og Minnesota (særlig i de nordlige dele av disse stater), likesom ogsaa i andre stater, er der skiforeninger, som hvert aar avholder et eller flere skirend, likesom The N. S. A. of A., der bestaar av skiklubber i de forskjellige stater, ogsaa avholder et aarlig stevne, og denne sport, der ikke længere dyrkes bare av normænd og deres efterkommere, men har en mængde tilhængere blandt nærsagt alle de her bosatte nationaliteter, har derfor tat et storartet opsving, og ski og skiutstyr av alle slags er blitt en stor artikel herover.

Endel norsk feltspat benyttes her i staten av flere fabrikker. Den største forbruker tilhører imidlertid et av de mange trusts, som man er saa rikt velsignet med her i landet, og hans indkjøp av denne vare, likesom av alle andre varer, der benyttes av samme trust, foregaar gjennom dettes hovedkontor i New York, undtagen i de allernødvendigste tilfælde. Feltspat sælges i formalet stand og kommer i almindelighet, saavidt jeg har været istand til at erfare, i sækker paa 100 pund.

Detailpriserne paa norsk punsch og akvavit, av hvilke der sælges adskillig i Wisconsin, er siden vedtagelsen av den nye toldlov steget fra 10 til 15%. Endel belgiske sikkerhetsfyrstikker har været solgt her i staten i det foreløpne aar, men har ikke vist sig meget tilfredsstillende.

Fra Kanada indførtes gjennom det herværende toldsted i 1909 træmasse til en værdi av \$ 29 994. Gjennem hvad jeg anser for en meget paalidelig kilde, har jeg mottat underretning om, at der desuten paa samme tid fra Europa til Wisconsin importertes ca. 11 000 tons kemisk masse, hvorav fra Norge 6 000 tons, fra Sverige 3 000 tons og fra Tyskland 2 000 tons. Den fra Kanada importerede træmasse bestod i overveiende grad av mekanisk masse.

Enkelte av de herværende store maskinfabrikker solgte i 1909 adskillig maskiner, særlig grubemaskiner, til Norge.

Da de nye toldsatsar nu er endelig fastslaaet, tør man anta, at forretningsforholdene, som de nu er, vil holde sig stabile en tid, eller muligens gaa noget fremover. De fleste fabrikker er i fuld aktivitet med omtrent samme arbeidsløn som i de sidste par aar, medens priserne paa livsfornødenheter er gaat betydelig op. Følgen er, at der hersker ikke saa liten misnøie med forholdene, som de nu er. Særlig er det arbeiderne, som maa lide under disse forhold, og dette vedrører derfor i særlig grad indvandrerne, der paa forholdsvis faa undtagelser nær maa begynde sin løpebane herover som arbeidere. Det maa absolut fraraades kontorfolk og handelsbetjente at komme herover med den tanke, at de straks skal finde lignende beskæftigelse her. Man har seet saa mange eksempler paa, at unge mennesker er komne hit i den tro, at de straks kan finde sig en butik eller kontorplads; disse blir imidlertid almindeligvis skuffet, da de av forskjellige grunde ikke her kan være til den nytte, som de har været i lignende stillinger i hjemlandet. For det første er de ikke sproget mægtige, for det andet er de ikke kjendt med forholdene herover, og for det tredje er forretningsmethoderne her saa aldeles forskjellige fra de i Norge brukelige, at de ikke saa let finder sig tilrette her.

Det bør kanskje ogsaa anføres, at ikke saa faa mennesker aar om andet utvandrer fra de Forenede Stater, særlig til Kanada. Disse er imidlertid almindeligvis folk, der har en større eller mindre kapital at begynde med, og som er fuldt inde i jordbruk, hvilken levevei de som oftest slaar sig paa.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux.

Konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux, har meddelt følgende:

Der utveides her av klipfisk i februar maaned 3 ladninger = 585 355 kg., ankommet fra andre franske havne og indkjøpt hertil for længere tid siden.

Markedet er meget rolig. Prisen noteres nominelt som sidst, nemlig fres. 32—34 for tørret vare.

Utførslen utgjorde ifølge toldkammerets opgave i februar: 1 494 305 kg., fordelt paa følgende lande:

Spanien	1 169 275 kg.
Italien	120 000 »
Algier	18 900 »
Martinique og Guadelupe	89 070 »
Andre lande	97 060 »

Ialt 1 494 305 kg.

Man meddeler konsulatet, at beholdningerne endnu skal være forholdsvis betydelige; dog ansees det rimelig, at den hovedsageligste del derav, eller maaske alt vil være ryddet ved den nye fisks ankomst paa markedet.

Trælastermarkedet i London.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende:

Markedet for høvellast har siden sidste indberetning været meget flaut, og priserne har hat en synkende tendens. $7/8 \times 5\frac{1}{2}$ u./s. red P. E. er solgt til £ 9.5.0 c. i. f. og for $7/8 \times 6$ forlanges der nu fra £ 9.12.6 til £ 9.15.0. Disse dimensioner er nu litt vanskelige at faa fra Norge, men de i forhold til konsumtionen store beholdninger hersteds holder priserne nede.

Beholdningerne av høvlede bord i Londons dokker utgjorde ved utgangen av februar maaned:

1910.	1909.	1908.
5 327 000 stkr.	5 611 000 stkr.	7 015 000 stkr.

Der utgik fra dokkerne i februar maaned 812 000 stkr., mot 914 000 stkr. i 1909 og 1 082 000 stkr. i 1908. Samtidig levertes fra skibssiden 745 P. S. H., mot 655 P. S. H. i 1909 og 899 P. S. H. i 1908. Tallene viser, hvor stille markedet har været.

Skaaren last. Flere salg skal være gjort til £ 7.15.0 c. i. f. for 2×4 furu fra det sydlige Norge. De avskibere, som endnu sitter inde med last, holder sig imidlertid tilbake i haab om at opnaa bedre priser.

Med hensyn til rundlast er der i London kun liten efterspørsel efter de mindre dimensioner (poles og rickers). Et par kontrakter skal være avsluttet i spirer, hvorav beholdningerne i Norge skal være smaa, og følgende priser noteres:

$6/6\frac{3}{4}$ "middle diameter"	45/0 pr. load c. i. f.
$7/7\frac{3}{4}$ " " "	47/6 " " "
$8/8\frac{3}{4}$ " " "	51/6 " " "

Paabud om avgivelse av sanitær rapport i tunesiske havne.

Konsul *S. Batt*, Tunis, har indberettet, at et tunesisk dekrét av 28. februar 1910 paalægger skibskapteiner ved ankomst til tunesisk havn at gi rapport til sundhetsvæsenet om enhver forandring, som er indtraadt med hensyn til de sanitære forhold ombord under skibets reise fra sidste havn.

Revision av den brasilianske toldtarif.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har indberettet, at den brasilianske toldtarif, der — som den nu gjælder — har været i kraft siden mars maaned 1900 med enkelte senere ændringer, for tiden er under revision av en dertil oprindelig av den tidligere finansminister, nedsat kommission. Kommissionen begyndte sit arbeide i juni maaned 1909; dens formand er den nuværende finansminister dr. Leopoldo Bulhoes, og dens

medlemmer forøvrig bestaar av repræsentanter for landbrug, toldvæsen (kommissionen tæller ikke mindre end tre fhv. toldinspektører blandt sine medlemmer), industri samt for de fremmede importører i Brasilien. Kommissionen gennemarbejder tariffen post for post, og naar dens arbejde er tilendebragt, skal det forelægges kongressen til godkendelse.

Den nye toldtarif ventes i tilfælde ikke at ville træde i kraft før tidligst i begyndelsen av næste aar.

Toldfrihet for skibe i Rusland.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet, at ved lov, sanktioneret 11./24. februar d. a., er den midlertidige lov om toldfri indførsel til Rusland av skibe forlænget til 1. januar 1912.

Fosfatexporten fra Tunis.

Konsul *S. Batt*, Tunis, har indberettet følgende: Totalproduktionen av fosfat i regentskapet Tunis var i 1909 1 299 985 tons.

Tallet fordeler sig som følger paa de forskjellige kompanier:

965 000 tons paa Compagnie de Gafsa.
191 900 » » Kalaa-Djerda,
123 400 » » Kalaat-es-Senam.

Produktionen i 1908 var endel større, nemlig 1 300 543 tons, hvorav

919 688 tons paa Compagnie de Gafsa,
191 900 » » Kalaa-Djerda,
177 140 » » Kalaat-es-Senam.

Utskibningen fra de 2 exporthavne var i 1908:

Tunis: 363 479 tons
Sfax: 897 732 »

mot i 1909:

Tunis: 334 422 tons
Sfax: 890 181 »

Isimporten til Tyskland.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har indberettet, at ifølge de nu netop offentliggjorte «Monatliche Nachweise über den Auswärtigen Handel Deutschlands» er der i maanederne januar og februar iaar indført til Tyskland 10 724 tons is til en værdi av 86 000 mark, imot 3 250 tons til en værdi av 26 000 mark i det samme tidsrum i 1909.

Av det iaar indførte kvantum kom 7 263 tons fra Norge og 2 295 tons fra Østerrike-Ungarn, og av den norske is kom 1 626 tons i januar maaned og 5 637 tons i februar maaned.

Gjennemsnittindførselsværdien beregnes saaledes for de to forløpne maaneder at være ca. 8 mark pr. ton.

Fest- og helligdage i utlandet i 1910.

Storbritannien og Irland.

Indberetning fra generalkonsulatet i London.

a) *England og Wales*: Langfredag, 2den paaske-dag, 2den pinsedag, Kong Edwards officielle fødselsdag, 1ste mandag i august, 1ste juledag, 2den juledag, eller hvis denne falder paa en søndag, den paafølgende hverdag.

b) *Irland*: Alle ovennævnte dage samt «St. Patrick's Day» (17. mars), eller hvis denne falder paa en søndag, den paafølgende hverdag.

c) *Skottland*: Nytaarsdag, eller hvis denne falder paa en søndag, den paafølgende hverdag, langfredag, Kong Edwards fødselsdag, 1ste mandag i mai, 1ste mandag i august, 1ste juledag, eller hvis denne falder paa en søndag, den paafølgende hverdag.

Foruten disse dage hoitideligholdes ogsaa saadanne andre dage, som kongen eller parlamentet fra tid til anden maatte bestemme.

Paa derom iforveien fremsat begjæring til vedkommende toldkammer og mot depositum til dæk-kelse av toldgebyrer kan erholdes tilladelse til at losse eller laste paa fest- og helligdage.

Saadan tilladelse kan ogsaa erholdes for søndag, men kun i exceptionelle tilfælde og ved angivelse av særegne grunde.

Spanien.

Fest og helligdage i *Barcelonas* konsulatdistrikt.

Barcelona: Alle søndage, 1. og 6. januar, 2. og 9. februar, 19. og 25. mars, 5. og 26. mai, 29. juni, 25. juli, 15. august, 8. og 24. september, 1. november, 8. december.

24. og 28. februar, 16. mai, 24. juni og 26. december er lokale helligdage, hvorpaa der arbeides den halve dag.

Alicante: Ved motiveret andragende til myndighederne kan losning og lastning foregaa paa fest- og helligdage.

Almeria: Ingen forandringer fra 1909.

Cartagena: Søndage, 1., 6. og 16. januar, 2. februar, 19., 24. og 25. mars, 4. april, 5. og 26. mai, 29. juni, 25. juli, 15. august, 8. september, 1. november, 8. og 25. december.

Castellón: Der kan arbeides paa fest- og helligdage.

Denia: Likesaa.

Garrucha: Søndage, 1. og 2. januar, 2. februar, 19., 24. og 25. mars, 4. april, 5. og 26. mai, 29. juni, 25. juli, 15. august, 8. september, 1. november, 8. december.

Málaga: Søndage, 1. og 6. januar, 2. februar, 24. og 25. mars, 4. april, 5. og 26. mai, 29. juni, 25. juli, 15. august, 8. september, 1. november og 8. december.

Palma de Mallorca: Som i Barcelona.

San Felí de Guixols: Ingen forandring fra 1909.

Tarragona: Søndage, 1. og 6. januar, 2. februar, 19., 24. og 25. mars, 5. og 26. mai, 29. juni, 25. juli, 15. og 19. august, 8. og 23. september, 1. november og 8. december.

Torrevieja: Der kan arbeides alle dage undtagen søndag eftermiddag.

Valencia: Søndage, 1., 6. og 22. januar, 2. februar, 19., 24. og 25. mars, 4. april, 3., 5. og 26. mai, 24. og 29. juni, 25. juli, 15. august, 8. september, 1. november, 8. og 25. december.

Portugal.

Opgave over fest- og helligdage i nedennævnte byer i den resterende del av 1910:

Setubal: De derværende fest- og helligdage falder sammen med Lissabons.*)

Ponta Delgada: Foruten de i Lissabon gjældende dage er ogsaa 16. mai og 26. december helligdage; derimot er 4. april og 13. juni ikke helligdage.

*) Se den i nr. 7 indtagne opgave.

Oporto: 4. april og 13. juni er ikke helligdage; forøvrig samme dage som i Lissabon.

Villa Real de São Antonio: Som Oporto.

San Vincent: Samme dage som i Lissabon, med undtagelse av 4. april, samt desuten følgende yderligere helligdage: 29. april, 31. juli, 28. september, 16. oktober og 15. november.

Brasilien.

Opgave fra generalkonsulatet i *Rio de Janeiro* over fest- og helligdage, der helt eller delvis vil hindre losning eller lastning i følgende brasilianske havne i 1910:

<i>Rio de Janeiro.</i>		
Nationale festdage.	Helligdage.	
Januar 1.	1., 6., 20. og 25.	
Februar 24.	2.	
Mars —	24., 25.	
April 21.	—	
Mai 3., 13.	5., 26.	
Juni —	24., 29.	
Juli 14.	—	
August —	15.	
September 7.	8.	
Oktober 12.	—	
November 2., 15.	1.	
December —	8., 25.	

Losning og lastning maa ikke foregaa paa ovennævnte dage, uten at man først har erholdt tilladelse. Saadan tilladelse gives av «Guarda Mor» en og indrømmes sedvanligvis, undtagen paa langfredag, paaske-dag, 15. november og juledag.

<i>Maranhão.</i>		
Nationale festdage.	Helligdage.	
Januar —	1., 6.	
Februar 24.	2.	
Mars —	25.	
April 21.	—	
Mai 3., 13.	5., 26.	
Juni —	24., 29.	
Juli 14., 28.	—	
August —	15.	
September 7.	8.	
Oktober 12.	—	
November 2., 15., 18.	1.	
December —	8., 25.	

Arbeide kan foregaa paa alle fest- og helligdage — med undtagelse av langfredag og juledag — i tilfælde kapteinerne kommer overens med sine kon-signatører herom.

<i>Pernambuco.</i>		
Nationale festdage.	Helligdage.	
Januar 1.	27.	1., 6.
Februar 24.	—	2.
Mars —	6.	24., 25.
April 21.	—	—
Mai 3., 13.	—	5., 15., 26.
Juni —	17.	24., 29.
Juli 14.	24.	—
August —	—	15.
September 7.	—	8.
Oktober 12.	—	—
November 2., 15.	10.	1.
December —	—	8., 25.

Disse dage regnes ikke som liggedage for skibe, der laster og lossar efter bestemte, i certepartiet sti-

pulerede dage, og i dette har klausulen «sundays and holidays excepted»; men da kirken er skilt fra staten, kan man arbeide paa alle helligdage uten særskilt tilladelse. For at arbeide paa de nationale festdage maa speciel tilladelse erholdes av «Guarda Mor». Nogen særskilt tilladelse for at arbeide paa staten Pernambucos specielle festdage behøves ikke.

Bahia.

Nationale festdage.	Helligdage.
Januar 1.	1. og 6.
Februar 24.	2., 8.
Mars —	24., 25.
April 21.	—
Mai 3. og 12.	5. og 24.
Juni —	24., 29.
Juli 14.	—
August —	—
September 7.	8.
Oktober 12.	—
November 15.	1.
December —	8., 25.

Ingen lastning eller losning finder sted paa de nationale festdage. Paa helligdagene kan losning og lastning foregaa, men da saavel toldbod som alle forretninger er lukket paa disse dage, er det ikke skik og bruk, at saa sker.

Santos.

Nationale festdage og helligdage i 1910, paa hvilke ingen losning eller lastning kan finde sted:

Januar 1.	September 7.
Februar 24.	Oktober 12.
April 9., 21.	November 2., 15.
Mai 3., 13.	December 25.
Juli 14.	

Rio Grande do Sul.

Nationale festdage.	Helligdage.
Januar 1.	6.
Februar 24.	2.
Mars —	25.
April 21.	—
Mai 3., 13.	5., 15., 26.
Juni —	24., 29.
Juli 14.	—
August —	15.
September 7., 20.	8.
Oktober 12.	—
November 2., 15.	1.
December —	8., 25.

Losning og lastning hindres ikke av helligdagene, men disse regnes ikke som liggedage.

Porto Alegre.

Fest- og helligdage i 1910:

Januar 1., 6.	Juli 14.
Februar 9., 24.	August 15.
Mars 24., 25.	September 7., 8., 20.
April 21., —	Oktober 12.
Mai 3., 5., 13., 26.	November 1., 2., 15.
Juni 24., 29.	December 8., 25., —

Paa alle søndage, uten undtagelse, samt paa nyt-aarsdag, langfredag og juledag maa ingen lastning eller losning foregaa uten speciel tilladelse. Paa alle andre fest- og helligdage kan arbeides til kl. 12.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 14.

Ukeutgaven.

9. april 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

Side

Utsigterne for import av norske varer til Egypten . . .	77
Utforskn av danske landbruksprodukter i 1909	78
Ismarkedet i Tyskland	79
Regulering av den tyske kaliindustri	79
Det Forenede Dampskibsselskaps regnskap	79
Forslag om toldbegunstigelse i de Forenede Stater for varer indført i amerikanske skibe	79
Papirfabrikation av torv	80
Bomuldshøsten i de Forenede Stater	80
Forslag om toldreduktion i Brasilien	80
Direkte dampskibsforbindelse med Santos	80
Saltransporten fra Sortehavet til Østersjøen	83
De samvirkende danske andelslagteriers omsætning	80
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	80

Utsigterne for import av norske varer til Egypten.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul H. E. Barker, Alexandria.

Importen til Egypten staar nu for de fleste varers vedkommende i nogenlunde forhold til landets konsumtionsevne, og denne omstendighet tyder paa, at importhandelen er ledet ind i et sundere spor.

Paa det lokale marked er imidlertid forholdene desværre alt andet end opmuntringsværdige; man hører fremdeles om chikaner; handelsmoralen er det fremdeles ikke synderlig rart bevendt med, og de diverse handelssaker, som verserer for domstolene, gir et godt bevis for, at landet endnu ikke er færdig med den likvidationsperiode, som blev nødvendig efter krachet i 1907. Europæiske exportører arbeider paa det egyptiske marked under farlige forhold. Det er desværre tilfældet, at moralen gjennomgaaende er temmelig slet, og man hører ofte inden handelsverdenen om «skidne affærer».

De slette sider ved det egyptiske marked er imidlertid iøinefaldende, og man har derfor i Europa ofte en viss tilbøielighet til at ta alle her etablerede forretningshuse «over en kam». Men her gjør man sig skyldig i en feiltagelse, idet der her er mange solide og moralske huse, som man kun vilde ha fordel av at gjøre forretninger med.

For norske exportører gjelder det at skaffe sig solide forbindelser som agenter, og opnaar man saadanne, vil gode forretninger kunne gjøres. Man har desværre ofte seet eksempler paa, at norske exportører i tankeløshet har indledet tvilsomme forbindelser, og det uten saa meget som at indhente en eneste kreditoplysning. Det er da ikke andet at vente, end at man høster bitre erfaringer. Kreditoplysninger bør indhentes paa saa mange steder som mulig, da man derigjennem bedre kan danne sig en forestilling om vedkommende firmas karakter og soliditet. Det kan kanskje ta lang tid at faa indhentet opplysninger, og man kan ogsaa være utsat for at gaa glip av forretninger; men denne forsigtighetsregel bør gaa

foran alt. Finder man efter de indhentede opplysninger at turde indlede forretninger, bør man, hvis fremgang vil opnaaes, stille sig imøtekommende overfor de herværende kjøperes krav paa at gaa med paa de her gjældende betalingsbetingelser. Man kan, særlig da norske artikler, som her er konkurrencedygtige, ogsaa kan faaes fabrikeret i andre lande, ikke vente, at man skal kunne tvinge de herværende kjøpere til at gaa ind paa de norske betingelser, det vil sige kontant betaling mot dokumenter. Man er i Norge i vildrede, naar man tror, at norske varer har været kjendt paa det herværende marked, og at de er saa billige og i kvalitet staar saa langt over andre landes varer, at de herværende kjøpere skulde ville forandre sine betalingsbetingelser. Det er desværre saa, at de fleste av de herværende større og solide importhuse endog ikke har ofret norske artikler en tanke.

Der maa derfor arbeides og ofres litt for at gjøre norske artikler kjendt paa markedet. Dette opnaaes bedst ved reklame og prøver. Det er ikke alene importørerene, der skal lære vore artikler at kjende, men saavidt mulig ogsaa det konsumerende publikum. Dette opnaaes imidlertid ikke gjennom 1 à 2 prøver, som norske exportører gjerne indskrænker sig til at sende, naar de forsøker at erobre et marked. Et saa stort prøveparti som mulig maa til.

Ved sending av prøvepartier maa der selvfølgelig utvises megen kritik, og saadanne prøvepartier maa selvfølgelig kun sendes til firmaer, som man ved vil interessere sig for at faa varen indført paa markedet. Det er ogsaa av stor betydning at gjøre reklame; man opnaar imidlertid absolut intet ved at sende reklamer avfattet paa det norske sprog, som man saa ofte ser eksempler paa. Saadanne reklamer gaar uvægerlig og hurtig i papirkurven. Kataloger og reklamer maa være avfattet paa et sprog, som forstaaes hernede, helst paa engelsk eller fransk.

Det er desværre saa, at der, væsentlig paa grund av, at Norge ikke staar i direkte dampskibsforbindelse med Egypten, er faa omraader, hvor norske exportartikler er konkurrencedygtige paa det herværende marked; men skal imidlertid vore exportører overhodet vente at faa nogen fremgang, maa ovennævnte forholdsregler med hensyn til kreditoplysninger og prøvepartier iagttages. Kan eller vil norske exportører ikke iagttaa disse, er det bedre at holde sig helt væk fra det egyptiske marked.

Angaaende nedennævnte varesorter kan meddeles følgende specielle opplysninger:

Smør og margarin. Importen av smør og margarin hadde ifjor en værdi av e. £ 98 339, hvilket i sammenligning med 1908 viser en nedgang av e. £ 14 175. Margarinimporten er ganske betydelig. Margarin finder anvendelse i de herværende smørfabrikker og benyttes i stor utstrækning til forfalskning av natursmør. For margarinsmørs og natur-

smørs vedkommende kan norske fabrikker vanskelig vente sig nogen større fremgang i Egypten. De kan ikke konkurrere med de herværende meierier.

Ost. Importen herav opgik i 1909 til en værdi av e. £ 184 346, mot e. £ 174 273 i det foregaaende aar. Man forstaar herav, at forbruket av ost er temmelig stort i Egypten. Av ostesorter, som særlig konsumeres her i landet, kan nævnes schweizer, edammer og ronefort. Norsk mysost egner sig ikke til indførsel; denne ostesort er umulig at opbevare.

Konserver av kjød og fisk. Indførslen er i 1909 i værdi gaat ned med e. £ 19 374, nemlig til e. £ 220 006, mot e. £ 230 380 i 1908. Markedet blev for krisen temmelig overfyldt, og der er endnu nok konserver tilbage i landet for en tid fremover. Det, som nu indføres, er derfor ofte kjøpt til underpris i Europa. I konserveret fisk er Norge fuldt konkurrencedygtig paa det herværende marked. Dog skal bemerkes, at særlig for sardiners vedkommende har det erfaringsmæssig vist sig, at flere importører finder disse for fine for det herværende marked. Sardiner nedlagt i simpel olje (bomuldsfrøolje) har i den senere tid fundet stor udbredelse blandt den indfødte del av befolkningen. Denne handel er omtrent udelukkende overtat av Portugal.

Trælast. Importen av al slags trælast opgik i 1909 i værdi til e. £ 1 113 979, mot e. £ 1 433 570 i 1908, hvilket viser en nedgang av e. £ 319 591.

Trælasthandlere meddeler, at der er nok trælast lagret i landet for Egyptens behov indtil høsten 1910. Hvad der indføres, er kjøpt til lave priser.

Sparrer exporteres omtrent ikke fra Norge, og av anden slags trælast gjør de herværende importører ikke saa store kjøp paa én gang, at man kan fylde et skib. Uten en direkte dampskibsforbindelse kan norske trælastexportører vanskelig gjøre sig haab om større forretninger paa dette marked. Fragten via Hull eller Hamburg blir for høi til, at konkurrence er mulig.

Fyrstikker. Importen opgik ifjor til en værdi av e. £ 82 165, mot e. £ 80 957 i 1908.

Kunstig gjødning. Værdien av importen var ifjor e. £ 178 014, mot e. £ 96 298 i 1908.

Utførslen av danske landbruksprodukter i 1909.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

Nedenstaaende tabel gir en oversigt over den samlede utførsel av produkter av det danske landbruk i 1909, sammenlignet med 1908:

	1909.	1908.
Smør dritler	1 912 224	1 869 256
» kasser	211 881	194 066
Flesk, saltet ball.	858 872	963 711
» » og røket . . . tdr.	8 860	12 340
Kjød »	10 957	12 025
Egg kasser	285 977	307 934
Okse- og kalvekjød, ferskt kg.	14 773 100	9 786 800
Faarekjød, ferskt . . . »	139 500	277 000
Flesk, ferskt »	1 511 700	1 989 600
Svineprodukter, talg, huder, skind etc. »	32 508 000	34 570 000
Levende kjø og okser stkr.	127 892	122 581
» kalve »	1 238	823
» faar »	413	621
» hester »	20 165	15 831
» føl »	1 976	2 025

	1909.	1908.
Fløte kg.	10 073 200	6 959 400
Melk »	11 983 000	11 742 100
Ost »	14 600	34 600
Pølser »	72 700	51 300

Herav utførtes til Norge:

Smør dritler	1 891	1 038
» kasser	454	1 208
Saltet flesk tdr.	1 405	1 034
» kjød »	5 012	5 588
Ferskt okse- og kalve- kjød kg.	2 704 900	2 482 000
» faarekjød . . . »	4 800	12 030
» flesk »	2 800	18 700
Hestekjød »	500	3 300
Egg kasser	149	281
Svineprodukter etc. . . kg.	237 700	451 200
Levende hornkvæg . . stkr.	2 085	3 907
Ost kg.	—	1 900
Pølser »	100	2 150
Hester stkr.	80	130
Kalve »	—	4
Faar »	—	2

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes:

I 1909: 15 445 okse-, 1 276 kalve-, 201 faare-, 22 svine- og 3 hestekropper.

I 1908: 14 102 okse-, 1 077 kalve-, 421 faare-, 160 svine- og 14 hestekropper.

Smør. Av dansk smør utførtes i 1909 vel 178 mill. pd., mot 178 mill. pd. i 1908, 171 mill. pd. i 1907 og 159 mill. pd. i 1906. Den utførte fløte og melk repræsenterer i smørmængde i de samme aar henholdsvis ca. 8, knapt 6, 6 og 5 mill. pd. Exporten av meieriprodukter viser sig altsaa atter at være tiltat i 1909, om end ikke i saa høi grad som de to foregaaende aar.

Aarets gjennomsnittspris vil antagelig dreie sig om 98 øre pr. pund, mot 102 øre i 1908, 97 øre i 1907, 98½ øre i 1906 og 98 øre i 1905.

Den væsentligste del av utførslen gik til Storbritannien; den var dog noget mindre i beretningsaaret end i 1908; men denne mindre export opveiedes av den stigende utførsel til Tyskland.

I denne forbindelse kan bemerkes, at islænderne mere og mere lægger sig efter meieridrift. For 8 aar siden blev det første andelsmeieri anlagt paa Island; antallet var i 1908 steget til 35. Produktionen var i samme aar 255 000 pd., hvorav 245 000 utførtes til England. Med hensyn til priserne kan anføres, at de er i jevn stigning, og de var i 1908 høiere end nogensinde.

Flesk. I beretningsaaret var utførslen av flesk ialt omkring 191 mill. pd., mot 217 mill. pd. i 1908, 192 mill. pd. i 1907 og 160 mill. pd. i 1906. Medens fleskeexporten saaledes gik ned med ca. 13 % fra 1908 til 1909, er priserne derimot gaat op med 15 til 20 % og har aldrig nogensinde været saa høie som i 1909. Den gjennomsnittlige pris pr. pund «bacon» vil antagelig kunne anslaaes til 54 øre, mot 46.8 øre i 1908, 50.2 øre i 1907 og 52.2 øre i 1906. Tiltrods for den formindskede utførsel vil totalutbyttet av fleskeexporten i 1909 bli omtrent likesaa stort som i 1908. For de danske landmænd maa svineavl i 1909 saaledes ha været særdeles lukrativ. De danske svine-slagterier, som i 3 aar intet utbytte har git, utdeler for 1909 7 %. Med undtagelse av ca. 5 mill. pd. gik hele utførslen til Storbritannien.

(Forts. i næste nr.)

Ismarkedet i Tyskland.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har meddelt følgende:

Importen av norsk is til Berlin foregaar næsten udelukkende over Stettin. Stettin har nemlig den bedste jernbaneforbindelse med Berlin, idet is, som avsendes derfra om morgenen, kan utlastes her om aftenen, og is, som sendes fra Stettin om eftermiddagen, ankommer til Berlin næste morgen. For is gjælder som bekjendt en undtagelsestarif, hvorefter fragten fra Stettin til Berlin utgjør 15 pfennig pr. centner (50 kg.). De herværende isverker, bryggerier, slagterier etc. kjøper ikke gjerne direkte fra Norge, men heller gjennom importørerne i Stettin, som i regelen selv er speditorer og derfor bedre er istand til at besørge omlastningen i Stettin. Ogsaa forsendelsen av is til det øvrige Tyskland sker hovedsagelig over Stettin, til Hannover og egnene derom muligens noget over Hamburg.

Fra Schweiz behøver de norske iseksportører iaar neppe at frygte nogen konkurrence, da der iaar for det første har været meget sne og litet og daarlig is i Schweiz, og dernæst den dyre fragt og det store smeltetap udelukker forsendelse av is til Berlin; til Sydtykland kan muligens en mindre export finde sted. Heller ikke fra Finland foreligger endnu offerter paa markedet her, men der skal være anstillet undersøkelser og bragt paa det rene, at is i nødsfald kan faaes derfra.

Ogsaa for videreforsendelse av is til andre egne av Tyskland er utsigterne iaar gode, da der intetsteds med undtagelse av i bjergegnene er indsamlet is. Som et slaende eksempel kan nævnes, at et stort isverk i Breslau, som i vanlige aar indhøster ca. 2 millioner centner is, iaar ikke har faat ind mere end 10 000 centner.

Med hensyn til priserne divergerer oplysningerne sterkt, men gaar dog almindelig ut paa, at der allerede er indkjøpt adskillig is til Berlin til en pris av 7—8 mark pr. ton. Berlins bryggerier har for størstedelen allerede dækket sit behov, og det er væsentlig restaurationer, slagterier og husholdninger, som kommer i betragtning som forbrukere; et stort berlinerslagteri har allerede indkjøpt 10 000 centner norsk is.

For sommermaanederne skal nu noteres 10—12 kroner fob. norsk havn pr. registerton eller 12—13 mark pr. ton utlosset i Stettin. For Berlinerforbrukerne noteres der «ab Schiff» Stettin for april ca. 9 mark, for senere leveringer mk. 11.40—12.00 pr. ton. Hvorledes priserne senere fremover vil komme til at stille sig, er det umulig at sige noget bestemt om, da det avhænger av, hvor varm sommeren blir. Høsten 1908 betaltes 28 pfennig pr. centner, eller mk. 16.40 pr. ton «ab Schiff» Stettin, og det er ikke umulig, at priserne i tilfælde av en varm sommer kan gaa op til 14, 15, 16 mark pr. ton. Kunstisfabrikkerne kan jo endnu ikke paa langt nær dække behovet, men det maa erindres, at de fabrikkerer is av daarligere kvalitet til en pris av 25 pfennig og av bedste kvalitet til 50 pfennig pr. centner, medens den norske is ved en pris av 15 mark pr. ton plus 15 pfennig fragt fra Stettin allerede kommer op i en pris av 90 pfennig pr. centner. Denne omstændighet bør advare de norske eksportører mot at søke at opnaa overdrevent høie priser, da isfabrikkerne med en saadan utsigt til fortjeneste naturligvis vil utvides sterkt.

Regulering av den tyske kaliindustri.

Ifølge indberetning fra minister *Th. v. Ditten*, Berlin, er der blit forelagt den tyske riksdag et lovutkast til regulering av kaliindustrien, der spiller en saa stor rolle for landbruket og den kemiske industri, og som næst etter jern- og kulindustrien er Tysklands største bergindustri. Den beskæftiger for tiden ca. 30 000 arbeidere.

I 1909 producetes kalisalt til en værdi av mere end 100 millioner mk. Da Tyskland er det eneste land, hvor kalisalt er fundet i stor maalestok, danner kaligruberne en ikke ubetydelig del av den tyske nationalformue og maa betragtes som et naturmonopol. Kaliverkernes antal er paa grund av deres lønsomhet tiltat i en foruroligende grad, saa at staten nu, for at forebygge den mellem verkerne opstaede skadelige konkurrence og regulere driften, saa at ikke gruberne uttømmes til gunst for utlandet og til skade for det tyske landbruk, har fundet at burde gripe ind.

Lovforslaget gaar derfor bl. a. ut paa foreløbig ved lovbestemmelser at faa istand en sammenslutning av de bestaaende verker — indtil forholdene inden kaliindustrien har fæstnet sig, saa at sammenslutningen virker av egen kraft — samt regulere driften og salgspriserne. Indlandspriserne for kali skal saaledes approberes av «Bundesrat». Exportpriserne er blot underkastet den bestemmelse, at de ikke skal være lavere end indlandspriserne. Gjennem sammenslutningen mener man altsaa at kunne holde en nogenlunde lav indlandspris og erholde den væsentligste inntækt gjennom salg til utlandet.

Bl. a. paa grund av de store skadeserstatninger, paa hvilke der vilde gjøres krav, har man ikke fundet at kunne gaa saa langt som til gjennom lovbestemmelser at søke at hindre opprettelsen av nye verker.

Det Forenede Dampskibsselskaps regnskap

for aaret 1909 utviser ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, et nettooverskud av 3 966 609 kr., hvorav der foreslaaes avskrevet 1 879 403 kr. Av det overskytende beløp, 2 087 206 kr. + saldoen fra f. a. 47 991 kr., foreslaaes utbetalt 5 % utbytte med 1 250 000 kr.

Den nordamerikanske fart har git et bedre resultat end aaret forut, idet passagerfarten har rettet sig i betydelig grad, selv om den ikke er naadd op til de store aar 1906 og 1907. Det fredelige samarbeide mellem de transatlantiske linjer har i ikke ringe grad medvirket til at forbedre forholdene. Den vestgaaende godsmængde har vist en fremgang, som dog langt fra kan dække tapet ved den sterke nedgang i exporten fra Nordamerika.

Forslag om tolbegunstigelse i de Forenede Stater for varer indført i amerikanske skibe.

I forbindelse med tidligere indberetninger, senest den i nr. 7 av ukeutgaven for indeværende aar indtagne rapport, angaaende forslaget fra den deputerede Humphrey om forhøielse av de amerikanske tonnageavgifter har minister *Ove Gude*, Washington, meddelt følgende:

Som substitut for herr Humphreys forslag foreslaar minoriteten i representanthusets handelsflaate- og fiskerikomité en nedsættelse av 5 % i indførselstolden for alle varer, der indføres til de Forenede Stater i amerikanske skibe. Til gjennomførelse av denne bestemmelse foreslaaes opsagt alle handels-

traktater med fremmede lande, der staar i strid hermed.

Minoritetens forslag indeholder ogsaa en lignende bestemmelse som § 6 i herr Humphreys forslag angaaende registrering av i utlandet byggede skibe. Det første forslag gaar imidlertid videre end det sidste, idet alle slags damp- og seilskibe gaar ind under § 3 i minoritetens forslag.

Endelig foreslaar minoriteten toldfri indførsel av alle materialer for bygning eller reparation av skibe, der er bygget i de Forenede Stater for fremmed regning eller for anvendelse i de Forenede Staters skibsfart, samt for alle materialer til bygning eller reparation av saadanne skibes maskineri.

Det her omhandlede forslag skal ikke ha nogen utsigt til at bli vedtat av kongressen, men det skal gi uttrykk for den opfatning, som raader hos en betydelig del av de demokratiske medlemmer av repræsentanthuset.

Papirfabrikation av torv.

Konst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Paa den ved Peterhof beliggende fabrik Markow blev forleden dag under kontrol av fremragende specialister paa torv- og papirindustriens omraade foretat forsøk med fremstilling av papir av torv. De ved forsøket opnaaede papirprøver blev overgitt «Det Tekniske Selskap»s laboratorium til undersøkelse. Efter opfinderens opgave skal prisen paa pakpapir av torv kun beløpe sig til 60 à 70 kopek pr. pud.

Ifølge «Nowja Wremja» skal det være positivt fastslaaet, at papir kan fabrikeres av torv.

Bomuldshøsten i de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har indberettet følgende:

Ifølge en av censusbureauet den 21 f. m. avgiven rapport beløper de Forenede Staters bomuldshøst sig for sæsonen 1909—10 til 10 363 240 baller med en gjennemsnittlig bruttovægt av 496.5 pund pr. balle, eller motsvarende 10 290 395 baller à 500 pund, mot 13 564 383 baller i sæsonen 1908—09 og 11 375 715 i 1907—08.

Det maa bemerkes, at der heri er indbefattet 314 597 baller «linters» (mot 346 126 baller «linters» i 1908—09 og 268 060 i 1907—08), som ikke regnes anvendelig for spinning.

Noteringerne paa New Yorks bomuldsbørs den 21 f. m. var:

\$ 14.93	à 14.99	pr. 100 pund for mars-	leverance
» 14.80	» 14.91	» —»	» mai- »
» 14.60	» 14.71	» —»	» juli- »
» 13.30	» 13.37	» —»	» september- »
» 12.72	» 12.78	» —»	» november- »

Forslag om toldreduktion i Brasilien.

Ifølge indberetning fra konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, er den brasilianske finansminister av den brasilianske regjering blit bemyndiget til at foreslaa indtat i den nye toldtarif en bestemmelse om, at utenlandske produkter i Brasilien vil kunne indrømmes en toldreduktion av indtil 20 pct. paa betingelse av, at brasilianske produkter i utlandet behandles paa tilsvarende gunstig maate.

Direkte dampskibsforbindelse med Santos.

Indberetning fra konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro.

Vicekonsulatet i Santos meddeler, at det fra Rederiaktiebolaget «Nordstjernen» (Johnson-linjens) derværende agenter har mottat underretning om, at bolaget fra 1. juli 1910 vil la sine dampskibe paa veien fra La Plata-floden anløpe Santos for at medta kaffe direkte til Kristiania, Göteborg og Malmö samt til andre havne, med omlastning i Kristiania eller i Göteborg. Fragten til de tre nævnte havne vil bli den samme som de til enhver tid gjældende kaffe-fragter til Hamburg, dog aldrig under 25 sh. + 5 % pr. ton à 1 000 kg. Til Stockholm vil der bli beregnet en tillægsfragt av 5 sh. og til Arendal, Kristianssand, Larvik, Bergen og forskjellige svenske byer en tillægsfragt av 8 sh. pr. 1 000 kg.

Bolaget har til hensigt at gi en rabat av 10 % for direkte fragter.

Salttransporten fra Sortehavet til Østersjøen.

Indberetning fra minister *N. Prebensen*, St. Petersburg.

Av en pressemeddelelse fremgaar det, at der til det russiske handelsministerium skal være indgit forslag om nedsættelse av en komite til undersøkelse av spørsmålet om utvidelse av de almindelige regler om den saakaldte «store kabotage» til ogsaa at gjælde transporten av salt fra det Sorte Hav til Østersjøen.

De samvirkende danske andelsslagteriers omsætning.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, har meddelt, at der i 1909 ved de samvirkende danske andelsslagterier blev slagtet 1 359 134 svin, eller ca. 200 000 svin færre end aaret forut, men prisene har til gjengjæld været saa meget høiere, at det pekuniære resultat er omkring 2 mill. kr. bedre.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 3 (mars) 1910 med følgende indhold:

Kjøbenhavn. Aarsberetning for 1909 fra *generalkonsulatet i Kjøbenhavn*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Landbruk. Teglst. Kalk. Margarin. Danmarks ind- og utførsel av industri-produkter. Love etc. Handelen med præmieobligationer og lotterisedler.

Skibsfarten paa Tyrkiet. Indberetning fra *generalkonsulatet i Konstantinopel*.

De regulære dampskibslinjer paa Göteborg.

Skibsfarten paa Brasilien. Aarsberetning for 1908 fra *generalkonsulatet i Rio de Janeiro*.

Grækenland. Aarsberetning for 1908 fra *generalkonsulatet i Athen*.

Indhold: Forretningsliv. Import. Export. Industri. Landbruk. Bergverksdrift. Skibsfart. Specielle oplysninger om handelen og skibsfarten paa Piræus, Calamata, Corfu, Syra, Zante.

Bombay. Aarsberetning for finansaaet 1908—1909 fra *konsulatet i Bombay*.

Indhold: Almindelig oversigt. Dampskibslinjer. Import og export. Skibsfart. Dokker. Banker. Handelen og skibsfarten paa provinsen Sind.

Skibsfarten paa Kuba i 1908.

Aden. Aarsberetning for 1909.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 15.

Ukeutgaven.

16. april 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

Side

Kaffemarkedet i Brasilien. Kaffefragterne	81
Handelen og forretningslivet i Persien	82
Papirmarkedet i de Forenede Stater. De nye toldsatsers indflydelse paa importen av utenlandsk papir	83
Trælastmarkedet i London	83
Danmarks trælastimport	84
Ruslands jernexport i 1909	84
Spaniens handel og skibsfart i 1908	84
Utførslen av danske landbruksprodukter i 1909	85
Silde- og woblafiskerierne i det Kaspiske Hav	85
Isimporten til England	85
Den reviderede franske toldtarif	86
Kommercielt arrangement mellem Frankrike og de Forenede Stater	86
Petroleumsindustrien i Rusland	86
Den danske møllebedrift i 1909	86
Margarintolden i Finland ikke nedsat	86
Høstutsigterne og havneforholdene i Bahia Blanca	87
Forandrede bestemmelser om erlæggelse av skibssavgifter i russiske havne	87
Direkte dampskibseilighet fra Rio de Janeiro	87
Losseforholdene i Bagnoli	87
Aapning av nye kaianlæg i Pará	88
Bortforpagtning av de nye kaianlæg i Rio de Janeiro	88
Fest- og helligdage i Brasilien	88
Toldavgjørelser i Danmark	88
Stor sælfangst ved Newfoundland	88

Kaffemarkedet i Brasilien. Kaffefragterne.

Indberetning fra konst. konsul *William Johanness*, Rio de Janeiro.

Paa de ni viktigste kaffemarkeder i Europa var der den 31. december 1909 en kaffebeholdning paa tilsammen 8 894 000 sækker (à 60 kg.), mot 8 510 000 sækker den 31. december 1908. Denne kaffebeholdning var fordelt saaledes:

	1909.	1908.
Havre . . .	2 879 000 sækker.	3 112 000 sækker.
Hamburg . .	2 602 000 »	2 028 000 »
Antwerpen .	1 312 000 »	1 261 000 »
Holland . .	611 000 »	591 000 »
Triest . . .	584 000 »	548 000 »
England . .	429 000 »	501 000 »
Bremen . . .	278 000 »	260 000 »
Marseille . .	156 000 »	174 000 »
Bordeaux . .	43 000 »	35 000 »
Tilsammen	8 894 000 sækker.	8 510 000 sækker.

Paa de nordamerikanske markeder fandtes der ved aarets utgang en beholdning av 4 187 000 sækker, mot 3 479 000 sækker den 31. december 1908. Den samlede beholdning av kaffe i Europa og de Forenede Stater den 31. december 1909 var altsaa 13 081 000 sækker, mot 11 989 000 sækker i 1908.

I Rio var der ved utgangen av aaret 1909 en kaffebeholdning av 511 000 sækker, mot 293 000 i

1908; i Santos henholdsvis 1 031 000 og 2 226 000 sækker; i Bahia henholdsvis 8 000 og 28 000 sækker.

Til Europa indførtes der i aaret 1909 12 057 000 sækker kaffe, mot 9 670 000 sækker i aaret 1908; til de Forenede Stater indførtes i de nævnte aar henholdsvis 8 432 000 og 7 131 000 sækker kaffe. I Europa solgtes der i aaret 1909 11 673 000 sækker kaffe, mot 10 567 000 i aaret 1908; i det samme aar solgtes i de Forenede Stater henholdsvis 7 724 000 og 7 377 000 sækker kaffe. Til Europa og de Forenede Stater indførtes der saaledes ialt 20 489 000 sækker kaffe i aaret 1909, mot 16 801 000 sækker i 1908 og solgtes ialt henholdsvis 19 397 000 og 17 944 000 sækker.

Den kommission, som er blit nedsat for at kontrollere salget av den av staten São Paulo's regjering indkjøpte kaffe («valorisationskaffeen»), hadde den 6. januar d. a. i London et møte, hvori 1) meddeltes, at nævnte regjering hadde tat tilbake sit forslag om en forandring i den nu gjældende lov, som begrænser utførslen av kaffe fra staten São Paulo; 2) besluttet, at kommissionen litt efter litt skal selge til markedspriser 500 000 sækker av sine kaffebeholdninger i tiden februar—juni d. a., og at det første salg, av 125 000 sækker, skulde ske i den første halvdel av februar; 3) besluttet, at der ikke skal selges mere kaffe i 1910, medmindre tendensen paa markedet og efterspørslen inden handelsverdenen efter kommissionens mening skulde gjøre yderligere salg ønskelig; dog skal i intet tilfælde saadant yderligere salg i indeværende aar kunne overstige 600 000 sækker; kommissionen vil utsoke de bedste merker; 4) besluttet, at 600 000 sækker kaffe skal selges til almindelige markedspriser i tiden januar—juni 1911; dog saaledes, at saafremt de under punkt 3) omhandlede 600 000 sækker eller en del derav skulde bli realiseret i aaret 1910, vil kommissionen kunne indstille salget av de 600 000 sækker (eller en del derav), som er nævnt under punkt 4).

De omhandlede beslutninger skal ha gjort et ugunstig indtryk paa markedet, som derved trues med, at 600 000 sækker kan bli kastet ind til hvilken som helst tid efter den 30. juni, som kommissionen finder beleilig. I det senere er dog stemningen blit noget bedre, idet der er kommet samstemmige meddelelser om, at der blot er smaa utsigter for den næste Rio-høst, og man dernæst er blit opmerksom paa, at adgangen til et yderligere salg av 600 000 sækker valorisationskaffe i juli—december 1910 ikke saa let lar sig benytte, da São Paulo-høsten til den tid vil være sendt frem paa markedet, og kommissionen har en moralsk forpligtelse til at begrænse sine salg til kaffesæsonens andet halvaar for ikke at komme i konkurrence med kaffeproducenterne.

Det meddeltes fra Havre den 5. februar sidstleden, at salget av 50 000 sækker valorisationskaffe allerede er realiseret; en god del av denne kaffe var

av fin kvalitet, saa efterspørslen var meget livlig og de opnaadte priser tilfredsstillende. Av den øvrige kaffebeholdning, som i henhold til ovenomhandlede beslutninger skulde sælges i tiden 1.—15. februar d. a., er 50 000 sækker forutsat bragt paa markedet i Hamburg og 25 000 i Rotterdam. Det antages, at ialt 150 000 sækker kan bli solgt i Havre i tiden 1. februar til 30. juni d. a. Kommissionen vil underrette publikum om, hvor og naar de forskjellige salg vil finde sted, og naar de fastsatte 500 000 sækker er realiseret, blir det meddelt, at der ikke vil bli solgt mere valorisationskaffe i sæsonen 1909—1910.

Kaffehøsten 1908—1909 indbragte for Rios vedkommende 2 886 000 sækker og for Santos' vedkommende 9 533 000 sækker, medens indeværende høst, 1909—1910, anslaaes til 3 750 000 sækker for Rios vedkommende og til 11 375 000 sækker for Santos' vedkommende, deri indbefattet høsten fra staten Minas Geraes. Det er endnu for tidlig til, at noget bestemt kan uttales angaaende den mulige høst i næste sæson, 1910—1911. For Rios vedkommende antar man imidlertid, at det vil bli en liten høst, ikke mere end $2\frac{1}{2}$ à $2\frac{3}{4}$ millioner sækker; for Santos' vedkommende 8 à 9 millioner sækker.

Der indkom i tiden fra indeværende kaffesæsons begyndelse, 1. juli 1909, til 25. februar 1910:

til Rio: 2 608 043, mot 1 919 005 sækker i tiden $\frac{1}{7}$ 1908 til $\frac{26}{2}$ 1909,
til Niehteroy i samme tid henholdsvis: 306 114 og 425 070 sækker,

til Santos i samme tid henholdsvis: 10 719 330 og 8 770 484 sækker — tilsammen indkommet i tiden $\frac{1}{7}$ 1909 til $\frac{25}{2}$ 1910: 13 633 587 sækker, mot 11 114 559 sækker i tiden $\frac{1}{7}$ 1903 til $\frac{26}{2}$ 1909.

I samme tidsrum avskibedes:

fra Rio henholdsvis 2 426 386 og 1 996 277 sækker.
» Niehteroy » 246 430 » 421 129 »
» Santos » 10 256 163 » 8 989 536 »

Tilsammen 12 928 979 og 11 406 942 sækker.

Fra $\frac{1}{7}$ 1909 til $\frac{25}{2}$ 1910 solgtes til utlandet:

fra Rio: 2 387 247 sækker til værdi £ 4 696 203
» Santos: 10 208 690 » — » 20 517 828

Tilsammen 12 595 937 sækker til værdi £ 25 214 031
mot 10 702 600 » — » 19 786 206
i tidsrummet $\frac{1}{7}$ 1908 til $\frac{26}{2}$ 1909.

Der blev altsaa i tiden fra indeværende kaffe-
høsts begyndelse til 25. februar 1910 solgt til ut-
landet 1 893 337 flere sækker til en større værdi av
£ 5 427 825 end i den tilsvarende periode 1908—1909.

Kaffebeholdningen utgjorde den $\frac{25}{2}$ 1910:

i Rio 312 301 sækker.
i Niehteroy og i Rios havn . . . 109 950 »
i Santos 1 280 042 »

Tilsammen 1 702 293 sækker,
mot 744 713 sækker den $\frac{26}{2}$ 1909.

I februar maaned 1910 har der i Rio, for type 7, gjennemsnitlig været noteret en pris av 7 \$ 520 pr. arroba (15 kg.); middelkursen for 90 dages sigt var i samme maaned 15 9/64 à 15 5/32 d. pr. mil-reis. I samme maaned er der til Rio ankommet gjennemsnitlig 6 394 sækker kaffe daglig og avskibet 9 491 sækker daglig. I Santos var i nævnte maaned gjennemsnitprisen for type 7: 3 \$ 750 à 3 \$ 800 pr. 10 kg.

Til Rio indkom den 1. mars 1910: 208 sækker

kaffe, mot 9 945 sækker den 1. mars 1909. Den 1. mars d. a. betaltes der i Rio:

pr. arroba (15 kg.)	pr. 10 kg.
for nr. 6 7 \$ 800	5 \$ 361
» » 7 7 \$ 600	5 \$ 174
» » 8 7 \$ 400	5 \$ 038
» » 9 7 \$ 200	4 \$ 902
mot den 1. mars 1909:	
» » 6 7 \$ 200	4 \$ 902
» » 7 6 \$ 900	4 \$ 698
» » 8 6 \$ 600	4 \$ 493
» » 9 6 \$ 300	4 \$ 289

Til Santos indkom den 1. mars d. a. 6 990 sækker kaffe, mot 36 967 sækker den 1. mars 1909. Kaffebeholdningen var den $\frac{1}{3}$ 1910: 1 346 466 sækker, mot 738 772 den $\frac{1}{3}$ 1909. Prisen for type 7 var i Santos den 1. mars d. a. 3 \$ 950 pr. 10 kg.

De i uken 19.—26. februar 1910 betalte kaffe-
fragter var:

Fra Rio:	Fra Santos:
til Amsterdam 40/- + 5 %	35/- + 5 %
» Antwerpen	
(1 000 kg.) 40/- + 5 %	35/- + 5 %
» Kristiania 46/9 i det hele («in full»)	—
» Hamburg 40/- + 5 %	35/- + 5 %
» Kjøbenhavn 40/- + 5 %	37/6 + 5 %
» Havre (900 kg.) 30 fres. + 10 %	20 fres. i det hele («in full»)
» London (1 000 kg.) 40/- + 5 %	35/- + 5 %
» Rotterdam 40/- + 5 %	35/- + 5 %

Handelen og forretningslivet i Persien.

Indberetning fra generalkonsul *Eugen Bonati*, Teheran.

Forretningslivet i Persien led i 1909 i endnu høiere grad end i 1908 under de politiske uroligheter og de lovløse og usikre tilstande, som disse avfødte. Da der stadig fandt utplyndringer av handelskaravanerne sted, stanset karavanetrafikken saagodtsom fuldstændig, og enkelte mindre bestillinger pr. pakkepost var i længere tid omtrent al den vareindførsel, som fandt sted til hovedstaden og det øvrige indland. Den mislykkede kornhøst i 1909 bidrog til at gjøre forretningslivet endnu flauere.

Efter den stedfundne revolution synes roligere tilstande nu atter at vende tilbake, men det vil viselig endnu ta lang tid, inden forholdene atter kommer i den normale gjænge.

Kursen paa den persiske kran varierte i 1909 mellem 260 og 276 kran pr. 100 reichsmark.

Import. Norge findes ikke opført i den persiske handelsstatistik for sidste budgetaar (1908—1909); derimot figurerer Sverige med en import av 8 070 kran.

Av importartikler i det omhandlede budgetaar av interesse for Norge kan nævnes følgende:

	Værdi i kran.
Fyrstikker	2 041 842
Herav fra Sverige for kran	34 185.
Træløst	2 107 356
Trævarer	212 098
Øl, edikke etc.	231 094
Kondenseret melk.	3 277
Fisk, fersk eller saltet.	125 745
— konserveret	41 719
Galoscher	1 343 908

	Værdi i kran.
Paraplyer og parasoller	44 406
Tryk- og skrivpapir	913 161
Skibe	85 629

Buschir. Nedenfor meddeles et udtag av en indberetning fra vicekonsul *H. Krumpeter*, Buschir:

Der blev i 1909 importeret til Buschir fra Norge nogle hundrede kasser *fyrstikker* via Hamburg. Forøvrig fandt ingen import fra eller export til Norge sted i det nævnte aar.

Kursen for check paa London var i 1909 54 $\frac{1}{4}$ à 58 kran pr. £.

Paa grund av urolighederne er karavanefragterne fra Buschir til Shiraz steget fra 180 til 250 à 300 kran pr. «mand» à 3,3 kg.

Skibsfart. Buschir blev i 1909 anløpet to gange av et norsk dampskib, som første gang anløp for at proviantere og ta ombord kulier og anden gang ankom med ladning av korn og stykgods fra Basra.

Havnen *Mohammerah* tiltar mere og mere i betydning som transithavn for varer bestemt til Teheran og andre steder i det indre av Persien. En omstændighed, som ogsaa vil bidrage meget til at øke trafikken paa denne havn er de i nærheden av samme opdagede petroleumskilder. Imperial Bank of Persia har aapnet en filial paa stedet.

Papirmarkedet i de Forenede Stater. De nye toldsatsers indflydelse paa importen av utenlandsk papir.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har indberettet følgende:

Til trods for forholdsvis ringe beholdninger ved aarets begyndelse, især av avis- og manilapapir, var markedet i første halvår 1909 temmelig flaut. Først henimod midten av august, efter toldlovens vedtagelse, indtraadte der en forandring til det bedre, som yttret sig ogsaa i noget stigende priser i september til november. Produktionen i de forskjellige papirbrancher opgives at ha været gennemsnitlig ca. 15 % større ved aarets slutning end ved dets begyndelse og omtrent at ha holdt skridt med forbruget, naar undtages posepapir og pap, hvorav der var overproduktion. Kraftpapir har stadig vundet større favor, og toldforholdelsen fra 25 til 35 % av værdien antages ikke at ville hindre indførslen, da forbrukerne foretrækker det for andet pakpapir paa grund av dets bedre egenskaper og derfor vil kjøpe det, selv til den høiere pris. Foruten de otte fabrikker, 5 i de østlige og 3 i de vestlige stater, som nu tilvirker kraftpapir, berettes andre papirfabrikker at gjøre forbedrelser for tilvirkning av samme, hvilket dog ikke antages at ville formindskende indførslen, da forbruget som sagt stadig er tiltagende. Derimot tør den forhøiede told paa «greaseproof» og pergament fra 25 % ad val. til 2 cents pr. pund + 10 % ad valorem, en ca. 140 % høiere told end før, komme til at hindre indførslen av disse artikler, endskjønt der tør vedbli at være en viss efterspørsel efter den importerede vare, da denne er den amerikanske overlegen i kvalitet. Pakpapir, som bærer filmerke, der utgjør monster, skal ifølge «the Board of Appraisers» nylige avgjørelse fortoldes efter tariffens § 411 med 4 $\frac{1}{2}$ cents pr. pund istedeffor efter § 515 med 35 % ad valorem, som importørerne trodde. Denne told, som er 150 % av selve papirets kostende (3 cents pr. pund) vil utvilsomt stanse indførslen og forøke fabrikationen her, da dette papir er ganske meget i bruk.

Utsigterne for indeværende aar ansaaes i januar som ganske lovende, da de fleste fabrikker berettedes optagne med større bestillinger til gode priser. Produktionen angives for februar maaned til 87 % av produktionsevnen og forbruget til 101 %, altsaa 1 % mere end den normale leverancedygtighet. Med salg for fremtidig leverance gaar det derimot langsommere, end man hadde haabet, saa at priserne paa enkelte sorter papir er mindre stabile.

I januar d. a. sigtedes 34 korporationer, som fra september 1905 til april 1908 hadde forenet sig til en trust under titel av «Paper Board Association», for at ha overtraadt antitrustloven ved sine operationer; 27 av dem erkjendte sig skyldige og vedtok hver en mulkt paa \$ 2000.

Der indførtes til de Forenede Stater av papir og fabrikater av papir:

I 1909	\$ 6 136 071
- 1908	» 5 161 407
- 1907	» 6 586 900

Kalenderaarsstatistikken indeholder ingen videre detaljeret opgave, ei heller opgave over indførslen fra Norge av papir.

Der utførtes av papir og fabrikater derav:

I 1909 for	\$ 6 515 606
- 1908 »	» 6 235 669
- 1907 »	» 5 851 389

Trælastmarkedet i London.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*. Beholdningerne av høvlrede bord i Londons dokker utgjorde ved utgangen av mars maaned:

1910.	1909.	1908.
4 879 000 stkr.	5 179 000 stkr.	6 229 000 stkr.

Beholdningerne er altsaa for tiden ikke særlig store men forbruget er heller ikke stort. Der utgik fra dokkerne under mars:

1910.	1909.	1908.
998 000 stkr.	1 198 000 stkr.	1 161 000 stkr.

Leveringerne fra skibssiden (som gaar til private oplag og altsaa ikke er nogen paalidelig maalestok for konsumtionen) gik samtidig op til 441 P.S.H., mot 600 P.S.H. i 1909 og 674 P.S.H. i 1908.

Paaskehelligdagene har gjort sit til, at forretningerne fremdeles har været stille. Byggevirksomheten ligger endnu nede, og importørerne skal i den sidste tid ha maattet reducere sine salgspriser.

I norsk høvllast har der været liten omsætning. Der skal ha fundet sted salg til £ 9.15.0 for 7/8 × 6'' u/s furu, men de fleste avskibere forlanger £ 9.17.6 og op til £ 10.0.0 for nævnte dimension og 10/— mindre for 5 $\frac{1}{2}$ ''.

Skaaren last. Av 2 × 4 er der ikke meget usolgt igjen, og avskiberne søker at opnaa £ 7.17.6 for u/s furu, hvad der dog er mere, end hvad herværende kjøpere for oieblikket er tilbøielige til at betale. Nogle mindre salg av last fra det sydlige Norge skal være skedd til £ 7.15.0 og £ 7.16.3.

Paa grund av opførelsen av tribuner etc. til utstillinger og fester i og omkring London har der været en del salg av spirer, og da beholdningerne har været smaa, er der opnaadd saa gode priser som 45/— pr. load for 6/6 $\frac{3}{4}$, 47/6 for 7/7 $\frac{3}{4}$ og 52/6 for 8/8 $\frac{3}{4}$. Behovet turde dog nu være tilfredsstillet.

Av de mindre dimensioner av rundlast er der kun ringe avsetning.

Danmarks trælastimport.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

Efter den her utkommende «Trælast-Tidende» hitsættes følgende:

Ifølge overslag baseret paa toldvæsenets indberetninger til Statistisk Bureau har indførslen av trælast til Danmark i aarene 1906—1909 været:

Ru last.	Høvlet last.	Herav indført pr. bane, ru og høvlet.
1906 . . 165 000 stds.	1 857 000 kbf.	52 000 stds.
1907 . . 164 000 »	1 863 000 »	52 790 »
1908 . . 135 800 »	1 424 000 »	36 800 »
1909 . . 131 000 »	1 662 000 »	38 000 »

Den effektive import har dog sikkert været større, idet 1 kommercelæst ved ovenstaaende utregning er sat lik 100 kubikfot, et sikkerlig adskillig for lavt tal. Imidlertid skulde tallene dog vise et nogenlunde korrekt billede av svingningerne i importen fra aar til aar.

Den samlede import av saavel ru som høvlet last utgjør saaledes med runde tal 141 000 standards i 1909, mot 144 000 standards i 1908, eller en nedgang av ca. 2 %. Med hensyn til træsorterne var den langt overveiende del naturligvis naaletræ, nemlig 134 000 stds. Av de resterende 6 600 stds. var 1 100 stds. ek, 4 400 stds. andre indenlandske løvtræsarter og 1 100 stds. fine utenlandske træsorter.

Fra Sverige importertes i 1909 meget over 100 000 stds. trælast, fra Rusland (Finland indbefattet) ca. 22 000 stds.; derefter kommer Tyskland med 11 000 stds., Norge med 3 000 stds. og andre lande med 3 000 stds. Som strandingsgods indkom 571 stds. naaletræ.

Av det hittil tilgjengelige materiale har det været vanskelig nøiagtig at konstatere saavel mængde som art av den indførte trælast. Men ved hjælp av de nye bestemmelser om angivelse til statistisk bruk, der traadte i kraft fra 1. januar iaar, blir man formentlig i stand til fremtidig at gi et mere uttømmende og mere korrekt billede av Danmarks trælastimport.

Ruslands jernexport i 1909.

Indberetning fra konst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg.

Ruslands jernexport androg i aaret 1909, sammenlignet med 1908, ifølge «Torg. Prom. Gas.» til:

	1908.	1909.
	I tusen pud.	
Støpejern, stangjern og staal	6 621	9 697
Jern- og staalvarer og maskiner	296	288
Lokomotiver	stkr.	19
Jernbanevogne	441	100

Ruslands jernexport var saaledes i det forløpne aar ganske gunstig, hvilket udelukkende skyldes exporten av støpejernsprodukter, der alene utgjorde 47 % av landets samlede jernexport.

Fordelt paa de enkelte grupper stillet jernexporten sig saaledes:

	1908.	1909.
	I tusen pud.	
Støpejern	584	57
Jern- og staalavfald, gammelt jern	259	194
Jernblik	216	9
Jern i blokker og stænger	29	0.4
Jern i T-bjælker	89	1

I tusen pud.

Façon- og vinkeljern	900	669
Skinner og tilbehør	5 099	8 770
Staal i blokker og stænger etc.	35	53

Exporten foregik til følgende lande:

	1908.	1909.
	I tusen pud.	
Tyskland	139	914
Østerrike-Ungarn	98	4
Rumænien	1 370	429
Storbritannien	1 417	663
Italien	433	—
Danmark	563	0.1
Holland	55	120
Belgien	1	8
Frankrike	10	0.3
Tyrkiet	1	1.3
Bulgarien	—	286
Ostindien	375	—
Sydamerika	613	3 313
Forenede Stater	—	206
Afrika	156	1 967
Kina	—	309
Japan	437	—
Andre lande	—	147

Av ovenstaaende tabel sees, at Ruslands jernexport endnu ikke har vunnet nogen fast fot i noget av de nævnte lande, men at avsetningen paa de utenlandske markeder er mere tilfældig.

De eksporterede 19 lokomotiver gik samtlige til Rumænien, hvorimot jernbanevognene avsattes til:

	1908.	1909.
Tyskland	— stkr.	2 stkr.
Østerrike-Ungarn	348 »	63 »
Rumænien	93 »	35 »

Spaniens handel og skibsfart i 1908.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, har meddelt følgende:

Spaniens samlede vareindførsel hadde i 1908 en værdi av 1 070 mill. pes., og den oversteg med 55 mill. pes. gjennomsnittstallet av importens værdi i femaarsperioden 1903—1907. I dette tidsrum er der kun ét aar, 1905, som staar over 1908, idet værdien av importen i førstnevnte aar var 1 087 mill. pes.

Spaniens samlede vareutførsel hadde i 1908 en værdi av 969 298 060 pes., hvilket er noget høiere end gjennomsnittstallet av exporten i femaarsperioden 1903—1907, som var 965 mill. pes.

Der indførtes i 1908:

Raastoffer	til en værdi av	512 mill. pes.
Fabrikata	» » » »	314 —»—
Næringsstoffer	» » » »	147 —»—
Ialt		973 mill. pes.

Der utførtes i 1908:

Raastoffer	til en værdi av	342 mill. pes.
Fabrikata	» » » »	214 —»—
Næringsstoffer	» » » »	318 —»—
Ialt		874 mill. pes.

Hvad skibsfarten paa Spanien i 1908 angaar, vil følgende tal tjene til opplysning:

Fartøier.	Indførsel.	Utførsel.
Spanske	1 322 836 tons.	3 105 184 tons.
Engelske	1 363 464 »	4 579 019 »

Fartøier.	Indførsel.	Utførsel.
Norske . . .	356 623 »	773 157 »
Tyske . . .	232 119 »	628 758 »
Danske . . .	65 262 »	292 533 »
Franske . . .	109 923 »	254 306 »
Italienske . . .	136 040 »	331 669 »

Naar import og export slaaes sammen, vil der altsaa med

engelske fartøier være ind- og utført	5 942 483 tons.
spanske » » » » »	4 428 020 »
norske » » » » »	1 129 780 »
tyske » » » » »	860 877 »
italienske » » » » »	467 709 »
franske » » » » »	364 229 »
danske » » » » »	357 795 »

Utførslen av danske landbrugsprodukter i 1909.

(Forts. fra foreg. nr.)

Av egg utførtes i beretningsaaret vel 19 mill. snes, mot vel 21 mill. snes i 1908, vel 20 mill. snes i 1907 og knapt 20 mill. snes i 1906. Utførslen i 1909 er altsaa gaat ned med ca. 10 %, medens priserne viser en opgang av ca. 4 %. Den samlede værdiforringelse av eksporten blir derfor ikke stor, nemlig ca. 28 1/2 mill. kroner i 1909, mot 29 mill. kroner i 1908.

Ost. De høiere ostepriser i 1908 foranlediget en forhøiet produktion i 1909, der igjen bevirket en ikke liten nedgang i priserne.

Importen var:

i de første 9 maaneder av 1909 . .	1.22 mill. pd.
i 1908 . .	1.56 —»—
i 1907 . .	1.65 —»—

Eksporten var:

i de første 9 maaneder av 1909 . .	0.20 —»—
i 1908 . .	0.21 —»—
i 1907 . .	0.53 —»—

Omsætningen i denne artikkel viser sig saaledes at være omtrent like stor i 1908 og 1909.

Hornkvæg og kjød av hornkvæg. Av levende hornkvæg utførtes:

i 1909 ca. 125 000 stkr.	i 1906 ca. 105 000 stkr.
i 1908 » 122 000 »	i 1905 » 124 000 »
i 1907 » 99 000 »	

Av kjød av hornkvæg utførtes i de samme aar henholdsvis ca. 31, 21, 18, 23 og 31 mill. pd. Den store utførsel i 1908 er saaledes blitt fortsat i 1909. Utførslen av levende hornkvæg til Norge var mindre i 1909 end i det nærmest foregaende aar, medens eksporten av ferskt kjød viser opgang.

Hester. Av hester og føl utførtes:

i 1909 ca. 22 500 stkr.	i 1906 ca. 25 400 stkr.
i 1908 » 18 700 »	i 1905 » 29 400 »
i 1907 » 19 700 »	

Den i 1907 og 1908 stedfundne nedgang i eksporten er altsaa i 1909 avløst av en opgang. Gjennomsnittsprisen har derimot været lavere. Danmarks efterspørsel efter fremmede hester synes ogsaa i det sidste aar at ha været i avtagende.

Huder og skind. Handelen med huder og skind var meget lønnende i 1909, og aaret betragtes som et rekordaar med stor opgang i priserne uten noget-somhelst prisfald. Huder erholdt ved toldlovsændringen i Amerika toldfrihet, og dette har været en av aarsakerne til de høie priser, idet Amerika har været en stor avtager av skandinaviske huder.

Av en dansk handelsberetning fremgaar det, at det er lykkes de kjøbenhavnske eksportører at trække

størstedelen av omsætningen i norske, svenske og finske huder og kalveskind over København. Beretningen paastaar, at mindst 50 % av Skandinaviens export gaar over Kjøbenhavn til Amerika og det øvrige utland.

De ovenfor omtalte landbrugsprodukter utgjør omtrent 4/5 av værdien av Danmarks samlede utførsel av indenlandske varer. I 1908 utgjorde deres samlede værdi 364 mill. kr., medens der av andre landbrugsprodukter utførtes for ca. 36 mill. kr. og av alle andre varer for ca. 40 mill. kr. En samlet værdiberegning for 1909 vil komme til at utvise omtrent det samme beløp.

Silde- og woblafiskerierne i det Kaspiske Hav.

Vicekonsul E. A. Biering, Baku, har meddelt følgende opplysninger angaaende fiskerierne i det Kaspiske Hav og dets tilløpsfloder i aaret 1909:

Wobla. Fangsten av wobla (*cyprinus grislogina*) vaaren 1909 utgjorde i det Kaspiske Hav og floderne i alt 800 millioner stykker. I tilvirket stand utgjorde denne fangst en vekt av 3,2 millioner pud.

Som «kolodka» (helt tørret) blev tilberedt 400 mill. stkr. For de største eksemplarer (vegt 10 pud pr. 1 000 stkr.) blev betalt rbl. 45 pr. 1 000 stkr. og for de mindste (vegt 1 1/2 pud pr. 1 000 stkr.) blev betalt rbl. 1 pr. 1 000 stkr.

Et kvantum av 230 mill. stkr. blev tilberedt paa den maate, at fisken blev kløvet efter ryggen og rognen uttat; gjennemsnittsvekten av denne fisk var 3 1/2 pud pr. 1 000 stkr. og prisen rbl. 1.35 pr. pud.

Det øvrige kvantum blev tilberedt paa forskjellig maate; 10 mill. stkr. blev røkt. Av kaviar blev utvundet ca. 150 000 pud, der betaltes med en pris av rbl. 4.50 pr. pud.

Woblafangsten maa i 1909 siges at ha været tilfredsstillende, og efterspørselen paa markederne i Astrachan og Zarizin var god. Fisket foregik i tiden mellem 15. mars og 30. april.

Sildefisket begynte paa de forskjellige steder mellem 20. mars og 30. april og avsluttedes mellem 25. april og 20. mai. Den samlede fangst utgjorde 671 mill. stkr. sild og «pusanki»-sild til en vekt av ca. 7 mill. pud. Herav fiskedes i det Kaspiske Hav ca. 450 mill. stkr., hvorav kun ca. 9 mill. stkr. var stor sild til en gjennomsnittsvekt av 25 pud pr. 1 000 stkr., medens resten var smaa pusanki til en vekt av 7 pud pr. 1 000 stkr. I de øvrige vande fiskedes ca. 170 mill. stkr. stor sild og 50 mill. pusanki. For smaa pusanki betaltes ned til ca. 5 rbl. pr. 1 000 stkr., medens prisen for stor sild gik op til 200 rbl. pr. 1 000 stkr.

Resultatet av fisket maa betegnes som udmerket. Silden kom paa markedet i Astrachan og Zaryzin i august.

Isimporten til England.

Generalkonsul Waldemar Eckell, London, har indberettet, at ifølge middellelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av mars maaned d. a. og samme maaned de to næst foregaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	21 621	9 872
1909	27 873	12 053
1908	31 590	13 516

Den reviderede franske toldtarif.

Indberetning fra minister *F. Wedel Jarlsberg*, Paris.

Efter den av det franske parlament vedtagne reviderede toldtarif, der traadte i kraft den 1. ds., vil toldbehandlingen av efternævnte norske varer ved indførsel til Frankrike stille sig saaledes:

	Tarifnr.	Toldsats.
Cellulose	168	De tidligere toldsats uforandret.
Trækub	135 bis	Toldsatsen uforandret, men den tillatte længde forhoiet til $2\frac{1}{2}$ m.
Træuld	136 bis	a) For ufarvet forhoiet fra 50 centimes til 1 fre. pr. 100 kg. b) For farvet forhoiet til fre. 1.20 pr. 100 kg.
Hvalbarder, ubearb.	54	Toldfri som tidligere.
Is	188 bis	Toldfri som før.
Papir	461	a) Av en vekt av mere end 30 gram pr. kv.m.: Tidligere toldsats. b) Av en vekt av 30 gram og derunder: Forhoiet fra 10 til 15 fre. pr. 100 kg.
Sælskind, ubearb.	55	Toldfri som før.
Torske- og makrelrogn	53	Nedsat fra 60 til 50 centimes pr. 100 kg.
Fiskeolje	51	Tidligere toldsats.
Kalciumkarbid	262 bis	Tidligere toldsats.
Brolægningssten	183	Forhoiet fra 10 til 20 centimes pr. 100 kg.
Knust sten til makadamisering	183 bis	2 centimes pr. 100 kg. (tidligere fri).
Gravmonumenter i granit, uten skulptur	177	Forhoiet fra 3 til 6 fres. pr. 100 kg.
Kalksalpeter og kalciumcyanamid	270	Toldfri som tidligere.
Kemiske produkter, ikke særskilt nævnt og ikke avledet av alkohol	282	5 pet. av værdien som før, men med adgang til at konvertere til tilsvarende specifikke satser.
Fiskekonserver	47	Tidligere toldsats.
Søm	564	15 fres. pr. 100 kg. som før.

Kommercielt arrangement mellem Frankrike og de Forenede Stater.

Minister *F. Wedel Jarlsberg*, Paris, har indberettet, at de underhandlinger, som netop har vært ført mellem den franske og de Forenede Staters regjering angaaende den gjensidige toldbehandling har ledet til et gunstig resultat. Nogen formelig konvention er ikke blitt avsluttet, men den forstaelse, hvortil regjeringerne er kommet, er forutsat at skulle finde sit uttrykk i dekret utfærdiget av de respektive landes regjeringer.

Som følge herav er den franske regjering ved lov av 29. f. m. blitt bemyndiget til ved dekret at tilstaa mestbegunstig behandling til de amerikanske produkter, som er opregnet i et loven vedføiet tableau A, samt til at bringe i anvendelse de før 1. april d. a. gjældende satser i «tarif général» for

de amerikanske produkter, som er opregnet i et loven vedføiet tableau B.

Under samme dato blev der av den franske regjering utfærdiget et dekret overensstemmende hermed.

Petroleumsindustrien i Rusland.

Indberetning fra vicekonsul *E. A. Biering*, Baku.

Paa grundlag av statistikken for de første 9 maaener av 1909 anslaaes naftaproduktionen i Baku i dette aar at ville opgaa til 25 mill. pud mere end i 1908, da produktionen utgjorde 467 mill. pud. Paa den anden side er de ældre lagre ikke store, og det kan derfor antages, at priserne paa russisk petroleum i den nærmeste fremtid vil holde sig nogenlunde jevne.

Av springkildenafta blev der i de første 9 maaener av 1909 utvundet 18,9 mill. pud, eller 5,1 % av den samlede produktion, mot ikke over 3,3 % i de fire nærmest foregaaende aar. I de nævnte 9 maaener blev der aapnet 135 nye borer. Den 1. september 1909 var der ved naftautvindingen i Baku beskæftiget 27 785 arbeidere og funktionærer. I raffinerierne var beskæftiget 4 057 personer. Det samlede antal funktionærer og arbeidere, som fandt beskæftigelse ved naftaindustrien, opgik til 41 018. Av petroleumsraffinerier var i 1909 i virksomhet 27.

Der exportertes i 1908 av petroleum 84 mill. pud, av smøreoljer $14\frac{1}{2}$ mill. pud, av masut (simplere olje) 210 mill. pud og av raanafta 45 mill. pud.

I Grosny blev i 1908 produceret 52 mill. pd. nafta, hvorav $14\frac{1}{3}$ mill. pd. springkildenafta.

Den danske møllebedrift i 1909.

Meddelt av generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

Efter dagbladet «Børsen» hitsættes følgende:

I henhold til indberetninger fra 36 firmaer, som driver handelsmøllebruk, har formalingen for egen regning (ifølge meddelelser fra «Industriberetningen»s redaktion) i de sidste 3 aar stillet sig saaledes:

	Hvete.	Rug.	Byg.
	Tdr. à 200 pd.		
1907	1 491 000	769 000	59 000
1908	1 420 000	745 000	51 000
1909	1 340 000	753 000	41 000

Den sterke nedgang i formalingen av hvete fra 1907 til 1908 er altsaa atter fortsat i 1909. Til gjengjæld viser der sig en ringe opgang for rugens vedkommende. Opgjøret omfatter kun saadanne møller, hvis handelsformaling utgjør mindst 10 000 tdr. aarlig. Om de mindre handelsmøller haves ikke fuldstændige oplysninger, men efter meddelelse fra 25 saadanne møller viser det sig, at hvete næsten ikke har været formalet paa disse møller i de senere aar. Av rug formales i 1909 51 000 tdr., mot 53 000 tdr. i 1908, og av byg 27 000 tdr., mot 29 000 tdr. i 1908.

Paa de kjøbenhavnske rugbrødsfabrikker, som driver eget møllebruk, formales i 1909 188 000 tdr. rug, mot 209 000 tdr. i 1908, samt grovmalt 9 200 tdr. hvete, mot 8 800 tdr. i 1908.

Margarintolden i Finland ikke nedsat.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indberettet, at det tidligere omhandlede forslag fra det finske senat om sækning av tolden paa margarin ikke er blitt godkjendt. Tolden paa margarin vedblir saaledes som før at være fmk. 94 pr. 100 kg.

Høstutsigterne og havneforholdene i Bahia Blanca.

Indberetning fra vicekonsul *A. Katstrup*.

Den almindelige tilstand har ikke været gunstig her i året 1909, idet en viss stagnation i alle forretningsgrene har gjort sig gjældende, likesom pengeforholdene har været knappe, hvortil grunden er bl. a. den vedvarende lange tørke i vinterens løp. En følge av den langvarige tørke var sterk dødelighet blandt faar, kvæg og hester, likesom ogsaa hvete-markerne led derunder, men for en stor del kom disse sig dog, da regn indfandt sig, og der var utsigt til en stor høst av hvete og havre indtil medio december, da et par frostnætter indtraf, som anrettet skade paa store strækninger, likesom ogsaa tørke og hete stormdage paa mange steder fra begyndelsen av december av har hat en skadelig indflydelse paa markerne og vil bevirke, at høsten paa sine steder vil bli under middels, og kvaliteten av hvete let og mindre værdifuld.

Man regner, at hvad der kommer til utskibning over denne havn av hvete- og havrehøsten iaar, vil bli som i 1909, da der herfra avskibedes 785 000 tons hvete og 183 000 tons havre.

Hvad vore havneforhold angaar, har disse som bekjendt forbedret sig betydelig i de sidste aar, efterat de to jernbaneselskaper — Sydbanen og Pacifikbanen — har tilendebragt sine omfattende anlæg av kaier og siloer henholdsvis i Ingeniero White og Puerto Galvan.

Anlæggene i begge havne er nylig tilendebragt; de er utført efter de nyeste og mest moderne systemer paa molo- og kaianlæggens omraade og er i omfang mere end tilstrækkelige i forhold til den trafik, som fandt sted i 1909, og som der er utsigt til i 1910. Saaledes vil skibe kunne gjøre regning paa at faa en hurtig expedition, enten de ankommer for at losse eller for at laste. Man regner i gjennemsnit, at en damper lastet med kul kan utlosse daglig 300 à 400 tons og av trælast 100 à 150 000 fot, at et seilskib lastet med trælast kan losse 40 à 60 000 fot, og en damper 300 à 350 tons stykgods med en arbeidsdag av 8 timer.

En damper laster daglig, naar der arbeides med kraner, av uldballer indtil 1 000 baller, og av hvete eller havre 500 à 1 000 tons.

Ligger en damper ved silopakhusene eller ved elevatorerne, vil den kunne ta fra 1 000 til 2 000 tons ombord pr. dag à 8 arbeidstimer.

De to havnepladse Ingeniero White og Puerto Galvan, i en afstand fra hinanden av omtrent 2 kilometer, ligger ved en indskjæring, som Atlanterhavet gjør, og i en afstand fra dette av 72 kilometer. Indseilingen til Bahia Blanca markeres av et der stationeret fyrskib, og løpet, som fører indover, er avmerket med bøier, som om ikke længe vil være oplyst om natten, saaledes at skibe ogsaa om natten vil kunne gaa ind og ut. Den kanal, som fra Punta—Pipa fører ind i den indre havn, har ved hoivande en vandstand av 30 til 32 fot, ved lavvande 18 fot. Paa den indre red, som har en længde av omtrent 10 kilometer, findes god ankerplads, og skibe ligger der vel beskyttet mot storm, dækket av mudderbanker, hvis afstand fra hinanden fra bred til bred er 1 à 1½ kilometer. Paa fyrskibet ved indløpet findes lods til enhver tid, og paa dette punkt mottages og kviteres lods.

Forandrede bestemmelser om erlæggelse av skibsavgifter i russiske havne.

Konst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Ifølge den russiske finansministers sidste instruktioner for toldvæsenet om opkrævning av skibsavgifter (20 kopek pr. netto reg. ton) vil utenlandske skibe for fremtiden ha at erlægge fulde skibsavgifter i hver enkelt russisk havn, der anløpes i handelsøiemed. Hvis saaledes et utenlandsk skib ankommer fra en russisk havn for at losse, komplettere eller indta en ladning i en anden russisk havn, vil skibet i begge havne ha at erlægge skibsavgifter.

Selvfølgelig kan dette ikke berøre skibe, der paa en og samme reise besøker St. Petersburg og Kronstadt, idet alle ladninger, der ankommer og avskibes i Kronstadt er for, resp. fra St. Petersburg, hvorfor disse to pladse regnes for én havn, og man har saaledes at betale avgifterne enten kun her eller kun i Kronstadt. Denne min opfatning er bli mig bekræftet gjennom private meddelelser fra kompetent hold.

Da denne nye ordning betyder en extra utgift for de reiser, ved hvilke flere russiske havne besøkes, undlater jeg ikke at henlede norske skibsreders opmerksomhet herpaa.

Direkte dampskibseilighet fra Rio de Janeiro.

Indberetning fra generalkonsulatet i Rio de Janeiro ved kst. konsul *William Johannessen*.

Johnson-linjens herværende agent, herr Liuz Campos, har meddelt, at selskapets dampskibe fra 1. juli d. a. paa hjemreisen fra La Plata vil anløpe ogsaa Rio de Janeiro for at medta kaffe direkte til Kristiania, Malmö, Göteborg og Stockholm samt endvidere til andre norske og svenske havne med omlastning i en av de nævnte byer. Fragten til Kristiania, Malmö, Göteborg og Stockholm vil ifølge samme skrivelse bli 5 sh. under de til enhver tid gjældende Hamburg-fragter, dog aldrig mindre end 25 sh. + 5 % pr. ton à 1 000 kg.

Man tillater sig at vedlægge en samtidig mottatt trykt fortegnelse over de nye kaffefragter, hvorav endvidere fremgaar, at tillægsfragten til forskjellige andre norske og svenske byer vil bli 2 sh. 6 d. under de til enhver tid gjældende Hamburg-fragter. Ved henvendelse til herr Campos har man bragt i erfarung, at samtlige de her omhandlede direkte fragter og tillægsfragter ogsaa vil gjælde for kaffe, som efter 1. juli d. a. fra Santos skibes med Johnson-linjens fartøier direkte til Kristiania, Malmö, Göteborg og Stockholm eller med omlastning til vedkommende andre norske og svenske havne. Den i generalkonsulatets tidligere skrivelse*) refererede meddelelse fra linjens agenter i Santos er altsaa i saa henseende ikke korrekt.

Selskapet vil gi en rabat av 10 % for direkte fragter.

D./S. «Prinsessan Ingeborg» meddeles at ville laste i Rio i første halvdel av juli maaned d. a.

Losseforholdene i Bagnoli.

Generalkonsul *P. Ottesen*, Genua, har i henhold til en rapport fra konsulatet i Neapel indberettet følgende om losseforholdene ved Bagnoli i nærheten av Neapel:

*) Se forrige nr.

Det store jernverk «Ilva» i Bagnoli, som sidste høst begyndte sin drift, tiltrænger betydelige mængder kul, til hvis transport ogsaa norske dampskibe har været befragtet.

I Bagnoli — som ligger aldeles ubeskyttet paa den aapne kyst — har verket opført en kai for losning og lastning. Her kan skibene under gunstige veirforhold med lethed losse det i certepartierne stipulerede kvantum av 800 tons kul pr. arbejdsdag; men saasnart det sætter ind med vind eller sjøgang, er skibene nødt til at forlate kaien og gaa over til den i nærheden beliggende ø Nicita, i ly av hvilken ladningen losses i lægtene. I henhold til de gjængse certepartier paahviler det verket at sørge for saavel lægtene som arbejdsfolk, og naar der er tilstrækkelig av saadanne, kan der ogsaa paa denne maate losses 800 tons pr. arbejdsdag. Kommer der imidlertid flere dampere samtidig, er de forhaandenværende lossemidler utilstrækkelige og længere eller kortere ophold uundgaelige. Da verket negter at betale liggedagspenge for tidstap paa grund av utilstrækkelige lossemidler, og da det neppe kan tilraades at gaa til proces derom, henstilles det til norske redere at gardere sig mot saadanne tap ved speciel klausul i certepartierne.

Man bør ogsaa være opmærksom paa, at der, især i vintertiden, kan reise sig storm saa hurtigt, at skibene, som ligger ved kaien, let udsættes for havari, inden de kan naa at komme i ly av øen Nicita. En italiensk damper fik saaledes for nogen tid siden under en pludselig opstaaende storm sit ror knust mot kaimuren, mistet styringen og drev op paa land, hvor den endnu ligger.

Aapning av nye kaianlæg i Pará.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har indberettet, at regjeringen nu har tillatt aapnet en strækning av 120 meter av de nye kaianlæg i Belém, Pará, hvorpaa det engelske selskap «Port of Pará» for ca. tre aar siden fik koncession.

Bortforpagtning av de nye kaianlæg i Rio de Janeiro.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har meddelt følgende:

Arbeidet med de store nye havneanlæg i Rio de Janeiro med tilhørende kaier og varehuse, der for den brasilianske stats regning bygges av det engelske firma C. H. Walker & Co. Ltd., er nu saa langt fremskredet, at en større del av anlæggene allerede kan tages i bruk.

Tidligere er det blit bestemt, at driften av det hele havneanlæg skal bortforpagtes, og leieforholdet søkes nu brakt i orden. Allerede for flere maaneder siden lot regjeringen offentliggjøre en tarif, indeholdende de avgifter, paa grundlag av hvilke forpagtningen av anlægget vilde bli at overta. Disse avgifter, som motsvarte de havneavgifter, der for tiden erlægges bl. a. i Santos, møtte imidlertid sterke indsigelser fra hovedstadens forretningsverden, og regjeringen saa sig nødsaget til at nedsætte en kommission, som skulde fremkomme med forslag bl. a.

angaaende nye havneavgifter for Rio de Janeiro. Kommissionens forslag blev bifaldt av regjeringen, som derpaa under 26. februar d. a. har utstedt opfordring til inden den 16. april d. a. at indgi anbud paa overtagelse av forpagtningen.

Det er varen og ikke fartøiet, som vil ha at bære alle havneavgifter med undtagelse av avgift for kaiplads efter utløpet av et visst antal dage, der nærmere vil bli fastsat gjennom tarif, samt for vand, der leveres til skibet.

Fest- og helligdage i Brasilien.

(Forts. fra nr. 13.)

Pará:

Januar 1. og 6*	Juli 2.* og 14.
Februar 2.* og 24.	August 15.
Mars 25.*	September 7. og 8*
April 8.,* 9. og 21	Oktober 12.
Mai 3., 13. og 20*	November 1.,* 2., 15. og 16.
Juni 10., 22., 24.* og 29.	December 8.* og 25.

Paa de med * betegnede dage vil ikke skibes losning eller lastning hindres; ogsaa paa de fleste andre dage vil man som regel kunne træffe en ordning med toldbodvagten ombord, saa arbeidet ikke stanses.

Toldavgjørelser i Danmark.

(Ifølge det danske generaltolldirektorats tarife-ringscirkulære nr. 6/1909.)

Havemøbler, sammensat av uavbarkede grene, henføres som husflidsfrembringelser av simpleste art til tariffnr. 271 — told 0.6 øre pr. kg.

Papir. Angaaende betydningen i tarifmæssig henseende av, at inden- eller utenlandske firmaers navne m. v. er anbragt paa de forskjellige undergruppen papir enhørende varer, er bestemt følgende:

Iøvrig under løpenr. 208 hørende pap, pak- og voksdrukpapir samt andet, ellers under løpenr. 211 og 213 hørende pap, karton og papir, der indføres paatrykt eller med farve paastemplet den i d e n l a n d s k e sælgers eller forbrukers navn, firmamerke etc., vil være at henføre under løpenr. 214 (told 30 øre pr. kg.). Angir paatrykket eller paastemplingen den u t e n l a n d s k e fabrikants eller sælgers firmamerke, navn, hjemsted, eventuelt tillike anførsel om patentbeskyttelse, varens betegnelse etc., vil der kunne bortsees fra saadan paatrykt utenlandsk kildeangivelse m. v., alt dog forsaavidt varen ikke derved maa siges efter sin anvendelse at kunne sammenstilles med de under løpenr. 214 nævnte trykte eller lito-graferede saker.

Stor sælfangst ved Newfoundland.

Ifølge indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, meddeles der fra Newfoundland, at aarets sælfangst har været ualmindelig rik. Som eksempel anføres at sælfangerskibet «Florizel» har fanget ikke mindre end 30 000 sæl, og fartøierne «Eagle» og «Algerine» henholdsvis 12 000 og 10 000 sæl.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 16.

Ukeutgaven.

23. april 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Utsigterne for import av norske varer til Centralrusland	89
Utsigterne for import av norske varer til Kairo	90
Handelsomsætningen mellem Norge og præsidentskapet Madras	91
Importen av norske varer til Bombay	91
Exporten til Birmingham	91
Handelsomsætningen med Filippinerne	92
Danmarks import av trælast og træmasse i januar 1910	92
Spørsmålet om forbud mot export av kanadisk træmasse ved til de Forenede Stater	92
Skipsfarten paa Storbritannien og Irland	92
Ny utvandrerlinje til Kanada	92
Toldforhoielsen i Tyrkiet	92

Utsigterne for import av norske varer til Centralrusland.

(Saltet sild. — Frossen sild. — Anden frossen fisk. — Klipfisk. — Stokfisk. — Saltfisk. — Fiskekonserver. — Sæl-, hval- og fisketran. — Fiskereds-kaper. — Pel-Verk. — Ski og andre travarer. — Maskiner. — Telefonapparater. — Sten. — Filigransarbeider.)

Konsul A. Kijander, Moskva, har indberettet følgende angaaende markedet i 1909 for de for Norges export paa Centralrusland vigtigste salgsartikler og fremtidsutsigterne for samme.

Sild. Saltet vaarsild. Den temmelig betydelige tilførsel av indenlandske sildesorter i svakt saltet og røket stand fra det Kaspiske og det Sorte Hav, Don- og Wolgatrakterne samt særlig skotsk vare har hittil hindret norsk vaarsild fra at erhverve plads som en mere merkbar salgsartikkel paa Moskvas marked. Noget større er forbruket i den vestlige og nordlige del av Centralrusland samt overhovedet ute i provinsen, hvor konsumenten er beskednere i sin smak og har meget mindre utvalg at ta til.

I Moskva kjøper kun arbeiderbefolkningen norsk vaarsild, og da denne maa betale samme fragt og told ($5\frac{3}{4}$ til $6\frac{1}{2}$ rubel tønden efter $60\frac{3}{4}$ kopek pudet bruttovægt) som den velrenommerede skotske og den delikate hollandske matjes, siger det sig selv, hvilken underlegen rolle den ogsaa for massesalg derved kommer til at spille.

Ganske betegnende for, hvorledes Moskvas i sildebranchen arbeidende handelsstand anskuer denne sildesorts kvalitet, er følgende uttalelse fra en silde-, fiske- og konservgrossist til en herværende nordmand under hans første forsøk $1\frac{1}{2}$ aar tilbake paa at vinde indpas for norsk fiskehermetik: «Er der da mulighet for, at Norge, som vi i dets egenskap av eksportør av matvarer hittil kun har hat et flygtig bekjendtskap til gjennom dets hitsendelse av den magre, tørre, voldsomt saltede, ildsmakende vaarsild, med haab om avsetning noget sted kan gi sig av med at producere endog delikatesser som fiskehermetik, som jo desuten i Rusland har en sterk

inden- og utenlandsk konkurrence samt en høi told at kjæmpe med?»

Fetsild samt Islands- og Nordsjøsild har man i disse egne endnu svært litet kjendskap til. De bagatelprøver, der fra et par norske eksportører av fetsild og Nordsjøsild hitsendtes i 1909, indskrænket sig ialt til 6 halvtønder, hvormed man ikke kom længere end til at la nogle av de større sildehandlere her og i de 3 à 4 nærmeste guvernementsbyer utta og smake prøver. Specielt rostes fetsilden i merkerne 3 og 4 K paa grund av sin fedme som den bedste sild, man fra Norge hadde seet; men ny som den var for centralrusseren, og da den virket anderledes og litt saltere samt derfor ikke overensstemmende i smak med skotsk sild, vilde man ikke betale den med samme pris som de hævdede skotske merker i tilsvarende størrelse, men bød $2\frac{1}{2}$ til 4 rubler tønden under prisen for fuldgod skotsk vare, hvilket bud ikke akseptertes. Nogle prøvekvarter fetsild K og litt KK av saakaldte norske matjes vakte opsigt og faldt særlig i smaken paa grund av fedmen og den meget milde salting, men dens manglende størrelse animerte ikke til at indrømme saa høi pris, som den norske sælger forlangte cif. russisk Østersjøhavn.

Et prøveparti paa 140 kvarter og ottinger fetsild, ubetydelig K og tildels meget mindre i uensartet sortiment, som ankom i januar, bragte den norske avsender tap paa grund av sildens uanselige størrelse og emballagens vekhet, da denne ikke evnet at holde laken. Kun storfaldende sild i solidest mulige tønder av ikke under halvtøndestørrelsen bør hitsendes. Væsentligst utsælges silden baade i magasiner og paa torvene stykkevis til kunderne i Centralrusland.

Frossen sild. I motsætning til det i februar 1909 som iste experiment direkte fra Narvik indtrufne kvantum iset, fet storsild i kasser ankom i slutten av november fra Nordnorge flere smaapartier frossen, smaafaldende fetsild i sækker. Uagtet meget litet naadde op til merket K, og tiltrods for at silden ankom i tøveir (0 til + 2 gr.) og temmelig medtat i den for konservering av sild under lang transport og gjentagen omladning ingenlunde heldige sækemballager, solgtes den nogenlunde raskt paa torvene hersteds til de handlende portionsvis med 3, 5 og 7 sækker à 3 til $3\frac{1}{4}$ pud nettovægt pr. sæk for rub. 3.60, 3.40 og 3.15 pudet ($16\frac{1}{10}$ kg.), hvad der levnet den norske avsender en pen avance. Et parti velsortert, litt større sild kom op i 4 rub. pudet. Trods gjentagende rekvisition i december 1909 og januar 1910 avgik der fra Nordnorge til Moskva ingen yderligere sildesendelser — en følge av uheldige temperaturforholde i Nordnorge og Nord-Finland.

Det er bemerkelsesværdig, at mens kassesendelsen av iset sild krævet en taravegt av 42 til 48 %, som

opslukte fortjenesten paa de resterende henholdsvis 58 og 52 % sild, androg sækemballagen for frossen vare kun til 5 à 6 % tara. Desuten umuliggjorde den isede kassesilds tilstand salg ved ankomsten, mens den frosne sild i sækker ikke hindret saadant.

Taravegten spiller jo her en kolossal rolle, da told, fragt m. m. svares av bruttovegten. Imidlertid lider silden ved befordring i sækker, idet hyppig hodet og sporen rystes istykker; den mister delvis skjællene og erholder derved et alt andet end anbefalende utseende for salg ved fremkomsten. Istedfor sækker vilde nedlæggelse i sterke spaankurver med rundelig 50 kilograms (3 pud) vegtindhold være langt fordelagtigere. Den solide, seige og særdeles billige, lette vidjekurv, som i de kaspiske og andre sydrussiske egne anvendes for befragting pr. jernbane, dampskib og hestevogn av frossen fisk med vanlig 10 til 50 puds netto fiskevegt pr. kurv, kan dog i Norge neppe præsteres.

Anden frossen fisk. Som interessant nyhet ved 1ste gangs sendelse hit blev i konsulatets årsberetning for 1908 berørt, at der fra Nordnorge medio februar 1909 paa en flere maaneder tidligere fra en herværende nordmand derom gjentagende gjort forestilling indtraf et litet parti — desværre altfor sterkt — iset hyse i kasser, og at denne solgtes til mellem 5 og 6¼ rubel pr. pud netto. Et i slutten av samme maaned ankommet parti hyse sammestedsfra i lignende tilstand og emballage opnaadde mellem 4 og 5 rubler, mens smaahyser i begge sender betinget kun halv pris.

Saa indtraf endelig den 20. mars (ny stil) paa et for frossen fisk i Moskva yderst sent, høist ugunstig tidspunkt, der sterkt forværredes ved det samtidig med ankomsten indtrufne tøvair, et forholdsvis betydelig parti iset torsk i kasser. Trods de uheldigst mulige omstændigheter og yderligere nogle kostbare døgnstap og stor utgift med at faa den til kasserne paa grund av altfor voldsom isning fastfrosne fisk saameget optinet, at den kunde løsgjøres fra kasse og isblok uten at brytes istykker, erholdt man dog ved smaasalg priser fra 6 til 4 rubler pudet. Men derpaa blev man nødsaket til at redde hovedkvantumet fra ødelæggelse ved i begyndelsen av april (ny stil) at nedsalte dette.

Det indtryk, der mottoges ved disse første experimenters forsøk med fersk sjøfisk fra Norge til Moskva, kan forelægges de i branchen interesserede norske exportører i følgende ord: Moskvast fiskemarked vil fra midten av november til midten av februar (tidligst fra begyndelsen av november til begyndelsen av mars) ny stil kunne paaregnes som sikkert og lønsomt avsetningsfelt for norsk sjøfisk, fortrinnsvis torsk og hyse (ikke smaafisk), men den maa være grundig rensset, vel behandlet og frosset ubetinget fersk og leveret dersteds godt konserveret.

Hitsendelsen bør reguleres av en paalidelig agent i Moskva og ialfald det første aar ske i kun successive, ukentlige portioner med ikke betydelige kvanta ad gangen. Fisken maa kun være frosset og i lettest mulig emballage, helst med undgaelse av den mindre forsvarlige sækemballa, som aldeles ikke beskytter fisken mot støt og beskadigelse under den lange transport med flere omladninger.

Konserveren i is og nedlæggen i kasser er absolut forkastelig, da der som for sagt svares told og fragt av isen og den noksaa vegtige samt temmelig kostbare kasse, likesom den isede fisk ved fremkomsten maa underkastes en optinings-

proces, der i hoi grad forringer dens friske utseende, samtidig med at den kræver stort tidsspilde og flere omkostninger. Beklageligvis hitsendtes ikke i november/december 1909, ei heller i januar/februar 1910 frossen fisk fra Norge. Profitable priser vilde været erholdelige.

Klipfisk. Høsten 1908 og vaaren 1909 blev der av en herværende nordmand gjort først et prøveforsøk og senere paa spekulation i fast regning rekvireret flere smaapartier fra Norge av baade skind- og benfri vare og hel fisk. Disse kvanta er nu solgt og konsumert, idet de magasiner hersteds, som pr. kommission realiserde varen i smaast, for kort tid siden har solgt den sidste rest. Det er fornemmelig i enkelte Moskvaklostre, russiske prester og romersk-katholske privatfolk, man har kunderne. Rekvirenten av denne vare erklærer, at han atter vil kjøpe for hitførsel mere, saasnart indeværende aars nye klipfisk kommer paa markedet.

Utenfor Moskva er der i Centralrusland kun undtagelsesvis gjort forsøk med denne vare, da førnævnte nordmand ikke har hat tid og adgang til i løpet av 1909 at avlægge andre centralrussiske byer besøk i reklameøiemed for denne og andre norske fiskeartikler, likesom han til det formaal heller ikke har erholdt mindste opmuntring eller støtte av norsk export.

Det samme gjælder med hensyn paa *stokfisk* (rødskjær og rundfisk). Norsk rødskjær indført via Archangel eller Petersburg har man i yderst faa magasiner hersteds de sidste aar kunnet falbyde rent bagatelmæssige portioner av og til en meningsløs pris, som just ikke skulde bidrage til at ansoppe kjøpelysten. For egen regning gjorde den nævnte nordmand da et forsøk med et par prøveballer rundfisk, men vilde ikke alene gaa videre med en kostbar reklame og demonstration uten spor av pekuniær assistance fra norske stokfiskexportører. Og det saa meget mindre, som det forlød, at der vilde bli arrangeret en «demonstration» av norske fersk-, klip- og stokfiskretter i Petersburg for at vinde indpas med disse artikler i den russiske hær. Gaar det mot formodning ikke hurtig nok ad den vei, har man i reserve den central- og sydrussiske myldrende mængde av klostre, foruten den i Moskva allerede vundne lille kundekreds for klipfisken.

Saltfisk behøver her kun for navnets skyld at medtages. Bortsett fra tolden — 270 kopek pudet — og russernes privilegium paa at hitføre den under russisk flag, har den centralrussiske befolkning med Moskvaboen i spidsen ingen smak for saltet mat overhovedet og motbydelighet for saltet saltvandsfisk, alene med undtagelse av mildt saltet sild, ansjos og kaviar. Enkelte smaa forsøk, der fra Archangel aar om andet og likeledes av et russisk fiskeriselskap paa Kamtsjatka i 1909 og 1910 er gjort med indførsel av saltet torsk til Moskva, har resulteret derhen, at neppe nævneværdige kvanta til dato er solgt og sælges i disse egne.

(Forts. i neste nr.)

Utsigterne for import av norske varer til Kairo.

Indberetning fra konsul *Ayerst Henham Hooker*, Kairo.

Konsulatet har i det forløpne aar mottat flere anmodninger fra norske exportører om at opgi dem navne paa solide firmaer, som maatte være villige til at overta representationen for deres firmaer i Egypten.

Konsulatet gjorde ifjor forsøk paa at fremme Norges interesser paa handelens omraader; men desværre uten held, da kredit er det eneste middel til at erobre markedet, og norske exportører avslag at indrømme saadan. Norske firmaer er meget forsigtige og er ikke videre tilbøielige til at arbeide under tvilsomme og farlige forhold, hvorfor underhandlingerne stanset. Konsulatet har altid sterkt tilraadet norske exportører ikke at gi kredit, medmindre man har tilfredsstillende oplysninger om de firmaer, med hvilke man træder i forbindelse.

Sardiner. Publikum er begyndt at skatte norske sardiner, da de er billige og gode. Enkelte norske firmaer er allerede repræsenteret i Kairo, og de synes at gjøre tilfredsstillende forretninger.

Papir. Egypten konsumerer store kvanta av papir, men der er en stor konkurrence med Østerrike, Italien og England. Kjøbmænd ønsker at se prøver, for de er villige til at gi ordres, og de gir ikke nogen større bestilling, for de har prøvet et mindre kvantum.

Blikemballage, cigaretæsker. Konsulatet har erfaret, at et firma nylig er etableret her i landet for fabrikation av disse artikler. I spidsen for dette foretagende staar en græker. Fabrikken staar i forbindelse med et større engelsk firma, der leverer blikemballage til Egypten. Det maa befrægtes, at dette firma vil optræde som en stor konkurrent for norske fabrikker, der maatte ville arbeide paa dette marked.

Tilstanden inden forretningsverdenen i Egypten er fortiden ikke tilfredsstillende. Egypten er mere eller mindre faldt i miskredit paa grund av de mange fallitter, som har fundet sted i de sidste aar, men fjernelsen av de mindre forretningshuse har ganske sikkert bidraget til at forbedre de kommercielle utsigter, og man vil i fremtiden kunne gjøre bedre forretninger med sterkere og følgelig mere paalidelige huse.

Handelsomsætningen mellem Norge og præsidentskapet Madras.

Ifølge indberetning fra konsul *Wm. Ure*, Madras, utgjorde importen fra Norge til præsidentskapet Madras i budgetaaret 1908—1909 en værdi av rupees 188 233, mot rup. 139 501 det foregaaende budgetaar. Den vigtigste importartikel fra Norge var i 1908—1909 fyrstikker, hvorav importertes for rup. 184 250; dernæst importertes trælast for rup. 1590,

trykpapir for rup. 1 073, andet papir for rup. 310 og jernvarer for rup. 1 010.

Exporten fra præsidentskapet til Norge utgjorde i budgetaaret en værdi av blot rup. 2 130 og bestod av pepper og cigarer.

Importen av norske varer til Bombay.

Konsul *F. W. Harcastle*, Bombay, har meddelt følgende opgave over den vigtigste import sjøværts fra Norge til præsidentskapet Bombay i budgetaaret 1908—1909.

	Mængde.	Værdi i rup.
Støvler og sko	Par 16 215	17 786
Metalvarer og knivsmedarbeide	—	9 856
Spirituosa og øl	Gallons 471	1 151
Fyrstikker	—	431 869
Jern i stænger	Cwts. 320	2 639
Spiker, skruer etc.	» 27 912	259 543
Trykpapir	» 7 649	81 395
Skrivpapir og konvolutter	—	1 289
Andet slags papir	Cwts. 2 018	21 989
Træmasse	» 100	975
Leketøj og rekvisiter for friluftssleker	—	2 356
Trælast	Kb. tons 1 255	101 003
Trævarer	—	25 010
Andre varer	—	700

Totalværdi 957 561

I planker er der en stadig stigende import fra Østerrike. Norske planker vil ogsaa kunne avsettes i større mængder, hvis de kan offereres til samme pris som den østerrikske vare.

Av kondensert melk foregaar der en betydelig import fra Schweiz; prisen for det norske produkt maa reduceres, hvis forretning skal kunne komme istand.

I norske fiskekonserver vil der antagelig kunne opnaaes en god avsetning; varen maa kunne motstaa de temmelige store temperaturvekslinger, som ofte finder sted i Indien.

Av chokolade og kjæks avsettes der betydelige kvantiteter.

Av fyrstikker importeres der til Indien aarlig for mellem 6 og 7 millioner rupees. Man er imidlertid nu ivrig beskæftiget med planer om oprettelse av indenlandske fyrstikfabrikker. Vanskeligheten bestaar i at finde en passende indenlandsk træsort, og man eksperimenterer nu for at utfinde en saadan.

Exporten til Birmingham.

Indberetning fra vicekonsul *L. T. H. Hiorth*.

Indførslen fra Norge direkte til Birmingham og distrikt utgjorde i 1909:

Laks i is	142 kasser = 27 700 lbs., høieste pris 1/8 1/2, laveste 11 1/2 d.
Tært	36 » 3 750 » — » 10 d. — 7 d.
Ørret »	48 » 3 990 » — » 9 d. — 4 d.
Sild	11 600 » — » — » 27/— 15/—
Kveite	20 » 4 500 » 6/- til 3/- pr. stone à 14 lbs.
Flyndre	15 » 3 000 » 5/- 3/6 — » —

Dypvands-ræker for ca. £ 850.

Røkede sardiner 648 kasser = ca. 20 tons.

Medicintran omkring 200 tønder, pris £ 3.10.0 à £ 2.18.6.

Hvaltran 7 tons, pris £ 21.0.0.

Træmasse, mek., vaat ca. 10 000 tons, pris 51/— f. o. r. Hull.

— kemisk 920 » £ 8.7.6 — »

I skurlast og grubelast forsynes distriktet fra Englands østkyst. Forbruket var noget større i 1909 end i 1908 med lave priser i 1ste halvår, senere steg skurlasten i pris, men ikke grubelasten.

Den is, som brukes her, er kunstig.

Handelsomsætningen med Filippinerne.

Ifølge den officielle statistik for Filippinerne blev der til øerne i budgetaaret 1908—1909 importeret fra Norge varer til en værdi af \$ 38 312, hvilket viser en betydelig stigning fra det foregaaende aar.

Av importartikler i 1908—1909 av interesse for norsk export kan nævnes:

	Totalimport.	Derav fra Norge.
Cement	\$ 247 425	—
Fisk og fiskeprodukter	» 332 710	\$ 3 293
Fyrstikker	» 38 914	—
Dyriske oljer	» 2 996	—
Papir	» 457 543	» 162
Smør	» 129 270	» 82
Kondenseret melk	» 406 607	» 34 595
Trælast: bord og planker	» 228 429	—
— anden	» 120 781	—

Danmarks import av trælast og træmasse i januar 1910.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

I januar maaned d. a. importertes til Danmark:

Naaletræ, rundtømmer	13 kbm.
— hugget	2 634 »
— saget	6 994 »
— høvlet	1 720 »

Ialt 11 361 kbm.

Bøketræ, rundt eller hugget	66 kbm.
Ek, saget	521 »
Andet træ, rundt eller hugget	334 »
Do., saget	80 »

Ialt 1 001 kbm.

Takspaan	445 000 stkr.
Stav	19 900 kg.
Brændeved, bok	24 fvn.
— birk	263 »
— naaletræ	580 »
Træmasse, mekanisk, tør	22 tons.
— — vaat	994 »
— kemisk, tør	115 »
— — vaat	59 »

Spørsmaalet om forbud mot export av kanadisk træmasse til de Forenede Stater.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal.

I «Konsulatberetninger» s ukeutgave nr. 44 for 1909 er indtatt en redegjørelse fra konsulatet over forbruk i de Forenede Staters papir- og træmasseindustri av kanadisk træmasseved.

Der omtales der, hvorledes provinsialregjeringen i Ontario har forbudt utførsel av tømmer hugget paa provinsens skogeieendomme, og hvorledes provinsen Quebec har lagt en avgift paa saadan export. Da der i de sidste aar er placeret flere millioner dollars amerikansk kapital i saadan skog i Quebec, væsentlig av papir- og træmassefabrikanter i Staterne og med export av træmassetømmer for øie, blir enhver avgift og ethvert forbud anskuet som en konfiskation av allerede erhvervede amerikanske rettigheter.

Det har inden kanadiske kredse i den senere tid været talt om, at provinsialregjeringen i Quebec i en nær fremtid tilsigter at følge i Ontarios fotspor og absolut forbyde utførsel av træmassetømmer fra pro-

vinsens skoge. En saadan foranstaltning vilde i Staterne vække en voldsom opsigst.

I paavente av en heldig løsning av de nu avgjorte toldvanskeligheter mellem Staterne og Kanada er der hittil intet skridt tat fra provinsialregjeringens side.

I provinsen New Brunswick sees der ogsaa at være reist en motion i provinsialparlamentet om vedtagelse av lignende bestemmelser som i Ontario og Quebec om forbud mot utførsel eller avgift paa utførsel av træmassetømmer fra provinsens skoge.

I den ovennævnte indberetning findes nærmere angit de mottræk, som Staterne hittil har fundet det beleilig at træffe for at møte en saadan optræden fra de kanadiske provinsers side.

De provinsiale regjeringer har ingen adgang til at fastsætte exportavgift eller exportforbud for andet end utførsel fra egen skog («Crownlands»). Saadan videre myndighet kommer ind under den føderale lovgivning.

Under de nu avsluttede toldforhandlinger mellem Staterne og Kanada er det gjentagende fremhævet i pressen, at der har været forhandlet om en ordning av disse spørsmaal, hvorved f. ex. Kanada bandt sig til ikke ved lov at lægge hindringer i veien for den fri utførsel av træmassetømmer. Spørsmaalet er for Staternes træindustri av den mest vidtrækkende betydning. Det fortjener ogsaa opmerksomhet blandt norske eksportører av træmasse og papir til Staterne.

Det er neppe tvil underkastet, at spørsmaalet i en forholdsvis nær fremtid vil anta en mere aktuell karakter.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland med last ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til mars 1910, sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i de to næst foregaaende aar:

	1910.	1909.	1908.
	Tons.	Tons.	Tons.
Indklarerede:	8 965 321	8 820 091	9 172 974
Derav britiske	6 323 976	6 361 368	6 645 589
» norske	583 214	513 282	543 936
Utklarerede:	12 669 402	12 979 088	13 113 545
Derav britiske	7 876 682	8 242 764	8 139 198
» norske	830 183	803 664	936 179

Ny utvandrerlinje til Kanada.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal.

Det meddeles, at der indeværende sommer vil bli aapnet en ny fast dampskibsforbindelse mellem Kanada og Europa for utvandrertransport og fragtfart. Det transkontinentale jernbanekompani «Canadian Northern» har indkjøpt to moderne passagerdampskibe for fjorten-daglig forbindelse mellem Bristol og Montreal. Selskapet er indregistreret under navn av «Royal Line». Første avseiling fra Bristol er fastsat til 12. mai iaar.

Toldforhøielsen i Tyrkiet.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har meddelt, at den tidligere bebudede forhøielse av indførselstolden i Tyrkiet fra 11 til 15 % ad valorem efter de senest foreliggende oplysninger neppe vil træde ikraft for det første.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 17.

Ukeutgaven.

30. april 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Utsigterne for import av norske varer til Centralrusland.	
Skisporten i Rusland	93
Utsigterne for import av norske varer til San Domingo	95
Utsigterne for import av norske varer til Varna, Bulgarien	95
Utsigterne for import av norske varer til Syra (Grækenland)	96
Handelsomsætningen mellem Norge og Koechinkina	96
Træmasse- og cellulosemarkedet i de Forenede Stater i 1909	96
Sildeimporten til de russiske Østersjohavne	97
Havneprojekter i Rusland	98
Ruslands kobberproduktion i 1909	98
Ruslands export i aaret 1909	98
Indvandringen til de Forenede Stater	98
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	99
Voldgift i tvistigheter mellem norske og engelske forretningshuse	99
Tolden paa fersk fiskerogn i Finland	99
Dyrkningen av vinterhveite i de Forenede Stater	100
Vintersædens stilling i Tyskland	100
Vintersædens stilling i Rusland	100
Isindførslen til Tyskland	100
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	100

Utsigterne for import av norske varer til Centralrusland. Skisporten i Rusland.

(Forts. fra foreg. nr.)

Fiskekonserver. Efter 1 aars gjentagende frugtesløse forsøk paa i Moskva at erhverve terræn for norske fiskekonserver, der nogenlunde kunde tilfredsstille saavel metropolens fordringsfulde delikatessehandlere som dens godt vante konservekonsumenter, later dette til endelig senhøstes 1909 at være ialfald til en begyndelse lykkes.

En større nyere fabrik i Stavanger gik uten vægring ind paa at fremstille en for Moskva og centralrussisk smak passende, mindre saltet vare, indsendte flere postprøver av diverse sorter, reducerte saltning og krydring av enkelte artikler og præsterte en anstændig olje til andre. Efter et mindre uheld i begyndelsen importertes der til Moskva fra den ene fabrik rundelig 50 000 æsker hermetik, av hvilke navnlig ben- og skindfri ansjos i lake, do. i tomat, gaffelbiter i lake og tomat, sardelringer og sildefilé i olje i vinterens løp er blit avsat blandt konsumenter i og utenfor Moskva, ja endog til sydrussiske byer, som Kiew og Rostow samt til Sibirien. Nogle tusen æsker gaffelbiter og sardiner importertes gjennom den samme nordmand ogsaa fra andre norske konservefabrikker.

Hvis man i september/oktober 1909 fra Norge kunde faat sig tilsendt de allerede i august samme aar bestilte partier ben- og skindfri ansjos (appetitsild i lake) samt gaffelbiter i lake og tomat, vilde et meget større kvantum norsk hermetik kunne være blit avsat baade i europæisk og asiatisk Rus-

land, da svenskerne først i november/december paa grund av feilslaget brislingfiske ved egen kyst og i Kristianiafjorden naadde frem til tsarriket med sine hævdede, gamle velrenommerede artikler rundansjos og ben- og skindfri do. (appetitsild) i lake. Nu gjælder det, at man ved fremtidige leveringer av de marinerede norske varer og specielt da den ben- og skindfri ansjos i lake, i hvilken Sverige er vor eneste, endnu betydelig overlegne konkurrent i Rusland, er yderst paapasselig og nøiagtig i kvalitetsspørsmålet. Nogle dusin æsker daarlig vare i 3 à 4 forsendelser i begyndelsen av sæsonen kan lettelig gjøre, at store leveringsordres forskjertses, likesom Sverige endogsaa iaar delvis har undersolgt Stavanger i prisnoteringer for appetitsild.

I rundansjos undersælger svensk fabrikat det tilsvarende norske, hvortil da kommer, at toldfriheten og den mindre fragt for den finske vare umuliggjør al konkurrence for den norske artikel.

Hvad norske sardiner i olje angaar, er de ialfald for en hel del av Stavangerfabrikaternes vedkommende for bløte, porøse, taaler ikke gaffelens berøring, men hensmudrer. Endelig paastaaes der, at oljen staar tilbake i kvalitet for den til prima franske sardiner anvendte provençalske olje.

Der er i løpet av 1909 fra 14 norske konservefabrikker ankommet over 20 postsendelser diverse fiskehermetik, av hvilke neppe $\frac{1}{4}$ var brukbare hersteds. Samtlige fabrikker har desangaaende erholdt detaljeret besked.

I konsulatets årsberetning for 1908 paaankedes, at man her aldrig hadde set prøver paa virkelig 1ma delikatesser, kostbarere norsk hermetik, eksempelvis prima røket laks i olje, fet makrelfilé i do., hummer og ræker i lake. Slike artikler har nemlig sin overlegenhet og praktiske kommercielle interesse ogsaa derved, at de lettere kan bære de voldsomme toldsatser, den store fragt og speditørmkostningerne. Men heller ikke i 1909 har Norge sendt nogen av disse lækkerier hit.

Hval-, sæl- og fisketran. Av hvalolje kan, da europæisk Rusland ingen fangst driver, intet indenlandsk produkt tilveiebringes til de mange store sæpefabrikker, der væsentlig dækker sit behov fra Storbritannien og Hamburg. Der vilde for norsk export ved direkte salg til de centralrussiske fabrikker (hvorav flere er millionærer) være adgang til en meget stor, aarvis avsetning, særlig i 1ma hvalolje.

Sælolje. Vistnok fanges i Hvitehavet, paa Murmankysten og Novaja Semlja samt i Sibirien en del sæl, men for litet til dækning av det indenlandske behov, hvorfor en del sælølje kjøpes fra Storbritannien og Hamburg tiltrods for den høie told.

Fisketran. I medicintran har flere større, ældre norske fabrikker sine faste kunder i Moskva,

saa at vistnok saagodtsom alt i denne artikel kommer direkte fra Norge. I de tarveligere sorter fiske-tran — brunblank og brun — kan der ogsaa erholdes avsætning for norsk vare ved direkte salg til enkelte store, rike garverier i Centralrusland, hvilke — tiltrods for tolden — tar fra utlandet, hvad Ruslands egne fiskerier ikke kan dække.

Fiskeredskaper. Nøter og garn. I selve Moskva er avsætningen av utenlandske nøter og garn ikke stor. Derimot er der i det østlige Mellemrusland, Volgabyerne, Astrachan og Sydrusland utsigt til betydelige salg i disse varer, om norske fabrikker enten hadde en habil representant i Moskva og en sydrussisk storby eller besøkte disse steder ved reisende agent fra hjemlandet.

Angler. Norske angler er, ved siden av de engelske, sterkt efterspurgt.

Snøre og traad. Der er forsøkt paa at faa et et par norske huse introduceret paa markedet. Saa-fremt de norske fabrikker i pris og betalingsvilkaar til den russiske kjøper og med hensyn til salgskommission til sin reisende agent eller Moskva-representant kan konkurrere med spesielt briterne, er der utsigt til salg, da kvaliteten av den norske vare i flere sorter er jevn god.

Polarpelsverk. Nogle norske isbjørnskind i umontert stand av vanlig størrelse og høist ordinær kvalitet solgtes i aarets løp, men det flerdobbelte antal vilde være avhændet, saafremt der var blit hitsendt umonterede, store, smukke, haarrike exemplarer. Der er i og utenfor Moskva adskillige reflektanter baade blandt pelshandlere og privatpersoner til virkelig store, velproportionerede (270×150 centimeter og helst langt derover) isbjørnskind, og da kommer det ikke saa nøie an paa en hundrede kroners tillæg i prisen. Det er luxusskind, der her kræves. Fra Archangel og Sibirien kan der toldfrit og til moderat fragt erholdes isbjørnskind av vanlig størrelse og kvalitet, likesom London offererer slike en masse, saltet.

For skind av hvit-, blaa- og sølvrvær er her ogsaa et godt avsætningsfelt. Kun gjælder det ikke mindre om pelsverk end om fiskehermetik, hvilke varer er spesielt høit toldbelastet, at til det rike, luxuriøse, kræse Moskva bør Norge sende alene det allerbedste, som kan opdrives.

Træartikler. Det kan synes høist besynderlig, at Rusland — tiltrods for sin skogrigdom og ret store told paa utenlandsk trævirke — indfører endog træarbeider, eksempelvis ski og flere husgeraadssaker.

Ski. Det første salg i Moskva av norske ski — hickory og ask — fandt sted i november 1909, og det er vel ikke to aar siden, man her hadde leilighet til at se det første par norske prøveski. Skisporten i Mellemrusland er ogsaa kun i sin første vorden, idet interessen derfor blandt sportsmænd i Moskva vistnok allerede for nogle aar siden vakte, men først i 1908 og navnlig vinteren 1909—10 er den gaat sterkt frem blandt det store publikum av begge kjø. Der eksisterer saaledes nu i Moskva flere skiklubber med 5 à 6 skisportslokaler. Man hadde liketil aarsskiftet 1910 indskrænket sig kun til længdeløp, men da startedes en ny klub for spesielt hopløp; den hadde sit første prøverend $\frac{1}{3}$ geogr. mil utenfor Moskva paa det eneste bakkeheld, metropolen kan byde paa i sin umiddelbare nærhet; men man har $6\frac{1}{2}$ à 8 geogr. mile herfra et større og mere bakket terræn, til hvis naboskap der fører jernbane. Her har nævnte hopløpsklub sin

filial. Til længdeløp har man foretrukket de paa grund av sin toldfrihet og moderate fragt baade billige og hensigtssvarende finske ski. Men der blev til Moskva alene i 1909 importeret ogsaa 2 à 3 000 par svenske ski med større bestilling fra Sverige kommende aar sammen med en hel del andre svenske sportsartikler. Her sees det selvfølgelig resultat av den svenske sportsreklame de sidste par aar.

Foruten svenske sports- og turistgjenstande av enhver art var der ved utstillingen i St. Petersburg i 1909 utstillet nationalkostumer i rikt utvalg, broderier, tørklæder, træarbeider, reiseproviant m. m. m., samtidig med, at der præsteres populær svensk musik og svenske nationaldanse. Det kostet mynt, men det trak hus og vakte stormetropolens samt dens talrike tilreisendes opmerksomhet og bifald, hvorved øiemedet som popularitetsreklame for Sverige var opnaadd.

I denne forbindelse bør nævnes, at en russisk dame — fru R. M. Tiraspolski — efter 4 aars ophold i Norge, navnlig i Kristiania, beskæftiget med literær og journalistisk virksomhet, fra midten av januar til midten av mars 1910 i Moskva, Charkow, Vaaraaness, Petersburg og Varssava har holdt flere foredrag over: 1) norsk skisport og 2) barneopdragelsen i Norge. Med stor interesse for og godt kjendskap til nævnte emner har hun med sine populære anlagte, velformede foredrag, ledsaget av mange veltrufne, illustrerende lysbilleder, formaadd at gjøre Norges navn kjendt samt vække interessen i enkelte intelligente russiske kredse for norsk turist- og sportsliv.

Klædesklyper. Under rundelig et aars tid har det lyktes direkte fra Norge til Moskva til en begyndelse at importere henimot en million styr. av denne lille artikel, som tidligere kjøptes fra Tyskland under navn av «amerikansk fabrikat», og selvfølgelig betales den tyske grossist en højere pris end nu den norske fabrikant, da den førstnævnte jo maatte ha sin fragt Norge—Hamburg, lagrings-utgifter og avance dækket. Der er ingen tvil om, at ogsaa adskillige andre norske fabrikata i trævirke kunde finde avsætning i Mellemruslands storbyer, fortrinnsvis Moskva.

Maskiner. For kjøle- og frysemaskiner, motorer og pumper til saavel maritimt bruk som for anvendelse i fabrikker, telefonapparater og maaske dampsneploge vilde der for vort land antagelig være adgang til i disse folkerike, solide mellemrussiske trakter at erhverve et anelig salgs-marked. Men da gjælder det ogsaa, at man — i likhet med konkurrerende lande — slaar til lyd for saken, helst baade ved reisende fagmænd i de forskjellige maskingrene, eller ialfald ved en kraftig reklamerende lokalrepræsentation i Moskva, eventuelt i Nisjnii Novgorod, samt i en stor sydrussisk handelsby. Der kræves ogsaa, i motsætning til de kun i norsk tekst trykte priskataloger, at avfatte saadanne baade paa tysk og russisk med veltrufne, tydelig illustrerende tegninger. Her kan det være paa sin plads at meddele følgende i disse dage her passerende kjendsgjerning: Førnævnte fru Teraspolskis foredrag i Moskva «skisporten i Norge» med omtale og lysbilleder av Bergensbanen og den paa samme i vintertiden virkende vældige maskindamppløge resulterte til, at der umiddelbart efter foredraget fra et russisk jernbaneselskap gjordes forespørsel om nærmere detaljutredning ved denne kjempepløge, fabrikkens pris etc. Paa Ruslands umaadelige sletter forekommer selvsagt ved de ikke sjeldne snestorme

store uregelmæssigheder i banetrafikken og hyppig behov for den slags kraftige snerydningsmaskiner.

Stenindustri. Rusland har i de sidste aar i øvrigt øget drift av stenbrudd paa flere steder med fabrikker for slipning av monumentsten. Dette i forbindelse med Hangö's siden 1908 med fortrinlige moderne maskiner udstyrede fabrikk for slipning og ornamenteren av granit, bevirker, at der hverken i norsk marmor eller syenit og end mindre i labrador og granit findes nogensomhelst chance for lønsom fremtidsexport til Rusland. Den eneste norske stenart, der har nogen chance for salg i tsarriket, er klæbersten, og fornemmelig i norske klæberstensovne skulde adskillig kunne utrettes ved, først og fremst: den nødvendige forutgaaende reklame for artiklen.

Filigransarbeider. Prøver av broscher, halskjæder, armbaand, skeer, hattenaale, fingerbøl og knapper blev fra to vestlandske fabrikanter i løpet av oktober 1909 til mars 1910 oversendt en for norsk import til Mellemrusland interesseret nordmand. Dette resulterte til nogle smaa partibestillinger, der vandt kjøpernes tilfredshet.

Naar det særdeles vakre, nitide arbeide blir kjendt i større kredse ogsaa utenfor Moskva, vil det sandsynligvis ha adskillige ordres tilfølg. Disse av sølv fabrikerede saker maa, hvis de ikke skal bli vraket og returneret til Norge av den i metalbranchen strenge russiske censur, det saakaldte «Probierkammer», ha en sølvgehalt av allermindest $\frac{7}{8}$ fint, eller 21 karat = $87\frac{1}{2}$ %.

Utsigterne for import af norske varer til San Domingo.

Minister J. Brunchorst, Havana, har meddelt følgende:

De til republikken San Domingo indførte produkter er i første linje bomuldsvarer, jern- og stålvarer, ris og hvete samt mel. Men forøvrig indføres alleslags industriprodukter og et ikke ubetydelig kvantum fødevarer av dyr. Kornvarerne kommer næsten udelukkende fra U. S., risen over Tyskland. For bomuldsvarer, jern og stål kommer England i betragtning ved siden af de Forenede Stater.

Jeg finder at burde hitsætte endel tal fra indførselsstatistikken for 1908 for saadanne varers vedkommende, som kunde tænkes at bli gjenstand for export fra Norge. Endel af disse produkter skriver sig rimeligvis allerede nu fra vort land. Opgaverne gjælder alle for 1908.

Ol paa flasker: \$ 67 500 (43 200 dusin, derav 37 200 dusin fra Tyskland). Tolden utgjør henimot 100 % av den opgivne værdi.

Sækker: \$ 124 100, fordelt mellem U. S., England og Tyskland.

Bord etc., hovělede: \$ 80 700, næsten alt fra de Forenede Stater.

Papir, alle slags: ca. 42 000, fra U. S. og Tyskland.

Røket sild: \$ 36 300 (828 000 lbs.), alt fra U. S. Det kan tilføies, at den norske røkesild har vist betydelig holdbarhet under de klimatiske forhold i Havana, som ikke er meget bedre end de paa San Domingo. Tolden løper op i ca. 50 % av den angivne værdi.

Klipfisk: 1 793 087 lbs. til en opgiven værdi av \$ 74 950 og med en erlagt told av \$ 39 877. (1 774 319 lbs. indførtes fra de Forenede Stater.) Av andre fiskevarer, saltede og konserverede, var den

hele import ca. \$ 12 000, fordelt paa U. S., Spanien og Tyskland.

Av fiskevarer i sin helhet var importen betydelig større i 1907 end i 1908. Den samlede værdi i førstnævnte aar var \$ 158 000, mot kun \$ 124 000 i 1908.

Smør og melk (kondenseret) viser en lignende nedgang i 1908, sammenlignet med det foregaaende aar. Av melk indførtes kun for ca. \$ 8 000, av smør for \$ 36 000, mens de tilsvarende tal i 1907 var respektive ca. \$ 15 000 og \$ 60 000.

Grunden til den paafaldende nedgang for disse artiklers vedkommende kan ikke oplyses. Efter hvad konsulatet i San Domingo opgir, antages det — uten at officiel statistik endnu foreligger —, at 1909 vil vise en gjennemgaaende nedgang i saavel export som import, idet kjøbmændene har indskrænket sine forretninger mest mulig i forventning om nedsættelse av tolden saavel for indførsel som for utførsel.

En forandret toldtariff er ogsaa nu traadt i kraft. Nedenstaaende varer, som før betalte ca. \$ 15 pr. 100 lbs., betaler nu følgende told: kjødkonserver \$ 20, ost, efter kvaliteten, \$ 12—\$ 20, smør \$ 20, alt pr. 100 kilogram. Utførselstolden for kakao er blit reduceret fra \$ 1 pr. 100 lbs. til samme beløp pr. 100 kg. Derimot er der for mahogni, som tidligere var frit, paalagt en exporttold av \$ 1 pr. 1 000 kg.

Havneavgifterne er samtidig nedsat fra \$ 0,50 pr. ton til \$ 0,40 for import og fra \$ 0,50 til 0,20 for export.

Nogen direkte export til Norge finder ikke sted, men rimeligvis faar vi endel tobak, kaffe og kakao over Tyskland. Konsulen i San Domingo hr. *Lazar Pardo*, uttaler i en skrivelse, at direkte indkjøb vilde være fordelagtige og ogsaa vilde kunne aapne veien for import av norske varer, f. ex. øl og konserver.

Utsigterne for importen av norske varer til Varna, Bulgarien.

Konsul F. Zwicky, Varna, har meddelt følgende: Importen til Varna av norske varer utgjorde i 1908 kun en værdi av 24 920 fr.

Den samlede indførsel til Bulgarien fra Norge har utgjort:

i 1908:	29 533 kg.,	værdi 38 400 fr.
i 1907:	98 489 »	— 70 568 »
i 1906:	33 362 »	— 33 362 »

Formindskelsen i importen i 1908 i sammenligning med 1907 maa formentlig nærmest tilskrives en nedgang i indførselen av *hesteskosom*; men ogsaa i *papir* og *fiskeprodukter* var importen i 1908 ringe, medens nogen import av *træløst* fra Norge slet ikke forekom, tiltrods for at Varna er et meget godt avsetningsfelt for alle disse varer. I 1909 er dog importen av fiskevarer fra Norge gaat adskillig op.

Av *træmasse* er der blit indført endel fra Norge til papir- og papfabrikkerne i det indre av Bulgarien (Kostenetz-Bania og Kniaschewo).

Tiltrods for den indenlandske papirindustri indføres der til Bulgarien ikke ubetydelige kvantiteter av alle sorter *papir*, væsentlig fra Østerrike og Frankrike, mindre fra Tyskland. Naar markedet blev tilstrækkelig bearbejdet, vilde der antagelig ogsaa kunne opnaaes avsetning for norsk papir.

Fra England indføres *avfald* ved tilvirkningen av papir forfærdiget av træmasse.

Av *trælast* indføres saavel rundlast som uhøvlet skaaren last fra Rumænien og fra Tyrkiet. Importen av forarbejdede *trævarer* umuliggjøres næsten ganske ved den høje told.

Forretningerne her paa pladsen sker væsentlig gjennem her bosatte agenter. Ved valget av saadanne bør der utvises forsigtighed, og man bør paa forhaand søke indhentet paalidelige oplysninger om samme. Det er selvfølgelig ogsaa av stor betydning at la kunderne besøke ved reisende fra exportlandet. Saadanne reisende maa løse et for et aar gjældende legitimationskort, hvorfor der, alt efter sammes art, maa betales et gebyr av henholdsvis 50, 100 og 150 francs.

Utsigterne for avsætning av norske varer til Syra (Grækenland).

Vicekonsul *J. Trofimoff*, Syra, har indberettet, at importen av norske varer til denne by er meget ubetydelig og indskrænker sig til mindre kvanta *fiskeboller* og anden *fiskehermetik*.

Der foregaar imidlertid til Syra en ikke ubetydelig import av *røkesild* fra Yarmouth og av *klipfisk* fra England, Frankrike og New Foundland. I 1908 indførtes der saaledes 19 000 tdr. røkesild (à ca. 300 stkr. pr. tønde); sæsonen for denne vare er septbr./decbr. Av klipfisk indførtes der i 1908 400 tons, dels i tønder og dels i baller.

Vicekonsulen antar, at der ogsaa maatte kunne findes avsætning for norsk produkt i disse to artikler, og erklærer sig beredt til at bistaa norske exportører med at indroducere deres varer paa det derværende marked.

Handelsomsætningen mellem Norge og Kochinkina.

Konsul *L. Stang*, Saigon, har meddelt følgende:

Siden 1907 har norsk *kondenseret melk* fundet avsætning her paa markedet og er godt likt av forbrukerne. Her vilde ogsaa være chancer for avsætning av norske *fiskekonserver*, men endnu er intet forsøk gjort paa direkte leverance.

Noget direkte salg til Norge av koloniens vigtigste produkter, *ris* og *pepper*, finder ikke sted. Men det er utvilsomt, at disse to produkter er av interesse for de norske importører, som ganske vist vilde ha fordel av at henvende sig direkte hertil for at dække sit behov i de to omhandlede artikler*). Konsulatet er villig til at meddele alle fornødne oplysninger og kan, om det ønskes, skaffe prøver.

Træmasse- og cellulosemarkedet i de Forenede Stater i 1909.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Noteringerne i New York var for:

Sulfitecellulose (cents pr. pund ex dock):

importeret bleket fra 3 à 3.25 i januar til 2.35 à 2.90 i december.
ubleket » 1.90 » 2.20 - — - 1.65 » 2.05 - —

amerikansk (cents pr. pund, leveret ved papirfabrikkerne):

bleket fra 2.60 à 2.80 i januar til 2.50 à 2.60 i december.
ubleket » 2.05 » 2.20 - — - 1.95 » 2.10 - —
ubleket Mitscherlich - 2.15 » 2.50 - —

Skjønt prisen for importeret cellulose var faldt ca. 7½ % for bleket og 15 % for ubleket i løpet av 1908 og saaledes stod forholdsvis lavt i januar 1909, vedblev den fremdeles at være nedadgaende, saa at den ved aarets slut hadde faldt yderligere ca. 15 % for bleket og 10 % for ubleket sulfitt og henholdsvis ca. 5 % og 8 % for bleket og ubleket sulfat. Paa grund av det nedadgaende marked saa enkelte av importørerne sig i juni nødt til at imøtekomme sine kunder med prisindrømmelse ved leverance paa de i det foregaende aar avsluttede kontrakter for ikke at utsætte sig for at faa disse annulleret. Først i midten av juli, da streiken i Sverige indtraadte, begyndte konsumenterne langsomt at slutte kontrakter for 1910; men det uvisse resultat av toldtarifrevisionen forhindret større transaktioner til efter dennes ikrafttrædelse den 6. august. Selv den da opstaaede større efterspørsel i forbindelse med den fremdeles vedvarende streik bevirket ingen forbedring i priserne; tvertimot viste exportørerne i Norge og Sverige sig saa yderst villige til at møte de herfra budte priser, at ubleket cellulose av en rigtignok høist tarvelig kvalitet solgtes like ned til 1.65 cents fra skib her, hvilket viste, at man tiltrods for streiken endnu hadde betydelige kvantiteter, som man ønsket at bli kvit før vinterens begyndelse. Tysk ubleket sulfitt trængtes likeledes samtidig ind i markedet her til yderst lave priser. Toldforhøielsen paa kraftpapir bevirket større indkøp av kraftcellulose; saavidt det kan erfares, var den laveste pris for samme 1.90 cents leveret fra skib i New York.

Under streiken opstod der en større efterspørsel efter amerikansk sulfitt, som paa grund av en mindre beholdning og indskrænket produktion holdt sig næsten uforandret i pris; ubleket sulfitt har endog været og er fremdeles høiere i pris end den importerede.

Forsaavidt papirfabrikanternes store forventninger for indeværende aar virkeliggjøres, er der utsigt til en endnu større indførsel av cellulose i 1910 end i 1909, da indførslen var 47 % større end det næstforegaende aars.

Mekanisk træmasse, som paa grund av den ved is i vadrage forhindrede produktion stod i \$ 22 à 27 pr. ton leveret ved papirfabrikkerne i januar 1909, faldt efterhaanden til \$ 13 for kanadisk og \$ 14 for amerikansk i begyndelsen av mai. Ut paa sommeren indtraadte der tørke, og beholdningen avtog hurtig, saa at prisen i juli steg til \$ 18 à 19, i august til \$ 20 og i slutningen av september til \$ 22 à 23. I november utbødes norsk vare, som nu kan indføres toldfrit, til \$ 25 og \$ 24 pr. ton fra skib i New York, dog uten at der, saavidt vites, resulterte nogen forretning. Efter tilstrækkelig regn i december faldt prisen atter, og i slutten av februar d. a. notertes \$ 22 for amerikansk vare.

*) Angaaende koloniens produktion av disse artikler se nærmere maanedsutgaven nr. 4 (april) 1910.

Sulfat:

importeret bleket fra 2.90 à 3.25 i januar til 2.80 à 3.50 i december.

ubleket » 1.90 » 2.15 — — 1.80 » 1.90 — —

amerikansk bleket 2.30 i januar til 2.20 i december.

Priserne stod i begyndelsen av mars 1910 omtrent som ved forrige aars slutning.

Ifølge den sidste officielle statistik bruktes der for træmasseindustrien i staterne i aaret 1908 3 346 953 cords (1 cord = 128 kubikfot) tømmer, hvilket var 15 % mindre end i 1907, og 8.6 % mindre end i 1906. Av nævnte kvantitet indførtes der 672 483 cords fra Kanada. Omtrent 65 % av tømmeret var «spruce», 17 % «hemlock» og 9 % poppel. 52 % av tømmeret tilvirkedes til sulfit, 14.6 % til sulfat-cellulose, 33 1/3 % til mekanisk træmasse. Det amerikanske tømmer kostet leveret til fabrikkerne gjennemsnitlig \$ 8.38 pr. cord, mot \$ 8.17 i 1907 og \$ 7.21 i 1906, eller i New Englandstaterne \$ 8.74, mot \$ 8.33 i 1907; i New York \$ 9.61, mot \$ 9.11; i Pennsylvania holdt prisen sig uforandret i \$ 6.91; i indsjøstaterne (Michigan, Minnesota og Wisconsin) faldt den fra \$ 8.25 i 1907 til \$ 7.94 og i alle de andre stater fra gjennemsnitlig \$ 7.24 til \$ 6.93. Det kanadiske tømmer, næsten alt spruce, kostet fra \$ 10.07 pr. cord leveret i New Englandstaterne til \$ 10.81 i indsjøstaterne og \$ 11.04 i New York.

Totalproduksjonen av træmasse og cellulose opgives til 2 118 947 tons, mot 2 547 870 tons i 1907. Herav producerede New Englandstaterne 799 396 tons, New York 566 658 tons, Pennsylvania 133 177 tons, indsjøstaterne 355 321 tons og alle de øvrige stater tilsammen 264 305 tons.

Der foreligger ingen beretning om eksperimenter med nyt raamateriale for tilvirkning av cellulose, eller om praktisk anvendelse av de forskjellige raastoffer, som fra tid til anden er blitt anbefalt som brukbart papirmateriale.

Der indførtes i kalenderaaret 1909:

Træmasse:

mekanisk	127 669 tons, værd \$	2 266 668
kemisk, ubleket	144 350 » » »	5 189 794
» bleket	56 240 » » »	2 858 627

Ialt i 1909	328 259 tons, værd \$	10 315 089
mot i 1908	223 647 » » »	6 976 311
1907	264 980 » » »	8 024 952

Fra	Tons.	\$	1908:		1907:	
			Tons.	\$	Tons.	\$
Norge	41 067	1 824 572	25 440	1 227 247	23 153	1 164 883
Tyskland	60 994	2 424 798	32 169	1 409 734	31 010	1 393 606
Det øvrige Europa	59 497	2 180 790	37 004	1 438 759	38 825	1 649 023
Britisk Nord-Amerika	166 791	3 884 929	129 034	2 900 571	171 992	3 817 440
Ialt	328 259	10 315 089	223 647	6 976 311	264 980	8 024 952

Av træmassetømmer:

	Cords.	\$
i 1909	907 963	5 613 710
i 1908	810 256	4 698 163
i 1907	827 089	4 002 795

Der utførtes i 1909:

Cellulose:

	Tons.	\$
i 1909	7 994	368 738
i 1908	10 087	514 084
i 1907	11 088	507 617

Sildeimporten til de russiske Østersjøhavne.

Konst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg, har indsendt følgende opgaver over sildeimporten ad sjøveien i aaret 1909 til byerne St. Petersburg, Riga, Libau, Reval, Baltischport, Pernau og Narva, utarbeidet av de respektive konsulatstationer.

Indførslen androg til:

1) til St. Petersburg:

Fra Norge	46 462 1/2 tdr.
» Storbritannien	281 823 1/2 »
» Tyskland	5 602 1/2 »
» Danmark	751 »
» Sverige	1 352 »
» Holland	46 »
» Rusland	62 »

Ialt 336 099 1/2 tdr.

2) til Riga:

Fra Norge	38 925 tdr.
» Storbritannien	82 024 1/2 »
» Tyskland	9 017 »
» Danmark	5 445 1/2 »
» Holland	691 3/4 »
» Sverige	658 »
» Rusland	2 427 »

Ialt 139 188 3/4 tdr.

3) til Libau:

Fra Norge	56 518 1/2 tdr.
» Danmark	2 711 1/2 »
» Sverige	14 018 1/2 »
» Storbritannien	531 745 »
» Tyskland	5 691 1/2 »
» Holland	140 »

Ialt 610 825 tdr.

4) til Reval:

Fra Norge	12 670 tdr.
» Storbritannien	5 366 »
» Tyskland	1 953 »
» Danmark	1 901 »

Ialt 21 890 tdr.

5) til Baltischport:

Fra Norge	10 826 1/2 tdr.
» Storbritannien	12 298 »

Ialt 23 124 1/2 tdr.

6) til Pernau:		
Fra Norge	1 676	tdr.
7) til Narva:		
Fra Norge	2 947	tdr.

Havneprojekter i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at der i den nærmeste fremtid i vedkommende russiske regjeringskontor skal behandles følgende projekter:

- 1) Anlæg av en kornhavn i Odessa.
- 2) Uthedring av Archangelsks havn.
- 3) Uthedring av havnen i Berdjansk.
- 4) Anlæg av en kabotagehavn i Strelezkbugten.
- 5) Forbedring av skibsfartsbetingelserne ved den kaukasiske Sortehavskyst.
- 6) Anlæg av nødhavne i Spithamn og Werder.
- 7) Anlæg av en havn i Reni ved Donau.
- 8) Anlæg av dokker i de russiske havne.

Ruslands kobberproduktion i 1909.

Indberetning fra konst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg.

Over kobberproduktionen i Rusland i aaret 1909 foreligger følgende statistik, indeholdende tillike sammenligning med utbyttet i 1908:

	1909. Pud.	1908. Pud.
Ural	530 273	522 584
Kaukasus	391 290	293 128
Altai	5 211	5 289
Sibirien og Kirgisergebete . .	150 582	149 827
Kemiske fabrikker	51 084	54 661

Ialt . . 1 128 440 1 025 489

Ruslands export i aaret 1909.

Indberetning fra kst. generalkonsul *Nicolai Classen-Smith*, St. Petersburg.

Femaarsperioden 1901 til 1905 i den russiske utenrikshandel karakteriseres derigjennem, at utførslen sammenlignet med den foregaaende femaarsperiode steg med ca. 33 %, hvorimot importen forblev nogenlunde den samme. I de sidste tre aar — fra 1906 til 1908 — gik Ruslands export stadig tilbake og var i 1908 lavere end nogensinde i løpet av de sidste 7 aar. Samtidig steg importen med en for russiske handelsforhold usedvanlig hurtighet, saa at handelsbalancen pr. 1908 sammenlignet med de sidste 8 aar opviste det daarligste resultat. Til gjengjæld herfor var aaret 1909 ualmindelig gunstig. Exportens størrelse og handelsbalancens aktivitet er endog i sammenligning med de tilsvarende cifre i de vesteuropæiske lande usedvanlig gunstig.

Exporten er i 1909, sammenlignet med 1908, steget med 427.6 mill. rbl., eller ca. 45.5 %, og androg ialt til 1366.4 mill. rbl. — Importen, der ialt utgjorde 788.4 mill. rbl., opviser, sammenlignet med 1908, en stigning av 28 mill. rbl., eller ca. 3.7 %. Exporten oversteg saaledes importen med ca. 579 mill. rbl., og handelsbalancen var ca. 26.4 % gunstigere end den i og for sig allerede meget gunstige handelsbalanc for aaret 1905.

Fordelt paa hovedgrupperne stillet exporten sig saaledes:

	Levneds- midler. og halvfabrikata.	Raamaterialer Dyr.	Fabri- kata.
	Millioner rubler.		
1896—1900 . .	385.4	254.1	16.8
1901—1905 . .	570.6	284.2	18.3
1906	597.5	346.0	27.3
1907	560.0	383.6	22.7
1908	517.0	370.7	23.4
1909	900.3	416.3	25.0

Efter en tilbagegang i løpet av aarene 1906—1908 er exporten av levnedsmidler i 1909 pludselig steget med 382.4 mill. rbl., eller ca. 73.8 %. Exporten av raamaterialer og dyr er likeledes steget; kun utførslen av fabrikata er den mindste i de sidste 5 aar. I exporten av levnedsmidler spiller korn hovedrollen. Av nedenstaaende tabel sees kvantum og værdi av kornexporten i de sidste aar:

	19.3— 1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
Hvete . . mill. pud	276.4	219.9	141.3	89.6	314.2
» . . . » rbl.	252.8	205.6	255.4	112.9	384.1
Rug . . . » pud	63.3	65.4	45.2	24.9	35.5
» . . . » rbl.	48.2	48.9	44.8	26.0	34.2
Byg . . . » pud	145.1	148.7	132.6	161.3	219.2
» . . . » rbl.	87.0	100.5	111.3	132.6	165.9
Hayre . . » pud	80.2	69.5	26.1	29.4	74.7
» . . . » rbl.	55.9	51.4	22.6	24.5	61.8

Samtlige mill. pud	664.6	588.9	467.2	399.6	760.7
kornsorter » rbl.	513.3	470.6	428.1	375.6	748.3

Ved de to sidste cifre — 760.7 mill. pud og 748.3 mill. rbl. — blir aaret 1909 et rekordaar i Ruslands handelshistorie. Kvantummet av det exporterede korn er, sammenlignet med 1908, steget med 90.4 % og værdien av samme med 99.2 %. Merkelig nok fandt i 1909 — i motsætning til tidligere aar — størstedelen av kornexporten sted i aarets første halvdel.

Exporten av egg er likeledes steget i beretningsaaret, nemlig fra 2 589 mill. stkr. i 1908 til 2 845 mill. stkr. i 1909, eller en stigning av 256 mill. stkr., samtidig som sammes værdi er steget fra 54.9 mill. rbl. til 62.2 mill. rbl., eller en stigning av 7.3 mill. rbl.

Smørexporten er steget fra 3 111 000 pud (værdi 45.5 mill. rbl.) i 1908 til 3 456 000 pud (værdi 46.5 mill. rbl.) i 1909.

Exporten av sukker er derimot gaat betydelig tilbake, nemlig fra 13.8 mill. pud i 1908 til 8.4 mill. pud i 1909.

Indvandringen til de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har meddelt følgende:

Der ankom til de Forenede Stater i 1909 957 105 emigranter (hvorav 291 444 kvindelige), mot 410 319 i 1908 og 1 379 289 i 1907.

I 1909 ankom fra

Norge	15 798	Tyskland	29 967
Danmark . . .	5 631	Østerrike-Ungarn.	232 355
Frankrike . . .	7 328	Asien	19 476
Italien	221 964	Britisk Nord-	
Rusland	161 142	amerika	98 588
Schweiz	8 240	Andre lande . . .	55 881
Sverige	19 242		
Storbritannien	86 493	Ialt	957 105

Derimot reiste der i 1909 tilbake fra de Forenede Stater 319 969 emigranter, hvorav 168 459 ifølge op-

gave hadde til hensigt atter at bosætte sig i utlandet, derav 975 i Norge; 151 510 agtet sig tilbage hertil.

Av de 957 105 immigranter i 1909 blev 16 596 nøget at komme iland og tilbakesendt til sine hjemsteder — 9 284 fordi der kunde være utsigt til, at de vilde komme til at falde det offentlige til byrde, 2 839 fordi de led av smitsomme sygdomme, 473 prostituerede kvinder og «hvite slavehandlere», 1 303 kontraktarbeidere og 2 737 forbrydere, betlere, anarkister, polygamister etc. Immigrationsautoriteterne blir stadig mere nøieseende med, hvem de tillater at indvandre; generalkommissæren for immigrationsvæsenet har ogsaa i sin sidste rapport anbefalet, at der vedtages en strengere lov, som forebygger al opmuntring til immigration, forhindrer indvandring av personer, som paa grund av nogen legemlig eller aandelig mangel kan ansees uskikket til selvophold, og stanser fremmede sjøfolks uhindrede ilandkomst.

Det behøver neppe at bemerkes, at arbeidsforholdene i de Forenede Stater har forandret sig ganske betydelig i de senere aar, saa at indvandrere, til hvilkensomhelst klasse de end hører, finder det stadig vanskeligere at opnaa beskæftigelse, hvorved de kan erhverve et nogenlunde tilfredsstillende utkomme. Den større tilstrømning av sydeuropæere har f. ex. overfyldt markedet for grovere kropsarbeide, især i de større østlige byer, som er lettest tilgjengelige for indvandrerne. Immigrationsautoriteterne har derfor ogsaa etableret informationsbureauer i forbindelse med immigrationsstationerne, hvis oiemed er at forsøke at lede denne klasse indvandrere ut til de vestlige og sydlige akerdyrkningsdistrikter. Det rapporteres ogsaa i disse dage med stor tilfredsstillelse, at Hamburg—Amerika-linjen i mai vil sætte igang en emigrantlinje til New Orleans med samme billettpris som til New York for at lede immigranter til sydlige egne, hvor de ansees at ha bedre velfærdsutsigter end ved at landsættes i de østlige havne.

Den ofte kostbare reise til de av nævnte informationsbureauer anviste, langt borte liggende distrikter faar immigranten selv betale, og da beskæftigelse heller ikke kan paaregnes det øieblik, han stiger iland, bør han gjøre regning paa at maatte lægge ut kr. 150, før han kan komme i arbejde. Immigrationsautoriteterne er nu ogsaa tilbøielige til at forlange, at en immigrant skal medbringe mindst \$ 25 til foreløbige utgifter, endskjønt loven intet paabyder herom.

Forøvrig synes selv ikke farmerne i nordvesten at være tilfreds med sin lod, da 71 988 personer av farmerstanden berettes at ha emigreret fra Nord- og Syd-Dakota, Minnesota, Michigan og Washington fra 1. april til 30. november f. a. til Kanada, hvor de har optat regjeringsland i Alberta- og Saskatchewan-distrikterne, som skal egne sig bedre for akerbruk.

Flinke haandverkere er vistnok bedre stillet, men de bør ogsaa medbringe tilstrækkelige midler til at kunne erlægge indtrædelsesgebyr i vedkommende «Union» og faar være forberedt paa periodisk arbeidsløshet. De høiere og fremdeles stigende priser paa fødemidler uten tilsvarende lønsforhøielse har iaar allerede foraarsaket alvorlige arbeideruroligheter og vil utvilsomt lede til streiker i mange arbeidsgrene, som vil vanskeliggjøre arbeidernes existence.

Immigrerende kontorfolk har altid vanskelig for at finde passende beskæftigelse, dersom de ikke har bekjendtskaper, som kan hjælpe dem dertil. Det hænder ofte, at de for at opholde livet maa gripe til kropsarbeide, for hvilket de sjelden er skikket.

Likeledes har kvindelige immigranter, som aspirerer til bedre stillinger, vanskelig for at finde sig tilrette. Der kræves mere end almindelig dygtighet for at kunne ernære sig sorgfrit ved søm og broderi, eller musik- og sangundervisning, og alle disse brancher har sine sæsoner, mellem hvilke man er utsat for at være ubeskjæftiget. Underordnede butikstillinger lønnes som regel utilstrækkelig.

For at undgaa at ta almindelig tjeneste tar norske damer ofte sin tilflugt til at utdanne sig som sykepleiersker, hvilken anstrengende beskæftigelse betales godt; tjenestepiker har almindeligvis let for at klare sig.

Hvad angaar sjøfolk, kan endelig bemerkes, at indsjø- og kysthavnene senhøstes og i vintersæsonen er saa overfyldt av ledige sjømænd og fyrbøtere, som ikke kan faa beskæftigelse, at en overflod av dem blir avhengige av medmenneskers hjælp for at kunne holde sig ilive.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i mars 1910 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

96 tdr. saltet flesk, 132 tdr. saltet kjød, 195 700 kg. okse- og kalvekjød, 100 kg. ferskt flesk, 302 kasser egg, 27 500 kg. svineprodukter etc., 21 stkr. levende hornkvæg, 4 hester, 282 tdr. saltet islandsk faarekjød og 105 300 kg. hvitkaal.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes:

1 097 okse-, 61 kalve- og 1 svinekrop.

Voldgift i tvistigheter mellem norske og engelske forretningshuse.

Det Norske Handelskammer i London har tilstillet departementet nedenstaaende ordlyd av den mellem kammeret og The London Chamber of Commerce officielt anerkjendte og indregistrerede «gjensidige voldgiftsklausul», som det nu efter flere aars forhandlinger er lykket at faa endelig fastslaaet.

Kammeret uttrykker det haab, at denne klausul vil finde stadig større anvendelse mellem norske og engelske forretningshuse — særlig da i de brancher, hvor ikke allerede faste kutymmer og kjendskap til faste voldgiftsmænd gjør den overflødig — hvorved tvistespørsmaal hurtig og paa en billig maate kan finde sin avgjørelse. Det haaber ogsaa, at denne ordning vil lede til at styrke den gjensidige sikkerhet og tillid, der er en saa mægtig drivkraft til forretningslivets fremme og trivsel.

Klausul: «It is agreed that any dispute arising under this contract is to be decided by two Arbitrators, one to be appointed by the London Chamber of Commerce, Incorporated, and the other by the Norwegian Chamber of Commerce in London, Incorporated, with power for the Arbitrators to choose an umpire».

Tolden paa fersk fiskerogn i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har meddelt, at fersk fiskerogn i Finland fortoldes efter tarif nr. 77 med f. mk. 24 pr. 100 kg. brutto.

Dyrkningen av vinterhvete i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Det amerikanske landbruksdepartementets første rapport for iaar, dateret den 8. april, viser, at der den 1. s. m. var 33 $\frac{1}{2}$ mill. acres under dyrkning av vinterhvete, mot 29 $\frac{3}{4}$ mill. acres den 1. april 1909. Veksttilstanden opgives til 80,8 % iaar, mot 82,2 % i april 1909. Paa grundlag herav beregner New Yorks produktbørs høsten til 435 $\frac{1}{4}$ mill. bush, hvilken beregning saa tidlig i sæsonen dog ikke kan tillægges nogen synderlig vekt.

Ifølge den endelige opgave for 1909 stod der ifjor tilslut blot 28 $\frac{1}{2}$ mill. acres under dyrkning av vinterhvete, fra hvilke der indhøstedes ialt 446 $\frac{1}{3}$ mill. bushels.

Vintersædens stilling i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

I henhold til de av «Statistisches Amt» netop offentliggjorte første opgaver var vintersædens stilling i det tyske rike omkring midten av april følgende:

Vinterhvete 2.2, vinterspelt 2.1, vinterrug 2.4, kløver 2.3, lucerne 2.4, overrislet eng 2.3 og anden eng 2.7. Ved sidste bedømmelse i november ifjor var stillingen henholdsvis 2.4, 2.1 og 2.3 for vinterhvete, vinterspelt og vinterrug og har saaledes baade for hvete og rug bedret sig litt i vinterens løp.

Ompløining vil, saavidt hittil kan sees, ikke bli nødvendig i nævneværdig omfang, og forsaavidt den blir nødvendig, er grunden mere nattefrosen i mars og april end egentlige vinterskader. En ubehagelig følge av den milde vinter er den sterke optræden av markmus, som tildels allerede har anrettet betydelig skade. Vaararbeidet kunde under det tørre og om dagen for det meste varme veir besørges saa godt, at det omkring midten av april for størstedelen var tilendebrangt.

Vinterhvetens stilling er endnu aldrig blit saa gunstig bedømt som iaar, og rug kun to gange i de sidste to aar; særlig har den «engelske hvete», som i det foregaaende aar hadde lidt sterkt under frost, i dette aar vist sig meget modstandsdygtig.

Vintersædens stilling i Russland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet følgende:

Næsten for hele Sortejordszonens vedkommende har man ikke næret nogen frygt for vintersædens skjæbne. Særlig godt trives den sæd, der blev saadt tidlig. Hveten staar daarlig i enkelte egne av Dongebetet og guvernementerne Charkow, Jekaterinoslaw og Taurien. Ubestemmelig er forløbig stillingen i guvernementerne Tula, Tambow, Rjasan og i de guvernementer, hvor markerne først blev snefri i midten av mars. I Wolgarayonen er sæden delvis endnu dækket av sne. Vegetationsperioden begyndte næsten samtidig i Sydvestrayonen og i Weichselgebetet, hvor markerne var snefrie allerede i begyndelsen av mars. Vintersædens stilling i Weichselguvernementerne er gjennengaaende ganske tilfredsstillende. Meget lovende staar sæden over hele Ciskaukasien.

Isindførslen til Tyskland.

Minister *Th. von Ditten*, Berlin, har meddelt følgende:

Den samlede isimport til Tyskland utgjorde i maanederne januar—mars d. a. ifølge «Monatliche Nachweise über den auswärtigen Handel Deutschlands» 53 817 tons. Herav falder paa Norge 44 239 og paa Østerrike-Ungarn 8 053 tons. I 1909 utgjorde i samme tidsrum indførslen 3 260 tons, hvorav 1 097 tons fra Norge og 1 806 tons fra Østerrike-Ungarn. I det for den norske isexport saa heldige aar 1906 var Tysklands samlede isindførsel i tilsvarende tidsrum 32 310 tons, hvorav 27 717 tons faldt paa Norge. Isexporten fra Norge til Tyskland har altsaa i indeværende aar endog overgaaet aaret 1906.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 4 (april) 1910 med følgende indhold:

Egypten. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i *Alexandria*.

Indhold: Almindelig oversigt. Export. Bomuld. Bomuldsfrø. Strudsfjer. Elfenben. Gummi. Rørsukker. Lok. Egg. Vagter. Sydfrugter. Ris. Import. Skibsfart. Suezkanalen. Fragter. Mønstingsforretninger. Jernbaner. Kunstig vanding. Bankvæsen. Sundhetstilstand.

Siam. Aarsberetning for finansåret 1908—1909 fra generalkonsulatet i *Bangkok*.

Indhold: Import. Export. Ris. Teaktræ. Kurs. Myntvæsen. Skibsfart. Fragter.

Brasiliens handelsomsætning i 1908. Indberetning fra generalkonsulatet i *Rio de Janeiro*.

St. Petersburgs og Kronstadts skibsfart, import og export i aaret 1909.

San Domingo. Aarsberetning for 1908.

Indhold: Import. Export. Skibsfart.

Panama. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Colon*.

Indhold: Import. Export. Skibsfart. Trafikken over Panamaeidet.

Peru. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Lima*.

Indhold: Import. Export. Kurser. Jernbaner. Skibsfart.

Kreta. Handel og skibsfart i 1907.

Bulgarien. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Varna*.

Indhold: Skibsfart. Import. Export. Banker.

Kolumbia. Aarsberetning for 1908 fra konsulatet i *Barranquilla*.

Indhold: Skibsfart. Import. Export. Kurser.

Britisk Honduras. Aarsberetning for 1907 og 1908.

St. Helena. Aarsberetning for 1909.

Gambia. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Bathurst*.

Kochinkina. Aarsberetning for 1907 og 1908 fra konsulatet i *Saigon*.

Indhold: Import. Export. Ris. Pepper. Skibsfart.

Barbados. Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Bridgetown*.

Stockholms handel og skibsfart i 1908. Handelsomsætningen med Norge.

Nogle hovedzifre fra den schweiziske handelsstatistik for 1909.

Mauritius. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Port Louis*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Import. Export. Sundhetstilstand.

Skibsfarten paa Kuba i 1909.

— » — » **Madras.**

— » — » **Filippinerne.**

— » — » **Monaco.**

— » — » **Trinidad.**

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 18.

Ukeutgaven.

7. mai 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand's expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Forretningslivet og næringsveiene i Sverige i 1909 . . .	101
Hemporten i Rhinlandet og Westfalen	102
Toldforholdet mellem Kanada og de Forenede Stater ordnet	102
De skotske fiskerier	103
Nyt stort fiskehandelsforetagende i Kjøbenhavn . . .	103
Kliffiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	103
Foreslaaet toldnedsættelse paa forskjellige norske export- varer i Brasilien	103
Utbryttet av sælfangsten m. v. i det Indiske Ocean .	104
Konkurser i Sverige	104
Fest- og helligdage i utlandet i 1909	104
Kystfarten i Japan stenges for fremmede skibe . . .	104

Forretningslivet og næringsveiene i Sverige i 1909.

(Almindelige bemærkninger. — Bankvirksomhet. — Industri. — Arbejderforhold. — Jordbruk og fædrikt. — Fiskeri. — Utenrikshandel — Handelsomsætningen med Norge. — Skibs-
fart. — Skibsbygning. — Rederilaan. — Skipsfartspolitik.)

Indberetning fra minister *Benjamin Vogt*, Stock-
holm.

Almindelige bemærkninger. Man nægte i begyn-
delsen av 1909 paa flere hold haab om et snarlig
opsving efter den pengekrise og den industrielle de-

pression, som hadde sat saa dype spor i det foregaaende
aars økonomi. Men det viste sig, at avviklingen tok
længere tid, end man hadde ventet. Hele aaret 1909
var præget av økonomisk mathet. Pengene var
fremdeles dyre. Tilliden inden forretningsverdenen
og blandt kapitalisterne var endnu ikke rigtig vendt
tilbake. Verdensmarkedet var indtil henimot aarets
slutning ikke gunstig for de viktigste svenske export-
artikler og arbeiderkonflikterne tok et omfang og
grep forstyrrende ind som aldrig før. Et lyspunkt
var i 1909 som i 1908 den rike høst. Mot slut-
ningen av 1909 gjorde der sig gjældende en tydelig
tendens mot bedre tider, og der hersker for nær-
værende gjennomgaaende en ganske tillidsfuld stem-
ning inden den svenske forretningsverden.

Bankvirksomheten. Riksbankens 3 maaneders
vekseldiskonto var ved begynnelsen av 1909 5½ %.
Den nedsattes i januar til 5 % og i februar yder-
ligere til 4½ %. Længere ned naadde man ikke i
Sverige; uagtet satsen i London under størstedelen
av aaret var 2½ % og i Berlin 3½ %, gjaldt dis-
kontoen 4½ % i Sverige til ut i oktober, da den
paa grund av forhøielser paa de nævnte utenlandske
steder igjen steg til 5 %. I januar 1910 nedsattes
den paany til 4½ %.

De svenske bankers utenlandske betalingsbalance
var i 1909 særdeles ugunstig. Den viste ved ut-
gangen av aarene 1906, 1907, 1908 og 1909 et under-
skud av henholdsvis 16 900 000, 27 374 000, 26 344 000
og 41 417 000 kroner.

De beløp, almenheten ved utløpet av aarene 1906—09 hadde indestaaende i bankerne, fremgaar
av følgende tabel (uttrykt i tusen kroner):

	1906.	1907.	1908.	1909.
Paa sparebankkonto	210 011	235 224	251 002	261 627
» checkregning	109 049	103 676	103 229	101 751
» løpende regning	34 979	48 322	66 846	85 213
depositions- og kapitalkonto . . .	820 211	926 515	973 494	965 821
Tilsammen	1 174 250	1 313 737	1 394 571	1 414 412

Depositions- og sparebankrenten, som siden 6. juni 1908 hadde været henholdsvis 5 og 4½ %, nedsattes den 8. januar 1909 til 4½ og 4 %, medens checkregningsrenten forblev uforandret med 2½ %. Den 19. februar 1909 nedsattes depositionsrenten til 4, sparebankrenten til 3½ og checkregningsrenten til 2 %. Fra 12. oktober 1909 forhøiedes renten til henholdsvis 4½, 4 og 2½ % og nedsattes igjen den 24. januar 1910 til henholdsvis 4, 3½ og 2 %.

Bankernes fordringer hos almenheten ved utgangen av aarene 1906—09 fremgaar av følgende tabel (uttrykt i tusen kroner):

	1906.	1907.	1908.	1909.
Diskonterede indenlandske veksler	678 235	774 701	721 572	716 852
Laan mot pant i: Fast eiendom	414 198	451 431	511 576	545 764
» Obligationer	34 498	45 239	37 122	37 120
» Aktier	265 476	285 802	269 531	280 972
Laan mot anden realsikkerhet	36 124	41 626	45 884	44 533
Laan mot kaution eller gjeldsbrev med navnesikkerhet .	97 711	95 742	106 755	102 989
Kreditiv	189 545	241 612	260 238	242 986
Løpende regning	153 467	202 752	218 454	223 971
Tilsammen	1 864 254	2 138 905	2 171 132	2 195 187

Fondsmarkedet. 1909 var et daarlig aar for fondsmæglerne. Krisen 1907—08 fulgtes av en almindelig avmattelse og ulyst til spekulationer. Uroen paa arbeidsmarkedet og pengemarkedets vedvarende stramhet paadød forsigtighet ved kapitalplaceringer i industriaktier. Inden sakkyndige kredse venter man sig nu igjen bedre kurser og større omsætning, men uten spekulationsaarenes overdrivelser.

Industri. Den depression, som inden flere vigtige industrigrene gjorde sig følbar i 1908, strakte sig ogsaa over størstedelen av aaret 1909. Hertil bidrog ikke mindst de omfattende arbeidskonflikter. Ved aarsskiftet 1909—10 synes dog en varig bedring at være indtraadt.

Et hovedtræk i Sveriges økonomiske utvikling i de senere aartier er den sterke forskyvning fra jordbruk til industri. Vistnok gaar ogsaa Sveriges jordbruk fremad, men langt fra saa raskt som industrien. Allerede et blik paa befolkningsstatistikken viser dette forhold. Medens i 1870 alene 14.71 % av folkemængden var beskæftiget i industrien (derunder bergverksdrift og skogbruk) og ikke mindre end 71.87 % med jordbruk (derunder fædrikt og fiskeri), saa utgjorde i 1900 den industridrivende befolkning 28.90 % og den jordbruksdrivende alene 53.67 %. Et utslag av samme forhold er det, at medens Sveriges befolkning i 1870 fordelte sig med 3 628 876 paa landsbygden og 539 649 i byerne, saa var i 1908 landbefolkningen kun vokset med 478 627, eller 13.2 %, til 4 107 503, medens bybefolkningen var vokset med 782 448 eller 145 % til 1 322 097. Samme forskyvning fra jordbruk til industri kommer ogsaa tilsyne ved sammenligning av produktionsværdierne. Endelig taler ogsaa handelsstatistikken et tydelig sprog i samme retning: Sveriges viktigste exportartikler har fra gammel tid av været grovere trælast og grovere jernvarer. I de sidste aartier er ved siden derav rykket op til at spille en fremtrædende rolle: træmasse, malm, papir og smør, medens brødkorn, der før var en utførselsartikel, nu næst stenkul er den viktigste importartikel. Paa adskillige omraader har Sverige drevet det til at kunne utføre produkter av ganske stor forædling: Snedkerivarer, fyrstikker, diverse maskiner (separatorer, telefonapparater) m. m.

Under disse omstændigheter har man fundet, at den siden 1892 gjældende toldtarif ikke længere tilfredsstillende beskytter industrien. Den for indeværende aars riksdag fremlagte toldtarifproposition opstiller i tilslutning til en sakkyndig komitébetænkning en langt mere specificeret tarif end den gamle (1 294 tarifnumre, mot 705). Den nye tarif er bl. a. beregnet paa at skape et fordelagtig grundlag for de forestaaende traktatforhandlinger med Tyskland.

Arbeiderforhold. Av de stadige arbeiderkonflikter, som kulminerte i «storstreiken», er det unødigt at gi nogen fremstilling. Som tidligere indberettet, synes der nu at være indtraadt foreløbig ro paa arbeidsmarkedet.

Arbeidernes landsorganisations 5te kongres avholdtes i november maaned. Som i forrige aarsberetning bebudet, blev der bl. a. behandlet spørsmålet om en omlægning av arbeiderorganisationen. Kongressen, paa hvilken der møtte 5 à 6 hundrede repræsentanter for arbeidere fra alle landets egne, besluttet at utsætte sakens endelige avgjørelse, men gav en komité i opdrag sammen med landssekretariatet at utrede spørsmålet og forelægge forslag for næste kongres.

Som følge, dels av de daarlige konjunkturer, dels av den uregelmæssighet i driften, der foran-

ledigedes av storstreiken, var ogsaa i 1909 arbeidsløsheten stor. Dette i forbindelse med misnøie og nød blandt arbeiderne, hvorav mange ved streiken mistet sine stillinger, satte ny fart i utvandringen, som i 1909 i samtlige maaneder viser høiere tal end i 1908. For at motarbeide utvandringen blev der ved offentlig innsamling og gjennom «Nationalforeningen mot emigrationen» skaffet endel arbeidere egne hjem paa landet. Aarets 4de kvartal viser ikke destomindre en større utvandring end under samme kvartal i noget aar siden begyndelsen av 90-aarene. Derimot gaar antallet av utvandrere for det hele aar ikke fuldt op til samme tal som i 1907. I 1908 var antallet usedvanlig lavt (8 025, mot 19 105 i 1907 og 18 014 i 1909). I hvor stor utstrækning disse sterke svingninger i utvandringen skyldes forbige omstændigheter, er ikke godt endnu at fastslaa. Først om nogle aar vil man kunne overskue den virkning, det maalbevidste arbeide mot utvandringen har øvet. (Fortsættes i næste nr.)

Heimporten i Rhinlandet og Westfalen.

Indberetning fra konsul *Oscar Møller, Köln.*

Den slette høst i konsulatdistriktet i 1909, forarsaket ved de ualmindelig ugunstige veirforholde, har hat en sterk indførsel av utenlandsk, særlig fransk, men ogsaa norsk og svensk hø tilfølg. Frankrike har tidligere eksportert sit hø til England, men da dette land ifjor blev spærret for saadan indførsel, kastet det sig med al energi over Tyskland, da de særdeles gunstige forholde for en saadan import her indtraadte. De høsorter, der har været gjenstand for indførsel, er hovedsagelig luzernhø, 1ma timoteihø iblandet med kløver og 1ma grønt voldhø. Denne import har foregaat helt fra september av indtil nu og vil fremdeles vedvare til henimot dette aars høst.

Som ovenfor nævnt har importen været meget betydelig, og der blev paa høstparten avsluttet kontrakter for langt større partier end nogensinde tidligere og til høie priser, idet man gjorde sikker regning paa fuld avsetning med god fortjeneste, hvori man imidlertid blev skuffet. Luzernhø blev først betalt med mk. 9.00 pr. 100 kg. franko, men var allerede efter 8 dages forløp oppe i mk. 11.00—11.50, paa hvilken høide det med enkelte svingninger nedad holdt sig en god tid fremover, indtil prisen paa vaarparten successive faldt til mk. 9.00. For timoteihø med kløver har været betalt fra mk. 9.00—9.50 pr. 100 kg. franko og for voldhø noget mindre. Det i den sidste tid indtrufne prisfald har sin væsentlige årsak i det faktum, at bønderne mot formodning sat inde med ikke ubetydelige kvanta hø, som de har holdt paa i haab om, at priserne til vaaren skulde stige, indtil de nu saa sig nødsaget til at sælge, da denne deres antagelse ikke slog til. Dette har naturligvis ogsaa sterkt influert paa importen, som for øieblikket er betydelig indskrænket.

Toldforholdet mellem Kanada og de Forenede Stater ordnet.

Ifølge indberetning fra minister *Ove Gude*, Washington, er det toldpolitiske forhold mellem Kanada og de Forenede Stater nu foreløbigt blit ordnet, idet der er truffet en overenskomst, hvorved Kanada er blit tilstaat den amerikanske toldtarifs minimalsatser, mot at Kanada til gjengjæld har indrømmet Staterne endel toldnedsættelser, der dog gjennemgaende er av ringe betydning.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for tidsrummet januar—mars 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	999 639	420 497	262 054	64 262	266 231	139 729	205 322	91 134
1910	1 029 713	492 764	268 310	81 592	219 051	148 898	267 278	118 541

Til Aberdeen ankom i løpet av mars maaned d. a.:

936 trawlfartøier	mot 822 i mars 1909
161 damplinebaater	» 160 —»—
458 mindre linebaater	» 317 —»—
11 torskegarnsbaater	» 5 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	162 794 cwts., værdi £ 84 249, mot 150 236 cwts., værdi £ 70 956 i mars 1909
Damp- og seillinebaaterne	26 763 » —»— 12 488 » 22 983 » —»— 9 673 —»—
De mindre seillinebaater	549 » —»— 290 » 465 » —»— 303 —»—
Torskegarnsbaaterne	614 » —»— 339 » 346 » —»— 222 —»—

Fangsten pr. baat og prisen pr. ewt. utgjorde gjennemsnittlig for:

Trawlere	173.9 cwts. à 10 sh. 4 d., mot 182.7 cwts. à 9 sh. 5 1/4 d. i mars 1909
Linebaater	166.4 » à 9 » 3 3/4 d., » 143.6 » à 8 » 5 d. —»—
Mindre linebaater	1.2 » à 14 » 2 1/4 d., » 1.4 » à 13 » 0 1/4 d. —»—
Torskegarnsbaater	55.8 » à 11 » 0 1/2 d., » 69.2 » à 12 » 9 3/4 d. —»—

Der ilandbragtes av:

Hyse	62 689 cwts., værdi £ 39 129, mot 69 094 cwts., værdi £ 36 518 i mars 1909
Hvitting	9 911 » —»— 4 116 » 6 696 » —»— 2 844 —»—
Torsk og lange	76 956 » —»— 28 083 » 59 931 » —»— 20 522 —»—
Flyndre	4 527 » —»— 9 258 » 3 489 » —»— 7 065 —»—

Fra Island ilandbragtes til Aberdeen (særlig av tyske trawlere) gode kast, som blev fordelagtig avhændet til dækkelse av behovet for torsk for saltning m. m. Ved Færøerne angives derimot den indbragte fangst at ha været daarlig, idet mange trawlere blev hindret paa grund av ugunstige veirforhold. Utbyttet fra de hjemlige felter var nogenlunde godt, likesom der i resultatet for de paa korte ture gaaende trawlere sporedes bedring.

Damplinebaatene gjorde god fangst, som hovedsagelig bestod av lange, rokke og kveite.

Torskegarnsfartøierne ilandbragte fangst fra Moray Firth-bankerne.

Nyt stort fiskehandelsforetagende i København.

Ifølge indberetning fra fung. generalkonsul *E. A. Tresvig*, København, er der dersteds blit startet et stort nyt fiskehandelsforetagende, i spidsen for hvilket staar den bekjendte islandske kjøbmand og skibsreder *Thor E. Tulinius* og fiskeeksportør *P. Adamsen* i Esbjerg. *Dansk Fiske-Forsyning*, hvilket blir foretagendets navn, skal være anlagt i meget stor stil, en betydelig kapital indskytes i driften, og der regnes med en aarlig omsætning av 3—4 mill. kr. Foreløbig vil man hovedsagelig indskrænke sig til kjøb og salg av sild til export og hjemmeforbrug.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux, har meddelt følgende:

Ifølge toldkammerets opgave var utførslen av klipfisk herfra i mars maaned:

Til Spanien	1 142 180 kg.
» Italien	712 500 »
» Algier	155 240 »
» Martinique/Guadelupe	362 330 »
» andre lande	212 460 »

Ialt 2 584 710 kg.

Der ankom fra Island nogle damptrawlere, som imidlertid først utveiedes i april. Markedet er forøvrig rolig; men det saaledes ankomne lille kvantum Islandsvarer skal allerede være opkjøpt før ankomsten hertil; prisen er ubekjendt.

En stigning i priserne er imidlertid at forutse, da fisket ved Island skal ha været hindret i betydelig grad av stormende veir, og da endvidere de faa trawlere, som man nu venter skal ankomme hit hvert øieblik, formentlig vil møte en meget livlig efterspørsel

Foreslaat toldnedsættelse paa forskjellige norske exportvarer i Brasilien.

Indberetning fra kst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro.

Den kommission, der for tiden er beskæftiget med at revidere den gjældende brasilianske toldtarif, har under gennemgaelsen av tarifens 4de klasse: «kjød, fisk og andre animalske produkter», bl. a. behandlet en del artikler, som utføres fra Norge:

Disse er:

Kondenseret melk: gjældende toldsats 500 reis pr. kg., nu av kommissionen foreslaat nedsat til 400 reis pr. kg.

Kjødkonserver, nedlagt tunge: gjældende toldsats 1 \$ 200 pr. kg., nu foreslaat nedsat til 1 milreis pr. kg.

Klipfisk: gjældende toldsats 60 reis pr. kg., nu foreslaat nedsat til 50 reis pr. kg.

Forskjellig anden tørret, saltet eller roket fisk samt fersk fisk indført i frosset tilstand: gjældende toldsats 80 reis pr. kg., nu foreslaat nedsat til 70 reis pr. kg.

Nedlagte sardiner og sild: gjældende toldsats 600 reis pr. kg., nu foreslaat nedsat til 500 reis pr. kg.

For at beskytte den nationale brasilianske smør- og osteindustri er:

tolden paa smør (natursmør) foreslaat forhøiet fra den nu gjældende sats, 1 \$ 500 pr. kg., til 1 \$ 600 pr. kg.; for margarinsmørs vedkommende er den nuværende høie toldsats, 3 \$ 500 pr. kg., foreslaat bibeholdt, likesom den nu gjældende told paa ost (av hvilkensomhelst kvalitet), 1 \$ 200 pr. kg., er foreslaat forhøiet til 1 \$ 300 pr. kg.

Uthyttet av sælfangsten m. v. i det Indiske Ocean.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har meddelt, at ikke mindre end 6 Nova-Scotia-fartøier iaar har drevet fangst av sæl m. v. ved Marion Islands og andetsteds i det Indiske Ocean. Fangstutthyttet har for alles vedkommende været meget litet tilfredsstillende.

Der meddeles, at ingen fartøier fra Nova-Scotia til næste aar vil være fristet til at søke over til de omskrevne fangstfelter.

Konkurser i Sverige.

Meddelt av minister *Benjamin Vogt*, Stockholm.

Antallet av de konkurser, som er aapnet i Sverige i indeværende aars 3 første maaneder, sammenlignet med antallet i samme tidsrum i de nærmest foregaaende aar fremgaar av følgende tabel:

Aar.	Januar.	Februar.	Mars.
1906	260	284	263
1907	236	239	233
1908	321	426	351
1909	338	375	377
1910	257	323	314

Man bemærker den sterke økning av konkurser i krise- og stagnationsaarene 1908 og 1909 og den betydelige nedgang i antallet i indeværende aar, da forretningsverdenen igjen arbeider lettere.

Fest- og helligdage i utlandet i 1909.

(Forts. fra nr. 15.)

Frankrike.

Legationen i Paris har meddelt, at i Frankrike følgende dage i indeværende aar er fridage, paa hvilke, likesom paa søndage, losning og lastning av fartøier ikke finder sted:

1ste nytårsdag	1. januar.
2den paaskedag	28. mars.
Kristi himmelfartsdag	5. mai.
2den pinsedag	16. mai.
Nationaldagen	14. juli.
«Assomption»	15. august.
Allehelgensdag	1. november.
Juledag	25. december.

Hertil kommer for *Dunkernes* vedkommende 1. mai og 24. juni (kommunal festdag), for *Graveline* 14. og 16. august (lokale festdage) og for *Nizza* 8. februar.

I de allerfleste havne vil, som tidligere indberettet, losning og lastning kunne finde sted ogsaa paa ovennævnte dage og søndage efter dertil av vedkommende myndighet given tilladelse og mot særskilt godtgjørelse. For nationaldagens, den 14. julis, vedkommende vil dog paa enkelte steder losning og lastning ikke kunne finde sted. I La Rochelle gives bemyndigelse til at arbeide paa søndage kun til de faste dampskibslinjer.

Spanien.

Generalkonsulatet i Bilbao har indberettet, at der i konsulatdistriktet i indeværende aar er følgende fest- og helligdage, hvorpaa lastning og losning maa indstilles:

1. og 6. januar, 2. februar, 19. og 25. mars, 4. april, 2., 5. og 26. mai, 24. og 29. juni, 25. juli, 15. august, 8. september, 1. november og 8. december.

Som for indberettet, kan man imidlertid mot betaling erholde dispensation fra vedkommende bestemmelse. Ansøknin herom maa indsendes til toldbodautoriteterne og presteskabet.

Brasilien.

Generalkonsulatet i Rio de Janeiro har indsendt følgende fortegnelse over helligdage og nationale festdage, som i 1910 helt eller delvis vil hindre skibes losning eller lastning i Maceio:

Helligdage.	Festdage.
Januar . . 1., 6.	24.
Februar . . 2.	—
Mars . . . 23., 24., 25.	—
Mai . . . 5., 26.	13.
Juni . . . 24., 29.	—
Juli . . . —	14.
August . . 15.	—
September 8.	—
Oktober . . —	12.
November. 1.	2., 15.
December . 8., 13., 25.	—

Generalkonsulatet har endvidere meddelt, at den brasilianske finansminister ifølge en i «*Diario Oficial*» for 23. ds. offentliggjort meddelelse har forordnet, at dampskibe, som anløper Rio de Janeiro for at indta kul eller av humanitære hensyn («*para fins humanitarios*»), men indkommer, først efterat tjenesten paa toldboden er sluttet, dog, om det ønskes, skal kunne bli utexpederet igjen allerede den samme eller den paafølgende dag, selv om denne sidste er en son- eller helligdag.

Forutsætningen herfor er dog, at vedkommende dampskibsselskap eller agent forpligter sig til at bringe alle nødvendige papirer i orden og at erlægge de paa skibet faldende utklaringsavgifter og andre gebyrer allerede næstpaafølgende hverdag i den første arbeidstime.

Argentina.

Legationen i Buenos Aires har meddelt, at det forventes, at den argentinske regjering i anledning av hundredearsjubilaet for Argentinas uavhengighetserklæring vil erklære dagene fra den 22. til den 29. mai d. a. for festdage.

Kystfarten i Japan stenges for fremmede skibe.

Konsul *Alf Hasche*, Kobe, har meddelt, at den japanske regjering skal ha til hensigt at ophæve den for utenlandske skibe for tiden gjældende tilladelse til at delta i kystfarten mellem de japanske traktathavne.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 19.

Ukeutgaven.

14. mai 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en månedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og månedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Udsigterne for import av norske varer til Siam	105
Forretningslivet og næringsveiene i Sverige i 1909	106
Færgeforbindingen Sassnitz-Trelleborg og dens indflydelse paa den svensk-tyske handelsomsætning	107
Fleskeproduksjonen og fleskeprisene i de Forenede Stater	108
De portugisiske fiskerier	108
Konnossementer etc. til Kuba maa skrives paa spansk	108
Sildeimporten til St. Petersburg	108
Havneordningen under hundredeaarsfestlighetene i Buenos Aires	108
Fragtoverenskomst mellem Johnson-linjen og de kombinerede transatlantiske dampskibslinjer	108
Hollands skibsbygning i 1909	108
Forstaaelsen av uttrykket „første aapne vande“	108

Utsigterne for import av norske varer til Siam.

Generalkonsul J. W. Edie, Bangkok, har indberettet følgende:

Siam med en befolkning paa ca. 7 millioner mennesker har i den sidste menneskealder undergaat en hurtig utvikling. Under den nuværende konges dygtige og fremskridtsvenlige styre har landet gjort stor fremgang paa alle omraader. Regjeringen har med held tat sig av næringsveienes opkomst og indført en række moderne reformer. Landets store teaskoge er blit undergitt forstmæssig behandling, risdyrkingen er blit fremmet ved gavnlige foranstaltninger, jernbaner er anlagt og bygges fremdeles i alle retninger av landet. Den civile administration arbeider tilfredsstillende og retspleiens organisation er under arbejde og hviler paa moderne principper.

Det er derfor naturlig, at mange av de europæiske nationer under saa gunstige betingelser har søkt at fremme sine handelsforbindelser med Siam mest mulig. Den samlede import til riket utgjorde for finansaaet 1. april 1908 — 31. mars 1909 en værdi av 76 817 941 ticaler. Av norske varer importertes der for kun 9 210 ticaler. Sammenligningsvis kan anføres, at importen fra Danmark og Sverige beløp sig til henholdsvis 354 943 og 151 691 ticaler. For Sveriges vedkommende bestod næsten hele importen av elektriske apparater.

Den norske import bestod av følgende varer:

Ikke specificerede bomuldsvarer	tic.	929
Isenkram	»	567
Kondenseret melk	»	4 469
Andre næringsmidler	»	2 685
Øl	»	560

Ialt tic. 9 210

Da en mængde artikler gik i transit over Hongkong og Singapore og i statistikken er opført som kommende fra disse byer, er det sandsynlig, at der heriblandt har været norske varer, og at den norske

import til Siam saaledes i virkeligheten har været større, end statistikken utviser.

At importen fra Norge til Siam er saa ubetydelig, ligger vel for en stor del deri, at de norske exportører har gjort saa litet for at finde avsetningsfelt for sine artikler her. I Østen gjælder det kanske mere end andetsteds, at interesserede norske exportører og fabrikker under den skarpe konkurrence landene imellem ogsaa selv i langt høiere grad end hittil maa ofre litt av anstrengelser og penge, saafremt der skal bli tale om at oparbeide noget marked for norske artikler. Det er ikke alene nok at ha en konsul paa stedet; det hjælper ikke, om konsulen er aldrig saa interessert i at ophjelpe den norske import, saafremt de interesserede hjemme holder sig tilbake og indskrænker sig til at sende en forespørsel nu og da.

For oparbeidelsen av et avsetningsfelt for norske artikler i Siam turde man anbefale, at vore exportører og fabrikanter i fællesskap ansatte en fast agent i Bangkok, der kunde lægge et virkelig arbejde paa indførsel av norske produkter. En saadan foranstaltning vil i begyndelsen koste penge, men i længden, naar artiklerne først har faat indpas paa markedet, vil der utvilsomt skapes fortjeneste. Vedkommende agent, der maatte være en yngre energisk mand, vilde ogsaa kunne gjøre regning paa at kunne drive lønnende skibsmæglervirksomhet ved siden av paa grund av den store norske skibsfart paa Bangkok.

Dersom vore exportører ikke vil gaa til en saadan utgift, bør de ialfald, saafremt importen av norske artikler til Siam ønskes forøket, i en anden utstrækning end hittil forsøke at komme i direkte forbindelse med herværende importhuse, hvortil generalkonsulatet vil være behjælpelig; hvorhos de ogsaa, hvor det lar sig gjøre, bør sende prøver og prisopgaver. Men det er at befrygte, at de fremmede importhuse kun vil interessere sig for kurante varer, der vil kunde sælges uten nævneværdig anstrengelse fra deres side. En mindre efterspurgt vare, som maa indarbeides paa markedet, vil formodentlig bli lagt tilside efter det første forsøk, thi man kan ikke vente, at et utenlandsk importhus ved avertissementer eller paa anden maate skal anstrenge sig for at skaffe varer indpas, som ikke straks finder sit publikum.

Av norske varer som der kan bli tale om at indføre, kan nævnes hermetik, øl, melk, cement, elektriske apparater, jern- og stålvarer, glas- og krystallvarer, isenkram, lamper, dampmaskiner, papir, sape, bomulds- og uldvarer.

Som nævnt importertes der ifølge den sidste statistik fra Norge hermetik (næringsmidler), øl, melk, samt litt bomuldsvarer og isenkram.

Næsten al den norske hermetik importeres gjennom Østasiatiske Kompagni, der sidste aar indførte for ca. 2 000 ticaler fra Stavanger. Hermetik-

ken bestaar hovedsagelig av røkede sardiner i olje, torskerogn, fiskepudding, fiskeboller samt endel kjødkonserver. Kompagniet skal nu gjøre et forsøk med saltet kjød og erte, der vil finde avsetning hos de norske dampskibe, der gaar paa Bangkok. Ansjos og benfri sild har ikke kunnet indføres paa grund av det varme klima underveis. Man vil dog gjøre et forsøk med at indføre disse sorter hermetik i stuertens kolde proviantrum paa det Østasiatiske Kompagnis skibe, og hvis prøven falder heldig ut, vil der vistnok bli et stort marked for dem her. Siameserne liker ikke kjødkonserver, derimot synes de godt om fiskehermetik. Da der importeres for ca. 60 000 ticaler om aaret i sardiner i transit fra Singapore, er det ikke udelukket, at der ogsaa kan være norske sardiner deriblandt.

Av øl importertes der for kun 560 ticaler; tysk, dansk og engelsk øl er eneraadende paa markedet. Der burde kunne importeres mere norsk øl, men da maa bryggerierne levere billigere. Dansk øl selges nu for 17 ticaler pr. 6 dusin halvflasker, inkl. 5 % told.

Forretningslivet og næringsveiene i Sverige i 1909.

(Forts. fra foreg. nr.)

Jordbruk og fædrikt. Høstutbyttet for 1909 regnes av det svenske statistiske centralbureau til «over middels». Centralbureauets jordbruksstatistik for 1908 (der netop i disse dage er offentliggjort) oplyser, at den totale gjennomsnittsværdi av rikets høstutbytte i aarene 1898—1902 kan beregnes til 600.3 mill. kroner og i aarene 1903—07 til 705 mill. kroner. Værdien i 1908, der gav et usedvanlig rike- lig utbytte, beregnes til 800.7 mill. kroner.

I den ovennævnte toldtarifkomité's betænkning fremholdes, at meget, som tidligere har været regnet som landbrukets binæringer, litt efter litt er gaat over til selvstændige bedrifter i industrielle former (teglbruk, stenbrudd, skogavvirkning, mølledrift og tildels meierivæsen.) Sammesteds bemerkes, at et av de mest karakteristiske træk ved det moderne svenske jordbruk er overgangen fra kornproduktion til fædrikt. Uagtet akkerbruksomraadet er øket efterhaanden, og avkastningen, dels som følge derav, dels som følge av jordbrukets utvikling i intensiv retning er betydelig større end før, har dog denne økning ikke i nogen høiere grad faldt paa brødkornet, men væsentlig paa forvekster. — Jordbruksstatistikken for 1908 viser, at antallet av kjøer, der i 1870 var 1 231 477, i 1900 var steget til 1 764 819 og i 1908 til 1 838 770. En tilsvarende økning har fundet sted i antallet av hester. Svineavlen er gaat meget sterk frem: fra 354 303 dyr i 1870 til 805 805 i 1900 og 894 670 i 1908. Ogsaa fjærkræavlen er i rask vekst: fra 1 414 016 dyr i 1890 til 2 310 001 i 1900 og 3 848 350 i 1908*). Derimot er antallet av okser, faar og gjeter siden 1870 gaat raskt tilbake.

Sveriges smørproduktion er gaat overmaade sterkt fremad; i 1871—75 utførte Sverige gjennemsnittlig aarlig 3.2 mill. kg. smør til en værdi av 6.1 mill. kr., i 1886—90 utførtes gjennomsnittlig aarlig 14.1 mill. kg. til en værdi av 25.4 mill. kr. og i 1901—05 19.4 mill. kg. til en værdi av 36.5 mill. kr.; samtidig er indførselen gaat ned til en ubetydelighet, saaledes at utførselsoverskuddet i 1901—05 gjennemsnittlig var næsten 19 mill. kg. aarlig.

Ogsaa eggexporten er øket: fra 32 mill. stykker i 1905 til 35.7 i 1906, 36.1 i 1907 og 38.8 i 1908 (37.3 i 1909). Og importen, som i 1905, 1906 og 1907 utgjorde ca. 69 mill. stykker aarlig, er i 1908 gaat ned til 56 og i 1909 til 48.3 mill. stykker.

Fiskeri. Som sedvanlig har ogsaa i 1909 vintersildefisket med snurpenot ved kysten av Bohuslän indtat en meget fremskutt plads blandt Sveriges fiskerier. I begynnelsen av aaret paagik dette fiske indtil 13. mars og gav et utbytte av 434 095 hl. Om høsten begyndte det 5. november, og inden jul hadde man fisket 197 063 hl., altsaa tilsammen i 1909: 631 168 hl. Fiskernes bruttoindtægt av vintersildefisket utgjorde mellem 3 og 3½ mill. kr., eller betydelig mere end i 1908. Silden holdt sig ved länets sydlige kyst. Hollandske fiskere har begyndt at drive sildefiske med snurpenot utenfor Bohuslän. — Sildefisket ved Island gav en bruttoavkastning af 95 000 kr. for 6 800 tønder saltet sild. Derimot gav sildefisket med drivgarn utenfor Bohuslän og Halland høsten 1909 daarlig avkastning. Ogsaa det Bohuslänske skarpsildfiske var meget daarlig. — Trawlfisket er vedblivende i utvikling. Ved aarets slutning fandtes der 16 dampskibe og i Bohuslän 35 à 40 større motorbaater til dette fiske. — Laksefisket paa vestkysten og i Hallands elve var bedre end i 1908, men fremdeles under middels. — Hummerfisket gav noget over gjennomsnittsutbytte. I Strömstadtrakten drives røkefisket med ca. 30 baater. — Strömmingfisket, det viktigste av alle Østersjøfiskerier, gav gjennemgaende middels eller næsten middels utbytte i de sydlige län; nordover var utbyttet mindre. — Paa i n d s j ø fisket hadde den kolde vaar og forsommer i almindelighet en ugunstig indflydelse. — Den i 1908 i Hjälmaren og Mälaren utbrutte krebspest har aldeles ødelagt krebsbestanden i disse sjøer, muligens med undtagelse av de nordligste smale vikar av Mälaren. I andre krebsførende vand har fisket git temmelig godt utbytte.

En i 1905 nedsat kgl. kommission til undersøkelse av spørsmålet om behovet for anlæg av nye og forbedring av gamle fiskehavne avgav i februar 1909 en betænkning, som gik ut paa, at staten bør bygge eller la bygge de viktigere fiskehavne. Kommissionen foreslaar 44 havne. Som betingelser for bygningen foreslaar den, at staten uten avgift skal faa nødvendig omraade ved havnene til losning, lastning, oplag o. s. v. samt gratis sten og grus til bygningsmateriale, hvor saadant findes, samt at tomteforholdene for opførelse av beboelseshuse for fiskerbefolkningen nærmest havnene ordnes hensigtsmessig. Kommissionen foreslaar, at staten skal vedlikeholde havnene mot at oppebære en havneavgift. Forslaget er endnu ikke færdigbehandlet av regjeringen. I en for indeværende riksdag fremsat motion om sakens paaskyndelse fremholdes det, at fiskerne ved vestkysten kan beregnes at ha nedlagt i baater og redskaper til drift av vintersildefisket med snurpenot mellem 5 og 6 mill. kr., at utbyttet av fisket alene i Bohuslän er steget fra ca. 2 mill. kr. i fiskeaaret 1885—86 til ca. 8 mill. kr. i fiskeaaret 1906—07, samt at arbeidet med sildefisket og nedlægningen sysselsætter ca. 5 à 6 tusen personer. Motionen blev av riksdagen forkastet under henvisning til, at saken er under behandling av regjeringen.

Utenrikshandelen. Fuldstændige opgaver over Sveriges handelsomsætning med utlandet i 1909 foreligger endnu ikke. Statistikken for 1908 er netop i disse dage offentliggjort.

*) Opgaverne for 1890 og 1900 er ikke exakte.

Saa vel indførsel fra som utførsel til utlandet viser i 1908 tilbagegang baade i værdi og mængde, sammenlignet med de foregaaende aar. Medens statistikken for 1906 viser en importværdi av kr. 644 227 836 og for 1907 kr. 682 104 613, viser den for 1908 kun kr. 608 932 257. Og medens utførselsværdien i 1906 beregnes til kr. 504 284 813 og i 1907 til kr. 524 662 547, opgik den i 1908 kun til kr. 482 017 467. Tilbagegangen skyldes for en stor del værdimindskning; men ogsaa kvantiteten er gaat tilbage; omregnes værdien av handelsomsætningen i 1908 med anvendelse av priserne i 1907, faar man en importværdi av kr. 643 858 000 og en exportværdi av kr. 507 554 000. Den paa kvantitetmindskning beroende værdimindskning, sammenlignet med 1907, var altsaa for importens vedkommende kr. 38 247 000 og for exportens vedkommende kr. 17 108 000.

Indførselsværdien utgjorde i 1908 55.82 % og utførselsværdien 44.18 % av den hele omsætning. Forholdet mellem indførsels- og utførselsværdien har været ganske stabilt i lang tid. Siden 1871 har indførselsværdien fluktueret mellem 52.5 % og 58.2 % av hele omsætningsværdien og utførselsværdien mellem 41.8 % og 47.5 %.

Hvad handelsforbindelserne med de enkelte fremmede lande angaar, viser statistikken for 1908 nedgang baade med hensyn til ind- og utførsel overfor Norge, Danmark, Holland og Belgien, sammenlignet med gjennemsnittet for 1901—05. Hvad indførselen angaar, staar Tyskland først (1896/1900: 34.61 % av den samlede indførsel, 1901/05: 38.16 % og 1908: 34.61 %). Dernæst kommer Storbritannien og Irland (1896/1900: 30.53 %, 1901/05: 26.04 %, 1908: 26.18 %). Saa Amerikas Forenede Stater (1896/1900: 2.06 %, 1901/05: 3.18 % og 1908: 9.90 %). Derefter Danmark (med Færøerne og Island), som indtil for faa aar siden opviste 11 à 12 %, men i 1908 alene 7.43 %. Av utførselen gaar det meste til Storbritannien og Irland (1896/1900: 42.90 %, 1901/05: 37.56 % og 1908: 35.13 %) og til Tyskland (1896/1900: 14.47 %, 1901/05: 17.12 % og 1908: 21.44 %).

Sveriges handelsforbindelser med Norge i 1908 vil i sine hovedtræk fremgaa av følgende tabel, hvori til sammenligning optages de tilsvarende tal for aaret 1907:

Værdien¹⁾ av de til Sverige fra Norge indførte varer:

	1907.	1908.
a) Indført sjøveien . . .	kr. 10 970 424	kr. 9 525 133
b) Indført med jernbane »	11 992 566	» 11 603 957
c) Indført landeveien		
forøvrig »	558 361	» 616 449

Værdien²⁾ av de fra Sverige til Norge utførte varer:

	1907.	1908.
a) Utført sjøveien . . .	kr. 5 504 224	kr. 6 019 876
b) Utført med jernbane »	15 490 944	» 14 246 970
c) Utført landeveien		
forøvrig »	4 456 447	» 4 304 255

Den samlede værdi av Sveriges indførsel fra Norge var altsaa i 1908 kr. 21 745 539, mot i 1907 kr. 23 521 351³⁾. Den samlede værdi av utførselen til Norge i 1908 var kr. 24 571 101, mot kr. 25 451 615

¹⁾ Beregnet i svensk havn eller ved landgrænsen uten tillegg av indførselstold.

²⁾ Beregnet i svensk havn eller ved landgrænsen.

³⁾ Hertil kommer de landveis indførte varer, som ikke er blitt toldbehandlet ved grænsen, men umiddelbart utleveret av grænsebevogtningspersonalet som toldfrit; for disse savnes paalidelig opgave; deres værdi anslaaes i 1980 til kr. 6 735 300 (hvori indgaar under 1907 indført, først i 1908 beregnet tommer til en værdi av kr. 5 240 300).

i 1907. Baade ind- og utførselen viser saaledes nogen nedgang. Den svenske handelsstatistik er fra og med 1907 meget detaljeret. Dens fortegnelse over mængden og værdien av de enkelte fra Norge indførte og dertil utførte varer med angivelse av forsendelsesveien er et godt materiale til detaljoplysninger om varebyttet mellem de to lande.

Sveriges utenrikshandel i 1909:

Indførselen viser, sammenlignet med 1908, nedgang for en række produkter: bomuld, uld, talg, maskiner, jernbarrer, stenkul og koks, bomuldsgarn, gjødningsstoffer, flesk, ris, sukker, hvete og hvetemel, mais, brændevin m. m. Økning i indførselen fandt sted bl. a. for utilberedte skind, uforarbejdet tobak, kli, oljekaker, havre, rug, rugmel, vævede stoffer, kaffe. — Utførselen i 1909 viser betydelig nedgang for vigtigere sorter trælast (specielt planker og bord samt grubetømmer). Paa grund av den mot aarets slutning indtraadte prisstigning turde aaret 1909 dog for trælastindustrien ha stillet sig noget gunstigere end de nærmest foregaaende aar. De samme bemærkninger gjælder i det store og hele tat ogsaa jernindustrien. Træmasseexporten opviser for 1909 henved den samme totalkvantitet som for 1908. Utførselen av glas gik yderligere ned. Jernmallexporten gik (paa grund av storstreiken) ned fra 3 654 270 tons i 1908 til 3 204 521 tons i 1909. Fyrstik- og maskinexporten viser ogsaa i 1909 adskillig opgang. Det samme gjælder fersk fisk, skind, smør m. m. Forøvrig henvises til de officielle tabeller, der er indtat i generalkonsulatet i Stockholms aarsrapport.¹⁾ (Sluttes i næste nr.)

Færgeforbindelsen Sassnitz—Trelleborg og dens indflydelse paa den svensk-tyske handelsomsætning.

Minister Th. v. Ditten, Berlin, har meddelt følgende:

Færgeforbindelsen Sassnitz—Trelleborg var paa regnet at skulle bidrage til at øke den direkte person- og varetrafik mellem Tyskland og Sverige, og forventningerne i denne henseende har ogsaa fuldt ut slaat til. I tiden juli—december 1908 androg de reisendes antal til 9 646 personer og varemængden til 2 600 tons. I samme tidsrum i 1909 — da færgerne var i gang — utgjorde de reisendes antal 34 248 og varemængden 35 100 tons. Vareomsætningen angives fremdeles at være i stigende, hvad ikke mindst skyldes den omstændighed, at omlastning nu undgaaes. For enkelte varesorter er herigjennem ogsaa nye markeder aapnet.

De nu raadende høje priser paa levnetsmidler i Tyskland har bl. a. medført øket export fra Sverige av landbruksartikler. Av smør indførtes saaledes fra Sverige i 1908 41 100 kg, hvilken export i 1909 var vokset til 220 700 kg. Nu da smørpriserne er saa høie i Tyskland — i Berlin mk. 2.60 à 3.00 pr. kg. (markedspris) — gaar ukentlig en dobbeltvagon med smør fra Malmö via Trelleborg—Sassnitz til Tyskland.

Den samlede indførsel av smør (natursmør) til Tyskland utgjorde ifølge den officielle statistik i 1909 44 046 tons. Herav faldt 17 825 tons paa Rusland, 16 871 tons paa Holland, 5 867 tons paa Danmark, 1 423 tons paa Finland, 1 366 tons paa Østerrike, 395 tons paa Frankrike, 221 tons paa Sverige. Tysklands samlede smørimport i 1908 androg til 33 849 tons.

¹⁾ Vil bli indtat i maanedsutgaven.

Tolden paa smør ved indførsel til Tyskland utgjør 20 mk. pr. 100 kg. (egentlig 30 mk., hvilken told ved den tysk-østerrikske og den tysk-russiske handelstraktat er nedsat til 20 mk.).

For tiden er der i Tyskland ogsaa betydelig efterspørsel efter melk, hvilket produkt hittil kun i ringe grad har været indført fra Sverige. For imidlertid at søke indførslen av melk fra dette land øket har tyske melkeimportører nu andraget om nedsættelse av jernbanefragten for melk, idet der gaaes ut fra, at de tidligere importvanskeligheter vedkommende denne vare vil være ophævet gjennem den nye færgeforbindelse.

Melk og fløte er ved indførsel til Tyskland toldfri.

Fleskeproduktionen og fleskepriserne i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul Chr. Ravn, New York.

«The Cincinnati Price Current» opgir hele vestens (de vestlige forbundsstaters) svineavl og totaltilvirkningen av svineprodukter sammesteds i det budgetaar, der slutter 1. mars 1910, sammenlignet med det næstforegaaende aar, som følger:

	1909—10:	1908—09:
Antal svin slagtet . .	24 162 000	28 996 000

Produceret:

Ferskt svinekjød pund	2 866 026 000	3 420 070 000
Smult »	703 537 000	866 187 000
» «tierces»	2 132 000	2 624 000
«Mess pork» . tønder	27 000	45 000
Andet »	324 000	406 000

Beholdningen opgives den 1. mars 1910: den 1. mars 1909:		
Svinekjød . . tønder	85 000	141 000
Smult . . . «tierces»	74 000	143 000
Andre produkter pund	300 000 000	572 000 000

Den formindskede svineavl tilskrives de høie maispriser og tildels vandmangel i flere distrikter med derav følgende forceret slagting.

Noteringerne den 5. ds. var i New York for:

«Mess pork»	\$ 27.25 à 27.50 pr. tønde.
Smult, «prime western»	14.40 à 14.45 cents pr. pund.
Oleoolje, «choice»	13 ⁷ / ₈ » » »
«medium»	10 » » »
Svin (i Chicago)	\$ 10.45 à 10.95 pr. 100 »

De portugisiske fiskerier.

Konst. konsul Arild Huitfeldt, Lissabon, har indsendt et exemplar av en utkommen statistik over de portugisiske fiskerier i 1906, hvorav fremgaar, at totalværdien av de portugisiske fiskerier i dette aar utgjorde 4 849 900 milreis, eller ca. 19 millioner norske kroner.

Totalværdien av sardinfisket i 1906 utgjorde 2 088 809 milreis, eller ca. 8 millioner kr. Dette fiske tiltar jevnt fra aar til aar.

Værdien av de portugisiske torskefiskerier ved Newfoundland utgjorde i 1906 tilsammen 304 803 milreis (ca. 1 200 000 kr.); herav falder paa klipfisk 298 392 milreis og paa tran 6 411 milreis.

Utbyttet av den portugisiske hvalfangst ved Azorerne i 1906 var 117 hval, der repræsenterte en værdi av 18 967 milreis (ca. 80 000 kr.).

Konnossementer etc. til Kuba maa skrives paa spansk.

Minister J. Brunchorst, Havana, har indberettet, at ifølge en av det kubanske finansministerium fattet bestemmelse skal fra og med 16. juli d. a. alle deklarationer, fakturaer og konnossementer, som av gives til toldvæsenet paa Kuba, være avfattet paa republikkens officielle sprog, spansk.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Generalkonsul Ingv. Thorsen, St. Petersburg, har meddelt følgende opgave over sildeimporten til St. Petersburg i tiden fra skibsfartens aapning til 1. mai 1910:

Fra Norge	7 700 tdr.
» Storbritannien	6 168 »
» Tyskland	10 »

Ialt 13 878 tdr.

Havneordningen under hundredeaarsfestligheterne i Buenos Aires.

Minister S. A. Christophersen, Buenos Aires, har indberettet, at den argentinske regjering har utfærdiget et dekret, der omhandler den ordning, der skal følges i Buenos Aires' havn med hensyn til ankomne dampskibe under jubilæumsfesterne i indeværende maaned, idet dok 3 og 4 da vil bli forbeholdt fremmede landes krigsskibe.

Ifølge det nævnte dekret skal alle ankomne dampskibe ankre paa den ydre red for at avvente ordres. For den tid, som medgaar, indtil «turn» erholdes, skal dampskibene være fritat for at erlægge den lovbestemte opholdsavgift.

Fragtoverenskomst mellem Johnson-linjen og de kombinerede transatlantiske dampskibslinjer.

Indberetning fra konst. konsul William Johannessen, Rio de Janeiro.

Mellem «Rederiaktiebolaget Nordstjernen» og vedkommende kombinerte dampskibslinjer er der nu truffet en avtale, som siges foreløbig at skulle gjælde i tre aar, gaaende ut paa at avverge konkurrence i fragtfarten paa Norge og Sverige. Saalænge avtalen gjælder, skal skibningen til Norge og Sverige med Johnson-linjens fartøier ikke gjøre noget avbræk i rabater for skibning med de kombinerte linjers dampskibe.

Hollands skibsbygning i 1909.

Indberetning fra fung. generalkonsul Finn Koren, Rotterdam.

Ifølge en nylig offentliggjort opgave blev der i Holland i 1909 ved 20 verfter bygget 73 skibe av tilsammen 72 980 tons drægtighet, mot i det foregaaende aar 76 skibe, drægtigte 68 806 tons.

Forstaaelsen av uttrykket „første aapne vande“.

Generalkonsul Ingv. Thorsen, St. Petersburg, har meddelt, at den derværende børskomite har offentliggjort bestemmelser med hensyn til terminen for avskibning av pr. «første aapne vande» solgte kornvarer og har indsendt et exemplar av samme i norsk oversættelse. Interesserede kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde adgang til at gjøre sig bekjendt med bestemmelserne.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 20.

Ukeutgaven.

21. mai 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

Side

Mulighet for øket avsætning av klippisk og tørfisk i Sydtykland	109
Markedet for fiskevarer og tran i de Forenede Stater	110
Importen av klippisk til Kuba i 1ste kvartal 1910	111
Markedet for ryper, fiskekonserver, tyttbær etc. i Tyskland	112
Forretningslivet og næringsveiene i Sverige i 1909	113
Den tyske rækekonserveindustri	114
Ruslands import i aaret 1909	115
Vareimporten fra Norge til Argentina	115
Sædens stilling i Rusland	116
Ophjælp av fiskerierne i Østasien	116
Revision av visse midlertidige toldsatser i Rusland	116

Mulighet for øket avsætning av klippisk og tørfisk i Sydtykland.

Indberetning fra legationen i Berlin ved legationsssekretær J. Michelet.

Fra flere av de lande, som hittil har været gode markeder for avsætning av vor klippisk, berettes i den senere tid om tilbakegang i forbruket av norsk vare. Konkurrencen fra enkelte andre klippisktilberedende lande blir mere og mere følelig. Hvad Mellem- og Sydamerika angaar, saa gjør den hurtig tiltagende klippiskproduktion i Kanada sig stadig mere gjældende, og i Sydeuropa erobrer den islandske vare aar for aar nyt terræn. For tørfiskens vedkommende skulde vi som saa godt som eneste producenter ikke behøve at frygte for at miste de indarbejdede markeder; men der har allikevel av og til i Norge lydt klager over daarlig avsætning; følgen er da blit, at store lagre har hobet sig op.

Disse forhold burde mane til forsøk paa at finde nye markeder, og helst da saadanne, hvor der kunde være utsigt til at faa raade pladsen alene. De katolske lande har hittil frembudt de største muligheter for avsætning av klippisk, og for en stor del gjælder dette ogsaa tørfisk. Endnu er dog klippisk saa godt som ukjendt i flere katolske lande; i første række maa nævnes de sydtyske forbundsstater. Ifølge statistikken indføres rigtignok store mængder baade av klippisk og tørfisk til Tyskland, men omtrent alt er transitvare. Efter hvad jeg har kunnet bringe i erfaring, forekommer klippisk saa at sige ikke nogetsteds i handelen i Tyskland. Av tørfisk skal omsætningen utgjøre nogle tusen baller aarlig, et rent betydningsløst kvantum; disse partier, som forsendes over Hamburg, forbrukes i Sydtykland og i de katolske dele av Rhinegnene; helt udelukket er det ikke, at foruten disse partier noget indføres via Holland. Av Tysklands befolkning er 22 millioner katolikker; disse er bosat i Sydtykland, i egne langs Rhinen og i den tyske del av Polen (3 millioner polakker). Naar man ser hen til, at Spa-

nien, som forbruker omtrent halvparten av vor klippiskproduktion, har 19.7 millioner indbyggere, vil det forstaaes, hvilke muligheter for avsætning der burde være i Tyskland. Vor klippisk og tørfisk maatte ogsaa kunne faa indpas blandt det store antal polske og galiziske landbruksarbeidere, som hvert aar i tidsrummet mars—15. december finder beskæftigelse i Tyskland (efter 15. december er det dem forbudt at opholde sig i riket). Da der i den største del av Tyskland paa ethvert gods av middels størrelse benyttes 80—100 mænd og kvinder av disse nationaliteter, saa at deres samlede antal blir ganske stort, vilde avsætning av vore billigere fiskeriprodukter blandt dem kunne faa en viss betydning.

Norge synes at ha gunstigere betingelser end andre klippiskproducerende lande, naar det gjælder forsøk paa at oparbejde et marked i Sydtykland. Vort lands beliggenhet forholdsvis nær det tyske rike bevirker, at hverken kanadisk eller islandsk vare turde kunne bli farlige konkurrenter her; ogsaa for fransk klippisk vilde rimeligvis fragten stille sig høiere end for norsk, og den engelske klippisk synes ikke, hvad kvalitet angaar, at kunne maale sig med den norske.

De distrikter i Tyskland, hvorom der her er tale, ligger alle langt fra kysten, saa adgangen til forsyning av fersk fisk er forbundet med vanskeligheter. Vel sørges der for at lette tilførslen ved opsætning av særskilte tog for fisketransport fra Geestmünde, ved offentlige fiskeauktioner m. v.; priserne for fersk fisk har imidlertid i de sidste aar stillet sig meget høie i indlandet, dels paa grund av den lange transport, dels fordi tilbudet ofte ikke kan tilfredsstille efterspørslen. De tyske fiskerier har hittil ikke drevet det til at indbringe mere end ca. 30 mill. mk. aarlig; indførslen fra utlandet gaar op til ca. 85 mill. mk.; men selv denne betydelige tilførsel er ikke tilstrækkelig for en befolkning paa 61 millioner mennesker. Detaljpriserne for de billige fiskesorter stiller sig for tiden saaledes i følgende sydtyske byer (angit i kg.):

	Kolje.	Smaakolje til stekning.	Torsk.
	Mk.	Mk.	Mk.
Mannheim	0.80	0.30	0.64
Stuttgart	0.80—1.00	—	0.80—1.00
München	0.60—1.00	0.40	0.60—1.00

Da klippisk og tørfisk i Sydtykland kan selges for ganske betydelig lavere priser, skulde derfor disse artikler ha gode konkurrencevilkår. Den omstændighet, at priserne for de billigere kjødvarer i løpet av de sidste fem aar er steget betragtelig i Tyskland, burde ogsaa bidra til at øke utsigterne for et heldig resultat.

Da en transport via Hamburg paa grund av de høie jernbanefragter vilde falde for kostbar for disse

artikler, maatte forsendelsen foregaa over Rotterdam. Fragten derfra ad Rhinen til Mannheim vilde for tiden utgjøre ca. mk. 1.00 pr. 100 kg., for større partier maaske noget mindre. Mannheim, som efter fuldendelsen av de store havneanlæg i de sidste aar har udviklet sig til et betydelig skibsfarts- og handelscentrum, maatte vistnok i første række komme i betragtning som avsætningssted for klipfisk. At holde lager der, vilde rimeligvis vise sig heldig. Uten en virksom reklame vil det ikke lykkes at gjøre vor klipfisk kjendt i disse egne — nogle gratismaaltider i de store fabrikkers spiselokaler for arbeiderne og i folkekjökkenerne vilde være en praktisk form.

Endel tørfisk avsættes hvert aar i Mannheim og Stuttgart. De en-gros-priser, forhandlerne betaler for denne vare, skal være mk. 0.36—0.40 pr. kg. Foruten hos fiskehandlerne sælges tørfisk i kolonial-butikker og for Stuttgarts vedkommende ogsaa i mindre sæpeforretninger.

Fra sagkyndig hold er mig meddelt, at forsendelserne bør foregaa i trækasser à 20 kg. Kasserne bør være foret med pergamentpapir for at undgaa, at fisken faar træsmak; ved bruken av pergamentpapir hindres ogsaa, at varen antar en gulagtig farve. I et land som Tyskland kan der naturligvis blot være tale om at frembyde prima, aldeles hvid fisk paa markedet.

Toldsatsen er i Tyskland den samme for klipfisk og tørfisk — mk. 3.00 pr. 100 kg.

Markedet for fiskevarer og tran i de Forenede Stater.

(Makrel. — Sild. — Sardiner. — Fiskeboller. — Røkesild. — Ansjos. — Fiskeguano. — Medicintran.)

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Totalindførslen av fiskevarer til de Forenede Stater beløp sig i de to sidste kalenderaar til:

	1909.	1908.
Torsk, hyse etc., tørret, røket	\$	\$
eller saltet	1 013 340	1 026 432
Fisk i olje	2 713 330	2 670 623
Sild	2 451 892	1 897 513
Overføres	6 178 562	5 594 568

Stokfisk pr. balle à 50 kg.:

Zartfisk:	Rødskjær:	Lange:	Storsei:	«Italian»:
Jan.—mars . . . 13.50	11.50 à 12.50	12.00 à 13.00	9.25 à 10.00	11.00 à 12.00
Oktober—januar 13.00 à 13.50	12.75 » 13.00	10.75 » 11.00	10.50	9.00 » 9.50

Makrellen viste sig ikke paa New-Englands-kysten før i slutningen av april, eller 3 à 4 uker senere end vanlig. Ifølge Boston Fishbureau's rapport nedsaltedes der i New England blot 17 542 tdr., mot 21 267 tdr. i 1908 og 31 396 tdr. i 1907. Tiltrods for det mindre gode fiske, saavel i Kanada og Irland som her, har dog priserne holdt sig betydelig lavere end i 1908. I Boston betaltes fra \$ 10.50 i juni til \$ 24.00 i august for middelsstor og op til \$ 32.00 for «bloaters». Noteringerne en gros i New York var som følger:

Norsk.	Nr. 1.	Nr. 2.	Nr. 3.	Nr. 4.	Nr. 5.
Januar—mars . . .	\$ 30.00 à 33.00	24.00 à 25.00	15.50 à 17.00	13.00	11.00
April—juni . . .	» 28.00 » 30.00	25.00 » 22.00	15.50 » 14.00	13.00 à 11.00	10.00 à 9.00
Juli—august . . .	» 33.00 » 32.00	24.00 » 22.00	15.00 » 14.50	11.00 » 12.00	9.50 » 9.00
September	» 32.00 » 30.00	24.00 » 22.00	16.00 » 18.00	11.50 » 12.00	9.50 » 10.00
Oktober	» 32.00	24.00	18.00	14.00	11.00
Novbr.—decbr. . .	» 29.00 » 30.00	21.00 » 22.00	16.00 » 16.50	12.50 » 13.50	10.00 » 10.50
Jan. og febr. 1910 .	» 30.00 » 32.00	22.00 » 23.00	16.50 » 17.00	14.00 » 15.00	11.00 » 11.50

	\$	\$
Overført	6 178 562	5 594 568
Makrel	1 384 779	1 523 925
Fersk fisk	1 682 975	1 823 568
Al anden fisk	1 817 735	1 526 408
Hummer, hermetik og anden	1 197 718	1 226 362
Røker, skildpadde og andre skaldyr	489 609	326 135
Sum	12 748 378	12 020 964

Engros-noteringerne i New York var for:

Sild. Norsk:	4 K.	3 K.
Jan.—mars . . .	\$ 8.50 à 9.00	\$ 9.00 à 10.00
April—juni . . .	» 9.00 » 9.75	» 8.00 » 8.50
Sept.—oktbr. . .	» 10.50	
Novbr.—decbr. .	» 10.00 » 10.50	» 10.00 » 10.50
Februar 1910 . .	» 10.00 » 11.00	» 10.00 » 11.00

Norsk Islandssild:

Mai \$ 7.50	Juni—juli \$ 9.00	Septbr. til ^{28/2} 1910 \$ 11.00.
-------------	-------------------	--

Hollandsk.	Milchers:	Mixed:
Jan.—mars . . .	\$ 8.00	\$ 7 00
April—juni . . .	» 7.00	» 6.00
September . . .	» 9.00 à 9.50	» 8.00 à 8.50
Oktbr.—decbr. .	» 8.50 » 9.00	» 7.50 » 8.00
28. februar 1910 .	» 7.50	» 7.00

Skotsk:	Shetland large fulls:	Fulls:
Jan.—mai . . .	\$ 12.00 à 12.50	\$ 10.50 à 11.00
Juli—novbr. . .	» 13.50	» 12.50 » 13.00
December . . .	» 11.00 » 12.00	» 11.00
28. februar 1910	» 12.00	» 10.00

Irsk large fulls:	N. Scotia large fulls:	Newfoundland, splits: Nr. 1 large.
Jan. og febr. \$ 14	10—11	6 à 7
Mars—juni \$ 11.50 à 12.00	10 à 12	7
Juli—sept. » 13.00 » 13.50	10 » 12	6.50
Okt.—dec.		6
28. febr.		
1910 » 10.00 » 10.50		6
Norsk.	Cutheads:	Bellycuts:
	\$ 6.50 à 7.00	\$ 8.00 à 9.00

	Irsk:	Amerikansk:	Cape Breton:	Magdalena Islands:
	New medium.	Cape shore.	Shore nr. 1.	Nr. 1.
Januar og mars .	\$ 13.00		35	25
April—juni . . . »	12.00		25	18—20
August »		12.00 à 12.50	25	20
September »		13.00 » 14.00	25	20
Oktbr.—novbr. . . »	10.50 à 12.00		25.00 » 30.00	22—23
Decbr.—28. febr.				
1910 » 12.00 » 13.00		12.50	25.00 » 30.00	30 20 20

For *norske røkede sardiner i olje* har efterspørslen været god, men det er beklagelig, at enkelte fabrikker leverer en mindre tilfredsstillende vare, som maa sælges til en underpris, der virker demoraliserende paa markedet i det hele tat. Der opnaaddes ikke over \$ 6.00 pr. kasse for denne simplere vare; for de bedre merker betaltes pr. kasse fra \$ 6.50 til \$ 8.50 for $\frac{1}{4}$ tins og fra \$ 13.75 op til \$ 15.00 for $\frac{1}{2}$ tins efter merkernes reputation.

Franske sardiner i $\frac{1}{4}$ tins faldt fra \$ 13.00 à \$ 15.00 i januar til \$ 11.50 à \$ 13.00 i mai og \$ 10.50 à \$ 12.50 i februar d. a., og for portugisiske notertes \$ 8.00 à \$ 9.00. Der har ogsaa været utbudt japanske sardiner, som tiltrods for at de ansees for at være af tilfredsstillende kvalitet, ikke synes at vinde favør, skjønt de offereres like ned til \$ 5.50 pr. kasse, hvilket skal være betydelig mindre, end hvad de koster leveret her.

Skarp konkurrence mellem større fabrikanter av amerikanske sardiner bragte prisen for disse ned fra \$ 3.10 pr. kasse « $\frac{1}{4}$ oils» f. o. b. Eastport, Maine i januar til \$ 2.00 à \$ 2.25 i oktober, fra hvilken tid daarlig fiske førte prisen op igjen til \$ 2.50 à \$ 3.00 i februar d. a. Disse sardiner er som bekjendt de eneste, som kommer nedlagt i bomuldsfrøolje; de kan sælges blot til arbeidsklassen, mest i de sydlige stater. I de sidste aar er de ogsaa kommet i markedet røket, hvilket bør være vore fabrikanter en yderligere advarsel mot anvendelse av bomuldsfrøolje, da dette vilde utsætte de norske sardiner for at forveksles eller sættes i klasse med den høist tarvelige amerikanske vare. Bomuldsfrøolje brukes ikke, som allerede for indberettet, i den bedre klasse husholdninger, som kjøper norske sardiner, og vel renommerede importører her uttaler, at dersom man i Norge vilde begynde at eksperimentere med bomuldsfrøolje i sardinerhermetikken, vilde det høilig skade varens reputation. Der bør ikke lyttes til reisende i bomuldsfrøoljens interesse, hvem det er magtpaaliggende at skape denne nye markeder, og som vil berømme denne amerikanske olje som likestillet med og bedre end olivenolje for at skaffe den indpas hos vore fabrikanter.

Av anden fiskehermetik, som *fiskeboller* etc., er salget fremdeles forholdsvis ubetydelig, da det indskrænker sig til den norske befolkning. For at oparbeide et marked blandt amerikanerne kræves, at der ofres adskillig penge paa annonsering og introduktion av denne for dem ukjendte artikel, hvilket bedst turde ske ved, at fabrikanterne enes om at overlate salget til en fælles agent og at bidrage proportionalt til den fornødne avrettering.

Der importertes adskillig *røkesild* fra Norge, hvorav flere partier refusertes og maatte sælges med betydelig tap, fordi de var for sterkt røket (forbrændt). Det nytter ikke at sende varer hertil, som ikke er strikte efter ordre, da de kan ventes refuseret, især dersom de indtræffer under et nedadgaende marked. Hermed følger store utgifter og

salg til ofte stor underpris, saafremt det i det hele tat lykkes at effektuere salg.

For *ansjos* notertes i januar til mai og senhøstes \$ 6.00 à 6.50 pr. halvtønde. I vinter solgtes blot mindre partier til denne, for høi anseede pris; markedet er derfor efterhaanden blit overfyldt, saa at prisen mot sæsonens slutning i begyndelsen av mars er faldt til \$ 4.50.

For *fiskeguano* notertes fra \$ 2.55 til i slutningen av aaret \$ 2.85 pr. unit av 10 % ammoniak og 14 % benfosfat f. o. b. fra fiskeværerne. En norsk bark paa 380 registertons ankom den 25. januar d. a. fra Stavanger til Charleston med last av fiskeguano. Vicekonsulen i Charleston er av den formening, at der bør kunne gjøres større forretninger med de derværende gjødningsfabrikker, da salg kan effektueres for leverance langt frem i tiden, hvorved sælgeren kan faa anledning til at arrangere billig leilighet pr. seilskib, som kan laste paa flere steder, om det skulde kræves.

Medicintran. Som følge av de sidste aars større produktion i Norge holdt prisen sig noget lav, skjønt litt høiere end i 1908. Der notertes mellem \$ 20.00 og \$ 23.00 pr. tønde f. o. b. New York til i september, da prisen steg \$ 1.00 pr. tønde, saa at den ved aarets slutning stod i \$ 24.00, hvorefter den er steget til \$ 29.00 à \$ 31.00 den 1. mars 1910.

Indførslen fra Norge opgives til 7 358 tdr., mot 7 390 tdr. i 1908, 9 276 tdr. i 1907 og 7 900 tdr. i 1906. Av Newfoundland-tran importertes 162 tdr., mot 305 tdr. i 1908, 351 tdr. i 1907 og 474 tdr. i 1906. Prisnoteringerne for denne var i 1909 mellem \$ 1.00 og \$ 2.50 pr. tønde lavere end for den norske, men den 1. mars 1910 notertes for Newfoundlandsolje blot \$ 26.00 à \$ 27.00.

Importen av klipfisk til Kuba i Iste kvartal 1910.

Minister *J. Brunchorst*, Havana, har meddelt følgende:

Totalimporten til samtlige toldsteder paa Kuba av klipfisk fra alle importlande utgjorde ifølge opgave fra det statistiske kontor for 1908 7 433.5 tons. Den tilsvarende mængde i henhold til de fra vicekonsulerne i Santiago, Cienfuegos og Matanzas, samt toldboden i Havana indhentede maanedlige opgaver utgjør 6 593.2 tons. Paa andre havne end de opregnede falder altsaa i hele aaret 1908 kun 840 tons. Under disse omstændigheter gir de maanedlige opgaver fra vicekonsulaterne i de nævnte byer et saapas paalidelig billede av den hele import, at jeg i de kvartalsopgaver, som indsendes til departementet, herefter vil medta samtlige steder, hvorfra maanedsopgaver erholdes, ikke som tidligere blot Havana. Til sammenligning opfører jeg importen til de samme steder i de tilsvarende tidsrum i det foregaaende aar.

Import av klipfisk etc. til de vigtigere havne paa Kuba i 1ste kvartal 1910, sammenlignet med tilsvarende kvartal 1909:

Vegt i tons à 1 000 kg.						
1910.	Norge.	Kanada.	Storbritannien.	U. S. A.	Andre lande.	Tilsammen.
Januar. . . .	486.4	413.7	118.9	—	0.7	1 019.7
Februar . . .	106.5	340.1	109.8	1.8	—	558.2
Mars	245.3	501.0	121.4	28.7	2.9	899.3
1910. 1ste kvartal .	838.2	1 254.8	350.1	30.5	3.6	2 477.2
1909. 1ste do. . .	791.1	936.8	163.6	21.1	0.1	1 912.7
Opgang	47.1	318.0	186.5	9.4	3.5	564.5

I en tidligere beretning gav jeg skjønsmæssige tal for klipfiskimporten i 1909, sammenlignet med 1908. Dengang manglet endnu statistik for november og december. Efterat disse tal nu foreligger — derimot ikke den officielle statistik for 1909 — kan nøiagtigere sammenligning gjøres. De tidligere givne tal-opgaver bekræfter sig, med en forskjel av nogle faa tons, for Norges og Kanadas vedkommende, mens Storbritannien ikke viser fuldt saa stor fremgang som anslaat. Jeg gjengir nedenfor importmængderne.

Import av klipfisk til de vigtigere havne paa Kuba i aarene 1909 og 1908, sammenstillet efter opgaver fra vicekonsulerne, resp. fra toldboden i Havana:

Vegt i tons à 1 000 kg.						
	Norge.	Kanada.	Storbritannien.	U. S. A.	Andre lande.	Tilsammen.
1909	2 849.7	2 966.5	829.7	64.8	14.4	6 725.1
1908	3 239.5	2 685.8	548.9	101.5	17.5	6 593.2
Opgang eller nedgang . . .	÷ 389.8	+ 280.7	+ 280.8	÷ 36.7	÷ 3.1	+ 131.9

Et blik paa de to ovenstaaende tabeller viser, hvordan den kanadiske og skotske fisk (kassfisk som den norske) trænger sig ind paa markedet. Fremgangen for den skotske fisk utgjør for 1909 over 50 %, for 1ste kv. iaar over 100 %. Av den overraskende store merimport, som har fundet sted iaar, har vi faat en andel av 8 %, mens 56 % falder paa Kanada og 33 % paa Storbritannien. Relativt er der altsaa ogsaa iaar nedgang for den norske fisk. Og for 1909 er nedgangen absolut og betydelig, skjont den hele import viser opgang.

Den skotske fisk kommer fremdeles for en væsentlig del fra et firma i Aberdeen. Ialfald i tørketiden er den meget holdbar. Den skibes i konsignation, ikke til Havana alene, men ogsaa til forskjellige mindre byer, oftest i smaa partier. Avskiberne synes at være vel fornøiet med priser paa omkring \$ 7,00 sp., mens den norske fisk opgives at bringe tap, selv om den opnaar en peso mere.

Grunden til den sterke økning i indførslen i første kvartal iaar maa antages at være øket forbruk paa sukkerplantagerne, hvis arbeidsstok er betydelig større end i tidligere aar. Arbeidernes kosthold besørger for en stor del av plantagen, for hvilken prisen selvfølgelig spiller en større rolle end kvaliteten.

Selv i Havana ser man nu skotsk fisk i butikker, som har sin kundekreds blandt de mere velstaaende klasser.

Markedet for ryper, fiskekonserver, tyttebær etc. i Tyskland.

Generalkonsul B. Schuchardt, Berlin, har meddelt følgende:

Rypesæsonen er nu avsluttet for iaar, og den har i det store og hele tat været meget daarlig; paa grund av den milde vinter var forbruket forholdsvis ringe, og priserne gik ned til et lavmaal, som for en stor del kun bragte tap. Den hidtige konkurrence mellem de herværende store varehuse, som mottok store partier fra Hamburg, førte til, at de solgte ut ryper til en detaljpris av 85, 80 ja

endog ned til 75 pfennig pr. stykke; naar herfra trækkes tolden og fragten fra Hamburg til Berlin, som gjennemsnitlig beløper sig til 15—17 pfennig pr. stykke, og dertil fragten til Hamburg og mellemhandlerne fortjeneste, sees det let, hvor elendige priserne har været. Foruten varehusenes konkurrence bidrager ogsaa den omstændighet til at trykke priserne ned, at der av det store publikum her ikke gjøres nogen forskjel mellem islandske og norske ryper eller overhovedet ryper av bedre og sletttere kvalitet, som alle sælges om hinanden til de samme billige priser; den eneste undtagelse utgjør de russiske ryper, som paa grund av sin størrelse tildels er mere efterspurgt og betinger en noget høiere pris. Under disse omstændigheter er utsigterne for den norske rypeexport, ialfald til Berlin, herefter ikke synderlig gunstige. Rypernes forpakning siges i denne sæson gjennemgaaende at ha været god.

Med hensyn til fiskekonserver klages der over, at priserne tildels ødelægges av de her inden landet anlagte filialfabrikker, som er uafhængige av tolden; naar de norske fabrikker ved priskonventioner vil søke at holde priserne oppe, maa de ogsaa saavidt mulig søke at utvide disse til ogsaa at gjælde for filialfabrikkerne i utlandet. Forøvrig er der en stadig fremgang i forbruket av fiskekonserver i Tyskland, særlig av de mindre forpakninger; det merkes, at ogsaa daasernes forsyning med tyske etiketter kommer mere og mere i bruk. Men endnu kan der av eksportørerne gjøres betydelig mere for indførselen av deres artikler paa det tyske marked, og særlig synes der at være et større marked for norske urøkede sardiner, som er bedre end de her mest førte portugisiske, hvorfor der bør lægges mere vegt paa at bringe disse i større utstrækning paa markedet. Den tyske fiskekonserveindustri befatter sig jo hovedsagelig med marinerings av sild, og det er de svenske eksportører, som allerede er godt indførte, som er de vigtigste konkurrenter.

Rugder og hjerper er i den sidste tid forsøkt indført hertil og ogsaa ørret i is, og der er sikkerlig forskjellig slags fisk og vildt, som efter-

haanden kan bli gjenstand for export; for rugder skulde der kunne opnaaes en pris av mk. 2—2.50 pr. stk. franko Hamburg.

Rækekonsuntionen tiltar ogsaa, men priserne varierer sterkt som følge av de uregelmæssige tilførsler, hvorved markedet ofte oversvømmes; da der her ingen utenlandsk konkurrence er, turde det muligens anbefale sig for de norske exportører at komme ovenens om at regulere forsendelserne og derved holde priserne bedre oppe.

Importen av hele rensdyr er igjen blit livligere, og priserne skal gjennomgaaende være tilfredsstillende.

Vore tyttebærexportører kan det kun paany tilraades at være ute i tide med sine offerter, da den norske tyttebærsæson jo falder en 14 dage senere end den svenske.

Med hensyn til de norske exportørers offerter overhovedet maa der gjøres opmerksom paa, at der av de herværende importører ofte klages over, at de ikke indeholder bestemte prisopgaver, men kun en ubestemt forespørsel om, hvilken pris der kan opnaaes, hvorved kun tid gaar tapt ved skrivning frem og tilbake. Desuten fører den maate at indlede forretninger paa, at sende en sirkulærforspørsel angaaende priserne og sælge til den i hvert enkelt tilfælde høistbydende i lengden oftest ikke til det bedste resultat, da der ofte kommer reklamationer og tap etterpaa; det er vistnok bedre at søke sig faste og paalidelige forbindelser og tilstille disse regelmæssige offerter med bestemte prisopgivender.

Forretningslivet og næringsveiene i Sverige i 1909.

(Slutning fra foreg. nr.)

Skibsfart. Den svenske handelsflaates vekst er i 1909 fortsat efter de samme linjer som i de foregaaende aar: Rask vekst av dampskibstonnagen, øket gjennemsnittsdrøgtighet for dampskibene, stor reduktion av seilskibsflaaten. Ifølge «fartygsregisteret» er dampskibsflaaten i aarets løp vokset med 20 skibe og en samlet nettotonnage av 18 117 tons, og seilskibene gaat tilbake med 55 skibe og 23 947 nettotons.

Statistik over den svenske handelsflaates anvendelse og optjente utbytte for aarene 1908 og 1909 foreligger endnu ikke. Supplerende rapporter herom skal i sin tid bli indsendt. Likesaa rapport om den fremmede skibsfart paa Sverige.

Skibsbygning. Forholdet mellom den i Sverige byggede tonnasje og den fra utlandet erhvervede fremgaar av følgende tabel:

Aar.	Nybygget i Sverige.				Erhvervet fra utlandet.			
	Dampsk.		Seilsk.		Dampsk.		Seilsk.	
	Ant.	Tonnage.	Ant.	Tonnage.	Ant.	Tonnage.	Ant.	Tonnage.
1902	25	3 621	42	3 962	21	25 998	54	13 129
1903	22	6 864	31	2 471	31	26 663	46	11 080
1904	21	4 278	31	3 421	27	33 062	45	8 558
1905	27	3 285	38	3 557	54	61 139	59	13 204
1906	23	7 784	22	1 234	29	33 875	45	9 641
1907	29	7 072	28	2 008	38	44 174	41	3 516
1908	36	6 904	25	1 465	29	32 099	37	4 043
1909	30	2 076	14	799	19	28 738	42	5 859

Det sees av disse tal, at skibsbygningsindustrien, som engang har staat høit i Sverige, i de senere aar har ligget nede, i 1909 mere utpræget end før. Der er dog nu reist en sterk opinion i skibsfartsinteresserede kredse for at ophjælpe denne industri. Der er fremsat ønske om en række foranstaltninger i dette øie-med: toldrestitution for skibsbygningsmateriale til

fartøier av alle størrelser, ikke blot som hittil for skibe over 40 registrertons netto; enklere toldbehandling av materialet for opnaaelse av restitution; forbud for rederier, som har erholdt rederilaan, mot at bestille skibe i utlandet, hvis de kan faaes i Sverige for ikke over 10 à 15 % høiere pris; eventuelt billige forlagslaan eller understøttelse ikke bare til rederier, men ogsaa til verfterne; toldfri indførsel av arbeidsmaskiner, reducerede frakter paa jernbaner o. s. v. I den svenske toldtarifkomites foran nævnte betænkning, bind I, side 315—18, indeholdes redogjørelse angaaende spørsmålet om skibsbygningsartikler samt (side 318 nederst) om toldfrihet for visse arbeidsmaskiner til skibsbygningsindustrien.

Rederilaan. I henhold til kongelige propositioner bevilget riksdagen 1903, 1905 og 1907 hver gang 5 mill. (altsaa ialt 15 mill.) til et laanefond til rederinæringens understøttelse, hvorhos riksdagen hver gang gav samtykke til, at kapitalavbetalinger paa laanene indtil utgangen av 1909 skulde tillægges fondet for paany at utlaanes. Fondet er fortrinnsvis bestemt til fremme av svensk skibsfart paa utlandet og specielt paa fjerne farvand. Under forøvrig like forhold gives blandt flere, som søker laan til anskaffelse av fartøi, den fortrinnet, som lar skibet bygge ved svensk verksted. Av hævet laanebeløp svares en rente av 4 % aarlig. Efterat et laan har staat ute i 2 aar, skal det tilbakebetales i løpet av de følgende 6 aar med en sjettedel aarlig, saaledes at hele laanet er avgjort 8 aar efter utbetaling. — De indkomne ansøkninger om laan av rederifondet har gjennomgaaende været baade talrikere og har angaaet betydelig større beløp, end de disponible midler har gjort det mulig at imøtekomme. I erkjendelsen av, at fondet har været av betragtelig nytte for utviklingen av den svenske skibsfart, foreslog regjeringen for riksdagen i 1909, at de kapitalavbetalinger, som efter forannævnte regler gjøres paa laanene, skulde tillægges fondet indtil utgangen av 1911 istedenfor som oprindelig bestemt 1909. Til denne prolongation av rederifondets tilværelse gav riksdagen sit samtykke. Derimot har et for indeværende aars riksdag vakt forslag om forlængelse av laanenes amortiseringstid ikke vundet riksdagens bifald.

Den i 1906 nedsatte komite, der har i oppdrag at avgi forslag til bestemmelser om kontrol med skibes sjødygtighet m. m., har fortsatt sit arbejde i 1909 og har utarbeidet lovforslag om forandringer i sjøfartsloven, om sjødygtighet, tilsyn med skibe m. m., alt bygget paa omfattende og indgaaende undersøkelser. Komiteen turde komme til at avgi sin betænkning i løpet av kommende vaar. Komiteen har samarbeidet med den i 1908 nedsatte skibsmaalingskomite til behandling av spørsmålet om overgang fra den tyske til den engelske maaleregul.

Skibsfartskonjunkturer. De tre sidste aar har git meget slette resultater for den svenske skibsfart. Men ved aarsskiftet synes en vending til det bedre at ha gjort sig merkbar paa dette som paa andre omraader av det økonomiske liv.

Grundsætningerne for svensk sjøfartspolitik i de senere aar har været: Svensk tonnasje for svenske eksportartikler og for svensk import. Bort med unødige mellommænd. Faste dampskibslinjer saavel paa hjemlige som paa fjerne farvand. — Og denne politik forfølges med seighet trods de daarlige aar. En av de sidste planer er at faa kaffeimporten fra Brasilien over paa svenske skibe (Rederiaktiebolaget Nordstjärnan, «La Plata-Linjen») og derved undgå mellomhænder og omlastning i Hamburg.

Den tyske rækekonserveindustri.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

Rækefisket drevs tidligere som leilighetsbeskjæftigelse av kystfiskerne, men med indførelsen av de trangmaskede grundslåpenet blev det snart til en betragtelig erhvervsskilde for flere beboere av den tyske Nordsjøkyst. Uagtet rækefisket har hat mange vanskeligheter at kjæmpe med, som har betydelig forringet efterspørslen og saaledes har hat alvorlig indflydelse paa fangsten, utgjorde dog aarsproduktjonen i 1907 2 228 752 kg. til en værdi av 401 687 mark. At rækefisket har tat et saadant opsving, skyldes forskjellige omstændigheter, f. ex. at billige fartoier kan benyttes, at fangsten er ret lønnende og garanterer et, omend ikke stort, saa dog rimelig og sikkert utkomme, og at det er forbundet med mindre fare end havfisket, hvorfor mange ældre fiskere har slaat sig paa dette fiske. Men denne ualmindelig gunstige utvikling uten understøttelse av det offentlige eller havfiskeforeningen vilde dog været utænkelig, hvis ikke rækekonserveindustrien i al stilhet var blomstret op; det er nemlig ikke mulig at bringe den store mængde opfiskede ræker i handelen som frisk vare, da paa grund av den hurtige forraadnelse kun de større byer i nær forbindelse med fangstpladserne kommer i betragtning som avsetningspladser. Selv om enkelte sender frisk vare gaar til det midtre og sydlige Tyskland, er dog denne forretning saa risikabel, at den ikke kan anta noget stort omfang, men for de store mængder, som ikke kan avsættes som frisk vare, finder fiskerne altid taknemmelige og godt betalende avtagere i rækekonservefabrikkerne.

Hovedpladserne for den tyske rækekonserveindustri er Cuxhaven, Büsum, Heide i Holstein, Marne, Tönning, Otterndorf osv. Desværre gives der intet statistisk materiale over, hvor mange procent av fangsten finder anvendelse som frisk vare, og hvor stor den andel er, som industrien lægger beslag paa, men anslagsvis beregnes dog omtrent 70 procent av rækerne at forarbeides til konserver.

Fremstillingen av rækekonserverne sker paa følgende maate: De leverede ræker gives først til kvinder til avskalning, og da disse med tiden tilegner sig en stor øvelse i dette arbeide, og de ogsaa kan beskjæftige større børn dermed, skaffer rækekonserveindustrien talrige familier av den tyske kystbefolkning let og lønnende erhverv; der findes saaledes her et utpræget hjemmearbeidesystem paa lignende maate som i grønsakekonserveindustrien. De avskallede ræker bestroes derefter med borsyre; dette er ubetinget nødvendig, da det ellers vilde være umulig at overta nogen holdbarhetsgaranti for varen. Den i og for sig holdbare vaarvare trenger kun en liten tilsætning av syre, derimot maa ved den i høi grad mottagelige sommervare indtil $1\frac{1}{2}$ % anvendes. Rækerne blir dernæst, efter at være nedlagt i daaser, steriliseret og er nu færdige til konsumtion.

Siden utstedelsen av forbudet mot borsyre til konservering av kjødet av varmblodige dyr har rækekonserveindustrien stadig været utsat for ubehageligheter: forbudet blev av talrige politiforvaltninger uten videre utstrakt til ogsaa at gjælde ræker. De med borsyre behandlede ræker beslaglagdes, og fabrikanterne, resp. sælgerne blev anklaget for overtrædelse av næringsmiddeloven; og selv om disse anklager, som i et tilfælde førtes helt frem til «Reichsgericht», ogsaa altid endte med frikjendelse, saa har de dog skadet industrien meget. For det første paa-

førtes fabrikanterne betydelige omkostninger, men værre end disse direkte pekuniære utlæg var de indirekte. Fabrikanterne tapte paa grund av de stadige vanskeligheter fra myndigheternes side lysten til fortsatt arbeide og indskrænket eller indstillet sin bedrift og agenter, og mellomhandlere tapte av den samme grund interessen for denne artikel. Konsumenterne blev ved alarmerende avisnotiser vænnet til at betragte rækekonserver som en i hygienisk henseende ikke ganske udadelig vare.

Den betydelig indskrænkede fabrikation utøvte naturligvis ogsaa sin skadelige indflydelse paa fiskeriet. Medens f. ex. i normale fangsttider rækefisket i Cuxhaven drevs med 50 fartoier, fisket i maa-nederne oktober og november 1906 kun 12 fartoier. Gjennemsnittsprisen for frisk vare, som tidligere utgjorde 10—12 pfennig pr. kg., sank til 5—6 pfennig. Indtægtsavtagningen beløp sig saaledes i aaret 1906 til mindst 250 000 mark. Nedgangen i arbeidslønnen er likeledes ganske betragtelig og gjør sig i kystpladserne ved Nordsjøen slemt gjældende, og skaden for industrien og handelen er endnu større.

Industrien forsøkte først ved stadige forbedringer i fabrikationsmetoderne og ved hurtigere, renere arbeide at klare sig uten borsyre; men forsøkene gav et negativt resultat, da en holdbar vare ikke lot sig fremstille uten et godt konserveringsmiddel; dernæst forsøkte man alle de talrige præparater, som bragtes i handelen som erstatning for borsyre, men uten resultat; præparaterne var enten ganske ubrukbare eller indeholdt forbudte konserveringsmidler.

Rækekonservefabrikanterne er av den mening, at anvendelsen av borsyre til konservering av ræker paa den hittil vanlige maate overhodet ikke er forbudt; i virkeligheten findes der heller ikke i loven noget holdepunkt for, at forbudet mot borsyre til konservering av kjød og forskjellige andre massekonsumtionsartikler ogsaa skal finde anvendelse paa ræker, og heller ikke indvendingen om sundhetsfarlighet kan visnok gjøres gjældende, da nydelsen av saadanne minimale kvanta, som de, det her gjel-der, neppe kan vække hygieniske betænkeligheter. Rækekonserverne er ikke som kjød og pølse massekonsumtionsartikler, men delikatesser; det turde neppe forekomme, at en person under et maaltid spiser mere end 100 gram ræker, hvorved legemet altsaa ved den almindelig brukelige tilsætning av borsyre kun vilde tilføres $1\frac{1}{2}$ % gram av dette stof.

Rækekonserveindustriens stilling er nu blitt saadan, at riksmyndighetene med tvingende nødvendighet maa ansøkes om at uttale sig om, hvorvidt borsyre kan anvendes til konservering av ræker eller ikke; av myndigheternes avgjørelse vil det avhænge, om det tyske rækefiske og den tyske rækekonserveindustri skal kunne utvikle sig videre eller skal synke ned til sin tidligere betydningsløshet.

Fortjenesten av først rigtig at ha forstaat situationen tilkommer «Verein der Fischindustriellen Deutschlands». Denne forening avholdt talrige konferanser med rækekonservefabrikanterne og indledet de nødvendige skritt til borsyrespørsmålets opklaring; i en utførlig begrundet betænkning ansøkte rikssundhetsministeriet om uttrykkelig at erklære, at forbudet mot anvendelse av borsyre som konserveringsmiddel ikke skulde finde anvendelse paa ræker, og forat et misbruk derav fra rækekonserveindustriens side skulde være fullstendig utelukket, skulde den høist tilladelige grænse sættes til 2 %. Samtidig rettedes en ansøking til rikskansleren om at sørge for, at de myndigheter, hvem næringsmiddelkontrollen paaligger, indtil spørsmålets endelige løsning

ikke skulde træffe nogen foranstaltning mot fabrikanterne av rækekonserver, naar de kun benyttet indtil 2 % borsyre til fremstilling av sit fabrikat. Rikssundhedsministeriet, det preussiske ministerium for handel og industri og byen Hamburgs senat ansøgte under forklaring av forholdet om at anbefale andragendet. Ogsaa den tyske havfiskeforening har ansøkt rikssundhedsministeriet om frigivning av borsyre for rækekonserveindustriens øiemed. Likeledes har Hamburgs fiskeriinspektør git utførlige meddelelser om rækefiskernes og -fabrikanternes stilling i Cuxhaven og gjort de offentlige videnskabelige instituter opmærksom paa rækeindustriens nødstilstand, hvorefter disse gik igang med bl. a. i Büsum at søke at finde et konserveringsmiddel, som ikke alene skulde erstatte borsyren, men overhodet tilfredsstillende alle hygieniske fordringer. Resultatet av disse forsøk kjendes endnu ikke, men saavidt bekjendt skal det hitindtil ikke være lykket at finde noget andet middel til at tilberede rækerne saaledes, at de avgir et appetitlig, sundt og holdbart næringsmiddel.

Det sees saaledes, at alt er sat i bevægelse, for at rækeindustrien skal opnaa klare, utvilsomme bestemmelse angaaende anvendelsen av borsyre, og der næres et almindelig ønske om, at myndigheternes avgjørelse maa falde saaledes ut, at rækekonserveindustrien kan utvikle sig uforstyrret videre.

Til varetagelse av sine interesser har rækekonservfabrikanterne sluttet sig sammen til et forbund, som er en underforening av «Verein Deutscher Fischkonservenfabrikanten».

Paa en forespørsel i «Reichsgesundheitsamt» er der blit svaret, at den nuværende retslige stilling er den, at der intet lovforbud foreligger mot anvendelsen av borsyre til konservering av ræker, men at en domfældelse kan finde sted, hvis det ved anstillede undersøkelser findes, at konserverne maa ansees som sundhedsskadelige eller forfalskede efter næringsmiddeloven; i Sachsen anser vedkommende myndigheter dette for at være tilfældet allerede ved en tilsetning av 1 % borsyre. Nogen forandring i forholdet skal ikke være at vente i den nærmeste fremtid.

Ruslands import i aaret 1909.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

«Torg. Prom. Gas.» skriver om Ruslands import i det sidstforløpne aar som følger:

Medens exporten i aaret 1909, sammenlignet med 1908, steg med ca. 45.5 %, tiltok importen kun i ubetydelig grad, nemlig med ca. 3.7 %. Som følge herav var handelsbalancen i 1909 usedvanlig gunstig.

Angaaende importen, fordelt paa de enkelte varegrupper, skriver bladet, at værdien av de indførte raamaterialer og halvfabrikata forblev nogenlunde uforandret. Indførslen av fabrikata steg med 37.2 mill. rbl., eller ca. 16.8 %, medens tilførslen av levnetsmidler reduceres med 9.5 mill. rbl., eller ca. 7.5 %; denne reduktion var helt og holdent en følge av den formindskede kornindførsel. Allikevel androg importen av korn i 1909 til ikke mindre end 7.6 mill. pud, medens samme for aaret 1906 aldrig har oversteg 4 mill. pud. Indførslen av hvete gik sterkest

tilbage, nemlig fra 5.2 mill. pud til 0.4 mill. pud. Forholdsmæssig litet reduceres importen av rug (fra 7 til 6.2 mill. pud), hvorav man slutter sig til, at rugimporten i de tre sidstforløpne aar har vundet en mere eller mindre stabil karakter.

Regnet efter værdien indtar blandt levnetsmidlerne the den første plads; importen herav over den europæiske grænse har været nogenlunde den samme i de tre sidste aar. I 1908 androg indførslen av the til 1 591 000 pud, og i 1909 til 1 606 000 pud.

Anden plads indtages av sild, der paa grund av de reducerede priser er blit til en konsumtionsartikel for det store folk. Importen av sild stiger overordentlig hurtig og stillet sig i de sidste 5 aar som følger:

	Tusen pud.	Tusen rbl.
1905	9 848	13 787
1906	11 154	17 187
1907	15 287	23 888
1908	16 942	20 939
1909	17 530	21 386

Av fremragende betydning i Ruslands importhandel er spindestoffer og fabrikata av samme. Efter værdien indtar de av alle importartikler den første plads. I løpet av de sidste aar er importen herav steget ganske betydelig, den androg i aaret 1908 til 229.2 mill. pud og reduceres i 1909 til 223.3 mill. pud, samtidig som importen av spinderimaterialer, sammenlignet med fjoraarets, steg med 12.3 mill. rbl. og indførslen av fabrikata og halvfabrikata likeledes med 6.3 mill. rbl.

Indførslen av bomuld androg i 1909 til 9.6 mill. pud, mot 13.4 mill. pud i 1908 og 9.6 mill. pud i 1907.

Metallimporten var i 1909 saavel m. h. t. kvantum som værdi lavere end i det foregaaende aar. Blandt de indførte metallfabrikata bemerkes specielt en meget sterk stigning i importen av landbruksmaskiner, der var høiere end nogensinde i løpet av de sidste 5 aar. Ogsaa importen av petroleumsmotorer er steget og androg til 415 000 pud, mot 372 000 pud i 1908.

Fordelt paa de enkelte lande stillet importen sig som følger (i mill. rbl.):

	1908.	1909.	Stigning + eller nedgang - i 1909.
Tyskland	331.8	356.8	+ 25.0
Storbritannien . . .	119.9	128.0	+ 8.1
Frankrike	35.7	49.0	+ 13.3
Østerrike-Ungarn . .	26.4	26.9	+ 0.5
Italien	12.9	12.0	- 0.9
Holland	11.5	18.1	+ 6.6
Forenede Stater . .	74.5	57.9	- 16.6
Egypten	13.8	10.0	- 3.8
Kina	14.7	13.9	- 0.8
Finland	28.8	33.0	+ 4.2

Størst var importen fra Tyskland, hvilken i løpet av de sidste 5 aar uavbrudt er steget, og som i 1909 androg til ikke mindre end vel 2½ gange saa meget som Storbritanniens export til Rusland.

Toldintraderne androg til 249.4 mill. rbl., hvilket sammenlignet med aaret 1908 viser en tilbagegang av ca. 8 mill. rbl.

Vareimporten fra Norge til Argentina.

Minister *S. A. Christophersen*, Buenos Aires, har indberettet følgende:

Den almindelige oversigt over Argentinas handelsomsætning med utlandet i aaret 1908 er i disse dage blit offentliggjort. I den anledning gir jeg mig den ære at indsende følgende specificerede opgave over de fra Norge importerede varer i nævnte aar, sammenlignet med importen i 1907:

		Kvantitet.		Værdi i \$ guld.	
		1907.	1908.	1907.	1908.
Røkesild	Kg.	905	4 261	271	1 092
Almindelig klipfisk	»	2 076 857	2 387 780	290 761	334 148
Benløs	»	223 620	226 123	44 724	45 224
Tørfisk	»	153 147	155 994	21 430	21 840
Kondenseret melk	»	1 010	3 827	283	1 072
Sild	»	7 525	27 823	1 130	4 173
Sardiner	»	40 753	59 521	10 190	14 880
Nedlagte grønsaker	»	—	2 990	—	747
Øl	Dus. fl.	—	167	—	301
Punsch	»	—	15	—	38
Taugverk	Kg.	—	5 677	—	1 136
Torskelevertran	»	2 557	12 435	510	2 487
Eddikesyre	»	—	18 860	—	3 206
Tjære	»	1 596	1 900	96	114
Kalciumkarbid	»	73 650	598 336	4 520	35 901
Træfyrstikker	»	—	1 248	—	624
Træmasse	»	351 295	910 210	10 240	27 306
Krudt og patroner	»	—	313	—	219
Kemiske produkter	»	—	50 800	—	600
Fabrikater av træ	Kasser	49	82	5 000	14 142
Kassebord	Kg.	124 650	135 902	4 982	5 436
Trækasser	Stkr.	21 000	2 000	5 906	330
Møbler	Kasser	—	23	—	2 000
Avispapir	Kg.	27 718	19 431	1 663	1 166
Indpakkingspapir	»	—	3 348	—	268
Papir for tapeter	»	—	1 067	—	267
Spiker	»	40 000	2 020	7 995	161
Forskjellige slags maskiner	»	—	11 610	—	2 322
Gatesten	Stkr.	—	76 200	—	190
Slipesten	Kg.	870	7 589	35	379
Kantsten	Meter	—	820	—	1 189
Telefonapparater	Stkr.	454	108	3 178	756
Materiel for telegraf	Kasser	46	12	4 658	1 204
Diverse	»	2	6	170	2 636

Sædens stilling i Rusland.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Den statistiske centralkomite har offentliggjort meddelelser angaaende sædens stilling i Rusland pr. 1./14. april.

Sammenlignet med høstutsigterne for vintersæden pr. 1./14. april ifjor viser det sig, at disse i de fleste guvernementer iaar er gunstigere. Særlig er dette tilfældet for Weichselguvernementernes vedkommende, hvor utsigterne ifjor ikke var over middels, hvorimot de iaar er betydelig over middels eller endog gode. Vaarsædens stilling kunde pr. 1./14. april kun bedømmes i 6 guvernementer. Tilfredsstillende var samme i Podolien, over tilfredsstillende i Bessarabien, Jekaterinoslaw og Taurien, gode eller næsten gode i Chersson og i Ferghanagebetet.

Ophjælp av fiskerierne i Østasien.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at de fiskeridrivende i distriktet Nikolajewsk ved Amur har indgit en forestilling til den russiske finansminister, hvori der søsøkes om:

1. Oprettelse av en afdeling av riksbanken i Nikolajewsk, der foruten de almindelige bankoperationer ogsaa skulde tillates at yde laan paa fiskeriprodukter.
2. Reduktion av jernbanefragten for fisk til 1/100 kopek pr. pud og pr. werst, samtidig som trans-

porten reguleres saaledes, at der paa strækningen Chabarowsk til Moskva ikke medgaar mere end 45 dage.

3. Reduktion av billetpriserne for befordring av arbejdere fra det europæiske Rusland til de satser, der nu betales av utvandrere med blandede tog. Dette sidste har sandsynligvis til hensigt at trække flere fiskerikyndige folk over til de østasiatiske fiskevær.

Revision av visse midlertidige toldsatter i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at det russiske handelsministerium for riksdmaen har forelagt et lovprojekt angaaende revision av en del nu bestaaende midlertidige toldtarifbestemmelser, saaledes m. h. t. importen av landbruksmaskiner og værktøj, gjødningsstoffer etc.; toldfri retur av de ved export av russiske varer anvendte indpakkingsmaterialer (bl. a. søkker for korn-, mel- og sukkerexporten); toldfri indførsel av blik til fabrikation av petroleumsbeholdere; samt toldfri indførsel av blikæsker for fiskekonserver til ophjælp av fiskekonserverefabrikationen ved Murmanskysten.

De fleste av de hitindtil for nævnte artikler gjældende bestemmelser udløper den 1./14. januar 1911.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 21.

Ukeutgaven.

28. mai 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Øket statsunderstøttelse til tørdokker i Kanada . . .	117
Laboratorium for skogprodukter i de Forenede Stater .	117
Kaffemarkedet i Brasilien	118
Papirfabrikationen i de Forenede Stater	118
De skotske fiskerier	119
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier .	119
Sildeimporten til St. Petersburg	119
Forslag til opbjeep av det portugisiske fiske ved New- foundland	119
Fiskeri- og motorutstilling samt fiskermøte i Kjøbenhavn	120
Oprensning av stranden i bugten ved Rio de Janeiro .	120
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	120
Isimporten til Storbritannien og Irland	120
Utsigterne for hveteøsten i de Forenede Stater	120
Vintersædens stilling i Rusland	120
Tømmerauktioner i Finland	120
Indførselen av landbruksprodukter fra Danmark . . .	120

Øket statsunderstøttelse til tørdokker i Kanada.

Indberetning fra konsul *Arvid Jakobsen*, Montreal.
I betragtning av den store norske skibsfart paa Kanada vil det være av interesse for norske redere og assurandører at bli bekendt med følgende:

Den kanadiske finansminister har under 1. f. m. i det kanadiske parlament fremsat forslag til forandring i den nugældende lov om statsunderstøttelse til tørdokker i Kanada.

Den hittidige understøttelse har indskrænket sig til et aarlig bidrag av 3 % for et tidsrum av 20 aar med et maximumsutlæg av \$ 1 500 000. Det nye forslag øker understøttelsen baade i størrelse og omfang. Der foreslaaes en inndeling i tre klasser av dokker med forskjellig understøttelse for hver klasse:

1ste klasse: Tørdokker med en længde av 900 fot i bunden, 100 fots bredde og 35 fots dybde. I tilfælde av flytende tørdokker maa de kunne opta fartoier av mindst 25 000 tons drægtighet.

For denne klasse foreslaaes en statsunderstøttelse av 3½ % aarlig av dokkens totalcostende i 35 aar med en maximumsunderstøttelse av \$ 4 000 000.

2den klasse: Tørdokker med 650 fots længde, 85 fots bredde og 30 fots dybde. Flytende tørdok maa kunne opta fartoier av mindst 15 000 tons drægtighet.

For denne klasse foreslaaes en understøttelse av 3½ % i 25 aar. Dokkens costende forutsættes ikke at overskride \$ 2 500 000.

3dje klasse: Tørdokker med en længde av 400 fot, bredde 85 fot og dybde 22 fot. Flytende tørdok maa kunne opta et fartøi av mindst 3 800 tons drægtighet.

For denne klasse foreslaaes en understøttelse som den nu gjældende, nemlig 3 % aarlig i 20 aar. Dokkens kostende forutsættes ikke at overskride 500 000 dollars.

I tilfælde av statsunderstøttelse for en tørdok forbeholder regjeringen sig kontrol over dokavgifter m. v.

Som følge av den foreslaaede økning av statsunderstøttelsen til tørdokker er der grund til at anta, at der i en forholdsvis nær fremtid vil bli startet selskaper til anlæg av tørdokker i St. John, N. B. og ved Lewis, P. Q. Spørsmålet herom har allerede været aapent diskuteret i pressen, og der tales om, at de ledende transatlantiske dampskibsselskaper paa Kanada i forbindelse med skibbyggerfirmaet Harland & Wolff i Belfast har sluttet sig sammen til anlæg av dokker.

Laboratorium for skogprodukter i de Forenede Stater.

Vicekonsul *Olaf J. Rove*, Milwaukee, Wis., har meddelt følgende:

De Forenede Staters akerbruksdepartement holder nu, i forbindelse med Wisconsin's statsuniversitet i Madison, paa at oprette et laboratorium for skogprodukter i Madison (The Forest Products Laboratory). Laboratoriet, der agtes utstyret med de bedste og mest moderne hjælpemidler, der kan anskaffes, er fuldstændig under kontrol av de Forenede Stater, mens universitetet kun forpligtes til at tilveiebringe de nødvendige bygninger med tiliggende tomter, opvarmning, lys, vand, gas, damp og elektricitet til kraft, og det ventes at i bruk omkring den 1. mai d. a. Det kan da benyttes ogsaa av studenterne og fakultetet ved universitetet, forutsat at dette ikke hindrer det arbeide, hvortil det er særlig bestemt.

Blandt de maal, laboratoriet har sat sig, er at undersøke:

1. Hvorvidt træavfald, som nu gaar tilspilde, kan benyttes med fordel.
2. Kan de metoder, som fortiden benyttes av de store træforbrukende industrier ved behandlingen av skogprodukter, forbedres saaledes, at mindre gaar tilspilde.
3. Kan tømmerets nyttetid forlænges.
4. Findes der andre tilfredsstillende stoffer, der kan benyttes istedetfor de amerikanske træsorter, der nu holder paa at bli sjeldne.
5. I hvilken grad kan andre materialier med fordel benyttes istedetfor træ.

Laboratoriets hensigt er at studere disse spørmaal og i størst mulig utstrækning at samarbeide med industrier vedrørende trælast og fabrikater av træ, eller hvor træ benyttes, med det maal for øie at bevirke den størst mulige økonomi i bruken av trælast og derhen hørende artikler. Blandt de eksperimenter, laboratoriet vil foreta, og som muligens kan være av særlig interesse for norske industrier i samme branche, kan nævnes eksperimenter med hensyn til bevaring av de forskjellige træsorter for

om mulig at forlænge deres nyttetid; eksperimenter for at bestemme, hvilke produkter, og hvormeget av dem der kan utvindes av de forskjellige træsorter, samt bestemmelsen av de dertil bedst skikkede maskiner. Av saadanne produkter, der for tiden har den største kommerielle værdi, kan nævnes alkohol, terpentin, kreosot og eddikesurt salt.

Endvidere skal der, hvad særlig træmasse- og papirindustrien angaar, foretages utstrakte undersøkelser med hensyn til, hvorvidt avfald fra sagbruk og skogene lar sig benytte til fabrikation av fiberprodukter, og i denne forbindelse foregaar der nu undersøkelser om, hvorvidt det vil la sig gjøre at etablere et experimentallaboratorium i forbindelse med en av de større træmasse- eller papirfabrikker her i staten.

Kaffemarkedet i Brasilien.

Indberetning fra konst. konsul *William Johannessén*, Rio de Janeiro.

Ved utgangen av aaret 1908 utgjorde de av staten S. Paulo indkjøpte «valorisations»beholdninger av kaffe ca. 7 millioner sækker, fordelt paa forskjellige oplagssteder i Europa samt i New York.

I løpet av februar og mars d. a. er der av beholdningerne solgt:

I Havre	50 000 sækker.
» Hamburg	50 000 »
» Antwerpen	25 000 »
» New York	125 000 »

Tilsammen 250 000 sækker.

Valorisationsbeholdningerne utgjorde derefter pr. 31. mars d. a.:

Havre	ca. 1 825 000 sækker.
New York	» 1 620 000 »
Hamburg	» 1 570 000 »
Antwerpen	» 1 050 000 »
London	» 200 000 »
Rotterdam	» 155 000 »
Bremen	» 110 000 »
Triest	» 110 000 »
Marseille	» 100 000 »

Tilsammen ca. 6 740 000 sækker.

Kontrollkommissionen for salget av den «valoriserede» kaffe har forkyndt, at den i april maaned ved auktion vilde sælge yderligere 125 000 sækker av ovenomhandlede beholdninger, nemlig:

I Havre	40 000 sækker.
» Marseille	10 000 »
» Hamburg	50 000 »
» Rotterdam	25 000 »

Naar dette salg har fundet sted, vil der blot gjenstaa 125 000 sækker kaffe av det parti paa ialt 500 000 sækker av valorisationsbeholdningerne, som i henhold til kommissionens beslutning av 6. januar d. a. under almindelige omstændigheter skulde sælges i 1910.

Der indkom til Rio i mars d. a. tilsammen 181 834 sækker kaffe (à 60 kg.), mot 179 030 sækker i februar d. a.; i samme tidsrum avskibedes fra Rio henholdsvis 199 128 og 265 559 sækker.

Av de 199 128 sækker, som i mars maaned d. a. avskibedes fra Rio, gik:

	Sækker.
Til de Forenede Stater	106 767
» Europa	38 850
» forskj. fremmede havne i Syd-amerika	11 587
» andre havne i Brasilien	41 924

Til Santos indkom i mars d. a. 160 930 sækker kaffe, mot 138 126 sækker i februar d. a.

For type 7 har der i Rio i mars maaned d. a. gjennemsnittlig været betalt 7 \$ 589 pr. arroba (15 kg.), mot 7 \$ 520 i februar maaned d. a. Middelkursen for 90 dages sigtveksler var i mars maaned 15⁷/₆₄ à 15⁹/₃₂ d. pr. milreis, mot 15⁹/₆₄ à 15⁹/₃₂ i februar maaned. I Santos betales der for type 7 gjennemsnittlig 3 \$ 950 à 4 \$ 200 pr. 10 kg., mot 3 \$ 700 à 3 \$ 800 i februar mnd.

Kaffebeholdningerne utgjorde den 1. april d. a.:	
i Rio	272 870 sækker.
i Nichteroy og i Rio's havn	128 476 »
i Santos	1 447 718 »

Tilsammen 1 849 064 sækker, mot 477 944 sækker den 1/4 1909.

I uken 20.—28. mars d. a. betales der i fragt fra Rio til Kristiania 46/9 «in full» og fra Santos til Kristiania 30/— + 5 % og 10 % «in full». Kaffe-fragterne til Amsterdam, Antwerpen, Hamburg og Bremen var i samme uke fra Rio 40/— + 5 % og fra Santos 30/— + 5 %, pr. 1 000 kg.

Kaffe-fragterne til London var i samme uke: fra Rio pr. postdampskib 40/— + 5 %, fra Santos pr. postdampskib 37/6 + 5 %, og fra Santos pr. lastedamper 27/6 + 5 %, alt pr. 1000 kg.

Kaffe-fragterne til Havre var pr. 900 kg., fra Rio: 40 fres. + 10 %, fra Santos: 35 fres. + 10 %.

Papirfabrikationen i de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har meddelt følgende:

Ifølge en av «American Paper & Pulp Association» utgit opgave beregnes samtlige tryk-papirfabrikker i de Forenede Stater at ha en tilvirkningskapacitet av 130 320 000 tons tryk-papir aarlig, eller 4 163⁶/₁₀ tons pr. døgn, og den beregnes endvidere at kunne ventes forøket i en nær fremtid med ca. 200 tons pr. døgn; omtrent 90 % av papiret brukes til avis-papir.

Samtlige til «the Association» hørende fabrikker, hvis produktion utgjør 85 % av totalproduksjonen, tilvirket i tiden fra 1. april 1909 til 31. mars 1910 1 012 694 tons papir, eller gjennemsnittlig 84 390 tons pr. maaned; den 31. mars d. a. hadde de en beholdning av blot 19 907 tons, mot 32 955 tons den 31. mars 1909.

Der er megen misnøie blandt de herværende konsumenter av avis-papir med den av provinsen Quebec i slutningen av april fattede bestemmelse om, at alt tømmer, som hugges efter den 1. mai i provinsens egne skoge («crownlands») maa tilvirkes i Kanada, idet denne bestemmelse ansees forarsaket ved Quebecs misnøie med, at tolden paa avis-papir ikke nedsattes her som av konsumenterne forlangt ved den nylig stedfundne toldrevision.

Som følge av nævnte bestemmelse kan saadant tømmer altsaa herefter ikke utføres fra Quebec, og da man i Amerika for en stor del er avhengig av samme for tilvirkning av træmasse, maa dette utførselsforbud ventes at ville bevirke en stigning av papirpriserne her og eventuelt ogsaa en overflytning av amerikanske træmasse- og papirfabrikker til Kanada. Det siges imidlertid, at de amerikanske fabrikanter, som eier store trakter av skogland i Quebec, skal ha en beholdning av tømmer, hugget før 1. mai, som vil være tilstrækkelig for længere tids behov.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—april 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	999 639	420 497	262 054	64 262	266 231	139 729	205 322	91 134
1910	1 352 704	631 928	278 582	84 395	299 649	194 015	405 817	164 266

Til Aberdeen ankom i løbet af april maaned:

851 trawlfartøier	mot 872 i april 1909.
256 damplinebaater	» 309 —»—
3 seillinebaater	» 3 —»—
227 mindre linebaater	» 496 —»—
1 torskegarnsbaat	» 21 —»—
3 sildebaater	» 3 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	197 891 cwts., værdi £ 83 392, mot 205 426 cwts., værdi £ 77 811 i april 1909.
Damp- og seillinefartøier	26 446 » —»— 14 249 » 24 687 » —»— 13 337 —»—
Mindre do.	196 » —»— 134 » 493 » —»— 357 —»—
Sildebaatene	49 » —»— 20 » 1 090 » —»— 168 —»—
Torskegarnsbaatene	27 » —»— 12 » 1 150 » —»— 780 —»—

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gennemsnitlig for:

Trawlere	232.5 cwts. à 8 sh. 5 d., mot 235.5 cwts. à 7 sh. 6½ d. i april 1910.
Linebaater	102.1 » » 10 » 9¼ d., » 79.1 » » 10 » 9½ d. —»—
Mindre linebaater	7 » » 13 » 8 d., » 99 » » 14 » 5¾ d. —»—
Sildebaater	16.3 » » 8 » 1¾ d., » » 3 » 0¾ d. —»—

Der ilandbragtes af:

Hyse	64 095 cwts., værdi £ 36 461, mot 70 798 cwts., værdi £ 35 287 i april 1910.
Hvitting	7 491 » —»— 3 879 » 5 057 » —»— 2 509 —»—
Torsk og lange	110 000 » —»— 33 841 » 113 044 » —»— 28 017 —»—
Flyndre	3 708 » —»— 7 209 » 4 603 » —»— 9 172 —»—

Der indbragtes til Aberdeen et stort kvantum fisk fra Island av 68 trawlere, av hvilke 46 var tyske fartoier. Islandsfisken holdtes i høiere pris end ifjor. Moderat fangst indbragtes fra Færøerne. Paa de hjemlige felter haddes godt fiske, og med de herskende høie priser var vanligvis resultaterne tilfredsstillende. Paa vestkystbankerne gjorde linebaatene god fangst, likesom ogsaa linefisket i Nordsjøen var nogenlunde lønnende.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux, har indberettet følgende:

Av de fra Island ankomne klipfiskladninger utveiedes i april maaned d. a. 3 med 208 333 kg. Det forlyder, at efterretningerne fra dette fangstfelt saavel som fra New Foundlands-bankerne skal være gunstige. Priserne er konsulatet opgit med 37—35 fres. pr. 50 kg. for tørret og 32—33 fres. pr. 55 kg. for den raa vare. Forøvrig er markedet stille som vanlig paa denne aarstid, og der ventes først mere liv, naar de første ladninger av New Foundlands-fisken ankommer, i slutningen av juni maaned.

I henhold til toldkammerets opgave utgjorde utførslen av klipfisk herfra i april følgende:

Til Spanien	133 000 kg.
» Italien	188 400 »
» Alger	81 800 »
» Martinique/Guadelupe	164 400 »
» andre lande	150 500 »
	lalt 718 100 kg.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Sildeimporten til St. Petersburg i tiden fra 1. til 15. mai 1910 (ad sjøveien) utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg:

Fra Norge	99 tons og 7 533 tdr.
» Storbritannien	1 020 ½ »
» Tyskland	13 ½ »
» Danmark	1 000 »

Totalimport: 9 567 tdr. og 99 tons løs vare.

Forslag til ophjælp av det portugisiske fiske ved Newfoundland.

Konst. konsul, *Arild Huitfeldt*, Lissabon, har indsendt en artikel fra bladet «Diario de Noticias» for 30. f. m., indeholdende forslag om statsunderstøttelse til ophjælp av det portugisiske fiske ved Newfoundland.

Artiklen henviser til den franske klipfiskindustri, der takket være exportpræmier, statssubvention og forskjellige andre fordele stadig vokser. Det er derved, uttaler artiklen, lykkes Frankrike fra aar

til aar at forøke antallet av de til Newfoundland utsendte fiskedampskibe, der er utrustet med garn og snurpenot.

Artiklen uttaler videre: «Fra vort land blev dette slags fiske første gang forsøkt ifjor, men uten held, idet vedkommende dampskib kom tilbake med liten fangst.

Det vilde imidlertid været meget at ønske, at ogsaa vi kunde opta i større maalestok dette fiske, der andre steder gir slike udmerkede resultater.

Vi kjender ikke til, hvorvidt den omhandlede portugisiske damper ogsaa iaar skal delta i fisket ved Newfoundland, men vi finder at burde henstille til regjeringen at ta initiativ til, at der iaar kan sendes dit et betydelig antal portugisiske dampskibe, saaledes som det sker fra andre lande.»

Fiskeri- og motorutstilling samt fiskermøte i Kjøbenhavn.

Departementet har fra den herværende danske legation mottatt meddelelse om, at en skandinavisk fiskeriutstilling og en international motorutstilling vil bli avholdt i Kjøbenhavn i aaret 1912 i forbindelse med det 4de nordiske fiskermøte.

Utstillingen er arrangeret efter privat initiativ, men er bevilget statstilskud.

Oprensning av stranden i bugten ved Rio de Janeiro.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har meddelt, at den brasilianske regjering har besluttet at indbyde til offentlig konkurrence om utførelsen av arbeider med oprensning av stranden i bugten ved Rio de Janeiro.

Arbeiderne vil bestaa i opmudring av bankerne i de største elve, som løper ut i bugten, i oprensning av disse forøvrig og av de kanaler, som alleerede forefindes, samt i gravning av andre kanaler for at bevirke bedre avløp fra vedkommende terræn.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland med last ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til april 1910, sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i de to næst foregaaende aar:

	1910.	1909.	1908.
	Tons.	Tons.	Tons.
Indklarerede:	12 215 774	11 948 854	12 355 374
Derav britiske	8 626 890	8 642 492	8 895 145
» norske	798 050	696 856	750 840
Utklarerede:	17 538 232	17 715 725	17 683 585
Derav britiske	10 994 008	11 245 853	11 000 036
» norske	1 172 055	1 105 773	1 256 505

Isimporten til Storbritannien og Irland.

Vicekonsul *H. L. Brækstad*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av april maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar

importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	23 272	11 097
1909	27 794	12 319
1908	23 390	10 869

Utsigterne for hvetehesten i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Ifølge en av det amerikanske landbruksdepartement den 9. ds. utgiven beretning er der av 33 483 000 acres oprindelig tilsaadd med vinterhvene blitt abandonneret 4 439 000 acres, saa at vinterhveite-arealet den 1. ds. utgjorde 29 044 000 acres, mot 28 330 000 i 1909. Veksttilstanden opgives til 82.1 % den 1. ds., mot 80.8 % den 1. april, 83.5 % den 1. mai 1909 og 86.7 % gjennemsnitlig den 1. mai i de sidste 10 aar. Paa grundlag av disse talopgaver beregnes der at være utsigt til indhøstning av ca. 438 564 000 bushels. Høsten 1909 beløp sig til 446 366 000 bushels.

I Chicago notertes den 9. ds.:

for mai- leverance	\$ 1.14	à 1.16 1/4 pr. bushel.
» juli- —	» 1.03 3/4	à 1.05 7/8 —» —
» september- —	» 1.01 1/2	» 1.03 1/2 —» —

Vintersædens stilling i Rusland.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, var vintersædens stilling i det europæiske Rusland den 28. april (ny stil) som følger:

Kun i 10 kredse (1.7 %) var stillingen utilfredsstillende eller slet; i 34 kredse (5.6 %) middels, i 278 (46 %) tilfredsstillende og i 192 kredse (31.8 %) god. I 34 kredse eller 5.6 % av rikets samlede kredsantal kunde vintersædens stilling endnu ikke konstateres. Disse 34 kredse ligger i den nordlige- og østlige del av riket, hvor markerne først for kort tid siden er blitt snefri.

Tømmerauktioner i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indsendt spesifikationer m. v. vedrørende 6 forskjellige tømmerpartier fra de finske statsskoge, som vil bli solgt ved offentlige auktioner i august maaned d. a.

Interesserede kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde adgang til at gjøre sig bekjent med spesifikasjonene m. v.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i april maaned 1910 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

332 kasser smør, 71 tdr. saltet fleck, 76 tdr. saltet kjød, 175 000 kg. okse- og kalvekjød, 100 kg. ferskt faarekjød, 156 tdr. islandsk saltet faarekjød, 100 kg. ferskt fleck, 20 kasser egg, 46 300 kg. svineprodukter etc., 12 stkr. levende hornkvæg, 100 kg. ost og 100 400 kg. hvitkaal.

Nævnte partier ferskt kjød og fleck er utført saaledes:

966 okse-, 74 kalve- og 2 faarekropper.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 22.

Ukeutgaven.

4. juni 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henveldeiser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

Side

Skibsfarten paa Hongkong og fremtidsutsigterne for denne	121
Forhoielse av den brasilianske pengekurs	122
Trælastmarkedet i London	124
Ny telegraf- og telefonlinje til Siglufjord	124
Sædnen stilling i Tyskland	124
Isimporten til Tyskland	124
Tolden paa repslagervarer i Finland	124
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	124

Skibsfarten paa Hongkong og fremtidsutsigterne for denne.

Indberetning fra vicekonsul *Jørgen Eitzen*, Hongkong.

De officielle opgaver over skibsfarten paa Hongkong for 1909 foreligger endnu ikke. Endskjønt det derfor er vanskelig at kunne uttale sig om denne, synes dog forskjellige omstændigheter at tyde paa, at antallet av ind- og utklarerede fartøier i det nævnte aar har været noget større end i det foregaaende. Den almindelige mening synes da ogsaa at være, at skibsfarten gjennemgaaende var noget livligere det sidste aar i sammenligning med de tidligere.

Den oversjøiske fart har vistnok holdt sig omtrent paa det samme niveau som tidligere, omend indsetning av stadig større og større skibe paa de forskjellige linjer bevirker nogen forøkelse i denne del av tonnagen. Men nye linjer vites ikke at være startet.

Derimot har den saakaldte kystfart i det forløpne aar utvilsomt været livligere. De landes tonnage, som konkurrerer om denne fart, har vistnok ikke undergaaet nogen forøkelse — snarere det motsatte — men de har paa den anden side undgaaet at ligge oplagt for kortere eller længere tid — en skjæbne, de ikke har kunnet undgaa i de tidligere aar. En av hovedgrundene til, at de har kunnet finde stadig beskjeftigelse i det sidste aar, har været den konkurrence, som de kinesiske kjøbmænd har optat med enkelte av de av europæerne drevne ruteselskaper, og hvortil de har befragtet løs tonnage. Navnlig gjælder dette farten paa Bangkok og Haiphong, hvor nye konkurrerende linjer er blit startet — tildels med et betydelig antal skibe.

Norsk tonnage. Efterat den norske tonnage siden 1905 stadig har været paa retur med hensyn til anløp paa Hongkong, viser 1909 en forandring heri. Ifølge de til vicekonsulatet indleverede ankomst-opgaver ankom der nemlig i 1909 208 norske fartøier

med en samlet tonnage av ca. 220 000 net. reg. tons. Sammenlignet med 1908 utviser dette en forøkelse av 27 fartøier og ca. 30 000 tons.

Den norske skibsfarts bevægelser fremgaar av nedenstaaende opgave, hvori ogsaa er medtat de tilsvarende tal for 1908:

	1908.		1909.	
Ankommet fra:	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Bangkok	34	34 500	54	57 000
Saigon	33	32 000	10	9 000
Japan	14	27 000	6	8 000
Canton	24	22 500	33	31 500
Andre havne i det sydl. Kina og Haiphong	23	22 500	46	42 000
Havne i det nordl. Kina	28	24 500	32	30 500
Borneo	9	11 000	4	6 000
Java	0	0	4	5 000
Sumatra	1	1 000	1	1 000
Filippinerne	4	4 500	2	2 000
Amerika			8	20 000
Australien	2	3 500	2	5 250
Europa			3	hvalfangere
Andre havne	5	5 500	3	3 000

Som det vil sees av denne opgave, er der en betydelig forøkelse i antallet av anløp fra Bangkok. Dette skyldes den omstændighet, at 7 norske skibe vaaren 1909 blev befragtet av et i Bangkok nystiftet kinesisk-siamesk selskap for cooliefarten mellem Bangkok, Swatow, Hoihow og Hongkong. Det samme selskap har paany befragtet 5 av de samme skibe, foruten 1 nyt norsk skib, for yderligere 1 aar. Beklageligvis har selskapet, da det ikke har kunnet finde tilstrækkelig og for sit øiemed passende tonnage blandt den norske, ogsaa befragtet 2 tyske skibe for den samme fart.

Saavidt man forstaar, synes skibe paa ca. 2 500 tons med 11 à 12 mils fart, der tilfredsstiller de vanlige fordringer til utstyr, grundtgaanhet o. s. v. at være de mest eftertragtede for denne fart.

Nogen forøkelse i tonnagen viser ogsaa anløpene fra havne i det sydlige Kina og Haiphong. Dette skyldes for den overveiende del et par norske skibe, som har været befragtet for fart mellem Hongkong og Haiphong, hvor endel kinesiske kjøbmænd optok konkurrencen med de derværende ruteselskaper. Saavidt man har forstaat, er denne konkurrence nu i avtagende, og kineserne har ikke befragtet noget nyt norsk skib.

I fart mellem vestkysten av Amerika og Hongkong blev der ifjor sluttet 4 store Bergensskibe. Dette er grunden til forøkelsen i anløpene fra Amerika. Saavidt man vet, er disse skibe sluttet for 3 aar.

Farten mellem de nordlige havne og Hongkong har i de sidste 2 aar vist større stabilitet. Særlig gjælder dette farten paa Newchwang og Dalny, hvis betydning som ufskibningssteder for Manchuriets jordbruksartikler synes at være i stadig stigende. Ogsaa iaar er flere norske skibe sluttet for regelmæssig fart mellem disse havne og Hongkong—Canton.

Tilbagegang viser farten paa Saigon. Dette skyldes liten utførsel av ris derfra til det sydlige Kina.

Foruten i fart paa de ovennævnte steder har den norske tonnage her syd paa i ganske stor utstrækning fundet beskæftigelse i risfarten mellem Saigon og Filippinerne. Da der ikke eksisterer nogen rutetrafik mellem disse steder, og der synes at være et stigende behov for ris paa Filippinerne, har der i den senere tid jevnlig været fragter i markedet for denne fart, og — saavidt man har forstaat — til rater, der som regel har hørt til de bedre av de, der har været budt i det aapne marked. Til stadighet dukker der i de herværende aviser op rygter om en paatænkt linje mellem Saigon og Filippinerne; men hittil er det i ethvert fald ikke blitt til noget.

I det sidste aar har der ogsaa været et stadig stigende behov for tonnage til kvægtransport til Filippinerne. Dette er tildels en følge av opstaaede vanskeligheter ved indførelsen av kvæg fra Hongkong paa grund av kvægssygdomme i det sydlige Kina, hvilken kvægimport saa godt som udelukkende besørgetes av de mange rutebaater. Som nye felter, hvorfra Filippinerne har ment at faa det nødvendige kvæg, har Anamkysten og i den senere tid særlig Cambodia (Phompenh) været forsøkt, og 4—5 norske skibe har næsten til stadighet været employeret i denne fart. Imidlertid synes det, som om heller ikke disse steder helt ut har kunnet tilfredsstille Filippinerne behov, og der agtes nu igangsat forsøk med at indføre kvæg fra Australien. Hertil er allerede et par norske skibe blitt befragtet for længere tid.

Fragter. Det sidste aars fragtmarked var som sine forgjængere gjennomgaende flaut, og de opnaade rater levnet liten eller ingen fortjeneste for vistnok de flestes vedkommende. Den gennemgaende lave kurs paa dollaren bidrog ogsaa sit hertil. De lokale ruteselskaper, som hittil har offentliggjort sine regnskaper, har i ethvert fald ikke opvist nogen nævneværdig fortjeneste.

I de forskjellige «trips» var raterne gjennomgaende de samme som fjoraarets, kanske noget bedre.

Raterne for timecharters, hvorav det sidste aar vistnok kan opvise nogle flere end tidligere, var for de mindre norske skibes vedkommende omkr. \$ 4 500 (Hongkong kurs) og for de større omkr. \$ 5 000 eller derover.

Fremtidsutsigter. Ved utgangen av aaret 1909 syntes der gjennomgaende at herske en større tillid til fremtiden end ved tidligere årsskifter. Det forløpne aar hadde jo allerede vist nogen, omend liten, bedring, og der forelaa avgjorte tegn paa, at konjunkturerna var i opadgaende. Ved det kinesiske nytår (i avvike februar maaned), paa hvilken tid de kinesiske kjøbmænd avslutter sine opgjør, viste det sig ogsaa, at de gjennomgaende hadde hat et bedre aar end de nærmest foregaaende.

Disse omstændigheter i forbindelse med lovende utsigter om en god rishøst paa de forskjellige steder i det sydøstlige Asien medførte derfor endel efterspørsel efter tonnage allerede ved aarets begyndelse.

I januar—februar blev der saaledes sluttet flere skibe for 3—6 maaneder til rater, der var noget bedre end fjoraarets. Imidlertid viste det sig, at rishøsten saavel i Saigon som i Bangkok var blitt adskillig over et middelsaars, og som følge herav opstod endel efterspørsel efter tonnage fra disse steder. Fragterne fra Saigon til Hongkong, som var nede i 13 cents eller mindre, begyndte at stige, og de kom noksaa snart op i 20 cents. Siden har de holdt sig omkring 21—22 cents. Det samme var tilfældet med fragterne fra Saigon til Filippinerne, som for kort tid siden notertes i 35—40 cents. Ogsaa fragterne fra det nordlige gik op, og der noteres omkring 30 cents for Newchwang—Hongkong. Kulfragterne fra Japan til det sydlige Kina har ogsaa fulgt med, og Japan - Hongkong noteres nu i omkr. \$ 2.00 eller derover, alt efter vedkommende havn i Japan. Fragterne fra Bangkok er ogsaa gaat op med henimot 10 cents tiltrods for de mange linjebaater, som er beskæftiget i fart derpaa.

Samtidig med denne stigning i de enkelte fragter er ogsaa raten for timecharter gaat op. Flere av de norske skibe, som ventet med at slutte til sidste halvdel av mars og begyndelsen av april har saaledes opnaadd ganske gode rater, der for enkeltes vedkommende endog er bedre, end hvad der har været betalt paa flere aar herute. At der iaar har været en forholdsvis livlig efterspørsel efter tonnage paa timecharter, vil frengaa av det faktum, at samtlige norske skibe — muligens med en enkelt undtagelse — paa den tid, da dette skrives, er sluttet paa timecharter, tildels for længere tid.

Hver vaar indtræder der regelmæssig en opgang i det herværende fragtmarked som følge av aapningen av havnene nordpaa samt efterspørsel efter tonnage efter de da avsluttede rishøster her syd paa. I tidligere aar har denne efterspørsel, hvad det sydlige marked angaar, gjerne været en kort opblussen som følge av en øieblikkelig og sterk efterspørsel efter tonnage fra en enkelt rishavn. Iaar derimot har dette i mindre fremtrædende grad været tilfældet. Der har — efter hvad der berettes — været et mere jevnt behov for tonnage det hele marked over, uten at antallet av de fragter, som har været frembudt i det aapne marked, har været saa særlig stort. Naar allikevel fragtmarkedet herute er blitt saavidt tilfredsstillende, som det i øieblikket er, turde årsaken hertil muligens være, at der endelig, efter flere aars overflod paa tonnage i Østen, er opstaaet et rimelig forhold mellem tilbud og efterspørsel efter tonnage herute.

Antallet av norske skibe, som er employeret i kystfart her, utgjør ca. 45. Et par skibe er i det forløpne aar tat over til andre farvande; men til gjengjæld vites et par skibe for tiden at være underveis til de østasiatiske farvande fra Europa, idet de herute er blitt sluttet for længere tid.

Som foran berørt er de andre nationers skibe, som konkurrerer med norsk tonnage herute, omtrent som sidste aar. De er i ethvert fald ikke øket i antal.

Forhøielse av den brasilianske pengekurs.

Indberetning fra kst. konsul *William Johannesen*, Rio de Janeiro.

De høie priser, som for tiden opnaaes for gummi, har bragt Brasilien et betydelig indtægtsoverskud i indværende halvaar, et overskud, som skal kunne ansættes til 9 à 10 millioner £ st. Ogsaa paa anden maate tilflyter der landet fremmed kapital, dels i

form av laan optat i utlandet, dels til de mange industrielle og kommercielle foretagender, som stadig dannes. Efter 1. juli d. a. bringer den nye kaffesæson atter mange vekslers paa markedet. Det maa derfor forudsættes, at landet i næste halvår vil tilføres en betydelig mængde guld, idet betalingerne fra utlandet kan ventes betydelig at overstige, hvad Brasilien paa sin side vil ha at remittere.

Konverteringskassen, «Caixa de Conversão», har nu en metalbeholdning av ca. 14 millioner £ st., og det er sandsynlig, at den legale maximalgrænse, 20 millioner £ st., motsvarende 320 000 000 \$, om ikke mange maaneder vil være naadd. Utover dette beløb kan kassen ikke udstede indløselige pengesedler. Spørsmålet om, hvad der i den anledning maa gjøres, er nu under drøftelse inden alle interesserede kredse.

Der er da flere, som holder paa, at adgangen til at udstede indløselige papirpenge bør utvides, men at samtidig sedlernes kurs bør forhoies fra den nugældende, 15 d., til 18 d. pr. milreis, hvad der vilde betyde en reduktion av værdien av 1 £ st., fra ca. 16 \$ 000 til 13 \$ 333. Andre vil med bibehold av den nuværende kurs, 15 d., ha ophævet den legale indskrænkning i konverteringskassens seddel-emissionsret og tilstede ubegrænset udstedelse av papirpenge.

Begge disse forslag vækker dog skarp modsigelse fra mange hold. Forhøielse av kursen kan ikke tilraades, uttales det, thi da vilde, i henhold til gjældende lov, de hittil udstedte pengesedler maatte inddrages og erstattes med nye. Og en saadan udveksling vilde i Brasilien med dets endnu ufuldkomment organiserede bankvæsen, dets store afstand og spredte befolkning kunne medføre stor forstyrrelse og betydelig skade almeninteresserne. Dernæst har regjeringen, uttales det videre, ved at udstede indløselige papirpenge paatat sig visse forpligtelser overfor almenheten, hvortil først og fremst hører, at denne med fuld ret skal kunne gaa ut fra, at regjeringen hverken selv eller indirekte gennem sin foranledning vil ændre disse penges værdi, som den selv under frit valg har fastsat og anseet for god. Saafremt regjeringen ikke fulgte denne forutsetning, vilde publikum let komme til at tape enhver tiltro til «konverteringspengenes» stabilitet. Vistnok vilde landets nuværende økonomiske stilling kunne bære en kursforhøielse, men den tid kunde komme, da en opretholdelse av den høie kurs vilde bli særdeles vanskelig.

Hvad det angaar, at indrømme konverteringskassen uindskrænket seddel-emissionsret, næres der frygt for, at i saa tilfælde den tiltagende masse papirpenge vilde kunne bringe landet ut i et uføre, hvorved dets økonomiske kræfter maaske langt vilde bli oversteget. Det maa nemlig erindres, at Brasilien ved siden av de indløselige pengesedler ogsaa har uindløselige papirpenge i omlop til et samlet beløb av for tiden ca. 624 000 000 \$, hvilke tillagt de i omlop værende indløselige pengesedler, ca. 230 000 000 \$, utgjør tilsammen ca. 854 000 000 \$.

Imidlertid har nu finansministeren i et den 22. april d. a. stedfundet statsraadsmøte git et «exposé» vedrørende konverteringskassens stilling, der gaar ut paa, at der fremlægges for nationalkongressen forslag om:

med hjemmel i art. 4 i lov nr. 1575 av 1906 at forhøie kursen ved nye emissioner fra 15 d. til 16 d.; at tillate kassen at motta depositum av guld, uten at maximalgrænse er fastsat; at overdrage regjeringen legal bemyndigelse til skridtvis at forhøie

kursen under hensyntagen til landets almindelige tilstand, til utviklingen av dets industrielle virksomhet, til papirpengenes tiltagende værdi og til den guldmasse, der ønskes deponeret; at gjenoprette garantifondet for de uindløselige papirpenge.

Dette regjeringsforslag er blit behandlet av deputeretkammerets finanskomité. Majoritetens indstilling gaar ut paa følgende:

1. Kursen hæves fra 15 til 16 d. pr. milreis, men med bibehold av den i loven om konverteringskassen av 6. december 1906, art. 3 fastsatte maksimalgrænse for udstedelse av indløselige pengesedler, nemlig 320 000 000 \$, motsvarende et gulddepositum av 20 millioner £ st., og under overholdelse av art. 4 i nævnte lov, hvori bestemmes, at de av konverteringskassen udstedte pengesedler, i tilfælde av at den i loven fastsatte emissionsgrænse eller kurs skulde bli forandret, skal indkaldes til ombytning inden en frist av ikke under 12 maaneder.

2. De ved lov av 20. juni 1899 oprettede specialfonds til garanti og tilintetgjørelse av de i omlop værende uindløselige papirpenge, der med loven av 6. december 1906, art. 9 og 10, overførtes til konverteringskassen, føres tilbake til sin oprindelige bestemmelse.

3. Ophævelse av alle motsatte forordninger, deriblandt de nævnte art. 9 og 10 i loven om konverteringskassen av 6. december 1906.

Minoriteten i deputeretkammerets finanskomité, bestaaende av vedkommende representant for staten São Paulo fraraader derimot i sin indstilling forhøielse av den legale kurs av 15 d., der væsentlig har bidraget til den udmerkede stilling, hvori den brasilianske produktion for tiden befinder sig. Minoriteten foreslaar, at den i art. 3 i loven om konverteringskassen fastsatte depositumskapital, der begrænser kassens seddelemissionsret, forhøies til 40 millioner £ st. Desuten foreslaar den, i overensstemmelse med komitéens majoritet, at de omhandlede specialfonds føres tilbake til sin oprindelige bestemmelse, bl. a. at garantere de i omlop værende papirpenge.

Den brasilianske finansminister har saaledes ikke paa noget hold inden finanskomitéen faat medhold i sit forslag om, at regjeringen skulde bemyndiges til skridtvis at forhøie kursen i overensstemmelse med landets almindelige økonomiske vilkaar m. v., og saaledes landets lovgivende forsamling fuldkommen berøves adgangen til at skride ind i spørsmaal vedrørende pengecirkulationen.

De ovenfor omhandlede komitéindstillinger naadde ikke frem til behandling, inden den ekstraordinært sammenkaldte kongressforsamling avsluttedes den 3. mai. I den samme dag ordinært sammentrædende nationalkongres har indstillingene heller ikke endnu været under behandling.

Imidlertid begynte kursen, straks efter at regjeringens forslag om forhøielse til 16 d. var fremsat, at stige, indtil den i slutten av første uke av mai av «Banco do Brazil» virkelig notertes med 16 d. pr. milreis — som allerede telegrafisk meddelt.

Der skal være utsigt til, at den nuværende høie kurs vil holde sig fremover og muligens stige end yderligere.

«Caixa de Conversão» opgaves ved expeditiionstidens avslutning den 9. mai at ha hat en depositumsbeholdning, motsvarende 288 641 407 \$ 274 i myntet guld.

Kursspørsmålet har naturligvis ikke været uten indflydelse paa det brasilianske kaffemarked. Den 16. april notertes prisen i Rio de Janeiro pr. arroba

(15 kg.) kaffe, type nr. 7, med 7 \$ 450; denne pris sank i løpet av dagene efter 20. april nedover, til den den 30. notertes med 6 \$ 800 à 6 \$ 700, motsvarende ca. 4 \$ 560 pr. 10 kg.

I Santos notertes prisen pr. 10 kg. kaffe, type nr. 7, med 3 \$ 950 den 30. april mot 4 \$ 150 den 16. s. m.

Den 9. mai notertes priserne for nævnte kaffe-type, i Rio med 6 \$ 700 pr. arroba, motsvarende 4 \$ 562 pr. 10 kg. og i Santos med 3 \$ 900 pr. 10 kg.

Ogsaa for den brasilianske gummis vedkommende noteres der fald i priserne efter midten av april maaned.

Trælastmarkedet i London.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*.

Siden sidste indberetning har markedet hat en noget fastere tendens. Dette skriver sig dog snarere fra smaa beholdninger paa produktionsstederne end fra nogen synderlig efterspørsel herover. Til de mange tribuner, som opsattes i anledning av kong Edwards begravelse, er der nok medgaat endel træ, men noget større liv i byggevirksomheten kan endnu ikke spores.

Av $7/8 \times 6''$ u./s. furu skal der være solgt til £ 9.15.0, men avskiberne forlanger op til £ 10.0.0. De gaar ut fra, at de smaa beholdninger i England snart vil tvinge forbrukerne til at kjøpe.

Beholdningerne av høvlede bord i Londons dokker utgjorde ved utgangen av april maaned:

1910.	1909.	1908.
4 327 000 stkr.	4 386 000 stkr.	5 505 000 stkr.

Da beholdningerne ved utgangen av mars iaar utgjorde 4 379 000 stkr., er de altsaa under maanedens gaat ned med 552 000 stkr.

Der utgik fra dokkerne under april

1910.	1909.	1908.
1 147 000 stkr.	964 000 stkr.	1 062 000 stkr.

og leveringerne fra skibssiden gik samtidig op til 1 306 P.S.H., mot 899 P.S.H. i april 1909 og 884 P.S.H. i april 1908.

Av $4'' \times 6''$ skal der fra Sydnorge være solgt til £ 7.17.3, men der forlanges fra £ 7.17.6 til £ 8.0.0.

Auktionspriserne holder sig ganske høie, og en yderligere stigning er ikke helt usandsynlig.

Ny telegraf- og telefonlinje til Siglufjord.

Konsul *Thj. Klingenberg*, Reykjavik, har indberettet følgende:

Ifjor bevilget altinget mot $1/3$ tilskud fra de interesserede herredet det nødvendige beløp til bygning av en telefonlinje til Siglufjord. Linjen, som skal bygges i sommer, blir ca. 85 km. lang og faar antagelig 4 stasjoner foruten Siglufjord, der er linjens endepunkt. Som de fleste linjer heroppe blir ogsaa denne bygget av norsk tømmer.

Siglufjord vil saaledes, naar linjen i løpet av høsten blir færdig, gjennom stationen Saudárkrök komme i direkte forbindelse med telegrafstationen i Akureyri.

Foreløbig har man kun ment at oprette telefonstation i Siglufjord, men der er anledning til at gaa over til telegrafdrift, om det viser sig at være nødvendig.

Antagelig blir arrangementet med linjen til Siglufjord likt det, der anvendes ved endel fiske-telegrafstationer i Norge, nemlig telegrafdrift, medens fisket staar paa, og resten av aaret kun telefon.

Sædens stilling i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

I henhold til den netop offentliggjorte beretning om sædens stilling i det tyske rike notertes omkring midten av mai for vinterhvetet 2.3, sommerhvetet 2.5, vinterspelt 2.2, vinterrug 2.6, sommerrug 2.4, sommerbyg 2.4, havre 2.5, kløver 2.3, lucerne 2.5, kunstig vandet eng 2.3 og anden eng 2.6.

Det i beretningsmaanedene fra midten av april til midten av mai herskende usedvanlig kolde veir, paa enkelte steder forbundet med vedholdende tørke, paa andre steder med formeget nedbør, hadde en litet gunstig indflydelse paa sædens utvikling og hindret vaaraarbeidet; først i maanedens anden halvdel indtraadte pludselig gunstig veir, og sommerlig varme, og rikelig nedbør bragte en merkelig bedring i stillingen, hvorved de ovenanførte noteringer, som tildels er daarligere end april maaned, er blit fuldstændig illusoriske; i virkeligheten er stillingen nu ved mai maanedens utgang bedre end i april. Skadedyr har iaar ikke anrettet saa stor skade, derimot klages der over ukrudt. Ompløiningerne har ikke tat noget større omfang og utgjorde for vinterhvetet og -rug kun 2 %, for kløver og lucerne 3 % av arealet. Saavel vinter- som sommersæden, som indtil midten av maanedene stod tynd og daarlig, har i de sidste par uker rettet sig overordentlig meget. Poteterne var endnu kommet for litet op, til at en endog nogenlunde nøiagtig bedømmelse kunde avgives. Kløver og lucerne hindredes vistnok av det kolde veir i veksten, men byder efter varmens indtrædelse gode forutsigter, og ogsaa for engen er utsigterne nu gode.

Isimporten til Tyskland.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har indberettet følgende:

Ifølge det netop utkomne hefte for april av «Monatliche Nachweise über den Auswärtigen Handel Deutschlands» gik Tysklands import av is i april maaned op til 62 870 tons til en værdi av 503 000 mark, hvorav 62 377 tons kom fra Norge og ca. 300 tons fra Østerrike; i aarets første 4 maaneder er hittil indført 116 688 tons til en værdi av 934 000 mark, derav 106 617 tons fra Norge.

Tolden paa repslugervarer i Finland.

Minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, har indberettet, at den finske senat til den russiske keiser har indsendt forslag om forhøielse av tolden paa alle repslugervarer, men at saken indtil videre er beroende.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 5 (mai) 1910 med følgende indhold:

Amerikas Forenede Stater. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i New York.

Indhold: Skibsfart Fragter. Den amerikanske handelsflaate. Skibsfartssubvention. Skibsbygning. Indsjo-farten. Monstringsforretninger. Romning av sjøfolk. Hyrer. Økonomisk oversigt. Import og export. Hvalfangst. Fiskerier. Bomuld. Bomuldsfrøolje. Korn. Mel. Kjød. Flesk. Huder og skind. Lær. Petroleum. Jern og staa. Kobber.

Turkestan. Indberetning fra vicekonsulatet i Baku.

Indhold: Befolkning. Klima. Landbruk. Frugt og vinavl. Bomuld. Grønsaker. Skogbruk. Kvægavl. Bergverksdrift. Industri. Handel.

Skibsfarten paa Kuba i 1909.

Skibsfarten paa Mexiko i 1909.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 23.

Ukeutgaven.

11. juni 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Danmarks import og export i 1909. Handelsomsætning med Norge	125
Handelsomsætningen med Østerrike-Ungarn i 1909. Utsigterne for øket import av norske varer	126
Gummimarkedet i Brasilien. Utsigterne for gummipriserne	128
Kanadas bergverksdrift i 1909	129
Sveriges tyttebærexport	130
Regulering av den tyske kalindustri	130
Ruslands jernindustri	131
Kornhøsten i Frankrike i 1909	131
Papirfabrikation av torv	131
Dybden i sjøkanalen ved St. Petersburg	131
Dybden paa Archangels bar	131
Utsigterne for bomuldshøsten i Centralasien	131
Høstutsigterne i Frankrike	131
Høstutsigterne i Rusland	131
Fremmede skibe har ikke adgang til deltagelse i kystfarten paa Spanien	131
Sardinæskers lodning med bly	132
De nye kaianlæg i Rio de Janeiro bortforpagtet	132
Indtægtskatt paa utenlandske rederier i de Forenede Stater	132
Toldbehandlingen av transtearin i Tyskland	132
Skrifningsdokumenter til Kuba behøver ikke at skrives paa spansk	132
Anbud paa leverance av trælast til utvidelse av Keiser Wilhelm-kanalen	132
Straffetold i de Forenede Stater paa træmasse og trykpapir fra provinsen Quebecs kronskoge	132

Danmarks import og export i 1909. Handelsomsætningen med Norge.

Minister *F. Hagerup*, Kjøbenhavn, har indberettet følgende:

Til belysning av vareomsætningen mellem Norge og Danmark i 1909 hitsættes fra det av det danske statistiske bureau utgivne verk «Danmarks vareomsætning med utlandet i 1909», sammenholdt med samme publikation for 1908, følgende tal:

Indførsel fra Norge til Danmark.

	1908.	1909.
Fersk fisk	11 580 000 pd.	7 900 000 pd.
Saltet sild	18 130 000 »	24 170 000 »
Trælast	260 000 kbf.	50 000 kbf.
	4 559 kmf.	8 042 tons.
Skind og huder, uberedte	380 000 pd.	700 000 pd.
Handelskjødning	220 000 »	450 000 »
Kli og glutenfor	1 310 000 »	1 870 000 »
Kjød av hornkvæg	40 000 »	80 000 »

Utførsel fra Danmark til Norge.

	1908.	1909.
Smør i almindelig emballage	20 000 pd.	100 000 pd.
» i hermetisk emballage	60 000 »	10 000 »

Egg	20 000 snes.	10 000 snes.
Flesk (ogsaa skinker):		
ferskt	40 000 pd.	10 000 pd.
» ikke ferskt	260 000 »	360 000 »
Kjød av hornkvæg, ferskt	4 870 000 »	5 370 000 »
» » ikke »	190 000 »	400 000 »
Okser og kjøer	3 928 stkr.	2 221 stkr.
Heste	142 »	146 »
Hvete, uformalet	1 160 000 pd.	2 590 000 pd.
» formalet	10 700 000 »	7 730 000 »
Byg, uformalet	21 040 000 »	17 620 000 »
Rug, formalet	530 000 »	570 000 »
Mais	790 000 »	250 000 »

Som det vil sees, omfatter foranstaaende ikke alle varer av betydning i handelen mellem Norge og Danmark. For de øvrige artikler foreligger endnu ikke statistik for 1909. Fra den norske handelsstatistik for 1908 hitsættes følgende tal:

Indførslen fra Norge til Danmark (heri ikke medregnet Færøerne og Island) hadde en værdi av:

	1907.	1908.
	Kr.	Kr.
Træmasse, tør	107 200	21 600
» vaat	632 400	518 900
Cellulose, tør	270 100	201 400
» vaat	6 000	17 600
Trykpapir	98 600	84 800
Tapeter	18 100	26 100
Træpap	37 800	31 200
Pakpapir	624 200	216 700
Is	1 700	6 600
Svovlkis	171 600	138 400
Granit	68 100	73 600
Takskifer	39 500	19 300
Kobber (raffineret)	33 000	68 900
Jern (søm og spiker)	120 600	65 600
Dampfartøier	166 000	—
Hermetiske matvarer	332 800	250 300

I det ovennævnte hefte av de danske statistiske meddelelser anføres, at værdien av de varemengder, der i aaret 1909 indgik til forbruk fra utlandet, var 566 mill. kr.; værdien av utførslen av indenlandske varer utgjorde i samme aar 443 mill. kr. Forskjellen mellem ind- og utførselsværdien beløper sig altsaa til 123 mill. kr. Disse tal indbefatter ikke omsætningen i guld, hvorav der i 1909 er indført for 3,8 mill. kr. og utført for 4 mill. kr.

En sammenligning med de tilsvarende tal for de foregaaende aar viser, hvorledes Danmarks indførselsoverskud i utpræget grad bevæger sig i takt med aarenes økonomiske konjunkturer. Under høikonjunkturerne i 1906 og 1907 steg importoverskudet langt utover alle tidligere grænser; medens det i gjennemsnit i aarene 1901—1905 utgjorde 102 mill.

kr., steg det i 1906 til 166 mill. kr. og i 1907 endog til 184 mill. kr. Derefter fulgte i depressionsaaret 1908 et fald i merindførselsværdien, som heller intet tidligere aar kan opvise maken til, nemlig til 111 mill. kr., altsaa en nedgang paa 73 mill. kr. I 1909 er importoverskuddet atter steget med vel en halv snes millioner kroner, idet indførselsværdien forøkedes med ca. 15 mill. kr., medens utførselsværdien kun steg med 3½ mill. kr.

Importforøkelsen i 1909 er næsten udelukkende hitført gennem landbruksomsætningen, der tildels er uafhængig av de periodiske konjunktursvingninger. Indførselsværdien av varer utenfor landbruksprodukter var derimot like stor i 1908 og 1909, ca. 350 mill. kr. En saadan tilstand i indførslen, som kun én gang tidligere har vist sig, skyldes dels den fortsatte stilhet i forretningslivet, dels forskyvninger paa grund av toldforandringen, som bevirket, at importen av de toldforhøiede varer: tobak, vin og spirituosaa i 1908 steg meget betydelig for derefter at gaa betydelig ned i 1909, da toldforhøielsen var traadt i kraft. Som et vareomraade, hvor der har været en utpræget tilstand, eller endog tilbagegang, kan nævnes materialer til bygningsbruk, teglverksfrembringelser, cement, sten, glas i plater, trælast m. m.

For landbruksutførslen, der utgjør 406 mill. kr., eller over ni tiendedele av den samlede utførselsværdi, var der i 1909 en stigning paa 6 mill. kr. Værdiforskyvningerne ved de enkelte varer avdæmpes derved, at bevægelsen i pris og exportmængde i 1909 i regelen er gaat i motsat retning. I smør-eksporten var der en mængdeoppgang paa ca. 2½ mill. pd. smør, men en prisnedgang paa ca. 2 øre pr. pund; resultatet er blit en værdinedgang paa ½ mill. kr. I fleskeutførslen var der en betydelig nedgang, men priserne steg forholdsvis endnu sterkere, saa at der blev en værdioppgang paa 2—3 mill. kr. For eggutførslen var der likeledes nedgang i mængde og opgang i pris, men resultatet blev her en værdinedgang paa over 1 mill. kr.

Til England gaar 94 pct. av det utførte smør, 97½ pct. av flesket og 98½ pct. av eggene. Resten av smør- og fleskeutførslen gaar for størstedelen til Tyskland. Utførslen av heste og kvæg gaar paa et par procent nær til Tyskland, som ogsaa er avsetningsstedet for henimot tre femtedele av kjød av hornkvæg. Kvægutførslen til Tyskland forøkedes i 1909 med ca. 5000 stkr., medens der til Norge utførtes 2200 stkr., mot 3900 stkr. i 1908. Den fra sommeren 1907 av tillatte indførsel av dansk kvæg til Norge har saaledes ikke faat videre betydning.

Handelsomsætningen med Østerrike-Ungarn i 1909. Utsigterne for øket import av norske varer.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *Carl Neufeldt*, Wien.

Træmasse, cellulose og papir. Østerrike-Ungarns omsætning av træmasse, cellulose og papir var i aaret 1909 følgende (I. = indførsel fra; U. = utførsel til; m. c. = metercentner; kr. = østerr. kroner):

Træmasse:

Bleket:		Ubleket:	
m. c.	Kr.	m. c.	Kr.
Ialt: I. 3916	56 882	Ialt: I. 1546	20 871
U. 200	2 900	U. 94 371	1 274 009

Heraf falder paa:

Bleket:	m. c.	Ubleket:	m. c.
Danmark . . . I.	207	Tyskland . . . I.	1 332
Tyskland . . . I.	3 289	do. . . U.	10 448
Norge . . . I.	104	Bulgarien . . . U.	319
Rusland . . . I.	107	Norge . . . I.	101
Sverige . . . I.	208	Amerika . . . I.	113
Italien . . . U.	200	do. . . U.	1 001
		Italien . . . U.	45 201
		Rumænien . . . U.	2 190
		Rusland . . . U.	29 766
		Schweiz . . . U.	4 805
		Triest . . . U.	331

Sulfit- og sulfatcellulose.

Bleket:	m. c.	Kr.	Ubleket:	m. c.	Kr.
Ialt: I. 20 383	570 724		I. 7 214	151 494	
U. 470 578	13 176 184		U. 222 757	4 232 383	

Heraf falder paa:

Bleket:	m. c.	Ubleket:	m. c.
Tyskland . . . I.	16 448	Tyskland . . . U.	34 932
do. . . U.	61 073	do. . . I.	4 223
Italien . . . I.	197	Norge . . . I.	352
do. . . U.	176 459	Rusland . . . I.	665
Norge . . . I.	100	do. . . U.	1 644
Rusland . . . I.	944	Sverige . . . I.	1 759
do. . . U.	11 815	Amerika . . . I.	210
Sverige . . . I.	1 381	do. . . U.	7 692
Amerika . . . I.	1 311	Frankrike . . . U.	76 592
do. . . U.	47 044	England . . . U.	1 217
Frankrike . . . U.	100 035	Italien . . . U.	80 741
England . . . U.	36 463	Schweiz . . . U.	5 854
Nederlandene . . . U.	3 282	Triest . . . U.	2 074
Portugal . . . U.	2 079	Tyrkiet . . . U.	1 510
Rumænien . . . U.	3 152	Ægypten . . . U.	1 473
Schweiz . . . U.	21 483	Belgien . . . U.	7 347
Argentina . . . U.	2 179		
Spanien . . . U.	3 075		

Pap (træpap) av vekt over 300 gr.

Ialt: I. 5 247 m. c.	Kr. 89 199
U. 216 402	* 3 678 834

Heraf falder paa:

Bleket:	m. c.	Ubleket:	m. c.
Tyskland . . . I.	5 115	Rumænien . . . U.	1 090
do. . . U.	23 702	Rusland . . . U.	2 103
Sverige . . . I.	63	Serbien . . . U.	1 329
Schweiz . . . I.	58	Triest . . . U.	1 754
do. . . U.	18 311	Tyrkiet . . . U.	17 578
Frankrike . . . U.	17 667	Indien . . . U.	1 128
Grækenland . . . U.	4 764	Asiatisk Tyrki . . . U.	5 774
England . . . U.	3 595	Ægypten . . . U.	8 523
Hamburg . . . U.	6 815	Amerika . . . U.	1 965
Italien . . . U.	96 016	Australien . . . U.	840
Nederlandene . . . U.	1 503		

Ordinært trykpapir.

Ialt: I. 1 186 m. c.	Kr. 71 160
U. 88 329	* 2 561 541

Heraf falder paa:

Bleket:	m. c.	Ubleket:	m. c.
Tyskland . . . I.	772	Serbien . . . U.	4 648
do. . . U.	1 539	Tyrkiet . . . U.	13 661
Italien . . . I.	244	Indien . . . U.	13 114
Belgien . . . U.	883	Kina . . . U.	5 427
Bulgarien . . . U.	14 504	Japan . . . U.	2 011
Grækenland . . . U.	3 690	Asiatisk Tyrki . . . U.	2 363
England . . . U.	2 820	Ægypten . . . U.	2 550
Hamburg . . . U.	8 198	Argentina . . . U.	1 643
Rumænien . . . U.	1 978	Brasilien . . . U.	5 060
Schweiz . . . U.	981		

Handelsomsætningen med Norge. Den direkte import av norske varer til Østerrike-Ungarn i 1909 beløp sig til:

	Fra Norge. Kg.	Samlet indførsel. Kg.
Fersk fisk	638 200	10 910 900
Faarehuder	14 100	1 552 300
Tranoljer	6 243 500	20 671 300
Sild, saltet og røket	4 936 000	20 884 200
Stokfisk	1 943 000	2 179 900
Fisk, marineret eller i olje .	22 300	398 500
Granit, labrador etc.	953 800	36 399 300
Anden sten («Schotter») . .	552 800	30 356 000
Svovlkis	2 429 600	141 843 300
Feltspat	1 111 600	6 826 200
Tjære av træ	83 600	1 125 100
Træmasse, bleket	10 400	391 600
do. ubleket	10 100	154 600
Cellulose, bleket	10 000	2 038 300
do. ubleket	35 200	721 400
Balataramme	3 700	65 500
Natriumnitrit	4 400	23 700
Fyrstikker	3 800	520 900
Kunstige gjødningsstoffer . .	618 200	1 600 600
Benmel	129 400	9 580 100
Kjødavfald til gjødning . . .	13 700	767 900
Kli av hvete og rug	235 000	83 769 100
» andre slags	20 100	1 185 100

Til Norge eksportertes fra Østerrike-Ungarn i 1909:

	Til Norge. Kg.	Samlet utførsel. Kg.
Raffinadesukker	665 600	639 361 800
Byg	110 400	194 084 100
Malt	425 700	154 642 100
Fløil av bomuldsgarn	7 800	202 500
Lin- og ramiegarnstoffer . .	27 000	292 100
» bleket	12 700	960 800
Filt- og filtvarer	5 100	477 200
Hatteformer av uldfilt	122 300	31 427 200
Dame- og barnehatter	268 300	32 930 400
Kraver og manchetter	18 900	308 900
Formerarbeider av stenpap, asfalt og lignende stoffer . .	519 400	963 500
Spillekort	7 000	383 200
Sko og støvler	11 900	1 535 900
Isolations- og monteringsbestanddele til elektriske øiemed	34 100	1 831 400
Blik og plater av uedle metaller under 5 mm.	7 400	326 400
Cyklebestanddele	2 400	28 900
Granatvarer værdi	kr. 20	1 180
Lommeure	84 600	619 500
Lithopon, griffithhvitt	10 700	361 800
Æthylæter	8 400	723 000

Gjennemgaaende er vor export paa Østerrike-Ungarn i 1909 steget ganske betydelig. Ifølge ovenstaaende utdrag av handelsstatistikken, som fremdeles er litet paalidelig i sine meddelelser, importertes langt større mengder av fersk fisk, tranoljer, sild, svovlkis, balataramme, gjødningsstoffer, sten etc.; medens monarkiets export til Norge var betydeligere i sukker, byg, malt, bomuldsvarer, hatter, kli og spillekort.

Fiskeriprodukter. Av fersk fisk importeres særlig fra tyske havnsteder større mengder for hvert aar.

Dette viser tydelig, at der i monarkiet er et godt marked for denne artikel. «Deutsche Nordseefischereigesellschaft» i Wien, som opprettedes for faa aar tilbake, har sikret sig den største del av denne forretning. Dette selskap, som har filialer og utsalgssteder rundt omkring i Wien og i andre byer, mottar daglig forsyninger paa 10 til 20 000 kg. fersk fisk. Der vil uten tvil let kunne avsettes betydelig mere av denne artikel fra Norge, da der utenom nævnte tyske firma findes mange fiskehandlere, som interesserer sig for import herav. Artikler som hummer og ræker, der hittil har været litet kjendt paa markedet, finder ogsaa større avsetning.

Røket og saltet sild. I 1908 importertes herav 3 996 700 kg. I 1909 er indførslen steget til 4 936 000 kg., medens den samlede import er steget med 3 939 500 kg. (I 1908 ialt 19 141 600 kg., i 1909 20 884 200 kg.). Ifølge statistikken kommer de største mængder sild fra Tyskland, hvorfra i 1909 alene importertes 8 600 200 kg., og fra England (5 307 400 kg. i 1909). Den væsentligste import fra Norge bestaar av «skjæresild», der nedlægges i marineret tilstand av de østerr. og ungarske konservefabrikker. Av den saakaldte sloesild indførtes vistnok mest fra Stettinerfirmaer. Sildeimportørernes antal er i aarets løp steget, da der er opprettet et nyt røkeri; desuten befatter et par firmaer i Mähren sig med nedlægning av skjæresild.

Stokfisk. Omsætningen herav er steget med 366 000 kg. sammenlignet med importen i 1908. Den største del av importen gaar over Triest. Det er væsentlig Finmarksfisk, som finder avsetning til Triest. Av den saakaldte «Zartfisch» importeres endel ogsaa til Ungarn. I aarets løp er der i Triest desværre forekommet fallitter, som har medført betydelige tap for flere norske firmaer. Dette kunde kanske ha været undgaat, hvis vedk. norske firmaers agenter hadde været mere paapasselige. I det hele bør man særlig i Triest være meget forsigtig i valget av agenter, da disse som oftest staar formeget paa importørernes side. Idetheletat bør man fra tid til anden indhente oplysninger om sine forbindelser for at være bedst mulig orienteret med deres forretningsgang.

Tranoljer. Avsætningen av tran er tiltat i ganske betydelig grad i løpet av de sidste aar. Den samlede import er iaar steget med 3 726 600 kg. Norge staar nu atter anført som den største eksportør i statistikken, medens Japan, England og Tyskland opviser mindre kvantiteter. Paa grund av den fastere tendens paa samtlige vegetabiliske oljer har særlig hvaloljen faat større anvendelse i de forskjellige industrielle foretagender. Foruten av sæpefabrikkerne, som hittil ikke har kunnet skaffe større avsætning av sæpe, der er fremstillet av tran, benyttes hvaloljen ogsaa av gruber til belysningsøiemed, istedetfor den dyre rapsolje. Priserne, som ifjor var gjennemgaaende lave, har nu en temmelig fast tendens paa grund av linoljens sterke prisstigning. Utsigterne til en gunstig avsætning av hvaloljer er derfor gode. Til garverierne og lærfabrikkerne finder vor tran desværre mindre avsætning end tidligere, da konjunkturerne i denne branche har været temmelig daarlige i de sidste aar. Desuten anvendes nu langt mere degras til lærfabrikationen, hvorfor forbruket av tran til dette øiemed er reduceret.

Granit, labrador etc. Disse produkter importeres særlig fra Sverige. Den saakaldte sorte svenske granit, som vistnok ogsaa findes i Norge, er temmelig meget efterspurt til gravmonumenter. Svensk granit i «bosse-rede» blokker koster fortiden mk. 260 pr. kub.m. Mørk labrador er ogsaa efterspurt. Det er denne vare, som hovedsagelig importeres fra Norge. I disse sten-

arter kunde vi uten tvil opnaa større avsetning, da vore labrador- og granitsorter, hvad kvalitet og farve angaar ikke staar tilbake for de svenske sorter.

Sardiner. Til trods for Østerrikes betydelige sardinindustri, som er beskyttet av en temmelig høi indførselstold, importeres aarlig ganske store kvantiteter sardiner fra Frankrike, Portugal, Spanien og av og til fra Norge. Man synes, vore røkede sardiner er for smaa i forhold til de sorter, man er vant til fra andre lande. Desuten har jeg faat den opfatning, at østerrikerne ikke synes om røksmaken paa sardinene. Her er dog anledning til langt større avsetning end den, som fortiden finder sted. Ved hjælp av energiske pladsagenter, som bør bevilges konsignationslagre, for stadig at kunne forsyne detaljisterne med varer, burde de norske sardiner i kort tid kunne skaffe sig en meget større omsetning end nu.

Gjødningsstoffer. Monarkiet er som bekjent et betydelig akertydende land. Forbruket av gjødningsstoffer er ganske enormt. Alene av chilisalpeter importerer Østerrike for ca. 19 mill. kr. Ifjor var indførselsmengden 80 533 300 kg. Tilsvarende store mængder forbrukes av thomasmel, superfosfat, kainit etc. Norgesalpeter begynder saa smaat at vinde landbrukernes opmerksomhet, og forespørslen herefter er begyndt at bli livligere. Det er imidlertid ingen let sak at introducere et nyt produkt paa det østerrikske marked, uten at der gjøres energisk reklame for produktets brukbarhet. Den østerrikske landmand er fra de store syndikaters side vant til, at der tilbydes ham kvantiteter baade gratis og franko til prøve i aarevis, og at han blir oversendt brochurer og forsøksattester fra landets egne anstalter. Man maa følge den samme vei, hvis gjødningsstoffet skal avsettes i likhet med chilisalpeter; dette koster rigtignok penge, men utgifterne indvindes sikkert senere.

Gummimarkedet i Brasilien. Utsigterne for gummipriserne.

Indberetning fra kst. konsul *William Johannesen*, Rio de Janeiro.

For det brasilianske gummimarkeds vedkommende betegner aaret 1909 en sterk opgangsperiode efter aaret 1908 med dets store prisfald. Efter en av «Jornal do Commercio» nu offentliggjort statistisk opgave eksportertes der i 1909 ialt 39 026 738 kg. brasiliansk gummi til en værdi av 302 514 159 milreis papir, eller £ 18 926 061, mot 38 206 461 kg. til en værdi av 188 365 637 \$, eller £ 11 784 637, i aaret 1908. Medens altsaa forøkelsen av den eksporterede mængde gummi fra 1908 til 1909 ikke utgjør fuldt en million kg, er exportværdien samtidig steget med 114 148 522 \$, eller £ 7 141 424.

Priserne for «Pará fine» sank i løpet av sidste halvdel av aaret 1907 og aaret 1908 helt til 3 \$ 400 pr. kg., for saa fra 1909 av atter at gaa jevnt og sikkert opover, til de naadde 8 \$ 600 pr. kg., en pris, som tidligere ikke skal kunne opvises i den brasilianske gummiproduktions historie. Markedet viser fremdeles en sikkert opadgaende tendens. I uken omkring 1. april d. a. notertes saaledes gummiprisen i Pará med 13 milreis pr. kg. og i London med 10 sh. 8 d. pr. lb., mot henholdsvis 5 \$ 650 og 5 sh. i den tilsvarende uke foregaaende aar.

Det sterke prisfald i 1908 skyldtes for det første krisen i Nordamerika og de forskjellige omstendigheter, som stod i forbindelse med den, og som bevirket en stansning i gummiindustrien. Den opfatning er imidlertid ogsaa herskende, at svingningerne

i gummipriserne for en stor del skriver sig fra mangelen paa solide kreditanstalter i Pará, centret for den brasilianske gummiproduktion, hvorved spekulasjonen er git altfor stort spillerum. De værste ulemper herved er der nu imidlertid rettet paa, idet republikkens finansminister har forordnet, at den brasilianske nationalbanks filial i Belém, Pará, skal tilføres tilstrækkelige fonds.

Den overordentlig sterke opgang i gummipriserne i aaret 1909 tilskrives — foruten den stadige utvikling av de industrier, hvori gummi anvendes, bl. a. automobilindustrien, — ogsaa den omstændighet, at saa mange av de utenlandske kjøpere, som stadig hadde holdt sine indkjøp av gummi tilbake i paa-vente av yderligere fald av priserne fra 1908, i begyndelsen av 1909 pludselig saa sig nødsaket til at fornye sine beholdninger.

Gummiproduktionen i Amazondistriktet er, utales det i den herværende britiske legations handelsrapport for 1908, i mange henseender en av de merkverdige kommersielle foreteelser, som findes. Om man sammenligner den værdi, produktet har paa verdensmarkedet, med den ubetydelige menneskelige energi, der utvikles for at frembringe det, vil man finde motsætningen slaaende. Hele dette værdifulde produkt høstes i første haand av en skare mænd, uten nogensomhelst utdannelse, som begir sig ind i de store skoge og der for regning av en eller anden fjernboende «aviador» tapper trærne og røker den gummi, der senere figurerer som den anden i rækken av Brasiliens store kommersielle og finansielle værdier. Berøvet sin gummiproduktion vilde Brasilien tape næsten en tredjedel av sin kjøpeevne.

De overordentlig høie priser, som nu opnaaes for gummien, har naturligvis ogsaa bragt arbeidslønnen for gummisamlerne til at stige til før ukjendte høider. Og til de brasilianske gummidistrikter er der nu en «rush», som skal kunne sammenlignes med tilstrømmingen til guldgravedistrikterne i tidligere dage. I byen Belém, Pará, har sporvognstrafikken maattet indstilles, idet vognstyrer og konduktører ikke er til at opdrive; alle drager ut i urskogen for at friste lykken som «seringueiros».

Ser man hen til den samlede verdensproduktion av gummi, som for 1907 ansattes til 69 000, for 1908 til 65 000 og for 1909 til 79 000 tons, viser det sig, at Brasilien med sin export i de nævnte aar av henholdsvis 36 000, 38 000 og 39 000 tons gummi alene leverer mere end halvparten. Herved er den utenlandske, særlig den engelske, kapitals interesse vakt, og gummi har for tiden en evne som ingen anden av de brasilianske naturrigdomme til at trække fremmede penge til landet. Store arealer indkjøpes til plantning av gummitrær, og i de aar, som hengaar, inden plantningerne kan gi utbytte, drives høstning av vild gummi. Den brasilianske gummiproduktion befinner sig saaledes under en stadig økende utvikling.

I løpet av de fire aar til og med 1908 blev der ifølge «Jornal do Commercio» i London stiftet selskaper til exploatering av brasiliansk gummi (plantning og høstning) med en samlet kapital av £ 3 852 714 foruten de kapitaler, som av enkeltmænd direkte blev sat i gummiproduktionen i samme tidsrum. Nævnte kapital blev i løpet av de tre første kvartaler av aaret 1909 forøket med £ 3 372 700, hvortil i aarets sidste kvartal kom yderligere £ 2 551 500, altsaa tilsammen alene i 1909 £ 5 924 200. Den samlede engelske kapital, hvormed der i de sidste fem aar, til og med 1909, er stiftet selskaper til ut-

vinding av brasiliansk gummi, beløper sig saaledes til £ 9 776 914.

Men ogsaa i andre gummiproducerende lande er man allerede fuldt igang med arbeidet paa at utvide avkastningen. Det brasilianske gummitræ, «hevea brasiliensis», er i stor utstrækning plantet bl. a. i Ostindien og paa Ceylon, og der foregaar allerede en stigende utførsel av plantet Pará-gummi fra disse lande. I Kongo, Mexiko, Mellemamerika og flere lande findes der ogsaa allerede store gummiplantager.

I betragtning av den økende utvikling, hvori verdensproduktjonen av gummi saaledes for tiden befinder sig, skulde man tro, at man snart vilde faa se nedgang i de overordentlig høie priser, som nu er gjældende. Imidlertid formaar den samlede tilførsel av gummi neppe at tilfredsstille verdensbehovet. Dette ansættes for aarene 1905—1908 til 61 397, 66 000, 69 000 og 67 500 tons, medens tilførslen i de samme aar ansættes henholdsvis til 61 000, 65 000, 69 000 og 65 000 tons, og med den sterke utvikling, hvori gummiindustrien for nærværende befinder sig, næres der i sin almindelighet ingen synderlig tvil om, at behovet for gummi i de første aar vil holde skridt med den tiltagende produktion. Naar der sees hen til, at der, som det meddeles, alene til automobilfabrikationen, foruten hvad der medgaar til senere reparationer av vognene, aarlig skal tiltrænges mindst 30 000 tons gummi, og at ca. 15 000 tons aarlig gaar til galogeiindustrien, kan det forstaaes, at der inden i gummiproduktionen interesserede kredse ikke ventes noget synderlig fald av de nuværende priser før i 1913 eller 1914, naar de nye gummiplantninger har begyndt at gi fuld avkastning. Hvad særlig angaar utvindingen av gummi i Amazonas-distriktet, det brasilianske gummi-givende træ, «hevea brasiliensis»'s egentlige hjemsted, maa der tages hensyn til de forholdsvis store driftsomkostninger der i sammenligning med, hvad tilfældet er i andre gummi-producerende lande. I Pará skal produktionsomkostningerne aldrig kunne regnes lavere end 4 milreis pr. kg., eller 2 sh. 6 d. pr. lb. gummi. Dette ligger for en stor del i den besværlige transport av det hestede produkt, ofte langveis fra gjennom uveisom skog for at faa det ned til indlastningsstedet. Med usigt til større vinding kan man derfor vanskelig drive gummi høstning i Amazonas-distriktet, medmindre de priser, som opnaaes for produktet, holder sig nogenlunde høie. Fra Ceylon, Malakkahalvøen o. s. v., hvor som ovenfor omtalt ogsaa «hevea brasiliensis» dyrkes, vil derfor Amazon-gummien maatte vente sig skarp konkurrence.

Den egentlige amazon-gummi, «seringa», tappes i urskogene i staterne omkring Amazonfloden, Pará og Amazonas, samt i forbundsdistriktet Acre ved grænsen mot republikkerne Peru og Bolivia. Den frembydes paa markedet i fire forskjellige kvaliteter, kjendt under navnene «seringa fina», «seringa entre fina», «Sernamby» og «Caucho». Av «seringa» utførtes der fra Brasilien ifølge den officielle statistikk ialt 35 695 491 kg. til en samlet værdi av 179 364 903 \$ i aaret 1908, mot 33 382 681 kg. til en værdi av 203 784 873 \$ i 1907.

Der høstes imidlertid ogsaa andre mindre værdifulde sorter gummi i Brasilien, saaledes «mangabeira», særlig i staten Bahia, og «manicoba» ved Fortaleza, staten Ceará. Hittil har der dog foregaat blot en forholdsvis ringe utførsel av disse taveligere brasilianske gummisorter. Men holder de nuværende høie gummipriser sig, antages ogsaa disse

sorter, som med hensyn til transportomkostninger er betydelig bedre stillet end Amazongummien, aar for aar at bli gjenstand for større export.

Under den stadig økende produktion av gummi saavel i landet selv som i utlandet har de brasilianske myndigheter forstaaelsen av den konkurrencefare, der truer med at rokke den dominerende stilling i gummiindustrien, som Brasilien hittil takket være sin Pará-gummi har indtat. Guvernøren i staten Pará har saaledes fornylig paakaldt opmerk-somheten for at faa hemmet den sterke rovdraft, som nu foregaar i gummidistrikterne, og faa vakt interesse for rational plantning av «hevea brasiliensis» i distrikter, hvorfra produktet kan transporteres let og billig.

Den brasilianske landbruksminister har i september maaned ifjor utstedt forskjellige instruxer sigtende til ophjælp av gummidriften i forbundsdistriktet Acre, bl. a. ved forbud mot plyndring av gummitrærne, ved anlæg av forsøksfelter til dyrkning av gummi og ved studier av nye metoder til utvinding av gummistoffet, «latex», og mere hensigtsmessig tilberedning av produktet.

I sidstnævnte henseende lover man sig meget av den av brasilianeren dr. Cerqueira Pinto for ikke længe siden opfundne methode, hvorved gummien paa en langt lettere og hensigtsmessigere maate end ved den traditionelle røkningsproces skal kunne utskilles fra melkesaften. Den efter dr. Pintos utvindingsmethode fremstillede Amazonasgummi skal efter fagmænds uttalelser besitte en betydelig større elasticitet end den bedste Ceylon-gummi. Landbruksministeren har nu stillet 40 000 \$ til disposition til fremstilling av en ton gummi efter Pinto's methode. Dette kvantum skal det være meningen at sælge paa gummimarkedet i New York ved de brasilianske myndigheters bistand.

Kanadas bergverksdrift i 1909.

Indberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal.

Det kanadiske departement for bergverksdrift har netop utgit en summarisk statistikk over landets produktion av metaller, mineraler og den dermed forbundne industri i 1909. Nedenstaaende utdrag herav antages at ville være av interesse.

Kanadas produktion i 1909:

Metaller:	Kvantitet.	Værdi.
Kobber	lbs. 54 061 106	\$ 7 018 216
Guld	»	9 790 000
Rujern av kanad. malm. tons	149 444	» 2 222 215
Do. av importeret malm »	607 718	» 7 359 649
Bly	lbs. 45 857 424	» 1 959 488
Nikkel	» 26 282 991	» 9 461 877
Sølv	» 27 878 590	» 14 358 310

Mineraler:

Asbest	tons 63 349	» 2 284 587
Kul	» 10 411 955	» 24 431 351
Gips	» 468 551	» 667 816
Kalksten	—	» 328 091
Glimmer	—	» 154 106
Svovlkis	» 57 038	» 196 312

Bygningsmaterialer:

Portland cement . . .	brls. 4 010 180	» 5 266 008
Diverse bygningsmate-		
rialer, som mursten,		
kalk, skifer etc. . .	—	ca. 7 000 000
Granit	—	\$ 340 047
Marmor, sandsten m. v.	—	» 1 600 000

Værdien av Kanadas samlede produktion utgjorde i 1909 \$ 90 415 763, mot i 1908 \$ 87 323 849, i 1907 \$ 86 842 766, i 1906 \$ 80 000 000 og i 1905 \$ 69 000 000.

Saavel i kvantitet som værdi viser aaret 1909 en stigning fra 1908. Værdistigningen representerer ca. \$ 4 000 000, eller omkring 5 %.

Solv. Den sterke utvikling av Kanadas sølvproduksjon, som tok sin begynnelse for nogen aar tilbake, har fortsatt i 1909. Der er stigende produksjon fra saavel Britisk Kolumbia som Ontario. I Britisk Kolumbia smeltes den væsentlige del av malmen, og rent metal utvindes. I Cobaltdistriktet derimot smeltes kun en uvæsentlig del av malmen — 8 384 tons i 1909 — medens resten utføres til Staterne i raa tilstand. Kanadas totale sølvproduksjon i 1909 er anslaaet til 27 878 590 oz. til en værdi av 14 358 310 dollars.

Kobber. Av kobberproduksjonen i 1909 falder 15 746 699 pounds paa Ontario og 37 314 407 pounds paa Britisk Kolumbia.

Nikkel. Nikkelindustrien var i 1909 særlig aktiv. Den totale produksjon androg til 26 282 991 pounds. Uagtet betydelige kvanta nikkel indeholdes i sølvmalmen, som skibes fra Cobaltdistriktet, har dog minerne ved Sudbury langt overvegt. Kanada indtar i nikkelproduksjonen den ledende rolle.

Jernmalm. Den totale utvinning av jernmalm i 1909 fra kanadiske miner androg til 268 043 tons til en anslaaet værdi av \$ 659 120. En ganske ubetydelig del herav, ca. 21 000 tons, eksportertes, mens resten anvendtes i kanadiske staalverker.

De to kanadiske selskaper, som driver minerne ved Wabana, Newfoundland, skibet derfra i 1909 til sammen 1 110 049 («short») tons, hvorav 697 068 tons til Sydney, N. S. og 412 981 tons til Europa og de Forenede Stater.

Rujern. Sammenlignet med 1908 viser 1909 en stigning av ca. 20 % i produksjon av rujern. Totalproduksjonen androg til 757 162 tons til en værdi av \$ 9 581 864, mot 630 853 tons til en værdi av \$ 8 111 194 i 1908. Disse tal omfatter ikke produksjonen ved de elektriske smelterier ved Welland og Sault-St-Marie i Ontario og ved Buckingham, P. Q., som væsentlig fabrikerer «ferro»-produkter.

Av totalproduksjonen av rujern var kun 17 003 tons utvundet ved anvendelse av trær, resten ved anvendelse av koks.

Forbruket av koks androg til 919 271 tons, hvorav 412 016 tons av kanadisk kul og 507 255 tons av importert. Forbruket av trækul var 1 782 258 bushels og av kalksten 526 076 tons.

Staal. Totalproduksjonen av staal i 1909 anslaaes til 754 719 tons til en værdi av \$ 14 359 710, mot henholdsvis 588 763 tons og \$ 9 233 602 i 1908.

Asbest. Av spesiell interesse vedkommende utvinningen av asbest i 1909 er en sammenslutning av alle de største producenter i Quebec til et stort kompani: «Amalgamated Asbestos Corporation Ltd.»

Kul. Kanadas produksjon av kul i 1909 var 10 411 955 tons til værdi \$ 24 431 351, hvilket viser en ubetydelig nedgang fra de 2 foregaaende aar. Grunden hertil ligger i den store streik i sidste halvpart av forrige aar ved kulminerne i Nova Scotia. Ved staalverkerne i Nova Scotia blev der derfor i øket utstrækning anvendt amerikansk kul.

Sveriges tyttbærexport i 1909 var av omtrent samme omfang som det foregaaende aars, der var et rekordaar. Ifølge den svenske utførselsstatistik eksportertes av friske bær:

1908 . . 10 316 000 kg. 1909 . . 9 882 000 kg.

Zifrene for 1909 er foreløbige, men turde i det væsentlige stemme med det virkelige forhold.

Ifølge den tyske indførselsstatistik (ogsaa foreløbig) importertes fra Sverige av friske bær:

1908 . . 10 422 900 kg. 1909 . . 12 640 000 kg.

Som man ser, er opgaverne for 1909 i urimelig grad uoverensstemmende. Da imidlertid Norge savnes i den tyske indførselsstatistik, er den eneste forklaring, som for nærværende kan gives paa denne uoverensstemmelse, følgende:

1) at Norges bærindførsel til Tyskland likesom før 1905 ogsaa fremdeles opføres under «Schweden», samt

2) at isaafald Norges bærexport til Tyskland i 1909 har antat betydelig større dimensioner end nogensinde tidligere og er gaet op til mindst 2 mill. kg.

De lande, for hvilke den tyske statistik optar bærimport, er: Italien, Holland, Østerrike-Ungarn, Europæisk Rusland, Finland og Sverige. Gjennemsnittsprisen for svenske tyttbær, som erholdes ved svensk exporthavn, har været omkr. mk. 12.00 pr. kasse à 50 kg.

Forsøk er blit gjort i sæsonen 1909 paa at oparbeide Sveriges bærexport paa England, men kun i liten skala, saa at Norge og Rusland dersteds fremdeles har et avgjort forsprang for Sverige.

Regulering av den tyske kaliindustri.

Minister *Th. v. Ditten*, Berlin, har — i tilslutning til sin tidligere indberetning (se nr. 13, 1910) angaaende det for den tyske riksdag fremsatte lovforslag om regulering av den tyske kaliindustri — nu indberettet, at lovforslaget under første gangs behandling i riksdagen blev henvist til en kommission, der gjorde indgripende ændringer i forslaget.

I kommissionen hersket enighet om, at Tyskland paa kaliindustriens omraade ikke vil kunne holde sin nuværende monopolstilling paa verdensmarkedet, uten at staten griper ind. Forskjellige utveie til løsning av spørsmålet blev herunder drøftet. At bringe utførselstold paa kali i anvendelse ansaaes for at være det enklateste; men efter uttalelser fra regjeringen vilde denne løsning handelspolitisk set ikke være anbefalelsesværdig, da den kunde føre til repressalier fra utlandets side.

Det vilde for Tyskland i det hele tat være betænkelig at bringe utførselstold i anvendelse paa raastoffer. At gjøre kalihandelen til et riksmonopol — hvilket ikke kunde la sig effektivt paa anden maate end gjennom expropriation — vilde utkræve en for stor erstatningssum, anslagsvis 600 mill. mk. Statsdriften vilde desuten falde dyrere end privatdriften. Ogsaa enkelte andre forslag til løsning av problemet blev drøftet. Den i regjeringens utkastet i forslag bragte «Betriebsgemeinschaft», der vilde være ensbetydende med et «tvangssyndikat», fandtes heller ikke egnet til at løse spørsmålet, bl. a. fordi indvirkningen paa prisdannelsen herigjennem vilde vanskeliggjøres, og opprettelsen av nye verker beforders. Kommissionen fandt den heldigste løsning i en kontingentering av produksjonen, idet der gjennom «die Verteilungsstelle» bestemmes saavel den mængde kali, der aarlig kan avsettes til indland og utland, som det

Sveriges tyttbærexport.

Indberetning fra generalkonsul *A. P. Pehrson*, Stockholm.

forhold, hvori de enkelte fabrikker kan delta i avsetningen. Kommissionsforslaget gik i det væsentligste igjennem under dets behandling i plenum.

Gjennem den saaledes vedtagne lov reguleres ogsaa salgspriserne, likesom visse bestemmelser angaaende arbeiderforholdene er vedtat, bl. a. avkortning i fabrikkernes avsetningsret, naar arbeidslønnen synker under en viss grænse. Loven inøtekommer kaliverkernes interesser, paa samme tid som den gir uttryk for statsocialistiske idéer, av hvilken grund loven ved avstemningen ogsaa fik adskillige av socialisternes stemmer.

Ruslands jernindustri.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at Ruslands jern- og staalproduktion samt salget av disse artikler paa indlandsmarkedene i aaret 1909, sammenlignet med de 5 nærmest foregaaende aar, androg til:

	Produktion.	Salg.
	Tusen pud.	
1904	152 591	116 839
1905	143 919	111 888
1906	139 125	112 492
1907	146 622	116 784
1908	145 296	116 755
1909	160 034	130 187

Aarsaken til den forøkede produktion og avsetning er udelukkende at søke i de gunstige forhold, der hersker i Ural og i de sydlige distrikter, hvorimot samtlige andre distrikters produktion og avsetning er gaat tilbake.

Kornhøsten i Frankrike i 1909.

Indberetning fra minister *F. Wedel Jarlsberg*, Paris.

Ifølge en av det franske landbruksministerium offentliggjort opgave utgjorde kornhøsten i Frankrike i 1909 følgende:

	Hl.	Kvint.
Hvete	125,5 mill.	97,7 mill.
Rug	19,4 »	14,1 »
Blandkorn (av rug og hvete)	2,5 »	1,9 »
Byg	16,3 »	10,4 »
Havre	116,7 »	55,6 »

Papirfabrikation av torv.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Den herværende handelsavis skriver: Papirindustrien nærmer sig litt efter litt en krise, idet træmassen aar for aar blir dyrere. Som følge herav er en nu utfundet ny maate at bearbeide torv paa av stor interesse, og der ansøkes om patent paa samme. Hittil har man forsøkt at fremstille makulatur og karton av torv ved at koke torven. Denne maate at behandle torven paa viste imidlertid intet tilfredsstillende resultat, da det altid var nødvendig at tilsette torven et betydelig kvantum træmasse. Efter den nye metode skal man kunne bearbeide torven ved kemisk rensning uten at koke den, og produktet skal herigjennem stille sig ca. 30—40 % billigere end nu.

Dybden i sjøkanalen ved St. Petersburg.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at ifølge bekjendtgjørelse fra det derværende hydrografiske institutt er dybden i sjøkanalen

dersteds nu blit opmaalt til 26 fot. Dette turde efter de hitindtil gjældende forskrifter være ensbetydende med, at skibe av indtil 24½ fots dypgaaende fra nu av kan gaa direkte til St. Petersburg uten at maatte lette i Kronstadt.

Dybden paa Archangels bar.

Generalkonsul *H. A. Falsen*, Archangelsk, har meddelt, at Archangels havnechef har latt offentliggjøre, at i henhold til anstillede undersøkelser er der 19½ fot vand paa barren ved indløpet til Dvinafloden, regnet efter mindste høivand. Skibenes største dypgaaende ved ind- og utseiling er derfor fastsat til 19 fot.

Utsigterne for bomuldshesten i Centralasien.

Generalkonsulatet i St. Petersburg har indberettet, at bomuldsutsæden i Centralasien nu overalt er tilendebragt, og at sammes flateindhold er ca. 10—15 % større end fjoraarets. Sædens stilling er god. Utsæden, der ifjor blev foretat usedvanlig tidlig, faldt iaar 20 å 25 dage senere.

Høutsigterne i Frankrike.

Minister *F. Wedel Jarlsberg*, Paris, har indberettet, at ifølge en av det franske landbruksministerium utfærdiget bekjendtgjørelse angaaende høutsigterne i Frankrike stiller utsigterne for hvete, blandkorn, byg, rug og havre sig meget gunstige for de fleste distrikter; paa adskillige steder tegner høsten til at bli over et middelsaars.

Høutsigterne i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har meddelt følgende angaaende høutsigterne i Rusland pr. 23. mai d. a.:

Vinterhvete lover en god høst.

Av vinterrug ventes et over middels høstutbytte.

Sommersædens stilling i det europæiske Rusland er gjennemgaaende god.

Fremmede skibe har ikke adgang til deltagelse i kystfarten paa Spanien.

Under henvisning til den i «Konsulatberetninger»s ukeutgave nr. 5 for 1910 indtagne notis ang. fremmede skibes adgang til deltagelse i kystfarten paa Spanien har chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, indberettet, at det beror paa en misforstaaelse, naar det tidligere er indberettet, at den nye spanske skibsfartslovs bestemmelser vedrørende kystfarten først senere skulde træde i kraft.

Bestemmelsen om fremmede skibes fuldstændige udelukkelse fra deltagelse i kystfarten paa Spanien er nemlig — likesom den øvrige del av loven — traadt i kraft den 7. januar d. a.

I «Gaceta de Madrid» for 29. f. m. er offentliggjort det nye reglement til den heromhandlede lov.

Av reglementets bestemmelser til lovens § 2 om kystfarten hitsættes følgende:

Art. 7. National kystfart er: Den fart, som nationale fartøier foretar direkte mellem de spanske havne paa halvøen, besiddeiserne i Nord- og Nordvest-Afrika og Balearerne og de Kanariske Øer, saavel som ogsaa den fart, som de foretar mellem nævnte havne og Gibraltars havn og de havne paa Portugals og Marokkos kyst, hvor Spanien har konsulater.

Art. 8. Transport av handelsvarer og passagerer i national kystfart mellem spanske havne er udelukkende forbeholdt fartøier, som fører spansk flag, og som er av indenlandsk bygning.

Karakteren av den nævnte skibsfart mellem spanske havne forblir uforandret, selv om skibsfarten utstrækkes til andre utenlandske havne i løpet av den paabegyndte reise.

Transporten av frugt fra de Kanariske Øer til den øvrige del av Spanien kan fremdeles finde sted i alle slags fartøier, spanske som fremmede.

Hvad den øvrige trafik paa de Kanariske Øer angaar, suspenderes forpligtelsen til at underkaste den national kystfart, indtil de tjenester er etableret, som omhandles i «cuadro A», bilagt reglementet. («Cuadro A» angaar oprettelsen av en række dampskibslinjer).

Sardinæskers lodning med bly.

Minister *S. A. Christophersen*, Buenos Aires, har meddelt følgende:

Fra korrespondenter her vil der være tilflytt sardinexportører i Europa meddelelse om, at den argentinske regjering hadde til hensigt at forbyde indførslen av sardiner i æsker, til hvis lodning der var blitt benyttet bly.

Paa foranledning av en til regjeringen i denne anledning rettet henvendelse fra den argentinske legation i Lissabon har finansministeren erklæret, at der ikke er blitt truffet, likesaalet om man hadde til hensigt at træffe saadan forføjning.

De nye kaianlæg i Rio de Janeiro bortforpagtet.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har i tilslutning til tidligere indberetning meddelt følgende:

I statsraad den 5. mai meddelte den brasilianske arbeidsminister utfaldet av konkurransen om overtagelsen av de nye havneanlæg i Rio de Janeiro. I henhold til anbudsbetingelsernes artikel XLIV skulde den av konkurranterne om forpagtningen ha fortrinn, som forbeholdt sig selv den laveste procentsats av en gjennemsnittlig bruttoindtægt av havneavgifterne, regnet efter 9 000 000 \$ aarlig.

Av de syv firmaer, hvis anbud var godtatt til bedømmelse, viste det sig, at herr Daniel Henninger & Damarte & Comp. hadde forbeholdt sig den laveste procentsats av bruttoindkomsten i utbyttet og til bedridelse av omkostningerne. I det nævnte firmas anbud forlanges der nemlig 50 % av bruttoindkomsten indtil 3 000 000 \$, 30 % for de næste 3 000 000 \$ til 6 000 000 \$, 28 % for indtægten fra 6 000 000 \$ og 27 % for indtægtsbeløp derover.

Firmaets anbud paa overtagelse av kaianlægget og forpagtningen av havneavgifterne besluttet antat.

Indtægtsskat paa utenlandske rederier i de Forenede Stater.

I en norsk avis oplystes for nogen tid siden, at de mellem amerikanske og utenlandske havne gaaende dampskibe skulde være pligtige til at erlægge skat til de Forenede Stater av sin indtægt.

Departementet har gjennom legationen i Washington latt saken undersøke, og legationen oplyser nu, at ifølge en skrivelse fra «the Attorney General» til «the Secretary of the Treasury» av 9. mars d. a.

ansees den omhandlede indtægtsskat kun at angaa de store oceanlinjer, der har faste kontorer, egne «wharves» og varehuse i de Forenede Stater.

Toldbehandlingen av transtearin i Tyskland.

Ifølge «Nachrichtenblatt für die Zollstellen» nr. 10/1910 er tolden for transtearin indført fra Norge av vedkommende tyske toldmyndighet blit fastsat til mk. 3.00 pr. 100 kg.

Skibningsdokumenter til Kuba behøver ikke at skrives paa spansk.

Ifølge indberetning fra ministerresident *J. Brunchorst*, Havana, har det kubanske finansministerium nu annulleret sin tidligere bestemmelse om, at konnossementer og fakturaer, som indleveres til toldvæsenet paa Kuba, skal være avfattet paa spansk. Fakturaer, som ikke er avfattet paa spansk, skal dog være ledsaget av en oversættelse til dette sprog, hvilken imidlertid kan utfærdiges og skal undertegnes av den kubanske varemottager.

Anbud paa leverance av trælast til utvidelse av Keiser Wilhelm-kanalen.

Indberetning fra legationen i Berlin.

Som tidligere meddelt foretages en betydelig utvidelse av Keiser Wilhelm-kanalen for at gjøre denne farbar for de i de sidste aar byggede store slagskibe og oceandampere. Omkostningerne er beregnet til ca. 200 millioner mk.; arbeidet vil paagaa i 7 å 8 aar.

Ifølge en notis i «Nationalzeitung» nr. 241 for 27. f. m. vil der i den nærmeste fremtid bli indbudt til anbud paa meget betydelige leverancer av rundlast til disse kanalarbeider. Notisen meddeler desuten, at disse leverancer sandsynligvis vil ha pristigninger til følge, idet lagrene av rundlast er smaa, og indførslen fra Rusland iaar ventes at ville bli ringe.

Straffetold i de Forenede Stater paa træmasse og trykpapir fra provinsen Quebecs kronskoge.

Legationen i Washington har indberettet følgende:

Da provinsen Quebec forbyder utførsel av træ hugget efter den 1. f. m. i dens kronskoge til bruk ved tilvirkning av træmasse, har de Forenede Staters finansdepartement den 5. f. m. bestemt at følgende told skal lægges paa træmasse og trykpapir, der er tilvirket av træmasseved hugget i nævnte skoge efter den 1. f. m.:

Paa mekanisk træmasse den regulære told i tariffnr. 406 i toldloven av $\frac{5}{8}$ 1909 eller $\frac{1}{12}$ cent pr. pund, tør vegt;

paa kemisk træmasse den regulære told i nævnte tariffnummer, nemlig paa ubleket $\frac{1}{6}$ og paa bleket $\frac{1}{4}$ cent pr. pund, tør vegt;

paa trykpapir den regulære told + tillægsavgiften $\frac{1}{10}$ cent pr. pund, naar det er værdsat til 3 cent pr. pund eller derunder i henhold til tariffnr. 409 i nævnte lov.

Disse bestemmelser træder i stedet for de tidligere bestemmelser vedrørende importen fra provinsen Quebec.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 24.

Ukeutgaven.

18. juni 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Den tyske høiovnindustri's forsyning med jernmalm. Et betydningsfuldt fremtidsspørsmål	133
Markedet for fiskemel til for og gjødning i Tyskland	135
Toldforhøielse paa rullegardiner i Finland	135
Fiskehandelen i Archangelsk	135
Appelsindyrkningen i Palestina	136
Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	136
Isimporten til Storbritannien	136
Skibsfarten paa Storbritannien	136
Trælstmarkedet i Konstantinopel	136
Prisen for tørfisk i Sydtysskland	136

Den tyske høiovnindustri's forsyning med jernmalm. Et betydningsfuldt fremtidsspørsmål.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

I geografisk henseende kan de tyske høiovne inddeles i følgende med hensyn til omfang og produktivitet temmelig forskjellige 9 grupper:

1. *Rhinland—Westfalen* (med undtagelse av Siegerland- og Saargebetet) med 22 høiovnverker, 91 høiovne i drift og 9 under bygning, med en produktivitet pr. døgn av 17 500 tons. De betydeligste verker er:
A.-G. Phönix med 15 høiovne og 2 700 tons produktion.
A.-G. Friedrich Krupp med 14 høiovne og 2 600 tons produktion.
Gutehoffnungshütte med 8 høiovne og 1 600 tons produktion.
2. *Siegerland* med 20 høiovnverker, 32 høiovne i drift og produktivitet pr. døgn 2 300 tons. Betydeligste verker:
Vereinigte Stahlwerke v. d. Zypen und Wiesener Eisenhütte med 3 høiovne og 370 tons produktion.
Köln-Müsener Bergw.-Aktien-Verein, Kreuzthal med 2 høiovne og 280 tons produktion.
3. *Sydtysskland* med 3 høiovnverker, 5 høiovne i drift og produktivitet pr. døgn 420 tons. Betydeligste verk: Eisenwerksgesellschaft Maximilianshütte, Rosenberg, med 3 høiovne og 329 tons produktion.
4. *Hessen* med 1 høiovnverk (Buderusche Eisenwerke) ved Burgsolms og Wetzlar med 4 høiovne og 370 tons produktivitet.
5. *Nord- og Mellemtysskland* med 10 høiovnverker, 24 høiovne i drift og produktivitet pr. døgn 3 150 tons. Betydeligste verker:
Ilseder Hütte, Gross-Ilse ved Peine, med 5 høiovne og 1 000 tons produktion.

Eisenwerk Kraft ved Stettin med 3 høiovne og 450—500 tons produktion.

Hohenzollernhütte, Emden, med 2 høiovne og 360—450 tons produktion.

6. *Oberschlesien* med 10 høiovnverker, 31 høiovne i drift og produktivitet pr. døgn 2 800 tons. Betydeligste verker:

Julienhütte ved Bobrek med 6 høiovne og 550—600 tons produktion.

Oberschles. Eisenbahnbedarfs A.-G., Friedenshütte, med 5 høiovne og 550—600 tons produktion.

Vereinigte Königs- und Laurahütte med 7 høiovne og 600 tons produktion.

7. *Saargebetet* med 5 høiovnverker, 24 høiovne i drift og produktivitet pr. døgn 3 100 tons. Betydeligste verker:

Luxemb. Bergw. u. Saarbrücker Eisenhütten A.-G. Burbacher Hütte, Burbach ved Saarbrücken, med 6 høiovne og 900—1 000 tons produktion.

Röchling'sche Eisen- und Stahlwerke, Völklingen, med 5 høiovne og 900 tons produktion.

Gebr. Stumm, Neunkirchen, Bez. Trier, med 5 høiovne og 650—700 tons produktion.

8. *Lothringen* med 11 høiovnverker, 51 høiovne i drift og produktivitet pr. døgn 8 000 tons. Betydeligste verker:

Rombacher Hüttenwerke med 11 høiovne og 2 000 tons produktion.

de Wendel & Co, med 14 høiovne og 1 800 tons produktion.

Lothringer Hüttenverein med 8 høiovne og 1 450 tons produktion.

9. *Luxemburg* med 8 høiovnverker, 35 høiovne i drift og 5 000 tons produktivitet pr. døgn. Betydeligste verker:

Deutsch-luxemb. Bergwerks- und Hütten-A.-G., Differdingen, med 7 høiovne og 1 200 tons produktion.

Aachner Hüttenverein, Esch a. Alz, med 5 høiovne og 1 100 tons produktion.

Eisenhütte-Aktienverein, Düdelingen, med 6 høiovne og 800 tons produktion.

Tysklands rujernproduktion (inkl. Luxemburg) beløp sig i 1906 til 12 417 177 tons, hvorav ca. 5.1 mill. tons faldt paa Rhinland—Westfalen, 3.9 mill. tons paa Lothringen—Luxemburg, 0.9 mill. tons paa Saargebetet, 0.9 mill. tons paa Schlesien, og 0.85 mill. tons paa Sieg—Lahn- og Dillgebetet, og den utgjorde i samme aar 24.6 % av verdensproduksjonen.

Tysklands jernmalmutvinning var i 1906 26.7 mill. tons til en værdi av 102.6 mill. mark, og der smeltedes i samme aar i 104 høiovnverker med 288 høiovne i drift 34.7 mill. tons raamalm. Av interesse er at bemerke, at medens der i 1880 medgik 3.21 tons raamatiale til fremstilling av 1 ton rujern, trængtes dertil i 1905 kun 2.81 tons.

Til dækning av Tysklands stadig stigende malmbehov kommer to slags malm i betragtning: den, der utvindes av de indenlandske gruber, og den, der importeres fra utlandet. Av de indenlandske malmforekomster kommer de i Lothringen, Sieg-Lahn- og Dillgebetet og i Oberschlesien fortrinsvis i betragtning. Forinden disse betragtes lidt nærmere, skal der først i korthed gøres opmærksom paa jernmalmenes høist forskellige mineralogiske sammensætning, hvilken er av stor betydning saavel for hyttedriftens teknik som i økonomisk henseende. Der kan skjælnes mellem følgende sorter:

1. *Magnetjernmalm*, som i Tyskland kun forekommer i ringe mængder i Schmiedeberg i Schlesien, Bergshübel i Erzgebirge og Schmiedefeld i Thüringen samt i Siegerland, importeres i stor utstrækning fra det midtre og nordlige Sverige og findes desuten i Sydspanien og Ural. Magnetmalmen hører til de værdifuldeste jernmalmer og indeholder i kemisk ren tilstand 72.4 % jern, og fosforgehalten varierer fra 1 til flere procent. Den svenske magnetmalm er gennemgaaende mere jernholdig end den tyske, som indeholder en stor procentsats kiseltsyre.

2. *Rødjernmalm* findes i Tyskland mest i flodgebetet Sieg, Lahn og Dill, men den indføres ogsaa i stor utstrækning fra Nordspanien og Nordafrika; den har en noget mindre jerngehalt end magnetmalmen og er for det meste fosforfattig.

3. *Brunjernmalmen*, som er den mest udbredte jernmalm, indeholder gennemgaaende betydelig mindre jern end de to foregaaende. I Tyskland findes den hovedsagelig i Lothringen og Luxemburg samt i det sachsiske minettedistrikt, hvor den indeholder en saa stor fosforprocent, at den indtil opfindelsen av thomasprocessen i 1878 var omtrent værdiløs.

4. *Spatjernmalm* eller jernkarbonat forekommer i Tyskland hovedsagelig i Sieggebetet; den er i almindelighed fosforfattig, og jerngehalten meget forskjellig, fra 20 op til 60 %.

I sin almindelighed kan det siges, at magnet- og rødjernmalm med over 60 % jern, brunjernmalm med over 45 % og spatjernmalm med over 38 % jern kan regnes for rike.

Foruten jernmalmene anvendes til jernsmeltning ogsaa svovl- og kobberkisasvafald og jernslag, hvorav sveiseslagg er fosforfattig og pudleslagg fosforrik. Malmene indeholder i regelen en for stor procentgehalt kiseltsyre og lerjord, som ved hjælp av kalksten eller dolomit overføres til slag.

A. *Lothringen*. I aaret 1906 utgjorde Lothringens jernmalmutvinning 13.9 mill. tons, eller 71.4 % av Tysklands totale utvinning (exkl. Luxemburg) kvantitativt beregnet uten hensyn til jern-, fosfor- etc. gehalten. Som de vigtigste og for den tyske jernindustri fremtid betydningsfuldeste malmforekomster maa utvilsomt disse saakaldte minetteavlagringer betragtes, som strækker sig fra Luxemburgs sydgrænse over den yderste nordøstlige del av Lothringen til Frankrike. Denne malm skaffer den hovedsagelige dækning for høiovnene i Saar, Lothringen og Luxemburg, hvis tal for tiden er ca. 110, eller betydelig over $\frac{1}{3}$ av alle for tiden i drift værende tyske høiovne. Disse forekomster bedækker et flateindhold av over 100 kvkm. og indeholder efter de nyeste beregninger omkring 1 800 mill. tons, hvad der, naar utvindingen i 1906 lægges til grund, skulde række for omkring 130 aar. Fra 1875 til 1906 er imidlertid Lothringens malmutvinning tiltat med næsten 10 mill. tons, og med en nogenlunde tilsvarende stigning fremover vilde de tyske minette-

lagre om en 80—90 aar være fuldstændig uttømte. Hvilken avgjørende betydning dette vilde ha for den tyske jernindustri, fremgaar med endnu større styrke derav, at av den totale tyske rujernproduktion i 1906 paa ca. 25 mill. tons faldt 8.1 mill. tons paa thomasjern, og av den 11.1 mill. tons utgjørende staaiproduktion 7.2 mill. tons paa thomasstaalet; paa grund av sin høie fosforgehalt er imidlertid minette-malmen den eneste til thomasjernfremstilling egnede malmsort i Tyskland, og de Rhinland-Westfalske verker er for sin thomasjernproduktion henvist til denne.

Der maa saaledes regnes med den mulighed, at de lothringiske minettelagre om nogle aartier vil være uttømte.

B. *Sieg-Lahn- og Dillgebetet*. Siegländer malm-utvindingen var i 1906 2.2 mill. tons, eller 11.1 % av Tysklands (exkl. Luxemburgs) totale utvinning.

Av de preussiske bergdistrikter indtar Siegerland-jernfeltet den første plads; driften viser i de senere aar en paafaldende stabilitet, som dels er begrundet i den omstændighet, at Siegerland utgjør et ganske avsluttet gebet, som med sine begrænsede produktions- og avsætningsmuligheter ikke har kunnet holde skridt med den stigende masseproduktion og billighet, og dels deri, at utvindingsomkostningerne er steget fra mk. 4.60—6.30 i 1893 til mk. 7.74—12.90 i 1903. Siegerlandmalmen er derhos vistnok meget fordelagtig paa grund av sin høie (8—10 %) mangelgehalt, men den er ikke brukbar hverken for bessemer- eller thomasprocessen, som fremstiller masseprodukterne, men kun til staaip og kvalitetsjernproduktion. Der findes ca. 150—160 jernmalmgruber, og av produktionen smeltes omkring en halvpart i Siegerland selv, og den anden halvpart gaar til Rhinland og Westfalen.

Allerede nu drives der i en dybde av 400—600 meter, og disse forekomster blir stadig vanskeligere at utvinde og driften mindre rentabel, saa at der for den tyske jernindustri malmforsyning ikke kan sættes altfor store forhaabninger til Siegerlandgebetet.

Lahn- og Dillgebetets andel i Tysklands jernmalmutvinning (exkl. Luxemburg) var i 1906 5.6 % og utgjorde 1.1 mill. tons. Da malmene her optræder meget uregelmæssig, er det vanskelig at uttale noget om forekomsternes størrelse, men de er blit anslaaet til ca. 75 mill. tons; lægges nu utvindingen i 1906, 1.1 mill. tons, til grund, vil disse saaledes kunne komme til at række i en 60—70 aar, men da utvindingsomkostningerne stiger med 2 % aarlig, vil grubernes rentabilitet vistnok opføre meget tidligere. Av den i dette gebet utvundne malm kommer ca. 30 % til hytteverkerne i gebetet selv, ca. 30 % til Siegerland, 35 % til Rhinland og Westfalen og kun 2 % til Saar og Lothringen.

C. *Oberschlesiens* andel i totalutvindingen av jernmalm var i 1906 285 000 tons, eller 1.4 %. Hovedlagrene ligger i kredsen Beuthen og Tarnowitz og bestaar mest av brunjernmalm av ringe kvalitet — 25.50 % gjennemsnittsgehalt — av mulmet beskaffenhet og med høi fugtighetsgehalt. Den oberchlesiske malmutvinning gik i aarene 1894—1904 ca. 40 % tilbake — fra 560 000 tons til 337 396 tons, delvis som følge av grubernes uttømmning, og fordi det er fordelagtigere at smelte rikere, fra andre egne indførte jernmalmer. Den oberchlesiske jernmalmutvinning kan saaledes heller ikke betegnes som synderlig lovende for fremtiden.

Foruten disse nu nævnte større tyske jernmalmforekomster, som tilsammen i aaret 1906 utgjorde 89.5 % av Tysklands totalutvinning (fraregnet Lux-

emburg) findes der endnu paa mange andre steder i Tyskland jernmalm, som dog kun har lokal betydning. En jernmalforekomst kan i almindelighed kun siges at være av større betydning, naar malmen har mindst 25 % jerngehalt og er tilstede i saa store mængder paa ét sted, at mindst 1000 tons rujern kan produceres om aaret, og dertil er fri for stoffer som arsen, svovl etc., da der endnu ikke findes nogen fremgangsmaade til utskillelse av disse skadelige substanser.

Alt i alt maa der saaledes efter det foran anførte regnes med, at de tyske jernmalmlagre om endel aartier vil være uttømte.

Den indenlandske tyske jernmalmutvinding steg fra 7.6 mill. tons til en værdi av 36.4 mill. mark i 1881 til 26.7 mill. tons til en værdi av 102.6 mill. mark i 1906, derav fra 1901–1905 med 41 %; men tilrods for denne enorme stigning er dog malmproduktionen stadig blit betydelig tilbage for malmbehovet; regner man fra det malmkvantum, som exporteres, saa finder man, at av det i de tyske hytter smeltede malmkvantum utgjorde den indenlandske andel i 1881 67, i 1886 64, i 1891 63, i 1896 64, i 1901 64 og i 1906 66 %; dette misforhold skjærpes imidlertid end yderligere, naar det betænkes, at de tyske malmer i almindelighed er meget mindre jernholdige end de, der importeres fra utlandet. Den indenlandske tyske malm regnes i gjennemsnit at indeholde 33 $\frac{1}{3}$, den fra utlandet indførte 55 % jern. Selv om foranstaaende tal maa modificeres noget, fremgaar det dog derav med tydelighet, i hvor høj grad avhængig den tyske jernproduktion er av utlandet.

(Forts. i næste nr.)

Markedet for fiskemel til for og gjødning i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

I løpet av de sidste par aar er efterspørslen i Tyskland efter silde-, hvalkjød- og levermel til svineforing og gjødning steget overordentlig, og behovet kan for nærværende neppe tilfredsstilles. Indførslen av fiskemel fra Norge, som i 1908 kun utgjorde 845 tons, steg i 1909 til 3 839 tons og har i de fire første maaneder av dette aar beløpet sig til 1780 tons. Silde- melet har vist sig særlig egnet til svineforing og har tildels fortrængt det tidligere saa efterspurgt kjød- mel, saa at prisen paa dette er gaat ned med 2–3 mark pr. centner og nu dreier sig om 6 mk. Der kan vistnok ogsaa for fremtiden regnes med en stigende avsetning av fiskemel til de tyske svineopdrætterier, naar kun fabrikanterne vil lægge an paa at formidske trangehalten mest mulig, saa at ikke kjødet ved foringen faar transmak og særlig blir ubrukbart til pølsefabrikation. Allerede nu forekommer det ret hyppig, at svin kasseres paa centralkvægmarkedet i Berlin, hvor de undersøkes, og hvis dette skulde ta overhaand, maa man være forberedt paa en agitation mot fiskemelet, som kunde skade forbruket meget. Desuten er tranholdig mel mindre holdbart og tages efter nogen tids lagring ikke av svinene. I de tyske svineopdrætterier paa nordostkysten er det kun tillatt at fore med fiskemel de første 4 maaneder. Av tyske fiskemelfabrikker findes der hittil kun tre, nemlig i Pillau, Geestemünde og Hamburg, og deres produktion er forholdsvis ubetydelig. Det engelske, særlig skotske, fiskemel, som i stor utstrækning indføres til Tyskland, indeholder 65 % protein og kun 3 % tran og kan derfor ogsaa benyttes til hønseforing; det har i det sidste været betalt med ca. 16 mrk. pr. 100 kg. cif.

tysk havn. Til forbruk bør melet ikke indeholde mere end 3–5 % tran, men det norske sildemel indeholder som regel en betydelig større procent; det fetere mel spises vistnok gjerne av svinene og bekommer dem vel, men har som sagt den ulempe, at kjødet faar transmak; videre bør melet være ammoniakfrit; dog skader $\frac{1}{2}$ –1 % ikke synderlig; ogsaa farven og varens friskhet er av betydning.

I Tyskland angives som regel protein- og fettgehalten sammen; for norsk sildemel, som indeholder fra 55–80 % protein og fett, betales i almindelighet 15–16 mark pr. 100 kg. cif. Stettin og Hamburg, fortiden ogsaa mere; da fragten pr. vaggon fra Hamburg til Berlin utgjør 76 mark, men fra Stettin til Berlin kun 45 mark, er den sidste den gunstigste havn for varer til Berlin.

Hvalben- og levermel indeholder op til 22 % tran og kan derfor kun anvendes som tilsætning til andet for eller til gjødning, hvortil det dog hovedsagelig kun kommer i betragtning for gartnerierne, da det falder for dyrt for jordbruket. For hvalkjød- mel betales ca. 17 mark og for hvalbenmel og levermel 13–14 mark pr. 100 kg. cif. tysk havn.

Toldforhøielse paa rullegardiner i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indberettet, at der til det finske senat er indsendt forslag om forhøielse av den nuværende told paa rullegardintøi, mark 70.60 pr. 100 kg., til mindst mark 180.00 pr. 100 kg.

Fiskehandelen i Archangelsk.

Generalkonsul *H. A. Falsen*, Archangelsk, har meddelt følgende:

Archangels børskomité har latt utgi endel statiske tabeller over handelen hersteds. Av disse kan man gjøre sig op et slags billede av den herværende fiskehandel. Der indførtes hertil i 1908 av fisk (heri indbefattet ogsaa sild):

1) pr. jernbane	2 702 pud.
2) med flodskibe ned Dwinafloden	1 110 "
3) sjøveien:	
a) fra Norge	1 398 869 pud.
b) » andre fremmede lande	21 "
c) » Murman	189 747 "
d) » nordrussiske havnebyer	110 640 " 1 699 277 "
Ialt	1 703 089 pud.

Exporten herfra av fisk utgjorde i samme aar:

1) pr. jernbane	369 103 pud.
2) med flodskibe op Dwinafloden	1 098 132 "
3) sjøveien:	
a) til Østersjøen	107 646 pud.
b) » nordrussiske havnebyer	86 095 " 193 741 "
Ialt	1 660 976 pud.

Saa ufuldstændige end disse opgaver er — der findes saaledes ingen oplysninger om, hvor langt den op ad Dwinafloden sendte vare transporteres —, viser disse dog, at det ikke er, som ofte ment, Archangels guvernement, der har bruk for norsk fisk. Næsten al fisk gaar ut over dette guvernements grænser, tildels ganske langt bort.

Appelsindyrkningen i Palestina.

Indberetning fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

Appelsindyrkningen i Palestina er ikke gammel, men har, takket være den gunstige jordbund, gjen- nemgaat en hurtig utvikling. For ca. 30 aar siden blev der i nærheten av Jaffa gjort spredte forsøk med appelsindyrkning. Da disse forsøk faldt meget godt ut, har denne næringsgren paa en forholdsvis kort tid naadd et høit standpunkt. Dette skyldes ikke mindst de tyske jordbrukskolonier i Palestina, som paa dette omraade har nedlagt et dygtig arbeide. De stadig forbedrede sjøkommunikationer mellem vesteuropæiske havne og den syriske kyst har ogsaa bidraget meget til, at denne frugt har fundet veien til disse avsetningsmarkeder.

Jaffa er centrum for appelsindyrkningen i Palestina, og Jaffaappelsiner er allerede en velkjendt og skattet vare i Vesteuropa. I finansaaet 1908/1909 utgjorde eksporten fra Jaffa:

412 430	kasser til	Liverpool
17 400	—	» Manchester
40 000	—	» London
3 500	—	» Hamburg
2 130	—	» Marseille
14 500	—	» Odessa
14 480	—	» Triest
54 000	—	» Egypten

og desuten til tyrkiske havne 448 400 kasser.

Priserne stillet sig som følger:

Til Europa	6,25	fres. pr. kasse f. o. b. Jaffa
Exportvare forøvrig	5,00	» » » — — —
Upakket vare	4,25	» » » — — —
Fra træet	3,00	» » » — — —

Priserne for dette aars høst, der hverken i kvantum eller kvalitet skal staa tilbake for det foregaaende aars, noteres med fres. 6,50 pr. kasse f. o. b. Jaffa for europæisk exportvare.

Den samlede værdi av appelsinexporten fra Jaffa utgjorde i 1908/1909 fres. 2 604 486, hvorav fres. 1 350 000 falder paa England.

Exporten av appelsiner og citroner fra de øvrige havne paa den syriske kyst utgjorde i 1908:

Beirut	5 600	kasser
Sidon	75 000	»
Tripoli	189 000	»

Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Det amerikanske landbruksdepartement har den 2. ds. berettet, at 33 196 000 acres land iaar er under dyrkning av bomuld, mot 32 292 000 acres vaaren 1909 og 33 370 000 acres vaaren 1908. Veksttilstanden den 28. f. m. opgives til 82 %, mot 81,1 % i mai 1909, hvilket ansees som særdeles lovende for denne aarstid.

Noteringerne paa New Yorks børs den 2. ds. var for:

juni	-leverance	14,26 à 14,32	cents pr. pund
juli	- —	14,14 - 14,56	» - »
august	- —	13,72 - 14,05	» - »
oktober	- —	12,12 - 12,37	» - »
decbr.	- —	11,95 - 12,22	» - »

Isimporten til Storbritannien.

Konst. generalkonsul, vicekonsul *H. L. Brækstad*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av mai maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	27 650	13 460
1909	34 362	15 884
1908	37 374	18 199

Skibsfarten paa Storbritannien.

Kst. generalkonsul, vicekonsul *H. L. Brækstad*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland med last ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til mai 1910, sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i de to næst foregaaende aar:

	1910.	1909.	1908.
	Tons.	Tons.	Tons.
Indklarerede:	15 808 326	15 017 003	15 507 336
Derav britiske	11 135 696	10 830 265	11 112 693
» norske	1 048 854	888 903	959 439
Utklarerede:	22 320 755	22 635 876	22 711 056
Derav britiske	13 995 134	14 395 491	14 229 058
» norske	1 503 706	1 420 160	1 577 887

Trælastmarkedet i Konstantinopel.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har meddelt følgende:

Den norske høvellastexport til Konstantinopel (og Tyrkiet forøvrig) har i den senere tid faat en meget farlig konkurrent, idet der er kastet ind paa det herværende marked russisk rød «lamballé» (høvlede bord, der benyttes til beklædning av huse) og «kaplama» (høvlede gulvplanker), der utbydes like ned til fres. 52 pr. kbm. c. i. f. Konstantinopel. Da priserne for norsk høvellast c. i. f. Konstantinopel dreier sig om ca. fres. 60 pr. kbm., er de herværende trælastimportører ikke tilbøielige til at foretrekke den billigere russiske vare, idet de som saa ofte i Levanten ser mere paa prisen end paa kvaliteten. Hertil kommer den omstendighet, at importørerne paa grund av den korte distance fra Odessa, der er hovedutskibningshavn for den russiske last, paa kort varsel kan komplettere sine lagre og derfor ikke behøver at holde saa store beholdninger. Derimot lider den langt bedre norske last betragtelig i konkurrencen paa grund av den langvarige transport og de store transportomkostninger.

De herværende importørers beholdninger synes for tiden at være ret betydelige, og dette i forbindelse med den last, som allerede er underveis og de nylig effektuerede indkjøp gjør, at man skulde være tilbøielig til at tro, at behovet for høvellast paa det nærmeste maa ansees som dækket for den nærmeste fremtid.

Prisen for tørfisk i Sydtyskland.

Legationen i Berlin har paa foranledning oplyst, at de priser for tørfisk, som er opgit i legationssekretær Michelets i nr. 20 for 21. f. m. indtagne beretning, gjælder opbløtt fisk («gewässerte Stockfische»).

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 25.

Ukeutgaven.

25. juni 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand-s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

Side

Handelen og skibsfarten paa Costa Rica. Importen av norske varer	137
Den tyske høiovnindustris forsyning med jernmalm. Et betydningsfuldt fremtidsspørsmål	138
Høstutsigterne i Danmark. Høslaatten	140
St. Petersburgs sildeimport	140
Adressekommission i Archangelsk	140
Handelskonventionen med Rumænien	140

Handelen og skibsfarten paa Costa Rica. Importen av norske varer.

(Export av bananer og kaffe etc. — Import av klippfisk, hermetik, fyrstikker, kondenseret melk, træløst, smør, papir, øl. — Skibsfarten paa Port Limon og Puntarenas.)

Indberetning fra ministerresident *J. Brunchorst*, Havana.

Paa grundlag av den officielle statistikk for 1908 meddeles nedenfor endel data angaaende republikken Costa Rica, tildels i sammenligning med tidligere aar. Værdierne er som regel angitt i landets myntenhet, colon (cl.), hvis kurs i aaret gjennomsnittlig har været 216.18 pr. \$ 100 amer. I 1907 var kursen 212.09. Stigningen skyldes særlig den uheldige kaffehøst og usikkerhet i visse andre handelsforhold.

Vareimporten androg til en værdi av 12.1 mill. cl., mot 16.0 mill. i 1907. Nedgangen hænger sammen med den formidskede kjøpeevne, som bevirkes av den ringe kaffehøst. Den væsentlige del av importen foregaar fra de Forenede Stater. Disses andel i de indførte værdier har i de senere aar dreiet sig om ca. 50 %. Derefter kommer Storbritannien med et gjennomsnitt av vel 20 %, Tyskland med 11—15 % (det sidste tal i 1908) og Frankrike med 5—7 %.

Exportens samlede værdi androg til 16.7 mill. cl., mot 19.6 og 18.6 i de to foregaaende aar. Nedgangen skriver sig fra kaffeen. Som det sees, er der trods dette en balance paa henimot 2 mill. cl. i landets favor. Regnet efter værdien gaar ca. 50 % av exporten til U. S., 45 % til Storbritannien, resten væsentlig til Tyskland.

De uten sammenligning viktigste exportartikler er bananer og kaffe.

Bananutførslen i 1908 androg til 10 mill. bundter, hvis gjennomsnittsværdi sættes til 1 cl. pr. bdt. (\$ 0.31 til producenten, \$ 0.10 fragt til Limon og \$ 0.055 omkostninger, tils. \$ 0.465 = 1 cl. efter officiel kurs, 215.00). Utførslen var ubetydelig mindre end i 1907. Den besørjes i sin helhet av United Fruit Co. Gjennem andre er kun exporteret 700 bdt. Den minste export fandt sted i december, den største i mai (henholdsvis 531 000 og 1 153 000 bdt.).

De sidste 25 aar viser en kolossal opgang i bananexporten. I 1881 androg den til 8 500 bundter ialt; i 1885 var den steget til 400 000, og senere er

stigningen fortsat uavbrutt, som følgende tal viser: 1891: 1.13 mill.; 1903: 5.1 mill.; 1905: 7.3 mill. og de to sidste aar (1907 og 1908) over 10 millioner.

Costa Ricas bananer gaar næsten i sin helhet til U. S. og Storbritannien. For 1908 var exporten til disse lande henholdsvis 6.8 og 3.2 mill. bdt. Dyrkingen i stor skala foregaar omkring Port Limon paa Atlanterhavskysten, og den hele export gaar over den nævnte havn.

For den anden hovedartikels, kaffeens, vedkommende var 1908 et rent uaar. Høsten og exporten var mindre, end den hadde været paa tyve aar, og exporten gik kun op til 8.98 mill. kg. til en værdi av 4.4 mill. cl. For aarene 1906 og 1907 var utførslen henholdsvis 13.7 og 17.3 mill. kg., og i 1909 gik exporten atter op i 12 mill. kg. Selv bortsett fra det meget uheldige aar 1908 kan kaffeutførslen ikke siges at ha været i fremgang. Den viser stilstand i det sidste tiaar, hvad de utførte kvanta angaar. I motsætning til, hvad der er forholdet i andre centralamerikanske lande, drives kaffedyrkingen i Costa Rica for en stor del av smaa grundeiere, ikke blot av store plantere. En uheldig kaffehøst er derfor en meget alvorlig kalamitet, som rammer mange.

Costa Ricas kaffe ansees for at være av særlig god kvalitet og sælges næsten i sin helhet til England. I 1908 exportertes til England 7.6 mill. kg., til Tyskland 778 000 kg., til U. S. 473 000 kg. og til Frankrike 128 000 kg. Av det følgende aars høst var de tilsvarende tal: 9.8 mill. til England, 1.2 mill. til U. S., 604 000 til Tyskland og 520 000 til Frankrike. Gjennomsnittsprisen for begge disse høster sættes til 0.56 cl. i London (med kurs 209). Ogsaa denne export gaar næsten i sin helhet over Port Limon, hvad der hænger sammen med mangelen paa ubrutt jernbaneforbindelse fra høilandet til Puntarenas, den eneste havn paa vestkysten.

De øvrige exportartikler av nogen betydning er: sølv og guld i barrer: 1.5 mill. cl. i 1908; kakao 159 000 cl., huder, gummi og skilpaddeskall. Endelig utføres der aar om andet noksaa betydelige kvanta av forskjellige træsorter, særlig ceder, mahogny og «palo mora». Aaret 1908 viser en meget betydelig nedgang i cederexporten, som kun utgjorde 5 000 kubikmeter, mot 24 000 kbm. i 1907. Hertil kommer i begge aar ca. 2 000 kbm. mahogny. Derimot er utførslen av palo-mora gaat op fra 117 tons i 1907 til 3 800 tons i 1908, muligens paa grund av, at utførselstolden ophævedes ved export over Puntarenas. Foreløbig skulde denne ophævelse gjælde for alle slags træ og til utgangen av 1909.

Utførslen av de forskjellige træsorter sker udelukkende fra Stillehavskysten (Puntarenas) og har nogen betydning for os, da norske seilskibe deltar i trafikken.

Blandt de *indførte varer* er der visselig endel fra Norge, indført via Hamburg eller de Forenede Stater. Det eneste skandinaviske land, som i henhold til konsulatfaktura er opført som eksportland, er Danmark med 2 700 kg. smør. Av norsk klipfisk sælges der endel, dels befri, dels hel, i begge tilfælde pakket i blik. Jeg angir i det følgende de indførte kvanta for endel varers vedkommende, som kunde ha interesse for vort land. Costa Rica er som bekjendt et meget litet land med en befolkning paa 360 000 mennesker, saa de indførte varemængder nødvendigvis maa være meget smaa. Og i 1908 var importen, som tidligere nævnt, ekstraordinært liten.

Klipfisk; import 355 tons; derav 300 t. fra U. S., resten fra Tyskland. Under «pescado» (fisk) opføres som indført 246 t., derav 107 t. fra U. S., 79 fra Spanien, 30 fra Tyskland og 21 fra Frankrike. Muligens hører endel herav ind under hermetik.

Hermetik. 327 tons; derav 211 t. fra U. S., 48 t. fra England, 23 t. fra Spanien, 23 t. fra Frankrike og 13 t. fra Tyskland.

Fyrstikker. Import 126 tons til opgit værdi 57 000 el., derav 121 t. fra Tyskland. Der brukes næsten udelukkende træstikker.

Kondenseret melk. Import 268 tons, derav 126 t. fra Tyskland, 84 t. fra England, 30 t. fra U. S.

Trælast til bygningsbruk: Import 3 673 tons, næsten alt fra U. S.

Smør. Import 53 tons, derav 34 t. fra Tyskland, 5.9 t. fra U. S., 6.2 t. fra Italien, 2.7 t. fra Danmark og henimot det samme fra Frankrike. Hertil kommer 46 t. *margarin*, det meste fra U. S., litt fra Tyskland.

Pakpapier. Import 345 tons; derav 242 t. fra Tyskland og 71 t. fra U. S.

Av *trykpapier* indførtes der kun 141 tons, derav henholdsvis 57 t. og 54 t. fra Tyskland og U. S., resten fra Belgien og Spanien.

Ol. Import 675 tons; derav fra Tyskland 329 t., U. S. 197 t. og England 130 t.

De fleste av de her opførte artikler viser i de senere aar fremgang i importkvantum, naar bortsees fra tilfældige variationer for enkelte aars vedkommende.

Skibsfart. Av Costa Ricas to havne, Limon og Puntarenas, er den første i sterk fremgang, mens den anden spiller en liten rolle, saavel hvad indførsel som utførsel angaar.

Importen via Limon androg i 1908 til 66 500 tons varer til en værdi av 10.1 mill. el. Via Puntarenas indførtes 2 900 tons varer til en værdi av 813 000 el., kun 80 000 el. større værdi, end hvad der kom ind pr. pakkepost.

Exporten over Limon utgjorde i samme aar 10 millioner bundter bananer og 10 150 tons andre varer, til en værdi av tils. 16.3 mill. el. Over Puntarenas exportertes samtidig 7 000 kb.m. træ (ceder- etc.) samt 4 420 tons andre varer, derunder palo-mora, til en værdi av tils. 426 000 el.

Handelen over Limon andrar saaledes til 26.4 mill. el., mot 1.25 mill. el. over Puntarenas. En tilsvarende forskjell mellem tonnagen paa de to havne er der ikke, saaledes at det fremgaar av nedenstaaende tabel, som omfatter utenriksk trafik, hvorunder ogsaa indgaar samtrafikken mellem de central-amerikanske lande indbyrdes.

Skibsfarten paa Costa Rica i aarene 1907 og 1908.

Flag.	Port Limon.				Puntarenas.			
	1908.		1907.		1908.		1907.	
Dampskibe:	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norsk . . .	137	121 198	155	134 354	1	2 210	—	—
Britisk . . .	187	447 492	196	423 337	2	108	6	11 592
Tysk . . .	91	246 927	99	249 955	18	55 128	20	58 990
U. S. . . .	12	4 452	26	2 390	68	132 711	65	131 854
Spansk . . .	12	39 188	12	35 722	—	—	—	—
Italiensk . .	12	33 372	11	23 887	—	—	—	—
Fransk . . .	9	24 792	12	29 005	—	—	—	—
Andre ¹⁾ . . .	74	10 239	66	9 737	—	—	1	6
Seilskibe:								
Norsk . . .	—	—	—	—	5	4 061	3	2 931
Tysk . . .	—	—	—	—	—	—	4	3 984
Andre ²⁾ . . .	47	838	28	435	—	—	3	1 607
Ialt	581	928 498	605	908 822	94	194 218	102	210 964

¹⁾ 1908: 2 russiske, 1 svensk, ellers smaa fartøier i lokaltrafik mellem centralamerikanske lande.
1907: 6 kubanske, 1 svensk, ellers lokaltrafik.

²⁾ Smaabaater i lokaltrafik mellem centralamerikanske lande.

Den store tyske og amerikanske trafik paa Puntarenas bestaar i anløp av baater, som gaar til talrike havne paa Pacifikkysten, henholdsvis paa vei til og fra Hamburg og fra U. S. til og fra Panama. Der er ingen transport, som svarer til tonnagen, som det vil sees av de ovenfor givne opgaver over den nævnte bys betydning som handelsplads.

De norske dampskibe paa Port Limon er næsten alle maanedsbefragtet av United Fruit Co. Foruten frugt fører de stykgods og passagerer. Antallet av disse sidste var i 1908 1 700 paa norske skibe, 2 600 paa engelske og 10 350 paa tyske skibe, væsentlig Hamburg—Amerika—Linjens.

Den tyske høiovnindustri forsyning med jernmalm. Et betydningsfuldt fremtids-spørsmål.

(Forts. fra foreg. nr.)

Den tyske jernmalmindførsel utgjorde i 1907 8.5 mill. tons til en værdi av 162.0 mill. mark. Fra 1881 er mængden steget til det 14-dobbelte, værdien til det 13-dobbelte.

Av indførslen kom i 1906:

fra Belgien	251 674 tons til værdi	3.2 mill. mark.
» Frankrike	533 330	7.6

aaret, saa sees det let, at med vedvarende hurtigere produktionsforøkelse vil om nogle aar en frygtelig knaphet indtræde. Og denne frygt er saa meget mere begrundet, som erfaringen viser, at malmens kvalitet saavel i England og Spanien som i de Forenede Stater med tiltagende dybde blir betydelig ringere; i Tyskland er dette dog hitindtil ikke tilfældet.

Hvorledes Tyskland bedst skal søke at sikre sig sin fremtidige jernmalmsforsyning, som er av en saa vital interesse for hele dets næringsliv, er et spørsmåal som har været meget drøftet. Den almindelig fremholdte utvei: ved billigere fragtsatser og forbedring av transportveiene at ophjælpe den indenlandske produktion og dermed formindske avhængigheten av utlandet, er et tveegget sværd, som i løpet av en 3—4 aartier kunde føre til en fuldstændig og for den tyske jernindustri skjæbnesvanger avhængighet av den utenlandske import, saameget mere som i saa tilfælde allerede nu betydelig større kvanta maatte tilføres høiovnene paa grund av den tyske malms mindre jerngehalt.

Der maa efter manges mening tvertom slaaes ind paa den motsatte vei, en saavidt mulig skaaning av de indenlandske malmskatte og en ettertrykkelig utnyttelse av verdenskonjunkturernes foreløbig billige malmtilbud. Og dette kan oppnaaes ved, at indførslen av utenlandsk malm ved alle mulige midler lettes, saasom ved langfristige handelstraktater, selv om de skal kjøpes med opofrelse av andre interesser, og ved en hensigtsmessig transporttarifpolitikk under mere hensyntagen til næringslivets end de fiskale interesser.

En begyndelse hermed synes allerede at være gjort, idet den tyske regjering har lettet indførslen av fransk minnetmalm ved nedsættelse av fragttariffen for fransk malm fra de lothringske grænsestationer, hvorav allerede høiovnverkerne i Rhinland—Westfalen, Saargebetet og ogsaa i tysk Lothringen og Luxemburg har benyttet sig til at erhverve betydelige malmkoncessioner i Frankrike. Alt, hvad der kan føre til en paaskyndet uttømmelse av de indenlandske lagre, maa i fremtiden søkes undgaat, og disse maa endvidere søkes skaanet ved at forhindre den stadig stigende malmexport, som hellere kunde komme den tyske industri til gode, f. ex. ved en utførselstold; der utførtes i 1907 3.9 mill. tons malm til en værdi av 20.1 mill. mark, hovedsagelig til Frankrike og Belgien.

Den overveiende flerhet av tyske gruber befinner sig i private hender, og disse har nylig forenet sig i «Deutscher Erzgrubenverband» med sæte i Köln og et eget forbundstidsskrift, «Der Erz-Bergbau». Dette forbund har vistnok hittil væsentlig rettet sine bestræbelser paa en utvidelse av den hjemlige produktion, men det vilde efter manges opfatning indlægge sig en større fortjeneste ved at arbeide for en rationel og skaansom utnyttelse av de indenlandske gruber og motarbeide rovtutvindingen.

At ogsaa staten maa ha den plikt ad lovgivningens vei at gripe ind og søke at hindre den private kapitalens utplyndring av de for hele det tyske næringsliv saa viktige malmgruber, f. ex. ved ophevelse av avgiftsfrihetsprivilegiet og ved kontingentering av de enkelte grubeforetagender forbundet med progressiv skat, forfegtes av mange; at dette imidlertid vil bli forbundet med store vanskeligheter, viste storkapitalens seier likeoverfor statsmyndigheternes bestræbelser paa at begrænse det rhinsk-westfalske kulsyndikats enerhedsdomme i den saakaldte Hibernia-affære.

Til slut fremholdes det, at Tysklands repræsentanter i utlandet bør vie de mineralogiske forhold i sine distrikter sin særlige opmerksomhet og i tide gjøre opmerksom paa utsigter til erhvervelse av eller deltagelse i malmforekomster i utlandet; de tyske kolonier synes i denne henseende ingen trøst at frembyde.

Av stor betydning i fremtiden vil teknikens utvikling bli, særlig løsningen av spørsmålet om utnyttelsen av jernfattige malmer og av de jernholdige svovl- og arsenkiser, og paa dette omraade maa staten ogsaa yde sin støtte likesom til grundige undersøkelser av de nu virkelig forhaandenværende forraad, paa grundlag av hvilke en rigtig bedømmelse av situationen kan træffes.

Høstutsigterne i Danmark. Høslaatten.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

Om høstutsigterne i Danmark kan meddeles, at den sidste tids sterke varme og blæst har hat en avgjort heldig betydning for vegetationen. Omkring 10. ds. blomstret rugen under de gunstigste forhold. Det er flere aar, siden den har hat et saa gunstig aar til sin blomstring, og resultatet vil sikkert vise sig i en god, fyldig kjerneansættelse. Hvetens utvikling har tat sterk fart i det varme veir, som den paa det nuværende vekststadium særlig trenger til. Vaarsædens og roernes tilstand er meget god; de har saagodtsom overalt holdt sig godt tiltrods for den sterke tørke.

Græsset er fremdeles rikt, men den sidste tids tørke har bevirket, at det er noget tyndt i bunden. Hoavlen paa kunstig eng vil neppe bli stor iaar. Fra Nordsjælland meldtes, at enkelte landmænd der under forutsetning av gunstig veir agtet at begynde høslaatten i forrige uke.

St. Petersburgs sildeimport.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, utgjorde sildeimporten ad sjøveien til St. Petersburg i tiden fra 15. til 31. mai 1910:

Fra Norge	6 938 tdr.
» Storbritannien	3 061 »
» Tyskland	50 »
» Danmark	180 »
» Sverige	10 »

Samlet import 10 239 tdr.

Adressekommission i Archangelsk.

Generalkonsul *H. A. Falsen*, Archangelsk, har indberettet, at Archangels exportører har besluttet ikke længere, som ifjor, at medta bestiklugaren («bridge-house») i beregningen over den tonnasje, efter hvilken adressekommissionen, 55 kopek pr. ton, skal avkræves skibe.

Handelskonventionen med Rumænien.

Ratifikationerne til den mellem Norge og Rumænien den 31. mars d. a. avsluttede handels- og sjøfartskonvention er blitt utvekslet i Berlin den 17. ds., og konventionen vil som følge herav, i henhold til dens art. 7, 2 avsn., træde i kraft den 2. juli først.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 26.

Ukeutgaven.

2. juli 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en månedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og månedsgutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Den tyske fiskekonserveindustri	141
Risdyrkningen i Siam og foranstaltninger til fremme av produktionen	144
De skotske fiskerier	145
Isexporten til Tyskland	146
Den brasilianske vekselkurs	146
Importen av landbruksprodukter fra Danmark	146
Den brasilianske kaffehøst m. v.	147
Markedet for fiskemel i Tyskland	147
Told paa landbruksmaskiner og -redskaper i Rusland	147
Høstutsigterne i de Forenede Stater	148
Høstutsigterne i Tyskland	148
Papirfabrikationen i de Forenede Stater	148
Vestsibirisk utstilling	148
Opkrævning av 2 pct.-avgiften i Pará stanset	148
Sildeimporten til St. Petersburg	148
Forbud mod import til Rusland av luft- og fjergeværer	148
Tolden paa tougverk i Finland	148

Den tyske fiskekonserveindustri.

(Utvikling. — Raamateriale. — Fabrikation. — Arbeiderforhold. — Avsætning og export. — Bestræbelser til ophjælp av fiskekonserveindustrien. — Den utenlandske fiskekonserveindustri)

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har i tilslutning til sin tidligere indberetning angaaende den tyske konserveindustri («Konsulatberetninger»s ukeutgave nr. 35 og 36, 1909), som hovedsagelig omfattet kjød- og grønssakekonserver, indsendt følgende beretning angaaende den tyske fiskekonserveindustri:

Indtil slutningen av forrige aarhundrede var, alene med undtagelse av saltet og tørret fisk (særlig sild og stokfisk), væsentlig kun ferskvandsfisk kjendt av indlandsbefolkningen i Tyskland, men forskjellige omstændigheter, som jernbanernes enorme utvikling, anvendelse av frysning ved transport, opfindelsen og utbredelsen av talrige konserveringsmetoder, de stigende kjødpriser, havfiskets utvikling og ferskvandsfiskens delvise forsvinden som følge av opstaende industrier, bragte en forandring heri. Efter den tyske havfiskeforenings meddelelser spistes i 1880 i Preussen pr. hoved om aaret kun 0.5 kg. fisk, medens forbruket for det tyske rike i 1906 anslaaes til 6 kg. pr. hoved.

Konserveindustrien fører sin oprindelse tilbake til begyndelsen av det forrige aarhundrede, da først kjødkonserver og siden frugtkonserver opfandtes, men konservering av fisk efter den appertske metode i lufttætte beholdere begynte først i 80-aarene; dog vil nedenfor bli behandlet ikke alene disse fiskekonserver i egentlig forstand, men ogsaa de fiskesorter, som ved de gamle kjendte metoder, indsaltning, røking eller enkel tørring er gjort holdbare.

Fiskekonserverne var som følge av indlandsbefolkningens uvilje mot nydelsen av havfisk overhovedet vanskelige at skaffe indpas, men ved fremstilling av fortreffelige kvaliteter og ved billige priser er det nu næsten lyktes at gjøre dem til et folkeernæringsmiddel, hvad der bl. a. fremgaar derav, at den tyske fiskekonserveindustri totalproduktion i 1907 anslaaes til en værdi av ca. 45 millioner mark.

Den tyske fiskekonserveindustri utvikling har artet sig noget forskjellig i Østersjøpladsene, som Schlutup, Lübeck, Kiel, Ellerbeck, Eckernförde osv. og i Nordsjøhavnene, som Altona, Hamburg, Geestemünde, Bremerhaven etc.

Medens den i de førstnævnte steder helt fra midten av forrige aarhundrede har utviklet sig litt efter litt fra røking av sild, brisling og aal av egen fangst i egne peiser med røkfang og lokal omsætning til oprettelsen av stekerier og marineringsanstalter for sild fra Danmark, Norge og Sverige, hvorav der alene til Schlutup i sæsonen 1906/07 indførtes ikke mindre end 6 660 tons, og tilslut konservering av anden havfisk med avsætning over hele indlandet samt kassefabrikker og fiskemelfabrikker, — er den i Nordsjøhavnene først opstaet for ca. 30 aar siden paa grundlag av det tyske havfiske og har først for ca. 10 aar siden naadd nogen betydning med Altona som viktigste plads.

Helt til grunnleggelsen av den tyske fiskeriforening i januar 1870 laa det tyske havfiske fuldstændig nede, men denne bragte ved oprettelse av fiskeriforetagender, forbedret jernbanetransport, videnskabelige og praktiske havundersøkelser, indførelse av forbedrede redskaper og fartøier, anlæg av fiskehavne, lettelse av avsætningsbetingelserne, fiskeriforsikring osv. havfisket i opsving.

I aaret 1894 utsondredes ha v fiskeforeningen som en selvstændig forening, og denne har siden utfoldet en rik og lykkelig virksomhet, som ogsaa er kommet fiskehandelen og fiskekonserveindustrien til gode. Denne forening har ogsaa gjort sig fortjent av havforskningen ved de tyske koloniers kyster og i Nordishavet og overhovedet undersøkelser av nye fiskegrunde for trawlfisket.

Den samlede tyske fiskeflaate bestod i 1907 av 650 skibe med 168 890 kbm. tonnasje og 5 668 mands besætning, hvorav 208 dampskibe av 103 045 kbm. tonnasje og 2 412 mands besætning. Værdien av dampskibsflaaten anslaaes til noget over 20 mill. mark. Specielt for sildefangsten fandtes der i 1906 214 forskjellige slags fartøier, fordelt paa 10 sildefiske-skaper; dog har England allerede betydelig over 1 000 dampere, Skotland hadde i 1903 11 008 havfiskefartøier og Frankrike (uten Algier) i 1900 24 677 fiskefartøier, saa det sees, hvor forholdsvis ringe den tyske fiskeflaate endnu er.

Fiskehavne med auksjons- og pakhaller og direkte jernbaneforbindelse med indlandet findes nu paa alle

større fiskepladser; utlosningen og auktionerne sker under offentlig kontrol, og fiskekonserverfabrikkerne, som for en stor del ligger lige ved auktionshallerne, kan daglig dække sit behov med god vare, som straks kan forarbejdes, og de fabrikker, som ligger længere fjernet fra fiskehavnene, indskrænker sig til at forarbejde en eller to fiskesorter, som bedst kan transporteres. Fiskeauktionsstatistikken i Geestemünde opviser 36 forskellige slags fisk, hvorav dog kun følgende 14 kommer i betragtning for fiskekonserverindustrien: Kolje, torsk, røkke, sei, lange, haafisk, havkat, stør, «maifisk», aal, laks, sild, brisling, makrel og negenøie, hvorav alle med undtagelse af de 4 sidste fanges med grundslæpenet.

Sildefartøjerne utrustes i mai og begynder fisket i begyndelsen af juni; hovedmassen af fangsten forarbejdes til saltsild, medens en mindre del bringes iland som fersk sild, pakket i is, og der opkøpes af fiskekonserverfabrikkerne.

Brislingfisket drives fra oktober til april, særlig i Østersøen, Kielerfjorden, ved den schleswig-holstenske kyst og i den sidste tid ogsaa i Danzigerbugten, medens det tidligere rike Elbenfiske siden nogle aar tilbage ligger fuldstændig nede.

Da hovedmassen af fiskefangsten, med undtagelse af sild og brisling, kommer i handelen som ferskfisk, og kun det tiloversblevne avgives til konserverfabrikkerne, kan disses behov ikke tilfredsstilles af det tyske havfiske. En fiskeristatistik findes først for 1906, da udbyttet fra mars—december utgjorde 61 200 tons til en værdi af 15.5 mill. mark; af saltet sild tilberedtes i 1906 33 525 tons, foruten hvad der saltedes af enkelte fabrikker, ved siden af konservering, til en værdi af 8.8 mill. mark.

Sammenligner vi disse tal med opgaverne over den udenlandske indførsel af fersk fisk, som i 1907 var 127 956 tons til en værdi af 35.3 mill. mark, saa ser man, at denne er næsten dobbelt saa stor som den egne produktion og værdien betragtelig over det dobbelte. Den allerstørste del falder paa indførslen af fersk sild, som i 1905 utgjorde 86 760 tons; derav 47 440 tons fra Storbritannien, 7 740 tons fra Danmark, 9 020 tons fra Norge, 20 650 tons fra Sverige, 1 480 tons fra Holland og 430 tons fra andre lande. Den tyske sildeproduktion utgjør ikke engang $\frac{1}{3}$ af importen og forarbejdes næsten udelukkende til saltsild, og tilbudet af fersk vare til konserverfabrikkerne er derfor meget ringe og priserne høje, saa at en marinering eller røkning for det meste ikke vilde betale sig. Den skotske, engelske, svenske, norske og hollandske sild udbydes derimot i større mængder og staar lavere i pris, saa den bedre kan bære konserveringsomkostningerne.

Den tyske fiskekonserverindustri er saaledes med hensyn til sit raamateriale henvist til udlandet, og det tyske havfiske kan endog ikke tilnærmelsesvis dække behovet; importen af ferskfisk til Tyskland har derfor ogsaa tildels tiltat enormt, delvis selvfølgelig ogsaa som følge af det tiltagende forbrug af ferskfisken som saadan.

Priserne for fisk, som er gjenstand for forsendelse i fersk tilstand, varierer sterkt, men er konstantere for sild og brisling end for anden fisk. Gennemsnitspriserne for fersk havfisk paa fiskeauktionerne i Geestemünde utgjorde i 1907 pr. pund i pfennig: For kolje $8\frac{3}{4}$, torsk 12, røkke $6\frac{3}{4}$, sei $5\frac{1}{4}$, lange $6\frac{1}{2}$, haafisk $6\frac{1}{2}$, havkat $8\frac{3}{4}$, stør 115, «maifisk» 19, sild og brisling $8\frac{1}{4}$, aal 33, makrel 24 og laks 170. For fersk sild var priserne i aaret 1907 pr. 100 kg.: Engelsk mk. 13.30—33.30, svensk 7.00—15.00, belgisk 8.00—12.00, hollandsk 9.00—16.00, dansk 8.00—

12.00, tysk smaasild 4.00—10.00 og brisling 12.00—24.00.

Den engelske sild staar høiest i pris, da den er fetere end vintersilden og egner sig bedst til marinering; den tyske smaasild forarbejdes til «Sprotten», som er ringere, men billigere end den egte brisling.

Priserne bevæger sig i det hele tat i opstigende linje, hvad der forklares ved de stigende kjødpriser og det stadig voksende forbrug.

Efter konserveringsmetoderne kan man sondre mellem 5 forskellige slags fiskekonserver: 1. Saltet fisk, 2. tørret fisk, 3. røket fisk, 4. marineret fisk og stekefisk og 5. fiskedelikatesser.

I saltfiskindustrien kommer sildealtningen, som mest udføres af sildefiskeselskaberne selv i forbindelse med fisket, i første række; saltningen og sorteringen foregaar først tilhavs og siden iland; den har været i jevn stigning fra ca. 2 mill. marks værdi i 1899 til henimod 9 mill. i de sidste aar. Den anden hovedfiskesort i saltfiskkonserverindustrien er torsk, som kommer i handelen som Labrador; desuten saltes der endel sardeller og makrel.

Til fremstilling af tørkonerne leverer torskens raamateriale. Denne tilvirkning, som tidligere hovedsagelig hørte hjemme paa Island og i Norge, er først for ca. 3 aar siden optat i Tyskland. Hovedproduktet er stokfisk og klipfisk af saltet torsk. I Tyskland er lufttørring udelukket, men efter langvarige forsøg er det nu lykkes at gennemføre kunstig tørring. Et Geestemündefirma har konstrueret en tørreindretning, hvor 3 600 stokfisk kan produceres pr. dag. Tørringen sker ved en centrifugalluftpumpe, som tilfører opvarmet luft til forskellige schakter, gennem hvilke fisken vandrer; til betjening behøves kun 2 mand. Tilstrækkelige resultater til at bedømme rentabiliteten foreligger ikke endnu.

Til røke varer forarbejdes sild, kolje, brisling, torsk, aal, negenøie, laks, røkke, haafisk, havkat, «maifisk», lange, stør og makrel. Røkeprocessen er i det store og hele tat den samme for alle. Den tyske røkesild, «Bückling», kommer i handelen pakket i smaa trækasser paa 30—35 stykker. Et middelstort røkeri, som har 10 peiser, kan i 3—4 timer røke 20 000 sild, som pakkes i 600 kasser; den daglige produktion beløper sig til ca. 2—3 000 kasser færdige til forsendelse. Der anvendes forskellige benævnelser, som: «Vollbücklinge» af fet- og fuld-sild, «Riesenvollbücklinge» af særlig store eksemplarer, «Sprottbücklinge», en mindre sort o. s. v. Som røkevarer af anden fisk kan nævnes «Sprotten», røket kolje, fiskekoteletter af torsk, «maifisk» i skiver o. s. v.

Marineringsanstalter og stekerier er næsten gennemgaaende forbundet med røkerierne, hvorved raamaterialet bedre kan utnyttes. Paa grund af de høiere priser anvendes der ogsaa bedre kvaliteter. Ved «marinader» forstaaes — med undtagelse af den fisk, som tilberedes til finere brug (sardiner, ansjos, appetitsild etc.) — al den fisk, som paa en eller anden maate konserveret forsendes i lufttætte boxer, daaser eller glas. Saagodtsom alle de nævnte fiskesorter anvendes til «marinader», mest sild. Den mest bekjendte tyske silde marinade er «Bismarcksilden», som fremstilles ved impregnering med en eddikeholdig saltopløsning, efter at være renset og hoved og ben borttat; den forpakkes i blikdaaser i eddike, salt, løk og laurbærblade og føres i forskellige sorter efter størrelse og kvalitet. Delikatessesild er mindre og finere i smagen end Bismarcksilden og noget høiere i pris, urtesild er gjort pikantere ved tilsætning av urter. «Rollmops» kaldes oprullet sild med agurk. I den senere tid tilsættes marinaderne senneps- og

tomatsaucer. Meget avholdt er ogsaa den saakaldte gelékonsERVE, som opskjæres i stykker av 8—10 cm. længde, kokes, pakkes i daaser og overgydes med gelé; mest almindelig anvendes sild, aal, makrel og negenøse.

Med marineringsanstalterne er forbundet stekeri, hvor konserveringen sker ved enkel stekning, hvorefter fisken nedlægges i blikdaaser med eddike og kryderi; eddiken er av stor betydning for holdbarheten, som ellers kun varer et par dage. Som hovedsorter kan nævnes stekesild, stekt kolje og fiskeskoteletter. Et stekeri med 100 pander producerer i sæsonen daglig 3 500—4 000 forsendelsesfærdige fireliterdaaser.

Med fabrikationen av fiskedelikatesser befatter, enkelte specielle fabrikker sig udelukkende, da den store omsorg ved tilberedningen kræver et øvet personale, og raamaterialets høiere pris betinger større kapital. Som raamateriale tjener smaasild og brisling, som mest kommer saltet i tønder fra Norge. Forut for tilberedningen til ansjos og appetitsild gaar en en flere maaneder lang lagring i en med eddike og krydderi tilsat saltlake; naar fisken er færdig, pakkes den til ansjos bestemte i daaser og glas med lake, medens appetitsilden befries for hoved, indvolder, ben og skind. Ved al forpakning paasees, at beholderne er fyldt til randen med sauce, saa at ingen luft findes indei, hvad der hurtigt vilde fordærve varen.

Som en ny opfindelse kan nævnes fiskepølse, fiskekjød stoppet i tarmer og røket, som er indført av fisketilberedningsselskapet «Schönau» i Altona.

Til fabrikation af sardiner i olje benyttes saavel de egentlige sardiner fra Middelhavet og Frankrikes vestkyst som brisling og smaasild; disse sidste har paa grund av sin billighet utviklet sig til en vigtig konkurrencevare for de dyre franske sardiner. Hovedsaken er her en hurtig tilberedning efter utløsningen; indvoldene og hoved fjernes, hvorefter de i 45 minutter nedlægges i sterk saltlake og saa tørres paa store varme plater. Derpaa kokes fisken i mere eller mindre fin oliven-, bomuldsfrø- eller jordnøtölje og pakkes 8-10 stykker i smaa blikboxer, som loddes og kokes i vand; alle rigtig loddede boxer skal over og under fremvise en liten hulhet. Tilslut avkjøles boxerne og paaklæbes etiketter.

Til de lettere arbeider, som utveining, rensning, uttagning av ben, nedlægning i daaser og kasser benyttes i alle bedrifter kvinder, medens mændene besørger lukningen av daaserne, røkningen, expederingen o.s.v.

I den sidste tid har maskiner begyndt at vinde indpas i fiskekonserveindustrien. Siden mange aar tilbake klages der, særlig i marineringsanstalterne, over manglende arbeidshjælp, men længe syntes fiskens saa høist forskjellige kvalitet og størrelse at gjøre maskinforarbeidelse umulig. I den sidste tid er der dog konstrueret maskiner, som synes at skulle fremkalde en omvæltning i fiskekonservefabrikationen. En fiskeindustriidrivende i Altona, J. Lehmann, har konstrueret sildeskjæremaskiner, som kan drives av en liten motor, og som særdeles pent og regelmæssig befrier silden for buklappen og hovedet; den kan betjenes av 3 kvinder og koster kun 700 mark. Et firma Jürgens & Westphalen i Altona har opfundet en sildeskjære- og benuttagingsmaskine, hvorved benene fuldstændig løses, saa de kan uttages med et enkelt grep; da den kan præstere ca. 48 bøtter («Kübel») pr. dag, hvortil ellers utkræves 48 kvinder, med en betjening av kun 12-16, er arbeidsbesparelsen saaledes 32-36 dagsverk. For sildesalterierne, hvor fjernelsen av gjellerne og maven kræver mest tid, er gjelle-

maskine konstrueret, som skjærer ca. 80 sild i minuttet, medens en arbeiderse i samme tid kun kan gjøre færdig 10-15 sild; betjeningen kan besørges av 3-4 unge arbeiderse. Daaselukkemaskiner haves allerede siden længere tid tilbake. De fleste maskiner arbeider fuldt tilfredstillende og vil sikkert vinde utbredelse; damp- og motorkraft kommer hittil litet til anvendelse i den tyske fiskekonserveindustri. I denne har hittil den faste kapital spillet liten rolle, men dette forhold vil muligens forandre sig ved indførelsen av maskiner i større utstrækning.

Antallet av fiskekonservefabrikker i Tyskland var ved utgangen av 1908 ca. 400, mest i havfiskehovedcentrene ved kysten; de opstod først ved Østersjøen, betydelig senere ved Nordsjøen, men har i den senere tid utviklet sig sterkere her. I den sidste tid er fabrikkerne ogsaa paa grund av de gunstige transportbetingelser begyndt at anlægges i indlandet.

Ved utgangen av 1908 var antallet av bedrifter i hovedindustricenterne omtrent følgende: Altona-Ottensen-Hamburg og omegn ca. 100 Lübeck-Schlutup 30, Eckernförde 28, Kiel-Ellerbeck 16, Stettin-Swine-münde 16, Danzig 10, Flensburg 9, Geestemünde 8, Nordenham 8, Cuxhaven 7 (rækekonserver), Bremen-Bremerhafen 7, Königsberg 3, Emden 3, Berlin 21 og Altenburg 1.

De fleste er enkeltforetagender; aktieselskaper forekommer sjelden og da mest sammen med havfiskeselskaper.

Værdien av produktionen anslaaes for aaret 1907 til 45 mill. mark; produktionen av saltet sild har været jevnt og stadig stigende fra ca. 2.3 mill. mark i 1899 til ca. 9 mill. mark i 1906.

Fiskekonservefabrikanterne slog sig i aaret 1903 sammen i «Verein der Fischindustriellen Deutschlands», som skal varette de fælles økonomiske interesser, særlig m. h. t. told- og skatte-lovgivning, fabrikklovgivning, transportforhold, usanc'er etc. Foreningens sæte er i Hamburg-Altona. Paa næsten alle pladse findes desuten lokale foreninger av fiskeindustriidrivende, som mest befatter sig med samlet tilveiebringelse av raamaterialet og fastsættelse av priserne og arbeidslønnerne.

Antallet av de i fiskekonserveindustrien i sæsonen 1907/08 beskæftigede arbeiderse anslaaes til 8—12 000, hvorav 4—6 gange saamange kvindelige som mandlige; ogsaa utenlandske, mest polske arbeiderseer tilkaldes. Barne- og hjemmearbeide forekommer kun i liten utstrækning. «Mestere» og mandlige arbeiderse arbeider mest for ukeløn, arbeiderseerne pr. time eller paa akkord. Ukelønnen er meget forskjellig paa de forskjellige steder — for mestere fra 26—34 mark, for hjælppearbeiderse fra 20—28 mark. Timelønnen for arbeiderseer er fra 22—25 pfennig, og ved akkordarbeide tjenes der fra 20—27 mark om uken.

Kassefabrikationen er det eneste arbeide, som utføres som hjemmearbeide; fabrikanterne leverer materialet og betaler 1 pfennig pr. kasse for sammen-spielingen.

Lønnerne er gjennomgaaende betydelig høiere end i grønsakekonserveindustrien, tiltrods for at denne er en sæsonindustri, og streiker og lockouter hører til sjeldenheterne. De i den tyske «Gewerbeordnung» av 1. juni 1891 fastsatte arbeidstider passer paa grund av de uregelmæssige tilførsler og forhold daarlig for fiskekonserveindustrien, og «Verein der Fischindustriellen Deutschlands» bestræber sig for at opnaa lempninger heri, særlig frihet til at fortsætte arbeidet utover den fastsatte tid om aftenen og evtl. til nattearbeide, men under den nu fremherskende arbeider-

venlige politik er der vistnok liten utsigt til at opnaa synderlig i denne retning, og fabrikanterne vil derfor se sig nødsaket til ved indførelse i størst mulig utstrækning av maskiner at sikre sig en større uavhengighet av arbeidsmarkedet.

Den tyske fiskekonserveindustri er næsten udelukkende henvist til avsetning i indlandet. Salget sker dels ved formidling av grossister, agenter og kommissionærer, dels direkte til detaljhandlere og større konsumenter, som hoteller, anstalter, militærforvaltninger og ogsaa private. Større avtagere tilstaaes i regelen 2—3 maaneders kredit og 1—2 % rabat ved betaling inden 1 maaned.

Befordring av røkefisk som ilgods til fragtgodstakster tilstodes allerede i 1901, og yderligere tarifflettelser, særlig til det vestlige Tyskland, søkes indrømmet. Et andragende fra «Verein der Fischindustriellen Deutschlands» om befordring av marinader som ilgods til fragtgodssatser i maanederne mai—september er av tariffkommissionen foreløbig avslaat.

Paa fiskekonservepriserne har forpakkingsmaaten og transportomkostningerne stor indflydelse. Røket vare forsendes i almindelighet i de saakaldte konsumkasser eller kurver, som indeholder 30—35 stk. fisk, til en fragt av 10 pfennig, medens de til engrosfor-sendelser benyttede 15, 25, 50 og 100 punds kasser og kurver gaar forholdsvis betydelig billigere, saaledes 100-punds-kasser for ca. 50 pfennig.

Marinader forpakkes i 8, 4, 2 og 1 liters blikdaaser, stekt sild, stekt kolje og fiskekoteletter i 8-liter-daaser, «Bismarek»sild i 4-liter-daaser og de finere delikatesskonserver i mindre daaser. Priserne er for 8-liter-daaser 35 pfennig pr. stk., for 4-liter-daaser 25 pfennig, for 1- og 2-liter-daaser 15 pfennig pr. stk. og for de mindre daaser høist forskjellig efter utstyret.

Værdien av emballagen regnes for 100-punds-kasser til ca. 4 % av indholdet, for «konsum»kasser til 12 %, for 8-liter-daaser til 13 %, for 4-liter-daaser til 16 % og for smaadaaser til ca. 35 %. Transporten av røkevarer falder meget billigere end av daasekonserver, saaledes f. ex. for 50 kg. røket vare fra Geestemünde til Jena mk. 2.20 i fragt som ilgods til undtagelsestariffen, for 120 kg. daasekonserver, som indeholder omtrent det samme fiskekvantum, mk. 10.58.

Gjennemsnittsenngrospriserne for de viktigste fiskekonserver var efter direktionen for den kommunale centralmarkedshal i Berlins offentlige markedsberetning i aaret 1907 følgende:

Røket fisk: Amerikansk laks 1ma, ny mk. 1.20, 2da mk. 0.90 pr. kg., Kieler røkesild pr. wall (= 25 pund) mk. 3.02, engelsk røkesild mk. 3.31, aal, stor, pr. pund mk. 1.27, middels, prima mk. 0.93, liten mk. 0.67, røket kolje pr. kasse (= 25 pund) mk. 3.92, Elbenbrising pr. kasse (ca. 120 stykker) mk. 0.78, Kieler do. pr. 2 wall (50 pund) mk. 1.14, torsk pr. 50 kg. 23.57.

Marineret fisk: Stekt sild pr. 4-liter-daaser mk. 1.56, russiske sardiner pr. tønne mk. 1.55, smaa negenøine pr. tønne mk. 5.50, kjæmpenegenøine pr. tønne mk. 14.00.

Saltet fisk: Sardeller, ældre aargange mk. 96.46, fuldsild pr. tønne: «skotsk large» mk. 42.70, «full» mk. 38.90, «medium» mk. 38.85, tysk sild mk. 40.50 og matjessild, ny, 2/2 tønner mk. 87.10.

Priserne varierer sterkt, men viser dog en jevnt stigende tendens som følge av de stigende kjødpriser

og særlig som følge av den økede efterspørsel efter fersk fisk og den derved bevirkede forøkelse i raamaterialpriserne. (Forts. i neste nr.)

Risdyrkningen i Siam og foranstaltninger til fremme av produktionen.

Indberetning fra generalkonsul J. W. Edie, Bangkok.

I hele verden spises der næsten like saa meget ris som hvete. Ifølge de sidste statistiske opgaver anslag man verdens hveteproduktion til 190 000 000 000 pund og produktionen av ris til 175 000 000 000 pund. Blandt de risproducerende lande indtar Siam en vigtig plads. I budgetaaret 1. april 1908—31. mars 1909 exportertes der 15 428 576 piculs til en værdi av 79 394 963 ticaler; risexporten utgjorde da ca. 80 % av landets samlede utførsel.

Risdyrkningen i Siam foregaar endnu paa en meget primitiv maate. Plogen og harven er ganske enkle og litet tidsmessige redskaper. Forinden risen er moden til indhøstning, maa den gjennergaa forskjellige stadier. Først lar man risen spire, hvorpaa den saaes saa tæt som mulig paa smaa indhegninger, der lettelig kan vandes og passes. Naar risen er omtrent en fot høj, rykkes den op, knyttes i bundter og føres ut paa rismarkerne, der imidlertid er blitt pløiet og harvet, og som er dækket av et vandlag paa 6 å 8 tommer. Derpaa plantes risen, ved at risstilkene trykkes ned i den bløte muld. En dygtig planter kan beplante $\frac{1}{3}$ av en acre om dagen og faar som regel fra 80—100 ticaler for sæsonen, der varer ca. 9 maaneder, og dertil mat og klær. Plantetiden kan vare fra juni til oktober, og hvis det er et godt aar med passende regn og solskin, vil indhøstningen kunne begynde ved juletider. Mange steder er det nødvendig at anvende kunstig vanding. Siameserne benytter mange forskjellige og tildels antikverede maater. Flere kanaler er anlagt av et privat kompani mellem Bangkok og Ayuthia og et offentlig departement er blitt oprettet for anlæg av et overrislingssystem under ledelse av dygtige ingeniører.

Tærskningen foregaar ogsaa likedan som for lange tider tilbake. Paa en stor plads, hvor jordbunden er gjort glat og haard, lar man kreaturer, bundet side til side, trampe paa risen, idet de stadig drives rundt en pæl, nedrammet i midten av pladsen.

Kun nogle ganske faa meie- og tærskemaskiner er nu i bruk.

Den siamesiske ris ansees for at være blandt de bedste sorter i verden og kan paa frugtbar jord gi fra 60 op til 100 fold. Foruten at risen er Siams viktigste exportartikel er den av vital betydning for alt, der lever i Siam. Ikke blot befolkningen, men ogsaa deres heste, kjøer etc. lever av ris.

I Siam, hvor utviklingen har gjort saa store fremskridt under den nuværende konges lange og dygtige regjering, er man fuldt opmerksom paa, at risproduksjonen og derigjennem landets velstand vilde kunne økes i betydelig grad, om man gik over til at dyrke jorden paa en rationel maate ved moderne lanbruksmaskiner og ved anvendelse av naturlig eller kunstig gjødning. Især er pløiningen meget mangelfuld, og næsten ingen siamesisk bonde har begrep om gjødningens betydning for jorden.

Til ophjælp av risavlen blev der i forfjor og og ifjor avholdt to risutstillinger ute i provinserne. Da begge disse viste sig at være en sukses, besluttet regjeringen at holde en utstilling iaar paa en lang

videre basis, omfattende ikke blot ris og landets øvrige naturprodukter, men ogsaa husdyr, fjærkræ og husflidsarbeider. I utstillingen, der nylig afholdtes i Bangkok, deltok ogsaa nogle utenlandske firmaer med landbruksmaskiner og maskiner vedrørende risdyrkingen, hvor drivkraften var damp og elektricitet. Saavel møllemaskinerne, som pumper, harve, ploger, meie- og tærskemaskiner blev praktisk demonstreret for en stor skare interesserede landmænd hver dag under utstillingen.

Den blev en saadan sukses, at man allerede har planer oppe om en ny utstilling næste aar.

Regjeringen var ogsaa en av utstillerne. For en tid tilbake blev der paa et forsøksfelt, der laa inden det vordende utstillingsomraade, paabegyndt en del eksperimenter for det offentlige regning med hensyn til risplønting og gjødning av jorden med diverse sorter gjødning. Resultatet fik publikum anledning til at se paa utstillingen. Det viste sig, at land, hvor gjødning var anvendt, gav indtil 99 % mere i avkastning end ugjødet land. Endvidere blev det konstateret, at jord, der hadde undergaat en rationel pløining med moderne redskaper, ydet indtil 33 % mere ris end jord, der var ploiet paa den gammeldagse og utilfredsstillende vis. Kvaliteten av den paa forsøksfeltet avlede ris var jevn god med de bedste utstilte sorter fra Java, Japan, Italien, Carolina, Rangoon og fransk Indo-Kina.

Men det er ikke blot indførelsen av moderne landbruksmaskiner og anvendelsen av gjødning, som vil faa en stor betydning for den fremtidige risavl i Siam. Særlig vil ogsaa anlegget av et projekteret vidtforgrenet overrislingssystem medføre vigtige og indgripende følger for hele rikets økonomi. Der var utarbeidet og utstillet to store planer for vanding av Menamdalen nordenfor Bangkok. Den ene plan vil imidlertid medføre saa store utlæg, at den hører fremtiden til. Den billigste plan for et overrislingssystem og drænering av den sydlige Menamdal blev anslaaat at ville koste 23 165 000 ticaler, mot 47 000 000

tic. for den store plan. Fire millioner rai vil bli vandet (en rai er omtrent 130 kvadratfot). De aarlige utgifter til administration og vedlikehold er anslaaat til 750 000 ticaler. Man venter sig mange fordele av dette overrislingssystem. Uaar vil praktisk talt være utelukket, risens kvalitet vil bedres, et frugtbart dynd vil tilføres rismarkerne, ferskvand vil være tilgjengelig hele aaret rundt, og ris, frugttrær og grøntsaker vil stadig kunne vandes; man venter endvidere, at fiskebestanden i kanalene vil økes og samfundslsen bedret ved en høiere vandstand. Det er en selvfølge, at meget land, der nu ligger brak, vil kunne opdyrkes og derved skape forøkede statsindtægter.

Det er endnu aldeles uvist, naar denne storstilte plan kan realiseres.

Man haaber, at den nys avsluttede utstilling maa ha bidraget til at fremme interessen blandt de siamesiske landmænd for en rationel risdyrking; de forskjellige fortrinlige risprøver paa utstillingen vil formentlig formaa landmændene til at anstrenge sig for at erholde første rangs ris til utsæd, likesom man venter, at de selv vil eksperimenter litt for at se, hvilken sort passer deres jord bedst. Lykkeligvis har regjeringen tat initiativet med det omtalte forsøksfelt, der nu vil bli utvidet, og hvor eksperimenter vil bli drevet paa en mere videnskabelig maate. De dersteds høstede erfaringer vil selvfølgelig bli tilgjengelige for almenheten. Benyttelsen av landbruksmaskiner vil falde for dyrt for smaabrukerne, men de utstilte firmaer mener, at interessen ialfald er blit vakt blandt de bedrestilte klasser av landmænd; paa utstillingen blev der ogsaa solgt en del maskiner av forskjellig slags, hvad der sandsynligvis vil resultere i yderligere bestillinger.

Der vil vistnok gaa lange tider hen, inden Siams dyrkbare jord vil komme under ordentlig kultur, men man er ialfald slaaat ind paa den rette vei hertil. Folk, der er vel kjendt med jordbrukets nuværende stilling i Siam, mener, at risavlingen bør kunne bringes op til mindst det dobbelte av den nuværende.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over utbyttet av de skotske fiskerier for tidsrummet januar—mai 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	1 780 661	701 114	440 420	102 424	434 997	222 705	452 381	161 767
1910	2 354 756	912 465	990 279	236 241	368 864	233 741	529 867	207 103

Til Aberdeen ankam i løpet av mai maaned:

852 trawlfartøier	mot 833 i mai 1909.
282 damp-linebaater	» 311 —»—
33 seil-linebaater	» 38 —»—
385 smaa linebaater	» 487 —»—
115 sildebaater	» 35 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	181 347 cwts., værdi £ 76 371, mot 164 189 cwts., værdi £ 62 369 i mai 1909.
Damp- og seil-linebaater . .	39 890 » —»— 19 866 » 30 725 » —»— 13 965 —»—
Smaa seil-linebaater	351 » —»— 242 » 1 467 » —»— 802 —»—
Sildebaater	9 051 » —»— 2 250 » 3 314 » —»— 843 —»—

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnittlig for:

Trawlere	212.7 cwts. à 8 sh. 5 d., mot 197.1 cwts. à 7 sh. 7 d. i mai 1910.
Damp- og seil-linebaater . . .	126.6 » » 9 » 11¼ d., » 98.7 » » 9 » 1 d. —»—
Mindre linebaater	0.9 » » 13 » 9¼ d., » 2.8 » » 10 » 11¼ d. —»—

Der ilandbragtes av:

Hyse	54 160 cwts., værdi £ 31 303, mot 58 129 cwts., værdi £ 29 888 i mai 1909.
Hvitting	6 439 » —»— 3 474 » 4 095 » —»— 2 183 —»—
Torsk og lange	110 867 » —»— 36 319 » 90 390 » —»— 22 433 —»—
Flyndre	5 219 » —»— 7 974 » 4 832 » —»— 7 895 —»—

56 tyske trawlere og 13 lokalbaater ilandbragte fangst fra Island, men resultatet var gjennomgaaende ikke saa godt som i den foregaaende maaned. Den fra Færøerne ilandbragte fangst var daarlig, og den nu avsluttede sæson har helt igjennem været ulønnende.

Der bemerkes økning i fangsten paa de hjemlige felter, og trawlerne har i mai maaned gjort særlig lønnende ture. De paa længere ture gaaende trawlere ilandbragte hovedmængden av sin fisk fra Rockall, og deres fortjeneste angives at ha været nogenlunde god.

Damp-linefiskerne i Nordsjøen var heldige, hvorimot seil-linebaatene hadde daarlig fortjeneste.

Isexporten til Tyskland.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

Importen av norsk is til Tyskland har i de fem første maaneder av indeværende aar stillet sig saaledes:

Januar	1 627 tons
Februar	5 636 »
Mars	36 977 »
April	62 377 »
Mai	19 515 »

Ialt 126 132 tons.

Som det vil sees, er importen i mai maaned gaat meget sterkt tilbake, hvad der synes at tyde paa, at de tyske importører i tide har dækket sig mest mulig, eller at forraadene i Norge begynder at bli knappere. Fra Østerrike-Ungarn er hittil kommet ca. 8375 tons, og Tysklands totalimport var i januar—mai 136 335 tons til en værdi av 1 091 000 mark, mot 3 830 tons til en værdi av 31 000 mark i det tilsvarende tidsrum ifjor.

Angaaende kunstisproduksjonen i Berlin har jeg faat opgit, at «Gesellschaft für Markt-u. Kühlhallen» hittil har produceret ca. 5 000 centner (à 50 kg.) om dagen, men den 3. juni har sat igang et nyt verk med 2 generatorer, som fabrikerer 3 300—3 600 centner om dagen, og at selskapet tænker fra april næste aar at kunne producere ca. 10 000 centner om dagen.

«Norddeutsche Eiswerke» producerer 2 000 centner pr. dag, «Eiswerke Thater» 1 000 centner og «Eiswerke Orankesee» 1 500 centner pr. dag, saaledes at den totale kunstisproduksjon i Berlin for nærværende skulde utgjøre ca. 13 000 centner, eller 650 tons pr. dag. Eiswerke Orankesee's fabrik staar dog fortiden stille paa grund av maskinskade. Bryggerierne producerer kun til eget forbruk.

«Gross-Berlin», Berlin med forstæder, bruker om aaret 5 millioner centner is, hvorav det regnes, at $\frac{1}{10}$ falder paa maanederne mai—september og $\frac{4}{10}$ paa resten av aaret.

Kunstisprisen er sedvanlig 75 pfennig pr. centner, frit i hus, til større avtagere, men nu forlanges mk. 1.50.

Importørerne av norsk is i Berlin maa nu betale mk. 1.10—1.20 pr. centner frit paa waggon i Stettin. Den 11. juni skal der for en ladning norsk is være betalt mk. 18.50 pr. ton cif. Stettin. Omladningsomkostningerne i Stettin regnes til $1\frac{1}{2}$ —2 pfennig pr. centner. Fragten for en waggon is fra Stettin til Berlin er 42 mark, og der regnes i almindelighet med et smeltetap av ca. 15 %.

Som et bevis paa, hvor vildt priserne i den sidste varmep periode steg, kan nævnes, at Eiswerke Orankesee den 12. juni forlangte 4 mark pr. centner.

Den brasilianske vekselkurs.

Indberetning fra konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro.

Værdien av de av Konverteringskassen utstedte indløselige pengesedler naadde den 21. mai d. a. den i loven angaaende «Caixa de Conversão» fastsatte maximalgrense for kassens seddelutstedelsesret, \$ 320 000 000, svarende til et depositum av myntet guld av tilsammen £ 20 000 000. Konverteringskassen kan derfor foreløbig ikke utstede flere sedler eller motta yderligere depositum av guld, for Nationalkongressen har git bemyndigelse dertil.

Den tidligere omhandlede indstilling fra Deputeretkammerets finanskomite angaaende finansministerens forslag bl. a. om forhøielse av den legale kurs er endnu ikke kommet til behandling i Kongressen.

Tilhængerne av forslaget om forhøielse av kursen, hvis ledere regner sig som Brasiliens mere «moderne» finansmænd, saasom den nuværende finansminister og likesaa det herværende store handelsorgan «Jornal do Commercio», fremholder, at netop fordi landets rigdom er saa meget større nu end i 1906, maa kursen nødvendigvis flyttes opover, da den, som den er fastslaat i loven, til 15 d. pr. milreis, ikke længere er nogen rigtig gradmaaler for landets økonomiske evne. Foreløbig ønsker de kursen sat til 16 d.; men finansministeren har til hensigt litt efter litt at søke den forhøiet i skridt med landets økonomiske utvikling opover mot pari, 27 d.

Imidlertid opretholder «Banco do Brasil» kursen 16 d. og trækker paa London til denne kurs, medens de herværende utenlandske banker nu trækker til $15\frac{13}{16}$ d.— $15\frac{7}{8}$ d. Dette er en tilstand, som alle er enige om er uholdbar, og det er et almindelig ønske, at kongressen snart ved en beslutning i den ene eller den anden retning skal gjenoprette sikkerheten paa markedet.

Den 30. mai notertes prisen paa kaffe, type nr. 7, i Rio med 6 \$ 700 pr. arroba (15 kg.) svarende til 4 \$ 562 pr. 10 kg., og i Santos med 3 \$ 850 pr. 10 kg.

Importen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge utgjorde i mai maaned 1910 ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn: 88 kasser smør, 43 tdr. saltet flesk, 48 tdr. saltet oksekjød, 162 950 kg. okse- og kalvekjød, 400 kg. ferskt faarekjød, 176 tdr. saltet islandsk faarekjød, 42 400 kg. svineprodukter etc., 23 stkr. levende hornkvæg og 16 hester.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes: 901 okse-, 84 kalve- og 13 faarekropper.

Den brasilianske kaffehøst m. v.

Indberetning fra konst. konsul *William Johansen*, Rio de Janeiro.

Ifølge en meddelelse i «Brazilian Review» har det regn, der er faldt i den senere tid, forsinket tørringen, saa at den nye kaffehøst tiltrods for tidligere spaadomme ikke vil begynde meget for end vanlig. Trærne oplyses at være i en meget god tilstand og at love en stor høst.

Verdensproduktionen af kaffe i 1909/1910 kan sættes til 19 mill. sækker og forbruket i samme tidsrum til 18 mill. sækker. En reduceret kaffehøst i Santos og i Rio i sæsonen 1910/1911 formodes at ville bevirke en verdensproduktion af blot omkring 15 mill. sækker og føre til en reduktion af «stocks» med 3 mill. pr. juli-terminen 1911, heri en mulig foreløbelse af konsumtionen ikke tat i betragtning.

Kaffehøsten for 1910/1911 ansættes nu til ca. 9 mill. sækker for Santos' vedkommende og $1\frac{1}{2}$ à 2 mill. for Rios vedkommende, tilsammen altsaa $10\frac{1}{2}$ à 11 mill. sækker.

De tidligere omhandlede 125 000 sækker af «valorisationskaffen», som skulde sælges i april maaned d. a., solgtes alle ved offentlig auktion den 12. mai paa de omhandlede pladse i Europa.

Endvidere skal der i løpet av april og mai maaned d. a. være solgt ved auktion i New York først 75 000 og derpaa 50 000 sækker «valorisationskaffe». Dermed er det hele salg av de 500 000 sækker av nævnte kaffe, som var bestemt afhændet i første halvår 1910, foregaat, og der vil, oplyses det, sandsynligvis ikke bli solgt mere av beholdningerne før efter 1. januar 1911.

«Valorisationsbeholdningerne» utgjør nu, efter de sidst stedfundne salg, tilsammen ca. 6 490 000 sækker.

Der indkom til Rio i tiden 1.—31. mai d. a. tilsammen 102 125 sækker kaffe, mot 147 101 i april maaned d. a., og avskibedes fra Rio i samme tidsrum henholdsvis 140 511 og 229 251 sækker. I gennemsnit indkom der til Rio i mai maaned d. a. daglig 3 294 sækker og avskibedes i samme maaned daglig 4 500 sækker.

Av de 140 511 sækker, som i nævnte maaned avskibedes fra Rio, gik bl. a. 44 917 sækker til de Forenede Stater og 35 824 sækker til Europa.

Til Santos indkom der i tiden 1.—31. mai d. a. 145 098 sækker kaffe, mot 152 254 i april maaned. I gennemsnit indkom der til Santos i mai maaned daglig 4 680 sækker.

Til utenlandske havne er fra indeværende sæsons begyndelse, 1. juli 1909, indtil 27. mai d. a. avskibet ialt:

fra Rio 2976259 sækker til en værdi av £ 5902637
og Santos 10232471 — — — — — - 20578411

tilsammen 13208730 sækker til en værdi av £ 26481048
mot 11878173 — — — — — - 22193112
i det tilsvarende tidsrum 1908/1909.

Som omhandlet i tidligere rapporter har det ved den sterke guldtilstrømning til den herværende «Caixa de Conversão» foranledigede forslag fra regjeringens side om at forhøje vekselkursen ikke været uten indflydelse paa kaffepriserne. Prisen for type nr. 7 er i Rio i løpet av mai maaned d. a. gaat ned til 6 \$ 700 pr. arroba (15 kg.) og notertes den 4. juni med 6 \$ 500 à 6 \$ 600 pr. arroba, svarende til 4 \$ 225 à 4 \$ 493 pr. 10 kg. Middelkursen for 90 dages sigtveksler var i mai maaned $15\frac{3}{4}$ à 16 d. pr. milreis, mot $15\frac{1}{8}$ à $15\frac{15}{16}$ d. i april maaned.

I Santos var gjennomsnittsprisen i mai maaned d. a. for type nr. 7 3 \$ 850 à 3 \$ 950 pr. 10 kg., mot 3 \$ 950 à 4 \$ 150 i april maaned. Den 4. juni var den tilsvarende pris 3 \$ 800.

I den uke, der avsluttedes den 13. mai d. a., betaltes der følgende kaffefragter:

	fra Rio:	fra Santos:
Amsterdam	40/ + 5 %	30/ + 5 %
Hamburg	— — —	— — —
Kjøbenhavn	— — —	30/ + 5 % og 2/6 + 5 %
Göteborg	— — —	30/ + 5 % og 9/- in full.
Havre (900 kg.)	40 fr. + 10 %	35 fr. + 10 %.

»Rederiaktiebolaget Nordstjernen« har annonceret følgende fragter for skibning av kaffe med d/s »Prinsessan Ingeborg«, som skal avgaa fra Brasilien i første halvdel av juli d. a.:

til Kristiania... 47 s. til Göteborg... 46 s.

« Malmø 47 s. » Stockholm... 46 s.

Markedet for fiskemel i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

Da der har været reist tvil om rigtigheten av et par opgaver i generalkonsulatets beretning om markedet for fiskemel i Tyskland i «Konsulatberetninger»s ukeutgave nr. 24 for 1910 skal jeg faa lov til at meddele følgende supplerende oplysninger:

Med hensyn til den opgivne ammoniakgehalt kan vistnok ikke mel med $\frac{1}{2}$ —1 % ammoniak ansees for prima vare, men det er gjentagene gange paavist, at det trygt lar sig anvende til foring, og der er ikke blit klaget paa det; endog mel med op til 2 % ammoniak har været benyttet til foring. Det vil dog vel kun være i den varmeste aarstid, at det norske mel vil være utsat for at bli saa ammoniakholdig.

Det har videre været betvilet, at levermel med kun 22 % tran gehalt har været eksportert fra Norge, da det norske levermel skulde indeholde 30—40 % tran; en herværende større importør har imidlertid oplyst, at han hadde latt et parti levermel fra Stamund i januar maaned iaar analysere paa den herværende «Landwirtschaftliche Hochschule», og at tran gehalten fandtes at være 22 %; mel med 30—40 % tran vilde overhovedet være uanvendelig til foring og kunde kun komme i betragtning som gjødning. Det norske sildemel indeholder i regelen omkring 15 % tran, men der er nu i Tyskland en agitation igang mot anvendelse av mel med mere end 5 % tran til foring; det engelske og tyske mel indeholder heller ikke mere end op til 5 % tran, og de norske fabrikker maa ogsaa lægge an paa at søke tranprocenten reduceret saameget som mulig.

Told paa landbruksmaskiner og -redskaper i Rusland.

Angaaende det tidligere (senest i nr. 12 for 1910) omhandlede spørsmål om forhøielse av tolden paa landbruksmaskiner og -redskaper har Moskvas Landbrukselskap, ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, nedsat en komite, der uttaler, at et toldpaalæg paa de nu toldfrie maskiner vilde være i strid med den russiske industris hovedinteresser. Komiteen holder det desuten for paakrævet at ophæve tolden for lokomobiler og damppløyer, der nu andrar til 75 kopek pr. pud.

Høstutsigterne i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Landbruksdepartementet beretter i sin maanedsrapport, datert 8. juni, at der er 19 742 000 acres under dyrkning av vaarhvene, mot 18 393 000 acres i 1909, og angir veksttilstanden for samme til 92.8 den 1. juni iaar, mot 95.2 den 1. juni 1909 og 93 gjennemsnittlig den 1. juni i de sidste 10 aar.

Veirforholdene har været noget mindre gunstige i mai end i april, saa at utsigterne for vinterhvehesten stiller sig 14½ mill. bushels lavere nu end for en maaned siden.

Forøvrig beregnes høsten nu:

	for 1910:	mot indhøstet i 1909:
	Mill. bush.	Mill. bush.
Vinterhve .	424.	446.4
Vaarhve . .	278.4	290.8
Hvete ialt .	702.4	737.2
 Havre . . .	1021.1	1007.3
Rug	35.3	32.2
Byg	179.2	170.8

I Chikago notertes den 8. juni:

	Hvete.	Mais.	Havre.
juli-leverance	94½/8 à 95¼/8	57¾/8 à 59½/8	36¾/4 à 37½/8
september-do.	90¾/8 à 91¾/8	58¾/8 à 59¾/8	35¼/4 à 35¾/4
oktober- do.	90½/2 à 91½/8	56¾/8 à 57¾/4	36 à 36¼/4

Høstutsigterne i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

Likesom den for nogle dage siden offentliggjorte beretning om høstutsigterne for Preussen lød gunstig, gir ogsaa de av «Kaiserl. Statistisches Amt» nu publicerede beretninger vedrørende utsigterne ved midten av juni for hele det tyske rike gode forhaabninger om et stort høstutbytte. Beretningerne bedømmer stillingen gunstig, og det uagtet de avsluttedes omkring den 15de juni, da veirforholdene paa langt nær ikke var saa heldige som nu.

Der notertes for vinterhve 2,2, sommerhve 2,5, vinterrug 2,4, sommerrug 2,5, sommerbyg 2,5, havre 2,6, poteter 2,5, kløver 2,2, lucerne 2,2, kunstig vandet eng 1,8, anden eng 2,3.

Naar man tar hensyn til, at tallene 1 og 2 saagodtsom ikke benyttes, lar altsaa stillingen sig sammenfatte som gjennemsnittlig god, tildels meget god.

Papirfabrikationen i De Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har indberettet, at der i hans i nr. 21 for 1910 indtagne rapport uheldigvis har indsneget sig den skrivefeil, at de amerikanske trykpapirfabrikkers aarlige tilvirkningskapacitet er anført til 130,320,000 tons, istedet for 1,303,200 tons.

Vestsibirisk utstilling.

Ifølge indberetning fra minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, er tiden for avholdelsen av den i nr. 40 for 1909 omhandlede utstilling i Omsk blit utsat til sommeren 1911 (15. juni—1. august gl. stil).

Opkrævningen av 2 pct.-avgiften i Pará stanset.

Indberetning fra konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro.

Det engelsk-brasilianske selskap «The Pará Port Works Co.» blev ved kontrakt med den brasilianske federalregjering av 7. juni 1906 overdraget at utføre arbeiderne med forbedring av havnen i Belem, staten Pará. I nævnte kontrakt garanteres selskapet av regjeringen en aarlig rente av 6 pct. av den nedlagte kapital for det tilfælde, at nettoutbyttet av de havneavgifter, det er tillatt selskapet at opkræve, ikke skulde gi en tilsvarende mindsteindtægt. Til gjengjæld for denne garanti har federalregjeringen i likhet med, hvad der sker f. ex. ogsaa for Rio de Janeiro's vedkommende, opkrævet en særlig avgift av 2 pct., at erlægges i guld, av totalværdien av alle varer, som indføres gjennem toldboden i Belem.

Ovennævnte selskap har nu ansøkt regjeringen om at stanse opkrævningen av nævnte 2 pct.-avgift. Den omstændighet, at denne avgift opkræves i Belem, men ikke i Manaos, en betydelig handelsplads beliggende oppe ved Amazonfloden i staten Amazonas, hvor der ogsaa foregaar havneforbedringsarbeider, har nemlig trukket en god del av handelen paa nævnte stat fra Belem op til Manaos. Som det imidlertid oplyses, opkræves der ingen 2 pct.-avgift i Manaos, fordi vedkommende selskap, «The Manaos Harbour Co., Ltd.», ikke har gjort fordring paa og ikke nyter saadan garanti som den, der er tilstaaet «Companhia Port of Pará» fra federalregjeringens side.

Ifølge «Diario Official» for 3. juni har regjeringen god indvilget «Port of Pará's» andragende, idet det er besluttet fra og med 1. juli d. a. indtil videre ikke at opkræve 2 pct.-avgiften ved toldboden i Belem.

Der skal nu være tat i bruk allerede ca. 400 meter av de nye kaianlæg i nævnte havn.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, utgjorde sildeimporten til St. Petersburg ad sjøveien i tiden fra 1. til 15. juni 1910:

Fra Norge	5,251	tdr.
Fra Storbritannien	40,288¾/4	»
Fra Tyskland	8	»
Totalimport	45,547¾/4	tdr.

Forbud mot import til Rusland av luft- og fjergeværer.

Indberetning fra minister *N. Prebensen*, St. Petersburg.

Det russiske toldministerium bringer ved cirkulære av 20. mars 1910 til interesseredes kundskap, at import til Rusland av alle slags luftgeværer og geværer, der drives ved fjerindretning («fusils fonctionnant à air et à ressorts») for fremtiden er forbudt.

Tolden paa tougverk i Finland.

I tilslutning til sin i nr. 22 for 1910 indtagne beretning har minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, meddelt, at konsulatet i Helsingfors har oplyst, at det ved en nylig utkommen forordning er bestemt, at tolden paa tougverk, inklusive tougverk av kokus, men ikke av metal, i Finland skal opkræves efter fmk. 14 pr. 100 kg.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 27.

Ukeutgaven.

9. juli 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukéutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

Side

Betingelserne for utvidelse av Norges handelsforbindelser med Brasilien	149
Den tyske fisk-konserveindustri	152
Klipfiskimporten til Spanien i 1909	155
Danmarks import av træløst og træmasse	155
Oprettelse av et fiskeriselskap i Santos	155
Mulighet for forøket avsetning av norske tyttebær i Hamburg	155
Oprindelsesbevis for norske sardiner	156
Trælastmarkedet i London	156
Høsten i Tyskland	156
Havneavgifter i Sverige	156

Betingelserne for utvidelse av Norges handelsforbindelser med Brasilien.

(Klipfisk. — Sardiner. — Fiskeboller. — Kondenseret melk. — Maskiner. — Poteter.)

Indberetning fra konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro.

I løpet av de sidste ti aar er utlandets opmerksomhet blitt sterkere og sterkere henvendt paa Brasilien som et land, der med sin store utstrækning og stigende befolkning maa kunne byde fremmede produkter hittil omtrent uanede avsetningsmuligheter, og som paa den anden side med sine umaaelige naturrigdomme vil være istand til i en lang fremtid til stadighet at sikre utlandets markeder tilgang av artikler hørende til det daglige behov. Den ængstelse, som den store utenlandske forretningsverden tidligere lagde for dagen, naar der opstod spørsmål om at knytte handelsforbindelser med Brasilien, hadde vel først og fremst sin egentlige årsak i faren for gul feber og andre alvorlige tropesygdomme, hvorav Brasilien før var hjemsoekt, men dernæst ogsaa forklarlig nok i det næsten totale ubekjendtskap med det vidt utstrakte land og dets forskjellige særegne forhold. Tidligere vanskeliggjordes ogsaa enhver forretning i høi grad ved de sterke svingninger av kursen paa de brasilianske uindløselige papirpenge. Ved oprettelsen i 1906 av konverteringskassen («Caixa de Conversão») med det formaal at utstede sedler mot depositum av guld er der imidlertid i Brasilien skapt en praktisk talt fast og trygget pengekurs.

Nu er forholdet da ogsaa helt forandret, og for tiden kappes Nordamerika, Storbritannien, Tyskland, Frankrike og andre lande om at være den første i Brasilien med sine nationale frembringelser og om at være den største kjøper av brasilianske produkter. I hovedstaden ser man det ene utenlandske handelshus efter det andet; særlig har her tyskerne anstrengt sig meget, og flere av Rio de Janeiro's betydeligste forretninger, installeret i monumentale bygninger, beliggende i byens største gater, er tyske. Den erfaring har den fremmede handelsverden nem-

lig gjort under sin stræben efter at komme ind med sine varer her i landet og faa sig overdraget avsetningen til utlandet av de nationale produkter, at markedet maa bearbejdes paa en særegen maate, om det skal lykkes at faa fast fot hos de indenlandske kjøpere og sælgere. Der kræves en stadig personlig paavirkning fra agentens side, og han maa altid være paa pladsen for personlig at kunne gripe ind, om noget skulde støte til. Nødvendigheten herav ligger i forholdenes natur; man maa jo erindre, at det er med begyndere i det internationale handelssamkvem, man har at gjøre her i Brasilien. Og omendskjønt brasilianerne i sin almindelighet gjerne vil være paa høide med den nyeste tids fordringer, hænger de dog samtidig i saa mangt og meget fast ved de gamle, mere primitive former for handelsrørelsen.

Dernæst er det nødvendig for at kunne gjøre forretninger med brasilianerne at føre lager. Importagenten maa ha sine varer ved haanden og stedse være beredt paa at demonstrere dem for sine kunder samt være istand til av sit lager at kunne tilfredsstille det øieblikkelige behov.

Det er dog ikke blot de store europæiske lande og de Forenede Stater, som forlængst har sendt sine pionerer herover for at bane vei for produkterne av den hjemlige industri, akerbruk, fiskeri o. s. v.; i de mindre lande er man ogsaa begyndt at bli opmerksom paa Brasilien. Holland har allerede i et par aar hat sin egen dampskibslinje, der opretholder en 14-daglig forbindelse mellem Amsterdam og bl. a. de viktigste brasilianske kaffeexporthavne, og hvis fartøier fuldt ut kan konkurrere med de britiske, tyske, franske og italienske linjers. Naar den svenske Johnson-linje efter 1. juli d. a. begynder regelmæssig at anløpe de viktigste brasilianske havnebyer paa den ene side og de større svenske og norske exporthavne paa den anden side, vil der vel komme fart ogsaa i de skandinaviske landes planer om at drage fordel av Brasiliens store marked.

Svenskerne er iøvrig kommet ganske godt iveri herover. I indeværende maaned (juni) aapnes ved Rio de Janeiro hovedgate den første egentlige svenske exportforretning her i landet. Foretagendet er finansieret av Stockholms Handelsbank og ledes av to yngre svensker, hvorav den ene er utdannet som ingeniør, og som begge i længere tid allerede har levet som forretningsmænd i troperne. De repræsenterer her en række av Sveriges betydeligste industrielle foretagender, saaledes «Allmänna Svenska Elektriske Aktiebolaget», «Husqvarna Vapenfabriks Aktiebolag», L. M. Ericsson & Co., Aktiebolaget «Lux», Stockholm, o. s. v.; de har endvidere stadig lager av svensk papir og træmasse, av svenske akerbruksredskaper, Eskilstuna-staalvarer, svenske møbler o. s. v. De skal endvidere repræsentere finske papirfabrikker og trælastexport-

tører. Indehaverne er i forening ansøkere til et av den svenske stats handelstipendier.

I en nær fremtid ventes desuten i ethvert fald en yderligere svensk exportforretning at ville bli sat i gang i Rio; den skal efter forlydende finansieres fra Göteborg og grundes særlig paa forretning med papirimport fra Sverige og kaffeexport fra Brasilien.

Den tidligere svenske minister i Buenos Aires, Gylden, avligger for tiden Brasilien et besøk. Han skal her knytte forbindelser for Johnson-linjen, for hvilken han ved sin hjemkomst til Sverige vil overta stillingen som administrerende direktør.

Ogsaa paa offisielt svensk hold har man faat øinene op for, hvilken betydning Brasilien kan faa for svensk export. Nyliq skal der være sendt en svensk handelsattaché til Brasilien og Argentina, som skal opholde sig i Rio de Janeiro i længere tid. Norge har for sit vedkommende siden september maaned ifjor været representert ved et eget exportagentur i Rio de Janeiro, idet to firmaer sammen har holdt sin egen agent her paa pladsen. 2—3 andre norske firmaer har henvendt sig til generalkonsulatet for at faa opgit kommissionærer, der kunde overta salget av de almindelige exportprodukter fra Norge. Men den store mængde av norske exportører, som overhovedet endnu har begyndt at sende varer til Brasilien, lar disse gaa via Hamburg eller London og lar endel av sin fortjeneste gaa til de tyske eller engelske oversjoiske handelshuse.

Paa tilsvarende maate selges den brasilianske kaffe, gummi, kakao o. s. v., der gaar til Norge, som regel gjennem de brasilianske exportørers faste generalagenter i London eller i Hamburg. Det hender desværre vistnok sjelden, at norske forretningsmænd, som har faat sig opgit exportører av brasilianske produkter, har held med sig i sine bestræbelser for at opnaa første-haands agenturer i Norge for kaffe o. s. v. fra Brasilien.

Saken er, at brasilianerne først maa lære sine folk at kjende. Som ovenfor fremholdt, maa paa den ene side en fremmed exportør, om han vil gjøre noget indtryk paa brasilianske kjøpere, kunne vise frem, hvad han har at byde paa, og reklamen spiller her som paa alle andre markeder en stor rolle, i Brasilien kanske en større end mange andre steder. Som bekjendt har imidlertid norske exportører hittil nodig villet ofre penge paa noget saadant som reklame.

Paa den anden side maatte en norsk exportør av, f. ex. brasiliansk kaffe, kunne fremholde for den brasilianske sælger, at man ogsaa i Norge kan kjøpe kaffe direkte paa rimelige betalingsvilkaar, og at brasilianeren derfor ikke vilde risikere noget ved at gaa utenom sine gamle forbindelser i de europæiske storbyer.

Saavidt jeg kan skjønne, er de norske firmaer, der har slaat sig sammen om at sende sin agent herover, inde paa den rette vei for at naa frem til avsetning i større maalestok av norske produkter til Brasilien. Maatte det gaa op for flere og flere av exportørerne hjemme, som nu nøier sig med, hvad «opkjøperne» i London og Hamburg overlater dem av fortjenesten, hvor meget der er at vinde for dem i Brasilien, «landet med de store muligheter», naar de vil gaa til de forholdsvis smaa ofre, som maa til, om markedet her skal vindes. Man bør begynde smaa: en dygtig agent med et litet vel-assortert lager — som stadig kan fornyes — av de bedste norske exportvarer bør om ikke længe kunne vinde godt indpas blandt kjøperne paa pladsen, og da kommer utvidelsen av sig selv. Men der maa ikke bli konkurrense blandt nordmændene. Vi har

et forholdsvis begrænset antal produkter, som egner sig for indførsel til Brasilien. Vi kan ikke som f. ex. et av de største tyske importfirmaer her i Rio de Janeiro byde paa alt mulig, fra motorer, manufakturvarer, cement, til abonnement paa tyske vittighetsblade. Hvad norske varer angaar, bør de brasilianske kjøpere vænnes til at søke disse helst blot paa ét sted, hvor de vet, at de altid vil finde vel-assortert de bedste merker norsk klipfisk, de papirsorter, de har bruk for, norsk hermetik o. s. v. Flere norske exportagenter, som indbyrdes konkurrerte paa kniven, vilde saa altfor let kunne ødelægge de gode utsigter for et direkte exportmarked for norske produkter i Brasilien og spille hele indførslen over i henderne paa de andre kapitalstærkere utenlandske importhuse her i landet. De synspunkter, som fremholdes av en korrespondent til «Farmand» for 19. februar d. a. angaaende, hvad der bør gjøres for at fremme indførslen av norsk hermetik til Amerika, passer efter mit skjøn ogsaa for en stor del paa Brasilien, og ikke alene for hermetik naturligvis; baade de norske artikler, for hvilke der allerede er marked i Brasilien, og andre, som først skal indarbeides, vilde nytte godt av, at exportørerne slog sig sammen og rettet sine fælles bestræbelser mot en rationel oparbeidelse av det brasilianske marked. Kunde et saadant samarbeide mellem exportørerne lede til, at ogsaa de firmaer i Norge, som indfører brasilianske produkter, sluttet sig til, og i ethvertfald forsøksvis overdrog vedkommende norske agenter i Brasilien at varetta sine interesser overfor de brasilianske sælgere, tror jeg, der vilde bli sparet tid, uleilighet og omkostninger for alle parter.

Hvorom alting er, bør den norske exporthandel paa Brasilien vite at drage fordel av Johnson-linjen, naar den i løpet av aaret sætter sine skibe i regelmæssig rute mellem Brasiliens største utførselsbyer og Kristiania med gjennemgaaende fragt til andre større norske byer.

Jeg skal i det følgende gaa litt nærmere ind paa endel norske artikler, som der efter min formening burde kunne gjøres mere ut av i Brasilien.

Den norske klipfiskimport til Rio de Janeiro og Sydbrasilien er i de senere aar gaat glædelig fremover.

Til Rio de Janeiro indførtes saaledes i

1905. . . .	89 687 kolli (fater og kasser).
1906. . . .	94 516 » —
1907. . . .	94 247 » —
1908. . . .	113 348 » —
1909. . . .	105 454 » —

Av den i 1909 indførte mængde klipfisk kom 67 172 kasser fra Norge, mot 38 282 fater fra Kanada.

Priserne er ogsaa steget for alle sorter klipfisk, men særlig for den norske vedkommende. Før stod fisken fra Gaspé (Kanada) høiest paa markedet med en notering av 5 à 6 milreis høiere pr. fat end den norske fisk; nu er dette ikke længere tilfældet; tvertimot opnaar i den senere tid den norske fisk av gode merker høiere priser end Gaspéfisken. Saaledes notertes i første halvdel av mars d. a. 48—49 milreis pr. fat for Gaspéfisk, mot 52 à 53 milreis pr. kasse norsk fisk; i tidsrummet 15.—31. mars d. a. var prisen 47—49 milreis for fisk fra Gaspé, mot 50 à 53 milreis for norsk kassefisk. I samme tidsperiode notertes prisen for fisk fra Halifax med 44 à 46 milreis pr. fat. Den billige New Foundlandfisk, «peixling», hadde liten avsetning, og prisen for denne notertes ikke paa markedet. Det bemerkes, at et fat

Kanadafisk og en kasse norsk fisk repræsenterer samme vegt, nemlig 58 kg. (1 milreis = 15 d.)

Med en saadan stigende tendens for den norske vare skulde det synes rimelig, at de norske fiskeeksportører ved egen agent paa pladsen nu gennem Johnson-linjen søgte at gjøre sig fri for Hamburghusenes formynderskab. Man kan vistnok gaa ut fra, at linjen for alle sorter gods vil beregne lavere fragter end fragterne fra Hamburg, rimeligvis efter samme maalestok som for kaffe fra Rio til Kristiania, nemlig 5/— pr. ton billigere end de til enhver tid gjældende kaffefragter.

Der kan ikke være tvil om, at speditionsomkostningerne for gods over Kristiania vil falde billigere end over Hamburg. Sendes klipfisken direkte fra Kristiania, vil det ogsaa være lettere for avskiberne at kontrollere, at den ekspederes med det rette skib, og man vil ikke risikere, at varen for kortere eller længere tid bortglemmes i Hamburgs umaadelige lagerhuse og derigjennem forringes i kvalitet og værdi.

Jeg tror temmelig sikkert at turde sige, at en her med forholdene kjendt og hos forretningsverden anseet agent, der repræsenterede et leveringsdygtig norsk fiskeexport-firma, lettelig vilde kunne sikre sig mindre, men fordelagtige ordres paa norsk klipfisk. Bestillingerne vil kunne lyde paa regelmæssig afsendelse med hvert av Johnson-linjens skibe, naar denne har bekendtgjort sin rute mellem Kristiania og Rio de Janeiro og bestemt angit avgangstidene. Dette sidste har en stor betydning, da herværende importører derigjennem lettere vil kunne beregne det partis størrelse, de tiltrænger i tidsrummet mellem to skibes ankomst, og ikke behøver at sitte med stort lager, men stadig kan sørge for at faa frisk vare.

De smaa forbrugere her kunde ved en saadan agents mellemkomst gjøre sig mere uafhængige av de store importhuse, og markedspriserne vilde derved bli mere stabile.

Hvad her er fremholdt om klipfiskmarkedet i Rio de Janeiro, kan ogsaa anvendes paa Santos og Sydbrasilien. I Mellem- og Nordbrasilien, fra Bahia til Pará, stiller forholdene sig derimot anderledes.

Hele landets klipfiskimport var i 1908 31 013 005 kg.; herav falder alene paa

Pernambuco	10 346 346 kg.
og paa Bahia	5 782 516 »
tilsammen	16 128 862 kg.

eller med andre ord mere end halvparten av hele landets import.

Som tidligere indberettet bestaar praktisk talt hele klipfiskimporten til disse to hovedpladse kun av fisk fra New Foundland, og det uagtet alle erkjender, at den norske fisk i kvalitet staar langt over denne. Grunden til, at den norske fisk intet indpas har faat paa disse markeder uten som en luksusvare, er, at den paa grund av de store utgifter, der paaløper ved forsendelsen over Hamburg eller andre europæiske havne gennem omlastnings- og lagringsomkostninger, kommissioner etc., fordyres i den grad, at den ikke kan staa sig i konkurrencen med New Foundlandsfisk, der i smaa seilskibe bringes like fra lagerhusene paa fiskepladsen til disse brasilianske markeder. Fragten for New Foundlandsfisk er 3/- à 3/6 pr. fat. Hvis det kunde utvirkes, at Johnson-linjen med sine præsumptivt forholdsvis lave fragter for utgaende til Sydamerika anløp ogsaa Pernambuco og Bahia, tror jeg, at vore klipfiskeksportører der vilde kunne opnaa et

godt marked. For tiden beherskes markedet i de to nævnte byer av et faatal av importører — i Bahia er der saaledes 2 firmaer, som importerer klipfisk — der, hvis de er nogenlunde enige, let kan diktere klipfiskpriserne. Med en direkte dampskibsforbindelse fra Norge vilde dette forhold kunne bringes til at ophøre.

Man bør endvidere være opmærksom paa, at den hovedsagelige kakao- og tobaksubførsel fra Brasilien foregaar fra Bahia, likesom der fra denne havn utføres betydelige mængder piassava, haarde træsorter (møbeltræ) og huder. Fra Pernambuco foregaar en livlig utførsel av bomuld og sukker. En direkte export til Norge og Sverige av disse varer vilde muliggjøres gennem linjens anløp av Bahia og Pernambuco og i ikke ringe grad bidrage til at forringe Hamburgfirmaernes overhøieth over skandinaviske kommercielle interesser.

Generalkonsulatet har tidligere indberettet om den reduktion i den for tiden gjældende brasilianske indførselstold paa klipfisk og forskjellige hermetiksorter, som man forhaabentlig kan vente sig om ikke saa lang tid.

For den norske hermetik: kondenseret melk, fiskeboller, smørbrødhermetik, som sardiner o. s. v. burde der kunne bli marked ogsaa i Brasilien. Av kondenseret melk sælges der for tiden i Rio de Janeiro særlig Nestlé & Anglo-Swiss Milk-Company's produkter. Melken kommer i kasser à 48 bokser à 1/2 kg. og skal her opnaa en pris svarende til 24 sh. pr. kasse.

Av sardiner bringes der for tiden saa godt som udelukkende franske og portugisiske paa det brasilianske marked. Særlig har de portugisiske sardiner vundet almindelig indpas som et daglig fødemiddel blandt den brede befolkning, og de sælges her overordentlig billig. Sardinerne ankommer i kasser à 100 daaser; av sardindaaserne gives der tre forskjellige størrelser, og priserne er for tiden £ 1.7.0, £ 0.15.5 og £ 0.10.0 pr. kasse av henholdsvis største, mellemste og mindste daaser cif. Rio de Janeiro, og betaling mot veksel, 120 dage fra datum eller 90 dage sigt.

Samtidig hermed oversendes en pakke indeholdende en prøve av hver av de tre ovenomhandlede, her gangbare forskjellige daaser portugisiske sardiner*).

Jeg vil ogsaa nævne de norske maskiner. For vore træarbeidningsmaskiner vil der saaledes kunne bli god avsætning, særlig i de sydlige stater, São Paulo, Paraná og St. Catharina, hvor der allerede bestaar en betydelig sagbruksvirksomhet, som vil tilta, eftersom mulighederne for utførsel av trælast gennem den stadige utvidelse av jernbanenettet, der forbinder kysten med staternes indre, blir større og større. Da de norske maskiner imidlertid vil faa en nok saa haard konkurrence med de forskjellige amerikanske, tyske og engelske maskiner, som nu behersker markedet, bør exportagenten, om han ikke selv er fagmand, medgives en maskinkyndig mand, som kjender vedkommende maskiner og kan være med at gjøre reklame for dem, og som likeledes kan bistaa ved opstillingen av maskinerne og saaledes sikre et godt resultat.

Norske poteter burde man ogsaa forsøke at skaffe marked i Brasilien, efter at en saa stor del av vor potetesavl paa grund av de ændrede forhold

*) Er av departementet tilstillet oplysningskontoret.

vedrørende brændevinsbrændingen i Norge ikke længere finder anvendelse i landet selv.

Nedenfor meddeles derfor en del oplysninger med hensyn til potetes-importen til Brasilien.

Sydbrasilien, det vil sige staterne søndenfor Rio de Janeiro, forsynes med poteter, avlet i landet, særlig i Rio Grande do Sul, St. Catharina og Paraná. Poteterne sælges der til en rimelig pris og er velsmakende, men ikke meget holdbare og egner sig derfor ikke til forsendelse under vanskelige klimatiske forhold. Til Rio kommer ganske betragtelige partier poteter fra Sydstatene samt fra Argentina. Ogsaa i hovedstadens nærmeste opland er man begyndt med held at dyrke poteter, og det er at forutse, at indførslen av denne vare fra Europa snarere vil avta end tilta for Rios vedkommende, naar opdyrkningen av det nationale produkt kommer ordentlig igang. Anderledes stiller forholdene sig for Mellem- og Nordbrasilens vedkommende. Her vanskeliggjør, for ikke at sige umuliggjør, det hete klima dyrkningen av poteter, og den europæiske importvare har mindre at frygte av konkurrencen med de sydlige stater, baade paa grund av disse poteters mindre holdbarhet og paa grund av den høje fragt, der beregnes i den brasilianske kystfart. Rigtignok benyttes poteter litet av arbeiderbefolkningen i Nordbrasilien, men i havnestæderne er forbruket av europæisk vare ganske betydelig og vistnok i stigende. I byerne Bahia, Pernambuco, Maranhão, Pará osv. skulde norske poteter formentlig kunne finde god avsætning.

De fra Europa indførte poteter fremkommer pakket i kasser, forarbejdet av kassebord med sprinkler for ventilationens skyld. Poteterne fra Sydbrasilien og Argentina kommer i sækker. Kasserne veier 30 kg. brutto og bør indeholde 3 à 400 poteter; hver potet bør saaledes ha en vekt av gjennemsnitlig 75 à 100 gram.

Der indførtes i aaret 1908 til Brasilien ialt 21 260 608 kg. poteter til en værdi av 2 830 190 milreis papir, mot ialt 18 854 342 kg. til en værdi av 2 729 151 milreis papir i aaret 1907. For Rio de Janeiro vedkommende beløb indførslen av poteter sig til ialt 399 225 kasser, hvilket gir en forøkelse i importen av 86 722 kasser, sammenlignet med 1907.

Av den til Rio i 1908 indførte mængde poteter kom:

fra Frankrike	184 325 kasser.
» Portugal	130 391 —
» England	66 519 —
» andre lande	17 990 —

Tilsammen. . . 399 225 kasser.

Priserne for de franske, portugisiske og engelske poteter varierede i 1908 mellem 7 og 10 milreis for kasser av 30 kg. bruttovægt, mot 7 og 14 milreis i 1907. De høieste priser opnaadde som vanlig de første partier av ny høst, som blev frembudt paa markedet.

En toldboddispachant hersteds har opstillet følgende beregning over toldbodutgifterne for et parti paa 100 kasser à 30 kg.

3 000 kg. à rs. 80	rs. 240 000
Avgift til «statistik»	» 1 000
— » — havnearbejderne . . . »	32 000

rs. 273 000

Herav skal erlægges i guld:

50 % av tolden . . = rs. 120 000

Bidrag til havne-

arbeider * 32 000

rs. 152 000

(> 1.8) = rs. 273 600 papir.

I papir:

50 % av tolden . . = rs. 120 000

Avgift til «statistik» » 1 000

* 121 000 —

Tilsammen rs. 394 600 papir.

Efter dette skulde saaledes tolden paa 1 kasse poteter à 30 kg. bli milreis 3.940, hvortil kommer pakhusleie . . . » 0.200

Tilsammen milreis 4.140

Den tyske fiskekonserveindustri.

(Forts. fra foreg. nr.)

Ved at betragte statistikken over forsendelserne fra Lübeck-Schlutup av fiskekonserver til de enkelte provinser ser man, at de største forbrugere er Sachsen, Thüringen, Anhalt, Posen, Schlesien, Westfalen, Rhinprovinzen, Bayern, Hessen-Nassau og Berlin.

Særlig er forsendelserne til de tyske industricenterer steget betragtelig.

Værdien av de i Tyskland konsumerede fiskekonserver anslaaes for 1907 til 107 mill. mark, hvorav $\frac{3}{5}$ falder paa saltet sild; den totale tyske produktion var i 1907 som ovenfor nævnt ca. 40 mill. mark.

Indførslen av utenlandske fiskekonserver utgjør saaledes endnu ca. $\frac{3}{5}$ av forbruket; den har været stadig stigende og utgjorde f. ex. i aaret 1905 11 675 tons til en værdi av 19,4 mill. mark, foruten saltet sild, hvorav indførslen i samme aar var 1 426 188 tønder til en værdi av 44 200 000 mark; konserverne bestod av 940 tons stoffisk, 7 720 tons saltet og røket fisk, 350 tons fisk tilberedt med eddike, olje og krydderier, 2280 tons sardiner i olje og 390 tons kaviar og kaviarsurrogater.

Stokfiscen kommer hovedsagelig fra Norge og Holland, saltet og røket fisk (undt. sild) fra Holland, Danmark, Norge, og laks fra de Forenede Stater. Sardiner i olje kom tidligere mest fra Frankrike, nu derimot fra Portugal. Forbruket av utenlandsk saltet sild var i 1905 1 432 999 tons; sildeimporten steg med over 10 mill. mark i løpet av 6 aar og var i 1906 ca. 6 gange saa stor som landets egen produktion. I de sidste aar fra 1902 er forbruket av utenlandsk saltet sild imidlertid avtat; fra aaret 1906 av er den av tyske fiskere fangede og tilhavs saltede sild ikke medindbefattet i importen.

I handelen med saltet sild indtar Stettin den første plads; tilførslerne utgjorde i 1906 til denne plads alene 637 808 tønder og avsætningen 647 135 tønder, derav av tysk sild 33 362, resp. 31 298 tønder.

I den nye tyske toldtarif av 25. december 1902 forhøiedes tolden for saltet sild, undtagen for letsaltet sild til konserveindustrien, fra 2 til 3 mark pr. tønde; tolden for røket vare blev uforandret 3 og for marinader 12 mark, medens den for ansjos, appetitsild etc. forhøiedes fra 60 til 75 mark for ikke-traktatlønde.

Utførslen av tyske fiskekonserver til utlandet er forholdsvis meget ringe paa grund av den

høie told og den utilstrækkelige produktion; den steg fra ca. 900 tons til en værdi av ca. 1 mill. mark i 1900 til 2110 tons til en værdi av 1 555 000 mark i 1905; fra 1906 av er statistikken forandret saaledes, at ogsaa andre konserver er indbefattet. Utførslen av saltet sild i tønder utgjorde i 1907 408 tons til en værdi av 94 000 mark.

Økningen i exporten er i forhold til stigningen i importen ubetydelig. De viktigste utførselslande er Østerrike, særlig for røkevarer og marinader, Schweiz, Rusland og Holland. Exporten til Østerrike er i de senere aar vanskeliggjort ved toldpaalæg, som har ledet til, at flere tyske fabrikker har opprettet filialer i Østerrike, da indførslen av fersk fisk er toldfri, og fragttarifferne for denne er lavere. Exporten til Schweiz har været i oppgang, og fremtidsutsigterne er gode, da tolden paa grund av mestbegunstigelsen er kommet ned til 10 francs pr. 100 kg. I Rusland er forbruket av fiskekonserver meget stort; der findes vistnok et betydelig antal fiskekonserverfabrikker i Reval, Riga og Odessa, men ogsaa for utenlandske fabrikater er markedet for extrafin vare trods den høie told gunstig, da konsumenterne udelukkende tilhører de velhavende klasser, for hvem prisene for fine delikatesser ikke spiller nogen rolle, og som er vant til høie priser; naar man betænker, at kaviaren i Rusland koster 4–5 rubler pr. 1/4 kg., og at extrafin sild til en halv rubel pr. stk. knapt er god nok, saa forstaar man, at prisene for delikatesser, ansjos, appetitsild etc. ikke kommer i betragtning. Tolden utgjorde efter den gamle tarif ca. 150 % av varens værdi og beløp sig til rub. 6,38 pr. pud, eller ca. 80 øre pr. kg.; dertil kommer detaljisternes tillæg med 30–50 %. Den nye toldtarif bragte en forhøielse til rub. 7,50 pr. pud brutto; paa sardiner i olje fik Tyskland traktatmæssig indrømmet 5 rub. For saltet sild, stokkfisk og anden tørret fisk utgjør tolden rub. 0,40 1/2 pr. pud brutto, og desuten et tillæg av 50 % av værdien. For anden saltet eller røket fisk er tolden endnu betydelig høiere, nemlig rub. 1,80 og samme tillæg; dette svarer til en told av ca. 123 mark pr. 100 kg. røket laks til en værdi av 200 mark og en toldsats av ca. 21 mark pr. 100 kg. saltet sild til en værdi av 30 mark. — Man ser saaledes, at det ikke lønner sig at bringe billige varer i handelen i Rusland. Tyskland indfører nu særlig til Rusland marinader og saltet og røket sild, men det forventes, at importen av sardiner i olje, efterat tolden nu er nedsat fra 7 1/2 til 5 rubler, skal utvikle sig gunstig. De tyske eksportører agter ved exporten til Rusland paa, at kun utsøkt fineste vare leveres; ansjos og sardiner maa være ensartet store og daasene godt fylldt; de maa indeholde saa litet lake som mulig, ha den samme størrelse som de russiske, være vakkert utstyret for forsynet med russisk etikett. Paa grund av den høie told er det nødvendig at undgaa mellemhandlerne og gjøre forretninger gjennom agenter, som staar direkte i forbindelse med detaljhandlerne.

Av de øvrige traktatlønde, som kommer i betragtning for den tyske export, staar i første rekke Italien, som hovedsakelig tar stokkfisk. Meget gunstige toldforhold hersker ogsaa i Belgien, hvor fiskekonserver, som ikke er nedlagt i daaser etc., men i tønder med toldfrie tilsætninger, kan indgaa toldfrit. Fiskekonserver i daaser etc. fortoldes med 15 francs, dog med en taragdtgjørelse av 10 % av bruttovekten. Anderledes forpakket og med told- eller avgiftspliktige tilsætninger nedlagt fisk fortoldes med 12 francs. For den tyske export til Belgien er dog forøvrig utsigterne litet gunstige, da Holland,

hvis beliggenhet er betydelig fordelagtigere, har fiskevarehandelen der i sine hænder. Rumænien har meget høie toldsats, og for exporten fra Tyskland hertil kommer kun saltet makrel, sardeller og ansjos i saltlake i betragtning, og kun forpakket i tønder, krukker etc. I Serbien er forholdene, navnlig for røket fisk, betydelig bedre; med en traktatsats av 5 dinarer pr. 100 kg. er der betingelse for en livlig indførsel dertil, men hittil har den dog ikke tat noget større omfang; for fiskekonserver og sardiner i daaser er tolden i kraft av mestbegunstigelse nedsat fra 120 til 60, resp. 35 dinarer pr. 100 kg.

Til ikke-traktatlønde utføres fra Tyskland kun nogle waggoner sardeller, røket vare, og marinader til Holland og kaviarsurrogat til Frankrike, medens der til de øvrige europæiske lande paa grund av toldforholdene saagodtsom ingen export finder sted. Til Indien, hvor konsumtionen av billige fiskekonserver er saa overordentlig stor, har den tyske export hittil været liten, men der regnes med dette land som et godt fremtidig avsætningsfelt for den tyske fiskekonserveindustri, som med hensyn til tilberedning staar over og er mere mangesidig end andre landes, særlig den engelske. Til de tyske kolonier utføres endnu litet, mest stokkfisk og bedre marinader.

Bestræbelser for ophjælp av den tyske fiskekonserveindustri. Med hensyn til fiskekonservernes holdbarhet kan man skjelne mellem dem med betinget holdbarhet (saltet sild, røket fisk, stekt fisk, marinader og geléfisk) og varige konserver (ansjos, appetitsild og sardiner i olje); de første, hvortil altsaa alle de billige konserver, som tjener til folkeernæring, hører, er især avhengige av veiret og holder sig i den varme sommertid kun nogle uker; en bedring heri lot sig muligens opnaa ved forpakning i mindre daaser, men den billige vare kan ikke bære en saadan kostbar forpakning. For at forhindre, at fiskekonserverne fordærves ved kemikalier, som benyttes ved tilberedningen, eller ved metalliske gifter fra daaserne, har lovgivningen grepet ind ved «Reichsgesetz betr. den Verkehr mit blei- und zinkhaltigen Gegenständen» av 27. juni 1887, som forbyder daasernes lukning paa insiden med mere end 10 % bly- eller zinkholdig legering, men dette er siden indførelsen av daasefalskemaskinerne uten synderlig betydning. Mot fiskegift kan fabrikanterne intet andet gjøre end at iagta den størst mulige renslighet; bringer de bedærvede spisevarer i handelen, kan de straffes efter straffeloven med en mulkt av indtil 150 mark.

Næringsmiddelovens forbud mot konservering av kjød av varmblodige dyr med borsyre er ogsaa utstrakt til fisk, men ved iagttagelse av mønsterværdig renslighet og hygiene og ved at oplyse detaljhandlerne om konservernes behandling ved medsendelse av tryksaker skulde tilberedning med salt, eddike og krydderier være tilstrækkelig.

Forgiftningstilfælde ved bedærvet fisk er forekommet og har ofte ført til avisskriverier mot fiske-spising, særlig røket fisk, og dette har skadet fiskehandelen meget. »Der Verein der Fischindustriellen Deutschlands« er derfor nu begyndt at undersøke og registrere alle tilfælde av fiskeforgiftning i Tyskland og har opklaret og berigtiget flere falske anmeldelser; alt i alt indtræffer ikke flere forgiftningstilfælde ved fisk end ved andre fødevarer. De talrige, ofte feilagtige konfiskationer av bedærvede fiskevarer bevæget ogsaa »Verein der Fischindustriellen« til at ansoke justisministeren om, at sakkyndige paa fiskehandelens og industriens omraade maatte bli tilkaldt straks ved

forundersøkelsen i anledning av anmeldelser for overtrædelse av næringsmiddeloven.

Efter en overenskomst mellem de tyske og engelske fiskeinteresserede den 31. oktober 1906 i Lowestoft skal for fremtiden sild kun sendes til Tyskland i ny, ubrukt emballage, og »Verein der Fischindustriellen« har paatatt sig at paase denne bestemmelses overholdelse.

Emballagespørsmålet for konserver har »Verein der Fischindustriellen« endelig løst ved en beslutning, hvorefter røkesild skal forsendes i 3 kassestørrelser (normal, middels og liten) og »Sproten« i 2 (hele og halve). Undtagne er kun røkesild av tysk og dansk sild og egte Kieler sproten.

Normalmaalene er følgende:

Store normalrøkesildkasser . .	400 × 280 × 58 mm.
Middels » »	380 × 280 × 45 mm.
Smaa » »	360 × 280 × 45 mm.
«Sproten» kasser	280 × 160 × 30 mm.

Med hensyn til blikemballasje er der allerede tidligere for marineret fisk indført 1, 2, 4 og 8-literdaaser, mens der for delikatesskonserverne paa grund av de mange variationer ingen enhetspakning er foreslaatt. Saavel for mellemhandlerne og konsumenterne som for fabrikanterne selv er en regulering av emballagespørsmålet av stor vigtighet.

Et av fiskekonserveindustrien i Tyskland længe næret ønske er befrielse fra saltavgiften for den til marinader bestemte sild og anden fisk. Salt til saltlake for saltet sild er avgiftsfri, men denne begunstiggelse ønskes for hele fiskekonserveindustrien, og da dens saltforbruk anslaaes til henimot 1 mill. mark om aaret, vilde den ophevelse av avgiften utvilsomt bidrage til fiskekonserveindustriens trivsel og utvikling. De herom indgivne ansøkninger er dog av finansministeriet hittil avslaatt. Saltforbruket i det tyske toldgebet beløp sig i 1905/06 til 1,2 mill. tons og indtægten av saltavgiften med en sats av 12 mark, resp. mk. 12,80 pr. 100 kg. kun til 56,2 mill. mark, da den største del av forbruket for landbruks- og industriemed er frit. Til saltning av fersk fisk avgaves i 1905 2 106 tons og til eftersaltning av sild 2 874 tons med et indsparet avgiftsbeløp av ca. 600 000 mark.

For at avhjelpe den som følge av fiskekonserveindustriens raske utvikling opstaaede mangel paa øvede mestere og arbeidere har saavel »Verein der Fischindustriellen« som den tyske havfiskeforening søkt at vække interessen for oprettelsen av fagskoler, og for at nye opfindelser og erfaringer ikke blir hemmeligholdt, men ved fagtidsskrifter etc. gjøres almindelig bekjendt og kommer alle til nytte, idet de hævder, at de ukyndige fabrikanter daarlige varer i længden skader industrien i sin helhet meget mere end en muligens noget større, men dog reel konkurranse. Likeledes anbefales til fremme av avsetningen av fiskekonserver foredrag om fiskeernæring og understøttelse av tekniske fremskritt inden fiskekonserveindustrien, som igjen er havfiskets bedste støtte.

Til sammenligning hitsættes til slutning nogle opplysninger om andre landes fiskekonserveindustri. Den engelske fiskekonserveindustri er meget forskjellig fra den tyske. I England kjendte man indtil for nylig slet ikke marinadefabrikationen, som i Tyskland utgjør en hovedgren, og først i aaret 1906 optok firmaet W. Hopkins-Anstruther tilvirkning av »Rollmops« og Bismarcksild. Tidligere hadde man i England særlig fremstillet finere fiskekonserver og røket vare, som er meget yndet av de lavere be-

folkningsklasser. Silden tilberedes som »Bloater« og de større som »Kipper«, og paa samme maate tilberedes kolje og makrel, hvorav særlig »Aberdeen Haddock« er bekjendt. I den sidste tid har »Universal Sterilisation Co. Ltd.« i London opfunnet en ny metode med impregnering med damp, som gjør fisken overordentlig holdbar, uten at smaken, lugten eller farven forandres. Hovedpladserne for den engelske fiskekonserveindustri er Grimsby, Yarmouth, Hull og Aberdeen, som ogsaa er hovedcentrerne for silde- og havfisket.

Den hollandske fiskekonserveindustri fremstiller hovedsagelig de for folkekonsument egnete billigere konserver, røkesild og marinader, som i stor utstrækning forsendes til det tyske indlandsmarked: dernæst er sardelindustrien av stor vigtighet. Ymuiden og Scheveningen er hovedpladserne. I Holland selv er fisk meget dyr, og de bedste produkter utføres, mens i indlandet kun ringere sorter konsumeres.

Med hensyn til sardinindustrien staar Frankrike i spidsen, og alle bedre fabrikater paa det tyske marked er av fransk oprindelse. Men fra aaret 1902 av er sardinen næsten uteblitt ved den franske kyst, og sardinindustrien ligger som følge derav nede. Uagtet det ved en lov av 11. juni 1906 bestemtes, at fremmede sardiner skal bære oprindelseslandets navn indpresset paa blikdaasene, steg importen av sardiner til Frankrike med 700 000 kg. i 1906; hovedleverandørerne var Spanien og Portugal. Sardineporten gik i 1906 tilbake med 4,3 mill. kg., og den østjoeiske export flyttet til de utenlandske havne, særlig Antwerpen, hvorfra varen kunde utskibes uten oprindelsesbevis.

Sardinindustrien i Kanada og Nordamerika har høstet fordel av den franske industris nedgang. Forarbeidningen til oljesardiner sker for størstedelen i staten Maine, særlig i byerne Eastport og Lubeck. Paa grund av de amerikanske toldlove, som stenger for færdigfabrikaterne, men tillater indførsel av raavarer i fartøier under 5 tons, flytter industrien mere og mere over til Staterne. Den kanadiske sardin er næsten jevnogod med den franske, og den er den amerikanske langt overlegen, da de amerikanske fabrikater for en stor del anvender mindre og ringere olje.

Den viktigste gren av den amerikanske fiskekonserveindustri er imidlertid laksenedlæggningen; laks fanges i uhyre mengder og sendes for størstedelen til Europa enten fersk i is, saltet eller nedlagt i boxer. Fra Kanada eksportertes i 1905/06 for 5,7 mill. \$ laks, og de Forenede Staters export er endnu større.

Den svenske fiskekonserveproduksjon hadde i aaret 1905 en værdi av 2 176 250 kroner. Der fandtes 54 bedrifter med 785 arbeidere, hovedsagelig sildesalterier og ansjofabrikker.

Den østerrikske fiskekonserveindustri er ubetydelig og befatter sig særlig med konservering av sardeller i olje eller salt, og marinering av aal; den er koncentreret i Triest.

I Japan tok fiskekonserveindustrien, særlig laksekonserveringen, opsving under krigen med Russland, og regjeringen understøtter siden den tid kraftig saavel industrien som exporten.

Indførslen fra utlandet dækker endnu ca. $\frac{3}{5}$ av Tysklands behov av fiskekonserver, men den tyske fiskekonserveindustri gjør mægtige anstrengelser for at fortrænge den utenlandske konkurranse. Baade av nationale og økonomiske grunde kan den paa-

Det er ikke godt at udtale noget om, hvor store kvanta fisk fra hvert enkelt av de konkurrerende lande, der f. ex. konsumeres i Madrid. Da der ikke betales oetroi av klipfisk, har man ikke kunnet oplyse noget om klipfiskimporten i toldkontoret hersteds.

Det er overhovedet vanskeligt at faa noget overblik over klipfiskhandelen i Spanien. Thi Spanien er ikke ét klipfiskmarked — det er mange. Man har ikke samme fordringer til fisken i de forskellige provinser, saa det lar sig ikke gjøre at opkonstruere en generalnævner for den spanske smak eller opfatning med hensyn til de forskellige landes fiskeprodukter.

Av vore konsulers rapporter fremgaar imidlertid, at der er store dele av Spanien, hvor den norske fisk er mindre vel anskrevet, f. ex. i Katalonien.

Norge hævder vistnok endnu sin plads som det første klipfiskexporterende land, men dette bør ikke hindre os fra at arbejde videre.

I forbindelse hermed meddeles nedenstaaende av konsul *W. Klouman*, Barcelona, meddelte opgave over klipfiskimporten til Barcelonas konsulatdistrikt i aaret 1909.

Danmarks import av trælast og træmasse.

Ifølge «Diario Official» er der meddelt det nyoprettede brasilianske fiskeriselskap «Companhia de Pesca—Santos» fornøden koncession av republikkens præsident.

Nævnte selskab er stiftet som uansvarlig med sæde i Santos, staten São Paulo. Det har til formaal at utnytte fisket, særlig havfisket, og alle grene af fiskeindustrien, saasom saltning, tørring og hermetisk nedlægning af fisk i almindelighed, samt at træffe alle nødvendige forføjninger til udvikling af fiskeindustrien og salg af dens produkter.

Bøk, rundt eller hugget	326 kbm.
» saget	33 »
Ek,	1 199 »
Andre indenlandske træsorter,	
rundt eller hugget	1 010 »
— — — saget	208 »

Selskapet er bestemt at skulle virke i 25 aar, regnet fra stiftelsesdagen, i april maaned 1910, med mindre generalforsamlingen før utløpet av denne frist beslutter forlængelse av selskapets virksomhet.

Selskapets kapital beløper sig til 250 000 \$, fordelt paa 1 250 aktier à 200 \$.

Mulighet for forøket avsætning av norske tyttebær i Hamburg.

Generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg, har henstillet, at følgende maa bli bragt til interesseredes kundskap før tyttbærsæsonens aapning iaar:

Av «frisk frugt, alle slags», importeret i 1909 ifølge den officielle statistik til Hamburg fra Norge 155 600 kg., men der foreligger ingen opgave over, hvor meget derav var tyttebær. Nu som før var i ethvert fald importen fra Norge ganske ubetydelig i sammenligning med importen fra Sverige.

Tyttebær vinder imidlertid mere og mere indpas i Tyskland, eftersom publikum blir kjendt med varen.

Konst.konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro,
har indberettet følgende:

Det i Tyskland indhøstede ubetydelige kvantum tyttebær er ikke paa langt nær tilstrækkelig til at tilfredsstille det stigende behov, og Tyskland vil derfor altid være henvist til at importere denne vare fra Norge, Sverige og Finland. For at Norge skal opnaa større andel i importen, maa der imidlertid lægges megen vægt paa behandlingen og pakningen, men da begge dele endnu som oftest later meget tilbage at ønske, kan det ikke gjentages for ofte, hvordan tyttebær maa behandles for at bli prima vare.

Bærene maa være rene og fri for alt rusk, saasom blade, stilker etc., og derhos hele og tørre og ikke overmodne.

Det er en stor feil ved de norske tyttebær, at de saa ofte indtræffer i «sylvet» tilstand. Tyttebærforretningen foregaar nemlig her saaledes: Varen afhændes først til grossisterne paa torvet, hvor «detailgemüsehandlerne» gjør sine indkøb; disse sidste formidler saa salget til konsumenterne og omsætter derunder altid bærene pundvis, og det er da næsten umulig for «gemüsehandlerne» at bli kvit bær, der er vaate og har «saftet» sig og ser uappetlitlige ut; saadan vare kan kun sælges til konservefabrikkerne, der betaler en lav og som regel for eksportørerne tapbringende pris.

For at faa varen tør frem paa markedet gives der ingen anden utvei end at plukke bærene, før de er helt modne; der hengaar jo nemlig ca. 14. dage, fra bærene plukkes, indtil de fremkommer paa markedet her, og de vil derfor altid bli modne, selv om de plukkes i mindre moden tilstand. I aaret 1909 opnaades for gode bær fra mk. 12.00 til mk. 16.00 pr. kasse à 50 kg. cif. Hamburg.

Bærene maa sendes i kasser à 50 kg. netto. Laaget bør ikke være lufttæt, men forsynet med smaa aapninger, for at luften kan trænge ind. Endvidere bør — for at lette omsætningen — hver kasse være merket: «50 kg. netto».

Paa grund av markedsforholdene i Hamburg og Lübeck synes det at være av væsentlig betydning, at bærene kan frembydes paa disse markeder mandag morgen; da dette ikke kan ske med den nuværende dampskibsroute-forbindelse med Norge, turde der være opfordring til at forsøke den hurtigere forbindelse over Kristianssand—Fredrikshavn.

Oprindelsesbevis for norske sardiner.

Generalkonsul *P. Ottesen*, Genua, henleder norske sardinexportørers opmærksomhet paa følgende: Indførselstolden paa sardiner i olje til Italien er:

Minimaltold 15 francs pr. 100 kg.
Maximaltold 30 » —»—

Ifølge vor handelstraktat med Italien nyder Norge godt av minimalsatsen, 15 francs. Da imidlertid Spanien for tiden ligger i toldkrig med Italien, blir maximalsatsen, 30 francs, anvendt paa spansk vare, likesom ogsaa paa enhver anden tilvirkning, som ikke er ledsaget av oprindelsesbevis. Det er derfor nødvendig, at forsendelser til Italien av norske sardiner er ledsaget av oprindelsesbevis, for at de kan nyte godt av minimalsatsen.

Trælastmarkedet i London.

Fung. generalkonsul, vicekonsul *H. L. Brækstad*, London, har indberettet følgende:

Trælastmarkedet er fremdeles stille med tendens til faldende priser. Høvlet last $7/8 \times 6''$ u/s. furu sælges til £ 9.5.0. Førsteklasses Göteborg $7/8 \times 5\frac{1}{2}''$

u/s furu sælges til £ 9.5.0, medens norske avskibere forlanger £ 9.10.0 for prompt skibning. I søndenfjeldsk $2'' \times 4''$ furu er der gjort mindre forretninger til £ 7.15.0, og til £ 7.17.6 for bedre merker. For prompt skibning er beholdningen av usolgt liten, saa man kan faa $2/6$ d. mere.

I rundlast, spirer og stik er der omtrent intet at gjøre, og avskiberne vil gjerne sælge for at realisere, men importørerne holder sig aldeles tilbage, selv om meget lave priser tilbydes.

Beholdningerne av «prepared boards» i Londons dokker utgjorde ved juni maanedes begyndelse:

1910.	1909.	1908.
4 838 000 stkr.	3 764 000 stkr.	5 670 000 stkr.

Leveringerne fra dokkerne av «prepared boards» i aarets første 5 maaneder utgjorde:

1910.	1909.	1908.
4 629 000 stkr.	4 919 000 stkr.	5 290 000 stkr.

Høsten i Tyskland.

Generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg, har indberettet, at ifølge meddelelse fra vicekonsulen i Altona er høindhøstningen nu saagodt som tilendebragt i omegnen av Hamburg. Der er indbjerget betydelige mængder hø av udmerket kvalitet, og høsten maa saaledes betragtes som bedre end i et middelsaar.

Den iaar stedfundne oversømmelse i Rhinegnene vil vistnok bevirke, at et større kvantum hø vil bli sendt dithen fra egnene heromkring, men det antages dog ikke, at denne omstændighet vil kunne faa nogen større indflydelse paa homarkedet her.

Engrosprisen for velbjerget første sort kløver- og timoteihø er nu mk. 52 og for voldhø mk. 46 pr. 1 000 kg. I 1909 var efter indhøstningen prisen allerede oppe i mk. 80 pr. 1 000 kg.

Havneavgifter i Sverige.

Havneavgifter er nu fastsat for byerne Luleå, Sundsvall og Gefle og gjælder for aarene 1910—1914:

Pr. registerton. Luleå. Sundsvall. Gefle.

Ved ankomst umiddelbart

fra eller avgang umiddelbart til utlandet . . .	6 øre	8 øre	10 øre
Do. » indlandet . . .	3½ »	6 »	6 »

med avdrag for regelmæssige daglige eller ukentlige turer. I Sundsvall tilstaaes skibe, der laster mindre end halvdelen av drægtigheten, en reduktion à 50 % for fartøier dr. indtil 2 000 reg.tons, for større skibe (over 2 000 tons):

indtil 200 reg.tons	20 % av avgiften,
» 400 »	30 % » »
» 600 »	40 % » »
for halv ladning	50 % » »

Skibe, der passerer Tjufholmssundet paa vei til Luleå, skal desuten betale en avgift pr. registerton, som opkræves i 1910 og fremdeles, indtil Kongen anderledes bestemmer (for det første til og med 1914):

For 750 tons netto eller derunder	6 øre,
750—1 500 tons	10 »
1 500—2 250 »	13 »
2 250—4 250 »	15 »
4 250 tons og derover	20 »

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 28.

Ukeutgaven.

16. juli 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Træmassemarkedet i Storbritannien	157
Importen av træmasse og papir til de Forenede Stater	158
Exporten til de Forenede Stater	159
Høstutsigterne i Finland	160
Høstutsigterne i Rusland	160
Høstutsigterne i det vestlige Sverige	160
Kystfarten paa de Kanariske Øer	160
Anvendelse for granit til havnearbeider i Santander	160
St. Petersburgs sildeimport	160
Fotografisk kongres i Bryssel	160
Indisk utstilling	160
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	160

Træmassemarkedet i Storbritannien.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Av tør mekanisk træmasse utgjorde importen til Storbritannien i de to sidste aar:

Fra:	1908.		1909.	
	Tons.	£	Tons.	£
Rusland				
og Finland	2 061	11 857	2 702	14 373
Sverige	3 810	19 914	2 659	14 257
Norge	2 192	11 389	1 685	8 458
andre lande	1 463	8 622	4	29
Tilsammen	9 526	51 782	7 050	37 117
Av vaat mekanisk masse ankom der:				
Fra:	1908.		1909.	
	Tons.	£	Tons.	£
Norge	277 988	682 868	266 764	655 299
Kanada	95 543	263 246	107 243	281 314
Sverige	46 019	116 709	46 547	115 321
Rusland				
og Finland	2 608	6 996	6 961	16 956
andre lande	799	1 987	—	—
Tilsammen	422 957	1 071 806	427 515	1 068 890

Aaret 1909 begyndte for mekanisk masses vedkommende med gode utsigter. Vandmangel hadde i Skandinavien forårsaket en almindelig nedgang i produktionen, og hertil kom, at en stor svensk fabrikk brændte, mens en anden maatte stoppe som følge av skade paa damanlægget. Fabrikationen var derfor utilstrækkelig til at fylde behovet, og priserne steg under aarets første maaneder, indtil de i april naadde omkring kr. 45—58 f. o. b. Norge. En yderligere reduktion i tilførslerne forårsakedes i juli gjennom den svenske lockout, og priserne, som efter skibsfartens aapning i juni hadde vist en tendens til at falde, blev atter fastere. I slutten av september begyndte det imidlertid at vise sig, at markederne vilde ha vanskelig for at absorbere den betydelig forøkede produktion, som kunde ventes, særlig fra de nye

anlæg i Norge og Sverige. I oktober begyndte markedet derfor at bli svakere, og denne gang indtraf intet, som kunde stanse nedgangen, der fortsatte med voksende fart, saaledes at priserne ved aarets utgang var kommet ned til kr. 32—33 f. o. b., med utsigt til et yderligere fald. De lavere priser medførte vistnok et forøket forbruk i Storbritannien, men neppe tilstrækkelig for den forøkede produktion i Skandinavien, Kanada og Newfoundland, og det maa befrægtes, at markedet i de kommende par aar vil ha at gjennomgaa en nedgangsperiode med meget utilfredsstillende priser.

Svenske fabrikker skal ha avsluttet betydelige kontrakter for flere aar fremover til priser, som med de høiere trælastpriser i Norge vistnok vilde bringe norske fabrikker direkte tap, og der turde under de nuværende forhold være grund til at advare mot opprettelse av nye fabrikker i Norge, da de kanskje under en aarrække ikke kan ventes at ville gi noget tilfredsstillende utbytte.

Av tør kemisk masse indførtes:

Fra:	1908.		1909.	
	Tons.	£	Tons.	£
Sverige	163 074	1 340 675	159 980	1 261 080
Norge	77 665	660 842	68 296	567 482
Tyskland	23 687	197 190	29 650	237 257
Rusland				
og Finland	15 501	121 777	22 109	177 830
Østerrike	1 876	16 401	1 905	15 993
Portugal	2 170	15 759	1 836	14 026
Forenede Stater	855	9 239	815	8 327
Holland	1 820	16 541	758	7 099
andre lande	2 007	16 599	391	3 172
Tilsammen	288 655	2 395 023	285 740	2 292 266

Av vaat kemisk masse var importen:

Fra:	1908.		1909.	
	Tons.	£	Tons.	£
Sverige	16 310	62 676	14 826	49 923
Norge	10 976	44 478	13 126	56 472
Kanada	—	—	1 074	2 685
Tyskland	—	—	408	2 047
andre lande	10	43	—	—
Tilsammen	27 296	107 197	29 434	111 127

Den depression, som i 1908 gjorde sig gjældende paa cellulosemarkedet, har ogsaa karakteriseret det sidstforløpne aar, kanske i endnu høiere grad, som følge av de store kvantiteter, som til overmaade lave priser kastedes ind paa markedet av nye fabrikker i Sverige, Finland og Nordtyskland. I aarets første maaneder indløp der desuten til de britiske fabrikker av cellulosepapir saa faa bestillinger, at en utsættelse med opfyldelsen av gamle kontrakter i et stort antal tilfælde maatte arrangeres, hvad der selvfølgelig bidrog til at gjøre markedet svakere. Den

svenske lockout stanset vistnok for en tid den nedadgaende bevægelse, men da lockouten ophørte i begyndelsen av oktober, blev overproduktionen atter følelig, og markedets tilstand var ved aarets slutning meget utilfredsstillende. Aaret 1909 vil sandsynligvis staa som et av de daarligste aar for celluloseindu-

strien, og indeværende aar har hittil ikke git stort haab om bedring, om det end maa betragtes som et gunstig tegn, at herværende papirfabrikanter synes at ha mere at gjøre, end hvad der paa længe har været tilfældet.

Importen av træmasse og papir til de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har meddelt følgende opgave over indførslen av cellulose og træmasse samt papir til de Forenede Stater i budgetaaret 1. juli 1908—30. juni 1909, sammenlignet med næstforegaaende budgetaar.

Træmasse og cellulose.

Fra	1908—09:		1907—08:	
	Tons.	\$	Tons.	\$
Norge	34 080	1 563 905	19 041	952 420
Rusland	5 883	281 069	4 866	241 799
Sverige	37 464	1 317 572	27 035	1 060 376
Tyskland	43 960	1 817 080	34 710	1 517 595
Østerrike-Ungarn	4 275	172 118	5 164	258 417
Britisk Nordamerika	146 789	3 406 663	144 860	3 198 223
Andre lande	1 766	70 856	1 836	84 496
Sum	274 217	8 629 263	237 512	7 313 326

Derav i 1908—09:

Fra	Mekanisk:		Ubleket:		Kemisk:	
	Tons.	\$	Tons.	\$	Tons.	\$
Norge	4 553	104 030	8 972	330 917	20 555	1 128 958
Rusland	—	—	2 997	125 405	2 886	155 664
Sverige	—	—	35 460	1 207 870	2 004	109 702
Tyskland	40	660	34 596	1 298 682	9 324	517 738
Østerrike-Ungarn	—	—	3 456	131 166	819	40 952
Britisk Nordamerika	111 532	1 951 680	33 200	1 334 821	2 057	120 162
Andre lande	71	1 507	11 382	50 042	313	19 307
Sum	116 196	2 057 877	130 063	4 478 903	37 958	2 092 483

Papir.

i 1908—09.	Lithogr. etiketter og tryksaker.		Trykpapir.		Andet papir og papirvarer.	
	\$	Mill. pund.	\$		\$	
Norge	555	—	—		323 172	
Belgien	6 936	0.005	209		309 464	
Frankrike	126 823	0.364	34 083		264 621	
Holland	24 133	0.326	18 507		57 212	
Japan	1 406	0.024	6 077		282 533	
Kanada	4 786	33.300	631 983		51 340	
Storbritannien	354 647	0.235	23 319		827 067	
Sverige	854	—	—		850 423	
Tyskland	3 881 521	1.856	139 372		3 110 987	
Østerrike	21 514	0.745	33 023		74 201	
Andre lande	23 857	0.200	17 132		127 814	
Sum	4 447 032	37.055	903 705		6 278 834	
mot i 1907—08	4 911 102	ikke anført.			7 311 956	

Sammenlignet med 1907—08 avtok indførslen av papir og papirvarer med \$ 647 759 fra Kanada, \$ 364 236 fra Frankrike, \$ 357 261 fra Tyskland, \$ 65 585 fra Holland og \$ 115 057 fra Japan, hvorimot den forøkedes med \$ 152 997 fra Norge og \$ 354 829 fra Sverige.

Der utførtes fra de Forenede Stater av:

Til	Cellulose.		Til	Trykpapir.	
	1908—09.	1907—08.		1908—09.	1907—08.
	\$	\$		\$	\$
Belgien	105 273	3 778	Argentina	24 332	112 680
Frankrike	103 880	9 088	Japan	8 773	141 897
Holland	31 378	—	Kuba	—	223 931
Tyskland	43 519	135	Australien	149	282 619
Storbritannien	36 358	945 483	Andre lande	15 723	99 561
Kanada	36 636	292 887			
Mexiko	42 939	66 274			
			Sum	448 960	2 178 333

Exporten til de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har meddelt følgende oversigt over indførslen til de Forenede Stater i budgetaarene endende 30. juni 1907—1909 fra alle lande saavel som særskilt fra Norge:

	Fra Norge:			Fra
	1906—07.	1907—08.	1908—09.	alle lande:
	\$	\$	\$	\$
Bohave etc., tilhørende indvandrere	2 182	5 167	2 356	4 542 647
Bomuld	—	—	—	13 622 802
Bomuldsvarer	743	1 844	3 413	62 010 286
Bøger, noter etc.	23 682	23 956	19 472	5 536 624
Cement	—	1 478	1 543	866 762
Fiskevarer, inkl. fersk fisk	1 568 309	1 774 539	1 727 883	12 403 012
Fjer, dun etc.	—	685	267	11 660 084
Flintesten	2 268	1 127	—	229 303
Frugt, frisk og konserveret, nøtter	2 857	539	4 615	31 110 593
Fyrstikker	16 608	13 207	33 322	390 875
Glasvarer, inkl. flasker	7 151	6 562	5 008	5 262 190
Guld- og sølvvarer	1 152	2 468	1 771	1 738 120
				62 644 240
Guttaperchaafald	44 305	23 250	37 821	1 543 267
Guttaperchafabrikater	77	3 587	539	1 524 214
Haar	7 029	—	—	3 750 254
Hamp, lin, sisalgræs etc., fabrikater derav	1 731	366	3 538	78 560 872
Huder og skind	158 278	143 053	519 191	78 487 324
Jernmalm	—	—	—	3 055 275
Rujern	47 718	165 807	29 068	3 509 080
Stangjern	—	—	7 668	608 631
Jerntraad og fabrikater derav	7 072	12 131	11 098	979 998
Maskineri	28	4 014	5 803	4 258 743
Andet halvforarbejdet jern og staal	—	1 202	335	6 328 261
Andre fabrikater af jern og staal	1 854	5 668	6 569	6 694 090
Kaffe	—	—	—	79 112 129
Kemikalier	38 025	53 057	57 045	77 535 719
Kjød, hermetik og ekstrakt	8 575	7 482	6 032	667 367
Kobber, malm og halvforarbejdet	—	318	—	37 969 302
Kunstgjenstande	7 857	2 554	1 740	4 433 729
Limmateriale	6 453	—	6 333	1 301 956
Maling og farver	—	3 446	3 289	1 689 091
Maltdrikker	3 991	7 195	3 437	3 215 407
Metaller, andre end nævnt, og fabrikater derav	2 913	7 044	—	43 155 129
Melk	—	—	3 165	23 428
Ost	29 550	31 241	35 310	5 866 154
Papir og fabrikater derav	167 765	170 297	323 172	11 632 571
Papirmateriale, undtagen træmasse	21 716	20 288	14 548	3 738 034
Pelsverk	4 565	3 158	14 481	21 086 579
Porcellæn, stentøi	1 048	3 695	2 450	9 650 779
Rotfrugter og grønsaker, raa og preservede	1 874	567	912	12 999 797
Silke, raa og tilvirket	—	—	—	110 618 237
Spirituosa og vine	11 433	14 361	10 222	19 653 438
Sukker	—	—	—	96 554 998
Tran	150 376	153 873	97 312	354 079
The	—	—	—	18 562 676
Torvstrø	2 641	1 233	2 055	46 222
Tobak, raa og tilvirket	—	223	107	29 090 953
Træmasse	1 374 254	952 420	1 563 905	8 623 263
Træmassetømmer	—	—	—	4 333 905
Tømmer, bord og planker etc.	—	—	757	28 021 279
Trævarer	9 148	9 916	22 752	2 000 934
Uld og fabrikater derav	23 124	1 153	1 965	63 132 830
Vegetabilsk olje	384	614	864	17 553 482
Zink	21 222	24 470	—	852 355
Edle stene	107	—	—	29 191 349
Varer af amerikansk oprindelse, tilbakesendt	2 164	3 473	28 533	12 437 501
Alle andre artikler	9 377	17 177	21 940	156 492 005
Samlet indførsel	3 795 387	3 668 909	4 643 609	1 311 920 224
			mot i 1907—08	1 194 341 792
			» i 1906—07	1 434 421 425

Høstutsigterne i Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indberettet følgende om aarsveksten i Finland i juni maaned:

Bygget staar gennemgaaende godt; flere steder er dog mindre frostskaader konstateret.

Rugen staar ganske godt i to, godt i et og mindre godt i 5 læn; frost har delvis skadet veksten.

Havre: Utsigterne er meget varierende, nærmest under middels.

Poteterne kom i jorden under nogenlunde gunstige veirforhold. Om høstutsigterne nævnes intet.

Græsveksten er i almindelighed tilfredsstillende, og der ventes et relativt godt høaar. Ifølge senere pressemeddelelser synes utsigterne for nærværende at være betydelig mørkere, idet der meddeles om frost i saavel de vestlige som sydlige dele af Finland.

Høstutsigterne i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har meddelt følgende angaaende høstutsigterne i Rusland pr. 28. juni d. a.

Utsigterne er for vinterkornets vedkommende fremdeles gode.

I Sydvesten, i det nordlige Kaukasus, hist og her i Wolgagebetet samt i Polen staar sommerkornet daarligere end for kort tid tilbage, dog kan høstutsigterne ogsaa i disse distrikter gennemgaaende betegnes som tilfredsstillende. I det nordlige Kaukasus lider sæden meget under tørke, og man venter der neppe et middelsaars udbytte.

I de øvrige guvernementer af det europæiske Rusland er sædens stilling uforandret, og høstutsigterne kan betegnes som fuldt ut tilfredsstillende.

Høstutsigterne i det vestlige Sverige

tyder ifølge en indberetning fra konsul *Jean O. Erikson*, Göteborg, for nærværende paa en middels høst.

Kystfarten paa de Kanariske Øer.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, har i tilslutning til sin i nr. 23 for 1910 indtagne beretning meddelt, at direktøren for «el Centro de informaciones y consultas maritimas» har fortolket udtrykket «den øvrige trafik paa de Kanariske Øer» i det spanske skibsfartsreglements art. 8 (se sidste afsnit i nævnte beretning) derhen, at dette gjælder farten mellem de Kanariske Øer og den øvrige del af Spanien, paa hvilken regelen om kystfartens forbeholdelse for det spanske flag altsaa indtil videre ikke kommer til anvendelse.

Anvendelse for granit til havnearbejder i Santander.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, har indberettet, at der planlægges større havnearbejder i Santander. Saaledes skal visse gamle trækaier ombygges med nye af sten. Efter sigende vil man anvende 15 mill. pesetas til disse forskellige arbejder. Der turde være en mulighed for, at der kan bli anvendelse for norsk granit.

St. Petersburgs sildeimport.

Sildeimporten til St. Petersburg ad sjøveien ugjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, i tiden 15. til 30. juni 1910:

Fra Norge	6 750 tdr.
» Storbritannien ..	61 128 »
» Tyskland.....	273 »

Totalimport..... 68 151 tdr.

Fotografisk kongres i Bryssel.

Den norske regering har modtaget officiel indbydelse til at la sig repræsentere ved en international fotografisk kongres, som skal afholdes i Bryssel fra 1. til 5. august d. a.

Indisk utstilling.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *H. J. Sanders*, Calcutta, vil der i Allahabad i tiden fra 1. decbr. 1910 til 28. febr. 1911 bli afholdt en utstilling, der nærmest er av lokal karakter, men hvor der ogsaa vil bli adgang for udenlandske firmaer til at fremstille maskiner samt produktionsmetoder. Fra svensk side vil der angivelig bli utstillet en hytte, i hvilken forskellige meieriprocesser vil bli demonstreret.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 6 (juni) 1910 med følgende indhold:

Danmark. Aarsberetning for 1909 fra *legationen i Kjøbenhavn*.

Indhold: Skibsfart. Høsten i 1909. Aalborg: Skibsfart; fiskerier; havneforhold. Aarhus: Skibsfart; handelsomsætningen med Norge. Esbjerg: Skibsfart; fiskeri; handelen med Norge. Faxe: Skibsfart; havneforhold. Fredericia: Skibsfart; handelen med Norge. Frederikshavn: Skibsfart; handelen med Norge; havneforhold. Helsingør: Skibsfart; fiskeri; handelen med Norge. Holbæk: Handel og skibsfart. Horsens: Skibsfart; handelen med Norge. Kolding: Skibsfart; import fra Norge. Korsør: Skibsfart; havneforhold; import fra Norge. Lemvig: Skibsfart; import fra Norge. Mariager: Skibsfart. Nakskov: Skibsfart; import fra Norge. Nykøbing, F.: Skibsfart; handelen med Norge. Odense: Skibsfart; import fra Norge; handelen og skibsfarten paa Assens, Børgense, Kjerteminde og Middelfart. Randers: Skibsfart; import fra Norge. Ronne: Skibsfart. Svendborg: Skibsfart; import fra Norge. Thisted: Skibsfart; handelen med Norge. Thorshavn: Skibsfart; fiskerier; hvalfangst; dampskibslinjer; fyrbelysning.

Østerrike. Aarsberetning for 1909 fra *generalkonsulatet i Wien*, *konsulatet i Triest* og *vicekonsulatet i Spalato*.

Hamburg. Aarsberetning for 1909 fra *generalkonsulatet i Hamburg*. 1ste del. Skibsfarten.

Indhold: Skibsfartens omfang. Konjunkturerne i 1909. Skibbygning. Hamburgs rederivirksomhet. Sjøassurance. Keiser Wilhelm-kanalen. Utdivelse av Hamburgs havn. Skibsfarts-subventioner. Den tyske rederibedrifts byrder. Mønstingsforretninger. Skibsgutters uddannelse. Tyske skoleskibe. Hyrer.

Kalifornien. Aarsberetning for 1909 fra *konsulatet i San Francisco*.

Indhold: Almindelig oversigt. Skibsfart. Fragter. Havneavgifter. Hvalfangst. Fiskerier. Frugtaavl. Guldproduktion. Petroleum.

Bolivia. Aarsberetning for 1909 fra *generalkonsulatet i La Paz*.

Indhold: Import. Export. Jernbaner. Handelstraktater. Forretningsliv.

Trinidad. Aarsberetning for budgetaaret 1908—09. Indhold: Skibsfart. Import. Export.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 29.

Ukeutgaven.

23. juli 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Fiskemarkedet i Storbritannien	161
Importen fra de Forenede Stater	162
Papirimporten til Storbritannien	164
Tolden paa fiskegarn i Tyskland	164
Feltspatexporten til Tyskland	165
Importen av fiskevarer og tran til de Forenede Stater .	165
Dannelse av en forening til beskyttelse av traelasthan-	
delen i Antwerpen	165
Kalciumkarbidmarkedet i Tyskland. Jernbanefragterne .	166
Ruslands handelsflaate	166
Traelastmarkedet i Storbritannien	167
De skotske fiskerier	167
Isimporten til Storbritannien	168
Skibsfarten paa Storbritannien	168
Kursstigningen i Brasilien	168
Utsigterne for bomuldshesten i de Forenede Stater .	168
Filtrering av Nilens vand	168

Fiskemarkedet i Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet følgende:

Av fersk fisk indførtes til Storbritannien:

	1908.		1909.	
	Cwts.	£	Cwts.	£
Ialt . . .	1 600 354	775 551	1 737 811	862 611
Derav fra				
Norge .	838 030	229 181	960 461	278 782

Av sardiner indførtes:

	1908.		1909.	
Fra	Cwts.	£	Cwts.	£
Portugal . . .	137 033	316 331	128 790	317 730
Norge . . .	72 404	182 622	79 439	194 931
Frankrike . . .	23 304	98 891	29 983	130 385

Bemerkelsesværdig er den fremgang, som de norske sardiner i de senere aar har hat paa det her-
værende marked. Fremgangen skyldes vel delvis
det mislykkede franske sardiniske, men ogsaa en
energisk reklame. De portugisiske sardiner har for-
øvrig det største marked her og har i stor utstræk-
ning fortrængt de franske. Efterat sardinifisken paa
den franske kyst de par sidste aar har git bedre re-
sultater, har imidlertid den franske vare begyndt at
erobre tilbake noget av sin tidligere position, hvad
der er gaat ut over de portugisiske, men ikke over
de norske sardiner. Om disse sidstes fremtid paa
det engelske marked er det vanskelig at uttale noget
bestemt. Adskillig vil vel i saa henseende bero paa,
om den gode kvalitet kan opretholdes under den
stadig stigende konkurrence.

Av saltet og anderledes præpareret fisk
(undtagen hermetisk nedlagt) indførtes:

	1908.		1909.	
	Cwts.	£	Cwts.	£
Ialt	411 469	497 599	429 793	498 428
Derav fra Norge	168 110	234 338	176 225	248 581

Grimsby er som bekjendt hovedmarkedet for
fisk herover. Vor vicekonsul sammesteds, herr *H.
Haagensen*, meddeler følgende om dette marked i sin
aarsberetning: «Resultaterne av sidste aars fiske var
mere tilfredsstillende end det foregaaende aars. Kul-
priserne gik ned, og der var paa den anden side i
det hele bedre tider, hvorav fulgte større efterspørsel
etter fisk. Der er stadig mindre av fisk paa alle
fiskepladse i Nordsjøen, som fremdeles ansees at levere
den fineste fisk, og smakkerne maa gaa længere og
længere bort. Rødspætte fiskes i store mængder paa
Murmankysten og ved indgangen til Hvitehavet, men
kvaliteten er ikke den bedste, skjønt den forbedres,
etterhaanden som fiskebestanden minker, sikkerlig
fordi der er mere føde tilbake for de overlevende.

De i denne havn hjemmehørende smakker fort-
sætter fremdeles at fiske fra tid til anden paa Ma-
rokkokysten, baade i Middelhavet, i Atlanterhavet, i
den Biskayiske Bugt, rundt Island og undertiden
endog paa Newfoundlandssbankerne. De bringer altid
fisken til Grimsby.

I aarets løp blev «The Prohibited Areas Bill»
ophøiet til lov. Ifølge samme er det ulovlig at iland-
bringe i Grimsby fisk, der er fisket i Moray Firth,
Skotland, selv utenfor 3-mils-grænsen. Sees en damp-
smakke at fiske i Moray Firth, maa den i 2 maane-
der derefter ikke ilandbringe nogen fisk i Storbri-
tannien, og skulde saa ske, vil hele fangsten bli
konfiskeret, enten den er fisket i Moray Firth eller
ikke. Loven tar sigte paa de smakker, som under
norsk flag fisker fra Grimsby, og uagtet de frem-
deles fortsætter at fiske i Moray Firth, bringer de
derfor nu sin fangst til Ostende, hvorefter de anløper
Grimsby for kul, is og andre fornødenheter.

Antallet av de i Grimsby hjemmehørende damp-
smakker er nu omkring 700, og der er fremdeles en
tendens til at bygge dem større. Der bygges nu
meget faa baater av den ældre type, omkring 100
fot lange. De fleste har nu en længde av fra 125
til 160 fot. Grunden hertil er, at baatene nu har
længere reiser til fiskepladsene og derfor behøver
større kulforraad. De blir ogsaa istand til at fiske
paa dypere vand.

Der ilandbragtes i Grimsby i 1909:

173 735 tons fisk til værdi £ 2 900 000	
mot i 1908 190 240 » » » » - 2 910 000	
eller en nedgang av 16 505 tons og £ 10 000	

Saltet fisk. Herav importertes intet til Grimsby
fra fremmede lande i 1909. Exporten utgjorde
2 306 cwts. til en værdi av £ 1 457, hvorav intet gik
til Norge.

Sildefisket tiltar efterhaanden i betydning, men drives ikke av folk fra Grimsby. Silden fiskes 20 à 30 mil fra land av fiskere fra Skotland og Lowestoft, som daglig kommer ind med sin fangst, naar sildestimerne kommer utenfor Humberen i maanederne august til oktober. Der findes ingen opgave over den ilandbragte kvantitet, men naar sæsonen er paa sit høieste, hænder det ofte, at 100 til 150 dampbaater bringer sin fangst til Grimsby paa én dag. Fangsten varierer fra 20 til 30 tønder op til

undtagelsesvis 150 à 200 tønder. En stor del av denne sild blir straks exporteret, let saltet, til Hamburg samt de tyske og russiske Østersjøhavne.

Der exportertes av:

fersk sild 127 361 cwts. 85 027 tønder, værdi £ 42 535
salt sild 40 702 » 14 390 » » - 21 633

Tils. 168 063 cwts. 99 417 tønder, værdi £ 64 168, hvorav intet gik til Norge.

Importen fra de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har meddelt følgende opgave over utførslen fra de Forenede Stater til Norge i aarene 1906—1907 til 1908—1909 samt tillike totalexporten for det sidstnævnte budgetaar.

	Til Norge:			Til alle lande:
	1906—07.	1907—08.	1908—09.	1908—09.
	\$	\$	\$	\$
Brukt bohav og effekter	8 456	11 900	7 895	4 397 152
Bomuld	20 546	220 631	381 238	417 390 665
Bomuldsvarer	16 205	14 549	6 974	29 743 625
Bøger og tryksaker	8 246	5 841	6 831	6 351 445
Dyr, levende	25	1 050	150	22 644 398
» produkter av:				
Faarekjød	10 518	7 787	—	141 654
Oksekjød:				
Hermetik	2 909	4 474	4 710	1 645 822
Saltet	124 737	90 917	114 413	3 438 048
Andet	1 347	—	—	34 319
Talg	4 892	35 919	—	3 000 366
Ferskt	—	—	—	12 689 594
Svinekjød:				
«Bacon»	425 197	261 303	94 382	25 920 490
Skinke	32 992	6 280	28 939	23 526 307
Hermetisk	160	—	—	620 193
Saltet	326 000	456 631	65 969	4 599 431
Ferskt	14 576	—	—	938 025
Smult	403 676	212 018	205 174	52 712 560
Smultkompositioner	74 188	93 936	101 451	6 115 307
Margarinolje	1 095 481	1 272 257	920 234	19 126 741
Margarinsmør	11 862	1 360	—	293 635
Pølser og pølseskjød	—	170	—	997 665
Pølse-«casings»	18 330	21 219	18 879	3 520 191
Andre kjødprodukter	95 923	46 189	4 378	3 833 851
Meieriprodukter	150	191	351	3 482 405
Fernis	3 500	2 908	2 918	821 027
Filt	—	—	10 374	802 470
Fiskevarer	12 182	25 067	26 110	6 265 731
Fosfat	—	—	—	8 105 724
Frugter, friske og tørrede	35 940	23 501	40 802	16 567 990
Glasvarer	819	709	596	2 172 313
Glucose	268	—	1 167	1 938 406
Gummifabrikater	17 242	16 581	22 204	6 615 074
Gummiavfald	1 557	—	1 140	402 897
Harpiks, terpentin etc.	—	608	—	15 101 147
Hyssing og tougverk	1 382	2 716	2 621	6 256 950
Instrumenter, musikalske	32 849	10 684	20 584	2 621 772
— elektriske	17 174	11 927	11 965	8 927 294
Kaffe	—	—	1 152	3 885 606
Kemikalier	12 458	12 195	7 512	13 297 928
Ure	12 405	10 791	12 922	2 512 262
Kornvarer:				
Byg	—	—	—	4 672 166
Havre	—	—	—	804 759
Havremel	18 309	17 793	8 192	516 524
Hvete	—	—	81 160	68 094 447
Hvetemel	675 928	1 227 135	872 055	51 157 356
Mais	—	1 311	17 486	25 194 466

	Til Norge:			Til alle lande:
	1906—07. \$	1907—08. \$	1908—09. \$	1908—09. \$
Maismel	2 623	3 004	7 055	1 549 010
Rug	—	32 299	36 000	1 049 809
Kli og andet for	2 156	1 950	1 375	2 410 924
Kornpræparater	7 836	2 303	1 055	1 858 646
Riskli og -mel	—	9 261	1 024	171 589
Andre	24	770	—	2 621 104
Kul	—	—	—	37 316 995
Kunstgjenstande	5 977	501	1 156	494 509
Lamper	876	1 087	2 864	1 715 939
Leketøi	1 200	716	1 046	1 098 187
Lærvarer:				
Overlær	12 145	9 310	29 062	21 366 259
Saalelær	174 657	82 017	53 719	6 887 298
Andet	—	2 382	2 760	2 159 542
Skotøi	13 735	15 622	14 883	10 305 814
Andre lærvarer	2 624	2 759	10 174	2 755 882
Maling og farvestoffer	3 916	3 351	1 575	2 512 460
Mediciner, patent-	3 005	897	2 027	5 833 883
Metaller:				
Jern og staal og fabrikater derav:				
Rujern	—	—	—	816 532
Stang-staal	2 308	20 769	578	2 649 233
Staal- og jernplater	18 787	2 424	12 604	8 147 668
Staaljernbaneskiner	—	—	—	6 918 859
Traad	65 768	59 082	29 475	7 293 636
Andet halvforarbeidet	6 036	—	—	9 973 884
Jernrør	16 183	11 145	9 136	7 990 885
Laase, hængsler etc.	54 215	59 158	63 066	5 460 824
Ovne	1 418	1 885	3 978	1 012 182
Skytevaaben	6 453	11 380	1 361	1 682 687
Støpegods	6 872	6 068	945	1 479 421
Verktøi	45 041	70 301	66 008	7 541 433
Andre fabrikater undtagen maskiner	22 239	27 997	37 738	18 040 353
Kobber, halvforarbeidet	—	—	1 474	81 966 207
Messing og messingvarer	5 025	1 523	4 222	3 510 276
Nikkel, halvforarbeidet	—	—	—	3 395 174
Maskiner:				
Akerbruks-	151 019	237 858	219 886	25 694 184
Automobiler og dele derav	330	6 373	8 748	5 992 200
«Cash Registers»	8 141	11 388	18 025	2 629 783
Cykler og dele derav	1 657	1 855	1 000	723 893
Dampkjøller og dele derav	1 580	3 686	—	2 602 202
Elektriske	6 946	18 605	2 192	6 449 526
For metalarbeide	28 568	12 716	10 769	3 640 034
Pumpemaskiner	6 287	8 942	6 614	2 672 952
Skomaskiner	460	160	450	973 188
Skrivemaskiner	17 867	35 741	63 201	6 899 540
Stationære dampmaskiner	13 394	30 240	60 726	2 989 540
Symaskiner og dele derav	87	175	814	5 904 029
Mineringsmaskiner	12 993	5 458	1 790	4 015 799
Trykkepresser	600	235	728	1 533 436
For træbearbeidning	2 118	15 115	3 201	874 475
Vaskemaskiner	7 163	7 878	9 349	622 365
Andre maskiner	72 458	62 600	74 205	25 379 652
Motorbaater	280	1 743	4 042	356 211
Oljer:				
Bomulds-	153 046	270 748	241 778	20 851 380
Mais-	5 862	—	1 246	1 293 580
Smult-	—	—	—	167 644
Andre av dyr	—	50	3 440	421 959
Mineral-:				
Lysolje	605 639	714 895	851 086	71 329 901
Maskinolje	22 332	31 161	47 855	18 307 342
Andre mineraloljer	—	2 688	—	16 362 394

	Til Norge:			Til alle lande:
	1906—07. \$	1907—08. \$	1908—09. \$	1908—09. \$
Oljekaker og -mel:				
Bomuldsfrø	180 716	333 437	450 042	15 805 433
Linfrø	11 542	—	1 600	9 303 346
Mais	1 650	1 900	1 246	727 355
Papir og fabrikater derav	2 385	2 274	8 983	7 663 139
Sirup	40 474	79 739	43 428	2 243 201
Smergel og fabrikater derav	4 332	5 142	2 605	592 831
Stentøi	232	3 888	50	805 605
Sæpe	—	—	4 927	3 472 431
Sæpemateriale	11 078	5 231	8 293	4 814 901
Timoteifrø	1 346	3 650	1 428	1 005 557
Tobak:				
Blade	135 850	324 578	31 868	30 757 931
Cigaretter	1 069	536	268	2 120 735
Andre fabrikater	1 017	1 487	1 579	2 725 871
Trælast:				
Planker etc.	8 439	9 774	21 102	29 056 579
Hugget tømmer	—	—	—	839 011
Saget tømmer	—	1 000	—	8 414 419
Tøndestav	58 619	1 592	31 732	5 678 965
Møbler	26 216	13 782	15 874	4 293 904
Andre fabrikater	16 531	18 956	22 344	15 735 137
Træmasse	3 211	—	—	448 960
Uldvarer	27 566	7 658	2 537	1 967 607
Alle andre artikler	9 511	11 709	19 426	107 906 633
Samlet export	5 682 198	6 838 445	5 798 765	1 638 355 593

Papirimporten til Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende:

Mens aaret 1909 sluttet med meget utilfredsstilende priser for træmasse, befandt papirmarkedet sig i en gunstigere stilling. Under aarets første halvdel var rigtignok efterspørslen efter papir kun ringe, og mange britiske papirfabrikker maatte indskrænke sin produktion for at undgaa et yderligere prisfald. Men allerede tidlig paa høsten blev der større efterspørsel, og uagtet priserne ikke synes at være synderlig bedre, har fabrikkerne dog som regel hat nok at gjøre helt til aarets slut, og indeværende aar er begyndt med gode udsigter til, at bedringen skal vedvare. Denne fremgang gjælder omtrent alle slags papir, men kanske mest avispapir.

Av *tryk- og skrivepapir* indførtes hertil i de sidste to aar:

I. I ruller:

Fra:	1908. Cwts.	1909. Cwts.
Norge	549 363	591 957
Sverige	549 000	402 068
Forenede Stater	72 724	220 219
Tyskland	159 596	125 585
Belgien	15 246	6 187
Andre lande	247 353	215 882
Tilsammen	1 593 282	1 561 898

Fra: II. Ikke i ruller:

Norge	549 986	496 371
Tyskland	475 038	459 031
Sverige	283 190	168 462
Belgien	172 100	153 243
Forenede Stater	52 864	131 465
Andre lande	268 926	306 775
Tilsammen	1 802 104	1 715 347

Av *pakpapir* indførtes i 1909 ialt 2 319 593 cwts., mot 2 411 518 cwts. i 1908, og av *pap* 2 676 366 cwts., mot 2 350 299 cwts. i 1908.

Tolden paa fiskegarn i Tyskland.

Chargé d'affaires *M. Lie*, Berlin, har indberettet følgende:

De fem største tyske netfabrikanter indgik for længere tid siden til riksdagen med et andragende om forhøielse av den nuværende told paa fiskegarn av bomuld, mk. 3 pr. 100 kg., til den samme told, som er fastsat for bomuldsgarn, nemlig mk. 40 pr. 100 kg. Som grund for toldforhøielsen anførtes bl. a., at tolden i flere av de større exportlande for denne artikel i de senere aar var betragtelig forhøiet, saaledes i Norge til kr. 16, i Sverige til kr. 22 og i Østerrike-Ungarn til kr. 65 pr. 100 kg. Yderligere fremholdtes, at de tyske netfabrikker herigjennem mere og mere blev henvist til det indenlandske marked, hvor nu bl. a. England og Holland hadde adskillig avsætning av denne vare. Og eftersom andre landes markeder avstængtes gjennom den høie told, vilde utlandets export til Tyskland stige, om den nuværende lave told bibeholdtes.

Vedkommende riksdagskommission har imidlertid ikke kunnet dele denne opfatning. I kommissionens instilling om saken, der er dateret 23. juni 1909, paapekes bl. a., at de tyske fiskere væsentlig blot kjøper tyske fiskegarn, og at de tyske netfabrikker gjennomgaaende arbeider under særdeles gunstige forhold, saa at en viss konkurrence utenfra blot synes heldig. Endvidere paavises ved statistiske opgaver, at indførslen er ubetydelig i forhold til utførslen, og og at utførslen av garn i aarene 1900—1905 gjennemgaaende er steget. Størst er exporten til Rusland, der eksempelvis i 1905 androg til 58,4 tons til en værdi av 292 000 mk. Exporten til Norge angives i

1900 at utgjøre 2,1 tons til en værdi av 8 000 mk., i 1901 14,1 tons og 56 000 mk., 1902 30,4 tons og 152 000 mk., 1903 18,8 tons og 94 000 mk., og 1905 10,9 tons og 55 000 mk.

Kommissionen indstillet derfor paa ikke-indvilgelse av andragendet, hvilken indstilling blev vedtaget av riksdagen.

Av den tyske officielle statistik sees, at den tyske export av fiskegarn til Norge i 1906 utgjorde 14 tons. For de senere aar er intet anført.

Feltspatexporten til Tyskland.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

Tysklands totalimport av feltspat var i de to sidste aar: 1908 42 492 tons og 1909 41 369 tons, til en værdi av henholdsvis 1 487 000 og 1 448 000 mark. Derav kom fra:

	1909.	1908.
Norge	20 476 tons	19 667 tons
Østerrike-Ungarn.	4 877 »	4 273 »
Sverige	15 811 »	18 131 »

I de fem første maanedes iaar var importen til Tyskland 15 669 tons, til en værdi av 548 000 mark, derav 9 425 tons fra Norge, 1 817 tons fra Østerrike-Ungarn og 4 369 tons fra Sverige.

Tysklands utførsel av feltspat var i 1908 9 420 tons, i 1909 10 682 tons og i januar—mai 1910 6 448 tons, hovedsagelig til Østerrike-Ungarn.

De tyske porcelænsfabrikkers behov begynder nu efter en længere nedgangstid at stige, men da de tyske importører endnu har store usolgte lagere liggende igjen fra forrige aar, er priserne endnu ikke gaat op; de billige tilbud av Ofotenspat, som i temmelig betydelige mængder leveres til Tyskland, har ogsaa trykket prisniveauet. Importørerne er for tiden neppe villige til at betale mere end 24—24½ mark cif. Stettin for god prima vare.

Forøvrig vanskeliggjøres den nordiske export ved, at der i Tyskland selv, særlig i Bayern og i Bøhmen, er fundet nye betydelige leier, som nu utvindes og leverer et temmelig godt materiale og derhos ligger nær ved centrene for den keramiske industri, Oberfranken, Sachsen og Thüringen.

De fleste porcelænsfabrikker i Tyskland maler sin feltspat selv, da de helst vil se materialet i raa tilstand. For malet feltspat betales 12—15 mark mere end for raa.

Importen av fiskevarer og tran til de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har meddelt følgende oversigt over indførslen av fiskevarer (eksklusive fersk fisk) til de Forenede Stater i budgetaaret 1. juli 1908 til 30. juni 1909, sammenlignet med næstforegaaende budgetaar:

Fra	Lakesaltet sild.	Makrel.	Tørret, saltet og røket torsk, hyse etc.	Ansjos og sardiner.	Andre fiskevarer.	Tilsammen.
	\$	\$	\$	\$	\$	\$
Norge	164 589	543 808	77 134	748 858	193 494	1 727 883
Frankrike	—	44	618	1 402 875	24 178	1 427 715
Holland	839 632	62 146	132	17 830	4 971	924 711
Italien	984	—	47	74 484	115 975	191 490
Portugal	504	76	—	267 095	21 200	288 875
Storbritannien	889 836	602 497	676	87 960	421 128	2 002 097
Sverige	7 201	60 087	571	14 378	4 461	86 698
Tyskland	11 210	—	245	18 365	353 041	382 861
Britisk Nordamerika	73 692	259 050	982 311	1 039	1 650 203	2 966 295
Japan	—	—	—	31 774	289 385	321 159
Andre lande	7 539	254	9 360	102 990	301 908	422 051
Sum	1 995 187	1 527 962	1 071 094	2 767 648	3 379 944	10 741 835
mot i 1907—08	2 411 485	1 439 359	870 757	2 219 540	3 579 438	10 520 579
fra Norge i 1907—08	209 826	488 195	86 285	772 411	217 822	1 774 539

De fra Norge indførte kvantiteter:

	Sild.	Makrel.	Tørret hyse etc.
	Kg.	Kg.	Kg.
1907—08	4 178 228	2 412 164	402 388
1908—09	3 266 305	3 943 585	393 737

Indførslen av medicintran opgives for 1908—09 til 209 155 gall., værd \$ 105 474, hvorav fra Norge 196 449 gall., værd \$ 97 312; indførslen fra Norge i budgetaaret 1907—08 opgaves til 254 790 gall., værd \$ 153 873.

Dannelse av en forening til beskyttelse av trælshandelen i Antwerpen.

Konst. generalkonsul *Leif Bøgh*, Antwerpen, har indberettet, at der i Antwerpen nylig er dannet en forening ved navn «Union pour la Défense des Intérêts du Commerce de Bois». Den er dannet av derværende importører, agenter og mæglere i branchen.

Foreningens formaal er at undersøke og om mulig at løse alle spørsmål, som staar i forbindelse

med trælshandelens almindelige interesser i en eller anden henseende.

Foreningen frasiger sig enhver befattning med særlige mellemværender, som ikke staar i direkte forbindelse med trælshandelens almindelige interesser.

Foreningen ledes av en «Commission administrative» paa 7 medlemmer, der dog ikke kan forpligte medlemmerne personlig.

Foreningens afdeling av trælastimportører, be-

staaende av ca. 40 medlemmer, har, tilskyndet av det i 1899 av sjøfartskamrene (Chambres Maritimes) i Kronstadt, Riga, Memel etc. vedtagne certeparti og konnossement, enstemmig vedtatt følgende beslutninger:

«Undertegnede importører forpligter sig til ikke længere at motta konnossementer indeholdende klausuler, som har til hensigt at begrænse eller formindske kapteinens, sælgerens eller avskibernes ansvar, med mindre det gjælder klausuler angaaende sjøulykker.

Konnossementerne maa særlig ikke indeholde nogenslags klausul, der fritar kapteinen for:

a) hans ansvar for antal stykker av det skibede gods;

b) den forpligtelse, som paahviler ham til ikke ved losningen at blande sammen partier, skibede paa forskjellige konnossementer;

c) hans ansvar for de brukne stykker trælast.

Videre anerkjendes ikke følgende klausuler:

1. Enhver uoverensstemmelse mellem kapteinen og mottageren skal avgjøres av transportvoldgift-kammeret i Antwerpen.

2. Enhver reklamation maa fremføres for kapteinen inden 24 timer (den belgiske sjølov siger inden 48 timer).

3. Lasten skal losses straks efter ankomsten, saa hurtig som skibet kan levere denne. Hvis ikke skal mottageren betale £ . . i overliggedagspenge pr. forsinket dag.

Desuten skal konnossementerne indeholde følgende klausuler:

D. Varerne skal modtages efterhvert, som skibet kan levere disse i henhold til sedvanen paa losse-pladsen. Hvis mottageren forsømmer sin pligt her-til, skal kapteinen foreta losningen paa den for losning av trælast sedvanlig anvendte maate og paa mottagerens bekostning.

E. Overliggedagspenge paaløpne paa lastepladsen skal afgjøres i denne havn.

F. Fritagelse for den indgaaede forpligtelse i tilfælde av streik, lockout, etc. skal være fælles og gjensidig for skibet og for mottageren.»

Kalciumkarbidmarkedet i Tyskland. Jern-banefragterne.

Indberetning fra chargé d'affaires *M. Lie*, Berlin.

Et bayersk karbidverk rettet for en tid siden en ansøknin til jernbanedirektionen i Berlin om at faa nedsatt jernbanefragten for kalciumkarbid ved forsendelse av denne vare fra Sydtykland til Nord-tykland, Sachsen og Oberschlesien. Som grund herfor paaberopte fabrikken sig den sterke konkur-rence fra Norge, Sverige, Østerrike og Schweiz — hvilke lande hadde fordelene av at besitte billig vandkraft. Fabrikken paapekte videre, at størst-parten av de tyske verker som følge av den sterke utenlandske konkur-rence hadde maattet indskrænke eller endog indstille sin kalciumkarbidproduktion og delvis gaa over til fabrikasjon av kalkkvælstof. I Sydtykland behersket Schweiz saagodt som hele mar-kedet. Den schweiziske karbid levertes her til saa lave priser, at en konkur-rence fra tyske fabrikker var utelukket, selv om jernbanefragterne nedsattes. I Nordtykland fandtes derimot endnu utsigt for av-sætning av den tyske vare. Men ogsaa her blev det indenlandske fabrikkat mere og mere trængt bort av det utenlandske produkt, der ved indførsel til Tysk-land fra ovennævnte lande var toldfrit. En bedring i dette forhold var blot mulig gjennom nedsættelse av jernbanefragterne.

Jernbanedirektionen indhentet uttalelse i saken saavel fra handelskammeret i Berlin som interesserede paa karbidindustriens omraade. I de saaledes av-givne uttalelser hersket enighet om, at en fragtned-sættelse som omhandlet vilde virke til skade for den tyske kalciumkarbidfabrikasjon i Tysklands østlige provinser uten at bringe den bayerske fabrikk de av den ventede fordele.

Tysklands offisielle statistikk viser, at Tysklands samlede indførsel av kalciumkarbid i 1909 androg til 26 956 tons, hvorav 8 861 tons falder paa Norge. 2 686 paa Østerrike og 15 007 paa Schweiz. Den samlede indførsel til Tyskland var i 1908 29 024 tons. Importen i 1909 er altsaa noget mindre end i 1908 — vistnok paa grund av den række tyske kal-ciumkarbidfabrikker, som var startet i tillid til de tidligere høie konjunkturer. Flere av disse har imid-lertid nu, som ovenfor anført, indstillet eller mind-sket sin produktion.

I den tysk-schweiziske handelstraktat er indtatt bestemmelse om, at kalciumkarbid ved indførsel til Tyskland er toldfri. Norge nyter paa grund av sit mestbegunstigelsesforhold til Tyskland ogsaa godt av denne toldfrihet. (Toldtariffens nr. 316 fastsætter en told av 4 mk. pr. 100 kg. for kalciumkarbid ved indførsel til Tyskland).

Ruslands handelsflaate.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Det keiserlige handels- og industriministerium har publiceret følgende opgave over den russiske handelsflaate pr. 1./14. januar d. a.:

Det samlede antal russiske dampskibe utgjorde 925 med en tonnasje av 779 000 tons; derav var 57 (6 %) beskæftiget paa det Hvite Hav, 202 (22 %) i Østersjøen, 385 (42 %) i Sortehavet og det Asowske Hav, 25 (3 %) i det store Ocean og 256 (28 %) i det Kaspiske Hav.

Av seilskibe hadde ialt 2 494 med en samlet tonnasje av 289 000 tons. Av det samlede antal skibe var saaledes ca. 27 % dampskibe og ca. 73 % seil-skibe, hvorimot der av tonnagen falder ca. 64 % paa dampskibene og ca. 36 % paa seilskibene. Av seilskibene var 773 (31 %) beskæftiget i Østersjøen, 748 (30 %) i det Asowske Hav og Sortehavet, 566 (23 %) paa det Kaspiske Hav, 405 (16 %) paa det Hvite Hav og 2 skibe i det store Ocean. De største seilskibe anvendes paa det Kaspiske Hav, de næst-største i Østersjøen.

Tonnagen av gods- og passagerdampskibene andrager til ca. 33 % av den samlede dampskibston-nage, lastebaatenes til ca. 35 %.

Tankskibe benyttes hovedsagelig paa det Kaspi-ske Hav og utgjør 20 % av den samlede tonnasje. Av slepebaater, redningsdampskibe og isbrytere haves ialt 266. Samtlige dampskibes dødvægt andrager til 46 218 000 pud.

Ca. 40 % av dampskibene tilhører aktieselskaper og ca. 31 % enkelte personer; de øvrige dampskibe tilhører handelsfirmaer eller enkelte institutioner. Dampskibenes samlede værdi androg til 137 millio-ner rubler, hvorav rbl. 63 470 000 falder paa skibene i det Sorte og Asowske Hav, rbl. 42 749 000 paa skibene i det Kaspiske Hav, rbl. 23 757 000 paa skibene i Østersjøen og rbl. 4 066 000 paa skibene i Hvitehavet.

Træløstmarkedet i Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet følgende:

Konsumtionen av trælast var i 1909 meget liten. Der var ingen opgang at spore i byggevirksomheten, og desuten brukes der paa dette omraade saa meget mindre træ end før, idet der til større bygverker nu fortrinnsvis anvendes staa, jernbeton og lignende materiale. Stagnationen inden skibsbygnings- og andre industrier bidrog ogsaa til at indskrænke forbruket.

Naar markedet allikevel allerede i begyndelsen av aaret var temmelig fast, maa dette tilskrives de smaa beholdninger, saavel herover som i produktionslandene, i forbindelse med efterspørslen fra kontinentet. Der sendtes i løpet av februar ikke ringe mængder trælast til Syditalien og Sicilien for opførelse av midlertidige bygninger istedetfor de ved jordskjælvet ødelagte; der skal herfra være sendt omkring 4 000 standards. Norske høvlede bord, 7/8" $\times$ 6" u/s. furu, som i januar og februar kunde faaes for £ 8.15.0, steg som følge herav i april til £ 8.17.6. I begyndelsen av mai var der et mindre tilbakeslag, men det rettet sig snart igjen, og i juli notertes £ 9.0.0 for 7/8" $\times$ 6", medens priserne for deals og battens steg med 10 sh. til 15 sh. pr. standard. Storstreiken i Sverige under efterommeren strammet markedet end yderligere, og norske exportører forlangte i september £ 9.5.0 for høvlede bord. Senere gik priserne jevnt opover. For høvlede bord opnaaddes op til £ 10.0.0, og for 2" + 4" scantlings, som i mars stod i £ 7.0.0, betaltes nu villig £ 7.15.0.

Mot slutten av aaret blev markedet meget stille. Der kom ved juletider adskillig last fra Østersjøen, hvis havne paa grund av den milde vinter forblev aapne længere end vanlig, og da forbruket forblev ubetydelig, hadde priserne under indeværende aars første maaneder tendens til at falde. I begyndelsen av april iaar betaltes £ 9.15.0 for høvlede bord, men exportørerne var ikke meget villige til at sælge til den pris, og markedet har nu atter en fastere karakter.

For propsexportørerne blev aaret en skuffelse med synkende priser og liten efterspørsel. Den samlede import av props sank fra 3 041 241 loads i 1908 til 2 626 480 loads i 1909.

Av huggen trælast av furu, gran, ek, teak etc. (props ikke medregnet) indførtes til Storbritannien og Irland i de sidste tre aar:

	1907.	1908.	1909.
Fra	Loads.	Loads.	Loads.
Rusland og Finland	349 266	369 535	420 232
Forenede Stater . .	181 454	189 800	151 677
Tyskland	162 433	131 743	94 842
Kanada	44 667	38 624	34 045
Norge	48 388	37 054	30 988
Sverige	21 323	24 398	25 617
Britisk Ostindien . .	33 375	21 851	23 655
Andre lande	44 105	26 005	20 625

Tilsammen 885 011 839 010 801 681

Av saget eller høvlet last indførtes:

Fra			
Rusland og Finland	2 251 191	2 304 976	2 612 258
Kanada	1 124 813	993 920	1 050 106
Sverige	1 407 524	1 250 062	1 043 037
Forenede Stater . .	548 157	415 151	499 512
Norge	507 569	375 976	397 260
Andre lande	146 334	148 345	119 908

Tilsammen 5 985 588 5 488 430 5 722 081

Av stav indførtes i 1909 ialt 126 339 loads, mot 147 025 i 1908 og 171 721 i 1907.

Beholdningerne i Londons dokker utgjorde ved utgangen av de sidste tre aar:

	1907.	1908.	1909.
	Stkr.	Stkr.	Stkr.
Deals og battens . .	6 280 601	4 470 769	5 469 188
Uhovlede bord . . .	5 353 192	5 648 983	5 222 562
Høvlede bord . . .	7 652 663	5 413 051	5 861 138

Beholdningerne var altsaa ved sidste aarsskifte usedvanlig smaa.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—juni 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	3 174 437	1 100 303	1 576 177	407 630	510 915	253 207	540 721	186 579
1910	4 447 600	1 446 214	2 813 157	654 459	432 543	266 519	622 447	240 718

Til Aberdeen ankom i løpet av juni maaned:

943 trawlfartøier	mot 920 i juni 1909.
131 damp-linebaater	» 155 —»—
9 seil-linebaater	» 24 —»—
504 smaa linebaater	» 579 —»—
1 046 sildebaater	» 627 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	151 757 cwts., værdi £ 64 392,	mot 151 617 cwts., værdi £ 51 177 i juni 1909.
Damp- og seil-linebaater . .	36 651 » —»—	17 293 » 25 128 » —»—
Smaa seil-linebaater	741 » —»—	415 » 808 » —»—
Sildebaater	107 298 » —»—	20 806 » 62 197 » —»—

Tilsammen 296 447

£ 102 906

239 750

£ 74 462

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennomsnittlig for:

Trawlere	160.9 cwt. à 8 sh. 5 ³ / ₄ d.,	mot 164.8 cwt. à 6 sh. 9 d. i juni 1909.
Damp- og seil-linebaater	261.7 » » 9 » 5 ¹ / ₄ d.,	» » 9 » 5 d. —»—
Mindre linebaater	1.4 » » 11 » 0 ³ / ₄ d.,	» » 13 » 0 ¹ / ₂ d. —»—
Sildebaatene	102.5 » » 3 » 10 ¹ / ₂ d.,	» » 3 » 6 ¹ / ₄ d. —»—

Der ilandbragtes av:

Hyse	42 516 cwt.,	værdi £ 23 005,	mot 55 293 cwt.,	værdi £ 21 711 i juni 1909.
Hvitting	7 849 »	—»—	3 058 »	4 771 » —»— 1 884 —»—
Torsk og lange	94 240 »	—»—	32 275 »	79 898 » —»— 19 125 —»—
Flyndre	5 627 »	—»—	7 907 »	5 777 » —»— 7 366 —»—

Fra Island ankom 33 trawlere — størsteparten tyske — og fra Færøerne 11 trawlere. Der saaes bedring i fangstresultatet, og gode priser opnaaddes. Paa de hjemlige felter gjordes god fangst, særlig av torsk. Hyse var derimot sjelden. Resultatet for de paa kortere ture gaaende trawlere var moderat. Som bevis for, at trawlfisket hitindtil har været mere tilfredsstillende end ifjor kan anføres, at der ikke iaar har været noget fartøi oplagt.

Damplinebaatene hadde udmerket fangst av kveite, lange og torsk. De mindre linebaater hadde ogsaa bedre fangst.

Sildefisket har været meget godt.

Isimporten til Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av juni maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	39 404	19 316
1909	44 289	21 067
1908	53 819	26 112

Skibsfarten paa Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland med last ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til juni d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1909 og 1908:

	1910.	1909.	1908.
	Tons.	Tons.	Tons.
Indklarerede: 19 625 346	18 784 430	19 191 244	
Derav britiske 13 788 715	13 490 999	13 603 375	
» norske 1 313 678	1 145 912	1 246 855	
Utklarerede: 27 478 423	27 582 161	27 388 733	
Derav britiske 17 239 665	17 459 753	17 126 741	
» norske 1 828 208	1 747 208	1 866 526	

Kursstigningen i Brasilien.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har i tilslutning til tidligere indberetninger meddelt følgende:

I løpet av de sidste par uker er milreiskursen steget jevnt. Det forlyder, at der har været ydet «Banco do Brasil» sikkerhet av statskassen mot tap foraarsaket i den første tid ved opretholdelsen av kursen 16 d. pr. milreis, mot den av de herværende utenlandske banker da anvendte lavere kurs. Imidlertid er de sidstnevnte banker nu kommet efter. Den 17. juni besluttet Banco do Brasil at forhøie kursen for de av den utstedte checks, der anvendes ved indbetaling av den del av toldavgifterne, som skal erlægges i guld, til 16¹/₄ d. pr. milreis. Den 20.

juni antok de herværende engelske banker kursen 16¹/₂ d. paa London, den herværende tyske bank trak til 16⁷/₁₆, medens Banco do Brasil fortsatte at trække til 16⁵/₁₆. Bankanvisninger kjøptes til en kurs av 16¹/₁₆ à 16³/₄ d. pr. milreis. Den officielle værdi for 1 £ st. var 14 \$ 546 à 14 \$ 713.

Kaffepriserne er atter steget noget og holder sig nu nogenlunde fast, i Rio med 6 \$ 900 pr. arroba, svarende til 4 \$ 698 pr. 10 kg. av type 7.

Efter hvad der her almindelig antages, vil kursen stige foreløbig, indtil den har naadd 18 d. Men hvorvidt den vil kunne holde sig der, eller saa atter falde, tør vistnok ingen i øieblikket ha nogen bestemt formening om.

Utsigterne for bomuldshøsten i de Forenede Stater.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har indberettet følgende:

Landbruksdepartementet angir bomuldsvekstilstanden til 80,7 % den 25. f. m., mot 82 % den 25. mai d. a. og 79,5 % gjennomsnittlig den 25. juni i de sidste 10 aar.

«The New York Journal of Commerce» beretter, at bomuldsplanten, skjønt liten av vekst for denne aarstid, er ualmindelig frisk og fri for insekter, naar undtages Louisiana og Mississippi.

Noteringerne for bomuld paa New Yorks børs var den 2. ds.:

Juli-leverance	15,28 à 15,43 cents pr. pund
August- »	14,72 à 14,80 —»—
September »	13,13 à 13,45 —»—
December »	12,45 —»—
Mars 1911- »	12,26 à 12,43 —»—

Filtrering av Nilens vand.

Den egyptiske regering indbyder til anbud paa installation av filtreringsapparater i forskjellige egyptiske byer for filtrering av Nilens vand for at gjøre dette drikkelig.

Beskrivelse av filtreringssystemet med angivelse av det omtrentlige kostende av installationen kan indsendes inden 1. november d. a. til «Ministère de l'Intérieur, Division des Municipalités et Commissions Locales», Kairo.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 30.

Ukeutgaven.

30. juli 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

Side

Sveriges handelsflaate og skibsfart	169
Høstutsigterne i Rusland	171
Høstutsigterne og kornmarkedet i de Forenede Stater	171
Fiskekonserverindustrien paa Kamtschatka	171
Adressekommissionen i Archangelsk	171
Exporten til Luxemburg	171
Danmarks handelsomsætning i 1909	171
Forbedring av losseforholdene for sild i St. Petersburg	172
Sildeimporten til St. Petersburg	172
Høstutsigterne i Tyskland	172
Jernbanestreiken i Nordengland	172

Sveriges handelsflaate og skibsfart.

Chargé d'affaires *Erik Colban*, Stockholm, har meddelt følgende opgaver over Sveriges handelsflaate og skibsfart i 1908, bygget paa den i disse dage offentliggjorte svenske skibsstatistik:

*Handelsflaaten.**) Ved utgangen av aaret 1908 bestod den svenske handelsflaate av 1751 seilskibe med en samlet drægtighet av 213 424 tons og 1 187 dampskibe med en samlet drægtighet av 564 300 tons. Herav var hjemmehørende i:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Göteborgs og Bohus län	397	40 347	315	189 789
(i byen Göteborg:)	44	17 576	260	177 686
Malmöhus län	193	28 528	151	130 851
(i byen Helsingborg:)	39	8 614	76	80 576
Stockholm (byen)	35	5 150	224	128 752
Kalmar län	238	32 080	34	12 550
Gäffleborgs län	22	5 174	43	21 530
Blekinge län	49	2 852	26	17 532
Västernorrlands län	5	944	66	16 725
Stockholms län	206	27 537	51	5 361
Kristianstads län	204	39 304	2	496
Forøvrig	402	31 508	275	40 714

De enkelte fartoiers drægtighet fremgaar av følgende tabel:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
20 til 50 tons	660	22 986	205	6 988
50 » 100 »	542	37 830	164	12 442
100 » 200 »	251	35 643	258	33 910
200 » 300 »	140	35 229	84	20 652
300 » 400 »	78	26 924	57	19 700
400 » 500 »	33	14 823	46	20 415
500 » 700 »	22	13 287	72	43 562
700 » 1 000 »	14	11 897	120	102 880
1 000 » 2 000 »	11	14 805	140	187 272
2 000 tons og derover			41	116 479

*) Denne opgave omfatter kun skibe paa 20 tons drægtighet og derover. Angivelser av tonnage refererer sig til nettotons efter den «tyske» maaleregul.

Medens 61.7 % av seilskibenes samlede drægtighet falder paa skibe indtil 300 tons og kun 18.7 % paa skibe over 500 tons, kommer 53.9 % av dampskibenes samlede drægtighet paa skibe over 1 000 tons og hele 79.8 % paa skibe over 500 tons; kun 13.1 % av dampskibenes samlede drægtighet vedkommer skibe indtil 300 tons. Medens 68.7 % av seilskibenes antal er under 100 tons, er av dampskibene kun 31.1 % under 100 tons. Og medens kun 1.4 % av seilskibenes antal er over 700 tons, er 25.3 % av dampskibene over denne drægtighet.

Forholdet mellem seil- og dampskibe ved utgangen av 1908 stillet sig saa, at seilskibene utgjorde 59.6 % av det hele antal skibe og dampskibene altsaa 40.4 %. Derimot utgjorde seilskibenes drægtighet alene 27.4 %, mot dampskibenes 72.6 % av den samlede tonnage, idet seilskibenes gjennomsnitsdrægtighet var 122 tons, mot dampskibenes 475 tons. Seilskibenes gjennomsnitsdrægtighet har sunket jevnt i mange aar (fra 149 tons i 1895 til 122 i 1908), medens dampskibenes har vokset (fra 247 i 1895 til 431 i 1905 og 475 i 1908).

I aaret 1908 har av den svenske handelsflaate været anvendt i fart:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
mellem svenske havne	498	26 401	518	56 571
» svenske og utenlandske havne	1 104	163 471	552	444 194
» utenlandske havne	16	12 412	33	50 152
Tilsammen anvendt	1 618	202 284	1 103	550 917

Efter rederne fordeler den svenske handelsflaate sig ved utgangen av 1908 saaledes:

	Seilskibe.		Dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Enkelpersoner	584	36 383	104	31 184
Partsredere	1 062	152 096	62	21 118
Handelsselskaper	3	597	9	848
Rederiaktieselskaper	41	19 936	912	502 106
Andre aktieselskaper	61	4 412	100	9 044

Den overveiende del av seilskibstonnagen tilhører saaledes partsredere, medens den overveiende del av dampskibstonnagen tilhører rederiaktieselskaper.

Skibsbesætningerne paa de i 1908 i handelsskibsfart anvendte svenske skibe utgjorde:

	Ialt.	Seilskibe.	Dampskibe.
Skibsførere	2 721	1 618	1 103
Styrmænd (og bedste-mænd)	2 586	1 058	1 528
Overføres	5 307	2 676	2 631

Overført	5 307	2 676	2 631
Maskinister	1 671		1 671
Fyrbøtere	3 048		3 048
Sjømænd (iberegnet kullempere og op- passere)	10 691	4 908	5 783

Tilsammen	20 717	7 584	13 133
Desuten kvindel. tjenere	1 549	1	1 548

Gjennemsnittlig pr. fartoi utgjorde altsaa den mandlige besætning, skibsføreren ikke medregnet, paa seilskibene 4 og paa dampskibene 11 mand.

Skibsfarten mellem Sverige og utlandet. Hovedtrækkene i skibsfarten mellem Sverige og utlandet i de senere aar fremgaar av følgende tabel, der omfatter saavel ankomne som avgaaede seil- og dampskibe:*)

	Med last og i ballast.		Med last.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1896—1900	68 319	15 575 716	35 814	8 871 644
1901—1905	71 994	17 785 344	35 969	9 749 879
1906	73 856	19 248 937	36 963	10 995 756
1907	72 052	19 664 893	36 265	11 559 770
1908	68 973	20 120 884	33 579	11 379 575

I hvilket forhold de enkelte nationer har deltat i Sveriges skibsfartsforbindelse med utlandet fremgaar av følgende tabel, der omfatter samtlige med last eller i ballast ankomne og avgaaede skibe:

Nationalitet.	1908.		Drægtighetsprocent.			
	Antal.	Tons.	1908.	1907.	1900.	1890.
Svenske	34 732	9 985 487	49.63	50.73	41.57	33.66
Danske	19 277	4 234 537	21.04	20.61	22.98	23.08
Tyske	5 040	1 820 483	9.05	9.63	9.31	7.28
Norske	5 203	1 607 197	7.99	8.25	10.01	9.32
Engelske	1 095	1 349 850	6.71	6.07	9.89	20.50
Finske	2 737	490 952	2.44	2.37	2.62	3.63
Hollandske	459	427 318	2.12	1.47	1.91	1.59
Russiske	347	88 766	0.44	0.41	0.44	0.36
Spanske	30	49 642	0.25	0.13	0.48	0.18
Belgiske	27	27 469	0.14	0.10	0.15	
Franske	20	26 997	0.13	0.14	0.25	0.18
Italienske	2	2 884	0.01	0.06	0.31	0.04
Andre	4	9 302	0.05	0.03	0.08	0.18
Tilsammen	68 973	20 120 884	100.00	100.00	100.00	100.00

Den svenske handelsflaates andel i skibsfarten mellem Sverige og utlandet er, som det fremgaar av denne tabel, steget betydelig siden 1890. Danmark har siden 1890 beholdt sin rang som nr. 2 med vel 20 %; i 1870 deltok Danmark kun med 5.90 %. Norge, som i 1870 besørget 33.76 % av Sveriges skibsfartsforbindelse med utlandet (Sverige hadde i 1870 selv kun 31.75 %), var allerede i 1880 gaat tilbake til 18.32 % og senere yderligere tilbake til 7.99 % i 1908.

Sveriges skibsfartsforbindelser med de enkelte fremmede lande, uttrykt ved summen av de fra og til vedkommende land ankomne og avgaaede skibe, belyses av følgende tabel:

	1908.		Drægtighetsprocent.			
	Antal.	Tons.	1908.	1907.	1900.	1890.
Danmark	32 164	6 099 371	30.31	30.91	28.52	25.21
Storbritannien	7 128	5 700 291	28.33	27.12	28.41	31.49
Tyskland	14 048	4 028 384	20.02	20.81	21.14	18.22
Holland	870	1 248 310	6.20	6.33	6.30	3.47
Finland	3 373	648 968	3.23	2.77	2.43	3.00
Rusland	1 170	567 206	2.82	2.56	4.12	4.48
Norge	8 857	514 022	2.55	2.79	2.39	3.68
Frankrike	591	438 346	2.18	2.29	2.67	5.04
Belgien	305	212 413	1.06	1.15	1.76	1.98
Spanien	116	102 131	0.51	0.56	0.57	1.17
Italien	30	29 830	0.15	0.15	0.13	0.27
Portugal	53	27 807	0.14	0.11	0.15	0.38
Grækenland	3	2 877	0.01	0.02	0.01	
Rumænien				0.01		
Ishavet					0.01	
Amerika	88	186 212	0.93	0.98	0.46	0.60
Afrika	128	183 426	0.91	0.82	0.74	0.51
Australien	29	67 928	0.34	0.28	0.06	0.47
Asien	20	63 362	0.31	0.34	0.13	0.03
Tilsammen	68 973	20 120 884	100.00	100.00	100.00	100.00

Herav sees, at den svenske utenrikske skibsfart, regnet efter fartoisdrægtigheten, for næsten $\frac{1}{5}$ vedkommende gjennom en lang aarrække har været rettet paa Danmark, Storbritannien og Tyskland. Storbritannien, som tidligere hadde første plads (i 1870 hele 43,15 %), gik indtil 1900 sterkt tilbake. Dan-

mark hadde i 1870 kun 15,56 %, men har i 1896 og i alle aar siden 1900 overfloiet Storbritannien. Tyskland, som i 1870 alene hadde 7,88 %, har siden 1890 holdt sig konstant paa ca. 20 %. Forbindel-

*) Ogsaa skibe under 20 tons medregnet.

serne med Norge utgjorde i 1870 5,24 % og i 1880 4,53 % av Sveriges samlede skibsfartsforbindelser med utlandet, i 1908 2,55 %.

Av fragtfarten mellem Sverige og Norge besørgetes, beregnet efter skibenes samlede tonnage, 42,9 % av norske skibe, medens 54,2 besørgetes av svenske skibe og 2,9 % av andre nationers skibe. Til sammenligning kan nævnes, at svenske skibe besørget 28 % og finske skibe 50 % av farten mellem Sverige og Finland, og at svenske skibe besørget 38,2 % og danske skibe 59,3 % av farten mellem Sverige og Danmark; i farten mellem Sverige og Tyskland deltok svenske skibe med 52,1 % og tyske skibe med 33,4 %; i farten mellem Sverige og England svenske skibe med 64,3 % og engelske med 16,3 %.

De i 1908 av svenske skibe i utenriksk skibsfart optjente bruttofrakter utgjorde, tidsbefragtning ikke medregnet, 72 993 570 kr. Herav indtjentes 45 406 683 kr. i fart mellem Sverige og utlandet og 27 586 187 kr. i fart mellem utenrikske havne. Paa seilskibene kommer 11 % av beløpet og altsaa paa dampskibene 89 %. Totalbeløpet er noget mindre end i 1907, men større end i 1906. I tidsbefragtning optjentes i 1908 kr. 2 434 439 (væsentlig for dampskibe). De frakter, som svenske skibe i 1908 optjente i fart mellem Sverige og England samt fra utenlandske havne til England, utgjorde henvend halvdel av hele den optjente bruttofragt. Næst England er, beregnet efter optjente frakter, Tyskland, Holland og Frankrike de viktigste omraader for svensk utenriksk skibsfart.

Høstutsigterne i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet følgende:

Omendskjondt veirforholdene i juni maaned gjennemgaaende var gunstige for kornets trivsel, formaadde de dog ikke at oprette al den skade, der var tilfoiet sæden av frost og tørke i mai. Særlig

Den 9. juli notertes i Chicago for:

	leverance i juli:	september:	december:	mai 1911:
	Cents pr. bushel:			
Hvete	105 ³ / ₈ à 106 ¹ / ₂	103 ⁵ / ₈ à 105	104 ⁵ / ₈ à 106	107 ¹ / ₂ à 109
Mais	58 ¹ / ₄ à 58 ⁷ / ₈	60 ¹ / ₂ à 61 ⁵ / ₈	58 ⁷ / ₈ à 60 ¹ / ₄	60 ⁷ / ₈ à 62 ¹ / ₂
Havre	41 à 41 ³ / ₄	39 ³ / ₈ à 40	40 ¹ / ₄ à 41	42 ³ / ₄ à 43 ¹ / ₄

Fiskekonserveindustrien paa Kamtschatka.

Konsul *J. M. Erikson*, Vladivostok, har indberettet, at der paa Kamtschatka er blit gjort forsøk med fabrikation av fiskekonserver, men at disse forsøk hittil ikke er kronet med held.

Konsulen mener, at det maatte være et lønnende felt for norsk foretogsomhet at søke at utnytte den store fiskerigdom ved Kamtschatka.

Adressekommissionen i Archangelsk.

Generalkonsul *H. A. Falsen*, Archangelsk, har gjort opmerksom paa, at der med det i den i nr. 25 for 1910 indtagne notis anvendte uttrykk «bridge-house» menes den midtskibs overbygning, der som regel paa meget lange reiser benyttes til kuloplag, men som paa mindre lange reiser fyldes med last. Uttrykket var av red. efter konference med sjofartskontoret oversat med «bestiklugar».

var dette tilfældet for sommerkornets vedkommende, hvorimot vinterkornet led forholdsvis litet.

Gjennemgaaende ventes av samtlige kornsorter et over middels høstutbytte. Vinterkornet staar gjennemgaaende betydelig bedre end sommerkornet.

Høstutsigterne og kornmarkedet i de Forenede Stater.

I det amerikanske landbruksdepartementets rapport av 8. ds. angives veksttilstanden den 1. juli for hvete, mais og havre som følger:

	1. juli 1910	mot 1. juni 1910	1. juli 1909
Vaarhvete	61,6 %	92,8 %	92,7 %
Vinterhvete	81,5 -	81 -	82,4 -
Mais	85,4 -	-	89,3 -
Havre	82,2 -	91 -	88,3 -

Area under dyrkning.		Produktionen anslaaes til:	
millioner acres	1910 1909	1. juli 1910	1. juli 1909
		Bush. pr. acre	Bush. pr. acre
		Ialt bush.	Ialt bush.
Vaarhvete	19,7 18,4	9,6 189,5	13,8 253,8
Vinterhvete	29 27,9	15 435,7	14,7 409,7
Mais	114,1 109	27,3 3 114,5	29 3 161

Beholdningen av hvete i landbrukernes hænder den 1. ds. anslaaes til omtrent 39 millioner bushels, hvilket omtrent motsvarer gjennomsnittsbeholdningen pr. 1. juli i de sidste 10 aar.

Den tidligere rapporterede misvekst av vaarhvete var foraarsaket ved sterk varme og en langvarig tørke i de nordvestlige stater. Denne er dog ifølge de sidste beretninger blit avløst ved regn, og det ansees ikke usandsynlig, at næste maanedsrapport vil vise en forbedring i høstutsigterne. Departementets beretning bevirker imidlertid en stigning i hveteprisen av 3 cents pr. bushel og derav følgende opadgaaende melpriser, som dog ikke synes at forurolige kjøperne, der berettes almindeligvis at vente nedadgaaende priser.

Exporten til Luxemburg.

Konsul *G. me Lefèvre*, Luxemburg, har meddelt følgende oppgave over importen av norske produkter til storhertugdømmet Luxemburg i aaret 1909:

Tilberedt fisk	2 170 kg.
Tran	214 »
Kalciumkarbid	9 917 »
Jern	281 »
Konserver	624 »
Skindhandsker	2 »

Danmarks handelsomsætning i 1909.

Angaaende Danmarks vareomsætning med utlandet i 1909 har generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, efter den av «grosserer-societetets komite» utgivne «handelsberetning», meddelt følgende:

Værdien av den varemengde, som i aaret 1909 indgik til forbruk fra utlandet, var 565,9 mill. kro-

ner, mens værdien av utførslen av indenlandske varer utgjorde 442,9 mill. kroner. Landet har altså av fremmede varer forbrukt for 123 mill. kroner mere, end dets salg av egne frembringelser til utlandet har indbragt.

Den tilsvarende merutgift for landet (indførsels-overskud) var i mill. kr.

1897	82,4
1898/1900 (gjennemsnittlig)	131,3
1901/1905 (do.)	102,4
1906	165,8
1907	184,3
1908	111,2
og altså	
1909	123,0

I 1909 er saaledes værdien av fremmedforbruket, sammenlignet med året forut, steget med 15,2 mill. kroner, mens utførselsværdien kun vokste med 3,4 mill. kroner, og indførselsoverskuddet er saaledes ialt forøket med 11,8 mill. kroner. Sammenstillen man 1909 med et saa utpræget høikonjunkturaar som 1906, ser man, at fremmedvareforbruket ifjor var næsten 7 mill. kroner større; men da utførselsværdien samtidig er vokset med ca. 49½ mill. kroner, blir herigjennem balancens passivsaldo henimot 43 mill. kroner mindre i 1909 end i 1906.

Denne sidste sammenstilling frembyder en ganske særlig interesse, idet den altså viser, at i et aar som det nys forløpne, der gjennemgaende har været følt som et mindre godt aar, iethvert fald indenfor byerhvervene, har landets exportevne været saa meget større end i det utpræget gode aar 1906, at man derved har ment at kunne tillate sig endog en smule større fremmedvarekonsumtion end i hint luksusforbrukende aar.

Forbedring av losseforholdene for sild i St. Petersburg.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet følgende:

Som bekjendt har løsningen av sild i St. Petersburg hittil latt meget tilbake at ønske, idet det meget ofte har forekommet, at skibe med sildelest har maattet vente en, ja endog to uker og længere paa torn for at faa losset lasten ved byens sildekai. Heri er der nu indtraadt en forandring til det bedre, idet et par av de større importører har anlagt sine egne private sildekai. Som følge herav har den offentlige sildekai været mindre optat, og det hænder nu kun meget sjelden, at et skib maa vente mere end høist 4—5 dage paa torn; som oftest kan plads oppnaas like etter ankomsten.

Der losses ogsaa nu adskillig sild i stykgodshavnen (Gutujewsky bassin); hovedmengden av silden gaar dog nu som før til den offentlige sildekai, hvor to større eller 3 mindre skibe kan losse samtidig.

Iaer begyndte det skotske sildefiske meget tidlig, saa at tilførslen ogsaa har været ulike jevnere fordelt, end det pleier at være tilfellet.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Sildeimporten over St. Petersburg ad sjøveien i tiden fra 1. til 15. juli 1910 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg:

Fra Storbritannien	29 924 tdr.
» Norge	4 133 »

Totalindførsel 34 057 tdr.

Høstutsigterne i Tyskland.

Indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

De i disse dage offentliggjorte offentlige beretninger over høstutsigterne i Tyskland omkring midten av juli lyder for de fleste kornsorters vedkommende noget ugunstigere end i juni, men dog gunstigere end ifjor ved disse tider og gunstigere, end man efter de talrige klager hadde ventet; det vedholdende regnveir og kolde veir forbundet med haglskurer og oversvømmelser anrettet særlig i Syd- og Vesttyskland megen skade, som ikke ganske kunde gjøres god igjen av varmen i den sidste tid, om den end forbedret tilstanden noget.

Stillingen var omkring midten av juli for vinterhvet 2.3, sommerhvet 2.6, vinterrug 2.5, sommer-rug 2.6, sommerbyg 2.6, havre 2.7 og poteter 2.5.

Utsigterne for vinterkornhøsten bedømmes ret gunstig; hveten er tildels skadet av rust; indhøstningen av vinterrugen var allerede i gang; kornutbyttet svarer ikke ganske til forhaabningerne, særlig er spelten i Syd-Tyskland mislykket.

For høsten, som lovet et usedvanlig rikt utbytte, har det kolde og vaate veir været ugunstig og kun litt av kløver- og lucernehøet kom i hus for regnperioden, medens store mængder laa i ukevis paa marken og blev daarlig, ofte værdiløst; ogsaa indbergningen av den overordentlig store høst av voldsom vanskeliggjordes og forsinkedes, og meget er ødelagt og skyllet bort; dog haaber man paa en god efterhøst, som kan opveie det under den første indhøstning forspildte.

Jernbanestreiken i Nordengland.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Jeg hadde den tilfredsstillelse idagmorgens (22. juli) telegrafisk at kunne underrette det kgl. Departement om, at den streik, som helt uventet utbrøt den 19. ds. blandt funktionærer og arbeidere i North Eastern Railway Company's tjeneste, likesaa pludselig kom til en avslutning igaarftes, idet de streikende med akklamation vedtok at gjenopta arbeidet paa de av jernbaneselskapet aksepterede betingelser, nemlig at ingen retslig forfølgning skulde ske likeoverfor de streikende, og at jernbanens styrelse straks skulde opta til undersøkelse de av arbeiderne fremførte klager.

Streiken, der var foranlediget ved en ren ubetydelighet, og som krænket en av arbeiderne for ikke længe siden vedtat overenskomst om mægling i tilfælde av lignende tvister, blev ikke støttet av arbeiderpartiets ledere eller organisationer og vandt heller ingen sympati blandt publikum. Det var vel under følelsen herav, at arbeiderne saa snart gav tapt.

Streiken er imidlertid av interesse, ikke blot sem bevis paa, hvorledes solidaritetsfølelsen er sterk nok til at sprænge gjældende avtaler, og hvor vanskelig det derfor fremdeles er at sikre industrien mot lignende overraskelser, men ogsaa paa grund av den lammende indflydelse, som en jernbanestreik viser sig at ha paa handel og industri inden vedkommende distrikter. I Middlesbrough maatte saaledes adskillige fabrikker stanse som følge av manglende tilførsel av kul og raaprodukter, og alvorlig forsinkelse foraarsakedes mange fartoier i nordengelske havne.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 31.

Ukeutgaven.

6. august 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Exporten til Frankrike. Betingelserne for en utvidelse derav	173
Utsigt til foreket import av norsk rogn til Galicien.	
Forbud mot natfiske av sardiner	174
Høstutsigterne i Frankrike	175
Høstutsigterne, forretningslivet og fragtmarkedet i Tyrkiet	175
Isimporten til Tyskland	175
Isimport til Königsberg	175
Sildeimporten til Riga	175
Trælasmarkedet i London	175
Fiskerierne paa Murmanskysten	176
Store havneanlæg i Bordeaux. Nye havneavgifter	176
Grubearbeiderstreiken i Bilbao	176
Told paa fartøier og baater i Sverige	176
Erlæggelse i guld av 50 % av tolden i Portugal	176

Exporten til Frankrike. Betingelserne for en utvidelse derav.

(Trælasm — Træmasse. — Hvalbarder. — Fiske- og hvalolje. — Sildeguano. — Isbjørnskind. — Fugleskind. — Maakevinger. — Gatesten. — Motorbaater. — Motorer.)

Utdrag av indberetning fra minister F. Wedel Jørgensen, Paris.

Værdien av Frankrikes indførsel i 1909 (specialhandelen) beløp sig i henhold til foreliggende foreløbige opgaver til 5 973 millioner francs, mot 5 641 millioner francs i 1908, altsaa en opgang i aaret 1909 av 332 millioner francs.

Værdien av Frankrikes utførsel i 1909 utgjorde 5 512 millioner francs, mot 5 051 millioner francs i 1908, altsaa en økning i 1909 av 461 millioner francs.

Fordelt paa de forskjellige varegrupper stillet indførslen sig saaledes:

	1909. Mill. fres.	1908. Mill. fres.
Næringsmidler	928	935
Raastoffer for industrien	3 889	3 590
Fabrikvarer	1 156	1 116
medens utførslen stillet sig saaledes:		
Næringsmidler	811	747
Raastoffer for industrien	1 562	1 341
Fabrikvarer	2 685	2 519
Postpakker	453	443

Der forefindes hittil kun spredte statistiske opgaver over handelsomsætningen mellem Norge og Frankrike i 1909. Angaaende de viktigste norske exportartikler til Frankrike hitsættes følgende opplysninger i henhold til de fra konsulerne mottagne rapporter:

Trælasm. Generalkonsulen i Paris meddeler:

Markedet for trælasm har under aaret 1909 været i stadig opsving, og de kvanta, som var disponible, har neppe vist sig tilstrækkelige til at dekke den livlige efterspørsel paa grund av den store konsumtion.

De priser, som først opnaaddes for battens, som exporteres fra distriktet Skien—Kristianssand, var i januar maaned 1909 følgende:

2 1/2 × 7	furu	fres. 182.50
» × 6 1/2	»	» 167.50
» × 6	»	» 152.50
» × 5 1/2 og 5	»	» 147.50

Priserne undergik derefter en jevn stigning, indtil de i december maaned notertes som følger:

2 1/2 × 7	furu	fres. 210.00
» × 6 1/2	»	» 195.00
» × 6	»	» 180.00
» × 5 1/2 og 5	»	» 170.00

For furuplanker 3 × 9 notertes i januar 1909 fres. 195.00 og i december fres. 225.00.

Granplanker 3 × 9 har ogsaa fundet avsetning, i december til 25 à 30 fres. høiere priser end i begyndelsen av aaret. Der er fortiden ikke saa livlig efterspørsel efter denne artikel paa grund av den store konkurrence, som gjøres av de billige granplanker fra Riga, der indføres i store masser til Paris.

Fra Trondhjemsfjorden blev ogsaa avsluttet flere mindre forretninger i 1909, især i gran, til følgende priser:

3 × 9	uassorteret gran	à fres. 205.00
2 1/2 × 7	—»—	» 185.00
» × 6 1/2	—»—	» 180.00
» × 6	—»—	» 175.00

og disse priser steg ved aarets slutning med fres. 25 à 30 for planker og fres. 10 for battens.

Paa grund av de vanskeligheter, den franske toldlov lægger iveien for indførsel av høvlet last, har Norges export av trælasm til Frankrike ikke været betydelig og overstiger neppe 5 000 standards. Norge har i 1909 ikke eksportert til Frankrike mere end omkring 1/2 av Ruslands og 1/3 av Sveriges export hit.

Træmasse. Generalkonsulen i Paris opplyser, at priserne for mekanisk træmasse under aaret 1909 holdt sig saa nogenlunde, tiltrods for, at der utover aaret sportes en jevn, faldende tendens, idet priserne for vaat masse, som ved aarets begyndelse notertes omkring 40 kroner pr. ton, ved aarets slutning sank ned til omkring 35 à 36 kroner. Markedet blev saaledes yderst svakt og har efter aarsskiftet fremdeles vist sig flaut, saaledes at for tiden 28 à 30 kroner for skibning prompt maa ansees som dagens pris. Under hele aaret 1909 har priserne for kemisk træmasse holdt sig særdeles lave og har sogar medført tap for producenterne. Dette skyldes den

ganske betydelige overproduktion av kemisk masse, saavel sulfit som sulfat, som er fremkaldt ved de mange nybygninger. Man anser dog priserne at være sunket saa lavt, at bunden maa være naadd, idet markedets stilling har en opadgaende tendens, og det er at formode, at producenterne hjemme gaar en lysere fremtid imøte.

For mekanisk træmasse notertes i 1909 følgende priser:

Vaat granmasse	fres.	10.00	à	11.50
Tør »	»	10.50	»	11.50
Tør aspemasse	»	16.00	»	18.50
Vaat brun masse	»	11.00	»	12.50
Tør »	»	11.50	»	12.50

For kemisk træmasse notertes der:

Let blekelig sulfitmasse	fres.	19.50	à	21.00
Sterk sulfitmasse,				
extra prima kvalitet »		17.50	»	19.00
— » ordinær »		16.50	»	18.00
— » sekunda »		15.50	»	17.00
Bleket sulfitmasse, extra »		25.00	»	27.00
— » ordinær »		23.00	»	25.00
Letblekelig sulfatmasse,				
prima »		18.50	»	19.50
Sterk do. »		17.00	»	18.50
» do. sekunda »		15.50	»	17.00
Bleket do. »		24.00	»	28.00

Priserne gjælder pr. 100 kg. tørtænkt cif. Rouen.

Frankrikes indførsel av træmasse i aaret 1909 opgives saaledes:

Mekanisk træmasse:		Kemisk træmasse:	
Fra	kg.	Fra	kg.
Norge . . .	94 845 000	Sverige . . .	32 858 400
Sverige . . .	42 679 900	Tyskland . . .	32 183 600
Kanada . . .	14 710 900	Norge . . .	23 231 800
Rusland . . .	6 674 400	Østerrike . . .	22 725 400
Tyskland . . .	5 636 500	Belgien . . .	4 231 000
Belgien . . .	750 000	Schweiz . . .	4 008 200
England . . .	592 200	Forenede Stater	1 862 200
Algier . . .	369 800	Rusland . . .	1 338 900
Schweiz . . .	298 900	Nederlandene	885 300
Andre lande	70 900	England . . .	387 800
		Italien . . .	293 000
Ialt 166 628 500		Andre lande	71 800

Ialt 124 077 400

Konsulen i Bordeaux meddeler, at aaret 1909 for træmassens vedkommende var rolig til en begyndelse, men i de sidste 6 maaneder opviste sterke og for den utenlandske eksportør uheldige fluktuationer. Som forutset var efterspørslen ikke livlig; mange importører forsøkte ved udsættelse med levering av kontraheret masse at vinde tid; andre, hovedsagelig de mindre papirfabrikker, nølet med at kjøpe paa længere leverance. Følgen var mindre indførsel; herunder har ogsaa Norge maattet lide.

De i konsulatet i Bordeaux' sidste aarsrapport omhandlede træmassefabrikker i Pyrenæerne har været i virksomhet og selvfølgelig hat en viss indflydelse paa indførslen av masse fra utlandet. Efter indhentede oplysninger at domme tror imidlertid konsulen ikke, at man heri bør se nogen fare for det norske produkt; thi tiltrods for forbedringer i fabrikationen av den franske masse besitter den dog ikke de egenskaper, som kræves av papirfabrikkerne.

Det forlyder, at nordmændene skal ha opnaadd betydelige kontrakter paa tør bleket sulfitecellulose til papirfabrikker i Bordeaux. Priserne var normale indtil aarets sidste maaneder, da pludselig enkelte

offerter blev kastet ind paa markedet, betydelig under tidligere og i 1908 opnaadde priser; man mener, at de — ogsaa paa lang levering — saaledes avsluttede kontrakter vil utøve en uheldig indflydelse paa forretningerne i tør bleket sulfitecellulose i aaret 1910. Forbruket av ubleket tør sulfitecellulose er ikke betydelig i Bordeaux' distrikt, væsentlig paa grund av konkurrence med den i selve distriktet producerede masse. Aspe- (mekanisk) og sulfatmasse er indført i aarets løp som vanlig i smaa mængder; prisen for disse sorter saavel som for amerikansk masse (asp og magnolia) gik noget ned.

Vicekonsulatet i Havre omtalte i sin aarsrapport for 1908, at man arbeidet med anlæg av et stort træsliperi i Havre til fremstilling av tør mekanisk træmasse med kanadisk kub som raamateriale. Som andre lignende kanadiske foretagender i stor stil har, oplyser vicekonsulatet, heller ikke dette ført til noget.

Vicekonsulatet i Granville stiller i utsigt indførsel av træmasse, efterat en papirfabrik nu er anlagt i St. Lô i nærheten av Granville.

Ifølge konsulen i Toulouse's aarsberetning har departementerne Haute-Garonne, Tarn-et-Garonne og Ariège en forholdsvis stor interesse for den norske export paa grund av de papir- og papfabrikker, som findes der. Den til disse departementer indførte træmasse, mekanisk og kemisk, ubleket eller bleket, kommer næsten udelukkende fra Norge. Forretningerne avsluttes ved mellemmand i Bordeaux og Paris; importen foregaar over Bordeaux. For 10 - 12 aar siden truedes vi av den kanadiske import. Men erfaringerne med hensyn til den kanadiske masse viste, at den i kvalitet ikke kom op mot den skandinaviske. Konkurrencen fra Kanada frembyder derfor indtil videre ingen fare. Man fabrikkerer i distriktet træmasse av træ fra Pyrenæerne, omtrent udelukkende vaar mekanisk og til eget bruk for vedkommende fabrikk, som altid samtidig har en papir- eller papfabrik. Denne masse er tarvelig og brukes til ordinære papirsorter. Dens pris paa stedet varierer mellem fres. 12,50 og 14,00. Træet fra Pyrenæerne leveres i uheldige dimensioner, og prisen stiger. Det gir en daarlig træmasse. Dertil kommer, at avskogningen med derav følgende oversvømmelser i Pyrenæerne formodes at ville nødvendiggjøre forholdsregler til regulering av hugsten. Disse forskjellige momenter har hos træmassefabrikanterne bragt tanken hen paa at forsøke import av norsk træ til træmassefabrikkerne. Hittil har man importert træ fra Finland. Hovedimporten av sulfitecellulose, bleket og ubleket, kommer fra Norge. Tyskland og Østerrike gjør energiske forsøk paa at trænge ind paa markedet; transportomkostningerne lægger dem imidlertid væsentlige hindringer i veien. Hvis Norge fortsætter med at holde sit produkt paa samme høide som hittil, mener konsulen, at vi vil beholde vor overlegne stilling.

(Forts. i neste nr.)

Utsigt til foreket import av norsk rogn til Galicien. Forbud mot natfiske av sardiner.

Fung. vicekonsul *G. Conradi*, Bilbao, har indberettet følgende, som det formentlig vil være av interesse for vore rognexportører at gjøre sig bekendt med:

Det spanske sardiniske foregaar dels som dagfiske («pesca al caldeo»), dels som natfiske («pesca al obscuro ó ardiente»). Ved det første slags fiske benyttes rogn som agn, medens det andet slags foregaar uten benyttelse av agn. I den senere tid har natfisket tiltat mere og mere i Galicien. Det har

imidlertid mange motstandere, der fremholder, at natfisket er meget skadelig, idet det jager sardinen bort fra kysten. Der er derfor fra flere hold blit indsendt besværginger til regjeringen i den hensigt at faa «pesca al obscuro» forbudt. Resultatet av disse besværginger er, at der den 22. juni fra marineministeriet er utgaat en kongelig befaling, ifølge hvilken der i Vigo, Villagarcia og Pontevedra skal holdes en folkeavstemning, forat man kan faa bragt paa det rene, om der blandt fiskerbefolkningen er majoritet mot natfisket, i hvilket tilfælde dette vil bli forbudt. Stemmeberettigede er de, som er eiere av fiskebaater, indskrevne i det register, som føres av marinekommandanten i vedkommende havn.

Hvis avstemningen kommer til at gaa imot «pesca al obscuro», er det utvilsomt, at importen av rogn til Galicien, der er vort fornemste rognmarked i Spanien, vil komme til at stige sterkt. Den store nedgang i importen av rogn til Vigo i 1909 (noget over 8000 tønder, mot ca. 22000 tønder i 1908) kan vistnok for en del tilskrives det daarlige fiske, men det er ogsaa sikkert, at det tiltagende natfiske har hat en ikke liten indflydelse paa den umaadelige nedgang i importen.

I en senere indberetning har vicekonsulen meddelt, at de avholdte avstemninger for og imot natfiske av sardiner har hat følgende utfald:

	For natfiske:	Mot natfiske:
Vigo . . .	634	646
Pontevedra	87	123
Villagarcia	--	820
Ialt	721	1 589

Det vil sees, at der er en majoritet av 868 mot natfisket, og dette fiske skulde derfor bli forbudt, hvilket som nævnt utvilsomt vil komme til at foranledige en forenkelse av rognimporten til Galicien.

Høstutsigterne i Frankrike.

Chargé d'affaires *Ludvig Aubert*, Paris, har indberettet følgende:

De tidligere gode utsigter for aarets høst synes ikke at skulle opfyldes. Ifølge en nylig offentliggjort meddelelse i et herværende blad skal tilstanden for øieblikket være mindre gunstig. Kornakrene skal saaledes paa mange steder ha lagt sig som følge av det sterke regn og blæsten. Høstsæden er angrepet av rust og modnes kun daarlig; vaarsæden har blomstret daarlig; heldigvis er der kun saadd litet derav. Der klages over ugræs. Man har dog endnu ikke opgit haabet om at faa en tilstrækkelig avling, men den vil bli mindre end i 1909. Priserne er derfor i stigende, saa meget mere som høsten i Amerika ikke skal være særlig lovende. Havre og byg er hemmet i veksten av kulde og vil først kunne høstes senere end almindelig. Poteterne staar i fare for at raatne.

Oversvømmelsen av markerne har i høi grad vanskeliggjort slaataannen; høavlingen er paa mange steder rik, men risikerer at bli ødelagt av væte.

Paa vinhaverne har hagl, insekter og sop gjort stor skade.

Høstutsigterne, forretningslivet og fragtmarkedet i Tyrkiet.

Indberetning fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

Man gir sig herved den ære at meddele:

Høstutsigterne i Tyrkiet for korn tegner iaar efter de foreliggende beretninger betydelig bedre end de nærmest foregaaende aar, mens derimot silkeavlens synes at slaa feil.

Hvad forretningslivet i sin almindelighet angaar, kan der vistnok spores nogen bedring, men markedet lider dog fremdeles sterkt under pengemangel, likesom urolighetene i Albanien, Kreta-spørsmålet og den nu paagaaende boykott av græske varer og skibe øver en hemmende indflydelse paa handelslivet.

Frugtmarkedet fra Sortehavet etc., som ved begyndelsen av aaret hadde en fast tendens, flauet av ut paa vaaren, men synes nu igjen i bedring.

I 1ste halvjaar 1910 er der ved generalkonsulatet ialt klarert 25 norske skibe med en samlet drægtighet av 45 277 reg. tons, mot i samme tidsrum ifjor henholdsvis 23 skibe og 44 534 tons.

Den alt overveiende del av disse skibe var hjemmehørende i Bergen, 21 ankom hertil i ballast, 4 med stykgods fra Baltimore, 7 var bestemt for Nicolajeff, 5 for Eupatoria, 3 for Sulina, 2 for Novorossisk, 2 for Poti og et for hver av havnene Odessa, Marimpol, Taganrog, Kertch og Azoff.

Isimporten til Tyskland.

Indberetning fra chargé d'affaires *M. Lie*, Berlin.

Ifølge den netop offentliggjorte statistikk over Tysklands ind- og utførsel i maanederne januar—juni 1910 utgjorde totalimporten av is i nævnte tidsrum 162 780 tons, mot 3 944 tons i de tilsvarende maaneder av 1909. Herav falder 152 305 tons paa Norge — mot 1 587 tons i samme tidsrum ifjor — og 8 380 tons paa Østerrike.

Den samlede isindførsel i juni opgives til 26 445 tons, hvorav 26 171 tons falder paa Norge og 4 tons paa Østerrike.

Isimport til Königsberg.

Konsul *F. H. Schlimm*, Königsberg, har indberettet, at de derværende konsumer under normale omstendigheter kan dække sit behov av is inden provinsen, men at der iaar paa grund av sidste vinters ugunstige veirforholde og den sterke varme i mai, juni og første halvdel av juli antagelig i slutten av denne maaned bli indført en del is til Königsberg — 2 à 3 dampskibsladninger.

Sildeimporten til Riga.

Konsul *Erik H. Rustad*, Riga, har meddelt, at der til Riga fra 1. januar til 1. juni d. a. importertes 25 368 tdr. sild, nemlig:

	Fra Norge:	Fra Skotland:	Fra Sverige:	Til-
	Tdr.	Tdr.	Tdr.	sammen:
				Tdr.
Januar . .	407	331	—	738
Februar . .	2 605	39	1 718	4 362
Mars . . .	8 337	499	—	8 836
April . . .	3 699	94	—	3 793
Mai . . .	4 292	3 347	—	7 639
Sum	19 340	4 310	1 718	25 368

Trælastmarkedet i London.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Beholdningerne av høylede bord i Londons dokker utgjorde ved utgangen av mai maaned:

1910.	1909.	1908.
4 486 000 stkr.	5 018 000 stkr.	6 083 000 stkr.

Leveringerne fra dokkerne av høvlede bord utgjorde i juni maaned:

1910.	1909.	1908.
889 000 stkr.	847 000 stkr.	905 000 stkr.,

hvad der tyder paa en smule fremgang. Markedet har ikke undergaat nogen synderlig forandring siden sidste indberetning, men priserne har nærmest hat en stigende tendens. Høvlet last $7/8 \times 6''$ u./s. furu har saaledes nylig opnaadd £ 9.17.6, og av $2 \times 4''$ furu fra Kristianssand er salg avsluttet til £ 8 c.i.f.

Det ansees imidlertid uvisst, om disse priser vil holde sig, da importørerne skal sitte inde med ganske store beholdninger.

Fiskerierne paa Murmanskysten.

Indberetning fra generalkonsul *H. A. Falsen*, Archangelsk.

Man har hittil savnet en samlet opgave over, hvilke kvanta fisk der fra Murmanskysten forsendes, dels til Archangelsk, dels til Østersjøhavnene. Nedenfor meddeles en iaar offentliggjort opgave for aarene 1893—1908:

Aar:	Utførsel i pud	
	til Archangelsk:	til Østersjøhavne:
1893	214 950	293 859
1894	377 206	323 179
1895	251 884	369 057
1896	160 285	268 819
1897	243 415	355 508
1898	114 992	217 799
1899	151 046	204 613
1900	181 813	187 219
1901	224 158	218 078
1902	186 142	190 665
1903	91 436	121 462
1904	73 333	111 982
1905	221 999	220 294
1906	155 763	90 436
1907	185 670	121 599
1908	189 747	137 924

Til forstaaelse av Østersjøhavnenes betydning som marked for fisk nordfra maa dog til ovenanførte opgave knyttes den bemerkning, at ikke smaa kvanta av den til Archangelsk bragte fisk i almindelighet utover høsten sendes herfra til Østersjøhavnene.

Store havneanlæg i Bordeaux. Nye havneavgifter.

Ifølge en fransk lov av 15. juli d. a. skal der igangsættes omfattende arbeider for at utdype indløpene til havnen, ombygge og forlænge kaierne m. v. i Bordeaux. I anledning av disse arbeider, hvis kostende er anslaat til henved 100 millioner kroner, fastsætter loven nye avgifter for skibe, som anløper havnen, samt for varer og reisende.

Disse avgifter utgjør:

I. for skibe:

- for skib, som ankommer og avgaar med last, fres. 0.72 pr. reg.ton for hver av de 3 første, fres. 0.62 for 4de og 5te og fres. 0.52 for hver av de følgende reiser i løpet av et kalenderaar;
- for skib, som kun fører last én vei, henholdsvis fres. 0.62, 0.57 og 0.52;
- for lægtene under visse omstændigheter fres. 0.30 pr. reg.ton.

II. for varer: en almindelig avgift av fres. 0.10 pr. 1000 kg. og en speciel avgift av fres. 0.05 pr. 1000 kg., kub.m., stk. o. s. v., efter varens art. Avgiften betales av vedkommende varemottager eller avsender i Bordeaux.

III. for passagerer: en avgift av fra 1 til 5 fres., efter reisens længde og den i dampskibet benyttede klasse.

Disse avgifter avløser de tidligere gjældende avgifter («péages»).

Grubearbeiderstreiken i Bilbao.

Fung. vicekonsul *G. Conradi*, Bilbao, har angaaende den der for tiden foregaaende grubearbeiderstreik meddelt følgende:

Det antoges tidligere almindelig, at streiken ikke vilde bli av lang varighet. Det har imidlertid nu vist sig, at der ikke kan opnaaes enighet mellem mineeierne og arbeiderne. Mineeierne har fast besluttet sig til ikke at indrømme arbeiderne noget, og arbeidernes ledere søker av alle kræfter at holde streiken gaaende. Vistnok begynder der at herske nød blandt minearbeiderne, men den øvrige del av den herværende arbeiderbefolkning hjælper de streikende ved at ta deres hustruer og børn ind i sine huse, likesom de efter evne utdeler mat til dem. I Portugalet og Santurce har fiskerne til stadighet uddelt fisk til de i minedistrikterne deromkring streikende arbeidere. Ogsaa en del velstaaende folk har tat til sig minearbeideres børn. Denne hjælpsomhet sætter de streikende istand til at kunne holde længere ut.

De streikende arbeidere agter nu at fremsætte forlangende om, at en av regjeringens medlemmer sammen med repræsentanter for institutet for sociale reformer i Madrid skal komme til Bilbao for at søke at løse konflikten. Da imidlertid mineeierne vistnok ikke vil indgaa paa tvistens avgjørelse ved voldgift, vilde dette formentlig ikke føre til noget.

Dampskib «Grane» av Bergen, der gaar i timecharter for et firma i Swansea, og som har henligget her i ca. 10 dage i paavente av streikens snarlige ophør, avgik eftermiddag i ballast til Newport. Uagtet skibet hadde ventet saa længe, har altsaa vedkommende timecharterer fundet utstgterne saa litet lovende, at han hellere end at vente længere har latt skibet avgaa uten last.

De streikende indtar en fredelig holdning.

Told paa fartøier og baater i Sverige.

Ved kgl. svensk kundgjørelse av 18. juni d. a. er der for fartøier og baater med eller uten tilbehør (der hittil har været toldfrie) av jern med en netto-drægtighet av 40 tons eller derunder blitt fastsat en told av 10 % ad valorem.

Erlæggelse i guld av 50 % av tolden i Portugal.

Chargé d'affaires *Arild Huitfeldt*, Lissabon, har meddelt følgende:

Det forlyder, at den portugisiske regjering agter at fremlægge for Côrtes et lovforslag, hvorefter 50 % av toldintraderne skal erlægges i guld. Forslagets hensigt er at forøke landets guldbeholdning, der for tiden utgjør ca. 20 %, til 33 % av de i omløp værende sedler. Da imidlertid agioen nu er meget lav, 8 %, og der er utsigt til, at den vil gaa yderligere ned, turde forslaget, i tilfælde det blir lov, faa mindre betydning.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 32.

Ukeutgaven.

13. august 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:	Side
Messinas gjenopbyggelse. Fremtidsutsigterne for norsk export	177
Exporten til Frankrike. Betingelserne for en utvidelse derav	178
Norges handelsomsætning med Tyskland i 1ste halvår 1910	179
Markedet for norske varer i Köln	180
Utsigterne for tyttbarexporten til Berlin	180
Høstutsigterne i Danmark	180
Industrien i Tyrkiet og foranstaltninger til dens fremme	181
Ismarkedet i Storbritannien	182
Streiken blandt skibsverftsarbeiderne i Hamburg	182
Danmarks trællest- og trømasseimport	182
Ny kanadisk lov om konnossementer	182
Mulighet for import av norske fiskevarer til Syra (Grækenland)	183
Stenexporten til Frankrike	183
Amerikansk utstilling i St. Petersburg	183
Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark	183
Fisket paa Murmanskysten	183
Forholdsregler mot konnossementsbedragerier	183
Roesukkerfabrikationen i Danmark	184
Sildeimporten til St. Petersburg	184
Pengemarkedet i Hongkong	184
Tyttbærhøsten i Småland	184
Ny fiskehal i Stockholm	184
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	184

Messinas gjenopbyggelse. Fremtidsutsigterne for norsk export.

Konsul E. Jacob, Messina (har foreløbig sit kontor i Catania), har indberettet følgende:

Jordskjelvet den 28. december 1908, som fuldstændig ødelagde byen Messina, har naturligvis først og fremst skapt ganske nye handelsforhold for denne havn, og det vil vare en række av aar, inden Messina gjenvinder sin gamle betydning for verdenshandelen. Imidlertid er det forbausende, hvorledes der trods de uhyre vanskeligheter, som har stillet sig i veien for gjenopbyggelsesverket, dog i det korte tidsrum av et aar skapt nye forhold, der berettiger til de bedste forhaabninger for fremtiden.

Medens byen i de første maaneder efter jordskjelvet saatsige var forlatt av de gjenlevende indvaanere, begynte allerede i mars maaned 1909 flygtningerne saa smaat at vende tilbake og nye, unge, foretagsomme elementer at strømme til.

Hovedvanskeligheten laa i at skaffe folk tak over hodet, og man begynte med fuld energi at bygge en ny by av træhuser. Der utviklet sig under disse forhold en storartet trællestimport, hvori ogsaa Norge, hvis trællestindførsel til Messina i mange aar hadde været lammet av konkurransen fra Østerrike og Ungarn, fik sin andel.

I aaret 1909 indførtes til Messina ialt 121 428 tons trællest; herav kom fra:

	Tons.		Tons.
Østerrike-Ungarn	42 837	Nordamerika	15 230
Rumænien	38 372	Norge	3 190

	Tons.		Tons.
England	2 710	Sverige	180
Rusland	1 600	Italien	15 909
Danmark	1 400		

I forbindelse med importforretningerne i trællest kappedes de forskjellige nationer om at yde det bedste i færdige træhuser, idet hvert land bestræpte sig for at gjøre sin type gjældende og stadig at levere bedre og solidere bygverker end de andre konkurrerende lande. Norge har i denne konkurrence været repræsenteret paa det bedste ved Strømmen Trævarefabrik, som baade i Messina og særlig i Reggio har opført bygninger, som hører til det allerbedste, som er leveret i denne her ukjendte branche.

Saaledes har der litt efter litt reist sig et nyt Messina av træbygninger, som nu vel tæller ca. 80 000 indbyggere, medens vel ca. 20 000 har fundet tilhold i de i byens nærhet beliggende landsbyer og villaer og daglig gaar ind til byen til sine forretninger for om aftenen atter at vende tilbake til sin landlige bolig.

Det er klart, at det uhyre arbeide med oprydning og nybygning av en by paa over 100 000 indbyggere trækker en masse arbeidskraft til, og at denne paa den anden side ogsaa blir godt betalt. Arbeidslønnen varierer for tiden mellem 4 og 6 lire for almindelige jordarbeidere, medens haandverkere kan tjene 8 til 10 lire pr. dag.

Den rikelige pengecirkulation blandt arbeiderbefolkningen medfører naturligvis et sterkt forbruk av levnets- og nydelsesmidler av enhver art saavel som av beklædningsgjenstande. Det er da heller ikke saa merkelig, at der i den for Messinas vedkommende viktigste norske exportartikel, stokfisk, kan konstateres en indførsel av ca. 2 374 790 kg. i 1909, mot 2 413 117 kg. i 1908, eller kun ca. 50 000 kg. mindre i 1909. Av andre norske exportartikler til Messina kan nævnes marineret fisk og stearinsyre, begge dog kun i ringe mængder.

I trællestimporten fra Norge til Messina deltok i 1909 5 norske dampskibe med en drægtighet av 5 782 reg. tons.

Fordringer paa Messina-firmaer har desværre ikke kunnet la sig ordne uten meget alvorlige tap. Den for det av jordskjelvet hjemsoekte distrikt utfærdigede speciallov tilstaar debitorerne store lettelsers til opnaaelse av akkord selv til minimale procentsatser, og da Messinas importfirmaer for en stor del selv hadde solgt paa kredit og som følge derav har litt store tap, falder desværre disse tap tilbake paa de norske kreditorer, og selv de smaa tilbudte og antagne akkordbetalinger indløper kun meget langsomt, idet de avhænger av indfrielsen av kredit, der er tilstaat nu avdøde eller skadelidte kunder. Den livlige import av stokfisk, der har fundet sted i 1909, og det utvisomt i løpet av 1910 vedvarende store behov for denne artikel, som forholdene i det

nye opvoksende Messina synes at ha hitført, vil forhaabentlig i tidens løp efterhaanden gi erstatning for de tapte summer.

Konsulatet tillater sig her atter at betone, hvor ønskelig det var, om Bergensfirmaerne vilde slutte sig sammen om at sælge sin vare kun mot øieblikkelig trassering i henhold til bekræftet bankremburs hos norsk, engelsk eller tysk bank. Byen Messina har et stort behov for stokfisk (der kommer fra Norge) og et langt ringere behov for klipfisk (der kommer fra New Foundland). Man behøver ikke at frygte for, at en ændring i kreditsystemet skal medføre en merindførsel av klipfisk og en mindreindførsel av stokfisk, thi klipfiskexportørerne har allerede sat igjennem betingelsen om bekræftet bankremburs; det afhænger saaledes ene og alene av Bergensexportørerne selv, om de vil gennemføre denne for deres interesser saa overordentlig vigtige salgsbetingelse.

Endelig kan det ikke noksom anbefales de norske exportører at sørge for en meget omhyggelig kvalitetsssortering for de for Messina bestemte sendinger. Kjøperne i Messina er meget gløgge og kjender, naar de bruker en artikel, denne likesaa godt som og kanske bedre end vedkommende exportør. Man burde derfor undgaa endog den allerringeste foranledning til kvalitetsdifferencer, som desuten, her som overalt, naar de forekommer, pleier at være gjenstand for overdrivelse fra mottagerens side og gi anledning til ærgrelser og tap.

Forholdene i Messina er nu bragt saavidt i orden igjen, at man snart vil kunne gaa igang med byens endelige gjenopførelse i sten eller andre holdbare materialer. Naar man saaledes paa den ene side ikke kan gjøre regning paa, at trælastimporten vil vedvare i samme maalestok som det sidstforløpne aar, saa vil paa den anden side byggevirksomheten paagaa i uformindsket grad endnu i mange aar, og Messinas import av levnetsmidler, altsaa ogsaa stokfisk, vedbli at utvikle sig ganske overordentlig. Dette er en grund mere til om mulig at gjøre forsøk paa at bringe denne handel ind i et spor, som forringer den norske exporters risiko.

Med byens endelige gjenopførelse vil ogsaa Messinas utførselshandel vokse. Naar derfor Messinas havn i 1909 besøktes av kun 14 norske dampskibe, mot 24 dampskibe og 3 seilskibe i 1908, er der dog utsigt til, at norske skibe allerede i den aller nærmeste fremtid vil kunne finde en mere lønnende beskjæftigelse i Messina, end tilfældet har været i det sidstforløpne aar.

Exporten til Frankrike. Betingelserne for en utvidelse derav.

(Forts. fra foreg. nr.)

Hvalbarder, fiske- og hvaloljer, sildeguano. Generalkonsulatet i Paris anfører herom: Av hvalbarder har Frankrike i 1909 indført temmelig betydelige kvanta; men kun en mindre del herav kom fra Norge, da indførslen herved for det meste foregaar direkte fra de norske selskapers fangstpladser. Priserne har været stigende; blaa- og finbarder skal være solgt til omkr. fres. 1 000—1 100, seibarder til omkr. fres. 1 300, knoelbarder til omkr. fres. 450 og rethvalbarder til fres. 35 000 pr. ton.

Det franske marked for hvalolje har i 1909 opvist nogenlunde jevn efterspørsel; men paa grund av, at denne vare i aarets løp har undergaat en temmelig betydelig prisstigning, har indførslen været litt under et middelaars. Følgende priser har været opnaadd for denne vare:

For nr. 1	...	kr. 50.50	pr. 100 kg.
» » 2	...	» 48.00	» 100 »
» » 3	...	» 45.50	» 100 »
» » 4	...	» 43.00	» 100 »

cif. fransk havn.

I sildeoljer har importen fra Norge været nogenlunde jevn og god, specielt under høsten, og delvis ogsaa til opadgaende priser, saaledes til op imot kr. 43.00 pr. 100 kg., cif. fransk havn.

Vicekonsulatet i Havre oplyser om de herhenhørende artikler bl. a.: Hvalbarder er i det forløpne aar særlig indført fra Storbritannien, Nord- og Syd-Amerika. Den japanske konkurrence gjorde sig heller ikke det sidste aar gjældende, idet fangsten var helt mislykket. Av hvalolje fra Syd-Amerika skal der i det forløpne aar ikke være kommet noget til Havre. Paa grund av den fuldstændig mislykkede hval- og fiskefangst i Japan indførtes derfra i 1909 hverken hvaloljer eller fiskeoljer. Som følge herav gik priserne op med 10 à 15 %. Hvalolje og fiskeoljer til industrielt bruk indførtes i 1909 særlig fra England. Detailpriserne for norsk medicintran var de samme som det foregaaende aar: fres. 2.25 pr. liter for tran fra Aalesund og fres. 1.25—2.00 for de forskjellige sorter av tran fra Bergen.

Til fremme av den franske hvalfangst uddeltes der allerede i henhold til en forordning av 8. februar 1816 utrustningspræmier. Hvalfangsten gik tilbage, og fra Havre utrustedes saaledes de sidste hvalfangere i 1863. De præmier, der tidligere utbetaltes til fremme av hvalfangsten, er for længere tid tilbake ophævet som følge av hvalfangstbedriftens faktiske ophør fra franskmændenes side. Der er imidlertid tat tilorde for gjenindførselen av disse præmier til ophjælp av fransk hvalfangerbedrift.

Av sildeguano er der i 1909 til Paris importeret endel skibsladninger, uagtet varen her ikke skal sælges som kraftfor, men som gjødningsstof. Sildeguano og sildeoljer maa, nævner generalkonsulatet i Paris, omlastes i hollandsk eller belgisk havn, før de kommer til Nordfrankrike. Dette fordyrer disse artikler i høi grad, da frakterne blir uforholdsmæssig høie. Dette gjælder forøvrig alle de silde- og fiskeprodukter, som importeres hit ned fra Norges vestkyst eller det Nordenfjeldske, saa længe mangelen av direkte linje mellem nævnte steder og Nord-Frankrike fremdeles gjør sig gjældende.

Skind og maakevinger. Fra generalkonsulatet i Paris' aarsberetning for 1909 hitsættes: Avsetningen av isbjørnskind kan være ganske god herved, men skindene maa isaafald leveres garvet og bleket samt paa betingelse av kjøperens godtagelse ved ankomsten. Man har opnaadd fres. 175,00 pr. skind, garvet og bleket, cif. fransk havn. For mindre sælskind (under 6 kg.) har prisen været kr. 4,50 à 5,00. For de større sælskind skal der ikke være marked her. Fugleskind har saavel i 1909 som i det foregaaende aar været paa markedet; men salget har været ubetydelig.

Indførslen av maakevinger gaar jevnt fremad og vil antagelig forøkes, da det har vist sig, at sidste aars import overgik det foregaaende aars. Dog maa det tages i betragtning, at maakevinger for størstedelen anvendes til hattepynt for damer, og at saaledes avsetningen i høi grad er avhengig av moten.

Det vil fra generalkonsulatet i Paris' foregaaende aarsrapporter erindres, at generalkonsulatet har uttalt ønskeligheten av, at exportørerne hjemme forener sig og danner for hver exportartikel et konsortium, hvis opgave skulde være at opsamle, sortere, pakke, expedere og sælge varer. Generalkonsulatet opfor-

drer ogsaa denne gang til iverksættelse av denne plan, idet det mener, at sammenslutninger i den ovenantydde retning i høi grad vil lede til ophjælp av vort marked hervede, særlig i nye artikler. Generalkonsulatet berører likeledes et spørsmål, som er noe sammenhengende med dette, nemlig det ønskelige i, at de eventuelle forskjellige konsortier underholdt en fælles agent hervede. Endvidere tør det ikke være avveien, mener generalkonsulatet, at henede exportørernes opmerksomhet paa nødvendigheten av at gjøre nogle smaa ofre, naar det gjælder at indføre nye varer eller merker. Med den voldsomme konkurrence, som hersker paa alle omraader, er det av stor betydning, at man letter agenternes arbeide. Herved sigtes særlig til forsendelser av prøver. Disse bør præsentrere sig i et noget rikholdigere omfang, end hvad nu oftest er tilfældet.

Gatesten. Vicekonsulen i Havre oplyser, at gatesten i 1909 indførtes fra Norge til Havre og solgtes saavel til privat som — skjønt med vanskelighet — til offentlig bruk. Sælgerne av fransk gatesten har dannet et syndikat. Da efterspørslen er meget stor, skal det eneraadende syndikat langsomt effektivere de indkomne ordrer. Anvendelse av utenlandsk gatesten finder derfor delvis sted. Paa grund av Frankrikes protektionistiske politik vil norske exportører, uttaler vicekonsulen, vanskelig kunne gjøre regning paa leverance av norsk granit til de forestaaende betydelige havnearbeider i Havre, og der er saaledes ikke utsigter til en synderlig forøket indførsel.

Motorbaater og maskiner. Ifølge vicekonsulen i St. Malo's årsberetning for 1909 søker forskjellige norske firmaer avsetning for motorer for petroleum etc. De hittil gjorde forsøk med motorer av fransk konstruktion har ikke git tilfredsstillende resultater; der kunde, mener vicekonsulen, kanske være noget at utrette, hvis de norske firmaer sluttet sig sammen om at oprette et depot i en av de franske indførselshavne, hvor deres motorer kunde fremvises, og hvor deres repræsentant kunde utbyde varen og opsoke kunder. Repræsentanten burde være en nordmand med fuldt kjendskap til fransk. Et tysk firma har til vicekonsulens distrikt solgt motorer med udmerkede resultater. Det tyske firma har et depot i St. Servan, hvor motorer er tilgjengelige for liebhavere. Der er adgang for dem til at prøve motorerne i baater, som firmaets repræsentant har til dette bruk. En mekaniker holdes paa stedet for at foreta reparasjoner, sætte motorerne i skroget etc. Ved denne fremgangsmaate blir det tyske firma sine konkurrenter ubestridelig overlegent. Ogsaa vicekonsulen i Cherbourg omtaler muligheten for avsetning av norske petroleumsmotorer likesom ogsaa av norske landbruksmaskiner. Han har sat et norsk firma i forbindelse med franske rederier for leverance av norske petroleumsmotorer.

Norges handelsomsætning med Tyskland i 1ste halvaar 1910.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har meddelt følgende:

Ifølge de netop offentliggjorte statistiske opgaver har den norske export til Tyskland for de viktigste artiklers vedkommende i 1. halvaar iaar andraget til:

	Tons.
Trælast, huggen	2 048
do. , skaaren	11 457
Træmel og træuld	1 133

	Tons.
Ferskvandsfisk, død	103
Sild, fersk	31 095
Anden saltvandsfisk	1 333
	Tønder.
Sild, saltet	83 656
	Tons.
Stokfisk	355
Hummer	199
Råker	35
Tran	6 775
Fiske- og hvalfett	213
Kalveskind, saltede	266
do. , tørrede	108
Okseskinner, saltede	247
Gjeteskind	103
Andet skind til lær	15
Pelsskind av pelsdyr	6.4
do. av andre dyr	36
Fiskemel	2 998
Hvalbarder	65
Is	152 305
Kli	8 340
Hermetiske næringsmidler	70
Feltspat	11 340
Granit etc., raa blokker	3 181
Svovlkis	198
Jod	4.2
Salpetersur kali	404
» natron	691
Kalciumkarbid	5 022
Nitrit	1 279
Ferrosilicium	6 825
Guano, kunstig	1 392
Træmasse, kemisk	1 348
Pakpapier, farvet i massen	136
do. , andet	250
Brolægningssten	4 446
Stenluggearbeider av granit	4 543
do. av anden sten	36
Aluminium, raa	126
Kobber, raat	56

Exporten av huggen og skaaren trælast er omtrent som i tidligere aar, men av træmel og træuld, hvorav der ifjor ingen export fandt sted, er der i 1ste halvaar iaar utført over 1 100 tons til Tyskland. Exporten av fersk sild har allerede i 1ste halvaar iaar været næsten like stor som i hele aaret 1909 og dobbelt saa stor som i 1907 og 1908, og av saltet sild har exporten i de første 6 maaneder iaar været likesaa stor som i 1907 og 1908 og 28 000 tønder større end i 1ste halvaar 1909. Ogsaa av tran og fiskefett har exporten til Tyskland været større end i de sidste aar; det samme har likeledes været tilfældet med de viktigste sorter huder og skind.

Fiskemelexporten er atter øket betydelig og er i 1ste halvaar iaar gaat op til henimot 3 000 tons.

Isexporten til Tyskland er nu efter en export av 26 172 tons i juni maaned naadd op i et rekordkvantum av 152 305 tons i de første 6 maaneder iaar.

Kliexporten er gaat tilbake og er ca. 6 000 tons mindre end i 1ste halvaar ifjor.

Feltspatexporten er omtrent som i de sidste tre aar, medens exporten av raa granitblokker, kalciumkarbid, nitrit, salpetersur natron, og særlig av ferrosilicium er tiltat, tildels betydelig.

Alt i alt synes saaledes den norske export til Tyskland i 1ste halvaar iaar for de fleste hovedartiklers vedkommende at ha artet sig gunstig og for enkelte artiklers vedkommende, som fersk og saltet sild, og ferrosilicium, at ha vokset sterkt.

Hvad Tysklands export til Norge angaar, er de mest bemærkelsesværdige foreteelser i de første 6 maaneder iaar, at rug- og rugmelsexporten er steget yderligere, potetesexporten har været stor, og spritexporten (340 tons) har allerede i første halvaaar været næsten likesaa stor som i hele fjoraaret, medens cementexporten er avtat betydelig.

Markedet for norske varer i Köln.

(Tyttebær. — Hummer. — Østers. — Klipfisk. — Stokfisk. — Hermetik. — Tran. — Skifer.)

Utdrag av indberetning fra konsul *Oscar Møller*, Köln.

I *tyttebær* gjøres her hvert aar en stor forretning, men der har hittil stadig manglet paa offerter fra norske exportører. Saagodtsom al *tyttebær* kommer nu fra Sverige. Faste kjøpere herav eksisterer imidlertid ikke, men bærene mottages av engroshandlerne i konsignation.

Efterspørslen efter *hummer* og *østers* har i aaret 1909 været noget mindre end i det foregaaende aar, dog er forbruket herav, der væsentlig dækkes fra Holland, ikke saa litet.

I *vildt* var forretningen i 1909 noget bedre end i det foregaaende aar, og gunstigere priser har været opnaadd.

Klipfisk. Herav forbrukes der intet i konsulatdistriktet. Klipfisk har været forsøkt indført her, men desværre uten resultat, da den ikke falder i publikums smak.

Stokfisk. Der indføres her endel av denne vare, der imidlertid saagodtsom udelukkende kommer fra Holland. De indførte kvanta er av mindre betydning. Av titling, der hovedsagelig indføres fra Norge, forbrukes dog i konsulatdistriktet betydelige kvanta, idet denne fisk i høi grad falder i publikums smak, hvorfor forbruket herav ogsaa er i stadig stigende. Hertil bidrager ogsaa den omstændighet, at fersk fisk blir dyrere for hvert aar.

Hermetik. Ansjos, sardiner og andre fiskekonserver finder i konsulatdistriktet meget god avsetning. Imidlertid vanskeliggjør den høie hermetikold importen herav, en vanskelighet, der som bekjendt av et norsk firma er undgaat ved anlæg av en hermetikfabrik i Hamburg. Dette firma er da ogsaa saagodtsom eneraadende her i konsulatdistriktet. Fiskeboller, som i sin tid uten held forsøktes indført til Köln, finder fremdeles ingen avsetning.

Tran. Der importeres i konsulatdistriktet aarligaars ganske betydelige mængder tran, som hovedsagelig kommer fra Norge, Storbritannien og Danmark samt endog fra Japan. Desuten kommer hertil ogsaa tran fra Nordtyskland, hvor man i enkelte sjøsteder har trankokerier. Japansk tran er billigere end anden tran, men da den har en intens, ubehagelig lugt, brukes der ikke meget av den.

I 1909 var priserne for tran nogenlunde normale indtil september/oktober, da de gik endel op. Til sæpefabrikationen anvendes fortrinsvis vegetabiliske oljer, men da disse mot slutningen av aaret var steget med 40 % siden januar, gik man over til at anvende tran i langt større utstrækning end tidligere, da denne var meget billigere. Linolje kostet i januar mk. 45.00, mot i december mk. 63.00 pr. 100 kg. Dette sæpefabrikernes større forbruk av tran hadde en ikke ubetydelig forøkelse av importen tilfølgende.

Skifer. Det er av vente, at den imøtesede større byggevirksomhet vil bringe et opsving i forretningen i utenlandsk skifer.

Utsigterne for tyttebærexporten til Berlin.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

Den tyske *tyttebær*høst har hittil været ret middelmaadig, og ogsaa den svenske *tyttebær*høst synes efter meddelelser til herværende importører at skulle bli ringe, tildels kun halvt saa stor som ifjor. Hittil er kun et par senderinger fra det sydlige Sverige kommet til Berlin og er blit høit betalt.

En omstændighet, som trykker priserne paa Berlinermarkedet meget, er, at de herværende store varehuse bruker bær som reklameartikler, for at trække publikum, og i deres daglige store annoncer har *tyttebær* allerede været utbudt til de usle priser av 13 til 15 pfennig pr. pund i detaljsalg; det er derfor desværre ikke usandsynlig, at varehusenes sterke konkurrence vil ødelægge *tyttebær*markedet, likesom den allerede for en stor del har ødelagt rype-markedet i Berlin.

Av den øvrige frugthøst, som tildels er faldt daarlig ut i Tyskland, er *tyttebær*avsetningen litet avhængig, da der er et temmelig konstant forbruk av *tyttebær* og *tyttebær*konserver.

Noteringer over *tyttebær*priserne i Berlins centralmarkedshal indsendes under sæsonen regelmæssig til Nyttevektforeningen, og prisnoteringer for hele Tyskland findes i de av generalkonsulatet ukentlig til Norges Oplysningskontor for Næringsveiene indsendte «Obstmarktberichte des deutschen Pomologenvereins» (i Eisenach).

Høstutsigterne i Danmark.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

De sidste dages bygevejr har bragt stansning i rugens meining; gjennemgaaende var den dog ikke sterkere moden, end at den godt kan taale at staa paa roten endnu nogle dage. Paa Sjælland er den længst fremme, og en stor del av den er allerede skaaret.

Beskaffenheden av brødkornet tegner godt; om kvaliteten kan der intet bestemt uttales, før tærskningen er foregaaet. Rugens foldutbytte vil kun bli middels, thi rugmarkerne er tyndt bevoksede, om end kjærnesætningen er god. Leiesæd med daarlig kjerneutvikling kjendes næsten ikke iaar, hverken for rugens eller de andre sædarters vedkommende.

Hveten er forholdsvis tidligere utviklet end rugen, idet rughøsten kun er indtruffet 10—12 dage tidligere end normalt, medens hveten blir moden et par uker før den sædvanlige modningstid. Hveten tegner vel saa godt som rugen og vil med tørt veir bli meget vegtig.

Vaarsæden vil bli mindre end de to vintersædarter. Junis sterke tørke har paa de lette sandede jorder bragt avgrøden langt ned under middelsutbyttet, men paa gode lermuldete jorder og ogsaa paa lettere jorder, som har faat rikelig regn i juni, staa sæden godt. Kornhøsten, navnlig vaarsædhøsten, blir altsaa ikke saa stor som i de senere aar; derimot vil kvaliteten sandsynligvis bli langt bedre iaar end f. ex. ifjor, da den sene og langvarige indhøstning gav en daarlig kvalitet.

Med nogenlunde stadig høstveir vil arbeidet med indhøstningen kunne være avsluttet om ca. 2 uker, mange steder tidligere. Høsten vil altsaa være tilendebragt over en maaned tidligere end ifjor.

Rørerne vil høist gi et middelsutbytte; thi ogsaa her har tørken sat sine spor, likesom den tiltagende mangel paa arbeidskraft vanskeliggjør en omhyggelig pasning.

Industrien i Tyrkiet og foranstaltninger til dens fremme.

Indberetning fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

Tyrkiet er en typisk agrarstat. Exporten bestaar omtrent udelukkende av landbruksprodukter, saasom korn, tobak, frugt, valonea, opium, ubearbejdet trælast, uld, gjetehaar («mohair»), skind, huder, horn, egg etc.

De produkter, som i engere forstand kan henføres til industriprodukter, er: cigaretter, silke, kokoner, oliven- og rosenolje, sæpe, tepper, samt — forsaavidt man vil henregne bergverksdrift under industri, hvad der for Tyrkiets vedkommende maa ansees tvilsomt, idet denne næsten udelukkende bestaar i grubedrift og kun ringe hyttedrift — ogsaa kul, malm og andre mineraler.

Importen, der spiller en langt betydeligere rolle, bestaar hovedsakelig av allehaande fabrikvarer.

Nogen industri i europæisk forstand er der endnu ikke tale om. Den indskrænker sig nærmest til tobaks- og cigaretfabrikation, der er statsmonopol underlagt «Régie Co-Intéressée des Tabacs de l'Empire Ottoman», endvidere et par bryggerier, møllebrug, olivenolje- og sæpefabrikker, bomuldsspinderier, garverier, famlende tilløb til en konservesindustri og endelig teppeindustri.

Teppeindustrien, der er en specialitet for Tyrkiet, maa imidlertid betragtes som liggende paa grænsen mellem industri og haandverk. Derimot eksisterer der en ikke ubetydelig haandverks- og husflidsindustri i spinde- og vævearbejder, kurvfletning, metalarbejder etc.

Tyrkiet har imidlertid mange betingelser for at kunne bli et industriland av betydning. Først og fremst rigdom paa raastoffer, saasom uld, silke, bomuld, træmaterialer, mineraler etc., derhos rikelig tilgang paa vand til drivkraft, samt kul. Endvidere en befolkning, som i mange henseender maa siges at ha betingelser for at bli dygtige arbejdere — herpaa tyder ikke mindst den høit udviklede husindustri —, likesom den paa grund av sine beskedne fordringer til livet vil yde en billig arbejdskraft. Sidst og ikke mindst maa dog nævnes landets gunstige beliggenhet ved havet og nær Orientens store, rike avsetningsmarkeder paa den ene side og paa den anden ikke fjernt fra Europas sterkt pulserende industrielle liv.

Man forbauses derfor over, at landet i industriel henseende ligger saa langt tilbage. I virkeligheten gjælder endnu Moltkes ord om Tyrkiet i et brev for 70 aar siden, hvori han bl. a. træffende udtaler: «Hvor mange naturkræfter ligger ikke endnu unyttet, hvor store skoge staar ikke endnu urørt, hvor meget byggemateriale ligger ikke omstrøet, hvilke mineralske skatter skjuler ikke disse bjerge, og hvor meget ligger ikke aapent i dagen og venter paa utnyttelse?»

Lilleasiens mineralrike fjelde er omtrent unyttede, Anatoliens skoge staar næsten urørte, ingen fabrikk utnytter landets vandfald, for ikke at tale om Mesopotamiens engang saa frugtbare jord, der nu saagodt som ligger brak.

Søker man aarsakerne til denne tilstand, saa er de mange.

Først og fremst regjeringens og myndigheternes manglende evne og vilje under det absolutistiske regime til at opmuntre en industriel utvikling, som de snarere paa enhver maate søkte at lægge hindringer iveien for; en fattig agrarbefolknings be-

hovsløshet og lave kulturelle niveau; landets mangel paa kapital; de urolige forhold og den store usikkerhet, som holdt den fremmede kapital borte; et planløst styre, elendige kommunikationer etc. etc., alt i alt faktorer, som maatte kvæle allerede i fødslen enhver tanke paa industriel virksomhet.

Men sidst og ikke mindst maa dog nævnes landets politiske og finansielle avhengighet av stormagterne, der bl. a. har hindret Tyrkiet i at foreta toldforholdelser.

Først i 1907 lykkedes det Tyrkiet at faa stormagterne til at gaa med paa en forhøielse av importtolden fra 8 til 11 %. Der paagaar nu forhandlinger om en yderligere forhøielse til 15 % ad valorem.

Men selv en ensartet toldtarif paa 15 % ad valorem, der skjærer alle artikler over én kam, er jo i vore dages konkurrence kun en svak beskyttelse for en indenlandsk industri, og fuldt paa det rene hermed søker regjeringen ad andre veie at naa sit maal, en rationel utvikling av landets naturlige hjælpekilder.

Som et betydningsfuldt led i denne sin økonomiske politik har regjeringen med kraft kastet sig over kommunikationsvæsenets forbedring; men i overbevisningen om, at dette ikke er nok, blev der i sin tid nedsat en kommission, der skulde fremkomme med forslag om, hvilke foranstaltninger den ansaa paakrævet for at fremme en indenlandsk industri.

Fra denne kommission foreligger der i disse dage et lovutkast, som vil bli behandlet i næste session og efter al sandsynlighet vil bli vedtat. Det viser klart, at der nu er en ganske anderledes maalbevidst retning i landets indre politikk end under det gamle regime.

Man skal gjengi de springende punkter i det interessante forslag, der ogsaa viser den primitive, agterutseilede stats forsøk paa at komme med i den moderne industrielle utvikling.

Forslaget omfatter de bedrifter, som etableres i overensstemmelse med landets love, som benytter drivkraft, har en kapital eller kapitalverdi av 1500 tyrkiske pund (ca. kr. 25 000) og mindst i 6 maaneder av aaret beskæftiger mindst 20 arbeidere.

Bortsett fra specialister maa alle arbeidere og funktionærer være ottomanske undersaatte, og henholdsvis inden utløpet av andet og tredje driftsaar maa ogsaa halvparten og tredjedele av specialisterne være det.

De industrielle anlæg nyder følgende fordele og begunstigelser:

1. Statsland (miri) blir gratis stillet til fabrikkens disposition i en størrelse av fra 1 til 50 dønnum (1 dønnum er lik 1100 kv.m.); alle papirer er gebyrfrie.

2. Grund og bygninger er fri for skat.

3. Alle arbeidere og funktionærer er fri for skat, likesom bedriften eventuelt er fri for patentavgift.

4. Byggematerialer, maskiner, instrumenter og andet tilbehør, som indføres fra utlandet til anlæg eller utvidelser, er fri for told.

5. Raa- og halvbearbejdede materialer, som ikke findes i Tyrkiet, men som er nødvendige for produktionen, er likeledes fri for told.

Hvis de indførte materialer blir bearbejdet i landet og senere utført, blir den eventuelt betalte told tilbakebetalt. De under 2, 3, 4 og 5 nævnte begunstigelser varer i 15 aar. Raastoffets verdi maa ikke overstige 50 % av det færdige fabrikkats.

Regjeringen skal ved sine indkjøp gi den indenlandske industri preferensen, selvom den er indtil 15 % dyrere end utenlandske tilbud. Regjeringen vil endvidere gratis stille det terræn til disposition,

som er nødvendig for at sætte fabrikken i forbindelse med veie og jernbaner, dog maa dens approbation paa forhaand indhentes. De allerede bestaaende fabrikker nyter ved opfyldelse av visse formaliteter de samme fordele.

Endelig kan visse fabrikker paa følgende betingelser erholde monopol paa fabrikationen:

Produktionen er indskrænket til visse av regjeringen betegnede artikler. Monopolet indskrænkes til et nærmere betegnet distrikt. Monopolets varighet er høist 15 aar. Allerede bestaaende fabrikkers produktion maa ikke skades. Indførslen av varer fra andre provinser og fra utlandet kan ikke forbydes.

Som det vil fremgaa, gaar der en sterkt beskyttelsesvenlig tendens gjennom forslaget, som, hvis det blir vedtat, sandsynligvis ogsaa vil komme til at svare til sin hensigt.

Ismarkedet i Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende:

Av is indførtes der til Storbritannien og Irland 347 829 tons i 1909, mot 367 000 tons i 1908 og 347 167 tons i 1907.

Aaret 1909 betegnes som det daarligste i mands minde. Beholdningerne i Norge var store, og sommeren blev kald og regnfuld, hvorfor priserne sank til et lavmaal, som ikke tidligere er naadd. I august og september kunde is fra Skiensfjorden saaledes erholdes for kr. 1.45 f. o. b. og solgtes her for 8 sh. 3 d. c. i. f. Gjennemsnittspriserne opgives at ha været 70 øre à kr. 1.00 i begyndelsen av aaret og kr. 1.75 à kr. 2.00 fra sommeren og utover.

Iaar er markedet et ganske andet. Priserne er betydelig høiere end de ifjor raadende, og de eksportører, der sat med usolgte beholdninger fra 1909, maa ha gjort gode forretninger.

Man maa imidlertid være forberedt paa, at den norske naturlige is for hvert aar vil ha vanskeligere for at staa sig i konkurrencean med den kunstige is, hvorav produktionen stadig økes. En ny isfabrik kom hersteds igang i januar d. a., og der skal nu ialt findes 8 saadanne fabrikker i London, som hver gjennemsnitlig kan levere omkring 50 tons pr. dag. Ogsaa isfabrikkerne i Grimsby er blit utvidet og kan nu levere 750 tons daglig, hvorfor vicekonsulen frygter for, at det snart, bortset fra en ladning nu og da under den varmeste sommertid, vil være slut med vor isexport til nævnte havn.

Streiken blandt skibsverftsarbeiderne i Hamburg.

Fung. generalkonsul, vicekonsul *N. Chr. Ditleff*, Hamburg, har angaaende den i Hamburg paagaende streik blandt skibsverftsarbeiderne meddelt følgende:

Streiken omfatter hittil 7 à 8 000 arbeidere ved samtlige hovedskibsverfter i Hamburg. Den besluttedes med ca. 5 000 stemmer og begrænses foreløbig kun til denne by. De mindre, fornemmelig rederierne tilhørende reparationsverksteder, hvem arbeiderorganisationen endnu intet ultimatum har stillet, berøres foreløbig ikke av beslutningen. De av streiken truffne verfter indstiller dog ikke helt bedriften, som nemlig vil søkes fortsat i begrænset omfang med de av arbeiderorganisationen uavhengige kræfter. Dokbedriften er saaledes endnu ikke stanset, forsaavidt angaar bundmalingsarbeider o. lign.; derimot kan de egentlige dokreparationer ikke mere utføres.

Bevægelsens ydre aarsak ligger i forskjellige fra arbeiderhold paaklagede akkord- og overtidsarbeids-

forholde, men fornemmelig i arbeiderorganisationens av skibsverftforbundet avslaade krav om en lønsforhøielse, staaende i forhold til de — efter arbeidernes mening — gunstige konjunkturer, hvorunder Hamburgs skibsverfter for tiden arbeider.

Fra arbeidsgiverhold gjøres gjældende, at tidspunktet for at søke gjennomført en lønsforhøielse er særlig uheldig valgt, da den tyske skibsbygningsindustri for tiden ikke kan bære yderligere byrder, at verfterne netop lider under mangel paa sysselsættelse, samt at utførelsen av allerede kontraherede bestillinger uten synderlig skade kan taale maanedslange utsættelser.

Under disse omstændigheter befygtes streikebevægelsen at kunne bli av betydelig varighet og av tiltagende omfang.

Danmarks træløst- og træmasseimport.

Danmarks indførsel av trælast, træmasse og ved i maanederne januar - april 1910 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

Naaletræ, rundtømmer	1 772 kbm.
— sveller	4 482 »
— hugget	24 718 »
— saget	43 446 »
— høvlet	10 013 »

Ialt 84 431 kbm.

Bøk, rund eller hugget last	637 kbm.
» saget	49 »
Ek, saget	1 699 »
Andre indenlandske træsorter, rund eller hugget last	1 585 »
Do. saget	300 »

Ialt 4 270 kbm.

Takspaan	2 734 000 stkr.
Stav	62 500 kg.
Ved, bøk	468 fv.
» birk	1 936 »
» naaletræ	1 131 »
Træmasse, mek., tør	33 100 kg.
— » vaat	4 548 600 »
— kem., tør	1 002 900 »
— » vaat	874 700 »

Ny kanadisk lov om konnossementer.

Konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, har indberettet, at en ny lov om befordring av gods fra de kanadiske havne («An Act respecting the Water-Carriage of Goods») er blit vedtat av det kanadiske parlament og skal træde ikraft fra 1. september forstkommende.

Loven fastsætter forskjellige begrænsninger for indholdet av konnossementer ved skibning fra Kanada. Den omfatter saavel kanadiske som fremmede fartoier, seil- som dampskibstonnage, og angaar baade kyst- og utenriksk fart.

Lovens bestemmelser, der er meget specificerede, er i sin helhet indtat i sjøfartsaviserne, der av departementet er tilstillet avtryk av loven.

Loven turde være av interesse for saavel norske redere som norske assurandører.

Gjennem «Shipping Federation» vil konsulen forsøke og hjemsende en ny formular til konnossementer, som loven har git anledning til, og som nu er under utarbeidelse til bruk for nævnte «Federation»s medlemmer.

Mulighet for import av norske fiskevarer til Syra (Grækenland).

Vicekonsul *J. Trofinoff*, Syra, har meddelt følgende:

Importen av norske produkter til Syra er ubetydelig. I 1909 indførtes endel norske *konserver* og *fiskekroker* til en samlet værdi av ca. fr. 2 000. Da Syra importerer betydelig av klipfisk og røket sild, burde norske importører prøve at komme ind paa markedet her. Vicekonsulatet staar til disposition med alle forønskede oplysninger og vilde glæde sig over at kunne introducere norske produkter her.

Stenexporten til Frankrike.

Konsul *E. Anquetil*, Rouen, anbefaler norske stenexportører at ansætte en repræsentant i Frankrike, der kunde holde sig à jour med de av de offentlige myndigheder utfærdigede anbudsindbydelser og i tide indgi anbud paa leverance av sten til større offentlige arbeider.

Amerikansk utstilling i St. Petersburg.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Ifølge «Now. Wr.» skal en herr Herm. Metz fra New York ha hat en konference med den herværende amerikanske konsul angaaende oprettelse av en amerikansk utstilling hersteds.

Efter herr Metz' mening skulde den store «Michael-manege» passe som utstillingssal. Utstillingen skal specielt omfatte de varer, der allerede finder avsetning paa det russiske marked.

Indførslen av landbruksprodukter fra Danmark.

Utførslen av landbruksprodukter fra Danmark til Norge i juni maaned 1910 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn:

1 drittel og 692 kasser smør, 36 tdr. saltet flesk, 9 tdr. saltet oksekjød, 63 900 kg. okse- og kalvekjød, 550 kg. ferskt faarekjød, 70 tdr. islandsk faarekjød, 200 kg. ferskt flesk, 6 kasser egg, 19 000 kg. svineprodukter etc., 20 stkr. levende hornkvæg, 500 kg. ost og 11 heste.

Nævnte partier ferskt kjød og flesk er utført saaledes: 370 okse-, 51 kalve- og 17 faarekropper.

Fisket paa Murmanskysten.

Indberetning fra generalkonsul *H. A. Falsen*, Archangelsk.

Nedenfor meddeles en for kort tid siden offentliggjort opgave over fiskerierne paa Murmanskysten i 1909. Opgaven frembyder en særlig interesse, fordi den ikke, som hittil, kun indskrænker sig til at angi den samlede fangst, men ogsaa viser fangsten paa hvert enkelt sted:

Fiskerleier.	Pud fisk.	Antal baater.	Antal fiskere.	Antal opkjøpere.	Størst fangst.
Østlige Litsa	16 000	37	150	3	i august.
Charlowka	21 000	40	160	2	i juni.
Rynda	41 000	86	320	2	i august.
Solotaia	26 000	65	200	2	i juli.
Sachrebetnaia	17 600	40	141	2	
Schelpino	12 800	20	66	2	
Gawrilowo	117 000	281	1 040	17	i august.
Teriberki	59 000	176/224	744/1 026	9	i juli.
Malo-Olenje	36 000	80	300	5	
Kildin	8 000	80	40	—	
Toros-øen	15 000	4/13	20/48	1	
Port Wladimir	21 000	50	90	4	fra midten av juli
Titowka	24 000	55	210	2	til slutten av august.
Vaida-guba	14 000	12	49	2	
Worjema					
Ialt	428 400	1 011	3 840	53	
Brukt til eget behov og forsendt i smaapartier	30 000				
Sum	458 400.				Prisen paa torsk var fra rbl. 0.60 til 1.55 pr. pud.

Forholdsregler mot konnossementsbedragerier.

Chargé d'affaires *M. Lie*, Berlin, har meddelt følgende:

Da flere konnossementsbedragerier i den senere tid har fundet sted, har der fra forskjellige hold været anbefalt, at mottageren likeoverfor ukjendte sælgere bør forlange sig samtlige konnossementer utleveret, før betaling erlægges — for at der ikke skal være anledning til at drive misbruk med duplikatet eller triplikatet.

Et tysk importfirma gjorde nylig ved en eif-sending et saadant krav gjældende og negtet at er-

lægge betaling, før samtlige konnossementer samt forsikringspoliceen var mottagne. Sælgeren, der ikke fandt sig befoiet til at etterkomme denne anmodning, solgte varerne ved auktion og fremsatte erstatningskrav paa differencen. Sælgeren fik medhold av vedkommende «Landgericht», der fandt kjøperen pliktig til at erlægge betaling mot ét dokument; nogen forsikringspolice kunde i det hele tat ikke forlanges, fordi fartøiet allerede var indtruffet i havnen. Kjøperen, der blandt andet gjorde gjældende, at forsikringen ogsaa indbefatter lossedagene, og at det for ham var av interesse at ha sikkerhet ogsaa i denne tid, har appelleret saken.

For likeoverfor ukjendte sælgere at sikre sig mot bedragerier anbefales derfor, at der i salgsbetingelserne fastsættes, at alle dokumenter vedrørende skibningen — saavel alle undertegnede konnossementer som polisen — skal utleveres mot kjøperens betaling. Likeoverfor tvilsomme avladere anbefales det derhos, at man betinger sig garanti fra en førsteklases bank for leverancebetingelsernes rigtige opfyldelse.

Roesukkerfabrikationen i Danmark.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, har indberettet følgende:

Ifølge Statistisk Bureaus meddelelser var antallet av danske roesukkerfabrikker i 1909 det samme, som det har været siden 1897, nemlig 7, derav 3 paa Lolland, 1 paa Falster, 1 paa Møen og 2 paa Fyn.

I 1909 utgjorde produktionen 63 mill. kg., eller omtrent det samme som de nærmest foregaaende aar. Fra 1874 til 1880 var produktionen omkring $1\frac{1}{4}$ mill. kg. pr. aar, men begynte derefter at stige, navnlig i midten av 1880-aarene, i midten av 1890-aarene og i midten av det nye aarhundredes første tiaar.

Forbruket av sukker, som i 1874 var 23 mill. kg., var i 1909 steget til 106 mill. kg., eller fra 13 til 39 kg. pr. individ.

Indførslen av sukker har været omtrent uforandret, siden den indenlandske produktion paabegyndtes i begyndelsen av 1870-aarene. Stigningen i forbruket falder saaledes udelukkende paa den indenlandske produktion.

Utførslen av indenlandsk sukker var oprindelig ubetydelig, men naadde i 1896 op til 6 mill. kg. Den bestod overveiende av et efterprodukt, hvorav hjemmeforbruket etterhaanden steg sterkt, saaledes at utførslen sank til 1 mill. kg. i 1903. Derefter var den i nogle aar ganske minimal, da Danmark ikke tilfredsstillet de av Brüsselerkonventionen opstillede vilkaar, men ved told- og avgiftslovene av 1908 er denne sak nu bragt i orden, og i 1909 utførtes atter 1 mill. kg. Utførslen av spiselig sirup utgjorde i 1909 2,60 mill. kg., hvilket er litt mere end gjennomsnittet i det foregaaende tiaar. Endelig utførtes der 4,77 mill. kg. melassefor, der fremstilledes ved hjelp av avfallsproduktet roemelasse.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Sildeimporten til St. Petersburg ad sjøveien i tiden fra 15. til 31. juli d. a. utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*:

Fra Storbritannien	16 993 tdr.
» Tyskland	3 »

Totalimport 16 996 tdr.

Hitindtil er iaar ialt indført:

Fra Norge	38 305 tdr. og 99 tons lős.
» Storbritannien	158 583 $\frac{1}{2}$ »
» Tyskland	357 $\frac{1}{2}$ »
» Danmark	1 180 »
» Sverige	10 »

Tilsammen 198 436 tdr. og 99 tons lős.

Pengemarkedet i Hongkong.

Ifølge en indberetning fra den fungerende vicekonsul i *Hongkong* angaaende pengemarkedet dersteds

har kursen paa London dersteds i 1ste halvjaar 1910 varieret mellem $1\frac{8}{16}$ (mars) og $1\frac{9}{16}$ (mai) for a vista vekslar samt $1\frac{8}{4}$ (febr.) og $1\frac{9}{8}$ (mai) for telegrafiske remisser.

Vicekonsulen omtaler den store agio, som berignes i Hongkong paa skillemynt, tiltrods for at samme er tvungent betalingsmiddel («legal tender»), hvilket er til stor gene for forretningslivet.

Tyttebærhøsten i Småland.

Konsul *Sture Persson Henning*, Helsingborg, har indberettet, at tyttebærhøsten i Småland iaar vil bli yderst daarlig, hvorfor tyttebærpriserne ventes at ville bli meget høie.

Ny fiskehal i Stockholm.

Generalkonsulatet i *Stockholm* har indberettet, at den dersteds oprettede provisoriske kommunale fiskehal i disse dage er aapnet for auktionssalg av fisk, fiskevarer og skaldyr, og at der er anledning for norske exportører til ved henvendelse til stads-kommissionær E. Löfman, der arbeider under kommunal kontrol, at finde marked for sine varer — i antagelig større utstrækning end hittil.

Generalkonsulatet har indsendt endel brochurer over fiskehallen, der foruten statuter indeholder reglement for avholdelsen av de offentlige auktioner, reglement for stadskommissionæren og taxter for benyttelse av fiskehallen. Brochurerne er av departementet oversendt handelsdepartementet.

Hallen er forsynet med moderne anordninger, saasom frysemaskiner og kjølerum for længere tids opbevaring.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 7 (juli) 1910 med følgende indhold:

Sverige. Aarsberetninger fra konsulaterne i Sverige for 1909.

Indhold: Stockholm: Skogbruk. Bergverksdrift. Industri. Import og export. Utviklingen av Sveriges utenrikshandel. Skibsfart. Monstringsforretninger. Hyrer. Fragter. Jernbaner. Trustdannelser. Stockholms handels-hoiskole. Kunstindustriutstilling. Kalmar: Import. Export. Skibsfart. Norrköping: Handel og skibsfart. Westervik: Import. Export. Skibsfart. Havneforhold. Wisby: Import. Export. Havneforhold. Skibsfart. Göteborg: Skibsfart. Havnespørmaalet. Fiskehandel. Træløst. Trømasse. Kraftstationen ved Trollhättan. Import og export. Halmstad: Import. Export. Skibsfart. Lysekil: Skibsfart. Import. Export. Motorfabrikation. Konserveindustri. Strömstad: Skibsfart. Import. Export. Helsingborg: Import. Export. Skibsfart. Smør. Egg. Fiskeavl. Christiansad: Import. Export. Skibsfart. Landskrona: Handel. Skibsfart. Malmö: Handel og skibsfart. Ystad: Import. Skibsfart. Sundsvall: Træløstmarkedet. Trømasse. Cellulose. Skibsfart. Skogbruk. Vandfald. Jernbaner. Elektrisk jernbanedrift. Fiskehandel. Importen og exporten over Storlien og Riksgränsen. Gefle: Import. Export. Skibsfart. Luleå: Skibsfart. Export.

Grækenland. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i *Athen*.

Indhold: Grækenlands handelsomsætning. Piræus: Skibsfart; import. Skibsfarten og handelen paa Argostoli, Calamata og Corfu. Skibsfarten paa Patras. Syra: Import; export; fisk; smergel; skibsfart. Zante: handel og skibsfart.

Köln. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Köln*.

Indhold: Metalmarkedet i Tyskland i 1909: Rujern; bly; kobber; zink; tin. Stenkul. Brunkul. Kemiske produkter. Træløstmarkedet i Rhinprovinzen. Huder og skind. Poteter. Margarin. Is. Brosten Papir. Fyrstikker.

Panama. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Colon*.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGSKONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 33.

Ukeutgaven.

20. august 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Toldforandringene i Japan	185
Fiske- og tranmarkedet i Italien i sæsonen 1909—1910	186
Nye havneavgifter og nyt havnereglement i Rio de Janeiro	189
Høstutsigterne i Storbritannien	191
Den vestre havn ved Port Arthur aapnet for alle nationers skibe	191
Danmarks ind- og utførsel av poteter	191
Stenmarkedet i Storbritannien	191
Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	191
Utsigterne for import av norsk hø til Tyskland	192
Skibsfartskonjunkturerne i Sverige	192
Skibsværftsarbeiderstreiken i Tyskland	192

Toldforandringene i Japan.

Chargé d'affaires *Bernt Anker*, Tokio, har indberettet følgende:

Som bekjendt er en ny toldtariflov blit vedtat av den japanske nationalforsamling. Den vil bli sat i kraft, naar de nuværende traktater utløper i juli maaned næste aar.

Med hensyn til loven er at merke en avvigelse fra den bestaaende. Efter art. 4 skal artikler, produkter og fabrikater fra et land, i hvilket japanske skibe, produkter og fabrikater er underkastet en mindre gunstig behandling end andre landes, naar bekjendtgjørelse derom er skedd ved keiserlig forordning, foruten den i tariffen fastsatte told, svare et tillæg ikke overstigende varens værdi. Efter den nugældende lov skal tillægget ikke overstige toldbeløpet.

I den nye tarif er satserne for de fleste artiklers vedkommende sat betydelig op i sammenligning med de i traktaterne med Tyskland, England og Frankrike fastsatte satser. I enkelte tilfælde er de noget mindre end de nuværende lovbestemte satser. Forhøielseerne er skedd, dels av fiskale hensyn, dels for at beskytte den indenlandske produktion.

Jeg vedlægger en sammenstilling*) av de nugældende og de nye toldsatser, forsaavidt angaar de væsentligste artikler, som har været eksporteret fra Norge til Japan, og tillater mig at knytte endel bemærkninger hertil:

For *kondenseret melk* er tolden sat op til det 4—5 dobbelte. Importen av denne artikel til Japan er betydelig — vel 4 millioner kroner om aaret. Den anvendes i stor utstrækning til barneføde. Den store forhøielse av tolden er vel ment som beskyttelse av den indenlandske produktion, som skal ha gjort fremskridt i den senere tid, men dog ikke dækker mere end $\frac{1}{10}$ av forbruket. Jeg tror dog ikke, at kvægdriften i Japan har nogen større fremtid for

sig, saa at den indenlandske produktion av kondenseret melk vil tilta synderlig. Mulig er det, at forbruket paa grund av den høiere told kan komme til at avta noget. Efter statistikken blev der i 1909 fra Norge indført kondenseret melk for yen 293 053.

Hermetik. Hvad der av denne vare importeres i Japan er ikke betydelig og vistnok udelukkende for europæere. En toldforhøielse vil neppe spille nogen rolle. Naar tolden er sat høiere for fiskehermetik end for kjødhermetik, er det for at beskytte de indenlandske produkter. Disses kvalitet er imidlertid ikke saadan, at de kan finde avsetning hos europæere.

Træmasse. Hvad der fra Norge eksporteres til Japan, er, saavidt jeg vet, udelukkende kemisk masse. Toldforhøielsen er blot 62 øre pr. ton.

Trykpapir. For tungere papir er tolden forhøiet fra 36 kr. til 62 kr. pr. ton, altsaa en forhøielse av kr. 26, eller næsten 75 %. For de letteste sorter er der en forhøielse av kr. 6.20 pr. ton. Der fabrikeres trykpapir i Japan, men det er slet og brukes kun av de japanske aviser. Til de europæiske aviser og til andet trykkeriarbeide benyttes utenlandsk papir, og en forhøielse av tolden vil ikke medføre nogen forandring heri, saalænge ikke de japanske fabrikker leverer bedre papir.

For *andet papir* er tolden forandret fra en værditold av 10 % til en specifik told av yen 1.75 pr. 100 kin for pakpapir og fyrstikpapir (kr. 54.33 pr. ton) samt yen 1.50 pr. 100 kin for pap (kr. 46.50 pr. ton).

Skibe. Efter den nugældende tarif betales for indførte skibe en værditold av 10 %. Den nye tarif sætter tolden til 15 yen pr. brutto-ton for skibe ikke over 10 aar gamle og til 10 yen for andre skibe. I regjeringens forslag var tolden sat til 15 yen for alle skibe, men under behandlingen i nationalforsamlingen blev dette forandret. Da regjeringen for dampskibe paa minst 1000 tons, bygget ved japanske verksteder, betaler en subvention av 20 yen pr. ton, blir der i det hele en beskyttelse av nær 70 kr. pr. ton.

De mindre skibsredere har tidligere indkjøpt gamle skibe fra utlandet og har sat dem i fart paa Japans kyst, Kina og Korea. Foruten den forhøiede told er der en anden omstændighet, som kommer i betragtning, naar der spørges om utsigterne for salg av gamle fartøier til Japan. Efter den ifjor vedtagne nye lov om subvention av skibsfarten, skal bidrag alene tilstaaes faste linjer og kun for skibe, der ikke er over 15 aar gamle. De store selskaper blir saaledes nødt til at utrangere sine skibe, naar de blir saa gamle og sælge dem.

Grev Komura har i nationalforsamlingen uttalt, at regjeringen saa meget som mulig vil undgaa at binde toldsatserne ved traktater, ialfald kun gjøre

*) Indtat tilslut.

det, hvor den i sin egen interesse ser sig nødt til det for at opnaa indrømmelser fra det andet land. Da Amerikas Forenede Stater ikke selv vil binde sine todsatser ved traktater, og da England er et fri-handelsland, vil der ikke bli spørsmål om saadanne

avtaler med disse lande. Det er kun med Tyskland og Frankrike der kan bli spørsmål derom. I tilfælde av at saadanne avtaler avsluttes, vil dog ogsaa andre lande paa grund av mestbegunstigelsesklausul komme til at nyte fordel derav.

Sammenstilling av de nugældende og de nye todsatser i Japan, forsaavidt angaar varer, som exporteres fra Norge.

Varesort.	Nugældende todsats.		Ny todsats.	
Margarin	100 kin	yen 23.00	100 kin	yen 29.60
Kondenseret melk	1 dus. i punds (engl.) bokser og forholdsvis for bokser av anden vekt . . . yen 0.123*)		100 kin (inkl. boks).	yen 5.50
Hermetik { Kjød	100 kin (inkl. boks)	yen 9.75	ad valorem 35 %	
Fisk	100 » ——— »	4.30	— » — 40 %	
Dyreben, undtagen til medicinsk bruk	fri		fri	
Lim	100 »	» 2.58	100 kin	yen 2.70
Eddikesyre	100 »	» 5.60	100 »	» 11.00
Jernspiker, galvaniserede	ad valorem 10 % *)			
» andre	100 catties	yen 0.573*)		
» ikke beklædt med andet metal			100 kin	yen 1.25
» andre			100 »	» 2.55
Taugverk, over 5 mm. i diameter	100 kin	yen 6.25	} 100 »	» 6.00
» ikke over 5 mm. i diameter	100 »	» 5.90		
Træmasse, mekanisk }	100 »	» 0.25	100 »	» 0.22
» anden }				» 0.27
Trykpapir, som ikke veier over 45 eng. pund pr. 500 ark og ikke maaler mindre end 1 086 kvadrattommer pr. ark	100 »	» 1.00		
» andet	100 »	» 1.95		
» som ikke veier mere end 24 eng. pund pr. 500 ark og ikke maaler mindre end 1 086 kvadrattommer pr. ark	100 catties	yen 0.80*)		
» andet	100 »	» 1.163*)		
» 1) kunstpapir			100 kin	yen 2.40
» 2) andet:				
A. farvet			100 »	1.20
B. andet:				
a. som ikke veier mere end 58 gr. pr. kvadratmeter			100 »	» 1.00
b. andet			100 »	» 2.00
Pakpapir	10 % *)		100 »	» 1.75
Fyrstikpapir	10 % *)		100 »	» 1.75
Pap	10 % *)		100 »	» 1.50
Efterlignet japansk papir og silkepapir	10 % *)		100 »	» 3.25
Fiskeguano	fri		fri	
Skibe, seil- og damp-	10 %			
1) som drives ved mekanisk kraft eller seil, med undtagelse av dem, som ikke maales i tons:				
A. ikke over 10 aar gamle			1 brutto-ton	yen 15.00
B. over 10 aar gamle			— » —	» 10.00
2) andre			ad valorem	10 %

Fiske- og tranmarkedet i Italien i sæsonen 1909—1910.

(Stokfisk. — Klipfisk. — Røkesild. — Sardiner. — Tran.)

Generalkonsul P. Ottesen, Genua, har indberettet følgende:

Ifølge den officielle italienske statistik blev der i de tre sidste aar indført til Italien følgende mængder *stokfisk* og *klipfisk* fra de forskjellige lande:

Fra	1907.	1908.	1909.
Frankrike . . kg.	5 553 100	11 038 800	13 962 800
Storbritannien »	15 402 000	10 651 300	9 912 800
Norge . . . »	10 585 200	14 689 100	18 915 900
Kanada . . . »	3 568 500	6 659 900	3 760 800
Nordamerika . »	6 292 600	9 831 700	9 640 300
Andre lande . »	1 569 000	908 600	1 026 300
Ialt kg.	42 970 400	53 779 400	57 218 900

*) Efter traktat med Tyskland.

1 kin = 1 cattie = 0.6 kg.

1 yen = 1.86 kr.

Denne statistik er imidlertid adskillig misvisende, idet bl. a. Islandsfisk for en stor del opføres under rubrikken «Norge», medens endel norsk fisk, som indføres via England og Tyskland, er indbefattet under indførselsrubrikkerne «England» og «andre lande».

Utenfor Sicilien indføres den aller meste norske fisk med den regulære norske linje.

Ifølge opgave fra vedkommende konsuler indførtes der til nedenstaaende italienske havne følgende kvanta stokfisk i de sidste 3 aar:

	1907.	1908.	1909.
Genua . . . ca. kg.	2 095 432	4 342 523	3 767 071
Venedig . . . » »	1 731 775	1 726 740	2 403 511
Livorno . . . » »	230 000	300 000	400 000
Neapel . . . » »	803 000	1 096 000	2 024 000
Bari . . . » »	328 000	488 000	642 000
Messina . . . » »	1 656 900	2 403 117	2 354 790

For Neapels vedkommende gjælder ovenstaaende tal kun den fisk, som er indført med Thoresens linje.

Av norsk klipfisk indførtes der til:

	1907.	1908.	1909.
Neapel kg.	385 000	567 000	290 000
Bari »	110 000	165 000	220 000

Til Genua og andre havne indførtes desuten nogle smaa kvanta norsk klipfisk.

Den stokfisksæson, som avsluttedes med juni maanedes utgang, var gennemgaaende uheldig for de italienske importører.

Som stadig fremholdt i mine maanedsberetninger blev forbruket av fisk i sidste sæson, specielt blandt landbefolkningen, i høi grad hemmet ved en usedvanlig mild vinter og den derav følgende usedvanlig store tilgang paa billige grønsaker og egg. Dette sammen med visse andre tilstøtende omstændigheter, hvorom nærmere nedenfor, indvirket selvfølgelig paa priserne, som specielt for Finmarksfisks vedkommende viste en stadig nedgang.

Fluktuationerne i priserne belyses gennem følgende opgave, omfattende tidsrummet 1. juli 1909 —30. juni 1910:

Stokfisk:		1909.						1910.				
	Juli.	August.	Septbr.	Oktr.	Novbr.	Debr.	Januar.	Februar.	Mars.	April.	Mai.	Juni.
Bergen, Vestre:												
1/2 ragno . . .	—	—	—	122	124	126	—	112	—	—	—	—
1ma mager . .	112/113	112	115	116	114	109	105	102	102	110	120	120
Hollænder . .	90/95	92	100/98	100	98	95	93	92	94/92	102	110	110
Hollændertitling												
Bremertitling												
Helgeland eller Senjen	88/92	94	92/93	95	—	—	—	85	—	—	118	115/120
Finmarken:												
1ma 200/500 gr.	78/75	76	74	78	77	72/74	71	67	67/68	70	74	73/75
» 500/800 »	75/76	79	76	80	80	80	80	78	—	—	84	—
2da 200/800 »	70	66/68	—	—	70	69/71	64	64	60	65	—	—
Hollændertitling	72/73	77	75	74	74	70/71	—	—	—	—	—	—
Bremertitling	60	60	—	70	—	—	—	—	—	—	—	—
Morttitling	50	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Klipfisk:												
Labrador . . .	—	—	66/68	56	55	54/50	49	45	46	—	—	—
» style . . .	54/52	48/51	—	53	45	49/50	44	—	—	35/40	60/62	60
Islandsk . . .	56/58	58/62	64/65	58/62	60/62	60/63	59	61/63	62	—	68	66/68
» hyse . . .	48	49/50	49/48	52/55	53/55	54	53	—	52	—	58	56

Alt i lire pr. 100 kg., ufortoldet, ÷ 4 % rabat.

Til sammenligning hermed hitsættes en opgave over priserne i den foregaaende sæson:

		1908.						1909.				
	Juli.	August.	Septbr.	Oktr.	Novbr.	Debr.	Januar.	Februar.	Mars.	April.	Mai.	Juni.
Bergen, Vestre:												
1ma mager . .	138	135	135/137	140	140/142	140	140	133	135	125/130	109	110
Hollænder . .	128	118/120	118/122	118	125/128	118	118/125	118	115/114	110/105	—	—
Hollændertitling	88	80	84	90	80	75/78	86	78	—	70	—	68
Bremertitling	—	—	70	80	70	70/71	75	75	75	62	70	—
Helgeland eller Senjen	—	125	—	118	118	120	115	—	—	—	—	—
Finmarken:												
1ma 200/500 gr.	90	94/95	95	90	96/98	95/96	95/96	95/98	95/96	95/96	90	70/75
» 500/800 »	85	94/95	90	91	96/98	95/96	98	—	96/97	—	—	80
2da 200/800 »	—	—	86/88	76/84	78/79	80	75/82	75/82	—	75/78	68/72	69/70
Hollændertitling	90	90	88	80	92/90	—	86/88	90/92	—	—	—	72
Bremertitling	65	70/72	68	60	70/68	70/72	72	75/76	—	70	70	68
Morttitling	52	60	50	50	55/56	—	60/58	58/60	60	62	55	58
Klipfisk:												
Labrador . . .	—	—	60/59	50/51	45/46	45/46	44	45/44	45	45	—	—
» style . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50/45	47
Islandsk . . .	69/73	68/74	68/74	70/71	70/78	60/64	65	60/62	65/70	60	58	60/75
» hyse . . .	58/62	58/60	58/62	55	50/52	48/50	46/48	42/44	50	45/48	45	55

De lave priser for Finmarksfisk sammen med fristende forespeilinger fra agenters side lokket talrige leilighetsspekulanter til at kaste sig ind i denne forretning. Man saa saaledes alskens utenforstaaende personer, specielt mindre frugt- og grønthandlere, spekulere i op til 500 å 1 000 baller stokfisk i haab om allerede forinden varens ankomst at faa denne solgt med gevinst, og da dette ikke lykkedes, blev de nødt til at kaste varen paa markedet til spotpris for hurtigst mulig at bli den kvit.

Denne leilighetsspekulanternes indtrængen virket i høi grad demoraliserende paa det italienske og specielt paa Venedigs stokfiskmarked. Man kunde saaledes dersteds i maanederne mars—april kjøpe prima Finmarksfisk fra 200 gr. og opover for 63 å 67 lire pr. 100 kg. fortoldet. Den sterkt økede import til Venedig skyldes idetheletat ikke forøket forbruk, men spekulationer fra «outsiders». Forøkelsen i importen til Venedig opveiedes forøvrig ved en mindskning i importen til Genua, hvis importører i 2den halvdel av sæsonen fandt det fordelagtigere at kjøpe av de tidligere nævnte leilighetsspekulanter end av exportørerne i Norge.

Den foran omhandlede forcerede import av Finmarksfisk vil formentlig komme til at gjøre sig følelig merkbar ogsaa i den kommende sæson, idet de eksisterende usolgte beholdninger inde i landet av gammel fisk, specielt i Venezien, er meget betydelige og tilstrækkelige til at dække forbruket nogen tid fremover.

Av markedets bevægelser i sidste sæson bekræftedes det, at markedet for Lofotfisk er adskillig mere elastisk end markedet for Finmarksfisk. Forbruket av Lofotfisk forøkes saaledes i betydelig grad, naar priserne — som i sidste sæson — holder sig jevnt lave uten større svingninger. Finmarksfisken derimot har en mere begrenset kundedreds, hvorfor forbruket herav holder sig temmelig stationært og vanskelig er gjenstand for større utvidelse, selv om priserne gaar ned til et lavmaal.

Enkelte norske exportørers anstrengelser for at finde nye kjøpere i Italien for Finmarksfisk førte derfor ogsaa — som det av det foregaende vil sees — til et uheldig resultat og hadde en motsat virkning av den tilsigtede. Det, at varen kom paa saa mange og ofte litet kapitalsterke hænder, forårsaket en formelig jagt efter kjøpere og en likesaa unyttig som ødelæggende konkurrence i priser.

De virkelige kjøpere blev betænkelige ved den store overflod av varer og den endnu større overflod av offerter, og de holdt sig derfor mest mulig tilbake.

Et skridt i den rigtige retning er nylig gjort av exportørerne i Bergen gjennom deres cirkulære til de italienske importører om, at de er blit enige om straks at la opta protest, saafremt dokumenterne ikke indfries ved første gangs forevisning. En lignende samlet optræden fra exportørerne nordpaa vil sikkerlig være meget at anbefale. Naar samtlige norske exportører holder fast ved en saadan beslutning, tør man vistnok tro, at mange av de ofte chikanøse reklamationer, som vore exportører av fisk til Italien er utsat for, da vil kunne undgaas. Saaledes som forholdet hittil har været, har importørerne nemlig jevnlig skaffet sig anledning til at besigtige varen inden dokumenternes indfrielse og derved aapnet sig anledning til alskens indsigelser. Især har dette selvfølgelig været tilfældet under nedadgaende konjunkturer. En forutsætning for en varig gjennomførelse av den nævnte forholdsregel er det imidlertid, at de norske exportører strengt opretholder en nøiagtig

sortering og en saa skrupuløs opfyldelse av de stipulerede betingelser, at der ikke bør kunne reises nogen berettiget indvending herimot fra de italienske importørers side.

Kreditgivning til mindre kjendte importører bør indskrænkes til det mindst mulige. Generalkonsulatet har desværre altfor ofte hat anledning til at se, hvorledes agenter paa en næsten utrolig maate har indledet forbindelser med personer, der ikke i fjerneste maate burde være betrodd nogen kredit. Især gjælder dette det sydlige Italien. Under alle omstændigheter bør det tilraades jevnlig at indhente kreditoplysninger om mindre kjendte kjøperes soliditet. Stor forsigtighet maa selvfølgelig ogsaa utvises i valget av agenter; det er i denne branche nemlig paa de fleste steder meget vanskelig at finde de rette folk.

Idetheletat tør det siges, at forholdene ved fiskehandelen hertillands er saadanne, at det gjælder for vore exportører — naar de ikke netop har med velkjendte første klasses huse at gjøre — mest mulig paa forhaand at gardere sig mot at behøve at ty til retslige avgjørelser. Anledningen for en vrangvillig part til at trenere en proces i en rent urimelig grad er her meget let, og selve processens utfald er ofte meget tvilsomt. Dertil kommer, at procesomkostningerne er uforholdsmæssig høie, samt at de almindeligvis for størstedelen maa bæres av vedkommende part selv, hvor klar hans ret end maatte være. I de fleste tvistigheter om fiskeforsendelser blir der desuten spørsmåal om ekspertise, og her staar den fremmede exportør likeoverfor vanskeligheter, med hvis natur de fleste norske exportører vil være bekendt, og som jeg derfor her ikke behøver at gaa nærmere ind paa.

Den trang til sammenslutning mellem exportører, der nylig har fundet sit uttryk i dannelsen av de norske exportørers landsforbund, burde ikke mindst gjøre sig gjældende i fiskebranchen. Maatte det ovennævnte fælles skridt av de bergenske fiskeexportører være et løft hertil.

Rokesild. Der indførtes herav i 1909 til Italien ca. 8 100 000 kg., hvorav fra England ca. 7 600 000 kg., hovedsagelig letroket Yarmouthsild. De forsøk, som har været gjort paa at vinde indpas paa det italienske marked for norsk sild, har endnu ikke ledet til synderlig store resultater, men bør vistnok fortsættes. Det gjælder at imøtekomme publikums fordring paa letroket vare av «silversmoked Yarmouth»-typen. Den sterkt røkede «redsmoked» sild passer ikke for dette marked. Naar et og andet parti herav har været indført, er dette, saavidt jeg har kunnet erfare, væsentlig for reexport til Brasilien.

For almindelig sild i lake er der hertillands ikke noget marked.

Fiskehermetik. Av sardiner og ansjos i boxer indførtes i 1909 ialt ca. 2 100 000 kg. til en værdi av ca. 3½ million lire. Herav kom ca. 1 900 000 kg. fra Spanien og Portugal, hvor italienske firmaer tildels selv tilvirket varen. Fra Frankrike indførtes ca. 100 000 kg. Norske sardiner burde hertillands kunne vinde mere indpas end hittil, om man vilde anvende de nødvendige penge til at indarbeide denne vare. En sammenslutning mellem flere fabrikker om at holde et fælles merke for Italien og om at introducere dette hertillands gjennom en egen fast reisende turde formentlig fortjene overveielse. Der maatte imidlertid isaafald ikke gjøres regning paa øieblikkelig fortjeneste, men arbeides paa at skape et fremtidig marked. Deltagerne i en saadan sammenslutning maatte kunne enes om en effektiv kontrol av

produktionen samt om dennes fordeling mellem producenterne.

Tolden paa sardiner i olje er 15 francs pr. 100 kg. Som jeg i en speciel rapport har gjort opmærksom paa, er det nu nødvendigt at forsendelse av sardiner til Italien er ledsaget av oprindelsesbevis, forat minimalsatsen for tolden skal komme til anvendelse.

Tran. Ifølge den officielle italienske statistik blev der i de sidste tre aar indført følgende mængder fiskeolje og tran fra de forskjellige lande (emballagens vegt indbefattet):

Paa fustager etc.

Fra	1907.	1908.	1909.
Østerrike . . . kg.	255 300	392 200	485 000
Frankrike . . . »	210 000	132 700	140 300
Tyskland . . . »	466 400	512 400	417 200
Storbritannien . . »	2 898 400	2 674 800	3 812 900
Norge . . . »	675 900	848 700	853 600
Spanien . . . »	153 900	257 200	221 700
Japan . . . »	689 400	482 200	71 600
andre lande . . »	219 100	250 100	225 000
Ialt kg.	5 568 400	5 550 300	6 227 300

Medicintran

paa flasker: »	25 200	26 400	26 200
----------------	--------	--------	--------

Det fortjener opmærksomhet, at den almindelige kommercielle og industrielle krise ikke har hat nogen nævneværdig indflydelse paa Italiens import av tran i de forløpne aar, men at importen endog er tiltat. Denne kjendsgjerning bekræfter ikke alene, at forbruket av tran er jevnt, men ogsaa at varen er gjenstand for utvidet anvendelse i forskjellige industrier.

Det er utvilsomt, at en meget stor del av den tran, som i statistikken er opført som importeret fra andre lande, specielt Storbritannien, i virkeligheten er norsk vare. Med den direkte dampskibsforbindelse, som vi nu har mellem Norge og Italien synes det rimelig, at importen hertil av norsk tran burde foregaa direkte i meget større utstrækning end hittil.

Tran til industrielt bruk. Tidligere indførtes hovedsagelig brun torsketrans og thunfiskolje, omtrent udelukkende til bruk for garverierne. I de senere aar indføres imidlertid ogsaa store kvantiteter av hvit sæl- og hvaltran, som i stor utstrækning og med økonomisk fordel anvendes til belysning — som erstatning for olivenolje og andre vegetabiliske oljer — især blandt landbefolkningen samt i gruber, tunneller, ja sogar i kirker. Linoljeindustrien har ogsaa fundet en værdifuld støtte i de raffinerede hval- og sæløljer, da disse egner sig vel til blanding med linolje uten at denne forringes.

Ogsaa i sæpeindustrien har tran og fiskeoljer i den senere tid fundet anvendelse paa grund av de høie priser paa andre fettstoffer. De forskjellige italienske byers høie bytold paa al parfumeret sæpe — ogsaa paa simpel vaskesæpe — har imidlertid lagt hindringer iveien for en end mere utstrakt anvendelse av tran til sæpefabrikation, idet man for at bortta tranlugten er nødt til at anvende en sterk, omdet simpel, parfume. Man faar imidlertid haabe, at det vil lykkes at fjerne den nævnte hindring for almindelig anvendelse av tran i sæpeindustrien, enten ved indførelse av den anden bytoldbehandling eller ogsaa ved en forbedret teknisk metode til fjernelse av tranlugten.

Tran har ogsaa hertilands en utstrakt anvendelse i den metallurgiske industri.

Medicintran indføres hovedsagelig fra Norge. Importen herav holder sig omtrent konstant fra aar til andet. Paa flasker indføres der ca. 25 000 kg. aarlig. Hvormegret der indføres paa fustager, findes der ingen opgave over.

Nye havneavgifter og nyt havnereglement i Rio de Janeiro.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har i tilknytning til tidligere indberetninger meddelt følgende:

Der er nu avsluttet kontrakt mellem den brasilianske arbeidsminister og dr. Daniel Henninger, hersteds, samt bankierfirmaet Damart & Co. om overtagelse av forpagtningen av de nye havneanlæg i Rio de Janeiro. De færdigbyggede kaier med tilhørende fem store pakhuse, kraner m. v. er allerede overtat av forpagterne, og anlægget blev høitidelig indviet den 20. juli d. a.

I kontrakten, hvori er indtat i det store og hele de samme betingelser, som laa til grund for indbydelsen til at indgi anbud paa overtagelse av forpagtningen (se tidligere indberetning), fastslaaes det tidligere nævnte princip, at alle havneavgifter blir at utligne paa de importerede varer, og ikke paa skibet, med undtagelse av avgift for kaiplass efter uløpet av et visst antal dage. Det vil være avhengig av antallet av skibsluker og den mængde last, som skal losses eller lastes, hvor mange dage fartøiet faar henligge gratis ved kaien. Saafernt den av forpagterne i saa henseende fastsatte frist overskrides, vil der av fartøiet bli opkrævet en avgift av 700 reis pr. dag pr. meter brygge, som dette optar.

Til vedlikehold av havnen vil der bli opkrævet en real pr. kilogram av varer, der indføres fra utlandet, hvad enten varerne losses ved kai eller paa andet sted inden bugten. Undtat fra denne avgift er varer av brasiliansk oprindelse, stenkul, samt varer i transit til andre brasilianske havne, som lastes direkte over i brasilianske skibe, uten at bryggekraner eller -anlæg benyttes.

Avgifter for lastning eller losning ved kai omfatter losning av varer fra skib til kai eller lastning fra kai til skib; men gjælder ikke stuerarbeide i skibsrømmet, der blir at utføre av skibets besætning eller for dettes regning. De nævnte avgifter er: for varer indført fra utlandet: 1,5 reis pr. utlosset kg., altsaa 1 \$ 500 pr. ton, for varer i kystfart eller bestemt til at utføres til utlandet: 1 real pr. indlastet eller utlosset kg., altsaa 1 \$ 000 pr. ton.

Ved «capatazia» forstaaes al befattning (transport, kontrol) med varer fra utlosningen paa kaierne, indtil de overleveres til de respektive konsignatører ved utgangsdørene fra de indre pakhuse eller lagre indenfor havneområdet, ved de ytre pakhuse, hvortil fører jernbanelinjer, som staar i forbindelse med kaierne, eller ved de jernbanestationer, der ligger umiddelbart ved de nævnte jernbanelinjer.

Ved «capatazia» ved export til utlandet eller ved kystfart forstaaes den tilsvarende befattning med varerne fra et hvilket som helst av de ovenfor nævnte leveringssteder til kaierne for derpaa følgende indlastning i skib. Avgifterne for «capatazia» er følgende, beregnet pr. kg. bruttovægt av varerne:

- a) for gods indført fra utlandet og indbragt i de indre pakhuse til eftersyn og avmerkning av toldmyndighetene, i kollier av vegt:
 - indtil 500 kg. \$ 005
 - over 500 » » 010

- b) for gods indført fra utlandet, men toldbehandlet ombord («sobre agua») i kollier av vegt:
indtil 500 kg.	\$ 003
— 1 500 »	» 005
— 3 000 »	» 008
— 5 000 »	» 010
— 20 000 »	» 015
— 50 000 »	» 020
— 100 000 »	» 030
- c) for stenkul indført fra utlandet 1,5 reis
- d) for varer, som exporteres til utlandet . 1,5 reis
- e) for varer, der indføres eller utføres i kystfart 1,5 reis
- f) for mangan- og jernmalm og monazitsand, som exporteres til utlandet . . . 1 real
- g) for brasiliansk salt, sukker og stenkul i kystfart 1/2 real
- For goods «in bulk» blir «capatazia»-avgiften at beregne som for kollier av indtil 500 kg.s vegt.
- Pakhusleie vil bli opkrævet i overensstemmelse med toldlovene, efter nugjældende takster.
- For hver kubikmeter vand leveret til skib, der er forhalet til kai, vil der bli opkrævet en avgift av 1 milreis.
- Kontrakten indeholder videre forskjellige bestemmelser om, hvordan ovenomhandlede avgifter m. v. skal forstaaes. Av disse bestemmelser hitsættes:
- Fartøiernes forhaling og fortoining til kaierne foregaar under vedkommende skibsføreres egen ledelse og ansvar, men havnefogden vil paa deres derom fremsatte anmodning yde dem bistand; laste- og losningsavgifter vil bli opkrævet av bruttovekten av varer av hvilkensomhelst art, som indlastes eller utlosses paa kaierne; avgiften for «capatazia» for varer, som er underkastet toldeftersyn, omfatter ikke blot oplagring av kollierne i pakhus eller lagere, men ogsaa aapning av kollierne, ordning av varerne og lukning av kasser eller anden emballage, og al videre befatning med varerne, indtil de er overleveret vedkommende eiere ved utgangsdørene efter tilendebragt toldbehandling;
- ved «yttre» pakhus forstaaes pakhus tilhørende eller administreret av havneforpagterne eller av private, naar de kan direkte betjenes av havnejernbanen;
- varer som ved utlosningen allerede var konsigneret til saadanne pakhus eller til jernbanestasjonene, skal avleveres der mot erlæggelse av avgiften for «capatazia», der omfatter transport fra kaierne til vedkommende avleveringssted;
- saafremt i sidste tilfælde konsignatøren ikke skulde være istand til paa engang at motta hele den utlossede ladning, kan det overskytende kvantum avgives til hvilketsomhelst av de yttre pakhus, som konsignatøren maatte ønske, mot betaling av vedkommende pakhusavgift.
- Kontrakten opsummerer derpaa de samlede havneutgifter, som efter de ovenfor omhandlede forskjellige takster vil paaløpe ved mottagelsen av en ton varer, fra det oieblik varerne utlosses av skibsrummet, indtil de avleveres til eieren ved dørene i vedkommende pakhus eller paa Centraljernbanens og Leopoldinajernbanens stationer i Rio de Janeiro:
Kul leveret fra skibssiden	intet
Kul losset og leveret i land	3 \$ 000
Varer indført fra utlandet og toldbehandlet ombord	5 \$ 500
Varer indført fra utlandet og indbragt i de indre pakhus for at toldbehandles. . .	7 \$ 500
Varer, som ind- eller utføres i kystfart. .	2 \$ 500
Mangan- og jernmalm samt monazitsand .	2 \$ 000

Salt, sukker og stenkul av brasiliansk oprindelse 1 \$ 500

Alle disse avgifter blir at erlægge av eieren av vedkommende varer.

Av det for havnetjenesten approberede og nu offentliggjorte reglement hitsættes følgende bestemmelser:

Intet fartoi kan lægge til kaierne uten paa forhaand indhentet «licença» fra toldboden. Naar vedkommende dokument er utfærdiget, angir forpagterne paa samme det sted, hvor skibet kan fortoies.

Naar et fartoi skal utlosses, maa der fra toldboden sendes havneforpagterne en kopi av manifestet, heri utelatt angivelsen av varekolliernes indhold; dog skal det være tillatt forpagterne at la paabegynde utlosningen, straks efter at skibets fortoining har fundet sted, paa grundlag av en fortegnelse over skibets last, medens manifestet gaar den regulære vei.

Lastning eller losning av skibene skal altid foregaar i nærvær av skibets kaptein eller hans fuldmægtig, av toldfunktionærerne og forpagterne.

Antændelige og øtsende stoffer kan ikke indbringes i pakhusene ved kaierne; de kan dog utlosses paa kaierne, paa et av toldinspektøren paa forhaand fastsat sted, og bringes umiddelbart utenfor kai-området eller til de til optagelse av saadanne varer bestemte lagere.

De av toldfunktionærerne optagne fortegnelser over de utlossede varer («folhas de descarga»), der underskrives av nævnte funktionærer samt av skibskapteinerne, skal efter at være konfereret ogsaa undertegnes av bestyreren av vedkommende pakhus og paategnes av havneforpagternes repræsentant. Dokumenterne er derpaa avgjørende i enhver tvist, som maatte opstaa med hensyn til forpagternes ansvarlighet for de i fortegnelserne anførte kollier og med hensyn til alle reklamationer, det være fra vareeierne, konsignatørerne eller skibskapteinerne.

Aapning av varekollier, avtagning av emballage og uttagning av prøver kan ikke foregaar uten efter tilladelse fra toldinspektøren.

Før der kan skrides til lastning eller losning av et skib, maa der paa forhaand forevises havneforpagterne dokumenter, som utviser, at fornøden tilladelse er git av toldinspektøren.

Intet skib, som ikke skal laste eller losse, kan opankre i den til kaierne førende kanal. Omraadet for skibenes manøvrering ved forhaling til eller fra kai er begrenset paa den ene side ved kaierne og paa den anden side ved en række lysboier i en afstand av 250 meter fra samme.

Lastning eller losning av varer og deres indbringelse i pakhus foregaar paa arbeidsdage fra solopgang til solnedgang; utgaende expedition av varer foregaar i den av toldinspektøren fastsatte tid.

I særlige tilfælder og med toldinspektørens tilladelse kan dog lastning eller losning og flytning av varerne fra kaierne foregaar ogsaa paa fest- og heligdage, samt efter solnedgang og om natten. Dog skal vedkommende varer ikke ved disse leilighetsvis ydede tjenester ha at betale større avgifter; tilleggsavgiften blir at erlægge av det skib, hvorfra begjæring om losning utenfor den sedvanlige tid er fremkommet.

Toldboden gir ikke fri utgang for varer eller skibe, førend alle dem paahvilende avgifter til havneforpagterne er betalt.

Høstutsigterne i Storbritannien.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Jeg tillater mig herved at gi en kort oversigt over høstutsigterne i Storbritannien, væsentlig hentet fra meddelelser i «The Times».

I det store og hele kan man sige, at høsten lover meget godt iaar for al slags avling. Det temmelig fugtige, noget kjølige veir, som vi har hat i sommer, har i høi grad favoriseret groningen, og om vi en stund utover kunde faa smukt og tørt veir, vilde man neppe være langt fra et krunaar. Overmaade meget beror nu paa, hvordan veiret blir i de kommende uker.

Howlingen har git et usedvanlig stort utbytte, men kvaliteten er ikke altid tilfredsstillende, idet meget blev skadet av regn.

Ogsaa av *poteter* kan der ventes en meget rik høst, omtrent som ifjor, men det er at befrygte, at raattenhet vil være noget mere utbredt end vanlig. De tre sidste aar har forøvrig alle været gode potetesaar herover.

Rotfrugter har likeledes hat et godt aar.

*Kornavl*en tegner til at bli rikelig, men den har lidt adskillig skade av regnet, og alt beror nu paa, om man kan faa en god indhøstning.

Havren har tat sig adskillig op i de sidste uker og staar nu bedre, end den har gjort siden 1902, med undtagelse av 1907, da utbyttet betydelig oversteg et middelsaars. Byg lover ikke fuldt saa godt som sidste aars høst, der imidlertid var exceptionel. Aarets høst vil allikevel antagelig ikke litet overstige gjennemsnittet for de sidste 10 aar. Hvete staar omtrent som ifjor og vil antagelig komme vel op mot et middelsaar, naar man tar landet i sin helhet. Fra de forskjellige distrikter lyder beretningerne noget ulike. Særlig klages der over daarlige utsigter fra Kent, i hvilket grevskap ogsaa humlehøsten har slaat feil.

Den vestre havn ved Port Arthur aapnet for alle nationers skibe.

Chargé d'affaires *Bernt Anker*, Tokio, har indberettet følgende:

Ved keiserlig forordning af 1. juli d. a. er det bestemt, at japanske og fremmede skibe og krigsskibe kan gaa ind i den vestre havn ved Port Arthur. Samtidig er utfærdiget reglement for Port Arthurs havn. Ifølge artikel 1 er havnen delt i 3 zoner, kaldt 1ste, 2den og 3dje zone. 1ste zone er den inderste, 3dje den ytterste. Den vestre havn er en del av den sidste.

Danmarks ind- og utførsel av poteter.

Indberetning fra generalkonsulatet i Kjøbenhavn ved vicekonsul *E. A. Tresvig*.

I et nylig utkommet nummer av statistiske efterretninger fra Statens Statistiske Bureau meddeles bl. a. følgende oplysninger om Danmarks ind- og utførsel av poteter:

Poteter hører til de ganske faa planteavlprodukter, hvorav Danmark utfører mere end det indfører. Der utførtes i 1909 59 500 tdr. poteter av indenlandsk avl, medens der fra utlandet indførtes til forbruk (eller som sættepoteter) 12 000 tdr. I 1908 og 1907 var utførslen henholdsvis 41 900 og 57 800 tdr.

og indførslen 28 300 og 14 700 tdr. I femaaret 1901—1905 utførtes der gjennemsnitlig ca. 90 000 tdr., medens indførslen beløp sig til 14 500 tdr., i 1891—1900 var der et aarlig utførselsoverskud paa gjennemsnitlig ca. 40 000 tdr. Maximum for utførslen finder man i 1903 og 1904 med henholdsvis 140 000 og 131 500 tdr. (foruten transit).

Medens den utførte mængde i de fleste aar siden 1890 har været flere gange større end indførselsmængden, stiller forholdet sig anderledes med hensyn til værdien. Indførslen bestaar nemlig av tidligere eller av finere potetessorter, der betales med langt høiere priser end de utførte danske poteter; thi ihvorvel der ogsaa blandt disse er utvalgte sorter, er dog den væsentligste del, saavidt det har kunnet oplyses, av almindelig kvalitet. I 1909 er der saaledes regnet med en gjennemsnittspris pr. td. av ca. 4 kr. for utførslen og 17 kr. for indførslen, hvilket gir en samlet værdi av 240 000 kr. for utførslen og 210 000 kr. for indførslen; der blir saaledes kun et forholdsvist litet værdioverskud for utførslen, nemlig ca. 30 000 kroner. Aarene 1908 og 1907 gav endog et værdiunderskud for utførslen, nemlig henholdsvis 120 000 og 60 000 kr.; men i 1901—1905 var der i gjennemsnit et aarlig utførselsoverskud paa 140 000 kroner. Medens indførslen kommer søndenfra, hovedsagelig fra Tyskland, men ogsaa fra sydligere lande (Italien m. fl.), gaar de danske poteter som regel enten nordover eller til England og Slesvig.

Stenmarkedet i Storbritannien.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London:

Der foreligger endnu ikke nogen opgave over importen av sten til Storbritannien i 1909:

Importen fra Norge, der væsentlig bestaar av gatesten, skal imidlertid ha været omkring 40 % mindre end aaret før. Dette skyldes ikke alene den stigende tilbøielighet hos de lokale autoriteter til at benytte indenlandsk vare, selv om denne falder noget dyrere, men ogsaa de høiere priser, som under aarets sidste halvdel forlangtes av de norske eksportører, og som var foranlediget av den ikke ubetydelige efterspørsel fra Argentina. Med stigende priser vil den indenlandske vare selvfølgelig desto lettere kunne konkurrere med den norske, selv om denne maa erkjendes at være overlegen i kvalitet.

Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra konst. generalkonsul, vicekonst. *J. G. Bassøe*, New York.

Det amerikanske landbruksdepartement har under 7 ds. utsendt en rapport utvisende bomuldshøstens tilstand den 25. juli. Rapporten angir tilstanden til 75.5 %, mot 80.7 % den 25. juni iaar og 79.4 % gjennemsnitlig den 25. juli i de sidste 10 aar. Tilstanden skulde saaledes være under det gjennomsnitlige.

Noteringerne paa New Yorks børs var den 2. ds.:

August- leverance	15.25 à 15.38	cents pr. pund.
September-	14.06 - 14.25	» - »
Oktober-	13.58 - 13.80	» - »
Januar 1911	13.40 - 13.63	» - »
Mai-	13.49 - 13.70	» - »

Utsigterne for import av norsk hø til Tyskland.

Fung. generalkonsul, vicekonsul *N. Chr. Ditleff*, Hamburg, har avgitt følgende indberetning angaaende utsigterne for import av norsk hø til generalkonsulatets distrikt:

Høsten i omegnen av Hamburg har hat saavel kvalitativt som kvantitativt et meget godt utfald, om end efterslaatten paa enkelte steder har slaat feil. Likesaa er tilfældet i Ostfriesland og Oldenburg, som regnes blandt Tysklands vigtigste hødistrikter.

Priserne opgives for tiden at være for prima voldhø mk. 42 à mk. 50, for kløver og thimotei mk. 56 à mk. 64 pr. 1000 kg. eif. Hamburg, mot ifjor henholdsvis mk. 70 og mk. 76 samt mk. 80 og mk. 85.

Naar disse prisopgaver sammenlignes med de sidste dages noteringer for hø i Norge, vil man se, at utsigterne for dette aars høimport fra Norge til Tyskland i sin almindelighet er meget ugunstige.

Vicekonsulen i Altona gjør opmerksom paa, at de ifjor hitsendte høladninger ofte fremkom i daarlig stand og stundom endog var helt mugne i de indre lag. Man anser ballerne for at ha været presset i altfor fersk tilstand.

Vicekonsulen i Flensburg betegner høsten inden sit distrikt som utilfredsstillende og meddeler, at man dersteds vil maatte skride til import. Gjennemsnittsprisen opgives til mk. 60 pr. 1000 kg.

I samme retnig uttaler vicekonsulen i Kiel sig, som tilføier, at priserne, der nu staar i mk. 2,50 for voldhø og mk. 3.00 for kløver (pr. 50 kg.), formentlig vil stige, hvis regnveiret vedvarer.

Skibsfartskonjunkturerne i Sverige.

Generalkonsulatet i Stockholm har indberettet følgende om skibsfartsforholdene i Sverige for nærværende:

De statssubvenerede transatlantiske linjer har faat erfare det daarlige fragtmarked. Vistnok er utfragterne temmelig konstante, men til gjengjæld har det været vanskelig at faa hjemfragter, som nogenlunde betaler sig. La Plata-linjens skibe har et par gange maattet gaa næsten tomme hjem, og den australske og Sydafrikalinjens skibe har maattet søke daarlige betalte fragter i indisk ris eller fosfat.

En stor del av den svenske dampskibsflaate gaar saa godt som udelukkende i Østersjøtraden og lægges regelmæssig op for vinteren, naar havnene fryser til. En anden del av den svenske tonnage er indrettet for malmtransport og har sysselsættelse dermed aaret rundt og til fragter, som skjønt lave dog er temmelig stabile. De svenske dampere, som gaar i den aapne fragtfart — og de er egentlig ikke mange — har ogsaa som regel hat sysselsættelse, om end til beskedne fragter.

Med La Platalinjens damper «Prinsessan Ingeborg» er til Göteborg, Malmö og Stockholm ankommet den første direkte importlast av kaffe fra Santos og Rio de Janeiro.

Sjømands- og fyrbøterforbundets kongres i Stockholm, som nylig avsluttedes, gav styrelsen i opdrag at søke oprettet en lønsavtale med den svenske rederforening samt at søke opnaadd en ændring i den gjældende sjølov med hensyn til mønstring.

Et forslag om en uttalelse angaaende mønstringsstreik avsloges, likesom en motion om dannelse av et skandinavisk sjømands- og fyrbøterforbund.

Skibsverftsarbeiderstreiken i Tyskland.

Vicekonsul *N. Chr. Ditleff*, Hamburg, har i tilslutning til tidligere indberetning meddelt følgende:

Den i min forrige indberetning antydende frygt for en utvidelse av streikens omfang har været vel begrundet. Fra alle de større havnebyer er der nu kommet melding om, at verftsarbeiderne vil slutte sig til den i Hamburg paagaende streik, saafremt arbejdsgivernes holdning her skulde gjøre et saadant skridt hensigtssvarende.

I en den 6. ds. avholdt generalforsamling har derefter de tyske verftseiere enstemmig besluttet at la indtræde en større indskrænkning i driften (angivelig 60 %) ved samtlige tyske skibsverfter.

Ved denne beslutning synes streikebevægelsen foreløbig at skulle ta en for den almindelige trafik endnu ugunstigere vending, idet den befrygtes ogsaa at kunne utbrede sig til andre arbejdsgræne. Saaledes kan nævnes, at Hamburg-Amerika-linjens dokarbeidere, malere og svabergaster (ca. 500 mand) har nedlagt arbeidet, angivelig paa grund av uopfyldte lønsfordringer.

Bemærkelsesværdig er tillike den omstændighet, at ogsaa de kristelige arbejderforbund nu har erklæret sig solidariske med de streikende.

For øieblikket er forøvrig stillingen utenfor Hamburg saaledes:

I Lübeck, hvor verftsarbeiderne endnu ikke skal ha fremsat nogensomhelst fordring, vil eventuelt ca. 2 000 mand bli ledige.

I Kiel har «Germaniawerft», «Howaldswerke» og Stock & Kolbe's verft igaar bekjendtgjort, at driften vil bli betydelig indskrænket, men at arbeidet igjen vil bli optat i fuldt omfang, saasnart tvistighetene ved sjøverfterne i Hamburg er bilagt.

Flensburger skibsverft erklærer at ville utelukke 60 % av arbeiderne, samt at yderligere arbeidsindskrænkninger vil bli foretat, medmindre krisen i Hamburg løses. Arbeiderne har paa sin side besvaret denne meddelelse med en streikeerklæring.

«Neptunwerft» i Rostock bekjendtgjør, at utelukkelse av arbeiderne vil finde sted i betydelig maalestok, saafremt streiken i Hamburg fortsættes.

I Bremen skal aktieselskapet Weser ha opsagt 1 800 mand; de resterende arbeidere, ca. 1 000 mand, har derefter selv begjæret avsked.

Endvidere bebudet Bremer Vulkan i Vegesack at ville avskedige 900 mand, men arbeiderne kom verftsdirektionen i forkjøpet og meddelte, at samtlige 2 000 mand straks vilde nedlægge arbeidet.

Ved en lignende bebudet indskrænkning i driften ved Vulkan-verft i Stettin vil sluttelig ca. 3 000 mand maatte nedlægge arbeidet.

Man ser saaledes, at forholdene ved samtlige tyske skibsverfter vil være avhængige av streikens forløp i Hamburg.

Om end arbejdsgivernes stilling ansees for at være overmaade sterk, gjøres der fra herværende socialistisk hold gjældende, at arbeiderne denne gang har forberedt sig paa at utholde en meget lang kamp.

Det forlyder, at verfterne ikke vil søke at hverve fremmed hjælp under krisen. Flere streikende har allerede forlatt Hamburg for at søke erhverv andetsteds.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 34.

Ukeutgaven.

27. august 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en månedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og månedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Markedet for trømasse, cellulose og papir i Italien . . .	193
Stenmarkedet i Nederlandene . . .	194
Danmarks import av trømasse og trømasse i 1910 . . .	194
Isimporten til Storbritannien . . .	195
Skipsfarten paa Storbritannien . . .	195
Handelsomsætningen med regentskapet Tunis . . .	195
Nedsøttelse av skibavgifterne i Suezkanalen . . .	195
Bomuldsdyrking i Sydafrika . . .	195
Norske varesendinger til Kanada kan gaa over Belgien uten tap av toldbegunstigelse . . .	195
Importen av krebs til Sverige . . .	196
Svenske sjøkarter bør medhaves paa reiser i Østersjøen	196
Forbud mot nattiske i Galicien . . .	196
Formidsket lodsavgift for dampskibe over Columbia River Bar . . .	196
Iseksporten til Tyskland i juli måned . . .	196
Streiken i Bilbao . . .	196

Markedet for trømasse, cellulose og papir i Italien.

Generalkonsul P. Ottesen, Genua, har indberettet følgende:

Trømasse. Ifølge den offisielle italienske statistik indførtes der i løpet av de sidste 3 aar følgende kvanta cellulose og mekanisk trømasse fra de forskjellige lande til Italien:

Cellulose:	1907.	1908.	1909.
Fra Østerrike tons	23 881	26 843	27 565
» Belgien »	657	153	290
» Tyskland »	10 342	13 904	16 057
» Storbritannien . . »	1 526	132	131
» Norge »	1 264	2 835	3 557
» Holland »	1 769	1 650	572
» Sverige »	4 466	5 877	7 240
» Schweiz »	1 792	1 555	1 177
» andre lande . . . »	1 032	1 059	815
Ialt ca. tons	46 700	54 000	57 400

Mekanisk masse:

Fra Østerrike tons	6 196	5 170	5 100
» Tyskland »	1 690	420	862
» Storbritannien . . »	896	124	255
» Norge »	827	784	903
» Sverige »	1 149	1 048	1 377
» andre lande . . . »	60	45	80
Ialt ca. tons	10 800	7 600	8 600

Til sammenligning kan anføres, at der for 10 aar siden til Italien av cellulose og trømasse kun indførtes tilsammen 22 000 tons, derav direkte fra Norge og Sverige tilsammen kun 113 tons.

Som det fremgaar herav, stiger forbruket av cellulose hertilands jevnt, og det er vistnok at forutse, at denne stigning vil vedbli, samt at den

indenlandske produktion ikke paa langt nær vil kunne tilfredsstille det stigende behov.

Ved ovenstaaende statistiske tabel er at merke, at den i flere henseender er misvisende, hvad fordelingen mellem de respektive lande angaar. Specielt gjælder dette Sverige, hvis indførsel av trømasse hertil for en stor del foregaar over Tyskland, England, Belgien, Holland og sogar Norge. Finland findes idetheletat ikke opført, og dog ankommer der ikke ubetydelige kvanta finsk trømasse hertil.

Markedet for mekanisk trømasse har i aaret 1909 holdt sig forholdsvis stabilt, mens det derimot for sulfitecelluloses vedkommende — særlig sterk og bleket sulfit — har været nede i yderst daarlige priser her saavel som andre steder. Den i generalkonsulatets aarsberetning for 1908 nævnte sterke efterspørsel efter hvit mekanisk masse i slutten av 1908 akcentueres yderligere i de første måneder av 1909, og de høieste priser herfor naaddes i januar og februar med lire 16,50 pr. 100 kg. cif. Genua for prima emballeret vare. Utover sommeren og høsten gik prisene imidlertid ned og utgjorde ved slutten av aaret kun 13 lire. Brun masse er der liten efterspørsel efter. Mekanisk aspemasse har i aarets løp holdt sig fast.

For sterk sulfitecellulose begyndte aaret med usedvanlig lave priser. Til trods for at lockouten i Sverige bragte beholdningerne ned, indvirket ikke dette saameget paa forretningsgang, som man hadde haabet, idet kun faa salg fandt sted for prompt levering av denne vare. Kjøperne var nemlig for en væsentlig del dækket ved ældre kontrakter, der delvis var overflyttet fra 1908.

I slutningen av 1909 blev der imidlertid gjort endel kontrakter for det kommende aar til gjennomsnittspriser, som har git haab om en bedring av markedet. Priserne paa 1ma sterk sulfit for prompt levering har været like nede i lire 18,00 cif. Genua, og de for 2 og 3 aars leverance avsluttede forretninger har været baseret paa lire 20,00 à 20,50 pr. 100 kg. cif. Genua.

Paa grund av østerriksk overproduktion av bleket sulfit og de lave priser, denne utbodes til, var konkurrencen her saagodt som umulig andetstedsfra. Der blev saaledes sluttet kontrakter til en pris av 25 lire franko jernbanevogn paa norditalienske jernbanestationer.

Noteringerne for de forskjellige slags trømasse har i 1909 varieret saaledes:

Sterk sulfitecellulose	prima 18,00 à 21,00 lire pr. 100 kg.
	sek. 17,00 à 19,50 » — »
Letblekelig —	prima 21,00 à 23,00 » — »
	sek. 19,50 à 21,00 » — »
Bleket —	prima 27,00 à 31,00 » — »
Sterk natroncellulose	prima 17,50 à 20,50 » — »
	sek. 16,00 à 18,50 » — »

Letblekelig natroncellulose	prima 18,25 à 21,50 lire pr. 100 kg.	
	sek. 17,25 à 19,25 »	—»—
Bleket —	prima 28,50 à 31,00 »	—»—
	sek. 26,50 à 30,00 »	—»—
Hvít mekanisk masse	prima 13,00 à 16,50 »	—»—
	sek. 12,25 à 15,00 »	—»—
Brun masse . . .	prima 15,00 à 16,00 »	—»—
Mekanisk aspemasse	prima 18,00 à 19,50 »	—»—

Papir. Paa grund av de tidligere omhandlede høie toldsatser paa alslags papir er det meget vanskelig for de utenlandske producenter at konkurrere med den indenlandske tilvirkning, og det tiltrods for at forbruket av papir er i sterkt stigende hertillands. Der skal i Italien existere over 300 større og mindre papirfabrikker foruten et stort antal fabrikker, der fremstiller forskjellige artikler av papir. Den samlede indenlandske produktion opgives til ca. 150 000 tons aarlig.

Indførslen i 1909 opgik til ca. 2800 tons hvít og i massen farvet papir samt ca. 1200 tons pak-papir. Utførslen overstiger betydelig indførslen.

Stenmarkedet i Nederlandene.

Generalkonsul *G. W. Burger*, Rotterdam, har indberettet følgende:

Indførslen av norsk granit til Nederlandene holder ikke skridt med den almindelige granitimport; det er fornemmelig Tyskland (Fichtelgebirge, Nieder-Bayern, Odenwald, Sachsen og Schlesien), som i desidste aar stadig bringer granit paa det nederlandske marked. Dels skyldes dette den omstændighet, at mindre partier lettere direkte kan expederes med jernbanen, resp. delvis med jernbanen og delvis tilvands (hvorved lasten omlastes i Frankfurt am Main, Mannheim eller Hamburg), men dels maa det ogsaa tilskrives de tyndere maal og mindre profiler, som de nederlandske arkitekter gir den av dem benyttede natursten, og hvortil de er tvungne til at holde sig av hensyn til den kombinerede anvendelse av profilsten og teglst. Endvidere kan den tyske granit lettere kløves i tyndere maal end den skandinaviske, som i tilfælde maatte sages, hvilket vilde koste meget, og hvorved maa tages i betragtning, at de fleste stenbrudd i Skandinavien ikke er forsynet med mekaniske indretninger.

Importen av gatesten fra Norge kunde likeledes være betydeligere, men ogsaa i denne artikel er der stor konkurrence fra Tyskland og Belgien, og desuten synes man i Norge ikke at være istand eller villig til at levere gatestenen like nøiagtig hugget efter de ønskede maal, som det gjøres av de tyske og belgiske konkurrenter. I de fleste nederlandske byer maa forskjellen i gatestenens maal ikke være større end 1 cm. i bredden, 2 cm. i længden og 2 cm. i høiden.

I henhold til, hvad der av herværende sakkyn-dige er blit meddelt, vil Norge antagelig bedst kunne konkurrere i leveranser av ikke for sterkt profileret sten av noksaa store dimensioner, som f. ex. brukes til dæksten, broer o. s. v.; forutsat at de ønskede kvantiteter er betydelige nok til at kunne betinge en rimelig transportfragt.

Nedenfor findes en opgave over de i 1908 fra Norge indførte stenmængder, sammenlignet med importen fra de for denne artikels vedkommende vigtigste andre lande; de anførte tal er tat fra den officielle statistik.

I. Marmor og anden sten i raa tilstand.

	Mængde.	Værdi.
Norge	4 584 268 kg.	fl. 73 349
Tyskland	17 265 312 »	» 276 245
Belgien	65 795 945 »	» 1 052 734
Italien	5 564 968 »	» 89 040
Sverige	8 386 936 »	» 134 190
Andre lande	1 875 870 »	» 30 011
Tilsammen	103 473 293 kg.	fl. 1 655 569

II. Forarbeidet og poleret sten.

	Værdi.
Norge	fl. 18 048
Tyskland	» 123 377
Belgien	» 1 061 744
Italien	» 126 735
Andre lande	» 53 117

Tilsammen fl. 1 383 021

III. Gatesten.

	Mængde.	Værdi.
Norge	4 015 060 kg.	fl. 1 606 040
Tyskland	36 290 230 »	» 14 516 080
Belgien	74 667 981 »	» 29 867 200
Storbritannien	17 960 590 »	» 7 184 240
Sverige	64 075 220 »	» 25 630 080
Tilsammen	197 009 081 kg.	fl. 78 803 640

IV. Malet eller knust tufsten, cement, m. v

	Mængde.	Værdi.
Norge	250 213 kg.	fl. 3 753
Tyskland	155 474 416 »	» 2 332 184
Belgien	126 236 698 »	» 1 893 550
Storbritannien	14 683 784 »	» 220 257
Sverige	3 588 720 »	» 53 830
Andre lande	887 937 »	» 13 345
Tilsammen	301 121 768 kg.	fl. 4 516 919

Danmarks import av trælast og træmasse i 1910.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

Danmarks indførsel av trælast, træmasse og ved var i

	Mai 1910.	Jan. — mai 1910.
	Kbm.	Kbm.
Naaletræ, rundtømmer . . .	144	1 916
» sveller	11 242	15 724
» hugget	15 968	40 040
» saget	51 191	94 937
» høvlet	5 444	15 457
Ialt	83 989	167 774
Bøk, rund eller hugget . . .	120	757
» saget	31	80
Ek, saget	559	2 258
Andre indenlandske træsorter, rundlast eller hugget . . .	973	2 558
Do. saget	156	456
Ialt	1 839	6 109

Takspaan	Stkr.	2 369 000	5 103 000
Stav	Kg.	54 900	117 400
Ved, bok	Favne	180	648
» birk		1 276	3 212
» naaletræ	»	950	2 081
Træmasse, mek., tør	Kg.	675 200	708 300
» » vaat		3 867 900	8 416 500
» kem., tør	»	91 300	1 094 200
» » vaat	»	1 880 000	2 754 700

Isimporten til Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av juli maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	50 268	26 667
1909	48 488	22 938
1908	64 055	32 100

Skibsfarten paa Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheden av de i havne i Storbritannien og Irland *med last* ind- og utklarede skibe i maanederne januar til juli d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1909 og 1908:

	1910.	1909.	1908.
	Tons.	Tons.	Tons.
Indklarede:	23 265 119	22 467 956	22 802 963
Derav britiske	16 259 623	16 023 505	16 004 014
» norske	1 610 950	1 422 771	1 530 931
Utklarede:	32 590 471	32 721 628	32 597 058
Derav britiske	20 550 358	20 765 653	20 460 430
» norske	2 137 156	2 069 890	2 211 240

Handelsomsætningen med regentskapet Tunis.

Utdrag av indberetning fra konsul *S. Batt*, Tunis.

Importen til Tunis fra Norge i aarene 1909 og 1908 bestod av:

	1909.	1908.
	Frs.	Frs.
Fyrstikker	25 600	20 160
Papir	25 681	25 000
Melk	5 139	2 390
Staal	3 100	—
Farvevarer	1 950	755
Tjære	815	—
Hermetik	327	751
Trævarer	57	152 858
Andre varer	232	508

Totalværdi 62 901 202 422

Trælast. Fra Norge kom i 1909 ikke nogen trælast til regentskapet; den norske trælast har like-saalitt her som i Middelhavslændene i sin helhet fundet noget nævneværdig fast marked, og det er nærmest leilighetsvis, at mindre partier saget og høvlet last importeres hertil fra Norge; det er svensk træ, som her specielt foretrækkes, hvad furu angaar; gran kommer fra Østerrike, Rumænien etc.

Værdien av importeret trælast (furu og gran) var i 1909 for følgende landes vedkommende:

	Frs.	Frs.
Østerrike	607 225	Tyrkiet 38 574
Sverige	540 133	Algeriet 34 203
Frankrike	264 840	England 6 742
Rumænien	204 157	
Rusland	119 564	Ialt 1 935 442
Italien	84 981	mot i 1908 3 439 955
Nordamerika	64 406	

Papir. Brunt norsk pakpapir samt avis-papir en nu ganske godt indarbeidet i regentskapet; papiret kjøpes direkte fra Norge, men paa grund av omlastning i belgiske og andre havne, opføres det i toldstatistikken som kommende fra de respektive transitlande, og det er av denne grund vanskelig at faa vite den nøiagtige værdi av det fra Norge indførte papir; denne anslaaes til frs. 25 681 i 1909, mot » 25 000 i 1908.

Til regentskapet indførtes i 1909 papir for ialt frs. 1 403 880, mot i 1908 » 1 318 692.

Fyrstikker. Importen herav opgik i 1909 til en værdi av frs. 370 219, mot i 1908 » 624 880.

Fra Norge kom fosforfyrstikker for frs. 25 600, mot i 1908 for » 20 160.

De norske fosforfyrstikker har nu vundet godt indpas her, og der er utsigt til, at markedet yderligere vil utvide sig, idet træfyrstikkerne mere og mere foretrakkes for de italienske og franske voks-fyrstikker.

Export. Tunesiens export paa Norge utgjorde i 1909 frs. 120 063, mot i 1908 » 409 227,

eller en nedgang av frs. 290 000. Grunden hertil er den næsten totale mangel paa export av olivenolje herfra til Norge i 1909, hvilket igjen maa tilskrives den mislykkede olivenhøst i 1908—1909.

Av tunesiske varer gik til Norge i 1909:

Salt	frs. 100 800
Olivenolje	» 19 263

Nedsættelse av skibsavgifterne i Suezkanalen.

Ifølge en meddelelse til legationen i Paris fra «Compagnie Universelle du Canal Maritime de Suez», vil gennemfartsavgiften for skibe i Suezkanalen fra 1. januar 1911 bli nedsat med 50 centimes pr. ton, nemlig til fr. 7.25 pr. ton for ladede og fr. 4.75 for ballastede skibe.

Bomuldsdyrkning i Sydafrika.

Generalkonsul *N. P. Thesen*, Kapstaden, har indberettet, at der i Transvaal er anstillet forsøk med bomuldsdyrkning, samt at resultatet av forsøket gir haab om, at bomuld vil kunne avles der i landet med likesaa godt utbytte som i Amerika og under bedre klimatiske forhold.

Norske varesendinger til Kanada kan gaa over Belgien uten tap av toldbegunstigelse.

Indberetning fra konst. konsul *Leif Bogh*, Antwerpen.

Ifølge en skrivelse fra den belgiske utenriksminister til Antwerpens handelskammer kan ikke

blot belgiske varer, men ogsaa varer fra de fremmede lande*), som i Kanada nyter samme begunstiggelse som Frankrike i henhold til overenskomsten med det sidste land av 19. september 1907, sendes til Kanada fra belgiske havne, uten at den indrømmede toldbegunstiggelse tapes.

Importen av krebs til Sverige.

Indberetning fra *generalkonsulatet i Stockholm*.
Krebsepesten, der er utbrutt her i landet, og som har hat tilfølge, at krebsfisket paa de krebs-rikste pladse og sjøer inden Örebro, Westmanlands, Stockholms, Upsala, Södermanlands og Kopparbergs län, av vedkommende svenske autoriteter helt eller delvis er blit forbudt, har bevirket, at indførslen til Sverige av norsk krebs iaar har tat et større omfang end i tidligere aar.

Vel 50 % av den hertil fra Norge indførte krebs skal imidlertid ved fremkomsten være befundet at være død. Aarsaken hertil formenes at være daarlig forpakning og behandling.

Den krebs, som avsendes til Sverige, maa være forpakket i sterke, med granbar fyltde og med ventilationshuller forsynede trækasser, og krebsene maa lægges varlig ned i kassen (paa buken) og ikke væltes ned i kassen, hvad der selvfølgelig har tilfølge, at alle de dyr, som blir liggende paa ryggen, ikke selv kan vælte sig ret igjen og derfor dør under transporten.

Yderligere maa paapekes, at krebsen ikke maa være under 9 cm. fra hodespids til halespids, mindre krebs kan ikke sælges og blir refuseret.

Krebsen maa forsendes snarest, efterat den er indfanget, da den i sommervarmen ikke taaler at henligge lang tid.

Hver forsendelse maa ledsages av oprindelsesbevis, d. e. erklæring om, at dyrene er fanget paa det eller det sted i Norge (med nøiagtig angivelse av vasdrag og sjøer) og endelig en attest om, at avsenderen av forsendelsen er kjendt for at være en troværdig og vederheftig person.

Kun ved overholdelse av disse forskrifter kan en lønnende export av norsk krebs oparbeides.

Forbruket av krebs i Sverige — og da i særdeleshed i de store byer — er meget stort. Under sæsonen 1. juli—30. mars brukes der vel kvantiteter, der kan tælles i hundredetusener av snes.

Da importen fra Finland var tillatt — den er nu forbudt — sendtes herover til sine tider 20—30 000 snes.

Prisen for svensk krebs er for tiden 60 til 80 øre pr. snes.

Indførslen hertil var i 1906 ca. 170 tusen snes, hvorav fra Norge 77 tusen til en værdi av ca. 24 000 kr. Indførslen i 1907 var 75 000 snes, hvorav fra Norge 8 tusen snes til en værdi av ca. 5 000 kr. I 1908 var tallene resp. 15 000 snes og fra Norge 14 000 til en værdi av ca. 9 000 kr.

Svenske sjøkarter bør medhaves paa reiser i Østersjøen.

Ifølge indberetning fra konsul *Søren W. Mørch*, Sundsvall, strandet en norsk damper i Norra Kvarken syd for Holmögdadd i begyndelsen av oktober ifjor paa en grunde, som ikke fandtes avsat paa de sidst

utkomne engelske admiralitetssjøkarter, hvorfor redier, hvis skibe er sysselsat i Østersjøen, bør gjøre sine kapteiner opmerksomme paa nødvendigheten av altid at ha ombord de sidst utkomne svenske sjøkarter.

Forbud mot natfiske i Galicien.

I tilslutning til tidligere indberetninger har fung. vicekonsul *G. Conradi*, Bilbao, meddelt, at det spanske marineministerium nu har forbudt natfiske i provinserne Villagarcia og Pontevedra paa grund av den overvældende stemmeflerhet mot natfisket i disse provinser. Derimot er der ikke, saaledes som man hadde antat, utgaat et lignende forbud for Vigos distrikt. Dette har foranlediget sterke protester fra eierne av de talrige konservefabrikker i Vigo og dets omegn. Der er av disse fabrikkere indsendt besværinger med forlangende om, at forbudet mot natfiske ogsaa skal utstrækkes til Vigos distrikt.

Formindsket lodsavgift for dampskibe over Columbia River Bar.

Ifølge indberetning fra vicekonsul *Endre M. Cederbergh*, Portland, Oregon, er lodsavgiften for dampskibe over Columbia River Bar blit nedsat til det halve av det tidligere beløp, nemlig til \$ 2.50 pr. fot dypgaaende samt 1 cent pr. netto registerton for saavel ind- som utgaaende.

Isexporten til Tyskland i juli maaned.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

Ifølge de netop offentliggjorte maanedlige opgaver over den tyske utenrikshandel utgjorde indførslen av is fra Norge i juli maaned 25 984 tons til en værdi av ca. 200 000 mark, hvorefter den samlede indførsel fra Norge iaar utgjør 178 290 tons, mot 3 597 tons i januar—juli 1909. Tysklands samlede indførsel av is beløper sig iaar til 188 970 tons til en beregnet værdi av 1 512 000 mark; fra Østerrike-Ungarn er i de syv første maaneder iaar kommet 8 384 tons.

Streiken i Bilbao.

Fung. vicekonsul *G. Conradi*, Bilbao, har i tilslutning til tidligere indberetninger meddelt følgende:

Det forsøk, som mineeierne har gjort paa atter at paabegynde driften i minerne, har ikke lyktes. Vistnok begav en del arbeidere sig paa vei til minerne, men de møttes av andre arbeidere med trusler om hevn, hvis de forsøkte paa at bryte streiken, og turde av denne grund ikke gjøre noget forsøk paa at gjenopta arbeidet. Utsigterne for streikens ophør er derfor nu mørkere end nogensinde. Hertil kommer, at de herværende jernverkernes malmbeholdninger begynder at slippe op. Og skulde man bli nødt til at stanse smelteovnene, vilde flere tusen bli arbeidsløse for en længere tid, idet det, selv om streiken om kort tid ophørte, tar flere maaneder at faa smelteovnene igang igjen. Det er dog at haabe, at arbeiderne, likesom under streiken i 1906, i egen interesse sørger for at bringe den fornødne malm til jernverkernes smelteovne.

*) Hvoriblandt Norge.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 35.

Ukeutgaven.

3. september 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Vor export til Argentina. Stor stigning i sidste aar	197
Utsigterne for import av norske varer til Grækenland.	
Stort behov for papir og klipfisk	201
Utsigterne for import av norske varer til Bagdad	202
Importen av norske varer til Martinique	202
Mulighet for avsetning av norske varer i republikken Panama	202
Midler til ophjælp av den norske export	202
Den norske trælastexport til Spanien	202
Danmarks import av trælast og træmasse i 1910	203
Trælastmarkedet i London	203
Tolden paa røkesild i de Forenede Stater	203
Toldfrihet for avisepapir i Venezuela	203
Forandring i offentliggjørelsen av hostberetninger	203
Russiske havnearbeider	203
Nye bestemmelser angaaende fakturaer for træmasse og papir, som indføres til de Forenede Stater	203
Sildeimporten til St. Petersburg	204
Oprindelsesbevis for varer, der indføres til Spanien	204
Margarinfabrikationen og margarinforbruget i Danmark	204
Skibsfartskonjunkturerne i Sverige	204
«Konsulatberetninger»s maanedsutgave	204

Vor export til Argentina. Stor stigning i sidste aar.

(Klipfisk og stokfisk. — Sardiner. — Kondenseret melk. — Saltet sild. — Røkesild. — Medicintran. — Fyrstikker. — Træmasse. — Papir. — Tapeter. — Bygningsmaterialer. — Kassebord. — Gatesten. — Kalkiumkarbid. — Telefonapparater. — Diverse varer.)

Minister S. A. Christophersen, Buenos Aires, har meddelt følgende angaaende importen av norske varer til Argentina i 1909:

Klipfisk og stokfisk. Seet fra importørernes standpunkt var det herværende klipfiskmarked i 1909 litt tilfredsstillende, idet priserne paa grund av en altfor rikelig tilførsel gjennemgaaende holdt sig saa lave, at de utvilsomt bragte importørerne tap. Hertil kom, at en usedvanlig stor procent av den i 1908 tilvirkede norske klipfisk fremkom i beskadiget tilstand og i mange tilfælde maatte realiseres til priser, der ikke dækket synderlig mere end fragt, told og andre omkostninger. Disse forhold vil sikkerlig ha til følge, at importørerne kommer til at vise adskillig mere tilbakeholdenhet i sine indkjøp, ialfald hvad den norske klipfisk angaar.

For den almindelige norske kassefisk betaltes der i begyndelsen av aaret \$ 27 à 28 papir pr. kasse à 45 kg., fortoldet, men prisen gik snart nedover og stod ved paasketider, der ellers er den for omsætningen av klipfisk heldigste tid, i ikke mere end \$ 22 à \$ 23 pr. kasse. Senere holdt prisen sig

omkr. \$ 23 à \$ 24, for henimot slutningen av aaret atter at stige til \$ 27 pr. kasse.

Prisen paa benløs klipfisk notertes fra \$ 6.50 til \$ 7.50 pr. 10 kg. brutto.

For skotsk klipfisk betaltes der fra \$ 22 til \$ 27 pr. kasse à 45 kg. Denne kvalitet sælges udelukkende i dobbelte blik- og trækasser, hvilket antagelig for en del er grunden til, at den viser sig mere holdbar end den norske.

Totalimporten av almindelig klipfisk (bacalao comun) utgjorde 3 750 tons til en værdi av \$ 525 025 guld, mot 3 590 tons til en værdi av 502 221 guld i 1908. Herav ankom der fra Norge 2 046 tons til en værdi av \$ 286 446 guld, mot 2 388 tons til en værdi av \$ 334 148 guld aaret forut. Av skotsk klipfisk importertes der 921 tons til en værdi av \$ 128 961 guld, mot 650 tons til en værdi av \$ 91 044 guld i 1908.

Importen av kassefisk fra Norge er saaledes gaat tilbake med 342 tons, medens indførslen av skotsk fisk viser en stigning av 271 tons.

Foruten de nævnte kvantiteter blev der importeret 705 tons (værdi \$ 98 809) fra Tyskland, 21 tons (værdi \$ 2 911) fra de Forenede Stater, 12 tons (værdi \$ 1 701) fra Frankrike og 19 tons (værdi \$ 2 661) fra Sverige.

Av benløs klipfisk (bacalao sin espinas) indføres der tilsammen 455 tons til en værdi av \$ 90 979 guld, mot 278 tons til en værdi av \$ 55 630 guld i 1908. I det førstnævnte kvantum er Norge repræsenteret med 271 tons (værdi \$ 54 282), Tyskland med 112 tons (værdi \$ 22 338), England med 62 tons (værdi \$ 12 472) og Sverige med 1 ton (værdi \$ 278).

Importen av tørfisk er av ringe betydning. Der importeretes idethele kun 186 tons til en værdi av \$ 26 096 guld, mot 183 tons til en værdi av \$ 25 609 guld i 1908, altsaa en ubetydelig stigning. Fra Norge ankom der 149 tons (værdi \$ 20 846), mot 156 tons (værdi \$ 21 840) aaret forut. Engrosprisen har varieret mellem \$ 5.80 og 6.50 papir pr. 10 kg.

Sardiner. Importen av norske røkede sardiner befinder sig vedblivende i en glædelig fremgang. Der indførtes herav 75 618 kg. i 1909 til en værdi av \$ 18 905 guld, mot 59 521 kg. til en værdi av \$ 14 880 guld i 1908. Stigningen utgjør saaledes 16 097 kg. til en værdi av \$ 4 025 guld. For røkede sardiner i olje og tomatsauce har der været opnaadd fra mk. 24 til mk. 28 for 1/2-bokser, og for 1/4-bokser fra mk. 18 til mk. 21 pr. kasse, indeholdende 100 bokser, cif. Buenos Aires.

Den samlede import av sardiner opgik i 1909 til 3 199 tons (værdi \$ 801 082), mot 3 197 tons (værdi \$ 800 992) aaret forut. Som sedvanlig utgjorde spanske, franske og portugisiske sardiner hovedmassen av det importerede kvantum.

Kondenseret melk forbrukes der ikke saa ganske litet av, idet den av argentinerne i temmelig stor utstrækning anvendes som dessert (*dulce de leche*). Der fremstilles adskillig kondenseret melk her i landet, hovedsagelig i forbindelse med meieribedriften, men indførslen er allikevel ikke ubetydelig og er det sidste aar gaat adskillig frem, hvilket maa tilskrives den ved tørken bevirkede nedgang i melkeproduksjonen. Idethele importertes der i 1909 av kondenseret melk 268 369 kg. til en værdi av \$ 75 141 guld, mot 155 655 kg. til en værdi av \$ 43 582 guld i 1908. Fra Norge ankom der 14 212 kg. til en værdi av \$ 3 979 guld, mot 3 872 kg. til en værdi av \$ 1 072 guld aaret forut.

Importen av *sallet sild* i dunker og blikæsker viser fremgang, idet der indførtes ca. 148 tons mere i 1909 end aaret forut. Den samlede import av sild oppgik til 1 195 tons til en værdi av \$ 179 254 guld, mot 1 048 tons til værdi \$ 157 139 guld i 1908. Fra Norge importertes der 30 tons (værdi \$ 4 483 guld), mot 28 tons (værdi \$ 4 173 guld) aaret forut. Resten ankom for størsteparten fra Tyskland, Holland og England.

Ogsaa importen av *røkesild* er gaat noget fremad. Der indførtes i 1909 herav, i blikbokser 58 631 kg. (værdi \$ 17 588 guld) og i dunker 14 511 kg. (værdi \$ 2 901 guld), mot henholdsvis 43 288 kg. (værdi \$ 12 986 guld) og 12 683 kg. (værdi \$ 2 537 guld) i 1908. Av norsk røkesild importertes der kun 898 kg. (værdi \$ 250 guld) mot 4 261 kg. (værdi \$ 1 092 guld) aaret forut.

Medicintran. Herav importertes der i 1909: 13 180 dusin flasker og 63 308 kg. paa fat til en værdi av henholdsvis \$ 72 348 guld og \$ 12 662 guld, mot 7 335 dusin flasker (værdi \$ 39 703 guld) og 37 353 kg. (værdi \$ 7 470 guld) i 1908. Den paa flasker importerede medicintran bestaar hovedsagelig av et præparat, «Scott's Emulsion», for hvilket der i sin tid blev gjort sterk reklame, og som derfor har vundet betydelig indpas paa markedet. Fra Norge indførtes der udelukkende medicintran paa fat, nemlig 29 887 kg. (værdi \$ 4 483 guld), mot 12 435 kg. (værdi \$ 2 487 guld) aaret forut.

Fyrstikker. Forbruket av træfyrstikker er tiltat noget, efterat tolden for et par aar siden blev nedsat. Totalimporten utgjorde 40 732 kg. (værdi \$ 20 367 guld) i 1909, mot 40 608 kg. (værdi \$ 20 305 guld) i 1908, altsaa en ubetydelig stigning. Fra Norge ankom der 6 365 kg. (værdi \$ 3 183 guld) og fra Sverige 29 041 kg. (værdi \$ 14 521 guld), mot henholdsvis 1 248 kg. (værdi \$ 624 guld) og 34 546 kg. (værdi \$ 17 274 guld) aaret forut. Engrosprisen for skandinaviske træfyrstikker dreiet sig om \$ 120 å \$ 125 papir pr. kasse indeholdende 50 gross.

Træmasse. Importen herav var i 1909 adskillig mindre end aaret forut, hvilket hadde sin grund i,

at papirfabrikkerne ved aarets begyndelse sat inde med betydelige lagre og derfor begrænset sine indkjøb. Av træmasse indførtes der i alt 15 353 tons til en værdi av \$ 460 587 guld, mot 18 112 tons til værdi \$ 543 369 guld i 1908. Indførslen er saaledes gaat ned med 2 759 tons til værdi \$ 82 782 guld. I motsætning hertil viser importen av norsk træmasse en glædelig fremgang, idet der fra Norge ankom 3 150 tons (værdi 94 491 guld), mot kun 910 tons (værdi \$ 27 306) aaret forut. Fra Sverige importertes der 2 493 tons (værdi \$ 74 787 guld), mot 3 645 tons (værdi \$ 109 345 guld) i 1908.

Papir og tapeter. Hvorledes importen av de vigtigste papirsorter samt tapeter stillet sig i 1909, sammenlignet med 1908, vil fremgaa av nedenstaaende opgave:

	1909.		1908.	
	Kvantitet.	Værdi i \$ guld.	Kvantitet.	Værdi i \$ guld.
	Tons.		Tons.	
Avispapir	16 387	983 191	12 968	778 098
Indpakkingspapir	763	61 043	613	49 056
Skrivpapir	3 082	462 352	2 568	385 220
Cigaretpapir	376	225 300	325	195 005
Toiletpapir	116	34 682	101	30 151
Trykpapir	4 035	605 238	4 492	673 743
Trækpapir	163	48 782	206	61 896
Silkepapir	257	102 905	112	44 953
Tapeter	656	203 361	518	156 978

Fra Norge importertes der 120 147 kg. avis-papir (værdi \$ 7 208 guld), 7 071 kg. indpakkings-papir (værdi \$ 565 guld) samt 805 kg. tapeter (værdi \$ 201 guld), mot henholdsvis 19 431 kg. (værdi \$ 1 166 guld), 3 348 kg. (værdi \$ 268 guld) og 1067 kg. (værdi \$ 267 guld) i 1908. Samtidig ankom der fra Sverige 3 627 188 kg. avis-papir (værdi \$ 217 631 guld), 23 108 kg. indpakkingspapir (værdi \$ 1 848 guld) og 979 kg. tapeter (værdi \$ 24 500 guld), mot 3 178 839 kg. (værdi \$ 190 730 guld), 11 510 kg. (værdi \$ 920 guld) og 3 768 kg. (værdi \$ 942 guld) henholdsvis for de samme sorter i 1908.

Bygningsmaterialer. En av de varegrupper, som i særlig grad har gjort sig bemerket ved den hurtighet, hvormed importen i de senere aar er gaat frem, er bygningsmaterialer. Saaledes er værdien av de indførte bygningsmaterialer steget med ikke mindre end \$ 7 183 463 guld, nemlig fra \$ 21 182 462 guld i 1908 til 28 365 889 guld i 1909. Denne store fremgang er en følge av den intense byggevirk-somhet, som for tiden foregaar overalt i republikken og ikke mindst i hovedstaden. Alene i Buenos Aires er der i de sidste tre aar blit opført fra 12 til 14 000 nye bygninger aarlig; men allikevel klages der over bolignød, og husleien befinner sig i stadig stigende.

Av artikler under denne varegruppe kan fremhæves:

		1909.		1908.
	Kvantitet.	Værdi i \$ guld.	Kvantitet.	Værdi i \$ guld.
Bygningssand	Tons	755 106	604 084	650 217
Gulvfliser	Meter	25 251	395 912	18 382
Vægfliser	Tons	7 644	389 993	6 559
Kalk	»	1 538	18 458	597
Galvaniserede jernrør	»	14 244	1 424 371	10 330
Andre slags jernrør	»	22 530	918 211	16 813
Ildfast sten	Meter	5 219	104 380	4 586
Marmor i blokker	M. ³	1 872	65 520	760
Marmor, jaspis og alabast i plater	»	3 739	406 146	3 026
				366 460

1909.				1908.			
		Kvantitet.	Værdi i \$ guld.			Kvantitet.	Værdi i \$ guld.
Mosaik	Tons	1 999	111 003			1 423	79 073
Parketguly	M. ²	51 138	153 414			22 427	67 281
Bygningssten i blokker	M. ³	603	5 125			70	594
Whitepine	»	134 230	2 546 049			106 097	2 080 647
Høvlet whitepine	»	48	1 171			108	2 598
Pitchpine	»	641 680	11 205 554			428 095	6 849 544
Spruce	»	199 514	2 887 473			203 870	2 854 217
Høvlet spruce	»	826	19 841			—	—
Taksten av skifer	M. ²	33 977	13 591			24 216	9 686
Almindelig taksten	Meter	1 307	39 210			854	25 620
Cement	Tons	252 822	2 781 057			220 014	2 420 150
Jernbjelker og jernstøtter	»	51 630	2 175 843			33 380	1 392 554
Vinduglas	M. ²	1 035 990	1 448 107			1 066 893	1 319 410

Av færdige døre og vinduer ankom der i 1909 fra Norge 43 bundter (værdi \$ 4 122 guld) og fra Sverige 284 bundter til en værdi av \$ 28 874 guld, mot henholdsvis 82 bundter (værdi \$ 14 142 guld) og 347 bundter (værdi \$ 43 918 guld) i aaret 1908. Som det sees av denne sammenligning, befinner importen av færdige døre og vinduer sig i tilbagegang saavel fra Norge som fra Sverige, hvilket har sin grund i, at de skandinaviske træsorter har vist sig uskikket for det herværende klima med dets hurtige temperaturforandringer og vekslinger i luftens fugtighetsgrad. Noget bedre vilde forholdet antagelig ha stillet sig, dersom der var blit utvist større omhu ved træets behandling, men i denne henseende synes de skandinaviske fabrikker at staa betydelig tilbake for de nordamerikanske, der efter sigende benytter metoder, som gjør det mulig at præparere træet saaledes, at det blir fuldstændig holdbart i alle klimater. Importen av amerikanske døre og vinduer tiltar derfor hvert aar paa bekostning av de skandinaviske fabrikata. I 1908 indførtes der fra Nordamerika 659 bundter til en værdi av \$ 92 375 guld, hvilket er næsten det dobbelte av det samlede, fra Norge og Sverige importerede kvantum.

Kasser. Herav blev der i 1909 importeret 196 054 stykker (værdi \$ 45 517 guld) og 894 tons (værdi \$ 40 750 guld), mot 301 679 stykker (værdi \$ 62 689 guld) og 746 tons (værdi \$ 34 337 guld) i aaret 1908. Værdien av den samlede import er saaledes gaat tilbake med \$ 10 759 guld, men tiltrods herfor viser indførslen av norske kasser fremgang. Der ankom nemlig fra Norge 13 101 stykker (værdi \$ 2 882 guld) og 228 tons (værdi \$ 9 103 guld), mot 2 000 stykker (værdi \$ 330 guld) og 136 tons (værdi \$ 5 436 guld) aaret forut. Fra Sverige importertes der i 1909 25 500 stykker (værdi \$ 5 610 guld) og 451 tons (værdi \$ 18 044 guld) samt i 1908 76 000 stykker (værdi 16 720 guld) og 274 tons (værdi \$ 10 972 guld).

Gatesten. De indenlandske stenbrudd har i de sidste aar hat vanskelig for at tilfredsstille efterspørslen efter gatesten, dels som følge av de mange store bro-lægningsarbeider, som er blit igangsat, og dels paa grund av de langvarige streiker, som de til stadighet har været utsat for. Da lignende forhold delvis har gjort sig gjældende i Uruguay, hvis stenbrudd tidligere hadde monopol paa at levere den sten, som ikke kunde skaffes her, befandt kontraktørerne sig oftere i forlegenhet for gatesten og begynte derfor at anstille undersøkelser om, fra hvilke andre hold de kunde skaffe sig sten. I slutningen av 1908 blev der importeret nogle mindre partier gatesten som prøve saavel fra Norge som fra Sverige og England, og disse forsøk faldt saa heldig ut, at der straks blev sluttet større

kontrakter for levering av sten fra Europa, hovedsagelig fra Norge og Sverige. Den europæiske gatesten falder paa grund av fragten og tolden noget dyrere end den indenlandske, men da den er adskillig bedre tilhugget end den her forarbeidede, skal prisforskjellen indspares derved, at nedlægning kan foregaa med større hurtighet, likesom der gaar mindre sand i mellemrummene mellem stenene. Saaledes som det altid har været tilfældet, naar en indenlandsk industriegren har følt sig truet ved konkurrence utenfra, er der nu fra interessert hold vakt motion om at faa tolden paa gatesten forhøiet. Stenbruddseierne i provinsen Buenos Aires og andre interesserede har tilstillet provinsregjeringen en forestilling, hvori de under henvisning til den stigende import av gatesten fra Europa anmoder om bistand til, at todsatserne kan bli sat saa meget op, at den fremmede sten utelukkes fra markedet for derved at forhindre, at de indenlandske stenbrudd ruineres. Da det imidlertid er staten, provinsregjeringerne og kommunerne, som vil bli de skadelidende, dersom den utenlandske gatesten utestenges, turde det være tvilsomt, om stenbruddseiernes motion vil ha den tilsigtede virkning.

Den samlede import av gatesten i 1909 utgjorde 58 997 tons til en værdi av \$ 147 492 guld, mot 33 265 tons til en værdi av \$ 83 160 guld i 1908. Herav indførtes der fra Norge 9 383 tons til en værdi av \$ 23 458 guld og fra Sverige 3 029 tons til værdi \$ 7 571 guld. Resten av det importerede kvantum ankom for den overveiende del fra Uruguay.

Kalciumkarbid. De indenlandske karbidfabrikker har ogsaa i 1909 lidt under vandmangel og har derfor ikke paa langt nær naadd op til den normale produktion. Importen befinner sig fremdeles i sterk utvikling, idet der kan noteres en fremgang av ikke mindre end 3 409 tons, nemlig fra 5 948 tons (værdi 356 858 \$ guld) i 1908 til 9 357 tons (værdi \$ 561 392 guld) i 1909. Ogsaa importen av karbid fra Norge er gaat betydelig frem. Der indførtes nemlig i 1909 av norsk karbid 4 888 tons til en værdi av \$ 293 256 guld, mot kun 598 tons til en værdi av \$ 35 901 guld aaret forut. Fra Sverige ankom der 1 217 tons (værdi \$ 73 029 guld), mot 902 tons (værdi \$ 54 143 guld) i 1908.

Telefonapparater. For saadanne er der i Argentina et godt marked med stigende forbruk. Der importertes i 1909 i det hele 9 696 stykker til en værdi av \$ 53 860 guld, mot 6 380 stykker til en værdi av \$ 36 050 guld aaret forut. Fra Norge ankom der 334 apparater til en værdi av \$ 2 338 guld, mot 108 (værdi \$ 756 guld) i 1908 og fra Sverige i de to sidste aar henholdsvis 635 (værdi 3962 guld) og 760 (værdi \$ 4 655 guld).

Av andre importartikler, som kan ha interesse, fortjener følgende at nævnes:

	Kvantum.	1909.		1908.	
		Værdi i \$	guld.	Værdi i \$	guld.
Ansjos	Kg. 35 694	5 354		26 884	4 031
Østers	» 258 019	51 604		187 182	37 457
Konserverede grønsaker	Tons 788	197 140		524	131 082
Havregryn	» 491	24 534		562	28 089
Malt	» 14 760	737 988		15 557	777 860
Chokolade	» 248	148 724		216	129 482
Stivelse	» 453	67 889		468	70 157
Kjæks	» 268	80 478		185	55 436
Konfitterer	» 388	388 415		268	268 134
Alleslags syltetoier	» 188	94 204		182	90 934
Brøndevin paa flasker	Dusin 327	1 308		606	2 424
do. » fat	Liter 2 180	218		7 527	752
Mineralvand	Dusin 488 792	333 772		469 779	348 012
Sodavand	» 6 184	9 893		4 044	6 470
Øl paa flasker	» 80 025	144 044		70 736	127 325
» » fat	Liter 77 383	6 965		71 777	6 459
Punsch paa flasker	» 3 904	9 760		3 083	7 708
Frugtsafer	Kg. 7 761	1 552		29 192	5 838
Underbenklær av uld	» 337	1 131		1 017	3 407
Uldskjorter	» 3 133	10 676		6 997	24 058
Uldtepper av forskjellige slags	» 32 619	34 706		34 261	41 179
Uldhansker	» 1 922	7 688		4 166	16 664
Uldgarn av forskjellige slags	Tons 572	474 980		475	418 463
Uldstrømper	Kg. 21 305	74 567		17 104	59 863
Bløte filthatter	Dusin 4 503	15 760		2 709	9 480
Stive »	» 383	2 681		414	2 898
Uldtøier av forskjellige slags	Tons 3 749	8 542 404		3 379	7 136 593
Bomuldssækker	» 755	377 561		886	443 181
Bomuldsunderbenklær	Kg. 201	379		565	1 308
Bomuldsunderskjorter	» 14 869	38 524		22 621	57 018
Bomuldstepper av forskjellige slags	Tons 584	232 529		621	272 423
Huer av bomuld	Dusin 3 668	9 646		4 105	12 695
Bomuldshansker	Kg. 25 983	89 559		25 013	94 248
Bomuldsgarn av forskjellige slags	Tons 182	151 264		126	101 126
Bordduker og servietter av bomuld	» 136	136 612		94	94 847
Seilduk	» 624	358 893		389	225 176
Bomuldsstrømper	» 628	1 445 103		531	1 221 226
Bomuldstøier av forskjellige slags	» 26 876	23 235 674		22 493	19 478 669
Haandklær av bomuld	» 181	222 680		87	113 166
Tjærede sækker	» 40	9 935		67	16 858
Sækker av strie	» 1 715	274 326		3 273	523 715
Manilataugverk	» 370	62 829		341	57 987
Bordduker og servietter av damask	Kg. 59 242	117 812		53 656	109 606
Hestedækkener	» 3 048	2 475		2 106	1 888
Linolje, raa og kogt	Tons 388	46 548		380	45 596
Trøtjære	» 223	13 356		238	14 276
Stearinlys	» 839	251 811		818	245 428
Lim av alle slags	» 532	97 127		480	90 713
Potetemel	» 189	13 229		185	12 922
Almindelig sæpe	» 831	150 280		666	121 050
Toiletsæpe	» 155	72 898		105	48 643
Fotografiplater	Dusin 128 856	87 578		92 982	68 232
Krudt, løst og i patroner	Tons 717	494 882		483	315 486
Kaustisk soda	» 5 173	258 668		4 238	211 890
Almindelig soda	» 8 474	254 228		6 678	200 334
Fernis av alle slags	» 533	401 163		410	313 158
Skosvørte, alle slags	» 299	59 884		173	34 669
Tør maling	» 3 681	266 342		2 857	225 035
Tilberedt maling	» 4 438	520 074		3 784	469 826
Mønje	» 765	61 161		710	56 839
Boktrykkersvørte	» 366	65 068		307	64 862
Fotografiapparater	Stkr. 1 220	6 791		1 168	5 721
Pianoer	» 5 766	928 194		4 352	704 085
Pap av alle slags	Tons 8 438	648 087		7 132	546 307
Papirposer	Kg. 79 975	27 990		63 764	22 316
Konvolutter	Tons 766	235 393		658	211 453
Skotøi	Dusin 24 767	348 394		14 302	193 217

		1909.		1908.	
		Kvantum.	Værdi i \$ guld.	Kvantum.	Værdi i \$ guld.
Haandkufferter	Kg.	5 802	20 837	6 275	22 541
Gjærdetraad av forskjellige slags	Tons	80 879	4 160 290	67 207	3 473 956
Spiker av alle slags	»	7 489	653 433	4 766	470 064
Skruer og møtrikker	»	13 334	1 534 851	12 527	1 332 159
Dørhængsler	»	1 057	179 074	882	136 600
Pumper av forskjellige slags	»	2 571	329 287	1 505	220 592
Ploger	Stkr.	69 034	1 366 885	29 775	548 108
Vogne og arbejdskjærrer	»	21 044	607 537	16 457	440 182
Sporvogne	»	79	190 815	120	309 383
Jernbanevogne	»	4 054	4 960 362	2 816	6 029 924
Lokomotiver	»	272	4 188 842	206	3 394 498
Lægtene	»	181	352 690	157	213 652
Velocipeder	»	4 817	167 984	3 856	142 218
Hjul	»	4 093	7 816	3 699	5 789
Aarer	»	17 188	3 094	28 518	5 133
Laaser	Tons	622	231 123	423	181 501
Komfyrer, ovne etc., kaminer	M.	1 566	232 278	1 361	223 121
Motorer av forskjellige slags	Stkr.	1 106	617 003	1 138	632 986
Kantsten	Meter	935	1 355	1 067	1 548
Puksten	Tons	352 361	352 359	217 830	217 829
Flasker	Dusin	1 079 476	426 968	982 786	384 942
Apothekerflasker	Kg.	994 536	109 840	674 469	76 370
Lamper	Kasser	1 703	170 704	1 632	165 726
Stentoi	»	14 230	1 397 792	12 092	1 284 345
Porcelænssaker	»	4 442	445 558	4 268	472 061
Dynamoer og elektriske motorer	Tons	1 605	481 584	1 923	576 823
Leketoi	Kasser	6 467	638 223	3 032	506 727
Eddike paa flasker	Dusin	8 061	8 061	—	—
» fat	Liter	223 956	13 437	—	—
Levende planter	Kasser	531	54 762	333	44 861

De forskjellige lande har i de to sidste aar deltatt i importhandelen med følgende belop:

	1909. \$ guld.	1908. \$ guld.
Storbritannien	99 198 269	93 371 396
Tyskland	44 555 770	37 847 076
Forenede Stater	43 068 829	35 597 004
Frankrike	30 801 132	26 476 917
Italien	26 868 106	24 913 248
Belgien	13 570 074	12 753 373
Spanien	9 326 671	8 618 110
Brasilien	8 177 805	7 285 946
Østerrike-Ungarn	2 966 802	3 293 500
Uruguay	2 496 611	2 207 038
Holland	2 211 110	2 038 030
Paraguay	1 660 174	1 509 955
Chile	452 681	726 989
Bolivia	154 799	156 062
Sydafrika	56 841	46 874
Andre lande	17 190 421	16 131 218
Ialt	302 756 095	272 972 736

Værdien av importen fra Norge, Sverige og Danmark opgik til:

	1909. \$ guld.	1908. \$ guld.
Norge	905 483	530 780
Sverige	850 132	799 916
Danmark	50 392	37 755

Som det fremgaar herav, er importen fra Norge i 1909 steget med henimot \$ 400 000 guld og er nu naadd op til over \$ 900 000 guld, eller mere end 3 millioner kroner. Argentina faar saaledes for hvert aar, som gaar, stadig større betydning som marked for norske produkter.

Utsigterne for import av norske varer til Grækenland. Stort behov for papir og klipfisk.

Vicekonsul *P. Xanthaki*, Piræus, har meddelt følgende:

Der indføres til Grækenland uten tvil et ikke ubetydelig kvantum norske varer, men nogen nøiagtig opgave herover kan ikke skaffes paa grund av varenes omlastning underveis av mangel paa direkte dampskibsforbindelse. Denne omstændighet bidrager ogsaa meget til at fordyre de norske produkter, hvorav importen sikkerlig vilde opgaar til mindst det 10-dobbelte belop, hvis der eksisterte en direkte dampskibsforbindelse.

Av *torskelevertran* indførtes der til Grækenland i 1908 ca. 21 000 kg. Varen er formentlig av norsk oprindelse, men kommer hertil fra Tyskland, hvor den vistnok blir adskillig opblandet.

Av *røkesild* indføres til Grækenland ca. 60 000 tdr. (à 300 stkr.) aarlig, alt fra Skotland.

Av *papir* indførtes i 1908 ialt 4 100 tons, hvorav ikke mindre end 1 300 tons kom fra Holland, fra hvilket land importen i 1909 endog steg til ca. 2 000 tons. Tolden paa trykpapir for aviser er nu ophevet.

Trælastimporten opgik i 1908 til 103 373 m.³, eller 11 500 tons.

Av *klipfisk* indførtes i 1908 7 mill. kg., i 1909 8 mill. kg., og i 1910 vil importen antagelig stige til et endnu meget betydeligere kvantum; store ladninger ankom i begyndelsen av dette aar fra Kanada. Som det vil sees, konsumerer saaledes Grækenland i forhold til folkemængden et større kvantum klipfisk end Spanien.

Der synes god grund til at gjøre større anstrengelser for at skaffe norske produkter indpas i

Grækenland. Rusland har nylig latt en flytende utstilling besøke flere græske og forskjellige andre havne i Orienten, vistnok med gode resultater, saaledes siges der som følge av denne utstilling alene fra Konstantinopel at skulle være tilflytt russiske eksportører ordres for ca. 1 million franes. Ruslands eksempel siges i den nærmeste fremtid at ville bli fulgt av England og Italien.

Utsendelse av norske handelsreisende til Grækenland vilde være meget at anbefale.

Utsigterne for import av norske varer til Bagdad.

Konsul *T. D. Cree*, Bagdad, har indberettet, at der dersteds importeres store kvantiteter av svenske sikkerhetsfyrstikker. Konsulen mener derfor, at der ogsaa maatte være mulighet for salg av norske fyrstikker. Der maa imidlertid noteres lave priser, da konkurrensecen er meget skarp.

Av trællest importeres der ogsaa betydelige mængder, bl. a. av kassebord for kasser til emballering av dadler.

Av øl importeres der endel, men det er vel tvilsomt, hvorvidt norsk øl paa grund av den høie fragt vilde kunne konkurrere med det billige tyske og østerrikske øl.

Norske eksportører, som maatte ville gjøre forsøk med salg av sine varer til Bagdad, vil ved henvendelse til konsulatet kunne erholde alle forønskede opplysninger.

Importen av norske varer til Martinique.

Konsul *H. J. Meagher*, Fort de France, har indberettet, at der ikke foregaar nogen direkte import fra Norge til Martinique, men at der derimot importeres forskjellige varer dertil, som er gjenstand for export fra Norge. Saaledes blev der i 1908 indført trællest (sleepers, telefonstolper og bygningsmaterialer) for en samlet værdi av £ 17 350. Av andre varer, som importeres, kan nævnes klippfisk og røkesild. For klippfiskens vedkommende stiller dog den høie told for ikke-fransk klippfisk sig fortiden hindrende for import fra Norge.

Mulighet for avsetning av norske varer i republikken Panama.

Konsul *Hilary B. Parker*, Colon, indberetter, at han uten held har forsøkt at interessere forskjellige derværende kjøbmænd for importen av norske varer. Konsulen mener, at der vilde kunne opnaaes en ganske god avsetning av norske varer dersteds, naar kunderne kun blev besøkt av en agent eller reisende, som kunde forevise prøver og meddele alle ønskede opplysninger om varens pris, pakning, kvalitet etc. Konsulen foreslaar, at norske eksportører efter engelsk mønster slaar sig sammen om at holde en fælles utenlandsk reisende, i hvilket tilfælde omkostningerne for hvert enkelt firma jo ikke vilde bli saa store.

Midler til ophjælp av den norske export.

Vicekonsul *Emile Schytte*, Amiens, har i en indberetning uttalt, at den norske export til Frankrike efter hans mening vilde kunne utvides betydelig, hvis norske eksportører slog sig sammen og oprettet et fælles salgskontor i Frankrike, der kun befattet sig med salg av norske varer.

Til fremme av importen av norsk trællest til Frankrike anbefaler vicekonsulen følgende foranstaltning: Der dannes et kapitalsterkt norsk selskap med egne sagbruk, som i sine egne smaa dampskibe bringer den skaarne trællest til franske havnebyer, hvorfra den ad flodveien transporteres videre til et eller flere av selskapet oprettede egne verksteder eller trævarefabrikker, hvor lasten saa forarbeides til døre, vinduer etc., hvorved den høie told vilde undgaaes.

Den norske trællestexport til Spanien.

Chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, har indsendt den nedenfor indtagne opgave over importen til Spanien av norsk og svensk trællest i de sidste 6 aar:

	Fra Norge.						Fra Sverige.					
	1904. m. ³	1905. m. ³	1906. m. ³	1907. m. ³	1908. m. ³	1909. m. ³	1904. m. ³	1905. m. ³	1906. m. ³	1907. m. ³	1908. m. ³	1909. m. ³
Trællest i dimensioner fra og med 40 mm. tykkelse, planker, bjelker, sparrer, rundlast og last til skibsbygning . . .	8 440	5 769	9 077	12 063	4 225	4 005	88 715	78 421	86 560	98 648	81 952	69 936
Trællest i dimensioner mindre end 40 mm. tykkelse	—	—	1 893	9 396	2 180	790	—	—	9 986	36 163	39 713	29 044
Høvlet last	—	—	225	167	—	—	127	—	134	98	—	—

Legationen tør ikke indestaa for, at denne opgave er helt korrekt, men den viser iallefald, at den norske export av trællest til Spanien er ubetydelig, sammenholdt med den svenske. En av aarsakerne hertil turde være den, at Norge har andre og vigtigere markeder for sin trællest end Spanien. Men samtidig maa nævnes, at vor trællest, i motsætning til den svenske, ikke motsvarer spaniernes ønsker. Den svenske trællest kommer hit skarpskaaret og uten vankant og i dimensioner, som spanierne forlanger — det gjør almindeligvis ikke den norske.

Danmarks import av trælast og træmasse i 1910.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, København.

Danmarks indførsel av trælast, træmasse og ved var i

	Juni 1910.	Jan. - juni 1910.
	Kbm.	Kbm.
Naaletræ, rundtømmer . . .	1 166	3 082
» sveller	7 995	23 719
» hugget	15 360	55 400
» saget	76 898	171 535
» høvlet	6 650	22 107
Ialt	108 069	275 843
Bøk, rund eller hugget . . .	412	1 169
» saget	52	132
Ek, saget	772	3 030
Andre indenlandske træsorter, rundlast eller hugget . . .	1 274	3 832
Do. saget	522	978
Ialt	3 032	9 141

Takspaan	Stkr.	2 746 000	7 849 000
Stav	Kg.	—	117 400
Ved, bøk	Fayne	169	817
» birk	»	1 555	4 767
» naaletræ	»	2 781	4 862
Træmasse mek., tør . . .	Kg.	213 800	922 100
» » vaat	»	3 003 000	11 419 500
» kem., tør	»	413 700	1 507 900
» » vaat	»	791 000	3 545 700

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende:

Beholdningerne av høvlede bord i Londons dokker utgjorde ved utgangen av juli maaned:

1910.	1909.	1908.
4 608 000 stkr.	4 635 000 stkr.	6 308 000 stkr.

Leveringerne fra dokkerne av samme vare utgjorde i juli maaned:

1910.	1909.	1908.
945 000 stkr.	1 016 000 stkr.	1 070 000 stkr.

August maaned er altid en stille tid, og omsætningen er derfor for tiden ikke meget livlig. Endel salg avsluttes dog, og det er glædelig at notere, at priserne fremdeles holder sig meget faste. For norske scantlings skal saaledes være opnaad £ 8.2.6 eif., mot £ 8.0.0 for en maaned tid siden. Alene for høvlede bord har priserne muligens en noget svakere tendens, paa grund av rikeligere tilbud fra Sverige, og 6" u/s. furu kan nu erholdes for £ 9.15.0.

Tolden paa røkesild i de Forenede Stater.

Ifølge «Board of Trade Journal» har det amerikanske «Treasury Department» bestemt, at røkesild indført i blikboxer, der tidligere er blit fortoldet efter en sats av 1/2 cent pr. lb., for fremtiden skal fortoldes efter tarifnr. 270, hvorefter varen vil ha at erlægge en told av 30 % ad valorem.

Toldfrihet for avisepapir i Venezuela.

Ifølge «Board of Trade Journal» har den venezuelanske finansminister ved dekret av 11. juni d. a. bestemt, at ulimet trykpapir, der skal anvendes udelukkende for aviser, ved indførsel til Venezuela skal være toldfrit.

Forandring i offentliggjørelsen av høstberetninger.

For at de fra konsulatene indløpende beretninger om høstutsigter og høstresultater lettere kan komme til interesseredes kundskap har utenriksdepartementet truffet overenskomst med landbruksdepartementet om, at disse beretninger, der tidligere har været indtat i «Konsulatberetninger», for fremtiden offentliggjøres av det sidstnevnte departement, som vil la samme tilstille saavel dagspressen som landbrukets fagpresse.

Russiske havnearbeider.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

I Handels- og Industriministeriets budget for 1911 er der optat følgende beløp for utbedring av Ruslands havne:

Utdypning av Archangels havn til 24' rbl.	268 000
Utdypning av St. Petersburgs sjøkanal til 28'	» 260 000
Fortsettelse av arbeiderne for ny kullhavn, utvidning og fordypning av trælast- og kornhavnen og kaianlæg i sjøkanalen i St. Petersburg . . .	» 310 000
Diverse arbeider i Rigas havn . . .	» 365 000
— — i Windaus » . . .	» 135 000
— — i Odessa » . . .	» 17 420
— — i Cherson » . . .	» 150 000
— — i Mariupols » . . .	» 190 000

Nye bestemmelser angaaende fakturaer for træmasse og papir, som indføres til de Forenede Stater.

Chargé d'affaires *Chr. Ravn*, Washington, har indberettet følgende:

Paa grund av den straffetold, som ifølge toldtariffens §§ 406 og 409 skal erlægges for træmasse (kemisk saavel som mekanisk) og trykpapir, som indføres til de Forenede Stater direkte eller indirekte fra lande, som belaster samme eller det for sammes tilvirkning anvendte tømmer med en utførselstold eller lignende avgift, har finansministeren i en skrivelse til toldkassen i Boston av 6. august git ordre til, at fakturaer for træmasse og papir skal være ledsaget av eller paatrykt en beediget erklæring, som viser, hvorfra det tømmer, som er blit anvendt ved tilvirkningen av træmassen eller papiret, saavel som selve den tilvirkede artikel har sin oprindelse.

Dersom blot endel av den fakturerede vare er hjemfalden til straffetold, skal erklæringen vise, hvilken del derav kræves fritat for samme.

Naar der importeres træmasse, som er tilvirket i Norge av tømmer hugget i Sverige (undtagen i Gotlands, Vesterbottens og Norrbottens län samt Sarna i Kopparberg), skal der for samme erlægges en straffetold av \$ 0.0000694 pr. pund, hvorimot træmasse, tilvirket i Sverige av tømmer hugget i Norge, er fritat for straffetold.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thor-sen* utgjorde importen ad sjøveien til St. Petersburg i tiden 1. til 15. august 1910:

Fra Norge	3 200	tdr.
» Storbritannien	11 922 ³ / ₄	»
» Tyskland	24	»
Totalimport	15 146 ³ / ₄	tdr.

Hitindtil er i aaret 1910 indført:

fra Norge	41 505	tdr. og 99 tons løs vare
og ialt	213 582 ³ / ₄	» - 99 » » »

Oprindelsesbevis for varer, der indføres til Spanien.

• Ifølge meddelelse fra chargé d'affaires *K. Wedel Jarlsberg*, Madrid, har generalinspektøren for det spanske sundhetsvæsen, av hensyn til den i Italien utbrudte kolera, utfærdiget paabud om konsulært oprindelsesbevis for alle varer, der indføres til Spanien, uanset hvorfra de kommer.

Margarinfabrikationen og margarinforbruket i Danmark.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

Efter det av det danske Statistiske Bureau nylig utgivne hefte «Statskontrollerede Produktioner i 1909» hitsættes følgende:

Av margarinfabrikker fandtes der i Danmark ved utgangen av 1909 i alt 19, medens antallet aaret før var 16; mellem disse to tal hadde antallet svinget i en længere aarrække. Produktionen i 1909 var 30 mill. kg. Med hensyn til fordelingen mellem de enkelte dele av landet fremgaar det, at 9 jydsk fabrikker frembragte næsten tre fjerdedele av hele produktionen; deres gjennomsnittsproduktion var over 2 mill. kg., medens 3 kjøbenhavnske fabrikker producerede knapt ¹/₂ mill. kg.

Fra 1890/91 til 1909 steg forbruket av margarin fra 6 til 32 mill. kg. eller fra 3 til 12 kg. pr. individ; stigningen er navnlig foregaaet i perioderne 1896/1900 og 1904/07, altsaa eiendommelig nok under gode konjunkturer. Det er især den indenlandske produktion, der er steget, medens overskudsindførslen i 1909 kun var litt større end i 1890/91; selv i aarene 1905/06—07/08, da indførslen kulminerte med ca. 3 mill. kg. (mot kun 1.2 mill. kg. i 1909), utgjorde den kun ca. 10% av forbruket, mot 15% i 1890/91. Herved maa dog erindres den i de senere aar til omæltning indførte margarin (ca. ¹/₂ mil. kg. aarlig), der betragtes som raastof for den indenlandske produktion, og derfor ikke medregnes under indførslen av margarin.

De viktigste raastoffer ved den indenlandske produktion er følgende, hvorav der i 1909 forbrukes:

Oleomargarin	5.9	mill. kg.
Premier jus q. l.	5.4	» »
Neutral lard o. l.	6.4	» »
Compound	0.2	» »
Kokosolje	4.9	» »
Arachidolje	0.5	» »
Bomuldsolje	2.1	» »
Sesamolje	2.9	» »
Andre oljer og fettstoffer	0.0	» »

Tilsammen 28.3 mill. kg.

Av totalsummen i 1909, 28 mill. kg., er 9 mill. av indenlandsk, 19 mill. kg. av utenlandsk oprindelse. Tallet er 2 mill. kg. lavere end produktionen, idet der ogsaa benyttes smør, melk, salt, vand m. m. samt som anført noget utenlandsk margarin til omæltning. I de foregaaende aar var differensen ca. 5 mill. kg., idet opgjøret over raastof-forbruket ikke var fuldstændig. I 1906/07 var der en sterk stigning i forbruket av sesamolje, hvilket skyldtes lov av 23. juni 1905. I 1909 er der en sterk stigning for premier jus, kokosolje og bomuldsolje, men det er mulig, at dette skyldes opgjørets større fuldstændighet.

Skibsfartskonjunkturerne i Sverige.

Foranlediget ved de i svenske aviser indeholdte uttalelser om, at en opplysning om de svenske transatlantiske dampskibslinjer, som indeholdtes i den i nr. 33/1910 indtagne rapport fra *generalkonsulatet i Stockholm*, var feilagtig, har generalkonsulatet paa henvendelse fra departementet oplyst, at vedkommende meddelelse var hentet fra en svensk avis.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 8 (august) 1910 med følgende indhold:

Frankrike. Aarsberetning for 1909 fra *legationen i Paris*.

Indhold: Den norske skibsfart paa Frankrike. Vin-høsten. Paris: Pengemarkedet; importen av træløst og konserver. Importen til Bayonne. Brest: Skibsfart; import. Caen: Skibsfart; frakter; havnearbeider; import. Calais: Skibsfart; frakter; import. Cherbourg: Skibsfart; import. Cognac: Importen av norske produkter. Concarneau: Skibsfart; rogn. Skibsfarten paa Dieppe. Dunkerque: Skibsfart; havneforhold; frakter; import. Fécamp: Skibsfart; import; klippisktilberedning. Granville: Import; havneforhold. Gravelines: Skibsfart; havneforhold; import. Honfleur: Skibsfart; frakter; import. La Rochelle: Skibsfart; import fra Norge. Havre: Skibsfart; monstringsforretninger; frakter; havnearbeiderstreik; havneforhold; bomuld; kaffe. Nantes: Skibsfart; import. Importen til Lorient og Reims. Roen: Skibsfart; havneforhold; handelen med Norge. Saint Malo: Importen fra Norge. Toulouse: Import. Bordeaux: Skibsfarten paa Bordeaux, Arachon, Blaye og Pauillac; havnearbeider; frakter; monstringsforretninger; importen av træløst, træmasse, rogn og andre varer; exporten av klippisk og mine-tømmer. Marseille: Import; export; skibsfart. Cette: Skibsfart; træløst. Nizza: Skibsfart; havneforhold; import. Toulon: Import; export.

Nederlandene. Aarsberetning for 1908 fra *generalkonsulatet i Rotterdam*.

Indhold: Skibsfart. Monstringsforretninger. Hyrer. Den nederlandske handelsflaate. De nederlandske dampskibsselskapers utbytte. Frakter. Rhintrafikken. Rhin-frakter. Priser for bunkerkul. Import og export. Handelsomsætningen med Norge. Korn. Kaffe. Sukker. Huder. The. Kopra. Kul. Is. Tobak. Jernmalm. Margarin. Smør. Ost. Landbruk. Træløst. Træmasse. Cellulosekub. Sten. De nederlandske fiskerier. Amsterdam: Skibsfart. Monstringsforretninger. Nordsjøkanalen. Træløst. Indførsel fra Norge. Arak. Rhum. Kapok. Indigo. Kakao. Tin. Ris. Krydderier. Pengemarkedet.

Zanzibar. Aarsberetning for 1908 fra *konsulatet i Zanzibar*.

Indhold: Almindelige bemerkninger. Import. Export. Transithandel. Skibsfart. Flateindhold og folkemængde.

Kolumbia. Aarsberetning for 1908 og 1909 fra *konsulatet i Santa Fé de Bogotá*.

Venezuela. Aarsberetning for 1909 fra *viekonsulatet i Ciudad Bolivar*.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 36.

Ukeutgaven.

10. september 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Sveriges handelsflaate i 1910	205
Vareomsætningen mellem Tyskland og Norge i 1909	206
Industrien ved Niagara-faldet. Skibsfarten paa de store kanadiske innsjøer	206
Klipfiskimporten til Kuba	207
De skotske fiskerier	207
Sanitære forholdsregler i Spanien mot skibe kommende fra Rusland og Italien	208
Toldreduktion paa hestekosom og cellulose i Rumænien	208
Reflekteranter paa norske vandfald	208
Tyttebærexporten til Tyskland	208

Sveriges handelsflaate i 1910.

Indberetning fra *generalkonsulatet i Stockholm.*

Av den sidst utkomne svenske skibsliste (for aaret 1910) fremgaar det, at den svenske handelsflaate nu i sin helhet utgjør 2 934 fartoier med en samlet bruttodrægtighet av 1 041 232 tons, mot 3 035 fartoier dr. tilsammen 1 039 697 tons det nærmest foregaaende aar. Av disse fartoier var for 1910 1 205 dampskibe dr. 803 817 bruttotons, 1 656 seilfartøier dr. 213 646 bruttotons, 63 motorfartøier dr. 4 381 tons og 110 lægtre dr. 19 388 bruttotons.

Dampskibene kan inddeles i følgende grupper:

Drægtighet.	Antal dampskibe.
Under 100 bruttotons	258
fra 100 til 500 »	496
» 500 » 1000 »	142
» 1000 » 2000 »	221
» 2000 » 3000 »	50
» 3000 » 4000 »	26
» 4000 » 5000 »	8
over 5000 »	4

Av denne oversigt fremgaar, at de mindre kyst- og innsjødampskibe, d. v. s. fartoier paa 100—500 bruttotons, er de fleste, medens der av dampere paa 3 000 tons og derover kun findes 38.

De 4 største svenske handelsfartøier er «Volrath Tham», der gaar i malntrade, paa 5 821 tons — den svenske handelsflaates største fartøi — «Helenic» paa 5 395 tons, «Kronprins Gustaf» paa 5 201 tons og «Drottning Sofia» paa 5 183 tons.

Samtlige fartoier over 3 000 tons størrelse, med undtagelse dog av den svenske stats dampfærge «Konung Gustaf V», er bygget i utlandet. De største i Sverige byggede dampskibe er ovennævnte færge paa 3 062 tons, der er bygget i Göteborg i indeværende aar, lastedampersen «Nord» paa 2 106 bruttotons, bygget i Malmö i 1906, samt «Lappland» paa 2 025 bruttotons og «Polcirkeln» paa 1 927 bruttotons, der begge er bygget i Göteborg i aarene 1906 og 1907.

Motorfartøierne, til hvilke ogsaa seilskibe med hjælpemaskine regnes, viser en i antal og størrelse stadig voksende flotille.

Inddeles disse i grupper efter størrelsen erholdes:

Drægtighet.	Antal fartoier.
Under 100 tons brutto	54
100—200 » »	5
over 200 » »	4

Det største blandt disse er motorfartøiet «Orion», der er seilfartøi med hjælpemaskine og er paa 318 tons. De allerfleste av disse motorfartøier er bygget ved svenske skibsverfter og verksteder.

Seilfartøierne er endnu først i antal inden den svenske handelsflaate, ihvorvel de fra aar til aar mere og mere fortrænges av dampskibene. I den foreliggende skibsliste findes ikke mindre end 1 656 seilskibe av vekslende størrelse, og disse er ogsaa inddelt i forskjellige drægtighetsklasser som følger:

Drægtighet.	Antal seilskibe.
Under 100 bruttotons	1 101
100—500 »	509
500—1 000 »	38
1 000—2 000 »	7
over 2 000 »	1

Den svenske handelsmarines største seilskib er et firemastet barkskib paa 2 096 tons, bygget av staal og hjemmehørende i Göteborg. Nærmest i størrelse derefter kommer fregatskibet «Clan Macfarlane» dr. 1 573 tons, bygget av jern, samt skibet «Tropic» dr. 1 596 tons, bygget av staal. Det største seilskib bygget av træ er skonnertskibet «Fidelio» paa 1 271 bruttotons, hjemmehørende i Kungälv.

Av *lægtre* er der som nævnt i skibslisten indført 110, men antallet er i virkeligheten langt større. Størrelsen av disse varierer mellem 100 og 500 tons. I størrelsen 500 til 1 000 tons findes der 2 st. og av over 1 000 tons drægtighet ogsaa 2 st. De sidstnævnte er staalprammerne «Atlantic» og «Baltic» paa resp. 1 181 og 1 056 tons, der hører hjemme i Sundsvall.

Handelsflaatens fordeling paa de forskjellige svenske byer: Først i rekken kommer Göteborg med en flaate av 266 dampere, 34 seilskibe og 2 motorfartøier, eller tilsammen 302 fartoier dr. 195 046 nettotons. Herefter kommer Stockholm med 343 fartoier av en samlet nettotonnage av 140 438 tons, fordelt paa 232 dampskibe, 14 motorskibe, 25 seilskibe og 72 prammer. Den tredje i rækkefølgen er Helsingborg med en samlet nettotonnage av 86 276 tons. Herefter kommer Malmö med 32 fartoier og 21 877 nettotons, Gefle med 28 fartoier og 16 314 nettotons, Oskarshamn med 47 fartoier og 13 077 nettotons, Halmstad med 54 fartoier og 7 460 tons og Sundsvall med 27 fartoier og 7 025 nettotons.

De største rederier: Der findes for tiden 7 rederier, der forføier over et tonnage, der overstiger 10 000 nettotons. Det største av disse er Ångfartygsaktiebolaget Tirfing i Göteborg, hvis dampskibsflaate bestaar av 17 fuldt moderne lastedampere paa tilsammen 34 671 nettotons. Som det andet i rækkefølgen kommer saa Rederiaktiebolaget Transatlantic, der ogsaa hører hjemme i Göteborg, med 10 dampskibe dr. tilsammen 26 846 nettotons. Nærmest heretter kommer Stockholms Rederiaktiebolag Svea med 44 dampskibe og 23 443 nettotons, Rederiaktiebolaget Nordstjärnan i Stockholm med 9 dampskibe og 21 031 nettotons, Rederiaktiebolaget Luleå-Ofoten, ogsaa i Stockholm, med 7 dampskibe og 14 008 nettotons, Aktiebolaget Svenska Ostasiatiska Kompaniet i Göteborg med 4 dampskibe og 12 046 nettotons og Ångfartygsaktiebolaget Thule i Göteborg med 9 dampskibe og 10 345 nettotons.

Vareomsætningen mellem Tyskland og Norge i 1909.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

Av de av «Kaiserlich Statistisches Amt» publicerede endelige opgaver med værdiberegning over Tysklands handelsomsætning med de enkelte fremmede lande i 1909 er hefte 9, omfattende Norge og Sverige, netop utkommet. Det fremgaar derav, at varebyttet mellem Norge og Tyskland i specialhandel, fraregnet edle metaller, i 1909 beløp sig til en værdi av 141.5 mill. mark, hvorav 36.8 mill. mark faldt paa indførslen fra Norge og 104.5 mill. mark paa utførslen til Norge, mot i 1908 et samlet varebytte av 126.1 mill. mark, hvorav 29.1 mill. mark faldt paa indførslen fra Norge og 97.0 paa utførslen til Norge.

Den norske export til Tyskland, som i de sidste ti aar har beløpet sig til henholdsvis 20.5, 20.8, 23.5, 21.4, 25.5, 24.0, 31.9, 31.3, 29.1 og 36.8 mill. mark, viser saaledes i det sidste aar den betydelige stigning av 7.7 mill. mark, eller 26.5 pct. fra 1908, og ogsaa Norges indførsel fra Tyskland er i sidste aar*) steget med 7.5 mill. mark, eller 7.7 pct.

Forøkelsen i Norges export til Tyskland falder hovedsagelig paa følgende artikler med følgende beløp: Fersk sild 2.3, tran 1.2, saltet sild 0.8, raa pelsdyrskind 0.6, nitrit 0.4 mill. mark, medens saget trælast gik tilbage med 0.7 og kalciumkarbid med 0.4 mill. mark.

I utførslen fra Tyskland til Norge steg rugmel med 2.6, sukker med 1.8, jernplater med 0.6, stang-, baand- og ringjern med 0.3, oksehuder og uldtøi med hver 0.2 mill. mark, medens rug gik tilbage med 1.1, maskiner for træmasse- og papirfremstilling med 0.6, og kabler med 0.3 mill. mark. Desuten sank utførslen av guldvarer fra Tyskland næsten 1 mill. mark.

Værdien av vore vigtigste exportartikler til Tyskland utgjorde i aaret 1909 i 1 000 mark:

Tran	4 471	Kalciumkarbid . .	1 418
Sild, fersk	3 998	Kalksalpeter . . .	1 212
do. saltet	2 613	Havfisk, fersk . .	1 094
Kli	2 911	Ferskvandsfisk, død	937
Trælast, saget . .	1 842	do. levende . . .	76
do. huggen	233	Hummer	1 047

*) Sveriges export til Tyskland var i 1909 3.4 mill. mark eller 2.3 pct. mindre end i 1908 og Sveriges indførsel fra Tyskland 17.9 mill. mark, eller 10.3 pct. mindre end i 1908.

Stenhuggerarbeide	1 019	Chilisalpeter . . .	46
Nitrit	963	Lim	46
Pelsdyrskind, raa .	959	Levende dyr . . .	45
do. forarb. . . .	86	Bøker	44
Feldspat	717	Sølvkranser . . .	43
Hvalbarder	630	Bødkervarer . . .	43
Kalveskind, saltede	625	Spiker	41
Stokfisk	620	Fosforsur kalk . .	39
Fiskemel	614	Fortinnet jernavfald	39
Guano	501	Edelstene, raa . .	35
Faarehuder	110	Svovlsur natron . .	34
Hestehuder	67	Træbearbeidnings-	
Oksehuder, saltede	525	maskiner	33
do. tørrede	48	Andre maskiner . .	33
Andre huder	136	Træmasse	32
Pelsverkskind . . .	484	Stenkultjære . . .	30
Kalveskind, tørrede	465	Brændeved	28
Gjeteskind	299	Bly	23
Kalisalpeter	451	Jernavfald	22
Svovlkis	392	Filler	22
Cellulose	374	Natronkalk	22
Kobber, raa	289	Jernmalm	22
Brolægningssten . .	259	Guldvarer	22
Jod	256	Fjærkræ	21
Fyrstikker	209	Uldavfald	21
Granit, raa	160	Pap.	20
Hø	156	Stangjern	19
Pakpapir, glat . . .	156	Alezarin	19
Finsolv	152	Radiatorer etc. . .	19
Hermetik	149	Remmose	18
Fiske- og hvalfett .	134	Maskindele	17
Slagg	123	Hestehaar	17
Fremmede guldmyn-		Benolje	17
ter	123	Tømmer	16
Sten, tilhuggen . . .	122	Broncelegeringer .	16
Fuglevildt	119	Zink, raa	15
Andet vildt	63	Døre og vinduer . .	15
Tambak	110	Sengefjær	14
Aluminium	104	Tarner	14
Pakpapir, farvet i		Uldvarer	13
massen	103	Lærvarer	12
Platina	91	Fjær	12
Malerier	90	Fotografier	10
Glycerin	85	Gunniafvfald . . .	10
Is	84	Levende karper . .	9
Klipfisk	82	Benmel	9
Sølvvarer	75	Benfett	9
Kisलगur etc. . . .	70	Utstoppede dyr . .	8
Metalbearbeidnings-		Kork	8
maskiner	65	Smør	7
Limlær	63	Træmøbler	7
Pelsvarer og fugle-		Fiskeskind	7
vinger	55	Bek	7
Ræker	54	Dyrehaar	6
Tyske guldmynter .	53	Papiravfald	6
Bruddkobber	50	Tegninger	6
Tyttebær	49	Jute	4
Spirititus	49		

Værdien av vore vigtigste importartikler fra Tyskland utgjorde i aaret 1909 i 1 000 mark:

Rug 14 197, sukker 9 600, rugmel 6 975, uldtøier 5 700, stang-, baand- og ringjern 2 800, raa jernplater 1 800, farvet bomuldstøi 1 500, overlær 1 400, elektriske kabler 1 200, oksehuder 1 000.

Industrien ved Niagara-faldet. Skibsfarten paa de store kanadiske indsjøer.

Indberetning fra vicekonsul *S. Munch Kielland*, Buffalo.

Byen Buffalo har ikke direkte høstet den fordel, den burde ha, av sin beliggenhet ved Niagara; byen betaler i dyre domme den elektriske kraft, som den faar fra de store elektriske selskaper. Det vilde tidligere ha været den letteste sak for kommunestyret at ha erhvervet al den kraft, det ønsket, fra Niagarafaldet, men byen vaagnet først, da de store kompagnier hadde erhvervet sig sine rettigheter, og kongressen bestemte, at ikke mere vand maatte ledes bort fra faldet for ikke at ødelægge dette naturens underverk. Buffalo kan dog trøste sig med, at der endnu findes et 50 fots fald i Niagarafloeden nedenfor det store fald.

Kul sælges i Buffalo for \$ 1.85 pr. ton, saa at ogsaa denne kraftkilde endnu er billig her. Industrien her har da ogsaa gennemgaat en hurtig udvikling: nye industrier opstaar, og de ældre utvides; endnu ligger de fleste fabrikker paa den amerikanske side av floeden; paa den kanadiske side findes cyanamidfabrikker, kalciumkarbidanlæg etc. Ved Welland er man begyndt anlægget av en staafovn under ledelse av den norske ingeniør E. H. Meyer. At Kanada i den nærmeste fremtid vil komme til at indta en meget vigtig stilling paa jern- og staafoabrikationens omraade er ikke tvilsomt. Store felter av magnetit- og hematit-malm, 58½ og 65.8 procents, findes i Pembroke-Kingston distriktet, 65 miles nordenfor Lake Ontario og blot 269 miles fra Buffalo. The United States Steel Trust's leier ved Lake Superior holder litt over 1000 millioner tons og de store

kanadiske ca. 1 200 millioner tons malm; de er av bedste kvalitet med lav svovl- og fosforgehalt og egnet for begge sorter staal.

Sin størrelse og betydning skylder byen Buffalo sin beliggenhet ved østenden av Lake Erie, hvor ca. 20 jernbanesystemer har tilknytning til trafikken paa de store innsjøer; her begynner eller ender ogsaa Erie-kanalen; her støter Kanadas viktigste provins, Ontario, sammen med Amerikas viktigste stat, New York; blot Niagarafloeden adskiller dem. Skibe, som stikker 20 til 21 fot, kan navigere overalt i innsjøerne fra Buffalo til Chicago og Duluth, men kanalene, som forener Lake Erie med Lake Ontario og St. Lawrence har blot 14 fots dybde.

Nu har Erie-kanalen blot 7—8 fot vand, men naar den nye kanal blir færdig, vil der bli 12 fot, og da beregner man, at fartøier paa 2000 tons vil bli den almindelige størrelse paa kanalen. Utvidelsen vil være færdig om et par aar. Mange tror, at dette ogsaa vil lede til en forøket deltagelse af ocean-tonnagen i farten paa innsjøerne. Flere norske fartøier har i den senere tid gaat i timecharter mellem Lake Erie og Montreal, likeledes har man her i Buffalo set Newcastle-on-Tyne-skibe losse hvete og linfrø fra kanadiske havne. Grundtgaende, lange og brede fartøier, som passer for de nye sluser i længde og bredde, er, hvad som vil kræves.

Fragterne er for tiden ikke meget gode, og tonnagen er større end behovet. Nogle av de store rederier har allerede oplagt 20—25 % av sine skibe.

Klipfiskimporten til Kuba.

Indberetning fra chargé d'affaires O. Skybak, Havana.

Indførslen av klipfisk etc. til de vigtigere havne paa Kuba (Havana, Matanzas, Cienfuegos og Santiago) i 2det kvartal 1910 var, sammenlignet med det tilsvarende kvartal i 1909:

Vegt i tons à 1 000 kg.

1910.	Fra Norge.	Kanada.	Storbritannien.	De Forenede Stater.	Andre lande.	Tilsammen.
April	218	507	112	101	3	941
Mai	207	159	40	7	—	413
Juni	50	239	6	2	—	297
1910 2det kvartal . .	475	905	158	110	3	1 651
1909 2det »	779	215	106	—	18	1 118

Økning og formindskelse i

2det kvartal 1910 . . ÷ 304 + 690 + 52 + 110 ÷ 15 + 533

Ved at granske tallene i denne opgave vil man se, at der i 2det kvartal 1910 er indført 47 % mere klipfisk til disse havne end i det tilsvarende tidsrum i 1909. Opgangen falder især paa Kanada. Derimot er indførslen av norsk fisk avtatt med ikke mindre end 39 %.

De skotske fiskerier.

Konsul J. T. Salvesen, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—juli 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	4 596 704	1 645 973	2 787 728	865 880	581 451	282 812	598 913	206 229
1910	6 160 551	2 080 525	4 275 139	1 182 175	492 334	296 592	706 845	270 225

Til Aberdeen ankom i løpet av juli maaned:

903 trawlfartøier mot 888 i juli 1909.
 109 damp-linebaater » 95 —»—
 463 smaa linebaater » 374 —»—
 1 702 sildebaater » 1 814 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	148 418 cwt.s.,	værdi £ 61 006,	mot 119 014 cwt.s.,	værdi £ 47 369 i juli 1909.
Damp- og seil-linebaater . . .	27 659 »	—»— 15 413 »	18 597 »	—»— 10 374 —»—
Smaa seil-linebaater	695 »	—»— 389 »	1 274 »	—»— 750 —»—
Sildebater	140 115 »	—»— 50 141 »	135 221 »	—»— 46 366 —»—
Ialt	316 887	værdi £ 126 949	274 106	£ 104 859

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennomsnittlig for:

Trawlere	164.3 cwt.s. à 8 sh.	2 1/2 d.,	mot 134.0 cwt.s. à 7 sh.	11 1/2 d. i juli 1909.
Damp- og seil-linebaater	253.7 » » 11 »	1 1/2 d.,	» 11 »	1 3/4 d. —»—
Mindre linebaater	1.5 » » 11 »	2 1/4 d.,	» 3.4 » » 11 »	9 1/4 d. —»—
Sildebaterne	82.3 » » 7 »	1 3/4 d.,	» 74.5 » » 6 »	1 1/4 d. —»—

Der ilandbragtes av:

Hyse	38 413 cwt.s.,	værdi £ 20 054,	mot 48 673 cwt.s.,	værdi £ 19 763 i juli 1909.
Hvitting	8 380 »	—»— 2 765 »	5 941 »	—»— 2 027 —»—
Torsk og lange	88 096 »	—»— 28 913 »	56 007 »	—»— 16 534 —»—
Flyndre	5 505 »	—»— 7 925 »	5 710 »	—»— 7 299 —»—

Nitten tyske trawlere indbragte til Aberdeen fra Island et større kvantum sei, som fandt god avsetning. Fra Færøerne ankom 11 fartøier med mindre fangst. De paa ukentlige ture gaaende trawlere hadde gode kast av saavel stor som smaa torsk, samt av hyse henimot slutningen av maaneden. De paa kortere ture gaaende trawlere hadde en moderat fangst, hovedsagelig av flyndre. Damp- og seillinebaatene ilandbragte fra de fjernt liggende felter et stort kvantum kveite og lange, hvorimot fisket paa de nærliggende banker var utilfredsstillende. Sildefisket var under maanedens løp moderat, og høie priser betaltes.

Sanitære forholdsregler i Spanien mot skibe kommende fra Rusland og Italien.

Ifølge indberetning fra konsul *W. Klouman*, Barcelona, har den spanske regjering ved dekreter av 20. og 21. f. m. bestemt, at skibe, som ankommer til Spanien fra Rusland eller Italien, skal henvises til vedkommende sanitære stationer for lægeundersøkelse, at passagergods fra de nævnte lande skal desinficeres, samt at indførsel derfra av hvitevarer og sengklær indtil videre skal være forbudt.

Toldreduktion paa hesteskosøm og cellulose i Rumænien.

Ved en mellem Rumænien og Østerrike-Ungarn den 23. april f. a. avsluttet tillægskonvention, som traadte i kraft den 2. ds. (15 dage efter ratifikationernes utveksling den 18. f. m.) er tolden paa hesteskosøm ved indførsel til Rumænien fra Østerrike-Ungarn blit fastsat til 18 lei pr. 100 kg., medens der i toldtarifen for denne vare er bestemt en told av 24 lei pr. 100 kg. Likeledes er tolden for bleket og ubleket cellulose ved indførsel til Rumænien blit fastsat til henholdsvis 8 og 5 lei pr. 100 kg., medens den autonome toldtarifs satser er henholdsvis 12 og 8 lei.

Da Norge i Rumænien er berettiget til mestbegünstiget behandling, vil norske søm og norsk cellulose nyte godt av de reducirde toldsatser.

Reflektanter paa norske vandfald.

Meddelelse fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

Da der oftere forekommer forespørsler til generalkonsulatet angaaende interesserede i Tyskland for kjøp av vandfald, gir jeg mig den ære at meddele, at en av de bedste veie til at finde saadanne vistnok er annonser i de rette fagblade, hvorav jeg tillater mig at opgi de fire viktigste:

«Zentralblatt für Wasserbau u. Wasserwirtschaft, Berlin, SW., Alexandrinenstr. 134.

Zeitschrift «Die weisse Kohle», München.

«Die Talsperre», Zeitschrift für Wasserwirtschaft und Wasserrecht, Neu-Hückeswagen (Rheinpreussen).

«Zeitschrift für schweizerische Wasserwirtschaft», Zürich.

De hovedsagelige interesserede er jo bankerne og de store elektrokemiske fabrikker, som f. ex. fabrikkerne i Höchst a. Main, i Hessen-Nassau og i Amöneberg ved Kastel a. Rh. i Hessen osv., men det er meget vanskelig i hvert enkelt tilfælde at kunne opgi specielle reflektanter paa vandfald. Hvis de norske sælgere av vandfald ellers ingen forbindelser har i Tyskland, vil annonser i de angivne blade vistnok være en maate at komme i forbindelse med interesserede paa.

Tyttebærexporten til Tyskland.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsultatssekretær *Ferdinand Lunde*.

Ifølge notiser i de herværende aviser er tyttebærehøsten i Sverige faldt meget daarlig ut, og skal ikke være mere end halvt saa stor som vanlig. Paa grund av heten i juni er bærene ogsaa blit ca. 14 dage tidligere modne end vanlig, og høsten i Småland er allerede avsluttet. De første svenske tyttebær indtraf hertil den 13. august, og prisene har hittil holdt sig høie. Den største importør her betaler for nærværende 32—35 øre pr. kg. frit leveret paa jernbanestation i Norrland eller Wernland og bærer selv transportomkostningerne. Adressen paa denne importør, som ifjor fik 180 waggoner fra Sverige og som forsyner de fleste kompotfabrikker her er — — — — *).

Paa grund av de knappe tilførsler fra Sverige byder der sig iaar en god chance for de norske tyttebærexportører, og for Berlins vedkommende tror jeg at kunne anbefale hr. N, med hvem de svenske exportører skal være meget vel tilfreds, som den bedste og paalideligste forbindelse.

*) Kan erholdes opgit ved henvendelse til utenriksdepartementet.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 37.

Ukeutgaven.

17. september 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Importen av norske varer til Britisk Sydafrika	209
Utsigterne for import av norske varer til Venezuela	211
Sildeimporten til St. Petersburg	211
Handelsomsætningen med Braila	211
Rikt sildefiske i det Kaspiske Hav	212
Aapning av ny havn paa Haiti	212
Danmarks handelsflaate	212
Svovlexporten fra Italien	212
Isimporten til Storbritannien	212
Skibsfarten paa Storbritannien	212

Importen av norske varer til Britisk Sydafrika.

(Ubearbeidet træløst. — Gulv- og takbord. — Kassebord. — Listverk. — Døre og vinduer. — Børsteemner. — Træuld. — Cement. — Papirposer. — Tapeter. — Trykpapir. — Pakpapir. — Fiskekonserver. — Saltet og tørret fisk. — Kondenseret melk. — Smør. — Margarin. — Sten. — Kalciumkarbid. — Gjødningsstoffer. — Fyrstikker. — Spiker. — Komfyrer. — Landbruksmaskiner. — Jernbaneskiner. — Sleepers.)

Indberetning fra generalkonsul N. P. Thesen, Kapstaden.

Norges export til Sydafrika opgik i 1909 til en værdi av £ 123 553, hvilket, sammenlignet med 1908, utviser en forøkelse av £ 17 428, eller over 16 %, hvilket maa ansees at være tilfredsstillende i betragtning av, at den samlede imports opgang utgjorde 11 %. Til sammenligning kan ogsaa bemerkes, at Sveriges export til Sydafrika i 1909 forøkedes med 13 %. Importen av norske varer beløp sig i 1907 til £ 108 579 og i 1906 til £ 122 289.

Importen til Sydafrika av norske varer fordelte sig ifølge den officielle statistikk i de to sidste aar paa følgende artikler:

	1909.	1908.
Værdi i £.	Værdi i £.	
Pynt og klær	9	18
Skytevaaben	35	34
«Detonators»	33	1 153
Kurvmaterialer	—	73
Dynamit og andre sprængstoffer	—	9 000
Baater	122	125
Seilduk	81	96
Cement (80 000 lbs.)	48	104
Taugverk (44 cwts.)	243	20
Antikviteter	14	—
Eddikesyre	—	116
Andre slags kemikalier	107	81
Kalciumkarbid	1 845	4 141
Smør	28	—
Margarin (8 008 lbs.)	229	442
Egg (13 200 stkr.)	66	—
Fisk, tørret (1 442 lbs.)	58	108
do., preserveret (567 315 »)	21 543	15 937
Frugt, »	32	36
Smult (1 120 lbs.)	33	—

Værdi i £. Værdi i £.

Kjød, preserveret . . (8 790 »)	200	87
Melk, kondenseret (2 348 230 »)	42 975	30 824
Likører (19 gls.)	8	—
Skoleinventar o. lign.	45	5
Glas, flasker og krukker	51	—
Garn og sysaker	26	10
Spiker og skruer	25	50
Komfyrer	19	168
Andre jernvarer	341	16
Landbruksmaskiner	141	38
Maskiner, andre slags	164	2 473
Gjødningsstoffer, kunstige	103	—
Fyrstikker (2 550 gross)	185	6
Oljer av alle slags	132	177
Maling og farver	40	58
Papir, poser	198	42
do. trykpapir	530	553
do. pakpapir	4 198	2 952
do. bokbindermaterialer	63	1
do. tryksaker	40	1
do. ikke specificeret	134	86
Sten, marmor	29	—
Tobak og cigarer	48	—
Tomfater	1 345	—
Træuld og træmasse	256	130
Træløst, utilvirket (622 526 kb.ft.)	28 809	19 459
do. gulv- og takbord		
(264 448 kb.ft.)	15 445	14 830
do. anden høvlet		
(1 101 kb.ft.)	88	50
do. kassebord	1 871	1 028
do. døre og vinduer	817	437
do. jernbanesleepers	—	487
do. ikke specificeret	525	393
Alle andre artikler	176	681

Av forangaende opgave noterer man en glædelig opgang i importen av norsk *preserveret fisk* med £ 5 606, *kondenseret melk* med £ 12 151, *papir* med £ 1 528 og *træløst* med £ 10 871.

Tabellen utviser derimot en nedgang i importen av norsk *kalciumkarbid*, men dette viser sig at være feilagtig, idet det herværende statistiske bureau har begaaet en feil, som man finder ved at gjennomgaa statistikken for hver koloni særskilt. Det fremgaar saaledes, at importen av denne vare til

Kapkolonien	beløp sig til £ 4 728
Transvaal	» » » 2 516
Natal	» » » 906
Orange-River-kolonien	» » » 37

Tilsammen £ 8 187

Dette viser saaledes en opgang fra 1908 av omtrent 100 %.

Om de enkelte artikler kan forøvrig bemerkes følgende:

Træløst, utilvirket. Den samlede import herav til Britisk Sydafrika beløp sig i 1909 til £ 375 788, mot £ 300 095 i 1908. Sverige kommer først med £ 180 194, dernæst Amerikas Forenede Stater med £ 120 230 og dernæst Norge med £ 28 809. Av Norges andel falder £ 9 353 paa Kapkolonien.

Gulv- og takbord. Den samlede import beløp sig i 1909 til £ 95 078, mot £ 85 453 i 1908. Sveriges andel utgjorde £ 74 118, og Norge kommer dernæst med £ 15 445, hvorav falder paa Kapkolonien £ 7 284.

Anden høvlet last. Totalimporten beløp sig i 1909 til £ 18 038, mot £ 20 546 i 1908. Heri er indbefattet amerikanske og kanadiske træsorter, saasom Shelving, Clear Pine og Poplar, som importeres hertil i større mængder.

Kassebord. Totalimporten beløp sig i 1909 til £ 45 947, mot £ 46 385 i 1908. Hovedmængden sees at ha kommet fra Sverige, nemlig £ 33 481, fra England £ 6 013, fra Tyskland £ 2 026, fra Australien £ 1 371 og fra Norge £ 1 871. Av Norges andel falder £ 1 373 paa Kapkolonien.

Importen av kassebord utviser, som man vil se, ingen opgang, hvilket har sin grund i, at de større trælastforretninger skjærer kassebord her av plankeender o. lign., som kan importeres billig. Man har ogsaa gjort forsøk paa at fabrikere kassebord av sydafrikansk trælast; men man tror, at det falder billigere at importere last, som ikke passer synderlig til andre oiemed. Forbruket av kasser stiger aar for aar, især i Kapkolonien og Natal, hvis frugt- og vinexport gjør store fremskridt. I Cape Town og omegn findes et par sagbruk, som fabrikere kassebord, og disse leverte i sidste frugtsæson, hvad de kunde tilvirke. Efterspørslen paa enkelte størrelser var i sæsonen saa stor, at alle herværende lagre blev tomte, og man maatte endog ty til andre størrelser. Efterspørslen efter de her fabrikerede kassebord er større end efter utenlandske, ikke bare paa grund av, at priserne er gunstigere, men ogsaa fordi de lokale fabrikanter forsyner kasserne med paatryk, hvilket har vist sig hensigtsmæssig.

Foruten til pakning av frugt og vin benyttes kasser til pakning av the, lys, tobak og dynamit.

Kassebord importeres i helt eller delvis høvlet stand i bundter merket med et numer og «E» = endestykke, «S» = sidestykke og «T & B» = top- eller bundestykke. Tolden erlægges med 15 % av værdien paa produktionsstedet. Tolden paa uhøvlede bord er 3 %. Til bundting maa brukes jerntraad, ikke hyssing.

De mest benyttede størrelser er:

Vinkasser: $18\frac{3}{4}'' \times 16\frac{1}{2}'' \times 7\frac{1}{2}''$, utvendig maal, forarb. av 2 endestykker $15\frac{1}{2}'' \times 6\frac{1}{2}'' \times \frac{5}{8}''$, 2 sidestykker $18\frac{3}{4}'' \times 6\frac{1}{2}'' \times \frac{1}{2}''$, 4 top- og bundstykker $18\frac{3}{4}'' \times 8\frac{1}{4}'' \times \frac{1}{2}''$. Bordene høvles paa en side.

«2 doz. Pint» kasser: $20'' \times 15'' \times 10''$, utvendig maal, forarb. av 2 endestykker $14'' \times 9'' \times \frac{5}{8}''$, 2 sidestykker $20'' \times 9'' \times \frac{1}{2}''$, 2 top- og bundstykker $20'' \times 9'' \times \frac{1}{2}''$. Bordene uhøvlede, men finskaarne.

«50 lbs. Raisin boxes»: $20'' \times 9'' \times 9\frac{1}{2}''$, utvendig maal, forarb. av 2 endestkr. $8'' \times 8\frac{1}{2}'' \times \frac{5}{8}''$, 2 sidestykker $20'' \times 8\frac{1}{2}'' \times \frac{3}{8}''$, 2 top- og bundstykker $20'' \times 9'' \times \frac{3}{8}''$. Bordene høvles paa begge sider.

«25 lbs. Raisin boxes»: $20'' \times 9'' \times 5\frac{1}{2}''$, utvendig maal, forarb. av 2 endestkr. $8'' \times 4\frac{1}{2}'' \times \frac{5}{8}''$, 2 sidestykker $20'' \times 4\frac{1}{2}'' \times \frac{3}{8}''$, 2 top- og bund-

stykker $20'' \times 9'' \times \frac{3}{8}''$. Bordene høvles paa begge sider.

«Stalk Raisin boxes»: $20'' \times 11'' \times 5\frac{1}{2}''$, utvendig maal, forarbeidet av 2 endestykker $10'' \times 4\frac{1}{2}'' \times \frac{5}{8}''$, 2 sidestykker $20'' \times 4\frac{1}{2}'' \times \frac{3}{8}''$, 2 ploiede stkr. $20'' \times 11'' \times \frac{3}{8}''$. Bordene høvles paa begge sider.

Æblekasser, store: $24'' \times 12'' \times 8\frac{1}{4}''$, utvendig maal, forarbeidet av 2 endestykker $11'' \times 7\frac{3}{4}'' \times \frac{7}{8}''$, 2 sidestykker $24'' \times 7\frac{3}{4}'' \times \frac{1}{4}''$, 4 top- og bundstykker $24'' \times 5\frac{1}{2}'' \times \frac{1}{4}''$. Bordene høvles kun paa en side.

Vindruekasser, store: $24'' \times 18'' \times 6\frac{1}{4}''$, utvendig maal, sammensat av 2 endestykker $17\frac{3}{8}'' \times 5\frac{1}{2}'' \times \frac{11}{16}''$, 2 sidestykker $24'' \times 5\frac{1}{2}'' \times \frac{5}{16}''$, 6 top- og bundstykker $24'' \times 5\frac{1}{2}'' \times \frac{5}{16}''$. Bordene er uhøvlede, men finskaarne.

Vindruekasser, smaa: $18'' \times 12'' \times 6''$, utvendig maal, sammensat av 2 endestykker $11\frac{1}{2}'' \times 5\frac{1}{2}'' \times \frac{5}{8}''$, 2 sidestykker $18'' \times 5\frac{1}{2}'' \times \frac{1}{4}''$, 4 top- og bundstykker $18'' \times 5\frac{1}{2}'' \times \frac{1}{4}''$. Bordene uhøvlede, men finskaarne.

Ferskenkasser: $18'' \times 12'' \times 3\frac{1}{2}''$, utvendig maal, sammensat av 2 endestykker $11\frac{5}{8}'' \times 3'' \times \frac{5}{8}''$, 2 sidestykker $18'' \times 2\frac{3}{4}'' \times \frac{3}{16}''$, 4 top- og bundstykker $18'' \times 5\frac{1}{2}'' \times \frac{3}{16}''$. Bordene høvles paa en side.

Plommekasser: $18'' \times 11\frac{7}{8}'' \times 3''$, utvendig maal, sammensat av 2 endestykker $11\frac{1}{2}'' \times 2\frac{1}{4}'' \times \frac{5}{8}''$, 2 sidestykker $18'' \times 2'' \times \frac{3}{16}''$, 4 top- og bundstykker $18'' \times 5\frac{1}{2}'' \times \frac{3}{16}''$. Bordene høvles paa en side.

Poteteskasser: $26'' \times 17'' \times 7\frac{1}{4}''$, utvendig maal, sammensat av 2 endestykker $16'' \times 7\frac{1}{2}'' \times \frac{1}{2}''$, 2 sidestykker $26'' \times 7'' \times 3\frac{3}{8}''$, 6 top- og bundstykker $26'' \times 4\frac{1}{2}'' \times \frac{3}{8}''$. Bordene høvles ikke.

Kasser for pakning av smør importeres mest fra Australien. Disse maa naturligvis være forarbeidet av absolut lugtfrit træ. Dimensionerne er: $12'' \times 12'' \times 12''$, hver del av kassen bestaaende av kun ét stykke.

Træuld. Til pakning av frugt brukes enten træuld, papir eller korkavfald («corkdust»). Den officielle statistik specificerer ikke importen av træuld, men har indbefattet samme i træmasseimporten, som i 1909 beløp sig til £ 3 268, mot £ 2 895 i 1908. Størsteparten, £ 1 306, kom fra Amerika, dernæst kommer England og Tyskland med henholdsvis £ 868 og £ 624, og Norge med £ 256. Sveriges andel beløp sig til £ 115.

Man har i de sidste aar fabrikeret en betydelig mængde træuld i Cape Town av sydafrikansk træ. Den fabrikeres i to kvaliteter, grov og fin, og skal kunne fuldstændig likestilles med den importerede vare. Utsalgspriserne paa den indenlandske vare dreier sig om £ 12 pr. 2 000 lbs., eller omkr. 3/6 pr. balde à ca. 25 lbs.

Træuld importeres ogsaa fra Holland i baller paa 56 og 112 lbs. og koster omkring £ 10 pr. ton c. i. f. Cape Town.

Listverk. De større trælastforretninger forarbeider sine egne lister. Enkelte firmaer sitter fremdeles inde med lister importert under Boerkrigen, og jeg tror ikke, at der i den nærmeste fremtid vil bli større efterspørsel efter disse varer.

Lister til indramning av billeder. Totalimporten herav beløp sig i 1909 til £ 2 018, hvorav £ 1 473 falder paa England, paa Amerika £ 280 og Tyskland £ 203. De mest brukte lister er av ek. Guldlist

brukes ikke meget. De billigste lister importeres fra Tyskland og Amerika. Listerne importeres i 9 og 12 fots længder; priserne noteres pr. 100 fot. Indførselstolden er 15% av varens værdi paa produktionsstedet.

Døre og Vinduer. Totalimporten beløb sig i 1909 til £ 30 314, hvorav falder paa Amerika £ 15 740, Storbritannien £ 4 914, Sverige £ 8 211. Norges andel utgjorde £ 817, hvorav falder paa Kapkolonien £ 510.

Importen av disse artikler viser en nedgang fra 1908 av omtrent £ 300, hvilket delvis har sin grund i, at man forarbejder baade døre og vinduer her, og at markedet især i Cape Town og omegn i de senere aar har været overfyldt med disse artikler. Amerikanske døre foretrakkes her paa grund av sin gode kvalitet, og muligens ogsaa gunstigere priser.

De mest almindelige størrelser av døre, som bruges her, er: $6' 6'' \times 2' 6'' \times 1\frac{1}{4}''$, $6' 6'' \times 2' 6'' \times 1\frac{1}{2}''$, $6' 8'' \times 2' 8'' \times 1\frac{1}{2}''$ og $6' 10'' \times 2' 10'' \times 1\frac{3}{4}''$, med fire paneler, som bestaar av ét stykke. Dørene maa fabrikeres av saa kvistfrit materiale som mulig.

De mest benyttede størrelser av vinduer er: $16'' \times 32''$ og $18'' \times 36''$, hvilke maal betegner glassets størrelse.

Nogen stigning av importen av disse artikler tror jeg ikke kan forventes.

Børstestemmer. I Cape Town og omegn findes et par børstefabrikker. Børstestemmerne importeres fra England og fra Norge. Man har gjort forsøk med børstestemmer fabrikeret av sydafrikansk trælast; men man har ikke kunnet fortrænge den importerede vare paa grund av den indenlandske lasts kostbarhet og store fabrikationsomkostninger. Forbruket av denne vare er imidlertid ikke stort, men det er mulig, og man har ogsaa hørt tale herom, at den lokale børstefabrikation vil bli utvidet.

Cement. Totalimporten utgjorde i 1909 £ 71 155, mot £ 81 829 i 1908. Av importen falder £ 52 021 paa England, £ 10 461 paa Belgien og £ 7 319 paa Tyskland. Norges andel, £ 48, falder paa Kapkolonien. Paa Transvaals og Natal's markeder ser det derfor ut til, at norsk cement ikke har været introduceret, og det vilde muligens være værdt at gjøre et forsøk ved at sende et parti til forhandling av et solid firma i hver av de nævnte kolonier, samt Rhodesia. Skulde det vise sig, at cementen finder avsetning, vilde firmaet snart være villig til at kjøpe i fast regning.

Saavidt mig bekjendt foregaar der ingen fabrikation av cement inden landet andet sted end i Transvaal. Denne vare, som sælges til langt lavere priser end den importerede, vil dog ikke kunne fortrænge den sidste, som er av meget bedre kvalitet. Av Transvaal-cement importertes til Kapkolonien i 1909 for over £ 3 000.

De mest efterspurgte merker er de engelske «White Horse» og «West Kent», og den tyske og belgiske vare har ogsaa fundet godt indpas paa de sydafrikanske markeder.

Norsk cement har fundet marked i Kapkolonien og endel forbrukere foretrækker til og med den norske vare til bygningsbruk, saalænge prisen ikke er høiere end andre merkers.

Papirposer. Totalimporten av papirposer beløb sig i 1909 til £ 29 650, mot £ 25 561 i 1908. Englands andel utgjorde £ 22 309, Amerikas £ 5 614;

dernæst kommer Sverige med £ 846. Av Norges andel, £ 194, sees £ 190 at falde paa Kapkolonien.

De amerikanske fabrikata, især de saakaldte «Union Bear», er udmerket vel indarbeidet paa de sydafrikanske markeder.

For papirposer tror jeg de norske papirexportører skulde kunne finde marked i Sydafrika. Her i Cape Town findes et firma, som fabrikterer papirposer, og jeg tror, at dets fabrikata er konkurrencedygtige.

Prøver — med prisopgaver — av de i Sydafrika mest benyttede papirposer, samt prøver av de lokalt fabrikerede poser er blit tilstillet Norges Oplysningskontor for Næringsveiene.

Tapeter. Totalimporten herav beløb sig i 1909 til £ 29 824, mot £ 27 207 i 1908. Størstedelen, £ 25 890, kom fra England; Tysklands andel utgjorde £ 2 954.

Trykpapir. Totalimporten herav utgjorde i 1909 £ 114 834, mot £ 113 759 i 1908, og foregik for det meste fra England og Kanada. Tysk trykpapir sees at ha været importeret til et beløb av £ 5 535 og svensk til et beløb av næsten £ 3 000.

Pakpapir. Herav sees at være kommet fra Norge for £ 4 198 og fra Sverige for £ 15 431. Den samlede import beløb sig til £ 49 883 i 1909, mot £ 47 909 i 1908. Englands andel utgjorde omtrent £ 13 000. Norges andel utgjorde i 1908 kun £ 2 952 og har altsaa i det forløpne aar steget betydelig. Til sammenligning kan bemerkes, at Sveriges andel utviser en nedgang fra 1908 av omtrent £ 2 000.

(Fortsættes i næste nr.)

Utsigterne for import av norske varer til Venezuela.

Vicekonsul *Oscar D. Mönch*, Ciudad Bolivar, har indberettet, at der dertil indføres endel norsk klippisk og fiskekonserver over Hamburg. Efter vicekonsulens mening vilde der kunne oparbejdes et ikke ubetydelig marked for norske varer i Venezuela, dersom norske exportfirmaer vilde la landet besøke av en repræsentant. Blandt andet vilde der antagelig kunne avsættes adskillig av norske fiskevarer.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen* utgjorde importen av sild ad sjøveien til St. Petersburg i tiden 15. til 31. f. m.:

Fra Norge	5 730	tdr.
» Storbritannien	59 978 $\frac{1}{2}$	»
» Holland	8 $\frac{1}{2}$	»

Totalimport 65 717 tdr.

Handelsomsætningen med Braila.

Ifølge indberetning fra vicekonsul *Robert Hammer*, Braila, utgjorde importen fra og exporten til Norge over denne havn i 1908:

I. Import fra Norge:

	Kg.		Kg.
Osteløpe	300	Hesteskosom	1 300
Torsketran	13 100	Traad	200
Fiskekonserver	5 800	Støpte kar	300
Konfektionsvarer	1 100	Messingvarer	200

II. Export til Norge:

	Kg.
Tjære	4 745 400
Petroleum	1 905 400
Benzin	158 600

Rikt sildefiske i det Kaspiske Hav.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Efter hvad den officielle handelstidende meddeler, skal sildefisket i det Kaspiske Hav iaar gi et ganske usedvanlig rikt udbytte. Til Astrakan skal tilførslen hittil ha andraget til ca. 138 millioner strk. sild (omtrent tilsvarende 200 000 tønder). Prisen skal være meget lav, og kjøpelysten allerede meget liten.

Aapning av ny havn paa Haiti.

Ifølge indberetning fra konsul *H. E. Roberts*, Port-au-Prince, har den haitiske regering erklæret Fort Liberté's havn aapen for utenriksk handel fra og med 1. oktober 1910.

Danmarks handelsflaate.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn, har meddelt følgende:

Ifølge «Statistiske Efterretninger» bestod det egentlige Danmarks handelsflaate ved utgangen av 1909 av ialt 3 831 skibe over 4 netto reg. tons, dr. til sammen 521 755 reg. tons. Aaret før var den samlede tonnage 517 900 reg. tons, og der er saaledes en mindre fremgang; men i 1908 var der en endnu større tilbakegang, og tonnagen er derfor fremdeles litt mindre, end den var ved utgangen av 1907, da den utgjorde 523 200 reg. tons. Som helhet maa de to sidste aar altsaa betegnes som stilstandsaa, mens der i de foregaaende 5 aar (1902—1907) var en stigning paa over 20 000 reg. tons aarlig (fra 414 279 til 523 220 reg. tons).

Handelsflaaten ved utgangen av 1909 bestod av 652 dampskibe dr. 406 365 reg. tons, 738 motorskibe dr. 8 658 reg. tons og 2 441 seilskibe dr. 106 732 reg. tons. Fremgangen i tonnage falder udelukkende paa dampskibe og motorskibe, og dampskibene viser fremgang ikke blot i forhold til 1908, men ogsaa i forhold til 1907 og samtlige foregaaende aar. (Motorskibenes tonnage kjendes først fra 1908 av, idet de tidligere regnedes sammen med seilskibene). Stigningen i 1909 var for dampskibene 4 706 reg. tons og for motorskibene 551 reg. tons; men for seilskibene var der en nedgang paa 1 402 reg. tons, saaledes at der i alt fremkommer en stigning paa 3 855 reg. tons.

Av den samlede tonnage i 1909 var over to tredjedele hjemmehørende i Kjøbenhavn, nemlig 362 144 reg. tons. Derefter kom Marstal, Svendborg (med Turø og Troense) og Esbjerg med henholdsvis 28 804, 25 500 og 24 605 reg. tons. Tidligere stod Fanø langt over disse tre byer, men fra 45 351 reg.

tons i 1896 er øens flaate av store seilskibe avtat til 7 968 reg. tons i 1909. Kjøbenhavns overvegt skyldes navnlig dampskibene og blandt disse atter de store skibe; av de 139 dampskibe over 100 reg. tons var de 135 hjemmehørende i Kjøbenhavn.

Svovlexporten fra Italien.

Indberetning fra generalkonsul *P. Ottosen*, Genua. Der utførtes av svovl fra Italien i de tre sidst foreløpne aar (med særskilt opgivende av de lande, som har speciel interesse for norsk svovlksisexport):

I brikker og klumper	1907.	1908.	1909.
tons	160 000	205 000	200 000

Derav til:

Norge	»	1 800	2 700	1 400
Sverige	»	13 200	20 800	15 400
England	»	8 400	10 900	9 500
Rusland	»	16 000	10 600	15 300
Belgien	»	4 500	6 200	9 300
Raffineret	»	63 800	55 700	56 600

Derav til:

Norge	»	5 700	4 900	1 900
Sverige	»	700	1 800	800
England	»	3 600	3 000	2 400
Rusland	»	3 500	1 800	1 900
Belgien	»	2 800	1 000	3 400
Formalet	»	69 000	68 000	70 000

Derav til:

Sverige	»	300	2	400
England	»	5 700	6 500	6 900
Rusland	»	1 100	1 500	1 200
Belgien	»	600	1 400	2 600

Isimporten til Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av august maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	34 302	17 734
1909	53 576	25 157
1908	59 607	30 365

Skibsfarten paa Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland med last ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til august d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1909 og 1908:

	1910.	1909.	1908.
	Tons.	Tons.	Tons.
Indklarerede:	27 169 183	26 216 409	26 343 908
Derav britiske	18 950 898	18 593 963	18 409 852
» norske	1 912 510	1 731 823	1 818 091
Utklarerede:	37 631 470	37 453 661	37 376 916
Derav britiske	23 731 457	23 773 168	23 460 657
» norske	2 470 102	2 369 305	2 547 808

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 38.

Ukeutgaven.

24. september 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Importen av norske varer til Britisk Sydafrika	213
Sen losning i Genua. Uheldige certepartier	214
Den tyske kornutførsel	215
Den obligatoriske vrakning av sild i Riga ophævet	215
Ruslands bomuldslost	215
Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	215
Sildeimporten til St. Petersburg	215
De skotske fiskerier	216
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske forskfiskerier	216
Brændevinsforbruget i Rusland	216

Importen av norske varer til Britisk Sydafrika.

(Forts. fra foreg. nr.)

Fiskekonserver. Totalimporten av preserveret fisk beløp sig i 1909 til £ 147 822, mot £ 137 035 i 1908. Englands andel beløp sig til over £ 42 000, Kanadas til over £ 28 000 og Norges andel til £ 21 543 (mot £ 15 937 i 1908); dernæst kommer Amerika med £ 20 000, Frankrike med omtrent £ 10 000 og Portugal med omtrent £ 15 000.

Hvad der av hermetik hovedsagelig importeres hertil er sardiner i olje. De billigste sardiner konsumeres av de farvede racer, og især i og omkring Johannesburg, hvor tusenvis af kaffere etc. arbeider.

De norske sardiner har saa god reputation paa de sydafrikanske markeder, at der ikke kan være tvil om, at forbruget ogsaa i fremtiden vil stige. Finere og kostbarere fiskekonserver finder ikke stor avsetning her. Svensk kaviar er blit introduceret, men prisen har vistnok vist sig at være højere end priserne paa de tyske og franske varer.

Saltet og tørret fisk. Totalimporten herav beløp sig i 1909 til £ 32 219, hvorav fra England £ 25 789 og fra Holland over £ 3 000. Denne import foregaar mest til de indenlandske kolonier. Havet rundt landets langstrakte kyster er megt rikt paa fisk, og med en utvikling i landets fiskeindustri vil det være unødvendig for Kapkolonien og Natal at importere saltet eller tørret fisk.

Kondenseret melk. Totalimporten beløp sig i 1909 til £ 331 909, mot £ 335 176 i 1908. Englands andel utgjorde £ 221 542 og Norges andel £ 42 975; dernæst kommer Tyskland og Holland med omkring £ 18 000 hver og Kanada og Amerika med henholdsvis £ 15 000 og £ 10 000. Nestlé & Anglo Swiss Milk Company har depot i Cape Town, East London og andre større kystbyer.

At totalimporten av melk utviser en nedgang av over £ 3 000, maa vel nærmest ligge i, at landets meieribedrift utvikles, da befolkningens antal ikke avtar.

Nysilet melk selges for 4 d. pr. flaske, medens kondenseret melk selges i detalj fra 5/3 til 6/6 pr. kasse à 48 bokser, eller fra 5 1/2 d. til 7 d. pr. boks.

Smør importeres navnlig fra New-Zealand og Australien. Importen fra Frankrike og Holland beløp sig i 1909 til henholdsvis £ 26 000 og £ 11 000. Totalimporten utgjorde £ 219 634 i 1909, mot £ 382 614 i 1908. Denne enorme nedgang taler ogsaa for, at meieribedriften gjør gode fremskridt.

Dansk smør har været introduceret paa markedet, men prisen er vel for høy til at kunne konkurrere med den australske vare, hvis detaljpris er fra 1/6 til 2/—, mot dansk 2/— pr. lb. Priserne paa den indenlandske vare varierer mellem 1/6 og 1/9 pr. lb.

Margarin indføres navnlig fra Holland og England. Totalimporten utgjorde £ 19 606 i 1909, hvilket utviser en nedgang fra 1908 av £ 5 000.

Ost importeres i store mængder fra Holland, England, Kanada og New-Zealand. Totalimporten utgjorde i 1909 £ 116 364, hvorav fra Holland omtrent £ 98 000. Denne import utviser ogsaa nedgang fra 1908.

Sæpe. Importen av denne vare sees at ha beløpet sig til £ 202 632 i 1909, mot £ 224 970 i 1908. Importen foregaar næsten udelukkende fra England; Amerikas andel er forholdsvis ubetydelig.

Der fabrikeres ogsaa sæpe her i landet, og der er utsigter til, at denne industri vil utvikle sig, da man nu er istand til for de simple kvaliteter at erholde hvalolje fra de i Natal og Kapkolonien stionerede hvalfangerselskaper.

Sten. Importen av alle slags sten til kaianlæg, brolægning av gater, større bygningsarbeider o. s. v. er i de senere aar gaat ned til et ubetydelig beløp. Der findes flere granitbrud i landet.

Kalkumkarbid. Som foran nævnt gik importen herav for den norske vares vedkommende op med omtrent 100 %. Totalimporten utviser derimot en nedgang av over £ 7 000 (£ 18 679 i 1909). Størsteparten importertes fra Sverige.

Cyanatrium («Cyanide of Sodium»). Importen herav beløp sig i 1909 til £ 364 006, mot £ 272 104 i 1908. Tysklands andel utgjorde over £ 213 000, Englands litt over £ 150 000. Da man i Norge utvinder raastoffet til denne artikkel, og da forbruget synes at stige, kunde man her vistnok finde et godt marked, om stoffet kunde forarbeides i Norge.

Kunstige gjødningsstoffer sees navnlig at være importert fra England. Av fosfat importertes foruten fra England ogsaa en del fra Holland, Belgien og Tyskland.

Fyrstikker importertes der forholdsvis meget litet av. Den indenlandske vare er toldbeskyttet med 2/— pr. gross. Totalimporten beløp sig allikevel til £ 3 566, hvorav fra Sverige litt over £ 3 000.

Jernvarer. Av jernvarer importertes i 1909 betydelige kvanta. Aksler og fjærer for vogne indførtes navnlig fra England og Amerika, og importen beløp sig til £ 40 155 i 1909, mot £ 27 785 i 1908. Gjærdemateriale importeres fra England, Tyskland og Amerika. Totalimporten utgjorde i det forløpne aar £ 264 331. Hestesko importeres næsten udelukkende fra England; kun en mindre del kommer fra Amerika. Totalimporten utgjorde i 1909 £ 15 750. Av importen av spiker og skruer, som i 1909 beløp sig til £ 45 692, falder over £ 26 000 paa England, over £ 7 000 paa Tyskland, over £ 5 000 paa Belgien, over £ 4 000 paa Amerika og over £ 2 000 paa Sverige.

Komfyrrer. Totalimporten beløp sig i 1909 til £ 43 820, mot £ 33 546 i 1908. Herav falder omtrent £ 22 000 paa England, £ 14 000 paa Amerika og £ 5 000 paa Sverige. Herunder er antagelig iberegnet de saakaldte «oil heaters» og gasovne.

Landbruksmaskiner. Totalimporten herav utgjorde i 1909 £ 335 793, mot £ 187 744 i 1908. Importen sees at ha foregaat hovedsagelig fra England, Amerika, Tyskland og Sverige.

Jernbaneskiner. Totalimporten utgjorde £ 199 044 i 1909, hvorav falder paa England 50 % og paa Tyskland og Belgien hver 25 %. Importen herav beløp sig i 1908 kun til litt over £ 29 000.

Jernbanesleepers importertes i 1909 til en værdi av £ 92 971, mot £ 12 050 i 1908. Over 60 % falder paa England. Belgiens andel beløp sig til £ 19 713, Sveriges til omtrent £ 4 000 og Tysklands til over £ 2 000. Det var væsentlig til Transvaal, Orange-River-kolonien og Rhodesia, denne import foregik. Staten har sin egen sleepersfabrik i Knysna, Kapkolonien, hvor sleepers forarbeides av indenlandsk tømmer.

Omend importen fra Norge til Sydafrika utviser en opgang av over 16 % fra 1908, er den desuagtet mindre, end det kunde ventes, og grunden hertil maa først og fremst søkes deri, at de norske exporthuse er meget for litet repræsenteret ved agenter eller kommissionærer paa de sydafrikanske markeder.

De fleste store amerikanske og tyske handels-huse er repræsenteret overalt, hvilket naturligvis ogsaa er tilfældet med de britiske, og den britiske handelskommissionær for Sydafrika tilraader til og med fabrikanter selv at besøke landet. Handelskommissionæren har oprettet et kommersielt bureau i Cape Town, og kjøpere i landet indbydes gjennom pressen til at benytte sig av dette bureau, naar de tiltrænger opplysninger om artikler, som kan erholdes fra Storbritannien. Hvor et britisk firma er repræsenteret ved agenter, vil bureauet se til, at den, som har til hensigt at kjøpe, kommer i forbindelse med agenterne. The Board of Trade sees at foreslaa britiske exporthuse at sende bureauet fuldstændige opplysninger om betalingsvilkaar, rabat etc. og kataloger i flere eksemplarer.

Tolden paa kataloger, som er 2d. pr. lb., maa betales av avsenderen paa pakker overskridende en vekt av 8 oz.

Hvad angaar expeditionen av ordres fra sydafrikanske importører, bør merkes, at de sætter stor pris paa, at varen leveres med prompthet, og en forlænget leverancefrist har i enkelte tilfælde ledet til tap av kunder paa dette marked. Jeg tror, de norske exportører lider under mangel paa en norsk dampskibslinje paa Sydafrika. Vistnok er det saa, at Norge gjennom de svenske ruteskibe har direkte damp-

skibsforbindelse, men dog ikke nogen uavhengig forbindelse. De svenske dampskibe laster først i østersjøiske og andre svenske havne og kompletterer derpaa i norske havne, hvorved en stor mængde norsk last, efter hvad der er mig bekjent, blir utestengt til stor misnøie og ulempe for herværende kjøpere. De svenske dampskibe ankommer to gange maanedlig til Cape Town, overfylde med last, og i den senere tid er 3 skibe ankommet hver maaned. Jeg har tidligere, endog før de svenske linjer begyndte, heenvendt norske skipsrederes og exportørers oppmerksomhet paa fordelene ved opprettelse av en norsk dampskibslinje paa Sydafrika, hvilken ikke bare vilde være kommet Norges skipsfart til gode, men ogsaa ha bidraget til at forøke Norges handel med dette land. Norge med sin store handelsflaate burde ikke være avhengig av fremmede dampskibe, og jeg er av den formening, at der straks burde tages skridt til opprettelse av en direkte norsk dampskibslinje mellem Norge og Sydafrika. En meget stor del av den last, som de svenske skibe bringer herut, kommer jo fra Norge.

Det synes utvilsomt, at importen av norske artikler til Sydafrika kan bli betydelig forøket ved ansettelse av agenter og ved en bedre dampskibsforbindelse.

Sen losning i Genua. Uheldige certepartier.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul P. Ottesen, Genua.

Da utvidelserne av havnen og forbedring av losseforholdene i Genua forøvrig ikke har holdt skridt med det store opsving i skipsfarten, indtræffer det ofte, at ankomne fartøier maa vente uforholdsmæssig lang tid paa tur, likesom ogsaa losningen ofte foregaar langsomt og uregelmæssig. Der lyder jevnlig klager over mangel paa tilstrækkelig jernbanemateriel til at bringe de utlosede varer bort. Dette gjør sig stadig gjældende, naar vinhøsten indtræder, idet da alt jernbanemateriel, som paa nogen maate ellers kan undværes, stilles til disposition for en prompt transport av druer og vin. Dette falder ogsaa almindeligvis sammen med store militærtransporter for høstmanøvrerne og ombytning av garnisonsbelæg. I 1909 hændte det likesom i tidligere aar oftere, at kullastede skibe maatte henligge i den yttre havn for at vente paa tur, og da der i den tid, skibene paa denne maate henligger, ikke kan beregnes liggedagspenge, bør rederne ved fragtslutning med kul til Genua ta disse forhold med i betragtning.

Kullosningen foregaar ifølge de almindelige certepartier med kun 500 tons pr. arbeidsdag — mangel paa jernbanemateriel og oplagssteder er den væsentlige grund til, at et saa lavt kvantum er stipuleret. Med de moderne lastekraner, som nu er anbragt paa mange steder i havnen, kunde man imidlertid uten vanskelighet losse 1 000 à 1 500 tons pr. dag! men dette konvenerer ikke lastemottagerne, der som regel helst vil holde skibene til sin disposition, liketil den sidste liggedag utløper.

Jernlaster. Den metallurgiske industri i Genuas opland har stadig utviklet sig og har nu antat et betydelig omfang. Raamaterialet hertil bestaar for en væsentlig del av skrapjern, som indføres i store mængder fra forskjellige steder rundt om i verden. I 1909 indførtes der saaledes herav henved 150 000 tons. Dette jern kommer almindeligvis i hele skibsladninger og ofte med seilskibe. Certepartierne for disse laster

er som regel meget indviklede og saa uklart avfattede, at de stadig gir anledning til tvistigheder mellem redere og befragtere og lastemottagere. Især har der været megen klage over forholdene med de laster, som er kommet fra Sydafrika, samt over derværende avskibere. Bl. a. har garantibreve for difference paa last og fragt, utfærdiget av avsendere dernede, vist sig at være ganske værdiløse ved ankomsten hertil. Forholdet har været saa skandaløst, at jeg finder at burde specielt henlede norske rederes opmærksomhet derpaa og tilraade dem stor forsigtighet ved fremtidige fragtslutninger fra Kapkolonien samt at instruere sine kapteiner med dette for øie.

Det heldigste og greieste vilde naturligvis være, om disse fragter kunde avsluttes for en «lump sum» og for et bestemt stipuleret antal tons. De stadige disputer, som nu opstaar paa lossestedet om fragt og om undervegt, vilde da undgaes. En anden ting, som rederne her ogsaa maa ta med i betragtning, er den urimelig lange tid, som i Genua medgaar for seilskibe til losning av disse laster, samt de høie lossepriser, som her maa betales. Et seilskib med f. ex. 2 000 tons gammelt jern bør saaledes ikke gjøre regning paa at bli utlosset paa mindre end $2\frac{1}{2}$ à 3 maaneder; bl. a. faar de nemlig ikke tilladelse av havnestyret til at losse ved kai (hvor elektrisk kran benyttes) i mere end 20 arbejdsdage; derefter blir de anvist anden plads, hvor losningen maa utføres med fartøiets eget tæle, hvilket er ensbetydende med kun 25 à 35 tons pr. dag. Losseprisen, kranavgiften deri medregnet, kan variere fra lire 1.50 til over 2 lire pr. ton, alt efter jernets beskaffenhet (storfaldende eller smaafaldende). 4 norske seilskibe ankom i 1909 til Genua med last av gammelt jern.

Den tyske kornutførsel.

Konsul *Oscar Møller*, Köln, har meddelt følgende:

Den tyske kornutførsel utviser ogsaa i indeværende aar atter en bemærkelsesværdig økning. Dette fremgaar navnlig derav, at beløpet av ydede toldgodtgjørelser for utført korn og mel i de første syv maaneder av 1910 er vokset til ca. 64.5 mill. mark. I de første syv maaneder av 1909 var beløpet 54.2 mill. mark og i samme tidsrum av 1908 39.5 mill. mark. I indeværende aar har utførslen av havre og rugmel tiltat sterkt; ganske ubetydelig er derimot tilveksten i utførslen av rug og av hvetemel. Utførslen av hvete er gaat tilbage. I indførslen viser der sig en økning av rug, hvete og forbyg, men en tilbagegang for havre. Naar Tyskland for tiden er istand til at avgi til utlandet saa store mængder korn, navnlig rug og havre, hitrører dette for største delen fra den tyske høsts gunstige utfald og derfra, at kornproduktionen i Tyskland i de sidste ti aar i det hele er steget betydelig. Saaledes er fra 1899 til 1909 høstutbyttet for rugs vedkommende vokset fra 8 676 000 til 11 348 000 tons, for havre fra 6 883 000 til 9 126 000 tons og for sommerbyg fra 2 984 000 til 3 496 000 tons. Likeoverfor dette resultat staar rigtignok en liten tilbagegang i utbyttet av hvete fra 4 323 000 til 4 254 000 tons. Samtidig er indførslen av hvete fra utlandet øket meget betydelig. En stor rolle spiller tilveksten i det tyske høstutbytte av poteter, fra 38 486 000 tons i aaret 1899 til 46 706 000 tons i aaret 1909, og den samtidige økning i den tyske kjødproduktion. Den tyske kornproduktions og utenrikske kornhandels hele utvikling i de sidste aar beviser, at det tyske landbruk ved til-

strækkelig toldbeskyttelse er istand til at dække Tysklands behov av korn i langt større omfang, end det for indførelsen av den nye toldtarif blev holdt for mulig.

Den obligatoriske vrakning av sild i Riga ophævet.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Konsulatet i Riga meddeler, at det russiske Handels- og Industriministerium har indvilget Rigas børskomitès ansøgning om ophævelse av den obligatoriske vrakning av den til Riga fra utlandet indførte sild samt tillatt indførelse av fakultativ sildevrakning.

Ruslands bomuldshøst.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har indberettet, at utsigterne for bomuldshøsten i Turkistan, Mellemasien og Kaukasus vedvarende er gode; indhøstningen er paabegyndt under de gunstigste veirbetingelser. Avsætningen er meget livlig, og der skal i Moskwa paa forhaand være solgt ca. $2\frac{1}{2}$ million pud. De russiske priser nærmer sig i den sidste tid priserne for amerikansk bomuld.

Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra fung. generalkonsul *J. G. Bassoe*, New York.

Landbruksdepartementet angir i sin maanedsrapport av 2 ds. veksttilstanden for bomuld den 25. august til 72.1 % av det normale, mot 75.5 % den 25. juli iaar, 63.7 % den 25. august ifjor og en gjennomsnittsprøcent av 73.1 % for august maaned i de sidste 10 aar.

Medens den gjennomsnittlige tilstand av bomulden den 25. august er anslaat til 8.4 % bedre end den tilsvarende datum det foregaaende aar, er den 3.4 % lavere end, hvad den var for en maaned siden.

Paa grund av de høie priser er den ældre høst nu praktisk talt opbrukt, og den nye høst begynder nu at komme ind paa markedet. Landbruksdepartementets ovennævnte rapport vakte ingen sensation paa markedet, da den uttalte omtrent, hvad man hadde ventet.

Noteringerne paa New Yorks bomuldsbørs var den 2. ds. for:

September-leverance	13.82 à 14.00 cents pr. pund.
Oktober-	— 13.36 - 13.47 » - »
November-	— 13.31 - 13.34 » - »
December-	— 13.27 - 13.40 » - »
Mars 1911-	— 13.35 - 13.45 » - »
Mai 1911-	— 13.42 - 13.52 » - »

Sildeimporten til St. Petersburg.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen* utgjorde importen av sild ad sjøveien til St. Petersburg i tiden 1. til 15. september 1910:

Fra Storbritannien 20 861 $\frac{1}{4}$ tønne.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—august 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	6 075 283	2 278 965	4 066 340	1 409 396	659 971	313 940	638 561	223 698
1910	7 309 997	2 473 299	5 185 240	1 462 670	567 008	332 024	764 862	295 319

Til Aberdeen ankom i løpet av august maaned:

938 trawlfartøier	mot 888 i august 1909.
93 damp-linebaater	» 79 —»—
434 smaa linebaater	» 637 —»—
1 071 sildebaater	» 1 119 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	137 736 cwts., værdi £ 65 175, mot 111 226 cwts., værdi £ 50 016 i aug. 1909.
Damp- og seil-linebaater	22 717 » —»— 14 685 » 16 614 » —»— 10 289 —»—
Smaa seil-linebaater	893 » —»— 480 » 1 181 » —»— 670 —»—
Sildebaater	66 047 » —»— 22 590 » 93 692 » —»— 42 810 —»—
Ialt	227 393 værdi £ 102 930 222 633 £ 103 785

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennomsnittlig for:

Trawlere	146.8 cwts. à 9 sh. 5 1/2 d., mot 125.2 cwts. à 8 sh. 11 d. i aug. 1909.
Damp- og seil-linebaater	244.2 » » 12 » 11 d., » 210.3 » » 12 » 4 3/4 d. —»—
Smaa linebaater	2. » » 10 » 9 d., » 1.7 » » 11 » 3 d. —»—
Sildebaater	61.6 » » 6 » 10 d., » 83.7 » » 9 » 1 1/2 d. —»—

Der indbragtes av:

Hyse	47 878 cwts., værdi £ 24 307, mot 51 972 cwts., værdi £ 20 322 i aug. 1909.
Hvitting	8 328 » —»— 2 805 » 7 009 » —»— 1 827 —»—
Torsk og lange	63 748 » —»— 24 966 » 39 149 » —»— 15 279 —»—
Flyndre	5 740 » —»— 9 683 » 4 879 » —»— 8 329 —»—

Fra Island ankom til Aberdeen 48 tyske trawlere med fangst, hvis værdi beløp sig til £ 8 040, mot 5 trawlere og £ 853 værdi i august 1909. Paa grund av knaphet paa fisk ved Færøerne hadde kun 5 trawlere været paa disse felter. Fortjenesten for de paa ukentlige ture gaaende trawlere var i nedgang, sammenlignet med juli maaned, hvorimot resultatet for de paa korte ture gaaende fartøier viste sig nogenlunde tilfredsstillende; fangsten bestod hovedsagelig av flyndre. Damplinebaatene indbragte udmerket fangst av lange og kveite, og fortjenesten var idetheletat god. Seilbaatene hadde daarlig fangst. Sildefisket var moderat, og priserne paa sild var høie.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskfiskerier.

Indberetning fra fung. konsul *E. A. Seeberg*, Bordeaux.

Utførslen av klipfisk fra Bordeaux utgjorde ifølge toldkammerets opgave i august:

Til Spanien	515 700 kg.
» Italien	376 800 »
» Alger	44 280 »
» Martinique og Guadelupe	254 600 »
» andre lande	78 620 »

Ialt 1 270 000 kg.

Importen var i samme maaned:

Fra 2det Islandsfiske 3 fartøier med 170 882 kg. og fra Newfoundlandsbankerne henhørende under 1ste fiske 12 fartøier, utveiende 1 983 146 kg., og henhørende under 2det fiske, d. v. s. utveiet efter 15. august, 7 fartøier med tilsammen 1 260 000 kg.

Efter beretningerne at dømme forventes dette aars Newfoundlandsfiske at opvise et likesaa godt resultat som sidste aar.

Hvad markedet her angaar, opgives efterspørslen at være livlig, og tiltrods for de i august ankomne forholdsvis betydelige kvanta noteres priserne som før: fres. 24—27 pr. 55 kg. for raa- og fres. 32—34 pr. 50 kg. for den tørrede fisk.

Brændevinsforbruget i Rusland.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har meddelt følgende:

Som bekjendt er brændevinshandlen statsmonopol i Rusland. Den fiskale bestyrelse for samme har offentliggjort følgende statistik:

Brændevinskonsumtionen utgjorde i 1ste halvjaar 1910 41 102 000 wedro (1 wedro = ca. 12 1/2 liter), mot 37 830 000 wedro i samme tidsrum i 1909, alt-saa i det løpende aar en stigning av 3 272 000 wedro, eller ca. 8.5 %.

Procentvis er konsumtionen forøket med: 1.86 % i Polen, 1.98 % i Østersjøprovinserne, 2.55 % i de nordlige guvernementer, 3.13 % i Centralruslands industridistrikter, 8.47 % i de sydvestlige landsdele, 16.06 % i Mellemruslands kornguvernementer og 17.33 % i det østlige Rusland.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 39.

Ukeutgaven.

1. oktober 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Skogvæsenet i Siam. Tømmerfløtning ved elefanter . . .	217
Markedet for norske varer i de Forenede Stater . . .	218
Træløstmarkedet i London . . .	219
Iseksporten til Tyskland i august maaned . . .	219
Kaffemarkedet i Brasilien. Stigende priser, fragter og vekselkurser . . .	219
Nyt reglement for Kjøbenhavn's havn . . .	219
Direkte brasiliansk-portugisisk dampskibslinje . . .	220
Utgifterne ved kulling av skibe i Calais . . .	220
Grubestreiiken i Bilbaos avslutning . . .	220
«Konsulatberetninger»s maanedsgutgave . . .	220

Skogvæsenet i Siam. Tømmerfløtning ved elefanter.

Indberetning fra konst. konsul *Hjalmar Ohlsen*, Bangkok.

Teaktræet er Siams næstvigtigste utførsels-artikel. Teakskogene er beliggende i det nordlige Siam, i de tørre og kuperede egne i provinserne Bayap og de dele av provinserne Nakonsawan og Pitsanulok, der ligger nordenfor 17⁰ nordlig bredde. Disse egne dræneres i vest og øst av floderne Salween og Mekong, der sammen med Nenamfloden danner de vandveie, ad hvilke teaktømmeret fløtes ned til Birma og det sydlige Siam. Teakskogene vokser helt op til en høide av 2500 fot og er opblandet med en del andre værdifulde træsorter.

Skjønt der var foregaat en omfattende teakhugst ogsaa før 1896, var der indtil den tid dog praktisk talt ikke indført nogen kontrol med eller regler for, hvorledes hugsten skulde foregaa. Det var vistnok saa, at regjeringen hadde bortforpagtet visse av sine skoge, og at forpagtningskontrakterne indeholdt bestemmelser med hensyn til trænes minimumsmaal etc. Men da ingen embedsmand var ansvarlig for reglernes overholdelse, blev ikke alene kontraktens bestemmelser overtraat, men der blev endog hugget i skoge, der ikke var bortforpagtet.

Et rationelt skogvæsen opstod først fra 1896 av, da den siamesiske regjering sikret sig en udmerket assistance i Mr. Slade, en fremragende tjenestemand i det indiske forstdepartement. Han rettet straks sin opmerksomhet paa teakskogene, og paa hans raad blev følgende forholdsregler tat for at bevare disse:

1. Et skogdepartement blev oprettet med europæiske embedsmænd, rekruteret mest mulig fra forstaten i Indien og Birma; deres ikke mindst

vigtige funktion var at utdanne siamesiske forstmænd.

2. Flere kgl. forordninger utstedtes med regler for, hvorledes teakskogene bedst kunde bevares og hugsten kontrolleres. Skogdrift blev kun tillatt i de av staten bortforpagtede skoge.
3. Der besluttedes iverksat en inspektion av alle de bortforpagtede skoge for at undersøke skogenes fremtidige avkastningsmuligheter. Periodiske undersøkelser skulde foretages for at kontrollere, om forpaktningkontrakterne overholdtes.
4. For skogvæsenet interesserede siamesere skulde erholde en grundig undervisning ved den indiske forstskole i Dhura Den.

Saa vel i 1897 som i 1900—01 blev der indført nye bestemmelser i forpagtningskontrakterne. De sidste, meget vigtige og indgripende bestemmelser blev fastsat i 1907—08. Disse regler, der traadte i kraft i december ifjor, var i korthet følgende:

1. Forpagtningstiden skulde forlænges fra 6 til 15 aar.
2. Der skulde foretages en utskiftning av visse skogstrækninger mellem de forskjellige forpagtere, og de hittil for skogdrift stængte skoge skulde aapnes, saaledes at de talrige smaa og adspredte forpagtninger kunde samles til nogle faa store arealer, omfattende alle Siams teakproducerende skoge.
3. Disse store arealer skulde deles i to halvdele, hvorav den ene skulde bortforpagtes for 15 aar, og den anden helt stænges for skogdrift.

Da disse nye forholdsregler medførte betydelige besparelser, forhøiet regjeringen med rette avgiften pr. tømmerstok fra 10 til 12 ticaler, trods faldet i teakpriserne i 1908—09.

Reorganisationen av teakforpagtningskontrakterne, der var paakrævet som følge av den altid voksende avstand, hvorfra tømmeret maatte drives frem, den almindelige opgang i arbeidsomkostningerne og den stadig avtagende teakbestand, har nu bragt den siamesiske teakexport i en god og sund stilling og bidraget til at sikre en jevn tilførsel av teaktræ paa markedet.

Det kan ha sin interesse ganske kortelig at omtale, hvorledes hugsten foregaa. Trærne «dræpes» først, ved at der hugges en ring rundt træet ved roten. De overlates til sig selv henvend to aar for at tørke, hvorpaa de fældes og kvistes og trækkes, hovedsagelig av elefanter, til de forskjellige floder. En del elefanter holdes ogsaa i arbeide nedover floderne for at bryte op mulige tømmervælder og holde tømmeret i stadig drift. Hvor det er flatt, benyttes der ogsaa en slags kjørrer, trukket av bøfler, da disse dyr er istand til at arbeide i den varmeste aarstid, naar elefanter ikke kan benyttes. The Borneo Co. Limited og Bombay-Burma Trading Corporation,

to store exportfirmaer i teak, har indført visse mekaniske indretninger, bestaaende av staastraadlinier, til at trække tommeret over høider, der er for bratte for elefanterne.

Paa grund av de mange vandfald fløtes tømmerstokkene først enkeltvis ad floderne Salween og Menam, til de kan forenes i flaater. Ved toldbodstationen i Paknampoh undersøkes og maales tommeret, og den skyldige avgift erlægges til et dersteds oprettet skogdepartement. Derfra fløtes tommeret ned til Bangkok. Den gennemsnitlige aarlige ankomst av tømmerstokke til Paknampoh utgjør ca. 100 000 stykker. Desuten fløtes ca. 20 000 stykker ad floden Salween til Kado, hvor inspektion foretages og avgift beregnes, før tommeret fløtes til Moulmein i Birma.

Det var meget at beklage, at Mr. Slade ikke kom 10 aar tidligere, thi mange av teakskogene er nu i en saadan tilstand, at de ikke kan yde noget trævirke paa de nærmeste 50 aar.

De øvrige værdifulde træsorter nordpaa kan endnu ikke regnes for nogen exportvare av betydning. Da disse træer er meget tunge, maa de fløtes paa bambusflaater, men da en altfor stor procent vilde bli odelagt i strykene nedover elven, vil det ikke kunne lønne sig at exportere disse træer, før jernbanen fra Bangkok føres helt frem til Chiangmai. Da vil der vistnok bli en stor export til utlandet av disse, tildels meget værdifulde træsorter.

Nedenfor hitsættes en opgave over værdien av teakexporten de sidste 6 aar:

	Ticaler.		Ticaler.
1904—05	11 230 108	1907—08	13 350 737
1905—06	14 024 479	1908—09	11 792 166
1906—07	13 338 780	1909—10	6 975 057

I det sidste finansaar exportertes der 76 090 tons teak, mot 76 930 tons aaret forut, men den antagne værdi var, som det vil sees, avtat med tic. 4 817 109. Denne paafaldende store nedgang i værdien skyldes alene et nyt system for værdiansættelsen av det exporterede kvantum. Dette system traadte i kraft den 1. april iaar, hvorved man haaber at faa en paalideligere værdiansættelse end tidligere.

Medens teaktræet omtrent udelukkende findes nordpaa, er der andre værdifulde træer i det sydlige Siam. Men regjeringen har været saa optat med at se efter sine teakskoger, at den endnu ikke har tat sig av skogene sydpaa og paa Malakkahalvøen. Rosentræet er det mest kjendte, og paa grund av gode jernbaneforbindelser kan store kvantiteter herav aarlige exporteres via Bangkok til Hongkong, Singapore og endog til London, hvor det anvendes til møbler.

Der er ogsaa andre meget nyttige træsorter, der vokser i disse egne, saasom dipterocarpus tuberculatus, shorea obtusa og pectacme siamensis; de anvendes til pæle under husene i Bangkok, til sleepers og til brobygning. Trods den store efterspørsel er der endnu umaadelig store arealer, der aldrig har været rørt av øksen. Hertil kommer endnu en træsort, pterocarpus indicus, der danner et værdifuldt materiale for møbler, men som endnu venter paa at utnyttes av mangel paa bedre kommunikationer. Langs Malakkahalvøens kyster findes et træ, som japanerne især benytter til træskjærerarbeider.

Ovenfor er kun nævnt nogle av de mange værdifulde varieteter, landet er saa rikt paa, og utenlandske firmaer har allerede i erkjendelsen av disse skoges rikdomme henvendt sig til den siamesiske regjering om koncessioner. Men det er selvsagt, at ogsaa disse skoger maa undergives en forstmæssig behandling og sikres mot rovhogst, saafremt de skal bevares som

en naturlig rikdomskilde. De værdifuldeste træer paa de lettest tilgjengelige steder holder allerede paa at bli utryddet, eller i ethvertfald at bli meget sjeldne; rosentræet f. ex. er allerede utryddet i visse egne. Bortset fra teaken utgjorde Siams trælastexport for de to sidste aar henholdsvis tic. 219 324 og tic. 446 037.

Markedet for norske varer i de Forenede Stater.

Vicekonsul *S. Munch-Kielland*, Buffalo, har meddelt følgende:

Jeg har bemerkt en forøket bruk av norske fiskevarer herover; saaledes har jeg seet fiskeboller serveret paa store hoteller; men at finde grossister, som vil etablere noget større lager og indføre større kvantiteter direkte fra Norge av sardiner, makrel, tørfisk, klipfisk etc., er omtrent umulig, da de altid kan bli forsynet fra New York, Philadelphia eller Boston til omtrent samme priser som ved direkte indførsel. Naar de norske producenter av fiskevarer ikke har noget betydligere marked i Amerika, er det, fordi de mangler en generalagent, som forstaar landets forretningsmetoder, og som kunde lære folk at tillave disse produkter, saa de kunde begynde at kræve samme. Vor menu herover trænger nemlig disse lette, velsmakende norske fiskeprodukter; her kræver man en varm ret til frokost, og tørfisk, klipfisk, makrel, fiskeboller, sardiner og sild egner sig dertil.

Kokt, stegt, marineret, røket etc. sild har en stor fremtid her, men man maa ikke glemme at levere gode varer og benytte godt smør ved tillavningen.

Her i Amerika sendes al fersk fisk i kasser av let, aapen konstruktion, enten fisken er pakket bløt i is, eller først er frosset. Refrigeratorvogne sendes pr. iltog over hele Amerika. Isforsyningshuse findes overalt, og ny isning foregaar let og hurtigt. Det er ofte jernbanen, som besørger isningen, ellers har store forsendere (saasom Swift, Armour, Cuddahay m. fl.) sine egne ishuse. Man kan nu i Buffalo og i det hele tat i næsten enhver større by faa kjøpt helleflyndre eller laks fra Stillehavskysten, «white-fish» eller storørret fra Lake Winnepeg og ogsaa «red snapper» fra den Mexikanske Golf, maaske endog makrel fra Nordatlantierhavet eller sild fra Newfoundland o. s. v.

En konsul kan ikke gjøre stort mere end at henlede opmerksomheten paa avsetningsmulighetene, og producenterne maa selv organisere sine forretninger og indse, at reklame, paa hvilken maatte det nu end maatte ske, er den sikreste maate hvorpaa marked erhverves.

Jeg vil atter nævne, at jeg tror, at der her er et stort felt for smagfulde, originale kunst-, nips- og husflidsgjenstande. Folk herover utvikles i smag og skjønnhetssans og paaskjønner og er villig til at betale for pene ting med ideer i tegninger og net utførte. Nu kommer meget saadant fra Tyskland, Østerrike, Frankrike og tildels fra Japan, Kina og Orienten. Maaske et generallager eller en utstilling — støttet saavel av producenterne som av staten — vilde være den letteste maate at gaa iveri paa. Man kunde ha et kortor med utstilling i New York og maaske et i Chicago og i andre forretningscentra.

Der har været liten norsk immigration til Buffalo i det sidst forløpne aar.

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende:

Siden sidste indberetning har markedet været meget stille, men priserne er faste, og der er ikke grund til at vente nogen nedgang. Beholdningerne herover saavel som i produktionslandene skal være smaa, hvortil kommer livligere virksomhet inden forskjellige industrigrene. Ogsaa med hensyn til byggevirksomheten synes der at kunne spores smaa tegn til bedring. Hvad der væsentlig har bidraget til at stramme markedet, turde dog være efterspørslen fra Australien. Ikke mindst gjælder dette høvlast av gran, og følgen er, at prisforskjellen mellem gran- og furulast for tiden ikke gjør sig synderlig gjældende.

For høvlede bord $7/8 \times 6''$ u.s. furu noteres fremdeles £ 9.15.0, for $2 \times 4''$ u.s. furu scantlings £ 8.0.0; $2 \times 4''$ u.s. gran er det derimot vanskeligere at faa avsat, idet adskillig av denne vare er utbudt fra Finland til £ 7.10.0 cif.

I rundlast er markedet stille.

Beholdningerne av høvlede bord i Londons dokker utgjorde ved utgangen av august maaned:

1910.	1909.	1908.
-------	-------	-------

4 597 000 stkr.	4 463 000 stkr.	5 950 000 stkr.
-----------------	-----------------	-----------------

Leveringerne fra dokkerne av samme vare utgjorde i august maaned:

1910.	1909.	1908.
-------	-------	-------

769 000 stkr.	881 000 stkr.	829 000 stkr.
---------------	---------------	---------------

Samtidig levertes fra skibsidene:

2 599 P. S. H.	1 233 P. S. H.	2 782 P. S. H.
----------------	----------------	----------------

Isexporten til Tyskland i august maaned.

Indberetning fra generalkonsulatet i Berlin ved konsulatsekretær *Ferdinand Lunde*.

Ifølge de netop offentliggjorte maanedlige opgaver over den tyske utenrikshandel utgjorde indførslen av is fra Norge i august maaned 20 309 tons til en værdi av ca. 163 000 mark, hvorefter den samlede indførsel fra Norge iaar utgjør 198 599 tons, mot 5 247 tons i maanederne januar—august ifjor. Tysklands samlede indførsel av is iaar beløper sig til 209 524 tons til en beregnet værdi av 1 676 000 mark, mot 7 855 tons til en værdi av 63 000 mark ifjor.

Kaffemarkedet i Brasilien. Stigende priser, fragter og vekselkurser.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har indberettet følgende:

Det brasiliansk-belgiske dampskibsselskap «Anchora Brasileira», som en tid har konkurreret med de forbundne transatlantiske dampskibsselskaper i fragtfarten mellem Brasilien og europaiske havne, skal nu ha indstillet sin virksomhet. Som følge derav blir kaffefragterne til Europa nu forhøiet. «The Royal Mail Steam Packet Company» og «Chargeurs Réunis» har bekjendtgjort, at der efter 31. august d. a. vil bli beregnet følgende fragter for skibning av kaffe: til Havre fres. $40 + 10\%$ pr. 900 kg. og til Southampton og London $40/- + 5\%$ pr. 1 000 kg.

Der oplyses av Johnson-linjens herværende agent, at grundfragterne for skibning av kaffe til norske og svenske havne med denne linjes dampere vil bli forhøiet til $35/- + 5\%$ pr. 1 000 kg. i tiden 8.—22. september d. a. og efter 22. september til $40/- + 5\%$

pr. 1 000 kg. Til nævnte grundfragter kommer linjens tariffmæssige tillægsfragter, der for den eneste direkte norske anløpshavn, Kristianias, vedkommende utgjør 5/- pr. 1 000 kg.

Til og med 30. juni d. a., da kaffesæsonen 1909—1910 avsluttedes, oplyses der at være eksporteret ialt: fra Rio 3 449 000 sækker kaffe og fra Santos 11 495 000 sækker, tilsammen altsaa 14 944 000 sækker.

Kaffepriserne er i de sidste maaneder steget betydelig. I Rio har der i det sidste været betalt 8 milreis à 8 \$ 200 pr. arroba (15 kg.) for type 7, svarende til ca. 5 \$ 600 pr. 10 kg. Saa høie kaffepriser skal der ikke være opnaadd i Rio i de sidste ti aar. Paa det tilsvarende tidspunkt ifjor var priserne i Rio 5 \$ 600 à 5 \$ 700 pr. 15 kg. for type 7. I Santos opnaaes der nu 4 \$ 850 pr. 20 kg. av samme kaffe-type, mot 3 \$ 500 ifjor.

Samtidig er imidlertid ogsaa den brasilianske vekselkurs i stigende. Den har nu allerede naadd $17\frac{1}{2}$ d. pr. milreis, og det er at forutse, at den om ikke længe vil være steget til 18 d. Det har tidligere inden forretningskredse været anseet næsten som en troessætning, at en stigning av den brasilianske pengekurs altid følges av fald i priserne for den brasilianske kaffe. De nuværende høie kaffepriser tilskrives man derfor særlige omstændigheter. Paa interessert hold i kaffestaten S. Paulo mener man, at prisstigningen skyldes «valorisationen», hvis gode virkninger nu skulde begynde helt at vise sig. Man er ogsaa paa nævnte hold tilbøielig til at se optimistisk paa fremtiden, hvad de gode priser angaar; der skal være mindre utsigter til et større utbytte av indeværende sæsons høst, efterat kaffeplanterne i S. Paulo nu har lidt betydelig under rim og frost. Paa flere steder har træerne, som nu allerede skulde ha været under blomstring, tapt sine blade, og stenglerne er tørket ind. Samtidig skal de synlige forraad formindskes; den 31. august d. a. blev lagrene i Rio anslaaet til 263 862 og i Santos til 1 681 192 sækker kaffe.

Nyt reglement for Københavns havn.

Generalkonsul *Carl Norstrand*, København, har indsendt endel eksemplarer*) av et under 1. juli d. a. av det danske ministerium for offentlige arbejder udfærdiget «Reglement for ordenens overholdelse m. m. i Københavns havn», hvilket reglement træder i kraft den 1. oktober d. a.

Av reglementet fremgaar bl. a., at Knippelsbro og Langebro, gennem hvilke passagen gaar til Gasværkshavnen, hvor den væsentligste losning av kul foregaar, indtil videre vil være aapnet for passage til følgende tider:

fra 1.—31. janaar kl. 8 form.—4 efterm.

» 1.—28. eller 29. februar kl. 7,30 form.—5 efterm.

fra 1.—31. mars kl. 6 form.—6,30 efterm.

» 1. april—16. september kl. 6 form.—7 efterm.

» 17. september—16 oktbr. » 6 » —6 »

» 17. oktober—16. novbr. » 7 » —5 »

» 17. november—31 decbr. » 8 » —4 »

Paa søn- og helligdage, grundlovsdagen og paa dage, hvor der foretages almindelige valg til folketinget, aapnes disse broer dog kun til kl. 11 form. og 1 time om efterm. før den for hverdagene gjældende lukningstid.

Utenfor de nævnte tider kan, naar forholdene

*) Interesserede kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde adgang til at gjøre sig bekjendt med reglementet.

tilsteder det, broerne bli aapnet efter begjæring til de respektive brofogder, hvilken begjæring maa være fremsat senest 1 time, for bropersonalet forlater broerne om eftermiddagen (søn- og helligdage etc. senest $\frac{1}{2}$ time, for personalet forlater broerne henholdsvis formiddag eller eftermiddag) og mot erlæggelse av en extrabetaling, hvis størrelse fastsettes av havneforvaltningen.

Fartøier, som har explosive stoffe ombord, skal indenfor havnens grænser om dagen føre et rødt flag paa fortoppen og om natten en lanterne, visende rødt lys. Iøvrig skal al ild og lys være slukket ombord undtagen under dampkjedlerne, hvorhos tobaksrøking samt bruken av fyrstikker og andre midler til at frembringe ild er forbudt.

Direkte brasiliansk-portugisisk dampskibslinje.

Indberetning fra konst. konsul *William Johansen*, Rio de Janeiro.

Repræsentationen for de herværende portugisiske kjøbmænd har gjennom «Associação Commercial do Rio de Janeiro» rettet en henvendelse til den brasilianske regjering om, at der til yderligere utvikling av handelsforbindelserne mellem Brasilien og Portugal maa bli aapnet en fast linje mellem brasilianske og portugisiske havne med fartøier tilhørende det nationale brasilianske dampskibsselskap «Lloyd Brasileiro».

I statsraad den 25. f. m. besluttet republikkens president at tillate igangsatt en saadan dampskibslinje mellem Rio og den portugisiske havn Leixões, med anløp av Lissabon, Madeira, Pernambuco og Bahia. Det blev besluttet at la «Lloyd Brasileiro» fra og med denne maaned foreløbig gjøre en maanedlig reise mellem nævnte havne, for senere, naar ruten er ordentlig organiseret, at gjøre to reiser om maaneden.

Et mulig misforhold mellem den export og import, som vil foregaa med linjens skibe, tænkes undgaat ved opnaaelsen av frihet for havneavgifter i Lissabon for brasilianske produkter.

Utgifterne ved kulling av skibe i Calais.

Foranlediget ved en besværing over de høie utgifter, som paaløper for skibe, der anløper Calais for at indta bunkerkul, har chargé d'affaires *H. Bryn*, Paris, meddelt følgende av ham om enkelte av disse utgifter indhentede oplysninger:

Hvad angaar utgifter til baadhjælp og til dampbaat er det hverken ved lov eller reglement paa budt at benytte havnevæsenets baater eller slæpebaat. Hvorvidt dette faktisk vil være nødvendig, vil bero paa skibets størrelse, paa veir-, vandstandsforholde o. s. v. Saavidt jeg forstod, var ca. 50 % av dampskibene faktisk nødt til at benytte slæpebaat ved indseiling og fortøining.

Hvad angaar utgifter til mægler, har mæglerne i Calais allerede gjort en betydelig nedsættelse i taksterne. De har ret til for skibe, som anløper for kulling, at beregne $12\frac{1}{2}$ centime pr. ton av nettotonnagen; men de beregner kun 25 centimes pr. ton indlosset kul.

I henhold til oplysninger, som jeg indhentet i Calais, vil jeg tilraade vore redere at indta i sine kontrakter med kulhandlerne i Calais en klausul om, at indlosningen skal ske i forhavnen («l'avantport») undtagen i tilfælde av storm eller force majeure. Likesaa bør de indta en bestemmelse om, at saafremt

kullingen finder sted i dokken («dans le bassin»), skal alle avgifter for indgang og utgang være for kulhandlerens regning. De bør ogsaa indta en klausul om, at feiningen av kaien («le ballayage des quais») skal være for kulhandlerens regning.

Der er foretat skridt i den hensigt at søke reduceret enkelte av de paagjældende utgifter.

Grubestriken i Bilbaos avslutning.

Fung. vicekonsul *G. Conradi*, Bilbao, har med hensyn til bilæggelsen av den netop avsluttede grubestrik dersteds meddelt følgende:

Den overenskomst, som de stridende parter er gaat ind paa, indeholder i det væsentlige følgende:

I september og oktober skal arbeidstiden være $9\frac{1}{2}$ time istedetfor som tidligere 10 timer. I november arbeides $9\frac{1}{2}$ time, istedetfor som før 9 timer, men til gjengjæld faar arbeiderne et tillæg i lønnen av 10 pesetas. Fra den 1. december indtræder igjen den gamle arbeidsordning, indtil loven om arbeidstiden i minerne er vedtat av Cortes.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 9 (september) 1910 med følgende indhold:

Storbritannien. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i London.

Indhold: Import og export. Uld- og bomuldsindustri. Jern- og staalindustri. Kul. Skibsfart. Birmingham: Metalmarkedet. Plyth: Skibsfart; mønstringsforretninger; export; skibsbygning. Bristol: Skibsfart; import fra Norge. Cardiff: Skibsfart; fragter; havneavgifter; hyrer; mønstringsforretninger; kul; handelsomsætningen med Norge. Falmouth: Skibsfart. Grimsby: Trælast; træmasse; kul; is; landbruksprodukter; fiskerier; havneforhold; skibsfart. Liverpool: Skibsfart. Swansea: Skibsfart; import og export. Newcastle on Tyne: Kul; trælast; handelsomsætningen med Norge; skibsfart; fragter. Skotland: Handelsomsætningen med Norge. Landbruksprodukter. Trælast. Is. Kul. Jern og staal. Skibsbyggeri. Fiskerier. Skibsfart. Fragter. Havneforhold. Mønstringsforretninger. Specielle oplysninger om Leith's handel og skibsfart. Alloa: Handel; skibsfart. Burntisland: Skibsfart; import. Dundee: Skibsfart; havneforhold; trælast; is; jute; hvalfangst. Glasgow: Skibsfart; fragter; havneforhold; skibsbygning; tran; is; ho; import fra Norge. Troon: Skibsfart; import; export. Methil: Skibsfart; import; export.

Italien. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i Genua.

Indhold: Skibsfart. Mønstringsforretninger. Hyrer. Havneforhold. Fragter. Kulimporten. Bari: Import; export; fiskehandel; skibsfart. Livorno: Skibsfart; fragter; klipfisk og stokfisk; tran; kurser. Neapel: Skibsfart; import og export; fisk; cellulose; tran; konserver; trælast; vin; hamp; havneforhold; emigration. Venedig: Skibsfart; fragter; import; export; sild; træmasse; havnen Chioggia.

Havres handel. Tillæg til aarsberetning for 1909 fra vicekonsulatet i Havre.

Indhold: Kaffe. Bomuld. Huder. Uld. Kakao. Pepper. Trælast. Kautschuk. Korn. Kobber. Honning. Voks. Industri.

Odessa. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i Odessa.

Indhold: Almindelig oversigt. Havneforhold. Export. Sild. Skibsfart. Fragter. Cherson: Export; skibsfart. Nicolaijeff: Export; import; skibsfart; fragter. Taganrog: Export. Rostow v. Don: Export; import. Skibsfarten paa Berdjansk og Mariupol. Noworossisk: Export; import av landbruksprodukter; skibsfart. Batum: Import; export; skibsfart.

Bengalen. Aarsberetning for finansaaet 1909—10 fra generalkonsulatet i Calcutta.

Indhold: Import og export. Bomuldsvarer. Jute. Skibsfart.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 40.

Ukeutgaven.

8. oktober 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Markedet for norske varer i Tyrkiet	221
Silkeavl i Tyrkiet	223
Utvivelse av Kallundborgs havn	224
Ny havn i Simrishamn	224
Ny lov om kystfarten m. v. i Argentina	224
Den nye kanadiske lov om konnossementer	224
Skibe, som anløper Gibraltar, maa være forsynet med sundhetspas	224

Markedet for norske varer i Tyrkiet.

(Fiskekonserver. — Galoscher. — Fyrstikker. — Træløst. — Jernvarer. — Baatmotorer. — Gatesten.)

Indberetning fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

Fiskekonserver utgjør uten sammenligning den viktigste del av konserveimporten til Tyrkiet, og blandt disse er det igjen sardinerne, som spiller hovedrollen. Uten at nogen statistiske opgaver over konserveimporten til Tyrkiet foreligger for de sidste aar, kan man dog gaa ut fra, at den med sikkerhet vil vise stigning. For Konstantinopels vedkommende utgjorde den i finansaaet 1907—08 327 791 kg. til en værdi av ca. 236 000 kr.

Frankrike forsyner markedet med de bedre kvaliteter, som leveres av M. Amieux & Cie., Nantes, Rodel Frères, Bordeaux, Louit Frères & Cie., Société Arsène Sanpiquet etc. Disse firmaer, der er de mest kjendte her paa markedet, leverer fortrinlige sardinkonserver i mange forskjellige sorter, med og uten ben, i tomatsauce, i olivenolje, i skarp sauce, med trøfler etc, emballeret i boxer av forskjellige dimensjoner og med forskjellige aapningsmetoder.

De franske sardiner er imidlertid dyre og kjøpes derfor kun av de fremmede og mere velhavende, mens hovedmængden av sardiner i olje kommer fra Portugal og Spanien, der forsyner markedet med en noget ringere kvalitet til lave priser.

Importen av norske sardiner er derimot endnu ubetydelig, og til en begyndelse vil det for den norske vare bli nødvendig at konkurrere med de billige portugisiske og spanske sardiner, der er ualmindelig godt indarbeidet og leveres til priser fra 19 til 30 fres. pr. kasse à 100 $\frac{1}{4}$ -boxer eif. Konstantinopel. Naar den norske vare blir indarbeidet og dens bedre kvalitet anerkjendt, kan der muligens senere bli tale om at opnaa bedre priser.

De forskjellige landes sardinexport til Tyrkiet er av det franske handelskammer i Konstantinopel anslaaet til:

Frankrike: 1 000 kasser à 100 $\frac{1}{4}$ -boxer til en pris av 50 à 70 fres. pr. kasse eif. tyrkisk havn. Detaljpriserne svinger mellem 3 og 6 piaster pr. box,

eller fra 45 til 90 øre. Der sælges ogsaa større boxer til 10 à 12 ps. pr. box, eller kr. 1.50 à 1.80.

Portugal: 8 000 kasser à 100 $\frac{1}{4}$ -boxer til priser fra 19 til 30 fres. pr. kasse à 100 boxer. Detaljpriserne er 50, 60, 70 paras etc., eller ca. 19, 23, 27 øre pr. box. Boxens høide er som regel 30 mm.

Spanien: 5 000 kasser à 100 $\frac{1}{4}$ -boxer til de samme priser, som den portugisiske vare.

Italien: 200 kasser à 100 $\frac{1}{4}$ -boxer til en pris av fres. 30 à 40 pr. kasse eif.

Saltede sardiner: 1 000 dunker à 60 kg. fra Algier til fres. 30—32 pr. dunk, 4 000 dunker à 55—58 kg. fra Trapani (Sicilien) à fres. 27 pr. dunk, 100 à 150 dunker à 55 kg. fra Lissa (Østerrike) til fres. 35—40 pr. dunk.

Ansjos: 200 dunker à 55—58 kg. fra Italien til fres. 30 pr. dunk, 5 000 kg. i boxer eller spand paa 5 à 10 kg. fra Italien til fres. 140—150 pr. 100 kg., 20 000 kg. i boxer paa 5 à 10 kg. fra Portugal til fres. 100 pr. 100 kg., 5 000 kg. fra Spanien til samme pris.

Makrel: Ubetydelig import, da denne fisk ogsaa fanges i Tyrkiet.

Tunfisk (thon): Den bedste kvalitet kommer fra Frankrike, hvis export anslaaes til 500 kasser à 50 boxer à fres. 60 pr. 100 kg., medens Italiens anslaaes til 1 000 kg. i boxer paa 5 og 10 kg. til billigere priser.

Røkesild: Frankrike exporterte 300 fater à 50—60 røkesild til fres. 6 pr. fat, 200 fater à 100 røkesild til fres. 4.50 pr. fat; desuten findes der russisk røkesild paa markedet.

Sildefilet begynner at vinde indpas og serveres undertiden paa restaurationer som «mézés», et «apéritif» til øl, sammen med andre smaa konserver, kaldt kjød, oliven, kaviar, redikler, salat etc. Den kommer fra Frankrike fra L. Bouclet, Boulogne, J. Trolley, Paris, etc. Importen anslaaes til 50 à 60 kasser à 20 boxer à 5 kg.

Laks: Denne vare kommer fra Kanada, via Liverpool, eller Kamtschatka, uten dog at ha vundet noget større indpas, idet befolkningen synes at foretrække sardinerne.

Hummer: Fra England kommer der aarlig ca. 200 kasser à 48 boxer til priser fra 50 til 80 sh. pr. kasse, efter kvalitet og merke.

Der er i den senere tid ogsaa kastet ind en del hollandske fiskekonserver paa markedet fra fabrikken «Lucullus» til priser, som ligger mellem de franske og portugisiske konserver.

Kjødkonserver. Importen herav er endnu ubetydelig; den amerikanske vare er dominerende. Amerikas export utgjør ca. 5 000 boxer «potted meats» til 4 à 6 pence pr. box. Frankrike leverer forskjellige sorter kjød nedlagt i gelé, gaaselever etc. England og Italien leverer ogsaa en ubetydelig

mængde kjødkonserver. Desuten er der en ubetydelig import av kjødextrakt.

Konserver av grønsaker: En langt betydeligere rolle end kjødkonserver spiller konserver av grønsaker, hvorav der aarlig til Konstantinopel importeres ca. 338 tons til en værdi av vel fres. 200 000. Herav leverer Frankrike størstedelen, endvidere Grækenland, Italien, England, Belgien etc.

«Petits pois»: Herav leverer Frankrike den bedste vare; det er firmaerne Ch. Chevalier, M. Amieux & Cie., Bayle fils etc., hvis merker er bedst kjendt. Italien og Belgien leverer en ringere og billigere vare. Importen anslaaes til:

Frankrike: «Extra fins» 450—500 kasser,			
pris fr. 55 pr. 100 box.			
«Fins»	600—700 kasser til	- 35	—»—
«Moyens»	2000	— - - 30	—»—
«Hors erible»	200—300	— - - 26	—»—

Belgien leverer 1 800 kasser av de tre førstnævnte kvaliteter til fr. 24, 30 og 36 pr. 100 box og Italien 400 kasser til fr. 28 pr. kasse à 50 $\frac{1}{2}$ -boxer.

Endvidere forsyner Frankrike markedet med 600 à 700 kasser snittebønner til fr. 28, 30 og 45 pr. 100 box, 750 kasser andre grønsaker, 3000 kasser champignons til fr. 40, 60 og 70 pr. 100 box; endvidere trofler, tomater, agurker, pickles, asparges etc.

Frankrike indtar med sine konserver utvilsomt den første plads paa markedet, mens Italien, Spanien, Portugal etc. leverer de billigere sorter. Den lokale industri er ubetydelig og spiller kun for grønsakers vedkommende nogen rolle; herav er det specielt artiskokker, som er gjenstand for nedlægning. Av disse indenlandske grønsakekonserver exporteres der til de omkringliggende lande, specielt Bulgarien, ca. 250 000 kg. pr. aar.

De ovenfor angivne priser er alle gjennomsnittspriser. Størsteparten av konserverne sælges franko tyrkiske havne med en kredit av 90 à 120 dage efter fraktureringen, eller for en mindre del kontant mot 5 % rabat.

Galoscher finder en meget stor anvendelse i Tyrkiet, specielt i den regnfulde vintertid, da næsten hvert menneske paa grund av de daarlige gater og veie bærer galoscher. Der anvendes to sorter galoscher, en av lær og en av gummi. Den første, der ingen særlig interesse har for vort land, bestaar av en saale med et sterkt aapent, som oftest ferniseret forlær og er bak forsynet med en jernpig for at lette avtagningen. Anvendelsen av denne billige og varige, men ikke overdrevent elegante og komfortable lærgalosche er ikke ubetydelig blandt de mindre velhavende muhamedanere.

Anvendelsen av gummigaloscher er imidlertid i stadig stigning, og importen andrager alene for Konstantinopels vedkommende til ca. 712 176 kg. til en værdi av fres. 1 420 000, mens den for hele Tyrkiet antagelig kan anslaaes til godt og vel det dobbelte. Totalimporten er ogsaa anslaat til 7 à 800 000 par, hvorav $\frac{4}{5}$ à $\frac{5}{8}$ skulde falde paa herregaloscher, ca. $\frac{2}{8}$ paa damegaloscher og $\frac{1}{8}$ paa børnegaloscher. Herav leverer England ca. 15 %, Rusland 15 à 20 %, de Forenede Stater 18 à 20 %, Tyskland og Østerrike-Ungarn tilsammen ca. 30 %, «andre lande», deriblandt Norge og Sverige, resten.

De bedste kvaliteter sælges i byerne, mens den ringere og billigere vare gaar til det indre. Priserne varierer sterkt efter kvaliteten, detaljpriserne for herregaloscher saaledes likefra kr. 2.00 til kr. 4.90, hvilken sidste pris betales for russiske galoscher, der

staar ca. 8 piaster eller kr. 1.20 høiere i pris end de bedste amerikanske merker, som betales med kr. 3.70 pr. par i detalj.

Salgsbetingelserne er som regel 3 à 4 maaneders kredit, sjeldnere kontant mot $2\frac{1}{2}$ à 3 % rabat.

Galoscheimporten til Smyrna utgjorde i 1909 52 696 kg. til en værdi av ca. 500 000 fres.; herav var den alt overveidende del amerikanske galoscher, antagelig 40 à 50 %, mens der falder 20 % paa Rusland, ca. 15 % hver paa Tyskland og Østerrike og kun en ubetydelig del paa England og andre lande. Priserne paa herregaloscher svinget mellem 3 sh. 6 d. à 4 sh. 6 d., damegaloscher 2 sh. 3 d. à 2 sh. 9 d. og børnegaloscher 1 sh. 9 d. à 2 sh. 2 d. pr. par, kalkuleret cif. Smyrna.

Fyrstikker. Forbruket av fyrstikker i Tyrkiet er meget stort, hvilket naturligvis for en ikke ringe del skyldes befolkningens store tilbøielighet til cigaretrekning, likesom fyrstikkernes prisbillighet gjør, at man ikke er sparsom med forbruket. Paa markedet finder man to sorter fyrstikker, træ- og voksfyrstikker. Sidstnevnte kommer fra Italien, der omtrent har monopol paa denne vare. Merket «Cerini» er det mest kjendte. De sælges i smaa æsker av dimensioner $5\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ cm., indeholdende 200 stikker. Detaljprisen er 10 paras, eller ca. 4 øre pr. æske. England leverer en forsvindende mængde finere voksfyrstikker. Importen til Konstantinopel utgjør ca. 1 000 tons, til en værdi av kr. 400 000 pr. aar.

Træfyrstikker anvendes dog i stadig stigende utstrækning, og av disse spiller igjen de ildsfarlige paraffinerede fyrstikker hovedrollen. Disse kommer hovedsagelig fra Østerrike og Sverige. Sveriges export av fyrstikker til Tyrkiet utgjorde saaledes i 1908 517 272 kg. til en værdi av kr. 214 117, men vil antagelig for 1909 vise en betydelig stigning, og den østerrikske export en tilsvarende tilbakegang. De mest kjendte svenske merker er «The Lancer» og «Vulkan»; særlig er førstnevnte meget godt indført. De sælges i to størrelser:

a) «The Lancer 250», indeholdende omtrent 250 stikker; æskens størrelse er: $11\frac{1}{2} \times 6 \times 2$ cm., fyrstikkernes: 50 mm. $\times 2\frac{1}{2}$ mm. Denne vare kommer i zinkforede kasser, indeholdende 120 pakker à 12 æsker, de er paraffinerede, og en-gros-prisen er fres. 40 pr. kasse cif. Konstantinopel minus 3 % mot kontant. Detaljprisen er 10 paras, eller ca. 4 øre pr. æske.

b) «The Lancer 500», indeholdende omtrent 500 stikker pr. æske; æskens størrelse er $11\frac{1}{2} \times 7 \times 3\frac{1}{2}$ cm., stikkernes 59 mm. $\times 2\frac{1}{2}$ mm. Denne vare kommer i zinkforede kasser, indeholdende 60 pakker à 12 æsker, og en-gros-prisen er fres. 56 pr. kasse cif. Konstantinopel minus 3 % mot kontant. Detaljprisen er 20 paras, eller ca. 8 øre pr. æske.

Østerrike har tidligere været en skarp konkurrent til disse paraffinerede fyrstikker; i den senere tid er Belgien dukket op som en meget farlig konkurrent for Sverige med merkerne «Victoria» og «La Liberté». Disse merker leveres i størrelserne «300» og «500», indeholdende respektive ca. 233 og 380 stikker; en-gros-prisen for denne vare er fres. 36 cif. Konstantinopel pr. kasse, indeholdende respektive 1440 smaa eller 720 store æsker. En-gros-prisen er saaledes specielt for de store æsker betydelig lavere end for den svenske vare. Begge sorter er forsynet med tyrkisk indskrift.

Dernæst sælges for en langt mindre del sikkerhetsfyrstikker, der imidlertid ikke er saa høit vurderet, da de kræver en bestemt antændelsesplate og ikke som de paraffinerede fyrstikker kan antæn-

des hvorsomhelst. Disse sælges enten i store æsker av dimensioner $11\frac{1}{2} \times 6 \times 3\frac{1}{2}$ cm. eller i smaa $5\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4}$ cm., av hvilke sidstnævnte der gaar 10 æsker pr. pakke; 12 pakker danner en større pakke og 60 store pakker en kasse. Prisen pr. kasse for norske sikkerhetsfyrstikker er fres. 73 minus 5 % rabat cif. Konstantinopel, mens prisen paa samme vare av belgisk fabrikat er fres. 58 minus 3 % rabat. Paa markedet findes ogsaa en ubetydelig mængde svenske sikkerhetsfyrstikker.

Totalimporten av træfyrstikker til Tyrkiet kan antagelig anslaaes til en værdi av ca. 4 mill. fres., eller antagelig 45 à 50 000 kasser.

Trælast. Tyrkiet er selv et meget skogrikt land, men mangel paa kommunikationer, fløtbare vasdrag etc. gjør, at denne skogrigdom endnu er omtrent uuttnyttet i det indre eller er gjenstand for uforstandig behandling, mens den tilgængelige skog er hugget saa sterkt, at tidligere skogrike egne nu er omtrent blottet for skog.

Fra kystdistrikterne, specielt Sortehavshavnene, foregaar der en ikke ubetydelig trælastexport til Egypten, Frankrike, Italien etc. Nogen træforædlingsindustri i europæisk forstand er der endnu ikke tale om, men den tid tror ikke være altfor fjern, da tyrkerne selv tar sig av utnyttelsen av sine skoge, og der kan da muligens bli mulighed for avsetning av træforædlingsmaskiner paa dette marked.

Importen av trælast spiller imidlertid en meget betydelig rolle, uten at det endog anslagsvis er mulig at angi det aarlige kvantum. Størstedelen kommer fra Donaulandene, hvis utskibningshavn er Galatz. Galatzvirket er imidlertid av en betydelig ringere kvalitet end den skandinaviske last, specielt er høvlingen og pløiningen av dette virke ofte daarlig. Prisene er imidlertid ogsaa derefter, like ned til fres. 43 pr. kbm. minus 2 à 3 % pr. kontant cif. Konstantinopel.

Behovet for bedre høvlast i Tyrkiet er paa grund av den betydelige prisforskjel sterkt begrænset og kan antagelig anslaaes til 1 800 à 2 000 stdr. pr. aar. Herav dækker de skandinaviske lande den alt overveiende del, Norge leverer ca. 300—400 stdr. aarlig. Prisen paa den skandinaviske høvlast dreier sig om fres. 58 à 60 pr. stdr. cif. Konstantinopel eller Smyrna.

I den senere tid er der kastet ind paa markedet russisk rød «lamballé» (høvlede golvplanker) og «kaplama» (høvlede vægplanker), der vistnok ikke er av en saa god kvalitet som den skandinaviske last; men paa grund av den billigere pris, fres. 52 pr. kbm. cif. Konstantinopel, og den lette adgang til at komplettere lagrene med denne last, der kommer fra Odessa, vil den sandsynligvis øve en hemmende indflydelse paa importen av den skandinaviske last. En herværende importør meddeler, at svenskerne noterer billigere priser end de norske eksportører. De gangbare dimensioner er: $\frac{3}{4}'' \times 5''$, $\frac{3}{4}'' \times 5\frac{1}{2}''$, $1'' \times 5''$, $1'' \times 5\frac{1}{2}''$, $1\frac{1}{4}'' \times 5''$ og $1\frac{1}{4}'' \times 5\frac{1}{2}''$ etc.

Paa grund av den stadig stigende anvendelse av jern og armeret beton i bygningskonstruktioner synes importen av skaarne bjelker at være i avtagende.

Jern og jernvarer. Til Tyrkiet er der en meget betydelig import av jern og jernvarer, for respektive ca. 9 og 6 mill. kr. aarlig, hvorav Sverige i 1908 leverte for omtrent kr. 650 000.

Priserne er:

Svensk jern i barrer	ps. 55—58 pr. kantar i transit		
— » — bundter	» 60	— » —	— » —
Belgisk jern i barrer	» 46	— » —	— » —
— » — bundter	» 46	— » —	— » —

(1 tyrkisk £ = 100 piaster (ps.) guld = 108 ps. sølv = kr. 16.40; 1 kantar = 44 oka = 124.3616 lbs.).

Angaaende utsigterne for import av norske varer til Tyrkiet henvises forøvrigt til generalkonsulatets tidligere indberetninger om samme, indtat i «Konsulatberetninger»s ukeutgave nr. 4 og 12 d. a.

Generalkonsulatet har søkt at interessere norske importører for tyrkiske tepper og olivenolje, og herværende importører for papir, trælast, konserver, gatesten og motorer, uten at man dog endnu kan uttale sig om resultatet av dette arbeide.

For *baatmotorer* synes der at maatte være muligheter for avsetning her, men det vil vistnok vise sig uomgængelig nødvendig for en eventuel agent at faa ut prøvebaater til demonstration, da de herværende kjøpere neppe vil kjøpe saadanne efter katalog.

Hvad *gatesten* angaar, er der en ganske betydelig import til Konstantinopel. Denne sten, der ingen bestemte dimensioner har, er slet tilhugget, kommer fra Panderma ved Marmarahavet og leveres i Konstantinopel til den billige pris av 20 à 26 paras, eller 8 à 10 øre, pr. stykke, saa det er noksa tvilsomt, om det under de nuværende forholde, da man som overalt i Levanten ser mere paa prisen end kvaliteten, vil lykkes at komme ind med den betydelig dyrere norske sten.

Det er en tilfredsstillende se, at norske eksportører nu begynder at interessere sig mere for dette marked; herpaa tyder det stigende antal forespørsler, som indkommer til generalkonsulatet, likesom 3 reisende, hvorav to med offisielt opdrag i den senere tid har besøkt markedet. Forhaabentlig vil Norges export til Tyrkiet vise stigning, og generalkonsulatet staar gjerne til tjeneste med oplysninger. Da et par prøveforsendelser er kommet bort, maa det anbefales at sende samme rekommanderet, likesom forespørsler angaaende firmaer maa være ledsaget av saa noiatig adresse som mulig, da der ofte findes meget like navne.

Angaaende bearbeidelsen av markedet henvises til generalkonsulatets specielle indberetning om samme i «Konsulatberetninger»s ukeutgave nr. 5 d. a., og det kan ikke noksom anbefales at iagtta den største forsigtighet ved indhentelse av oplysninger fra flere hold, inden man antar en agent.

Der har i det sidste aar været liten eller ingen direkte handelsforbindelse mellem Norge og andre dele av Tyrkiet end Konstantinopel, om det end maa antages, at norske varer, som papir, konserver, levertran, trælast etc. ved mellemmand i Konstantinopel eller Hamburg og London har fundet veien til disse markeder. Det synes, som om norske eksportører er utilboelige til at gaa med paa de her gjældende betalingsbetingelser og hellere foretrekker at arbeide via Hamburg eller London, hvilket naturligvis bidrager til at fordyre varen og derved nedsætte dens konkurrenceevne paa dette marked. Det kan litet nytte for et land som Norge at stille strammere betalingsbetingelser end andre lande; nogen kredit maa der altid indrømmes.

Silkeavl en i Tyrkiet.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har meddelt, at silkeavl en i Tyrkiet stadig gjør fremskridt saavel i kvalitet som i kvantitet. Dette skyldes i første række landets gunstige jordbund og klima, men maa for en del ogsaa tilskrives «*Dette Publique Ottomane*» og fremmede fabrikanter arbeide. Denne industrigren, der nu drives i alle egne av Tyrkiet,

beskjæftiger allerede nu flere tusen arbeidere, hvorav størstedelen er kvinder.

Brussa er centret for silkekulturen i Tyrkiet og Brussasilke er en velkjendt og skattet vare paa markederne i Frankrike, England, de Forenede Stater, Schweiz og Italien. Silkeavlén gjør imidlertid stadig fremgang ogsaa i andre dele av riket, saaledes opviser f. ex. vilajetterne Saloniki og Adrianopel, som i 1902 hadde en samlet produktion av 1 871 729 kg. kokoner, i 1909 en samlet produktion av 4 396 230 kg. kokoner.

De nu tilgjengelige opgaver over silkehøsten i 1909, som var et særlig godt aar, stiller sig som følger:

Europæisk Tyrki:

	Kg.
Vilajettet Saloniki	2 622 270
do. Adrianopel	1 773 960
do. Monastir, Skutari (Albanien)	165 262

Asiatisk Tyrki:

Brussa og Konstantinopel . .	7 708 752
Vilajetet Smyrna	250 000
Mételin etc.	70 000
Adana	7 230
Alep, Antioche, Ourfa	570 000
Syrien	3 500 000
Bagdad, Mossul	3 000
Diarbékir	120 000
Trapezunt	33 000
Sivas, Amassia	325 000
Erzerum	3 500
Angora	70 000
Konia	55 000

Ialt 17 277 774 kg. kokoner.

Dette aars høst vil neppe naa et saa høit kvantum, specielt skal silkeavlén i Brussa ha slaat aldeles feil.

I denne forbindelse kan det ogsaa nævnes, at der nylig er bilagt en lokal streik mellem arbeiderne og arbeidsgiverne i Brussa, hvorved de førstnevnte opnaadde nogen bedring i sin miserable løn (fra 4—6 piaster pr. dag) og en noget kortere arbeidstid.

Utvidelse av Kallundborgs havn.

Efter en nylig foretagen utvidelse og utdypning av Kallundborgs havn har *legationen i Kjøbenhavn* gjennem vicekonsulatet i Holbæk latt indhente nogle oplysninger desangaaende og paa grundlag deraf meddelt følgende:

Kallundborg havn hadde før utvidelsen og utdypningen en dybde av 18 fot med 950 fots løpende bolverksplads for losning av skibe. Efter utvidelsen vil der være 1400 løpende fots bolverksplads, og herav har de nyttilkomne 450 fot en havnedybde av 22 fot, hvorimot de 950 fot beholder den tidligere dybde paa 18 fot. Det bemerkes, at der er utdybet saavel et rummelig seiløp til havnen som fornødent svingerum, begge dele paa 22 fot. Langs hele havnen vil der bli anlagt dobbelt jernbanespor, som benyttes uten særskilt avgift. Der findes endvidere i havnen et mindre bolverk paa 140 løpende fot med kun 10 fot vand. Vest for denne store, moderne indrettede havn findes en stor fiskerihavn, som blir meget benyttet av fiskerifartøier.

Ny havn i Simrishamn.

Konsul *Sture P. son Henning*, Helsingborg, har meddelt, at en ny havn er bliet aapnet i Simrishamn den 14. septbr. Havnen har et vandareal av 21 300 kvm., har 800 meter kailinje og er 5 meter dyp.

Ny lov om kystfarten m. v. i Argentina.

Minister *S. A. Christophersen*, Buenos Aires, har meddelt følgende:

Regjeringen har i disse dage promulgeret en av kamrene vedtat lov om kystfart og om subventioner til ophjælp av den nationale skibsfart.

Av denne lov meddeles følgende utdrag:

«Art. 1. Skibsfarten mellem republikkens havne er forbeholdt fartøier, som fører det nationale flag undtagen i tilfælde av gjensidig overenskomst med de floderne tilstøtende nabostater.

Art. 2. Fartøier, som fører fremmed flag, kan anløpe en eller flere av nationens havne for losning av de fra utlandet medbragte varer likesom ogsaa der indlaste exportvarer i overensstemmelse med de gjældende forskrifter og de love, som kongressen maatte vedta.

Art. 3. Regjeringen bemyndiges til at tilstaa premier til skibsverfter indtil et beløp av \$ 300 000 papir aarlig og \$ 1 000 000 papir aarlig til nationale fartøier i fart paa republikkens sydlige havne og utenfor territorialgræsen. For at kunne gjøre krav paa disse premier maa rederierne og skibsverfterne være etableret inden republikkens omraade.

Art. 5. Ethvert fartøi under fremmed flag, der overraskes under utøvelse av kystfart i strid med denne lovs forskrifter, vil kunne beslaglægges tilikemed det gods, som det maatte føre.»

Da fremmede fartøier i overensstemmelse med artikel 2 tillates under samme reise at losse og indta last i en eller flere argentinske havne, og da det norske flag ikke er repræsenteret i den herværende kystfart, antages denne lovs bestemmelser ikke at faa nogen indflydelse paa den norske skibsfart paa Argentina.

Den nye kanadiske lov om konnossementer.

Under henvisning til den i nr. 32 for 1910 indtagne rapport har konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, meddelt, at der av «Shipping Federation» foreløbig ikke vil bli utfærdiget nogen ny konnossementformular i anledning av den nye kanadiske lov om konnossementer, men at der paa de ældre formularer vil bli paastemplet en særskilt klausul, som tar sigte paa bestemmelserne i den nye lov.

Konsulen har indsendt avtryk av det stempel, som benyttes av «Shipping Federation»s medlemmer, og dette er av departementet bliet tilstillet sjøfartsaviserne med henstillen om offentliggjørelse.

Skibe, som anløper Gibraltar, maa være forsynet med sundhetspas.

Ifølge indberetning fra konsul *C. W. Mathiasen*, Gibraltar, har det derværende sundhetsraad bestemt, at skibe, som ankommer til Gibraltar fra nogen anden havn end de nærliggende spanske havne, uten at være forsynet med et av britisk konsul utfærdiget eller viseret sundhetspas, skal behandles paa samme maate som skibe kommende fra smittede havne.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 41.

Ukeutgaven.

15. oktober 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 ore.

Indhold:

	Side
Vor handelsomsætning med Storbritannien	225
Markedet for norske varer i Uruguay. Behov for direkte dampskibsforbindelse	227
Importen til Britisk Sydafrika i 1ste halvjaar 1910. Stor stigning i importen fra Norge	228
Foreslaaede forandringer i den brasilianske toldtarif vedrørende papir og pap	228
Sildemarkedet i Rusland i 1909	229
Industrien i Italien. Fiskeimporten	230
Forandrede sundhetsavgifter for skibe i Algeriet	231
Tolden paa torskerogn i Sverige	232
Importen av klipfisk til Syd- og Østspanien i 1ste halvjaar 1910	232
Forbudet mot natfiske av sardiner i Galicien	232
Den tyske skibsverftsarbeiderstreiks avslutning	232
Sildeimporten til St. Petersburg	232
Forbud mot import av vaaben m. v. til Finland	232

Vor handelsomsætning med Storbritannien.

Indberetning fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Storbritannien og Irlands officielle handelsstatistik er nu utkommet, og nedenstaaende opgaver er hentet derfra.

Import. Værdien av den samlede import fra Norge utgjorde i de sidste 5 aar:

1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
1000 £.	1000 £.	1000 £.	1000 £.	1000 £.
5 748	6 678	6 546	6 468	6 473

Værdien av de varer, som forblev i Storbritannien, var:

1000 £.	1000 £.	1000 £.	1000 £.	1000 £.
5 220	6 174	6 033	5 916	5 812

Naar reeksporterede varer ikke medregnes, viser altsaa importen fra Norge i 1909 en nedgang av ca. £ 104 000 i forhold til det foregaaende aar. Dette utilfredsstillende resultat skyldes for en væsentlig del to artikler, nemlig huggen trælast, som viser en nedgang paa £ 162 101, og træmasse, hvor nedgangen utgjør £ 155 087. Nedgang viser ogsaa stav, droger, is, kondenseret melk og fiskeoljer, medens der paa den anden side er fremgang at notere for smør, kalciumkarbid, fisk, hø, jern- og kobbermalm, saget trælast og gjødningsstoffer.

Importen fra Norge omfattet i 1909 følgende artikler:

I. Toldfrie varer:

	Mængde.	Værdi i £.
Smør	Cwts. 29 476	163 866
Eddikesyre, ikke til bordbruk »	12 183	11 528
Kalciumkarbid	» 208 083	117 694
Soda	» 10 123	9 440

	Mængde.	Værdi i £.
Ikke specificerede kemiske produkter	—	2 360
Droger	—	84 711
Fersk fisk, sild	» 933 071	235 164
» » andre slags	» 23 848	38 382
Skaldyr (undtagen østers)	» 3 542	5 236
Sardiner i æsker	» 79 439	194 931
Anden fisk i æsker	» 14 888	35 300
Anderledes præpareret fisk	» 176 225	248 581
Raa frugt	» 3 012	3 100
Glas, flasker	Gross 12 883	5 264
» andre slags	—	10 478
Lim og gelatin, uten sukker	Cwts. 2 191	2 491
Hø	Tons 6 009	22 990
Raa huder, tørre	Cwts. 4 357	16 203
» » vaate	» 24 429	61 343
Is.	Tons 347 829	161 722
Elektriske maskiner	» 16	2 513
Andre maskiner	» 99	6 271
Maskinremme av lær	Cwts. 375	3 218
do. andre slags	» 977	8 094
Gjødningsstoffer, ikke specificerede	» 2 668	21 278
Margarin	Cwts. 4 529	10 511
Fyrstikker, sikkerhets-	Gross 521 130	26 231
do. andre	» 504 200	25 054
Kobbermalm	Tons 3 971	17 297
Gammelt kobber	» 284	9 985
Jernmalm	» 185 819	159 608
Gammelt jern og staal (undt. jernbaneskinner)	» 2 577	5 985
Rujern	» 743	5 948
Traadstift	» 109	1 232
Spiker og søm	» 3 199	44 525
Ikke specificerede arbeider av jern og staal	» 258	8 214
Jernmalm og kobberkis	» 79 168	117 231
Ikke specificeret ubearbejdet metal	» 500	22 948
Fløte	Cwts. 800	2 957
Kondenseret melk, usukret	» 35 312	64 186
Andre slags preserveret usukret melk	» 825	1 140
Guldlister	—	3 573
Fiskeolje	Tønder 2 903	57 022
Tryk- og skrivpapir i ruller	Cwts. 591 957	322 392
do. ikke i ruller	» 496 380	274 056
Pakpapir	» 835 341	506 623
Halmpap	» 3 693	1 027
Træpap	» 64 335	32 222
Kemisk træmasse, tør	Tons 68 296	567 482
— » — vaat	» 13 126	56 472
Mekanisk træmasse, tør	» 1 685	8 458
— » — vaat	» 266 764	655 299
Andre stoffer for papirfabrikation	» 282	2 333

	Mængde.	Værdi i £.
Vildt	—	6 375
Upræparerede gjeteskind	Stkr. 5 799	1 214
— sælskind	» 60 694	16 136
Granit	Tons 69 543	124 857
Anden sten	» 883	2 294
Poteter	Cwts. 579	94
Eddike og eddikesyre for bordbruk Gall. 119 565		8 101
Hvalbarder	Cwts. 567	927
Trælast, huggen, gran og furu (undt. pitprops og mine- tømmer)	Loads 28 998	62 022
do. do., pitprops og mine- tømmer	» 122 499	181 131
do. do., ikke specificeret	» 723	1 587
do. do., saget eller høvlet, furu og gran	» 396 644	129 057
do. do., ikke specificeret	» 616	1 631
Stav	» 18 129	49 144
Færdige huse og snedkerar- beider	—	6 920
Andre fabrikata av træ	—	41 399
Uldfiller	Tons 377	6 626
Ikke specificerede ubearbei- dede varer	—	19 785
Ikke specificerede bearbejdede varer	—	19 592
Pakkepost, pakker	11 243	20 580

II. Toldpligtige varer:

Ol	fater à 30 gall. 1 186	3 521
Spirituosa	Gall. 9 468	469
Sukret kondenseret melk, uskummet Cwts. 57 167		118 843
do., skummet eller separeret	» 511	622
Tobak	Lbs. 2 959	241

Ovenstaaende fortegnelse omfatter ogsaa varer bestemt for andre lande. Den samlede værdi av de varer, som ikke var bestemt for konsumtion her i landet, utgjorde £ 661 395. Statistikken specificerer ikke for hver enkelt artikel, hvor meget der atter blev reeksportert, men der findes dog særskilte opgaver for de vigtigste varegrupper. Medens saaledes værdien av den samlede import fra Norge av fisk av alle slags opgik til £ 757 600, var værdien av den fisk, som forblev i landet, blot £ 460 940. Der reeksportertes altsaa for £ 296 660.

Av andre artikler, som viser en større reeksport, kan nævnes droger med £ 59 072 (eller 70 % av importen), raa huder med £ 51 071 (68 %), fyrstikker med £ 34 903 (68 %), jern og staal av alle slags med £ 31 969 (14 %), kondenseret melk med £ 70 677 (38 %), tran med £ 4 245 (7 %), tryk- og skrivpapir med £ 34 816 (6 %), pakkepapir med £ 12 167 (2 %).

Export. Der utførtes til Norge:

I. Britiske varer:

	Mængde.	Værdi i £.
Vandtætte klær	—	11 260
Ammunition m. v.	—	5 314
Ledige sækker	Dusin 19 745	4 529
Kjæks og kaker	Cwts. 2 501	8 691
Blanksværte	» 3 446	4 229
Galoscher	Dus. par 607	889
Arbeider av kautschuk, undt. klær og skotøi	—	10 810
Alunholdige sulfater	Cwts. 10 973	1 370

	Mængde.	Værdi i £.
Klorkalk	Cwts. 23 732	5 199
Destilleret glycerin	» 2 617	6 053
Soda, sulfat	» 77 270	5 572
» andre slags	» 3 907	869
Ikke specificerede kemikalier	—	44 923
Porcellæn og stentøi	» 58 484	14 585
Kul	Tons 1 896 292	918 678
Koks	» 122 743	72 612
Tougværk	Cwts. 6 424	11 503
Hayre	» 1 059	787
Hvetemel	» 391 696	223 276
Maismel	» 1 101	591
Bomuldsgarn, graat	Lbs. 1 580 500	68 874
» bleket og farvet	» 177 900	8 253
Bomuldsvarer, stykkevarer av hel bomul, ublekede, graa Yards 2 121 000		29 132
do. do. ublekede, hvite	» 3 589 000	46 278
do. do. trykte	» 1 764 000	30 945
do. do. farvede	» 5 419 800	118 674
do. do. forarbejdet helt eller delvis av farvet garn	» 262 400	4 817
do. sytraad	Lbs. 278 100	30 155
do. ikke specificeret	—	14 043
Knivsmedarbeide	—	3 168
Materiale for tandlæger (ikke instrumenter)	—	3 440
Maskinpakning	Cwts. 2 601	4 909
Fisk av alle slags	» 12 593	6 790
Fiskeredskaper	—	10 858
Lim og gelatin	» 43 611	6 196
Fett og talg	» 5 678	10 651
Mindre manufaktur- og mote- varer	—	6 824
Isenkram- og kortevarer	» 1 849	6 283
Straahatter	Dusin 4 331	3 638
Verktøi	—	18 074
Jutevarer, stykkevarer	Yards 5 620 100	36 873
do. andre slags	—	846
Lær	Cwts. 1 563	16 073
Arbeider av lær (undt. han- sker, skotøi og maskinrennme)	—	3 048
Linvarer, seilduk	Yards 116 100	5 947
» sytraad	Lbs. 69 800	8 598
Maskiner, kraftmaskiner (undt. elektriske), ikke specificerede Tons 460		17 930
do. for gruber	» 78	2 661
Symaskindele	» 253	16 860
Maskiner (undt. kraft- og elek- triske maskiner), ikke speci- ficerede	» 1 032	45 138
Maskinremmer av haar eller bomuld	Cwts. 2 015	10 590
do. andre slags	» 361	3 621
Gjødningstoffer, basisk slag Tons 18 627		28 147
do. ikke specificerede	» 655	2 901
Saltet kjød	Cwts. 16 993	10 761
Mediciner og droger	—	2 403
Forarbejdede metaller, kobber, yellow metal	Tons 113	7 479
do. do. andre slags	» 151	14 521
Jern, ikke specificeret	» 23 973	61 145
Stang-, vinkel- og faconjern	» 636	4 446
Støpejern og arbeider derav	» 362	6 154
Smedejern og arbeider derav	» 71	2 250
Arbeider av jern- og staaltraad	» 582	15 525
Jern- og staalplater (av mindst 1/8 tommes tykkelse)	» 1 903	14 941
Galvaniserede plater	» 1 927	22 439
Fortinnede plater	» 15 025	182 516

	Mængde.	Værdi i £.
Baandjern	Tons 163	1 288
Ankere og kjettinger	» 1 300	18 502
Smedede jern- og staa/rør m. m.	» 2 569	41 654
Støpte jern- og staa/rør m. m.	» 2 008	12 326
Spiker, skruer og nagler	» 157	5 384
Stang-, vinkel- og façonstaa/l	» 5 927	41 864
Arbejder av staa/l eller av staa/l og jern, ikke specificerede	» 162	4 284
Arbejder av bly	» 365	5 258
Tin, uforarbeidet	» 100	13 541
Linfrøolje, ren	» 115	3 191
Ikke specificerede oljer	—	29 759
Voksdug og linoleum for gult- beklædning	□ yards 184 300	10 375
Malerfarver m. v.	Cwts. 18 989	15 304
Pap	» 933	902
Pletvarer	—	1 490
Matvarer, ikke specificerede	—	2 972
Salt, undt bordsalt	Tons 23 201	16 125
Nye dampskibe av jern eller staa/l, skrog og tilbehør . Br. tons	13 793	114 980
Dampskibsmaskiner	—	37 020
Sæpe, i stænger og tabletter. Cwts.	6 621	9 483
Spirituosa, britiske og irske Proof. gall.	134 749	44 559
Skrivemateriale, (undt. papir)	—	4 291
Slip- og møllestenene	Tons 1 765	5 545
Sukker, raffineret, og kandis Cwts.	13 658	9 170
Sirup	» 114 382	56 561
Uld, shoddy etc.	Lbs. 814 000	22 702
» afvold	» 417 000	19 573
» kamuld	» 468 400	31 360
Uldgarn, karegarn	» 22 900	1 637
» kamgarn	» 1 135 000	97 688
Uldtøier («woollen tissues») Yards	118 400	18 782
» («worsted tissues»)	» 138 400	12 012
Gulvtepper av uld	» 35 800	4 318
Uldtepper etc.	Stkr. 3 040	1 696
Uldstrømper	Dus. par 2 345	1 262
Andet uldundertoi	—	596
Ikke specificerede smaa uld- varer	—	17 825
Ikke specificerede forarb. varer	—	15 990
Pakkepost	Ant. pakker 28 987	47 386

II. Utenlandske og koloniale varer:

a) Toldfri varer:

Kautschuk	Cwts. 982	11 496
Iivetemel	» 4 153	2 063
Havre, knust	» 6 058	4 324
Raa bomuld	» 3 011	8 449
Graat bomulds-garn	Lbs. 38 396	1 656
Ikke specificerede droger	—	2 640
Æbler	Cwts. 10 024	9 338
Banauer	Bundter 62 162	13 759
Vindruer	Cwts. 9 034	10 332
Appelsiner	» 45 869	17 587
Schellak, kornlak etc.	» 326	1 396
Kortevarer	» 4 847	14 215
Hamp	Tons 604	15 333
Hampgarn	Cwts. 1 264	3 127
Redskaper	—	1 661
Jute	Tons 1 283	20 073
Lær	Cwts. 296	2 331
Dyrefett	» 10 409	30 309
Akerbruksredskaper	Tons 511	15 376
Ikke specificerede maskiner (undt. kraft- og elektr. ma- skiner).	» 57	3 448

	Mængde.	Værdi i £.
Flesk («bacon»)	Cwts. 7 162	18 069
Saltet oksekjød	» 1 162	1 195
Kjød, preserveret anderledes end ved saltning	» 461	962
Tran	Tdr. 65	1 212
Olivenolje	» 18	1 028
Petroleum	Gall. 41 891	1 177
Bomuldsfrøolje	Tons 138	3 225
Oleomargarin	Cwts. 21 376	41 780
Linfrø	Qrts. 5 240	11 633
Talg og stearin	Cwts. 1 694	2 634
Løk	Skjæpper 12 699	2 601
Teak	Loads 83	1 442
Saget eller høvlet trælast, gran og furu	» 329	2 176
Ikke specificeret møbeltræ . Tons	113	1 055
Arbejder av træ	—	1 239
Uld av faar eller lam	Lbs. 26 089	1 917

b) Toldpligtige varer:

Raa kakao	Lbs. 180 413	4 466
» kaffe	Cwts. 7 219	16 243
Uraffineret sukker	» 1 497	1 036
The	Lbs. 123 558	6 458
Tobak, uforarbeidet	» 110 570	3 997
Vin	Gall. 3 010	1 264

Totalværdien av exporten fra Storbritannien og Irland til Norge beløp sig i de sidste 5 aar til:

a) Indenlandske varer:

1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
1 000 £.	1 000 £.	1 000 £.	1 000 £.	1 000 £.
3 341	3 724	4 505	4 079	3 447

b) Utenlandske og koloniale varer:

1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
1 000 £.	1 000 £.	1 000 £.	1 000 £.	1 000 £.
371	488	444	402	388

Exportværdien viser altsaa for 1909 en ganske betydelig nedgang, der, forsaavidt indenlandske varer betræffer, væsentlig rammer nye skibe og skibsmaskiner (med en mindskning av £ 232 993), maskiner (£ 75 539), kul og koks (£ 173 891), bomulds-garn (£ 12 047), isenkram og kortevarer (£ 25 799), fisk (£ 25 430), jutevarer (15 444), linvarer (£ 22 569), jern og arbejder av jern og staa/l (£ 136 563), kobber (£ 10 504) og uldvarer (£ 25 442). Stigning viser derimot kemikalier (med £ 20 295) og bomuldsvarer (£ 40 669).

Av de utenlandske og koloniale varer er exporten av raa bomuld gaat ned med £ 14 480, av hamp med £ 7 458, av jute med £ 6 191, av maskiner med £ 20 058, og av flesk og skinker med £ 18 594, mens derimot særlig følgende artikler viser fremgang: Kortevarer med £ 7 489, frugt (undtagen appelsiner og citroner) med £ 9 799, dyrefett med £ 20 920, oleomargarin med £ 17 214 og linfrø med £ 5 493.

Markedet for norske varer i Uruguay. Behov for direkte dampskibsforbindelse.

Konsul J. Christophersen, Montevideo, har meddelt følgende opgave over importen til Uruguay i 1907 (det sidste aar, for hvilket statistisk foreligger) av saadanne varer, som antages at være av interesse for Norge:

	Kvantum.	Værdi i \$.
Klipfisk	Kg. 418 352	62 752
Smør	» 2 921	1 840
Sardiner i olje	» 103 341	51 672
Sild	» 18 572	2 779
Maskinolje	» 645 572	92 452
Konserveret melk	» 3 200	1 920
Punsch	» 1 922	706
Mineralvande	» 16 306	23 805
Øl	Liter 67 594	14 550
Seilduk	Kg. 118 276	70 965
Tjære og bek	» 79 813	3 394
Kalciumkarbid	» 263 995	16 840
Krudt	» 24 831	14 898
Kasser	Stkr. 33 273	6 654
Kassebord	Kub.m. 18 866	5 660
Cellulose	Kg. 957 525	22 022
Træl原因 (pine)	Kub.m. 3 273 791	953 194
Pap	Kg. 771 962	64 381
Indpakkingspapir	» 60 484	9 678
Skrivpapir	» 49 735	17 411
Avispapir	» 2 529 337	354 108
Forskjellige andre sorter papir	» 112 669	18 028
Konvolutter	» 107 524	46 195
Papirposer	» 17 351	3 331
Ladede patroner	Stkr. 5 717 565	47 646
Blikæsker	» 800 718	16 039

Som en følge av landets økende handelsomsætning er skibsfarten paa Uruguay i stadig tiltagende. Særlig øker de engelske, italienske og tyske linjer antallet av anløpende skibe, og disse tre nationer har nu de mest tidsmessige og elegante passagerdampere paa La-Plata-floden.

Ogsaa den svenske Johnson-linje og den danske «Det forenede Dampskibsselskab» begyndte i 1909 at anløpe Montevideo, men meget sjelden, og lasten hertil med disse linjer maa følgelig onlastes i Buenos Aires og sendes med floddampere hit, hvorved den lider adskillig.

En norsk linje, som anløp Montevideo, Buenos Aires og Rosario, vilde være at tilraade. Den vilde sandsynligvis sikre sig det meste av lasten fra norske, svenske og danske havne for Montevideo og burde ogsaa anløpe Antwerpen eller en anden større europæisk havn, dersom ikke tilstrækkelig last kunde opnaaes i Skandinavia.

Som forholdene nu er, vil forsendelse av norske varer via Hamburg eller Antwerpen fremdeles være den fordelagtigste vei for norske exportører.

Importen til Britisk Sydafrika i 1ste halvår 1910. Stor stigning i importen fra Norge.

Indberetning fra *generalkonsulalet i Kapstaden*.

Ifølge den officielle statistik utgjorde totalværdien av Britisk Sydafrikas import i de 6 måneder januar—juni d. a. £ 16 415 069, mot £ 12 577 817 i det tilsvarende tidsrum i 1909. Herav falder paa «Union of South Africa» £ 15 881 386 og resten, £ 533 683, paa Rhodesia.

Den største opgang utviser importen av cement, bomuldsvarer, hvete, kondenseret melk, møbler, metaltraad, skotøi, minemaskiner, biekler, automobiler og træl原因.

Nedenstaaende sammenlignende tabel over importen i 1ste halvdel av indeværende og forrige aar turde være av interesse:

	Jan. juni 1910.	Jan. juni 1909.
Træl原因:	£	£
Utilvirket (exkl. teak)	259 662	148 502
Gulv- og takbord	68 822	36 380
	(1 100 035 kbft.)	(624 563 kbft.)
Anden høvlet	11 353	8 900
Døre, vinduer og dele derav	26 622	11 608
Fyrstikmateriale	4 868	14 112
Kassebord	26 573	20 872
Ikke specificeret	16 864	14 789
Papir:		
Trykpapir	70 821	58 959
Pakpapir	30 613	21 738
Papirposer	16 584	14 854
Tapeter	23 819	15 560
Fyrstikker	1 817	1 406
	(24 928 gross)	(18 959 gross)
Cement	56 388	30 237
	(90 448 966 lbs.)	(46 014 363 lbs.)
Kalciumkarbid	11 622	7 382
	(2 629 991 lbs.)	(1 625 790 lbs.)
Fisk, tørret	20 038	16 546
	(1 428 216 lbs.)	(1 242 242 lbs.)
do., preservet	94 545	78 256
	(3 673 424 lbs.)	(2 863 934 lbs.)
Melk, kondenseret	167 376	153 395
	(9 797 996 lbs.)	(8 959 800 lbs.)

Det viser sig, at Norges andel i importen i omhandlede tidsrum utgjorde £ 94 720 i 1910, mot £ 46 265 i 1909, eller henholdsvis 0.5 % og 0.3 % av den hele import. Medens det Britiske Rikes (inkl. britiske besiddelsers) andel i januar—juni 1909 utgjorde 70.7 %, utgjorde den i samme måneder dette aar 70.2 %.

Foreslaaede forandringer i den brasilianske toldtarif vedrørende papir og pap.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har indberettet følgende:

Den kommission, der fortiden reviderer den brasilianske toldtarif, har nu gjennomgaat tariffens klasse 19, papir.

Papir til trykning av aviser fortoldes efter den nugældende tarif med 10 reis pr. kg., altsaa med 10 milreis pr. 1 000 kg., medens der av satinert papir og papir av hvilkensomhelst anden kvalitet, bestemt til trykning eller typografisk bruk, efter tariffen skal erlægges en toldavgift av 100 reis pr. kg., altsaa 100 milreis pr. 1 000 kg. Den lavere sats, 10 reis pr. kg., kommer imidlertid, som toldtariffen nu praktiseres, ikke alene papir bestemt for aviser til gode. Som avistrykpapir kan nemlig nu fortoldes alt papir av denne kvalitet («simples ou commun para jornaes»), til hvilket bruk papiret end indføres. Saaledes fortoldes papir av denne kvalitet, selv om det er bestemt f. ex. til trykning av bøker; endvidere sælges billig «trykpapir» til bakere og forskjellige kolonialhandlere, som anvender saadant papir til indpakning av brød, the m. m. Ogsaa dette indpakkingspapir fortoldes nu som avistrykpapir, medens toldsatsen for almindelig pakpapir er 200 reis pr. kg.

Imidlertid har den nationale brasilianske papirindustri i løpet av de senere aar befundet sig i utvikling. Papirfabrikker er opprettet saavel i og ved Rio de Janeiro som i S. Paulo og andetsteds i Brasilien. Tidligere innskrenket de nationale fabrikanter sig til tilvirkning særlig av pakpapir. De nyere

fabrikker skal ogsaa være indrettet paa fremstilling av finere papirsorter, og det skal være meningen at søke massen fremstillet mest mulig av nationale naturprodukter, som risstraa, bast av sukkerrør, indenlandsk cellulose m. v. Fabrikanterne er vistnok endnu kun i en forholdsvis ringe grad istand til at tilfredsstille det indenlandske papirbehov; men de mener, at de har et berettiget krav paa beskyttelse for sin industri mot det utenlandske papir, som det efter deres mening paa grund av de nugjældende lavere toldsats er vanskelig for dem at konkurrere med.

Under hensyntagen hertil har den ovennævnte tariffkommission i prinsippet besluttet at foreslaa, at anvendelsen av den lave toldsats av 10 reis pr. kg. skal indskrænkes til kun at gjælde avis-trykpapir, som indføres bestemt til bladforetagender. Augaende spørsmålet om, hvordan denne bestemmelse skal redigeres i toldtariffen, har kommissionen imidlertid ikke kunnet bli enig. Ifølge et av de fremsatte forslag skulde trykpapir til den lave toldsats blot kunne indføres direkte av vedkommende bladforetagender selv eller av deres offieielt autoriserede repræsentanter, og ikke i større mængder end tilstrækkelig til at dække paagjældende blads eget behov. Herfor skulde bladet ha at føre gyldig bevis for vedkommende toldinspektør. Importørernes repræsentant i tariffkommissionen, som ogsaa stemte imot vedtagelsen av den ovennævnte prinsipielle beslutning, fremholdt, at en saadan bestemmelse som den sidstnævnte vilde føre til ruin for de mindre brasilianske blade, der jo ikke vil være istand til selv at indføre sit trykpapir; Brasilien har med sine over 20 millioner indbyggere ikke mere end ca. 500 blade, og disse har allerede ellers nok av vanskeligheter at kjempe med. Kommissionen vil nu vistnok overlate til nationalkongressen at finde en redaktion av den heromhandlede tariffbestemmelse. Saafremt den vedtages av kongressen, som den i prinsippet er foreslaaet av tariffkommissionen, vil i ethvert fald den import av trykpapir til indpakkingsbruk, som hittil har kunnet foregaa, være utelukket.

Selv om tariffkommissionens forslag skulde bli færdig og kunne fremlægges for kongressen til behandling allerede i indeværende aar, vil dog, efter hvad der oplyses, den reverderende toldtariff i tilfælde ikke træde i kraft for 1. januar 1911. Imidlertid skal de herværende papirforbrukere ikke ha lyst til for tiden at avslutte nye forretninger om kjøp av papir fra utlandet; de skal ønske at avvente behandlingen av kommissionens forslag i kongressen og tilfredsstiller indtil videre sit behov av de papirforraad, som allerede findes i landet.

Av de forandringer med hensyn til de nu gjældende satser for papir i toldtariffen, som ovennævnte kommission iøvrig har vedtat at foreslaa, kan nævnes:

for skriv- eller tegnepapir, av hvilkensomhelst kvalitet, hvitt eller kulørt, er den nugjældende toldsats 350 reis pr. kg., hvis papiret er glat eller blot linjeret; kommissionen har foreslaaet en nedsættelse til 330 reis pr. kg. Er papiret forgyldt paa kanterne, eller forsynet med linjering til regnskapsførsel eller merkantilt bruk eller med firmastempler, monogrammer og deslike, er den nugjældende sats 1 \$ 000 pr. kg.; kommissionen foreslaar denne nedsat til 0 \$ 900 pr. kg.

Som foran nævnt er den gjældende toldsats for satineret papir og papir av hvilkensomhelst anden kvalitet, bestemt til trykning eller typografisk bruk — undtagen avispapir — 0 \$ 100 pr. kg.;

etter kommissionens forslag skal blot hvitt saadant papir herefter kunne komme ind under denne sats.

Papir, som er gjennomfarvet eller kulørt («tinto ou colorido»), satineret paa den ene eller paa begge sider, bestemt til indbinding eller til andet bruk, skal efter forslaget fortoldes efter 500 reis pr. kg.

For almindelig pakpapir, av naturlig farve, brunt eller graat, lyst eller mørkt, usatineret paa begge sider, er den nu gjældende sats 200 reis pr. kg. foreslaaet bibeholdt; kommissionen foreslaar tilføiet satsen 500 reis pr. kg. for ikke specificeret papir. For pakpapir av hvilkensomhelst kvalitet med tryk foreslaaes den nugjældende sats 600 reis forhøiet til 900 reis pr. kg.

For papirposer uten paatrykte bokstaver foreslaaes toldsatsen forhøiet til 1 \$ 000 pr. kg. fra 0 \$ 900 pr. kg.; for papirposer med paatrykte bokstaver foreslaaes den nuværende sats, 1 \$ 200, bibeholdt.

Satsen for konvolutter foreslaaes forhoiet fra 0 \$ 900 til 1 \$ 000 pr. kg.

For pap («papelão não especificado») er den nugjældende toldsats 100 reis pr. kg. Til støtte for den i de senere aar opstaade brasilianske papindustri har tariffkommissionen foreslaaet følgende satser:

for pap i plater, av hvilkensomhelst størrelse, tilvirket av hvilketsomhelst materiale 0 \$ 150 pr. kg.
do. do., beklæbet med papir paa den ene eller paa begge sider. » 200 »
for papassietter og papbrikker til bruk i konditorier o. lign. » 700
for forarbeidet pap, forsynet med ornamenter og arabesker (lærimitationer), til utstyr av værelser eller jernbanevogne. 1 \$ 000 »

For træmasse av hvilkensomhelst kvalitet og fabrikeret av hvilketsomhelst materiale, foreslaar kommissionen den nuværende toldsats, 0 \$ 010 pr. kg., altsaa 10 milreis pr. 1 000 kg., bibeholdt. —

Sildemarkedet i Rusland i 1909.

I. Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorson*, St. Petersburg.

Der blev i aaret 1909 til St. Petersburg ad sjo-veien indført følgende kvantiteter sild:

Fra	Tdr.	Fra	Tdr.
Norge	46 462½	Sverige . . .	1 352
Storbritannien	281 823½	Holland . . .	46
Tyskland . . .	5 602½	Rusland . . .	62
Danmark . . .	751	Tilsammen	336 099½

eller 45 275½ tdl. mere end foregaaende aar.

Norsk sild. Ved skibsfartens aapning i 1909 var den gamle beholdning av vaarsild saa at sige utsolgt. Avsætningen av den nye vaarsild gik derfor forholdsvis livlig, men trods sildens gode kvalitet og tildels fortrinlige pakning holdt priserne sig lave. De første salg blev avsluttet til 12 rbl. pr. tønne for 5 K., 11½ rbl. for 4 K. og 11 rbl. for 3 K., fortoldet, fra lager hersteds. Prisene gik senere i sæsonen op med ca. 1 rbl. pr. tønne. Ved vinterens indtræden avtok igjen avsætningen og var hele vinteren igjennem ganske ubetydelig. Dette skyldes for en stor del den tiltagende indførsel av fersk frossen sild, og det er at forutse, at denne indførsel mere og mere vil forminske forbruket av saltet sild under vintermaanederne. Beholdningen av saltet vaarsild blev derfor, saa ubetydelig den end forholdsvis var, mere end tilstrækkelig for vinterbehovet. Pr. 1. april 1910 laa der endnu ca. 3 000 tønner vaarsild paa lager.

Islandssilden var i 1909 av meget daarlig kvalitet og slet behandlet. Den fandt derfor liten avsetning, ialt kun ca. 1 500 tdr., hvorav omtrent halvdelen endnu er paa lager og sælges med tap. Prisen dreiet sig om 18 til 21 rbl. pr. tønne, men er i 1910 stadig gaat ned.

Av *fersk frossen sild* indførtes i vinter ca. 2 1/2 mill. kg., hovedsagelig fra Narvik. Den ustadige vinter med langvarige toveirsperioder hindret forretningen og gjorde den tildels ganske ulønnende; store kvanta kom frem i optinet og beskadiget tilstand og maatte sælges med betydelig tap, og ofte blev fragt og told neppe dækket. Flere partier blev aldeles bedærvet underveis og tilintetgjordes paa stedet. For prima vare opnaaddes ca. 2 rbl. pr. pud, fortoldet, fra lager hersteds; daarligere vare blev solgt helt ned til rbl. 0.60 pr. pud.

Skotsk sild. Gjennemgaaende var kvaliteten ikke tilfredsstillende. De første salg av sild fra Castlebay blev avsluttet til 20 à 28 rbl. for første sort og 18 à 20 rbl. for middels; senere steg prisen til 35 à 40, resp. 25 rbl. Sild fra Stornoway solgtes for 25 à 30 og senere til 35 à 36 rbl. for bedste og 25 rbl. for middels sorter.

II. Indberetning fra konsul *Erik H. Rustad*, Riga.

Sildeimporten til Riga har i aaret 1909 tiltat, og navnlig blev der indført Yarmouth-sild i betragtelige mængder. Importen av norsk fetsild var ogsaa ret betydelig, og varen fandt en livlig avsetning, da især sommer- og høstsilden var av en fin kvalitet og gangbar størrelse; norsk vaarsild forekom derimot forholdsvis mindre. Imot slutten av aaret og i begyndelsen av det nye aar steg sildepriserne noksaa sterkt, og de forhaandenstående forraad blev hurtig avsat. De første skotske matties opnaadde i løpet av sommeren 17—18 rubler, og priserne gik videre op senere ut paa høsten. Norsk fetsild av nyfanget vare blev i aug.—sept. betalt med: 16—16 1/2 rbl. for MK., 17—17 1/2 for K. og 19 1/2—20 rbl. for KK.; KKK. forekom ikke paa markedet for senere ut paa høsten, i oktober maaned, og der blev av dette merke kun solgt mindre partier til en pris av ca. 23 rbl., i december betales for KKK. ca. 25 rbl. pr. tdr.

Importen til Riga av sild fra de forskjellige lande var i 1909 som følger:

Skotland . .	89 283 tdr.	Island . . .	589 tdr.
Norge . . .	47 895 »	Sverige . . .	134 »
Holland . .	1 287 »	Tilsammen	139 188 tdr.

Importen av norsk sild i 1908 utgjorde 25 755 tdr. og indførslen i 1909 utviser saaledes en stigning av ca. 46 %. Den hele sildeimport er i 1909 steget med ca. 7 %. Den i beretningen for 1908 nævnte plan for utvidelse og forbedring av vrakergaarden blev i 1909 virkeliggjort. Den obligatoriske vrakning av utenlandsk sild i Riga er som tidligere indberettet nu ophævet og erstattet med en fakultativ vrakning, saa at det nu staar enhver frit at la sine partier gjennemgaa vrakning eller ikke.

III. Beretning fra vicekonsul *Joh. Hansen*, Libau.

Sildeimporten til Libau viser for 1909 en fremgang av 102 463 tønner, mot aaret 1908. I forøkelsen deltok Norge med 36 570 tønner og Storbritannien med 91 043 tønner. Fra Sverige importertes 22 802 tønner mindre end det foregaaende aar.

I aarets første maaneder betales for norsk vaarsild rbl. 9 3/4 à 10 1/4, fetsild 11 1/4—13 1/2, islandsk sild 12 1/2—14, Yarmouth matties 17 1/2—18, mattfulls 18—

19 rbl. pr. tønne. For skotsk og shetlandsk sild, hvorav de første ladninger ankom hertil i slutningen av mai maaned, betales fra juni til septbr. 17—18 rbl. pr. tønne, men da avsetningen blev livligere paa grund av sterk efterspørsel gik priserne ved aarets slutning op til 22—23 rbl. pr. tønne. Noteringerne var i sommermaanederne for vaarsild 11 1/2—13, fetsild 13 1/2—16 1/2, islandsk sild 12 1/2—15 1/2 rbl.; de steg utover høsten og vinteren til henholdsvis 13—14, 14 1/2—18 og 15—17 1/2 rbl. pr. tønne. For Yarmouth-sild opnaaddes ved fiskets begyndelse i oktober maaned 18—19 rbl. for matties og 18 1/2—19 1/2 for mattfulls. Priserne gik dog snart op, og der betales ved aarets utgang henholdsvis 20—21 og 20 1/2—21 1/2 rbl. pr. tønne.

Over den norske sildebehandling og pakning høres nu færre klager, og det er at haabe, at de norske eksportører i egen interesse vil rette sig mere efter kjøpernes ønsker med hensyn til sortering og pakning, hvilket kommer avskiberne selv til gode, idet de derved lettere finder avsetning og opnaar bedre priser.

Sildeeksportørernes opmerksomhet henledes paa nødvendigheten av at avskibe nøiagtig efter salgsbetingelserne for at undgaa differencer med de henværende kjøpere, som tildels kan være vanskelige at komme tilrette med, naar ikke alt er efter kontrakten. Den minste unøiagtighet i ordrens utførelse kan let føre til, at dokumenterne ikke indfries, i særdeleshet, naar markedet er flauere og avsetningen i avtagende. Naar man f. ex. har solgt 4—500 tønner (uten tilføielse av «cirka») av en sort maa der skibes minimum 400 og maximum 500 tønner. Skibning av 395 eller 502 tønner kan let føre til, at dokumenterne ikke indfries. Likeledes maa man holde sig nøiagtig til den solgte termin og ikke laste en, to eller flere dage efter terminens utløp. Da det nogle gange har hændt, at norske sildeeksportører ikke har været noieregende med ovennævnte tilsynelatende smaatting, har de lidt tap, som kunde været undgaaet, dersom man hadde rettet sig nøiagtig efter salgsbetingelserne.

IV. Beretning fra vicekonsul *A. Sesemann*, Reval.

Indførslen av sild til Rusland er i aaret 1909 steget betydelig. Aarsaken hertil turde være at søke deri, at priserne for denne vare har holdt sig paa et lavt niveau i forhold til andre næringsmidler. For Revels og Baltischports vedkommende har en stigning av indførslen neppe gjort sig merkbar, idet samme har holdt sig nogenlunde paa samme hoide som i det foregaaende aar. Av de til Reval i 1909 importerede 20 066 tdr. sild kom 11 170 tdr. fra norske havne, 5 145 tdr. fra storbritanniske, 1 900 tdr. fra tyske og 1 851 tdr. fra danske havne; over Tyskland og Danmark indførte varer turde for størstepartens vedkommende være transitvarer. Til Baltischport importertes derimot 12 441 1/2 tdr. fra norske og 12 298 tdr. fra storbritanniske havne. I likhet med, hvad der er skedd i andre havne, er der ogsaa i Reval gjort skridt for at avskaffe den obligatoriske vrakning av silden.

Industrien i Italien. Fiskeimporten.

Utdrag av indberetning fra konsul *G. Szylanski*, Milano.

Milano ansees som Italiens industrielle likesom ogsaa kommersielle centrum. Den metallurgiske og kemiske industri beskæftiger saaledes 49 000 arbeidere

og har et kraftforbrug av 29 000 hestekræfter. Næringsmiddelindustrien beskæftiger 10 000 arbejdere og hattefabrikationen 5 600 arbejdere. I det hele beskæftiges i provinsen Milanos industrielle bedrifter 160 000 arbejdere, fordelt paa 5 300 fabrikker.

Italien gjennemgik i aaret 1909 en industriel og kommerciel krise, der kommer tilsyne i den ugunstige handelsbalance, nemlig 1 245 mill. lire i Italiens disfavor, idet værdien av importen utgjorde 3 079 mill. lire, medens exportens værdi kun var 1 834 mill. lire. Exporten av silke opviser i 1909 i sammenligning med det foregaaende aar en økning av 36 mill. lire og exporten av frugt en forøkelse av 31 mill. lire, medens saagodtsom alle andre brancher viser nedgang.

Silke. Italiens aarlige silkeproduktion anslaaes til ca. 10 millioner kg. til en værdi av ca. 400 millioner lire. Centret for silkehandelen er Milano.

Paa silkehandelens omraade viste Japan og Amerika sig i 1909 mere og mere som dominerende i forhold til Europa.

Den italienske bomuldsindustri beskæftiget i januar 1909 over 200 000 arbejdere. Ved siden av at forsyne det indenlandske marked arbeider denne industrigren ogsaa i stor utstrækning for export, især til Balkanstatene og Argentina, hvor Italien med hensyn til avsetningen av bomuldsvarer kun staar tilbage for Storbritannien. Værdien av Italiens export av bomuldsvarer til Argentina er saaledes ifølge en tysk konsulatberetning steget fra 0.6 mill. mark i 1894 til 26.3 mill. mark i 1908, medens samtidig værdien av Storbritanniens export til det nævnte land er steget fra 27 til 70 mill. mark og Tysklands fra 6 til 23 mill. mark.

Paa den kemiske industris omraade besad Italien i 1895 286 fabrikker, der beskæftiget 4 700 arbejdere og havde en produktionsværdi av ca. 32½ mill. fr. I 1906 var der kun 268 fabrikker; derimot var antallet av arbejdere steget til 10 397 og produktionsværdien til over 102 mill. fr. Produktionen av svovlsyre er paa 10 aar steget til det firedobbelte, nemlig fra ca. 700 000 til ca. 3 mill. kvintaler. Samtidig er værdien av produktionen av superfosfat steget fra ca. 1½ til ca. 4½ mill. kvint. til en værdi av ca. 30 mill. lire.

Efterat Italien nu har begyndt at nyttiggjøre de store vandfald i Alperne og Apenninerne, er der blit anlagt fabrikker for tilvirkning av aluminium, kalciumkarbid, kalciumcyanamid og salpetersyre utvundet av luftens kvælstof i konkurrence med Birkeland-Eydes metode. Den tid er maaske ikke fjern, da Italien paa den elektrokemiske industris omraade ikke alene vil være uafhængig av utlandet, men maaske endog selv vil kunne exportere. Kalciumcyanamid fabrikkeres i Italien efter Francks metode av «Società Italiana dei Prodotti Azotati». Produktionen av kalciumkarbid naadde allerede i 1906 en høide av 884 000 kvintaler til en værdi av 5.8 mill. fr. I indeværende aar er der aapnet en ny kalciumkarbidfabrik i Darfo i provinsen Brescia, der disponerer over en vandkraft paa ca. 8 000 hestekræfter.

Hattefabrikationen i Italien tilfredsstiller nu ikke alene landets eget behov, men de italienske filthatte exporteres ogsaa til alle kanter av verden, og exporten ansloges i 1907 til 1 633 200 haarhatte til en værdi av vel 6 mill. fr. samt 4 175 800 uldhatte til en værdi av ca. 5 mill. fr. Et ikke ubetydelig kvantum italienske hatte gaar ogsaa til Skandinavien.

Elektricitetsindustrien. Anlægget av elektricitetsverker til utnyttelse av de store vandfald gaar stadig fremad, og regjeringen meddeler næsten hver maaned

nye koncessioner. De høie priser, som kommunerne har forlangt, har hittil været en hindring for en mere utstrakt anvendelse av elektricitet til belysningsøiemed; i Milano er nu den tidligere pris av 6 centimes pr. hektowat-time blit nedsat til 4 centimes. Til belysning av arbejderboliger leveres i Milano elektrisk strøm efter en pris av 80 centimes pr. 10 normaltys pr. maaned (uten maaler).

Automobilfabrikationen er en av de industrier, som i den sidste tid har gjort de største fremskridt i Italien. Den gjennemgaar imidlertid for tiden en krise. I aaret 1909 beregnes der i Italien at være fabrikeret mellem 1 500 og 2 000 automobiler.

Papirfabrikation. Efter den sidste officielle statistik eksisterer der i Italien 311 papirfabrikker, 16 træsliperier og 2 cellulosefabrikker; desuten findes der 76 fabrikker, som tilvirker forskjellige sorter papirartikler. Disse fabrikker beskæftiger tilsammen 19 088 arbejdere og besitter 209 dampmaskiner paa tilsammen 8 702 hestekræfter samt 1 026 motorer paa tilsammen 26 928 hestekræfter. I enkelte provinser har tilvirkningen av haandgjort papir endnu nogen betydning. De vigtigste centre for papirfabrikationen er provinserne Novara, Milano, Como, Lucca, Caserta og Rom.

Jernbaner. De italienske jernbaners overgang til statsdrift har hittil ikke hat synderlig gladelige resultater at opvise, idet det har vist sig, at utgifterne stiger i en langt større maalestok end økningen av trafikken. Den samlede banelængde utgjorde i budgetaaret 1908—1909 13 367 km. Der utbetalt i lønninger ca. 98 mill. lire, hvilket utgjør ca. 44 % av nettoindtægten. Et talende bevis for den store uregelmæssighed, som endnu hersker i driften, avgir de talrige reklamationer og saksanlæg mot jernbanerne, hvis antal er steget til ca. 30 000 i budgetaaret 1908—1909, mot ca. 23 000 i det foregaaende budgetaar.

Emigrationen. Italien er det land i Europa, som avgir den største kontingent til emigrationen. I 1907 utvandret der 704 675 personer.

Landbruk. De mange streiker blandt landbraksarbejderne, som er en eiendommelighet for Italien, har bevirket, at indførselen av landbruksmaskiner til avløsning av haandkraften i de senere aar har gaat sterkt fremad, og den italienske regjering holder i alle større landbrukseentre lagre av de forskjellige sorter landbruksmaskiner; der eksisterer i alt 69 saadanne depoter.

Importen av stokfisk og klipfisk til Italien befinder sig i stadig stigende og opgaar nu til en samlet værdi av over 50 mill. lire aarlig. Det kan merkes, at importen av disse artikler i de senere aar har steget sterkt. Av det samlede importkvantum i 1908, 537 791 kvint., utgjorde saaledes importen fra Frankrike 110 388 kvint.

Forandrede sundhetsavgifter for skibe i Algeriet.

Fungerende konsul H. C. Nissen, Alger, har indberettet, at medens det tidligere var bestemt:

- 1) at et skib i fart paa europæiske have («international kobotage»), naar det indtok last i en algersk havn, hadde at svare en afgift av 10 centimes pr. netto registerton, uanseet antallet av de indlastede tons og
- 2) at et skib, som kom fra havne utenfor de europæiske have, hadde at svare en afgift av 15 centimes pr. netto registerton, likeledes uanseet det indlastede antal tons,

er det nu for at lette exporten av algierske produkter fastsat, at skibe av den første kategori skal svare en fast avgift av 50 francs og skibe av den 2den kategori 100 francs, naar de indtar indtil 100 tons og kun indtar ladning i en enkelt algiersk havn. Opfyldes ikke de sidste to betingelser, erlægges avgiften som tidligere.

De nye bestemmelser er allerede traadt i kraft.

Tolden paa torskerogn i Sverige.

Indberetning fra chargé d'affaires *Erik Colban*, Stockholm.

Ifølge en skrivelse fra den svenske generaltoldstyrelse av 9. august d. a. skal hermetisk, kokt torskerogn fortoldes med 50 øre pr. kilogram (som «konserver, andre slags») og ikke, som hittil praktiseret, med kr. 2.50 pr. kilogram (toldsatsen for kaviar).

Importen av klipfisk til Syd- og Østspanien i 1ste halvaar 1910.

Konsul *W. Klouman*, Barcelona, har indsendt følgende opgave over importen av klipfisk til konsulatdistriktet i 1ste halvaar 1910:

Til	Islandsk og Færoisk.	Engelsk.	Fransk.	Spansk.	Newfoundlandsk og Labrador.	Norsk.
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Barcelona . . .	3 199 068	211 313	823 774	1 500	—	167 370
Tarragona . . .	506 500	15 000	15 000	—	—	355 000
Valencia . . .	—	398 250	617 215	—	1 035 593	1 000
Alicante . . .	—	—	—	—	290 909	—
Cartagena . . .	—	—	583 281	—	538 458	60 000
Malaga . . .	101 545	—	372 143	—	1 020 239	234 470
Tilsammen	3 807 133	624 563	2 411 413	1 500	2 885 199	817 840

Forbudet mot natfiske av sardiner i Galicien.

Indberetning fra fung. vicekonsul *G. Conradi*, Bilbao.

Som tidligere meddelt blev der fra eierne av sardinfabrikker i Vigo og omegn gjort forestillinger til det spanske marineministerium, fordi natfiske av sardiner ikke var blit forbudt i Vigos distrikt, men kun i Pontevedro og Villagarcia. Disse forestillinger har ledet til, at forbudet ogsaa er blit utstrakt til Vigo. Samtidig er imidlertid dette forbud mot natfiske av sardiner for alle de nævnte distrikters vedkommende blit indskrænket til kun at gjælde indtil videre, idet der skal anstilles en indgaaende undersøkelse av, hvorvidt natfisket virkelig kan antages at virke skadelig paa sardinfisket. Det tidligere givne forbud blev git udelukkende paa grundlag av det uttalte folkeønske uten saklig undersøkelse. Det endelige forbud vil altsaa nu avhænge av, hvorvidt den anstillede undersøkelse fører til det resultat, at natfisket maa ansees som skadelig.

Den tyske skibsverftsarbeiderstreiks avslutning.

Generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg, har i forbindelse med tidligere indberetninger om den tyske skibsverftsarbeiderstreik, der nu er blit bilagt, idet arbeidet er gjenoptat mandag den 10. ds., meddelt følgende angaaende den basis, paa hvilken enighet mellem de stridende parter er opnaadd: Arbeiderne har opnaadd en lønsforhøielse av 2 pfennig pr. time og for de Hamburgske verfters vedkommende en minimumsløn av 40 pf. pr. time. Endvidere har arbeidsherrene maattet indgaa paa fra 1. januar 1911 at forkorte arbeidstiden til 55 timer pr. uke paa de Hamburgske verfter og til 56 timer paa andre verfter, som tilhører den tyske skibsverftsgruppe. Samtidig med denne forkortelse i arbeidstiden skal time-lønnen yderligere forhøies med 1 pfennig.

Sluttelig er der truffet avtale om, at fra førstkommande aars begyndelse skal utbetaling av arbeidsløn foregaa fredag.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Sildeimporten ad sjøveien til St. Petersburg i tiden 15. til 30. september 1910 utgjorde ifølge indberetning fra generalkonsul *Inge Thorsen*, St. Petersburg:

Fra Norge	2 600 tdr.
» Storbritannien	34 433 »
» Tyskland	246 »

Ialt 37 279 tdr.

Hittindtil utgjør totalimporten i 1910:

Fra Norge	49 835 tdr.
(og 99 tons løs vare.)	
» Storbritannien	285 779 »
» Tyskland	627 1/2 »
» Danmark	1 180 »
» Sverige	10 »
» Holland	8 1/2 »

Totalimport 337 440 tdr.
og 99 tons løs vare.

Forbud mot import av vaaben m. v. til Finland.

Ifølge indberetning fra minister *N. Prebensen*, St. Petersburg, indeholdes der i den russiske lovtidens første avdeling en forordning, hvorved det delvise forbud mot indførsel av skytevaaben og ammunition til Finland midlertidig forlænges. Generalguvernøren er samtidig bemyndiget til efter ansøgning i hvert enkelt tilfælde at gi dispensation fra forbudet.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 42.

Ukeutgaven.

22. oktober 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Utsigterne for avsetning av norske varer i Transvaal og Oranjeristaten. En intensere bearbeidelse av markedet paakrævet	233
Norges handel med Tyrkiet. Behov for direkte dampskiffsforbindelse	238
Tømmerindkjøpene i guvernementet Archangelsk	239
De skotske fiskerier	239
Sildevrakningen i Riga	240
Kulmarkedet i Hull	240
Smør- og egghandlen i Tyskland	240
Sildeimporten til St. Petersburg	240
Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	240

Utsigterne for avsetning av norske varer i Transvaal og Oranje-Fristaten. En intensere bearbeidelse av markedet paakrævet.

(Gulv- og takbord. — Døre. — Vinduer. — Kassebord. — Listverk. — Papir. — Papirposer. — Fiskekonserver. — Kondenseret melk. — Kalciumkarbid. — Telefoner. — Elektriske apparater. — Torret og saltet fisk. — Smør. — Almindelige bemerkninger. — Jernbanefragter. — Told. — Importen til Oranjeristaten.)

Utdrag av indberetning fra konsul C. F. Sandberg, Johannesburg.

I. Transvaal.

Import. Værdien av den samlede indførsel til Transvaal beløp sig i 1909 til £ 17 010 807, mot £ 14 153 656 i 1908, eller en forøkelse av £ 2 857 151.

Fra oversjøiske lande blev der i 1909 indført varer til en værdi av £ 11 971 714, mot £ 10 231 483 i 1908, medens der fra de britiske sydafrikanske kolonier blev indført for £ 5 039 093, mot £ 3 922 173 i 1908. Paa samme tid, som importen fra oversjøiske lande i løpet av 1909 er steget med 17 %, viser indførslen fra Sydafrika en forøkelse av 29 %. Disse og efterfølgende værdier angiver varernes kostende paa produktionsstedet.

Procentvis blev der indført fra:

	1909.	1908.
Storbritannien og britiske kolonier	77 %	69 %
Andre lande	23 »	31 »
Av den samlede indførsel i 1909 falder der paa:		
	%	%
England med kolonier, undtagen de sydafrikanske	48	
Sydafrikanske kolonier	29	
Tyskland	9	
De Forenede Stater	6.1	
Frankrike	1.4	
Sverige	1	
Belgien	0.9	
Norge (£ 67 993)	0.4	
Øvrige lande		
		tilsammen 4.2

De vigtigste indførselsartikler til Transvaal var i 1909, sammenlignet med 1908:

	1909. Værdi i £.	1908. Værdi i £.
Maskiner	1 716 624	1 388 510
Kvæg	1 802 701	1 275 717
Metalvarer	1 305 592	1 011 605
Bomuldsvarer	710 787	574 299
Apothekervarer	549 395	495 890
Mel	502 796	492 876
Sukker	468 428	466 641
Spirituosa	307 917	257 974
Kjød	256 454	376 463
Træl原因	370 984	253 379
Skotøi	425 010	422 712
Kjøretøier	373 846	217 683
Smør	235 719	248 412

Bygningsartikler. Det fremgaar av statistikken, at de tidligere aars avtagende indførsel av bygningsartikler i 1909 er blitt avløst av en betydelig opgang i importværdien.

Efter boerkrigens avslutning var byggevirksoheten i Transvaal, og da særlig i Johannesburg og omliggende minedistrikter, overordentlig stor, og da man ventet en sterk utvikling paa det mineindustrielle omraade med et derav følgende opsving inden alle næringslivets grene, blev der indført uhyre kvanta av bygningsartikler for at kunne møte det stigende behov. Det var den herskende mening overalt, at de mange nye miner, hvis aapning var forestaaende, vilde trænge store mængder træl原因 til sine «shafts», at forretningsfolk vilde utvide sine lagre, at moderne forretningsgaarde vilde bli bygget, at en rask stigning av indvandringen til landet vilde medføre forøket efterspørsel efter husrum, og at landbefolkningen vilde gjenopføre de gaarde, som var blitt ødelagt under krigen.

Imidlertid viste denne tro paa en sterk og vedvarende efterspørsel sig ikke at være berettiget. Fredsslutningen hadde ikke tilfølgende, at den nødvendige kapital til nye mineforetagender strømmet ind til Transvaal, som man hadde ventet. Indvandringen antok ikke de dimensioner, som var forutset, og landmanden, som krigen hadde ruinert, hadde ingen anledning til at gjenopreise den eiendom, som krigen hadde lagt øde.

Følgen var, at importørerne av bygningsmaterialer blev liggende med sine store lagre usolgte; flere firmaer maatte indstille sine betalinger, og store partier træl原因 og andre artikler til bygningsbruk blev kastet ind paa markedet og solgt, enten ved tvangsauktion eller til meget lave priser underhaanden.

Disse partier, som i normale tider vilde være blitt konsumert inden et par aar, fandt under de stagnerede bygningsforholde kun langsom avsetning og har i virkeligheten trykket markedet og vanske-

liggjort import, like indtil de forhaabninger, man i 1903 stillet til en nær forestaaende opgangsperiode, i 1909 syntes at gaa sin realisation imøte.

Aaret 1909 har for byggevirkksomheten utvilsomt været det livligste aar, Transvaal har hat siden 1903. Medens værdien av nybygning i Johannesburg i 1907 og 1908 var henholdsvis £ 300 000 og £ 450 000, er disse tal i 1909 steget til over 1 000 000 £. Importen av norsk trælast er i 1909, sammenlignet med 1908, steget med 80 %, og da kommunen allerede i de første 4 maaneder av indeværende aar har approberet bygningsplaner til en værdi av over $\frac{1}{2}$ mill. £, og da store offentlige bygninger desuten i en nær fremtid vil bli reist baade i Johannesburg og Pretoria, vil norske trælastexportører kunne imøsete et godt marked i Transvaal for sine produkter.

Skaaren last. Der importertes i 1909 skaaren last til en værdi av £ 114 584, mot £ 85 133 i 1908. Herav falder i 1909 paa Sverige og Finland £ 93 025 og paa Norge £ 19 859. Et mindre parti paa 200 standards importertes fra Nordrusland. Den samlede trælastindførsel, der beløp sig til ca. 14 000 standards, repræsenterede cif. Johannesburg en værdi av ca. £ 308 000. Av denne import konsumerte guldminerne henvend halvdelen.

Mindst 90 % av den skaarne last er 3×9 furuplanker. Granplanker er næsten usælgelige, og lasten maa være fri for vandkant. Kvaliteten er som regel 3dje og 4de sort blandet. Til bestemmelse av plankernes salgsværdi er en fordelagtig specifikation av største betydning. Gjennemsnittslængden bør ikke være under 17', og jo større dette tal er, desto værdifuldere er partiet. Planker i 18'—23' længder opnaar ca. 1 £ extra og 24' og 25' 2 £ extra pr. standard fra den lokale kjøper. Efterspørslen efter længder over 25' er liten.

En stor del av de importerede planker sages indenlands til scantlings. Der har i den senere tid ogsaa været indført adskillige partier færdigskaarne scantlings, som paa grund av en reduktion av jernbanefragten har kunnet sælges til en billigere pris. Imidlertid blev den fragtrabat, som scantlings nød, ophævet i 1909, og da smaa dimensioner er utsat for at lide under den lange transport og desuten forrinns lettere i kvalitet ved lagring, end planker, er det sandsynlig, at importen av scantlings vil ophøre, og at de mindre størrelser herefter vil blive skaaret i Johannesburg.

Med den tiltagende guldproduktion, aapning av nye miner og aktivitet inden bygningsfaget, er behovet for skaaren last utvilsomt stigende.

Gulv- og takbord, ploiede. De store beholdninger $1\frac{1}{8}'' \times 4\frac{1}{2}''$ og $1\frac{1}{8}'' \times 5''$, aktuelt maal, som indførtes hertil like efter krigen, er paa det nærmeste konsumert. Efterspørslen efter disse dimensioner har hittil været meget ringe, men med utsigt til livlig byggevirkksomhet, og kanske særlig i betragtning av, at stat og kommune har bevilget store summer til offentlige bygninger, er det sandsynlig, at $1\frac{1}{8}''$ gulvbord, som kun brukes til store og kostbare gulve, atter vil finde et marked i Transvaal.

Gulvbord $\frac{7}{8}'' \times 6''$ og $\frac{7}{8}'' \times 4\frac{1}{2}''$, aktuelt maal, er den tykkelse, som bygmestre og kontraktører anvender til reparationer og nyindlægning av gulve i almindelige beboelseshuse, og exportører kan gjøre regning paa forøkt import av denne vare. Da prisen for $6''$ og $4\frac{1}{2}''$ cif. Johannesburg er omtrent den samme, finder $6''$ et betydelig lettere salg.

Av takbord indføres udelukkende $\frac{1}{2}'' \times 6''$, aktuelt maal. Da staaltaker imidlertid nu anvendes i alle moderne huse, tør det hælde, at importen her-

til av takbord snarere vil avta end tilta, om der end altid vil bli en viss efterspørsel efter denne vare for billigere huse og reparationer.

De bedste længder av gulv- og takbord er uten sammenligning $12''$ og $13''$, særlig $12''$, og hvorvidt en kjøper skal betegne en specifikation som god, avhænger av det antal bord, specifikationen indeholder av disse længder.

Statistikken viser, at der ifjor av høvlede og ploiede bord blev indført for £ 40 740, mot £ 26 865 i 1908, eller ca. 4 000 standards. Av denne værdi falder £ 29 485 paa Sverige og £ 8 390 paa Norge, mot £ 4 488 i 1908. Af denne importværdi antar jeg, at $\frac{7}{8}'' \times 6''$ gulvbord og $\frac{1}{2}'' \times 6''$ takbord repræsenterer henholdsvis 65 % og 20 %.

Døre av norsk fabrikat har tidligere været indført til Transvaal, men er i de senere aar blitt fortrængt av amerikanske døre, som er av en bedre kvalitet end de norske. De almindeligste størrelser, som importeres hertil, er $2' 6'' \times 6' 6'' \times 1\frac{1}{2}''$ og $2' 8'' \times 6' 8'' \times 1\frac{1}{2}''$ med 4 paneler, hvilke størrelser jeg antar utgjør minst 50 % av den samlede import av døre. Panelerne maa være forfærdiget av et stykke, og dørene maa være saa kvistfri som mulig. Prisen for disse to sorter døre er for tiden henholdsvis 8 sh. 6 d. og 9 sh. 1 d. cif. Delagoa Bay.

Vinduer av norsk tilvirkning har i de senere aar under navn av Swedish windows fortrængt det amerikanske fabrikat paa grund av prisbillighet og overlegenhet i kvalitet. Imidlertid er der i den senere tid blitt fabrikeret en vare i Durban, som vistnok er de norske vinduer underlegen i kvalitet, men som til gjengjæld frembydes paa dette marked til ca. 20% lavere pris, og som derfor i de sidste par aar har vundet anseelig terræn, og som nu truer med helt at fortrænge de norske vinduer fra dette marked. Jeg vil i den anledning henlede norske fabrikanters opmerksomhet paa, at den indenlandske vare ikke nyter nogen rabat i jernbanefragt, og at saavel glas som træ maa indføres fra Europa. Den eneste fordel, den sydafrikanske fabrikant nyter, er toldfrihet, men til gjengjæld har han betydelig større fabrikationsomkostninger end den norske exportør.

De størrelser, som indføres hertil, er fornemmelig $8'' \times 10''$, $10'' \times 12''$ og $12'' \times 14''$ samt $15'' \times 30''$ og i mindre kvanta $16'' \times 32''$ og $18'' \times 36''$ (disse dimensioner betegner glassets størrelse).

Kassebord. Skjønt forbruket av kassebord like indtil ifjor har været avtagende, nævnte jeg i min sidste indberetning, at denne vare paa grund av den transvaalske regjerings ihærdige bestræbelser for at støtte og opmuntre indenlandsk produktion og industri, i en nær fremtid sandsynligvis vilde finde et større marked i Transvaal, end hittil hadde været tilfældet. Det fremgaar av statistikken, at denne antagelse har været rigtig, idet importen hertil av kassebord i 1909 utgjorde en værdi av £ 16 928, mot £ 9 782 i 1908. Av den samlede indførsel falder £ 7 660 paa Sverige, medens Norges andel kun var £ 66.

Kasser brukes fornemmelig til pakning av frugt, tobak, lys og dynamit, og i betragtning av den stadig stigende produktion av disse artikler skulde norske exportører med fordel kunne ha sin opmerksomhet henvendt paa muligheten av en større avsetning paa dette marked, end hittil har været tilfældet.

Kassebord indføres hertil i uhøvlet stand, da tolden paa høvlede kassebord er 15 % av værdien og jernbanefragten 5/— pr. 100 lbs., medens disse omkostninger kun er respektive 3 % og 3/— for

uhøvlede bord. Bordene maa altid bundtes med jerntraad og ikke med hyssing. Et større parti kassebord, som ankom hertil fra Norge for et par aar siden, bragte avskiberen et betydelig tap, da hyssingen paa grund av de store temperaturforandringer under transporten var gaat i stykker, saa bordene maatte sorteres og ompakkes i Delagoa Bay.

Listverk. De større trælastimportører i Johannesburg har maskiner til forarbeidelse av al slags listverk. Der importeres ikke desto mindre færdig-skaarne lister, men da disse paa grund av den høiere told og jernbanefragt, som svares av forarbeidede trævarer, sandsynligvis falder noget dyrere end lokalt forfærdigede lister, kan der neppe paa-regnes noget nævneværdig marked i Transvaal for den importerede vare.

Papir. Den samlede værdi av al slags i 1909 hertil indført papir utgjorde £ 88 239. Herav falder paa tapeter £ 16 268, som væsentlig indførtes fra England, og paa engelsk og kanadisk trykpapir £ 44 642. Av pakkpapir importertes der for £ 15 192, hvorav £ 5 316 fra Sverige; medens Norges andel kun utgjorde £ 1 139.

Papirposer importertes i 1909 til en værdi av £ 12 137. Nogen indenlandsk fabrikation av poser finder ikke sted. Av amerikanske poser, der utgjør ca. 35 % av den samlede import, sælges næsten udelukkende «Union Bears»s fabrikata, som er overordentlig vel indarbeidet paa dette marked. Disse poser er længere og smalere end de engelske, forsynet med skarpe hjørner og paatrykt den vegt, de skal kunne indeholde. De engelske poser, hvis importværdi i 1909 ansattes til £ 6 985, er korte og brede med sekskantet bund.

Alle poser indføres uten tryk, færdig limede og i størrelser fra 1/4 lb. til 40 lbs.

Det vil formentlig falde norske exportører vanskelig at konkurrere med den amerikanske artikel paa grund av det indpas, «Union Bear» allerede har vundet, hvorimot jeg har al grund til at tro, at den norske vare med held burde kunne opta konkurren-
cen med de engelske fabrikata. De engelske poser laves næsten udelukkende av svensk eller norsk papir, og extrautgifterne ved fragt, omlastning etc. samt fortjeneste, beregnet av de mange mellemmænd, overstiger utvilsomt de 3 % preferencetold, som britiske varer nyter.

De firmaer, som har forsøkt at indføre papirposer direkte fra Skandinavien, siges imidlertid at ha maattet opgi forsøket, tiltrods for at prisen var gunstig, fordi poserne var saa slet limet, at bund og sider revnet ved bruk. Desuten fandt de, at leverancetiden var for lang, idet de fra engelske exportører var vant til, at varerne blev avskibet inden en maaned efter ordrens mottagelse, medens de skandinaviske leverandører brukte indtil 10 maaneder for at utføre en ordre.

Fiskekonserver. Importværdien av fiskekonserver beløp sig i 1909 til £ 56 010. Herav indførtes fra Storbritannien og Kanada ca. 45 % og fra de Forenede Stater ca. 14 %. Importen fra Frankrike beløp sig til £ 4 927 og fra Portugal til £ 5 863, medens der fra Norge indførtes for £ 7 322, mot £ 5 640 i 1908.

Den norske hermetik, som indføres hertil, indskrænker sig væsentlig til sardiner i olje. Skjønt forbruket av norske sardiner i de senere aar har været stigende, er jeg ikke i tvil om, at de norske exportører har anledning til at erhverve et betydelig større terræn for sine fiskekonserver, end hittil har været tilfældet, og hvad særlig sardiner angaar,

burde norsk export kunne vinde forøket indpas i Transvaal, saavel paa Storbritanniens som paa Frankrikes og Portugals bekostning.

Den sardinkonsumerende befolkning kan, hvad fordringer angaar, deles i den farvede befolkning, de hvite minearbeidere og den bemidlede klasse. Den store mængde farvede mennesker, særlig kaffere, som arbeider paa minerne, betrakter den simpleste sardin i den aller tarveligste olje, som den største delikatesse. Den portugisiske exportør har forstaat at producere en vare, som er overmaade slet, men som er billig, og som derfor finder rask avsetning inden den kundekreds, for hvilken kvaliteten er av ganske underordnet betydning, men for hvilken en liten prisdifference spiller en stor rolle. Hvis den norske fabrikant kan fremstille en vare, som nogenlunde kan konkurrere med den portugisiske i pris, og utstyre æskerne med etiketter i skrikende farver og med inskription i de indfødtes sprog, er jeg ikke i tvil om, at det portugisiske fabrikat, med sin paa fransk avfattede etiket og sit overmaade litet iøienfaldende utstyr, snart vil tape sit fofæste inden det indfødte klientel.

Sin største kundekreds har norske sardiner utvilsomt inden den hvite befolkning, som er beskæftiget som arbeidere paa minerne. Den norske vare, som kan sælges her i detalj for 6 d. pr. 1/4 æske, nyter paa grund av kvalitet og utstyr vel fortjent anseelse hos minearbeiderne og har i den senere tid omtrent ganske fortrængt andre landes sardin-fabrikata blandt disse konsumenter. Om fisken er av noget ujevn størrelse, at den er litt for bløt, og at den ikke er nedlagt i den fineste provençalske olivenolje, er av mindre betydning, end en rimelig pris og et iøienfaldende, smukt utstyr.

Der findes imidlertid i Johannesburg ogsaa et kjøpende publikum for en virkelig første classes vare, og ved siden av en prima delikatessesardin vil her utvilsomt kunne oparbeides et marked for kostbar norsk hermetik, som røket laks i olje, hummer, ræker, appetitsild, gaffelbiter, makrelfilet og lignende. Disse varer konsumeres for tiden i smaa kvanta, fordi de er litet indarbeidede, og det vil derfor være nødvendig for den exportør, som maatte ønske at sikre sig et salg, at sende sine bedste varer og et rikelig antal prøver.

Kondenseret melk. Totalimporten av denne artikel beløp sig i 1909 til en værdi av £ 146 201. Omtrent halvdelen herav falder paa England. Norge kommer derefter med £ 27 821, mot £ 18 074 i 1908.

Kalciumkarbid. Forbruket av denne artikel er i sterkt stigende. Der indførtes hertil ifjor 2 700 000 lbs. til en værdi av £ 12 276. Over 60 % kom fra Sverige, medens Norge, som i tidligere aar ikke har hat nogen andel i Transvaals import av denne vare, i 1909 har eksporteret for £ 2 516 til dette marked.

Telefoner og elektriske apparater. Værdien av importen var i 1909 £ 5 950. Det transvaalske telefonvæsens apparater er av Ericsson & Co.s fabrikat, og saavidt det har kunnet erfares, har Ericssons lokale agent med den transvaalske regjering avsluttet en kontrakt, der strækker sig over flere aar, angaaende leverance av Ericssons telefoner. Ved siden av statstelefonen findes der imidlertid et betydelig antal private installationer, særlig ved guldminerne, og om der end ogsaa til disse i stor utstrækning anvendes svenske apparater, er det dog ikke udelukket, at norske telefoner her kan vinde indpas, under forutsetning av, at prisen er fristende. Desuten er det av største betydning, at de forskjellige dele

av Ericssons apparater kan erstattes og repareres med de konkurrerende fabrikata.

Tørret og saltet fisk. Av denne vare, hvis importværdi ifjor beløp sig til £ 25 343, leverte England 80 %, medens resten kom fra Holland.

Smør importertes hertil fra Australien og New Zealand og margarin fra Holland og England.

Fyrstikker indføres omtrent udelukkende fra de sydafrikanske kolonier, hvis produktion er beskyttet ved en told av 2/— pr. gross.

Øl brygges lokalt, og da kvaliteten er udmerket, er indførslen av fremmed produkt i stadig avtagende.

Det fremgaar av ovenstaaende oversigt, at de norske exportartikler, som har vundet noget betydeligere marked inden dette konsulatdistrikt, indskrænker sig til skaaren og høvlet trælast, kondenseret melk og sardiner i olje. Norge producerer og utfører imidlertid en række andre varer, der er gjenstand for stor efterspørsel paa dette marked, og som med held burde kunne konkurrere med andre nationers produkter, saavel hvad pris som kvalitet angaar, men som desuagtet enten slet ikke finder vei hertil, eller har vundet uforholdsmæssig ringe indpas.

Som eksempel paa saadanne varer kan nævnes al slags *papir*, som *tapeter*, *trykpapir*, *papirposer*, *pakpapir* etc., hvorav der i 1909 alene til Transvaal indførtes for henvend £ 90 000. Av dette beløp, der representerer papirets værdi paa exportstedet, var Norges andel kun ca. £ 1 100.

Kassebord, døre og vinduer, tørret fisk, kalciumkarbid, finere konserver og utvilsomt en flerhet av andre varer, der for tiden er gjenstand for stor og i mange tilfælde stigende import, indføres desværre ogsaa i for liten utstrækning fra Norge.

Norge har imidlertid de samme betingelser for at kunne indarbeide sine produkter herute som andre lande. Der er direkte og regelmæssig dampskibsforbindelse mellem Norge og Sydafrika, norske varer svarer de samme toldavgifter og den samme jernbanefragt som andre fremmede nationers produkter, og paa dette overmaade kosmopolitiske sted vil ofte de smaa nationers varer ha let for at finde indpas hos det utstrakte engelske, tyske og franske klientel, som gjerne, om mulig, vil undgaa at støtte de store rivaliserende landes produkter.

Naar importen fra Norge til dette konsulatdistrikt desuagtet er mindre, end man kunde vente og ønske, saa har dette ialfald for Transvaals vedkommende først og fremst sin grund i, at norske firmaer kun i meget ringe utstrækning er repræsenteret gjennom agenter eller kommissionærer paa dette marked for salg av sine produkter. De transvaalske handelshuse ønsker nemlig ikke i sin almindelighet at træde i direkte forbindelse med den europeiske leverandør, idet enhver henvendelse til ham paa grund av den store avstand fra Europa nødvendigvis maa medføre et tap av tid, som er ganske uforenlig med handlens tarv. Et firma, som trenger en vare og i den anledning henvender sig til den oversjøiske exportør angaaende noteringer, kan først faa disse 2 maaneder, efterat henvendelsen er skedd, og naar det erindres, at leverandøren saaledes først kan motta ordren tre maaneder, efterat kjøperen trenger varen, og naar det videre erindres, at priser, efterspørsel, kommunikasjonsforhold o. s. v. i denne tid kan ha forandret sig baade paa produktions- og konsumtionsstedet, er det indlysende, at exportøren ikke tør binde sig til en pris, der først kan akcepteres efter længere tids forløp, uten et extra tillæg for den risiko, han der-

ved løper, og at kjøperen paa sin side ikke er tilbøielig til at binde sig til sælgerens offerter uten et tilsvarende avslag.

Dertil kommer, at kjøperen føler vanskeligheterne ved at gjøre eventuelle retskrav gjældende overfor exportørers mangelfulde leverancer etc. paa et sted, hvis retsforholde han ikke kjender, og at leverandøren paa sin side er tilbøielig til at stille den kjøper, hvis soliditet han har vanskelig for at bedømme, betalingsbetingelser, som intet større firma vil være villig til at akseptere.

Med disse vanskeligheter for øiet er det, at større engelske, amerikanske eller tyske firmaer slaar sig sammen om utsendelse av en med sydafrikanske forretningsforhold vel kjendt mand, hvis opgave det er gjennom annonser, regelmæssige besøk hos kunderne, og ofte utstyret med kommissionslager, at befordre firmaernes interesser paa dette marked. De store anstrengelser, som disse nationer har utfoldet for paa denne maate at indarbeide sine varer, har resulteret i, at de fleste lokale handelshuse nu foretrekker at henvende sig til de oversjøiske exportørers agenter i Transvaal, hvor de til enhver tid kan erholde nødvendige opplysninger angaaende priser, kan placere sine ordres og fremsætte mulige klager og reklamationer. Agenten, som paa sin side kjender hver enkelt kundes smag og behov og hvert firmas soliditet, kan ved modtagelsen av ordres avpasse noteringer og betalingsvilkaar derefter og kan, hvis klage opstaar, paa stedet forvisse sig om dens berettigelse og paa sine principalers vegne imøtekomme ethvert rimelig krav.

Med de erfaringer for øie, som de nationer har høstet, hvis exportører er repræsenteret ved agenter paa dette marked, synes det utvilsomt, at indførslen av norske artikler til Transvaal alene kan bli væsentlig forøket ved, at der herute, enten ved offentlige midler, eller ved privat foranstaltning, ansættes en energisk og med sydafrikanske forretningsforhold vel kjendt mand for salg av norske produkter.

Indførslen til Transvaal er i aaret 1909 hovedsagelig foregaaet over den portugisiske havneby Lourenço Marques (Delagoa Bay), da jernbanefragten herfra til randdistriktet er betydelig lavere, end fra de britiske byer Durban, Port Elizabeth, East London og Kapstaden.

Nedenstaaende tabel viser de for tiden gjældende fragter fra kysten til Johannesburg i pence pr. 100 lbs. for de viktigste av de artikler, som maatte være av interesse for norske exportører:

Til Johannesburg fra:	Delagoa Bay.	E. London og Durban.	P. Elizabeth.	C. Town.
Planker	32	37 1/2	41 1/2	58 1/2
Gulv- og takbord . .	61	56 1/2	60 1/2	77 1/2
Døre og vinduer . . .	60	65 1/2	70 1/2	89 1/2
Kassebord (uhøvlede)	32	37 1/2	41 1/2	58 1/2
Træmel	60	65 1/2	70 1/2	89 1/2
Papir	60	65 1/2	70 1/2	89 1/2
Preserver	51	56 1/2	60 1/2	77 1/2
Kalciumkarbid	60	65 1/2	70 1/2	89 1/2
Telefonapparater . . .	84	92	97	123
Smør og margarin . . .	60	65 1/2	70 1/2	89 1/2
Tørret og saltet fisk .	60	65 1/2	70 1/2	89 1/2

Følgende vegt er av jernbanen fastsat for trælast i lbs. pr. 100 løpende fot:

1/2 × 6 ceilings	71 lbs.	7/8 × 6 floorings	124 lbs.
1/2 × 4 1/2 »	53 »	1 1/8 × 4 1/2 »	120 »
7/8 × 4 1/2 floorings	93 »	1 1/8 × 6 »	159 »
		3 × 9 planker	638 »

For alle andre varer beregnes fragten efter den virkelige vegt.

Omkostningerne ved overførelse fra «Ship's slings» til jernbanevogn beløper sig i Delagoa Bay til 3/6 pr. ton à 2 240 lbs. eller 40 kubikfot, efter speditorens valg, medens utgifterne i de øvrige havne varierer fra 2/- til 5/- pr. ton.

Transvaal og særlig Johannesburgs minedistrikt har hittil hat en enorm fordel av at lede sin varetilførsel over den portugisiske havn Delagoa Bay, istedenfor gjennom de britiske sydafrikanske kolonier, thi ikke alene er jernbaneforbindelsen med Delagoa Bay betydelig kortere, end med den nærmeste britiske havneby, Durban, men ved siden herav gaar linjen Delagoa Bay—Johannesburg omtrent den hele vei over transvaalsk territorium, medens jernbanen fra Durban til Johannesburg paa sin største strækning gaar gjennom Natal.

Ved siden av at Transvaal først og fremst har maattet lede sin godstrafik over de linjer, som har skaffet statskassen det største utbytte, uanset om de øvrige britiske kolonier derved berøvedes fortjenesten ved transithandlen til fordel for fremmed havn, har Transvaal ogsaa av en anden grund seet sig nødsaket til at gi den portugisiske by preferensen.

Av de ca. 185 000 indfødte, som arbeider i guldminerne, er nemlig de ca. 90 000 fra portugisisk territorium, og for at faa tilladelse til at hverve sorte arbeidere inden Mozambiquedistriktet maatte Transvaal i 1908 traktatmæssig forpligte sig til at importere mindst 50 % av sine varer over Delagoa Bay. Denne traktat, som gjælder i 10 aar, vakte, som før indberettet, sterk motstand inden de britisk-sydafrikanske koloniers befolkning, som mente, at Transvaal burde indføre sine varer over de britiske havne og ikke la en fremmed koloni nyte godt av transithandlen.

Ved at gaa ind i den sydafrikanske union har Transvaal været opmærksom paa, at unionen vilde sætte sig som opgave at erstatte portugisiske negre med indfødte, hvervet inden unionens egne grænser, for derved ved utløpet av Mozambiquetraktaten at lede Transvaals varetilførsel over unionens havne i større utstrækning, end det hittil har været tilfældet.

Medens det utbytte, som jernbanerne i Transvaal hittil har gitt, derved vil bli mindre, haaber kolonien at faa erstatning for dette tap ved dens andel i det forenede britisk-sydafrikanske jernbanesystems nettoavkastning.

Av større betydning for Transvaal end et størst mulig direkte driftsoverskud av jernbanerne tør imidlertid de fordele bli, som landet utvilsomt vil ha under unionen derav, at en autoritet, uforstyrret av de tidligere interkoloniale uoverensstemmelser, kan ha sin udelte opmærksomhet henvendt paa en drift, som har til formaal at støtte eksisterende foretagender, skape og opmuntre ny industri og i sin almindelighet videre utvikle Transvaals naturlige rigdomme.

Told. Transvaals toldindtægter beløp sig i 1909 til £ 738 584, mot £ 1 623 304 i 1908. Procentvis viser den gjennemsnittlige toldbeskatning paa den samlede indførsel sig at være: for 1908 11.47 %, for 1909 10.22 %. Transvaal tiltraadte i 1903 det sydafrikanske toldforbund (Customs Union), som fastsatte ensartede toldavgifter for Kapkolonien, Natal, Oranje-Fristaten, Transvaal og Rhodesia samt bestemte, at alle varer, som er frembragt eller fabrikeret i de til toldforbundet hørende kolonier, samt varer, der indføres for de militære lagre, regjeringen og jernbanerne, ikke skal svare nogen told.

En told av 3 % ad valorem, beregnet efter varernes værdi paa produktionsstedet, erlægges efter den nugældende tarif for skaaret tømmer, høvlede gulv- og takbord, uhøvlede kassebord, jern, staal, landbruksmaskiner, gruberekvisita, skruer, spiker, hestesko, hesteskosøm o. s. v.; 15 % erlægges for døre, vinduer, kalciumkarbid, listverk. etc.; 6 d. pr. lb. for kondenseret melk, 1 1/4 d. for saltet og tørret fisk, 2 1/2 d. for preserves, 2 1/4 for smør og margarin. For andre artikler erlægges en told, der varierer fra 15 % til 25 % ad valorem. For varer, fabrikeret i Storbritannien eller i britiske kolonier, gjøres der en reduktion i tolden av indtil 3 %.

Til beregning av tolden er det nødvendig at ledsage varer, der indføres til Transvaal, med en faktura, der i henhold til toldloven skal indeholde en opgave over varernes salgsværdi paa produktionsstedet. Exportørers opmærksomhet henledes paa nødvendigheten av at utfærdige en faktura i overensstemmelse hermed, for at undgaa ekstraomkostninger ved varernes toldbehandling.

II. Oranje-Fristaten.

Den samlede indførsel til Oranje-Fristaten beløp sig i 1909 til en værdi av £ 3 365 725, mot £ 2 807 370 i 1908, eller en opgang i værdien av £ 558 355. Av indførslen faldt i 1909 £ 3 905 paa Norge, mot £ 3 578 i 1908.

Av indførselsartikler, der maatte kunne interessere norske exportører, kan merkes:

	1909.	1908.
Skaaren last.	£ 25 942	£ 21 240
Høvlede bord	» 16 262	» 16 120
Kasser.	» 2 925	» 2 439
Forarbeidede trævarer . .	» 22 390	» 21 147
Cement	» 4 617	» 4 466
Smør	» 6 179	» 9 687
Margarin	» 700	» 1 449
Preserveret fisk	» 10 862	» 10 153
Tørret fisk	» 1 953	» 1 912
Kondenseret melk	» 11 596	» 13 388
Ost	» 6 764	» 7 210
Øl	» 60 391	» 30 591
Papirposer	» 1 969	» 1 632
Tapeter	» 2 735	» 2 150
Trykpapir	» 3 535	» 3 500
Pakpapir	» 2 771	» 2 286

Almindelige bemærkninger. Om der end, særlig for Transvaals vedkommende, i de sidste aar for 1909 har været sporet nogen bedring i kommerciel henseende, skapte dog den konkurrence, som kan føres tilbage til fredsslutningen, da forretningsfolk med sterk finansiell støtte strømnet til Transvaal i forventning om et nær forestaaende opsving inden alle næringslivets grene, et misforhold mellem tilbud og efterspørsel, som nødvendigvis maatte virke i hoi grad lammende paa handlen i en række av aar fremover.

Da imidlertid den del av befolkningen, der er direkte interessert i handel, neppe er bli forøket i nævneværdig grad siden krigen, og da behovet i samme tidsrum er steget enormt, er misforholdet mellem tilbud og efterspørsel som følge derav gradvis bli saa utjevnet, at aaret 1909 gjennemgaaende er bli karakteriseret som et tilfredsstillende aar i kommerciel henseende. Grunden til dette sterkt stigende behov kan søkes i den jevne og hurtige udvikling av mineindustrien og landbruket.

Guldproduktien er siden krigen steget fra en værdi av 12 mill. £ til 30 mill. £, og for at gi en

forestilling om, hvilken betydning denne stigning har for den merkantile verden, er det tilstrækkelig at nævne, at minerne ifjor kjøpte varer i Johannesburg, særlig maskiner, levnetsmidler til kaffere og bygningmaterialer, til en værdi av over 10 mill. £. Samtidig utbetalte de i arbeidsløn over 8½ mill. £, hvorav den største del er kommet den lokale handel tilgode.

Akerbruk og fædrift, hvis ophjælp har staat som en av de viktigste poster paa den nuværende regjerings program, har i aaret 1909 vist en større fremgang, end i noget tidligere aar. Medens Transvaal i 1904 indførte alt sit kjød, hvis værdi beløp sig til nær 1 mill. £, i frossen tilstand fra Australien og Argentina, importertes der ifjor intet kjød hertil fra oversjøiske lande, og den tid er neppe fjern, da export av denne vare maa tages under overveielse.

Egg, ost og smør, som tidligere maatte indføres fra andre verdensdele, produceres nu i tilstrækkelig mængde inden landet selv til at kunde dække eget behov, og av statistikken fremgaar det, at exporten av uld, huder og mais er i sterkt stigende, og at utførslen av tobak, frugt og andre landbruksartikler allerede representerer anseelige værdier.

Landbrukets fremgang skyldes særlig anvendelsen av moderne redskaper, oprettelse av praktiske og teoretiske landbruksskoler, utryddelse av grøshopper, indkjøp av avlsdyr, utryddelse av kvægsydomme og avholdelse av utstillinger, men kanskje særlig aapningen av «The Land and Agricultural Bank», som hjelper landmanden med laan til indkjøp av kvæg, saakorn og maskiner mot pant i jordeiendommen.

Sammenligner man 1909 med tidligere aar, saa betegner det, kommersielt seet, for saa vidt et stort fremskritt, som rækken av vanskelige aar med overdriven konkurrence med fjoraaret synes at skulle

avløses av tilfredsstillende tider, og selv om aaret 1909 neppe har bragt flertallet av firmaer noget nævneværdig overskud, har dog den transvaalske handelsstand, i tillid til, at den nu gaar lysere tider imøte, været gjennemgaende tilfreds med aaret som en velkommen overgang fra slette til gode konjunkturer.

Norges handel med Tyrkiet. Behov for direkte dampskibsforbindelse.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har i tilslutning til sin i nr. 40 indtagne beretning, til belysning av Norges handel med Tyrkiet, indsendt følgende opgave over Norges handelsomsætning med Tyrkiet i 1908 og 1909, hentet fra den norske handelsstatistik, og dertil knyttet nedenstaaende bemerkninger:

I. Indførsel til Norge fra Tyrkiet:

	Mængde.		Værdi.	
	1908. Kg.	1909. Kg.	1908. Kr.	1909. Kr.
Vin paa fustager	24 070	68 220	24 100	68 200
Cigarer og cigaretter	—	1 972	—	20 700
Fikener	460	31 150	100	8 700
Rosiner	11 200	193 720	4 200	67 500
Plommer, svsker og dadler	—	30 120	—	12 700
Mais, uformalet	406 040	—	45 500	—
Rug, do.	413 280	—	51 700	—
Andre varer			1 800	13 300
Ialt			127 400	191 100

II. Utførsel fra Norge:

A. Norske varer.

	Mængde.		Værdi.	
	1908.	1909.	1908. Kr.	1909. Kr.
Hermetiske matvarer	—	16 000 kg.	—	13 500
Medicntran, damprenset	—	1 110 hl.	—	53 300
Trælast, høvlet, alle slags	—	858 kbm.	—	31 600
do., skaaret, planker etc.	987 kbm.	382 »	25 700	10 800
Fyrstikker	—	38 600 kg.	—	14 700
Trykpapir	—	128 810 »	—	20 500
Pakpapir	—	670 930 »	—	44 500
Træpap	—	44 900 »	—	7 000
Andre varer				23 100
Ialt			25 700	219 000

B. Fremmede varer, hvorunder svenske transitvarer » 7 700

Det er glædelig at se, at den nye norske lov har bevirket, at man nu endelig har faat en længe efterlængtet, korrekt statistik over Norges handel med Tyrkiet. Dette saa meget mere som den tyrkiske statistik, der ligger aar tilbage, ikke indeholder nogen detaljer om handlen med vort land, idet alle varer opføres som komne fra, respektive eksporteret til de lande, hvor de transiterer (for vort lands vedkommende: Tyskland, England eller Belgien).

Ovenstaaende statistik viser en tilsyneladende meget stor stigning av saavel Norges import fra som Norges export til Tyrkiet; men dette er ogsaa kun tilsyneladende, idet ovenstaaende tabeller ikke kan sammenstilles, da vor statistik i 1909 er optat efter andre principper end i 1908. Det er dog ikke tvil-

somt, at saavel Norges export til som vort lands import fra Tyrkiet ogsaa i virkeligheten har været betydelig større i 1909 end i 1908, omend denne stigning ikke har været saa stor som ovenstaaende statistik viser.

Hvad importen fra Tyrkiet angaar, viser denne, med undtagelse av korn, der paa grund av daarlig høst omtrent ikke var gjenstand for export i 1909, for de øvrige artikler stor stigning, likesom følgende nye artikler er kommet til: plommer, svsker, dadler og cigaretter.

Hvad exporten angaar, kan denne ikke sammenlignes med opgaven for 1908, der jo kun indeholder 987 kbm. trælast, mens vor export dette aar desuten ogsaa utgjorde vel 1 000 hl. damprenset medi

cintran, vel 500 tons papir, endel konserver etc. Det tør imidlertid som nævnt antages, at der ogsaa paa exportens omraade i virkeligheden var en ikke helt ubetydelig stigning ifjor i sammenligning med 1908. Man har ogsaa godt haab om, at denne stigning vil vedvare, idet saavel interessen blandt herværende importører for norske varer som blandt norske exportører synes at være betydelig større end tidligere. Det vilde være i høj grad ønskelig, om Norges handelssamkvem med Levanten snart maatte naa den høide, at vi kunde faa en egen dampskibslinje til vore avsetningsmarkeder i det sydøstlige Europa, saaledes at norske exportvarer kunne bli fri for alle de med en omlastning forbundne ulemper.

Tømmerindkjøpene i guvernementet Archangelsk.

Udtag av indberetning fra generalkonsul H. A. Fulsen, Archangelsk.

Hovedkvantummet av den trælast, som exporteres fra Archangelsk, utføres i saget tilstand. Det er imidlertid ogsaa ganske betydelige kvanta, der exporteres som rundtømmer og sleepers. Særlig bemerkelsesværdig er det voldsomme opsving, som exporten av træmasseved og props i de senere aar har

tat. Stadig flere og flere trælastfirmaer i Archangelsk deltar i denne export, og man erholder en for blot nogle faa aar siden ganske ukjendt høi pris for varen, og dertil for en ikke uvæsentlig end dog betydelige pengeforskjud for næste aars leveringer. Hertil kommer, at en stadig større og større del av den solgte vare av kjøperen betales kontant i Archangelsk efter indlastningen, medens man tidligere kun kunde faa varen betalt efter dens utlossing ved fremkomsten til bestemmelsesstedet, og da ikke pr. indlastet, men utlosset kvantum.

Jeg har trodd at burde gjøre opmerksom paa dette forhold, da man i Norge vistnok for en stor del synes at nære den feilagtige anskuelse, at man fra Archangelsk kan skaffe sig træmasseved for en billig pris. Som meddelt i tidligere indberetninger eies næsten alle skoge i Archangelsk guvernement av staten. Der er saaledes kun én sælger av varen. Alle exportører maa under en gjensidig stor konkurrence, og derfor ogsaa til stadig stigende priser, dække sit behov ved kjøp paa de av staten aarlig om høsten avholdte auktioner, og exportørerne klager stadig sterkere og sterkere over, at skogforvaltningen ved fastsættelsen av sine minimumspriser og det utbudte kvantums størrelse baade fremtvinger en for sterk konkurrence blandt kjøperne og tar for litet hensyn til prisnoteringerne i utlandet.

De skotske fiskerier.

Konsul J. T. Salvesen, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—september 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	6 642 902	2 503 863	4 422 098	1 536 240	744 671	350 403	679 925	243 214
1910	7 860 149	2 675 247	5 489 147	1 541 935	661 108	376 540	817 928	320 911

Til Aberdeen ankom i løpet av september maaned:

1 014 trawlfartøier	mot 905 i september 1909.
81 damp-linebaater	» 67 —»—
596 mindre linebaater	» 509 —»—
452 sildebaater	» 366 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	127 021 cwts., værdi £ 68 015, mot 119 173 cwts., værdi £ 58 742 i september 1909.
Damp- og seil-linebaatene 20 448 »	—»— 14 244 » 12 203 » —»— 8 511 —»—
Mindre seil-linebaater . 1 108 »	—»— 500 » 642 » —»— 374 —»—
Sildebaatene	25 128 » —»— 6 388 » 22 831 » —»— 8 220 —»—

Ialt 173 705 cwts., værdi £ 89 147, mot 154 849 cwts., værdi £ 75 847 i september 1909.

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnittlig for:

Trawlerne	125.2 cwts. à 10 sh. 8½ d., mot 131.7 cwts. à 9 sh. 10¼ d. i september 1909
Linebaater, større	252.4 » » 13 » 11 d., » 182.1 » » 13 » 11 d. —»—
do. mindre	1.8 » » 9 » 0¼ d., » 1.3 » » 11 » 7¾ d. —»—
Sildebaatene	55.5 » » 5 » 1 d., » 62.4 » » 7 » 2½ d. —»—

Der indbragtes av:

Hyse	48 808 cwts., værdi £ 26 647, mot 57 410 cwts. og £ 25 109 i september 1909.
Hvitting	9 536 » —»— 2 939 » 6 811 » —»— 1 896 —»—
Torsk og lange	53 014 » —»— 24 110 » 37 644 » —»— 16 878 —»—
Flyndre	5 920 » —»— 11 027 » 4 869 » —»— 8 742 —»—

Til Aberdeen ankom fra Island 22 tyske trawlere medhavende en fangst av 13 181 cwts., værdsat til £ 3 487; den indbragte fangst fra Island under den tilsvarende maaned ifjor utgjorde 2 847 cwts., til en værdi av £ 788. Fra Færøerne ankom kun 10 fartøier med moderat fangst. Paa grund av knaphet paa fisk var fortjenesten for de paa ukentlige ture gaende trawlere kun moderat. Derimot fiskedes der paa

de nærmere liggende felter med mere held, men fangsten bestod hovedsagelig av meget smaa hyse, som til dels blev solgt som gjødningsstof etc.; det saaledes avhændede kvantum beløp sig til omkring 3 000 kasser. Nogle gode kast blev indbragt av damplinebaatene, men resultatet for hver baat var langt fra likt, idet nogle hadde udmerket fortjeneste, medens andre igjen kun saavidt klarte utgifterne. Seilbaatene hadde en ubetydelig fangst av smaa hyse. Kvantummet av den indbragte sild var ubetydelig og kvaliteten ringe.

Sildevrakningen i Riga.

Generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, har i forbindelse med tidligere indberetninger angaaende ophævelsen av den obligatoriske sildevrakning i Riga meddelt, at følgende regler angaaende den nye fakultative sildevrakning vil bli forelagt kommunestyret til vedtagelse:

De med sild handlende kjøbmænd stilles til disposition byens plads paa «Andreasholmen» til vrakning og lagring av sild, og herfor opkræves en avgift av $7\frac{3}{4}$ kopek pr. sildetønde. Til underhold av en av byen ansat sildevraker, der skal foreta den fakultative sildevrakning, opkræves en betaling av $6\frac{1}{2}$ kopek pr. vraket sildetønde. Til betaling av arbeiderne, der har at besørge de forskjellige arbeider ved uttagningen og vrakningen av silden opkræves en avgift av 12 kopek pr. fuld tønde samt endvidere 3 kopek pr. tønde til bødkeren.

Kulmarkedet i Hull.

Vicekonsul *L. P. Brekke* har indberettet, at exporten av kul fra Hull indtil utgangen av september, sammenlignet med det tilsvarende tidsrum forrige aar, viser følgende tal:

	1910. Tons.	1909. Tons.
Samlet export	2 912 137	2 395 620
Derav til Norge	44 930	31 143
Den samlede export i september maaned var	358 408	287 452
Derav til Norge	6 418	2 444

Kulmarkedet er fortiden flaut, og den almindelige mening er, at priserne vil komme lavere, saasnaart Østersjøsæsonen er avsluttet.

Smør- og egghandlen i Tyskland.

1. Utdrag av indberetning fra *generalkonsulatet i Berlin*.

Tilførslerne av indenlandsk smør var i aaret 1909 paa grund av den daarlige forhøst knappe, og for at tilfredsstille behovet maatte en stadig import fra utlandet finde sted. I almindelighet er de høie smørpriser meget skadelige, da de fører til benyttelse av surrogater, og de slette kvaliteter svækker ogsaa forbruget. Da den indenlandske produktion ikke kan dække behovet, føles den høie told av 10 mark pr. 50 kg. meget trykkende. Gjennomsnittsprisen for prima kvalitet pr. 50 kg. var i 1909 mark 122,41.

Tysklands smørimport utgjorde i dobbelteentner (50 kg.):

	Fra Danmark.	Østerrike-Ungarn.	Holland.	Rusland.	Tilsammen.
1907	51 400	19 166	152 291	157 983	388 119
1908	40 482	28 984	148 945	113 995	338 488
1909	58 671	13 685	168 707	178 248	440 457

Egghandlen var i 1909 som følge av de høit opdrevene priser i produktionslandene, de utilfredsstillende salgspriser og de store mængder uholdbare kvaliteter ulønsum og lider i det hele tat meget un-

der spekulasjonen, som søker at drive priserne i veiret ved i den billige tid at lagre eggene i kjølehusene og saaledes unddrage dem fra markedet. Eggengroshandlen i Berlin blev ifjor i mai maaned organisert som eget specialmarked; for fuldt friske, stemplede indenlandske egg betales i 1909 gjennomsnittlig 3,787 mark pr. Schock (60 stykker) uten rabat, for utenlandske 4,553 mark, for anden sort 3,604 mark og for kalkegg 4,687 mark. Til Berlin indførtes i 1909 41 798 000 kg. egg til en værdi av 43 893 546 mark.

II. Utdrag av beretning fra *konsulatet i Dresden*. Den høieste pris paa natursmør i 1909, nemlig 141 mark pr. 50 kg. inklusive emballage, opnaades i oktober maaned. I motsætning til den tidligere utstrakte anvendelse av sibirisk smør foretrekker man nu det baltiske, som viser sig at være friskere og kraftigere. For bedste vare baltisk smør betales der i 1909 indtil 128 mark pr. 50 kg. inklusive emballage. Hvis den norske vare, hvilket man jo skulde anta, er konkurrencedygtig, er konsulatet gjerne villig til at oppgi en skikket salgsgent.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen* utgjorde importen av sild ad sjøveien til St. Petersburg i tiden 1. til 15. oktober 1910:

Fra Norge	3 750	tdr.
» Skotland	9 032	»
» Tyskland	85 $\frac{1}{2}$	»
Totalimport	12 867 $\frac{1}{2}$	tdr.

Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Ravn*, New York.

Det amerikanske landbruksdepartement angir i sin maanedsrapport av 3. ds. veksttilstanden for bomuld den 25. september til 65,9 % av det normale, mot 72,1 % den 25. august, 58,5 % den 25. september 1909 og 67 % gjennomsnittlig pr. 25. september i de sidste 10 aar. Censusbureauet beretter samtidig, at der til samme dato var «ginned» 2 302 210 baller, mot 2 568 150 baller til 25. september 1909; denne mindreproduktion tilskrives dog blot en langsommere aarsvekst og ansees ikke som nogen grund til at forvente en tilsvarende ringere høst.

Paa grundlag av sidste rapport gjætter man nu paa en produktion av 11 $\frac{1}{2}$ mill. baller for indeværende sæson, mot forrige sæson 10 351 000 baller. Beholdningen av bomuld ved sidste sæsons slut (den 31. august iaar) opgives til 939 803 baller, hvorav 518 101 paa fabrikanters hender, hvorimot beholdningen den 31. august 1909 var ialt 1 483 585 baller.

New Yorks børsnoteringer den 4. ds. var:

Oktober-leverance	13.78	à	14.09	cents	pr.	pund
November-	—	13.94	-	14.05	»	-
December-	—	14.02	-	14.32	»	-
Febr. 1911-	—	14.14	-	—	»	-
Mai	»	—	14.33	-	14.59	»

KONSULATBERETNINGER

UTCIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 43.

Ukeutgaven.

29. oktober 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side
Mulighet for en forøket avsetning av norske varer til Natal. Indkjøp av uld til norske spinderier	241
Handelsomsætningen med Belgien. Importen av trælast, træmasse, papir, sten, is og fiskevarer	241
Utsigterne for import av fyrstikker, trælast og fiskekonserver m. v. til Syrien	244
Importen av papir og pap til Brussa (Tyrkiet). Export av olivenolje	244
Handelsomsætningen med Kanariøerne	244
Importen av norske varer til Lourenço Marques	245
Ismarkedet i Tyskland i 1909 og 1910	245
Isimporten til Storbritannien	246
Trælastmarkedet i London	246
Markedet for ski og andre norske vintersportartikler i Sydtyskland	246
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskofiskerier	246
Stigende import av sild og anden fisk til Rusland. — Planer om russisk fiskerivirksomhet ved Sakhalin	247
Homarkedet i Tyskland	247
Koleraens indflydelse paa tørfiskhandlen i Neapel. Lovbestemt vekselmøntorium	247
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	247
Forslag til ny sjofartslov under behandling i det australske parlament	248
Konsulatberetninger s maanedsutgave	248

Mulighet for en forøket avsetning av norske varer til Natal. Indkjøp av uld til norske spinderier.

Konsul J. J. Egeland, Durban, har meddelt følgende:

Medens importen til Natal av uhøvlet trælast fra Sverige i 1909 øket til £ 95 411 fra £ 62 781 i 1908, faldt indførslen fra Norge til £ 1 000 fra £ 3 139 i 1908, tiltrøds for storstreiken i Sverige.

Derimot viser statistikken en glædelig stigning i importen av levnetsmidler fra Norge, nemlig til £ 15 606 fra £ 13 578 i 1908 (Sverige henholdsvis £ 431 og £ 252).

Norsk hermetik synes at bane sig et godt marked, særlig preservert fisk, hvorav indførtes for £ 5 783 i 1909, mest røkede sardiner.

Totalimporten fra Norge i 1909 beløp sig til £ 20 905, mot £ 34 080 i 1908, medens importen fra Sverige øket til £ 191 222 fra £ 123 499.

Blandt varer fra Sverige kan nævnes:

Flasker, glaskrukker og krus	£ 3 763
Kassebord	9 375
Pakpapir	3 491
Træhuse og træammer	2 191
Avispapir	458
Fyrstikmateriale (splinter etc.)	15 929
Landbruksredskaper	14 312
Maskiner	1 366

Av disse artikler kom næsten intet fra Norge, naar undtages pakpapir (£ 1 182), avispapir (£ 184) og kassebord (£ 482).

I kasser — væsentlig frugtkasser og thekasser av gran, tilskaarne i forskjellige opgivne dimensioner og pakket i bundter — maatte Norge kunne konkurrere med ethvert andet land, likesaa i avispapir og specielt i pakpapir samt papirposer.

Hvis trælastexportører i Fredriksstad og andre steder — saaledes som det delvis skedde for nogle aar tilbake og med held — var repræsenteret i Durban ved en energisk agent, vilde man sikkert kunne placere ordres for trælast, særlig høvlet last, samt kassebord m. m.

Importen fra Danmark i 1909 beløp sig til £ 8 740.

Det maatte antageelig lønne sig for norske spinderier gjennem en paalidelig agent her at kjøpe sin uld direkte fra Durban, hvor auktioner holdes hyppig (som i London).

Derved vilde undgaas kommissioner til medlemmænd o. a. utgifter.

Mais burde ogsaa med fordel kunne sendes direkte til Norge, kanske ogsaa bark, huder m. m.

Lundgreens og den skandinaviske linjes skibe gaar tildels — rigtignok undtagelsesvis — direkte til Skandinavien fra Sydafrika. Men selv om man var henvist til at skibe via London eller Hamburg, blev ikke fragten synderlig høiere.

Handelsomsætningen med Belgien. Importen av trælast, træmasse, papir, sten, is og fiskevarer.

Konst. generalkonsul Leif Boyh, Antwerpen, har indberettet følgende:

Norge har i de tre sidstforløpne aar indtat pladsen som nummer 16 av de til Belgien exporterende lande. I 1909 har Tyskland overfløiet England og er blit nummer 2 i rækken som exporterende land til Belgien. Sverige er gaat ned fra at være nummer 17 i de to sidste aar til at bli nummer 18. Kongo er omvendt gaat op fra nummer 13 til nummer 11.

Nedenfor indtages en opgave over handelsomsætningen med Norge i 1909, sammenlignet med 1908. Opgaven, som er hentet fra den officielle belgiske handelsstatistik, viser, at indførslen til Belgien av norske varer (i «commerce spécial») i sidstforløpne aar opgik til en værdi av 31 573 000 fr., eller 843 000 fr. mere end i 1908. Utførslen fra Belgien til Norge var derimot i 1909 fr. 1 846 000 mindre end i 1908 og opgik til fr. 12 342 000 («commerce spécial»).

Vor export viser fremgang, forsaavidt angaar sten, fisk, kemiske produkter (karbid), mineraler (svovlksis) og fettstoffer.

Trælast og træmasse, som er vore væsentlige exportartikler til Belgien, viser i det sidstforløpne

aar nogen tilbagegang. Disse artikler skal behandles nærmere nedenfor.

Stigningen av vor export til Belgien av mineraler skyldes væsentlig vor økede export av svovlskis. Fordelen ved den norske kis er, at den uten undtagelse er fri for arsenik i motsætning til den spanske kis. Den til Belgien exporterede norske kis er desuten altid kobberholdig med indtil 3 à 4 %.

Hvad angaar den til Belgien fra norske havne kommende jernmalm, er denne næsten udelukkende svensk vare, skibet over Narvik. Av nedestaaende statistik vil sees, at værdien av jernmalmimporten fra Norge til Belgien er steget med 1 517 000 fr., medens indførslens mængde er gaat ca. 10 000 tons tilbage.

I denne forbindelse kan oplyses, at der i Belgien siden aaret 1906 for de indførte og utførte varer ansættes en officiel pris, som kan variere for hvert aar. For de importerede varers vedkommende tillægges prisen paa produktionsstedet den paaløpne fragt for transporten til Belgien. De officielle priser

gjennemgaaes desuten hvert aar av en kommission, opnævnt av finansministeren. Denne kommission benytter som basis de priser, som opgives av Antwerpens børs, de forskjellige offentlige og private administrationer og private forretningsmænd. Naar kommissionens sekretær har samlet alle oplysninger, opsætter han en liste over de forskjellige varers priser, som derefter diskuteres av samtlige medlemmer. Om nødvendig indhentes derefter yderligere oplysninger.

I 1909 er prisen paa importeret jernmalm pr. ton i den belgiske statistik ansat som følger i sammenligning med 1908:

	1908.	1909.		1908.	1909.
Fra	Fr.	Fr.	Fra	Fr.	Fr.
Tyskland . .	6.70	6.65	Sverige . .	24.08	25.27
Spanien . .	20.90	20.97	Andre lande	6.92	7.26
Frankrike .	7.28	6.88	Transit . .	6.92	7.26
Luxemburg	5.14	5.50	Export . .	6.92	7.26
Norge . .	6.92	25.27			

Indførsel til Belgien fra Norge:

	1908.		1909.		Forekelse eller tilbagegang i 1909.	
	Tons.	Frances.	Tons.	Frances.	Tons.	Frances.
Levende dyr	1	2 000	—	—	÷	1
Kjød	12	25 000	20	46 000	+	8
Fisk	524	311 000	1 098	387 000	+	574
Korn	—	—	1	—	+	1
Grønsaker	—	—	10	1 000	+	10
Kaffe	2	2 000	4	4 000	+	2
Andre drikke- og fødevarer . .	2	2 000	20	22 000	+	18
Huder og pelsverk	8	13 000	24	45 000	+	16
Fettstoffer	60	50 000	457	420 000	+	397
Jernmalm	96 226	666 000	86 404	2 183 000	÷	9 822
Jern og staal	444	29 000	179	11 000	÷	265
Zink	9	5 000	—	—	÷	9
Sten	26 721	690 000	43 729	1 032 000	+	17 008
Is	18 335	550 000	18 119	453 000	÷	216
Andre mineraler	18 872	1 542 000	37 709	2 474 000	+	18 837
Fro (saakorn)	—	—	6	2 000	+	6
Træ til bygnings- og snedkerarbeide	106 088	12 377 000	91 795	10 966 000	÷	14 293
Andet træ	2 869	102 000	538	19 000	÷	2 331
Træmasse	66 763	13 459 000	57 759	11 298 000	÷	9 004
Textilvarer	—	—	7	20 000	+	7
Droger	8	10 000	8	8 000	—	—
Bek og tjære	10	3 000	412	78 000	+	402
Andre ubearbejdede produkter .	174	8 000	656	110 000	+	482
Kemiske produkter	1 113	468 000	3 758	1 672 000	+	2 645
Vegetabiliske oljer	—	—	2	1 000	+	2
Farver	2	1 000	3	2 000	+	1
Bomuldsstoffer	50	159 000	14	64 000	÷	36
Beklædningsgjenstande	1	4 000	—	1 000	÷	1
Trævarer	78	14 000	33	8 000	÷	45
Pap og papir	490	153 000	487	167 000	÷	3
Typografiske produkter	—	1 000	—	2 000	—	—
Forarbejdet jern og staal	224	48 000	221	40 000	÷	3
Maskiner og maskindele	2	3 000	12	9 000	+	10
Skibe og baater	7	2 000	9	7 000	+	2
Vaaben	—	—	—	1 000	—	—
Taugverk	2	2 000	1	1 000	÷	1
Kortvarer og isenkram	2	6 000	1	4 000	÷	1
Kunstgjenstande	—	1 000	—	4 000	—	—
Andre fabrikvarer	22	24 000	9	13 000	÷	13
Tilsammen	339 121	30 732 000	343 505	31 575 000	+	4 384
					+	843 000

Utførsel fra Belgien til Norge.

1908.

1909.

Forøkelse eller tilbagegang
i 1909.

Tons.	Frances.	Tons.	Frances.	Tons.	Frances.		
11	23 000	61	91 000	+	50	+	68 000
2	2 000	2	3 000	—	—	+	1 000
2 986	549 000	357	82 000	—	2 629	—	467 000
156	39 000	652	152 000	+	496	+	113 000
354	47 000	326	46 000	—	28	—	1 000
409	422 000	292	312 000	—	117	—	110 000
700	252 000	790	292 000	+	90	+	40 000
21	28 000	33	23 000	+	12	—	5 000
1 272	2 052 000	1 589	2 951 000	+	317	+	899 000
101	83 000	65	60 000	—	36	—	23 000
20	—	20	—	—	—	—	—
14	1 000	39	15 000	+	25	+	14 000
267	140 000	329	184 000	+	62	+	44 000
419	11 000	14 185	121 000	+	13 766	+	110 000
5 265	93 000	4 523	78 000	—	742	—	15 000
4 199	108 000	1 773	43 000	—	2 426	—	65 000
9 437	412 000	7 420	334 000	—	2 017	—	78 000
2 243	219 000	1 040	52 000	—	1 203	+	167 000
60	59 000	63	49 000	+	3	—	10 000
725	228 000	1 631	504 000	+	906	+	276 000
443	89 000	167	35 000	—	276	—	54 000
91	62 000	152	80 000	+	61	+	18 000
283	135 000	143	78 000	—	140	—	57 000
857	1 071 000	164	164 000	—	693	—	907 000
612	184 000	901	243 000	+	289	+	59 000
2 020	166 000	460	203 000	—	1 560	+	37 000
3	3 000	4	4 000	+	1	+	1 000
8 057	1 052 000	7 863	1 079 000	—	194	+	27 000
831	568 000	744	530 000	—	87	—	38 000
263	132 000	256	154 000	—	7	+	22 000
3	43 000	4	55 000	+	1	+	12 000
90	107 000	37	37 000	—	53	—	70 000
40	190 000	27	147 000	—	13	—	43 000
13	30 000	32	75 000	+	19	+	45 000
151	427 000	93	290 000	—	58	—	137 000
6	23 000	10	51 000	+	4	+	28 000
23	66 000	18	115 000	—	5	+	49 000
20	59 000	18	49 000	—	2	—	10 000
3	6 000	4	5 000	+	1	—	1 000
2	2 000	3	4 000	+	1	+	2 000
9	6 000	6	5 000	—	3	—	1 000
2	23 000	2	22 000	—	—	—	1 000
244	55 000	177	26 000	—	67	—	29 000
243	138 000	113	62 000	—	130	—	76 000
1	3 000	1	2 000	—	—	—	1 000
145	25 000	326	28 000	+	181	+	3 000
396	182 000	567	234 000	+	171	+	52 000
7	19 000	3	5 000	—	4	—	14 000
23 723	3 903 000	15 979	2 513 000	—	7 744	—	1 390 000
78	36 000	274	116 000	+	196	+	80 000
1	1 000	—	—	—	1	—	1 000
1	1 000	1	6 000	—	—	+	5 000
53	28 000	3	1 000	—	50	—	27 000
123	55 000	167	75 000	+	44	+	20 000
10	100 000	7	67 000	—	3	—	33 000
313	344 000	292	321 000	—	21	—	23 000
5	10 000	9	20 000	+	4	+	10 000
4	7 000	6	8 000	+	2	+	1 000
—	3 000	—	2 000	—	—	—	1 000
4	3 000	4	5 000	—	—	+	2 000
65	63 000	49	32 000	—	16	—	31 000
—	—	—	1 000	—	—	+	1 000
—	—	—	1 000	—	—	+	1 000
67 898	14 188 000	64 276	12 342 000	—	3 623	—	1 846 000

Ogsaa i aaret 1909 var træmasse, trælast, ler fra Norge til Belgien. Disse artikler skal nedensten, fisk, papir og is de væsentligste exportartik- for behandles nærmere. (Forts. i næste nr.)

Utsigterne for import av fyrstikker, træløst og fiskekonserver m. v. til Syrien.

Vicekonsul *Othou G. Tattarachi*, Beirut, har indberettet følgende:

Norge har hittil ikke underholdt nogen direkte handelsforbindelse med Syrien. Det synes imidlertid at være av interesse at nævne nogle artikler, som muligens kunde gjøres til gjenstand for handel mellem Norge og Syrien.

Fyrstikker. Der blev i 1908 i Beirut importeret ca. 330 000 kg. fyrstikker, hvorav fra Østerrike 60 %, Italien 35 % og Sverige 5 %. Priserne paa de østerrikske fyrstikker er fres. 26.25 à 34.00 pr. kasse à 200 æsker, italienske fyrstikker fres. 29 à 35 pr. kasse, svenske fyrstikker fres. 58 à 60 pr. kasse à 60 dusin. Det mest kjendte merke er «Cheval». Der importeres likeledes kasser paa 500 dusin, merket «Impregnerade», hvis pris varierer fra fres. 68—75. De angivne priser er at forstaa eif. Beirut.

Træløst. Importen av træløst var tidligere meget betydelig, men er i løpet av nogle aar formindsket som følge av den stadig tiltagende bruk av jern i bygningskonstruktioner. Det er imidlertid en vare, som vedvarende vil indta en betydelig plads blandt de artikler, som landet importerer fra utlandet.

Tilførslerne stillet sig i 1908 som følger: Furu omtrent 9 400 tons, valnøttræ 90 tons, campechtræ 8 tons og bearbejdet træløst 107 tons.

Gjennemsnittspriserne her paa pladsen er: Bord, planker fres. 56 pr. km., bjelker fres. 59 pr. km. og valnøttræ fres. 75 pr. km.

Disse produkter kommer hertil fra Rusland, Rumänien og Karamanien (en del av det asiatiske Tyrki). Dimensionerne for de gangbare planker er: Længde 4 m., bredde 12—38 cm., tykkelse 12—24 mm.

Fiskekonserver. Salget herav stiller sig noksaa gunstig:

Sardinier i boxer paa 250 gr.	ca. fres. 0.50—0.60
Tunfisk —»—» —»—»	0.80—0.90
Laks —»—» —»—»	0.65—0.80
Hummer —»—» —»—»	1.50—1.40
Ansjos pr. kg.	fres. 2.00—2.20
Sild i boxer pr. box.	0.60—0.80

Størstedelen av disse konserver kommer fra Grækenland, Italien, Spanien, Portugal og Frankrike. Frankrike leverer desuten 3 000 kg. torsk aarlig.

Huder og skind. Importen herav andrager aarlig til: 600 tons uforarbejdede huder og 800 tons forarbejdede. Frankrike sender garvede og farvede huder, gjeteskind, kalveskind og saalelær (gjennemsnittspris fres. 3.25—4.50 pr. kg.), Tyskland farvede huder og kalveskind (gjennemsnittspris fres. 3.40—3.60 pr. kg.). Italien leverer særlig saalelær og farvede huder (gjennemsnittspris fres. 3.40—3.80 pr. kg.). Amerika har i nogen tid leveret sort, lakeret gjeteskind, en noksaa skattet vare.

Jern. Det jern, som importeres, er belgisk jern, bløtt staal og mindre kvanta svensk jern av bedre kvalitet. Importen i 1908 utgjorde 4 500 tons stangjern, 2 000 tons bearbejdet jern, 180 tons jernblik, 160 tons galvaniseret jern.

Importen av papir og pap til Brussa (Tyrkiet). Export av olivenolje.

Vicekonsul *Rob. C. Rindelaub*, Brussa, har indberettet følgende:

Indtil nu synes Norge at ha hat liten eller ingen interesse av at oparbejde en direkte handel med

mit distrikt, dog er der avsetning her for forskjellige artikler, som det muligens vilde vise sig umaken værd for den norske industri at forsøke at sikre sig salget av, saa meget mere som importen her er motagelig for en forøkelse.

I nærværende beretning vil jeg kun henlede opmerksomheten paa mulighetene for import av papir, hovedsagelig *brunt trapapir*. Over hele Orienten brukes dette papir til indpakning og ogsaa i dette vilajet, men specielt i omegnen av Brussa og de dele av provinsen, hvor silkeavlens utgjør hovednæringsveien. Konsumtionen er tiltat sterkt paa grund av, at denne sort papir med udelukkelse av andre sorter anvendes i silkeormkulturen.

Finland har næsten alene underholdt forretningen i brunt papir, hvorav forbruket andrager til adskillige tusen baller aarlig, hvorav mere end 3000 gaar til nævnte oiemed, mens resten gaar til andre importecentrer i vilajettet. De vigtigste distrikter er Eski Chéhîr, Bilédjîk, Kutahia, Afion Karahissar og Ouchak; specielt er Eski Chéhîr en by av stigende betydning, et sammenknytningspunkt, som den er ved den anatolske jernbane.

Importen av *trykpapir* byder for nærværende ingen interesse av mangel paa trykning av aviser i vilajettet. En avis utkommer to gange om uken i Brussa, mens alle andre aviser daglig kommer med posten fra Konstantinopel. *Hvit og brun pap* sælges, men hvad den første angaar, saa er den norske vare altfor dyr i sammenligning med den hvite trapap, som kommer fra Østerrike. Den norske vare er bedre, men det viktigste i Anatolen er lave priser, hvorfor den østerrikske vare foretrakkes. I den senere tid har Finland bragt hvit pap paa markedet, og jeg kan ikke se nogen grund til, at ikke ogsaa norske fabrikker skulde kunne konkurrere. Hvad den brune pap, lærpap, angaar, er baade Tyskland og Østerrike fortrængt paa markedet av en billig vare, fabrikeret i Holland, som muligens ogsaa kunde skaffes fra Norge.

Skrivpapir finder en ganske stor avsetning, saavel linjeret som ulinjeret, men kun i ganske almindelige kvaliteter, paa hvilke Østerrike like til nu synes at ha monopol, men norsk skrivpapir kunde muligens ogsaa finde et marked her, hvis nogen fabrikk vilde bryde sig om at ta op denne forretning.

Hvad *exporten* herfra angaar, kunde den norske konserveindustri muligens med fordel kjøpe olivenolje i nogle av vilajettets distrikter, som er bekjendt for den gode vare, de producerer.

Jeg vil i en anden rapport behandle andre artikler, i hvis import Norge ogsaa maatte kunne faa sin andel. I mellomtiden vil jeg naturligvis med glæde meddele svar paa enhver forespørsel, som maatte indkomme til vicekonsulatet.

Handelsomsætningen med Kanariøerne.

Indberetning fra konsul *O. R. Thoresen*, St. a Cruz de Tenerife.

Importen til Kanariøerne fra Skandinavien bestaar væsentlig av materiale til pakning av frugt. I første række kommer kassebord. Kvantummet fra Sverige er noget større end fra Norge. For nogen aar siden var forholdet omvendt.

Av torvstrø til pakning av tomater og poteter importeres der til øerne aarlig ca. 6 000 tons, hvorav en halvpart til St. a Cruz. I 1909 kom 228 tons fra fra Sverige. Fra Norge kunde der muligens ogsaa gjøres noget i denne artikel.

Der forbrukes her paa øerne aarlig en 6 à 8 000 tons kunstig gjødning av alle sorter. Et større frugt-firma har forsøkt en prøve av salpeteret fra Not-odden, hvilket har git gode resultater.

Med norske skibe importertes i 1909 til Tene-rife fra Norge bl. a. 1 928 std. tømmer og sagmug (fra Sverige 1 963 std., Finland 218 std.), 61 std.

planker og bord (fra Sverige 58 std.), 11 tons fyr-stikker (fra Sverige 18 tons), 4 775 kg. øl, 5 680 kg. vat, 35 tons kalciumkarbid, 15 tons klipfisk, 193 tons papir (fra Sverige 91 tons).

Med norske skibe exportertes til Norge fra Tenerife 2 447 kolli bananer.

Importen av norske varer til Lourenço Marques.

Utdrag av indberetning fra fung. konsul *A. C. Saunders*.

Importen til Lourenço Marques av de viktigste varer fra Norge og fra andre lande beløp sig i 1909 til:

	Av norsk oprindelse.		Totalimport.	
	Mængde i kg.	Værdi i £.	Mængde i kg.	Værdi i £.
Kondenseret melk	2 762	163	158 528	5 008
Ikke specificerede varer	25	5	77 853	2 326
Baater	1	10	7	374
Trælast, planker etc.	118 956	663	2 898 317	12 997
Trævarer	940	17	81 687	2 171
Bomuldsvarer	51	1	313 788	53 205
Glasvarer	20	10/-	57 808	1 206
Sardiner og anden conserveret fisk	50	5	79 862	5 550
Kemiske produkter	9 000	111	145 197	2 536
Cement	276 760	600	4 620 241	10 445
Tørret frugt og grønsaker	6	1	14 136	823

Der er her et godt marked for billige fiskekonserver for de indfødte. Der er altid efter-spørsel efter trælast og cement, og der er fremdeles mulighed for øket import av disse artikler fra Norge.

Ismarkedet i Tyskland i 1909 og 1910.

I. Beretning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

For kjøleindustrien var aaret 1909 i enhver hen-seende ugunstig paa grund av den formindskede lagring av smør og vildt i kjølehusene. Kunstis-fabrikationens stilling var særlig ugunstig, da paa den ene side den rikelige innsamling av naturis trykket priserne, og leveringer maatte overtages til underpris, og paa den anden side avsetninger som følge av den ugunstige kolde sommer lot meget til-bake at ønske.

Som følge av den vedholdende kulde vinteren 1908-09 indbragtes usedvanlig meget naturis av fortreffelig kvalitet. De store ishuse var derfor overalt fylt med god is, og konsumenterne kunde dække sit behov ved aarsavslutninger til lave priser; men da som-meren gjennomgaaende var kald, blev meget is til-bake, og desuten gjorde kunstisfabrikationen, hvis produktion begunstigedes av det kolde sommerveir, og hvis maskinelle indredninger fra aar til aar sikrer en rationellere drift, hele aaret igjennem en betydelig konkurrence.

II. Beretning fra vicekonsul *Chr. Lassen*, Altona.

I 1909 importertes ingen is til Altona, da den foregaaende vinter bragte en mere end almindelig jevn kulde, hvorved magasinerne her fylldes av di-striktets egen naturis. Derimot vil importen av is fra Norge i 1910 antagelig langt overstige importen i 1908, som opviste 2 020 tons is fra Norge.

III. Beretning fra vicekonsul *Carl Fisser*, Emden.

Fra Norge er der i 1910 til Emden indført ikke saa litet av blokis, en artikel, som i det sidste ikke har været indført fra Norge i nævneværdig grad. Der er nemlig iaar til Emden alene i aarets første 4

maaneder fra Norge indført ca. 6 500 tons is, hvorav alt paa et ubetydelig kvantum nær er gaat videre pr. jernbane eller nedover kanalen.

IV. Beretning fra vicekonsul *F. Alb. Pust*, Geestemünde.

Mens vinteren 1908-09 var meget streng, var vinteren 1909-10 i Tyskland meget mild, hvorfor ingen is blev indhøstet paa de herværende isdammer. De i Geestemünde og omegn beliggende isfabrikker kan ikke dække det store behov fra havfiskets og fiskehandelens saa vel som passagerskibsfartens side, og importen av is fra Norge, ved hvilken ældre seilskibe endnu med fordel kan anvendes, er derfor steget sterkt.

V. Beretning fra vicekonsul *A. Wegener*, Kiel.

Av is indfortes i 1909 fra Norge 430 tons til en værdi av ca. 3 500 mk. Iaar vil importen av denne artikel bli adskillig større paa grund av den milde vinter ifjor.

VI. Beretning fra konsul *Hermann Schlinm*, Königsberg.

Begyndelsen av aaret 1909 utmerket sig ved særlig gunstige veirforhold for indlagringen. Isen kunde lagres fri for sne og med tilstrækkelig tykkelse. Sommeren var imidlertid indtil i august vedvarende kjølig; først mot slutningen av denne maaned og i september blev avsetningen ved det indtrædende varme veir tilfredsstillende.

Priserne var forskjellige, nemlig:

			$\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{6}$.	$\frac{1}{6}$ - $\frac{1}{8}$.	Fra $\frac{1}{8}$ av.
Leveret frit i hus.	mindst 15 ctr. paa engang	45	55	65	
	— 5 » » —	60	70	80	
	mindre end 5 » » —	70	80	90	

VII. Beretning fra konsul *Franz Täubrich*, Dresden.

Forrige vinter var litet gunstig for ishøstningen. Kun fra 20. til 24. december 1909 og fra 28. januar til 6. februar 1910 kunde man sage is. Arbeidet var forbundet med store vanskeligheter, og kvaliteten var slet. Siden den varme vinter i 1898 er der derfor ikke blit indført saa meget is som i indeværende aar. Allerede fra begyndelsen av februar levertes dyr is i hundredevis av vogne fra «Erzgebirge» og andre høitliggende steder endnu længere borte, likesom der ogsaa regelmæssig maatte indføres is fra Norge. Ispriserne steg, og der er pr. centner naturis betalt mk. 1.50 frit leveret i hus.

Isimporten til Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, indberetter, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av september maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	30 173	15 000
1909	47 151	21 924
1908	38 565	19 810

Trælasmarkedet i London.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende:

Beholdningerne av høvlede bord i Londons dokker utgjorde ved utgangen av september maaned:

1910. 1909. 1908.

4 719 000 stkr. 3 921 000 stkr. 5 556 000 stkr.

Leveringerne fra dokkerne av samme vare utgjorde i september:

1910. 1909. 1908.

880 000 stkr. 959 000 stkr. 1 008 000 stkr.

Samtidig levertes fra skibssiden:

3 481 P. S. II. 837 P. S. II. 1 824 P. S. II.

Der er ingen væsentlig forandring at notere siden sidste indberetning. Markedet er stille, og de tidligere opgivne priser er fremdeles raadende. Stigningen i høvlet granlast har været meget merkbar i den sidste tid, og priserne er nu næsten de samme som for furu.

I rundlast er markedet omtrent død paa denne tid; kontrakterne avsluttes væsentlig om vaaren. Den forestaaende kroning kan muligens bevirke nogen efterspørsel efter rundlast til flagstænger etc., men man bør ikke gjøre sig for store forventninger, da kontraktører og større bygmestre pleier at sitte inde med noksaa store lagre.

Markedet for ski og andre norske wintersport-artikler i Sydtysskland.

I. Indberetning fra konsul *Franz Täubrich*, Dresden.

Dresden er paa grund av sin gunstige beliggenhet en hovedsportsplads og er som saadan et meget godt avsetningssted for ski og andre sports-artikler. Der er gjort propaganda for de norske produkter av de herværende hovedimportører, og avsetningen er vistnok steget, men tilsynelatende ikke i den grad, som det kunde været ventet.

Desværre klages der hersteds over, at de norske leverancer hverken er ensartede eller regelmæssige, og desuten er der allerede dukket op fabrikanter, hovedsagelig i ski, i de nærliggende Erzgebirge, likesom ogsaa i Riesengebirge.

Et herværende stort sportsfirma har paa konsulatets foranledning sat sig i direkte forbindelse med førsteklases norske producenter. Firmaet vil ikke bare beskæftige sig her, men ogsaa ved hjælp av en dygtig mand bereise andre distrikter, og det er at haabe, at de forønskede resultater, særlig i de mest foretrukne og skattede fabrikata, ikke vil utebli.

Det bemerkes, at tysk tekst ikke bør mangle paa etiketten.

II. Indberetning fra konsul *Paul Baus*, Mannheim.

Det maa siges, at avsetningen av norske ski i Mannheims konsulatdistrikt i vinterhalvaaret 1909—1910 var tilfredsstillende, ja, tilførslen kunde vistnok ofte ikke engang dække behovet.

Skisporten er, specielt i badensisk Schwarzwald, en overordentlig yndet sport. De forskjellige skifor- eninger sørger for anlæg av hopbakker og arrangement av skistevner, som aar for aar vinder større tilslutning. De store rend ved Feldberg i Schwarzwald, der avholdes hvert aar i januar og februar, kan glæde sig ved en overordentlig sterk tilslutning, ikke alene fra tyske sportskredse, men ogsaa fra Norge, Schweiz og Østerrike.

Norske ski nyter endnu et vist fortrin, og det anbefales norske exportører for skisæsonens indtræden at holde større lagre i Mannheim, Heidelberg, Pforzheim, Karlsruhe og Freiburg.

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Fung. konsul *E. A. Seeberg*, Bordeaux, har meddelt følgende:

Av 2det Newfoundlandsfiske utveiedes i september maaned: 15 ladninger = 2 262 563 kg; tillagt tidligere opgivne kvanta opviser dette fiske nu 22 fartoier med 3 522 563 kg.

Av andre tilførsler ankom: 1 fartoi, utveiende 36 732 kg, tilhørende 2det Islandsfiske, hvilket tillagt tidligere ankomne 3 ladninger bringer dette fiske op til ialt 4 ladninger = 207 614 kg. Hvad Islandsfisket forøvrig angaar, meddeles der konsulatet, at dette ikke har været tilfredsstillende, og man vier samme her forholdsvis liten opmerksomhet. Det er endog blit mig fortalt, at flere redere ikke skal ha til hensigt at sende sine fartoier paa næste aars fiske til Island paa grund av dette aars mindre gode resultater; men der bør dog formentlig ikke fæstes saa megen lid hertil.

Newfoundlandsfisket har været godt; men hvad der for mange klipfiskhandlere her har været uheldig, er, at varen ankommer saa sent i aar. Derigjennem er mangen ordre, der under almindelige omstændigheter vilde ha været akcepteret, gaat tapt, og dette har ogsaa bevirket, at prisen paa raavare har holdt sig, ja endogsaa steget lidt. Man mangler i Bordeaux lagerbeholdninger, og da efterspørslen er livlig, er de hittil ankomne ladninger straks blit avhændet.

De nuværende priser for raafisk opgives mig at være frs. 25—27 pr. 55 kg.; og der er al sandsynlighet for, at normale priser først vil indtræde, naar hovedmængden av flaaten ankommer.

Utførslen av klipfisk var i september maaned:

Til Spanien	549 400 kg.
» Italien	453 000 »
» Alger	69 179 »
» Martinique og Guadelupe . .	54 200 »
» andre lande	95 300 »

Ialt 1 221 079 kg.

Prisen for den tørrede vare er som opgit i min forrige beretning.

Paa toldkammerets importliste staar ogsaa opført 71 500 kg. som kommende fra Senegal; der tilskrives i herværende interesserede kredse dette fiske ingen større betydning; men skulde yderligere kvanta ankomme, vil konsulatet søke indhentet nærmere oplysninger angaaende dette fiske, produktets kvalitet, priser etc.

Stigende import av sild og anden fisk til Rusland. — Planer om russisk fiskerivirksomhet ved Sakhalin.

Udtræk av indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

Som nummer 2 blandt Ruslands importartikler staar sild, hvorav indførslen siden 1906 har befundet sig i hurtig stigning. Gjennemsnitlig indførtes pr. aar:

1895—1899	ca. 7,1 mill. pud.
1900—1904	» 8,6 » »
1905	» 11,2 » »
1909	» 17,5 » »

Importen av sild hadde i aaret 1909 en værdi av 21,4 mill. rubl.

Rikets import av sild stillet sig ifølge den officielle russiske statistik som følger i tusen pud:

	1908.	1909.
St. Petersburg	2 616	3 156
Reval	490	420
Riga	1 130	1 359
Libau	5 285	5 046
Wershbollowo pr. jernbane	1 371	1 297
Grajewo » »	2 904	2 976
Mlawo » »	1 111	932
Alexandrowsky » »	181	183
Sosnowitz » »	134	126
Warschau » »	551	576
Diverse steder	1 079	1 419

Ialt 16 852 17 490

Importen av anden fisk har likeledes i de sidste aaret øket hurtig; værdien av samme androg i aaret 1904 til ca. 4,5 mill. rubler, mot ca. 7,3 mill. rubl. i 1909. Aarsaken til den forøkede indførsel av sild, der nu maa betragtes som en vigtig masseforbruksartikel, er, at priserne for andre levnetsmidler, som brød, kjød, meieriprodukter, egg etc. er blitt dyrere, hvorimot prisen for sild er blitt billigere; desuten spiller ogsaa det daarlige fangstresultat i det europæiske Ruslands indsjøer en viss rolle.

I privatkredse tales der nu meget om, at der, naar Rusland nu er kommet til en varig forstaaelse med Japan, skal begyndes med utnyttelse av de rike silde- og fiskepladser i Østasien ved Sakhalin. — Naar disse projekter begynder at anta praktisk form, turde norske fagmænd visselig kunne skaffes varig og lønnende beskæftigelse, likesom vel ogsaa fiskefartøier og fangstredskaper turde bli efterspurgt.

Høemarkedet i Tyskland.

I. Indberetning fra generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg.

Høsten 1909 var der en livlig efterspørsel efter hø i hele Tyskland, men særlig i Sydtyskland og i de store fabrikcentrer, saasom Westfalen, Sachsen m. m. Der foregik da ogsaa i høstens løp en ganske anseelig import av hø fra Norge, likesom der blev avsluttet ret mange kontrakter for levering utover vinteren og vaaren 1910, da importen kulminerte. Til Hamburg importertes fra Norge i aaret 1909 ca. 1 428 tons til en i statistikken opgit værdi av ca. 130 000 mk. Høsten 1909 og i begyndelsen av januar 1910 opnaadtes en pris av mk. 85 à 90 pr. ton cif. Hamburg for prima kløver og timotei samt mk. 75 à 80 for prima voldho.

I februar og mars iaar gik prisen ned med 10 % paa grund av den tidlig indtrufne vaar.

Grunden til den livlige høimport fra Norge i vinter var som bekjendt den, at Norge i flere aar hadde hat gode høaar. I Tyskland var derimot det motsatte tilfældet; man sat ikke inde med ældre beholdninger, ialfald ikke av nævneværdig omfang, og den regnfulde sommer i 1909 ødelagde for en stor del høsten.

Det kan ikke noksom indskjærpes norske høeksportører, at de, dersom de vil undgaa reklamationer, strengt maa overholde kontraktbestemmelserne med hensyn til kvalitet, sortering m. m.

II. Indberetning fra konsul *Karl Kolzenberg*, Frankfurt a. M.

Høhøsten i 1909 faldt usedvanlig ugunstig ut, hvad der atter hadde en forøket import tilfølg. Det er interessant i denne forbindelse at konstatere, at der endog gjordes forsøk med at importere hø fra Afrika, dog uten held. Engros-priserne for hø stillet sig i de sidste aar som følger:

1909. 1908. 1907.

Mk. 3.20—5.20 2.60—3.60 2.60—3.50 pr. 50 kg., alt efter kvaliteten.

Koleraens indflydelse paa tørfiskhandlen i Neapel. Lovbestemt vekselmøntorium.

Generalkonsul *P. Ottesen*, Genua, har indberettet følgende:

Tørfiskhandlen ligger fortiden nede, da man i provinsen paa grund av koleraen ikke er tilbøielig til at forsyne sig med levnetsmidler fra Neapel.

Som følge av de vanskelige omsætningsforhold, som koleraen har avstedkommet, og for at komme de mindre handlende tilhjelpe er det ved kongelig dekret bestemt, at vekslers utfærdiget for den 26. september og paa indtil 500 lire, betalbare i Neapel, skal tilstaaes en fristforlængelse av 3 maaneder.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheden av de i havne i Storbritannien og Irland med last ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til september d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1909 og 1908:

	1910. Tons.	1909. Tons.	1908. Tons.
Indklarerede:	30 898 158	29 876 155	29 919 504
Derav britiske	21 571 884	21 094 837	20 780 287
» norske	2 182 868	2 021 984	2 095 523
Utklarerede:	42 866 558	42 416 989	42 377 739
Derav britiske	27 124 860	26 994 368	26 605 842
» norske	2 804 025	2 675 375	2 895 211

Forslag til ny sjøfartslov under behandling i det australske parlament.

Vicekonsul *Sigurd Bentzon*, Melbourne, har indsendt et exemplar av et nyt forslag til sjøfartslov, som har passeret første gangs læsning i det australske parlament, og har til samme knyttet følgende bemerkninger:

Det nye forslag er for en stor del overensstemmende med «The Navigation Bill for 1908», men det indeholder dog endel nye og vigtige bestemmelser av betydning ogsaa for utenlandske skibe. Av disse forandringer tillater jeg mig at hitsætte nogle, som tør være av interesse for den norske skibsfart paa Australien:

I de indledende paragraffer defineres forskjellige i loven brukte uttrykk, og blandt disse kan nævnes: «*Australian Trade Ship*». Hermed skal nu forstås ethvert skib, som seiler mellem 1) australske havne, 2) Australien og steder, som hører under Australien, New-Zealand og øerne i det Stille Hav.

Ved «*Limited Coast Trade Ships*» forstås et fartoi, som udelukkende er engageret paa korte oversjøiske ture mellem Australien og havne, som ikke ligger mere end 400 mil borte.

«*Desertion*»: Hermed menes nu: fravær fra fartøiet uten lovlig grund eller undskyldning med hensigt ikke at ville vende tilbake.

I fjerde avsnitt med overskrift «*Supplying Seamen*» bestemmes det, at ingen person utenfor paamonstringsmyndighet, eier, fører, styrmand eller maskinist skal engagere sjømænd til tjeneste ombord i noget fartoi, britisk saavelsom fremmed.

En helt ny og betydningsfull bestemmelse er lovens § 43, i henhold til hvilken intet medlem av besætningen paa et skib — britisk saavelsom fremmed —, som seiler paa utlandet, maa delta i lastning og losning av fartøiets last. Maximumsmulkten herfor er £ 100.

Straffen for disiplinærforseelser er betydelig forringet i det nye utkast. Saaledes kan nævnes, at rømning nu skal straffes med tap av al optjent hyre, dog ikke over £ 20, og fravær uten tillatelse med to dages hyretap.

Lugarbekvemmelighetene for mandskapet vil bli adskillig utvidet for australske skibe, og fartøier som gaar i kystfart paa Australien. Desuten skal mandskapet nu ha sit specielle spiserum.

Under avdeling III, der vedrører sjømænd, tjenstgjørende ombord i fremmede skibe, bestemmes bl. a. i § 180, at en australsk undersaat, som har rømt fra et fremmed fartoi, ikke kan bli bragt ombord igjen ved politiets hjelp.

Avdeling IV, som omhandler besigtigelse, sjødygtighetscertifikater etc., gjelder for alle skibe, britiske saavelsom utenlandske. Generalguvernøren kan dog i tilfælde av gjensidighet gjøre undtagelse for de landes vedkommende, hvor der findes likesaa effektive bestemmelser for fartøiers sjødygtighet.

Nærværende utkast har gjentatt det eldre utkasts bestemmelser om generalguvernørens bemyndigelse til i tilfælde av gjensidighet at tillate et andet lands fartøier at seile i kystfart paa Australien, dog med den indskrænkning, at et fremmed lands skibe ikke maa gives privilegier utover dem, som tilstaaes britiske skibe.

Der er en mulighet for, at forslaget blir vedtatt allerede i denne session, og det formodes, at det ikke vil bli synderlig forandret.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 10 (oktober) 1910 med følgende indhold:

Argentina. Aarsberetning for 1909 fra legationen i *Buenos Aires*.

Indhold: Skibsfart. Almindelig oversigt. Import. Export. Uld. Hvete. Linfrø. Mais. Havre. Frosset kjød. Mel. Smør. Quebracho. Hvalfangst.

Uruguay. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Montevideo*.

Indhold: Skibsfart. Havneforhold. Lodsforhold. Fragter. Mønstringsforretninger. Beri-beri. Import. Export. Finansier. Konsulatets virksomhet.

Skibsfarten paa Brasilien i 1909. Indberetning fra generalkonsulatet i *Rio de Janeiro*.

Indhold: Skibsfartsbevægelsen. Fragter. Skibsavgifter. Mønstringsforretninger. Hyrer. Lloyd Brasileiro kontrakt fra fremmede dampskibsselskaper. Nyt dampskibsselskap. Toldmulker. Havnearbeider. Sundhetstilstand.

Tunis. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Tunis*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Mønstringsforretninger. Skibsavgifter. Havneforhold. Import og export. Fosfat. Malm. Salt. Korn. Olivenolje. Korkbark. Vin. Dadler. Alfagræs. Fiskerier. Økonomiske forhold. Sundhetstilstand. Bizerte: Skibsfart; handel; havneforhold; skibsavgifter. Sfax: Import; export; skibsfart. Sousse: Skibsfart; salt; alfa; fosfat.

Tyrkiet. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i *Konstantinopel*.

Indhold: Almindelig oversigt. Pengeknapphet. Betalingsvilkår. Vekselkurser. Høsten i 1909 og 1910. Gjetehaar. Uld. Import og export. Byernes deltagelse i utenrikshandelen. Skibsfart. Bagdad: Import og export. Beirut: Export; korn; tobak; appelsiner. Dardanellene: Import; export; skibsfart. Saloniki: Korn; tobak; diverse importartikler.

Britisk Sydafrika. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i *Kapstaden*.

Indhold: Import. Export. Almindelig oversigt. Indvandring. Hvalfangst. Skibsfart. Handelsflaate. Kapitalanbringelser. Durban: Import; export; skibsfart; hvalfangst. East London: Handel og transittrafik; skibsfart. Port Elizabeth: Import; export; skibsfart. Transvaal: Grubedrift; diamanter; uld; export.

Mozambique. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Lourenço Marques*.

Indhold: Import. Immigration. Havneforhold. Kul-export. Skibsfart. Beira: Import; export; industri; havneforhold.

Nordrusland. Aarsberetning for 1908 fra generalkonsulatet i *Archangelsk*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Export. Linfrø. Havre. Hvete. Lin. Tjære. Bek. Trælast. Import.

Polen. Utdrag av aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Warschau*.

Indhold: Landbruk. Uld. Humle. Spiritus. Kul. Jern. Cement. Trælast.

Rumænien. I. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Galatz*.

Indhold: Skibsfart. Import av fisk. Export av trælast og mel. Havneforhold.

II. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsulatet i *Sulina*.

Indhold: Skibsfart. Export. Import.

Kanarierne. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Santa Cruz de Tenerife*.

Indhold: Skibsfart; export; turisttrafik. Las Palmas: Skibsfart; import; export; trælast; havneforhold.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 44.

Ukeutgaven.

5. november 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Handelsomsætningen med Belgien. Importen av trælast, træmasse, papir, sten, is og fiskevarer	249
Utsigterne for avsetning av norske varer i Australien. Fiskevarer bør ikke skibes via Suezkanalen	251
Markedet for ryper og andet fuglevildt samt rensdyr i Tyskland	253
Trælastmarkedet i Tyskland. Mulighet for øket import av norsk trælast til Kiel	254
Stenimporten til Tyskland. Utsigt til økning i den nærmeste fremtid	255
Ophævelse av forbudet mot indførsel av poteter til Finland	256
Markedet for norske filigransarbeider i Baden	256
Isexporten til Tyskland i september maaned	256
Klager over frugtexportører i Denia	256
Løseavgiften for mineraler i Boulogne-sur-Mer nedsat	256
Mangel paa kaipblads i Rouen	256
Overgang fra værditold til faste todsatser paa visse varer i Belgien	256
Mislige løse- og lasteforholde i Konstantinopel	256

Handelsomsætningen med Belgien. Importen av trælast, træmasse, papir, sten, is og fiskevarer.

(Forts. fra foreg. nr.)

Trælastmarkedet utviste i 1909 i det hele et godt resultat. Industrien, som i de foregående aar hadde arbeidet under store vanskeligheter og trykkede konjunkturer, tok i begyndelsen av 1909 et betydelig opsving, og dette influerte som altid paa trælastpriserne. Priserne steg jevnt og sikkert, især delehet forsaavidt angik de sorter og dimensioner, som specielt anvendes for industrielle oiemed, saasom kassebord, cementstav etc.

Den store verdensutstilling i Bryssel, som aapnedes i april 1910, krævet ved sine omfattende bygninger en betydelig mængde travirke. Imidlertid trykkedes priserne for den til utstillingen leverede trælast urimelig lavt ned paa grund av en overdreven konkurrence mellem de forskjellige entreprenører, men leverancerne var allikevel meget eftertragtede.

Salget fra Norden foregik hele vinteren meget jevnt med faste priser. Av norske planker og battens, som fremdeles indføres i store mængder til Belgien, især i vintermaanederne, medens Østersjøhavnene endnu er stengt, var lagrene saa smaa, at efterspørslen efter denne vare til sine tider ikke helt kunde tilfredsstilles. Avsetningen av de hos ekspor-

tørerne disponible lagre gik derefter meget raskt. For jevnt godt norsk furuvirke betales under 1ste halvaar 1909 i gjennemsnit følgende priser fob. Norge:

3×9 "	$2\frac{1}{2} \times 7$ "	$6\frac{1}{2}$ "	6 "	5 "
fr. 200	190	175	165	155

med 10 à 15 francs rabat for gran. Disse priser steg ut paa sommeren og høsten med ca. 10 francs pr. standard fob.

Furuplanker og battens fra Norge er, særlig i de vintermaaned, da exporten fra de russiske Østersjøhavne umuliggjøres paa grund av ishindringer, meget efterspurgt paa dette marked, hvor de passer godt baade paa grund av sin prisbillighet og paa grund av sine dimensioner.

Vore exportører bør sørge for, at travirket ikke leveres med altfor stor vankant, da dette lettelig fører til reklamationer. I de sidste aar har der dog ikke opstaat større tvistigheter mellem vore exportører og de herværende kjøpere.

Storstreiken i Sverige i aarets sidste maaned hindret meget exporten fra dette land. Dette bragte priserne til at stige og styrket bl. a. de norske sælgers stilling, saamegetmere som forbruket av trælast i Belgien netop tiltok paa den tid, da storstreiken i Sverige stod paa.

Cementstav og kassebord indførtes i 1909 i store mængder. I særdeleshet var indførslen herav stor i vaar- og høstmaanederne.

Ved aarets slutning gik god Kristiania- og Drammenementstav op til fres. 185 fob. Denne pris er senere faldt paa grund av en for stor import og attagende forbruk. Importen av kassebord foregaar væsentligst til fabrikationen av kasser for speile og vinduer, og dimensionerne bestemmes derefter. Tykkelsen bør være $\frac{3}{8}$ ", eller helst 15 mm. Enkelte exportører leverer netop saadan vare for denne kassefabrikation.

Av rundvirke indførtes noget sagtømmer samt props og minetømmer. Props og minetømmer kjøpes gjerne paa exportpladsene av de herværende importører.

I det store og hele tat kan som foran sagt 1909 betragtes som et gunstig aar for trælastmarkedet, om end en noget forceret import og dermed følgende voldsom konkurrence mellem importørerne ofte virket hemmende paa forretningernes jevne gang.

Træmasse. Ifølge den belgiske stastistik er av træmasse av ethvert slags i aaret 1909 indført til Belgien i «commerce général» 123 823 979 kg., mot 126 077 998 kg. i 1908. Forrige aars import viser altsaa i sammenligning med aaret 1908 en nedgang av 2 248 tons.

Indførslen i disse to aar fordelte sig paa de enkelte lande som følger (i «commerce général»):

	1909.	1908.
Norge	58 138 239	66 763 226
Sverige	22 697 819	24 882 019
Tyskland	20 393 460	14 460 533
Rusland	12 889 221	10 929 732
Forenede Stater.	4 306 339	2 362 041
Østerrike-Ungarn	1 229 522	2 694 588
Kanada	1 959 588	1 686 823
Andre lande	2 215 791	2 299 436
	123 829 979	126 077 998

Norges import til Belgien av træmasse har i løpet av de ti sidste aar fordoblet sig og var i 1900: 30 474 551 kg., i 1901: 35 878 609 kg. og i 1902: 23 694 090 kg. I 1909 viser de fleste landes import av træmasse til Belgien tilbagegang, med undtagelse av Tyskland, hvis indførsel er steget med ca. 6 000 tons, og Rusland og de Forenede Stater, som fremviser en forøkelse med ca. 2 000 tons for hver. Importen fra Kanada, som i 1902 opgik til 16 840 320 kg., er gaat betydelig tilbage. Av forannævnte aarsimport utførtes atter i 1909 34 millioner kg, navnlig til Frankrike, Spanien, Tyskland, de Forenede Stater og Holland.

Mekanisk træmasse. Aaret 1909 var et av de sletteste aar for den belgiske papirindustri, da ikke blot papirpriserne holdt sig meget lave, men fabrikanterne ogsaa i høi grad led under manglen paa bestillinger. Under disse omstændigheter blev de fleste fabrikker tvungne til at indstille driften midlertidig eller til at indskrænke arbeidstiden. Skjønt stillingen paa de andre landes træmassemarkeder var den samme, lykkedes det de norske sliperier, hvis produktion indskrænkedes betydelig som følge av en i vaartiden meget følelig vandmangel, at holde priserne meget faste en lang tid av aaret, og trods de belgiske fabrikanter uheldige stilling vilde sliperierne ikke slaa av paa sine fordringer. Som en naturlig følge herav blev forretningerne i høi grad vanskeliggjort, idet kjøperne, som ved aarets begyndelse hadde maattet dække en stor del av sine behov for 1909, utsatte længst mulig med at gjøre sine indkjøp i det haab at se en nedgang i priserne. Like til juli maaned forlangte træsliperierne den samme pris, som de allerede i 1908 hadde opgit for 1909, nemlig kr. 40—45 pr. engelsk ton; men fra den tid indtraadte der en viss slappelse, og priserne gik litt efter litt ned for ved aarets slutning at stanse ved kr. 35—36 pr. ton. Priserne er angit pr. engelsk ton, frit ombord i avskibningshavnen i Norge, for 1ste sort vare, uten lerretspakning.

I haab om, at nedgangen i priserne vilde vedvare, besluttet mange av de største belgiske forbrukere av mekanisk træmasse sig til at vente med at dække sine behov for 1910, i den tro, at de da vilde kunne kjøpe billigere. I januar maaned 1910 notertes for levering i indeværende aar for hvit mekanisk masse frs. 11.25 à frs. 11.50 pr. 100 kg. cif. Antwerpen. Enkelte forbrukere dækket dog en stor del av sit behov for 1910 om høsten 1909, særlig de, der anvender finere sorter.

De priser, som er forlangt for salg for levering gjennom flere aar har været omtrent de samme som de, der forlangtes for 1909, men man vet ikke om, at der har været sluttet større forretninger.

Kemisk træmasse. Priserne paa ubleket sulfitt-cellulose led i 1909 fremdeles under det foregaende aars depression, og fabrikanterne saa sig nødsaket til, for at faa avsat sin produktion, at akseptere priser, som var endnu lavere end de daarlige priser i 1908. Paa et tidspunkt gav streiken i Sverige haab om et

omslag, men man erfarte snart, at lagrene i Skandinavi var saa store, at fabrikkerne, trods den ved streiken hittede formindskelse i produktionen, som ansattes til 100 000 tons, med lethed kunde levere de av kjøperne forlangte kvantiteter, og den paaregnede stigning i priserne indfandt sig saaledes ikke. Salg for levering i 1910 blev avsluttet til omtrent samme priser som de for 1909.

Som man kunde vente, hadde bleket sulfitt-cellulose den samme skjebne som den ublekede masse. Prisen gik i 1909 ned like fra aarets begyndelse og var lavest i juni—juli. Dette var uundgaelig paa grund av de store forraad av denne vare, som var ophobet i fabrikkerne. I slutningen av 1909 noterte man for levering i 1910 endnu lavere priser end de for levering i 1909 for forlangte.

Med hensyn til ubleket sulfatcellulose var stillingen næsten uforandret. Man forutsagde imidlertid mot aarets slutning en viss fasthet i priserne for 1910. Der notertes i januar 1910 følgende priser for kemisk træmasse:

Sulfittcellulose, ubleket, haard, prima frs. 18 à 18.50, sulfittcellulose, let blekelig frs. 20 à 20.50, sulfatcellulose, ubleket, haard, prima frs. 18.50 à 19, sulfatcellulose, let blekelig frs. 18 à 18.50, alt pr. 100 kg. cif. Antwerpen.

Den store efterspørsel efter papir for oversjøiske steder har i indeværende aar git papirfabrikkerne i Europa megen virksomhet, som lover bedre for træmassepriserne.

Papir. Inden papirbranchen har vore eksportører en sterk konkurrence her i landet. De belgiske fabrikkanter, som De Nayer i Willebroeck, Société an. des Papeteries Godin i Huy og Société an. des Papeteries Virginal (Olin) i Bruxelles m. fl., har med held efterlignet vort pakpapir og sælger det til noget lavere priser.

Fra belgiske papirhandlere har jeg ogsaa hørt fremholdt, at levering efter bestilling foregaar langt hurtigere fra de belgiske fabrikker end fra de norske, hvad der ofte bevirker, at de belgiske fabrikker foretrakkes. Fra Norge indførtes i 1909 til Belgien i «commerce général» 397 tons papir (væsentlig tryk- og pakpapir) og 338 tons pap, mot i 1908 279 tons papir og 341 tons pap. I «commerce spécial» indførtes i 1909: 147 tons papir og 338 tons pap, mot i 1908 149 tons papir og 341 tons pap. Mens saaledes al pap fra Norge i 1909 indførtes til forbruk i selve landet, gik 250 tons papir i transit.

Importen til Belgien av almindelig papir er betydelig og opgik i 1909 til 39 100 tons, men kommer dog langt fra op mot exporten av denne vare, som i samme aar opgik til 82 083 tons, hovedsagelig til Japan (9 749 tons), Holland (7 449 tons), Tyrkiet (3 536 tons) og Argentina (2 710 tons). Papirfabrikationen er vedblivende en av Belgiens betydeligste industrier.

Sten. Indførslen av sten fra Norge til Belgien har i de tre sidstforløpne aar været som følger:

	Tons.	Værdi i frs.
1909	43 729	1 032 000
1908	26 721	690 000
1907	10 811	382 000

Av den i 1909 indførte sten var 2 117 tons byggesten og 41 586 tons gatesten. Indførslen av granit til kantsten og brosten var i 1909 større end nogensinde tidligere tiltrods for den motstand, som er reist fra de belgiske stenbrudseieres side mot indførslen av norsk (og svensk) sten.

Belgien indførte i det hele i 1909 358 601 tons bygnings- og gatesten og utførte i samme aar 1 466 311 tons. Exporten beløper sig saaledes til ikke mindre end 1 107 711 tons mere end importen. Over halvdelen av Belgiens stenexport, eller 841 592 tons, gik til Frankrike, 231 316 tons til Holland og 216 862 tons til Storbritannien.

Den motstand, som er reist mot indførslen av skandinavisk sten, vil sikkerlig fortsætte og muligens vil man opnaa, at administrationen kun indfører fremmed sten til bruk for offentlige arbeider, naar denne kan leveres til en flere procent billigere pris end den indenlandske.

Is. Importen av is foregaar væsentlig til Ostende og finder hovedsagelig sted i maanederne april—september. Isen benyttes til de store hoteller i badesæsonen og til frysning av fisk. Av norsk is indførtes i 1909 til Ostende 17 119 tons.

Fisk. I den belgiske statistik er denne vare opført under følgende grupper: Sild, fiskekonserver og «andre sorter».

Indførselstolden for fisk, konserveret i æsker, er frs. 15 pr. 100 kg. Dersom fisken, uten at indføres i æsker, er præpareret ved substanser, der svarer told eller akcise, betales frs. 12 pr. 100 kg. Alle andre fiskevarer er toldfrie.

I 1909 indførtes til Belgien for over 34 mill. frs. fisk, inklusive skaldyr, derav hummer og østers for 2.6 mill., konserver for 3.2 mill., sild for 2.4 mill. og «anden fisk» for 25.9 mill.

I denne betydelige import tar Norge kun en forholdsvis ringe del. Efter den belgiske statistik kom saaledes i aaret 1909 fra Norge:

Sild	889 604 kg.	106 753 frs.
Konserver	20 936 »	46 059 »
Anden fisk	187 688 »	234 610 »
	1 098 228 kg.	387 422 frs.

Av konserver sendtes desuten fra Norge via Antwerpen i transit for frs. 256 139. Det maa dog bemerkes, at den belgiske statistik ikke paa langt nær angir den virkelige indførsel av fisk fra Norge, idet store partier av sild og fersk fisk og særlig av tørfisk indføres her til landet via Rotterdam og derfor i den belgiske statistik opføres som kommende fra Holland.

Et stort fiskefirma her paa pladsen har velvillig meddelt, at man kan anslaa indførslen fra Norge alene til Antwerpen i sæsonen 1909—1910 (fra august 1909 til april 1910) til følgende mængder: 3 700 tønder saltet sild, hvorav 500 tønder slosild; (priserne var for slosild frs. 21 à 30 pr. tønde à 100—110 kg. netto, for anden sild 12 à 16 frs. pr. tønde à 80 kg. netto); 5 500 kasser (à ca. 80 kg. netto) fersk sild; (priserne varierte sterkt efter den ankomne mængde og var fra 7 til 16 frs.); av fersk fisk kom 100 kasser røkke og anden fisk til en pris av 20 frs. pr. 100 kg.; av stokfisk kom 400 000 kg. til en pris av 82 à 86 frs. pr. 100 kg. cif. Antwerpen, alt efter størrelse og kvalitet. I maanederne januar—april 1909 var priserne oppe i 100 à 112 frs. pr. 100 kg. cif. Antwerpen. Til hele Belgien indførtes i 1909 ca. 875 000 kg. stokfisk fra Norge.

Utsigterne for avsetning av norske varer i Australien. Fiskevarer bør ikke skibes via Suezkanalen.

(Sardiner. — Klipfisk. — Saltet, røket og kokt sild. — Gjødningsstoffer. — Kalciumkarbid.)

Indberetning fra generalkonsulatet i Melbourne ved vicekonsul *Sigurd Bentzon*.

Nedenstaaende tabel, som utviser værdien av de betydeligere fra Australien eksporterede og dertil importerede artikler i de sidste to aar, tør være av interesse for den norske handel:

Export.

	1909. £	1908. £
Uld, uvasket	20 603 450	18 028 506
» vasket	4 879 660	4 885 730
Guld, myntet	5 349 066	10 438 665
» umyntet	3 600 983	3 030 533
Hvete	6 628 683	3 089 591
Mel	1 229 481	1 034 391
Kul	837 588	1 348 926
Faarekjød	1 231 035	1 219 107
Oksekjød	733 210	451 551
Kaniner og harer	433 679	336 093
Bly	809 638	1 346 488
Ebler	179 976	214 228

Import.

Metalarbeider	3 085 156	3 392 401
Galvaniseret jern	1 442 346	1 128 226
Jern og staal	992 423	989 879
Trælast	1 689 576	1 890 835
Trykpapir	589 398	641 944
Andet papir	556 887	725 071
Fisk	466 572	509 088
Cement	77 669	90 281
Glasvarer	371 765	371 670
Gjødningsstoffer	360 766	426 384
Fyrstikker	155 181	181 334
Øl	377 406	412 785
Melk	144 310	180 194

Værdien av den totale export i de to sidste aar var henholdsvis £ 65 338 613 og £ 64 311 058 og importen henholdsvis £ 51 116 994 og £ 49 799 273.

Sardiner. Forbruket av norske røkede sardiner har stadig tiltat til fortrængsel av simplere og adskillig billigere urøkede sardiner fra Portugal og andre lande. Tilførslen er dog adskillig større, end dette land med kun fire millioner mennesker behøver. De fleste merker saavel fra Stavanger som fra andre steder i Norge sælges her; konkurrencen er derfor meget skarp, og priserne er som følge deraf trykket ned. De fineste merker kjøpes nu til 4½ og 5 pence pr. ¼ lb. æsker. I de senere aar har tilførslen av ¼ lb. æsker av mindre indhold end de vanlige ¼ lb. æsker tiltat, men paa en stor del av disse æsker findes ikke paatrykt fabrikantens navn, ei heller nogen angivelse av fabrikationsstedet; istedet derfor har man noiet sig med generelle betegnelser som «Norwegian Sardines», «Packed in Norway» etc. De sælges i butikkerne for 3½ pence pr. ¼ lb. box.

Klipfisk. Lange, nedlagt i blik- og trækasser har været godt efterspurgt, men tilførslen har været nogenlunde knap. I de sidste aar har norske eksportører væsentlig behersket markedet, og dette glædelige resultat skyldes væsentlig et enkelt Aalesunds-

firma, som stadig har leveret en vare, der i enhver henseende har været udmerket. Priserne til detaljisterne har været fra 4½ til 5 pence pr. lb. Et andet firma fra en av de større byer paa vestlandet har i den senere tid begyndt at exportere hertil benløs klipfisk, som sælges i butikkerne for 4 sh. 8 d. pr. box, indeholdende ca. 7 lbs. Kvaliteten har uten tvil været bedste sort ved avsendelsen, men den er uholdbar og rødflekket under skindet. Enkelte stykker har hat en sterk gul farve og været en smule fugtig. Denne fugtighet vil med tiden utvilsomt utvikle mid. De norske exportører er utvilsomt altfor tilbøielige til at leve paa sit gode renommé fra tidligere tider, og deres behandlingsmaater har ikke forandret sig synderlig paa adskillige aar, men resultatet er som følge derav heller ikke uteblit. Norsk fisk betales nu ofte daarligere end anden fisk. Som bevis herpaa kan anføres, at «Alaska Boneless Cod» i 30 lbs. kasser uten blik i butikkerne opnaar 6—6½ d. pr. lb. Dette er et i enhver henseende første klasses produkt, som er omhyggelig tørret og presset og vel saltet.

Saltet sild i ½-tonder paa 20 til 24 dusin har opnaadd fra 21—23 shillings pr. ½-tønde. Markedet er vel forsynet med skotsk, hollandsk og norsk vare. Forbruket har stadig avtat i de senere aar. Immigrationen her til landet er nemlig forsvindende, og den opvoksende australske slegt spiser ikke sild.

«*Kippered*» sild og *røket sild i tomatsoase*, hovedsagelig fra Skotland, har fundet endel avsetning.

Avkokt sild er en stabil artikel paa det herværende marked, og omsætningen er ganske stor. E. & A. Morton's merke, London—Aberdeen, har omtrent monopol paa de tre sidstnævnte sorter, som findes tilsalgs overalt.

Amerikansk avkokt laks sælges mere end nogen anden importert fiskesort. Butiksprisen er fra 7½ til 10½ d. pr. 1 lb.'s box.

Da det gjentagne gange har hændt, at fiskeprodukter eksportert til Australien er blit bedærvet under reisen paa grund av den sterke varme, som hersker i det Røde Hav, bør de norske avskibere altid sende sine varer med skibe, som gaar rundt Sydafrika.

Til veiledning for stuvare bør emballagen ha en tydelig og iøinefaldende paaskrift om, at varen er let bedærvelig, og at den derfor bør placeres paa et koldt sted. Exportører i Alaska pleier at male paa sine kasser: «Perishable». «Stow away from boilers». «Keep in a cool place».

Den av den australske regjering byggede forsøks-trawler, som omhandlede i generalkonsulatets aarsberetning for 1908, har i løpet av aaret 1909 drevet forsøksfiske paa forskjellige steder rundt kysten. Fangsten var gjennemgaaende ganske god. Man har her i landet imidlertid liten eller ingen erfaring i at preservere fisk, og regjeringens forsøk paa at opmuntre befolkningen til at lægge sig efter fiskeribedriften har nærmest hat et negativt resultat. For ca. to aar siden indlededes der underhandlinger med endel utsendte skotske fiskere, som under visse betingelser erklærte sig villige til at nedsætte sig her i landet og drive fiske. Forhandlingerne faldt imidlertid igjennem, og de har senere ikke været optat. Muligens vil regjeringen senere, naar der kan fremvises mere positive resultater fra forsøksfisket, gjøre et nyt forsøk med at faa utenlandske fiskere til at nedsætte sig her i landet.

Gjødningsstoffer. Frembringelsen av gjødningsstoffer i Australien er paalangt nær ikke tilstrækkelig til at tilfredsstille landets behov, og store mæng-

der maa derfor importeres. Indførslen har steget med ca. 100 % i de sidste otte aar. Det er spesielt superfosfat, som anvendes. Denne synes særlig skikket for den australske jordbund. Av det indførte gjødningsstof kommer over 80 % fra Storbritannien. Desuten indføres endel fra Belgien, Tyskland og Holland, foruten i de aller sidste aar ogsaa fra Japan og de Forenede Stater. Guano og «rock»-fosfat kommer fra Sydhavsoerne, Malden- og Surprise-øen. Det utvidede forbruk av gjødningsstoffer, saavel naturlige som kunstige, i forbindelse med den større omhu, som nu utvises ved dyrkningen av jorden har i høi grad forbedret utsigterne for landmanden. Dyrkningen av hvete og andre produkter har berøvet jordbunden adskillig fosforsyre, som man har maattet tilbakegi ved kunstige midler.

Kalciumkarbid. Den officielle statistik foreligger endnu ikke, men saavidt det har kunnet bringes i erfaring, var importen i 1909 ikke saa stor som i det nærmest foregaaende aar, men den oversteg da betydelig forbruket, og et stort kvantum fandt derfor først avsetning i løpet av fjoraaret. Statistikken for 1908 viser, at værdien av importen fra Norge, Sverige og Tyskland utgjorde henholdsvis £ 42 078, £ 25 532 og £ 7 208. Der indføres ogsaa endel amerikansk karbid, men konkurransen har endnu ikke været av betydning, idet forbrukerne foretrekker skandinavisk vare. Her i landet gaar den ialmindelighet under navn av «Swedish» karbid; det turde derfor være heldig, om de norske exportører vilde la male paa emballagen med større tydelighet, at varen er «MADE IN NORWAY», hvilket samtidig vilde virke som reklame for den norske export.

Trælastmarkedet var i aaret 1909 over hele Australien meget livlig. De sidste gunstige aar over det hele kontinent har hat tilfølge, at byggeforetagender er blit sat i gang baade i landdistrikterne og byerne. Speielt har byggevirksohmheten i de større byer, Sydney og Melbourne været meget livlig.

Importen til det hele «commonwealth» for aaret 1909, hvorover statistik nu foreligger, var ca. 180 000 Pbg. stdr. av al slags trælast fra alle lande, iberegnet New Zealand. Herav var ca. 28 000 Pbg. stdr. høvlet last, væsentlig fra Norge.

Importen til Victoria for sæsonen 30. juni 1909 til 30. juni 1910 var i runde tal 45 800 Pbg. stdr., hvorav ca. 16 400 Pbg. stdr. høvlede bord, væsentlig fra Norge og ca. 875 Pbg. stdr. furuplanker, væsentlig fra Sverige. Forbruket av trælast i Victoria i den samme sæson var derimot ca. 55 600 stdr., eller ca. 10 000 stdr. mere end importen, hvorfor man begyndte den nye sæson med meget indskrænkede beholdninger. Forbruket av høvlede bord var i løpet av sæsonen ca. 18 800 stdr., hvilket viser en stigning i forbruket av denne vare av ca. 1 400 stdr., sammenlignet med foregaaende aar. Beholdningerne av høvlede bord var pr. 30. juni d. a. ca. 4 700 Pbg. stdr., mot ca. 7 000 stdr. ved samme tid i foregaaende aar. Som følge av de stadig stigende fob.-priser i Norge samt de meget indskrænkede beholdninger her paa stedet saavel som i Sydney og Adelaide har priserne paa høvlede bord naadd en usedvanlig høide, der imidlertid nu med en fornyet import fra Norge og Sverige snart vil gaa ned til et mere rimelig niveau.

Utsigterne for den sidst paabegyndte sæson er meget gode, idet de mange store byggeforetagender over det hele land vil kræve store kvantiteter av forskjellige træsorter for sin endelige fuldførelse.

Det i generalkonsulatets rapport for foregaaende aar omtalte sagbruk og høvleri i Geelong

til bearbejdelse av tømmer importeret fra Sibirien er nu færdig og i virksomhet. Anlægget er fuldført efter amerikansk mønster og er som saadant meget komplet med alle mulige arbeidssparende metoder. Der er opført 5 høvlemaskiner, alle med roterende knive, med tilstrækkelig produktionsevne for fabrikationen av alle de høvlede bord, Victoria aar om andet behøver at importere. Hitindtil har man imidlertid ikke følt synderlig virkning av en saa skjæbnesvanger konkurrence, idet vanskeligheder har opstaar ved tilførslen av regulært og tilstrækkelig raamateriale over en saa stor afstand, likesom ogsaa tømmerets kvalitet er av en saadan art, at brukbare høvlede bord vanskelig kan produceres. Da træets kvalitet er løsere og mere kvistet end vor norske gran, har det vist sig, at de ovennævnte amerikanske høvlemaskiner med roterende knive ikke frembringer et til bygningsbrug tilstrækkelig skikket produkt, og det kan saaledes endnu ikke remplace norske høvlede bord, hvis fabrikation og behandlingsmaate vanskelig kan overgaaes.

Toldsatserne paa al slags trælast er endnu uforandret, men der er igjen tale om en revision av toldtariffen, der i saa tilfælde atter vil undergaa en forhoielse av de allerede høie satser. Agitationen for en forhoielse av tolden paa høvlet og uhøvlet trælast gjør sig stadig gjældende gennem artikler i de forskjellige aviser og gennem deputationer til tolddepartementet av arbejderforeninger, producenter av «hardwood» og andre træsorter i Victoria, Tasmanien og Queensland; men det synes allikevel meget tvilsomt, om de mest drastiske todsatser nogensinde vil kunne utelukke eller forhindre forbruget av bløte træsorter i Australien.

Australiens skoge optar ca. 160 000 engelske kvadratomile, eller ca. $5\frac{1}{2}\%$ av hele landet, og i New Zealand er ca. 30 % av landet skogbevokset. I alle de australske stater er visse skogstrækninger fredet, dels for stedse og dels for et visst antal aar, og hver stat med undtagelse av Tasmanien, har oprettet skogdepartementer eller en skogavdeling under et andet departement. Det offentliges indtægter av skogene har i de sidste aar været stadig stigende, saaledes fra ca. £ 88 000 i 1904—5 til £ 160 000 i 1908—9. I Victoria alene findes fire planteskoler, hvor der foruten en hel del australske træsorter ogsaa dyrkes forskjellige sorter utenlandske naaletrær, som amerikansk «white pine» og «yellow pine» og indisk «blue pine».

Importen av trælast til Australien i fireaarsperioden 1905—8 stiller sig saaledes:

Høvlede bord.

	1905.	1906.	1907.	1908.
Totalimport	£ 264 843	311 358	376 605	301 523
Derav fra				
Norge	226 088	275 286	303 173	228 322
Sverige	14 783	25 054	48 056	50 356
Forenede Stater	23 221	20 356	19 950	20 079

Uhøvlet last og planker.

	1905.	1906.	1907.	1908.
Totalimport	£ 750 286	953 372	1 176 165	1 465 587
Derav fra				
Norge	11 945	7 021	13 957	31 997
Sverige	22 333	17 764	39 269	29 693
Forenede Stater	310 364	561 126	631 293	754 780
Japan	—	4 674	33 966	34 429

Markedet for ryper og andet fuglevildt samt rensdyr i Tyskland.

I. Beretning fra generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg.

Av vildt importertes i 1909 fra Norge over Hamburg for ca. 130 000 mk. Det er særlig ryper, som er blit importeret hertil, idet dette fuglevildt, det vil sige prima vare, er ganske livlig efterspurgt i maanederne januar, februar og mars.

For at faa ryperne frem til det herværende marked i tilfredsstillende stand og for at opnaa de høieste priser, bør følgende iagttages av exportørerne:

Til emballage maa man benytte tykke og solide trækasser og saa store, at de rummer 150 à 200 stkr. fugl. Ryperne bør, for de indpakkes, være stivfrosne, da stivfrosne fugle ser bedre ut og opnaar høiere priser.

Er varen stivfrossen før indpakningen i Norge, kommer den nemlig ogsaa i regelen frem hertil i frossen tilstand i aarets første tre maaneder, forsaavidt som man benytter tykke, solide trækasser, hvori luften ikke kan trænge ind.

Dernæst maa hodet paa hver enkelt fugl omhyggelig indvikles i papir. Derimot er det ikke heldig, saaledes som mange gjør, blot at putte fuglen i en papirpose, hvilket er til liten eller ingen nytte.

Hovedsaken er, at hodet og nebbet, hvorigjennem blodet kommer, blir godt indpakket, for at ikke fuglene, hvis de undervejs skulde tine op eller begynde at bløde, skal bli tilsmudset. Smudsige og blodige ryper er det saa godt som umulig at faa solgt. I 1909 betinget prima ryper en pris av mk. 0.75 à 0.80 pr. stykke cif. Hamburg, ufortoldet. Prisen er altid høiest i januar og februar.

Sandsynligvis vil der ogsaa til kommende vinter bli livlig efterspørsel i Tyskland efter dette fuglevildt fra Norge, selv om der ogsaa blir stor tilførsel fra de konkurrerende lande, Finland og Rusland.

II. Beretning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

Lagrene av tysk vildt i kjølehusene fra 1908 ryddedes i maanederne januar—februar 1909 til gode priser. Tilførslerne av ryper fra utlandet var ifjor betydelige og priserne derfor trykkede, hvormot utenlandske hjerper og aarfugl kom mindre paa markedet end i tidligere aar. Den vaate sommer i Tyskland anrettet stor skade paa fuglevildtet, og behovet kunde ikke dækkes; ogsaa av harer var tilførslerne i 1909 meget ringe, og gjennomsnittsprisen gik op til mk. 3.75—4.00 pr. stk. Trost, som det en tid var forbudt at fange og sælge, var igjen i handlen, og det vilde vistnok lønne sig i sæsonen at sende saadan fugl fra Norge herved, da priserne er gode.

III. Beretning fra vicekonsul *Adolph Wegener*, Kiel.

Det av mig tidligere nævnte firma*) hersteds, har opgit i indeværende høst at kunne avsette norsk fuglevildt og rensdyrkjød og ønsker i den anledning at træde i forbindelse med norske exportører herav.

IV. Beretning fra konsul *J. Bertling*, Lübeck.

Importen til Lübeck av nordisk vildt i frossen tilstand var i 1909 omtrent som i det foregaaende aar. Antallet av importerede rensdyr beløp sig til omtrent 250 stykker.

*) Kan erholdes opgit ved henvendelse til departementet.

V. Beretning fra konsul *Franz Täubrich*, Dresden.

Forrige sæson var temmelig ugunstig for vildtforretningerne. Prisen paa samtlige sorter vildt var uforholdsmæssig høi, hvorunder forbruket led meget. Tilbudet tilfredsstillet næsten aldrig efterspørslen. Først ved sæsonens slutning blev tilførslen rikeligere.

Særlig med nordisk fuglevildt gjordes der paa grund av hostens og vinterens ugunstige temperaturforholde i forrige sæson temmelig daarlige forretninger. I Norge saavel som i Rusland indtraadte frosten meget sent. Exporten av russisk fuglevildt og rendyr begyndte senere end ellers. Kvaliteten, især av det exporterede fuglevildt, var ikke paa langt nær tilfredsstillende. Den høie vildtpris forledet nemlig exportørerne til at sortere varerne meget slet, saa kjøperne maatte regne med 30—40 % ringere vare, hvorfor der næsten ved hver forretning opstod differencer.

De norske exportører begaar den feil, at de ikke tar det hensyn til sorteringen av fuglevildtet, som ubetinget er nødvendig. Tyskland betaler gode priser for prima vare; sekunda vare er det derimot — selv til lave priser — næsten umulig at faa avsat. Hertil kommer i kongeriget Preussen og i Hamburg ganske betydelige omkostninger for plombering av vildt, som efter 15. februar d. a. ikke mere maa sælges uplomberet i disse stater. Disse omkostninger taaler ikke sekunda vare, hvorfor en mængde saadan vare er blit liggende lagret i kjølehusene i Hamburg som usælgelig.

Forretningerne i rendyr foregik i de første maaneder av 1909 i almindelighet godt. Nordrusland og Finland leverte en fortreffelig kvalitet, som avsattes til gode priser. Rendyr fra Norge var det derimot vanskelig at sælge, fordi de norske exportører sender saa megen ringere, særlig mager vare. Fra Norge exporteres rendyr for det meste med huden paa, nordruiserne og finlænderne sender derimot dyrene i flaadd stand. Kjøperen av rendyr med hud ser først, naar dyrets hud er fjernet, om han har mottat et magert og ringere dyr.

Hvis de norske exportører for fremtiden beflitter sig paa kun at sende prima vare, vil konsumtionen av norske rendyr igjen økes.

De norske exportører skader sig meget derved, at de ikke arbeider udelukkende med grossister, men ogsaa sender offerter til hvilkensomhelst mindre kjøbmand i Tyskland, og av denne, som kun kan kjøpe nogle rendyr eller ca. 100 par fuglevildt paa én gang, forlanger de samme priser som av grossisten, der har 50 til 100 gange saa stort behov.

Et stort herværende delikatessefirma har meddelt, at det gjerne er villig til at forsøke at ta sit behov av hjerper, ryper o. s. v. fra Norge.

Vicekonsulatet i Leipzig har berettet, at importen av fuglevildt dertil er omtrent den samme som tidligere; derimot lar ingen forretninger sig gjøre i rendyrkjød.

Trælastmarkedet i Tyskland. Mulighet for øket import av norsk trælast til Kiel.

I. Beretning fra generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg.

Som tidligere berettet, har Hamburg en forholdsvis ringe betydning for Norge som trælastmarked. Der indføres hertil fra Norge hovedsagelig kun saakaldte «Schaalbretter» og «box» til en værdi av omkring en halv million mark aarlig. Et større marked for norsk trælast vil antagelig kunne vindes baade i

Emden (se vicekonsul Fissers nedenstaaende beretning) og i Kiel. Navnlig vil den nu foregaaende utvidelse av Keiser Wilhelm-kanalen medføre leverancer av store mængder pæle og anden trælast. Disse leverancer er gjenstand for anbud; enkelte saadanne har allerede fundet sted, og det kan ikke noksom anbefales norske exportører straks at anta dygtige kommissionærer i Kiel til varetagelse av sine interesser. Kanalarbeiderne vil strække sig over flere aar.

II. Beretning fra vicekonsul *Chr. Lassen*, Altona.

Den direkte import til Altona av trælast (saakaldte Schaalbretter) var i 1909 15 963 tons, hvorav kom fra Sverige 12 937 tons, fra Norge 510 tons og fra Rusland 113 tons; den øvrige del ankom fra Østpreussen og Rhinegnene.

Over Hamburg ankom 3 422 tons, hvorav kom fra Norge 680 tons, fra Sverige 68 tons, fra Rusland 789 tons og fra Amerika 1 155 tons.

I 1909 var importen hertil fra Norge ganske god og til antagelige priser; saaledes ankom hit i Schaalbretter, som er den væsentligste importartikel her i trælast, omtrent det dobbelte kvantum mot i 1908. Iaar har derimot flere trælastimportører dækket sit behov med tyske og galiciske produkter.

III. Beretning fra vicekonsul *Carl Fisser*, Emden.

Trælastindførslen var i 1909 endel større end i 1908, men stod allikevel adskillig tilbake for indførslen i 1907 og 1906. De vigtigste sorter trælast, der indførtes, var som i tidligere aar box («Kantholz»), forskallingsbord («Schaalbretter») samt endel rundlast («Jüffers») fra Kragerø skibningsdistrikt. Som gjennemsnittspriser i 1909 kan fastsættes:

Box: 69—70 pfg. pr. engelsk kubikfot

Forskallingsbord: Mk. 115 pr. Ptbg. standard

f. o. b. norsk havn.

Priserne var gjennemgaaende noget bedre end i 1908. For rundlasten (Jüffers) gjaldt priserne i den av Kragerøexportørerne utgivne priskurant.

For 1ste halvjaar iaar kan man vel sige, at importen i sammenligning med samme tidsrum ifjor har været noget større, ialfald i aarets første 4—5 maaneder. Senere har den her i byggefaget herskende lock-out i nogen tid virket uheldig paa importen av alle sorter trælast.

Trælastpriserne har iaar erfaret en yderligere stigning, idet der i 1ste halvjaar gjennemsnittlig er blit betalt:

for box: 72—73 pfg. pr. engl. kbf. f. o. b. norsk havn, for forsk.bord: Mk. 125,— pr. standard f. o. b. norsk havn. Priserne for rundlast er efter Kragerø-priskuranten 10 % høiere end ifjor.

De angivne priser gjælder for vanlig gode specifikationer med sedvanlig gjennemsnittslængde. For smaa partier box av særskilt gode merker betaltes 75 pfg. pr. engelsk kubikfot f. o. b.

For svenske, finske og russiske trælast (battens og bord) har priserne iaar været ca. 10 % høiere end ifjor, og man behøver neppe at befrygte, at priserne iaar kommer til at falde i nævneværdig grad. Av de med Norge konkurrerende lande er det blot Sverige, som exporterer box. De svenske exportører maa paa grund av den høiere fragt sælge sin box 5—6 pfg. pr. engelsk kubikfot (altsaa ca. 8 % billigere og har iaar opnaadd 65—66 pfg. for almindelig god specifikation. Der er fra Sverige gjort salg helt ned til 60 pfg. pr. eng. kbf., men da for mindre gode specifikationer.

IV. Beretning fra konsul *Paul Baus*, Mannheim.

Den største konsument av cellulosekub her er cellulosefabrikken Waldhof, som imidlertid tar alt sit raamateriale fra sine egne store skogstrækninger i Nordrusland.

Derimot tar distriktets betydelige høvlerier store mængder nordisk trælast, vistnok hovedsagelig fra Sverige. Priserne var i 1909 noget høiere end det foregaaende aar, og gennemsnitspriserne var omtrent som følger:

Gran fra Söderhamns og Sundsvalls distrikt (førsteklasses vare):

Battens:	2 × 4"	2 × 5"	2 × 6"	2 × 7"
Ca. mk.:	145.00	155.00	160.00	165.00
Bord:	ca. mk. 2.50 mere,			

alt pr. Petersburger standard à 165 eng. kubikfot.

Sjøfrakterne Sverige—Rotterdam holdt sig paa omtrent samme høide i 1909 som i det foregaaende aar, med tendens til stigning. Derimod er Rhinfrakterne Rotterdam—Mannheim som følge av den gunstige vandstand blit billigere og anslaaes til mk. 4.00—5.00 pr. 2 000 kg.

Som av konsulatet fremhævet allerede i tidligere rapporter lægger de herværende høvlerier altid sterk vekt paa en omhyggelig skaaret førsteklasses vare, hvilket norske exportører burde legge sig særlig paa sinde.

V. Beretning fra konsul *Karl Kolzenberg*, Frankfurt a. Main.

Trælastmarkedets stilling i 1909 var i det store og hele tat litet gunstig. Avsætningen var som følge av den fremdeles ringe byggevirksomhet slæpende. Smale bord for høvlerier, der for en stor del tages fra Sverige, var mest efterspurgt her, da den svenske export hindredes av generalstreiken. Tilbudet i furu og edelgran, for hvilke sorter Galizien og Bukowina spiller den viktigste rolle i dette distrikt, var heller ikke særlig rikelig, saa at der trods den ringe avsætning ikke forekom noget for stort tilbud.

Stenimporten til Tyskland. Utsigt til økning i den nærmeste fremtid.

I. Beretning fra generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg.

Ifølge officielle opgaver indskrænket stenimporten til Hamburg fra Norge sig i 1909 til ca. 9 700 tons brolægningsssten (mot over 17 000 tons i 1908) samt 2 300 tons sandsten og granit (i 1908: 1 400 tons).

En importør har meddelt generalkonsulatet, at priserne for norsk sten nu stiller sig saaledes:

«Hamburger Reihensteine», 1ste sort ca. mk. 65 pr. kbm. franko lager Hamburg.

«Hamburger Reihensteine», 3dje sort ca. mk. 45 pr. kbm. franko lager Hamburg.

«Hamburger Kantsteine», smale, mk. 5 à 6 pr. løpende meter franko lager Hamburg.

«Hamburger Kantsteine», brede, mk. 7 à 8 pr. løpende meter franko lager Hamburg.

Under henvisning til, hvad generalkonsulatet i tidligere beretninger har anført om utsigterne for øket avsætning av norsk sten i denne del av Tyskland, skal jeg ved denne leilighet indskrænke mig til at fremhæve, at saavel den nu stedfindende utvidelse av Keiser-Wilhelm-kanalen som de besluttede utvidelser av havnen i Hamburg synes at byde norske stenhuggerier en temmelig enestaaende anledning til at utvide sin avsætning betydelig. Leveransen til disse anlæg gjøres altid til gjenstand for anbud, og

generalkonsulatet bestræber sig for at holde vore stenexportører à jour dermed gjennom indsendelse av anbudssindhydelserne. Det er imidlertid absolut nødvendig, at exportørerne i tide ansætter indsigtsfulde og for Norge interesserede kommissionærer paa vedkommende pladser, Kiel og Hamburg. Kun paa den maate kan der være utsigt for norske firmaer til i denne branche at gjøre sig mere gjældende i konkurrenzen med Sverige end hittil.

Feltspatindførslen fra Norge var i 1909 noget større end i 1908 (5 400 tons, mot 4 600 tons). Det er dog navnlig 1ste sort, hvorav forbruket er stigende, og der noteres for samme fra 21 til 25 mk.; men desværre synes det at være vanskelig at erholde større mængder derav. 2den sort, hvorav der er mere end nok, er ikke let avsættelig, selv ikke til en pris av 15 mk.

Kvarts i smuk kvalitet kan avsættes til 12 à 13 mk., men den maa da være aldeles fri for jernoxyd.

II. Beretning fra vicekonsul *Chr. Lassen*, Altona.

I 1909 ankom til Altona 22 781 875 kg. brolægningsssten og 5 981 000 kg. kantsten; herav ankom av brolægningsssten fra Sverige 21 859 875 kg. og fra Norge 922 000 kg. Al kantstenen ankom fra Sverige. I 1908 ankom fra Norge 45 000 kg. brolægningsssten, og importen fra Norge viser saaledes i 1909 fremgang. For at importen av sten hit kan naa en større høide, er det at anbefale, at de norske stenexportører antar dygtige kommissionærer, som er godt kjendt med forholdene, og som fuldt ut kan varetta exportørernes interesser. Vicekonsulatet vil gjerne staa til tjeneste med at opgi saadanne adresser.

III. Beretning fra vicekonsul *Carl Fisser*, Emden.

Av gatesten blev der til Emden fra Norge i 1909 kun indført 1 000 tons. Den øvrige langt betydeligere del av importen av denne artikel falder paa Sverige. De svenske exportører er i de aller fleste tilfælde billigere med sine offerter og gjør sig ogsaa mere møie likeoverfor importørerne.

IV. Beretning fra konsul *Ernst Winter*, Rostock.

Av granit, raa eller blot huggen, indførtes i 1909 fra Norge 474 785 kg., medens der fra Sverige indførtes: av granit, raa eller blot huggen, 10 742 372 kg., granit i grove stenhuggerarbeider 650 681 kg., gatesten 1 676 795 kg., foruten 296 835 kg. klinker.

V. Beretning fra konsul *Franz Täubrich*, Dresden.

For sten er der intet marked i Dresden. Vicekonsulatet i Leipzig meddeler:

Der er her forsøksvis blit opført en bygning av norsk klebersten. Materialet faldt imidlertid for dyrt. Stenen i og for sig vinder bifald.

I bryner er der gjennom vicekonsulatet formidlet solgt ca. 13 000 stkr. fra Telemarken. De gaar her under navnet «Norwegersteine». De ansees for meget gode og blir som følge derav gjerne anvendt. Den almindelig brukelige størrelse er 21/22 cm. og 23/24 cm. lang og ca. 3 cm. bred. Stenene bør ikke gjøres for smale.

Indførslen av feltspat var i 1909 noget større end i 1908.

VI. Beretning fra konsul *Herm. Schlimm*, Königsberg.

Fra Norge blev der i aaret 1909 indført 3 129 dobbeltcentner sten i sagede blokker og 6 730 dobbeltcentner utilhugget sten.

Importen fra Danmark var 103 dobbelteentner sagede blokker og 75 087 dobbelteentner stenrør og stenvarer.

Fra Sverige kom 7 573 dobbelteentner i sagede blokker og 102 475 dobbelteentner utilhugget sten. Priserne for kantsten var pr. løpende meter mk. 4—6 og for gatesten mk. 7—8 pr. kvadratmeter.

VII. Beretning fra konsul *Casper G. Nordahl*, Stettin.

Importen av brosten antok i 1909 desværre et endnu mindre omfang end i det foregående aar. Fra Sverige indførtes saaledes 91 100 tons, mot 137 800 tons i 1908. Iaar vil der imidlertid antagelig vise sig at ha været en væsentlig bedring i gatebrolægningsvirksomheten og dermed ogsaa i importen av brosten.

Ophævelse av forbudet mot indførsel av poteter til Finland.

Ifølge indberetning fra konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har det finske senat ophævet det tidligere forbud mot indførsel av poteter til Finland.

Markedet for norske filigransarbeider i Baden.

Indberetning fra konsul *Paul Baus*, Mannheim.

Konsulatet har tidligere henledet opmerksomheten paa, at norske sølv-, emalje- og filigransarbeider er meget yndet her. Norske eksportører har i den senere tid arrangeret utstillinger av norske sølvarbeider i forskjellige byer og badesteder i storhertugdømmet Baden. Særlig pris sætter man her paa den norske emaljes glimrende farvetone, og avsetningen har vistnok været tilfredsstillende.

Konsulatet staar gjerne til tjeneste for norske eksportører, der ønsker oplysning om herværende markedsforhold.

Isexporten til Tyskland i september maaned.

Generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin, har meddelt følgende:

Ifølge de netop offentliggjorte maanedlige opgaver over den tyske utenrikshandel utgjorde indførslen av is fra Norge til Tyskland i september maaned 18 520 tons til en værdi av ca. 149 000 mark, hvorefter den samlede indførsel fra Norge iaar utgjør 217 119 tons, mot 5 599 tons i maanederne januar—september ifjor. Tysklands samlede indførsel iaar beløper sig til 228 156 tons til en beregnet værdi av 1 825 000 mark, mot 8 335 tons til en værdi av 67 000 mark ifjor.

Klager over frugtexportører i Denia.

I anledning av gjentagne klager til konsulatet i Barcelona fra agenter i Norge for frugtexportører i Denia m. v. over, at nogle av disse undlater at opfylde sine forpligtelser, naar priserne er opadgående, har konsul *W. Klouman* paapekt ønskeligheten av, at man kun indlater sig med anerkjendt gode huse, over hvilke konsulatet paa foranledning har tilstillet Norges oplysningskontor for næringsveiene en fortegnelse.

Losseavgiften for mineraler i Boulogne-sur-Mer nedsat.

Ifølge indberetning fra minister *F. Wedel Jarlsberg*, Paris, har det franske Handels- og Industri-

ministerium besluttet, at den politiavgift av 3 centimes pr. ton, som tidligere er blit opkrævet ved losning eller lastning i Boulogne-sur-Mer, skal nedsættes til 1 centime pr. ton, forsaavidt angaar importen av mineraler.

Mangel paa kaiplads i Rouen.

Vicekonsul *E. Anquetil*, Rouen, har indberettet, at skibe, som ankommer dertil, for tiden paa grund av den store hvetetilførsel maa vente længere tid paa reden, før de faar kaiplads.

Det tilraades derfor skibsredere ved avslutning av fragter for Rouen at indta i certepartiet en bestemmelse om, at liggedagene skal begynde at lope fra skibets ankomst til havnen, hvad enten skibet erholder plads eller ikke.

Overgang fra værditold til faste toldsatter paa visse varer i Belgien.

Konst. generalkonsul *Leif Bøgh*, Antwerpen, har indberettet, at den belgiske regering ifølge en i lov av 16. juni 1905 given almindelig bemyndigelse har omsat de gjældende værditoldsatter paa visse deri angivne varer til motsvarende specifikke toldsatter, beregnet efter vekt. De nye satter*), der skal approberes av kamrene, træder i kraft den 1. juli næste aar.

Følgende varer omfattes av denne forandring: Forskjellige tørrede frugter, uldsjal og uldskjærf, uldtepper og bomuldsstoffer av en nærmere angiven vekt.

Av disse varer er det blot bomuldsstoffer, som i nogen utstrækning er gjenstand for import til Belgien fra Norge.

Mislige losse- og lasteforholde i Konstantinopel.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har meddelt, at losse- og lasteforholdene i Konstantinopel i den senere tid er blit vanskeligere. De fleste skibe, som anløper byen, foretar losningen, respektive lastningen, paa reden ved hjelp av lægtene. For det første er ankerpladsene og boierne utilstrækkelige og daarlig fordelt, men for det andet er pladsen i Konstantinopels yttre havn med den stadig stigende trafik blit meget knap, saaledes at operationerne paa reden ofte generes av den ret livlige havnetrafik; men endelig, hvad der er det værste, er lægternes antal, der ogsaa tidligere var utilstrækkelig, nu yderligere forringet, idet regjeringen har disponeret over mere end en tredjedel, der nu i længere tid har henligget i «Det Gyldne Horn» fulldlastet med varer, bestemt for krigsministeriet.

Denne tilstand volder de fleste skibe, der anløper havnen, ikke alene bryderi og utgifter, men bevirker ogsaa et betydelig tidstap.

Lægteneierne (mahonnadjis), som danner en korporation (esnaf), der saa at sige har monopol paa al transport inden havnen, gjør intet for at inøtekomme den stigende trafiks behov for en forøkelse av lægternes antal.

«Chambre Maritime des Compagnies de Navigation Etrangères» og «Union Permanente des Délégués du Commerce Etranger» har begge sat sig i bevægelse for at faa den nuværende tilstand forbedret.

*) Interesserede kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde adgang til at gjøre sig bekjendt med de nye toldsatter.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 45.

Ukeutgaven.

12. november 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side		Side
Importen av fisk og fiskevarer til Tyskland	257	Reorganisation av handelskammeret og oprettelse av børs for vare- og skibsmæglere i Rio de Janeiro	261
Tilbakegangen i de belgiske fiskerier. Mulighet for utvidet avsetning av fersk fisk fra Norge	259	Træmassemarkedet i Tyskland	262
Utbyttet av de danske saltvandsfiskerier i 1909	259	Løseforholdene i Rio de Janeiro. Forhoielse av dampskibsfragterne	263
Fiskehandlen i Kjøbenhavn	260	Fakturaer over varer, som skibes til Tyrkiet	263
Sildeimporten til St. Petersburg	260	Mulig forestaaende toldforhoielse i Tyrkiet	264
Markedet for hvalkjød i Tyskland	260	Fyrstikimporten til Tyskland	264
Tysklands utenrikshandel i 1910	260	Toldfrihet for landbruksmaskiner i Tyrkiet	264
Sterk stigning i den tyske melutførsel	260	Markedet for sælhundskind i Frankfurt a. M.	264
Foreslaaede reformer i den tyrkiske handelslovgivning	261		

Importen av fisk og fiskevarer til Tyskland.

Utdrag av indberetninger fra de forskjellige norske konsulater i Tyskland.

I. Beretning fra generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg.

Importen til Hamburg av produkter av de norske fiskerier hadde i de to sidste aar følgende omfang:

	1909.		1908.	
	Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
Saltet sild tdr.	100 714	2 054 110	tdr. 55 512	1 172 330
Stok- og klipfisk kg.	17 317 000	9 600 710	kg. 14 759 700	8 983 040
Sardiner »	1 350 400	1 787 150	» 1 372 100	1 656 930
Ansjos »	211 700	139 440	» 246 200	184 650
Anden tilberedt fisk . . . »	2 055 200	1 587 200	» 969 300	601 750
Fersk fisk »	9 515 400	2 185 120	» 5 504 400	1 677 180
Hummer »	96 700	401 290	» 98 600	380 430
Krabber og andre skaldyr »	19 200	15 520	» 23 800	20 680
Tran »	8 392 900	3 394 200	» 6 049 100	2 568 600
Guano »	9 475 400	1 351 990	» 8 758 400	976 900
Ialt		Mk. 22 516 730		Mk. 18 222 490

Da den samlede værdi av importen av norske varer til Hamburg i 1909 var henved 45 millioner mark, vil det sees, at omtrent halvdelen herav faldt paa produkter av fiskerierne. Om disse varers stilling paa markedet henvises forøvrig til den norske fiskeriagent Westergaards allerede offentliggjorte aarsberetning for 1909.

II. Beretning fra vicekonsul *Chr. Lassen*, Altona.

Sild. Den totale direkte import av fersk sild til Altona i 1909 var 64 965 tons (i 1908 57 261 tons), herav ankom direkte ad sjøveien fra Sverige 9 533 tons, fra Norge 20 583 tons og fra England 34 849 tons.

Over Hamburg ankom av fersk sild til Altona i 1909 256 tons, hvorav fra Norge 185 tons og fra England 70 tons.

Jeg uttalte i min beretning for aaret 1908, at utsigterne for 1909 var gunstige, og at importen fra Norge antagelig vilde overstige importen i 1908 med ca. 6 000 tons, og det viser sig, at denne forutsigelse har sin rigtighet, idet den direkte import fra Norge i 1909 av fersk sild oversteg importen i 1908 med endog 8 019 tons.

Sæsonen 1909 var til at begynde med rigtig god med passende tilførsel og for begge parter tilfreds-

stillende priser; men som det ofte gaar, blev de norske exportører ved de gode utsigter opildnet til at gaar for sterkt paa med exporten, hvorved markedet her blev overfylldt, og priserne faldt.

Markedet her for vaarsilden i aar holdt sig til februar maaned ut med god avsetning til fordelagtige og gode priser, der varierte fra 10 til 14 mark pr. kasse; derimot bragte desværre mars maaned et helt omslag, saavel i avsetningen som i priserne. Markedet var overfylldt og priserne tapbringende. Priserne i mars maaned var neppe det halve av, hvad den foregaende maaned bragte. Det i mars maaned herskende varme veir spilte en stor rolle med hensyn til disse lave priser. April maaned viste en smule opgang i priserne, dog var disse ofte ogsaa tapbringende; de laveste noteringer i april var 4 ½ mk. pr. kasse og de høieste 7 ½ mk.

Som ny vare paa det herværende marked i 1909

optraadte Nordlandssilden, fetsild fra egnene om Bodø og Trondhjem. Fetsilden forekom her paa markedet fra begyndelsen av oktober maaned 1909 til midten av februar maaned iaar. Denne sild fandt fra de første ladingers ankomst hit til utgangen av januar maaned iaar en god avsetning til fordelagtige og gode priser, og det uagtet pakningen lot meget tilbage at ønske, idet der var store og smaa sild om hinanden i kassen, hvorfor kjøperne her fik extra-utgifter ved omsortering, som maatte finde sted, idet røkerne ikke hadde anvendelse for den smaa sild. Grunden, hvorfor fetsilden uagtet denne ujevnhed i pakningen holdt sig godt oppe i pris, var den, at fisket paa Lowestoft i den tid slog feil, og fetsilden, hvis kvalitet var udmerket, forblev saaledes uten større konkurrence raadende paa markedet. Prisen var i 1909 fra mk. 14 pr. kasse og gik ned til mk. 12; i januar iaar var den nede i mk. 10 pr. kasse. Fra slutningen av januar iaar faldt desværre fetsilden ned i tapbringende priser som følge av, at det svenske fiske i den tid faldt godt ut, og den svenske vare, med god kvalitet og jevn pakning i kasserne blev herskende paa markedet; denne sild fortrængte derfor fetsilden, som blev vanskelig til avsatte. Det handlet sig særlig om de sidst ankomne 5 ladinger, og i disse var ujevnheden i pakningen endnu større end i sendingerne i 1909; de fandt til og med vanskelig kjøpere selv til en saa lav og for de norske exportører tapbringende pris som 5 à 6 mk. pr. kasse. Av fetsild ankom der i denne forannævnte tid ialt direkte til Altona 43 ladinger med 81 238 kasser, hvorav ankom i 1909 29 ladinger med 49 810 kasser og i januar og februar maaned iaar 14 ladinger med 31 428 kasser; en mindre del ankom med ruteskibene over Hamburg og med jernbane over Rostock.

Hvis de norske exportører av Nordlandssild vilde ha sin oppmerksomhet henvendt paa, at pakningen og sorteringen for den fetsilds vedkomme, som er bestemt for export, blir saaledes, at den smaa, her mindre værdifulde sild, utelates, tviler jeg ikke paa, at fetsilden vil vinde et godt marked her, og at den fuldt ut vil staa paa høide med den engelske sild; thi fetsilden viste sig at være av fortrinlig kvalitet. Man maatte da passe paa, at silden har en jevn størrelse, og at den ikke overstiger 800 stykker i kassen, og ikke som i sidste sæson naar op i et antal av indtil 1 100 stykker i kassen.

Som jeg i min beretning ifjor bemerket, vilde det være at ønske, at de norske sildexportører kunde opnaa litt mere samhold og enighet, saa de ikke, som det i regelen forekommer, naar fisket er godt hjemme, og priserne her er gode, overlæsser markedet med for mange og store ladinger ad gangen, hvorved markedet her blir overfylt, og priserne derved trykket ned.

Av saltet sild ankom til Altona i 1909 12 000 kg.

III. Beretning fra konsul *F. A. Pust*, Geestemünde.

I 1909 var havfiskets stilling i Geestemünde ikke bedre end det foregaaende aar, og mange dampskibe og rederier arbeidet ogsaa nu med tap. Omsætningen i Geestemündes auksionshaller beløp sig til 68 mill. pund, som indbragte et beløp av ialt mk. 6 998 285. De vanskelige økonomiske forhold har mot forventning ikke bidraget til at fremme avsetningen av den billige og nærende saltvandsfisk, det viser sig tvertimot, at de brede lag i Tyskland fremdeles tildels betrakter saltvandsfisk som en luksusvare. Fisken forsendes fra Geestemünde ikke alene fersk, men ogsaa konserveret, røket etc. Man har i den sidste tid og-

saa med held optat tilberedelsen av klipfisk og stokfisk, der for en stor del gaar til utlandet. Det er næsten udelukkende tyske fiskedampere, som besøker Geestemündes fiskehavn. I første kvartal av 1910 bedret forretningerne sig noget, og mellem jul og paaske opnaades ofte gode priser, som gir haab om kommende bedre tider. For tiden er endel nye fiskedampere under bygning for Geestemündes regning. Geestemündes torvreglements bestemmelser om beskaffenheden av de varer, som tillates utbudt paa markedet, er for nogen tid siden blitt skjærpet, og der er ansat en edsvoren tilsynsmand ved hallerne, der besigtiger den tilførte fisk og beslaglægger saadan vare, som ikke svarer til torvreglementets fordringer med hensyn til friskhet. Hvad angaar muligheten for avsetning i Tyskland, specielt over Geestemünde, av norsk fisk og fiskevarer, henviser konsulatet til en ifjor indsendt rapport, indtatt i «Konsulatberetninger» nr. 41 for ifjor.

IV. Beretning fra vicekonsul *Adolph Wegener*, Kiel.

Adskillig norsk hermetik vites at være om-sat her, særlig til krigsskibene.

Om fiskerierne i 1909 kan jeg meddele følgende:

I de første maaneder av aaret hadde man en temmelig sterk frost, som tilintetgjorde enhver utsigt til lønnende fangst. I Strander Bucht blev der hovedsagelig fanget ung sild («Sielen»), for hvilken der opnaades en daarligh pris. Forøvrig blev der opfisket følgende mængder: I Kieler Förde: 280 000 snes brisling, 260 000 snes sild, 13 500 snes flyndre, 6 000 kg. torsk og 200 stkr. makrel. I Eckernförde: 901 000 snes brisling, 135 000 snes sild, 1 200 kg. torsk, 515 kg. laks, 200 kg. aal og 9 000 stkr. makrel.

For røkerierne var aaret 1909 gjennomgaaende gunstig. Fra Sverige og Danmark var tilgangen av sild rigtignok knap, men da der kom regelmæssige forsendelser fra Norge, kunde efterspørslen helt dækkes. Den norske sild var av en meget god kvalitet, om den end undertiden kunde lide noget under den lange transport. Særlig var den mindre sort meget efterspurgt og opnaades en god pris. I det store og hele maa utsigterne for avsetning av fersk norsk sild siges at være gode inden distriktet.

V. Beretning fra konsul *J. Bertling*, Lübeck.

Saltet sild. Vinterlagrene blev i begyndelsen av aaret 1909 ryddet raskt og til gode priser. Da den norske vinterfangst i mængde ikke naadde op mot det foregaaende aars, steg atter priserne, som under fangstperioden var gaat betydelig ned, paa grund av manglende vare. Matjesfangsten i Skotland og Irland var betydelig, dog var kvaliteten kun middels, saa der for god vare blev betalt høie priser. Det skotske storsildfiske blev ikke særlig rikt; men kvaliteten var for det meste god, og varen opnaades derfor gode priser. De tyske fiskerier hadde et normalt middelsaar. Fra september maaned 1909 av paa-virkedes det herværende fiskemarked sterkt av de norske fetsildfiskerier: gjentagne gange ankom der hertil ganske betydelige sendelser av norsk fetsild av god kvalitet, og som fremforalt hadde en for det herværende marked egnet størrelse.

En nøiagtig statistikk over de hertil fra Norge ankomne partier kan jeg desværre ikke opgi, da materialet for de sendelser, som ankommer med jernbanen, ikke blir saa detaljeret utarbeidet. Man maa imidlertid gaa ut fra, at betragtelige dele av de partier, som staa opført som ankomne fra Hamburg

er norsk vare. Jeg tilføier endelig den bemærkning, at der under de specificerede jernbaneforsendelser kun er opført partier paa over 3 000 kg., altsaa hele vognslaster, hvilket er grunden til den difference mellem vegten av den samlede totalimport og de specificerede partier, som nedenanførte liste fremviser:

Import av sild.

Ad sjøveien:

	Fersk sild.
Fra Holstein	505
» Danmark	1 421
» Sverige	120 325
» Norge	80

Ialt 122 331

dobb. centner à 100 kg.

Saltet sild.

Fra Mecklenburg	355
» Danmark	62
» Sverige	12
» Norge	45
» Nederlandene	369
» andre lande	13

Ialt 856

dobb. centner à 100 kg.

Pr. jernbane:

a) til Lübeck:

	Fersk sild.	Saltet sild.
Totalimport	3 430 tons,	983 tons,
derav:		
fra Hamburg	301 tons.	712 tons.
» Schleswig-Holsten	2 793 »	130 »
» Danmark, Norge og Sverige	18 »	—
Ialt 3 112 tons.		842 tons.

b) til Schlutup ankom:

	Fersk Sild.	Saltet Sild.
Totalimport	13 752 tons.	380 tons.
derav:		
fra Lübeck	1 003 tons.	40 tons.
» Hamburg	1 340 »	330 »
» Schleswig-Holsten m. v.	10 550 »	10 »

Fiskeindustrien kunde i aaret 1909 glæde sig ved en stadig stigende omsætning, saaledes at hittilværende bedrifter kunde utvides og nye foretagender igangsættes. Sildeimporten overgik det forrige aars; navnlig var tilførslen av engelsk og svensk sild betydelig, medens importen av dansk sild ikke naadde op mot fjoraarets.

Medens Norge i 1908 overhovedet ikke var repræsenteret paa det herværende marked i denne vare, glæder det mig at kunne indberette, at Norge i 1909 har sendt betragtelige kvantiteter fersk sild hertil, som tillike var av god kvalitet. Takket være de forholdsregler, der træffes av de norske saavel som de tyske jernbaner for at lette befordringen av fersk sild, saasom indførelse av gennemgaaende kjølevogne samt fastsættelse av preferencetakster, synes det som om en jevn export av norsk sild til Lübeck skulde kunne forventes for fremtiden.

(Forts. i næste nr.)

Tilbagegangen i de belgiske fiskerier. Mulighet for utvidet avsetning av fersk fisk fra Norge.

Konst. generalkonsul *Leif Bogh*, Antwerpen, har meddelt følgende:

De belgiske fiskerier er i løpet av de sidste trediva aar stadig gaat tilbake. Antwerpen hadde saaledes i 1880 12 store chalupper med 133 mands besætning. Dette antal gik med aarene nedover til 11, 5, 4, 2 og 1. Siden 1895 findes ingen tilbake. Der foregaar for tiden en almindelig agitation i landet for at drive fiskerierne op igjen, og denne bevægelse gaar haand i haand med bestræbelserne for at danne en handelsflaate. Man ser med rette i fiskerierne en forskole for de sjøfolk, som skal bemane handelsflaaten.

Det er særlig i Ostende, hvor Belgiens største fiskemarked findes, at man ønsker en utvidelse av fiskeflaaten og fiskehavnen. Den i Ostende hjemmehørende fiskeflaate bestaar av 24 damptrawlere, 7 motorfartøier, 92 større og 53 mindre chalupper. I 1909 utrustedes intet fartøi for torskefiskeri i Nordsjøen. Dette fiske var i sin tid betydelig, men er nu ganske ophørt. I 1867 utrustedes saaledes 142 fartøier i Ostende for torskefiskerierne, i 1902 utrustedes 6 og altsaa i 1909 intet.

Paa samme maate er det gaat med det store sildefiske. Det sidste fartøi for det store sildefiske utrustedes i Ostende i 1856. I 1909 utrustedes for første gang paany et fartøi for dette fiske. Langs kysten fangedes og indbragtes til Ostende av belgiske fartøier 2 070 365 kg. sild.

I Ostende solgtes paa byens officielle marked (la minque) i 1909 fisk for fres. 5 064 333. Herav falder følgende beløp paa de forskjellige landes fiskefartøier: Belgiske fres. 4 487 682, engelske fres. 253 249, franske fres. 196 205, hollandske fres. 90 643, danske fres. 35 054 og tyske fres. 1 500.

Medens de tyske fiskemarkeder i Hamburg-Altona og Geestemünde, det hollandske i Ymuiden og det engelske i Grimsby i de sidste tyve aar har tat et umaadelig opsving, er Ostende som allerede i ottiaarene indehadde en dominerende plads som fiskemarked, forblit næsten stationært.

I 1885 solgtes saaledes i Ostende for fres. 4 100 000, i 1890 for fres. 4 541 900, i 1900 for fres. 4 541 900.

I Antwerpen sælges i det kommunale fiskeauktionslokale (la minque) for opimot 2 mill. fres. pr. aar. Fiskeauktionerne foregaar hver morgen kl. 7 om sommeren og kl. 8 om vinteren. Der sælges næsten udelukkende fersk fisk.

I 1908 solgtes saaledes kun for fres. 15 000 røket og saltet fisk, medens fersk fisk solgtes for fres. 1 789 000. Herav faldt fres. 1 417 000 paa fremmed (væsentlig hollandsk og engelsk) vare og fres. 245 000 paa belgisk fisk. Der solgtes desuten for fres. 141 335 i elfefisk.

Der sælges mest flyndre, torsk og rokke («raie» og «flotte»).

Det forrekommer mig, at vi maatte kunne utvide betydelig vort marked i Belgien for salg av fersk fisk. Forsendelserne maatte i tilfælde foregaa med størst mulig hurtighet og med større regelmæssighet end for tiden.

Uthyttet av de danske saltvandsfiskerier i 1909.

Indberetning fra generalkonsul *Carl Norstrand*, Kjøbenhavn.

Av en av fiskeriinspektionen nylig utsendt be-

retning fremgaar det, at totalutbyttet av de samlede danske saltvandsfiskerier i 1909 var ca. 12 144 000 kr., hvilket, sammenlignet med indtægten for 1908, gir ca. 1 035 000 kr. i mindreutbytte.

Mindreutbyttet fordeles sig for de 3 distrikter saaledes: Vestkystfisket ca. 47 600 kr., fisket i farvandet indenfor Skagen ca. 639 600 kr., Limfjordsfisket ca. 347 900 kr.

Sammenlignet med indtægten av de forskellige fiskerier i 1908 er utbyttet av hornfisk forøket med ca. 54 000 kr., torsk ca. 65 000 kr. og hyse ca. 48 000 kr., medens de øvrige fiskerier alle har git mindreutbytte, nemlig: Flyndre ca. 291 000 kr., hummer ca. 51 000 kr., aal ca. 492 000 kr., ræker ca. 19 000 kr. og de øvrige fiskerier tilsammen ca. 348 000 kr. Fiskernes antal er forøket med 81 personer; 12 fiskere forulykket under utøvelsen av sit erhverv.

Værdien av redskaper repræsenterer nu en sum av ca. 7 millioner kr. Forøkelsen i sidste aar er ca. $\frac{1}{2}$ mill. kr. Den samlede værdi av fiskefartøier er ca. 11 millioner kr., og forøkelsen i sidste aar beløper sig til omkring $\frac{1}{2}$ million kr.

Fiskehandlen i Kjøbenhavn.

Indberetning fra generalkonsulatet i Kjøbenhavn ved vicekonsul E. A. Tresvig.

Ifølge de nu foreliggende statistiske opgaver blev der i 1909 tilført Kjøbenhavn av fisk og skaldyr fra ind- og utland ialt:

	Pund.	Værdi i kroner.
Fersk fisk	27 930 787	6 239 508
Skaldyr	647 603	423 125
Saltet sild	19 522 948	1 561 836
Klipfisk, tørret, saltet og røket fisk	16 804 061	5 633 417
Konserver	907 747	—

I samme tidsrum blev der utført fra Kjøbenhavn:

Fersk fisk	8 225 465	1 650 265
Skaldyr	14 817	9 520
Saltet sild	10 500 000	945 000
Klipfisk, tørret, saltet og røket fisk	8 325 000	—

Kjøbenhavns forbruk i 1909 utgjorde:

Fersk fisk	19 705 322	4 589 243
Skaldyr	632 786	413 605
Saltet sild	9 022 948	—
Klipfisk, tørret, saltet og røket fisk	8 479 061	—
Konserver	907 747	—

Kjøbenhavns samlede forbruk var saaledes 38 747 864 pund, der svarer til 67.82 pund pr. indbygger.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen* utgjorde importen av sild ad sjøveien til St. Petersburg i tiden 15. til 31. oktober 1910:

Fra Storbritannien	3 269 tdr.
» Tyskland	198 »

Totalimport 3 467 tdr.

Markedet for hvalkjød i Tyskland.

Konsul *Franz Täubrich*, Dresden, har meddelt, at der i Dresden litet eller intet er at gjøre i hvalkjød, men at derimot vicekonsulen i Leipzig, der interesserer sig specielt for avsetningen av denne artikel, allerede har formidlet et salg derav av ca. 13 000 kg.

Magdeburg skal være hovedmarkedet for denne vare, og der avsettes alene i en forretning daglig 3 à 4 centner i smaasalg. Medens man tidligere kun dækket sit behov fra Norge, synes man nu at ha begyndt at kjøpe i Danmark og paa Island, hvor priserne er billigere. Det egentlige marked for dette kjød er arbeiderdistrikterne. Prisen stiller sig, alt efter kvaliteten, i optil 1 mark pr. pund.

Tysklands utenrikshandel i 1910.

Indberetning fra konsul *Oscar Möller*, Köln.

Tysklands utenrikske handel har i de ni maaneder fra januar til september 1910 naadd en værdi av 11 739 mill. mark. Sammenlignet med de samme maaneder i de foregaaende tre aar stiller indførslen og utførslen sig i mill. mark som følger:

	1907.	1908.	1909.	1910.
Indførsel	6 524	6 115	6 253	6 292
Utførsel	5 073	5 001	4 706	5 447

Dette aars indførsel staar altsaa tilbake for den hittil største indførsel, i aaret 1907, med 232 mill. mark, mens utførslen er 374 mill. mark, større end i 1907. Indførselsoverskuddet andrager derfor i det løpende aar kun til 845 mill. mark, mot 1 491 mill. mark i 1907. Dette aars sterke forøkelse av utførselsværdien beror hovedsagelig paa den økede export av landmandsprodukter, kemiske produkter, lær, lærvarer, pelsvarer, maskiner, elektrotekniske produkter og fartoier.

Sterk stigning i den tyske melutførsel i 1910.

Konsul *Oscar Möller*, Köln, har indberettet følgende:

Den tyske melutførsel har i de sidste aar undergaatt en bemerkelsesværdig økning, som fremdeles vedvarer. I maanederne januar til september 1910 blev der utført 111 574 tons rugmel, mot 62 177 tons i den samme tid i 1909; endvidere 117 236 tons hvetemel, mot 107 890 tons, og desuten 55 910 tons andet mel (inkl. alle slags gryn, halvgryn og grovt mel), mot 38 556 tons i det foregaaende aar. Meget bekjendt er jo den sterke utførsel av hvetemel til Schweiz; denne synes i indeværende aar at ville anta et større omfang end i noget tidligere aar. Indtil slutningen av september er til Schweiz leveret 35 352 tons hvetemel (mot 27 869 tons ifjor; dertil kommer endnu 1 640 tons rugmel og 3 046 tons andre mølleprodukter). Imidlertid er paa ingen maate Schweiz den betydeligste konsument av tyske mølleprodukter. Til Finland f. ex. er saaledes til slutningen av september d. a. sendt 32 585 tons rugmel, 16 800 tons hvetemel og 32 537 tons andre mølleprodukter, saa at den samlede utførsel til Finland beløper sig til 81 922 tons; dette er mere end det dobbelte av utførslen til Schweiz, som i det hele andrager til 40 038 tons. Meget betydelig er ogsaa utførslen av hvetemel til Danmark, England og Holland, medens Norge som konsument i rugmel indtar den nærmeste plass efter Finland, med 31 483 tons.

Foreslaaede reformer i den tyrkiske handelslovgivning.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har indberettet, at «Union Permanente des Délégués du Commerce étranger» i Konstantinopel som svar paa en henvendelse fra det tyrkiske justisministerium om, hvilke reformer den ansaa paakrævet i den nuværende handelslovgivning, likeoverfor nævnte ministerium har fremholdt følgende:

Den nuværende tyrkiske handelslovgivning trænger saavel i sin substans som i sin anvendelse i høj grad til at reformeres, i hvilken sidste henseende det særlig gjælder at faa bedre udtannede dommere i handelssaker. Specielt er dog forskrifterne om handelsselskaber mangelfulde, og denne mangel lar sig ikke udfylde ved bestemmelser i den almindelige borgerlige lovgivning. De unyttige former med keiserlige firmaner ved oprettelsen av aktieselskaber burde afskaffes, eller hvis man ikke helt kan fritte et aktieselskab for koncessionspligten, da burde man i det mindste erstatte samme med en mindre formel tilladelse fra regjeringen.

Ved talrige vigtige kommercielle retshandler og retsforholde som: kjøp, salg, kommission, agentens rettigheter og pligter, transportkontrakter, etc. mangler der noiaagtige og bestemte regler i mange stridsspørsaal. I tilfælde av skibssammenstøt er der derimot foreskrevet unødige protestformaliteter for den skadelidende part, der derhos ogsaa er bundet til altfor korte frister (inden 48 timer og 30 dage). Disse protestformaliteter kunde efter Englands, Frankrikes, Tysklands og andre landes eksempel ophæves. Protestfristerne burde under alle omstændigheder forlænges.

Forskrifterne om konkurs trænger dog i eminent grad til at forbedres. Den nuværende stramme regel, efter hvilken mindst 30 % maa betales til kreditorerne, skader ofte den ærlige, men uheldige kjøbmand, som ikke kan byde saa meget som 30 %. Paa den anden side betaler aldrig den mindre samvittighetsfulde mere end 30 %, selvom han faktisk raader over mere, thi han vet, at kreditorerne noier sig hermed paa grund av ængstelsen for følgerne ved en kostbar og langvarig konkurs. Valg paa bobestyrere og taxtmænd kunde foregaa med større skjønsomhet, hvilket ogsaa gjælder de lovkyndige konkursskommisærer. Da der næsten altid findes et større antal fremmede blandt kreditorerne, burde konkurssaker komme for den blandede domstol, Tidjaret. Endvidere burde man for at formindske omkostningerne indskrænke bobestyrernes antal til en. Denne bestyrer burde da bistaaes av et av samtlige kreditorer valgt kreditorutvalg, som hadde opsyn med saavel denne som boet. Bobestyrerne burde danne en bestemt korporation og taxtmændenes ansvar fastsættes. Saavel med hensyn til optagelse i bobestyrernes korporation som valg paa taxtmænd vilde det være av stor nytte, om handelskamrene hadde forslagsret.

Kundgjørelsen om, at fredsdommerne i Tyrkiet skal utøve en slags bagateldomstol for mindre saker, hilses med tilfredshet. Mange mindre gjældsposter blir nu ikke betalt, da kreditorerne ikke vover at henvende sig til de almindelige domstole av frygt for de paaløpende høie omkostninger og det store tidsspilde, som en regulær proces medfører. Derfor vilde fredsdommere i smaaanliggende ikke alene byde handelen en stor lettelse, men ogsaa høie forretningsmoralen.

Den nuværende tyrkiske ret anerkjender ikke salget av en vare, som ikke eksisterer i salgsoieblikket. Denne mangel umuliggjør altsaa terminforretninger og burde erstattes med bestemmelser efter de fleste

handelsstaters mønster, der muliggjorde denslags forretninger.

Regulering av voldgiftsdomstole ved indgaaende lovbestemmelser vilde være et høist værdifuldt hjælpemiddel mot de i Levanten saa hyppig forekommende chikaner, der navnlig øves likeoverfor vareforsendelser, som ankommer under nedadgaaende konjunkturer.

Den tyrkiske veksleret burde ogsaa i mere end én henseende reformeres. Først og fremst burde det efter andre handelsstaters eksempel være tillatt at trække vekslar paa firmaer paa samme sted, d. v. s. pladsvekslar, og den forskrift, at trassent og endossent maa være domicilieret paa forskjellige steder, svarer ikke længere til tingenes tilstand og maa betragtes som upraktisk. Endvidere burde fordringen paa valutaklausul i vekslar ophæves, likesom den, der præsenterer en veksler, ikke bør være forpligtet til at paavise dens gyldighet.

Endelig burde reglen i den nuværende tyrkiske handelsret om, at endossenten ikke kan forfølges, hvis protest ikke er reist inden 24 timer, forandres. Inden en saa kort frist er en vekslerprotest saa meget mindre mulig i Tyrkiet som notarernes antal er aldeles utilstrækkelig. Herved kan vekselindehaverens ret, hvorpaa han har bygget sin tillid, berøves sin sikkerhet. Fristen for en vekslerprotest burde forlænges til 48 timer, likesom det burde være tilstrækkelig for at verne vekselindehaverens ret, at protesten var overleveret myndighetene. Antallet av notarar burde i forhold til handelens behov forøkes betydelig, hvorhos protestomkostningerne burde nedsættes. For nærværende overstiger ikke sjelden omkostningerne ved en vekslerprotest en mindre vekslars paalydende beløp, hvorved navnlig de mindre kapitalsterke firmaers interesser lider.

Forskrifterne om vekselstempel er i sine straffe og strafferetslige følger altfor strenge. Saaledes er de med urigtig eller utilstrækkelig stempel forsynede vekslar berøvet sin retskraft, skjont det her ikke dreier sig om tilsigtet avgiftsunddragelse, men en tilgivelig feil.

Sluttelig maa det beklages, at de tyrkiske domstole i handelssaker ikke altid holder sig strengt til handelsloven, men at handelssaker ofte bedømmes med bistand av den borgerlige straffelov, skjont den tyrkiske straffe- og handelsret hviler paa grundforskjellige principer.

Reorganisation av handelskammeret og oprettelse av børs for vare- og skibsmæglere i Rio de Janeiro.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har indberettet følgende:

Efter indstilling av den brasilianske minister for landbruk, industri og handel har republikkens præsident i tre forskjellige dekreter av 22. september d. a. 1) reorganisert federaldistriktets handelskammer, «Junta Commercial do. Distrito Federal,» 2) bifaldt reglement for vare- og skibsmæglerne i federaldistriktet, 3) oprettet en mæglerbørs (for varer og skibe.)

Ifølge det utfærdigede reglement skal handelskammeret bestaa av 7 forretningsmænd som repræsentanter for handelstanden, av hvilke en fungerer som præsident, 3 suppleanter, der ogsaa er handelsmænd, samt av et sekretariat. Direktøren for sekretariatet skal bl. a. ha juridisk-videnskabelig examen. De i handelsmatriklen indførte kjøbmænd i federaldistriktet danner et handelskollegium, som ordinært

træder sammen hvert andet aar til valg av repræsentanter og suppleanter til handelskammeret.

Det paaligger handelskammeret bl. a.: at føre matrikel over kjøbmænd og handelsselskaper samt over eiere og forpagtere av lagere for depositum av nationale eller utenlandske produkter, o. s. v.; at besikkekke, mulkttere, suspendere og avsette auksjons-agenter, oversætttere og kommercielle vurderingsmænd; at anordne fortegnelse over bokholdere, kasserere og andre funktionærer, der er ansat i handelshuse, samt anordne registret over fabrikk- og varemerker, saavel nationale som utenlandske; at anordne arkiv for kontrakter for handelsselskaper og beslutninger om forandringer eller ophør av saadanne, for kontrakter og statuter m. v. for nationale eller utenlandske uansvarlige selskaper, samt for komandit-aktieselskaper, med fortegnelse over deltagerne, aktiernes numre o. s. v.; endvidere at anordne arkiv for de i det internationale register indskrevne merker, hvorom meddelelse sendes fra «Bureau International de la Propriété Industrielle» i Bern, og at føre tilsyn og gi underretning angaaende forandringer med hensyn til eiendomsretten til saadanne merker; at paategne og autorisere bøker for kjøbmænd, handelsselskaper m. v.; at indrette tabeller over gebyrer, der tilkommer handelstolke for oversættelser og bekræftelser; at være opmerksom paa handelspraxis og kommercielle usanser i distriktet; at avgi fremstillinger, meddelelser og raad til ministeren for landbruk, handel og industri med hensyn til: a) nødvendigheten av at fortolke, modificere eller tilbakekalde love, regler, menter eller instruktioner, samt av at forhindre misbruk fra offentlige funktionærers eller kjøbmænds side; b) hvad der tjener til fremme av handelen og industrien.

Ifølge reglementet for vare- og skibsmæglerne i federaldistriktet ansættes og avsettes disse mæglere av republikkens præsident efter indstilling fra ministeren. Utexaminerede elever av handelsakademiet skal ha fortrinnet til at erholde disse mæglerstillinger. Betingelserne for at kunne ansættes som vare- eller skibsmægler skal være: at vedkommende er brasiliansk borger, født eller naturaliseret, har fylt 21 aar samt er i besiddelse av borgerlige og politiske rettigheter. Der skal være 20 vare- og 10 skibsmæglere; dog kan ministeren forøke dette antal. En mægler kan samtidig utøve baade vare- og skibsmæglervirksomhet.

Enhver mægler maa som sikkerhet deponere en sum av 5 000 milreis i statskassen.

Varemæglerne kan: kjøpe og sælge hvilket som helst varer og notere deres priser, kjøpe og sælge varer paa varemæglerbørsen, klassifisere og værdsætte varer i anledning av utstedelse av «warrants» m. v., besigtige varer og avgi skjøn over deres beskaaffhet.

Varemæglerne kan ikke i eget navn avslutte forretninger om kjøp og salg av varer eller undertegne kontrakter, paa hvilke deres kommittenters navn ikke er angit.

Skibsmæglerne har ved ovennævnte reglement faat tillatelse til at utøve forretninger ogsaa som dampskibs- og skibsgenter; dog skal de underrette formanden for mæglerutvalget, hver gang de paatar sig saadanne funksjoner.

Hver mægler kan ha et antal av høist fire fuldmægtige.

Federaldistriktets vare- og skibsmæglere vælger hvert aar i generalforsamling, bestaaende av mindst $\frac{2}{3}$ av mæglerne, et utvalg — «Junta dos Corretores» — av fire medlemmer, to fra hver klasse av mæglere.

Det tilligger utvalget bl. a. at lede vare- og skibsmæglerbørsens arbeide.

Det kan bemerkes, at der ved siden av vare- og skibsmæglerne bestaar en forening av fonds-mæglere, der for flere aar siden indstiftet «Camara Syndical dos Corretores de fundos publicos».

Ifølge reglementet for den nyoprettede vare- og skibsmæglerbørs skal denne være samlingsstedet for de nævnte mæglere og holdes i den bygning, som dertil blir bestemt av ministeriet.

Mæglerutvalget har paa forhaand at betegne de varer, hvormed der agtes gjort forretninger paa børsen; bl. a. blir at fastsette det navn, under hvilket varen skal opføres og indskrives, samt typerne for de forskjellige kvaliteter.

Av enhver vare, hvorfor mæglerutvalget saaledes har git betegnelse, skal der opbevares to prøver som mønstre, en i handelsmuseet i Rio de Janeiro og en i mæglerutvalgets sekretariat.

Til lettelse av børsforretningerne har mæglerutvalget at drage omsorg for, at der sker bekjentgjørelse i Brasiliens forskjellige stater angaaende de officielle typer for hver art av produkter, der egner sig for export.

Træmassemarkedet i Tyskland.

Utdrag av indberetninger fra forskjellige konsulater i Tyskland.

I. Beretning fra generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg.

Av træmasse ankom til Hamburgs frihavn i 1909 10 208 tons, mot 9 985 tons det foregaaende aar. Det meste herav var transitgods til oversjøiske lande. Norges import til Tyskland var nemlig i 1909 endnu ubetydeligere end før, idet den indskrænket sig til ca. 2 400 tons cellulose.

Vaat træmasse kan paa grund av tolden ikke importeres til Tyskland.

Angaaende træmassemarkedets stilling i Tyskland i 1909 anføres, at dette for cellulosens vedkommende var daarligere end kanske nogensinde tidligere og det for alle sorters vedkommende, ubleket og bleket sulfit-cellulose saavelsom sulfat-cellulose. Man kan vel sige, at der til sine tider overhovedet ikke eksisterte nogen pris, thi i næsten alle de havne, som laa bekvemt til for videretransport, var der ofte lagret betydelige konsignationspartier, for hvilke tilslut hvilket som helst bud maatte akcepteres. Dette gjælder isærdeleshed bleket sulfitcellulose; i denne vare behersker et par firmaer markedet fuldkommen, og for at møte konkurrencen fra de navnlig i Norge indrettede nye fabrikker saavelsom ogsaa for at konkurrere med hinanden indbyrdes, slog de priserne saameget ned, navnlig i oversjøiske lande, at mange kontrakter neppe turde levne dem £ 8 fob., en pris for hvilken man for faa aar siden ikke kunde kjøpe ubleket cellulose.

For ubleket sterk sulfitcellulose varierte prisen fra £ 6.0.0 til £ 6.15.0 fob. (avladningshavnen), alt efter kvalitet, medens letblekelig sulfitcellulose av gode merker hadde en værdi av £ 7.0.0.

I sulfatcellulose var der likeledes adskillig difference i priserne for de forskjellige merker, idet enkelte med anerkjent renommé opnaade fra £ 6.15.0 til 7.0.0, medens andre, specielt finske merker, kunde faaes for næsten hvilken som helst pris. En bedring av markedets stilling kan ikke ventes, førend misforholdet mellem produktion og forbruk atter utjevnes noget.

Mekanisk træmasse. Den faste stemning fra aaret 1908 vedblev ogsaa i begyndelsen av 1909, dog faldt priserne fra april av suksessivt, idet de fleste sliperier, opmuntret av markedets gode stilling, utvidet sin bedrift eller skred til nye anlæg. Medens der endnu i april blev betalt omkring £ 2.5.0 for vaat og £ 5.0.0 for tør masse, betales der 6 maaneder senere resp. 5/— og 10/— mindre. En meget vaat sommer, som var gunstig for produktionen, og desvære ogsaa en uforstandig prispolitik ledet saaledes til en yderligere nedgang henimot aarets slutning.

Ogsaa for den mekaniske træmasses vedkommende vil der behøves længere tid, førend det nuværende misforhold mellem tilbud og efterspørsel blir nogenlunde utjevnet.

II. Beretning fra konsul *Hans Mirus*, Magdeburg.

Cellulose blev i 1909 sterkt tilbudt fra Norge og Sverige, hvilket umuliggjorde tilfredsstillende forretninger eller opnaaelse av høiere priser.

Forretningerne i *træmasse* var bedre.

III. Beretning fra konsul *Paul Baus*, Mannheim.

Priserne paa cellulose er her som følge av den sterke skandinaviske konkurrence drevet end yderligere ned. Den store cellulosefabrik Waldhof i Mannheim, vel kontinentets største og leverancedygtigste fabrik i denne branche, har i 1909 kun kunnet utdele en dividende av 15 %, mot 25 % det foregaaende aar.

Ogsaa for træmasseholdig papir er priserne trykket, medens raamaterialerne, arbeidsløn og andre omkostninger som følge av den almindelige dyrtid er steget. Papirindustrien er med den herskende overproduktion henvist til export.

Hvad avsætningen av norsk cellulose hertil angaar, er det at anbefale, hvad konsulatet allerede i tidligere beretninger har fremhævet, at oprette salgskontorer herved, idet forretninger gjennem Hamburger agenturfirmaer falder for tungvindt.

Losseforholdene i Rio de Janeiro. Forhøielse av dampskibsfragterne.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har meddelt følgende:

De nye kaier i Rio de Janeiro er vistnok nu tat i bruk; men lastemottagere kan fremdeles erklære sig for, at varer konsigneret til dem losses «afloat», i lægtene, som tidligere.

De fleste store transatlantiske rutedampskibe losses endnu paa den gamle maate. Herav har nemlig lastemottagerne en betydelig fordel. Ved losning ved de nye kaier skal avgifterne utlignes paa de importerede varer. Importørerne maa desuten bestride omkostningerne ved den lange og tungvindte transport fra kaierne og ind til deres lagere i byen. Der føres samtidig sterke klager over, at forpagterne av havneanlægget ikke paa langt nær endnu disponerer over et tilstrækkelig stort antal pakhuse, og over, at expeditionen i de nye anlæg i det hele tat ingenlunde er, som forretningsverdenen burde kunne forlange.

Ved losning som tidligere i lægtene undgaar de herværende importører saavel at erlægge avgifterne til kaianlæggets forpagtere som de store omkostninger ved transporten fra de langt ute liggende kaier. De lægtene, hvori lasten skal losses, stilles

av dampskibenes herværende agenter for selskapernes regning, og varerne kan, losset paa denne maate, bringes i land paa steder i bugten, som ligger meget mere bekvemt til for importørerne end kaierne.

Imidlertid er de ved havnen i nærheten av hovedstadens forretningskvarterer beliggende gamle toldbodpakhuse, som tidligere benyttedes, nu stængt, idet de skal avgi plads for forlængelsen av de nye kaianlæg. Følgen herav er, at dampskibsselskaperne maa holde de utlossede varer i lægtene, indtil varerne er blit toldbehandlet. Før dette er skedd, og importørerne har erlagt de pligtige toldavgifter, kan varerne nemlig ikke utleveres til mottagerne. Ved langsom toldexpedition og ved forsømmelighet fra importørernes side med at betale tolden vil der efter dampskibsselskapernes opgivende ofte kunne hengaa uker, hvori den utlossede last blir liggende i selskapernes lægtene paa deres bekostning.

For at raade bod paa disse ulemper har de til «konferencen» hørende transatlantiske dampskibsselskaper, som trafikerer Brasilien, paa et nylig avholdt møte i London besluttet at forhøie fragterne med 7½ sh. pr. ton (vegt eller maal) for al last, som ikke skal losses ved de nye kaier. For last, losset ved kaierne, opretholdes altsaa de hittil gjældende fragter; for last, der ønskes losset i lægtene paa andre steder i bugten, kommer der til en fragtførøkelse av 7½ sh. pr. ton. Dampskibsselskapernes herværende agenter erklærer, at fragtførøkelsen kun er foretat, for at selskaperne skal kunne holdes nogenlunde skadesløse for de ulemper og omkostninger, som losningen i lægtene medfører for dem.

Fragtførhøielsen, 7½ sh., motsvarer efter kurs 18 d. 5 milreis. Da kaiavgifterne imidlertid for varer, som toldbehandles ombord, beløper sig til 5 \$ 500 pr. ton, der i tilfælde blir at bære av importørerne, som desuten maa utrede de større transportomkostninger forbundet med losning ved kai (jfr. ovenfor), vil losning i lægtene, «afloat», vel fremdeles indtil videre bli det almindelige i Rio.

Da Johnson-linjen som bekjendt er optat blandt «konference-linjerne», vil den heromhandlede fragtførhøielse efter al sandsynlighet ramme ogsaa de norske exportvarer, som sendes med de svenske dampskibe til Rio de Janeiro.

Det kan i denne forbindelse nævnes, at den brasilianske regjering skal ha til hensigt at la den avgift av 1 milreis pr. ton, som gaar til vedlikehold av havnen, for fremtiden utligne paa skibene, og ikke som nu paa varerne. Skulde dette bli tilfældet, vil vel dampskibsselskaperne søke erstatning for denne avgift ved en yderligere forhøielse av fragterne.

Fakturaer over varer, som skibes til Tyrkiet.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har bragt i erindring sin i nr. 42 for 1909 indtagne rapport, hvori oplystes, at alle fakturaer for varer til Tyrkiet maa ha følgende paategning:

«Nous certifions que cette facture est authentique et qu'elle est la seule émise par notre maison pour les marchandises y mentionnées.»

(Datum og underskrift)

og har samtidig meddelt, at der i den senere tid skal være forekommet flere tilfælder, hvor derværende huse skal ha anmodet sine utenlandske forbindelser om at utfærdige «to fakturaer», en bestemt for toldboden og en for firmaet selv, selvfølgelig med forskjellige beløp. Opdagelse av saadanne for-

hold blir strengt straffet og kan lede til, at vedkommende blir negtet tilladelse til at indføre sine varer i Tyrkiet.

Mulig forestaaende toldforhøielse i Tyrkiet.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har under henvisning til tidligere indberetninger meddelt, at den derværende presse nu beskæftiger sig sterkt med sandsynligheden av en forestaaende forhøielse av indførselstolden fra 11 til 15 % ad valorem, der menes at ville træde ikraft fra det næste tyrkiske finans-aars begyndelse, den 14. mars 1911 (ny stil). Der foreligger endnu ingen officiel meddelelse herom.

Ved den sidste forhøielse av importtolden fra 8 til 11 % i 1907 var det forutsetningen, at der skulde hengaa en periode av 7 aar, inden der blev nogen ny toldforhøielse. Kun den halve tid er altsaa hengaat, og det maa befryktes, at en toldforhøielse er forestaaende; norske interesserede gjør under alle omstændigheter vel i at ha sin opmerksomhet henvendt paa sandsynligheden herfor.

I interesserede kredse er der i den senere tid vakt motion for at søke utvirket et varsel av mindst 6 maaneder, før forhøielsen træder ikraft, uten at man kan uttale sig om, hvorvidt regjeringen vil ta hensyn til dette berettigede krav. Det er klart, at en toldforhøielse med kort varsel, specielt i et land som Tyrkiet, der har en ensartet toldtarif, vil ha mange ugunstige følger for handlen.

Fyrstikimporten til Tyskland.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

Indførsel.

	Ialt. De.	Belgien. De.	Danmark. De.	Holland. De.	Norge. De.	Østerr.-Ung. De.	Finland. De.	Sverige. De.
1907	6 457	4 649	117	180	—	41	—	1 397
1908	3 938	1 094	134	45	—	34	743	1 755
1909	67 266	14 970	4 091	4 321	2 609	19 297	2 862	16 553

Utførsel.

	Ialt. De.	Holland. De.	Østerrike-Ungarn. De.
1907	13 702	1 258	227
1908	13 003	1 277	1 446
1909	11 095	728	4 894

Toldfrihet for landbruksmaskiner i Tyrkiet.

Generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel, har meddelt, at den tidligere toldfrihet i Tyrkiet for landbruksmaskiner, hvilken utløp den 1. august d. a, endnu ikke er blit fornyet. Landbruksministeriet har, under henvisning til den store økonomiske betydning, det har for bønderne at erholde billige og moderne landbruksmaskiner, anbefalet en forlængelse av toldfriheten, men regjeringen har endnu ikke tat noget standpunkt i saken. Importørerne av denne vare er saaledes henvist til enten at deponere et beløp efter den nuværende toldtarif, 11 %, eller, at la varene ligge uindløste paa toldboden, hvad der naturligvis medfører omkostninger.

Tyrkiet er en typisk agrarstat, men allikevel er anvendelsen av landbruksmaskiner, omend i tiltagende, dog endnu sterkt begrenset. Der er dog et

Den forventede tilslutning til «Verkaufsstelle der deutschen Zündholzfabriken G. m. b. H.» av de til konventionen ikke hørende fabrikker, hvorved den skarpe konkurrence og pristrykningen skulde stoppes, fandt heller ikke sted i 1909, tvertom førte konkurrencen fra de utenfor foreningen staaende fabrikker ogsaa ifjor til videre prisnedsettelse. Da konventionen ikke i samme utstrækning kunde møte denne konkurrence, foretrak man at oppløse den den 1. april og overlate samtlige fabrikker frit salg.

Forøvrig hadde fyrstikavgiftsloven av 15. juli 1909, som traadte i kraft den 1. oktober, stor indflydelse paa denne industri; avgiften utgjør for æsker under 30 stikker 1 pf., for æsker med fra 30—60 stikker 1½ pf. og for større æsker 1½ pf. for hvert paabegyndt antal av 60 stikker.

Før lovens ikrafttræden indtraadte en voldsom efterspørsel, som den indenlandske produktion ikke kunde tilfredsstille, hvorfor der i maanederne juli, august og september indførtes kolossale mængder fyrstikker fra utlandet, ogsaa fra lande, som ellers ikke importerer til Tyskland; saaledes bragtes i Berlin store mængder ungarske fyrstikker paa markedet. Totalindførslen av fyrstikker gik i 1909 op til det aldrig tidligere seede omfang av 6 726 tons, mot 393 tons i det foregaaende aar og 645 tons i 1907. Særlig var indførslen stor fra Østerrike-Ungarn, Sverige og Belgien. Utførslen indskrænkedes i de tre maaneder til en tredjedel. Efter lovens ikrafttræden ophørte efterspørslen naturligvis næsten ganske, og helt til aarets utgang hersket en meget følbar depression.

Den tyske utenrikshandel med fyrstikker stillet sig i de sidste tre aar saaledes (i dobbelteentner = 100 kg.):

markert i Tyrkiet, specielt i Syrien og Anatolien, for billige landbruksmaskiner. Handlen med denne vare ligger mest i hænderne paa amerikanere, englændere og tyskere, som har lagre i de vigtigere byer i det indre og sælger sine maskiner paa lempelige betalingsvilkår til bønderne.

Det tør være sandsynlig, at indførslen av landbruksmaskiner ogsaa for fremtiden vil bli toldfri.

Landbruksministeren arbeider energisk paa at ophjælpe akerbruket, Tyrkiets hovednæringsvei, og har foreslaat oprettelsen av mønsterbruk og landbruksskoler i forskjellige dele av riket.

Markedet for sælhundskind i Frankfurt a. M.

Utdrag av indberetning fra konsul *Karl Kolzenberg*, Frankfurt a. M.

I sælhundlær blev tilgangen paa raamateriale i aaret 1909 stadig knappere, og priserne steg stadig, saa at de av sælhundlær forfærdigede artikler blev for kostbare for det store publikum. Lærfabrikantene forstod dog her at skaffe sig erstatning for den dyre vare gjennom imitationer, hvortil benyttedes bl. a. fransk og australsk faarelær.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 46.

Ukeutgaven.

19. november 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

Side

Importen av fisk og fiskevarer til Tyskland	265
Tranimporten til Spanien	267
Tranmarkedet i Tyskland	267
Rognmarkedet i Spanien	268
Ny flytedok i Kjøbenhavn	268
Isimporten til Storbritannien	268
Skibsfarten paa Storbritannien og Irland	268
Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier	268

Importen av fisk og fiskevarer til Tyskland.

(Forts. fra foreg. nr.)

VI. Beretning fra konsul *Ernst Winter*, Rostock.

I begynnelsen av sæsonen 1909, i juli og august, indfortes her store partier tysk og hollandsk sild, og samtidig avsluttedes store kontrakter for senere leverance med de tyske fiskeriselskaper saavel som med kunder inde i landet, da der hittil ikke hadde vist sig tegn til nogen større fangst i Norge. Som følge herav var saavel de herværende importører som kjøperne inde i landet desværre mindre mottagelige for fetsild, da fangsten i Norge i september antok større dimensioner.

Den norske sild er allerede forlængst overordentlig yndet her i distriktet og vilde vel ogsaa i denne sæson næsten udelukkende været benyttet, om fangsten i Norge blot var begyndt ca. 4 uker tidligere, og ikke de fleste handlende allerede hadde bundet sig til sild av anden oprindelse. Som forholdet nu var, blev importen hertil av norsk fetsild i 1909 kun ganske ringe og beløp sig til ialt ca. 3 800 tdr., medens der av andre sorter indførtes ca. 14 500 tdr.

Konsulatet vil ikke undlate at fremhæve, at de hertil i 1909 fra Norge ankomne ladninger ubetinget maa betegnes som gode: kvaliteten var ganske usædvanlig vakker, sorteringerne reelle og svarende til merkerne, pakningen fast og dadelfri.

Importen av fersk sild i 1909 var temmelig betydelig, men staar dog desværre ikke saa litet tilbage for 1908, idet der nemlig indførtes kun 2 453 049 kg., mot 3 432 320 kg. det foregaaende aar. Grunden til denne formindskede indførsel maa søkes deri, at der mellem den preussiske og den svenske regjering er truffet en avtale, som medfører, at de fra Norge pr. jernbane avsendte ladninger fersk fisk kun kan befordres videre over Trelleborg—Sassnitz.

Av røket og tørret fisk ankom i 1909 fra Norge 8 125 kg.

Importen av norsk ansjos var i 1909 temmelig ubetydelig, idet der selv til høie priser ikke kunde erholdes tilstrækkelig derav. Brisling indførtes likeledes kun i meget ubetydelige kvantiteter.

Fiskerier. De tidligere forsøk paa at drive havfiske herfra er ikke blitt gjentat; derimot gjorde fiske-

rierne i de mecklenburgske vasdrag yderligere fremskridt. Sildefangsten paa kysten lot ogsaa i 1909 meget tilbake at ønske; fangsten blir for hvert aar ringere.

Av hornfisk blev næsten intet fanget, av flyndre kun litet. Tilførslen av torsk var om høsten meget livlig; den kom fra Bornholm over Kjøbenhavn med jernbane hertil og fandt rask avsetning til gode priser.

VII. Beretning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

Fiskefangsten var i 1909 i almindelighet knap og priserne som følge derav høie; avsetningen av billige fiskesorter er i Berlin steget meget, hvortil for en stor del har bidraget, at de store varehuse har optat denne artikkel og sælger den til meget billige priser. Omsætningen av levende og død fisk i Berlins «Centralmarkthalle» utgjorde ifjor 34 645 centner.

Sardinfangsten i Frankrike forstyrredes tildels av storm og streik, men var dog fra midten av august saa rik, at priserne kunde nedsættes noget; den portugisiske sardin importeres mindre som følge av den høie told, og den spanske sardin, som hovedsagelig kommer i betragtning for det tyske forbruk, uteblev næsten ganske. Indførslen av norske sardiner tiltar stadig, eftersom de rigtige, mindre pakninger, tyske etiketter etc. kommer i bruk.

Den tyske krebsfangst var ifjor atter bedre og bragte fiskerne gode indtægter; exporten til Frankrike er hindret av høi told og oktroi. Ogsaa omsætningen av krebskonserver var tilfredsstillende.

Hummer var i 1909 rikelig forhaanden; tilførslen, hvorav tre fjerdedele kommer fra Norge og resten fra Sverige og Danmark og tildels litt fra Belgien og Frankrike, var i aarets første maaneder omtrent saa stor som i aaret 1908, men i høstmaanederne dobbelt saa stor. Kvaliteten var gjennomgaaende god, men størrelsen avtar stadig.

Priserne var omtrent som i 1908 og utgjorde i de enkelte maaneder ved indkjøp eksklusive fragt og told: i januar mk. 2.05—2.15, februar 2.15—2.45, mars 2.45—2.40, april 2.40—2.05, mai 2.05—1.75—2.15, juni 2.15—1.80, juli 1.80—1.90, august 1.90—2.10, september 2.10—1.30, oktober 1.30—1.85, november 1.80—1.95, december 1.92—2.00 mk. pund.

Sild. Ved utgangen av 1908 lagret i Stettin kun 81 628 tdr. og i Hamburg 9 268 tdr., og ved utgangen av mars maaned 1909 var lagrene ryddet. Den første nye matjessild indtraf i Berlin den 24. mai 1909; fangsten var tilfredsstillende og priserne lave; der betales for Downingsbay large matjes 120—110 mk. pr. tønde, for Castlebay do. 90—80, for Stornoway do. 76—60 og for Shetlands matjes 72—60 mk.

I begynnelsen av juli kom den første nye fuldsild, men fangsten var ringe og priserne holdt sig høie; kvaliteten var i det hele tat god.

Den skotske fangst var 174 688 tønder mindre end i 1908, medens den hollandske fangst paa den anden side var 95 654 tønder større end i 1908 og kvaliteten likeledes god. Priserne var temmelig høje, da Schlesien, Østersjøprovinserne og Rusland paa grund av den ringe skotske fangst tok langt mere hollandsk sild end vanlig. Priserne var for superior 43—45, for sorteret 39—42 og for mindre 35—38 mk. pr. tønde.

De tyske selskaper forøket i 1909 atter sin flaafe og fisket med 190 loggere, 16 dampere og 62 damploggere; fangsten utgjorde ialt 362 352 tønder, mot 300 245 tønder i 1908.

Den norske fangst var undtagelsesvis god, og denne omstendighet bidrog til, at priserne for skotsk sild ikke blev overdrevent høje, skjønt efterspørslen i Stettin var livlig. Fetsildens kvalitet var i 1909 atter blit bedre, og avsetningen derav i Berlin var derfor igjen større. Priserne var: KKKK 35—34 mark pr. tønde, KKK 34—32, KK 32—30, MK 23, M 22. KKKK og KKK er de merker, som gaar bedst i Berlin; det forlanges, at fisken skal være graa og stramt pakket.

Den største importør av fersk sild i Berlin er — — —*), og for saltet sild kommer hovedsagelig følgende firmaer i betragtning — — —*) samt for skjæresild den store marinadefabrik — — —*).

Alle disse firmaer, som hovedsagelig gjør sine indkjøp i kystbyerne, er gjerne villige til at motta direkte offerter fra norske exportører.

Om forsendelse av fersk sild kan der jo kun bli tale i vintermaanederne i direkte jernbanevogne i kasser paa i regelen 100 kg., medens den salte sild som regel gaar vandveien til Berlin.

VIII. Beretning fra konsul *Franz Täubrich*, Dresden.

Fiskekonserver. Omsætningen av norske fiskekonserver bevæger sig inden det gamle omfang. Det vilde muligens være at anbefale, at norske exportører gjorde et forsøk med delikatesssild i bouillon eller tomatsauce, som ved siden av appetitsild er hovedkonsumtionsartiklen i fiskekonserver. I den senere tid sender Italien fiskekonserver med grønsaker, som selleri eller trøfler, mixed pickles og lignende saker. Et forsøk i denne retning vilde muligens ogsaa være fordelagtig.

Vicekonsulatet i Leipzig har meddelt følgende:

Til trods for at de høje todsatser til en viss grad staar iveien for indførslen av hermetik, er dog handelen med samme — med undtagelse av nogle sorter, som hermetiske fiskeboller og hermetisk rogn — gaat raskt fremad. Paa dette omraade vilde den nødvendige reklame og rikelige prøver fra leveringsdygtige firmaer ganske sikkert bringe et endnu bedre resultat. Sardinier i olje og tomatsauce er godt indført og meget efterspurgt. En betydelig importør meddeler, at disse artikler vil faa endnu større utbredelse. Likeledes ser man i alle finere delikatessforretninger norsk anchovis i glas eller smaa tønder.

Hummer. Den norske levende hummer finder her stadig mere indpas; et stort, saavel her som i Leipzig etableret firma, har indført samme i stor maalestok, hovedsagelig fra Kristianssand.

Vicekonsulatet i Leipzig nærer likeledes godt haab om import av norsk hummer dertil.

*) Kan erholdes opgit ved henvendelse til utenriksdepartementet.

Sild. Vicekonsulatet i Leipzig beretter:

For denne artikkel ser det for saa vidt ikke godt ut nu, som den norske fetsild, skjønt av god kvalitet, er noget mindre end den konkurrerende skotske sild. Priserne er for høje, og maa, hvis man skal komme til forretning, stilles lavere.

Ræker. Som i en tidligere beretning uttalt føres dypvandsræker i nogle av Dresdens største fiske- og delikatessforretninger; men de betegnes som en artikkel, som ikke kan bli betydelig. Naar varen sendes i lukkede boxer, blir prisen nemlig for høi, da tolden er saa betydelig (60 mark pr. 100 kg.), og naar varen sendes aapen er den saa litet holdbar, at risikoen blir for stor. Til trods herfor er der, efter hvad der meddeles, opnaadd nogen avsætning.

Vicekonsulatet i Leipzig beretter:

Efter mottagne prøver har vicekonsulatet selv beskjeftiget sig med import av ræker. Forretningen slog godt an, men blev forstyrret, delvis av konkurrence og delvis av varens ringe holdbarhet, selvom den er hermetisk. Da tilgangen i 1909 var større end forbruket, og vinteren hos os var meget mild, sank priserne fra mark 2.20 til 1.60 pr. kg. cif. Leipzig. Under normale forhold kan der regnes med jevn avsætning. — Det turde anbefales at foreta forsendelse i mindre boxer, altsaa med f. ex. 1 kg., istedetfor som nu med 4 kg.s indhold.

For norske krabber («Hummerkrabben») gjøres der her ogsaa reklame. Desværre er vedkommende firma kun betegnet med et litet, neppe synlig monogram paa boxen; den tyske betegnelse er helt utelatt.

IX. Beretning fra konsul *Karl Kolzenberg*, Frankfurt a. M.

Sardinier. Som følge av de forholdsvis gunstige fangstresultater ved den franske kyst kom franske merker i 1909 atter rikeligere paa markedet; ved siden herav gjorde de godt konkurrerende portugisiske og spanske produkter sig gjældende, mens norske sardinier ikke spilte nogen stor rolle.

Av sild fortoldedes i Frankfurt i 1909 4 870 tdr., mot i 1908 8 424 tdr.

Konsumtionen i konserveret hummer skal paa grund av de høiere priser være gaat tilbake.

X. Beretning fra konsul *Paul Baus*, Mannheim.

Som allerede i tidligere rapporter fremhævet vilde der kunne gjøres større forretninger i let saltet klipfisk i kasser i Sydvesttyskland, men norske exportører bør ikke sælge «ab Lager» Hamburg eller cif. Rotterdam. Mannheim egner sig paa grund av sin gunstige beliggenhet ved Rhinen ganske særlig som stapelplads for Sydtykland og Schweiz, og der maatte da til opnaelse av en tilfredsstillende forretning for norske exportører oprettes salgsagenturer i Mannheim.

De store industrielle anlægs arbeidere saavelsom militærkasernerne og folkekjøkkenerne vil uten tvil med tiden bli gode kunder; men energiske, med branchen fortrolige salgsagenter her paa stedet maatte da gjøre massekonsumenterne bekjendt med denne fiskevares store næringsværdi og prisbillighet i sammenligning med de stadig dyrere kjødspiser. Disse salgsagenter maatte ogsaa stille til gratis forføining for massekonsumenterne endel kasser av fisken til forsøksmateriale og gaa dem tilhaande med anvisninger paa behandlingsmaaten og med endel gode opskrifter paa saltfiskretter. Netop de forskjellige tilberedelsesmaater for klipfisk er nemlig her inde i landet fuldstændig ukjendte, og der maa derfor læg-

ges særlig vegt paa, at der gives gode opskrifter for tillavning, forat forsøket kan falde godt ut.

For fersk hyse, der for størstedelen indføres fra Geestemünde og fra Holland, er her meget god efterspørsel. For ca. 20 aar siden var denne efterspørsel meget mindre, men publikum har i aarenes løp stadig mere lært at skatte denne fisk paa grund av dens i forhold til de stadig stigende kjødpriser store prisbillighet og høie næringsværdi. Et lignende marked kan klippfisk med aarene erobre sig, om saken straks fra begyndelsen av gripes rigtig an fra de norske eksportørers side.

Av sild indførtes og videreforsendtes i Mannheim i de sidste 5 aar (tallene betegner tønder):

	Med Rhinfartøi.		Med jernbane.		Ialt.
	Ank.	Avg.	Ank.	Avg.	
1905	2 491	137	415	1 734	4 778
1906	1 672	33	437	1 198	3 342
1907	1 948	15	496	1 093	3 554
1908	1 524	63	428	1 181	3 196
1909	2 088	42	321	1 403	3 854

(Forts. i næste nr.)

Tranimporten til Spanien.

Indberetning fra generalkonsul *Johannes K. Somme*, Bilbao.

Følgende opgave viser importen av tran til Nordspanien i de to sidste aar, uttrykt i kg.:

1908 :						
Til	Fra Norge.	Tyskland.	Belgien.	N. Foundland.	England.	Frankrike.
Bilbao	8 681	400	2 845	198	—	—
Coruña	348	1 090	398	—	1 134	—
S. Sebastian . . .	—	1 740	—	—	830	1 120
Santander	25 565	8 950	1 153	—	—	265
Vigo	1 951	1 192	—	—	—	—
Tilsammen	36 545	13 372	4 396	198	1 964	1 385
1909 :						
Til						
Bilbao	17 558	365	610	—	4 240	50
Coruña	1 710	370	—	—	890	—
S. Sebastian . . .	—	848	—	—	—	—
Santander	9 020	7 661	1 429	—	2 251	140
Vigo	3 888	3 804	—	—	—	—
Tilsammen	32 176	13 048	2 039	—	7 381	190

For Gijóns vedkommende har det ikke været mulig at tilveiebringe nogen opgave over den samlede indførsel. Fra Norge indførtes der i 1909 intet, mot i 1908 6 200 kg.

Av hvalolje indførtes til Bilbao i 1909: 54 998 kg., hvorav fra England 42 672 kg., fra Tyskland 402 kg. og fra Belgien 1 924 kg. Mesteparten av hvaloljen kom fra Glasgow, hvorfra ialt indførtes 38 036 kg.

Tranmarkedet i Tyskland.

I. Indberetning fra konsul *Franz Täubrich*, Dresden.

Det største herværende firma i tran, *Gehe & Co. Aktiengesellschaft*, har meddelt konsulatet følgende:

Levertran hadde i 1909 et meget rolig marked med et lavt prisniveau. Avsætningen foregik ganske regelmæssig. Ved aarets utgang fandtes der ingen større beholdninger forhaanden hos importørerne. Tysklands indførsel av tran fra Norge beløp sig til: 111 777 dobbeltecentner i 1909, mot 81 947 dobbeltecentner i 1908.

Vicekonsulatet i Leipzig beretter:

«Indførslen av dampmedicintran var i 1909 noget større end aaret før. Direkte forbindelse mellem de norske producenter og de herværende konsumenter lar sig vanskelig arrangere av den grund, at sidstnevnte foretrekker at kjøpe fra Hamburg, selv om prisen er noget høiere. Vicekonsulatets forsøk med at skaffe tran for industrielt bruk et marked i Leipzig er hittil ikke lyktes».

II. Indberetning fra konsul *Paul Baus*, Mannheim.

Avsætningen av norsk tran til industrielt bruk var i 1909 tilfredsstillende og priserne bedre. Ved

siden av norsk tran optræder japansk som den viktigste konkurrent. Sæpefabrikkene forlanger en ren, saavidt mulig lugtfri tran, hvilket eksportørerne bør legge sig paa sinde.

III. Indberetning fra konsul *Karl Kolzenberg*, Frankfurt a. M.

Til Frankfurt indførtes i de sidste aar følgende kvanta torsketran:

1909.	1908.	1907.	1906.
318	300	334	452 tons.

IV. Indberetning fra vicekonsul *F. A. Pust*, Geestemünde.

Geestemünde er et av de faa steder i Tyskland, hvor tran fabrikeres. Under de gryende bedre tider er det at vente, at priserne for tran til industrielt bruk vil bli faste eller endog stigende, i betragtning av at produktionen i Argentina har slaat feil. Tyskland kan langt fra dække sit eget behov for tran og frembyder derfor et godt marked for norsk tran. Skulde stillingen for havfisket fra Geestemünde atter forværres, vil den herværende tranindustri komme i forlegenhet for raamateriale. Fabrikationen er for størstedelen henvist til den lever, der bringes hertil av de paa Island gaende fiskedampere.

V. Indberetning fra konsul *Ernst Winter*, R o s t o c k.

Importen av tran fra Norge beløp sig i 1909 til kun 5 295 kg., hovedsagelig brun vare bestemt for garverier. I brunblank vare blev mest grønlandsk tran benyttet paa grund av dens prisbillighed i forhold til torsketrans.

Rognmarkedet i Spanien.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *Johannes K. Somme*, Bilbao.

Den samlede indførsel av rogn til Nordspanien utgjorde i 1909 12 077 tønder, mot i 1908 28 073 tdr.

Rognimporten stiller sig saaledes for de sidste 10 aar, beregnet i tønder:

1900 . . .	5 657	1905 . . .	14 939
1901 . . .	8 671	1906 . . .	16 781
1902 . . .	8 101	1907 . . .	19 239
1903 . . .	13 877	1908 . . .	28 073
1904 . . .	13 434	1909 . . .	12 077

Fordelt mellem de forskjellige indførselssteder og produktionslande stiller importen sig saaledes for de to sidste aar (i tdr.):

1908:	Bilbao.	Santander.	Gijon.	Coruña.	Vigo.
Norge . .	2 281	1 342	1 523	1 121	21 494
England .	—	23	—	—	—
Island . .	289	—	—	—	—

Tilsammen 2 570 1 365 1 523 1 121 21 494

1909:					
Norge . .	1 519	1 174	195	504	8 673
Frankrike	2	—	—	—	—
Tyskland.	10	—	—	—	—

Tilsammen 1 531 1 174 195 504 8 673

Som det vil sees, blev der i 1909 praktisk talt kun importeret rogn fra Norge, idet indførslen fra andre lande blot beløp sig til 12 tdr., mot i 1908 312 tdr. og i 1907 529 tdr.

Priserne var i 1909 gjennemgaaende betydelig høiere end i de foregaaende aar. I Bilbao begynte rognomsætningen først i mai, og der notertes da pesetas 95 à 100 for første, pesetas 85 à 90 for anden og pesetas 60 à 70 for tredje sort. Disse priser holdt sig til henimot begyndelsen av oktober, da priserne i Norge begynde at stige. Der notertes da for første sort like op til pesetas 115 à 120 pr. tønde, hvilke priser holdt sig til sæsonens slut.

Rognpriserne i Santander begynde med pesetas 90 à 100 for første sort og lavere sorter i forhold; de steg senere i overensstemmelse med priserne i Norge til pesetas 120 à 125 i oktober, hvilke priser holdt sig til sæsonens slutning.

Rognbeholdningen i Nordspanien ved utgangen av 1909 antages at ha utgjort: I Vigo ca. 3 000 tdr., i Coruña ca. 850, i Gijon og provinsen Asturias ca. 500, i Santander og omliggende smaasteder ca. 400, i Bilbao ca. 335 (hvorav ca. 300 gammel vare), i Castro Urdiales, Cienfana og paa kysten bortover til den franske grænse ca. 250 (hvorav ca. 100 gammel vare) — ialt ca. 5 335 tdr., mot ved slutten av 1908 ca. 3 500 tdr.

Ny flytedok i Kjøbenhavn.

Vicekonsul *E. A. Tresvig*, Kjøbenhavn, har meddelt, at Kjøbenhavns flytedok og skibsværft for egen regning har bygget en ny flytedok, som i disse dage

er sat paa vandet. Dokken, der faar plads i bassinet ved Krøyers plads, er 130 fot lang, 45 fot indvendig bred og har en bæreevne av 600 tons. Den kan opta skibe med et dyppgaende av indtil 11½ fot og kan pumpes læns paa 45 minutter. Dokken vil bli tat i bruk straks.

Isimporten til Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av oktober maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	21 643	10 794
1909	14 064	6 724
1908	25 097	13 074

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har meddelt følgende opgave over drægtigheten av de i havne i Storbritannien og Irland med last ind- og utklarerede skibe i maanederne januar til oktober d. a., sammenlignet med det tilsvarende tidsrum i 1909 og 1908:

	1910.	1909.	1908.
	Tons.	Tons.	Tons.
Indklarerede: 34 742 937	33 301 079	33 531 301	
Derav britiske 24 206 683	23 476 636	23 276 557	
» norske 2 476 034	2 261 924	2 380 221	
Utklarerede: 47 880 124	47 508 984	47 577 957	
Derav britiske 30 333 409	30 257 425	29 807 372	
» norske 3 132 550	3 011 092	3 273 077	

Klipfiskmarkedet i Bordeaux. De franske torskefiskerier.

Indberetning fra konsul *Halfdan Hartmann*, Bordeaux.

Efter toldkammerets opgave utførtes der av klipfisk herfra i oktober maaned:

Til Spanien	396 400 kg.
» Italien	720 000 »
» Algier	100 400 »
» Martinique og Guadelupe	288 300 »
» andre lande	69 100 »

Ialt 1 574 200 kg.

Den samlede export i aarets 10 første maaneder beløp sig ifølge toldkammerets opgaver til 15 932 800 kg., mot 9 487 838 kg. i samme tidsrum ifjor. Som følge av de ved den store export foranledigede ringe forraad av klipfisk i Bordeaux er, trods de forholdsvis rikelige tilførsler, priserne steget, da efterspørslen opgives fremdeles at være livlig. Raavare noteres nu med 28 à 30 frs. pr. 55 kg. og den tørrede vare med 34 à 35 frs. pr. 50 kg.

Tilførslerne i oktober maaned utgjorde: 50 fartoier fra bankerne med 8 942 100 kg., hvilket tillagt tidligere ankomne kvanta bringer 2 det Newfoundlandsfiske op i 72 fartoier og 12 464 663 kg.

Der er endnu et betragtelig antal ladninger, der ikke er offisielt veiet, likesom der paa reden befinder sig mange fartoier, der endnu ikke er losset.

Fra Island ankom intet fartoi.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 47.

Ukeutgaven.

26. november 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side		Side
Importen av fisk og fiskevarer til Tyskland	269	Berlins melkeforsyning	272
De skotske fiskerier	271	Viktig bestemmelse vedrørende oppløst tin i konserver, som indføres til de Forenede Stater	272
Papirexporten fra Norge til Tyskland. Den tyske papirfabrikation	271	De russiske statsfinanser	272
Importen av norske huder og skind til Tyskland	272	Konsulatberetninger's maanedsgave	272
Mulighet for avsetning av norsk trælast til Haiti som utfragt for norske skibe	272		

Importen av fisk og fiskevarer til Tyskland.

(Forts. fra foreg. nr.)

XI. Beretning fra konsul *Casper G. Nordahl*, Stettin.

Sild.

Det samlede kvantum av sild, der blev saltet i de sidste 4 aar, utgjorde i tdr.:

	1909.	1908.	1907.	1906.
Sløsild	25 800	36 000	97 900	94 800
Vaarsild	100 000	104 500	330 000	312 800
Fetsild, smaasild og Nordsjøsild	540 500	383 000	314 700	205 600
Norsk sild i alt.	666 300	523 500	742 600	613 200
Britisk »	1 881 631	2 060 200	2 373 600	1 720 800
Hollandsk »	755 133	659 500	803 000	717 500
Tysk »	336 500	300 200	311 800	268 200
Svensk »	7 600	44 100	41 900	8 800
Islandsk » indført til Norge	108 100	104 100	174 500	141 000
Tilsammen	3 755 264	3 691 600	4 447 400	3 469 500

Importen til Stettin utgjorde:

Norsk sild	138 258	101 476	89 719	85 267
Britisk »	339 287	378 645	435 160	372 999
Hollandsk »	154 078	115 892	111 416	131 830
Tysk »	37 155	30 670	25 569	33 362
Svensk »	3 605	7 404	11 607	14 350
Tilsammen	672 383	634 087	673 471	637 808

Avsætningen i Stettin utgjorde:

Norsk sild	138 581	90 458	82 591	82 066
Britisk »	358 910	382 485	430 585	386 778
Hollandsk »	155 575	114 326	112 858	133 400
Tysk »	36 969	28 639	28 715	31 298
Svensk »	3 547	8 041	11 627	13 693
Tilsammen	693 582	623 949	666 376	647 235

Omsætningen i norsk sild her paa pladsen opviser i 1909 en stigning og er den største paa flere aar. Specielt gjælder dette for fetsilden og har sin grund deri, at saavel kvalitet som størrelse viste sig betydelig bedre end siden en række av aar. Avsætningen begunstigedes yderligere derved, at tilførslerne kom paa markedet under den bedste konsumtionsperiode, og at fetsildpriserne fra først av stillet

sig forholdsvis moderate, medens priserne for de konkurrerende sorter britisk, hollandsk og tysk sild holdt sig høie og stigende, fordi specielt det engelske og hollandske fiske fik et brat og uventet tidlig ophør.

Det kan betegnes som sikkert, at fetsilden i løpet av kort tid, saasnart forraadet av andre sorter paa detaljisternes hænder hadde latt sig realisere, gjenvendt sit gamle avsetningsfelt, og der er ikke tvil

om, at den ogsaa for fremtiden vil kunne beholde dette, dersom ikke priserne stiller sig for høie i sammenligning med andre sorter.

En utvidelse af avsætningen til nye distrikter er ingenlunde utelukket, men vil fornemmelig afhænge af varens behandling, sortering og pakning saavel som af sildens størrelse overhovedet. I tilfælde maa fetsilden til alle tider opfylde de fordringer, som forbrugerne, der hittil har dækket sit behov i britisk, hollandsk eller tysk sild, er berettiget til at stille. En hel og pludselig overgang i konsumtionen fra disse i mange aar af befolkningen vel kjendte sildesorter til fetsilden har man ikke ret til at paaregne. Hvad fetsilden i kvalitet og specielt i fedme staar høiere end andre sorter, kan endog i enkelte tilfælde, som under længere transport og i sterk varme, virke mere mot end for en økning af avsætningen; likesaa vil det større indhold i tønden av næsten alle andre sorter paa grund af haardere pakning muligens bevirke, at der vil holdes længere paa disse. Det tør heller ikke lates ute av betragtning, at hele provinser lægger større vægt paa at faa indmatssild end en tom, omend finere vare. Men prisstillingen mellem de forskjellige sorter vil dog med tiden mere og mere gjøre udslaget; mellemhandleren saavel som detaljisten kalkulerer nu ganske anderledes skarpt end før i tiden.

Det kan ikke nok fremhæves, at der paa alle hænder, fra fangst og saltnag av, og indtil exporten finder sted, bør føres nøie tilsyn med sortering og pakning. En netto-fiskevegt av 100 kg. vil for fetsilden under den første tilgang muligens findes tilstrækkelig, men neppe senere. Hvad Stettinermarkedet angaar, turde for nærværende grænsen for vegten være at finde omkring 105, kanske op til 110 kg. netto.

Ogsaa importen av vaarsild viser i 1909 en tilvekst mot det foregaaende aar. Grunden dertil maa nærmest være at søke deri, at beholdningerne av al gammel sild, som i de sidste aar har virket lammende paa salget av billig sild, var saa godt som ryddet. Sandsynligvis har ogsaa den usædvanlig lave pris for vaarsilden utover sommeren bidraget til at tiltrække kjøperens opmærksomhet.

Markedsforholdene var i 1909 i det store og hele tat gunstige hele aaret igjennem. Avsætningen av den fjoraarige vare forløp regulært i løpet av vaarmaanederne; kun beholdningerne av fetsild, hovedsagelig de mindre merker viste sig for store. Forøvrig var omtrent alt utsolgt, før tilførslen av ny fangst begyndte, og den senere indtrædende knaphet paa billige sorter hjalp under sæsonens videre forløp til at rydde op ogsaa restbeholdningen av gammel vare.

Av ny norsk sild blev i 1909 tilført:

87 391 tdr. fet- og smaasild,	mot 64 342 tdr. i 1908
28 257 » slo- og vaarsild	» 17 168 »

115 648 tdr.

mot 81 510 tdr.

Den nye fetsildsæson begyndte under gunstige markedsforholde. Kvalitet og størrelse viste sig fra først av bedre end paa længe, og de først indtrufne partier fandt fuldt anerkjendelse og blev hurtig omsat. Rigtignok tok priserne under indflydelse av beretningerne om rike fangstresultater snart en vikende retning, men konsumtionen holdt dog omtrent skridt med importen til henimot midten av september, da tilførslerne med ét antok et omfang, som langt maatte overstige det virkelige behov. Følgen blev, at en

hel del maatte lagres, og priserne trykkes længere ned end i og for sig berettiget, fordi den almindelige ordre en tid lang lød paa: Salg under enhver omstændighet.

Efterhvert som tilførslerne senere avtok, bedredes atter markedets stilling. De betragtelig høiere priser for alle andre sorter sommer- og høstfangst bidrog likeledes til at henlede opmærksomheten paa den forholdsvis billige fetsild. Konsumtionen av denne tiltok mere end paaregnet; det engelske og hollandske fiskes pludselige og forholdsvis tidlige ophør begrænset i uventet grad saltsild-kvantumet, og av alle disse omstændigheter drog fetsilden fordel. Tendensen slog meget snart om til en jevn, omend langsom stigning, og forretningen forblev livlig like til henimot aarets slutning, og priserne gik langsomt op.

Garnsild blev en tid lang forsømt, som vanlig, naar der er rikt udvalg av fin notfetsild, men not dog i slutningen av aaret ogsaa bedre paaagtning til noget lavere priser end notsilden.

Nordsjø sild: Omsætningen heri var i 1909 noget livligere end i de foregaaende aar. Som følge av den store prisforskjel mellem denne og skotsk sild fandt Nordsjø-silden som skotsk behandlet vare rask avsætning til hurtig stigende priser. Av stort omfang var forretningen heller ikke i denne sæson; dog vil denne sild, naar den er ganet og behandlet paa skotsk maate, for fremtiden muligens kunne forskaffe sig mere jevn indgang her end hittil. Hovedbetingelserne herfor er, at der leveres god, holdbar vare, bukfast og aatefri, og at silden ikke falder altfor stor, men ogsaa i denne henseende mere nærmer sig det skotske og hollandske sortiment.

Skjæresild: Forretningen var i 1909 regulær og opviser ikke nogen iøjnefaldende avvikelser fra tidligere aar, hvad omfang og de her gjængse sorter angaar. Prissvingningerne var ubetydelige, og kun for de mindre merkers vedkommende maatte priserne sættes ned med 1—2 mark paa grund av det noget rikeligere tilbud av disse. Av stor- og mellemmerkerne var tilbudet mere begrænset, og priserne holdt sig godt i sæsonens løp.

Av ny slosild tilførtes der i 1909 intet før nyt aar; senere er endel kommet paa markedet. Paa grund av den gennemgaaende litet tiltalende kvalitet har kjøpelysten været svak, specielt likeoverfor de mindre merker med større stykketal end ca. 450 pr. tønde.

Det svenske sildefiske var i 1909—1910 til nyttaar litt mindre end foregaaende aar, men tok sig senere godt op. Størstedelen blev ogsaa nu eksporteret i fersk tilstand; det saltede kvantum androg til ca. 20 000 tdr., næsten udelukkende largespents og spents, og hvad der derav tilførtes vort marked, blev i regelen hurtig avsat.

Saavel fangstutbyttet som importen hertil av britisk sild var i 1909 litt mindre end i de to foregaaende aar, medens derimot fangstresultatet i Holland og Tyskland danner en rekord, og indførslen til Stettin av hollandsk og tysk sild oversteg de sidste aars.

(Forts. i næste nr.)

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—oktober 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	6 882 854	2 631 897	4 441 130	1 541 931	819 879	395 377	771 243	281 493
1910	8 137 152	2 813 265	5 541 516	1 557 478	752 782	425 103	871 172	348 156

I løpet av oktober maaned ankom til Aberdeen:

987 trawlfartøier	mot 952 i oktober 1909.
59 damp-linebaater	» 40 —»—
480 smaa linebaater	» 350 —»—
5 sildebaater	» 9 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøierne	123 729 cwts., værdi £ 74 110, mot 104 754 cwts., værdi £ 69 024 i oktober 1909.
Damp- og seil-linebaater	10 568 » —»— 9 583 » 5 212 » —»— 5 244 —»—
Mindre seil-linebaater	976 » —»— 439 » 504 » —»— 298 —»—
Sildebaatene	200 » —»— 40 » 185 » —»— 58 —»—

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennomsnittlig for:

Trawlerne	125.2 cwts. à 11 sh. 11 ³ / ₄ d., mot 110 cwts. à 13 sh. 2 d. i oktober 1909.
Linebaater, større	179.1 » » 18 » 1 ¹ / ₂ d., » 130.3 » » 20 » 1 ¹ / ₂ d. —»—
do. mindre	2 » » 8 » 11 ³ / ₄ d., » 1.4 » » 11 » 9 ³ / ₄ d. —»—
Sildebaatene	40 » » 4 » » 20.2 » » 6 » 3 ³ / ₄ d. —»—

Der indbragtes av:

Hyse	47 909 cwts., værdi £ 29 590, mot 51 719 cwts., værdi £ 22 239 i oktober 1909.
Hvitting	8 897 » —»— 3 578 » 6 363 » —»— 2 709 —»—
Torsk og lange	42 842 » —»— 22 541 » 55 377 » —»— 25 789 —»—
Flyndre	1 705 » —»— 3 209 » 2 288 » —»— 3 578 —»—
Smaa do.	3 109 » —»— 6 222 » 2 329 » —»— 4 977 —»—

Fra Island og Færøerne ankom 22 trawlere (samtlige tyske) med ubetydelig fangst. Der saaes nogen bedring i det av trawlere paa de hjemlige felter opfiskede kvantum, likesom ogsaa fortjenesten i det hele tat var tilfredsstillende. Paa grund av stormfuldt veir taptes i løpet av omhandlede maaned gjennomsnittlig en ukes fisketid for de paa korte ture gaaende trawlere, men under bedre veirforhold gjordes en nogenlunde god fangst. Damplinebaatenes kast varierte meget, og paa grund av daarlig veir og ophold ved anskaffelse av sildeagn indtraf forsinkelse i expeditionerne. Nogen gode kast av kveite indbragtes fra bankerne ved den irske kyst. Seilbaatenes fortjeneste var liten; fangsten bestod hovedsagelig av hyse.

Papirexporten fra Norge til Tyskland. Den tyske papirfabrikation.

Indberetning fra generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg.

Da der til Hamburgs frihavn i 1909 ankom ca. 15 800 tons papir fra Norge (til en statistisk værdi av 4 244 000 mk.), medens der samtidig til hele Tyskland fra Norge kun importertes ca. 900 tons papir, vil det sees, at Hamburg for denne artikels vedkommende likesom for træmassens hovedsagelig er en transitplads.

Av særlig interesse er den i 1909 tiltagne import fra Norge av pakkpapir, farvet i massen. Tysklands totale indførsel herav utgjorde i 1909: 1 399 tons, d. v. s. 200 tons mindre end i det foregaaende aar. I 1908 deltok Norge i denne import med kun 271 tons, medens Sverige leverte 776 tons. Forholdet har i 1909 forandret sig derhen, at Norges indførsel utgjorde 413 tons og Sveriges kun 575 tons.

Om den tyske papirindustri's stilling uttaler «Verein Deutscher Papierfabrikanten» i sin årsberetning for 1909, at denne industri langt fra har nytt godt av dette aars opadgaaende konjunkturer.

Den vedvarende konkurrence mellem de tyske fabrikker indbyrdes trykker derhos fremdeles priserne ned, og særlig synes det, som om de mindre bedrifter maa se en virkelig fare i de store fabrikkers virksomhet. Man stræber imidlertid mot sammenslutninger inden industrien, og en forening av cellulose- og papirfabrikker er ikke ualmindelig.

Med ængstelse har man fulgt forhandlingerne om fornyelse av trykpapirsyndikatet, hvis oppløsning vilde ha medført uoverskuelige følger for hele den tyske papirindustri; syndikatet er dog nu blit forlænget indtil 1915.

De 51 aktieselskaper, som i Tyskland beskjæftiger sig med papirfabrikation, representerer en samlet kapital av over 123¹/₂ mill. mk. Deres gjennomsnittlige utbytte i 1909 er beregnet til 4 pct., mot 3.87 pct. i 1908, men avskrivningerne var i 1909 paa grund av de trykkede forhold meget mindre end i det foregaaende aar, saaledes at en sammenligning mellem dividenderne alene ikke gir noget sandt billede av tilstanden; ihvertfald er det bemerkesværdig, at 21 av aktieselskaperne har arbeidet uten fortjeneste eller med tap.

Importen av norske huder og skind til Tyskland.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg.

Av oksehuder samt skind av kalv, faar og gjet m. m. ankom der i 1909 fra Norge til Hamburg over 1100 tons til en statistisk størrelse av henved 2 mill. mark.

Da denne vare angivelig hovedsagelig selges direkte fra Norge til det indre og sydlige Tyskland, hvor de fleste lærfabrikker og garverier ligger, bør opplysninger om avsetningsforholdene m. m. helst indhentes hos de derværende norske konsuler.

Et herværende firma, som leilighetsvis gjør forretninger med Norge, har imidlertid meddelt generalkonsulatet følgende:

For norske huder betaltes i Hamburg i juli 1909: 90 à 95 øre pr. kg., i november 105 øre og i december 108 øre, alt netto kontant og fob. Norge, og for kalveskind, saltede og tørrede, fra kr. 3.50 til kr. 4.25 pr. stykke, alt efter kvalitet og størrelse og med suksevis stigning. Senere faldt priserne langsomt, indtil der ultimo mars 1910 betaltes 90 à 95 øre pr. kg. for huder og 4 kr. pr. stykke for bedste sort kalveskind.

Mulighet for avsetning av norsk træløst til Haiti som utfragt for norske skibe.

Indberetning fra konsul *H. E. Roberts*, Port-au-Prince.

Som allerede tidligere indberettet er der hersteds en mulighet for avsetning av norsk træløst; denne vare blir aar for aar knappere i de Forenede Stater, og følgende dyrere at kjøpe derfra, og da norske seilskibe finder at kunne komme hertil i ballast fra Norge for at laste logwood og logwoodrøtter her, maatte der uten tvil kunne skaffes saa billig fragt for norsk træløst herut, at varen vilde være istand til at konkurrere her paa markedet. Returfragt av logwood eller logwoodrøtter vil næsten sikkert være at faa for fartoier, som kommer hertil med træløst, og iethvertfald vil saadan kunne sikres paa forhaand gjennom Hamburger- eller Havre-skibsmæglere.

Berlins melkeforsyning.

Utdrag av indberetning fra generalkonsul *B. Schuchardt*, Berlin.

Kvantummet av den melk, som blev tilført Berlin i 1909 beløp sig til 366 862 803 liter, og tilførslen fandt som vanlig sted, dels pr. jernbane, dels med vogne fra omegnen og den lokale produktion; omkring midten av august indtraadte stor melkeknapphet, som kun blev avhjulpet ved forøket import fra Danmark. Melkeindkjøpspriserne var fra 13½—14½ pfennig pr. liter nyslet melk frit paa jernbanestationen i Berlin, men steg under den raadende knapphet langt høiere. Utsalgsprisen for melk var i 1909 22 pfennig fra butik og 24 pfennig frit leveret i hus. Tilførslen av fløte var i 1909 større end i tidligere aar, og prisen var ved indkjøp 3 pfennig pr. liter og fettprocent. Fra Danmark indføres daglig store mængder melk og fløte; et forsøk paa at føre melk til Berlin med automobiler maatte efter nogle maaneders opgives, da transportomkostningerne viste sig at være for høie, og melken ikke kunde taale transporten i sommervarmen.

Viktig bestemmelse vedrørende opløst tin i konserver, som indføres til de Forenede Stater.

Det amerikanske Board of Food and Drug Inspection har — for at avverge den fare for sundheten, som kan opstaa derved, at der i konserver dannes tinsalte ved indholdets indvirkning paa emballagen, — under 22. septbr. d. a. bestemt, at konserver, som indføres til de Forenede Stater, ikke maa indeholde over 300 milligram tin pr. kg. eller et tilsvarende kvantum tinsalte. Hvis et større kvantum forefindes, vil varen bli negtet indførsel.

Denne bestemmelse kommer dog ikke til anvendelse paa konserver, som er nedlagt før 1. januar 1911.

De russiske statsfinanser.

Interesseredes opmerksomhet henledes paa en i det netop utkomne nr. av «Konsulatberetninger»s maanedsutgave indtat, av generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg, utarbeidet utførlig redegjørelse vedrørende de russiske statsfinanser samt det russiske skatte-, penge- og bankvæsen m. v.

«Konsulatberetninger»s maanedsutgave.

Av maanedsutgaven er utkommet hefte nr. 11 (november) 1910 med følgende indhold:

Tyskland. Aarsberetninger for 1909 fra konsulatene i Tyskland.

Indhold: Hamburg: Almindelig oversigt; import og export; handelsomsætningen mellem Norge og Hamburgs frihavn. Altona: Skibsfart; mønstringsforretninger; importen fra og exporten til Norge. Emden: Import; export; industri; skibsfart. Geestemünde: Skibsfart. Kiel: Skibsfart; træløst; sten. Lübeck: Tyttebær; skibsfart. Bremen: Skibsfart; mønstringsforretninger; fiskerier; skibsbygning; importen fra og exporten til Norge. Berlin: Almindelig oversigt; specielle opplysninger om Berlin; rug og rugmel; hvete; byg; havre; kli; poteter; potetemel og stivelse; spiritus; sukker; øl; huder og skind; lær; træløst og trævarer; brøsten; bennemel; generalkonsulatets virksomhet. Dresden: Almindelig oversigt; papir; træmasse; kalciumkarbid; kalksalpeter; tyttebær; korn; dun; tekstilindustri. Danzig: Skibsfart; fragter; korn; sukker; handelsomsætningen med Norge. Königsberg: Skibsfart; fragter; træløst. Memel: Skibsfart. München: Cement; kalciumkarbid; humle; kurvvarer; tekstilindustri. Stettin: Almindelig oversigt; import; export; handelsomsætningen med Norge; skibsfart; fragter; korn; poteter; forstoffer; harpiks; tjære; skibsbygning; cement; mølledrift; oljemøller; sukker; spiritus; pap. Swinemünde: Import; fiskerier. Stralsund: Skibsfart. Kolberg: Import; export; skibsfart. Stoltmünde: Skibsfart; import; export. Stuttgart: Import fra Norge.

Rusland. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i St. Petersburg.

Indhold: Sociale forhold. Statsfinanser. Skatter. Statsgjæld. Pengevæsen. Banker. Den russiske agrarbanks virksomhet. Kurser og rentesatser. Utenrikshandel. Forføininger til opphølp av den russiske utenrikshandel. Korn. Træløst. Petroleum. Exportstatistik. Exporten fra og importen til St. Petersburg og Kronstadt. Exporten til Norge. Træløstpriser i St. Petersburg. Importstatistik. Kulimport. Sild. Kornhøsten. Kornpriser. Kulgrubedrift. Skibsfart. Fragter. Arensburg: Skibsfart; høstutbytte. Libau: Import; export; skibsfart; fragter. Narva: Import; export; skibsfart. Reval: Import; export; skibsfart; havneforhold. Riga: Jordbruk; industri; skibsfart; fragter; import; export. Windau: Skibsfart; import; export.

Haiti. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i Port-au-Prince.

Indhold: Skibsfart. Import. Export. Havneforhold. Jernbaneanlæg.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 48.

Ukeutgaven.

3. december 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Henvendelser til norske legationer eller konsuler bør adresseres, ikke til embedets chef eller personale, men til selve legationen eller konsulatet paa stedet.

Indhold:

	Side
Importen av papir og pap til Spanien	273
Importen av fisk og fiskevarer til Tyskland	274
Utsigterne for import av norsk hø til Tyskland	276
Trælastmarkedet i London	276
Almindelig feilslagen olivenhøst	276

Importen av papir og pap til Spanien.

I. *Barcelonas konsulatdistrikt* (Opgave fra konsul W. Klouman).

Ifølge opgave, hentet fra den officielle toldstatistik, fandt i 1909 følgende import av papir og pap sted til Barcelona, fordelt paa de forskjellige utskibningslande og beregnet i kg.:

	Alm. papir.	Andet papir.	Pap.
Frankrike	46 163	19 971	28 434
England	59 445	49 336	30 853
Tyskland	577 451	245 715	131 585
Italien	3 160	18 183	4 430
Belgien	41 206	76 938	4 801
Østerrike-Ungarn	61 638	7 561	3 341
Holland og kolonier	16 064	5 675	1 488
Norge	35 970	3 775	165
Sverige	74 558	48	929

II. *Bilbaos konsulatdistrikt* (Opgave fra generalkonsul J. K. Sømme).

Importen til Nordspanien av alle slags papir — undtagen tapeter — har i de to sidste aar stillet sig saaledes (i kg.):

		1908:				
Fra	Bilbao.	Santander.	Pasajes.	Gijon.	San Sebastian.	
Norge	2 074	—	238	—	—	
Sverige	2 339	—	135	—	—	
Frankrike	1 232	228	2 230	—	—	
England	11 219	12 419	1 377	17	—	
Tyskland	91 980	25 121	17 906	5 981	—	
Belgien	78 229	1 120	9 485	—	—	
Holland	60 019	1 348	1 212	—	—	
Østerrike	—	—	2 384	—	—	
Ialt	247 092	40 236	34 967	5 998	—	

	Fra	1909:			
Norge		5 045	—	7 000	—
Sverige		940	—	—	—

	Alm. papir.	Andet papir.	Pap.
Tyrkiet	—	318	—
Schweiz	1 591	1 150	57
Kanariøerne	—	214	—
Forenede Stater	3 544	13 270	419
Kuba og Portorico	—	6	—
Argentina	—	383	674
Brasilien	—	120	—
Filippinerne	—	167	—
Japan og Kina	905	907	9

Tilsammen 922 355 443 737 207 185

Til Malaga indførtes:

	1909.	1908.	1907.
	Kg.	Kg.	Kg.
Ubeskaaret, hvitt og kulørt papir	6 678	13 854	18 394
Indpakningspapir	259	1 919	2 770
Andre sorter papir, ubeskaaret	3 859	4 996	2 388
do. do. do. beskaaret	8 675	4 484	10 723
Pergamentpapir	2 638	2 681	6 218
Kunsthærdig beskaaret papir	405	5 452	1 180
Uforarbeidet pap	5 077	11 500	21 146

Fra Norge er der ikke foregaat nogen import.

Til Valencia importertes i 1909 følgende partier ubeskaaret papir: Fra Holland 116 181 kg., Italien 35 306 kg., Østerrike 2 436 kg., Tyskland 10 056 kg., England 914 kg., andre lande 959 kg.

Av andre papirsorter blev der indført mindre partier, men intet fra Norge.

Av pap blev indført fra Tyskland ca. 32 000 kg., foruten en del smaapartier fra England, Frankrike, Holland og Belgien. Fra Norge indførtes intet.

Fra	Bilbao.	Santander.	Pasajes.	Gijon.	San Sebastian.
Frankrike	965	8 229	2 000	1 191	—
England	25 998	10 753	—	306	332
Tyskland	68 931	2 479	45 000	635	7 089
Belgien	88 397	2 771	8 000	1 831	143
Holland	16 901	—	—	—	—
Ialt	207 177	24 232	62 000	3 963	7 564

Av tapeter blev der i 1909 indført til Bilbao 66 097 kg, der fordeler sig saaledes paa de forskjellige lande:

Belgien	26 171 kg.	Holland	19 317 kg.
Tyskland	12 779 »	England	6 375 »
Frankrike	1 455 »		

Ialt 66 097 kg.

Indførslen av pap er ganske ubetydelig og er sunket aar for aar. Til Santander indførtes derav i 1909 1 455 kg., saaledes fordelt paa de forskjellige lande: England 1 205 kg., Tyskland 25 kg., Forenede Stater 225 kg. I 1908 indførtes ialt 22 526 kg. og i 1907 46 412 kg. — som det vil sees, en meget sterk nedgang. Til Coruña indførtes i 1909 5 166 kg. pap fra Belgien, mot i 1908 9 722 kg. Til Gijon blev der i 1909 av denne vare indført følgende kvanta: Fra England 8 288 kg., fra Tyskland 4 267 kg. og fra de Forenede Stater 2 092 kg., tilsammen 14 647 kg.

Der er, som det iremgaar av ovenstaaende, i

1909 ikke indført pap fra Norge til nogen av ovennævnte steder. I 1908 blev der til Santander indført 17 051 kg. pap fra Norge.

Importen av fisk og fiskevarer til Tyskland.

(Forts. fra foreg. nr.)

Beholdningerne av sild i Stettin den 31. december 1909 bestod av:

Tdr.		Tdr.
25 768 fetsild	mot i 1908	24 131
1 366 slo- og vaarsild	»	3 497
1 924 skjæresild	»	1 753
Tils. 29 058 norsk sild	»	29 381
16 150 britisk »	»	35 774
10 376 hollandsk »	»	11 873
4 787 tysk »	»	4 601
58 svensk »	»	—
I alt 60 429		81 629

Paa de fire betydeligste tyske importpladse — Stettin, Hamburg, Danzig, Königsberg — var paa samme tidspunkt usolgt:

	1908.	1907.	1906.	1905.
40 226 tdr. norsk sild, mot	42 964	29 128	16 574	13 430
209 920 » britisk » »	298 016	329 573	253 120	226 378
33 073 » anden » »	21 366	18 328	26 779	20 023
I alt 283 219 tdr., mot	362 346	377 029	296 473	259 831

For de forskjellige sildesorter var noteringerne pr. 31. december 1909: Prima, fast pakket notfet-sild: KKKK mk. 25—26, KKK mk. 24—25, KK mk. 24—24½, K mk. 21—21½, MK mk. 17—18, og M mk. 16—16½. Prima garnsild notertes noget lavere. Vaarsild mk. 17—18, skjæresild, 30—35 og større merker mk. 20—21, mindre merker mk. 18—19, Crownlargefulls mk. 37—37½, Crownfulls mk. 36½—37, Crownmatfulls mk. 35—35½, Crownmatties mk. 32—33, Crownlargespents mk. 24—25, engelske Fulls mk. 33—34, Matfulls mk. 33, Matties mk. 32—33, holl. sorter. mk. 33½, prima mk. 32—32½, smaa mk. 32—32½, tysk superior mk. 36, sorteret mk. 34, prima mk. 33½, smaa mk. 33½.

Fersk sild. Importen viser i 1909 ogsaa for Stettinermarkedet en stigende retning. Forretningen foregaar fremdeles hovedsagelig i svensk sild under Bohuslän-fisket, idet denne sild med hensyn til størrelsen passer bedst for konsumtionen. Desuten er de flate svenske kasser bedre indført og foretrakkes av kjøperne, fordi silden i disse, især under længere transport, ikke er utsat for det tryk, som i de høie norske kasser. Tilførslerne av fersk sild er uregelmæssige, og kvantumet varierer naturligvis efter fisket; efter gode fangstdage kommer ofte flere smaa dampskibsladninger paa markedet.

Ved siden herav foregaar ogsaa importen av fersk sild pr. jernbane fra den norske vestkyst i et begrænset omfang; ved den isommer oprettede færgeforbindelse mellem Trelleborg og Sassnitz har denne trafik opnaadd en betydelig letelse.

XI. Beretning fra konsul *Herm. Schlömm*, Königsberg.

Tilførslen av sild beløp sig i de to sidste aar til:

	1909.	1908.
Norsk sild	44 888 tdr.	23 783 tdr.
Svensk sild	—	1 753 »
Hollandsk sild	19 901 »	7 142 »
Tysk sild	12 770 »	2 642 »
Engelsk og skotsk sild 449 495 »		513 370 »

Tils. 527 054 tdr. Tils. 548 690 tdr.

Beholdningerne pr. 1. januar 1910 var:

Norsk sild	6 495 tdr., mot	8 842 tdr. i 1909
Svensk sild	—	—
Hollandsk sild	2 146 —»—	225 —»—
Tysk sild	1 865 —»—	902 —»—
Engl. og skotsk sild	126 045 —»—	182 782 —»—

Tils. 136 551 tdr. 192 751 tdr.

Ved begyndelsen av aaret 1910 notertes:

Yarmouth-Fulls	mk. 27/29	transito
— -Mattfulls	» 25/27	—
— -Matties	» 22/23	—
Østkyst- og Shetland-Crownfulls	» 31	—
— -Crownmatfulls	» 30	—
— -Crownmatties	» 22	—
— -Crownsponents	» 20	—

Norsk sild:

K.K.K.	mk. 24/26	fortoldet
K.K.	» 21/22	—
K.	» 17/18	—
M.K.	» 12/13	—

Februar satte ind med en ganske livlig forretning. Noteringerne var mot slutningen av

	Januar. Mk.	Februar. Mk.	Mars. Mk.
Yarmouth-Matties . .	23/24 trs.	23½/24	—
— -Mattfulls . .	26/27 »	26	25 trs.
— -Fulls	28/29 »	28	26 »

Smaa partier vinterfanget sild fra vestkysten fandt russiske kjøpere til:

Medium	mk. 23	transito
Matties	» 20	—
Largespent	» 18	—

Mangelen paa skotske og engelsk Matties blev ikke uten indflydelse paa de norske avladninger; temmelig store partier blev avsat saavel i provinsen som til Rusland, og der kunde uten væsentlige pris-svingninger i første kvartal noteres:

Fetsild: K.K.K. mk. 24/26, K.K. 21/22, K. 16/18, M.K. 12/13, fortoldet. Slofetsild: K.K.K.K. mk. 24/25, K.K.K. mk. 20/21, fortoldet.

Disse priser gik paa grund av større tilførsler ned til: for slofetsild K.K.K.K. mk. 23/24, K.K.K. mk. 18/20, fortoldet.

Uganet slo sild 3—400 stkr.,	mk. 26/27,	fortoldet,
» » 4—500 »	» 24/25 »	
» » 5—600 »	» 21/23 »	

Smaa partier ny vaarsild blev solgt til en pris av mk. 15—16 fortoldet.

Forretningen blev foreløbig noget roligere; det varte imidlertid ikke længe, inden avsetningen i provinsen atter tok fart, og fra Rusland fremkom i mai—juni atter store efterspørsler, saa lagrene derved, indtil ny skotsk vare indtraf, næsten kunde ryddes.

Yarmuth Full og Mattfull solgtes til en pris av mk. 22—25 transito og norsk sild: uganet slo mk. 19—20, slofetsild K. K. K. mk. 18, vaarsild mk. 14—15, fetsild K. 15—20, fetsild M. K. mk. 14—15, fortoldet.

Den første tilførsel av sild ankom mot slutningen av juni fra Lerwick og Peterhead. Da kvaliteten paa grund av den tidlige aarstid viste sig mindre egnet for længere transport var kjøpelysten liten. Der betaltes: Shetland trade Full mk. 32—33, Mattfulls mk. 29—31, Matties 26—27, transito. Sedvanlig god Peterheadersaltning Full mk. 25—27, Medfull mk. 23—24, Matties og Medium 21—22, transito.

Senere indtræffende, i kvalitet mere holdbar vare blev under den sterke efterspørsel solgt til følgende priser: Shetland Trade Full mk. 33—34, Mattfull mk. 31—32, Matties mk. 28—29, Østkyst Full mk. 28—30, Medfull og Mattfull mk. 26—28, Medium og Matties mk. 23—24, transito.

Ugunstige fangstefterretninger og i forbindelse dermed de skotske avladeres høiere fordringer og eif.-anbud gjorde, at priserne mot slutningen av juli steg. Der notertes: Shetland Full mk. 38, Mattfull mk. 36, Matties 33—34, Østkyst Full 33—34, Medfull 32—33, Matties 29—31, transito.

Efterspørslen var, trods de høie priser, ganske livlig; hit til pladsen kom kun sedvanlig god saltning, for hvilken følgende priser opnaaddes: Shetland og Østkyst Full mk. 40, Mattfull mk. 38, Matties mk. 36, transito.

De billigere anbud av tysk og hollandsk sild bragte et tilbakeslag. For disse sorter notertes mk. 33—35 fortl.

Videre solgtes:

Østkyst trade Ihlen til mk. 29½, Crownfull mk. 39, Crownmatties mk. 36 transito.

De første ladninger fra Yarmouth Og Lowestoft indtraf i sidste halvdel av oktober.

Ugunstige fangstresultater og høiere eif.-tilbud, understøttet av god efterspørsel, frembragte snart en vedvarende fast tendens i markedet, og priserne stilte sig ved aarets slutning, som følger:

Yarmouth Matties og Mattfull mk. 31—33, Full mk. 34—35, Østkyst Crownfull mk. 35—36, Crownspent og Trade Largespent mk. 24—26, unbrand Full mk. 28—31, Shetland Largefull og Full mk. 32—33, transito.

Fra Norge blev der i 1909 av fetsild tilført: 31 355 tdr.

Beholdning ved aarets slutning 6 480 »
hvorefter 24 875 tdr.

er medgaat i forbruket.

De første tilførsler ankom i september og fandt med hensyn til kvalitet og pakning bifald. Følgende priser notertes:

K. K. K. mk. 37, K. K. mk. 35, K. mk. 28—30, M. K. mk. 23, fortoldet.

Paa grund av videre tilførsler og billigere noteringer paa nabomarkedene gik priserne tilbake til: K. K. K. og K. K. mk. 26—28, K. mk. 22—24, M. K. mk. 18—20, fortoldet.

De store engelske avladninger var, om ikke av megen, saa dog av nogen indflydelse paa den norske fetsild, for hvilken der ved aarets slutning blev betalt:

K. K. K. mk. 27—29, K. K. mk. 26—27, K. mk. 25—26, M. K. mk. 21—22, fortoldet.

Disse priser gjælder notsild i reel sortering og fast pakning; garnsild blev utbudt til lavere priser.

Til Memel importertes i 1909 av norsk sild ca. 10 000 tdr., mot ca. 5 000 tdr. i 1908; derimot reducirtes importen av skotsk og engelsk sild fra ca. 16 000 tdr. i 1908 til kun ca. 7 000 tdr. i 1909.

I det hele importertes litt mindre i 1909 end i 1908, men da beholdningerne formindskedes noget mot i 1908, var omsætningen i 1909 allikevel noget større.

XII. Beretning fra konsul L. Haukeboe, Danzig.

Sildehandlen. Der blev i de tre sidste aar indført til Danzig af sild (i tønder):

	1909.	1908.	1907.
Fra Storbritannien .	168 759	272 831	253 247
» Holland . . .	41 536	18 129	20 607
» Norge	1 168	1 801	1 441
	211 463	292 861	275 295
» tyske havne . .	30 236	3 136	5 353

Tilsammen 241 699 295 997 280 648
til værdi mk. 7 250 970 7 317 225 7 547 540

Beholdningen pr. ultimo december var (i tønder):

	1909.	1908.	1907.
Britisk sild . . .	42 000	76 631	72 066
Norsk »	500	253	674
Hollandsk » . .	5 000	2 003	1 696
Tysk »	3 500	122	203

Tilsammen 51 000 79 009 74 639

Der omsattes . . .	269 446	292 689	269 555
til værdi mk. . .	8 083 380	7 317 225	7 547 540

Omsætningen var saaledes i 1909 noget mindre end aaret før, hvilket hovedsagelig skyldes den ringere fangst i Storbritannien, hvorfra der blev importeret over 100 000 tdr. mindre, medens fra Holland blev indført 23 000 tdr. og fra tyske fiskehavne 17 000 tdr. mere. En yderligere grund til tilbagegangen i importen er den omstændighed, at man fremdeles ved ugunstige tarifer er saa godt som avskaaret fra det sydlige Polen og sydrussiske pladse, som Odessa etc. Forhaabentlig blir Danzig i denne henseende snart igjen stillet gunstigere.

Av Danzigs samlede import gik omtrent $\frac{3}{5}$ til Rusland og $\frac{2}{5}$ til indlandet. Over den langsomme transport av sildeforsendelserne fra Danzig blev der igjen klaget av de russiske kunder, omendskjønt en liten bedring er indtraadt, takket være den herværende jernbanedirektions anstrengelser.

Man haaber, at disse anstrengelser i Danzigerhandlens interesse vil bli fortsat, saa at klagerne over for langsom transport, hvorunder forretningen lider sterkt, endelig kan forstumme. En anden stedse tilbakevendende klage maa i denne forbindelse nævnes, nemlig klagen over den kroniske mangel paa jernbanevogne i høstmaanederne. Skal utførslen til Rusland ikke lide et stort avbræk, maa denne ulempe avhjælpes.

De fra det foregaaende aar tilbakeblevne beholdninger kunde i løpet av vinteren og vaaren ryddes, saa at den henimot slutningen av juni her indtrufne første nye sild fandt et tomt marked og kunde avsettes prompt.

Priserne var, da fangsten begyndte godt, forholdsvis lave, men steg i løpet av juli meget betydelig, som følge av stor efterspørsel og daarlignere fangst, for derpaa igjen i løpet av eftersommeren paa grund av god fangst paa Englands nordostkyst saavel som i Holland, Tyskland og Norge at trykkes ret betydelig. Først efterat de vedholdende novemberstorme hadde bragt fangsten i England, Holland og Tyskland for tidlig tilende, blev der en forandring heri. Konsumtionen var dertil hele tiden ganske usedvanlig stor, saa at der snart gjorde sig gjældende en sterk haussebevegelse. Sildens kvalitet var idethelestat tilfredsstillende med undtagelse av den tidligere skotske sild og den sent paa sommeren paa Englands nordostkyst fangede sild, som viste sig at være mindre holdbar.

De i 1909 i løpet av aarets tre sidste maaneder opnaaede priser stillet sig pr. tønde fortoldet franko jernbanestation hersteds, som følger:

Ustemplet	largefulls . . .	36	à	43	mk.
»	fulls	31	»	38	»
»	matfulls	30	»	37	»
»	matties	29	»	36	»
Hollandsk	prima fuldsild	30	»	37	»
»	smaa »	29	»	36	»
Tysk	prima »	30	»	37	»
»	smaa »	28	»	35	»
Stemplet	largefulls (manglet).				
»	fulls	35	à	42	mk.
»	matfulls	34	»	41	»
»	matties	31	»	38	»
»	spents	25	»	30	»
Yarmouth	fulls	30	»	38	»
»	matfulls	29	»	37	»
»	matties	27	»	38	»

I maanederne januar—mars dette aar indførtes her til ca. 7 000 kasser fersk vaarsild fra Haugesund,

og efter hvad jeg har kunnet erfare, ankom alle sendelser i god tilstand og fandt glat avsætning til ganske gode priser. Ogsaa for den kommende sæson agter de herværende importører av fersk sild at opta denne forretning, og det er at forutse, at fersksildindførslen hertil i de kommende aar vil tilta betydelig. Det herværende marked vil imidlertid neppe kunne konsumere mere end et par smaa dampskibsladninger ukentlig.

Adresser paa kjøpere av fersksild kan erholdes gjennem konsulatet.

Utsigterne for import av norsk hø til Tyskland.

Indberetning fra konsul *Oscar Møller*, Köln.

Høhøsten i konsulatdistriktet er iaar gjennomgaaende kun faldt middelmaadig ut, idet det indhøstede høs kvalitet lot adskillig tilbake at ønske paa grund av den fugtige sommer. Der er derfor indført endel prima hø fra Holland og Frankrike, men ikke tilnærmelsesvis i den utstrækning som ifjor og første halvpart av indeværende aar. Av denne grund skulde man anta, at norsk hø ogsaa for tiden og i særdeleshet paa vaarparten skulde kunne finde avsætning i distriktet, forutsat at det kan konkurrere med andet importeret hø i pris og kvalitet. For prima voldhø betaales nu mk. 6,00—6,50 pr. dz. (à 100 kg.) og for prima luzernhø mk. 8,00—9,00 pr. dz. franko.

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet følgende:

Markedet er fremdeles meget stille, og priserne har for de vanlige dimensioner fra Norge været nedadgaaende. De forestaaende parlamentsvalg har ogsaa grepet forstyrrende ind, og nogen større omsætning vil der under ingen omstændighet bli tale om, forinden valgene er over.

Der er meget liten efterspørsel efter $7/8 \times 6$ u./s. furubord, og avskibere skal ha nøiet sig med £ 9.13.9. Av 2×4 u./s. god Kristianssands furulast skal der være solgt endel til £ 7.7.6, om end de fleste avskibere forlanger mere.

Av rundlast («spars & poles») har salg av større betydning endnu ikke fundet sted. De priser, som forlanges, er omtrent de samme som ifjor vaar.

Beholdningerne av høvlede bord i Londons dokker utgjorde ved utgangen av oktober maaned:

1910.	1909.	1908.
-------	-------	-------

5 093 000 stkr.	3 326 000 stkr.	5 453 000 stkr.
-----------------	-----------------	-----------------

Naar beholdningerne for et aar siden var saa usedvanlig smaa, skyldes dette streiken i Sverige.

Leveringerne fra dokkerne av høvlede bord utgjorde i oktober:

1910.	1909.	1908.
-------	-------	-------

812 000 stkr.	1 006 000 stkr.	947 000 stkr.
---------------	-----------------	---------------

Samtidig levertes fra skibssiden:

2 732 P. S. H.	2 490 P. S. H.	1 709 P. S. H.
----------------	----------------	----------------

Almindelig feilslagen olivenhøst.

Ifølge en indberetning fra generalkonsul *P. Ottesen*, Genua, hvilken av mangel paa plads maa utstaa til næste nr., er olivenhøsten saavel i Italien, som ogsaa i de fleste andre olivenproducerende lande, med undtagelse av Orienten, iaar mislykket.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 49.

Ukeutgaven.

10. december 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side		Side
Klipfiskmarkedet i Spanien	277	Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater	280
Klipfiskimporten til Kuba	278	Issæsonen i Hamburg avsluttet	280
Fiskeri i Australien	279	Kaffepriser og vekselkurser i Brasilien	280
Olivenhøsten i Italien	279	Sildeimporten til St. Petersburg	280
Utsigterne for rishøsten i Siam	279	Fortoldningen av sukkerholdig appetitsild i Tyskland	280

Klipfiskmarkedet i Spanien.

Utdrag av indberetninger fra de norske konsuler i Spanien.

I. Barcelonas konsulatdistrikt.

Indberetning fra konsul *W. Klouman*.

Følgende opgave viser klipfiskimporten til Barcelonas konsulatdistrikt i 1909:

	Norsk.	Islandsk og færoisk.	Newfoundl. og Labrador.	Fransk.	Engelsk.	Spansk.
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Barcelona	420 600	7 046 163	—	330 420	395 245	1 500
Tarragona	597 000	859 600	—	—	45 500	—
Valencia	146 946	—	4 402 021	833 745	—	—
Alicante	216 600	—	2 151 231	14 750	—	—
Cartagena	50 000	—	2 229 374	267 931	—	—
Malaga	255 000	—	2 125 527	555 127	—	—
	1 686 146	7 905 763	10 908 153	2 001 973	440 745	1 500
mot i 1908	1 907 937	7 454 126	11 602 283	482 176	261 075	900
» i 1907	1 302 973	6 807 602	12 065 130	117 190	130 724	15 400
» i 1906	1 893 105	4 963 614	10 005 665	818 137	322 202	—

Som det vil sees av foranstaaende tal, er den samlede klipfiskimport til distriktet steget i de senere aar, idet den fra litt over 17 millioner kg. i 1906 suksessivt har naadd op til 23 millioner kg. i 1909. I likhet med 1908 og tidligere aar avgir Newfoundland- og Labradorfisk, der konsumeres i de sydlige byer, fra Valencia og nedover, den største kontingent. Derefter kommer Islandfisk, der hovedsagelig forbrukes i Katalonien, og hvorav der importertes ca. 5 millioner kg. i 1906, medens den er naadd op til ca. 8 millioner kg. i 1909.

For den norske klipfisks vedkommende, som i det foregaaende aar viste en opgang i importen av ca. 600 000 kg., sammenlignet med det næst foregaaende aar, viser fjoraarets import desværre atter en nedgang av henimot 250 000 kg. For de forskjellige markeders vedkommende stiller forholdet sig saaledes for aarene 1909 og 1908:

Til	1909.	1908.
Barcelona	420 600 kg.	331 000 kg.
Tarragona	597 000 »	875 000 »
Valencia	146 946 »	536 787 »
Alicante	216 600 »	—
Cartagena	50 000 »	—
Malaga	255 000 »	165 150 »

Som det fremgaar av ovenstaaende opgave, skyldes nedgangen i distriktets totalimport av norsk klipfisk den omstændighet, at Tarragona og Valencia importerte tilsammen ca. 700 000 kg. mindre ifjor end i 1908, mens derimot de øvrige pladse importerte ca. 450 000 kg. mere ifjor end aaret før.

Angaaende importen til Valencia indberetter vicekonsulen sammesteds følgende:

«Kjøperne klager fremdeles over fiskens daarligere holdbarhet og dens slette tilberedning, samt de høie priser, hvilket altsammen har bidraget til den kolossale nedgang i konsumtionen i 1909.»

Av fransk klipfisk, hvorav importen i 1908 ikke naadd op i en halv million kg. for hele distriktet, blev i 1909 indført litt over 2 millioner kg., hvorav over 800 000 kg. til Valencia, der i 1908 ingen import hadde av denne vare.

Den engelske klipfisk viser likeledes en opgang fra 261 075 kg. i 1908 til 440 745 kg. i 1909.

Den saakaldte spanske klipfisk har, som man vil se, ikke kunnet opnaa nogen import av nævneværdig betydning.

Ikke saa litet avbrøk for klipfiskhandlen i det hele tat paa de katalonske markeder forarsaker den stadig tiltagende import av fransk fisk, fanget paa

vestkysten av Afrika og hitført paa is i dampskibe. Ifjor ankom ca. 1 million kg.; der anvendes i denne fart 8 skibe, og flere skal anskaffes.

Forøvrig tillater man sig at henvise til konsulatets utførlige utredning i aarsberetningen for 1908 av grundene til, at norsk fisk i de sidste 10 aar er blitt saa sterkt fortrængt av Islandsfisk og anden klipfisk i Katalonien.

II. Bilbaos konsulatdistrikt.

Indberetning fra generalkonsul *J. K. Somme*.

Den samlede import av klipfisk til Nordspanien i 1909 utgjorde 22 656 924 kg., mot i 1908 21 110 179 kg. Importen er altsaa steget med 1 546 745 kg. og naadde i 1909 en større høide end paa mange aar.

For de sidste 3 aar fordeler importen sig saaledes paa de forskjellige produktionslande:

	1907. kg.	1908. kg.	1909. kg.
Norge . .	14 156 831	13 636 098	14 386 089
Færøerne . .	2 047 188	1 371 937	1 085 720
Island . .	371 257	1 074 814	1 097 413
England . .	3 307 088	2 284 413	2 901 994
Frankrike . .	1 596 109	2 742 917	3 185 708
	21 478 473	21 110 179	22 656 924

Fordelt paa distriktets forskjellige havne stiller importen sig saaledes for de to sidste aar:

Fra	Bilbao.		Santander.	
	1908. kg.	1909. kg.	1908. kg.	1909. kg.
Norge	8 879 587	9 061 828	1 930 476	1 375 129
Færøerne	1 371 937	1 085 720	—	—
Island	972 534	1 002 058	—	—
England	1 493 578	1 876 340	342 150	547 350
Frankrike	143 663	1 333 598	500	—
	12 861 299	14 359 544	2 273 126	1 922 479

	Coruña.		Ferrol.		Vigo.	
	1908. kg.	1909. kg.	1908. kg.	1909. kg.	1908. kg.	1909. kg.
Norge	1 428 971	1 673 463	—	—	1 365 639	2 163 819
Færøerne	—	—	—	—	—	—
Island	—	—	—	—	—	—
England	86 325	77 695	27 389	45 612	31 659	110 160
Frankrike	503	—	—	—	—	—
	1 515 799	1 751 158	27 389	45 612	1 397 298	2 273 979

	Gijon.		Pasages.	
	1908.	1909.	1908.	1909.
Norge	11 425	105 600	20 000	6 250
Færøerne	—	—	—	—
Island	—	—	—	25 725
England	64 818	100 603	73 739	72 834
Frankrike	—	—	2 598 251	1 852 110
	76 243	206 203	2 691 990	1 956 919

San Sebastian:

	1908.	1909.
Norge	—	—
Færøerne	—	—
Island	—	—
England	164 755	71 400
Frankrike	102 280	69 630
	267 035	141 030

(Forts. i neste nr.)

Uttrykt i procenter var forholdet følgende:

	1907.	1908.	1909.
Norge	65.91	64.60	63.50
Færøerne	9.53	6.50	4.79
Island	1.73	5.09	4.84
England	15.40	10.82	12.80
Frankrike	7.43	12.99	14.7

Klipfiskindførslen fra Norge til dette distrikt stiller sig saaledes i de sidste 5 aar:

	1905. kg.	1906. kg.	1907. kg.	1908. kg.	1909. kg.
	12 954 888	12 645 401	14 156 831	13 636 098	14 386 089

Det vil sees, at den norske fisk har gjort god fremgang i det sidste aar, og omend dens andel i totalimporten er gaat noget ned, indtar den dog stadig en dominerende stilling og utgjør næsten det dobbelte av alle de øvrige landes import tilsammenlagt.

Følgende opgave viser indførslen av klipfisk fra England til Nordspanien i de sidste 5 aar:

	1905. kg.	1906. kg.	1907. kg.	1908. kg.	1909. kg.
	2 485 513	2 933 423	3 307 088	2 284 413	2 901 994

Ogsaa importen av fransk fisk viser opgang i 1909. Den er steget med 442 791 kg.

Klipfiskimporten til Kuba.

Indberetning fra vicekonsul *N. Chr. Ditleff*, Havana.

Nedenfor meddeles en opgave over mængden av indført klipfisk til Havana, Cienfuegos, Matanzas og Santiago de Cuba i 3dje kvartal iaar, sammenlignet med samme kvartal 1909. Av opgaven vil sees, at den i forrige indberetning paapekede nedgang i importen for Norges vedkommende i 2det kvartal nu er avløst av en opgang, som dog er meget ringe i forhold til den store vekst av den samlede import av klipfisk i 3dje kvartal, der nemlig utgjør 94 %.

Jeg har endvidere at gjøre opmerksom paa, at der er indløpet feil i den foregaaende statistiske opgave*), idet de i samme opførte data for 2det kvartal 1909 kun vedrører importen til Havana, ikke som

*) Se nr. 36 -- 1910.

anført ogsaa til andre kubanske havne. Jeg oversender at den samlede klipfiskimport i 2det kvartal iaar er derfor en utarbejdet ny tabel, av hvilken bl. a. fremgaar, at den samlede klipfiskimport i 2det kvartal iaar er derfor en utarbejdet ny tabel, av hvilken bl. a. fremgaar, at den samlede klipfiskimport i 2det kvartal iaar er avtat med 3 % — og ikke som anført steget med 47 %.

Indførsel av klipfisk til de kubanske havne Havana, Cienfuegos, Matanzas og Santiago i 2det og 3dje kvartal 1910, sammenlignet med importen i samme kvartaler i 1909, i tons à 1 000 kg.:

a) 2det kvartal.

	Norge.	Kanada.	England.	Forenede Stater.	Andre lande.	Tilsammen.
April 1910	218	507	112	101	3	941
Mai »	207	159	40	7	—	413
Juni »	50	239	6	2	—	297
2det kvartal 1910	475	905	158	110	3	1 651
» » 1909	803	701	170	17	10	1 701
Difference	÷ 328	+ 204	÷ 12	+ 93	÷ 7	÷ 50

b) 3dje kvartal.

	Norge.	Kanada.	England.	Forenede Stater.	Andre lande.	Tilsammen.
Juli 1910	259	1 070	93	11	2	1 435
August »	192	296	96	3	3	590
September »	222	270	112	4	3	611
3dje kvartal 1910	673	1 636	301	18	8	2 636
» » 1909	629	557	161	11	2	1 360
Difference	+ 44	+ 1 079	+ 140	+ 7	+ 6	+ 1 276

Fiskeri i Australien.

Indberetning fra vicekonsul *Sigurd Bentzon*, Melbourne.

Som allerede tidligere indberettet har den australske regjering utrustet en damptrawler, som nu i nogen tid har drevet forsøksfiske ved den australske kyst. Efter hvad autoriteterne oplyser, har det vist sig, at fiskebestanden her gjennemgaaende er særdeles tilfredsstillende. Paa enkelte pladse har man endogsaa kunnet konstatere fisk i saadan mængde, at der efter den herværende fiskeridirektors formening neppe kan opvises sidestykke dertil i nogen anden verdensdel. Fisken i de sydlige have er tildels ganske forskjellig fra de sorter, som forekommer i de nordlige have, og man har ikke hat anledning til med sikkerhet at konstatere, hvorvidt den egner sig for preservering. Autoriteterne her sætter imidlertid store forhaabninger til en eventuel udvikling i større maalestok av fiskeribedriften og mener, at fiskesorterne egner sig fortrinlig til nedlægning. Utenforstaaende private personer, hvoriblandt ogsaa enkelte her i landet bosiddende norske fiskere, er imidlertid av den motsatte opfatning.

Da landets indvaanere ikke synes videre tilbøielige til at opta fiskeri som bedrift, har regjeringen gjort endel forsok med at faa et større antal skotske fiskere til at nedsætte sig her i landet for at drive fiske, men foreløbig uten det forønskede resultat. Det forlyder imidlertid nu, at et større britisk selskap har under overveielse at bygge en fabrikk paa et passende sted i Tasmanien til fremstilling av fiskegjødning. For dette øiemed agtes anvendt damptrawler, og al den fisk, som fanges, med undtagelse av, hvad der kan bli solgt som fersk i de større byer, vil bli anvendt til fiskegjødning. Det tør dog være høist tvilsomt, hvorvidt et saadant foretagende — hvor driftsomkostningerne maa bli temmelig store — vil kunne betale sig.

Olivenhøsten i Italien.

Indberetning fra generalkonsul *P. Ottesen*, Genua.

Efter nedenanførte oplysninger, som jeg har indhentet fra de forskjellige distrikter i Italien, fremgaar det, at olivenhøsten gjennemgaaende maa ansees som

mislykket, saavel hvad kvantitet, som delvis ogsaa hvad kvalitet angaar.

Sicilien: Sterk tørke under sommeren og høsten samt oljeffluens herjinger har gjort, at oliehøsten anslaaes til kun $\frac{1}{3}$ av et normalt aars høst. Nordkysten av provinsen Messina antages at ville gi 20 %, provinsen Palermo 40 % og provinserne Syracus og Caltanissetta 30 à 35 % av et middelsaars utbytte.

Kalabrien: I provinsen Reggio Calabria anslaaes utbyttet til knapt 10 %, i provinsen Catanzaro til knapt 15 %. I provinsen Cosenza, hvor forrige aars høst slog aldeles feil, tegner derimot utbyttet til at bli som i et middelsaar.

Apulien (Bari): Man hadde gjort regning paa halvdelen av et middelsaars utbytte, men paa grund av uheldige veirforhold i de sidste maaneder og oljeffluens herjinger vil utbyttet bli yderligere kvantitativt forringet.

Neapel: Høstens utfald er forskjellig i de forskjellige provinser.

Toscana: Utbyttet anslaaes til 45 % av et normalt aars.

Sardinien: Høsten er omtrent ganske mislykket paa grund av oljeffluens herjinger.

Rivieraen: 40 % av et normalt aars høst.

Priserne er høie og opgives at variere fra ca. 140 lire for tarveligste Messinaolje til 210 lire for fineste Bari pr. 100 kg. inklusive fat, franko lastehavn.

Efterretningerne fra de fleste andre oljeproducerende lande — med undtagelse av Orienten — gaar ogsaa ut paa mislykket eller daarlig høst.

Utsigterne for rishøsten i Siam.

Indberetning fra konst. generalkonsul *Hjalmar Ohlsen*, Bangkok.

Utsigterne for rishøsten i Siam stiller sig for indeværende aar ikke fuldt saa gunstige som sidste aar. Siam synes ikke at være gaat fri for de atmosfæriske forstyrrelser, der har været saa almindelige overalt iaar. I begyndelsen av regntiden var der næsten for meget regn; saa fulgte en forholdsvis altfor tør tid, og først i september blev nedbørmængden normal, enkelte steder dog altfor rikelig, saa de unge

risplanter druknet. Efter de for en tid siden fra officielt hold faldne udtalelser er der al grund til at tro, at utbyttet av rishøsten vil bli noget nær et middelsaars. Denne antagelse synes ogsaa at bekræftes av de netop offentliggjorte rapporter fra flere distrikter om sædens stilling i september maaned.

Bomuldsmarkedet i de Forenede Stater.

Indberetning fra generalkonsul *Chr. Raen*, New York.

Handels- og Arbeidsdepartementets «Census Bureau» beretter, at der til 11. f. m. var «ginned» 8 764 158 baller bomuld, mot 8 112 199 baller til 14. november 1909, 9 595 809 baller 14. november 1908 og 7 300 665 baller 14. november 1907.

Paa grundlag av denne rapport har 170 medlemmer av New Yorks bomuldsbørs paa opfordring avgitt formening om høstens endelige utfald. To medlemmer anslaa den til noget under 11 mill., 84 til over 12 mill. og gjennomsnitsanslaget er 11 927 000 baller.

Censusbureauets beretning kom ikke op til forventningerne og forårsaket en skarp stigning paa børsene i New York og New Orleans.

Slutnoteringerne den 22. ds. var i New York:

for november-leverance	14.60	cents	pr. pund.
» december- —	14.66	»	- »
» februar- —	14.76	»	- »
» mai- —	14.99	»	- »
» juni- —	14.95	»	- »
» juli- —	14.51	»	- »

Issæsonen i Hamburg avsluttet.

Konst. generalkonsul *Finn Koren*, Hamburg, har indberettet, at isimporten til Hamburgs konsulatdistrikt nu maa ansees ophørt for indeværende sæson. Der skal endnu være kontraheret et par ladninger for levering iaar, men det vil bero paa omstændighetene, hvorvidt vedkommende leverancer vil bli effektivet. Samtlige ismagasiner i Hamburg og Altona oplyses for tiden at være fyldt av importeret naturis. Noteringerne for is opgives for nærværende til mk. 10 pr. 1 000 kg. cif. Hamburg og Altona.

Kaffepriser og vekselkurser i Brasilien.

Konst. konsul *William Johannessen*, Rio de Janeiro, har indberettet følgende:

Ifølge indhentede oplysninger var utbyttet av kaffehøsten 1. juli 1909—30. juni 1910 3 469 000 sækker (à 60 kg.) for Rio og 11 490 000 sækker for Santos, tilsammen 14 959 000 sækker.

Indeværende kaffehøst anslaaes at ville gi ca. 2 millioner sækker for Rio's vedkommende og ca. 8 millioner for Santos' vedkommende.

Sæsonen 1911—1912 ansættes nu, efterat kaffe-trærne har litt betydelig under frost og tørke, til 3¼ à 3½ millioner sækker for Rio's vedkommende og 11 millioner maksimum for Santos' vedkommende, tilsammen altsaa ikke mere end høist 14½ millioner sækker.

Kaffepriserne, som allerede i de sidste 5—6 maaneder har været i stigende, er i den sidste tid gaat meget rask opover og noteres nu i Rio med 9 \$ 600 pr. arroba (15 kg.) for type 7, svarende til 6 \$ 536 pr. 10 kg.; paa det tilsvarende tidspunkt ifjor var priserne for samme kaffetype 7 \$ 100 à

7 \$ 200 pr. arroba, svarende til 4 \$ 834 à 4 \$ 902 pr. 10 kg. I Santos er priserne nu 5 \$ 800 pr. 10 kg.

Saa høit som nu skal man her ikke kunne erindre, at brasiliansk kaffe har været betalt i de sidste otte aar, hverken hvad de europæiske guldpriser eller reispriserne angaar.

Hvad angaar den brasilianske pengemarket, er tilstanden fremdeles meget usikker. Kursspørsmålet har i sjelden grad formaadd at samle den offentlige interesse i Brasilien, og fra mange forskjellige kredse ydes der bidrag til den daglige diskussion av dette emne.

Fra midten av august maaned d. a. var kursen atter begyndt at gaa op; den brasilianske nationalbank førte an, fulgt av de andre herværende bankinstituter. Omtrent ved midten av september naaddes raten 18¼ d. pr. milreis. Efter et par dages forløp begyndte imidlertid de herværende utenlandske banker at notere lavere kurser; og i den første uke av november maaned var kursen, som den notertes av de fremmede banker, atter sunket til under 16½ d. «Banco do Brasil» har derimot den hele tid siden midten av september opretholdt raten 18¼ d. som «officiel kurs». Denne har dog været litet effektiv, idet nationalbanken til denne høie kurs kun motstræbende har villet diskutere beviste forretningspapirer, paa begrensede beløp.

Hvordan det vil gaa med behandlingen av kursspørsmålet, er det desværre i øieblikket ikke mulig at si; man skulde imidlertid tro, at det kommer til at bli en av de første saker, som den nye regjering maa søke fremmet i nationalkongressen.

Forhaabentlig staar man derfor overfor en løsning av spørsmålet, saa den usikkerhet i alle Brasiliens økonomiske forhold, der har hersket i det sidste ¾ aar, snart kan faa en ende.

Sildeimporten til St. Petersburg.

Ifølge indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorson* utgjorde importen av sild ad sjøveien til St. Petersburg i tiden 1. til 15. november 1910:

Fra Storbritannien . . .	5 486½ tdr.
» Tyskland	559½ »

Samlet indførsel 6 046 tdr.

Totalimport i aaret 1910:

Fra Norge . . .	53 585 tdr.
(og 99 tons løs vare).	
» Storbritannien 303 566½ »	
» Tyskland . . .	1 470½ »
» Danmark . . .	1 180 »
» Sverige . . .	10 »
» Holland . . .	8½ »

Ialt 359 820½ tdr. og 99 tons løs vare.

Da videre tilførsler av sild ad sjøveien iaar ikke ventes, kan ovenstaaende zifre ansees at betegne totalindførslen for sæsonen.

Fortoldningen av sukkerholdig appetitsild i Tyskland.

Chargé d'affaires *J. Ræder*, Berlin, har indsendt et utklip av «Nachrichtenblatt für die Zollstellen» for den 1. ds., der indeholder en meddelelse om, at norsk, med sukker tilberedt appetitsild blir at fortolde efter tariffnr. 117 med mk. 75.00 pr. (100 kg.).

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 50.

Ukeutgaven.

17. december 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Indhold:

	Side		Side
Vor handelsomsætning med Finland	281	Isimporten til Storbritannien	287
Træmassemarkedet i Spanien	283	Forfalskning av vin i Spanien	287
De Forenede Staters indførsel og forbruk av træmasse	285	Ruslands sukkerhøst	288
Klipfiskmarkedet i Spanien	285	Transport av fisk fra russisk Østasien	288
Bearbeidelsen av det tyske marked. Mangler, som bør rettes	286	Fersk sild til Danzig	288
Markedet for fuglevildt og rendyr i Köln	287	Den brasilianske vekselkurs faldt	288
Tolden paa fyrstikker i Belgien	287	Hayneavgifter for skibe, der anløper brasilianske havne for proviant, kul etc.	288
Forbud mot indførsel til Storbritannien av hø og halm fra Danmark	287	Skibsfarten paa Storbritannien	288
Importen av norsk is til Sverige	287	Potetessago, tapioka og egne sago. Paabud om nøiagtig etikettering i de Forenede Stater	288

Vor handelsomsætning med Finland.

Konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors, har indberettet følgende:

Av fisk, fersk, tørret, saltet eller røket indførtes i 1909 til Finland for f.m.k. 3 589 040, mot f.m.k. 2 997 343 i 1908. Herav utgjorde fersk eller levende fisk f.m.k. 1 023 492; sild, saltet, norsk og andre slags, f.m.k. 1 739 096; strømming og brisling, saltet f.m.k. 150 250; andre slags, saltet f.m.k. 287 297; sild, strømming og brisling, røket, f.m.k. 77; andre slags, røket, f.m.k. 4 054; sei f.m.k. 320 430; andre slags, tørret, f.m.k. 64 344.

Importen av fisk og fiskevarer fra de forskjellige lande i 1909, sammenlignet med importen i 1908, fremgaar av følgende tabel:

		Saltet strømming og brisling.		Saltet sild.		Sei.	
		1909.	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.
Norge	F.m.k.	34 835	—	138 169	178 308	2 825	7 279
Sverige	»	17 843	27 359	157 119	165 461	175 752	144 766
Danmark	»	96 989	106 226	155 190	113 493	141 853	158 202
Tyskland	»	—	—	219 724	156 041	—	—
Holland	»	—	—	69 522	16 103	—	—
Storbritannien	»	—	—	993 655	877 510	—	—
Belgien	»	—	—	—	2 613	—	—

	Kaviar og fiskerogn i hermetiske kar.		Ansjos.		Sardiner og thunfisk.		Fisk, andre slags, i hermetiske kar.	
	1909.	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.
Norge	—	—	—	—	—	—	395	1 908
Sverige	1 200	4 320	11 405	10 124	757	716	18 720	21 975
Danmark	2 900	1 840	511	876	21 121	26 088	53 847	34 905
Tyskland	—	—	—	—	21 906	19 645	29 179	21 994
Belgien	—	—	—	—	13 508	8 303	3 615	4 248
Storbritannien	—	—	—	—	824	986	13 233	10 596
Frankrike	—	—	—	—	17 464	18 601	12 459	11 853
Rusland	1 365	275	776	300	—	—	5 378	7 400

Fisk, fersk eller levende:

	1909	1908
Norge	—	—
Sverige	941 180	560 669
Danmark	—	962
Tyskland	—	—
Rusland	82 102	110 227

Det maa bemerkes, at i statistikken angives varerne, uten hensyn til deres oprindelse, som impor-

teret fra de lande, hvorfra de direkte avsendes til Finland.

Av andre importvarer av interesse for Norge kan merkes:

Skotøi f.m.k. 2 711 515 (3 965 320 i 1908); *tran* og *spermacet* 143 111 (92 115); *spermacetolje* 154 208 (171 626); ubearbeidet *skifer* og *taksten* 9 438 (17 909); *cement* 3 344 955 (2 667 599); *slipe-* og *byneste*n 193 081; *mur-* og *taksten* 500 349 (725 097); *fajance-* og *porcel-*

lænsarbeider 1 237 121 (1 275 254); *sprængstoffer* 220 856 (253 724); *maskiner, motorer og redskaper* 19 964 458 (24 595 304); *fartøier og baater* 1 602 741 (3 994 253).

Finlands totale handelsomsætning med Norge i 1909 utgjorde f.m.k. 996 647, hvorav import f.m.k. 788 390 og export f.m.k. 208 257. De tilsvarende beløb for 1908 var henholdsvis f.m.k. 1 369 934, 134 323 og 235 611. Det fremgaar herav, at importen i 1909 er formindsket med ca. 346 000 mk. og exporten med ca. 27 000 mk. Mindskningen i import henfører sig væsentlig til følgende artikler:

Saltet sild ca. 38 000, sei ca. 4 000, kosmetiske stoffer ca. 18 000, cement 182 000, kemiske præparater 4 000, jagtkruidt 13 000, seilfartøier 28 000 og dampskibe 400 000 f.mark.

Importen af følgende artikler er derimot steget:

Strømning og brisling, saltet, med ca. 35 000 f.m.k., rugmel 30 000, skind 4 000, stenkul 6 000, mur- og taksten 150 000, metaller og arbeider derav ca. 60 000, maskiner ca. 30 000, div. andre varer ca. 6 000 mk.

Mindskningen i exporten henfører sig til:

Aspevirke ca. 6 000 mk., skaaren last ca. 4 000, seilfartøier ca. 48 000 f.m.k. Paa samme tid er exporten steget for følgende artikler:

Uberedte skind ca. 6 000 mk., splitved ca. 23 000 mk.

Handelsomsætningen med Sverige og Danmark i 1909 opgik til henholdsvis f.m.k. 28 199 680 og 27 846 074 og fordeler sig saaledes:

	Import.	Export.
Sverige	18 450 118	9 749 562
Danmark	19 236 137	8 609 937

Nærmere specificeret utgjorde importen fra Norge i 1909, sammenlignet med de tilsvarende vare-sorter for Sverige og Danmark, følgende:

	Norge.		Sverige.		Danmark.	
	Kg.	F.m.k.	Kg.	F.m.k.	Kg.	F.m.k.
Kjød, flesk, ost, smør etc.	—	750	87 800	27 681	1 029 871	1 583 930
Sild, saltet	460 563	138 169	523 729	157 149	517 300	155 190
Strømning og brisling, saltet	174 175	34 835	89 213	17 843	484 944	96 989
Sei	3 139	2 825	195 280	175 752	157 614	141 853
Fisk, andre slags, tørret	500	625	14 853	18 566	35 211	44 014
» » »	—	50	—	—	—	238
Fiskekonserver	—	395	33 448	51 742	29 117	88 889
Rugmel	1 408 000	267 520	—	—	3 960	752
Kornvarer	—	98	243 935	77 835	2 414 441	665 490
Grønsaker	—	188	20 893	2 269	719 703	694 959
Frugt	—	76	37 238	22 306	468 596	409 329
Kolonialvarer	—	122	30 603	71 493	896 377	834 066
Drikkevarer	—	18	50 880	87 702	99 099	200 705
Apothekervarer	—	28	799	9 600	6 078	51 753
Ben	—	33	—	1 953	—	840
Skind av sobel, ræv m. m.	10	4 300	47	10 513	50	8 856
Huder, andre slags	—	1 270	264 454	618 232	150 623	491 063
Levende vekster	—	30	11 741	15 603	31 311	42 843
Trævirke m. m.	—	215	793 926	167 789	240 019	70 776
Træmasse m. m.	—	877	1 076	1 784	—	—
Bomuldsvat	—	6	35 812	75 205	8 392	17 623
Garn m. m.	—	97	204 878	762 895	38 255	356 451
Vævede stoffer	—	906	26 682	252 668	141 010	1 597 721
Klær av uld og halvuld	40	1 200	1 602	48 060	1 662	49 860
do. av bomuld, lin, hamp m. m. . . .	30	570	7 890	149 910	6 968	132 392
Færdige klær, andre slags	—	509	—	431	—	18
Gummi	—	128	581	10 749	6 265	115 902
Oljer m. m.	—	16	133 630	81 344	904 667	500 660
Kosmetiske stoffer	6	64	21 146	222 429	1 631	30 113
Stenkul	317 600	6 352	1 725 553	34 511	—	—
Mineralske raastoffer og halvfabrikata	18 000	3 000	1 555 299	23 809	456 055	9 532
Mur- og taksten stk.	1 509 750	150 975	1 760 928	176 093	28 444	2 844
Ildfast mursten »	15 632	1 094	3 861 213	270 885	778 824	54 518
Mineraler, andre slags	—	107	—	1 367	—	1 508
Kemiske præparater kg.	22	44	37 410	65 809	11 358	13 730
Kruidt, grovt, bergkruidt	11 050	7 736	—	—	—	—
Do. fint, jagtkruidt	10 453	13 588	1 575	2 048	—	—
Sprængstoffer, andre slags	—	61	8 805	19 061	—	113
Farvestoffer	26	91	24 253	81 430	6 581	20 210
Rujern	101 580	9 142	1 828 989	164 609	10 058	905
Stang- og façonjern	10 510	1 261	764 296	91 716	25 754	3 117
Arbeider av jern- og staalplater, større	62 118	34 165	15 395	8 467	7 396	4 068
Mindre støpegods og simpelt sortsmede-	—	—	—	—	—	—
gods	35 963	17 982	225 160	112 605	109 834	54 692
Alm. sortsmedegods	3 765	2 447	450 782	293 008	58 438	37 985
Smedede og støpte varer, slepne og po-	—	—	—	—	—	—
lerede	63	567	10 478	94 302	36 675	330 075
Kobber, messing, aluminium, ubearbeidet	571	1 028	64 113	115 403	34 670	62 406

	Norge.		Sverige.		Danmark.	
	Kg.	F.mk.	Kg.	F.mk.	Kg.	F.mk.
Sølv, ubearbeidet	68	8 042	38	7 587	9	1 222
Sølvarbeider	21	7 263	216	56 975	467	144 865
Metaller, andre slags.	—	1 418	—	2 019	—	1 420
Elektrotekniske maskiner og apparater av høist 100 kg. pr stk.	19	895	40 462	355 139	3 947	37 163
Maskiner og maskindele, andre slags, av jern og staal	22 130	30 075	969 417	1 447 749	370 750	884 147
Maskiner, andre slags	—	103	—	388	—	284
Lommeure, ikke av guld stk.	38	565	2 657	39 311	5 788	72 945
Instrumenter, andre slags kg.	—	398	9 223	131 635	6 061	198 801
Seilfartøier av træ \ stk. \ N.r.t.	1 936	— 11 000	2 682	— 11 000	— —	— —
Baater stk.	2	1 360	2	1 385	—	—
Fartøier m. m., andre slags	—	51	—	—	—	—
Bøger og manuskripter	—	2 000	—	993 193	—	53 899
Gravurer, foto- og litografier	—	7 403	—	133 411	—	28 796
Malerier og tegninger	—	575	—	92 834	—	5 662
Naturalier og gjenstande for samlinger	—	3 925	—	16 313	—	—
Literatur, andre slags	—	103	—	754	—	2 061
Fiskekroker og fiskesnører	77	1 448	314	5 903	46	865
Galanterivarer av metal	7	752	896	51 917	1 856	113 383
Do. av perlemor, skildpadde m. m.	1	2 205	—	—	31	6 651
Do. andre slags	157	3 250	5 692	53 133	10 384	109 663

Export. Finlands export til Norge i 1909 utgjorde følgende:

Faareskind, uberedte	Kg. 2 627	F.mk. 9 195
Planker	Kbm. 1 028	» 46 260
Battens	» 2 361	» 10 718
Bord	» 244	» 8 784
Splitved	» 4 525	» 54 300

Av exportartikler kan nævnes:

	1909.	1908.
Fiskekonserver F.mk.	981 087	526 593
Fugl og vildt »	479 394	368 469
Granitblokker, feltpat m. m. »	548 589	451 488
Granit, bearbejdet »	508 254	806 307
Klæbersten »	13 791	8 525
Gatesten, ubearbejdet »	124 145	131 783
Do. bearbejdet »	199 975	161 850
Tjære »	617 782	693 900
Tyttebær »	428 666	321 362
Andre skogbær »	43 109	20 485

Blandt reeksporterede varer indgaar fersk fisk med 527 000 mk.; dette beløb repræsenterer hovedsagelig den norske fisk, der over Sverige kommer ind til Torneå for derfra for den største del at videreføres til Rusland.

Forandringen i Finlands handelsomsætning med de forskjellige lande var i 1909 følgende, sammenlignet med 1908:

Norge: Omsætningen viser en mindskning av 0,4 mill. mark, eller 27,9 %, hvorav paa importen 0,3 mill., eller 30,4 %, og paa exporten 0,1 mill. eller 11,9 %.

Sverige: Mindskning 0,5 mill., eller 1,7 %, exporten økedes med 0,6 mill., eller 6,9 %, importen mindskedes med 1,1 mill., eller 5,5 %.

Danmark: Mindskning 4,4 mill., eller 13,5 %; eksporten økedes med 2 mill., eller 34,2 %; importen mindskedes med 6,4 mill. eller 24,9 %.

Finlands toldintrader steg i 1909 til netto f.mk. 49 641 410, mot f.mk. 50 473 702 i 1908.

Træmassemarkedet i Spanien.

Udtag av indberetninger fra de norske konsu-
later i Spanien.

I. Bilbaos konsulatdistrikt. (Beretning fra generalkonsul *J. K. Sømme*, Bilbao.)

Ifølge den officielle spanske toldstatistik har Spaniens aarlige indførsel av mekanisk og kemisk træmasse — mellem hvilke sorter statistikken ikke skjæler — i de sidste syv aar været følgende:

1903.	. . 27 021 tons.	1904.	. . 28 395 tons.
1905.	. . 31 994 »	1906.	. . 34 827 »
1907.	. . 37 456 »	1908.	. . 36 266 »
1909.	. . 31 409 »		

Fordelt mellem de forskjellige lande stiller importen sig saaledes for de to sidste aar.

	1908.	1909.
	Tons.	Tons.
N o r g e	6 904	5 547
Sverige	13 876	17 408
Tyskland	6 846	4 650
Frankrike	1 874	143
Belgien	4 284	913
Rusland	1 209	297
Østerrike	364	501
Holland	805	353
England	74	683
Italien	30	—
Forenede Stater	—	17
Schweiz	—	897

Ialt 36 266	31 409
-------------	--------

Den største del av Spaniens trømasseimport foregaar over Bilbao og Pasajes.

Ifølge den lokale toldstatistik stiller indførslen til disse to steder sig saaledes i 1908 og 1909, uttrykt i tons:

	Bilbao.		Pasajes.		Tilsammen.	
	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.	1909.
Norge .	1 506	998	6 855	3 776	8 361	4 774
Sverige .	5 700	5 767	7 017	9 618	12 717	15 385
Tyskland.	450	166	2 857	2 174	3 307	2 340

	Bilbao.		Pasajes.		Tilsammen.	
	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.	1909.
Frankrike	892	—	711	47	1 603	47
Belgien	—	1 290	22	23	22	1 313
Rusland	—	—	1 233	213	1 233	213
Østerrike.	—	—	91	146	91	146
Holland	286	128	86	15	372	143
England	418	—	163	—	581	—
For. Stater	—	—	65	—	65	—

Ialt 9 252 8 349 19 100 16 012 28 352 24 361

II. Barcelonas konsulatdistrikt. (Beretning fra konsul *W. Kloxman*, Barcelona).

Ifølge opgave fra den herværende toldbod blev der i aaret 1909 importeret til Barcelona av træmasse:

Fra:		Norge . . .	981 tons
England . . .	151 tons	Sverige . . .	1 025 »
Tyskland . . .	784 »	Danmark . . .	10 »
Belgien . . .	101 »	Nordamerika . .	— »
Rusland . . .	60 »		
Østerrike-Ungarn	24 »	Tilsammen	3 203 tons
Holland og kolonier . . .	67 »	mot i 1908:	2 991 »
		» - 1907:	5 003 »

Som det vil sees, var importen til Barcelona noget større ifjor end aaret forut. Mens de øvrige produktionslande — naar undtages England — har har hat nedgang i sin export til Barcelona, viser Norge en ret betydelig opgang, idet vort lands export hertil fra 587 tons i 1908 er steget til 981 tons i 1909, altsaa en økning av ca. 400 tons.

Den største nedgang falder paa Tyskland, med henimot 500 tons, Sverige med 300 tons og derefter Frankrike, der ingen export hadde til Barcelona i 1909, mens den var vel 250 tons aaret forut.

Allerede under den sidste halvdel av 1908 blev kontrakter avsluttet for kommende aar av saavel kemisk som mekanisk masse med de fleste papir- og papfabrikanter i Gerona, Barcelona, Valencia og Alcoy til, som det da syntes, relativt lave priser, og denne masse er blit leveret suksessivt.

Hvad angaar Gerona's distrikt, har skibningen dit foregaat til San Feliu, som er Geronas nærmeste havneplads, og hvorfra jernbanefragten er betydelig lavere end fra Barcelona, hvor havneutgifterne og endel andre omkostninger ogsaa er dyrere. San Feliu har herved, hvad træmasse betræffer, faat en viss betydning, og naar der er tale om partier paa 100 à 200 tons, gaar gjerne de regelmæssige Hamburgerbaater og andre ind der mot en fragt av 2½ à 3 frs. mere end til Barcelona. I almindelighet faar skibe i San Feliu utgaaende fragt av korkbark, skaaren kork eller korkavfald, saa at anløpet lønner sig, og i virkeligheten har man tat partier paa blot 50 à 60 tons til San Feliu til samme sats som bestemtes for større partier, men i regelen fordres dog 100 à 200 tons.

De to store fabrikker i Gerona, «La Girundense» og «La Aurora» turde tilsammen anvende 2 800 til 3 000 tons mekanisk granmasse og 1 200 til 1 500 tons kemisk aarlig. Endel mekanisk masse tilvirkes i provinsen Gerona, men i ringe skala, og hele produktionen er bortkontraheret for flere aar fremover, uagtet kvaliteten antagelig later meget tilbake at ønske.

De to ovennævnte papirfabrikker tilvirker litt avis- og kulørt trykpapir, endel andre fabrikker i San Juan los Fonts, Bonmati etc. tilvirker finere papirsorter, fint tryk- og skrivpapir, hvortil de an-

vender endel aspemasse (ca. 200 tons aarlig) samt bleket sulfitt og letblekelig, hovedsagelig Waldhoff's tilvirkninger, men ogsaa nogen skandinaviske merker. En av disse fabrikker anvender endog aarlig 150—200 tons bleket sulfatmasse.

Hvad angaar avsetningen i selve Barcelona, findes der her blot én større papirfabrik, «La Papepera Barcelonesa», som fornylig er overdraget til nye eiere; den turde aarlig anvende 400—500 tons mekanisk og 150—200 tons sulfittmasse, samt noget ubleket sulfatmasse. Derimot anvender papfabrikerne i Barcelona aarlig ca. 800 tons mekanisk og 4—500 tons brun, halvkemisk masse.

De priser, som betaltes for kontrakter i aaret 1909, turde ha været omtrent følgende:

Mekanisk, uemballeret granmasse . . frs.	14	à	15
Brun, halvkemisk masse »	15	»	16
Mekanisk aspemasse »	17.50	»	18
Bleket sulfittmasse »	27	»	28
Letblekelig do. »	20	»	21
Sterk sulfitt I a »	20		
» » II a »	18		
» » III a »	15		
Bleket sulfat »	25	»	26
Ubleket do., finsk »	18		
» » skandinavisk »	18.50	»	19

alt pr. 100 kg. cif. Barcelona, Valencia, Alicante (San Feliu 25 à 30 cents. mere).

Som følge av overproduktion og mangel paa ordres, samt paa grund av streiker og uroligheterne i juli 1909, blev endel leverancer av ældre kontrakter utsat, og mange firmaer maatte under hele aaret 1910 leve paa fjoraarets kontrakter. Ved prisløst, specielt for mekanisk masse, blev jo disse kontrakter ikke saa behagelige for kjøperne. I virkeligheten er mekanisk granmasse i 1910 blit utbudt til frs. 10.75, og et godt merke i brun masse har under sommeren ikke engang fundet liebhavere til 14 frs. cif.

En faktor, hvormed træmasseexportørerne til Spanien ikke tidligere har regnet, er den stadig tiltagende import av gammelt papir, nyt papiravklip og alle sorter avfald av papir og pap fra England, som muliggjøres, takket være den billige fragt av 15 frs. Det er ofte et fortreffelig materiale for saavel pap som avis- og trykpapir og til og med finere papirsorter. Tolden herfor er den samme som for træmasse, 75 cents. pr. 100 kg. (guld). Nogen Londonerfirmaer har det lykket at placere betydelige partier saavel i Nordspanien som paa østkysten.

Der findes fabrikker av finere tryk- og skrivpapir, som nu ikke kan undvære finere engelske «shavings» av prima hvitt «lump»papir for blanding med masse, og papiravfaldet koster ofte like meget som eller mere end sulfitt. Der findes midlertid en masse — 20 til 30 — forskjellige kvaliteter, fra 250 frcs. pr. ton, like ned til 50 frcs., saa at man har meget at vælge blandt.

I almindelighet overløpes de spanske papirfabrikker av agenter, og det hagler daglig med offerter, da en del skandinaviske exportører offererer direkte. I virkeligheten er markedet ikke saa stort, idet den samlede aarsimport til San Feliu, Barcelona, Valencia og Alicante beregnes til 6 000 tons mekanisk og 2 500 tons kemisk masse fra Norden.

I Zaragoza findes en større fabrikk, som egentlig mest tilvirker halmpapir, men ogsaa importerer endel mekanisk og kemisk træmasse, hovedsagelig over Bilbao og Pasages.

Importen av træmasse til Valencia i 1909 fordelte sig som følger paa de forskjellige produk-

tionslande: Fra Norge 132 tons, Belgien 284, Østerrike 264, Holland 141, Tyskland 442, Sverige 121, England 31, andre lande 5, tilsammen 1 420 tons.

De Forenede Staters indførsel og forbruk av træmasse.

Generalkonsul *Chr. Ravn*, New York, har meddelt følgende:

En nylig utkommen statistisk opgave viser, at indførslen av træmasse og cellulose fra Norge til de Forenede Stater i finansåret 1. juli 1909 til 30. juni 1910 tiltok med 21 798 tons og \$ 811 979, og at totalindførslen i samme tidsrum tiltok med 104 088 tons og \$ 3 139 751.

Fra 1. juli til 30. september d. a. indførtes ialt 123 555 tons, værd \$ 3 481 116, hvorav 12 651 tons, værd \$ 551 483 fra Norge.

Indførslen i de to sidste finansaar stiller sig som følger:

Mekanisk træmasse:				
	1909—10.		1908—09.	
Fra	Tons:	\$	Tons:	\$
Norge	210	5 078	4 553	104 030
Sverige	215	6 773	—	—
Tyskland	226	4 437	40	660
Kanada	141 760	2 523 283	111 532	1 951 680
Andre lande	144	3 154	71	1 507
Ialt	142 555	2 542 725	116 196	2 057 877

Kemisk, ubleket.				
	1909—10.		1908—09.	
Fra	Tons:	\$	Tons:	\$
Norge	23 680	825 399	8 972	330 917
Sverige	42 755	1 422 926	35 460	1 207 870
Tyskland	51 904	1 826 268	34 596	1 298 682
Kanada	33 681	1 241 179	33 200	1 334 821
Andre lande	15 196	515 244	7 835	306 613
Ialt	167 216	5 831 016	120 063	4 478 903

Kemisk, bleket.				
	1909—10.		1908—09.	
Fra	Tons:	\$	Tons:	\$
Norge	31 988	1 544 407	20 555	1 128 958
Sverige	4 146	213 262	2 004	109 702
Tyskland	18 589	936 247	9 324	517 738
Kanada	8 623	460 038	2 057	120 162
Andre lande	5 188	240 319	4 018	215 923
Ialt	68 534	3 394 273	37 958	2 092 483

Totalindførsel av mekanisk og kemisk træmasse:

	1909—10.		1908—09.	
Fra	Tons:	\$	Tons:	\$
Norge	55 878	2 374 884	34 080	1 563 905
Sverige	47 116	1 642 961	37 464	1 317 572
Tyskland	70 719	2 766 952	43 960	1 817 080
Kanada	184 064	4 224 500	146 789	3 406 663
Andre lande	20 528	758 717	11 924	524 043
Ialt	378 305	11 768 014	274 217	8 629 263

De amerikanske træmassefabrikkers forbruk av tømmer opgives for kalenderåret 1907 til 4 002 000 «cords», værd \$ 34 478 000, mot 3 347 000 cords, værd \$ 28 047 000, i 1908 og 3 963 000 cords, værd \$ 32 360 000, i 1907.

Den opadgaende pris for «spruce», fra \$ 8.90 pr. cord i 1907 til \$ 9.96 i 1908, har formindsket forbruket av denne træsort med 7.6 % i samme tids-

rum, hvorimot forbruket av andet billigere træ, som gran, birk, bøk, løn, og især balsam, har tiltat.

Produktionen av træmasse opgives til 2 491 406 tons lufttør masse i 1909, mot 2 118 947 tons i 1908 og 2 547 879 tons i 1907.

Klipfiskmarkedet i Spanien.

(Forts. fra foreg. nr.)

En betragtelig del av den til Bilbao ankomne norske fisk gaar i transit til utlandet. Følgende opgave viser importen av norsk fisk til Bilbao i de sidste 10 aar med speciel angivelse av den i samme tidsrum i bundter til indlandet indførte fisk:

Totalimport:		Herav i transit:	
1900:	7 925 000 kg.	260 750 kg., ell. 3 ³ / ₁₀ %	av totalimp.
1901:	8 400 200 »	574 100 » » 6 ⁸ / ₁₀ » » »	
1902:	7 177 000 »	275 000 » » 3 ⁸ / ₁₀ » » »	
1903:	6 060 900 »	393 650 » » 6 ⁵ / ₁₀ » » »	
1904:	6 115 743 »	455 643 » » 7 ⁵ / ₁₀ » » »	
1905:	7 711 378 »	728 378 » » 9 ⁴ / ₁₀ » » »	
1906:	7 170 041 »	1 240 041 » » 17 ³ / ₁₀ » » »	
1907:	7 491 636 »	1 027 636 » » 13 ⁷ / ₁₀ » » »	
1908:	8 879 587 »	1 371 587 » » 15 ¹ / ₁₀ » » »	
1909:	9 061 828 »	1 582 328 » » 17 ¹ / ₁₀ » » »	

Vicekonsul *E. Tønning* i Santander skriver om det derværende klipfiskmarked i 1909 bl. a.: «Bortsett fra, at totalimporten av klipfisk til Santander er gaat betydelig tilbake i de par sidste aar, er det meget beklagelig, at det udelukkende later til at gaa ut over den norske fisk, idet den engelske litt efter litt, selv til byens og nærmeste omegns forbruk, hvor der tidligere aldrig var tale om andet end norsk fisk, er begyndt at brukes og efterspørges, saasnaert blot prisen er billigere end for den norske.

Engelsk fisk kommer nu i ganske betydelig maalestok, flækket og tilvirket som norsk, og selv om kvaliteten hittil ikke har staat paa høide med de bedste sorter norsk klipfisk, gaar dog behandlingsmaaten stadig fremover, og denne fisk sælges nu som norsk med en ubetydelig prisdifference».

Vicekonsulen i Coruña indberetter: «Indførslen av klipfisk fortsætter at stige i en bemerkelsesværdig grad. Dette viser følgende sammenligning:

1905 . . .	885 000 kg.	1908 . . .	1 429 000 kg.
1906 . . .	989 000 »	1909 . . .	1 751 000 »
1907 . . .	1 094 000 »		

Indførslen i 1909 er dobbelt saa stor som i 1905.

Forklaringen til denne forøkelse er maaske for en stor del at søke i det stadig feilslagne sardiniske paa denne kyst. Klipfiskimportørerne i Coruña regner ikke med nye markeder. Hele det indførte kvantum er som sedvanlig solgt omtrent udelukkende til steder i Galicien.»

III. Cadiz' konsulatdistrikt.

Indberetning fra konsul *Oscar Spjøte*.

Klipfiskimporten var i:

	1909.	1908.
Til Cadiz fra England .	136 611 kg.	136 619 kg.
» » » Norge . .	3 422 »	—
» » » Island . .	— »	2 973 »
» » » Tyskland .	1 500 »	2 738 »
I alt	141 533 kg.	142 320 kg.

Til Sevilla fra England	520 400 »	406 508 »
» » » Norge	220 909 »	346 117 »
» » » andre lande	381 668 »	461 254 »
I alt	1 122 977 kg.	1 213 879 kg.
Til Huelva fra England	716 128 »	595 673 »
» » » Frankrike	171 745 »	14 500 »
» » » Tyskland	—	500 »
Ialt	887 873 kg.	610 673 kg.

Priser. For Barcelonas vedkommende dreiet prisen for Islandsfisk sig omkring p.tas 36—40 i begyndelsen av aaret med stigende tendens fremover til april—mai maaned, da der for samme sort notertes optil 50 p.tas.

I juni gik prisen ned i p.tas 40—49 og i juli til p.tas 38—40; siden steg den atter successivt, indtil den i slutten av aaret atter var oppe i omkring 40 p.tas pr. kv. à 40 kg.

Priserne for norsk vare varierte mellem p.tas 36—44 pr. 40 kg.

Den franske fisk solgtes fra p.tas 30—42, og for engelsk klipfisk opnaaddes fra p.tas 25—48, alt pr. kv. à 40 kg.

I Tarragona opnaadde Islandsfisk den høieste pris i mars—april maaned, da den notertes i optil p.tas 48, mens prisen i de øvrige maaneder av aaret varierte mellem p.tas 34 og 46.

Den norske vare notertes i aarets løp fra p.tas 30—46, og skotsk fisk varierte mellem p.tas 32—43, alt pr. kv. à 40 kg.

For norsk klipfisk varierte priserne i Valencia mellem p.tas 45—52 med undtagelse av i begyndelsen av aaret, da prisen var nede i 40 p.tas.

Newfoundlandsfisk (s. k. «inglés») notertes til p.tas 45—70, mens Labradorfisk varierte mellem p.tas 38—48 og fransk bankfisk mellem p.tas 45—50, alt pr. kv. à 50 kg.

I Alicante notertes i 1909 for Labradorfisk fra p.tas 40—52 og for s. k. «inglés» fra p.tas 55—60 med undtagelse av i mars og april, da prisen var oppe i 65 p.tas.

Norsk klipfisk varierte mellem p.tas 45 og 50, mens fransk vare solgtes til p.tas 45—55, alt pr. kv. à 50 kg.

Norsk klipfisk varierte i Cartagena mellem p.tas 43—56, s. k. inglés mellem p.tas 38—72 og Labradorfisk mellem p.tas 36—45. Den franske bankfisk varierte mellem p.tas 41—50 og Islandsfisk fra p.tas 38—45, alt pr. kv. à 50 kg.

Nedenstaaende opgave viser de i Bilbao for 1ste sort norsk fisk i de 3 sidste aar noterede priser:

	1907.	1908.	1909.
	P.tas.	P.tas.	P.tas.
Januar	61	56	47,50—54
Februar	61	55—58	44—54
Mars	60	54—56	44—47
April	60	58—50	43—45
Mai	61—62	57,50	40—42
Juni	59—60	55—57	45—47
Juli	58—58,50	52—55	45—47
August	57—57,50	50—51	47
September	58	52,50—54	49—51
Oktober	59	50—52,50	50—52
November	59—60	58,50—52	51,50—54
December	56,50—60	48,50—52	52—55

Følgende opgave viser gjennemsnittspriserne pr. maaned i 1909 for norsk, islandsk og færøisk fisk i Bilbao, alt pr. kvintal:

	Norsk: P.tas.	Islandsk: P.tas.	Færøisk: P.tas.
Januar	47,50—54	50—55	60—66
Februar	44—54	50—55	57—66
Mars	44—47	ingen not.	57—66
April	43—45	54	57—66
Mai	40—42	ingen not.	ingen not.
Juni	45—47	—	—
Juli	45—47	—	59—67
August	47	53	66—67
September	49—51	49—55	55—67
Oktober	50—52	49	55—67
November	51,50—54	49—54	55—67
December	52—55	50—54	57,50—67

Priserne for nyfisk (Søndmøre) begynde i Santander med p.tas 47 pr. kv., hvilken pris holdt sig fast til ut i august, da prisen steg til p.tas 48 à 49, sept. til 50 à 51, okt. 51 à 52, nov. 52 à 53, hvilken pris notertes indtil utgangen av aaret.

Rundfisk. Av denne vare blev der i aaret 1909 importeret til Barcelona av den subvenerede norsk-spanske linje ialt 60 930 kg., og salgspriserne notertes mellem p.tas 55—65 pr. kv. à 40 kg.

Bearbejdelsen av det tyske marked. Mangler, som bør rettes.

Utdrag av indberetninger fra nedennævnte norske konsulater i Tyskland:

I. Beretning fra konsul *Franz Täubrich*, Dresden.

Heller ikke i aaret 1909 har det manglet paa bestræbelser for at øke Norges export til det henværende konsulatdistrikt. — Med dette maal for øie er ikke bare de indkomne forespørsler blit besvaret paa det mest omsorgsfulde og utførlige; men ogsaa uafhængig herav er der blit arbeidet i forskjellige retninger for at skaffe norske produkter indpas. Det maa imidlertid bemerkes, at de norske fabrikanten, respektive exportører, paa fåa undtagelser nær, absolut ikke bestræber sig nok for at understøtte den konsulære virksomhet, og det kan ikke dølgjes, at den nødvendige iver og imøtekommenhet, som flere andre lande opbyder i dette øiemed, mangler. I saa henseende er der gjentagende blit klaget fra henværende kunder, og man faar det bestemte indtryk, at de norske fabrikanten kun vil avsætte sine varer i utlandet, naar de ikke finder tilstrækkelig marked i hjemlandet, medens de utenlandske kunder regner med en regelmæssig og dertil god leverance.

Forespørsler fra norske forretningsfolks side er som regel kun ganske korte og som følge derav ufuldstændige. Svarene paa disse forespørsler blir kun stiltiende bemærket. Videre forespørsler og anmodning om yderligere oplysninger i samme anledning forekommer som regel aldrig. Prøveforsendelser o. s. v. gjøres enten kun enkeltvis eller ogsaa slet ikke, hvilket specielt maa nævnes, naar man tar i betragtning den forretningsmæssige maate, hvorpaa andre landes exportører i motsætning hertil gaar frem.

Som før bemærket, tages der ikke tilstrækkelig hensyn til det tyske sprog, specielt hvad korrespondance og varernes etiketter angaar, og dog vilde dette ha en fordelagtig indvirkning paa avsetningen, især av varer som konserver etc.

II. Beretning fra konsul *Karl Kotzenberg*, Frankfurt a. M.

De i 1909 til konsulatet indløpne kommiæielle henvendelser gjaldt hovedsagelig ønsker om forbin-

delse med importører av tran, faare- og gjeteskind, rendyrskind, edderdun, konserver, hummer, krabber, trømasse, fiskefett (medicintranstearin), fiskelim, gatesten, forstoffer og ski. Desuten meddelte konsulatet i flere tilfælde kreditoplysninger om her-værende firmaer. Ved direkte, undertiden personlige henvendelser til de firmaer, som der i hvert tilfælde kunde være tale om, lykkedes det i de fleste tilfælde at skaffe interesserede for vedkommende artikel. Om de saaledes indledede forbindelser ogsaa har ledet til varige forretningsforbindelser, er det jo av letfattelige grunde ikke let for konsulatet at kontrollere.

Jeg vil her benytte anledningen til at omtale en iagttagelse, som er av ikke-liten betydning for konsulatets virksomhet som formidler ved indledning av forretningsforbindelser mellem norske og tyske firmaer. Konsulatet har desværre gjentagende hat anledning til at iagttå, hvorledes norske firmaer ikke fremkommer med de av konsulatet foreslaaede offerter. Tilrods for at man dog skulde anta, at de norske firmaer, som henvender sig til konsulatet angaaende avsetning av denne eller hin artikel, ogsaa virkelig hadde til hensigt at træde i forbindelse med eventuelle interesserede, er det allerede oftere forekommet, at konsulatet, efterat det i henhold til den indløpne henvendelse har fundet ut og git anvisning paa solide tyske huse, der interesserer sig for offerter med prøve i vedkommende artikel, flere maaneder efter ved forespørsel fra det tyske firma om, hvor den ventede offerte blir av, har faat at erfare, nogen offerte fra det norske firma aldrig er blit sendt. Stort bedre er det ikke, naar et norsk firma, som angir at ønske forbindelse med «større konsumenter» i fiskekonserver, efter at ha mottatt adressen paa et av de største specialfirmaer i branchen, optræder overfor dette med offerte paa bl. a. — klædesklyper. — Det er klart, at en saadan fremgangsmaate ikke er egnet til at lette konsulatets bestræbelser.

III. Beretning fra konsul *H. Mirus*, Magdeburg.

I 1909 som i tidligere aar indløp til konsulatet talrige forespørsler fra norske firmaer om avsetningsbetingelser for varer av forskjellig art, konserver, fisk, tran, krabber, malm etc.

Konsulatet henstiller til velvillig overveielse for norske firmaer, der ønsker at knytte exportforbindelser i Tyskland, ikke at henvende sig til tyske kunder alene gjennom tyske fagblade, men ogsaa gjennom mindre artikler i den tyske dagspresse at henlede opmerksomheten paa sine produkter. Konsulatet tænker hermed særlig paa artikler av interesse for avsetningen av bær, fisk og fiskekonserver av enhver art, alt efter utsigterne for høst-resp. fangstresultaterne i disse brancher, altsaa saadanne artikler, som vil tjene den norske forretningsverden i sin almindelighet ved almindelige opplysninger om norske varer.

Det er konsulatet meddelt, at bærleveranser fra Norge skal ha tat for lang tid, og at Sverige derfor er blit foretrukket.

Markedet for fuglevildt og rendyr i Köln.

Konsul *Oscar Møller*, Köln, har indberettet følgende:

I fuglevildt og rendyr er her et ganske godt marked, særlig er der efterspørsel efter rypen, hjørper og trost, og de priser, som betales av importørerne, maa betegnes som gode. Rendyr kjøpes hele.

Saavel ivaar som nu i høst er forretninger heri formidlet ved konsulatet. Jeg vedføier en fortegnelse*) over de vigtigste importører i Köln og et par andre byer.

Tolden paa fyrstikker i Belgien.

Konst. generalkonsul *Leif Bøgh*, Antwerpen, har indberettet, at der i Belgien ved kgl. resl. av den 19. oktober d. a. er truffet bestemmelse om omsætning av den gjældende værditoldsats paa fyrstikker til en tilsvarende fast toldsats av frcs. 9.00 pr. 100 kg.

Den nye toldsats, der skal approberes av kamrene, træder i kraft den 1. august næste aar.

Forbud mot indførsel til Storbritannien av hø og halm fra Danmark.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at det derværende «Board of Agriculture and Fisheries» under 5. ds. har utfærdiget forbud mot indførsel av hø og halm fra Danmark, herunder ikke indbefattet Island.

Importen av norsk is til Sverige.

Generalkonsulatet i Stockholm har meddelt, at indførslen av is til Stockholm kan ansees nu at være ophørt for iaar. Der er i tiden september-december d. a. indført dertil fra Norge 3 902 tons is til en værdi av ca. 55 000 kroner. Prisene har varieret mellem 21 og 10 kr. pr. utlosset ton cif. Stockholm.

Isindførsel fra andre lande har ikke fundet sted. Til det sydlige Sverige, Malmö og Göteborg, har der været en betydelig indførsel av norsk is, men opgave herover savnes.

Isimporten til Storbritannien.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet, at ifølge meddelelse fra det derværende toldkammer var kvantiteten og værdien av den til Storbritannien og Irland i løpet av november maaned d. a. og i samme maaned de to næst foregaaende aar importerede is, der udelukkende kom fra Norge, følgende:

	Kvantitet.	Værdi.
	Tons.	£.
1910	8 077	4 104
1909	18 089	8 507
1908	10 108	5 291

Forfalskning av vin i Spanien.

Indberetning fra chargé d'affaires *K. Wedel-Jarlsberg*, Madrid.

Det synes, som om tilvirkningen av kunstig vin maa ha tiltat i Spanien. Vingaardseierne i visse dele av landet sees at ha beklaget sig over denne illegale konkurrence, som paafører dem store tap, og som bringer den spanske vin i miskredit i utlandet.

Gjennem en kgl. resolution av 14. f. m., som støtter sig til tidligere bestemmelsr om samme emne, opfordres derfor saavel spanske myndigheter som private personer til uten ophold at anmelde for vedkommende civilguvernør, om der i nogen kommune næres mistanke om, at der tilvirkes kunstig vin. Civilguvernøren skal straks anstille en inspektion av

*) Avskrift av fortegnelsen kan erholdes ved henvendelse til departementet.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 51.

Ukeutgaven.

24. december 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 ore.

Indhold:

Side

Trælastmarkedet i Spanien	289
Finlands trælastexport	290
Formaliteter ved import av træmassekub til Frankrike	291
De skotske fiskerier	291
Trælastmarkedet i London	292
Konsulatberetninger s maanedsutgave	292

Trælastmarkedet i Spanien.

Utdrag av indberetninger fra de norske konsulater i Spanien.

I. Barcelonas konsulatdistrikt.

(Beretning fra konsul W. Klouman, Barcelona.)

Barcelona. Ifølge opgave fra det herværende toldvæsen importertes i 1909 fra de forskjellige produktionslande:

Fra:	m. ³	Fra:	m. ³
Frankrike . . .	490 626	Fernando Poo . .	17 716
England . . .	32 752	Forenede Stater .	8 260 107
Tyskland . . .	66 898	Kuba og Portorico .	887 618
Italien	1 291 348	Argentina	417
Belgien	133 440	Brasilien	892
Rusland	27 537	Kolumbia	42 780
Østerrike-Ungarn	113 188	Mexiko	123 720
Holland & kolonier	147 378	Venezuela	43 820
Norge	3 078	Filippinerne . . .	5 090
Sverige	10 466	Andre lande . . .	219 388

Tilsammen for samtlige lande: 11 918 268 m.³

Under det foregaaende aars faldende konjunkturer hadde Spanien vendt sig fra Finland — hvor priserne altid er lavere end i Sverige — til dette land, og Sveriges export til Spanien turde muligens ha steget til mindst samme niveau som Finlands.

Med prisstigningen kom atter en mindskning i exporten fra Sverige. Spanien importerer aar om andet mellem 60 à 70 000 std. Herav turde under sedvanlige normale prisforhold ca. 60 % falde paa Finland, og naar priserne fra Østersjøen i sin almindelighet er lave, muligens 45 % à 55 %/o.

Totalimporten varierer ikke særdeles meget aar om andet, og uagtet den økonomiske og kommersielle tilstand i 1909 i det store og hele tat ikke var syn-derlig god, turde Sverige ha placeret 20 à 25 000 st. og Finland omkring 35 000 st. i Spanien.

Høvlede varer er saa godt som utestængte for import p.g. a. tolden; dette gjælder ogsaa kassebord, som falder langt billigere av indenlandsk vare.

	1900.	1901.	1902.	1903.
Norge . . .	7 700	7 135	4 285	2 275
Sverige . . .	43 200	52 193	62 860	66 228
Finland . . .	28 400	29 457	28 853	22 818

Pit props turde muligens bli en importartikel i fremtiden.

Aaret 1909 var et middelsaar. Konkurrencen er overordentlig sterk, og der er smaa utsigter til, at den skal avta — isærdeleshet hvad Nordspanien angaar —, saa tilstanden er den, at man ikke kjøper mere end for dagens behov.

Den norske trælast finder desværre saa godt som ingen avsetning i Spanien paa grund av sin vankant.

Til Almeria blev i 1909 importeret 350 std. trælast fra Finland, foruten endel import av stav fra Amerika og Østerrike samt fra steder i Spanien, bestemt for tilvirkning av dunker til export av druer.

Til Cartagena importertes 14 497 m.³ trælast i 1909.

Importen til Malaga utgjorde i de sidste aar:

	1909:	1908:	1907:
	Kg.	Kg.	Kg.
Alm. trælast			
for snedkerarbeider	4 196	21 652	6 292
Dreiede gjenstande	2 604	1 534	5 289
Bearbeidet last	420	2 535	2 082
Lister, alm.	—	3 040	—
Do., fine	2 702	2 920	1 057
Møbler av alm. træ	3 499	5 621	2 510
Finere møbler	171	2 152	2 658
Do. do. m. forsiringer	407	857	461
Do. do., betrukne m. silke . .	85	652	417
Do. do. do. m. andet stof . .	131	976	1 325

Til Taragona indførtes i 1909 6 131 m.³ trælast.

Trælastimporten til Torrevieja beløp sig i 1909 til 270 852 m.³

Til Valencia indførtes fra følgende produktionslande i aaret 1909: Fra Østerrike 16 429 kg., Rusland 9 177, Belgien 6 219, Nordamerika 22 845, Kanada 1 700, Frankrike 415 kg.

II. Bilbaos konsulatdistrikt. (Beretning fra generalkonsul J. K. Somme).

Til de steder i Nordspanien, hvor Norge er konsulatrepræsentert, har den samlede indførsel av almindelig trælast i de sidste to aar utgjort:

1900 . . .	102 700 m. ³	1905 . . .	106 257 m. ³
1901 . . .	107 318 m. ³	1906 . . .	99 213 m. ³
1902 . . .	120 050 m. ³	1907 . . .	128 957 m. ³
1903 . . .	111 660 m. ³	1908 . . .	147 943 m. ³
1904 . . .	126 463 m. ⁵	1909 . . .	139 192 m. ³

Fordelt mellem de forskjellige produktionslande viser indførslen følgende tal (i m.³):

	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
6 188	1 576	4 914	7 225	2 990	989	
43 981	53 693	54 195	79 111	75 712	57 178	
40 370	22 358	16 420	11 234	25 769	36 620	

	1900.	1901.	1902.	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
For. Stater . .	10 400	8 588	11 753	7 304	23 327	16 153	11 342	15 621	13 045	19 927
Frankrike . .	10 800	9 882	18 299	13 036	12 463	12 415	11 143	12 597	18 488	9 226
Tyskland . . .	2 200	63	—	—	134	—	20	34	2 583	100
England . . .	—	—	—	—	—	—	762	291	515	255
Belgien . . .	—	—	—	—	—	—	411	—	32	—
Østerrike . . .	—	—	—	—	—	—	—	25	—	45
Rusland . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9 961

Det bemærkes, at der for importen til Coruñas vedkommende for de 3 sidste aar ikke foreligger specificeret opgave for de forskellige lande, hvorfor denne import ikke er medtat i foranstaaende opgave.

Indførslen til Coruña var i 1907 2 819 m.³, i 1908 4 839 m.³ og i 1909 3 808 m.³.

Den norske import er, som det vil sees, mindre end nogengang tidligere.

Trælimporten til de forskellige havne i de to sidste aar stiller sig saaledes (i m.³):

	1908:	Bilbao.	Santander.	Gijon.	Coruña.	Vigo.	Ferrol.	Pasajes.	S. Sebastian.
Norge	200	22	—	—	—	—	—	2 768	—
Sverige	20 600	19 920	19 461	—	4 105	5 400	—	2 486	3 740
Finland	13 200	5 476	420	—	—	—	—	6 673	—
For. Stater	4 400	1 327	—	—	3 153	—	—	4 165	—
Frankrike	7 750	1 981	8 097	—	—	—	—	—	630
Tyskland	—	—	—	—	—	—	—	2 583	—
England	515	—	—	—	—	—	—	—	—
Belgien	32	—	—	—	—	—	—	—	—
Rusland	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Østerrike	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt 46 697*)		28 726	27 978	4 839	7 258	5 400	18 675	4 370	
1909:									
Norge	—	—	—	—	—	—	—	989	—
Sverige	22 229	13 950	10 433	—	1 723	3 200	—	3 980	1 663
Finland	14 000	10 486	5 163	—	—	—	—	6 971	—
Forenede Stater . .	10 083	987	3 112	—	931	—	—	4 747	67
Frankrike	6 314	958	1 868	—	—	—	—	70	16
Tyskland	94	—	—	—	—	—	—	—	6
England	244	—	—	—	—	—	—	—	11
Belgien	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rusland	9 961	—	—	—	—	—	—	—	—
Østerrike	45	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt.	62 970	26 381	20 576	3 891	2 654	3 200	17 757	1 763	

Foruten den ovennævnte almindelige trælast indførtes der i 1909 til Nordspanien følgende sorter trævirke:

Telefon- og telegrafstolper. Herav indførtes 3 163 599 kg., der fordeler sig saaledes paa de forskellige indførselssteder og exportlande:

	Bilbao.	Pasajes.	Coruña.	Vigo.	Gijon.
Norge	—	32 311	—	—	—
Belgien	2 412 630	255 257	121 320	50 560	—
Tyskland	—	18 150	—	—	34 164
Frankrike	235 600	3 607	—	—	—
Ialt	2 648 230	309 325	121 320	50 560	34 164

Tøndestav. Indførslen herav stiller sig i 1909 saaledes for nedennævnte importsteder, specificeret for de forskellige exportlande (i kg.):

	For. Stater	England	Belgien	Frankrike	Østerrike
	—	197 546	—	15 392	—
	1 540 690	—	—	96 581	72 090
Ialt	212 938	1 709 361	28 064	9 959	

*) Heri ikke medregnet 4000 m.³ kub.

Finere træsorter. Herav indførtes i 1909: Til San Sebastian 45 893 kg., hvorav fra England 17 809 kg., fra de Forenede Stater 23 523 kg., fra Mexiko 3 920 kg. og fra Tyskland 641 kg. Til Gijon 12 390 kg. fra England. Til Pasajes 158 323 kg., hvorav 77 063 kg. fra Frankrike, 54 260 kg. fra England og 27 000 kg. fra de Forenede Stater.

III. Cadiz' konsulatdistrikt. (Beretning fra konsul *Oscar Sjølje*).

Til Cadiz var trælastimporten i 1909 2 886 std., hvorav 463 std. fra Sverige, 414 std. fra Finland og 1 767 std. fra Frankrike. Til Sevilla importeret 3 800 std. Til Huelva var indførslen 4 520 std., hvorav 700 std. fra Sverige og 1 200 std. fra Finland.

Finlands trælastexport.

Indberetning fra konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors.

Trælastexporten, der af totalværdien af Finlands export repræsenterer ca. 54 %, viser i de sidste 5 aar følgende værdier:

	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
I 1000 mark	124 318	143 758	142 978	130 036	138 202

Fordelt paa ubearbejdet, tilhugget samt delvis saget eller helt saget virke exportertes der i de 3 sidste aar følgende:

	1907.		1908.		1909.	
	1 000 m. ³	1 000 mk.	1 000 m. ³	1 000 mk.	1 000 m. ³	1 000 mk.
Trælast (exkl. brændevæd) av furu og gran:						
Ubearbejdet	1 725	18 654	2 176	24 219	1 983	18 349
Huggen eller delvis skaaren . . .	221	4 688	255	5 260	281	6 079
Skaaren eller halvforedlet . . .	2 805	110 228	2 695	90 359	2 893	103 521
Andre indenlandske træsorter . .	58	2 081	56	2 283	39	1 603

For skaaren last stiller exporten sig saaledes:

Planker	{ 1 000 m. ³	319	343	361
	{ 1 000 mk.	14 653	14 413	16 252
Battens	{ 1 000 m. ³	837	779	844
	{ 1 000 mk.	34 743	27 253	32 092
Bord	{ 1 000 m. ³	1 288	1 243	1 331
	{ 1 000 mk.	51 523	42 275	47 911

Exporten av stav var i 1909 betydelig større end i det foregaaende aar og utgjorde 112 000 m.³ til en værdi av 2 463 000 mark, mot 85 000 m.³ og 1 869 000 mark i 1908; splitvedexporten var derimot mindre, idet den utgjorde 1 270 000 m.³ til en værdi av 1 526 000 mark, mot 1 440 000 m.³ og 1 729 000 mark i 1908.

Av brændevæd exportertes 878 000 m.³ til en værdi av 3 803 000 mark, mot 881 000 m.³ og 3 964 000 mark i 1908; den største del gik til Rusland.

Exporten av birke«kapper» («birch squares») viser likeledes nedgang mot foregaaende aar, nemlig 31 000 m.³ til en værdi av 1 434 000 mark, mot 43 000 m.³ og 1 984 000 mark i 1908.

Som det av den første tabel fremgaar, er der i exporten av ubearbejdet last en betydelig nedgang; for props og træmasseved stiller værdierne sig som følger:

	1907.	1908.	1909.
Props eller	{ 1 000 m. ³	1 090	1 504
minetømmer	{ 1 000 mk.	10 520	15 491
Træmasseved	{ 1 000 m. ³	419	378
	{ 1 000 mk.	4 467	4 304

I hvilken grad den forhøiede told paa smaa- virke (75 penni, mot tidligere 45 penni pr. m.³) har indvirket paa nedgangen, fremgaar ikke av statistikken, men at den har nogen del deri er ikke usandsynlig; stillingen paa papirmarkedet turde dog ha den væsentligste andel i tilbakgangen.

Av færdige exporterede trævarer utgjør traad- sneller den fornemste artikel. I 1909 utførtes derav 7 775 tons til en værdi av 4 470 000 mark. mot 7 181 tons og 3 672 000 mark i 1908.

Formaliteter ved import av træmassekub til Frankrike.

Minister *F. Wedel Jarlsberg*, Paris, har indbet- rettet følgende:

Den franske toldlov av 11. januar 1892 hadde en lavere sats for trævirke, bestemt til træmassefabri- kation og indført som «rondins» (træmassekub) i maximumslængder av 1.10 meter. Som kontrolmid- del for, at vedkommende parti var ankommet til fa- brikken og anvendt efter toldangivelsen, noiet told- væsenet sig tidligere i praxis med en attestation fra vedkommende stationsmester eller kommunale autoritet.

Toldloven av 29. mars 1910 har bibeholdt den lavere sats for træmassekub og har samtidig forhøiet maximumslængderne til 2.50 meter. Paa den anden side har de franske myndigheter nu fundet at burde indføre strengere kontrollforskrifter og har bestemt, at der ved siden av en regelmæssig tilbakevendende undersøkelse fra toldvæsenets side av vedkommende varepartis forsendelse og anvendelse skal forlanges en garanti («acquit à caution») for betalingen av tolddifference i tilfælde av, at det ikke kan godt- gjøres, at partiet er fremkommet og anvendt paa be- hørig maate.

Nærmere bestemmelser indeholdes i generaltold- direktørens i disse dage mottagne cirkulære av 13. oktober d. a. Av slutningsbemerkningen i cirkulæret fremgaar, at kontrollen fra toldvæsenets side av hen- syn til omkostningerne skal utøves med saa megen lempe, som omstændighetene tillater.

De skotske fiskerier.

Konsul *J. T. Salvesen*, Leith, har meddelt følgende opgave over de skotske fiskerier for maanederne januar—november 1909 og 1910:

	Alle slags fisk.		Sild.		Hyse.		Torsk.	
	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£	Cwts.	£
1909	7 145 332	2 758 225	4 496 895	1 555 294	909 066	442 601	825 588	308 183
1910	8 425 105	2 960 554	5 619 519	1 576 322	833 841	474 964	922 477	378 009

Der ankom til Aberdeen i november d. a.:

1 024 trawlfartøier	mot 1 007 i november 1909.
59 damp-linebaater	» 58 —»—
466 mindre linebaater	» 616 —»—

Fangsten og værdien utgjorde for:

Trawlfartøier	111 792 cwts., værdi £ 77 176, mot 122 437 cwts., værdi £ 68 383 i novbr. 1909.
Damp- og seil-linebaater	10 568 » —»— 9 583 » 7 429 » —»— 5 995 —»—
Mindre seil-linebaater	1 086 » —»— 507 » 1 362 » —»— 757 —»—

Ialt . . 123 446 cwts., værdi £ 87 266, mot 131 228 cwts., værdi £ 75 135 i novbr. 1909.

Fangsten pr. baat og prisen pr. cwt. utgjorde gjennemsnittlig for:

Trawlerne	109.1 cwt.	à 13 sh. 9 1/2 d.,	mot 121.5 cwt.	à 11 sh. 2 d.	i novbr. 1909.
Linebaater, større	179.0 »	» 18 » 2 1/2 d.,	» 128.1 »	» 16 » 1 1/2 d.	—»—
do. mindre	2.3 »	» 9 » 4 d.,	» 2.2 »	» 11 » 1 1/4 d.	—»—

Der indbragtes av:

Hyse	41 406 cwt.	værdi £ 30 584,	mot 58 508 cwt.	værdi £ 31 936	i novbr. 1909.
Hvitting	7 454 »	—»— 4 470 »	10 325 »	—»— 3 012	—»—
Torsk og lange	39 217 »	—»— 23 577 »	34 392 »	—»— 18 337	—»—
Flyndre	3 607 »	—»— 6 846 »	5 081 »	—»— 7 191	—»—

Foruten ovennævnte kvantiteter ilandbragtes av utenlandske fartøier 6 399 cwt. torsk, 114 cwt. hyse og 265 cwt. av andre slags fisk. Fra Island ankom 4 fartøier med en gjennemgaaende daarlig fangst. Kun 2 trawlere hadde været ved Færøerne. Paa grund av daarlig veir var fangsten for de paa ukentlige ture gaaende trawlere for det meste moderat, men med de herskende høie priser utvistes en idetheletat tilfredsstillende fortjeneste. For de mindre trawlere gik der omkring 9 dages fisketid tapt i løpet av maaneden, likesom de ogsaa var nødsaket til at fiske paa de nærmestliggende banker, hvor fangsten hovedsagelig bestod av smaa hyse. Stormfuldt veir hindret i betydelig grad de større linefartøiers fiske, som utviste en nedgang i kveitefangsten. Størsteparten av de større fartøier, som deltok i linefisket i løpet av sommeren og høsten, har gjenoptat trawlfangsten. De smaa linebaaters fangst var daarlig og bestod hovedsagelig av smaa hyse

Trælastmarkedet i London.

Generalkonsul *Waldemar Eckell*, London, har indberettet følgende:

Markedet er fremdeles noksaa stille, og med de paagaende valg og den forestaaende juleferie er der ingen utsigt til, at indeværende maaned vil vise nogen forandring til det bedre.

De store forsendelser til oversjoiske lande har imidlertid bragt avskiberne til at indta en avventende holdning, og de søker at holde priserne oppe. For 2"×4" furu scantlings forlanges der saaledes fra £ 8.0.0 til £ 8.2.6, hvad dog vanskelig kan opnaas. For 7/8"×6" u.s. furubord forlanges der £ 9.15.0, mens kjøperne ikke er tilbøielige til at gi mere end omkring £ 9.10.0.

Importen hertil var i november forholdsvis liten, mens derimot forbruket synes at ha tiltat. Den voksende exportvirksomhet har medført forøket efterspørsel efter kassebord, hvorimot der kun er ringe bedring med hensyn til byggevirksomheten.

Av høvlede bord utgjorde beholdningerne i Londons dokker ved utgangen av november maaned:

1910.	1909.	1908.
-------	-------	-------

4 830 000 stkr.	3 361 000 stkr.	5 224 000 stkr.
-----------------	-----------------	-----------------

Der er for dette aars vedkommende en nedgang av 263 000 stkr., sammenlignet med beholdningerne den 31. oktober.

Leveringerne fra dokkerne av høvlede bord utgjorde i november:

1910.	1909.	1908.
-------	-------	-------

904 000 stkr.	877 000 stkr.	845 000 stkr.
---------------	---------------	---------------

Samtidig levertes fra skibssiden:

1 657 P. S. H.	1 190 P. S. H.	1 471 P. S. H.
----------------	----------------	----------------

«Konsulatberetninger»s maanedsgave.

Av maanedsgaven er utkommet hefte nr. 12 (december) 1910 med følgende indhold:

Belgien. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i *Antwerpen*.

Indhold: Skibsfart. Mønstringsforretninger. Hyrer. Havneforhold. Den belgiske handelsflaate. Skibsbygning. Utvandring. Import og export. Kulproduktion. Jern- og staalindustri. Textilindustri. Huder og skind.

Spanien. Aarsberetninger for 1909 fra konsulatet i *Barcelona*, generalkonsulatet i *Bilbao* og konsulatet i *Cadiz*.

Indhold: Skibsfart. Fragter. Mønstringsforretninger. Havnearbeider og havneforhold. Nye dampskibslinjer. Havne- og transportavgifter. Skibsrederi. Traadløs telegrafstation. Grubeindustri. Jern og staal. Stenkul. Import av diverse varer. Export: Vin; kork; olivenolje; frugt; salt; bomuldsvarer; huder og skind; jernmalm. Almindelige bemerkninger. Banker. Kurser. Toldmulkter. Det sociale museum og det kommercielle museum i Barcelona. Barcelona som vinteropholdssted.

Finland. Aarsberetning for 1909 fra konsulatet i *Helsingfors*.

Indhold: Forretningslivet. Pengemarkedet. Jordbruk. Den finske industris rentabilitet. Sagbruk. Metalindustri. Textilindustri. Kommunikationer. Arbeiderforhold. Utvandring. Import. Export. Skibsfart. Fragter. Finlands handelsflaate. Helsingfors' skibsfart og handel. Tornea: Skibsfart; tommerauktioner. Uleåborg: Skibsfart; importen fra Norge. Gamalakarleby: Import; export; fiskeri; skibsforsli. Handelen og skibsfarten paa Jakobstad, Kristinestad, Björneborg, Borgå, Hangö, Kotka, Wiborg og Mariehamn.

Australien. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i *Melbourne*.

Indhold: Almindelig oversigt. Uld. Hvete. Frosset kjød. Immigration. Lov om erstatning til sjøfolk i ulykkestilfælde. Skibsfart. Havneforhold. Sydney: Import og export; strekelovgivning; skibsfart; rønning. — Brisbane: Export; import; meieridrift; akerbruk; industri; skibsfart. Hobart: Import og export; trælast; uld; skibsfart; mønstringsforretninger.

Nordrusland. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i *Archangelsk*.

Indhold: Skibsfart. Skibsavgifter. Havarier. Kolera. Fragter. Export. Linfrø. Havre. Hvete. Lin. Tjære. Bek. Trælast. Import.

Schweiz. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i *Zürich*.

Indhold: Almindelig oversigt. Textilindustri. Ure. Landbruksprodukter. Handelsomsætningen med de forskjellige lande.

Venezuela. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsulatet i *Caracas*.

Indhold: Skibsfart. Export. Kaffe. Kakao. Frosset kjød. Import.

Den norske skibsfart paa St. Petersburg og Kronstadt.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 1.

Maanedsutgaven.

Januar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Spanien.

(Skibsfart. — Fragter. — Monstringsforretninger. — Havneforhold. — Havnearbeider. — Export. — Jernmalm. — Jern. Vin. — Salt. — Økonomiske forhold i Madrid. — Vekselkurser.)

Aarsberetning*) for 1908 avgit av fung. konsul *Hans T. Møller*, Barcelona. Til grund for de meddelte lokaloplysninger ligger for Bilbaos distrikt beretning fra generalkonsul *J. K. Somme*, for Madrids distrikt beretning fra konsul *K. J. H. Philipssen* og for Cadiz' distrikt beretning fra konsul *Oscar Sjolie*.

Skibsfart. Der ankom i 1908 til Syd- og Østspanien til steder, hvor Norge har konsular representasjon, 601 norske skibe med en samlet drægtighet av 425 342 reg. tons. Denne tonnasje fordeler sig saaledes paa de enkelte havne:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Barcelona . . .	77	53 749	1	1 153	78	54 902
Alicante . . .	17	10 535	1	115	18	10 650
Almeria . . .	40	26 392	—	—	40	26 392
Cartagena . . .	56	44 879	—	—	56	44 879
Castellon . . .	34	24 815	—	—	34	24 815
Denia . . .	32	21 717	—	—	32	21 717
Garrucha . . .	21	22 216	—	—	21	22 216
Malaga . . .	41	33 418	8	1 842	49	35 260
Palma . . .	15	10 326	—	—	15	10 326
San Feliu . . .	10	6 613	—	—	10	6 613
Tarragona . . .	53	33 856	—	—	53	33 856
Torreveja . . .	10	8 906	—	—	10	8 906
Valencia . . .	185	124 810	—	—	185	124 810

Ialt 591 422 232 10 3 110 601 425 342
mot i 1907 542 439 214 6 793 548 440 007

Der foreligger ikke nogen fuldstændig opgave over antallet og drægtigheten av de norske skibe, som i aarets løp besøkte havne inden Barcelonas distrikt, hvor Norge ikke har konsular representasjon.

De forskjellige nationers deltagelse i farten paa Barcelonas konsulatdistrikt i 1908 vil fremgaa av følgende opgave:

Barcelona:

Nation.	Antal.	Tons.
Norge	78	54 902
Tyskland	122	140 577
Østerrike	96	158 929
Belgien	19	23 571
Overføres	315	377 979

Nation.	Antal.	Tons.
Overført	315	377 979
Danmark	24	18 124
Spanien	2 741	2 769 532
Frankrike	103	189 719
Grækenland	17	24 491
Holland	32	21 526
England	208	268 482
Italien	325	632 254
Rusland	6	5 725
Sverige	13	13 431
Ialt	3 784	4 321 263
mot i 1907	3 629	3 836 778

Den samlede skibsfart paa Barcelona i 1908 viser altsaa ifølge ovenstaaende tal en opgang av 155 skibe og 484 485 tons, sammenlignet med aaret fornt.

Alicante:

Nation.	Antal.		Tons.		Ialt.
	Dampskibe.	Seilskibe.	Dampskibe.	Seilskibe.	
Tyskland . . .	14	—	8 664	—	8 664
Østerrike . . .	7	—	12 163	—	12 163
Belgien . . .	14	—	14 968	—	14 968
Danmark . . .	10	1	7 264	120	7 384
Spanien . . .	1 029	408	823 511	21 384	844 895
Frankrike . . .	2	—	1 795	—	1 795
Holland . . .	29	—	7 694	—	7 694
Italien . . .	23	16	23 258	2 896	26 164
England . . .	58	9	51 732	2 119	53 851
Norge . . .	17	1	10 535	115	10 650
Rusland . . .	5	2	4 583	886	5 469
Sverige . . .	4	3	3 556	—	3 556
Uruguay . . .	5	3	8 786	2 372	11 158

Ialt 1 217 443 978 509 29 892 1 008 401

Almeria:

Nation.	Antal.	Tons.
Spanien	1 034	539 289
England	182	270 024
Norge	40	26 392
Østerrike	32	121 283
Tyskland	34	29 039
Frankrike	22	47 275
Italien	18	39 103
Belgien	10	10 650
Danmark	9	7 445
Portugal	6	1 177
Holland	3	2 632
Uruguay	2	3 012
Rusland	2	1 304
Grækenland	1	1 901

Ialt 1 395 1 100 526

*) Forskjellige udtræk av beretningen, der er indtatt i ukeutgaven, medtages her.

Cartagena:

Nation.	Antal.	Nation.	Antal.
Tyskland	57	Overført	1 559
Østerrike	10	England	144
Belgien	24	Italien	20
Danmark	18	Norge	56
Spanien	1 344	Sverige	6
Frankrike	62	Rusland	3
Holland	44	Uruguay	5

Overføres 1 559

Ialt 1 793

hvorav spanske . . . 1 344 skibe dr. 1 242 215 tons
og fremmede 449 » - 666 728 »

Castellon:

Nation.	Antal.	Tons.
Tyskland	43	40 662
Østerrike	1	1 383
Belgien	8	7 355
Danmark	1	872
Spanien	94	24 587
Holland	3	2 754
England	69	64 354
Norge	34	24 815
Rusland	5	3 469

Ialt 258 170 251

mot i aaret 1907 293 192 431

Denia og Gandia:

Nation.	Antal.	Tons.
Spanien	379	24 932
England	118	90 945
Danmark	22	15 927
Frankrike	8	12 383
Tyskland	65	47 302
Holland	15	11 456
Italien	14	26 576
Belgien	7	6 283
Rusland	4	4 753
Sverige	11	8 490
Norge	32	21 717

Ialt 675 270 764

mot i aaret 1907 755 396 783

Garrucha:

Nation.	Antal.	Tons.
Norge	21	22 216
Spanien	56	47 847
England	41	69 844
Tyskland	8	6 080
Østerrike	7	14 962
Sverige	1	1 059
Uruguay	5	11 250
Danmark	6	10 990
Holland	2	1 964
Belgien	1	1 222
Rusland	1	434
Italien	2	4 331
Frankrike	1	2 898

Ialt 152 194 497

Malaga:

Nation.	Antal.	Tons.
Spanien	1 368	1 033 750
Frankrike	63	92 292
England	144	137 597
Tyskland	66	78 204
Danmark	32	23 163
Holland	46	35 623
Italien	11	13 822
Belgien	17	15 788
Norge	49	35 260
Sverige	20	14 964
Rusland	7	6 611
Østerrike	13	17 298
Uruguay	4	8 108
Grækenland	3	3 563
Portugal	24	4 118
Rumænien	1	1 451

Ialt 1 868 1 521 612

Palma:

Nation.	Antal.	Tons.
Norge	15	10 326
England	15	11 998
Tyskland	6	5 694
Spanien og andre lande	1 040	520 000

Ialt 1 076 548 018

mot i 1907 1 056 547 440

San Feliu de Guixols:

Nation.	Antal.	Tons.
Norge	10	6 613
England	26	25 306
Spanien	402	198 895
Danmark	4	2 715
Tyskland	16	18 223
Østerrike	1	2 773
Italien	25	6 364
Rusland	1	788
Belgien	1	1 337

Ialt 486 263 014

mot i 1907 474 263 348

— 1906 401 255 033

Tarragona:

Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Spanien . .	439 357 725	69 5 646	508 363 371		
Italien . .	32 49 072	6 1 625	38 50 697		
Frankrike .	24 7 829	17 2 702	41 10 531		
England . .	66 46 846	— —	66 46 846		
Norge . .	53 33 856	— —	53 33 856		
Sverige . .	12 9 187	— —	12 9 187		
Danmark . .	19 13 308	— —	19 13 308		
Rusland . .	10 10 301	— —	10 10 801		
Holland . .	35 23 662	— —	35 23 662		
Tyskland . .	13 8 983	— —	13 8 983		
Belgien . .	14 13 023	— —	14 13 023		
Østerrike .	1 1 935	— —	1 1 935		
Grækenland	1 1 088	— —	1 1 088		
Tyrkiet . .	— —	1 290	1 290		
Uruguay . .	— —	1 1 032	1 1 032		

Ialt 719 576 795 94 11 295 813 588 090

mot i 1907 651 571 812 157 14 125 808 585 937

— 1906 643 547 004 103 12 287 746 559 291

Torrevieja:

	Antal.	Tons.
Norge	10	8 906
England	22	49 835
Østerrike	4	8 542
Italien	5	5 944
Tyskland	2	4 904
Spanien	16	11 975
Rusland	1	764
Danmark	5	2 206
Frankrike	2	392

Ialt 67 93 468
mot i 1907 57 79 992

Valencia:

	Antal.	Tons.
Norge	185	124 810
England	337	329 943
Spanien	1 921	1 200 802
Tyskland	163	127 204
Sverige	4	3 532
Frankrike	37	129 309
Østerrike	67	69 008
Italien	50	28 442
Holland	62	129 750
Belgien	33	35 838
Rusland	21	16 472

Overføres 2 880 2 197 110

	Antal.	Tons.
Overført	2 880	2 197 110
Grækenland	12	16 500
Danmark	17	11 597
Ialt	2 909	2 225 207
mot i 1907	2 802	2 147 026
— 1906	2 892	2 020 078

Cullera (Valencia):

Norge	15	7 798
England	1	727
Spanien	42	13 922
Tyskland	5	3 484
Holland	1	693
Rusland	1	557

Ialt 65 27 181
mot i 1907 39 23 144
— 1906 30 17 361

Til Bilbao ankom i 1908 tilsammen 3 252 skibe med en samlet drægtighed av 2 436 963 tons. I 1907 utgjorde de tilsvarende tal 3 029 og 3 011 802. Antallet er saaledes i 1908 gaat op med 223, medens tonnagen er reduceret med 574 839. Av de i 1908 ankomne skibe gik 1 380 i kystfart med en samlet tonnage av 363 285. Man savner paalidelige tilsvarende oplysninger for 1907, men det kan antages, at den i 1908 stedfundne reduktion i tonnagen væsentlig falder paa de fartoier, der deltok i malmexporten fra Bilbao til utlandet, idet denne i 1908 er gaat ganske betragtelig tilbage.

Man hitsætter en opgave over den samlede skibsfart paa Bilbao for de to sidste aar, specificeret for de forskjellige nationer:

Nation.	1907.		1908.		Forekelse.		Formindskelse.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Spansk	1 823	1 703 600	2 143	1 162 937	320	—	—	540 663
Norsk	182	143 356	165	131 355	—	—	17	12 001
Engelsk	568	654 633	481	586 528	—	—	87	68 105
Tysk	115	155 640	137	222 048	22	66 408	—	—
Fransk	44	30 914	75	52 304	31	21 390	—	—
Dansk	24	20 068	6	3 245	—	—	18	16 823
Svensk	72	60 828	47	38 297	—	—	25	22 531
Belgisk	67	83 471	52	64 055	—	—	15	19 416
Hollandsk	35	34 437	38	37 160	3	2 723	—	—
Uruguayansk	92	117 718	106	137 612	14	19 894	—	—
Russisk	4	4 399	1	1 154	—	—	3	3 245
Italiensk	3	2 738	1	268	—	—	2	2 470
Ialt	3 029	3 011 802	3 252	2 436 963	390	110 415	167	685 254

Det vil av opgaven sees, at medens antallet av spanske skibe er øket med 320, er disses samlede tonnage gaat betragtelig ned, nemlig med 540 663 tons. Herav falder formentlig en betragtelig del paa de til utlandet med malm gaende spanske skibe.

I rekken av de fremmede nationer, der seiler paa Bilbao, kommer fremdeles England som nr. 1. Dette land indtar dog ogsaa i 1908 den første plads blandt de lande, som i dette aar har seet sin skibsfart paa Bilbao gaa tilbage, nemlig med 87 skibe og 68 105 tons. I forhold til størrelsen av den tonnage, hvormed England er repræsenteret, er dog denne tilbakegang ikke stor i sammenligning med de fleste andre landes.

Den norske skibsfart paa Bilbao, der i 1907 reduceres med 24 skibe og ca. 18 000 tons, sees i 1908 at være gaat tilbake med 17 skibe og ca. 12 000 tons. Tilbakegangen for 1908 svarer forholdsmæssig

seet omtrent til Englands, hvorimot Norges tilbakegang i 1907 forholdsmæssig var adskillig større end Englands, ja med hensyn til skibenes tonnage endog absolut seet meget større, nemlig med 18 143 tons, mot kun 4 473.

Av andre lande, hvis skibsfart paa Bilbao i 1908 er gaat tilbake, kan særlig nævnes Danmark, som i det sidstforløpne aar kun var repræsenteret med 6 skibe paa vel 3 000 tons. I 1907 hadde dette land i fart paa Bilbao 24 skibe dr. vel 20 000 tons og i 1906 48 dr. vel 36 000 tons, altsaa en betragtelig reduktion paa disse faa aar.

Ogsaa den svenske skibsfart paa Bilbao sees at være gaat sterkt tilbake i 1908, nemlig med 25 skibe og over 22 000 tons. Sveriges skibsfart paa Bilbao vandt i 1907 noget terræn, som imidlertid i sin helhet er tapt i sidste aar.

Videre sees den belgiske skibsfart paa Bilbao

at være gaat meget tilbage i 1908, en fortsættelse av en tilbagegang, som ogsaa forelaa i 1907.

Medens saaledes en række lande — likesom i 1907 — i 1908 har seet sin skibsfart paa Bilbao tildels betydelig reduceret, vil man av den ovenstaaende opgave se, at en okning i skibsfartsbevægelsen har fundet sted for saavel Hollands og Frankrikes som Tysklands og Uruguays vedkommende. Det førstnævnte lands fremgang er av mindre betydning.

Den franske skibsfarts opgang paa Bilbao i 1908 utgjorde 21 390 tons. Dette kan synes merkelig paa en tid, da de fleste lande ser sin skibsfart paa stedet i tilbagegang, og især da Frankrike er et land, hvis maritime forbindelse med Bilbao aldrig har været særlig stor. Imidlertid maa forklaringen visselig væsentlig siges at ligge i den mere tilfældige omstændighed, at en række franske skibe, der tidligere førte malm fra Santander til Frankrike, i 1908 har indtat sine ladninger i Bilbao. Den tilsynelatende forøkelse er saaledes rettere en overflytning av en del av den franske tonnage fra Santander til Bilbao.

Tyskland, som i 1907 hadde en fremgang i farten paa Bilbao av 9 skibe og over 5 000 tons, har fortsatt denne fremgang i 1908 med hele 22 skibe og over 66 000 tons. Dette har tildels sin forklaring i, at Bilbao i de senere aar har været anløpssted for en del større tyske paketaaer, som underholder rute paa Sydamerika, hvortil emigrationen fra Bilbaos distrikt i den senere tid har tiltat meget. Men forøvrig ligger forklaringen ogsaa i den evne, tyskerne overalt lægger for dagen, til mere og mere at trænge sig frem i konkurrencen paa verdensmarkedet.

De under uruguayisk flag farende skibe eies i Bilbao. Det er saaledes kun rent pro forma, at Uruguays skibsfart paa Bilbao kan siges at være gaat frem i 1908. Disse skibe gaar for en stor del med kul fra England og tar malm tilbage dit.

Til Santander ankom i utenriksfart i 1908 801 skibe drægtige tilsammen 1 051 441 tons, hvilket er en forøkelse fra 1907 av 166 skibe og 143 574 tons. Av disse skibe var 295 spanske dr. 301 908 tons og 54 norske dr. 41 612 tons. De spanske skibes antal og tonnage er gaat op med 121 og 57 159 tons, de norske med 80 og 5 704. Andre fremmede landes deltagelse i den utenrikske fart paa Santander i 1908 er gaat frem med 37 skibe og 80 711 tons; herav falder 72 105 tons paa England alene.

Man hitsætter opgave over den utenrikske fart i 1908 og 1907:

Nation.	1908.		1907.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Spanien	295	301 908	174	244 749
Norge	54	41 612	46	35 908
England	159	221 474		
Tyskland	101	191 831		
Frankrike	71	156 831		
Holland	53	52 339		
Belgien	44	64 107	415	627 210
Italien	4	3 114		
Sverige	8	8 531		
Danmark	11	8 626		
Rusland	1	1 068		

Ialt 801 1 051 441 635 907 867

Angaaende skibsfarten paa *San Sebastian* og *Pasages* for 1908 har det hittil kun lyktes at tilvebringe oplysninger, forsaavidt angaar den norske deltagelse i denne.

Til *San Sebastian* ankom i 1908 kun et norsk fartoi paa 744 tons.

Til *Pasages* ankom 45 fartoier paa tilsammen 32 789 tons. Til denne havn ankom i 1907 37 norske skibe paa tilsammen 30 154 tons, i 1906 31 paa tilsammen 23 610 tons. Den norske skibsfart paa dette sted sees saaledes at ha gjort nogen, omend ikke sterk, fremgang i de senere aar.

Til *Ferrol* ankom i 1908 278 spanske skibe (kystfarten iberegnet) med en samlet drægtighet av 212 500 tons. Av fremmede fartoier ankom 55 paa tilsammen 75 910 tons. Stedet blev i 1908 anløpet av 4 norske fartoier, hvorav 3 for at indta kul og et for havari.

Vigo blev i 1908 anløpet av 26 norske skibe med en samlet drægtighet av 16 429 tons, mot i 1907 18 paa tilsammen 11 040 tons. Bevægelsen i 1908 svarer omtrent til i 1906, da stedet blev anløpet av 26 norske fartoier paa tilsammen 17 770 tons. Angaaende den øvrige skibsfart paa *Vigo* har man ingen paalidelige oplysninger kunnet erholde. Skibsfarten paa *Vigo* betinges væsentlig av den store transatlantiske trafik, der foregaar paa dette sted, som er et av knutepunkterne for passager- og godstrafikken mellem Europa og Sydamerika. De fleste ruteskibe i denne fart anløper *Vigo*.

For disse anløp, der selvfølgelig er av stor betydning for stedet, har des befolkning imidlertid seet en fare i de nu opkomne forslag om indførelse av spansk tonnageavgift paa fremmede fartoier, der anløper Spanien.

Coruña blev i 1908 anløpet av 18 norske dampskibe med samlet drægtighet 12 624 tons, hvilket omtrent motsvarer den norske skibsfart paa stedet i 1906 (17 skibe paa tilsammen 12 090 tons). I 1907 var der kun 13 skibe med samlet drægtighet 9 619 tons. Den samlede skibsfart paa stedet i 1908 var 2 322 skibe dr. 1 898 600 tons, i 1907 2 458 skibe dr. 1 713 926 tons, altsaa nogen tilbagegang med hensyn til skibenes antal, men opgang i tonnagen.

Man hitsætter opgave over den samlede skibsfart paa *Coruña* i 1908:

Flag.	Antal.	Tons.	Flag.	Antal.	Tons.
Spansk	1 903	684 928	Overført	2304	1 888 721
Engelsk	170	583 279	Uruguayisk	4	2 526
Tysk	112	421 016	Italiensk	5	2 345
Fransk	85	130 681	Dansk	3	1 687
Hollandsk	16	53 916	Østerriksk	1	1 214
Norsk	18	14 901	Russisk	1	1 161
(hvorav 2 kun for ordre)			Svensk	3	858
			Argentinsk	1	96
Overføres	2 304	1 888 721			

Ialt 2 322 1 898 603

Til *Gijon* ankom i 1908 14 norske skibe med en samlet drægtighet av 11 337 tons, hvilket viser en fremgang fra 1907, da antallet var 11 med tilsammen vel 5 000 tons. Av spanske skibe ankom til *Gijon* i 1908 i det hele 2 155 med en samlet drægtighet av 360 838 tons. Av fremmede skibe ankom tilsammen 153 paa 109 475 tons.

Til *Avilés* ankom i 1908 29 fremmede dampskibe paa tilsammen 35 448 tons, til *San Esteban de Pravia* 9 paa 6 884 tons og til *Ribadesella* 25 paa 21 271 tons. Man mangler opgave over disse fartoiers nationalitet.

Castro Urdiales, hvor betydelig malmutskibning foregaar, blev i 1908 anløpet av 232 fartoier. Av disse var 104 engelske, 73 spanske, 34 norske, 11 franske, 8 uruguayiske og 2 tyske. Antallet av norske fartoier, som i 1907 anløp denne havn, var 45. Nedgangen har formentlig sin grund i mindre malmutskibning, da anden trafik ikke vites at fore-

gaa her. Det samlede antal anløp til Castro Urdiales i 1907 var 308. Heri deltok spanske skibe med 109, engelske 131, norske, som nævnt, 45, tyske 7, franske 3, svenske 7, uruguayiske 3 og hollandske 3.

Som det vil sees, lar det sig ikke gjøre paa grundlag av de foreliggende oplysninger at utarbeide nogenslags fællesstatistik for den samlede skibsfart i 1908 paa Nordspanien eller paa de derværende havne, hvor vi har konsular repræsentation, da noiagtige oplysninger specificeret for hvert av de enkelte deltagende lande kun foreligger for Bilbao,

Santander og Coruña. For denne sidste havns vedkommende er der ikke for de spanske skibe sondret mellem kystfart og utenriksk fart.

De tre nævnte havne, der ved siden av Vigo er de største og vigtigste havnestæder i Nordspanien, hadde i 1908 en samlet skibsfart paa 6 375 skibe med en drægtighet av tilsammen 5 387 007 tons. Heri er for Bilbaos og Coruñas vedkommende medregnet kystfarten. De tilsvarende tal var i 1907: 6 122 skibe dr. 5 633 595 tons, altsaa en nedgang i tonnagen paa 246 588. Specificeret for de 3 havne stiller forholdet sig saaledes for de 2 aar:

	1908.		1907.		Opgang.		Nedgang.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Bilbao	3 252	2 436 963	3 029	3 011 802	223	—	—	574 839
Santander	801	1 051 441	635	907 867	166	143 574	—	—
Coruña	2 322	1 898 603	2 458	1 713 926	—	184 677	136	—
Ialt	6 375	5 387 007	6 122	5 633 595	389	328 251	136	574 839

Det vil sees, at nedgangen i tonnagen falder paa Bilbao, malmutskibningsstedet, medens der er opgang i denne baade for Santanders og Coruñas vedkommende.

Hvad særlig angaar den norske skibsfart paa Nordspanien, vil det sees, at der til de steder, hvor Norge er konsuleret repræsenteret, i 1908 ialt ankom 321 skibe med en samlet drægtighet av 246 890 tons, mot i 1907 309 skibe dr. 235 777 tons, og i 1906 347 skibe dr. 264 465 tons. Der er saaledes nogen opgang at spore fra 1907, om den norske skibsfart end ikke har naadd op til den høide, den hadde i 1906.

Imidlertid er det et glædelig tegn, at der overhovedet er opgang paa en tid, da man paa grund av malmkrisen og den derav følgende store reduktion i eksporten heller kunde befrygtet en yderligere nedgang. Den norske skibsfart paa Nordspanien i 1908 har med undtagelse av 1906 været større end i noget

av de sidste 6 aar, i hvilke vor skibsfart paa dette distrikt viser en avgjort fremgang, og det er at haabe, at samme vil fortsætte.

Man hitsætter opgave over den norske dampskibstonnage (seilskibe spiller i denne fart en helt underordnet rolle) i fart paa Nordspanien i de sidste 6 aar, forsaavidt angaar havne med norsk konsular repræsentation:

1903 . . .	243 skibe dr.	169 704 tons.
1904 . . .	255	» 189 001
1905 . . .	269	» 195 207
1906 . . .	346	» 263 766
1907 . . .	305	» 234 222
1908 . . .	318	» 243 822

Denne dampskibstonnage fordeler sig for de 3 sidste aars vedkommende saaledes paa de forskjellige havne:

	1908.		1907.		1906.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Bilbao	164	129 779	180	142 188	205	161 304
Coruña	15	11 831	13	9 619	17	12 090
Ferrol	—	—	—	—	2	1 292
Gijon	14	11 337	11	5 313	7	2 997
Pasajes	44	32 090	37	30 154	31	23 610
Santander	54	41 612	46	35 908	58	44 703
Vigo	26	16 429	18	11 040	26	17 770
San Sebastian	1	744	—	—	—	—
Ialt	318	243 822	305	234 222	346	263 766

Det sees, at nedgangen i farten paa Bilbao har været noksaa stor. Den følger den ved tilbagegang i malmeksporten forårsakede nedgang i de fleste landes skibsfart paa dette sted.

For 1908 er der opgang i den norske skibsfart baade paa Coruña, Gijon, Pasajes, Santander og Vigo. For 1907 var der nedgang i farten paa disse steder med undtagelse av Gijon og Pasajes, hvor der sees at ha fundet sted en forholdsvis pen opgang i den norske skibsfart for de tre sidste aar.

Den norske seilskibsfart paa Nordspanien er som nævnt ikke stor. I 1908 ankom 1 norsk seilskib dr. 1 576 tons til Bilbao, 1 dr. 699 tons til San Sebastian og 1 dr. 793 tons til Coruña.

Den overveiende del av de norske skibe, som gaar paa Nordspanien, ankommer i ballast, mest fra franske havne, for at laste jernmalm. Endel kommer særlig til Bilbao med kullast og faar gjerne returlast av malm.

Den statsunderstøttede norsk-spanske linjes skibe anløp i 1908 — væsentlig med last av fiskeprodukter fra Norge: Bilbao 17 gange, Pasajes 7, Santander 17, Coruña 12, Vigo 15, Gijon 2, Ribadesella 4, Marin 1; tilsammen 75 anløp, mot i 1907 62 anløp, nemlig Bilbao 16, Pasajes 2, Santander 15, Coruña 13 og Vigo 16.

Av de til Bilbao i 1908 ankomne norske far-toier kom 15 med træl原因 eller træmasse, 12 med stykgods, 25 med klippfisk og rogn, 2 med koks og kul, 1 med fosfat og 1 med fisk og træmasse. Det ankomne seilskib forte salpeter fra Chile, resten kom i ballast.

Vicekonsulen i Santander opplyser, at de 17 skibe av den subvenerede norsk-spanske linje, som anløp

dette sted i 1908, saamlige ankom med last av klipfisk og rogn.

Av de øvrige norske skibe ankom 1 med stykgods fra New York, 1 med trælast fra Sverige og 2 med kul fra England, resten kom i ballast, likesom forrige aar hovedsagelig fra franske havne, hvor de hadde losset kul eller trælast. Fra Santander avgik 36 norske skibe med last av jernmalm. De fleste av de dertil kommende norske «tramp»-dampere er i engelsk timecharter.

Cadiz konsulatdistrikt.

Den norske skibsfart paa Cadiz konsulatdistrikt i 1908 utgjorde:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Cadiz . . .	59	42 143	27	5 001	86	47 144
Sevilla . . .	68	48 104	—	—	68	48 104
Huelva . . .	52	42 160	—	—	52	42 160
Ialt 179	132 407	27	5 001	206	137 408	
mot i 1907	142	118 871	15	2 928	157	121 799
» i 1906	129	96 932	18	2 439	147	99 371

Av denne opgave fremgaar, at den norske skibsfart paa dette konsulatdistrikt er i god stigning. Der er i 1908 sluttet flere saltfragter end tidligere, saavel med dampere som med seilskibe. Seilskibene tar altid saltlast til New Foundland eller Sydamerika.

De skibe, der skal til Sevilla, maa først anløpe San Lucar for toldklareringens skyld og for erholdelse av sundhetspatent.

Barcelonas distrikt	601	fartøier	dr. 425 342 tons
Bilbaos	321	—	- 246 890 -
Cadiz'	206	—	- 137 408 -

Tilsammen	1 128	fartøier	dr. 809 640 tons
mot i 1907	1 178	—	- 961 376 - inkl. Santa Cruz de
— 1906	1 231	—	- 923 942 - Tenerifas distrikt.

Ved at anstille en sammenligning med det nærmest foregaaende aar vil man finde, at den norske skibsfart i 1908 paa Barcelonas distrikt er gaat op med 53 fartøier, medens saamtidig den samlede drægtighet er gaat ned med 14 665 tons; for Bilbaos distrikts vedkommende gik nævnte skibsfart op med 12 fartøier og 10 110 tons og for Cadiz' distrikt finder man en forøkelse av 49 skibe og 15 609 tons.

Frugtmarkedet. Til Barcelonas konsulatdistrikt betaltes i 1908 følgende fragter:

Klipfisk fra Norge	fres. 40 pr. 1 000 kg.
» - Island	mk. 6 ³ / ₄ + 10 %.
Kul - England	sh. 7/— à 7/6 pr. ton
Trælast - Østersjøen	fres. 65 pr. std.
Bomuld - Amerika	\$ 0.30 - 100 pund.

Fra Barcelona: stykgods til New York omkring 25/— pr. ton.

Til Almeria:

Kul fra Cardiff	sh. 5/6 à 7/-
» - Newcastle	- 5/9 - 7/-
Koks - »	- 8/3 - 9/1
» - Cardiff	- 8/6 - 9/1
Trælast - Finland	- 58 - 65 fres. pr. std.
» - »	paa dæk 2/3 av 58 à 65 fres.

Fra Almeria:

Druer til New York	sh. 40/— + 10 ⁰ / ₀ pr. 25 tdr.
» - Boston	40/— + 10 ⁰ / ₀ - 25 -
» - Philadelphia	

Intet norsk skib anløp i 1908 denne havn for at losse eller laste.

Den totale skibsfartsbevægelse paa Cadiz i 1908 stiller sig saaledes:

Nation.	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Spanien . . .	1 458	1 439 234	595	16 806
England . . .	163	163 020	110	12 833
Tyskland . . .	71	167 140	10	2 214
Østerrike . . .	26	81 818	—	—
Italien . . .	15	18 378	40	39 883
Norge . . .	59	42 143	27	5 001
Danmark . . .	23	17 886	31	5 372
Holland . . .	34	27 108	1	280
Rusland . . .	9	9 829	26	8 244
Sverige . . .	11	7 350	5	1 695
Frankrike . . .	8	2 509	33	3 526
Uruguay . . .	4	8 369	—	—
Andre nationer	—	—	4	739
Ialt	1 881	1 984 784	882	96 593
mot i 1907	1 809	1 795 412	828	99 579

Ifølge disse opgaver og bortset fra Santa Cruz de Tenerifas distrikt, hvorfra opgave mangler, utgjorde den samlede norske skibsfart i 1908 paa Spanien paa steder, hvor Norge har konsulær repræsentation, 1 128 fartøier dr. 809 640 tons.

Denne skibsfart fordeler sig saaledes paa de enkelte konsulatdistrikter:

Druer til England	sh. 20/— + 10 ⁰ / ₀ pr. 25 tdr.
» - Hamburg	- 25/— + 10 ⁰ / ₀ - 25 -
» - Kjøbenhavn	37 sh. 6 d. pr. 25 tdr.
» - St. Petersburg	50 - - 25 -

Til Cartagena:

Kul fra Newcastle	5/10 ¹ / ₂ à 6/10 ¹ / ₂ sh. pr. ton
Klipfisk fra Newfoundland via	
Liverpool pr. D/S	10/— pr. td. à 4 kvintal
Klipfisk fra Newfoundland direkte	2/3 à 2/6 sh. pr. kvintal
Trælast fra russiske havne . fres.	58 à 60 pr. std.

Fra Cartagena:

Blyvarer til London og Newcastle	sh. 6/— à 7/— pr. ton
Jernmalm - Rotterdam	- 4/6 - 5/3 - -
» - Glasgow	- 5/6 - 6/3 - -
» - Maryport	- 5/3 - 6/3 - -
» - Middlesbro	- 4/3 - 5/— - -
Zinkmalm - Antwerpen	fres. 9 - 9.50 - -
Frugt - Hamburg	sh. 1/3 - 1/6 - kasse
» - London	- 1/1 ¹ / ₂ - 1/3 - -

Til Castellon de la Plana:

Kul fra England	sh. 6/6 à 8/6 pr. ton
---------------------------	-----------------------

Fra Castellon de la Plana:

Appelsiner til England, Tyskland, Belgien og Holland	sh. 15/— à 17/6 pr. ton
--	-------------------------

Til Denia:

Mel fra Barcelona	p.tas	17	pr.	1 000	kg.
Stykgods	-	20	-	—	—
Trælast	-	Galicien	-	15	—
Kul	-	England	sh.	7/6	à 8/— pr. ton

Fra Denia:

Rosinertil England	sh.	15/—	+ 10%	pr. ton	à 80 kasser
»	-	Holland	-	22/6	— » —
»	-	New York	-	20	— » —
»	-	Marseille	fres.	18	— » —
Appelsiner til England	sh.	1/6	pr. kasse		
»	-	Holland	-	2/—	»

Løk	til	England	sh.	—/8	pr. kasse
»	-	New York	-	—/6	- «jaula (bur)
Cacahuet	-	Holland	-	1/6	- sæk.

Til Garrucha:

Trælast		fres.	70	pr. std.
Kul		sh.	7/6	- ton

Fra Garrucha:

Jernmalm til Philadelphia	sh.	7/6	pr. ton
Espartogræs	-	England	- 14/— »
Jernmalm	-	Rotterdam	- 5/5 »
Bly	-	England	- 6/— »
Appelsiner	-	»	- 1/7 »

Til Malaga:

Trælast fra Nordamerika		£ 4.5.0	à	£ 4.10.0	pr. std.
—	-	Finland og Sverige		50	- 58 fres. »
—	-	Østerrike		30	- »
Kul	-	England		sh. 5/—	- 6/6 pr. ton
Koks	-	—		7/—	- 8/— »
Klipfisk	-	Newfoundland		2/—	- 2/6 - kvintal
—	-	Norge		27	- 30 fres. pr. 1 000 kg.
Stav	-	Nordamerika		15	- 22 - 1 200 stkr.

Fra Malaga:

	Frugt og vin.	Olje.	Bly.	Mineraler.
Til Amsterdam og Rotterdam	fl. 23	15	—	sh. 4/— à 5/—
- Marseille og Cette	fres. 16.50	20	—	—
- Bordeaux	- 25	25	—	—
- Havre	- 25 + 10%	20 + 5%	10 + 5%	10 + 5%
- Hamburg og Bremen	mk. 35	22	10	10
- Tyske Østersøhavne	- 35 + 10%	30	10	10
- Genua og Livorno	fres. 20	15 {	10	10
- Neapel	- 28	15 {	10	10
- Messina	- 31	20	10	10
- London, Liverpool og Manchester	sh. 20/— + 10%	20	7/—	—
- Dublin	- 40/— + 10%	25	9/—	4/— à 7/—
- Glasgow	- 30/— + 10%	25	9/—	—
- Montreal og Quebec	- 35/— + —	—	—	—
- New York	- 30/— + 10%	25/— + 10%	10/—	9/— à 12/—
- Buenos Aires og Montevideo	p.tas 80 + 10%	65 + 10%	—	—
- Havana og andre havne paa Cuba	- 35 + 10%	30 + 10%	—	—
- Rio de Janeiro	- 60	60	—	—

Palma de Mallorca:

Vicekonsulen oplyser, at de indgaaende fragter var omtrent lik det forutgaaende aars, og hvad utgaaende fragter angaar, avgaar fartøjerne i ballast til frugtpladsene for at laste.

Til San Feliu de Guixols:

Kul fra England		10/—	pr. ton
Trælast	-	Østersjøen	 58 fres. pr. std.
Kork	-	Portugal	 30 - ton
Træmasse	-	Sverige	 17 à 18 -

Fra San Feliu de Guixols:

Korkpropper til London direkte		100	fres. pr. ton
»	pr. jernbane	110	- »

Kork	til	Hamburg		70	mk. pr. ton.
Korkkavfald	-	England		17	- »
»	-	Forenede Stater		20/—	- »
Kork	-	—		45/—	- »
Garvebark	-	Italien		13 lire	- »
Ansjos	-	»		3 1/2 »	- »

Til Tarragona:

Svovl fra Sicilien	fres.	12	à	14	pr. ton
Klipfisk	-	Norge	-	24	læs og 32 bundtet pr. ton
Kul	-	England	sh.	7/—	à 8/— pr. ton
Potetemel	-	Holland	-	16/—	- »

Fra Tarragona:

Hassel nøtter og mandler til England	sh	1/-	pr. sæk	à 58 kg.
do.	»	Hamburg	» 1/6 »	— » —
do.	»	Belgien	fres. 1.50 »	— » —
do.	»	norske havne		30 à 40 sh. pr. ton.
do.	»	svenske og danske	35 à 40 »	—
do.	»	hollandske havne	25 fres. pr. ton.	
do.	»	franske og italienske	1 » pr. sæk	à 58 kg.

Avskallede hasselnøtter og mandler til England	22 sh. pr. ton.
— do. do. » Hamburg	30 »
— do. do. » Antwerpen	30 fres. —
— do. do. » franske og italienske havne	1 fre. pr. 100 kg.
Vin i fustager	England 22 sh. pr. ton à 2 fustager.
do. do. » Hamburg	16 » » fustage à 620 kg.
do. do. » Antwerpen	20 fres. pr. ton.
do. do. » norske havne	23 à 30 sh. pr. fustage } 10 %.
do. do. » svenske og danske havne	25 à 40 sh. pr. fustage + 10 %
do. do. » franske og italienske	5 à 10 fres. — (700 kg.).
Olivেনolje	do. do. 6 à 15 » pr. ton.

Til Torre vieja:

Kul	fra England	9 à 11 sh. pr. ton.
Trælast	» Rusland	50 à 60 fres. —

Fra Torre vieja:

Salt til Amerika	14 sh. pr. ton.
do. - Indien	11 —
do. - Nordeuropa	10 à 11 fres. pr. ton.

Til Valencia:

Trælast fra Østersjøen omkr.	60 fres. pr. std.
do. - Amerika	13 à 14 pr. tusen fot.
Kul - England	6 à 7 sh. pr. ton.
Korn - Sortehavet	9 à 10 fres. —

Fra Valencia:

Appelsiner til London og Liverpool	sh. -/9 à 1/3 pr. ks.
Løk - do. do. -	-/6 à 10 1/2 —
- øvrige engelske havne	3/- sh. mere.

Bilbaos Konsulatdistrikt.

De gode malmfragter, som aaret 1907 til at begynde med opviste, kom i en sterk nedgaaende bevægelse i den sidste del av dette aar. Malmfrakterne faldt mot slutten av 1907 til et lavmaal, hvortil nogen tidligere nedgangsperiode knapt kunde vise side-stykke. Og denne slette tilstand har akeantueret sig i det sidst forløpne aar.

Man hitsætter en opgave over malmfrakterne fra Bilbao til nogle av de vigtigste malmtilførsels-havne for de to sidste aar — maximums- og minimums-rater pr. ton:

	1907.	1908.
Til Rotterdam	sh. 6/- à 4/3	4/3 à 3/9
» Middlesbro	» 5/9 - 4/1 1/2	4/1 1/2 - 3/7 1/2
» Newcastle	» 5/6 - 4/-	4/- - 3/6
» Cardiff	» 4/6 - 3/9 1/2	3/7 1/2 - 3/3 1/2
» Newport	» 4/9 - 3/9	3/10 1/2 - 3/6

Det vil sees, at det lavmaal, fragterne naadde i slutten av 1907, endnu har fortsat at synke til et minimum i 1908, og nogen avgjort bedring i dette sørgelige forhold kan neppe ventes snarlig at ville indtræde.

Følgende fragter notertes i de to sidstforløpne aar for til Bilbao ankomne norske fartøier:

Fra Nord- og Vesteuropa:

	1907.	1908.
Klipfisk i løs vegt, pr. ton fres.	26.00	20.40
do. i bundter — »	31.00	25.40
Rogn og tran pr. tønne	4.50	3.80

Fra Göteborg og Sydnorge:

Træmasse, mekanisk, pr. ton fres.	10.00	13.00
do. kemisk — »	12 à 13.00	16.00
Trælast pr. std.	30 - 36.00	45.00
Stykgoods pr. ton sh.	20/-	20/-

Fra Østersjøen:

	1907.	1908.
Træmasse, mekanisk pr. ton fres.		16.00
Trælast 1) hel ladning:		

sommerskibn. pr. std.	» 39 à 40.00	40 à 45.00
Høstskibning — »	44.00	
2) Smaapartier —	44.00	

Vicekonsulen i Santander oplyser angaaende malmfrakterne, at disse gjennem hele 1908 har været usedvanlig lave.

Til Rotterdam har raterne været mellem 4/3 og 3/9 og til engelske Østkysthavne 4/1 à 3/7. Undtagelsesvis har til sidstnævnte havne været opnaadd 4/3 og 4/- — 4 1/2 d. De spanske rederier, hvis skibe hovedsagelig gaar i malmtraden til England og Rotterdam og tilbage i ballast, enkeltvis med kul, opgir at ha taapt mange penge paa sidste aars skibsfart.

I 1907 var raterne til Rotterdam fra Santander mellem 6/- og 4/-.

Cadiz konsulatdistrikt.

Der notertes i 1908 følgende fragter til Cadiz:

Trælast fra Sverige og Finland	fres. 50 à 56 pr. std.
Kul » Cardiff sh.	5/- - 6/- pr. ton
do. Newcastle	5/3 - 6/6

Fra Cadiz:

Vin til Kristiania	£ 2.2.6	+ 10 %
do. - Stockholm »	2.0.0	
do. - Göteborg »	2.4.0	
do. - Kjøbenhavn »	2.0.0	
do. - Finland »	3.0.0	
Salt - Norge pr. dampskib kr.	0.85 à 0.95 pr. 150 l.	
do. - England —	sh. 6/6 pr. ton.	
do. - do. pr. seilskib	8/ —	
do. - Finland —	fres. 10.50 —	
do. - Montevideo og		
Argentina pr. dampskib sh.	10/6-15/- pr. ton	
do. - do. - seilskib	12/-15/- —	

Salt til Rio Grande, San José do Norte og Pelotas pr. seilskib 27/— à 40/— pr. ton.

Til Sevilla:

Klipfisk fra Norge . fres.	34 pr. ton
Trælast » Sverige . »	60 à 62 pr. std.
Jern » England sh.	12/6 à 20/- pr. ton

Fra Sevilla:

Oliven til England . sh.	25 pr. ton	+ 10%
Olivenolje » — »	20	
Kork — »	65	
Vin — Frankrike fres.	18	

Til Huelva:

Kul fra Cardiff sh.	5/— à 5/6 pr. ton
-------------------------------	-------------------

Fra Huelva:

Mais til England . . .	sh. 6/6	à 7/6 pr. ton
Belgien, Tyskland	6/—	7/—
og Frankrike		
Forenede Stater.	7/9	9/8 »

Monstringsforretninger i 1908:

	Paa- monstringer.	Av- monstringer.	Derav norske.
Barcelonas distrikt	34	27	13
Bilbaos »	21	9	ikke opg.
Cadiz' »	—	—	—
Tenerifas »	mangl. opg.		mangl. opg.
Tilsammen	55	36	13

Route sjofolk. I aaret 1908 anmeldtes i Barcelonas distrikt 4 tilfælde af røbing; i det øvrige Spanien er intet tilfælde anmeldt.

Toldmulkt i 1908. Dampskibet *Gambetta*, der kom med fiskelast fra Island, blev af den henværende toldbod foreløbig ilagt en mulkt paa ca. 5 000 p.tas paa grund af en fejlagtig beregning vedrørende ladingen, begaaet af den spanske konsul i Leith, men vor legation i Madrid fik utvirket, at mulkten blev eftergitt.

Havnearbejder og havneforhold. Barcelonas konsulatdistrikt.

Barcelona. Nye moloer er i aarets løp færdigbygget, og ellers fortsættes uavbrutt arbejderne i havnen, der — som meddelt i forrige rapport —, naar den engang blir færdig i sin helhed, sikkerlig vil komme til at indtage en fremtrædende plads blandt Europas forsteklasses havne.

Almeria. Moloerne i denne havn er blit betydelig utvidet; ellers er havnen som før.

Cartagena. Ingen nye arbejder af betydning er paabegyndt i havnen i 1908, medens de allerede projekterede fortsætter.

Palma. Havnearbejderne fortsætter, og den nye molo er snart færdig, et større antal fartoier vil da faa god og sikker plads i havnen.

San Feliu de Guixols. Arbejderne i denne havn gaar udsynlig fremover. Der er allerede konstrueret 250—300 meter af moloen, hvorved fartoierne er sikret selv om høsten under de største storme. Paa den ytterste pynt af moloen er der anbragt et grønt lys, som ved natetid viser det punkt, hvor bølgebryteren findes.

Tarragona. Saavel kaierne som magasinerne er i denne havn blit forbedret, og elektrisk lys er installeret for at lette arbejderne om natten. Den østlige molo forlænges, forat fartoierne i havnen kan ligge mere sikre.

Valencia. Forlængelse af den nordlige molo paagaar efter systemet *Monolitos*, men, som det synes, uten resultat. Ligeledes fortsættes utvidelsen af sydmoelen for at vækledde den sand, som floden Turia kaster ind, i hvilket oiemed ogsaa to kraftige mudderprammer er anvendt hele aaret.

Det nye fyr paa forlængelsen af den nordlige molo bestaar af et jerntaarn, der er 18.2 meter høit og 2 meter i diameter. Naar man kommer fra havet i nord og nordost, skjuler moloens yttre del de fire første meter af taarnet og fyrrummet.

Bilbaos konsulatdistrikt. Vicekonsulen i Santander oplyser, at i 1908 blev endelig den under bygning værende tordok færdig. Dens længde er 132 meter og dens største bredde 24.5 meter;

bredden i bunden 13.2 m. og dybde ved springhøivand 7.33 m. og ved springlavvand 2.4 m., ved ordinært hoivand 6.83 m. og lavvand 2.9 m.

Dokken har været benyttet af tre, fire skibe paa ca. 2 500 tons dødvegt.

Lastereglerne for Bilbao har i 1908 ikke undergaaet nogen forandring.

Cadiz' konsulatdistrikt. Konsulen i Cadiz beretter følgende: Som i min forrige beretning meddelt, skal det i begyndelsen af 1908 paabegyndte havneanlæg være fuldt færdig i februar 1912, og den ene af kaierne skal ifølge kontrakten kunne tages i bruk av skibe med 24 fots dypgaaende i begyndelsen af 1910. Havnearbejderne har imidlertid skredet langsomt fremad, og det er derfor den almindelige mening, at denne brygge ikke vil kunne bli færdig i den omkontraherede tid.

Da der i Cadiz ikke forefindes nogen industri av betydning, og kommunikationerne med omlygende landdistrikter er meget slette, vilde det være nødvendig — for at der skulde kunne drages fuld nytte av det nye havneanlæg — ogsaa at utvide og forbedre kommunikationerne tillands. Cadiz vilde med tidsmæssige forbindelsesveje paa grund af sin fordelagtige geografiske beliggenhet antagelig efterhaanden kunne komme til at indtage en fremtrædende plads som centrum for en betydelig gods- og passagertrafik, og i særdeleshet om byen kan opnaa at bli frihavn.

Paa grund af den skarpe konkurrence, som de spanske dampskibsselskaper maa utholde fra fremmede nationers linjer — der ser sig istand til at stipulere meget lave frakter, da disse skibe anløper de spanske havne for at komplettere lasten efter at ha tat storsteyparten av passagerer og gods i egne havne —, vil der for fremtiden bli opkrævet en bestemt avgift pr. ton av oversjoiske skibe, der laster eller løsser i spanske havne. Denne avgift skal erlægges av alle skibe, ogsaa av de nationale, men den vil bli mere folbar for de utenlandske skibe, da den beregnes av skibenes tonnasje, ikke av passagerer eller gods.

La Compañia Transatlantica har nylig besluttet, at dets dampere, som gaar fra Cadiz den 30. i hver maaned til Centralamerika, indtil videre skal anløpe Puerto Mexico (Coatzacoalcas) ved Tehuantepec-jernbanen ved den Mexikanske Golf.

Fyret *San Sebastian* ved indløpet til Cadiz, der blev nedrevet i 1898 under den spansk-amerikanske krig, synes nu endelig at skulle bli gjenopbygget i en nær fremtid.

Export. Barcelona: Vinexporten beløp sig i 1908 til 43 013 432 liter almindelig rød vin, hvorav gik til Kuba 12 368 041 liter, til Argentina 9 779 773 liter, til Frankrike 8 572 902 liter, til Schweiz 4 783 321 liter, til Uruguay 3 951 868 liter, og resten eksportertes til forskjellige andre lande, deriblandt til Norge 3 510 liter.

Av edle vine blev utført ialt 8 667 218 liter, hvorav over halvparten eller 4 653 590 liter sendtes til Argentina; i anden række kommer Uruguay med 1 126 379 liter; den øvrige del gik til forskjellige andre lande, — intet til Norge. Hertil er dog at bemerke, at av de partier, der i toldstatistikken er opført som eksporteret til Tyskland, England etc., er sandsynligvis endel gaat videre til Norge.

Korkeprøpper. Herav blev i 1908 eksporteret 175 984 950 stkr., hvorav Østerrike tok 42 010 200; derefter kommer Argentina med 33 695 000 og de Forenede Stater med 20 961 250; til Italien sendtes

17 570 300, til Brasilien 11 295 000, til Tyskland 16 300 000, til Chile 4 480 868, til England 3 413 280, til Peru 3 069 000.

Uld og haar. I 1908 utførtes herav ialt 985 991 kg., der gik til Frankrike, Italien og England.

Kemiske produkter. Utførslen beløp sig i 1908 til 5 323 258 kg., mot 6 133 842 kg. i 1907.

Av mineralvand var utførslen i 1908 ialt 922 874 liter, hvorav størsteparten, eller 665 332 liter, gik til Frankrike og resten til andre lande, dog intet til Norge.

Keramiske produkter. Ifølge toldvæsenets opgave utførtes herav i 1908 12 471 546 kg., hvorav størsteparten, eller 10 543 569 kg., gik til Kuba.

Bomuldsvarer. Utførslen av samtlige sorter beløp sig i 1908 til 6 838 650 kg. Den bedste kunde for disse varer var Kuba med 1 444 347 kg., derefter kom Argentina med 998 061 kg. og Tyrkiet og Egypten med 866 155 kg.

Oliveneolje. I 1908 utførtes ialt 5 172 859 kg., hvorav til Argentina 2 719 179 kg., til Kuba 481 674 kg., til Chile 424 140 kg., til de Forenede Stater 408 657 kg. og resten til forskjellige andre lande, dog intet til Norge.

Alicante. Den viktigste utførselsartikkel herfra er vin, hvorav i 1908 eksportertes henimot 18½ million liter; espartogræs utførtes i et kvantum av 3 020 625 kg.; av mandler eksportertes vel 2 millioner kg. Desuten var flere artikler av mindre betydning gjenstand for export.

Fra Almeria utførtes i 1908 til Norge ialt 2 075 tønner druer.

Fra Cartagena eksportertes i 1908 268 074 tons jernmalm og 86 786 tons zinkmalm; endvidere utførtes 38 109 tons bly.

Fra Denia og Gandia eksportertes i 1908 til Norge 653 tons rosiner.

Torre Vieja. Den eneste artikkel, som er gjenstand for export, er salt, og herav eksportertes i 1908 ialt 174 855 tons, hvorav til Norge 6 341 tons, mot 7 393 tons året forut, altsaa en mindreexport til Norge i 1908 av 1 052 tons.

Tarragona. I 1908 eksportertes herfra, foruten andre artikler av mindre betydning, 17 140 sækker mandler, 68 899 sækker nøtter, 29 775 kasser likører, 203 939 hektoliter vin.

Valencia. Til Norge blev i 1908 eksportert 3 108 240 kg. appelsiner, 1 400 kg. rosiner og 22 512 kg. almindelig rødvin.

Bilbaos konsulatdistrikt. Bilbao. Et herværende kommersielt organ opgir malmexporten til utlandet over Bilbao i 1908 til 3 321 505 tons. Denne export fordelte sig saaledes paa de forskjellige lande: Til England 2 383 691 tons, til Holland 672 409 tons, til Tyskland 9 329 tons, til Belgien 120 278 tons, til Frankrike 135 798 tons, ialt 3 321 505 tons.

Fra Santander har exporten av jernmalm i de to sidste aar stillet sig saaledes:

	1907.	1908.
Til England .	374 872 tons.	410 813 tons.
» Holland .	443 661 »	363 825 »
» Tyskland .	39 526 »	42 521 »
» Frankrike .	48 778 »	34 598 »

Ialt 906 837 tons 851 757 tons.

Særlig i de første maaneder av 1908 var exporten fra Santander meget liten. Efterhaanden tok

den sig dog op i aarets sidste del. Men det vil sees, at der er ikke liten reduktion fra 1907, særlig hvad angaar exporten til Tyskland (Holland). Exporten til England sees at være gaat op fra året forut.

Fra Gijon utskibedes i 1908 68 913 tons jernmalm til utlandet. Herav gik den overveiende del, 61 940 tons, til Holland, en ubetydelighet, 33 tons, til Belgien, resten til England.

Fra de øvrige nordspanske havne, hvor Norge er konsulært repræsenteret, har exporten av malm til utlandet i 1908 været ubetydelig eller ingen.

Fra Ribadesella eksportertes 21 717 tons jernmalm til England.

Fra Castro Urdiales utskibedes ifølge opgave i den ovennævnte «Revista Bilbao»:

Til England . . .	375 620 tons.
» Frankrike . . .	8 042 »
» Holland . . .	123 959 »

Tilsammen 507 621 tons.

I 1907 blev utskibningen av jernmalm fra denne havn opgit til i sin helhet 118 345 tons. Efter disse tal skulde der været en betydelig større utførsel i 1908 end i 1907, hvilket i betragtning av de foreliggende forhold ser urimelig ut. Det er ikke usandsynlig, at disse tal ikke er helt paalidelige. Imidlertid forholder det sig visselig saa, at der fra denne havn i de senere aar har foregaat en ikke ubetydelig malmutskibning.

Priserne paa jernmalm, der paa grund av krisen gik betydelig ned ut paa høsten 1907, har i 1908 holdt sig gjennomgaende endnu noget lavere.

Noteringen i Bilbao pr. ton for fob. levering for de 2 sidste aar hitsættes:

	1907.	1908.
Campanil 1ste sort sh. 17/ - à 13/-	13/-	13/-
do. 2den »	—	12/-
Rubio 1ste » » 17/ - à 12/6	11/-	11/-
do. 2den » » 14/ - » 11/-	10/-	10/-
Carbanat 1ste » » 17/ - » 14/-	13/-	13/-
do. 2den » » 15/6 - » 10/3	12/-	12/-

Den rike tilgang paa malm i Nordspanien har paa flere steder git støtet til en ganske stor virksomhet paa jern- og staalindustriens omraade. Det meste av denne industris produkter har sit marked inden landets egne grænser.

Av rujern eksportertes fra Bilbao til utlandet i 1907 25 739 tons. Efter «Revista Bilbao» skulde denne export i 1908 være gaat ned helt til 10 299 tons. Det sees, at det under enhver omstændighet ikke dreier sig om nogen utførsel av større omfang.

Nedgangen falder for den overveiende del paa exporten til England, som det vil sees av følgende opgave over denne exports fordeling paa de forskjellige lande:

	1907.	1908.
England . . .	18 668 tons.	2 420 tons.
Tyskland . . .	4 300 »	3 150 »
Holland . . .	1 190 »	— »
Belgien . . .	1 126 »	370 »
Frankrike . . .	25 »	1 009 »
Italien . . .	—	3 350 »
Andre lande .	400 »	— »

Ialt 25 739 tons. 10 299 tons.

Fra det store jern- og staalverk ved Bilbao, «Altos Hornos», blev der i 1905 for første gang eksportert jernbaueskinner til utlandet — ca. 10 000 tons til

Kalifornien. I 1906 utskibedes ca. 29 000 tons til mellemamerikanske jernbaneselskaper. Exporten av skinner til utlandet i 1907 var mindre, ca. 2 000 tons til England og ca. 3 600 tons til Mexiko. I 1908 har denne export andraget til ca. 2 000 tons, der fordeler sig med 6 573 tons til de finske statsbaner og 13 829 tons til det Asiatiske Tyrki.

For 1909 vites det nævnte verk at være beskæftiget med leverance til danske baner, likesom det ogsaa skal ha indleveret anbud paa saadant til norske statsbaner.

Vicekonsulen i Santander oplyser, at der derfra av kobber- og zinkmalm kun har været utført ubetydelige kvanta i 1908. Grubedriften har i det store og hele tat arbeidet under temmelig vanskelige vilkaar i det sidste aar paa grund av de lave priser, saa de fattigere gruber foreløbig delvis har maattet indstille driften.

Av vine exportertes i 1908 fra Bilbao 7 601 977 liter, hvorav 2 757 liter til Norge. Det dreier sig for den overveiende del om rødvin. Av det nævnte kvantum gik hele 6 777 287 liter til Syd- og Mellemamerika.

Cadiz konsulatdistrikt.

Vin. Exporten av vin fra Cadiz i 1908 utgjorde 17 045 100 liter (hvorav 213 091 liter til Norge), mot 18 261 025 liter i 1907 (hvorav 140 552 liter til Norge).

Salt. I aaret 1908 indhostedes 90 000 læster salt, hvorav anslaaet at fragaa 9 000 —»— ved smeltning for avskibningen.

Rest 81 000 —»— hvortil kommer
210 000 —»— beregnet lager den 1/1 08.

Tilsammen 291 000 —»— hvorav exportertes
i 1908 133 000 —»— hvorefter

158 000 læster laa lasteklare den 1. januar 1908.

Exporten av salt fra Cadiz i 1907 utgjorde 101 600 læster, mot 132 læster i 1908. Utførslen er saaledes steget med 31 400 læster. Til Norge exportertes i 1908 8 255 læster salt, mot 7 330 læster i 1907 og 1 540 læster i 1906.

Det er endnu ikke lykket salineeierne at faa dannet den i tidligere beretninger nævnte saltring, hvorfor priserne ogsaa i 1908 holdt sig meget lave. Før ringens opløsning i 1906 notertes prisen til p.tas 20.25 pr. læst, medens der i 1908 i gjennemsnit betaltes fra 15 til 15½ pesetas pr. læst (1 læst er 2 1/8 engelsk ton).

Da de tidligere saltrapporter efter ringens opløsning ikke længere utkommer, har ovenstaaende opgaver over beholdningerne maattet tages efter skjøn.

I Sanlucar de Barrameda indhostedes i 1908 3 200 læster salt. Salgsprisen var 19 pesetas pr. læst.

Export av diverse andre artikler:

Fra Cadiz: 529 077 kg. olivenolje.
163 466 » oliven.
1 233 944 » fikener.
603 093 » konserver (thunfisk og sardiner).
316 550 » kanarifrø.

Fra Sevilla: 5 312 503 » olivenolje.
14 712 857 » oliven.
8 082 028 » appelsiner.
2 407 906 » korktræ.

1 005 850 kg. kanarifrø.

539 134 » vin.

194 750 » uvasket uld.

Fra Huelva: 869 137 kastanjer.

71 650 » fikener.

935 720 » vin.

1 883 000 » fersk fisk og fiskekonserver.

Madrids konsulatdistrikt.

I april begyndte krisen at vise sig i Barcelona*), og omtrent 7 maaneder senere sporedes den i Madrid ved fallitter og betalingsindstillinger hos større handelshuse, likesom ogsaa hos en del mindre. Skjønt krisen ikke hadde saa haarde følger i Madrid, som den hadde i de større industrielle og kommercielle centrer, som f. ex. Barcelona, har den dog været aarsak til at forværre den trykkende økonomiske situation, som allerede føltes paa alle omraader. Livsforholdene er i virkeligheden blit meget vanskelige i Spaniens hovedstad, hvor alt er blit betydelig dyrere i de sidste otte aar, hvilket blandt andet sees derav, at priserne paa de allernødvendigste fødeemidler er steget i følgende procentsatser i tidsrummet 1900 — 1908:

Oksekjød 30 %; flesk 25.5 %; sardiner 23.5 %; klipfisk 45.4 %; ris 7.1 %; «garvan-sos» (en ertesort) 19 %; bønner 7.1 %; poteter 33.3 %; grønsaker 30.4 %; olje 35.5 %; egg 2.7 %; melk 40 %. Nedgang findes alene i brødpriisen. Gjennemsnittsstigningen kan anslaaes til omtrent 19 %.

Desuten er priserne paa beklædningsvarer likesledes steget, herrestoffer med 12 %, damestoffer med 28.5 % og skotøi med 46 %; likesom ogsaa behøvelsleilighetene for arbeidere og for de formuende klasser koster 100 % mere og for mellemklassen 50 % mere.

Alle disse vanskelige forhold har fremkaldt en indre kommerciel krise, som er blit forøket ved indflydelsen fra utlandet.

Kurser. For a vista-veksler paa Paris og London notertes i 1908 paa Barcelonas børs:

Maaned.	100 fres.		1 £.	
	Høiest.	Lavest.	Høiest.	Lavest.
Januar . .	114.90	113.45	28.92	28.52
Februar . .	115.50	114.50	29.07	28.83
Mars . . .	115.20	114.25	29.03	28.78
April . . .	115.20	114.50	28.95	28.74
Mai	114.95	113.25	28.88	28.46
Juni	113.85	112.30	28.62	28.23
Juli	113. —	112.05	28.40	28.15
August . .	112.80	111.80	28.35	28.10
September.	112.25	111.65	28.22	28.04
Oktober . .	112.90	111.35	28.34	27.97
November.	112.15	111.30	28.16	27.94
December .	111.70	111.30	28.09	27.94

Tyrkiet.

(Almindelige bemærkninger. — Nye jernbane-, vei- og havneanlæg. — Import og export. — Told. — Skibsfart. — Dampskibslinjer.)

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

*) Pengekrisen i Barcelona opstod ved betalingsindstilling i april 1908 av et større bomuldsspinderi, hvis passiva efter forlydende gik op til 12 millioner pesetas, og flere bankinstitutioner blev berørt derav og kom i økonomiske vanskeligheter. Senere forbedret situationen sig dog atter.

Med hensyn til de forandringer, som det i Tyrkiet den 24. juli 1908 indførte nye regime har medført paa det kommercielle omraade, kan bemærkes følgende:

Indfødte kjøbmænd kan nu uhindret reise fra den ene by til den anden; pas til Europa kan de faa ved blot at spørge efter det. Toldklareringen gaar lettere fra haanden; der stilles de stærkeste krav paa at forbedre administrationen og at udvikle landets naturlige hjælpemidler gennem indkaldelse af fremmede ingeniører og fagmænd paa de forskjellige omraader. Der hersker absolut pressefrihet, og mere end 100 aviser publiceres nu i hovedstaden.

Det nye, konstitutionelle regime kunde selvfølgelig, som enhver anden omvæltning, ikke andet end bringe med sig en krise i landets hele kommercielle stilling. De europæiske lande stillet sig, omend ikke ganske uinteresserede, saa dog avventende, hvad der naturlig maatte fremkalde en stagnation i handelen med udlandet. Men nu kan man ikke her tale om nogen uberettiget optimisme, hvad forholdenes udvikling angaar, idet man paa alle omraader, paa handelens, skibsfartens, industriens og det finansielle, overalt merker et nyt liv.

Det nye regime har i sin udmærkede publikation: «Programme du Ministère des Travaux Publics» klart redegjort for sit standpunkt og saktlig paapekt de vigtigste offentlige arbejder, som først bør igangsættes. Det er ikke smaa ting, det her dreier sig om. Der stilles store krav til administrationen, som imidlertid med ubildet blik har hat øinene aapne for nytten av at tilkalde utenlandsk sakkynndighed til omorganisationen.

Saaledes er M. Laurent knyttet til finansministeriet, admiral Sir Douglas Gamble er utseet til at reorganisere marinen, Mr. Crawford er knyttet til toldvæsenet og Sir William Willecks til de omfattende irrigationsarbejder i Mesopotamien, hvorved man mener at kunne indvinde 1 285 000 hektar land med en omkostning av £ 7 410 000, eller ca. 134 000 000 kr. Et arbeide, hvis betydning neppe kan overvurderes.

En række andre offentlige arbejder vil ogsaa straks bli sat igang. Saaledes store og omfattende arbejder paa de tyrkiske veie, jernbaner, havne etc., hvorover man nedenfor skal gi en kort oversigt. Endvidere arbeides der for installering av elektrisk lys, telefoner, sporvogne, en ren national bank etc., omend endnu intet definitivt foreligger. En omdannelse av det tyrkiske dampskibsselskap «Maksoussé» til et nationalt selskap er allerede iorden, og selskapet begynder med det første sin drift.

Det er især paa kommunikationsvæsenets omraade, at det nye regime har begyndt sit arbeide, idet det klart paapeker nødvendigheten av gode kommunikationer for landets kommercielle utvikling og en rationel utnyttelse av dets naturlige, rike hjælpemidler.

Veivæsenet, som for tiden befinder sig i en meget miserabel forfatning, foreslaaes fuldstændig repareret og sterkt utvidet ved nybygning i de vigtigere distrikter. Der er foreløbig lagt et program for 8 aar, hvorefter der aarlig skal utføres:

av større veireparasjoner	1 000 km.
« andre veiforbedringer	600 «
« nye veie	1 000 «
med en aarlig utgift av tyrkiske £ 1 200 000	ca. 20 mill. kr. — eller ialt i 8 aar ca. 160 mill. kr.

Jernbanevæsenet. Paa dette omraade foreslaaes et betydelig antal nye linjer til de vigtigere distrikter, saavel i europæisk som i asiatiske

Tyrki, og som, naar de engang er færdige, vil komme til at bidrage meget til at lette samfærdslen i det indre og dermed ogsaa bli en løftestang for al handel.

De foreslaaede nye linjer i det europæiske Tyrki er:

Mellem:	Længde:
Rodosto—Mouradi	km. 40
Démir Hissar—Djouma-i-Bala	» 107
Drama—Cavalla	32
Ianina—Sarandos	78
Florina—Durazzo	» 270
Papri—Elbassan	» 14
Karaferia—Trapezika—Kozana—Ianina	280
Gabrés—Trapezika	» 56
Baba—Eski—Kirk—Kilissé	» 45
Monastir—Perlepé	14
Kirk—Kilissé—Bulgarien (grænsen)	45
Tren—Lae de Presbe	10
Nichavee—Lae d'Ohrida	17
Topsin—Vardar	4

samt desuten følgende linjer avpolitisk betydning:

Mirdare (serbiske grænse)—Scutari og til havnen Lutehini med sidelinjer til Ipék og Iacova	km. 310
Komanova—Bulgariske grænse	» 78
Gluda—Platamona	90
Mitrovitza—Novibazar—Ouvatz	230

I alt km. 1 720

De foreslaaede nye linjer i det asiatiske Tyrki er:

Mellem:	Længde:
Panderma—Soma	km. 190
Samsoun—Sivas	434
Angora—Iosgat—Sivas	408
Sivas—Erzeroum (via Sarikli)	542
Sarikli—Eghine—Karpout—Diarbékir	390
Diarbékir—Bilis—Vansjoen	250
Eregli paa Bagdadbanen—Nigdé—Cesarée	187
Cesarée—Sivas	204
Rayak—egyptiske grænse	385
Héif—Bagdad (via Sadidjé)	645
Hanikine—Sadidjé	120
Bagdad—Nedjef	175
Trebizonde eller Tiréboli—Erzeroum	380
Erzeroum—Bayazid	360
Nedjef—Zubéir—Bassora	410
Zubéir—Persiske Bugt	110
Haran—Ourfa	30
Ada—Bazar—Hafsa; sidelinje til Eregli	170
Diarbékir—Ourfa	690
Tripoli—Kattine	100
Mekka—Djedda	75
— — — Medina	470
— — — Sanaa	960
Sanaa—det Røde Hav	260

I alt km. 7 945

De samlede anlæg anslaaes til en aarlig utgift for staten av £ 2 700 000, ell. ca. 45 mill. kr.

Havnevæsenet. Haand i haand med veivæsenets og jernbanevæsenets forbedring er der ogsaa planlagt en utbedring og nybygning av flere havne.

Saaledes er der foreslaat at gi koncession paa følgende anlæg, hvis omkostninger er anslaaet til:

Trébizonde ell. Tiréboli (Sortehavet) . . .	£ 350 000
Samsoun	900 000
Mersine	900 000
Dédeagatch	500 000
Tripoli (Syrien)	500 000
Santi Quaranta	300 000
Durazzo	400 000
Panderma	150 000

Ialt tyrk. £ 4 000 000

eller ca. 66 mill. kr.

Endvidere foreslaaes følgende anlæg, som vistnok ogsaa alle med tiden vil bli realiseret: Zoungouldah, Ineboli (det Sorte Hav, Derrudjé, Moudania, Rodosto (Marmarahavet), Alexandrette, Rizeh, Kérassoude, Ordou, Ounié, Terrné, Sinope, Amastra, Heraclée, Midia, Adalia, Latakia, Jaffa (Syrien), Ténédos, Mételin, Cavala, Rhodes (Archipelet), Benghazi (Afrika) og Tripoli.

Omkostningerne for disse anlægs vedkommende er anslaaet til 693 700 £ = ca. 11½ mill. kr., hvortil kommer kanalarbejder i det indre.

Handel. Hvad Tyrkiets handel med Norge angaar, er det vanskelig endog tilnærmelsesvis at angive dennes størrelse, idet man i Tyrkiet endnu ingen ordentlig, offentlig statistik har at bygge paa. De statistiske publikationer, som forefindes, er meget defekte og gir for Norges handel med Tyrkiet absolut ingen holdepunkter. De varer, som importeres fra Norge, findes nemlig ikke specielt opført i denne statistik som udført fra Norge, men kun som komme fra det transitland, hvor de er omklædt, in casu Tyskland, England eller Belgien.

Heri vil der imidlertid nu indtræde en forandring til det bedre, idet den ovennævnte Mr. Crawford, som av den tyrkiske regering er engageret for at organisere toldvæsenet, har draget omsorg for, at varernes fabriktionsland vil bli at opgi ved fortoldningen. De fremtidige statistiske publikationer vil herved komme til at gi et mere korrekt billede av Tyrkiets handel med de enkelte lande, hvorved de vil vinde adskillig i interesse for vort land.

Desuten hengaar der i Tyrkiet urimelig lang tid mellem statistikkens optagelse og dennes offentliggjørelse.

Den absolut bedste og nyeste statistik, som foreligger, er for byen Konstantinopel, og da denne by optar omtrent 25 å 40 procent av hele Tyrkiets handelssamkvem med utlandet, gir denne statistik et ganske godt billede av landets import og export.

Det er første gang, denne statistik foreligger for Konstantinopels handel, og den indeholder, selv om den lider av ovennævnte mangel med hensyn til varernes fabriktionsland, dog adskillig av interesse. Værdiangivelserne siges heller ikke at være ganske paalidelige, likesom varernes klassifikation later noget tilbage at ønske. Statistikken gjengives nedenfor:

Importen av de vigtigste artikler til Konstantinopel i aaret 14. mars 1907 til 13. mars 1908 var:

	Vægt i tons.	Værdi i kr.
Heste (levende)	—	91 000
Kjør do.	—	691 000
Faar do.	—	546 000
Gjeter do.	—	18 200
Torret kjød (spastimira)	35	30 900
Skinke etc.	109	123 700
Svine- og gaasefett	33	21 800
Smør, saltet og ferskt	224	345 000
Sibirisk smør.	55	104 000

	Vægt i tons.	Værdi i kr.
Fett og margarin	5 403	3 185 000
Øst	493	535 000
Melk m. v.	34	23 600
Fisk	105	43 600
Saltet fisk i tønder	308	138 000
Torret og roket fisk	231	109 000
Hvete	95 066	15 397 000
Byg	14 365	1 892 000
Mais	658	120 000
Ris	6 225	1 620 000
Hvetemel	43 365	8 717 000
Skibskjæks	104	78 260
Havremel etc.	2 247	364 000
Poteter	4 750	418 000
Gronsaaker	1 446	364 000
Sukker	23 786	6 825 000
Kaffe	2 850	2 000 000
The	336	673 000
Vin paa fat	826	182 000
Vin paa flasker	131	163 000
Kognak, rum etc.	685	291 000
Øl paa fat	751	218 000
Øl paa flasker	170	54 000
Alkohol forøvrig	2 728	1 345 000
Sardiner i bokser	327	236 000
Preserverede gronsaaker	338	145 000
Saft	67	64 000
Sukkervarer	468	284 000
Kjæks og kaker	190	155 000
Kakao	11	18 000
Chokolade	221	455 000
Frugt, pickles etc.	71	29 000
Kul	110 718	2 292 000
Koks	1 498	50 000
Soda	703	78 260
Svovlsyre	165	20 000
Svovl	262	34 000
Træ og bark til garvning	786	162 000
Skriveblæk	65	44 000
Olje	329	140 000
Skosvæerte etc.	144	95 000
Petroleum	29 200	4 900 000
Benzin	41	20 000
Nafta etc.	262	114 000
Tjære og bek	665	73 000
Olivenolje	112	80 000
Stearinlys	591	590 000
Alm. sæpe	535	291 000
Medicin	955	1 074 000
Levertran (av torsk)	97	70 000
Marmor	4 006	182 000
Cement	14 457	723 000
Teglsten	7 750	200 000
Porcellæn	864	637 000
Vindusglas	1 338	345 000
Tomme flasker	1 031	218 000
Lampeglas	254	109 000
Alm. glasvarer	921	564 000
Finere	311	218 000
Stangjern	7 736	1 374 000
Jernbaneskiner	2 052	418 000
Jernsenge	270	819 000
Kjøkkentøi (jern)	488	382 000
Laase, bolter etc.	1 319	891 000
Knive	365	382 000
Blikvarer	464	673 000
Zink og zinkvarer	764	537 000
Bly og blyvarer	444	195 000
Kobber og kobbervarer	295	400 000

	Vægt i tons.	Værdi i kr.
Nikkel og nikkelvarer	24	64 000
Støpejernsvarer	3 130	118 000
Tomkasser	1 853	156 000
Simple trævarer	866	382 000
Finere do.	117	200 000
Træstole	203	182 000
Andet bohøve av træ	249	327 000
Fyrstikker av træ	406	273 000
Do. — voks	1 038	400 000
Bygningstømmer	—	2 129 000
Skriv- og trykpapir	3 757	1 383 000
Pakpapir	5 035	726 000
Træk- og filterpapir	277	109 000
Pap etc.	2 270	451 000
Cigarettpapir	767	782 000
Tapeter	95	55 000
Papæsker	87	127 000
Spillekort	101	91 000
Ubearbejdet lær	596	637 000
Saalelær	815	2 366 000
Skotøi	41	327 000
Albums, lommebøger etc.	25	160 000
Militærtøi	699	2 530 000
Klæde	275	1 310 000
Bomuldsvarer, blekede	1 283	3 300 000
Do., ublekede	2 630	4 770 000
Do., trykte	4 300	13 830 000
Bomuldsstrømper etc.	808	3 095 000
Taugverk	608	436 000
Lintøi («demi»)	401	855 000
Sækkestric og sækker	1 035	655 000
Færdige klær	347	2 550 000
Herrehatter	26	164 000
«Fezzes»	197	1 183 000
Galoscher	712	1 420 000
Dampkjedler	66	72 000
Dampmaskiner etc.	342	291 000
Symaskiner	1 126	1 292 000
Motorer	109	78 000
Elektr. apparater	61	72 400
Paraplyer	196	309 000
Korsetter og hvalben	15	85 000
Knapper etc.	49	151 000

Exporten av de vigtigste artikler fra Konstantinopel i aaret 14. mars 1907 til 13. mars 1908 var:

	Vægt i tons.	Værdi i kr.
Smør, saltet og ferskt	24	43 600
Fett og margarin	15	20 200
Ost	42	42 000
Egg	3 000	1 721 000
Appelsiner og citroner	2 147	436 800
Anden frugt	672	138 300
Tørret do.	87	36 000
Preserverede grønsaker	247	73 000
Syltetøi	2 021	1 400 000
Sukkervarer	272	107 000
Nøtter	30	78 200
Honning	24	67 300
Ubearbejdede gjeteskind	147	214 000
— — — saueskind	405	598 000
Gjetehaar («mohair»)	2 528	6 812 000
Persiske og tyrkiske tepper	185	1 274 000
Ubearbejdet silke	399	804 000
Silketøier	691	646 000
Ubearbejdet merskum	805	237 800
Indvolde av dyr	90	569 000

Forøvrig kan angaaende exporten fra Tyrkiet i 1908 merkes følgende:

Uld. Exporten fra Marmarahavet var i 1908 mindre end almindelig. Hovedmængden av klipningen blev kjøpt for lokalt forbruk, enten av teppefabrikanterne eller av regjeringen, hovedsagelig for at dække armeens behov i klæde.

Gjetehaar («mohair»). Paa grund av den store dødelighet blandt gjeterne i begyndelsen av aaret var klipningen 30 à 40 % mindre end sedvanlig. Exporten utgjorde omtrent 35 000 baller.

Hvete. Der var ogsaa en ubetydelig export av denne artikkel. Anatolien konsumerte omtrent hele sin produktion, og kun litet blev igjen for export eller til at dække efterspørslen fra Konstantinopel, som derfor hovedsagelig blev forsynet fra Bulgarien og Rumænien.

Byg. Paa grund av tørken var høsten daarlig; og exporten fra Anatolien utgjorde kun ca. 12 000 tons.

Havre. Exporten var omtrent et middelaars, eller ca. 15 000 tons.

1908 var i sin almindelighet for handelen et daarlig aar. Landet var ikke kommet sig efter de daarlige kornavlinger der nærmest foregaaende aar, likesom den alvorlige dødelighet blandt gjeterne ogsaa hadde en uheldig indflydelse. Handelen led ogsaa sterkt under revolutionen og de usikre forhold, den bragte med sig, samt komplikationerne med Østerrike-Ungarn og Bulgarien, hvilket alt øvet en stagnerende indflydelse paa markedet. For 1909 synes der imidlertid at være fremgang paa flere omraader, og utsigterne stiller sig i det hele bedre.

Hele Tyrkiets handelssamkvem med de enkelte lande vil fremgaa av nedenstaaende statistik over landets import og export i aarene 1905, 1906 og 1907.

Import til Tyrkiet:

	1905. £	1906. £	1907. £
England	6 965 000	8 352 000	7 869 000
Østerrike-Ungarn	3 833 000	4 631 000	4 496 000
Tyskland	3 552 000	3 555 000	4 087 000
Italien	2 860 000	3 545 000	3 152 000
Frankrike	2 221 000	2 365 000	2 319 000
Rusland	1 540 000	1 538 000	2 115 000
Belgien	1 030 000	1 326 000	1 257 000

Export fra Tyrkiet:

	1905. £	1906. £	1907. £
England	5 948 000	6 472 000	6 830 000
Frankrike	4 039 000	4 580 000	4 766 000
De Forenede Stater	2 317 000	2 675 000	3 019 000
Tyskland	2 578 000	2 700 000	2 961 000
Italien	2 212 000	2 255 000	2 524 000
Østerrike-Ungarn	1 882 000	1 915 000	1 732 000
Belgien	901 000	1 087 000	1 053 000
Rusland	570 000	707 000	755 000

Told. Der pleies for tiden officielle forhandlinger med magterne om toldens forholdelse fra 11 til 15 % ad valorem, hvilket sandsynligvis vil gaa igjennem, omend endnu intet definitivt foreligger.

I denne forbindelse tillater generalkonsulatet sig igjen at minde om, at det nye toldreglement kræver, at enhver faktura herefter maa forevises i original og være undertegnet av vedkommende fabrikk eller sælger av varer samt bekræftet som følger:

«Nous certifions que cette facture est authentique et qu'elle est la seule émise par notre maison pour les marchandises y mentionnées».

Datum og underskrift.

Skibsfart. Fragtmarkedet paa Sortehavet, Azow og Donau har i de sidste aar i nær forbindelse med den overflod paa tonnager, som i det hele har præget verdensmarkedet, været daarlig. I den aller-sidste tid har det dog bedret sig noget, og en fastere tendens med livligere efterspørgsel gjør sig gjældende.

Til belysning af Konstantinopels skibsfart skal man nedenfor hitsætte en tabel, som viser antallet og tonnagen av de skibe, som er klareret i denne havn i 1908, med angivelse av, hvordan de fordeler sig paa de forskellige farvande:

Flag.	Ankommet fra og klareret til Sortehavet.		Ankommet fra Sortehavet og klareret til Middelhavet.		Ankommet fra og klareret til Middelhavet.		Ankommet fra Middelhavet og klareret til Sortehavet.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britisk	33	9 197	1 294	2 559 785	62	101 761	1 297	2 564 626	2 686	5 235 369
Græsk	141	76 021	758	906 659	394	106 905	769	909 725	2 062	1 999 310
Østerriksk-ungarsk	26	13 910	165	338 976	1	1 214	165	338 976	357	693 076
Tysk	—	—	168	324 335	14	27 761	169	325 031	351	677 127
Ottomansk	144	68 748	42	24 935	97	37 255	42	24 872	325	155 810
Andre flag	116	73 634	504	764 808	89	83 051	509	775 667	1 218	1 697 160

Denne tabel indbefatter ikke seilskibe og mindre kystfartøier, samt de regulære linjeskibe, som i stort antal anløper denne havn.

Hvad Norges skibsfart paa Tyrkiet angaar, utgjorde i aaret 14. mars 1907 til 13. mars 1908 antallet av klarerede skibe 57 med en samlet drægtighed av 97 433 tons.

Antallet av de i Konstantinopel klarerede norske skibe har i de sidste 12 aar utgjort:

1898 . . . 20	1902 . . . 61	1906 21	Op- og nedfart til Sortehavet er her regnet som én klarering.
1899 . . . 14	1903 . . . 59	1907 18	
1900 . . . 13	1904 . . . 31	1908 13	
1901 . . . 33	1905 . . . 19	pr. 1/12 1909 . 40	

De vigtigste regulære linjer, som anløper Konstantinopel, er:

Khedral Steamship Company	britisk.
Wilson Line, Hull	—»—
Cunard Line, Liverpool	—»—
Moss Line, Liverpool	—»—
Pappayanni Line, Liverpool	—»—
Ellerman Line	—»—
Westcott & Laurence	—»—
Norddeutscher Lloyd, Bremen	tysk.
Hamburg—Amerika Linjen, Hamburg	—»—
Deutsche Levante Linie, Hamburg	—»—
Siebert Linie, Hamburg	—»—
Messageries Maritimes	fransk.
Fraissinet & Co.	—»—
N. Paquet & Co.	—»—
Det Forenede Dampskibsselskab, Kjøbenhavn	dansk.
Danish Russian Steamship Co. Ltd.	—»—
Russian Company	russisk.
Florio & Rubattino	italiensk.
Adolf Deppe, Antwerpen	belgisk.
Mahsoussé Administration	tyrkisk.
Coritgi & Co.	—»—
Panhellenic Co.	græsk.

Cypern.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *G. D. Pierides*, Larnaca.

Skibsfart. Cypern blev i 1908 anløpet av ialt 374 dampskibe dr. 433 771 tons (hvorav med ladning 314 dr. 379 209 tons) og 979 seilskibe dr. 43 888 tons. Det britiske, østerrikske, franske, græske og italienske flag repræsenterer den største tonnager. Ingen norske skibe anløp øen i 1908.

Import. Blandt de i 1908 importerede varer kan nævnes følgende: smør (værdi 8 853 £), fisk, tørret og saltet (5 565 £), hermetiske og anderledes konserverede levnetsmidler (8 223 £), trælast (29 606 £), fyrstikker (48 671 gross, værdi 2 204 £, hvorav fra Sverige 2 700 gross), papir (trykpapir 595 £, cigaretpapir 2 039 £, andre sorter 2 782 £). Der foregik ingen import fra Norge.

Export. Blandt de vigtigere exportartikler i 1908 kan nævnes: johannesbrød (188 841 £), hvete (100 675 £), byg (92 130 £), cigaretter (4 167 £), silkekokoner (18 015 £).

Fijioerne.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Chr. Kaud*, Levuka.

Import. Blandt importartiklerne i 1908 kan nævnes følgende: øl (værdi 6 189 £), fisk (10 808 £), landbruksmaskiner (5 199 £), trælast (39 109 £).

Export. De vigtigste exportartikler var i 1908 sukker (647 306 £), kopra (154 488 £), green fruit (62 217 £).

Skibsfart. Fijioerne blev i 1908 anløpet av 134 utenlandske skibe dr. 244 173 tons.

Ingen norske skibe har i 1908 besøkt Fiji, da al kopraen nu gaar med dampskibe til Australien og New Zealand og derfra videre til Europa.

Da der ikke har været nogen orkan i 1909, vil utforskn i dette aar bli betydelig større end i 1908, især av kopra, sukker, kakao og the.

Bergverksdrift. Guld, sølv og kobber er i den sidste tid blit fundet paa Fijioerne, og man venter, at en masse guldgravere inden kort tid vil indvandre fra Australien og New Zealand.

Malta.

Skibsfart. — Fragter. — Import. — Export.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Oscar Gollcher*, La Valetta.

Skibsfart. Malta blev i 1908 anløpet av følgende skibe:

	Dampskibe.	
	Antal.	Tons.
Engelske	1 146	2 440 989
Osterriksk-ungarske	522	414 555
Tyske	304	563 659
Italienske	226	304 511
Hollandske	70	95 872
Franske	58	51 395
Græske	37	34 918
Belgiske	14	19 399
Danske	13	14 248
Norske	12	21 887
Russiske	6	5 017
Svenske	5	4 041
Tyrkiske	4	513
Spanske	2	3 499
Rumanske	1	1 480

Ialt 2 420 3 975 983

	Seilskibe.	
	Antal.	Tons.
Italienske	687	29 012
Græske	64	5 046
Tunesiske	34	1 924
Tyrkiske	21	3 136
Maltesiske	16	2 184
Montenegrinske	3	557
Kretensiske	2	176
Osterriksk-ungarske	2	145
Engelske	1	122
Samos	1	70

Ialt 831 42 372

Fragterne for kul fra England varierte i 1908 mellem 5 sh. 6 d. og 6 sh. 6 d. pr. ton.

Import. De vigtigste importartikler var i budgetaaret 1907—1908: kul (461 129 tons i 1908), korn (104 346 quarters), mel (134 910 malt. kvint. à 175 lbs.), olivenolje (30 740 caffisi à 4½ gall.), bomuldsfrøolje (49 319 caffisi), vin (290 691 malt. tdr. à 9½ gall.), øl (1 166 909 gall.), spirituosa (140 304 gall.), levende kvæg (19 401 str.), petroleum (1 766 544 gall.), sukker 63 142 malt. kvint.), poteter (75 882 malt. kvint.), tobak (5 522 kvint.)

Export. Nogen opgave over exporten kan ikke meddeles, da der for 1908 ikke er blit publiceret nogen exportstatistik.

Skibsfarten paa Nederlandsk Indien.

Generalkonsul *A. Ploos van Amstel*, Batavia, har indberettet, at der i 1908 til Nederlandsk Indien ankom 27 norske skibe dr. 97 993 m.³

Til nedennævnte steder, hvor Norge er konsuleret repræsenteret, ankom der i 1908 følgende antal norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Drægtighed i m. ³	Antal.	Drægtighed i m. ³
Batavia	5	30 371	4	5 975
Sourabaya	3	15 282	—	—
Padang	1	6 519	2	3 055

St. John, Antigua.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *R. Warneford*.

Handel. Kolonien Leeward Islands import opgik i 1908 til en værdi af £ 1 103 907. Den meste import foregik fra de Forenede Stater, Kanada og Storbritannien. Exporten gik væsentlig til Kanada og Storbritannien og bestod bl. a. af sukker og bomuld.

Skibsfart. Den samlede drægtighed af ankomne og avgaaede skibe til samtlige havne i kolonien var 2 507 557 tons.

Av norske skibe ankom 14 dr. 18 891 tons.

Liberia.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *G. Lange*, Monrovia.

Skibsfart. I aaret 1908 ankom ingen norske skibe til Monrovia.

Skibsfarten paa Monrovia stillet sig i de tre sidste aar som følger:

Skibe	1906.		1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Tyske	223	487 460	249	487 460	223	449 385
Britiske	109	196 486	111	205 958	100	194 789
Franske	12	13 533	13	16 200	11	16 193
Spanske	12	20 064	12	17 449	9	18 381
Norske	2	5 504	—	—	—	—

Import. Blandt de forskellige importartikler i 1908 kan nævnes følgende: fisk i tdr. 4 596 tdr. (à 200 lbs.), værdi 13 456 \$; stokfisk 445 616 lbs., værdi 28 586 \$; fyrstikker 172 kasser, værdi 1 544 \$.

Exporten bestod i 1908 væsentlig af kaffe, piassava, palmekjerner og palmeolje.

St. John, N. B.

Aarsberetning for 1909 fra vicekonsul *J. Rogden Thomson*.

Trælast. Det herværende lager af planker var ved utgangen af aaret 1909 meget større end det foregaaende aar og bestod af 25 000 stds. bestemt for export. Priserne for furuplanker for det engelske marked var i 1909 i gennemsnit \$ 25 pr. standard og for det amerikanske marked \$ 28 à 33. Exporten af furuplanker etc. til Storbritannien utgjorde i 1909 ca. 140 mill. sup. fot og af birkelast ca. 3 300 tons. Til Argentina exportertes ca. 8½ mill. sup. fot trælast.

Exporten utgjorde i 1909 en værdi af ca. 24½ mill. \$ og bestod foruten af trælast af ca. 7½ mill. bush. korn, 22 923 str. kvæg, 12 068 tons ho, 79 934 tdr. æbler, et stort kvantum mel etc.

Fragterne til Storbritannien var i 1909 gennemsnitlig 31/3 à 37/6 for hele ladninger og for mindre partier med de regulære dampskibslinjer 25/— à 37/6.

Indhold:

Cypern s. 15. — Fijioerne s. 15. — Liberia s. 16.
Malta s. 16. Nederlandsk Indien s. 16. St.
John, Antigua s. 16. St. John, N. B. s. 16. —
Spanien s. 1. — Tyrkiet s. 11.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 2.

Maanedsutgaven.

Februar 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

England.

(Import. — Export. — Handelsflaate. — Skibsbygning. — Skibsfart. — Mønstringsforretninger. — Blyth: Skibsfart; kul; mønstringsforretninger; havneforhold; fragter. — Cardiff: Skibsfart; handelsomsætningen med Norge; kul; trælast; fragter; hyrer. — Grimsby: Trælast; træmasse; metaller; kul; is; fragter; fiskerier; import av smør og egg; skibsfart; havneforhold. — Jersey: Import; skibsfart. — Lowestoft: Fiskerier; sildehandel. — Newcastle: Kul; trælast; skibsfart; fragter; mønstringsforretninger; skibsbygning; import fra Norge.)

Aarsberetning*) for 1908 fra generalkonsul *Waldemar Eckell*, London.

Paa alle omraader betegner aaret 1908 en nedgangperiode. Krisen i Amerika øvet en lammende indflydelse ogsaa paa det herværende marked, og der var neppe en industrigren, der ikke berørtes av de daarlige tider.

Den offentlige statistik over værdien av Storbritanniens import og export i de sidste tre aar avgir i saa henseende det bedste bevis:

Importen utgjorde:

	1906.	1907.	1908.
	1 000 £.	1 000 £.	1 000 £.
Føde- og drikkevarer			
samt tobak	238 158	247 291	244 134
Raamaterialer og væsent-			
lig ubearbeidede varer	211 103	241 249	203 455
Forarbeidede varer . . .	156 185	154 904	143 085
Andre varer	2 443	2 364	2 279
Tilsammen	607 889	645 808	592 953

Nedgang viser særlig bomuld (fra £ 70 458 197 i 1907 til £ 55 834 883 i 1908), korn og mel (fra £ 75 409 156 til £ 72 733 334), levende kvæg og kjød (fra £ 51 888 213 til £ 49 448 334), malm, trælast, uld og andre raamaterialer for tekstilindustrien, oljer og fetstoffer samt tekstilvarer, medens der er nogen oppgang for tobak samt lær og arbeider av lær.

Exporten av britiske produkter viser følgende tal:

	1906.	1907.	1908.
	1 000 £.	1 000 £.	1 000 £.
Føde- og drikkevarer			
samt tobak	21 116	22 730	21 938
Raamaterialer og væsent-			
lig ubearbeidede varer	43 267	55 003	52 382
Forarbeidede varer . . .	305 528	342 025	296 955
Andre varer	5 664	6 277	5 828
Tilsammen	375 575	426 035	377 103

Nedgangen rammer her sterkest jern og staal og arbeider derav samt bomuldsvarer, uldvarer og andre tekstilvarer.

Endelig hitsættes en oppgave over utførslen av utenlandske og koloniale varer:

	1906.	1907.	1908.
	1 000 £.	1 000 £.	1 000 £.
Føde- og drikkevarer			
samt tobak	12 049	12 170	10 879
Raamaterialer og væsent-			
lig ubearbeidede varer	46 921	52 578	45 310
Forarbeidede varer . . .	25 942	27 007	23 255
Andre varer	190	187	179
Tilsammen	85 102	91 942	79 623

Saa vel importen som exporten viser altsaa en betydelig mindskning. Det bør imidlertid i saa henseende erindres, at det nærmest foregaende aar hadde exceptionelt høie tal at fremvise. Sammenligner man derimot 1908 med 1906, er forskjellen ikke paa langt nær saa stor. Exporten av britiske varer var til og med noget større i 1908.

Den offisielle *diskonto* var ved aarets begyndelse ikke mindre end 7 %, men nedsattes allerede den 2. januar til 6 % og sank efterhaanden, indtil den den 28. mai naadde 2½ %, paa hvilket punkt den blev staaende aaret ut.

Med hensyn til vareomsætningen mellem Norge og Storbritannien hitsættes de offisielle statistiske oppgaver. Til sammenligning hitsættes, hvad importen hertil angaar, den samlede import fra utlandet og kolonierne:

Import.

I. Toldfri varer.

	Den hele import.		Derav fra Norge.	
	Mængde.	Værdi i £.	Mængde.	Værdi i £.
Smør	4 210 821	24 080 912	27 384	155 170
Eddikesyre, ikke for bordbruk	60 056	67 075	11 515	12 088
Kalciumkarbid	256 317	158 446	204 922	126 767

*) Enkelte utdrag av beretningen, der allerede er offentliggjort i ukeutgaven, utelates her.

		Den hele import.		Derav fra Norge.	
		Mængde.	Værdi i £.	Mængde.	Værdi i £.
Soda	cwts.	124 263	101 424	4 507	4 754
Ikke specificerede kemiske produkter	—	—	1 943 934	—	2 889
Droger	—	—	1 016 150	—	105 767
Fersk fisk: Sild	»	1 000 259	220 396	796 972	171 452
— » — andre slags	»	453 523	420 659	39 100	55 670
Skaldyr (undtagen østers)	»	83 199	45 605	1 958	2 059
Sardiner i æsker	»	252 406	653 891	72 404	182 622
Anden fisk i do.	»	29 402	78 519	12 631	25 922
Anderledes præpareret fisk	»	411 469	497 599	168 102	234 326
Bær	»	101 921	121 659	1 317	1 279
Glas: Flasker	gross	1 416 508	589 783	7 789	3 251
Lim	cwts.	215 510	435 619	1 547	2 185
Hø	tons	42 321	155 025	3 165	12 236
Raa huder, tørre	cwts.	357 375	1 215 119	5 329	20 125
— » — vaate	»	681 086	1 836 849	16 026	41 724
Maskinremme av lær	»	4 694	53 768	640	4 979
— » — andre slags	»	3 756	33 599	535	4 174
Gjødningsstoffer, ikke specificerede	»	127 451	287 749	864	6 647
Margarin	»	813 447	2 081 245	4 866	11 555
Fyrstikker, sikkerhets-	gross	6 532 255	327 573	517 498	26 824
» andre	»	5 089 429	281 095	442 370	22 115
Kobbermalm	tons	110 129	1 116 680	414	2 956
Gammelt kobber	»	2 304	107 460	149	5 172
Jernmalm	»	5 936 808	4 809 628	227 665	210 109
Gammelt jern og staal (undtagen jern- baneskinner)	»	24 265	64 046	709	1 677
Traadstift	»	43 427	444 419	685	7 428
Spiker og søm	»	5 622	110 285	1 579	28 714
Ikke specificerede arbeider av jern og staal	»	21 769	606 979	334	12 338
Jern- og kobberkis	»	758 910	1 233 713	66 767	99 781
Ikke specificeret, ubearbejdet metal	»	5 728	530 281	393	26 803
Flote	cwts.	6 862	26 556	1 345	4 564
Kondenseret, usukret melk	»	36 393	62 315	28 050	47 868
Andre slags preserveret, usukret melk	»	8 206	6 446	587	866
Fiskeolje	tønder	32 137	601 041	3 328	67 674
Tryk- og skrivpapir i ruller	cwts.	1 593 282	905 323	541 418	305 001
do. do. ikke i ruller	»	1 802 104	1 493 543	549 418	309 089
Pakpapir	»	2 411 518	1 648 479	731 307	449 125
Pap	»	1 059 677	509 216	51 748	24 492
Træmasse, kemisk, tør	tons	288 655	2 395 023	77 665	660 842
do. do. vaat	»	27 296	107 197	10 976	44 478
do. mekanisk, tør	»	9 526	51 782	2 192	11 389
do. do. vaat	»	422 957	1 071 806	277 988	682 868
Andre stoffer for papirfabrikation	»	11 428	87 478	283	2 451
Vildt	—	—	118 206	—	6 970
Upræparerede gjeteskind	stk.	11 316 966	1 237 728	5 420	1 187
Sæliskind	»	379 558	344 718	61 243	16 646
Sten	tons	1 214 526	1 171 443	79 407	110 721
Eddike og eddikesyre for bordbruk	gallons	459 502	28 747	82 738	5 386
Hvalbarder	cwts.	5 572	56 194	741	2 331
Trælast, huggen, gran og furu (undtagen pitprops og minetømmer)	loads.	547 909	1 276 865	36 625	75 412
Pitprops og minetømmer	»	3 041 241	3 579 355	215 471	336 920
Saget eller høvlet trælast: Furu og gran	»	5 320 664	13 818 192	380 551	1 115 641
do. do. ikke specificeret	»	167 766	702 935	890	2 226
Stav	»	147 025	682 105	28 846	85 651
Færdige huse og snedkerarbeide	—	—	209 632	—	8 656
Andre arbeider av træ (kosteskafter etc.)	—	—	1 313 353	—	29 619
Uldfiller	tons	39 059	764 794	232	4 414
Ikke specificerede, ubearbejdede varer	—	—	245 658	—	16 594
— » — bearbejdede	»	—	1 421 613	—	17 196
Pakkepost	pakker	1 458 064	1 448 986	10 201	13 553

II. Toldpligtige varer.

Øl	Fater à 36 gallons	55 629	154 969	1 143	3 267
Sukret, kondenseret melk, uskummet	cwts.	407 690	940 058	64 213	128 253
do. do. skummet	»	475 108	602 619	2 036	2 634
Tobak, uforarbejdet	lbs.	58 640 437	2 032 547	336 552	9 635

Export til Norge.

I. Britiske varer.

	Mængde.	Værdi i £.		Mængde.	Værdi i £.
Vandtætte klær	—	16 449	Maskinremmer	cwts. 754	8 490
Ammunition m. m.	—	2 192	Gjødningstoffer, basisk		
Ledige sækker	dusin 26 492	6 551	slagg	tons 8 232	13 345
Kjæks og kaker	cwts. 2 960	9 593	do. superfosfater »	6 278	9 484
Blanksværte m. m.	» 3 590	4 363	do. ikke specificerede »	2 090	5 664
Galoscher	dusin par 1 820	3 328	Saltet kjød	cwts. 15 373	7 541
Arbeider av kautschuk			Medicinvarer	» —	2 429
undtagen klær og skotøi		5 630	Forarbejdede metaller,		
Alunholdige sulfater	cwts. 16 833	1 870	yellow metal tons	85	5 947
Klørkalk	» 9 599	2 199	do. andre slags	» 240	23 281
Destilleret glycerin	» 2 456	5 728	Jern, ikke specificeret	» 28 044	73 668
Soda, sulfat	36 115	2 912	Stang-, vinkel- og facon-		
Soda, andre slags	cwts. 4 919	1 116	jern	» 712	5 198
Ikke specificerede			Støpejern og arbeider derav	» 496	6 794
kemikalier	» —	28 997	Smedejern og arbeider		
Kul	tons 1 940 913	1 079 063	derav »	113	3 242
Koks	» 122 462	85 966	Arbeider av jern- og staa-		
Tougværk	cwts. 6 900	14 401	traad	» 557	15 576
Havre	» 5 671	3 110	Jern- og staauplater av		
Hvetemel	» 354 313	180 573	mindst 1/8 tommes		
Maismel	» 5 270	2 540	tykkelse	» 16 161	108 893
Bomuldsgarn, graat	lbs. 1 675 400	79 623	Galvaniserede jernplater	» 1 518	19 737
do., bleket og			Fortinnede plater	» 14 768	188 187
farvet	203 800	9 551	Baandjern	» 202	1 706
Bomuldsvarer, stykke-			Ankere og kjættinger	» 1 966	29 420
varer av hel bomuld,			Smedede jern- og staaup		
ublekede	yards 2 141 300	29 431	m. m.	» 2 495	43 419
do. blekede	» 2 776 900	37 960	Støpte jern- og staaup m. m.	» 2 906	16 543
do. ikke specificerede »	1 668 000	29 320	Spiker, skruer og nagler	» 128	3 877
do. farvede	» 5 123 300	114 373	Stang-, vinkel- og facon-		
do. forarbejdet helt			staaup	» 8 965	62 347
eller delvis av			Arbeider av staaup eller av		
farvet garn	» 141 200	2 747	staaup og jern	» 87	2 349
do. sytraad	lbs. 111 800	14 223	Arbeider av bly	tons 452	6 867
do. ikke specificeret »	—	11 122	Tin, uforarbejdet	» 131	17 635
Knivsmedarbejde	—	1 556	Linfrøolje, ren	» 215	5 045
Materiale for tandlæger			Ikke specificerede oljer	—	27 642
undt. instrumenter	—	2 818	Voksduk og linoleum for		
Maskinpakning	cwts. 1 463	4 143	gulvbeklædning kvadrat-yards	179 900	10 173
Saltet fisk, sild	tønder 4 641	7 826	Malerfarver m. m.	cwts. 18 900	14 764
» torsk	cwts. 40 471	21 338	Matvarer, ikke specificerede	—	3 081
» » ikke specificeret	» 4 556	1 975	Salt (undtagen bordsalt)	tons 24 257	15 601
Fiskeredskaper	—	11 739	Dampskibe av jern eller		
Lim	cwts. 35 805	4 519	staaup: skrog og tilbehør		
Fett og talg	» 7 794	11 092	brutto tons	30 846	283 786
Mindre manufakturvarer,			do. do., maskiner	—	101 047
modevarer etc.	—	11 811	Sæpe i stænger og tabletter	cwts. 5 955	8 630
Kortvarer	cwts. 6 399	30 223	Spirituosa, britisk og irsk		
Straahatter	dusin 3 770	2 428	proof gallons	126 880	42 428
Verktøi	—	18 576	Skrivemateriale, undtagen		
Jutevarer, stykkevarer	yards 7 075 400	52 317	papir	—	3 849
do. andre slags	—	1 249	Slipes- og møllestenene	tons 2 223	6 832
Lær	cwts. 1 976	18 046	Sukker, raffineret og kandis	cwts. 10 361	6 892
Arbeider av lær undtagen			Sirup	» 112 140	56 150
skotøi, handsker og ma-			Uld, shoddy m. m.	lbs. 851 200	24 495
skinremme	—	1 808	» avfald	» 432 900	19 159
Linvarer: Seilduk	yards 181 600	9 453	» kamuld	» 457 300	28 849
do. sytraad	lbs. 247 300	23 958	Uldgarn, karegarn	» 14 500	1 234
Maskiner: Kraftmaskiner			» kamgarn	» 1 171 300	105 297
undt. elektriske, ikke			Uldtøier	yards 133 000	18 873
specificerede	—	28 263	» av kamgarn	» 78 800	5 503
Maskineri for gruber	tons 62	3 711	Gulvtepper av uld	» 22 100	2 789
Symaskindele	» 225	15 693	Uldvarer, undt. strømper	—	31 911
Maskiner, undt. kraft- og			Ikke specificerede smaa		
elektriske maskiner, ikke			uldvarer	—	21 569
specificerede	» 3 446	129 487	Ikke specificerede forar-		
			bejdede varer	—	14 357
			Pakkepost	pakker 25 542	40 476

II. *Utenlandske og koloniale varer.*

a) Toldfrie varer.

	Mængde.	Værdi i £.
Hvetemel cwt.	5 756	2 928
Raa bomuld »	7 807	22 929
Graat bomuldsgarn . . . lbs.	37 312	1 739
Ikke specificerede droger	—	2 402
Raa æbler cwt.	9 234	7 590
» bananer bundter	41 233	9 290
» druer cwt.	7 823	8 053
Appelsiner »	48 363	17 876
Schellak, kornlak etc. . . »	296	1 768
Korteværer »	2 681	6 726
Hamp tons	764	22 791
Hampegarn cwt.	2 490	6 214
Redskaper	—	1 928
Jute tons	1 555	26 254
Dyrefett cwt.	3 976	9 389
Lingarn lbs.	89 918	4 256
Akerbruksredskaper . . . tons	1 028	32 735
Ikke specificerede maskiner (undt. kraft- og elektriske maskiner) *	187	7 903
Flesk (bacon) cwt.	14 680	36 663
Saltet oksekjød »	1 429	1 917
Kjød, serveret anderledes end ved saltning . . »	694	1 323
Fiskeolje tønder	194	4 221
Bomuldsfrøolje tons	402	9 443
Oleo-margarin cwt.	15 508	24 566
Linfro quarters	2 730	6 140
Talg og stearin cwt.	946	1 347
Løk skjæpper	9 725	1 479
Teak loads	93	1 519
Saget trælast av gran eller furu »	207	1 261

	Mængde.	Værdi i £.
Træarbeider	—	1 208
Uld av lam eller faar . . lbs.	25 103	1 474
Ikke specificerede, forarbeidede varer	—	1 200

b) Varer belagt med told ved indførsel:

	Mængde.	Værdi i £.
Raa kakao lbs.	135 359	4 424
» kaffe cwt.	6 226	13 313
The lbs.	109 990	5 829
Tobak, uforarbeidet . . . »	212 396	7 155
Vin gallons	7 126	2 135

Man har her ikke medtalt varer, hvis samlede værdi ikke overstiger £ 1 000.

Med hensyn til importen fra Norge, viser særlig følgende varer fremgang: kalciumkarbid, droger, sardiner, raa huder, kondenseret melk (saavel sukkret som usukket), fiskeoljer, papir og træmasse, medens der derimot er nedgang at notere for fersk fisk, spiker og søm, sten og trælast.

Hvad utførslen til Norge angaar, er der stigning for kul og koks, hvetemel, korteværer, jutevarer, lintraad, jern, fortinne plater og smedede jernrør, hvorimot bomuldsvarer og bomuldsgarn, uldgarn, jern- og staa plater, staa samt skibe og skibsmaskiner viser en ikke ubetydelig mindskning.

Det er interessant at lægge merke til, hvorledes man saavel herover som i Norge i stadig større utstrækning benytter sig av pakkeposten.

Handelsflaate. Antallet og den samlede tonnage av de i Storbritannien og Irland registrerede britiske fartøier utgjorde ved utgangen av de sidste tre aar:

	1906.		1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Dampskibe	10 907	9 612 013	11 394	10 023 723	11 626	10 138 613
Seilskibe	9 857	1 555 319	9 648	1 461 376	9 542	1 402 781
Tilsammen	20 764	11 167 332	21 042	11 485 099	21 168	11 541 394

De yderst daarlige tider for skibsfarten har sat sit merke ogsaa her. Ganske vist viser ogsaa 1908 nogen forøkelse av tonnagen, men denne forøkelse, der selvfølgelig udelukkende kom dampskibene til gode, er dog i forhold til tidligere aar ubetydelig. Og andet kan ikke ventes, naar som ifjor en mængde fartøier maatte oplægges, fordi dette lønnet sig bedre end at holde dem i fart, eller fordi fragter overhovedet ikke kunde erholdes. Man ventet sig en bed-

ring fra denne masseoplægning, som dog ikke kan ha været omfattende nok, da bedringen uteblev.

Skibsbygning. De daarlige tider satte ogsaa sit merke paa skibsbygningindustrien, hvor desuten streiker grep forstyrrende ind. Resultatet var, at antallet og tonnagen av fartøier byggede ved verfter i Storbritannien og Irland for privat britisk regning sank fra 1266 fartøier og 740 812 tons i 1907 til 894 fartøier og 413 052 tons i 1908.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland i de sidste tre aar var av følgende omfang:

Fra utlandet og kolonierne ankomne fartøier:

	1906.		1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Dampskibe	61 961	57 752 015	65 226	63 873 950	63 561	63 210 390
Seilskibe	8 929	2 529 177	8 619	2 366 963	7 784	2 258 667
Tilsammen	70 890	60 281 192	73 845	66 240 913	71 345	65 469 057

I kystfart ankomne fartøier:

	1906.		1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Dampskibe	232 204	55 890 020	226 737	55 716 959	219 478	54 209 791
Seilskibe	73 011	5 102 144	68 393	4 884 033	66 106	4 569 693
Tilsammen	305 215	60 992 164	295 130	60 600 992	285 584	58 779 484

Den andel, som de forskjellige landes flag har hat i skibsfarten paa Storbritannien og Irland i de to sidste aar, fremgaar av nedenstaaende tabeller, hvori kystfarten ikke er indbefattet:

Med last ankomne fartoier:

	1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britiske	28 038	29 265 726	26 253	28 051 164
Norske	5 550	2 788 045	5 274	2 755 079
Svenske	2 609	1 611 704	2 460	1 526 693
Hollandske . . .	2 278	1 413 824	2 232	1 380 636
Tyske	2 484	1 319 434	2 455	1 337 165
Danske	2 172	949 399	2 221	1 045 364
Franske	2 538	973 059	2 503	1 024 336
Spanske	832	1 006 401	741	904 600
Russiske og finske	966	593 245	911	596 179
Belgiske	1 190	557 117	1 238	591 905
Forenede Staters	54	274 763	73	343 145
Italienske . . .	131	177 194	116	155 771
Østerrikske . .	74	123 237	83	150 994
Andre landes . .	195	349 362	178	326 934
Tilsammen	49 111	41 402 510	46 738	40 189 965

Med last avgaaede fartoier:

	1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britiske	34 082	37 146 227	32 100	35 284 059
Norske	6 370	3 694 681	6 678	3 930 538
Tyske	4 613	3 416 702	4 519	3 451 781
Danske	4 221	2 785 125	4 086	2 697 764
Svenske	3 619	2 356 899	3 638	2 376 841
Hollandske . . .	2 779	2 131 134	2 788	2 105 694
Franske	2 840	1 335 375	2 836	1 373 791
Spanske	970	1 270 621	980	1 288 394
Russ. og finske	1 072	700 889	1 066	770 534
Belgiske	1 641	730 731	1 613	706 917
Italienske . . .	312	520 285	403	698 507
Østerrikske . .	310	608 787	337	667 089
Forenede Staters	52	264 527	52	272 453
Andre landes . .	498	882 953	555	984 721

Tilsammen 63 379 57 844 936 61 651 56 609 083

Der er altsaa, i forhold til 1907, nedgang at notere saavel for ankomne som for avgaaede fartoiers vedkommende. Men denne nedgang har kun rammet britiske fartoier, hvad der vel kan forklares, dels ved at forholdsmaessig flere av de utenlandske fartoier er anvendt i faste ruter (den væsentligste del av den for Belgien opførte tonnage kommer saaledes fra rutedampskibene mellem Dover og Ostende), dels kanske ogsaa ved, at britiske redere har været de første til at lægge op sine skibe.

Den norske skibsfart fordelte sig i 1908 saaledes paa de forskjellige havne inden dette distrikt:

	Ankomne fra utlandet med last eller i ballast.		Avgaaede til utlandet med last eller i ballast.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Barrow	5	4 084	3	1 966
Berwick	5	2 940	2	1 101
Blyth	512	288 512	875	486 884
Boston	59	21 979	67	24 916
Bridgwater	15	5 029	2	566
Bristol	60	37 465	26	15 161
Cardiff	450	374 619	623	507 930
Dartmouth	6	1 499	6	1 670
Dover	8	3 040	3	1 323
Exeter	10	2 358	6	1 606
Falmouth	9	3 317	5	1 623

	Ankomne fra utlandet med last eller i ballast.		Avgaaede til utlandet med last eller i ballast.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Fleetwood	99	27 354	70	15 224
Fowey	8	5 534	14	10 894
Gloucester	29	27 373	7	6 076
Goole	134	61 565	132	55 751
Grimby	479	106 801	512	141 979
Hartlepool	193	120 465	132	83 648
Harwich	3	840	—	—
Hull	478	233 090	402	201 492
Ipswich	23	11 518	9	3 549
Lancaster	7	5 444	3	2 069
Liverpool	181	128 989	107	75 407
Llanelly	28	13 534	56	26 949
London	1 031	600 042	607	318 819
Lowestoft	72	21 835	76	20 488
Lynn	30	14 599	25	10 369
Manchester	170	133 133	62	53 671
Runcorn	16	11 054	8	4 707
Maryport	16	12 359	7	6 689
Middlesbrough . . .	221	151 810	136	76 451
Milford	6	2 388	2	939
Newcastle og Shields	985	675 567	1 195	825 098
Newhaven	11	3 907	14	4 302
Newport	174	130 904	191	143 348
Penzance	14	4 193	5	987
Plymouth	31	17 542	17	7 503
Poole	13	4 747	16	5 986
Portsmouth	23	8 385	18	5 535
Port Talbot	44	35 229	72	60 111
Preston	77	50 478	19	13 085
Ramsgate	12	2 338	6	1 052
Rochester	47	19 362	6	1 281
Shoreham	22	6 369	7	1 698
Southampton	30	12 987	16	5 808
Stockton	30	18 785	15	6 398
Sunderland	211	141 053	317	200 900
Swansea	202	137 090	356	235 344
Teignmouth	16	5 538	6	1 139
Whitehaven	7	4 468	1	940
Wisbech	11	5 914	—	—
Gr. Yarmouth	90	30 041	64	19 378
Andre havne i England og Wales . . .	27	11 251	17	4 896
Belfast	31	24 125	11	9 376
Cork	7	3 550	—	—
Dublin	21	14 710	6	5 380
Limerick	6	3 302	5	4 068
Londonderry	9	8 085	3	1 102
Tralee	6	2 411	3	1 727
Waterford	5	2 910	3	1 847
Andre irske havne . .	19	7 861	10	4 209

Hvad Skotland betræffer, henvises til aarsberetningen fra konsulatet i Leith.

Mønstringsforretninger. Antallet av avmønstringer ved dette generalkonsulat utgjorde under sidstforløpne aar 569, av paamønstringer 533.

27 rømninger anmeldtes under aaret fra norske skibe.

Der indsendtes herfra i 1908 145 opsparede lyrebølv til et samlet beløp av £ 2 531. 12. 10. Herav var 113 paa tilsammen £ 2 180. 17. 10 indbetalt til generalkonsulatet (hvorav 63 paa tilsammen £ 1 318. 18. 4 fremkom gjennem de britiske avmønstringsmyndigheter fra sjømænd tjenstgjørende ombord i britiske fartoier), 5 paa tilsammen £ 58. 10. 0 til vicekonsulatet i Cardiff, 15 paa tilsammen £ 133. 5. 0 til vice-

konsulatet i Hull samt 12 paa tilsammen £ 159 til vicekonsulatet i Liverpool.

Der indsendtes 111 beløp fratrullet sjømands hyretilgodehavende i henhold til sjofartslovens § 102, til et samlet beløp av £ 123. 17. 9.

Nedenfor anføres aarsberetninger for 1908 fra endel av distriktets underordnede konsulater:

Blyth. Vicekonsul *John W. Hogarth's* beretning.

Skibsfart. I 1908 ankom til Blyth ialt 3 093 fartoier med en samlet drægtighet av 2 005 329 netto register tons, mot i 1907 2 722 fartoier dr. 1 986 442 tons. Indbefattet i opgaven for 1908 er imidlertid ca. 250 engelske damptrawlere, der ankom for at indta bunkerkul, et antal der er ganske usedvanlig stort. Nedenstaaende opgave viser antal og tonnage av de fartoier under britisk og utenlandsk flag (inkl. fartoier, der anløp for bunkers, for reparation, ordre etc.), der ankom til Blyth i 1908 og det næstforegaaende aar:

	1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britiske dampskibe	748	557 753	957	509 242
Seilskibe	56	7 046	55	8 373
Ialt	804	564 799	1 012	517 615
Utenlandske dampskibe	1 838	1 398 717	2 001	1 467 526
Seilskibe	80	22 926	80	20 188
Ialt	1 918	1 421 643	2 081	1 487 714
Ialt dampskibe.	2 586	1 956 470	2 958	1 976 768
Seilskibe	136	29 972	135	28 561
Samlet antal ankomne fartoier	2 722	1 986 442	3 093	2 005 329

Det fortjener at bemerkes, at av de med ladning ankomne fartoier var ikke mindre end 860 norske, mens 740 var britiske, 390 danske, 324 svenske, 197 tyske, 102 russiske, 76 hollandske, 39 franske, 18 belgiske, 7 spanske, og av andre lande representerter hvert land av mindre end 6 fartoier.

Den norske skibsfart paa Blyth i 1908.

Ankomne fartoier.	Antal.	Tons.
Fra Norge med ladning	2	500
Do. i ballast.	163	80 161
Fra andre lande med ladning	2	421
Do. i ballast	624	358 222
	791	439 304
Hvorav dampskibe	755	430 841
Seilskibe	36	8 463
	791	439 304

Herav avgik efter at ha losset og/eller lastet:

Til Norge med ladning	507	261 406
Do. andre lande med ladning.	280	175 041
	787	436 447
Hvorav dampskibe	751	427 984
Seilskibe	36	8 463
Av norske skibe ankom for at indta bunkerkul for reparation, ordre, nødhavn etc.:		
Dampskibe	69	46 561
Seilskibe	—	—
	69	46 561

Følgende norske skibe losset her i 1908:

Dampskibe	2	580
Seilskibe	2	341
	4	921

I de sidstforløpne 5 aar er hertil ankommet følgende antal norske fartoier for at laste:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1904	47	11 340	663	342 174	710	353 514
1905	57	16 182	672	352 031	729	368 213
1906	59	9 709	628	334 936	667	344 645
1907	27	7 682	670	385 924	697	393 606
1908	36	8 463	755	430 841	791	439 304

Exporten av kul og koks beløp sig til:

	Kul.	Koks.
i 1908	565 503 tons	2 256 tons
i 1907	446 248 »	1 449 »

Monstringsforretninger. I 1908 paaamonstredes paa norske fartoier 210 sjømand, hvorav 88 norske og 122 av anden nationalitet; der avmonstredes 223 sjømand, hvorav 145 norske og 78 av anden nationalitet.

Havneforhold. The Blyth Shipbuilding & Dry Dock Co. Ltd. eier 5 store tørdokker, og selskapets rummelige plads og utstyr sætter det istand til meget raskt at utføre selv omfattende reparasjoner paa skrog og maskiner.

Blyths havnestyre arbeider fremdeles paa utdypning av lastepladsene, likesom der lægges meget arbeide paa at gjøre havnen til et centrum for fiskehandelen.

Fragter. Gjennemsnittsfrakterne for kul fra Blyth var i 1908:

	Til	pr. ton.
Norge:	Kristianiafjorden	4/—
	Bergen	3/10 ¹ / ₂
	Trondhjem	4/—
	Nord-Norge	3/9
Sverige:	Malmö	4/1
	Stockholm	4/3 ¹ / ₂
	Norrköping	4/6
Danmark:	Kjøbenhavn	4/2 ¹ / ₂
	Helsingør	4/2
	Aarhus	3/8
	Korsør	4/4
Rusland:	Kronstadt	3/9
	Riga	3/9 ¹ / ₂
	Libau	4/1 ¹ / ₂
Tyskland:	Memel	4/0 ³ / ₄
	Pillau	3/8 ¹ / ₂
	Neufahrwasser	3/8 ¹ / ₂
	Stettin	4/2 ¹ / ₂
	Lübeck	3/8 ¹ / ₄
Frankrike:	Rotterdam	3/9 ¹ / ₂
	Dieppe	3/11
	Håvre	3/9 ³ / ₄
	Rouen	4/5 ¹ / ₄
	Honfleur	4/4 ³ / ₄
Holland:	Caen	4/4 ³ / ₄
	Cherbourg	4/11 ³ / ₄
	Rotterdam	3/2 ¹ / ₄
	Amsterdam	—
	Belgien: Antwerpen	3/8 ³ / ₄
Spanien:	Bilbao	4/5
	Santander	4/3
	Sevilla	5/11 ¹ / ₄
Portugal:	Malaga	6/2 ¹ / ₄
	Lissabon	5/—
	Oporto	5/10 ³ / ₄

Til	pr. ton.
Italien: Genua	6 2/4
Neapel	6 3/4
Messina	6 11 1/4
Catania	6/8
Palermo	6 9 3/4
Egypten: Alexandria	6 6 1/4
Port Said	6/3
England: London	2 11 1/4
Plymouth	4 3 3/4

Norske kirke og læseværelse. Der indkom i 1908 paa vicekonsulatet som bidrag til den norske kirke og læseværelset ialt £ 50.1.6, mot £ 61.0.2 i 1907.

Cardiff. Vicekonsul H. Gundersens beretning.

Skibsfart. Det samlede antal og nettotonnagen av de skibe, som i de sidste to aar ankom til Cardiff, Penarth og Barry, hvilke tre havne i kommerciel henseende utgjør et hele, var:

Ankomne fra fremmede havne:	I 1907.	I 1908.
med last	1 417 1 183 827	1 414 1 234 179
i ballast	2 948 4 550 928	2 969 4 793 718
Ialt 4 365	5 734 755	4 383 6 027 897

Ankomne fra havne inden Storbritannien:	I 1907.	I 1908.
med last	3 462 409 188	3 355 378 655
i ballast	7 384 4 519 785	7 085 4 022 412
Ialt 10 846	4 928 973	10 440 4 401 067

Av norske skibe ankom i 1908:

A. Til Cardiff og Penarth:	Antal.	Tons.
Dampskibe	381	299 871
Seilskibe	33	24 808
Tils. 414	324 679	

B. Til Barry:

Dampskibe	213	180 148
Seilskibe	11	9 320
Tils. 224	189 468	

C. Til Port Talbot:

Dampskibe	68	63 603
Seilskibe	8	6 311
Tils. 76	69 914	

D. Til Briton Ferry:

Dampskibe	16	10 830
Seilskibe	1	126
Tils. 17	10 956	

Bortseet fra nogle faa fartoier, som maaske ankom til Neath, hvorfra ingen opgave har kunnet erholdes, ankom altsaa ialt til distriktet: 731 norske fartoier, dr. 595 017 reg. tons. Til Cardiff, Penarth og Barry ankom tilsammen 638 norske skibe, dr. 514 147 reg. tons, hvilket er 2 skibe mindre, og 9 871 reg. tons mere end i det foregaaende aar.

Exporten fra Cardiff til Norge bestod i 1908 væsentlig kun av stenkul, hvorav der utførtes 63 737 tons, mot 72 482 tons i 1907 og 63 452 i 1906. Av koks gik i de sidste to aar intet til Norge, og av patent fuel 698 tons i 1908, mot 300 tons i 1907.

Importen fra Norge bestod av trælast, træmasse, papir, sten, ol, margarin, preserveret fisk og nogle smaavarer.

Det forløpne aar maa for dette distrikts vedkommende i det hele tat betegnes som et meget godt aar. Kulexporten er jo hersteds av aldeles overveiende betydning, og saavel dennes omfang som de opnaadde priser maa ansees tilfredsstillende, ihvorvel man ikke naadde de samme tal som i 1907. Efter en gjennem flere aar fortsat sterk stigning av kulexporten, indtil denne i det sidstnevnte aar hadde naadd det enorme tal 22 962 332 tons, er en tilbagegang av ca. 358 000 tons i 1908 av forholdsvis liten betydning. — Der utskibedes i 1908, fra Cardiff, Penarth og Barry av kul og koks tilsammen: 22 603 693 tons, hvorav 16 774 535 tons gik til fremmede lande, mens 2 754 008 tons skibedes til britiske havne og 3 075 150 tons som bunkerkul. — Kulpriserne var ved aarets begyndelse høie, men kunde paa grund av overproduktion ikke holdes oppe og gik i de første par maaneder av aaret hurtig nedover, men derefter holdt de sig stadige gjennem den største del av vaaren og sommeren; i høstmaanederne fandt yderligere prisfald sted. Betalingsvilkaaene hersteds for kul og koks er: kontant inden 30 dage, med 2 1/2 % rabat.

Totalproduktionen av kul fra samtlige gruber i South Wales, hvilken i de senere aar har været i jevn og meget sterk stigning, naadde i 1907 ganske nær 50 000 000 tons og skal i 1908 ha gaat litt over dette tal.

Av patent fuel exportertes — især til Østerrike, Argentina og Brasilien — ialt 560 264 tons og av koks — især til Chile og Sydafrika — 105 576 tons, mot resp. 526 621 og 90 608 tons i det foregaaende aar.

Av jernbaneskiner skibedes kun 32 847 tons, mot 57 476 tons i 1907. Herav gik ca. 16 000 tons til Indien.

Den vigtigste *importartikel* fra Cardiff er jernmalm; herav ankom 742 191 tons, næsten alt fra Spanien. Fra Norge indførtes intet av denne vare til Cardiff, men vel til andre havne ved Bristolkanalen.

Trælast. Av pitprops og minetømmer indførtes 1 082 525 loads, hvorav ca. 550 000 loads fra Frankrike, ca. 200 000 loads fra Rusland og Finland, ca. 243 000 loads fra Portugal og kun 18 033 loads fra Norge.

Av almindelig trælast androg importen til 262 572 loads.

Av kornvarer, mest hvete, importertes ca. 400 000 tons, hvorav ca. 80 000 tons til Barry.

Frugtmarkedet var i motsætning til, hvad der fandt sted i det foregaaende aar, utsat for ret sterke fluktuationer, men maa betegnes som gennemgaaende aldeles utilfredsstillende. Dette forhold har været til stor skade for Cardiff, hvor skibsrederi drives i ganske betydelig utstrækning, idet 305 dampskibe og 31 seilskibe, tilsammen dr. 418 745 reg. tons, hører hjemme der; en større del av denne tonnage har i aarets løp maattet lægges op. Ikke alene utfragterne, men ogsaa hjemfragterne, særlig de fra Sortehavet og Sydamerika, var yderst lave. — Gjennemsnittsfragterne for kul fra Cardiff stillet sig i de sidste to aar saaledes pr. ton:

	1907.	1908.
Kristiania	6 sh.	6 sh.
Stockholm	6 sh.	4 sh. 10 1/2 d.
Kjøbenhavn	5 sh. 8 d.	4 sh. 5 1/2 d.
Hamburg	5 sh. 2 d.	4 sh. 2 d.

Kronstadt	5 sh. 10 d.	4 sh. 3 d.
Havre	4 sh. 8 1/2 d.	3 sh. 11 1/2 d.
Bordeaux	frs. 5.80	frs. 4.88
St. Nazaire . . .	frs. 5.34	frs. 4.55
Bilbao	4 sh. 7 1/2 d.	4 sh. 4 d.
Lissabon	5 sh. 6 1/2 d.	4 sh. 10 d.
Barcelona	7 sh. 9 d.	6 sh. 11 1/2 d.
Genoa	7 sh. 5 d.	6 sh. 2 d.
Malta	5 sh. 9 d.	5 sh. 5 d.
Triest	7 sh. 10 d.	6 sh. 7 d.
Alexandria . . .	7 sh.	6 sh. 5 d.
Rio de Janeiro .	13 sh. 9 1/2 d.	9 sh. 11 1/2 d.
Rio Grande do Sul	34 sh. (pr. seilsk.)	21 sh.
Buenos Aires . .	14 sh. 1 1/2 d.	10 sh. 3 d.

hvilket jo viser en meget betydelig nedgang i alle retninger. Kun til nogle ganske faa havne, hvori blandt Aden, Singapore og Hongkong, var gennemsnitsfragterne litt høiere i 1908 end i 1907. — Til Shanghai og Kapstaden, til hvilke havne der i 1900 betalles resp. 40 sh. og 27 sh. 9 d., opnaaddes i 1908 gennemsnitlig kun resp. 16 sh. 3 d. og 10 sh. 6 d. Avgifterne for skibe i distriktets havne er uforandret som før. Bygningen av nye jernbaner, dokker, kaier med tidmæssige indretninger til skibes lastning, reparationsdokker m. v. har holdt skridt med den hurtig voksende kulexports behov. Som den sidste tilvekst til distriktets exportpladse kan nævnes Port Talbot, der er den naturlige havn for et hitindtil forholdsvis litet paaagtet, men sandsynligvis meget rikt felt inden omraadet for kulforekomsterne i South Wales. Like siden 1837 eksisterede der en dok i Port Talbot, men denne var liten og ubekvem, og nogen videre betydning fik stedet først, da en ny, stor og tidsmæssig dok aapnedes dersteds i 1898; i de derefter forløpne aar, nemlig fra 1899 til og med 1908 er Port Talbots aarlige kulexport jevnt og hurtig steget fra 253 000 tons til 1 830 000 tons og vil sandsynligvis endnu i mange aar fortsætte at stige i samme mon. Stedet ligger særdeles bekvemt til for indtagning av bunkerkul, har en moderne tordok, samt store tomter og et heldig beliggende bassin for trælast, og der findes like i nærheden endel smeltehytter, som indfører betydelige mængder av kobber og tinnalm.

Den i forrige aarsrapport nævnte nyoprettede voldgiftsdomstol ved det herværende handelskammer har i aarets løp hat til avgjørelse to større og flere mindre saker og synes at virke til almindelig tilfredshet.

Hyrerne paa norske skibe holdt sig i ca. kr. 54 pr. maaned for matroser og ca. kr. 60 for fyrbøtere. Fra norske skibe i Cardiff avmønstredes i aarets løp 904 sjømænd, 9 rømte og 1 391 paamønstredes (tildels for nabohavnene); 24 sjømænd indlagdes paa hospital, og 11 hjemsendtes.

Av norske sjømænd hjemsendtes gjennom vicekonsulatet £ 58.10.0. I frivillige bidrag til den herværende norske sjømandskirke blev ydet £ 120.17.6.

Grimsby. Vicekonsul *H. Haagensens* beretning.

Trælast. Grimsby indehar fremdeles stillingen som den tredje i rækken av østkystens trælastbyer, omend importen viser nedgang fra det foregaaende aar, paa grund av den almindelige depression i handelslivet.

Av saget og hugget virke importertes:

	Mængde.	Værdi.
ialt i 1908	307 370 loads.	£ 667 457
mot i 1907	308 556 »	» 789 219

Nedgang i 1908 1 186 loads. £ 121 762

Fra Norge importertes ialt i 1908:

	10 530 loads.	£ 20 630
mot i 1907	12 846 »	» 29 520

Nedgang i 1908 2 316 loads. £ 8 890

I aarets løp gik trælastfirmaet E. D. Northcote fallit.

Trælasten indførtes som før væsentlig med trampdampskibe, og fragterne var:

fra Hvitehavshavne . . .	30/- til 34/0 pr. std.
» nedre Østersjøhavne .	20/- » 21/- —»—
» øvre do.	21/- » 24/- —»—
» Riga	16/- » 18/6 —»—

Træmasse. Importen var i 1908:

Kemisk tør	4 459 tons, værdi £	35 672
» vaat	6 876 » » »	25 697
Mekanisk tør	115 » » »	615
do. vaat	21 361 » » »	50 202

Ialt 32 811 tons, værdi £ 112 186

Totalimporten var i 1907 23 281 tons, altsaa en forøkelse for 1908 av 9 530 tons.

Fra Norge indførtes i 1908:

Kemisk tør	776 tons, værdi £	6 355
» vaat	478 » » »	1 901
Mekanisk tør	— » » »	—
do. vaat	15 377 » » »	35 806

Ialt 16 631 tons, værdi £ 44 062

mot i 1907 12 872 tons, eller en forøkelse for 1908 av 3 759 tons.

Fragterne for træmasse var:

Fra Norge	tør 7/6 pr. ton.
» »	vaat 5/- —»—
» Sverige	tør 9/6 —»—
» »	vaat 6/6 —»—
» Kanada	» 10/- —»—

Metaller. Der indførtes fra Norge i 1908:

	Mængde.	Værdi.
Jernmalm	8 027 tons.	£ 6 421
Jernstifter	4 »	» 38

Ialt 8 031 tons. £ 6 459

Kul. Totalexporten var i 1908:

1 527 782 tons til en værdi av £ 957 057, mot i 1907 1 563 473 » eller en nedgang for 1908 av

35 691 tons.

Til Norge exportertes ialt 129 992 tons til en værdi av £ 82 254. Desuten antages det, at ca. 750 000 tons kul er leveret som bunkers til den lokale flaae av fiskedampere.

Kulfragterne var:

Til Kristiania	3/9 til 4/- pr. ton.
» havne ved Øresund .	4/- » 4/3 —»—
» » » Østersjøen	4/- » 4/6 —»—
» Kronstadt	3/3 » 3/9 —»—

Is. Totalimporten i 1908 var 20 385 tons mot i 1907 16 400 »

Forøkelse i 1908 3 985 tons.

De herværende fabrikker producere i 1908 ca. 600 tons daglig; en fabrik vil imidlertid herefter kunne gi en daglig produktion av 750 tons, og isimporten fra Norge vil sandsynligvis helt ophøre for fremtiden, bortset fra enkelte leilighetsvise ladninger.

Fiskerier. Der er ca. 600 dampfiskebaater hjemmehørende i havnen. Baatene bygges nu større end tidligere, og en moderne trawlers kostende anslaaes til ca. £ 8 000, naar den første gang gaar ut.

Der ilandbragtes i Grimsby av fisk i 1908:

	Mængde.	Værdi.
	190 240 tons.	£ 2 910 000
mot i 1907	187 350 »	> 2 880 000

Forøkelse i 1908 2 890 tons. £ 30 000

Av saltet fisk eksportertes til Norge:

4 622 cwt. til en værdi av £ 2 542.

Smør, egg og skinke. Importen var meget betydelig. Der indførtes:

Smør . . .	518 141 cwt.	£ 3 118 868
Egg . . .	1 088 117 store hundreder.	> 444 836
Skinke . . .	113 151 cwt.	> 321 380

hvorav intet kom fra Norge.

Skibsfart. Av norske skibe ankom i 1908:

Dampskibe.

	Antal.	Tons.
Fra Norge med ladning . . .	10	3 705
» » i ballast	12	12 846
» andre lande med ladning .	34	24 451
» » » ballast	110	78 207
	166	119 209

Seilskibe.

	Antal.	Tons.
Fra Norge med ladning . . .	34	13 940

Desuten er der 9 damptrawlere under norsk flag, som utgaar herfra og driver fiske væsentlig i Moray Firth. Disse trawlere gjør en tur hver fjortende dag, og deres ankomst vilde representere et antal av ca. 234, der i midlertid ikke er medtatt i ovenstaaende opgave over ankomne norske dampskibe.

Det samlede antal av ankomne og avgaaede fartøier saavel i utenriksk som i kystfart, fiskefartøier inklusive, var i 1908 28 904 med en samlet drægtighet av 3 060 310 tons.

Totalværdien av importerede og eksporterede varer utgjør mere end £ 30 000 000.

Havneforhold. I 1908 skred arbeidet kraftig frem med den nye dypvandsdok ved Imminghavn inden Grimsbys havneomraade, ca. 5 eng. mil vest for de ældre dokker. Indløpet til den nye dok blir 900 fot bredt og vandets dybde ved lavvande 28 fot, ved høivande over 40 fot.

Jersey. Vicekonsul *John Jourdan le Sueur's* beretning.

Import. Den viktigste import fra Norge i 1908 var træl last, hvorav der ankom 5 ladninger direkte, utgjørende ialt 570 Ptbg. standards. Der importertes fra alle lande, Norge, Sverige, Rusland etc., i 1908 ifølge den officielle statistik 283 316 kubikfot, foruten 583 tons brændeveld. I 1907 var totalimporten 225 255 kubikfot, samt 197 tons brændeveld.

Norske røkede sardiner importertes fremdeles som i 1907 indirekte og fandt stadig efterspørsel, omendskjønt totalomsætningen jo er og efter forholdenes natur maa være indskrænket.

Skibsfart. I 1908 anmeldtes som ankomne til vicekonsulatet i St. Helier's, Jersey, ialt 8 norske skibe dr. 2 604 tons, hvorav 6 dampskibe dr. tilsammen 2 110 tons og 2 seilskibe dr. tilsammen 493 tons.

Lowestoft. Vicekonsul *Fred. Spahett's* beretning.

Havnens viktigste næringsvei, fiskerierne, der falder i to dele, sildefisket og trawlfisket, hadde i 1908 et meget uheldig aar, navnlig trawlfisket, der

beskjæftiger en flaaet paa 300 seilbaater, hver med en besætning av 5 mand og en gjennomsnitstonnage av 50 tons. Trawlfisket drives i Nordsjøen, og en tur tar sedvanlig 6—8 dage. Priserne var meget lave, og gjennomsnitstutbyttet pr. baat skal ha været næsten 50 £ mindre end under tidligere aar.

Sildehandelen led ved knaphet paa fisk. Der utførtes til: Königsberg 112 030 tønner, Memel 1 950, Danzig 12 398, St. Petersburg 3 950, Riga 7 214, Libau 35 457, Stettin 11 291, ialt 184 290 tønner saltet sild, samt desuten 255 744 kasser fersk sild, der gik til Altona—Elben.

Det forsøk med import av sild fra Norge, som fandt sted i 1908, faldt ikke heldig ut paa grund av sterk konkurrence fra Hull. Der levertes kun 2 ladninger hit fra Norge, paa hvilke importørerne tapte en hel del, og forsøkene er indstillet.

The Great Eastern Railway Co., der eier Lowestofts havn, utvider indløpet til havnen, og dette vil uten tvil forbedre den ganske betydelig.

Newcastle on Tyne. Konsul *Chr. Morgenstiernes* beretning.

1908 maa for dette distrikts vedkommende betragtes som et noksaa magert aar, sammenlignet med 1907. En undtagelse danner dog:

Kultraden. Eksporten av kul var usedvanlig stor og beløp sig til

19 083 203 tons kul
425 391 » koks,

ialt 1 658 110 tons mere end i 1907, der var et rekordaar; men priserne for 1908 var ikke paa langt nær saa høie som i 1907, hvilket reflekteres i grubearbeidernes lønninger, der er baseret paa «the sliding scale». I april reducirtes lønningerne i Northumberland 1 1/4 %, en videre reduktion av 2 1/2 % foregik i juli og atter 2 1/2 % i oktober.

Gjennomsnittspriserne for de to sidste aar var omtrent følgende:

	1907. Pr. ton.	1908. Pr. ton.
Dampkul.	14/3	12/9
Smaakul.	8/9	6/6
Gaskul.	13/6	11/-
Bunkers.	12/6	10/-

Træl last. Minelast: De høie priser, som hersket i slutningen av 1907, holdt sig i de første maaener av 1908, men faldt saa noget. Konsumtionen var, som følge av den store kulproduktion, betydelig, og beløp sig til 225 228 loads i 1908, mot 199 479 loads i 1907.

Den sidste halvdel av aaret faldt dog priserne jevnt paa grund av den alt for store tilførsel, som de høie priser hadde foraarsaket, og i slutten av aaret stod priserne for alle slags minelast meget lavt.

Gjennomsnittspriserne for minelast for aaret stillet sig omtrent saaledes:

	Basis 3 ''.	Props 4 1/2 ''.
Januar/mars . . .	3/-	6/- pr. 72 løpende fot.
April	2/9	5/6 —»—
Juni	2/7	5/1 —»—
Oktober/decbr. .	2/3	4/- —»—

Almindelig rundt minetømmer.

Januar/mars . . .	32/- pr. load.
Mai	32/6 —»—
September/novbr. .	30/- —»—

Denne sort last, der indtil for nogle aar siden næsten udelukkende importertes hit fra Norge, kommer nu i stadig stigende kvanta fra St. Petersburg.

Hvis minetømmerexporten derfra skal tilta i samme enorme utstrækning som propsexporten, kan konkurransen for vort tømmer bli meget skarp.

Kulskarp.

Januar/mars	23/-	pr. load.
Mai	22/-	—
August	21/-	—

Kulskarp importerer fremdeles adelukkende fra Norge; men ifjor lot endel importører tilhugge endel av det ovenfor omtalte billige runde tømmer fra Petersburg, og denne praxis synes at tilta. Ogsaa her er det at befrygte, at Russland i en nær fremtid kommer til at konkurrere med vore exportører.

Skur- og høvlet last: Markedet var meget daarlig for dette distrikt. Importen i aarets løp var meget liten, men ut paa høsten importertes større partier, da kjøperne fristedes av de lave priser. For «floorings» var efterspørslen alltid meget ringe, paa grund av slapheten i byggetraden.

Priserne for 1×6 u/s gran t. & g. holdt sig gjennem hele aaret omkring £ 8.5.0 à £ 8.7.6, men steg mot aarets slutning til £ 8.12.6 à £ 8.15.0.

Priserne for furu-«floorings» var i januar omkring £ 9.5.0 for u/s, men før juni var priserne faldt til £ 8.15.0 à £ 8.17.6 for $1 \times 1\frac{1}{4}$ '' og holdt sig paa dette niveau til aarets slutning. Granbattens importertes i meget mindre kvanta end almindelig. Priserne for $2\frac{1}{2} \times 7$ og $6\frac{1}{2}$ var omkring £ 7.10.0 à £ 7.15.0 gjennem hele aaret. Furubattens importeres næsten ikke fra Norge.

Fragter. Aaret 1908 var et av de daarligste aar, man kan erindre i Tynedistriktet. Det største antal dampere oplagt i floden paa én gang var 111. Kulsexporten var enorm, men tiltrods herfor var kulfrakterne ikke saa høie, som man kunde ha ventet. Returfrakterne var slette. Paa grund av den daarlige efterspørsel efter staal og jern var frakterne herfor lave. Kornskibningerne fra Sortehavet var smaa som følge av den daarlige høst, og tilgangen av tonnasje var større end behovet.

Sortehavsfrakterne steg ikke høiere end: 8/— fra Odessa, 9/— Nicolaieff, 9/3 Azoff, 8/— Novorossisk.

Nedenfor anføres endel gjennemsnittsfrakter for de to sidste aar:

	1907.	1908.
River Plate	14/4 $\frac{1}{2}$	10/1 $\frac{1}{2}$
Alexandria	7/3	6/6 $\frac{1}{4}$
Venedig	7/11 $\frac{1}{2}$	7/2 $\frac{3}{4}$
Malta	6/4 $\frac{3}{4}$	5/4
Livorno	7/3 $\frac{1}{2}$	6/5 $\frac{1}{4}$
Genua/Savona	7/3	6/2 $\frac{1}{4}$
Bayonne	4/10 $\frac{3}{4}$	4/4
Kronstadt	4/5 $\frac{1}{4}$	3/9
Riga	4/6 $\frac{1}{4}$	3/9 $\frac{3}{4}$
Stockholm	4/10	4/3 $\frac{1}{2}$
Kjøbenhavn	4/2	4/2 $\frac{1}{2}$
Hamburg	3/10 $\frac{3}{4}$	3/2 $\frac{3}{4}$

Skibsfart. Der ankom i 1908 til Tyne av norske skibe:

	Antal.	Reg. tons.
Dampskibe	869	692 164
Seilskibe	89	30 415
Tilsammen	958	722 579

Mønstringsforretningerne etc. ved konsulatet i 1908 fremgaar av følgende opgave:

Paamønstrede:	Avmønstrede:
Norske sjømænd 98	Norske sjømænd 245
Utlændinger 129	Utlændinger 105

Skibsbygning. Aaret 1908 ansees som et av de daarligste aar i denne for Tynen saa viktige forretningsbranche. Omendskjønt den store streik, som varte i 4 à 5 maaneder, naturligvis virket forstyrrende, kan denne omstændighet alene ikke forklare det faktum, at omkring 100 % mindre tonnasje byggedes i dette aar end i et normalaar. De andre medvirkende faktorer var tidligere overproduktion, den nye lastelinje og de lave frakter, forenet med almindelig depression paa verdensmarkedet. For de nye, saavel krigs- som koffardiskibe, der skulde bygges, var konkurransen saa sterk, at man paaastaar, at saa lave priser neppe nogensinde før har været akcepteret.

Der blev i de tre sidste aar bygget paa Tyne:

1908	213 251 tons.
1907	353 314 »
1906	418 571 »

De kemiske fabrikker beretter, at de har hat fuldt arbeide i 1908. Der har været god efterspørsel efter klorkalk til omkring £ 4.10.0 pr. ton, en pris, som dog er meget lav. Kaustisk soda, 76/78 %, fandt god avsetning. Sulphate of soda faldt til 28/— pr. ton, paa grund av den daarlige tilstand i glasindustrien.

For krystalliseret soda og svovlsyre fandtes god avsetning. Maskineri for tilvirkning av «alumina» (der benyttes til at producere aluminium) opsættes nu i Hebburn on Tyne.

Import. Den hovedsagelige import til Tyne fra de tre nordiske lande stiller sig for 1908 saaledes:

		Norge.	Danmark.	Sverige.
Øl	Tons	279	682	8
Spirituosa	»	2	5	—
Vin	»	4	—	—
Kirsebær	Kurve	1 929	—	—
Tyttebær og blaabær	»	60 651	9	112
Stikkelsbær, ribs etc	»	1 420	4 791	—
Hø og halm	Tons	190	437	—
Is	»	2 945	—	—
Forarbeidet jern	»	152	108	4
Rujern	»	—	—	910
Lær, huder, skind	»	102	1	4
Brændt svovlskis	»	215	—	—
Kobber	»	109	31	1
Jernmalm	»	6 393	—	8 157
Gatesten etc.	»	6 729	—	115
Oljer	»	299	17	—
Papir	»	2 861	3	1 139
Skinke og flesk	»	120	6 033	—
Smør	»	1 281	19 597	—
Egg	Kasser	—	70 604	70
Fisk	Tons	3 363	20	190
Vildt	Kasser	569	10	—
Margarin	Tons	49	—	—
Melk	»	261	—	—
Sælskind	Stkr.	1 962	—	—
Planker, battens og bord	Loads	30 433	2	24 692
Minetømmer og sleepers	»	8 616	—	25 407
Props	»	18 345	—	67 347
Stav	»	222	—	1 186
Kulskarp og andet tømmer	»	4 408	9	2 716
Træmasse	Tons	14 087	—	226
Møbler	Pakker	410	8	633

Export. Av artikler der exportertes til de tre nordiske lande, kan nævnes:

	Norge.	Danmark.	Sverige.
Kaustisk soda	Tons 679	616	589
Sulphate of soda	» 595	—	5 308
Cement	» 280	8	—
Ildfast sten	» 2 067	959	4
Do. lere	» 312	618	67
Mel	» 7 223	183	—
Slipestener	» 926	808	462
Ankere og kjøttinger	» 856	58	18
Bolter, spiker etc.	» 1 431	263	10
Rujern	» 2 132	394	728
Forarbeidet staal	» 1 005	806	100
Tougverk	» 521	155	59

Kanada.

(Forretningsliv. — Handelsomsætning. — Skibsfart. — Fragter. — Kystfart. — Indsøfart. — St. Lawrence-kanalen. — Flyer).

Aarsberetning fra konsul *Arvid Jacobsen*, Montreal, for budgetaaret 1. april 1908 til 31. mars 1909.

Forretningslivet. Efter den store finanskrise, som i 1907 øvet sine herjinger i det amerikanske forretningsliv, har aaret 1908 i Kanada naturlig været præget av forsigtighet og tilbageholdenhet inden alle forretningsgrene. Kommersielt som industrielt har aaret for Kanadas vedkommende været et «avviklingens» aar.

Selv om krisen i 1907 for Kanada ikke bragte noget «krach» av skjæbnesvanger betydning, satte den dog en stopper for den raske opadgaende udvikling, som landet kan fremvise for de næst forutgaende aar. Farten i utviklingen hadde ikke staat i rimelig forhold til midlerne. For hele 1908 kan man merke en «slakken av» til en mere jevn og naturlig utvikling inden landets saavel forretnings- som industrielle liv.

Kanadas import fra utlandet er saaledes i sidste budgetaar mindsket med ca. 18 % av importværdien for budgetaaret 1. april 1907 til 31. mars 1908. Selv med denne betydelige reduktion er dog importværdien for budgetaaret 1908—1909 større end for nogen av de forutgaende aar. Paa den anden side har landets indenlandske omsætning kun i ringe grad været formindsket (ca. 3 % i sammenligning med det foregaende aar), hvis man lægger bankernes opgaver over seddelcirkulationen til grund for sin bedømmelse. Man kan herav slutte, at Kanadas forretningsdri- vende i aarets løp har søkt at omsætte sine tildels store beholdninger i rørlig kapital. Naar bunden er naadd, med andre ord naar de forhaandenstående forraad og lagere ikke længere tilfredsstiller efterspørslen, er der ingen tvil om, at landets importstatistik atter vil vise stigende zifre. De maanedlige opgaver, som foreligger efter budgetaarets avslutning pr. 31. mars iaar, viser rigtigheten av disse betragtninger.

Denne tendens til avvikling, som særpræger landets forretningsliv i 1908, har faat en end mere utpræget karakter ved den holdning, som samtlige kanadiske banker i aarets løp siden krisen haardnakket har indtat.

I aarsberetningen for budgetaaret 1907—1908 anførtes, at det kanadiske banksystem dengang væsentlig hadde æren for at ha reddet landets forretningsstand fra at binde sig for sterkt i langsigtige forretninger, og allerede itide hadde tat rev i seilene, forut for stormen.

Den samme indflydelse har bankerne ved sin politik fortsat at utøve efter krisen. Bankerne har holdt tilbake i aarets løp, har indskrænket kreditten til avvikling av løpende forretninger og har absolut motsat sig utlaan til indledning av nye foretagender. Efterat normale tilstande atter er indtraadt, har bankerne paany stillet sig mere liberalt. Efter de opgør, som foreligger fra sidste halvdel av 1909, sitter bankerne nu inde med store forraad av disponibel kapital.

Ved denne tilbakeholdenhet fra bankernes side steg naturligvis indskuddene. Medens de i oktober 1907 utgjorde \$ 587 285 947, var de i oktober 1908 \$ 604 903 438, samtidig som bankernes utlaan i kommercielle øiemed har mindsket fra \$ 579 860 498 i oktober 1907 til \$ 519 263 607 i oktober 1908 eller med ca. \$ 60 000 000.

Til at bedre de finansielle forhold i 1908 bidrog i høi grad aarets rike hvetehest i de vestlige provinser. Efter den officielle statistik utgjorde landets samlede hveteproduktion i 1908 112 434 000 bushels til en anslaat værdi av \$ 91 228 000. Høsten av havre utgjorde i 1908 250 377 000 bushels til værdi \$ 96 489 000. Ogsaa forøvrig var aarets høst adskillig over et middelsaars. Høavlen blev saaledes anslaat til 11 450 000 tons til en værdi av \$ 121 884 000. For andre akerbruksprodukter stiller utbyttet sig dog forskjellig for de forskjellige provinser. Især i det østlige Kanada led aarshøsten adskillig av langvarig tørke.

For skogdriftens vedkommende har aaret 1908 været et av de mindst vellykkede i landets senere historie. Paa grund av mindsket efterspørsel fra oversjøiske markeder og ogsaa paa grund av landets vanskelige finansielle forhold har trælastforretningerne i en større del av 1908 ligget fuldstændig nede. En flerhet av sagbruk har i aaret 1908 betydelig indskrænket eller helt stanset sin virksomhet.

For skogindustriens vedkommende forøvrig har de samme hensyn i mere eller mindre grad gjort sig gjældende. Flere av landets træmasse-, papir- eller cellulosefabrikker har under aaret indskrænket sin produktion. Ut paa høstkonten 1908 gjorde der sig over hele det østlige Kanada gjældende en vandmangel, som tvang flere fabrikker til i ukevis fuldstændig at stanse al virksomhet.

Indvandringen til Kanada sank i 1908 ned til henimot det halve av de foregaende aars og utgjorde kun 146 908 indvandrere, mot 262 469 i 1907. Herom henvises til Konsulatberetninger s ukeutgave nr. 50 for 1909.

Paa grund av den almindelige indskrænkning inden al industriell og anden virksomhet har arbeidsbetingelserne i 1908 været yderlig slette — i enkelte av vintermaanederne fortvilede. I storbyerne i det østlige Kanada var der vinteren 1908 et foruroligende antal arbeidsledige. Ogsaa arbeidslønnen var nede i et lavmaal. Hundreder av arbeidssøkende har været henvist til privat eller offentlig godgjørnhet.

Spesielt blandt skogs- og tømmerarbeidere — hvoriblandt der findes et betydelig antal skandinaver —, arbeidere ved sagbruk, fløtning m. v. har arbeidsvilkaarene i 1908 været slette.

Kanadas handelsomsætning med utlandet. Efter en officiel statistisk sammenligning stiller Kanadas ind- og utførsel i de 3 sidste aar sig som følger:

	Import.	Export.	Ialt.
1906—07	\$ 259 786 007	\$ 205 277 197	\$ 465 063 204
1907—08	» 370 786 525	» 280 006 606	» 650 793 131
1908—09	» 309 756 608	» 261 512 159	» 571 268 767

(I tidligere aarsberetninger er tallene litt avvikende fra de her anførte, idet jeg ikke har benyttet den for de forskjellige budgetaar utarbeidede officielle statistik).

Som tidligere bemerket, og som disse statistiske opgaver utviser, har nedgangen i Kanadas indførsel fra utlandet i aaret 1908 været ganske betydelig. Uførselsværdien har derimot holdt sig væsentlig uforandret.

Uførselsværdien fordeler sig sammenligningsvis for de to sidste budgetaar som følger:

	1907—08.	1908 09.
	\$	\$
Grubedrift	39 560 612	37 563 868
Fiskerier	13 906 567	13 347 978
Skogbruk	44 170 470	39 893 350
Kvægavl	55 913 782	52 026 710
Akerbruk	75 548 935	82 743 926
Industri	33 069 468	32 954 189
Forskjellig	865 217	1 392 345

Kanadas export og import til og fra fremmede lande samler sig for en væsentlig del om Storbritannien og de Forenede Stater.

Omsætningen mellem Kanada og Norge*) er ubetydelig og har liten utsigt til nogensinde at ta noget større omfang.

Skibsfart. Det bemerkes, at den utenrikske fart i den kanadiske statistik staar opført fælles for norsk og svensk tonnasje, likesom kystfarten ikke er specificeret for fremmede nationer. Man bør derfor i de nedenfor opførte talstørrelser vedrørende den norske skibsfart foreta en skjønsmæssig reduktion av anslagsvis ca. 10 % saavel for utenriksk som for kystfarts vedkommende. En sammenligningsvis ubetydelig svensk tonnasje deltar i Kanadas utenrikske fart. Den alt overveiende del av kystfart under fremmed flag falder paa norsk tonnasje.

For farten paa kanaler og indsjøer er den norske tonnasje ikke angit i den kanadiske statistik, uagtet 2 dampskibe i 1908 deltok i denne trade og ikke mindre end 3 dampskibe i sidstforløpne sommer.

Den norske skibsfart i budgetaaret 1. april 1908 til 31. mars 1909 fordeler sig som følger:

Newfound-land**).	Indklareret.		Utklareret.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons
Seilskibe	18	4 411	18	8 379
Dampskibe	205	368 793	202	358 672

Kanada. Utenriksfart:

Seilskibe	95	85 466	95	84 166
Dampskibe	574	875 727	612	910 923

Kystfart.

Dampskibe	1 217	1 564 662	1 202	1 459 502
Kanalfart	?	?	?	?

Tilsammen 2 109 2 899 059 2 129 2 821 642

Sammenlignet med det foregaaende budgetaar, 1907—1908, viser totalresultatet en ubetydelig nedgang for den norske skibsfart paa Kanada og New Foundland tilsammenlagt, idet der da indklareretes 2 181

*) En i beretningen indeholdt oversigt herover er indtatt i ukeutgaven og utelates her.

**) Den sidste statistik for Newfoundlands vedkommende er for tidsrummet 1. juli 1907 til 30. juni 1908. Den er her benyttet.

fartøier dr. 2 897 614 tons og utklarertes 2 139 fartøier dr. 2 897 810 tons.

Nedgangen falder væsentlig paa utenriksfarten paa Kanada — saavel paa seil- som dampskibstonnage —, men opveies av den ganske betydelige opgang for norsk dampskibstonnage paa New Foundland.

New Foundland. En sammenligning mellem de forskjellige fremmede nationers skibsfart paa New Foundland er egnet til at gi et indblik i den norske skibsfarts stigende interesser paa øen.

Nationalitet.	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.
	Tons.	Tons.	Tons.	Tons.	
Britisk	87 188	439 805	526 993		
Norsk	4 411	368 793	373 204		
Amerikansk	5 479	—	5 479		
Dansk	2 137	2 961	5 098		
Fransk	280	323	603		
Svensk	—	67 690	67 690		
Tysk	—	1 892	1 892		
Hollandsk	—	1 676	1 676		
Ialt	99 495	883 140	982 635		

I det foregaaende budgetaar indklareretes der 11 203 seilskibstons under norsk flag samt 314 492 dampskibstons. Der er saaledes nedgang for vor seilskibsfart paa øen, men merkbar opgang for vor dampskibsfart.

Av seilskibe ankom i budgetaaret 11 norske dr. 1 280 tons med ladning og 7 dr. 3 131 tons i ballast, medens 17 dr. 8 251 tons klarerte med ladning og kun 1 dr. 128 tons i ballast.

Av dampskibe under norsk flag indklarererte samtidig henholdsvis 88 dr. 111 953 tons med ladning og 117 dr. 256 840 tons i ballast, medens 182 dr. 339 988 tons klarerte med ladning og kun 20 dr. 18 684 tons i ballast.

Den norske seilskibstonnage paa øen er engageret i fiskefragt.

Den norske dampskibstonnage er for den alt overveiende del befragtet i malmfarten fra Wabana til Nova Scotia eller leilighetsvis til de Forenede Stater eller Holland. Endel norske dampskibe er ogsaa befragtet med kobbermalm fra Tilt Cove. Dampskibene i malmfarten er alle tidsbefragede.

Fra New Foundland til staalverkerne i Nova Scotia alene skibes der aarlig mellem 650 000 og 700 000 tons jernmalm. New Foundlands samlede produktion av jernmalm utgjør omkring 1 000 000 tons.

I exporten av oens fiskeprodukter viser aaret en fortsat overgang til benyttelse av dampskibe istedetfor seilskibe.

I budgetaaret har et par norske fartøier gaat i stykgodsart mellom Kanada og St. Johns, N. F.

Dampskibene i malmfarten mellom New Foundland og Nova Scotia bringer ofte kullast i retur.

Kanada: Som den ovenstaaende statistik viser, kan den norske skibsfart paa Kanada deles i følgende tre sterkt avgrænsede hovedgrupper:

	Indklareret.		Utklareret.	
1908—1909.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Utenriksfart	669	961 193	707	995 089
Kystfart	1 217	1 564 662	1 202	1 459 502
Kanalfart (i 1908—09 har 2 norske dampskibe deltat i indsjø- og kanalfarten. Herover haves ingen statistik).				

Herav falder paa de havne, hvor Norge er konsulært repræsenteret paa Atlanterhavskysten:

	Indklareret.		Utklareret.	
	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.
Montreal	211	412 442	211	412 442
Sydney	431	788 788	421	776 762
North Sydney . .	128	139 492	131	130 804
Quebec	96	120 570	91	122 127
Halifax	104	72 638	110	77 534
St. John, N. B. . .	37	39 107	42	36 521
Campbellton . . .	13	18 426	15	20 350
Chatham	64	80 091	67	83 425
Newcastle	11	9 916	11	9 916
Dalhousi	13	17 899	7	9 614

Utenriksk skibsfart paa Kanada:

I Kanadas utenrikske skibsfart deltok de fremmede nationer i 1908/1909 med følgende skibe:

Flag.	Indklareret.		Utklareret.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britisk	8 371	7 009 768	8 370	6 201 880
Amerikansk	5 761	1 793 095	5 617	1 788 372
Norsk (og svensk)	669	961 193	707	995 089
Østerriksk	3	5 502	4	7 572
Belgisk	1	1 249	—	—
Chilensk	1	1 810	2	3 066
Dansk	45	67 342	40	55 875
Fransk	150	69 362	165	104 853
Tysk	38	90 116	36	86 073
Hollandsk	6	18 758	5	16 470
Italiensk	19	21 015	19	21 452
Japansk	53	207 216	51	198 552
Russisk	21	13 021	23	16 496
Spansk	2	4 740	3	5 939

Ialt 15 140 10 264 187 15 042 9 501 689

Av den i budgjetaaret indklarerede norske tonnage var der 95 seilskibe dr. 85 466 tons og 574 dampskibe dr. 875 727 tons, og av den utklarerede tonnage henholdsvis 95 seilskibe dr. 84 166 tons og 612 dampskibe dr. 910 923 tons.

For den utenrikske skibsfarts vedkommende viser aaret en ganske ubetydelig nedgang fra foregaende aar for norsk tonnage — saavel seil som damp. Den væsentlige del av vor tonnage i den kanadiske utenrikske fart i budgjetaaret falder sandsynligvis paa malmimporten fra New Foundland til staalverkerne i Nova Scotia.

The Dominion Iron and Steel Co. Ltd. indførte i 1908 fra Wabana 556 255 tons jernmalm. The Nova Scotia Steel & Coal Co. indførte i samme aar 114 874 tons jernmalm. En alt overveiende del av denne malm fragtes i norsk skibsbund.

Efter malmimporten kommer i betydning for vor skibsfart kultransporten fra Kanada til Staterne og New Foundland samt kulimporten fra Staterne. I 1908 blev der fra kulminerne i Nova Scotia eksportert til Staterne 559 592 tons kul og til New Foundland 231 909 tons, alt væsentlig sjøveien. Fra minerne i Britisk Columbia fandt der en tilsvarende export av kul sted til amerikanske Stillehavshavne.

Det er vanskelig at gi anslagsvis nøiagtige tal over størrelsen av den import av amerikanske kul, som ad sjøveien indføres til Kanada. Dels foregaar der en betydelig transport av kul fra Philadelphia i norske skibe til forskjellige kanadiske Atlanterhavshavne, dels en stigende indførsel fra Erie-distriktet ad kanalveien til St. Lawrence. Specielt i denne sidste fart har norsk tonnage i sidste aar faat fot-

fæste. Saavidt bekjendt var kun 1 norsk fartøi befragtet for hele sæsonen 1908 i denne fart. I 1909 har imidlertid 3 norske dampskibe gaat i regelmæssig rutefart i denne trade, befragtet av et Montreal-selskap. Alle norske dampskibe i kul- og malmfart er næsten uten undtagelse maanedsbefragede.

For trælastexportens vedkommende i 1908 kan de samme betragtninger gjøres gjældende som anført i min forrige aarsberetning. Paa grund av vanskelige avsætningsforhold i 1908 har trælastexporten fra Kanada i aaret været endel indskrænket.

Fragterne til Storbritannien var i 1908 29/- til 35/- pr. standard for fulde ladninger trælast fra Nova Scotia eller New Brunswick.

Fra kystprovinserne erholdt endel mindre dampskibe fragt av træmassekub til Staterne.

Fra staalverkerne i Nova Scotia erholdt flere norske dampskibe fragt av jernbaneskiner. Fra Nova Scotia til Britisk Columbia er det sandsynlig, at der i denne fart vil aapne sig en god anvendelse for norsk tonnage.

I 1908 er der anstillet forsøk med at fragte Chilisalpeter til de vestlige Stater via Montreal for omlastning der i kanalbaater. 2 norske dampskibe ankom i aaret til Montreal i denne fart.

Et betydelig antal fulde ladninger med hvete fragtedes høsten 1908 i norske dampskibe fra Montreal til forskjellige Middelhavslande og Rusland.

Leilighetsvis har norske dampskibe i aaret fragnet frugt, hø eller andre naturalprodukter fra Kanada til Storbritannien.

Som bemerket under New Foundland har et par norske dampskibe under aaret gaat i regelmæssig stykgodsfragt mellem St. Lawrence-havne og St. Johns, N. F.

Kystfarten paa Kanada. For kystfartens vedkommende henvises i sin almindelighet til de betragtninger, som er fremholdt i min aarsberetning for 1907—08. Den norske tonnage i kystfarten har holdt sig nogenlunde paa samme størrelse som foregaende aar.

I kultransporten fra Nova Scotia til de forskjellige kanadiske avsætningsmarkeder har der været en stor aktivitet. Der blev i 1908 skibet fra kulminerne i Nova Scotia til: New Brunswick 571 570 tons, til Prince Edward Island 70 931 tons, til Quebec 2 293 352 tons samt til forskjellige havne inden Nova Scotia 380 332 tons kul. Den overveiende del av denne transport foregik sjøveien og for en betydelig del med norske fartøier.

I kystfarten deltok et par norske dampskibe i befragtningen av kalksten fra Marble Mountain til Sydney til staalverkerne der. Dominion Iron & Steel Co. tok ikke mindre end 304 095 tons kalksten fra Marble Mountain i 1908.

Enkelte mindre norske dampskibe har ogsaa i 1908 været befragtet i stykgodsfragt mellem forskjellige smaaahavne i kystprovinserne.

Løvgivning vedrørende kystfarten. For den norske skibsfart i Kanada betyder aaret 1908 et vendepunkt. Gjennem en række av aar har norsk tonnage indarbeidet sig i den kanadiske kulfart og i aarenes løp mere og mere lagt denne transport under det norske flag. Norske redere har paa grund av langsigtige befragtninger seet sin fordel i at bygge store moderne dampskibe specielt utstyret og beregnet for kulfarten i kanadiske farvand.

Da der i januar 1908 ved en speciel «Order in Council» blev vedtat et almindelig forbud mot fremmed tonnages deltagelse i kanadisk kystfart fra 1.

januar følgende aar, vakte bestemmelsen almindelig opsigt inden norske rederkredse. Der er grund til at tro, at forbudet ogsaa kom som en overraskelse paa de store kulkompanier, som i de sidste aar i stigende udstrækning har seet sin fordel i at anvende norsk tonnage.

Det tok da heller ikke lang tid at bringe paa det rene, at forbudet vilde bli modereret. Ved en »Order in Council» av 17. december 1908 blev kystfarten mellem havne i provinsen Nova Scotia og havne i provinsen Quebec aapnet for fartoier av ikke under 1 500 bruttotons under bl. a. norsk flag indtil utgangen av 1911.

Ved en »Order in Council» av 31. december 1908 blev endelig tilladelsen til kystfart for forskjellige fremmede nationer utstrakt indtil 1. juli 1909, efter hvilken dag altsaa kystfarten er stængt for alle fremmede fartoier — med den undtagelse, som den ovennævnte »Order in Council» av 17. december 1908 har hjemlet.

I løpet av 1909 er der endvidere ved speciel »Order in Council» av 9. december 1909 aapnet tilladelse til kystfart mellem kanadiske Atlanterhavss- og Stillehavshavne via Sydamerika indtil utgangen av 1911.

Den for norsk tonnage mest betydningsfulde del av kystfarten, nemlig kultransporten fra Nova Scotia op St. Lawrencefloden er saaledes aapen indtil utgangen av 1911. Farten mellem kanadiske Atlanterhavss- og Stillehavshavne har for nærværende kun liten betydning for norsk deltagelse i kystfarten i Kanada. Leilighetsvis sendes en skibsladning med jernbaneskinner fra Nova Scotia til jernbaneanlægene i Britisk Columbia.

Kanal og indsjofarten. Der kan ikke forskaffes paalidelig statistik over norsk tonnages deltagelse i denne fart. I 1908 deltok saavidt bekjendt kun 2 norske dampskibe i denne trade. I september 1908 ødelagdes en av sluserne i »Cornwall»-kanalen og stanset for henimot et par uker al forbindelse.

Naar nu norske dampskibe i stigende utstrækning synes at bane sig adgang til kanalfarten, bør norske redere være opmerkssomme paa kalamiteter av lignende slags, naar de opsætter sine befragningskontrakter.

Skibsfarten gjennom kanalerne er saagodtsom avgiftsfri. Forøvrig henvises til indberetninger for tidligere aar.

St. Lawrence kanalen. Ved slutningen av aaret 1908 var der en færdig kanal til en dybde av 30 fot ved laveste vandstand fra Montreal til Cape Levrard, 4 engelske mil nedenfor Batiscan, ca. 104 engelske mil nedenfor Montreal. Nedenfor Batiscan opnaaes ved høivande den samme dybde selv ved Cap à la Roche og St. Augustin. Dybden ved Cap à la Roche angives fra en semafor ved St. Jean des Chailions for indkommende skibe. For vandstanden ved St. Augustin er der oprettet en semafor ved St. Nicholas. Disse blev sat i virksomhet fra henholdsvis 17. og 24. juni 1908.

Arbeidet med utdypning av St. Thomas-kanalen i Quebec gjorde gode fremskridt i 1908 og vil sandsynligvis være tilendebragt i løpet av en 3 aars tid.

Der gjenstod ved sæsonens slutning følgende arbeider med utdypning av kanalen: 2 engelske mil ved Cap à la Roche, 1 mil ved Grondines, 1 mil ved St. Augustin, samt 1 mils utvidning av kanalen ved St. Croix og 5¼ mil i Lake St. Peter. Naar disse arbeider er fuldført, vil St. Lawrence-kanalen ha en vidde av 450 fot i de rette partier og fra 500 til 750 fot i boininger.

Det signalsystem, som er indført i St. Lawrence-kanalen viste sig angivelig meget nyttig i høstsæsonen 1908, da røk og taake for flere uker betydelig hemmet skibsfarten i floden. Floden er aapen for fart dag som nat.

Skibsfarten til Montreal var i 1908 aapen fra 30. april til 26. november.

Mandskapskyrene var i aaret 1908 lavere end tidligere aar og varierte i flodfarten for fyrbøtere fra \$ 20 til \$ 30 samt for matroser fra \$ 15 til \$ 25. I farten paa kanalerne og innsjøerne maa hyren forhøies med ca. \$ 5 pr. mand pr. maaned. Det er vanskelig at overholde de norske mønstringsbestemmelser for fartoier i kystfarten. Kun et begrænset antal mønstringer blir foretat ved konsulatene. Grunden hertil er dels at søke i de specielle omstændigheter, som farten byder, med kortvarige — ofte kun nogle timers — ophold i havn, dels i bestemmelsen i de kanadiske love for kystfarten, hvorefter mønstringen selv paa fremmede fartoier skal foregaa for de lokale »Shipping Masters» og paa kanadiske papirer.

Konsulaternes opgaver over paa- og avmønstring byder derfor i disse farvand liten eller ingen veiledning med hensyn til mønstringernes antal.

Serbien.

Aarsberetning for 1908*) fra konsul *Henri Vögeli*, Belgrad.

(Almindelig oversigt. — Export. — Import. — Handelsomsætningen med Norge. —)

Handelstraktaten med nabolandet Østerrike-Ungarn traadte heller ikke i 1908 i kraft, og import og export kunde saaledes fremdeles ikke gaa de tidligere vante veie. Men tiltrods herfor er handelsomsætningen i almindelighet gaat frem og har naadd de høieste zifre, statistikken hittil har hat at opvise. Denne omsætning falder til og med omtrent udelukkende paa de 8 første maaneder av aaret, idet med Østerrike-Ungarns annektion av Bosnien og Herzegovina den bekjendte politiske krise indtraadte, der paa en uheldig maate virket tilbage paa forretnings- og samfærselevet. Importen ophørte næsten ganske, dels fordi alle solide firmaer paa grund av den usikre situation undlot at slutte for nye leverancer, dels fordi Østerrike-Ungarn for overordentlig mange varers vedkommende forbød gennemførsel til Serbien og saaledes i ganske betydelig grad hemmet indførslen.

I aarets løp sluttedes ny handelstraktat, resp. kommerciel avtale med Norge og med Spanien. Avtalen med Norge sikrer gjensidig mestbegunstigelsesbehandling.

En utvikling av handelsomsætningen mellem Norge og Serbien støter paa store hindringer, særlig i landenes geografiske beliggenhet, men ogsaa i arten av de to landes industrielle og naturprodukter. Den lange og kostbare transport belaster varerne altfor sterkt til, at der kan bli tale om nogen regelmæssig handelsforbindelse, og det blir kun rent leilighetsvis, at der finder direkte import (resp. export) sted fra det ene av de to lande til det andet.

I 1908 fandt ingen direkte import sted fra Serbien til Norge; importen fra Norge til Serbien indskrænket sig i samme tidsrum til den beskedne værdi

*) Konsulen oplyser i sin følgeskrivelse til aarsberetningen, at han ikke tidligere har kunnet utarbeide denne, da der ikke har foreligget nogen officiel statistik.

av fr. 2 572, og bestod udelukkende av sardiner i forskjellig nedlægning. Indirekte importerer Norge fra Serbien ringe kvanta av tørrede plommer, svinefett og saltet kjød, hvilket gaar til Norge via Rotterdam, Antwerpen eller Hamburg.

Værdien av Serbiens samlede utenriks-handel i aarene 1907 og 1908 fremgaar av nedenstaaende tal:

	1908.	1907.	Stigning + Tilbagegang :
Export Frs.	77 749 078	81 491 262	— 3 742 184
Import —	75 635 417	70 583 327	+ 5 052 090
Til-			
sammen Frs.	153 384 495	152 074 589	+ 1 309 906
Balance :	+ 2 113 661	+ 10 907 935	

Export. Serbiens export beløp sig i 1908 til ialt 377 225 614 kg., 127 107 stykker og 65 394 kubikmeter av de forskjellige varer, til en samlet værdi av fr. 77 749 078. Sammenlignet med 1907 viser disse tal en stigning av 21 954 252 kg. og 30 093 stkr., men derimot en nedgang av 22 553 kubikmeter og i værdi likeledes en nedgang av fr. 3 742 184; grunden til denne nedgang i exportværdien er at søke i den omstændighet, at i 1908 netop de største exportvarer fra Serbien stod ualmindelig lavt i pris.

Den samlede export i 1908 stillet sig saaledes for de forskjellige varegrupper:

	Værdi i fr.
Hvete	16 767 815
Tørrede plommer	10 350 721
Mais	5 818 561
Byg	4 234 350
Kobber, ubearbeidet	3 283 968
Plommest («Pekmes»)	3 251 093
Ferskt kjød	3 129 491
Okser	2 962 262
Saltet kjød	2 322 432
Lamme- og gjeteskind	1 980 107
Gavntræ	1 830 776
Hvetemel	1 396 084
Faareskind	1 394 292
Ferskt oksekjød	969 916
Svinefett	932 582
Raa hamp	927 022
Friske plommer	873 209
Ekestav	863 993
Taugverk	850 943
Saltet kjød	814 603
Egg	801 829
Rug	751 779
Pyrit	741 521
Faar	699 502
Silkekoner	667 304
Kli	544 797
Fetede svin	506 397
Alm. ost («Katschkawall»)	490 519
Tørrede lamme- og gjeteskind	426 670
Smør	404 507
Slagtet fjærkræ	403 737
Hester	394 481
«Salami» og pølser	351 051
Bly, uforarbeidet	345 536
Æbler	268 372
Halvfetede svin	260 101
Nøtter	235 577
Briketter	230 185
Ol paa fat	210 396
Malt	205 488
Høns	353 118
Stenkul	202 169

Værdi i fr.

Havre	189 761
Tobak i blader	184 591
Gjeter	171 956
Antimon	146 262
Brændeved	134 829
Raa kvæghuder	134 769
Røket kjød og flesk	130 978
Saltede og tørrede tarmar	123 722
Melasse	119 830
Kalkuner	119 592
Fjær	110 435
Gjæs	101 678

Exporten fordeler sig saaledes paa nedennævnte lande:

	Fr.		Fr.
Amerika . . .	1 985 600	Italien . . .	3 490 054
Østerrike-Un-		Tyskland . . .	14 018 977
garn	21 601 402	Rumænien . . .	3 004 100
Belgien	16 133 792	Rusland	23 500
Bosnien	65 232	Tyrkiet	10 968 164
Bulgarien . . .	1 860 028	Frankrike . . .	3 042 724
Grækenland . .	224 161	Montenegro . .	9 406
Egypten	760 662	Schweiz	90 709
England	498 717	Spanien	71 810

Det største avsetningsfelt for serbiske produkter var fremdeles, trods 4 maaneders stadig truende krigsfare, som det vil sees, Østerrike-Ungarn. I anden række kommer Belgien, der sammen med Østerrike-Ungarn er den bedste kunde for serbiske akerbruksprodukter. Utførslen til Tyrkiet viser et betydelig opsving, sammenlignet med tidligere aar, idet værdien gik op til fr. 10 967 194 i 1908, mot fr. 4 379 381 det foregaaende aar. Dette gunstige resultat skyldes specielt stigning i exporten av levende kvæg samt kjød, og er av største vigtighet for Serbien, idet landet her har fundet et nyt og rikt avsetningsfelt for sine viktigste kvægavlsprodukter.

Ogsaa Italien er blit en velkommen importør av serbisk kvæg; italienske importører gjør alt for at lette exporten av levende kvæg og organisere en regelmæssig skibsfartsforbindelse for kvægtransport fra Saloniki til de forskjellige italienske havne. I 1908 exportertes til Italien 5 671 okser til en værdi av fr. 937 770, 641 kjøer og kalver til en værdi av fr. 101 830, 747 svin til en værdi av fr. 48 050 og 1 709 hester til en værdi av fr. 172 900.

I de to sidste aar har ogsaa Egypten spillet en viktig rolle for den serbiske kvægexport, i 1908 dog mindre end i 1907. I 1908 exportertes til Egypten 4 770 okser til en værdi av fr. 607 925, 306 kjøer og kalver til en værdi av fr. 47 140, 1 185 gjeter og faar til en værdi av fr. 11 610, 419 svin til en værdi av fr. 21 000. I 1907 var den samlede værdi av Serbiens kvægexport til Egypten fr. 1 037 169.

Særlig bemerkelsesværdig er endvidere exporten til de Forenede Stater, der viser den forholdsvis høie værdi av fr. 1 985 600 og omfatter næsten udelukkende én artikel, nemlig kobber. I 1908 var nemlig det amerikanske kobbermarked saa gunstig for Serbien, at næsten halvparten av den serbiske produktion kunde gaa til Nordamerika. Paa en regelmæssig export kan der naturligvis ikke gjøres regning; dertil er kobber jo underkastet altfor store svingninger i verdenshandelen.

Serbiens export til andre lande end de her nævnte bevæget sig inden rammen av tidligere aars export.

Import. Tiltrods for de i politisk henseende urolige tider steg importen i 1908 og beløp sig til ialt 168 893 200 kg., 194 200 stkr. og 43 790 kubikmeter av de forskjellige varer til en samlet værdi av fr. 75 635 417, mot fr. 70 583 327 i 1907. Serbiens kjøpeevne tiltar aar for aar; saaledes beløp den aarlige gjennomsnitts-importværdi for aarene 1899—1903 sig til kun fr. 49 469 454, men allerede den næste femaarsperiode, 1904—1908, til fr. 61 414 487, hvilket vil sige en stigning av fr. 11 945 033 eller 24.14 %.

Den samlede import, fordelt paa følgende varegrupper, beløp sig til:

	Værdi i fr.
Bomuldstøi	7 250 468
Bomuldsgarn	6 573 117
Jernbanevogner	3 928 556
Jernbaneskinner	2 807 181
Dampmaskiner	2 485 788
Uldtøi	2 291 167
Oksehuder, raa	2 078 115
Rujern og halvforarbeidet jern	1 908 731
Jern for broarbeider	1 212 827
Sy- og strikkemaskiner	1 207 778
Tobak i blader	1 117 800
Faareuld	1 111 462
Koks	1 074 702
Raasukker	952 480
Uldgarn	899 722
Kaffe	872 929
Finere lær, chevreaux, boxcalf etc.	850 763
Hampesækker	818 164
Spiker og skruer	730 780
Jutetøier	727 648
Ris	710 924
Salt i stykker	693 015
Trykpapir etc.	631 327
Saalelær	621 362
Hulglas	578 167
Kobber i traad og plater	542 808
Bord, lægter etc.	526 922
Husflidsmaskiner	479 601
Klær av uldne stoffer	454 394
Klær av bomuldsstoffer	438 667
Støpte varer	415 739
Friske vindruer	399 605
Olivenolje	398 746
Pointser, semaforer etc.	386 429
Oljer	364 061
Vinduer og speilglas	360 809
Sortblik	356 173
Nafta, petroleum	355 049
Silketøi	339 666
Ljaaer og sigder	300 546
Fine kobbergjenstande	280 378
Handelsbøker, registre etc.	280 057
Herrefilthatter	275 139
Brunkul og stenkul	272 136
Bomuldsfløil	268 611
Kobber, forarbeidet	265 699
Tætte halvsilkestoffer	260 539
Pakpapir og karton	247 748
Vognaksler	240 530
Kjøkkentøi	235 637
Cigarer	234 300
Bindsaaler	232 317
Stearinlys	224 234

Værdi i fr.

Bygningstræ	220 312
Kobbersulfat	218 193
Støpte varer	217 125
Smøreolje	209 241
Landbruksredskaper	208 342
Smedejernsgjenstande	205 898
Kamgarn, over nr. 6	204 732
Guldgenstande	203 217
Cement	194 489
Bygningstræ i stokker	194 226
Alizarinfarver	184 401
Sjaler og uldtørklæder	180 742
Hvitblik	178 834
Hakker, laaser etc.	176 316
Uldfløil	173 704
Tørret og røket fisk	172 880
Forarbeidet faareuld	169 342
Palmeolje	168 728
Apparater for telefon og telegraf	167 414
Dekorert porcellæn	161 092
Medicinsk sæpe	159 755
Pengeskuffer, fingerbøl etc.	148 980
Lin og hamptraad	146 620
Hester	145 860
Skruer	144 436
Vatt	142 821
Fyrstikker, alm.	141 300
Halvsilkeklær	139 602
Porcellæn i arbeide	139 406
Linolje for teknisk bruk	136 520
Maskiner og apparater	132 031
Dynamit	123 966
Laas og nøkler	120 897
Skuffer, kremper, kroker etc.	117 669
Kunsthud	116 175
Løk	115 783
Kaustisk soda	113 597
Vin	112 002
Halvsilkeplüsch	111 360
Konserver og delikatesser i bokser	109 411
Farvede og emaljerede lervarer	107 141
Verktøimaskiner	103 298
Fersk fisk	102 829
Poteter	102 158
Bomuld	100 032

Importen fandt sted fra følgende lande:

	Fr.		Fr.
Amerika	473 970	Norge	2 572
Østerrike-Un-		Portugal	1 945
garn	32 151 945	Rumænien	743 435
Belgien	1 601 576	Rusland	1 010 995
Bosnien	119 786	Tyrkiet	3 146 543
Bulgarien	294 096	Frankrike	1 563 053
Grækenland	314 642	Holland	349 515
Danmark	809	Montenegro	46 399
Egypten	16 800	Schweiz	1 336 701
England	8 803 350	Sverige	22 472
Italien	2 271 714	Spanien	11 472
Tyskland	21 361 347		

Indhold:

England s. 17. — Kanada s. 27. — Serbien s. 30.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 3.

Maanedsutgaven.

Mars 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand»s expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Kjøbenhavn.

(Skibsfart. — Fragter. — Landbruk. — Teglsten. — Kalk. — Margarin. — Danmarks ind- og utførsel av industriprodukter. — Love etc. — Handelen med præmieobligationer og lotterisedler.)

Aarsberetning*) for 1909 fra generalkonsul Carl Norstrand, Kjøbenhavn.

Skibsfart. I aarets løp anmeldtes til generalkonsulatet som ankommet til Kjøbenhavns konsulat-distrikt 331 norske skibe, drægtig 158 988 tons, mot 213 skibe og 108 410 tons i 1908. Av de ankomne skibe var 36, drægtig 7 841 tons, seilskibe og 295, drægtig 151 147 tons, dampskibe. I motsætning til tidligere aar utviser 1909, sammenlignet med 1908, en endog ret betydelig tilvekst i den norske skibsfart paa Kjøbenhavn, nemlig med 118 fartoier og 50 578 tons, eller uttrykt procentsvis med henholdsvis ca. 55 % og 46½ %. Denne forøkelse falder udelukkende paa dampskibene, idet seilskibstonnagen er i stadig tilbakegang.

Som fremholdt i tidligere aarsberetninger kan generalkonsulatets skibsfartsopgave, der er bygget paa de indleverede skibsanmeldelser, ikke gjøre krav paa fuld nøiagtighet.

De anmeldte skibe var fordelt paa aarets 12 maaneder som nedenstaaende tabel viser:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Januar . . .	22	8 845	—	—
Februar . . .	19	8 236	—	—
Mars . . .	25	12 938	—	—
April . . .	24	10 425	2	99
Mai . . .	23	14 388	6	506
Juni . . .	22	10 576	5	720
Juli . . .	37	21 408	5	1 630
August . . .	27	15 650	2	680
September . .	30	15 772	4	524
Oktober . . .	24	9 581	2	317
November . .	22	10 743	6	1 873
December . .	20	12 585	4	1 492

Av disse fartoier kom 13 i ballast, de øvrige med last, hvorav 76 bragte ladning fra Norge, 146 fra Storbritannien, 32 fra Tyskland, 15 fra Rusland, 14 fra Sverige, 11 fra Island, 10 fra andre danske havne, 4 fra Finland og 2 fra Holland.

Ladningen bestod for 120 fartoiers vedkommende av kul og koks; 75 bragte stykgods, 36 fisk, 27 trælast og træmasse, 14 korn, 11 sten, 10 oljekaker, 7 kis, 5 jern, 2 halm og 2 salt. De øvrige bragte forskjelligartede ladninger.

*) Forskjellige utdrag av beretningen, der allerede er offentliggjort i ukeutgaven, utelates her.

Av de fra Norge med ladning kommende skibe bragte 23 stykgods, 24 fisk, 9 sten, 6 træmasse, 3 kis, 2 træ, 1 skifer, 1 oljekaker, 1 bark, 1 is, 1 jern og 1 karbid.

Fragtmarkedet. De forhaabninger til en forbedring i fragtmarkedet, som rederne ved utgangen av 1908 satte til 1909, blev ikke til virkelighet. At markedet ikke har opfyldt forventningerne, skyldes vistnok først og fremst den omstændighet, at man var altfor optimistisk og tillagde en indtrædende ringe forbedring paa forskjellige omraader altfor stor betydning, hvilket igjen hadde tilfølge en forøkelse av tonnagen, særlig for de større selskapers vedkommende. Denne sidste omstændighet fik da ogsaa en uheldig indflydelse paa markedets stilling.

Opgangen i fragtmarkedet kunde ikke holde skridt med bedringen i de almindelige konjunkturer, og dette er jo ogsaa det naturlige, idet skibsfarten saa at sige først paa anden haand nyter godt av konjunkturstigningerne. Dette forhold vilde maaske dog ha gjort sig i mindre grad gjældende, om ikke enhver bedring var blit opveiet av overproduktion av tonnager. Tilveksten av tonnager har vistnok været betydelig mindre i 1909 end i de nærmest foregaaende aar, men selv en ringe økning maatte ha en skadelig indflydelse paa et allerede overfyldt marked.

De store ruteselskapers forøkelse av tonnagen utover rimelige grænser har hat den naturlige følge, at disse har maattet søke sine fartoier employeret paa omraader, der tidligere har været forbeholdt «tramp»farten, og de hurtigere og mere moderne indrettede ruteskibe er naturligvis overlegne i konkurrense.

Et i sig selv ikke videre glimrende marked, der blir overfyldt med tonnager, som kjæmper en haardnakket kamp for at sikre sig beskæftigelse til rater, der blot kan dække utgifterne, kræver en langvarig opgangsperiode, for at markedet kan bli godt. Aaret 1909 har vel ikke budt saa store skuffelser som 1908 og 1907, men særlig dets første halvdel har ikke været egnet til at indgyde forhaabninger. Først henimot slutningen sporedes en bedring, som med sikkerhet kan antages ikke at være blot en øieblikkelig følge av tilfældige konjunktursvingninger, men underbygget av en langsom, men sikker konsolidering av alle handelsforhold. Den optimisme, der ved utgangen av 1908 viste sig at være forhastet, er ved utgangen av 1909 ganske anderledes berettiget.

Med hensyn til Østersjømarkedet bemerkes, at alle forhaabninger om, at de foregaaende aars depression vilde bli avløst av en opgang, blev grundig slaat til jorden. Fra aarets begyndelse til dets ende var markedet flaut og uten liv. Streiken i Sverige midt i sæsonen virket yderlig lammende paa al skibsfart og paaførte rederne stort tap. At

der en kort tid kom litt mere liv i kornbefragtingen fra og kultransporten til Rusland kunde ikke forandre aarets resultat. For dette markeds vedkommende har «the Baltic and White Sea Conference» utrettet et betydningsfuldt arbeide ved reformer paa certeparti-bestemmelsernes omraade, der har været og vil bli til stort gagn for rederne.

Landbruket. Aaret 1909 var et for landbruket meget uheldig aar, hvad veirforholdene betræffer; sommeren var kold og fugtig, og under indhøstningen indtraf sterke storme med regnfuldt veir, der hindret og forsinket høsten, som avsluttedes meget sent.

Slaaatten begyndte først i juli, men trak længe ut paa grund av vete og ugunstig tørreveir. Eng-høet gav under middels utbytte, akerhøet omkring middels.

Mængdeutbyttet av kornet var gjennomgaaende stort, men kjernens kvalitetsvegt ringe. Det meste av halmen blev berget i mindre god stand.

Poteterne gav under middels høst, saavel hvad mængde som godhet betræffer.

Forroerne gav rikelig utbytte; men den allerede i november indtræffende kulde med frost virket ødelæggende paa store partier av dem. Sukkerroerne har git middels utbytte saavel med hensyn til mængde som kvalitet.

Av vintersæden gav hveten under middels utbytte, baade rug og byg derimot over middels. For alle disse tre kornsorsters vedkommende var kvaliteten imidlertid daarlig og kvalitetsvegten lav. Havren gav det bedste utbytte, saavel hvad mængde som kvalitet betræffer.

Værdien av Danmarks høst i 1909 er opgjort til 552 millioner kroner. Denne sum omfatter værdien av sædavgroderne kjerneutbytte (237 mill. kr.), rotfrugtavgroderne (151 mill. kr.), volds- og enghø (84 mill. kr.) og samtlige halmavgroder (80 mill. kr.).

Den samlede høstvärði fordeler sig med 257 mill. kr. paa øerne og 295 mill. kr. paa Jylland.

Høstens värði var i 1909 væsentlig lavere end de to foregaaende aar; i 1908 var værdien 587 mill. kr., og i 1907 endog 613 mill., men iøvrig var høstvärdien i 1909 betydelig høiere end noget aar forut for 1907.

Naar den beregnede høstvärði for det sidst forløpne aar var 35 mill. kr. mindre end den beregnede värði for 1908, skyldes dette overveidene den omstændighet, at sædpriserne (kapiteltaksterne), der er lagt til grund for beregningen, var betydelig lavere i 1909 end det foregaaende aar. Hertil kommer, at rotfrugternes indhold av storfod (der tages i betragtning ved beregningen av foderroernes värði) gennemgaaende var ikke litet mindre i 1909 end i 1908.

Forstoffer. I aarets 3 første kvartaler indførtes 683 880 000 pd. oljekaker, mot 656 570 000 pd. i det tilsvarende tidsrum det foregaaende aar, altsaa en opgang av 27 310 000 pd. I samme tidsrum indførtes 114 290 000 pd. kli etc., mot 83 350 000 pd. i 1908, eller en opgang av 30 940 000 pd. Importen av uspecificerede forstoffer var 12 050 000 pd., mot kun 90 000 pd. i det tilsvarende tidsrum i 1908, eller en opgang av 11 960 000 pd. i 1909. Importen av forstoffer viser saaledes i de 3 første kvartaler av beretningsaaret en forøkelse av 70 210 000 pd., sammenlignet med de 3 første kvartaler av 1908. Importen av mais, der i 1908 var gaat sterkt ned, gik yderligere ned i 1909, nemlig fra 492 mill. pd. til 410 mill. pd. Grunden hertil maa søkes i, at maisen var for dyr til forbruk. Prisen paa oljekaker var ogsaa høi, og da landets egen jord ydet mindre græs og hø end de nærmest foregaaende aar, maatte man

hjelpe sig med forskjellige avfaldsstoffer, f. ex. ris. Som foran nævnt er der ogsaa av uspecificerede forstoffer indført omkring 12 mill. pd. mere end i 1908. Importen av forbyg var 115½ mill. pd. større end i 1908. Under rubrikken uspecificerede forstoffer indgaar formentlig ogsaa soyakager og soyamel fremstillet av soyabønner, som iaar for første gang er indført hertil. Værdien av importen av denne artikel beløper sig til mange millioner. Tilførslen hertil er skedd fra England. Prisen baade for bønner og kaker var i begyndelsen meget moderat, men er gaat sterkt op. Østasiatisk Kompagni har under opførelse en fabrik i Kjøbenhavn for tilvirkning av soyaolje og -kaker, der ventes at ville træde i virksomhet i mars maaned iaar; hele produktionen for 1910 skal allerede være solgt. Det er vistnok kun 15 à 20 % av soyabønnerne, der utvindes som olje — resten tilberedes til forstoffer —, saa tanken med anlæg av en saadan fabrik i Danmark maa siges at være god.

Foringsforsøk, som har været gjort med soyakaker, skal ha vist det resultat, at der kan gives 1½—2 pund tilskud pr. ko pr. dag, uten at det har skadelige følger for smørret.

Soyakaker kan i lang tid opbevares paa tørt sted; men hvis der kommer fugtighet til dem og vandindholdet kommer til at overstige 13—14 % mugner de, og der foregaar omdannelsesprosesser, som forringer værdien; dette gjør sig vel i endnu høiere grad gjældende for meleets vedkommende.

Mursten, kalk og taksten. For disse artiklers vedkommende har 1909 været usedvanlig stille. En del verker har ligget helt stille, og de igangværende har kun arbeidet med halv kraft.

Paa mursten har priserne været meget lave, rimeligvis som følge av de store beholdninger fra 1908. De største virksomheters bestræbelser for ikke at komme ned under de allerede lave priser i 1908 er strandet paa de mindre producenter, der har næret frygt for ikke at bli av med sine lagre. Beholdningerne er imidlertid ved aarets forbruk sterkt reduceret, og saafremt verkerne fremdeles vil vise den samme resignation med hensyn til produktionen, kan der være haab om, at priserne i 1910 vil bli noget stabilere. Paa Sjølland, utenfor Kjøbenhavn, har forretningerne ogsaa været daarlige og priserne lave. Paa Fyen og i Jylland har der været litt mere aktivitet; men der er utsigt til roligere tider.

I Kjøbenhavn er det til de offentlige eller dermed i klasse staaende bygninger, man hovedsagelig har benyttet mursten, og det samme vil vistnok bli tilfældet i 1910; den private byggeforetagsomhet ligger fremdeles nede.

I 1907 og 1908 blev der indført ikke saa ubetydelige partier mursten fra Norge til Kjøbenhavn; denne indførel er ganske ophørt i 1909.

Hvad kalk betræffer, er denne industri, navnlig fremstillingen av bygningskalk, saa noie knyttet til murstensforbruken, at foranstaaende bemerkninger ogsaa kan gjøres anvendelige her.

Hvad taksten angaar, har der i de senere aar været gjort bestræbelser for med dette taktningsmateriale delvis at fortrænge skifer og cementtaksten. Produksjonen overstiger dog langt forbruken; men nye fabrikker anlægges allikevel. Utsigterne for denne industrigren er derfor ikke de bedste.

Margarin. I finansaaret fra 1. april 1908 til 31. mars 1909 var det indenlandske forbruk av margarin 61 841 716 pund, mot 60 345 248 pund aaret før, altsaa et merforbruk av 1 496 468 pund. Av forbru-

ket var 58 058 678 pund tilvirket i Danmark, medens 3 783 038 pund indførtes fra udlandet.

Foruten de almindelige kvaliteter margarin er der bragt i handelen et produkt kaldt «plantemargarin», hovedsagelig fremstillet af plantefett og olje; denne kvalitet har vundet stort indpas.

Margarinpriserne er i aarets løp blit forandret 5 gange. I februar var der 2 gange nedgang, hver paa 2 øre pr. pund, der fulgtes af forhøielse i mars og mai, ligeledes hver paa 2 øre pr. pund. Den 15. november indtraadte atter en forhøielse, saaledes at aaret sluttet med en 4 øre højere pris for bedste kvalitet margarin end 1908 sluttet med, medens sekunda kvaliteter kun er 2 øre dyrere pr. pund:

1909.	Bedste kvalitet.	Sekunda.
Høieste pris.	72 øre.	55 øre.
Laveste pris.	64 »	49 »

Gennemsnitspris:

	1909.	1908.	1907.	1906.	1905.
Bedste kvalitet . . .	67	67	63	62	58 øre.
Sekunda » . . .	52	52	48	46	43 »

Danmarks ind- og utførsel af industrifrembringelser. Fællesrepræsentationen for dansk industri og haandverk har i en række av aar latt utarbeide oversigter over ind- og utførslen av varer, der som raastoffer, halvfabrikata eller færdige varer vedrører dansk haandverk og industri.

Det sidste aar, for hvilke oversigt foreligger, er 1908. Av denne sees, at værdien av den samlede utførsel av haandverks- og industrifrembringelser — bortset fra transit — i femaaret 1900—1904 dreiet sig om 20—23 mill. kr. aarlig. I 1905 steg værdien til 28.7 mill., i 1906 var den 25.9 mill., i 1907 33.3 mill. og i 1908 29.8 mill. kr. De svingninger, som findes i totalbeløpene, maa imidlertid udelukkende tilskrives utførslen av skibe. Herunder er medtat baade nybyggede skibe, som utlandet har bestilt og faat leveret fra danske skibsbyggerier, og ældre skibe, som har været indregistreret under dansk flag, men er blit solgt til utlandet. Nogle var oprindelig bygget paa danske verfter og var saaledes i virkeligheden danske industrifrembringelser; andre derimot er bygget i utlandet. Salget av saadanne gamle skibe var særlig stort i 1905 og 1907, henholdsvis, 9 og 7.2 mill. kr., mot 0.9 mill. kr. i 1906 og 2.2 mill. i 1908. Fratrækkes disse beløp totalsummen vil det sees, at man istedetfor de store svingninger faar en stadig opgang i utførselsværdien i de 4 aar paa 1 à 2 mill. kr. aarlig. Det fremgaar herav, at der har været en faktisk forøkelse av den danske industri-export i de senere aar.

Exportens vigtigste hovedgrupper var:

	1908.
Værdi i kr.	
Mølleindustri (hvetemel og rugmel, især til Island, Færøerne og Grønland, samt kli)	1 380 000
Kemisk-teknisk industri (størstedelen smørfarve, osteløpe og andre meieripræparater, dernæst svovlsur ammoniak og andre gjødningsstoffer)	1 704 000
Oljer, talg, sæpe o. lign. (aldeles overveiende vegetabiliske oljer, især til næringsmidler).	3 402 000
Bøger (tidsskrifter og noter)	1 000 000
Gjærindustri ($\frac{3}{4}$ er øl, $\frac{1}{4}$ gjær)	985 000
Ler og lervareindustri (kaolin, ildfast sten og navnlig porcellæn)	1 204 300

	1908.
Værdi i kr.	
Tobaksindustri (især cigarer og skraa-tobak)	899 800
Cement	1 709 000
Granitsten (bro- og bygningssten), kridt, flint, o. lign.	999 400
Metalindustri (aldeles overveiende maskiner og grovere jernvarer).	5 813 000
Skibe (derav nye skibe samt baater og skibsmotorer til fiskebaater og andre fartøier kr. 4 410 000)	6 587 400

Den største exportindustri er maskinindustrien; værdien er noiaagtig den samme i 1907 og 1908. Nybyggede skibe (motorer m. m.) viser en stigning i 1908 paa 2 mill. kr., cement $\frac{1}{2}$ mill. kr.

Av fremmede industrielle raastoffer og halvfabrikata indførtes:

	Industrielle raastoffer.	Halvfabrikata.	Ialt.
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
1905 . . .	64.1	27.3	91.4
1906 . . .	84.0	33.6	117.6
1907 . . .	91.8	39.2	131.0
1908 . . .	78.9	28.8	107.7

I 1908 var værdien av raastoffer, fordelt paa de vigtigste varegrupper, følgende:

Trælast	18.6 mill. kr.
Frø, nøtter o. l. til oljepresning (bl. a. til kokosolje, sesamolje o. lign. oljer til margarinfabrikation).	11.4 » »
Oleomargarin	11.1 » »
Raatobak	7.6 » »

De under halvfabrikata opførte varer er væsentlig garn og metal i stænger, plater og rør.

Værdien i 1908 opføres med

for garn	11.7 mill. kr.
» jern	12.8 » »
» andre metaller	4.4 » »

Danmarks forbruk av utenlandske industrifrembringelser utgjorde i 1904 213.7 mill. kr., i 1905 231.3 mill. kr., i 1906 250.7 mill. kr., i 1907 275.6 mill. kr., i 1908 260.9 mill. kr.

Raastoffer og halvfabrikata viser for 1908 en nedgang av ca. 20 %, men for industrifrembringelser kun 5 %.

Importens vigtigste hovedgrupper var:

	1908.
Værdi i kr.	
Mølleindustri (henimot halvdelen hvetemel, henimot $\frac{1}{3}$ kli)	16 888 500
Olje, talg, sæpe (95 % er oljekaker)	59 523 700
Gjærindustri (97 % er vin og spirituosa)	7 068 500
Kemisk-teknisk industri (især apotekervarer, handelsgjødnings, salpeter og farvevarer)	23 661 300
Fødevarer (især margarin, hermetik, potetemel, herunder ogsaa brændt kaffe fra Frihavns brænderier)	8 844 100
Papir og arbeider av papir	5 097 800
Konfektion og modevarer (især færdigsyede klær samt hatter og kunstige blomster)	6 049 500
Lærindustri (især lær, skotøi, sadelmakerarbeide, hansker	10 601 000
Textilindustri (derav uldvarer over 40 %, dernæst bomulds- og linnedvarer samt silke)	40 325 500
Metalindustri (især maskiner, isenkram, cykler)	33 549 100

	Værdi i kr.
Instrumenter, samt kabler, ledningstraad	6 755 300
Sukker	7 990 900
Tobak, fabrikeret	2 925 400
Forarbejdet træ (herunder høvlede bord, takflis, snedker- og bødkerarbejder)	3 341 500
Guttaperka- og gummivarer	4 033 000

Love etc. Det nye ministerium for handel og søfart har i 1909 gennemført forskellige nye love, hvorav kan nævnes:

Lov om autoriserede revisorer,
Lov om tilsyn med seilskibe,
Midlertidig lov om skibes dypgaaende og lastelinje.

Av den første av disse love, lov om autoriserede revisorer av 14. mai 1909, der forøvrig endnu ikke er traadt i kraft, hitsættes nogle udtag, der maaske kan være av interesse:

Besikkelse som autoriseret revisor er ministeren for handel og søfart bemyndiget til at tildele enhver mand eller kvinde, som har indfødsret, er fuldmyndig, ikke er ute av raadighed over sit bo, ifølge paalidelige vidnesbyrd har ført en retskaffen vandel og derhos er indstillet av en av ministeriet nedsat kommission efter at ha avlagt prøve for denne. For besikkelsen svares en avgift til statskassen av kr. 1.20.

Den, der beskikkes til autoriseret revisor, skal opfylde efternævnte betingelser: a) han skal ha arbeidet hos en autoriseret revisor mindst 3 aar efter det fyldte 18de aar ved under revisorhvervet i almindelighet faldende forretninger, b) han skal deretter ha avlagt den ovenfor nævnte prøve, hvorved han har godtgjort at være i besiddelse av de for revisorhvervet fornødne kundskaper. Ved prøven blir vedkommende særskilt at examinere i handelskundskap (herunder den nødvendige kundskap til handels- og sjofartslovgivningen) samt regnskapskyndighet. Prøven er baade mundtlig og skriftlig og kan suppleres med en prøve i varekundskap samt med en prøve i kjendskap til værdsættelse av landeiendomme med besætning og inventar.

Disse bestemmelser kommer imidlertid ikke til anvendelse paa personer, der av ministeriet beskikkes som autoriserede revisorer indenfor et tidsrum av 5 aar efter lovens ikrafttræden. Ogsaa efter dette tidsrum kan ministeriet, hvor vedkommende paa anden maate har godtgjort at være skikket for revisorhvervet, avvike fra bestemmelserne i punkt a) efter indstilling av den nævnte kommission.

Handelsministeren har for kort tid siden i landstinget fremsat forslag til en ny lov, lov om fremmedes handelsberettigelse i Danmark, som vel i en ikke altfor fjern fremtid kan ventes vedtat, og som ogsaa kan paaregne interesse i Norge. Navnlig gjælder dette bestemmelserne om utenlandske handelsreisende. Disse bestemmelser har utlandet stadig fundet altfor rigorøse, og klagerne herover er utallige.

De væsentligste forandringer fra den tidligere forordning av 1839 findes i lovforslagets § 4, der svarer til forordningens § 4. Denne § i lovforslaget lyder saaledes:

«Den i utlandet bosittende handelsberettigede eller den av ham antagne handelsreisende, der vil utføre de i §§ 1 og 2 omtalte handelsforretninger her i riket (faldbydelse av varer, der senere skal leveres fra utlandet) skal personlig eller ved befuldmægtiget, for vedkommende toldembedsmænd paa det første toldsted, hvortil han fra utlandet ankommer eller er ankommet, og indenfor hvis distrikt han

agter at gjøre ophold, ved attester fra øvrigheten paa forrettningens hjemsted, eller lignende ved bestemmelse av ministeriet for handel og søfart godkjendte beviser oplyse, om det er for egen eller for andres, og i sidste fald for hvilke handelsberettigedes regning han agter at handle, samt at han eller i sidstnævnte tilfælde de av ham repræsenterede i paagjældende hjemland har fornøden handelsberettigelse. Av toldkammeret paa vedkommende sted meddeles ham deretter et adgangsbevis, i hvilket vil være at anføre de firmaer, for hvilke han vil kunne avslutte forretninger; forinden dette adgangsbevis benyttes, skal det forevises for det stedlige politi, som uten betaling har at paategne samme. Saavel av toldkammeret som av politiet blir der i en særlig protokol at optegne det væsentligste av adgangsbevisernes indhold, hvilke protokoller til enhver tid bør staa til de næringsdrivendes eftersyn.

Adgangsbeviset, der betales med 100 kr., gjælder for et tidsrum av 30 dage fra utstedelsens dato, saaledes at der efter gyldighetsfristens utløp vil være at løse nyt adgangsbevis; dog kan det utstedte adgangsbevis forlænges for et tidsrum av 15 dage mot en betaling av kr. 60. De nye adgangsbeviser saavel som forlængelsen av et utstedt adgangsbevis meddeles av toldkammeret paa det sted, hvor den paagjældende eller en for ham befuldmægtiget opholder sig paa det tidspunkt, da begjæringen fremsættes. Adgangsbeviset kan under iagttagelse av de i foregaaende stykkes 2 første punktummer angivne betingelser én gang overføres paa en anden handelsreisende; om overførelsen gives paategning av vedkommende toldkammer.

Det meddelte adgangsbevis vil efter forlangende av politiet saavel i den kommune, i hvilken det er utstedt, som i andre kommuner være at fremvise til ethvert tidspunkt.

Efter begjæring av adgangsbevisets indehaver vil der av ethvert toldkammer paa beviset være at tilføie angivelse av de yderligere, i utlandet handelsberettigede firmaer, for hvilke han har godtgjort sin berettigelse til at falbyde eller avhænde varer».

Som man ser, tænkes de danske bestemmelser bragt i temmelig nær overensstemmelse med de norske og svenske bestemmelser om utenlandske handelsreisende.

Til forberedelse av forskjellige fremtidige lovgivningsarbeider er der desuten nedsat forskjellige kommissioner, saaledes:

om forholdsregler mot falsk reklame og illoyal konkurrense;
om aktielovgivning;
om en eventuel omordning av Københavns havneforhold.

Av andre lovbestemmelser kan nævnes, at lov om indførelse av det metriske system for maal og vøgt træder i kraft den 1. april 1910 for al beregning av told og andre offentlige avgifter.

Handel med præmieobligationer og lotterisedler. Generalkonsulatet har gjentagne gange henledet opmerksomheten paa den maate, hvorpaa denne handel foregaar herfra landet. Der foreligger nu et lovforslag, som søker at begrænse de mange utilbørligheter, der finder sted, og man maa haabe, at loven snart blir til virkelighet, saaledes at det kan lykkes at komme de mange forretninger tillivs, der under navnet «Bankgeschäft» søker at skaffe deltagere til seriespil i præmieobligationer.

Hvor nødvendig denne lov er, fremgaar blandt andet av en uttalelse av politidirektøren, der paa en klage fra utlandet over en saadan «Bankgeschäft»

her maatte erklære at loven, som den nu var, ikke hjemlet ham ret til at skride ind, uagtet den («bank-geschäften») drev forretninger med spil paa utenlandske præmieobligationer i henhold til spilleplaner, der er saaledes indrettet, at der erfaringsmæssig paaføres spilleren tap. Da denne forretningsart kun er forbudt her i landet, medens det ikke er forbudt herfra at drive spillet med deltagere i utlandet, staar politiet saaledes magtesløst.

Imidlertid tror generalkonsulatet, at de mange advarsler til Norge maa ha virket en del; thi i det sidst forløpne aar har der kun været ganske faa klager fra norske spillere, medens der i de nærmest foregaaende aar var tider, hvor der kom flere klager om uken.

Skibsfarten paa Tyrkiet.

Indberetning fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

Skibsfarten paa Tyrkiet har i de sidste aar, hvorfor statistiske opgaver foreligger, gjort:

Finansaar:	Antal skibe.	Reg. tons.
14. marts 1907—13. marts 1908	191 224	49 473 402
» 1906— » 1907	188 573	49 714 607
» 1905— » 1906	185 936	47 826 401
» 1904— » 1905	182 941	46 685 621

For det sidste aar, hvorfor opgave foreligger, 14. marts 1907—13. marts 1908, fordelte skibsfarten sig som følger paa de enkelte nationer:

Nation:	Antal.	Reg. tons.	Procent.
England	8 560	13 918 732	28.1
Grækenland . . .	20 540	7 410 553	14.9
Østerrike-Ungarn .	5 048	6 856 869	13.8
Tyrkiet	139 150	5 604 572	11.3
Frankrike	3 088	3 905 550	7.8
Rusland	2 777	3 661 610	7.4
Italien	3 110	3 553 924	6.6
Tyskland	1 708	2 087 686	4.2
Belgien	752	804 247	1.6
Holland	414	577 720	1.1
Bulgarien	1 409	534 503	1
Rumænien	349	412 406	0.8
Danmark	102	120 922	0.23
Norge	57	97 433	0.2

Englands, Østerrike-Ungarns og Italiens skibsfart viser nogen tilbagegang i de senere aar, mens derimot Rusland, Frankrike, Belgien og Holland viser fremgang, hvilket i 1909 ogsaa er tilfældet for Norges vedkommende.

Som det vil fremgaa av ovenstaaende tabel, bestaar den tyrkiske, græske og bulgarske flaa, som deltar i skibsfarten paa Tyrkiet, av et forholdsvis stort antal skibe, som imidlertid er av ringe tonnage. Gjennomsnittonnagen for de norske skibe er ca. 1 700 reg. tons.

Konstantinopels skibsfart. Konstantinopel er uten sammenligning den vigtigste handelsplads i Levanten, centrum som den er for handelen og skibsfarten i Tyrkiet.

I Konstantinopels generalkonsulatdistrikt blev der i 1909 klareret:

42 norske skibe med en samlet tonnage av 81 924 reg. tons.

Til sammenligning hitsættes de tilsvarende opgaver for de nærmest foregaaende aar:

1905:	19 skibe dr.	36 965 reg. tons
1906:	21 » »	40 467 »
1907:	18 » »	32 687 »
1908:	14 » »	24 068 »

Som det vil fremgaa, er antallet av norske skibe i 1909 betydelig større end de nærmest foregaaende aar, hvilket antagelig skyldes den stedfundne bedring i fragtmarkedet paa Sortehavet.

Saagodtsom samtlige norske skibe klareres kun eller indtar kun bunkers i Konstantinopel paa sin vei til og fra Sortehavet.

Av de 42 skibe, som i 1909 passerte for indgaaende til Sortehavet, var:

10 bestemt for Kertsch	efter korn
9 — » — Eupatoria	» salt
8 — » — Novorossisk	» korn
4 — » — Kherson	» »
3 — » — Odessa	» »

endvidere 1 à 2 for hver av havnene Nicolajeff, Braila, Mariupol og Taganrog.

De enkelte nationers deltagelse i Konstantinopels skibsfart vil fremgaa av nedenstaaende statistikk for 1908:

Nationalitet:	Antal.	Reg. tons.
Britisk	2 686	5 235 369
Græsk	2 062	1 999 310
Østerriksk-ungarsk	357	693 076
Tysk	351	677 127
Tyrkisk	325	155 810
Andre lande . . .	1 218	1 697 160

Tilsammen (plus endel regulære linjebaater, som er opført særskilt): 8 473 skibe dr. 12 757 066 reg. tons.

Denne tabel omfatter ikke seilskibe og mindre kystfartøier. Ind- og utklarering er regnet særskilt.

Den britiske skibsfart, der indtar en dominerende stilling, utgjorde 32.8 % av det samlede antal og 42.3 % av den samlede tonnage.

Den betydelige skibsfart paa Konstantinopel besørjes for en væsentlig del av de regulære linjer, som i et stort antal underholder regelmæssig rute-forbindelse med denne havn, Orientens handelscentrum. De vigtigste er: Russisk Dampskibs- og Handelsselskap, Messageries Maritimes, Dansk-Russisk D./S., Det Forenede D./S., Østerrikske Lloyd, Ungarsk Levante Linje, N. Paquet & Cie, Cunard Line, Ellerman Line, Johnston Line, Khedival Mail Line, Moss Line, Papayanni Line, Westcott & Laurence Line, Wilson Line, Fraissinet & Cie, Deutsche Levante Linie, Hamburg-Amerika Linie, Norddeutscher Lloyd, A. Deppe (belgisk), Panhellenique (græsk), Kgl. nederlandske linje, Florio Rubattino (italiensk), Courtgi & Co. (tyrkisk), Mahsoussé (do.)

De regulære linjer og de respektive lande utfolder et energisk arbeide for at tilrive sig handlen i Levanten. For kort tid siden har en »svømmende utstilling» besøkt Konstantinopel paa sin vei til Orientens viktigste handelspladse. «Nicolai II» tilhørende det ovennevnte russiske Handels- og Dampskibsselskap var utseet til denne mission. Skibet medførte hensigtsmessig ordnet alle Ruslands viktigste eksportartikler, og kyndige folk veileidet publikum med opplysninger om priser, forbindelser etc. Det daglige besøk var meget stort, og det hele syntes at være en ganske god reklame for de russiske produkter. Det forlyder nu, at Italien omgaes med planer om at sende en lignende utstilling til Levanten.

Fragtmarkedet. Fragterne paa Donau, Sortehavet, Azov etc. har i de senere aar i nær forbindelse med den stagnation, som i det hele har præget

verdensmarkedet, været daarlige. Det sidste aars sterkt revolutionært farvede begivenheder i Tyrkiet samt høstens daarlige udfald har naturligvis øvet en hemmende indflydelse paa handlen og dermed ogsaa paa skibsfarten. Men samtidig med det energiske arbejde, som nu paa gaar i Tyrkiet for at udvikle landets naturlige, rike hjælpekilder, maa det antages, at landets behov for tonnage stadig vil udvikles, saafremt rolige forhold nu efter konstitutionens indførelse vedvarer.

Fragtmarkedet, som ved aarets begyndelse laa aldeles nede og kun holdt sig inden beskedne grænser, bedret sig utover høsten adskillig, specielt i oktober. Markedet var ved aarets udgang fast med stigende fragter. De utgaende kulfragter fra England til Konstantinopel stod i 6 sh. 9 d. à 7 sh.

Havnevesenet. Det nye regime, som kom til magten i juli 1908, har med stor kraft kastet sig over landets udvikling gennem et forbedret kommunikationsvæsen. Der er saaledes planlagt store og omfattende offentlige arbejder paa veivæsenets og jernbanevesenets omraader, og endelig paa havnevesenets, hvilket sidste man her i korthed skal omtale.

Der er allerede foreslaaet iverksat følgende havneanlæg, hvis omkostninger er anslaaet til: Trapezunt tyrkiske £ 350 000, Samsun £ 900 000, Mersina £ 900 000, Dédéagatch £ 500 000, Tripoli (Syrien) £ 500 000, Santi Quaranta £ 300 000, Panderna £ 150 000, Durasso £ 400 000; ialt 4 000 000 tyrkiske £, eller ca. 66 mill. kr.

Endvidere foreslaaes følgende anlæg, som vistnok ogsaa vil bli realiseret:

Zoungouldak, Inéboli — Sortehavet; Dérindjé, Moudania, Rodosto — Marmarahavet; Alexandrette, Rizeh, Kérassonde, Ordau, Ounié, Termé, Sinope, Amastra, Héraclée, Midia, Adalia, Latakié, Jaffa — Syrien; Ténédos, Cavalla, Mételin, Rhodes — Archipelet; Benghazi og Tripoli — Afrika, og omkostnin-

gerne er for disses vedkommende anslaat til ca. 11½ mill. kr. Endelig er der planlagt omfattende kanalarbejder i det indre.

Diverse. I aarets løp er der dannet et nationalt dampskibsselskab i Tyrkiet, «Société Nationale Ottomane de Navigation à Vapeur». Selskapet, der er efterfølger av det tidligere bekendte, tyrkiske dampskibsselskab: «Mahsoussé», overtar dets samlede skibsmateriel etc. efter en takst av 5.7 mill. kr. Selskapets aktiekapital er 14 760 000 kr. fordelt paa 900 000 aktier med et paalydende beløb av 1 tyrk. £, eller kr. 16.40. Herav er 500 000 aktier forbeholdt ottomanske undersaatte. Koncession paa selskapets drift er git for et tidsrum av 75 aar til «The Fairfield Shipbuilding and Engineering Co. Ltd.», som har fortrinsret ved levering av nye skibe, og firmaet Wedel, Turner & Co., som forestaar selskapets bestyrelse. Formaålet er kystfart.

I Konstantinopel findes der en institution: «Chambre Maritime des Compagnies de Navigation Etrangères», som meget indgaaende behandler alle spørsmål vedrørende skibsfarten paa Tyrkiet og meget har bidraget til at lette dennes udvikling.

Av spørsmål, som for tiden er under behandling, kan nævnes:

Havneforholdene i Konstantinopel, bøienes anordning i denne havn, sundheds- og fyrvagfternes nedsættelse, anvendelse av kodes i telegrafkorrespondancen med Tyrkiet, tilladelse til natarbejde i de aapne havne, tilladelse for de regulære linjeskibe til paa reisen til Konstantinopel at passere Dardanellerne efter solnedgang, oprettelse av flere fyr langs kysten etc. etc., alt spørsmål av indgripende betydning for skibsfarten, hvis løsning man delvis har ment, at stormagterne burde stille som betingelse — en slags kompensation — for den foreslaaede forhøjelse av importtolden fra 11 til 15 % ad valorem.

De regulære dampskibslinjer paa Göteborg.

Konsul *Jean O. Erikson*, Göteborg, har meddelt følgende opgave over de regulære dampskibsforbindelser mellem Göteborg og utenlandske havne:

Europæiske havne.

Linje.	Antal turer.	Skibets navn.	Sv. netto reg. tons.	Rederiets navn og hjemsted.
Göteborg — Kristiania	1 hver uke om sommeren	«Birger Jarl» «Södra Sverige»	615 575	Stockholms Rederiaktiebolag «Svea». Stockholm.
— — —	4 hver uke om sommeren og 2 om vinteren	«Göteborg» eller «Uddevalla»	279 187	Ångfartygsaktiebolaget «Bohuslänska Kusten». Uddevalla.
— — —		«Oscar Dickson» el. «Alb. Ehrensv.»	207 130	— — — — — —
Göteborg—Bergen og Stettin	1 hver uke	«Niord» «Skulda» «Urd»	346 359 417	Ångfartygs.ab. «Nornan». Göteborg. — — — — — —
Göteborg—Fredrikshavn	1 hver dag	«Oluf Bager» «Fiona»	242 224	Det Forenede Dampskibsselskab. Kjøbenhavn
Göteborg—Kjøbenhavn	2 à 3 hver uke	«Bogö» «Maja» «Ella»	140 250 241	— — — — — — — — —
Göteborg—Kiel og Bremen	1 hver uke	«Teutonia» «Flora»	262 207	Rederiaktiebolaget «Teutonia». Göteborg.
Göteborg—Lübeck	3—5 hver uke	«Halmstad» «Halland» «Najaden» «Lybeck» «Vestkusten» «Ludv. Kollberg»	254 263 307 349 323 331	Hallands Ångfartygsaktiebolag. Halmstad. — — — — — — — — — — — —

Linje.	Antal turer.	Skibets navn.	Sv. netto reg. tons.	Reederiets navn og hjemsted.
Göteborg— Hamburg	2 hver uke	«Nissan»	296	—»—
		«Malmö»	731	Malmö Nya Ångf.a.b., Malmö.
		«Germania»	658	Förnyade Ångf.a.b. Svenska Lloyd.
		«Norge»	766	Göteborg.
		«Göteborg»	708	—»—
Göteborg— Granton	1 hver uke	«Hamburg»	477	—»—
		«Balder»	1 055	Ångfartygs.a.b. «Thule». Göteborg.
		«Thorsten» eller	1 151	—»—
		«Bele»	1 026	—»—
Göteborg—London	1 hver uke	«Thule»	1 357	—»—
		«Saga»	2 099	—»—
	1 hver uke	«Alma»	370	Rederi.a.b. «Concordia». Göteborg.
		«Sita»	370	—»—
Göteborg— Grimsby	1 hver uke	«Montebello»	1 342	Thos. Wilson, Sons & Co. Ltd. Hull.
Göteborg—Hull	1 hver uke	«Calypso»	2 136	—»—
		«Ariosto»	1 788	—»—
Göteborg— Newcastle	1 hver uke	«Viking»	578	Ångfartygs.a.b. «Svithiod».
		«Agne»	725	Göteborg.
Göteborg— Sunderland og Hartlepool	1 hver uke	«Munin»	541	—»—
Göteborg— Sunderland	ca. 1 hver uke	«Donstad»	552	—»—
		«St. Paul»	1 928	Ångfartygs.a.b. «St. Georg».
Göteborg— Kings Lynn	ca. hver 14. dag	«Enar»	683	Ångfartygs.a.b. «Enar». Göteborg.
Göteborg—Preston	ca. 1 gang hv. md.	«Rose»	616	Scandinavian Shipping Co. Glasgow.
Göteborg— Glasgow	1 hver uke	«Winga»	896	—»—
		«Shuna»	1 090	—»—
		«Varna»	971	—»—
		«Hermod»	855	Ångfartygs.a.b. «Svithiod».
Göteborg— Liverpool	1 ca. hver 14. dag	«Vanland»	945	Göteborg.
Göteborg— Manchester	1 ca. hver 3. uke	«Heimdal»	757	Ångfartygs.a.b. Göteborg—Man-
		«Halfdan»	823	chester. Göteborg.
	1 ca. hver 3. uke	«Helge»	839	—»—
		«Hogland»	849	—»—
Göteborg— Dundee og Aberdeen	1 ca. hver 14. dag	«Femern»	387	Ångfartygs.a.b. «Ferm». Göteborg.
Göteborg—Bristol og Swansea	1 ca. hv. 10. à 12. d.	«Adolf»	595	Ångf.a.b. «Amicitia». Göteborg.
		«Arnold»	867	» «Arnold» »
		«Manja»	712	» «Östersjön» »
Göteborg— Antwerpen	1 hver uke	«Olof Wijk»	542	Förnyade Ångf.a.b. «Götha». Göte-
Göteborg—Havre og Rouen	1 ca. hver 14. dag	«Götha»	516	borg.
		«Flandria» eller	803	Förnyade Ångf.a.b. «Götha».
Göteborg— Rotterdam	1 hver uke	«Normandie»	893	Göteborg.
		«Carl O. Kjellberg»	455	—»—
Göteborg— Amsterdam	1 hver uke	«Alex. Keiller»	313	—»—
		«Sunpulp»	392	Dampskibsaktieselskapet «Norden».
Göteborg— Middelhavet	1 ca. hver 3. uke	«Foldin»	442	Kristiania.
		«Albania»	882	Förnyade Ångf.a.b. Svenska Lloyd.
		«Iberia»	880	Göteborg.
		«Scandinavia»	1 080	—»—
		«Italia»	886	—»—
		«Dania»	956	—»—
		«Malaga»	689	—»—
		«Norden» eller	448	—»—
Göteborg— Bordeaux og La Pallice	1 ca. hver maaned	«Adolf Meyer»	559	—»—
Göteborg—Nantes	1 ca. hver maaned	«Navarra»	1 048	Dampsk.interessentskapet «Garonne».
		«Garonne»	806	Kristiania.
Göteborg—Bilbao	1 ca. hver maaned	«Tolosa»	855	—»—
		«Biscaya»	1 330	Traden Göteborg—Nantes: Aug.
		«Frogner»	823	Leffler & Son. Göteborg.
		«Galizia»	1 073	Traden Göteborg—Bilbao: Borlind,
		«Austurias»	1 075	Bersén & Co.

Göteborg—Gravelines opretholdes av Blidberg, Metcalfe & Co. ved befragtede skibe en gang hver maaned.

Uteneuropæiske havne.

Linje.	Antal turer.	Skibets navn.	Sv. netto reg. tons.	Rederiets navn og hjemsted.
Göteborg— Kanariøerne	1 à 2 hver maaned	«San Telmo» «San Lucar» «San Miguel»	1 113 1 140 1 124	Otto Thoresen. Kristiania.
Göteborg— La Plata og Brasilien	hver 5. uke	«Kronprinsessan Victoria» «Prinses. Ingeborg» «Oscar Fredrik»	3 199 2 341 3 230	Rederiaktiebolaget «Nordstjernen». Stockholm.
Göteborg—Mexico	1 hver maaned	«Noruega» «Texas» «Tholma»	3 051 3 045 1 877	Mexico Gulf Linjen. Kristiania. —»— —»—
Göteborg— Sydafrika	1 hver vintermd. 2 hver sommermd.	«Kratos» «Atlantic» «Baltic» «Bia»	2 696 2 614 2 607 2 600	Rederiaktiebolaget «Transatlantic». —»— —»— —»—
	Linjerne paa Syd- afrika samarb. }	«Delagoa» «Oceana» »Magdala» «Cambodia» «Bintang» «Sopernic»	2 988 2 867 2 868 2 814 2 162 2 402	Marcus Wallenberg. Stockholm. —»— —»— Det Østasiatiske Komp. Kjøbenhavn.
Göteborg— Østasien	1 hver 3. uke i sam- seiling med Det Østasiat. Komp.	«Peking» «Canton» «Nippon» «Yeddo»	2 529 3 303 4 014 4 067	Russisch-Ostasiat. Komp. Petersburg. Aktiebol. Svenska Ostasiatiska Komp. Göteborg. —»— —»—
		«Tranquebar» «Cathay» «Siam» «Indien»	3 278 3 503 2 875 4 298	Det Østasiatiske Komp. Kjøbenhavn. —»— —»— —»—
Göteborg— Australien	1 hver 4. uke	«Hellenic» «Indianic» «Tasmanic» «Australic»	2 983 3 291 3 087 3 109	Rederiaktiebolaget «Transatlantic». Göteborg. —»— —»— —»—

Rederiaktiebolaget «Transatlantic» samarbeider paa Australien med Deutsch-Australische Dampfschiffs-Gesellschaft, hvis skibe, som laster gjennemsnittlig 7 000 tons, veksler med førstnævnte rederis skibe.

Skibsfarten paa Brasilien.

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *E. de la Balze*, Rio de Janeiro.

Den norske skibsfart paa Brasilien i aaret 1908, sammenlignet med aarene 1901—1907.

	Ankomne skibe.		Ankomne skibe.		Ialt.	
	An- tal.	Ton- nage.	An- tal.	Ton- nage.	An- tal.	Ton- nage.
1901	5	8 447	143	74 806	148	83 253
1902	7	10 067	131	65 001	138	75 068
1903	13	23 396	129	64 429	142	87 825
1904	23	45 427	118	65 080	141	110 507
1905	28	59 639	124	70 852	152	130 491
1906	33	65 820	112	70 734	145	136 554
1907	58	114 385	123	80 763	181	195 148
1908	44	82 264	82	60 428	126	142 692

Den norske skibsfart fordelte sig paa de forskjellige havne, som følger:

	Ankomne skibe.		Ankomne skibe.		Ialt.	
	An- tal.	Ton- nage.	An- tal.	Ton- nage.	An- tal.	Ton- nage.
Rio de Janeiro	15	31 804	26	24 537	41	56 341
Bahia	7	10 265	18	15 016	25	25 281
Santos	7	16 997	2	2 445	9	19 442
Pernambuco . .	6	12 301	6	4 545	12	16 846
Maranhao . . .	—	—	9	5 463	9	5 463
Rio Grande do Sul	—	—	12	3 726	12	3 726
Para	3	2 990	2	1 121	5	4 111
Victoria	1	2 177	—	—	1	2 177
Maceio	2	2 956	—	—	2	2 956
Paranagua . . .	1	1 350	1	557	2	1 907
Camocim	2	1 424	—	—	2	1 424
Parahyba	—	—	2	947	2	947
Itajahy	—	—	1	680	1	680
Florianopolis .	—	—	1	632	1	632
Fortaleza	—	—	1	512	1	512
Pelotas	—	—	1	247	1	247
Ialt	44	82 264	82	60 428	126	142 692

Den samlede skibsfart paa Brasilien i 1908 sammenlignet med aarene 1901—1907.

Ankomne skibe.

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Aar 1901	9 723	9 425 690	5 352	471 441	15 075	9 897 131
» 1902	10 080	10 851 121	5 579	482 794	15 659	11 333 915
» 1903	9 902	10 911 527	6 186	476 771	16 088	11 388 298
» 1904	10 289	11 392 843	7 118	479 720	17 407	11 872 563
» 1905	11 009	12 482 049	6 063	445 246	17 072	12 927 295
» 1906	12 584	14 050 583	5 180	414 354	17 764	14 464 937
» 1907	14 184	16 281 978	5 226	455 854	19 410	16 737 832
» 1908	15 031	18 280 897	5 062	393 001	20 093	18 673 898
Herav var i 1908:						
Brasilianske fartøier	10 492	6 583 279	4 683	201 691	15 175	6 784 970
Utenlandske	4 539	11 697 618	479	191 310	4 918	11 888 926
hvorav engelske	2 094	6 083 291	105	41 056	2 199	6 124 347
tyske	889	2 514 716	31	21 316	920	2 536 032
franske	401	1 014 702	3	3 146	404	1 017 848
italienske	326	985 592	18	14 435	344	1 000 027
Som nr. 8 av 22 fremmede nationers flag kommer det norske	44	82 264	82	60 428	126	142 692
som nr. 11 det danske	6	11 024	43	10 566	49	21 590
—»— 14 det svenske	3	5 658	12	4 195	15	9 853

Skibsfarten fordelte sig i 1908 paa de forskjellige havne som følger:

	Ankomne skibe.	
	Antal.	Tonnage.
Rio de Janeiro.	2 602	4 739 608
Santos.	1 452	3 062 041
Bahia	1 050	2 258 930
Pernambuco	881	1 608 186
Pará	1 552	1 203 527
Manaos	1 340	558 416
Maceio	511	519 843
Rio Grande do Sul.	523	434 522
Victoria	566	413 643
Paranagua	542	411 142
Florianopolis.	576	324 227
Parahyba	440	323 133
42 andre havne	8 058	2 816 680
	20 093	18 673 898

Frakter til Rio Janeiro i 1908. Fire dampskibe var befragtet i timecharter mellem Rio de Janeiro og New York og Rio de Janeiro og Antwerpen. Disse gjorde 12 reiser i aarets løp og hadde følgende maanedsfrafter:

1 skib paa 2 418 reg. tons	£ 1000
1 —»— 2 428 —»—	» 950
1 —»— 1 951 —»—	» 865
1 —»— 2 170 —»—	» 750

(samme skibe hadde i 1907 i samme timecharter £ 900). Desuten ankom to dampskibe med kul, med en fragt av 11 sh. 6 d. pr. ton, samt en hvalfanger (for at forsyne sig med kul og vand).

Av de 26 seilskibe, der anløp Rio de Janeiro, bragte de 11 trælaster fra Golfen med frakter, der dreiet sig mellem \$ 12.75 og \$ 13.50 pr. 1 000 superficial feet, lægtring av lasten for skibets regning. Et skib hadde \$ 11.50 pr. 1 000 sup. feet, lasten leveret frit fra siden.

2 skibe bragte svensk og 1 skib norsk trælaster med en fragt av henholdsvis 78 sh. 6 d., 81 sh. 3 d. og 75 sh. pr. Ptbgr. std.

7 skibe bragte stykgods fra Europa; et av disse paa 1 480 reg. tons (udelukkende cement), hadde en fragt av 15 sh. pr. ton; et andet paa 391 reg. tons

hadde 17 sh. pr. ton, lægtring i begge tilfælde for skibets regning. De øvrige 5 ankom med blandet last — cement og stykgods — og var befragtet pr. «lump sum» som følger:

1 skib paa 797 reg. tons	£ 1550
1 —»— 452 —»—	» 1115
1 —»— 541 —»—	» 1000
1 —»— 358 —»—	» 750
1 —»— 298 —»—	» 650

3 skibe ankom med hø fra Rosario med en fragt av \$ 1.80 à \$ 2.00 pr. 40 kub. fot, lasten leveret frit fra siden.

2 skibe anløp Rio de Janeiro som nødhavn og fortsatte reisen med samme last, efter endt reparation.

Samtlige seilskibe, ankomne hit med gods, og de 2 dampskibe, der ankom med kullast, avgik i ballast.

Lægtringsutgiften holdt sig uforandret i pris og var Rs. 4 000 pr. 378 superficial feet for tung last (pitchpine) og Rs. 3 000 pr. 378 sup. feet for let last (spruce og svensk last). For stykgods betaltes i regelen en «lump sum» med Rs. 6 000 pr. 1000 kg. som utgangspunkt; for cementladninger betaltes 650 à 700 reis pr. tønde i losning. Lægterkompanierne, der paatar sig losningen, holder tallymand ombord og paatar sig ansvaret for lasten, saasnt denne er kommet over i lægterne.

Losning utføres som regel av skibets mandskap. I tilfælde sjauere benyttes, betales disse med Rs. 3 000 à Rs. 3 500 pr. 1000 sup. fot for trælaster. Almindelig sjauerløn til de organiserte arbeidere, der alene kan benyttes, er Rs. 8 000 = 10 sh. pr. dag for enkelte arbeidere.

Ballast. Sprængt ren sten levertes frit ved siden til en pris av Rs. 4.50 pr. ton; «carcalho» (stenavfald) kostet Rs. 3 800 à Rs. 4 200 pr. ton, likeledes frit ved siden. Sjøsand er forbudt som ballast og ferskvandssand var i begynnelsen av aaret ikke at faa. I slutten av aaret begynte et sandfirma at levere sand til skibene til en pris av Rs. 3 000 à Rs. 3 300 pr. ton.

Havneanleggene i Pernambuco, Bahia og Rio de Janeiro er i aarets løp gaat jevnt fremover. I

Rio de Janeiro venter man at kunne ta det nye havneanlæg i bruk i 1910. (Dette viser sig ogsaa at ville holde stik).

Sundhetstilstanden var i 1908 i det hele tat tilfredsstillende, naar man bortser fra den epidemien av børnekopper, der raste iland, som i aarets løp krævet 6 523 ofre. Ombord i skibene forekom kopper imidlertid kun sporadisk.

Grækenland.

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul *Fritz Beckmann*, Athen.

(Forretningsliv. — Import. — Export. — Industri. — Landbruk. — Bergverksdrift. — Skibsfart. — Specielle oplysninger om handelen og skibsfarten paa Piræus, Calamata, Corfu, Syra, Zante.)

Forretningsliv. Grækenland maatte ogsaa i 1908 som allerede i flere foregaaende aar lide under trykket av de ugunstige forholde i almindelighed, som lammet handel og vandel i det nærliggende Orienten. Aarsaken til den sørgelige stilling ligger for en stor del i de usikre politiske forholde. Hertil kom desuten i 1908 endel specielle omstændigheter, idet priserne for korn, landets vigtigste exportartikel, som følge av overproduktion var meget trykkede. Handelsflaaten, der i de sidste aar er vokset ganske betydelig, opnaadde utilfredsstillende og ikke lønnende fragter, og vældige partier av græske malm, der bragtes for lyset i aarets løp, blev paa grund av det utenlandske markedes stilling liggende usolgt i oplag i græsk havn. Industri og landbruk, der indtil for faa aar siden nød godt av den høie agio paa guld med hensyn til exporten og av driftsforholdene i almindelighed, befander sig nu efter denne agios aarlige og raske nedgang — den utgjorde i 1908 6 %, mot for flere aar tilbake 60 % — i en vanskelig stilling; av samtlige næringsveie lider disse to mest ved den noget hovedkulse forandring i kursforholdene, da de vanskelig kan følge med i en nødvendig tilsvarende nedsættelse i drifts-omkostningerne.

De forandrede forholde er ogsaa medvirkende aarsak i, at græske kapitalister i forholdsvis ringe utstrækning deltar i eller starter større industrielle eller landbruksforetagender, og desværre synes kapitalen i den sidste tid ogsaa at trække sig tilbake fra handelsforetagender. Bankerne indskrænker paa grund av den trykkede forretningstilstand diskonteringen av vekslere. Den hele krise — saa betegnes i almindelighed den nuværende situation her i landet — er en pengekrise, som faar sit uttrykk, dels i en fuldstændig tilbakeholdelse av kapitalen, dels i en utrolig høi rentefot.

For statskassens finansielle stilling var den internationale finanskommission, der nedsattes i 1897 efter den for Grækenland saa ulykkelige krig med Tyrkiet, og det dengang hitforte opgjør med statskreditorene av indgripende betydning. Man kan siden dengang spore en langsomt fremadskridende bedring i statsfinanserne, og det staar nu til de græske statsmænd og folkerepræsentanter at føre statens finanser videre frem i samme sunde spor.

Import. Tiltrods for den ugunstige forretningsstilling i almindelighed, der medførte en forbigaende og relativ indskrænkning i forbruk og indførsel av varer, var dog ifølge den officielle statistik importværdien for 1908 ca. 4 $\frac{1}{4}$ mill. francs høiere end i 1907. Denne stigning kan muligens føres tilbake til en stigning i byernes befolkning og til den nye jernbaneforbindelse Piræus—Athen—Larissa (til den

tyrkiske grænse), der litt efter litt bringer denne landsdels befolkning i nærmere berøring med hovedstadens liv og derved bringer dens fordringer til livets behov til at stige. Grækenland er henvist til at dække sit behov av mange landbruks- og industriprodukter fra utlandet. De vigtigste havne for vareindførsel er Piræus (Athen), Patras og Volo; av mindre betydning er Syra, Corfu o. a.

Den langt overveiende del av indførslen gaar over Piræus. Der er sætet for grossisterne i kolonialvarer, i isenkram og bygningsjern, i snedker- og bygningstræ, i tekniske bruksartikler etc. Der er transitlagre, og mange varer — navnlig varer av svær vekt og kolonialvarer — blir fra Piræus solgt og videreforsendt til indlandet og til øerne. I Piræus blir ogsaa indførselsartiklerne for den nærliggende hovedstad, Athen, utlosset og toldbehandlet. Athen forbruger luksusvarerne; her er grossisterne og de store detaljforretninger i dame- og herrekonfektion, i jern- og kortvarer, papir etc. Athen (180 000 indbyggere) og Piræus (80 000 indb.) staar ved en elektrisk jernbane med tog hvert 10. minut — turen frem tar 20 minutter — i en livlig forbindelse med hinanden. De to byer er ogsaa forbundet ved elektrisk sporvei.

I importen til Grækenland deltar alle lande, særlig de store industrilande.

Forretningsforbindelser slutes gjennom herværende kommissionshuse, der mot en provision av 1—5 %, alt efter varens art, formidler optagelsen av ordres og reguleringen av fakturaerne. De kommissionshuse, der har sit sæte i Athen, arbeider ogsaa paa Piræus; andre har sit sæte i Patras, Volo etc. De fleste eksportkalendre, f. ex. C. Regenhards «Geschäftskalender für den Weltverkehr» (Berlin), indeholder kun en ufuldstændig opgave over saadanne kommissionshuse i Grækenland. I tidens løp er antallet av disse firmaer vokset enormt, særlig i Athen.

Det er av den største betydning og kan ikke noksom anbefales de utenlandske fabrikanter eller exportører, at man er forsiktig i valget av repræsentant her, naar man vil drive exportforretning paa Grækenland. Man maa ikke sky nogen omkostninger for at erholde fuldt ut paalidelige oplysninger om vedkommende kommissionshus. Velkjendte oplysningsbureauer i Wien, Berlin etc. er ikke ensidig, men fra flere hold nøiagtig underrettet om de herværende repræsentanters og forretningsfolks karakter og adfærd.

Leverancedygtige firmaer, der er paalidelig repræsentert her, kan arbeide absolut sikkert i Grækenland og rolig gi kredit. En samvittighetsfuld repræsentant vil altid være taknemlig, naar fabrikanten eller exportøren paa sin side til kontrol gjennom utenlandske oplysningsbureauer lar indhente oplysninger om nye kunder, som han maa ha skaffet.

Her som overalt ellers er en samvittighetsfuld leverance, i streng overensstemmelse med de oversendte prøver, en hovedbetingelse for en lønnende og varig forretningsforbindelse. Kjøperen her er mistroisk anlagt; men har han først fundet en feilfri utførelse av sine ordres og en aapen handlemaate hos sin leverandør, gaar hans mistro ofte over til blind tillid.

Indførselens værdi opgik i 1908 ifølge de statistiske opgaver til fr. 152 635 365. Av nedenstaende opgave fremgaar, hvorledes denne værdi fordeler sig paa de forskjellige varesorter, og hvorledes indførslen stillet sig, sammenlignet med det foregaaende aar:

	1908.	1907.
	Frances.	Frances.
Levende dyr	4 176 052	4 262 570
Forskjellige dyriske produkter	5 521 765	5 250 418
Fisk	8 303 953	7 487 233
Landbruksprodukter	43 143 895	47 660 108
Oljer etc.	3 817 761	2 742 859
Skogprodukter	9 868 169	10 394 188
Farver	661 536	627 024
Mineraler og raa metaller	19 851 669	14 024 824
Farmaceutiske og kemiske produkter	7 213 753	6 772 701
Skind og lær	1 540 089	1 479 143
Møbler og andre trævarer	182 591	189 456
Sukker etc.	3 451 775	3 109 582
Vin etc.	508 538	564 306
Textilvarer	20 999 132	22 539 215
Hatter etc.	1 743 403	1 689 678
Glas og pottemakervarer	2 123 738	1 961 557
Metalvarer	9 181 251	8 160 100
Instrumenter	710 938	1 001 965
Papir og papirvarer etc.	4 156 760	3 588 973
Diverse	5 478 597	4 887 294

Ialt 152 635 365 148 393 194

Av den officielle statistikk for 1908 fremgaar endvidere, at de 3 i geografisk henseende i forhold til Grækenland likestillede lande: Norge, Sverige og Danmark deltok saaledes i aarets import:

	Norge.	Sverige.	Danmark.
Smør	—	—	1 825 kg.
Huder, tørre	—	—	25 000 »
» raa	—	—	1 300 »
Saltet fisk	—	5 000	— »
Sild	2 250	—	— »
Fiskekonserver	110	—	— »
Klipfisk, stokfisk og røket fisk	84 000	—	25 000 »
Aal etc.	—	—	2 200 »
Bygningstømmer	—	1 689	— m. ³
Bjælker og planker	—	158	— »
Møbeltræ	—	—	12 700 kg.
Jernmalm og rujern	—	8 000	10 250 »
Jern i stænger	—	22 000	200 »
» i bjælker	—	—	5 000 »
» i plater	—	—	4 000 »
Kobbertraad etc.	—	—	5 000 »
Olje	800	—	660 »
Levertran	85	—	— »
Mineralske farver	—	—	1 250 »
Fiskelim	—	—	200 »
Kaustisk soda	—	—	11 900 »
Salpeter	—	—	25 500 »
Svovlsyre	—	—	3 700 »
Sækker	—	—	500 »
Taugverk etc.	—	—	2 100 »
Vindusglas	—	—	12 000 »
Jernrør etc.	—	—	8 800 »
Spiker og søm	—	—	900 »

Ved denne officielle statistikk maa merkes, at varerne er opført under det land, fra hvis havn de sidst er utskibet. Varer, der indføres hertil fra Norge via Hamburg og i Hamburg indlastes under en tysk dampers konnossement, opføres i statistikken her under Tyskland. Ovenstaaende utdrag av statistikken turde dog ha sin interesse, om det end altsaa ikke gir noget fuldt paalidelig billede av det virkelige forhold.

De græske toldkamres indtægter av importen beløp sig i 1908 til 41 510 131 drachmer; herav faldt paa: Piræus 24 mill., Patras 4.25 mill., Volo 3 mill., Calamata 1.20 mill., Korfu 1.20 mill., mens resten fordeler sig paa 33 andre toldsteder paa fastlandet og øerne.

Export. Betydeligere utførselsartikler er: Korinter, vin, malm, smergel, tobak, fikener, oliven-olje, kli; mindre vigtige er: Silkekokoner, silke, svamp, ekenøtter (for garvebruk), honning, voks, bomuld, huder, sæpe. De havne, der særlig kommer i betragtning for utførsel, er: Patras, Æghion, Zante (korinter), Syra (smergel), Calamata (korinter, fikener, kokoner etc.), Laurion (blymalm), Volo (tobak, kokoner), Corfu (olje).

I 1908 beløp utførselsværdien sig til 109¹/₄ mill. francs.

Nedenstaaende tabel viser, hvorledes denne værdi fordeler sig paa de forskjellige varesorter, og hvorledes utførselsværdien stillet sig, sammenlignet med det foregaaende aar:

	1908.	1907.
	Frances.	Frances.
Levende dyr	107 690	273 000
Forskj. dyriske produkter	4 825 453	6 178 742
Fisk	1 025 385	972 895
Landbruksprodukter	44 444 118	59 094 316
Oljer etc.	17 260 094	9 774 428
Skogprodukter	3 196 061	2 642 400
Farver	2 500	26 250
Mineraler og raa metaller	24 956 441	25 170 129
Farmaceutiske og kemiske produkter	475 177	389 382
Skind og lær	95 389	162 256
Møbler og andre trævarer	30 995	39 500
Sukker etc.	160 787	200 384
Vin etc.	11 789 655	10 229 743
Textilvarer	329 708	237 226
Hatter etc.	11 260	3 502
Glas og pottemakervarer	2 020	26 040
Metalvarer	170 250	162 270
Papir etc.	40 699	28 343
Diverse varer	331 001	438 575

Industri. Landets industri har hovedsagelig koncentreret sig i Piræus; her har den paa mange omraader et ikke ubetydelig omfang. Særlig fortjener følgende at nævnes: skibsreparationsverfter og -verksteder, store dampmøller (14 i antal), jernstøperier og konstruktionsverksteder, mekaniske spinderier og væverier for bomuld og silke, fabrikker for sprit, kognak og spirituosa, for sæpe og olje («huile sulfurique»), kemiske produkter, traadstift, børster og pensler, pengeskaper og decimalvegter, isfabrikker, garverier, sagbruk, jutesækfabrikker, papir- og fyrstikfabrikker, samt flere elektricitetsverker og gasverker.

Ogsaa Athen har en i de sidste aar opblomstrende industri i flere brancher; særlig skal nævnes: dampmøller, garverier, ølbryggerier, isfabrikker, jernstøperier, trykkerier, bokbinderier, lithografiske atelierer, protokolfabrikker; endvidere fabrikker for ekipager og vogner (10 i tallet), pottemakervarer, fremstilling av kunstige blomster, kniplinger, straa-hatter, filthatter, glacéhansker, parasoller og paraplyer, mekaniske bomulds- og silkespinderier og -væverier, kemiske, ammunitions- og krudtfabrikker, trikotage-, lærartikel-, chokoladefabrikker m. m. m.

Som andre, om end mindre betydelige, industripladse kan nævnes: øen Syra med flere spinderier

og væverier, Tripolis (Peloponnes) med adskillige trikotagefabrikker, Zographos (Thessalien) med en større sukkerfabrik (roesukker), Patras med en omfattende fabrikation av trækasser for korintexporten, spritfabrikation etc., Lividia med bomuldsspinderier etc.

Landbruk. Korinter er Grækenlands vigtigste landbrugsprodukt. De dyrkes paa Peloponnes (i provinserne Achaia, Elis, Trifilia, Messenien) samt paa øerne Cefalonia og Zante. Høsten begynder hvert aar i 2den halvdel av juli, og de friske korinter blir, efterat de er skaaret av rankerne, bredt ut over og tørret i solen. I denne tid kan regnskyl skade høsten meget, idet der kun sjelden findes tilstrækkelig dækningsmateriale forhaanden til at beskytte de tørrede korinter mot væte. Saadanne regnskyl (der rigtignok sjelden indtræffer paa denne aarstid i Grækenland) eller andre ugunstige omstændigheder ved indhøstningen, eller ogsaa overproduktion og dermed forbundne daarlige priser, har hver for sig de skadeligste følger for landets handel og forretningsliv. Utførslen av korinter beløp sig i 1908 til 201 933 485 venetianske pund (100 venet. pund = 480 kg.), til en beregnet værdi av 29½ mill. drachmer.

Vinavl drives over det hele land. Av større exportselskaper findes i Patras aktieselskapet for vinproduktion «Achaia», der leverer betydelige kvantiteter til utlandet.

Tobak dyrkes i Thessalien og likesaa i Peloponnes (Morea) med godt resultat. Produktet finder god og stigende avsetning i utlandet.

Olivenolje. Det græske fastland egner sig særlig for oliventræet, navnlig er skraaningerne paa Parnassus (Salona) kjendt for de bedste olivensorter. Over hele Peloponnes (Morea) og paa næsten alle de græske øer, som Corfu, Zante etc., findes oliventræet og gir frugt av mere eller mindre god kvalitet.

Bomuld dyrkes i Lividia (paa fastlandet). Produktionen søkes øket, da den finder villig avsetning inden landet, og for tiden paa langt nær ikke strækker til til at dække landets behov.

Paa grund av Grækenlands oftest tørre, regnløse sommer er landbruget her i mange egne meget besværlig. Av samme grund er ogsaa kvæget her forbundet med vanskeligheter.

Skogdriften har man nu i en række av aar søkt at lede i de rette baner, og man kan i Attika se, hvorledes hitindtil øde strækninger litt efter litt grønnes av tilvoksende pinier.

Bergverksdrift. De ældste og betydeligste miner findes i Laurium. En hel del gruber er i de senere aar bragt i drift ogsaa andre steder paa fastlandet samt paa øerne. De utbrutte malme indeholder: sølvholdig bly, zink, manganholdig jern, jern, krom, kobber, brunkul.

Skibsfart. En av de betydeligste havne ved Middelhavet og Adriaterhavet er Piræus. Her har 14 græske dampskibsselskaper, med en flaae paa tilsammen 50 skibe, sit sæte. Desuten er 25 agenturer for utenlandske dampskibsselskaper og 12 agenturer for utvandringsselskaper etableret i Piræus. Halvdelen av Grækenlands handelsflaae tilhører rederierne i Piræus.

Skibsfartsbevægelsen paa Piræus i 1908 fremgaar av nedenstaaende tabel over ankomne skibe:

a) Dampskibe.		
Nationalitet.	Antal.	Tonnage.
Italienske	238	377 452
Britiske	209	378 575
Russiske	165	274 105
Danske	10	13 171
Belgiske	31	47 537
Tyske	207	409 883
Hollandske	53	148 823
Østerriksk-ungarske	304	501 128
Græske	1 155	1 026 000
Tyrkiske	85	58 453
Svenske	2	2 606
Franske	151	294 854
Ialt	2 610	3 532 587

b) Seilskibe.		
Nationalitet.	Antal.	Tonnage.
Italienske	46	5 560
Danske	1	138
Tyrkiske	98	12 460
Svenske	1	668
Norske	2	1 325
Ialt	148	20 151

Statistikken over skibsfartsbevægelsen paa samtlige havne i Grækenland i 1908 er endnu ikke tilgjengelig, men av statistikken for 1907, der nylig er offentliggjort, hitsættes følgende utdrag:

Dampskibe.		
Nationalitet.	Antal.	Tonnage.
Græske	1 908	1 634 075
Østerrikske	530	787 989
Britiske	412	647 306
Italienske	383	479 463
Tyske	227	374 590
Franske	171	301 477
Russiske	140	232 814
Hollandske	62	74 535
Bulgarske	48	35 935
Tyrkiske	36	20 691
Svenske	25	29 387
Belgiske	24	31 414
Danske	11	11 445
Spanske	6	7 979
Samos-	10	2 747
Norske	5	3 757
Rumænske	—	—
Amerikanske	—	—
Ialt	3 998	4 675 604

Seilskibe.		
Nationalitet.	Antal.	Tonnage.
Græske	1 101	57 679
Tyrkiske	914	31 826
Italienske	206	22 883
Østerrikske	55	7 677
Kretensiske	47	3 341
Samos-	35	2 535
Britiske	32	6 059
Franske	7	1 222
Svenske	5	1 118
Montenegrinske	2	421
Tyske	2	204
Danske	2	192
Belgiske	2	362
Spanske	1	180
Russiske	1	286
Hollandske	1	146
Norske	1	99
Ialt	2 414	136 230

Av de av enkelte vicekonsuler avgivne aarsberetninger for 1908 meddeles nedenstaaende udtag:

Piræus. Vicekonsul *P. Xanthaki's* beretning.

Piræus er en av Middelhavets vigtigste skibsfartsbyer og staaer som saadan kun tilbage for Marseille og Genua; den er ogsaa en vigtig industriby og er sætet for et stort antal fabrikker tilhørende en række forskellige brancher.

Fra Norge indførtes i 1908 til Piræus 250 kasser — 5 750 kg. sardiner i olje fra Bergen og 115 kasser diverse hermetik fra andre byer, 10 tdr. 780 kg. levertran og 400 tdr. røkesild.

Handelen med Norge vilde utvilsomt erfare et betydelig opsving, hvis der blev etableret direkte dampskibsforbindelse.

Calamata. Vicekonsul *J. Keck's* beretning.

Export. Der blev i 1908 exporteret ca. 8½ mill. venet. pund korinter, mot ca. 20½ mill. i 1907; prisen var 120 francs pr. 1000 pund. Desuten utførtes 229 000 kg. korinter i denatureret tilstand (værdi fr. 34 400), mot hele 30½ mill. kg. i 1907.

Av fikener exporterter ca. 10 mill. kg.; prisen var gennemsnitlig 25 fr. pr. cwt.

Av olivenolje utførtes ca. 877 tons til en værdi av fr. 900 000.

Exporten av vin utgjorde 114 000 hl. til en værdi av fr. 1 700 000.

Import. Av stokfisk og klipfisk indførtes for ca. fr. 100 000 fra Frankrike, 280 000 fr. fra England og for ca. 220 000 fr. fra Newfoundland.

Av sardiner indførtes for ca. fr. 160 000 fra Italien og Algeriet.

Av røkesild indførtes fra England for ca. fr. 75 000.

Importen av papir opgik til en værdi av ca. fr. 70 000.

Av cement indførtes for ca. fr. 10 000 og av kunstig gjødning for ca. fr. 5 000.

Skibsfart. Calamata blev i 1908 anløpet av:

561 rutedampskibe . . . dr. 492 857 tons
62 andre dampskibe . . . » 90 090 »
168 seilskibe . . . » 10 768 »

Ingen av disse skibe var norske.

Fragterne for korinter, fikener etc. utgjorde i 1908:

Til	
Triest	8 à 14 francs pr. ton
Venedig	12 » »
Marseille	11 à 14 » »
Odessa	12 à 16 » »
Konstantinopel	8 à 10 » »
Bombay	45 à 47 » »
Hamburg	18 à 26 shillings »
London	15 à 22 » »
Rotterdam	18 à 20 » »
Amsterdam	18 à 22 » »
New York	17 à 30 » »

Corfu. Vicekonsul *John H. Stretch's* beretning.

Exporten bestod i 1908 bl. a. av følgende varer: 180 090 tdr. olivenolje, 11 420 tdr. vin, 2 000 tons druer, 2 640 fustager druekjerner, 1 980 tons poteter og 2 860 tons «Pyrene»-olje.

Til Norge exporterter 900 tdr. olivenolje.

Import. Av vigtigere importartikler kan nævnes kul (import i 1908: 18 670 tons), korn, levende kvæg, metaller.

Av tørret og saltet fisk indførtes i 1908 240 tons, hvorav fra Norge ca. 8 tons (stokfisk og sild). Fra Norge indførtes desuten 660 kg. torsketran.

Skibsfarten paa Corfu opgik i 1908 til 1903 skibe dr. 1 220 362 tons. Ingen av disse skibe var norske. I 1907 blev havnen derimot anløpet av 2 norske dampskibe dr. 1 884 tons.

Fragterne utgjorde i 1908 ca. 20 sh. pr. ton til London og Liverpool, 20 à 25 sh. til Rotterdam og 20 à 22 sh. til Hamburg.

Syra. Vicekonsul *J. Trofimoff's* beretning.

Importen opgik i 1908 til en værdi av ca. 8¼ mill. drachmer. Av kul importerter 77 085 tons (væsentlig fra England) og av bomuld ca. 1 000 tons. Av andre betydeligere importartikler kan nævnes: korn, huder, kolonial- og tekstilvarer, jern, glasvarer, røkesild og klipfisk.

Exportens værdi var henimot 2 mill. drachmer. Av Naxos-smergel utførtes 6 630 tons og av saltede citroner 8 500 tdr. à 300 kg.

Havneforhold. Syra besitter en dok, i hvilken skibe av optil 5 000 tons bæreevne kan doksettes.

Skibsfarten paa Syra fordelte sig i 1908 som følger paa de forskjellige nationers flag:

Nationalitet.	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Tyske	18	28 542	—	—
Engelske	122	180 881	—	—
Østerrikske	62	98 426	1	262
Belgiske	3	4 529	—	—
Danske	5	6 209	—	—
Spanske	1	2 370	—	—
Franske	50	75 852	1	832
Græske	1 149	632 268	659	17 307
Hollandske	2	2 994	—	—
Italienske	9	10 524	3	208
Norske	3	4 362	—	—
Russiske	1	836	—	—
Samos	1	133	79	967
Svenske	1	1 456	—	—
Tyrkiske	4	2 692	680	10 855

Ialt 1 431 1 052 074 1 423 30 431

Zante. Vicekonsul *A. Babacos'* beretning.

Skibsfart. Zante blev i 1908 — bortset fra skibe i kystfart — anløpet av

91 dampskibe dr. 124 229 tons og
11 seilskibe » 1 851 »

Ingen av disse skibe var norske.

Fragterne for korinter utgjorde

til London og Liverpool 16/- à 17/6 pr. ton
» Amsterdam og Rotterdam 14/- à 15/- —»—

Importen opgik til en værdi av 168 690 fr., hvorav trælast for 284 890 fr. og saltet fisk for 49 300 fr. Fra Norge blev intet importeret.

Export. Der blev i 1908 exporteret 74 897 kvint. korinter, værdi ca. 2 mill. fr., og 11 702 kvint. olivenolje, værdi ca. 1 mill. fr.

Bombay.

Aarsberetning for finansaaert 1908—1909 fra konsul *F. W. Hardeastle*, Bombay.

(Almindelig oversigt. — Dampskibslinjer. — Import og export. — Skibsfart. — Dokker. — Banker. — Handelen og skibsfarten paa provinsen Sind.)

Der faldt rikelig med regn over hele Indien i regntiden 1909, og en rik høst er i vente, hvilket

atter betyder mere penge i landet og større kjøpe-
evne blandt folket, landmændene og de mindre detalj-
handlere. Virkningen av en god høst vil dog ikke
vise sig før i 1910, men da vil uten tvil importhusene
i Bombay og Karachi faa erstatning for de tap, de
har lidt i det sidst forløpne aar. Der ventes da store
ordres i isenkram, ild- og bomuldsvarer samt billige
tyske og østerrikske bazarartikler, saasom billige
kniver, hængelaaser, væsker, smaa tinboxer for de
indfødtes snus og thetrækkeapparater, billige tinvarer
av alle slags, jern- og staalplater og -bjelker, billige
manufakturvarer, som f. ex. imiteret kashmir, kashmir-
sjaler, billig bomuldsfot- og overtoi, etc. etc. Im-
porten fra Tyskland og Østerrike bestaar væsentlig
av de her nævnte artikler, fra Belgien mest av lys,
isenkram og glasvarer.

Betalingsvilkårene er sedvanligvis, medmindre
betalingen sker gjennom et betydelig firma med
filial paa vedkommende sted, kontant ved papirernes
mottagelse, men mange fremmede firmaer gir dog
kredit op til 90 dage, ja i enkelte tilfælde like op til
120 dage uten krav paa renter. Saadan forretnings-
skik er uheldig og ødelæggende, og i daarlige aar,
som 1908—1909, er disse firmaer paaført store tap ved
kunders fallit. Det er et faktum, at store summer
er tapt ved denne utstrakte kreditgivning, og at ind-
fødte firmaer, som er gaat fallit for at undgaa sine
kreditorer, atter har aapnet forretning under et andet
navn.

Av *dampskibslinjer* paa Bombay kan følgende
nævnes:

Anchor Line, tre gange hver maaned fra og
til Glasgow, Liverpool og Manchester;

Ellerman, agent for *Hall & City Lines*, hver
14. dag fra og til Manchester og Liverpool;

Wilson Line, hver 14. dag fra og til Hull.

Clan Line, hver 14. dag fra og til Glasgow,
Liverpool og Manchester;

British India S. N. Co., hver 14. dag fra
og til London, Middlesbro og Antwerpen.

P. & O., regelmæssig postlinje hver uke fra Lon-
don medtagende gods fra Antwerpen og Middlesbro;

Hansa Linie, tre gange maanedlig fra Ham-
burg, Middlesbro og Antwerpen.

Et stort antal dampskibe gaar i timecharter med
ris fra Rangoon.

Norske dampskibe gaar i regelmæssig fart
mellem Bangkok og Bombay.

De fleste dampskibe, som anløper Bombay, har
indisk mandskap og er meget tilfreds dermed. De
norske dampskibe anvender udelukkende kinesisk
mandskap.

Import og export. Ifølge toldvæsenets opgaver
var værdien av Bombays handel i finansåret 1908—09
£ 90 333 000. Av de vigtigste varer i n d f ø r t e s f ø l-
gende kvantiteter:

Mursten, taksten og sand . . .	Tons	387 000
Kul	»	609 000
Bomuld	Baller	357 000
Brændevad	Tons	101 000
Korn	»	420 000
Isenkram	»	7 000
do.	Kolli	69 000
Hø og halm	Tons	43 000
Jern og staal	»	151 000
Petroleum	Gallons	32 537 000
Maskineri, dampkjedler og jernbanemateriel	Tons	98 000

Manufakturvarer	Baller	248 000
Sukker	Tons	152 000
Træløst	»	104 000
Traad og garn	Baller	46 000
Uld	Kolli	13 000

Av de vigtigste varer u t f ø r t e s følgende kvan-
titeter:

Ben	Tons	17 000
Kul	»	81 000
Bomuld	Kolli	1 401 000
Korn	Tons	165 000
Jordnøtter	»	8 000
Huder	Stkr.	334 000
Jern	Tons	28 000
Petroleum	Gallons	4 512 000
Manganmalm	Tons	341 000
Opium	Kasser	21 000
Manufakturvarer	Baller	230 000
Frø	Tons	478 000
Sukker	»	34 000
Garn og traad	Baller	649 000

Importen av bygning s m a t e r i a l e r av alle
slags viser en yderligere stigning, takket være den
vedvarende byggevirksohmhet i alle dele av byen.
Zifrene for teglsten og sand er steget fra 269 000 tons
i 1904—05 til 387 000 tons i 1908—09. Tømmer viser
en svak stigning sammenlignet med foregaaende aar.
I b o m u l d var omsætningen i de to sidste aar:

	Import.	Export.
1907—08	438 327 baller	1 575 811 baller
1908—09	357 271 »	1 401 190 »

Importen viser altsaa en nedgang av 81 000 baller,
men den var dog høiere end gjennemsnittet for de
sidste fem aar. Av importen var 18 885 baller ameri-
kansk produkt, mot 28 963 baller i 1907—08 og 19 026
baller i 1906—07.

Exporten av h u d e r var den største siden hunger-
aarene 1900 og 1901. Der utskibedes ialt 334 000 stkr.,
eller 153 000 flere end i 1907—08. Exporten av b e n
viser en nedgang av 9 000 tons; der utførtes 17 000
tons, mot 26 000 tons i 1907—08 og 32 000 tons i
1906—07.

Importen av s u k k e r var 152 000 tons, mot
167 000 tons i 1907—08, altsaa en nedgang av 15 000
tons.

Importen av j e r n o g s t a a l var 151 000 tons,
hvilket var 10 000 tons mere end i 1907—08 og 26 000
tons mere end gjennemsnittet for de sidste 5 aar og
overhovedet det største kvantum, som hittil er im-
portert.

Importen av m a s k i n e r o g j e r n b a n e m a-
t e r i e l viser en nedgang av 13 000 tons fra fore-
gaaende aar. Av den samlede import, 98 000 tons,
falder 9 380 tons paa jernbanemateriel, mot 9 160
tons i 1907—08.

Av m a n g a n m a l m exportertes 341 000 tons,
eller 36 000 tons mindre end i 1907—08 og 22 000
tons mindre end i 1906—07.

Tordokkerne var beskjæftiget 281 dage av aaret,
mot 272 dage det foregaaende aar. Der doksattes i:
1908—09 187 fartøier dr. 612 305 tons, mot i 1907—08
190 fartøier dr. 551 013 tons. De største av de i aarets
løp doksatte fartøier var dampskibene «Delhi» og
«Devanha», dr. 8 092 brutto-tons, længde og bredde
470' 0" og 56' 25", resp. 56' 20".

Skibsfart. Antallet av de til havnen ankomne
fartøier var ifølge toldvæsenets opgaver:

Dampskibe:					
I utenriksk fart.		I kystfart.		Ialt.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
657	1 764 618	1 985	1 556 498	2 642	3 321 026

Seilskibe:					
216	24 352	47 908	676 184	48 124	700 536

Skibene i utenriksk fart fordeler sig saaledes:

Dampskibe:	Ankomne.		Avgaaede.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Med ladning . . .	628	1 713 946	445	1 283 383
I ballast	29	50 672	49	113 149

Seilskibe:					
Med ladning . . .	215	24 238	139	16 006	
I ballast	1	114		—	
	873	1 788 970	643	1 412 538	

Av norske skibe ankom til Bombays havn i de 15 maaneder fra 1. april 1908 til 30. juni 1909 ialt 33 dr. 30 375 netto-tonns, med ladning av 53 192 tons, fra Straits Settlements etc. Der utklarertes i samme tidsrum ialt 32 norske skibe dr. 29 634 tons med ladning og i ballast.

Følgende banker er etablert i Bombay: «Bank of Bombay» med hovedkontor i Bombay; «Bank of Bengal» med hovedkontor i Calcutta; disse to er statsbanker; National Bank of India, Ltd., Mercantile Bank of India, Ltd. og Chartered Bank of India, Australia and China, der samtlige har sit hovedkontor i London; Hongkong and Shanghai Banking Corporation, Ltd., med hovedkontor i Shanghai; Comptoir National d'Escompte de Paris, med hovedkontor i Paris. De 5 sidstnevnte utfører alleslags kommersielle bankforretninger.

Der er ogsaa enkelte andre bankfirmaer, som paatar sig pengeremisser, mottar indskud o.s. v. Hertil kommer, at der til lettelse av handelen blandt de indiske kjøbmænd er oprettet en mængde lokalbanker, som gjør udmerkede forretninger. Kapitalen er her helt ut indisk og ledelsen helt i henderne paa pengesterke og indflydelsesrike indiske forretningsmænd.

Provinsen Sind. Vicekonsulatet i *Karachi* har meddelt følgende opplysninger vedrørende finansaaert 1908—09:

Aarets totalomsætning, import og export, utgjorde ialt rs. 205 842 609 og viser en nedgang fra det foregaende aar av rs. 90 566 078. Paa import og export fordeler værdien sig saaledes:

Import.	Rs.	Stigning eller nedgang fra 1907—08.	
		Stigning +,	nedgang -.
Varer	113 175 340	+	4 758 240
Edle metaller	5 871 089	-	2 912 367
Ialt	119 046 429	+	1 845 873
Export.			
Varer	86 644 786	-	94 812 572
Edle metaller	751 394	-	799 379
Ialt	86 796 180	-	95 611 951

Det fremgaar herav, at der var en ganske liten stigning i importhandelen, men en overordentlig sterk nedgang, hele 53 %, i exporten. Nedgangen i provinsens samlede handelsomsætning var 45 %. Dette resultat skyldes udelukkende utebliven av monsunregnet i 1907 og den delvise utebliven av vinterregnet i 1907—08.

Siden mai 1909 har der vist sig tegn til en god bedring av forholdene. Der utskibedes enorme kvantiteter av hvete fra Karachi i mai og juni 1909, og utsigterne for den nye sæson er gode.

Karachis havn utvides sterkt. Der er nu snart anledning til samtidig lastning av 19 oceangaaende fartoier, og opførelsen av nye export- og importvarehaller drives med fuld kraft. Med utsigterne til en forøket export av landbruksprodukter kan man nære forventninger om en stigning ogsaa i importen, og det synes utvilsomt, at det kommende aar vil bli overordentlig gunstig.

Til disse opplysninger føier konsulatet i *Bombay* følgende oppgaver over *Norges* handel og skipsfart paa provinsen Sind i 1908—09:

Import (ekklusive leverancer til regjeringen) fra Norge til provinsen Sind i 1908—09	Rs. 122 374
mot i 1907—08	104 472

Opgave over de viktigste varer, som indførtes sjøværts fra Norge til provinsen Sind i 1908—09:

	Mængde.	Værdi i rs.
Metalvarer	—	178
Jern	Cwts. 337	3 075
Trælast	Tons 1 275	91 700
Fyrstikker	—	26 449
Trykpapier	Cwts. 89	962
Andre artikler	—	10

Av norske fartoier ankom:

	Med ladning.		I ballast.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
	3	4 928	—	—	3	4 928
og avgift:	1	831	1	2 003	2	2 834

Skipsfarten paa Kuba i 1908.

Indberetning fra ministerresident *J. Brunchorst*, Havana.

Skipsfarten paa kubanske havne i 1908, sammenlignet med de foregaende to aar, fremgaar av følgende tabel over det samlede antal indklareringer:

	Kystfart.		Utenriksfart.		Ialt.	
	Antal.	Tons netto.	Antal.	Tons netto.	Antal.	Tons netto.
1906	13 095	2 514 000	4 475	6 214 500	17 570	8 728 600
1907	13 400	2 790 300	4 215	6 328 700	17 615	9 119 000
1908	12 879	2 717 300	3 716	5 764 800	16 595	8 482 000

Mens kystfarten er forbeholdt kubanske skibe, falder det meste av den utenrikske fart paa fartøier av fremmed nationalitet. For aaret 1908 fordeler antallet av indklareringer sig mellem de forskjellige flag paa den maate, som nedenstaaende tabel viser:

Flag.	Antal.	Reg. tons.
Norsk	894	1 102 717
Engelsk	845	1 179 407
Forenede Staters .	703	1 073 276
Kubansk	442	628 961
Spansk	383	807 839
Tysk	312	753 551
Fransk	54	138 848
Andre	83	80 184

Ialt 3 716 5 764 783

Nedenstaaende tabel angir vekslingen i den norske skibsfart i de tre sidste aar:

Aar.	Antal.	Reg. tons.
1906	1 007	1 063 600
1907	874	1 024 800
1908	894	1 102 717

Fordelingen av den norske skibsfart mellem seil og damp kan ikke endnu angives med fuldstændighet, da den kubanske statistik ikke endnu er utkommet for aaret 1908. Der er kun publiceret brudstykker av den.

I nedenstaaende tabel er efter opgaver fra de norske vicekonsulater og fra Havana angit antallet og drægtigheten av norske skibe paa de steder, hvor vi har konsulære stationer:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Havana	213	284 939	3	1 991
Baracoa	52	33 565	1	316
Cardenas	51	70 823	—	—
Cienfuegos	56	72 977	—	—
Matanzas	57	80 079	—	—
Sagua la Gr.	28	68 312	—	—
Sta. Cruz del S. . . .	4	4 156	17	12 212
Santiago de C. . . .	103	150 593	—	—

Ialt 564 765 444 21 14 519

Ialt er der saaledes til disse havne ankommet 585 norske skibe med en samlet drægtighet av 779 963 tons netto. Til andre havne er altsaa — se ovenstaaende tabel — indkommet 309 fartøier med en samlet netto tonnage av 222 754 tons.

Den samlede utenrikske fart paa kubanske havne fordeler sig mellem seil og damp paa følgende maate:

Aar.	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1906	3 802	5 940 536	673	274 038
1907	3 597	6 092 497	618	236 201
1908	3 182	5 537 785	534	226 998

Der er altsaa i det hele nedgang i den utenrikske skibsfart i disse tre aar, saavel hvad seil

som damp angaar, mens der for den norske farts vedkommende er nogen oppgang i antallet og en betydelig oppgang i tonnagen i 1908. Hertil har i nogen grad bidraget, at Norway Mexico Gulf linjen har været igang i hele dette aar.

Til Norge er utklareret 2 skibe og indklareret fra samme land 9. Det overveiende antal av ind- og utklareringer er til og fra Staterne, dernæst kommer kubanske havne, under hvilken rubrik er medtatt de tilfælde, hvor et skib i utenriksk fart anløper mere end én havn paa øen for at losse eller laste.

Jeg anfører nedenfor en oversigt over de viktigste landes trafikk, saaledes som denne fremgaar av ind- og utklareringer:

Land.	Indklareringer.		Utklareringer.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Forenede Stater	1 492	1 827 829	1 785	2 377 432
Kubanske havne	1 301	2 255 251	1 307	2 267 556
Mexiko	179	512 523	227	577 681
Brit. Vestindien	127	93 979	113	64 507
Panama	88	163 505	4	2 590
England	86	152 726	25	40 775
Tyskland	80	211 781	35	97 098
Kanada	87	62 643	12	5 662
Frankrike	46	108 996	14	16 583
Spanien	42	77 152	61	151 341
Italien	31	94 487	6	19 372
Porto Rico	19	21 001	7	7 946
Argentina	18	42 272	4	8 992
Belgien	15	34 828	1	511
Kanariøerne	17	9 517	17	36 266
Norge	9	11 113	2	2 178
Andre lande	79	85 180	76	73 994

3 716 5 764 783 3 696 5 750 484

Statistik over mængden av varer importeret og eksporteret paa skibe tilhørende de forskjellige lande er endnu ikke tilgjengelig. Den vil bli meddelt i den almindelige aarsberetning.

Aden.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *E. Murray*.

Skibsfart. Aden blev i 1909 anløpet av 8 norske dampskibe dr. 6 356 tons. Av disse var 4 hvalfangere. Av de øvrige var 2 ladet med ris og 1 med stykgods. Et skib indtok ladning av salt.

Handel. Der foregik i 1909 ingen direkte handelsomsætning med Norge.

Indhold:

Aden s. 48. — Bombay s. 45. — De regulære dampskibslinjer paa Göteborg s. 38. — Grækenland s. 42. — Kjøbenhavn s. 33. — Skibsfarten paa Brasilien s. 40. — Skibsfarten paa Kuba i 1908 s. 47. — Skibsfarten paa Tyrkiet s. 37.

KONSULATBERETNINGER

UTGITT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 4.

Maanedsutgaven.

April 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands» expedition, Tolldodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.60 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Egypten.

Aarsberetning for 1909 fra generalkonsul H. E. Barker, Alexandria.

(Almindelig oversigt. — Export. — Bomuld. — Bomuldsfrø. — Strudsfjær. — Elfenben. — Gummi. — Røssukker. — Lok. — Egg. — Vagtlær. — Sydfrugter. — Ris. — Import. — Skibsfart. — Suezkanalen. — Fragter. — Monstringsforretninger. — Jernbaner. — Kunstig vanding. — Bankvæsen. — Sundhetstilstand.)

Almindelig oversigt. Skjønt den økonomiske tilstand i året 1909 i nogen grad hadde forbedret sig siden det foregaaende aar, var den fremdeles langt fra tilfredsstillende. En rik bomuldshest vilde ha kunnet bidrage meget til at øke landets velstand; men uheldigvis var fjoraaret et daarlig bomuldsaar, og høsten blev betydelig mindre end i de nærmest foregaaende aar. Dog skal bemerkes, at man ifjor i England opnaadde gode priser for egyptisk bomuld, hvilket til en viss grad har gitt landet kompensasjon for den uheldige bomuldshest. Hvad derimot Egyptens andre akkerbruksartikler angaar, var fjoraaret et godt aar, og denne omstændighet har i nogen grad hjulpet paa situationen.

At bomuldshesten ifjor blev daarlig, skyldes antageligvis ene og alene bomuldsormen og ufornuftig vanding.

Da den finansielle krise i 1907 væsentlig var en følge av en ufornuftig borssspekulation, merket man først følgerne av krisen paa børsene. I begynnelsen av fjoraaret kunde man imidlertid atter spore nogen forbedring i tilstanden paa børsene; men saa kom krisen i Tyrkiet, og med den atter en stagnationsperiode for børsene i Egypten. Skjønt Egypten i politisk henseende i realiteten er uhyre litet avhengig av Tyrkiet, under hvis overhoiet det dog i navnet fremdeles staar, merker man det temmelig snart paa børsene i Egypten, hver gang der viser sig en sky paa den politiske himmel i Tyrkiet. Borslivet i Egypten er uhyre folsomt, naar det gjælder Tyrkiet. Det var derfor ventelig, at den politiske krise i Tyrkiet, der naadde sit maximum i mars/april ifjor, vilde fremkalde ængstelse og en livløs periode paa de herværende børs. I mai kom der igjen mere ro i forholdene i Tyrkiet, og da der paa børsen i London samtidig blev en livlig efterspørsel efter egyptiske værdipapirer, blev der mere fart i livet paa de egyptiske børs, og man syntes at arbeide under sundere forhold, indtil der med Kreta-spørsmålet atter fulgte en periode uten større liv paa de egyptiske børs. Dog var krisen paa Kreta ikke av en saa alvorlig karakter, at den som den forannævnte krise i Tyrkiet var istand til at fremkalde en absolut stagnation.

Da man utover høsten blev klar over, at aarets bomuldshest vilde bli betydelig mindre end i det foregaaende aar, blev man paa den herværende bomuldsbørs vidne til en livlig spekulation; priserne paa bomuld og bomuldsfrø paa det lokale marked blev forceret op til en saadan hoide, at forretninger med England blev vanskeliggjort. Man saa desværre, at den spekulationsfeber, som for jobbetiden saa voldsomt hadde grepet om sig, endnu ikke ganske hadde forlatt landet.

Da der altid er et sterkt behov paa verdensmarkedet for egyptisk bomuld, kan landet alltid til gode priser faa placeret al den bomuld, det kan producere. Handelsbalancen er i første række avhengig av bomuldshesten. Exporten fra Egypten bestaar hovedsagelig av bomuld og bomuldsfrø, og av disse artikler er landets velstand avhengig.

Paa handelens omraade viser der sig i 1909 en sterk tilbakegang, og det er tydelig, at landet endnu ikke paa langt nær er kommet sig efter krisen. Vel var handelen litt livligere end i 1908, men tiderne i Egypten maa fremdeles karakteriseres som alt andet end gode. Man kan sige, at faa lande har en saa stor utenrikshandel som Egypten. Fuldstændig blottet som landet er for industri og fabrikkdrift, er det sterkt avhengig av Europa. Egypten maa indføre omtrent alle artikler, som der for et folks trivsel er behov for, ja selv hvad korn angaar, produceres der ikke nok til, at landet kan brødføde sig. Den akkerdyrkende del av befolkningen finder det fordelagtigere at kaste sig over bomuldsdyrkningen og negligerer mere og mere alt andet slags jordbruk. Da Egypten maa kjøpe alle artikler i Europa, og da konsumtionen er stor, er der litt efter litt opstaatt en voldsom konkurranse mellem de europæiske eksportører til Egypten; de underbyder hverandre, indrømmer lang kredit, og har herigjennem skjæmt sine kjøpere bort. Man maa sige, at man i Europa for en stor del har været skyld i, at det herværende marked er i den elendige tilstand, som nu er tilfældet.

I fjoraaret kan der spores sundere forhold paa det herværende marked, men endog de solide og bedste importhuse holder fremdeles fast ved og er istand til at opnaa de betalingsbetingelser, de var vant til fra jobbetiden, hvilken omstændighet for Norges vedkommende gjør fremgang i handel paa Egypten vanskelig. Forholdene er fremdeles usikre, og der er fremdeles al grund for europæiske eksportører til at utvise forsigtighet, naar det gjælder Egypten.

Hvad *exporten* angaar, kan der ifjor efter de nu foreliggende foreløbige opgaver fra tollboden i værdi spores en opgang av e. £ 4 760 566*), for importens

*) 1 e. £ = £ st. 1.0.6.

vedkommende derimot en nedgang av e. £ 2 869 898 i sammenligning med aaret 1908. Handelsbalancen er fremdeles meget gunstig.

Følgende oversigt angir værdien av de forskjellige exportartikler i aarene 1908 og 1909:

	1908.	1909.
	E. £.	E. £.
Dyr og levnetsmidler	119 552	189 281
Huder og lær	141 561	228 229
Elfenben, strudsfjær, voks . .	67 805	59 063
Bomuldsfrø, hvet, mais . . .	3 157 562	3 206 840
Arabisk gummi, sukker . . .	107 670	103 983
Bomuldsfrøolje, spirituosa . .	11 990	20 815
Kluter og makulaturpapir . .	21 559	24 421
Husflidsartikler	16 278	14 754
Bordservicer	3 021	2 743
Farveartikler, henné	21 750	28 942
Kemikalier, salt, mediciner . .	21 794	36 370
Bomuld og tekstilvarer . . .	17 170 643	21 576 048
Metaller og fabrikata derav . .	6 472	89 040
Diverse artikler	83 039	129 909
Cigaretter	364 977	365 801
Sum	21 315 673	26 076 239

Bomuld. Værdien av den fra Egypten i 1909 eksporterede bomuld opgik til e. £ 17 091 603, mot e. £ 21 477 745 i 1909. Hvad kvantiteten angaar, var fjoraarets bomuldshest betydelig mindre end i 1908; men man opnaadde ifjor til gjengjæld høie priser.

Det har vakt ængstelse baade hos regjeringen og de akertydende, at bomuldshesten i kvantitet ifjor gik saa betydelig tilbake. En kommission blev av regjeringen nedsat for at undersøke, hvad der hadde været aarsak i den daarlige host, og hvilke forholdsregler der burde tages for at hjelpe paa forholdene. Man kom til det resultat, at bomuldsormen og ufornuftig vanding hadde været skyld i den daarlige host. Der blev av regjeringen i henhold hertil utstedt bestemmelse om saavidt mulig at søke at dræpe bomuldsormen. Dette har man forsøkt at gjøre ved efter hver host at brænde planterne og bortta rotterne. Da regjeringen er klar over, at det er av en national betydning at faa bekjæmpet bomuldsormen, har den paalagt hver «fellah» (bonde) og ethvert barn over en viss alder som en pligt at delta i kampen mot bomuldsormen.

Særlig i nedre Egypten, hvor landet er temmelig flatt, er det forbundet med vanskeligheter at foreta en fornuftig «irrigation» (kunstig vanding). Man har trodd, at bomuldsplanten ikke kunde ta skade av en rikelig vanding; den forannævnte kommission mener dog, at bomuldsplanten ifjor fik for meget vand. Bomuldsplanten er meget folsom, og naar det gjælder dens vanding, kræves der stor forsigtighet. Regjeringen har derfor ifjor bevilget store summer til «irrigations»-departementet for at sætte det istand til at effektivere en for bomuldsplanten gunstig vanding.

Bomuldsfrø. Værdien av det i løpet av fjoraaret eksporterede bomuldsfrø opgik til e. £ 2 432 939, mot e. £ 2 470 996 i 1908, hvilket viser en nedgang av e. £ 38 057.

Bomuldshesten var ifjor ringe, og der blev derfor betydelig mindre bomuldsfrø at exportere end i de nærmest foregaaende aar. Priserne paa bomuldsfrø varierte ifjor mellem £ 6.11.3 og £ 9.3.0 pr. ton fob. Alexandria.

I intet aar har priserne paa bomuldsfrø været saa variable som ifjor, og man kan ikke paa lang tid mindes at ha seet en saa høi pris som £ 9.3.0

noteret paa det lokale marked. Denne sidste pris, som notertes i december, stod imidlertid saa høit over den tilsvarende pris i England, at forretninger med dette land blev umulige. Denne prisstigning var fremkaldt ved spekulation, og da spekulasjonen har været noksaa vild, nært man i slutten av aaret paa bomuldsbørsen en stor ængstelse for, at den skulde efterfølges av et «krach».

Bomuldsfrøkaker. Exporten herav viser ifjor i sammenligning med 1908 en opgang i værdi av e. £ 26 160, idet værdien i 1908 var e. £ 215 765, mot e. £ 241 925 i 1909.

De herværende faa oljepresserier har i England fundet et godt marked for sine bomuldsfrøkaker.

Strudsfjær og elfenben. Exporten herav fra Egypten viser for hvert aar en stadig større nedgang. Av strudsfjær eksportertes der i 1908 for e. £ 31 147, i 1909 derimot for blot e. £ 27 220. Værdien av det i 1908 eksporterede elfenben opgik til e. £ 10 431, i 1909 derimot til kun e. £ 3 841.

Grunden til nedgangen i exporten av disse artikler er, at Port Sudan mere og mere tilriver sig pladsen som exporthavn for Sudan, hvorfra disse artikler kommer.

Ogsaa *arabisk gummi* blir nu mere og mere avskibet fra Port Sudan, og Alexandria gaar litt efter litt kanske helt glip av denne trafik.

Der eksportertes saaledes i 1909 arabisk gummi fra Egypten for e. £ 10 689 mindre end i 1908. Værdien av exporten var ifjor e. £ 41 020, i 1908 e. £ 51 709.

Rørsukker. Exporten herav opgik i 1909 til en værdi av e. £ 60 663, mot e. £ 50 106 i 1908. Grunden til denne forholdsvis store opgang maa antageligvis søkes i den omstændighet, at raffinieret i Kairo, hvad fabrikation av sukker av rør angaar, har indskrænket sin drift. Rørsukker fra Egypten gaar hovedsagelig til Tyrkiet, Frankrike og Tyskland. Denne indskrænkning i driften av raffinieret har hat tilfølge, at exporten av melasse ogsaa ifjor gik betydelig tilbake. I 1908 eksportertes der saaledes melasse for e. £ 4 078, mot e. £ 762 i 1909.

Løk. Herav eksportertes der ifjor for e. £. 38 057 mindre end i 1908, da exporten opgik til e. £. 2 470 496.

England tar omtrent al den løk, som eksporteres herfra. Det kan dog nævnes, at ogsaa Danmark i den sidste tid har optraadt som kjøper av løk paa paa det herværende marked.

Egg. Værdien av de fra Egypten ifjor eksporterede egg opgik til e. £ 153 120, mot e. £ 85 654 i 1908.

England og Østerrike-Ungarn tar hovedmassen av de egg, Egypten eksporterer. Egyptiske egg finder hovedsagelig anvendelse i bakerier og konditorier.

Vagtler. I hver oktober maaned kommer vagtler i millionvis til Egypten fra Sydeuropa; de er da gjenstand for en masseindfangning, der ofte foregaar paa en grusom maate.

Vagtler er gjenstand for en betydelig export. Levende vagtler eksporteres hovedsakelig til Storbritannien; den samlede export av vagtler hadde ifjor en værdi av e. £ 17 485, mot e. £ 16 937 i 1908.

Sydfrugter. Exporten fra Egypten av sydfrugter indskrænker sig hovedsagelig til dadler, hvis værdi ifjor var e. £ 9 541, mot e. £ 9 506 i det foregaaende aar.

Tomater. Av andre Egyptens exportartikler kan nævnes tomater. Værdien av denne export var ifjor e. £ 16 913, mot e. £ 20 599 i 1908.

Ris figurerer ogsaa i toldbodens opgaver som en betydelig exportartikel. Værdien af exporten var i 1909 e. £ 167 324, mot e. £ 140 616 i 1908. Det maa dog bemærkes, at ris kun er gjenstand for reexport. Ris dyrkes dog i Egypten; men der produceres ikke paa langt nær tilstrækkelig for landets behov. Ris importeres til Egypten fra Saigon og exporteres hovedsagelig til Tyrkiet, Østerrike-Ungarn og Lilleasien.

Import. Værdien af den samlede import til Egypten i 1909 opgik til e. £ 22 230 499, mot e. £ 25 100 397 i 1908 (heri ikke medtat værdien av varer i transit).

Værdien av de til Egypten i de to sidst forløpne aar importerede varer fordelte sig paa de forskjellige hovedgrupper saaledes:

	1908. E. £.	1909. E. £.
Dyr og levnetsmidler (bl. a. konserveret fisk og kjød)	1 162 124	914 266
Huder og lær	380 331	351 493
Fett, lys etc.	90 533	75 010
Textilvarer	6 455 600	5 864 955
Metaller og fabrikata herav	2 959 396	1 966 383
Trælast og kul	3 358 568	2 689 107
Spirituosa etc.	1 254 591	1 209 286
Korn, poteter og konserverede grønsaker	3 784 677	3 688 919
Kemikalier, mediciner og parfumer	729 988	728 084
Sten, ler og bordserviceer	655 112	535 033
Kolonialvarer og droger	1 181 993	1 131 373
Papir og bøger	382 627	355 201
Farver	266 434	240 235
Diverse artikler	1 577 881	1 601 969
Tobak og cigarer	860 542	839 185
Sum	25 600 397	22 230 499

For næsten alle artiklers vedkommende kan der ifjor i værdi spores en betydelig nedgang, hvilket imidlertid er en naturlig følge av krisen.

Landet har endnu ikke helt formaadd at konsumere alle de artikler, som i overflod blev importeret under jobbetiden; kjøpeevnen er reduceret, samtidig som exportoverne i Europa har tat rev i seilene og har indskrænket den konsignationstrafik, som de saa tankeløst drev paa med under jobbetiden.

Skibsfart. Til Egypten ankom i aaret 1909 52 norske skibe drægtige 97 160 reg. tons, fordelt paa følgende steder:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
Alexandria	24	48 297		
Port Said	28	48 863 (1. jan.—30. sept.)		

Norges skibsfart paa Alexandria viser for fjoraarets vedkommende en betydelig opgang. Alexandria blev ifjor anlopet av 24 dampskibe med en samlet nettodrægtighet av 48 297 tons, mot 13 skibe dr. 24 939 tons i 1908. Denne forholdsvis store opgang i Norges skibsfart paa Egypten maa imidlertid desværre ikke tages som noget tegn paa, at forholdene paa det herværende marked skulde ha forbedret sig noget i det sidste aar. Tvertimot har norske skibe ogsaa ifjor hat mange vanskeligheter med den største av de herværende trælastmottagere, et firma, som baade inden forretningsverdenen og blandt skibsredere er anset for at være meget vanskelig at ha med at gjøre. Det holder sterk paa den ret, som det mener at ha, og det maa samtidig indrømmes, at norske redere ved egen tankeløshet ofte er skyld i, at van-

skeligheter og derav følgende tap er opstaat. Rederne akcepterer tvilsomme certepartier og undlatter at ta sine forholdsregler. Det kan ofte se ut, som om det for rederne kun gjælder om at faa en fragt, og for at opnaa dette gaar de med paa alt mulig, som bydes dem. I for skibsfarten daarlige aar, som tilfældet var i 1909, ser man gjerne exemplar herpaa, og at tiderne paa andre markeder ifjor var elendige, maa derfor ansees som den væsentligste grund til, at norske redere sendte forholdsvis mange skibe til Alexandria.

Det var ifjor uhyre vanskelig for «tramps» at faa fragt fra Alexandria; vel var der tilbud; men disse var saa elendige, at rederne i flere tilfælde foretrak at sende sine skibe i ballast til Sortehavet. Det herværende fragtmarked kommer for hvert aar, som gaar, mere og mere i hænderne paa de regulære dampskibslinjer; «tramps» blir fordrevet, og likesom seilskibene i sin tid blev fordrevet av dampskibene, ser det ifald for dette markeds vedkommende ut til, at «tramp»skibene inden ikke lang tid vil dele seilskibenes skjæbne.

For Norges vedkommende kan det for tiden ikke være værdt at ta spørmaalet om regulær linje fra Skandinavien op — en saadan vilde nu ikke lønne sig; der er imidlertid al opfordring tilstede til at ha opmerksomheten henvendt paa dette forhold.

De norske skibe, som ifjor forlot Alexandria i ballast, gik enten til Sortehavet for at ta kornfrakter, til Grækenland eller malmfrakter til Rotterdam, eller til Port Said eller Aden efter saltfrakter til Indien. 17 norske dampskibe bragte ifjor trælast til Alexandria fra Sverige eller Finland, 1 skib kul og stykgods fra England, 4 kul fra England, 2 ris fra Saigon.

De forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Egypten (Alexandria, Port Said, Suez og Tor) i aarene 1908 og 1909 stiller sig for dampskibenes vedkommende som følger:

	1908. (1. januar—31. december).		1909. (1. januar—30. september).	
	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.
Britiske	1 458	2 380 193	1 044	1 701 471
Østerriksk-ungarske	311	590 720	216	420 353
Franske	237	574 471	161	387 754
Tyske	117	287 133	105	279 872
Græske	428	316 381	343	281 098
Italienske	303	475 900	211	359 825
Russiske	200	332 540	150	242 831
Tyrkiske	—	—	—	—
Andre landes	291	305 858	194	214 911
Sum	3 345	5 263 196	2 424	3 888 115

(Opgaver over skibsfarten for tidsrummet 30. sept.—31. dec. 1909 foreligger endnu ikke).

Suez-kanalen. Ifølge nu foreliggende meddelelser fra Suezkanalkompaniet har aaret 1909 været det bedste aar, kompaniet har hat siden kanalens aapning. Totalindtægterne oversteg ifjor 120½ million franes, hvilket i sammenligning med 1908 viser en forøkelse av ca. 12 millioner franes. Aaret 1907 var ogsaa et godt aar i kanalens historie; men denne rekord er nu oversteget med ca. 4½ million franes.

Grunden til denne forholdsvis store opgang i kanalens indkomster maa først og fremst søkes i den omstændighet, at Europas handel med Indien (Bombay og Kurrachee) ifjor var meget livlig; adskillige skibe fandt derfor beskæftigelse i denne fart. Takket være den gode kornhøst i Indien og gunstige omstændig-

heter i Europa blev en rik export fra Indien til Europa mulig. Det viser sig, at der ifjor sendtes ca. 964 000 tons korn fra Indien gjennem kanalen, mot 150 000 tons i 1908, altsaa den betydelige opgang av ca. 814 000 tons.

En anden omstændighet, der har bidraget til at øke kanalens indkomster, er, at der ifjor for første gang exportertes «soya»bønner fra Manschuriet og Kina til Europa, og i denne fart blev der bruk for mange skibe. Kanalen fik av denne trafik 442 000 tons, hvilket er den største aarsak til, at fjoraaret blev et velstandsaar for kanalen.

Ifjor i januar passerte desuten den store amerikanske flaafe gjennem kanalen, hvilket skaffet den en indtægt av ca. 700 000 francs.

Fjoraaret vil staa som et merkeaar i kanalens

historie, idet der da av kanalkompaniet for alvor optoges forhandlinger med den egyptiske regjering om forlængelse av koncessionen paa driften av kanalen. Den nuværende koncession utløper først i aaret 1969, saa der derfor praktisk talt ikke skulde synes at være nogen egentlig presserende grund for allerede nu at opta dette sporsmaal til behandling. Saken maa imidlertid sees baade fra et kommerielt og et politisk standpunkt. Antageligvis vil kompaniet til trods for motstand fra det nationalistiske parti i Egypten bli indrommet en forlængelse av koncessionen (til aaret 2 014). Kanalkompaniet vil ved kontraktens underskriven ha at betale den egyptiske stat £ 3 000 000.

Følgende oversigt viser de forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Suezkanalen i de to sidste aar:

Dampskibe (krigsfartoiere ikke medtat). Passeret gjennem kanalen fra nord til syd.

1908.			1909.		
(1. januar—31. december.)			(1. januar—30. september.)		
	Antal.	Suezkanal-tons.	Antal.	Suezkanal-tons.	
Britiske	982	3 670 889	837	3 129 169	
Amerikanske	1	845	1	845	
Østerriksk-ungarske	51	186 913	50	180 243	
Danske	15	41 549	13	35 371	
Hollandske	126	379 193	101	306 346	
Franske	122	422 722	88	302 058	
Tyske	258	1 017 414	193	769 058	
Græske	4	5 553	—	—	
Italienske	40	93 142	30	71 883	
Japanske	35	145 066	28	129 494	
Norske	9	24 321	12	24 773	
Russiske	38	121 726	24	72 418	
Spanske	13	36 208	9	26 174	
Tyrkiske	10	8 898	12	13 378	
Andre landes	5	14 114	9	25 260	
Sum	1 709	6 168 553	1 407	5 086 470	

Passeret gjennem kanalen fra syd til nord.

Britiske	1 212	4 505 890	1 015	3 802 124
Amerikanske	1	845	1	845
Østerriksk-ungarske	54	197 881	57	198 880
Danske	19	48 120	13	35 519
Hollandske	117	362 304	86	282 365
Franske	116	389 753	85	292 960
Tyske	325	1 289 065	251	982 761
Græske	4	4 852	1	1 700
Italienske	40	94 531	30	75 520
Japanske	34	142 172	30	141 722
Norske	13	37 793	16	35 374
Russiske	41	127 560	24	76 274
Spanske	14	40 768	9	26 067
Tyrkiske	17	22 390	7	7 521
Andre nationers	11	34 570	12	33 978
Sum	2 018	7 298 494	1 637	5 993 610

(Opgaver over skibsfarten paa kanalen i tidsrummet 30. september—31. december 1909 foreligger endnu ikke).

Fragter. Følgende oversigt viser fragterne for Egyptens vigtigste utførselsartikler i aaret 1909. For enkelte artiklers vedkommende, som f. ex. bomuld, har de regulære dampskibslinjer kontrakt med avskiberne om at fragte bomuld til en hele aaret rundt fast bestemt fragsats. Kontrakten fornyes hvert aar, men der gjøres fra aar til andet omtrent ingen forandringer i de til de forskjellige havne stipulerede satser. Av nedenanførte fragter har kun fragterne for bomuldsfro og løk interesse for «tramps»; de

ovrige exportartikler fragtes omtrent uten undtagelse av de regulære linjer, der har kontrakt med avskiberne.

Bomuldsfro:	Jan.	Febr.	Mars.
Alexandria—Hull	4/—5/3	5/6—6/0	5/0—5/3
	April.	Septbr.	Oktbr.
	6/0—6/3	7/6—8/0	7/6—8/0
	Novbr.	Dechr.	
	6/9—7/0	6/6—6/9	pr. ton.

Alexandria—London	Jan.	Febr.	Mars.
	5/0—5/6	5/9—6/3	5/6—5/9
	April.	Septbr.	Oktbr.
	6/0—6/6	7/9—8/6	7/9—8/6
	Novbr.	Decbr.	
	7/0—7/3	6/9—7/6	pr. ton.
Bomuld: Alexandria	Reval . . .	25 sh. pr. ton.	
do.	St. Petersburg	22/6	
do.	Liverpool . .	11 sh.	
do.	Boston . . .	25	
do.	Göteborg . .	25	
Oljekaker: Alexandria—Hull, Liverpool		5 sh.—5 sh. 6 d.	
Arabisk gummi:			
Alexandria—London . . .		15 sh. pr. ton.	
do. — Glasgow		22	
Huder:			
Alexandria—London, Hull, Liverpool		20	
Egg:			
Alexandria—Hull, London, Liverpool		15	
Sukker: Alexandria—Hull		4/6	
Sæson		mars/mai.	
Løk: Alexandria—Hull, London . .		18 sh.	
Byg:			
Alexandria—Liverpool, Hull		7 sh.—7 sh. 3 d. pr. ton.	

Monstringsforretninger etc. Man har hat erfaring for, at det er uhyre vanskelig for norske sjøfolk at faa hyre i Alexandria, hvorfor generalkonsulatet saavidt mulig søker at undgaa at la sjøfolk avmonstre her. De faa avmonstringer, man i det forløpne aar har været nødsaket til at la foreta, har enten været grundet i sygdom eller været effektueret for at opretholde disciplinen ombord i vedkommende skib.

Ved hovedstationen blev der i 1909 avmonstret 4 sjømænd, hvorav 3 paa grund av sygdom og 1 paa grund av drukkenskap og udisciplinær optræden mot sine foresatte.

Antallet av paamonstringer var ifjor 1.

1 sjømænd avgik ifjor ved døden paa det henværende hospital paa grund av dysenteri og blev begravet efter foranstaltning av generalkonsulatet.

Jernbaner. Aaret 1909 var for de egyptiske jernbaner et daarlig aar i sammenligning med de nærmest foregaaende aar.

Indtægterne av statsbanerne viser en nedgang av 5.1 % fra 1908. Godstrafikken viser en nedgang av ca. 10 % fra 1908, hvilket har sin aarsak i nedgangen i landets indførsel. Indtægterne ved passagertrafikken var ifjor ca. 4 % lavere end i det foregaaende aar.

Nettooverskuddet ved statsbanernes drift opgik i 1909 til e. £ 1 290 678, mot e. £ 1 353 220 i 1908. Der indkom i de to aar henholdsvis e. £ 3 263 678 og e. £ 3 435 451; utgifterne i 1908 beløp sig til e. £ 2 082 231 og i 1909 til e. £ 1 973 000.

Der var ifjor megen tale om den paatænkte jernbane mellem Egypten og den syriske kyst; der berettes, at der fra en ingeniør, bak hvem der stod et konsortium med hovedsæde i Beirut, indkom forslag og utkast til en saadan jernbane til den egyptiske regering. Jernbanen tænkes at skulle ha sit begyndelsespunkt ved Rayak (Syrien), og passere gennem følgende byer: Sidon (og forbindelse med Beirut), Sur, Acre, Kaiffa, Jaffa, Gaza, Rafah, Ariehe og endelig Kantara, Port Said og Kairo, hvor den tænkes at skulle forbindes med de egyptiske statsbaner. For ikke at hindre skibsfarten paa kanalen foreslaaes der over kanalen bygget en svingbro.

En jernbane som den her projekterede vil antageligvis bli av stor betydning i kommercial henseende; men den vil bli en farlig konkurrent for de mange dampskibe, som nu er beskæftiget i trafikken mellem Egypten og den syriske kyst. Jernbanen vil antageligvis ogsaa foraarsake, at turister efter at ha besøkt Egypten vil lægge veien hjem over Syrien, for derved at faa anledning til at se Jerusalem.

Irrigation. Betydelige pengesummer er i løpet av fjoraaret anvendt paa kunstig vanding.

Av arbeider, som er paagaat, kan nævnes:

1. Hævning av Assuan dam.
2. Fuldførelse av Esna Barrage.
3. Gravning av nye og forbedring av ældre kanaler i nedre Egypten.

Bankvæsen. Bankernes antal er ifjor blit forøket med en filial av den italienske bank Banco di Roma. Omtrent alle de største europæiske bankinstituter arbeider nu i Egypten, og de synes alle at gjøre forretninger. Der har været tale om, at en av de større amerikanske banker vil oprette en filial i Egypten for derigjennem at fremme Amerikas handel paa Egypten. Der blev imidlertid ifjor ikke alvor av denne plan.

Sundhetstilstanden var ifjor for det hele lands vedkommende gjennemgaaende god. Pest herjer fremdes i landet; men den er i det forløpne aar blit sterkt bekjæmpet. Paa den europæiske befolkning gjør byldepesten omtrent ingen skade, den holder sig til den indfødte del av befolkningen, der lever i stor skiddenfærdighet.

Landet hjemsoktes ifjor ikke av nogen epidemi; men kopper og tyfus er almindelige sygdomme i Egypten.

Siam.

Aarsberetning for finansaaet 1908—1909 fra generalkonsul J. W. Edic., Bangkok.

(Import. — Export. — Ris. — Teaktræ. — Kurs. — Myntvæsen. — Skibsfart. — Frægter.)

Handel. Den utkomne statistik over byen Bangkoks handel og skibsfart gjælder finansaaet 1. april 1908—31. mars 1909. Totalværdien av import og export beløp sig i dette tidsrum til ticals 177 575 273, mot ticals 178 423 133 det foregaaende aar. Gjennemsnitskursen var i aaret 1908—1909 ticals 13,42 pr. £, medens den det foregaaende aar hadde utgjort gjennomsnitlig henimot 1 s. 4 d., eller ticals 13,61.

Værdien av de importerede varer er i den officielle statistik regnet efter deres værdi ved ankomsten til Bangkok, tolden er altsaa ikke medregnet. Derimot er der i de exporterede varers værdi medtalt saavel told som andre paaløpne offentlige avgifter.

Værdien av den totale import utgjorde ticals 76 817 941, hvorav ticals 5 384 860 falder paa myntet metal og ticals 71 433 081 paa handelsvarer. Disse tal viser for handelsvarers vedkommende en nedgang fra foregaaende aar av 2 073 573 ticals.

Import. Nedenfor hitsættes en opgave over de vigtigste til Siam indførte varesorter i finansaaene 1907—1908 og 1908—1909:

	1907—08.	1908—09.
	Værdi.	Værdi.
	Ticals.	Ticals.
Ammunition og sprængstoffer	62 327	70 477
Bomuldsvare	15 055 065	15 268 104
Betelnotter, tørrede	452 853	274 482
Cement	411 870	389 081

	1907—08. Værdi. Ticals.	1908—09. Værdi. Ticals.
Levende dyr (heste, ponier, faar, svin, fjærkræ)	42 825	29 615
Elektriske apparater	319 834	827 809
Farvestoffer	133 499	118 964
Fyrstikker	882 154	739 113
Fyrverkerisaker	873 829	605 793
Glas- og krystalvarer	474 997	422 481
Hatter og huer	391 898	419 700
Hermetisk fisk:		
Sardiner	52 810	60 855
Laks	65 191	86 580
Isenkram og kniver	1 451 942	1 178 461
Juveler, guld- og sølvvarer .	1 566 299	1 990 979
Kemikalier og apotekervarer .	1 068 589	991 956
Klær	754 355	839 254
Kul og køks	333 425	554 906
Lamper og dele derav	595 927	315 563
Mursten	49 728	59 627
Motorvogne	271 252	404 207
Tilbehør til do.	44 024	77 176
Maskiner:		
Møllemaskiner	244 490	365 254
Dampmaskiner	494 565	427 124
Symaskiner	109 290	38 136
Andre slags maskiner	571 527	371 925
Maskinremme	63 001	80 605
Matter og varer forarbejdet av spanskrør, bambus og straa	1 043 607	971 522
Metalvarer	5 733 889	4 772 638
Melk, kondenseret	234 138	280 788
Mineralske vande	88 603	76 939
Musikinstrumenter	82 735	168 710
Papir	589 868	693 472
Petroleum og olje	3 476 109	3 259 064
Paraplyer av bomuld og silke	304 673	311 768
Porcellæn og stentoi	888 061	920 742
Træløst:		
Planker	822 729	868 760
Bjælker	175 682	176 811
Ved til brændsel	29 617	50 589
Sko og støvler	245 634	284 362
Sadelmakervarer	65 884	42 943
Andre sørter lærarbeider . . .	292 491	322 897
Sække av jute	3 002 199	2 946 947
Silkevarer	3 142 658	3 688 886
Sæpe	265 478	229 050
Sukker	2 617 344	2 565 102
Trækul	203 999	283 185
The	645 815	849 093
Taksten	79 403	70 850
Tougværk	379 767	353 087
Tobak, cigarer og cigaretter .	855 274	1 012 284
Trævarer, forarbejdede	315 028	358 450
Velocipeder og tilbehør	55 111	42 684
Vaaben	53 355	76 229
Vogner og «rickshaws»	88 400	213 420
Voks og lys	316 031	301 615
Uldvarer	351 412	393 583
Øl	241 987	274 650
Vin	161 540	146 796
Kognak	310 698	263 889
Whisky	157 887	227 993
«Samshoo»	689 598	561 068
Andre spirituosa	41 458	40 184
Opium	1 659 870	1 782 818
Guld-, sølv-, kobber- og nikkel- mynter	5 181 867	5 384 860
Guld i blade	6 994 061	4 612 656

Hvor det har været mulig, er vedkommende importerende land nævnt i statistikken, men en stor mængde varer er opført som kommende fra Hongkong og Singapore av mangel paa oplysninger.

De vigtigste importerende byer og lande var følgende:

Singapore	med ticals	19 761 748
Hongkong	»	17 934 272
Storbritannien		13 062 623
Kina	»	6 620 624
Tyskland	»	5 038 245
Indien	»	3 826 817

Fra Norge importertes der for ticals 9 210, bestaaende i bomuldsvarer, isenkram, kondenseret melk, ol og andre næringsmidler.

Av de myntede metaller bestod ikke mindre end ticals 4 018 632 av Hongkong-dollars, importeret dels for at smeltes, dels for at sælges til kinesere, der vendte tilbage til sit fædreland via Hongkong. Importen av rupees, bestemt til handelskompanierne i det nordlige Siam for at utbetales deres arbejdere, viser en betydelig nedgang, hvorav kan slutes, at ticalen er blit mere kjendt i de yttre distrikter.

Exporten beløp sig til ticals 100 757 332, mot ticals 99 734 612 aaret forut, altsaa en opgang paa ticals 1 022 720. Herav falder tie. 79 394 963 paa artiklen ris og tie. 11 792 166 paa teaktræ, medens resten, ca. 9 % av exporten, falder paa forskjellige produkter. Av totalexporten utskibes ca. 70 % til Hongkong og Singapore. Statistikken gir ingen oplysning om nogen export av siamesiske produkter til Norge.

Ris. Følgende tal viser omfanget av risexporten fra Bangkok de to sidste finansaar:

	Mængde i piculs.	Værdi i ticals.
1907—1908	13 380 366	75 581 456
1908—1909	15 428 576	79 394 963
— altsaa en stigning av	2 048 210	3 813 507

Den fra Bangkok utskibede ris fordeltes saaledes paa de forskjellige markeder:

	1907—1908. Piculs.	1908—1909. Piculs.
Singapore	5 057 767	6 732 220
Hongkong og Kina	5 778 064	4 952 435
Europa	2 469 557	3 680 232
Andre lande	74 978	63 689

Ialt 13 380 366 15 428 576

Som det vil sees, er aarets høst av ris over to millioner piculs større end det foregaaende aars; værdien av det exporterede kvantum kommer dog ikke op mot aarene 1905—06 og 1906—07, men grunden hertil er udelukkende den stadige stigen av ticalens sølvværdi.

Av teaktræ exportertes i 1908—09 76 930 tons til en værdi av tie. 11 792 166, mot i 1907—08 henholdsvis 87 709 tons og tie. 13 350 737, altsaa en nedgang i exporten av 10 778 tons og tie. 1 557 571.

Av teaken gik ca. 50 000 tons til Indien, ca. 12 000 tons til Hongkong og ca. 9 000 tons til Europa.

Nedenfor hitsættes en del av de øvrige vigtigste exportartikler i de to sidste finansaar:

	1907—1908. Værdi i ticals.	1908—1909. Værdi i ticals.
Fisk:		
Plaheng	28 039	243 332
Plasalit	16 313	54 377
Saltet fisk	640 923	716 295

	1907—1908.	1908—1909.
	Værdi i ticals.	Værdi i ticals.
Andre sorter	715 443	846 666
Huder	1 175 504	1 102 064
Horn	127 897	132 707
Kardemomme	163 456	195 155
Pepper	774 855	547 380
Salt	301 062	434 082
Tørrede skjæl	253 031	397 886
Svalereder	173 953	304 077
Raa silke	447 089	215 766
Forskjellige sorter træ	260 245	211 187
Re-exporterede varer	1 321 683	1 618 929
Myntede metaller	1 899 575	1 705 645

Værdien av de re-exporterede varer er tiltat; exporten herav har holdt skridt med den tiltagende import av juveler, guld- og sølvsaker, hvorav $\frac{2}{3}$ av reexporten består; forresten består de reexporterede varer hovedsagelig i silke, der er importeret for farvning, motorvogne, uhre, maskineri for motorbaater samt bunkers.

Kursen har under aaret stadig steget og varierte for sigtveksler fra 1 s. $5\frac{1}{16}$ d. til 1 s. $6\frac{1}{4}$ d. pr. tical med en gjennomsnittskurs av 1 s. $6\frac{1}{16}$ d. Trods den almindelige depression i forretningslivet og de ugunstige virkninger av sølvprisernes synken, der lagde en hemske paa exporten til Hongkong, maa Bangkoks pengemarked siges at ha været i en tilfredsstillende stand. Den forholdsvis stadige kurs var kun muligjort ved den hjelp, som staten ydet. I løpet av aaret 1907—08 og 1908—09 solgte statskassen ikke mindre end £ 772 458 til bankerne, medens en sum paa £ 100 000 solgtes i indeværende aar, alt i alt et beløp paa £ 872 458, der anvendtes til at holde kursen oppe. Indskrænkningen av den cirkulerende myntmængde, der blev et naturligt resultat av regeringens inddragen fra markedet av over $11\frac{3}{4}$ millioner ticals, der betaltes for de av statskassen solgte pund sterling, maatte nødvendigvis øve en styrkende indflydelse paa ticalens kursværdi.

Guldmyntfot. En av de viktigste love i aaret indførte en guldmyntfot. I november 1902 blev den frie utmyntning av ticalen forbudt, og værdien av denne mynt blev siden suksessive hævet, fra en værdi av ca. 1 s. op til den nuværende kurs av 1 s. $6\frac{1}{2}$ d. Et av lovens formaal var netop at fastsætte ticalens værdi til 1 s. $6\frac{1}{2}$ d. Det blev derfor foreskrevet, at den siamesiske mynténhet, ticalen, for fremtiden skulde ha en værdi av 55,8 centigram rent guld, hvad der i engelsk mynt tilnærmelsesvis svarer til 1 s. $6\frac{1}{2}$ d., eller 13 ticals paa 1 pund sterling.

I loven er altsaa endelig fastslaaet, hvorlangt re-

gjeringen agtet at hæve kursen paa ticalen. Loven vil derfor faa en stor praktisk betydning, ikke blot for publikum i sin almindelighet, men især for forretningsstanden, for hvem en sund og fast kurs maa indebære store fordele. Regjeringen har selvfølgelig tat skridtet helt ut for at holde ticalen oppe paa det samme niveau ved at tilbyde guld, naar det forlanges. Den lovlige etablering av et specielt reservefond er i virkeligheten en av hovedfaktorene i loven, der foreskriver, at finansministeren skal oprette et fond i det øiemed at vedlikeholde en stabil kurs mellem Siam og fremmede lande, og loven indeholder en detaljeret fremstilling av, hvorledes fondet skal oprettes og styres.

Efterat guldmyntfoten var blitt indført og formaalstjenlige skridt tat i den anledning, forekom det regjeringen ønskelig, at guldmynt ogsaa benyttedes som cirkulationsmiddel. Utmyntning av 10-tical-pengestykker i guld omtales i loven, men endnu er ingen saadanne penge myntet, da de nødvendige arrangements herfor ikke er færdige. Sølvticalen vil dog utvilsomt for lange tider vedbli at være det sedvanlige og viktigste byttemiddel, men det er ikke gjensstand for tvil, at guldtical-pengestykket hurtig vil vinde en betydelig popularitet.

Da loven om guldmyntfot sattes ut livet, benyttet man samtidig anledningen til at indføre en reform, der i nogen tid hadde været under overveielse, nemlig indførelsen av ny smaamynt. Hittil hadde en tical været delt i 64 att, men det siger sig selv, at denne inndeling i det praktiske liv var meget uheldig. Man besluttet derfor at indføre decimalsystemet. Loven bestemte derfor, at ticalen for fremtiden skulde deles i 100 satang, skillemynten skulde være 1 satang (en bronzemynt), 5 og 10 satang (nikkelmynter.) En salung eller $\frac{1}{4}$ tical beholdtes som sølvmynt, men til en reduceret finhet av 800/1000, og en ny sølvmynt indførtes, 2 salung eller $\frac{1}{2}$ tical av samme finhet; ticalen derimot beholdt sin finhet, 900. Et anseelig antal av de nye bronze- og nikkemynter er allerede i cirkulation, og skjont forandringen fra det gamle attsystem volder litt vanskeligheter til at begynde med, vil det endelige resultat av decimalsystemet bli til gagn for alle.

Skibsfart. I aaret 1908—09 indklarerertes ialt i Bangkok 780 dampskibe med en samlet draegtighet av 754 726 tons, mot 765 dampskibe i 1907—08, dr. 711 227 tons; der ankom i aaret 5 seilskibe paa tilsammen 7 465 tons, mot 3 seilskibe aaret forut paa tils. 2 307 tons. Nr. 1 var Tyskland med 340 dampskibe, dr. 377 356 tons, som nr. 2 kom Norge med 227 dampskibe dr. 168 753 tons og som nr. 3 Storbritannien med 97 dampskibe dr. 139 493 tons.

Nedenfor hitsættes en opgave over den samlede skibsfart paa Bangkok i aarene 1906—07 1907—08 og 1908—09.

Indklareringer.

	Aar.	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.	
		Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Tyske	1906	2	6 576	341	365 876	343	372 452
	1907	—	—	313	336 366	313	336 366
	1908	2	3 706	340	377 356	342	381 062
Norske	1906	4	2 712	211	162 131	215	164 843
	1907	1	957	227	180 710	228	181 667
	1908	2	1 510	227	168 753	229	170 263
Britiske	1906	1	888	98	104 630	99	105 518
	1907	—	—	107	125 091	107	125 091
	1908	1	2 249	97	139 439	98	141 688

Indklareringer.

Nationalitet.	Aar.	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.	
		Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Danske	1906	—	—	6	10 352	6	10 352
	1907	—	—	6	8 928	6	8 928
	1908	—	—	9	14 873	9	14 873
Franske	1906	—	—	30	14 042	30	14 042
	1907	—	—	27	10 152	27	10 152
	1908	—	—	26	9 776	26	9 776
Hollandske	1906	—	—	15	11 187	15	11 187
	1907	—	—	27	18 178	27	18 178
	1908	—	—	18	11 602	18	11 602
Japanske	1906	—	—	4	4 168	4	4 168
	1907	—	—	—	—	—	—
	1908	—	—	2	3 332	2	3 332
Russiske	1906	—	—	—	—	—	—
	1907	—	—	2	4 263	2	4 263
	1908	—	—	—	—	—	—
Siamesiske	1906	—	—	52	17 994	52	17 994
	1907	—	—	54	19 798	54	19 798
	1908	—	—	58	23 784	58	23 784
Svenske	1906	2	1 319	—	—	2	1 319
	1907	2	1 350	—	—	2	1 350
	1908	—	—	2	1 978	2	1 978
Østerrikske	1906	—	—	—	—	—	—
	1907	—	—	2	7 741	2	7 741
	1908	—	—	1	3 779	1	3 779
Junker	1906	267	—	—	—	267	—
	1907	192	—	—	—	192	—
	1908	151	—	—	—	151	—
Ialt	1906	9	11 495	757	690 380	766	701 875
	1907	3	2 307	765	711 227	768	713 534
	1908	5	7 465	780	754 726	785	762 191

Følgende tabel viser, fra hvilke havne og lande dampskibene blev indklareret:

Hvorfra	1907--08.		1908--09.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Singapore	482	387 093	530	431 818
Penang	1	1 237	1	1 123
Hongkong	87	105 909	97	127 740
Kina:				
Swatow	87	92 901	57	61 771
Hailow	12	13 869	10	10 489
Shanghai	3	5 785	2	3 634
Wei-hai-wei	1	1 944	—	—
Amoy	—	—	1	3 041
Hollandsk Indien	18	16 142	21	30 009
Filippinerne	7	13 649	1	2 191
Britisk Nord-Borneo	10	10 318	1	1 292
Fransk Kochin-Kina:				
Saigon	30	14 157	29	15 569
Andre havne	3	5 086	1	694
Japan	8	14 733	12	28 909
Indien:				
Calcutta	2	2 926	2	5 746
Bombay	1	860	2	1 702
Europa:				
Storbritannien	2	3 998	4	10 948
Tyskland	2	3 735	1	1 888
Danmark	2	3 104	1	1 816
Norge	—	—	—	—

Hvorfra	1907--08.		1908--09.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Belgien	1	1 819	—	—
Ukjendte havne	4	7 546	6	11 140
Sydafrika:				
Kapkolonien	1	2 596	—	—
Delagoa Bay	—	—	1	3 176
Natal	—	—	—	—
Zanzibar	—	—	—	—
Brasilien	—	—	—	—
New York	1	1 820	—	—
Uruguay	—	—	—	—
Buenos Aires	—	—	—	—

I min sidste rapport blev det omtalt, at her-værende kinesiske rismolleciere og handlende havde en plan om dannelse af et dampskibsselskab for at konkurrere med «Norddeutscher Lloyd», der efterat «Nippon Yusen Kaisha» havde trukket sig tilbage, praktisk talt havde monopol paa fragtfarten til og fra Singapore og Hongkong. I mars 1909 blev selskapet dannet under navn af «Chino-Siam Steam Navigation Co.». Størrelsen af selskapets kapital er ukjendt. Seks norske dampskibe blev tidsbefragtet paa et aar; skibenes rute blev Bangkok—Swatow og Hongkong og vice versa. Samtlige skibe var paa over 1 000 tons netto, og frakterne utgjorde ca. £ 475 pr. maaned, skibene aapnet ruten i april—juni samme aar. Selskapet har bygget sine egne

brygger og har indkjøpt et stort stykke land i det centrale forretningsstrøk, hvor det har bygget nye kontorer, og hvorfra det har anlagt en ny vei op til hovedgaten i Bangkok. Alt skulde derfor tyde paa, at det nye selskap har indrettet sig med en langvarig virksomhet for øie, og at det vil gjøre sit yderste for ikke at bukke under i konkurrencen med Norddeutscher Lloyd. Selskapet agter at utvide sin linje til Haihow—Singapore—Bangkok. I juni 1909 blev det 7de norske dampskib befragtet av kompaniet. Til sammenligning kan anføres, at Norddeutscher Lloyd har 20 dampskibe gaaende i den samme rute, fra 1 000—1 400 register tons.

Skibenes last herfra bestaar i ris, saltet fisk, stykgods og en del frøsorter; hertil fragtes kulier, frugt, grønssaker og forskjellige kinesiske produkter. Paa grund av den skarpe konkurrence gaar begge de konkurrerende selskaper med tap, idet frakterne paa varer og passagerbilletter er sat ned til et lavmaal. Ombord i de tyske skibe var billettprisen tidligere \$ 10.00 for dækspassagerer; nu utgjør den kun 2 à 3 dollars, paa de norske skibe er billettprisen 5 à 6 dollars. Frakterne har Norddeutscher Lloyd sat ned til \$ 0.20 pr. picul (tidligere fra \$ 0.25 til 0.30 pr. picul); det kinesiske kompani holder samme frakter.

At passagertrafikken spiller en stor rolle for begge selskaper vil sees av nedenstaaende opgave over ankomne og avreiste dækspassagerer i 1907—08 og 1908—09:

	1907—08.	1908—09.
Fra Singapore.	13 044	5 471
» Hongkong.	2 651	2 147
» Swatow.	62 332	44 099
» Haihow.	10 395	8 791

Passagertrafikken fra Bangkok stiller sig saaledes:

Til Singapore.	9 409	9 072
» Hongkong.	42 373	7 606
» Swatow.	1 520	27 102
» Haihow.	—	5 495

I teakfarten paa Indien hadde «the Borneo Company Limited» 6 norske dampskibe gaaende i timecharter. I aarets løp er 2 skibe gaat ut av denne fart. I januar iaar har Borneokompaniet befragtet et norsk dampskib til, saa at det nu har 5 norske dampskibe befragtet i den rute. Samtlige skibe er befragtet paa et aar fra januar iaar, frakterne var tidligere fra £ 425—500, men skal nu være litt høiere. Skibene gaar med teak herfra til Indien og fører som regel kul og stykgods tilbake.

I ruten Bangkok—Singapore var der i aaret 1908—09 tidsbefragtet 9 norske dampskibe, et par dog for en kortere tid. Nu er der 4 skibe igjen i denne rute. Dampskibene, der er paa 650—700 tons, gjør to ture om maanedene paa Singapore, frakterne utgjør fra 3 250—4 250 Singapore dollars. Norddeutscher Lloyd har 9 dampskibe i denne rute, hvorav to skibe i fast rute, korresponderende med de tyske og engelske postskibe.

Brasiliens handelsomsætning i aaret 1908.

Indberetning fra konst. konsul William Johannessen, Rio de Janeiro.

Værdien av Brasiliens handelsomsætning med utlandet var i aaret 1908, sammenlignet med 1907, følgende:

	Papir-milreis.		Guld-milreis.	
	1907.	1908.	1907.	1908.
Imp. 644 937 744	567 271 636	360 245 363	315 479 204	
Exp. 860 890 882	705 790 611	481 572 426	392 491 371	
Ialt 1505 828 626	1273 062 247	841 817 789	707 970 575	
		£ 94 704 500	£ 79 646 690	

Værdien av Brasiliens handelsomsætning med utlandet i 1908 utviser saaledes, sammenlignet med 1907, en forringelse av \$ 232 766 379 i papir, svarende til 15.4%, og av \$ 133 847 214 guld, svarende til 15.9%.

Brasiliens vareomsætning med de forskjellige fremmede lande stillet sig i 1908 saaledes (1 milreis papir = 15 pence og 1 milreis guld = 27 pence):

Forenede Stater.	%	Værdi i papir-milreis.	Værdi i guld-milreis.	Værdi i £.
Import fra	12.1%	68 703 448	38 208 343	4 298 439
Export til	40.1%	283 034 576	157 394 946	17 706 931

Den viktigste importartikkel fra de Forenede Stater var *fabrikvarer*, idet der herav i nævnte aar indførtes for tilsammen \$ 49 274 834; deriblandt kan særlig nævnes *jern- og stålvarer* for \$ 6 576 155, *maskiner* og redskaper for \$ 15 739 756, deri indbefattet elektriske- og belysningsapparater for \$ 3 804 204. *Petroleum* indførtes til en værdi av \$ 11 753 306. *Næringsmidler* for tilsammen \$ 9 869 881; herav hvetemel for \$ 6 366 907 og fett for \$ 1 623 486.

Den viktigste utførselsartikkel til de Forenede Stater var *kaffe*, som alene representerer en værdi av \$ 170 597 421, og som tillagt *gummi*, for et beløp av \$ 90 625 701, og *kakao* for \$ 7 652 700, utgjør 95% av den samlede værdi av Brasiliens utførsel til de Forenede Stater. Nævnes kan ogsaa *huder og skind*, som utførtes til et beløp av \$ 7 522 675, og *sukker* for \$ 1 564 651.

Storbritannien.	%	Værdi i papir-milreis.	Værdi i guld-milreis.	Værdi i £.
Import fra	28.8%	163 422 796	90 885 019	10 224 565
Export til	14.8%	104 241 610	57 972 359	6 521 890

Fra England indførtes hovedsagelig *stenkul* til en værdi av \$ 34 405 784; *bomuldstøier* for \$ 21 816 057; *jern- og stålvarer* for \$ 20 941 009; *jute og hampetraad* for \$ 6 370 652; *bomuld* for \$ 6 290 530, det viktigste bomuldsprodukt var sytraad, som indførtes for \$ 5 167 737; *jernbanevogner* for \$ 2 318 838; *cement* for \$ 2 224 659; *jern og stål* for \$ 2 193 562, samt forskjellige andre artikler for et samlet beløp av \$ 11 528 730, heriblandt dampskibe, seilskibe og smaa fartøier for tilsammen \$ 8 527 972.

Av varer, der i 1908 utførtes til England, staar i første rekke: *gummi* for et beløp av \$ 70 999 449; *guld* i barrer for \$ 7 200 559; *kaffe* for \$ 6 716 685; *kakao* for \$ 2 986 936; *raa bomuld* for \$ 1 544 500; *sukker* for \$ 1 101 857.

Tyskland.	%	Værdi i papir-milreis.	Værdi i guld-milreis.	Værdi i £.
Import fra	14.9%	84 259 135	46 859 394	5 271 682
Export til	17.1%	111 326 796	61 909 742	6 964 846

Av varer, som i 1908 indførtes fra Tyskland, kan merkes: *Raastoffer* til bruk for haandverk og industri til en samlet værdi av \$ 15 109 200 (derav bl. a. *cement* for \$ 4 133 180; *huder og skind* for \$ 2 305 386; *bomuldsvarer* for \$ 8 079 999; varer forarbeidet av *kobber* og dets forbindelser for \$ 1 691 130; *jern- og stålvarer* for \$ 15 558 396

(deriblandt metaltraad for \$ 3 207 257); maskiner, apparater og brugsgjenstande av jern for \$ 12 377 478; uldvarer for \$ 2 824 722; papir for \$ 5 582 663; stentoi, porcellæn, glas og krystal for \$ 3 449 974; kemiske produkter, droger m. m. for \$ 2 983 097; musikinstrumenter for \$ 1 497 539; silkevarer for \$ 1 028 778.

Blandt brasilianske produkter, som i 1908 utførtes til Tyskland, kan i første række nævnes kaffe for \$ 64 609 891; derefter tobak for \$ 12 313 751; kakao for \$ 10 969 282; gummi for \$ 7 231 186; huder for \$ 6 447 068; kli for \$ 2 870 290.

Frankrike.	o/o	Værdi i parir-milreis.	Værdi i guld-milreis.	Værdi i £.
Import fra	9%	51 131 969	28 436 242	3 199 077
Export til	7.7%	53 967 045	30 009 503	3 376 069

Til Frankrike indførtes fabrikkvarer for \$ 35 487 898, derav jern- og stålvarer for \$ 5 657 928; maskiner og redskaper av jern for \$ 3 513 633; bomuldsprodukter for \$ 2 740 490; parfumer m. v. for \$ 2 118 486; porcellæn, stentoi, glas og krystal for \$ 1 198 860; uldvarer for \$ 1 588 507; papirprodukter for \$ 1 155 160; vogne og andre kjøretøier for \$ 1 241 084; av næringsmidler indførtes for \$ 8 572 571, derav smør for \$ 3 054 000; poteter for \$ 1 304 433; vine for \$ 1 255 607.

Til Frankrike utførtes fra Brasilien særlig vege-

tabilske produkter til en samlet værdi av \$ 47 397 074, hvorav kaffe for \$ 28 526 074, gummi for \$ 11 561 549 og kakao for \$ 6 395 657. Saltede og tørrede huder utførtes for \$ 3 686 816 og skind for \$ 1 563 875.

Argentina	%	Værdi i papir-milreis.	Værdi i guld-milreis.	Værdi i £
Import fra	10	57 479 415	31 966 273	3 596 206
Export til	4.2	29 652 454	16 490 408	1 855 171

Fra Argentina indførtes i 1908 landmandsprodukter for et samlet beløp av \$ 55 159 268; herav hvetemel for \$ 20 179 513 og korn for \$ 29 725 371; hvetemel og korn utgjør tilsammen 86.8% av den samlede værdi av Brasiliens import fra Argentina i nævnte aar. Desuten indførtes mais, fersk frukt, tørret kjød, poteter og bønner samt forstoffer.

Brasiliens viktigste eksportartikler til Argentina var: hervamatter for \$ 19 624 426; kaffe for \$ 5 367 360; frukt- og kolonialvarer for tilsammen \$ 1 373 032.

Brasiliens vareomsætning med utlandet i 1908 fordelte sig iøvrig, hvad dets indførsel angaar, med tilsammen 25.1% hovedsagelig paa Portugal, Belgien, Italien, Uruguay, britiske besiddelser, Østerrike-Ungarn, Schweiz, Norge*, Spanien og Chile, og hvad dets utførsel angaar, med tilsammen 16.1% paa Østerrike-Ungarn, Belgien, Uruguay, Italien, Portugal, Spanien, britiske besiddelser, Chile og Norge.

St. Petersburgs og Kronstadts skibsfart, import og export i aaret 1909.

Indberetning fra generalkonsul Ingv. Thorsen, St. Petersburg.

Skibsfart. I skibsfartssæsonen 1909 ankom der til St. Petersburg og Kronstadt i det hele 1 996 skibe med en drægtighet av tilsammen 1 897 863 netto reg. tons, mot 1 850 skibe med en drægtighet av tilsammen 1 725 655 netto reg. tons i aaret 1908.

Av de i 1909 ankomne 1 996 skibe var 1 868 dampskibe med en nettodrægtighet av 1 869 939 tons og 128 seilskibe dr. 27 924 tons, mot i 1908 1 671 dampskibe med en nettodrægtighet av 1 690 396 tons og 179 seilskibe dr. 35 259 tons.

Følgende nationers skibe deltok i denne skibsfart:

	1909.				1908.			
	Dampskibe.		Seilskibe.		Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
England	337	473 318	—	—	282	376 112	—	—
Tyskland	399	354 677	16	5 653	395	357 507	15	2 229
Danmark	330	339 138	47	6 715	294	296 912	54	7 818
Rusland	115	182 445	49	7 994	110	149 989	58	9 552
Sverige	325	179 376	4	530	275	187 844	34	8 538
Holland	123	153 187	—	—	125	145 851	5	689
Norge	199	144 464	10	6 040	173	159 023	12	5 874
Belgien	28	30 375	—	—	6	6 126	—	—
Frankrike	9	9 637	—	—	9	7 709	—	—
Italien	1	1 729	2	992	—	—	1	559
Spanien	1	1 077	—	—	2	3 323	—	—
Amerika	1	516	—	—	—	—	—	—
Tilsammen	1 868	1 869 939	128	27 924	1 671	1 690 396	179	35 259

St. Petersburgs og Kronstadts export i aaret 1909.

	Pud.		Pud.
Lin	102 015	Smør	738 163
Hamp	161 268	Tarmer	68 958
Mineraloljer	975 011	Sengefjær	10 248
Slagg	348 566	Børster	8 401
Asbest	91 078	Kalveskind	38 359
Oljekaker	5 776 101	Skind	26 670
Benmel og		Manker	15 033
benkul	263 959	Hestehaar	46 817

	Pud.		Tschetwert.
Kamelhaar	107 658	Boghvetegryn . . .	111 088
Korketræavfald . .	135 646	Linfrø	147 507
Kli	2 582 493	Erter	78 225
	Kasser.		Stkr.
Egg	207 524	Matter	182 188
Galoscher	24 488	Rickers	281 774
	Tschetwert.	Splitved	90 976
Hvete	871 921	Telegrafstolper . .	29 199
Hayre	2 958 149	Bjælker	135 616
Rug	939 709	Ekestav	2 751 771

*) Angaaende omsætningen med Norge se ukeutgaven.

	Kubik- favne.	Aspetræ . . .	Kubikfot. 2 346 233
Pitprops . . .	196 188		«Std. Dtz.»
Træmasseved .	177 012	Bord	2 496 620
Ved	7 212		

Import. Nedenfor meddeles en opgave over enkelte av de til St. Petersburg i løpet av navigationsperioden 1909 sjøværts indførte varer:

Korn . . .	76 220 sække	Sten . . .	54 897 kolli
	og 9 301 tons.		og 47 tons.
Mel . . .	376 313 sække	Tjære . . .	22 682 tdr.
Ris . . .	68 466 »	Salpeter .	101 185 sække
Frugt . . .	151 539 kolli	Gjødnings-	
Sukker .	352 645 »	stoffer	667 kolli
Ost . . .	1 130 »	Landbruks-	
Fisk . . .	5 338 »	maskiner	1 488 »
	og 2 104 tons.	Andre ma-	
Sild . . .	336 099 tdr.	skiner	92 671 »
Hummer	1 169 kolli	Telefon-	
Salt . . .	4 579 »	materiel	438 »
	og 6 525 tons.	Konservær	25 161 »
Tran . . .	929 kolli	Fiskegarn	12 »
Huder . .	46 199 »	Ski . . .	38 kolli
Cement .	156 706 tdr.	Kul . . .	1 854 111 tons.
Kalk . . .	586 »	Koks . . .	70 333 »
Ildfast sten	1 733 kolli	Kulbriketter	
	1 865 603 stkr.		11 920 »
	og 3 140 tons.	Rujern . .	819 »
Mursten .	18 300 stkr.	samt desuten	
Granit . .	362 kolli	Russiske kul	
Flintesten .	1 821 »		45 362 »
	og 2 307 tons.	» rujern	2 263 »

San Domingo.

Aarsberetning for 1908 for republikken San Domingo, utarbeidet av minister *J. Brunchorst*, Havana.

Av den offisielle statistikk for året 1908, som ganske nylig er utkommet, fremgaar følgende data over republikkens handel og skibsfart:

Importen, som i 1905 kun androg til \$ 2.7 millioner, steg i det følgende år, da toldvæsenet kom under amerikansk kontrol, til \$ 4.1 mill., i 1907 til \$ 4.87 mill. og i 1908 til \$ 4.89 mill., heri ikke medregnet penge. Over 50 % av importværdien kommer fra de Forenede Stater, i de nævnte fire år respektive 59, 56, 56 og 53 %. Derefter kommer Tyskland med 16 à 20 %, England med 13 % i 1905, stigende til 17 % i 1908. De resterende 11—12 % fordeles sig mellem forskjellige lande, væsentlig Frankrike, Spanien og Italien.

Exporten i de samme fire år angives til følgende værdi i millioner amer. dollars: 1905 \$ 6.9; 1906 \$ 6.5; 1907 \$ 7.9; 1908 \$ 9.6. Den overveiende del av exporten gaar til de Forenede Stater, nemlig henholdsvis 65, 57, 47 og 54 % i de samme år. Ved siden derav tar Tyskland en betydelig del (ca. 30 % i de sidste år) og Frankrike halvdelen herav.

De utførte produkter er væsentlig følgende: Sukker (i 1908 \$ 3.1 mill.), kakao (\$ 4.4 mill.), Tobak (ca. \$ 1 mill.), kaffe (\$ 328 000). Av bananer gaar der adskillig fra Puerto Plata (600 000 bundter i 1908, alt til U. S.), og forskjellige træsorter utgjør en betydelig eksportmængde, skjønt værdien ikke naar høit op (ca. 110 000 \$).

Sukkeret exporteres i sin helhet til U. S. Kakaoen gaar med omtrent de samme kvanta til U. S. og Tyskland, noget mindre til Frankrike. Tobakken

gaar i sin helhet til Tyskland, mens kaffen fordeler sig mellem Frankrike og Tyskland.

Skibsfarten mellem San Domingo og utlandet besørger i sin helhet av fremmede skibe. Den dominikanske tonnasje som deltar, er rent ubetydelig. Paa grund av de regelmæssige linjer er de Forenede Staters og Tysklands andel i skibsfarten overveiende. Hver rutebaat anløper flere av havnene og tælles flere gange med.

For treåret 1906—08 viser statistikken følgende antal anløp og tonnasje for de viktigere nationer:

	1906.		1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Forenede						
Stater .	172	305 350	179	328 660	214	370 280
Tyskland	208	293 641	200	300 020	179	287 983
Frankrike	64	84 362	61	85 002	63	81 239
Norge .	73	50 584	63	42 934	81	48 835
Kuba . .	49	54 600	49	57 384	64	72 512
England.	75	13 179	90	14 596	85	11 236
Andre . .	118	12 389	130	11 080	115	10 824

Ialt 759 814 105 772 840 256 801 882 909

Av de norske skibe var i 1908 de 5 seilskibe, resten, 76, dampskibe. 39 anløp Puerto Plata for sukker og bananer, 25 Macoris, 7 Santo Domingo.

De norske skibes andel i importen til republikken er ganske ubetydelig, \$ 25 000, kun fra U. S. De største importværdier kommer under amerikansk, tysk, fransk og engelsk flag. Tiltrods for den ringe engelske tonnasje importeres under engelsk flag for \$ 240 000.

I exporten tar Norge en større andel. Hovedværdien av exporten gaar under amerikansk flag, som fører \$ 3.6 mill. Derefter kommer Tyskland med \$ 2.8 mill., Norge med \$ 1.9 mill., Frankrike med 1 million og England med 0.4 mill. Omtrent hele exporten under norsk flag gaar til Staterne og bestaar i sukker fra Macoris og bananer fra Puerto Plata.

Panama.

(Import. — Export. — Skibsfart. — Trafikken over Panamæidet.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Hilary B. Parker*, Colon.

Importen til Colon opgik i 1908 til en værdi av \$ 2205 361, mot \$ 2039 352 i 1907. Blandt importlandene kom de Forenede Stater først med \$ 1 107 017, dernæst Storbritannien med \$ 341 338 og Tyskland med \$ 283 691.

Fra de Forenede Stater indførtes træl last for \$ 32 856.

Fra Norge foregik ingen direkte import.

Exporten, som opgik til en værdi av \$ 505 259, bestod væsentlig av elfenbensnotter, kakao, kaffe, perler, træ, huder, kautschuk etc.

Trafikken over Panamæidet opgik i 1908 til 1 134 500 tons, eller 6 118 tons mindre end i 1907. Passagertrafikken omfattet 1 594 761 personer, eller 411 133 mere end i 1907.

Skibsfart. I året 1908 blev havnene Colon og Cristobal anløpet av følgende dampskibe:

173 britiske	dr.	422 099 tons.
113 tyske	»	278 478 »
117 norske	»	179 768 »
66 amerikanske	»	172 095 »
22 franske	»	59 812 »

Overføres 491 skibe dr. 1 112 252 tons.

Overført 491 skibe	dr. 1 112 252 tons.
11 spanske	» 37 484 »
12 italienske	» 33 379 »
2 kubanske	» 1 200 »

Ialt 516 skibe dr. 1 184 315 tons.

Av seilskibe ankom:

4 amerikanske dr. 919 tons.

1 britisk » 298 »

En stor del av de norske og britiske skibe bragte ladning av kul.

Peru.

(Import. — Export. — Kurser. — Jernbaner. — Skibsfart.)

Aarsberetning for 1908 fra generalkonsul A. F. Oechsle, Lima.

Handel. Perus handelsomsætning opgik i 1908 til en samlet værdi av £ 10 671 337, mot £ 11 262 518 i 1907. Herav faldt i 1908 paa importen £ 5 295 625 og paa exporten £ 5 375 712. Exporthandelen led i 1908 under de lave priser paa republikkens to hovedexportartikler, bomuld og sukker (rørsukker).

Kursen paa London pr. 90 dage fluktuerede i aarets løp mellem 1½ og 2 % diskonto, paa Paris mellem fr. 24.60 og 25.50, paa Tyskland mellem mk. 19.80 og 20.50 og paa New York mellem \$ 4.71 og 4.84.

Jernbaner. Enkelte nye banestrækninger blev i aarets løp aapnet for trafikken, andre befinder sig endnu under bygning og atter andre projekteres anlagt.

Skibsfart. Der ankom i 1908 til Callao i alt 498 dampskibe dr. 1 073 434 tons og 188 seilskibe dr. 192 521 tons. Den første plads i skibsfarten paa Callao indtok det britiske flag med 555 857 dampskibstons, dernæst kom det tyske med 222 790 og det chilenske med 198 718 dampskibstons.

Av norske skibe ankom 9 dampskibe dr. 21 220 tons (samtlige med ladning) og 31 seilskibe dr. 42 265 tons, av hvilke sidste de fleste ankom med ladning, væsentlig bestaaende av kul, medens 5 kom i ballast. Av de norske seilskibe avgik 24 i ballast, medens de øvrige seilskibe og samtlige norske dampskibe avgik med ladning av stykgods.

Varna, Bulgarien.

(Skibsfart. — Import. — Export. — Banker.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul F. Zwickly, Varna.

Skibsfart. Varna blev i 1908 anløpet av følgende dampskibe:

Nationalitet.	Antal.	Tonnage.	Ladning i tons.
Tyske	67	103 695	9 860
Engelske	81	133 961	53 534
Østerriksk-ungarske . .	131	197 451	10 970
Belgiske	8	11 981	4 375
Bulgarske	922	94 052	17 995
Danske	1	1 175	—
Franske	47	70 764	4 618
Græske	161	98 059	23 808
Hollandske	2	3 007	1 278
Italienske	2	1 499	500
Rumænsk	1	5	—
Russiske	67	81 177	7 113
Tyrkiske	432	32 234	17 588
Ialt 1 922	829 060	151 639	

De engelske, tyske, franske og russiske skibe tilhørte for en stor del regelmæssige dampskibslinjer, der anløper Varna i fast rute, og som tildels nyter subvention av den bulgarske stat.

Av andre vigtigere havne inden konsulatdistriktet kan nævnes *Kavarna* og *Balchik*.

Konsulatdistriktet blev i 1908 ikke besøkt av noget norsk skib.

Handel. Efter aapningen av jernbaneforbindelsen med Bulgariens hovedstad, Sofia, og efter fuldendelsen av havnearbejderne i 1906 er Varna blit Bulgariens første handelsby. Exporten fra Varna utgjorde i 1908 137 810 tons til en værdi av ca. 26 millioner francs. Hovedexportartiklerne er korn (hvete, mais, byg og havre) samt mel, der især exporteres til Tyrkiet, men større kvanta gaar ogsaa til Belgien, Grækenland og Frankrike. Av andre exportartikler kan nævnes levende dyr, egg og faareost.

Importen til Varna opgik i 1908 til en værdi av ca. 41 mill. fr. (hele Bulgariens import utgjorde en værdi av ca. 130 mill.); den største andel i importen har England; dernæst kommer Tyrkiet.

Banker. Den bulgarske nationalbank i Sofia saavelsom den bulgarske landmandsbank har filialer i Varna. Av privatbanker kan nævnes: Banque Générale de Bulgarie, Banque Balcanique og Banque de Crédit, der samtlige er utenlandske bankforetagender.

Kolumbia.

Aarsberetning for 1908 fra konsul Fritz Fuhrhop, Barranquilla.

Skibsfart. Til Kolumbia ankom der i 1908 i alt 29 norske skibe dr. 21 037 reg. tons, alle dampskibe. Av disse skibe ankom 1 skib dr. 1 041 tons til Cartagena, medens alle de øvrige, eller 28 skibe dr. 19 996, tons ankom i ballast til Santa Marta for at indta last av bananer.

Den tidligere norske skibsfart paa Barranquilla (Puerto Colombia) og Cartagena er nu saagodtsom ophørt paa grund av den ved indførelsen av den store kubanske kvægtold indtraadte stansning av kvægexporten til Kuba.

Det er at befrygte, at ogsaa den norske skibsfart paa Santa Marta vil komme til at gaa tilbage, idet United Fruit Co., som fuldstændig behersker bananexporten fra dette sted, lar bygge sine egne dampskibe for denne trafik.

Almindelig oversigt. Den kommercielle situation i Kolumbia bedredes endel i 1908, tildels paa grund av den gode kaffehøst. Exportpræmien paa tobak og statsmonopolet paa exporten av huder blev i 1908 avskaffet.

Exporten opgik i 1908 til en værdi av ca. 15 mill. \$. De vigtigste exportbyer er Barranquilla og Cartagena. Exporten av bananer fra Santa Marta befinder sig i rask vekst.

Importen opgik til en værdi av ca. 13½ mill. \$. Importen fra Norge, der foregaar indirekte over Tyskland, bestaar vistnok hovedsagelig av papir og fiskekonserver.

Kursen paa den kolumbianske peso staar fremdeles meget lavt; den utgjorde i slutten av 1908: 10 000 à 10 500 pesos (!) pr. 100 \$ amer. guld.

Kreta.

Nedenstaaende oplysninger er meddelt af general-konsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel:

Kreta, hvis areal er 8618 kv. km., har ca. 340 000 indbyggere, hvorav ca. 6100 fremmede.

Øens byer af betydning er:

Canea, hovedstad,	24 537	indbyggere
Candia	22 774	—»—
Rethymo	9 311	—»—
Sitia	4 000	—»—

Øens produktion er hovedsagelig olivenolje; der findes ca. 10 mill. oliventrær; produktionen af olivenolje andrager til ca. 33 000 tons aarlig, og prisen for den gode høst i 1907 var 480/490 mark pr. ton. Den mindre gode olivenolje anvendes paa øen til sæpefabrikation. Der findes ialt 18 primitive sæpefabrikker med en aarlig produktion af 3150 tons til en samlet værdi af ca. 1½ mill. fres.

Skibsfarten paa Kreta vil fremgaa af nedenstaaende statistik for aarene 1906 og 1907 for Kretas samtlige havne (Canea, Suda, Candia og Rethymo):

Flag.	Aar.	Dampskibe.		Seilskibe.	
		Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britisk . . .	1906	6	7 346	22	2 071
	1907	6	12 499	22	2 018
Fransk . . .	1906	27	50 795	—	—
	1907	29	55 613	—	—
Græsk . . .	1906	818	292 984	228	9 918
	1907	755	311 891	178	8 960
Italiensk . .	1906	140	224 141	39	4 164
	1907	139	210 731	41	4 740
Østerriksk- ungarsk . .	1906	318	469 642	5	1 146
	1907	316	446 290	7	1 685

	Britiske.		Norske.		Andre.		Ialt.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
1905.	125	162 016	98	59 641	47	12 506	270	234 163
1906.	124	158 146	76	49 936	76	10 755	276	219 837
1907.	89	110 250	120	97 451	96	34 867	305	242 568
1908.	47	79 856	141	112 259	100	47 805	288	239 940

De sidste to aars store tilvekst i andre skibe end norske og britiske skriver sig for 1907 fra forkøelse i den tyske og mexikanske tonnage, mens i 1908 den tyske tonnage igjen er gaat ut. Istedet er kubansk tonnage indkommet. Et stort antal av de «andre» skibe er amerikanske, men tonnagen helt ubetydelig (ca. 50 t. pr. skib).

St. Helena.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *H. W. Solomon*.

Skibsfart. St. Helena blev i 1909 anløpet av i alt 59 skibe dr. 159 915 tons. Herav var 1 dampskib dr. 3188 tons og 5 seilskibe dr. 5463 tons norske; samtlige disse norske skibe anløp kun for at proviantere, søke nødhavn eller landsætte passagerer.

Handelen. Exporten utgjorde i 1909 1011 tons og importen 4690 tons. Saagodtsom al handel foregaar med England.

Gambia.

Aarsberetning for 1907 og 1908 fra konsul *P. Bourquin*, Bathurst.

Handel. Der foregik hverken i 1907 eller i 1908 nogen import fra eller export til Norge.

Dampskibe.**Seilskibe.**

Flag.	Aar.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Russisk . . .	1906	157	99 685	—	—
	1907	239	140 540	—	—
Tyrkisk . . .	1906	13	6 448	477	10 068
	1907	73	35 166	580	9 292
Andre lande	1906	36	31 964	320	6 324
	1907	5	4 855	289	2 943
Ialt . .	1906	1 515	1 183 005	1 091	33 691
— . .	1907	1 562	1 217 558	1 117	29 638

Britisk Honduras.

Aarsberetning for aarene 1907 og 1908 ved minister *J. Brunchorst*, Havana.

Konsul *Arthur D. P. Williamson*, Belize, har indsendt aarsberetning for 1907 og 1908. Av de skibslister, som medfulgte beretningen, fremgaar følgende statistik over den norske skibsfart paa Belize i de nævnte to beretningsaar:

1907: Dampskibe 59, tonnage 46 493, seilskibe ingen
1908: — 73, — 60 218, — —

Formodentlig paa grund av, at ankomstopgaver ikke er avgit fra alle skibe, og fordi endel fartøier har anløpt havnene *Corosal* og *Punta Gorda*, hvor der ikke er nogen konsulær station, gir disse tal ikke noget fuldstændig billede av vor skibsfart paa Britisk Honduras.

I nedenstaaende tabel har jeg derfor sammenstillet en mere fuldstændig statistik, hentet fra talopgaver i koloniens blaabøger. For fuldstændighets skyld er aarene 1905 og 1906 medtagne, da de tidligere leverede konsulære opgaver ogsaa for disse aars vedkommende er ufuldstændige. Opgaverne omfatter kun dampskibe.

Skibsfart. Til Bathurst ankom i 1907 164 skibe dr. 219 355 tons, der fordelte sig saaledes paa de følgende flag:

Britiske	80 skibe	dr. 148 591 tons.
Franske	45 »	- 29 559 »
Tyske	19 »	- 20 211 »
Russiske	4 »	- 4 519 »
Norske	9 »	- 9 361 »
Danske	5 »	- 4 602 »
Græske	2 »	- 2 512 »

I 1908 ankom 139 skibe dr. 206 650 tons, som fordelte sig saaledes:

Britiske	73 skibe	dr. 150 368 tons.
Franske	35 »	- 23 695 »
Tyske	12 »	- 12 165 »
Russiske	2 »	- 2 196 »
Norske	2 »	- 1 793 »
Danske	9 »	- 9 083 »

Græske 5 skibe dr. 6 506 tons.
 Svenske 1 » - 844 »
 Samtlige norske skibe indtok i begge aar ladning av jordnøtter for Europa.

Stockholms handel og skibsfart i 1908. Handelsomsætningen med Norge.

I tilslutning til sin aarsberetning for 1908 har generalkonsul A. P. Pehrson, Stockholm, avgit følgende beretning baseret paa den av Stockholms handelskammer nylig offentliggjorte oversigt over Stockholms handel og skibsfart m. v. for 1908:

Stockholms handelskammers statistik for 1908 gjenspeiler med stor tydelighet den økonomiske depression, som fulgte paa den ødelæggende finanskrisen høsten 1907, og som ogsaa den svenske hovedstads forretningsliv fik saa kraftig at føle. I avrundede tal har saaledes værdien av Stockholms utenriks-handel i de tre aar 1906—1908 stillet sig saaledes:

	Indførsel. Mill. kr.	Utførsel. Mill. kr.	Ialt. Mill. kr.
1908	158.0	45.9	203.9
1907	181.1	53.0	234.1
1906	173.7	55.6	229.3

I sin helhet er handelsomsætningens værdi i aaret 1908 gaat tilbake noget over 30 mill. kr., eller næsten 13 %. Av nedgangen kom næsten 23 mill. kr. paa importen og ca. 7 mill. kr. paa exporten.

Hvad særlig indførselen angaar, kommer den absolut største nedgang paa de artikler, som i statistikken sammenfattes under benævnelsen «ubearbejdede og bearbejdede metaller» og særlig da jern og kobber. En betydelig nedgang utviser ogsaa den for den svenske hovedstad saa betydningsfulde import av saavel textil- og manufakturvarer, som fartoier, vogner, maskiner o. s. v. Særlig med hensyn til den førstnævnte gruppe indebærer den formindskede indførsel et talende bevis om befolkningens i det paagældende tidsrum formindskede kjøpeevne.

Men ogsaa forøvrig viser Stockholms import-handel saagodtsom gjennemgaaende synkende zifre for 1908. Den eneste undtagelse utgjør egentlig kornimporten, som for 1908 ganske betydelig oversteg det næstforegaaende aars. Ogsaa indførselen av lysoljer var betydelig større i 1908 end i 1907.

Hvad exporthandelen angaar, omfatter den først og fremst ubearbejdede og bearbejdede metaller (særlig jern og staal). Som det var at vente under hensyn til de trykkede konjunkturer, som i 1908 var raadende paa jern- og staalmarkedet, utviser denne export en høist betydelig nedgang for aaret 1908, eller fra 25.2 til 19.8 mill. kr.

Derimot var den anden store gruppe av Stockholms exportvarer, nemlig produkter av mekaniske og dermed sammenhængende industrier, forholdsvis kun i ganske ringe grad berørt av den almindelige depression. Ganske vist viser den herhenhørende utførsel i sin helhet en nedgang av omkring en halv million kroner, men det er at merke, at denne nedgang helt og holdent beror paa den reducerede utførsel av en eneste artikel, nemlig separatorer, og at gruppen, om man bortser herfra, forøvrig har at opvise en forekelse i exporten av henimot 1 mill. kroner. Tredje plads indtar i den svenske hovedstads export rubrikken trælast; ogsaa herav mindskedes utførselen i 1908, om end i forholdsvis ringe grad.

Hvad særlig Stockholms handelsforbindelser med Norge angaar, hitsættes her nogle zifre, som belyser vareutvekslingen mellem Stockholm og Norge. De varesorter, som nærmest utveksles, er, hvad importen angaar, følgende: Matvarer av dyr, hovedsakelig fisk, saavel saltet og tørret som fersk, med 6 633 744 kg.; spirituosa med 5 106 kg. (akva-vit); vævede stoffer, hvorav jutestoffer 33 816 kg.; ben, fornemlig benmel, 51 500 kg.; talg og oljer 320 644 kg., herav lysoljer, smøreoljer og benzin til-sammen 107 083 kg., talg og benfett 146 412 kg., tran ca. 40 000 kg.; mineraler: kiselguhr 124 000 kg., svovlkis 1 660 000 kg.; maskiner, redskaper og verktøi og lign. 62 579 kg., værdi kr. 82 876. Exporten til Norge fra Stockholm har hovedsakelig bestaa av: korn og produkter derav 306 163 kg.; spindestoffer og manufakturvarer 18 798 kg.; huder og skind og stoffer av dyreriket 109 408 kg.; talg, oljer og produkter derav 80 291 kg.; metaller, bearbejdede og ubearbejdede, 148 704 kg., herav zink ca. 83 300 kg. Av maskiner exportertes for en værdi av kr. 292 558, hvorav separatorer til en værdi av kr. 136 638, stenhugger-maskiner for kr. 147 050.

Skibsfart. Mens saaledes handelsstatistikken zifre bærer meget tydelig vidnesbyrd om den i 1908 herskende lavkonjunktur, har skibsfartsstatistikken derimot, merkverdigg nok, i almindelighet høiere zifre at opvise for dette aar end for 1907. Dette gjælder idetmindste for omfanget av den svenske hovedstads skibsfartsforbindelser med utlandet. Derimot har den herunder anvendte tonnage i høiere grad end det næstforegaaende aar gaat i ballast. Skibsfartsforbindelsen med Norge har utgjort 39 ankomne og avgaaede fartoier med en samlet tonnage av 12 673 tons, utgjørende 0.8 % av den hele skibsfart paa Stockholm i 1908. For 1907 var de tilsvarende zifre resp. 36 11 880 og 0.8 %.

Av norsk tonnage besøktes Stockholm i 1908 av 175 fartoier med en samlet tonnage av 133 038 tons, mot resp. 151 fartoier og 116 054 tons i 1907.

Hvad den i Stockholm hjemmehørende handelsflaate angaar, er denne øket, hovedsakelig ved indkjøp fra utlandet, i omtrent samme utstrækning som de nærmest foregaaende 4 aar, d. v. s. med ca. 10 000 tons.

Kochinkina.

Aarsberetning for 1907 og 1908 fra konsul L. Stang, Saigon.

(Import. — Export. — Ris. — Pepper. — Skibsfart).

Saigons handelskammer har nylig offentliggjort handelsstatistikken for 1908, hvorav fremgaar, at importen i det nævnte aar beløp sig til fr. 179 816 600 og exporten til fr. 164 051 254, eller et overskud i import av fr. 15 765 346. Kochinkinas samlede handelsomsætning beløp sig altsaa i 1908 til fr. 343 867 850, hvilket er fr. 14 879 822 mindre end i 1907. Nedgangen falder hovedsakelig paa exporten; i 1907 var saaledes exporten av ris 1 260 000 tons, i 1908 kun 981 000 tons.

Import. Hovedmassen av importartikler er av fransk oprindelse, idet franske varer er beskyttet mot fremmed konkurrence ved meget høie toldsatser. Der blir derfor ikke indført andre fremmede varer her end saadanne, som Frankrike ikke producerer, eller som tiltrods for toldsatserne ved sin store prisbillighet kan opta konkurransen med de franske varer. Av saadanne fremmede varer kan nævnes: maskiner

i almindelighet av engelsk, tysk og amerikansk oprindelse; artikler for de indfødtes behov, av kinesisk oprindelse; konserver av australsk kjød; mineralvand, amerikansk og australsk mel og petroleum.

Export. De viktigste exportprodukter er: ris, pepper, kopra, huder, horn, silke og silkeavfald, gummi, kautschuk etc. Naar undtages ris og pepper, gaar Kochinkinas produkter væsentlig enten til Frankrike eller til de nærmeste kinesiske havne. Ris og pepper er forøvrig landets viktigste produkter. Av industrielle foretagender findes ris møller til bearbeidelse av ris.

Ris. Risen i ubearbeidet tilstand, d. v. s. med skallet paa, gaar under navn av «paddy». Den ris, der dyrkes i Kochinkina, er tre slags og har navn av de tre provinser i kolonien, hvorfra hver sort siges at stamme: Vinhlong, Gocong og Baixau. Vinhlong er den almindeligste og har et langagtig, men skjørt og meget uregelmæssig korn. Gocong har et rundt, mere regelmæssig og fast korn. Det er disse to typer, i almindelighet blandet, som exporteres til Europa. Baixau har et langagtig, næsten cylindrisk og overordentlig regelmæssig korn, der fremfor alt er efterspurgt fra Kina, hvor det er høit vurderet av de asiatiske konsumenter.

Kochinkinas ris gaar til alle verdens lande, men mest til Kina, der altid har været den bedste kjøper. Størrelsen av det kvantum, der er disponibelt for export, varierer efter størrelsen av høsten, der gjennemsnitlig dreier sig om 900 000 tons. I 1907 var exporten 1 260 000 tons, i 1908 981 402 tons.

Avskalling av ris foregaar i Cholon, og denne industri er næsten udelukkende i kinesernes hænder. Der er ialt 9 møller, hvorav 7 tilhører kinesere; deres samlede ydeevne i et døgn er 4 200 tons avskallet ris av den kvalitet, der væsentlig exporteres til Europa.

Pepper. Gjennemsnitshøsten av pepper er 4 300 tons pr. aar til en værdi av fr. 5 370 000. Gjennemsnitshøsten i femaaret 1901—1906 var kun 2 170 tons, gjennemsnitsværdien av høsten fr. 3 828 000. Prisnedsgangen skriver sig fra overproduktion, idet pepper jo er et produkt, hvis anvendelse ikke overskrider en viss grænse. De egne, hvor pepper dyrkes, er, i rækkefølge efter deres betydning: halvoen Malaya, Indien, Indokina, Nederlandsk Indien, Borneo og Siam.

I 1908 utførtes 4 750 tons pepper, mot 5 249 tons i 1907. Størstedelen gaar til Frankrike, hvor der findes store lagre.

Skibsfarten paa Saigon. Importen til Saigon, der hovedsagelig bestaar av franske varer, sker væsentlig med de regulære franske linjer. Der er ogsaa endel fartoier, som gaar i rute mellem Hongkong og Saigon, og som fører hertil kinesiske levnetsmidler. Importen hertil kan saaledes ikke interessere norske redere; men siden 1895 har det norske flag indtatt den 4. plads i rækken av de fartoier, som besørger exporten fra Saigon.

Nedenstaaende tabel viser tonnagen av norske fartoier sammenlignet med andre nationers, der har besøkt Saigon i aarene 1900—1907:

	Norske fartoier.	Fartoier av anden nationalitet.
1900	25 518	763 452
1901	16 741	801 232
1902	62 132	1 007 125
1903	36 883	790 732
1904	84 182	1 322 776
1905	19 268	963 297
1906	56 432	981 247
1907	92 524	1 301 907

I 1908 blev 81 norske fartoier anmeldt til konsulatet som ankomne til Saigon. Et eneste ankom med fuld ladning av petroleum, de andre kom alle i ballast. De ankomne skibes tonnager var 69 719, mot 92 524 i 1907.

Bridgetown, Barbados.

Aarsberetning for 1907 fra konsulatet i *Bridgetown*.

Handel. Værdien av øens import i 1907 var £ 271 529 og værdien av exporten £ 935 255, hvilket gir et overskudd av import over export til en værdi av £ 336 274.

Øens sukkerhøst opgik til en samlet værdi av £ 493 330.

Skibsfart. I aarets løp ankom 1 604 fartoier dr. 1 520 169 tons til Bridgetown; herav var 723 dampskibe dr. 1 339 932 tons og 821 seilskibe dr. 180 237 tons. De ankomne fartoier var væsentlig av nedennævnte nationalitet:

	Antal dampskibe.	Tons.
Storbritannien	576	1 105 619
Norge	46	63 717
Tyskland	36	80 813
Danmark	13	21 388
Sverige	2	3 306
Brasilien	19	19 973
	Seilskibe.	
Storbritannien	698	84 658
Norge	58	45 482
Tyskland	1	720
Danmark	5	2 716
Sverige	8	6 283

De vigtigste dampskibslinjer her paa havnen er:

Fra Europa: Royal Mail Steam Packet Co., fra Southampton. The Harrison Line, fra Liverpool. The Leyland Line, fra Liverpool. Direkte linje, fra London. Direkte Glasgow linje, fra Glasgow. East Asiatic Line, fra Kjøbenhavn og London.

Fra de Forenede Stater (New York): Royal Mail Steam Packet Co., Armstrong Line, Booth Line, Hamburg—American, Hamburg South—American, Royal Dutch Mail, Quebec Steamship Co., Lloyd Brasileiro.

Fra Brasilien og Argentina: Lamport & Holt, Booth Line, Hamburg South—American, Lloyd Brasileiro, Prince Line.

Fra og til Kanada: Pickford & Black.

Havnen ansees fremdeles av skibsredere for et passende sted for anløp for bunkerul, hvilket fremgaar av den kjendsgjærning, at der i 1906 anløp 228 dampskibe, som indtok 46 692 tons kul, og i 1907 306 dampskibe, som indtok 70 531 tons.

Nogle hovedzifre fra den schweiziske handelsstatistik for 1909.

Indberetning fra generalkonsul Dr. jur. *Georg Wettstein*, Zürich.

Det handelsstatistiske bureau i Bern bekjendtgjør foreløbig indførselszifrene for nogle hovedartikler i aaret 1909.

Kornimporten til Schweiz er, efter foraarets enorme forskyvning paa grund av oversvømmelse av landet med tysk mel, igjen vendt tilbage til normale forhold. Selv om det i aaret 1907 indførte kvantum av 7.1 mill. metercentner endnu ikke atter er naadt er man dog nu atter kommet op i 6 $\frac{3}{4}$ mill. meter-

centner, mot blot 5.6 mill. m. c. i aaret 1908; i særdeleshed er hveteimporten steget fra 3.3 mill. m. c. aaret før til 4 mill. m. c.; i 1906 utgjorde den rigtig nok 4.4 og i 1907 4½ mill. m. c. Omvendt var melindførslen vokset fra 358 000 og 388 000 m. c. i aarene 1906, resp. 1907 til 585 000 m. c. i 1908. Nu er den igjen gaat tilbake til 467 000 m. c.

For forbundsfinancerne er som altid omfanget av vinimporten viktigst. For 1909 er denne anslaaet til 1 533 816 hl., mot 1 421 290 hl. i aaret 1908 (berigtiget ziffer istedetfor det oprindelig offentliggjorte 1 509 087 hl.), 1 270 000 hl. i aaret 1907 og endnu mindre i alle aar før den overordentlige tilstrømning i 1905 med sine 2 061 690 hl.

Den stadige stigning av indførslen av fremmede vine synes at staa i strid med toldforhøielsen fra 3½ til 8 fr. pr. m. c. brutto siden 1906, men lar sig nærmest forklare ved de sidste aars slette vinhøst her-tillands.

Merindførslen av 112 526 hl. i aaret 1909 betyder for forbundskassen en forøket toldavgift for vin med nær 1 050 000 fr. Dog er dette kun en del, kanskje omtrent en tredjedel, av den samlede forøkelse av sidste aars toldindtægter, hvis totalsum for tiden er ubekjent.

Meget paafaldende kunde i første øieblik den sterke tilbakegang av stenkulindførslen til Schweiz synes, idet den fra 218 275 waggons i 1907 og 205 981 waggons i 1908 er svundet ind til 187 844 waggons i aaret 1909. Dog viser 3dje kvartal tydelig, at denne tilbakegang ikke angaar selve Schweiz' forsyning med utenlandske kul, men kun formen for denne indførsel. Likeoverfor tilbakegangen av stenkulimporten staaer nemlig en næsten likesaa sterk forøkelse i indførslen av briketter og koks.

Mauritius.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *R. B. Graham*, Port Louis.

(Skibsfart. — Fragter. — Import. — Export. — Sundhetstilstand.)

Skibsfart. Av norske skibe blev Port Louis i 1907 anløpet av 5 dampskibe og 1 seilskib, dr. til sammen 7 428 tons. Av dampskibene ankom et fra Durban med kul og avgik igjen til samme havn i ballast; et ankom fra australske havne med stykgods og heste og avgik til Algoa Bay med endel av sin oprindelige ladning samt endel sukker; endelig anløp et dampskib 3 gange i aarets løp: ankom først fra Australien via Réunion med stykgods og avgik til Batavia i ballast, ankom derpaa fra Saigon med risladning og avgik til Vohemar, Madagascar, i ballast, vendte saa tilbake derfra med en ladning av 618 okser og avgik til Calcutta med en ladning melasse. Det norske seilskib ankom fra East London i ballast og indtok en ladning sukker for Sydney, N. S. W.

Frachtsatserne til utlandet var:
til Europa (London) . . 17/6 à 25/— + 10 % pr. ton
- Australien 10/—
- Kapkolonien (pr. d/s) 10/— à 27/— + 5 %
- Indien (Bombay, Karachi og Calcutta) 5 à 8 annas pr. sæk sukker
4 à 7 rupees pr. ton.

Export. Av sukker utførtes i sæsonen 1908—1909 til:

Storbritannien	22 647 235 kg.
Europæiske kontinent	514 888 »
Australske kolonier	2 500 619 »
Sydafrika	18 360 574 »
Indien	131 128 760 »
Amerika	15 451 254 »
Andre lande	1 066 188 »

Ialt . . 191 669 518 kg.

Av øens andre exportartikler utførtes:

Mængde.	Værdi.
Rum 239 676 liter	Rs. 43 693
Vanille . . . 3 321 kg.	» 58 487
Aloefibrer. . 1 878 599 »	» 530 697

Import. I aarets løp fandt praktisk talt ingen import sted fra Norge.

Sundhetstilstand. Pest har forekommet noget hyppigere i det forløpne aar end tidligere, men optræder dog fremdeles kun sporadisk. Der forekom ialt paa øen i 1909 451 tilfælde med 245 dødsfald, mot i 1908 167 tilfælde med 115 dødsfald.

Skibsfarten paa Madras.

Ifølge indberetning fra konsul *Wm. Ure* blev Madras i budgetaaret 1908—1909 ikke anløpet av noget norsk skib.

Skibsfarten paa Filippinerne.

Indberetning fra konsul, *N. F. Löwenstein*, Manila.

Av norske skibe ankom i budgetaaret 1908—1909 til havne paa Filippinerne med ladning 39 skibe dr. 39 846 tons og i ballast 2 skibe dr. 1 794 tons.

De fleste norske skibe, som anløper Filippinerne, bringer ladning av ris, kul og kvæg fra Ostindien og andre havne i Orienten og avgaar igjen i ballast, idet øernes produkter, saasom hamp, kopra, sukker, tobak etc. for det meste exporteres til Europa og de Forenede Stater med de regulære dampskibslinjer.

Skibsfarten paa Monaco.

Konsul *J. Jungmann* har indberettet, at der til Monaco i 1908 kun ankom et norsk skib (dampskib), som dersteds losset 1 475 tons kul.

Skibsfarten paa Trinidad.

Ifølge indberetning fra konsul *Edgar Tripp*, Port of Spain, ankom der til denne havn i 1908 ialt 28 norske skibe dr. 26 562 tons, nemlig 23 dampskibe dr. 22 731 tons og 5 seilskibe dr. 3 831 tons.

Indhold:

Bridgetown, Barbados, s. 63. — Britisk Honduras s. 61. — Brasilien (handel) s. 57. — Egypten s. 49. — Filippinerne (skibsfart) s. 64. — Gambia s. 61. — Kochinkina s. 62. — Kolumbia s. 60. — Kreta s. 61. — Madras (skibsfart) s. 64. — Mauritius s. 64. — Monaco (skibsfart) s. 64. — Panama s. 59. — Peru s. 60. — San Domingo s. 59. — Schweiz (handel) s. 63. — Siam s. 53. — St. Helenas. 61. — St. Petersburg og Kronstadt (skibsfart og handel) s. 58. — Stockholm (skibsfart og handel) s. 62. — Trinidad (skibsfart) s. 64. — Varna, Bulgarien s. 60.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 5.

Maanedsutgaven.

Mai 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Amerikas Forenede Stater.

Aarsberetning for 1909 fra generalkonsul Chr. Ravn, New York.

(Skibsfart. — Frægter. — Den amerikanske handelsflaate. — Skibsfartssubvention. — Skibsbygning. — Indsjøfarten. — Mønstringsforretninger. — Rømning av sjøfolk. — Hyrer. — Økonomisk oversigt. — Import og export. — Hvalfangst. — Fiskerier. — Bomuld. — Bomuldsfrøolje. — Korn. — Mel. — Kjød. — Flesk. — Huder og skind. — Lær. — Petroleum. — Jern og staa. — Kobber.)

Skibsfart. Til New Yorks generalkonsulatdistrikt ankom der i aaret 1909 2 465 norske farteier dr. 2 753 978 reg. tons, fordelt paa følgende havne*), i hvilke Norge er konsulært repræsenteret:

Til	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
New York	468	436 443	7	4 890
Baltimore	259	306 097	2	2 115
Boston	105	109 836	8	8 808
Charleston	44	27 307	—	—
Fernandina	3	4 546	4	4 323
Overføres	879	884 229	21	20 136

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
Overført	879	884 229	21	20 136
Galveston	64	66 739	—	—
Gulfport	9	9 270	33	39 308
Key West	1	488	2	1 043
Mobile	358	283 114	22	25 784
Newport News . . .	66	166 870	—	—
Norfolk	102	200 399	2	1 742
New Orleans	405	318 043	1	1 142
Pensacola	14	18 456	29	31 167
Philadelphia	294	360 266	6	6 074
Portland, Maine . .	38	45 629	1	1 100
Pt. Arthur	4	3 345	2	1 132
Savannah	16	26 147	1	1 642
San Francisco . . .	35	90 853	—	—
Nome	3	2 988	—	—
Portland, Oregon . .	14	42 236	—	—
Port Townsend . . .	5	12 945	1	1 632
San Diego	3	7 500	—	—
San Pedro	5	11 655	—	—
Seattle	6	14 443	—	—
Tacoma	19	46 326	—	—
Tilsammen	2 340	2 611 941	121	131 902

Sammenlignet med aaret 1908 stillet den norske skibsfart paa distriktet i 1909 sig som følger:

Dampskibe:	Antal d./s.	1909.		1908.	
		Antal ankomster.	Tons.	Antal ankomster.	Tons.
Atlantehavs- og Golfhavne	207	2 250	2 382 995	204	2 306 855
Stillehavskysten	18	90	228 946	28	223 852
P.to Rico	—	—	—	2	1 996
Tilsammen	225	2 340	2 611 941	234	2 532 703
Seilskibe:		121	131 902	142	165 422

Oversigt over den norske dampskibsfart paa Atlanterhavs- og Golfhavnene:

Ankomne skibe.

Ankomne til	Antal d./s.	1909.				1908.		
		Antal gange ankommet fra:	Vestindien og Centralamerika.	Kanada.	Europa.	Andre lande.	Ialt antal gange ankommet	Antal dampskibe.
New York	114	377	55	5	31	468	120	498
Baltimore	60	227	4	3	25	259	70	264
Boston	31	84	20	—	1	105	28	91
Charleston	9	42	—	—	2	44	9	28
Fernandina	3	—	—	—	3	3	8	10
Galveston	16	42	—	—	22	64	23	131
Gulfport	6	6	—	—	3	9	4	12
Overføres	239	778	79	8	87	952	262	1 034

*) Ang. skibsfarten paa Nome, Ala., se nedenfor s. 78.

		Ankomne skibe.							
		1909.						1908.	
Ankomne til	Antal d./s.	Vestindien og Central- amerika.	Kanada.	Europa.	Andre lande.	Ialt antal gange an- kommet.	Antal damp- skibe.	Antal ankomster.	
Overført	239	778	79	8	87	952	262	1 034	
Key West.	1	1	—	—	—	1	1	1	
Mobile	50	338	—	—	20	358	40	342	
New Orleans	51	392	—	—	13	405	43	418	
Newport News	38	1	—	1	64	66	37	81	
Norfolk	45	—	5	1	96	102	54	89	
Pensacola	8	8	—	—	6	14	7	7	
Philadelphia	92	188	46	10	50	294	76	235	
Pt. Arthur	2	3	—	—	1	4	4	11	
Portland, Me.	8	—	38	—	—	38	9	50	
Savannah.	13	5	—	4	7	16	7	7	
Wilmington	—	—	—	—	—	—	1	1	
Ialt i 1909:	207	1 714	168	24	344	2 250	204	2 276	
» i 1908:	204	1 745	182	27	322	2 276	—	—	
» i 1907:	210	1 741	277	28	299	2 345	—	—	

Oversigt over den norske dampskibsfart paa Stillehavskysten.

Ankomne skibe.										
1909.								1908.		
Antal gange ankommet fra:										
	Antal d./s.	Britisk Co- lumbia.	Central- og Syd- amerika.	Øst- asien.	Austra- lien.	Eu- ropa.	Andre lande.	Ankomster ialt.	Antal d./s.	Antal ankom- ster.
San Francisco . . .	11	21	6	1	1	—	6	35	15	45
Nome	3	1	—	—	—	—	2	3	2	3
Portland	10	4	2	5	—	—	3	14	1	14
Pt. Townsend. . .	3	3	—	—	—	—	2	5	3	5
Seattle	5	1	5	—	—	—	1	6	4	5
Tacoma	8	7	10	1	—	—	1	19	1	20
San Diego	3	3	—	—	—	—	—	3	2	2
San Pedro	3	3	—	—	—	—	2	5	1	1
Ialt i 1909:	18	43	23	7	1	—	17	90	29	95
» i 1908:	—	29	17	10	8	2	29	95	—	—

Oversigt over de forskjellige nationers skibsfart paa havne i de Forenede Stater, i hvilke Norge er konsulært repræsenteret, derunder indbefattet amerikanske fartoier i fremmed fart:

	New York.		Baltimore.		Boston.		Charleston.		Fernandina.	
	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.
Amerikanske	529	223	—	20	77	55	2	—	—	—
Britiske	1 439	423	264	6	746	308	69	2	44	13
Danske	58	2	11	—	20	—	—	—	—	—
Franske	149	12	—	—	—	—	—	—	—	—
Hollandske	175	3	28	—	—	—	5	—	—	—
Italienske	156	5	1	4	2	4	—	—	1	—
Norske	468	7	259	2	105	8	44	—	3	4
Svenske	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyske	559	1	34	—	59	—	7	—	3	—
Andre	286	3	2	—	9	—	2	—	14	4
Tilsammen i 1909:	3 821	681	599	32	1 018	375	129	2	65	21
—»— i 1908:	3 680	566	776	46	1 013	347	96	11	61	36
	Galveston.		Gulfport.		Key West.		Mobile.		New Orleans.	
	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.
Amerikanske	—	—	1	37	302	28	—	47	65	6
Britiske	237	—	95	10	85	83	90	85	443	1
Danske	2	—	4	—	—	—	1	2	19	—
Franske	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—
Italienske	26	—	1	9	—	—	1	8	8	—
Norske	64	—	9	33	1	2	358	22	405	1
Svenske	25	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Tyske	42	—	12	6	7	—	12	1	21	4
Andre	27	—	4	3	—	1	—	11	18	13
Tilsammen i 1909:	423	—	127	98	395	114	463	176	1 002	25
—»— i 1908:	586	—	125	91	327	96	493	181	1 007	31

	Newport News.		Norfolk.		Philadelphia.		Pensacola.		Portland, Me.	
	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.
Amerikanske	—	—	—	9	71	44	1	6	27	27
Britiske	479	—	43	3	492	50	110	4	83	47
Danske	11	—	—	—	45	—	10	1	1	—
Franske	2	—	—	—	—	4	—	—	—	—
Hollandske	17	—	12	—	33	—	10	10	—	—
Italienske	6	—	—	—	3	1	13	18	—	3
Norske	66	—	7	2	294	6	14	29	38	1
Svenske	6	—	1	—	5	—	2	—	—	—
Tyske	50	—	12	—	144	3	21	2	—	—
Andre	31	—	—	—	3	1	21	2	—	—
Tilsammen i 1909:	668	—	75*)	14	1 090	109	202	72	149	78
— » — i 1908:	608	13	258	24	1 004	120	269	96	161	101

	Savannah.		Wilmington.		San Francisco.		Portland, Oregon.		Puget Sound.	
	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.
Amerikanske	—	—	—	—	208	33	—	—	1 152	184
Britiske	175	3	—	—	88	24	19	8	1 077	230
Danske	4	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Franske	—	—	—	—	5	28	—	25	3	8
Hollandske	12	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Italienske	2	1	—	—	—	1	—	—	—	1
Norske	16	1	—	—	35	—	14	—	10	1
Svenske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyske	24	1	—	—	37	3	9	6	19	4
Japanske	—	—	—	—	14	—	—	—	29	—
Andre	22	—	—	—	—	1	—	—	1	6
Tilsammen i 1909:	255	7	—	—	387	90	43	39	2 291	435
— » — i 1908:	203	5	64	2	416	114	66	106	2 155	312

	San Pedro.		San Diego.	
	D./S.	S./S.	D./S.	S./S.
Amerikanske	2	3	81	1
Britiske	13	2	4	4
Norske	5	—	3	—
Tyske	15	—	1	2
Andre	—	—	20	2
Tilsammen i 1909	35	5	109	9
» i 1908	9	2	142	11

Fragtmarkedet. De ved aarets begyndelse nærede forhaabninger om, at der endelig kunde forventes en forandring til det bedre virkeliggjordes ikke; thi som nedenstaaende oversigt vil vise, stod dampskibsfragterne fra Amerika for korn, stykgods, bomuld, petroleum, kul og pitchpine paa et jevnt lavere niveau i 1909 end i 1908, likesom de ved aarets slutning, naar undtages pitch pine fra Golfen til La Plata, stod lavere end ved utgangen av 1908. Sukkerfragterne fra Kuba dannet paa grund av den rike sukkerhøst den eneste undtagelse; disse holdt sig i 8 og steg undertiden til 8½ cents, mot 6 à 8 cents i 1908. Som sedvanlig optok passagerbaatene størstedelen av eksportkornet til rater, som avkastet liten eller ingen fortjeneste og ødelagde kornfragterne for lastedamperne. Tiltrods for disse lave rater herfra utførtes der adskillig hvete fra Vesten via Montreal, indtil jernbanerne fra Buffalo til New York og dermed dampskibslinjerne her nedsatte sine rater saa lavt, at fragten fra Montreal maatte reduceres til 1 sh. 7½ d. for at konkurrere dermed. I september og oktober sluttedes i New York atter fragt for hvete fra Montreal til op til 2 sh. 1½ d. Henimot og efter St. Lawrence-sæsonens slut avskibedes mange kornladninger, deriblandt kanadisk hvete, fra

Portland, Maine, Grand Trunkjernbanens endepunkt, til fra 1 sh. 10½ d. i oktober til 1 sh. 6 d. ved aarets slut.

Time charters. Endel tidsbefragtninger sluttedes i januar 1909 for den kommende frugtsæson, for fart paa St. Lawrencefloden og for malm- og gipstrafikken paa Kanada, men for ikke længere tidsrum end 6 til høist 9 maaneder. Endel efterspørsel i februar efter skibe for sukker fra Kuba og tømmer fra Golfen hjalp til at holde markedet nogenlunde oppe, men utover vaaren og sommeren blev der fuldt op av ledig tonnage, som sluttedes til 2 sh. 6 d. à 2 sh. 7½ d., undtagelsesvis op til 3 sh. 3 d. for enkelte rundture paa Europa, og saa lavt som 2 sh. 3 d. for 6 maaneder. I september og oktober bragte bomuldsexporten fra Savannah og efterspørsel efter stykgodsfartøier fra Golfen raterne op til 2 sh. 9 d. à 3 sh. 6 d. og undtagelsesvis 3 sh. 9 d. for rundreiser, og nogle større dampskibe sluttedes for 6 à 12 maaneder til omkring 2 sh. 9 d. I januar og februar d. a. har der været adskillig efterspørsel efter dampskibe paa kort tid og enkelte rundreiser paa Europa, Vestindien og Sydamerika, for kul til vestkysten og malm fra Spanien, hvilket har bragt raterne noget op, skjønt ikke i nogen større grad, da et stort antal fartøier berettes paa vei til amerikanske havne, søkende utgaaende fragt. Der gjordes ogsaa en hel del tidsbefragtninger for næste sæson paa Vestindien, Centralamerika og Kanada til noget bedre betingelser, tildels længere tid, end for et aar siden. Desværre herjet orkanagtige storme atter i november Jamaicaas bananplantager, saa at utskibningen derfra vil bli forsinket til længere ut paa vaaren, til skade for vore frugtskibe, hvorav et større antal end vanlig (ca. 20) har været oplagt her i forskjellige havne for en stor del av vinteren. Utsigterne for vore specielt for frugtfart byggede skibe er i det hele tat ikke opmuntrende. Importen av bananer

*) Til Norfolk ankom desuten fra amerikanske havne 251 fremmede dampskibe, derav 96 norske, for at kulle.

og anden frugt er vistnok tiltagende, men United States Fruit Co., som er den største importør, bygger hvert aar større, hurtigere-gaaende dampskibe, som trænger vore mindre, og for hvert aar mindre tidsmæssige fartøier ut av denne trafik. Kompaniets flaate blev i 1909 atter forøket med 4 nybyggede dampskibe, hver paa 3 100 reg. tons, som i januar

1910 sattes i ukentlig rute fra New York via Jamaica, Colon til Kolumbia og retur via Jamaica til New York. Seks dampskibe av samme størrelse er i fart fra New Orleans paa centralamerikanske havne, og to paa 1 336 reg. tons gaar i ukentlig rute mellem Philadelphia og Jamaica.

Følgende tidsbefragtninger for sæsonen 1910 vil nogenlunde vise markedets stilling ved aarets slutning og i januar d. a.:

Frugtfarten.			Gips, malm, sukker, stykgods etc.		
Netto reg. tons.	Tid.	Rate.	Reg. tons.	Tid.	Rate.
455	6 mdr.	£ 625	1 581	1 rundtur	£ 500
399	6 »	» 650	11½ knob	4 mdr.	» 525
626	3 »	» 600	1 526	4 »	» 675
539	4 »	» 550	10½ »	12 »	» 625
542	4 »	» 550	739	12 »	» 500
495	7 »	» 600	788	12 »	» 450
473	7 »	» 600	1 928	12 »	» 750
398	6 »	» 425	9—9½ »	12 »	» 750
912	12 »	» 575	10½ »	3 »	» 665
606	7 »	» 700	1 814	3 »	» 750
648	7 »	» 710	2 256	12 »	» 700
629	12 »	» 600	2 162	6 »	» 750
612	7 »	» 700	689	6 »	» 490 gips
596	7 »	» 700	699	6 »	» 450
485	6 »	» 550	700	5 »	» 450
			691	6 »	» 450
			1 338	3 »	» 625
			2 291	6 »	» 750
			1 922	3 »	» 700
			1 680	3 »	» 650

Et større antal dampskibe sluttetes her for import av jernmalm fra Huelva til Savannah og Baltimore eller New York til 7 sh. 9 d. à 9 sh. 6 d.; fra Sagunta og Benisof, Spanien, til Philadelphia til 7 sh. à 9 sh.; fra Bombay til Philadelphia til 17 sh. à 20 sh. og fra Luleå til Philadelphia til 6 sh. 9 d. à 7 sh.; endvidere for quebrachotræ fra Colastine, Argentina, til New York til 14 sh. 6 d. i august og 18 sh. 3 d. i december og for salpeter fra Amerikas vestkyst til Savannah-Boston til 15 sh. i februar og op til 20 sh. 3 d. i december.

Paa Stillehavskysten var ratene for tidsbefragtninger omtrent de samme som her, fra 2 sh. 6 d. til 3 sh. 3 d. for tidsrum, som vanligvis indskrænket sig til 3 à 4 maaneder, eller for rundreiser paa Sydamerika og Østasien. Et større antal dampskibe søkte ogsaa hvetefragter til U. K. og Kontinentet, og da de lot sig nøie med blot 6 d. à 2 sh. 6 høiere rater end de av seilskibsredernes forening fastsatte minimalrater blev de gjerne foretrukket for seilskibene for den hurtigere transports og assurancebesparelsens skyld.

Seilskibsfarten. Paa Stillehavskysten var der ved aarets begyndelse en overflod av ledig tonnage, saa at den internationale rederforening ophævet sine faste rater for at la fartøierne slutte, som de bedst kunde, for at komme i fart, og i januar og februar akceptertes like ned til 17 og i enkelte tilfælde 15 sh. for hvete fra Portland til U. K./Kont. Konkurrencen med de subsiderede franske seilskibe og med dampskibene, som iaar trængte sig ivrigere ind i markedet end nogensinde før, holdt fragterne nede i de i juni av rederforeningen atter fastsatte minimalrater, nemlig 23 sh. 9 d. fra San Francisco og 27 sh. 6 d. fra Portland og Puget Sound for hvete til U. K./Kont., og kun en sjelden gang opnaadde et seilskib fra 6 d. til 2 sh. 6 d. mere. Minimalraterne ophævedes atter i januar d. a., men de høie kornpriser har saagodt-som stanset utførslen, og skjønt der er ualmindelig faa fartøier ventende, er der liten utsigt til beskæftigelse for det ikke ubetydelige antal overliggende seilskibe. Fragterne for trælast fra Golfen og Boston til La Plata var omtrent de samme som i 1908, nemlig henholdsvis \$ 10 à \$ 13 og \$ 7 à \$ 9.

Nedenstaaende noteringer vil gi en oversigt over fragtmarkedet i det forløpne aar og over dets stilling ved aarets slutning i sammenligning med aaret 1908:

Dampskibe.

Hvete (pr. quarter à 480 pd.):	Lavest.		Høiest.		Ved aarets slutning.	
	1909.	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.
Boston—Baltimore til pp. U. K./Kont.	april 1 sh. 3 d.	1 sh. 3 d.	juli—okt. 1 sh. 9 d.	2 sh. 4½ d.	1 sh. 7½ d.	1 sh. 7½ d.
Portland, Me. til do.	dec. 1 sh. 6 d.		okt. 1 sh. 10½ d.		1 sh. 6 d.	
Galveston til do.	okt.—dec. 1 sh.		aug. 2 sh. 4½ d.		2 sh.	
Puget Sound til do.	pr. ton okt. 28 sh.	20 sh. 3 d.	30 sh.	33 sh. 3 d.		24 sh.
Stykgods (pr. net. form reg.):						
New York—Balti- more til Sydney	juli 23 sh.	26 sh. 6 d.	novbr. 27 sh. 6 d.	29 sh.	25 sh. 6 d.	26 sh. 6 d.

	Lavest.		Høiest.		Ved aarets slutning.	
	1909.	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.
Golfhavne til U. K./						
Kont. jan. 7 sh. 3 d.		7 sh.	aug. 9 sh. 9 d.	11 sh.	9 sh. 6 d.	8 sh.
—»— til Mid-						
delhavet febr. 10 sh.		9 sh.	sept. 9 sh. 6 d.	12 sh. 9 d.		8 sh.
Pitchpine tømmer						
(pr. std.):						
Sapelo til U. K./Kont. mars. 62 sh. 9 d.		61 sh. 3 d.	okt. 75 sh.	77 sh. 6 d.	72 sh. 6 d.	
Golfen til do. mai 68 sh. 9 d.		70 sh.	novbr. 80 sh.	92 sh. 6 d.	71 sh. 3 d.	70 sh.
» til La Plata febr. 92 sh. 6 d.		95 sh.	aug. 108 sh. 9 d.	105 sh.	97 sh. 6 d.	70 sh.
» - Italiens						
vestkyst jan. 80 sh.			dec. 86 sh. 3 d.		86 sh. 3 d.	
Bomuld (pr. ton net.						
reg. basis):						
Wilmington, S. C.						
til Liverpool						
eller Bremen jan. 19 sh.		19 sh. 6 d.	aug. 22 sh. 6 d.	23 sh. 9 d.		20 sh.
Savannah, til U. K./						
Kont. febr. 22 sh. 6 d.		22 sh. 6 d.	aug. 27 sh. 6 d.	30 sh. 9 d.	24 sh. 3 d.	22 sh. 6 d.
til Middelhavet » 22 sh. 6 d.			okt. 27 sh. 6 d.			
Golfen til U. K./						
Kont. » 27 sh. 6 d.		22 sh. 6 d.	okt. 31 sh. 3 d.	35 sh.	27 sh. 6 d.	27 sh. 6 d.
Petroleum (cents pr.						
kasse = 10 gall.):						
New York—Philadel-						
phia til Shanghai sep. 15 ¹ / ₂ c.		19 c.	mars 16 c.	23 c.		19 c.
til Japan . . . april 14 c.		18 c.	jan. 18 c.	22 ¹ / ₂ c.	15 ¹ / ₂ c.	18 c.
» Java . . . mai 15 -		18 -	febr. 18 -	19 ¹ / ₂ -	16 -	18 -
» Australien . juli 11 -			april 16 -		12 ¹ / ₂ -	15 -
Sukker (cents pr. sæk):						
Kubas nordkyst til						
New York eller						
Philadelphia 8 c.		6 c.	mai 8 ¹ / ₂ c.	8 c.		
Kul (\$ pr. ton):						
Philadelphia—Baltimore						
til Genua . . . 8 sh.		8 sh.	9 sh. 6 d.	11 sh.	9 sh. 6 d.	9 sh. 2 d.
» Vera Cruz . \$ 1.40		1.30	1.50	2.15	1.50	1.40
» Manila . . - 2.53		3.35	3.12	4.30	2.75	3.35
» San Francisco - 3.30		4.50	3.35	5.72		
Rutedampskibe fra New York:						
Hvete til Liverpool						
pence pr. bush. juli 1.		1	dec. 2 ¹ / ₂	2	1 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂
til Hull —»— juni 1 ¹ / ₄		1 ³ / ₄	nov. 3	2 ¹ / ₂	2	2 ¹ / ₂
» Hamburg						
pfg. pr. 100 pund: » 17 ¹ / ₂		20	jan. 30	50	22 ¹ / ₂	30
til Kjøbenhavn						
sh. pr. quarter: » 1 sh. 3 d.		1 sh. 3 d.	okt. 2 sh. 1 ¹ / ₂ d.	3 sh. 1 ¹ / ₂ d.	1 sh. 7 ¹ / ₂ d.	2 sh. 1 ¹ / ₂ d.
Levnetsmidler:						
til Liverpool, sh. pr. ton: 15 sh.		10 sh.	15 sh.	15 sh.	15 sh.	15 sh.
» Hull, —»— 17 sh. 6 d.		17/6	17 sh. 6 d.	17/6	17 sh. 6 d.	17/6
» Hamburg						
cents pr. 100 pd. mars 15		15	febr. 25	24	16 à 24	24
» Kjøbenhavn,						
sh. pr. ton juli 18 sh. 9 d.		21/3	mars 23 sh. 9 d.	22/6	20	21 sh. 3 d.
Mel:						
til Liverpool,						
cents pr. 100 pund 7		7	8	10	8	7
til Hull, sh. pr. ton 10 sh.		10 sh.	10 sh.	12/6	10 sh.	10 sh.
til Hamburg,						
cents pr. 100 pund 10		9	11	11	11	11
til Kjøbenhavn,						
cents pr. 100 pund 14		11	16	17	15	15
Maalegods:						
til Liverpool, sh. pr. ton 10 sh.		10 sh.	10 sh.	10 sh.	10 sh.	10 sh.
til Hull, —»— 15 sh.		15 sh.	15 sh.	15 sh.	15 sh.	15 sh.

	Lavest.		Høiest.		Ved aarets slutning.	
	1909.	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.
til Hamburg, cents pr. kubikfot	8 à 12	8	8 à 12	8	8 à 12	8
til Kjøbenhavn, sh. pr. ton	17 sh. 6 d.	17/6	17 sh. 6 d.	17/6	17 sh. 6 d.	17/6
Seilskibe.						
Træløst, pr. 1 000 fot:						
Boston—Philadelphia						
til B./Ayres . . . \$ febr. 7.00	6.75	jan. 9.00	9.50	8.00	7.25	
Golfen—B./Ayres . . . - » 10.00	10.25	juni 13.00	12.75	10.50	10.75	
Puget Sound til U. K./						
Kont. sh. mai 41 sh. 3 d.	50 sh.	okt. 60 sh.	68/9		46/9	
til Sydney, » jan. 28 sh. 9 d.	26/3	sept. 32/6	32/6	31/3	28/3	
til Sydafrika, » mars 30 sh.	47/6	dec. 55 sh.	56/3	55 sh.	50 sh.	
til Callao, » juli 37 sh. 6 d.	38/9	sep. 40 sh.	47/6	39 sh.	42/6	
Hvete:						
Portland, Oregon						
til U. K./Kont febr. 15 sh.	20 sh.	okt. 29 sh.	33/9	27 sh. 6 d.		
Puget Sound til do. dec. 27 sh.	21 sh. 6 d.	sep. 30 sh.	33 sh.	27 sh.		
San Francisco t. do. juni 22 sh. 6 d.	22/6	sep. 27/6	27/6			
Byg:						
San Francisco til						
U. K./Kont. febr. 13 sh. 9 d.		april 25 sh.		15 sh.		
Den angivne tid for laveste og høieste fragter gjælder blot for 1909.						

Den angivne tid for laveste og høieste fragter gjælder blot for 1909.

Vore dampskibe paa Atlanterhavs- og Golfhavnene var for den allerstørste del tidsbefragtede og ankom med frugt, sukker og malm fra Vestindien, med frugt, sisalgræs, mahogny, ceder- og farvetræ, hamp og stykgods fra Centralamerika og Mexiko; med asfalt og stykgods, kaffe og huder samt quebrachotræ fra Sydamerika; med gips, træløst, kul, malm og træmassestømmer fra Kanada; med svovlikis og malm fra Spanien og med stykgods eller i ballast fra Europa. Derimot avgik de med stykgods, træløst og i ballast.

Den foregaaende oversigt over den norske dampskibsfart paa Atlanterhavs- og Golfhavnene viser, at 207 dampskibe ankom ialt 2 250 gange til de forskjellige havne, mot 204, som ankom 2 276 gange i 1908, og at medens farten tiltok mest paa Philadelphia (med 59 skibe), avtok den mest paa Galveston (med 67 skibe). Denne formindskelse oplyses av vicekonsulen at ha sin grund i, at et av vore dampskibe, som i 1908 gjorde 16 reiser paa Mexiko, remplacertes i 1909 med et svensk dampskib; at Commercial Union Navigation Co. og Lykes S. S. Line, som i 1908 befragtet 3 norske dampskibe, er konsolideret og har indskrænket sig til 2 fartøier; og at Wolwin S. S. Co., som hadde 2 og undertiden 3 norske dampskibe i fart fra Texas City, efter konsolidering med New Orleans—Mexican S. S. Co. nu blot har et dampskib i fart fra Texas City. Den saaledes reducerede trafik ansees tilstrækkelig for behovet, da de i 1908 befragtede skibe ofte maatte avgaa med altfor liten last. Der er blit gjort forsøk paa at lede en del av banan-importen for midtstaterne bort fra New Orleans og Mobile til Galveston, men endnu indskrænker importen via Galveston sig til et dampskib, som Southern S. S. & Importing Co. har sat i fart mellem Frontera og Galveston. Blot 2 norske dampskibe befragtedes for fuld last fra Galveston til Europa mot 16 i 1908, men Norge—Mexico—Gulf-linjens dampskibe besøkte havnen 9 gange, mot 6 i 1908.

Vore tidsbefragtede dampskibe paa Stillehavskysten ankom fra Britisk Kolumbia med kul; fra Peru og Chile med salpeter og sukker; fra Japan med stykgods; og avgik i ballast med træløst eller

kornvarer; 4 norske dampskibe gik i regulær rute mellem Portland, Yokohama og Hongkong under et treaarig tidseerteparti.

To norske dampskibe var fra april til november beskæftigede paa indsjøerne i kultrafik fra Erie i Ohio ved Eriesjøen til Montreal. Paa denne reise maa der passeres ikke mindre end 46 sluser, hvorav 25 i den 23¼ mil lange Welland-kanal. Da dennes sluser ikke er meget større end, at de netop kan rumme fartøierne, nemlig 82 m. lange, 14 m. brede og 4¼ m. dype, har fartøierne lidt adskillig slem medfart. Der er ikke destomindre sluttet 3 norske dampskibe for samme fart i kommende sæson, efter hvad berettes til samme fragter som ifjor, £ 600 pr. maaned for ca. 700 reg.tons skibe.

Av seilskibene ankom 70 % fra Europa og Vestindien ballastede til Gulfport, Pensacola og Mobile for at indta tømmer og træløst, hovedsagelig til Sydamerika og Vestindien; de øvrige ankom dels fra Ostindien med kaffe, dels fra Mexiko med cedertræ og dels i ballast fra forskjellige havne. De faa norske seilskibe, som ankom til New York med last fra Ostindien og Sydamerika, blev tildels nødt til at avseile i ballast.

Til Porto Rico ankom ingen norske fartøier. Der oprettedes ingen nye dampskibslinjer av speciel betydning i 1909, men enkelte av linjerne fra Puget Sound paa Japan og Kina og paa Britisk Kolumbia, og fra San Francisco paa Salina Cruz og Guaymas, Mexiko, berettes i løpet av indeværende aar at ville sette flere nye dampskibe igang for hyppigere forbindelse mellem disse havne.

Den amerikanske handelsflaate. Ifølge «the Commissioner of Navigation»s sidste årsrapport bestod den amerikanske handelsflaate

den 30. juni 1909, mot den 30. juni 1908:					
av	Antal.	Brutto tons.	Antal.	Brutto tons.	
Seilskibe .	9 712	1 711 076	10 300	1 761 070	
Dampskibe.	11 641	4 749 224	10 926	4 711 174	
«Barges» og kanalbaater	4 335	928 455	4 199	893 201	
Tilsammen	25 688	7 388 755	25 425	7 366 445	

fordelt som følger:

paa Atlanterhavs-				
og Golfkysten .	17 203	fartøier	dr. 3 500 394	tons
Stillehavskysten .	3 378	—	» 915 357	»
Indsjørerne . . .	3 199	—	» 2 782 481	»
Vestlige floder,				
Porto Rico og				
Hawii	1 908	—	» 190 523	»

Der var registreret for fart paa fremmede farvande:

	1909.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Seilskibe . . .	470	231 058	521	268 837
Dampskibe . .	498	578 526	478	598 737
«Barges» . . .	665	77 921	592	72 494
Ialt	1 633	887 505	1 591	940 068

Av 130 oceandampskibe paa over 1 000 tons, bygget siden 1901, er blot 6 i transatlantisk fart, derav 3 under belgisk flag, 11 i Stillehavsfart, 11 i fart paa Vestindien-Mexiko og Venezuela; de øvrige anvendes i kystfart.

Skibsfartssubvention. Den stadige agitation for statsbidrag til at op hjælpe den amerikanske skibsfart paa fremmede farvande har atter iaar bragt 2 nye subventionsforslag paa bane, som dog efter herværende skibsinteresseredes formening ikke vil bli vedtat. Repræsentanten Humphreys forslag gaar ut paa at utelukke dampskibe, som eies av jernbaner, fra deltagelse i postbidraget; at forhøje dette noget (det beløper sig nu til henved 1½ mill. dollars) for dampskibe i ruter paa 4 000 mil eller mere til Sydamerika, Australien, Kina, Japan og Philippinerne, at forhøje tonnageavgiften fra 6 cents til det dobbelte, dog med 80 % rabat til amerikanske fartøier, som har ombord en eller flere amerikanske lærlinge under 21 aar, og endelig at registrere som amerikanske utenlands byggede staaldampskibe paa 2 500

brutto tons eller mere, som eies av amerikanske borgere, men dog blot for fart paa fremmede lande og Philippinerne og uten ret til andel i postbidraget eller anden godtgjørelse. Der er ogsaa fremsat et forslag av repræsentanten Spright om at reducere tolden paa varer importeret i amerikanske fartøier med 5 % og ophæve alle traktatbestemmelser, som kan være til hinder herfor; at tilstaa i utlandet byggede amerikanske fartøier de samme privilegier som hjemmebyggede fartøier, undtagen postbidrag og ret til at gaa i kystfart, og at la fremmed materiel, som behøves for bygning, utstyr eller reparation av fartøier bygget i Amerika for amerikansk eller fremmed regning, indføres toldfrit.

Skibsbygning. I sidste finansaar byggedes 1 247 handelsfartøier, drægtige 238 090 bruttotons (mot 1 457, drægtige 614 216 bruttotons det næstforegaaende finansaar); derav blot 31 dr. 117 499 tons paa over 1 000 tons, mot 94 dr. 444 361 tons i næstforegaaende aar; av de 31 var 17 staaldampskibe dr. 84 428 tons bestemt for fart paa indsjørerne og blot 2 oceandampere dr. 6 780 tons. Ifølge de seneste beretninger har de ledende skibsbyggerier i løpet av sidste halvaar motat flere større bestillinger, som dog især gjælder skibsfarten paa indsjørerne.

Indsjøfarten. Ifølge statistiske opgaver for kalenderaaret 1909 viser indsjøtrafikken en betydelig forbedring i sammenligning med det næstforegaaende aar, da flere av fartøierne blev oplagt som følge av de elendige fragter. Varetransporten beløp sig nemlig til 57¾ mill. tons, mot 41 mill. tons i 1908; forøkelsen falder hovedsagelig paa malm, korn og hvetemel, hvorav der transportertes henholdsvis 15¾ mill. tons, ca. 10 mill. bushels og 1½ mill. tønder mere end i 1908.

I tonnageavgift opkrævedes \$ 1 052 374, hvorav fra norske seilskibe \$ 8 305,08 og fra norske dampskibe \$ 38 402,39, tilsammen \$ 46 707,47, mot \$ 51 097 i finansaaet 1908—1909.

Mønstringsforretninger etc. i aaret 1909.

	Paamønstrede:			Avmønstrede:			Rømte:		
	Norske.	Fremmede.	Tilsammen.	Norske.	Fremmede.	Tilsammen.	Norske.	Fremmede.	Tilsammen.
New York	1 560	606	2 166	1 672	435	2 107	45	5	50
Baltimore	388	556	944	482	425	907	17	9	26
Boston	180	209	389	204	131	335	13	16	29
Charleston	42	100	142	51	85	136	—	—	—
Fernandina	2	4	6	2	—	12	—	—	—
Galveston	36	37	73	46	30	76	—	—	—
Gulfport	73	160	233	38	36	74	68	78	146
Key West	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Mobile	597	631	1 228	657	567	1 224	44	28	72
New Orleans	461	494	955	623	543	1 166	17	12	29
Newport News	38	62	100	46	25	71	—	—	—
Norfolk	23	21	44	15	25	40	1	1	2
Pensacola	53	90	143	28	43	71	25	52	77
Port Arthur	4	6	10	6	—	6	—	—	—
Philadelphia	506	350	856	432	312	744	56	56	112
Portland, Me.	23	33	56	19	26	45	6	8	14
Savannah	1	14	15	6	2	8	4	6	10
Wilmington	—	—	0	—	—	0	—	—	0
San Francisco	61	89	150	75	46	121	1	2	3
Portland, Oreg.	42	58	100	50	71	121	11	18	29
Pt. Townsend	4	16	20	8	6	14	1	—	1
Seattle	26	31	57	9	9	18	—	—	—
Tacoma	67	47	114	40	57	97	—	—	—
San Pedro	7	39	46	14	32	46	—	4	4
Overføres	4 194	3 653	7 847	4 523	2 906	7 429	309	296	605

	Paamønstrede:			Avmønstrede:			Rømte:		
	Norske.	Fremmede.	Tilsammen.	Norske.	Fremmede.	Tilsammen.	Norske.	Fremmede.	Tilsammen.
Overført	4 194	3 653	7 847	4 523	2 906	7 429	309	296	605
San Diego	—	—	—	2	—	2	—	—	—
San Juan	—	—	0	—	—	0	—	—	0
Mayaguez	—	—	0	—	—	0	—	—	0
Ponce	—	—	0	—	—	0	—	—	0
Tilsammen	4 194	3 653	7 847	4 525	2 906	7 431	309	296	605
mot i 1908	3 729	2 747	6 476	3 721	2 249	5 970	319	354	673

Ovenstaaende oversigt viser, at der mot 4834 avmønstrede og rømte norske sjømænd paamønstredes blot 4194 nordmænd. Av differencen, 640 mand, reiste forholdsvis faa hjem; størstedelen er enten gaat ombord i amerikanske og andre fremmede fartøier eller har tat ophold iland for at slaa ind paa andre næringsveie. De ialt 20 % større paamønstringer og 25 % større avmønstringer end i 1908 falder hovedsagelig paa New York, Philadelphia, Baltimore og New Orleans. * Rømningen stiller sig værst i Gulfport, hvor av 220 avgaaede mand 146 rømte og dernæst i Pensacola, hvor av 148 avgaaede mand 77 rømte — hvilket nærmest kommer derav, at disse havne for størstedelen besøktes av seilskibe, som henlaa der i længere tid. Forøvrig avtok rømningsprocenten av avgaaede mandskaper paa Pacifickystens stationer fra 35 % i 1908 til 9 % i 1909 og paa hele distriktet fra 10 1/4 % til 6 1/2 %.

I sidste finansaar mønstredes officielt i staterne 180 942 mand paa amerikanske handelsfartøier; mønstringerne av norske sjømænd beløp sig til 9 031, mot 8 182 i 1907—8 og 6 810 i 1906—7. Antallet av norske sjømænd i amerikansk tjeneste overstiger dog ganske betydelig ovennævnte tal, da et stort antal nordmænd er engageret dels i kystfarten, for hvilken der ikke foregaar nogen officiel mønstring, dels ogsaa ombord paa amerikanske krigsskibe.

Mandskabshyrene var i 1909 for:

	Matroser.		Fyrbøtere.	
	Norske d./s.	Amer. d./s.	Norske d./s.	Amer. d./s.
	\$	\$	\$	\$
New York	20	30	25	40
Boston	20 à 25	35	25 à 30	40
Baltimore og Philadelphia.	25	25	30	30
Galveston	20 à 25	25 à 30	30 à 35	35 à 40
New Orleans	25	30	35	40
Mobile	30	30	40	40
Puget Sound	20 à 25	50	25 à 30	55
Portland, Oreg.	21 à 35	25	27 1/2*)	35
San Francisco	20 à 25	45 à 50	25 à 35	55

Det vil herav sees, at hyreforholdene var særdeles tilfredsstillende paa Stillehavskysten, hvad vore skibe angaar, hvilket for størstedelen maa tilskrives vore konsulers ihærdige og heldige bestræbelser for at bringe direkte forhyringer istand og derved forhindre boardingsmesterne fra at tjene sine blodpenge paa samme.

I Mobile begyndte »the Union» atter at arbeide for sjømændenes sammenslutning til forhøielse av hyrerne og opnaadde at faa disse sat op \$ 5 pr. maaned. Det samme forsøkte »the Union» ogsaa i New Orleans, dog uten at det der lykkedes, da der var overflod av utenforstaaende ledige sjømænd, som

var glad ved at kunne faa beskæftigelse til de gjængse hyrer.

Til hjemsendelse indbetaltes av 63 sjømænd \$ 3 983 til generalkonsulatet. Desuten hjemsendte norske sjømænd gjennem det herværende skandinaviske sjømandshjem \$ 43 516.04 og gjennem den norske sjømandskirke \$ 92 201.69, foruten hvad de hjemsendte direkte gjennem postvæsenet og forskjellige andre institutioner.

Gjennem vicekonsulaterne i Gulfport og Philadelphia hjemsendte sjømænd henholdsvis \$ 432.35 og \$ 50.00.

Til generalkonsulatet og vicekonsulaterne paa øst- og golfkysten indbetaltes sjømænd ilagte bøter til et beløp av ialt \$ 371 69.

Gjennem generalkonsulatet hjemsendtes 34 arvebeløp paa tilsammen \$ 1 763.42 = kr. 6 612.82.

Økonomiske forholde. Forretningslivet ansees fuldkommen at ha overvundet den lammelse, hvorav det led i 1908 som følge av krisen i 1907. Dets utvikling hemmedes vistnok mere eller mindre i aarets første 7 maaneder av den usikkerhet, som fulgte med den paagaende toldrevision, som i flere forretningsgrene hindret al virksomhet og omsætning, og den nye toldlov kan neppe siges at tilfredsstille det store publikum, som hadde ventet en mere almindelig nedsettelse av toldsatserne end der tilslut fandt sted; men efterhvert som man fik forvisning om toldspørsmaalenes avgjørelse vedkommende de forskjellige forretningsgrene, skred man tilverks med at tilfredsstille de tilbakeholdte behov og bestillinger, saa at der efterhaanden kom nyt liv og travlhet i saavel handel som industri.

De uavhengige jern- og staalverkers prisnedsettelse i februar, hvori U. S. Steel Corporation blev nødt til at gjøre følge efter haardnakket at ha vedlikeholdt prisene hele aaret 1908, hadde en heldig indflydelse paa hele forretningslivet. I selve jern- og staalbranchen utfoldet der sig hurtig en stadig tiltagende virksomhet, som resulterte i en maanedlig produktion ved aarets slut av 2 380 000 tons rujern, mot gjennemsnittlig 1 328 000 tons maanedlig i 1908 og 2 150 000 tons i 1907 — og en stigning i staalkorporationens brutto- og nettoindtægter samt overskud fra henholdsvis 482 mill., 91 3/4 mill. og 10 1/4 mill. dollars i 1908 til 646 mill., 131 1/2 mill. og 15 1/4 mill. dollars i 1910.

Den 5. august traadte toldloven i kraft, og skjønt der like til iaar hersket uvisshet om, hvorvidt dens maximalsatser vilde bli bragt i anvendelse overfor visse lande, indtraadte der med lovens ikrafttræden et nyt opsving i forretningslivet, som tildels ogsaa skyldtes landbruksdepartementets samtidig utgivne gunstige høstrapport om alle akerbruksprodukter (undtagen bomuld), som stillet i utsigt en tiltagende indenlandsk vareomsætning.

Kornhøsten avgav nemlig en rikelig grøde, som i forbindelse med høie priser gjorde 1909 til et velstandsjaar for landmanden. Saaledes var maishøsten,

*) gjennemsnittlig.

der beregnes til 2 767 mill. bushels med en værdi til bonden av 1 720 mill. dollars, den største maishøst, som nogensinde er blit avlet; hvetehesten, 725 mill. bushels, værd ca. 725 mill. dollars, var den tredje største, og havrehøsten, 984 mill. bushels, værd 400 mill. dollars, den næststørste; poteteshøsten, 367 mill. bush., værd 207 mill. dollars, og tobakshøsten, 949 mill. pund, værd 96 mill. dollars, var begge større end alle foregaaende avlinger. Av rug avledes 32 mill. bush., værd 24 mill. dollars; av byg 170 mill. bush., værd 94 mill. dollars; av boghvene og ris 41 mill. bush., værd 31 mill. dollars.

Bomuldshesten stod tilbage med hensyn til kvantitet, hvorimot dens værdi paa grund av aarets høie priser beregnes til 850 mill. dollars, mot 642 mill. doll. i 1908, som var et av staternes 3 største bomuldsaar med en produktion av over 13¹/₂ mill. baller. Desuten anslaaes produktionen av høl til 65 mill. tons, mot 71 mill. tons i 1908, av sukker til 1 548 000

tons, mot 1 476 000 i 1908, av linfrø til 25³/₄ mill. tons, mot 25¹/₂ mill. tons i 1908 og av uld til 328 mill. pund, mot 311 mill. pund i 1908.

At kornpriserne tiltrods for den store avling og avtagende utførsel kunde holdes saa høit, antages at vise, at Amerika, med sin akertyrking som den nu er, ikke kan stort mere end brødføde sin med hvert aar stadig tiltagende befolkning; der indvandret f. ex. i 1909 over 900 000 mennesker.

Bergverksdriften viser ogsaa en større aktivitet end i 1908. Der utvandt 4 574 340 uncer fint guld til en værdi av 94¹/₂ mill. dollars, mot 90¹/₄ mill. doll. i 1908. En stor del herav kommer fra miner, som i sin tid nedlagdes som uprofitable, men som ved anvendelse av moderne metoder nu svarer god regning. Av sølv produceres 52.4 mill. uncer fint, værd 28 mill. dollars. Prisen varierte i New York mellem 50 og 53⁷/₈ cents pr. unce, mot 50⁴/₈ cents i 1908. Der produceres endvidere:

i 1909:

549 100 tons kobber	værd 147 mill. doll.
53 mill. » jernmalm	» 95 —»
374 579 » bly	» 32 —»
267 000 » zink	» 29.6 —»
437 mill. » kul	» 568 —»
181 mill. tdr. petroleum	» 134 —»

i 1908:

474 098 tons, værd 127 mill. doll.	
34 mill. » » 61 —»	
318 800 » » 27 —»	
210 500 » » 19.8 —»	
417 mill. » » 547 —»	
185 mill. tdr. » 136 —»	

Markedet for de forskjellige metaller ansees at ha næsten ganske overvundet krisens følger ved midten av 1909, men med undtagelse av zink som i aarets løp steg 40 %, ansees priserne at ha holdt sig i regelen vel lavt som følge av en stadig overproduktion.

Skogdriften berettes ikke at ha været tilstrækkelig tilfredsstillende med hensyn til de opnaaede priser for tømmer og trælast, som derfor berettes at maatte ventes opadgaende i den nærmeste fremtid.

Fædriften og især svineavl berettes at ha lidt under en høi pris paa for, som følge hvorav forskjellige kjødprodukter ogsaa er blit fordyret.

Textilindustrien hemmedes ved de stigende priser paa bomuld og uld. En stadig forventning om lavere priser for raastoffet indstrænket fabrikationen, men mange fabrikanter som hadde kontraheret vareleverance blev tilsidst tvunget til at kjøpe til saa høie priser, at de maatte drive sine fabrikker med tap. At varepriserne ikke steg i forhold til raastoffet, bevæget mange fabrikker til at nedlægge arbeidet for ikke at utsætte sig for tap. Jernbanerne, hvis virksomhet tiltok med den stadig tiltagende indenlandske handelsrørelse, opviser 12 % større bruttointægter og 16¹/₄ % større nettointægter end i 1908, saa at enkelte av de større baner saa sig istand til at utdele extra dividender. Den forøgede trafik krævet adskillig nyt jernbanemateriel, men der byggedes blot 3 748 mil ny bane, mot 4 700 mil gjennemsnitlig pr. aar i de sidste 10 aar. I anledning av et nylig fremkommet forlangende fra de østlige jernbaners funktionærer om kortere arbeidstid og lønspaalæg utover, hvad der tilstodes dem i 1906 og 1907, har bestyrelsen fremlagt statistiske beviser for, at fragtsatserne har været stadig nedadgaende i de sidste 10 aar, medens alle driftsfornødenheter og lønninger, likesom ogsaa trafikken likesaa stadig er steget; forlangendet er av disse grunde idetmindste foreløbig blit avslaat.

Arbeidsforholdene var i det forløpne aar tilfredsstillende, forsaavidt som der kunde erholdes mere stadig arbeide; men under den store arbeidsløshet i 1907 blev arbeideren i stor utstrækning nødt

til at stifte gjæld for at kunne eksistere, og avbetaling paa denne i det nu forløpne aar sammen med stadig dyrere priser paa alle nødvendighetsartikler har tvunget ham til at øve den største økonomi for at kunne slaa sig igjennem. Denne dyrtid har vakt stor forbitrelse mot de mange truster, som idetmindste av menigmand gives skylden for samme, og arbeidslaug over hele landet har periodevis avholdt sig fra at spise kjød for at tvinge kjødpriserne ned, hvilket ogsaa tildels er lykket; enkelte truster, som kjødtrusten og en melketrust er ogsaa blit sat under retslig tiltale for overtrædelse av antitrustlovene. Imidlertid synes ikke trusterne alene at være ansvarlige for de høie priser; thi en av landbruksdepartementet i 50 byer foretagen undersøkelse viser, at detaljhandlerne beregner sig en fortjeneste av fra 31 til 50 % av engrospriserne. Forøvrig tillægges prisstigningen forskjellige mere eller mindre sandsynlige grunde, som en av kongressen opnevnt komite «The Senate cost of living and price investigation Committee» skal undersøke og opklare. Tiltrods for disse for arbeidsklassen tilfredsstillende økonomiske forhold var det forløpne aar forholdsvis frit for streiker, men der er tegn til, at man ikke vil kunne prise sig like lykkelig i 1910.

Forvisningen om, at krisen var vel overstaatt og forretningslivet atter i god gjænge, ytre sig allerede i de sidste maaneder av 1908 ved en livlig omsætning av værdipapirer til stigende priser, som næsten naaede op i de før krisen gjældende værdier. Markedet har imidlertid som sedvanlig gaatt op og ned under paavirkning, dels av mere og mindre tilfredsstillende beretninger om akertyrkingen, vareomsætningen og jernbanedriften og dels av domstolens avgjørelse og føderalautoriteternes stilling likeoverfor trustspørmaaleene. Da saaledes regjeringen i juni efter ved høiesteret at ha tapt saken mot Standard Oil Co. — som for ulovlig mottagelse av fragtrabat var blit mulktet 29¹/₂ mill. dollars av en føderal-domstol i Chicago — bestemte sig til at la alle andre lignende søksmaal falde, opstod der øieblikkelig en livlig spekulasjon i aktier og obligationer, som bragte priserne til at stige. Jernbanepresident Harrimans sygdom og død nedstemte markedet i august og sep-

tember, hvorefter flere jernbaners utdeling i oktober av extra dividender fornyet spekulationslysten og atter bragte markedet opover. U. S. Circuit Court of Appeals' dom i St. Louis i november mot Standard Oil Co. som en ulovlig trust nedbrød derpaa atter markedet for en tid. Autoriteterne i Washington synes vistnok i den allersidste tid tilbøielige til en liberalere fortolkning av antitrustloven, men man imøteser imidlertid med adskillig spænding den i løpet av vaaren forventede avgjørelse av den oven-omtalte til høiesteret appellerede Standard Oil Co.'s sak saavel som derefter av en lignende mot American Tobacco Co. verserende sak.

Den høieste gjennomsnittspris for de ledende jernbanekter var 134½ i august, den laveste 114 i februar, mot 120 i december 1908 og 81 under panikken i november 1907. For industriaktier var den høieste gjennomsnittspris 100½ i november, den laveste 80 i februar, mot 88, det høieste punkt i 1908, og 53, det laveste i 1907. Der omsattes paa New Yorks børs 2151 mill. aktier og obligationer til en værdi av 1312 mill. dollars, henholdsvis 6 og 21 % mere end i 1908.

Pengemarkedet. Der var paa de østlige markeder en overflod av disponible laanemidler hele aaret igjennem; for 6 maaneders laan betales ikke over 3½ % for i juli, og selv efter den tid oversteg renten ikke til nogen tid 5 % for længere laan. «Call loans» negociertes fra 1 % i april til 7 % i slutningen av december. En 360 mill. doll. større indførsel og 24 mill. doll. mindre utførsel end i 1908, eller en betydelig mindre handelsbalance i staternes favør end paa de sidste 13 aar, samt større salg av amerikanske værdipapirer for utenlandsk regning forarsaket en utførsel av næsten 105 mill. doll. i guld og en høi vekselkurs gjennem den største del av aaret. Kursen paa London varierte mellem \$ 4.82⁹/₁₀ og \$ 4.86⁵/₈ pr. £ for sigtveksler og mellem \$ 4.85⁵/₈ og \$ 4.88¹/₄ for 60 dages vekslere, den laveste kurs i oktober, den høieste i mars. Kursen paa Norge for beløp av 2 000 kroner og derover var fra 26.80 til 26.92 cents pr. krone.

Som eksempel paa forretningslivets større aktivitet og soliditet anføres, at der gjennem «the clearinghouses» i 104 større byer utveksledes 164 195 mill. doll., mot 131 704 mill. doll. i 1908, og at der fallerte blot 11 864 firmaer med 140 mill. doll. passiva og 64 mill. doll. aktiva, mot 14 044 fallitter med 295 mill. doll. passiva og 168 mill. doll. aktiva i 1908.

Ind- og utførsel. Med hensyn til fremmedhandelen er det at bemerke, at handelsbalancen i staternes favør var den laveste siden 1896, idet den faldt til 252 mill. doll., mot 636½ mill. doll. i 1908. Indførslen steg til 1 475½ mill. dollars, mot 1 116 mill. dollars i 1908, og utførslen faldt fra 1 752 mill. doll. i 1908 til 1 728 mill. doll. i 1909. Av totalindførslen var ca. 50 % raastoffer for fabrikkene.

Av den forøkede indførsel falder der:

46 mill. dollars	paa huder og skind.
37 —»—	» guttapercha.
10 —»—	» raasilke.
32 —»—	» uld.
23 —»—	» andre raastoffer for fabrikkene.
22 —»—	» metaller.
8 —»—	» vin og spirituosa.
18 —»—	» kemikalier.
18 —»—	» diamanter.

8 mill. dollars paa papir og papirmateriale.

42 —»— » fødevarer.

66 —»— » fabrikkvarer.

Av utførselsartiklerne formindskedes:

kornvarer til en værdi av 57 mill. dollars.

kvæg —»— 8 —»—

kjød og andre næringsmidler —»— 29 —»—

Derimot forøkedes utførselsværdien av:

bomuld til et beløp av 23 mill. doll.

lær og lærvarer 7 —»—

staal- og jernvarer 6½ —»—

forskjellige andre fabrikkvarer 31 —»—

Indførslen fra Norge beløp sig til \$ 5 680 643, mot \$ 3 651 120 i 1908 og \$ 4 121 742 i 1907, og utførslen til Norge til \$ 6 250 498, mot \$ 6 271 098 i 1908 og \$ 6 279 025 i 1907. Detaljeret statistik over Norges ut- og indførsel til og fra Staterne utkommer ikke før senere.

Ind- og utførslen i de viktigere havne var som følger:

	Indførsel.		Utførsel.	
	Millioner dollars.			
	1909.	1908.	1909.	1908.
New York	891.6	650.1	627.8	636.8
Baltimore	27.4	23.7	79.5	82.1
Boston	127.0	89.1	72.9	84.4
Charleston	3.6	3.3	8.5	3.1
Galveston	2.7	4.2	182.4	202.2
Mobile	2.9	4.2	27.8	26.8
New Orleans . . .	53.6	40.6	146.9	152.5
Newport News . .	1.5	1.2	6.1	8.3
Norfolk	1.2	1.2	8.7	11.3
Pensacola	1.5	0.9	21.0	18.7
Philadelphia . . .	78.0	57.4	80.7	95.8
Portland, Maine .	1.2	1.2	6.7	11.4
Savannah	2.7	1.9	66.9	53.7
Wilmington . . .	1.3	1.2	23.3	21.8
San Francisco . .	51.5	44.4	31.1	31.2
Portland, Oregon .	2.4	2.9	8.4	16.6
Puget Sound . . .	28.6	21.9	26.5	37.6
Porto Rico	3.0	2.9	4.5	4.2
Chicago	24.6	23.6	7.4	4.7
Detroit	7.1	6.7	37.1	34.2
Niagara	5.4	4.3	18.1	14.3

Hvalfangst. Hvalfangerflaaten, som den 1. januar 1909 beløp sig til 31 fartøier dr. 7 642 tons, utgjorde den 1. januar 1910 11 dampskibe og 22 seilskibe, ialt 33 fartøier dr. 7 404 tons, hvorav 7 dampskibe og 3 seilskibe dr. 2 884 tons, var hjemmehørende i San Francisco, de øvrige i New Bedford og Princetown, Massachusetts og i Stamford og Norwich, Connecticut. Fire av San Franciscos dampskibe og 2 av New Bedfords fartøier har været oplagt siden november 1908. De øvrige fartøier landet i løpet av 1909 16 755 tdr. spermacettran, 3 500 tdr. hvaltran og 29 100 pund hvalben (hvorav i San Francisco 1 835 tdr. tran og 21 000 pund hvalben), mot 14 075 tdr. spermacettran, 1 675 tdr. hvaltran og 102 000 pund hvalben i 1908. I 1910 er der til 1. mars landet 6 000 pund hvalben.

Der utførtes i 1909 71 653 pund hvalben, mot 47 636 pund i 1908 (ingen tran), og beholdningen av alle hvalprodukter var den 1. mars 1910 75 000 pund hvalben, ingen tran.

Prisen for spermacettran var 57½ cents pr. gallon i New Bedford fra mai til december, men i december skapte de opadgaende priser for smult-

olje en større efterspørsel ogsaa efter spermacettran, saa at markedets restbeholdning udsolgte for 62 til 65 cents. I New York notertes for raffineret 38 og 45 graders «cold test», «bleached winter» spermacet-olje henholdsvis 79 og 77 cents pr. gallon og for «natural winter» 76 og 74 cents, hvilke priser gik op 10 cents pr. gall. i december. Hvaltran betinget 31 cents pr. gallon og raffineret hvalolje steg fra 44 à 48, alt efter kvaliteten, til 50 à 57 cents den 1. mars 1910; prisen var for hvalben «arctic» \$ 4.25 à 4.50 pr. pund og «South Sea» \$ 3.00; for sidste kvalitet er prisen den 1. mars iaar steget til \$ 3.12 à 3.25.

Fiskerier. Torskefisket i New England utbragte 427 708 quintals «cured» fisk (torsk, hyse etc.), mot 412 546 quintals i 1908. Skjønt kvaliteten berettes at ha været god, har fisken ikke hat det vanlige gode utseende, da det ved «the pure food law» er

forbudt at bruke de tidligere for dette øiemed anvendte preserverende midler. Denne vanskelighet haaper man at kunne overvinde ved opfindelse av en eller anden ny preserveringsmethode. Der notertes i New York pr. 112 pund:

Torsk: «bank, large» \$ 6 à 6.50 fra 1. januar 1909 til 1. mars 1910. «Newfoundland large» \$ 6.00 fra januar til mai og \$ 8.50 à 9.00 fra oktober til 1. mars 1910.

Hyse for export \$ 2.90 à 3.15 i januar til mai; fra \$ 2.25 à 2.50 i september til \$ 3.75 à 4.00 i december og \$ 4.50 à 4.75 den 1. mars 1910.

Laks. Fisket paa Stillehavskysten var ualminnelig vellykket, da der opfiskedes et større kvantum laks end i nogen foregaaende sæson, og de opnaadde priser ansees høist tilfredsstillende.

Hermetikfabrikkerne tilvirket i:

Alaska:			
Reds	1 665 234	kasser à 4 dusin boxer pr. kasse	
Pinks	506 147	»	
Chums	88 829	»	
Cohoes	55 523	»	
Kings	48 148	»	
Puget Sound:			
Sockeyes	1 016 697	»	
Pinks	361 466	»	
Cohoes	138 815	»	
Chums	12 924	»	
Columbia River-	294 879	»	
Oregon- og Washington- kysten	101 315	»	
	4 341 817	kasser, mot 3 289 903 kasser i 1908	
Britisk Kolumbia	967 920	» 542 689 » - »	

Ialt . . . 5 309 737 kasser, mot 3 832 592 kasser i 1908

Aapningspriserne f. o. b. fra hermetikfabrikkerne fastsattes den 27. august som følger:

	«Talls».	«Flats».	«Halves».
Sockeyes	\$ 1.35	\$ 1.50	\$ 1.00
Red Alaska	» 1.15	» 1.35	» 0.85
Cohoes	» 1.05	» 1.25	» 0.70
Pinks	» 0.60	» 0.60	—
Chums	» 0.57 ^{1/2}	—	—

Da disse priser var noget lavere end forventet, blev enkelte merker, som Red Alaska, øieblikkelig avsat, og priserne er senere steget, til de i februar stod 10 à 11 % høiere. De opadgaende priser tiltrods for den store produktion tilskrives dels ualminnelig stor utførsel til England, men fornemmelig arbeidsklassens større forbruk av dette fødemiddel, istedetfor det fordyrede flesk.

Prisen i New York var ca. 15 cents høiere end paa Stillehavskysten og for saltet laks notertes her i hele sæsonen \$ 10.50 à 11.50 pr. td. for «Alaska medium», \$ 13.00 for «Sacramento red» og \$ 14.00 for «Puget Sound Sockeyes».

Desuten fiskedes 42 mill. pund kveite til værdi \$ 4 200 000, som avskibedes fersk eller frosset til øststaterne, og 2 460 000 stkr. torsk, værd \$ 332 000, som tildels lakesaltedes og solgte i østen à \$ 10.00 pr. tde.

Til vedlikeholdelse især av laksefiskerierne har federalregjeringens «Bureau of Fisheries» etablert 5 utklækningsstationer med 14 substationer paa stater-

nes vestkyst, som i de sidste 5 aar berettes at ha distribueret 413 millioner lakseyngel foruten anden fiskeyngel. Til delvis opretholdelse av disse stationer erlægges en driftsavgift av alle lakseprodukter, som dog eftergives fabrikkerne i saadan utstrækning, som de returnerer til vandene 1 000 yngel pr. 10 kasser laks. I 1907 skal der saaledes være blit utsat 119 mill. yngel og smaalaks fra 3 private utklækningsanstalter tilhørende kompanier med fabrikker i forskjellige steder paa kysten.

Bomuld. I løpet av 1908 hadde bomuldsfabrikkerne saavidt overvundet følgerne av krisen i det næstforegaaende aar, at de 39 Fall River spinderier, der betragtes som et Staternes barometer for denne industri, hadde kunnet utdele gjennomsnitlig 6.9% dividende, vistnok mindre end vanlig, men dog tilstrækkelig til at gjenoprette tryghetsfølelsen og troen paa bedre tider. Paa grund av et derefter tiltagende forbruk og nedadgaende beholdning av bomuld steg prisen for samme i New York fra 8^{3/4} cents til 9^{1/2} cents, hvilken sidste notering holdt sig til midten av april, da utlækningsstillende vekstberetninger opbidset markedet og bragte prisen op til 10 og i mai til 11 cents for december-leverance. Landbruksdepartementets successive rapporter, som stadig bekræftet forutsigelse om et ugunstig høstresultat, holdt prisen jevnt opadgaende, og da høsten tilsidst i december ansløges til blot 10 088 000 baller, steg prisen den 30. s. m. til 16,46 cents for mai-leverance. Den faldt dog allerede den 5. januar til

15,6 cents; den 1. mars d. a. notertes 14,66 cents for mai-leverance.

Bomuldsvarer er ikke steget i samme forhold, men blot 17 $\frac{1}{2}$ $\%$, mot bomuldens 90 %. Skjønt vareproduksjonen som følge av dette misforhold mellom raastof og fabrikat kan ventes innskærket, ansees indeværende sæsons verdensproduksjon, som med totalbeholdningen fra forrige sæson anslaaes til ialt 22 $\frac{1}{2}$ mill. baller, neppe tilstrækkelig for totalforbruket, saa at de høie bomuldspriser antages at ville vedlikeholdes for en tid. Forrige aars rike utbytte for farmerne troes dog at ville ansjøre disse til en mere utstrakt bomuldsdyrking, saa at der under forutsætning av gunstige veirforholde tør ventes en ualmindelig stor bomuldsproduksjon i sæsonen 1910—11 med lavere priser henimot høsten.

Medens der utførtes 960 000 baller bomuld mindre end i 1908, var utførselsværdien 23 mill. doll. større i 1909 end i 1908. Utførslen beløp sig til: 7 806 052 baller à 500 pund, værd \$ 461 919 568, mot 8 766 251 — » — » 438 829 110 i 1908.

Av bomuldstøi utførtes:

380 $\frac{1}{2}$ mill. yards, værd 23 mill. dollars, mot 272 mill. yards, værd 17 mill. dollars i 1908. Den forøkte utførsel herav falder hovedsagelig paa Kina med 4 $\frac{1}{2}$ mill. dollars.

Bomuldsfrøolje steg i januar fra 5.40 til 5.73 cents pr. pund for raffineret, men markedet var flaut til i april, da de opadgaande smultpriser ledet til spekulation i olje og en ubetydelig variation i prisen. Med de i september opadgaande bomulds- og smultpriser gik ogsaa prisen for bomuldsfrøolje op, indtil der ved aarets slutning notertes 7 $\frac{3}{4}$ cents. Den 8. mars iaar notertes 7.33 cents for mars-, 7.50 cents for juli-, 6.90 cents for oktober- og 6.50 cents for december-leverance.

Der utførtes i 1909 341 $\frac{1}{2}$ mill. pund raffineret olje, værd 19 $\frac{1}{2}$ mill. dollars, mot 367 mill. pund, værd 20 mill. dollars i 1908.

Kornvarer. Skjønt vinterhveten tidlig paa aaret flere steder stod saa elendig, at mange farmere omploiet åkrene til anden sæd, blev avlingen saa stor som følge av senere gunstig veir, at der med 1 $\frac{1}{2}$ mill. acres mindre akerland produceres 8 $\frac{1}{4}$ mill. bushels mere end i 1908. Vaarhveten faldt like heldig ut, idet der indhøstet gjennemsnittlig 15.8 bush. pr. acre, mot 13.4 bush. i 1908. Farmerne var desuagtet bestemt paa at opnaa en høi pris for sin hvete, som de derfor holdt tilbake fra markedet længst mulig, og landbruksdepartementet beretter, at de endnu den 1. mars 1910 sat inde med 23 $\frac{1}{2}$ $\%$ av sidste aars avling, eller med 30 mill. bushels mere end for et aar siden. Prisen har derfor staat høit nok til at hemme utførslen til det europæiske marked, som derfor har hentet størsteparten av sin hvete fra Kanada, Argentina og Rusland. Hvad der utførtes herfra, var for det meste av de billigere sorter og durumhvete.

Prisen i New York varierte mellem \$ 1.04 $\frac{1}{2}$ for «No. 2 red» i september, aarets laveste pris, og \$ 1.41 i juni, da markedet var høiest. Ved aarets slut notertes \$ 1.26 $\frac{1}{4}$ og den 1. mars d. a. \$ 1.24 for mai- og \$ 1.16 for juli-leverance.

Landbruksdepartementet beretter, at som følge av forrige aars høie pris er 33 $\frac{1}{2}$ mill. acres, 8 $\%$ mere end forrige vinter, tilsaadd med vinterhvete, saa at der med gunstige veirforholde kan ventes en stor høst. Hittil har dog beretningerne i saa henseende ikke været saa tilfredsstillende, som ønskelig kunde være.

Hvete mels-beholdningen sank saa lavt utover vaaren og sommeren, at prisen steg over \$ 1.00 pr. tde. fra januar til juni. Av frygt for, at erfaringen fra 1908 med hensyn til opadgaande hvetepriser og nødvendigheten av at ty til Kanada efter hvete skulde gjenta sig, indgik møllerne kontrakter for langt større forsyninger av ny hvete, end de hadde bruk for; følgen derav blev overproduksjon med nedadgaande priser utover høsten. Minneapolis har alene avskibet over 3 mill. tdr. til sine agenter utover landet fra 1. januar til 1. mars iaar, og lagrene berettes almindeligvis overfyldte. Prisen i New York var for «winter straights» fra \$ 4.65 pr. tde. i januar til \$ 6.60 i juni, 5.25 ved aarets slut og \$ 5.30 den 1. mars 1910.

Av mais, som dyrkedes paa et ca. 7 mill. acres større areal end i 1908, avledes 2 772 mill. bushels, ca. 104 mill. bush. mere end det næstforegaaende aar. Som følge av det store indenlandske behov holdt prisen sig for høit til at befordre nogen større utførsel. For «No. 2 mixed» notertes i New York fra 65 $\frac{3}{4}$ cents pr. bushel i januar til 86 cents i juni, 69 $\frac{1}{4}$ ved aarets slutning og den 1. mars d. a. 75 cents for mai- og 76 $\frac{1}{2}$ cents for juli-leverance.

Av havre indhøstet 1007 mill. bushels, 20 mill. bush. mere end den hittil største avling; havre og havremel utførtes dog til en værdi av blot 1 $\frac{1}{2}$ mill. doll. Prisen varierte mellem 40 cents pr. bush. i august og 62 cents i mai og var ved aarets utgang 46 $\frac{1}{2}$ cents.

Totalbeholdningerne paa farmernes og de handlendes hænder den 1. mars 1910 anslaaes av landbruksdepartementet til:

199 mill. bushels hvete, mot 181 mill. den 1. mars 1908
1 065 — » — mais » 1 054 — » —
372 — » — havre » 288 — » —

Der utførtes:

	1909.		1908.	
	Millioner bush.	\$	Millioner bush.	\$
Hvete	48.5	50.6	92.8	92.2
Mais	36.2	25.4	37.6	25.2
Havre	1.3	0.7	1.2	0.6
Byg	4.6	3.3	6.7	4.8
Rug	0.4	0.3	2.7	2.4
	tonder.		tonder.	
Hvetemel	9.7	50.0	13.0	62.0
Maismel	0.5	1.6	0.4	1.2
	pund.		pund.	
Havremel	19.3	0.6	22.3	0.7
Andre kornvarer	—	7.0	—	7.2
Ialt	139.5		196.3	

Kjødprodukter. Tilførslen av hornkvæg og faar til de store vestlige slagterier var ca. 4 $\%$ større end i 1908, hvorimot tilførslen av svin opgik til blot 23.9 mill., mot 29.2 mill. i 1908. Den derav følgende mindre tilvirkning av svineprodukter saavelsom den stadig opadgaande pris for levende svin (fra \$ 5.30 til 8.75 pr. 100 pund) forklarer for en del de stigende priser for disse artikler, skjønt kjødtrusten, som almindeligvis gives skylden for samme, vistnok ogsaa har benyttet sig av disse omstendigheter til at skruer priserne op mest mulig. At kjødtrusten iaar er sat under retslig tiltale for overtrædelse av antitrustloven ved at slaa sig sammen om at forhøie kjødværdierne, har dog ikke virket nedadgaande paa markedet, tvertom er prisen for svin den 1. mars d. a. steget til \$ 10.00 à \$ 10.25 pr. 100 pund med

tilsvarende forholdelse av færdige produkter. Prisnoteringerne i Chicago var for:

«Mess Pork» fra \$ 16.45 pr. td. i januar til \$ 25.20 i september, \$ 24.00 ved aarets slut og \$ 25.00 den 1. mars 1910.

«Short Rib Sides» fra \$ 7.87½ pr. 100 pund i januar til \$ 12.37½ i midten av december, \$ 11.50 ved aarets slut og \$ 12.50 à 13.00 den 1. mars 1910.

Smult fra \$ 9.40 pr. 100 pund til \$ 13.75 i midten av december, \$ 12.25 ved aarets slut og \$ 13.35 den 1. mars 1910.

«Mess Beef» varierte i New York mellem \$ 11.00 og 13.50 pr. td. og er steget fra \$ 12.00 à 13.00 i januar d. a. til \$ 13.00 à 13.50 den 1. mars. Der utførtes:

	1909.		1908.	
	Millioner		Millioner	
	pund.	doll.	pund.	doll.
Oksekjød, saltet . .	43.6	3.3	43.9	3.3
» hermetisk . . .	16.6	1.8	17.5	1.9
» fersk	93.7	9.6	156.1	16.0
Svinekjød:				
«Bacon»	212.6	23.3	264.8	27.8
Skinke etc.	195.8	21.9	220.8	24.4
Saltet.	46.8	4.5	100.3	8.6
Smult	458.3	48.8	581.9	53.6
Oleoölje.	161.3	17.4	195.2	19.1
Andre produkter . .		22.7		21.6
Ialt . .	153.3		176.3	

Huder og skind. I de senere aar har fabrikan-
tionen av lær og lærvarer overfløiet staternes pro-
duktion av huder saa betydelig, at denne nu dækker
blot 40 % av lærindustriens behov. Lærfabrikanterne
forlangte derfor ved den nylig skedde toldrevision,
at tolden paa huder, 15 % ad valorem, skulde sløifes,
hvilket det ogsaa lykkedes dem at faa sat gjennem
tiltrods for indvendinger fra kjødtrusten, som nemlig
ogsaa dominerte hudemarkedet. Det berettes, at trusten
derpaa optraadte som kjøper paa de utenlandske
markeder for fremdeles at kunne kontrollere mar-
kedet her. Hvad enten dette nu forholder sig saa
eller ei, foraarsaket idetmindste hverken toldfriheten
eller den derav følgende overordentlig store indførsel
av huder og skind nogen nedgang i priserne; tvert-
imot steg de 10 à 15 % fra august til slutten av
december, efter hvilken tid de dog er gaat hurtig
ned 2 til 3 cents pr. pund.

Der notertes for:

	«Packer native»		«Packer branded»	Kalve- skind.
	«steers»	«cows»	«cows»	No. 1.
1. januar 1909	16	13½	13	18 à 20
31. decbr. 1909	17¾	16¼	14½	24 - 25
1. mars 1910	14 à 14½	13¼	12	22 - 23

Lær. Prisen paa lær steg i forbindelse med
hudepriserne ca. 2 cents for «hemlock» og «union»
saalelær, 3 cents for «oak» saalelær og op til 5 og
7 cents for forskjellige andre lærsorter. Export-
markedet var flaut til i oktober, da der indløp be-
tydelige ordres paa saalelær fra England. Som følge
av toldnedsættelsen fra 20 til 5 % for saalelær er
der begyndt indførsel hertil av denne artikel, hvorav
der berettes at ha været en mindre beholdning ved
utgangen av 1909.

Der notertes for:

Saalelær:

	Hemlock.	Union light weight.	Belting Butts light weight.
	No. 3	Cents pr. pd.	No. 1
1. januar 1909	22	35	13
31. decbr. 1909	24	36	50

Garverne forsøker at opretholde lærpriserne paa
grund av de høie priser, de har betalt for sine hu-
der, mens lærvarefabrikanterne indskrænker sine ind-
kjøp i forventning om, at det nedadgaende lær-
marked skal ha en tilsvarende indvirkning paa lær-
priserne.

Der indførtes av skind og huder:

	1909.		1908.	
	Millioner		Millioner	
	pund.	doll.	pund.	doll.
Kalveskind	47.0	12.2		
Gjeteskind	115.6	29.8	75.9	18.8
Okse- og kohuder .	279.1	38.2	138.0	16.3
Hestehuder	11.2	2.0		
Faareskind	63.6	10.6	20.1	3.4
Andre	56.5	10.9	94.5	19.1
Ialt . .	573.0	103.7	328.5	57.6

Der utførtes av lær:

	1909.		1908	
	Millioner		Millioner	
	pund.	doll.	pund.	doll.
Saalelær	32.5	7.0	31.9	6.4
Overlær		23.9		19.9
Andet		2.2		2.0
Ialt . .	33.1		28.3	
Skotøi		11.4		10.0

Petroleum. Produksjonen anslaaes til 178 mill.
tdr., mot 179½ mill. tdr. det næstforegaaende aar,
en mindre nedgang i produksjonen end ventet i be-
tragtning av den store beholdning, som var over-
liggende fra 1908. Som følge av sidstnevnte aars
overproduksjon begyndte prisen for «crude» at gaa
ned i de østlige oljefelter tidlig i mai, og den ved-
blev at være nedadgaende til aarets slut. Penn-
sylvania «crude» faldt saaledes fra \$ 1.78 pr. td.
den 1. mai til \$ 1.43 i december, Lima «crude» fra
\$ 1.04 til 60 cents og Oklahoma fra 41 til 35 cents.
I motsetning til østen producerte Kalifornien 8¼
mill. tdr. mere end i 1908; Kaliforniaoljen brukes til
brændstof paa jernbaner og dampskibe og finder
stadig større anvendelse for dette øiemed paa vest-
kysten og nærliggende fremmede markeder. Derimot
har produksjonen av denne sort olje avtat i Texas
og Louisiana fra 17¼ mill. tønder i 1908 til ca. 13.2
mill. tønder i 1909.

Som følge av skarp konkurrence fra utenlandske
producenter paa visse fremmede markeder blev ut-
førslen av lysolje 83 mill. gall. mindre end i 1908.
Prisen faldt ogsaa fra \$ 5.00 in bulk og \$ 8.50 pr.
td. i januar for «Standard White, 110 test», til \$ 4.55
og \$ 8.05 i december og fra henholdsvis \$ 6.50 og
\$ 10.00 til \$ 6.05 og \$ 9.55 i samme tidsrum for
«Water White, 150 test». Derimot var baade for-
bruket og utførslen av nafta større som følge av
sammes tiltagende anvendelse for motordrift; prisen
faldt dog for «auto-nafta» fra 14 cents i januar til
12¾ cents i april og for 86° gasolin i samme tid
fra 23 til 21¾ cents; den steg atter i juli til hen-
holdsvis 13¾ og 22¾ cents, hvilke priser vedvarte
til aarets slutning.

Utførslen beløp sig til:

	1909.		1908.	
	Gall.	Doll.	Gall.	Doll.
Lysolje	1 046 401 072	67 814 406	1 129 004 833	75 988 256
«Lubricating»	161 639 609	20 016 107	147 769 624	18 971 436
Nafta	68 758 675	5 799 994	43 889 844	4 642 551
«Crude»	186 305 442	6 567 749	149 190 017	6 519 849
«Residuum»	107 998 575	3 640 334	77 551 683	2 793 363
Ialt	1 571 103 373	103 838 590	1 547 402 601	108 815 455

Jern og staal. Skjønt de krisen paafølgende mislige forhold bevirket en indskrænkning i produktionen av rujern fra 25 $\frac{3}{4}$ mill. tons i 1907 til 16 mill. tons i 1908, hadde U. S. Steel Corporation insisteret paa en vedlikeholdelse av de i slutten av 1907 gjældende priser paa staaiprodukter, indtil den vedvarende flauhet som følge av uteblivende bestillinger bevæget kompaniet til i februar at imøtekomme de uavhengige fabrikanters forlangende om prisnedssettelse. Den 18. til 22. februar reducirtes derfor prisen paa stangstaal \$ 4.00 pr. ton, «shapes» \$ 6.00, staalrør \$ 9.50 og plater \$ 4.00 à 5.00 pr. ton. Den 1. mai nedsattes endvidere prisen paa spiker \$ 7 pr. ton, staaaltraad \$ 8 og gjærdeetraad \$ 10.

Store bestillinger begyndte derpaa øieblikkelig at strømme ind, saa at priserne atter begyndte at stige allerede i mai, indtil de for enkelte produkter ved aarets slut naadde op til \$ 1 à 2 pr. ton under de før prisreduktionen gjældende værdier, medens andre stod høiere i december end i januar. Som følge av prisnedssettelse kom jern- og staailverkerne efterhaanden atter i stedse større aktivitet, saa at mere end 90 % av smelteovnene var i virksomhet ved aarets slut, og produktionen av rujern naadde op til 25 795 471 tons, 11 000 tons mere end i 1907, som hittil hadde været det største jernproduktionsaar.

Prisnoteringerne ved aarets begyndelse og slutning var i Pittsburg:

	Bessemer:		Stang-	Tank-	Sheets.	«Struc-
	«Pig».	«Billets».	staal.	plater.	No. 28.	tural
	Dollars	pr. ton.		Cent pr. pund.		Shapes».
1. januar 1909.	\$ 17.40	25	1.40	1.60	2.50	1.60
31. decbr. »	» 19.50	27.50	1.50	1.55	2.40	1.55
1. mars 1910.	» 18.90	27.50	1.50	1.55	2.40	1.55

Jernbaneskiner undergik ingen stor forandring i pris. For «Standard rails» forblev prisen uforandret, \$ 28 pr. ton f. o. b. fra staailverkerne.

Reduktionen av tolden paa jernmalm fra 40 til 15 cents pr. ton og paa rujern fra \$ 4.00 til \$ 2.50 pr. ton har bevirket en foreket indførsel av næsten 1 mill. tons jernmalm og 82 000 tons rujern. Der skal være kontraheret for 300 000 tons Gellivara og Kirunavaara malm for leverance i Philadelphia i 1910, avskibning dels fra Luleå og dels via Narvik. Der indførtes 1 696 411 tons jernmalm, værd \$ 4 630 000, og 174 988 tons rujern, værd \$ 5 057 039, mot henholdsvis 776 898 tons, værd \$ 2 224 248 og 92 202 tons, værd \$ 2 886 339, i 1908. Totalutførslen av jern og staal og varer derav beløp sig til 157 $\frac{1}{2}$ mill. dollars, mot 151 mill. doll. i 1908 og 197 mill. i 1907. Nedgangen i utførslen fra 1907 falder hovedsagelig paa maskineri.

U. S. Steel Corporation beretter, at dets exportpriser var 7.8 % lavere og dets indenlandske priser 14.6 % lavere i 1909 end i 1908, og at det den 1. januar d. a. hadde bestillinger for forskjellige slags produkter til et beløp av 6 353.34 tons, hvorav 426 603 tons for export. Kompaniet beskjæftiget 195 500 mand i 1909, mot 165 211 i 1908.

Kobberproduksjonen i de Forenede Stater opgives til 1 098 $\frac{1}{4}$ mill. pund, mot 948 mill. pund i 1908. Der indførtes (hovedsagelig fra Kanada, Mexiko og Kuba) 81.4 mill. pund, værd 9.1 mill. dollars, mot 56.7 mill. pund, værd 6.9 mill. doll. i 1908.

Av raffineret kobber produceres 1 410 mill. pund, mot 1 153 mill. pund i 1908. Der utførtes 13.4 mill. pund malm, værd 1.3 mill. doll., og

682.8 mill. pund halvforarbeidet, værd 89.4 mill. doll., mot 14.1 mill. pund malm og 661.9 pund halvforarbeidet, værd tilsammen 88.6 mill. doll., i 1908. Skjønt forbruket av kobber tiltar stadig har det ikke holdt skridt med den forøkede produktion, hvorfor prisen har holdt sig omtrent paa samme lave trin som i 1908. Den høieste pris for «electrolytic» var 14 $\frac{3}{8}$ cents pr. pund i januar; den laveste 12 $\frac{3}{8}$ cents i februar; ved aarets slutning notertes 13 $\frac{3}{8}$ à 13 $\frac{3}{4}$ og den 1. mars 1910 13 $\frac{1}{2}$ cents med nedadgaende tendens.

Beholdningen av kobber i de Forenede Stater angives den 1. januar d. a. til 141.8 mill. pund, mot 168 mill. pund den 1. januar 1908, og den 1. mars d. a. til 107.2 mill. pund, mot 173.3 mill. pund den 1. mars 1908.

Skibsfarten paa Nome. Fra vicekonsulen i Nome, Alaska, er der efter beretningens utarbeidelse indkommet følgende opgave over skibsfarten paa denne havn i 1909:

Antallet av fartoier ankomne fra fremmede havne til Nome i aaret 1909 var:

Norske	3
Amerikanske	25
Britiske	4

Tilsammen 32 (alle dampskibe)

De norske fartoier, som alle indklarerte fra Vladivostok, var d./s. «Transit», 1 178 tons og d./s. «Varg», 874 tons. «Varg» indklarerte 2 gange.

Der var ingen forandringer i besætningen paa de norske fartoier.

Turkestan.

Utdrag av indberetning fra vicekonsul E. A. Biering, Baku.

(Befolkning. — Klima. — Landbruk. — Frugt- og vinavl. — Bomuld. — Grønsaker. — Skogbruk. — Kvægavl. — Bergverksdrift. — Industri. — Handel.)

Turkestans generalguvernement består av 5 kredser og har et samlet flateindhold av 1 616 158 kvadratverst = 168 080 450 dessjatin. Kun en forholdsvis ringe del av dette omraade er bebodd; under dyrkning er endog kun 3.9 % av landet, medens det øvrige store omraade, med undtagelse av noget skog og naturlig eng, mest består av sand- og saltstepper uten vand, næsten utilgjengelige fjeldaler og styrtninger, udyrkede og næsten ubebodde.

Befolkningen i Russisk Turkestan tilhører 3 forskjellige racer: den kaukasiske, repræsenteret av russere, tyskere, polakker og forøvrig alle europæiske nationer og ariske folkeslag, ssarter, tadshiker, zigeunere og indiere; den mongolske av usbeker, kirgisere og tartarer; den semitiske av jøder — russiske og indfødte. Den samlede folkemængde er ca. 6¼ million.

Klimatet er paa grund av den store avstand fra aapent hav et indlandsklima. Heten stiger i sommertiden til 50—55°, medens gjennomsnittstemperaturen i januar er ÷ 2.5°. Forskjellen i temperatur mellom solskin og skygge er ganske overordentlig stor: ved Karakulsjøen har man saaledes i mars maaned iagttat ÷ 15° i skyggen med samtidig + 23° i solen! Landet falder dog med hensyn til klima i to dele. Den Ssemiretshinske og den østlige del av den Ssy-Darinske kreds har et ubetinget indlandsklima med varm sommer og kald, langvarig vinter; nedbøren muliggjør dyrkning uten kunstig vanding; her modner sommeræbler, men vindrue- og bomuldsdyrkning lykkes ikke. Den vestlige del av den Ssy-Darinske kreds, Ssamarkander-, Terghaner- og den Transkaspiske kreds har derimot et kontinental-subtropisk klima med en lang, het sommer og kort, middelskold vinter, — et klima for vindrue- og bomuldsdyrkning; dog kan intet dyrkes her uten kunstig vanding, og de bebodde egne er gjennomtrukket av et stort net vandingskanaler.

Landbruk. Den del av landet, der overhovedet er under dyrkning, utgjør som ovenfor nævnt ikke fuldt 4 % av det samlede flateindhold. Det bebodde areal utgjorde i 1908, de store beite- og skogstrækninger ikke medregnet, ca. 3 024 000 dessjatin kunstig vandet land og 513 900 dessjatin uten kunstig vanding. Den egentlige kornhøst paa 2 668 641 dessjatin vandet land var i 1908 117 315 000 pud og paa de 513 900 dessjatin uten kunstig vanding 20 550 000 pud, altsaa en samlet høst av 137 865 000 pud. Takket være den gode høst i aarene 1906 og 1907 har der siden 1907 fundet en betydelig export av korn sted til Rusland, medens landet indtil 1907 pleiet at indføre optil 1 mill. pud korn fra Kaukasus og Europæisk Rusland.

I Turkestan dyrkes: hvete og byg (vinter- og vaarsæd), ris, hirse, spelt, boghvene, tyrkisk hvete, erter, linser, bønner, dshugura, havre, poteter etc.; lin, hamp, sesam, solsikker, saflor (carthamus tinctorius), sennep, bomuld, tobak, luzerne, kløver etc.

Trods den frugtbare jordbund staar landbruket paa langt nær ikke saa høit, som det kunde og burde. Jordbunden her, «guljord», kommer jo i frugtbarhet næst efter de berømte Nilslandstriker i Nedre-Egypten. Hovedaarsaken til landbrukets overordentlig lave kulturstandpunkt her er at søke i den pri-

mitive bearbeidelse av markerne med redskaper av ældgammel oprindelse og næsten helt uten anvendelse av gjødningsmidler.

I de senere aar kan man merke en viss trang til anskaffelse av forbedrede landbruksredskaper. Som følge herav finder man ogsaa forskjellige steder lagre av landbruksredskaper og -maskiner, som mangededs finder god avsetning; særlig sælges ljaarer (østerriksk fabrikat), ploger (tyske) og indhøstningsmaskiner (amerikanske). De russiske indflyttere er de viktigste kjøpere, de indfødte stiller sig endnu temmelig skeptisk overfor disse «nye» redskaper.

Frugtavlen har i lange tider med forkjærlighet været drevet av de indfødte. Der har hittil fortrinnsvis været dyrket stenfrugt (aprikoser, ferskener etc.), og først i den senere tid, efterat haveprodukter i enkelte egne av Turkestan, navnlig i Taschkent-gebetet, er gaat over til at bli en handelsvare, er de indfødte begyndt at dyrke salgbare sorter av æbler og pærer. Her dyrkes æbler, pærer, aprikoser, ferskener, plommer, kirsebær (sure og søte glas-), mandler, hasselnøtter, vindruer etc. At frugtavlen her har en glimrende fremtid for sig med en betydelig export til Europæisk Rusland og Sibirien bekræftes ved forskjellige omstændigheter: den hurtighet, hvormed frugtplantningerne utvides, frugtens fortreffelige kvalitet, den store variation i frugtsorter og de forskjellige sorters forskjellige modningstid.

Vinavlen er i Turkestan av ældgammel oprindelse. Det var dog først efter Ruslands besættelse av landet, at vinavlen kom i opsving. Hovedmassen av druehøsten forbrukes paa stedet i frisk eller tørret tilstand (kischnusch). Utførsel av friske vindruer begyndte først med Taschkent-jernbanens aapning. Til vinproduktion anvendes aarlig 0,8—1 mill. pud druer, der gir 400 000—500 000 maal vin. Hovedmassen av vinen forbrukes inden landet.

Bomuld. De gunstige klimatiske forholde: varme, luftens fugtighet, ikke sterk vind, samt kunstig vanding etc. gjør det mulig i næsten hele Turkestan at producere værdifuld bomuld. Utførslen av rensset og presset bomuld pr. centralasiatisk jernbane var i 1908 8 037 484 pud; samme aar utførtes pr. den centralasiatiske jernbane 374 239 pud bomuldsfrøolje og 855 348 pud bomuldsfrøkaker; pr. Taschkent-banen utførtes i 1908 584 004 pud. Med en gjennomsnittsværdi for bomuld av 10 rubler pr. pud blir værdien av utførslen til Europæisk Rusland i 1908 med et rundt tal 80 millioner rubler.

Grønsaker dyrkes i stadig større utstrækning i generalguvernementet. Der dyrkes sukkermeloner, vandmeloner, agurker, græskar, gulerøtter, løk, røddikker, tomater, rød pepper, dild, bønner etc. Særlig dyrkes i stor utstrækning sukkermeloner, der spiller en fremtrædende rolle i de indfødtes husholdning; almindelig yndet er Tschardschuer-sukker-melonen.

Skogdrift. Turkestans skoge er ikke alene ikke parcelleret, men de er ikke engang utforsket og opmaalt, saa at det end ikke er mulig noiaagtig at angi deres samlede flateindhold. Stepperne er fuldstændig skogbare; skogen i fjeldegne består væsentlig av sadeltrær, gran, birk, vildæbletrær, valnøtter, plataner (platanus orientalis), pistacier (pistacia vera), poppel, pil etc.

Utnyttelsen av skogene er endnu av en fuldstændig uregelmæssig karakter, hvilket virker meget uheldig saavel paa kronens indtægter som paa befolkningens interesser. Med en vel organiseret utnyttelse kunde kronen regne paa en indtægt, der turde beløpe sig til flere millioner aarlig.

Kvægavl har været og er endnu — 70 % av befolkningen er nomader — av væsentlig betydning. De vidtstrakte vandfattige, sandede græsstepper, de ved vintertid næsten utilgængelige fjeldbeiter har tvunget indbyggerne til nomadeliv og fædrift. Nomadelivet har naturligvis ogsaa sat sit stempel paa fædriften. Nomaderne trængte først og fremst trækdyr til sine reiser, følgelig blev hesten og kamelen de vigtigste husdyr. Faareavl er ogsaa en hovedfaktor i nomadernes liv; faaret gir uld til klær, tæpper etc., kød, fett, melk, skind og pelsverk. Her findes de bekjendte persianer-faar og verdens bedste faarekjød. Faarekjød er det vigtigste næringsmiddel av kjød. To tredjedele av den samlede husdyrbestand er faar.

Bergverksdrift. Turkestans mineralrigdom er av meget forskjellig art, men desværre kun udforsket i store træk. Der findes naftakilder, stenkul, salt, guld, kobber, bly, sølv, svovl, turkiser, lasursten, glaubersalt etc., etc. Av de her nævnte mineraler utnyttes navnlig stenkul, nafta og kobber; av stenkul er der saaledes utvundet lige til 2 300 000 pud; kobberutvinning foregaar paa to steder. Av salt blev utvundet 4—5 mill. pud. Naftaindustrien er av ganske ny dato. — Turkestans naturrigdomme er store; men der mangler initiativ og kapital.

Industri. Endskjønt landet burde kunne besitte blomstrende handel og rik fabriksvirksomhet, ser det dog meget bedrøvelig ut hermed. Noagtige talopgaver er ikke at opdrive. Man regner, at der er ca. 600 fabriksforetagender (Transkaspian ikke medregnet) med 15 570 arbeidere og en samlet omsætning av 100 mill. rubler.

Handel. Omfanget av landets handel er vanskelig at beregne. Tar man som maalestok Taschkent—Orenburg og den centralasiatiske jernbanes aarlige avregninger samt kameralkontorets, vil man kanske faa et noksaa nøiagtig billede av Turkestans handel. Efter de nævnte kilder utgjør handelsomsætningen for 1908 320.5 millioner, hvorav falder 140.5 millioner paa utførslen av turkestanke produkter til Europæisk Rusland og 180 millioner paa indførsel til Turkestan fra Europæisk Rusland, naturligvis væsentlig produkter av russisk oprindelse. Færdigarbeidede varer av egen produktion har Turkestan ikke, alle Europæisk Ruslands fabrikater maa indføres saavel hertil som til Chiwa og Buchara: manufaktur-, kolonial- og galanterivarer, sukker, jern og staal, mens Turkestan paa den anden side sender sine raaproducter til russiske og utenlandske markeder: bomuld, korn, skind, lær, uld, haar, frisk og tørret frugt, raasilke, fisk etc.

Export. De vigtigste exportartikler var i 1908:

	Pud.		Pud.
Bomuld . . .	8 621 500	Tæpper . . .	34 800
Korn . . .	4 870 400	Frisk frugt . .	54 900
Oljekaker . .	855 300	Tørret frugt . .	814 800
Bomuldsfrøolje	374 200	Friske vindruer	15 000
Fisk . . .	918 500	(mot 59 600 i 1907).	
Ubearbeidet lær	227 300	Tørrede vindruer	898 200
Bearbeidet lær	18 400	Silkekokoner . .	86 000
Faareuld . . .	602 200		
Kamelhaar . .	63 200		
Hestehaar . .	3 400		
Faare- og lammeskind	314 400	Vin . . .	94 100
Filt . . .	25 300	Brændevin . .	11 800
Persianer (smaa lammeskind)	55 100	Faar . . .	18 861
		Storfæ . . .	901

Import. De vigtigste importartikler var i 1908:

	Pud.
Manufakturvarer	2 087 000
Sukker (raffinade og farin)	2 076 700
The (sort og grøn)	633 500
Jern, staal og jern- og staalartikler	1 228 400
Trælast og trævarer	1 938 000
Hvete, mel etc.	1 556 200
Nafta	1 500 000

Skibsfarten paa Kuba.

Indberetning fra minister *J. Brunchorst*, Havana.

Til nedenstaaende havne paa Kuba, hvor Norge i 1909 har været konsulært repræsenteret, opgives ankommet følgende antal norske fartøier;

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Havana	203	277 585	6	6 360
Baracoa	43	31 496	0	0
Sagua la Gr.	37	52 051	0	0
Sta Cruz d. S.	3	5 394	16	10 542
Matanzas	50	68 722	0	0
Cardenas	54	72 865	0	0
Santiago de C.	102	151 220	2	2 294
Cienfuegos	48	68 085	0	0
I alt	540	727 418	24	19 196

Det samlede antal skibe for Kubas vedkommende skulde efter disse opgaver for aaret 1909 være 5 64 med en samlet nettotonnage av 746 614 tons.

Sammenlignet med opgaven for 1908 er der nogen nedgang i saavel antal som tonnage.

Efter den beretning om den samlede norske skibsfart, som indeholdes i skibsfartsopgaverne for 1908, har man grund til at gaa ut fra, at omkring 300 norske fartøier med en tonnage av omkring 200 000 tons i 1909 har anløpet havne, hvor Norge ikke er konsulært repræsenteret.

Skibsfarten paa Mexiko i 1909.

Indberetning fra minister *J. Brunchorst*, Havana.

Til følgende steder i Mexiko, hvor Norge er konsulært repræsenteret, er der i 1909 ankommet følgende antal norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Tampico . . .	76	106 512	—	—	76	106 512
Veracruz . . .	68	85 539	1	592	69	86 631
Isla d. Carmen	5	6 641	19	6 641	24	13 316
Frontera . . .	1	366	—	—	1	366
Salina Cruz . .	4	3 802	—	—	3	3 802
Campeche . . .	12	10 458	8	3 924	20	14 382

Fra endel vicekonsulater mangler opgave.

Indhold:

Amerikas Forenede Stater s. 65. — Skibsfarten paa Kuba s. 80. — Skibsfarten paa Mexiko s. 80. — Turkestan s. 79.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 6.

Maanedsutgaven.

Juni 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Danmark.

Aarsberetning for 1909 fra minister *F. Hagerup*,
Kjøbenhavn.

(Skibsfart. — Høsten i 1909. — Aalborg: Skibsfart; fiskerier; havneforhold. — Aarhus: Skibsfart; handelsomsætningen med Norge. — Esbjerg: Skibsfart; fiskeri; handelen med Norge. — Faxe: Skibsfart; havneforhold. — Fredericia: Skibsfart; handelen med Norge. — Frederikshavn: Skibsfart; handelen med Norge; havneforhold. — Helsingør: Skibsfart; fiskeri; handelen med Norge. — Holbæk: Handel og skibsfart. — Horsens: Skibsfart; handelen med Norge. — Kolding: Skibsfart; import fra Norge. — Korsør: Skibsfart; havneforhold; import fra Norge. — Lemvig: Skibsfart; import fra Norge. — Mariager: Skibsfart. — Nakskov: Skibsfart; import fra Norge.

— Nykjøbing, F.: Skibsfart; handelen med Norge. — Odense: Skibsfart; import fra Norge; handelen og skibsfarten paa Assens, Bogense, Kjerterminde og Middelfart. — Randers: Skibsfart; import fra Norge. — Rønne: Skibsfart. — Svendborg: Skibsfart; import fra Norge. — Thisted: Skibsfart; handelen med Norge. — Thorshavn: Skibsfart; fiskerier; hvalfangst; dampskibslinjer; fyrbelysning.)

Den norske skibsfart. Til det legationen direkte underliggende konsulatdistrikt, Danmark med undtagelse av Kjøbenhavn — og fraregnet Island —, er i aaret 1909 ifølge de av vicekonsulerne meddelte opgaver ankommet 1 617 norske skibe med en samlet drægtighed av 528 427 tons. Herav var 412 skibe, drægtige 37 757 tons, seilskibe og 1 205 skibe, drægtige 490 670 tons, dampskibe.

Til følgende havne, i hvilke Norge er konsulært repræsenteret, er samme aar ankommet av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Drægtighed	Antal.	Drægtighed.	Antal.	Drægtighed.
Aalborg	65	47 386	70	3 024	135	50 410
Aarhus	41	21 920	16	2 104	57	24 024
Esbjerg	29	18 867	18	1 169	47	20 036
Faxe	13	3 079	4	515	17	3 594
Fredericia	8	3 430	—	—	8	3 430
Frederikshavn	542	174 991	67	3 589	609	178 580
Helsingør	30	13 664	3	3 288	33	16 952
Holbæk	12	3 447	3	221	15	3 668
Horsens	32	14 215	3	702	35	14 917
Kolding	8	3 092	3	396	11	3 488
Korsør	25	12 697	2	191	27	12 888
Lemvig	16	4 077	36	1 011	52	5 088
Mariager	31	12 837	6	1 296	37	14 133
Nakskov	23	9 060	1	94	24	9 154
Nykjøbing	18	10 972	15	1 099	33	12 071
Odense	46	25 135	11	3 604	57	28 739
Randers	22	13 943	8	315	30	14 258
Rønne	10	3 200	8	1 292	18	4 492
Svendborg	28	14 535	7	2 454	35	16 989
Thisted	19	4 903	19	576	38	5 479
Thorshavn	68	25 795	10	1 645	78	27 440
Ialt	1 086	441 245	310	28 585	1 396	469 830

Til havne inden det legationen direkte underlagte konsulatdistrikt (Danmark med undtagelse av Kjøbenhavn), i hvilke Norge er konsulært repræsenteret, ankom altsaa i 1909 ifølge foranstaaende opgave 1 396 norske fartøier med en samlet drægtighed av 469 830 tons. Heri er ikke medregnet den norske skibsfart paa Island.

Til samtlige havne inden distriktet (altsaa iberegnet dem, hvor Norge ikke har konsulær repræsentation) ankom i 1909 1 617 norske fartøier dr. tilsammen 528 038 tons. Naar hertil lægges de til Kjøbenhavn ankomne 331 fartøier, drægtige 158 988

tons, utgjør det samlede antal av de til hele Danmark (med undtagelse av Island) i 1909 ankomne norske skibe 1 948 med en drægtighed av 687 415 tons. Herav falder 1 500 skibe og 641 817 tons paa dampskibene og de resterende 448 skibe og 45 598 tons paa seilskibene. Den i 1908 stedfundne opgang i den norske skibsfart paa Danmark viser sig altsaa at være fortsat i 1909 med ca. 100 skibe og omkring 80 000 tons, der udelukkende falder paa dampskibe, idet seilskibene stadig viser tilbakegang.

Man vil imidlertid paany fæste opmerksomheten ved, at de anførte tal ikke kan gjøre krav paa paa-

lidelighed. Den norske skibsfart paa Danmark er uten tvil noget større, end de fra konsulatene indkomne opgaver utviser.

Danmarks høst. Værdien av Danmarks høst i 1909 er opgjort til 552 mill. kr. Denne værdi omfatter værdien av sædavgroderne kjerneutbytte (237 mill. kr.), rotfrugtavgroderne (151 mill. kr.), aker- og enghø (84 mill. kr.) og samtlige halmavgroder (80 mill. kr.). Den samlede høstværdi fordeler sig med 257 mill. kr. paa øerne og 295 mill. kr. paa Jylland.

Høstens værdi var i 1909 væsentlig lavere end de to foregaaende aar: i 1908 var værdien 587 mill. kr. og i 1907 endog 613 mill. Men iøvrig var høstværdien i 1909 betydelig høiere end noget aar forut for 1907.

Naar den beregnede høstværdi for det sidst forløpne aar var 35 mill. kr. mindre end den beregnede værdi for 1908, skyldes dette overveiende den omstændighet, at sædpriserne (kapiteltaksterne), der er lagt til grund for beregningen, var betydelig lavere i 1909 end det foregaaende aar. Hertil kommer, at rotfrugternes indhold av tørstof (der tages i betragtning ved beregningen av forroernes værdi) gennemgaaende var ikke litet mindre i 1909 end i 1908.

Hvad høstens mængdeutbytte angaar, stiller en sammenligning med 1908 sig noget forskjellig for de enkelte arter avgroder. Av kornavgroderne gav saaledes vintersæden et mindre kjerneutbytte i 1909 end det foregaaende aar, medens det motsatte var tilfældet for vaarsædens vedkommende. Av rotfrugterne gav poteter og gulerøtter mindre i 1909 end i 1908, hvorimot mængdeutbyttet av forroer (runkelroer, kaalroer og turnips) var større end det foregaaende aar, og det samme gjælder sukkerroerne. Endelig fyldte høsten i 1909 betydelig mindre, men halmen adskillig mere end i 1908.

Av de av distriktets vicekonsuler avgivne aarsberetninger for 1909 hitsættes følgende utdrag:

Aalborg. Vicekonsul *Viggo Rützebecks* beretning.

Skibsfart. I 1909 besøktes havnen av 65 norske dampskibe, drægtige 47 386 tons og 70 seilskibe, drægtige 3 024 tons, tilsammen 135 skibe dr. 50 410 tons, mot 112 skibe og 23 855 tons i 1908. Den norske skibsfart paa Aalborg viser altsaa en betydelig opgang.

Den i aarsrapporten for 1908 nævnte dampskibsforbindelse med Norge synes nu at skulle bli til virkelighet, idet Det Forenede Dampskibsselskab har befragtet en norsk damper, som fra februar maanedes begyndelse er sat i fart paa ruten Aalborg—Østnorge. Hvis forsøket lykkes, er det hensigten at etablere regelmæssig fart hver 14. dag.

Om fiskeriet paa Limfjorden i avvigte aar kan berettes, at indtægten derav er gaat betydelig tilbake i sammenligning med aaret 1908. Efter hvad den biologiske stations forstander beretter, har der været betydelig mindre fangst av næsten alle slags fisk i danske farvande, særlig av aal, hvilket efter forstanderens mening staar i forbindelse med den kolde sommer, der ikke gav saa rikelig næring, at fiskene kunde vokse hurtig nok op. Resultatet av rødspætteutplantningen i Limfjorden var desuagtet bedre end nogensinde før. Østersfiskeriet har omtrønt været normalt; der er fisket ca. 1½ million østers; næste sæson, naar nye forpagtere (i september) overtar fiskeriet, blir det antagelig meget større; de nye forpagtere mener at kunne fiske og avsætte ca. 4 mill. østers, og prisen maa ifølge den nye kontrakt

ikke overstige 14 øre, medens den nuværende er 22 øre pr. stk.

Utbyttet av de forskjellige slags fiskerier i Limfjorden — undtagen østersfisket — har i 1909 utgjort kr. 1 336 000, hvilket er 350 000 kr. mindre end i 1908.

Under 29. januar d. a. fandt vicekonsulatet sig foranlediget til at indberette til utenriksdepartementet angaaende en tilsanding av farvandet vest for Løgstør, saaledes at vanddybden pludselig forandredes fra over 14 fot (officielt 13 fot) til høist 10 fot; endnu er der ikke raadet bod derpaa, og der vil formentlig hengaa et par maaneder, før de 13 fot igjen er tilveiebragt, og flere maaneder, før den gamle tilstand er etableret, og da det vites, at en stor del norske skibe aarlig er anbragt i fart til og fra de vestlige fjordbyer, anbefales stor forsigtighet med fragtslutninger dertil; navnlig bør rederne altid sikre sig fri lægtring, og lossedagene regnes fra ankomsten til det sted, hvor lægtring er nødvendig. En saadan forholdsregel vil være fornøden, hvis skibssederne ikke skal utsætte sig for store tap, da man nu har erfaring for, hvor let det utdypede løp kan tilsandes. Det kan samtidig meddeles, at der med hensyn til seilløpet Hals—Aalborg og videre til Løgstør intet er at bemerke; det er i bedste orden, og der er intet at befrygte.

Aarhus. Vicekonsul *C. G. Hansens* beretning.

Skibsfart. I beretningsaaret ankom til havnen 16 norske seilskibe, drægtige 2 104 tons, og 41 norske dampskibe, drægtige 21 920 tons, eller tilsammen 57 skibe, drægtige 24 024 tons, mot 40 skibe og 22 661 tons i 1908. Altsaa en opgang av 1 skib og 1 363 tons.

Import og export. Av norske varer indførtes:

Sild, salt	62 650 kg.
Anden saltet fisk	7 725 »
Rensdyrkjød	2 840 »
Vildt	1 347 »
Eddike	533 »
Ekstrakter og essenser	108 »
Maskiner	1 490 »
Svovlkis	1 745 150 »
Jernsøm	25 050 »
Galanterivarer	1 061 »
Jernvarer	2 170 »
Metalvarer	375 »
Ost	155 »
Papir	15 770 »
Hermetisk lukkede spisevarer	1 450 »
Trævarer	570 »
Træløst	206 tons.
Ved	26 favne.

Til Norge utførtes:

Poteter	121 900 kg.
-------------------	-------------

Esbjerg. Vicekonsul *Thorvald Møllers* beretning.

Skibsfart. Havnen besøktes i 1909 av 29 norske dampskibe, drægtige 18 867 tons, og 18 seilskibe, drægtige 1 169 tons, eller tilsammen 47 skibe og 20 036 tons, mot 43 skibe og 13 499 tons i 1908. Den norske skibsfart paa Esbjerg viser stadig opgang.

Beretningsaaret bragte gennemgaaende nedgang for erhvervslivet, dog ikke i særlig grad, men 1909 blev et merkeaar for Esbjerg ved den voldsomme stormflod, der hjemsøkte byen og omegnen den 3. december, og hvorved betydelige værdier gik tapt, navnlig paa havnen.

Fiskeriet har igjen været mindre godt som følge av uheldig sommer- og efteraarsfiske. Bruttoind-

tægten har været kr. 1 136 298, mot kr. 1 174 276 i 1908, altsaa en nedgang paa omkring kr. 38 000. Sildefisket i Atlanterhavet har ogsaa været uheldig.

Fiskerflaaten. Værdien av fartoier med redskaper og joller (inklusive 6 trawlere, der fisker fra England) andrager til ca. 1 985 700 kr. (kuttere og joller med redskaper ca. 1 450 000 kr.)

Fiskeeksporten. Med ruteskibene til engelske havne er der utført ca. 2 300 000 pd. fersk fisk, hvorav 1 568 941 pd. levende aal til værdi kr. 563 776. Til Esbjerg indførtes i aarets løp fra England ca. 48 000 pd. fersk sild og makrel til røkning.

Esbjergs havn. Planen om bygning av den nye havn, saavel trafik- som fiskerihavn, er vedtat av riksdagen, men arbeiderne er endnu ikke paabegyndt, dog menes de at ville bli sat igang iaar.

Import og export. Fra Norge indførtes:

Farvevarer	432 pd.
Saltet fisk	18 190 »
Æbler	588 »
Oljer	10 140 »
Papir	9 668 »
Raffineret salt	180 868 »
Fiskekonserver	448 »
Levende planter	152 »
Ekstræ	55 kbm.
Ved	121 1/2 favne.
Træløst (uforarbejdet)	30 426 kbf.
Kassebord (tilpassede)	235 560 pd.
Propper	80 »
Brosten	1 018 000 »
Is	1 198 880 »

Til Norge utførtes:

Poteter	35 tdr.
-------------------	---------

Av nye varer, der i aarets løp indførtes fra Norge, kan nævnes bord av tilpasset træ til fiskekasser, æbler, levende planter og proppe. Importen av olje fra Norge er tiltat. Brosten og is viser betydelig nedgang i importmængden.

Faxe. Vicekonsul *C. J. Boserups* beretning.

Havnen besøktes i beretningsaaret av 13 norske dampskibe, drægtige 3 079 tons, og 4 seilskibe, drægtige 515 tons, tilsammen 17 skibe og 3 594 tons, mot 13 skibe og 2 191 tons i 1908. Størstedelen av skibene er ankommet i ballast for at laste raa kalksten fra kalkbrænderiet til byerne ved og omkring Kristianiafjorden. Utførslen av kalk til Norge var ca. 11 000 tons.

Selv om havneforholdene langt fra kan kaldes ideelle, holdes dog distriktets havne ved jevnlig utdypninger ved hjælp av muddermaskiner og ved reparationer paa træmaterialet i god og forsvarlig stand.

Fredericia. Vicekonsul *K. C. Blochs* beretning.

Skibsfart. Havnen besøktes i beretningsaaret av 8 norske fartoier med en drægtighet av 3 430 tons — samtlige dampskibe —, mot 19 skibe og 7 573 tons i 1908. Nedgangen i skibsfarten skyldes fornemmelig, at de danske statsbaner i det sydlige Jylland har forsynet sig med tyske kul, der kommer pr. bane, istedetfor som tidligere at bruke engelske kul.

Import. Fra Norge indførtes:

Vildt	303 kg.	Papir	1 509 kg.
Rensdyrkjød	534 »	Fiskekonserver	25 »
Saltet sild	1 852 »	Tapetpapir	135 »
Jernvarer	3 190 »	Uld	5 617 »
Metalvarer	55 »	Pakningsgjenstande	385 »
Bøger	71 »		

Utførsel til Norge fandt ikke sted.

Frederikshavn. Konsul *Chr. Cloos'* beretning.

Skibsfart. Frederikshavn besøktes i beretningsaaret av 542 norske dampskibe, drægtige 174 991 tons, og 67 seilskibe, drægtige 3 589 tons, eller tilsammen 609 skibe og 178 580 tons, mot 629 skibe og 175 812 tons i 1908. Av de ankomne dampskibe er 365 de daglige norske postdampskibe fra Kristianssand.

Bunkerfyldningen i Frederikshavn har i 1909 omfattet 304 dampskibe med en samlet drægtighet av 173 176 tons (d. v. s. 73 skibe og 36 154 tons mindre end i 1908). Efter nationalitet fordeler disse dampskibe sig saaledes: Norske 123, svenske 96, danske 26, tyske 24, engelske 26, russiske 5, belgiske 1, hollandske 2, græske 1.

Vareindførslen fra Norge utgjorde:

Kalksalpeter	kg.	10 900
Fersk fisk	»	1 462 741
Levende hummer	»	552 076
Salt sild	»	139 850
Vildt	»	988
Tyttebær	»	14 100
Hestekosom	»	850
Fiskekonserver	»	6 021
Heste	stkr.	63
Ek	m. ³	143
Brændeved	»	89
Træløst	tons	664
»	m. ³	98
Kli	kg.	50 000

Til Skagen:

Mur- og taksten	stkr.	500 600
Skibsbundfarve	kg.	675
Brændeved	m. ³	267

En fremgang utviser fiskeriprodukternes kvanta (de tilsvarende tal for 1908 angives i parentes), nemlig i tons: fersk fisk 1 462 (1 079), levende hummer 552 (490), saltet sild 139 (50).

Nogenlunde stationær er indførslen av norsk træløst og trævarer. Det samme gjælder de norske teglverksprodukter til Skagen. Saaledes som ogsaa omtalt i konsulatets beretning for 1908 har Skagen betingelser for at bli et stabilt avsætningssted for norsk mursten, da denne vare ved sjøværts tilførsel har gode konkurrencevilkaar mot den indenlandske sten, der tynges av en forholdsvis kostbar landværts transport.

En avgjort nedgang er der i indførslen av norske heste: 1906 484 stkr., 1907 277 stkr., 1908 126 stkr. og 1909 63 stkr. En væsentlig årsak hertil maa, som tidligere anført, søkes i den tiltagende indførsel av islandske heste.

Av *utførselsartiklerne* fra Frederikshavn til Norge frembyder det ferske kjød den største interesse. Denne artikel har i 1909 andraget til 2 447 tons til Kristiania og 304 tons til Kristianssand, ialt 2 751 tons (mot 2 406 tons i 1908). Endvidere er der i 1909 utført til Kristiania 2 151 stkr. levende kvæg (mot 3 520 stkr. i 1908).

Utførslen av heste til Norge har i 1909 kun været ubetydelig.

Frederikshavns havn — der likesom havnene i Helsingør og Esbjerg er statsanlæg, medens trafikhavnene i de danske provinser ellers er kommunale — har i de senere aar lidt under utilstrækkelig bolverksplads. Denne mangel vil dog snart være afhjulpen, idet en nyanlagt kai nærmer sig sin fuld-

endelse. Det tør haabes, at lovgivningsmagten ogsaa i en nær fremtid vil bevilge de fornødne midler til at forøke vandstanden i havnens dybeste del fra de nuværende 7 meter til 8 meter, hvilket antagelig vil kunne udføres for ca. 150 000 kr. Med denne eventualitet for øie er der allerede uddypet til 8 meter ved den forannævnte nye kai, medens der endnu kun findes 7 meter ved den utenfor liggende kai, hvorav nævnte nyanlæg danner fortsættelse.

Samfærdselsforholdene mellem Frederikshavn og Kristiania er ifærd med at undergaa et tilbakeskridt, idet Frederikshavn herefter ikke skal anløpes af de moderne dampskibe «Kong Haakon» og «Dronning Maud», som i de sidste 4 somre 1906—09 har opretholdt forbindelsen to gange ukentlig i hver retning. Det Forenede Dampskibsselskab, som driver ruten, har dog bebudet at ville sætte nogenlunde tidssvarende skibe ind i stedet.

Høist ønskelig vilde det være, om der kunde ske en opgang i passagertrafikken paa den hensigtsmæssige og prisbillige daglig rute, der forbinder Kristiansand med Frederikshavn, hvor skibene korresponderer med tilfredsstillende natto, forsynet med moderne sovevogne. Men betingelsen herfor er, at Sætersdalen gjøres tilgængelig for gennemgaaende trafik, da den nuværende tingenes tilstand ikke tiltrækker turiststrømmen.

Helsingør. Vicekonsul Am. Jensens beretning.

Skibsfart. I aarets løp ankom til Helsingør for losning eller lastning 3 norske seilskibe, drægtige 3 288 tons, og 30 dampskibe, drægtige 13 664 tons, tilsammen 33 skibe med en samlet drægtighed av 16 952 tons. Desuten blev havnen anløpet av 79 norske dampskibe, drægtige 35 269 tons, for indtagning av bunkerul.

Fiskeri. Kvasefisket blev drevet i distriktet med 35 fartøier av 174 mand og gav et udbytte av kr. 97 167.

Sildefisket, hvis samlede udbytte var kr. 61 216, blev drevet av 153 mand med 36 fartøier.

Kystfisket gav et udbytte av kr. 35 953.

Aalefisket, der hovedsagelig drives fra Helsingør og fiskerleierne deromkring, har ydet en indtægt av kr. 61 000, en nedgang sammenlignet med det foregaaende aar paa over kr. 100 000. Aarsaken hertil var de uheldige vindforholde.

Import. I beretningsaaret var de vigtigste indførselsartikler fra Norge:

Fisk, fersk (fra Norge og Sverige) . . .	4 239 167 kg.
» saltet	30 614 »
Ost	9 »
Hermetiske spisevarer	889 »
Søm og spiker	804 »
Grove jernvarer	4 305 »
Taugverk	379 »

Som følge af distriktets beliggenhet umiddelbart op til Sverige og med flere gange daglig dampfergeforbindelse, hvorved selv private personer har let adgang til at gjøre direkte indkjøb av trælast i Sverige og ta den hjem i vognladninger, er handelen med norsk trælast efterhaanden avtat ganske betydelig; der kan dog endnu sælges endel 1" og 1 1/4" > 6" høvede og pløiede bord samt 5/8" > 4" panelbord og 3/4" > 4 1/2" forskallingsbord; desuten vil der sandsynligvis, efterat der fra nytaar er opnaadd overenskomst mellem de danske cementfabrikker, hvilket hadde en betydelig prisforhøielse til følge, kunne avsættes endel norsk cement her i distriktet.

Av metaller har staaletøpegods nogen chance, da norske verker synes at arbeide billig, men distriktet oversvømmes av repræsentanter for tyske staaletverker, medens Norge forholder sig forholdsvis passiv.

Der er i det sidste aar indført endel norske dampspil, der med held synes at kunne ta konkurrencen op med engelske og tyske fabrikata.

Desuten er der nogen avsætning for norske konserver til skibsproviantforretningerne i Helsingør.

Som bevis for, hvilken betydning tyskerne tillægger utsendelsen av handelsreisende, kan anføres, at medens Helsingør i 1909 besøktes av 2 norske, 8 svenske, 10 hollandske, 2 østerrikske, 4 franske og 21 engelske handelsreisende, var antallet av tyske 181.

Holbæk. Vicekonsul C. Petersens beretning.

Skibsfart. I aarets løp ankom til havnen 3 norske seilskibe, drægtige 221 tons, og 12 dampskibe, drægtige 3 447 tons, tilsammen 15 skibe med en drægtighed av 3 668 tons. Sammenlignet med aaret 1908 viser den norske skibsfart paa Holbæk en opgang av 5 skibe og 1 662 tons.

Handel. Norges handel paa distriktet er ikke stor. Handelen med trælast trykkes væsentlig av de finske tilbud, der som regel omfatter rikholdige specifikationer, passende for det danske marked.

Horsens. Vicekonsul H. Jørgensens beretning.

Skibsfart. Til vicekonsulatet anmeldtes i aarets løp 32 dampskibe, drægtige 14 215 tons, og 3 seilskibe, drægtige 702 tons, tilsammen 35 skibe med en drægtighed av 14 917 tons, en ubetydelig nedgang sammenlignet med 1908.

Den i forrige aarsrapport nævnte havneutvidelse i forbindelse med fjordens udybning vil være fuldendt i løpet av vaaren, hvorefter dampskibe med 19 fots dypgaaende (engelsk) skal kunne gaa op langs lossekaierne.

Stavedorrateen er endnu uforandret, men vil sandsynligvis i den nærmeste fremtid bli forhøiet.

Import. Fra Norge er importeret:

Furu og gran	11 115 kbf.
Finere snedkerarbeider	865 kg.
Eketræ	1 365 kbf.
Jernsøm	13 690 kg.
Jernvarer	4 110 »
Færdige maskiner, værdi	4 475 kr.
Tran, olje og vognsmonrelse	41 925 kg.
Pap og papir	14 830 »
Tapeter	1 170 »
Trykte bøger	610 »
Eddikesyre	3 445 »
Lim	370 »
Hermetik	2 305 »
Vildt	955 »
Saltet sild	7 170 »
Tørret fisk	2 805 »
Salt	9 980 »
Chilialspeter	5 450 »

Til Norge eksportertes:

Bøkeved	164 favne.
-------------------	------------

Kolding. Vicekonsul H. Chr. Petersens beretning.

Skibsfart. Havnen besøktes i 1909 av 8 norske dampskibe, drægtige 3 092 tons, og 3 seilskibe, drægtige 396 tons, tilsammen 11 skibe av 3 488 tons drægtighed, mot 20 skibe og 10 843 tons i 1908. Altsaa en meget betydelig nedgang.

Import. Fra Norge indførtes:

Kunstgjødning	5 450 kg.	Uldvarer	30 kg.
Levende aal	62 500 »	Hestekosom	1 147 »
Saltet sild	9 770 »	Pap	505 »
Klipfisk	5 583 »	Papir	483 »
Græsfø	1 295 »	Tran	13 000 »
Vildt	86 »	Eketommer	57.2 kbm.
Lim	1 500 »		

Utførsel til Norge fandt ikke sted.

Korsør. Vicekonsul Vald. Hansens beretning.

Skibsfart. I aarets løp besøktes Korsør av 2 norske seilskibe, drægtige 191 tons, og 25 dampskibe, drægtige 12 697 tons, tilsammen 27 skibe med en drægtighet av 12 888 tons, en ubetydelig opgang sammenlignet med det foregaaende aar.

Import. Fra Norge indførtes:

Pap	28 998 kg.	Spiker	76 kg.
Rensdyrkjød	174 »	Ved	24 favne.
Ansjos	2 569 »		

Korsør havn er nu utdypet til 21 fot og har udmerket bolverksplads, silopakhus med mekanisk losseapparat, samt to mekaniske kulløsningsapparater, saa at losning foregaar hurtig.

Fiskeriet i Storebælt gav daarligere utbytte i beretningsaaret end i 1908. Foruten hvad der blev avsendt til Kjøbenhavns og andre indenrikske pladse, blev der eksporteret betydelige kvanta fersk fisk, navnlig til Tyskland.

Lemvig. Vicekonsul M. Sørensens beretning.

Skibsfart. Der ankom i 1909 16 norske dampskibe, drægtige 4 077 tons, og 36 seilskibe, drægtige 1 011 tons, tilsammen 52 skibe dr. 5 088 tons. I motsætning til de nærmest foregaaende aar viser skibsfarten i 1909 en ikke ganske ubetydelig opgang.

Import. Fra Norge er indført til Ringkjøbing amt:

Vildt	13 kg.	Trælast av	
Saltet sild og		naaletræ	738 tons.
brisling	109 620 »	Tømmer av	
Brosten	6 385 kfv.	naaletræ	82 kbm.
»	133 427 kg.	Ek	3.9 kml.
Uldvarer	2 »	Høvlede og	
Jernvarer	3 581 »	ploiede	
Bøker	23 »	bord	1 121 »
Salt	853 »	Aarer	101 kg.
Ansjos	121 »	Propper	44.5 »
Eketræ	38 »	Dreierarbeide	378 »
»	32 kbm.	Rammelister	197 »
Ved	19 favne.		

Mariager. Vicekonsul Fr. Johansens beretning.

I beretningsaaret ankom til Mariagerfjord 31 norske dampskibe, drægtige 12 837 tons, og 6 seilskibe, drægtige 1 296 tons, tilsammen 37 skibe og 14 133 tons. Sammenlignet med 1908 viser der sig at være en opgang.

Nakskov. Vicekonsul L. J. Winchell Bötterns beretning.

Havnen besøktes i 1909 av 23 norske dampskibe, drægtige 9 060 tons, og 1 seilskib, drægtig 94 tons, tilsammen 24 skibe og 9 154 tons, mot 29 skibe og 14 043 tons i 1908.

Foruten 18 tons uhøvlede og 177 kubikmeter høvlede bord er der fra Norge kun indført litt vildt, fiskehermetik, rammelister, som og saltet sild.

I motsætning til ifjor er der ikke indført norsk kalksalpeter, da landmændene finder det for vanskelig at saa i sin hittidige skikkelse.

Nykjøbing, F. Vicekonsul Chr. Kronmanns beretning.

Skibsfart. I 1909 ankom der til havnen 18 norske dampskibe, drægtige 10 972 tons, og 15 seilskibe, drægtige 1 099 tons, eller tilsammen 33 skibe, drægtige 12 071 tons. Sammenlignet med 1908 viser skibsfarten nedgang med 1 fartoi og 4 405 tons.

Handel. Til Norge utførtes:

Byg 259 400 kg.

Fra Norge indførtes:

Trælast	1 108 kbm.	Ost	26 kg.
» (planker)	80 tons.	Trykte bøker	20 »
Saltet sild	5 056 kg.	Tapeter	405 »
Hestekosom	2 413 »	Fiskekonserver	19 »
Grove støpte		Tran	188 »
jernvarer	50 »	Kurvmarker-	
Vildt	17 »	arbeide	10 »
Eddikesyre	280 »	Fine trævarer	65 »
Tyttebær	30 »	Lakerede	
Staaltraadtaug	44 »	rammelister	18 »

Som det fremgaar av den statistiske opgave, er der i 1909 ikke indført norsk salpeter til distriktet; sukkerroedyrkerne har udelukkende benyttet chilisalpeter.

Trælastimporten fra Norge har været betydelig større i beretningsaaret end i det foregaaende aar, nemlig 1 108 kbm., mot 318 kbm. Det antages, at importen vil tilta i indeværende aar. Fra Sverige er der pr. jernbane indført til Nykjøbing 772 kbm. høvlet og ploiet last, mot 879 kbm. i 1908.

Importen av sild fra Norge er steget fra 154 kg. i 1908 til 5 056 kg. i 1909. Forøkelsen har muligens sin grund i, at sild fra 1. januar 1909 indgaar toldfrit her i landet.

Hestekosom. Da de norske fabrikker ikke har været leveringsdygtige som følge av mangel paa raavarer foranlediget ved streiker i Sverige, har forbrukerne maattet kjøpe saavel tysk som dansk hestekosom. Dette vil maaske komme til at ha nogen indflydelse paa det fremtidige salg av det norske produkt, som hitintil udelukkende har været benyttet i distriktet.

Vareimporten fra Norge viser som helhet fremgang i 1909; hvorvidt importen yderligere skal kunne vise opgang, vil bero paa, om norske huse vil la distriktet bereise. Dette er den eneste maate, hvorved salg kan oparbeides.

Odense. Vicekonsul V. Gædeckens beretning.

Skibsfart. Til Odense ankom i 1909 46 norske dampskibe, drægtige 25 135 tons, og 11 seilskibe, drægtige 3 604 tons, tilsammen 57 skibe, drægtige 28 739 tons, mot 59 skibe og 26 661 tons i 1908.

Utdypningen og utvidelsen av Odense kanal og havn viser sig at ha været nødvendig, og man angrer nu ikke at ha tat skridtet fuldt ut og utdypet til 22 fot.

Import. Fra Norge indførtes:

	Kg.		Kg.
Træmasse	1 374 500	Konserver	1 128
Pap	3 420	Ost	320
Papir	13 475	Snedkerarbeider	
Papiravfald	2 000	(rammelister)	943
Eddike	75	Kemikalier	700
Saltet fisk	672	Kunstig gjødning	1 800
Tran	6 838	Lim	303
Brodder	1 761	Raa blikplater	800
Jernsøm	1 612		Kbf.
Ferskt kjød	835	Tømmer	3 780
Vildt	807		

Desuten indførtes litt spirituosa samt forarbeidet og uforarbeidet naaletræ.

Utførsel til Norge fandt ikke sted.

Som det fremgaar, er der i 1909 ikke indført kalksalpeter fra Norge. Enkelte partier er derimot indført fra Tyskland, men særlig med de stærkt dalende priser for Chilisalpeter synes landmændene at foretrække denne gjødning, og hovedparten av den indførte kalksalpeter ligger endnu uavsat hos importører og kjøbmænd.

Træmasseimporten fra Norge er øket sterkt; dette skyldes vistnok for en væsentlig del den stedlige papirfabriks omdannelse og utvidelse, men for en del skyldes stigningen vistnok ogsaa tilfældige omstændigheter. Fabrikken forarbeider gjerne norsk træmasse.

Naar importen av vildt og konserver viser nedgang, er dette neppe stemmende med de virkelige forhold, idet disse varer i stigende grad efterspørres og paaagtes. Aarsaken ligger vistnok i, at en del av disse varer kommer over Kjøbenhavn, hvis importører har agenter paa stedet. Det samme kan antagelig anføres for flere artiklers vedkommende.

Angaaende de under vicekonsulatets distrikt liggende havne bemerkes:

Assens. Havnen besøktes av ialt 8 norske fartøier med en drægtighet av 2 310 tons, hvorav 6, drægtige 1 928 tons, var dampskibe.

Fra Norge indførtes:

Rensdyrkjød	351 kg.
Tyttebær	255 »
Søm	806 »

samt litt ost og vildt.

Utførsel til Norge fandt ikke sted.

Bogense. Av norske skibe ankom til havnen ialt 3 med en drægtighet av 515 tons; herav var 1 dampskib, drægtig 298 tons.

Fra Norge indførtes:

Hesteskosom	160 kg.
-----------------------	---------

samt litt ost og vildt.

Utførsel til Norge fandt ikke sted.

Kjerteminde. Hertil ankom 10 norske skibe, med en samlet drægtighet av 3 200 tons, hvorav 2, drægtige 638 tons, var dampskibe.

Fra Norge indførtes:

Fiskekroker	247 kg.
Jernskruer	91 »

samt litt ost og papir.

Utførsel til Norge fandt ikke sted.

Middelfart. Havnen besøktes i 1909 av 11 norske skibe, drægtige 4 831 tons. Samtlige var dampskibe. Indførsel fra eller utførsel til Norge fandt ikke sted.

Randers. Vicekonsul *Johannes Kochs* beretning.

Skibsfart. Til Randers ankom i aarets løp 22 dampskibe, drægtige 13 943 tons, og 8 seilskibe, drægtige 315 tons, tilsammen 30 skibe og 14 258 tons, mot 41 skibe og 14 157 tons i 1908.

De i sidste aarsrapport nævnte forhandlinger om en bedre belysning av indseilingen har endnu ikke ført til noget endelig resultat.

Import. Til distriktet indførtes fra Norge:

Vildt	250 kg.	Galanterivarer, bøker og
Is	95 tons.	bomuldsvarer 119 kg.
Ved	112 favne.	Papir 2 472 »

Ost	55 kg.	Vogndeale	219 kg.
Tømmer	160 kbm.	Trælast, heri	
Sild og tør-		medregnet	
fisk	7 769 kg.	telegrafstol-	
Tyttebær	4 168 »	per	985 tons.
Jernvarer	1 543 »	Teglverksfrem-	
Jernsøm	2 449 »	bringelser	280 kg.
Tapeter	1 413 »	Konserver	3 444 »

Rønne. Vicekonsul *P. Brønniches* beretning.

Skibsfart. Havnen besøktes i 1909 av 10 norske dampskibe, drægtige 3 200 tons, og 8 seilskibe, drægtige 1 292 tons, tilsammen 18 skibe og 4 492 tons, mot 12 skibe og 2 643 tons i 1908. Skibsfarten paa denne havn viser altsaa opgang.

Saagodtsom alle ankomne norske skibe har bragt kul fra England, og flere av disse har lastet kaolin til norske havne. Da utførslen av kaolin og ildfast sten til alle lande er stor, er her meget let at faa utfragt. Nogen forandring i forholdene i vicekonsulatets distrikt har ikke fundet sted, idet den sædvanlige indførsel av norske artikler fremdeles foregaar indirekte over Kjøbenhavn. Ind- og utførslen er dog vokset saameget, at Rønne havn i aaret 1910 vil bli betydelig utvidet.

Svendborg. Vicekonsul *L. M. Ribers* beretning.

Skibsfart. Havnen besøktes av 28 norske dampskibe, drægtige 14 535 tons, og 7 seilskibe, drægtige 2 454 tons, tilsammen 35 skibe og 16 989 tons, mot 21 skibe og 10 302 tons i 1908.

Import. Fra Norge indførtes:

Fint snedkerarbeide	Fiskekon-	
700 kg.	server	789 »
Forkobret	Trælast	6 000 kbft.
jerntraad 1 234 »	Farvevarer	733 kg.
Saltet fisk	Ost	60 »
Frugt	Vildt	35 »
Søm og spi-	Glasvarer	394 »
ker	Motordæks-	
3 989 »	baat	1 stk.
Rammelister 155 »		

Den regnfulde sommer bevirket, at den kvantitativt gode høst ikke blev bjerget i god stand. Kun en mindre del av kornet egnet sig til handelsvare. Der er gjort forsøk paa at tørre kornet — navnlig hvete — paa tørreevne, men eftersom dampmøllerne blev opmerksom derpaa, avslog de at motta saadant tørret korn, da det gav et mørkt mel og forringet bakeevne. Utførslen av maltbyg fra distriktet har paa grund av den daarligere kvalitet ogsaa været langt mindre end tidligere.

Høsten har git stort halmutbytte, men det viste sig som altid i regnfulde somre, at det er meget udruet at fodre med, saa der blir neppe meget til utførsel iaar. Planen om oprettelse av en halmfabrik vil neppe bli realiseret iaar.

Virksomheten paa skibsverfterne har ikke været stor; der blev bygget 3 jernskibe, drægtige 47 registertons, og 12 træskibe, drægtige 942 registertons.

Av kakkelovne er der en ikke liten export til Norge fra L. Lange & Co.'s jernstøperi i Svendborg.

Thisted. Vicekonsul *L. P. Brøgers* beretning.

Havnen besøktes i beretningsaaret av 19 norske dampskibe, drægtige 4 903 tons, og 19 seilskibe, drægtige 576 tons, tilsammen 38 skibe og 5 479 tons, mot 52 skibe og 6 669 tons i 1908.

Fra Norge indførtes:

Trælast	647 tons.
»	172 kbm.

Høvlede og ploiede bord . . . 75 kbm.
 Eketræ 320 »
 Ved 1 favn.
 Saltet brisling 150 tdr.

Utførslen til Norge har væsentlig bestaaet i poteter.

Thorshavn, Færøerne. Vicekonsul *O. Finsens* beretning.

Skibsfart. I beretningsaaret ankom til havnen 68 norske dampskibe, dragtige 25 795 tons, og 10 seilskibe, dragtige 1 645 tons, tilsammen 78 skibe, dragtige 27 440 tons, mot 95 skibe og 31 157 tons i 1908. Skibsfarten viser altsaa en nedgang baade i antal og tonnage.

For Færøerne var aaret 1908 et daarlig aar, men 1909 har i økonomisk retning været meget værre. Befolkningens hovednæring, fiskeriet, har været mislykket; jordbruk, kvægavl, hvalfangst og saa godt som alle øvrige næringsveie har snarere git under end over et middelsaars utbytte, og endelig har pengemarkedet været yderst slet. Man maa gaa mindst 20 aar tilbake i tiden for at kunne paavise et for øerne saa slet aar.

Fiskeri. Kutterfisket var ved Færøerne gjennemgaaende slet. Derimot lykkedes det en del kuttere at faa en nogenlunde god fangst ved Islands kyster. Kutterfisket ved Island er egentlig det eneste fiske, der har git litt av sig i det forløpne aar. Fisken saltes ombord i kutterne, og den største del av fangsten selges efter endt fiske i skotske og engelske havne. Prisen har været fra 10 £ til 12 £ pr. ton, men denne pris var ca. $\frac{1}{5}$ lavere end priserne høsten 1908.

Baatfisket var hele aaret yderst slet, og dette gjælder saavel fisket med baater ved øerne som færingernes baatfiskeri ved Island. Ved Færøerne har der kun været litet fisk, og ved Island stod fisken saa langt tilhavs, at hverken robaater eller motorbaater fik fat i dem. De fleste fiskere vendte om høsten tomhændet hjem fra Islandsfisket.

Først i den sidste maaned av aaret var der mere fisk at faa her ved øerne, men det er en vanskelig aarstid at drive fiske i med aapne robaater, saa kvantiteten har allikevel ikke været stor.

Raafiskeprisen er fortiden her $4\frac{1}{2}$ øre pr. pund. Sildefisket er kun drevet av en enkelt kutter og med et yderst ringe utbytte. Derimot fanges i de færøiske fjorde til sine tider litt sild, men det er nærmest kun til agn; til utførsel er fangsten for ringe. En rationel sildefangst paa dypt vand vil sikkert kunne betale sig, men man er ikke rigtig kjendt med denne fangst heroppe.

I den kommende sommer vil Færøerne bli grundig undersøkt av det danske havundersøkelsesskib «Thor», og herav lover man sig endel, hvad paavisning av fiskepladse for torsk og sild angaar. «Thor» har i det forløpne aar utsat et stort antal merkede fisk i de færøiske farvand.

Hvalfangst. Grindehvalfangsten har git et nogenlunde godt utbytte. Der er fanget 6 flokker med tilsammen ca. 725 hval.

Storhvalfangsten er i 1909 drevet av 6 selskaper med 17 fangstbaater; der er fanget ca. 750 hval, som har git ca. 13 000 fater olje. Indtil begyndelsen av august tegnet fangsten udmerket, men det særdeles daarlige veir i august og september hindret fangstbaatene fra at komme ut paa havet, saa fangsten blev i det hele tat ikke god. De fleste hvalstationer paa Færøerne har i aaret 1909 arbeidet med tap.

At utbyttet av hvalfangsten har været ringe, skyldes ogsaa for en stor del, at hvalavgiften likesom

ogsaa fangstpræmien til mandskapet er ens for al hval. Her fanges en stor del «seihval», navnlig paa eftersommeren, og denne gir alt for litet utbytte i forhold til blaa-hval og finhval. Der er fortiden en bevægelse oppe, gaaende ut paa at forhøie præmien for de to sidstnævnte sorter og sætte præmien betydelig ned for «seihval».

Utsigterne for hvalfangsten under Færøerne er overhovedet for tiden ikke lyse; der skal høie oljepriser til, før der kan ventes bedring i forholdet.

Landbruget. Høsten av hø, poteter og roer har været som i et middelsaar. Faareavlen har git et jevnt godt utbytte; derimot har fuglefangsten, der væsentlig omfatter «lunder» (sjøpapegoier) og «lomvier», været daarlig. Paa enkelte av de ellers bedste steder for fuglefangst er der iaar saa godt som intet fanget.

Dampskibsforbindelsen. Foruten de her i flere aar arbeidende dampskibsselskaper har det Bergenske Dampskibsselskap vedlikeholdt en god og regelmæssig fart paa Island og Færøerne i det forløpne aar, og det er at haabe, at nævnte selskap vil fortsette ruten i de kommende aar, skjønt fragterne sikkert har været alt andet end gode paa grund av de daarlige økonomiske forhold i de senere aar saavel paa Island som her. De to av de andre her arbeidende dampskibsselskaper, A. Wathnes Arvinger i Stavanger, og Thor E. Tulinius i Kjøbenhavn, lar i det nye aar sine dampere anløpe norske havne 12—15 gange for opgaaende og et lignende antal gange paa nedgaaende.

Sundhetstilstanden har i det forløpne aar været særdeles god. Av større epidemier har der ingen været. Brystsykesanatoriet, som ifjor blev tat i bruk, synes at være til stor hjælp og nytte. Endel ulykkestilfælde, navnlig ved overbordskylning fra kuttere, er forefalt. At saa mange mennesker er druknet, skyldes, at næsten ingen færing kan svømme. Der er dog i de senere aar gjort endel for, at ungdommen kan faa leilighet til at lære svømming.

Arholdssaken. Der er her sporet en meget betydelig bedring, siden loven mot salg av spirituosa for 2 aar siden traadte i kraft; der indføres vel en del spirituosa privat, men totalforbruket er gaat meget sterkt ned.

Fyrtaarne. Der er i aarets løp bygget 5 nye fyre, paa «Myggenæs», øernes vestpunkt, paa «Sumbø», øernes sydpunkt, samt paa «Hestø», i «Strænder» og i Thorshavn.

Ustillingstur. Til Landsutstillingen i Aarhus foretog ca. 100 færing en meget vellykket reise i den forløpne sommer. Reisen var delvis bekostet av den danske stat. Der gaves herved endel færing, hvorav de $\frac{4}{5}$ aldrig hadde været utenfor sin hjemstavn, leilighet til at se og lære at kjende mange nyttige og gavnlige industrigrene.

Østerrike.

I. Aarsberetning*) for 1909 fra generalkonsul *Carl Neufeldt*, Wien.

De forviklinger og foruroligelser, som opstod paa grund av de talrike politiske begivenheter i aaret 1909, virket hemmende paa det østerriksk-ungarske monarkis økonomiske forhold. De betydelig høiere utgifter til militærvæsenet i forbindelse med de langt større bevilgninger til socialpolitiske øiemed gjorde, at statsfinancerne gav et ugunstig billede, hvorfor man ogsaa var nødt til at forøke statsindtægterne,

*) Et utdrag av beretningen, omhandlende handelsomsætningen med Norge, er indtat i ukeutgaven og utelates her.

idet kapital, handel og industri blev paalagt nye skattebyrder. Den skade, som boykottbevægelsen i Tyrkiet hadde anrettet i anledning av Bosniens annektion viste sig at ha slemme følger for den østerrikske og ungarske handel og skibs fart paa Balkan-halvøen. I forbindelse med den tyrkiske konflikt opstod politiske vanskeligheter med Serbien, hvis karakter var saa alvorlige, at en krig syntes uundgaaelig. Riktignok lykkedes det de ledende statsmænd at avverge krigsfaren, men like derefter opstod alvorlige vanskeligheter i monarkiet i anledning av den handelstraktat, som avsluttedes i aaret 1907 med nævnte land. Traktaten ratificertes ikke paa grund av ovenstaaende forviklinger, saa der indtraadte en traktatløs tilstand, som har anrettet betydelige økonomiske tap. Med Rumænien kom der istand en handelstraktat, som begge regjeringer avsluttet til trods for de vistnok uberettigede hindringer fra det agrariske agitationsparti, der motsatte sig industriens krav. Det lovmæssige grundlag til traktatens ikrafttræden mangler fremdeles, men der er nu haab om at finde en utvei til løsning av denne tvist.

De skildrede forhold hadde merkelig nok ikke nogen egentlig indflydelse paa statens penge- og kreditforhold, som ikke var underlagt større forandringer.

Pengemarkedets stilling var i beretningsaaret meget gunstig. Den østerr.-ung. banks metalbeholdning beløp sig til:

1909.	1908.	1907.
1720.8	1531.6	1439.2
mill. kroner; herav var dækket med sedler:		
86 %	79 %	77 %.

Rentefoten var hele tiden konstant og beløp sig til 4 %. Statsbudgettet for 1910, som fra først av var avsluttet med et underskud paa 294 mill. kroner, viser nu etter gjentagende reduktion en deficit paa 42 millioner. Det er første gang paa 20 aar, at der i den østerrikske statshusholdning er forekommet underskud. Finansministeren opfører for 1910 et samlet beløp av 395 millioner kroner, hvorav 326 millioner faaes ved optagelse av laan, mens 69 millioner indbringes ved forhøielse og oprettelse av følgende skatter:

1. forhøielse av brændevinsavgiften, hvorved 35 mill. opnaaes i høiere inntægt. Herav faar de forskjellige kronlande anvist 20 mill., mens resten disponeres av staten.
2. forhøielse av personalinntægtsskatten for en inntægt av over 20 000 kr., hvilket skal indbringe staten ca. 6 mill. mere pr. aar.
3. forhøielse av dividendeavgiften og oprettelse av en ny tantiemeskat, der tilsammen gir en forøket inntægt av 7 mill. kr. pr. aar.
4. regulering av arveavgiften, hvorved opnaaes 10 mill. kroner mere aarlig.
5. en ny soda- og mineralvandavgift. Inntægt 4 mill. kroner aarlig.

Paa denne maate blir ca. 42 mill. kr. av underskuddet dækket. De resterende 27 mill. (som væsentlig skal anvendes til fælles utgifter, anskaffelse av nyt artillerimateriel, forhøielse av pensioner, erstatning til landbruksvæsenet som følge av kjødimporten fra Balkan) skal indbringes ved:

1. at indføre en ny vinavgift, regnet efter den faktiske vinkonsumtion, idet den nuværende avgift nedsættes fra kr. 5.94 til kr. 4.00 pr. hl. Før værdsattes vinhøsten efter skjønn paa samtlige vingaarde, saa der ved denne nye bestemmelse kan regnes med ca. 13 mill. kr. i høiere inntægt pr. aar.

2. avgift paa vin tappet paa flasker.
3. oprettelse av fyrstikmonopol. Inntægt ca. 15 mill. aarlig.
4. avgift paa forbruk av bensin til automobiler. Inntægt ca. 1 mill.

I begyndelsen av aaret 1909 sattes 4 % «Staats-schatzscheine» i omlop for 220 mill. kr. Disse papirer skal indfries senest den 1. mars 1912, men kan indløses for mot 3 maaneders opsigelse. Omsætningen fandt sted efter en kurs av 97.30.

Ifølge handelsministeriets provisoriske opgaver var handelsbalancen for 1909 passiv med 467.5 mill. kr., mens den i aaret 1908 avsluttedes med et underskud paa 142.8 mill. kr. Indførslen er i sammenligning med 1908 steget med ca. 383 mill. kr. og beløp sig til 2 781 mill. kr., mens utførslen var gaat op med 58 mill. til 2 313.4 mill. kr. Det bør hertil bemerkes, at vegtmængderne ikke er steget tilsvarende, hvorfor de høiere værdier har sin begrundelse i den stadige stigning av priserne paa alle materialer.

Importen av de fleste raamaterialer, som korn, bomuld, uld, etc. er tiltat ganske betydelig. Av kornvarer alene importertes for 175 mill. kr. mere end tidligere paa grund av høstens daarlige utfald i Ungarn. Priserne paa ovennævnte artikler var likeledes steget; mens noteringerne paa jern, staal, kobber og de fleste øvrige metaller ikke var fastere, da forbruket ikke stod i forhold til produktionen. Utførslen av forskjellige industriprodukter, som garn, konfeksjonsvarer, lærvarer, petroleum og sukker er steget. Hvad petroleumshandelen angaar, hadde denne at kjæmpe med overproduksjon og indbyrdes konkurrence. Hertil kom, at den østerrikske petroleum, som nu er godt indført paa det utenlandske marked, overalt maatte opta en voldsom konkurrence med Standard Oil Co., hvorved priserne stadig er reduceret.

Monarkiets industri kan neppe se tilbake paa et tilfredsstillende aar. Med undtagelse av faa brancher, var der neppe nogen gunstig konjunktur at fremvise. Maskinindustrien manglet tilstrækkelige ordres. Møllerne var tvungne til at importere kornvarer fra utlandet, da høsten slo feil i Ungarn. Denne industrivirksomhet maatte derfor kalkulere med beskyttelsestolden paa kornvarer, hvorved samtlige melprodukter steg i pris. Textilindustrien og særlig bomuldsindustrien led under de stadige prisstigninger paa raamaterialet. Derimot opnaade de kemiske fabrikker, særlig fabrikker, som fremstiller kunstige gjødningsstoffer, og spiritusfabrikkerne tilfredsstillende resultater. Papir- og cellulosefabrikkerne arbeidet med overproduksjon som følge av den ringere efterspørsel efter disse artikler, særlig i Orienten.

Aarets høst var som før meddelt ikke tilfredsstillende. Ifølge de foreliggende opgaver beløp den sig i mill. centner til:

	Hvete.	Rug.	Byg.	Havre.	Mais.
I Østerrike:	1 591	2 907	1 734	2 490	407
I Ungarn:	3 080	1 244	1 505	1 360	4 250
eller tils.	4 671	4 151	3 239	3 850	4 657
mot i 1908:	5 834	4 102	2 740	3 101	4 100

Samtlige levnetsmidler er steget saa enormt, at man kan regne med en stigning av 25 % i løpet av 5 aar; derimot er ikke lønninger til funksjonærer og arbeidere væsentlig høiere paa grund av de forholdsvis ugunstige konjunkturer inden de forskjellige industrigrene.

Denne dyrtidsperiode er vistnok en av aarsakerne til den stagnation, som indtraadte inden byggevirksomheten. I aaret 1907 opførtes f. ex. i

Wien 654 leiegaarde. I 1908 var antallet av nybygninger blot 459 — altsaa ca. 30 % mindre. Ved slutningen av aaret 1909 var antallet av ubebodde leiligheter i Wien 5 % hoiere end i 1908, hvortil bør bemerkes, at det største antal ubebodde leiligheter faldt paa arbeiderkvarterene. Dette viser tydelig, hvori årsaken til den ringere efterspørsel efter leiligheter ligger.

Den økonomiske stagnation gjorde sig ogsaa gjældende i varetrafikken. Bruttofortjenesten av monarkiets jernbaner dog stadig væsentligst hoiere end i det foregaaende aar. Fragterne paa de østerrikske statsbaner og paa Sydbanen (Wien—Triest) er forhøiet 10 til 25 %, beregnet efter afstanden og godsets beskaffenhet. Derimot er fragttariffen for exportgods foreløbig bibeholdt.

Skibsfarten var langt livligere end i 1907. Selv om fragterne ogsaa i 1909 har været gennemgaaende lave, har rederierne dog stadig væsentligst hoiere sine skibe og opnaaede ca. 25 % hoiere omsætning. Østerrike har specielt rettet sin interesse paa skibsfartens fremme langs den adriatiske kyst og subvenerer stadig betydelige summer til dette oiemed. Der foreligger vigtige lovforandringer til fordel for den østerrikske skibsfart, som skal behandles i parlamentet i en nær fremtid.

Handelsomsætningen med Ungarn. Den samlede vareomsætning hadde en værdi av 2 578 mill. kr. og er i sammenligning med omsætningen i 1908 steget med 215 mill. Tiltrods for den forholdsvis store stigning av den østerrikske export til dette land er overskuddet omtrent det samme, nemlig 35.2 mill. kr., mot 35 mill. i 1908. Høstens daarlige utfald i Ungarn hadde egentlig ikke nogen direkte indflydelse paa importen av melprodukter til Østerrike, da importmængden herav var omtrentlig like stor som tidligere. De ungarske møller hadde i tide sikret sig leverancer av korn fra nabolandene og kunde saaledes arbeide med fuld drift. Importen av slagtet kvæg til Østerrike er særlig steget, medens Østerrikes export av industriprodukter til Ungarn opviser større omsætning. Den samlede utførsel av tekstil- og konfektionsartikler til Ungarn var alene 550 mill. kr.

II. Aarsberetning for 1909 fra konsul *Geza Pulitzer*, Triest.

To vigtige faktorer har i den senere tid bidraget til et opsving i Triests transithandel, nemlig aapningen av Tauernbanen, der har bragt Triest i nærmere berøring med det østerriksk-ungarske indland og de sydtyske stater, og den delvise aapning av de nye havneanlæg, der har til hensigt at bote paa mangelen av ankerpladser og den hittil saa ofte indruffne forstyrrelse av en regelmæssig og rask skibsexpedition.

Hvad import til og export fra Norge over Triest angaar, foreligger kun følgende data for 1909: fisketransport av norsk oprindelse (og deklareret som saadan) kun 400 metercentner; produkter av norsk oprindelse, saasom stokfisk, sild, sardiner etc., ankommer nemlig for størstedelen med skibe under tysk eller engelsk flag og blir da deklareret som værende av tysk, resp. engelsk oprindelse. Med hensyn til exporten gjør et lignende forhold sig gjældende, hvorfor nogen opgave over exporten til Norge heller ikke kan skaffes.

Av norske skibe ankom til Triest kun 1 dampskib, dr. 1999 tons, fra Port Said med en ladning frø.

Spalato. Vicekonsul *V. Katalinic's* beretning.

Aaret 1909 var skjæbnesvangert for Dalmatiens tre hovedprodukter: cement, fiskekonserver og vin, og resultatet stod langt tilbage for forventningerne.

Cementmarkedets stilling var meget trykket. De mange fiskekonserverfabrikker i Dalmatien gik det ikke mindre slet. Fiskefangsten i de dalmatiske og istriske farvande var betydelig, og mens den i 1908 beløb sig til 26 407 910 kg., opgik den i 1909 til 32 194 201 kg.; som følge av denne overproduktion maatte de dalmatiske fabrikker i henhold til de med fiskerne forlængst truffne avtaler overtage enorme kvantiteter sardeller og makrel til høje priser.

Dalmatiens vigtigste produktionsartikel, vin, gennemgaaer en fuldstændig krise. Produktionen var overordentlig rik, idet Dalmatien frembragte over 1 mill. hl. vin, men kvaliteterne var som følge av de ugunstige veirforholde i almindelighed ringe, og trods de ganske billige priser, der neppe dækket produktionsomkostningerne, blev exporten meget indskrænket.

Olivenhøsten var ringe, hvorfor exporten blev minimal, idet Dalmatien trængte saagodt som hele produktionen for at dække sit eget behov.

Trælastexporten fra Herzegowina via Gravosa opgik i 1909 til 15 000 waggoner = 300 000 kub.m. trælast til en værdi av 11½ mill. kroner; exporten fra Bosnien via Sebenico beløb sig til 5 000 waggoner = 100 000 mill. kub.m. til en værdi av 4 mill. kroner.

Exporten av cellulose fra den bosniske fabrik Steinbeis i Daruvar via Sebenico og Spalato var meget livlig og opgik til et kvantum av 1 200 waggoner til en værdi av 1½ mill. kroner. Exporten av denne artikel er meget lovende for fremtiden.

Importen fra Norge indskrænker sig som før til en eneste artikel, nemlig *stokfisk*, hvorav der indførtes via Triest og Fiume ca. 750 000 kg. til forbruk her.

Skibsfart. Av norske skibe ankom til Dalmatiens havne kun 1 dampskib dr. 840 tons, der indtok en ladning trælast i Gravosa. Nedenstaaende tabel viser den samlede skibsfartsbevægelse paa samtlige Dalmatiens havne i 1909, sammenlignet med 1908:

	1909.	1908.
	Tons.	Tons.
Spalato	1 351 648	1 089 673
Gravosa	920 330	758 758
Sebenico	741 066	629 153
Zara	1 204 973	993 182
Cattaro	520 175	381 698
Metkovic	197 549	172 093

Som det sees, staar Spalato i første række med sin stadig voksende export av cement og cementsten, hver dag faar dampskibe og større seilskibe fuld ladning her. Dernæst kommer Gravosa og Sebenico som de vigtigste transithavne for trælast. I disse tre havne kan norske fartøier, som løper ind i Adriaterhavet, være sikker paa at finde fuld ladning tilbage. De øvrige havne er uten betydning som exporthavne. Metkovic kan paa grund av den temmelig usikre fart paa floden Narenta kun komme i betragtning for mindre fartøier.

Hamburg.

Aarsberetning for 1909 fra generalkonsul *Herman Schanche*, Hamburg.

1ste del. Skibsfarten.

(Skibsfartens omfang. — Konjunkturerne i 1909. — Skibsbygning. — Hamburgs rederivirksomhet. — Sjøassurance. — Keiser Wilhelm-kanalen. — Utdielse av Hamburgs havn. — Skibsfartssubventioner. — Den tyske rederibedrifts byrder. — Monstringsforretninger. — Skibsgutters uddannelse. — Tyske skoleskibe — Hyrer.)

Skibsfartens omfang. Til Hamburgs generalkonsulatdistrikt ankom i aaret 1909 1 009 norske skibe, dr. 633 650 reg.tons, fordelt paa følgende havne, i hvilke Norge var konsulært repræsenteret. (Til sammenligning hitsættes ogsaa tilsvarende opgaver for 1908):

	1909.				1908.			
	Dampskibe.		Seilskibe.		Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Hamburg	548	372 224	41	36 968	564	366 782	40	25 179
Altona	191	52 059	8	1 434	139	48 907	12	4 123
Brake	21	15 419	3	3 363	9	8 803	3	2 871
Cuxhaven	1	239	—	—	—	—	—	—
Emden	50	67 030	9	3 621	47	56 876	7	2 078
Flensburg	5	1 747	2	67	13	4 346	2	317
Geestemünde	1	1 820	7	3 760	19	12 452	7	1 490
Kiel	40	32 189	2	628	20	14 059	3	672
Lübeck	31	21 061	3	1 832	42	36 645	5	1 984
Rostock	29	8 608	—	—	31	12 312	—	—
Wismar	14	8 091	3	1 490	18	7 818	2	325
Ialt	931	580 487	78	53 163	902	569 000	81	39 039

I de samme havne hadde i aarene 1909 og 1908 den totale skibsfartsbevægelse følgende omfang:

	1909.						1908.					
	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.		Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Hamburg	11 244	11 096 000	5 771	1 088 000	17 015	12 184 000	10 985	10 931 000	5 345	1 003 000	16 330	11 914 000
Altona	932	427 986	867	52 164	1 799	480 150	801	356 742	936	52 550	1 737	409 292
Brake	276	*)	341	*)	617	320 276	239	*)	276	*)	515	269 416
Cuxhaven	*)	*)	*)	*)	2 037	1 907 354	*)	*)	*)	*)	*)	*)
Emden	706	*)	1 677	*)	2 383	1 017 685	631	695 421	1 286	163 538	1 917	858 939
Flensburg	631	172 087	1 866	82 860	2 497	254 947	455	202 781	1 674	63 458	2 129	266 239
Geestemünde	246	*)	246	*)	492	301 514	316	*)	279	*)	595	365 955
Kiel	2 664	518 275	3 295	116 155	5 959	634 430	2 702	531 117	3 372	106 812	6 074	637 929
Lübeck	2 812	716 800	748	77 023	3 560	793 823	*)	*)	*)	*)	2 751	712 148
Rostock	544	168 192	421	28 174	965	196 366	523	167 035	486	27 879	1 009	184 914
Wismar	298	108 911	440	41 864	738	150 775	214	90 210	379	35 615	593	125 825

Om konjunkturerne for skibsfarten i 1909 utaler Hamburgs handelskammer i sin aarsberetning, at i det hele og store tat bragte dette sidste aar en paatagelig bedring i sammenligning med det overmaade ugunstige aar 1908. Dog var endnu ved utgangen av 1909 en betydelig tonnage oplagt, om end en del av de skibe, der som følge av krisen var blit trukket ut av trafikken, atter var blit sat i fart i 1909. Den indtraadte bedring er dog mere kommet linjerederierne til gode end de øvrige grene av skibsfarten; disse sidste spiller jo forøvrig ogsaa en mindre rolle i Hamburg. For de fleste ruters vedkommende turde fragtforretningen ha bragt linjerederierne nogenlunde tilfredsstillende resultater; i trafikken paa La Plata, Kuba og Mexiko blev dog forretningen hemmet av konkurrencekampe. Utvandringen har atter hævet sig fra det foregaaende aars lave standpunkt og antat et normalt omfang; i de første 11 maaneder av 1909 blev der saaledes befordret 135 718 emigranter over Hamburg, mot 71 630 i det samme tidsrum i 1908. Ogsaa den nordatlantiske kahytspassagertrafik tiltok ganske betydelig i sammenligning med 1908.

Omendskjønt fragtmarkedet ogsaa for trampdampskibe paa nogle faa omraader stillet sig bedre end i 1908, saa har dog aaret 1909 i det hele

tat været meget utilfredsstillende for denne gren av dampskibsrederiet. Navnlig var ihøst fragterne fra La Plata yderst lave, og mange dampskibe maatte gaa derfra i ballast; noget bedre var forholdet nu og da i den anden halvdel av aaret i trafikken fra Østasien og Australien hjemover. I farten fra Sortehavet og Middelhavet var fragterne likeledes trykket næsten det hele aar.

For seilskibsfarten var aaret 1909 kun litet gunstigere end aaret 1908. Salpeterfragterne var lave i den største del av aaret, og hvetefragtmarkedet fra havnene ved Nord-Stillehavskysten opfyldte heller ikke de forventninger, man hadde stillet til det. Navnlig i England har man ogsaa i 1909 atter skilt sig ved en række seilskibe.

Det av England givne eksempel — i større og mindre utstrækning at underkaste ogsaa fremmede skibe, som anløper storbritanniske havne, den engelske skibsfartslovgivning — er nu blit yderligere efterlignet andetsteds.

Efterat saaledes Frankrike, Australien og Straits Settlements allerede hadde betraadt denne vei, er nu ogsaa Holland optraadt paa den samme maate, ialfald likeoverfor de nationers flag, som paa sin side underkaster det hollandske flag sine respektive landes bestemmelser, og ogsaa i Rusland er der under utarbeidelse saadanne forskrifter, som rammer utenlandske skibe i russiske havne.

*) Opgave mangler.

Ihvorvel det hitindtil er lykket Tyskland at komme til forstaaelse med vedkommende stater om anerkjendelse av tyske besigtelsescertifikater — saaledes at de dermed forsynede tyske skibe tilstedes adgang til de utenlandske havne uten fornyet undersøkelse — kan man dog ikke underkende de farer, som denne altid mere og mere omsiggribende skibsfartspolitik fører med sig derved, at den gir forøket anledning til rivninger eller konflikter. Thi grunden har disse bestræbelser sit utgangspunkt i konkurrencehensyn. Men den tanke herigjennem at opveie ulikheten i de byrder, som de forskjellige landes nationale lovgivninger paalægger den indenlandske skibsfart, er i høi grad usund og angribelig, fordi dens gennemførelse vilde være egnet til at undergrave flaggenes frie trafik og dermed den uhindrede samfærsel mellem nationerne.

I forbindelse med de oven gjengivne uttalelser om skibsfartskonjunkturerne i 1909 tør følgende tabel læses med interesse; den utviser det utbytte, som de største tyske rederiselskaper har utdelt til sine aktionærer i de sidste tre aar.

	1907.	1908.	1909.
	%	%	%
Hamburg-Amerika-Linie	6	0	6
Norddeutscher Lloyd (Bremen)	4½	0	0
Deutsche Dampfschiffahrts-Gesellschaft Hansa (Bremen)	8	6	10
Hamburg-Südamerikanische Dampfschiffsgesellschaft	9	4	8
Deutsche Dampfschiffsgesellschaft Kosmos	9	3	5
Deutsche Ost-Afrika Linie	0	3	6
Deutsche Levante-Linie	0	0	0
Deutsch-Australische Dampfschiffsgesellschaft	8	7	7

Skibsbygning. Ifølge opgaver fra «Germanischer Lloyd» var der i 1909 paa de tyske privatverfter under bygning ialt 1 187 fartoier (krigsskibe, koffardiskibe og flodfartøier) med en samlet drægtighet av 589 948 ts. brutto, mot 1 236 fartoier, dr. 609 000 ts., i 1908, og der færdigbyggedes i 1909: 814 skibe, drægtige 327 230 ts., mot 900 skibe, dr. 280 000 ts. i 1908.

Av den færdigbyggede tonnage faldt i 1909 240 000 ts. paa dampskibe (302), mot 201 000 ts. (305) i 1908.

Paa ca. 24 000 ts. nær, der færdigbyggedes for utenlandsk regning (mot ca. 17 000 ts. i 1908 og ca. 20 000 ts. i 1907) var den færdigbyggede tonnage bestilt av tyske rederier.

Paa den anden side var der i 1909 under bygning paa utenlandske skibsverfter for tysk regning 198 skibe av 79 000 ts. drægtighet (hvorav 32 dampskibe, dr. 15 000 ts.), mot 220 skibe av 103 000 ts. drægtighet i 1908.

Av denne tonnage færdigbyggedes i 1909 162 skibe, dr. 70 600 ts., mot 184 skibe, dr. 93 000 ts. i 1908.

Hamburgs rederivirksomhet. Ifølge en ikke officiel opgave bestod Hamburgs handelsflaate (d. v. s. de sjøgaende skibe) den 1. januar 1910 av 673 dampskibe (1909: 679) med en nettodrægtighet av 1 304 315 reg. ts. (1909: 1 284 481) og 512 seilskibe (1909: 496) med en nettodrægtighet av 266 050 reg. ts. (1909: 269 964), tilsammen 1 185 skibe (1909: 1 175) med en nettodrægtighet av 1 570 365 reg. ts. (1909: 1 554 445).

Derhos var den 1. januar 1910 indregistreret i Hamburg 144 havfiskefartoier, dr. 4 874 netto reg. ts., samt et meget stort antal flodfartøier (dampskibe, motorbarkasser og lægtre).

Da Hamburgs handelsflaate den 1. januar 1900 bestod av kun 726 skibe, drægtige 856 619 netto-registertons, er tonnagen saaledes i de forløpne 10 aar steget med 713 746 ts., eller ca. 83 %.

Hamburgs og hele jordens største rederiselskap, Hamburg—Amerika-linjen, besitter nu 168 sjøgaende dampskibe, drægtige 934 000 reg. tons brutto (til sammenligning kan anføres, at de to næststørste dampskibsselskaper, Norddeutscher Lloyd og White Star Line, disponerer over henholdsvis 679 000 og 461 000 ts.).

Selskapets aktiekapital andrager til 125 millioner mark. Ialt underholder det 56 faste dampskibslinjer paa 350 større havne i alle verdensdele, og det befordret paa disse linjer i 1909 320 000 personer og 5¼ millioner kubikmeter gods. Kulforbruket var i 1909 1 370 000 ts. og medførte en utgift av 22 millioner mark. Driftspersonalet bestaar av omtrent 22 700 funktionærer, sjøfolk og arbeidere, hvorhos selskapet sysselsætter 5 500 passager- og fragtagenter i de største trafikeentre i og utenfor Europa.

Sjøassurance. Som følge av, at «Verein Hamburger Assecuradeure» — saaledes som i min forrige aarsberetning anført — hadde ændret assurancevilkarene for ladninger med norske seilskibe, aapnedes der ifjor sommer underhandlinger mellem denne forening og Nordisk Skibsrederforening i Kristiania, og disse underhandlinger førte til det resultat, at «Verein Hamburger Assecuradeure» erklærte sig villig til fra 1. januar 1910 atter at anvende den samme premieberegning for ladninger med norske seilskibe som for ladninger med skibe, der tilhører de mest begunstigede nationer, saafremt vedkommende norske rederier forpligter sig til i havaritilfælde at la havarigrossedispatchen foretages i Europa og til at la eventuelle tvistigheter mellem rederne og ladningsassurandørerne indbringes for en permanent voldgiftsdomstol i Kristiania, hvis avgjørelse skal være endelig.

Keiser Wilhelm-kanalen. I regnskapsaaret 1909 —1910 blev kanalen befaret av 38 547 avgiftspligtige fartoier med en samlet drægtighet av 6 527 698 netto registertons (mot 32 576 skibe i foregaaende aar), og dermed har trafikken naadd sin største høide siden kanalens aapning.

I den samlede trafik deltok 16 822 dampskibe, dr. 5 111 168 netto registertons; 18 334 seilskibe, dr. 692 773 netto registertons, og 3 391 lægtre og lignende, dr. 723 757 netto registertons.

De forskjellige nationers skibe deltok i trafikken i følgende utstrækning:

	Antal.	Net. reg. ts.	Drægtighet i pct. av den samlede trafik.
Tyskland	31 926	3 923 255	60.10
Danmark	1 718	712 817	10.92
Sverige	1 440	427 477	6.55
Rusland	500	404 747	6.20
England	439	378 465	5.80
Norge	600	323 854	4.96
Holland	1 777	215 709	3.30
Belgien	77	70 844	1.09
Frankrike	28	23 353	0.36
Andre lande	42	47 177	0.72

Sammenlignet med trafikken i foregaaende aar bemerkes for Norges vedkommende den forholdsvis store stigning av 141 skibe, dr. 53 478 net. reg. ts.

Med den økede trafik er ogsaa kanalens indtægt steget; i 1908 utgjorde disse mk. 2 847 000, i 1909 mk. 3 150 009.

Utvildelse av Hamburgs havn m. m. Efter langvarige forhandlinger mellem Hamburg og Preussen

er nu den saakaldte «Köhlbrand Vertrag» blit avsluttet, hvorved Hamburg er sat istand til at iverksette en betydelig utvidelse av sit havneomraade paa den venstre Elbebed.

Utvidelsesanleggene skal fornemmelig utføres paa terrænet Ross-Neuhof og Waltershof, og paa grund av den stadig tiltagende pladsmangel i Hamburgs havn skal særlig de paa Ross-Neuhof planlagte arbeider igangsættes straks.

Foreløbig er der til utgifter ved havneutvidelsen blit bevilget 45 millioner mark, og beslutningen herom hilses med almindelig tilfredshet som et viktig led i kampen med de konkurrerende nabohavne paa kontinentet, Rotterdam og Antwerpen.

I forbindelse med de her nævnte anlegg vil ogsaa farvandet op til nabohavnen Harburg bli utdypet, hvad der vil komme til å spille en betydelig rolle for utviklingen av denne preussiske havneby.

Skibsfartssubventioner. Den tyske rederibedrifts byrder. Under et i Berlin i mars maaned ifjor avholdt aarsmøte mellom repræsentanter for «Deutscher Nautischer Verein» og «Vorstand Deutscher Seeschiffer-Vereine» behandledes bl. a. spørsmålet om skibsfartssubvention og den tyske rederibedrifts byrder, og herunder fremkom en del interessante oplysninger, hvorav hitsættes:

En sammenligning mellom de viktigste sjøfarende landes statsbidrag til handelsflaaten gir følgende bilde:

Frankrike bevilger aarlig 47.7 millioner kroner, Japan 25.2, England 20 $\frac{1}{4}$, Italien 16.2, Østerrike-Ungarn 12.6, Tyskland 8, Russland 6.3, Spanien 5.4, Holland 1.6 og Norge 1.5.

Foruten ovennævnte faste subvention har England ydet Cunard Line et 2 $\frac{3}{4}$ % laan paa 46 $\frac{1}{2}$ million kroner. Ogsaa de Forenede Stater betaler visse postdampskibslinjer høie bidrag.

Det er interessant at iagttå, at alle disse subventioner staar i en merkelig motsætning til betydningen av vedkommende lands handelsflaate.

Ifølge en uoffisiell statistikk utgjør nemlig de forskjellige landes statsbidrag, beregnet pr. reg. ton, omtrent følgende beløp:

Japan kr. 23.25, Frankrike kr. 21.03, Russland kr. 7.08, Italien kr. 6.92, Amerika kr. 4.00, Tyskland kr. 1.53 og England kr. 1.06.

De direkte subventioner viser derhos en paafaldende tendens til stigning; saaledes er statsbidraget til den japanske handelsflaate i løpet av 8 aar mere end fordoblet, og de franske subventioner er etter 10 aar steget til det tredobbelte beløp. Derimot synes subventionsprincippet i Tyskland ikke at være synderlig skattet. Tiltrods for den tyske rederierings store driftsomkostninger, særlig i social henseende, yder den tyske stat kun en meget ringe subvention, nemlig, som oven nævnt, ca. 8 millioner mark til postdampskibslinjer paa Østafrika, Østasien og Australien.

Ved siden av refleksjonen over denne ringe begunstigelse fra den tyske stats sidelyder i de senere aar sterke klager bl. a. over de høie konsulatgebyrer og ikke minst over de nyere bestemmelser om rederiernes forpleiningsplikt overfor venerisk syke sjømænd, hvilken sidste lovbestemmelse bl. a. har forøket de store tyske rederiers sykeforpleiningsomkostninger med gjennomsnittlig 213 %.

En sammenligning mellom utgifterne for et tysk og et skandinavisk fragtdampskib i samme fart og av samme størrelse skal eksempelvis ha git som resultat, at det skandinaviske dampskibs omkostninger til hyrer, gager og forpleining var indtil 25 % lavere

end det tyske skibs utgifter, og der har været uttalt ængstelse for, hvorvidt ikke disse byrder paa bedriften endog kan føre til — særlig for de mindre rederiers vedkommende —, at mange av den tyske handelsflaates skibe maa sættes under fremmed flag.

Paa- og avmønstringer, rømninger m. v. Der paamønstrades i 1909 ved generalkonsulatet i Hamburg ialt 610 mand, hvorav 169 var nordmænd, 122 svensker, 85 dansker og 234 av andre nationaliteter. Av de i samme aar hersteds avmønstrede 721 mand var 417 nordmænd, 82 svensker, 29 dansker og 193 av andre nationaliteter. Av rømninger anmeldtes der i 1909 4 tilfælde; anmeldelsen ledsagedes ikke i noget tilfælde av kapteinens begjæring om efterforskning og paagripelse.

Ved Hamburgs «Seemanns-Amt» paamønstrades i 1909 4643 utlændinger, hvorav 112 var norske. I samme tidsrum meddeltes der 118 tyske sjømænd til ladelse til at utmønstre med norske skibe.

Tyske skibsgutter ombord i norske skibe. De norske unggutters utdannelse. Mens over halvparten av de her avmønstrede sjømænd var norske, var forholdet, efter hvad ovenfor er oplyst, et helt andet for paamønstringernes vedkommende. Kun litt over en fjerdedel av de her paamønstrede mandskaper var nemlig nordmænd, og der forhyredes i 1909 ca. 100 flere svenske og finske sjømænd end norske. Den øvrige bestanddel utgjordes hovedsagelig av tyske sjømænd og da i tiltagende grad av ubefarne tyske gutter.

Det beklagelige i disse sidstes tilstrømning til vore norske seilskibe har gjentagende gange været fremholdt, og i denne tid, da spørsmålet om yderligere anskaffelse av skoleskibe har været oppe i Norge, turde det være paa sin plass atter at minde om, at den naturligste vei til utdannelse av vore unge sjømænd, nemlig deres anbringelse ombord i vore talrige koffardiseilskibe, fremdeles ofte lates ubenyttet, i ethvertfald for Hamburgs vedkommende. Og det er ikke bare den ofte omtalte omstændighet, at reder eller kaptein gjerne inkasserer den extrafortjeneste, som forhyringen av de tyske gutter fører med sig, og neppe heller reiseutgifterne til forhyringsstedet, som jo for Hamburgs vedkommende er ubetydelige, eller differensen mellom hyren for en norsk og en tysk unggut, der er hovedårsaken til vore egne dæksgutters fortrængning av de tyske unggutter; men forholdet skyldes snarere den omstændighet, at medens der stedse staar hundreder av tyske gutter parat til at kjøpe sig ombord, kan der ikke opdrives en eneste norsk dæksgut i havnen.

En utvei til å komme ut av dette misforhold turde maaske findes, hvis de for denne sak interesserede i Norge søkte forbindelse med bl. a. respektable og for Norge interesserte sjømandshjem i Nord-europa i det øiemed, at disse hjem, der til enhver tid kan være vel underrettet om, hvilke norske skibe, der behøver ungt mandskap, kom i saadan rapport med de interesserede i hjemlandet, at der efter behov kunde sendes unggutter fra Norge til foreløbig indlogeren i sjømandshjemmene.

Det vilde nemlig da maaske vise sig, at vore skibsførere dog vil ha betænkeligheter ved at vægre en norsk unggut hyre med sit skib til en fordel for et fremmed lands sjømandsstand.

De tyske skoleskibe. Vanartede gutter tilsjos. I «Deutscher Nautischer Verein»s sidst offentliggjorte aarsberetning uttales angaaende skoleskibene, at disse under den tyske seilskibsflaates vedværende tilbakegang er av voksende betydning, ja endog vil bli uundværlige for den tyske handelsmarine. Om de

saakaldte «vilde» skoleskibe, der ved siden af at drive fragtfart ogsaa søger sit erhverv i uddannelse af skibsgutter; det ældre skib tænkes benyttet særlig til uddannelse af dæksmandskaper til dampskibe.

«Deutscher Schulschiff-Verein» har nu bygget sit andet skoleskib; det ældre skib tænkes benyttet særlig til uddannelse af dæksmandskaper til dampskibe.

Angaaende sporsmaalet om vanartede gutters anbringelse ombord i tyske skibe har «Deutscher Nautischer Verein» i sin tid fattet en resolution, hvori foreningen bl. a. med eftertryk udtaler sig mot direkte eller indirekte, frivillig eller tvangsvis anbringelse af vanartede gutter ombord i tyske skibe, bl. a. paa grund af de enge forholde ombord og de umoralske tilstande i de fleste havnestæder, og sluttelig fordi ingen anden virksomhet stiller høiere fordringer til karakter og diciplin end netop sjofarten. Indredning av stille liggende skoleskibe som internat for vanartede gutter fraraades likeledes sterkt.

Hyrer. Ved mønstringer med norske skibe i Hamburg i 1909 betales gjennemsnitlig følgende hyrer. Matroser kr. 45—55, letmatroser kr. 30—45, fyrbøtere kr. 55—60, kullempere kr. 30—40, kokke og stuerter kr. 30—95, seilmakere kr. 55—70 og tømmere kr. 60—85.

Hjemsendte hyrebelp. For norske sjømænd hjemsendte generalkonsulatet i 1909 opsparet hyre til et samlet beløp av mk. 22 738 60.

Gaver til nodlidende sjofolk. Den hersteds boddende nordmand, grosserer og forhenværende konsul Carlo Zino Thomsen tilstillet atter i december 1909 generalkonsulatet 500 mk. til understøttelse av saadanne norske, danske og svenske sjømænd i Hamburg, som blir nodliddende, uten at vedkommende stat eller rederi er forpligtet til at understøtte dem.

Sjømåndshjem og sjømåndsmisjon. I det skandinaviske sjømåndshjem i Hafenthor nr. 3 fik i 1909 1 220 sjømænd logis; derav var 402 norske. Den norske sjømåndsmisjon har fortsatt sin virksomhet i Brauerknechtgraben nr. 4.

Generalkonsulatets kontor er fremdeles i Büschstrasse nr. 2 (ved Gänsemarkt); kontortiden er 10—1 og 3—5.

Kalifornien.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *Henry Lund*, San Francisco.

(Almindelig oversigt. — Skibsfart. — Fragter. — Havneavgifter. — Hvalfangst. — Fiskeier. — Frugtavl. — Guldproduktion. — Petroleum.)

Almindelig oversigt. Man har i aaret 1909 i likhet med de foregaaende aar seet store fremskridt i San Franciscos opbygning siden katastrofen i 1906. Paa tre dage mistet San Francisco ca. 28 000 bygninger. I de forløpne fire aar er der opført ca. 24 500 bygninger, og da de fleste av disse er større og solidere end de ødelagte, er San Francisco alle-

rede likesaa stort, som det var, da katastrofen indtraf. Om der end i det brændte distrikt fremdeles er mange ledige tomter, har byen utbredt sig paa andre kanter. Befolkningen anslaaes ogsaa nu at være talrigere, end den var.

Forretningerne var i det forløpne aar gennemgaaende tilfredsstillende og viser en jevn fremgang. Til sammenligning kan anføres bankomsætningen for forretningscentrerne inden konsulatdistriktet i de sidste to aar:

	1909. \$	1908. \$
San Francisco, Kal.	1 979 872 000	1 757 151 000
Los Angeles, Kal.	672 165 000	505 588 000
Seattle, Wash.	586 696 000	429 499 000
Portland, Oregon	391 029 000	310 656 000
Tacoma, Wash.	280 878 000	218 113 000
Spokane, »	200 504 000	155 895 000

San Francisco omgaaes nu med planer om en verdensutstilling, der agtes avholdt i 1915 for at fejre Panamakanalens aapning, der formodes at skulle finde sted 1. januar 1915. Der ventes arrangeret en utstilling værdig en saa vigtig verdenshistorisk begivenhet. San Francisco har store forhaabninger om de fordele, Panamakanalen vil bringe byen. Skibsfarten ventes at ville ta et stort opsving, naar vestens produkter vil kunne sendes direkte til øststaterne og Europa ad en kortere sjørute. En følge av Panamakanalens aapning vil ogsaa bli den, at emigrationen til de Forenede Stater vil fordeles vestover til Stillehavskysten, saaledes at staterne Kalifornien, Oregon og Washington vil tilføres en langt større procent av immigrationen, end hvad nu er tilfældet.

I forbindelse med den nu paagaaende 10-aars folketælling maa opmerksomheten henledes paa, at en stor del av San Franciscos forretningsfolk har sine hjem paa den anden side av San Francisco Bay eller utenfor byens grænser og derfor ikke vil bli opført som tilhørende byens befolkning. Aarsaken hertil ligger i byens særegne klimaat, som især om sommeren paa grund av sjøens nærhet paa virkes av den sterke passatvind, ledsaget av taake. Da det hovedsagelig er byens oplyste og bedre klasser, som har sine hjem utenfor byens grænser, har det hat en uheldig indflydelse paa byens politiske og sociale utvikling.

Den norske skibsfart. I 1909 ankom til San Francisco 35 norske dampskibe dr. 90 853 netto reg. tons, og ingen seilskibe. Dampskibene gaar næsten udelukkende i timecharter paa Britisk Kolumbia, Central- og Sydamerika, Australien, Kina og Japan. Den norske dampskibsflaate paa de Forenede Staters vestkyst er stadig i stigende. Der avmønstredes i 1909 ved konsulatet 121 sjømænd, hvorav 75 nordmænd, og paamønstredes 150 sjømænd, hvorav 61 nordmænd; der rømte 3 sjømænd, hvorav 1 nordmand.

Den samlede oversjøiske skibsfart paa San Francisco, fordelt paa de forskjellige nationer, utviser følgende ankomne tonnager i 1909:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
Amerikanske	208	603 716	33	33 024	241	636 740
Britiske	88	235 572	24	47 310	112	282 882
Tyske	37	112 898	3	6 255	40	119 153
Norske	35	90 853	—	—	35	90 853
Japanske	14	86 341	—	—	14	86 341
Franske	5	18 221	28	58 092	33	76 313
Chilenske	—	—	1	2 087	1	2 087
Italienske	—	—	1	1 708	1	1 708
Ialt	387	1 147 601	90	148 476	477	1 296 077

San Franciscos oversjøiske dampskibsforbindelser er følgende:

Kosmos-linjen fra Hamburg via Magellan og sydamerikanske havne.

Chargeurs Réunis, fransk linje, fra Antwerpen, Havre og Liverpool via Suez, Kina og Japan og tilbake til Europa via sydamerikanske havne og Magellan.

American Hawaiian S. S. Co. fra New York via Tehuantepec National Railway, Mexiko.

Pacific Mail S. S. Co. fra New York via Panama.

Do. do. fra Philippinerne, Kina og Japan.

Toyo Kisen Kaisha S. S. Co. fra Kina og Japan.

Oriental Pacific Line fra Kina og Japan.

Australian Mail Line fra Australien.

Frugtmarkedet. Kornfrakterne var i jan./febr. 1909 17/— pr. ton fra Portland og Puget Sound, 15/— fra San Francisco til U. K. I mars blev der sluttet fra San Francisco for juli/avg./septbr.-lastning til «Union» rater (25/—), og mange fartoier befragtedes; nogle dampskibe fik op til 30/— fra Portland. I novbr. suspendertes «International Shipowners Association»s rater, og frakterne gik ned til 24/6 fra Puget Sound og Portland og 15/— fra San Feo.

Kulfrakterne fra Newcastle, N. S. W. var i begyndelsen av året 12/— til 12/6 til San Feo og 10/— til Portland eller Puget Sound. I juli gik de op til 14/6 til San Feo. eller Hawaii og holdt sig paa dette standpunkt under resten av året.

Trælastfrakterne. Der sluttetes mange fartoier i årets løp, især dampskibe, de fleste under «government form» til ca. 3/— pr. ton d./w. Henimot slutningen av året gik disse frakter ned til 2/3. Trælastfrakterne pr. 1000 sup. fot var fra Puget Sound 37/6 til 41/3 til vestkysten av Amerika, 27/6 til 30/— til Sydney, 31/3 til 35/— til Melbourne, Adelaide eller Port Pirie, 40/— til Fremantle eller Calcutta, 30/— til Japan, Kina eller Philippinerne, 47/6 til 55/— til Sydafrika og 47/6 til 57/6 til U. K.

Utsigterne for kommende sæsons frugtmarked er for nærværende meget lovende. Om veiret vedblir at være heldig for veksten endnu nogen tid, vil der i Stillehavsstaterne kunne paaregnes en ualmindelig rik høst av alle jordprodukter. Frakterne ventes som følge av større efterspørsel at gaa op. Der sluttet nu til «Union» rater.

Havneavgifterne hersteds er som følger: Løds-penger for skibe over 500 net. reg. tons 3 dollars pr. dyppaaende fot og 3 cents pr. net. reg. ton; bugsering fra sjøen fra 100 dollars til 200 dollars, efter veir og distance; bryggepenge under losning av last fra skibe over 200 net. reg. tons 4 dollars for de første 200 tons og 3/4 cent pr. ton derover pr. dag; under lastning av ladning, losning eller indtagen av ballast eller «stiffening» eller henliggende tom beregnes halv avgift; stevedoring: losning av kul, ballast, salpeter, salt, sukker og rjern 45 cents pr. «long» ton 2240 lbs., cement 40 cents pr. «long» ton, stykgods efter vekt eller kubikindhold 45 cents pr. «long» ton eller 40 kubikfot, kokes 80 cents pr. «long» ton, lastning av «stiffening» 45 cents pr. «long» ton, hvete 35 cents pr. long ton, byg, bønner eller mel 35 cents pr. «short» ton à 2000 lbs., laks, hermetisk nedlagt eller i tønner, 50 cents pr. long ton, hermetisk nedlagt frugt og borax 50 cents pr. short ton, trælast dollars 1.40 pr. 1000 sup. fot.

Handel. Værdien av San Franciscos samlede oversjøiske import utgjorde i:

1909 \$ 51 469 023, mot \$ 44 403 197 i 1908. Exporten sjøveien beløp sig i 1909 til \$ 57 221 596 og i 1908 til \$ 48 464 161.

Omsætningen av faste eiendomme i 1909 beløp sig til doll. 33 879 073, mot doll. 31 083 571 i 1908.

Hvalfangst. Fire av San Franciscos hvalfangere hjembragte i 1909 1 525 tønner olje og 21 000 pund hvalben, mot i 1908 paa 8 fartoier 700 tønner olje og 35 700 pund hvalben. De fleste av San Franciscos hvalfangere laa i 1909 oplagt paa grund av de daarlige konjunkturer for hvalben som følge av de foregaaende aars større tilførsel end forbruk.

Torskefisket. San Franciscos fiskeflaate hjemførte i 1909 ca. 1 320 000 stkr. fisk, mot ca. 1 875 000 stkr. i 1908.

Laksefisket. Der blev paa Stillehavskysten fra Kalifornien til Alaska, iberegnet, nedlagt 5 029 700 kasser, mot 3 887 069 i 1908. En kasse laks indeholder 4 dusin æsker à 1 lb. Størsteparten av dette produkt havner i San Francisco.

Frugt. Kaliforniens frugthøst m. v. utgjorde:

	1909.	1908.
Svedsker	73 000 tons	27 000 tons
Rosiner	70 000 »	50 000 »
Æbler	2 750 »	3 400 »
Ferskenes	20 000 »	24 000 »
Aprikoser	16 000 »	18 000 »
Pærer	1 250 »	2 500 »
Plommer	600 »	500 »
Fikener	3 250 »	3 000 »
Valnøtter	8 000 »	8 000 »
Mandler	1 750 »	3 000 »
Appelsiner	34 427 vognladninger	27 350 vognladninger
Citroner	6 495 »	5 200 »
Hønning	5 250 tons	2 625 tons
Sukkerroer	92 500 »	87 500 »

Der blev i 1909 hermetisk nedlagt 3 047 000 kasser, mot 3 850 000 kasser i 1908. En kasse frugt indeholder 2 dusin «tins» à 2½ pund.

Av andre produkter erholdtes i Kalifornien:

	1909.	1908.
Humle	6 050 tons	6 630 tons
Vine	48 280 000 gall.	44 250 000 gall.
Uld	7 500 tons	7 280 tons
Guld	20 mill. doll.	19 mill. doll.

Petroleum. Der opdagedes i 1909 atter nye oljefelter omkring i forskjellige dele av staten. Dermaa bores ned indtil 2 500 fots dybde. Undertiden drives oljen op med saadan kraft, at den kun med vanskelighet kan reguleres. Der kan saaledes fra en oljebønd flyte 30 000 tønner pr. døgn, og oljesøilen gaar op til en høide av 200 fot. Oljen har gjort store omvæltninger i det midtre og sydlige Kalifornien. Hvor land for faa aar siden kun hadde værdi som akerland, viser det sig nu at være en guldgrube som oljeland, og det har frembragt en ny klasse Kalifornia-millionærer. Oljen er jo dog ikke guld, og den er forskjellig fra dette ogsaa derved, at den ikke saa let lar sig omsætte i penge. Der er fare for overproduktion derved, at for mange nye kompanier startes, og det kan befrygtes, at prisen igjen vil trykkes ned, som det hændte for nogle aar siden, da oljen blot utbragte 25 cents pr. tønde og endog mindre.

Oljeproduktionen i 1909 var 58 295 351 tønner, mot 45 346 500 tønner i 1908. Værdien i 1909 var 31½ mill. dollars og overstiger saaledes værdien av Kaliforniens guldproduktion.

Bolivia.

Aarsberetning for 1908—1909 fra generalkonsul *Friedrich Eulert*, La Paz.

(Import. — Export. — Jernbaner. — Handelstraktater. — Forretningsliv.)

Utenrikshandel. Bolivias indførsel i 1907 beløp sig til ialt 103 972 275 kg., værdi 37 897 610 \$ (å 19 1/2 d). Utførslen i 1907 beløp sig til:

	Kg.	Værdi i \$.
Sølv.	149 121	6 483 463
Guld	7	9 730
Tin	27 677 780	29 892 003
Kobber	3 469 185	2 562 692
Vismut	153 379	936 093
Gummi	1 830 513	8 841 380
Diverse	—	1 606 086

Ialt 33 279 985 50 331 547

Sammenlignende statistik over utenrikshandelen i de sidste 5 aar:

	Import i \$.	Export i \$.	Totalværdi i \$.
1904 . .	21 136 962.60	31 465 026.16	52 601 988.76
1905 . .	27 869 541.57	42 060 869.49	69 930 411.06
1906 . .	35 087 325.54	55 654 515.59	90 741 841.13
1907 . .	37 897 610.54	50 331 548.85	88 229 159.39
1908 . .	33 068 575.98	48 925 616.97	81 994 192.95

Herav fremgaar, at utenrikshandelen allerede i 1907 begyndte at gaa tilbage, og at denne tilbagegang er vedblit i end mere fremtrædende grad.

Jernbanebygning. Oruro—La Paz-banen er nu aapnet for trafik. Arbeidet med linjerne Oruro—Cochabamba og Uyuni—Potosi drives med kraft.

Den chilenske regering gik i juni maaned 1909 til bygning av jernbanen Arica—La Paz, og har overdraget arbeidet til det engelske kontraktorfirma Sir John Jackson & Co. Ltd. Dette jernbaneanlæg, det vigtigste av dem alle, skal være færdig i løpet av 2 aar. Med fuldførelsen av dette anlæg venter man et opsving i Bolivias økonomiske liv, idet denne rute vil gjøre saavel ind- som utførsel betydelig billigere. Den norske industri burde ikke la denne anledning til at sikre sig en plads i exporten til Bolivia gaa fra sig. Denne banes utgangspunkt, havnen Arica, er en av vestkystens bedste havne og har en stor fremtid for sig.

Et engelsk syndikat bygger for brasiliansk regning en jernbane Madera—Mamoré. Hensigten med denne bane er at omgaa fossestrykene i disse tilløp til Amazonfloden og saaledes skaffe tilgang til gummidistrikterne ved de øvre elveløp (paa boliviansk grund).

Handelstraktater. Bolivia har avsluttet en venskaps- og handelstraktat med Tyskland paa basis av mestbegunstigelse; traktaten vil snaest bli ratificeret av kongressen. Ogsaa med England pleies underhandlinger om avsluttelse av en lignende traktat.

Forretningsliv. Omendskjønt Bolivia siden utgangen av 1907 i økonomisk henseende har befundet sig i en ugunstig stilling, er der dog sikre tegn forhaanden, som tyder paa en vending til det bedre. Som et saadant glædelig tegn kan nævnes, at vekselkursen atter er steget til sit gamle niveau, 18 3/4 d. Bolivias produkter i tin, kobber, sølv og gummi har god efterspørsel paa verdensmarkedet, og naar landet først ved fuldførelsen av de under bygning værende jernbaner mere og mere blir aapnet, kan man ogsaa med sikkerhet vente et stort økonomisk opsving.

Bergverksindustrien er atter begyndt at blomstre, og hermed vil snart følge et opsving i handelen, der er direkte avhængig av denne industri. Den norske industri burde ha sin opmerksomhet henvendt paa denne unge, endnu sterkt utviklingsdygtige republik med de rike naturherligheter, hvor den vilde finde et godt avsetningsfelt. De ovenfor anførte ikke ubetydelige importzifre viser landets stigende kjøpeevne. Nordamerika, England, Tyskland og Frankrike gjør store anstrengelser for at sikre en direkte avsetning av sine produkter hit til landet, og det kan kun tilraades Norges industridrivende at følge dette eksempel. Norske produkter indføres her mest under konsulatfaktura over Tyskland, hvorved kontrol med den norske handel paa Bolivia er umuliggjort. Nordamerika, Italien og Spanien exporterer temmelig betydelige kvanta fiskerkonserv, der muligens kunde erholdes bedre fra Norge.

Trinidad.

Aarsberetning for 1908—09 ved ministerresident *J. Brunchorst*, Havana.

Av en beretning fra konsul *E. Tripp*, Port of Spain, samt endel med denne indsendt statistik for koloniens budgetaar 1908—09 fremgaar følgende:

Den norske skibsfart androg i 1908 til 23 dampskibe med en samlet tonnasje av 23 854 tons og 5 seilskibe paa tilsammen 3 831 tons. For 1909 var de tilsvarende tal: 22 dampskibe, tonnasje 18 750; 10 seilskibe, tonnasje 7 177.

For koloniens budgetaar, som ender 31. mars 1909, fordeler de viktigere nationers skibsfart sig som følger:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Storbritannien . . .	374	640 084	360	15 923
Venezuela	44	11 580	1 335	13 253
Holland	91	150 212	14	833
Frankrike	54	80 481	—	—
Tyskland	28	49 603	2	2 339
Norge	20	19 426	6	4 093
Danmark	26	40 044	—	—

Sammenlignet med forrige budgetaar er der nogen nedgang i den norske dampskibstonnasje, men en betydelig opgang for Danmarks vedkommende.

Handel. Den samlede import androg i budgetaaret til 2.7 mill. £, mot 3.4 mill. £ i det foregaaende budgetaar*). Av denne import er endel transit og endel myntet metal og barrer. Med fradrag herav er importen for de 2 sidste budgetaar resp. 2.6 og 2.3 mill. £. Herav kommer 48 % fra England og britiske kolonier, 29 % fra U. S., henimot 6 % fra Frankrike og Tyskland, 12 % fra Venezuela og ca. 5 % fra andre lande. Nedgangen i importen hænger sammen med nedgangen i exporten og formindsket kjøpeevne, som følge derav. En viktig årsak er ogsaa de lave priser paa kakao, som utgjør hovedimporten fra Venezuela.

Exporten androg til 2.5 mill. £, alt indbefattet, mot 3.9 i forrige budgetaar. Nedgangen skriver sig for den overveiende del fra de lave kakaopriser og fra liten transithandel med Ciudad Bolivar paa grund av karantænevanskeligheter. Trinidads produkter er væsentlig kakao (export i sidste budgetaar 49 mill.

*) I forrige beretning er angit 3.6 mill. £. Dette beror paa en feil i forrige aars statistik, som iaar er rettet. Paa samme maate forholder det sig med totalexporten for forrige aar, som efter rettelse andrager til 3.9 mill., istedetfor 4.2 mill. £.

lbs., værdi 1.2 mill. £), sukker (39 600 tons; £ 462 000) samt asfalt (133 000 tons; £ 151 000). Av venezuelanske produkter exporteres kakao (£ 186 000 i 1908—09) og huder (£ 12 000) i betydeligere kvanta. Kakaoen exporteres væsentlig til U. S., Frankrike samt England.

Import. Av skandinaviske lande forekommer Danmark i statistikken med en ikke ganske uvæsentlig import av havre (67 000 bushels) samt endel smør (£ 1 216). Av talrige andre artikler er importeret smakkvanta, antagelig som prøver. Endel kakao exporteres til Danmark. Fra Sverige indføres fyrstikker (16 000 gros; told 2/6 pr. gross; totalimport 39 000 gross). Fra Norge kom kondenseret melk (£ 1 372; told 5 % ad valorem; totalimport £ 26 000). Forsøk med andre artikler kan ikke sees at være gjort. Av fisk, derunder klipfisk, importeres for £ 73 000, derav for £ 57 000 fra Kanada, £ 8 663 fra U. S. og £ 4 256 fra England. Fisk indgaar toldfrit.

De her gjvne tal gjælder alle budgetaaret 1908—09. For sammenligning med det foregaaende aar henvises til den forrige aarsberetning.

Cayenne.

Aarsberetning for 1908 og 1909 fra fung. konsul *F. Tanou*.

Skibsfart. Cayenne blev i 1908 anløpet av 15 og i 1909 av 5 norske skibe.

Exporten av guld utgjorde i 1908 en værdi av fr. 11 325 000 og i 1909 fr. 13 404 000.

Import. Der importertes i 1908 fra de Forenede Stater 363 240 kub.meter trælast (av naaletræ) og i 1909 425 000 kub.meter. Importen av fisk og fiskevarer fra andre lande end Frankrike er stængt ved den prohibitive told.

Barbados.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *F. E. W. G. Austin*, Bridgetown.

Skibsfart. Bridgetown blev i 1908 anløpet av ialt 1 643 skibe dr. 1 703 316 tons, hvorav 743 dr. 1 442 180 tons var dampskibe.

De vigtigste nationers deltagelse i denne skibsfart var som følger:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britiske	553	1 131 220	635	93 213
Tyske	46	91 870	—	—
Hollandske . .	38	78 642	—	—
Norske	36	46 192	94	92 434
Danske	27	43 332	—	—
Brasilianske . .	28	28 542	—	—
Svenske	—	—	8	5 413
Russiske	—	—	13	10 118

Import. Værdien av koloniens samlede import opgik i 1908 til £ 1 225 869, hvorav faldt paa England £ 497 277, de Forenede Stater £ 411 671 og Kanada £ 151 671.

Exportens værdi var £ 948 177. Av sukker exportertes for £ 288 436, hvorav størsteparten gik til de Forenede Stater og Kanada.

Sundhetstilstanden var god, naar undtages, at der i aarets løp indtraf 14 tilfælde av gul feber.

Kochinkina.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *L. Stang*, Saigon.

Skibsfart. Den samlede drægtighed av de til Saigon i 1909 ankomne skibe var 1 210 648 tons, hvorav falder paa det norske flag 49 844 tons. Den samlede tonnage er noget mindre end i 1908, hvilket skyldes en nedgang i exporten av ris til Kina. De allerfleste norske skibe ankom i ballast.

Importen opgik i 1909 til en værdi av 169 787 644 fr., hvilket utgjør ca. 10 mill. fr. mindre end i 1908; nedgangen skyldes væsentlig en formindsket import av bomuldsvarer. Av andre importartikler kan nævnes metaller og konserver. Fra Norge kan der ikke sees at foregaa import av andre varer end steriliseret melk.

Exporten hadde i 1909 en værdi av 184 335 769 fr.; blandt vigtigere exportartikler kan nævnes ris og mais samt pepper.

Martinique.

Aarsberetning for 1908 fra konsul *H. J. Meagher*, Fort de France.

Handelen foregaaer for den overveiende del med Frankrike. Der foregaaer ingen direkte handelsomsætning med Norge.

Exporten opgik i 1908 til en værdi av £ 831 404. Der exportertes av sukker 35 931 tons, rum 1 742 632 gallons, kakao 1 162 779 lbs., bananer 128 330 lbs., ananas 23 210 lbs.

Importen utgjorde en værdi av £ 614 822. Av trælast importertes for £ 17 350. Av klipfisk indføres endel, men paa grund av den høie told udelukkende fra Frankrike. Av kunstig gjødning indføres der ganske betydelige kvantiteter.

Skibsfart. De forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Fort de France var i 1908 følgende:

	Antal.	Tons.
Franske	199	161 773
Britiske	91	94 727
Østerriksk-ungarske	22	40 127
Norske	23	31 325
Amerikanske (U. S.)	10	6 289
Italienske	4	2 335
Danske	4	2 303
Hollandske	11	641
Russiske	2	584
Svenske	2	485
Ialt 368		340 589

Indhold:

Barbados s. 96. — Bolivia s. 95. — Cayenne s. 96. — Danmark s. 81. — Hamburg s. 90. — Kalifornien s. 93. — Kochinkina s. 96. — Martinique s. 96. — Trinidad s. 95. — Østerrike s. 87.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 7.

Maanedsutgaven.

Juli 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Sverige.

(Stockholm: Skogbruk. — Bergverksdrift. — Industri. — Import og export. — Utviklingen av Sveriges utenrikshandel. — Skibsfart. — Monstringsforretninger. — Hyrer. — Fragter. — Jernbaner. — Trustdannelser. — Stockholms handelshoiskole. — Kunstindustriutstilling. — Kalmar: Import. — Export. — Skibsfart. — Norrköping: Handel og skibsfart. — Westervik: Import. — Export. — Skibsfart. — Havneforhold. — Wisby: Import. — Export. — Havneforhold. — Skibsfart. — Göteborg: Skibsfart. — Havnesporsmaalet. — Fiskehandel. — Træløst. — Træmasse. — Kraftstationen ved Trollhättan. — Import og export. — Halmstad: Import. — Export. — Skibsfart. — Lysekil: Skibsfart. — Import. — Export. — Motorfabrikation. — Konserveindustri. — Strömstad: Skibsfart. — Import. — Export. — Helsingborg: Import. — Export. — Skibsfart. — Smør. — Egg. — Fiskeavl. — Christianstad: Import. — Export. — Skibsfart. — Landskrona: Handel. — Skibsfart. — Malmö: Handel og skibsfart. — Ystad: Import. — Skibsfart. — Sundsvall: Træløstmarkedet. — Træmasse. — Cellulose. — Skibsfart. — Skogbruk. — Vandfald. — Jernbaner. — Elektrisk jernbanedrift. — Fiskehandel. — Importen og exporten over Storlien og Riksgränsen. — Gefle: Import. — Export. — Skibsfart. — Luleå: Skibsfart. — Export.)

Legationen i Stockholms aarsberetning for 1909 er allerede offentliggjort i ukeutgaven. Av de av konsulatene avgivne beretninger for samme aar hitsættes følgende utdrag:

I. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsul A. P. Persson, Stockholm.

Skogbruken er i distriktet av ringe betydning. I Sverige utgjør skogen noget over halvparten av landets hele areal. Av landets samlede skogareal, 21 437 000 hektar, utgjøres $\frac{1}{3}$ eller 7 141 800 hektar av offentlig eiendom. Værdien av statens skoge opgik i 1907 til 98 663 700 kroner med en avkastning av næsten 7 millioner kroner. Værdien av Sveriges export av træprodukter utgjør for 1907 i rund sum 244 483 000 kroner.

Bergverksdriften er fra gammel tid en av landets viktigste næringsgrenene. Produksjonen av anvendelig jernmalm var i 1861—1865 i gjennemsnit aarlig 453 486 tons og er siden steget, saa at den i 1900 opgik til 2 607 925 tons og i 1908 til 4 713 494 tons. De län, hvor grubedrift i særdeleshed forekommer, er Norrbottens, Kopparbergs, Örebro og Västmanlands, der representerer omtrent 95 % av hele rikets produktion.

Det viktigste malmexporterende selskap er fremdeles «Grängesbergsbolaget», som alene kan opvise en export i 1909 over Narvik av over 1 400 000 tons, hvorfor i fragtavgifter til den svenske stat erlagdes næsten 4 millioner kroner. Selskapet agter under indeværende aar at fragte fra Kiruna 2 100 000 tons og fra Gellivaara 1 million tons malm.

Hvad jernproduksjonen angaar, kan aaret 1909 opvise den laveste tilvirkning, som paa mange aar er forekommet. Hele rujernstilvirkningen opgik til kun 443 000 tons, d. v. s. en nedgang av ca. 130 000 tons, sammenlignet med aaret 1908. Produksjonen av smedbart jern og staal viser en nedgang av næsten 150 000 tons. For andre i 1909 producerede malme og stenkul findes endnu ingen ziffre offentliggjort. I 1908 produceres:

Sølv- og blymalm	2 058 tons.
Kobbermalm	21 371 »
Zinkmalm	40 017 »
Svovlkis	29 569 »
Stenkul	305 206 »

Antallet av de ved de i 1908 igangværende bergverker anvendte arbeidere utgjorde ialt 31 754.

I forbindelse med omtalen av landets jernproduktion turde det være av interesse at nævne de vollykkede forsøk, som i det forløpne aar gjordes med at fremstille jern ad elektrisk vei, og hvis resultater ledet til, at «Brukssocieteten» (Jernkontoret) bevilget det betydelige beløp av kr. 300 000 til anlæg av en elektrisk ovn for jernsmeltning ved Trollhättan. Den elektriske jernsmeltningsmethode efter den fremgangsmaate, som her tilsigtes anvendt, synes allerede at være naadd til det punkt, at man med fuld visshet kan vente værdifulde resultater for jernproduksjonens fremtid i almindelighet.

Industri. Utviklingen av den svenske industri gaar stadig fremad. Værdien av samme er f. ex. steget fra kr. 269 918 000 i 1890 til kr. 1 496 873 000 i 1907. Det store opsving inden den svenske industri indtraadte med begyndelsen av 1890-aarene og naadde sit høidepunkt efter 1895. Med hensyn til fabrikindustriens fordeling viser det sig, at over 50 % kommer paa byerne og da i første række Stockholm med en produktionsværdi av henimot 177 millioner kroner. Den svenske statistik ordner de forskjellige arter av fabrikker i 12 grupper efter produktens beskaffenhet. Disse er, ordnet efter produktionsværdien, følgende:

Nærings- og nydelsesmidler	429 500 000 kr.
Træløst og trævarer, inkl. træmasse og fyrstikker	294 712 000 »
Spindestoffer, væveri- og spinderiprodukter	194 768 000 »
Maskiner, instrumenter, fartøier og vogne	135 405 000 »
Metalarbeider	128 167 000 »
Sten- og glasvarer, torv og trækul	93 728 000 »
Huder, skind og haar	57 469 000 »
Papir og papirarbeider	56 254 000 »
Kemiske præparater	35 459 000 »
Produkter av grafisk industri	35 155 000 »

Oljer, tjære, gummi og lign. 33 844 000 kr.
 Varer av diverse plantestoffer 2 418 000 »
 Disse ziffre er tat fra statistikken for 1907.

Sukkerindustrien har hat et forholdsvis godt aar. Den store sammenslutning av de fleste av landets sukkerfabrikker kan opvise en netto-gevinst paa næsten 9 millioner kroner, hvilket tillater en utdeling av 6 % paa aktiekapitalen, 135 millioner kroner.

For den svenske elektricitetsindustri har aaret 1909 været forholdsvis gunstig. I de nærmest foregaaende aar og likeledes i 1909 er et stort antal svenske vandfald blit utbygget for kraftproduksjon. Saaledes er f. ex. Trollhättan blit monteret for en betydelig kraftproduksjon, og den norske kvælstof-industri har været en ganske god kunde for de svenske verker.

Hvad det svenske uldmarked angaar, saa følger det, hvad kamgarn angaar, udelukkende det engelske, hvorimot indenlandsk uld paa grund av lokalforholdene gaar sine egne veie, og den svenske uld turde som regel ha været vanskeligere at sælge i 1909 end tidligere aar paa grund av den tilstand, hvori den føres paa markedet. De svenske kamgarnsfabrikker har formaadd stadig mere at fortrænge den utenlandske konkurrence tilrods for den ganske svake toldbeskyttelse, men mest paa grund av det omsorgsfuldt behandlede og gode fabrikat, som de leverer. Fabrikkerne har endog som regel i hele 1909 været saa vel sysselsatte til forholdsvis gode priser, at et stort antal nye spindler maatte anskaffes.

Import og export. Sveriges utenrikshandel stillet sig i 1909 som følger:

I. Indførsel.

Baand, silke-, alle slags	kg.	46 500
andre slags	»	90 700
Ben, arb.: benmel	»	2 120 000
Bomuld, ufarvet og farvet	»	17 309 000
Brændevin og sprit: paa fat: { liter à		
av korn, poteter etc.	{ 50 %	422 000
- ris: arrak	»	605 000
- sukker: rhum	»	6 500
- vindruer: konjak	»	1 200 000
paa andre kar: alle slags . . .	liter	110 000
Fartøier, damp-	kr.	8 124 000
Fisk, saltet eller nedlagt, tørret eller røket: sild (strømming, brisling etc.)	kg.	40 535 000
sei	»	1 647 000
Flesk, alle slags	»	1 102 000
Frø: kløver- og ikke specif. græs- lin-	»	1 687 000
.	»	21 439 000
Farver: alisarin, anilin og andre tjærefarver	»	754 000
Garn: uld-, alle slags	»	1 734 000
bomulds-, —	»	945 000
Gryn: ris- og risemel	»	3 310 000
Gjødningsstoffer, alle slags i told-tariffen ikke specif. (ikke benmel, chilisalpeter, superfosfat etc.)	»	166 880 000
Huder og skind: ikke pelsverk: uberedte, alle slags	»	10 412 000
beredte, saalelær etc.	»	252 000
andre slags	»	736 000
pelsverk: beredte, løse: alle slags	»	71 400

Humle	kg.	440 000
Kaffe	»	41 895 000
Kali, kaustisk	»	2 616 000
Kautschuk etc.: ubearbeidet . . .	»	696 000
bearbeidet	»	248 000
Kli, alle slags	»	72 230 000
Kjød, alle slags	»	2 139 000
Konserver, alle slags	»	989 000
Levende dyr: hester, alle slags .	stkr.	1 450
hornkvæg, — » —	»	3 840
faar, — » —	»	160
svin, — » —	»	610
Maskiner, redskaper og verktoi i toldtariffen ikke specif. (ikke dampmaskiner eller symaskiner)	kr.	18 501 000
Metaller og ikke specif. arbeider derav:		
jern og staa: ru- og ballastjern	kg.	64 837 000
jernbaneskiner	»	38 019 000
bjelke-, hjørne- etc. mindst 20 kg. pr. løp. meter	»	17 878 000
plater overdraget med tin . . .	»	5 454 000
rør: støpte, alle slags	»	14 878 000
smedede, valsede eller dragne	»	8 960 000
Natron, salpetersur (chilisalpeter)	»	28 894 000
Oleomargarin	»	503 000
Oljekaker	»	133 424 000
Oljer: fete, andre slags: paa fat	»	16 370 000
fossile eller mineral- etc., rensedet	»	135 405 000
Ost, alle slags	»	351 000
Papir, alle slags	»	2 535 000
Poteter	»	14 897 000
Ris, uskallet	»	10 425 000
Salt, kok-, alle slags	hl.	1 150 000
Shoddy (kunstuld)	kg.	1 190 000
Smør, naturlig	»	180 000
kunst- (margarin)	»	60 000
Sukker: raffinert, alle slags . . .	»	598 000
uraffinert — » —	»	403 000
sirup og melasse	»	14 771 000
Korn: havre	»	77 509 000
hvete	»	190 947 000
byg	»	1 921 000
mais	»	6 909 000
rug	»	84 257 000
Mel: hvetemel	»	6 537 000
rugmel	»	12 560 000
Stenkul og koks	hl.	56 795 000
Superfosfat	kg.	2 844 000
Symaskiner og brodermaskiner etc.	kr.	1 858 000
Talg	kg.	4 851 000
Tobak, ubearbeidet: blad- og stilk-bearbeidet: eigarer og cigaretter .	»	4 401 000
.	»	350 000
Traad, bomulds-	»	362 000
Uld, ufarvet og farvet	»	5 167 000
Velocipeder, færdige	stkr.	4 290
Vin, av til og med 25 % alkohol-gehalt: paa fat	kg.	2 177 000
paa andre kar: musserende . .	liter	276 000
ikke	»	199 000
Vævede stoffer: silke, alle slags	kg.	193 000
bomulds-, — » —	»	1 878 000
uld-, — » —	»	1 455 000
lin-, — » —	»	514 000
vandtætte matter	»	2 859 000
Egg	stkr.	48 312 000

Brændevin og sprit: paa fat: av korn, poteter etc.		
	liter à 50 %	178 000
Cement	kg.	33 196 000
Fartoier, damp-	kr.	839 000
Fisk, fersk: sild (strømning, brisling etc.)	kg.	61 108 000
alle andre slags	»	2 360 000
saltet eller nedlagt, tørret eller røket: sild (strømning etc.)	»	4 117 000
alle andre slags	»	3 126 000
Flesk, alle slags	»	2 212 000
Frugter, bær etc., friske	»	9 882 000
Glas: krukker, flasker etc., uslepne, alle slags	»	6 943 000
alle andre slags (ikke vindus- og speil-)	»	777 000
Huder og skind, ikke pelsverk, uberedte, alle slags	»	9 035 000
Instrumenter: kirurg-, matemat., fysiske etc.	kr.	2 712 000
Levende dyr: hester, alle slags .	stkr.	2 510
hornkvæg, — » —	»	12 550
faar, — » —	»	1 760
svin, — » —	»	890
Kjød, alle slags	kg.	1 070 000
Lervarer, ikke specificer.: teglsten, ildfast, façadesten m. m.	»	40 629 000
teglsten: mur- og klinker- . . .	stkr.	10 805 000
rør og rørdeler	kg.	9 394 000
Maskiner, redskaper og værktøi, ikke specif. (ikke damp- eller symaskiner etc.)	kr.	24 830 000
Metaller og ikke specificerede arbeider derav:		
ru- og ballastjern	kg.	105 686 000
skrap-	»	7 058 000
støpegods	»	10 261 000
smeltestykker og raastænger	»	20 629 000
billetts og massive tubeemner	»	14 745 000
stangjern	»	106 857 000
stangjernsavfald	»	6 128 000
valsetraad (traadjern)	»	21 189 000
valsede eller smedede plater, alle slags	»	1 283 000
rør og rørdeler, — » —	»	8 998 000
traad, dragen	»	1 350 000
spiker, alle slags	»	7 755 000
Mineraler: malin: jern-	»	3 204 521 000
zink-	»	38 863 000
Ost, alle slags	»	59 000
Pap, alle slags	»	19 337 000
Papir, alle slags	»	117 889 000
Træmasse, kemisk, tør	»	371 839 000
» vaat	»	31 252 000
mekanisk, tør	»	45 995 000
» vaat	»	114 495 000
Smør, naturlig	»	19 216 000
kunst- (margarin)	»	98 000
Korn: havre	»	8 537 000
hvete	»	83 000
byg	»	49 000
rug	»	36 000
Mel: hvetemel	»	100 000
rugmel	»	1 707 000
Sten, ikke specificeret, ubearbejdet etc.	kr.	3 429 000
bearbejdet, andre slags end poleret	»	7 060 000

Superfosfat	kg.	17 244 000
Trælast: bearbejdet med øks eller sag; av furu eller gran: tømmer og mastetræ av mindst 25 cm. diameter	kub.m.	18 800
spirer, tømmer og mastetræ av mindre diameter	»	207 800
bjælker av mindst 20 cm. tykkelse	»	28 100
spærrer (av mindre tykkelse) sveller (sleepers)	»	373 600
grubestolper (pitprops)	»	57 300
planker og bord, uhøvlede, 21 cm. og derover brede: av furu	»	441 300
» gran	»	504 300
battens og bord, uhøvlede, 15—21 cm. brede: av furu	»	152 700
» gran	»	704 900
battens, scantlings og bord, uhøvlede, under 15 cm. brede: av furu	»	439 800
» gran	»	621 900
bord, høvlede, 21 cm. og derover brede: av furu	»	530 100
» gran	»	21 900
bord, høvlede, 15—21 cm. brede: av furu	»	27 900
» gran	»	150 700
bord, høvlede, under 15 cm. brede: av furu	»	107 000
» gran	»	74 600
bord- og plankekap	»	73 000
lister, lægter og ribber	»	292 000
Trævarer, snedkerarbejder etc.: bygningsmateriel (dører, vin- duskarmen m. m.)	kr.	61 000
alle andre slags	»	4 692 000
Fyrstikker	kg.	1 792 000
Vævede stoffer: bomulds-, alle slags	»	26 859 000
uld-, — —	»	91 100
Egg	stkr.	84 900
		37 337 000

Utviklingen av Sveriges handel. Kommercekollegiet har under aaret foreslaat og den svenske riksdag bevilget handelsstudiestipendier for utsendelse av stipendiater til følgende lande: Mexico 1, La Platalandene 3, Egypten, Chile og Rusland hver 1, til et samlet beløp av kr. 20 000. Likeledes har Kommercekollegiet utdelt 15 beløp, hvert paa kr. 1 200, for handelsstipendiater til England, Tyskland og Spanien.

Utviklingen av handelen paa Rusland gaar stadig fremad. Store kræfter sættes ogsaa i bevægelse for at fremme udviklingen i denne retning. Saaledes er f. ex. under aaret organiseret en sammenslutning av svenske fabrikanter av landbruks-, meieri-maskiner o. lign. om oprettelse av et fælles salgsselskap for export av saadanne fabrikater og erobring av det russiske og sibiriske marked. De interesserede selskaper skal anvende fælles salgskontor og fælles agenter samt dele al tapsrisiko og søker derigjennem at organisere et frugtbringende samarbeide. Arbeidsfeltet er ogsaa umaadelig stort, og der burde der ogsaa findes plads for norsk foretagsomhet. Det er jo særskilt de opblomstrende jordbruksdistrikter i det sydøstlige og østlige Rusland samt i Sibirien, som kræver enorme mængder av jordbruksmaskiner. Et nyt og særlig lønnende arbeids- og avsætningsfelt er Amur-provinsen.

Handelsomsætningen med Island turde likeledes bli gjort til gjenstand for et utvidet arbeidsfelt.

I aarets løp er etablert flere agenturer og salgskontorer for svenske industriprodukter, bl. a. i Rio de Janeiro, Buenos Aires, Mexiko m. fl. pladser.

Skibsfarten paa Stockholms distrikt. Stockholm besøktes i 1909 av 11 600 seil- og 16 307 dampskibe dr. tilsammen 2 651 577 tons, kommende fra indenriksk havn.

Fra utenrikske havne ankom 768 seilfartøier dr. 72 261 tons og 1606 dampskibe dr. 1 196 547 tons.

Av disse fartoier ankom fra:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norge	1	94	54	27 906	55	28 000
Finland	555	26 935	350	182 008	905	208 943
Rusland	30	2 174	161	75 927	191	78 101
Tyskland	95	9 217	361	174 959	456	184 176
Danmark	34	2 967	92	40 932	126	43 899
Storbritannien	37	25 699	436	538 263	473	563 962
Holland	8	2 315	40	29 218	48	31 533
Belgien	—	—	33	28 175	33	28 175
Frankrike	2	395	23	18 724	25	19 119
Italien	2	296	—	—	2	296
Portugal	—	—	2	1 962	2	1 962
Sydamerika	—	—	6	17 635	6	17 635
Spanien	—	—	20	18 322	20	18 322
Nordamerika	2	1 976	8	17 736	10	19 712
Afrika	—	—	3	6 058	3	6 058
Asien	—	—	6	15 820	6	15 820
Island	2	193	11	2 902	13	3 095

Av disse fartoier var:

Svenske	117	24 872	722	539 326	839	564 198
Norske	12	7 787	95	91 356	107	99 143
Finske	563	33 114	433	227 559	996	260 673
Russiske	25	2 141	5	4 435	30	6 576
Tyske	13	825	193	129 925	206	130 750
Danske	26	2 325	44	42 947	70	45 272
Engelske	—	—	104	146 547	104	146 547
Hollandske	12	1 197	2	7 609	14	9 103
Belgiske	—	—	1	812	1	812
Franske	—	—	1	98	1	98
Spanske	—	—	1	1 441	1	1 441
Amerikanske	—	—	4	2 246	4	2 246
Østerrikske	—	—	1	1 949	1	1 949
Ialt	768	72 261	1 606	1 196 547	2 374	1 268 808

De til utenriksk havn avgaaede fartøiers antal var: Seilskibe 704 dr. 64 791 tons og dampskibe 1 643 dr. 1 218 773 tons.

Av disse fartoier avgik til:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norge	3	1 385	54	32 596	57	33 981
Finland	550	35 568	400	244 412	950	279 980
Rusland	20	1 302	278	201 650	298	202 952
Tyskland	78	9 533	373	187 082	441	196 615
Danmark	25	2 049	89	48 913	114	50 962
Storbritannien	25	14 231	236	261 421	261	275 652
Holland	2	148	82	98 612	84	98 760
Belgien	—	—	32	29 827	32	29 827
Frankrike	1	575	73	73 863	74	74 438
Portugal	—	—	2	2 494	2	2 494
Italien	—	—	5	4 973	5	4 973
Spanien	—	—	7	7 880	7	7 880
Nordamerika	—	—	1	2 805	1	2 805
Sydamerika	—	—	3	9 782	3	9 782
Island	—	—	2	335	2	335
Afrika	—	—	6	12 128	6	12 128

Trods streiken har dog skibsfarten i 1909 været usedvanlig livlig og viser til og med en forøkelse i tonnagen av henimot 200 000 tons, hvilket turde kunne forklares derved, at varelagrene tømtes.

Antallet av til Stockholm i 1909 ankomne og til generalkonsulatet med ankomstopgaver anmeldte norske fartøier utgjorde 108 stkr. med en samlet tonnage av 116 653 bruttotons. Av disse var 97

dampskibe med en tonnage av 108 426 bruttotons og 11 seilfartøier dr. tilsammen 8 208 bruttotons.

Disse fartøier har hittført last, som hovedsagelig utgjordes av følgende varesorter: kul, koks, sild, salt, fisk, oljekaker, stykgods, hvete og nafta.

Paa norske fartøier paamonstredes i 1909 75 mand, hvorav 9 nordmænd, samt avmønstredes 123 mand, hvorav 74 nordmænd.

De samlede ved avmønstring til sjømændene utbetalte hyrer utgjorde kr. 9 701.43.

Hyrene har i almindelighet været temmelig høie; de har varieret saaledes pr. maaned:

Seilmakere og tommermænd	60, 65, 70 kr.
donkeymænd	60, 70, »
fyrbøtere	50, 55, »
letmatroser	40, 45, »
kullempere	30, 35, 40 »
kokker	45, 60, 75; stuerter 50, 80, »
jungmænd og messe gutter	20, 30, »

Ingen romninger fra norske fartøier er forekommet eller anmeldt til generalkonsulatet, men derimot har i 4 tilfælde her paamonstrede sjømænd ikke indfundet sig ombord.

Ved generalkonsulatets forsorg blev i 1909 21 nødlidende og syke sjømænd hjemsendt. Av andre norske undersaatere hjemsendtes gjennom konsulatet 4 nødlidende. Nødlidende nordmænd (haandverkere) har i ganske stor utstrækning ved generalkonsulatet dels erholdt tilfældig pekuniær hjælp, dels er de ydet bistand til forskaffelse av arbeide.

I aaret 1909 optoges ved generalkonsulatet 4 sjoforklaringer angaaende indtrufne sjolykker (havarier og kollisjoner).

Fraktmarkedet. Den av svenske fartøier utenriks i 1907 indtjente bruttofragt utgjorde den betydelige sum av kr. 77 766 000. Aaret 1909 turde paa langt nær ikke komme til at opvise lignende resultater, idet som sagt en betydelig depression har været raadende paa fragtmarkedet, hvilket har hat til følge, at en betydelig tonnage har været uvirksom hellere end at gaa med tapbringende frakter. Den regulære dampskibsforbindelse Stockholm—Kristiania har i 1909 været opretholdt av Rederiaktiebolaget Sveas dampskibe med en tur om uken saagodt som hele aaret; disse dampskibe har anlopet mellemliggende kysthavner. Godsforsendelserne til og fra Norge har imidlertid været ubetydelige, naar man undtar endel gods herfra, fra Norrköping og Malmö, som medtoges i transit for den norske Brydelinje. Ogsaa fra Kristiania til Stockholm og mellemliggende stationer har saadant transitgods medfulgt denne linjes dampskibe.

Jernbaner. I forhold til folkemængden har Sverige langt større jernbanenet end de fleste andre lande. Jernbanernes samlede længde opgik ved utgangen av 1908 til 13 395 km., hvorav statsbaner 4 345 km. og privatbaner 9 050 km. Statsbanernes indtægter pr. dag og banekilometer var i 1908 kr. 40.33 og privatbanernes paa samme tid kr. 19.35. For aaret 1909 hadde statsbanerne en dagsindtægt pr. banekilometer av kr. 40.04, hvilket viser en ganske betydelig nedgang sammenlignet med foregaaende aar. Dette har naturligvis sin grund i mindre transportmængder som følge av den langvarige streik.

Trustdannelse. I Sverige findes for tiden omkring 60 kartellignende sammenslutninger, blandt hvilke fornemmelig maa nævnes følgende: margarinringen, havregrynskartellet, bryggeri-, mølleindustri-, stivelse-, chokolade- og kjæksfabrikkernes sammenslutninger. Bomulds- og galogefabrikker, jute- og garnfabrikker, maskinfirmaer samt foretagender inden

glas-, ler- og den kemiske industri synes ogsaa at ha sine sammenslutninger. Sukkertruten fra 1908 er allerede kjendt. Av nye truster for aaret bør nævnes superfosfatfabrikkernes sammenslutning, som dannet felles selskap med 1½ million kr. i aktiekapital. Denne sammenslutning omfatter landets seks fornemste fabrikker for tilvirkning av superfosfater og kunstige gjødningsstoffer. Selskapets sæte er Stockholm. En anden betydelig trustdannelse er «sprittruten», som omfatter alle landets spritfabrikker, undtagen en, og at dette er en betydelig sammenslutning fremgaar bedst derav, at de interesserede spritskapers samlede aktiekapital utgjør kr. 7 911 000.

En anden art trust er det nystiftede svenske fiskehandlerforbund.

Stockholms nydannede handelshøiskole har under aaret begyndt sin virksomhet. Denne anstalt er kommet istand ved donationer og testamenter samt bidrag av staten — riksdagens bidrag er kr. 30 000,00.

Denne høiskole turde komme til at bli av uvurderlig nytte for den svenske handel og export; thi fra den vil komme til at utgaa de handelsstipendiekandidater, som en dag skal sendes ut som pionerer for den svenske exporthandel i oversjoiske lande, og som kanske vil etablere sig derover for at bidrage til landets fremgang i konkurrense med de store exportlande.

Kunstindustriutstillingen. Den i forrige aarsrapport omtalte store kunstindustriutstilling blev en stor suksess, saavel i industriel og kunstnerisk som i økonomisk henseende. Indtægterne gik op til næsten det dobbelte av det beregnede og gav en nettogevinst av omkring 485 000 kroner, hvilket tilot tilbakebetaling av pladsleien — sikkert et undtagelsestilfælde, som utstillingsresultat betraktet.

De største byer inden generalkonsulatets distrikt er følgende med høsføiet opgave over indbyggerantallet: Stockholm omkring 340 000, Norrköping ca. 46 000, Örebro 29 000, Eskilstuna 27 700, Uppsala 25 500, Linköping 18 000, Westeraås 17 500, Kalmar 15 000, Falun 11 000, Westervik 9 500, Wisby 9 500, Oskarshamn 8 000, Enköping 5 000.

De fra private personer og firmaer til generalkonsulatet indkomne skrivelser indeholdt i de fleste tilfælde forespørsler angaaende marked i Sverige for forskjellige norske produkter — hovedsagelig fisk og produkter derav — agenter og agenturer, toldsporsmaal, soliditet, kjøp og salg, export og import, hvortil generalkonsulatet paa bedste maate har søkt at medvirke ved at gi saa uttømmende og omfattende opplysninger som mulig.

Generalkonsulatet har i aarets løp været besøkt av adskillige norske forretningsmænd, som har søkt opplysninger om et eller andet, og konsulatet har med raad og opplysninger søkt paa bedste maate at medvirke til forøket og utviklet handelsforbindelse imellem de to nabolande.

Av de av distriktets vicekonsuler avgivne aarsberetninger for 1909 hitsættes følgende utdrag:

Kalmar. Vicekonsul *Chr. Høyerbergs* beretning.

Importen av viktigere artikler i 1909 stiller sig saaledes:

Fisk: saltet eller nedlagt, tørret eller	
roket, sild	kg. 618 800
Sei.	» 30 200
Gjødningsstoffer	» 2 872 731
Kaffe.	» 490 185

Kli	kg.	1 115 397
Maskiner	kr.	150 660
Jernbaneskinner	kg.	203 895
Rør, støpte	»	1 106 390
Natron, salpetersur	»	498 293
Oljekaker	»	3 542 677
Oljer, mineral-	»	1 205 513
Ris, uskallet	»	4 938 066
Korn, umalet	»	40 227 568
Stenkul og koks	hl.	462 952
Talg	kg.	458 690
Tobak, ubearbeidet	»	25 487

Exporten viser følgende zifre for de vigtigere artikler:

Frugter, bær etc.	kg.	104 734
Korn (havre)	»	1 125 052
Trælast	kbm.	61 796
Bygningsmaterialer	kr.	54 224
Fyrstikker	kg.	1 114 595
Fersk sild	»	39 600
Huder	»	20 060
Smør	»	76 301

Som det av importtabellen fremgaar, indtar importen av fisk en ganske fremragende plads, og den største del herav turde falde paa Norge og kun en forsvindende liten del paa Holland. Exporten til Norge utgjordes av samme artikler som foregaaende aar, hovedsagelig tapeter, men er forøvrig ganske ubetydelig.

Skibsfart. Hvad trafikken av norske fartoier paa Kalmar angaar, har den i 1909 været i tilvekst, som det fremgaar av følgende tabel:

	1908.		1909.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Dampskibe	7	6 275	11	6 122
Seilskibe	2	276	2	1 238
Ialt 9	6 551	13	7 360	

Fra Oskarshamn er følgende opgave avgit for 1909 — for 1908 mangler opgave —:

	Antal.	Tons.
Dampskibe	4	4 046
Seilskibe	4	765
Ialt 8	4 811	

Av de til Kalmar havn ankomne norske fartoier ankom et barkskib fra Australien med hvete til en herværende dampmølle.

Fra utenriksk havn indklaretes i 1909 730 fartoier, dr. tilsammen 173 668 tons, mot 718 fartoier, dr. tilsammen 173 120 tons i 1908. Av disse ankom 353 fra Tyskland, 236 fra Danmark, 66 fra Storbritannien, 34 fra europeisk Rusland, 20 fra Norge, 7 fra Frankrike, 4 fra Belgien, 4 fra Nederlandene, 2 fra Portugal, 1 fra Finland, 1 fra Brasilien, 1 fra Britisk Ostindien samt 1 fra Australien.

Med hensyn til nationalitet var av disse fartøier 518 svenske, 124 danske, 59 tyske, 13 norske, 9 nederlandske, 5 russiske og 2 engelske.

Til utenriksk havn utklaretes i samme tidsrum hersteds 660 fartoier, dr. ialt 144 206 tons, mot 517 fartoier, dr. 138 908 tons i 1908, hvorav 304 bestemt for Tyskland, 229 til Danmark, 53 til Storbritannien, 39 til Norge, 21 til Europeisk Rusland, 8 til Finland, 3 til Frankrike, 2 til Nederlandene samt 1 til Spanien.

Fremme av norsk export. Vicekonsulatets bestræbelser for fremme av norsk export har i aarets løp bestaaet i anskaffelse av agenter for norske firmaer, som har begjæret vicekonsulatets bistand ved anskaffelsen av saadanne, samt meddelelse av oplysninger om utsigterne for avsetning av norske produkter av den ene eller den anden art.

Norrköping. Vicekonsul *Oscar Almborgs* beretning.

Skibsfart. Ved Norrköpings toldkammer indklaretes av norske fartoier:

36 dampskibe, dr. 29 303 tons,
1 seilfartoi, dr. 153 tons,
samt utklaretes:
33 dampskibe, dr. 29 474 tons,
1 seilfartoi, dr. 153 tons.

Fremme av norsk export. Vicekonsulatet har i flere tilfælder paa forespørsler bistaaet med adresseoppgaver og oplysninger.

Westervik. Vicekonsul *Hugo Tillbergs* beretning.

Westerviks viktigste industrianlæg er: 1 garvestoffabrik, 2 fyrstikfabrikker, 3 trævarefabrikker, 4 stenhuggerier, 1 mølle, 2 mekaniske verksteder, 1 skibsverft, 2 glasverker og 1 elektricitetsverk, hvilket sidstnævnte leverer kraft til de fleste av de nævnte fabrikker. I byens naboskap findes 3 jernverker, 1 sagbruk og 1 træmassefabrik.

Westerviks vigtigste import og export i 1909 utviser følgende zifre:

Import:

Spritvarer	liter	7 173
Aspetommer	kbm.	5 509
Fisk, saltet	kg.	7 700
Gjødningsstoffer	»	1 533 750
Huder, uberedte	»	288 924
Jern, ru-	»	784 320
» bjelker	»	301 095
» valsetraad	»	2 000 036
Kaffe	»	161 708
Kli	»	595 467
Maskiner	kr.	45 453
Oljer	kg.	103 479
Oljekaker	»	1 116 920
Quebrachotræ i blokker	»	4 029 101
Koksalt	hl.	8 066
Skrapjern	kg.	1 535 108
Stenkul	tons	20 957
Vin paa fat	kg.	2 360
Vævede stoffer	»	3 032

Export:

Fisk, fersk	kg.	22 000
Jern, ru-	»	355 185
» stang-	»	1 343 215
» traad	»	44 780
Træmasse, kem., tør	»	2 893 949
Sten	kr.	147 272
Trælast:		
Grubestolper	kbm.	11 825
Saget last	»	45 825
Bygningsmaterialer	kr.	329 614
Snedkerverker	»	45 427
Fyrstikker	kg.	2 540 940

Av exportartikler viser fyrstikker en fortsat stigning fra 1 670 tons i 1907 til 2 540 tons i 1909.

Den direkte vareutveksling med Norge har været ubetydelig. Importen utgjordes av sild, exporten av jernvarer og garvestoffer.

Skibsfart. Westerviks distrikt besøktes i 1909 av følgende norske skibe:

6 dampskibe dr. tils. 5 393 reg.tons
1 seiler » » 898 —

Gjennem vicekonsulatet har 8 paamønstringer fundet sted.

Ved Westerviks toldkammer er i 1909:

Indklararet: 209 fartoier, dr. tils. 66 371 reg.tons.
Utklareret: 316 — » » 97 326 —

Av de indklarerede fartoier ankom 179 med ladning og 30 i ballast. Av de utklarerede fartoier gik 288 med ladning og 28 i ballast.

De forskjellige nationaliteter av ind- og utklarerede fartoier var:

	Indklarerede.	Utklarerede.
Norske	2	6
Svenske	172	259
Danske	9	19
Tyske	13	16
Hollandske.	3	3
Russiske	5	6
Finske	1	2
Engelske	3	4
Italienske	1	1

Havneforhold. Den i 1907 paabegyndte ombygning av havnekaaien blev i 1909 fuldført, og utgjør nu en 300 meter lang stenkaai, hvortil flere jernbaner leder, saa omlastning mellem jernbanen og fartøi kan ske direkte og paa en bekvem maate. Desuten har en opmudring fundet sted, saa at fartoier av op til 6 meters dyppgaende kan fortoies langs hele kaaien. For at holde skibsfarten aapen ogsaa i vintermaanederne har havnen for en tid av fem aar engageret en isbryter til at holde aapen en rende fra 15. december til 15. april. Til dækkelse av omkostningerne hermed er havneavgifterne i det paagjældende tidsrum forhøiet, saavel for fartoier som for varer, med 25 %.

Wisby. Vicekonsul *Axel Lundbergs* beretning.

Import. De vigtigste importartikler til Gotland fra utenrikske havne i 1909 var:

Fisk, saltet: sild	kg.	71 200
Gjødningsstoffer.	»	1 643 193
Kli	»	892 418
Konserver	»	84
Chilisalpeter	»	1 000 101

Der importertes til Gotland fra inden- og utenrikske havne tilsammen i 1909:

Fisk, saltet	kg.	722 863
» tørret	»	12 839
Gjødningsstoffer.	»	6 415 855

Exporten utgjorde:

Fisk, fersk (aal).	kg.	4 800
Hø	»	416 230
Kalk, ulasket.	»	4 136 275
Sten, ubearbeidet	værdi kr.	228 256
» bearbeidet	»	37 148
Trælast, ubearb.: planker m. m. 21 cm.		
og derover: furu	kbm.	4 869
gran	»	822
bord m. m. 15—21 cm.: furu	»	1 805
gran	»	360
under 15 cm.: furu	»	337
gran	»	78

Import fra Norge:

Kruidt	kg.	2 435
Sild	»	66 000

Export til Norge:

Kalksten, ubearb.	»	3 887 000
Sandsten, »	»	25 000
» » slipesten	»	177 000

Havneforhold. Opmudring og forbedring av Wisby havn har i 1909 været fortsat, og et forslag til utvidelse og bygning av yderligere en bølgebryter med en omkostning av kr. 1 500 000 er utarbeidet i aarets løp. Andragende til regjeringen om et bidrag av kr. 1 000 000 til utførelse av dette arbeide er indsendt, og spørsmålet turde komme til at bli avgjort i 1910.

Skibsfart. Ved Gotlands kyster var i 1909 ikke mindre end 4 norske fartoier utsat for sjøulykker.

Ind- og utklarerede fartoier til og fra gotlandske havne i utenriksk skibsfart i 1909.

	Dampskibe.						Seilskibe.					
	Med ladning.		I ballast.		Ialt.		Med ladning.		I ballast.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Indklarerede:												
Norske	7	4 183	2	670	9	4 853	4	982	1	40	5	1 022
Svenske	58	21 975	51	12 367	109	34 342	24	2 921	110	10 968	134	13 619
Andre lande	17	11 824	57	28 671	74	40 495	10	759	46	2 964	56	3 723
Ialt	82	37 982	110	41 708	192	79 690	38	4 662	157	13 702	195	18 364
Utklarerede:												
Norske	4	1 704	7	4 183	11	5 887	1	40	4	982	5	1 022
Svenske	95	24 484	19	7 610	114	32 094	114	8 769	5	379	119	9 148
Andre lande	64	32 091	8	8 654	72	40 745	71	5 805	6	517	77	6 322
Ialt	163	58 279	34	20 447	197	78 726	186	14 614	15	1 878	201	16 492

Opgave over fartoier ind- og utklarerede fra eller til Norge i 1909.

Indklarerede.							
Havn.	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.		Anmerkning.
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	
Wisby	1	271	1	35	2	306	med ladning.

Utklæretede.

Havne.	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.		Anmerkning.
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	
Wisby	3	1 273			3	1 273	2 med ladn., 1 i ballast.
Kappelshamn	1	302			1	302	med ladning.
Kylley	1	122			1	122	— » —
Katthammarsvik	3	1 040			3	1 040	— » —
Rone			1	40	1	40	— » —
Burgsvik			2	68	2	68	— » —
Ialt	8	2 737	3	108	11	2 845	

II. Aarsberetning for 1909 fra konsul *Jean O. Erikson*, Göteborg.

Skibsfart. Det samlede antal ankomne norske fartøier i 1909 utgjorde 155 dampskibe og 36 seilskibe med en samlet draughtighet av for dampskibe 102 868 tons og for seilskibe 15 065 tons. Disse zifre viser, sammenlignet med de foregaaende aar, for dampskibene en nedgang av 53 fartøier og 41 262 tons, men derimot for seilskibene en forøkelse av 10 fartøier og 8 739 tons.

Det samlede antal av fra utenrikske havne i 1909 ankomne fartøier var:

	Antal.	Tons.
Dampskibe	2 868	1 472 999
Seilskibe	368	46 896
Motorfartøier	136	3 664
Ialt	3 372	1 523 559

Summen av de i Göteborg erlagte havneavgifter utgjorde:

Av indenriksk fart.	Av utenriksk fart.	Ialt.
Kr. 49 850.	Kr. 306 524.	Kr. 356 374.

Den omstændighet, at antallet av norske dampskibe, som anløp Göteborgs havn i 1909, stod betydelig tilbake for antallet i 1908, maa antagelig i like grad tilskrives den trykkede stilling paa fragtmarkedet i sin almindelighet og den langvarige storstreik og lockout i august og september, der jo øvet en lammende indflydelse saavel paa skibsfarten som paa landets øvrige næringsgrene.

Göteborgs hamneforhold. Et spørsmaal av allerstørste betydning for Göteborg i dets egenskap av havneby, som nu i aarrækker har staat paa dagsordenen, og som i 1909, om det end maaske ikke er kommet til sin endelige løsning, saa i det mindste i høi grad har lagt beslag paa den kommunalt interesserede almenhets opmerksomhet, er ordningen av byens havneforhold.

Det kaionmraade, som Göteborgs havn nu forføier over, utgjør ca. 4 700 meter, hvortil kommer kanal-kaier paa ca. 1 500 meters længde. Dette omraade svarer imidlertid allerede nu ikke paa langt nær til behovet, som man har beregnet at utgjøre indtil 3 800 meter utover det nuværende. Den største ulempe ved denne mangel paa plads er, at et stort antal dampskibe maa losse og laste ute paa «flacket», fortøiede ved dued'alber og pæler. Alene transporten av arbeidsfolk til og fra borde herute skal volde en almindelig liten østkystdamper en aarlig extra utgift av 4—5 000 kroner.

At Göteborgs havn trenger at utvides, derom har der ingen uenighet raadet, men om maaten, hvorpaa dette skulde ske, har derimot gjort sig desto større meningsforskjel gjældende. De personer, som i denne sak har set tingene mest i det store, og som med hensyn til Göteborgs skibsfarts utviklingsmuligheter har

været mest optimistiske, har som støtte for sit standpunkt gjort et tilbakeblik paa havnetraffikkens utvikling gjennom de sidste aartier.

Tonnagen er paa 37 aar (1870—1907) steget til det seksdobbelte, antallet paa 27 aar til mere end det dobbelte, og tonnagen i samme tidsrum til næsten det tredobbelte; det fremgaar ogsaa herav, hvorledes fartoiernes gjennomsnittsstørrelse er vokset hurtigere end deres antal. Men øket størrelse kræver jo større kaipalads pr. fartøi.

Det var med disse zifre for øie og forøvrig med en sterk tro paa Göteborgs fremtid som centrum for den transmarine samtrafik i Norden, at kommunestyret for nogle aar siden antok et forslag til havnens ombygning for en beregnet utgift av noget under 70 millioner kroner. Denne storartede plan, som bl. a. omfattet en forflytning av selve Göta-elvans leie, maatte imidlertid først granskes og godkjendes av diverse myndigheter, inden forarbeiderne for dens virkeliggjørelse kunde paabegyndes. Imidlertid begyndte stadig flere røster blandt almenheten at hæve sig for den anskuelse, at man ved antagelsen av denne havneplan var gaat forhastet tilverks, dels hadde man ikke i tilstrækkelig grad tat sakens økonomiske side i betragtning, dels var nye faktorer kommet til, som der maatte tages hensyn til, bl. a. den om 6—8 aar fuldendte ombygning av Trollhättakanalen. Denne ombygning vilde, mente man, ha til følge, at en stor del av den vare-utveksling, som nu foregaar mellem Vänerens havne og omkringliggende distrikter paa denne side og det sydlige Sverige og utlandet paa den anden med omlastning i Göteborg, nu vilde gaa Göteborgs havn forbi.

Trollhättakanalen er bestemt at skulle fordypes til 4 meter, medens sluserne bygges for 5 meter, hvorved det ingen nærværdig vanskelighet vil møte at fordype hele kanalen til 5 meter, om trafikken engang i fremtiden skulde gjøre dette paakrævet. Medens de største fartøier, som nu gaar gjennom kanalen, er 177 reg.-tons, kommer 4 meters-kanalen til at kunne slippe frem fartøier paa 730 reg.-tons, medens en mulig 5 meters kanal skulde opta fartøier paa 1 330 reg.-tons. Den store mængde av fartøier, som nu gaar mellem Göteborg og Norge, Danmark, Finland, Rusland og Tyskland, er paa 730 tons og derunder. Og av dem, som gaar paa Storbritannien, Belgien, Holland og Frankrike, er et stort antal av denne størrelse, medens hovedmassen av dem er under 1 330 tons. Det er tydelig, at kanalens utdypning vil foranledige direkte fart mellem utlandet og Vänerhavnene samt det industridistrikt, som med den elektriske drift kan ventes at vokse op langs elven mellem Trollhättan og Göteborg, medens den saaledes gaar Göteborgs havn forbi.

I november 1909 antok bystyret med ophævelse av sin tidligere fattede beslutning et forslag til havnens ombygning, i væsentlige punkter enklere end det tidligere antagne.

Fiskemarkedet. Norsk slofetsild. Beholdningerne av denne vare var ikke store, og efter at være steget noget i pris slutsolgtes de i juli maaned.

Islandssild. Prisen steg langsomt, men sikkert for virkelig god vare hele vaaren, og den blev slutsolgt, for den nye fangst ankom i august. Aarets nye saltnings betinget til at begynde med høi pris, men faldt saa litt efter litt i august og september for atter at stige meget raskt i oktober. Paa grund av godt efterfiske kunde imidlertid den høie pris ikke bibeholdes, men faldt atter og blev lavere og lavere like til aarets utgang.

Isterfetsild. Fra 1908 fandtes kun mindre merker usolgt, men aarets fiske blev, saavel hvad kvantitet som kvalitet og sildens størrelse angik, mere vellykket end paa mange aar. Trods den store efterspørsel faldt prisen stadig paa grund av den rike tilførsel og de stadig lavere tilbud fra Norge.

Nordsjø-fetsild. Denne var gjenstand for livlig efterspørsel til stigende priser og blev trods rikt fiske snart slutsolgt.

Hollandsk sild. Denne sild vinder stadig terræn paa grund av den omsorgsfulde sortering og pakning, hvori den leveres, dog har aarets rike norske isterfetsildfiske bidrat noget til at mindske forbruket.

Svensk sild. Som vanlig exportertes næsten

al denne sild til utlandet, hovedsagelig Tyskland og Rusland. Fangsten i 1909 slog godt til; den kan ifølge en av fiskeriintendanten utført beregning anslaaes at ha indbragt ca. 3 213 500 kroner. Efterspørslen var i aarets første maaneder liten, og priserne som følge herav lave, men derimot kunde den mot slutten av aaret fangede sild let placeres til gode priser.

Klipfisk, hvorav fortrinsvis engelsk vare anvendtes, stod hele aaret igjennem yderst lavt i pris, tiltrods for at den for hvert aar blir en stadig større artikkel. Av norsk klipfisk er det i særdeleshet lange og «lubb» (brosme), som anvendes.

Storsei stod meget høit i pris, og forbruket blev derfor ubetydelig, saa meget mere som sommerfanget «spillange» i 1909 var usedvanlig billig.

«Spillange». Tilgangen paa denne vare, specielt sommerfanget, var meget god, og prisen derfor usedvanlig lav, like ned til 50 øre.

Vaarsild. Paa grund av arbeidsklassens stadig strengere fordringer med hensyn til kvalitet, blir efterspørslen efter denne magre sildesort stadig mindre. Den ubetydelighet, som solgtes, betinget 8—10 kroner.

Makrelfisket i Nordsjøen var daarligere end aaret forut, men kan allikevel betragtes som fuldt middels.

Oversigt over prissvingningerne paa fiskemarkedet i Göteborg i 1909.

	Jan.	Febr.	Mars.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	kr. pr. tonde.
Norsk slofetsild:													ultimo
SW tidlig	15	15	15	15	15	17	17	—	—	—	—	20	—»—
SSSS tidlig	13	13	13	13	13	15	15	—	—	—	—	18	—»—
KKKK »	12	12	12	12	12	14	14	—	—	—	—	—	—»—
SW sen	—	—	14	14	14	—	—	—	—	—	—	—	—»—
SSSS »	—	—	12	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—»—
KKKK	—	—	11	11	11	—	—	—	—	—	—	—	—»—
Islandsk slofetsild:													
SW	17	17	17	17	18	18	19	22/18	15	20	18	16	—»—
SSSS	15	15	15	15	16	16	17	16	14	19	17	15	—»—
Isterfetsild:													
KKKK	—	—	—	—	—	—	—	26	24	20	20	20	—»—
KKK	18	18	17	17	17	—	—	24	22	18	18	18	—»—
KK	17	17	12	12	12	—	—	22	19	14	14	13	—»—
K	14	14	11	11	11	—	—	20	18	13	12	11	—»—
MK	12	12	10	10	10	—	—	17	16	11	10	9	—»—
Nordsjøfetsild:													
KKKK	—	—	—	—	—	—	15	19	19	18	—	—	—»—
KKK	—	—	—	—	—	—	15	19	18	17	—	—	—»—
Hollandsk sild:													
Fulls	23	23	21	20	18	—	—	27	24	24	23	26	—»—
Matjes	19	19	—	—	—	—	23	24	17	23	—	—	—»—
Svensk sild:													ultimo
Fulls	19	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—»—
Med. fulls	18	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—»—
Large spents	12.5	12.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—»—
Spent	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—»—
Klipfisk («kabeljo»):													
Lange	27	27	27	27	26	25	25	26	28	27	30	30	kr. pr. 100 kg.
Torsk	21	21	18	18	16	15	15	17	19	19	22	23	—»—
«Lubb»	23	—	20	—	19	18	18	18	21	21	23	24	—»—
Norsk storsei	64	—	—	—	—	—	—	—	65	67	66	63	—»—
«Spillange»:													
Vaarfanget	—	—	—	—	—	—	—	1.10	1.15	1.15	1.10	1.10	—»—
Sommerfanget	—	—	—	—	—	—	—	0.75	0.75	0.70	0.65	0.55	—»—

Trælastmarkedet. En gren av trævare-industrien, som er drevet betydelig op inden konsulatets distrikt i de senere aar, er tilvirkningen av kasseemner for export til træfattige lande. Det gode resultat, som denne industri til en begyndelse gav, havde imidlertid til følge, at en stor del fabrikker, endog utover landet, kastet sig over denne gren, og ved denne konkurrence er nu priserne faldt saaledes, at tilvirkningen er betydelig mindre lønnende end før.

Exporten av denne artikel sker hovedsagelig til England og dets kolonier.

Hvad der her er sagt om fabrikationen av kasseemner og overproduktionen herav, gjælder i like høj grad om tilvirkningen av dører og vinduer; ogsaa her har en altfor stor konkurrence de indenlandske fabrikker imellem bevirket, at tilvirkningen har givet et altfor daarligt resultat.

Træmassemarkedet. Omend Göteborg selv ikke er træmasseproducerende, er det dog en plads av betydning for denne vare, da den største del av produktionen fra fabrikkerne langs Götaelven, i Dalsland, Värmland, Dalarna, Småland og i andre trakter av det midtre Sverige søger Göteborg som exporthavn.

Rikets samlede produktion av træmasse utgjorde i 1909 ifølge statistikken 376 000 tons kemisk (tør beregning) og 233 000 tons mekanisk (vaat beregning), sidstnævnte bestaaende av 45 000 tons tør og 143 000 tons vaatt 50 % masse; herav exporteret fra Göteborg 89 000 tons kemisk (tør beregning) og 72 000 tons mekanisk træmasse (vaat beregning). Rikets exportproduktion beregnedes ved aarets begyndelse at komme til at bli 497 000 tons kemisk træmasse (tør beregning) og 269 000 tons mekanisk (vaat beregning), men blev i virkeligheden ikke mere end 376 000 tons kemisk og 233 000 tons mekanisk, eller en nedgang mot foregaaende aars tilvirkning av ikke mindre end 40 000 tons kemisk og 4 000 tons mekanisk træmasse, i stedet for en beregnet betydelig forøkelse fra foregaaende aar. Exporten fra Göteborg i 1909 viste imidlertid, sammenlignet med det foregaaende aar, 16 000 tons forøkelse av kemisk masse (tør beregning), men 10 000 tons formindskelse av mekanisk (vaat beregning).

Göteborgs exportcifre tør med fuld sikkerhet siges at ville være bli meget høiere i 1909, end nu blev tilfældet, om ikke den langvarige lockout og streik hadde virket hemmende paa fabrikationen inden de industridistrikter, som exporterer over denne havn.

Kraftstationen ved Trollhättan. Et foretagende, som for utviklingen av Göteborgs og det vestlige Sveriges industri turde komme til at bli av stor betydning, og som i 1909 i hovedsagen fuldbyrdedes, er anlægget av statens kraftstation ved Trollhättan.

Det var i 1906, at riksdagen paa regjeringens forslag besluttet, at en kraftstation for utnyttelse av den staten tilhørende vandkraft i Trollhättafaldene skulde anlægges. For paa bedste maate at nyttiggjøre hele vandfaldets kapacitet foresloes, at man skulde bygge en vældig kanal, for størstedelen sprængt ind i fjeldet paa den ene elveside, og førende fra det rolige vand ovenfor alle faldene til en nedenfor disse liggende kraftstation.

Kanalen skulde komme til at faa en længde av 1 400 meter; dens bundbredde skulde bli 10.5 à 14 meter, dybden ca. 15 meter og dens nyttige gennemskæringsareal 115 kvadratmeter. Gjennem kanalen skulde kunne ledes 250 kub.meter vand pr. sekund av elvens tilgjængelige vandmængde, 320 kub.meter ved lavvande. Faldhøiden for denne

vældige vandmasse blev ca. 32 meter, og i kraftstationen, som skulde utbygges for 8 turbiner à 10 000 h.kr., skulde til en begyndelse opsættes 4 saadanne kjæmpeturbiner. Arbeidet skulde siden uten avbrytelse fortsættes med montering av de 4 gjenstaaende aggregater, hvorved en minimumskraft av 76 000 h.kr. skulde uttages for distribution til nærmere og fjernere liggende steder.

Riksdagen bifaldt denne storslagne plan. Kanal- og vandverksstyrelsen satte straks med fuld fart arbeidet igang, og man er nu efter snart 4 aar kommet saa langt, at paaslipningen av vandet i kanalen er nær forestaaende, og umiddelbart derefter kommer leverancerne av elektrisk energi fra kraftstationen til at ta sin begyndelse.

Omkostningerne ved det hele med maskiner, ledninger, transformatorstationer m. m. beløper sig til ca. 9 millioner kroner.

Noget, som ved dette foretagende særlig fortjener at fremholdes, er, at samtidig som anlægget ved sine dimensioner staar i første række i sit slags i hele verden, er hele den maskinelle utrustning i kraftstationen, saavel turbiner som elektricitetsmaskiner, bli fremstillet ved svenske verksteder, der ved den usedvanlige størrelse og førsteklases konstruktion av disse maskiner har skaffet sig stort ry inden den elektro-tekniske verden.

Det blir naturligvis Göteborg, som i første række kommer til at nyttiggjøre sig den ved dette anlæg frembragte kraft; saaledes kommer saavel de kommunale sporveie som byens belysningsverk til at hente sin energi herfra. Desuten har allerede nu et stort antal av de fornemste verksteder og fabrikker kontraheret om leverance fra Trollhättan av den deres drift fornødne kraft. Hvilken økonomisk vinding dette betyder for landet i form av formindsket kulimport, behøver vel neppe at paapekes.

Umulig er det ikke, at i en nærmere eller fjernere fremtid ikke blot Göteborg og det vestlige Sverige vil se sin fornemste kraftkilde i Trollhättafaldet, men dets virksomheds-sfære kan tænkes at ville utstrække sig like til nabolandet i syd — Danmark.

En saadan tanke er allerede fremkastet av kraftstationens overingeniør, som i Københavns elektrotekniske forening har holdt foredrag herom. Forslaget vakte der stor opsig, og sagkyndige ytret sig med stor anerkjendelse om det.

Kraften skulde ledes gennem luftledninger til Helsingborg, derfra gennem kabel under Sundet til Helsingør og videre gennem luftledninger til København, som skulde faa 40 à 50 000 h.kr. I København forbrukes for tiden omkring 20 000 h.kr., men behovet stiger uavbrutt, og det synes desuten ikke at være noget til hinder for, at kraftledningen utstrækkes videre utover Sjælland.

Import og export. Udtrag av Göteborgs import- og exportstatistik for 1909, sammenlignet med de tilsvarende cifre for det foregaaende aar.

Import.

	1909.	1908.
Fisk, «skarpsild» (brisling) kg.	937 815	404 942
anden saltet sild »	10 841 189	9 504 234
andre slags »	1 799 501	1 437 034
Konserver »	183 482	185 663
Pap »	1 046 249	952 128
Papir »	586 558	584 588
Smør, natur- »	40 231	6 087
Teglsten: ildfast og façade- gulve- og væg- plater »	1 445 958	1 370 443
	150 265	176 190

	mursten, andre	1909.	1908.
Tjære	slags kg.	348 475	1 829 918
Torskerogn, saltet	»	357 570	198 774
Tran	»	43 470	55 050
Egg	»	354 807	381 535
	stkr. 3 064 722	2 263 833	

E x p o r t :

Fisk: fersk sild	kg. 18 260 598	24 835 865
» andre slags	» 608 591	717 962
saltet, tørret eller		
roket: sild	» 1 257 707	2 128 228
» andre slags	» 184 459	579 508
Konserver	» 240 135	199 557
Tyttebær	» 1 189 011	1 401 275
Pap	» 15 410 297	16 829 435
Papir	» 81 756 938	81 117 208
Smør	» 7 561 104	6 761 141
Tjære	» 1 582 147	1 045 845
Torvstrø og torvmuld	» 3 921 144	
Træmasse, tør, kemisk	» 84 236 067	77 190 015
» mekanisk	» 28 671 157	31 855 003
vaat, kemisk	» 9 827 336	17 495 940
» mekanisk	» 14 630 250	17 899 655
Trælast:		
Bjelker og sparrer . . . kbm.	279	292
Bund- og «lagg»stav	» 1 244	3 559
Bord- og plankekap	» 648	2 050
Grubestolper	» 97 037	141 493
Lister, lægter og ribber	» 4 027	3 887
Kassebord, uhøvlede	» 79 779	68 720
Planker, battens og		
bord	» 149 920	138 410
Spirer	» 16 695	13 225
Sveller	» 49 901	68 249
Snedkerarbejder, værdi kr.	2 890 773	3 256 954
Takflis	» 566 951	590 289
Fyrstikker kg.	21 479 990	19 699 569
Fyrstikæsker	» 1 451 510	1 541 915
Egg stkr.	14 804 596	15 101 268

Distriktets vicekonsuler har avgit følgende årsberetninger for 1909:

Halmstad. Vicekonsul *C. J. Fredriksons* beretning.

Av de vigtigste importartikler til Halmstad i 1909 kan nævnes:

	Mængde.	Derav fra Norge.
Chilisalpeter	kg. 734 346	
Fisk, saltet; sild	» 219 643	47 340
sei	» 17 580	
Glassand	» 300 000	
Glaubersalt	» 1 055 698	
Gødningstoffer, ikke spec.	» 6 614 113	
Huder, uberedte	» 271 654	
Isoleringsmasse	» 2 400	2 400
Jute	» 2 352 080	
Kaffe	» 1 787 911	
Kalksten	» 304 000	
Kli	» 733 060	
Konserver	» 6 624	17
Kjød	» 1 101	56
Maskiner og redskaper	kr. 234 840	8 277
Kobber, ubearb.	kg. 43 908	43 908
Mineraler, ikke spec.	» 3 222 190	3 222 190
Oljekaker	» 2 093 764	
Ost	» 1 313	19
Pap, tak-	» 19 556	36
Rosiner	» 36 211	5 141
Tran	» 67 059	
Uld	» 364 530	

Av de vigtigste exportartikler kan nævnes:

	Mængde.	Derav til Norge.
Bær, ikke spec, friske	kg. 112 630	
Fisk, saltet; sild	» 3 000	
Huder, uberedte	» 412 996	
Pap	» 1 836 233	
Papir	» 5 383 768	
Træmasse, kem., tør	» 12 369 098	
» » vaat	» 1 073 085	
» mek., tør	» 200 000	
» » vaat	» 1 398 475	
Poteter	» 142 200	142 200
Smør, natur-	» 1 886 612	
Sten, ikke spec: ubearb.	kr. 12 360	
—» — bearb.	» 470 608	
Torvstrø	kg. 1 553 760	
Trækul	» 787 065	
Trælast: sparrer kbm.	51 984	
grubestolper	» 41 991	
planker og bord	» 13 213	
stav	» 1 050	863
snedkerarbejder	kr. 157 178	
Fyrstikker	kg. 700	
Egg stkr.	34 400	

Skibsfart. Fra utenrikske havne er indkommet følgende fartøier:

Nationalitet.	Antal.	Tons.
Svenske	638	126 258
Danske	283	32 139
Tyske	193	34 829
Engelske	34	25 732
Norske	20	7 702
Hollandske	31	2 900
Russiske	3	388
Færoiske	2	343

Ialt . . 1 204 dr. 230 291

Av disse fartøier er indkommet fra Danmark 677, fra Tyskland 323, fra Storbritannien 169, fra Norge 8, fra Europæisk Rusland 19, fra Frankrike 4, fra Portugal 1, fra Italien 1, fra Færoerne 1 samt fra Argentina 1.

I 1908 ankom i utenriksk fart ialt 1 435 fartøier dr. 249 516 tons.

Av de i 1909 indklarerede norske fartøier var:

15 dampskibe	dr. 7 482 tons
5 seilskibe	» 220 »

Tilsammen 20 fartøier dr. 7 702 netto register-tons efter svenske maalerregler.

Til utenrikske havne avgik i 1909 ialt 1 485 fartøier dr. 257 813 tons.

Herav gik til Danmark 740, til Tyskland 456, til Storbritannien 206, til Norge 31, til Island 3, til Færoerne 6, til Europæisk Rusland 14, til Finland 2, til Frankrike 3, til Belgien 12 samt til Holland 12.

Fremme av norsk export. Ved vicekonsulatets mellemkomst er flere handelsfirmaer i Bergen, Stavanger, Kristiansund m. fl. steder traadt i forretningsforbindelse med firmaer hersteds eller har erholdt anvisning paa skikkede og solide pladsagenter for salg av norske produkter.

Lysekil. Vicekonsul *Gust. Richters* beretning.

Utenriksk skibsfart: Til Lysekils toldkammers distrikt er fra utenrikske havne ankommet 1780 fartøier dr. tilsammen 111 856 tons.

Av disse ankom fra Norge 986 fartoier dr. 43 787 tons, hvorav 120 dampskibe dr. 25 601 tons samt 866 seilskibe dr. 18 186 tons.

Av de til distriktet fra utlandet ankomne fartoier var 114 norske med en samlet drægtighet av 19 249 tons.

Til utenrikske havne avgik 2348 fartoier dr. tilsammen 201 775 tons.

Av disse avgik til Norge 875 fartoier dr. 22 360 tons, derav 77 dampskibe dr. 10 937 tons og 799 seilskibe dr. 11 422 tons.

Av de fra distriktet til utlandet avgaaede fartoier var 132 norske med en samlet drægtighet av 26 269 tons.

Av de indkomne norske fartoier var 40 dampskibe dr. 17 992 tons og 74 seilskibe dr. 1 256 tons.

Av de avgaaede norske fartoier var 54 dampskibe dr. 24 931 tons og 78 seilskibe dr. 1 338 tons.

Import og export. Av de viktigste artikler kan nævnes:

Import.

Fisk, saltet	tons	782
Oljekaker	»	60
Stenkul	hl.	135 362

Export.

Sild, fersk	tons	4 690
Anden fisk, fersk	»	320
Sild, saltet	»	962
Anden fisk, saltet	»	2 713
Feltspat	»	1 060
Træmasse	»	609
Sten, bearbeidet	værdi kr.	2 580 000
» ubearbeidet	» »	54 000

Over Göteborg blev betydelige partier fiskekonserver utført til utlandet.

Importen fra Norge har hovedsagelig bestaaet av fisk, ansjos, ved og trælast.

Exporten til Norge bestod hovedsagelig av petroleumsmotorer for fartoier. Fra 2 i Lysekil beliggende mekaniske verksteder avsendtes 95 motorer med tilsammen 1171 hestekræfter.

Industri. Motorfabrikationen, hovedsagelig for fiskefartoier, gaar stadig fremad og beskæftiger ved de 2 herværende verksteder over 300 arbeidere.

Konserveindustrien med ca. 20 fabrikker arbeider for en stor del med fra Norge indførte raavarer i dels fersk, dels færdigkrydret tilstand.

Strömstad. Vicekonsul A. W. Sylvanders beretning.

I 1909 indklareretes følgende fartoier ved toldkammeret i Strömstad:

	Antal.	Tons.
Norske	466	36 339
Svenske	661	47 292
Danske	10	486
Britiske	1	3 547
Ved Toldstationen i Saltbacken:		
Norske	233	20 567
Svenske	160	10 108
Danske	1	34
	1 532	118 373

(foruten 891 baater under 10 tons).

Herav kom fra Norge (foruten de sidstnævnte smaabaater):

	Antal.	Tons.
Norske	686	50 402
Svenske	760	44 132
	1 446	94 534

Til Norge avgik (foruten 479 baater under 10 tons):

	Antal.	Tons.
Norske	628	21 003
Svenske	594	28 286
Danske	2	158
	1 224	49 447

Import. I 1909 indførtes:

Fra Norge:

Sild, saltet	kg.	104 870
Sild, fersk	»	21 260
Rugmel	»	29 517
Rugkli	»	49 120
Poteter	»	23 500
Kaffe	»	3 846
Oljer, fossile	»	377 700
Maskiner	værdi kr.	8 102
Trælast	kbm.	4 914
Ved	»	3 057
Sten, bearbeidet	værdi kr.	30 491

Fra England:

Stenkul og koks	hl.	23 556
---------------------------	-----	--------

Fra Danmark:

Oljer	kg.	139 500
-----------------	-----	---------

Export. I 1909 utførtes:

Til Norge:

Sild, fersk	kg.	93 450
Fisk, andre slags, fersk	»	257 477
Huder og skind	»	13 630
Papir	»	274 498
Havre	»	61 065
Kjød	»	5 255
Egg	stk.	413 300
Hornkvæg	»	1 648
Faar	»	404
Hummer	»	32 550
Trælast	»	1 134
Sten, bearbeidet, værdi	kr.	125 440

Til Tyskland:

Sten, bearbeidet, værdi	»	360 172
-----------------------------------	---	---------

Den samlede værdi av utskibet sten opgik til kr. 1 734 785.

Grænsehandelen er nu ganske ubetydelig. Livligst er nu exporten til Norge av hornkvæg, kfr. ovenstaaende opgave.

III. Aarsberetning for 1909 fra konsul *Sture Persson Henning*, Helsingborg.

Importen. Den vigtigste importvare fra Norge er utvilsomt sild og anden fisk. En opgave hitsættes over denne import, omfattende de betydeligere byer inden distriktet:

	Totalimporten:		Herav fra Norge:	
	Saltet fisk. Kg.	Tørret fisk. Kg.	Saltet fisk. Kg.	Tørret fisk. Kg.
Malmö	1 557 592 (1 086 548)*)		Opgave mangler. Do.	
Helsingborg	605 745 (382 086)	128 379 (86 289)	259 484 (65 236)	120 250 (77 535)
Kristianstad	38 765 (15 150)	29 000 (22 000)	27 720 (12 750)	28 500 (21 000)
Ystad	713 547 (637 504)	42 800 (39 750)	330 882 (633 975)	42 800 (39 500)

*) Tallene i parentes angir importen for 1908.

Hvad importen av saltet sild til Helsingborg angaar, er Holland stadig den fornemste leverandør med 331 525 kg. (i 1908: 302 395 kg.), medens Norge kommer som nr. 2 med 259 484 kg. (65 236 kg. i 1908). Efter disse tal at dømme synes Norge i det forløpne aar at ha vundet et betydelig terræn paa det herværende marked og at være paa godt vei til at overfløie Holland, idet altsaa importen fra Norge steg med ikke mindre end 194 248 kg., medens den tilsvarende stigning for Holland kun er 29 130 kg. Importen av saltet fisk fra Danmark var 14 343 kg.

I tørfiskimporten staar Norge absolut som nr. 1; som nr. 2 kommer Danmark med 8 129 kg. Forøvrig er det ikke aldeles utelukket, at den fisk, som importeres fra Danmark til Helsingborg, oprindelig er norsk vare; denne antagelse synes at vinde støtte ved forholdene i Ystad, hvor av det fra Danmark i 1909 importerede kvantum, 134 245 kg., saltet fisk saa meget som 132 445 kg., eller næsten hele importen, var av norsk oprindelse. Importzifrene for Ystad optar ikke hele importen av fisk til nævnte by, idet en stor del saltet sild, som kommer dit fra Norge, toldbehandles («afvisiteras») i Göteborg og saaledes blir optat paa importlisten i Göteborg istedetfor i Ystad.

Exporten fra distriktet av landmandsprodukter er steget for grupperne huder, kvæg og svin, melk, fløte og grønsaker, for melk og fløte ganske betydelig. Paa de øvrige slags exporterede landmandsprodukter merkes nedgang, vel mest beroende paa den daarlige omsætning under storstreiken.

Malmö er den største exporthavn for disse varer

Nationalitet:	Dampskibe.	
	Antal.	Tons.
Svenske	626	220 469
Engelske	34	34 140
Tyske	64	30 452
Danske	171	22 766
Norske	43	21 273
Russiske	—	—
Finske	—	—
Nederlandske	—	—
Ialt	938	329 100

Smøreport. Den skaanske Smøreportforening har været av stor betydning, idet den har bidraget til at hæve smørets kvalitet og dermed ogsaa til at skaffe sælgerne bedre priser for den utbudte vare. Denne forening indførte straks ved sin dannelse i 1906 kvalitets-betaling for alt til foreningen leveret smør og tvang derved meierierne til i første række at rette sine bestræbelser paa at producere et smør av saa fin kvalitet som mulig. Saa længe private smørhandlere kjøpte meieriernes smør, var det vanskelig at faa nogen forbedring i kvaliteten, thi smørhandlerne vovet sjelden at gjøre nogen anmerkning om smøret av frygt for, at meierierne da straks vilde levere sit smør til et konkurrerende firma. Men da meierierne visste, at deres egen forening arbeidet for deres fælles vel, gik det lettere for dem at følge givne forskrifter, selv om det iblandt kunde falde ganske haardt. Her er altsaa en av andelsforetagendernes sterkeste sider, den nemlig, at kunne gennemføre en forbedring av produkternes kvalitet, som de private kjøbmænd aldrig formaar at hitføre. Endvidere utførte exportforeningen alt sit smør direkte til det engelske marked og solgte det der som svensk, mens det tidligere for en stor del var gaat som dansk.

— det kan dog tænkes, at byen i denne henseende under sidste halvaar 1909 blev overfløiet av Trelleborg paa grund av den i juli aapnede dampfærgeforbindelse Trelleborg—Sassnitz, men herom kan konsulatet nu ikke ytre sig, idet zifre for exporten over Trelleborg for tiden ikke foreligger. Nedenfor gjengives nogle zifre for de ovennævnte artikler for aarene 1908 og 1909:

	1908.	1909.
Huder og skind, uberedte	1 476 650 kg.	1 913 797 kg.
Hornkvæg	853 stk.	2 103 stk.
Svin	69 »	750 »
Melk	648 129 kg.	2 113 722 kg.
Fløte	192 519 »	429 177 »
Frugt og grønsaker . . .	—	116 918 »
Tyttebær	5 651 369 »	4 803 670 »

Hvad exporten til Norge angaar, er endel teglverksmaskiner avsendt dertil via Malmö samt fra Trelleborg en ladning melasse paa 384 729 kg. Fra saavel Höganäs som Helsingborg og Landskrona utskibes store kvanta teglsten, ler og lerrør til Norge, fra gruberne ved Höganäs og Billesholm; værdien av denne Höganäs—Billesholms Aktiebolags export til Norge opgik i 1909 til ca. kr. 180 000, hvorav ca. kr. 10 000 kommer paa til norske karbidfabrikker leverede kulelektroder.

Med dampfærge til Tyskland utførtes 6 000 000 kg. fisk, derav mere end halvparten fra Norge.

Skibsfartsforbindelsen med utlandet fremgaar av nedenstaaende opgave over fra utlandet til Helsingborg i 1909 indkomne fartoier:

Seilskibe.		Ialt.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
269	17 615	895	238 084
—	—	34	34 140
57	2 455	121	32 907
92	4 449	263	27 215
5	532	48	21 805
12	1 887	12	1 887
1	709	1	709
8	656	8	656
444	28 303	1 382	357 403

Disse to omstændigheter i forening har naturligvis utøvet en gunstig indflydelse paa det svenske smørs stilling paa det engelske marked, særlig naar man betænker, at smøreportforeningen har i sin haand en tredjedel av Sveriges smøreport. De engelske importører har ogsaa uttalt sin tilfredshet med foreningens arbeide og kun beklaget sig over, at foreningen holder smøret vel dyrt.

Eggsalgsforeningerne har i høi grad bidraget til at øke interessen for hønseavl. Inden Malmöhus län findes der nu mere end 60 eggsalgsforeninger, hvorav en del har utviklet en storartet virksomhet og for tiden turde være landets største foreninger i sin branche. To foreninger har saaledes i 1909 alene leveret over 3 millioner strk. egg til en værdi av 177 000 kroner, hvilken sum for den allerstørste del kom smaafolk til gode, thi det er saagodt som udelukkende smaabrukerne, som driver hønseavl.

Siden eggsalgsforeningerne kom istand, har ogsaa forholdet med landets import av egg forandret sig, og i stedet for at importere ca. 80 millioner strk. egg, kan Sverige nu fylde sit behov av egg og desuten exportere en del.

Fiskeavlens ophjælp i Malmöhus län. Blandt de av landbrukets binæringer, der i den sidste tid

særlig er blit opmuntret av l n ets husholdnings-selskap, indtar fiskeavlen en fremtrædende plads. Vistnok frembyder Malm hus l n ikke nogen særlig rigdom p a passende fiskevand, idet det av naturen er karrig utstyret med hensyn til større vasdrag, og dertil er fiskeavl i de vasdrag, som findes, ofte umuliggjort p a grund av industriens skadelige indflydelse. Der findes dog inden l net flere større indsjøer, og der er planer oppe om efterhaanden at indføre rationel fiskeavl i disse.

Hvad saken nu nærmest gjælder, er imidlertid en forekomst av vand, som er typisk for lånet, og som for nærværende ligger unyttet hen, nemlig de p a næsten hver eiendom forekommende mergel-, ler- eller torvgrave. I de fleste av disse kan man med fordel dyrke flere av de edlere fiskesorter, saasom karpe, suter m. fl., der i den senere tid ogs a er begyndt mere og mere at skattes som handelsvare ogs a i vort land.

Vanskeligheten med fiskeavl i disse grave har best at deri, at de har været næsten umulige at utfiske. Karpe og suter hører nemlig til de klokeste inden fiskesl gten, og det er simpelthen haabløst at søke at faa disse fisker til at bite p a en krok eller g a i et garn. Den eneste maate at faa fat i dem p a er enten at tappe ut vandet i graven eller ogs a at drage not i den. T mning av mergelgravene har imidlertid hittil kun i undtagelsestilfælde latt sig gjøre, idet de i almindelighet er saa lavt beliggende, at man ikke kan faa noget fald. Notdragning blir likeledes ofte umuliggjort derved, at gravene i de fleste tilfælder er sterkt græsbevokset, hvorhos bunden ofte er ujevn og stenet.

For imidlertid at muliggjøre en almindeligere anvendelse til fiskeavl av disse grave, hvis vand ofte er rikt p a fiskef de, har husholdningsselskapet anskaffet en transportabel petroleumsmotor og forenet den med en centrifugalpumpe. Ved hjælp av denne motorpumpe kan gravene pumpes l ns, hvorefter bunden og siderne sættes saaledes istand, at der kan drages not. Motoren utleies til fiskevands-eiere i Malm hus l n mot en avgift av kr. 10.00 pr. arbeidstime foruten utgift til brændsel, hvortil anvendes petroleum. Arbeidet med pumpningen tilsees av selskapets fiskem ster, som ogs a gir raad og oplysninger om, hvordan fisket skal kunne lønne sig.

Fremme av norsk export. De foresp rsl er, som i aaret indløp fra saavel oplysningskontoret som private forretningsmænd, var alle gjenstand for en omhyggelig og rask behandling og har i mange tilfælde ledet til, at forretningsforbindelser knyttedes.

Konsulatet har for rvrigt i aarets løp hat sin opmerksomhet rettet p a muligheten av en utvidet omsætning av norske varer inden distriktet, men ikke fundet anledning til i denne henseende at fremkomme med nogen bemerkning.

Fra distriktets vicekonsuler er inddkommet følgende beretninger:

Christianstad. Vicekonsul *P. J. Borgs* beretning.

Importen av norske varer over  hus var i 1909 betydelig større end foreg aende aars import.

Av de viktigste importartikler kan nævnes:

	Ialt.	Derav fra Norge.	Indført med norske fartoier.
Stenkul	73 278 tons.		11 417 tons.
Hvete	23 486 »		649 »
Havre	4 868 »		150 »
Erter, pelusker og lupiner .	66 »		51 »

	Ialt.	Derav fra Norge.	Indført med norske fartoier.
Oljekaker . . .	4 420 tons.		1 164 tons.
Gjødningsstoffer	4 538 »		
Tran	3 667 kg.		
Fisk, tørret . .	29 000 »	28 500 kg.	28 500 kg.
» saltet . . .	408 1/2 td.	308 td.	308 td.
» aal	2 000 kg.		

Export. De viktigste exportartikler i 1909 var:

	Ialt.	Derav til Norge.	Indført med norske fartoier.
Granit	13 450 tons.		220 tons.
Tr�masse . . .	54 »		
Papir, tryk-. .	866 »		
Gatesten . . .	1 000 kv.m.		
Sprit	17 100 liter.		
Cement	1 898 tons.	1 742 tons.	1 742 »
Trælast: stokker	337 kbm.	337 kbm.	230 kbm.
Rugmel	103 tons.		103 tons.

Skipsfart. Til  hus havn indklarer tes følgende fartoier i 1909:

Nationalitet.	Antal.	Tons.
Norske	16	7 929
Svenske	152	51 651
Danske	58	3 274
Tyske	47	6 154
Engelske . . .	10	8 139
Russiske . . .	1	101
Hollandske . .	4	274

Ialt 288 77 522

Herav ankom fra og avgik til Norge:

	Fra Norge.		Til Norge.					
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	2	76	3	974	2	123	5	1 097
Svenske	—	—	1	297	1	53	2	350
Ialt	2	76	4	1 271	3	176	7	1 447

Av norske fartoier ankom til  hus:

Fra	Dampskibe.		Seilskibe.		Sum.	
Norge . .	—	—	2	76	2	76
Tyskland	2	680	—	—	2	680
Danmark	2	705	2	123	4	828
Rusland	1	343	—	—	1	343
England	7	6 002	—	—	7	6 002
Finland	—	—	—	—	—	—
Sum	12	7 730	4	199	16	7 929

Landskrona. Vicekonsul *G. Lindegrens* beretning.

Utenrikshandelen p a distriktet har i likhet med i 1908 været ganske livlig. — De største importartikler var stenkul og raavarer til fabrikkene, kli, forkaker, gjødningsstoffer, uberedte huder og skind, kaffe etc. — Exporten utgjordes hoveds gelig av ler-varer, «klinkersten», teglsten og l rr r fra gruberne ved Höganäs og Billesholm, hvis produkter for en ikke ringe del finder vei til utlandet, specielt Danmark, over Landskrona. Videre exportertes flesk, smør, egg, melk og fløte, hvilke produkter for størstedelen gaar til England.

Skipsfart. Landskrona havn besøktes i 1909 av 16 fartoier av norsk nationalitet, hvorav 9 dampskibe dr. tils. 6 541 netto reg. tons og 7 seilskibe dr. tils. 1 240 netto reg. tons.

Fremme av norsk export. Vicekonsulatet har i aarets løp mottatt en hel del forespørsler fra norske firmaer angaaende utsigterne for marked for deres artikler i distriktet, og de fleste har ved vicekonsulatets formidling erholdt passende og respektable repræsentanter paa pladsen.

Malmö. Vicekonsul Carl Peterssons beretning.

Exporten fra distriktet var ifølge indhentede oplysninger i 1909 noget større end for aaret 1908.

Importen fra Norge var noget større, specielt av «fisk, alle slags». Bestemte opgaver over kvantiteter, varesorter eller værdier kan konsulatet for nærværende ikke skaffe. Saa meget kan dog nu oplyses, at en hel del teglverksmaskiner via Malmö avsendtes til Norge likesom en ladning melasse paa 384 729 kg. fra Trelleborg; med dampfærge til Tyskland utførtes likeledes 6 000 000 kg. fisk, hvorav mere end halvdelen fra Norge.

Skibsfart. I 1909 losset 54 dampskibe dr. 36 791 tons og 4 seilskibe dr. 2 470 tons i Malmö — hovedsagelig stenkul og koks — samt i Trelleborg 6 dampskibe dr. 4 394 tons og 5 seilskibe dr. 1 994 tons.

Fremme av norsk export. Vicekonsulatet har i aarets løp git alle de oplysninger, som begjærtes saavel av Norges oplysningskontor for næringsveiene som av private firmaer, dels angaaende firmaers soliditet, dels om agenter; desuten har vicekonsulatet skaffet flere agenter hersteds agentur for norske firmaer i fisk, skind m. fl. artikler.

Ystad. Vicekonsul Olof Perssons beretning.

Av norske produkter spiller norsk *sild* den største rolle, og hverken skotsk eller hollandsk vare selges heromkring.

I 1909 ankom hertil 7 135 tdr. sild à 100 kg. og 47 800 kg. torfisk fra Norge.

Indførsel til Ystad. Av vigtigere artikler kan nævnes:

Brændevin og sprit	liter	13 250
Frø	kg.	307 811
Gjødningsstoffer	-	3 855 492
Illuder, uberedte	-	23 383
Kli, alle slags	-	957 136
Sild, saltet	-	713 547

Skibsfart. I 1909 indklarerer i Ystad 420 far-tøier, dr. 123 572 tons, derav 7 norske, nemlig:

1 dampskib, dr. 2 746 tons, fra Novorossisk via Landskrona med oljekaker; 1 dampskib, dr. 923 tons, fra Marseille via Landskrona med oljekaker; 1 dampskib, dr. 817 tons, fra Seaham Harbour med stenkul; 1 skonnert, dr. 116 tons, fra Hamburg med koks; 1 dampskib, dr. 612 tons, fra Marseille med oljekaker; 1 dampskib, dr. 777 tons, fra Hull med stenkul; 1 dampskib, dr. 923 tons, fra Marseille via Landskrona med oljekaker.

Fra Norge indklarerer her: 22 dampskibe, dr. 9 535 tons, 1 seilskib, dr. 26 tons. Til Norge utklarerer herfra: 4 dampskibe, dr. 2 159 tons, og 1 seilskib, dr. 432 tons.

IV. Aarsberetning for 1909 fra konsul Sören W. Mörch, Sundsvall.

Trælastmarkedet. Ifølge de statistiske opgaver, som indkom i begyndelsen av aaret, viste det sig,

at «første-aapent-vande-lagrene» var 100 000 standards mindre end de paa samme tidspunkt foregaaende aar. Dette i forening med vissheten om, at der ikke vilde bli nogen øket tilvirkning for 1909, gjorde, at sælgerne i de forskjellige utskibningsdistrikter holdt sammen og ikke underbød hverandre, hvorved kjøperne ogsaa fik den opfatning, at om de ønsket at erholde sine specifikationer, vilde det ikke være klokt at vente med kjøp eller at forsøke at presse ned noteringerne. Salgene gik raskt fra haanden, og til 1. mai var 55 % av de beregnede kvantiteter for utskibningssæsonen placerede. Ved Østersjøens sene aapning for skibsfart reduceres yderligere lagrene i utlandet, hvorved priserne suksessivt gik op, og man kan beregne, at priserne steg med 10 à 15 shillings for furuplanker i juli. I august og september var exportørerne ute av stand til at levere paa grund av lockouten og streiken. Kjøperne erholdt da store kvantiteter fra Finland og Rusland. Senere paa høsten var sælgerne delvis optat med at opfylde tidligere avsluttede kontrakter, og hvad der tilbød for prompt leverance kunde paaregne prisforhøielse.

Den beregnede nedgang ved lockouten og streiken utgjorde 80 000 Petersburger standards. Av disse er ca. 22 000 stds. fremfløtet for skibning i 1910. Hele Sveriges utskibning januar—november viser sammenlignet med 1908 en reduktion av:

Sagede varer	120 000 P. stds.
Høvlede »	20 000 »

Ialt . . . 140 000 P. stds.

Allerede i november var de tyske kjøpere paa markedet og avsluttet store kontrakter for f. o. v. 1910 til mk. 162.50 for granbattens fob. Sundsvall. Nu begynder England at gjøre store indkjøp, og handelen der vil sikkert nu, da valgene er over, ta stor fart, hvorfor der er utsigter til en livlig salgstid med konstante priser.

Driftsvinteren har hittil været daarlig, og de store trælastselskaper kommer ikke til at forcere sin sagdrift, men vil foretrekke i mange henseender at holde en jevn gang med sine faste folk i stedet for at indta nye arbeidere en kortere tid om sommeren.

Hvad angaar priserne for 1909, turde en sammenligning av værdierne for de vigtigere dimensjoner ved begyndelsen og slutningen av aaret være av interesse:

G ä f l e - S u n d s v a l l.

	Januar.	November.
3" × 9" 1st.	£ 15.10/-	£ 16.10/-
» 2nd	- 13.10/-	- 14.10/-
» 3rd	- 9.10/-	- 11.10/-
» 4th	- 8.10/-	- 10.10/-
2 1/2" & 3" × 7" 1st £ 11.10/- til £ 12.-	£ 12.-	til £ 12.10/-
» 2nd	- 9.10/-	- 10.-
» 3rd	- 8.5/-	- 8.15/-
» 4th	- 7.10/-	- 8.5/-
2" × 4" O/S	- 7.-	- 7.5/-

I I ä r n ö s a n d.

	Januar.	November.
3" × 9" 1st.	francs 380	francs 425
» 2nd	» 335	» 375
» 3rd	» 240	» 285
» 4th	» 215	» 275
» 5th	» 190	» 235
3" × 7" O/S	» 205	» 220
1" × 4 1/2" O/S	» 180	» 195
1" × 4" O/S	» 170	» 185

Öfre Botten.

	Januar.	November.
9" O/S	£ 9.-/-	£ 10.10/-
7" battens	- 7.15/-	- 8.5/-
7" bord	- 8.-/-	- 8.10/-
6" battens!	- 7.-/-	- 7.15/-
2"×4"	- 6.15/-	- 7.-/-

Utsigterne for fløtningerne var udmerkede, og paa de steder, hvor fløtnings- og sorteringsmandskabet ikke streiket, som f. ex. i Ångermanälven, er der aldrig noget aar blit utsorteret saa meget tommer, nemlig 10 850 000 stykker. Men ellers blev betydelige kvanta tommer liggende i de norrlandske elve, nemlig ialt 4 930 000 strk.

Sveriges export av planker, battens og bord utgjorde i 1909, fordelt efter skibningsdistrikt:

Stds.	Stds.
Haparanda . . . 33 163	Härnösand . . . 110 316
Luleå 1 950	Sundsvall . . . 125 309
Piteå 20 199	Hudiksvall . . . 33 164
Skellefteå . . . 33 121	Söderhamn . . . 55 369
Umeå 49 470	Gefle 62 584
Örnsköldsvik . . 32 508	
	Ialt . . . 557 153

Sveriges export av planker, battens og bord (høvlet og uhøvlet) av furu og gran utgjorde i 1909 i St. Ptbg. standards:

Fra hele Sverige	729 667
» Norrland (Haparanda t. o. m. Gefle) . . .	557 153

Av disse kvantiteter skibedes til:

Storbritannien . . 260 024	Algeriet, Tunis,
Frankrike . . . 139 134	Marokko . . . 7 503
Tyskland 104 062	Øvrige Afrika . . 8 702
Holland 47 002	Australien . . . 7 466
Danmark 63 887	Portugal 3 875
Spanien 18 801	Sydamerika . . . 1 600
Belgien 24 938	Italien 4 308
Norge 19 220	Grækenland . . . 1 048
Britisk Sydafrika . 12 986	Andre lande . . . 178
Egypten 4 933	

Cellulosemarkedet. Eiendommelige forhold har været raadende paa grund av lockouten og storstreiken. I vintermaanederne savnedes næsten aldeles forespørsler fra de utenlandske papirfabrikker, og mellemhandlerne voget heller ikke at avslutte kontrakter, omend priserne var saa lave, at fabrikkerne ikke kunde tjene noget. Det var den ventede store overproduktion, der laa som en mare over markedet, og de fleste hadde den opfatning, at om ikke fabrikkerne kom til nogen enighet om indskrænkning i driften -- hvortil utsigterne dog ikke var store paa grund av den ringe interesse, mange større fabrikanter viste overfor de forsøk, som gjordes høsten 1908 paa at danne en sammenslutning i dette øiemed -- saa vilde priserne yderligere synke, idet lagrene økedes ganske betydelig. Da desuten enkelte nybyggede fabrikker ønsket at faa sin vare ind hos kunderne og solgte saa billig, at man hadde vanskelig for virkelig at tro de priser, som sagdes at være akcepteret, forbedret dette ikke situationen.

En cirkulæreskrivelse fra et amerikansk agentimportfirma, hvori opførtes summen av de celluloselagre, som beregnedes at forefindes ved skibsfartens aapning, men hvori ikke toges noget hensyn til, at en stor del herav var solgt, og at lagrene altid er størst paa denne tid av aaret, gjorde ogsaa sit til, at de kjøpere, som endnu ikke hadde dækket sit behov, bød urimelig lave priser.

Under lockouten fra begyndelsen av juli til oktober reducirtes lagrene i høi grad, men den store indskrænkning formaadde allikevel ikke at hæve priserne for øieblikkelig leverance med mere end 5 à 7 kroner pr. ton. Saasnart fabrikkerne atter hadde været igang en tid, sank priserne noget, omend ikke til samme lave niveau som i juni maaned, da de for prima sterk sulfitt fob. Østersjøhavn ikke utgjorde mere end 105 à 108 kroner.

I Amerikas Atlanterhavshavne laa under første kvartal store lagre, der var ditsendt, inden Østersjøen stængtes i december 1908. Det store opsving, man ventet sig i konsumtionen efter præsidentvalget, uteblev, hvad importeret cellulose angik.

I Frankrike har flere papirfabrikker indskrænket driften, og kjøperne ønsket av den grund utsættelse med leverancerne til 1910 paa allerede avsluttede kjøp. Desuten frembød de tyske fabrikker, som kan sende pr. jernbane til franske papirfabrikker, cellulose til reducerede priser, og i Calais var en ny cellulosefabrik (benytter træmasseved fra Finland) sat igang og frembød smaapartier til rent ut latterlige priser.

Englands statistiske rapporter viser, at antallet av arbejdsløse inden papirindustrien har været faa, og dette land har likesom foregaende aar øket sin import av cellulose og træmasse trods verdensmarkedets trykkede stilling (saaledes fra januar til og med november ca. 18 000 tons, eller fra 253 475 tons samme tid 1908 til 271 016 tons).

Sveriges økning av cellulose for export 1910 beregnes, sammenlignet med 1908, til ca. 70 000 tons.

Den økede produktion kommer ikke blot fra Sverige og Norge, men Tyskland hadde i 1908 forhoiet sin export av cellulose fra i 1907 95 000 tons til 123 000 tons. Det viser sig, at de sulfittfabrikker, som ligger i de tyske Østersjøprovinser, med fordel kan konkurrere med de skandinaviske, da tommeret er billig og arbejdskraften rimelig.

For 1910 er ikke mange ordres paa markedet, derimot for 1911 og 1912, dog uten nogen forhoielse i priserne. Det har virkelig lykket kjøperne at avslutte saadanne kontrakter, hvorav fremgaar, at eksportørerne ikke venter sig nogen særlig bedring i de kommende aar.

Først naar man kan paavise, at ingen nybygninger sker, er det sandsynlig, at priserne kommer til at stige.

Av nye sulfittfabrikker beregnes Sunds Aktiebolags i Sundsvall at ville være igang sommeren 1910 og Korsnäsbolagets ved Gäfle muligens inden skibsfartens lukning. Wifsta Warfs Aktiebolag pr. Sundsvall har nu ogsaa besluttet at bygge en sulfittfabrik paa 20 000 tons.

Mekanisk træmasse har været meget efterspurgt til høie priser og store salg for en tid fremover av 3 til 5 aar. Den store vandmangel, hvorved produktionen i januar-april reduceres til et minimum, indvirket saa betydelig paa prisforholdene, at kjøperne fik betale 38—40 kroner pr. første aapent vande. Skibningerne i mai—august blev meget livlige, og da fabrikkerne atter begyndte at arbeide i oktober delvis med nye folk og dem av sine gamle arbeidere, som uttraadte av landsorganisationen, fandtes ikke noget lager, hvorfor dampskibene hadde vanskelig for at faa den last, som kjøperne tidligere hadde befragtet for. Endel betydelige salg for fremtidige leverancer til priser, som var lavere end dagsprisen, og rygterne om opførelse av nye store sliperier foraarsaket nogen uro blandt sælgerne, og priserne faldt derved til omkring 35 kroner pr. ton fob. Østersjø-

havn. Kjøperne kunde ikke fatte aarsaken til dette prisfald, idet lagrene som nævnt var ganske smaa og konsumtionen god. Faa industrier har i saadan grad som træsliperierne kunnet glæde sig ved saa udmærkede salgspriser gennem en række av aar. At den vedvarende tilvekst i produktionen kommer til at indvirke noget paa priserne er hoist sandsynlig. I Umeå blir et sliperi for ca. 10 000 tons vaat masse færdig utover vinteren, og der planlægges videre et større anlæg ved Holmsund med elektrisk kraftoverføring fra Umeåelven samt ved Skellefteå-elvns munding ogsaa med kraftoverføring fra Skellefteå bys station ved Finnfossen. Lottefors træsliperi ved Söderhamn er blit betydelig utvidet og er nu et meget moderne anlæg med 15 000 tons aarlig produktion. Torpshammars nye, efter branden opførte sliperi er sat igang. Varene skibes over Sundsvall.

Exporten af kemisk og mekanisk træmasse fra Norrland utgjorde i 1909 (i tons):

	Kemisk.		Mekanisk.		Ialt.
	Tør.	Vaat.	Tør.	Vaat.	
Skellefteå . . .	8 126			14 784	22 910
Umeå . . .	22 008				22 008
Örnsköldsvik . . .	16 958	1 568			18 526
Härnösand . . .	35 497		3 290	2 711	41 498
Sundsvall . . .	51 499	980		36 221	88 700
Hudiksvall . . .	10 361			9 624	19 985
Söderhamn . . .	27 165		4 187	5 148	36 500
Gäflle . . .	42 723	2 810			45 533
Tils.	214 337	5 358	7 477	68 488	295 660
					mot i 1907 ialt 259 507
					» i 1908 » 283 986

Skibsfart. Til Sundsvalls konsulatdistrikt ankom i de tre sidste aar av norske skibe:

	1907.		1908.		1909.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Dampskibe . . .	478	519 316	544	597 359	525	590 960
Seilskibe . . .	170	102 409	147	87 618	134	86 801
	648	621 725	691	684 977	659	677 761

fordelt paa følgende skibningshavne i 1909:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Haparanda . . .	5	4 020	—	—	5	4 020
Neder Kalix . . .	9	7 640	7	4 559	16	12 199
Luleå . . .	41	75 333	2	1 318	43	76 651
Piteå . . .	10	10 213	5	4 103	15	14 316
Skellefteå . . .	30	30 979	15	10 959	45	41 938
Umeå . . .	35	32 429	11	7 244	46	39 673
Örnskölds- vik . . .	28	33 446	9	5 146	37	38 592
Härnösand . . .	104	100 738	31	16 307	135	117 045
Sundsvall . . .	91	106 773	22	14 382	113	121 155
Hudiksvall . . .	37	35 152	4	6 555	41	41 707
Söderhamn . . .	42	47 372	15	9 577	57	56 949
Gäflle . . .	93	106 865	13	6 651	106	113 516
	525	590 960	134	86 801	659	677 761

Man hadde al grund til anta, at de norske skibsredere efter de dyrekjøpte erfaringer i 1908 om streiker vilde drage sine fartoier bort fra Östersjøtraden, men dette blev dog ikke tilfældet, idet det, som det fremgaar av ovenstaaende tabel, viser sig, at tonnagen av norske fartoier i havnene fra Gäflle til Haparanda utgjør:

for 1909 677 761 reg. tons

» 1908 684 977 » »

» 1907 621 725 » »

Dette viser, om end tonnagen er ca. 7 000 tons mindre for 1909, snarere en forøkelse end det motsatte, naar man tar med i betragtning den store indskrænkning i exporten, som lockouten og storstreiken i 1909 forarsaket.

Fragterne for trælast har været lavere end kanske nogen gang tidligere. De begyndte med 19 og 20 sh. fra Öfverbotten til Englands østkyst. For juli og august notertes 1 sh. extra. I november og december blev det livlig, og 25 sh. var antagelig den høieste pris, som betaltes.

Træmassefragterne holdt sig omtrent som i 1908: 13 à 14 francs pr. ton til Nordfrankrike, 8 s./9 d. til River Thames og Grimsby samt 10 à 11 sh. til Manchester og Preston og omtrent samme rater paa Skotland.

Kulfragterne fra østkysthavnene var omkring 4/— à 4/3. Høstfragterne fra Sicilien for svovl blev dyre, da baatene var ængstelige for ikke at faa utfragt. Der betaltes 13/6 pr. ton, mot 9/— om vaaren.

Som en ciendommelighet kan antegnes, at en ladning svovl paa ca. 2 500 tons kom direkte fra Hakodate i Japan med en av den svenske Østasiatke linjes baater; og fragten siges at ha været 25/— pr. ton. Damperen lastet et større parti cementstav til Hongkong, hvilken fragt var avsluttet gennem et norsk firma.

Rederiaktiebolaget Transatlantic i Göteborg har ifølge utsendt cirkulære besluttet sig til i 1910 at opretholde direkte, regulær dampskibsforbindelse mellem Östersjøhavne (Härnösand, Sundsvall, Gäflle) og London med avgang hver fjortende dag. Meningen hermed er nok ogsaa for træmasse og papirs vedkommende at konkurrere med Hamburg som omlastningssted for transmarine lande.

Dampskibsselskapet «Havvet» i Stockholm, som i 1908 optok konkurrencen med Gehrckens linje paa Hamburg, har seet sig nødt til at likvidere, og selskapets baater er nylig solgt til meget billige priser.

Det store rederiselskap «Svea» i Stockholm har nu arrangeret fælles trafik paa Hamburg og Rotterdam med Gehrckens linje. Sveabolaget behersker nu alene hele kysttrafikken fra Göteborg til Norrland (med undtagelse av Stockholmstrafikken nordover), og at dette ikke altid er til mottagernes fordel, hvad fragtsatser angaar, kan man let indse.

Da Norge fremdeles ikke har ret til at drive kystfart i Sverige, mens dette tillates andre nationer med undtagelse av Rusland, kan nogen konkurrence med norske baater ikke forekomme.

Paa grund av at arbeidsavtalen med havnearbeiderne og losningsmandskapet i Stockholm er blit opsagt, har aviserne fremholdt, at dette muligens kunde forarsake en gjentagelse av streiken 1908 med derav følgende utgifter og tidstap for rederierne. Dette anser konsulatet for unødig ængstelse, hvad norrlandske havne angaar. Norrlands Stuerforbund disponerer nu over saa mange arbeidere, som ikke er med i landsorganisationen, at de kan opretholde arbeidet med lastningen, og i flere havnebyer staa havnearbeiderforeningerne frit.

En norsk damper strandet i Norra Kvarken syd for Holmögdad i begyndelsen av oktober paa en grunde, som ikke fandtes avsat paa de sidst utkomne engelske admiralitetssjøkart, hvorfor rederier, hvis baater er sysselsatte i Östersjøen, burde gjøre sine kapteiner opmærksomme paa altid at ha ombord de sidst utkomne svenske sjøkart.

Skogbruk. Den av trælastinteresserede med den Svenske trælastforening i spidsen nedsatte komité for utredning av spørsmålet om exportavgifter fraraadet exportavgift paa celluloseved, som eksporteres til Norge.

Domänestyrelsens fremsatte forslag om at bygge og drive træmassefabrikker i Norrbotten er endnu ikke blit virkelighed.

Derimot har et konsortium gennem en av statens «jägmästare» indkjøpt mark og vandret ved Pitelvens munding, for at sikre sig passende plads for det tilfælde, at det skulde lykkes at faa oprettet kontrakt med staten om ret til at utta uveksterlig skog for en længere fremtid, hvilket arrangement burde være fordelagtigere, end at staten skulde drive fabriksvirksomhet.

Ser man ut over den nærværende tid, synes det at være klart, at likevegt mellem efterspørsel og tilgang paa virke kun kan tilveiebringes ved forholdelse av skogmarkernes avkastningsevne, saavel i de private som i statens skoger.

Sveriges samtlige «skogsvårdsstyrelser» har gjort fremstilling om, at kongen vil foreslaa riksdagen at bevilge et beløb av 50 000 kroner til forsøks-taksering av skogene inden Värmlands län, og at der i den anledning nedsættes en kommission av sagkyndige personer, som derpaa paa grundlag av den derved indvundne erfaring skulde utarbeide en plan til taksering og undersøkelse av hele landets skogtilgang.

Vandfald. Ved ansøkninger om at bygge damme for kraftstationer i visse fosser i Indalselv og Dalelf har kronen gennem vandfaldsstyrelsen nedlagt protest. Som følge herav er eierne forhindret fra at bygge kraftstationer, indtil tvisten er avgjort. Denne protest har hat til følge, at mange planlagte utbygninger av vandfaldene i Norrland indtil videre er blit utsat.

Hver elv i Norrland har sit vandfaldssystem. Lulelf og Ängermanelf kommer i første række med 455 000 hestekræfter. Dernæst kommer Umeelf med 385 000, Indalselv med 375 000, Dalelf med 320 000, Torneå med 240 000 og Piteå med 200 000 hestekræfter, og disse kan ved fremtidige reguleringer av de store sjøer frembringe et betydelig større antal hestekræfter.

Vandfaldsstyrelsen har iverksat utredning om anlæg av elektrisk kraftverk ved Porjusfall i Store Luleå-Elf, for at skaffe kraft til eventuel elektrisk drift av Riksgränsebanen.

Omkostningerne for vandbygning, husbygning og turbiner med mere utgjør 9 400 000 kroner. Vandkraften beregnes efter laveste vandføring uten nogen regulering av tilsvarende sjøsystem til 12 500 turbin-hestekræfter. Den elektriske utrustning i kraftstationen beregnes at koste 2 300 000 kroner.

Desuten maatte der bygges en jernbane fra Gellivare til Porjus for 1 920 000 kroner. Saaledes ialt en omkostning av 13 620 000 kroner.

Malmfeltsselskaperne tilbyder at betale en pris av kr. 35 pr. kilowatt og aar + $\frac{1}{2}$ øre pr. kilowatt-time, og maalingen skal ske paa høispenningen i Gellivare og Kiruna, og endelig betales en mindste avgift fra begyndelsen av 350 000 kroner pr. aar.

Jernbaner. Saavel statens jernbaners som de private baners rapporter over trafikken, beregnet efter dag og banekilometer, viser en nedgang i sum sammenlignet med 1908. Ved Riksgränsens station har passeret 1 380 130 tons jernmalm, mot 1 660 228 tons det foregaaende aar og 1 456 523 tons i 1907. Fragtavgifterne er herved gaat ned med

over 1 million kroner. For 1910 beregnes malmexporten at komme til at overstige 2 000 000 tons.

Den saa længe ventede nedsættelse i jernbane-fragterne for exportgods er endnu ikke blit til noget, men Sveriges Allmänna Exportförenings skrivelse av 21. december til kongen om denne sak har hat til følge, at civilministeren har anmodet jernbanetakstkomiteen om snaarest at utarbeide forslag i denne sak.

En samtrafikavtale mellem jernbanestyrelsen og de svenske og danske østasiatiske kompanier er avsluttet, saa at exportørerne blot behøver at utskrive en eneste fragseddel fra sin station, og paa denne faar de sit gods befordret til hvilkensomhelst østasiatisk havn.

Fiskehandel. Saltet sild i tønder viser en stadig stigende import med utsigt til yderligere økning for 1910, idet kvaliteten er meget god og priserne billige. Strömmingsfisket i Østersjøen var mindre rikelig end i 1908.

Den av fiskeriinspektør J. A. Johnsen fra Bodo foretagne reise for at finde avsætning for norsk fisk har hittil resulteret i, at Bodens bystyre har paatat sig at sælge fisk under garanti ved kommunale auktioner.

Skibsavgifter. Luleå magistrat har vedtat nye bestemmelser, ifølge hvilke mudringsavgifterne skal erlægges efter fartoiernes størrelse, saa at der for indtil 750 registertons betales 6 øre pr. ton,

» 2 250	»	13	»	»	»
» 4 250	»	15	»	»	»
derover		20	»	»	»

Folkemængden i de norrlandske byer utgjorde ved aarsskiftet:

Haparanda	1 370,	Luleå	9 048,	Piteå	2 745,
Skellefteå	1 393,	Umeå	5 823,	Örnsköldsvik	3 518,
Härnösand	9 578,	Sundsvall	16 452,	Östersund	8 182,
Hudiksvall	5 819,	Söderhamn	11 368,	Gefle	31 768.

Trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösund har øket aktiekapitalen fra 63 000 000 kroner til 75 000 000 kroner ved at utstede 126 000 nye aktier à 100 kroner pr. stk. Det viser sig, at anlæggene ved Lapplandsgruben bør utføres hurtigere end tidligere beregnet. Desuten trænges flere malmdampsskibe. Jernmalm er blit skibet fra Luleå til Amerika, og fragten herfor var omkring 7 sh. Malmselskapet har avsluttet betydelige kontrakter dit, siden tolden paa jernmalm ophævedes.

Riksgränsebanens overførelse til elektrisk drift. Planerne herom er nu saa langt fremskredet, at jernbanestyrelsen har opsat en preliminar kontrakt med «Allmänna Svenska Elektriska» i Västerås og Siemens & Schuckert i Berlin. Foruten det av de to firmaer i fællesskab avgivne anbud paa 5 120 000 kroner hadde jernbanestyrelsen ogsaa et anbud fra «Svenska Emissionsbolaget» og A. E. G. i fællesskap paa 5 185 000 kr. Anbudet er antat under forutsætning av, at den elektriske kraft kan erholdes til en saadan pris, at omlægningen lønner sig. Vandfaldsstyrelsen har avgit forslag angaaende det eller de vandfald, som vil bli at montere. Bestemmelserne for det antagne anbud er meget strenge. «Allmänna Svenska Elektriska» og Siemens & Schuckert utfører anlægget med egen kapital. Staten betaler rente og amortisering og har ret til at indløse det naarsomhelst. Efter 25 aar tilfalder anlægget staten uten indløsning. Om de ikke opfylder de fastsatte vilkaar, skal selskaperne uten utgift for staten fjerne anlægget og bringe banen i den forrige stand. Anbudsgiverne garanterer staten en viss driftsutgift. Overstiges denne,

skal selskaperne betale staten overskuddet. Blir utgiften derimot mindre end garanteret — og det er heri den egentlige fortjeneste skal ligge — erholder selskaperne $\frac{2}{3}$ og staten $\frac{1}{3}$ av det indsparede beløp. Selskapernes bestræbelser skal altsaa gaa ut paa, at driftsomkostningerne saa meget som mulig blir lavere end de av dem garanterede.

Import og export over Riksgränsens station i 1909:

Import.

Saltet sild	720 223 kg.	Melk	44 048 kg.
Fersk »	4 659 012 »	Poteter	45 125 »
Fersk fisk, andreslags	156 215 »	Appelsiner	8 598 »
Sei	3 953 »	Hvetemel	1 061 »
Flesk	7 147 »	Rugmel	3 541 »
Kli	1 515 »	Stenkul og koks	371 833 hl.
Kjød	29 340 »		

Export.

Jernmalm	1 380 130 tons.
Renkjød	5 227 kg.
Kobbermalm	333 865 tons.

Import og export over Storlien station i 1909:

	Ialt.	Derav norsk vare.
Appelsiner	44 630	kg.
Brændevin paa fat	7 110	5 490 »
Brød	14 600	14 600 »
Cement	25 770	»
Fisk, fersk	2 643 680	2 643 680 »
» sild, i transit	1 168 200	1 168 200 »
» saltet	11 012 290	11 012 290 »
» diverse	1 067 890	1 067 890 »
Flesk	467 980	»
Frugt	12 000	»
Risengryn	30 970	»
Gjødningsstoffer	50 000	»
Halm	5 020	5 020 »
Huder og skind	95 170	95 170 »
Hø	43 490	43 490 »
Kaffe	209 090	»
Kli	420 925	420 925 »
Kreaturer	162	162 stkr.
For	5 000	5 000 kg.
Teglsten	271 100	271 100 stkr.
Lervarer	891 760	891 760 kg.
Maskiner	15 630	kr.
»	12 140	kg.
Jernbanemateriel	10 720	»
»	7 440	»
Metaller	145 900	12 300 »
Jernskrap	422 773	422 773 »
Jernmalm	136 990	136 990 »
Kalksten	1 601 920	1 601 920 »
Svovlkis	3 794 400	3 794 400 »
Div. mineralier	15 000	15 000 »
Melk	40 251	40 251 »
Petroleum	220 670	»
Oljer	18 530	»
Poteter	51 520	51 520 »
Kolonialvarer	13 460	»
Soda	30 400	»
Stenkul og koks	142 390	»
Havre	10 660	10 660 »
Andet korn	254 310	»
Mel	407 520	387 560 »
Sten, ubearbeidet	6 700	6 700 »
Slipsten	102 430	102 430 »

Ialt.

Derav norsk vare.

Svovl	1 007 500	kg.
Tran	13 250	13 250 »
Jute	100 480	»
Tønder	7 010	7 010 »
Vandglas	12 270	»
Egg	42 220	42 220 stkr.
Div. ikke specific. varer	137 480	58 820 kg.

Export.

Træmasse, kemisk, tør	20 176 021 kg.
— » — » vaat	2 351 867 »
— » — » mekanisk, tør	268 320 »
Træløst	48 520 kbm.

Utdrag av vicekonsulernes beretninger.

Gefle. Vicekonsul J. A. Löfgrens beretning.

Utførslen til utlandet fra konsulatdistriktet har bl. a. været følgende:

Fisk	kg.	149 000
Ru- og ballastjern	»	21 140 415
Smeltestykker	»	7 631 584
Støpejern	»	4 858 548
Stangjern	»	26 166 190
Valsetraad	»	3 182 729
Rør og rørdele	»	1 714 793
Jernmalm	»	49 861 450
Papir	»	185 421
Træmasse, kemisk, tør	»	80 443 409
— » — » vaat	»	2 811 136
— » — » mekanisk, tør	»	3 992 859
— » — » vaat	»	14 771 832

Træløst:

Planker, battens, bord, uhøvlede av furu	kbm.	412 610
» » gran	»	194 882
høvlede » furu	»	62 729
» » gran	»	34 869

Indførslen fra utlandet til konsulatdistriktet av fisk var:

Sild og strømming	kg.	21 960
Sei	»	38 500

Skibsfarten foregik fra 1. til 9. januar samt fra 8. mai til aarets utgang.

Til Gefle havn ankom 1 573 avgiftspligtige fartoier med en nettotonnage av 569 295 tons.

Fra Gefle havn avgik 1 582 fartoier dr. 573 697 tons.

Skibsfarten var i 1909 betydelig mindre end det foregaaende aar.

Luleå. Beretning avgit av konsulatet i Sundsvall.

Skibsfart. Fra utenrikske havne ankom i 1909 til Luleå toldkammerdistrikt 290 fartoier, mot 323 fartoier i 1908 og 328 i 1907.

Av de ankomne fartoier var:

Svenske	111	dr.	152 473 tons
Tyske	98	»	203 680 »
Norske	42	»	74 476 »
Engelske	17	»	48 812 »
Finske	11	»	829 »
Danske	12	»	17 720 »

Til utenriksk havn avgik i 1909 fra Luleå toldkammerdistrikt 332 fartoier, mot 371 i 1908 og 406 i 1907.

Utførslen i 1909 (den ved Riksgränsen ikke iberegnet) har været som følger:

	Til Amerika.	England.	Norge.	Rusland.	Tyskland.	Andre lande.
Jernmalm	tons 100 900	152 900	—	—	528 650	252 600
Saget trælast, furu og gran kbm. —	—	4 921	1 184	—	73	2 777
Røjern	kg. 300 000	7 054 600	—	—	1 241 321	—
Feltspat	» —	—	—	947 900	550 000	—
Kvarts	» —	—	—	146 000	—	—
Tjære	» —	—	—	—	700 995	312 759

En sammenligning mellem de tre sidst forløpne aars utførsel av følgende varer stiller sig saaledes:

	Saget trælast av furu og gran.	Jernmalm.
	Kubikmeter.	Tons.
1909	9 109	1 035 050
1908	16 200	1 145 300
1907	41 440	1 102 500

Grækenland.

(Grækenlands handelsomsætning. — Piræus: Skibsfart; import. — Skibsfarten og handelen paa Argostoli, Calamata og Corfu. — Skibsfarten paa Patras. — Syra: Import; export; fisk; smørgel; skibsfart. — Zante: Handel og skibsfart.)

Aarsberetning for 1909 fra fung. generalkonsul A. Baumann, Athen.

Grækenlands handelsomsætning opgik i 1910 til et samlet beløb av frcs. 237 319 446, hvorav frcs. 135 906 746 faldt paa importen og frcs. 101 412 700 paa exporten. Importen var 16.7 mill. frcs. og exporten 7.8 mill. frcs. mindre end i 1908. Den formindskede handelsomsætning i 1909 skyldes — særlig hvad indførslen angaar — for en stor del uheldige politiske forhold.

Importen bestod i 1909 i det væsentlige av følgende varer:

	Frances.
Landbruksprodukter	39 593 051
Garn og tøier	19 722 038
Mineraler og ubearb. metaller	15 752 703
Forarbejdede mineraler og metaller	7 757 636
Skogprodukter	9 538 814
Fiskeriprodukter	7 960 852
(hvorav klipfisk frcs. 2 759 683)	
Kemiske og farmaceut. produkter	6 705 795
Dyriske produkter i almindelighed	5 143 915
Levende dyr	4 199 524
Produkter av sukkerindustrien etc.	3 544 733
Papir og papirvarer etc.	3 392 299
Oljer	1 772 603
Glas- og lervarer	1 713 996
Huder, ler og ben	1 470 798
Hatter samt varer av esparto og straa	1 655 838
Plantefarver og garvematerialer	673 731
Musikinstrumenter og videnskabelige apparater	590 905
Vine og likører	412 518
Møbler og andre trævarer samt varer av blandede stoffer etc.	4 143 629

Exporten bestod i 1909 bl. a. av:

Landbruksprodukter	49 452 120
Hvorav:	
Korinter	frcs. 33 759 584
Tobak i blade	» 7 508 676
Fikener	» 3 983 280
Citroner og appelsiner	» 753 006
Mineraler og ubearb. metaller	21 943 211
Vine og likører	13 100 945
Oliven og olivenolje	5 400 415
Dyriske produkter	5 674 490
(hvorav kokoner og silke frcs. 2 661 831)	

Frances.

Skogprodukter	3 064 507
(hvorav valonea frcs. 2 381 166)	
Svamp	1 323 950
Forarbejdede mineraler	588 020
Sæpe	246 850

Av de av vicekonsulerne avgivne aarsberetninger for 1909 hitsættes følgende udrag:

Piræus. Vicekonsul P. Xanthaki's beretning.)*

Skibsfart. Piræus blev i 1909 ikke anløpet av noget norsk skib. De forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten fremgaar av følgende oversigt:

Dampskibe.

	Antal.	Tonnage.
Italienske	310	466 850
Engelske	211	395 122
Russiske	110	252 795
Danske	14	19 708
Belgiske	20	28 902
Tyske	189	363 392
Hollandske	50	60 057
Østerrikske	316	576 344
Svenske	2	2 466
Franske	164	297 306
Norske	—	—

Seilskibe.

Italienske	37	4 390
Engelske	1	95

Av dampskibslinjer, som anløper Piræus, kan nævnes:

Messageries Maritimes og Fraissinet & Co. fra Marseille; Comp. Russe de Navigation à Vapeur og Navigazione Generale Italiana fra Antwerpen; Nord-deutscher Lloyd fra Hamburg; Österreichischer Lloyd fra London; Det Forenede Dampskibsselskab fra København.

Importen til Piræus i 1909 bestod bl. a. av: 247 911 oke klipfisk og 362 641 oke sild.

Argostoli. Vicekonsul S. Cosmetato's beretning.

Skibsfarten paa Argostoli besørges væsentlig av de faste dampskibslinjer, bl. a. Deutsche Levante Linie og Freitas & Co. Havnen blev i 1909 anløpet av ialt 95 dampskibe dr. 114 520 tons. Intet norsk skib anløp Argostoli i 1909.

Import. Den eneste norske artikel, som er gjenstand for import til vicekonsulatets distrikt (Kefalo-

*) Et udrag av beretningen, der er indtat i ukeutgaven, utelates her.

nia), er stokfisk, hvorav dog ingen indførsel foregaar direkte fra Norge. Der indførtes i 1909 til Argostoli bl. a. fisk (til en værdi av 339 000 fres.), trælast (102 600 fres.), tøndestav (56 000 fres.), papir (69 000 fres.)

Exporten bestod bl. a. av korinter til en værdi av 2 890 000 fres.

Calamata. Vicekonsul J. Keck's beretning.

Skibsfart. Calamata blev i 1909 anløpet av 526 rutedampskibe dr. 507 105 tons og 58 andre dampskibe dr. 79 186 tons samt 185 seilskibe dr. 11 979 tons. Av seilskibene var 1 dr. 92 tons norsk.

Importen bestod i 1909 bl. a. av:

Klipfisk	for fres.	125 000	fra Frankrike
	" "	160 000	" England
	" "	250 000	" Labrador

Saltede sardiner for 162 000 fres.

Røkesild for ca. 80 000 fres.

Cement for 15 000 fres.

Papir for 72 000 fres.

Exporten utgjorde bl. a.: ca. 10 mill. venet. pund korinter, 11 mill. kg. fikener, 30 000 kg. silke og kokoner, $\frac{1}{2}$ mill. kg. olivenolje, $\frac{1}{4}$ mill. kg. spiritus (av korinter) og $11\frac{1}{2}$ mill. kg. vin.

Corfu. Vicekonsul John H. Stretch's beretning.

Skibsfart. I 1909 ankom ialt til Corfu 1888 fartøier dr. 1 036 592 tons. Av norske fartøier ankom 2 dr. 1 113 tons (771 tons mindre end i 1907), nemlig 1 dampskib, der kom fra Cardiff med 1 721 tons kul, og 1 seilskib, der kom i ballast fra Calamata og avgik med 90 tons valonea for England.

Export. Av vin utførtes ialt 14 225 barrels; prisen pr. 100 kg. netto fob. uten fat var kr. 7. Smaapartier av vin paa flasker sendtes til Norge over England.

Av vindruer i fater utførtes i september—november ialt 2 010 tons; det meste gik til Tyskland via Triest og Rotterdam; prisen pr. 100 kg. netto fob. Corfu uten fat var kr. 8.

Olivenolje-høsten anslaaes for sæsonen 1909—1910 til ca. 240 000 barrels à 16 gallons. Der utførtes ialt 80 000 tdr. Oljen solgtes for kr. 49—58 pr. 16 joniske tdr. fob. Corfu, uten fat.

Import. Fra Norge indførtes: 290 tons klipfisk og 10 tons stokfisk og sild; av levertran kom ca. 800 kg. fra Norge over England.

Den samlede importværdi for 1909 var fres. 5 000 015, hvilket viser en nedgang fra 1908 av fres. 833 003.

Patras. Vicekonsul L. Gundert's beretning.

Skibsfart. Patras blev i 1909 besøkt av ialt 374 skibe dr. 719 028 tons (heri ikke indbefattet kystfarten samt postskibe). Herav var 5 skibe dr. 2 910 tons norske.

Syra (Cykladerne). Vicekonsul I. Trofimoff's beretning.

Importværdien i 1909 beløp sig til 8 932 422 drachmer. De vigtigste importartikler er: stenkul, raa huder, kolonialvarer, vævede stoffer, saltet fisk, kornvarer, rujern og andre metaller, bomuld, glasvarer og manufakturvarer.

Exportværdien i 1909 beløp sig til 1 789 989 drachmer. De vigtigste exportartikler er: smergel fra Naxos, nedlagte citroner, garvede huder, bomuldstoier, tobak samt vine og spirituosa.

Fisk. Handelen med røket sild og klipfisk har fremdeles sin betydning. Sild kommer fra England (Yarmouth via Liverpool). Importen i 1909 var 373 tons. Silden kommer i tønder indeholdende 300 stk.; hver tønde veier ca. 30 kg. Den store konsumtion begynder i september og varer ut december. Klipfisk kommer fra Frankrike, England og New Foundland; i 1909 indførtes 250 tons, 153 tons fra Frankrike og 97 tons fra England. Den engelske fisk kommer i tønder, den franske i baller.

Smergel. Syra har den græske regjerings monopol paa smergel fra Naxos. I 1909 var exporten 8 192 tons.

Skibsfart. I 1909 ankom ialt til Syras havn 1 536 dampskibe dr. 1 152 611 tons og 1 315 seilskibe dr. 21 397 tons, eller ialt 2 851 fartøier dr. 1 174 008 tons, hvorav 2 var norske (dampskibe) dr. tils. 3 806 tons.

De fleste av Cykladerne tar sine forsyninger fra Syra. Paa de fleste av øerne findes mineraler; fra de tre øer Seriphos, Siphnos og Thermia utførtes i 1909 3 029 800 tons mineraler.

Zante. Vicekonsul A. Babakos' beretning.

Skibsfart. Der ankom til Zante i 1909 ialt 91 dampskibe, dr. 135 313 tons, og 11 seilskibe, dr. 1 685 tons; herav var 1 dampskib, dr. 1 268 tons, norsk.

Exporten fra Zante bestod i 1909 bl. a. av: 78 400 kvint. rosiner og 1 000 kvint. olivenolje; til Norge fandt ingen export sted.

Import. Der blev i 1909 bl. a. indført 23 342 kvint. trælast; ingen import fandt sted fra Norge.

Det kan ikke tilraades norske exportører at gi herværende firmaer kredit uten paa forhaand gennem vicekonsulatet at ha indhentet oplysninger om deres soliditet.

Köln.

Aarsberetning for 1909 fra konsul Oscar Møller.

(Metallmarkedet i Tyskland i 1909: Rujern; bly; kobber; zink; tin. — Stenkul. — Brunkul. — Kemiske produkter. — Trælastmarkedet i Rhinprovinen. — Huder og skind. — Poteter. — Margarin — Is. — Brosten. — Papir. — Fyrstikker)

Metallmarkedet i Tyskland i 1909. Rujern. Efter forvirringen paa det tyske rujernsmarked i sidste kvartal av 1908 og efter det dengang paafulgte prisfald trodde man at kunne regne med en stilstand i denne nedadgaaende bevægelse, og alle tegn tydet i begyndelsen av beretningsaaret paa, at priserne igjen langsomt vilde stige. Disse forventninger opfyldtes imidlertid ikke, og en hittil neppe kjendt priskamp begyndte mellem de enkelte verker.

Betrægter man imidlertid rujernmarkedets stilling ved slutningen av aaret 1909, kan man med berettigelse paastaa, at det i sammenligning med det foregaaende aar er blit bedre og mere sammensluttet. Herunder maa man ta hensyn til, at fremstillingen i Tyskland i det forløpne aar holdt sig paa samme høide som før — ca. 13 millioner tons rujern —, og at der ved aarets slutning ikke var nævneværdige forraad forhaanden ved hytterne.

Bly. Blymarkedet bevæget sig i hele aaret 1909 i det store og hele i rolige baner. Noteringerne ved de rhinske hytter i begyndelsen av aaret var mk. 27.25 pr. 100 kg., paa det engelske marked for fremmed bly £ 13.8.9 pr. ton. Ved slutningen av aaret var priserne henholdsvis mk. 26.75 pr. 100 kg.

og £ 13.15.0 pr. ton, og fluktuationen i priserne mellem det laveste og høieste punkt i løpet av aaret bevæget sig i en notering fra mk. 25.40 til mk. 27.95 pr. 100 kg. ved de rhinske hytter og £ 12.11.3 til £ 14.2.6 paa det engelske marked.

To interessante begivenheter kjendetegner beretningsaaret. Den ene var oppløsningen av den fra aar tilbake bestaaende konvention mellem de rhinske blyhytter, den anden den gjennomførte interessensammenslutning mellom de største verdensproducenter i bly, som skal kontrollere tilnærmelsesvis $\frac{2}{3}$ av den hele verdensproduktion. Man haaber ved denne sammenslutning at virke regulerende paa markedet og bringe priserne op til et utbyttebringende niveau uten dog at indvirke paa forbruket ved altfor høie priser.

De tyske blyhytteverkers produktion var i 1909 157 719 tons, mot i 1908 154 343 tons.

Gjennemsnittsprisen for bly (rhinske hytter) androg i nedennævnte aar i mark pr. 100 kg. til:

1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909.
26.40 23.20 24.20 24.90 28.40 35.80 39.10 27.68 26.76

Indførslen til Tyskland var i 1909 76 930 tons og utførslen 31 656 tons, medens for England indførslen var 207 660 tons og utførslen 45 904 tons.

Kobberforbruket i Tyskland viser i 1909 i sammenligning med aarene 1908 og 1907 følgende bilde:

	1907.	1908.	1909.
Produktion . .	31 900	30 000	31 000 tons.
Indførsel . . .	124 100	157 400	ca. 156 000 »
	156 000	187 400	ca. 187 000 tons.
Utførsel	6 100	6 800	7 100 »

Forbruk . . . 149 900 180 600 ca. 179 900 tons.

Utførslen fra Amerika var i aaret 1909 ca. 312 000 tons, mot 300 000 tons i aaret 1908. Forraadene i Amerika androg 1. januar 1909 til 55 500 tons og gik til december samme aar op til 64 300 tons. Det amerikanske kobberforbruk er vistnok steget betydelig, nemlig fra 210 000 tons til 287 600 tons, men kunde ikke naa det foregaaende aars produktion.

Priserne paa amerikansk elektrolytkobber i plater, smaa-blokker og traadbarrer var i 1909 i gjennemsnit mk. 124.13.

Zink. Raazink. Da de ikke særlig godt situerede zinkhytter maatte arbeide med tap til priser, som hadde hersket i længere tid, og som i juli 1908 naadde dybdepunktet £ 17.15.0, bestræbte man sig for at gjennomføre en sammenslutning av verkerne. Efter lange forhandlinger kom da ogsaa endelig i februar 1909 en international zinkkonvention istand. Der blev dannet to grupper, gruppe A med 18 tyske, belgiske, østerrikske og hollandske verker med en fastsat mængde av ca. 255 700 tons for 1909 og 264 200 tons for 1910, og gruppe B med 10 belgiske og franske hytter med henholdsvis ca. 174 500 og 176 000 tons. Dannelsen av en gruppe C, som udelukkende omfatter engelske verker, fandt sted i oktober.

Utførslen av zink fra Tyskland til de hovedsagelig i betraktning kommende lande beløp sig i 1909 i dobbelteentner til: Storbritannien 280 696, Østerrike-Ungarn 207 317, Russland 80 508, Italien 23 540, Frankrike 14 870, Sverige 23 540, Japan 7 830, Forenede Stater 63 878.

Nedenstaaende tabel angir produktionen av raazink i aaret 1909 i Europa, Australien og de For-

enede Stater, sammenlignet med tallene for de to foregaaende aar:

	1909.	1908.	1907.
	Tons.	Tons.	Tons.
Belgien	164 511	162 189	150 748
Schlesien	140 625	138 092	138 201
Rhinland	79 152	72 874	69 300
Storbritannien	58 799	53 586	55 705
Frankrike	49 237	48 701	53 161
Holland	19 239	16 983	14 975
Østerrike	13 146	10 418	10 806
Polen	12 926	16 000	15 225
Spanien	6 011	8 263	6 144
Italien	—	75	88

Europa tilsammen . . .	543 646	525 161	514 353
Australien	—	1 169	1 022
Forenede Stater	239 478	183 040	223 544

Verdensproduktion . .	783 124	709 390	738 919
Gjennemsnittspris	£	£	£
cif. London	22.3.0.	20.3.6.	23.16.9.

Zinkplater. Paa grund av den formidskede byggevirksohmhet og det ringere forbruk for andre oietmed var omsætningen i enkelte maaneder av beretningsaaret litet tilfredsstillende. Priserne androg i begyndelsen av aaret til mk. 47.00 pr. 100 kg. fragtbasis Oberhausen, og ved aarets slutning til mk. 52.50. Forbundet av de schlesiske zinkvalseverker tiltraadtes i begyndelsen av september av de rhinsk-westfalske verker.

Utførslen av zinkplater til hovedforbrukslandene utgjorde i 1909 i dobbelteentner: Storbritannien 67 452, Japan 24 260, Danmark 15 828, Italien 8 583 Sverige 10 821.

Engrospriserne i Köln for zink (produktion av rhinske hytter, dobbelt rensset) utgjorde i aarene 1904—1909 i mark pr. 100 kg. gjennemsnitlig:

1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
46.86	52.47	55.52	49.19	41.89	46.81

Tin. I beretningsaaret er forraadene av denne artikel ikke øket, medens aaret 1907 kunde notere en økning av ca. 8 000 tons. Produksjonen og forbruket har dækket hinanden saa nogenlunde.

Indførslen av tin til Tyskland androg i beretningsaaret til 135 369 dobbelteentner, mot henholdsvis 140 386 de. og 128 139 de. i aarene 1908 og 1907.

Engrospriserne i Köln for tin (Banka, loko Köln) i aarene 1907, 1908 og 1909 utgjorde i mark pr. 100 kg.:

	1907.	1908.	1909.
Gjennemsnitlig . .	355.95	274.81	276.34

Kulmarkedet i Tyskland. Stenkul. De rhinsk-westfalske grubers avsetning var i 1ste halvjaar noget ringere end i 1908, hvorfor syndikatet saa sig nødsaget til at lagre op større partier, trods den store indskrænkning av 20 % for kul, 40 % for koks og 25 % for stenkulbriketter, særlig i de mindre værdifulde kvaliteter.

Kulsyndikatet besluttet i november 1909 at la de hittil gjældende priser for aarskontrakter fra 1. april 1910 til 1. april 1911 bestaa, men at reducere priserne for stenkulbriketter med gjennemsnitlig 50 pfennig pr. ton.

Brunkul. Den tyske brunkulutvinning beløp sig i 1909 til 68 355 000 tons, en forøkelse av ca. 1 900 000 tons (= 2.86 %) mot det foregaaende aar.

Kemiske produkter. I overensstemmelse med de fremdeles i det store og hele rolige forretningsforholde holdt avsetningen av kalisalpeter sig i 1909

inden beskedne grænser. Priserne maatte, følgende det faldende Chili-salpetermarked, atter nedsættes betydelig. De tyske produkter turde faa en alvorlig konkurrence i det norske salpeter, der finder stadig større og større avsetning, en konkurrence, som om et par aar sikkert vil bli temmelig følelig.

Fremstillingen av svovlsur amoniak har gjort yderligere fremskridt, om end kun forholdsvis smaa.

Trælastermarkedet i Rhinprovinzen. Aaret 1909 bragte trælasterbranchen liten bedring. Omsætningen laa endog gennemgaaende under foregaaende aars. Som følge av den endnu i mars herskende frost trak aapningen av flotningen usedvanlig længe ut, saa at mange nederrhinske sagbruk til sine tider var ganske uten rundtømmer.

Hovledebord blev i høi grad paavirket av den store streik i Sverige, da derved store mængder raamateriale uteblev, og varen blev knap.

De rhinsk-westfalske høvlerier har i tidligere aar litt under overproduktion, for stor konkurrence og meget lave priser, indtil det i april 1909 lykkedes at forene samtlige høvlerier til en konvention og i denne ogsaa at indslutte de nordtyske høvlerier. Det siden denne tid bestaaende nordvesttyske høvleriforbund ser sine bestræbelser for at holde priserne paa sine fabrikater paa en moderat, men utbyttegivende hoide, kronet med held.

Huder og skind. I beretningsaaret opviste tyske huder og skind i samtlige sorter en langsom, men stadig stigning. Indtil juni steg priserne meget langsomt, men efterat Amerikas Forenede Stater i august lot den hittil for tørrede og saltede huder opkrævede told av 15 % falde, steg raahudpriserne atter nogle gange med 5—10 %, saa at priserne nu er meget hoie og ifølge lærfabrikanternes utsagn meget vanskelig for sig bringe i samklang med de færdige fabrikaters priser. Ved slutningen av beretningsaaret var stemningen noget mere avsvækket.

Poteter. Indhøstningen av poteter var meget god, særlig i Kölns omegn, og den har bragt bønderne, der har solgt sin vare direkte til konsumenterne, ganske god fortjeneste. Disse poteter var stadig foretrukket for de fremmede, og bønderne opnaadde bedre priser herfor end de handlende for de utenlandske poteter. De sidstnævnte tapte derfor mange penge, da de stadig maatte sælge til for lave priser.

Margarin. Beretningsaaret har i mange henseender bragt margarinfabrikanterne overraskelser. Var priserne allerede i 1908 usedvanlig høie, saa er de i 1909 yderligere steget ganske betydelig, og det ikke alene for samtlige dyriske fettstoffer, men ogsaa for alle spiseoljer og plantefettstoffer.

Tiltrods for en sterk konkurrence med plante-margarin, som i det sidste aar har vundet meget stor utbredelse og har været solgt i betydelige kvanta, har avsetningen i margarin hævet sig betydelig op over foregaaende aars, og fabrikkene i det herværende distrikt var meget godt beskæftiget. Margarinfabrikationen har særlig i fremstillingen av de fineste kvaliteter, som hverken med hensyn til smak, aroma eller appetitlighet staar tilbake for et fint smør, gjort yderligere fremskridt, hvorfor margarinen har vundet stadig mere utbredelse, ogsaa i bedre husholdninger.

Priserne for færdig margarin kunde i beretningsaaret, tiltrods for raamaterialernes enorme stigning, kun forhoies litet, og det først ved aarets slutning. En gros kostet margarin efter sin beskaffenhed fra mk. 84.00 til mk. 144.00 pr. 100 kg.

Trods den større avsetning i margarin og den store avsetning i plantemargarin er i beretningsaaret smør indførslen atter steget betydelig, og der blev i maanederne januar/november 1909 indført 407 372 dobbeltcentner smør, mot 323 562 do. i samme tidsrum det foregaaende aar. Utførslen er i det samme tidsrum faldt yderligere, nemlig fra 2 610 de. til 1 879 de. Blandt det importerede smør befinder sig i ethvert fald meget store mængder, som kunde erstattes med extra fin margarin i bedre kvalitet til billigere pris.

Is. De i byen Köln drevne isfabrikker har fremstillet 113 390 centner is i 1909, hvorav 41 550 centner av slagtere blev avhentet direkte fra isfabrikkerne og 50 876 centner blev tilstillet forbrukere i byens isvogne. Resten er avgitt til bryggerierne og andre forbrukere til kontraktmæssig fastsatte priser av 45—65 pfennig pr. centner.

Brosten. I aaret 1909 viste forretningen intet glædelig billede. Efterspørslen var utilfredsstillende, særlig i «Kleinschlag»-forretningen.

Papir. Fabrikkene var gjennomsnitlig godt beskæftigede, enkelte endog meget sterkt.

Den tidligere uttalte antagelse, at utførslen i 1909 vilde utvise større omfang, har vist sig rigtig. Enkelte lande, som f. ex. Japan, har gjort betydelige indkjøb, dels fordi forraadene var uttomte, dels i spekulativ hensigt, i forventning om snarlige prisstigninger.

Fyrstikker. Forbruket av utenlandske fyrstikker er i de senere aar gaat mere og mere tilbake og er særlig siden den i august 1909 paalagte nye fyrstikskat og paa grund av de hoie toldsatser indskrænket til et minimum. Prisen pr. pakke fyrstikker à 10 æsker av den almindelige størrelse vilde saaledes komme paa ca. 40—50 pfennig. Det eneste land, som vites endnu at exportere fyrstikker til konsulatdistriktet, er Sverige og det endog saagodtsom kun fra Jönköping, idet denne bys fabrikata er saa godt indarbeidede, at selv fabrikata fra andre kanter av Sverige ikke finder avsetning. Disse fyrstikker importeres imidlertid som nævnt kun i ubetydelige mængder og udelukkende av eigarforretninger og andre, der maa føre en finere kvalitet.

Imidlertid fabrikerer enkelte av de tyske fabrikker en saa udmerket kvalitet, at det vel ikke vil vare længe, før importerede svenske fyrstikker er en saga blot. Hertil vil vel i væsentlig grad den omstændighet bidrage, at de tyske fabrikata ofte seiler under falsk flag, idet de bærer svensk inskription, hvorfor de ogsaa blandt publikum gaar for svenske. Særlig i kurs er de saakaldte «Kaiser-Hölzer», tildels ogsaa med svensk inskription, der fabrikeres av en fabrik i Augsburg. En mangel ved de tyske fabrikata er forøvrig den daarlige riveplate. Da utsigterne for utenlandske fyrstikker i konsulatdistriktet er saa smaa, maa man anse muligheten for indførsel av norske fyrstikker for saagodtsom udelukket.

Panama.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *Hilary B. Parker*, Colon.

Importen til Colon i aaret 1909 utgjorde en værdi av \$ 3 203 153, mot \$ 2 205 361 i 1908; heri er ikke medregnet de til nabohavnen Cristobal til bruk for Panamajærnbanen og kanalarbeiderne indførte materialer.

De vigtigste importlande var i 1909 de Forenede Stater med \$ 1 934 055, Storbritannien med \$ 434 233 og Tyskland med \$ 320 749.

Av trælast indførtes for \$ 75 558 fra de Forenede Stater, av levnetsmidler indførtes for \$ 850 750 fra de Forenede Stater, for \$ 88 124 fra Storbritannien og for \$ 69 275 fra Tyskland.

Importen fra Norge, der sikkerlig er meget ringe, kan ikke sees av statistiken, da den foregaar indirekte.

Exporten bestaar hovedsakelig av elfenbensnøtter, kautschuk, perler, kaffe, kakao, trælast, huder, perlemor etc. Den samlede værdi utgjorde \$ 410 102.

Jernbanetrafik. Panamajernbanen befordret i 1909 1 229 912 tons, eller 95 412 tons mere end i 1908.

Av passagerer befordredes i 1909 2 085 057, eller 490 296 mere end i 1908.

Skibsfart. I 1909 blev havnene Colon og Cristobal besøkt av følgende skibe:

Dampskibe:

Nationalitet.	Antal.	Nettotonnage.
Britiske . . .	204	534 161
Tyske . . .	132	335 202
Norske . . .	81	148 387
Amerikanske .	80	287 137
Franske . . .	23	62 890
Spanske . . .	12	37 023
Italienske . .	12	23 620

Ialt 544 1 428 420

Seilskibe:

Amerikanske .	4	484
Britiske . . .	2	275

Ialt 6 759

Bagdad.

Aarsberetning for 1907 og 1908 fra konsul *T. D. Cree*, Bagdad.

Nedenfor meddeles et uddrag av de statistiske opgaver over værdien av Bagdads handel i 1907 og 1908:

A. Import.

Artikel.	1907.	1908.
Lys	£ 2 352	£ 7 279
Lervarer	» 2 226	» 2 226
Spiker etc.	» 3 885	» 5 028
Jernvarer	» 6 275	» 990

	1907.	1908.
Lær	£ 8 169	£ 20 555
Fyrstikker	» 9 765	» 8 350
Kobber	» 3 020	» 31 460
Jern	» 21 066	» 21 257
Tin	» 14 160	» 13 970
Maling og olje	» 1 424	» 2 962
Pap	» —	» 75
Papir og skrivematerialer .	» 30 290	» 10 539
Planker, bord etc.	» 8 316	» 7 725
Sæpe	» 8 864	» 4 356
Vindusglas	» 1 774	» 1 180
Bord for daddelkasser . .	» —	» 630
Totalimport	£ 1 312 380	£ 1 912 360

B. Export.

Artikel.	1907.	1908.
Mandler	£ 5 814	£ 6 128
Dadler	» 26 486	» 20 167
Tepper	» 31 860	» 22 695
Gummi	» 1 365	» 1 110
Tragantgummi	» 27 984	» 44 586
Gjetehaar («mohair») . .	» 17 600	» 13 721
Hvete	» 117 291	» 97 466
Uld	» 214 490	» 160 756
Totalexport	£ 710 288	£ 555 802

Gibraltar.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *C. W. Mathiasen*.

Skibsfart. Der ankom til Gibraltar i 1909 ialt 144 norske skibe dr. 116 861 tons, av hvilke 48 dampskibe dr. 41 066 tons samt 1 seilskib losset medbragt ladning av kul, medens de øvrige skibe kun anløp for at indta bunkerul, avhente ordres eller for at reparere.

Monstringsforretninger. Ved konsulatet blev i 1909 paamønstret 4 mand, hvorav 3 norske, og avmønstret 2 mand, hvorav 1 norsk.

Import. Der foregik i 1909 ingen direkte import fra Norge.

Export. Til Norge eksportertes i 1909 1 290 baller raa k o r k = 76 470 kg.

Indhold:

Bagdad s. 120. — Gibraltar s. 120. — Grækenland s. 116. — Köln s. 117. — Panama s. 119. — Sverige s. 197.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 8.

Maanedsutgaven.

August 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Frankrike.

Den norske skibsfart paa Frankrike. — Vinhosten. — Paris: Pengemarkedet; importen av træløst og konserver. — Importen til Bayonne. — Brest: Skibsfart; import. — Caen: Skibsfart; fragter; havnearbeider; import. — Calais: Skibsfart; fragter; import. — Cherbourg: Skibsfart; import. — Cognac: Importen av norske produkter. — Concarneau: Skibsfart; rogn. — Skibsfarten paa Dieppe. — Dunkerque: Skibsfart; havneforhold; fragter; import. — Fécamp: Skibsfart; import; klippisktilberedning. — Granville: Import; havneforhold. — Gravelines: Skibsfart; havneforhold; import. — Honfleur: Skibsfart; fragter; import. — La Rochelle: Skibsfart; im-

port fra Norge. — Havre: Skibsfart; mønstringsforretninger; fragter; havnearbeiderstreik; havneforhold; bomuld; kaffe. — Nantes: Skibsfart; import. — Importen til Lorient og Reims. — Rouen: Skibsfart; havneforhold; handelen med Norge. — Saint Malo: Importen fra Norge. — Toulouse: Import. — Bordeaux: Skibsfarten paa Bordeaux, Arachon, Blaye og Pauillac; havnearbeider; fragter; mønstringsforretninger; importen av træløst, træmasse, rogn og andre varer; exporten av klippisk og minetømmer. Marseille: Import; export; skibsfart. — Cette: Skibsfart; træløst. — Nizza: Skibsfart; havneforhold; import. — Toulon: Import; export.)

Aarsberetning*) for 1909 fra minister F. Wedel Jarlsberg, Paris.

Skibsfart. Den norske skibsfart paa de franske havne, i hvilke der er ansat norske konsulere, opviste i de to sidste aar følgende tal:

Dampskibe.				Seilskibe.			
1908.		1909.		1908.		1909.	
Antal.	Drægtighet i tons.	Antal.	Drægtighet i tons.	Antal.	Drægtighet i tons.	Antal.	Drægtighet i tons.
Bayonne	59	43 577	53	41 278	—	—	—
Bordeaux	143	122 691	144	121 209	3	1 951	1 496
Boulogne s. M.	81	45 536	54	30 983	19	9 438	8 254
Brest	13	8 506	9	5 455	—	—	—
Caen	41	23 705	34	20 426	1	711	—
Calais	75	53 904	75	54 287	6	2 350	1 967
Cette	21	15 748	15	13 450	—	—	—
Cherbourg	17	13 665	7	7 918	2	2 636	1 235
Concarneau	1	131	1	441	7	631	11 994
Dieppe	28	32 023	34	17 948	3	702	3 2443
Douarnenez	3	360	1	440	10	774	11 981
Dunkerque	94	67 419	57	45 647	8	4 502	20 17 814
Fécamp	2	1 077	5	2 815	1	396	1 509
Granville	4	2 919	5	4 102	1	1 166	1 1 166
Gravelines	**) **)	45	23 813	**) **)	—	—	—
Honfleur	31	19 064	27	16 155	—	1	499
La Rochelle	56	42 771	48	31 774	4	1 639	1 566
Le Havre	66	51 227	54	45 775	38	28 319	27 19 286
Lorient	2	1 153	2	1 500	8	985	8 1 383
Marseille	51	56 761	67	56 060	4	2 966	3 3 369
Nantes	99	74 103	67	40 335	4	3 998	3 1 807
Nizza	8	6 243	8	5 812	—	—	—
Rouen	207	147 798	204	136 953	3	3 684	5 4 671
St. Malo og St. Servan	40	ca. 24 000	21	12 178	1	?	—
St. Nazaire	42	35 626	29	27 615	—	—	2 2 791
Toulon	1	683	1	727	—	—	—
Ialt 1 185	890 690	1 067	765 096	123	66 848	124	69 231

Det fremgaar herav, at den norske dampskibsfart paa havne i Frankrike, hvor Norge har konsulære repræsentanter, i 1909 sammenlignet med 1908 er gaat tilbage med vel 16 %, forsaavidt angaar tonnage. Herved er bortset fra Gravelines, for hvis vedkommende statistikk ikke haves for 1908. Vor seilskibsfart paa samme havne sees at være gaat uvæsentlig frem.

Konsulen i Marseille uttaler, at stagnation i forretningerne har hindret Marseilles redere i at utføre sine planer om at utvide virkefeltet. Pengene gaar i Frankrike ikke til foretagender paa sjøen, men til sparekasser, inden- og utenlandske stats- og kom-

*) Et utdrag av beretningen, der allerede er indtatt i ukeutgaven, utelates her.

**) Oplysning savnes. Stationen er nyoprettet.

munelaan til lav fast rente. Den franske skibsfart lider under rømninger, kontraktsbrudd og mangel paa disciplin fra skipsmandskapernes side; dertil kommer de hyppige streiker.

Havne- og kanalarbeider, tildels betydelige, er dels under utførelse, dels planlagte i Bordeaux, Rouen, Marseille, Havre, Nizza, Caen, Dunkerque, Granville og La Rochelle.

Vinhøsten. Konsulen i Bordeaux meddeler følgende oplysninger om størrelsen av vinhøsten i 1909 og i de nærmest foregaaende aar:

	Gironde. Liter.	Hele Frankrike. Liter.	Algier. Liter.
1909 . . .	374 900 000	5 444 586 000	822 871 900
1908 . . .	325 000 000	6 054 526 500	780 373 400
1907 . . .	545 292 200	6 607 027 300	860 122 800
1906 . . .	350 140 000	5 207 905 200	690 572 000
1905 . . .	430 044 000	5 666 610 400	774 035 300

Herav sees, at vinhøsten i Girondedepartementet i 1909 vistnok var noget betydeligere end i 1908, men dog ikke paa langt nær kom op mot høsten i 1907.

Utsigterne i Girondedistriktet var til en begynnelse gunstige, idet saavel maanederne mai som april var varme og i hoi grad egnede til at fremme blomstringen. I juni indtraadte derimot avvekslende veir- lig; blomsterne var da i flor og led meget herunder; dette har formentlig i væsentlig grad bidraget til, at kvantumet ikke er blitt saa betydelig, som man hadde ventet. I denne forbindelse bor dog ogsaa tages i betragtning, at enkelte dele av departementet i august hjemsoktes av en voldsom haglstorm, likesom sommeren i sin helhet manglet tilstrækkelig varme. Kunde man saaledes ha grund til ikke at være syn- derlig tilfreds med aarets høst kvantitativt set, saa synes dog ikke det samme at ha været tilfældet med kvaliteten av den indhøstede vin. Tilrods for som- merens gjenvordigheter blev nemlig druerne fuldt modne, og da indhøstningen takket være det varme veir i september og oktober — med nogle milde regn- nøtter iblandt — foregik under særdeles gunstige omstændigheter, er 1909-vinen, der saavidt man paa det nuværende tidlige tidspunkt kan se, besitter baade farve, «bouquet» og finhet, vistnok i almindelighet faldt ut til vingaardseiernes tilfredshet. Dette saa- meget mere, som stigning i priserne indtraadte, og antagelig den overveiende del av denne aargang allerede inden aarets slutning var gaat over paa de handlendes hender. Hvad de ældre aargange an- gaar, utvikler 1908-vinene sig jevnt, farven er vakker, og man tror, at disse vine med tiden vil bli beha- gelige. 1907-vinene vil nu være færdige til avtapning; denne aargang har i aarets løp været gjenstand for adskillig efterspørsel.

Utførslen av vin ad sjøveien til Norge var ifølge oppgave fra toldkammeret i Bordeaux som følger:

I 1909	521 600 liter
» 1908	544 800 »
» 1907	440 111 »
» 1906	273 785 »
» 1905	93 775 »

Vicekonsulen i Cognac anfører: Heller ikke dette aar gikk man fri for de skadelige frostnøtter paa forsommeren, som ødelagde haabet om en stor høst av druer. Blomstringen foregik paa den hel- digste maate, og veiret i løpet av sommeren var meget gunstig; derimot kom en regnperiode, netop som indhøstningen av druerne skulde finde sted, og dette gjorde, at disse ikke alene ikke blev aldeles fuldmodne paa enkelte steder, men den stadige fug- tighet og mangel paa varme gjorde, at al vin blev

lavgradig. Man driver fremdeles paa det ivrigste paa med nyplantninger i departementet Charente paa de steder, der frembringer de fineste kognakdruer, medens derimot nyplantningerne fuldstændig har stanset paa de steder, der frembringer de daarligste sorter druer. Massen av vin er nu saa stor i for- hold til omsætningen inden- og utenlands, at man paa enkelte steder rykker op vinbuskene og finder det fordelagtigere at dyrke korn istedet. Den offi- cielle statistikk fra «Station viticole de Cognac» opgir vinhøsten i hektoliter for begge Charente-departe- menterne at være som følger:

Departementet Charente 579 533 hl.

— » — Charente Inférieure . . . 1 350 825 »

hvilket er omtrent det samme som i 1908, litt mindre. Prisnoteringerne for vin var til at begynde med meget uregelmæssige, men man kan regne, at de er blitt staaende omtrent som følger:

Grande champagne fres. 5.00 pr. grad og hl.

Petite champagne og Borde-

ries » 4.50 — » —

Fins Bois » 4.25 — » —

Bons Bois » 4.00 — » —

Bois Communs » 3.50 — » —

Paa basis av disse priser regner man her de respektive kvaliteter kognak pr. hl., uten fat og tat hos producenten, som følger:

Grande champagne . fres. 1.80 pr. hl. og pr. 60 %

Petite champagne og

Borderies » 1.65 — » —

Fins Bois » 1.55 — » —

Bons Bois » 1.45 — » —

Bois Communs » 1.30 — » —

Disse priser holdt sig ikke længe og er stadig stigende, da en masse vin er gaat til konsumtion, og der derfor er destillert mindre end sedvanlig av aarets høst til kognak.

Av de av de norske konsulater i Frankrike avgivne aarsberetninger for 1909 hitsættes følgende utdrag:

Paris. Generalkonsul Aug. Pellerin's beretning.*)

Pengemarkedet i Paris var i aaret 1909 rikelig. Banque de France's diskonto, som i januar maaned 1908 blev nedsat til 3 %, har siden den tid ikke forandret sig, til trods for at de øvrige verdens- markeder, London og Berlin, har vist sig meget fluk- tuerende.

Takket være Banque de France's solide stilling med dens alltid rikelige guldbeholdning, har denne bank ved flere leiligheter i de senere aar kunnet hjelpe flere av de øvrige lande ved utlaan av guld og saaledes forhindret en mere tilspidset pengekrise. Av de i aaret 1909 avsluttede større laanetransaksjo- ner er saaledes de fleste blitt avsluttet i Paris.

Av laan med de tre skandinaviske lande kan nævnes: 3½ % laanet paa 40 millioner, avsluttet med Danmark i mai 1909 til 94¾ % . Siden den tid er laanemarkedet her blitt strammere, især paa grund av den konkurrence, som gjøres ved for- spørsel efter laan fra Amerika, Japan etc., og for hvilke laan der ofte erholdes en rente av 4½—5 %.

Der berettes, at franskmændene er blitt mindre konservative, hvad deres pengeanbringelser angaar, og at de foretrekker at ta en relativt større risiko for at kunne opnaa en høiere rente for sine penge. Man siger endog, at de i stor utstrækning sælger sine egne værdipapirer, som blot indbringer ca. 3 %, saa- som «rente française» og jernbaneobligationer, for at kunne kaste sig over mere lukrative pengeanbrin-

*) Forskjellige utdrag av beretningen er gjengitt i aars- beretningen fra legationen i Paris og utelates her.

geler. Derved forklares ogsaa grunden til, at Norge vil ha vanskeligere for at opnaa sine laan til de for-
dums fordelagtige vilkaar. Franskmaendene synes i
det hele tat uvillige til at utlaane sine penge til frem-
mede stater under 4 %, selv til de stater, hvis kre-
dit staar som 1ste klassens.

Import. Til belysning av markedets stilling for
indførsel av norske produkter tillater man sig at
meddele følgende:

Frankrikes indførsel av almindelig trælast i
aaret 1909:

A. Skaaren last fra 80 m.m. til 35 m.m. tykkelse:

Fra	Tons.	Fra	Tons.
Rusland . . .	333 986	Italien . . .	425
Sverige . . .	257 140	Belgien . . .	104
Norge . . .	27 958	Spanien . . .	74
Forenede stater .	19 025	England . . .	42
Østerrike . . .	6 249	Andre lande .	5 562
Tyskland . . .	2 703		
Rumænien . . .	1 907		Ialt 655 829
Schweiz . . .	628		

B. Skaaren last av over 80 m.m. tykkelse:

Fra	Tons.	Fra	Tons.
Forenede Stater .	74 822	Belgien . . .	302
Sverige . . .	16 402	England . . .	85
Rusland . . .	9 400	Rumænien . . .	63
Østerrike . . .	8 348	Italien . . .	51
Tyrkiet . . .	7 840	Spanien . . .	25
Tyskland . . .	4 348	Andre lande .	2 857
Norge . . .	983		
Schweiz . . .	566		Ialt 126 092

Konservær. Konsumtionen av denne vare gaar
stadig fremad; særlig har den norske ansjos for-
længst indarbeidet sig et godt renommé her. Hvad
sardiner angaar, maa den norske vare kjæmpe mot
en sterk konkurrence fra de franske sardinfabrik-
kers side.

Generalkonsulatet blev i 1909 besøkt av 1 106
personer. Der indkom 435 og utgik 484 skrivelser,
og 133 dokumenter blev legaliseret i aarets løp.

Amiens. Vicekonsul *Emile Schytte's* beretning er
indtat i ukeutgaven og utelates her.

Bayonne. Vicekonsul *L. Schoedelius's* beretning.

Importen til Bayonne bestod i 1909 bl. a. av:
5 525 quint. marmor (fra Tyskland).
27 804 tons sten (fra England, Spanien, Forenede
Stater og Tunis).
16 351 tons svovlkis (fra Portugal og Spanien).
105 130 quint. kunstig gjødning.
180 tons trælast (fra Spanien).
5 855 quint. do. (fra Rusl., Tyskl. og Spanien).
5 125 quint. furage (fra Spanien).
2 577 tons cement (fra England og Spanien).

Brest. Vicekonsul *L. Raillard's* beretning.

Skibsfart. Brest blev i 1909 besøkt av ialt 177
skibe, dr. 138 136 tons, hvorav 8, dr. 5 650 tons, var
norske (mot 13, dr. 8 506, i 1908).

I fosfattransporten til Brest vilde der være ad-
gang for norske skibe til at delta, da denne ikke
foregaar fra franske kolonier og saaledes er aapen
ogsaa for fremmede fartoier.

Import. Av trælast blev der i 1909 importeret
til Brest 9 467 tons, hvorav kun 761 tons kom fra
Norge.

Av træbjærre anvendes der i Brest aarlig 200
å 300 tons; tjæren maa være av prima kvalitet, ren
og letflytende.

Caen. Vicekonsul *A. Lemaitre's* beretning.

Skibsfart. Caen blev i 1909 besøkt av ialt 1095
skibe, dr. 566 052 tons.

Fragter. Gjennemsnittsfragterne var i 1909 for
kul fra Cardiff og Swansea fr. 5.75 og fra Newcastle,
Sunderland og Blyth fr. 7.00 pr. ton; for trælast fra
Sverige og Rusland fr. 17.00.

Havnearbeider. Der er sat igang betydelige ar-
beider for utbedring av havnen, forlængelse av kai-
erne, utdypning av indseilingen etc.

Import. Av nordisk trælast importertes i 1909
til Caen 5 198 Ptbg. stds. og av is 726 tons.

Calais. Vicekonsul *H. Apeness's* beretning.

Skibsfart. Calais blev i 1909 besøkt av følgende
norske skibe: 75 dampskibe, dr. 54 287 tons, og 6
seilskibe, dr. 1 967 tons. Den norske tonnasje var
ca. 3 000 tons større end i 1908, hvilket væsentlig
skyldes den omstændighet, at herr Otto Thoresens
dampskibe er begyndt at anløpe Calais for indlast-
ning av halm paa veien fra London til Kanariøerne.

Av de nævnte norske skibe bragte 9 ladning av
is, træmasse, trælast og sten fra Norge, medens 47
ankom i ballast for at indta last av halm for Las
Palmas.

Fragterne var i gjennemsnit 28 å 30 fr. pr. std.
for skaaren last fra Sverige og 33 fr. pr. favn for
minetømmer fra St. Petersburg.

Importen til Calais bestod i 1909 bl. a. av
40 652 stds. skaaren trælast, hvorav 612 stds. fra
Norge, 2 650 tons is, 57 556 favne kub, 14 100 tons
træmasse, hvorav 2 400 tons fra Norge (mot 26 000
tons, hvorav 5 500 tons fra Norge, i 1908), 2 200 tons
brøsten, hvorav kun 575 tons fra Norge (resten
fra Sverige). Den store nedgang i importen av træ-
masse (fra alle lande) skyldes maaske den omstæn-
dhet, at et større kvantum av denne vare har tat
veien over Gravelines.

Cherbourg. Vicekonsul *L. Le Brun's* beretning.

Skibsfart. Cherbourg blev i 1909 anløpet av
følgende norske skibe: 7 dampskibe, dr. 7 918 tons,
og 1 seilskib, dr. 235 tons; disse skibe medbragte
ladning av kul, trælast og is.

Importen til Cherbourg i 1908 bestod bl. a. av
trælast (17 494 tons), kunstig gjødning (2 989
tons), fersk fisk (6 tons).

Cognac. Vicekonsul *P. A. Rustads* beretning*).

Med hensyn til norske produkter, som indføres
her til distriktet, er intet nyt at meddele; alt kom-
mer over La Rochelle.

Concarneau. Vicekonsul *G. Bonduelle's* beret-
ning.

Skibsfart. Til Concarneau ankom i 1909 av
norske skibe: 1 dampskib, dr. 441 tons, og 11 seil-
skibe, dr. 993 tons.

Rognimporten fra Norge utgjorde i 1909 ca.
8 000 tdr., medens ca. 300 tdr. kom fra Tyskland;
der anvendtes til sardinfisket ogsaa endel fransk og
amerikansk rogn.

*) Den største del av beretningen er gjengitt i aars-
beretningen fra legationen i Paris og utelates her.

Dieppe. Vicekonsul *M. Thoumyre's* beretning.

Skibsfart. Av norske skibe ankom i 1909 til

Dieppe:

27 dampskibe med	32 042 tons kul.
2 —»— »	3 850 » linfrø.
3 —»— »	1 545 stds. trælast.
3 seilskibe »	859 tons is.

Dunkerque. Konsul *Ch. Collet's* beretning.

Skibsfart. Havnen blev i 1909 anløpet av 4 515 skibe, dr. 4 551 629 tons, hvorav 77 skibe, dr. 63 461 tons, var norske. Skibsfarten fordelte sig paa de forskjellige nationers skibe som følger:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.	
	An-tal.	Tons.	An-tal.	Tons.	An-tal.	Tons.
Engelske . . .	141	50 510	602	825 341	743	875 860
Franske . . .	218	55 610	735	788 943	953	844 553
Danske	23	4 418	136	117 102	159	121 520
Hollandske . .	17	515	35	90 922	52	91 437
Tyske	7	10 157	38	64 675	45	74 832
Svenske	2	1 737	70	62 371	72	64 108
Norske	20	17 814	57	45 647	77	63 461
Russiske . . .	2	419	37	44 129	39	44 542
Spanske	—	—	9	11 172	9	11 172
Belgiske	3	132	25	30 651	28	30 783
Italienske . . .	1	1 919	1	2 501	2	4 420
Græske	—	—	5	9 037	5	9 037
Østerrikske . .	—	—	1	1 210	1	1 210
Tyrkiske	—	—	2	612	2	612

Importen bestod bl. a. av ca. 2 200 stds. bjælker, ca. 6 300 stds. planker (hvorav 111 stds. fra Norge), ca. 14 800 stds. battens (hvorav 637 tons fra Norge), ca. 10 900 stds. bord, ca. 85 000 tons pitprops, 2 030 tons is (fra Norge), 830 tons torsketræ (fra Norge) og 640 tons fiskeguano (hvorav ca. 460 tons fra Norge).

Havneforhold. Der er forslag oppe om en betydelig utvidelse av Dunkerques havn.

Fragterne for skaaren last utgjorde fra Sverige og Finland gjennemsnittlig 28 fr., fra Archangel 41 fr. og fra Amerika £ 3.5.9.

Fécamp. Vicekonsul *A. Constantin's* beretning.

Skibsfart. Fécamp blev i 1909 besøkt av ialt 109 dampskibe, dr. 38 466 tons, og 83 seilskibe, dr. 12 189 tons; herav var norske: 5 dampskibe, dr. 2 815 tons, og 1 seilskib, dr. 509 tons.

Importen bestod i 1909 bl. a. av 11 832 tons trælast (værdi 1 065 000 fr.) og 1 400 tons is (23 109 fcs.). Fra Norge indførtes 14 793 kg. fiskekroker

Klipfisktilberedningen opgik i 1909 til et kvantum av 4 275 832 kg.

Granville. Vicekonsul *M. Pannier's* beretning.

Importen til Granville fra Norge bestaar saa godt som udelukkende av trælast. Importen av is er i tilbakegang.

Havneforhold. Der agtes igangsat arbeider tilsigtede at utdype indløpet til havnen og havnesluserne, saaledes at Granville kan bli tilgjengelig ogsaa for skibe med stort dyppgaende; dette vil forhaabentlig ha tilfølge, at byen for fremtiden vil bli besøkt av flere norske skibe.

Gravelines. Vicekonsul *L. Tellefsen's* beretning.

Skibsfart. Til Gravelines ankom i 1909 ialt 90 skibe dr. 43 539 tons, hvorav 45 dr. 23 813 tons var norske (alle dampskibe).

Havneforhold. Dybden ved indløpet til havnen er ved laveste vandstand 13½ fot; skibe paa indtil 32' 2" længde kan komme ind i havnen.

Import. Der importertes i 1909: 31 404 tons træmasse (hvorav ca. halvparten fra Norge), 15 077 stds. trælast (hvorav 1 067 stds. fra Norge), 11 449 tons brøsten (hvorav 7 566 tons fra Norge) og 200 tons feltpat (fra Norge).

Honfleur. Vicekonsul *C. Ranguen's* beretning.

Skibsfart. Honfleur besøktes i 1909 av ialt 205 dampskibe dr. 104 714 tons og 17 seilskibe dr. 1 689 tons; herav var 27 dampskibe dr. 16 155 tons og 1 seilskib dr. 499 tons norske.

Fragter. For trælast fra Østersjøen betaltes som regel fra 28 til 30 fr. pr. std., enkelte skibe akcepterte nedtil 25 à 26 fr.; for kub fra Finland betaltes 35 fr. pr. favn, for svovlkis fra Spanien 9/- og fra Portugal 7/- pr. ton, for træmasse fra Göteborg 18 fr. pr. ton og for fosfat fra Bône 14 fr. pr. ton.

Importen i 1909 bestod bl. a. av 27 441 tons nordisk trælast, foruten 1 298 favne kub, samt 737 tons træmasse og 8 383 tons svovlkis, av hvilken sidstnevnte vare endel indføres fra Norge.

Av brøsten burde der kunne indføres endel fra Norge.

La Rochelle. Vicekonsul *P. Moreh's* beretning.

Skibsfart. Av norske skibe ankom i 1909 til La Rochelle 48 dampskibe dr. 31 774 tons og 1 seilskib dr. 966 tons.

Importen fra Norge bestod av 175 stds. trælast, 2 832 tons træmasse og 54 tons torsketræ.

Havre. Konst. vicekonsul *Erik Arentz's* beretning.

Skibsfart. Aaret 1909 var likesom de nærmest foregaaende perioder et godt aar for skibsfarten paa Havre. Man frygtet for en viss formindskelse i skibsfartsbevægelsen i 1908 efter det meget aktive aar 1907 paa grund av den almindelige industrielle og kommerielle nedgang. Dette indtraf imidlertid ikke. Og sammenlignet med aaret 1908 utviser igjen aaret 1909 endog en mindre fremgang. Den samlede nettodrægtighet av ankomne og avgaaede skibe beløp sig i 1909 til 9 265 897 tons, mot i 1908 og i 1907 henholdsvis 9 129 798 og 8 843 211 tons. I 1909 ankom, fartøier i indenlandsk kystfart medregnet, 6 099 skibe med en drægtighet av 4 636 351 tons og avgik 6 152 skibe med en drægtighet av 4 629 546 tons.

De dokavgifter, som oppbeøres av Havres handelskammer, utgjorde i 1908 1 330 672 francs og steg i 1909 til 1 372 580 francs. Denne fremgang skriver sig væsentlig fra en forøket passagertrafik mellem Havre og New York. Efter ophøret av den amerikanske krise har emigrationen over Havre igjen tiltat, om end ikke saa meget, som man hadde haabet.

En havneby's betydning maales som bekjendt ikke alene efter nettodrægtigheten av de ankomne og avgaaede skibe, men ogsaa efter vegten og værdien av de ind- og utførte varer. Den officielle statistik foreligger endnu ikke, men vil senere bli gjort til gjensand for en særskilt indberetning. I almindelighet kan uttales, at saavel vegten som værdien av de indførte varer har gaat frem i 1909. Indførslen til Havre skal efter en avisartikel ha utgjort i 1909 2 220 596 tons og utførslen 878 779 tons, mot i 1908 henholdsvis 2 189 523 og 757 163 tons.

Indførslen er saaledes gaat frem, uten at den dog har naadd indførslen i 1907. Utførslen har derimot været større end nogensinde før.

I vicekonsulatets aarsberetning for 1908 uttaltes, at den i Havre hjemmehørende tonnage var forøket i 1908 og formentlig vilde gaa yderligere frem i 1909. Disse forhaabninger har kun i ringe grad slaat til. Skibsredernes initiativ lammes ved mangelen paa kaiplads og den langsomme fremgang med havnearbeiderne. Det store Compagnie Générale Transatlantique har dog energisk og planmæssig fortsat med fornyelsen av sin flaaite og oprettelsen av nye dampskibslinjer, særlig paa de Forenede Stater. De linjer, som har til endepunkt New Orleans, er fordoblet og tillater kompagniet at ta en vigtig del i trafikken av bomuld, som jo er en av byen Havres vigtigste handelsartikler. Der vil for fremtiden avgaa ukentlige baater til New York. Av de andre vigtige dampskibsselskaper har Chargeurs Réunis nærmest staat stille, medens la Société Navale de l'Ouest, der driver en betydelig kystfart med Antwerpen og Marseille som endestationer, har fuldført det bygningsprogram, som det hadde opstillet.

Utstrækningen av de forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Havre i 1909 vil fremgaa av nedenstaaende tabel over ankomne fartoier, ladede og i ballast. Opgaven, som ikke omfatter franske fartoier i kystfart, er mottatt fra den herværende toldbod:

	Ladede.		I ballast.	
	Antal.	Tons netto.	Antal.	Tons netto.
Engelske . . .	1 311	1 498 529	93	20 949
Franske . . .	406	949 186	40	27 168
Tyske . . .	220	541 960	2	527
Hollandske . .	89	62 179	5	160
Norske . . .	69	51 760	—	—
Danske . . .	33	40 129	26	11 787
Svenske . . .	17	14 736	2	829
Russiske . . .	15	10 677	1	295
Belgiske . . .	11	13 370	—	—
Italienske . . .	7	5 845	—	—
Spanske . . .	1	1 778	—	—
Peruvianske . .	1	1 515	1	1 514
Siamesiske . . .	1	2 233	—	—
Ialt	2 181	3 193 897	170	63 229

Ved en sammenligning med tonnagen av de ankomne fartoier i aaret 1908 viser det sig, at den franske skibsfart paa Havre er gaat frem med 10 %, den belgiske, russiske og italienske skibsfart er forholdsvis gaat sterkt frem, den hollandske utviser en mindre fremgang. Den østerrikske og norske skibsfart utviser den forholdsvis største tilbakegang. Den engelske, tyske, svenske og danske skibsfart er ogsaa gaat tilbake.

Sammenlignet med aaret 1908 viser den norske skibsfart paa Havre i 1909 følgende tal:

	Ankomne dampskibe.		Ankomne seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1909	54	45 775	27	19 286	81	65 061
1908	66	51 227	38	28 319	104	79 546
Forskjel ÷ 12	÷ 5 452	÷ 11	÷ 9 033	÷ 23	÷ 14 485	

Saa vel antallet av skibe som tonnagen viser saaledes betydelig nedgang. Den norske skibsfart paa Havre er i det hele uregelmæssig; i januar 1910 tiltok saaledes igjen antallet av ankomne norske skibe,

idet 8 dampskibe med kul og 5 seilskibe med logwood og mahogny indkom til Havre.

Av dampskibene kom 22 med kul, 12 med trælast, 16 med stykgods, 1 med sten og 3 med jordnøtter. Av seilskibene kom 14 med logwood, 7 med mahogny, 2 med is og 4 med diverse last. De fleste dampskibe kom fra England med kul eller fra Østersjøhavnene med trælast og gik tilbake i ballast. Rutebaaten fra Kristiania anlop Havre 12 gange i 1909, væsentlig med stykgods, trælast og sten. Likesom forrige aar ankom, som det vil sees, de fleste seilskibe med logwood og mahogny. Som allerede bemærket i forrige aarsberetning er den norske deltagelse i denne fart i stadig tilbakegang. De fleste seilskibe forlot Havre i ballast, dog fik enkelte stykgods til Cayenne.

Monstringsforretninger. Der paamonstredes i 1909 paa norske fartoier i Havre 127 sjømænd, mens de avmonstredes antal var 178; 2 rømninger indberettedes i aarets lop. Handelsdepartementet har i 1909 mottatt fra vicekonsulatet 8 opsparede hyrebelop til en samlet sum av 3 370 francs.

Hyrrerne med norske fartoier i 1909 var likesom foregaaende aar gjennemgaaende faste i Havre; de varierte mellem følgende belop: 1ste styrmand kr. 100 pr. maaned, 2den styrmand kr. 59—70, tommermænd kr. 60, seilmakere kr. 60—70, stuerter kr. 75—85, matroser kr. 50—65 og letmatroser kr. 35—45.

Fragter. Følgende fragter betaltes i aarets lop i farten paa Havre:

Kul (dampskib):

Fra Bristolkanalen	3/7½ à 4/9
» Newcastle og Blyth	3/9 - 3/10½
» Leith	4/9
» Rotterdam	3/9

Trælast (dampskib):

Fra Fredriksstad	fres. 20
» Sundsvall	» 30 à 32
» finske havne	» 30,50 à 35
» Riga	» 27 à 31

Is (seilskib):

Fra Kristiania	fres. 7.25
--------------------------	------------

Jordnøtter (dampskib):

Fra Pondichery	22/6
» Rufisque	fres. 18

Linfrø (seilskib):

Fra Rosario	fres. 30
-----------------------	----------

Huder (seilskib):

Fra Rio Grande	fres. 30
--------------------------	----------

Logwood og mahogny (seilskib):

Fra Cap Haitien	13/- à 20/-
» Fort Liberté	18/6
» Aquin	20/6 à 21/-
» Campeche	30/-
» Laguna	38/6 à 42/6
» Santa Cruz	30/- à 35/-

Streik. Det kunde kanske ha sin interesse at gi en noget utførligere fremstilling av den streik, som utbrøt blandt havnearbeiderne den 30. september 1909, og hvortil sluttet sig de arbeidere, som er beskjeftiget med kjølhaling av skibe (caréneurs).

Havnearbeidernes væsentlige grund til at streike var et ikke indvilget krav paa lønsforhøielse. Man skjælnet nemlig i Havre mellem arbeiderne i «docks

et entrepôts», et begrenset omraade av havnen, og arbeiderne i de andre dokker. De førstnevnte har en daglon av frs. 6.00, mens de andre tjener frs. 5.50 pr. dag. Arbeidstiden er omtrent den samme. Der har derfor længe ulmet en sterk misnøie blandt arbeiderne utenfor «docks et entrepôts», og denne misnøie fik sit utslag ved et massemøte avholdt den 30. september, hvor streiken besluttet nesten enstemmig. Man foresatte sig at opnaa tre indrømmelser fra arbeidsherrernes side: 1) en daglon av 6 francs istedetfor frs. 5.50, 2) forandring i arbeidsmaaten, 3) avskaffelse av overarbeide.

Det var ved streikens begyndelse den almindelige — men som det viste sig — feilagtige mening, at streiken ikke vilde komme til at bli av lang varighet paa grund av mangel paa pengemidler hos de streikende.

Streiken frembød i den første tid faa momenter av interesse. Arbeiderne forholdt sig rolige, idet de dog nøie passet paa, at losnings- og lastningsarbeide ikke foregik med franske havnearbeidere. De fleste skibsførere grep til den utvei at la det nødvendige arbeide utføre ved skibets eget mannskap; paa grund av manglende øvelse gik dette arbeide dog selvfølgelig meget langsomt.

De streikende arbeidere organiserte straks et kontor for utdelingen av levnetsmidler, der under hele streiken virket med en aldrig svigtende præcision. Som tidligere nævnt, var streikekassen ikke særlig rik, men bidrag strømmet snart ind fra andre fagforeninger. Hvad der end yderligere bidrog til at øke arbeidernes mot, var en av kommunestyret fattet beslutning om et pengebidrag av 5 000 francs til de streikendes kontor for utdeling av levnetsmidler. Pengene skulde særlig anvendes til utdeling av brød. Denne beslutning, der kan synes partipolitisk, var dikteret av medlidenhet med arbeidernes familjer, der, ettersom streiken varte, fik stadig mindre portjoner utleveret. Beslutningen var enstemmig.

Den ro og orden, der i begyndelsen hadde præget de streikendes optræden, avløstes litt efter litt av en stadig stigende ophidselse. Arbeiderne hadde haabet paa tilslutning fra kjørerne, men denne uteblev ganske, og de streikende grep da til voldssomme forholdsregler for at hindre transporten til og fra skibene. Paa grund av den utilstrækkelige politistyrke blev garnisonens tropper utkaldt til tjeneste i dokkerne. Dette virket dæmpende paa de ophidsede gemytter, om der end blev begaaet forskjellige overgrep med efterfølgende arrestasjoner.

Arbeidsgiverne var imidlertid heller ikke uvirkosomme paa sin side. De indkaldte først engelske havnearbeidere, men paa de streikendes opfordring optok disse ikke arbeidet ved ankomsten til Havre og vendte hjem. Man forsøkte derpaa med arbeidere fra Bretagne, og disse arbeidet nogle dage, men blev tilslut saa overhængt av de streikende, at ogsaa de vendte hjem.

Tilrods for dette tilsyneladende held var de streikendes stilling i virkeligheten haabløs. Allerede paa et tidlig stadium av streiken var det klart, at arbeidsgiverne maatte bli de seirende. I streikens sidste tid optok flere og flere arbeidet. Den 2. november avholdtes i «Folkets Hus» et særdeles langvarig stormende møte, hvor der tilslut vedtoges en resolution, som bestemte arbeidets gjenoptagelse. Arbeiderne opgav saaledes kampen uten at ha opnaadd nogensomhelst fordel. Samtidig sluttet kjøhalingsarbeidernes streik, idet de likeledes optok arbeidet uten opnaaelse av nogen fordel.

Havneforhold. I vicekonsulatets to sidste årsberetninger er utførlig omhandlet de betydelige arbeider, som har paaagaat de sidste år i byens havn og de nye store anlegg, som har været under forbedrelse. Jeg skal derfor i nærværende indberetning indskrænke mig til at gi en oversigt over, hvilken fremgang havnearbeiderne har gjort i det forløpne år: Den nye store kai (Quai de Marée) i forhavnen, hvor de store transatlantiske passagerskibe skal kunne ligge uavhengige av lavvande, blev høitidelig indviet i juli maaned.

Arbeidet paa den 241 meter lange og 30,5 meter brede kanal, der skal forbinde forhavnen med Bassin de l'Eure i henhold til programmet av 1895, er gaat jevnt frem, men vil ikke kunne aapnes for skibsfarten før om et års tid.

Utdypningen av det ytre nordvestlige havneindløp og den nye forhavn til en dybde av 6 meter ved lavvande, istedetfor som hittil 4,5 meter, har paaagaat regelmæssig, men langsomt. Gjennomførelsen av dette arbeide er nødvendig for at opnaa den fulde nytte av den ovennævnte nye kai.

Den nye kanal, der skal forbinde Bassin Bellot med Canal de Tancarville, vil sandsynligvis kunne tages i bruk i september maaned dette år, henimot den tid, da de store bomuldsladninger ankommer. Kaien skal likesom den sydlige bredd av Canal de Tancarville benyttes som losseplads for de med bomuld lastede skibe til lettelse for Bassin de Bellot. De forberedende arbeider med hensyn til indredningen av den nordlige bredd av Canal de Tancarville har paaagaat i det forløpne år.

Myndighetene er for tiden beskæftiget med studiet av de indkomne propositioner vedrørende det saakaldte nye program gaaende ut paa en betydelig utbygning av Havres havneanlegg samt en regulering av Seinemundingen; et program, hvis gjennomførelse er beregnet at skulle koste henvendte hundrede millioner francs. En del av utgifterne bæres av Havres handelskammer, som, hvis det viser sig nødvendig, skal kunne forhoie de av det oppbaarne dokavgifter med 50 %. En saadan forfoining er ikke truffet og vil, efter hvad der er mig meddelt, sandsynligvis heller ikke finde sted senere.

Handel. Den offisielle statistikk over indførslen til og utførslen fra Havre tillikemed handelskammerets årsoversigt vil først foreligge i september og vil da som vanlig bli gjort til gjenstand for en særskilt indberetning. I det følgende skal jeg derfor væsentlig indskrænke mig til blot at fremkomme med enkelte bemerkninger angaaende byens viktigste handelsartikler, bomuld og kaffe, samt omhandle de viktigste varer, der indføres fra Norge.

Unseet en mindre produktion av bomuld i de Forenede Stater utviser indførslen til Havre i 1909 fremgang, likesom markedet frembød meget liv. Der indførtes 1 119 448 baller i 1909, mot 1 054 056 baller i 1908, altsaa en forøkelse av 11 %. Havres stigende betydning for bomuldshandelen fremgaar av, at indførslen av bomuld i de sidste år er forøket med 50 %. Indførslen vil dog endnu kunne bringes betydelig op; den i bomuld sterkt konkurrerende by Bremen indførte i 1908 2 500 000 baller og de foregaaende år i gjennemsnitt 1 800 000 baller.

Indførslen av kaffe er gaat ubetydelig frem, nemlig 1 569 000 sække i 1909, mot 1 512 000 sække i 1908. Avsætningen har forbedret sig og beløper sig til 1 952 000 sække i 1909, mot 1 791 000 sække i 1908.

Markedet er betydelig fastere, efterat de brasilianske statsindkjøp, valorisationen, er blitt regulert

ved en finansiell operation, der har fastsat terminerne for valorisationens avvikling.

Med hensyn til Havres utførsel kan særlig bemerkes, at utskibningen til Sydamerika og de Forenede Stater har været meget stor i den 2den halvdel av aaret, særlig inden toldforhøielsen i unionen. De utforte varer er i almindelighet værdifulde og av forholdsvis ringe vekt; utførslen er ikke destomindre gaat frem med ca. 25 000 tons.

Indførsel fra Norge i 1909.

Fra det herværende toldkammer har jeg mottatt følgende opgave over den direkte indførsel til Havre fra Norge i 1909:

	Kg.
Raa huder	32 900
Hvalolje	6 300
Torsketran	200
Fiskeoljer	10 700
Hvalbarder	3 100
Træl原因, huggen eller saget, av 80 m/m tykkelse eller derover	119 000
—»— saget, av mellem 35 og 80 m/m tykkelse	996 000
—»— saget, av 35 m/m tykkelse og derunder	42 000
—»— bord	23 000
—»— spærreer, props og spirer	59 000
Træmasse, mekanisk	16 500
Gatesten	1 672 000
Is	1 350 000
Jern	4 700
Papir	16 400
Pap	300
Fiskekroker	400
Hesteskosom	15 400
Ankre, kjættinger	400

Ovenstaaende opgave gjælder den saakaldte «commerce spécial» og skulde saaledes alene omfatte de indførte varer, som forbrukes i Frankrike selv. Et betydelig antal norske varer saasom fyrstikker, spiker, kondenseret melk etc., passerer Havre i transit for Brasilien og andre lande i Sydamerika samt Afrika. Med hensyn til opgaven bør det endvidere bemerkes, at den kun gjælder den direkte indførsel fra Norge til Havre og derfor ikke omfatter særlig Vestlandets utførsel, der foregaar indirekte. Denne del av utførslen finder hovedsagelig sted via Rotterdam. Et mindre kvantum sendes over Hamburg; fragterne fra Hamburg til Havre er uforholdsmæssig høie. Et litet kvantum indføres over Antwerpen; fragterne fra Antwerpen til Havre er ganske moderate. Nogen nærmere opgave over, hvad der av norske varer er hitkommet via andre havne, har det ikke været mulig at erholde. Sikkert er det dog — som nævnt i en tidligere aarsberetning —, at den samlede norske indførsel til Havre nu er temmelig ubetydelig, idet varer, ialfald fra det østlige Norge, som skal til Paris og andre steder i det indre av landet, heller sendes til Rouen, paa hvilken havn der som bekjendt er regelmæssig dampskibsroute fra Kristiania med dobbelt saa mange ture som paa Havre.

Fra det østlige Norge kommer enkelte partier trælast til Havre. Indførslen er paa langt nær saa betydelig som fra Sverige, Rusland og Finland. Priserne paa trælast, som ved begyndelsen av aaret 1909 var faste, gik op i oktober og november maaned. Generalstreiken i Sverige forminsket nemlig sterkt den svenske produktion. Beholdningerne ved begyndelsen av aaret 1910 var derved gaat ned, og

priserne steg yderligere i januar. Priserne var i aarets første maaneder faste, og god vare fandt let avsetning. Hvis der ikke finder sted en overproduktion i løpet av indeværende aar, antar de herværende importører av trælast, at de nuværende priser, som er gunstige for exportørerne, vil kunne holde sig. I motsat fald vil en tilbagegang indtræffe til høsten til skade for alle parter.

Det herværende firma Georges Couillard & Co., som forhandler den væsentligste del av hvalbarder og industrielle fiskeoljer, har i 1909 ikke mottatt hvalbarder fra Norge. Av hvalolje indførte firmaet fra Norge 180 tønder, men intet av andre oljer til industrielt bruk. I 1908 importerte firmaet til Havre fra Norge av hvalbarder 66 693 kg., hvorav 14 541 kg. direkte, av hvalolje 26 764 kg., hvorav direkte 14 379 kg. og av andre oljer til industrielt bruk 16 729 kg. direkte.

Den franske høhøst gav i 1909 et daarlig utbytte. Priserne gik derfor op til ca. 118 francs pr. 1 000 kg. forsteklasse hø, leveret i Havre. I 1908, da høhøsten var tilfredsstillende, holdt priserne sig i 70 à 75 francs. De herværende forhandlere av hø har i 1909 faat en række tilbud om salg av norsk hø; men priserne har, tiltrods for det gode høaar i Norge, været saa høie i forhold til Havres priser, at handel ikke har kunnet komme istand. Man er her villig til at kjøpe norsk hø, skjønt man stiller sig en smule skeptisk overfor forsendelse av hø fra Norge, idet flere ladninger tidligere skal ha været av mindre god kvalitet og uheldig presset.

Der er indløpet flere tilbud fra Norge om salg av havre, men de fra norsk side forlangte priser har ogsaa for denne vare været altfor stive til, at man hersteds har kunnet reflektere paa dem.

Til skibsbruk er der som vanlig indført forskjellige varer, saaledes 2 500 kg. tørfisk. Av ansjos i trædunker og konserver indføres en del, baade til skibsproviant og for omsætning i byen, væsentlig til de større restauranter.

Av andre utførselsartikler end de ovennævnte, hvorom der er indkommet forespørgsel til vicekonsulatet, kan nævnes cellulosekub, minetømmer, torvstro, feltspat, kvarts og sildemel.

Jeg nævnte i min forrige aarsberetning, at forretningsstanden i Havre har et mere kosmopolitisk præg end i de andre franske byer, og at de norske forretningsmænd som følge herav i stor utstrækning vil kunne benytte det engelske og tyske sprog. Naar imidlertid, som jeg har hat anledning til at se sidste aar, norske exportører tilbyder pr. brevkort og i det norske sprog salg av sine varer, kan man neppe vente, at forretninger skal kunne komme istand.

Lille. Vicekonsul *P. Meurisse's* beretning utelates, da den omhandler emner, som allerede er behandlet av legationen i Paris.

Lorient. Vicekonsul *E. Dufilhol's* beretning.

Import. Der blev i 1909 importeret direkte fra Norge 8 515 tdr. rogn, hvorav mesteparten kom med norske skibe. Av tysk rogn importertes 822 tdr. Den norske rogn foretrækkes paa grund av sin udmerkede kvalitet, men der klages over de høie priser.

Med et norsk dampskib indførtes 749 tons kul og med et norsk seilskib 210 stds. svensk trælast.

Nantes. Konsul *Carl B. Gutzei's* beretning.

Skibsfart. Den norske skibsfart paa Nantes utgjorde i 1909:

Ankomne dampskibe . . . 67 dr. 40 335 net. tons.
— seilskibe . . . 3 » 1 807 » »

Den samlede skibsfart paa Nantes utgjorde 575 skibe, hvorav 225 var engelske, 142 franske, 70 norske, 44 spanske, 31 hollandske, 21 danske, 14 svenske, 12 belgiske, 8 tyske, 6 russiske — med en samlet vareimport av 1 108 732 tons.

Fra Norge importertes:

Huder . . .	12 tons.	Maskiner . . .	9 tons.
Fiskeolje . .	41 »	Cellulosekub 12 995 »	
Rogn . . .	35 »	Trælast . . .	160 stds.
Øl . . .	1 »	Mekanisk træmasse	
Gatesten . .	29 »		12 210 tons.
		Kemisk » 3 906 »	

Importen fra andre lande var:

	Finland—Rusland.	Sverige.	Amerika.
Trælast . . .	7 817 stds.	4 109 stds.	779 stds.
Cellulosekub .	34 184 tons	—	—
Kem. træmasse	—	610 tons.	—
Mek. —	—	3 447 »	—

Reims. Vicekonsul *Raoul de Bary* beklager, at hans bestræbelser for at fremme handelsforbindelsen mellem Norge og hans distrikt ikke har ført til noget resultat. Handelskammeret i Reims har oplyst, at distriktets handel med Norge for det meste foregaar gennem de nordligere franske byer.

Rouen. Konsul *E. Anquetil's* beretning.

Skibsfart. Rouen blev i 1909 besøkt av 204 dampskibe og 5 seilskibe under norsk flag med en samlet drægtighet av 141 624 tons. De forskjellige nationers andel i skibsfarten var som følger:

	Antal.	Tons.
Franske	1 661	623 447
Engelske	1 291	804 629
Norske	209	141 624
Danske	116	100 609
Svenske	67	45 835
Tyske	57	50 240
Spanske	56	79 060
Østerrikske	19	28 572
Hollandske	10	10 105
Belgiske	10	15 100
Russiske	6	3 801

Havneforhold. Der foretages adskillige arbeider for at forbedre havneforholdene; saaledes skal indløpskanalen utdypes, saa den kan passeres av skibe med et dyppaaende av 7,5 meter, kaierne forlænges, og nye elektriske kraner er installeret, ved hvis hjælp en damper i løpet av 24 timer kan losse 3 000 tons kul.

Handelen med Norge. Fra Norge importertes i 1909 varer til en vekt av 140 866 tons (mot 111 106 tons i 1908), væsentlig bestaaende av trælast, træmasse, is, brosten og feltspat.

Til Norge eksportertes varer til et samlet kvantum av 7 603 tons.

Saint Malo. Vicekonsul *A. Delestre's* beretning.

Importen fra Norge til de forskjellige havne inden distriktet var i 1909 følgende:

Til St. Malo: 838 tons bygningstømmer og 263 tons is.
» St. Servan: 619 tons bygningstømmer.
» Dinard: 350 tons is.
» Pontrieux: 1 072 tons mekanisk træmasse.
» Tregnier: 1 268 tons bygningstømmer.

Toulouse. Konsul *George Sirven's* beretning.

Import. Der indføres til konsulatdistriktet betydelige mængder norsk træmasse, men da importen sker via Bordeaux, kan kvantumet ikke opgives. Av andre norske artikler indføres hestekosom, fiskekonserver, margarin etc. Alle forretninger avsluttes gjennom medlemmænd i Paris og Bordeaux. Norsk trælast benyttes ikke, da den falder for dyr.

Forøvrig henvises til det i legationen i Paris' beretning indtagne utdrag av konsulens rapport (under avsnittet «træmasse»).

Bordeaux. Konsul *Halldan Hartmann's* beretning.

Skibsfart. Den norske skibsfart paa Bordeaux i 1909 bestod av:

144 dampskibe, drægtige	121 209 tons.
1 seilskib, drægtig . .	496 »

Ialt 145 fartoier, drægtige . . 121 705 tons.

Som det av nedenstaaende opstilling over den norske skibsfart i de sidste 5 aar vil sees, er antallet av fartoier paa ét nær det samme som i 1908:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1904	76	64 211	3	961	79	65 172
1905	122	90 985	3	1 394	125	92 379
1906	153	116 815	4	1 895	157	118 710
1907	152	129 213	1	833	153	130 046
1908	143	122 691	3	1 951	146	124 642

Den samlede internationale skibsfart paa Bordeaux opviser forøvrig en forøkelse, idet der mot de det foregaende aar ankomme 1 492 fartoier, dr. 1 441 522 tons i 1909 ankom 1 530 fartoier, dr. 1 522 439 tons, der paa de forskjellige nationer var fordelt som følger:

	Antal.	Tons.
Franske	536	548 469
Britiske	405	370 176
Spanske	199	225 719
Norske	145	121 705
Uruguayske	69	104 572
Hollandske	61	32 440
Svenske	51	45 245
Danske	16	13 191
Tyske	15	18 525
Østerrikske	15	21 575
Russiske	8	9 109
Belgiske	5	5 684
Italienske	4	3 824
Græske	1	2 205

Tilsammen 1 530 1 522 439

Hvad skibsfarten paa de andre under Bordeaux' station henhørende havne angaar, kan i henhold til toldkammerets opgave følgende statistik meddeles:

Arachon.		Pauillac.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Franske	9 2 865	Franske	21 8 881
Norske	31 20 287	Norske	1 822
Britiske	4 2 377	Spanske	12 16 749
		Britiske	5 5 715
		Tyske	3 2 934
Blaye.		Hollandske	2 2 637
Franske	2 178	Uruguayske	2 2 947
Norske	1 275	Russiske	1 1 194
Britiske	2 2 784		
Tyske	1 2 204		

I ovennævnte zifre er for Pauillaes vedkommende ikke inkludert de norske fartoier, som efter endt

løsning er gaat fra Bordeaux til Pauillac for der at laste, hvilket er hændt adskillige gange i aarets løp. Disse havne synes i det hele tat at skulle bli av større betydning for den norske skibsfart; til Arcachon skal der saaledes nu i propstarten regelmæssig gaa et ikke ubetydelig antal dampskibe. Indseilingen til denne havn kan forøvrig ofte være forbundet med vanskeligheter, og konsulatet mottok i høst henvendelse fra et rederi i Norge, hvis fartøi paa grund av svært hav paa baren i flere dage ikke kunde komme ind.

I Bordeaux maatte atter, omendskjønt i mindre grad end tidligere, et større antal norske fartøier under losning og lastning formedelst pladsmangel lide under længere ophold. I denne henseende tør det dog antages, at bedre tilstand vil indtræde, naar de under utførelse værende havnearbeider er avsluttet, og naar og hvis de nu projekterede og endnu ikke paabegyndte arbeider kommer til at realiseres.

Av de under utførelse værende arbeider kan nævnes.

1) Quais de Queyries (høire flodbred), der efter forskjellige tidligere foretagne forlængelser nu maaler ca. 670 meter, og hvor hovedmængden av de hertil kommende kuldampere losses. Det nu paa-gaaende arbeide omfatter en yderligere forlængelse av ca. 100 meter, og samtidig forsterkes den gamle del av kaien, der er av træ, med jernbjælker, hvorved denne vil være istand til at taale kraftigere kraner. Arbeidet, der paaregnes at være færdig i løpet av indeværende aar, vil i væsentlig grad befordre en hurtigere losning.

2) Dock nr. 2 paabegyndtes allerede i 1906 og danner fortsættelsen av det nuværende «bassin à flot», hvor al pitprops indtages. De to dokker forbindes gjennom en 25 meter bred og ca. 120 meter lang kanal med sluser; murverket paa nordsiden er allerede færdig, og denne nye dok vil, naar den i 1911 er færdig, faa en kailængde av noget over 1 000 meter. Denne dok danner imidlertid kun en del av den oprindelige plan, og de resterende arbeider vil først bli paabegyndt senere, idet disse vil bli gjenstand for modifisering ved den eventuelle utførelse av kanalprojektet Grattequina.

Dette projekt, der i mange aar har været paa tale, hører til de av handelskamret til utbedring av Bordeaux' havn planlagte og endnu ikke paabegyndte arbeider. Grattequina befinner sig noget nedenfor utløpet av de nuværende sluser i Garonne-floden, og det er meningen, at kanalen med utvidelser, forat fartøierne skal kunne passere hinanden, skal løpe ind i den ovenfor nævnte nye dok nr. 2. Ved Grattequina skal der være vand nok, og hvis projektet blir realiseret i dets nuværende skikkelse, vil fartøier av op til 8.50 meters dypgaaende kunne løpe ind i dokken.

Foruten dette er ogsaa følgende arbeider planlagt: En end yderligere forlængelse av Quais de Queyries, utbedring av den nuværende tørdok, nr. 1, eventuelt endnu en tørdok, forandringer av kaierne paa Garonneflodens venstre bred, anskaffelse av nye, men tidsmessige kraner etc.

Disse betydelige projekter er allerede i princip utarbeidede og vedtagne; men trods handelskamrets uttalte ønske om, at saken ad administrativ vei fremmes hurtigst mulig, vil der sandsynligvis medgaa lang tid, inden arbeidet blir paabegyndt.

Der paagaar ogsaa propaganda for konstruktion av kaier mellem den herværende jernbanebro og stenbroen med gjennomskjæring av sidstnævnte bro, det saakaldte «arrière-port»-projekt, der vilde tillate

større fartøier at komme op; men dette er endnu ganske i det uvisse.

Fragter. Følgende fragter betaltes i aares løp i farten paa Bordeaux:

Fra Kristianiafjorden:

Vaat træmasse	pr. ton	fres. 12
Tør do.	»	» 18
Slipesten, hestekosom	»	» 20
Træl原因	»	» 45
Tomfater	- fat	» 4
» havne ved den Finske Bugt:		
Træl原因	pr. std.	» 45— 50
» Riga:		
Træl原因	»	» 33
» Bristolkanalen:		
Kul	- ton	» 5
» Senegal:		
Jordnøtter	»	» 18— 20
» Fiume:		
Tøndestav	»	» 10.50
» Pasages:		
Vin	»	» 10— 12
» Pensacola og Mobile:		
Træl原因	» std.	» 95—105
» Martinique og Guadelupe:		
Sukker og rhum	pr. ton	» 30
» Glasgow:		
Kreosot	»	» 7
» Sfax:		
Fosfat	»	» 8— 9
» Italien:		
Svovl	»	» 11

Til Bristolkanalen:

Minetømmer	»	4/9—5/3
» Britisk Østkysthavn:		
Tøndebaand	- Bundt	-5—-6
» Norge:		
Stykgods	- ton	fres. 35 + 15 %
» Finland:		
Stykgods	»	fres. 55

Mønstringsforretninger etc. Av paa- og avmønstringer foretoges ved konsulatet et forholdsvis mindre antal dette aar, nemlig 35 paamønstringer og 43 avmønstringer.

Foruten de understøttede sjømænd har talrige hertil fra Marseille og andre havne ankomne nødlidende sjømænd ved konsulatets foranstaltning erholdt fri overreise til engelske havne for der at søke hyre.

Der forskaffedes gjennom konsulatet et større antal fartscertifikater for norske skibe.

Den her i begyndelsen av aaret av den norske sjømandsmission oprettede avdeling har været meget flittig besøkt av skandinaviske sjømænd.

Importen av trælast var:

	1907.	1908.	1909.
Fra	Ptbg. stds.	Ptbg. stds.	Ptbg. stds.
Norge	98	172	792
Sverige	2 814	1 167	153
Finland	11 617	9 565	9 263
Riga	3 312	5 837	7 767
Hvitehavet	5 633	8 110	6 967
New Brunswick	1 435	—	—
Amerika (pitch pine)	4 010	4 004	3 559
Østerrike	79	56	57
Ekkelast fra forskj. lande	—	—	242
	28 998	28 911	28 800

Træmasseimporten hertil ad sjøveien beløp sig til:

	Fra Norge.	Totalimport.
	Tons.	Tons.
Mekanisk:		
i 1909	5 050	5 753
» 1908	5 362	6 442
» 1907	4 157	5 221
Kemisk:		
i 1909	2 144	5 004
» 1908	2 680	6 026
» 1907	3 058	5 908

Rogn. Tilførslerne herav var:

Fra Norge	300 kg.
» England	257 400 »
» Tyskland, Nederlandene etc.	281 400 »

Ialt. 539 100 kg.

Da toldkammerets opgaver ikke angir oprindelseslandet, maa det antages, at mindst 230 000 kg. av det under England opførte kvantum hitrører fra Norge og kun er skibet i transit via det førstnævnte land.

Klipfisk. De franske fiskerier paa Island og paa Newfoundlandsbankerne har i de sidste aar git tilfredsstillende resultater. Som det av nedenanførte statistik vil sees, har importen til Bordeaux været i stadig stigende fra aaret 1907:

1909	33 720 112 kg.
1908	27 563 217 »
1907	22 233 715 »

Exporten beløp sig i disse tre aar til:

Til	1907.	1908.	1909.
	Kg.	Kg.	Kg.
Spanien	1 664 055	2 798 816	3 883 554
Italien	1 029 540	5 854 110	7 531 119
Algier	811 280	1 006 000	1 136 850
Martinique og Guadelupe	1 490 815	1 756 181	1 843 932
Andre lande	975 986	1 357 242	1 518 444

Tilsammen . . . 5 971 676 12 772 349 15 914 899

Hvad det herværende klipfiskmarked forøvrigt betræffer, tillater jeg mig at henvise til konsulatets i aarets løp avgivne specialberetninger.

Minetømmer. Der utførtes til England:

i 1909	329 639 tons.
» 1908	401 431 »
» 1907	429 566 »

Den i sidste aar stedfundne nedgang i exporten antar man nærmest at kunne tilskrive de uheldige forholde, hvorunder grubeindustrien i England i den senere tid har arbeidet, samt frykten for streik, der skal ha bevæget mange grubeiere til at bede om utsættelse med skibningerne.

Av andre artikler, der utførtes herfra, kan nævnes:

	Totalutførsel.
Æbler og pærer	2 932 600 kg.
Nøtter	12 520 600 »
Svesker	14 967 400 »
Arrachideolje (kaker)	8 395 300 »
hvorav til Norge	119 300 kg.

Gjenstand for import ad sjøveien var bl. a. følgende varer:

	Ialt.	Fra Norge.
	Kg.	Kg.
Hesteskosom	110 800	85 400
Store huder	486 000	1 200
Kalveskind	26 400	
Papir	964 900	24 700
Pap	28 700	1 700
Hvalolje	120 200	41 600
Levertran	2 188 100	13 100

Av grunde, som ovenfor for rogn anført, tør det dog antages, at ikke blot det som værende fra Norge opførte kvantum, men ogsaa den største del av det resterende av totalindførslen, særlig for de to sidste artiklers vedkommende, skriver sig fra Norge.

Marseille. Konsul *Albert Fraissinet's* beretning for aaret 1908 *).

Importen til Marseille utgjorde i 1908 en vekt av 4 296 052 tons, eller 342 459 tons mindre end i 1907.

Exporten utgjorde 3 128 839 tons, eller 25 860 tons mindre end i 1907.

Skibsfart. Der ankom i 1908 til Bordeaux 8 333 skibe, dr. 8 892 803 tons. Skibsfarten under norsk flag viser 28 skibe og 7 892 tons mindre end i 1907.

Av den samlede tonnasje faldt 96 % paa dampskibene og 4 % paa seilskibe og lægtene. Av dampskibene var igjen 44 % franske og 51 % utenlandske.

Av den samlede skibsfart falder 27 % av tonnagen paa saadan fart, som er forbeholdt det franske flag og 73 % paa fart, der er fri for fremmede fartøier.

I 1909 ankom til Marseille av norske skibe 67 dampskibe, dr. 56 060 tons, og 3 seilskibe, dr. 3 369 tons.

Cette. Vicekonsul *Louis Laurens'* beretning.

Skibsfart. Til Cette ankom i 1900 1 471 skibe, dr. 1 064 933 tons, hvorav 14 dr. 12 482 tons var norske.

Trælast. Der importertes i 1909 til Cette 18 336 tons trælast, hvorav intet kom fra Norge.

Nizza. Vicekonsul *A. Isnard's* beretning.

Skibsfart. Nizza blev i 1909 besøkt av 8 norske dampskibe dr. 5 812 tons, hvorav 2 ankom i ballast og indtok last av olivenolje, medens 4 medbragte 5 957 tons kul og 2 losset tilsammen 610 tons trælast.

Til Cannes ankom 2 norske dampskibe dr. 1 371 tons og til Menton 2 norske dampskibe dr. 1 501 tons.

Havneforhold. Nizza frembyder ikke særlig gunstige betingelser for foretagelse av større skibsreparasjoner, men skibe kan derstedes forsyne sig med udmerket drikkevand, likesom der er let adgang til at erholde ballast.

Import. Til nedennævnte byer inden konsulatdistriktet blev i 1909 bl. a. importeret:

Til Nizza:	
471 836 kg. fersk fisk	11 059 tons cement
133 986 » klipfisk	16 374 » trælast
810 906 » konserver	119 338 » sten
4 517 tons is	

*) Konsulen opplyser, at statistikken for 1909 endnu ikke var tilgjengelig. For norske skibes vedkommende meddeles dog oppgave for 1909.

*) Henhører under vicekonsulatet i Schiedam. **) Henhører under vicekonsulatet i Vlissingen.

At den norske skibsfart paa Nederlandene i 1908 var 41 skibe og 59 617 tons mindre end i 1907, skyldes vistnok for en del den ovenomhandlede depression, men maa vel ogsaa forklares ved de i 1907 for stenkul gjældende usedvanlige forhold, hvorom nærmere nedenfor. Med stenkul ankom der i 1908 til Rotterdam 54 norske skibe, mot 118 i 1907. Av de øvrige til denne havn ankomne 417 norske fartøier bragte 143 stykgods, 145 jernmalm, 25 korn, 44 trælast, 11 træmasseved, 9 kis, 5 quebracho, 5 frugt, 3 svovlkis, 3 fosfat, 3 feltspat; 13 bragte resp. salt, jordnøtter, kobbermalm, træmasse, minetømmer, salpeter, malmbriketter, jernslag, o. s. v.; i ballast kom 8 dampskibe og 1 seilskib.

Til Ymuiden bragte 16 fartøier is, 19 træmasse og for endel maskindele, 2 stenkul og 1 tobak.

Til Dordrecht kom 6 dampskibe med trælast fra Hvitehavet resp. Østersjøen, og 1 dampskib bragte kul. Et seilskib ankom i ballast for at indta en ladning sleepers for Vestindien.

Til Vlissingen ankom i ballast 3 norske dampskibe, drægtige 1 455 tons, for at indta en ladning koks for Norge; og til Middelburg bragte 3 norske

seilskibe, drægtige 1 574 tons, en ladning «green-heart» fra Amerika; de avgik derefter i ballast til England for at returnere derfra til Amerika.

Til Harlingen bragte 5 norske skibe trælast, 1 salt, 11 kul, og 2 fartøier ankom i ballast for at indta en ladning poteter for Norge.

De til Helder ankomne 6 norske dampskibe bragte kul for den nederlandske marine og avgik i ballast.

Den samlede skibsfart paa Rotterdam er i de sidste 17 aar steget

fra 4 535 skibe, dr. 2 918 425 netto reg.tons i 1890 til 9 221 » » 10 107 155 » » i 1907 og er derefter, som allerede meddelt, i 1908 formindsket til 8 248 skibe, drægtige 8 994 797 netto registertons.

Til hele Nederlandene ankom i 1908 13 801 fartøier, drægtige 13 011 418 netto registertons; skibsfarten paa Rotterdam utgjør saaledes 69.13 % av den samlede tonnage.

Den til Rotterdam i 1908 ankomne tonnage fordeles sig, efter opgave fra det herværende toldkammer, paa de forskjellige lande som følger:

Nationalitet.	Antal.	Seilskibe.		Antal.	Dampskibe.		Antal.	Ialt.	
		Bruttodrægtighed i kubikmeter.			Bruttodrægtighed i kubikmeter.			Bruttodrægtighed i kubikmeter.	
Belgisk	—	—		40	259 224		40	259 224	
Dansk	17	7 518		243	1 335 844		260	1 343 362	
Tysk	8	28 357		1 767	7 892 194		1 775	7 920 551	
Engelsk	32	113 545		2 989	15 371 013		3 021	15 484 558	
Fransk	9	41 520		156	376 583		165	418 103	
Græsk	—	—		42	320 510		42	320 510	
Italiensk	4	17 048		8	77 556		12	94 604	
Japansk	—	—		1	14 343		1	14 343	
Nederlandsk . .	49	33 612		1 387	7 811 300		1 436	7 844 912	
Norsk*)	16	50 260		447	1 809 120		463	1 859 380	
Østerriksk . . .	1	2 300		67	664 572		68	666 872	
Rumænsk	—	—		20	131 214		20	131 214	
Russisk	7	11 994		78	838 749		85	850 743	
Spansk	—	—		282	1 853 164		282	1 853 164	
Uruguayansk . .	—	—		46	306 808		46	306 808	
Svensk	2	5 448		530	2 533 822		532	2 539 270	
	145	311 602		8 103	41 596 016		8 248	41 907 618	

Indkjøpte fartøier. For norsk regning indkjøptes i Nederlandene i 1908: 1 seilskib (engelsk bark), drægtig 1 166 netto registertons, samt 1 dampskib (nybygget), drægtig 592 netto registertons.

Paa- og avmønstringer. Ved generalkonsulatet i Rotterdam paamønstreredes paa norske fartøier i 1908 ialt 673 og avmønstreredes 770 sjømænd. Av de paamønstrede var 319 nordmænd, 121 svensker, 62 dansker og 171 av andre nationer. Av de avmønstrede var 450 nordmænd, 76 svensker, 43 dansker og 201 av andre nationer.

Ved konsulatet i Amsterdam samt ved vicekonsulaterne i Zaandam, Dordrecht, Vlissingen, Ter-Neuzen, Harlingen, Delft og Helder foregik der paa norske skibe 56 paamønstringer (hvorav 13 nordmænd) og 97 avmønstringer (hvorav 50 nordmænd).

Paa generalkonsulatet i Rotterdam erholdt 648 norske sjømænd «permit» for at ta hyre ombord i fremmede fartøier.

Rømninger. I Rotterdam rømte i 1908 fra norske fartøier 10 sjømænd, hvoriblandt 2 nordmænd. Hverken konsulatet i Rotterdam eller vicekonsulaterne hadde nogen rømning at anmelde.

Sjulykker. To norske dampskibe (d/s «Heidrun» av Kristiania og d/s «Hvidingsø» av Stavanger) forliste i 1908 ved de nederlandske kyster.

Syke sjømænd hjemsendtes fra Rotterdam paa generalkonsulatets foranstaltning i et antal av 21. *Forliste sjømænd* hjemsendtes i et antal av 29, hvoriblandt 2 skibsførere; nødlidende sjømænd hjemsendtes i et antal av 5; 19 norske sjømænd (hvorav en fra svensk dampskib) avmønstreredes i Rotterdam paa grund av sygdom og indlagdes hersteds paa hospital.

Hjemsendte hyrebeløp. Gjennem generalkonsulatet hjemsendtes kr. 14 551.13, gjennem sjømandsmissionen i Rotterdam fl. 767.83 (= kr. 1 151.74)¹⁾ og gjennem det herværende skandinaviske sjømandshjem kr. 8 212.83²⁾.

Mulktbeløp hjemsendtes i 1908 med kr. 353.06, hvorav kr. 37.20 mottoges gjennem vicekonsulaterne.

Til den skandinaviske sjømandskirke i Rotterdam indsamledes gjennem generalkonsulatet fl. 313.87, motsvarende kr. 470.80.

Hyrrer i Rotterdam paa norske fartøier var i 1908 for: 1ste maskinister kr. 200—250, 2den maski-

*) Ifølge generalkonsulatets bøker ankom 456 dampskibe og 15 seilskibe, tilsammen 471 fartøier.

¹⁾ Det til Norge, Sverige og Finland sendte samlede beløp.

²⁾ Det til de skandinaviske lande sendte samlede beløp.

nister kr. 100—125, 3dje maskinister kr. 80—100, 1ste styrmænd kr. 150.00, 2den styrmænd kr. 90—100, 3dje styrmænd kr. 80—90, stuerter kr. 80—100, kokker kr. 60—65, seilmakere kr. 72, messe-gutter kr. 18—25, dæks-gutter kr. 25, jungmænd kr. 30, matroser kr. 55—60, letmatroser kr. 36—45, donkeymænd kr. 65—80, fyrbøtere kr. 55—60, kullemperere kr. 40—55. Det bemærkes, at tierderne for sjøfolk i 1908, især i november og december, var meget daarligere; som følge deraf gik endog i december maaned fyrbøtere for kullemperhyre og matroser for letmatroshyre.

Den nederlandske handelsflaate bestod den 31. december 1908 af 283 dampskibe, drægtige 414 142 registertons og 403 seilskibe, drægtige 44 202 registertons; ialt 686 fartøier med en samlet drægtighed af 458 344 netto registertons. I sammenligning med 1907 formindskedes i 1908 seilflaaten med 32 skibe og en drægtighed af 5 417 registertons, medens af dampskibene antallet gik tilbage med 9, men drægtigheden forøkedes med 16 327 registertons. Ved aarets udgang var der for hollandske rederier under bygning: paa nederlandske værfter 13 dampskibe, med en samlet tonnage af 45 500 tons, og 7 seilfartøier paa tilsammen 1 300 tons, paa britiske værfter 5 dampskibe paa tilsammen ca. 24 000 tons.

Som allerede nævnt har skibsfarten paa grund af den over hele verden fremherskende depression og de som følge deraf usedvanlig lave fragter ogsaa for de nederlandske rederier i 1908 været meget ufordelagtig. Dette gjælder især for den almindelige fragtfart, men enkelte af de faste linjer er dog ogsaa blit sterkt paavirket af de daarlige tider; saaledes har f. ex. Holland—Amerika-linjen, som i 1907 havde et udbytte af 11 %, i 1908 kun kunnet betale en dividende af 2½ %. Der klages ikke alene over, at fragterne var lave, og at der til Amerika kun sendtes ringe last, men ogsaa passagertrafikken, især for 2den classes kahytspassagerer og emigranter, var betydelig mindre end i 1907. Efter landings-agenten paa Ellis Islands angivelse, tilførtes der i 1908 med samtlige transatlantiske dampskibe til New York 511 633 passagerer, mot 1 287 617 i 1907.

En opgave over udbyttet for de betydeligste nederlandske dampskibsselskaper i de sidste 3 aar indtages nedenfor:

	1906.	1907.	1908.
Holland—Amerika-Linie.	15 %	11 %	2½ %
Stoomvaart Maatschappij			
«Nederland»	10 »	8 »	6¾ »
Rotterdamsche Lloyd	9 »	6¼ »	6 »
Koninklyke Paketvaart Maatschappij.	9½ »	8½ »	8½ »
Koninkl. West-Indische Maildienst 8 »	8 »	0 »	0 »
Koninkl. Nederl. Stoomboot Maatschappij	3 »	5 »	7 »
Koninkl. Hollandsche Lloyd (Syd-Amerika-Linie)	0 »	0 »	0 »
Java—China—Japan-Linie	4½ »	0 »	3 »
Hollandsche Stoomboot Maatschappij	4 »	7 »	7 »
Wm. H. Müller & Co.s Algemeene Scheepvaart Maatschappij	7 »	7 »	6 »

Av hensyn til den utenlandske konkurrence og for at faa et bedre samarbejde i styrelse og drift har de ved skibsfarten paa og i nederlandsk-ostindiske kolonier interesserede tre store rederier, «Stoomvaart Maatschappij» Nederland, «Rotterdamsche Lloyd» og «Koninklyke Paketvaart Maatschappij», i 1908 sluttet en overenskomst, hvorved oprettedes

aktieselskapet «Nederlandsche Scheepvaart Linie», med en kapital af fl. 15 000 000 paa aktier og fl. 250 000 paa prioritetsaktier. Hvert av de nævnte 3 rederier har solgt fl. 1 000 000 av sine aktier til det nye aktieselskap, hvilket derimot har emitteret fl. 3 000 000 av egne aktier. Det nye selskap har sit sæte i Amsterdam, og dets styrelse skal, uten at frata de nævnte rederier deres selvstændighet, ha avgjørelsen i alle anliggender av fælles interesse. Den ovennævnte nye kapital samt avsluttede laan er benyttet til at utvide den samlede flaate med 12 dampskibe og 44 000 registertons, saaledes, at den ved begyndelsen av 1909 bestod av 102 dampskibe med en samlet tonnage av 288 000 registertons, medens der i 1909 endvidere skulde bygges 8 dampskibe paa tilsammen 2 900 registertons, hvorved flaaten forøkes til 110 dampskibe paa tilsammen 307 000 registertons.

Kornelevatorer. Den 1. januar 1909 var Rotterdams havn utrustet med 8 pneumatiske elevatorer, som tilsammen er istand til at losse 12—1 600 tons korn pr. time.

Rhintrafikken. I begyndelsen av aaret var skibsfarten stanset ved is, men derefter (februar maaned undtagen) var vandstanden god til oktober; fra den tid gik den dog stadig ned, og der vedvarte til aarets udgang en periode av lavvand. Som en merkelig begivenhet maa fremhæves, at den regelmæssige slæpefartøi-Rhin-fart (Schleppkahnfahrt) er blit utvidet til Basel.

Gjennemsniits-Rhinfragterne i 1908 var for ladninger paa 8 000/10 000 tons, inkl. slæpelen:

I. For malm og andre raastoffer til Ruhrort, Duisburg, Hochfeld, Alsum og Rheinhausen.

1. kvartal 60—65 cents pr. 1 000 kg.	
2. — 40—45 — » 1 000 »	
3. — 45—50 — » 1 000 »	
4. — 85—90 — » 1 000 »	

II. For malm, salpeter og fosfat til Mellem-Rhinen (Köln, Mühlheim, Deutz, Porz, Neuwied og Mülhofen):

1. kvartal fl. 0.95—fl. 1.00 pr. 1 000 kg.	
2. — » 0.60—» 0.65 » 1 000 »	
3. — » 0.75—» 0.80 » 1 000 »	
4. — » 1.80—» 1.85 » 1 000 »	

III. For kobbermalm, fosfat m. v. til Øvre-Rhinen og Mainbyer:

1. kvartal fl. 1.90—fl. 1.95 pr. 1 000 kg.	
2. — » 1.05—» 1.10 » 1 000 »	
3. — „ 1.30—» 1.35 » 1 000 »	
4. — » 2.75—» 2.80 » 1 000 »	

IV. For korn i ladninger paa ca. 400 tons til Nedre-Rhinen:

1. kvartal fl. 0.75—fl. 0.80 pr. 1 000 kg.	
2. — » 0.50—» 0.55 » 1 000 »	
3. — » 0.65—» 0.70 » 1 000 »	
4. — » 1.15—» 1.20 » 1 000 »	

V. For korn i ladninger paa ca. 400 tons til Mellem-Rhinen:

1. kvartal fl. 1.00—fl. 1.05 pr. 1 000 kg.	
2. — » 0.80—» 0.85 » 1 000 »	Inklusive slæpelen.
3. — » 0.95—» 1.00 » 1 000 »	
4. — » 1.95—» 2.00 » 1 000 »	

VI. Til Ruhrhavne, inkl. slæpelen, pr. 2 000 kg.:

1. kvartal høiest fl. 1.80, lavest fl. 0.40	
2. — » » 0.70, » » 0.40	
3. — » » 0.90, » » 0.50	
4. — » » 2.50, » » 0.50	

VII. Til Mellem-Rhinen, inkl. slæpeløn, pr. 2 000 kg.:

1. kvartal høiest fl. 1.65, lavest fl. 0.55	
2. — » » 0.70, » » 0.45	
3. — » » 1.05, » » 0.55	
4. — » » 3.75, » » 0.65	

Den samlede Rhintrafik mellem Nederlandene og Tyskland beløb sig:

i 1907 til	17 820 943 tons
i 1908 -	16 039 678 »

altsaa i 1908 1 781 265 tons mindre.

Frugtmarkedet for sjøfragter. Der blev i 1908 betalt følgende sjøfragter (for endel opføres ogsaa de i 1907 betalte):

		1907.		1908.	
		Lavest.	Høiest.	Lavest.	Høiest.
I. Indgaaende fragter.					
Skaaren trælast fra svenske Østersjøhavne	pr. std.	17/6	24/-	16/8	20/-
» » » Archangelsk	—	33/-	37/6	30/-	33/4
Trælast fra de Forenede Staters Atlanterhavshavne og havne ved den Mexikanske Golf	—	80/-	82/6	70/-	85/-
Farvetræ (quebracho) fra Buenos Aires	pr. ton	14/6	14/6	13/-	14/6
Logwood fra Mexiko og Vestindien	—	29/-	35/-	34/-	37/6
Korn fra Riga	pr. 320 lbs.	10 1/2 d.	11 1/2 d.	9 d.	1/-
» - Donau	pr. unit*)	8/3	12/9	6/-	8/6
» - Odessa	—	5/9	11/-	5/-	10/-
Kobber- og jernmalm fra Narvik	pr. ton	4/6	4/9	4/9	5/-
Oxelösund	—	4/-	4/3	4/-	4/6
Luleå	—	4/9	5/-	5/3	5/6
Bilbao	—	5/-	5/-	3/10 1/2	4/7 1/2
Huelva	—	5/6	5/6	6/3	6/6
Santander	—	4/6	4/6	4/1 1/2	4/9
Stenkul fra Englands østkyst	—	3/-	4/6	2/10 1/2	3/6
» » » vestkyst	—	4/6	4/6	4/-	5/6

II. Utgaaende fragter.

Stenkul til Dieppe	pr. ton	—	—	3/9	4/-
» - Caen	—	—	—	4/-	4/-
» - Havre	—	—	—	4/-	4/-
» - Rouen	—	—	—	4/1 1/2	4/9
» - Triport	—	—	—	5/-	5/-
» - Chantenay	—	4/-	4/9	3/6	4/4 1/2
» - St. Nazaire	—	3/6	4/7 1/2	3/4 1/2	4/1 1/2
» - Bordeaux	—	—	—	3/9	3/9
» - Boncan	—	4/3	4/9	4/3	4/7 1/2
» - Honfleur	—	—	—	4/-	4/3
» - Lissabon	—	—	—	4/6	4/6
» - Barcelona	—	—	—	6/9	7/3
» - Marseille	—	Frs. 6.50	Frs. 9.25	Frs. 6.50	Frs. 9.—
» - Genua	—	—	—	6/1 1/2	6/1 1/2
» - Savona	—	—	—	6/3	6/3
» - Piræus	—	5/6	7/9	6/1 1/2	7/6
» - Ergasteria	—	6/-	6/-	9/-	9/-
Koks til Kronstadt	—	4/9	5/-	Mk. 5.25	Mk. 5.50

For bunkerkul betaltes i 1908 i Rotterdam følgende priser:

I januar, februar, mars	18/6 pr. ton.
- april, mai, juni . . .	18/6—17/6 —
- juli, august	16/6 —
- september, oktober . .	16/- —
- november	15/6—15/- —
- december	14/-—13/6 —

Kontraktprisen var 16/6 pr. ton, med «fall clause».

Nederlandenes handelsomsætning med utlandet og dets kolonier har ifølge den officielle statistik i de fem sidste aar utgjort følgende kvantiteter, hvorved al transithandel er medtalt:

	Indførsel.	Utførsel.
1904 . . .	32 980 084 tons.	23 833 936 tons.
1905 . . .	36 361 556 »	25 849 967 »
1906 . . .	38 534 171 »	27 219 892 »
1907 . . .	39 696 016 »	29 275 344 »
1908 . . .	37 720 348 »	26 864 608 »

I sammenligning med 1907 er indførslen i 1908 formindsket med 4.98 % og utførslen med 8.23 %.

Værdien av indførslen av varer til forbruk i landet («Commerce spécial», hvori dog ogsaa er medtalt alle de transitvarer, der, som for eksempel jernmalm, er toldfri) og værdien av utførslen fra selve landet er i ovennævnte statistik opgit som følger:

	Indførsel.	Utførsel.
1904 . . .	Fl. 2 419 525 000	Fl. 1 985 587 000
1905 . . .	» 2 583 523 000	» 1 993 764 000
1906 . . .	» 2 523 468 000	» 2 083 946 000
1907 . . .	» 2 671 698 000	» 2 212 141 000
1908 . . .	» 2 823 740 000	» 2 181 057 000

Indførslen til forbruk er, i sammenligning med 1907, i 1908 forøket med ca. 5.70 %, medens utførslen er formindsket med omtrent 1.41 %.

I 1908 indførtes fra Norge til Nederlandene følgende varer:

*) à 1015 kg. for hvete, 1006 kg. for rug og 929 kg. for byg.

	Mængde.	Værdi.
	Kg.	Fl.
Aske, soda	79 510	20 670
Kemikalier	—	905 536
Fabrik-, landbruks- og damp- maskiner	—	75 807
Redskaper av træ, jern, kob- ber, staal etc., bl. a. til landbruget	—	5 908
Korn, kli	473 805	142 140
Haar	2 300	16 100
Tømmer, usaget } Lasten bestaaende	2 393	52 646
—, saget } udelukkende herav	14 297	400 316
Anden usaget trælast	—	88 056
— saget	—	1 076 852
Tøndestav	—	39 500
Trævarer	—	14 020
Huder og skind, uberedte, tørrede	166 619	166 619
Huder og skind, saltede	40 369	28 280
Is	10 540 000	126 480
Jernmalm	813 878 953	4 883 274
Støpejern, dels til ballast	73 377	6 606
Nagler og spiker	65 695	19 710
Kalk og tungspat (baryt)	2 012 110	50 303
Bomuld, uspunden	10 767	6 480
Hermetiske matvarer, und- tagen grønsaker og frugt	21 205	21 300
Kobbermalm	13 920 800	2 227 328
Kobber, raat og tilberedt	50 160	50 160
Kortevarer	13 933	13 933
Træmasse og kluter	18 500 176	2 220 024
Bly, raat, i blokker og stæn- ger, samt gammelt	77 255	17 006
Manufakturvarer av bomuld, raa eller blekede	—	16 670
Do. Do., farvede eller trykte	—	11 907
Do., andre	—	8 156
Margarin og andre smørsur- rogater	7 993	6 400
Margarin, raa	28 047	12 600
Gjødnings, Chilisalpeter	304 029	41 040
Do., kunstig	291 511	17 520
Papir, alle slags	—	187 687
Do., møbel-, kardus-, etc.	—	106 557
Salpeter, raa	371 674	111 510
Do., raffineret	252 666	101 080
Zink, raa	70 407	17 600
Sten og marmor i raa tilstand	4 584 268	73 349
Forarbeidet og poleret sten	—	18 048
Gatesten	4 015 060	1 606 040
Taugverk	8 499	5 100
Tran, alle sorter	5 281 552	1 426 032
Tønder og andre bødkerar- beider	—	36 472
Fisk: sild, saltet	3 520 563	352 060
Alle slags tørret, saltet og røket fisk	2 964 985	177 900
Stokfisk	2 994 287	598 860
Alle slags ferskvandsfisk, fersk, røket eller saltet	28 556	57 200
Ansjos	241 138	67 508
Lin, utilberedt	3 075	2 170
Hvalbarder, raa	49 293	86 275
Svovlkis	1 100 000	99 000
Diverse artikler	—	1 570 425

Totalværdi av indførslen fra Norge i 1908 fl. 19 490 220
mot i 1907 - 22 819 706

Altsaa en nedgang av fl. 3 329 486

Til Norge utførtes i 1908 fra Nederlandene:		Mængde.	Værdi.
		Kg.	Fl.
Poteter	1 879 499	18 795	
Potetemel	770 100	231 030	
Jord og støpesand	90 000	31 500	
Lervarer	226 233	45 240	
Smørgel	21 965	5 940	
Blærer av dyr	25 283	37 950	
Blomsterløg og røtter	201 203	120 720	
Levende planter, blomster, bærtrær, løk m. v.	88 614	40 275	
Kakao	16 490	9 900	
Kemikalier	—	32 895	
Chokolade	71 281	71 281	
Do. tilberedt med sukker	15 310	15 310	
Cikorierøtter, tørrede, præ- parerede eller malte	60 944	6 090	
Droger, kinin	462	18 480	
Do., andre slags	—	14 332	
Fabrik-, landbruks- og damp- maskiner	214 659	148 143	
Garn av hamp til vævning, raat	17 448	10 440	
Do. av hamp eller lin, jute- garn	60 180	15 050	
Do. av hamp eller lin, til sy- og skomakerarbeide	10 000	25 000	
Do. av bomuld, utvundet og ufarvet	50 423	60 480	
Do. av bomuld, ubleket, dob- belt tvundet	67 020	80 400	
Do. av bomuld, tvundet, far- vet og ufarvet	37 980	41 800	
Genever, brændevin m. v.	Liter 142 706	28 541	
Redskaper av træ, jern, kob- ber, staal m. v.	27 795	26 410	
Glasvarer, flasker	54 445	6 256	
Glycerin	132 241	59 535	
Bønner og erter	177 723	15 104	
Ris	884 398	265 320	
Alle slags avskallet eller knust korn	1 666 780	333 360	
Hvetemel	500 243	150 060	
Andre melsorter, blandt andet «semoule»	206 500	61 950	
Tømmer, saget	165 447	8 270	
Tønnebaand	614 519	98 320	
Tøtetræ til geværer	58 710	5 870	
Huder, skind og lær:			
a. utilberedte huder, sal- tede	167 568	117 320	
b. alle slags tilberedte hu- der og skind	33 604	184 822	
c. sadel- og skomaker- varer og andre slags lær	1 429	5 716	
Jern: Støpejern, dels til ballast	1 200 000	108 000	
Smedejern, plater m. v.	8 640 595	1 728 120	
Sporveisskinner	224 952	56 225	
Gas- og vandledningsrør	213 164	53 300	
Jernvarer, støpte og sme- dede	26 590	26 590	
Jerntraad	3 054 219	1 068 970	
Jerntauge	119 157	41 720	
Indigo	11 087	66 522	
Instrumenter	2 485	6 212	
Lys	5 926	5 926	

	Mængde.	Værdi.
	Kg.	Fl.
Ost.	61 994	21 700
Kapok	16 792	5 376
Bomuld, uspunden.	278 573	167 160
Oljekaker og oljekakemel	415 650	37 404
Kaffe	1 957 738	861 388
Stenkul	2 699 308	26 990
Koks	7 250 000	36 250
Kobber	4 394	5 053
Kobbertraad	25 575	38 400
Bly	159 872	39 975
Blyhvit	57 549	14 375
Manufakturvarer:		
av bomuld, raa eller blekede	24 295	36 450
- — farvede eller trykte	52 952	159 000
- hamp eller lin, raa eller blekede	118 777	142 560
- uld, buckskin, m. v.	5 638	44 800
- andre slags	80 490	804 900
Margarin og andre smør-surrogater	11 596	9 280
Margarin, raa	365 279	164 385
Gjødning, Thomasfosfat.	1 649 800	31 346
— kunstig	846 000	50 760
Jordnøt	293 112	131 895
Sesamolje	16 415	7 380
Elain	51 148	12 264
Linolje	262 751	60 444
Papir, alle slags	47 186	28 320
— møbel-, kardus- etc.	32 693	29 430
Karton og pap	87 343	34 937
Fett	99 699	39 880
Zink, raa	45 675	11 425
— plater, traad, bolter etc.	31 769	8 904
Staal, i plater og stænger.	1 036 907	414 800
— sporveiskinner	87 198	30 520
— redskaper	18 406	27 600
Stearin	214 320	98 578
Stivelse	44 793	13 440
Sukker, melis og andre sorter	762 470	304 988
— av første raffinering («bastard»).	342 769	95 975
Tobak, røke- og snus-	21 410	17 120
— cigarer	71 810	287 240
Talg og smørelse	90 151	27 962
Tin og tintoi	4 342	6 947
Taugverk	46 645	27 960
Farvevarer, utilberedte.	289 282	144 650
— tilberedte	64 989	48 750
Vitriololje	2 572 176	308 664
Uld, alle slags	6 515	7 800
Zinkhvit og -graat	346 902	86 725
Salt, raffineret samt afvold	454 115	9 082
Diverse artikler	—	393 048
Totalværdi av utførslen til Norge i 1908	11 037 969	
mot i 1907	10 601 675	
Altsaa en opgang av	436 294	

Nedgangen i indførslen fra Norge med ikke mindre end fl. 3 330 000 falder fornemmelig paa træmasse og filler til papirfabrikation, hvorav i 1908 indførtes 18 500 tons mot 81 737 tons i 1907, og som medførte en tilbagegang i indførselsværdien av ca. 7 590 000 gylden. Nedenstaaende fortegnelse angir i omtrentlige tal de væsentligste forekøber, resp. formindskelser av vedkommende artiklers indførselsværdi:

Indførslen fra Norge	forøket	formindsket
er i 1908	med	med
for kemikalier.	fl. 600 000	—
- træmasse og kluter	—	fl. 7 590 000
- papir	—	36 000
- sten	—	354 000
- salpeter	—	198 000
- tran	—	307 000
- fisk	—	500 000
- hvalbarder	—	92 000
- svovlkis	—	129 000
- trælast	—	67 000
- is	—	18 000
- kobber og -malm	—	2 211 000
- diverse artikler	—	1 317 000

Angaaende de vigtigste handelsartikler kan meddeles følgende:

Kornmarkedet. Netto-indførslen av korn til Nederlandene beløb sig i 1908 til følgende kvantiteter:

Hvete	276 000 tons	Mais	441 826 tons
Rug	162 780 »	Havre	47 071 »
Byg	183 685 »		

Av hvetemel indførtes i 1908 til forbruk 171 000 tons.

Kaffe. Prisen paa Santoskaffe var i de første maaneder av 1908 18⁵/₈ cents pr. ¹/₂ kg., den gik i mai op med omtrent 1 cent, faldt derpaa i november til 16¹/₈ cents og var ved aarets utgang 17⁷/₈ cents. I det hele var 1908 for kaffehandelen uten stor betydning. Stemningen var av og til meget svak, hvilket for en del skyldtes den store uvisshet, som var skapt ved «valorisationen», med hvilken forholdsregel man, uten at opnaa et heldig resultat, har skadet saavel São Paulo's finanser som hele handelen i høi grad.

Tilførslen, omsætningen og forraadet av Santoskaffe i Nederlandene var:

Tilførsel.	Omsætning.	Forraad pr. 31. decbr.
i 1906	992 500	941 993
i 1907	1 194 758	1 095 459
i 1908	1 111 034	1 107 783

Java. Aaret aapnedes med en notering av 36¹/₂ cents for «god ordinær», hvilken efterhaanden forhoiedes til 37¹/₂ cents og derpaa gik ned: efter februarauktionen til 37 cents og efter juni-auktionen til 35¹/₂ cents pr. ¹/₂ kg. Trods det ringe tilbud av god ordinær, gik prisen ved september-auktionen paany tilbake til 34 cents og stillet sig derefter i 35 cents, hvilken notering vedvarte under november-auktionen og til aarets slutning.

I Amsterdam. I Rotterdam.

Java. Liberia. Java. Liberia. Ialt.

a. Av private (ved indskrivning) av høsten 1907.	5 689	10 163	1 310	4 446	21 608 baller
» » 1908.	52 274	13 913	55 609	4 634	126 430 »
b. Af Nederlandsche Handelsmaatschappij ved 4 auktioner					73 067 »

Tilsammen 221 105 baller
mot i 1907 (av høsten 1906 og 1907) 246 789 »

Ialt blev der i 1908 av Javakaffe bragt paa det nederlandske marked:

Tilførslen, leveringen og forraadet av Javakaffe i Nederlandene var i 1908:

	Tilførsel.	Levering.	Forraad pr. 31 decb.
for Nederlandsche Handelsmaatschappy	13 715	71 757	3 767 baller
» private	188 314	173 929	27 222 »
Tilsammen	202 029	245 686	30 989 baller

Omsætningen i kaffe paa de nederlandske terminmarkeder var:

	1906.	1907.	1908.
Amsterdam	948 000	952 000	524 000 baller
Rotterdam	822 000	751 000	415 000 »
Tilsammen	1 770 000	1 703 000	939 000 baller

Sukker. Den europæiske roesukker-høst beløp sig i 1908 til 6 502 000 tons, mot 6 562 000 tons i 1907 og 6 717 000 tons i 1906, medens verdens roe- og rørsukker-produktion (Kina undtagen) for høsten 1908—1909 blev anslaat til 14 300 000 tons, mot 13 950 000 tons i 1907—8 og 14 520 000 tons i 1906—7.

I begyndelsen av januar maaned beløp det «synlige» verdensforraad sig til 3 381 000 tons, mot 3 256 000 tons og 3 318 000 tons i de to foregaaende aar:

Java har fra 1. mai til 31. december 1908 ialt utført 961 837 tons (mot 928 035 tons i 1907), hvorav til Nederlandene kun 228, til Storbritannien 1 721, Port Said 99 021, Suez 15 225, Delaware 295 663, Amerika 34 255, Vancouver 11 558, Australien 17 588, Japan 95 477, Hongkong 102 020, Britisk Indien 269 284 tons; intet utførtes til de skandinaviske lande.

Priserne i 1908 var for roesukker fl. 13, 14, 11 og 12, for Java rørsukker («muscovados») fl. 6, 6.50 og 7.50, medens der for de første kvaliteter Javasukker endog betaltes fra fl. 7 til 8.25.

Huder. Til Amsterdam indførtes i 1908 av ostindiske kvæg- og bøffelhuder 394 202 stkr., mot 438 855 stkr. i 1907. Til Rotterdam indførtes i 1908: 106 480 ostindiske kvæghuder, 54 012 ostindiske bøffelhuder, 5 351 afrikanske og 2 743 vestindiske huder; tilsammen 168 586 stkr. Pr. 31. december 1908 var forraadet i Rotterdam 14 638 stkr.

Alt efter hudernes tyngde var priserne:

	Ved aarets	
	begyndelse.	utgang.
for ostindiske	pr. 1/2 kg.	pr. 1/2 kg.
kvæghuder (kjødskrapede) 40—90 cents	50—100 cents.	
— (uskrapede) 40—65 »	40—75 »	
bøffelhuder (kjødskrapede) 30—56 »	32—60 »	
— (uskrapede) 20—35 »	25—40 »	

The. Indførslen til Nederlandene av Kina-the forminskedes fra 77 600 kasser i 1907 til 72 500 kasser i 1908, den av Java-the forøkedes derimot i nævnte aar fra 301 100 til 363 800 kasser.

Den samlede indførsel av Kina- og Java-the forøkedes fra 403 500 til 459 100 kasser, medens utførslen (tildels gjennemsørsel) opgik fra 294 500 til 327 100 kasser.

Utførslen fra Java til Nederlandene i høstaaret 1. juli—30. juni tiltok fra 150 000 til 204 700 kasser; den fra Java til andre lande tiltok fra 127 000 til 159 100 kasser.

Gjennemsnittsprisen over hele aaret var 4 1/2 cents pr. 1/2 kg. lavere end i 1907; prisen for Java-the var i 1908 henholdsvis 44, 30 og 31 cents pr. 1/2 kg.

Kopra. Den i 1908 opnaadde produktion var en rekord og beløp sig, forsaavidt det fremgaar av importhavnes statistikk, til 352 496 tons, mot 237 237 i 1907 og 200 164 i 1906; derav utførtes:

fra:	Nederl. Ostindien.	Singapore og Penang.	Ceylon.	Manila.
i 1908:	152 233	76 550	34 015	89 698 tons.
- 1907:	111 748	55 120	16 838	53 531 »
- 1906:	81 837	39 215	21 212	57 900 »

At prisen paa kopra var opadgaaende trods den stadig økende produktion, maa forklares av den hurtige utvikling av de industrier, der av denne artikkel tillaver spiselig fett, medens ogsaa kopra-olje mere og mere benyttes til sæpefabrikationen.

Gjennemsnittsprisen for Java-kopra var i januar 1908 fl. 21 1/4, i mars—april fl. 19 (laveste pris) og i december fl. 22 7/8 pr. 100 kg.

Stenkul. Exporten av kul fra Nederlandene til Tyskland, som i 1907 opgik til . . . 1 742 372 tons, faldt i 1908 ned til 568 062 »

eller en forskjell av 1 174 310 tons.

Kulindførslen fra Tyskland til Rotterdam steg derimot i 1908 med 476 362 tons.

Til hele Nederlandene indførtes av stenkul:

fra Storbritannien i 1907	3 828 000 tons.
- 1908	2 138 000 »
- Tyskland i 1907	7 646 000 »
- 1908	8 589 000 »

Is. Av naturis indførtes i 1908 fra Norge 10 540 tons (mot 12 015 tons i 1907), hvorav 10 120 tons til Ymuiden (mot 11 375 tons i 1907). De i Ymuiden værende 4 isfabrikker producerte i 1908 25 540 tons is, mot 25 610 tons i det foregaaende aar.

Paa grund av den store konkurrence fra kunstisens side, er importen av naturis til Maassluis aldeles ophørt. Vicekonsulen sammesteds har imidlertid uttalt den formodning, at man kanske i Vlaardingen, hvor der i fremtiden skal holdes auktioner over fersk fisk, vil ha bruk for naturis.

Tobak. Tobakshøsten i 1908 gav et meget daarlig resultat; gjennemsnittlig betaltes der for Sumatra-tobak 68 cents pr. 1/2 kg. mindre end for den forrige høst.

Av Sumatra-høsten 1907 solgtes:

272 341 pakker til gjennemsnittlig 91 cents, hvorav	
252 503 — i Amsterdam til . . fl.	35 780 000
og 19 838 — i Rotterdam	3 000 000.

Java-høsten bragte en samlet kvantitet av 618 683 pakker, som solgtes til gjennemsnittlig 30 cents, med en totalværdi av fl. 31 900 000.

Der solgtes i 1908 av Java-tobak:

i Amsterdam 361 967 pk. av høsten 1907, til fl.	19 633 000
94 622 » - - 1908, - -	2 947 000

Tilsammen 456 589 pk. til fl. 22 580 000

i Rotterdam 137 261 pk. av høsten 1907, til fl.	8 440 000
16 680 » - - 1908, - -	580 000

Tilsammen 153 941 pk. til fl. 9 020 000

Ialt: 610 530 pakker Java-tobak, til fl. 31 600 000.

Borneo-høsten 1907 solgtes i sin helhet i Amsterdam og bestod av:

18 173 pakker britisk Borneo, solgt til 78 cents.
47 — nederl. — » — 59 —

Hvilken betydning Amsterdam har for tobakshandlen, fremgaar av det faktum, at der av den hele førstehaands-import til Nederlandene, som realiseres til omtrent 73 000 000 fl., solgtes for 61 000 000 fl. paa det derværende marked.

Jernmalm. Av jernmalm indførtes i 1908 til Rotterdam 5 066 463 tons, mot 6 124 623 tons i 1907.

Indførslen av jernmalm til Tyskland beløp sig: i 1907 til 8 476 076 tons, hvorav via Rotterdam 5 378 485 tons, i 1908 til 7 732 949 tons, hvorav via Rotterdam 4 481 169 tons.

Derav kom:	i 1907.	i 1908.
Fra Spanien	2 408 877	1 859 346 tons.
» Sverige	1 814 892	1 610 360 »
» Norge	56 368	46 971 »
» Alger	344 117	246 549 »
» Grækenland	294 086	218 053 »
» Frankrike	274 261	191 578 »
» Kanada	85 600	142 170 »
» Russland	64 230	109 708 »
» Portugal	5 434	3 000 »
» Italien	22 050	34 300 »
» Smyrna	—	6 150 »
» England	6 809	9 753 »
» Andre lande	1 761	3 231 »

Tilsammen . . . 5 378 485 4 481 169 tons.

Det er merkelig, at medens importen fra de malmproducerende lande for Rotterdams vedkommende i 1908 har været betydelig ringere end i 1907, kom der (forsaavidt det kan kontrolleres) til Amsterdam og til den tyske havn Emden i samme aar resp. ca. 50 000 tons og 80 000 tons malm mere end i det foregaaende aar.

Margarin. Nedenfor meddeles en oversigt over indførslen til Nederlandene av raamargarin, premier jus og neutrallard i 1907 og 1908:

Margarin og Stock (premier jus):

	1908.	1907.
Forraad pr. 31te december.	11 500	15 100 fres.
Tilførsel fra Amerika	148 359	198 326 »

	1908.	1907.
Høieste pris paa «Extra Oleo»	fl. 93.00	fl. 63.00 pr. 100 kg.
Laveste pris paa «Extra Oleo»	- 55.00	- 53.50 —»—
Gjennemsnittspris paa «Extra Oleo»	- 71.00	- 57.50 —»—

Neutrallard:

	1908.	1907.
Forraad pr. 31. december	4 700	5 100 »
Tilførsel fra Amerika	116 000	86 000 »

	1908.	1907.
Høiestepris paa «choice» fl. 91.00	fl. 63.00	pr. 100 kg.
Laveste » » » - 50.50	- 53.50	—»—
Gjennemsnittspris paa «choice»	- 63.00	- 57.00 —»—

Av oleo indførtes i 1908 til Rotterdam for 50 000 fres. mindre end i 1907 og endog 144 000 fres. mindre end i 1906. Om end denne tilbakegang for en del hadde sin grund i Amerikas mindre produktion, maa den dog ogsaa tilskrives den omstændighet, at Ame-

rika i den sidste tid har utført store kvantiteter oleo til andre lande, især til England, hvor margarindustrien har utviklet sig i høi grad. Utførslen av margarin fra Nederlandene til England gaar saaledes stadig tilbake; i 1908 var denne formindskelse 70 000 cwts., i 1907 endog 229 000 cwts.

Smør. Av hollandsk smør exportertes i 1908: 33 143 000 kg., mot 29 418 000 kg. i 1907; derav sendtes:

	i 1908.	i 1907.
til England	12 413 000 kg.	8 593 000 kg.
» Tyskland	14 894 500 «	15 229 100 »
» Belgien	4 602 000 «	5 030 000 »
» Norge	intet	1 430 »

Der betales i 1908 for smør gode priser, nemlig gjennemsnittlig fl. 1.29 pr. kg., mot fl. 1.22 i 1907.

Ost. For ostehandelen var aaret 1908 mindre fordelagtig end 1907. Priserne var i de første 6 maaneder lave; i mai og juni betales der fl. 21—24 pr. stk. for fuldfet ost, eller 4—5 fl. mindre end i 1907. I aarets sidste kvartal steg priserne dog noksaa betydelig, og til utlandet utførtes 2 053 000 kg. mere end i det foregaaende aar, nemlig 54 566 000 kg., mot 52 513 000 kg.

Av nævnte kvantiteter sendtes:

	i 1908.	i 1907.
til England	14 193 570 kg.	12 319 101 kg.
» Tyskland	12 854 500 »	12 163 200 »
» Belgien	9 844 171 »	9 548 338 »
» Norge	61 994 »	66 700 »

Landbruk m. v. For landbruket var 1908 et godt aar; priserne paa enkelte produkter var vistnok litt lavere end i 1907, men i det hele var resultatet meget tilfredsstillende.

For kvægavlen har 1908 likeledes været fordelagtig; for enkelte egne var resultatene endog meget heldige. Forhøsten var god, kvægets tilstand og helbred lod intet tilbake at ønske, mens der for de fleste kvægsorter kunde betinges høie salgspriser.

Der utførtes:	i 1908.	i 1907.
av slagtekvæg	69 575 stkr.	45 924 stkr.
av melkekvæg etc.	21 699 »	20 127 »

Tilsammen . . . 91 274 stkr. 66 051 stkr.

Trælast. Den almindelige trælasthandel har for Nederlandenes vedkommende i 1908 vist nogen bedring. Ved aarets begyndelse paavirkedes den endnu av de allerede for 1907 gjældende daarlige forhold; høsten bragte imidlertid en bedre stemning, og medens der da ogsaa fra tysk side vistes større kjøpelyst, gik priserne op.

Ifølge aarsberetningen fra handelskammeret i Amsterdam, indførtes der i 1908 til Nederlandene:

av tømmer (uten nærmere antydning om, hvorvidt det var saget eller usaget, og idet al transit-handel er medtat) 2747 402 tons, mot 2460 369 tons i 1907; hvorav:

	Tons.	Tons.
til Amsterdam	283 579	til Rotterdam . 1 651 323
- Dordrecht.	113 265	- Zaandam. . . 307 968

medens der av disse kvantiteter kom 53 818 tons fra Norge, mot 52 304 tons i 1907.

Angaaende den almindelige trælastindførsel meddeles der i nævnte aarsberetning videre, at der i 1908 indførtes:

til Amsterdam: Saget trælast . . .	74 245	Pbg. std.
Bjælker	51 895	—
Sleepers	4 700	—
Andre slags trælast	370	—
Bygningspæle (til nedramning)	16 700	stkr.
- Zaandam: Saget trælast	57 285	Pbg. std.
Bjælker	62 720	—
- Westzaan: —	3 590	—

For oplysninger om priserne m. v. henvises til den nedenfor indtagne aarsrapport fra konsulen i

Amsterdam. Fra de nedenfor nævnte vicekonsulater er indberettet, at der til deres distrikter fra Norge indførtes følgende mængder trælast:

til Harlingen: 954 std. saget trælast,	1211 » rundlast;
- Delfzyl: 983 » trælast;	
- Purmerend: 250 » høvlet trælast.	

Ifølge den officielle statistik har indførslen fra Norge av trælast til forbrug i landet, i sammenligning med den samlede indførsel til forbrug, i 1908 beløpet sig til følgende mængder og værdier:

	Fra alle lande.		Fra Norge.	
	Mængde	Værdi.	Mængde.	Værdi.
Tømmer, usaget	367 855 tons	Fl. 8 092 810	2 393 tons	Fl. 52 646
— , sagnet	309 225 »	» 8 658 300	14 297 »	» 400 316
Anden usaget trælast	—	» 20 287 232	—	» 88 056
— sagnet —	—	» 59 730 051	—	» 1 076 852
Tøndestav	—	» 2 726 383	—	» 39 500
Trævarer	—	» 971 103	—	» 14 020
Brændeved	8 384 »	» 251 520	32 »	» 987

Træmasse og cellulosekub. Til Ymuiden indførtes i 1908 for papir- og cellulosefabrikkerne i Velsen: 16 085 favne cellulosekub fra russiske og finske havne; 13 625 tons træmasse, hvorav 11 525 tons fra Norge og 2 100 tons fra Sverige *).

I sammenligning med 1907 er indførslen av træmasse formindsket med omtrent 7 000 tons, hvilket skyldes den omstændighed, at fabrikkerne i Velsen har bygget et eget sliperi.

De nederlandske fiskerier. Aaret 1908 var for fiskeriernes vedkommende i høi grad ufordelagtig. Trawlfisket drives, som i tidligere rapporter meddelt, hovedsagelig av den i Ymuiden hjemmehørende flaae, som i 1908 bestod av 89 damp- og motorskibe, hvoriblandt 66 travlere, samt 27 seilfartøier. Til Ymuiden, hvor der i den offentlige fiskehal daglig holdes auktion over fersk fisk, ankom i nævnte aar 3 405 damptrawlere og 6 121 andre trawlfartøier. Trawlfisksalgets udbytte beløp sig i 1908 til fl. 3 660 643, mot fl. 3 737 379 i 1907. De i Ymuiden og andre nederlandske havne hjemmehørende damptrawlere solgte sin samlede aarsfangst i gennemsnit til fl. 44 495 **). Fangsten beløp sig gennemsnitlig til 6 156 kg. fisk pr. reise. Trods den i 1908 stedfundne forøkelse av den nederlandske damptrawlerflaae har dens fangst været ringere end i 1907, og udbyttet var ogsaa dels paa grund av de lavere priser i aarets første 6 maaneder fl. 148 000 mindre. Derimot har udbyttet for de til Ymuiden ankomne engelske damptrawlere været ganske tilfredsstillende, og dette var forholdsvis større end den vistnok ikke ubetydelige forøkelse av trawlerens antal. Blandt de engelske trawlere, som ankom med fisk fra Hvitehavet, var der enkelte, der solgte sin fangst til optil fl. 10 000.

Mens der i 1907 til Ymuiden ankom ialt 10 973 fiskefartøier med en samlet drægtighed av 829 439 reg.tons, var det samlede antal for 1908: 10 457 fartøier, drægtige tilsammen 823 906 reg.tons, hvorav 10 096 fartøier under nederlandsk flag, mens 341 fartøier (111 damptrawlere og steamdrifters, samt 230 seiltrawlere) var britiske, 15 tyske, 4 belgiske

og en dansk. I de sidste 2 aar ankom intet norsk fiskefartøi til nævnte havn.

Det samlede auktionssalg av fisk i Ymuiden beløp sig i 1908 til fl. 4 433 283, mot fl. 4 754 196 i 1907; denne formindskelse maa for endel tilskrives den ringere tilførsel og de lavere priser, men dels ogsaa den i mai maaned stedfundne streik av fiskeforhandlerne, der protesterte mot den av regjeringen indførte nye bestemmelse, hvorved avgiften for benyttelsen av fiskehallen blev forhøiet med 1 procent, mens forhandlerens rabat paa deres indkjøb nedsattes med samme procentsats.

Som i tidligere aar drev endel av Ymuidens trawlere ogsaa vaaren 1908 fangst ved Island. Fiskeriet var dog mindre stor end i det foregaaende aar, og priserne var derfor lavere og varierte mellem fl. 24 og fl. 27 pr. tønne. Under den ovenomhandlede streik kunde den fangede fisk dog ikke sælges fersk, den maatte derfor saltes og opnaadde som saadan kun fl. 12—16 pr. tønne. Senere blev priserne bedre, og i juni steg de endog til fl. 33.

Tilførslen av sjøfisk paa markedet i Rotterdam var i 1908 noksaa betydelig, den beløp sig:

i 1906 til en salgsværdi av fl.	486 899
i 1907 » »	» » 532 487
i 1908 » »	» » 516 290

Hovedavsætningslandene for den nederlandske ferske fisk er Belgien og Tyskland; av fersk fisk utførtes der til:

	Belgien.	Tyskland.	Andre Lande.	Ialt.
i 1907:	8 264 000	8 669 000	41 000	16 974 000 kg.
i 1908:	8 661 000	8 435 000	85 000	17 181 000 »

Den samlede nederlandske fiskeflaae bestod i december 1908 av 5 356 fartøier med en drægtighed av 84 566 reg.tons og en besætning av 20 502 mand; derav henhørte til Nordsjøflaaten 1 458 fartøier med 67 314 reg.tons drægtighed og 12 316 mands besætning.

«Beng»fisket (fisket av torsk, kolje m. v. med bundliner) blir i den senere tid mindre lønnende, og især viser 1908 sig ved ringe fangst og lave priser at ha været det uheldigste av de sidstforløpne 6 aar. Nævnte fiskes aarsutbytte var gennemsnitlig pr. fartøi:

For damp«bengere» i 1908	fl. 11 483
mot i 1907 »	» 14 326
» seil«bengere» i 1908 »	» 9 882
mot i 1907 »	» 12 929

*) I den officielle statistik er træmasse ikke særskilt opført, men medtat under kluter, hvorav ialt indførtes lit over 18 500 tons.

**) Beregnet for 12 maaneder, i forhold til det virkelige gennemsnitlige udbytte av fl. 40 787 for 11 maaneder, idet mai maaned neppe kommer i betragtning, da fiskehandelen i Ymuiden under den nedenfor omhandlede streik næsten aldeles ophørte.

Fiskerne paastaar, at den ringere fangst bør tilskrives trawlerne, som forjager og tilintetgjør fisken; paa fiskegrunde, hvor man tidligere bestandig havde god fangst, findes der for nærværende ikke fisk. Hele aaret rundt drives bengfisket kun endnu av enkelte seilfartøier. Den fangede fisk bringes om vinteren næsten udelukkende fersk, om sommeren saltet, iland; den ferske fisk sælges hovedsalig i Ymuiden, den saltede i Vlaardingen, hvor de resp. hovedmarkeder for disse to slags fisk er. Av den i Vlaardingen, Maassluis og omliggende steder hjemmehørende fiskeflaate, der om sommeren gaar paa sildefangst, pleier om vinteren en del at delta i fisket av fersk bengfisk. Saaledes gjordes der fra november 1907 til juni 1908 med 22 dampskibe og 4 seilfartøier av Vlaardingen's flaate 310 reiser, med et samlet økonomisk utbytte av fl. 286 005, mot fl. 260 712 paa 228 reiser med 22 fartøier vinteren 1906—07. Fra Midelharnis deltok i samme fiske 14 seilfartøier med et samlet utbytte av fl. 139 660, mens Maassluis deltok med 2 damp- og 3 seilfartøier, men uten heldig resultat.

De i løpet av 1908 i Nordsjøen fangede og paa markedet i Ymuiden solgte kvantiteter «beng»fisk (torsk, lange, kolje og andre fiskesorter) opgik til 1 983 400 kg., hvorfor der ved offentlig auktion betaltes fl. 587 353, for 1907 var disse tal resp.: 2 294 200 kg. og fl. 710 612.

Vaar- og sommer-bengfisket, som dreves fra april til oktober 1908 bragte følgende resultat:

3 166 $\frac{1}{2}$	tdr. saltet torsk	mot 3 204 tdr. i 1907
791 $\frac{1}{2}$	» » lange »	581 » —
347	» » kolje »	552 » —
908	» » andre fiskesorter »	547 $\frac{1}{2}$ » —

Priserne paa saltet torsk varierte i 1908 fra fl. 30.00 til fl. 46.25, mot fl. 38.25 til fl. 53.25 i 1907.

Antal.	Fartøistype.	Saltet sild.	Fersk sild.	Ialt.	Gjennemsnit pr. fartøistype.
38	Dampskibe	65 286	1 244	66 530	1 750
1	Damploggere	2 479	—	2 479	2 479
3	Hjælpedampere	4 220	354	4 574	1 524
2	Petroleums-motorbaater	3 023	—	3 023	3 023
502	Loggere, kuttere etc.	462 318	14 431	476 749	949
6	«Loggerbommen»	5 323	76	5 399	899
188	Bomskibe*)	106 795	21 062	127 857	679
740		649 444	37 167	686 611	

Sammenlignet med de foregaaende aar var gjennemsnittsutbyttet for de forskjellige fiskefartøier følgende kvanta i pakkede tønner:

Aar.	Dampskibe.	Damploggere.	Hjælpe-dampere.	Petroleums-motorbaater.	Loggere og kuttere.	«Loggerbommen».	«Bom-schuiten».
1904	2 075	—	—	1 760	1 110	1 038	685
1905	1 680	—	—	1 453	886	918	580
1906	2 212	—	—	1 521	1 067	985	680
1907	2 191	—	1 974	1 884	1 196	1 066	791
1908	1 750	2 479	1 524	3 023	949	899	679

Den samlede fangst av fersk og saltet sild utgjorde for de sidste 5 aars vedkommende følgende kvanta i pakkede tønner, hvorav vil sees, at de nederlandske fiskere salter den allerstørste del av den fangede sild:

Aar.	Saltet sild.	Fersk sild.	Ialt.
1904	759 142	40 753	799 895
1905	571 473	36 608	608 081
1906	709 368	36 222	745 590
1907	801 024	52 991	854 015
1908	649 444	37 167	686 611

*) Flatbundet fartøi.

Der utførtes av:

Saltet torsk til	Belgien.	Tyskland.	Andre lande.
i 1907:	545 000	8 000	86 000 kg.
i 1908:	17 000	11 000	18 000 »

Stokfisk til	Belgien.	Tyskland.	Frankrike.	Andre lande.
i 1907:	422 000	626 000	137 000	162 000 kg.
i 1908:	648 000	647 000	175 000	209 000 »

Sildefisket. I 1908 deltok i sildefisket 740 fartøier, hvorav 42 damp- og 2 motorskibe. Resultatet av fisket var meget daarlig og opgik til 686 611 pakkede tønner (à 900 stykker), mot 854 015 tønner i 1907 og 745 540 tønner i 1906, medens gjennemsnittsutbyttet for de 7 sidstforløpne aar (1908 indbefattet) kan anslaaes til 759 044 tønner. Gjennemsnittsfangsten pr. fartøi var i 1908 928 tønner, i 1907 1 140 tønner og i 1906 1 020 tønner.

Dels paa grund av det forhaandenværende store forraad av gammel sild, men dels ogsaa som følge av den almindelige depression var sildepriserne i 1908 lave. Skjønt der fra enkelte steder, f. ex. Maassluis, meddeltes, at gjennemsnittsprisen hadde været fl. 11 pr. tønne, sættes prisen i den officielle aarsberetning over hele aaret: for saltet sild til fl. 12 pr. pakket tønne à 900 stykker og for fersk sild til fl. 12 pr. 1000 stykker. Med den meget større fangst var de tilsvarende gjennemsnittspriser i 1907 fl. 12.50 og fl. 9, i 1906 fl. 16.25 og fl. 12.

Forskjellige rederier led i 1908 betydelige tap. Forraadet av hollandsk sild var imidlertid ved aarets utgang betydelig mindre end i december 1907 (ca. 90 000 tønner, mot 142 403), og da forraadene i England og Tyskland ogsaa var meget ringere end i 1907, blev utsigterne for sildefisket i 1909 mindre uheldige.

Utbyttet av sildefisket i 1908, fordelt paa de forskjellige slags fartøier, var følgende, i pakkede tønner:

Gjennemsnittsprisen for fersk sild pr. 1 000 stykker og for al slags saltet sild (matjes, fetsild og tomsild) pr. tønne*) var:

Aar.	Fersk sild.	Saltet sild.
1904	fl. 7.00 = kr. 10.50	fl. 10.00 = kr. 15.00
1905	- 15.00 = « 22.50	- 17.00 = « 25.50
1906	- 12.00 = « 18.00	- 16.25 = « 24.37
1907	- 9.00 = « 13.50	- 12.50 = « 18.75
1908	- 12.00 = « 18.00	- 12.00 = « 18.00

*) En pakket tønne saltet sild kan for 1908 anslaaes til 900 stykker.

Nedenstaaende tabel gir en oversigt over det økonomiske resultat for de forskjellige slags fartøier i 1908:

Antal.	Fartøistype.	Saltet sild.	Fersk sild.	Ialt.	Gjennemsnit pr. fartøistype.
38	Dampskibe	fl. 783 432	fl. 12 241	fl. 795 673	fl. 20 939
1	Damploggere	- 29 748	-	- 29 748	- 29 748
3	Hjælpedampere	- 50 640	- 3 483	- 54 123	- 18 041
2	Petroleumsmotor-skibe etc.	- 36 276	-	- 36 276	- 18 138
502	Loggere, kuttere etc.	- 5 547 816	- 142 000	- 5 689 816	- 11 334
6	«Loggerbommen»	- 63 876	- 748	- 64 624	- 10 770
188	«Bomschuiten»	- 1 281 540	- 207 250	- 1 488 790	- 7 919
740		fl. 7 793 328	fl. 365 722	fl. 8 159 050	

Det økonomiske utbytte av de foregaaende 4 aars sildefiske beløp sig til:

1904	fl. 7 805 380	1906	fl. 11 862 734
1905	- 10 126 881	1907	- 10 394 336

Laksefisket. I sammenligning med det foregaaende aar viser dette fiske for 1908 en noksaa betydelig tilbakegang. Til hovedauktionsmarkedet i Kralingsche Veer (endel av kommunen Rotterdam) solgtes i 1908 22 169 stykker laks (hvorav kun 153 stkr. utenlandsk) mot 31 059 stykker i 1907 (hvorav 54 utenlandsk). Paa de øvrige markeder solgtes tilsammen 7 476 stykker, mot 9 069 i 1907. Den største tilførsel av fersk laks til Kralingsche Veer i 1908 fandt sted i april maaned. Priserne varierte i 1908 fra fl. 0.30 til fl. 5.35 pr. $\frac{1}{2}$ kg., mot fl. 0.65 til fl. 5.80 i 1907.

Den i 1908 for nederlandsk regning kultiverede og i Øvre- og Mellem-Rhinen utsatte smaalaks utgjorde 2 963 000 stykker, mot 2 712 000 stykker i 1907. «*Elft*» (stamsild). For stamsildfisket var resultatet heller ikke tilfredsstillende. Der fangedes av denne fisk: i 1908 39 562 stykker, som solgtes for tilsammen fl. 69 629, mot i 1907 52 730 stykker for fl. 88 059.

Ansjos. Om ansjosfisket kan meddeles, at dette i 1908 aldeles mislykkedes. Fisket begyndte meget sent, medens den fangede fisk var for stor og derfor vanskelig at sælge. Desuten kunde utenlandsk ansjos kjøpes til omtrent den halve pris. Priserne pr. anker varierte her i landet for fangsten fra fl. 45 $\frac{1}{2}$ til fl. 53, under fangsten fra fl. 53 $\frac{1}{2}$ til fl. 59 og efter fangsten fra fl. 43 $\frac{1}{2}$ til fl. 56.

Forraadet pr. 31te december 1907 var ca. 19 000 ankere, fangsten i 1908 opgik til kun 700 ankere, tilsammen 19 700, hvorav solgtes i 1908 13 600, saa at det resterende forraad pr. 31. december var 6 100 ankere, nemlig: 300 ankere fra 1908, 1 500 fra 1907, 4 200 fra 1906 og 100 av ældre aargange.

II. Aarsberetning for 1908 fra konsul *Richard Janssen*, Amsterdam.

Skibsfart. Med hensyn til den norske skibsfart paa Amsterdam er der at bemerke en eiendommelig forskjell mellem 1908 og 1907. I 1908 ankom nemlig til Amsterdam 123 norske skibe med en nettotonnage av 47 058 tons, mot i 1907 109 skibe dr. 53 064 tons; fra 1907 steg saaledes antallet av de til Amsterdam ankomne norske skibe med ca. 13 %, hvorimot tonnagen formindskedes med ca. 11 $\frac{1}{3}$ %.

Forholdet mellem de med last og de i ballast ankomne og avgaaede skibe vil sees av nedenstaaende opstilling:

	Ankomne skibe:	Antal.	Tons.
Med last:	Dampskibe . . .	117	43 699
	Seilskibe . . .	1	1 073
Overføres		118	44 772

	Overført	118	44 772
I ballast:	Dampskibe . . .	3	1 451
	Seilskibe . . .	2	834
		123	47 057

	Avgaaede skibe:		
Med last:	Dampskibe . . .	103	33 933
	Seilskibe . . .	1	249
I ballast:	Dampskibe . . .	17	11 216
	Seilskibe . . .	1	1 073
		122	46 471

Saaavel under ankomne som under avgaaede skibe er indbefattet skibe i fast rute paa Kristiania og det øvrige Norge, likesom en baat i fast rute paa Newcastle.

Den førstnævnte linje underholder med undtagelse av nogle vintermaaneder en ukentlig rute mellem Norge og Amsterdam; den sidstnævnte linje, med sæte i Porsgrund, underholder en ukentlig rute mellem Amsterdam og Newcastle. I førstnævnte linje anvendes regelmæssig 2 dampskibe, i Newcastle-linjen kun 1 dampskib.

Den samlede skibsfart paa Amsterdam utgjorde i 1908: 2 428 ankomne skibe med en samlet nettotonnage av 2 472 171 tons og 2 416 avgaaede skibe med en samlet nettotonnage av 2 456 744 tons.

Den norske skibsfart utgjorde altsaa i 1908 ca. 5 % av det samlede antal og den norske tonnage utgjorde 1.94 % av den samlede tonnage.

Mønstringsforretninger. Paa 3 norske skibe paa mønstredes i 1908 ialt 19 mand (4 nordmænd og 15 utlændinger).

De samlede avmønstringer fra ialt 9 skibe beløp sig til 33 mand, hvorav 14 nordmænd og 19 utlændinger.

Til de 33 avmønstrede mand utbetaltes mellem 3 300 og 3 400 gylden, hvorav ca. 1 700 gylden tilkom norske sjømænd.

Skjønt hver nordmand, der avmønstredes, uttrykkelig foreholdtes ønskeligheten og muligheten av at hjemsende endel av de fortjente penge gjennom konsulatets mellemkomst, benyttedes ikke denne anledning.

Rømninger anmeldtes ikke.

Nordsjøkanalen. Maximumhurtigheten, 250 m. pr. minut, tør nu benyttes av dampskibe med et dypgaaende av 4 m. og mindre, medens denne hurtighet før blev tillatt kun for skibe med et dypgaaende av indtil 1.5 m. Skibe med et dypgaaende av 6 m. tør nu gaa 175 m. pr. minut, medens maximumshurtigheten for skibe med et dypgaaende av mere end 2 m. før var 150 m. pr. minut.

Trælaster. Aaret 1908 var for trælashandelens vedkommende jevnt godt; vistnok var bygningsvirksomheten i de store byer liten; men i provinserne var der ikke saa litet liv.

Priserne var stabile hele aaret igjennem; de var for:

8'' høvlet gran, «mixed»	fl. 100 à 105 cif.
5'' » » » »	- 90 - 95 »
3 × 9'' granplanker . . .	- 100 - 105 »
2½ × 6½'' » battens . . .	- 90 - 96 »
1 × 5'' granbord	- 84 - 90 »

Importen var ret stor. Fra Norge var der atter tilbagegang, likesom ogsaa importen fra Sverige viser tegn til mindskning; det er nu Archangel og russiske Østersjøhavne, som gaar frem og ved gode specifikationer og billige priser fortrænger baade Norge og Sverige. Til belysning herav tjener, at importen av granvarer fra Archangel til Holland i 1908 androg til over 40 000 standards, medens den for ca. 10 aar siden knapt beløp sig til 10 000 standards.

Importen av bjælker og sleepers var ret betydelig, og ogsaa av disse artikler har Archangel leveret størsteparten.

Efter opgivende har importen av skaaren og høvlet last til Amsterdam og Zaandam været

ca. 120 000 standards i 1908,	
- 85 000 » i 1907 og	
- 115 000 » i 1906.	

Vareindførslen fra Norge til Amsterdam utgjorde i 1908 bl. a.:

	Kg.
Øl	2 300
Droger, farvevarer og kemikalier	1 787 929
Malm	2 347 000
Fabrik- og andet verktoil	13 823
Garn	2 800
Skibs- og bygningstømmer	13 392 627
Galanterivarer	285 982
Træmasse	1 015 003
Manufakturvarer	4 121
Ubearbeidet metal	23 261
Bearbeidet metal	21 518
Papir	1 806 721
Sten	3 672 109
Fiskecran	15 928
Kjød	310
Bønner	4 500
Margarin	1 600
Forskjellige andre varer (herunder indgaar glastøi, huder, skind og lær etc.)	212 520

Disse varer indførtes ikke udelukkende til forbruk i landet, idet en del var transitvarer. Til forbruk i landet indførtes:

	Kg.	Værdi i fl.
Kemikalier	—	195 509
Fabrikverktøil	—	4 623
Hampegarn	2 800	—
Redskaper	—	4 942
Hatter	—	1 687
Trælast, saget	5 458 000	—
» » » » »	—	382 053
» usaget	—	39 500
Ved	2 600	—
Tøndestav	—	10 000
Trævarer	—	13 958
Pelsverk (beredt)	—	148
Jernvarer	—	1 994
Brukte jernfater	—	4 665
Instrumenter	—	1 190
Hermetik	11 202	—
Træmasse	1 067 310	—
Bly og bly-aske	21 000	—

	Kg.	Værdi i fl.
Manufakturvarer	—	24 778
Kondenseret melk	—	11 367
Papir	—	164 108
Ubearbeidet sten	1 984 489	—
Bearbeidet sten	—	18 048
Tran	19 828	—
Farvevarer	—	268
Bønner	4 500	—
Fartøier	—	4 500
Kvarts	558 000	—
Cementsten	50 000	—
Svovlmalm	1 100 000	—

Arak. Indførslen av Batavia-arak utgjorde i 1908: 1048 hele leggers (= 600 à 650 liter) og 50 halve leggers. Næsten hele tilførslen solgtes, likesom beholdningerne fra 1907, til hemmelig pris.

Rum. Av Jamaica-rum tilførtes betydelige partier og nogle partier fra Surinam og Kuba.

Kapok. Forraadet pr. 1. januar 1908 var: renset 15 560 pakker*).

Tilførsel i 1908, renset 58 788 pakker
urenset 2 719 —
61 507 —

Salg i 1908 renset 59 619 pakker
urenset 2 719 —
62 338 pakker.

saaledes at forraadet pr. 1. januar 1909 utgjorde 14 729 pakker renset.

Prisnoteringen pr. 31. december 1907 var:

Extra renset . . .	35 à 36 cts. pr. ½ kg.
God »	34 » 35 » — » —
Sekunda »	26 » 33 » — » —
God urenset	11 » 12 » — » —

Indigo. Forraadet av Java-indigo pr. 1. januar 1908 var: 137 kasser.

Tilførsel i 1908. 379 kasser.

Salg og transit i 1908 . . . 437 —

Forraad pr. 1. januar 1909 79 kasser.

Priserne var:

Superfin rød	280 à 285 cts.
— violet	270 » 275 »
Middels til fin	240 » 265 »
Lav middels	215 » 230 »
Ordinær til god ordinær	190 » 210 »

Kakao. Til Nederlandene indførtes fra 1. januar til 31. oktober 1908 21 647 tons. Av Java-kakao blev hersteds i 1908 utbudt paa auktioner 20 100 baller, mot 13 538 i 1907. Paa oktober- og november-auktionerne kunde prima Java kun betinge 47 cts., mot 65¾ cts. paa januar-auktionen.

Kakaosmør. Av merket «Van Houten» kom der i 1908 paa markedet 900 000 kg., mot 860 000 kg. i 1907 og 880 000 kg. i 1906. Priserne var ved begyndelsen av aaret 91 cts. og gik mot slutten av aaret ned til 70½ ct.

Merket «De Jong» blev avsat til forskjellige priser mellem 90 og 66 cts.

Tin. Hoieste pris var i 1908 fl. 88¾ i mars maaned, mot fl. 73 i begyndelsen av januar.

Produktionen av Banka-tin var i 1908 203 990 pikuls.

Direkte til Holland indførtes i 1908 av Billiton-tin 270 tons, av Straits-tin 2 100 tons, hvorav 1 870 tons via London; størrelsen av tilførslen av Banka-tin er endnu ukjendt.

*) à 41 kg. for renset og 90 kg. for urenset vare.

Paa «Nederlandse Handelsmaatschappij»s auktioner solgtes 334 494 baller Banka-tin.

Ris. Tilførslen til Holland beløb sig i 1908 til 2 817 000 baller, mot 2 288 000 baller i 1907.

Skallet ris betinget følgende priser:

Java taffel	fl. 12	à fl. 18
Blank Java	» 10	- » 12
Ordinær Java	» 8	- » 10

Skallet Birma-ris:

Kurante sorter	» 6	- » 6 ³ / ₄
Grovere »	» 6 ¹ / ₂	- » 7
Bedre »	» 7	- » 7 ³ / ₄

Japan-ris:

Egte kvalitet	» 10	- » 11
Mindre god	» 8 ³ / ₄	- » 10

Muskatnotter. Tilførslen til Holland beløb sig til 921 000 kg. i 1908, mot 1 005 000 kg. i 1907. Priserne i 1908 fluktuerte kun lidt og var i almindelighet meget lave, mellem 34 og 30 cts.

Nellikker. Omsætningen i Zanzibarnellikker var ikke betydelig og beløb sig i Amsterdam og Rotterdam kun til 31 000 matter, mot 99 000 matter i 1907. Priserne var for Amboina mellem 50 cts. og 42 cts.

— » » Zanzibar — 23 » » 29 »

Pepper. For Lampong var prisen mellem 13³/₄ cts. og 16³/₈ cts. Sort Java rettet sig efter Lampong. For hvid Java notertes i begyndelsen av 1908 34 cts.; priserne gik litt efter litt ned til 24³/₄ cts. i oktober, hvorefter de igjen gik op til 28¹/₂ cts.

Peppertilførslen var i 1908: 64 000 baller à 50—60 kg., mot 53 000 baller i 1907.

Det amsterdamske penge- og fondsmarked i 1908. Den nederlandske bankdiskonto, som ved aarets begyndelse endnu var 5 %, blev allerede den 20. januar nedsat til 4 %.

Nedenfor gives en oversigt over vekselkurserne i 1908:

	2. januar.	3. november (laveste kurser).	23. decbr.
London	12.10 ³ / ₈	12.05 ¹ / ₂	12.06 ¹ / ₂
Paris	48.12 ¹ / ₂	47.99 ¹ / ₂	48.01 ¹ / ₂
Berlin	59.04 ¹ / ₂	58.96	58.95 ¹ / ₂

Norske fonds. Likesom i 1907 var ogsaa i 1908 de eneste norske fonds, som forhandles paa den amsterdamske børs 3 % statsobligationer av 1888 og 4¹/₂ % Kristiania Hypotek- og Realkreditbank. Omsætningen var liten. Der notertes følgende:

Kurser.	4 ¹ / ₂ % Kr. a Hyp. og Realkreditbank.	Statsobl.
Pr. 31. december	98 ³ / ₄ %	83 %
Høieste notering	99 %	84 ³ / ₄ %
Laveste —	95 %	83 %

Zanzibar.

(Almindelige bemærkninger. — Import. — Export. — Transit-handel. — Skibsfart. — Flateindhold og folkemængde.)

Aarsberetning for 1908 fra konsul *Chr. Janssen*, Zanzibar.

Almindelige bemærkninger. Zanzibars handelsomsætning beløb sig i 1908 til en værdi av £ 1 947 469, mot £ 2 303 024 i 1907, og utviser saaledes en nedgang av 15 %; sammenlignet med handelsomsætningen i 1906 er der i 1908 en stigning paa omkring 5 %. Aaret 1908 var et i kommerciel henseende daarlig aar. Aarsakerne hertil var flere. Den nedgangsperiode, som verdenshandelen i 1908 led under, føltes ogsaa til en viss grad i Zanzibar. Men hvad der specielt

paavirket stedets forretningsliv, var de store økonomiske vanskeligheter, man hadde at kjæmpe med. Firmaer i Bombay, med utstrakte forbindelser blandt de lokale kjøbmænd, indstillet sine betalinger, og dette bevirket, at den største forsigtighet maatte utvises ved kreditgivning. Overfyldte lagre, som følge av masseimport under en fragtkrig i 1907, virket ogsaa trykkende paa omsætningen. Zanzibars vigtigste exportartikel er nelliker; man antar, at ⁷/₈ av verdensproduktionen av nelliker kommer fra sultanatet Zanzibar, og nellikpriserne i 1908 var lave. Mange plantageeiere foretrak derfor at lagre sine avlinger i haab om senere hen at opnaa bedre priser. Nellikker sælges i «frasila» = 35 lbs. Gjennomsnittsprisen pr. frasila var i 1908: 11 s. 9 d., mot 13 s. 2¹/₄ d. i 1907.

Import. Zanzibars samlede indførsel i 1908 beløb sig til en værdi av £ 969 841, mot £ 1 232 957 i 1907. Nedgangen fordeler sig paa saagodtsom alle varesorter; speciel nedgang viser dog manufakturvarer, sukker, huder og kautschuk.

Følgende opgave viser, hvordan importen i 1907 og 1908 fordeler sig for de vigtigste landes vedkommende:

	1907. £	1908. £
Storbritannien og Irland . . .	193 242	184 175
Britiske kolonier	613 523	434 425
Benadir-kysten	26 796	21 484
Forenede Stater	47 983	32 690
Nederlandene	62 846	45 100
Tyskland	62 022	40 240
Tysk Østafrika	128 127	110 838
Andre lande	98 418	100 889

Særskilt opgave foreligger ikke over værdien av varer indført fra Norge i 1907 og 1908.

Export. Værdien av utførslen fra Zanzibar var i 1908 £ 977 628, mot £ 1 070 067 i 1907, en nedgang av £ 92 439. Nellikker, kopra og kautschuk er de varer, der viser den største tilbakegang.

Exporten for 1907 og 1908 fordeler sig paa de vigtigste lande saaledes:

	1907. £	1908. £
Storbritannien og Irland . . .	142 474	89 891
Britiske kolonier	326 091	363 504
Benadir-kysten	22 904	17 946
Frankrike	139 699	136 951
Forenede Stater	39 170	35 555
Nederlandene	20 336	11 013
Tyskland	146 085	81 282
Tysk Østafrika	171 941	197 658
Andre lande	61 367	43 828

Norge indfører antageligvis over Hamburg noget av Zanzibar nellikker og huder.

Transithandel. Zanzibar er endnu stapelplads for en ikke ubetydelig del av handelen i Østafrika. Der synes ogsaa grund til at anta, at byen til en viss grad vil holde sin position, saalænge stedet vedblir at være hovedsædet for «dhow»-trafikken og for de indiske kjøbmænd, der som detaljister har det meste av den østafrikanske handel i sine hænder. Zanzibars gode havn, de lettelsel, regjeringen gir for lagring av varer i kreditoplæg, samt den refusion av erlagt told, som indrømmes paa artikler, der atter exporteres, er faktorer, som bidrager til at støtte transithandlen. Zanzibars transithandel har imidlertid i de sidste 10 aar hat en betydelig nedadgaende tendens; specielt har dette været tilfældet, efterat kystbyerne Daressalam og Mombasa fik direkte dampskibsforbindelse med Europa. Transithandlen med

Benadirkysten er ogsaa delvis tapt av Zanzibar. Efterat Italien overtok denne kyst, gaar hovedparten av handelen over Aden. Tidligere var Benadirkysten en del av sultanatet Zanzibars fastlandsbesidder.

Statistiske oppgaver over varer i transit gives ikke; men man kan anslaa verdien av Zanzibars transithandel i 1908 til omkring £ 500 000.

Skibsfart. Den samlede tonnasje av oversjøiske skibe, som anløp Zanzibar i 1908, var 445 350 tons; i 1907 beløp den sig til 446 429 tons. Den væsentligste grund til nedgangen er, at Østerrikske Lloyd, som opretholdt rute mellem Triest, Zanzibar og Durban, ved aarets begyndelse trak sig tilbake fra Østafrika. Desuten indstillet British India Steam Navigation Company sin linje fra og til Bombay.

Nedenstaaende opgave gir en oversigt over de forskjellige nationers skibsfart paa Zanzibar i 1907 og 1908:

	1907.		1908.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Britiske	77	122 338	53	82 637
Franske	26	57 982	25	58 788
Norske	1	1 233	1	997
Tyske	122	273 619	121	299 045
Østerriksk-ungarske	3	8 294	—	—
Andre nationer . .	2	2 963	2	3 883

Ialt 231 466 429 202 445 350

De norske skibe var seilskibe. Rutedampskibene, og da væsentlig Deutsch Ost-Afrika-Linie, har saagodtsom al trafik mellem Øst-Afrika og Europa. Deutsch Ost-Afrika-Linie, der mottar betydelige subsidier fra den tyske stat, har i løpet av de sidste 15 aar fra en liten begyndelse utviklet sig til et mægtig selskap.

«Dhow»-trafikken, som spiller en overordentlig stor rolle for transithandlen, var i det forløpne og næstforegaaende aar:

	1907.		1908.	
	Antal.	Tonnage.	Antal.	Tonnage.
Indklarerede	5 887	83 982	6 297	95 538
Utklarerede	5 934	85 228	6 346	96 958

Foruten den betydelige kysttrafik mellom Zanzibar og Pemba og fastlandet besørger dhowerne endnu ogsaa samferdslen med den Persiske Bugt.

Flateindhold og folkemængde. Sultanatet Zanzibar bestaar av øerne Pemba og Zanzibar, med byen Zanzibar som hovedstad. Zanzibars flateindhold er 1 660 kvadratkilometer, Pembas 985 kvadratkilometer. En nøiagtig opgave over folkemængden findes ikke; paa grund av muhamedanernes uvilje mot folketælling falder det meget vanskelig at opnaa paalidelige tal. Byen Zanzibar antages at ha et indbyggerantal paa 70 000; landdistrikternes folkemængde anslaa man til 120 000. Paa Pemba lever der tilnærmelsesvis 60 000 mennesker, og den samlede befolkning blir saaledes omkring 250 000. Derav er ca. 250 europæere.

Venezuela.

Aarsberetning for 1909 fra vicekonsul *Oscar D. Mönch*, Ciudad Bolivar.

Exporten fra Ciudad Bolivar bestod i 1909 bl. a. av følgende varer:

	Værdi i bolivares.		Værdi i bolivares.
Kakao	30 630	Tonkabønner	1 020 779
Kaffe	39 882	Tobak	41 930
Kopaivaolje	43 748	Fjær	1 226 454
Kautschuk:		Simarubabark	2 144
Orinoco-Pará	1 329 447	Oksehorn	1 015
Orinoco-Caura	563 342	Hjortehorn	7 887
Balata	6 672 664	Trælast	8 000
Huder	2 762 523	Kvæg	1 003 700
Raadyrskind	93 654	Hester, muldyr,	
Guld	1 621 388	æsler	17 870

Skibsfart. Havnen blev i 1909 anløpet av 13 norske skibe dr. 6 426 tons, hvorav 1 skib dr. 386 tons var seilskib.

Kolumbia.

Aarsberetning 1908—1909 fra konsul *Frederik Jacobsen*, Santa Fé de Bogotá.

Seet fra et økonomisk standpunkt kan aarene 1908 og 1909 i et og alt sammenstilles, idet den krise, som erfartes her i aaret 1908, gjentoges paa selsvsamme maate i 1909. I de sidste seks maaneder av aaret 1907 hadde kursen holdt sig normal paa 10000 %, hvilket vil sige, at \$ 1.00 guld var lik 100 pesos i papirpenge. Men i midten av januar 1908 begyndte der pludselig en kurstigning, og i løpet av de følgende to maaneder naadde kursen op i 12000 %. I omtrent seks maaneder holdt den høie kurs sig vekslende mellem 11—12000 %. Denne tilstand besværliggjorde al forretning, og de fleste importører avbestilte telegrafisk sine endnu ikke utførte ordres fra europæiske og amerikanske huse.

Heldigvis begyndte eksportørerne av kaffe, gumi, huder etc. i april maaned at bringe vekslers paa markedet, hvilket hadde tilfølge, at kursen begyndte at falde, men først i juli maaned var den naadd ned til 10 000 %, hvilket her maa kaldes normalt. Paa dette tidspunkt kom forretningerne atter paa fote og vedblev at være gode til i januar 1909, da kursen, paa samme maate som det foregaaende aar, paa en gang gik til veirs og holdt sig i jevn stigning i omtrent seks maaneder.

Værdien av importen i 1908 var . . .	\$ 13 513 889
— » exporten i — »	14 998 734
— » importen i 1909 »	11 117 927
— » exporten i — »	16 040 198

Indhold:

Frankrike s. 121. — Kolumbia s. 144. — Nederlandene s. 131. — Venezuela s. 144. — Zanzibar s. 143.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 9.

Maanedsutgaven.

September 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Storbritannien.

(Import og export. — Uld- og bomuldsindustri. — Jern- og staalindustri. — Kul. — Skibsfart — Birmingham: Metalmarkedet. — Blyth: Skibsfart; mønstringsforretninger; export; skibsbygning. — Bristol: Skibsfart; import fra Norge. — Cardiff: Skibsfart; fragter; havneavgifter; hyrer; mønstringsforretninger; kul; handelsomsætningen med Norge. — Falmouth: Skibsfart. — Grimsby: Trælast; træmasse; kul; is; landbruksprodukter; fiskerier; havneforhold; skibsfart. — Liverpool: Skibsfart. — Swansea: Skibsfart; import og export. — Newcastle on Tyne: Kul; trælast; handelsomsætningen med Norge; skibsfart; fragter. — Skotland: Handelsomsætningen med Norge. — Landbruksprodukter. — Trælast. — Is. — Kul. — Jern og staal. — Skibsyggeri. — Fiskerier. — Skibsfart. — Fragter. — Havneforhold. — Mønstringsforretninger. — Specielle oplysninger om Leith's handel og skibsfart. — Alloa: Handel; skibsfart. — Burntisland: Skibsfart; import. — Dundee: Skibsfart; havneforhold; trælast; is; jute; hvalfangst. — Glasgow: Skibsfart; fragter; havneforhold; skibsbygning; tran; is; hø; import fra Norge. — Troon: Skibsfart; import; export. — Methil: Skibsfart; import; export.)

I. Aarsberetning *) for 1909 fra generalkonsul Waldemar Eckell, London.

Import og export. Aaret 1908 betegnet, som nævnt i forrige aarsberetning, en nedgangsperiode paa omtrent alle omraader. I sammenligning dermed maa 1909 siges at betegne et fremskridt. Under aarets første maaneder raadet rigtignok den samme depression, som hadde sat sit stempel paa det foregaaende aar, og dette syntes at skulle gi protektionisterne vind i seilene ved de parlamentsvalg, som allerede da skjontes at maatte komme i en nær fremtid, og som fandt sted i januar iaar. Men til held for frihandelens forkjæmpere indtraadte der litt efter litt en forandring til det bedre. Alle-rede tidlig paa aaret begyndte importværdierne at vise fremgang, og under aarets sidste maaneder kom der fart i exporten, saa at ogsaa denne for det hele aar viser fremgang, om end ikke i samme forhold som importen.

Ifølge Board of Trade's foreløbige opgaver var værdien av importen i de sidste tre aar følgende:

	1907.	1908.	1909.
	1000 £.	1000 £.	1000 £.
Fødevarer, drikkevarer og tobak	247 291	244 134	254 334
Raastoffer og væsentlig ubearbeidede varer . .	241 249	203 455	210 153
Forarbeidede varer . . .	154 904	143 085	147 684
Diverse varer (inklusive pakkepost)	2 364	2 279	2 570
Tilsammen	645 808	592 953	624 741

Samtidig beløp værdien av de utførte britiske produkter sig til:

	1907.	1908.	1909.
	1000 £.	1000 £.	1000 £.
Fødevarer, drikkevarer og tobak	22 730	21 938	23 627
Raastoffer og væsentlig ubearbeidede varer . .	55 003	52 382	50 783
Forarbeidede varer . . .	342 025	296 955	297 304
Diverse varer (inklusive pakkepost)	6 277	5 828	6 665
Tilsammen	426 035	377 103	378 379

Det fortjener at lægges merke til, at den helt overveiende del av exporten utgjøres av forarbeidede varer.

Av utenlandske og koloniale varer utført:

	1907.	1908.	1909.
	1000 £.	1000 £.	1000 £.
Fødevarer, drikkevarer og tobak	12 170	10 879	12 000
Raastoffer og væsentlig ubearbeidede varer . .	52 578	45 310	54 397
Forarbeidede varer . . .	27 007	23 255	24 695
Diverse varer	187	179	273
Tilsammen	91 942	79 623	91 365

Uldindustrien er vistnok den industri, der for 1909 kan opvise de bedste resultater, og aaret frembyder paa dette felt en glædelig kontrast til det foregaaende. Den samlede uldexport fra Australien, New Zealand, Sydafrika og Argentina gik i 1907 op til ikke mindre end omkring 3 300 000 baller, eller 415 000 baller mere end aaret før, men til trods for den saaledes forøkedede produktion, og uagtet kjøpeevnen til en begyndelse ikke kom op til det normale, steg allikevel priserne gjennemsnitlig med fra 30 til 35 % og har nu naadd en høide, som for faa aar tilbake alene knappe tilførsler vilde ha kunnet rettfærdiggjøre. En balle australsk merinould, leveret i Europa, som i 1895 betaltes med £ 11, kunde ved indeværende aars indgang værdsættes til mindst £ 17. Det var de finere sorter uld, som not godt av denne stigning, hvorimot priserne paa grovere uld holdt sig uforholdsmæssig lave helt til september, da ogsaa de paa grund av knappere tilgang gik raskt opover. Fremgangen skyldes særlig den sterke efterspørsel fra Amerika, baade paa det herværende marked og i Australien. Herfra exportertes saaledes i 1909 til de Forenede Stater 44 188 500 lbs. uld (til en værdi av £ 1 801 521), mot i 1908 24 999 400 lbs. og i 1907 17 922 400 lbs. Den samlede import hertil av faare- og lammeuld utgjorde 803 432 566 lbs., mot 719 044 881 lbs. i 1908.

*) Forskjellige utdrag av beretningen, der er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Den samlede export av uldgarn og uldvarer gik op til en værdi av £ 30 922 366, hvad der er £ 2 530 444 mere end i 1908. Uldindustrien kan derfor trygt siges at ha hat et godt aar.

Om bomuldsindustrien gjælder desværre det modsatte. Allerede i 1908 havde man en følelse av, at der var overproduktion paa bomuldsvarer, og i 1909 fik man visshet herfor. De tidligere gode aar havde, som saa ofte er tilfældet, en utvidelse av bestaaende anlæg og oprettelse av nye til følge, langt over, hvad der behøvedes. Mens der i begyndelsen av 1905 fandtes 45 972 951 spindler og 652 166 vævstoler, var antallet ved indgangen av 1909 steget til henholdsvis 57 026 422 og 739 382. Dertil kom, at raastoffet stadig blev dyrere. Amerikansk bomuld steg fra 5 d. pr. lb. i april til 8 d. pr. lb. i december. Egyptisk bomuld gik op fra 8 d. pr. lb. i marts til 1 sh. 2 d. ved aarets udgang. I juli enedes man om en reduktion av arbejdstiden fra 55½ til 40 timer ukentlig.

Til trods for denne indskrænkning steg importen av bomuld fra 18 399 078 cwts. i 1908 til 19 542 573 cwts. i 1909.

Exporten av bomuldsgarn steg fra 214 762 200 lbs. i 1908 til 215 238 600 lbs. i 1909 og av bomuldsvarer (stykkegoods) fra 5 530 808 500 yards til 5 722 328 100 yards. Men den samlede exportværdi av bomuld og bomuldsvarer sank fra £ 95 055 513 til £ 93 435 627. Uagtet tiderne var saa daarlige, indtraf der dog ikke mange betalingsindstillinger, idet de fleste fabrikker under de gode tider havde lagt tilside reservefonds, som nu kom godt med.

For jern- og staalindustrien kan aaret nærmest betegnes som en stilstandsperiode. Rujern holdt sig omtrent uforandret. Prisen paa galvaniserede plater gik i juli noksaa hurtig nedover, men bedredes atter i slutten av aaret. Staalindustrien har i det store og hele holdt sig godt oppe hele aaret igjennem. Fabrikkerne av skibsmaterialer har hat et daarlig aar, og det samme var tilfældet med skibsbygningsindustrien. Værdien av de til utlandet og kolonierne solgte nye fartoier sank fra £ 10 567 475 i 1908 til £ 5 914 684 i 1909. Man haaber, at det nye aar paa dette omraade vil vise fremgang.

Kul. Aaret fik inden denne industri sin største betydning ved indførelsen av 8 time's arbejdsdag i gruberne gennem lov av 21. december 1908, der traadte i kraft den 1. juli f. a., undtagen forsaavidt angaar grevskaperne Northumberland og Durham, hvor den først traadte i kraft den 1. januar iaar.

Det er for tidlig endnu at uttale sig om, hvorledes den nye lov kommer til at virke. Foreløbig har den medført adskillige forviklinger, og der høvdes allerede, at den paa enkelte punkter har vist sig upraktisk, og at forandringer snarest mulig maa foretages. Det paastaas, at de nye regler, forsaavidt Wales betræffer, i enkelte gruber har formindsket produktionen med 5 op til 15 procent, og at produktionsomkostningerne er steget med 6 d. og mere pr. ton.

Av kul exportertes i 1909 ialt 63 076 799 tons, mot 62 547 175 tons i 1908. Til Norge utførtes 1 896 292 tons, mot 1 940 913 tons i 1908. Uagtet Frankrike og Tyskland selv er kulproducerende lande, gaar dog en væsentlig part av exporten til disse to lande. Til Frankrike sendtes i 1909 næsten 10½ million tons, til Tyskland over 9½ million.

Der var adskillig bevægelse i priserne. Frygt for en streik i Wales bragte allerede i mars priserne til at stige, og gjæringen inden denne industri frem-

kaldte en fortsat stigning under resten av aaret, saaledes at bedste sort dampkul fra Wales, som i januar kunde faaes for 15/-, i juli naadde op til 20/6 f. o. b. I december hjalp kulstreiken i Australien til yderligere at stramme markedet, og der sendtes kul fra Nordengland saavel til Australien som til vestkysten av Sydamerika.

Smaa dampkul vinder stigende avsetning, og der kan nu siges at være et særskilt marked for disse, hvorfor noteringerne ogsaa har en fastere tendens. Meget herav sendes til Østersjøen. Tyskerne haaber her at kunne konkurrere med kul fra Schlesien over Swinemünde og Stettin, men endnu turde dog jernbanefragten stille sig hindrende iveien.

I Argentina har de engelske kul nu at konkurrere med kul fra de Forenede Stater.

I Yorkshire undergaar kulindustrien for tiden en betydelig udvikling, og kullene herfra skal være av udmerket kvalitet.

For indeværende aar betinges endnu højere priser end ifjor. Der skal saaledes være solgt betydelig av Blyth-dampkul til 11/- til levering under første kvartal og til 12/- for senere levering. Av smaa dampkul har Blyth-kvaliteter opnaadd 6/- og prima Tyne 6/6.

Den endelige statistik er endnu ikke offentliggjort, og detaljerede opgaver over vareutvekslingen mellem Norge og Storbritannien vil derfor først senere kunne indsendes.

Skibsfarten paa Storbritannien og Irland (kystfarten ikke medregnet) fordelte sig under de tre sidste aar saaledes paa de forskjellige nationers fartoier:

Fra utlandet med last ankomne fartoier:

	1907. Tons.	1908. Tons.	1909. Tons.
Britiske	29 265 726	28 051 164	28 355 733
Norske	2 788 045	2 755 079	1 721 704
Svenske	1 611 704	1 526 693	1 459 201
Hollandske	1 413 824	1 380 636	1 423 497
Tyske	1 319 434	1 337 165	1 256 427
Danske	949 399	1 045 364	1 133 388
Spanske	1 006 401	904 600	986 360
Franske	973 059	1 024 336	896 543
Belgiske	557 117	591 905	566 918
Russiske	593 245	596 179	544 240
Forenede Staters .	274 763	343 145	274 241
Østerrikske	123 237	150 994	172 891
Italienske	177 194	155 771	114 332
Græske	111 892	71 598	80 230
Portugisiske	4 777	1 650	—
Andre nationers . .	232 693	253 686	380 237

Tilsammen 41 402 510 40 189 965 40 315 942

Til utlandet med last afgaaede fartoier:

	1907. Tons.	1908. Tons.	1909. Tons.
Britiske	37 146 227	35 284 059	36 241 315
Norske	3 694 681	3 930 538	3 702 788
Tyske	3 416 702	3 451 781	3 336 035
Danske	2 785 125	2 697 764	2 670 571
Svenske	2 356 899	2 376 841	2 252 457
Hollandske	2 131 134	2 105 694	2 132 804
Spanske	1 270 621	1 288 394	1 420 760
Franske	1 335 375	1 373 791	1 418 655
Belgiske	730 731	706 917	727 321
Østerrikske	608 787	667 089	712 732
Russiske	700 889	770 534	706 491

	1907.	1908.	1909.
	Tons.	Tons.	Tons.
Italienske	520 285	698 507	548 205
Græske	476 124	529 672	501 916
Forenede Staters	264 527	272 453	265 433
Portugisiske	4 190	6 111	8 775
Andre nationer	402 639	448 938	548 228
Tilsammen	57 844 936	56 609 083	57 194 486

Medens altsaa den samlede skibsfart viser en, vistnok ikke betydelig, fremgang, har dog vore egne fartoier ikke nytt godt derav, idet der for disses vedkommende er tilbagegang, om de end fremdeles indtar første plads næst efter de britiske. Av den under rubrikken «andre nationer» optagne tonnage falder antagelig en væsentlig del paa den japanske skibsfart.

Den opgang, som man hadde haabet paa for 1909, kom ikke. Tvertimot blev aarets udbytte slettere end nogensinde. Fragterne paa alle farvande var fremdeles saa lave, at driften kun rent undtagelsesvis kan antages at ha forrentet de i skibene nedlagte kapitaler.

Under disse omstændigheder har det selvfølgelig ikke været let at faa folk til at sætte sine penge i nye foretagender, og norske disponenter har derfor mere og mere grepet til den utvei at tilveiebringe en stor del av byggesummen ved optagelse av pantelaan. Dette kan forsvares i gode tider, men med de nuværende usle fragter kan det kun bringe tap for aktionærene, og man risikerer paa denne maate at bringe denne slags kapitalanbringelse i miskredit. Vore redere burde i tide være opmærksomme herpaa.

Henimot aarets slutning gjorde en mere haabefuld stemning sig gjældende, hvad der ogsaa fandt uttryk i en forøkelse av den under bygning værende tonnage. Paa verfter i Storbritannien og Irland var der saaledes ved aarets udgang under bygning 331 fartoier med en samlet tonnage av 913 374 tons, mot 360 fartoier paa tilsammen 764 520 tons ved utgangen av 1908. Krigsskibe er ikke indbefattet heri. Av de 331 fartoier var 299 dampskibe og blot 32 (med en samlet tonnage av 4 891 tons) seilskibe. Av dampskibene blev 4 paa tilsammen 9 760 tons bygget for norsk regning.

Engelske seilskibsredere har i den sidste tid været særlig ivrige for at faa avhændet sine fartoier, som med øket assurance, de nye bestemmelser om ansvar for ulykkeshændelser og kostbarere kosthold ikke længere antages at kunne bringe fortjeneste. Mange av disse fartoier er blit indkjøbt til Norge, hvor man formodentlig sætter sin lid til, at bedre tider for skibsfarten er ivente.

Det kan være av interesse at notere, at et britisk seilfartoi i disse dage er blit forsynet med apparat for traadlos telegrafering.

London besøktes i 1909 av 700 norske dampskibe paa tilsammen 433 301 tons og 243 norske seilskibe paa ialt 144 473 tons, altsaa ialt av 943 norske fartoier med en samlet drægtighet av 577 774 tons.

Mønstringsforretninger. Antallet av avmønstringer ved dette generalkonsulat utgjorde i sidstforløpne aar 717, av paamønstringer 523. Der anmeldtes 14 romninger.

I 1909 indsendtes herfra 110 sjømandsanvisninger til et samlet beløp av £ 1 238.84, en betragtelig nedgang fra det foregaaende aar.

Endvidere indsendtes 62 beløp fratrullett sjømands hyretilgodehavende i henhold til sjøfartslovens § 102, med tilsammen £ 127 9.9.

Av de av de underordnede konsuler avgivne aarsberetninger for 1909 hitsattes følgende utdrag:

Birmingham. Vicekonsul *L.T.H. Hiort's* beretning*).

Metaller. Der betaltes i 1909 følgende laveste og høieste priser:

	Lavest.	Høiest.
Kobber G. M. B.	£ 54.12.6	£ 64.02.6
Tin	» 124.00.0	» 152.10.0
Bly	» 12.18.9	» 14.02.6
Zink	» 21.01.0	» 23.06.3
Staffordshire stangjern Com-		
mon	» 5.15.0	» 6.05.0
Galv. bølgeblik, 24 B'ham		
W. G.	» 10.10.0	» 12.15.0

Blyth. Vicekonsul *John W. Hogarth's* beretning.

Skibsfart. I 1909 ankom til Blyth ialt 2 896 fartoier med en samlet nettoregisterertonnage av 2 016 366 tons, mot 3 093 fartoier dr. 2 005 329 tons i 1908.

De i 1909 ankomne skibe var av følgende nationalitet:

Norske	904	Russiske	66
Britiske	813	Hollandske	37
Svenske	344	Belgiske	30
Tyske	314	Spanske	12
Danske	301	Andre	75

Følgende norske fartoier ankom for at losse eller laste:

	Antal.	Tons.
Fra Norge med ladning	1	209
» — i ballast	212	113 400
» andre lande med ladning	3	1 328
» — — i ballast	626	369 069
Tilsammen	842	484 006

Herav var:

	Antal.	Tons.
Dampskibe	821	477 516
Seilskibe	21	6 490
Tilsammen	842	484 006

Følgende norske fartoier avgik efter at ha losset eller lastet:

	Antal.	Tons.
Til Norge med ladning	497	264 073
» andre lande med ladning	344	219 003
Tilsammen	841	483 076

Herav var:

	Antal.	Tons.
Dampskibe	820	476 586
Seilskibe	21	6 490
Tilsammen	841	483 076

Av norske fartoier ankom:

Med ladning	3 dampsk., dr.	1 328 tons
» —	1 seilskib, »	209 »

For ordre, reparation, bunkerkul, nødhavn etc. 62 fartoier, » 47 112 »

For at laste ankom hertil i de sidste 5 aar følgende norske fartoier:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1905	57	16 182	672	352 031	729	368 213
1906	59	9 709	628	334 936	667	344 645
1907	27	7 682	670	385 924	697	393 606
1908	36	8 463	755	430 841	791	439 304
1909	21	6 490	821	577 516	842	484 006

*) Et utdrag av beretningen er allerede indtat i ukeutgaven og utelates her.

Mønstringsforretninger. I 1909 paamønstreredes med norske skibe 279 sjømænd, hvorav 116 norske og 163 av fremmed nationalitet; der avmønstreredes 297 sjømænd, hvorav 180 norske og 117 av anden nationalitet.

Exporten til Norge av kul og koks beløp sig til: i 1909 516 415 tons kul og 2 213 tons koks mot i 1908 565 503 » » » 2 256 » »

Skibsbygning. Blyth Shipbuilding & Dry Docks Co. Ltd. har i aarets løp bygget 3 dampskibe og 7 «hopper barge» med en samlet drægtighet av 6 276 tons, mot 6 606 tons i 1908.

Norske kirke og læseværelse. De ved vicekonsulatet i 1909 indsamlede bidrag beløp sig til £ 52.4.5, mot £ 50.1.6 i 1908.

Cardiff. Vicekonsul *H. Gundersen's* beretning.

Skibsfart. Det samlede antal og nettotonnagen av de skibe, som i de sidste tre aar ankom til Cardiff, Penarth og Barry, var:

	1907.		1908.		1909.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Ankomne fra fremmede havne:						
Med last	1 417	1 083 827	1 414	1 234 179	1 333	1 083 055
I ballast	2 948	4 650 928	2 969	4 793 718	2 887	4 688 421
	4 365	5 734 755	4 383	6 027 897	4 220	5 771 476

Ankomne fra havne inden Storbritannien:

Med last	3 462	409 188	3 355	378 655	3 397	399 251
I ballast	7 384	4 519 785	7 085	4 022 412	7 399	4 341 867
	10 846	4 928 973	10 440	4 401 067	10 796	4 741 118

ialt altsaa et samlet anløp av: i 1909 15 016 skibe, dr. 10 512 594 reg. tons.
i 1908 14 823 » - 10 428 964 —»—
i 1907 15 211 » - 10 663 728 —»—

Av norske skibe ankom i 1909:

A. Til Cardiff og Penarth:

	Antal.	Tons.
Dampskibe	375	291 062
Seilskibe	42	38 982
Ialt	417	330 044

B. Til Barry:

	Antal.	Tons.
Dampskibe	170	153 578
Seilskibe	7	6 900
Ialt	177	160 478

— altsaa til Cardiff, Penarth og Barry tilsammen 594 norske skibe, dr. 490 522 reg. tons, mot 638 skibe, dr. 514 147 reg. tons, i 1908.

C. Til Port Talbot:

	Antal.	Tons.
Dampskibe	75	58 276
Seilskibe	5	7 093
Ialt	80	65 369

D. Til Briton Ferry:

	Antal.	Tons.
Dampskibe	13	8 861

Havnene Neath og Porthcawl besøktes i 1909 ikke av noget norsk skib.

Til distriktets havne ankom altsaa tilsammen 687 norske skibe, dr. 564 752 reg. tons, mot 731 skibe, dr. 595 017 reg. tons, i 1908.

Bristol. Vicekonsul *G. Nebendahl's* beretning.

Importen fra Norge bestod i 1909 væsentlig av høvlede bord, kassebord, kondenseret melk, kalciumkarbid og træmasse.

Exporten fra Bristol til Norge bestod hovedsagelig av koks.

Skibsfart. I skibsfarten paa Bristol i 1909 var de forskjellige nationers flag repræsenteret som følger:

	Antal.	Tons.		Antal.	Tons.
Britiske	680	995 230	Italienske .	6	7 088
Norske	99	62 321	Russiske .	6	5 051
Tyske . .	33	31 362	Spanske .	4	4 095
Svenske .	33	20 346	Belgiske .	3	2 816
Hollandske	29	22 986	Amerikanske	2	7 492
Danske . .	15	9 606	Østerrikske	2	4 139
Franske .	14	32 732	Rumænske	2	3 128
Græske . .	10	14 612			

Til Cardiff, Penarth og Barry ankom i 1909 av svenske skibe:

93 dampskibe, dr. 116 588 reg. tons.
3 seilskibe, - 1 668 —»—

Tils. 96 skibe, dr. 118 256 reg. tons.

Av tyske skibe:

200 dampskibe, dr. 200 066 reg. tons.
25 seilskibe, - 44 895 —»—

Tils. 225 skibe, dr. 244 961 reg. tons.

Av franske skibe ankom til Cardiff og Penarth (ikke Barry):

115 dampskibe, dr. 102 157 reg. tons.
155 seilskibe, - 24 837 —»—

270 skibe, dr. 126 994 reg. tons.

Kul. Uagtet kulindustrien, som for dette distrikt er av aldeles overveiende betydning, i det forløpne aar, hvad de utvundne og eksporterede mængder angaar, utviste endog noget større tal end i 1907 og 1908, som hittil var rekordaar, og uagtet priserne for vælske kul holdt sig forholdsvis høie, kan aaret 1909 allikevel ikke betegnes som noget synderlig godt aar, og utsigterne var ved dets slutning heller ikke særdeles lyse. Hovedaarsaken hertil var indførelsen ved lov fra midten av aaret av 8 timers arbeidsdag ved minerne, de mange anledninger til uenighet mellem arbeidere og arbeids-

givere, som gjennomførelsen herav medførte, og de ofte gjentagne trudsler om arbeidsstansning. Herav resulterte nemlig usikkerhet i mange forhold og voldsomt fluktuerende priser samt økede produktionskostninger, medens paa samme tid store mængder av de herfra exporterede kul maatte leveres til kontraktpriser fastsatte under fjoraarets roligere forhold og lavere priser.

Fra samtlige havne i South Wales utskibedes i 1909 tilsammen ca. 51 000 000 tons kul, eller ca. 750 000 tons mere end i 1908. Herav utskibedes fra Cardiff, Penarth og Barry tilsammen:

	1909.	1908.
	Tons.	Tons.
Til fremmede havne	17 077 393	16 774 535
- britiske "	2 879 302	2 754 008
Som bunkerkul	3 164 932	3 075 150
Tilsammen	23 121 627	22 603 693
Desuten koks	81 340	105 576
«patent fuel»	573 054	560 364
Ialt	23 776 021	23 269 633

Alene fra Bute Docks i Cardiff skibedes 10 350 000 tons, fra Barry Docks 9 650 000. De andre havne ved Bristolkanalen kan ikke opvise fuldt saa megen fremgang for det foregaaende aar.

Fra midten av mars maaned var der omtrent til aarets utgang stadig truet med streik eller lock-out, og uagtet der altid tilslut blev tilveiebragt en overenskomst, forinden nogen alvorlig arbeidsstansning fandt sted, har der derved været foraarsaket en saadan usikkerhet i markedet, at betydelige tap ikke kunde undgaaes, og end værre var det, at flere utenlandske og endel indenlandske dampskibs- og jernbaneselskaper, der hittil i en aarrække har tat sin hele forsyning av kul fra havne ved Bristolkanalen, nu fandt sig foranlediget til at forsøke andre markeder, navnlig nordengelske, maaske til dels med den følge, at de ikke vender tilbake hertil som kunder.

I januar og februar var markedet for dampskibskul forholdsvis meget rolig, og «best large steams», som ved aarets begyndelse notertes i 14 sh. 6 d. pr. ton, gik gradvis nedover, indtil prisen i første halvdel av mars kun var 13 sh. 6 d. Da indtraadte ved et par større miner nogle arbeideruroligheter, som syntes at ville utarte til almindelig streik, og frygten herfor begynte at øve indflydelse paa markedet; disse stridigheter blev vistnok snart billagt, men samtidig fremkaldte en usedvanlig livlig export øket efterspørsel efter kul; der blev i mars maaned herfra skibet 1 889 423 tons kul, hvilket er betydelig mere, end der i samme maaned har været skibet i noget foregaaende aar. Da saa ved utgangen av mars maaned mineeierne opsaagde alle tidligere arbeidskontrakter til den 1. juli i anledning av, at den lovfæstede 8 timers arbeidsdag da skulde gjennomføres, opstod mellem exportørerne en formelig kappestrid for at sikre sig alle de kul, som kunde faaes. Saa stor var nemlig forskjellen mellem, hvad mineeierne nu tilbød, og hvad arbeiderne forlangte, at man til en tid antok en streik, omfattende alle kulgruber i South Wales, aldeles uundgaelig, ja mange frygtet, at den vilde utarte til en almindelig streik over det hele land. Under disse omstændigheter steg priserne voldsomt: «Best steam», som allerede ved utgangen av mars hadde naadd 14 sh. 9 d. à 15 sh., betinget for utgangen av april 16 sh., i mai 17 sh., og i midten av juni 17 sh. 6 d.

à 18 sh., hvorefter priserne snart gik ned ca. 6 d. pr. ton. I sidste øieblik, like før midnat den 30. juni, istandbragtes endelig en mindelig overenskomst mellem mineeiere og arbeidere, hvorved man undgik den truende streik, som uten tvil vilde været en stor ulykke for denne landsdel. Som følge av overenskomsten indtraadte et øieblikkelig fald i priserne, saaledes at «best admiralty coals» i begyndelsen av juli igjen kunde kjøpes for 15 sh. pr. ton. Saa sikre hadde de fleste exportører været paa, at en streik vilde bryte ut, at markedet for flere dage var likesom lammet, idet kjøperne i uvissitet om, hvad stillingen vilde bli, følte sig uforberedte eller uvillige til at gjenopta forretningerne. Det viste sig imidlertid snart, at med sine nu sterkt reducerede beholdninger vilde mineeierne, ialfald for den nærmeste tid, knapt nok være istand til at opfylde tidligere kontrakter, og følgende steg noteringerne atter; men kun ganske faa mineeiere kunde nyte godt herav, da næsten den hele produktion medgik til at dække leverancer, som tidligere var kontraheret til meget lavere priser. Før utgangen av juli stod «best admiralty» atter i 17 sh. à 17 sh. 6 d. pr. ton, og i august naaddes aarets toppriser, nemlig 18 sh. à 18 sh. 3 d. I september gik disse priser kun litt ned, men i oktober og november faldt de til 16 sh. 3 d. à 16 sh. 6 d., paa hvilket niveau de omtrent holdt sig til aarets utgang. De andre sorter store dampkul notertes stedse i temmelig nøiagtig proportion til de ovenanførte priser; derimot fulgte smaa bunkerkul slet ikke de samme svingninger; fra mars til juni var saadanne sterkt efterspurgt, og naadde i sidstnevnte maaned 12 sh., men var senerehen sjelden over 9 sh. 3 d. à 9 sh. 6 d.

Smaakul for export var forholdsvis meget billige i aarets første og sidste kvartal, med gjennomsnittspris 7 sh. à 7 sh. 6 d. pr. ton, men solgtes til sine tider adskillig billigere. Smaakullenes forholdsvis lave pris mot slutningen av aaret var sandsynligvis væsentlig foranlediget derav, at baade mineeiere og exportører altfor længe søkte at holde paa temmelig høie priser for leverancer gjennom aaret 1910, med den følge, at flere store kontrakter, bl. a. om leverance til de belgiske statsbaner, helt gik tapt for stedet. Da saa prisfaldet indtraadte, blev det temmelig skarpt.

Da priserne paa vælske kul var høie og sterkt fluktuerende, og samtidig prisforskjellen for vælske og andre kul større end vanlig, var det naturlig, at flere av de større kjøpere, som har pleiet at ta hele sin forsyning fra Bristolkanalen, baade gjorde forsøk med at bruge andre kulsorter og biet i det længste med at avslutte sine kontrakter. At tilbageholdenhet i dette tilfælde var heldig, har ogsaa vist sig, thi de, der ventet med at slutte sine kontrakter til i november og december, blandt hvilke ogsaa var det britiske admiralitet, opnaadde derved at faa sine kul 1 sh. à 1 sh. 6 d. billigere pr. ton end de, der kjøpte til vanlig tid, det vil sige nogle maaneder tidligere.

Hvor storartet kulexporten fra Bristolkanalens havne i løpet av de sidste 50 aar har tiltat, fremgaar av følgende tal:

Der utskibedes til fremmede havne i:

	1859.	1909.
	Tons.	Tons.
Fra Cardiff	970 953	17 077 393
» Swansea	364 701	2 856 482
» Newport	175 245	3 824 187
» Port Talbot	361	1 243 486

Utsigterne for mineiere og kulexportører er for tiden ikke de bedste. Loven om 8 timers arbejdsdag har ialfald i 1909 været dem hinderlig i ganske betydelig grad, exporten har i de forløpne maanedes år indeværende år været mindre end i den tilsvarende tid av foregaaende år, og det maa indrømmes, at forskjellen i pris for vælske og andre kul for tiden er større, end kvalitetsforskjellen tilsiger. Paa den anden side er de vælske kuls overlegenhet i kvalitet saa stor, at der altid vil være et sikkert marked for dem der, hvor prisen ikke spiller hovedrollen, og der synes at være utsigt til, at prisforskjellen for disse og andre konkurrerende kulsorter i en nær fremtid vil bli ialfald noget mindre end den nu er. Det antages ogsaa, at man har god grund til at haabe, at den nu mellem minearbeidere og mineiere truffne overenskomst vil ha sikret arbeidsfred ialfald for de første fem år.

For tiden er markedet fast, med følgende noter, fob. Cardiff, kontant inden 30 dage med $2\frac{1}{2}\%$ rabat: Best large 15 sh. 6 d. til 17 sh., best seconds 15 sh. 9 d. til 16 sh. 3 d., ordinary large steam 15 sh. til 15 sh. 3 d., best drys 15 sh. 9 d. til 16 sh. 3 d., ordinary drys 14 sh. 3 d. til 14 sh. 9 d., best washed nuts 12 sh. 6 d. til 12 sh. 9 d., seconds do. 12 sh. 6 d. til 12 sh. 9 d., best small steams 7 sh. 9 d. til 8 sh. 3 d., second small steams 7 sh. til 7 sh. 6 d., patent fuel 15 sh. til 15 sh. 6 d., koks fra 17 sh. til 26 sh., alt efter kvaliteten; priserne for koks noteres netto fob. Cardiff.

Av patent fuel exportertes 566 200 tons i 1909, hvilket er noget mere end i det foregaaende år; herav tok Frankrike meget mere end tidligere, nemlig 50 908 tons. Hovedmængden gik til Argentina, Brasilien og Østerrike. Priserne for denne vare fulgte temmelig nøie svingningerne i dampkullenes priser. Avsætningen av koks gik trægt, paa grund av de mindre gode tider inden jern- og staalindustrien; der exportertes kun 88 289 tons, mot over 100 000 tons i 1908, mest til Sydafrika, Uruguay og Argentina.

Av jernbaneskiner exportertes 33 000 tons, eller omtrent samme kvantum som i 1908.

Exporten fra Cardiff til Norge bestod væsentlig kun av stenkul, hvorav der gik 62 490 tons, eller omtrent samme kvantum som i de nærmest foregaaende år. — Av «patent fuel» gik 527 tons til Norge, av koks intet.

Import. Den største importartikel for Cardiff er jernmalm. Paa grund av aarets mindre gode tider for jern- og staalindustrien indførtes i 1909 kun 662 374 tons malm, mens denne import i flere av de foregaaende år har gaat op til over 800 000 tons, og i aarene 1606 og 1907 til over 900 000 tons. Intet herav ankom fra Norge.

Av trælast importerer Cardiff mere end nogen anden engelsk by med undtagelse alene av London, men denne import bestaar her for den aldeles overveiende del av pitprops og minetømmer, hvorav i 1909 indførtes 894 389 loads, mot 1 082 525 loads i 1908. Herav ankom 390 000 loads fra Frankrike, 295 000 loads fra Portugal, 140 000 loads fra Russland og Finland og 1987 loads fra Norge. Av almindelig trælast var importen adskillig mindre end sedvanlig og androg kun til 156 206 loads, mot 262 572 loads i det foregaaende år.

Av kornvarer, mest hvete, importertes 330 000 tons til Cardiff og 92 000 tons til Barry; i begge disse byer haves fortrinlige møller.

Importen fra Norge bestod av trælast, træmasse, öl, margarin, konserver og nogle smaa varer,

hvilke sidste for det meste kom over andre engelske byer. For norsk sten, hvorav der tidligere indførtes endel, synes der for tiden ikke at være noget marked. Heller ikke er der synderlig anledning til avsætning av norsk papir, da der like ved Cardiff ligger en meget betydelig papirfabrik, i hvilken de fleste herværende aviser og andre papirforbrukere skal være interesserede.

Der har været gjort forsøk paa at faa indført hersteds norske koksovne, der burde passe udmerket for dette steds fugtige klima, men forsøket har, saavidt vites, hittil ikke bragt noget resultat. En anden norsk artikel, som maatte kunde finde avsætning hersteds, er pressede frugtkurver av træmasse.

Fragnetmarkedet maa, likesom i det nærmest foregaaende år, siges at ha været ganske utilfredsstillende. I enkelte retninger og til enkelte tider, navnlig mot slutningen av aaret, betaltes vistnok litt høiere frakter end i 1908, men til andre tider ikke litt lavere, og gjennemgaaende kan vel noteringerne ansees at ha holdt sig paa samme lave niveau som i det foregaaende år. Heller ikke synes der at være utsigt til nogen væsentlig bedring i den nærmeste fremtid. Markedets fluktuationer var ganske betydelige; saaledes blev til Genua betalt saavidt høit som 8 sh., men ogsaa saa lavt som 4 sh. $10\frac{1}{2}$ d.; til Bordeaux var aarets maximumfragt frs. 6.50 og minimum frs. 4.50 og til Lissabon resp. 5 sh. 6 d. og 4 sh.

Femten norske dampskibe gik i maanedesfragt for befragtere i Cardiff og anvendtes mest i fart mellem Bristolkanalens kulhavne, Spanien, Portugal og Frankrike. Uagtet disse skibes frakter var lave, antages de alle at ha git rederne et overskud, der, om end litt, ialfald var sikkert paaregnet, medens fortjenesten for de skibe, som gik i løs fart mellem de samme havne, vistnok ofte var problematisk.

Gjennemsnittsfrakterne for kul fra Cardiff stillet sig i de sidste tre år saaledes pr. ton:

	1907.	1908.	1909.
Kristiania . . .	6 sh.	6 sh.	—
Stockholm . . .	6 sh.	4 sh. $10\frac{1}{2}$ d.	4 sh. $11\frac{1}{2}$ d.
Kjøbenhavn . . .	5 sh. 8 d.	4 sh. $5\frac{1}{2}$ d.	4 sh. 5 d.
Hamburg . . .	5 sh. 2 d.	4 sh. 2 d.	4 sh. $1\frac{1}{2}$ d.
Kronstadt . . .	5 sh. 10 d.	4 sh. 3 d.	4 sh. 6 d.
Havre . . .	4 sh. $8\frac{1}{2}$ d.	3 sh. $11\frac{1}{2}$ d.	4 sh. $0\frac{1}{2}$ d.
Bordeaux . . .	frs. 5.80	frs. 4.88	frs. 4.91
St. Nazaire . . .	frs. 5.34	frs. 4.55	frs. 4.62
Bilbao . . .	4 sh. $7\frac{1}{2}$ d.	4 sh. 4 d.	4 sh. 5 d.
Lissabon . . .	5 sh. $6\frac{1}{2}$ d.	4 sh. 10 d.	4 sh. $9\frac{1}{2}$ d.
Barcelona . . .	7 sh. 9 d.	6 sh. $11\frac{1}{2}$ d.	6 sh. $9\frac{1}{2}$ d.
Genua . . .	7 sh. 5 d.	6 sh. 2 d.	6 sh. 5 d.
Malta . . .	5 sh. 9 d.	5 sh. 5 d.	5 sh. 4 d.
Triest . . .	7 sh. 10 d.	6 sh. 7 d.	6 sh. 6 d.
Alexandria . . .	7 sh.	6 sh. 5 d.	6 sh.
Rio de Janeiro	13 sh. $9\frac{1}{2}$ d.	9 sh. $11\frac{1}{2}$ d.	10 sh. 10 d.
Rio Grande			
do Sul	34 sh. scil.	21 sh.	20 sh. 1 d.
Buenos Aires	14 sh. $1\frac{1}{2}$ d.	10 sh. 3 d.	10 sh. 10 d.

Tilrods for at britiske rederier i de sidste år vistnok har lidt like meget som vore under de slette konjunkturer for skibsfarten, har byen Cardiff ogsaa i 1909 forøket sin dampskibsflaate, nemlig med 3 skibe paa tilsammen 18 087 reg. tons, og den besitter nu ialt 308 dampskibe, dr. 435 378 reg. tons. Seilskibenes tid er derimot for Cardiffs vedkommende helt forbi; vistnok findes endnu i registret opført 50 her hjemmehørende seilfartøier, men disse er alle

ganske smaa kystfarere eller lystfartøier av samlet drægtighet kun 1 336 reg. tons.

Avgifterne for skibe i distriktets havne er uforandret som før, alene med den mindre betydelige undtagelse for havnen Port Talbots vedkommende, at tonnageavgiften dersteds for skibe fra eller til europæisk havn eller anden havn ved Middelhavet — resp. 5 d. eller 7 d. pr. ton, alt efter som det gjælder havn paa denne eller hin side av Cape Finisterre — herefter skal beregnes av de indlastede eller lossede tons, bunkerkul inklusive, (ikke som hittil altid av registertonnagen), naar dette gir et mindre tal end beregning efter registertonnagen, samt at der, ved ballastløsning, for trimming, naar denne foregaar fra større afstand fra luken end 30 fot, betales i tillæg saa meget, som de forøgede arbejdspenge virkelig utgjør — dog med ret for kapteinen til at la dette arbejde utføre ved sit eget mandskap.

Hygierne paa norske skibe holdt sig jevnt i kr. 54 for matroser og kr. 55 à 60 for fyrbøtere. Paa svenske skibe betaltes kr. 55 à 60 og paa danske kr. 60, saavel for matroser som for fyrbøtere. Paa tyske skibe betaltes 60 à 65 mark for matroser, og 60 à 75 mark for fyrbøtere, paa engelske resp. £ 4.0.0 og £ 4.0.0 à £ 4.10.0.

Monstringsforretninger. Fra norske skibe i Cardiff avmønstreredes i aarets løp 683 sjømænd, 10 rømte og 971 paamønstreredes; 24 sjømænd indlagdes paa hospital, og 10 hjemsendtes. Av de paamønstrede var et forholdsvis meget stort antal, nemlig 643, av fremmed nationalitet, medens av de avmønstrede kun 290 var fremmede; dette forhold kan vel delvis forklares ved, at Cardiff ofte vælges som avmønstringssted av norske sjømænd, der ønsker at vende tilbage til hjemlandet, men synes ogsaa at antyde en viss tilbøielighet hos vore skibsførere til at foretrække fremmede nationers sjøfolk fremfor vore egne. Paa svenske skibe blev i 1909 paamønstreret 69 sjømænd og 3 rømte; paa tyske skibe paamønstreredes 522.

Av norske sjøfolk hjemsendtes gennem vicekonsulatet £ 73.0.0. I frivillige bidrag til den herværende norske sjømandskirke blev ydet £ 90.2.11.

Falmouth. Vicekonsul R. B. Fox's beretning.

Skibsfarten paa Falmouth utgjorde i 1909 følgende:

Natio- nalitet.	Antal skibe.	Ton- nage.	Natio- nalitet.	Antal skibe.	Ton- nage.
Engelske . . .	217	350 799	Hollandske . .	12	10 574
Tyske	79	122 165	Svenske	8	5 758
Norske	75	75 000	Spanske	6	7 176
Franske	70	110 678	Græske	5	7 439
Russiske	38	23 934	Belgiske	2	3 374
Italienske . . .	28	39 116	Andre	6	2 985
Danske	24	11 247			

Ialt 570 770 218

De fleste av disse skibe anløp for ordres, proviant, bunkerkul og for at utføre reparationer.

Importen fra Norge bestod av nogle ladninger trælast.

Grimsbj. Vicekonsul H. Haagensens beretning.

Trælast. Paa grund av den utilfredsstillende stilling i byggevirksohmheten og i de fleste andre brancher utviste trælastimporten i 1909 en yderligere nedgang fra det foregaaende aar. Der har saaledes været en vedvarende nedgang siden 1906.

Totalimporten av alslags hugget og saget træ var i 1909 294 495 loads, værdi £ 681 232
mot i 1908 307 370 » » - 667 457

Nedgang i 1909 12 875 loads.

Totalimporten fra Norge var:

Hugget trælast 2 385 loads, værdi £ 3 680
Pitprops 1 781 » » - 2 368
Brændeved 297 » » - 708

Ialt 4 463 loads, værdi £ 6 756
mot i 1908 10 530 » » - 20 630

eller en nedgang i 1909 av 6 067 loads, værdi £ 13 874

Denne trælast bragtes hit væsentlig i «tramp»-dampskibe, og fragterne var følgende:

Hvitehavshavne 31/-—35/- pr. std.
Nedre Østersjøhavne 19/-—20/- —
Øvre Østersjøhavne 21/-—24/- —
Riga 18/-—22/6 —

Træmasse. Der importertes i 1909:

Kemisk, tør 7 489 tons, værdi £ 55 424
— vaat 3 100 » » - 10 140
Mekanisk, vaat 23 441 » » - 56 176

Ialt 34 478 tons, værdi £ 124 934
mot i 1908 32 811 » » - 112 186

Stigning for 1909: 1 667 tons, værdi £ 12 748

Fra Norge var importen ialt:

Kemisk, tør 1 211 tons, værdi £ 8 463
— vaat 171 » » - 680
Mekanisk, vaat 16 872 » » - 39 934

Ialt 18 254 tons, værdi £ 49 077
mot i 1908 16 631 » » - 44 062

Stigning i 1909: 1 623 tons, værdi £ 5 015

Fragterne for træmasse var:

Fra Norge, tør 7/6 pr. ton
» — vaat 5/- —
» Sverige, tør 9/6 —
» — vaat 6/6 —
» Kanada, vaat 10/» —

Træmassen importeres hovedsagelig for papirfabrikkerne ved Grimsby og Sheffield.

Kul. Exporten til Norge var i 1909:

Kul 156 327 tons, værdi £ 93 428
Koks 1 637 » » - 940

Ialt 158 064 tons, værdi £ 94 368
mot i 1908 129 992 » » - 82 254

Stigning i 1909 28 072 tons, værdi £ 12 114

Priserne var i aarets løp:

«Best South Yorkshire Hards» . . 12/- à 14/- pr. ton
«Best Steam Coal» 11/- à 12/6 —
«Best Cobbles» 10/9 à 12/6 —
«Nuts» 9/6 à 12/- —

Fragterne var følgende:

Til Kristiania 3/9 à 4/- pr. ton
- Øresundshavne 4/- à 4/3 —
- Østersjøen 4/- à 4 6 —
- Kronstadt 3/6 à 3/9 —

Is. Totalimporten i 1909 var . . . 15 345 tons
mot i 1908 20 385 —

Nedgang i 1909 5 040 tons

Den utvidelse av de herværende isfabrikker, som omtaltes i aarsberetningen for 1908, blev gjenneført i september 1909. De herværende fabrikker har nu en produktionskapacitet av 750 tons daglig,

og isimporten fra Norge til Grimsby kan dermed for fremtiden ansees for avsluttet. Leilighetsvis kan vel endnu en enkelt ladning bli indført i den heteste sommertid, men isfabrikkerne er forøvrig istand til helt ut at dække det vanlige behov.

Fiskerier. Der er nu ca. 700 damptrawlere hjemmehørende her. Tendensen gaar fremdeles i retning av at bygge dem større.

Smør, egg og skinke. Der importertes i 1909: Smør . . . 535 374 cwt. Værdi £ 3 140 572
Egg . . . 722 217 store hundr. — » 315 960
Skinke . . . 105 947 cwt. — » 342 319

Intet herav kom fra Norge.

Norsk skibsfart. Der ankom i 1909 av norske skibe:

	Dampskibe.	Antal.	Tons.
Fra Norge med ladning	5	1 567	
» — i ballast	26	16 681	
» andre lande med ladning	41	30 085	
» — » i ballast	154	101 722	
Ialt	226	150 055	

Liverpool. Vicekonsul *Ths. M. Conradi's* beretning.

Skibsfart. Nedenstaaende opgave utviser det antal norske skibe, som i 1909 blev anmeldt til vicekonsulatet.

	Med ladning.				I ballast.				Tilsammen.			
	Dampskibe.		Seilskibe.		Dampskibe.		Seilskibe.		Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Ankomne . . .	181	141 250	36	23 567	12	9 792	6	3 719	193	151 042	42	27 286
Avgaade . . .	83	62 214	31	19 414	110	88 828	13	10 112	193	151 042	44	29 526

Sammenlignet med det foregaaende aar er der i 1909 en nedgang av 6 fartoier, men en opgang i den samlede nettodrægtighet av 9 226 reg.tons.

Av fartoier ankomne fra Norge er der ialt anmeldt 86, hvorav 66 med trælast, resten med granit, malm, kis og is. Fra andre lande importeres med norske skibe hovedsagelig frugt, hvete, trælast og benaske.

Der foreligger endnu ingen opgave over den samlede skibsfart paa Liverpool i 1909, men for nogle av de vigtigste nationers vedkommende er følgende opgave erholdt:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norge	193	151 042	42	27 286
Tyskland	78	88 011	13	17 920
Frankrike	64	94 457	6	10 038
Sverige	46	47 990	6	2 753
Rusland	20	18 333	—	—
Holland	19	37 451	1	198
Belgien	15	53 751	—	—
Italien	10	17 690	3	4 478

Fire barkskibe blev her i aarets løp indkjøpt for norsk regning dr. henholdsvis 1 113, 1 319, 1 532 og 1 469 netto reg.tons.

Hjemsendelse av sjømænds hyre. I 1909 har vicekonsulatet hjemsendt £ 344.16.8, hvorav £ 312.3.0 i det sidste halvaar, efterat den nye anordning med direkte og omkostningsfri hjemsendelse kom istand.

Swansea. Vicekonsul *E. M. Clason Dähne's* beretning.

Skibsfart. Der ankom i 1909 følgende fartoier:

Med ladning.		I ballast.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
2 811	897 137	2 871	1 864 875

Seilskibe.

	Antal.	Tons.
Fra Norge med ladning	23	9 924
» andre lande med ladning	1	694
» — — i ballast	3	1 701
Ialt	27	12 319

9 damptrawlere hjemmehørende i Norge anløper regelmæssig Grimsbys havn, og da de gjør en reise gjennemsnitlig hver 14de dag, vilde deres anløp, om de regnes med, forøke antallet av ankomne norske fartoier med ca. 234.

Den nye dok, der er under bygning ved Immingham, nærmer sig sin fuldendelse, men ventes ikke at ville bli aapnet for trafik før i 1911. Indløpsmoloerne er dog snart færdige, og man antar, at kul vil kunne bli skibet derfra allerede i 1910. Dette vil være en stor fordel, idet det vil bli overflødig for fartoierne idethele at gaa ind i dokken, naar de kan indta bunkerul eller laste ved disse moloer.

Av disse fartoier var 4 499 dampskibe dr. 2 639 281 tons og 1 200 seilskibe dr. 124 238 tons.

De ankomne fartoiers nationalitet var:

Norske 398 dampskibe dr. 261 542 tons og 5 seilskibe dr. 2 958 tons.

Britiske	4 258 fartoier dr.	1 788 712 tons
Tyske	136 — »	120 617 »
Franske	478 — »	210 846 »
Danske	76 — »	57 475 »
Svenske	117 — »	78 729 »
Andre nationers . .	188 — »	196 320 »

Det samlede antal ankomne norske fartoier var det samme som i 1908, nemlig 403, mens der var en stigning i tonnagen av 690 tons.

Import og export. Importen fra Norge gik ned med 2 600 tons og bestod næsten udelukkende av trælast og malm. Exporten steg med 3 158 tons og bestod av kul og tin.

Havneforhold. «The King's Dock» blev formelt aapnet for trafik i november og trak fartoier av betydelig drægtighet til havnen.

Newcastle-on-Tyne. Konsul *Chr. Morgenstierne's* beretning.

Aaret 1909 har for dette distrikts vedkommende været et adskillig bedre aar end 1908. Bedringen indtraf dog saa sent paa høsten, at 1909 heller ikke kan betegnes som noget godt aar.

Kul- og kokstraden. Exporten tiltar for hvert aar og naadde i 1909 det enorme kvantum av 20 082 177 tons, en forøkelse av 573 583 tons likeoverfor 1908. Priserne var dog ikke saa høie, og i slutningen av aaret gjorde en meget usikker følelse sig gjældende inden denne forretningsbranche paa

grund av 8 timersdagen, der for dette distrikts vedkommende traadte ikraft 1. januar 1910.

Gjennemsnittspriserne for de to sidste aar var omtrent som følger:

1908.	1909.
Pr. ton.	Pr. ton.
Steams 12/9	12 1/12
Smalls 6/6	5/7 1/2
Gaskul 11/-	10/9
Bunkers 10/-	9/10 1/2

Minelast. Priserne holdt sig jevnt lave det hele aar, og omsætningen var forholdsvis liten. Der synes bestandig at produceres for meget av denne vare, og de store masser, der hugges i Ladogadistriktet og eksporteres fra St. Petersburg, har ikke forbedret forholdene.

Gjennemsnittspriserne var omtrent følgende for rundt minetømmer: Januar 30/- pr. load, februar 31/-, mars/april 30/6, mai 30/-, juni/okt. 29/6. Der importertes i 1909 204 388 loads, mot 225 228 loads i 1908, en formindskelse av 20 840 loads.

Propspriserne var i aarets løp som følger: Januar/mars 2/5 3" top, 4/6 4 1/2" top pr. 72 lop. fot April/juni . 2/6 » » 4/7 — » — » Juli/oktober 2/4 » » 4/6 — » — » — »

Skur- & hovelast. Efterspørslen efter norsk høvel last var jevnt god under hele fjoraaret. De priser, der erholdtes ved sæsonens begyndelse, vedlikeholdtes. Gjennemsnittsprisen paa basis av 1 × 6" u./s. pløiet gran var nærmest £ 9.10.0 pr. standard cif. Tyne.

Der importertes i aarets løp fra Norge til Tyne ca. 17 250 loads planker, battens og bord, mot ca. 30 400 loads det foregaaende aar, samt 1 200 loads kassebord og andre trævarer. Markedet for norske varer har de sidste aar gaat meget tilbake paa grund av de stadig voksende mængder av billig last, der importertes fra Riga og Libau. 2 1/2 × 7" u./s. gran, gode merker, har opnaadd fra £ 8.15.0 til 9.0.0 pr. standard, cif.

Skibsbygning. De usedvanlig lave priser, som blev akcepteret av skibsbyggerierne (sandsynligvis de laveste, som nogensinde har existeret) resulterte i, at tonnagen under bygning i løpet av mars forøkedes med omkring 148 000 tons; senere tok imidlertid efterspørslen av, og aarsresultatet viser, at der kun blev bygget 206 370 tons, den mindste tonnagen siden 1895. Aaret maa betragtes som slet i alle henseender.

Kemikalier. De kemiske fabrikker beretter, at de har hat fuld beskæftigelse i 1909, der har været et tilfredsstillende aar. Omsætningen av krystalliseret soda og svovlsyre har været særdeles god.

Fragterne var i løpet av hele aaret meget lave, delvis endog lavere end i 1908 (hvilket var et meget daarlig aar). Østersjøfragterne gik noget op i juli, men blev senere lavere, hovedsagelig paa grund av de store streiker i Sverige.

Nedenfor gives endel gjennemschnittsfragter for de to sidste aar:

	1908.	1909.		1908.	1909.
Alexandria	6/6 1/4	6/6	Kronstadt	3/9	3/9
Venedig	7/2 1/2	7/3	Riga	3/9 3/4	3/9
Genoa/Sa-			Stockholm	4/3 1/2	4/3
vona.	6/2 1/4	6/9	Kb.havn	4/2 1/2	4/6
Livorno	6/5 1/4	6/6	Swine-		
Malta	5/4	5/9	münde	—	3/9
Bayonne	4/4	3/10 1/2			

Skibsfart. Foruten de regulære rutebaater paa Bergen og Kristiania ankom der i 1909 til Tyne av norske skibe:

	Antal.	Reg.tons.
Dampskibe	867	641 438
Seilskibe	69	24 047

Tilsammen 936 665 485

Mønstringsforretningerne ved konsulatet fremgaar av følgende opgave:

Paamønstrede norske sjømænd	78
— » — utlændinger	69
Av mønstrede norske sjømænd	165
— » — utlændinger	99

Import. Den hovedsagelige import til Tyne fra Norge i 1909 stillet sig saaledes:

Øl	tons	331	Flesk	tons	121
Spirituosa	»	7	Smør	»	1 276
Vin	»	1	Fisk	»	3 636
Tyttebær og			Vildt	» kasser	389
blaabær kurver	11 585		Margarin	tons	60
Stikkelsbær,			Melk, kond.	»	318
ribs etc.	»	9 076	Sælskind	» stkr.	—
Hø og halm	tons	899	Planker,		
Is	»	3 577	battens		
Forarb.jern	»	94	og bord.	loads	17 254
Rujern	»	117	Minetøm-		
Lær, huder			mer og		
og skind	»	121	sleepers.	»	1 666
Brændt			Props	»	11 812
svovlkis	»	124	Stav	»	54
Kobber	»	200	Kulskarp		
Jernmalm	»	5 294	og andet		
Gatesten etc.	»	2 544	tømmer	»	2 317
Oljer	»	263	Træmasse	»	13 672
Papir	»	3 162			

Export. Av artikler, der eksportertes til Norge, kan nævnes:

	Tons.		Tons.
Kaustisk soda	802	Slipestene	854
Sulphate of soda	375	Ankere og kjættin-	
Svovl	2 366	ger	472
Cement	635	Bolter, spiker etc.	765
Ildfast sten	1 408	Rujern	1 889
» lere	371	Forarbeidet staa	1 974
Mel	6 059	Taugverk	429

II. Aarsberetning for 1909 fra konsul J. T. Salvesen, Leith.

Følgende opgaver viser vareomsætningen mellem Norge og Skotland i 1909, sammenlignet med 1908:

I. Importen til Skotland fra Norge:

		1908.		1909.	
		Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
			£		£
Trælast, huggen	Loads	38 266	48 328	21 624	27 798
saget	»	32 191	56 599	25 815	51 044
stav	»	13 240	42 348	5 347	15 791
forarbeidet	»	—	6 309	—	6 040

		1908.		1909.	
		Mængde.	Værdi. £	Mængde.	Værdi. £
Jern, malm	Tons	52 530	41 054	8 344	6 675
stangjern	»	7	181	32	218
gammelt	»	223	449	125	247
rujern	»	38	455	—	—
forarbeidet	»	208	4 072	250	5 305
Bønner	Cwts.	10	6	20	13
Rugmel	»	—	—	350	194
Erter	»	10	7	30	16
Havregryn	»	—	—	10	5
Is	Tons	11 281	5 900	12 298	5 977
Sten	»	6 983	11 351	7 956	13 456
Tran	Tdr.	3 017	60 359	2 077	41 476
Smør	Cwts.	39	184	22	110
Margarin	»	2 355	5 904	1 967	4 955
Melk, kondenseret	»	3 203	3 863	3 520	3 639
Maskiner	Tons	55	2 752	30	1 792
Sikkerhetsfyrstikker	Gross	3 390	170	5 555	492
Papir	Cwts.	297 297	168 069	325 782	176 626
Pap	»	13 539	7 563	18 547	11 702
Træmasse, kemisk, tør	Tons	8 206	72 837	7 606	67 129
» vaat	»	—	—	222	595
mekanisk, vaat	»	15 927	41 546	13 892	36 518
Andre materialer for papirindustrien	»	41	317	30	228
Tilsammen		£ 580 623		£ 478 041	

II. Export til Norge fra Skotland.

a) Av indenlandske varer.

		1908.		1909.	
		Mængde.	Værdi. £	Mængde.	Værdi. £
Blanksværte	Cwts.	46	11	22	12
Bomuldsgarn	Lbs.	4 900	314	2 200	116
do. tøier m. m.	—	—	17 441	—	20 424
Boghandlervarer (ikke papir)	—	—	72	—	92
Cykler, dele derav	—	—	1 030	—	—
Dampskibe av jern eller staal	—	—	32 400	—	—
do. - træ	—	—	—	—	60
do. maskineri	—	—	13 125	—	90
Dampmaskinerier	Tons	44	1 447	—	—
Andre slags maskiner	»	10	476	13	573
Dampkjedler	»	13	605	290	8 431
Filler	»	2	5	96	241
Fisk, fersk, sild	Tønder	23	7	—	—
andre slags	Cwts.	—	—	295	100
saltet, sild	Tønder	12 885	7 820	276	276
andre slags	»	2 193	712	—	507
Fiskeredskaper	—	—	1 119	—	299
Frø	—	—	782	—	251
do., bomulds-	—	—	42	—	45
Forstoffer	Tons	548	3 940	994	6 666
Forskjellige elektriske varer	»	—	2 750	—	—
Glasvarer og stentoi	Cwts.	9 381	1 617	15 034	2 266
Gjødningsstoffer	Tons	581	2 410	497	2 168
Glukose	Cwts.	139	103	—	—
Hester	Antal	1	20	3	414
Isenkram	—	—	43	—	51
Jute, garn	Lbs.	90 300	1 420	35 900	500
» tøier	Yds.	—	31 646	3 801 000	24 618
» andre arbeider	—	—	406	—	419
Kautschuk	—	—	1 109	—	1 158
Kemikalier	—	—	3 804	—	3 762
Kjæks	Cwts.	54	225	112	270
Kjød	»	1 292	489	353	188
Kobberstik	—	—	38	—	18
Kortevarer	—	—	28	—	195
Landbruksmaskiner	—	13	345	11	598

		1908.		1909.	
		Mængde.	Værdi.	Mængde.	Værdi.
			£		£
Ler	Tons	349	1 278	556	438
Kul og koks	»	543 891	300 625	532 311	256 409
Korn og mel	Cwts.	27 715	13 612	20 007	10 540
Linoleum	□ Yds.	19 700	1 724	22 300	1 539
Lim og gelatin	Cwts.	55	131	—	207
Lær		—	1 435	—	1 713
Lin, garn	Lbs.	75 100	2 834	86 500	2 628
toier og traad		—	15 360	—	9 725
andre arbeider		—	473	—	219
Leketoi		—	8	—	16
Mineralvande		60	13	—	—
Motorvogne	Antal	5	2 193	4	1 311
do. dele derav		—	77	—	39
Motoreykler, —»—		—	109	—	—
Messing		—	63	—	350
Kobber		—	126	—	193
Jern og staal	Tons	19 795	132 311	—	46 877
Zink	»	11	192	66	1 221
do. forarbeidet	»	3	264	5	424
Malervarer	Cwts.	1 024	933	1 151	985
Maskinremmer	»	310	4 538	261	3 003
Mobler		—	140	—	511
Mursten	Tusen stkr.	305	972	154	509
Klær		—	218	—	522
Olje		—	14 462	—	16 316
Papir, tryk-	Cwts.	1 297	1 619	923	1 090
do. pap	»	249	168	66	39
do. andre slags	»	316	567	459	768
Paraffinvoks	»	4 670	5 302	5 632	5 202
Poteter	»	92	28	27 500	3 409
Proviant		—	139	—	8
Raketter m. m.		—	361	—	—
Redskaper		—	615	—	194
Salt		—	—	25	19
Sækker	Dusin	12 673	2 841	6 759	1 223
Skotoi av kautschuk	Dusin par	1 755	3 227	598	879
Silketoi		—	11	—	25
Sæpe		88	42	—	—
Symaskiner, dele derav	Tons	225	15 313	252	16 680
Sukker	Cwts.	6 440	4 392	10 218	7 012
Sirup	»	51 041	27 011	44 989	25 469
Sukkerbakverk	»	9	29	54	134
Slipestene		—	—	1	48
Trykte bøker	»	—	—	2	9
Taugverk	»	1 827	4 011	2 224	4 052
Telegraf- og telefonapparater	»	—	—	—	1 787
Maskinpakning	»	52	151	71	156
Talg og fett	»	1 253	1 025	579	604
Textilmaskiner	»	34	1 825	15	680
Andre slags do.	»	172	7 769	146	6 319
Tobak	Lbs.	310	73	947	222
Tepper m. m. av uld		—	1 666	—	1 922
Uld, garn	Yds.	53 600	4 251	37 900	2 657
» toier	Yds.	20 500	2 547	24 600	3 166
» andre artikler, forarbeidede		—	4 560	—	1 476
» —»— uforarbeidede		—	4 285	—	4 098
Vaaben		—	1	—	803
Videnskabelige instrumenter		—	660	—	2
Whisky	Proof gall.	106 786	34 678	113 104	36 582
Gummi		3	15	—	—
Tilsammen		750 249		557 385	

b. Av utenlandske og koloniale varer.

		1908.		1909.	
		Mængde.	Værdi. £	Mængde.	Værdi. £
Bomuldsfabrikata		—	2	—	16
Farvestoffer	Tons	3	75	8	152
Maskinerier (ikke damp-)	»	9	240	—	—
Fisk, alle slags, saltet	Cwts.	—	—	3	4
Linvarer		—	—	—	52
Saltet flesk	Cwts.	—	—	2	5
Metalvarer	»	—	—	6	90
Fisketran	»	61	1 556	6	110
Frø	»	—	—	82	140
Silkevarer	Yds.	65	10	846	77
Boghandlervarer		—	—	—	24
Trævirke	Loads	27	54	16	75
Uldvarer	Yards	—	—	190	12
Jutefabrikata	Tons	—	5	—	—
Metalvarer		—	8	—	—
Vaaben		—	25	—	—
Trævarer		—	60	—	—
Sæpe		—	22	—	—
Tilsammen		2 057		757	

Landbruksprodukter. Fra alle lande indførtes i de to sidste aar følgende landbruksprodukter til Skotland:

		1908.		1909.	
		Mængde.	Værdi. £	Mængde.	Værdi. £
Smør	Cwts.	462 643	2 716 198	469 829	2 614 946
Margarin	»	131 250	327 602	138 093	345 107
Ost	»	155 995	443 085	171 745	486 024
Egg	Store hundr.	2 920 295	1 155 300	2 785 148	1 099 918
Hester	Stkr.	776	15 294	1 406	17 412
Hornkvæg	»	26 034	441 564	19 347	328 899
Torvstrø	Tons	18 591	21 604	19 575	22 869
Samlet værdi		5 120 647		4 915 175	

Træløst. Det forløpne aar utviste en ubetydelig bedring i omsætningen. Det turde allikevel ansees som det bedste sammenlignet med flere av de foregaaende aar, idet importørerne, som følge av den sterke opgang i værdien paa træløst, saa sig istand til at avhænde sine beholdninger til gunstige priser. I begyndelsen av aaret syntes stillingen noget usikker, da avskiberne ventet stigning i priserne som følge av nedgang i produktionen og derfor var utilbøielige til at fremkomme med tilbud, paa samme tid som forbrukerne, der mente, at prisstigningen vilde medfølges av økning i produktionen, særlig av gran, noiet sig med at kjøpe kun de til dækkelse av det øieblikkelige behov nødvendige kvanta, indtil markedets stilling viste sig mere sikkert. I juli maaned forsterkedes markedet ved beholdninger i Sverige. Under et almindelig aar vilde en streik av et saa stort omfang som den derværende ha hat en øieblikkelig indflydelse paa priserne, men i dette tilfælde blev dens virkning ikke øieblikkelig følt.

I begyndelsen av aaret hadde importørerne gode beholdninger, og der var saaledes ingen grund

til under de høie priser at indføre mere træløst fra Norge og Rusland end til at dække det virkelige behov. Indførslen under aarets første 3 maaneder indskrænket sig derfor til mindre end det halve kvantum av, hvad der importertes i samme tidsrum i det foregaaende aar. Importen holdt sig paa en lignende basis i april, men en stor forandring fandt sted i mai, idet der utvistest en økning av 19 %. I juni var indførslen dobbelt saa stor som i samme maaned i 1908. I juli var imidlertid det motsatte tilfældet og likeledes i august og september, saa nedgangen i de første 9 maaneder var 19 % sammenlignet med samme tidsrum i 1908. Indførslen i oktober viste en opgang av 50 %, sammenlignet med det foregaaende aar, likesom der ogsaa var økning i november. I det store og hele tat var der en nedgang i indførslen i 1909 sammenlignet med aaret 1908.

Is. Indførslen til Skotland fra Norge i 1909 var 12 298 tons, mot 11 281 tons i 1908, eller en opgang av 1 017 tons.

Til Leith	importertes i 1909	1 643	tons og der	fabrikertes ca.	5 000	tons
» Glasgow	—	6 050	»	—	43 000	»
» Grangemouth	—	967	»	—	—	»
» Montrose	—	687	»	—	—	»
» Perth	—	740	»	—	—	»
» Aberdeen	—	613	»	—	85 000	»
» Dundee	—	—	»	—	3 061	»

Kul. Der exportertes fra Skotland i 1909 10 040 863 tons, mot 9 770 040 tons i 1908, altsaa en oppgang av 270 823 tons.

Følgende opgave viser utførslen til de forskjellige lande under aarets løp, sammenlignet med 1908:

	1909. Tons.	1908. Tons.
Norge	528 102	541 173
Tyskland	2 868 334	2 731 913
Danmark	1 358 331	1 305 963
Sverige	1 084 456	1 225 542
Frankrike	838 505	753 109
Italien	910 245	785 131
Rusland	767 298	814 803
Holland	457 616	431 990
Belgien	188 449	165 359
Spanien	116 727	134 284
Andre europæiske lande	306 539	273 194

Tilsammen	9 424 602	9 162 461
Lande utenfor Europa	616 261	607 579

Tilsammen	10 040 863	9 770 040
Avskibet indenlands samt bunkerkul	5 493 590	5 061 427
Ialt	15 534 453	14 831 467

Priserne stillet sig som følger:

	Ell.	Splint.	Steam.	Priserne for „Ell“ og „Steam“ var for levering i Glasgow eller Leith; for „Splint“ kul var priserne for levering ved gruben; ved levering i Leith eller Grangemouth tillagdes henholdsvis 2/9 og 2/3.
Januar 10/3—9/6	8/6—8/-	9/6		
April 9/3—9/-	7/6—7/3	9/3		
Juni 9/6—10/6	7/3	9/-		
Septbr. 9/3—9/6	8/-	10/-—9/8		
Decbr. 9/9—10/-	8/-—9/-	9/3—9/9		

Forsaavidt mængden av den exporterede kul angaar, har aaret 1909, om ikke egentlig svaret til de forventninger, man nægte ved slutningen av 1908, dog været nogenlunde tilfredsstillende.

Spørsmålet om minearbeidernes avlønning blev tat under behandling i den første del av aaret. Forhandlingerne blev avbrudt fra tid til anden, men man kom tilslut til et arrangement, hvorved kulgrubeieerne indgik paa arbeidernes forlangende, nemlig en minimumsløn av 6 shillings pr. dag, gjældende i 3 aar. Som følge herav fandt nogle kulgrubeieere

under den daværende tilstand paa markedet sig nødsaget til at stanse arbeidet i flere av de ældre gruber, som paa basis av en minimumsdagløn av 6 sh. ikke kunde holdes gaende uten tap.

For export-kul maatte man i løpet av sommeren akseptere lave priser, og disse holdt sig under høst- og vintermaanederne, saa der ved utgangen av 1909 noteres under forrige aars kontraktpriser for visse kvaliteter Fifeshirekul. Grubeieerne meddeler, at med henblik paa de ved loven om otte timers arbeidsdag forhøiede produktionsomkostninger er kontrakter for større leveringer i 1910 avsluttet til omkring 1 sh. pr. ton over priserne paa det forløpne aars kontrakter.

Nedenfor meddeles en opgave over priserne ved en av de ledende gruber:

Diamond Jewel	17/6 pr. ton
Screened Jewel	16/6 » »
Splint	13/- » »

En anden større grube opgir følgende priser:

Double Screened	13/6 pr. ton
Household Chirls	12/- » »
Steam Coal	9/6 » »
Washed Treble Nuts	10/- » »
Single Nuts	7/6 » »
Household Jewel	12/6 » »
Second House Coal	11/6 » »
Tripping	8/6 » »
Double Nuts	8/6 » »
Pearls washed	5/6 » »

Jern og staal. Aaret aapnedes med følgende priser: Skibsplater £ 6.7.6, kjedelplater £ 7.2.6 og vinkler £ 6.0.0 pr. ton. Disse priser holdt sig indtil slutningen av mai, da engelske og skotske fabrikanter besluttet sig til en nedsættelse av 10 sh. pr. ton for skibsplater og 5 sh. for kjedelplater, men da forbrukerne kun kjøpte til dækkelse av det virkelige behov, blev kun faa kontrakter sluttet. Disse forhold vedvarte indtil slutten av august, da en større efterspørsel sportes, og flere kontrakter avsluttedes for levering i de tre paafølgende maaneder. I begyndelsen av november sattes prisen paa skibsplater op med 5 sh. pr. ton, hvorimot kjedelplater holdtes i samme pris.

Følgende opgave viser den høieste og laveste notering i de sidste fem aar:

	Plater til fartøier.		Vinkler.		Kjedelplater.	
	Høiest.	Lavest.	Høiest.	Lavest.	Høiest.	Lavest.
1909	£ 6. 7.6	£ 5.17.6	£ 6. 0.0	£ 5.10.0	£ 7. 2.6	£ 6.17.6
1908	» 6.12.6	» 6. 2.6	» 6. 5.0	» 5.15.0	» 7. 7.6	» 6.17.6
1907	» 7.17.6	» 6.12.6	» 7.10.0	» 6. 5.0	» 7. 7.6	» 6.17.6
1906	» 7.17.6	» 7. 2.6	» 7.10.0	» 6.15.0	» 8. 7.6	» 7.12.6
1905	» 7. 2.6	» 5.17.6	» 6.15.0	» 5. 7.3	» 7.12.6	» 6. 7.6
1904	» 5.15.0	» 5.10.0	» 5. 5.0	» 5. 0.0	» 6. 5.0	» 6. 0.0

Med hensyn til raamaterialerne har producenterne av staal ikke kunnet ha synderlig grund til klage, idet priserne i begyndelsen av aaret for skotsk rujern notertes med 59/9, leveret ved staaifabrikkerne. I februar betaltes 57 sh., hvilken pris holdt sig til august, da der betaltes 59 sh. I oktober notertes 63/9, men ved utgangen av aaret stod prisen i 62/6 pr. ton. Da produktionen var betydelig, var

det kun undtagelsesvis, at staaifabrikanterne maatte betale de høieste noterede priser.

Skibsbygning. Ved de skotske skibsverfter byggedes i 1909 418 skibe med en samlet drægtighet av 427 325 tons og med maskinerier paa ialt 638 310 ind. hestekræfter. Sammenlignet med 1908 var der en nedgang av 242 fartøier, men en oppgang i tonnagen av 27 131 tons.

Følgende opgave viser resultatet ved de forskjellige distrikters skibsverfter:

	Antal fartøier.	1909.	Ind. hestekræfter.	Antal fartøier.	1908.	Ind. hestekræfter.
		Tons.			Tons.	
Clyden	354	403 187	610 985	569	355 586	474 400
Forth	17	9 224	8 100	25	11 143	14 262
Tay	11	8 074	8 590	25	25 864	26 400
Dee og Moray Firth	36	6 840	10 635	61	7 601	13 640
Tilsammen	418	427 325	638 310	680	400 194	528 702

Fiskerier. Ifølge opgaver mottatt under aarets løp fra «The Fishery Board» utgjorde det samlede utbytte i 1909 £ 2 961 405, mot £ 2 585 731 i 1908, altsaa en oppgang av £ 375 674, medens de opfiskede kvantiteter i 1909, med undtagelse av skaldyr, utgjorde 7 422 785 cwts., mot 8 629 968 cwts. det foregaaende aar, eller en nedgang av 1 207 183 cwts.

Nedenstaaende opgave viser mængden og værdien av de forskjellige slags fisk:

	1909.		1908.	
	Cwts.	£	Cwts.	£
Sild . . .	4 541 307	1 569 743	5 686 552	1 150 855
Brisling .	19 379	3 002	11 695	2 287
Makrel .	31 352	9 425	26 167	6 644
Torsk . .	880 623	337 567	805 527	332 970
Lange . .	190 872	50 501	210 755	54 660
Brosme .	16 611	3 928	17 285	4 210
Sei . . .	167 493	24 004	143 524	24 195
Hyse . .	1 021 997	492 919	1 151 519	519 195
Hvitting .	128 806	48 951	147 708	54 451
Aal . . .	25 018	8 891	26 600	10 712
Kveite . .	55 679	104 788	58 636	111 281
Flyndre .	54 872	83 991	47 993	79 443
Rødspetter	58 962	73 692	49 412	69 403
Rokke . .	116 357	26 487	124 238	30 241
Andre slags fisk . .	113 457	51 318	122 357	60 945
	7 422 785	2 889 207	8 629 968	2 511 492
Krabber		15 630		16 514
Hummer		33 688		33 920
Østers		4 414		3 411
Andre slags skaldyr		18 466		20 394
Samlet værdi £	2 961 405		£	2 585 731

I de av konsulatet indsendte maanedlige fiskeopgaver vil kunne sees, at Aberdeen anløpes av et ikke ubetydelig antal utenlandske fiskefartøier, som dersteds avhænder sin fangst. Av disse sees majoriteten at være tyske, og saavidt vites anløpes ikke nævnte sted av nogen norske fiskefartøier.

Fragter. Aaret 1909 viste nogen bedring i sammenligning med det foregaaende aar, særlig hvad angaar større dampskibe. Paa samme tid som resultatene ikke i det store og hele tat viste sig tilfredsstillende, var der dog mere beskæftigelse og færre oplagte fartøier.

I Middelhavsfarten var forretningerne omtrent normale med litt stigning i de utgaaende fragter.

Sortehavstraden kom ikke op til de forventninger, man nærte, saa en stor del av den tonnage, man hadde utseet til denne fart, istedet blev sendt til Indien.

Østersjøen syntes at love utstrakte forretninger til forbedrede rater, men streiken i Sverige bidrog særlig til at hæmme denne fart. Senerehen i sæsonen bedredes forholdene noget, men gjennomgaaende kan fartøier, som har været beskæftiget i denne saavelsom i Hvitehavsfarten, ikke siges at ha tjent mere, end at det saavidt balancerer.

Kystfragterne var gjennomgaaende lave.

Som følge av den ualmindelig stor efterspørsel efter tonnage for soyabønner fra Dalny og Vladivostock, hvor fragterne steg til 30 sh., var der en bedring i returfragterne fra Østen, idet der for ris fra Saigon betaltes 27 sh. 6 d., mot 20 sh. i de første maaneder av aaret. Fra Java opnaaddes 25 sh.; fra Philippinerne sluttet et antal dampskibe med sukker paa basis av 27 sh. 6 d. til de Forenede Stater, og fra samme øer

sluttet ogsaa et betragtelig antal fartøier for kopra til Middelhavet og U. K. til op til 35 sh.

Australien effektiverte i begyndelsen av aaret betydelige forretninger i hvete paa Europa, og fartøier var godt efterspurgt i aarets løp, paa grund av store kulavskibninger fra Newcastle N. S. W., til forskjellige havne i Østen, dels ogsaa til vestkysten av Amerika og Honolulu.

La Plata-fragterne var idetheletat utilfredsstillende. I løpet av sommeren var der mangel paa tonnage, saa fragterne løp op til 16 sh., men faldt senere ned saa lavt som til 7 sh. 6 d.; dette hadde til følge, at fartøier maatte gaa ut i ballast i alle retninger for at faa last.

Man skuffet med hensyn til Nord-Amerikafarten, idet dette marked formodedes at ville bedre situationen betydelig i løpet av høsten. Men det store antal ledige fartøier, som ankom fra River Plate, hadde en daarlig indflydelse, og ingen bedring fandt sted.

Fra Kanada notertes trælastfragterne i løpet av sæsonen med 32/6 til 35 sh.

Kulfragterne fra Firth of Forth-havnene stillet sig under aarets løp som følger:

		Høiest.	Lavest.
Alloa	til Königsberg	5/-	4/6
Bo'ness	» Kronstadt	4/-	3/3
—	» Hamburg	3/10 ¹ / ₂	3/6
—	» Horsens	4/10 ¹ / ₂	4/3
—	» Rotterdam	4/3	3/1 ¹ / ₂
—	» Rouen	5/-	4/9
Burntisland } eller Methil }	» Kronstadt	3/10 ¹ / ₂	3/3
—	» Fairwater	4/1 ¹ / ₂	3/6
—	» Genua, Savona ell.		
—	» Livorno	7/6	5/-
—	» Königsberg	5/3	5/-
—	» Nizza	6/9	6/-
—	» Rouen	4/10 ¹ / ₂	4/3
—	» Stockholm	4/9	4/3
—	» Triest eller Fiume .	7/9	6/6
—	» Venedig	8/3	7/3
Fife Port	» Aalborg	4/3	3/10 ¹ / ₂
—	» Kronstadt	3/10 ¹ / ₂	3/1 ¹ / ₂
—	» Neufahrwasser . .	4/4 ¹ / ₂	3/6
—	» Genua, Savona ell.		
—	» Livorno	7/1 ¹ / ₂	5/6
—	» Horsens eller Veile	5/-	4/3
—	» Kiel	5/-	3/10 ¹ / ₂
—	» Lübeck	4/3	3/9
—	» Norrköping . . .	5/9	4/6
—	» Sonderborg eller		
—	» Apenrade	4/10 ¹ / ₂	4/3
—	» Stockholm	4/6	4/-
—	» Swinemünde . . .	4/-	3/2
—	» Venedig	7/7 ¹ / ₂	6/4 ¹ / ₂
—	» Wismar	4/9	4/-
Firth of Forth	» Åbo	4/9	4/-
—	» Kronstadt	4/-	3/1 ¹ / ₂
—	» Königsberg	5/9	5/-
—	» Libau	3/7 ¹ / ₂	4/4 ¹ / ₂
—	» Randers	5/-	3/10 ¹ / ₂
—	» Stockholm	4/6	4/-
—	» Swinemünde . . .	4/1 ¹ / ₂	3/6
—	» Wismar	4/9	4/-
Grangemouth	» Kronstadt	3/9	3/3
—	» Genua etc. . . .	7/-	5/10
—	» Nordnorge	6/-	3/6
—	» Riga	4/-	3/5 ¹ / ₂
—	» River Plate	11/6	9/2
—	» Rouen	5/-	4/-
—	» Venedig	8/-	7/-

Havneforhold. Med hensyn til Burntisland, Dundee og Glasgow henvises til de derværende vicekonsulaters indberetninger.

Leith. Endskjønt dette sted har syv tørdokker, er de alle for smaa til at kunne akkommodere de større Atlanterhavsfarere. Længden av de nuværende tørdokker varierer mellem 165 og 385 fot, og indgangene er fra 34 til 60 fot brede. Arbeidet fortsættes med den i konsulatets sidste aarsrapport nævnte tørdok, der vil bli 550 fot lang, 70 fot bred og 23' 1" dyp ved indgangen. Arbeidet paabegyndtes i december 1908 og ventes at være færdig i løpet av ca. to aar.

Kirkcaldy. I 1903 paabegyndtes anlæg av en vanddok paa dette sted for at kunne akkommodere større fartøier, der tidligere maatte anløpe det nærliggende sted, Burntisland, for at losse. Dokken

fuldendtes i 1909 og aapnedes for trafik i september. Den nye dok, hvis kostende beløb sig til £ 140 000, omfatter det ældre bassin og den gamle dok. Indgangen til dokken er 50 fot bred, og bassinet omfatter et areal av 5½ acres. Tidevandsbassinet vil ha en stadig dybde av 20 fot ved høivande.

Den norske skibsfart. Sammenlignet med det foregaaende aar viser den norske skibsfart paa havne i Skotland med konsulær repræsentation under aaret 1909 en nedgang av 200 fartøier og 46 624 tons.

Nedgang fandt hovedsagelig sted i Ayr med ca. 3 000 tons, Boness 15 000 tons, Burntisland 8 000 tons, Glasgow 13 000 tons, Grangemouth 7 000 tons, Methil 6 000 tons, Peterhead 4 000 tons, Troon 3 000 tons, Wick 4 000 tons; medens opgang fandt sted i Leith med ca. 7 000 tons, Alloa 8 000 tons, Dundee 4 000 tons, Lerwick 3 000 tons.

Følgende opgave viser den norske skibsfart paa de konsulære stationer i Skotland med tilliggende øer:

	1909.						1908.					
	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.		Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Leith	113	58 882	26	10 697	139	69 579	113	52 604	41	9 796	154	62 400
Aberdeen	27	14 010	3	2 626	30	16 636	33	14 378	3	2 813	36	17 191
Alloa	46	22 892	19	4 001	65	26 893	21	11 274	36	7 423	57	18 697
Ardrossan	21	17 056	7	5 493	28	22 549	29	19 708	3	3 394	32	23 102
Ayr	11	9 554	2	733	13	10 287	16	12 479	2	1 147	18	13 626
Boness	91	53 058	22	2 833	113	55 891	119	65 896	29	5 368	148	71 264
Burntisland	174	104 953	18	5 810	192	110 763	214	114 054	21	4 964	235	119 018
Dundee	20	16 209	5	999	25	17 208	18	11 528	6	1 629	24	13 157
Glasgow	186	127 397	4	3 097	190	130 494	207	136 759	8	7 108	215	143 867
Grangemouth	322	173 098	42	7 693	364	180 791	360	177 348	53	11 018	413	188 366
Greenock	13	14 698	1	680	14	15 378	11	12 489	4	3 797	15	16 286
Kirkwall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	226	1	226
Lerwick	65	21 487	—	—	65	21 487	62	17 945	1	439	63	18 384
Methil	172	86 842	20	6 751	192	93 593	161	91 572	24	8 575	185	100 147
Peterhead	48	16 632	—	—	48	16 632	59	21 157	—	—	59	21 157
Stornoway*)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troon	20	10 212	2	1 374	22	11 586	31	15 200	—	—	31	15 200
Wick	38	10 566	4	461	42	11 027	49	13 932	7	1 398	56	15 330
Ialt	1 367	757 546	175	53 248	1 542	810 794	1 503	788 323	239	69 095	1 742	857 418

Monstringsforretninger etc. Følgende opgave viser monstringsforretningerne ved stationerne inden konsulatdistriktet i 1909:

	Paamønstrede.			Avmønstrede.			Anmeldte rømlinger.		
	Norske.	Utlændinger.	Tilsammen.	Norske.	Utlændinger.	Tilsammen.	Norske.	Utlændinger.	Tilsammen.
Leith	20	53	73	76	46	122	—	—	—
Aberdeen	6	3	9	8	13	21	—	—	—
Alloa	4	5	9	3	2	5	—	—	—
Ardrossan	21	28	49	29	52	81	—	—	—
Ayr	—	5	5	4	3	7	—	—	—
Boness	13	7	20	38	15	53	—	—	—
Burntisland	14	20	34	27	9	36	—	—	—
Dundee	3	17	20	19	14	33	—	—	—
Glasgow	44	112	156	95	67	162	1	5	6
Grangemouth	18	35	53	49	15	64	—	1	1
Greenock	1	—	1	31	37	68	—	—	—
Kirkwall	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lerwick	2	—	2	3	—	3	—	—	—
Methil	27	29	56	27	30	57	—	8	8
Peterhead	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stornoway	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Troon	4	1	5	—	—	—	—	—	—
Wick	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt	177	315	492	409	303	712	1	14	15
mot i 1908	247	411	658	450	364	814	13	13	26

Antallet av skibbrudne, syke og nødlidende sjømænd, der mottok understøttelse av konsulatet, utgjorde: Norske 86, utlændinger 7 tilsammen 93.

* Opgave mangler.

Leith. De samlede dokindtægter i 1909 beløb sig til £ 103 696, hvilket, sammenlignet med det foregaaende aar, viser en opgang av £ 7 695.

Skibsavgifterne beløb sig til £ 38 863, afgifter av indklareret gods £ 36 366 og av utklareret gods £ 28 466.

Nedenstaaende opgave viser dokindtægterne i de sidste 2 aar:

	Fartøier.	Indgaaede.	Varer.
			Utgaaede.
1909 . . .	£ 38 863	£ 36 366	£ 28 466
1908 . . .	- 35 570	- 34 724	- 25 705

De vigtigste indførselsartikler til *Leith* var:

	1909.	1908.
	Tons.	Tons.
Kornvarer	373 018	337 999
Mel	60 762	58 442
Sukker	116 828	107 964
Esparto	3 379	2 914
Gjødningstoffer . . .	42 156	48 100
Trælast	89 331	94 586

Av trælast indførtes fra:

Norge i 1909	6 177 tons,	mot 13 457 tons i 1908.
Sverige i »	4 692 »	» 6 605 » i »
Rusland og		
Finland i »	66 789 »	» 60 819 » i

De vigtigste utførselsartikler var:

	1909.	1908.
Kul, ladning . . .	1 447 411 tons.	1 266 245 tons.
» bunkers . . .	318 382 »	295 964 »
Rujern	19 598 »	23 740 »
Øl	69 866 »	69 743 »
Ammoniumsulfat . .	53 437 »	48 904 »

I 1909 ankom til *Leith* av dampskibe:

Britiske . . . med ladning	4 623, dr.	1 586 992 tons.
Utenlandske . . .	—»—	293, - 191 547 »
Britiske . . . i ballast	1 317, -	354 627 »
Utenlandske . . .	—»—	361, - 257 263 »

Seilskibe:

Britiske . . . med ladning	172, -	22 753 »
Utenlandske . . .	—»—	113, - 24 601 »
Britiske . . . i ballast	176, -	17 909 »
Utenlandske . . .	—»—	18, - 5 508 »

Ialt 7 073, dr. 2 461 200 tons.

mot i 1908 6 695, dr. 2 274 193 tons.

Følgende opgave utviser den norske skibsfart paa *Leith* i 1909:

Dampskibe:

Fra Norge . . . med ladning	9, dr.	3 517 tons.
» do. . . . i ballast	15, -	6 140 »
» andre lande med ladning	38, -	18 503 »
» » » i ballast	51, -	30 722 »

Tilsammen 113, dr. 58 882 tons.

Seilskibe:

Fra Norge . . . med ladning	13, -	2 229 »
» do. . . . i ballast	6, -	2 073 »
» andre lande med ladning	7, -	6 395 »

Tilsammen 26, dr. 10 697 tons.

Ialt 139 fartoier, dr. 69 579 tons,

mot i 1908 154 » , - 62 400 »

altsaa en nedgang i antal av 15 fartoier og en opgang i den samlede tonnage i 1909 av 7 179 tons.

Av de av de underordnede konsuler i Skotland avgivne aarsberetninger for 1909 hitsættes nedenstaaende uddrag:

Alloa. Vicekonsul *Hakon Westergaards* beretning.

Import. Den vigtigste import var:

	1909.	1908.
Grubetømmer	loads 47 075	76 755
Planker og battens	» 2 104	3 177
Korn (mais, byg, havre) . .	qrs. 61 932	51 442
Logwood	tons 145	1 720
Ekestav	pipes 76 730	66 670
Sand	tons 3 176	2 010
Cement	» 2 507	2 474
China clay	» 677 1/2	750
Halm	» 250	209

Kulminerne i *Alloa* producerte i 1909 376 522 tons kul, mot 361 117 tons i 1908. Der exportertes fra distriktet 132 228 tons i 1909, mot 121 646 tons i 1908.

Skibsfarten paa havnen stillet sig i 1909 som følger:

Ankomne skibe.

	Med ladning.	I ballast.	Ialt.
	Antal. Tons.	Antal. Tons.	Antal. Tons.
Dampskibe	123 24 599	108 44 227	231 68 826
Seilskibe . . .	90 14 933	11 2 206	101 17 139
	213 39 532	119 46 433	332 85 965

Avgaaede skibe.

	Med ladning.	I ballast.	Ialt.
	Antal. Tons.	Antal. Tons.	Antal. Tons.
Dampskibe	169 52 552	42 10 328	211 62 880
Seilskibe . . .	55 10 748	27 3 261	82 14 009
	224 63 300	69 13 589	293 76 889

Av norske skibe ankom i 1909:

Dampskibe med ladning	14, dr.	5 632 reg. tons.
do. tomme	32, -	17 260 —»—

Ialt 46, dr. 22 892 reg. tons.

Seilskibe med ladning	17, dr.	3 646 reg. tons.
do. tomme	2, -	355 —»—

Ialt 19, dr. 4 001 reg. tons.

Skibsbygning. Heller ikke i det forløpne aar har nogen nybygning fundet sted ved det herværende skibsverft, og der er endnu ingen utsigt til nye ordres.

Burntisland. Vicekonsul *James Mitchell's* beretning.

Skibsfart. Til havnen ankom i 1909 ialt 1 355 fartoier, dr. 967 388 reg. tons, hvorav norske 192 fartoier, dr. 110 763 tons, mot i 1908 235 fartoier, dr. 119 018 tons, hvilket viser en nedgang av 43 fartoier og 8 255 tons. Av de i 1909 ankomne norske fartoier var 18 seilskibe, dr. 5 810 tons.

Kul. Exporten var i 1909 ialt 2 194 607 tons, hvorav til Norge 77 127 tons.

Import. Av de vigtigere importartikler i 1909 kan nævnes:

Pitprops . . .	10 110 tons.	Torv	71 tons.
Sand	776 »	Brændevad . .	224 »
Halm	543 »		

Nogen import fra Norge fandt ikke sted.

Monstringsforretninger. Der paa mønstredes i 1909 paa norske skibe 34 sjømænd, hvorav 14 norske; der avmønstredes 36 sjømænd, hvorav 27 norske.

Dundee. Vicekonsul *B. L. Nairn's* beretning.

Skibsfart. Av norske fartøier ankom i 1909: 20 dampskibe dr. 16 209 tons med ladning av jute fra Calcutta, espartogræs, kobbermalm og kork fra Spanien, planker, battens og tømmer fra Østersjøen og den Mexikanske Golf, tjære fra Archangelsk og halm fra Danmark, samt 5 seilskibe dr. 999 tons med ladning av brændeved, planker og battens fra Østersjøen; ialt 25 norske fartøier dr. 17 208 tons. Samtlige disse fartøier forlot havnen i ballast for at laste i andre havne.

Export. Der fandt ingen direkte export til Norge sted herfra.

Import. Totalimporten av træl原因 til konsulatdistriktet i 1909 var:

45 382 loads planker, battens og bord fra Østersjøen og Hvitehavet;
1 675 loads tømmer fra Østersjøen;
9 544 » tømmer og bord fra den Mexikanske Golf og Amerika;
286 favne brændeved;
5 920 loads kassebord.

Fragterne var gjennemsnittlig ca. 22 sh. pr. standard fra Østersjøen og 75/-—77/6 pr. standard fra den Mexikanske Golf.

Is. Totalimporten av norsk is var 1 427 tons, hvorav 740 tons til Perth og 687 tons til Montrose. Til Dundee fandt ingen import sted, idet behovet her blev fuldstændig dækket av den lokale kunstisproduktion, der opgik til ialt 3 061 tons.

Jute. Importen av jute fra Calcutta, Chittagong og Madras fandt sted med 53 dampskibe dr. tils. 173 645 tons og beløp sig til 1 056 169 baller, hvilket var ca. 205 000 baller mindre end i 1908, som dog var et usedvanlig rikt aar. De dampskibe, som var engageret i denne fragt, var næsten udelukkende faste rutebaater; kun et eneste norsk dampskib ankom med juteladning. — Priserne var usedvanlig lave hele aaret igjennem; for ny høst betaltes i august—september £ 13—14, og aaret bragte ikke senere nogen større forandring.

Lin, tow og codilla. 51 dampskibe, udelukkende britiske, bragte en samlet import av 16 439 tons.

Hvalfangst. Aaret var temmelig uheldig for hvalfangsten. To fartøier gik tapt under fangsttogt; et gik over til norske eiere. Ialt 6 fartøier deltok i fangsten med et samlet utbytte av 15 hval, der gav 139 cwts. ben og 158 tons olje, og 1 864 sæl samt 730 strk. hvalros. Aaret har intet overskud git, men samtlige fartøier vil dog gaa til fangst igjen næste sæson.

Fiskerierne drives i samme omfang som tidligere. 60 damp-drivgarnsfartøier og 1 148 trawlere ankom til havnen med ialt 76 469 kasser fisk, foruten 3 042 snes torsk.

Skibsbygning. Der færdigbyggedes 11 fartøier med en samlet drægtighet av 8 578 tons, hvilket er det laveste tal, man paa lang tid har hat.

Skipsrederi. Dundees handelsflaate gaar sterkt tilbake. I 1909 var hjemmehørende i Dundee ialt 111 fartøier med en samlet drægtighet av 85 824 tons, hvilket viser en betydelig tilbakegang.

Belysning av havneindløpet. Boierne paa elven er nu fuldstændig fornyet. Store første-klasses cy-

lindriske boier er anbragt paa den side, hvor havnen ligger, og koniske boier paa den anden side; desuten er der anbragt 2 nye lysboier, en acetylenboie ved Lady Bank og ved Fairway en acetylenoplyst klokkeboie. Lysene er meget sterkt og kan med lethed opfattes i en avstand av 8 mile. Ved indførelsen av disse lysboier er nu kanalen fuldt oplyst like fra indløpet op til havnen, hvilket jo maa være en stor fordel for fartøier, som anløper havnen.

Glasgow. Vicekonsul *Johan Johansons* beretning.

Skibsfart. Trafikken i Glasgows havn har i 1909 i det hele været tilfredsstillende, og handelen viste en liten fremgang sammenlignet med 1908; for enkelte artiklers vedkommende var der nedgang, der imidlertid mere end opveides ved fremgangen i andre brancher. Følgende opgave hitsættes for finansaaret 1909:

Samlet drægtighet for ankomne og avgaaede fartøier 11 975 558 tons.
Samlet kvantum varer 9 618 563 »
Samlede avgifter £ 537 667

Havneforhold. De nye brygger og bassiner ved Yorkhill, der paabegyndtes i 1907, var praktisk talt færdige i mai 1909. Herved er havnen utvidet med et nyt kaionraade av 1 148 yards, og Glasgow disponerer nu over en kailængde av ialt ca. 11 eng. mil.

Skibsbygning. Resultatet av skibsbygningen ved Clyde var i 1909 48 000 tons mere end i 1908, men da resultatet det sidstnævnte aar var det laveste siden 1897 og var gaar ned fra 620 000 tons i rekord-aaret 1907 til kun 355 000 tons, er denne tilsyneladende store stigning i virkeligheten ikke av særlig stor betydning. Imidlertid er den jo stor nok til at styrke troen paa, at man med aaret 1908 virkelig har naadd bunden av den nedgangskurve, som distriktet har gjennomgaar, og at man i de kommende aar kan vente en yderligere bedring. I 1909 byggedes ialt 354 fartøier dr. 403 187 tons. Verfterne var betydelig bedre beskæftiget end det foregaaende aar, om end fremdeles enkelte verfter var praktisk talt arbeidsløse i tidsrum av indtil 2—3 maaneder; men eftersom handelen bedret sig, indløp der flere ordres, og ved aarets utgang hadde samtlige paa en eneste undtagelse nær noget under arbeide.

Følgende opgave viser, av hvad art de fartøier var, som løp av stabelen paa Clyden i 1909:

Fartøierne art.	Antal.	Tonnage.
Skruedampskibe	139	348 741
Krigsskibe	13	16 974
Mudderprammer	23	9 579
Lægtene	63	8 954
Turbindampere	2	4 104
Pontoner, dokker etc.	3	3 250
Togfærger	2	3 032
«Hopper steamers»	4	2 880
Bugserdampskibe	10	1 609
Hjuldampskibe	4	1 539
«Rock cutters»	7	682
Fiskedampere	6	648
Motorbaater	54	543
Seilyachter	20	333
Dampyachter	2	189
Barkasser	2	30
Ialt	354	403 187

Utsigterne for skibsverfterne er nu opmuntrende. Enkelte kan vel endnu trænge yderligere ordres, men alle har noget at bestille, og enkelte, der en tid var lukket, er nu aapnet igjen.

De ledende Clyde-verfter gjør nu anstrengelser for at komme paa mere like fot med de store rivaliserende skibsbygningseentrer i Nord-England.

Kemikalier. Der sluttedes kontrakter for 1910 om leverance av tungere kemikalier, som kaustisk soda, klorkalk, potaske, ammoniak etc., til nogetnær de samme priser som i 1908 undtagen for klorkalk og potaske, for hvilke to artikler priserne var betydelig lavere. Ammoniumsulfat, svovlsyre, salpetersyre og lignende syrer var gjenstand for god efterspørsel. Kobbersulfatmarkedet var meget rolig i aarets løp, og priserne var meget utilfredsstillende for producenterne, ved aarets utgang de lavest mulige. En almindelig bedring saavel i efterspørsel som i priser forventes i 1910.

Priserne var for endel artikler i de to sidste aar ved aarets utgang følgende:

		1908.	1909.
Potaske	pr. ton	£ 4.12. 6	£ 4. 0. 0
Arsenik	—	- 14. 0. 0	- 12. 0. 0
Borax	—	- 16. 0. 0	- 16. 0. 0
Klorkalk	—	- 4.15. 0	- 4.10. 0
Dobbelt kromsur			
kali	pr. lb.	- 0. 0. 3 ¹ / ₂	- 0. 0. 3 ¹ / ₂
Kaustisk soda,			
70 %	pr. ton	- 10. 5. 0	- 10. 5. 0
Klorsur kali	pr. lb.	- 0. 0. 3 ¹ / ₂	- 0. 0. 3 ¹ / ₂
Citronsyre	—	- 0. 1. 3	- 0. 1. 4
Salpetersurt			
natron	pr. ton	- 10. 0. 0	- 9.10. 0
Kaliumcyanamid	pr. lb.	- 0. 0. 5	- 0. 0. 4 ¹ / ₂
Kobbersulfat	pr. ton	- 20.10. 0	- 18.15. 0
Ammoniumsulfat	—	- 11. 0. 0	- 11.10. 0
Krystalliseret soda	—	- 3. 5. 0	- 3. 5. 0
Vinstensyre	pr. lb.	- 0. 0.10 ¹ / ₄	- 0. 0. 9 ¹ / ₂
Hvitt blyssukker	pr. ton	- 22.10. 0	- 23. 0. 0

Fragterne var i 1909:

		Sidste notering.		Høiest.		Lavest.	
Alexandria (kul og stykgods)		6/-	2. dec.	7/6	11. mars.		
Alexandria		5/9	16. sept.	6/6	30. okt.	5/4 ¹ / ₂	3. aug.
Algier		6/6	16. juni.				
Barcelona		7/-	22. nov.	7/3	26. mars.	6/9	2. febr.
Bayonne	fres.	5	15. okt.	5 ¹ / ₄	22. mars.	4 ³ / ₄	7. juli.
Bordeaux	»	4 ³ / ₄	23. nov.	5 ¹ / ₄	9. mars.	4 ¹ / ₂	2. sept
Cannes		6/6	1. nov.				
Charente	fres.	5	3. nov.			4 ³ / ₄	8. okt.
Kristiania		4/6	24. sept.	5/6	19. jan.		
Kristianssand		3/11	12. aug.				
Civita Vecchia		6/9	23. dec.	6/10 ¹ / ₂	13. jan.		
Kjøbenhavn		4/4 ¹ / ₂	12. aug.	4/ 7 ¹ / ₂	18. mars.		
Kronstadt		3/8	20. aug.	4/-	29. mai.		
Genua		6/3	9. dec.	6/9	23. jan.	5/6	19. juli.
Genua, Savona eller Livorno		6/3	5. nov.	7/3	31. mars.	5/-	4. aug.
La Rochelle		4 ⁵ / ₈	9. juni.				
Livorno		6/-	5. nov.	7/-	15. febr.	5/3	5. aug.
Marseille		6/4 ¹ / ₂	23. dec.	6/9	24. febr.	6/-	20. okt.
Mazarron		6/6	24. nov.				
Montevideo		14/-	13. aug.			8/1 ¹ / ₂	13. jan.
Neapel		6/6	19. nov.	6/9	8. april.		
Nizza		6/6	7. dec.	7/-	11. febr.		
Nordnorge		4/1 ¹ / ₂	3. sept.			3/6	20. april.
Port Said		5/6	12. okt.			5/-	30. juli.
Porto Vecchio		6/7 ¹ / ₂	22. mai.	7/1 ¹ / ₂	3. mars.		
Riga		4/-	1. nov.				
Rio de Janeiro		12/6	13. okt.			12/3	8. juni.
River Plate (lavere havne)		10/-	8. dec.	14/-	16. aug.	8/3	12. jan.
River Plate (kul og stykgods)		14/7 ¹ / ₂	13. aug.			9/-	20. jan.
Rouen		4/9	17. nov.	5/-	6. okt.	4/6	6. aug.
Santos		15/-	4. okt.				
Spezia		6/3	30. sept.				
Tromsø		4/-	9. juli.			3/8 ¹ / ₂	27. mai.
Trondhjem		5/3	24. nov.			4/3	7. sept.
Venedig		7/3	1. juli.				

Olje. Av hvalolje importertes i 1909 fra Island, Færøerne, Shetland og Harris tilsammen 51 500 tdr., fra Irland 4 000 tdr. og fra Sydishavet 49 450 tdr.; der regnes 5 tdr. pr. brutto ton og 6 tdr. pr. netto ton. Importen av bottlenosolje var ca. 8 000 tdr. og av sælolje ca. 1 000 tdr.

Priserne for hvalolje var ved begyndelsen av aaret 18 sh. for nr. 1 og ca. 12 sh. for nr. 4, for de mellemliggende kvaliteter forholdsvis. Disse priser faldt imidlertid litt efter litt, og nr. 1 var nede i 15 sh. ved midten av sommeren, for andre kvaliteter forholdsvis. Priserne forblev derpaa uforandret

indtil august maaned, da en pludselig bedring indtraf, og i september betaltes atter 18 sh. for nr. 1. Senere er priserne steget jevnt, og i mars 1910 betaltes 23 sh. for nr. 1 og 17 sh. 6 d. for nr. 4, for mellemliggende kvaliteter forholdsvis; markedet var da meget fast.

Bottlenosolje aapnet sæsonen 1909 med ca. 28 sh., var i høstmaanederne nede i 25 sh., men steg atter gradvis til 32 sh. 6 d. pr. cwt. ved aarets utgang, hvilket fremdeles i mars 1910 nominelt var prisen for god olje.

For norsk sæløjle betantes i mars 1910 ca. 18 —20 sh., alt efter kvaliteten.

Is. Der produceres i Glasgow i 1909 ca. 43 000 tons; der indførtes fra Norge 6 050 tons.

Hø. Markedet aapnet med god tilførsel av alle slags: engelsk, kanadisk og skandinavisk. Norsk hø opnaadde ca. 75 sh. pr. ton for almindelig kvalitet, kanadisk nogen shillings mere. Ved mars maanedes utløp gik priserne noget tilbage ved utsigten til en tidlig vaar for atter foreløbig at stige i sommerens løp; for virkelig utvalgte kvaliteter norsk hø betantes 80 sh. i juli og august. Man begyndte imidlertid at frygte for, at den indenlandske høst kunde bli ringere end vanlig, og man forutsaa en yderligere prisstigning; men frykten viste sig ugrundet, og skjønt importen fra Norge og andre lande i Europa var liten den sidste del av aaret, var tilførslen fra Irland og Kanada rikelig til at tilfredsstille al efterspørsel. Ved aarets utgang betantes for norsk hø 80/-—85/-, alt efter kvaliteten. Efterspørslen var livlig hele aaret rundt.

Importstatistik. I 1909 indførtes til Glasgow fra Norge:

a) Toldfrie varer.		Mængde.	Værdi i £.
Mursten	Tusener	2	4
Kul	Tons	174 376	82 932
Koks	»	241	132
Jern- eller staalankere, kjættinger og kabler »		1	25
Jern- eller staalrør m. v. »		92	440
Spirituosa	Proof. gallons	437	169
b) Toldpligtige varer.			
Kemikalier etc.	Cwts.	110	128
Hø	Tons	303	1 136
Gjødningsstoffer	»	431	4 094
Træmasse, kemisk, tør »		35	315
do. mekanisk, vaat »		4 052	10 868
Sten: granit	»	335	550
Træ, saget	Loads	3	15

Methil. Vicekonsul A. L. Renstrom's beretning.

Skibsfart. Methils dokker blev i 1909 besøkt av følgende norske skibe:

20 seilskibe . . dr. 6 751 reg. tons.
172 dampskibe . - 86 842 — —

Tils. 192 skibe . . . dr. 93 593 reg. tons.

Ialt besøktes havnen av

171 seilskibe . dr. 29 784 reg. tons.
1 623 dampskibe - 1 191 645 — —

Tils. 1 794 skibe . . dr. 1 221 329 reg. tons.

Dokkerne var i 1909 overfyldt av skibe, saa mange skibe maatte vente længe paa at erholde plads.

Importen fra Norge var som følger:

2 050 tons grubetømmer, 350 tons skaaren trælast, 250 tons træmasse, 2 305 tons granit.

Exporten til Norge bestod av 39 137 tons kul, 205 tons koks.

Troon. Vicekonsul Geo. Paton's beretning.

Importen bestod i 1909 av:

Forskjellige varer, hvoriblandt trælast 6 463 tons.
Jernmalm, svovlkis og kalksten . . . 159 256 »

Ialt 165 719 tons.

Exporten bestod av:

Forskjellige varer, hvoriblandt jern 119 859 tons.
Kul 325 599 »

Ialt 345 458 tons.

Italien.

(Skibsfart. — Monstringsforretninger. — Hyrer. — Havneforhold. — Fragter. — Kulimporten. — Bari: Import; export; fiskelhandel; skibsfart. — Livorno: Skibsfart; fragter; klippfisk og stokfisk; tran; kurser. Neapel: Skibsfart; import og export; fisk; cellulose; tran; konserver; trælast; vin; hamp; havneforhold; emigration. Venedig: Skibsfart; fragter; import; export; sild; træmasse; havnen Chioggia.)

Aarsberetning*) for 1909 fra generalkonsul P. Ottesen, Genua.

Skibsfart. Til havne i Italien, hvor Norge er konsulært repræsenteret, ankom i 1909 følgende antal norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Genua	61	58 090	6	4 937	67	63 027
Savona	8	11 085	—	—	8	11 085
Spezia	7	8 642	—	—	7	8 642
Livorno	23	20 219	—	—	23	20 219
Civitavecchia	8	11 527	—	—	8	11 527
Neapel	41	44 772	2	211	43	44 983
Bari	17	15 050	—	—	17	15 050
Ancona	21	23 800	—	—	21	23 800
Venedig	25	32 126	—	—	25	32 126
Cagliari	5	6 159	—	—	5	6 159
Carloforte	8	7 517	—	—	8	7 517
Messina	14	15 067	—	—	14	15 067
Catania	18	16 322	—	—	18	16 322
Licata	10	8 414	—	—	10	8 414
Palermo	13	13 635	1	479	14	14 114
Porto Empe-						
doele	4	2 973	—	—	4	2 973
Trapani	34	34 728	4	2 110	38	36 838
Ialt 317	330 126	13	7 737	330	337 863	

Ved hovedstationen avmønstredes 128 mand og paamønstredes 77 mand. Følgende maanedshyrer betantes: For matroser fra 50 til 55 kroner, letmatroser 35 til 45 kroner, fyrbotere 60 kroner, kullemper 40 til 45 kroner.

Den norske skibsfart paa Genua utgjorde i de sidste 10 aar:

	Ialt.		Derav dampsk.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1900	65	65 898	62	65 523
1901	57	49 135	54	48 760
1902	68	70 584	64	68 987
1903	78	81 312	75	79 798
1904	64	57 216	62	56 936
1905	53	45 922	49	44 035
1906	69	61 126	61	57 607
1907	53	46 103	50	44 410
1908	72	68 654	64	65 842
1909	67	63 027	61	58 090

For hele Italien utgjorde den norske skibsfart:

	Ialt.		Derav dampsk.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1906	319	278 395	302	273 916
1907	283	275 881	270	270 852
1908	319	334 709	303	325 335
1909	330	337 863	317	330 126

*) Et udtag av beretningen, der er offentliggjort i ukeutgaven, utelates her.

Av de til Genua i 1909 ankomne 61 norske dampskibe ankom 10 dr. 15 773 tons med 32 296 tons kul fra England, 3 dr. 3 460 tons med 7 131 tons rjern, 3 dr. 1 979 tons med 4 124 tons gammelt jern og 1 dr. 1 376 tons med 2 741 tons bek fra England, 2 dr. 3 491 tons med 2 542 tons ris fra Indien, 10 dr. 2 927 tons med 1 945 tons klipfisk fra Island og Færøerne og 26 dr. 23 062 tons fra Norge med 3 617 071 kg. stokfisk, 87 921 kg. klipfisk 140 502 kg. tran, 3 966 kg. konserver, 20 077 kg. kalksalpeter, 51 400 kg. kasse-

bord, 6 980 kg. brynesten, 7 275 kg. maskingods, 9 460 kg. diverse stykgods, 2 950 tons træmasse og 1 074 tons gammelt jern.

Til Genua ankom 6 norske seilskibe med ladning, hvorav 2 dr. 178 tons med 293 tons klipfisk fra Labrador og 4 dr. 4 759 tons med 7 533 tons gammelt jern fra Sydafrika.

Til Genua er i de sidste 10 aar ialt ankommet følgende antal skibe av alle nationaliteter:

	Seilskibe.		Dampskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1900 . .	3 169	329 758	3 647	4 511 129	6 816	4 840 887
1901 . .	2 409	297 138	3 538	4 723 524	5 947	5 020 662
1902 . .	2 549	285 705	3 944	5 230 485	6 493	5 516 190
1903 . .	2 235	298 320	3 994	5 406 389	6 229	5 704 709
1904 . .	2 155	269 854	3 999	5 747 509	6 154	6 017 363
1905 . .	2 261	286 947	4 160	6 158 206	6 421	6 445 153
1906 . .	2 330	289 701	4 325	6 576 517	6 655	6 866 218
1907 . .	2 098	267 475	4 220	6 559 604	6 318	6 827 079
1908 . .	1 851	228 692	4 232	6 754 770	6 083	6 983 462
1909 . .	1 873	230 346	4 361	7 507 736	6 234	7 738 082

De forskjellige nationers deltagelse i denne fart i aaret 1909 fremgaar av nedenstaaende oversigt.

	Ialt.		Derav seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Italienske .	3 932	3 052 998	1 809	208 838
Engelske .	917	1 862 893	9	1 045
Tyske . .	331	1 176 078	1	111
Spanske .	174	320 226	6	1 743
Franske . .	160	302 139	9	1 318
Hollandske	117	260 185	—	—
Østerrikske	314	235 886	2	3 087
Græske . .	137	217 636	5	1 296
Belgiske .	55	66 753	—	—
Danske . .	74	65 369	9	1 360
Norske . .	67	63 027	6	4 937
Russiske .	15	26 748	—	—
Svenske . .	15	18 567	5	3 188
Tyrkiske .	6	1 879	6	1 879
Andre . .	20	67 698	6	1 546

Som det vil sees av foranstaaende opgave, har skibsfarten paa Genua tat et overmaade sterkt op-sving i løpet av de sidste 10 aar, nemlig fra 4 840 000 tons i 1900 til 7 738 000 tons i 1909. Forøkelsen falder udelukkende paa dampskibene, idet tonnagen av disse er gaat op fra 4 511 000 til 7 507 000 tons. Opgangen falder væsentlig paa følgende nationers skibe, nemlig:

	1900.	1909.
	Tons.	Tons.
Italienske	2 141 000	3 053 000
Engelske	1 010 000	1 863 000
Tyske	605 000	1 176 000
Franske	153 000	302 000
Hollandske	172 000	260 000
Østerrikske	186 000	235 000

Den norske skibsfart paa Genua holder sig temmelig stationær, gjennemsnittlig med ca. 65 000 tons aarlig. Nogenlunde det samme er forholdet ogsaa for Italien forøvrig.

Siden 1872 er den samlede skibsfart paa Genua øket fra 1 506 000 tons til 7 738 000 tons, eller med over 500 procent. Genua er nu rykket op i rækken blandt de 5 betydeligste kontinentale losse- og laste-

havne. Til sammenligning hitsættes følgende opgave over tonnagen av skibsfarten paa følgende havne i 1908:

Genua	ca. 7 000 000 tons
Marseille	8 890 000 "
Rotterdam	8 990 000 "
Antwerpen	11 050 000 "
Hamburg	11 910 000 "

Naar Neapel utviser en endog større tonnage av anløpende skibe end Genua, er dette paa ingen maate ensbetydende med en tilsvarende betydning som losse- og lastehavn. Mens saaledes tonnagen av anløpende skibe i Neapel i 1908 utgjorde 7 500 000 tons, mot i Genua 7 000 000 tons, utgjorde det utlosede varekvantum i Neapel kun 1 256 000 tons, mot i Genua 5 470 000 tons. Det er for en væsentlig del for emigrant- og anden passagertrafik, at Neapel anløpes av ruteskibe i saa stor utstrækning, som tilfældet er.

Havneforhold. Som tidligere meddelt, blev allerede i 1905 grundstenen lagt til en stor ny kulhavn (Bacino Vittorio Emanuele III). Denne bestaar i det væsentlige av en forlængelse av Molo Duca di Galliera i vestlig retning henimot fyrtaarnet og Sampierdarena. Arbeidet hermed, saavel som med de mange andre projekterede kai- og moloanlæg, har imidlertid i alle disse sidste aar staat omtrent stille, formodentlig av finansielle grunde, men efter hvad Genuas havnestyre nylig har meddelt, skal alle vanskeligheter saavel av finansiell som av anden art nu være overvundne, og samtlige arbeider skal derfor nu fremmes med fuld kraft. Det hele planlagte anlæg skal være færdig inden 1918, men flere av de enkelte kaianlæg antages at ville bli tat i bruk meget før. Det nye anlæg er beregnet at ville koste 33 millioner lire.

Frugtmarkedet for tramps har i det forløpne aar været slet paa Italien som i de fleste andre trades. Kulfragterne har vistnok nu og da gaat noget op, men dette har været ledsaget av tilsvarende nedgang i returfragterne, saaledes at utbyttet for rederne gjennemgaende kun har været kummerlig.

Kulfragterne har i løpet av de sidste 10 aar gjennemsnittlig stillet sig saaledes:

	Til Genua, Savona og Spezia.	Til Venedig.
Fra Cardiff, Newport etc. i 1909	sh. 6/5 1/2	sh. 7/3
— » — 1908	» 6/2	» 7/1 1/2
— » — 1907	» 7/4 1/2	» 8/1 1/2
— » — 1906	» 6/9 1/2	» 7/8 1/2
— » — 1905	» 6/6	» 7/4 1/2
— » — 1904	» 5/6 1/2	» 6/3 1/2
— » — 1903	» 5/9	» 6/5 1/2
— » — 1902	» 5/5 1/2	» 6/4
— » — 1901	» 6/11	» 7/11 1/2
— » — 1900	» 10/2 1/2	» 12/1
Fra Newcastle, Shields etc. 1909	» 6/3 1/2	» 7/1
— » — 1908	» 6/1 1/2	» 7/3
— » — 1907	» 7/2 1/2	» 8/
— » — 1906	» 6/6 1/2	» 7/6
— » — 1905	» 6/3	» 7/3
— » — 1904	» 5/4	» 6/1 1/2
— » — 1903	» 5/6	» 6/5
— » — 1902	» 5/2 1/2	» 6/4 1/2
— » — 1901	» 6/8 1/2	» 7/10
— » — 1900	» 10/3 1/2	» 12/3 1/2
Fra Skotland 1909	» 6/5	
— » — 1908	» 6/4 1/2	
— » — 1907	» 7/1	
— » — 1906	» 6/6 1/2	
— » — 1905	» 6/1 1/2	

Av andre fragter kan merkes:

a) For dampskibe:

Til Genua: Klipfisk fra Island mark 7.00 pr. 160 kg. + 10 %. Bek fra Sydney, C.B. 14/3 pr. ton. Trælast fra Donau fr. 140 pr. 22 kubikmeter. Hvete fra Donau fr. 9 à 10 pr. ton. Bomuld fra Bombay 14/6 à 15/6 pr. ton. Bomuldsfrø fra Bombay 14/9 pr. ton. Ris fra Ran-

goon 21/6 pr. ton. Støpejern fra England 7/- pr. ton. Gammelt jern fra London 10/- à 10/3 pr. ton. Pitchpine fra Gulfport 83/- pr. standard.

b) For seilskibe:

Klipfisk fra Labrador 2/6 à 2/9 pr. cwt. + 5 %. Gammelt jern fra Chile 21/- pr. ton. Gammelt jern fra Sydafrika 19/6 pr. ton.

Utfragter fra Genua er ikke erholdelige for «tramps», idet omtrent al sjøværts export foregaar med de mange regulære linjer, som anløper denne havn. «Tramps» gaar derfor altid herfra efter utløsningen i ballast enten til andre Middelhavs-, Sortehavs- eller Donauhavne eller til spanske havne for at finde returfragt.

Saltfragterne til Norge fra Trapani skal ha dreiet sig om 75 til 77 1/2 øre pr. 150 liter for enkelt lossested og 82 1/2 à 85 øre for anløp av flere lossesteder.

Svovlfragterne utgjorde pr. ton:

Fra Catania og Palermo. Fra Porto Empedocle.

Til franske Middelhavs-	
lande	fres. 7.00 à 8.00 fres. 6.75 à 7.50
Til franske Atlanter-	
havslande	» 10 à 12 » 9
Til Storbritannien . .	8/- à 10/- » 6/6 à 7/6
» Hamburg	mk. 10.00 mk. 9.50 à 10.50
» Holland	9/-
» Kjøbenhavn	9/-
» Norge, i mindre	
partier	10/-
» Østersjøhavne, efter	
aarstiden	9/- à 14/- » 9/- à 14/-
» Amerika	8/- à 10/-

Frugtfragter:

	Fra Catania.	Fra Messina.	Fra Palermo.
Til Triest	lire 0.45	0.40 à 0.45	0.45 à 0.50 pr. kasse
» London	pence 10 à 11	10	9 à 10 —
» Liverpool	» 12	10 à 11	9 à 10 —
» Hamburg	mk. 1.—	1.—	1.— —
» Holland	» 1.—	1.—	1.— —
» Østersjøhavne	1/3 à 2/3	1/3 à 2/3	1/6 à 2/6 —
» Kristiania	1/6	1/6	1/6 —
» New York	1/3	1/- à 1/2	1/2 à 1/3 —
» Belgien	fres. 1.10	1.10	1.— —

Det kan bemerkes, at frugtfragterne i usedvanlig grad er gjenstand for konkurrence. Det hænder saaledes oftere, at betydelige reduktioner i fragten gives, om tilfældigvis et par dampskibe med samme destination vites at skulle laste nogenlunde samtidig i samme havn. De ovennævnte fragsatser er git som normalfragter.

Mineralfragter fra Sardinien:

Fra Portodesine til Antwerpen	fr. 10.50 à 11.— uten dispatch.
» — » —	» 12.— à 14.— med —
» Bordeaux	» 11.— à 13.— » —
» Carloforte » Svansea	» 12.— à 13.— » —
» — » Dunkerque	» 12.— à 13.— » —
» — » Antwerpen	7/- à 8/- uten —

Der utførtes av zinkmalm i 1909 ca. 125 000 tons.

Kulindførslen er fremdeles i stadig stigende. Der indførtes i de forløpne 3 aar:

	Til hele Italien.	Til Genua.	Til Savona.
1907 tons	8 300 000	3 000 000	1 000 000
1908 »	8 450 000	3 030 000	1 100 000
1909 »	9 260 000	3 260 000	1 220 000

Av de av de underordnede konsulater avgivne aarsberetninger for 1909 hitsættes følgende utdrag:

Bari. Vicekonsul N. Schuck's beretning.

Importen av fisk fra Norge er steget til det dobbelte, nemlig fra en værdi av fr. 422 000 i 1908 til fr. 856 000 i 1909, mens importen fra England

og Amerika er gaat tilbage. Ogsaa importen av fisketran er steget, nemlig fra fr. 9 000 til fr. 19 000.

I *trælastimporten*, hvor Østerrike-Ungarn og Rumænien har monopol, har Norge overhovedet ikke deltat. Priserne er tildels steget end yderligere i 1909, og importværdien for træ (inkl. papir) er gaat op fra 2.7 mill. fr. i 1908 til 3.25 mill. fr. i 1909. Der turde derfor være grund for norske exportører til at ofre det herværende marked sin opmærksomhet.

Den samlede import til Bari fra Norge i 1909 beløb sig til:

	Mængde.	Værdi.
Tørret fisk	kg. 856 462	fr. 856 000
Saltet »	» —	» —
Fisketran	» 19 241	» 19 000

Ialt fr. 875 000

Den samlede import av fisk til Bari i 1909 beløb sig til:

Fersk fisk:	Mængde.	Værdi.
	Kg.	Frs.
Fra Tyrkiet	60 100	
» Østerrike-Ungarn	10 700	
» Montenegro	8 200	
	79 000	

Saltet fisk: 79 000

Fra Tunis	419 800
» Østerrike-Ungarn	366 600
» Portugal	33 100
» Spanien	29 200
	848 700

Tørret fisk: 1 698 000

Fra England	1 087 000
» Forenede Stater	1 056 000
» Norge	856 500
» Montenegro	91 400
» Østerrike-Ungarn	3 500
» Tyrkiet	900
	3 095 500

3 095 000

Ialt 4 872 000

Den samlede import til Bari fra fremmede lande beløb sig til:

Varesort.	Værdi i frs.
Korn	9 465 000
Fisk, tørret og saltet	4 793 000

Der ankom til Baris havn ialt i 1909:

Nationalitet.	Seilskibe.	
	Antal.	Tons.
Italienske	531	24 696
Østerriksk-ungarske	4	91
Britiske	1	157
Tyske	—	—
Norske	—	—
Græske	7	364
Danske	—	—
Andre	20	2 109
Ialt	563	27 417

Livorno. Konsul *Herman Trumphy's* beretning.

Skibsfart. Til Livornos havn ankom i aaret 1909: 23 norske dampskibe med en samlet drægtighed av 20 142 tons, mot i 1908 25 dampskibe, drægtige 26 303 tons. Intet norsk seilskib anløp Livorno i 1909.

Av ovennævnte dampere ankom 7 fra Glasgow, Newport, Barry og Swansea med 13 728 tons kul,

Varesort.

Værdi i frs.

Kul	4 648 000
Metaller, maskiner	4 647 000
Petroleum, mineraloljer, andre oljer	3 497 000
Trælast, papir	3 252 000
Kvæg, ost, huder, egg, fersk fisk	3 189 000
Cement, kalk, mursten	225 000
Kolonialvarer, droger, mineralvand, ol	1 995 000
Kemiske og medicinske produkter	1 014 000
Textilvarer	152 000

36 877 000

Export. Exporten til Norge fra Bari har mere end fordoblet sig sammenlignet med de sidste aar, navnlig av olivenolje, mandler og vin; vin-exporten er dog endnu kun ringe og vil kunne økes betydelig. Som nyt utførselsprodukt til Norge forekommer i 1909 for første gang vindestillat (med fr. 70 000 fra Bari og fr. 120 000 fra andre apuliske havne). Tilbagegang noteres kun i exporten av syltet frugt.

Den samlede export fra Bari til Norge i 1909 beløb sig til:

	Mængde i kg.	Værdi i fr.
Olivenolje	188 800	283 000
Mandler	22 500	45 000
Syltet frugt, sydfrugter	9 600	10 200
Vin	13 000	3 800
Spirituosa*)	34 400	70 000
		412 000

Værdien av Baris samlede handelsomsætning med Norge i de sidste 4 aar:

	1906.	1907.	1908.	1909.
	Frs.	Frs.	Frs.	Frs.
Import	341 000	319 000	432 000	875 000
Export	223 000	217 000	182 000	412 000

Skibsfart. Den norske skibsfart paa havnen har holdt sig uforandret, og den vilde endnu kunne utvikles, navnlig hvis skibene besluttet sig til at anløpe mellemhavne i Spanien og Portugal. Ogsaa for befragtning med omlastning for Østersjøhavn er her et godt marked, som hittil er blit utnyttet av engelske og tyske linjers dampskibe (Wilson, Hull, og Horn, Hamburg) til ganske høie fragtsatser.

Dampskibe.		Ialt.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
964	753 290	1 495	777 986
238	152 734	242	152 825
91	147 766	92	147 923
40	59 841	40	59 841
17	15 463	17	15 463
10	13 468	17	13 832
6	4 645	6	4 645
5	5 022	25	7 131
1 371	1 152 229	1 934	1 179 646

1 fra Norge med 350 tons stokfisk, 1 fra Holland med 1 763 tons sleepers og 12 fra England, Norge, Spanien og Italien med transitgods. 8 norske dampskibe avgik herfra i ballast til Tunis, Konstantinopel,

*) Til Norge fra Bari	kg. 34 400	frs. 70 000
» fra konsulatdistriktet	59 100	» 120 000
forøvrig	kg. 93 500	frs. 190 000

Mazzarelli, Trapani, Algier, Valencia og Aguilas; 15 avgik til Antwerpen, London, Manchester, Kristiania og Bergen (via Italien og Spanien) med marmor og stykgods. Med 8 dampere tilhørende den subvenerede norsk-japanske linje blev utført herfra til Kristiania, Bergen og andre norske havne 488 133 tons

marmor og stykgods med en fragt av £ 751 162. Bruttofragterne for samtlige til Livorno ankomne norske dampskibe beløp sig til kr. 75 000, foruten 6 dampere i maanedsfraagt til respektive £ 450, £ 400, £ 430, £ 355 og £ 315.

Oversigt over den samlede skibsfart paa Livornos havn i aaret 1909:

Flag.	Seilskibe.		Dampskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Engelsk	10	1 221	379	561 933	389	563 154
Italiensk	2 266	108 365	1 536	1 454 647	3 802	1 563 012
Østerriksk	1	258	20	38 010	21	38 268
Fransk	5	139	161	94 281	166	94 420
Tysk	1	134	69	80 373	70	80 507
Norsk	—	—	23	20 142	23	20 142
Dansk	1	94	50	44 902	51	44 996
Svensk	—	—	12	10 099	12	10 099
Belgisk	—	—	42	51 616	42	51 616
Græsk	—	—	45	64 120	45	64 120
Hollandsk	1	163	34	38 241	35	38 404
Spansk	—	—	46	64 635	46	64 635
Andre landes	8	2 971	2	959	10	3 930
Ialt	2 293	113 345	2 419	2 523 958	4 712	2 637 303
mot i 1908	2 243	104 521	2 228	2 356 713	4 471	2 461 234

Fragterne herfra til England, kontinentet, Østersjøen og Nordamerika med de regulære dampskibslinjer varierte fra 10/— til 30/— pr. 1 000 kg. for marmor og fra 8/— til 40/— og 45/— pr. 1 000 kg. for stykgods, alt efter bestemmelsesstederne.

Kulfragterne til Livorno i aaret 1909 var:

	Swan-sea.	New-castle.	Cardiff.	Glasgow.	Newport.
Maximum	7/6	7/—	7/6	7/9	7/6 pr. ton
Gjennemsnit	6/9	6/3	6/—	6/—	6/3 —
Minimum	5/9	5/6	5/3	5/3	6/6 —

Kulpriserne i aaret 1909. Prisen for prima kvalitet «Best Welsh Coals» har varieret fra 26/— til 30/— pr. engelsk ton cif. Livorno, for Cardiff smaa-kul fra 16/— til 17/6, for prima kvaliteter fra Skotland fra 15/4½ til 17/—, for sekunda fra 16/6 til 20/— pr. ton.

Klipfisk. Av Labrador indførtes 1 580 000 kg., solgt til lire 35 55 pr. 100 kg.; av S. Giovanni 1 200 000 kg., solgt til lire 63/73 pr. 100 kg.; av Lavé 9 600 000 kg., solgt til lire 42/46 pr. 100 kg.

Rundfisk. Der importertes 400 000 kg. Den opnaadde pris var mellem lire 75 og 90 pr. 100 kg. cif Livorno.

Norsk sild. Ingen indførsel.

Sardiner. Av «pilehards» fra England indførtes 140 000 kg., solgt til lire 55/60 pr. 100 kg. cif. Livorno. Fra Spanien indførtes av denne vare 560 000 kg., solgt til lire 45/55 pr. 100 kg. cif. Livorno.

Roket sild. Fra Yarmouth importertes 2 800 000 kg., der blev solgt til en gjennemsnittlig pris av lire 37 pr. 100 kg. cif. Livorno.

Tjære. Ca. 500 tønnder ankom fra Archangel og blev solgt til en gjennemsnittlig pris av lire 23 pr. 100 kg. cif. Livorno.

Bek. Importen av denne vare var ca. 500 tønnder, solgt til lire 35 pr. originaltønne.

Tran. Indførslen av denne artikel var mindre end i det foregaaende aar, medens priserne betydelig forhoiedes paa grund av de daarlige resultater av fisket i 1909. Der beregnes importeret hertil:

		Pr. 100 kg.
Av den hvite kvalitet	150 tdr., solgt til lire	85/95.
» » gule	100 » » » »	70/77.
» » røde	150 » » » »	60/70.
» tran til garverierne	150 » » » »	50/58.

Ifølge toldvæsenets opgaver til konsulatet blev importeret av:

	Uren fiskeolje.	1908. Kg.	1909. Kg.
Fra Tyskland		58 994	30 727
» Storbritannien		141 195	230 421
» Holland		1 595	900
» Belgien		7 141	1 855
» Frankrike		20 277	12 320
» Norge		34 269	17 433
» Spanien		5 303	28 347
» Østerrike		28 608	3 092
» Tunis		478	16 940
» Algier		1 814	—

	Ren fiskeolje.		
Fra Tyskland		8 940	7 305
» Frankrike		2 120	3 783
» Storbritannien		25 050	33 803
» Spanien		816	1 935
» Holland		1 595	700
» Norge		5 320	2 327
» Østerrike		4 180	3 249
» Tunis		478	—
» Nordamerika		36	1 817

Kursen for sigtveksler var i 1909 gjennemsnittlig:

	Paris.	London.	Hamburg.
Januar	100.15	25.20	123.05
Februar	100.40	25.34	123.23
Mars	100.60	25.38	123.50
April	100.55	25.35	123.85
Mai	100.55	25.37	123.90
Juni	100.65	25.40	123.90
Juli	100.60	25.36	123.80
August	100.50	25.28	123.70
September	100.35	25.27	123.90
Oktober	100.40	25.30	123.92
November	100.50	25.35	123.85
December	100.65	25.38	123.90

Milano. Konsul *G. Szylanski's* beretning er i sin helhet indtatt i ukeutgaven.

Neapel. Konsul *Fritz Steils* beretning.

Den norske skibsfart. Til Neapels konsulatsdistrikt, der omfatter provinserne Kampanien, Basilicata og Kalabrien, ankom i 1909 ialt 60 norske skibe med en drægtighet av 61 784 tons, hvorav:

57 dampskibe dr. 60 168 tons og 2 seilskibe dr. 211 tons, og som fordelte sig saaledes paa distriktets havne:

Neapel	41 dampskibe dr. 44 840 tons.	
	og 2 seilskibe » 211 »	
Torre Annunziata	2 dampskibe » 3 076 »	
Castellammare di Stabia	3 » » 2 093 »	
Gaeta	1 » » 979 »	
Salerno	2 » » 2 191 »	
Gioia Tauro	2 » » 1 152 »	
Reggio Calabria	7 » » 7 242 »	

Til havnene Formia, Catanzaro, Cotrone og Pozzuoli ankom ingen norske skibe i 1909.

Dampskibenes ladninger bestod hovedsagelig av fisk, cellulose, fisketran og træløst fra Norge, stenkul fra England og korn fra Amerika; de to dampskibe til Castellammare bragte «China clay».

Import. Fisk. Importen av tørret fisk til Neapel beløp sig i 1909 ifølge handelskamrets statistikk til ialt 20 768 467 kg. Herav kom fra Norge med den norske spanske linje ca. 2 000 000 kg. stokfisk og ca. 300 000 kg. klipfisk. Det øvrige kom fra Newfoundland, Frankrike, England og Tyskland.

Cellulose. Importen fra Norge i 1909 beløp sig til ca. 2 000 000 kg. Den samlede import angives av toldvæsenet til 9 514 716 kg., hvorav ca. halvdelen kom fra Tyskland, ca. 2 000 000 kg. fra Sverige, resten fordeler sig paa Holland, England, Belgien, Russland, Østerrike og Amerika, med ubetydelige kvanta fra hver.

Fiskeolje og tran. Importen herav er temmelig ubetydelig.

Konserver (sardiner). For norsk vare har man her ingen interesse, da fransk og portugisisk er billigere.

Træløst. Smaa kvantiteter indførtes fra Norge i 1909. Den samlede import beløp sig ifølge toldvæsenets opgave til 71 000 000 kg., hvorav størstedelen fra Østerrike-Ungarn.

Export. Vin. Exporten var temmelig livlig og anslaaes til ca. 1 300 000 hektoliter, hvorav over $\frac{1}{3}$ gik til Schweiz og ca. $\frac{1}{3}$ til Sydamerika, resten til Nordamerika, Tyskland og andre lande. Exporten til Amerika er steget betydelig mot tidligere aar.

Hamp. Det til aarets utgang solgte kvantum anslaaes at beløpe sig til ca. $\frac{2}{3}$ av den nye høst.

Fra toldvæsenets statistikk hitsættes følgende opgaver over import og export av Neapels viktigste handelsartikler:

Import:		
	Tons.	Tons.
Oliveneolje	4 414	Kobbersulfat 1 690
Bomolje	2 990	Træbark 9 764
Andre veget. oljer	3 057	Bomuld 9 526
Benzin	252	Træløst 72 178
Petroleum	15 515	Kluter 1 232
Andre mineraloljer	2 318	Træmasse 9 514
Kaffe	4 324	Huder, raa og garvede 4 158
Sukker	205	Jern og staal 11 136
Potatke og soda	1 874	Støpejern 13 586
Karbonat	2 771	

	Tons.		Tons.
Kobber og mes-sing	3 338	Havre	7 622
Bly	1 152	Mais	25 913
Zink	1 139	Tørr. grønsaker	10 835
Maskiner	8 745	Tørret fisk	20 768
Kalk og cement	3 093	Egg	1 240
Kul	721 403	Stivelse	1 557
Korn	253 166	Svinesmult	876

Export.

	Tons.		Tons.
Vin	17 118	Frisk frugt: ap-pelsiner, citro-ner etc.	1 157
Olje	544	Tørret frugt	8 412
Hamp	13 423	Frugt og grønsaker i salt	2 112
Bomuldsgarn	833	Tomater, konserverede	19 280
Træløst	1 293	Ost	3 174
Papir	2 971	Vinsten	4 329
Huder	803	Tobak	336
Kastanier	4 036		
Poteter	13 031		
Friske grønsaker	1 579		

Havneforhold. Forholdene har forbedret sig noget, og korndamperne har i 1909 været fri for de i tidligere aarsberetninger omhandlede mislige forhold, idet de noget utvidede havnemagasiner og den noget regelmæssigere regulering av kornets væktransportering virker tilfredsstillende under en ikke allfor stor import. Derimot er tilstanden i den herværende toldbod endnu værre med den økede import, og der er sikkert intet gjort for at rette paa forholdet; det forekommer meget ofte, at de ankomende varer maa bli liggende længre tid i lægterne, fordi der ikke er plass paa toldboden, saa at de kan bli bragt iland, hvorved paaadres temmelig store utgifter.

Emigration. Utvandringen fra Neapel til Nordamerika var i 1909 meget sterk og beløp sig til ca. 190 000 personer, mot ca. 40 000 i 1908. Indvandringen fra Nordamerika til Neapel beløp sig derimot kun til ca. 65 000 personer i 1909, mot ca. 240 000 i 1908.

Venedig. Konsul *U. Ringler's* beretning.

Skibsfart. I aaret 1909 ankom til den herværende havn 25 norske dampskibe, der hersteds delvis eller helt losset sin last. Av disse var 16 lastet med tørfisk og træmasse, 8 med kul og 1 med fosfat. De fleste gik herfra i ballast, medens der med Otto Thoresens linjes skibe blev sendt en del hamp, straa og koster.

Med hensyn til den samlede skibsfart paa havnen kan ingen opgave meddeles for 1909. I aaret 1908 ankom til Venedig 3 654 skibe, hvorav 1 809 seilskibe med last, 1 443 dampskibe med last, 402 damp- og seilskibe i ballast, tils. dr. 1 922 228 tons. I aaret 1908 avgik fra Venedig 3 640 skibe, hvorav 1 128 seilskibe med last, 927 dampskibe med last, 1 585 damp- og seilskibe i ballast, tils. dr. 1 919 838 tons.

Jernbaner. Den meget omtalte Valsuganabane vil komme i fuld drift fra 1. august 1910, og med rette forventes der store fordele herav.

Havneforhold. I henhold til de gjorte planer arbeides der stadig paa at forstørre og forbedre havnen, om det end gaar noget langsomt, saa at man endnu klager over pladmangel baade med hensyn til kaier og pakhus, men man haaber, at alt snart vil være tilfredsstillende. I Mestre arbeider man ogsaa stadig paa forstørrelsen av «Canal Salso», som man med tiden vil gjøre til en fuld-

stændig havn, naar engang den store kanal er istand-bragt, der skal føre derhen tværs gennem lagunen, og som ogsaa skal være tilgængelig for større skibe. Jernbanestationen forbedres ogsaa mere og mere.

Fragterne var som følger:

Pr. 100 kg.

Tørfisk fra Bergen	lire 6
» » Finmarken	mk. 6.30/6.50
Kul fra England	sh. 7/— à 6/—
Fosfat fra Belgien	» 7/— à 6/—
Korn fra det Sorte Hav	frs. 10
Salpeter fra Chile	sh. 16/—

Fiskeimporten var i det sidste aar betydelig større end i de to foregaaende. Av de forskellige kvaliteter blev importeret 2 403 511 kg., mot 1 726 740 kg. i 1908 og 1 731 775 kg. i 1907. Grunden til den større import maa hovedsagelig søkes i de billige priser og i den gode kvalitet, især av Finmarksfisk. Importørerne regnet paa en god efterspørsel og konsumtion utover vinteren, men paa grund av det milde veir blev de skuffet deri, saaledes at der endnu ligger store lagere av usolgt vare, der selvfølgelig vil virke trykkende paa den kommende sæson. Finmarksfisk av bedste kvalitet blev solgt til yderst billige priser av mellemhandlere, men tiltrods for dette hørte konsumtionen omtrent aldeles op.

Sildeimporten fra England var i 1909 ikke betydelig. Der synes i det hele tat at bemerkes en ringere interesse og mindre efterspørsel efter denne artikel nu end før.

Sardinfangsten i Kornwall gav ogsaa i 1909 daarlige resultater, og prisen steg for de ringe kvantiteter, der ankom, op til 70 lire pr. tønde.

Træmasse blev i 1909 importeret i noget større kvantiteter end i det foregaaende aar.

Ingen *feltspat* blev i aarets løp indført fra Norge.

Exporten herfra til Norge indskrænker sig til koster, straa og hamp. Medens der i de to førstnævnte artikler ingen økning kan merkes, synes hampexporten at være i tiltagende. Der er grund til at haabe, at Otto Thoresens Linje vil faa hele denne export, hvilket jo vil være det naturligeste, da man med denne direkte forbindelse med Norge undgaar omlastning i fremmede havne.

Kurserne var i begyndelsen av aaret 1909:

London 25.16 $\frac{1}{2}$ —25.18 $\frac{1}{2}$	Berlin 122.90—123.00
Paris 100.17 $\frac{1}{2}$ —100.25	Wien 104.87—105.00

og i slutten av aaret:

London 25.30—25.31 $\frac{1}{2}$	Berlin 123.77 $\frac{1}{2}$ —123.85
Paris 100.50—100.55	Wien 105.00—105.10

Havnen i Chioggia, der for kun var av betydning for fiskebaater, er nu blit betydelig forstørret og forbedret, saa at ogsaa større dampskibe vil kunne anløpe den, og det er meningen at indbefatte denne havn i den regelmæssige rute, der nu skal oprettes mellem Venedig og Dalmatien. Havnen ligger omtrent 2 timers reise syd for Venedig, ved enden av Lagunerne.

Intet *norsk handelsfirma* eksisterer i distriktet.

Messina. Konsul *E. Jacob's* beretning er i sin helhet indtat i ukeutgaven.

Havres handel.

(Kaffe. — Bomuld. — Huder. — Uld. — Kakao. — Pepper. — Trælast. — Kautschuk. — Korn. — Kobber. — Honning. — Voks. — Industri.)

Tillæg til aarsberetning for 1909 fra konst. vice-konsul *Erik Arentz*.

Som nævnt i vicekonsulatets aarsberetning for 1909 forelaa ved aarsberetningens afgivelse hverken den officielle statistik over importen til og exporten fra Havre eller det herværende handelskammers aars-oversigt for 1909. Disse arbejder er nu blit offentliggjort, og nedenstaaende opgaver angaaende Havres handel samt dets industri er hentet derfra.

Import. Aarets import viser en stigning av 32 444 tons, nemlig fra 2 189 523 tons i 1908 til 2 221 927 tons i 1909. Det er av interesse at erindre, at indførslen i 1908 viste en formindskelse av 184 603 tons, en nedgang, der faldt sammen med en almindelig depression i Frankrikes utenrikske handel i 1908. Fremgangen i importen til Havre i 1909 skyldes særlig en forøket import av stenkul, korn og bomuld. Kaffe viser som i 1908 nedgang; likesaa er indførslen av mineraler og edle træsorter gaat ned. Nogen opgave over importens værdi foreligger ikke.

I det følgende gives en kort oversigt over de forskellige importartikler, for hvis vedkommende en større del av den franske import foregaar over Havre.

Kaffe. Importen til Frankrike utgjorde 139 511 tons, hvorav til Havre 101 995 tons. Den herværende omsætning viser for de sidste tre aar følgende tal:

	Import. Tons.	Export. Tons.	Paa lager 31. dec. Tons.
1907	228 833	70 023	207 290
1908	119 435	46 313	184 830
1909	101 995	52 301	159 842

Skjønt den totale import av kaffe via Havre i 1909 efter den nu foreliggende officielle statistik viser en mindre tilbagegang fra det foregaaende aar, har dog indførslen av den kaffe, hvis oprindelse er Brasilien og Central-Amerika, været betydeligere end i 1908. Importen av kaffe fra Haiti viser derimot nedgang paa grund av sterkt formindsket høst.

Kaffehøsten 1908—1909 gav 16 915 000 sække, mot henholdsvis 14 862 000 og 23 786 000 sække i 1907—1908 og 1906—1907, derav for kaffe fra Brasilien 12 912 000 sække, mot henholdsvis 11 001 000 og 20 190 000 sække.

Verdens samlede forbruk, naar gjenutførslen fra-trækkes, opgives i 1908—1909 til 18 227 000 sække, mot 17 110 000 i 1907—1908 og 17 108 000 i 1906—1907. De synlige forraad aytok med 1 312 000 sække fra 1. juli 1908 til 1. juli 1909, mot en formindskelse av 2 248 000 sække i 1907—1908 og en forøkelse av 6 678 000 sække i 1906—1907.

Prisen paa «good average» Santos, der ved begyndelsen av aaret 1909 utgjorde 40 francs, gik gradvis op til 46 francs i april som følge av ophøret av export av brasiliansk kaffe fra begyndelsen av mars. Fra april av gik prisen ned til 40 francs for prompt levering og 38 francs for senere levering, under indflydelse av den mening, at den brasilianske kaffehøst i 1909—1910 vilde bli rikere end den foregaaende høst. Det viste sig imidlertid, at denne opfatning formentlig ikke vilde holde stik. Prisen steg derfor igjen jevnt til 48 og 49 francs i november for prompt levering og 47 francs for senere levering.

Bomuld. Der indførtes i 1909 til hele Frankrike 332 678 tons, hvorav til Havre 252 442 tons

Importen til Havre i 1909 overskred med omtrent 100 000 tons de sidste 10 aars gennemsnitsimport. Markedspriserne undergik en sterk stigning i aarets løp, idet de begyndte med fr. 57.50 for stadig at gaa opover indtil fr. 98.25 ved aarets udgang. Denne pris er den høieste, som er naadd, ikke alene i 1909, men like siden begyndelsen av 1904.

Huder. Den samlede import til Frankrike i 1909 utgjorde 83 774 tons, hvorav 33 343 tons indførtes til Havre, mot i 1908 henholdsvis 70 258 tons og 29 423 tons. Importen viser saaledes en opgang fra foregaaende aar.

Prisen steg i 1909 til en hittil uanet høide, for en stor del paa grund av forsøk i de Forenede Stater paa at gjøre sig til herre over markedet. I aarets første halvdel var det store spørsmaal, hvorvidt den amerikanske regjering vilde ophæve den gjældende told av 15 % ad valorem. Hvis nemlig denne told ikke blev ophævet, vilde de betydelige lagre av huder i New York bli kastet ind paa det europæiske marked og foraarsake et betydelig prisfald. Trods denne mulighet vedblev dog priserne at stige i Europa. Da man ved utgangen av august maaned erfarte, at tolden var bliit ophævet, steg priserne yderligere for at naa sit kulminationspunkt i november maaned for de fleste sorters vedkommende. Ved aarets udgang hadde markedet en fast tendens med innskærkede beholdninger paa de europæiske lagre.

Av gjeteskind indførtes 2 379 baller. Markedet var som i 1908 mat paa grunn av den vedvarende depression i hanskeindustrien. Skind av bedste kvalitet opnaadde dog høiere priser.

Uld. Herav indførtes 5 646 tons, mot 10 785 tons i 1908. Denne importmængde er kun en del av, hvad der indførtes de nærmest foregaaende aar. Formindskelsen i importen hadde sin grund i den store forskjel, som hersket mellem de i Havre noterede terminpriser og de altfor dyre priser i produksjonslandene.

Kakao. Importen til Frankrike i 1909 utgjorde 53 030 tons, hvorav til Havre 45 295 tons, mot i 1908 henholdsvis 54 828 tons og 46 995 tons. Indførslen til Havre utviser saaledes en nedgang i 1909 sammenlignet med fjoraaret, men er betydelig høiere end i de tidligere aar. Uførslen fra Havre var derimot større end i 1908. Priserne var for de fleste sorter lavere end det foregaaende aar, men gennemgaaende stabile med regelmæssige forretninger og større tillid fra fabrikanternes side.

Pepper. Der importertes i 1909 til Frankrike 5 651 tons, hvorav til Havre 4 110 tons. Importen til Havre er sammenlignet med aaret 1908, gaar frem med 1 577 tons og har endmere forøket de tidligere store beholdninger, som betydelig overgaar Frankrikes behov for omhandlede artikel. Dette overskud skyldes den altfor sterke import av tidligere aars indhøstninger og den ubegrænsede tilladelse til import av pepper fra Indo-Kina, der nyter godt av kolonialprivilegiet for pepper. For at raade bod paa en eventuel overproduksjon i denne koloni er man bliit nødsaget til (ifølge et dekret av 31. decbr. 1909) at fastsette den aarlige indførsel av den beskyttede pepper til Frankrike i aarene 1910, 1911 og 1912 til henholdsvis 500 tons aarlig fra Kokkin-Kina og 2000 tons aarlig fra Kambodja uten at regne med de beholdninger, som fandtes paa de franske pakthuse den 1. januar 1910. Denne forholdsregel har foraarsaket en prisstigning, nemlig fra 41 frcs. den 1. januar 1909 til 66 frcs. den 31. decbr. s. a.

Trøst. Importen herav til Havre i 1909 utgjorde ialt 86 511 tons, mot 77 579 tons i 1908. Importen

fra de Forenede Stater viser en stigning av 1 900 tons for ek og 8 500 for andre trøsorter. Denne forøkelse hadde sin årsak i, at importørerne fremskynnet sine indkjøp for at undgaa maximaltariffens toldsatser, som traadte ikraft den 1. november, samt at hugsten av den ungarske ek er gaar tilbake, og at man som følge derav har maattet henvende sig paa det amerikanske marked. Importen fra Sverige viser en nedgang paa 1 500 tons paa grund av den store lock-out. Derimot viser indførslen fra Russland en fremgang av 1 500 tons og fra Norge av 300 tons. Importen fra Kanada gik tilbake med 900 tons paa grund av de høie priser.

Av edle trøsorter importertes i 1909 30 346 tons, mot i 1908 og 1907 54 465 tons og 41 291 tons. Importen, som i en aarrække hadde vist tendens til stigning, gik saaledes betydelig tilbake i 1909. Den sterke nedgang i importen av mahogny skyldes særlig de store beholdninger pr. 1. januar 1909. Fra Afrika blev der i 1909 neppe importert en fjerdedel av det kvantum mahogny, som importertes i 1909, delvis som følge av et betydelig prisfald. Priserne paa de andre sorter mahogny har i løpet av sidste aar ikke undergaaet nogen synderlig forandring.

Kautschuk. Importen til Frankrike utgjorde 15 275 tons, hvorav til Havre 8 323 tons, mot i 1908 henholdsvis 12 411 og 7 918 tons. Importen har saaledes været livligere i 1909 end i 1908. Markedet i Havre er det betydeligste paa dette omraade i Frankrike. Koncessionsselskaperne i fransk Kongo sender fremdeles sine produkter hit. Medens priserne i 1908 var ret lave paa grund av eftervirkninger av den amerikanske krise, gik de i 1909 høiere op end nogensinde før. For Pará notertes i oktober maaned en maksimumspris av frs. 25.40 — denne pris var dog kun forbigaaende. Mot aarets slutning sank priserne igjen noget, men holdt sig allikevel høie i sammenligning med tidligere aar.

Korn. Der importertes i 1909 117 367 tons, mot i 1908 87 088 tons. Av hvete indførtes 9 018 tons mindre end det foregaaende aar. Grunden hertil var, at høsten 1908 var av god kvalitet, saa at de store mølleiere blot importerte i mindre utstrækning til opblanding. Dernæst var ogsaa høsten 1909, skjønt forsinket, større end i 1908. Priserne undergik ikke væsentlige forandringer. Der blev av havre indført 15 170 tons, mot 371 tons det foregaaende aar. Grunden til denne betydelige fremgang i havretilførslen maa søkes deri, at høsten 1908 ikke var tilstrækkelig til at dække behovet for 1909. Priserne paa havre gik op med 2 à 3 francs pr. 100 kg. De høiere havrepriser begunstiget indførslen av mais, hvorav der indførtes 20 000 tons mere end i 1908.

Kobber. Av den samlede franske import i 1909, 92 753 tons, kom 59 276 tons til Havre. Importen hertil var omtrent den samme som i 1908.

Importen av *honing*, der har en betydelig omsætning i Havre, er gaar tilbake, særlig som følge av en meget lav produksjon i Chile. Priserne er gaar op i paavente av toldforhøielse.

Voksmarkedet var stabilt og priserne høie. Importen tiltok i 1909.

En opgave over Havres import fra Norge er allerede indtatt i vicekonsulatets årsberetning, hvortil henvises.

Export. Ifølge toldbodens opgaver utgjorde i 1909 totalvegten av de fra Havre exporterede varer 876 614 tons, mot i 1908 og 1907 henholdsvis 757 163 og 857 174 tons. Exporten, som gik betydelig tilbake i 1908, sammenlignet med det særdeles gunstige aar

1907, naadde sit maximum i 1909, da den tiltok med 119 451 tons.

Av exporten til Norge opgives særskilt følgende varer:

Raa huder 8 600 kg., saltet smør 56 800 kg., honning 7 800 kg., kaffebønner 1 173 400 kg., kakao-bønner 106 000 kg., vin 19 900 liter, eddike 59 100 liter, mineralvande 6 800 kg., jern 355 600 kg., jern-og staaltraad 66 300 kg., kobber 11 300 kg., uthamret og valset kobber 14 000 kg., kobbertraad 185 900 kg., diverse kemiske produkter 235 700 kg. Disse tal indbefatter ikke, hvad der exportertes til Norge via andre lande.

Industri. For industrien kan 1909 ansees som et bedre aar end 1908, da den almindelige depression i den franske industri ogsaa gjorde sig gjældende i Havre. Skibsbyggerierne har dog endnu ikke naadt sin normale virksomhet.

Odessa.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *Carl Förster*. (Almindelig oversigt. — Havneforhold. — Export. — Sild. — Skibsfart. — Fragter. — Cherson: Export; skibsfart. — Nicolaijeff: Export; import; skibsfart; fragter. — Taganrog: Export. — Rostow v. Don: Export; import. — Skibsfarten paa Berdjansk og Mariupol. — Noworossisk: Export; import av landbrugsprodukter; skibsfart. — Batum: Import; export; skibsfart).

Almindelige bemærkninger. Forholdene i almindelighed har i den senere tid forbedret sig betydelig. Ro er atter fuldstændig gjenoprettet. Utlandet har mere tillid til Rusland. Specielt i Odessa er penge blit billigere og lettere tilgjængelige, derved at nye store bankinstituter atter har aapnet filialer her. Bedre vekslar kan allerede diskonteres til $5\frac{1}{4}$ — $5\frac{1}{2}$ % p. a., mot 8—9 % de sidste 2 aar.

Haarneforhold. Som i tidligere beretninger omtalt har havnene i Nicolaijeff og Cherson flere fordele fremfor havnen i Odessa.

Nicolaijeff har en regelmæssig forgrenet jernbaneforbindelse med de egne, som utfører sit korn over byen, likesom der findes elevatorer og kornmagasiner, hvad Odessa mangler. Utgifterne er derfor langt billigere i Nicolaijeff. I Cherson er utgifterne rent minimale, idet kornet der kan lastes direkte i exportdamperne.

Odessa gaar fra aar til aar som følge av konkurrence fra Cherson, Skadowsk og andre smaa havne ved Sortehavet og Dniepr mere og mere tilbage som utskibningsplads for korn, og det eneste haab er, at havnen blir ombygget, og at Odessa med færdigbygelsen av Bachmatsch-banen atter vil gjenvinde sin gamle rang som exporthavn.

Export. Forventningerne om en god høst i de egne, som leverer korn til export til Odessa, gik desværre ikke i opfyldelse. Den vedholdende sterke tørke i midten av juli og hele august reducerede resultatet med en tredjedel av, hvad man hadde ventet.

Av de vigtigste utførselsprodukter i 1909 kan nævnes:

	Pud.		Pud.
Hvete	7 868 385	Diverse sorter	
Rug	2 029 840	frø	94 284
Byg	20 878 805	Hvetemel . .	1 579 273
Havre	132 925	Kli	718 303
Mais	19 010 680	Kaviar . . .	88 246
Erter	1 104 245	Fisk, saltet .	196 457
Bønner	352 300	Oljekaker . .	1 879 647
«Fasoli» . . .	403 600	Talg	17 992
Linsær	244 920	Trælaster . .	3 265 147
Hampefrø . . .	38 150	Tøndestav . .	378 312

	Pud.		Pud.
Huder, raa . .	3 770	Taugverk . . .	4 145
Mineralolje . .	1 334	Sukker	3 338 094
Uld	69 730	Grader.	
		Spirit	145 862 805

Kornexporten fra Odessa i 1909 beløp sig, fordelt paa de enkelte lande, til følgende mængder:

	Pud.		Pud.
Holland	18 442 630	Overført 51 468 385	
Tyskland	13 623 985	Italien	449 385
England	13 360 995	Danmark	118 700
Belgien	4 541 385	Østerrike-Ungarn	90 630
Frankrike . . .	1 499 390	Egypten	17 700
Overføres 51 468 385		Ialt 52 144 800	
		mot i 1908 40 602 508	

Import. Der indfortes til Odessa i 1909 varer til en samlet vægt av ca. 8 500 000 pud, mot ca. 10 000 000 pud i 1908 og ca. 15 000 000 pud i 1907.

Av de vigtigste varer indfortes i 1909 over Odessas toldkontor fra utlandet:

	Pud.		Pud.
Appelsiner og citroner . . .	1 910 970	Spanskgrønt . .	28 354
Torret frugt . .	96 781	Jern	16 501
Oliven	107 125	Bølgeblik . . .	367 490
Nøtter	290 434	Staal	25 608
Krydderier . .	101 805	Tin	48 557
Kaffe	130 360	Bly	174 112
The	258 523	Jernvarer . . .	33 976
Tobak i blade .	4 223	Landbruksredskaper . . .	23 723
Spirituosa . .	19 128	Verktøier . . .	51 802
Vin	14 989	Landbruksmaskiner . . .	124 000
Champagne . .	19 860	Lokomobiler og tærskemaskiner	18 876
Fisk, marineret: sardiner . . .	82 437	Maskindele . .	34 350
Voks etc. . . .	55 445	Papirvarer . . .	5 825
Kopra	1 433 209	Bomuld, raa . .	872 342
Teglsten, ildfast, og taksten . .	122 510	Sygarn	9 248
Stenkul	789 104	Bomuldsgarn, farvet	3 260
Kolofonium . .	154 801	Uldvarer, vævede	4 845
Planteolje . .	69 474	Jute, raa . . .	229 757
Garvebark . .	500 895	Zink- og blyhvit	50 668
Jordfarver . .	141 639		

Hvorvidt nogen del av disse varer stammet fra Norge, lar sig desværre ikke avgjøre, da de iethvertfald ankommer hertil efter omladning og opføres i statistikken under det land, under hvis flag de ankommer hertil.

Sild. I 1909 indfortes hertil 7 063 tønner sild sjøværts, skotsk og islandsk. Med jernbane fra Krønigsberg ankom i 1909 ca. 500—600 vagoner à 65 tønner. — Norsk sild finder paa grund av kvaliteten desværre ikke kjøpere her. Den eneste konsument for norsk sild maatte være den lavere arbeiderklasse; men for at finde avsetning maatte varen indføres av energiske agenter.

Skibsfart. I 1909 ankom ialt til Odessa 756 dampskibe. Herav var:

	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	4	8 450	Italienske . . .	80 140 006
Engelske . . .	264	584 469	Tyske	71 135 826
Russiske . . .	219	362 354	Østerrikske . .	56 116 799

	Antal.	Tons.		Antal.	Tons.		Antal.	Tons.		Antal.	Tons.
Franske	25	39 802	Hollandske	4	9 723	Belgiske	2	2 854	Danske	2	2 556
Græske	16	21 944	Bulgarske	7	5 658	Tyrkiske	5	2 779	Rumænske	1	12

Ialt 756 1432 962

mot i 1908 721 dampskibe dr. 1 298 427 netto reg.tons
og i 1907 863 — » 1 654 332 » —

Fragter. I 1909 betaltes følgende fragter:

	Januar.	Februar.	Mars.	April.	Mai.	Juni.
	Sh.	Sh.	Sh.	Sh.	Sh.	Sh.
«Open charter»	5 1/2—7 1/2	7 1/2	7 — 7 1/2	7 — 7 1/2	7 — 7 1/2	7 — 7 1/2
London	5 — 6	6	6	5 — 6	5 — 6 1/4	6 — 6 1/4
Hull	5 — 6	6 1/2	6 — 6 1/2	6 — 6	5 — 6 1/4	5 — 6 1/2
Liverpool	—	—	—	—	—	—
Antwerpen	5 — 6	6 1/2	6 — 6 1/2	6 — 6	5 — 6 1/4	4 1/2—6 1/2
Rotterdam	5 — 6	6 1/2	6 — 6 1/2	6 — 6	5 — 6 1/4	5 — 6
Hamburg	5 1/2—6 1/2	5 1/2—7	6 1/2	6 1/2	6 1/2	5 1/2—6
	Frs.	Frs.	Frs.	Frs.	Frs.	Frs.
Middelhavshavne	7	7	7	7	7	7
	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.
«Open charter»	7 — 9 1/2	9—9 1/2	9	8—9	8	6 1/2—9 1/2
London	5 — 8 3/4	7—8 3/4	7—7 1/2	6—7 1/2	6—7	5 — 8 3/4
Hull	5 — 9	7—9	7—8	6—8	6—7	5 — 9
Liverpool	—	—	—	—	—	—
Antwerpen	6 — 8 3/4	7—8 3/4	7—7 1/2	6—7 1/2	6—7	5 — 8 3/4
Rotterdam	5 — 8 3/4	7—8 3/4	7—7 1/2	6—7 1/2	6—7	5 — 8 3/4
Hamburg	5 1/2—9 1/2	8—9 1/2	8	7—8	7	5 1/2—9 1/2
	Frs.	Frs.	Frs.	Frs.	Frs.	Frs.
Middelhavshavne	7—8 1/2	8 1/2	8 1/2	8 1/2	8 1/2	7—8 1/2

alt pr. ton.

Det samlede kornlager i Odessa pr. 1. januar 1910 beløb sig til ca. 15 750 000 pud.

Skibsfarten paa det Azowske Hav og Dniepr lukkedes i begyndelsen af november.

Cherson.

Export i 1909:

Pud.	Pud.
Hvete 25 290 127	Havre 169 480
Byg 15 930 769	Hirsefrø 88 355
Rug 2 821 280	Kli 80 100
Mais 373 940	Linfrø 19 730
Oljekaker 175 025	
Ialt 44 948 806	
mot i 1908. 34 552 467	

Skibsfart. Cherson besøktes i 1909 av:

Dampskibe.	Dampskibe.
Norske 4	Tyske 3
Engelske 158	Italienske 3
Østerrisk-ungarske 16	Hollandske 1
Græske 7	
Ialt 192	

Nicolaijeff.

Export i 1909:

Pud.	Pud.
Hvete 46 800 658	Mais 202 257
Rug 4 378 199	Linser 88 688
Byg 39 155 279	Sukker 265 098
Havre 9 955 332	Jernbaneskin-
Oljefrø 270 017	ner 4 069 085
Bønner og erter 812 262	Eketræ 524 359
Mel 54 205	Jernmalm 15 686 000
Kli 167 657	Mangan 2 332 650
Oljekaker 775 028	Støpejern 60 022

Den samlede export var 125 726 859 pud, mot 74 161 036 pud i 1908 og 93 421 718 pud i 1907.

Utførslen fra Nicolaijeff til Norge var i 1909 vistnok større end det foregaaende aar, men den var dog ikke meget betydelig. Der utførtes til byerne Bergen, Kristiania, Moss og Larvik:

Hvete	125 460 pud
Rug	775 890 «
Byg	169 800 «

Ialt 1 071 150 pud eller 17 277 tons,
mot i 1908 887 880 « « 14 324 «

Import i 1909:

Tons.	Tons.
Maskiner og maskin-	
dele 200	Fisk (sild) 130
Teglsten 6 500	Svovl, raa 100
Frugt 150	Diverse 150

Ialt 7 230

mot 11 370 tons i 1908.

Skibsfart. Skibsfartsforbindelsen mellem Nicolaijeff og havet var i januar og februar 1909 temmelig besværlig paa grund av den usedvanlig tykke og sterke is paa floden og fjordmundingen; imidlertid gjorde isbryterne sit bedste, og i det hele forekom kun ringe tidstap og ikke mange eller store beskadigelser av fartøier. Maanederne november og december udmerket sig ved usedvanlig varmt veir, og først mot aarsskiftet indtraadte sterk frost. Floden blev dækket av en tynd is, som imidlertid ikke var til nogen større hinder for skibsfarten; frosten varte kun 3 dage, saa indtraadte atter mildere veir.

I 1909 ankom til Nicolaijeff følgende dampskibe:

Norske	2	Russiske	12
Engelske	337	Hollandske	10
Østerrikske	39	Danske	6
Tyske	30	Svenske	1
Italienske	27	Belgiske	1
Græske	23		

eller ialt 488 dr. 1 044 209 tons, mot i 1908 315 dampskibe dr. 694 258 tons. Av de to ankomne norske fartøier avgik et dr. 1592 tons med 2120 tons hvete og 1740 tons havre til Marseille, det andet, dr. 2349 tons, med 551 tons hvete og 2870 tons byg til Hamburg.

Den usedvanlig store utførsel av korn og andre artikler i 1909 betinget selvfølgelig ogsaa en sjelden livlig dampskibsfærdsel paa havnen, særlig i høstmaanederne, fra august av. Der laa til sine tider indtil 40 dampskibe samtidig paa havnen, og da lastekaien kun har plads for 12 fartøier samtidig, maatte de

øvrige i ukevis ligge paa redan og vente paa lasteplads. Dette tidstap gik i de fleste tilfælde paa rederne, men ogsaa paa befragterne (exportører eller spekulant-agenter), naar disse overfor rederne hadde paatat sig forpligtelse til at regne dagene fra skibets ankomst. Det er selvsagt, at denne omstændighet medførte meget betydelige tap for reder, resp. befragter.

En vanvittig fragtspekulation blandt skibsmæglere og agenter her og i Odessa har i de sidste aar antat stadig større dimensioner. Det vilde derfor være tilraadelig for rederne at vende tilbake til den gamle solide ordning, hvorved de overlater befragtningen av sine skibe til solide og paalidelige agenter paa de bedst opnaalige betingelser.

Nedenstaaende tabel viser de i 1909 fra Nicolaijeff betalte fragter, for England, kontinentet og Norge i shillings og pence, for Middelhavs- og Adriaterhavshavne i francs og centimes:

	London—Rotterdam.	Hamburg.	«Open Charter.»	Genoa—Marseille.	Norge.
Januar	6/3—6/6	6/6—6/9	7/-—7/3	7,25—7,50	7/-—7/3
Februar	6/3—6/6	6/6—6/9	7/-—7/3	7,25—7,50	7/-—7/3
Mars	5/6—6/-	5/9—6/6	6/9—7/3	7,00—7,50	6/3—7/-
April	5/9—6/-	5/9—6/9	6/9—7/6	7,25—7,50	6/3—7/3
Mai	5/3—6/-	5/9—6/9	6/9—7/6	6,50—7,50	6/3—7/3
Juni	5/-—5/6	5/-—6/-	6/9—7/3	7,50—8,00	5/6—6/6
Juli	6/-—7/9	6/6—8/6	7/6—9/-	7,50—8,50	7/-—9/-
August	7/9—8/6	8/-—9/-	8/3—9/3	8,50—9,00	8/6—9/6
September	7/6—8/-	7/6—8/6	7/9—8/9	8,50—9,00	3/-—9/-
Oktober	6/6—7/-	7/-—7/6	7/3—7/9	8,00—8,50	7/6—8/-
November	6/6—7/-	7/-—7/6	7/3—7/9	7,50—8,00	7/6—8/-
December	6/6—9/3	6/9—9/6	7/3—9/3	7,75—8,50	7/3—10/-

Taganrog.

Heller ikke i 1909 fandt der nogen direkte import sted fra Norge til Taganrog.

Resultatet av høsten i 1909 overtraf langt enhver forventning, og man mener, at det vil række til for to aar fremover.

Export. Av de vigtigste exportvarer over Taganrog i 1909 kan nævnes:

	Tons.		Tons.
Hvete	1 271 780	Rapsfrø	5 539
Rug	128 632	Bønner	15 263
Byg	917 749	Oljekaker	12 141
Havre	1 899		

Rostow v/Don.

Fra Rostow v/Don utførtes i 1909:

	Tons.		Tons.
Hvete	813 021	Bønner	1 570 105
Rug	21 679	Rapskaker	40 304
Byg	646 504	Linfrøkaker	803
Mel	510 407	Solsikkekaker	409 049

Til Rostow v/Don indførtes i 1909 bl. a.:

	Sjøværts.	Landværts.
Sagbruksmaskiner	121 tons.	5 281 tons.
Landbruksmaskiner	—	507 »
Andre maskiner	25 »	162 »

Følgende skibe avgik i 1909 fra Taganrogs havn:

	Antal.	Tons.
Engelske	220	421 592
Græske	337	470 415
Østerrikske	42	87 290
Italienske	13	24 286
Russiske	14	21 214

Overføres 626 1 024 797

Overført 626 1 024 797

Norske	10	20 744
Tyske	16	23 466
Danske	1	1 333
Hollandske	3	3 972
Franske	1	2 899
Tyrkiske	5	2 109
Rumænske	1	1 340

Ialt 663 1 080 660

mot i 1908	397	641 752
» i 1907	398	628 245

Berdjansk. I Berdjansk har intet norsk fartøi lastet i 1909. Der har heller ikke fundet nogen export til Norge sted fra denne havn. Den samlede utførsel fra Berdjansk beløp sig til ialt 24 779 946 pud.

Mariupol. I Mariupol har 3 norske fartøier lastet. Exporten til Norge fra denne havn beløp sig til 265 500 pud byg; den samlede export var 10 217 142 pud.

Importen til Mariupol var 15 964 219 pud. Fragterne var som følger:

	U. K. og kontinentet.		Hamburg.		Marseille.		Italien.	
	Maxim.	Minim.	Maxim.	Minim.	Maxim.	Minim.	Maxim.	Minim.
Mars	7/9	8/—	8/3-	8/6	9	9 ¹ / ₂	9	9
April	7/3	8/—	7/9	8/6	9	9	9	9
Mai	7/3	7/6	7/9	8/—	8 ³ / ₄	8 ³ / ₄	8 ³ / ₄	8 ³ / ₄
Juni	6/9	7/—	7/3	7/6	8 ¹ / ₂	8 ¹ / ₂	8 ¹ / ₂	8 ³ / ₄
Juli	8/6	9/6	9/—	10/—	9	9 ¹ / ₂	9	9 ¹ / ₂
August	8/3	9/3	8/9	9/6	9 ¹ / ₂	9 ³ / ₄	9 ¹ / ₂	9 ³ / ₄
September	8/3	9/3	8/9	9/6	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄
Oktober	8/6	9/—	9/—	9/6	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄
November	9/3	9/6	9/6	9/6	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄

Av de av vicekonsulerne afgivne aarsberetninger for 1909 hitsættes følgende uddrag:

Noworossisk. Vicekonsul *Oscar Geelmuyden's* beretning.

Export. Av de vigtigste over Noworossisk i 1909 udførte varer kan nævnes:

	Tons.		Tons.
Byg	375 993	Potasse	2 636
Oljekaker	100 671	Uld	1 107
Hvete	557 864	Tøndestav	17 950
Havre	63 378	Cement	14 613
Mais	27 528	Tobak	1 739
Rug	37 129	Petroleum	42 762
Hirse	13 809	Masut	18 858
Kli	11 533	Benzin	69 673
Linfro	6 648	Nafta, destilleret	6 256

Den samlede export beløb sig til 1 430 529 tons.

Mineralolje. Uførslen af mineraloljeprodukter fra Grozni i det nordlige Kaukasus er tiltat betydelig. I 1909 udførtes ialt 118 691 tons, mot 73 341 tons i 1908.

Til Norge udførtes fra Noworossisk i 1909:

	Tons.		Tons.
Rug	200	Oljekaker	1 500
Byg	12 862	Hvete	4 500
Mais	4 760		

Import. Den samlede indførsel til Noworossisk i 1909 beløb sig til 38 500 tons, mot 35 603 tons i 1908 og 28 700 tons i 1907. Den vigtigste importartikel til Noworossisk er landbruksmaskiner; den største del kommer fra de Forenede Stater; alene derfra kom 12 100 tons i 1909. De amerikanske maskiner er hovedsagelig slaamaskiner, hørivær og meiemaskiner, mens de større maskiner, som tærskemaskiner og lokomobiler, alle indføres fra England. I det nordlige Kaukasus sælges ogsaa tyske tærskemaskiner, der dog ikke indføres over Noworossisk, men landværts. Hovedlagret for disse maskiner findes i Rostoff v. Don. Motorer og automobiler begynder at finde afsætning, særlig er der stor efterspørsel efter motorer.

Skibsfart. I Noworossisk indklareretes følgende fartøier i 1909:

	Antal.	Tons.
Britiske	242	512 719
Græske	102	149 892
Russiske	35	59 710
Franske	26	59 577
Tyske	22	32 812
Italienske	18	31 423
Danske	13	17 519
Østerrikske	11	24 735
Norske	9	18 192
Svenske	3	4 752
Hollandske	3	6 516
Belgiske	2	2 955
Tyrkiske	99	6 453
Ialt	585	927 255
mot i 1908	526	577 946

Alle pladse ved bryggerne var i 1909 stadig besat med dampskibe, som lastet korn, og hele vinteren igjennem laa der stadig adskillige dampskibe paa redden, som maatte vente paa lasteplads, stundom 5—6, men gjerne 10—15, ofte endog 20. Denne omstændighed har i høj grad hemmet exportforretningens regelmæssige forløb, og der har derfor fundet flere kommissionsmøter sted til drøftelse af situationen og overvejelser, med hvilke midler man skal møde ondet.

Fragter. Den laveste fragtsats i 1909 var 5 sh. (for kontinentet), den højeste 10 sh. (for oljekaker til Danmark).

Batum. Vicekonsul dr. J. Hillert's beretning.

Export. Batums vigtigste exportartikler i 1909 var:

	Tons.		Tons.
Uld	3 118	Oljekaker	9 900
Lakris	16 407	Tobak	701
Manganmalm	25 500	Albumin	3 944
Korn og mel	16 781	Huder	4 342
Trælast	5 699	Diverse	17 008
Pepper	8 104		
Kokoner og raasilke	16 253	Ialt	127 757

foruten 189 640 853 pud petroleum.

Av manganmalm udførtes fra Poti i 1909 ialt 521 880 tons.

De vigtigste importartikler til Batum i 1909 var:

	Tons.		Tons.
Blik	8 245	Kemiske farver og oljer	1 393
Kolonialvarer	244	Kobbersulfat	867
Ildfast sten	3 457	Sten og marmor	298
Sulfat	600	Diverse	6 561
Kobber, jern og staal	883		
Bly	346		
Maskiner	2 419	Ialt	24 763

Skibsfart. Til Batum ankom i 1909:

Dampskibe:

	Antal.	Tons.		Antal.	Tons.
Engelske	63	143 048	Græske	53	46 804
Russiske	68	103 526	Tyrkiske	53	6 156
Franske	83	159 544	Hollandske	2	2 413
Tyske	68	127 853	Andre	1	2 428
Østerrikske	52	85 746			
Belgiske	44	68 369	Ialt	514	784 461
Italienske	27	38 574			

Seilskibe:

	Antal.	Tons.
Russiske	473	56 700
Tyrkiske	1 051	19 571
Græske	64	18 834
Ialt	1 588	95 105

Bengalen.

(Import. Export. Bomuldsvarer. Metaller. Skibsfart.)

Aarsberetning for finansåret 1909—10 fra generalkonsul *H. J. Sanders*, Calcutta.

Handel. Calcuttas handel i 1909—10 viser en betydelig stigning i importen, sammenlignet med 1908—1909, væsentlig for artiklerne bomuldsvarer, metaller, sukker og myntet metal, medens maskiner, jernbanematerialer og oljer viser nedgang. Exporten af korn, bælgfrugter, jutevarer, oljefrø, the, opium og raa bomuld viser stigning, men der var sterk nedgang i exporten af raa jute.

Totalværdien af Calcuttas import- og export-handel beløb sig i rupier til:

	1908—1909. Tusen rupier.	1909—1910. Tusen rupier.
Import.		
Varer	442 372	466 215
Mynt	35 738	54 458
	478 110	520 673
Export.		
Varer	662 427	699 043
Mynt	4 958	1 690
Ialt	1 145 495	1 221 406
= £ 76 366 333		= £ 81 427 067

De vigtigste importvarer i 1909—10 var:

	Tusen rupier.		Tusen rupier.
Bomuldsvarer	202 079	Paraplyer	1 806
Metaller	55 116	Lervarer	1 478
Sukker	50 238	Bøger	1 466
Jernbanematerialer	21 264	Dyr	1 446
Maskiner og fabriks- inventar	18 201	Trælast og trævarer	1 387
Oljer	13 351	Skrivematerialer	1 382
Isenkram og kniv- smedarbejder	9 686	Farvestoffer	1 363
Spirituosa	5 979	Silkevarer	1 266
Klær	5 502	Leketøj	1 180
Krydderier	5 284	Lin og linvarer	1 029
Uldvarer	5 267	Sæpe	904
Salt	5 227	Lær og lærvarer	835
Levnetsmidler	5 202	Smykker	804
Instrumenter	4 993	Vaaben og ammu- nition	774
Tobak	4 079	Ure, lomme- og andre	759
Glasvarer	3 980	Bek og tjære	525
Droger	3 262	Skibsdeler	511
Kemikalier	3 159	Gummi og harpiks	479
Kjøretøier	3 002	Frugt og vegetabilier	455
Thekasser	2 941	Møbelsnedker- arbejder	452
Papir	2 465	Hamp og hampvarer	409
Fyrstikker	2 312	Kautschukvarer	386
Malerier	2 243	Huder og skind	260
Bygningsmaterialer	2 124	Koraller	126
Pakkepost	2 002	Alle andre varer	5 637

Bomuldsvarer. Importen i 1909—10 viser stigning saavel i mængde som i værdi, totalværdien en stigning af 24.7 % mot 1908—09. Garn og traad viser en stigning i mængde i de grovere kvaliteter, medens stigningen i værdi kun var ca. 5 %. Hovedimporten kom fra Storbritannien, den eneste største importør forøvrig var Holland. Stykkevarer viser et meget tilfredsstillende resultat, væsentlig i «grey goods»; totalimporten var 1 255½ mill. yards. Importen af sjaler, tørklær og trikotage var ogsaa god, sidstnævnte kom fra Japan til en værdi af £ 213 333.

Totalværdien af bomuldsvareimporten beløb sig til £ 13 466 667, hvorav 94.6 % kom fra Storbritannien, 1.5 % fra Japan, 0.9 % fra Holland, 0.8 % fra Tyskland og 0.8 % fra Belgien.

Levnetsmidler. Importen omfatter meget forskellige ting, de vigtigste var konserver af forskellig slags, kondenseret melk, kjæks, skinke, ost, pickles, syltetøj og dadler.

Fyrstikker. Importen steg med 10 %, det meste kom fra Norge, Sverige og Japan.

Papir og pap. Importen steg med 16 %.

Tramasse indførtes til en værdi af £ 53 333.

Metaller. Importen steg med 8 %. Der indførtes:

	Tons.		Lbs.
Messing, bearb.	278	Kviksolv	102 570
Kobber, ubearb.	2 110		Tons.
» bearb.	5 168	Tin	1 163
Jern, ubearb.	10 060	Zink	2 369
» bearb.	126 700	Nysolv	526
Staal	147 542	Andre metaller	397
Bly	4 025		

Export. Følgende opgave viser værdien af de vigtigste exportartikler fra Calcutta i finansåret 1909—10:

	Tusen rupier.		Tusen rupier.
Jutevarer	170 430	Metaller	1 443
Jute, raa	131 100	Uldvarer	1 131
The	80 924	Uld, raa	1 061
Huder og skind	69 861	Klær	1 016
Opium	68 575	For, kli	983
Korn og bælg- frugter	55 435	Fibrer og børster	637
Oljefrø	34 663	Pakkepost	614
Lak	27 648	Horn	599
Bomuld, raa	12 200	Krydderier	529
Kul og koks	6 777	Taugverk	455
Salpeter	3 853	Silkevarer	443
Bomuldsgarn og -traad	3 632	Bomuldsvarer	415
Gjødningsstoffer	3 460	Voks og vokslys	388
Silke, raa	2 770	Droger	334
Indigo	2 441	Dyr	260
Oljer	2 394	Trælast	182
Hamp, raa	2 368	Kautschuk, raa	145
Glimmer	2 060	Borax	110
Levnetsmidler	2 005	Lær	89
Farvestoffer	1 889	Kokosbast	13
		Andre artikler	2 030

Skibsfart. I finansåret 1909—10 ankom og avgik følgende fartoier:

Ankomne fartoier:	Antal.	Tons.
Dampskibe med ladning	322	998 800
do. i ballast	209	550 269
Seilskibe med ladning	7	860
do. i ballast	1	188
Ialt	539	1 550 117

Avgaaede fartoier:

Dampskibe med ladning	559	1 630 311
do. i ballast	19	53 293
Seilskibe med ladning	10	1 316
do. i ballast	—	—
Ialt	588	1 684 920

Totalsum 1 127 3 235 037

Av disse 1 127 fartoier, der ankom til og avgik fra Calcutta, var 918 britiske, 97 tyske, 29 norske, 27 hollandske, 24 østerrikske og 32 af anden nationalitet; 126 fartoier indklarede med fuld ladning av kul og 28 med jute, mot resp. 92 og 30 det foregaaende aar. Fragterne var faste i aarets løp.

I Chittagong ind- og utklarertes i aarets løp 4 norske fartoier.

I kalenderaaret 1909 ankom ialt 11 norske skibe dr. 14 174 tons til havne i konsulatdistriktet (Bengalen, Øst-Bengalen og Assam), samtlige dampskibe, nemlig til:

Calcutta	9 fartoier, dr. 10 204 tons.
Chittagong	2 do. - 3 970 »

Ialt 11 fartoier, dr. 14 174 tons.

Kolumbia.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *Fritz Fuhrhop*, Barranquilla.

Export. Fra havnen Puerto Colombia (Barranquilla) utfortes i aaret 1909 følgende artikler:

	Tons.		Tons.
Bomuld	202	Mineraler	1 053
Bomuldsfrø	668	Tobak	1 988
Dividivi	1 717	Diverse	1 555
Huder	2 232	Valnøtter	997
Kaffe	19 780		
Kautschuk	50	Ialt 30 242	

til en samlet værdi av fr. 30 815 780.

Importen, der væsentlig kommer fra de Forenede Stater, England og Tyskland, utgjorde en samlet vekt av 30 907 tons. Da alle norske varer kommer via tyske havne, kan importen derav ikke opgives.

Dardanellerne.

Aarsberetning for aarene 1907 og 1908, avgitt av generalkonsulatet i Konstantinopel paa grundlag av indberetning fra vicekonsul *Michel Christides*, Dardanellerne.

Antallet og tonnagen av de norske skibe, som passerte Dardanellerne paa vei til det Sorte Hav, stillet sig i 1907 og 1908 som følger:

1907	17 skibe	dr. 30 809 reg. tons.
1908	16 »	» 28 396 —»—

I ingen av de nævnte aar har vort land været i nogen direkte handelsforbindelse med vicekonsulens distrikt. Importen til samme stiller sig for de artikler, som nærmest kan antages at interessere vort land, saaledes:

	1907.	1908.
Fyrstikker	40 120	40 020 dus. æsker
Øl	16 243	3 060 flasker.
Lys	5 831	14 540 kg.
Taugverk	—	10 000 »
Cement	5 516	2 450 tdr.
«Plug» (træ)	2 400	2 800 pakker.
Spiker	30 135	— kg.
Jern	70 869	68 167 »
Sild, røket	140	165 tdr.
Torsk	—	465 kg.
Petroleumsmotorer	—	2 stkr.
Pakpapier	19 102	17 931 kg.
Poteter	159 638	91 784 »
Tomsækker	34 000	83 900 stkr.
Sæpe	6 311	19 253 kg.

Bermuda.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *W. M. Conyers*, Hamilton.

Den norske skibsfart. I aaret 1909 ankom der 11 norske skibe dr. 8 938 reg. tons til Bermuda. Herav var 10 skibe dr. 7 476 tons dampskibe og 1 skib dr. 1 462 tons seilskib.

Dampskibene bragte ladning av kul og stykgods, medens seilskibet indtok en ladning logwood.

Handel. Av norske varer er fyrstikker, sardiner og filigransarbeider gjenstand for indirekte import.

Falklandsøerne.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *W. A. Harding*, Port Stanley.

Handel. Den samlede import beløp sig til en værdi av £ 98 862 og exporten til £ 216 514; handelen foregaar for en væsentlig del med de Forenede Stater.

Exporten bestaar hovedsagelig av produkter av faareavlen samt av sæl- og hvalfangsten. Til Norge exportertes av hvalprodukter i 1909 for et beløp av £ 35 950.

Blandt importartikler kan nævnes træløst, hvorav indførtes for et samlet beløp av henvend 9 000 £.

Skibsfarten stillet sig i 1909 som følger:

Seilskibe:	Antal.	Tons.
Engelske	4	7 202
Svenske	1	359
Chilenske	4	374
Tyske	1	31
Norske	3	2 761
Ialt	13	10 727

Dampskibe:	Antal.	Tons.
Britiske	43	142 245
Norske	10	6 962
Danske	1	391
Chilenske	2	88
Ialt	56	149 668

Indhold:

Bengalen s. 174. — Bermuda s. 176. — Dardanellerne s. 176. — Falklandsøerne s. 176. — Havre s. 169. — Italien s. 163. — Kolumbia s. 175. — Odessa s. 171. — Storbritannien og Irland s. 145.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 10.

Maanedsutgaven.

Oktober 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand's expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Argentina.

(Skibsfart. — Almindelig oversigt. — Import. — Export. — Uld. — Hvete. — Linfrø. — Mais. — Havre. — Frosset kjød. — Mel. — Smør. — Quebracho. — Hvalfangst.)

Aarsberetning*) for 1909 fra minister S. A. Christophersen, Buenos Aires.

Skibsfart. Til Argentina ankom der i aaret 1909 164 norske skibe, drægtige 219 544 reg. tons. Til følgende steder, hvor Norge er konsulært repræsenteret, er der i det forløpne aar ankommet av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
Buenos Aires	15	33 992	67	81 373
Rosario de Santa Fé .	5	10 191	24	24 526
Santa Fé (Colastiné) .	1	1 464	9	9 590
Bahia Blanca	3	7 363	9	9 363

Til steder, hvor Norge ikke er konsulært repræsenteret, er der i det anførte aar ankommet av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
Colón (E. R.)	3	2 759	5	2 075
Puerto La Plata . . .	7	15 225	7	8 335
San Nicolas	3	5 855	—	—
Rio Gallegos	—	—	1	770
Concepción del Uruguay	—	—	5	5 663

Sammenligner man disse tal med opgaverne over den norske skibsfart i 1908, viser det sig, at der i 1909 av dampskibe ankom 16 med en drægtighet av 36 305 reg. tons mere end under det foregaaende aar. Seilskibstraffikken er gaat tilbake med 22 skibe, drægtige 14 960 reg. tons.

Til hovedstationen ankom der 11 dampskibe med en drægtighet av 27 100 reg. tons mere end i 1908 og av seilskibe 13 med en drægtighet av 10 590 reg. tons mindre end det foregaaende aar.

Mønstringsforretninger etc. Ved hovedstationen paa mønstrades der 18 officerer, 447 dæksfolk, 1 maskinist, 37 fyrbøtere og 40 kokke og stuerter, ialt 515, hvorav 543, hvorav 245 nordmænd, 88 svensker, 49 dansker og 161 af andre nationer; derav 38 under 18 aar.

Der avmønstrades 27 officerer, 409 dæksfolk, 40 fyrbøtere og 39 kokke og stuerter, ialt 515, hvorav 188 nordmænd, 77 svensker, 44 dansker og 206 av andre nationer; derav 31 under 18 aar.

Grunden til avmønstringerne var i 3 tilfælde ulykkestilfælde og i 31 tilfælde sygdom. Av syg-

domstilfældene var 11 selvforskyldte, 9 beri-beri, 1 tuberkulose og 9 andre smitsomme sygdomme.

Fra norske skibe indlagdes paa hospitalet 67 nordmænd og 54 utlændinger. Der forskaffedes gratis forpleining paa hospitalet for 6 sjømænd og 2 fastboende nordmænd.

Av rømninger anmeldtes fra 14 skibe 38 sjømænd.

Av mulkter ilagt sjømænd ombord i norske fartoier i henhold til sjofartslovens § 102 indbetaltes under det forløpne aar paa generalkonsulatet kr. 252.28.

Av opsparede hyrebeløp er der gjennom generalkonsulatet blit hjemsendt kr. 5 495.91.

Almindelige bemærkninger. Betragtet i sin almindelighet maa ogsaa 1909 kaldes et fremgangens aar, omendskjønt forskjellige uheldige omstændigheter har bevirket, at fremgangen ikke er blit saa stor, som der i begyndelsen nærtas haab om.

En langvarig tørkeperiode og ødelæggelser forarsaket av græshoppesværme i slutningen av 1908 medførte, at hvete- og linfrøhøsten gav et adskillig under middels utbytte. Til gjengjæld har konjunkturerne for disse produkter, isærdeleshøt hvad hveten angaar, stillet sig særlig gunstige, saaledes at det tap, som landmanden har lidt ved det formindskede høstutbytte, tildels er blit opveiet ved de høiere priser, han har opnaadd for sine produkter,

I de første maaneder av 1909 faldt der gennemgaaende rikelig regn, som hadde en heldig indflydelse paa maishøsten, og denne blev derfor bedre, end man hadde ventet, omtrent en middelshøst. Ogsaa sin mais fik landmanden betalt med meget gode priser.

Senere indtraf der paany tørke, som varte i flere maaneder, og som anrettet stor skade blandt kvæget derved, at græsveksten ødelagdes. Det var især den sydlige del av provinsen Buenos Aires, som led herunder, og i enkelte av de mest hjemsoekte distrikter, hvor der ikke faldt regn i syv maaneder, skal like op til 75 % av kvægbestanden være død av sult. Den ringe del, som overlevet katastrofen, reddedes kun derved, at dyrene i sidste øieblik overflyttedes til andre egne, hvor der fandtes græs.

Landet er imidlertid saa rikt og har saa stor utstrækning — som bekjendt ligger Argentina mellem den 22de og 58de breddegrad —, at uaar og misvekst, som kan indtræffe i enkelte distrikter, kun i ringe grad gjør sin indflydelse gjældende i den almindelige økonomi. Det sees derfor, at handelsomsætningen tiltrods for de tidligere omtalte ulykker, er gaat betydelig frem. Værdien av importen er steget med henimot 30 millioner og exporten med over 31 millioner pesos guld. Handelsoverskuddet utgjør ca. 95 millioner, og dette har som sedvanlig for størstedelen fundet veien til «Caja de Conversion», hvis beholdning er

*) Et utdrag av beretningen, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

steget fra 126.7 mill. pr. 1. januar til 172.5 mill. pesos guld ved aarets utgang. I forbindelse hermed er seddelemisjonen i aarets løp øket med ca. 104 millioner og er naadd op til 690 mill. pesos papir, hvilket utgjør omtrent 120 pesos papir for hver indbygger, en usedvanlig hoi procentsats. Der er nu nedsat en komité, der har faat i oppdrag at utarbeide forslag til en ordning av pengeforholdene, og der synes at være adskil- lig utsigt til, at denne sak vil finde sin løsning i løpet av indeværende aar, idet man finder, at hundredeaars- jubilæet i anledning av Argentinas uavhengighets- erklæring ikke kan feires paa en værdigere maade, end ved at skaffe landet fuldt betryggende pengefor- hold.

Som det vil forståes av, hvad ovenfor er anført, har pengemarkedet ogsaa under det forløpne aar udmerket sig ved en særdeles rikelig tilgang paa penge- midler, hvortil har bidraget, at de gunstige vilkaar for en fordelagtig kapitalanbringelse, som Argentina for tiden byder paa, har trukket betydelige penge- summer til landet saavel fra Europa som fra de Fore- nede Stater. Indskuddene i de forskjellige av hoved- stadens banker utgjorde ved aarets slutning henimot 1 076 mill. pesos papir og 35 mill. pesos guld, hvilket betegner en forøkelse av ca. 400 mill. pesos papir i løpet av de sidste 3 aar. Utlåanene opgik til 975 mill. pesos papir og 32½ mill. pesos guld, og bankernes beholdninger beløp sig til 320 mill. pesos papir og 67 mill. pesos guld. Bankerne har i den senere tid hat vanskelig for at finde anvendelse for sine store beholdninger til utlaan etc. og har derfor seet sig nød- saket til at reducere sine diskontosatser, som ved aarets utløp stod i 5¾ à 6¾ %, mot 6½ à 7½ % ved utgangen av 1908.

Vekselkursen paa London for 3 maaneders sigt- vekslar har varieret mellem 48¾/16 og 48¾/4 d., paa Paris har der været noteret fra 5.04 til 5.09½ og paa Hamburg fra 4.10 til 4.16.

Jernbanernes trafikindtægter er, takket være en betydelig forøket persontrafik, steget med over to mill. pesos guld. Godstrafikken har derimot som følge av det daarlige hostutbytte holdt sig stationær. Netto- fortjenesten utgjorde \$ 41 306 000 guld, der motsvarer 4.6 % av den i jernbanerne nedlagte kapital. I 1908 beløp fortjenesten sig til \$ 40 023 000 guld. Der er i aarets løp aapnet 1 767 km. nye jernbanelinjer for trafik, hvorved lengden av Argentinas samlede jern- banenett er bragt op til 25 508 km.

Statens finanser befinner sig vedblivende i en blomstrende forfatning, forsaavidt som indtægterne, i likhet med hvad der har fundet sted i de sidste aar, i betraktelig grad har oversteget det i budgettet an- slaede beløp. Noget endelig budgetopgjør for 1909 foreligger endnu ikke, men finansministeren har i et, i en av aviserne offentliggjort interview oplyst, at istedetfor 254 millioner som budgetteret er der indkom- met ca. 274 mill. pesos papir, altsaa et overskud av 20 millioner. Herav falder der paa toldintraderne alene et overskud av ca. 14 millioner. Utgifterne pleier dog altid at holde skridt med indtægterne, og noget budgetoverskud vil der derfor neppe kunne gjøres regning paa. Isærdeleshet vil festligholdelsen av hundredeaarsjubilæet, hvortil forberedelserne be- gyndte i 1909, og det besluttede indkjøp av krigsskibe og andet krigsmateriel komme til at sluke store summer.

De statistiske opgaver over konkurser, betalings- indstillinger, moratorier etc. i 1909 viser nogen be- dring, sammenlignet med det foregaaende aar, idet de samlede passiva er gaat ned fra henimot 46 mill. pesos papir i 1908 til omkring 41½ mill. under det

forløpne aar. Hovedsummen av dette beløp falder paa de mindre handlende, detaljisterne, og det store antal betalingsindstillinger, som aarligaars finder sted blandt disse, tilskrives delvis et vel liberalt kreditsy- stem fra engrosfirmaernes side og delvis mangel paa handelsmoral, idet bedrageriske fallitter i den hensigt at opnaa vinding slet ikke hører til sjeldenheterne. Det sidstnævnte forhold er man fuldt opmerksom paa, og der har i den anledning længe været tale om at foreta en revision av konkursloven i retning av at vanskeliggjøre den slags trafik. Et av regjeringen ifjor fremlagt forslag til ny konkurslov naadde imid- lertid ikke frem til behandling under sidste kongres- samling. I motsætning hertil er import- og engros- firmaerne gjennengaaende solide og respektable forretninger, der hittil har formaadd at opfylde sine forpligtelser, tiltrods for de ikke ubetydelige tap, som de i de sidste aar har lidt.

Streikebevægelsen viser sig fremdeles at være i avtagende, et resultat, som vistnok for en stor del kan tilskrives den av autoriteterne benyttede temmelig drastiske fremgangsmaate, at utvise av landet alle frem- mede professionelle streikeopviglere. Henimot slut- ningen av aaret blev der deklareret beleiringstilstand i 60 dage paa grund av, at politichefen og hans sekretær blev drept ved et bombeattentat, og denne anledning skal politiet ha gjort god bruk av til at foreta en masseexport av alle kjendte anarkistiske og revolution- nær-socialistiske elementer. Arbeidere og haandver- kere arbeider desuten for tiden under saa gode kaar, at de i almindelighet ikke føler nogen opfordring til at gjøre streik.

Av en av arbeidsdepartementet offentliggjort sta- tistik fremgaar det, at der i Buenos Aires i 1909 fore- faldt 138 streiker, hvori deltok 4 762 arbeidere, medens antallet av streiker i 1908 var 118 og av streikende arbeidere 11 561. I denne statistik er ikke medregnet den store generalstreik, som fandt sted i begynnelsen av mai maaned, idet denne hadde politisk karakter og fremkom som en protest mot angivelige overgrep fra politiets side under arbeiderdemonstrationerne den 1. mai.

Immigrationen viser nogen tilbakegang sammen- lignet med aaret forut. Der ankom nemlig i aarets løp 232 458 immigranter, medens 110 000 tredjeklasses passagerer forlot landet. De tilsvarende zifre i 1908 var 303 112 og 127 023 personer. Overskuddet blir saaledes i de to aar henholdsvis 122 458 og 176 080 immigranter.

Handel. Argentinas samlede utenrikshandel i 1909 utgjør noget over 700 mill. pesos guld (ca. 2 500 mill. kr.), hvilket er det hoieste tal, som nogensinde har været naadd. Beregnet efter folkemængden beløper handelsomsætningen sig til omkring 120 pesos guld (kr. 430) pr. hoved, et ziffer, som kun skal overgaaes av England, Tyskland, Frankrike og de Forenede Stater. For ti aar siden faldt der kun 59 pesos guld paa hver indbygger, og utenrikshandlen er saaledes i løpet av dette tidsrum, tiltrods for befolkningens hurtige vekst, steget til mere end det dobbelte pr. hoved. Intet viser bedre end disse tal det raske tempo, hvori den økonomiske utvikling er gaat i de sidste aar.

Værdien av importen beløp sig til \$ 302 756 095 guld og av exporten til \$ 397 350 528 guld, hvilket gir en handelsbalance av 95 mill. pesos guld i favor av exporten. I 1908 utgjorde værdien av import- og exporthandlen henholdsvis \$ 272 972 736 og 366 005 341 guld. Importhandlen er saaledes gaat frem med hen- imot 30 mill. pesos guld og exporthandlen med 31 mill. pesos guld.

Import. Fordelt paa de forskjellige grupper, under hvilke varerne er klassificeret, stiller import-handlen sig som følger, sammenlignet med 1908:

	1909.	1908.
	Pesos guld.	Pesos guld.
Levende dyr	1 545 853	1 768 739
Matvarer	23 014 691	23 549 097
Tobak	6 201 028	5 557 649
Drikkevarer	13 410 486	13 279 781
Textilvarer	59 923 699	49 911 338
Olje og oljevarer	11 852 943	11 051 723
Kemiske produkter	10 203 393	9 189 153
Færvevarer	1 997 105	1 700 685
Trælast og trævarer	7 639 715	6 212 864
Papir og papirvarer	6 638 359	5 942 560
Lær og lærvarer	2 581 165	2 136 303
Jern og jernvarer	36 575 232	30 075 484
Andre metaller og metalvarer	10 210 824	8 749 866
Akerbruksartikler	16 651 610	15 839 838
Transportmidler	31 711 285	30 700 337
Sten, glas og stentoi	21 758 269	24 899 197
Bygningsartikler	28 365 889	21 182 426
Elektriske artikler	4 216 914	3 329 290
Forskjellige artikler	8 257 635	7 896 406

Export. Hvad exporthandlen angaar, forde-ler denne sig i de to sidste aar paa de forskjellige varegrupper med følgende beløp:

	1909.	1908.
	Værdi \$ guld.	Værdi \$ guld.
Animalske produkter:		
a. Levende dyr	4 992 726	2 844 830
b. Raastoffer	130 386 137	97 746 156
c. Industriprodukter	15 850 673	12 373 801
d. Biprodukter	2 318 820	2 153 670
Akerbruksprodukter:		
a. Raastoffer	219 970 727	231 277 837
b. Industriprodukter	5 729 651	5 239 346
c. Biprodukter	5 003 618	5 159 981
Skogprodukter:	8 927 362	6 347 234
Bergverksprodukter	742 707	810 961
Jagt- og fiskeriprodukter	752 020	489 612
Forskjellige produkter	2 876 087	1 552 913

Uld. Resultatet av aarets uldforretninger maa betegnes som særdeles tilfredsstillende, idet ikke alene exporten viser stigning, men der opnaaddes ogsaa betydelig høiere priser end aaret forut. Der export-tertes i det hele 176 682 tons uld til en værdi av \$ 59 921 751 guld, mot 175 538 tons til en værdi av \$ 47 346 183 guld i 1908. Utbyttet av uldexporten viser saaledes en stigning av over 12½ mill. pesos guld sammenlignet med det foregaende aars. Gjen-nemsnittsprisen utgjorde \$ 339 guld pr. ton, mot \$ 269 guld i 1908.

Hvete, linfrø, mais og havre. Som tidligere nævnt gav saavel hvete- som linfrø- og havrehosten kun et middelmaadig utbytte, hvorav følgen var en formindsket export for disse produkters vedkom-mende. Maishosten slog derimot forholdsvis godt til, og der kunde i den anledning exporteres et adskillig større kvantum mais end aaret forut.

Exporten av disse produkter stillet sig sammen-lignet med 1908 som følger:

	1909.	1908.
	Kvantitet. Tons.	Kvantitet. Tons.
Hvete 2 514 130	106 038 940	3 636 294
Mais 2 273 412	58 374 430	1 711 804
Linfrø 887 222	43 713 358	1 055 650
Havre 421 352	10 115 161	440 041

Gjennemsnittspriserne pr. ton er av det statistiske bureau for de to sidste aar beregnet saaledes:

	1909.	1908.
Hvete	\$ 42.17 guld.	\$ 35.43 guld.
Mais	- 25.67 »	- 24.28 »
Linfrø	- 49.28 »	- 46.42 »
Havre	- 24.30 »	- 22.04 »

Samtlige disse produkter har saaledes betinget høiere priser, end der opnaaddes i 1908.

Frosset kjød. Exportforretningen i frosset kjød har under aaret arbeidet under temmelig vanskelige vilkaar. For frosset og avkjølet oksekjød («frozen and chilled beef») opnaaddes der rigtignok gjennem-gaaende regningssvarende priser, idet konkurransen i disse artikler fra de Forenede Stater synes at bli mindre aar for aar, men til gjengjæld var markedet i England for faarekjød, paa grund av altfor store tilførsler fra Australien og New-Zealand, fuldstændig demoraliseret og bragte forhandlerne betydelige tap. Exporten av oksekjød viser derfor fremgang, medens der av faarekjød utførtes adskillig mindre end aaret forut, hvilket foruten de daarlige priser maa tilskrives den store dødelighet, som tørken foraarsaket blandt faarene i store dele av landet.

Av frosset og avkjølet oksekjød utførtes der til-sammen 210 657 tons (værdi \$ 21 065 747 guld), mot 180 815 tons (værdi \$ 18 081 443 guld) i 1908, og av faarekjød 66 495 tons (værdi \$ 5 319 612 guld), mot 78 846 tons (værdi \$ 6 307 688 guld) aaret forut.

Mel. Mølleindustrien er en av de ældste og sam-tidig en av de mest levedygtige industrigræne i Argen-tina, idet den uten nogen overdreven beskyttelse fuldt ut har formaadd at hævde sin stilling inden-lands og desuten med held har kunnet opta konkur-rencen paa fremmede markeder. I Brasilien f. ex. vilde det argentinske mel sikkerlig ha fortrængt det nordamerikanske, dersom der ikke var blit ydet sidstnævnte extra begunstigelser til tak for, at den brasilianske kaffe kan indføres toldfrit i de Forenede Stater.

Ifølge de sidste statistiske opgaver findes der i republikken alt i alt 350 møller, hvorav 156 er damp-møller, 52 drives med turbin, 103 med hjul og 39 benytter blandet drivkraft. Den i disse møller ned-lagte kapital beløper sig til ca. 40 mill. pesos papir. Der produceres i 1907 i det hele 697 863 tons mel, men mellebrukene har en produktionsevne av til-sammen 1 400 000 tons pr. aar. Tidligere gik det mel, man ikke fandt avsetning for paa det indenland-ske marked, udelukkende til Brasilien, men efterat der for ca. 10 aar siden blev anlagt to store, mo-derne utstyrede dampmøller inden havneomraadet i Buenos Aires, er der ogsaa blit eksportert mel til Europa og Sydafrika. Den største av disse nye møller skal ha kostet 3 mill. pesos guld og kan pro-ducere 770 tons mel daglig.

Den samlede export av hvetemel opgik i det forløpne aar til 116 487 tons og hadde en værdi av \$ 5 594 852 guld. I 1908 exportertes der 113 500 tons til en værdi av \$ 5 133 335 guld.

Smør. Meieribedriften er ikke gammel her i landet, idet det neppe er mere end 20 å 25 aar, siden det første meieri opprettedes, men da det er en in-dustrigren, som har alle betingelser for at trives, har den befundet sig i rask utvikling. Der findes nu i det hele 719 meierier, hvorav 529 «cremerias» (mindre meierier, hvor kun fløten separeres for at sendes til de større meierier og kjernes til smør), 29 smørmeierier, 76 ostemeierier og 85 smør- og ostemeierier. Av disse er 542 beliggende i provinsen Buenos Aires, 100 i Santa Fé, 53 i Entre Rios, 15 i

Cordoba, 7 i hovedstaden og 2 i Pampa Central. Meierierne mottok i 1908 tilsammen 192 996 196 liter melk, hvorav 173 248 879 liter tilvirkedes til smør og 19 747 317 liter til ost.

Al den ost, som tilvirkes, konsumeres inden landet, men av smør blir der endel tilovers til export. I 1909 utførtes der saaledes 3 993 tons smør til en værdi av \$ 1 597 089 guld, mot 3 550 tons til en værdi av \$ 1 419 867 aaret forut. Exporten befinder sig saaledes i stigning, omend fremgangen ikke er saa stor, som det kunde ventes, hvortil aarsaken maa søkes i den i de to siste aar indtrufne tørke, som har virket hemmende paa melkeproduktionen.

Quebracho. Etterat priserne paa quebrachotræ og quebrachoextrakt i flere aar har holdt sig lave, saaledes at bedriften tildels har bragt tap, indtraadte der ifjor en prisstigning, som foraaarsaket en bety-

delig opgang i exporten av disse produkter. Av quebrachotræ utførtes der 294 722 tons (værdi \$ 4 380 033 guld) og av quebrachoextrakt 55 493 tons (værdi \$ 4 226 333 guld), mot henholdsvis 254 571 tons (værdi \$ 2 962 184 guld) og 48 162 tons (værdi \$ 2 994 922 guld) aaret forut. Gjennomsnittsprisen for quebrachotræ utgjorde \$ 14.86 guld og for quebrachoextrakt \$ 76.15 guld pr. ton. I 1908 opnaadtes der gjennomsnitlig for quebrachotræ \$ 11.63 guld og for ekstrakt \$ 62.18 guld pr. ton.

Det er imidlertid et spørsmål, om den stadig voksende export av quebracho kun kan ansees som et gode. Ialfald klages der over, at der drives rov-hugst, og at der intet gjøres for skogens fornyelse. Medmindre der derfor snart vedtages lovbestemmelser om skogens behandling, hvilke nu mangler, synes der at være fare for, at en av Argentinas vigtigste rigdomskilder i en ikke fjern fremtid vil ødelægges.

Av andre exportartikler kan nævnes:

	1909.		1908.	
	Kvantitet.	Værdi i \$	Kvantitet.	Værdi i \$
	Tons.	guld.	Tons.	guld.
Horn	2 758	209 619	2 236	169 948
Gjeteskind	2 432	1 124 524	2 309	934 184
Kidskind	560	335 735	307	184 276
Saltede faareskind	2 793	558 555	1 581	316 149
Uvaskede faareskind	33 587	8 843 693	26 376	5 986 216
Saltede oksehuder	52 719	14 214 746	35 127	7 232 842
Kli	207 258	4 483 317	208 329	4 698 879
Oljekaker	16 670	333 404	14 453	289 090
Tørrede oksehuder	36 360	14 763 693	29 389	8 452 819
Saltede hestehuder	211	28 026	163	18 740
Tørrede —»—	2 614	657 009	1 169	248 077
Nedlagte tunger	1 201	360 444	874	252 058
Hvalolje	2 253	450 560	1 842	368 316
Konserveret kjød	6 390	639 013	1 727	172 732
Kasein	2 775	554 941	2 085	411 601
Kjødextrakt	1 351	2 702 988	600	1 479 952
Kjødmel	2 644	1 057 675	3 100	1 239 918
Margarinolje	4 883	732 442	4 349	652 326
Talg	54 325	7 573 230	43 977	6 030 601
Benaske	2 681	24 250	2 407	17 629
Guano	14 365	359 128	8 593	214 828
Ben	26 222	1 340 239	26 099	1 406 082
Tørret blod	4 284	214 196	4 395	219 746

Værdien av exporten til de forskjellige lande utgjorde:

	1909.	1908.
	\$ guld.	\$ guld.
Storbritannien	80 745 066	78 324 723
Frankrike	38 996 004	28 913 730
Tyskland	41 353 332	34 751 994
Belgien	41 306 799	35 778 188
Brasilien	16 628 413	15 095 578
Forenede Stater	26 066 790	13 023 238
Italien	12 635 710	7 907 857
Holland	6 052 385	5 299 670
Spanien	3 200 259	2 599 613
Chile	2 671 567	1 539 507
Sydafrika	111 972	860 442
Uruguay	1 363 901	774 454
Bolivia	498 773	595 726
Paraguay	150 478	213 666
Østerrike-Ungarn	1 254 599	1 071 134
Andre lande	6 476 558	3 834 235
Til ordre	117 837 922	135 425 596
	397 350 528	366 005 341

Exporten til Norge, Sverige og Danmark hadde i de to sidste aar følgende værdi:

	1909.	1908.
	\$ guld.	\$ guld.
Norge	421 081	208 383
Sverige	770 738	536 062
Danmark	1 511 550	426 076

Hvalfangst. I sæsonen 1909—10 har idethele 7 selskaper drevet hvalfangst paa Sydgeorgien, hvorav 5 norske, 1 engelsk og 1 argentinsk. Desuten har et norsk selskap, som ikke har fangstskibe, men kun flytende kokeri, beskæftiget sig med at koke olje av hvalskrotter, som det har kjøpt av de andre selskaper. Utbyttet utgjorde ca. 110 000 fater olje. Herav falder der paa de norske selskaper henimot 65 000 fater, paa det engelske ca. 14 600 fater og paa det argentinske over 30 000 fater. Fangsten blev drevet med 16 skibe, som alle er blit bygget i Norge.

Uruguay.

(Skibsfart. — Havneforhold. — Lodsforhold. — Fragter. — Mønstringsforretninger. — Beri-beri. — Import. — Export. — Finanser. — Konsulatets virksomhet.)

Aarsberetning for 1909 fra konsul *J. Christophersen*, Montevideo.

Skibsfart. Den norske skibsfart paa Uruguay i aaret 1909 stillet sig saaledes*):

	Ankomne seilskibe.				Ankomne dampskibe.			
	Med ladning.		I ballast.		Med ladning.		I ballast.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Montevideo	23	28 589	24	17 372	6	14 138	25	43 022
Fray Bentos	4	2 466	—	—	1	1 038	—	—
Paysandu	11	8 047	—	—	—	—	—	—
Ialt	38	39 102	24	17 372	7	15 176	25	43 022

	Avgaaede seilskibe.				Avgaaede dampskibe.			
	Med ladning.		I ballast.		Med ladning.		I ballast.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Montevideo	3	2 964	44	42 997	—	—	31	57 160
Fray Bentos	4	2 466	—	—	1	1 038	—	—
Paysandu	3	1 967	8	6 080	—	—	—	—
Ialt	10	7 397	52	49 077	1	1 038	31	57 160

For den samlede skibsfart paa Uruguay er statistik for 1909 endnu ikke utarbeidet. For dog at gi et indtryk av Norges skibsfart paa landet sammenlignet med andre landes, hitsættes oversigt over de vigtigste sjøfarende nationers skibsfart paa Uruguay i 1908:

	Ankomne skibe.		Ialt.		Derav:		Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Alle lande	3 314	6 936 983	3 052	6 785 024	262	151 959				
Uruguay	151	98 337	102	94 552	49	3 785				
Tyskland	397	1 399 465	391	1 399 928	6	9 537				
Argentina	830	594 670	764	534 097	66	10 573				
Østerrike-Ungarn	26	60 744	26	60 744	—	—				
Belgien	21	53 392	21	53 392	—	—				
Brasilien	140	117 175	139	116 924	1	251				
Chile	4	2 954	4	2 954	—	—				
Danmark	2	2 472	1	2 208	1	264				
Spanien	71	194 951	70	194 299	1	652				
Frankrike	196	555 252	194	551 080	2	4 172				
Grækenland	6	12 158	6	12 158	—	—				
Holland	17	41 252	17	41 252	—	—				
England	1 191	3 312 916	1 169	3 292 373	22	20 543				
Italien	169	387 036	108	326 623	61	60 413				
Forenede Stater	15	12 170	7	7 304	8	4 866				
Norge	58	70 464	18	34 708	40	35 684				
Rusland	7	9 669	5	9 173	2	496				
Sverige	7	10 651	6	10 332	1	319				

Til sammenligning anføres, at antallet av ankomne skibe i 1907 var 3 419 dr. 6 805 254 tons, derav 3 115 dampskibe dr. 6 649 223 tons og 304 seilskibe dr. 156 031 tons.

Fyrvesenet. De i tidligere indberetninger omtalte planer om at bygge blinkfyr paa «Den Engelske Bank» er endnu ikke realiserede. Der er nu utlagt et fyrskib paa banken.

De øvrige fyr: Polonio, Santa Maria, Isla de Flores, Punta Brava, Pamela, vil alle bli moderniseret og færdige i løpet av 18 maaneder, hvilket vil være av væsentlig interesse for skibsfarten.

Havnevesen. De betydelige arbeider i Montevideos havn nærmer sig nu sin fuldendelse. Disse arbeider paabegyndtes i 1901; der har hittil været anvendt over 11½ million pesos (ca. 46 mill. kr.), væsentlig til opmudring og kaianlæg alene. Arbeidet hermed, som var kontraheret færdig til mars 1909, vil dog neppe være fuldført førend i begyndelsen av 1911.

Montevideo vil da ha en sammenhengende bryggelængde paa ca. 3 000 meter, tilgjengelig for

større fartoier, og denne bryggelængde kan med lethed økes. Havnens dybde er 7.50 m. over et større areal, og nye utdypningsarbeider staar paa dagsordenen. Den indre havn er omrammet av to bølgebrytere, der danner en fortrinlig beskyttelse mot den aapne sjø i syd og vest; ogsaa den indre havns brygger er beskyttet ved en bølgebryter mot nord.

Efterhvert som havneanlægget er skredet frem, er det blitt aapnet for almindelig trafik. Som følge derav blev der fra 20. oktober f. a. git saavel seil- som dampskibe anledning til at losse ved brygge mot en avgift av 25 cts. for dampere og 20 cts. for seilskibe, pr. løpende meter pr. dag eller del av dag.

Dette gir saavel betydelig tidsbesparelse som bekvemmere utløsning og kommer bl. a. de norske fartoier tilgode, som kommer med trælast fra Nordamerika.

*) Rubrikken i ballast omfatter ogsaa fartoier, som anløper for ordre, kulling, lods, havari, sygdom etc.

Lodsforsholdene, saavel for skibe, som kommer fra sjøen, som for dem, der skal til eller fra lossepladsene i Uruguay-floden, er meget utilfredsstillende ordnet. Der findes ingen fast tarif, og de skibe, der anløper Montevideo for første gang og følgelig er ukjendte med forholdene, maa ofte betale temmelig ublu priser; for lodsning ind til Montevideo forlanges saaledes \$ 5 pr. fot dypgaaende. Med havneforholdenes udvikling vil dog disse forhold ændres, og der foreligger nu følgende forslag til tarif for dampere til Montevideo:

	Fra Kap Sta. Maria.	Fra Punta Negra.
Indtil 500 reg. tons	\$ 40	\$ 30
» 1 000 —»—	- 45	- 35
» 1 500 —»—	- 50	- 40
» 2 000 —»—	- 55	- 45
» 2 500 —»—	- 60	- 50
» 3 000 —»—	- 65	- 55

med tillæg av 2 % for skibe over 3 000 reg. tons.

For seilskibe foreslaaes et tillæg av 40 % til ovenstaaende tarif. Dette forslag er av regjeringen oversendt de herværende større mæglerfirmaer til uttalelse. Dersom tillægget for seilskibe nedsættes til 25 %, kan forslaget neppe kaldes urimelig.

Fragter. Som i forrige aarsberetning bebudet, er fragtningen av saltede huder fra Montevideo næsten helt gaat over til de faste dampskibslinjer, saaledes at der herfra kun har været en temmelig begrænset efterspørsel efter tonnager for ben og benaske, dels for Kanalen, dels for Nordamerika.

I Uruguay-floden har der ogsaa dette aar været en del at gjøre for mindre norske fartoier, som har ført kul eller salt til «The Liebig's Extract of Meat Co.» i Fray Bentos for at ta huder eller talg til Europa i returfragt.

Fragterne har været:
Fra Montevideo: Ben og benaske til Kanalen for ordre 11 sh.

Fra Paysandu: » - » - » 14 sh.
Fra Fray Bentos, saltede huder - » 35 sh.

Fra Fray Bentos har dog de fleste skibe sluttet for «lump sum». Nogen bedring i fragterne er ikke at vente, da den stadig økende dampskibstonnage sluker alt.

Mønstringsforretninger. I Montevideo paamønstredes ialt 192 mand, hvorav 43 normænd. Der avmønstredes 166 mand, hvorav 59 normænd.

Ved vicekonsulatet i Paysandu paamønstredes ialt 23 og avmønstredes 13 mand.

Rømning. I Montevideo rømte 6 mand, derav 2 fra samme skib, i Paysandu 1 mand.

Hyrer: 1ste styrmænd kr. 110—85, 2den styrmænd 90—80, stuerter 100—90, tommermænd 90—60, matroser 54, letmatroser 45, seilmakere 75—65.

Havari. Bark «Argus» av Larvik paa reise fra Newport til Colon med kul og stykgods tydde i januar ind til Montevideo som nødhavn for at utbedre skade paa riggen og fortsatte efter endt reparation til bestemmelsesstedet.

Beri-beri. Bark «Anglo Norman» av Porsgrund maatte i juni under reise fra Gulfport til Bahia Blanca søke ind til Montevideo for beri-beri; 3 syke mand landsattes paa karantænestationen Isla de Flores, hvorfra de efter nogen tids ophold utskreves som helbredede. Skib «Benmore» av Skien ankom i september fra Mobile med 5 syke mand, hvorav dog ingen var særlig sterkt angrepet. Efter nogen tids forløp utskreves alle som friske. I november ankom skib «Crown

of England» av Kristiania fra Pascagaula med 5 syke mand, hvorav 2 temmelig sterkt angrepne indlagdes paa Isla de Flores. Da de efter tre maaneders forløp ikke var helt restituerede, blev de hjemsendt for rederiets regning, den ene til Tyskland, den anden til Bergen.

Handel. Nogen officiel statistik over Uruguays handel i 1909 foreligger endnu ikke. Kun den samlede export for dette aar vites med nogenlunde bestemt-
het og opgives til 45 789 000 pesos.

Heller ikke for 1908 findes utarbeidet officiel statistik for importen.

Exporten for dette sidstnævnte aar stiller sig saaledes:

	\$	\$
Til alle lande	40 296 367	Frankrike . . 7 699 627
Derav til:		Det Britiske
Tyskland . . .	5 454 661	Rike 3 046 605
Argentina . . .	8 143 029	Italien 1 310 813
Østerrike-		Nordamerika . . 2 336 201
Ungarn	528 568	Portugal . . . 133 770
Brasilien . . .	3 467 283	Rusland 100 002
Belgien	6 138 059	Sydafrika . . . 12 195
Kuba	848 859	Forskjellige
Chile	170 624	lande 381 406
Spanien	524 066	

De vigtigste exportartikler var:

	Kvantum.	Værdi i \$.
Levende kjø, faar, gjeter, mulæsler	Stkr. 400 915	1 706 590
Frosset kjød (til England) Tons	6 914	418 857
Konserveret kjød	» 1 659	331 851
Torret kjød (til Brasilien og Kuba)	» 44 998	3 595 837
Kjødeksrakt	» 541	975 452
Talg	» 14 938	1 419 195
Konserveret tunge	» 662	132 414
Uld	» 52 675	16 856 016
Saueskind	» 8 544	2 136 131
Saltede huder	Stkr. 814 746	4 073 720
Torrede huder	» 1 091 985	3 275 955
Horn	Tons 2 852	103 700
Ben og benaske	» 16 020	110 674
Gjødning	» 4 165	62 486
Hvitemel	» 6 653	239 539
Mais	» 494	6 931
Linfro	» 17 590	527 728
Hvete	» 50 176	1 154 063
Gatesten	» 203	203 071
Kvadersten	» 5 007	200 312

Import. For aaret 1907 foreligger nu officielle data for importen,*) der nedenfor anføres:

	Værdi i \$.	Værdi i \$.
Fra alle lande	37 470 713	Forenede Stater 3 439 445
Derav fra:		Frankrike . . . 3 924 069
Tyskland . . .	6 079 598	Storbritannien 11 572 152
Argentina . . .	2 563 187	Italien 2 898 331
Belgien	2 688 520	Nederlandene . . 233 968
Brasilien . . .	1 743 731	Paraguay 187 989
Kuba	121 040	Portugal 32 368
Chile	108 342	Østerrike-Ungarn 22 178
Spanien	1 725 198	Australien 130 539

Politik og finanser. Landets udvikling skrider jevnt fremad, og med en mindre undtagelse ifjor, da oppositionspartiet ved en mislykket revolution forsøkte at frarive det herskende parti magten, har der

*) En opgave over importen fra Norge, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her,

	Nationale fartøier.		Fremmede fartøier.	
	Antal.	Drægtighet.	Antal.	Drægtighet.
1909. . . .	15 304	6 879 144	5 016	12 422 515
1908. . . .	15 175	6 784 970	4 918	11 888 928
1907. . . .	14 548	6 068 240	4 862	10 669 592
1906. . . .	13 430	5 579 896	4 334	8 885 041
1905. . . .	13 062	5 107 613	4 010	7 819 682
1904. . . .	13 452	4 589 544	3 955	7 283 019
1903. . . .	12 260	4 471 906	3 808	6 916 392
1902. . . .	11 745	4 567 266	3 914	6 766 649
1901. . . .	11 334	3 874 329	3 741	6 022 802

Av ovenstaaende oversigt fremgaar, at saavel den nationale som den fremmede skibsfart paa Brasilien har været i jevn utvikling i de sidste ni aar. I 1909 ankom der til Brasilien tilsammen 20 320 nationale og fremmede skibe med en samlet drægtighet av 19 301 659 tons, mot tilsammen 20 093 skibe av 18 673 898 tons drægtighet i 1908. Den samlede skibsfart paa Brasilien har saaledes i 1909 tiltat med 227 fartøier og 627 761 tons drægtighet.

Fragter for norske skibe i 1909. Rio de Janeiro: 5 norske dampskibe var befragtet i time charter mellem Rio de Janeiro og New York og mellem Rio de Janeiro og Antwerpen; 1 av disse gjorde to reiser, de øvrige kun én reise hver. Fragterne var følgende: 1 dampskib paa 2 418 tons: £ 1 000 pr. mnd. (samme fragt som i 1908); 1 dampskib paa 2 428 tons: £ 775 (£ 950 i 1908); 1 dampskib paa 2 177 tons: £ 600 (£ 750 i 1908); 1 dampskib paa 1 941 tons: £ 530; 1 dampskib paa 1 104: £ 450. Desuten ankom 3 hvalfangere og 1 flytende trankokeri for at forsyne sig med kul, vand og proviant.

Av de 23 seilskibe, der ankom til Rio de Janeiro, bragte de 11 trælaster fra Golfen, med fragter mellem \$ 12.25 og \$ 13.50 pr. 1 000 sup. feet, lægtring av lasten for skibets regning (den hyppigst forekommende fragtsats var \$ 13.00); 6 seilskibe bragte blandet last av stykgods og cement fra Hamburg, Bremen og Antwerpen. Et av disse, paa 1 248 reg. tons med udelukkende cement, hadde en fragt av 15/6 pr. ton d. w., lasten leveret frit fra siden. De øvrige fem hadde følgende fragter i «lump sum» med lægtring for skibets regning:

1 seilskib paa 1 517 reg. tons. . .	£ 2 250
1 —>— 649 —>— . . .	- 1 000
1 —>— 566 —>— . . .	- 900
1 —>— 590 —>— . . .	- 925

samt 1 seilskib paa 1 620 reg. tons med 15/- d. w.

To seilskibe ankom med ho fra Rosario med en fragt av \$ 1.90 pr. 40 kub. fot, lasten leveret frit fra siden. To seilskibe ankom med kul med 11 sh. og 12 sh. pr. ton i fragt. Et seilskib under brasiliansk flag blev indkjøpt for norsk regning. Et seilskib, lastet med træ og bestemt for Buenos Aires, ankom til Rio de Janeiro som nodhavn, hvor lasten blev losset og skibet kondemneret.

Samtlige de øvrige hit ankomne seilskibe avseilet i ballast.

Bahia: 5 seilskibe ankom med kul og 1 seilskib med trælaster fra Fernandina, medens 3 seilskibe og 2 dampskibe kom med stykgodsladninger; 3 hvalfangere har i 1909 anløpet Bahia paa nedreise til South Georgia og 1 til South Shetland Islands, medens 3 hvalfangere har anløpet paa vei til Sandefjord; 2 dampskibe anløp i ballast.

Pernambuco: 4 seilskibe ankom med kul, og 2 seilskibe med trælaster fra Golfen; 2 seilskibe ankom med guanoladning paa vei til Hamburg og til Ant-

werpen; 1 dampskib med salpeter anløp for at kulle; 1 seilskib med nikkelmalm ankom for at proviantere; 1 seilskib og 2 dampskibe anløp i ballast; det ene av disse var en hvalfanger. Kulfrakterne var 11/4 1/2 d., 11/3 d., 11/6 d. og 12/3 pr. ton.

Santos: 1 seilskib og 2 dampskibe ankom med stykgods, 2 seilskibe med trælaster; 1 seilskib ankom i ballast og tok kaffe til Falmouth; et andet av seilskibene tok kaffe til New Orleans. 1 dampskib tok kaffelast til New York i timecharter.

Maranhão: Samtlige 10 seilskibe kom med kul fra England; den samlede bruttofragt oppgik til £ 5 175. Alle fartøier avseilet i ballast.

Rio Grande do Sul: Av de 23 seilskibe, som i aarets løp anløp denne havn, ankom et med kul fra Hamburg, 16 med salt fra Cadiz, 5 med kul fra Cardiff og Liverpool og et med stykgodsladning fra New York. Av de nævnte skibe avseilet de 7 med last av saltede huder til Falmouth, Plymouth og Hamburg, 2 tok benaske og et stykgods til Liverpool; 10 avseilet i ballast, og to solgtes i Rio Grande. Et skib laa fremdeles i havnen den 31. december 1909.

Pará: 1 seilskib og 1 dampskib ankom med kul, og 1 dampskib med stykgods fra New York paa vei til Rio Madeira.

Fortaleza: De to seilskibe ankom begge med kul og avseilet i ballast.

Til Maceio og Porto Alegre er der ifølge meddelelse fra de derværende vicekonsulater ikke ankommet noget norsk fartoi i 1909.

Skibsvgifter. I Rio holdt lægtringsutgiften sig uforandret, nemlig rs. 4 000 pr. 378 superficial feet for tung last (pitchpine) og rs. 3 000 pr. 378 sup. feet for spruce (let last). For stykgods betaltes rs. 6 000 pr. 1 000 kg. Losning av ublandet cementlast var noget billigere i 1909 end i 1908, nemlig 550 à 600 reis pr. fat. Lægterkompanierne holder «tally» mand ombord og paatar sig ansvaret for lasten, fra det øieblik den er kommet over i lægterne.

Losning utføres ombord i seilskibene i de fleste tilfælde av skibets mandskap. Hvis stavedorer benyttes, betales disse med rs. 3 000 à rs. 3 500 pr. 1 000 sup. feet trælaster.

Sjauerlønnen for de organiserede arbeidere er rs. 7 000 à rs. 8 000 pr. dag (1 milreis = 16 d.)

Ballast. Sprængt ren sten, leveret frit ved siden, koster rs. 4 500 pr. ton. «Cascaho» (stenavfald) leveres i 1909 til rs. 3 500 pr. ton, likeledes frit ved siden. (I 1908 var prisen for denne ballast rs. 3 800 à 4 200 pr. ton). Sjøsand og jord er forbudt som ballast. Det sandfirma, der i 1908 leverte sand til skibene for rs. 3 000 à 3 300 pr. ton, er ophørt med denne forretning, da den ikke lønnet sig; for tiden kan saaledes ingen sandballast oppdrives.

Hyrebelop. I 1909 hjemsendtes fra hovedstationen 9 hyrebelop paa tilsammen £ 69.6.11.

Mønstringsforretninger. Der avmønstreredes ved hovedstationen i 1909 ialt 114 mand; herav var 3 officerer, 105 dæksmandskaper og 6 stueter. Paa de forskjellige nationer fordelte de avmønstrede mandskaper sig som følger: 30 norske, 8 svenske, 7 danske, 61 andre hvite; 8 var av blandede racer; 1 mandskap under 18 aar blev avmønstreret. Aarsaken til avmønstringerne var i 3 tilfælde ulykkeshendelse. Der anmeldtes 4 rønningstilfælde.

I aaret paamønstreredes ialt 95 mand, hvorav 5 officerer, 83 dæksmandskaper og 7 stueter; 20 av disse mandskaper var norske, 15 svenske, 9 danske, 41 andre hvite og 10 av blandede racer; 1 mandskap under 18 aar blev paamønstreret.

Hyrer. I 1909 var de gangbare hyrer i Rio de Janeiro £ 6.10.0 pr. maaned for 1ste styrmænd, £ 5.0.0 for 2den styrmænd, £ 4.10.0 for stuerter; for tømmere og seilmakere £ 3.10.0, for matros £ 3.5.0, for letmatros £ 2.5.0 à £ 2.10.0, for jungmænd £ 1.10.0. à £ 1.15.0.

Lloyd Brasileiro og den fremmede skibsfart paa Brasilien. Der arbeides fra de brasilianske statsmyndigheters side paa at forbedre den nationale skibsfarts kaar. Der er saaledes nedsat en regjeringskommission for nærmere at studere den brasilianske handelsflaates nuværende tilstand, dens transportevne, kystfarten paa de forskjellige havne, handelens indflydelse paa fragterne o. s. v. Der opmuntres til anskaffelse af nye dampskibe og paalægges forbedring af de forskjellige forhold ombord; saaledes anbringelse af fryserum for transport af frugt og andre produkter, der let bedærves.

Den 31. december f. a. fornyet regjeringen sin kontrakt med «Lloyd Brasileiro», hvorved selskabet fremdeles er blit tilsikret statssubvention i seks aar. I kontrakten er det paalagt selskabet at indføre forskjellige forbedringer i fragtfarten, bl. a. at reducere sine varefragter gennemsnitlig med 20 %; for nationale produkters vedkommende skal der gives et fragtnedslag af 40 %. Antallet af reiser paa de forskjellige dampskibsruiter skal utvides, og nye ruter skal oprettes. Lloyd Brasileiro's flaae blev i 1909 forøket med tre paketbaater og fire lastedampere.

De forskjellige brasilianske dampskibsselskaber, som nyter statsunderstøttelse, fuldførte i 1909 tilsammen 1 194 reiser og transporterte 154 757 passagerer og 955 691 tons varer.

I forbindelse med det brasilianske statsbudgetforslag for indeværende aar blev der foreslaaet en bestemmelse, gaaende ut paa, at fremmede rederier, der underholder dampskibsfart mellem brasilianske og udenlandske havne, hvori ogsaa nationale brasilianske linjer deltar, men som indgaar overenskomster om fragtrabatter under den betingelse, at befragterne kun skiber med de fremmede skibe, altsaa truer med tap af fragtrabat, om de i de nationale kompaniers tjeneste staaende fartøier benyttes — til gjengjæld skal erlægges dobbelt alle de dem i brasilianske havne paahvilende afgifter og desuten tape sine paketbaatprivilegier og alle andre af regjeringen tilstaaede indrømmelser. Denne bestemmelse, som er ment at skulle bidrage til yderligere at støtte Lloyd Brasileiro, vakte straks stærk modsigelse inden handelskredse, og de fremmede dampskibsselskapers repræsentation i Rio de Janeiro («Centro de Navegação Transatlantica») rettet en henvendelse til finansministeren, hvori den beklagte sig over, at fremmede fartøier, der i hensigt at trykke ned fragterne tilfældig er sat i brasiliansk fart og fører brasiliansk flag, de saakaldte «navios vagabundos», vilde profitere ved den foreslaaede bestemmelse. I henvendelsen pekes der uttrykkelig paa, at de fremmede selskaber ingenlunde har hat til hensigt ved sine fragtavtaler at utelukke de legitime brasilianske linjer, tværtimot er det i overenskomsten mellem de fremmede selskaber uttrykkelig uttalt, at skibning til Nordamerikas Forenede Stater med dampskibe tilhørende nationale brasilianske selskaber ikke skal gjøre noget avbræk i rabatter for skibning med vedkommende fremmede linjers fartøier. Men mot konkurrence af de nævnte «navios vagabundos» maa de fremmede linjer, som ifølge sine koncessioner er forpligtet til at tjene de brasilianske eksportører ved stadig at medta last, ogsaa naar der fragtes forholdsvis smaa ladninger, beskytte sig. Finansministeren har likeoverfor de fremmede selskaber avgit den er-

klæring, at den foreslaaede bestemmelse, som imidlertid endnu ikke har været sluttbehandlet i kongressen, kun vil komme til at støtte de fartøier, som virkelig tilhører de nationale selskaber.

Toldmulkt. Der klages stadig over den store byrde, som er lagt paa skibsfarten ved de toldmulkt, der ilægges fartøier som lossere i brasilianske havne, naar de lossede varer i stykkeantal viser sig ikke at stemme med skibets manifest. Mulktene, som har hjemmel i det gamle toldbodreglement fra 1850, ilægges i almindelighed med det dobbelte beløb av den paa vedkommende vare faldende toldavgift, og kan saaledes let komme til at gaa op i større summer. Klager til myndighederne over ilagte mulkt blir som oftest uten resultat; skibsførerne har derfor hittil gjerne tyet til andre midler for at undgaa anmeldelse til mulktering for manglende eller overtallig stykkeantal. Hvad de norske skibe angaar, har det særlig været de ikke faa fartøier, der lossere trælast i Rio de Janeiro, som har været utsat for mulkttilægelse.

I 1909 tok det ovennævnte «Centro de Navegação Transatlantica» op kampen mot mulktsystemet, og besluttet paa en generalforsamling i oktober maaned ifjor at forhandle med sine rederier om en almindelig forhoielse av fragterne paa de brasilianske havne som det sidste middel til at bli kvit denne tunge byrde.

Nyt dampskibsselskap. I november maaned 1909 stiftedes aktieselskabet «Companhia Paulista de Navegação e Commercio», der er grundet særlig paa kapital fra São Paulo, og hvis oiemed det er at drive national kystfart samt skibsfart mellem brasilianske havne og havnene ved La Plata-floden samt at utvide handelsforbindelserne mellem Brasiliens forskjellige stater og La Plata-republikkerne.

Mellem det østerrikske handelsministerium og «Companhia de Navegação Austro-Americana» er der avsluttet kontrakt, gjældende for 15 aar, regnet fra 1. januar 1910, angaaende besorgelse av dampskibstjenesten mellem Triest og de brasilianske havne Rio de Janeiro og Santos samt Buenos Aires. Nævnte dampskibsselskap skal være en sammenslutning av det tidligere østerrikske selskap «Lloyd Austriaco» og den ungarske «Adrian»-linje.

Havnearbeider. Der foregaar for tiden havnearbeider i Manaos, Pará, Natal, Cabedello i staten Maranhão, Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos, Florianopolis i staten St. Catharina og Rio Grande do Sul; havnearbeider er endvidere planlagt og delvis paabegyndt bl. a. i Camocim og Fortaleza, staten Ceará, i Victoria og i Paranagua.

I Manaos, Pará og Santos er de nye havneanlæg allerede tat i bruk i større eller mindre utstrækning.

I Pará, hvor for tiden ca. 500 m. av de nye kaier allerede er i bruk, har den brasilianske finansminister besluttet fra 1. juli 1910 at indstille opkrævningen av den 2 % avgift i guld, som hittil har været erlagt av samtlige varer, der indføres gjennom toldboden, og som opkrævedes til gjengjæld for den garanti, «Companhia Port of Pará» var meddelt av federalregjeringen for en viss mindste-rente av den i foretagendet nedlagte kapital.

I Pernambuco er ifølge indberetning fra det derværende vicekonsulat havnearbeiderne paabegyndt i 1909; men arbeidet skrider kun meget langsomt fremad.

Av de nye kaianlæg i Rio de Janeiro var ved utgangen av aaret 1909 færdigbygget ca. 2 500 meter og færdig indrettet 5 tilhørende varehuse. Re-

gjeringen har besluttet, at driften av havneanlægget skal bortforpagtes, og kontrakt er nu undertegnet med firmaet Hinninger, Damart & Co. om overtagelse av forpagtningen indtil 31. oktober 1921. Forpagterne overtar det hele anlæg, efterhvert som det blir færdigbygget, og paabegynder driften av de færdige anlæg allerede i juli maaned 1910.

I forpagtningskontrakten er fastslaaet det princip, at varen, ikke fartøiet, skal ha at bære alle havneutgifter, med undtagelse av avgift for kaiplads efter utløpet av et visst antal dage, samt for vand, der leveres til skibet.

2 % avgiften i guld vil fremdeles bli opkrævet av den officielle værdi av alle importerede varer.

I Santos hadde ifølge beretning fra «Companhia Docas de Santos» de færdigbyggede kaianlæg ved utgangen av aaret 1909 en utstrækning av tilsammen 4 719 953 meter. Nævnte selskaps bruttoindtægt utgjorde i 1909 tilsammen 16 147 688 \$, mot 13 344 794 \$ i 1908 og 15 253 917 \$ i 1907.

Ifølge indberetning fra vicekonsulatet i Rio Grande do Sul er det franske kompani, hvem arbeiderne til forbedring av de derværende havneforhold er blitt overdraget, endnu hovedsagelig optat med de forberedende arbeider. Forskjellige muddermaskiner, lægtene og lokomotiver er ankommet, og man har omtrent tilendebragt anlægget av jernbanen til Monte Bonito, nær Pelotas, hvor sten til kaianlægget brytes. Baren skal utdypes til 10 meter; den nye havn vil bli anlagt i den sydøstre del av byen, litt nærmere baren end den nuværende havn, og alle arbeider skal være tilendebragt inden utløpet av 6 aar.

I sit budskap til Nationalkongressen 1910 uttaler republikkens præsident, at ledelsen av arbeidet i de brasilianske havne savner en fast organisation, som kan gi ledelsen enhet og samle et dygtig personale til at forberede, utføre og finansiere havne- og flodarbeiderne i landet.

Sundhetstilstanden var i 1909 gjennomgaaende god. De sidste rester av koppepedemien i Rio de Janeiro fra 1908 utryddedes i løpet av første halv-aar 1909. I sidstnevnte aar er der saaledes anmeldt blot 274 personer som døde av koppe, mot 9 046 i 1908.

Av pest anmeldtes ialt 15 dødsfald i 1909, mot 54 i 1908. Av gul feber er intet dødsfald anmeldt

i 1909. Av beri-beri anmeldtes i 1909 29 dødsfald, mot 33 i 1908. I 1909 er intet norsk skib indkommet til Rio med beri-beri eller kostsygdom ombord.

Lungetuberkulosen kræver stadig mange ofre; dog kan der ogsaa, forsaavidt denne sygdom angaar, noteres tilbagegang i 1909, idet der i sidstnevnte aar i Rio de Janeiro anmeldtes 2 694 dødsfald, mot 3 616 i det foregaaende aar.

Arbeidet paa forbedring av hovedstadens sundhetsforhold gjenneføres forøvrig planmæssig, og Rio de Janeiro har allerede begyndt at vinde ry som en av Sydamerikas sundeste havne.

Ogsaa paa utryddelsen av de mange sundhetsfarlige elementer i Brasiliens nordlige stater, særlig i de vidtstrakte distrikter omkring Amazonfloden, hvor man endnu er utsat for farlige tropesygdomme, har myndighetene i den senere tid begyndt at arbeide.

Tunis.

Aarsberetning*) for 1909 fra konsul S. Batt, Tunis.

(Skibsfart. — Fragter. — Mønstringsforretninger. — Skibsavgifter. — Havneforhold. — Import og export. — Fosfat. — Malm. — Salt. — Korn. — Olivenolje. — Korkbark. — Vin. — Dadler. — Alfagræs. — Fiskerier. — Økonomiske forhold. — Sundhetstilstand. — Bizerte: Skibsfart; handel; havneforhold; skibsavgifter. — Sfax: Import; export; skibsfart. — Sousse: Skibsfart; salt; alfa; fosfat.)

Skibsfart. Ifølge den officielle statistik besøktes Tunesiens havne i 1909 av 49 norske dampskibe dr. 56 514 reg. tons, fordelt saaledes:

Transporteret varemængde:				
	Antal.	Reg.tons.	Import. Tons.	Export. Tons.
Tunis	15	15 149	7 336	14 462
Sfax	15	16 443	3 103	22 511
Sousse	7	9 594	360	6 141
Mahdia	6	7 637	—	16 530
Bizerte	3	3 308	3 881	—
Monastier . . .	2	3 579	—	7 121
Jabes	1	804	—	317
Ialt	49	56 514	14 680	67 082
mot i 1908	55	57 100	40 239	86 796

Den samlede skibsfart paa regentskapet Tunis var i 1909:

Nationalitet.		Antal.	Tonnage.	Transporteret varemængde:	
				Import. Tons.	Export. Tons.
Italienske:	{ Dampskibe	1 163	1 266 061	61 621	492 283
	{ Seilskibe	1 557	79 189	67 911	71 777
Franske:	{ Dampskibe	2 165	1 924 903	252 985	372 738
	{ Seilskibe	35	819	234	51
Engelske:	Dampskibe	248	366 224	34 148	434 461
Danske:	do.	59	65 448	29 716	75 460
Tyske:	do.	79	111 105	16 677	79 769
Spanske:	{ do.	33	37 412	17 609	75 850
	{ Seilskibe	1	189	—	164
Norske:	{ Dampskibe	49	56 514	14 680	67 082
	{ do.	9	421	227	4
Tunesiske:	{ Seilskibe	7 029	70 454	42 317	36 860
	{ Dampskibe	34	42 142	8 625	41 577
Belgiske:	Dampskibe	34	42 142	8 625	41 577
Svenske:	do.	21	26 411	6 210	43 412

*) Et udtræk av beretningen er indtat i ukeutgaven og utelates her.

Nationalitet.		Antal.	Tonnage.	Transporteret varemængde:	
				Import.	Export.
				Tons.	Tons.
Østerrikske:	Dampskibe	44	47 818	2 924	35 019
	Seilskibe	—	—	—	—
Græske:	Dampskibe	28	35 234	17 534	19 180
	Seilskibe	8	405	483	244
Hollandske:	Dampskibe	11	15 232	2 800	28 471
Russiske:	do.	6	8 057	—	11 946
Uruguayiske:	do.	2	2 591	—	6 090
Tyrkiske:	do.	30	1 421	1 215	612
Ialt		12 611	4 158 050	577 916	1 893 050
mot i 1908		13 140	4 150 070	640 404	1 678 352

Den samlede drægtighed, import og export har i 1908 og 1909 været omtrent den samme; enkelte havne utviser en liten stigning, som: Tunis 11 % og Bizerte 2½ %, hvorimot Sfax og Sousse utviser en nedgang av respektive 3½ og 8 %. Hvad den transporterede varemængde angaar, utviser denne en stigning av 6½ %, hvorav falder paa Tunis 16 %, Sousse 8½ % og Bizerte 27 %, Mahdia 45 %, Monastier 20 %, medens Sfax har en nedgang av 2,7 % og Gabes 10 %.

Stigningen maa for Tunis' vedkommende udelukkende tilskrives den nybegyndte jernmallexport fra La Goulette (forstad til Tunis). Til stationen Tunis ankom saaledes i 1909 15 norske dampskibe, mot 32 i 1908. Denne nedgang maa tilskrives den formindskede import av trælast og kul—varer, der gjerne fragtes med norske dampskibe.

Fragter. Av fragter opnaadd av norske dampskibe kan nævnes:

Til Tunis:

For stenkul: Fra Mayport £ 350 for 840 r. t. (januar); Barry 8½ frs. (februar); Swansea 11 frs. (juli); Newport 8 frs. (septbr.); Cardiff 9½ frs. (novbr.).
For trælast: Fra Sverige 55 frs. (decbr.).

Fra Tunis opnaaddes:

For fosfat: Til Swansea 7 sh. (febr.); Kent 6 sh. 9 d. (juni).

For malm: Til Glasgow 5 sh. 6 d. (febr.); Antwerpen 8 sh. 3 d. (novbr.).

For byg: Til Leith 9 frs. (oktbr.); Bristol 7 sh. 9 d. (oktbr.).

For alfagræs: Til River Tyne 10 sh. 3 d. (april).

Fra Sfax:

For fosfat: Til Runcorn 6 sh. 1½ d. (mars); Bordeaux 6 sh. 9 d. (juli); Stettin 8 sh. 6 d. (septbr.); Oporto 8 sh. 6 d. (novbr.); Newport 6 sh. (novbr.); Drogheda 7 sh. (decbr.); Bordeaux 7 sh. (decbr.).

For alfagræs: Til Sunderland 10 sh. 3 d. (mai).

For byg: Til Leith 9 frs. (septbr.).

Mønstringsforretninger. Ved stationen Tunis forefaldt i 1909 4 av- og 4 paamønstringer.

Skibsavgifterne hersteds er fremdeles uforandrede, nemlig:

- I. Lods- og havneavgifter pr. reg. ton og pr. dag frs. 0.03.
Minimumstaxt 10 dage. Skib, der kommer fra anden tunesisk havn, betaler ½ taxt.
- II. For utlossede eller indtagne varer betales pr. ton » 1.00
undtagen for fosfat, jernmalm og salt, hvorfor erlægges pr. ton » 0.50

III. Fyr- og sanitære avgifter:

For skibe indtil 500 reg. tons, pr. reg.

ton frs. 0.18

For over 500 reg. tons, pr. skib . . . » 90.00

Disse avgifter gjælder for havnene: Tunis, Bizerte, Sousse og Sfax.

Havneforhold. De nye kaier for dampskibe i det gamle havnebassin er nu helt færdige; disse er nærmest reserveret post- og faste ruteskibe; fosfat- og kulkaieene er likeledes betydelig forbedret, og man fortsætter fremdeles med det for et par aar siden paabegyndte havneanlæg med opmudring og kaianlæg utover mot «Djebel Djeloud», hvor et helt nyt industrielt kvarter er opstaat; store dele av lagunen er her opfyldt, og jernbaneanlæg med havnestation er utført.

Som tidligere berettet erholder seilskibe og smaa fartøier plads i det nu færdige bassin til venstre for kanalen.

Skibes dyppgaende op og ned kanalen til Tunis.

Det har i den senere tid gjentagne gange hændt, at skibe, der skulde op kanalen, har været for meget lastet og av denne grund har maattet losse endel av lasten i lægtene ute ved «La Goulette». Likeledes har det hændt ved utgaende, at skibe av samme grund har hat vanskelighet ved at komme ut kanalen, idet de, for sterkt lastet, har stukket dypere end 6 meter; kanalens dybde skal være 6½ meter, men skibe maa ifølge havnereglementet ikke stikke dypere end 6 meter.

Det har hittil været tolereret, at skibe har gaat ind og ut med et dyppgaende av 20 eng. fot (6.10 meter). Det hænder, at redere og befragtere undertegner certepartier for 20 fots (eng.) dyppgaende saavel til som fra Tunis, hvilket undertiden har medført ubehageligheter for skibene.

Da der fra havnevæsenets side for tiden føres en skarp kontrol med skibenes dyppgaende saavel ved ankomst som ved avgang, tror konsulatet at burde bringe dette til sjøfartsinteresseredes kundskap.

Skibe, der skal op til og ut fra Tunis, maa altsaa ikke stikke dypere end 6 m. = 19.69 fot (eng.), eller ca. 19' 8".

Import og export. Handelsomsætningen utgjorde i 1909 frs. 223 612 803. Nedenstaaende opgaver fra foregaende aar utviser en hurtig og jevn stigning av regentskaps handel:

	Import.	Export.	Ialt.
	Frs.	Frs.	Frs.
1905.	90 945 618	58 276 577	149 221 195
1906.	89 349 456	80 595 121	169 944 577
1907.	102 860 220	103 361 060	206 221 280
1908.	123 028 142	94 155 005	217 183 147
1909.	114 446 768	109 166 035	223 612 803

Sammenlignet med 1908 utviser importen en nedgang av 9 $\frac{1}{2}$ % og exporten en opgang av 14 $\frac{1}{2}$ %, hvorimot den samlede omsætning er forøket med frs. 6 429 656.

Exportens stigning forklares av forøket utførsel av huder, fisk, korn, alfa etc.

Værdien av import og export fordeler sig i 1909 ifølge den officielle statistik paa følgende varer:

	Import. Frs.	Export. Frs.
Levende dyr	2 116 182	3 357 740
Produkter av dyr	3 671 276	5 071 035
Fiskeriprodukter	549 245	4 207 214
Dyriske stoffer til medicinsk bruk	338 905	1 968 492
Ben og horn	720	111 823
Mel og korn	24 071 199	27 562 190
Frugt og frø	1 509 705	1 840 246
Kolonialvarer	7 163 528	156 646
Oljer og essenser	2 376 966	3 875 824
Mediciner	86 466	76 170
Trælast og trævarer	2 865 217	1 477 002
Esparto (alfagræs) etc.	157 202	4 849 138
Bark og garvestoffer	164 210	1 382 265
Gronsker	890 590	355 919
Vin og andre drikkevarer	2 043 239	1 460 149
Fosfat, stenkul og marmor	6 855 171	30 901 572
Metaller og malme	5 410 982	14 495 017
Kemiske produkter	1 141 219	514 891
Droger	267 199	480
Farve- og malervarer	290 824	2 101
Lys, sæpe, lim og parfumer	2 147 165	266 090
Glasvarer og stentoi	1 261 816	65 748
Træad og tougverk	1 483 645	44 928
Klær og klædesvarer	12 588 431	1 507 816
Papir og papirvarer	1 403 890	63 486
Skind og lær	2 102 348	31 070
Metalarbeider	16 837 018	462 960
Vaaben og ammunition	1 039 697	438
Møbler	717 168	228 819
Musikinstrumenter	118 874	1 720
Kurvmakerarbeide	379 054	686 709
Andre artikler	12 397 674	2 140 337

Handelsomsætningen fordeler sig paa de viktigste lande som følger:

	Import. Frs.	Export. Frs.	Ialt. Frs.
Frankrike	69 380 382	50 279 918	119 660 300
Algeriet	9 364 680	4 678 960	14 043 640
England	9 369 809	16 769 869	26 139 678
Italien	5 417 784	18 743 888	24 161 672
Belgien	2 234 065	6 142 912	8 380 977
Tyskland	3 415 173	2 626 684	6 041 857

De fornemste exportartikler er: Fosfat, malm, salt, korn, olje, korkbark, lin, dadler, alfa og fisk.

Fosfat. Tunesiens aarsproduktion i 1909 var 1 299 985 tons, mot 1 300 543 tons i 1908; herav falder paa Compagnie de Gafsa 965 000 tons, Kala Djerda 191 900, Kalat Es Senam 123 400.

Compagnie de Gafsa skiber fra Sfax, mens Kala Djerda og Kalat Es Senam skiber fra Tunis.

Værdien av exporteret fosfat utgjorde i 1909 30 mill. francs.

Malm. Exporten av malm utgjorde:

Jernmalm	fres. 3 304 891
Kobbermalm	» 289 900

Overføres fres. 3 594 791

Overført fres.	3 594 791
Zinkmalm	» 5 073 945
Blymalm	» 5 602 425

Tilsammen . . fres. 14 271 161
mot i 1908 ca. fres. 10 000 000.

Salt. Saltindustrien i regentskapet gaar stadig fremad, og nye saltverker opprettes aarlig; det tunesiske havsalt vinder mere og mere indpas paa de store europæiske markeder.

Exporten av salt beløp sig i 1909 til 69 598 tons, mot i 1908 35 345 tons.

Herav utførtes til Norge i 1909 19 086 tons, værdi 100 800 fres., mot i 1908 14 972 tons, værdi 90 000 fres.

Kornvarer. Hosten i 1909 ansloges til:

Hvete	1 730 090 kvint.
Byg	1 880 000 »
Havre	790 000 »
Mais og hirse	63 200 »

hvorav exportertes 1 418 575 kvint. til værdi fres. 25 272 668.

Byg og havre samt mais og linse trives udmerket godt i regentskapet, især i det nordlige. Hvete- og bygmarkerne optar $\frac{9}{10}$ av det opdyrkede og tilsaadde land, og man anslaaer, at hver av disse kornsorter optar et areal av 400—500 000 hektar.

Hveten gir 14 à 16 kvint. pr. hektar

Bygget » 15 à 20 » —»—

Havren » 14 à 18 » —»—

Priser. Der betaltes utover efteraaret for:

Hvete fra 20 til 25 fres. pr. 100 kg.

Byg » 11 $\frac{1}{2}$ » 14 —»— —»—

Havre » 15 » 16 —»— —»—

Olivenhosten mislykkedes totalt i 1908—1909, og exporten av olje beløp sig kun til en værdi av fres. 3 244 361, mot fres. 14 043 113 i 1908.

I regentskapet findes ca. 10 mill. oliventrær, plantet paa 200 000 hektar jord. De tunesiske oljer har vist sig at være av en fortrinlig kvalitet til hermetikindustrien; til Norge utførtes i 1909 for fres. 19 263, mot i 1908 for fres. 281 734. Det er konsulatet bekjendt, at betydelige ordres paa olje i det forløpne aar ikke kunde effektueres, paa grund av oljemangel her.

Korkbark. Korkeskogene optar i Tunesien betydelige arealer, nemlig 90 000 hektar, eller $\frac{1}{15}$ av regentskapets flateindhold; det er staten, som eier og utnytter skogene.

Exporten av korkbark beløp sig i 1909 til fres. 1 209 772, mot i 1908 fres. 992 869.

Vinhosten, som hittil har været mindre lønnende, har nu, paa grund av de høiere priser kastet mere av sig.

Hosten utgjorde 350 000 hl., hvorav exportertes 109 000 hl.

Vinranken trives godt i Tunesien, og de tunesiske vine, saavel de røde som de hvite, vinder efterhvert indpas i Europa. Værdien av exporten utgjorde fr. 1 443 140, mot i 1908 fr. 1 423 500.

Dadler. Daddelhosten utgjorde i 1909 119 000 kvint., mot i 1908 61 800 kvint. Exportværdien var fr. 723 346.

Alfagræs. Dyrkningen herav har stadig gaat fremad, takket være nye jernbanelinjer gjennom det indre. Exporten i 1909 beløp sig til frs. 4 847 650, mot i 1908 frs. 4 163 410.

Fiskerierne. Sardinfisket var i 1909 det daarlige siden 1892; der fangedes blot 36 000 kg.; hel-

ler ikke ansjofisket var tilfredsstillende, omend bedre end sardinisket. Tunfisket var $\frac{1}{3}$ mindre end i 1908, dette skyldtes for en stor del haier, der har herjet fiskefloderne. Svampfisket gav heller ikke noget godt resultat.

Det almindelige kystfiske var derimot godt. 12 352 fiskere var i regentskapet beskæftiget under fjoraarets fiskerier. Utbyttet av fiskerierne var i 1909:

Sardin og ansjofisket . . frs.	286 481
Hav- og indsjoefisket . . »	2 441 000
Svampfisket »	2 166 138
Tunfisket »	777 340

Ialt frs. 5 671 959
mot i 1908 » 6 561 528

Den økonomiske stilling. Landet led meget i 1909 efter krisen og uaret i 1908, og først nu synes bedre forhold at indtræde. Et nyt laan paa 50 mill. frs. er gaat i orden; dette skal udelukkende anvendes til anlæg av jernbaner, veie og havne. En ny jernbane er nu aapnet fra «Henchir Sonatir» til Sousse, bestemt til transport av fosfat, hvorved en ny betydelig fosfatexport kommer til at finde sted fra Sousse; denne linje er ogsaa knyttet til linjen Sfax—Gafsa—Redeyef. Inden længe kommer ogsaa den under arbeide værende jernbane mellem Sousse og Sfax til at aapnes, hvilket vil tillate turister at besøke de yppige og store oaser i Sydtunesien.

Jernbanen fra jernminerne Djerissa og Slatat samt Hameina er nu i fuld virksomhet, og exporten fra disse miner, der kommer til at bli ret betydelig, foregaar fra «La Goulette» (Tunis' gamle havnestad), hvor moderne transport- og lastekraner er installeret.

Industrien har i den senere tid i sin helhet tat et stort opsving i regentskapet; store oljemøller, sæpefabrikker og saltverker er anlagt rundt om i de større byer i Nord- og Mellemunesien. Siden forandringen av toldtariffen i 1904 er der bygget store kornmøller i Tunesien; andre fabrikker, som f. ex. for tilvirkning av møbler, lær, is etc., er ogsaa i virksomhet, men det er især mineindustrien, der blomstrer op i regentskapet. Der findes et stort antal bly-, zink- og kobberminer, hvorav flere drives meget stort. Bly- og zinkminerne gir aarlig 60 000 tons, repræsenterende en værdi av 3 mill. frs. Jernproduktionen antages snart at komme op i 750 000 tons. Fosfatexporten gaar allerede nu op i 1 300 000 tons, og der er flere nye selskaper under dannelse.

Regentskapet exporterer aarlig for ca. 40 mill. frs. i mineraler, og minerne beskæftiger 19 000 arbejdere, hvis løn tilsammen gaar op til 14 mill. frs.

Landet eier store hjælpemidler og paa grund av Frankrikes dygtige administration og store opofrelser med hensyn til anlæg av havne, jernbaner, veie etc., blomstrer nye industrier op overalt.

Regentskapets handel er siden protektoratets oprettelse gaat sterkt fremad; for dette, i 1880, kom omsætningen (export og import tilsammen) ikke høiere end 20 à 27 mill. frs., hvorimot omsætningen i 1890 var 60 mill. frs., i 1895 82 mill. frs., i 1900 104 mill. frs., i 1903 155 mill. frs., i 1907 206 mill. frs., og i 1909 223 mill. frs.

Sundhetstilstanden var i 1909 meget tilfredsstillende.

Av de av distriktets vicekonsuler avgivne aarsberetninger for 1909 meddeles følgende utdrag:

Bizerte. Vicekonsul *G. Sanze's* beretning.

Skibsfart. Den samlede skibsfart paa Bizerte i 1909 utgjorde 788 skibe dr. 312 710 tons. Herav var 3 skibe dr. 3 308 tons norske; 2 av disse skibe ankom med ladning av kul.

Handel. Importen utgjorde i 1909 et samlet kvantum av 64 316 tons, hvorav 9 646 tons kul. Exporten utgjorde 16 813 tons.

Havneforhold. Der paaaar betydelige arbeider med anlæg av en stor indre havn, der skal være færdig i 1911 samtidig med anlægget av to nye jernbanelinjer, der er beregnet paa transport av mineraler. Samtidig ventes ogsaa avsluttet anlægget av et nyt moderne kuldepot, hvor to skibe vil kunne losse ad gangen, og forsynet med elektriske kraner, ved hjælp av hvilke der vil kunne losses 2 000 tons pr. dag. Fra depotet vil bunkerul kunne leveres med mindst 100 tons pr. time, dag som nat.

Skibsutgifterne utgjør for skibe, som indtar bunkerul, 45 frs. i fyraavgift, frs. 0.02 pr. nettoton og pr. dag i lodsavgift og «droit d'abri» om dagen for et ophold av ikke over 48 timer og 20 frs. i lodsavgift om natten; for ferskt vand betales 1 fr. pr. tønde. Skibe, som ankommer fra anden tunesisk havn, er fritat for at betale fyraavgift.

Sfax. Vicekonsul *Olaf Henriksens* beretning.

Handel. Den samlede handelsomsætning, som i alle de senere aar har været i sterk stigning, viser ved utgangen av 1909 omtrent samme resultat som i 1908, kun med en nedgang for importens vedkommende paa omtrent $1\frac{1}{2}$ mill. frs. Den samlede import i 1909 utgjorde 15 mill. frs., mot $17\frac{1}{2}$ mill. i 1908. Exporten var temmelig nær den samme som i 1908, nemlig 31 mill. frs.

Av importen falder omtrent halvparten paa Frankrike, hvorfra der indføres varer av alle mulige slags for $7\frac{1}{2}$ mill. frs. Derefter følger England, Alger og Italien. Der indføres væsentlig levnedsmidler og metalvarer fra Frankrike, bomuldsvarer og kul fra England.

Exporten, der utgjorde 31 mill. frs., bestod hovedsagelig av fosfat for $22\frac{1}{2}$ mill., svamp $1\frac{1}{2}$ mill., alfagræs $1\frac{1}{2}$ mill. og olivenolje 1 mill. frs.; desuten huder, uld og frugt, særlig dadler og mandler til ikke ubetydelige beløp. Av fosfaten gik næsten halvparten til Frankrike, resten hovedsagelig til Italien, England og Tyskland. Fosfatexporten tiltar stadig; den utgjorde saaledes i 1909 omtrent 1 mill. tons, mot 750 000 tons i 1908, tiltrods for, at der i slutningen av 1909 blev en stans i exporten. Enkelte mener, at konkurrence fra Amerika var grunden, medens andre mener, at det bare var spekulation fra fosfatkompaniets side.

Skibsfarten paa Sfax er paa grund av den økede fosfatexport tiltat betydelig. Av skibene var i 1909 størsteparten som vanlig italienske, franske og engelske; 16 norske skibe besøkte i aarets løp Sfax, hvorav 12 ankom i ballast, 2 med kul, 1 med trælast og 1 fra Tunis for at komplettere ladning av fosfat derfra med alfagræs fra Sfax. Fra Sfax avgik 10 norske skibe med fosfat, 3 med alfagræs, 2 i ballast og 1 med restladning av trælast.

Fragterne var gjennemgaaende meget lave, særlig hvad fosfaten angaar.

Fjoraarets høst var for kornvarers vedkommende middels; olivenhøsten var glimrende, i kvantitativ som ogsaa i kvalitativ henseende, idet oljen var førsterangs.

Sousse. Vicekonsul *E. Rietmann's* beretning.

Skibsfart. Havnen blev i 1909 besøkt av 7 norske skibe dr. 9 594 tons. Disse skibe ankom dels for at indlaste alfa og korn, dels for at losse lading av trælast.

Salt. Produktionen av salt gjør fremskridt og i 1ste halvdel av indeværende aar (1910) har 6 norske dampskibe indlastet 14 529 tons salt i Monastier og Ras Dimas.

Alfa. Exporten av denne vare over Sousse finder sig likeledes i fremgang, og der ankom til den herværende jernbanestation i de 5 første maaneder av 1910 7 561 tons, medens det samlede kvantum for aaret 1907 kun var 1 578 tons.

Fosfat. I indeværende aar er jernbanen mellem Redeyef og Sousse blit aapnet, og der ventes da med denne i de nærmeste aar transporteret følgende mængder fosfat: i det 1ste aar 50 000 tons, 2det aar 100 000 tons, 3dje aar 150 000 tons og 4de aar 250 000 tons.

Tyrkiet.

(Almindelig oversigt. — Pengeknaphet. — Betalingsvilkaar. — Vekselkurs. — Høsten i 1909 og 1910. — Gjeteaar. — Uld. — Import og export. — Byernes deltagelse i utenriks-handlen. — Skibsfart. — Bagdad: Import og export. — Beirut: Export; korn; tobak; appelsiner. — Dardanell-erne: Import; export; skibsfart. — Saloniki: Korn; tobak; diverse importartikler.)

Aarsberetning*) for 1909 fra generalkonsul *Theo. Reppen*, Konstantinopel.

Almindelig oversigt. Den politiske krise i 1908 og den daarlige høst øvet en sterkt hemmende indflydelse paa forretningslivet dette aar, og deres virkninger strakte sig langt ind i 1909, som dog bærer de opadgaaende tiders tegn. Tyrkiets boykott av østerrikske varer og militærrevolten i april hindret meget den kommerielle utvikling, og det var først paa høstsiden, efterat rolige forholde igjen var indtraadt, at markedet langsomt begyndte at bedres.

Importhandlen led betragtelig under de usikre forhold, idet utlandet, omend ikke uinteressert, dog stillet sig avventende og holdt sig tilbake. Exporthandlen gjorde paa grund av daarlig høst heller ingen fremgang. Men paa nær sagt alle omraader er der nu en langt sundere grundtone, som gjør, at man ser fremtiden lysere imøte: dette saa meget mere som verdenskonjunkturerne i sin almindelighet viser fremgang.

Men i et land, som ligger 50 aar tilbake for det øvrige Europa, i et land, som endnu i 1910 praktisk talt er blottet for elektriske anlegg, for telefoner, for industri etc., kan man ikke stille for store fordringer. Man kan ikke vente, at det gamle Tyrki med alle de misbruk, som gik isvang under det absolutistiske regime, med ett slag vil forandres til en moderne stat. Det overstiger ikke alene landets finansielle kræfter, men der maa ogsaa en evolution til, hvis denne epoke i landets historie skal bli av nogen varig art. Tyrkiet begynder da ogsaa, trods indre og ydre vanskeligheter, at konsolidere sig som konstitutionel stat.

Landet har imidlertid i den senere tid stadig sterkere og sterkere tiltrukket sig utlandets opmerksomhet som et land, der med sin store utstrækning, naturlige rigdom, gunstige beliggenhet og betydelige folkemængde maa byde fremmede produkter et fortrinlig avsetningsmarked samt fremmed initiativ,

kapital og arbeidskraft et rikt, omtrent utnyttet virkefelt. Det er klart, at et land, som indeholder Lilleasiens mineralrigdom, Anatoliens store skoger, Mesopotamiens frugtbare jordsmon, fortrinlige græssange etc. under en reformvenlig regjerings styre byder nær sagt uanede avsetnings- og utviklingsmuligheter.

Det er derfor ikke at undres over, at alle lande med England, Frankrike, Tyskland, Østerrike-Ungarn og Italien i spidsen kappes om at sette sig fast i dette marked. Tyrkiske forretningsmænd har efter indbydelse fra de respektive lande foretat studiereiser til Østerrike-Ungarn, Italien og Frankrike; førstnævnte land har ogsaa sendt sine forretningsmænd til Tyrkiet, likesom Rusland med en flytende utstilling har besøkt Levantens viktigste byer. Samtlige lande utfolder en energisk virksomhet for at erholde de ret talrige koncessioner paa jernbane- og veianlegg, grubeforetagender etc. eller financiere saadanne anlegg, eller endelig søker de ved opprettelsen av bankfilialer, skoler etc. paa enhver maate at fremme sine interesser.

I eminent grad kræves der penge her, som overalt ellers, penge og atter penge. Dette er netop den uhyre store vanskelighet, idet man ikke uhindret kan la den fremmede kapital eksploitere landets naturheligheter. Da det imidlertid først og fremst gjelder at opretholde rolige tilstande indad og utad, hovedbetingelsen for al økonomisk virksomhet, har regjeringen maattet gaa til uforholdsmæssig store bevilgninger til armé og marine, hvis utgifter veier tungt paa det tidligere sterkt belastede budjet. Den har dog allikevel efter et program (meddelt i generalkonsulatets sidste aarsberetning) fundet anledning til at kaste sig over kommunikationsvæsenets utvikling, fuldt paa det rene med dettes betydning for næringslivets fremme. Der er i det hele kommet plan i landets økonomiske politik, hvilket betegner en epokegjørende forandring fra det gamle kaos.

Tyrkiets tidligere, letsindige laanepolitikk, uhyre laan paa slette vilkaar, tynger naturligvis ogsaa sterkt paa budjetet, som derfor maa avbalanceres ved nye laan, likesom de opgaver, som møter en energisk regjering, er saa mange, at det mangen gang er vanskelig at avgjøre, hvad der er mest paakrævet.

Det mest fremtrædende træk i markedet er da ogsaa pengeknaphet, idet den indenlandske kapital holder sig merkelig fjernt fra de produktive foretagender: den henvender sig ikke engang til bankerne, som paa sin side heller ikke er istand til at tilfredsstille forretningslivets behov for kredit paa akseptable vilkaar. Man vil forstaa, hvilke vanskeligheter herværende forretningsmænd har at arbeide med, naar anerkjendt solide firmaer maa betale 6 à 7 % og endog like op til den lovlige grænse, 9%, tal, som taler for sig selv, og endnu maa de være glade til, om bankerne i det hele vil bevilge dem laan. Indlaansrenten er derimot som regel 2 à 2½ %, eller differensen ca. 4%—6%, en ganske pen risikopræmie, som bankerne beregner sig for sine meget forsigtige dispositioner. I store dele av landet hersker den rene thesaurisation, befolkningen gjemmer sine penge og unddrager dem derved fra omsætningen. Det skal ikke være smaabeløp, det her dreier sig om, og det er ganske typisk for massernes niveau, at de ikke forstaa at anvende sine penge mere produktivt.

Denne pengeknaphet virker igjen forstyrrende paa betalingsvilkaarene, idet kunderne har vænnet sig til at faa sine vekslar prolongeret like optil 9 à 12 maaneder og nu naturligvis er litet tilbøielige til at gi slip paa denne for dem bekvemme

*) Forskjellige utdrag av beretningen, der allerede er offentliggjort i ukeutgaven, utelates her.

betalingsmaate. Betalingerne i Tyrkiet har derfor en tilbøielighed til at trække i langdrag; men paa den anden side maa det ogsaa tilskrives kreditorernes store kulance, at forretningsverdenen saa forholdsvis let er kommet over de sidste vanskelige aar.

Hvad man særlig trænger i Tyrkiet, er ro, saaledes at enhver ubekymret for en eller anden politisk begivenhet kan ofre sig for sin forretning. Det er tilliden, som mangler; derav kommer den høie rentefot og de daarlige kreditforhold. Men det store antal reisende, som i den senere tid har besøkt markedet, tyder paa, at utlandets tillid atter er vendt tilbage.

Konstantinopels vekselkurser vil fremgaa av nedenstaaende tabel:

Dato:	London.	Paris.	Berlin.	Wien.
Check.	Pr. £ stg.	Pr. tyrkisk £.	Pr. tyrkisk £.	Pr. tyrkisk £.
$\frac{1}{4}$ 1909:	109 $\frac{5}{8}$ ps.	22.91 fr.	18.67 m.	21.89 k.
$\frac{1}{4}$ 1909:	109 $\frac{7}{8}$ -	22.88 -	18.62 -	21.82 -
$\frac{1}{9}$ 1909:	109 $\frac{5}{8}$ -	22.96 -	18.65 -	21.88 -
$\frac{5}{11}$ 1910:	110 -	22.87 -	18.59 -	21.87 -
1 tyrkisk £ = 100 piaster (ps.) guld = 108 ps sølv = kr. 16.40.				

Høsten i 1909 maa i sin helhet betragtes som adskillig under et middelsaars. For bygs vedkommende var den likesaa mislykket, som de to nærmest foregaaende aar. Exporten var kun ubetydelig. Det samme var ogsaa tilfældet med havre. Hvete-høsten var helt mislykket, saaledes at landet maatte importere ikke ubetydelige kvanta hvete fra Rusland og Rumænien. Rosinhøsten var forholdsvis god, men priserne lave. Fikenhøsten derimot mindre, men priserne ret gode. Hvad sesam, bønner etc. angaar, oversteg hverken høsten eller priserne et middelsaars.

Mohair (gjetehaar). Klipningen var noget større end i 1908. Exporten androg sig til 55 à 60 000 baller, mot 35 000 i 1908. Hovedmængden gik som vanlig til England. Gjetevlen, denne vigtige og for landet naturlige næringsgren, har imidlertid i de

sidste 20 aar ikke gjort nogen fremgang. Intet gjøres for at veilede bønderne i rational gjetevl, saaledes at mængden kan økes, kvaliteten bedres, etc., tvert om slagter mange sine dyr, som det ikke lønner sig at holde paa grund av de trykkende avgifter.

Uld. Klipningen i 1909 var mindre end i 1908, og paa grund av regjeringens og teppeindustriens stigende behov for denne vare, var exporten ubetydelig. Priserne dreiet sig om 6 $\frac{1}{4}$ d à 6 $\frac{3}{4}$ d pr. lb. fob.

Høsten i 1910. Efter de foreliggende beretninger at dømme tegner aarets høst for korn over hele Tyrkiet godt, medens silkeavlén i Brussa synes at slaa feil. Da massernes kjøpeevne beror paa høstens utfald, tør det haabes, at handlen mellem byerne og provinserne gaar en livligere periode imøte, hvilket naturligvis igjen vil øve en gunstig indflydelse paa utenrikshandlen.

Markedet lider dog fremdeles under pengeknapphet, likesom urolighetene i Albanien, Kretaspørsmålet og den tyrkiske boykott av græske varer og skibe øver en hemmende indflydelse paa handelslivet. De bevilgede koncessioner og de igangsatte offentlige arbeider vil imidlertid sikkerlig bringe mere kapital ind i omsætningen. Indlandspassets ophævelse har bevirket en stigende reisetrafik, og jernbanerne har i det forløpne aar befordret flere personer og besørget en større godstrafik end i 1908. Forbudet mot anvendelse av codes i telegrafkorrespondancen er ophævet, og kammeret har vedtat en koncessionslov, som gir regjeringen friere hender ved bevilgning av koncession paa nye foretagender.

Handel. Siden generalkonsulatets sidste aarsberetning foreligger ingen detaljstatistik for Tyrkiet eller Konstantinopel, medens nedenstaaende tabeller, der viser Tyrkiets totale import og export i finans-aaret 1908—1909 tør være av interesse. Til sammenligning hitsættes de tilsvarende tabeller for 1900—1901 og 1905—1906, idet opgaver for de mellomliggende aar endnu mangler.

Tyrkiets import.

	1900—1901.		1905—1906.		1908—1909.	
	£ stg.	pet.	£ stg.	pet.	£ stg.	pet.
England	7 364 900	35	9 739 300	35	8 557 040	30
Østerrike	3 993 300	19	5 773 600	21	3 704 713	13 (boykott.)
Frankrike	2 448 500	11 $\frac{1}{2}$	2 364 700	8	3 064 156	10
Italien	1 209 000	6	2 167 500	7	2 228 248	8
Rusland	1 845 900	9	1 612 700	6	2 267 426	8
Tyskland	583 300	2 $\frac{1}{2}$	1 174 300	4 $\frac{1}{2}$	1 759 700	6
Andre lande	3 680 000	17	4 959 800	18 $\frac{1}{2}$	6 993 469	25
Ialt	21 124 900		27 791 900		28 574 752	

Tyrkiets export.

	1900—1901.		1905—1906.		1908—1909.	
	£ stg.	pet.	£ stg.	pet.	£ stg.	pet.
England	5 025 800	38	5 608 800	32 $\frac{1}{2}$	4 670 200	28
Frankrike	3 933 400	29	4 262 600	24 $\frac{1}{2}$	3 303 200	20
Østerrike	1 329 200	10	1 893 800	11	2 252 500	13 $\frac{1}{2}$
Tyskland	534 300	4 $\frac{1}{2}$	1 087 800	6	1 045 400	6
Italien	440 600	3 $\frac{1}{2}$	882 500	5	915 400	5
Rusland	412 900	3	526 200	3	522 600	3
Andre lande	1 530 400	12	3 168 300	18	4 053 400	24 $\frac{1}{2}$
Ialt	13 206 600		17 430 000		16 762 700	

Som det vil fremgaa, er Tyrkiets totalimport i de sidste 8 aar øket med ca. 7 mill. £, eller omtrent 25 %, medens den engelske export til Tyrkiet i 3-aars-

perioden 1905 til 1908 viser en tilbakegang av £ 1 200 000, eller en nedgang fra 35 % av Tyrkiets totalimport til 30 %. Italien derimot viser stadig

fremgang, fra 6 % i 1900 til 8 % i 1909, og Tyskland, hvis export til Tyrkiet i 1900 var £ 583 300, eller 2½ % av totalimporten til Tyrkiet, har i 1905 4½ % og i 1908—1909 endog 6 %, eller med andre ord, den tyske export til Tyrkiet viser paa 8 aar en fremgang paa £ 1 176 400. Gruppen «andre lande», der omfatter de andre Balkanstater, Spanien, Belgien, Holland og de nordiske lande, viser ogsaa en stor fremgang, fra 17 til 25 % av totalimporten.

En lignende tendens finder man, hvis man betragter tabellen over Tyrkiets export; her viser England og Frankrike, som like siden Krimkrigens dage har underholdt handelsforbindelse med Tyrkiet, en sterk tilbagegang, eller for Englands vedkommende fra 38 til 28 % av totalexporten og for Frankrike fra 29 til 20 %. Ogsaa her viser Tyskland, Italien, Østerrike og «andre lande» en sterk fremgang, for gruppen «andre lande» endog fra £ 1 530 400 til £ 4 053 400, eller fra 12 til 24½ % av total-exporten. Dette tyder paa, at England og for en mindre del Frankrikes monopolstilling paa dette marked nu er rokket, samt at andre lande rykker frem, hvilket har bevirket, at der paa alle omraader spores den sterkeste konkurrense.

Ovenstaaende tabeller viser ogsaa den uhyre tyrkiske passive handelsbalance:

1900—1901 ÷ £ 7 918 300 ell. ca. 23 % av totalomsætn.
1905—1906 ÷ £ 10 361 900 » » 22 % —»—
1908—1909 ÷ £ 11 812 052 » » 27 % —»—

Denne store passive handelsbalance har imidlertid tildels sin grund i, at tobak ikke er opført i exportstatistikken, og denne vare er en meget vigtig artikel. Endvidere maa bemerkes, at importtolden er 11 % ad volorem, medens exporttolden kun er 1 %, hvorfor importen maa antages at være underkastet en langt skarpere kontrol end exporten, hvis værdi antagelig er lavt anslaaet. Derhos dækkes en del av denne underbalance av indtægterne ved den betydelige turist- og pilegrimstrafik. Men selv om man tar disse omstændigheder i betragtning, blir der dog et betydelig minus. Dette vilde ingen særlig betænkelighet indeholde, hvis landets rigdom, dets produktions- og konsumtionsevne samtidig var steget i

en tilsvarende grad, hvilket neppe er tilfældet. Tvert om, landet har i aartier stagneret og latt sig agterutseile. Det har optat uhyre laan for at dække sin gjæld, men laan, som aldrig er kommet de produktive foretagender tilgode. Landets produktive kraft har stagneret under det absolutistiske regime. Alle laan er forsvundet uten resultater. Landets jernbanebygning er bortsat til fremmede, hvorved staten for mange aar har fraskrevet sig denne indtægt, den har endog ved kilometergarantier til koncessionærerne direkte garanteret linjernes rentabilitet og selv paadraget sig en aarlig utgift paa henvend 30 mill. francs. Det samme er tilfældet med postvæsenet, som endnu for en væsentlig del ligger i stormagternes hænder.

Men forhaabentlig vil det lykkes det nuværende styre at bringe orden i disse forhold.

Byernes deltagelse i utenrikshandlen. De vigtigste byers deltagelse i Tyrkiets utenrikshandel vil fremgaa av nedenstaaende tabel, der ogsaa angir disses anslaaede folkemængde:

Folkemængde.	Indførsel. Kr.	Utførsel. Kr.
Konstantinopel	1 125 000	170 000 000
Smyrna	250 000	69 500 000
Beirut	150 000	66 600 000
Saloniki	150 000	58 100 000
Brussa	76 000	6 700 000
Jemen	—	11 300 000
Djidda	30 000	15 000 000
Adrianopel	81 000	11 000 000
Bagdad	145 000	28 200 000
Alexandrette	12 000	31 200 000
Tripoli	40 000	10 600 000
Trapezunt	50 000	28 150 000
Skutari	30 000	4 800 000
Erzerum	43 000	1 900 000
Ialt	513 050 000	322 040 000

Da denne statistik ikke indeholder opgaver for alle byer, og da den — som al statistik i Tyrkiet — ligger et par aar tilbage, kan man vistnok nu med et rundt tal anslaa Tyrkiets samlede utenrikshandel til henvend en milliard kroner.

Skibsfart. Angaaende Tyrkiets skibsfart henvises til generalkonsulatets specielle indberetning om samme, indtatt i «Konsulatberetninger»s maanedsgave for mars d. a.

Man skal yderligere hitsætte den nu tilgjengelige statistik for Konstantinopels skibsfart i 1909, der ikke inkluderer seilskibe og smaa kystfartøier:

Ankommet fra og klareret til det Sorte Hav.			Ankommet fra Middelhavet og klareret til det Sorte Hav.		Ankommet fra og klareret til Middelhavet.	
Flag.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Tyrkisk	141	57 735	56	32 390	72	49 870
Bulgarsk	42	10 188	47	33 392	—	—
Tysk	—	—	173	388 883	20	43 537
Amerikansk	—	—	—	—	4	2 054
Engelsk	12	5 272	1 643	3 314 353	73	109 693
Østerriksk-ungarsk	20	10 700	229	463 805	—	—
Belgisk	—	—	70	107 036	27	20 652
Dansk	—	—	25	34 622	12	16 710
Spansk	—	—	3	5 365	—	—
Fransk	—	—	34	74 488	3	5 606
Græsk	203	107 454	1 025	1 187 023	368	116 188
Hollandsk	—	—	37	72 640	19	20 743
Italiensk	—	—	167	240 604	—	—
Norsk	—	—	41	80 923	1	984
Rumænsk	60	50 827	83	117 186	—	—
Russisk	5	3 050	153	239 858	1	891
Serbisk	—	—	2	125	—	—
Svensk	—	—	5	7 206	—	—
Regulære linjer	232	202 427	509	868 575	241	423 779

Flag.	Ankommet fra det Sorte Hav og klareret til Middelhavet:		Ialt i 1909.		Ialt i 1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Tyrkisk	49	33 756	318	173 751	325	155 810
Bulgarsk	47	33 615	136	77 195	154	87 397
Tysk	173	318 883	366	681 303	351	677 127
Amerikansk	—	—	4	2 054	2	536
Engelsk	1 639	3 309 657	3 367	6 738 975	2 686	5 235 369
Østerriksk-ungarsk	229	463 805	478	938 310	357	693 076
Belgisk	70	107 036	167	234 724	188	239 862
Dansk	25	34 622	62	85 954	32	45 543
Spansk	3	5 365	6	10 730	16	26 968
Fransk	35	76 647	72	156 741	67	136 264
Græsk	1 004	1 178 186	2 600	2 588 851	2 062	1 999 310
Hollandsk	37	72 640	93	166 023	73	124 090
Italiensk	167	240 604	334	481 208	184	217 812
Norsk	41	80 923	83	162 830	28	48 258
Rumænsk	83	120 700	226	288 713	201	256 099
Russisk	149	251 396	308	515 168	243	460 469
Serbisk	—	—	2	125	30	53 862
Svensk	5	7 206	10	14 412	—	—
Regulære linjer	482	844 482	1 464	2 339 263	1 474	2 299 214

Tilsammen 10 096 15 656 330 8 473 12 757 066

— altsaa en forøkelse i 1909 av 1 623 skibe og 2 899 264 reg. tons.

Som det vil fremgaa, indtar England fremdeles den første plads med 33% av det samlede antal og 44% av den samlede tonnage, som er ankommet til Konstantinopel. Av den samlede «tramp»tonnage utgjør den engelske henholdsvis 39% av det samlede antal og 50% av den samlede tonnage. Foruten England viser følgende landes skibsfart betydeligere fremgang: Grækenland, Italien, Østerrike-Ungarn, Norge, Danmark, Sverige, Rusland, Holland, Frankrike, mens Bulgarien, Belgien, Serbien og Spanien viser en ubetydelig tilbagegang.

Av de 41 norske dampskibe, som blev klareret for det Sorte Hav, var:

10 bestemt for Kertch	etter korn
9 — » Eupatoria	— salt
8 — » Novorossisk	— korn
4 — » Kherson	— korn
3 — » Odessa	— korn

endvidere 1 à 2 for hver av havnene Nicolaieff, Braila, Mariupol og Taganrog, medens et skib losset og indtok last i Konstantinopel.

Som det vil fremgaa, passerer næsten udelukkende alle norske skibe Dardanellerne og Bosporus for Sortehavshavne. Kapteinen har hovedsakelig kun at iagta ved sin ankomst til Dardanellerne at telegrafere til sin agent: skibets navn, kapteinens navn, skibets drægtighet, mandskapet størrelse, hvorfra skibet kommer, bestemmelsesstedet, og om skibet er i ballast eller har last inde. Agenten besørger saa de nødvendige formaliteter med konsulatet og de tyrkiske myndigheter, d. v. s. utstedelse av firmaner for op- og nedreise og sundhetsspas, likesom han betaler sundhets-, fyr- og andre avgifter for saavel op- som nedreisen, hvorved skibet slipper at anløpe nogen tyrkisk havn paa vei fra Sortehavet, idet det kun har at forevise papirerne til paategning i Kavak og avlevere firman i Dardanellerne.

De norske skibe ankommer som regel i ballast fra italienske havne eller Alexandria og for en mindre del med stykgods fra Baltimore. Fra Eupatoria faar de salt til Riga, hvorfra de ofte faar trælastfragter til England.

For den norske trampflaate byder de tyrkiske havne for nærværende liten eller ingen interesse, idet kornexporten paa grund av den daarlige høst i de

senere aar har været meget liten. Den last, som er kommet i markedet for export, er derfor enten gaat til de regulære linjer eller til engelske og græske outsiders. Ei heller synes trælastexporten fra Sortehavshavnene at være noget for den norske tonnage, idet befrakterne ofte er meget vanskelige folk, likesom frakterne i sig selv er saa lave, at kun den billige, græske tonnage, der tar en uforholdsmæssig stor dækslast, kan reflektere paa samme.

Importen besørges likeledes for den alt overveiende del av de regulære linjer, som i et stort antal anløper Levantens vigtigste havne. De utgaende kulfragter til Konstantinopel, der svinger mellem 5 sh. 3 d. og 5 sh. 9 d., synes heller ikke for nærværende at interessere norske redere, medens der spores en stigning i antallet av norske skibe, som klareres i Konstantinopel til og fra sydrussiske havne.

Av de av de underordnede konsulater avgivne aarsberetninger for 1909 hitsættes følgende utdrag:

Bagdad. Fung. konsul *Arthur Bodham Taylor's* beretning.

Importen viser stor stigning fremfor tidligere aar, og exporten er større end i 1908 og noget større end i 1907. Importen fra Europa og Amerika hadde i 1909 en værdi av £ 1 666 324
Importen fra Indien og Kina » 470 830

Totalimport til Bagdad i 1909. £ 2 137 154

Exporten fra Bagdad til Europa og Amerika hadde i 1909 en værdi av . . . £ 625 663
til Indien og Kina » 139 725

Totalexport fra Bagdad i 1909. £ 765 388

Særlig er stigningen i importen bemerkelsesverdig, og der er nu en langt større efterspørsel efter luksusvarer blandt de indfødte end i tidligere aar, hvilket tyder paa større velstand.

Der er beklageligvis ingen direkte handel mellem Norge og mit distrikt, men jeg staar gjerne til tjeneste med specielle oplysninger, som muligens kunde lede til aapning av handelsforbindelser.

Importen til Bagdad fra Europa og Asien bestod af:

	Mængde.	Værdi i £.
Lys	7 693 bundter	8 847
Kobber	2 708 —	26 538
Jern	10 135 —	5 280
Fyrstikker	3 919 kasser	15 088
Papir	3 088 baller	15 440
Sæpe	1 427 kolli	1 070
Staal	1 716 bundter	2 574
Glasvarer	1 029 kasser	6 174
Metalvarer	6 587 —	17 387
Vindusglas	2 621 —	1 966
Trækasser for dadler	145 bundter	35

Av exportartiklerne til Europa og Amerika kan nævnes:

	Mængde.	Værdi i £.
Mandler	375 sække	3 225
Tepper	1 783 baller	57 056
Tragantgummi . . .	3 866 kasser	42 526
Gummi	547 sække	10 280
Dadler	94 893 kolli	32 262
Mohair	901 baller	9 911
Skind og huder . .	7 165 kolli	85 980
Uld	20 518 baller	324 698

Av exporten til Indien og Kina kan nævnes 1 127 kasser opium til en værdi af £ 103 684.

Beirut. Vicekonsul *Othon G. Tattarachi's* beretning *).

Export. Syrien er for øieblikket et utpræget akerbruksland. Det indeholder av naturen store strækninger, som ved en intensiv kultur kunde yde glimrende resultater. Hvad værdien angaar, er denne landsdel næsten likesaa rik som Egypten.

Landets hovedprodukter er hvete, byg, sesam, linser, erter, morbrærtrær, oliven, appelsiner, citroner, tobak, vin etc.

Kornexporten fra Beirut utgjorde i 1908 omtrent 33 000 tons og fordelte sig saaledes: hvete 12 653 tons, byg 18 773 tons, sesam 53 tons og linser 163 tons. Størstedelen av hveten blev sendt til Alexandria og Smyrna, bygget til England og Egypten, linserne til Egypten og Marseille og erterne til Malta og Marseille. Bygget anvendes i England i ølbryggerierne.

Endvidere er der fra Lataki (en by i Syrien) en tiltagende export av en sort tobak, som er meget skattet i England, og fra byerne Jaffa, Saida, Tripoli og Alexandrette er der en betydelig export av appelsiner til Liverpool, Konstantinopel og Odessa.

Brussa. Vicekonsul *Rob. C. Rindelaub's* beretning er i sin helhet indtat i ukeutgaven.

Dardanellerne. Vicekonsul *Michel Christides'* beretning.

Handel. Norge har endnu ingen direkte handelsforbindelse med vicekonsuldistriktet. Importen til distriktet stiller sig for de artikler, som nærmest kan antages at interessere norske eksportører, i 1909 saaledes:

Staal	635 kg.	Lys	6 480 kg.
Alkohol	13 348 »	Tomme flasker	1 400 stkr.
Fyrstikker	63 030 dus.	Cement	2 311 tdr.
Øl paa flasker . .	919 »	Jern	59 876 kg.
Trælast	2 306 stkr.	Sild	88 tdr.

*) Se ogsaa ukeutgaven, nr. 43, 1910.

Cigaretpapir . . .	9 149 kg.	Saltet fisk . . .	337 kg.
Skrivpapir	920 »	Tomsækker . . .	79 600 stkr.
Emballagepapir	40 137 »	Sæpe	31 570 kg.
Poteter	233 526 »		

Høsten i distriktet var i 1909 noget bedre end i 1908 og utgjorde:

	1908.	1909.
Valonea	8 942 300 kg.	11 853 250 kg.
Hvete	55 000 000 »	61 719 600 »
Byg	30 000 000 »	26 109 000 »
Havre	7 250 000 »	9 898 200 »
Mais	1 755 000 »	10 265 920 »
Rug	2 250 000 »	2 146 560 »
Graa erter	5 307 690 »	6 895 000 »
Diverse	7 692 300 »	7 945 000 »

Exporten bestod hovedsagelig av korn, bælgrugter, skind, etc., hvorav hovedmængderne gik til England, Østerrike-Ungarn, Frankrike, Tyskland, Italien, Belgien, Bulgarien og Grækenland.

Skibsfart. Antallet av norske skibe, som passerte Dardanellerne i 1909, utgjorde 42, mot 14 i 1908, eller en stigning av 28 skibe (hvorav i 1909 de 41 var bestemt for det Sorte Hav og 1 for Konstantinopel).

Saloniki. Vicekonsul *Hans J. Seefelder's* beretning.

Høsten i denne provins tok alvorlig skade paa grund av den vedvarende tørke. Exporten bestod derfor kun av havre, byg og mais, hvorav en stor del gik til Tyrkiet selv. Samtidig maatte man som i de foregaaende aar importere hvete for den lokale melhandels behov. Der blev saaledes i 1909 importeret: ca. 12 000 tons hvete fra Serbien, ca. 8 000 tons hvete fra Syd-Amerika og 125 tons hvete fra Bulgarien.

Nedenfor meddeles en tabel for de exporterede kvanta tillikemed gjennemsnittspriser pr. 100 kg. fob. Saloniki:

	Tons.	Frs.	Til:
Havre	4 500	11.50	à 12.00 England, Frankrike, Italien.
Byg	4 000	14.00 » 14.50	England, Belgien, Tyrkiet.
Rug	500	15.00 » 15.50	Tyrkiet.
Mais	2 000	14.00 » 14.50	Tyrkiet, Sicilien.

Ialt 11 000 tons til en anslaaet værdi av frs. 1 450 000.

Desuten er der over Saloniki exporteret 45 000 tons byg, havre, mais, rug og hvete i transit fra Serbien for diverse bestemmelsessteder.

Tobakshøsten i 1908, som blev exporteret i 1909, var i kvantitet meget under et middelsaars og i kvalitet et middelsaars. Priserne var meget høiere end i de foregaaende aar. Denne forhøielse skyldes delvis en forøket cigaretkonsumtion. Exporten fra Cavalla og Kanthie er steget til omtrent 6 000 000 kg. til en anslaat værdi av 19 mill. frs. Denne export er gaat til Østerrike-Ungarn, Rumænien, Italien, Frankrike, Serbien, England, Indien og Amerika.

Priserne stillet sig i 1909 saaledes:

«Ghiubek»	frs. 18.00	à 30.00 pr. kg.
«Pursutian»	» 4.75 » 5.75	—»—
«Kir»	» 8.00 » 12.00	—»—
«Drama»	» 4.00 » 7.00	—»—
Daarligrere kvaliteter .	» 0.90 » 0.75	—»—

Høsten i 1909, der exporteres i 1910, er større end den foregaaende, men kvaliteten er noget ringere

Av importartiklerne til Saloniki i 1909 kan nævnes:

Tomsække fra England, Indien, Frankrike, Tyskland og Italien til en værdi av ca. frs. 1 000 000; 1 700 tons sæpe fra Kreta, Metelin, Frankrike etc. til en værdi av frs. 800 000;

metaller (staa, jern, zink, kobber, spiker etc.) fra England, Belgien, Sverige, Italien, Frankrike, Tyskland og Østerrike til en værdi av frs. 3 500 000; 1 700 tons marmor fra Grækenland og Italien til en værdi av frs. 80 000;

2 600 tons papir etc. fra Østerrike, Frankrike, Italien, Belgien, Holland, Tyskland etc. til en værdi av frs. 800 000;

skind og huder for frs. 4 200 000 fra Indien, Afrika, Frankrike, Italien, Østerrike, Tyskland, Belgien etc.;

fyrstikker for frs. 300 000 fra Østerrike-Ungarn, Italien, Belgien og Sverige;

alkohol for frs. 1 000 000 fra Ungarn, Rusland, Italien og England;

vindusglas, glasvarer og stentoi for frs. 600 000 fra Belgien, Frankrike, Italien, Tyskland og England;

lys for frs. 130 000 fra Holland og Belgien;

4 700 tons cement à frs. 38 pr. ton fra Grækenland, Belgien og Østerrike;

ca. 25 000 kbm. trælast fra Rumænien, Østerrike Sverige og Norge til en samlet værdi av ca. 1,5 mill. frs.

Britisk Sydafrika.

(Import. — Export. — Almindelig oversigt. — Indvandring. — Hvalfangst. — Skibsfart. — Handelsflaate. — Kapitalanbringelser. — Durban: Import; export; skibsfart; hvalfangst. — East London: Handel og transittrafik; skibsfart. — Port Elizabeth: Import; export; skibsfart. — Transvaal: Grubedrift; diamanter; uld; export.)

Aarsberetning*) for 1909 fra generalkonsul N. P. Thesen, Kapstaden.

Import. Den samlede værdi av Britisk Sydafrikas import i 1909 beløp sig til £ 27 183 853, mot £ 2 443 266 i 1908, utvisende en opgang av £ 2 745 587 eller over 11%.

Importen foregik over følgende havne:

	1909.	1908.
	£	%
Cape Town	4 982 720	18.1
Port Elizabeth.	5 920 852	21.0
East London	2 831 471	10.7
Mossel Bay	357 663	1.3
Andre Kaphavne	121 164	0.4
Durban	7 135 814	26.9
Delagoa Bay	4 826 371	17.9
Beira	983 638	3.6
Feira og over land	24 160	0.1
	27 183 853	

Nedenstaaende tabel utviser de forskjellige landes deltagelse i Sydafrikas import i 1909, sammenlignet med 1908:

	1909.	1908.
	£	£
Storbritannien	15 813 332	13 741 579
Britiske kolonier, inklusive Br. Øst- og Vestafrika og		

*) Et uddrag av beretningen, der allerede er indtatt i ukeutgaven, ueteltes her.

	1909.	1908.
	£	£
det nordøstlige Rhodesia	3 355 734	3 418 567
Østerrike	98 117	120 494
Belgien	431 957	286 888
Danmark	25 685	19 784
Frankrike m. kolonier	470 100	396 158
Tyskland	2 449 781	2 134 260
Tysk Østafrika	4	3 796
Tysk Vestafrika	30 214	26 273
Grækenland	16 979	15 632
Holland	418 162	368 190
Hollandske ostindiske oer	49 252	53 125
Italien	119 696	143 821
Norge	123 553	106 125
Portugal	29 190	34 425
Madeira	5 024	5 212
Portugisiske besidd. i Afrika	62 765	49 362
Rusland	15 528	907
Spanien	35 277	30 191
De kanariske oer	891	36 825
Sverige	410 146	362 050
Schweiz	110 681	88 927
Tyrkiet	43 111	31 797
Kina	31 838	31 923
Japan	57 193	38 902
Persien	2 948	4 698
Siam	39 853	23 917
Kongostaten	19 753	5 950
Egypten	7 166	6 235
Forenede Stater	2 180 711	2 008 603
Kuba	25 753	22 652
Philippinerne	2 701	3 825
Argentina	58 462	248 060
Brasilien	416 073	337 821
Chile	181 271	192 225
Andre lande	44 767	39 067
Det britiske rike	19 169 126	17 160 146
Fremmede lande	8 014 727	7 278 120
Tilsammen	27 183 853	24 438 266

Export. Værdien av exporten fra Sydafrika beløp sig i 1909 til £ 51 151 463, mot £ 45 876 714 i 1908, en opgang av over 11%.

De vigtigste exportartikler var følgende:

	1909.	1908.
	£	£
Asbest	27 751	22 228
Krom	72 207	31 098
Kul	824 984	775 962
Kobber	531 367	474 647
Diamanter	6 370 301	4 796 655
Guld	33 439 875	32 209 776
Bly	5 791	9 192
Raa sten	26 648	17 677
Tin	90 118	114 141
Aloe	6 512	7 941
Levende dyr	47 257	30 473
Bark	194 699	134 563
Sprængstoffer	14 813	1 266
Buchu-blade	9 666	7 284
Bomuld (raa)	1 686	1 909
Strudsefjær	2 091 280	1 738 392
Blomster og græssorter	17 818	17 649
Hø	20 051	32 656
Fødemidler	1 002 581	556 831
«Kaffir corn»	6 011	554
Mais	665 596	207 718
Havre	83 966	109 441
Mel	48 226	43 357
Fisk	34 707	33 618

	£	£
Frugt	41 672	40 845
Spiritousa	17 453	17 146
Sukker	4 096	4 809
Sukkerprodukter	15 157	2 667
The	6 875	11 930
Grønsaker	8 955	8 982
Vin	10 839	8 022
Angorauld	861 639	710 097
Huder og skind	1 144 790	780 747
Horn	11 711	9 012
Elfenben	4 961	4 123
Hvalolje	39 189	8 853

Den exporterede hvalolje er fra de i Natal og Kapkolonien etablerede norske hvalstationer, samt fra Kerguelen hvalstation, hvis produkter blir skibet til Europa fra sydafrikanske havne, især Durban.

Exporten foregik over følgende havne:

	1909.	1908.
	£	%
Cape Town	39 944 649 = 78.1	80.6
Port Elizabeth	3 362 401 = 6.6	5.8
East London	1 759 700 = 3.4	2.7
Mossel Bay	1 084 901 = 2.1	1.8
Andre Kaphavne	447 342 = 0.9	1.0
Durban	3 951 092 = 7.7	6.9
Delagoa Bay	302 187 = 0.6	0.6
Beira	266 600 = 0.5	0.6
Feira og over land	32 591 = 0.1	—

51 151 463

Følgende tabel utviser proportionen av Sydafrikas export til de forskjellige lande i 1909 og 1908:

	1909.	1908.
	%	%
Storbritannien	91.5	93.0
Britisk Idien	0.1	0.2
Ceylon	0.1	—
Australien	0.2	0.3
Mauritius	0.1	0.1
Straits Settlements	0.1	0.1
Belgien	1.5	0.7
Frankrike	0.1	0.1
Tyskland m. kolonier	3.8	3.0
Holland	0.1	0.1
Portugisiske bessidd. i Afrika	0.2	0.4
Forenede Stater	0.8	0.5
Utført som skibsproviant	1.4	1.5

Almindelig oversigt. Da jeg for et aar siden skrev min aarsberetning for 1908, hadde handlen begyndt at rette paa sig i Transvaal; men indtil den tid var der ikke videre tegn paa bedre tider i Kapkolonien. Det var først i 2den halvdel av 1909, at en bedring begyndte at vise sig her. Denne bedring har imidlertid været vedvarende, og nu er der ingen tvil om, at handlen er bedre, end den var for et aar siden. De almindelige tegn, saasom forøket import og jernbanetrafik, peger i denne retning. Grunden til denne velkomne forandring tror jeg ligger i den meget store opgang i landets egen produktion i de sidste faa aar, baade jordbruksproduktion og mineindustrien, og i det hele tat de meget tilfredsstillende priser, der blev opnaadd for landets produkter. For landets jordbrukere har de sidste 4—5 aar været gode, og derfor ser jordbrukerne sig

nu istand til at forøke sine utgifter. Der er nu en større handelsbegeistring og energi hos dem, som ved siden av at forøke deres produktion ogsaa vil forøke deres behov.

Guldproduktionen utviser opgang. Diamantindustrien synes næsten at ha naadd den heldige stilling, som den stod i før oktober 1907.

Et av de glædeligste træk i landets fremgang i de sidste aar har været den stadige opgang i den inter-koloniale handel, og fjoraaret dannet ingen undtagelse herfra. Opgangen var endog mere markeret ifjor end i tidligere aar, idet denne handel i 1909 beløp sig til £ 11 201 288, mot £ 8 423 376 i 1908.

Det er ogsaa tilfredsstillende at notere, at i 1909 indvandringen overskred utvandringen. I de sidste 3—4 aar har antallet av utvandrere overskredet antallet av europeiske indvandrere, men dette var ikke tilfældet i 1909, idet antallet av de sidste overskred de første med 2 380 personer. Paa den anden side overskred emigrationen av asiater (ekklusive kinesere) immigrationen av samme folkeslag med 1 731. Begge disse fakta ansees at peke i retning av landets fremgang.

Som man vil se av forangaaende opgaver over landets import og export, overskrider exporten importens værdi med £ 21 309 407. Landet er imidlertid i gjæld, og overskuddet vil gaa til avbetaling av gjælden — national, kommunal og privat — samt ogsaa betale utbytte paa aktier i de sydafrikanske kompanier, hvis kapital eies utenlands.

«The Union of South Africa». Den 31. mai d. a. indviedes «the Union of South Africa», bestaaende av de 4 kolonier (nu provinser) Kapkolonien, Natal, Orange-Riverkolonien og Transvaal. De tidligere grænser mellem hver koloni blev saaledes utsløttet, og for fremtiden blir der ét land, politisk talt: geografisk har det jo altid været saa. Med denne union vil landets handel yderligere bli lettet, idet der ikke vil bli nogen fare for fiendtlige tariffier og ingen kappestrid mellem de forskjellige havne og mellem de forskjellige jernbanesystemer, som altid tidligere synes at ha ligget i krig med hverandre.

Hvalfangst. Som omhandlet i min aarsberetning for 1908, aapnedes der i det aar et nyt felt for den norske hvalfangst ved Sydafrikas kyster. I 1909 var kun to norske selskaper (et i Natal og et i Kap-provinsen) igang med fangst fra landstationer. Ved stationen i Durban fanget man i 1909 150 knølhval, og statistikken utviser, at der exportertes hvalolje derfra til en værdi av £ 11 184.

Ved den eneste station i Kapprovinsen utkoktes ifjor ca. 3 000 fater olje av 190 hval (knølhval og seihval). En anden norsk hvalfangstexpedition med flytende kokeri kom hertil ifjor fra Syd-Shetland, og man fanget i tiden juli—oktober ca. 160 knølhval, hvorav utkoktes ca. 3 400 fater oljer.

Det var tidligere tillatt at drive hvalfangst med flytende kokeri paa den betingelse, at hvalskrotterne blev bugseret 3 mil fra land; men denne trafikk er nu blit negtet, da flere skrotter drev iland til stor misnøie og plage for kystbefolkningen. Der fremkom derfor klager til landbruksdepartementet fra kystbefolkningen i Van Rhyns Dorp-distriktet.

Skibsfart. Til hele Sydafrika, eksklusive Tysk Sydvest-Afrika, er i aaret 1909 ankommet 220 norske skibe dr. 336 178 reg. tons.

Til følgende steder, hvor Norge er konsulært repræsenteret, er i det anførte aar ankommet av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Samlet drægtig- het.	Antal.	Samlet drægtig- het.
Cape Town	48	43 697	11	12 823
Mossel Bay	1	1 417	1	1 038
Port Elizabeth	8	11 707	7	7 990
East London	2	2 696	7	7 516
Durban	52	63 489	12	14 124
Lourenço Marques	4	9 141	16	21 575

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Samlet drægtig- het.	Antal.	Samlet drægtig- het.
Beira	—	—	—	—
Chinde	—	—	—	—

Nedenstaaende tabel utviser antallet av damp- og seilskibe ankomne til Kapprovinsens havne i det forløpne aar, sammenlignet med 1908:

1909.			1908.		
	Antal.	Reg.tons.	Antal.	Reg.tons.	
Cape Town	1 008 dampsk.	2 754 509	1 020 d./s.	2 761 898	
	33 seilsk.	27 143	40 s./s.	88 090	
Port Elizabeth	452 dampsk.	1 591 653	471 d./s.	1 625 397	
	11 seilsk.	12 813	12 s./s.	14 791	
East London	431 dampsk.	1 430 528	419 d./s.	1 364 215	
	12 seilsk.	14 746	12 s./s.	14 463	
Port Nolloth.	131 dampsk.	136 238	131 d./s.	129 229	
	15 seilsk.	22 614	14 d./s.	21 094	
Simons Town	24 dampsk.	54 787	29 d./s.	52 733	
Mossel Bay	245 —	668 484	203 d./s.	648 081	
	1 seilsk.	1 038	1 s./s.	933	
Knysna	54 dampsk.	10 926	45 d./s.	10 728	
	3 seilsk.	1 838	2 s./s.	1 485	
St. Johns River	64 dampsk.	5 988	54 d./s.	4 860	
Tilsammen	2 379 dampsk.	6 653 113	2 372 d/s.	6 598 141	
—»—	75 seilsk.	80 192	81 s./s.	90 856	

Disse skibe fordelte sig saaledes paa utenriksk fart og kystfart:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Fra utlandet med ladning	505	1 770 330	62	74 382
» — i ballast	19	14 448	4	2 213
I kystfart med ladning	1 801	4 853 925	5	3 315
—»— i ballast	54	14 410	4	282
	2 379	6 653 113	75	80 192

Nedenstaaende tabel gir en oversigt over de forskjellige nationers skibsfart paa Kapprovinsen i 1909:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britiske	1 973	5 664 575	27	26 635
Norske	89	70 296	36	41 425
Danske	5	10 729	—	—
Franske	1	656	1	698
Tyske	246	737 275	4	4 525
Italienske	—	—	1	1 846
Portugisiske	24	78 856	—	—
Russiske	3	5 184	3	3 492
Svenske	38	85 542	1	711
Amerikanske	—	—	2	860

Av de 89 norske dampskibe sees 7 at være ankommet i ballast fra utlandet, 17 i ballast i kystfart, 7 med ladning fra utlandet og 58 med ladning i kystfart. Av de 7 dampskibe med ladning fra utlandet kom 1 fra Australien, 1 fra Belgien, 1 fra Kerguelen, 1 fra Norge, 1 fra Sverige og 2 fra hvalfangst i Sydhavet. De 36 norske seilskibe ankom fra følgende lande:

	Antal.	Tons.
Storbritannien	12	14 900
Australien	12	14 130
New Zealand	1	1 178
Hollandske besidd. i det Indiske Ocean	2	2 264
Norge	3	2 579

	Antal.	Tons.
Argentina	3	3 968
Amerika	1	657
I kystfart	2	1 749

De norske skibes andel i provinsens skibsfart utviser en opgang fra 1908 av 39 dampskibe og 5 seilskibe.

Et norsk seilskib forliste totalt i begyndelsen av aaret ved Possession Island (vestkysten).

Natalprovinsen. Skibsfarten paa Natal var i 1909 som følger:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Fra utlandet med last	720	1 987 324	36	43 722
» — i ballast	111	271 929	2	596
I kystfart m. ladning	204	675 358	1	743
—»— i ballast	101	144 104	—	—
Tilsammen	1 136	3 078 715	39	45 061

Herav var:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britiske	922	2 584 643	14	17 032
Norske	61	76 630	14	17 111
Danske	4	7 980	2	2 599
Hollandske	3	9 594	—	—
Franske	17	32 939	—	—
Tyske	94	290 990	—	—
Italienske	—	—	1	1 685
Portugisiske	4	2 066	—	—
Russiske	2	4 485	1	1 242
Spanske	2	6 434	—	—
Svenske	27	62 954	1	1 885
Amerikanske	—	—	6	3 507

Dette utviser en opgang fra 1908 av 198 dampskibe med en samlet drægtighet av 607 938 tons og 5 seilskibe med en samlet drægtighet av 8 652 tons.

De norske skibe sees at ha ankommet fra følgende steder:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Storbritannien	1	2 598	2	1 912
Mauritius	1	1 418	—	—
Kanada	—	—	1	1 755
Australien	7	16 498	2	1 899
Kerguelen	4	3 268	—	—
Norge	—	—	2	2 171
Delagoa Bay	2	2 326	—	—
Portugisisk Vestafrika	1	2 517	—	—
Rusland	—	—	3	4 960
Sverige	—	—	2	2 284
Argentina	1	2 498	—	—
Brasilien	1	650	—	—
Chile	—	—	1	1 387
Amerika	1	1 411	—	—
Uruguay	1	2 219	—	—
Andre steder i Syd-				
Amerika	1	2 219	—	—
I kystfart med lad-				
ning	8	8 122	1	743
I kystfart i ballast .	32	30 886	—	—

Intet norsk skib forliste ved Natal's kyster i 1909. *Handelsflaate.* Kapprovinzens skibsregister, inklusive bugser- og fangstbaater, utviste den 31. december 1909: 47 dampskibe med en samlet drægtighet av 4 423 tons og 4 seilskibe med en samlet drægtighet av 1 389 tons, mot den 31. december 1908 50 dampskibe dr. 4 501 tons og 4 seilskibe dr. 1 389 tons. Natalprovinzens skibsregister utviste den 31. december 1909 16 dampskibe dr. 563 tons og 9 seilskibe med en samlet drægtighet av 856 tons.

Anbringelse av kapital i Sydafrika i 1909.

At Sydafrika byder mange lokkende anledninger til fordelagtig anbringelse av kapital, viser sig klart av foreliggende opgaver angaaende kapitalanvendelser i 1909. Ved utgangen av november f. a. var i aarets løp ikke mindre end 83 nye kompanier registreret i Kapprovinsen, med en samlet kapital av £ 853 000, medens allerede eksisterende kompanier hadde forøket sin kapital med £ 111 000. I Natal registrerets i tidsrummet januar—oktober f. a. 34 nye kompanier med en samlet kapital av £ 242 000. I Oranje-fristaten registrerets kompanier med en samlet kapital av £ 316 000. I Transvaal registrerets i aarets 11 første maaneder 91 nye kompanier med en samlet kapital av £ 3 161 000. Tilveksten i de eksisterende kompaniers kapital beløp sig til brutto £ 6 800 000, netto 5½ million £. Fra januar til september dannedes i Rhodesia 10 nye kompanier med en samlet kapital av £ 963 000.

Av disse opgaver fremgaar, at der for det hele land er en netto-tilvekst av kapital av £ 10 231 000. Den væsentligste del av den nye kapital blev anbragt til utvikling av landets mineindustri.

Av de av de underordnede konsuler avgivne aarsberetninger for 1909 meddeles følgende utdrag:

Natal. Beretning fra konsul *J. J. Egeland*, Durban.

Da jeg under hyppige besøk i Norge (1902, 1904, 1907—8 og 1909—10) har hat anledning til paa nært hold at konferere med departementerne, oplysningskontoret, forretningsdrivende o. a., og da dette konsulat sorterer under generalkonsulatet i Capetown, hvis aarsberetning omfatter hele Britisk Syd Afrika, har jeg fundet det mindre paakrævet at supplere

generalkonsulatets almindelige statistiske opgaver med utførligere opgaver, som væsentlig vilde bli en gjen-tagelse av, hvad allerede var kjendt, delvis ogsaa gjennom interviewer i norske aviser.

Alle til konsulatet indkomne forespørsler er selvfølgelig bli omhyggelig og prompte besvaret. Men delvis som en følge av de daarlige konjunkturer har Norges handel med Natal istedetfor at vokse gaat betydelig tilbake. Med de opadgaande tider, som nu er begyndt — og regelmæssig dampskibsforbindelse fra Fredrikstad — stiller utsigterne sig lysere. Meget vil nu bero paa nordmændenes egen energi og konkurrenceedygtighet.

Import. Mot slutten av 1908 ophørte den aarelange nedgang i Sydafrikas indførsel, som siden har vokset jevnt.

Stigningen i indførslen fra 1908—1909 falder for Durban's vedkommende hovedsagelig paa følgende artikler:

	1909.	1908.
Maskiner for grubedrift . . .	£ 299 000	£ 123 000
Trælast og trævarer	» 246 000	» 173 000
Elektriske kabler med tilbehør	» 169 000	» 86 000
Landbruksredskaper	» 124 000	» 54 000
Møbler	» 122 000	» 94 000
Glycerin	» 50 000	» 8 000

Exporten av koloniens (provinzens) egne produkter beløp sig i 1909 til £ 3 865 000, mot £ 3 185 000 i 1908.

Blandt de viktigere exportartikler i 1909 kan nævnes:

Kul (Bunker £ 622 000 Last » 288 000)	£ 910 000
*Uld	» 909 000
*Korn (især mais)	» 458 000
Sukker	» 758 000
*Huder og skind	» 261 000
Bark	» 197 000
*Frukt	» 110 000
The	» 40 000
*Sæpe	» 58 000
*Tobak	» 59 000
*Lys	» 35 000

Av den oversjoiske export gik til:

	Storbritannien.	Tyskland.	Belgien.	Frankrike.
Uld . .	£ 332 000	£ 457 000	£ 56 000	£ 29 000
Mais .	» 117 000	» 148 000	» 125 000	» —
Bark .	» 119 000	» 54 000	» 4 000	» —
Huder	» 186 000	—	» 7 000	» —

Skibsfart. I 1909 ankom til Durban ialt 75 norske skibe, derav

Dampskibe, med last 23	61
i ballast 38	
Seilskibe med last	14

Hvalfangst. Over 100 stkr. god knølhval blev fanget i 1908 og over 150 i 1909 av et norsk hval-selskap, der opererer fra Durban med station ved Bluff. Et andet selskap, bestyret av nordmænd, har iaar startet sammesteds. Omend ikke saa talrig som paa Vestkysten, gaar der aarlig — i maanederne juni til oktober — et betydelig antal knølhval langs kysten, som er saapas fet, at det lønner sig at utnytte den, naar den utnyttes helt. Dette kan alene ske ved tidsmessige fabrikanlæg iland, og de av regjeringen for driften utsatte tomter er nu opat. Flytende kokerier vilde neppe lønne sig, ei heller bli tillatt.

* Delvis produceret i Natal.

East London. Vicekonsul *Angus W. Newman's* beretning.

Handel og transittrafik. East London blir litt efter litt mere kjendt som havn, men er dog som saadan ikke paa langt nær av den betydning, som den kunde være. I 1909 kom kun ca. 10 % av Britisk Sydafrikas totalimport over East London. Importen til Transvaal over East London utgjorde 37½ % av den samlede import dit over Kapkolonien.

Fra 1. juli 1910 er fragterne for Transvaal nedsat til samme rater som for Durban og Kaphayne. Man haaber, at forandringen, saa liten den end er, vil bidrage til at fremme transithandlen.

Værdien av den sjøværts import over East London i 1909 beløp sig til £ 2 831 471, mot £ 2 661 337 i 1908, eller en stigning av over 6 %. Exportværdien beløp sig i 1909 til £ 1 759 700, mot £ 1 201 791 i 1908. Alene av uld utførtes i 1909 for £ 1 339 805.

Skibsfart. Flodindløpet var i 1909 i sin almindelighet i udmerket stand; fartøier med indtil 22 fots dyppgaende kunde med tryghet gaa ind. I 1909 indkom ialt 274 dampskibe og 11 seilskibe.

Port Elizabeth. Vicekonsul *James Forbes'* beretning.

Import. Værdien av importen fra Norge i 1909 via Kapkolonien var £ 44 436. Exporten til Norge beløp sig til kun 41 tons.

Ved omfattende undersøkelser har konsulatet fundet, at mens amerikanske agenter her er meget talrige, er antallet av norske faa. Der er dog mange av denslags produkter, som Norge frembringer, som forbrukes i store kvantiteter her, som det fremgaar av nedenstaaende opgave; specielt henledes opmerksomheten paa preservert fisk. Kaffernes forbruk av de billigere kvaliteter overgaar langt forbruket av de bedre sorter. Kafferne bruker kun 3 d. og 6 d. boxer, mens norsk røket vare har en importværdi av 7 sh. pr. dusin boxer.

De forskjellige importvarers værdi var:

Borstenbindervare	£ 14 229
Cement	» 10 261
Kalciumkarbid	» 3 165
Natriumprodukter	» 3 872
Elektriske kabler og traad	» 9 165
do. indretninger, inkl. stolper	» 7 968
Fisk, preservert	» 29 343
do. torret og saltet	» 3 674
Elektriske maskiner	» 10 846
Maskiner, alle slags	» 25 000
Talglys	» 22 005
Asfalt og jordbek	» 517
Tjære, bek etc.	» 2 228
Telegraf- og telefonmateriel	» 382
Træløst og trævarer av alle slags, inkl. huser, rammer etc.	» 53 487
Talg og fett	» 4 552

Kul. Produksjonen i den østlige provins beløp sig i 1909 til ca. 103 000 tons, værdi £ 66 000.

Export. Værdien av exporten over Port Elizabeth beløp sig til £ 3 362 401. Mængden av uld, kamelhaar og fjær, som utførtes over Port Elizabeth fra forskjellige steder inde i landet, var: Uld 42 025 469 lbs., kamelhaar 15 516 481 lbs., fjær 381 159 lbs.

Skibsfart. Av handelsvarer lossedes i 1909 i Port Elizabeths havn 314 660 tons, og lastedes 119 708 tons, av sprængstoffer 1 137 tons, ballast 2 920 tons.

De til havnen ankomne fartøier var:

Nettotonnage. Bruttotonnage.

Britiske	370	1 320 184	2 283 390
Fremmede . . .	99	260 608	431 414

Antallet av passagerer var: ankomne 2 222, avreise 2 430.

Johannesburg. Aarsberetning*) for Transvaal og Oranje-Fristaten fra konsul *C. F. Sandberg.*

Grubedrift. Transvaals samlede guldminer producerte i 1909 guld til en værdi av £ 30 925 788, hvilket betegner en stigning i produktionsværdien fra 1908 av ca. 1 million £. Av denne produktion skriver over 95 % sig fra de guldfelter, som under navn av Witwatersrand som en smal stripe, neppe over 1 kilometer bred, strækker sig i øst og vest for Johannesburg i en samlet længde av ca. 7 norske mil.

Witwatersrands 68 producerende miner har av denne produktion utbetalt ca. 18 mill. £ i omkostninger ved utvindingen av gullet og henvend 3 mill. £ i skatter, mens resten, ca. 9 millioner £, er for tjeneste, der har tillatt utdeling av en gjennomsnittlig dividende paa 31 % av den samlede kapital, som er nedlagt i dette distrikts mineindustri.

Mineindustrien har siden krigens avslutning vist en enorm utvikling. I 1903 var produktionsværdien kun ca. 12 millioner £, og denne værdi er steget jevnt like indtil ifjor med ca. 3 millioner £ aarlig. I samme tidsrum er omkostningerne ved guldets utvinding sunket henvend 40 %, nemlig fra 28 sh. pr. ton til 17 sh. Skjønt den gjennomsnittlige værdi av den guldførende kvarts i disse aar er faldt med ca. 30 %, er dog dividenden i samme tidsrum steget fra ca. 3 millioner £ til over 9 millioner £.

I de 23 aar, som er gaat hen, siden guldfelterne blev aapnet, er der utvundet guld til en værdi av 285 millioner £, mens 65 millioner £ er utdelt i utbytte.

Av verdens samlede guldproduksjon, der i 1909 beløp sig til 91 millioner £, falder der paa Transvaal ikke mindre end 34 %, mot 21 % for kun 4 aar tilbake.

Da intet nyt guldfelt av nævneværdig betydning er opdaget i de senere aar, og da Australien, som hittil har været et av de viktigste guldproducerende lande, viser en stadig nedgang i produktionsværdien, vil saaledes Transvaal sandsynligvis i fremtiden bli en endnu viktigere faktor for tilfredsstillelsen av verdens guldbehov, end det hittil har været tilfældet. Det synes nemlig ikke, som om Witwatersrands guldfelter, hvis existens tid for faa aar tilbake antoges at være meget begrænset, i en nær fremtid vil være uttømt, eller at produksjonen gaar nogen nedgangsperiode imøte. Værdien av den guldførende kvarts i randsdistriktet, hvis mængde og guldgehalt man naturligvis kun rent skjønsnæssig kan bedømme, er blit sat til ikke under 2 000 millioner pund sterling, og presidenten for Chamber of Mines uttalte paa sidste aarlige generalforsamling, at der ikke er nogen fare for, at minerne skal være uttømt i indeværende aarhundrede.

Naar de transvaalske guldminer i løpet av meget faa aar har kunnet forøke sin produksjon i en saa betydelig grad, maa grunden først og fremst søkes i den stadig stigende tillid, som denne industri har vundet i Europa, og som har resulteret i en sterkt forøket tilgang paa kapital til aapning av nye miner og til utvidelse av de allerede eksisterende foretagender. Den europæiske kapitalist hadde tidligere indtryk av, at kjøp av aktier i Transvaals guldminer

*) Den største del av beretningen er allerede indtatt i ukeutgaven og utelates her.

var en farlig spekulation, men den regelmæssige stigning i guldproduktionen gjennom en aarrække og det jevnt økende utbytte, som minerne har utdelt, har hat til følge, at kapital til ethvert mineforetagende, hvis ledelse indgyder tillid, nu strømmer ind i mere end tilstrækkelig mængde.

Med den hurtig voksende mineindustri er spørsmålet om at skaffe minerne den tilstrækkelige arbeidskraft stadig blitt vanskeligere og av større betydning. Som det vil erindres, blev der i 1905 indført 50 000 kinesere til Transvaal for at avhjelpe behovet for arbeidskraft i minerne. Der reiste sig imidlertid snart en sterk uvilje mot disse importerede arbeidere, hvis fortjeneste i stor utstrækning forlot landet, og hvis retsbegreper var farlige for den almindelige ro og orden, og følgen var, at deres tilbakesendelse til Kina blev besluttet allerede i 1907. For at kunne faa dem remplaceret foregik hjemsendelsen suksessivt, og først i 1909 forlot den sidste kineser Transvaal.

Det lykkedes vistnok regjeringen at erstatte de hjemvendte kinesere med sydafrikanske negre, men da disse i alle fald ikke endnu kunde hverves inden de britiske kolonier, maatte regjeringen avslutte en 10 aars traktat med Portugal, hvori Transvaal gjorde betydelige koncessioner i form av transithandel over Mosambiquekolonien for som gjengjæld at faa tilladelse til at hverve kaffere paa portugisisk territorium.

Mineindustrien, som ifjor beskæftiget 183 000 negre, hvorav halvdelen fra Mosambiquekolonien, led under, at dette antal, som kun var ubetydelig større end det foregaaende aar, ikke var tilstrækkelig til at holde skridt med industriens utvikling, hvortor flere miner som følge derav har maattet indskrænke sin drift.

Den sydafrikanske regjering vil utvilsomt ha sin opmerksomhet henvendt paa nødvendigheten av at skaffe minerne rikelig arbeidskraft og gjøre sit yderste for, at denne skaffes inden unionens egne grænser. Ved siden av at sørge for en tilstrækkelig tilgang paa sorte arbeidere vil saavel regjeringen som mineindustrien arbeide for overgang fra sorte til hvite arbeidsfolk i storst mulig utstrækning. Mens den sorte arbeider kun kommer til rand-distriktet for at tjene nok til efter kontraktstidens utløp at kunne vende tilbake til sit hjem for der at bruke sine opsparede penge, vil landet gjennom den hvite arbeider faa en fastboende industriel befolkning, hvis livsfornødenheter i en ganske anden grad end den sorte arbeiders beskedne behov vil være av betydning for den lokale handel og industri.

Av hvite arbeidere beskæftiget minerne ifjor ca. 23 000, hvilket betegner en forøkelse av ca. 4 000 fra 1908.

Diamantproduksjonen. Den store nedgang i værdien av diamantproduksjonen skriver sig i mindre grad fra en formindsket produktion end fra nedgang i prisen. For kun 2 aar tilbake eksportertes diamanter til en værdi av $2\frac{1}{4}$ million £, medens utførslen ifjor kun beløp sig til det halve herav. I samme tidsrum viser produksjonen en nedgang av kun 10 % mens værdien pr. karat er faldt fra 22/- til 12/6. De diamanter, som Transvaal eksporterer, kommer næsten udelukkende fra Premier Diamond Mine i nærheten av Pretoria.

Uld. Skjønt den i Transvaal producerede uld i kvaliteten siges at staa paa høide med den australske vare, nyter den ikke samme anseelse paa det europeiske marked paa grund av dens mindre omhyggelige pakning og sortering. Imidlertid antages denne

mangel i den nærmeste fremtid at ville bli avhjulpet, idet jernbanerne har besluttet at gi fragtrabat for den vare, der er pakket og graderet paa en nærmere bestemt maate, et skridt, som snart vil tvinge landmanden til at ha sin opmerksomhet henvendt paa den oversjoiske kjøpers krav.

Export. Transvaals utførsel beløp sig i 1909 til £ 34 128 956, mot £ 33 323 590 i 1908, eller en forøkelse i værdien av £ 805 366.

Herav falder paa:

	1909. £	1908. £
Guld	30 660 886	29 615 059
Diamanter	1 239 149	1 977 521
Uld	309 922	226 908
Huder og skind	197 763	106 477
Mais	157 470	141 837
Tobak	105 453	108 476
Kobber	99 912	49 839

Oranje-Fristatens utførsel beløp sig i 1909 til en værdi av £ 4 777 126, mot £ 3 558 373 i 1908, eller en forøkelse av £ 1 218 753. Herav faldt paa:

	1909. £	1908. £
Kvæg og fjærkræ	846 470	793 837
Diamanter	1 386 908	725 131
Skind	115 702	79 907
Uld	989 367	713 284
Mais	559 587	286 391

Mozambique.

Aarsberetning for 1909 fra fung. konsul A. C. Saunders, Lourenço Marques.

(Import. — Immigration. — Havneforhold. — Kulexport. — Skibsfart. — Beira: Import; export; industri; havneforhold.)

Der var en betydelig stigning i saavel importen til som exporthandlen fra Lourenço Marques i 1909. Importen er saaledes steget med ikke mindre end 25 %, og det er særlig tilfredsstillende at kunne notere, at importen av varer av norsk oprindelse er steget med hele 70 %, sammenlignet med 1908, idet totalværdien av den norske import i 1909 beløp sig til £ 37 830, mot £ 20 800 i 1908. Den viktigste stigning i importen av norske varer (heri ogsaa indbefattet transitvarer for Transvaal) fremgaar av nedenstaende opgave:

	1908. £	1909. £
Kondenseret melk	1 895	10 550
Trælast	16 276	20 433
Cement	—	900
Kalciumkarbid	677	1 449
Preserveret fisk	1 082	2 360

Det er ikke sandsynlig, at importen over Lourenço Marques til Transvaal vil anta større dimensjoner, end den nu har, takket være bestemmelserne i Transvaal—Mozambique-konventionen, der sætter grænsen for transithandlen over Lourenço Marques til det konkurrerende Transvaal-distrikt til 50—55 %; da denne grænse i 1909 blev overskredet med ca. 20 %, er nu jernbanefragterne fra Lourenço Marques, i henhold til konventionens bestemmelser, forhøiet i den hensigt at lede en del av trafikken over til de sydlige havne, indtil transithandlen over Lourenço Marques atter er reduceret til 55 %.

Immigration. Den lokale beskatning i Lourenço Marques er steget end yderligere i 1909, og leve-

omkostningerne her i provinsen er høiere end noget andet sted i Sydafrika. Det kan ikke kraftig nok indprentes folk, der maatte tænke paa utvandring hit, at de ikke maa komme til Mozambique uten paa forhaand at ha sikret sig fast arbeide her, og at om de her tilbude lønninger vistnok kan synes ganske høie, maa de bedømmes i forhold til de overordentlig høie leveomkostninger.

De nylig vedtagne nye regler for erhvervelse av landeiendomme, der avløser de gamle upraktiske og litet tilfredsstillende bestemmelser, er nu traadt i kraft, og man haaber, at herved mere land vil bli lagt under dyrkning end tidligere. Nybyggere maa her være forsynet med kapital, da den portugisiske regjering ikke gir frit land til fremmede.

Havneforhold i Lourenço Marques. Den sterke stigning i skibsfarten i 1909 medførte betydelig ulempe paa grund av den trange plads i havnen. Arbeidet med kaiens utvidelse paagaar, men der vil endnu hengaa nogen tid, inden nogen del av den nye tilbygning kan bli færdig til at tages i bruk. Seilskibe maa i almindelighet losse paa floden, idet dampskibe gives fortrinnsvis adgang til kaierne. Der blev ingen forandring gjort i havneavgifterne i 1909. Der er bestilt flere nye kraner, deriblandt en med 60 tons løfteevne, og de bekvemmeligheter, som bydes skibsfarten i Lourenço Marques, sætter havnen istand til med fordel at konkurrere med hvilkensomhelst anden sydafrikansk havn.

Kulexporten fra Transvaal over Lourenço Marques viser en betydelig stigning i 1909 og beløp sig til ialt 250 000 tons, hvorav vistnok en del utskibedes som bunkerkul, men størstedelen som exportvare. Muligheten av at faa en kulladning som returfragt fra Lourenço Marques kan derfor tages med i betragtning av skibsredere, som lar sine fartøier gaa herut for at losse; rigtignok er frakterne ikke meget høie, men dog altid mere lønnende, end om fartøiet gik i ballast.

Skibsfart. Følgende tal angir skibsfarten paa Lourenço Marques i 1909:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	Tons.	Utløst last.	
							Tons.	
Antal fartøier	585	42	627	1 858	054	494	326	
derav norske	5	17	22	38	476	33	243	

Beira. Vicekonsul *W. B. Diepeveen's* beretning.

Værdien av Beiras samlede handelsomsætning i 1909 og de to foregaaende aar fremgaar av følgende opgave:

	1907.	1908.	1909.
	Frs.	Frs.	Frs.
Import . . .	6 621 983	8 522 472	8 835 155
Transit . . .	15 216 700	16 784 040	21 946 622
Export . . .	3 178 252	7 445 730	10 758 566
Re-export . .	6 160 000	6 361 010	4 793 983

Import. Værdien av importen til Beira viser nogen stigning, idet den beløp sig til frs. 8 835 211 i 1909, mot frs. 8 522 972 i 1908. Denne stigning er dog ikke udelukkende at tilskrive en øket import til Beira. Varer, som er fri for transittold, saasom maskiner, grubematerialer og landbruksredskaper, og som er bestemt for Rhodesia, blir nemlig ofte klareret som importvarer. Trælast, for hvilken vare saavel transittolden som importtolden er 3 %, blir altid klareret som importvare, selv om den er bestemt for Rhodesia. Ved at klarere disse varer som import (ikke transit) opnaar nemlig importøren visse fordele. Det er naturligvis meget vanskelig at konstatere, hvor stor del av de indklarerede varer der er opført

som import til Beira, men i virkeligheten bestemt til at gaa videre i transit til Rhodesia. Ved bygningen av jernbanen fra Broken Hill til Kongo synes transiten at være steget sterkt det sidste aar.

Importen kom i 1909 fra:

	Værdi i frs.		Værdi i frs.
Portugal . . .	663 700	Engelske kolo-	
Do. (natur-		nier i Indien	389 355
aliserede varer)	652 644	Egypten . . .	26 355
Portugisiske		Frankrike . . .	73 527
kolonier . . .	1 756 911	Holland . . .	42 800
Tyskland . . .	600 822	England . . .	1 827 516
Amerika . . .	310 738	Italien . . .	24 205
Australien . .	25 415	Japan	15 672
Østerrike . . .	7 994	Madagaskar . .	66 994
Belgien	67 383	Norge	290
Engelske kolo-		Rhodesia . . .	1 658 090
nier i Afrika	245 188	Sverige	312 871
		Transvaal . . .	10 733

Av de vigtigste importvarer kan nævnes:

Trælast	367 861
Jern, galvaniseret; jern i barrer og plater	266 171
Maskiner	2 067 400
Bomuldsvarer	1 136 660

Cement. Herav indførtes fra:

Tyskland	35 711
England	8 994

desuten i transit fra:

Tyskland	12 127
England	68 072
Belgien	3 761

Maskiner. Herav kom fra:

Tyskland	271 472
Forenede Stater	210 150
Belgien	1 490
Engelske kolonier	40 050
Frankrike	2 416
Holland	13 805
England	1 147 877

Jernbanematerialer. Herav kom fra:

Portugisiske kolonier	116 205
England	61 716
Engelske kolonier	53 566

samt i transit fra:

England	31 862 000
Belgien	2 953 240
Andre lande	48 000

Lys. Herav kom fra:

Portugal (nationaliseret)	3 083
Portugisiske kolonier	3 872
Tyskland	760
Belgien	7 172

Exporten utgjorde i 1909 (exporten til Norge ikke iberegnet):

Engelske kolonier i Afrika	
— — — — — Asien	1 122

Grubemaskiner. Herav kom fra:

Portugisiske kolonier	12 911
Tyskland	846 666
Amerikas Forenede Stater	122 672
Australien	18 400

	Værdi i frs.
Belgien	8 450
Britiske kolonier	48 544
England	2 815 166
Andre lande	6 466

Export. Værdien er steget ved Mozambique Co's økede export av gummi og ved den økede export av mais og sukker.

De vigtigste exportartikler var i 1909:

	Værdi i frs.		Værdi i frs.
Bomuld	14 383	Frugt	9 555
Sukker	3 187 827	Kvæg	7 443
Fjærkræ	23 788	Trælast, ubearb.	14 044
Poteter	9 910	Elfenben	19 405
Gummi	521 077	Guld i barrer	418 972
Ferskt kjød	17 744	Fisk	4 255
Horn og skind	1 110	do., tørret	19 177
Kalk	2 705	Skind	12 710
Bark	22 366	Diverse planter	3 622
Løk	1 160	Malm	747 266
Bivoks	189 755	Nøtter	463 574
Korn og mel	427 616		

Skibsfarten utgjorde i de to sidste aar:

Ankomne fartøier:

Nationalitet.	Antal dampskibe.		Bruttotonnage.		Medbragt last.		Antal Passagerer.
	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.
Portugisiske	110	119	140 818	229 729	1 896	2 325	429
Tyske	133	167	192 575	286 065	7 229	8 818	927
Engelske	131	156	250 569	491 050	34 803	63 682	416
Andre nationer	5	8	10 869	23 883	2 204	4 595	

Avgaaede fartøier:

	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.	1909.	1908.
Portugisiske	110	120	140 818	230 429		419	877
Tyske	133	167	195 529	286 063		7 791	11 979
Engelske	131	156	250 569	485 816		8 061	19 027
Andre nationer	5	8	10 869	22 983		2	3

Havneforhold. Der har ingen forbedringer fundet sted i 1909. Det forlyder fremdeles, at Mozambique Co. vil anskaffe lysbøier for kanalen, men intet avgjørende vites endnu officielt.

Skibe med et dypgaaende av 24' kan til enhver tid løpe ind i havnen ved høivande og ved springhøivand kan skibe med indtil 26' dypgaaende trygt gaa ind.

Befolkning. Indbyggerantallet var i de 2 sidste aar:

	1908.	1909.
Hvite	738	796
Asiater	411	322
Indfødte	2 271	3 703

Nordrusland.

Aarsberetning for 1908 *) fra generalkonsul H. A. Falsen, Archangelsk.

Skibsfart. Til havne i Archangels guvernement ankom i 1908 følgende antal fartøier.

*) Beretningen har paa grund av generalkonsulens sygdom ikke kunnet avgives tidligere.

Nationaliserede varer:

	Værdi i frs.		Værdi i frs.
Kul	11 150	Jernbanemateri-	
Cement	9 455	aler	186 910
Jern	193 661	Vin	1 960
Maskiner	995 899	Kvæg	37 990
Trælast	521 577	Malm	1 039 483

Reexporten bestod av:

	Værdi i frs.		Værdi i frs.
Ris	17 877	Guld*)	1 142 788
Spirituosa	3 877	Mineraler*)	2 699 383
Næringsmidler	28 133	Bomuldsvare	218 388
Ikke specifice varer*)	671 905	Vin	6 110

Industri. Naar undtages sukker- og guldindustrien, kan man trygt sige, at landet ingen industri har. Der er saaledes en utpræget forskjel mellem landet her og et nyere sted som Tanga i Tysk Østafrika, hvor der findes sagbruk, møbelsnedkerverksteder og anlæg for rensning og pakning av fiberstoffer.

Til Archangelsk:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Sum.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	116	95 400	7	6 790	123	102 190
Tyske	94	108 262			94	108 262
Britiske	68	80 113			68	80 113
Hollandske	42	56 143			42	56 143
Svenske	38	36 855			38	36 855
Danske	23	23 412	14	2 551	37	25 963
Belgiske	6	5 683			6	5 683
Spanske	4	5 032			4	5 032
Franske	1	2 076	1	188	2	2 264
Ialt	392	412 976	22	9 529	414	422 505
mot i 1907	301	310 468	23	7 373	324	317 841

Til Petschora:

	Dampskibe.	
	Antal.	Tons.
Norske	9	5 988
Britiske	3	2 200
Belgiske	1	736
Ialt	13	8 924

*) Væsentlig fra Rhodesia.

Til O n e g a :

Dampskibe.		Seilskibe.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske . . . 12	8 662		
Tyske . . . 10	13 992		
Britiske . . . 9	13 348		
Hollandske . . 4	6 790		
Svenske . . . 2	1 914		
Danske . . . 1	876		
Russiske . . . 1	1 154	Russiske . . . 2	794
Ialt 39	46 736	Ialt 2	794
mot i 1907 29	31 584	mot i 1907 1	958

Til M e s e n :

Dampskibe.		Seilskibe.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske . . . 11	15 818		
Tyske . . . 15	23 804		
Britiske . . . 1	2 496		
Danske . . . 1	1 754		
Russiske . . . 1	1 618	Russiske . . . 1	396
Ialt 29	45 490	Ialt 1	396
mot i 1907 15	12 860		

Til S o r o k a :

Dampskibe.		Seilskibe.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske . . . 13	9 658		
Svenske . . . 7	6 771		
Tyske . . . 6	8 248		
Britiske . . . 5	4 672		
Danske . . . 1	763	Danske . . . 1	260
Russiske . . . —	—	Russiske . . . 1	338
Ialt 32	30 112	Ialt 2	598
mot 1907 17	17 245	mot i 1907 3	1 163

Til K o v d a :

Dampskibe.		Seilskibe.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske . . . 5	4 480		
Tyske . . . 11	14 587		
Britiske . . . 12	12 598		
Svenske . . . 5	5 214		
Belgiske . . . 1	1 440	Norsk . . . 1	1 123
Ialt 34	38 319	Ialt 1	1 123
mot i 1907 23	24 573	mot i 1907 2	255

Til K e m :

Dampskibe.		Selskibe.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske . . . 8	6 105		
Tyske . . . 8	7 311		
Britiske . . . 6	6 474		
Danske . . . 2	2 544		
Svenske . . . 2	1 944		
Russiske . . . 1	809	Russiske . . . 1	258
Ialt 27	25 187	Ialt 1	258
mot i 1907 19	18 045	mot i 1907 1	258

Til K e r e t h :

Dampskibe.		Seilskibe.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske . . . 3	3 401		
Britiske . . . 3	5 303		
Tyske . . . 2	2 895		
Danske . . . 1	1 400		
Russiske . . . —	—	Russiske . . . 1	188
Ialt 9	12 999	Ialt 1	188
mot i 1907 10	10 055	mot i 1907 0	0

Til U m b a :

Dampskibe.	
Antal.	Tons.
Norske	5 3 842
Britiske	4 4 999
Tyske	3 4 536
Svenske	2 2 212
Ialt 14	15 589
mot i 1907 8	7 896
av seilskibe i 1907 3	1 570

I henhold til ovenstaaende besøktes saaledes samtlige Hvittehavshavne samt Petschora i 1908 av følgende antal skibe:

Dampskibe.		Dampskibe.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske . . . 182	153 354	Danske . . . 29	30 749
Tyske . . . 149	183 635	Belgiske . . . 8	7 859
Britiske . . . 111	132 203	Spanske . . . 4	5 032
Hollandske . . 46	62 933	Franske . . . 1	2 076
Svenske . . . 56	54 910	Russiske . . . 3	3 581
Ialt 589	636 332		
mot i 1907 424	432 728		

Seilskibe.	
Antal.	Tons.
Norske	8 7 913
Danske	16 3 207
Russiske	5 1 558

Ialt 29 12 698
mot i 1907 33 11 577

Frugtmarkedet. Da ogsaa i 1908 tilbudet av tonnager var betydelig større end efterspørslen, holdt frakterne sig fremdeles paa et meget lavt standpunkt, endog lavere end i 1907 og 1906. Følgende fragtsatser notertes:

For hvete 2/- pr. quarter à 496 lbs. til Tyskland og Holland.

For linfrø 2/7 ¹ / ₂ pr. 424 lbs.	} til østkysten av England.
» havre 1/7 ¹ / ₂ » 320 »	
» tjære 2/—2/3 » tønde	
» bek 3/—3/3 » fat	
» hamp 25/- » ton	
» tow og codilla 32/6 pr. ton	
» trælast 32/- pr. std.	

Exporten utgjorde i 1909 (exporten til Norge ikke iberegnet):

Fra Archangelsk:		1908.
Linfrø	pud	247 350
Havre	»	283 092
Hvete	»	195 540
Lin.	»	20 142
Tow og codilla	»	38 043
Oljekaker	»	316 247

Terpentin	pud	45 957
Tjære	tdr.	69 011
Bek	fater	22 732
Sælskind	stkr.	17 716
Matter	»	67 250
Rundtømmer	stkr.	274 474
Sleepers	»	520 035
Træmasseved, pitprops	kub.favne	55 981
Saget trælast	std.	178 628

Værdien av Archangels export utgjorde efter toldkammerets opgave i 1908 et beløb av rbl. 12 198 780.

Fra Petschora:

Trælast til værdi	rbl.	342 400
-----------------------------	------	---------

Fra Onega:

Værdi.

Saget trælast 15 546 std.	rbl.	982 660
Tømmer. . . 16 450 stkr.	»	51 877
Sleepers . . . — »	»	87 716
Træmasseved 4 207 kub.favne	»	99 469

Ialt rbl. 1 221 662

Fra Mesen:

Saget trælast 14 003 std.	rbl.	683 403
Træmasseved 676 kub.favne	»	18 270
Sleepers . . . 290 std.	»	7 500
Pitprops . . . 216 »	»	1 500

Ialt rbl. 710 673

Fra Soroka:

Saget trælast 15 378 std.	rbl.	724 560
-----------------------------------	------	---------

Fra Kowda:

Trælast 15 168 std.	rbl.	785 762
-----------------------------	------	---------

Fra Kem:

Saget trælast	rbl.	474 648
-------------------------	------	---------

Fra Kereth:

Saget trælast 4 258 std.	rbl.	144 640
----------------------------------	------	---------

Fra Umba:

Saget trælast 5 627 std.	rbl.	280 977
----------------------------------	------	---------

Den samlede export (exporten til Norge ikke medregnet) beløb sig saaledes i 1908 til en værdi av rbl. 16 884 102.

Om handlen med de forskellige exportartikler kan følgende meddeles:

Linfrø. Under livlig efterspørsel betalte England 40/— til 42/— pr. quarter à 424 lbs. cif. med 5 pct. iblanding; Holland betalte fl. 262 til 275 pr. 2040 kg. cif. Her betales varen med rbl. 1.30 til 1.45 pr. pud, leveret i Archangelsk.

Havre. Som følge av høstens mindre gode kvalitet holdt de utenlandske kjøpere sig yderst reserveret vis à vis Archangels havre. England bød 15/— à 16/— pr. 304 lbs. cif., Holland fl. 6 1/2 pr. 100 kg. cif. Her kjøpte man varen, alt efter kvaliteten, for 60 til 75 kopek pr. pud.

Hvete. Exportkvantummet blev litet. Indkjøpsprisen i Archangelsk var for hvete av middels kvalitet rbl. 1.10 pr. pud. Tyskland betalte mk. 152 til 156 pr. 1000 kg. cif., Holland bød fl. 2.20 pr. 2 400 kg. cif.

Lin, tow og codilla. Efterspørslen fra utlandet efter lin var flau. Frankrike betalte for lin fres. 100 til 110 pr. 100 kg. cif. for 1ste sort vare med 7 fres. prisstigning for hver av de høiere sorter; for tow og

codilla blev budt forholdsvis mindre: fres. 68 til 69 for 1/2 I S., 1/2 II S. pr. 100 kg. cif. Her betales linet med rbl. 5.60 pr. pud I S. med 40 kopeks prisstigning for de høiere sorter. Tow og codilla betales med rbl. 3.50 for I S. og rbl. 3.10 for II S. pr. pud.

Tjære og bek. Holland betalte fl. 6 1/2 cif. pr. tønne tjære og fl. 1.45 cif. pr. 2 400 kg. bek. England betalte 12/4 1/2 cif. pr. td. tjære og 5/3 pr. cwt. bek. I Archangelsk indkjøptes varen for rbl. 3.30 til 3.50 pr. td. tjære og 50 til 60 kopek pr. pud bek.

Trælast. Aaret 1908 synes at have været et kritisk aar for Archangels trælasthandel og nogle enkelte firmaer maatte da ogsaa bukke under. Trælastpriserne var i begyndelsen meget lave; imidlertid viste der sig dog i løpet av skibsfartssæsonen en stigende tendens. Der opnaadtes i England følgende priser for saget trælast:

	Furu.	Gran.
1. sort 3 × 11"	£ 17—18	£ 10
2. —	14—15	8
3. —	8.10—9	7
4. —	7	

Alt pr. std. fob.

Exporten til Norge utgjorde i 1908:

Fra Archangelsk:

	Pud.	Værdi i rbl.
Rugmel	188 461	247 211
Hvetemel	8 960	26 006
Linfrø	86 000	120 400
Trælast		36 515
Oljekaker	20 000	16 000
Næver	20 713	10 742
Petroleum	7 983	10 234
Havregryn	3 180	5 789
Skind		1 400
Tomme fustager		1 957
Poteter	1 915	624
Tjære og bek	360	360
Diverse		729

Ialt 477 977

Fra Onega:

Trælast	rbl.	1 447
Poteter	»	640
Rugmel	»	260

Ialt rbl. 2 347

Fra Mesen:

Trælast	rbl.	341
-------------------	------	-----

Fra Soroka:

Trælast	rbl.	8 686
Diverse	»	175

Ialt rbl. 8 861

Fra Kem:

Trælast	rbl.	1 621
-------------------	------	-------

Fra Schuja:

Trælast	rbl.	600
-------------------	------	-----

Fra Suma:

Rugmel	rbl.	830
Hvetemel	»	303
Trælast	»	1 026

Ialt rbl. 2 159

Den samlede export til Norge fra Archangels guvernements Hvitehavshavne beløb sig saaledes i 1908 til en værdi av rbl. 493 904.

Importen utgjorde i 1908 (importen fra Norge ikke medregnet):

Til Archangelsk:

	Reg.-tons.	Værdi i rbl.
Fartøier (6 stkr.)	267 827	373 000
	Pud.	
Stenkul og koks	1 287 283	133 985
Maskiner, dele derav etc.	7 346	83 110
Paraffin, harpiks m. v.	18 965	82 831
Cement, slipestene m. v.	179 950	53 315
Mais, ris og gryn	90 757	39 000
Salt	175 416	31 495
Vin, spirituosa	1 035	15 481
The og kaffe	1 793	17 619
Fettstoffer, lim, farver	1 420	4 632
Musikinstrumenter m. v.	584	3 136
Uldvarer samt arbeider av silke, bomuld, lin og hamp	328	3 900
Kultjære, terpentin og fernis	1 793	1 300
Frugt	467	1 208
Konditorvarer	121	1 156
Papir, pap, bøker	30	1 284
Metal og metalarbeider	7 224	14 084
Skind, huder, lær, maskinremmer	275	13 130
Trælast og trævarer	837	11 721
Diverse andre varer		4 652

Ialt 890 039
mot i 1907 648 861

Til Petschora:

Stenkul	61 600 pud	Værdi ca. rbl. 10 000
Diverse	6 104 »	

Til Soroka:

Diverse varer til værdi	rbl. 9 873
-----------------------------------	------------

Til Kem:

Stenkul 22 500 pud, værdi	rbl. 3 500
-------------------------------------	------------

Til Kereth:

Salt 16 423 pud, værdi	rbl. 6 621
----------------------------------	------------

Til Umba:

Stenkul 28 396 pud, værdi	rbl. 5 813
-------------------------------------	------------

Den samlede import til havne i Archangels guvernement beløp sig saaledes i 1908 til en værdi av rbl. 925 846.

Importen fra Norge utgjorde i 1908:

Til Archangelsk:

		Værdi i rbl.
Fisk og sild	1 398 869 pud	1 708 977
Svovlkis	195 008 »	21 000
Maskiner, dele derav, vaaben m. v.	2 514 »	26 213
Fartøier (8 stkr.)	113.31 reg.-tons	12 415
Huder, maskinremme m. v.	1 100 pud	5 958
Stenkul	15 240 »	2 025
Uldvarer etc.	141 »	2 753
The og kaffe	175 »	6 808
Vine, spirituosa	121 »	1 908
Salt	4 299 »	1 143
Konserver m. v.	237 »	1 290
Diverse varer		10 869

Ialt 1 801 359
mot i 1907 1 766 306

Til Onega:

	Pud.	Værdi i rbl.
Fisk	38 637	55 720
Sild	1 074	740
Salt	1 089	352
Økser	36	442
Diverse		30

Ialt 57 284

Til Suma:

	Pud.	Værdi i rbl.
Fisk, saltet	4 800	5 000
» tørret	200	1 000
Diverse	106	215

Ialt 6 215

Den samlede import til Archangels guvernements havne fra Norge beløp sig saaledes i 1908 til en værdi av rbl. 1 891 858. Importen til Murmanskystens havne, og denne turde være ikke ubetydelig, undrager sig toldvæsenets kontrol, da nævnte kyststrækning har porto-franco.

Polen.

(Landbruk. — Uld. — Humle. — Spiritus. — Kul. — Jern. — Cement. — Trælast.)

Utdrag av aarsberetning for 1909 fra konsul *Louis Spiess*, Warschau.

Landbruk. Der exporteres vistnok endel korn fra Polen; saaledes blev der i 1909 utført enkelte partier bl. a. til Østerrike-Ungarn; Polen indfører imidlertid for tiden mere korn, end det utfører.

Priserne paa kløverfrø var i 1909 meget høie; der betales for rødkløver 45 à 67 rubl. og for hvitkløver 28 à 50 rubl. pr. korzek; for timoteifrø betales 17½ à 20 rubl. pr. korzek.

Uld. Den samlede tilførsel av uld paa markedet i Warschau i 1909 utgjorde 3970 pud. Priserne var høie; der betales for utvalgte kvaliteter 120 à 132 thaler (à 90 kopek) pr. pud, for fine kvaliteter 110 à 120 thaler og for middels 80 à 90 thaler.

Humlehesten i Polen var i 1909 ca. 25 % mindre end i 1908, men kvaliteten var meget god. Der ankom paa markedet i Warschau 14 869 pud, hvorav solgtes 9 500 pud.

Spiritus. Der blev i Polen i 1909 destilleret ca. 14 millioner wiedzros à 40° spiritus, eller vel 2 millioner wiedzros mere end i 1908. Der var i aarets løp i virksomhet 469 destillerier. Der anlægges i Polen stadig nye brænderier, hvilket skyldes den billige tilgang paa poteter. Forbruget av denatureret sprit var i sidste budgetaar 3½ million wiedzros. Exporten utgjorde 1½ million wiedzros 40°.

Kulproduktionen utgjorde i 1909 ved 33 i virksomhet værende gruber ca. 56 millioner metriske kvintal stenkul, hvilket var ca. 0.6 million kvint. mere end i 1908; herav utførtes henimod 1 million kvint. Av brunkul producet ca. 1⅛ million kvint.

Jernproduktionen befandt sig i 1909 i samme utilfredsstillende tilstand som i det foregaaende aar. Antallet av arbejdere var 15 885.

Cementfabrikationen opviste i 1909 en smule liv, og prisen steg til 4 rbl. pr. tonde à 160 kg., leveret ved fabrikken.

Trælastexporten opgik i 1909 til en samlet værdi av 13,8 million rubler, mot 11,9 million rubler det foregaaende aar. Av cellulosekub exporteres der ti

Tyskland og Østerrike for gjennemsnittlig ca. 2 millioner rubler pr. aar. Priserne paa denne artikkel er faldt 15 à 20 % paa grund av stagnationen inden papirindustrien.

Rumænien.

I. Aarsberetning for 1909 fra konsul W. M. Watson, Galatz.

(Skibsfart. — Import av fisk. — Export av trælast og mel. — Havneforhold.)

Skibsfart. Følgende fartøier ankom til Galatz' havn i 1909, samtlige dampskibe — de regulære linjers passagerskibe ikke medregnet —:

Nationalitet.	Antal.	Nationalitet.	Antal.
Britiske	155	Belgiske	17
Græske	114	Bulgarske	5
Østerrikske	74	Danske	2
Tyske	28	Norsk	1
Rumænske	32		
Italienske	17		Ialt 445

Import. Fisk. Nedenstaaende opgave over de forskjellige arter og mængder av fisk, der indførtes til Rumænien over Galatz i 1907, kan muligens være av nogen interesse:

	Kg.
Suter, mugel etc.	saltet 36 583
Do.,	røket 185
(av russisk oprindelse)	
Stør, sterlet etc.,	saltet 2 596
Laks, pigvar, ørret	» 213
(av fransk og tysk oprindelse)	
Karpe	* 126 173
(av russisk og tyrkisk oprindelse, sidstnævnte i meget ringe mængde)	
Fisk, av forskjellig slags	saltet og tørret 2 724 339
(av russisk og fransk oprindelse, sidstnævnte i meget ringe mængde)	
Forskjellige slags røket fisk	810
(av fransk oprindelse)	
Sild i lake	79 043
(av tysk, hollandsk og russisk oprindelse, sidstnævnte i meget ringe mængde)	
Sild	saltet 13 947
(av tyrkisk oprindelse)	
Thunfisk (av tyrkisk oprindelse)	26 162
Sardon (tyrkisk oprindelse)	11 734
Sardiner i lake	134 327
(av tysk, italiensk, fransk, tyrkisk, græsk og østerriksk oprindelse)	
Ansjos (av tyrkisk oprindelse)	162 277
Sepia (Octopodium), tyrkisk oprindelse	16 265
Sild, røket (hollandsk og tysk oprindelse)	325
Nedlagt fisk (av fransk og italiensk oprindelse)	197 490

Ialt kg. 3 532 469

Det fremgaar av denne opgave, at den overveiende mængde av fiskeimporten kommer fra Russland og Tyrkiet. Den russiske fisk er for det meste tørret i solen og indføres for salg til landbefolkningen,

idet den er meget billig, gjerne 50—70 centimes pr. kg. Mindre kvantiteter indføres fra Italien, Frankrike, Holland, Tyskland etc.; dette er de bedre kvaliteter, der indføres til forbruk i byerne. — Av opgaven vil fremdeles bemerkes, at importen av røket fisk er meget ringe; dette skyldes den overordentlig høie told, der er paalagt for at beskytte den indenlandske produktion.

Export. Trælast. Over Galatz utførtes i 1909 følgende kvantiteter furu:

Til	Kg.	Til	Kg.
Italien	112 534 534	Belgien	916 950
Holland	74 304 911	Frankrike	22 073 780
Tyrkiet	60 494 850	Serbien	1 423 840
Grækenland	23 316 356	Østerrike	110 500
Bulgarien	32 058 655		
Egypten	19 577 255	Ialt 389 666 371	
Rusland	13 217 275	Desuten av:	
Afrika	17 575 565	Eketræ	11 391 580
Spanien	792 000	og av	
England	11 269 900	Asketræ	36 710

Mel. Der ofres her i landet nu stor interesse paa mølleindustrien, og adskillige nye møller er for tiden under opførelse. En stor mølle begyndte sin virksomhet i Galatz i 1909; den er en filial av et av Budapests viktigste møllebruk, og den producerer mel av samme kvalitet som Budapestsmøllerne; dens produktion er vistnok hovedsakelig bestemt for export til engelske og skotske markeder.

Havneforhold. Den rumænske regjering har en tørdok (flytedok) i Galatz, som kan opta skibe av indtil 2 800 tons. For et fartoi av ca. 2 400 tons drægtighet betales 650 frs. for doksætning og uttagniing av dokken og en avgift av 420 frs. pr. døgn (24 timer) i den tid, skibet ligger under arbeide i dokken.

II. Aarsberetning for 1908 fra vicekonsul C. B. Marshall, Sulina.

(Skibsfart. — Export. — Import.)

Skibsfart. Følgende fartøier lastet i Donauhavne (inkl. Sulina) i aarene 1907 og 1908:

	1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	3	5 838	1	2 508
Samtlige nationers	1 258	2 205 061	1 010	1 607 627

Følgende fartoier indtok hel ladning i Sulina (heri indbefattet fartoier, som lastet paa reden) i aarene 1907 og 1908:

	1907.		1908.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	2	3 607	1	2 508
Samtlige nationers .	458	965 884	297	526 887

Export. De viktigste exportartikler fra Sulina var i 1908:

Korn og frø:	Trælast:
Tons.	Stav
Hvete	242 tons.
Rug	Planker
Mais	1 310 295 stkr.
Byg	Bløtt træ
Havre	708 440 kbm.
«Haricots»	Eketræ { 851 356 stkr.
Hirsefrø	18 371 tons.
Rapsfrø	Diverse:
Linførø	Lam
Hampefrø	396 stkr.
Ialt 2 005 011	Tomme tønder
	29 tons.
	Kvæg
	2 395 stkr.
	Hester
	90 »
	Cement
	4 655 tons.
	Mel
	13 404 »
	Gammelt jern
	777 »

Ost	15 tons	Salt	882 tons
Tjære	58 »	Kli	14 331 »
Uld	17 »	Sukker . . .	664 »
Linser	20 »	Klimel . . .	2 714 »
Petroleum . .	24 382 »	Vikker . . .	77 »
Erter	3 844 »	Diverse . . .	8 193 »

Export. Til Norge utførtes:

Rug	2 545 tons.
Mais	3 696 »
Byg	460 »
Petroleum . .	6 509 »

Import. Av kul og petroleum indførtes i 1908:

Kul	276 408 tons.
Petroleum . .	8 554 »

Kanariøerne.

(Santa Cruz: Skibsfart; export; turisttrafik. — Las Palmas: Skibsfart; import; export; trælast; havneforhold.)

Aarsberetning*) for 1909 fra konsul *Ole R. Thoresen*, Santa Cruz de Tenerife.

Skibsfart. Til Santa Cruz ankom i 1909 følgende skibe:

Nationalitet.	Antal.	Nationalitet.	Antal.
Engelske	631	Belgiske	54
Tyske	223	Danske	3
Franske	147	Uruguayske . . .	5
Spanske	1 626	Brasilianske . . .	1
Italienske	129	Argentinske . . .	1
Norske	67	Nordamerikanske .	1

Ialt 2 888 skibe dr. 3 875 912 tons, hvorav kun et faatal seilskibe. Den forholdsvis store trafik skyldes væsentlig stedets betydning som kulstation. Men ogsaa den betydelige produktion af frugt lokker de passerende linjeskibe ind her, da de altid kan regne med større eller mindre kvanta af frugt, der venter paa første leilighet for at bli skibet til forbruksstederne i Europa.

Havnen blev, som det vil sees, besøkt av 67 norske skibe, hvorav kun 2 seilskibe. De fleste tilhørte Otto Thoresens linje, der underholder en ukentlig forbindelse mellem Kanariøerne og London.

Exporten bestaar væsentlig av frugt (bananer og tomater) og poteter. Desværre er det umulig at opdrive nogen korrekt statistik, men efter forskjellige opgaver,* som jeg har sammenstillet, beregner jeg den samlede export til ca. 45 000 000 kg., hvorav $\frac{2}{3}$ bananer, $\frac{2}{5}$ tomater og $\frac{1}{5}$ poteter. For Las Palmas vedkommende er kvantummet omtrent det samme, dog er procenten av bananer der noget større.

Der blev ogsaa til Norge skibet 2 447 bundter bananer, eller ca. 95 000 kg. Derimot er alle forsøk paa export av tomater til Norge strandet paa den høie told, hvormed dette produkt der er belagt.

For nogen aar siden var England, specielt London, det eneste marked for kanarifrugt. Men i de sidste aar har der været exporteret betydelige mængder ogsaa til Tyskland (væsentlig Hamburg), samt til Frankrike, hvortil exporten stadig økes.

En anden, men selvfølgelig langt mindre væsentlig exportartikel, er det saakaldte Tenerife-arbeide: broderiarbeide paa toi.

Endelig er i de sidste aar tobaksdyrkingen gaat meget frem her. De største plantager findes paa øen La Palma.

*) Et udrag av beretningen, der er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Turisttrafikken spiller en ganske stor rolle for øerne. Forskjellen paa temperaturen sommer og vinter er meget liten, og klimaet er altid meget behagelig. I sæsonen, der varer fra december til mai, kommer der derfor en mængde turister av alle nationaliteter. Majoriteten er engelske. Klimaet har i de senere aar ogsaa trukket en hel del brystsvake til øerne, og i de fleste tilfælde kommer patienterne sig.

Las Palmas. Vicekonsul *M. Moniz'* beretning.

Distriktets handel og skibsfart var i 1909 temmelig uforandret i omfang. Det har som vanlig ikke været mulig at tilveiebringe officielle statistiske oplysninger.

Skibsfart. Til Las Palmas ankom i 1909 følgende fartoier:

	Antal.		Antal.
Norske	91	Tyske	426
Amerikanske	4	Græske	8
Argentinske	16	Italienske	94
Østerrikske	36	Portugisiske . . .	4
Belgiske	7	Russiske	11
Brasilianske	9	Spanske	2 284
Britiske	1 359	Svenske	10
Chilenske	2	Uruguayske	3
Danske	6		
Hollandske	22	Ialt	4 505
Franske	113		

med en samlet drægtighet av 5 522 384 tons.

Av norske skibe ankom i 1909 ialt til Palmas (Puerto de la Cruz) 91 fartoier dr. 93 551 reg.tons, hvorav 87 dampskibe dr. 90 537 tons og 4 seilskibe dr. 3 014 tons.

Det fremgaar av ovenstaaende, at ialt 4 505 fartoier i 1909 anløp havnen; herav var 2 847 ocean-gaende dampskibe, hvorav atter 87 var norske.

Import. Med norske fartoier indførtes følgende varer:

a) fra Norge (direkte):	b) fra andre lande:
Øl 15 781 kg.	Kul 10 307 tons
Karbid . . 42 724 »	Papir . . . 17 913 kg.
Klipfisk . . 6 581 »	Halm . . . 4 966 tons
Papir 181 666 »	Trælast . . 1 751 std.
Sagflis . . . 323 193 »	Torv . . . 148 500 kg.
Trælast . . . 1 426 std.	Petroleum 5 000 kasser
Vat 33 889 kg.	Stykgods 1 622 000 kg.
Fyrstikker . . 174 »	
Stykgods . . . 8 746 »	

Trælast. Norge indførte hertil i 1909 ca. 1 425 standards skaaret trælast for frugtkasser; Østerrike-Ungarn indførte 5 hele ladninger av samme vare, eller ca. 1 500 standards, og begynder langsomt, men sikkert at konkurrere med Norge i denne branche. Den trælast, der indføres fra de Forenede Stater er praktisk talt udelukkende bygningstræ.

Export. Øens vigtigste exportartikler er bananer, tomater og poteter, der indtil for ca. et aar siden hovedsagelig utførtes til England; i den sidste tid er imidlertid exporten gaat mindre til England, men mere til Hamburg, Genua, Marseille og andre kontinentalhavne.

Med norske fartoier utførtes følgende varer:

- a) direkte til Norge:
Bananer 1 050 kurver
- b) til London og Liverpool:
Frugt (æst bananer) 258 708 kolli

Havneforhold. Et nyt kuldepot blev oprettet her i 1909; der er nu ialt 7, hvorav 6 britiske og 1 tysk.

En Marconi-traadløs-telegrafstation er under opførelse ved Melenara Point paa øens sydside, og denne vil, naar den er færdig, bli til stor nytte for øen og for skibsfarten i det hele.

San Salvador.

(Skibsfart. — Import. — Export. — Økonomiske forhold.
— Jernbaner.)

Aarsberetning for 1909 fra konsul *Andrés Bang*, San Salvador.

Skibsfart. Norske skibe viser sig her paa kysten fremdeles kun som undtagelse, og man kan vel, i betragtning av landets geografiske beliggenhet og litenhet, foreløbig neppe vente nogen forandring i dette forhold. Den i sidste aarsberetning omtalte nye rute (aapnet i slutningen av 1908) paa Salina Cruz, har utviklet sig efter forventning og navnlig tat et betydelig opsving, efter at det herværende jernbaneselskap i slutningen av 1909 anskaffet en mindre damper til direkte fart mellem Salina Cruz og den herværende havn Acajutla. Jernbanen eier i denne havn moloen og besørger hele ind- og utskibningen, hvorfor den er sterkt interesseret i at tvinge trafikken denne vei, hvilket vistnok ogsaa tildels er lykkes den paa bekostning av nabohavnen La Libertad, hvor varetransporten til og fra hovedstaden foregaar pr. vogn.

Ind- og utførsel. Statistikken har for Norges vedkommende ikke meget at meddele, idet omsætningen som sedvanlig foregaar indirekte, mest over Hamburg. Ganske vist er der gaat en del kaffe direkte via Mexiko og videre med «Norway—Mexiko—Gulf Line», men positive opgaver over hvormeget vil først kunne erholdes næste aar. Det er at haabe, at størstedelen av de 30—40 000 centner Salvador-kaffe, som aarlig konsumeres i Norge, nu vil ha fundet denne, den naturligste og billigste rute.

Den almindelige vareindførsel maa betragtes som normal, om der end mot slutningen av aaret spo-

redes en nedgang, idet de sterkt stigende kurser svækket den bredere befolknings kjøpeevne.

Utførslen var ikke paa høide med foregaaende aars, idet kaffehøsten, som her er avgjørende, var betydelig under en middelhøst. Av sukker utførtes en del og med godt resultat som følge av de gode konjunkturer i Europa; av huder, gummi, balsam, tobak og indigo utførtes som sedvanlig mindre kvantiteter.

Den økonomiske situation, som ved aarets begyndelse var tilfredsstillende, forværredes noget mot slutningen. Kaffehøsten var saa liten, at selv de usedvanlig høie priser ikke kunde utjevne forskjellen. Det i forrige beretning omtalte laan paa £ 1 000 000, som indførtes væsentlig i præget mynt, hadde til følge, at bankerne, der fik størsteparten derav som dækning for, hvad regjeringen skyldte dem, fyldtes med sølv og maatte laane dette ut til forholdsvis lav rente, en omstændighet, som de store kaffekjøpere visste at benytte, idet de ved billige laan fra bankerne blev sat i stand til at undgaa forceret salg av veksler, hvorved igjen vekselkursen steg til en unaturlig og hittil ukjendt høide. En sterk prisstigning paa importerede varer var den uundgaaelige følge herav, saa aaret sluttet med et noget nervøst pengemarked.

Arbeidet paa de nye jernbaner La Union—San Miguel og Santa Ana—Zacapa, hvorpaa der i 1908 blev git koncession, er endnu ikke paabegyndt.

Politisk seet var aaret 1909 et rolig aar. Forholdet til naborepublikken Guatemala er godt, og regjeringen undgik at bli indviklet i den i Nicaragua i oktober utbrutte revolution.

Indhold:

Archangelsk s. 202. — Argentina s. 177. — Brasilien (skibsfart) s. 183. — Britisk Sydafrika s. 195. — Kanariøerne s. 207. — Mozambique s. 200. — Polen s. 205. — Rumænien s. 206. — San Salvador s. 208. — Tunis s. 186. — Tyrkiet s. 190. — Uruguay s. 181.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 11.

Maanedsutgaven.

November 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmand's expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 ore.

Tyskland.

(Hamburg: Almindelig oversigt; import og export; handelsomsætningen mellem Norge og Hamburgs frihavn. — Altona: Skibsfart; monstringsforretninger; importen fra og exporten til Norge. — Emden: Import; export; industri; skibsfart. — Geestemünde: Skibsfart. — Kiel: Skibsfart; trælast; sten. — Lübeck: Tyttebær; skibsfart. — Bremen: Skibsfart; monstringsforretninger; fiskerier; skibsbygning; importen fra og exporten til Norge. — Berlin: Almindelig oversigt; specielle oplysninger om Berlin; rug og rugmel; hvete; byg; havre; kli; poteter; potetemel og stivelse; spiritus; sukker; ol; huder og skind; lær; trælast og trævarer; brøsten; benmel; generalkonsulatets virksomhet. — Dresden: Almindelig oversigt; papir; træmasse; kalciumkarbid; kalksalpeter; tyttebær; korn; dun; textilindustri. — Danzig: Skibsfart; frakter; korn; sukker; handelsomsætningen med Norge. — Königsberg: Skibsfart; frakter; trælast. — Memel: Skibsfart. — München: Cement; kalciumkarbid; humle; kuryvarer; textilindustri. — Stettin: Almindelig oversigt; import; export; handelsomsætningen med Norge; skibsfart; frakter; korn; poteter; forstoffer; harpiks; tjære; skibsbygning; cement; mølledrift; oljemøller; sukker; spiritus; pap. — Swinemünde: Import; fiskerier. — Stralsund: Skibsfart. — Kolberg: Import; export; skibsfart. — Stolpmünde: Skibsfart; import; export. — Stuttgart: Import fra Norge.)

I. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsul
Herman Schanche, Hamburg.

2den del.*) — Handel.

Almindelig oversigt. Hamburgs handelskammer anfører i sin aarsberetning følgende om handelens stilling i sin almindelighet i 1909: Kun langsomt og nølende har i 1909 forretningslivet atter hævet sig fra det lave standpunkt, paa hvilket det befandt sig i det foregaaende aar, og dets gang er fremdeles alt andet end livlig. Den vending til det bedre, som dog er umiskjendelig, ligger mere i et omsving i stemningen end i nogen betydeligere forøkelse av den økonomiske virksomhet. Gode og daarlige tider pleier at merkes tidligere i rederiforretningen end i andre forretningsgrene, og for bedømmelsen av den økonomiske stilling er det derfor av almen betydning, at idetmindste linjerederierne har kunnet spore en væsentlig forøkelse av sin trafik i aaret 1909.

Selvfølgelig hadde forbrukerne indskrænket sine indkjøp til det mindst mulige under den trykkede stilling i 1908, og deres beholdninger var derfor for det meste ubetydelige. Efterat nu den økonomiske stilling hadde naad sit lavmaal, begynde man at kjøpe for at nyte godt av de endnu lave priser, og med denne begyndende efterspørsel viste der sig en tendens til prisstigning. For handel og industri medførte denne vending fornemmelig den fordel, at der nu frembød sig en leilighet til at bli kvit de ældre beholdninger til ofte ret gunstige priser. I det hele tat har som følge av disse omstændigheter forretningsvirksomheten atter faat litt mere liv, om end resultaterne for handelen endnu ikke er helt gladelige.

*) Et utdrag av beretningen, der allerede er indtat i ukeutgaven, utelates her.

Heller ikke for industrien turde de forhaabninger være gaat i opfyldelse, som den hadde stillet til aaret 1909. Medens den i 1908 endnu hadde kunnet tære paa de fra høikonjunkturperioden gjenstaaende ordres og beholdninger, blev den nu stillet likeoverfor den nødvendighet under stigende raastofpriser at effektivere de bestillinger, som den i krisens tider hadde overtat paa litet gunstige betingelser. For enkelte industrigrene, f. ex. den elektriske industri, artet forholdene sig væsentlig bedre; for andre, f. ex. skibsbygningsindustrien, er stillingen endnu altid utilfredsstillende; ogsaa bygningsvirksomheten ligger i almindelighet endnu nede.

Overhovedet har paa det industrielle felt foretagsomhetslysten endnu neppe igjen rørt paa sig; nye foretagender saavel som utvidelse av allerede bestaaende ser man paa nogle faa undtagelser nær intet tegn til. Naar desuagtet ved aarskiftet rentefoten allerede atter var steget betydelig, har dette fænomen for en væsentlig del sin grund deri, at der efterhaanden trækkes større og større vekslar paa pengemarkedet fra spekulationskjøperes side, der nu optræder hyppigere end før; tildels maa aarsaken ogsaa søkes i de krav, som den nye høst mot slutningen av aaret altid stiller til pengemarkedet, og hertil kommer fremfor alt det tryk, hvormed det tyske rikes nye laan belaster pengemarkedet.

Import og export. Værdien av Hamburgs ind- og utførsel sjøvarer androg ifølge opgaver fra det herværende handelsstatistiske kontor i aaret 1909 til 6 256 mill. mk., eller 490 mill. mk. mere end i 1908. Indførselsværdien tiltok i 1909 med 325 mill. mk. og utførselsværdien med 165 mill. mk.

Hamburgs sjøhandel med europæiske lande hadde i 1909 en værdi av 2 873 mill. mk. (i 1908: 2 650 mill. mk.), hvorav 1 364 mill. faldt paa indførslen (i 1908: 1 206 mill.) og 1 509 mill. paa utførslen (i 1908: 1 444 mill.).

Værdien av sjøhandlen med uteneuropæiske lande var i 1909 3 383 mill. mk. (i 1908: 3 115 mill.), hvorav 2 160 mill. kommer paa indførslen (i 1908: 1 993 mill.) og 1 223 mill. paa utførslen (i 1908: 1 122 mill.).

Som det herav vil sees, var der i alle disse grupper en anseelig fremgang.

Handelsomsætningen mellem Norge og Hamburgs frihavn har i de sidst forløpne fem aar hat følgende omfang:

Indførsel fra Norge:

	Vægt i tons.	Værdi i mk.
1905.	134 522	31 197 040
1906.	167 175	34 372 630
1907.	136 573	37 055 970
1908.	137 741	38 424 510
1909.	151 022	44 803 370

Utførsel til Norge:

	Vegt i tons.	Værdi i mk.
1905.	141 066	63 311 070
1906.	137 870	66 410 870
1907.	153 462	75 256 430
1908.	155 383	75 396 080
1909.	161 252	79 726 770

Altsaa tiltok den samlede omsætningsværdi i 1909 med henvend 11 mill. mk., hvorav ca. 6¹/₂ mill. mk. falder paa indførslen fra Norge.

Nedenfor hitsættes officielle opgaver over de væsentligste av de artikler, som i 1909 og 1908 transportertes fra Norge til Hamburgs frihavn og omvendt:

I. Indførsel fra Norge:

	1909.		1908.	
	Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
	Kg.		Kg.	
Frisk frugt.	155 600	44 470	222 500	52 240
	Hl.		Hl.	
Spiritus	1 644	29 960	4 509	121 520
Likør og brændevin	298	37 800	119	23 950
Øl.	731	36 110	722	38 370
	Kg.		Kg.	
Byg	28 800	4 720	—	—
Hø	1 428 400	130 930	—	—
Kli	5 196 200	570 210	10 327 900	1 111 900
Bakverk	24 900	8 720	16 700	5 740
	Tdr.		Tdr.	
Sild, saltet	100 714	2 054 110	55 512	1 172 330
	Kg.		Kg.	
Stokfisk, klipfisk	17 317 000	9 600 710	14 759 700	8 983 040
Sardiner	1 350 400	1 787 150	1 372 100	1 556 930
Ansjos	211 700	139 440	246 200	184 650
Anden tilberedt fisk	2 055 200	1 587 200	969 300	601 750
Fersk fisk	9 515 400	2 185 120	5 504 400	1 677 180
Hummer	96 700	401 290	98 600	380 430
Krabber og andre skaldyr	19 200	15 520	23 800	20 680
Vildt, fjærkræ	87 100	127 300	87 900	93 220
Kjød, ferskt og let saltet	28 300	24 460	14 600	12 720
» anderledes tilberedt	6 200	6 300	—	—
Smør	4 300	9 440	7 800	15 340
Margarin	22 700	22 930	33 100	29 670
Ost	7 300	8 800	4 300	4 020
Preserveret melk	62 900	41 170	4 600	3 530
Kondenseret do.	4 169 700	3 900 260	3 376 600	3 081 760
Konserver	8 100	9 040	—	—
Andre næringsmidler	—	14 480	—	16 350
Bygningstræ	6 819 900	453 060	7 768 400	493 020
Stav.	80 400	5 810	334 600	18 660
Skifer	39 700	5 060	36 500	3 130
Alabast og marmor	26 400	9 900	—	—
Brolægningssten	9 681 800	194 210	17 099 020	439 620
Sandsten, granit m. m.	2 355 000	81 020	1 384 600	52 540
Ved til brænde	180 000	3 000	—	—
Tilberedte farver	32 600	16 890	21 100	13 560
Andre farveartikler	3 900	4 220	5 700	6 140
Renmose	38 900	28 670	31 500	19 840
Gummi elasticum	520	4 480	—	—
Kautschukavfald m. m.	21 400	13 900	69 200	42 190
Kakaoölje	7 000	13 790	—	—
Fuselölje	3 000	2 490	—	—
Oxalsyre	35 100	22 450	47 200	29 190
Jod	15 100	266 240	9 600	194 850
Bisulfat	459 800	4 950	—	—
Kalksaltpeter	1 179 200	262 740	904 500	173 580
Nitrit	146 100	55 760	37 700	12 870
Andre salte	13 200	3 950	—	—
Kalciumkarbid	8 517 800	2 629 310	8 359 700	2 550 990
Glycerin, raa og rensat	64 000	55 940	82 800	66 290
Andre kemikalier	4 900	3 910	6 000	6 040
Halvedelstene	4 100	3 200	3 700	3 350

	1909.		1908.	
	Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
	Kg.		Kg.	
Feltspat	5 365 100	249 570	4 632 100	282 280
Fosforsur kalk	414 000	28 550	823 500	56 030
Kvarts og kvartssand	1 482 600	38 360	564 400	17 570
Brynestene	54 700	8 790	25 100	4 110
Slipestene	18 000	10 730	17 900	8 140
Jernmalm	98 400	5 360	37 700	15 740
Kobbermalm	756 800	172 450	153 500	125 010
Nikkelmalm	25 800	9 720	—	—
Svovlkis	2 204 100	88 200	2 000 600	48 000
do. avbrændt	608 200	21 290	—	—
Andre malme	50 700	24 380	33 200	6 950
Blyaske	26 400	4 950	—	—
Zinkaske	75 800	15 300	—	—
Aluminium	62 800	107 960	—	—
Bly	81 400	25 540	77 300	22 640
Ru- og støpejern	46 100	3 240	—	—
Ferrosilicium	240 600	81 310	320 900	89 420
Jern i stænger og plater	22 700	4 490	35 800	9 700
Staal	16 000	5 150	—	—
Kobber	250 500	328 380	278 500	362 490
Messing, yellowmetal	162 100	115 670	145 300	110 920
Guld- og sølvafald	14 800	19 280	17 700	19 740
Andre metaller	4 300	5 110	—	—
Levende dyr	—	21 220	—	51 700
Hestehuder	57 900	55 260	29 600	28 450
Oksenhuder, tørrede, saltede	544 500	709 220	384 000	423 030
Kalveskind	386 300	809 410	254 700	412 190
Faare- og gjeteskind	204 200	465 330	176 400	485 840
Sælskin m. m.	15 600	27 630	9 900	26 430
Hare- og kaninskind	2 100	4 530	—	—
Hjorte-, raadyr- og rensdyrskind	123 600	280 790	80 100	172 730
Andre huder og skind	1 800	5 430	4 900	7 360
Skind av pelsdyr	9 200	239 930	7 200	110 320
Færdig pelsverk	1 300	21 730		
Lær	1 600	4 550	700	2 600
Limlær og læravfald	338 000	43 710	335 700	56 010
Hjorte- og rensdyrhorn	3 300	4 550	2 200	3 730
Hvalbarder	1 800	4 670	2 900	8 910
Benmel	335 200	28 040	40 300	4 830
Tarmer	18 000	17 730	8 600	8 420
Kunstig guano	8 035 600	1 142 150	8 758 400	976 900
Kjød- og fiskeformel	1 439 800	209 840	401 500	66 790
Andre animalske produkter	920	2 210	—	—
Svovlsur ammonniak	77 700	17 730	—	—
Mask	57 200	6 920	—	—
Hestehaar	1 500	3 870	—	—
Andre slags haar	4 400	4 380	2 400	4 210
Sengefjær, dun	1 300	25 430	1 200	23 030
Lim	63 300	44 670	44 300	39 430
Paraffin	7 700	2 670	—	—
Træ- og stenkultjære	95 800	4 090	—	—
Talg	6 600	4 000	—	—
Benfett	33 400	14 340	13 400	5 690
Tran	8 392 900	3 394 200	6 049 100	2 568 800
Mineralske oljer	22 600	10 010	9 600	4 510
Bomuldsfrøolje	9 800	5 600	—	—
Korkavfald	24 700	3 830	—	—
Gavntræ	1 698 900	206 700	1 629 800	180 300
Blomster m. m.	4 700	2 560	—	—
Træmel	236 200	12 530	196 800	13 700
Træmasse	10 208 700	1 845 080	9 985 300	1 706 780
Kluter	124 600	24 410	122 400	24 940
Faareuld	3 800	6 220	3 900	11 170
Uldavfald	15 300	9 510	8 400	12 550
Kunstig uld	6 400	7 830		
Bomulds garn	15 600	68 270	28 400	92 130
Raastoffer og halvfabrikata	—	12 760	—	19 380

	1909.		1908.	
	Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
	Kg.		Kg.	
Uld- og halvuldsvarer	890	3 650	7 500	14 800
Bomuldsvarer	18 600	77 520	18 200	76 920
Sække	29 300	9 490	15 100	5 450
Trikotage	750	4 220	—	—
Andre manufakturvarer	—	7 090	—	7 980
Nyt tauverk	32 300	33 120	80 000	91 940
Kork	2 900	2 310	—	—
Tønder	209 000	37 070	180 900	24 610
Møbler	4 000	6 050	6 300	11 020
Andre trævarer	2 780 600	555 580	2 624 700	529 640
Galoscher	1 800	6 900	7 500	26 330
Andre gummivarer	2 900	4 650	—	—
Skotøi av lær	1 000	3 730	500	3 680
Andre lærvarer	1 800	5 580	—	—
Papir	15 803 700	4 244 060	13 400 500	3 744 150
Pap	92 100	23 230	61 800	10 640
Andre papir- og papvarer	14 000	12 470	15 900	14 350
Trykte bøger	3 500	9 650	8 300	22 190
Lithografier	1 700	2 840	—	—
Malerier	3 000	48 440	2 000	33 930
Glasvarer	20 000	16 270	51 900	67 130
Porcellæn	1 700	3 480	—	—
Jernrør	7 200	2 890	—	—
Andre grove jernvarer	86 700	27 990	—	—
Spiker av jern	1 039 600	288 050	1 370 800	386 380
Andre fine jernvarer	92 000	121 720	174 900	194 440
Kobber- og messingvarer	6 200	12 560	3 300	7 830
Andre metalvarer	3 800	6 920	1 400	3 340
Maskiner	319 200	308 530	147 940	208 000
Drivremmer	10 700	34 370	9 800	26 180
Musikinstrumenter	1 400	2 970	—	—
Telegrafapparater m. m.	31 500	90 450	13 200	40 730
Andre instrumenter	4 800	14 740	5 800	17 750
Motorvogne, cykler	2 200	15 180	—	—
Baater	5 000	12 890	39 500	31 040
Fyrstikker	1 042 900	461 530	665 500	336 090
Ustoppede dyr	1 500	4 560	—	—
Naturalier og kuriositeter	2 100	4 200	3 200	6 270
Kortevarer	2 800	7 880	4 700	11 460
Forskjellige industriprodukter	—	6 860	—	14 360

II. Utførsel til Norge av varer, hvorav der er utført for en værdi av mindst 200 000 mk.:

	1909.		1908.	
	Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
	Kg.		Kg.	
Kaffe, raa	8 230 600	7 581 090	7 439 600	6 428 830
Kakao	440 100	501 160	311 000	432 390
Sukker	17 890 100	4 956 760	15 443 100	4 103 380
Sirup	1 713 400	414 820	509 900	109 570
	Stkr.		Stkr.	
Cigarer	7 362 000	424 470	6 440 000	369 870
	Kg.		Kg.	
Cigaretter	27 800	217 500	23 700	188 920
Appelsiner	1 317 600	224 840	1 139 000	207 230
	Hl.		Hl.	
Vin	4 869	288 870	4 630	289 750
Spiritus	12 368	278 860	233	8 400
	Kg.		Kg.	
Hvete	1 973 300	384 730	2 432 300	366 310
Byg	2 268 200	268 920	1 047 600	145 870
Humle	101 100	375 360	117 400	325 000
Hvetemel	10 746 300	2 293 920	13 764 600	2 843 870
Risavfald, kli	2 487 300	240 630	2 414 500	262 940

	1909.		1908.	
	Mængde.	Værdi i mk.	Mængde.	Værdi i mk.
	Kg.		Kg.	
Kjød, ferskt og let saltet	237 500	255 170	544 300	529 970
Smult	296 600	320 960	237 600	256 130
Ost	142 700	259 430	138 000	255 460
Salt	6 842 300	215 380	7 748 600	290 010
Cement	16 459 600	564 880	8 852 500	295 000
Kulbriketter	1 326 800	398 170	1 102 700	346 640
Garvestof-extrakt	1 170 800	259 450	1 101 500	265 510
Anilinfarver	137 000	330 000	158 300	392 120
Guttaperka, balata	75 200	204 680	55 100	134 600
Harpiks og gallipot.	2 105 900	353 410	2 711 300	447 550
Gummi elasticum	38 900	225 190	55 000	244 040
Soda	3 276 900	377 920	2 362 400	271 750
Kaustisk kali	1 470 200	361 560	1 491 600	380 180
Salpeter	1 261 300	258 500	2 270 700	474 620
Valset jernblik	1 603 000	433 640	1 411 500	320 370
Kobbertraad	294 000	487 040	204 500	366 700
Oksehuder, tørrede og saltede	2 225 200	3 300 120	1 834 200	2 576 350
Lær	327 400	1 859 520	288 600	1 567 940
Alraumsalte	11 920 500	536 610	11 845 600	519 600
Sengefjær, dun	84 700	202 640	87 400	200 760
Oleomargarin	834 300	780 810	1 038 400	861 470
Benfett m. m.	349 000	304 410	252 200	194 320
Mineralsk smørølje.	2 039 100	470 230	1 690 600	410 270
Bomuldsfrøolje	1 880 000	1 050 150	2 267 000	1 123 600
Linfæ	1 530 400	345 430	900 500	193 320
Oljekaker	2 459 800	361 460	4 725 200	694 390
Faareuld	139 900	352 270	132 300	349 270
Bomuld	253 900	282 510	249 400	262 880
Bomuldsgarn	293 700	961 650	231 900	827 110
Uld- og halvuldgarn	177 300	1 192 190	158 200	994 690
Lingarn	80 800	208 080	73 000	208 180
Silke- og halvsilkevarer	24 300	444 430	25 700	476 100
Uld- og halvuldvarer	576 800	5 267 620	595 200	5 399 640
Bomuldvarer	891 800	4 802 280	801 100	4 368 670
Seilduk, sækker m. m.	120 500	216 780	51 100	170 160
Andre linvarer	116 900	509 240	116 600	518 680
Dameklær og pynt	75 800	750 090	76 500	715 690
Undertøj	52 000	338 100	42 300	278 470
Trikotage	31 700	231 440	29 000	214 040
Andre manufakturvarer	—	759 030	—	607 850
Seilgarn	127 500	202 030	130 300	180 120
Bast- og straaftelninger	38 100	249 680	24 700	150 650
Forskjellige trævarer	229 000	268 430	310 000	381 500
Gummivarer	141 500	576 190	123 900	470 980
Papir	978 000	781 350	965 800	826 290
Pap, filt m. m.	1 481 300	451 040	1 077 900	374 070
Trykte bøger	63 000	278 200	56 800	253 800
Stentøj og fine lervarer	513 000	270 290	505 600	302 850
Porcellæn	252 700	261 270	305 400	286 280
Jernrør	2 542 700	959 010	606 000	315 390
Forskjellige grove jernvarer	2 317 100	1 095 090	3 549 200	2 402 910
Forskjellige fine jernvarer.	777 200	1 091 560		
Glødelamper	53 100	400 240	14 800	105 750
Kabler	332 900	395 680	487 000	497 480
Tryktyper	58 200	204 920	63 600	205 570
Akkumulatorer	234 500	235 100	110 700	121 460
Kobber- og messingvarer	501 200	1 257 160	373 800	1 011 690
Symaskiner	151 600	323 160	162 200	357 250
Forskjellige maskiner	6 459 900	5 841 660	6 173 900	6 016 540
Pianoforter etc.	151 300	363 990	143 500	356 330
Cykler og dele derav	86 900	313 010	80 000	327 290
Leketøj	100 900	199 970	85 200	157 180

Av de af de underordnede konsulater afgivne aarsberetninger for 1909 meddeles følgende uddrag:

Altona. Vicekonsul *Chr. Lassens* beretning.

Skibsfart. Til Altona ankom i aaret 1909 under norsk flag 199 skibe dr. 53 493 netto reg. tons, hvorav

191 dampskibe dr. 52 059 tons og 8 seilskibe dr. 1 434 tons. I aaret 1908 ankom 151 norske skibe med en samlet nettodrægtighed av 53 030 tons.

Av andre nationers skibe blev Altona i 1909 besøkt av 1 600 skibe dr. 426 657 netto reg. tons,

hvorav 741 dr. 375 927 tons var dampskibe og 859 dr. 50 730 reg. tons seilskibe.

Den samlede skibsfart paa Altona i aaret 1909 beløp sig saaledes til 1 799 skibe dr. 480 150 tons, og i 1908 var den 1 737 skibe med en samlet netto-drægtighed av 409 301 tons.

Paa- og avmonstringer. Ved vicekonsulatet paa-mønstreredes i aaret 1909 19 mand, hvorav 2 officerer, 7 dæksfolk, 2 maskinister, 5 andre maskinfolk samt 3 kokker og stuerter; 8 var normænd.

Der avmønstreredes 25 mand, hvorav 4 officerer, 10 dæksfolk, 3 maskinister, 5 andre maskinfolk samt 3 kokker og stuerter; 20 var normænd.

Import fra Norge. Der ankom fra Norge til Altona i aaret 1909 direkte sjøværts følgende varer:

	Tons.		Tons.
Trælast	510	Vinstensurkalk, klor-	
Fersk sild	20 583	sur natron	441
Porcellænsjord	155	Kalciumkarbid	218
Kiselgur	145	Træmasse	190
Saltpetersur natron	379	Brolægningsten	922

Export til Norge. Til Norge blev i aaret 1909 exporteret følgende varer direkte sjøværts: 60 tons eddike, 1 468 tons stenkul og 72 tons bomuldsfrøolje.

Emden. Vicekonsul Carl Fisser's beretning.

Indførslen fra Norge til distriktet har i 1909 likesom i de foregaaende aar bestaaet hovedsagelig av trælast. Av andre artikler indførtes der direkte fra Norge i nævneværdig grad vistnok kun gatesten.

Den vigtigste havn i distriktet er Emden, som især spiller en rolle som endepunkt for Dortmund — Emskanalen, der skaffer Westfalen og industricentret forbindelse med sjøen. Av de vigtigste masseartikler, som indføres over Emden (med omlastning i Emden) kan nævnes: Jernmalm (fra Narvik og Luleå), korn (hovedsagelig fra Sortehavet), minetømmer (fra Rusland) og skaaren trælast (fra Norge, Sverige, Finland, Rusland og tyske Østersjøhavne).

Export. Som utførselsartikler, der skibes over Emden, kan i første række nævnes: Kul, koks, bricketter samt jern i raa og forarbejdet tilstand.

Indusri. Av nye industrielle foretagender i Emden, som i 1909 har begyndt sin virksomhet, staar i første række Hohenzollernhütte, smeltehytte og jernverk. Denne faar forløbige ialfald, sin malm udelukkende fra Spanien (Santander).

Skibsfart. Av malmtransporten er en væsentlig del paa svenske hænder. De svenske rederier, som tar del i denne transport, har delvis nye og særskilt for denne fart byggede dampskibe paa optil 4 000-4 500 reg. tons netto. Korntransporten besørges hovedsagelig av engelske og tildels av græske skibe.

I 1909 hadde det Søndenfjelds-Norske Dampskibsselskab forsøksvis sat igang en regelmæssig dampskibslinje paa Emden. Denne ophørte imidlertid allerede samme aar paa grund av manglende last.

Geestemünde. Vicekonsul F. Alb. Pust's beretning.

Skibsfart. I 1909 ankom til Geestemünde ialt 8 norske fartøier, med en samlet drægtighed av 5 580 tons, hvorav 1 dampskib dr. 1 820 tons og 7 seilskibe dr. 3 760 tons.

Av andre nationers fartøier ankom til Geestemünde 484 dr. ialt 295 934 br. reg. tons, hvorav 245 sjøgaaende dampskibe.

I maanederne mars og april 1910 frembød Geestemündes havn et overordentlig interessant billede; der

laa til sine tider mere end 20 store seil- og dampskibe av norsk nationalitet paa havnen, som alle var fragtet med fuld ladning av norsk blokis for Geestemünde.

Kiel. Vicekonsul Ad. Wegener's beretning.

Skibsfart. Foruten de til Kiel i aaret 1909 ankomne 42 norske skibe, ankom 2 624 dampskibe, fordelt paa følgende nationer: Tyskland 1 993, Danmark 504, Sverige 99, England 19, Holland 9, og 3 293 seilskibe, fordelt saaledes: Tyskland 2 641, Danmark 260, Sverige 278, Rusland 66 og Holland 48. Den samlede tonnasje (norske skibe indbefattet) utgjorde: for dampskibe 518 275 tons og for seilskibe 116 155 tons.

Efter en foreløbig beregning blev Keiser Wilhelmkanalen i 1909 passeret av 35 000 skibe paa tilsammen 6 250 000 reg. tons.

Import. I den av havnevæsenet utarbejdede statistik er samtlige varer fra utlandet opført som importeret fra «ausländische Häfen,» uten nogen særskilt angivelse av, fra hvilket land. Saaledes sees at være indført 64 414 kbm. trælast til en værdi av mk. 2 963 000, ifølge indhentede oplysninger hovedsagelig fra Finland og Sverige, idet kun en brokdel var fra Norge.

Trælast. For trælasthandlen maa aaret 1909 siges at ha været mindre fordelagtig end 1908, særlig paa grund av de vanskeligheter, man har hat at kjæmpe med i byggefaget. Salgspriserne var trykket, medens indkjøpspriserne for svensk og finsk last steg. Videre ansees det for uheldig, at trælasten i Kiel maa losses sammen med kul, da pladsen derved blir vel indskrænket og hindrer sorteringen. Hvad angaar importen av trælast i indeværende aar, bør man vel neppe gjøre regning paa, at samme i nævneværdig grad vil overstige fjoraarets.

Sten. Av brolægningssten blev i 1909 indført ca. 34 260 tons til en værdi av omkr. mk. 668 000, hvorav mesteparten kom fra Sverige, omend Norge ogsaa leverte nogle ladninger.

Lübeck. Konsul J. Bertling's beretning.

Tyttebær. Som det av veirberetningerne fra Sverige i 1909 var at vente, blev aarets tyttebærhøst meget rik. Indførslen fra dette land til Tyskland kan da ogsaa fremvise et meget høit tal og vilde for Lübecks vedkommende været endnu større, hvis ikke ruten Sasnitz—Trelleborg var blit aapnet.

Lübeck har hittil været Nordtysklands fornemste importplads for tyttebær, hvorfra varen atter er videreexpederet til alle kanter av Tysklands indre. Det synes nu imidlertid, som om Trelleborg—Sasnitzruten fremtidig vil komme til at overta en betragtelig del av denne transport, navnlig da for importen til det mellemtyrke og østtyrke marked paa grund av de billige direkte jernbanefragter, som noteres for at befordre varetransporten ad denne vei. Endvidere spiller det for en saa omfindtig vare som tyttebær en fremtrædende rolle, at varen ad denne rute kan sendes direkte til bestemmelsesstedet uten nogen omlastning undervejs.

Sæsonen forløp i 1909 ganske normalt, idet tilbud og efterspørsel i det hele dækket hinanden; selv til tider, da tilførslen var paa det livligste, fandt varen en jevn om end langsom avsetning til normale priser, idet det her traadte hjælpende til, at bærhosten i Bayern og Böhmen faldt meget sparsom ut, og derfor kunde overskuddet paa det nordtyrke marked sendes til Syd- og Mellemtyrskland og finde avsetning der.

Varens kvalitet var i det hele meget god indtil slutten av september, da bærenes utvikling hindredes av den vedvarende regn- og kuldeperiode, som da hersket i Norrland.

Som det av nedenstaaende opgave vil sees, var indførslen fra Norge meget ringe og ganske ubetydelig i forhold til de masser, der indførtes fra Sverige og tildels fra Finland. Saavidt vites, ankom hertil fra Norge foruten de nedenanførte 11 dobbelteentner kun et par ubetydelige forsendelser med jernbanen, og desværre var en stor del av denne vare ved fremkomsten hertil i daarlig forfatning, saa den blev utbudt paa det herværende marked til en pris av 6 pfg. pr. pund paa en tid, da markedsprisen var 13 pfg. pr. pund.

De norske exportører maa derfor atter lægges paa hjertet kun at sende absolut første klasses vare, likesom der maa vises den største omhu ved pakningen.

Priserne var ved sæsonens begyndelse 16/17 pfg., gik derpaa ned i 13 pfg. pr. pund, med hvilken notering markedet slutted.

De med dampskibe hertil ankomne kvantiteter var følgende (dobbelteentner à 100 kg.):

Fra Sverige . . .	57 343	Fra Norge . . .	11
» Finland . . .	10 817	» andre lande	30
» Rusland . . .	88		

Desværre mangler yderligere statistisk materiale.

Den norske skibsfart i aaret 1909 viser i sammenligning med 1908 desværre en betydelig tilbagegang. Dette kan alene tilskrives den omstændighed, at det herværende jernverk for transporten av sit samlede forbruk av tyske og engelske stenkul har hat en tysk damper løpende i timecharter, medens i aarene 1907 og 1908 ogsaa norske skibe var engageret i denne fart. Derimot er det norske flag i det forløpne aar langt sterkere repræsenteret i malintransporten hertil, end det var i 1908.

Der ankom til Lübeck av norske skibe:

1908.	Tons.	1909.	Tons.
42 dampskibe dr.	36 645	31 dampskibe dr.	21 061
5 seilskibe »	1 984	3 seilskibe »	1 832

Nævnte dampskibe medbragte:

13 886 tons stenkul fra England.
21 509 » malm fra Spanien, Frankrike og Holland.
3 010 » smelttemateriale fra Kristiania.

Seilskibene bragte: 1 558 tons linfrø fra Buenos Aires, 225 stds. pitchpine fra Apalachicola samt enkelte mindre trælastpartier fra Østersjøen.

Rostock. Konsul *E. Winter's* beretning er i sin helhet indtat i ukeutgaven og utelates her.

II. Aarsberetning for 1909 fra konsul *Herm. Gerdes*, Bremen.

Skibsfart. Til Bremens konsulatdistrikt ankom i 1909 ialt 110 norske fartøier med en samlet drægtighet av 75 476 tons netto. Til de havne i distriktet, hvor norsk konsul er ansat, ankom i 1909 følgende skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Bremen . . .	83	57 899	12	8 845
Bremerhaven	10	7 111	5	1 621

Desuten besøktes Bremen i regelmæssig rute av følgende norske dampskibe:

«Kong Ragnar» . . dr. 399 tons, der anløp 5 gange.
«Kong Alf» . . . » 485 » » » 9 »
«Kong Bjørn» . . » 569 » » » 11 »

Ialt ankom av norske fartøier fra alle lande:
i 1909: . 144 fartøier, dr. 106 495 tons,
mot i 1908: . 138 —»— 93 534 »

Den samlede skibsfart paa Bremen i 1909 beløp sig til:

Ankomne fartøier:	. . .	5 240 dr.	3 958 005 tons
Avgaaede » :	. . .	5 353 »	3 959 478 »
mot i 1908:			
Ankomne fartøier:	. . .	5 033 »	3 882 635 »
Avgaaede » :	. . .	5 084 »	3 788 862 »

Samfærslen mellem Norge og dette konsulatdistrikt i 1909 viser tilbagegang, sammenlignet med 1908.

Der ankom saaledes fra Norge:

	Reg. Tons.
i 1909: 44 fartøier, hvorav 37 norske dr.	14 223
mot i 1908: 73 —»— 48 —»—	22 930

Der avgik til Norge:

	Reg. Tons.
i 1909: 74 fartøier, hvorav 36 norske dr.	17 977
mot i 1908: 90 —»— 55 —»—	27 885

Mønstringsforretninger. Der avmønstredes i 1909 110 og paamønstredes 139 sjømænd paa norske skibe.

Fiskerier. Resultatet av havfiskerierne blev ogsaa i 1909 meget utilfredsstillende, hvortil i høi grad bidrog utfaldet av fiskerierne ved Island. Konsumtionen av saltvandsfisk inde i landet er, om end i ringe grad, dog steget noget. Utfaldet av sildefisket var i det hele bedre end i 1907 og 1908. Priserne var i begyndelsen av 1909 gode, men faldt senere som følge av den rike fangst ved Norges og Skotlands kyster.

De tre ved Nedre-Weser hjemmehørende aktieselskaper eier nu tilsammen 63 fartøier, hvorav 30 med hjælpeskrue.

Skibsbygning. Fra de større Weserverfter levertes færdigbygget i 1909: 31 fartøier, foruten 2 flytedokker, 1 flytekranponton og 2 flytende sluseporter, med en samlet drægtighet av 77 026 tons, mot i 1908 35 fartøier med en samlet drægtighet av 65 901 tons. Desuten levertes ogsaa en doklukkingsponton.

Antallet av arbeidere paa verfterne beløp sig til ca. 7 250, mot i 1908 ca. 8 200 og i 1907 ca. 10 100.

Minimumsdybden i indløpsrenden, 8 m., er ved Weserreguleringen i 1909 ogsaa opnaadt for Wesers yttre løp. Havneutvidelsesarbeiderne i Bremerhaven skrider raskt frem, i mai 1909 blev arbeiderne i Kaiserhaven III fuldført.

Handel. Værdien av Bremens samlede vareindførsel og -utførsel beløp sig til:

	1909.	1908.
Indførsel . . . mk.	1 742 723 689	mk. 1 687 846 857
Utførsel . . . »	1 704 638 298	» 1 606 119 710

Værdien av de fra Norge indførte og til Norge utførte varer beløp sig til:

	1909.	1908.
Indførsel	1 076 248	1 166 616
Utførsel	6 095 513	6 515 912

Importen fra Norge fordelte sig saaledes paa de forskjellige varesorter:

	Mængde.	Værdi i mk.
Smør og margarin . .	1 879 kg. netto.	2 151
Fisk, saltet etc., sild .	239 tdr.	3 685
Anden konserv. fisk .	4 633 kg. netto.	3 679
Kjød og kjødvarer . .	3 391 —	2 425
Tobak, Virginia . . .	5 563 —	6 912
Forstoffer: hø og halm	193 982 —	16 839
— andre . . .	7 920 —	4 537

	Mængde.	Værdi i mk.
Fliser, sten	1 228 735 kg. netto	31 077
Gatesten	4 716 000 —	64 664
Droger, salter	758 841 —	141 090
Is	2 013 286 —	14 705
Træløst: gran	3 925.75 kbm.	105 387
Planker	4 371.26 —	115 398
Træmel	445 007 kg. netto.	28 925
Træspaan	2 342 393 —	52 068
Træmasse (cellulose)	453 933 —	72 629
Metaller: Staal	5 233 —	2 041
Kobber og messing	9 900 —	7 800
Tran	807 691 —	310 878
Hvalbarder	3 175 —	10 247
Andre raastoffer og halvfabrikata	39 878 —	7 573
Maskiner	16 555 —	20 198
Papir	120 051 —	39 481
Papirvarer	3 202 —	3 160
Fyrstikker	7 551 —	3 831
Andre industriprodukter	5 694 —	4 868

Tilsammen 1 076 248

Utførslen til Norge fordelte sig saaledes paa de enkelte varesorter:

	Mængde.	Værdi i mk.
Fisk, saltet og røket	6 915 kg. netto.	11 185
Frugt, frisk: æbler	10 447 —	7 046
» appelsiner	66 211 —	12 094
» anden	12 600 —	6 527
Frugt, tørret: æbler	6 262 —	4 460
» rosiner	17 603 —	7 314
» anden tørret og syltet	6 078 —	3 292
Grønsaker, friske	66 215 —	6 945
Korn, havre	30 140 —	3 225
Røtter	3 945 —	2 610
Gryn	39 505 —	10 271
Honning	4 806 —	2 530
Kaffe	136 220 —	121 145
Mel, rugmel	1 252 035 —	248 431
» hvetemel	2 679 617 —	603 605
Ris, poleret	1 064 849 —	195 598
Sago	16 305 —	4 323
Salt	644 669 —	28 365
Sirup, av utenlandsk oprindelse	26 909 —	4 305
Smult	173 394 —	192 467
Spirituosa, rhum	7 030 ltr.	8 796
Stivelse	98 008 kg. netto.	45 059
Tobak, raa, Java	6 263 —	11 012
» Sumatra	10 330 —	38 190
» anden ostindisk	2 479 —	4 837
» kinesisk	3 383 —	2 601
» Havana	4 155 —	11 024
» Kuba	2 951 —	9 702
» Domingo	6 158 —	4 459
» Portorico	2 936 —	2 971
» Brasil	31 308 —	44 469
» Paraguay	13 029 —	8 568
» Carmen	5 749 —	4 476
» Kentucky	135 234 —	190 103
» Seedleaf	4 218 —	6 075
» Virginy	655 013 —	881 820
» tyrkisk o. l.	5 806 —	6 502
» andre sorter	4 228 —	5 373
» stilke	8 092 —	2 925
» fabrikeret	1 657 —	2 599
Cigarer	1 437.6 mille.	94 543
Cigaretter, av utenl. prod.	129.3 —	2 964

	Mængde.	Værdi i mk.
The	2 328 kg. netto.	3 158
Forstoffer: bomuldsfrømel	1 028 569 —	116 324
» andetformel, kli etc.	429 993 —	68 531
Vin, av fremmed oprind.	36 833 ltr.	18 639
Sukker, raffin., tysk	34 218 kg. netto.	10 582
Andre nærings- og nydelsesmidler	1 622 —	862
Asfalt og asfaltsten	255 952 —	11 300
Kalk og gibs	1 250 629 —	21 260
Cement	2 609 823 —	84 000
Andre byggematerialer	327 599 —	9 025
Stenkul, tysk	2 425 000 —	55 048
Droger: schellack	6 282 —	11 320
» pot- o. a. aske	23 633 —	7 563
Andre droger	4 721 —	4 123
Farvevarer	147 119 —	31 391
Cedertræ	45.13 kbm.	7 900
Korktræ	23 695 kg. netto.	18 092
Metaller, jernblik, tysk	542 223 —	70 537
Jern- og staaltraad, tysk	2 495 333 —	429 362
Stangjern, tysk	147 301 —	18 317
Staal, tysk	45 956 —	7 629
Kobber- og kobbertraad	2 380 —	3 380
Messing- og messingtraad	2 524 —	3 932
Andre metaller	13 783 —	17 244
Olje, bomuldsfrøolje	110 369 —	59 599
Jordnøtölje	22 825 —	12 800
Kokosnøtölje	40 152 —	20 380
Mineralsmøreölje	58 906 —	22 615
Andre petroleumdestillater	52 474 —	17 770
Rør, rørstokker	4 691 —	1 956
Staalrør	13 726 —	13 119
Spindestoffer: bomuld, nordamerik.	1 235 976 —	1 358 330
Faareuld, raa	7 302 —	14 436
Sten- og jordarter: smergel	20 214 —	4 857
Tungspat.	150 420 —	6 870
Ler- og porcellænsjord	1 040 970 —	10 204
Tobakssauce	5 704 —	6 443
Andre raastoffer og halvfabrikata	35 860 —	6 892
Sækker	5 096 —	3 585
Andre manufakturvarer	51 —	454
Glasvarer	72 732 —	17 298
Gummivarer	848 —	3 153
Hampvarer: hyssing	12 823 —	14 233
Trævarer: Cigarkasser og bord	3 760 —	2 718
Andre trævarer	2 446 —	2 601
Korkvarer, linoleum, tysk	115 761 —	62 524
Lærvarer, av utenlandsk oprindelse	208 —	2 122
Maskiner, motorvogn, fremmede	1 184 —	6 027
Andre maskiner, fremmede	461 252 —	230 870
Andre maskiner, tyske	97 906 —	70 852
Metalvarer, jernvarer, grove, tyske	411 874 —	143 807
Andre jernvarer, fremmede	3 132 —	4 479
Andre jernvarer, tyske	11 643 —	18 392
Staalvarer, jernbane-skinner, tyske	23 306 —	3 496
Andre grove staalvarer, tyske	50 145 —	19 101

	Mængde.	Værdi i mk:
Andre staaalvarer . . .	948 kg. netto	2 554
Edle metalvarer, tyske	9 —	2 000
Kobbervarer, tyske . .	2 511 —	5 750
Messingvarer, tyske . .	1 143 —	3 069
Andre metalvarer . . .	6 150 —	7 289
Papir og papirvarer . .	4 596 —	3 273
Porcellænsvarer, fremmede	781 —	1 525
Ure og urrekvisita . .	70 —	1 335
Tændstoffer	609 —	2 907
Andre industriprodukter	6 920 —	9 503

Tilsammen 6 095 513

III. Aarsberetning for 1909 fra generalkonsul B. Schuchardt, Berlin.

Almindelig oversigt. Paa næsten alle det økonomiske livs omraader kunde der i aaret 1909 spores fremskridt, omend det tryk, som i 1908 hvilte over forretningslivet, holdt ved til omkring midten af aaret; opsvinget i aarets 2den halvdel opveiet vistnok gjennemgaaende underskuddet i 1ste halvaar, men kunde dog ikke bringe aaret op i høide med aarene 1905—1907. Som de vigtigste momenter til belysning av den økonomiske udvikling kan nævnes: Søkningen til riksbanken, jernbanernes trafikindtægter, kulforbruget, jernproduktionen og antallet av arbejdssøkende til arbejdsanvisningskontorerne, medens varepriserne ikke længere oplyser noget i saa henseende, da de for størstedelen er fastsat eller dog paavirket av kartellerne.

De tyske jernbaners indtægter var i mill. mark:

	1909.	1908.	1907.
av persontrafikken	720.7	690.3	670.8
» godstrafikken	1 599.2	1 557.4	1 586.2

Tilsammen 2 319.9 2 247.7 2 257.0

altsaa en stigning i det sidste aar av ca. 72 mill. mark. Omsætningen i speditionsbranchen opviser ogsaa en forøkelse av ca. 4 % fra 1908.

Det tyske rikes forbruk av sten- og brunkul har siden aaret 1903, dels som følge av den økede industrielle virksomhet, dels som følge av den med befolkningens vekst tiltagende brænding i husholdningerne stadig været stigende med henholdsvis 7.3, 4.0, 4.2, 10.0, 9.0 og 3.0 % pr. aar, men i sidste aar var forbruget kun høist ubetydelig større end i 1908.

Et tegn paa opgang har man deri, at den tyske rujernsproduktion, som i aaret 1908 faldt fra kvartal til kvartal, i aaret 1909 stadig steg fra 3 045 000 tons i 1ste til 3 400 000 tons i sidste kvartal og i det hele utgjorde 12 918 000 tons, mot 11 812 000 tons i 1908. Fra august maaned forrige aar av var søkningen til arbejdsanvisningskontorerne stadig avtagende, hvori ogsaa maa sees et tegn paa økonomisk bedring. Tysklands vareomsætning med utlandet opviste i aaret 1909 en stigning saavel for indførsels som for utførsels vedkommende. Den elektrotekniske industri og textilindustrien hadde hele aaret igjennem gunstige konjunkturer, for den førstnævntes vedkommende som følge av den stadige utvidelse av den elektriske krafts anvendelsesomraade og for textilindustriens vedkommende, fordi depressionen i 1908 hadde været saa usædvanlig stor, og fordi den begunstiges av nye modor.

Landbruget hadde i det sidste aar likesom i de foregaaende et rikt utbytte, med overordentlig høie priser, og landdistrikterne frembød derfor et godt avsetningsfelt. De brancher, hvorpaa nye lovgiv-

ningsbestemmelser i det forløpne aar fik mest indflydelse, var bygningsindustrien, hvor den nye lov om sikring av byggeforderinger traadte i kraft, og tobaks-, spirituosa-, musserende vin-, belysnings- og fyrstekindustrien, som alle rammes av riksfinsansreformen.

Berlins distrikt. Befolkningen i selve byen Berlin tiltok i 1909 kun med ca. 12 400 personer, og denne ringe tilvekst maa tilskrives utflytningen til forstæderne, da tilveksten, naar disse medregnes, var ca. 116 000 personer. I aaret 1909 avholdtes ikke mindre end 48 forskjellige fagutstillinger i Berlin, hvorav som de vigtigste kan nævnes den internationale have- dyrkningsutstilling, utstillingen for boligindredninger og den internationale folkekunstutstilling. Av vigtigere utstillinger i 1910 og den nærmere fremtid kan nævnes en ler-, cement- og kalkindustriutstilling, en utstilling for bybebyggelse («Städtebau») sommeren 1910, en teaterutstilling fra 22. oktober 1910—2. januar 1911, en meieriutstilling i februar 1911 og den internationale utstilling for reise- og turisttrafik fra 15. mars—15. mai 1911, hvortil Norge allerede har sikret sig en plads og forberedelserne til deltagelse allerede er igang.

Til de siden loven om tvangslaug i faa aar oprettede 88 laug lagdes i det sidst forløpne aar kun to nye, nemlig billedhuggerens og stukkatorernes samt bakernes i forstaden Lichtenberg.

Arbeidsmarkedet i Berlin var i 1909 — ogsaa for kontorfolk — gunstigere end i det foregaaende aar, og det er ogsaa lykket adskillige unge nordmænd at finde pladser paa kontorer i Berlin, men konkurrencen er meget stor, og det er som regel utilraadelig at komme til Berlin uten enten at ha sikret sig en post paa forhaand eller ha midler til en maa-neds ophold i søketiden. Antallet av norske haandverkere i Berlin er efter oplysning fra formanden i haandverkerforeningen «Normannalaget» avtat i de sidste aar, men de, som er i fastere stilling her, skal gjennemgaaende økonomisk være nok-saa godt situert.

To optællinger av arbeidsløse fandt sted i 1909, en foranstaltet av centralbestyrelsen for de socialdemokratiske organisationer i Berlin efter husliste-systemet og en kommunal tælling efter meldesystemet. Optællingerne gav følgende høist forskjellige resul-tater: arbejderforeningernes gav 101 300 arbeidsløse, derav 67 367 i Berlin og 33 933 i forstæderne, medens den kommunale tælling kun gav 23 670 arbeidsløse, derav 19 303 i Berlin og 4 367 i forstæderne. Denne sidste er utvilsomt for lav, men den første er paa den anden side for høi, særlig fordi ogsaa alle syke var medregnet deri.

De endelige resultater av folketællingen den 12. juni 1907, som nu foreligger, viser, at i Tyskland nu kun 28.6 % av befolkningen ernærer sig av landbruk, noget over 13 % av handel og transport, og 42 % av industri. Byen Berlin er gaat sterkt frem som industri- og handelsby, da antallet av de i handel og industri beskæftigede er steget fra 33.9 % i 1895 til 42.3 % i 1907.

I Berlin indbetaltes følgende skattebeløp i budget-aarene:

	1907.	1908.	1909.
Statsskat . . Mk.	38 964 208	41 467 544	49 993 603
Kommuneskat »	40 982 423	42 627 892	41 976 141
Næringssskat »	11 903 472	12 055 882	10 544 169

Da 8.8 mill. mark mere indkom i statsskat som følge av den preussiske finansreform, er ogsaa stats-

skattebeløpet i og for sig gaat litt tilbake i det sidste aar.

Antallet av aapnede konkurser er saavel i hele det tyske rike som i Berlin gaat tilbake, medens antallet av konkursindstillinger paa grund av manglende masse er steget betydelig. Antallet av noterede tiggere steg i Berlin i 1909 atter med ca. 1000. Fremmedbesøket steg omtrent i samme grad som tidligere; i august var det størst med 132 000 personer, i januar mindst med 81 000. De anmeldte fremmede androg i 1909 til 1 197 959 personer, hvorav 3 056 var norske. Besøket av norske fordelte sig saaledes paa aarets maaneder: januar 176, februar 185, mars 212, april 276, mai 307, juni 340, juli 292, august 283, september 341, oktober 279, november 194, december 171. Antallet av utvandrere var større end i det foregaaende aar og tilbakevandringen mindre. Der utvandret i 1907 31 896, i 1908 19 883 og i 1909 ca. 25 000 personer.

I de tre første kvartaler av 1909 var antallet av streiker i Berlins distrikt 116 med tilsammen 8 326 streikende, hvad der var en betydelig stigning fra det foregaaende aar. Lockouterne antal var 6 med 1 457 utestængte.

Rug og rugmel. Paa grund av den enorme tyske rughest i 1908, 10 736 574 tons, som overtraf alle tidligere aars og var av fortreffelig kvalitet, var rug i 1909 billig, og utførslen fortsattes uformindsket, uten at nogen formindskelse i det indenlandske tilbud merkedes. Paa grund av ugunstig indhøstningsveir var dog større mengder kun anvendelige til for. Av det bedre korn gik ikke ubetydelige mengder til Nordeuropa, Belgien, Holland, Bøhmen og Polen. Tysklands indførsel av rug var i:

	1909.		1908.
	274 721 tons		347 263 tons
Derav fra			
Rusland . . .	251 519 »		258 197 »
Rumænien . .	14 741 »		29 030 »
Bulgarien . .	1 355 »		2 656 »
Forenede Stater	3 368 »		17 973 »
Tysklands utførsel av rug var:			
	655 750 tons		586 127 tons
Derav til			
Danmark . . .	114 683 »		77 176 »
Norge . . .	103 336 »		117 713 »
Sverige . . .	61 315 »		34 477 »
Rusland . . .	119 289 »		142 260 »
Finland . . .	34 637 »		16 654 »
Østerrike-Ungarn . . .	66 654 »		18 974 »
Italien . . .	21 538 »		5 250 »
Nederlandene .	89 361 »		108 417 »

Til alle de nordiske lande finder saaledes en betydelig export av tysk rug sted, til Norge gik exporten i sidste aar noget tilbake.

Loconoteringerne var i Berlin i begynnelsen av januar pr. ton mk. 165—166, i mai 175—176, juni 196—198, juli 190—192, september 169½ og december 163, men noteringerne for vaarlevering var dog høiere, op til mk. 174—175.

Tysklands utførsel av rugmel var:

	1909.	1908.	1907.
	Dz. (100 kg.)	Dz. (100 kg.)	Dz. (100 kg.)
	1 068 717	725 075	693 914.
Derav til			
Norge . .	404 515	250 449	241 179.
Sverige . .	105 460	39 969	12 395.

	Dz. (100 kg.)	Dz. (100 kg.)	Dz. (100 kg.)
Finland . .	213 072	157 256	243 353.
Danmark . .	144 160	105 486	84 432.
Holland . .	126 989	103 861	83 709.
England . .	44 573	35 201	19 656.

Exporten var saaledes i 1909 saavel av rug som av rugmel meget stor. Norge staar i første rekke av importlandene for det tyske rugmel med en stadig stigende import. Berliner møllerne deltar litet i denne export, da konkurransen fra de østlige og ved kysten beliggende møller er for sterk. Planen om en mølleomsætningsskat, som allerede i en rekke av aar har truet møllerne, dukket atter op i 1909 i forbindelse med riksfinansreformen, men blev avgjort avslaat.

Hvete. Tysklands hvetehest utgjorde i de sidste to aar (i tons):

	Vinterhvete.	Sommerhvete.	Tilsammen.
1909 . .	3 197 888	557 859	3 755 747
1908 . .	3 349 707	418 060	3 767 767

Tysklands indførsel av hvete var i 1909 2 433 097 tons, mot 2 090 543 tons i 1908, og utførslen 208 986 tons, mot 261 110 tons i 1908.

Byg. Utbyttet av byg til brygning var i 1909 kvantitativt usedvanlig godt, nemlig 3 495 616 tons, saa at indførslen gik tilbake fra 267 203 tons i 1908 til 177 435 tons i 1909, og priserne faldt ca. 10 mk. Av forbyg var høsten i 1909 stor, men kvaliteten daarlig, saa indførslen, særlig fra Rusland, steg fra 1 718 425 tons i 1908 til 2 392 424 tons i 1909.

Havrehøsten hadde i 1908 været liten, men bragte i 1909 et utbytte av 9 125 806 tons, mot 7 694 833 tons i 1908. Ogsaa Rusland hadde en rik høst og exporterte adskillig til Tyskland. Havren fra Laplatalandene gaar kun til Vesttyskland, da dens kvalitet ikke skattes i det østlige. Indførslen av havre var i 1909 527 941 tons og utførslen 300 285 tons.

Kli. Det sidstforløpne aar bragte den tyske klihandel mange overraskelser. Den lange vinter og den tildels tørre vaar holdt forveksterne tilbake, saa at forbruket av kli blev ret betragtelig, og da kornets gode kvalitet i 1908 gav litet kli, og tilbudet fra Rusland var litet, steg priserne i april maaned, og da den første høst av forvekster var mislykket, var efterspørslen efter kli endnu livligere. Men da den nye kornhøst bragte meget vaatt korn, som maatte benyttes til for, og byg- og havrehøsten blev rik, gik forbruket av kli tilbake.

Berlinernoteringerne for rugkli stillet sig i mark pr. 100 kg. loco saaledes:

Begyndelsen av:	Begyndelsen av:
Januar . .	11.50—12.00
Februar . .	11.50—12.00
Mars . . .	11.50—12.00
April . . .	11.50—12.20
Mai . . .	11.60—12.20
Juni . . .	12.30—13.00
Juli . . .	12.60—13.10
August . .	12.60—13.10
September .	12.40—13.00
Oktober . .	11.70—12.50
November .	11.70—12.40
December .	11.60—12.20
31. decbr. .	11.50—12.10

Tysklands indførsel av kli har i de sidste tre aar stillet sig saaledes i 100 kg.:

	1909.	1908.	1907.
Ialt	12 029 870	11 303 734	14 169 357
hvorav kom fra			
Norge	257 636	250 858	334 570

Av de ca. 1,2 mill. tons kli, som importeres til Tyskland, kommer ca. 1 mill. fra hvert av landene Rusland, Argentina, England, de Forenede Stater og Østerrike-Ungarn; fra Norge kommer ca. en femtiendedel av totalimporten.

Poteter. Indtil april maaned ifjor var forraadene av spisepoteter paa grund av kulden og de knappe tilførsler smaa og priserne høie, og for røde Daberske poteter, som er den i Berlin mest efterspurgt sort, betaltes fra mk. 64—66 pr. 24 centner (50 kg.) fra jernbane i begyndelsen av januar, men omkring den 15. mars mk. 82—84. I begyndelsen av april blev imidlertid tilførslerne rikeligere, og prisen gik atter ned til ca. 66 mark. Prisen var ved aarets utgang ca. 56 mark.

Potetemesel og stivelse. Fra juli maaned fandt en livlig export sted til en pris av mk. 22,50—23,00 pr. sæk fob. sjøhavn for fineste kvalitet mel og stivelse, men den var av kort varighet og prisen faldt atter ned til mk. 20,50.

Spiritusproduktjonen i sæsonen 1908—1909 utgjorde 426,5 mill. liter, mot 401,9 mill. liter i 1907—1908, hvorav 260,2 mill. liter gik til det indenlandske drikkeforbruk og 148,5 mill. liter avgaves avgiftsfrit, hvorav kun 99,1 mill. liter fullstændig denaturertes, mot 112,7 mill. l. i 1907—1908; denne tilbakegang i denatureringen forårsakedes ved, at spiritusforbundet indskrænket sin denaturering for at nyte godt av de høiere godtgjørelser efter den nye brændevinsavgiftslov. Spiritusexporten utgjorde i 1908—1909 1,1 mill. liter. Et lovforslag om brændevinsmonopol blev i 1909 forkastet, men ved en brændevinsavgiftslov blev det bl. a. bestemt, at brændespiritus kun maa selges i literflasker, samt indført denatureringstvang, saaledes at 30 % av produktionen ved landbruks- og 65 % ved industrielle brænderier maa denatureres, hvad der særlig er ødelæggende for de utenfor spiritusforbundet staaende brænderier.

Sukkerindustrien hadde et gunstig aar; roernes sukkergehalt var god. Prisen var først mk. 20,55—23,00 pr. 100 kg., men steg under sæsonen 1909—1910 til mk. 25,50 og vilde sikkert være steget endnu høiere, hvis ikke Kuba hadde hat en saa stor rørsukkerproduksjon.

Den tyske sukkerproduksjon anslaaes for 1909—1910 til ca. 2 mill. tons, og verdensproduksjonen til 14,5 mill. tons. Omregnet i raasukker utgjorde Tysklands eksport i 1908—1909 846 100 tons, og det indenlandske forbruk 1 263 660 tons, eller 19,80 kg. pr. hoved.

Ølbrygningen beredtes i det forløpne aar vanskeligheter ved den nye avgiftslov av 1. august 1909, som paalagde den en ny aarlig avgift av 100 mill. mark, og som mot forutsætningen kun delvis lot sig vælte over paa konsumenterne. Bryggeriernes rentabilitet gik derfor tilbake tiltrods for de gunstige bygdnkjøp ifjor.

Huder, skind og lær. I næsten alle grene av lærindustrien og de dertil hørende brancher var der ifjor opgang, og tiltrods for misforholdet mellem de usedvanlig høie priser for raastofferne og de færdige fabrikater var dog resultatet saavel for fabrikation som handel i det store og hele tat tilfredsstillende.

Priserne paa saltede oksehuder steg fra sommeren av som følge av ophævelsen av den amerikanske told med ca. 10 % til ca. 50—55 pf. pr. pund for de forskjellige sorter, med livlig efterspørsel helt til aarets utgang; for auktionsvare betaltes paa grund av den bedre slagting og behandling 3—6 pf. mere. For tørre oksehuder betaltes fra sommeren av mk. 120—125 pr. 50 kg.

I aarets 2den halvdel steg ogsaa priserne paa saltede kalveskind, og der betaltes for vare fra 9—16

pund 88—90 pf. pr. pund, for vare fra 16—22 pund 78—80 pf., for auktionsvare 5—7 pf. mere. Tyske tørre kalveskind var ved aarets begyndelse litet, men fra vaaren av livligere efterspurgt, og en prisstigning fra 10—15 % indtraadte; og for russiske og polske tørre kalveskind gik priserne 10—20 % op. Handlen med raa kips led under tvistigheter mellem eksportørerne i Calcutta og de tyske importører, og det kom ikke til nogen prisstigning; likeledes var der strid mellem eksportørerne av Kinahuder og de europæiske importører, men paa grund av den sterke efterspørsel lykkedes det Kinaeksportørerne at drive sine fordringer om 3 % franchise og Londonerarbeidtrage igjennem og desuten at opnaa en væsentlig prisforhøielse.

Saltede hestehuder gik ved aarets utgang op til mk. 18,50 pr. stk., og tørrede hestehuder viste likeledes stigende tendens. For raa lammeskind av større dimensioner steg priserne i 1909 ca. 25 % og for lettere og ringere sorter 5—10 %. Faarehuder gik vistnok likeledes 10—15 % op i pris, men den frie handel er her næsten ganske fortrængt av auktionerne. Saa vel tyske som russiske gjeteskind steg ca. 10—20 %, og hare- og kaninskind begunstigedes av moten og var gjenstand for livlig efterspørsel til stigende priser.

Den tyske glacélærfabrikation var som følge av den gunstige eksport, særlig til Amerika, livlig beskjeftiget, og ved aarets utgang lykkedes det ogsaa at forhøie priserne. Faarelærfabrikationen tok i aarets 4 sidste maaneder et sterkt opsving, og priserne steg ca. 10 %.

Skofabrikationen led gjennomgaende under de høie raastofpriser, da det ikke lykkedes at bringe salgspriserne op i tilsvarende høide, og tildels under manglende beskjeftigelse; indførslen av utenlandsk skotøi til Tyskland er avtat betydelig, da den tyske industri nu kan producere lignende fabrikater, men utførslen er vanskeliggjort og tildels umuliggjort av toldforholdene i de forskjellige lande.

Hanskefabrikationen utviklet sig i 1909 gunstig, og utsigterne for fremtiden er gode, hvis lærpriserne holder sig i en rimelig høide. Drivremlær viste under hele aarets løp stigende tendens, men det var ikke mulig at bringe priserne paa færdige drivremmer op, og den skarpe konkurrence gjorde trods den livlige efterspørsel forretningen litet lønnende.

Træløst. Den noget livligere byggevirkosomhet i 1909 bragte en omend ringe bedring i træløsthandlen; indførslen fra Russland, særlig av furu-, gran- og oretommer, steg betraktelig, og 1 385 flaater passerte i 1909 toldkammeret i Schillno. De talrike mindre tyske sagbruk, som forarbeider indenlandsk tømmer, mest fra de fiskale skoger, hadde derimot et litet gunstig aar. Paa grund av insektplage maatte i Østpreussen omkring 4 mill. kubikmeter gran nedhugges, hvad der virket foruroligende paa markedet, omend nogen større indflydelse paa priserne paa skaaren granlast neppe kan forventes, da denne benyttes mindre end furu i det østlige Tyskland.

Fløtningen gik ifjor saavel paa tysk som paa russisk omraade uforstyrret for sig, medens læggetransporten av skaaret materiale fra Weichsel led under den ringe vandstand og fordyredes. Fragten for befording av træløst fra Liepe og Stettin gjennom Finowkanalen og fra Breslau til Berlin steg jevnt i aarets løp.

Aapningen av træløsthavnen i Thorn i begyndelsen av oktober var en vigtig begivenhet for den østtyske træløsthandel, og det er lykket at faa avgifterne stipuleret billig.

Saa vel bygnings- som møbelsnedkerne og pianofabrikantene var i det forløpne aar bedre beskæftigede.

Av den saakaldte «Stamm»vare, 2den klasse, var avsetningen ringe, dels paa grund av den store konkurrence fra de østlige provinser, og dels fordi Norge og Sverige forsyner markedet med færdige døre og vinduer til billigste priser.

Alle sorter tømmer var godt efterspurgt, likesaa furubjælker, hvorfor priserne i løpet av sommeren og høsten gik op til mk. 47,00—47,50 pr. kbm. leveret i Berlin; for granbjælker betaltes mk. 39 41. Importen av kantbord gik ned til kun 22 000 strk., som betaltes med 82 pf. pr. kubikfot leveret i Liepe. Furubord var efterspurgt, men priserne lave. Avsetningen av kassebord var slæpende, og priserne sank nogle procent; av ekestav var markedet overfyldt, og priserne 50—60 % lavere end i tidligere aar.

Forbruket av grubetømmer var kun ubetydelig mindre end i det foregaaende aar, men priserne faldt betragtelig, og handlen med jernbanesveller laa paa grund av statsbanernes formindskede behov og den økede bruk av jernsveller ugunstig.

Til Berlin ankom i 1909 av trælast ad vandveien opover ca. 200 000 tons, nedover ca. 138 000 tons og med jernbane 23 294 tons tømmer, 455 265 tons skaaren last, og 111 633 tons brændevad, foruten 1740 tons utenlandsk træ.

Træbrolægningen gik ifjor tilbake, da de kommunale myndigheter og sporvognsselskaperne, som har overtat endel av reparationsarbeidet, indskrænket sig mest mulig; derimot indføres nu træbrolægning i større fabrikanlæg, hvor det har vist sig meget fordelagtig, og for dette og lignende bruk kan der kanske regnes med et øket forbruk i fremtiden. Priserne for træ til brolægning var ifjor stigende, bl. a. som følge av den svenske storstreik; australske træsorter benyttes nu, efterat offentlig prøvning av materialet, som tidligere ofte var uensartet, er gjennomført i større utstrækning. Parketfabrikationen var fra april maaned livlig beskæftiget, og priserne paa parketgulve steg ca. 5 pct. Guldlister- og rammeffabrikationen led under den vanskeliggjorte export og forsterket utenlandsk konkurrence. Vognbygningsindustrien hadde et godt aar, omend exporten, som tidligere var temmelig livlig, stadig mere hindres av de høie utenlandske toldsatser. Tøndefabrickernes omsætning gik ifjor sterkt tilbake paa grund av ølbryggeriernes formindskede behov, og priserne paa tøndestav er som følge av de sterke tilførsler fra Russland, Amerika, Slavonien og i den nyeste tid ogsaa fra Japan gaat sterkt tilbake. Kasseffabrikationen var stille, tilbudet av kassebord rikelig; salgspriserne for kasser er siden flere aar tilbake utilfredsstillende, og i Berlin er kassetilvirkningen næsten ophørt.

Importen av svensk gulvmateriale var ifjor betydelig; det fandt let avsetning til enklere bygninger og traadte litet i konkurrence med de bedre tyske furugulvbord; priserne steg i løpet av høsten med den livlige efterspørsel betydelig, og da forraadene er ringe, er tendensen stigende; tilbudet er utilstrækkelig.

Sten. Handlen med brolægningssten var i aaret 1909 endnu slettere end i aarene 1907 og 1908, da offentlige og kommunale myndigheter holdt sig tilbake med sine bestillinger; dertil kom, at forstadskommunerne i større utstrækning benyttet den billige stampasfalt. Ophobningen av store lagerforraad av brosten, kantsten etc. hadde en synkning av salgspriserne for inden- og utenlandske fabrikater tilfølg-

de svenske stenbrudd, som tidligere hovedsagelig leverte til Nordtyskland, særlig til Berlin, har i stedet for det her indskrænkede marked søkt sig andre avsetningsfelter i Belgien, Frankrike, England og Sydamerika.

Benmel. Da forbruket av kunstige gjødningsstoffer i det tyske landbruk stadig stiger, og da desuten tomasfosfatmel paa grund av jernindustriens ringe beskæftigelse var knapt forhaanden, var handlen med benmel i 1909 livlig til gode priser. Dampbenmel med 4 % kvælstof og 20 % fosforsyregehalt notertes med mk. 4,75—5,50, limfrit benmel med 1 1/2 % kvælstof og 30 % fosforsyregehalt med 3,25—3,80 pr. 50 kg. brutto inkl. sæk.

For *Chilisalpeter* varierte priserne mellem mk. 8,75—9,25 pr. 50 kg., og produktionen oversteg forbruket; *Norgesalpeteren* gjør allerede Chilisalpeteren sterk konkurrence og er tilsvarende med denne sat ned i pris; de tyske fabrikker for luftsalpeter er for størstedelen endnu under bygning og derfor endnu ikke i markedet med offerter.

Avsetningen av *svovlsur ammoniak* er tiltat betydelig, og til Tyskland importeres endnu betragtelige kvantiteter, særlig fra England og Skotland; priserne var mk. 11,90—12,20 pr. 50 kg.

Generalkonsulatets forretninger etc. Av de i aaret 1909 til generalkonsulatet indkomne kommersielle forespørsler vedrørte 58 specielt exporten fra Norge til Tyskland, 81 import til Norge fra Tyskland, 39 inkasso og soliditetsoplysninger og 112 almindelige handelsoplysninger. Fra tysk hold mottoges 40 skriftlige forespørsler angaaende norske forhold. Av de øvrige indkomne skrivelser gjaldt ca. 56 retslige forhold, som dødsfald, arve-, eigeskaps-, nationalitets- etc. spørsmaal. Fra Norges Oplysningskontor for Næringsveiene indløp i 1909 til generalkonsulatet noget over 100 skrivelser, og fra generalkonsulatet indsendtes til utenriksdepartementet 21 forskjellige kommersielle spesialberetninger. Antallet av besøkende og telefoniske forespørsler til generalkonsulatet i aarets løp kan efter et løselig overslag anslaaes til omkring 1 000.

Ved generalkonsulatet føres regnskaperne for *den norske understøttelsesforening* i Berlin. Der utdeltes i 1909 67 understøttelser til et beløp av mk. 551,20 og 23 laan til et beløp av mk. 309,50, mest til norske haandverkere til hjælp til ophold i nogle dage i paaverte av arbeide eller til reisepenge samt som faste maanedlige understøttelser og julegaver til her bosiddende fattige landsmænd. Foreningens indtægter var i 1909 mk. 1 072,70, og dens formue utgjorde pr. 31. december mk. 16 803. Foreningen har 3 æresmedlemmer, 8 livsvarige medlemmer og 24 aarsbetalende medlemmer.

Generalkonsulatets adresse er fremdeles Berlin C. 2., Spandauerstr. 59/61 og ekspeditionstiden fra 10—2.

IV. Aarsberetning for 1909 fra konsul *Franz Täubrich*, Dresden.

Almindelig oversigt. Paa grund af forskjellige forhold kunde jernindustrien og byggevirksomheten i 1909 ikke utvikle sig saaledes, som det til en begyndelse saa ut; derimot iagttoges en livlig forretningsgang inden tekstilbranchen, særlig i kamgarnbranchen, samt i jernbanevogn- og lokomotivbygningen og den kemiske industri.

Papir og tramsassefforretningerne led i 1909 meget under trykket av stor overproduktion. I de sidste aar blev mange anlæg betydelig utvidet, likesom der ogsaa opstod nye, og den større produktion kom i

1908/1909 paa markedet. Denne forøkelse av tilbud kom paa en tid, da papirforbruket paa grund av den bekjendte, almindelige forretningsnedgang ikke tiltok saa meget, som man under normale forhold hadde kunnet regne med. Prisene for træmasse undergik i det store og hele ingen forandring. I Sachsen hersket der, især i de vandfattige tider, mangel paa træmasse.

De forhøiede todsatser i de Forenede Stater virket uheldig paa prisene for luxuspapir, farvet glanspapir og prospektkort. Først i 2den halvdel av 1909 bemerkedes en livligere efterspørsel i forbindelse med en prisstigning i al papir- og celluloseindustri.

Kalciumkarbid. Fra Norge kom i 1909 av denne vare paa det tyske marked 88 619 dobbelteentner, mot i 1908 79 773 dobbelteentner og i 1907 55 416 dobbelteentner. Prisen paa kalciumkarbid var overordentlig ugunstig for fabrikanterne paa grund av en yderst heftig konkurrence.

Tyttebær. Forretningerne i denne artikkel var i 1909 gode, da høsten her paa grund av den kolde og tørre sommer var liten. De indførte bær opnaadde i begynnelsen av september og oktober en pris av 24 mark, hvorefter noteringerne paa grund av for stor tilførsel gik ned til 17 mark, for senere igjen at stige til 25 mark, alt pr. 100 kg. inkl. kasse.

Vicekonsulatet i Leipzig meddeler, at efterspørslen efter norske tyttebær der er stor; der opnaadtes i 1909 en pris av 16, 18 og op til 20 mark pr. 100 kg. Tilførslerne kunde ikke tilfredsstillende efterspørslen. Salget foregaar auktionsvis fra Leipziger Markthalle.

Korn. Medens høsten i det tyske rike i 1909 med hensyn til kvaliteten i enkelte distrikter, hovedsagelig i Nordtyskland, lot endel tilbake at ønske, var den i kongeriket og provinsen Sachsen ret god. Som følge herav iagttoes der overordentlig store prisdifferencer mellom god og daarlig vare. God hvete kostet f. ex. ca. 15 mark mere i de sidste maaneder av aaret end i de første. Efter de forelobige overslag indhøstedes i Sachsen i 1909 (i dobbelteentner = 100 kg.):

	Ialt.	Pr. hektar.
Vinterhvet	1 175 854	24.0
Vinterrug	4 367 069	22.0
Byg	574 287	23.1
Havre	4 440 704	22.9
Poteter	19 662 189	155.3

Dun. Vicekonsulatet i Leipzig beretter: Til en pris av 28 til 30 mark pr. kg. indførtes mindre partier norsk dun. Senere steg prisen til 38 mark pr. kg., hvilket de herværende handlende ikke kunde gaa med paa.

Textilindustri. Paa alle denne branches omraader gjorde der sig i aaret 1909 merkbar en vending til det bedre. Fremforalt kunde de sachsiske kamgarvspinderier nyte profitten av disse gunstige forhold.

Fra Chemnitz meddeles der om forretningernes stilling følgende:

Strømper: De fabrikanter, som forarbeidet passende kvaliteter for det indenlandske og europeiske marked, var hele aaret igjennem meget sterkt beskjaftiget og brukte undertiden længere leverings-tid for at effektuere de foreliggende ordres, der ogsaa var optat til nogenlunde lønnende priser.

Naar undtages til de Forenede Stater var exporten god. Da man mere og mere kommer paa det rene med, at forretningerne paa de Forenede Stater paa

grund av den enormt store told og de høie garnpriser neppe mere vil lønne sig, retter fabrikanterne sine øine mot andre avsetningsomraader.

Som en ganske fremragende nyhet inden denne branche nævnes damestømper av fineste kvalitet med meget vakre, rikholdige, blondelignende blomstermonstre, som forarbeides paa en av firmaet Schubert & Salzer Maschinenfabrik, Aktiengesellschaft, Chemnitz, meget sindrig konstrueret, stor maskine.

Traadhandsker: I denne industri, der likeledes har sit hjemsted i Chemnitz og omegn, og som arbeider sterkt for export til alle verdensdele, var man i 1909 tilfredsstillende beskjaftiget. Tiltrods herfor stod hos vedkommende fabrikanter en del av de for flere aar tilbake anskaffede hanskemaskiner stille, fordi den store stofmængde ikke mere behøvedes paa grund av modens overgang fra lange til korte hanser.

Tyl: Omendskjønt denne industri først for nogle aar tilbake fik indpas i Sachsen, trænges der det mest anstrængende arbeide med dag- og natskifte for at dække det tyske behov. Det tidspunkt er vistnok nær forestaaende, da den sachsiske tylindustri ikke alene kan dække det ved modens gunst meget stigende tyske behov, men at den ogsaa kan optræde som den store engelske tylindustri konkurrent paa verdensmarkedet.

V. Aarsberetningen for 1909 fra konsul *Karl Kolzenberg*, Frankfurt a. M., samt

VI. aarsberetningen for samme aar fra konsul *Paul Baus*, Mannheim, er indtat i ukeutgaven og utelates her.

VII. Aarsberetningen for 1909 fra konsul *Oscar Möller*, Köln, er tidligere offentliggjort.

VIII. Aarsberetning for 1909 fra konsul *L. Haukeboe*, Danzig.

Skibsfart. Til Danzig ankom i 1909:

154 norske dampskibe dr. 80 155 reg. tons.
og 3 » seilskibe » 1 172 —

Tils. 157 skibe dr. 81 327 reg. tons.
mot i 1908:

138 norske dampskibe dr. 79 187 reg. tons.
og 4 » seilskibe » 1 490 —

Tils. 142 skibe. dr. 80 677 reg. tons.

Samtlige til Danzig i 1909 ankomne skibe for-deler sig paa de forskjellige nationer som følger:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Belgiske	6	4 011	—	—
Danske	165	95 548	122	7 929
Tyske	1 376	413 432	61	3 844
Engelske	129	94 134	1	99
Hollandske	51	24 968	17	1 396
Norske	154	80 155	3	1 172
Franske	1	888	—	—
Russiske	12	13 299	6	2 752
Svenske	239	75 181	42	2 893
Spanske	1	984	—	—
Tilsammen	2 134	802 600	252	20 085

foruten 45 lægtene dr. 25 232 tons, samtlige tyske.

Fragter. Fra det herværende lokale fragtmarked kan noteres følgende fragter:

For tungt korn:

Til Danmark og Sydsverige,

større dampere	m. 5	à 5 ¹ / ₂ pr. ton
mindre »	» 5 ¹ / ₂ » 6	—
Stockholm	» 5 ¹ / ₂ » 5	—
Østnorge	» 5 ¹ / ₄ » 4 ³ / ₄	—
Vestnorge	» 5 ¹ / ₂ » 6	—
Rotterdam, Amsterdam	» 5 » 5 ¹ / ₂	—
St. Petersburg	» 5 » 6 ¹ / ₂	—
Finland	» 5 ¹ / ₂	—
London, Hull, Leith 1/—	à 10 ¹ / ₂ d. pr. quarter	à 320 lbs.

For sukker:

Til London	5/3	à 4/—
Liverpool	6/—	» 5/3
Bristol	8/—	» 7/—
Rotterdam, Amsterdam	m. 5	à 4 ¹ / ₄
St. Petersburg, Sydfinland	» 5 ¹ / ₂ » 6	

For trælast:

Ekesleepers til Ghent eller Ostende m. 8 à 7¹/₄.Dortrecht, Rotterdam m. 8 à 7¹/₂ pr. rhinl. load furusleepers.London 6/—, Grimsby, West Hartlepool 5⁶/₆ à 6/—.

Swansea, Newport 6/6 pr. engl. load furusleepers.

For bjælker til: Lowestoft 6/9, London 8/— à 8/6, Liverpool 9/— à 9/6.

Furusleepers til: Horsens 9¹/₂ pf., Kjøge 8¹/₄ à 8¹/₂ pf. pr. engl. kb.

For kul til Danzig:

Fra Skotlands og Englands østkyst 4/3 à 4/— og for større dampere 3/6.

Fra Cardiff og Swansea 5/— à 5/6 pr. ton.

Danzigs kornexport var i 1909 meget omfangsrik og gav i særdeleshed de her hjemmehørende skibe beskæftigelse. Tilforslerne var ogsaa i dette aar av og til saa store, at lagrene ikke strak til; mange tusen tons maatte derfor lagres i lægtene og store flodskibe.

Exporten av de forskjellige sorter korn, frø etc. fra Danzig var i 1909 i tons:

	Hvete.	Rug.	Byg.	Havre.	Bælgrugter.	Mais.	Oljefrø.	Græsfrø.	Tils.
Til Norge	2 264	45 398	—	388	267	—	17	5	48 339
Ialt 48 048	124 583	36 188	38 609	13 400	373	3 073	5 413	269 687	

Danzigs sukkerexport utgjorde i 1909 i tons:

	Raasukker.	Krystalsukker.	Kandis og sukker i topper.	Raffinade og melis.	Tilsammen.
Til Norge	50	4 134	1 101	4 328	9 613
Ialt 96 912	138 336	4 548	12 516	252 312	

Handelsomsætningen med Norge. Vareutførslen fra Danzig til Norge utgjorde i 1909:

	Tons.	Tons.
Rug	45 398	Tønbeaand 39
Hvete	2 264	Træbjærene 34
Sukker	9 613	Ekestav 17
Melasse	1 634	Zink 13
Havre	388	Messing 2
Rug- og hvetemel	3 328	
Bælgrugter	267	Tilsammen 63 002
Kløverfrø	5	

Vareindførslen fra Norge til Danzig utgjorde i 1909:

Svovlkis	8 700 tons	Karbid	92 tons
Gatesten	7 469 »	Gastjære	2 500 tønder
Rugkli	1 350 »	Tran	891 »
Norgesalpeter	1 253 »	Saltet sild	1 168 »
Træmasse	314 »	Iset »	604 kasser

IX. Aarsberetning for 1909 fra konsul *Herm. Schlimm*, Königsberg.

Skibsfart. Av norske skibe ankom i 1909 til konsulatdistriktet 260 med en samlet drægtighet av 119 381 reg.tons, saaledes fordelt:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Königsberg	197	78 900	2	179
Pillau	21	15 304	—	—
Memel	39	24 882	1	116
Ialt 257	119 086	3	295	

Til Königsberg og Pillau ankom i det hele 2 566 skibe dr. 2 242 128 kbm.

Derav ankom med:

	Skibe.	Drægtighet i kbm.
Stenkul, koks etc.	410	690 703
Kalksten, gips, cement etc.	455	113 869
Diverse varer	788	755 211
I ballast og tomme	366	366 061
Sild	138	111 636
Petroleum og olje	8	13 393
Jern	29	6 458
Sten	203	36 836
Passagerer	72	15 625
Kreosotolje	9	9 102
Korn	7	1 433
Trælast	10	17 415
Svovlkis	12	20 736
Thomasfosfatmel	42	77 244
For nødhavn	2	1 730
Salt	2	694
Tjære	3	1 511
Tomme flasker	2	367
Oljekaker	4	991
Sjøgræs	1	131
Skifer	1	238
Oljekakemel	1	283
Sukker	1	459

Av de ankomne fartoier var ialt 1 859 dampskibe dr. 2 090 268 kbm.

De ankomne fartoier var av følgende nationalitet:

Tyske	1 361	Svenske	291
Engelske	133	Hollandske	90
Norske*)	216	Belgiske	6
Russiske	13	Franske	1
Danske	455		

*) 4 fartoier har indleveret ankomstopgave saavel i Pillau som i Königsberg, derav forskjellen fra første opstilling.

Der avgik ialt 2 529 fartoier dr. 2 216 727 kbm.
Herav avgik til:

	Antal.	Kbm.
Tyske havne	1 159	765 496
Storbritannien	246	357 555
Holland	137	238 895
Danmark	299	114 016
Belgien	23	42 888
Frankrike	19	45 177
Rusland	224	437 448
Sverige	323	117 381
Norge	95	78 981
Amerika	2	9 353
Italien	1	3 005
Argentina	1	6 532

Av de avgaaede fartoier var 1 845 dampskibe
dr. 2 072 410 kbm.

Frugtmarkedet. Indtil september maaned var frugtmarkedet flaut; med den nye høst kom imidlertid rikelig tilførsel saavel fra indlandet som fra Rusland, og befragningsforretningerne blev ganske livlige; efterspørslen efter tonnager var temmelig stor, og markedet holdt sig fast til aarets slutning.

Der blev gjort temmelig omfangsrige forretninger i rug paa Vest- og Østnorge; samtlige rutebaater var i sidste halvdel av aaret fuldt beskæftiget, og desforuden blev flere extradampere befragtet.

Kulfragterne til Königsberg holdt sig lave, der blev betalt 5 sh. pr. ton. Fragterne for sild var uforandret, fra østkysten 1/1 1/2—1/4 1/2 pr. td.

Fra Norge var importen av sild større end i de sidste aar; imidlertid maatte rutebaatene dog i almindelighed komplettere for nabohavnene, da fuld last for Königsberg alene ikke var at erholde.

Sildemarkedet. Tilførslen av sild beløb sig i de to sidste aar til:

Norsk sild	44 888 tdr.	23 783 tdr.
Svensk sild	—	1 753 »
Hollandsk sild	19 901 »	7 142 »
Tysk sild	12 770 »	2 642 »
Engelsk og skotsk sild 449 495 »		513 370 »

Tils. 527 054 tdr. Tils. 548 690 tdr.

Beholdningerne pr. 1. januar 1910 var:

Norsk sild	6 495 tdr.,	mot 8 842 tdr. i 1909
Svensk sild		
Hollandsk sild	2 146 — » —	225 — » —
Tysk sild	1 865 — » —	902 — » —
Engl. og skotsk sild	126 045 — » —	182 782 — » —

Tils. 136 551 tdr. 192 751 tdr.

Trælast. Aaret 1909 var for trælasthandlens vedkommende mindre gunstig. Paa grund av de slette konjunkturer og den indskrænkede byggevirk-somhet laa handlen nede. Avsætningen av jernbane-sveller til ind- og utland var litet tilfredsstillende, især virket den indskrænkede bygning av jernbaner i Tyskland lammende paa forretningerne.

Den ventede bedring i sleepersforretningen uteblev; priserne var lave og avsætningen slæpende.

Exporten av telegrafstolper til England blev uten betydning; derimot avsattes en større del til Danmark, hvor imidlertid konkurrencen, specielt fra norsk og russisk side var temmelig folbar.

Skibsfarten paa Memel. I 1909 hadde skibsfar-ten paa Memel følgende omfang:

Ankomne fartoier:	Antal.	Reg. tons.
mot i 1908	742	279 336
	806	295 572

Avgaaede fartoier:	748	282 454
mot i 1908	771	287 561

Fragterne saavel fra som til Memel var aaret igjennem meget trykkede og ulønnende.

X. Aarsberetningen for 1909 fra konsul *Hans Mirus*, Magdeburg, er indtat i ukeutagen.

XI. Aarsberetning for 1909 fra konsul *Franz Ottenheimer*, München.

Cement. Den i 1909 stedfundne opløsning av forskjellige cementforbund og kartelavtaler i Tyskland har pludselig git den hittil saa rolige forretningsgang i cement en ganske anden vending. Prisfaldet har været betydelig som følge av den voldsomme konkurrence. Cementindustrien gaar vanskelige tider imote. Ogsaa i Bayern staar nye anlæg paa dags-ordenen; enhver urentabel romancementfabrik, et-hvert gammelt kalkverk vil nu prøve paa ved om-dannelse til Portlandcementfabrik at forbedre sin stilling.

Kalciumkarbid. Karbidprisen gik i 1909 endnu mere ned og stod ved aarets slutning paa et niveau saa lavt som aldrig tidligere. Man kunde faa karbid paa fragtbasis Augsburg inkl. pakning til en pris av mk. 14.00 pr. 100 kg. i waggonladninger. De gjen-tagne bestræbelser for at faa istand et nyt karbid-syndikat er hittil strandet og for sæsonen 1910—1911 er der tildels sluttet kontrakter til endnu billigere priser end i 1909.

Humle. Mens høsten i aarene 1907 og 1908 vel var den rikeste i de sidste aartier, maa høsten i 1909 nærmest kaldes et uaar. Priserne i maanederne sep-tember—januar stillet sig saaledes:

	Lavest.	Høiest.
i 1903 (med en verdenshøst av 1 513 000 ctr.)	mk. 135	180
- 1904 (Do. av 1 522 000)	» 130	170
- 1909 (» » 985 000)	» 150	200

Høstresultatet fremgaar av følgende opstilling:

	1908.	1909.
	Ctr.	Ctr.
Bayern	300 000	90 000
Württemberg	70 000	12 000
Baden	38 000	2 000
Elsass	100 000	12 000
Nordtyskland	20 000	7 000

Tyskland ialt 528 000 123 000

De slette resultater av humledyrkningen i den senere tid har medført en betydelig reduktion i are-alet for humleplantninger i næsten alle lande. Tysk-land, der for 10 aar siden hadde et humlebeplantet areal av 40 000 hektar, har nu kun 25 000 ha., en tilbakegang, hvori Bayern alene har deltat med 10 000 ha.

Omsætningen paa Nürnberger humlemarkedet i 1909 i aarets sidste maaneder fremgaar av neden-staaende opgave:

	Av høsten 1909/10.	Av høsten 1908/9.	Av høsten 1907/8.
September 1909	12 000	17 650	21 350
Oktober —	6 200	12 250	17 850
November —	4 010	10 600	10 150
December —	4 040	5 650	7 150

Kurvvarer. Den oberfrankiske kurvvarerindustri omfatter ca. 45 firmaer; arbeidernes antal kan vel være ca. 6 000; den aarlige omsætning er ca. 7 mill. mark.

Textilindustri. Der fandtes i 1909 i distriktet Augsburg ialt 15 spinderier, hvorav 11 samtidig var væverier. Der var opstillet ialt 820 000 spindler, mot 796 000 i 1908; herav var ca. 795 000 i bruk.

Av væverier fandtes i 1909 i distriktet Augsburg ialt 26 bedrifter, mot 27 i 1908. Der var ialt 20 535 opstillete vævstole, mot 20 108 i 1908; herav var i 303 arbeidsdage gjennemsnittlig 18 854 vævstole igang; altsaa har ca. 8 % av de opstillete stole ikke været igang.

XII. Aarsberetning for 1909 fra konsul *Casper G. Nordahl*, Stettin.

Almindelig oversigt. Varetrafikken sjøværts opviser i 1909 kun en ganske ubetydelig stigning, som sandsynligvis ikke engang vilde være indtraadt, dersom ikke sjøfragterne paa Østersjøen hadde været saa overordentlig lave. Der indfortes til Stettin i 1909 3 649 046 tons varer, mot 3 334 629 tons i 1908, og der utførtes 1 179 479 tons i 1909, mot 1 155 640 i 1908.

Indførslen er altsaa vokset med 14 417 tons = 0,43 % og utførslen med 23 839 tons = 2,06 %. Trods denne lille forøkelse i varetrafikken sjøværts opviser skibsfarten paa Stettin en videre tilbakegang; der ankom hertil i 1909 4 826 skibe med en nettodrægtighet av 5 612 425 kbm., mot i 1908 5 124 skibe med en nettodrægtighet av 5 728 141 kbm. og avgik i 1909 4 998 skibe med en nettodrægtighet av 5 700 220 kbm., mot i 1908 5 258 skibe med en nettodrægtighet av 5 702 844 kbm.

Aarsaken til denne nedgang, der er saameget mere beklagelig, fordi der ogsaa var nedgang i 1908, maa ved siden av fragtmarkedets daarlige stilling søkes i de høie skibsfartavgifter paa den fordybede flodskibsled Stettin—Swinemünde.

Import og export. De viktigste indførselsartikler var i 1909:

	Tons.		Tons.
Hvete	19 638	Kalk, fosforsur	215 969
Byg	8 662	Feltspat	23 161
Havre	10 389	Bauxit	18 274
Mais	16 247	Granitblokker	23 175
Erter	9 967	Jernmalm	491 959
Linser	8 434	Manganmalm	10 448
Raps- og roefrø	13 735	Svovlkis	129 201
Linfrø	19 083	Zinkmalm	59 610
Kaffe	6 058	Alle sorter slagg	31 214
Bygnings- og gavntræ	172 239	Stenkul, anthracit	1 040 840
Fersk sild	5 910	Stenkulkoks	9 947
Saltet sild	102 242	Mineralske smøreoljer	9 396
Svinesmalt	19 387	Petroelium	81 465
Smør	10 964	Thomasfosfatmel	69 268
Hvetemel	8 879	Papir, pap og cellulose	25 965
Ris	9 254	Oljekaker	40 352
Kli	122 143	Brosten	91 147
Porcellænsjord, kaolin, China-clay	17 229	Jern, bly, zink og tin	158 194
		Maskiner	8 291

De viktigste utførselsartikler var i 1909:

	Tons.		Tons.
Rug	80 206	Stivelsessukker, glykose	21 083
Hvete	14 144	Vine, brænde- vine, ol etc.	20 615
Maltbyg	7 443	Oljekaker	7 002
Havre	14 884	Kis, mergel, formsand	6 331
Malt	10 582	Cement	121 835
Spisebønner	10 074	Stenkul, anthracit	14 496
Poteter	15 325	Formede kul	11 123
Bygnings- og gavntræ	18 841	Petroelium	12 264
Saltet sild	19 025	Salt	7 035
Rugmel	81 720	Superfosfat	44 774
Hvetemel	8 167	Papir og pap etc.	40 211
Raps- og roeolje	7 739	Ildfast sten, chamottestene	14 703
Potetesstivelse	45 618	Jern og bly	29 836
Dextrin	11 772	Zink og zinkblik	44 490
Roesukker, rafineret	88 062		
Raasukker	185 289		

Stettins vareomsætning med Norge. De viktigste indførselsartikler fra Norge var i de to sidste aar:

	1909. Tons.	1908. Tons.
Saltet sild	20 764	15 854
Kli	17 976	11 952
Feltspat	12 223	14 071
Jernmalm	4 831	4 929
Tran	3 023	1 743
Kalciumkarbid	2 499	1 055
Slagg	2 039	5 043
Kiselgur, kvarts, kvartssand	1 366	2 050
Træmasse og cellulose	961	780
Raafosfat	310	—
Svovlsur natron	274	101
Fersk sild	259	126
Jern	219	9
Sten og granit	131	616
Fyrstikker	118	—
Stenkulstjære	124	37
Huder	88	267
Salpetersur natron	61	—
Zinkmalm	56	116
Is	—	820

De viktigste utførselsartikler til Norge var:

	1909. Tons.	1908. Tons.
Rugmel	34 254	20 776
Raffineret sukker	16 642	12 263
Rug	14 243	9 510
Poteter	4 914	2 091
Cement	4 152	5 796
Havre	3 304	1 988
Frugt	997	1 700
Malt	916	8 723
Jern og jernlegeringer	892	1 044
Zink og zinkblik	745	523
Zinkoxyd, zinkhvitt	564	575
Maskiner	529	650
Lervarer	420	756
Superfosfat	269	—
Kemiske produkter	244	348
Maltbyg	212	—
Hvetemel	203	724
Hvete	133	953
Raps- og roeolje	124	109
Kobber og messingvarer	110	181
Løk	105	—

Skibsfarten paa Stettin stillet sig i 1909, sammenlignet med 1908, saaledes:

1909: 4 826 skibe dr. 1 983 189 reg. tons netto.
1908: 5 124 » » 2 024 078 » » »

Norge var repræsenteret med

273 skibe og 168 642 tons i 1909
mot 286 » » 209 863 » i 1908

Til hele Stettins konsulatdistrikt ankom i aaret 1909 353 norske skibe dr. 219 408 reg. tons. Til følgende steder, hvor Norge er konsulært repræsenteret, ankom nemlig i det anførte aar av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Stettin	260	167 789	13	853
Swinemünde	39	36 305	—	—
Stralsund	16	5 376	—	—
Kolberg	13	4 413	—	—
Stolpmünde	12	4 672	—	—
Ialt 340	218 555	13	853	

Stettin stod i 1909 i dampskibsforbindelse med følgende norske byer: Kristiania, Larvik, Horten, Moss, Drammen, Holmestrand, Tønsberg, Sandefjord, Brevik, Porsgrund, Skien, Kragerø, Fredrikstad, Fredrikshald, Sarpsborg, Arendal, Kristianssand, Stavanger, Haugesund, Bergen, Aalesund, Kristiansund og Trondhjem.

Trafikken med Kjøbenhavn saavel som med Kristiania og andre sydnorske havne var delvis meget livlig. Især var melexporten til Norge saa betydelig, at der av og til kunde være mangel paa skibsrum til de vestnorske havne. Fragtsatserne var desuagtet ikke høiere end i 1908. Gods for omladning

i Kjøbenhavn til Amerika lagde for en stor del beslag paa det til Kjøbenhavn disponible rum. Samfærslen med Østasien via Kjøbenhavn og Göteborg tiltok, og ogsaa papirexporten herfra var av et større omfang end før. Den direkte samfærsl mellem Stettin og de danske havne Aarhus, Kolding, Aalborg, og de østnorske byer Drammen, Skien, Kragerø og Sarpsborg er gaat godt fremover; paa indgaaende til Stettin var der altid rikelig last, medens der til visse tider var mangel paa gods for utgaaende fra Stettin. Trafikken med Sverige lot meget tilbage at ønske paa grund av generalstreiken.

Monstringsforretninger. For norske fartoier blev der ved konsulatet i 1909 paa mønstret 89 mand, hvorav 13 norske, 10 svenske, 3 danske, 62 tyske og 1 av anden nationalitet. Der av mønstredes 90 mand, hvorav 41 nordmænd, 15 svensker, 7 danske og 27 tyske.

For norske sjømænd hjemsendte konsulatet i 1909 opsparet hyre til et samlet beløb av mk. 1 356.

Fragter. Fragtforretningen laa for Europa og specielt for Nord- og Østersjøtrafikken betydelig nede og opviste ingen bedring fra det foregaaende aar. De ugunstige forhold gjorde sig i fuldt omfang følelige for Stettins rederier.

Den 31. december 1909 ciet de herværende rederier: 102 skibe dr. 66 577 reg. tons netto.

De i fri fart løpende skibe av Stettins flaaete søgte som i tidligere aar hovedsagelig beskæftigelse ved befordring av malm fra Spanien, Norge, Sverige og Sydrusland, trælast fra Skandinavien, sten fra Sverige, kul og jern fra England og fosfat fra Belgien. Resultaterne var i overensstemmelse med trampskibsfartens gennemgaaende ugunstige stilling helt igjennem utilfredsstillende.

Aarets gennemsnitsfragter stillet sig saaledes:

Indgaaende:

Kul fra Englands østkyst	3 sh. 9 d. à 4 sh. 6 d. pr. ton.
» » — vestkyst	4 - 6 - - 5 - - »
Rujern fra Middlesborough	4 - 3 - - 4 - 6 - - »
» » Antwerpen	Mk. 4.75 pr. ton.
» » Rotterdam	» 4.50 - »
Sild fra Rotterdam	» 1.25 - tønede.
» » Skotland	» 1.50 - »
Korn fra St. Petersburg, Riga og Libau	» 8 à 10 pr. 2 000 kg.
Svovlkis fra Huelva	8 sh. à 8 sh. 3 d. pr. ton.
— » Bilbao	6 - 6 d. à 7 sh. - »
— » Luleå	5 - pr. ton.
— » Oxelösund	Mk. 3.75 pr. ton.
— » Stockholm	» 4.00 à 4.25 pr. ton.
Træløst fra Finland	» 20 pr. standard à 165 kbf.
Brosten fra Karlshamn	» 3.25 à 4.00 pr. ton.
— » Lysekil	» 4.25 pr. ton.
Fosfat fra Rotterdam	» 5.00 - »
— » Antwerpen	» 5.00 - »
— » Florida	8 sh. 6 d. pr. ton.
— » Algier	15 - 6 - à 16 sh. pr. ton.

Utgaaende:

Raasukker til Rotterdam	Mk. 4.50 pr. ton.
— » London	» 4.00 à 4.50 pr. ton.
Korn til Rotterdam	» 5.00 pr. ton.
Havre til —	» 6.00 - »
Korn til Riga	» 5.00 - »
» » Kjøbenhavn	» 4.00 à 4.50 pr. ton.

Flodskibsfarten. Det paa Oder til og fra Stettin befordrede varekvantum beløb sig i 1909 til 2 687 000 tons, mot 2 532 300 tons i 1908. Tilveksten falder

hovedsagelig paa trafikken med Schlesien og skyldes især den større forsendelse opover floden av malm, svovlkis, afvold samt raafosfat, korn og sild og ned-

over floden av sukker og stykgods. Trafikken var meget hindret av isgang og for høi eller for lav vandstand.

Korn. Stettins omsætning i korn sjøværts stillet sig i 1909, sammenlignet med 1908, saaledes:

	1909.	1908.
Indkommet	58 615 tons.	48 388 tons.
hvorav fra utlandet . .	32 362 »	26 402 »
Avsendt	118 446 »	201 266 »
hvorav til utlandet . .	103 766 »	157 826 »

Hvete: Den nye hvete faldt betydelig daarligere ut end høsten forut. For god, fuldkornet og tør vare var der god efterspørsel fra Schlesien og Vesttyskland.

Rug: I de første maaneder av aaret fandt avsetning hovedsagelig sted til Sverige og Danmark og ved siden derav ogsaa til det vestlige Tyskland og tildels til Rusland og Finland. De første tilførsler av ny vare kom som følge av den sene høst paa markedet først henimot midten av august og opviste en litet tiltalende kvalitet. Naar de første tilførsler allikevel blev hurtig avsat til de nordiske lande, skyldtes dette det trængende behov derfra. Tilførslerne var indtil aarets slutning forholdsvis meget smaa.

Byg: Forretningen i maltbyg var saa ubetydelig, som den ikke har været paa flere aar. I forbyg var forretningen livlig, da priserne paa alle indenlandske forstoffer var høie. Avsætningen fra Stettin indskrænket sig dog hovedsagelig til forsendelser med jernbane til provinsen, medens Hamburg kunde levere billigere til sjøstederne.

Havre: Handlen i gammel vare indskrænket sig i foraars- og sommermaanederne til nogle faa avskibninger til utlandet og til forretningen i indlandet. Den nye høst leverte et rikelig utbytte, men opviste dog særdeles forskjellige kvaliteter. Forhaabningerne om en større exportforretning gik ikke i opfyldelse for aarets utgang paa grund av den store høst i Nordrusland, hvorfra havren kunde tilbydes billigere for export. Kun i utførslen til Danmark, Norge og Sverige utviklet der sig en litt mere omfangsrik forretning.

Kornpriserne bevæget sig i aarets løp for indenlandsk gjennomsnittsvare pr. 1 000 kg. fortoldt som nedenfor angit:

	Mk.		Mk.
Hvete: 1. januar	205	Havre: 1. december	163
1. juli	280	Maltbyg: 1. januar	192
1. december	215	1. juli	—
Rug: 1. januar	165	1. december	170
1. juli	195	Forbyg: 1. januar	140
1. december	158	1. juli	143
Havre: 1. januar	162	1. december	131
1. juli	205		

Poteter. I begyndelsen av 1909 var der en livlig efterspørsel efter spisepoteter. Ved det ringe tilbud steg priserne sterkt og naadde op i mk. 3.50 pr. 50 kg. Som følge av det kolde veir i sommermaanederne kom nypoteter over to uker senere end sedvanlig paa markedet og opnaadde fra først av meget høie priser. Tilbudet blev imidlertid snart stort, og priserne gik usedvanlig raskt ned til mk. 1.50 pr. 50 kg. Den nye høst var god, ogsaa hvad kvaliteten angik.

Efterspørslen efter fabrikkpoteter av ny høst var god, saa at priserne tilfrods for den rike høst og det som følge derav til sine tider omfangsrike tilbud holdt sig paa et passende gjennomsnittsniveau. I spisepoteter var forretningen til vesten noget slæpende; der betaltes der mk. 1.60 til mk. 2.00.

I slutningen av aaret blev der adskillig efterspørsel ogsaa fra utlandet, især fra Norge og Sverige; men der fandt kun enkelte avslutninger sted saavel i spise- som i fabrikkpoteter, da producenterne i haab om at opdrive høiere priser til vaaren ikke vilde bringe sine fordringer i overensstemmelse med de foreliggende moderate bud. Der blev betalt mk. 1.40 à 1.55 franko Stettin.

Kli og andre forstoffer. Importen av nordrussisk kli var hele sommeren indtil høstens begyndelse ganske stor, og Norge bidrog ogsaa hele tiden kraftig til at forsyne det tyske marked. Skibningerne var i det store og hele tat tilfredsstillende.

I de sidste maaneder av aaret indtraadte der en fuldstændig stans i forstofforretningen, hovedsagelig som følge av kolossale tilførsler fra Rusland. Det herværende marked blev saa at sige oversvømmet av russisk vare, saa at der dannedes store lagre, som ved et prisfald ned til mk. 20 pr. tonde bragte betydelige tap.

Den samlede import av kli stillet sig i 122 400 tons, mot 109 000 tons i 1908. Derav indførtes fra Rusland 35 800 tons, mot 16 600 tons i 1908, fra England 32 600 tons, mot 25 900 tons, fra Norge 18 000 tons, mot 12 000 tons i 1908. Paafaldende liten var importen fra Amerika, 22 600 tons, mot 44 000 tons i 1908.

Harpiks, tjære og tjæreprodukter. Efterspørslen efter harpiks var i beretningsaaret livligere end i det forutgaaende aar, og priserne steg langsomt, ved aarets slutning endog temmelig sterkt.

Omsætningen i raa gastjære og destilleret stenkulstjære holdt sig i indlandet omtrent paa samme høide som i 1908. Exporten avtar stadig som følge av, at utlandet ved egen produktion gjør sig mere og mere uavhengig. Specielt kan den tidligere betragtelige export til Rusland ikke paany optages, da gasverkerne i de skandinaviske lande fremstiller bedre tjære end tidligere og kaster denne ind paa det russiske marked til overordentlig billige priser.

For stenkulstjærebeton holdt priserne sig likeledes kun vanskelig paa det foregaaende aars niveau; ved aarets slutning gav de noget efter. Exporten av denne artikel er ogsaa gaat sterkt tilbake, og der er liten utsigt til bedre priser.

Skibbygning. Den vedholdende nedadgaaende konjunktur i rederibedriften har ogsaa i beretningsaaret hat en ugunstig indflydelse paa skibsbygningsindustrien, idet byggevirksomheten viser en videre indskrænkning mot aaret 1908. Omendskjønt de herværende skibsverfter gjennemgaaende var tilstrækkelig beskæftiget, var konkurrencen mellem de tyske verfter dog saa trykkende, at det faldt vanskelig at erholde ordres for nybygninger til lønnende priser og passende betalingsbetingelser.

Cement. Paa grund av den for hvert aar tiltagende skarpe utenlandske konkurrence gjøres der ivrige bestræbelser for en bedre toldbeskyttelse av den tyske produktion.

Exporten var i beretningsaaret meget ringe. En ny fare truer nu denne ved den av den russiske regering paatænkte indlemmelse av Finland i det russiske tolddistrikt. Netop for Stettins cementindustri er nemlig Finland paa grund av sin gunstige geografiske beliggenhet et viktig avsetningsfelt, hvis tap vilde ha skadelige følger. Den russiske toldsats paa cement er saa høi, at dersom den skulde bli utstrakt til Finland, vilde avsætningen til dette land bli omtrent umulig.

Mølle drift. Beskæftigelsen for kornmøllerne var i 1909 usedvanlig livlig og dertil ogsaa saa lønnende,

som den ikke hadde været paa mange aar. Rusland, Europas kornkammer, hadde en rik høst, og indlandet opviste selv en rekordhøst. Rusland forsynte i dette aar de nordiske lande med korn, og da den tyske rug paa grund av sin lette vekt og den ringe tørket kom litet i betragtning for export, hadde de indenlandske møller i den store høst et rikelig og billig materiale til sin disposition.

Hovedforretningen i rugmel i den sidste halvdel av aaret foregik til utlandet, thi det meste av det i Tyskland indhostede korn hadde paa grund av den mangelfulde kvalitet neppe taalt en transport til utlandet. Desuten var de norske og finske kjøpere i de sidste aar blitt saa forvænt ved den tyske rugs overordentlig gode kvalitet, at de ikke kunde bekvemme sig til at ta det sidste aars daarlige tyske rug.

Oljemøller. Av raps exportertes der i 1909 fra Indien til Europa mere end det dobbelte kvantum av det i 1908. Den indiske utførsel utgjorde i 1909: 294 000 tons, mot 130 000 tons i 1908; i 1909 indførte Tyskland alene ca. 138 000 tons. Derimot var den tyske høst kun en knap middelhøst, og Rusland og Ungarn hadde likeledes et ringe utbytte. Da der heller ikke fra Rumænien kunde exporteres noget kvantum av betydning, var møllerne næsten helt henvist til tilførslerne fra Indien. Priserne varierte mellom mk. 5.60 og 6.50 pr. 50 kg. Medens exporten av rapsolje til Danmark, Sverige, Norge og Finland kun var ubetydelig, fandt den herværende industri i det sidste halvår god avsetning til England.

Konsumtionen av linolje avtok meget som følge av de høie priser, og andre oljer blev ofte kjøpt som erstatning.

Sukker. Exporten av tysk raffinade til Sverige og til Levanten, der i 1908 efter en lang pause var ganske betragtelig, gik i 1909 atter tilbake til den almindelige høide. I avsetningsforholdene med England og Norge indtraadte ingen betydelige forandringer. Til Norge utførtes et lignende kvantum som i 1908, nemlig 16 600 tons. Nye avsetningsomraader blev ikke aapnet.

Spiritus. I de herværende fabrikker og lagre opnaadtes i det forløpne forretningsaar en omsætning av ca. 40 mill. liter raasprit og sprit, hvorav ca. 17 mill. liter rensed vare. Tilførslerne kom hovedsagelig fra de pommerske brænderier, som paa grund av fjoraarets gunstige poteteshøst hadde forøket sin produktion temmelig betydelig.

Den fra oktober 1909 indførte nye brændevinskat bringer en indgripende ændring i den tyske brænderiindustri livsbetingelser. Den samlede virkning av skattereformen betyder efter interesserede kredses mening en meget følelig forværrelse av de hittil bestaaende driftsforholde for denne industri.

Pap. Avsætningen av raapap og takpap foregik langsomt. Exporten av takpap indskrænket sig til en enkelt sendelse til Sydamerika. Den tidligere betydelige utførsel til Skandinavian har ikke kunnet opretholdes efter de nye handelstraktaters ikrafttræden. Til Norge siges især enhver export at være udelukket ved forholdelsen av tolden fra 1 til 2 kr. pr. 100 kg. Der gjøres derfor bestræbelser for at opnaa en nedsættelse av den nuværende told baade i Danmark, Sverige og Norge saavel som i Rusland.

Kartonindustrien ser ogsaa denne gang tilbake paa et ikke særlig gunstig forretningsaar. Der klages ogsaa her over den betydelige forværrelse i exportforholdene, som er forvoldt ved den nylig indførte høiere told i Rusland, Østerrike-Ungarn, Danmark, Sverige, Norge, Frankrike og de Forenede

Stater, hvorved utførslen til disse lande betegnes som fuldstændig lammet.

Angaaende handlen og skibsfarten paa vicekonsulatdistrikterne Swinemünde, Stralsund, Kolberg og Stolpmünde kan meddeles følgende oplysninger:

Swinemünde. Import. Den vigtigste importartikel er engelske kul, hvorav der i 1909 indførtes ca. 419 000 tons, omtrent 2 500 mindre end aaret før. Dernæst kommer amerikansk petroleum. Fra Sverige indførtes granitblokker og brosten. Indførslen av fersk sild og anden fisk fra Sverige avtok med ca. 750 tons; denne forretning er mere og mere gaat over til Stettin, hvorfra jernbanefragterne til indlandet er ikke saa litet billigere end fra Swinemünde. Salgspriserne for fersk sild utgjorde gjennomsnittlig i januar—februar mk. 10 og i december mk. 10.75 pr. kasse.

Der importertes: Stenkul 418 745 tons, petroleum 80 354 tons, brosten 2 740, jernplater og stænger 291 tons, fersk sild 252 tons, granitblokker 130 tons, fersk fisk 124 tons og ildfast sten 45 tons.

Fiskerier. Fangsten av sild ved kysten var meget liten, likesaa av brisling, torsk, zander etc., derimot fiskedes der godt av flyndre og aal, medens fangsten av abor, gjedde og anden fisk var middelmadig.

Skibsfart. I Swinemündes havn kan skibe av 8 meters dypgaaende gaa ind og ut ved middels vandstand.

Til distriktet ankom ialt 326 skibe. Av de i Swinemünde utlossede skibe var 39 norske med en drægtighet av 36 305 reg. tons, mot 18 norske skibe dr. 17 260 reg. tons i 1908.

Exporten bestod især av sukker til Danmark. Fra Norge fandt ingen import sted og der blev dit kun exporteret 15 tons kunstkorn.

Stralsund. Til Stralsund ankom i aaret 1909 636 skibe, dr. 158 568 kbm., mot 623 skibe, dr. 189 956 kbm. i 1908. Dampskibenes antal var 169 og seilskibenes 449. Av skibene var 419 tyske, 151 danske, 38 svenske, 16 norske, 10 hollandske og 2 britiske.

De viktigste indførselsartikler var: Kul, petroleum, korn, trælast, forstoffer og brosten.

Til Wolgast ankom i beretningsaaret 1 norsk seilskib med farvetræ fra Vestindien.

Kolberg. Den samlede indførsel utgjorde i 1909 50 060 tons, mot 52 201 tons i 1908. Utførslen androg til 46 347 tons, mot 53 058 tons i 1908.

De viktigste indførselsartikler var:

	Tons.		Tons.
Engelske kul . . .	10 480	Thomasmel . . .	1 420
Tyske kul	998	Jordnøtkaker . . .	1 215
Sten	6 749	Mursten	988
Byg	4 931	Kalksten	745
Superfosfat . . .	3 765	Jernbaneskinner . .	740
Mais	2 271	Tjæreolje	700
Sviller	2 250	Oljekaker	556
Hvete	1 498	Stykgods	9 495

Utførslen bestod hovedsagelig av:

	Tons.		Tons.
Rug	36 817	Mel	160
Havre	8 008	Hvete	90
Trælast	1 269		

Nogen import fra Norge fandt ikke sted; derimot blev der utført til Norge med 8 dampskibe 4 729 tons rug og med 1 dampskib 549 tons havre

Skibsfarten paa Kolberg stillet sig i 1909 saaledes, sammenlignet med det foregaaende aar:

	1909.	1908.
Dampskibe. Seilskibe. Dampskibe. Seilskibe.		
Ialt . .	272	163
hvorav		
norske	13	—
		17

Av de norske skibe ankom 5 med ladning og 8 i ballast, medens for utgaaende 7 hadde ladning og 5 gik i ballast.

Fragter. Av de i aarets løp sluttede fragter kan nævnes følgende:

Kul fra England	4 sh. 6 d. à 5 sh. 3 d. pr. ton.
Rug til Østnorge	mk. 5 à 6 pr. 1000 kg.
» » Bergen	» 6 » » »
» » Kristianssand . . .	» 5—6 » » »
» » Antwerpen—	
Rotterdam	» 5—5 1/4 » » »
» » Skotland, Firth of	
Forth	sh. 6/— » » »
» » nordlige Danmark	
og sydlige Sverige mk.	3.50 à 5.00 » »
Göteborg	» 4.50 » 6.00 » »
Havre 1 mark mere.	
Havre til London . . .	sh. 6/— à 6/6 pr. 1 016 kg.
» » Kingslynn . . .	» 6/ 6 » » »
» » Dublin	» 9/6 » » »

Stolpmünde. *Import.* Der var i 1909 en god stigning i importen, hovedsagelig av tøndestav, kul samt thomasmel og lignende gjødningsstoffer.

Til Stolp blev der indført et betydelig kvantum brosten bordsviller, og fortogssten; for den sidste artikels vedkommende blev det norske materiale git fortrinnet, idet der ialt indførtes 1 046 tons fortogssten fra Norge.

De vigtigste indførselsartikler var:

	Tons.
Thomasmel	49 022
Tøndestav	24 302
Kul	14 521
Diverse varer, saasom jernbjælker, maskindele, cement, tomfater etc.	10 351
Brosten	7 865
Raa sten	7 650
Byg	3 787
Chilisalpeter	2 488
Stykgods	15 865

Export. Medens havreexporten stod noget tilbage, oversteg rugexporten det forrige aars med ca. 4 000 tons. Til Norge utførtes 7 861 tons rug.

Der utførtes hovedsagelig:

	Tons.
Rug	21 676
Diverse varer, som potetemel, dextrin, sirup, papir, grubetømmer etc.	12 774
Havre	11 410
Sprit	5 789

Skibsfart. Stolpmündes skibsfart har i beretningsaaret tat et glædelig opsving; thi medens der i 1908 ankom 477 skibe, er antallet i 1909 steget til 555 skibe, hvorav 327 damp- og 228 seilskibe. Norge deltok med 12 dampskibe, hvorav indgaaende: 8 dampskibe med 6 870 tons last og 4 i ballast, og utgaaende: 4 dampskibe med 2 454 tons last og 8 i ballast.

XIII. Aarsberetning for 1909 fra konsul A. Schwartz, Stuttgart.

Ved toldkamret i Stuttgart behandledes i finansaaet 1. april 1909—31. mars 1910 følgende varer av norsk oprindelse:

	Kg.		Kg.
Blomster etc.	182	Garnspoler etc. . . .	3
Kjød etc.	5	Trævarer, grovt	
Fisketran etc.	71 233	forarbeidede	10
	Stkr.	Ski	6
Herrehatter og -huer	12	Træskjærerarbeider	2
	Kg.	Oljemalerier . . .	15
Skotoi av lær . . .	16	Maskindele av	
Grove spindevarer		smedejern	15
og replagervarer	10	Musikinstrumenter	12
	Kg.		
Tran	125 420	Planteekstrakter . .	2
Skind og huder	60	Jernvarer	11
Horn og gevirrer	28	Uldne vævede	
Trævarer	1	stoffer	2
Polér-, slipe- og		Bøker	5
brynesten	573		

Det maa herved merkes, at disse tal ikke kan betragtes som nogen opgave over den norske import til Württemberg, da uten tvil kun en ringe del av de hertil indførte norske varer fortoldes ved de herværende toldkamre; det er tvertom sandsynlig, at den største del av importen allerede er blit toldbehandlet i den første tyske indførselshavn.

Rusland.

(Sociale forhold. — Statsfinancer. — Skatter. — Statsgjæld. — Pengevæsen. — Banker. — Den russiske agrarbanks virksomhet. — Kurser og rentesatser. — Utenrikshandel. — Forføininger til ophjælp av den russiske utenrikshandel. — Korn. — Trælast. — Petroleum. — Exportstatistik. — Exporten fra og importen til St. Petersburg og Kronstadt. — Exporten til Norge. — Trælastpriser i St. Petersburg. — Importstatistik. — Kulimport. — Sild. — Kornhøsten. — Kornpriser. — Kulgrubedrift. — Skibsfart. — Fragter. — Arensburg; Skibsfart; hostutbytte. — Libau; Import; export; skibsfart; fragter. — Narva; Import; export; skibsfart; — Revel; Import; export; skibsfart; havneforhold. — Riga; Jordbruk; industri; skibsfart; fragter; import; export. — Windau; Skibsfart; import; export.)

Aarsberetning for 1909 fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*, St. Petersburg.

I socialpolitisk henseende er det russiske rikes tilstand i aaret 1909 blit yderligere rolig og tør vel nu anses for at være saagodtsom normal, idet man jo maa regne med, at lokale utskielser i et saa stort rike som Rusland altid vil forekomme for hurtig igjen at bli dæmpet.

Statsfinancer. Efter de foreliggende regnskaper oversteg statsindtægtene i de sidste aar de ordinære utgifter med:

a) efter de definitive opgjør:

	Mill. rbl.	Mill. rbl.
1903.	148.8	1906. 195.9
1904.	111.5	1907. 146.5
1905.	99.3	1908. 30.1

b) efter regjeringens kalkulationer:

1909	9.2 mill. rbl.
1910	25.8 » »

I budgettet for 1910 er, sammenlignet med fjoraaet, utgifterne steget med ca. 2.5 % og indtægtene samtidig med ca. 3.1 %. De stigende indtægter

skyldes for en del den nye skat paa cigaretpapir samt de forhoiede avgifter, som tobaksfabrikkerne maa betale.

En sammenligning mellem de økede statsindtægter og -udgifter i de sidste tre aar gir følgende resultat av budgetternes totalsummer:

	Indtægter.	Utgifter.
	Stigning.	Stigning.
1907 . . .	70.8 mill. rbl.	120.2 mill. rbl.
1908 . . .	75.3 » »	191.7 » »
1909 . . .	40.9 » »	61.8 » »

Av ovenstaaende fremgaar, at utgifterne er steget betydelig hurtigere end indtægterne. I budgettet for 1910 overstiger derimot den kalkulerede økning av indtægterne (77.1 mill. rbl.) den kalkulerede økning av utgifterne (60.5 mill. rbl.) med 16.6 mill. rbl., hvorved indtægterne overstiger de ordinære utgifter med rbl. 25 731 000.

Indtægterne i budgettet for 1909 var sat saa høit som paa nogen maate mulig for at dække de stadig stigende utgifter. En videre stigning av selv de nødvendigeste utgifter kan kun finde sted, efterhvert som de naturlige indtægter vokser, og skal for ikke at skade de russiske financers stabilitet ikke økes mere, end at de opveies av en samtidig stigning av de naturlige indtægter i motsætning til, hvad tilfældet var i aarene 1907—1909.

Indskrænkning av den naturlige stigning av utgifterne kan for et rike som Rusland, der staar langt tilbake i sin kulturutvikling og derfor behøver store midler til ophjælp av oplysningen, regulering av landbruket, utvinning av sine naturrigdomme og sin industri etc. etc., synes at være umulig, men man synes dog at ha oinene aapne for, at dette ikke destomindre er nødvendig for rikets vel og absolut uundgaelig, da de nødvendige utgifter synes at stige hurtigere end de naturlige indtægter. Tilfredsstillelse av de mange nødvendige krav vil saaledes selv under de gunstigste omstændigheter kun kunne finde sted litt efter litt.

Det ordinære budget for 1910 opgjøres rigtig nok med et overskud av 25.8 mill. rbl., ved hjælp av hvilket et eller andet av de nødvendigeste krav vilde kunne dækkes. Dog vilde man isaafald til dækning av de ekstraordinære utgifter ha yderligere at forhøie et til sammes dækning paatænkt laan. Om spørsmålet, hvorvidt det er rigtigere delvis at dække de ekstraordinære utgifter ved hjælp av ovennævnte overskud eller ta sin tilflugt til et laan, hersker der i nationaløkonomiske kredse forskjellige meninger.

Seet fra et praktisk standpunkt vilde en yderligere forhøielse av rikets gjæld virke hemmende paa befolkningens skatteevne, derigjennem at de forøkede utgifter ved statsgjælden enten maatte dækkes gjennom forhøiede skatter eller gjennom reduktion av utgifterne for utviklingen av næringsveiene.

I sin redegjørelse for budgetforslaget for 1910 har finansministeren gjort opmerksom paa, at forhøiede og nye skatter vilde være den eneste maate, paa hvilken midlerne kunde skaffes. Som følge herav foreslaar finansministeriet følgende: Indførelse av indtægtsskat; revision av lovbestemmelserne angaaende overdragelse av formuer samt av eiendomsskatten i byerne og ladestoderne; indførelse av eiendomsskat i landsbyer etc.; forandring av stempelavgifterne. Disse forslags vedtagelse kalkuleres av finansministeriet at ville medføre en merindtægt av 50—65 mill. rubler.

Det russiske rikes realiserede finansbudget for aaret 1909:

Ordinære indtægter	rbl. 2 525 326 000
Extraordinære indtægter	» 152 884 000

Rbl. 2 678 210 000

eller rbl. 64 210 000 mere end budgettet for 1908.

Ordinære utgifter	rbl. 2 466 600 000
Extraordinære utgifter	» 143 500 000

Rbl. 2 610 100 000

eller rbl. 3 600 000 mindre end budgettet for 1908. De ekstraordinære utgifter gik i 1909 i sammenligning med det foregaaende aar ned med rbl. 120 601 000.

Budgettets større indtægtsposter stillet sig som følger:

Direkte skatter	rbl. 198 689 000
Indirekte skatter	» 529 719 000
Stempel- og andre avgifter	» 151 584 000
Brændevinsmonopolet	» 718 855 000
Statsregalier	95 216 000
Indtægter av staten tilhørende foretagender og kapitaler	» 708 105 000
Provenu ved salg av staten tilhørende faste eiendomme	» 991 000
Bondernes løskjøpningsbetalinger	» 757 000
Diverse indtægter	» 121 410 000

Sum 2 525 326 000

Nedennævnte statsindtægter viser i 1909, sammenlignet med 1908, følgende stigning (i millioner rubler):

Statsjernbanerne	53 414
Sukkerskatten	13 844
Alkoholskatten	9 852
Stempler og retsgebyrer	7 041
Postindtægter	5 619
Indtægter av statens skoge	3 931
Grundskatten	3 600
Myntregalierne	2 424
Fyrstikskatten	3 520
Telegraf- og telefonvæsenet	2 331
Avgifter ved overdragelse av eiendom	3 070
Avgifter av privatjernbanerne	3 039

Efternævnte poster viser derimot følgende nedgang (i mill. rbl.):

Tobaksskatten	10 871
Told	5 144
Div. foretagender tilhørende staten	631
Tilbakebetaling av laan etc.	2 383

I løpet av 1909 realiseres et $4\frac{1}{2}\%$ laan til et nominalbeløp av rbl. 525 000 000 til en kurs av $85\frac{1}{2}\%$, og som altsaa utbragte rbl. 448 875 000. Herav anvendtes rbl. 300 000 000 til indløsning av 5 % statspapirer samt rbl. 10 013 469 til dækning av de utenlandske stempelgebyrer og kommissioner i anledning av laanet. Nettobeløpet utgjorde rbl. 138 861 530, der anvendtes til dækning av fjoraarets deficit.

Budgetforslaget for 1910 utviser:

Indtægter.	Utgifter.
Ordinære . . . rbl. 2 535 817 522	rbl. 2 510 036 135
Extraordinære . . . 10 000 000	» 119 996 410

Rbl. 2 545 817 522 rbl. 2 630 032 545

eller en deficit av rbl. 84 215 023, der skal dækkes gjennom kreditoperationer.

Procentvis stiller de enkelte indtægtsposter sig i forhold til budgettets samlede indtægtssum som følger:

Direkte skat	7.8 %
Indirekte skat	21.7 %
Stempelgebyrer og andre avgifter	6.0 %
Statsjernbanerne	22.4 %
Statens eiendomme og kapitaler	5.8 %
Brændevinsmonopolet	28.3 %
Andre statsregalier	3.6 %
Diverse	4.4 %
	100.0 %

Befolkningen skatter saaledes ialt med ca. 63.8 % av det samlede budgets inntægter.

De i budgetforslaget for 1910 optagne ekstraordinære utgifter fordeler sig paa følgende kategorier:

Utgifter i anl. av den russisk-japanske krig	rbl. 3 841 000
Til krigsvæsenet til forraad og materialer	» 50 000 000
Jernbanebygning (hovedsagelig til fortsættelse av bygningen av Amur-banen, til anlæg av et dobbeltspor paa den sibiriske bane samt delvis til ombygning av samme)	» 64 755 000
Utbetaling av selskapet «Den Kinesiske Østbane»	» 1 400 000

Rbl. 119 996 000

eller rbl. 25 517 651 mindre end i 1909.

Procentvis stiller de enkelte utgiftsposter sig i forhold til budgettets samlede utgiftssum som følger:

	1909.	1910.
	%	%
Landets forsvar	32.4	32.5
Statsgjælden	23.7	23.6
Pensioner	6.1	6.2
Garantibetalinger til private jernbaneselskaper	2.5	1.6
Geistligheten	1.0	1.0
Statens forvaltning, inklusive det keiserlige hof	21.5	21.0
Oplysningsvæsenet, videnskap og kunst	5.0	5.6
Post, telegraf og telefon	3.2	3.3
Kommunikationer (exkl. jernbaner og havnevæsen)	2.0	2.0
Organisation av landbruket	2.3	2.9
Handel og industri	0.3	0.3

Den største utgift falder paa forsvarsvæsenet, der gjennem den sidste krig med Japan var svækket og ikke længere befandt sig paa høide med den moderne krigsteknik.

Hovedaarsaken til de høie pensions- og understøttelsesutgifter er, foruten krigen med Japan og de indre uroligheter, reorganisationen av armé og flaaete, hvorigjennem de pensionsberettigedes antal blev betydelig forøket. Som følge av krigen og reorganisationen er denne utgiftspost steget med ca. 20.2 mill. rubler pr. aar.

Ruslands toldintrader beløp sig i aaret 1909 til rbl. 280 499 000, eller rbl. 6 767 000 mindre end i det foregaaende aar.

Statsgjæld. Ruslands samlede statsgjæld beløp sig den 31. december 1909 til rbl. 9 038 756 433, eller rbl. 202 872 242 mere end pr. 31. december 1908. Den aarlige amortisation beløp sig til rbl. 25 696 825 og rentebetalingen til rbl. 397 942 628.

Med regjeringsgaranti optok i aaret 1909 endel private jernbaneselskaper $4\frac{1}{2}$ % obligationslaan til et totalbeløp av rbl. 106 564 554. Av byerne blev der i aaret 1909 optat laan til et forholdsvis meget høit beløp, nemlig ialt rbl. 76 500 000.

Pengevæsen. Cirkulationen av banknoter androg til:

Pr. 1. januar 1909	rbl. 1 087 200 000
» 1. — 1910	» 1 173 800 000
eller en opgang av	» 86 600 000

Guldbeholdningen androg til:

Pr. 1. januar 1909	» 1 079 000 000
» 1. — 1910	» 1 174 000 000
eller en opgang av	» 95 000 000

Av penge tilhørende den russiske regjering utestod i utlandet:

Pr. 1. januar 1909	» 139 000 000
» 1. — 1910	» 236 900 000
eller en opgang av	» 97 900 000

Av værdipapirer til opbevaring for privatfolk hadde:

Pr. 1. januar 1909	» 5 106 669 253
» 1. — 1910	» 4 990 400 000
eller en nedgang av	» 116 269 253

Banker. Indskuddene i rikets sparekasser androg til:

Kontanter pr. 1. januar 1909	rbl. 1 207 000 000
— » 1. — 1910	» 1 282 600 000
eller en opgang av	» 75 600 000
Værdipapirer pr. 1. januar 1909	» 269 500 000
— » — » 1. — 1910	» 279 300 000
eller en opgang av	» 9 800 000

Til dækning av de kontante indskud (rbl. 1 282 600 000) i rikets sparekasser haves et fond, der pr. 31. december 1909 utgjorde:

I værdipapirer (efter kursnotering)	» 1 268 400 000
I renter (efter coupons)	» 16 600 000
paa girokonto i riksbanken	» 42 200 000
Sum rbl. 1 327 200 000	

Rikssparekassernes gevinst- og tapskonto utviste pr. 31. december 1909:

Bruttoinntægter	rbl. 56 300 000
Indstaaenderenter rbl. 45 700 000	
Utgifter	» 4 100 000
Tap	» 100 000
Nettogevinst rbl. 6 400 000	

Sparekassernes reservefond androg pr. 31. december 1909 til rbl. 35 800 000, og desuten haves et fond av værdipapirer som reservepræmier for livsforsikringer, der pr. 31. december 1909 nominelt androg til rbl. 1 500 000, eller efter kursnoteringen til rbl. 1 321 000.

Den russiske agrarbank fik ved keiserlig manifest av 16. november 1905 tilladelse til at anvende sine midler til indkjøp av jord gjennom utstedelse av pantobligationer. Ifølge loven av 21. mars 1906 har banken ret til at utvide sin virksomhet ved utstedelse av 6 % obligationer lydende paa navn og 5 % pantobligationer. Bankens likvidationsvirksomhet begynte i 1907 med salg av land i overensstemmelse med regjeringens instruksjoner om agrarorganisationen, hvorved bøndernes landbruk og indførelsen og utviklingen av enkeltmandseiendomme skal opphæves. I aaret 1907 solgtes i dette eiemed 190 799 dessjatin jord, i 1908 329 193 dessjatin og i 1909 270 121 dessjatin, saaledes ialt 790 113 dessjatin, til en værdi av 94.6 mill. rbl. Hertil gaves 32 556 laan. Av de jordstykker, der i 1909 solgtes gjennom banken, erhvervedes næsten 25 % av det samlede flateindhold av bønder til oprettelse av egne enkeltmandsjordbruk.

Kursnoteringer i 1909:

	1. januar.	1. februar.	1. mars.	1. april.
London pr. £ 10.	rbl. 95.55	95.00	95.15	95.08 ³ / ₄
Berlin » mk. 100	» 46.62 ¹ / ₂	46.31 ¹ / ₂	46.39	46.46 ¹ / ₂
Paris » frs. 100	» 38.02 ¹ / ₂	37.67	37.69	37.77
	1. mai.	1. juni.	1. juli.	1. august.
London » £ 10.	» 94.95	94.70	94.56 ¹ / ₄	94.50
Berlin » mk. 100	» 46.40	46.29	46.25	46.20 ¹ / ₂
Paris » frs. 100	» 37.73	37.57	37.54	37.51
	1. sept.	1. okt.	1. nov.	1. dec.
London » £ 10.	» 93.91 ¹ / ₄	94.22 ¹ / ₄	94.72 ¹ / ₂	94.71 ¹ / ₄
Berlin » mk. 100	» 46.00	46.08 ¹ / ₂	46.25	46.28
Paris » frs. 100	» 37.35	37.42 ¹ / ₂	37.55 ¹ / ₂	37.57

Privatdiskontoen i St. Petersburg stillet sig i 1909 som følger:

	%		%
Januar	5 ¹ / ₂	Juli	5
Februar	5 ¹ / ₂	August	5
Mars	5 ¹ / ₂	September	5.4 ¹ / ₂
April	5 ¹ / ₂	Oktober	4 ¹ / ₂
Mai	5	November	4 ¹ / ₂
Juni	5	December	4 ¹ / ₂

eller gennemsnitlig 4.99 %, mot 5.99 % i det foregaaende aar.

Rubelkursen stod i 1909 betydelig gunstigere end i 1908. Fra juli maaned av — efterat det gunstige høstutbytte definitivt var bragt paa det rene — begyndte en sterk og vedvarende kursstigning. Rubelkursen oversteg snart ikke blot den sedvanlige paritet (mk. 216 pr. rbl. 100), men selv det saakaldte guld-punkt, d. v. s. den prishøide, ved hvilken det synes at være de utenlandske markeder fordelagtigere ved avregninger med Rusland at sende guld hit.

Det hjemlige pengemarkeds gunstige stilling viste sig ogsaa gjennem de tiltagende indskud i de russiske handelsbanker. Den foregaaende aarsberetning indeholdt allerede en henvisning til den store stigning av disse indskud, der mot slutten av aaret 1908 utgjorde over en milliard rubler. Pr. 31. december 1909 viser indskuddene atter en betydelig forøkelse, idet samme da utgjorde over 1 200 mill. rbl. Gjennem den rikeligere pengeindsætning var det for privatbankerne mulig at reducere sine diskontosatser; gode veksler blev saaledes av dem gjerne diskonteret til under 5 %.

Den rikelige pengeforsyning paa det russiske marked indvirket selvfølgelig ogsaa paa de russiske statspapirers kurs. I begyndelsen av aaret indtraadte dog ikke nogen større kursstigning paa grund av politiske forviklinger i forbindelse med tildragelserne paa Balkanhalvøen. Kursbevægelsen siden høsten 1908 kan derfor inddeles i to perioder: den første (fra august 1908 til mars 1909) opviser forholdsvis lave kurser, endog en tendens til reduktion, medens kurserne i den anden periode (fra mars til 31. december 1909) med kun faa forandringer stadig steg, saaledes f. ex.:

	1908.	1909.	1909.	
	August.	Mars.	August.	Decbr.
4 % statsobl.	78.00	84.00	88.375	89.875
4 % statslaan av				
1902.	84.20	86.10	90.10	91.50
4 ¹ / ₂ % laan av				
1905	97.20	98.80	99.60	99.69
5 % laan av 1906	99.15	100.82	102.32	101.25

De høie kurser paa de russiske statspapirer staar rigtignok i sammenheng med børsernes stemning;

dog maa det her bemerkes, at stigningen hovedsagelig skyldes andre faktorer, som særlig den gjenoprettede tiltro til det politiske livs fasthet og den videre utvikling av landets naturlige hjalp-kilder.

Det fremgaar av ovenstaaende, at det russiske pengemarked for tiden opviser et meget fordelagtig billede; statens kredit er betydelig bedre, og kurserne paa russiske papirer har naadd en høide som aldrig siden begyndelsen av den russisk-japanske krig, samt at vekselkursens stilling er høiere end nogensinde siden indførelsen av det reformerede pengesystem.

Den opadgaaende kursbevægelse paa statspapirer hadde ogsaa en meget heldig indflydelse paa noteringen av værdipapirer utstedt av jordbrukslaane-institutioner, byer, jernbaner og privatbanker.

Utenrikshandlen i indberetningsaaret fremviser et i den russiske utenrikshandels historie ganske usedvanlig billede. Utførslen og den aktive handelsbalances størrelse har hitindtil ikke hat sin like. Sammenlignet med aaret 1908 er utførslen steget med ca. 45 % (427,6 mill. rbl.) og naadde en høide av 1 366,4 mill. rbl. Importen har derimot tiltat i langt mindre maalestok; den opviser, sammenlignet med 1908, kun en stigning av 3,7 % (28 mill. rbl.) og androg ialt til 788,4 mill. rbl. Hitindtil har aaret 1905 opvist det største overskud i handelsbalancen med utlandet: dengang utgjorde overskuddet 458,6 mill. rbl., men dette resultat er altsaa i 1909 blit overskredet med ikke mindre end 119,4 mill. rbl., idet overskuddet i indberetningsaaret utgjorde 578 mill. rbl.

Værdien av Ruslands handelsomsætning med de forskjellige stater androg i aarene 1908 og 1909 for nedenstaaende landes vedkommende til (i tusen rbl.):

	Export fra Rus-land til:		Import til Rus-land fra:	
	1908.	1909.	1908.	1909.
Tyskland	278 648	385 629	320 061	356 822
Storbritannien	220 059	288 597	121 043	128 017
Holland	93 578	189 207	11 586	18 109
Belgien	34 359	64 321	8 121	6 687
Frankrike	64 378	89 041	35 033	49 002
Italien	29 936	67 786	12 699	12 006
Forenede Stater	2 428	11 496	74 567	57 917
Norge	5 809	8 106	8 251	8 572
Danmark	31 385	36 748	9 187	8 269
Sverige	4 678	11 024	10 261	7 915

Export. Rikets samlede export utgjorde i aarene 1908 og 1909, fordelt paa følgende hovedgrupper (i mill. rbl.):

	1908.	1909.
Levnedsmidler.	517,3	900,3
Raaprodukter og halvfabrikata . . .	370,5	416,2
Levende dyr	23,3	25,0
Fabrikata.	26,7	24,7

Ialt 937,8 1 366,2

Sammenlignet med 1908 viser utførslen i 1909 en stigning av: Korn ca. 90,4 %, levnedsmidler ca. 73,8 %, raamaterialer ca. 12,3 %, produkter av dyr ca. 7,1 %.

Grunden til den enorme hveteexport (3½ gang saa stor som i 1908) skyldes det storartede høstutbytte i forening med de inden- og utenlandske markeders harmoni i prisene.

I exporten av raa- og halvbearbejdede stoffer indtar træløst den første plass. Utførslen av denne artikkel vokser stadig og hurtig, og værdien av samme androg i 1909 til 126,1 mill. rbl., mot 65,2 mill. rbl. i 1903; værdien av træløstexporten er saaledes i løpet av de sidste seks aar næsten blitt fordoblet.

Foranstaltninger til ophjælp av den russiske utenrikshandel. Den russiske handel og isærdeleshet exporthandlen har i aaret 1909 opnaadd en i den russiske handels historie ganske undtagelsesvis interesse. Rigtignok var tanken om sammenslutninger blitt drøftet i handelskredse allerede i de foregaaende aar — og grunden hertil var vistnok den stadig daarligere handelsbalance —, dog vaagnet først i indberetningsaaret interessen for alvor — ikke blot i handelskredse, men ogsaa i administrative kredse — for spørsmål, der angaar organisation, forbedring og sikring av Ruslands uten- og indenrikshandel. Grunden hertil skyldes vistnok for en stor del tildragelserne paa Balkanhalvøen, lukningen av frihavnen i det Fjerne Østen samt den russisk-engelske tilnærming. I løpet av indberetningsaaret dannedes saaledes i Rusland nogle hittil her næsten ukjendte institutioner, nemlig specielle handelskamre, der skal tjene til ophjælp av den russiske utenrikshandel. Av saadanne institutioner kan nævnes: Det russisk-engelske handelskammer; det russisk-belgiske handelskammer; det russisk-italienske handelskammer; det russisk-japanske handelskammer; det slaviske handelskammer; Moskvas handelskammer; det russiske handelskammer for landbruk og haandverk. Endvidere omgaaes man med tanken om opprettelse av et russisk hovedhandelskammer, der skal sammenfatte og behandle alle spørsmål vedrørende Ruslands export i samraad med de specielle handelskamre. Det svensk-russiske handelskammer synes udelukkende at arbeide for ophjælp av den svenske export til Rusland.

Under Handels- og Industriministeriet er opprettet flere særlige komitéer (oplysningsbureauer) med handels-, industri- og landbrukskyndige mænd som medlemmer. Der dannedes saaledes bl. a. en komité for anlæg av fryselaagre, for bekjæmpelse av forfalskning av levnedsmidler etc. En kongres av repræsentanter for børs-handlen har bearbejdet flere vigtige spørsmål, som f. ex. skibshypothek, registrering, indredning og klassifikation av handelskibe, opprettelse av oplysningskontorer for kreditoplysninger o. a.

Endvidere fortjener utviklingen av de russiske syndikater at nævnes. Disse har hovedsagelig til formaal at regulere avsetningen. I indberetningsaaret grundedes saaledes jernvaresyndikatet «Prodowez» og det uralske syndikat «Krowlja». — Uavhengig av det allerede bestaaende kulssyndikat «Produgol» agtes opprettet et nyt kulssyndikat, der skal

arbeide paa grundlag av princippet «fri produktion». Endvidere omgaaes firmaet Gebr. Merkuloff med planer om opprettelse av et saltsyndikat. — Likeledes agtes en ny landbruksbank opprettet.

Blandt de viktigere arbeider paa handelslovgivningens omraade kan nævnes et lovforslag ang. varelagre. Dette er allerede vedtatt av riksdumaen og har til hensigt at utvide varelagrenes operationsomraade. Endvidere er der utarbejdet et lovforslag ang. børs- og arbitreretter, kommissionsforretninger, forbedring av handelsrettergangen samt prolongation av terminen for toldfri indførsel av jernskibe til aaret 1912. Desuten har Handels- og Industriministeriet paabegyndt en revision av rikets toldtariff. Grunden hertil er, at flere av Ruslands handelstraktater nærmer sig sine avslutningsterminer, samt at en række av midlertidige tariffbestemmelser utløper 1. januar 1911. Det er dog meget tvilsomt, om arbeidet vil kunne avsluttes til denne tid.

I aaret 1909 indregistrertes i Rusland 175 nye aktieselskaper med en aktiekapital av tilsammen 162 mill. rbl.

Efter ophævelsen av toldfriheten i det Fjerne Østen opprettedes i henhold til loven av 15. mai 1909 tolddistriktet Amur. I riksbudgettet for 1910 er det kalkuleret, at toldintraderne i Amur skal indbringe ca. 3 mill. rbl.

Fra Odessa arrangeres i indberetningsaaret en svømmende utstilling ombord paa et større russisk dampskib, som besøkte havnene i det Sorte Hav, Bosporus, Port Said, Suez og andre egyptiske havne.

Flere utstillinger, deriblandt en for skolevæsen og en for jernbanevæsen, er projekteret avholdt i 1911 og en international industriutstilling sandsynligvis samme aar i Riga. —

Korn. Naar exporten i 1909 sammenlignes med det foregaaende aars falder opmerksomheten særlig paa den overordentlig store kornexport, der naadd en hitindtil ukjent høide, nemlig 760,7 mill. pud til en værdi av 748,3 mill. rbl., eller en stigning av 90,4, resp. 99,2 %.

Exporten av hvete, rug, byg og mais foregaar hovedsagelig fra havnene i Sortehavet og i det Asowske Hav. Fra byerne i nævnte to have exportertes i 1909: Hvete 76,4 % av rikets samlede hveteexport, rug 53 %, byg 91 % og mais 83 %. Havre exporteres derimod hovedsagelig fra Østersjøen. Exporten av havre stillet sig i 1909 som følger: Fra St. Petersburg 17,7 mill. pud, Libau 21,7, Reval 4,8, Nicolajeff 10,0, andre havne 20,5 eller fra St. Petersburg, Libau, Reval og Windau 64,3 % av rikets havreexport, fra Nicolajeff og Noworossisk 18,9 %, andre havne 16,8 %.

Exporten av følgende varer er i 1909 gaatt tilbake i sammenligning med aaret 1908 (i tusen pud):

	1908.	1909.
Lindrev.	124	110
Jernmalm.	35 477	31 599
Petroleum.	30 553	27 807
Jern	2 077	925
Frø	14 161	8 470
Nafta og naftaprodukter	46 505	46 211
Sukker	13 605	8 055
Oljekaker	29 642	25 279
Fersk fisk	183	133
Jernbanevogne	441 stkr.	100 stkr.

Derimot er exporten av følgende varer i 1909 gaatt frem i sammenligning med aaret 1908 (i tusen pud):

	1908.	1909.
Smør	3 111	3 456
Korn	399 627	760 743
Græsfrø	3 985	4 450
Staal	5 113	8 825
Manganmalm	27 270	37 886
Cellulose	1 319	1 853
Trælast	372 764	421 362
Huder	880	1 723

Av trælast utførtes i 1909 ialt 421 362 tusen pud, hvorav: Fra Riga 26 % av rikets trælastexport, Jurburg 9 %, Neschawsk 8,8 %, Archangelsk 11,5 %, Kronstadt 6,7 %, St. Petersburg 7,2 %, Windau 4 %, Sosnowitz 3,3 %, Libau 1,5 % og fra andre byer 22 %.

Av petroleum utførtes i 1909 ialt 27,8 mill. pud, eller ca. 2,7 mill. pud mindre end i 1908. Herav exportertes:

	Mill. pud.	% av rikets petroleumsexport.
Fra Batum	24,0	86,3 %
» Noworossija	1,2	4,3 »
» andre byer	2,5	9,4 »

Av nafta utførtes i 1909 fra Batum:

Forarbeidet vare 4,4 mill. pud, eller 73,7 % av exporten. Raavare . . . 5,8 » » 90,2 » » »

Byerne St. Petersburg, Riga og Reval exporterte ogsaa i aaret 1909 et mindre kvantum naftaprodukter.

Exporten av nafta og naftaprodukter kommer sig kun langsomt efter krisen i 1905. Det exporterede kvantum i 1909 andrager saaledes ikke til halvdelen av aaret 1904's export, der utgjorde ca. 110 mill. pud. Naftaproduktionen i Baku i aaret 1909 androg til 494 090 675 pud, mot 465 343 351 pud i 1908, eller en stigning av 28 747 322 pud. Gjennomsnittspriserne i Baku stillet sig som følger (kop. pr. pud):

	1908.	1909.
Nafta	21.61	21.04
«Masut»	22.66	21.30
Petroleum (f. o. b.)	27.47	28.30

Av flytende brændsel («masut») utskibedes fra Baku til Ruslands indre i aaret 1909 209 214 047 pud, mot 213 664 339 pud i det foregaaende aar. Prisen for «masut» var i Nischnij Nowgorod i 1909 gjennomsnittlig 31.2 kopek pr. pud. Av petroleum utskibedes fra Baku til landets indre i 1909 61 406 992 pud, mot 56 967 487 pud det foregaaende aar. Av petroleum exportertes til utlandet fra Sortehavet: i 1903 78 mill. pud, 1904 79, 1905 37.5, 1906 21.5, 1907 26, 1908 28.5, 1909 25.

Exporten av smøreoljer fra Sortehavet androg til: i 1903 11 mill. pud, 1904 10.5, 1905 7, 1906 7, 1907 8, 1908 9.3, 1909 9.4.

Naftaproduktionen i Grosny androg i 1909 til 57 033 015 pud, mot 52 069 480 pud i 1908, eller en stigning av 4 963 535 pud. Fra Grosny exportertes:

	1908.	1909.
	Pud.	Pud.
«Masut» til Ruslands indre	6 300 000	7 526 000
Benzin til Ruslands indre	190 000	148 000
Benzin til utlandet	1 800 000	2 331 000
Petroleum til Ruslands indre	1 500 000	1 373 000
Petroleum til utlandet	130 000	1 523 000

Exporten til Norge androg til:

	1908.	1909.
	Pud.	Pud.
Petroleum fra Sortehavet	96 224	114 895
Smøreoljer fra St. Petersburg	30 104	17 426

Av de vigtigste exportartikler i 1909 kan merkes følgende (i tusen rubler):

Hvete	384 128	Naftaprodukter	32 595
Havre	61 751	Trælast	126 092
Rug	34 160	Oljekaker	33 651
Byg	165 864	Frø	21 751
Mais	31 134	Pelsverk	11 663
Hvetemel	10 490	Huder og skind	23 319
Rugmel	7 664	Manganmalm	7 553
Sukker	15 338	Platina	12 200
Smør	48 404	Tepper	1 949
Kaviar	3 631	Cellulose	1 868
Tobak	2 612	Levende dyr	24 557
Lin	10 270	(hvorav heste)	8 119

Oversigt over de i 1909 fra St. Petersburg og Kronstadt utførte vigtigste varer:

	Pud.		Pud.
Lin	102 015	Kalveskind	38 359
Hamp	161 268	Huder	26 670
Mineraloljer	975 011	Haler og manker	15 033
Asbest	91 078	Hestehaar	46 817
Oljekaker	5 776 101	Kamelhaar	107 658
Benkul og benmel	263 959	Korkavfald	135 646
Smør	738 163		Ks.
Kli	2 582 493	Galoger	24 488
	Ks.		Stkr.
Egg	207 524	Matter	182 188
	Twt.	«Riekers»	281 774
Hvete	871 921	«Lathwood»	90 975
Havre	2 958 149	Bjelker	135 616
Rug	939 709		Kubfvn.
Boghvetegryn	111 088	Pitprops	196 188
Erter	78 225	Cellulosekub	177 012
Linfrø	147 507		Kubfot.
	Pud.	Aspetømmer	2 346 233
Tarmer	68 958		Stds.
Seengefjær	10 248	Planker og bord	2 496 620
Børster	8 401		

Fortegnelse over den direkte export fra St. Petersburg og Kronstadt til Norge i de tre sidste aar:

	1907.	1908.	1909.
Mineraloljer	21 080	30 104	16 800 pud.
Oljekaker	35 700	21 744	—
Aspetræ	273 153	65 120	290 059 kbft.
Rug	—	—	145 664 twt.
Hvete	—	—	3 844 »
Matter	—	—	2 370 stkr.

St. Petersburgs utførsel av kornvarer og oljekaker stillet sig i de sidste aar som følger:

	Kornvarer.	Oljekaker.
1909	4 880 867 twt.	5 776 101 pud.
1908	2 123 759 »	5 137 068 »
1905	9 340 065 »	2 688 623 »
1900	7 803 173 »	3 481 099 »

Tiltrods for det glimrende utbytte av kornhøsten i 1909 blev der i dette aar allikevel til Rusland importeret følgende kvantiteter kornvarer: Rug 6 149 000 pud, hvete 338 000 pud, mais 271 000 pud, havre 689 000 pud, byg 116 000 pud, ris 1 765 000

pud, erter og bønner 118 000 pud, boghvetegryn 2 000 pud.

St. Petersburgs og Kronstadts import av kul, koks og rujern androg i 1909 til: Stenkul 1 844 111 tons, kulbriketter 11 920 tons, koks 70 333 tons, rujern 819 tons.

Fra havne i Sortehavet importertes desuten til St. Petersburg i 1909 2 263 tons russisk rujern. St. Petersburgs (Kronstadts) import av russiske kul fra Sortehavet gik i 1909 betydelig tilbake; samme androg til 45 362 tons, mot 62 816 tons i det foregaaende aar, eller en nedgang av 17 454 tons.

Trælastpriser. Priserne for planker, battens og bord stillet sig paa St. Petersburgs marked i det forløpne aar approximativt som følger:

Furu	3" × 11"	I	£ 17. 6. 0
»	—»—	II	» 12. 0. 0
»	—»—	III	» 9. 6. 0
»	3" × 9"	I	» 13.10. 0
»	—»—	II	» 10. 6. 0
»	—»—	III	» 9. 6. 0
»	3" × 2½" × 7"	I	» 12. 3. 0
»	—»—	II	» 10. 0. 0
»	—»—	III	» 9. 0. 0
»	6"	usortet	» 8.16. 3
»	5"	»	» 8. 2. 0
»	4"	»	» 8.12.10
Gran	3" × 11"	I	» 11. 2. 0
»	—»—	II	» 9.10. 0
»	—»—	III	» 8.10. 0
»	3" × 9"	I	» 10.10. 0
»	—»—	II	» 9.10. 0
»	—»—	III	» 8.10. 0
»	3" × 2½" × 7"	usortet	» 8.12. 0
»	6" × 6½"	»	» 8. 6. 0

Import. Rikets samlede import stillet sig i 1908 og 1909, fordelt paa hovedgrupperne, som følger (i tusen rubler):

	1908.	1909.
Levnetsmidler	123 375	116 810
Raaprodukter og halvfabrikata .	406 780	411 137
Fabrikata	215 743	258 948
Levende dyr	1 409	1 553
Ialt	747 307	788 448

Importen av følgende varer er i sammenligning med fjoraaret gaat tilbake (i tusen pud):

Nedgang i 1909.		Nedgang i 1909.	
Jern og staal	56	Talg	294
Sporvogne . .	76 stkr.	Raalær	260
Kobber	58	Kul og koks . . .	4 026
Bly	172	Bomuld	3 772
Korn	6 784	Ris	755

Importen av følgende varer er derimot steget i 1909 sammenlignet med 1908 (i tusen pud):

Opgang i 1909.		Opgang i 1909.	
Jute	263	Garvestoffer . . .	243
Uld	507	Maskiner og appa-	
Sild	588	rater	2 311
Kemiske produkter	34	Papirvarer	274

Rikets import av bomuld androg i 1909 til 9.6 mill. pud, mot 13.4 mill. pud i 1908. Samtidig faldt sammens værdi fra 111.9 mill. rbl. i 1908 til 87.6 mill. rbl. i 1909, eller en tilbakegang i 1909 av 3.8 mill. pud, resp. 24.3 mill. rbl.

Rikets samlede kulimport androg i 1909 til 3 865 883 tons, hvorav til: Kronstadt (St. Petersburg)

1 844 111 tons, Sosnowitz 613 000 tons, Riga 587 000 tons, Granitze 9 400 tons, Libau 147 800 tons, Archangelsk 13 400 tons, Revel 164 500 tons, Pernau 113 200 tons, Nicolajeff 50 tons, Odessa 19 000 tons, Szzipiornsky 62 700 tons, andre byer 291 722 tons.

Av de vigtigste importartikler kan merkes (i tusen rubler):

	1908.	1909.
Sild	20 800	21 386
The	28 553	29 024
Stenkul og koks	31 685	31 839
Kautschuck og guttaperka .	26 386	24 126
Fabrikater av jern, staal etc.	14 359	8 005
Maskiner	55 275	46 249
Landbruksmaskiner	20 799	18 193
Kemiske produkter	15 372	16 180
Papirvarer	17 128	26 944
Hvete	6 586	459
Rug	7 239	6 169
Mais	379	244
Havre	1 335	592
Byg	265	123
Ris	3 201	2 556
Frugt etc.	11 957	8 815
Kaffe	6 228	6 545
Spirituosa og vine	14 609	15 593
Fersk fisk	2 210	2 385
Marineret fisk	2 162	2 437
Gjødningsstoffer	2 539	4 624
Talg	10 111	11 003
Lær	13 736	16 583
Farver	12 091	12 165
Jute	5 658	5 781
Kokoner og silke	18 152	20 194
Uld, raa	28 678	39 267
Uld, forarbeidet	15 622	18 727
Bomulds-garn	8 021	9 335
Bomuld	111 937	97 139
Uforarbeidede metaller . . .	24 082	25 584
Kopra	9 477	10 558
Saltede huder	13 810	15 333
Teglstens-the	207	178
Fisk, indført med russiske skibe til Archangelsk . .	1 600	1 915
Lokomobiler	4 158	6 549
hvorav:		
Lokomobiler for jordbruk .	3 450	5 786

Blandt de importerede levnetsmidler indtar the den første plads; av denne vare importertes i 1909 ca. 1 606 000 pud.

Den tiltagende indførsel av raamaterialer og halvfabrikata samt av maskiner og apparater beviser, at landets industrielle virksomhet stadig gaar fremover.

Kornhosten i Rusland utviste i de tre sidste aar følgende utbytte:

	1907.	1908.	1909.
Hvete	848 460 000	946 100 000	1 301 374 000 pud
Rug	1 253 160 000	1 214 000 000	1 390 720 000 »
Byg	469 790 000	502 300 000	629 517 000 »
Havre	802 640 000	835 200 000	1 014 929 000 »
Ialt	3 374 050 000	3 497 600 000	4 336 540 000 pud.

Høsten i 1909 gav saaledes ca. 24 % rikere utbytte end det foregaaende aars. For hvetens vedkommende var resultatet ca. 38 %, for rugens ca. 14.5 % bedre.

I 1909 blev betalt (kopek pr. pud):

for hvete:

Odessa:

Kiew:

Januar	131	Januar.	120/126
Mai	144	Mai	132/138
December	121	December	117/121

Jeletz:

Rostov v. Don:

Januar	127	Januar.	120/124
Mai	128	Mai	125/126
December	112	December	104/106

for rug:

Libau:

Kiew:

Januar.	101 1/2	Januar	97/100
Mai	100/109	Mai	100/104
December	97	December	78/81

Jeletz:

Ssaratow:

Januar.	89	Januar.	83/85
Mai	93	Mai	82
December	79	December	76/78

for havre:

Libau:

Kiew:

Januar.	75 1/2/76 1/2	Januar.	65/70
Mai	92/93	Mai	75/80
December	77	December	70/75

Jeletz:

St. Petersburg:

Mai	73	Gjennemsnitspris i	
		1909.	88
		December	83

Ruslands kulindustri i 1909. 1) I Donesky bassin utvandedes av kul i aaret 1908 1 097 mill. pud, i 1909 1 085 pud; av koks utvandedes i 1908 112 pud, i 1909 109 pud. Disse kul gik i 1909 bl. a. til følgende forbrugere: Statens jernbaner 210 mill. pud, private jernbaner 81 mill. pud, metalfabrikker 156 mill. pud, sukkerfabrikker 41 mill. pud. Til den russisk-baltiske flaate leveres i 1909 45 362 tons russiske kul. For levering i 1910 er der av nævnte flaate bestilt 4 mill. pud kulbriketter. For private fabrikker i St. Petersburg skal der for 1910 være bestilt ca. 2 1/2 mill. pud russiske kul til en pris av 25 kopek pr. pud cif. St. Petersburg.

2) I bergverker i Moskvas omegn utvandedes av kul i 1908 20 mill. pud, i 1909 15 mill. pud.

3) I Kaukasus utvandedes av kul i 1908 3,2 mill. pud, i 1909 2,6 mill. pud.

Skibsfart. Ruslands samlede utenrikske skibsfart opgik til:

i 1905	11 445	ank. skibe	dr.	10 852 000	reg. tons.
- 1906	10 932	»	»	10 469 000	»
- 1907	10 681	»	»	10 606 000	»
- 1908	11 011	»	»	10 760 900	»
- 1909	13 141	»	»	13 215 000	»

hvorav utenlandske:

- 1905	9 857	ank. skibe	dr.	9 963 000	reg. tons.
- 1906	9 216	»	»	9 379 000	»
- 1907	8 834	»	»	9 270 000	»
- 1908	9 234	»	»	9 519 000	»
- 1909	11 363	»	»	11 960 000	»

Den utenrikske skibsfart paa de vigtigste russiske havne stillet sig i aarene 1905—1909 for ankomne skibes vedkommende som følger:

Archangelsk:

	Antal.	Tons.	1908. .	1909. .	Antal.	Tons.
1905	706	386 200	1 090	1 249	631 547	746 246
1906	709	407 588				
1907	639	367 635				
1908	733	470 788				
1909	848	589 661				

Kronstadt og

St. Petersburg:

1905	1 862	1 585 841				
1906	1 643	1 412 141				
1907	1 724	1 476 110				
1908	1 850	1 725 655				
1909	1 996	1 897 863				

Narva:

1905	76	58 778				
1906	93	66 711				
1907	87	73 235				
1908	139	126 551				
1909	169	144 656				

Reval:

1905	463	318 576				
1906	429	294 864				
1907	446	313 810				
1908	512	363 261				
1909	455	319 734				

Pernau:

1905	117	77 374				
1906	173	128 439				
1907	196	138 033				
1908	213	149 057				
1909	229	155 819				

Riga:

1905	1 659	1 048 925				
1906	1 847	1 238 695				
1907	1 824	1 265 151				
1908	1 848	1 303 266				
1909	2 200	1 557 707				

Windau:

1905	469	289 221				
1906	402	267 112				
1907	576	379 079				
1908	580	384 195				
1909	687	463 496				

Libau:

1905	1 259	632 201				
1906	1 101	539 346				
1907	1 055	600 755				

Skibsfarten paa Kronstadt og St. Petersburg varte i aaret 1909 fra 3. mai til 3. december, saaledes ialt 205 dage. Der ankom i 1909:

Dampskibe.

Seilskibe.

	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Engelske	337	473 318	—	—
Tyske	399	354 677	16	5 653
Danske	330	339 138	47	6 715
Russiske	115	182 445	49	7 994
Svenske	325	179 376	4	530
Hollandske	123	153 187	—	—
Norske	199	144 464	10	6 040
Belgiske	28	30 375	—	—
Franske	9	9 637	—	—
Italienske	1	1 729	2	992
Spanske	1	1 077	—	—
Amerikanske	1	516	—	—
	1 868	1 869 939	128	27 924

Ialt 1996 skibe dr. 1 897 863 reg. tons, eller 146 skibe og 172 208 reg. tons mere end i 1908.

Fra Kronstadt og St. Petersburg avseilet i 1909 til: Storbritannien og Irland 481 skibe, Norge 35, Sverige 141, Danmark 193, Tyskland 298, Holland 354, Belgien 63, Frankrike 126, Spanien 4, Italien 1, Helsingør for ordre 10, russ. Østersøhavne 254, andre russiske havne 19.

Av norske skibe ankom i 1909 til generalkonsulatets distrikt, sammenlignet med aaret 1908:

	1909.		1908.	
	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.
St. Petersburg .	152	94 965	115	93 658
Kronstadt . . .	108	93 934	114	117 826
Narva	23	13 824	17	11 904
Reval	22	15 895	23	19 983
Arensburg . . .	1	652	2	1 284
Pernau	58	38 465	46	33 271
Riga	210	169 516	148	117 606
Windau	39	24 020	23	14 841
Libau	110	51 066	89	48 626

Ialt 730 503 750 577 458 999

Der ankom saaledes i 1909 til distriktet 153 norske skibe med en samlet nettotonnage av 44 751 tons mere end i aaret 1908.

St. Petersburgs og Kronstadts fragtmarked. For skibning første aapne vande blev loko-partier D. B. B. sluttet paa basis av 19/- pr. std. Hull—London, for snart efter at gaa op til 20/6. I løpet av navigationsperioden steg raterne gradvis til 25/6 i slutten av september; i oktober kom der en skarp stigning til 28/-. Ved slutningen av sæsonen var frakterne 29/-. I løpet av vinteren sluttedes props og cellulosekub til ca. 23/6 pr. favn, fres. 30 til belgisk-fransk havn, mk. 21.50 til Rotterdam. Ved skibsfartens aapning tok som sedvanlig et antal dampskibe smaa rater, men ellers steg frakterne snart til 25/-, 26/- E. C., fres. 32 til Calais og mk. 22 til Rotterdam. Ved slutningen av sæsonen steg raterne, som altid, væsentlig paa grund av bestemmelse om indskrænket dækslast til Storbritannien. For korn var frakterne ved navigationens aapning fra 10 1/2 d. til 1/- pr. quarter (hvetebasis), steg senere til 1 1/2 og androg ved navigationens slutning til 1/3. Kapbjælker til Holland blev sluttet fra fl. 12.50 til fl. 14.00 pr. «Groningen Tult».

Av fragtslutninger for D. B. B. kan nævnes:

	Mai.	Juni.	Juli.	Aug.	Sept.	Okt.
W. Hartlepool	20/6	20/-	23/-	—	24/-	30/-
Grangemouth	19/-	18/-	18/9	19/6	19/6	—
Grimsby . . .	19/-	20/-	—	—	—	—
Cardiff . . .	22/9	—	—	—	30/-	—
Middlesbro .	—	24/9	—	—	—	25/-
Hull	—	—	—	22/6	23/-	—
London . . .	—	—	22/-	24/-	24/-	—
Gr. Yarmouth	—	—	25/-	25/-	27/6	—
Lübeck . . .	21/-	23/-	22/6	—	25/-	26/-
Bremen . . .	21/-	23/-	—	—	—	25/-
Hamburg . . .	—	—	—	—	25/-	—
Rouen Fres.	—	35.-	32.-	—	—	31.50
Rotterdam Fl.	—	13.-	—	12.75	—	12.-
Amsterdam »	—	—	13.50	13.62	—	—

Kulfragter til Kronstadt fra:

	April/mai.	Juni.	Juli.
Hull: 4/-, 3/10 1/2, 3/9.	3/10 1/2, 4/-, 3/9.	3/7 1/2, 3/9.	

	August.	September.	Oktober.
	3/9, 3/3, 3/4 1/2, 3/6, 3/-.	3/9, 3/4 1/2, 3/8, 3/10 1/2.	3/9.
Grimsby:	April/mai.	Juni.	Juli.
	3/9, 3/10 1/2.	3/10, 3/9.	3/10, 3/10 1/2, 4/-.
	August.	September.	Oktober.
	3/9, 3/3.	3/9, 3/4 1/2, 3/10 1/2.	3/10 1/2.
	April/mai.	Juni.	Juli.
Blyth:	3/9.	3/6 1/2, 3/6, 3/7 1/2.	3/7 1/2, 3/6, 3/3, 3/9.
	August.	September.	Oktober.
	3/3, 3 1 1/2, 3/6 1/2.	3/9, 3/6 1/2, 3/7 1/2.	3/9, 3/6.
Newcastle og River Tyne:	April/mai.	Juni.	Juli.
	3/6 1/2, 3/8, 3/9.	3/6 1/2, 3/6, 3/7 1/2, 3/8, 3/10 1/2.	3/6, 3/6 1/2.
	August.	September.	Oktober.
	3 3, 3/6 1/2.	3/9.	3/9, 3/6.
Grangemouth:	April/mai.	Juni.	August.
	3/9.	3/8.	3/3, 3/6.
			3 6, 3/7 1/2.
Methil:	April/mai.	Juni.	Juli.
	3/10 1/2.	3/9, 3/7 1/2, 3/8, 3/6 1/2.	3/7 1/2, 3/4 1/2, 3/7, 3/9, 3/6, 3/3.
	August.	September.	Oktober.
	3/1 1/2, 3/2, 3/3.	3/3, 3/8, 3/9.	3/6, 3/7 1/2, 3/9.
Swansea:	April/mai.	Juli.	
	5/-	5/-	
Barry Dock:	April/mai.	Juni.	Juli.
	4/9, 4/10 1/2.	—	4/3.
	August.	September.	Oktober.
	4/6.	4/3, 4/5.	4/9, 4/6.
Cardiff:	April/mai.	Juni.	Juli.
	4/6.	4/3, 4/10 1/2, 4/9.	4/6, 4/3.
	August.	September.	Oktober.
	4/-—4/3, 4/4 1/2.	—	4/10 1/2.
Rotterdam:	April/mai.	Juni.	Juli.
Koks: Mk	4.75, 4.85.	5.00.	5.00.
Kul: »	—	3.75.	3.75.
	August.	September.	
Kul: Mk.	3.75.	3.75, 3.90.	

Av de av de underordnede konsulater avgivne aarsberetninger hitsættes følgende uddrag:

Arensburg. Vicekonsul *Oscar Wildenberg's* beretning.

Skibsfart. Arensburgs havn blev i aaret 1909 besøkt av 8 russiske dampskibe medførende passagerer og gods i 133 ture. Fra utlandet ankom: 2 sjølægtre med tyske slæpebaater paa ialt 662 læster med 116 980 pud quebrachotræ og garvestof; 1 russisk seilskib paa 9 læster med 2 565 pud slipestene; og i ballast: 1 norsk dampskib paa 326 læster og 2 russiske seilskibe paa 52 læster.

Til utlandet avgik: 1 norsk dampskib paa 326 læster, 2 russiske seilskibe paa 241 læster og 2 finske seilskibe paa 748 læster med tilsammen 178 900 pud furu pitprops.

Høsten. Angaaende høsten i det herværende distrikt kan bl. a. berettes følgende: Rughøsten var meget god, især i kvantitativ henseende.

Byghøsten var daarlig saavel i kvantitativ som kvalitativ henseende.

Havrehøsten var kun middelmadig.

Potethøsten var gennemgaaende god. Høhøsten var meget daarlig, hvorfor kreaturforet stod høit i pris.

Libau. Vicekonsul *Joh. Hansens* beretning.

Export. I aaret 1909 exportertes for 25.5 mill. rubler mere end i 1908; tilveksten falder for den største del paa havre, som har hat en forøkelse av 11.6 mill. rbl. Av trælast skibedes for 488 000 rbl. mere end i det foregaaende aar. Tilbagegang viser følgende artikler: Linfrø 393 000, hampefrø 250 000 og oljekaker 307 000 rbl. Til Norge exportertes for 131 270 rbl. mindre end i aaret 1908.

Importen viser en tilbagegang av 3.9 mill. rubler, hvorav faldt paa landbruksmaskiner en nedgang av 1.4 mill. rbl.

Blandt de væsentligste importartikler kan nævnes:

	Kvantum. Pud.	Værdi i rubler.
Kul	7 720 415	770 648
Koks	198 728	35 700
Gjødningstoffer	1 843 146	787 902
Landbruksmaskiner	468 851	3 302 205
Div. maskiner	129 808	1 307 302
Garvestoffer	1 111 725	626 578
Huder og skind	431 924	1 901 605
Brolægningssten	739 759	107 982

De vigtigste nationers deltagelse i skibsfarten paa Libau i aaret 1909 fremgaar av nedenstaaende opgave over ankomne skibe:

	Fra utenlandske havne.				Fra russiske havne.			
	Dampskibe.		Seilskibe.		Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.
Norske	99	42 762	5	4 262	6	4 042	—	—
Russiske	60	113 897	75	11 638	169	120 982	204	17 847
Svenske	260	114 941	8	1 736	13	4 490	—	—
Danske	279	219 173	69	5 407	11	9 653	—	—
Tyske	262	125 745	14	814	7	4 834	1	50
Engelske	62	47 364	1	12	22	23 715	—	—

Frugtmarkedet var i det forløpne aar meget flaut, og de betalte rater var likesaa lave og tildels lavere end i 1908. Fra Libau til Østnorge betaltes mk. 11—12, nordl. Danmark (Aalborg) mk. 10—11, Vestsverige mk. 10 13 pr. 2000 kg. rugbasis; Bremen mk. 10—11, Hamburg mk. 9 pr. 2 000 kg. havrebasis; Rotterdam, Antwerpen, London, Hull og Leith 8—10 d. pr. qrt. à 320 lbs. havrebasis; østkysten av Storbritannien 1/—1 3, Engl. Kanal 1/- à 1 1/4 d., Bristolkanalen 1 1/2 à 1 6 d. pr. qrt. havrebasis for mindre dampere. For trælast opnaaddes 18—à 22/- pr. std. planker, battens og bord, 32/—37/ pr. favn 7 × 7 × 7 props til kullhavn paa østkysten av England. Til Garston Dock sluttedes en damper for 25/- pr. Göteborg std. props; Antwerpen/Ghent fr. 25 28 pr. std. D.B.; Fécamp fr. 35 pr. favn 6 × 6 × 6 props.

Narva. Vicekonsul *Hermann Hahn's* beretning.

Handel. Nedenfor meddeles endel data angaaende Narvas handel i aaret 1909:

	Kvantum. Pud.	Værdi i rubler.
Sild i tønder	610 825	5 012 689
Derav fra Norge	56 518	508 085
Sverige	14 018	144 785
Danmark	2 711	10 783
Storbritannien	531 745	4 279 726
Tyskland	5 691	67 809
Holland	140	1 501

Gatesten. Importen viser en betydelig forøkelse, idet der indførtes ea. 9 600 tons mere end i 1908. Kun et ringe kvantum forblev i Libau, hvorimot det meste sendtes i transit herfra til Kiew. Det største kvantum sten kom fra sydsvenske havne og en mindre del fra Finland.

Skibsfart. Til Libau ankom i aaret 1909 1644 skibe dr. 884 233 reg. tons, mot 1 455 skibe og 706 422 reg. tons i det nærmest foregaaende aar. Den norske skibsfart paa Libau har hat en stor fremgang i de sidste 4 aar, hvilket vil sees av følgende tal:

1906	62 norske skibe dr. 25 956 reg. tons.
1907	77 » » » 34 491 » »
1908	89 » » » 48 626 » »
1909	110 » » » 51 066 » »

Herr Otto Thoresen, Kristiania, oprettet i slutningen av aaret 1909 en direkte dampskibslinje mellem Kristiania og Libau, som sikkert vil bidrage til at ophjælpe handelsomsætningen mellem Norge og Rusland.

De Bergenske og Nordenfjeldske dampskibsselskapers skibe, som gaar i rute fra Vestnorge til Königsberg og Danzig, anløper Libau for indgaaende, naar tilstrækkelig last anmeldes, hvilket har stor betydning for sildeexporten.

Export.

	Kvantum.	Værdi i rbl.
Planker og bord	20 100 stds.	1 005 000
Bjælker etc.	205 000 stkr.	750 000
Sparrer	76 000 »	15 000
Sleepers	66 600 »	35 000
Cellulosekub og kort props	12 850 kub.f.	220 000
Lang props	534 500 stkr.	175 000
Telegrafstolper	189 200 »	350 000
Levende aal	160 pud.	3 000

Samlet exportværdi rbl. 2 555 000.

Import.

	Pud.	Værdi i rbl.
Bomuld	950 000	11 400 000
Jute	244 000	732 000
Stenkul og koks	336 600	68 000
Sild	11 800	15 000
Maskiner	42 400	400 000
Ildfast sten	5 900	1 500
Et dampskib		12 000

Samlet importværdi rubl. 12 642 000.

Disse varer indførtes til Narva ad søveien over Hungerburg og om vinteren over land fra Reval og andre byer.

Skibsfart. Under navigationsperioden 1909 ankom til Narva følgende skibe:

	Antal. Reg. tons.			Antal. Reg. tons.	
Norske . . .	23	14 405	Hollandske . .	5	4 883
Tyske . . .	68	64 713	Svenske . . .	7	5 904
Engelske . .	22	16 183	Belgiske . . .	2	2 295
Russiske . .	14	5 280			
Danske . . .	39	35 746	Ialt	180	149 409

Det første skib ankom den 5. mai og det sidste avsejlede den 5. december 1909 (ny stil).

Reval. Vicekonsul A. Sesemann's beretning.

Det paafaldende misforhold i importen og exporten av korn, der har været i flere aar, og hvis aarsak hovedsagelig har været utilfredsstillende høst-utbytte, har bedret sig adskillig i indberetningsaaret, idet kornexporten atter har naadd en normal høide og importen samtidig er gaat betydelig tilbage. Av de fire kornsorter byg, havre, rug og hvete blev nemlig:

	utført:	indført:
i 1905 . . .	9 730 527 pud.	338 092 pud.
- 1906 . . .	760 297 »	1 076 587 »
- 1907 . . .	389 619 »	1 050 759 »
- 1908 . . .	2 500 412 »	1 014 278 »
- 1909 . . .	8 848 348 »	11 123 »

Exporten av linfrø, som i aaret 1903—1907 gjennemsnitlig androg til ca. 200 000 pud pr. aar, og som i 1908 naadde en usedvanlig høide, ca. 700 000 pud, utgjorde i beretningsaaret ca. 400 000 pud. Utførslen av trævarer (kasser etc.), der i 1908 utgjorde næsten det dobbelte av de 5 foregaaende aars gjennemsnitskvanta, holdt sig i det forløpne aar paa samme høide som i 1908. Ordnet efter kvantummet, indtar exportartiklerne, der ialt androg til et kvantum av ca. 13 000 000 pud, følgende rækkefølge: Hvete, havre, lin, møbler etc., linfrø, rug, sleepers, asbest, mineraloljer, oljekaker, stry og hamp, aspe- og hvitbøktræ, byg, træmasse, smør, spiritus, huder og skind, erter, uld, vildt, boghvetegryn, børster og dyrehaar. — Desuten utførtes til Odessa pr. skib 201 050 pud diverse varer, hvor $\frac{3}{4}$ falder paa papir og pap.

Importens totalsum var mindre gunstig end exportens, idet den stod tilbage for aaret 1908 med ca. 2,5 mill. pud til en værdi av ca. 17 mill. rubler. Grunden hertil er, at bomuldsimporten er gaat ned med ca. 2,5 mill. pud, samt at kornindførslen er sunket fra 1,5 mill. pud til 92 000 pud. Importen av utenlandske stenkul er derimot steget med ca. 2 mill. pud, tiltrods for at indførslen av russiske kul fra Mariupol utgjorde ca. 4 mill. pud. En betydelig tilvekst er der ogsaa i importen av gjødningsstoffer og raamaterialer av enhver sort, hvorimot indførslen av maskiner er gaat tilbake.

Ordnet efter kvantummet indtar de vigtigste importartikler følgende rækkefølge: Stenkul, bomuld, gjødningsstoffer, maskiner og maskindele, sild, jern og staal, bly, koks, talg, kopra, appelsiner og citroner, raagummi, svovl, kis, ris, mais, jern-, staal- og blikfabrikata, farver og farvestoffer, kobber, huder og skind, olje, harpiks, voks, kaffe, vin, garn, hvete, svovl, rug.

Skibsfart. Antallet av de i det forløpne aar fra utlandet ankomne skibe var mindre end i det foregaaende aar, men omtrent det samme som i 1907.

Grunden hertil var den reducerede bomuldsimport. Paa grund av den store kornexport avsejlet derimot av de utgaaende skibe kun 120 i ballast, mot 220 det foregaaende aar.

Av norske skibe indtraf i indberetningsaaret 23 dampskibe, hvorav 7 var lastet med sild, 7 med stenkul, 2 med salt, 1 med koks og 6 med stykgul.

Til Baltischport ankom i det forløpne indberetningsaar 10 norske dampskibe og 1 seilskib, samtlige lastet med sild.

Havneforhold. Arbejderne paa utvidelsen av Revals havn er i det forløpne aar desværre ikke blit fortsat. Det av Handels- og Industriministeriet utarbejdede projekt om ombygning av det vestlige bolverk og utdypning av vedk. bassin til 30' blev i Riksdumaens kommunikationskomite underkastet en indgaaende granskning, og projektets utførelse blev betegnet som absolut paakrævet, men dumaen forkastet det allikevel, saa at projektets utførelse foreløbig er utsat.

Riga. Konsul Erik H. Rustad's beretning.

Handel. Det forløpne aar staar med hensyn til Rigas handel med utlandet som et merkeaar, idet omsætningen har været større end nogensinde før. Efter de foreliggende opgaver beløper omsætningen i 1909 sig til 273 $\frac{1}{2}$ mill. rubler, mot 269 mill. rubler i 1906, hvilket aar hittil har staat som det bedste. Exporten opviser en værdi av 172 $\frac{1}{3}$ mill. rubler, hvilket er 12 mill. mere end i 1906. Særlig livlig var utskibningen av trælast og hvete, likesom ogsaa av lin og egg. Importen viser derimot en tilbagegang paa næsten 8 mill. rubler i sammenligning med næst foregaaende aar, idet der i 1909 kun indførtes for 101 $\frac{1}{4}$ mill. rubler, mot 109 $\frac{1}{2}$ mill. i 1908.

Import. Av de væsentligste til og over Riga indførte varer kan nævnes:

	Pud.		Pud.
Svovl og svovl-		Kaolin	1 689 158
kis	1 007 522	Gasrensn.masse	315 753
Bomuld, raa . .	621 775	Saltede huder .	364 595
Thomasfosfat .	2 117 767	Korkbark . . .	218 084
Superfosfat . .	1 711 371	Ris	238 806
Kainit	804 527	Skifer	72 361
Raafosfat . . .	620 280	Træbjærre . . .	320 567
Chilisalpeter .	165 596	Jute	393 462
Kul	36 073 202	Raakridt . . .	6 033 002
Koks	2 265 907	Gummi og	
Farvetræ og		gummivarer	158 774
quebracho . .	1 566 354	Kvarts og felt-	
Rug og hvete .	432 991	spat	339 996
Kopra	620 903	Harpix	244 166

Export. Trælastexporten gjorde i 1909 et mægtig skridt fremover. Efter de foreliggende opgaver beløp forøkelsen sig i sammenligning med 1908 til ca. 20 mill. kubikfot, idet der i 1908 utførtes 64 300 000 kub.fot og i 1909 83 600 000 kub.fot.

Av de øvrige exportartikler kan anføres:

	Pud.		Pud.
Rug	309 275	Linfrø	1 489 755
Byg	783 745	Erter	63 220
Havre	610 964	Oljekaker . . .	2 988 118
Hvete	19 252 276	Egg	4 458 965
Lin	6 551 072	Smør	301 677
Linstry	588 123	Vildt, fjærkræ	345 498
Hamp	971 181	Huder, skind .	986 260

Kornexporten, som navnlig i aarene 1907 og 1908 var sunket ned til et minimum, viser i beretningsaaret en anelig opgang, især for hvete. Exporten

beløb sig til ialt ca. 21 millioner pud og er større end i noget foregaaende aar siden 1876 med undtagelse av 1888, da der ustkibedes 2½ million pud mere, hovedsagelig rug og havre.

Skibsfarten har i 1909 tat sig end yderligere op i sammenligning med foregaaende aar. Der indkom i aaret ialt 2 331 skibe i utenriksk fart med en samlet tonnage av 1 653 970 netto reg. tons, heri ogsaa indbefattet 59 tyske og svenske bugserbaater dr. 572 tons. I 1908 var antallet ialt 1 938 skibe og 1 409 407 tons. Skibene fordelte sig paa de enkelte nationer som følger:

Dampskibe.			
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Tyskland. 620	428 842	Belgien . 15	14 294
England . 351	333 046	Spanien . 3	3 490
Danmark . 341	269 736	Frankrike 3	2 280
Rusland . 221	223 876	Grækenland 1	1 862
Sverige . 218	98 366	Østerrike. 1	1 720
Norge . . 206	163 604		
Holland . 27	32 838	Tils. 2 007	1 573 954

Seilskibe.			
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Rusland . . 138	27 808	Sverige . . 8	1 344
Danmark . . 43	4 708	Holland . . 1	134
Tyskland . . 14	1 026		
Norge . . . 9	7 374	Tils. 213	42 394

Lægtene.		Antal.	Tons.
Tyskland	50	35 878	
Sverige	2	1 172	

Tilsammen 52 37 050

Slæpedampskibe.		Antal.	Tons.
Tyskland	57	546	
Sverige	2	26	
Tilsammen. 59	572		

Norske skibe har i de tre sidste aar deltat i skibsfarten paa Riga som følger:

1907 . . .	131 skibe dr.	91 962 tons
1908 . . .	146 »	117 206 »
1909 . . .	210 »	169 216 »

Herav vil det sees, at 1909 fremviser en forøkelse i den norske tonnage av 37.6 % mot 1907 og 35 % mot 1908.

Med norske skibe indkom følgende ladninger: 53 med kul, 4 med salt, 21 med sild, 3 med fosfat, 4 med stykgods, 7 med quebracho og farvetræ, 8 med kridt, 1 med feltspat, 1 med ler, 1 med gasrensningssmasse, 2 med sand, 1 med træmasse, 1 med jernplater, 1 med thomasmel, ialt 108 skibe, desuten 102 i ballast. Der avgik herfra 182 skibe med last, hovedsagelig trælast, i ballast kun 28.

Fra Norge ankom i 1909 16 dampskibe med sild, 2 do. med stykgods, 1 do. med kvarts og 11 do. i ballast, samt 2 seilskibe med lere.

*Fragterne**) holdt sig i 1909 gennemgaaende lave, og nogen nævneværdig bedring kunde ikke finde sted, hvilket for en væsentlig del maa tilskrives den ualmindelig skarpe og høist usunde konkurrence

mellem de herværende befragtningsagenter. Markedet faar ikke tid til at befæstes og bedres, da ladinger og partier rives væk av «lavestbydende» spekulanter, eftersom varerne sælges og noteres av eksportørerne.

Der opstaar her stadig flere og flere nye befragtningsagenter, der paa den ene side exploiterer fragtmarkedet til det yderste og paa den anden side synes at bedaare rederierne eller deres agenter med alleslags fagre løfter, thi de finder stadig reflektanter. Den mængde henvendelser, der stadig indløper til konsulatet med reklamationer for differencer etc., tyder i retning av, at det dog turde være mere betryggende og fordelagtig at holde fastere paa sine gamle forbindelser.

Til konsulatet indløp i 1909 270 skrivelser. Utgaaende post- og telegrafekspeditioner beløb sig ialt til 298. Avmonstringernes antal var 69, og paa-mønstringernes 62.

Konsulatets adresse er nu Grosse Brauerstrasse nr. 2-4 i umiddelbar nærhet av børsen.

Windau. Vicekonsul Th. Ahl's beretning.

Skibsfart. Antallet av de skibe, som besøkte Windau i 1909, var 813 med en samlet drægtighed av 544 210 tons. Skibenes nationalitet var som følger:

Antal.	Reg.tons.	Antal.	Reg.tons.
Norske . 42	25 922	Tyske . . 217	119 537
Engelske. 98	83 336	Hollandske 5	6 998
Belgiske . 22	19 769	Russiske . 151	97 987
Danske . 203	156 381	Franske . 4	3 766
Svenske . 71	30 514		

Handel. Værdien av importen utgjorde i 1909 rbl. 26 115 674 og exporten rbl. 50 725 368. Tallene viser en betydelig stigning saavel for importens som exportens vedkommende. For importens vedkommende kan dette hovedsagelig tilskrives det faktum, at størstedelen av de til det indre Rusland og Sibirien importerede landbruksmaskiner nu blir skibet over Windau, hvorfra de videretransporteres med de direkte jernbanelinjer. Exporten saavel av egg og smør som av korn dirigeres mere og mere over Windau og har specielt i det sidste aar tat et raskt opsving.

Fra Norge importertes varer til en værdi av rbl. 496 769. Exporten til Norge hadde en værdi av rbl. 49 200.

Værdien av de forskjellige importartikler var: Fødemidler (kaffe, sukker, the, frugt, krydderier etc.) rbl. 865 101, spirituosa og mineralvande rbl. 28 271, raastoffer (bomuld, uld, jute etc.) rbl. 1 993 393, garvestoffer, harpax etc. rbl. 631 339, farver rbl. 30 690, metaller, uforarb. rbl. 598 540, cement, stenkul etc. rbl. 220 434, sten, kridt etc. rbl. 18 359, sygarn, linvarer etc. rbl. 173 859, metalvarer, maskiner, maskindele etc. rbl. 18 406 263.

Værdien av de forskjellige exportartikler var: Korn rbl. 10 200 423, frø rbl. 927 637, smør og ost rbl. 23 284 497, kjød og vildt rbl. 1 260 278, droger rbl. 36 393, skind, huder, uld etc. rbl. 9 691 955, galoscher, fyrstikker etc. rbl. 816 859, metalvarer rbl. 5 198, trælast rbl. 4 162 102, fødevarer rbl. 210 191, spirituosa rbl. 23 270.

*) En i beretningen indeholdt detaljeret fragtopgave utelates her. Interesserede kan ved henvendelse til utenriksdepartementet erholde adgang til at gjøre sig bekendt med opgaven.

Port-au-Prince, Haiti.

Aarsberetning for 1909 fra konsul *H. E. Roberts*, Port-au-Prince.

(Skibsfart. — Import. — Export. — Havneforhold. — Jernbaneanlæg.)

I enhver henseende opviser aaret 1909 i republikken Haiti en avgjort bedring, sammenlignet med det foregaaende aar.

Republikkens finanser bringes nu atter paa fote ved en streng kontrol av toldboderne og ved en betydelig reduktion i administrationsudgifterne. Alt tyder paa, at landet gaar en ny periode av fremskridt og velstand imøte.

Den officielle statistik viser rigtignok en stor nedgang i værdien for næsten samtlige landets exportartikler; men denne statistik er som sedvanlig meget langt fra at gi noget sandt billede av det virkelige forhold. Ifølge statistikken beløp exporten sig til (i mill. pund):

	1909.	1908.
Kaffe	41 1/2	63
Logwood	77	89
Logwoodrøtter	19	21
Bomuld	3.6	3.3
Bomuldsfrø	6.3	5.5
«Cowa»	4.6	5.8
Lignum vitæ	8.6	5.6

Logwood, som er den artikel, der er av størst interesse for norsk skibsfart, viser en nedgang av 12 mill. pund mot foregaaende aar, som atter stod 25 mill. tilbage for 1907. Den gradvise nedgang i exporten av logwood skyldes hovedsagelig den omstændighet, at antallet av logwoodtrær paa steder med adgang til kommunikationsmidler aarlig svinder ind; der findes endnu store logwoodskoger, som paa grund av den fuldstændige mangel paa veie ikke kan exploiteres.

Norsk skibsfart. Til Haiti ankom ialt i 1909 28 norske fartoier dr. 23 056 tons, der fordelte sig saaledes paa distriktets havne:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Port-au-Prince	1	637	1	561
Cap Haitien	—	—	15	12 080
Port de Paix	1	1 946	1	565
Gonaïves	1	912	2	2 014
St. Mare	—	—	—	—
Cayes	—	—	—	—
Aquin	1	622	5	3 719
Tilsammen	4	4 117	24	18 939

Sammenlignet med 1908 viser den norske skibsfart paa distriktet en nedgang, hvilket skyldes den ovenfor omtalte tilbagegang i exporten av logwood, og der er litet haab om nogen bedring, saalænge de projekterede veianlæg ikke realiseres og veiene i almindelighet ikke holdes vedlike.

Import. Den officielle statistik viser en stigning i importen fra fremmede lande av \$ 1179517 guld; der er en stigning for samtlige importlandes vedkommende, men mest fra de Forenede Stater. Der indførtes fra:

	1909. \$	1908. \$
Forenede Stater	4 271 046	3 316 827
Frankrike	644 315	552 460
England	686 190	466 836
Tyskland	196 886	134 074
Andre lande	182 239	230 962

Den betydelige stigning fra de Forenede Stater skyldes væsentlig importen av materiale for forskjellige offentlige arbeider. Det er ikke mulig at skaffe statistiske opgaver for, hvad der av de enkelte artikler indførtes fra hvert enkelt land.

I august fastsattes en surtaxe av 15% guld paa importtolden i tillæg til den tidligere surtaxe av 25%.

Havneforhold. En stor kai av beton er for tiden under opførelse; naar den blir færdig, vil 5 ocean-gaaende dampskibe kunne ligge fortoiet samtidig langs kaien og laste, hvilket i høi grad vil lette varetrafikken, idet losning og lastning hittil har maattet foregaa ved lægtere. Kaien bygges av et amerikansk firma, Empire Engineering Co., New York; utgifterne vil bli dækket ved en avgift av 1 dollar pr. ton, der vil bli opkrævet av alle varer, som losses eller lastes.

Jernbaneanlæg. De vanskeligheter, der siden 1906 har hemmet bygningen av jernbanelinjen Gonaïves Hinche, er nu fjernet, og det amerikanske selskap, som hadde paatat sig arbeidet, er remplaceret av et andet, som ogsaa vil overta bygningen av en linje fra Port au Prince til Cap Haiti via St. Mare og gjennom Artibonite River-dalen, ca. 450 km., gjennom et av øens frugtbareste strøk. I forbindelse hermed kan nævnes, at der med et andet firma er sluttet kontrakt om plantning av bananer paa en strækning av 20 km. paa hver side av nævnte jernbanelinje.

Indhold:

Port-au-Prince s. 240. — Rusland s. 228. — Tyskland s. 209.

KONSULATBERETNINGER

UTGIT AV UTENRIKSDEPARTEMENTET MED BISTAND AV NORGES OPLYSNINGS-
KONTOR FOR NÆRINGSVEIENE

Nr. 12.

Maanedsutgaven.

December 1910.

«Konsulatberetninger» utkommer i to utgaver, en ukeutgave og en maanedsutgave. Kan bestilles ved alle postanstalter, i Kristiania i «Farmands expedition, Toldbodgt. 31. Abonnementspris for uke- og maanedsutgaven tilsammen kr. 3.00 pr. aar og for utenbysboende porto 20 øre.

Belgien.

(Skibsfart. — Monstringsforretninger. — Hyrer. — Havneforhold. — Den belgiske handelsflaate. — Skibsbygning. — Utvandring. — Import og export. — Kulproduktion. — Jern- og staalindustri. — Textilindustri. — Huder og skind.)

Aarsberetning for 1909 fra konst. generalkonsul *Leif Bøgh*, Antwerpen.

Skibsfart. Skibsfartsbevægelsen paa Belgien har i den senere tid i sin almindelighet tiltat sterkt. Det norske flag har fulgt med i denne utvikling og har endog forholdsvis gjort fremgang sammenlignet med de fremmede landes skibstonnage, saaledes som nedenstaaende tabel utviser.

Av den samlede til Belgien ankomne tonnage var under følgende nationers flag:

	1903.	1909.		1903.	1909.
	%	%		%	%
engelsk . . .	44.8	45.7	japansk . . .	1.9	2.5
tysk	23.0	23.9	svensk . . .	1.8	2.2
belgisk . . .	12.5	12.5	fransk . . .	1.8	2.4
dansk	2.7	3.0	græsk	0.9	0.5
hollandsk . .	2.6	2.2	russisk . . .	0.7	0.8
norsk	2.1	2.5	italiensk . .	0.5	0.2

Til Belgien ankom i 1909 i det hele 10 539 skibe dr. tilsammen 14 283 345 tons netto.

Følgende tabel viser skibsbevægelsen paa Antwerpen i løpet av de sidste 10 aar:

Aar.	Seilskibe.		Dampskibe.		Tilsammen.		Gjennemsnitts- tonnage pr. skib.
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	
1900	412	241 202	4 832	6 450 589	5 244	6 591 791	1 257
1901	472	289 792	4 737	7 221 146	5 209	7 510 938	1 442
1902	480	286 249	5 127	8 131 530	5 607	8 427 779	1 503
1903	511	268 709	5 250	8 863 122	5 761	9 131 831	1 585
1904	531	264 032	5 321	9 136 303	5 852	9 400 335	1 606
1905	471	250 122	5 563	9 600 470	6 034	9 850 592	1 632
1906	489	248 953	6 006	10 635 459	6 495	10 884 412	1 675
1907	417	231 543	5 867	10 949 683	6 284	11 181 226	1 779
1908	418	252 295	5 717	10 799 349	6 135	11 051 644	1 801
1909	419	262 541	6 051	11 677 791	6 470	11 940 332	1 845

Fordelt efter nationaliteten ankom der følgende antal skibe og tonnage*) til Antwerpens havn i 1909:

Nationalitet.	Seilskibe.		Dampskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Britiske	245	86 092	3 064	5 565 626	3 309	5 651 718
Tyske	42	45 010	1 298	3 248 765	1 340	3 293 775
Belgiske	1	2 074	434	981 806	435	983 880
Japanske	—	—	75	354 493	75	354 493
Franske	40	69 499	122	258 251	162	327 750
Svenske	—	—	286	257 858	286	257 858
Danske	19	6 176	230	250 067	249	256 243
Hollandske	27	13 035	115	233 313	142	246 348
Norske	29	27 407	246	212 489	275	239 896
Østerrikske og ungarske . .	1	1 382	40	92 855	41	94 237
Spanske	—	—	71	86 680	71	86 680
Græske	—	—	30	68 608	30	68 608
Russiske	8	5 187	27	26 938	35	32 125
Italieniske	5	6 567	8	17 529	13	24 096
Amerikanske	—	—	3	17 880	3	17 880
Argentinske	—	—	1	2 827	1	2 827
Rumænske	—	—	1	1 806	1	1 806
Brasilianske	2	112	—	—	2	112

*) I Belgien maales skibene efter det gamle Moorsom-system, hvilket bevirker en forøkelse av 10-15% av skibenes tonnage i forhold til engelsk maaling.

Det fremgaar av foranstaaende tabel, at skibsfartsbevægelsen paa Antwerpen i det forløpne aar har været i glædelig fremgang, og det ikke blot sammenlignet med aaret 1908, som viser tilbagegang paa grund av krisen i Nordamerika, som i nævnte aar lammed handelsomsætningen med dette land.

Det engelske og tyske flag har fremdeles den dominerende stilling paa Antwerpen. Den engelske skibsfart steg i 1909, sammenlignet med 1908, med 116 skibe og 328 628 tons, den tyske med 61 skibe og 158 983 tons.

De store tyske skibe, som eies av Norddeutscher Lloyd, og som anløper Antwerpen baade for ut- og indgaaende, bevirker, at den tyske tonnage paa Antwerpen figurerer med uforholdsmæssig store tal. Disse svære skibe medtar nemlig i Antwerpen forholdsvis faa passagerer og ringe last. Det engelske flag har derfor i realiteten et endnu større forsprang i Antwerpen, end statistikken utviser.

Den norske skibsfart. I 1909 ankom der til Belgien 511 norske fartoier, drægtige tilsammen 353 756 netto reg. tons; derav var 443 dampskibe, dr. 314 604 tons, og 68 seilskibe, dr. 39 150 tons.

Den norske skibsfart paa distriktet stillet sig i de sidste fem aar som følger:

	Ankomne fartoier.		Derav seilskibe.		Derav dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1905	345	243 209	60	25 248	285	217 961
1906	401	286 814	57	29 334	344	257 480
1907	461	331 765	66	38 596	395	293 169
1908	490	365 934	63	30 530	427	335 404
1909	511	353 756	68	39 150	443	314 606

Til Antwerpen ankom:

	Tilsammen.		Derav seilskibe.		Derav dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1905	208	166 771	19	13 851	189	152 920
1906	245	195 256	29	26 123	216	169 133
1907	248	210 130	26	24 875	222	185 255
1908	235	210 320	24	17 583	211	192 737
1909	275	239 896	29	27 407	246	212 489

Til Gand ankom:

	Tilsammen.		Derav seilskibe.		Derav dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1907	92	56 479	8	4 297	84	52 182
1908	82	49 090	8	4 257	74	44 833
1909	93	55 569	5	2 636	88	52 933

Til Ostende ankom:

	Tilsammen.		Derav seilskibe.		Derav dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1907	65	24 106	26	8 860	39	15 246
1908	71	28 325	23	6 494	48	21 831
1909	75	29 844	24	6 193	51	23 652

Til Bruges ankom:

	Tilsammen.		Derav seilskibe.		Derav dampskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1907	34	14 196	7	1 633	27	12 563
1908	94	55 398	9	2 123	85	50 256
1909	72	23 663	7	2 368	65	21 295

Den norske skibsfart paa distriktet, som i aarene 1903, 1904 og 1905 var i ikke ubetydelig nedgang, har i de sidste aar atter jevnt tiltat.

Fred. Olsens Linje fra Øst-Norge paa Antwerpen har i de senere aar tat et betydelig opsving. Iaar har linjen faat et nyt prægtig dampskib, «Paris», som sammen med «Brüssel» og «Brabant», der ogsaa er store komfortable skibe, sikkerlig i endnu høiere grad end hittil vil bevirke økning i linjens passagertrafik. Et av de tre nævnte skibe avgaar hver lørdag kl. 3 eftermiddag fra Antwerpen («Siberia Dock» nr. 74) til Kristiania via Kristiansand eller Arendal.

Av de til Antwerpen ankomne 275 norske fartoier kom 14 i ballast. Av de øvrige kom 68 med stykgods, 38 med træløst og træmasse, 25 med malm, 24 med kornvarer, 21 med kis, 17 med frugt, 16 med sten, 13 med kul, 9 med bek, 4 med mahogni, 4 med huder, 4 med fosfat og 3 med guano. De øvrige bragte feltspat (2), farvetræ (2), karbid (2), faar (2), slagg (2), sild (1), salpeter (1) og olje (1); 2 norske turistskibe anløp Antwerpen.

Til Gand ankom 47 fartoier med træløst og træmasse, 10 med kis, 9 med kul, 8 med stykgods, 6 med sten, 4 med korn og 3 med fosfat. Desuten bragte 3 fartoier henholdsvis malm, is og slagg; 3 fartoier kom i ballast.

Til Bruges ankom 40 fartoier i ballast, 14 med kul, 8 med sten, 8 med træløst samt 1 med sild og 1 med cement.

Til Ostende ankom 37 fartoier med is, 21 med træløst, 15 med kul, 1 med korn og 1 med salt.

Indkjøpte og solgte fartoier. For norsk regning indkjøptes to i Antwerpen nybyggede dampskibe samt 5 seilskibe, tils. dr. 9 010 netto reg. tons. Seilskibene var alle indkjøpt fra England. Fire i belgiske havne liggende norske fartoier blev solgt til utlandet, hvorav 1 dampskib og 3 seilskibe. Dampskibet blev solgt til Holland, og seilskibene blev solgt henholdsvis til Belgien, Italien og Sverige.

Monstringsforretninger. Ved generalkonsulatet paamønstredes paa norske fartoier i 1909 ialt 549 sjømænd og avmønstredes 619. Av de paamønstrede var 242 norske, 95 svenske, 27 danske og 185 av andre nationer. Av de avmønstrede var 353 norske, 71 svenske, 23 danske og 172 av andre nationer. 279 norske sjømænd erholdt «permit» for at paamønstres med utenlandske fartoier.

Fra norske fartoier romte i 1909 6 sjømænd, og 4 sjømænd møtte ikke frem til tjeneste efter at være paamønstret.

Hygrene var paa norske fartoier i Antwerpen i aarets løp for 1ste styrmand kr. 80—115, 2den styrmand kr. 70—90, bedstemand kr. 60—100, tømrermand kr. 70—85, seilmaker kr. 56—72, stuert kr. 70—120, matros kr. 45—54, letmatros kr. 20—45, jungmand kr. 22—30, dæksgut kr. 10—20, fyrbøter kr. 60, donkeymand kr. 65—75 og kulleemper kr. 36—40.

I 1909 opnaadde generalkonsulatet gratis hospitalsophold for 60 norske sjømænd, hvis forpleiningspligt hverken paahvilte rederiet eller staten.

Ved generalkonsulatets foranstaltning hjemsendtes i aarets løp 35 norske sjømænd. I mulktbeløp blev i aarets løp fra generalkonsulatet indsendt frs. 553.90.

Til den skandinaviske sjømandskirke hersteds indsamledes gjennom generalkonsulatet frs. 562.95.

Av hyrebeløp hjemsendtes gjennom generalkonsulatet frs. 27 880.20, gjennom det herværende sjømandshjem frs. 6 958.30 og gjennom sjømandsmisjonen hersteds frs. 8 153.47.

1 norsk seilskib forliste i 1909 utenfor den belgiske kyst.

Antwerpens havn. Antwerpens handelskammer og de paa pladsen i skibsfarten interesserede har altid hat et aapent øie for utviklingen av skibsfarten paa Antwerpen og til alle tider søkt ved forestillinger hos de kommunale autoriteter og hos statsmyndighetene at faa bevilget de fornødne midler til utvidelse og forbedring av havnen. Deres anstreb har aldrig været forgjæves, og alle parter er enige om at gjøre Antwerpens havn saa stor og bekvem som mulig. Der har, som rimelig er, været meningsforskjel om, hvorledes de store anlæg bedst burde utføres, men man har ialfald kunnet samle alle om den projekterede havneutvidelse med 10 nye dokker og en bred kanal, som gaar langs med disse.

Den første av disse dokker og begyndelsen av den projekterede kanal, som blev aapnet som dokplads i juli 1907, utgjør tilsammen 278 680 kvadratmeter. Ialt har Antwerpens dokker et flateindhold av tilsammen over 1 mill. kvadratmeter. For tiden er to av de forannævnte ti dokker under bygning (darse nr. 2 og 3). Arbeidet paabegyndtes i 1908. Utgravningen av disse dokker er beregnet at skulle koste 13 000 000 francs. Man regner, at dokkerne og den store forbindelseskanal skal være færdige om 6 aar. De øvrige 7 dokker vil bli bygget, eftersom behovet melder sig.

Det saa meget omtalte projekt om at grave en kanal («la grande coupure») for at forkorte indseilingen til Antwerpen tales der mindre om. Projektet kan dog ikke siges at være opgit. Samtidig med havneutvidelsen har havnen i det forløpne aar undergått en række forbedringer i retning av moderne losseapparater, anlæg av nye jernbanelinjer og svære overbyggede oplagspladse.

Det under utførelse værende havneprojekt formenes ogsaa i militær henseende at ville faa stor betydning for Antwerpens forsvar. I denne forbindelse kan nævnes, at Antwerpens gamle fortifikationer, som omgav byen som en ringmur, nu er gjennebrutt paa fire steder for at gi plads for brede boulevarder og nybygninger. Antwerpens forsvarsverker ligger som bekjendt nu længere borte fra byns grænser.

Ny tordok i Antwerpen. I indeværende aar har man begyndt bygningen av en stor tordok, som skal kunne opta de største skibe, som anløper Antwerpen. Dokken, som beregnes at koste 4 500 000 francs, skal være færdig til sommeren 1913. Et stort savn vil derved bli avhjulpet.

Den indenrikske lægtertrafik paa Antwerpen er meget betydelig og staar i nøie forbindelse med den internationale skibsfartsbevægelse i havnen. Under denne saakaldte indenlandske skibsfart gaar ogsaa franske, tyske og hollandske lægtre, som fører varer fra disse lande. Denne trafik svarer delvis til kystfarten i andre lande. Egentlig kystfart findes ikke i Belgien. I 1909 ankom der til Antwerpen 39 705 lægtre dr. tilsammen 8 208 754 tons, eller 2 344 fartøier og 703 510 tons mere end i 1908.

Den belgiske handelsflaate. I de senere aar er der i Belgien reist en sterk bevægelse for at skape landet en national handelsflaate. Man har gaat systematisk tilverks. Først bevilgedes ved lov av 18. august 1907 et beløp av fr. 5 000 000, som ydedes tre belgiske dampskibsrederier som obligationslaan mot 3 % rente og amortisation i løpet av 20 aar.

For to aar siden fik man moderne og meget omfattende lovbestemmelser ved lov av 10. februar,

5., 9. og 10. september 1908 til lettelse av laan mot underpant i fartøier. Videre reviderte man i 1908 statutterne for den ved lov av 21. juli 1844 oprettede hjelpekasse for sjømænd (Caisse de Secours et de Prévoyance en faveurs des marins navigant sous pavillon belge). For at gjøre sjølivet mere tillokkende for unge mennesker utvidet man retten til pensjon for gamle og tilskadekomne sjømænd.

Den for ti aar siden stiftede «Ligue maritime belge» har iaar avholdt den første nationale sjofartskongres i Bryssel. Nærværende var kongen, ministrene, landets guvernører og spidserne inden handlen og industrien.

Antwerpens handelskammer har endvidere for alvor optat spørsmålet om reising av en national handelsflaate. Handelskammeret har lat indhente uttalelser fra landets skipsredere, skipsmæglere, industridrivende, exportører og bankierer angaaende grunnene til handelsflaatens ringe utvikling i Belgien i forhold til andre lande og har like fra 1898 hvert aar latt utarbeide indgaende rapporter fra kamrets forskjellige avdelinger for at underkaste spørsmålet om tilveiebringelse av en effektiv belgisk handelsflaate en indgaende granskning.

«L'association maritime belge» har paa sin side søkt ved opprettelse av skoleskibe at utdanne unge mænd som officerer for den belgiske handelsflaate. Efterat en tremaster, skoleskibet «Comte de Smet de Naeyer» i 1906 var gaat under med mand og mus, har man faat et nyt skoleskib, firemasteren «L'Avenir», som iaar gjør sin anden lange reise. Samtidig holdes et skoleskib stationeret i floden Schelde. Paa dette gives de unge aspiranter en forberedende undervisning for deres forhyring ombord i «L'Avenir».

Til støtte for utviklingen av den belgiske handelsflaate er der ved kgl. resolution av 19. oktober 1908 blit etableret examen for maskinister (diplom av 1ste og 2den klasse) ved sjofartsskolen i Antwerpen. Denne examen er dog ikke obligatorisk for tjenestgjøren som maskinist ombord i belgiske fartøier.

Videre har man søkt at faa samlet alle saker vedkommende sjofarten under ét departement for at faa et bedre og mere samlet overblik over disse sakers behandling.

For at faa det tilstrækkelige antal belgiske sjømænd til den voksende handelsflaate har man her i landet, hvor der ikke findes nogen krigsflaate, kun fiskerflaaten at holde sig til som en naturlig forskole. Den belgiske fiskerflaate bestaar av 25 dampskibe av en tonnasje av mellem 48 og 123 tons, 442 seilskibe fra 3 til 45 tons og 80 smaabaater, som driver fiske like ved kysten. Seilkutternes besætninger opgaar til 2 210 mand. I Ostende findes tre fiskeriskoler med tilsammen 225 elever.

Endelig maa nævnes de unge belgiske skibsgutter, som begynder sin fartstid ombord i belgiske og fremmede landes fartøier — for at faa en fuldstændig oversigt over det materiale, som haves i Belgien til utvikling av handelsflaaten.

Den belgiske handelsflaate talte ved aarets begyndelse 97 dampskibe dr. 184 261 tons og 4 seilskibe dr. 3 183 tons — en forøkelse i forhold til 1908 av 13 dampskibe og 35 119 tons. I 1909 taptes 7 dampskibe for det belgiske flag, medens der tilkom 20 dampskibe, hvorav 6 nybyggede fartøier. Av disse sidste blev kun 4 bygget i Belgien. Alle belgiske skibe paa 12 nær hører hjemme i Antwerpen, hvor de større belgiske dampskibsselskaper har sit sæte. Blandt disse kan særlig nævnes Adolphe Deppe, Compagnie Belge maritime du Congo, Compagnie nationale belge de transports maritimes, Com-

pagnie Royale Belgo-Argentine, Transatlantica Rhederei, A. G.; skibsselskaperne «Ocean», «Schaldis», «John Cockerill»; videre Ligne G. Albrecht, Ligne F. Alexander, Ligne d'Ecosse, Ligne d'Egypte, Ligne Matthys & Grütering. Disse selskaper underholder regelmessige linjer paa England, Skotland, Frankrike, Spanien, Portugal, Italien, Alger, Tunis, Egypten, Tyrkiet, Sortehavet, Grækenland, Argentina, Uruguay og sydvestkysten av Afrika med ukentlige, fjortendaglige og maanedlige avgange.

Det kan yderligere bemerkes, at den britiske «Red Star Line», som underholder en dampskibslinje mellom Antwerpen og New York, lar sine skibe i denne rute seile under belgisk flag.

Det er forstaaelig, at en saa driftig og energisk handelsstand som den belgiske — og ikke minst Antwerpens — i hoi grad onsker at øke den nationale kontingent i den internationale skibsfartsbevegelse, som finder sted her i landet, særlig i Antwerpen. Man har dog mange vanskeligheter at kjempe med, til trods for at man baade har den fortreffeligste havn og en vareomsætning fra og til landet, som i 1909 opgik til over 11 milliarder fres. Der er nemlig mange faktorer, som maa til for med held at kunne reise en handelsflaate. Penge gjør ikke utslaget. Først og fremst mangler man i Belgien den tradition paa sjønæringsens omraade, som i dets nabolande uavbrutt har holdt sig gjennom aarhundreder. Man har gjennom tiderne i Belgien tapt interessen for og evnen til at fremme den nationale skibsflaate. Man har ogsaa hat en noksaa dyrekjøpt erfaring for, at pengene her i landet kan anvendes bedre end i skibsforetagender. I en række av aar har en flerhet av forannævnte belgiske dampskibsselskaper ikke git noget utbytte, og mange har kun hat tap at opvise.

Sammenligningen med de tyske selskaper, som trafikerer Antwerpen, ligger nær for haanden, og disse sætter ved sine forholdsvis gode dividender de belgiske selskapers aarlige tap i en grøt belysning. Blandt disse selskaper har Hamburg—Amerika-Linie, Hamburg—Süd-Amerika Dampf. Ges., Kosmos Linie, Øst-Afrika-linjen, det tysk-australske dampskibsselskap, «Hansa», «Neptun» og Oedenburg—Portugisische Dampfschiffsrhederi i 1909 git 5 % eller mere i utbytte. Det sidstnevnte selskap samt «Hansa» har endogsaa git 10 %. Deutsche Levante-Linie og Norddeutscher Lloyd, som ogsaa trafikerer Antwerpen, har dog i 1909 intet utbytte git.

I denne forbindelse bør nevnes, at en sammenlutning, som den der i begyndelsen av indeværende aar har fundet sted mellom de fornemste tyske selskaper, der har dannet et syndikat med en kapital av omtrent 11 millioner mark til indkjøp av det tyske «See Transport-Gesellschaft's» hele flaate for at kunne ha tonnasje disponibel til naarsomhelst og hvorsomhelst at utelukke konkurrence fra uavhengige selskaper, ikke egentlig skal virke opmuntrende for den belgiske kapital til dannelse av nationale dampskibslinjer.

Imidlertid er interessen for alvor vakt i landet for reisning av handelsflaaten, og maaske vil man med forenede krafter fra interessert hold inden handlen og industrien kunne overvinde alle vanskeligheter og følgende Tysklands eksempel i løpet av nogle decennier skape en effektiv national handelsflaate.

I disse dage utsteder netop det i Antwerpen værende firma Dykmans & van Essehe indbydelse til dannelse av et aktieselskap paa 9 millioner francs (4 millioner at indbetale og 5 millioner i pant-

obligationer à 500 fr., 7000 obligationer av første prioritet til 4½ procent og 3000 av 2den prioritet til 5 %, for at overta en linje paa Brasilien. Meningen er at indkjøpe «L'Ancora Brazileiras» skibe og overta dette selskaps kontrakter med Brasilens regjering, som skal indrømme det nye selskap de fordele, som det tidligere selskap allerede var tilstaaet. Saasnaar det nye selskap er dannet, skal der bygges 8 nye skibe for at kunne tilfredsstille fordringerne til en hurtig og prompt varetransport. Der skal etableres en fjortendaglig rute med utgangspunkt fra Cardiff som første lasteplads. Derefter anløpes Hamburg, Antwerpen, Havre og Lissabon, hvorfra fartøierne avgaar direkte til Brasilien. I Brasilien indtages last for Liverpool, Havre, Antwerpen og Hamburg. Ogsaa New Orleans og New York vil, naar last havnes for disse pladse, bli anløpet. Det Antwerpenske firma skal være opmuntret av den brasilianske regjering til at igangssette forannævnte linje.

Det stigende samkvem mellom Belgien og dets koloni Kongo, hvis fremtidsmuligheter endnu ikke kan overskues, vil sikkert ogsaa hjelpe til dannelse av en stor national handelsflaate.

Skibsbygging i Belgien. I forbindelse med det tiltak, som gjøres for at ophjælpe landets handelsflaate, har man i de senere tider tat sterkt tilorde for at la landets skibsbyggerier faa alle bestillinger paa nye fartøier.

Ved Scheldten i nærheten av Antwerpen findes flere skibsverfter. Disse verfter er godt indstallert og kan bygge meget store fartøier. Enkelte av verfterne beskæftiger sig særlig med reparasjoner og besitter store tordokker av indtil 120 meters længde.

Siden 1900 (arrêté ministeriel av 25. mai 1900) indføres alt materiale, som skal brukes til skibsbygning, toldtritt til Belgien. I 1909 indfortes saadant toldfritt skibsmateriale til en værdi av frs. 456 794.

Skibsbygningen burde ha alle betingelser for at kunne staa høit i Belgien, som producerer baade jern og kul. Imidlertid kan den ikke siges at ha gjort videre fremskritt, og den staa langt tilbake for denne industri i nabolandet Holland, tiltrods for at Holland hverken har jern eller kul og mangler Belgiens lange erfaring paa jernindustriens omraade.

I 1909 byggedes der kun 4 fartøier paa de belgiske skibsverfter. To byggedes paa John Cockerills skibsverft, hvorav en skruedamper av staa paa 210 tons og et turbindampskib for staten paa 1750 tons til bruk i farten mellom Ostende og Dover. To andre fartøier blev bygget paa skibsverftet «Chantiers Navals Anversois», som nu er solgt til et engelsk firma i Antwerpen.

Utvandring. Over Antwerpen finder en betydelig utvandring sted til de Forenede Stater. Den opgik i 1909 til 67 509 personer, hvorav 47 000 var russere og østerrikere. Saagodt som alle disse befordredes med «Red Star Line».

Handel. Efter den depression, som i Belgien i likhet med mange andre lande hadde gjort sig gjældende i handelsoomsætningen i 1908, maa aaret 1909 siges at ha bragt gjennomgaaende gunstige tider og landets omsætning var større end nogensinde. Børsen var rolig uten større kriser; pengemarkedet var sikkert, og diskontoen var næsten hele aaret igjennem 3 %; i de tre sidste maaneder steg den til 3½ %.

Rentefoten har i Belgien i løpet av de sidste ti aar været mellom 3 % og 4.08 %; i 1907 var dog middelpersen opppe i 4.95 %. Landets bankaktier har i løpet av de sidste femten aar steget med 470 millioner frs. Aktierne i industrielle foretagender,

som jern- og staaiverker, kulgruber, glasverk, o. s. v. er ogsaa steget betydelig i de sidste aar.

Den forbedrede stilling i 1909 viser sig som foran omhandlet ogsaa i den sterke tilvekst i skibstonnagen, som særlig i Antwerpen har været betydelig.

Værdien av Belgiens bruttoutsørsel («commerce général») opgik i 1909 til henholdsvis 6.0 og 5.1 milliarder frs. Værdien vegt opgik henholdsvis til 28.6 og 20.8 millioner tons. Heri er altsaa transitomsættningen medtat.

Ind- og utsørslen i selve landets omsættning («commerce spécial») opgik til henholdsvis 3.7 og 2.8 milliarder frs. i 1909, mot 3.3 og 2.5 milliarder i 1908. Indsørslen steg saaledes i 1909 i sammenligning med 1908 med 11.3 %, og utsørslen med 12.1 %. I 1909 overgik Belgiens import dets export med frs. 894 533 000, eller med 31.8 %.

Belgiens import*) («commerce spécial») fra de forskjellige lande beløp sig i 1909 til følgende beløp:

Fra	Mill. frs.	Fra	Mill. frs.
Frankrike . . .	562.9	Norge . . .	31.5
Tyskland . . .	494.9	Uruguay . . .	28.8
Storbritannien . .	456.8	Sverige . . .	28.4
Rusland . . .	326.2	Kanada . . .	21.7
Argentina . . .	320.2	Bulgarien . . .	19.2
Holland . . .	283.0	Kina . . .	19.1
De Forenede Stater	277.2	Britisk Indo-Kina	18.3
Britisk Indien . .	167.7	Japan . . .	17.5
Australien . . .	117.5	Østerrike-Ungarn	15.7
Rumænien . . .	112.6	Tyrkiet . . .	13.4
Belgisk Kongo . .	62.8	Schweiz . . .	13.2
Chile . . .	56.0	Portugal . . .	12.9
Spanien . . .	45.8	Algeriet . . .	10.9
Brasilien . . .	39.5	Grækenland . .	10.2
Italien . . .	38.5	Andre lande . .	81.

Industri. Blandt de belgiske industrigrene har saavel kulutvindingen som den metallurgiske industri utvist stor fremgang. Kulproduktien naadte i aaret 1909 op til 23 561 000 tons, mot 23 678 000 tons aaret forut. Belgiens kulproduktion har holdt sig paa denne høide gjennem de sidste aar. Man er imidlertid nu begyndt at eksploatere kulleierne i provinzen Limbourg (i landets nordøstlige del), hvor der er git 9 koncessioner omfattende 27 850 hektar. Landets øvrige kulleier omfatter 101 466 hektar. Man lover sig meget av kulleierne i Limbourg (le bassin de la Campine). I et saa intenst industridrivende land som Belgien vil de nye kulforekomster kunne faa en indgripende betydning. Belgien indførte i 1909 6 337 768 tons og utførte i samme aar 6 651 090 tons kul. Indførslen foregaar væsentlig fra Tyskland og utsørslen væsentlig til Frankrike.

Medens Belgien fra Tyskland indførte næsten 4 millioner tons kul i 1909, utførte det til nævnte land i samme tidsrum kun 700 000 tons.

Produktionen av kulbriketter er meget stor i Belgien, men denne industri har store vanskeligheter at kjempe med paa grund av konkurrencen fra tysk side. Antracitkul fra Belgien vinder stadig større avsættning og sælges til faste priser.

I Antwerpen er der foretat en sammenslutning mellem flere kulfirmaer under navnet «Antwerp Coal Company» (Société coopérative). Hensigten siges at være gjennem fælles indkjøb av kul, briketter og koks at opnaa fordelagtige priser og gjøre Antwerpen til en fordelagtig kulplads for dampskibene.

Jern- og staaindustrien. Den metallurgiske industri gaar i Belgien stadig fremover. Fra 643 000 tons («commerce spécial») i aaret 1900 er utsørslen av forarbeidet jern og staa i løpet av de sidste 10 aar steget jevnt og utgjorde i 1909 1 211 000 tons. Hovedmængden dannes av jern i stænger og plater, jernbaneskiner, jernbanemateriel og bjælker.

Konjunkturerne i denne industri holdt sig godt i det forløpne aar og stod betydelig bedre pr. 1. januar 1910 end pr. 1. januar 1909. Særskilt efterspurgt er Thomas-jernet.

Textilindustrien har i Belgien vedblivende arbeidet under vanskelige forhold. Det er særlig i Gand, hvor de store bomuldsfabrikker findes, at man har følt de trykkede tider. Den overdrevne utvidelse for et par aar siden av bomuldsspindrerierne i England har overalt bevirket store vanskeligheter for denne industri, saaledes ogsaa i Belgien. Dertil kom en daarlæg bomuldshost i Amerika og Egypten, som bragte priserne paa raamaterialet høit op. Baade bomuldsvæverierne og spindrerierne har maattet opsigte arbeidere i aarets løp eller stanset en eller to dage om uken for at mindske produktionen.

Paa grund av raastoffernes høie priser har det været umulig at opnaa et gunstig resultat for fabrikanterne. «Good Middling» betales pr. $\frac{1}{4}$ 1909 med frs. 60 pr. 50 kg. og pr. $\frac{1}{4}$ 1910 med frs. 102, en stigning paa 70 — sytti — procent. De færdige varers pris gik derimot kun op under haussen med 45 %. I 1909 er antallet av vævstole i Belgien steget for bomuldindustriens vedkommende med 49 953 og er nu over $1\frac{1}{2}$ million.

Linindustrien har heller ikke kunnet drives med fuld kraft for ikke at overfylde beholdningerne. Imidlertid har de fleste store fabrikker kunnet gi det samme utbytte som forrige aar.

Ogsaa her var fabrikationen sterkt avhængig av prisen paa raamaterialet. Belgien, som i Flandern dyrker betydelige mængder lin, indfører dog hvert aar store kvantiteter fra Rusland (i 1909 85 000 tons til en værdi av 70 mill. frs.).

Huder og skind. I 1909 gik priserne paa denne vare, for hvilken Antwerpen er et stort marked, betydelig op, paa grund av de store indkjøb i Nordamerika. Til trods for denne sterke indgripen fra Amerikas side, hvortil al disponibel vare av frosne huder og Saladeros de la Plata-produkter gik, tapte dog ikke Antwerpen sin betydning som marked for disse varers omsættning, idet indførslen i 1909 beløp sig til 1 023 162 huder, mot 1 086 992 i 1908 og 1 139 547 i 1907.

Spanien.

(Skibsfart. Fragter. Monstringsforretninger. Havnearbeider og havneforhold. Nye dampskibslinjer. — Havne- og transportavgifter. Skibsrederi. — Traadlos telegrafstation. — Grubeindustri. — Jern og staa. — Stenul. — Import av diverse varer. — Export: Vin; kork; olivenolje; frugt; salt; bomuldsvarer; huder og skind; jernmalm. — Almindelige bemerkninger. — Banker. Kurser. Toldmulkter. Det sociale museum og det kommercielle museum i Barcelona. — Barcelona som vinteropholdssted.)

Aarsberetninger for 1909 fra konsul *W. Klouman*, Barcelona, generalkonsul *Johannes Kielland Somme*, Bilbao, og konsul *Oscar Sjølie*, Cadiz.

Skibsfart. I Barcelonas konsulatdistrikt.

Der ankom i 1909 til Syd- og Østspanien til steder, hvor Norge har konsulær repræsentation, 676 norske skibe med en samlet drægtighet av 471 928 reg. tons.

*) Forskjellige i beretningen indeholdte avsnit vedrørende importen fra Norge er indtat i ukeutgaven og utelates her.

Denne tonnage fordeler sig saaledes paa de enkelte havne:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Tilsammen.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Barcelona	96	64 478	—	—	96	64 478
Alicante .	9	6 017	—	—	9	6 017
Almeria .	33	23 748	—	—	33	23 748
Cartagena	84	64 015	—	—	84	64 015
Castellon	49	34 079	—	—	49	34 079
Denia . .	69	43 995	—	—	69	43 995
Garrucha	19	16 357	—	—	19	16 357
Malaga .	50	41 265	4	395	54	41 660
Palma . .	11	7 972	—	—	11	7 972
San Feliu	8	6 450	—	—	8	6 450
Tarragona	48	32 809	—	—	48	32 809
Torrevieja	11	9 919	2	1 331	13	11 250
Valencia .	182	119 009	1	89	183	119 098
Ialt	669	470 113	7	1 815	676	471 928
mot i 1908	591	422 232	10	3 110	601	425 342
» i 1907	542	439 214	6	793	548	440 007

Der foreligger ikke nogen fuldstændig opgave over antal og drægtighed av de norske skibe, som i aarets løp besøkte havne inden Barcelonas distrikt, hvor vi ikke har konsulær representation.

Av foranstaaende opgave fremgaar, at den norske skibsfart paa Barcelonas konsulatdistrikt viser en forøkelse av 78 dampskibe med en drægtighed av 47 881 reg. tons og en nedgang paa 3 seilskibe med en drægtighed av 1 295 reg. tons.

Hvad den samlede norske skibsfart paa Spanien angaar, viser den en forøkelse i dampskibenes antal av 92 og en nedgang i tonnagen av 891 574 reg. tons.

De forskjellige nationers deltagelse i farten paa Barcelonas konsulatdistrikt vil fremgaa av følgende opgave:

Barcelona.					
Nation.	Antal.	Tons.	Nation.	Antal.	Tons.
Norge .	96	64 478	England	177	243 350
Tyskland	125	182 909	Italien .	332	778 553
Østerrike	91	144 076	Portugal	1	345
Belgien .	22	27 212	Rusland	7	8 826
Danmark	23	15 105	Sverige	6	7 104
Spanien	2 806	1 691 395	Uruguay	19	25 087
Frankrike	116	189 879			
Græken-			Ialt	3 876	3 429 689
land	27	30 836	mot i 08	3 784	4 321 263
Holland .	29	20 534	» i 07	3 629	3 836 778

Almeria.					
Norge	33	23 748	Belgien .	10	9 618
Spanien	944	737 188	Uruguay	2	3 706
England	188	290 271	Sverige	3	2 721
Østerrike	33	113 757	Portugal	8	1 824
Frankrike	32	80 449	Holland	1	145
Italien .	16	41 806			
Tyskland	32	22 337	Ialt	1 320	1 340 108
Danmark	18	13 538	mot i 08	1 395	1 100 526

Cartagena.					
Spanske skibe . .	1 265	dr.	1 065	873	tons.
Fremmede » . .	503	»	776	285	»
hvorav norske	84	»	64	015	»

Castellon.					
Nation.	Antal.	Tons.	Nation.	Antal.	Tons.
Norge . .	49	34 079	Holland .	8	6 397
Tyskland .	38	30 012	England .	78	78 070
Østerrike .	2	2 889	Italien . .	1	149
Belgien . .	9	11 641			
Danmark .	11	7 787	Ialt	308	208 650
Spanien .	112	37 626	mot i 1908	258	170 251

Denia.					
Norge . .	69	43 995	Frankrike.	12	25 451
Østerrike .	1	878	Danmark .	30	20 169
Portugal .	3	1 191	England .	107	89 281
Holland .	14	9 662	Spanien . .	210	99 896
Sverige . .	11	8 006			
Rusland .	4	4 550	Ialt	531	371 928
Belgien . .	9	9 011	mot i 1908	675	270 764
Italien . .	16	29 567	» 1907	755	396 783
Tyskland .	45	30 271			

Garrucha.					
Norge . .	19	16 357	Holland .	6	9 093
Spanien .	37	63 911	Italien . .	4	9 290
England .	42	68 695	Uruguay .	3	6 360
Tyskland .	12	12 778			
Østerrike .	5	7 533	Ialt	131	197 206
Danmark .	3	3 189	mot i 1908	132	194 497

Malaga.					
Ialt	2 088	skibe	dr.	1 869	301 tons.
Herav av fremmed					
nationalitet	511	»	-	532	266
I 1908 ankom ialt	1 868	»	-	1 521	612

San Feliu.					
Norge . .	9	8 079	Italien . .	30	5 531
England .	23	29 354	Spanien . .	387	208 650
Tyskland .	5	6 215			
Frankrike .	7	8 969	Ialt	471	277 671
Belgien . .	3	3 909	mot i 1908	486	263 014
Østerrike .	4	4 922	» i 1907	474	263 348
Danmark .	2	1 535	» i 1906	401	255 033
Rusland .	1	507			

Tarragona.					
Norge . .	48	32 809	Belgien . .	17	17 706
Spanien . .	545	473 590	Østerrike .	1	3 248
Italien . .	68	39 652	Grækenland	6	8 289
Frankrike .	21	13 516	Tyrkiet . .	2	580
England .	62	55 950	Uruguay .	1	2 017
Sverige . .	10	6 438			
Danmark .	22	15 579	Ialt	865	725 691
Rusland .	12	11 290	mot i 1908	813	588 090
Holland .	29	19 417	» i 1907	808	585 937
Tyskland .	21	25 702			

Torrevieja.					
Norge . .	13	11 250	Tyskland .	3	4 909
England .	30	71 041	Holland .	1	773
Østerrike .	8	16 405			
Danmark .	3	1 491	Ialt	81	134 617
Spanien . .	20	24 832	mot i 1908	67	93 468
Frankrike .	3	3 916	» i 1907	57	79 992

Valencia.

Nation.	Antal.	Tons.	Nation.	Antal.	Tons.
Norge . . .	183	119 098	Holland . .	66	152 041
England . .	323	312 255	Italien . .	62	53 631
Tyskland . .	150	103 048	Danmark . .	31	22 885
Østerrike . .	75	85 422	Spanien . .	2 482	1 321 464
Frankrike . .	61	99 635			
Sverige . . .	7	6 664	Ialt . . .	3 489	2 333 885
Belgien . . .	34	38 999	mot i 08 . .	2 905	2 221 179
Grækenland .	11	15 250	» i 07 . .	2 798	2 133 671
Rusland . . .	4	3 493	» i 06 . .	2 897	2 023 676

Cullera.

Norge . . .	12	6 021	Spanien . .	42	16 465
England . . .	1	727			
Tyskland . .	10	5 769	Ialt . . .	69	32 464
Holland . . .	2	1 390	mot i 1908 .	65	27 181
Belgien . . .	1	1 070	» i 1907 . .	39	22 144
Italien . . .	1	1 022	» i 1906 . .	30	17 361

II. Bilbaos konsulatdistrikt.

Til de forskellige konsulære stationer ankom i 1909 av norske skibe:

Dampskibe.		Seilskibe.	
Antal.	Samlet drægtighed.	Antal.	Samlet drægtighed.
Bilbao . . .	175	141 603	—
Santander . .	65	50 181	—
Coruña . . .	15	10 199	—
Vigo	24	14 284	1 85
Ferrol	12	10 648	—
Pasajes . . .	37	26 940	—
Gijon	13	8 316	—
San Sebastian	1	275	—
Cadiz	50	37 066	27 5 644
Huelva	50	39 692	2 3 314
Sevilla	58	39 802	—

Der ankom til Bilbao i 1909 ialt 3 178 skibe med en samlet drægtighed av 2 470 573 tons, mot i 1908 3 252 skibe med en drægtighed av 2 436 963 tons.

De i 1908 og 1909 ankomne fartøier fordeler sig paa følgende maate paa kystfarten og paa den utenrikske fart:

1908.		1909.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Skibe, ankomne i kystfart	1 380 363 285	1 487 444 847	
do. ankomne i utenriksk fart	1 872 2 073 678	1 681 2 025 726	
Ialt	3 252 2 436 963	3 178 2 470 573	

Nedenstaaende opgave viser den samlede skibsfart paa Bilbao i 1908 og 1909 og de forskjellige landes deltagelse i samme:

1908.		1909.	
Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norge	165 131 355	175 141 603	
Spanien . . .	2 143 1 162 937	1 999 1 120 734	
England . . .	481 586 528	524 614 938	
Frankrike . .	75 52 304	74 55 664	
Tyskland . . .	137 222 048	139 234 238	
Sverige	47 38 297	47 38 299	
Belgien	52 64 055	43 57 842	
Holland	38 37 160	33 33 794	
Danmark . . .	6 3 245	11 11 305	

1908.

1909.

Nation.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Rusland . . .	1	1 154	4	3 397
Italien	1	268	4	5 490
Uruguay . . .	106	137 612	125	153 269
Ialt	3 252	2 436 963	3 178	2 470 573

Den norske skibsfart paa Bilbao, som i de to foregaaende aar var gaat ikke ubetydelig tilbage, er i 1909 øket med 10 skibe og 10 248 tons. Denne forøkelse falder paa de med kul og koks fra England samt paa de i ballast fra sydfranske havne ankomne skibe.

Til Santander ankom ialt i 1908 2 014 skibe med en drægtighed av 1 485 008 tons. Herav falder paa kystfarten 1 037 dampskibe dr. 421 069 tons og 120 seilskibe dr. 5 898 tons og paa den utenrikske fart 857 dampskibe dr. 1 056 177 tons og 5 seilskibe (udelukkende franske) dr. 1 864 tons.

Følgende opgave viser den utenrikske skibsfart i de to sidste aar:

1908.			1909.	
Nation.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norge	54	41 612	65	50 181
Spanien	295	301 908	319	311 710
England	159	221 474	165	203 728
Tyskland	101	191 831	108	193 434
Frankrike	71	156 831	59	146 745
Holland	53	52 339	50	50 265
Belgien	44	64 107	18	23 387
Sverige	8	8 531	33	33 587
Danmark	11	8 626	15	11 256
Italien	4	3 114	5	4 350
Andre lande . .	1	1 068	20	29 398

Ialt 801 1 051 441 857 1 058 041

Til Coruña ankom i 1909: 2 390 skibe med en drægtighed av 1 841 376 tons, mot i 1908: 2 322 skibe og 1 898 600 tons. Man hitsætter opgave over den samlede skibsfart paa Coruña i 1908 og 1909:

1908.			1909.	
Nation:	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
N o r g e	18	14 901	15	10 199
S p a n i e n	1 903	684 928	1 893	640 208
E n g l a n d	170	583 279	140	478 817
T y s k l a n d	112	421 016	114	411 381
F r a n k r i k e	85	130 681	183	209 980
H o l l a n d	16	53 916	20	76 852
U r u g u a y	4	2 526	5	4 556
I t a l i e n	5	2 345	5	2 429
D a n m a r k	3	1 687	3	742
S v e r i g e	3	858	6	1 851
Ö s t e r r i k e	1	1 214	—	—
R u s l a n d	1	1 161	3	3 583
A r g e n t i n a	1	96	—	—
B e l g i e n	—	—	2	188
M o n a c o	—	—	1	590

Til Vigo ankom i 1909: 2 134 skibe med en samlet drægtighed av 2 701 047 tons. Der foreligger ingen opgave over den samlede skibsfart i 1908. Man hitsætter en opgave over skibsfarten paa Vigo i 1909:

Nation:	Antal.	Tons.	Nation:	Antal.	Tons.
Norge	25	14 369	Belgien . . .	17	10 202
Spanien	1 358	571 982	Sverige . . .	5	3 640
England	347	1 178 695	Danmark . . .	—	—
Tyskland	189	599 684	Italien	8	4 020
Frankrike	102	181 974	Andre lande .	33	26 287
Holland	50	110 194			

Den norske skibsfart paa Vigo har holdt sig omtrent uforandret: 25 fartoier og 14 369 tons i 1909, mot 26 fartoier og 16 429 tons i 1908. Av de i 1909 ankomne var der 1 seilskib paa 85 tons.

Skibsfarten paa Ferrol stiller sig saaledes i de to sidste aar:

	1909.		1908.	
Nation:	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norge	12	10 648	—	—
Spanien	225	122 925	278	212 500
England	16	66 669		
Tyskland	8	6 884	55	75 910
Frankrike	3	1 568		
Sverige	3	2 173		

Ialt 267 210 867 333 288 410

Til Pasages ankom i 1909: 37 norske skibe med en drægtighet av 26 940 tons. Der er nogen nedgang fra 1908, da stedet blev anløpet av 45 norske skibe paa tilsammen 32 789 tons.

Følgende opgave viser den samlede skibsfart paa Pasages i 1909:

Nation:	Antal.	Tons.	Nation:	Antal.	Tons.
Norge	37	26 940	Sverige	2	1 540
Spanien	163	130 720	Uruguay	4	6 720
England	41	26 732	Rusland	4	5 020
Frankrike	47	33 240	Italien	1	465
Tyskland	55	24 624	Østerrike	1	780
Holland	13	20 340			
Belgien	29	15 312	Ialt 397 292 433		

Til Gijon ankom i 1909: 2 175 skibe med en samlet drægtighet av 439 226 tons, mot i 1908: 2 322 skibe og 481 650 tons. Av norske skibe ankom 13 med en drægtighet av 8 316 tons, mot 14 og 11 337 tons i 1908. Man hitsætter følgende opgave over skibsfarten paa dette sted i 1909:

Nation:	Antal.	Tons.	Nation:	Antal.	Tons.
Norge	13	8 316	Rusland	2	846
Spanien	2 089	370 369	Sverige	1	169
England	15	15 852	Holland	6	2 609
Tyskland	35	28 445	Danmark	1	1 665
Uruguay	9	10 085	Frankrike	4	870

Til Avilés ankom i 1909: 21 fremmede skibe paa tilsammen 28 145 tons, til San Esteban de Pravia 4 paa 2 950 tons, til Rivadesello 19 paa 15 550 tons og til Luarca 8 paa 450 tons. Man savner oplysninger om disse fartoiers nationalitet.

Til San Sebastian ankom i 1909 1 norsk skib paa 275 tons. Av fremmede skibe ankom 6 engelske, 3 danske og 1 fransk.

Til Castro Urdiales ankom i 1909: 275 skibe paa tilsammen 328 854 tons. Herav var 41 paa 30 972 tons norske, 122 paa 182 090 tons engelske, 88 paa 85 386 tons spanske, 5 paa 3 900 tons franske, 1 paa 1 332 tons tysk, 2 paa 2 275 tons svenske og 16 paa 22 899 tons uruguayiske. Det samlede antal anløp i 1908 var 232. Heri deltok 34 norske skibe, 104 engelske, 73 spanske, 11 franske, 8 uruguayiske og 2 tyske.

Til Coreubion ankom i 1909 29 norske skibe for at indta kul og for losning 2 norske skibe paa 1 978 tons.

III. Cadiz' konsulatdistrikt. Den norske skibsfart paa Cadiz' konsulatdistrikt i 1909 utgjorde:

	Dampskibe:		Seilskibe:		Tilsammen:	
	An-tal:	Reg. tons:	An-tal:	Reg. tons:	An-tal:	Reg. tons:
Cadiz	50	37 066	27	5 644	77	42 710
Huelva	50	39 692	2	3 314	52	43 006
Sevilla	58	39 802	—	—	58	39 802

Ialt 158	116 560	29	8 958	187	125 518
mot i 1908: 179	132 407	27	5 001	206	137 408
» - 1907: 142	118 871	15	2 928	157	121 799

Den samlede skibsfart paa Cadiz i aaret 1909 utgjorde:

	Dampskibe:		Seilskibe:	
Nation:	Antal.	Reg. tons.	Antal.	Reg. tons.
Norge	50	37 066	27	5 644
Spanien	1 529	1 513 661	700	18 952
England	148	155 578	101	11 731
Tyskland	70	163 984	11	1 864
Holland	32	28 541	1	146
Italien	21	27 597	33	30 281
Østerrike	8	24 665	1	743
Danmark	26	19 401	37	6 420
Sverige	14	9 003	5	9 957
Rusland	10	9 217	11	3 937
Frankrike	2	1 077	29	2 807
Uruguay	6	10 571	1	987
Andre lande	—	—	4	907

I alt 1 916 2 000 361 961 94 376
mot i 1908: 1 881 1 984 784 882 96 593

Frugtmarkedet. I. Barcelonas konsulatdistrikt.

Til Barcelona betales i 1909 følgende fragter:

	pr. 1 000 kg.	pr. 1 000 kg.
Klipfisk, løs	30 frs.	Feltspat 15 sh.
Do. bundtet	35 »	Saltpeter 13 »
Stokfisk, »	75 »	Klædesklyper 20 »
	pr. tønne.	Tørrede skind 30 »
Tran	5.25 »	Kondenseret melk 17/6 »
	pr. 1 000 kg.	Maling 25 »
Sundmaver	37.50 frs.	Øl 25 »
Trømasse	18 sh.	Tapeter 22/6 »
Papir	22/6 »	
Kul, fra Newcastle 5 sh. 7 1/2 d. à 7 sh. 3 d.		
Do. » Cardiff 6 sh. à 7 sh. 6 d.		
Do. » Glasgow 6 sh. 3 à 7 sh. 6 d.		
Do. » Asturien 7.50 p.tas à 8.50 p.tas.		
Trælast, fra Østersjøen 55 à 63 frs. pr. standard.		

Fra Barcelona:

Stykgods til New York omkring 25 sh. pr. 1 000 kg.

Til Almeria:

Kul fra England 6 sh. à 6 sh. 6 d. pr. 1 000 kg.
Koks » » 8 sh. 6 d. à 9 sh. » » »

Fra Almeria:

Vindruer til New York 40 sh. + 10 % kaplaken pr. 25 dunker.
» » Boston og Philadelphia direkte d/s 40 sh. + 10 % pr. do. do.
» » do. m/ omlastning i England 40 sh. + 10 % pr. do. do. (fra 1/10 1910: 45 sh.)
» » England 20 sh. + 10 % pr. 25 dunker.
» » Hamburg 25 » » » » »
» » Kjøbenhavn 35 sh. in full » » »
» » St. Petersburg 45 » » » » »

Espartogræs: Til England: 11 sh. à 12 sh. pr 1 000 kg.
Jernmalm: Til England: 7 sh. 3 d. pr. 1 000 kg.

Fra Cartagena pr. kasse frugt:

Til London 1 sh. à 1 sh. 1½ d.

» Hamburg 1 sh. 3 d.

» Antwerpen 1 sh. 4½ d. à 1 sh. 6 d.

» Amsterdam 1 sh. 7½ d.

» Liverpool 1 sh. à 1 sh. 6 d.

Til Castellon:

For gjødningsstoffer og kul fra England 7 sh. 3 d. à 8 sh. 6 d. pr. ton.

Fra Castellon:

Til England, Tyskland, Holland og Belgien for appelsiner 10 sh. 6 d. à 17 sh. 6 d. pr. ton.

Til Denia og Gandia:

Fra England 7 sh. 6 d. à 8 sh. pr. ton kul.

» Barcelona 17 p.tas pr. ton mel og 20 p.tas pr. ton stykgods.

» Galicien 15 p.tas pr. ton trælast.

Fra Denia og Gandia pr. ton à 80 kasser rosiner:

England 15 sh. + 10 % New York 20 sh. + 10 %
Holland 22 sh. 6 d. » Marseille 18 frs. »

Til England 1 sh. 6 d. pr. kasse appelsiner.

» » 8 d. » » løk.

» Holland 2 sh. » » appelsiner.

» » 1 » 6 d. » søk «cacahult».

» New York 6 d. pr. kasse løk.

Til Garrucha:

Trælast 70 frs. pr. std.

Kul 7 sh. 6 d. pr. ton.

Fra Garrucha:

Til Philadelphia 7 sh. pr. ton jernmalm.

» England 14 » » » Espartogræs.

» Rotterdam 5 à 6 » » » jernmalm.

» England 6 » » » bly.

» » 1 sh. 6 d pr. kasse appelsiner.

Til Malaga:

Bomuld i baller \$ 0.45 à 0.50 pr. 100 lbs.

Trælast fra Nordamerika £ 4/5 à £ 4/10 pr. std.

» » Finland og Sverige 55 à 60 frs. pr. std.

» » det Adriatiske Hav 30 » » » »

Kul 4 sh. 6 d. à 6 sh. 6 d. pr. ton.

Koks 7 sh. à 8 sh. pr. ton.

Klipfisk fra Newfoundland 2 sh. à 2 sh. 6 d. pr. kvintal.

Klipfisk fra Norge 27 à 30 frs. pr. ton.

Stav fra Nordamerika 15 à 22 sh. pr. 1 200 stkr.

Fra Malaga:

Til London: Frugt og vin 20 sh. + 10 % pr. ton.

» Olje 20 sh. pr. ton.

» Bly 7 » » » »

Dublin: Frugt og vin 40 sh. + 10 % pr. ton.

» Olje 25 sh. pr. ton.

» Bly 9 » » » »

» Mineraler 5 sh. 6 d. à 7 sh. pr. ton.

» Liverpool: Frugt og vin 20 sh. + 10 % pr. ton.

» Olje 20 sh. pr. ton.

» Bly 7 » » » »

» Mineraler 5 sh. 6 d. à 7 sh. pr. ton.

» Glasgow: Frugt og vin 30 sh. + 10 % pr. ton.

» Olje 25 sh. pr. ton.

» Bly 9 » » » »

» Mineraler 5 sh. 6 d. à 7 sh.

» New York: Frugt og vin 30 sh. + 10 % pr. ton.

» Olje 25 sh. pr. ton.

Til New York: Bly 9 à 12 sh. pr. ton.

» » Mineraler 10 sh. » »

» Kanada: Frugt og vin 35 sh. pr. ton.

» Amsterdam og Rotterdam: Frugt og vin 23 sh. pr. ton.

» » » » Olje 20 sh. pr. ton.

» » » » Mineraler 4 sh. 6 d.

à 6 sh. 9 d. pr. ton.

» Havana: Frugt og vin 35 p.tas + 10 % pr. ton.

» » Olje 30 » » » » » »

» Montevideo: Frugt og vin 80 » » » » » »

Olje 65 » » » » » »

» Buenos Aires de samme fragter som til Montevideo.

Til San Feliu:

Kul fra England 10 sh. pr. ton.

Træmasse fra Norge og Sverige 18 sh. à 20 sh. pr. ton.

Trælast fra Finland 60 fr. pr. std.

Fra San Feliu:

Korkepropper til London 100 à 110 fr. pr. ton

—»— —»— Hamburg 70 mark —»—

Avfaldskork til Nordamerika 20 sh. à 23 sh. pr. ton.

—»— —»— Skotland 18 sh. pr. ton.

Garverbark til Italien 13 lire pr. ton.

Ansjos til Italien 3½ lire pr. ton.

Til Tarragona:

Klipfisk fra Norge 30 fr. pr. ton.

Kul fra England 6 à 9 sh. —»—

Svovl (Sicilien) 12 fr. —»—

Fra Tarragona:

Til England: Nøtter og mandler med skal 1 sh. pr. søk à 58 kg. nøtter og 1 sh. 3 d. pr. søk à 50 kg. mandler.

» Hamburg: 1 sh. 6 d. pr. søk nøtter, 1 sh. 9 d. pr. søk mandler.

» Antwerpen: Fr. 1.50 for nøtter og 2 fr. for mandler pr. søk.

» norske havne: 30 à 35 sh. pr. ton nøtter og mandler.

» svenske og danske 30 à 40 sh. —»— —»—

» hollandske havne 25 fr. —»— —»—

» franske og italienske: 1 fr. pr. søk à 58 kg.

Avskallede mandler og nøtter:

Til England: 22 sh. pr. ton nøtter og 24 sh. pr. ton mandler.

» Hamburg: 30 sh. pr. ton.

» Antwerpen: 30 fr. —»—

» franske og italienske havne: 1 fr. pr. 100 kg.

Vin i fater:

Til England: 22 sh. pr. ton.

» Hamburg: 16 sh. pr. fat à 620 kg.

» Antwerpen: 20 fr. pr. ton.

» norske havne: 23 à 30 sh. pr. fat + 10 %.

» svenske og danske havne: 25 à 40 sh. pr. fat + 10 %.

» franske og italienske havne: 5 à 10 fr. pr. fat.

Olivenolje: Til norske havne 25 sh. pr. ton.

» franske og italienske: 7 à 15 fr. pr. fat.

Fra Torrevieja:

Til Amerika: 14 à 16 sh. pr. ton salt.

» Indien: 11 à 12 sh. —»—

» Nordeuropa: 9 à 10 fr. —»—

Fra Valencia:

Til London og Liverpool: 9 d. à 1 sh. 3 d. pr. kasse appelsiner.

» London og Liverpool: 6 d. à 10½ d. pr. kasse løk.

» de øvrige engelse havne: 3 d. mere.

II. Bilbaos konsulatdistrikt.

Til Bilbao (fra Norge).

Klipfisk, løs fr. 20.40 pr. ton.

Do., bundtet fr. 25.40 pr. ton.

Rogn og tran pr. tønde: Fr. 3.80.

Fra Göteborg og Sydnorge:

Træmasse, mekanisk, 14 fr. pr. ton.

Do., kemisk, 15 fr. pr. ton.

Trælast, pr. std. 45 fr.

Fra Østersjøen:

Træmasse, mekanisk 15 à 17 fr. pr. ton.

Trælast, hel ladning 38 à 40 fr. pr. std.

Do., smaapartier 40 à 45 —»—

Fra St. Petersburg, kub 36 —»—

Fra Bilbao for malm:

(Maximalfragter og minimalfragter).

1. halvår 1909.

2. halvår 1909.

Til Rotterdam:

4 sh. 4½ d. à 3 sh. 9 d. 5 sh. à 4 sh. 1½ d.

» Middlesborough:

4 sh. 4½ d. à 3 sh. 9 » 4 » 10 d. » 4 » 1½ »

» Cardiff:

3 sh. 4½ d. » 3 » 1½ » 4 » 3 » 3 » 4½ »

» Newport:

3 sh. 9 d. » 3 » 3 » 4 » 4½ » » 3 » 4 »

» Newcastle:

3 sh. 6 d. » 3 » 6 » 4 » 3 » 3 » 10½ »

» Glasgow:

4 sh. 1½ d. » 4 » — » 4 » 9 » 4 » 5 »

III. Cadiz' konsulatdistrikt.

Til Cadiz:

Trælast fra Sverige og Finland 54 à 56 fr. pr. std.

Kul fra Cardiff 5 sh. 6 d. à 6 sh. pr. ton.

» » Newcastle 5 sh. 9 d. à 6 sh. 6 d. pr. ton.

Fra Cadiz:

Vin til Kristiania £ 2 à 2/6 pr. ton + 10 %.

» » Stockholm £ 2 —»— —»—

» » Göteborg £ 2 à 4/0 —»— —»—

» » Kjøbenhavn £ 2 —»— —»—

» » Finland £ 3 —»— —»—

Salt til Norge pr. d. s. kr. 0.85 à 0.95 pr. 150 l.

» » England pr. d./s. sh. 8 pr. ton.

» » —»— d./s. sh. 6 d. 9 pr. ton.

» » Finland d./s. fr. 10.50.

» » Montevideo og den argentinske kyst pr. d./s.

11 sh. à 15 sh.

» » Do. do. pr. d./s. 12 sh. à 18 sh.

» » Rio Grande

» » San José do Norte } pr. d./s. 27 sh. à 36 sh. pr. ton.

» » Pelotas }

» » Newfoundland pr. d./s. 10 sh. à 12 sh. pr. ton.

Til Sevilla:

Klipfisk fra Norge 34 fr. pr. ton.

Trælast » Sverige 60 à 62 fr. pr. std.

Jern » England 12 sh. 6 d. à 20 sh. pr. ton.

Fra Sevilla:

Oliven til England: 25 sh. pr. ton + 10 %.

Olivenolje —»— 20 —»— —»—

Kork —»— 65 —»— —»—

Vin til Frankrike 18 fr. pr. ton.

Til Huelva:

Kul fra Cardiff: 4 sh. 9 d. à 5 sh. 6 d. pr. ton.

Fra Huelva:

Malm til England: 5 sh. 9 d. à 8 sh. 3 d. pr. ton.

» » Holland: 5 sh. 9 d. à 7 sh. —»—

» » For. Stater: 9 sh. 9 d. à 12 sh. 6 d. —»—

Monstringsforretninger i 1909.

	Paamon- stringer.	Aymon- stringer.	Derav norske.
Barcelonas distrikt. . .	38	30	14
Bilbaos — . . .	19	22	18
Cadiz' — . . .	—	—	—

Ialt 57 52 32

Rømte sjofolk. I året 1909 anmeldtes i Barcelonas distrikt intet tilfælde av rømning, likesaa litt som i det øvrige Spanien.

Havnearbeider og havneforhold. Barcelona. I de senere aar er der foretaget betydelige forbedringer med havnen. Der er bygget udmerkede magasiner langs de to sider av den indre havn, og der er anskaffet flere kraner for losning av tunge varer. Av disse kraner findes der nu ialt 16. Der er bygget en utstikkerkai i den indre havn med en samlet kailængde av 1400 meter.

Kaien mellem den yttre og indre havn er forlænget og gjort bredere; den har nu en længde av 500 m. og en bredde av 150 m. Den vigtigste forbedring er dog den nye bølgebryter, som lægges ut i sydvestlig retning fra spidsen av den gamle i en længde av 1600 m., hvorved den tidligere, meget generende dønning i havnen under urolig veir forhindres. Ut mot denne bølgebryter og i en distance av 500 m. fra den ytterste kai, som nu loper ut fra land, lægges en ny kai, hvorved et havneareal av over 500 m.² indvindes. Dette blir saaledes den yttre havn, som skal ha en dybde av indtil 12 m.

Almeria. I aarets løp er der paa kaierne i Almeria opført endel nye varemagasiner til lettelse av trafikken.

Havnen og fyret i Malaga. Arbeidet med utvidelsen og forbedringen av havnen i Malaga er nu fuldennt. Følgende kaier for losning og lastning av de mest dyppgaende skibe staar nu til disposition: Muelles de Heredia, de Cánovas del Castillo og Marqués de Guadiaro. Store kraner til lettelse av arbeidet er monteret paa samtlige disse kaier. En jernbane er lagt langs Heredia-kaien, og denne jernbane setter havnen i forbindelse med stationen for den andalusiske jernbane.

Havnens fyr, som er av 3dje klasse og lyser hvitt med røde blink hvert andet minut, er for tiden konstant hvitt, idet maskineriet er ødelagt. Fyret er synlig i en avstand av 15 mil, og dets hoide over havet er 38 meter. Det er beliggende 782 m. fra pynten av moloen, eller paa 36° 42' 39" n. br. og 1° 17' 42" ø. l., regnet efter San Fernandos meridian.

I San Felu arbeides der for tiden med de nye havneanlæg. I løpet av det sidste aar er pieren blitt forlænget ca. 80 m. To kaier, av hvilke den ene allerede benyttes ved losning av kul, er nu færdige.

Tarragona. Hvad havnevæsenet i Tarragona angaar, har kaierne og magasinerne i denne tid været gjenstand for betydelige forbedringer; ogsaa skibes losning og lastning er væsentlig lettet, idet skibene nu kan ligge med bredsiden ind til kaien. Arbeidet med konstruktionen av den østlige havn gaar raskt fra haanden, idet entreprenøren til lettelse av de til fundamenteringen nødvendige stenblokker har bygget en jernbane, som fra stenbruddet fører direkte ut paa kaien.

Cadiz. Arbeiderne paa det i konsulatets tidligere beretninger nævnte havneanlæg har skredet

meget langsomt fremad. Den første kai for skibe med 24 fots dypgaende, der ifølge kontrakten skulde være tat i bruk i begyndelsen av 1910, er endnu meget langt fra at være færdig og vil neppe bli fuldført førend i 1911. Kontraktørerne (et italiensk selskap) har fra begyndelsen av 1910 betalt en daglig løpende mulkt av 1 000 p.tas paa grund av overskridelse av den fastsatte termin. Man antar, at kontraktørerne vil se sig nødsaket til at gi arbeidet op, og at fuldførelsen av havneanlægget vil bli overdraget til et andet selskap.

Frihavn. Naar havneanlægget én gang blir færdig, vil Cadiz antagelig søke gjennomført anlag av frihavn, men det er vel neppe sandsynlig, at det vil lykkes. Denne plans utførelse vilde bl. a. stride mot Sevilla's vitale interesser, idet denne by i det sidste aar har gjort store opførelser for at gjøre floden Guadalquivir seilbar for større dampere.

Floden gjør, like før man kommer til Sevilla, en stor boining, der bevirker, at der ved ebbe og flod ophoper sig en hel del slam, som vanskeliggjør trafikken og hindrer flodvandet fra at gaa helt op til Sevilla. For at avhjelpe disse ulemper, arbeides der nu med stor kraft paa at gjenneskjære den halv, som dannes ved flodboiningen, og naar kanalen om ca. 3 aar blir færdig, vil floden faa et like løp fra Sevilla og bli seilbar for endnu større dampere. For tiden kan skibe med 14 til 16 fots dypgaende gaa op til Sevilla.

Nye dampskibslinjer. I 1909 blev to nye linjer etableret i Barcelona. Den ene er en tysk linje: Menzel & Co., Hamburg, med afgang herfra direkte til Trinidad, Havana og Vera Cruz, med forskjellige avgangsdage.

Den anden er en spansk linje: «Servicios Maritimos del Norte de Africa», som gaar fra Barcelona til Melilla hver mandag.

Skibsfartssubvention. «La Compañia Trasatlantica», Spaniens største skibsrederi, er nylig bevilget en aarlig statsunderstøttelse av 10 mill. p.tas for en tid av 20 aar for at besørge postbefordringen og for at fremme landets sjøfart og handel, væsentlig paa Nord- og Sydamerika. Selskapets rute paa Filippinerne vil antagelig bli utvidet til Hongkong.

For at opfylde betingelserne for subventionen vil selskapet gaa igang med bygning av store, hurtig-gaaende dampskibe. De fleste skibe vil bli bygget i Spanien, antagelig i Cadiz.

Den traadlose telegrafstation i Cadiz er nu omtrent færdig. Stationen er opført av «Compagnie Française de Télégraphie sans fil» efter Bethenod og Girardeaus specialsystem. Stationen vil væsentlig komme til at staa i forbindelse med Vigo, Barcelona, de Kanariske Øer (Santa Cruz de Tenerife og Las Palmas) og Marokko. Stationen bestaar av 4 staaltårne, 75 meter høie, og drives av en dampmotor paa 50 h. k.

Grubeindustri. Fra 400 000 tons i 1876 steg produktionen av jernmalm i Vizcaya jevnt, indtil den i 1899 hadde naadd sit kulminationspunkt. I dette aar utgjorde produktionen 6 004 364 tons. Siden har der været nedgang, og i det sidst forløpne aar skal der fra Vizcaya's miner ialt være utvundet 3 871 927 tons.

Følgende opgave, der er hentet fra en privat fremstilling, vil gi et godt billede av den nedadgaende bevægelse i Vizcaya's jernmalmproduktion:

1899: 6 004 364 tons.	1900: 5 229 922 tons.
1901: 4 623 311 »	1902: 4 830 239 »
1903: 4 637 870 »	1904: 4 449 697 »
1905: 4 614 313 »	1906: 4 543 468 »
1907: 4 109 149 »	1908: 3 892 216 »
1909: 3 871 927 »	

Spaniens totale jernmalmproduktion har, tiltrods for nedgangen i distriktet omkring Bilbao, holdt sig omtrent paa samme høide siden 1899.

Til belysning herav hitsættes en opgave over de kvanta jernmalm, som er utvundet i Spanien fra 1899 til 1909, idet man samtidig angir Vizcaya's andel i totalproduktionen for hvert enkelt aar, uttrykt i procenter:

	Samlet produktion:			Herav i Vizcaya:	
	Tons.	%		Tons.	%
1899	9 397 733	63.8	1905	9 405 895	49
1900	8 480 246	61.6	1906	10 144 503	44.8
1901	7 326 913	63.1	1907	9 460 868	43.4
1902	8 290 889	58.2	1908	8 082 958	48.1
1903	8 522 879	54.4	1909	9 384 634	41.2
1904	8 081 940	55			

Man hitsætter en opgave over exporten fra Bilbao og Santander for de to sidste aar (i tons):

	Bilbao.		Santander.	
	1908.	1909.	1908.	1909.
England	2 383 691	2 387 556	410 813	396 206
Holland og Tyskland	681 738	688 996	406 346	571 982
Belgien	120 278	37 050	—	—
Frankrike	135 798	91 874	34 598	32 923

Ialt 3 321 505 t. 3 205 476 t. 851 757 t. 1 001 111

Fra provinserne Vizcaya, Santander og Guipuzcoa exportertes tilsammen i 1909 følgende kvanta jernmalm:

Fra Bilbao havnedistrikt	3 205 476 tons.
» distriktet mellem Bilbao og Santander, væsentlig utskibet over Castro Urdiales	694 029 »
» Santander	1 001 111 »
» Pasajes	63 907 »

Ialt 4 964 523 tons.

Priserne paa jernmalm, der i 1908 var gaat betydelig ned, holdt sig i 1909 aldeles som i det førstnævnte aar. Man hitsætter de i 1909 noterede priser pr. ton f.o.b. Bilbao.

Campanil, 1ste sort 13 sh., 2den sort 12 sh. Rubio, 1ste sort 11 sh., 2den sort 10 sh., Carbonato, 1ste sort 13 sh., 2den sort 12 sh. I 1907 notertes op til 17 sh. for første sort av de nævnte malmarter.

Jern og staal. Av rujern blev der i 1909 fra Bilbao exporteret 46 167 tons, mot 9 335 tons i 1908 og 19 622 tons i 1907. Utførslen fordeler sig saaledes paa de forskjellige lande i de to sidste aar:

	1908.	1909.
	Tons.	Tons.
England	1 441	19 492
Tyskland	3 150	4 710
Portugal	—	460
Belgien	360	1 755
Frankrike	1 034	130
Italien	3 350	19 621
Ialt	9 335	46 168

Av jernbaneskiner blev der fra jern- og stålverket «Altos Hornos de Vizcaya» ved Bilbao i 1909 utført følgende kvanta: Til Danmark 6 866 tons, Norge 4 879 tons, Chile 4 037 tons, Tyrkiet 6 001 tons, ialt 18 783 tons.

I 1908 eksportertes av jernbaneskiner 6 573 tons til Finland og 13 829 tons til Tyrkiet.

Import. Jern og stål. Ifølge toldvæsenets opgaver var importen av jern og stål til Barcelona i 1909, beregnet i kg.:

Fra Frankrike 36 648, England 2 723 607, Tyskland 1 714 677, Italien 6 656, Belgien 4 656 102, Østerrike-Ungarn 36 564, Holland 27 666, Norge 84 957, Sverige 239 811, Danmark 2 705, Schweiz 212, Kanarioerne 146 588, Egypten 810, de Forenede Stater 16 445, Kuba og Portorico 149 493. Tilsammen 9 842 941 kg., mot i 1908 9 096 552 kg.

Ved en sammenligning med året 1908 fremgaar det, at importen til Barcelona er steget med ca. $\frac{3}{4}$ million kg.

Importen til Malaga beløp sig til (i kg.):

	1909.	1908.	1907.
Støpejern i stænger . . .	101 499	143 760	137 470
Jern- og stålavfald . . .	230 918	86 837	72 028
— — — i bærre . . .	162 398	200 397	121 346
Jernplater	175 777	157 213	85 786

Til Tarragona importertes av jern og stål (i kg.):

	1909.	1908.	1907.
	363 000	2 638 000	312 000

Til Valencia indførtes fra de forskjellige produktionslande i 1909 (i kg.):

Tyskland 13 899, Belgien 1 452 818, Sverige 295 813, Østerrike 89 138, England 27 690, Frankrike 26 840, andre lande 6 086. Fra Norge indførtes intet.

Indførslen av uforarbeidet jern og stål til Bilbao har ifølge toldvæsenets opgaver for de sidste to aar utgjort:

	1908.	1909.
	Tons.	Tons.
Fra Norge	11.6	3.8
» Sverige	27.6	17.2
» England	2 885.3	2 647.6
» Belgien	583.8	1 519.4
» Tyskland	144.5	148.9
» Holland	27.1	37.1
» Frankrike	15.0	17.6
Ialt	3 724.9	4 391.6

Vicekonsulen i Vigo meddeler, at der fra hans distrikt til Frankrike og England ialt er utført 323 197 kg. tin.

Av stenkul indførtes til Bilbao i 1909 522 037 tons, mot i 1908 537 665 tons. I 1900 var importen 634 450 tons, men har siden været i avtagende. Dette hænger sammen med den stigende indenlandske produktion. Denne utgjorde i 1895 1 739 075 tons, i 1904 2 903 771 tons og i 1908 3 696 653 tons — en ganske sterk vekst i et saapas kort tidsrum.

Til Vigo importertes i 1909 30 434 tons, til Ferrol 6 512 tons, til Coruña 18 268 tons og til Pasajes 12 752 tons — alt fra England.

For Santanders vedkommende har man ingen opgave for 1909. I 1908 importertes der til denne havn 127 148 tons, alt fra England.

Import av diverse andre varer. Av artikler, der i mindre utstrekning har været gjenstand for import til Barcelona, kan ifølge den lokale toldstatistik nævnes:

Fra Norge:	Kg.
Krystal og glas	675
Forarbeidede jernvarer	5 030
Medicinske produkter av dyreriket	82 178
Maling, fernisser etc.	5 670
Apotekervarer etc.	15 013
Voks, stearin, paraffin	8 669
Møbler og andre trævarer	17 508
Huder og skind	6 924
Fettstoffer	10 672
Elektriske materialer	96
Grønsaker og frugt	653
Drikkevarer	945
Kondenseret melk	25 265

Med Otto Thoresens Linje blev importert:

	Kg.
Klipfisk, løs	347 050
— — i bundter	20 433
Stokfisk — — — — —	60 930
Tran (hovedsagelig medicintran)	82 132
Fiskemaver	2 018
Røket sild	15
Tomfater	3 300
Træmasse	270 690
Papir	68 569
Feltspat	25 000
Salpeter	38 128
Klædesklyper	9 865
Tørre skind	2 216
Kondenseret melk	19 100
Maling	5 670
Øl	2 500
Tapeter	417
Brukte effekter	350

Bilbaos konsulatdistrikt. Av spiker og søm indførtes til Santander i 1909 24 232 kg., mot i 1908 9 678 kg. Av kondenseret melk indførtes i 1909 til Bilbao 1 083 kg. fra Belgien og 200 kg. fra Norge. Av superfosfat er til Bilbao indført 1 844 082 kg. fra Antwerpen og 230 000 kg. fra Rotterdam samt 50 000 kg. fra Frankrike; av thomasfosfat indførtes til Bilbao 626 256 kg. fra Belgien og 294 975 kg. fra England. Til Pasajes blev av superfosfat og andre gjødningsstoffer indført 21 454 099 kg. Til Gijon blev av mineraliske gjødningsstoffer indført 718 372 kg. Til Coruña var importen av mineraliske gjødningsstoffer 1 849 kg.

Av verktoei importertes til Vigo 10 830 kg., hvorav 1 648 fra Norge. Til Coruña indførtes herav 72 103 kg. samt 1 petroleumsmotor fra Norge.

Cadiz konsulatdistrikt. Til Cadiz importertes:

	Kg.		Kg.
Stav for bødkerarbeide	10 122 000	Smør	9 815
Kondenseret melk	30 667	Tjære og bek.	2 682 441
		Øst	63 317
		Gjødningsstoffer	920 864

Til Sevilla importertes:

	Kg.		Kg.
Jern og stål	19 451 000	Smør	198 000
Gjødningsstoffer	13 873 000	Tjære og bek.	4 989 000
Kondenseret melk	157 000	Kalk og Cement	7 312 000

Til Huelva importertes:

	Kg.		Kg.
Kondenseret melk	35 144	Cement	777 000
Smør	10 288	Gjødningsstoffer	16 973 000

Export. Barcelonas konsulatdistrikt. Vin-
exporten fra Barcelona beløp sig i 1909 til 46 130
hektoliter almindelig rødvin, og de fornemste import-
lande var: Kuba 12 909 hl., Argentina 9 606, Frank-
rike 8 000, Schweiz 8 009, Uruguay 4 037, Mexiko
725, Fernando Poo 488, Tyskland 274, Venezuela
273, Italien 238, Filippinerne 200 hl. Det resterende
kvantum gik til forskjellige andre lande — deriblandt
til Norge 75 liter.

Av edle vine blev utført ialt 6 784 hl. til føl-
gende importlande: Argentina 3 200 hl., Uruguay
918, Venezuela 485, Brasilien 273, Kuba 274, Schweiz
249, Equador 236, England 220 hl. Resten avsendtes
til forskjellige andre lande. Intet gik til Norge.

Hertil er dog at bemerke, at av de partier, som
i toldstatistikken findes opført som exporteret til
Tyskland, England etc., turde noget muligens være
gaat videre til Norge.

Den totale vinexport fra Spanien i 1909 er
værdsat til p.tas 90 612 000, hvorav falder paa alm.
rødvin p.tas 23 988 000, paa hvit vin p.tas 6 361 000,
paa Malagavin p.tas 16 224 000 samt sherry o. lign.
p.tas 12 225 000.

Sammenlignes denne værdiansættelse med aaret
1908, vil man finde en forøkelse av p.tas 5 709 000
for Malagavin og p.tas 441 000 for hvite vine, samt
en nedgang av p.tas 3 784 000 for røde vine og p.tas
15 572 000 for sherry og lign.

Exporten av friske druer i 1909 utgjør p.tas
11 179 000 og av rosiner p.tas 20 635 000, hvilket tal
sammenlignet med aaret 1908 viser en forøkelse av
henholdsvis p.tas 2 132 000 og p.tas 2 172 000.

Av hvite bomuldsvarer utførtes fra Barce-
lona følgende kvanta til nedennævnte lande: Frank-
rike 215 827 kg., England 851, Italien 4 713, Portu-
gal 8 950, Norge 1 442, Tyrkiet og Egypten 290 313,
Marokko 4 083, Kanarioerne 126 582, Fernando Poo
11 442, Kuba 30 769, Portorico 1 505, Forenede Stater
1 631, Mexiko 18 156, Kolumbia 6 874, Panama 4 629,
Argentina 97 809, Equador 3 037, Peru 2 789, Chile
37 705, Uruguay 7 641, Venezuela 2 447, San Domingo
1 012, Brasilien 984, Filippinerne 15 004, andre lande
3 484 kg.

Av kulørte bomuldsvarer blev exporteret til:
Frankrike 207 981 kg., England 14 721, Italien 139 175,
Tyskland 3 351, Østerrike-Ungarn 8 295, Portugal
554, Belgien 14 975, Tyrkiet og Egypten 1 040 249,
Marokko 6 344, Alger og Tunis 629, Kanarioerne
368 495, Fernando Poo 20 448, Kuba 1 532 926, Portu-
rico 4 351, Forenede Stater 36 521, Mexiko 64 726,
Kolumbia 153 402, Panama 48 993, Argentina 1 330 764,
Equador 40 797, Peru 4 370, Chile 221 981, Uruguay
226 441, Venezuela 57 559, San Domingo 5 674, Bra-
silien 4 354, Filippinerne 141 598, Japan og Kina 276,
andre lande 58 449 kg.

Av trikotvarer etc. blev exporteret følgende
kvanta: til Frankrike 144 739 kg., England 14 923,
Italien 16 799, Tyskland 20 380, Holland 4 191, Por-
tugal 1 325, Belgien 724, Tyrkiet og Egypten 36 207,
Marokko 1 034, Alger og Tunis 787, Kanarioerne
47 376, Fernando Poo 4 318, Kuba 124 180, Portorico
1 737, Forenede Stater 5 258, Mexiko 10 216, Kolum-
bia 144 971, Panama 67 113, Argentina 44 897, Equ-
ador 36 613, Peru 11 802, Chile 41 116, Uruguay 14 373,
Venezuela 50 784, San Domingo 3 262, Brasilien 1 216,
Filippinerne 391 871, Indien 6 543, andre lande
24 258 kg.

Av korkpropper blev utført til nedennævnte
lande: Frankrike 16 469 kg., England 46 529, Italien
49 519, Tyskland 23 783, Østerrike-Ungarn 246 266,
Portugal 280, Belgien 3 388, Norge 240, Marokko

30, Kanarioerne 489, Fernando Poo 14, Kuba 42 575,
Portorico 6 000, Forenede Stater 19 123, Mexiko 11 138,
Kolumbia 8 132, Panama 7 002, Argentina 33 024,
Equador 5 018, Peru 6 708, Chile 29 516, Uruguay
9 232, Venezuela 1 098, San Domingo 658, Brasilien
8 817, Filippinerne 23 548, andre lande 223 kg.

Av avfald av dyreriket beløp utførslen sig
til 13 168 591 kg., der fordeler sig saaledes paa de
forskjellige importlande: Frankrike 3 616 940 kg.,
England 3 000 821, Italien 1 846 078, Tyskland
3 041 857, Holland 7 286, Østerrike-Ungarn 7 800,
Portugal 450, Belgien 701 389, Sverige 500, Tyrkiet
og Egypten 305, Marokko 2 935, Alger og Tunis
12 272, Kanarioerne 533 765, Fernando Poo 990, Kuba
2 551, Forenede Stater 312 598, Mexiko 20 320, Panama
200, Argentina 777, Brasilien 242, Filippinerne
28 515 kg.

Av olivenolje blev exporteret ialt 4 599 863
liter til følgende lande: Frankrike 192 298 l., Eng-
land 357, Italien 133 268, Tyskland 5 957, Hol-
land 930, Østerrike-Ungarn 928, Portugal 5 141, Bel-
gien 431, Tyrkiet og Egypten 90, Schweiz 135, Ma-
rokko 1 008, Kanarioerne 32 496, Fernando Poo 13 915,
Kuba 503 633, Portorico 29 809, Forenede Stater
560 141, Mexiko 14 258, Kolumbia 5 424, Panama
16 260, Argentina 2 364 018, Equador 4 453, Peru
4 267, Chile 143 344, Uruguay 366 161, Venezuela
32 396, San Domingo 20 252, Brasilien 72 495, Filip-
pinerne 9 655, Japan og Kina 5 235, andre lande
21 475 l.

Av uld, haar etc. utførtes følgende kvanta til
nedennævnte lande: Frankrike 904 750 kg., England
172 341, Italien 247 875, Tyskland 47 406, Holland
2 060, Østerrike-Ungarn 17 875, Belgien 96 706, Tyr-
kiet og Egypten 31 992, Forenede Stater 7 200, Mexiko
510, andre lande 36 613 kg.

Av tilberedte skind utførtes ialt 1 471 452 kg.,
fordelt som følger paa nedennævnte lande: Frank-
rike 456 061 kg., England 528 632, Italien 253 358,
Tyskland 137 466, Holland 32 932, Østerrike-Ungarn
7 900, Portugal 4 260, Belgien 5 229, Forenede Stater
45 614 kg.

Fra Almeria utførtes i 1909:

	I dunker paa 23 kg.	I dunker paa 11½ kg.
Druer	1 382 340	8 130
mot i 1908: . . .	1 588 941	10 355
» - 1907: . . .	2 485 597	13 355
Appelsiner: 8 615 kasser.		
Mandler: 22 458 »		
Espartogræs: 11 280 tons, alt til England.		
Jernmalm: 400 755 tons. Calaminmalm:		
7 650 tons. Kobbermalm: 866 tons. Blymalm:		
238 tons.		

Utførslen fra Almeria til Norge utgjorde 425
dunker vindruer.

I 1908 var utførslen av druer til Norge 2 075
dunker à 23 kg., d. v. s. 1 650 dunker mere end
1909; denne formindskelse har dels sin grund i den
overordentlig knappe høst av druer og dels i den
omstændighet, at et selskap har etablert sig i Kjø-
benhavn for salg av druer ved offentlig auktion.
Sandsynligvis har mange kjøpere, som før tok sit
behov direkte fra Almeria, ifjor forsynet sig med
druer fra Kjøbenhavn.

Fra Cartagena utførtes i 1909 367 143 tons
jernmalm og 83 525 tons zinkmalm. Frugtexporten
til de forskjellige steder var følgende: Til London
201 073 kasser, Hamburg 204 101, Antwerpen 5 873,
Liverpool 10 792, Glasgow 8 067, Amsterdam 20 150,

Bremen 2 326, Montreal 1 284, Havre 1 080 kasser; tilsammen 454 746 kasser, mot i 1908 378 792 og i 1907 251 972 kasser.

Bemerkelsesværdig er det, at av 84 norske skibe, som i 1909 anløp denne havn, lastet 46 frugt til forskjellige lande.

Fra Castellón utførtes i 1909 nogle smaa-partier appelsiner til Kristiania, Bergen og Trondhjem.

Fra Denia og Gandia utførtes i 1909 til Norge 692 tons rosiner.

Fra Malaga utførtes av jernmalm (i kg.):

1909.	1908.	1907.
13 728 466	27 388 709	93 805 975

Av bly blev utført (i kg.):

1909.	1908.	1907.
34 906 154	38 190 545	37 164 126

Av sølvholdig bly utførtes (i kg.):

1909.	1908.	1907.
12 812 765	7 508 587	7 080 796

Av bark o. a. garvermaterialer utførtes (i kg.):

1909.	1908.	1907.
317 622	404 597	164 916

Av kobbermalm utførtes (i kg.):

1909.	1908.	1907.
999 803	316 690	—

Til Norge blev eksporteret 104 600 kg. jernmalm, 10 000 kg. bly og 55 470 bark o. a. garvermaterialer. Palma. Saltproduktionen i Iviza og Formentera beløp sig til ca. 76 000 tons, hvorav næsten alt blev eksporteret.

Utførslen fra Tarra'gona utgjorde i 1909:

Mandler . . . 88 375 sække	Notter . . . 112 477 sække
Do. . . 10 408 kasser	Olje . . . 15 221 tons
Fikener . . . 272 tons	Vinsten . . . 1 661 »
Bly . . . 815 »	Vin . . . 257 620 hl.
Likører . . . 34 313 kasser	Druesaft . . . 2 131 kasser
Mineraler . . . 465 tons	Druer . . . 180 tons.

Fra Torreveja utførtes i 1909: 221 305 tons salt, hvorav 8 695 tons gik til Norge. Værdien av disse 221 305 tons anslaaes til 1 770 440 p.tas.

Fra Valencia blev eksporteret til Norge (i kg.) Appelsiner:

1906.	1907.	1908.	1909.
2 144 430	2 887 620	3 108 240	2 569 099

Rødvin:

1906.	1907.	1908.	1909.
10 428	17 630	22 512	15 860

Disse partier skibedes med Thoresens linje. Heri er altsaa ikke medregnet de betydelige kvanta, der utføres over England og Hamburg til Norge.

Exporten av appelsiner til andre lande beløp sig til: England 128 116 947 kg., Tyskland 22 111 325, Belgien 10 043 930, Danmark 1 190 110, Frankrike 2 016 071, andre lande 2 303 866 kg.

Av «caeahuet» gik til: England 1 315 859 kg., Frankrike 259 584, Holland 229 278, Algier 297 285, Tyskland 54 608, Kuba 5 129, Forenede Stater 168 031, andre lande 300 240 kg.

Av jernmalm eksporteret til: England 133 608 tons, Forenede Stater 190 157, Tyskland 74 627, Østerrike 8 218, Frankrike 288 tons.

Av meloner gik til: England 10 113 325 kg., Argentina 405 295, Belgien 164 800, Frankrike 31 940, Tyskland 192 060, Kuba 5 899, Forenede Stater 13 949, andre lande 10 134 kg.

Av rosiner gik til: Norge 13 775, England 1 043 056, Frankrike 363 875, Algier 32 350, Kanari-

erne 10 690, Tyskland 80 166, Kuba 23 185, andre lande 14 128 kg.

Av druer utførtes til: Norge 950 kg., Frankrike 297 277, England 79 580, Argentina 2 240, Brasilien 800, andre lande 120 kg.

Av rødvin gik til: Norge 15 860, Frankrike 4 511 003, Italien 1 683 100, Holland 1 444 174, Argentina 1 428 524, England 1 344 531, Tyskland 374 982, Kuba 1 597 608, Forenede Stater 62 567, andre lande 3 673 865 kg.

Av løk utførtes til: England 96 965 977 kg., Argentina 1 179 200, Belgien 526 790, Holland 458 700, Tyskland 453 935, Kuba 81 840, Forenede Stater 1 863 727, andre lande 856 502 kg.

Bilbaos konsulatdistrikt. Av vine eksportertes fra Bilbao i 1909 7 623 353 liter, hvorav 4 515 ltr. til Norge.

Fra Pasajes eksportertes 6 159 403 ltr. og fra Coruña 92 746 ltr. Det dreier sig væsentlig om rødvin. Den alt overveiende del gaar til Sydamerika, Kuba og Mexiko.

Cadiz' konsulatdistrikt. Exporten av vin fra Cadiz utgjorde i 1909 18 691 930 liter (derav 225 920 l. til Norge), mot 17 045 100 liter i 1908 (hvorav 213 091 l. til Norge).

Paa grund av toldforhoielsen, der traadte i kraft den 7. august d. a., har utførslen av vine til de Forenede Stater i løpet av de sidste maaneder for toldforhoielsen været meget betydelig. Man anslaaer denne ekstraordinære utførsel til ca. 6 millioner liter.

Salt fra Cadiz. I aaret 1909 indhostedes ca. 90 000 læster, hvortil kommer 158 000 læster beregnet lager den 1. januar 1909 — ialt 248 000 læster, hvorav eksportertes 134 000 læster, hvorefter 114 000 læster laa lasteklare den 1. januar 1910. Paa grund av manglende statistik har opgaven over beholdningen maattet tages efter skøn. Til Norge eksportertes i 1909 7 407 læster, mot 8 255 læster i 1908.

Saltpriserne var i 1909 p.tas 14—16 pr. læst (= 2½ tons) leveret langs skibssiden.

Som i tidligere beretninger meddelt har der i længere tid været gjort forskjellige forsøk paa at gjenoplive den saltring, som opløstes for flere aar siden, og hvis væsentlige opgave var at stipulere salgsprisen for derigjennem at sætte en stopper for en ødelæggende konkurrence mellem salinierne. Disse anstrengelser er nu endelig kronet med held, idet en ny saltring for nogen tid siden er dannet. Dens første opgave var at fastsætte salgsprisen, til hvilken alle medlemmer av saltringen har forpligtet sig til at sælge. Prisen er nu stipuleret til p.tas 11.50 pr. læst, leveret i salinerne og maximum p.tas 18.50 pr. læst, leveret langs skibssiden i Cadizbugten.

Export av diverse andre artikler fra Cadiz: Olivenolje 613 480 kg., oliven 39 182, fikener 1 517 172, hvorav til Norge 191 250 kg.

Fra Sevilla eksportertes: Olivenolje 15 432 tons, oliven 12 717, appelsiner 7 106, kork og korktræ 10 173 tons.

Fra Huelva eksportertes: Vin 1 137 tons, kastanjer 1 223, kork og korktræ 584 tons.

Barcelonas omregulering. Byens foretagsomhetsaand og intense livskraft lægges for dagen ved arbeidet med omreguleringen, som nu paagaar under kontrol av bystyret sammen med Banco Colonial Español; utgifterne utgjør omkring 8 millioner £ sterling. Denne forbedring vil ta bort en god del av den gamle by og fuldstændig modernisere, hvad der endnu findes av Barcelona fra forudms tider.

Industriel virksomhet i Katalonien. Hovedindustrien i Katalonien er fabrikationen av bomuldsvarer, en industri, der beskæftiger henimod 125 000 mennesker og producerer færdigfabrikerede varer til et beløb av 15 millioner £ sterling aarlig. Korkindustrien er maaske den mest karakteristiske i disse egne, hvor de smaa byer San Feliu og Palamos producerer de fineste sorter.

Man kalkulerer, at der exporteres for omkring 2 millioner £ fra Spanien (hovedsagelig fra dette distrikt). Fra 30—40 000 mennesker er beskæftiget i denne industri.

Uroligheder i 1909. Den 26. juli blev generalstreik erklæret, og denne udtartet hurtigt til forstyrrelser og konflikt med politiet og andre autoriteter, der var utseet til at opretholde ordenen. Streiken havde i løbet av to dage udviklet sig til revolution, og denne oprørsbevægelse bredte sig i en fart over hele Katalonien; barrikader reistes, forskellige private og offentlige bygninger blev nedbrændt, og i næsten en hel uke var Barcelona skuepladsen for gateordener og ildspasætninger. Derhos var byen avskaaet fra enhver forbindelse med utenverdenen. Under disse uroligheder gik naturligvis menneskeliv tapt. En hel række arrestationer foretoges. Beleirningstilstanden, som blev erklæret, varte indtil den 17. august s. a., da generalkapteinen lot forkynde, at de abnormale tilstande kunde betragtes som ophørt, og at civilmyndighederne atter havde at indtræde i sine funktioner fra og med nævnte dag. Som rimelig er, var det finansielle tap meget stort for en by av saadan kommerciel betydning som Barcelona, og endnu lang tid efter foltes trykket av den ødelæggende virkning, som nævnte forstyrrelser havde for byens forretningsliv i det hele tat.

Jernbaner og sporvogne. Et par koncessioner er i aarets løp blit git. Den første var paa en jernbane fra Barcelona til Mauresa, en meget betydelig fabrikby, omtrent 40 mil nordvest for Barcelona. Linjen, som vil bli konstrueret av belgiske ingeniører for et konsortium, hvis vigtigste finansinstitution er en fransk-amerikansk bank i Paris, vil ha sit hovedkvarter i en av denne bys forstæder, og løpende vestover vil den gaa over floden Llobregat og ret til byen Martorellia, hvor den vil forenes med jernbanen fra Martorellia til Ignalada, en belgisk entrepriser, og derefter, følgende flodens høire bred, fortsætte til Mauresa og gaa sammen med Mauresa—Bergas' minejernbane.

Man antar, at et stort kvantum kul fra Bergas' miner og cement fra Asland-fabrikkerne vil bli fragtet med denne nye linje, og dersom saa sker, og omkostningerne ved kjørsel blir reduceret, vil vistnok den engelske kulimport komme til at lide. For øieblikket skal produktionen av kul fra disse miner være omkring 400 tons pr. dag med en kalkuleret forøkelse av indtil 1 000 tons pr. dag om et aar eller saa.

Den nye sporveiskoncession er for en linje opimot fjeldet, der ligger bak byen, til et vakkert sted kaldet «Rabassada», ca. 6 mil herfra, hvor et fransk selskap vil konstruere et forlystelsesetablisement m. v. Konstruktionen av alt dette er overdraget en engelsk ingeniør.

Elektrisk lys og kraft. Alle anlæg av denne art er i hænderne paa to selskaper, «La Barcelonesa» og «La Catalana». Førstnævnte er et tysk foretagende. Elektrisk lys er, omendskjønt det nyter en almindelig utbredelse i Barcelona, temmelig kostbart, idet der betales 1 p.ta pr. kilowattime for husbruk, og 30 centimos for kraft. Man tror dog, at disse

priser med tiden vil bli reduceret, naar nogen av de projekter, som nu er under utarbeidelse for tilveiebringelse av billigere kraft ved de større elves hjælp, blir realiseret.

Banker. Ifjor blev her etableret to større banker; den ene er en filial av «Banco Español del Río de la Plata» og den anden en filial av «Banco di Roma». Førstnævnte er et argentinsk foretagende, etableret i Buenos Aires i 1886. Denne institution har omkring 15 filialer i Argentina og 1 i Uruguay, i Montevideo. Paa grund av den enorme utvikling av forretningerne i de sidste aar mellem Spanien og Argentina, antar man, at denne bank har et godt felt her, uagtet «Banco Aleman Trasatlantico», som har filialer over hele Sydamerika, allerede har gjort savnet av en saadan institution mindre folbar.

Den anden bank, som ifjor aapnedes i Barcelona, «Banco di Roma», har overtat bankforretningerne efter et selskap kaldet «Catalana General del Credito». Denne bank var et spansk foretagende, som foruten bankforretninger drev store industrielle operationer, hvilke sidste fremdeles vil fortsætte. Allerede for nogen tid tilbake hadde direktionen for dette selskap gjort forsøk paa sammenslutning med et fremmed foretagende. For dette øiemed blev underhandlinger sat i gang, først med en mægtig gruppe av Londonnerbankier, og siden med en kjendt Londonnerbank, men intet tilfredsstillende arrangement kunde opnaaes. Endelig fandt en overenskomst sted med «Banco di Roma», hvorefter denne overtok den hele bankforretning, saavelsom filialerne tilhørende «Catalana General del Credito».

Kurser. Paa Barcelonas børs notertes kurserne i aarets løp paa £ sterling og francs som følger:

	Francs.		£	
	Høiest.	Lavest.	Høiest.	Lavest.
Januar . .	111.70	111.15	28.08	27.93
Februar . .	111.75	111.40	28.18	28.07
Mars . . .	111.95	111.60	28.26	28.16
April . . .	112.00	111.75	28.20	28.12
Mai	111.90	111.20	28.16	28.00
Juni	111.20	109.20	28.00	27.50
Juli	110.55	109.35	27.85	27.53
August . . .	110.30	109.30	27.79	27.53
September .	109.70	109.10	27.58	27.42
Oktober . .	109.70	108.60	27.60	27.40
November .	109.00	108.60	27.52	27.34
December .	108.60	106.90	27.35	26.98

Toldmulkter. Det norske dampskib «Blaamanden», hjemmehørende i Bergen, ankom den 7. mai ifjor til Valencia med et av toldseglene brutt. I den anledning blev der opnævnt en kommission under forsæte av tolddirektøren for at ta under overveielse, hvorvidt skibet skulde bli at ilægge en mukt av 500 p.tas. Herimot nedlagde den norske vicekonsul protest, og kort tid efter blev skibet enstemmig frikjendt av kommissionen. Imot denne retsavgjørelse opponerte imidlertid toldinspektøren, der paastod sakens paadømmelse henlagt til Madrid under generaltolddirektøren. Ved den norske legations mellemkomst blev mulkten dog definitivt eftergit.

Den 11. august ifjor ankom det norske dampskib «Hartmann» til Barcelona med et parti fisk fra Island. Da skibet ikke medbragte manifest, blev det herværende toldvæsen ilagt en bod av 500 f.mk. En kopi av manifestet ankom dog senere, og blev straks tilstillet toldvæsenet, men saken maatte allikevel gaa sin administrative gang til Madrid.

Paa foranledning av det herværende konsulat tok legationen i Madrid sig av saken med det resultat, at mulkten blev skibet tilbakebetalt.

Man vil atter tilraade vore skibsførere til undgaelse av mulkt ved ankomsten til Spanien altid at ha sine papirer i orden.

Det sociale museum i Barcelona. Under beskyttelse av provinsdeputationen og Barcelonas bystyre aapnedes i november maaned ifjor det sociale museum hersteds. Dette museum, som til dato har nytt en overordentlig stor søkning av publikum, er ikke en blot og bar utstilling av, hvad der i tidens løp er blit gjort for at befordre de sociale fremskridt, men omfatter alle de socialøkonomiske problemer, samtlige de spørsmåal, som i vore dage er sat under diskussion — saasom spørsmålet om en normal-arbeidsdag, om streiker og lockouts, om arbeidsraad, om arbeidet for samfundets forkomme, om tuberkulosespørsmålet osv.

Det kommercielle museum i Barcelona. Barcelonas handelsmuseum, som aapnedes i Mundialpaladsets elegante lokaler ifjor, betegner et betydningsfuldt fremskridt i byens handelspolitik. En række stater, hvoriblandt ogsaa Norge, er her repræsenteret. I de smukt ordnede avelinger kan forretningsstanden hurtig og bekvemt ved selvsyn forvisse sig om de utlagte prøvers egenskaper. Ikke mindst har stater som Amerika og Mexiko lagt stor vegt paa at præstere en i alle dele fyldig og nøiagtig utstilling av sine produkter. Utstillingen, der omfattes med megen interesse, tør formodes end yderligere at ville befæste Barcelonas kommercielle opsving.

Barcelona som vinteropholdssted. Barcelona har, siden bystyret for to aar siden iverksatte en propaganda for ved reklamehefter at lede turiststrømmen til denne by, der ellers kun har været sparsomt besøkt av utlændinger, gjort fremskridt i retning av attraktioner.

Utlugssteden Tibidabo, hvortil en taugbane fører op, med vakker udsigt over Middelhavet, har længe dannet en av byens seværdigheder.

Paa Rabassada, beliggende like utenfor byen i vakre omgivelser, er et fransk selskap ifærd med at bygge et stort hotel med tilhørende Casino og park. Anlægget er nu saagodtsum færdig.

Længere væk fra byen ligger det bekjendte fjeld Montserrat, hvis eiendommelige form gjennom lange tider har været prist som en av Kataloniens naturmerkværdigheder.

Barcelona, som i sig selv er en meget vakker by, er helt igjennem moderne av arkitektur og konstruktion, med lange, brede og vel vedlikeholdte gater, men endnu kan det ikke siges, at man i nogen større utstrækning har sporet nogen virkning av bystyrets anstrengelser for at gjøre byen til et vinteropholdssted for turister.

Finland.

(Forretningslivet. — Pengemarkedet. — Jordbruk. — Den finske industris rentabilitet. — Sagbruk. — Metalindustri. — Textilindustri. — Kommunikationer. — Arbeiderforhold. — Utvandring. — Import. — Export. — Skibsfart. — Frakter. — Finlands handelsflaate. — Helsingfors' skibsfart og handel. — Torneå: Skibsfart; tommerauktioner. — Uleåborg: Skibsfart; importen fra Norge. — Gamla Karleby: Import; export; fiskeri; skibsfart. — Handelen og skibsfarten paa Jakobstad, Kristinestad, Björneborg, Borgå, Hangö, Kotka, Wiborg og Mariehamn.)

Aarsberetning for 1909 fra konsul *Chr. Nielsen*, Helsingfors.

Forretningslivet. Om aaret 1909 kan der med hensyn til næringslivets utvikling siges, at det paa flere omraader viser en forandring til det bedre; aaret gik ind under mindre gunstige forhold, handel og andre næringer var trykket, pengemarkedets stilling var stramt, og der var mangt, som var egnet til at indgi bekymring. De landet ved de utenlandske laan (ca. 100 mill. mark) tilførte kapitaler lettet imidlertid etterhaanden stillingen betydelig, saaledes at omendskjønt landets vigtigste industrier — naar undtages trælindustrien — fremdeles arbeidet under tryk, fik forholdene inden forretningslivet dog et forhaabningsfuldere utseende.

En centrallaanekasse for Finlands by- og landskommuner oprettedes med en kapital av 1 mill. mark; en sparebankernes centralbank blev ogsaa oprettet. Et turist- og reisebureau for Finland blev oprettet av turistforeningen sammen med statsbanerne og de fornemste dampskibsselskaper.

Pengene var ved aarets indgang dyre. De ved de ovenfor nævnte utenlandske laan indflytte midler satte imidlertid Finlands bank i stand til i april maaned at sænke sin diskonto til 5 à 5½%. Privatbankernes rentesatser holdt sig dog 1 à 1½% høiere. At behovet for penge tiltrods herfor gjorde sig saa sterkt gjældende, tilskrives for en del den store import av konsumtionsartikler; nærmest ligger vel årsaken deri, at der inden visse industrier — særskilt inden papirindustrien — har fundet en sterk utvikling sted, likeledes at der er foregaat en stor utvidelse paa bygningsvirksomhetens omraade i byerne, væsentlig i hovedstaden, som i de senere aar har været i sterk vekst.

Privatbankernes høie rentesatser har fremkaldt adskillig misnoie inden næringsdrivende kredse; man har av den årsak fundet anledning til for landdagen at fremlægge et forslag om adgang for utenlandske banker til at drive forretning i Finland for derved at aapne vei for konkurrence.

Landets banker har under saadanne forhold gjort gode forretninger. Følgende tabel viser resultatet av virksomheten for de størres vedkommende:

	Aktiekapital i mill. mk.	Netto- gevinst i mk.	Dividender 1909.	1908.
Finlands bank	25	6 396 525	—	—
Föreningsbanken i				
Finland	24	4 502 837	10½%	10½%
Kansallis Osake				
Pankki	9	3 348 109	15½%	13½%
Nordiska Aktieban- ken för Handel och Industri	12½	2 686 833	12½%	12½%
Wasa Aktiebank	5	1 063 502	14½%	13½%

Om sparebankernes virksomhet kan nævnes, at indskyternes tilgodehavende ved utgangen av aaret 1909 beløp sig til 205.3 mill. mark, hvorav i byerne 118.2 og paa landet 87.1 mill., det tilsvarende beløp i 1908 var 206.7 mill. mark, altsaa en nedgang i 1909 av 1.4 mill. Den utlaante kapital steg fra 200 mill. mk. ved aarets begyndelse til 210 mill. mk. ved dets utgang. For postsparebankernes vedkommende kan bemerkes, at der under aarets løp indsattes 2 823 073 mk. og uttokes 3 413 816 mk. Aarets gevinst utgjorde f.m.k. 3 098.

Jordbruken. Som bekjendt har jordbruken og dets binæringer den overveiende betydning for de økonomiske forholds utvikling i Finland; industrien, der vistnok vinder stor fremgang, har dog hittil ikke kunnet gjøre nogen forandring heri. Det er

fremdeles saaledes, at utfaldet av aarets høst sammen med utbyttet av skogsskjøtsel er det, hvorav befolkningens kjøpeevne væsentlig avhænger.

Aarets høstutbytte blev, trods den mindre lovende vaar og forsommer — med undtagelse for høet — relativt godt og kan gjennemgaaende karakteriseres som vel middels. Høutbyttet blev omkring $\frac{2}{3}$ av det foregaaende aars, og der importertes derfor fra utlandet — Rusland og Sverige — ca. 5000 tons hø, omtrent halvdelen fra hvert land.

Meierinæringen, som paa grund av det ringe høutbytte for en del gik tilbake, om man dømmer efter smørexporten, synes dog i det hele tat med hensyn til melkeutbyttet at kunne jvnføres med de foregaaende aar. Forskjellen synes at ligge deri, at saavel melke- som smørkonsumtionen inden landet har været rikeligere; dette paa grund av, at befolkningens levevilkår gjennemgaaende er bedre end tidligere.

Exporten av smør i 1909, jvnført med foregaaende aar, fremgaar av følgende:

	Tons.	1000 mark.
1907.	12 712	31 500
1908.	12 032	31 479
1909.	11 632	29 390

Prisen er beregnet til f.m.k. 2.53 pr. kg. for smør i dritter, mot f.m.k 2.72 pr. kg. i 1908.

Hvad angaar de andre meieriprodukter, viser exporten av ost en betydelig stigning, hvilket fremgaar av følgende:

	Tons.	1000 mark.
1907.	838	1 593
1908.	714	1 357
1909.	767	1 535

Exporten av melk og fløte, som i de sidste aar viser en jevn stigning, er ogsaa i 1909 gaat frem; exporten var:

	1000 liter.	1000 mark.
1907.	5 994	1 259
1908.	6 821	1 432
1909.	7 391	1 478

Saavel ost som melk og fløte exportertes fornemmelig kun til Rusland. Exporten av uberedete huder viser stor oppgang, nemlig 2 514 tons til en værdi av 4 791 000 mark i 1909, mot 1 580 tons og 2 960 000 mark i 1908; beredte huder viser ogsaa oppgang. Exportværdien for denne gruppe viser for de tre sidste aar følgende beløp:

	1907.	1908.	1909.
1000 mark	7 321	7 197	9 232

Industri. Nogen synderlig lettelse for landets industri bragte aaret 1909 ikke. Avsætningsvanskeligheter og trykkede priser gjorde sig gjældende snart sagt paa alle omraader. De mekaniske verksteder arbeidet fremdeles under trykket av den krise, der fremkaldtes ved, at den russiske stats bestillinger droges tilbake for nogen aar siden. Forholdene paa trælastmarkedet utgjør det eneste lyspunkt. Arbeiderforholdene utviklet sig rolligere end under de nærmest foregaaende aar. En lockout inden metalarbeiderfaget av nogle maaneders varighet fandt sted, og tilbakegangen til 2-skiftsarbeide ved de papirfabrikker, som hadde indført 3 skifter, medførte visselig endel vanskeligheter, men kun av forbigaaende art og ikke av nogen alvorligere betydning.

Der synes imidlertid at forestaa industrien adskillige bekymringer paa grund av den av landdagen vedtagne lov om arbeide inden de forskjellige

industribrancher, hvilken lov, om den blir sanktioneret, lægger sterke baand og store byrder paa industrien. Den nye bakerlov, som traadte i kraft den 1. juli, synes ogsaa at være forhastet; den har allerede fremkaldt prosesser og trakasserier.

Den ved industriens uheldige stilling fremkaldte koncentration, som berøstes i forrige aarsberetning, har utviklet sig videre, idet en sammenslutning mellem landets asfaltfabrikker har fundet sted; desuten blev der truffet foranstaltning til dannelse av forening mellom skandinaviske og finske brunpapirfabrikker.

En i sit slags meget interessant undersøkelse angaaende den finske industris rentabilitet blev paa anmodning av det finske arbeidsgiverforbund foretat av en komité, bestaaende av for dette spørsmål interesserede industridrivende. Denne undersøkelse, der nedad begrænsedes til at omfatte anlæg med 100 000 mark aktiekapital, viser følgende resultat:

	1898—1902.	1903—1907.
	Mk.	Mk.
Egen kapital	118 410 600	185 602 300
Dividender	5 842 140	7 763 312
—»— i %	4.93 %	4.18 %
Reservemidler	3 562 925	5 306 915
—»— i %	3.01 %	2.86 %
Sum av dividende og reservemidler	9 405 065	13 070 227
—»— i %	7.94 %	7.04 %

Ovenstaaende summariske opgaver henfører sig til 172 aktieselskaper, hvis for 1907 opgivne aktiekapital beregnes at repræsentere $77\frac{1}{2}$ % av de aktieselskapers kapitaler, til hvilke komitéen henvendte sig med anmodning om opplysninger. Undersøkelsen viser, at industriens avkastning har været mindre tilfredsstillende. Interessenterne har maattet nøie sig med meget maatelige dividender, og rentabiliteten har i den sidste 5-aars-periode været i nedgang. Videre gir undersøkelsen tilkjende, at der ved det sociale lovgivningsarbeide maa gaaes frem med stor forsigtighet, saaledes at der ikke paalægges industrien større byrder, end den formaar at bære.

Sagbruksindustrien. Aaret 1909 gik ind under ganske gode forutsætninger for prisernes vedkommende. Frem paa sommeren tiltok kjøpelysten med forhøiede priser — dette vel tildels paa grund av storstreiken i Sverige —; beholdningerne ved aarets utgang opgives at være mindskede i forhold til 1908, saaledes at der av skaaren last var 8 565 stds. mindre, av tømmer ved sagbrukene 651 382 st. og under fløtning 1 678 330 st. mindre; alt dette pekte henimot forbedrede utsigter, og resultatet av aarets virksomhet inden denne industri kan overhodet betegnes som tilfredsstillende. Det paa sagbrukseierens møte fremlagte forslag om forhøielse av utførselstolden paa smaavirke, der senere indsendtes til Senatet, blev av dette avslaat; og den gamle exporttold, 75 penni pr. kubikmeter, blev gjældende indtil videre.

Metalindustrien. De mekaniske verksteder har heller ikke kunnet undgaa at lide under de uheldige økonomiske forhold. Avsætningen av maskintilvirkninger var i nedgang og produktionsværdien mindre end de foregaaende aar. I en tid, da forbrændingsmotorerne bl. a. inden visse omraader synes at skulle indta dampmaskinernes plads, vil den mekaniske verkstedsbedrift bli lidende, naar den av mangel paa kapital og nødvendig teknisk indsigt paa dette specielle omraade blir efter i utviklingen. De hyppige strider mellom arbeidsgiverne og arbeiderne

inden denne industri gav de førstnævnte anledning til at frigjøre sig fra de hittil gjældende kollektive arbeidsavtaler.

Tertilindustrien. Bø mulds vare-industrien har sterkt følt den i handlen raadende depression; avsetningen var liten, og som følge herav produktionen i nedgang; det samme kan siges for uld vare-industriens vedkommende. Lin vare-industrien arbeidet under forholdsvis bedre vilkaar; avsetningen var livligere og priserne nogenlunde.

Kommunikationer. Trafikken paa Finlands jernbaner viser i 1909 nogen stigning; driftsresultatet synes dog ikke at være tilfredsstillende, særlig for godstrafikkens vedkommende. Den totale trafikindtægt steg til f.m.k. 41 571 507, mot 40 446 005 i 1908. Angaaende jernbanernes rentabilitet kan nævnes, at resultatet av driften, naar den i statsjernbanerne nedlagte kapital anslaaes til f.m.k. 365 608 000, stiller sig som følger:

	1908.	1907.	1906.	1905.
Gevinst.	1.41 %	1.77 %	1.84 %	1.04 %

Av nye jernbaner, som kom i drift i 1909, kan merkes Laurila—Rovaniemi-banen, 137 km.; denne bane vil bli av den største betydning for det nordlige Finlands økonomi. Videre blev banedelen Joensuu—Lieksa, 104 km., aapnet for provisorisk trafik.

Arbeiderforhold. Tidligere er nævnt, at aaret ikke forløp uten de, man kan næsten si, obligato-

riske stridigheter mellem arbeidsgivere og arbeidere; de var dog hverken av det omfang eller saa ondartede som tidligere. Av en undersøkelse, der anstilledes for at klargjøre lønsforholdene inden de forskjellige haandverks- og arbeidsgrene, fremgik, at den gjennomsnittlige dagløn for en arbeider inden følgende arbeidsgrene utgjorde:

Metalarbeidere F.m.k. 4.04	Træarbeidere F.m.k. 4.19
Stenarbeidere 4.54	Murere 5.94
Papirarbeidere 3.28	Malere 5.18
Sagarbeidere 3.67	Grovarbeidere 3.99

Hvordan utgiften til husleie for en arbeider staar i forhold til gjennomsnittsinntægten for aaret, beregnet i middeltal for hele landet, fremgaar av følgende:

	Indtægt.	Husleie.	Husleie i % av indtægt.
F.m.k.	1 226.80	148.20	12.1

Utvandringen tok under de forbedrede utsigter i Amerika igjen fart, idet antallet av emigranter i 1909 steg til 19 144 personer, mot 5 812 i 1908.

Handelsstatistik. Finlands handelsomsætning med utlandet steg i 1909 til en værdi af 621.6 mill. f.m.k.; herav utgjorde importen 367.1 mill. og exporten 254.5 mill. f.m.k. De tilsvarende beløp for 1908 var henholdsvis 606.5, 363.5 og 234.0 mill. f.m.k.

Følgende tabel viser værdien av importen og exporten i 1909 og 1908, fordelt i grupper efter de forskjellige varesorter og i 1 000 mark:

	Import.		Export.	
	1909.	1908.	1909.	1908.
Levende dyr	299	389	2 168	1 968
Kjød, flesk og tilvirkn. derav, melk, fløte, ost, smør, egg, vildt m. m.	9 738	11 141	33 939	35 850
Fisk, fersk, tørret, saltet eller røket	3 589	3 138	5 004	4 920
Korn, tilvirkn. derav og bælgrugter	88 832	81 623	968	766
Grønsaker, poteter m. m.	3 043	3 122	76	65
Frugt og bær m. m.	4 896	4 891	466	344
Konserver og spiselige skaldyr	881	703	1 217	594
Kolonialvarer og krydderier	41 874	36 689	1 040	948
Drikkevarer	6 243	6 350	5	11
Apotekervarer	744	820	4	6
Ben, bust, horn, tagl og tilvirkninger derav	2 468	2 197	378	350
Huder og skind samt tilvirkninger derav	16 764	14 691	9 232	7 107
Levende vekster og frø etc., ikke andetsteds nævnte	15 560	15 007	1 188	1 075
Trælast og trævarer	3 192	3 101	138 202	130 036
Træmasse og papir samt papirarbeider	2 499	2 808	42 497	42 541
Spindestoffer	22 299	22 058	207	123
Garn og traad samt repslagerarbeider	8 361	7 920	1 759	2 010
Færdige klær og div. manufakturvarer av spindestoffer.	7 301	7 450	16	13
Vævede stoffer	20 639	21 494	6 440	5 168
Gummi, guttaperka, tjære m. m. samt tilvirkninger derav	9 080	8 478	793	905
Oljer og fettstoffer samt tilvirkninger derav	13 729	11 202	76	19
Kosmetiske stoffer	877	837	5	7
Mineraler og jordarter	18 089	19 004	3 044	2 819
Kemiske præparater og materialer	5 939	7 186	461	445
Spræng- og tændstoffer	221	254	373	205
Farver	4 882	4 853	218	220
Metaller og metalarbeider	22 845	25 976	2 506	2 437
Maskiner, motorer m. m. og dele derav	19 965	24 621	808	495
Instrumenter og urmakerarbeider	3 562	3 665	4	2
Hjulmakerarbeider	759	1 011	123	82
Fartøier og baater	1 603	2 932	841	1 091
Literatur og kunstsaker, undervisnings- og skrivematerialer	3 403	3 209	189	200
Galanteri- og kortevarer	2 293	2 449	1	14
Andre varer	1 108	1 174	217	142
Sum	367 127	362 643	254 465	243 068
Reexport	—	—	2 589	1 990
Ialt	367 127	362 643	257 054	245 058

Nedenstaaende tabel indeholder en specifikation over de varer, hvis import- og exportværdi opgik til mindst 1 million mark:

<i>Import.</i>	1909. I 1 000 mark.	1908. I 1 000 mark.
Kjød og fæsk, ferskt	1 933	1 769
do., saltet, røket eller tørret	2 478	3 832
Smør, naturlig	2 613	2 385
Egg	1 955	2 247
Fisk, fersk	1 023	672
Sild, saltet	1 739	1 513
Havre	2 267	2 086
Byg	1 256	1 505
Rug	11 440	12 013
Mais	1 732	1 295
Ris	2 284	1 938
Hvetemel	31 184	28 159
Rugmel	28 682	25 668
Malt	1 236	1 191
Havregryn	1 157	1 058
Hvetegryn	1 403	833
Grønsaker og krydderier, ferske, tørrede etc.	1 977	2 060
Æbler	1 510	1 272
Kaffe	15 751	14 245
Raasukker	16 729	12 118
Koksalt	1 046	1 493
Tobak, ubearbejdet	4 755	5 327
Kognak, paa flasker	1 443	1 376
Vine, ikke musserende, paa fat	2 646	2 861
Benmel	1 476	1 096
Huder, uberedte, vaatsaltede	5 879	2 733
Do. do. tørre og tørsaltede	3 021	2 835
Do. beredte, tørre	2 205	2 115
Skotoi, ogsaa halvfærdig	2 712	3 965
Græsfro	1 811	1 433
Hvetekli	7 335	7 360
Oljekaker og andre slags kraftfor	9 915	1 549
Trælast, ikke specificeret	1 342	1 198
Papirarbejder	1 343	1 621
Faareuld, ufarvet	3 739	3 851
Bomuld, raa, ufarvet,	14 489	12 930
Lin	1 086	1 710
Garn av bomuld, tvundet ell. traad	2 287	1 867
Do. av uld, farvet	1 886	1 827
Taugverk, ikke av metal	1 575	1 517
Bomuldstoier, ensfarvede	2 028	2 287
Do. kulørte	3 813	4 141
Uldtoier, valkede	2 656	3 104
Do. uvalkede	2 635	2 908
Matter, belagt med tyk oljefarve, linoleum, baulinikon m. m.	1 321	1 287
Damekapper og ytterplagg uten pelsverk	1 358	1 245
Klær, andre slags, og sydde gjenstande: av uld og halvuld	1 241	1 303
av bomuld, lin, hamp og jute	2 166	2 245
Gummi og gutta-perka, ubearb.	1 073	576
Fottoi av gummi	2 789	2 604
Kokte oljer eller maleroljer	1 131	1 101
Petroleum	5 738	4 828
Maskinolje	1 059	813
Cement	3 345	2 668
Stenkul	8 705	9 616
Glaubersalt ell. svovlsur natron	1 016	1 113
Svovl og svovlblomme	1 336	1 293
Anilin, pikrinsyre m. m.	2 881	3 034
Rujern	1 266	1 448
Stang- og façonjern	1 884	2 618
Jern- og staalplater, fortinne	1 118	817

	1909. I 1 000 mark.	1908. I 1 000 mark.
Jernbaneskiner	2 705	2 905
Finere støpegods og enklere grovsmedarbeide	1 313	1 228
Alm. grovsmedarbeide	1 140	1 343
Maskiner, apparater og redskaper for landbruget	2 420	3 512
Do. for meieridriften	1 165	993
Elektrotekniske maskiner og apparater av høist 100 kg. pr. stk.	1 918	1 594
Kabler og isoleret ledningstraad, akkumulatorer m. m.	1 060	1 514
Maskiner, andre slags, og maskindele av jern og staal	10 452	13 885
Maskinremmer	1 260	941
Bøker og manuskripter	1 756	1 567
Galanterivarer, ikke specif.	1 225	1 249
Dampskibe av jern	1 017	2 784

E x p o r t .

Hester og faar	1 052	610
Melk og fløte	1 478	1 432
Ost	1 535	1 357
Smør i drittlar	28 678	30 864
Fisk, ikke specif., fersk	3 283	3 272
Kalveskind	1 960	1 470
Uberedte huder, ikke specif.	2 123	1 068
Lær, alle slags	3 693	3 454
Master, spirer og sagtømmer	4 375	4 422
Props eller minetømmer	11 319	15 491
Træmasse ved og cellulosekub	2 656	4 304
Brændevad av furu ell. gran	1 170	1 474
Sparrar, firkanthugne	5 084	4 799
Planker	16 252	14 413
Battens	32 092	27 253
Bord	47 911	42 275
Splitved	1 526	1 729
Stav av furu og gran	2 463	1 869
Trævirke, ikke specif. av furu eller gran, saget eller halvforædlet	3 181	2 741
Brændevad av løvtrær	2 633	2 490
«Birch squares»	1 434	1 984
Traadsneller	4 470	3 672
Træmasse, mek. tør	2 704	2 502
Do. kem.	8 543	8 528
Pap av træ	5 684	5 929
Omslag-, kardus- og makulaturpapir	7 046	8 296
Tapetpapir	1 221	875
Tryk- og konceptpapir	12 351	12 046
Skrivpapir	2 336	1 474
Garn av lin ell. hamp, tvundet ell. traad	1 147	1 103
Bomuldstoier, ufarvede	1 263	984
Do. farvede	3 445	2 890
Toier av lin og hamp	1 183	973
Smidde og støpte varer, filte, dreiede ell. høvlede	1 773	1 592

Av det foregaaende fremgaar, at handelomsætningen, jevnført med 1908, er steget med 15.1 mill. f.mk. eller 2.5 %; importen steg med 3.6 mill. og exporten med 11.5 mill. mk. Importoverskuddet, der i 1908 steg til 120.5 mill. mk., er i 1909 gaad ned til 112.6 mill. mk.

Skibsstart. Til følgende havne (de konsularv stationer er *uthavet*) ankom i 1909 av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Helsingfors	34	24 541	4	1 634
Torneå	—	—	—	—

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Kemi	11	7 371	2	2 612
Uleåborg	26	22 129	4	2 127
Brahestad	22	16 532	3	1 174
Gamlakarleby	8	8 269	—	—
Jakobstad	16	20 240	1	462
Nykarleby	—	—	—	—
Nikolaistad	21	14 875	2	151
Kaskö	16	13 324	1	289
Kristinestad	15	16 733	1	288
Björneborg	39	25 892	10	4 726
Raumo	—	—	—	—
Nystad	—	—	—	—
Åbo	36	23 340	3	686
Hangö	24	16 499	1	99
Borgå	14	8 869	—	—
Lovisa	36	27 291	5	3 009
Kotka	79	56 843	15	11 731
Fredrikshamn	19	14 214	—	—
Wiborg	112	94 625	9	1 814
Mariehamn	—	—	1	316

De forskjellige nationers deltagelse i skibsfarten paa Finland fremgaar av følgende tabel:

Flag.	Antal ankomne skibe.		Drægtighed.	
	1909.	1908.	1909.	1908.
Finsk	5 694	5 378	1 050 664	958 897
Russisk	1 139	1 028	247 906	202 658
Norsk	443	386	334 450	271 548
Svensk	803	794	322 184	335 937
Dansk	380	396	234 448	250 753
Tysk	364	357	195 998	195 480
Britisk	230	234	255 906	286 363
Hollandsk	31	55	23 196	55 378
Belgisk	19	14	16 554	9 061
Fransk	12	11	8 768	8 310
Spansk	9	5	12 238	6 692
Østerriksk	2	1	5 777	1 835
Ialt	9 126	8 659	2 708 089	2 582 912

Frugtmarkedet. Rederibedriften arbeidet i 1909 under meget ugunstige forhold. Forhaabningen fra forrige høst om bedre Østersjøfragter i 1909 syntes til en begyndelse at skulle realiseres, men skibsfartens sene aapning i endel havne med derav følgende opophopning av et stort antal skibe, der allerede var kommet op i Østersjøen og nu presset paa efter returfragt, hadde en uheldig indflydelse paa fragtsatserne og satte sit stempel paa hele sæsonens fragtnoteringer, der maa betegnes som høist utilfredsstillende. De finske rederier, som underholder regelmæssige ruter, kan heller ikke opvise noget gunstig resultat av sin virksomhet.

Av trælastfragter, avsluttet om vaaren, kan nævnes følgende:

Wiborg og Lovisa—London, planker, battens og bord	20/-
Räfsö — Wisbech, do.	24/6
Torneå — Tyne Dock, do.	23/6
Sörnäs — Ostende, do.	fres. 29
Sörnäs og Wiborg—Rotterdam, do.	fl. 11½
Walkom — Livorno («birch squares») fres.	72
Brahestad — Barcelona, pl., bt. og bd.	» 57½
Uleåborg — Alexandria, bjælker	» 54

Kulfragterne viste tendens til stigning; til Helsingfors og Pakkala (Wiborgs distr.) sluttetes til 4/— og 4/7½.

Finlands handelsflaate fik i 1908 en tilvekst av 17 800 netto reg. tons, idet dens drægtighet steg fra 365 400 tons til 383 200 tons. Antallet av skibe beløp sig ved aarets utgang til 2 719 seilskibe og 441 dampskibe med en drægtighet av henholdsvis 314 556 og 68 649 tons. Den ovennævnte tilvekst fordeler sig saaledes: 67 seilskibe med 9 895 tons og 48 dampskibe med 7 865 tons. Omsat i % av tonnagen utgjorde tilveksten i 1909 4,9 %, særskilt for seilskibe 3,2 %, for dampskibe 12,9 %. Tilveksten i 1907 utgjorde henholdsvis 2,2 %, 1,7 % og 4,4 %.

Ved forlis taptes i 1909 20 seilskibe med 6 067 tons drægtighet (intet dampskib gik tapt), hvilket svarer til ca. 2 % av seilskibenes totaldrægtighet og viser en stigning i forlisprocenten av 1,2 % mot det foregaaende aar.

Tonnagen av i utenriksk fart klarerede fartoier utgjorde 8 347 100 tons, mot 7 963 500 i 1907, altsaa en tilvekst av 383 600 tons.

Dampskibenes betydning i forhold til seilskibene vokser med hvert aar; i 1899 utgjorde dampskibstonnagen 14,8 % av totaltonnagen, i 1908 er den steget til 17,9 %, medens seilskibene viser en tilbakegang av 3,1 % i samme tid. Det samme forhold finder sted, om man sammenligner den i direkte utenriksk fart indklarede tonnage; denne er fra 68,8 % dampskibstonnage i 1899 steget til 74,6 %, medens seilskibstonnagen er gaat ned fra 31,2 til 25,4 % i samme tidsrum.

Av en oversigt over de forskjellige nationers deltagelse i Finlands utenrikske skibsfart fremgaar, at finsk tonnage er repræsenteret med 958 000 tons, utgjørende 37,07 % av totaldrægtigheten, hvilket viser fortsat nedgang siden 1906. Norsk tonnage er repræsenteret med 272 000 tons og har tat sig betydelig op fra 1907, da tonnagen var 224 000 tons; i % av totaldrægtigheten svarer dette til henholdsvis 10,5 og 8,99 %; Norge indtar nu samme plads som i 1905, da procentsatsen var 10,66 %. Fra nr. 5 i de fremmede nationers række i 1907 indtar Norge i 1908 den tredje plads. Som den første i rekken staar Sverige, nr. 2 er England, nr. 4 Danmark.

Fra Norge ankom i 1909 16 skibe dr. 5 038 tons, mot 11 skibe og 1 714 tons i 1908. Til Norge avgik 16 skibe dr. 2 396 tons, mot 5 skibe og 540 tons i 1908 — saaledes en betydelig tilvekst.

Navigationstidens varighet beregnes for 1909 til 224 dage, mot 236 dage det foregaaende aar.

Antallet av forlis ved Finlands kyster var i 1909 30, mot 53 i 1907. Antallet av derved omkomne personer var 3.

Helsingfors. Importen i 1909 til Helsingfors steg til et beløp av 104,7 mill. og exporten til 16,6 mill. f. mark, hvorav reexport 0,6 mill. mark, mot henholdsvis 100,1 og 10,9 mill. mk. i 1908. Importen av følgende varer utgjorde: Fisk, fersk, saltet, tørret eller roket: Sild 308 970, tørfisk 71 620, andre slags 326 035 mark; konserver 513 144, cement 1 424 845, mursten 172 542, rugmel 2 857 858 mark. Exporten av følgende varer steg til: Skaaren last 3 582 790, «birch squares» 530 334, træmasse og papir 2 224 176 mark. Av skaaren last og splitved exportertes til Norge 2 698 kbm. til en værdi av 32 376 mark.

Toldintraderne ved Helsingfors' toldkammer opgik til 17 641 298 mark, mot 17 342 342 mk. i 1908. Bykassens indtægter av trafikken utgjorde 1 343 196 mark, mot 1 297 581 mk. i 1908.

Havnen besøktes av følgende antal norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Sum.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
1909	34	24 541	4	1 634	38	26 175
mot i 1908	40	27 280	3	1 092	43	28 378

Ialt indkom i 1909 til Helsingfors 6 490 skibe dr. 821 315, mot henholdsvis 5 276 og 741 683 i 1908.

Fra Norge ankom 2 dampskibe og 2 seilskibe, hvorav 1 i ballast, de øvrige lastet med krudt og saltet sild. Til Norge avgik 1 seilskib lastet med splittved.

Skibsfarten aapnedes den 28. april og foregik uhindret ved aarets utgang.

Ved konsulatet i Helsingfors fandt 26 mønstringer sted, derav 10 avmønstringer. Konsulatet mottok 549 skrivelser og avsendte 531. For bibehold av norsk statsborgerret anmeldtes 18 personer.

Av de fra distriktets vicekonsulater indsendte aarsberetninger hitsættes følgende utdrag;

Torneå. Vicekonsul *Herman Heibergs* beretning.

Skibsfarten aapnedes den 4. juni. Tømmerauktionerne foregik under en noget livligere stemning end det foregaaende aar, og prisen gik op til omkring 3 mark pr. træ.

Uleåborg. Vicekonsul *J. Fleischers* beretning.

Byens havn besøktes i 1909 av 16 norske skibe dr. 10 640 tons. Skibsfarten aapnedes den 6. juni og avsluttedes den 16. november. Uleåborgs import opgik til 13.5 mill. og exporten til 13.6 mill. mark. Fra Norge fortsattes den det foregaaende aar paa-begyndte import av fersk frossen sild og torsk, og den var adskillig bedre ordnet end tidligere, idet eksportørerne synes at ha tat lærdom av forrige aars erfaring med hensyn til emballage og fiskens behandling, saavel som til de kvantiteter, det herværende marked kan konsumere. Publikum er efterhaanden blit bekjendt og tilfreds med varerne. Priserne en detail holdt sig omtrent som det foregaaende aar, nemlig 60 à 80 penni pr. kg. for torsk og 25 à 35 penni pr. kg. for sild. Norske fiskekonserver indføres og brukes gjerne, da de konkurrerer godt med de andre hersteds forekommende saavel i kvalitet som pris. Sæltran og fiskelim indføres der ogsaa en del av. Nogen export til Norge forekom ikke i 1909.

Gamlakarleby. Vicekonsul *Carl Johan Forséus* beretning.

En livlig export av props og træmasse fandt i 1909 sted, for en stor del med norske skibe. Da den jordbrukende befolkning er kommet til innsigt om nødvendigheten av, at bedriften anlægges saa, at tilstrækkelig korn for eget bruk produceres — ikke som hittil væsentlig paa meierivarer — er der for fremtiden liten utsigt for norske møller til at finde avsetning for sit mel i disse distrikter.

Strømmingsfisket var i 1909 godt med lave priser. Fersk strømming blev solgt til 5 penni pr. kg. Befolkningen synes at foretrække saltet strømming fremfor saltet sild.

Fra Norge importertes i 1908 ca. 1 mill. mursten.

To forlis av norske skibe fandt sted: den 21. september forliste dampskibet «Arbutus» av Flekkefjord, den 3. oktober dampskibet «Standard» av Kristiania.

Jakobstad. Vicekonsul *Johan Alfred Holms* beretning.

Navigationens aapning fandt sted den 27. mai og avslutningen den 25. november. Jakobstads export bestod fornemmelig av trælast, til et beløp av ca. 3½ mill. mark, samt tobak for ca. 650 000 mark. Hele exporten beløp sig til ca. 4½ mill. mark. Importen utgjorde 6¾ mill. mark. Av fra Norge importerede varer kan merkes 678 000 mursten til en værdi av 33 200 mark, samt et mindre parti maskiner. Norsk mursten turde ha fremtid for sig i disse trakter, varens kvalitet er tilfredsstillende og priserne akseptable. Vinteren 1908 — 1909 importertes via Sverige nogle mindre partier fersk fisk fra Norge; sidste vinter fandt nogen saadan import ikke sted. Den industrielle virksomhet i Jakobstad producente i 1909 varer for ca. 14 mill. mark, hvorav tobaksfabrikken for ca. 8½ mill. — Havnen besøktes av 17 norske skibe med en drægtighet av 20 702 tons.

Kristinestad. Vicekonsul *Erik Töttermans* beretning.

Importen opgik i 1909 til 1.75 mill. mark, exporten til 1.8 mill. For Kaskö's vedkommende er beløpene henholdsvis 1.4 mill. og 1.35 mill. mark. Kristinestad besøktes av 16 norske skibe dr. 17 021 tons, Kaskö av 17 skibe dr. 13 613 tons.

Björneborg. Vicekonsul *K. J. Olins* beretning.

Havnen besøktes av 49 norske skibe med 30 169 tons drægtighet; skibsfarten aapnedes den 4. mai og paagik til den 31. december. Importen opgik til 7.52 mill. og exporten til 10.36 mill. mark. Fra Norge importertes for ca. 800 mark, nogen export fandt ikke sted.

Borgå. Vicekonsul *Alb. Hortlings* beretning.

Havnen besøktes av 14 norske skibe med en drægtighet av 8 869 tons. Importen opgik til 1.7 mill., exporten til 2.6 mill. mark. Fra Norge importertes fisk, saltet og nedlagt, for fm. 23 280.

Hangö. Vicekonsul *Sandfrid L. Fris's* beretning.

Navigationen foregik hele aaret; havnen besøktes av 25 norske skibe med 16 598 tons drægtighet. Importen over Hangö opgik til 12.28 mill., og exporten til 38.52 mill. mark, hvorav smør med ca. 28.22 mill.

Kotka. Vicekonsul *Olaf Bülow's* beretning.

Havnen besøktes av 94 norske skibe med 68 574 tons drægtighet. Importen opgik til 8.25 mill., og exporten til 20.86 mill. mark.

Der er opstaat sporsmaal om at gjøre Kotka til vinterhavn; som den naturligste og mest bekvemme utførselshavn for hele Kymmene elvedal samt for fabrikkene ved Savolaksbanen har Kotka de bedste betingelser for at kunne bli en stor exportby, hvis det lykkes at ophæve isblokaden om vinteren, hvilken i gjennemsnit varer 4 maaneder av aaret; saken er bragt frem til diskussion, og det er vel bare et tids-sporsmaal, naar den blir gjennomført.

Lovisa havn besøktes av 41 norske skibe med en drægtighet av 30 300 tons. Importen opgik til 2.38 mill., exporten til 7.4 mill. mark.

Wiborg. Vicekonsul *John. Rob. Stünckels* beretning.

Skibsfarten aapnedes den 10. mai og avsluttedes 15. december. Havnen besøktes av 121 norske skibe med 96 439 tons drægtighet. Importen opgik til 44.5 mill. og exporten av hovedartiklerne til 24.37 mill. mark.

Mariehamn. Vicekonsul *Rob. Mattsons* beretning.

Navigationen paagik hele aaret, og der indklaretes 572 fartoier. Mariehamn besøktes av et norsk skib paa 316 tons drægtighet foruten en norsk dykkerbaat. Nogen direkte handelsforbindelse med Norge har ikke fundet sted.

Australien.

(Almindelig oversigt. — Uld. — Hvete. — Frosset kjød. — Immigration. — Lov om erstatning til sjøfolk i ulykkestilfælde. — Skibsfart. — Havneforhold. — Sydney: Import og export; strekelovgivning; skibsfart; rømning. — Brisbane: Export; import; meieridrift; akerbruk; industri; skibsfart. — Hobart: Import og export; trælast; uld; skibsfart; mønstringsforretninger.)

Aarsberetning*) for 1909 fra generalkonsulatet i Melbourne ved vicekonsul *Sigurd Bentzon*.

Almindelig oversigt. I aaret 1909 kunde der tydelig spores en stor utvidelse av handelen over hele Australien, og dette fremgaar nu med bestemt-
hed saavel av de forskjellige forretningsgrenes opgjør for det forløpne aar som av statistikken over landets ind- og utførsel og av den store forøkelse, som jernbanernes indtægter utviser. For enkelte artiklers vedkommende blev produktionen større end nogensinde tidligere.

Av uld producetes saaledes i Australien og paa New Zealand ca. 200 000 baller mere end i det foregaaende aar, og selvom statistikken viser, at utskibningen ikke forøkedes i samme maalestok, exportertes der dog adskillig mere end i det nærmest foregaaende aar. Utførselen av uld er i den sidste femaarsperiode steget med ca. 50 %. Uld er ikke blot uten sammenligning den største exportartikel fra Australien, men produktionen derav har vist sig at gaa stadig fremad, tiltrods for at andre industrigrene i de senere aar mere og mere har lagt beslag paa indbyggernes initiativ og arbejdskraft. Ved sidste aars uldexport, som ansættes til en værdi av £ 33 000 000, er der sat en ny rekord. Det er en selvfølge, at naar landet i et aar forøker sine indtægter med ca. £ 7 000 000 ved produktion av en enkelt artikel, vil virkningerne derav føles over hele samfundet. Uldindustrien blir derfor likesom landets velstands-barometer. Næst efter uldindustrien er dyrkningen af hvete Australiens vigtigste indtægtskilde. Hveteøsten gav ifjor for hele landets vedkommende henimot 90 000 000 bushels og var en av de største, som landet nogensinde har hat; dertil kom, at priserne var særdeles gode. Værdien av hveteavskibningen i 1909 var ca. £ 3 500 000 større end i det nærmest foregaaende aar.

Denne udmerkede sæson for de aller fleste artiklers vedkommende har hat sin store indflydelse paa landets omsætning. Hertil har selvfølgelig ogsaa bidraget, at det nærmest foregaaende aar likeledes var særdeles godt, og at utsigterne for kommende høst er meget lovende. De gode virkninger av høsten 1908—1909 forringedes for endel ved avbetaling av den underbalance, som landet paadrog sig i 1908. Ifjor derimot kunde landet disponere over sine midler, som det selv fandt for godt.

Omend saaledes Australiens stilling for tiden er særdeles tilfredsstillende, bør det dog ikke glemmes, at lange velstandsperioder ogsaa har sine specielle farer. Vel overveiet foretagsomhet og utvidelse av forretninger gaar let over i spekulationer av mere farlig karakter. Med hensyn til statshusholdningens midler er der en tendens til at forøke det ordinære

utgiftsbudget, til at begynde paa nye offentlige arbeider, baseret paa laan, og til at experimentere med nye lovforanstaltninger, om hvilke det er vanskelig at avgjøre, hvorvidt de er til gavn for landet; dette vil lettere kunne erfares, naar pengeskassen ikke er saa vel fyldt som nu.

Vedtagelse av forskjellige lovforanstaltninger, som er forelagt saavel av de enkelte som av det Australske Forbunds regeringer vil kræve ofre av landets indvaanere i en eller anden form. Dog selvom landet i gode aar utvilsomt kan bære store utgifter, maa det dog altid holdes for øie, naar man ser fremover, utøver de nærmeste maaneder, at de australske klimatiske forhold er meget usikre.

Australiens vigtigste næringsvei er produktionen av uld. Den største del derav exporteres, og kun ca. 1½ % blir forældet i selve landet. Omtrent halvparten av Australiens uld sendes til England, men store mængder sendes ogsaa til Amerika, Frankrike, Tyskland og Belgien. Der er al sandsynlighed for, at uldpriserne, som var meget høie i sidste sæson, fremdeles vil holde sig, da produktionen har vanskelig for at holde skridt med efterspørslen. Da de sidste 7—8 aar har været gennemgaaende meget gunstige for den australske landmand, har faarebestanden stadig forøket sig, men endnu er den ca. syv millioner mindre end i 1890, da der fandtes ca. 98 000 000 faar i Australien. Mere end 80 % av al den uld, som frembringes i Australien, sælges paa uldauktionerne i Sydney, Melbourne, Adelaide, Fremantle og Hobart. Til disse auktioner kommer kjøpere fra England, Amerika, Tyskland, Belgien og andre lande. Uldpriserne, som i løpet av en del aar stadig forbedret sig, faldt pludselig i sæsonen 1907—08, væsentlig paa grund av den amerikanske pengekrise. Store partier blev da holdt tilbage og først utbudt tilsalgs det følgende aar. Den næste sæson aapnet temmelig flaut, men markedet forbedret sig betydelig, og gennemsnitsresultatet blev særdeles tilfredsstillende.

Australiens utførsel av *frosset faare- og lamme-kjød* har steget meget i de sidste aar, og fortiden utgjør værdien derav mere end £ 1 000 000. I alle de australske stater har man lagt sig efter opdrætning av de specielle faareraacer, som egner sig bedst for export til det europæiske marked. Export av lamme-kjød har vist sig at være en meget lønnende forretning. Storbritannien er Australiens bedste kunde ogsaa med hensyn til frosset kjød, men store partier sendes ogsaa til Afrika, Egypten og Kanada.

Immigration. Naar man tar i betragtning, hvordan Australien i de sidste aar har været averteret i Europa — specielt selvfølgelig i England — og naar man saa ser, at den immigration, som finder sted til Australien, er saa ubetydelig, at der gennemsnitlig hver to-uker kommer likemange immigranter til Kanada og Argentina, som der i et helt aar kommer til Australien, da maa man komme til den slutning, at Australien ikke virker tiltalende for emigranter. Grundene hertil er flere. Først den lange distance, som tvinger en til at bryte paa en maate forbindelsen med hjemlandet, og dernæst, at reisen herut er temmelig kostbar. En anden grund er den, at den private foretagsomhet ikke er stor i Australien. Staten er den store arbejdsherre paa de forskjellige felter, og for at kunne holde sig solvent maa den laane penge; og til betaling av renter og avdrag blir det nødvendig at skatlegge producenterne gennem høie toldsatser og jernbanefragter. Prisen paa nogenlunde godt dyrkningsland er særdeles høi og er kun berettiget, saalænge som priserne paa akerbruks- og fædriksprodukter er saa usædvanlig høie som for

*) Et udrag av beretningen, der er indtat i ukeavisen, utelates her.

tiden. Atter en anden grund er mangel paa kommunikationer. De forholdsvis faa jernbaner i Australien og de daarlige veie gjør det næsten umulig for en gaardbruger at finde utkomme, hvis hans eiendom er beliggende mere end 20 engelske mil fra en jernbane. Den australske lovgivning synes væsentlig at være beregnet paa de store byer og til fordel for fagforeningerne, og indtil gaardbrugerne har lært at organisere sig og derigjennem tilveiebringe en forandring til sin fordel, vil Australien neppe bli særlig tillokkende for emigranter. Tiltrods for de nævnte store anstrengelser, som har været gjort i de senere aar for at tiltrække Europas opmærksomhet paa Australien — gennem publicering av statistik og brochurer etc. — maa det erkjendes, at majoriteten av de australske vælgere ikke er gunstig stemt likeoverfor immigrationen. Av internationalpolitiske grunde tør imidlertid arbeiderpartiets ledere ikke undlate at støtte immigrationen, idet de indser, at Australien ikke kan vente for stedse at faa beholde sit uuaadelige land, naar det ikke er istand til at befolke det. Utenlandske haandverkere bør nærmest fraraades at komme til Australien, da det er vanskelig for dem at finde beskæftigelse. Aarsaken hertil maa væsentlig tilskrives de saakaldte «Wages Boards». Disse institutioner, som nu er oprettet for de fleste industrigrene, forbyder nemlig en arbeidsherre at ansætte en arbeider, medmindre vedkommende blir betalt efter den av Wages Board fastsatte lønnings-tarif, og denne tarif er sat saa hoi, at man ikke tør risikere at ansætte en arbeider, om hvem man ikke har visshet for, at hans ydelser vil motsvare lønningen.

Paa landet derimot er det i almindelighet ikke vanskelig ogsaa for utlændinger at finde arbejde, men lønnen er noksaa lav, ialfald i forhold til, hvad der betales i byerne, og livet er i det hele tat ikke videre tiltalende. Man har ikke stor utsigt til at kunne lægge sig saa meget til side, at man inden en rimelig tid selv kan kjøpe sig en gaard. Dette er ialfald tilfældet i de ældre stater: Ny-Syd-Wales, Victoria, Syd-Australien og Tasmanien. Nogenlunde anderledes stiller forholdene sig i Queensland og i Vest-Australien, specielt i den sidstnævnte stat. Befolkningen der er gjennemgaaende gunstig stemt likeoverfor immigranter, og staten selv byder ganske gode vilkaar til dem, som ønsker at opta nyt land, som de selv vil dyrke. For staten Victorias regning reiser fortiden to hoierestaende embedsmænd rundt i Europa for at trække emigranter hertil, som har specielt kjendskab til kunstig vanding. Store summer er nemlig anvendt paa irrigationsarbeider til utnyttelse av floden Murray, som efter et langt stykke at ha dannet grænsen mellem Ny-Syd-Wales og Victoria, løper i havet ved Adelaide i Syd-Australien. Det er ikke usandsynlig, at de emigranter, som maatte bestemme sig for at komme hertil for at dyrke irrigeret land, vil finde, at de beregninger, som de maatte ha opgjort sig, ikke vil slaa til.

Lov om erstatning til sjømænd i ulykkestilfælde. I sidste parlamentssession vedtoges en lov, kaldet *Seamen's Compensation Act*, der er traadt i kraft den 1. mars d. a., som bestemmer den erstatning, som skal gives sjømænd, der er kommet tilskade under utførelsen av sit arbejde. Da der er endel norske sjømænd tjenstgjørende ombord i australske kystfartøier, og da der for tiden er nogle norske skibe, som seiler i kystfart paa Australien, tør det være av interesse at hitsætte de vigtigste punkter i loven.

Loven er anvendelig likeoverfor fartøier:

- a) som er registreret i Australien, og som seiler i kystfart her i landet eller i fragtfart mellem andre lande,
- b) som seiler i kystfart paa Australien — uanset nationalitet — naar hyrekontrakten er indgaaet her i landet,
- c) som staar i statens tjeneste.

Lovens § 5 bestemmer, at hvis en sjømænd kommer tilskade som følge av og under utførelsen av sit arbejde, skal der gives ham en erstatning i overensstemmelse med en specielt vedtat tarif.

Fritagelse for betaling av erstatning finder sted i følgende tilfælder:

- 1) naar ulykkestilfældet har foraarsaket arbeidsudygtighed i mindre end en uke;
- 2) naar den tilskadekomne fremsætter krav paa erstatning utenfor denne lov;
- 3) naar det kan bevises, at ulykkestilfældet er foraarsaget ved grov forsømmelse fra sjømandens side, medmindre den tilskadekomne dør eller blir permanent arbeidsudygtig;
- 4) naar i tilfælde av dødsfald den avdøde ikke efterlater sig nogen «dependant». Hermed forstaa loven medlemmer av sjømandens familie, som helt eller delvis er avhengig av hans understøttelse til sit livsophold paa den tid, da dødsfaldet fandt sted;
- 5) naar den tilskadekomne har erstatningskrav i henhold til anden britisk lov og gjør dette krav gjældende.

Loven fastsætter i § 6 en viss frist, inden hvilken erstatningskravet maa være fremsat, for at det skal kunne være gyldig.

I et tillæg til loven findes nærmere bestemmelser om den erstatning, som skal ydes.

I. I tilfælde av død:

- a) Hvis sjømanden efterlater sig paarørende, som helt er avhengig av sjømandens understøttelse til sit livsophold, skal der betales en sum motsvarende de tre sidste aars fortjeneste hos den samme arbeidsherre eller £ 200 — hvad der er mest — dog ikke over £ 500;
- b) hvis sjømanden efterlater sig paarørende, som kun delvis er avhengig av hans understøttelse til sit livsophold, da blir avgjørelsen av den sum, som skal betales, gjenstand for forhandling efter nærmere foreskrevne regler;
- c) hvis sjømanden ikke efterlater sig nogen paarørende, som han understøtter, er fartøiet kun pligtig til at betale sykepleie og begravelsesomkostninger, dog ikke over £ 30.

II. I tilfælde av hel eller delvis arbeidsudygtighed skal der betales en ukentlig understøttelse av 50 % av sjømandens gjennomsnittsindtægt i løpet av de sidste tolv maaneder — dog ikke over 30 sh. —, saalænge arbeidsudygtigheden varer. Ved total arbeidsudygtighed er der anledning til at omsætte den ukentlige betaling til en bestemt sum engang for alle.

Ukentlig erstatning betales kun til sjømænd, som forblir i Australien, medmindre det kan godtgjøres, at arbeidsudygtigheden er permanent.

Skibsfart. Til følgende havne, i hvilke Norge er konsulært repræsenteret, ankom der i løpet av 1909 av norske skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Melbourne . .	19	35 682	15	14 505
Geelong . . .	—	—	5	7 103

	Dampskibe.		Seilskibe.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Sydney . . .	37	82 153	24	31 603
Newcastle . .	32	51 751	39	54 598
Hobart . . .	—	—	6	4 685
Launceston . .	—	—	3	2 183
Brisbane . . .	—	—	—	—
Rockhampton .	—	—	2	2 735
Port Adelaide .	8	16 559	38	51 331
Port Broughton .	—	—	—	—
Port Pirie . .	6	14 324	9	13 761
Fremantle . .	—	—	4	4 220
Bunbury . . .	6	14 451	15	16 252
Albany	1	2 516	5	4 805
Wellington . .	3	7 257	2	2 347
Auckland . . .	12	13 871	5	1 962
Dunedin . . .	5	11 658	6	5 050
Christchurch .	3	5 301	3	2 919
Invercargill .	—	—	4	3 734
Westport . . .	—	—	7	5 786

Fra og til oversjøiske lande ind- og utklarertes i Australien følgende antal fartoier:

i 1902	3 608	skibe	dr. tilsammen	6 234 460	tons
* 1903	3 441	»	»	6 027 843	»
» 1904	3 700	»	»	6 682 011	»
» 1905	4 088	»	»	7 444 417	»
» 1906	4 155	»	»	7 966 657	»
» 1907	4 394	»	»	8 822 866	»
» 1908	4 051	»	»	8 581 151	»

Australiens oversjøiske skibsfart, sammenlignet med endel andre landes, stiller sig saaledes:

Australien . . .	i 1908	8 581 151	tons
Argentina . . .	» 1906	21 568 983	»
Kanada	» 1906	16 843 429	»
Frankrike . . .	» 1906	49 074 468	»
Italien	» 1905	39 849 276	»
Storbritannien .	» 1908	131 446 196	»

Tonnagen av de i Australien fra og til nedennevnte lande ind- og utklarerede fartoier utgjorde i 1908:

Norge . . .	29 417	tons	Tyskland .	270 135	tons
Storbrit. .	1 146 118	»	Belgien . .	17 242	»
For. Stater	354 625		Japan . . .	185 633	

Det maa dog ikke lates ute av betragtning, at ovenstaaende statistik ikke gir et helt korrekt billede av Australiens skibsfartsforbindelser med utlandet, og grunden hertil er, at et skib opgives som ankommet fra eller avgaaet til et bestemt land, mens adskillige rutebaater anløper flere lande og havner paa en reise.

En sammenligning mellem Australiens totale skibsfart i 1904 og 1908 viser en forøkelse av 1 899 140 tons for skibe med last og 619 672 tons for skibe i ballast. Skibsfarten mellem Australien og Europa i de sidste fem aar viser en betydelig stigning som følge av dette lands stadig forøkede handelsomsætning. I 1908 utgjorde den 3 005 953 tons, eller 35 % av Australiens samlede oversjøiske skibsfart. Ca. 70 % derav falder paa Storbritannien; deretter kommer Tyskland med 17 %, Frankrike med 5 % og Belgien med 4 %.

Nedenstaaende tabel viser forholdet mellem britisk og andre nationers skibsfart paa Australien i femaaret 1904—1908.

Nationalitet .	1904	1905	1906	1907	1908
Britisk	76,73	76,30	74,42	75,19	76,50 %
Andre nationer	23,27	23,70	25,58	24,81	23,50 %
Ialt	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00 %

De største konkurrenter paa det australske fragtmarked er Frankrike, Tyskland og Norge. De to første landes skibe bestaar dog væsentlig av store ruteskibe, som opretholder en fjortendaglig forbindelse mellem denne verdensdel og Europa. Fragtsøkende skibe ankommer hertil fra alle lande. Den store kulexport fra New-South-Wales trækker adskillig tonnage dertil. Ca. 70 % av de skibe, som ankom til Australien i 1908, anløp havne i New-South-Wales.

Drægtigheden av de i 1908 ved nedennævnte havne indklarete fartoier utgjorde:

	Tons.		Tons.
Sydney	6 126 332	Mackay	678 791
Melbourne . . .	4 859 545	Cairns	580 501
Port Adelaide .	2 466 994	Port Pirie . . .	479 002
Newcastle . . .	2 601 281	Bowan	396 803
Brisbane	2 015 584	Geelong	376 430
Fremantle . . .	1 531 515	Launceston . . .	273 018
Townsville . . .	1 067 650	Bunbury	226 978
Hobart	868 412	Wellington . . .	2 908 956
Albany	858 176	Lyttelton	2 079 539
Rockhampton . .	693 294	Auckland	1 594 425
		Dunedin	1 041 430

Australien hadde i 1908 2 719 registrerede skibe paa tilsammen 384 641 tons.

Oplysninger angaaende endel havne i Australien.

Sydney (Port Jackson): Den mindste bredde av indløpet til Port Jackson er 5000 fot med en dybde fra 72 til 108 fot ved lavvande. Den mindste bredde av den indre del av indløpet til havnen er 33 fot, det østlige og 22 fot i det vestlige løp. Der er 1 134 061 fot³ av overdækket kai, hvortil der er ført jernbanespor, som er forsynet med kraner og apparater for kulning. Ved Pyrmont paa den østre kulljøtté er der to 10 tons kraner og paa den vestlige to apparater, som kan løfte gjennemsnitlig 200 tons pr. time. Der findes fire faste dokker, hvorav den længste er 640 fot, desuten seks flytedokker fra 100 til 320 fot og tre patentslip'er. Port Jackson er en stor og sikker havn med dypt vand. De omkringliggende høider beskytter havnen mot vind, hvorfor der aldrig blir hoi sjøgang.

Newcastle (floden Hunter): Indløpet er 1 200 fot bredt med en dybde av 22 fot og 6 tommer, som længere inde avtar til 22 fot og 3 tommer. Av kailængden har 500 fot under 10 fot vand, 2 800 fot har 10—15 fot vand, 9 610 fot 15—20 og 5 000 fra 20 til 30 fot vand. Man har der de bedste og nyeste indretninger for lastning av kul. Havnen ligger ved utløpet av floden Hunter, som ofte forårsaker sterke strømninger. Adkomsten til havnen er ganske let undtagen i meget haardt veir. Der er fem patentslip'er.

Av andre havne i New South Wales kan nævnes Port Stephens med 4 000 fot bredt indløp. Mindste dybde ved lavvande er 24 fot. Havnen benyttes væsentlig til skibning av tommer. Der er faa hjælpemidler for lastning og losning, og det er forbundet med vanskeligheter at faa kul og vand. Havnen er godt beskyttet mot østlige og sydlige vinde.

Port Kembla: Havnen er beskyttet av en molo, som, naar den er fuldført, vil bli 3 100 fot lang.

Eden: Bredden ved indløpet er ca. 1½ engelsk mil og vandets dybde ved lavvande 42 fot. Der findes en dampkran, og havnen er godt beskyttet.

Melbourne (floden Yarra, Hobson's Bay, Port Philip): Port Philip har en utstrækning nord-syd av 31 mil og 20 mil øst-vest paa det bredeste.

Paa bugtens vestre side findes The Western Arm, som strækker sig 15 mil V.S.V. til Geelong. I den nordlige ende smalner bugten av og danner Hobson's Bay. Indløpet til Port Philip mellem Point Lonsdale og Point Nepean er ca. $1\frac{3}{4}$ mil bredt, men under-vandsskjær formindsker det seilbare indløp til 3 600 fot. Kailængder findes dels i Williamstown, Port Melbourne, langs floden Yarra og i Victoria Dock. Der er tre faste dokker, hvorav den længste er 520 fot. I Williamstown er der en 216 fot lang flyte-dok. Desuten findes fire patentslip'er, av hvilke den største har en løfteevne av 500 tons. I floden Yarra og i Hudson's Bay er veirforholdene vekslende. Nordenvinden blæser ofte med stor styrke, omend av kortere varighet.

Geelong: Det seilbare indløp, som er 130 fot bredt holder man nu paa at utvide til 23 fot med en minimumsdybde av 24 fot 6 tommer.

Portland (Portland Bay): Havnen er let tilgjengelig og seillopet ganske klart. Opankring er tryg i alt slags veir med undtagelse av sydostlig vind, men da det er let at faa ankerfæste, kan man ride strømmen med sikkerhet. Der findes to kaier, hvor skibene trygt kan lægge til, selv i stygt veir.

Brisbane (Moreton Bay): Der er to indløp til Moretonbugten med en mindste dybde av 24 fot. Brisbane ligger ca. 16 engelske mil fra flodens munding. Der findes en fast dok og tre patentslip'er, hvorav den største er 200 fot lang og istand til at løfte op til 1 000 tons skibe.

Bowen (Port Denison): Indløpet er 1 800 fot bredt med en dybde ved lavvande av 25 fot. Den indre havn naaes gjennom to kanaler, en sydlig paa 22 fots dybde, som er vel oplyst og forsynet med boier, og en nordlig, hvor dybden kun er 13 fot.

Cairns (Trinity Bay): Indløpet er ca. 200 fot bredt, og dybden ved lavvande 15 fot. Kaien er ca. 900 fot lang.

Rockhampton: Indløpet bestaar av tre løp. En sydlig kanal, 100 fot bred med dybde ved lavvande 12 fot. Den midtre kanal er 200 fot bred og 16 fot dyp og fører til Port Alma, omtrent syv mil fra indløpet, hvor der er ca. 500 fot kailængde, og hvor vandets dybde er ca. 26 fot. Der findes en 10-tons flytbar kran.

Townsville: Indløpet er ca. 8 000 fot langt og 250 fot bredt og vandets dybde 17 fot. Der er store kaianlæg baade i den yttre og den indre havn og en patentslip.

Maryborough: Fartøier, som stikker 24 fot dyp, kan gaa gjennom det nordlige indløp og ankre med sikkerhet i 6 favne vand ved White Cliffe, 28 mil fra byen. Der er flere kaier. Paa statens kai findes to kraner, som kan laste 30 tons kul pr. time.

Port Adelaide: Indløpet er 400 fot bredt med en dybde av 30—33 fot. Løpet til den indre havn er 23 fot dyp ved lavvande. Der er rikelig kaiplass med to 30-tons kraner. Der er ingen faste eller flytedokker, hvorimot fire patentslip'er. Den største er 720 fot lang.

Port Pirie: Indløpet er 150 fot bredt, og vandets dybde ved lavvande 15 fot. Der er god ankerplass for større skibe i 5—6 favne vand.

Wallaroo: Kailængden er ca. 2 100 fot og vandets dybde 24 fot. Der findes hydrauliske heise-indretninger.

Fremantle: Indseilingen til Fremantle gaar gjennom de saakaldte Gage Roads, ca. 8 mil lang og 5 mil bred, som ligger mellem en lang linje av ør og rev og fastlandet. Adgangen til den indre havn er beskyttet ved molo baade mot syd og nord. Av-

standen mellem moloerne er 450 fot. Den indre havn er ca. 4 500 fot lang og 1 400 fot bred med en dybde over det hele av 30 fot. Der findes store kailængder, hvortil er lagt jernbaneskinner. For tiden bygges en dok, som skal bli 850 fot lang og 100 fot bred.

Albany (Princess Royal Harbour): Indløpet gaar gjennom King Georges Sound, hvis bredde er 660 fot og dybde 33 fot. Der er en 10-tons og en 5-tons kran, og en flytedok, 130 fot lang og 22 fot bred.

Bunbury: Indseilingen er bred med en dybde av fra 24 - 26 fot. Forskjellen mellem ebbe og springflod er 28 fot. Der kan leveres op til 60 tons kul pr. time fra land. Havnen er beskyttet mot nord ved en molo.

Hobart: Der er to adkomster til havnen, en gjennom Storm Bay, som er den mest benyttede, spesielt av seilskibe; den anden gaar gjennom D'Entrecasteaux kanalen. Der er en 25-tons dampkran. Kulning foregaar i almindelighet ved kaien, men der er ogsaa anledning til at faa kul bragt ut til de fartøier, som ligger paa havnen. Der findes ingen dok, hvorimot seks patentslip'er.

Launceston: Selve Launceston ligger 42 mil fra sjøen ved floden Tamar, som trygt kan be-seiles baade nat og dag, da den er vel oplyst. Ved kaien er vandets dybde ved lavvande 16 fot. Der er damp- og haandkraner, som kan løfte op til 12 tons.

Nedenfor hitsættes de av de underordnede konsul-avgivne aarsberetninger for 1909:

Sydney. Konsul *Olav E. Pauss'* beretning.

Som følge av et frugtbart aar var handelsomsætningen i 1909 god. Velstanden er i almindelighet endvidere forøket ved de høiere priser, som i den senere tid er erholdt for flere av landets hovedexport-artikler (undtagen kul og andre mineraler). Stats-indtægterne for New South Wales for sidste aar beløp sig til £ 14 500 000. Totalexporten beløp sig til 41½ mill. £, hvorav oversjøisk 26 mill. £. Totalimporten opgik til 37½ mill. £, hvorav oversjøisk henved 21 mill. £.

Av norske varer importertes hertil for £ 128 400, hovedsagelig bestaaende av trælast, fisk, kalciumkarbid, papir, hesteskosøm, fyrstikker, bundmaling for skibe, seilduk o. s. v.

Statens hovedindustri, faareavlen, stillet sig i 1909 saaledes: Antallet av faar beløp sig ved sidste aars utgang til over 46 millioner og uldproduksjonen til over 341 mill. pund til en værdi av over 14 mill. £. Uldproduksjonen var saaledes i sidste sæson større end tidligere, omendskjont faareflokkene for nogle aar tilbake opgik til 62 mill. stkr. Av faar slagtedes over 5½ mill. stkr., hvorav exportertes over 1½ million. Av ulden skibedes til Frankrike 251 000, Tyskland 245 000, England 240 000, Belgien 115 000, Amerika 25 000 og Japan 18 000 baller à 3 cwt.

Av andre større exportartikler kan fremhæves: øksejød, kaniner, talg, smør, hvete, mel, vin, kul, lær, haarde træsorter (hardwood), kobber, bly, tin, solv og perlemuslinger (pearl-shell), samt rensed og halvspundet uld i nøster. Prisen paa lær varierer mellem 1/— og 1/6 d. pr. lb.

Industrien led i aarets løp betragtelig som følge av en bitter streik, der fandt sted i saa at sige alle kulminer. Et større kvantum kul importertes hertil fra Japan saavelsom fra Indien; saaledes mislykkedes grubearbeidernes forsøk paa at stanse al trafik samt paa at lægge byerne i mørke av mangel paa gaskul.

Ifølge statens straffelov er streik saavel som lock-out vistnok straffbare og belagt med bøter saavel som fængselsstraf, men medens loven viste sig fuldt effektiv for at hindre arbejdsherrerne fra at erklære lock-out, befandtes den uanvendelig likeoverfor tusener av streikende grubearbejdere. Følgen var, at straffeloven blev utvidet saaledes, at de som opmuntrer til streik eller paa nogen maate befatter sig med streikemøter eller streikeanliggender gjør sig skyldig til straf som almenfarlige forbydere.

Saasnaart denne lovforandring fandt sted, ophørte for en stor del agitationen i streikens anliggender, medens de flere uansvarlige ledere av fagforeningerne, som fortsatte dermed, blev anklaget og fundet skyldige.

Skibsfart. Sydney besøktes i 1909 av 2 141 kofardskibe dr. 7 504 306 tons; heri ikke indbefattet kystfarere. Skibenes antal formindskedes med 58, men registertonnagen forøkedes med 210 722 tons.

Den norske skibsfart opgik til 61 skibe dr. 113 756 tons, hvorav 37 dampskibe dr. 82 153 tons. (Den formindskedes som følge av kulstreiken, sammenlignet med det foregaaende aar, med 11 skibe dr. 17 610 tons.). Enkelte av disse skibe var engageret i maanedsfart, dels med fosfat fra Sydhaveørerne, dels med kul og trælast paa New-Zealand, Ostindien, Puget Sound samt Sydamerikas vestkyst.

Frugtmarkedet, der viste sig ganske opmuntrende i begyndelsen av forrige sæson, blev demoraliseret som følge av den masse ledig tonnage, der under kulstreiken kastedes ind paa markedet. Efterspørslen efter seiltonnage formindskes stadig, omendskjønt kularten fra Newcastle til vestkysten av Sydamerika burde kunne byde fordelagtig beskæftigelse under nogenlunde normale forhold, især hvis samhold mellem seilskibsrederierne kunde gennemføres. For en større del av hvetetransporten foretrækkes endnu seiltonnage.

Der har i de sidste maaneder været efterspørsel efter tonnage, udstyret med fryserum for kjødexport.

Utsigterne for næste uld- og hvetesæson fra slutten av dette og begyndelsen av næste aar er meget opmuntrende. Forøvrig synes regelmæssig rute fart og national sammenslutning av rederierne og handelsstanden at bli en nødvendighet for skibsfartens fremtidige levedygtighet. Tysklands skibsfart byder et glimrende eksempel herpaa. Alle varer, som herfra exporteres til Tyskland, gaar saa at sige udelukkende i tyske skibe. Det paastaes endog, at vanlige bankkreditiver, efter hvilke dokumenterne indløses, gjør det likefrem til en betingelse, at konnossementerne lyder paa tyske skibe.

Rømningssvæsenet gjør som vanlig skibene besvær. I de fleste tilfælder synes de unge sjøgutter, som engang har rømt herute, at gaa en ubetimelig nedgang imøte. Begge parter interesser synes saaledes mere og mere at tale for hensigtsmæssigheten av at begrænse og øve skarp kontrol med sjøfolks logihuse paa en enhver større sjøfartsplads. Thi det er jo de principløse logiværter, som hovedsagelig opmuntrer sjøfolk til rømning og driver trafik dermed, ikke blot for at erholde fortjenesten ved sjømandens indlogering, men ogsaa for at erholde blodpenge fra skibet ved at forsyne det med stedfortrædere for rømlingerne.

Brisbane (Queensland). Konsul *Arthur J. Carter's* beretning.

Statistikken for 1909 er endnu ikke tilgjengelig, hvorfor her kun kan anføres talopgaver for 1908.

Export. Queenslands exportartikler er væsentlig raaprodukter og halvfabrikata. De vigtigste er: guld og andre metaller, uld, levende dyr, frosset kjød, sukker, smør og enkelte andre mindre artikler, til en samlet værdi (for aaret 1908) av £ 14 194 977.

Importen bestaar væsentlig av: metalvarer, tekstilarer, kolonialvarer etc. til en værdi (for aaret 1908) av £ 9 471 166.

Fordelt paa folkemængden falder der av importværdien £ 17.1.2, av exportværdien £ 25.11.4 pr. individ.

Meieridriften er forholdsvis ny her i landet. Den drives av de smaa gaardbrukere og har gjort overordentlige fremskridt i kort tid; der utførtes i 1908 smør, ost samt kondenseret melk og flesk til en samlet værdi av £ 679 289, og exportens sterke vekst vil fremgaa av følgende opgave:

	1904.	1908.
Smør	17 538 473	23 838 357
Ost	2 607 475	3 199 510
Flesk («bacon»)	6 574 852	11 324 323

Akerbruk kan kun drives til dækning av landets eget behov, paa grund av det uvisse regnfald, der gjør høsten mere eller mindre usikker og vanskelig. Hvetehøsten varierer fra 1 mill. til 2½ mill. bushels, mais- og bygghøsten er gjenstand for lignende svingninger. Queensland kunde dog ikke producere disse artikler til priser, der muliggjorde export, selv om de klimatiske forhold ikke stillet sig hindrende iveien.

Der gjøres overordentlig store forretninger i sydfrugter, saasom bananer, pineapples, appelsiner og mangofrugt. Tobak, kaffe, «arrowroot» og bomuld dyrkes ogsaa i større og mindre utstrækning.

Industri. Queenslands industri er litet utviklet, naar undtages anlæg for sukkerfabrikation, kjødfryserier o. l., og leverer næsten udelukkende produkter for det lokale behov. Den samlede produktion av alle slags industrielle frembringelser, inklusive sukker, frosset kjød etc., var i 1908 £ 11 242 437, og i samme tidsrum var ialt 29 510 personer sysselsat i industrielle bedrifter, der foruten de allerede nævnte væsentlig omfattet fremstilling av vegetabiliske næringsmidler, klær, nydelsesmidler og bygningsmateriale.

Skibsfarten viser en sterk og vedvarende stigning saavel i antal som i tonnage av fartoier i fart paa staten Queensland, næsten udelukkende dampskibe.

Skibsfartens stigning har nødvendiggjort bygning av nye dokker og utvidelse av de gamle; flere tusen fots kailængde er nylig aapnet for skibsfarten langs floden, og nye arbeider er under overveielse.

Queensland er nu i direkte oversjøisk forbindelse med fremmede lande ved regelmæssig anløp av de store postdampskibslinjer fra Europa og Østasien saavel som de Forenede Stater og Kanada.

Hobart (Tasmania). Konsul *James Macfarlane's* beretning.

Import og export. Værdien av importen i kalenderaaet 1908 beløp sig til £ 3 371 862, mot £ 3 248 197 det foregaaende aar. Værdien av exporten i 1908 beløp sig til £ 4 030 766, mot £ 4 076 953 det foregaaende aar, hvilket viser en stigning i den samlede utenrikshandel av £ 77 482.

Av æbler utførte Tasmanien i 1909 til Storbritannien og andre lande 111 745 kasser mindre, men til andre australske stater ca. 100 000 kasser mere end i 1908. For den kommende sæson var allerede i januar 1910 ca. 20 dampskibe befragtet til Europa med ialt ca. 600 000 kasser.

Træløst. Paa grund av vanskeligheder med arbejderne og ødelæggelse ved ildebrand av det vigtigste sagbruk er træløstindustrien sat meget tilbage, saa at utsigterne i denne branche ikke er saa lyse som for en tid siden. Exporten av sleepers til utlandet beløp sig i 1909 til en værdi av ca. £ 61 000.

Uld. Paa uldmarkedet i Hobart i januar 1910 blev utbudt ca. 13 000 baller uld, mot ca. 12 000 baller året forut. Britiske og fremmede kjøpere viste øket interesse, og den høieste pris, som blev betalt, var 17 1/4 d. pr. lb.

Skibsfarten paa Hobart var ikke saa stor som det foregaaende aar, der hadde været usedvanlig livlig. Grunden hertil maa søkes i den trykkede stilling i træløstbranchen samt kulstreiken i Newcastle.

Av norske fartøier ankom til Hobarts konsulatdistrikt i 1909: 3 seilskibe dr. 1 623 tons med ladning og 3 seilskibe dr. 3 061 tons i ballast, og avgik: 4 seilskibe dr. 2 293 tons med ladning og 2 seilskibe dr. 1 391 tons i ballast.

Monstringsforretninger. Der paamønstredes paa norske fartøier ialt 32 sjømænd, hvorav 8 norske og 24 fremmede, og avmønstredes ialt 8 sjømænd, hvorav 4 norske og 4 utenlandske. Der anmeldtes til konsulatet ialt 10 rømmninger, hvorav 3 av norske og 7 av fremmede sjømænd.

Nordrusland.

(Skibsfart. -- Skibsavgifter. -- Havarier. -- Kolera. -- Fragter. -- Export. -- Linfro. -- Havre. -- Hvete. -- Lin. -- Tjære. -- Bek. -- Trælast. -- Import.)

Aarsberetning for 1909 fra generalkonsul H. A. Falsen, Archangelsk.

Skibsfart. Til havne i Archangels guvernement ankom i 1909 følgende antal fartøier:

		Dampskibe.		Seilskibe.		Sum.	
		Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	125	110 454	6	5 292	131	115 746	
Britiske	81	115 276	—	—	81	115 276	
Tyske	92	105 069	1	168	93	105 237	
Svenske	66	72 493	—	—	66	72 493	
Hollandske	56	78 684	—	—	56	78 684	
Danske	36	38 646	5	1 057	41	39 703	
Spanske	7	9 705	—	—	7	9 705	
Belgiske	3	3 278	—	—	3	3 278	
Franske	—	—	1	87	1	87	

Ialt	466	533 605	13	6 604	479	540 209
mot i 1908	392	412 976	22	9 529	414	422 505
» - 1907	301	310 468	23	7 373	324	317 841

Den norske skibsflaate har saaledes i 1909, som ogsaa i 1908, holdt sin plads som nr. 1 her i Archangelsk, baade hvad antal og tonnage angaar.

Til Petschora:

	Dampskibe.	
	Antal.	Tons.
Norske	17	11 587
Russiske	1	998
Ialt	18	12 585
mot i 1908	13	8 924

Ogsaa for Petschoras vedkommende har den norske skibsfart, saaledes som i 1908, indtat pladsen som nr. 1.

Til Onega:

	Dampskibe.			Dampskibe.	
	Antal.	Tons.		Antal.	Tons.
Norske	14	13 392	Spanske	1	1 432
Britiske	17	21 572	Russiske	—	—
Hollandske	9	13 180			
Tyske	5	7 690	Ialt	56	66 894
Svenske	7	6 510	mot i 1908	39	46 736
Danske	3	3 118	» - 1907	29	31 584

Den norske skibsflaate har her i 1909 saaledes indtat pladsen som nr. 2. I 1908 var den nr. 3.

Til Mesen:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	11	9 680	1	213	12	9 893
Tyske	11	10 221	—	—	11	10 221
Hollandske	4	3 905	—	—	4	3 905
Danske	4	3 455	—	—	4	3 455
Britiske	1	748	—	—	1	748
Russiske	—	—	1	322	1	322
Ialt	31	28 009	2	535	33	28 544
mot i 1908	29	45 490	1	396	30	45 886
» - 1907	15	12 860	—	—	15	12 860

Den norske skibsflaate staar saaledes i 1909 her som nr. 1, hvad antal angaar, og kommer for tonnagens vedkommende like op mot Tysklands. I 1908 indtok Norge pladsen som nr. 2, baade hvad antal og tonnage angaar.

Til Soroka:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	6	5 431	1	494	7	5 925
Britiske	10	13 148	—	—	10	13 148
Svenske	11	9 213	—	—	11	9 213
Tyske	4	2 609	—	—	4	2 609
Danske	3	2 405	—	—	3	2 405
Hollandske	1	1 119	—	—	1	1 119
Russiske	0	—	1	347	1	347
Ialt	35	33 925	2	841	37	34 766
mot i 1908	32	30 112	2	598	34	30 710
» i 1907	17	17 245	3	1 163	20	18 408

Den norske skibsflaate indtok saaledes i 1909 pladsen som nr. 3. I 1908 var den nr. 1 med 13 skibe dr. 9 658 tons.

Til Kowda:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	15	13 141	2	2 962	17	16 103
Britiske	13	17 357	—	—	13	17 357
Tyske	12	10 350	—	—	12	10 350
Svenske	10	9 512	—	—	10	9 512
Belgiske	2	2 284	—	—	2	2 284
Spanske	1	1 432	—	—	1	1 432
Russiske	1	1 194	1	222	2	1 416
Danske	1	637	—	—	1	637
Ialt	55	55 907	3	3 184	58	59 091
mot i 1908	34	38 319	1	1 123	35	39 502
» i 1907	23	24 573	2	255	25	24 830

Den norske skibsflaate indtok her i 1909 saaledes, hvad antal angaar, pladsen som nr. 1, hvad angaar tonnagen, som nr. 2. I 1908 indtok Norge pladsen som nr. 3 baade for antals og tonnages vedkommende

Til K e m :

	Dampskibe.		Seilskibe.		Ialt.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	2	1 548	2	2 721	4	4 269
Britiske	5	6 244	—	—	5	6 244
Svenske	4	3 611	—	—	4	3 611
Tyske	3	2 858	—	—	3	2 858
Belgiske	2	1 816	—	—	2	1 816
Danske	1	1 629	—	—	1	1 629
Hollandsk	1	1 336	—	—	1	1 336
Ialt	18	19 042	2	2 721	20	21 763
mot i 1908	27	25 187	1	258	28	25 445
» i 1907	19	18 045	1	258	20	18 303

Den norske skibsflaate indtok saaledes her i 1909 pladsen som nr. 2, i 1908 — som nr. 3.

Til K e r e t h :

	Dampskibe.	
	Antal.	Tons.
Norske	6	10 083
Britiske	2	3 502
Svenske	3	4 682
Tyske	2	3 230
Russiske	2	2 119
Ialt	15	23 616
mot i 1908	9	12 999
» i 1907	10	10 055

Den norske skibsflaate indtok saaledes her i 1909 pladsen som nr. 1, mot i 1908 som nr. 2.

Til U m b a :

	Dampskibe.	
	Antal.	Tons.
Norske*)	5	4 090
Svenske	5	5 159
Britiske	3	4 650
Danske	2	1 750
Tyske	1	538
Ialt	16	16 187
mot i 1908	14	15 589
» i 1907	11	9 466

Saa vel i 1909 som 1908 indtok den norske skibsflaate her pladsen som nr. 3.

I henhold til ovenstaaende besøktes saaledes Archangels guvernements havne i 1909 av følgende antal skibe:

	Dampskibe.		Seilskibe.		Sum.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
Norske	200	179 446	13	11 682	213	191 128
Britiske	132	182 497	—	—	132	182 497
Tyske . .	130	142 565	1	168	131	142 733
Svenske	107	111 180	—	—	107	111 180
Hollandske	70	93 124	—	—	70	93 124
Danske	50	51 640	5	1 057	55	52 697
Belgiske	7	7 378	—	—	7	7 378
Spanske	9	12 559	—	—	9	12 559
Russiske	4	4 311	6	1 621	10	5 932
Franske	—	—	1	87	1	87
Ialt	709	789 700	26	14 515	735	804 215
i 1908	589	636 332	29	12 698	618	649 030
i 1907	424	432 728	33	11 577	457	444 305
i 1906	523	499 772	38	13 072	561	512 844
i 1905	492	479 148	50	15 903	544	495 051
i 1904	487	445 079	55	18 512	542	463 595

*) Heri indbefattet 1 seilskib.

Den norske skibsfart indtok saaledes i 1909 i den samlede skibsfart paa Archangels guvernements havne, baade hvad antal og tonnage angaar pladsen som nr. 1. I 1908 var den ogsaa nr. 1, hvad angaar antal, men nr. 2 for tonnagens vedkommende. Den norske skibsfart paa Archangelsk er i stadig og ganske betydelig stigende. I løpet av 10 aar fra 1899 er den steget fra 81 skibe, drægtige 45 090 tons, til altsaa i 1909 213 skibe, drægtige 191 128 tons, saaledes med henimot 425 %. At vore skibsredere med fuld opmerksomhet følger den her forsiggaaende utvikling sees blandt andet derav, at de hertil kommende skibes gjennomsnittsstørrelse stadig økes. Medens i 1899 de hertil komne norske skibe hadde en gjennomsnittsstørrelse av knapt 560 tons, er denne nu omtrent 900 tons.

Av ovenstaaende opgave sees imidlertid, at alle de andre nationer, der deltar i skibsfarten heroppe, hitsender skibe med en gjennomsnittsstørrelse av over 1 000 tons. I Archangels havn foregaar stadig utdybningsarbeider, og man maa derfor gaa ut fra, at skibenes gjennomsnittsstørrelse endnu stadig vil økes.

Skibssavgifter. I 1909 begyndte toldboden ved beregning av skibssavgifter at medta i den avgiftspligtige tonnage ogsaa den i almindelighet paa maalebrevens bakside opførte overdæksbygnings-tonnage «bridge-house». Kjøbmandsstanden fulgte exemplet og beregnet sig adressekommission — 55 kopek pr. ton — ogsaa av denne større tonnage. Kjøbmandsstanden har imidlertid frafalt dette og beregner nu som før adressekommission kun av den oprindelige, paa maalebrevets forside opførte nettotonnage.

Skibssavgifterne beregnes imidlertid fremdeles av den større tonnage, og uanseet om last indtages i overdæksbygningen eller ei.

Havarier. Der indtraf i 1909 to havarier med norske skibe: Bk. «Sværdstad» av Kristiania forliste ved Kaninkysten og blev totalt vrak. En mand av besætningen omkom. Dampskib «Martha» av Horten støtte paa grund ved Letne-Orloff. Dampskibet blev av bjergebaat indbjerget hertil den 27. oktober. Det blev repareret her og forlot igjen Archangelsk omkring midten av november uten ishindring, et næsten enestaaende tilfælde i skibsfartens historie heroppe.

Skibsfarten blev i 1909 av Archangels borskomite offisielt erklæret aapnet den 28./15. mai. Paa det tidspunkt var av norske skibe allerede hitkommet 5 dampskibe.

Kolera. Henimot slutten av juni maaned utbrøt i Archangelsk en koleraepedemi, der holdt sig under hele skibsfartssæsonen. Over 500 personer blev angrepet, og over 250 døde av denne sygdom. Der indtraf imidlertid ikke noget tilfælde paa noget utenlandsk skib.

Frugtmarkedet. Da ogsaa i 1909 tilbudet av tonnage var betydelig større end efterspørslen, holdt frakterne sig fremdeles paa et lavt standpunkt. De synes dog at ha været en smule bedre end i 1909.

Der notertes følgende frakter :

For hvete 2 sh. pr. quarter à 496 engl. tt	
» linfrø 2 » — 2 sh. 1½ d.	
» pr. 424 » »	til
» havre 1 sh. 7½ d.—1 sh. 9 d. pr. 320.	østkysten
» tjære 2 sh.—2 sh. 3 d. pr. tønne.	av
» bek 3 sh.—3 sh. 3 d. pr. fad.	England.
» hamp 25 sh.—27 sh. 6 d. pr. ton.	
» tow og codilla 32 sh. 6 d. » »	
» trælast 30 sh. til Hull; 31 sh. til London; 33 sh. 6 d. til Grimsby; 39 sh. til Liverpool; frs.	

39 til Calais; frs. 41 til Boulogne; frs. 90 til Cette; frs. 52 til La Rochelle; 52 sh. 6 d. til Port Natal, alt pr. standard.

Exporten utgjorde i de to sidste aar:

Fra Archangelsk:

	1909. Pud.	1908. Pud.
Linfrø	82 455	247 350
Havre	1 921 741	283 092
Hvete	5 292 755	195 540
Lin.	44 783	20 142
«Tow» og «codilla»	35 373	38 043
Oljekaker	230 259	316 247
Terpentin	6 319	45 957
	Tønder.	Tønder.
Tjære	45 191	60 011
	Fate.	Fate.
Bek	11 876	22 732
	Stkr.	Stkr.
Sæliskind	25 934	17 716
Matter	41 700	67 250
Rensdyrtunger	—	—
Rundtømmer	240 247	274 474
Sleepers	423 963	520 035
	Kub.-favne.	Kub.-favne.
Træmasse } Props }	76 397	55 981
	Standards.	Standards.
Saget trælast	199 131	178 628

Av disse varekvanta gik i 1909:

Til Norge 136 524 pud hvete, 925 kub.-favne træmasseved.
 » Sverige 752 932 » » 9 550 pud havre.
 » Danmark 241 356 pud hvete, 20 160 pud havre og 27 450 pud linfrø; 4 465 pud oljekaker.

Værdien av Archangels export (exporten til Norge ikke medregnet) utgjorde efter toldkamrets opgave i 1909 et beløb av rbl. 20 490 707.

Fra Petschora:

Trælast (saget) 10 026 std. til værdi rbl. 501 300.

Fra Onega:

Trælast (saget)	21 853 std. til værdi rbl.	1 411 004
Rundtømmer	18 569 stkr. »	58 492
Sleepers	6 623 » »	6 623
Pulpwood	5 929 kub.fvn. » »	160 068

Ialt rbl. 1 623 187

Fra Mesen:

Trælast (saget) 17 703 std. til værdi	rbl. 977 550
Sleepers 290 » » » » »	8 000
Rundtømmer 3 481 stkr. » » » » »	12 000
Træmasse 36 kub. favne » » » » »	360

Ialt rbl. 997 910

Fra Soroka:

Trælast (saget) 16 376 std. til værdi rbl. 774 500

Fra Kowda:

Trælast til værdi rbl. 1 135 270

Fra Kem:

Trælast (saget). til værdi rbl. 424 706

Fra Kereth:

Trælast til værdi rbl. 167 290

Fra Umba:

Trælast (saget) 6 631 std. til værdi rbl. 341 500

Den samlede export (exporten til Norge ikke medregnet) beløb sig i 1909 til en værdi av rbl. 27 867 374, mot i 1908 rbl. 16 884 112.

Exporten fra Nordrusland er i stadig, og ganske betydelig, stigning. Især har exporten av trælast antat betydelige dimensioner: fra 87 000 std. i 1898 fra Archangelsk til ca. 200 000 std. i 1909 + betydelige kvanta rundtømmer, sleepers samt træmasseved og pitprops.

Der er i den senere tid dukket op flere projekter om en ny jernbaneforbindelse mellem Sibirien og Archangelsk, som den nærmeste havn, for at skaffe Sibiriens kornmasser en vei til utlandet. Disse projekter er for tiden gjenstand for undersøkelse av en regjeringskommission. Man tænker sig muligheten av, at et privatselskap vil paata sig at bygge en saadan, 1200—1500 verst lang jernbanelinje. Sker dette, vil Archangels exporthandel, som man her haaber, kunne gaa en betydelig utvikling imøte.

Om handelen med de forskjellige exportartikler kan meddeles følgende:

Linfrø. Utfaldet av høsten var kvantitativt kun meget litet. Naar hertil foies, at efterspørslen fra de indenlandske oljemøller fremdeles er i stadig stigende, er det let forklarlig, at kun et litet kvantum, trods livlig efterspørsel fra utlandet, kunde bli eksportert over Archangelsk. Kvalitativt skal høsten ha været tilfredsstillende, idet frøet opgives at ha været fuldt, av pen farve og med kun liten iblanding. England bød 42 sh. à 44 sh. pr. quarter à 424 lbs. med 5 % iblanding, eif.; Holland bød fl. 270 à 285 pr. 2 040 kg. eif. Her betaltes rbl. 1.35 à 1.50 pr. pud, leveret Archangelsk.

Havre. Indhøstningen i de egne, der forsyner Archangelsk med denne vare, var kun middelmaadig; derimot leverte Sibirien store kvanta; men av en mindre god, delvis endog rent daarlig kvalitet. Som følge av det uheldige hostveir var kornet blit indhøstet vaat tilstand, ofte bedækket med is. Varen var derfor ikke i stand til at utholde selv vaartransporten til utlandet og kom ofte bedervet og sterkt ophetet frem. Tiltrods herfor var imidlertid merkverdighvis efterspørselen fra utlandet, især paa vaarparten, meget livlig og til meget høie priser. Tyskland betalte mk. 108 à 140 pr. 1 000 kg. eif.; Holland fl. 6½ à 8¼ pr. 100 kg. eif. Her blev havren indkjøpt til 75 à 78 kopek pr. pud. Selvfølgelig var man hoist utilfreds med leveringerne herfra, og adskillige klager over den slette kvalitet skal være indløpet.

Hvete. Kvantitativt var Sibiriens høst av hvete — og udelukkende derfra kommer denne vare til Archangelsk — meget god; men kvaliteten paastaas at ha været saa slet som mulig. Da imidlertid hvete-forraadene paa verdensmarkedet var ganske exceptionelt smaa, nøiet man sig nødtvungent med de ganske ringe sorter. Efterspørslen fra utlandet var meget livlig, og der blev eksportert et betydelig kvantum til høie priser. Indkjøpsprisen for sibirisk hvete var her rbl. 1.05 à 1.30 pr. pud. Tyskland bød mk. 160 à 185 pr. 1 000 kg. eif. og Holland fl. 225 à 260 pr. 2 400 kg. eif.

Lin, tow og codilla. Kvantitativt var høsten ganske god. At eksportkvantummet imidlertid ikke blev saa stort som ventet, tilskrives en yderst flau efterspørsel fra utlandet. Det meste gik til Frankrike og Belgien til en pris av fres. 100 à 104 pr. 100 kg. eif. for I. sort med fres. 7.00 prisstigning for hver av de høiere sorter. «Tow» og «codilla» undgik man paa grund av varens daarligere kvalitet mest mulig at kjøpe. Der betaltes fres. 63 à 68 pr. 100 kg. eif.

$\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ I. og II. sort. Indkjøpsprisen her var rbl. 5.30 à 5.50 pr. pud for I. sort lin med 40 kopeks prisstigning for hver av de høiere sorter. «Tow» og «codilla» betaltes her med rbl. 3.10 à 3.40 pr. pud.

Tjære og bek. De daarlige tønner og delvis ogsaa Archangel-tjærens daarligere kvalitet tilfredsstillet ikke kjøperne, og som følge herav var efterspørslen i begyndelsen kun liten, mens det tilberedte kvantum var meget stort. Under en større ildebrand paa tjærestranden opbrændte imidlertid midt under skibsfarts-sæsonen ca. 40 000 tønner tjære og ca. 8 000 fate bek. Dette medførte en betydelig prisstigning i utlandet, nemlig fra fl. $7\frac{1}{2}$ til $9\frac{1}{2}$ pr. tønde tjære cif. og fra fl. 1.50 til 2.10 pr. 2 400 kg. bek cif. I Archangelsk indkjøptes beket for 75 à 85 kopek pr. pud.

Træløst. Priserne var til at begynde med omtrent de samme som i 1908, men steg senere ikke ubetydelig. Som følge herav blev sagbruksvirksomheten utover sommeren forceret mest mulig. Exportkvantummet oversteg det foregaaende aars med ca. 20 000 standards.

Begyndelsespriserne var:

	For furu.	For gran.
I. sort $3 \times 11''$	£ 17.10.0	$3 \times 11''$ £ 11.0.0
» » $3 \times 9''$	» 17. 0.0	$3 \times 9''$ » 9.0.0
II. » $3 \times 11''$	» 14.10.0	$3 \times 11''$ » 9.0.0
» » $3 \times 9''$	» 12.10.0	$3 \times 9''$ » 8.0.0
III. » $3 \times 11''$	» 8.10.0	$3 \times 11''$ » 7.0.0
» » $3 \times 9''$	» 8.10.0	$3 \times 9''$ » 8.0.0
IV. » $3 \times 11''$	» 7.10.0	
» » $3 \times 9''$	» 7. 5.0	

Til Frankrike og Belgien, der er hovedkonsumenterne av tyndere furubord, avsluttedes forretnin-ger til følgende priser:

	I. sort.	II. sort.	III. sort	IV. sort.	Usorteret.
9" fr.	460	365	270	200	—
8" »	365	290	210	175	—
7" »	350	275	190	170	—
6" »	—	—	—	—	270
5" »	—	—	—	—	250
4" »	—	—	—	—	240

pr. standard fob.

Holland, der er konsument av granbord, kjøpte 7" bord for fl. 88 $\frac{1}{2}$ pr. std. fob., usorteret, med fl. 3 mere for de bredere og fl. 3 mindre for de smalere dimensjoner. Senere steg priserne for planker og bord med £ 1.0.0 til £ 1.10.0 for hovedsagelig III. og IV. sort furuplanker; og Frankrike forhøiet sin pris med fres. 15.20 pr. standard. Som det vil sees av foranstaaende opgave, er exporten av træmasse-ved og props fremdeles i betydelig stigning. Denne export, der er av ny datum, har iaar naadd det betydelige kvantum 76 397 kub.favne. Herav er 925 gaatl til Norge.

Importen (importen fra Norge ikke medregnet) utgjorde i 1909:

Til Archangelsk:

	Pud.	Værdi i rbl.
Paraffin, harpix etc.	12 681	98 195
Stenkul og koks	843 949	88 949
Maskiner, dele derav etc.	7 416	47 493
Cement, slipestene etc.	137 027	35 590
Salt	171 193	39 983
Kultjære, terpentin, ferneris	14 405	18 185
Vin, spirituosa	1 440	17 793
Papir, pap, bøker m. m.	49	1 769
The og kaffe	1 688	17 102
Metaller og metalarbeider	6 728	17 629

	Pud.	Værdi i rbl.
Fartøier 8 stkr. dr. 12 534 tons		14 730
Uldvarer, samt arbeider av silke, bomuld, lin etc.	1 334	8 445
Skind, maskinrenner etc.	150	8 610
Frugt.	715	1 767
Fetstoffer, lim, farver	491	2 730
Toilet- og galanterivarer	19	2 058
Træløst og træarbeider	554	1 334
Forskjellige grynsorter	7 697	5 540
Diverse varer		6 530

Ialt 434 432

mot i 1908 rbl. 890 039. Denne betydelige forskjel er hovedsagelig at tilskrive en import i 1908 av fartoier til den betydelige værdi av rbl. 373 000.

Til Onega:

Diverse varer til værdi rbl. 747.00

Til Mesen:

Stenkul til værdi 533.00

Til Soroka:

Diverse varer til værdi » 9 995.00

Til Kowda:

Diverse varer til værdi » 2 215.00

Til Kereth:

Salt til værdi » 2 500.00

Den samlede import til havne i Archangels guvernement beløp sig saaledes i 1909 til en værdi av rbl. 450 422, mot i 1908 rbl. 925 846.

Schweiz.

(Almindelig oversigt. Textilindustri. Ure. Landbruks-produkter. Handelsomsætningen med de forskjellige lande.)

Aarsberetning for 1909 fra generalkonsul dr. jur. Georg Wettstein, Zürich.

Almindelig oversigt. Det gjennemgripende tilbakeslag siden aaret 1907 er i nogle industribrancher, som f. ex. maskinindustrien, endnu ikke ganske overvundet. Likeledes befandt bomuldsspinderi- og væveriindustrien sig i aaret 1909 fremdeles i en meget vanskelig stilling. De høie toldsatser og moderne har likeledes hat en ugunstig indflydelse paa silkebran-chen. Landbruket maatte ogsaa lide under det fugt-ige og kolde veir, derimot opnaadde melk og melke-produkter gode priser. Merinførslen i 1909 beløper sig efter de provisoriske opgaver til 88 mill. fr., eller 5,94 % i sammenligning med aaret 1908. For korn, animalske næringsmidler, drikkevarer, animalske stoffer, huder, skind, lær, sko, bomuld, silke, uld, kautschuk og andre varer er som følge av prisstigning en værdiforøkelse av 37 mill. fr. indtraadt, medens der for kolonialvarer, tobak, gjødningsstoffer, træ, papir, mineralske stoffer, jern, kobber, aluminium, kemikalier etc. som følge av prisfald fulgte en værdi-nedsættelse av 10 $\frac{1}{2}$ mill. fr.

Om de enkelte produktionsgrene kan anføres følgende:

Textilindustri. I silke var raastofpriserne underkastet langt mindre svingninger end det foregaaende aar. Merutførslen gik hovedsagelig til de Forende Stater, Tyskland og Frankrike.

Bomuld. Paa grund av raastoffets prisstigning, indskrænket forbruk og engelsk konkurrence var omsætningen vanskelig.

Uld. Priserne steg like til 30 %.

Halmvarer. Det forløpne aar var for disse meget gunstig.

Ure. En bedring i exporten indtraadte først i III. kvartal 1909; 2det halvjaar har sammenlignet med 2det halvjaar 1908 et forsprang paa 3 mill. fr., sammenlignet med 1906 staaer det derimot tilbage med 10.5 mill. Der blev utført 10 790 519 stkr. til en samlet værdi av 125 mill. fr.

Maskiner. Utførslen er gaat tilbake med 11 mill. fr.

Skotøi. Exporten er steget.

Kemikalier. Importen har i værdi og mængde betydelig oversteget de foregaaende aars. Forekelsen beløper sig til 2.2 mill. fr.

Landbruksprodukter. Den sterkt stigende indførsel av kvæg forklares av den omstændighet, at indførslen av ferskt kjød fra Holland og Danmark er gaat tilbake, at det indenlandske kvæghold paa grund av de høie ostepriser mere end før er koncentreret paa melkeproduktion, samt at kjødkonsumtionen stiger i sterkere maalestok end den indenlandske produktion. Springokser blev avsat i et antal av 1 389 til Tyskland og 1 245 til Italien. Med hensyn til indførslen av okser er forsaavidt indtraadt en ændring, som Tyskland og Nederlandene har leveret en større del end i de 6 foregaaende aar, medens tilgangen fra Italien og Frankrike er gaat betragtelig tilbake. Melk og melkeprodukter er steget sterkt i pris.

Tobak. Indførslen av raatobak staaer tilbake for indførslen i 1908; derimot er indførslen av cigaretter fra Frankrike tiltat. Utførslen av cigarer er gaat tilbake.

Handelsomsætningen med de enkelte lande:

Tyskland. Utførslen er i forhold til 1908 steget med 5,9 pet., indførslen med 4,1 pet., allikevel er forholdet mellem ind- og utførsel ugunstigere end i 1907.

Østerrike-Ungarn. Indførslen var mindre, utførslen større end i 1908. Indførslen av spirituosa er steget fra 12 521 hl. til 62 373 hl.

Frankrike. Indførslen har for første gang oversteget 300 mill. fr., utførslen stiller sig noget ugunstigere end i 1908.

Italien. Indførslen er steget omtrent i samme forhold som den samlede indførsel, utførslen har derimot lidt et følelig avbræk.

Belgien. Indførslen er større end selv i aaret 1907, medens utførslen ikke ganske formaadde at holde sig paa høide med 1907.

Nederlandene. Indførslens stigning gjælder hovedsagelig slagtekvæg; den avtagende utførsel av maskiner opheves av den stigende utførsel av suppepræparater, chokolade, manufakturvarer, ure etc.

Storbritannien. Indførslen har bortset fra edle metaller tiltat betragtelig. Utførslen har ogsaa tiltat, og specielt er der i broderier og manufakturvarer naadt en rekord.

Forenede Stater. Utførslen staaer tilbake for 1907. Indførslen av fabrikater har tiltat med 2 mill. fr.

Rusland. Utførslen av tekstilfabrikater har undergaaet en liten forandring, indførslen av korn har vokset betragtelig.

Sverige. Indførslen av trælast har avtat, likeledes utførslen av ure, derimot har utførslen av maskiner og vævede stoffer samt befordringsmidler tiltat.

Norge. Specialhandel i tusener av frs.:

	1906.	1907.	1908.	1909.
Indførsel	491	627	654	739
Utførsel	1 909	2 479	2 720	2 586

Indførslen av Norges hovedprodukter til Schweiz, fisk og levertran, har tiltat paa en meget glædelig maate. Den forringede indførsel fra Schweiz av elektriske maskiner synes at peke hen paa en opblomstren av den norske industri. Schweiz sendte i 1909 mere tekstilstoffer, specielt silkevævninger til Norge end i 1908. Der maa her gjøres opmerksom paa en forskjel i den norske og den schweiziske statistik, idet den norske statistik for aaret 1907 opviser for 674 600 kr. og i aaret 1908 for 741 300 kr. i indførsel fra Schweiz, medens de tilsvarende tal i den schweiziske statistik er 2 479 000 frs. (= 1 809 481 kr.) for aaret 1907 og 2 720 000 frs. (= 1 985 401 kr.) for aaret 1908.

Danmark. Tilbakeslaget i utførslen av vævede stoffer er igjen fulgt av en reaktion; kjødindførslen tiltat.

Portugal. Tilbagegangen i utførslen har rammet saa at sige alle hovedartikler, indførslen av kork og portvin har avtat.

Grækenland. Indførslen av vin paa fat var 42 234 hl., mot 12 209 hl. i 1908. Utførslen av maskiner og vævede stoffer er gaat tilbake.

Serbien. Ind- og utførsel har tiltat noget.

Bulgarien og Montenegro. Egindførslen og utførslen av tekstilvarer og maskiner har tiltat.

Rumænien. Kornindførslen var svak, likeledes utførslen av tekstilvarer.

Det europaiske Tyrki. Indførsel og utførsel har tiltat noget.

Egypten. Indførslen er steget sterkt; utførslen er sunket noget.

Britisk Indien. Indførslen tiltar for kolonialvarer; utførslen har ikke været saa liten siden 1901.

Kina. Ureksporten har sunket yderligere.

Japan. Indførslen har tat sig op; utførslen er gaat ned.

Kanada. Totalimporten har steget 64 mill. og exporten 23 mill. frs.

Mexiko. Indførslen av tobak og kaffe samt utførslen av silkevarer har tiltat, medens ureksporten er gaat tilbake.

Brasilien. Indførslen er steget med 40 mill. og utførslen har tiltat med 490 mill. frs.

Argentina. Indførslen av hvete er faldt, mais og havre er steget, likesom ogsaa ureksporten har tiltat.

Australien. Indførslens vekst utgjør 1,74 mill. frs. Utførslen er steget med 2,5 mill. frs.

Transit. Den direkte gjennemførsel staaer kun litet tilbake for siste aars maximum. Den almindelige grænseomsætning, der er todfri, beløp sig til: indførsel 9 980 761, utførsel 2 329 624 frs.

Venezuela.

(Skibsfart. — Export. Kaffe. Kakao. Frosset kjød.
Import.)

Aarsberetning for 1909 fra konsul *L. Kuipers*,
Caracas.

Skibsfart. De bestaaende regulære dampskibs-
linjer har fortsat sin virksomhet omtrent som vanlig;
av og til befragtet de norske skibe, naar deres egen

tonnage ikke var tilstrækkelig; saaledes anløp et
norsk skib 10 gange, befragtet av «Red D»-linjen,
New York, i rute New York—La Guaira, Puerto
Cabello.

Av norske fartøier anløp ialt i 1909;

34 dampskibe dr. 27 652 tons.

5 seilskibe » 3 566 »

Den samlede skibsfart paa distriktet beløp sig til:

	Ialt.		Derav norske.	
	Antal.	Tons.	Antal.	Tons.
	Damp- skibe.	Seil- skibe.	Damp- skibe.	Seil- skibe.
La Guaira	235	9	10	2
Pto. Cabello	136	6	3	3
Maracaibo	37	56	6	—
Ciudad Bolivar	48	2	10	—
Pampator	4	19	—	—
Caropano	77	9	1	—
La Nela	1	42	—	—
Puanta	39	4	—	—
Pto. Sucre	53	14	2	—
Crist. Colon	28	23	2	—
Caño Colorado	1	96	—	—
I alt i 1909	659	280	34	5
mot - 1908	444	211	32	12
og - 1907	713	316	10	4

Export. Der utførtes ialt fra Venezuela:

	Mængde.	Værdi.
i 1909	136 213 tons	Bs. 83 038 922
mot - 1908	130 866 »	» 75 716 292
og - 1907	159 097 »	» 81 282 836

Det vigtigste produkt med hensyn til exporten
fra La Guaira og Puerto Cabello er kaffe, hvilken
artikel er gaat betydelig tilbake. La Guaira utførte
gjennemsnittlig i:

1890—1898	250 000	sækker kaffe
1898—1904	150 000	» »
1904—1909	115 000	» »

Med hensyn til værdien viser 1909 en nedgang
av B. 15 000 000, sammenlignet med gjennemsnitts-
værdien for aarene 1890—1898.

Av kakao, av hvilket produkt La Guaira og
Puerto Cabello utfører ca. 150 000 sækker ialt, gik
exporten noget tilbake i 1909.

Kvægexporten til Kuba, som for ca. 6 aar siden
opgik til en værdi av næsten B. 10 000 000, er nu
fuldstændig ophørt.

Frosset kjød. Et nyt anlæg for frysning av kjød
er aapnet i Puerto Cabello med en leverance av 5 000
dyr pr. mnd., bestemt for export til England. Den
første sending gik i august 1910.

Importen til nedennævnte byer utgjorde i 1909:

	Kg.	Værdi i bs.
Maracaibo	9 142 000	12 704 351
C. Bolivar	6 802 000	6 946 010
La Guaira og Puerto Cabello	44 974 000	27 903 355
Andre havne	4 143 000	2 739 513

Ialt	65 061 000	50 293 229
mot i 1908	67 062 000	51 849 879
og - 1907	69 537 000	54 858 198

altsaa en betydelig nedgang. Stor er særlig ned-
gangen i artikler som smør og vin, der tidligere
konsumeres i betydelige mængder av de lavere
klasser.

Den norske skibsfart paa St. Petersburg og Kronstadt.

Indberetning fra generalkonsul *Ingv. Thorsen*,
St. Petersburg.

Siden aaret 1906 er antallet og drægtigheten av
norske skibe, der har besøkt St. Petersburgs havn
for losning og lastning, tiltat som følger:

1906:	7 seilskibe	}	dr. 37 011 netto reg. tons.
	47 dampskibe		
1907:	6 seilskibe	}	» 62 249 » » »
	99 dampskibe		
1908:	11 seilskibe	}	» 93 658 »
	104 dampskibe		
1909:	10 seilskibe	}	» 94 965 »
	142 dampskibe		
1910:	7 seilskibe	}	» 121 771 »
	163 dampskibe		

I samme tidsrum besøktes Kronstadts havn av
følgende norske skibe:

1906:	62 dampskibe	}	dr. 65 012 netto reg. tons.
1907:	1 seilskib		
	86 dampskibe	}	» 80 389 » » »
1908:	2 seilskibe		
	112 dampskibe	}	» 117 826 » » »
1909:	1 seilskib		
	107 dampskibe	}	» 93 934 » »
1910:	2 seilskibe		
	125 dampskibe	}	» 104 015 »

Indhold:

Australien s. 262. — Belgien s. 241. — Finland
s. 256. — Nordrusland s. 267. — Schweiz s. 270. —
Spanien s. 245. — Skibsfarten paa St. Petersburg
og Kronstadt s. 272. — Venezuela s. 272.

